

Vota editurii:

Având în vedere complexitatea demersului asumat și răspunzând dorinței autorilor, editura a decis să publice prezentul dicționar în mai multe volume. Ordinea apariției lor nu este strict alfabetică, ci corespunde definitivării materialului lexical analizat.

Volume DGR deja publicate:

Volumul II • Β – Γ, Nemira, 2012

Volumul V • Ζ – Η – Θ – Ι, Nemira, 2013

Volumul I • Α, Nemira, 2015

Volumul III • Δ, Nemira, 2017

Constantin GEORGESCU este lector de limbi clasice la Departamentul de Teologie Biblică, Istorică și Filologie din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din București, doctor în Filologie al Universității din București. Cel mai recent volum publicat: *Manual de greacă biblică*, ediția a II-a, revizuită și adăugită (București, 2019).

Simona GEORGESCU este lector de lingvistică romanică la Departamentul de Limbi și Literaturi Romane, Clasice și Neogreacă din cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, doctor în filologie al aceleiași Universități. Cel mai recent volum publicat: *Denumiri ale copilului în latină și în limbile romane* (București, 2011).

Theodor GEORGESCU este conferențiar de limbi clasice la Departamentul de Limbi și Literaturi Romane, Clasice și Neogreacă din cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, doctor în filologie al aceleiași Universități. Cel mai recent volum publicat: *Poezia elenistică. Theocrit. Idile* (București, 2010).

CONSTANTIN
GEORGESCU

SIMONA
GEORGESCU

THEODOR
GEORGESCU

DICȚIONAR GREC-ROMÂN
VOLUMUL IV • E

DGR

Referenți științifici:

prof. dr. Mariana Băluță-Skultéy

prof. dr. Florica Bechet

prof. dr. Ioana Costa

CIP: Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GEORGESCU, CONSTANTIN

Dicționar grec-român (DGR) / Constantin Georgescu, Simona Georgescu, Theodor Georgescu. - București : Nemira Publishing House, 2012-

12 vol.

ISBN 978-606-579-437-5

Vol. 4. : E. - 2021. - ISBN 978-606-43-1240-2

I. Georgescu, Simona

II. Georgescu, Theodor

811.14

ISBN: 978-606-43-1240-2

© Nemira, 2021

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

CUVÂNT ÎNAINTE

Prezentul volum (litera E) vine în completarea fasciculelor deja publicate, fiind plasat între vol. al III-lea (litera Δ) și vol. al V-lea (literele Z, H, Θ, I) și întregind astfel prima jumătate a *Dicționarului Grec-Român. Practic*, acum sunt disponibile, în continuitate, cinci volume (literele A-I), însumând peste 2 000 de pagini și mai mult de 26 000 de leme.

Dintre dificultățile pe care le-am întâmpinat în elaborarea acestui volum – care au dus, pe de o parte, la o ușoară întârziere în ritmul propus de publicare a fasciculelor, iar, pe de altă parte, au generat un număr destul de mare de pagini (comparabil doar cu volumul I, litera A) – amintim: numeroși compuși cu prefix sau preverb (ἐπί, ἐκ, ἐν etc.), multe forme cu augment (am oferit numeroase forme epice, astfel încât cititorul să se orienteze rapid), precum și confruntarea soluțiilor de traducere propuse de noi cu cele oferite de cele mai recente ediții.

Publicarea *Dicționarului* în volume separate, distanțate de intervale de timp mai scurte sau mai lungi, are însă și avantaje. Baza de date nu conține să se îmbogățească prin actualizarea în același timp a volumelor deja apărute. Având în vedere progresul tehnologic, luăm în calcul, firește, și publicarea unei versiuni electronice (off-line sau on-line). Bibliografia este înnoită continuu. Dialogul permanent cu studenții și cititorii noștri ne ajută să aducem îmbunătățiri din mers nu numai conținutului propriu-zis al *Dicționarului*, dar și viziunii de ansamblu care guvernează organizarea lemelor, selectarea exemplurilor, utilizarea unui limbaj adecvat și actual, precum și aplicarea sa practică.

Dicționarului Grec-Român este, astfel, un proiect „în desfășurare”, actualizat zilnic, în cadrul căruia volumele publicate reprezintă „fotografii” ale momentului și nu o versiune lexicografică definitivă.

Mulțumirile noastre se îndreaptă către toți cei care ne-au încurajat să continuăm acest proiect. Suntem în mod special recunoscători referenților științifici, prof. dr. Florica Bechet și prof. dr. Ioana Costa, pentru sprijinul oferit în mod constant.

Acest volum este dedicat amintirii regretatei profesoare Mariana Băluță-Skultety, referent al primelor volume, care a încurajat nașterea proiectului și a susținut dezvoltarea lui.

ἀρετὴ δὲ κἀν θάνη τις οὐκ ἀπόλλυται.

ζῆ δ' οὐκέτ' ὄντος σώματος

„chiar dacă cineva moare, bunătatea lui nu piere,
ci trăiește chiar și fără trup.”

Euripides, *Fr.* 734

Autorii.

ianuarie 2021

LISTĂ DE AUTORI ȘI OPERE

Aesch. = Aeschylus Tragicus, Αἰσχύλος, sec. VI/V î.Hr.

Ed. G. Murray, *Aeschyli tragoediae*, Oxford: Clarendon Press, 1955; D.L. Page, *Aeschyli Septem Quae Supersunt Tragoedias*, Oxford: Clarendon Press, 1972.

Ag. = Agamemnon / Ἀγαμέμνων

Ch. = Choephoroe / χοηφόροι

Eu. = Eumenides / Εὐμενίδες

Supp. = Supplices / ἱκέτιδες

Pr. = Prometheus vincetus / Προμηθεὺς δεσμώτης

Pers. = Persae / Πέρσαι

Th. = Septem contra Thebas / ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας

Fr. = Fragmenta, ed. H.J. Mette, *Die Fragmente der Tragödien des Aischylos*, Berlin: Akademie Verlag, 1959; S. Radt, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 3. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1985.

Eleg. = Elegiaca (Fragmentum), ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Aesop. = Aesopus Fabularum Scriptor, Αἰσωπος

Fabulae, (1. Fabulae, 2. Fabulae tabulis ceratis Assendelftiani servatae; 3. Fabulae Dosithei; 4. Fabulae Libanii; 5. Fabulae Aphthonii rhetoris; 6. Fabulae Themistii rhetoris; 7. Fabulae Theophylacti Simocattae scholastici; 8. Fabulae Syntirae philosophi; 9. Fabulae rhetoris anonymi Brancatiani; 10. Fabula Nicephori; 11. Fabulae (P. Ryl. 493); 12. Fabulae ap. Dionem Chrysostomum), ed. A. Hausrath & H. Hunger, *Corpus fabularum Aesopicarum*, Leipzig: Teubner, 1959-70; citarea se face după numărul corpusului și numărul fabulei (e.g. Aesop. 1.12).

Epigr. = Epigramma, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.
Fab.dod. = Fabulae (dodecasyllabi), ed. E. Chambry, *Aesopi fabulae*. Paris: Les Belles Lettres, 1925-1926.

Paroem. = Paroemiae, ed. E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 2. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1851 (repr. Hildesheim: Olms, 1958).

Prov. = Proverbia, ed. B.E. Perry, *Aesopica*, vol. 1. Urbana: University of Illinois Press, 1952.

Sent. = Sententiae, ed. *idem*

App. = Appianus Historicus, Ἀππιανός, sec. II d.Hr.

Ed. E. Gabba, A.G. Roos, & P. Viereck, *Appiani historia Romana*, vol. 1. Leipzig: Teubner, 1939 (repr. 1962). Pentru *Bella Civilia* ed. H. White, *Appian's Roman history*, vol. 3-4. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1913 (repr. 3:1964; 4:1961).

Bas. = Basilica (Regia - Fragmenta) / ἐκ τῆς βασιλικῆς

BC = Bella Civilia (Bellum civile) / ἐμφυλίων α-ε

Ep. = Appiani epistula ad Frontonem

Fr. = Fragmenta historiae Romanae

Gall. = Gallica (Celtica - Fragmenta) / ἐκ τῆς Κελτικῆς

Hann. = Hannibalica (Annibaica) / Ἀννιβαϊκῆ

Hisp. = Hispanica (Iberica) / Ἰβηρική
Ill. = Illyrica / Ἰλλυρική
Ital. = Italica (Fragmenta) / ἐκ τῆς Ἰταλικῆς
Mac. = Macedonica (Fragmenta) / ἐκ τῆς Μακεδονικῆς
Mith. = Mithridatica / Μιθριδάτειος
Num. = Numidica (Fragmenta)
Praef. = Praefatio (Prooemium) / προοίμιον
Pun. = Punica (Libyca) / Λιβυκή (Καρχηδονική καὶ ἐκ τῆς Νομαδικῆς)
Sam. = Samnitica (Fragmenta) / ἐκ τῆς Σαυνιτικῆς
Sic. = Sicula (Sicelica) (Fragmenta) / ἐκ τῆς Σικελικῆς καὶ νησιωτικῆς
Syr. = Syriaca / ἐκ τῆς Συριακῆς

Ar. = Aristophanes Comicus, Ἀριστοφάνης, sec. V-IV i.Hr.

Ed. V. Coulon & M. van Daele, *Aristophane*, vol. 1-5. Paris: Les Belles Lettres, 1923-82 (repr. 1967);
 N.G. Wilson, *Aristophanis Fabulae*. Oxford: Oxford University Press, 2007.

Ach. = Achamenses / Ἀχαρνῆς (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Eq. = Equites / ἰππῆς (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Nu. = Nubes / νεφέλαι (ed. K.J. Dover, *Aristophanes. Clouds*. Oxford: Clarendon Press, 1968)
V. = Vespae / σφήκες (ed. D.M. MacDowell, *Aristophanes. Wasps*. Oxford: Clarendon Press, 1971)
Pax / εἰρήνη (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Av. = Aves / ὄρνιθες (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Lys. = Lysistrata / Λυσιστράτη (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Th. = Thesmophoriazusae / θεσμοφοριάζουσαι (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Ra. = Ranae / βάτραχοι (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Ec. = Ecclesiazusae / ἐκκλησιάζουσαι (ed. R.G. Ussher, *Aristophanes. Ecclesiazusae*. Oxford: Clarendon Press, 1973)
Pl. = Plutus / Πλούτος (ed. V. Coulon & M. van Daele)

Fr. = Fragmenta, ed. J.M. Edmonds, *The fragments of Attic comedy*, vol. 1. Leiden: Brill, 1957; T. Kock, *Comicorum Atticorum fragmenta*, vol. 1. Leipzig: Teubner, 1880; A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 2.2. Berlin: Reimer, 1840 (repr. De Gruyter, 1970); J. Demianczuk, *Supplementum comicum*. Krakau: Nakladem Akademii, 1912 (repr. Hildesheim: Olms, 1967); C. Austin, *Comicorum Graecorum fragmenta in papyris reperta*. Berlin: De Gruyter, 1973; T. Kock, *Comicorum Atticorum fragmenta*, vol. 3. Leipzig: Teubner, 1888; A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 5.1. Berlin: Reimer, 1857 (repr. De Gruyter, 1970).

A.Rh. = Apollonius Rhodius Epicus, Ἀπολλώνιος Ῥόδιος, sec. III i.Hr.

Argonautica / Ἀργοναυτικά, ed. H. Fraenkel, *Apollonii Rhodii Argonautica*. Oxford: Clarendon Press, 1961 (repr. 1970).

Fr. = Fragmenta, ed. J.U. Powell, *Collectanea Alexandrina*. Oxford: Clarendon Press, 1925 (repr. 1970).

Epigr. = Epigramma, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Arr. = Arrianus Historicus, Ἀρριανός, sec. II d.Hr.

Ed. A.G. Roos & G. Wirth, *Flavii Arriani quae exstant omnia*, vol. 1-2. Leipzig: Teubner, 1967-8.

Alan. = Acies contra Alanos / κατ' Ἀλανῶν ἔκταξις
An. = Alexandri anabasis / ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου
Bith. = Bithynicorum fragmenta
Cyn. = Cynegeticus / κυνηγετικός
Ep. Gell. = Epistula ad Lucium Gellium
Fr. Alan. = Fragmentum ex Historia Alanica

Fr.Hist.inc. = Fragmenta incerta

Fr. = Fragmenta Historica, ed. F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker (FGH)* #156. Leiden: Brill, 1923-1958 (repr. 1954-1969).

Ind. = Historia Indica / Ινδική

Parth. = Parthorum fragmenta

Peripl.M.Eux. = Periplus maris Euxini / περίπλους πόντου Ευξείνου

Phys. = Fragmenta de rebus physicis

PostAlex. = Post Alexandrum (Historia successorum Alexandri)

Tact. = Tactica / τέχνη τακτική

Arstt. = Aristoteles Philosophus, Αριστοτέλης, sec. IV ἰ.Ηρ.

APr.Po. = Analytica priora et posteriora / ἀναλυτικά πρότερα καὶ ὕστερα

ed. W.D. Ross, *Aristotelis analytica priora et posteriora*. Oxford: Clarendon Press, 1964 (repr. 1968) (24a10-31b38, 71a1-100b17).

Ath. = Ἀθηναίων Πολιτεία

ed. H. Oppermann, *Aristotelis Ἀθηναίων Πολιτεία*. Leipzig: Teubner, 1928 (repr. Stuttgart, 1968).

Aud. = De audibilibus

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2, ed.2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (800a1-804b39).

Cael. = De caelo / Περὶ οὐρανοῦ

ed. P. Moraux, *Aristote. Du ciel*. Paris: Les Belles Lettres, 1965 (268a1-313b22).

Cat. = Categoriae / Κατηγορίαι

ed. L. Momo-Paluello, *Aristotelis categoriae et liber de interpretatione*. Oxford: Clarendon Press, 1949 (repr. 1966) (1a1-15b32).

Col. = De coloribus / Περὶ χρωμάτων

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (791a1-799b20).

deAn. = De anima / Περὶ ψυχῆς

ed. W.D. Ross, *Aristote. De anima*. Oxford: Clarendon Press, 1961 (repr. 1967) (402a1-435b25).

Div. = Divisiones Aristoteleae

ed. H. Mutschmann, *Divisiones quae vulgo dicuntur Aristoteleae*. Leipzig: Teubner, 1906.

Div.Somm. = De divinatione per somnum / Περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς

ed. W.D. Ross, *Aristote. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (462b12-464b18a).

EE = Ethica Eudemia / Ἠθικὰ Εὐδήμεια

ed. F. Susemihl, *Aristotelis ethica Eudemia*. Leipzig: Teubner, 1884 (repr. Amsterdam: Hakkert, 1967): (1214a1-1249b25).

EN = Ethica Nicomachea / Ἠθικὰ Νικομάχεια

ed. I. Bywater, *Aristotelis ethica Nicomachea*. Oxford: Clarendon Press, 1894 (repr. 1962) (1094a1-1181b23).

Ep. = Epistulae

ed. R. Hercher, *Epistolographi Graeci*. Paris: Didot, 1873 (repr. Amsterdam: Hakkert, 1965).

Fr. = Fragmenta

ed. V. Rose, *Aristotelis qui ferebantur librorum fragmenta*. Leipzig: Teubner, 1886 (repr. Stuttgart, 1967); F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker (FGH)* #646. Leiden: Brill, 1923-1958 (repr. 1954-1969).

Fr. Lyr. = Fragmenta Lyrica

ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Fr. 640 = Peplus (Fr. 640)

ed. D.L. Page, *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962 (repr. 1967).

GA = De generatione animalium / Περὶ ζώων γενέσεως

ed. H.J. Drossaert Lulofs, *Aristotelis de generatione animalium*. Oxford: Clarendon Press, 1965 (repr. 1972) (715a1-789b20).

GC = De generatione et corruptione / Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς

ed. C. Mugler, *Aristote. De la génération et de la corruption*. Paris: Les Belles Lettres, 1966 (314a1-338b19).

HA = Historia animalium / Περὶ τὰ ζῷα ἱστορίαι

ed. P. Louis, *Aristote. Histoire des animaux*, vol. 1-3. Paris: Les Belles Lettres, 1:1964 (486a5-538b23); 2:1968 (538b28-588a12); 3:1969 (588a16-633b8, 633b12-638b36).

IA = De incessu animalium / Περὶ πορείας ζώων

ed. W. Jaeger, *Aristotelis de animalium motione et de animalium incessu. Ps.-Aristotelis de spiritu libellus*. Leipzig: Teubner, 1913 (704a4-714b23).

Insomm. = De insomniis / Περὶ ἐνυπνίων

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (458a33-462b11).

Int. = De interpretatione / Περὶ ἑρμηνείας

ed. L. Minio-Paluello, *Aristotelis categoriae et liber de interpretatione*. Oxford: Clarendon Press, 1949 (repr. 1966) (16a1-24b9).

Iuv. = De iuventute et senectute + De vita et morte / Περὶ νεότητος καὶ γήρως, ζωῆς καὶ θανάτου

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (467b10-470b5).

LI = De lineis insecabilibus / Περὶ ἀτόμων γραμμῶν

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (968a1-972b33).

Long. = De longitudine et brevitate vitae / Περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (464b19-467b9).

MA = De motu animalium / Περὶ ζώων κινήσεως

ed. W. Jaeger, *Aristotelis de animalium motione et de animalium incessu. Ps.-Aristotelis de spiritu libellus*. Leipzig: Teubner, 1913 (698a1-704b2).

MM = Magna moralia

ed. F. Susemihl, *Aristotle* (ed. G.C. Armstrong), vol. 18. Cambridge, Mass.: Harvard University

Press, 1935 (repr. 1969) (1181a23-1213b30).

Mech. = Mechanica / Μηχανικά

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (847a11-858b31).

Mem. = De memoria et reminiscencia / Περί μνήμης και αναμνήσεως

Ed. W.D. Ross, *Aristotle Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (449b4-453b11).

Metaph. = Metaphysica / Μεταφυσικά

ed. W.D. Ross, *Aristotle's metaphysics*, 2 vol. Oxford: Clarendon Press, 1924 (repr. 1970) (1:980a21-1028a6; 2:1028a10-1093b29).

Mete. = Meteorologica / Μετεωρολογικά

ed. F.H. Fobes, *Aristotelis meteorologicorum libri quattuor*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1919 (repr. Hildesheim: Olms, 1967) (338a20-390b22).

Mir. = Mirabilia auscultationes (Mirabilia) / Περί θαυμασίων ακουσμάτων

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (830a5-847b10).

Mu. = De mundo / Περί κόσμου

W.L. Lorimer, *Aristotelis qui fertur libellus de mundo*. Paris: Les Belles Lettres, 1933 (391a1-401b29).

Oec. = Oeconomica / Οικονομικά

ed. A. Wartelle & B.A. van Groningen, *Aristote. Économique*. Paris: Les Belles Lettres, 1968 (1343a1-1353b27).

PA. = De partibus animalium / Περί ζώων μορίων

ed. P. Louis, *Aristote. Les parties des animaux*. Paris: Les Belles Lettres, 1956 (639a1-697b30).

Ph. = Physica / Φυσική ἀκρόασις

Ed. W.D. Ross, *Aristotelis physica*. Oxford: Clarendon Press, 1950 (repr. 1966) (184a10-267b26).

Phgn. = Physiognomonica / Φυσιογνωμονικά

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (805a1-814b8).

Po. = Poetica / Περί ποιητικῆς

Ed. R. Kassel, *Aristotelis de arte poetica liber*. Oxford: Clarendon Press, 1965 (repr. 1968) (1447a8-1462b19).

Pol. = Politica / Πολιτικά

ed. W.D. Ross, *Aristotelis politica*. Oxford: Clarendon Press, 1957 (repr. 1964) (1252a1-1342b34).

Pr. = Problemata / Προβλήματα

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (859a1-967b27).

Prot.fr. = Protrepticus (Fragmenta)

ed. I. Düring, *Aristotle's protrepticus*. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 1961

Resp. = De respiratione / Περί αναπνοῆς

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (470b6-480b30).

Rh. = Rhetorica / Ῥητορικὴ τέχνη

ed. W.D. Ross, *Aristotelis ars rhetorica*. Oxford: Clarendon Press, 1959 (repr. 1964) (1354a1-1420a8).

SE = Sophistici Elenchi / Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι

ed. W.D. Ross, *Aristotelis topica et sophistici elenchi*. Oxford: Clarendon Press, 1958 (repr. 1970) (164a20-184b8).

Sens. = De sensu et sensibilibus / Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (436a1-480b30).

Somn. Vig. = De somno et vigilia / Περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (453b11-458a32).

Spir. = De spiritu / Περὶ πνεύματος

ed. W. Jaeger, *Aristotelis de animalium motione et de animalium incessu. Ps.-Aristotelis de spiritu libellus*. Leipzig: Teubner, 1913: (481a1-486b4).

Top. = Topica / Τοπικά

ed. W.D. Ross, *Aristotelis topica et sophistici elenchi*. Oxford: Clarendon Press, 1958 (repr. 1970): (100a18-164b19).

VV = De virtutibus et vitiis / Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960): (1249a26-1251b37).

Vent. = De ventorum situ et nominibus (de ventis) / Ἀνέμων θέσεις καὶ προσηγορίαι

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960): (973a1-973b25).

Xen. = De Xenophane, de Zenone, de Gorgia / Περὶ Μελίσσου Ξενοφάνους Γοργίου

ed. H. Diels, „Aristotelis qui fertur de Melisso Xenophane Gorgia libellus”, *Abhandlungen der königlichen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, Philosoph.-hist. Kl.*, Berlin: Reimer, 1900.

Call. = Callimachus Epicus, Καλλιμάχος, sec. IV-III i.Hr.

Ed. R. Pfeiffer, *Callimachus*, vol. 1-2. Oxford: Clarendon Press, 1949-53.

Aet.fr. = Aetia (Fragmenta) / Αἴτια

Ap. = Hymnus in Apollinem (hymn. 2) / εἰς Ἀπόλλωνα

Car. = Carmina epica et elegiaca minora

Cer. = Hymnus in Cererem (hymn. 6) / εἰς Δήμητρα

Del. = Hymnus in Delum (hymn. 4) / εἰς Δῆλον

Dian. = Hymnus in Dianam (hymn. 3) / εἰς Ἄρτεμιν

Epigr. = Epigrammata, ed. R. Pfeiffer, *v. supra*. (citata e.g. Call. *Epigr.* 1.9) + H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed. 2., Munich: Heimeran, 1965-1968 (citata e.g. Call. *Epigr.* 7.89.9)

Fr. = Fragmenta (+ Fragmenta grammatica, Fragmenta incertae sedis, Fragmenta incerti auctoris - fort. auctore Callimacho)

Hec.fr. = Hecale (Fragmenta) / Ἑκάλη

Iamb.fr. = Iambi (Fragmenta) / Ἴαμβοί

Iov. = Hymnus in Iovem (hymn. 1) / εις Δία

Lav. Pall. = In lavacrum Palladis (hymn. 5) / εις λούτρα τῆς Παλλάδος

Lyr. fr. = Lyrica (Fragmenta) / Μῆλη

SHell. = Supplementum Hellenisticum, ed. H. Lloyd-Jones & P. Parsons. *Supplementum Hellenisticum*. Berlin: De Gruyter, 1983.

Dem. = Demosthenes Orator, Δημοσθένης, sec. IV i.Hr. (384-322)

Ed. S.H. Butcher & W. Rennie, *Demosthenis orationes*, vol. 1-3. Oxford: Clarendon Press, 1903-31 (repr. 1966-67). Discursurile sunt citate după număr, conform listei de mai jos, și paragraf.

1. Olynthiaca 1 / Οlynθιακός α'
2. Olynthiaca 2 / Οlynθιακός β'
3. Olynthiaca 3 / Οlynθιακός γ'
4. Philippica 1 / κατά Φιλίππου α'
5. De pace / περι τῆς εἰρήνης
6. Philippica 2 / κατά Φιλίππου β'
7. De Halonneso / περι Ἀλοννήσου
8. De Chersoneso / περι τῶν ἐν Χερρονήσῳ
9. Philippica 3 / κατά Φιλίππου γ'
10. Philippica 4 [Sp.] / κατά Φιλίππου δ'
11. In epistulam Philippi [Sp.] / πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τὴν Φιλίππου
12. [Philippi] epistula / Φιλίππου ἐπιστολὴ
13. Περι συντάξεως [Sp.]
14. Περι τῶν συμμοριῶν
15. De Rhodiorum libertate / ὑπὲρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας
16. Pro Megalopolitanis / ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν
17. Περι τῶν πρὸς Ἀλεξάνδρον συνθηκῶν [Sp.]
18. De corona / περι τοῦ στεφάνου
19. De falsa legatione / περι τῆς παραπροσβείας
20. Adversus Leptinem / περι τῆς ἀτελείας πρὸς Λεπτίνην
21. In Midiam / κατά Μειδίου περι τοῦ κονδύλου
22. Adversus Androtionem / κατ' Ἀνδροτίωνος παρανόμων
23. In Aristocratem / κατ' Ἀριστοκράτους
24. In Timocratem / κατά Τιμοκράτους
25. In Aristogitonem 1 / κατ' Ἀριστογίτονος α'
26. In Aristogitonem 2 / κατ' Ἀριστογίτονος β'
27. In Arophobum 1 / κατ' Ἀρόφου ἐπιτροπῆς
28. In Arophobum 2 / κατ' Ἀρόφου β'
29. Contra Arophobum 3 / πρὸς Ἀρόφον ὑπὲρ Φάνου ψευδομαρτυριῶν
30. Contra Onetorem 1 / πρὸς Ὀνήτορα ἐξούλης α'
31. Contra Onetorem 2 / πρὸς Ὀνήτορα ἐξούλης β'
32. Contra Zenothemin / πρὸς Ζηνόθεμιν παραγραφὴ
33. Contra Apaturium [Sp.] / πρὸς Ἀπατούριον παραγραφὴ
34. Contra Phormionem / πρὸς Φορμίωνα περι δανείου
35. Contra Laecritum [Sp.] / πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφὴν
36. Pro Phormione / παραγραφὴ ὑπὲρ Φορμίωνος
37. Contra Pantaenetum / παραγραφὴ πρὸς Πανταίνετον
38. Contra Nausimachum et Xenoritheia / παραγραφὴ πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπιθήην
39. Contra Boeotum 1 / πρὸς Βοιωτὸν περι τοῦ ὀνόματος
40. Contra Boeotum 2 [Sp.] / πρὸς Βοιωτὸν περι προικός μητρόας
41. Contra Spudiam / πρὸς Σπυδιάν ὑπὲρ προικός
42. Contra Phaenippum [Sp.] / πρὸς Φαίνιππον περι ἀντιδόσεως
43. Contra Macartatum [Sp.] / πρὸς Μακάρτατον περι Ἀγνίου κλήρου
44. Contra Leocharem [Sp.] / πρὸς Λεωχάρην περι τοῦ κλήρου

45. In Stephanum 1 / κατά Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν α'
 46. In Stephanum 2 / κατά Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν β'
 47. In Evergum et Mnesibulum [Sp.] / κατά Ευέργου και Μνησιβούλου ψευδομαρτυριῶν
 48. In Olympiodorum [Sp.] / κατ' Ολυμπιοδώρου βλάβης
 49. Contra Timotheum [Sp.] / πρὸς Τιμόθεον ὑπὲρ χρέως
 50. Contra Polyclem [Sp.] / πρὸς Πολυκλέα περὶ τοῦ ἐπιτηραρχήματος
 51. De corona trierarchiae / περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας
 52. Contra Callippum [Sp.] / πρὸς Κάλλιππον
 53. Contra Nicostratum / πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς
 54. In Cononem / κατὰ Κόνωνος αἰκίας
 55. Contra Calliclem / πρὸς Καλλικλέα περὶ χωρίου
 56. In Dionysodorum [Sp.] / κατὰ Διονυσοδώρου βλάβης
 57. Contra Eubulidem / ἔφεσις πρὸς Εὐβουλίδην
 58. In Theocrinem [Sp.] / ἔνδειξις κατὰ Θεοκρίνου
 59. In Neaeram [Sp.] / κατὰ Νεαίρας
 60. Eriarphius / ἐπιτάφιος
 61. Eroticus [Sp.] / ἐρωτικός

Ep. = Epistulae

Fr. = Fragmenta, ed. J. Baiter & H. Sauppe. *Oratores Attici*. Zurich: Hoehr, 1850 (repr. Hildesheim: Olms, 1967).

Proem. = Prooemia (Exordia) / προοίμια

Eur. = Euripides Tragicus, Εὐριπίδης, sec. V ἰ.Ηρ.

Ed. J. Diggle. *Euripidis fabulae*, vol. 1-3. Oxford: Clarendon Press, 1981-94.

Alc. = Alcestis / Ἄλκηστις, ed. J. Diggle

Alex.fr. = Fragmenta Alexandri, ed. B. Snell. *Euripides Alexandros und andere Strassburger Papyri mit Fragmenten griechischer Dichter* [*Hermes Einzelschriften* 5] (1937).

Andr. = Andromache / Ἀνδρομάχη, ed. J. Diggle

Antiop.fr. = Fragmenta Antiopes / Ἀντιόπη, ed. J. Kambitsis. *L'Antiope d'Euripide*. Athens: Hourzamanis, 1972.

Ba. = Bacchae / Βάκχαι, ed. J. Diggle

Cyc. = Cyclops / Κύκλωψ, ed. J. Diggle

El. = Electra / Ἠλέκτρα, ed. J. Diggle

Ep.Alc. = Epinicion in Alcibiadem (Fragmenta), ed. D.L. Page. *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962.

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Fr. = Fragmenta, ed. A. Nauck, *Tragicorum Graecorum fragmenta*. Leipzig: Teubner, 1889 (repr. Hildesheim: Olms, 1964); D.L. Page. *Select papyri*, vol. 3. London: Heinemann, 1941 (repr. 1970); B. Snell, *Tragicorum Graecorum fragmenta. Supplementum*. Hildesheim: Olms, 1964.

Fr.pap. = Fragmenta papyracea, ed. C. Austin. *Nova fragmenta Euripidea in papyris reperta*. Berlin: De Gruyter, 1968.

Hec. = Hecuba / Ἑκάβη, ed. J. Diggle

Hel. = Helena / Ἑλένη, ed. J. Diggle

Heracl. = Heraclidae / Ἡρακλίδαι, ed. J. Diggle

HF = Hercules Furens / Ἡρακλῆς, ed. J. Diggle

Hipp. = Hippolytus / Ἰππόλυτος, ed. J. Diggle

Hyps.fr. = Fragmenta Hypsipyles / Ὑψιπόλη, ed. G.W. Bond. *Euripides. Hypsipyle*. Oxford: Clarendon Press, 1963.

IA = Iphigenia Aulidensis / Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι, ed. J. Diggle

Ion / Ἴων, ed. J. Diggle

IT = Iphigenia Taurica / Ἰφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις, ed. J. Diggle

Med. = Medea / Μήδεια, ed. J. Diggle

Oen.fr. = Fragmenta Oenei / Οίνεως, ed. J. von Arnim, *Supplementum Euripideum*. Bonn: Marcus & Weber, 1913.

Or. = Orestes / Ορέστης, ed. J. Diggle

Ph. = Phoenissae / Φοινισσαι, ed. J. Diggle

Phaeth.fr. = Fragmenta Phaethonis (/Phaethontis) / Φαέθων, ed. J. Diggle

Phrix.fr. = Fragmenta Phrixei / Φρίξος, ed. J. Rea, *The Oxvrynchus papyri*, vol. 34, Egypt Exploration Society, London, 1968.

Rh. = Rhesus / Ρῆσος, ed. J. Diggle

Supp. = Supplices / ἱκέτιδες, ed. J. Diggle

Tr. = Troades / Τρωάδες, ed. J. Diggle

Hdt. = Herodotus Historicus, Ἡρόδοτος, sec. V î.Hr.

Ed. Ph.-E. Legrand, *Hérodote. Histoires*, 9 vol. Paris: Les Belles Lettres, 1932-54 (citarea se face după carte și paragraf, e.g. Hdt. 4 25; *p.* = Prooemium).

Hes. = Hesiodus Epicus, Ἡσίοδος, sec. VI î.Hr.

Th. = Theogonia / Θεογονία, ed. M.L. West, *Hesiod. Theogony*. Oxford: Clarendon Press, 1966.

Op. = Opera et dies / ἔργα καὶ ἡμέραι, ed. F. Solmsen, *Hesiodi opera*. Oxford: Clarendon Press, 1970.

Sc. = Scutum / ἄσπις Ἡρακλέους, ed. *idem*

Fr. = Fragmenta, ed. R. Merkelbach & M.L. West, *Fragmenta Hesioidea*. Oxford: Clarendon Press, 1967; R. Merkelbach & M.L. West, *Hesiodi opera* (ed. F. Solmsen), Oxford: Clarendon Press, 1983.

Fr.astr. = Fragmenta astronomica, ed. H. Diels & W. Kranz, *Die Fragmente der Vorsokratiker*, vol. 1, Berlin: Weidmann, 1951 (repr. 1966).

Fr.ap.M.Tyr. = Fragmentum (ap. Maximum Tyrium), ed. R. Renehan, "A new Hesiodic fragment," *Classical Philology* 81 (1986): pag. 221.

Hom. = Homerus Epicus, Ὅμηρος, sec. VIII î.Hr.

Il. = Ilias / Ἰλιάς, ed. T.W. Allen, *Homeri Ilias*, vol. 2-3. Oxford: Clarendon Press, 1931.

Od. = Odyssea / Οδύσσεια, ed. P. von der Mühl, *Homeri Odyssea*. Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1962.

Ep. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Il. = v. Hom.

Is. = Isaeus Orator, Ἰσαῖος, sec. V-IV î.Hr.

Ed. P. Roussel, *Isée. Discours*, ed.2. Paris: Les Belles Lettres, 1960. (discursurile sunt citate cu două cifre, e.g. Is. 3.2, unde prima cifră este nr. discursului, conform listei de mai jos, iar a doua este nr. paragrafului).

1. De Cleonymo / περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου
  2. De Menecele / περὶ τοῦ Μενεκλέους κλήρου
  3. De Pyrrho / περὶ τοῦ Πύρρου κλήρου
  4. De Nicostrato / περὶ τοῦ Νικοστράτου κλήρου
  5. De Dicaeogene / περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου
  6. De Philoctemone / περὶ τοῦ Φιλοκτήμονος κλήρου
  7. De Apollodoro / περὶ τοῦ Απολλοδώρου κλήρου
  8. De Cirono / περὶ τοῦ Κίρωνος κλήρου
  9. De Astyphilo / περὶ τοῦ Ἀστυφίλου κλήρου
  10. De Aristarcho / περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου
  11. De Hagnia / περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου
  12. Pro Euphiletō / ὑπὲρ Εὐφιλῆτου
- Fr.* = Fragmenta

Jos. = Iosephus Historicus, Ἰώσηπος, sec. I d.Hr.

Ed. B. Niese. *Flavii Iosephi opera*, vol. 1-6. Berlin: Weidmann. 1887- 1895 (repr. 1955).

AI = Antiquitates Iudaicae / Ἰουδαϊκὴ ἀρχαιολογία

Ap. = contra Apionem (= De Iudaeorum vetustate) / πρὸς Ἀπίωνα περὶ τῶν Ἰουδαίων ἀρχαιότητος

BJ = Bellum Iudaicum / περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου

Vit = Vita / Ἰωσήπου βίος

Isoc. = Isocrates Orator, Ἴσοκράτης, sec. V/IV ἰ.Hr.

Ed. E. Brémond, G. Mathieu. *Isocrate Discours*, vol. 1-4. Paris: Les Belles Lettres. 1928-62. Discursurile sunt citate după număr, conform listei de mai jos, și paragraf.

1. Ad Demonicum / πρὸς Δημόνικον
2. Ad Nicoclem / πρὸς Νικοκλέα
3. Nicocles / Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι
4. Panegyricus / πανηγυρικός
5. Philippus / Φίλιππος
6. Archidamus / Ἀρχίδαμος
7. Aegoragiticus / Ἀρεοπαγитικός
8. De pace / περὶ εἰρήνης
9. Evagoras / Εὐαγόρας
10. Helenae encomium / Ἑλένη
11. Busiris / Βούσιρις
12. Panathenaeus / παναθηναϊκός
13. In sophistas / κατὰ τῶν σοφιστῶν
14. Plataicus / Πλαταικός
15. Antidosis / περὶ ἀντιδόσεως
16. De bigis / περὶ τοῦ ζεύγους
17. Trapeziticus / τραπεζιτικός
18. In Callimachum / παραγραφή πρὸς Καλλιμάχον
19. Aegineticus / Αἰγινητικός
20. In Lochitem / κατὰ Λοχίτου
21. In Euthynum / πρὸς Εὐθύνου ἀμάρτυρος

Ep. = Epistulae / Ἐπιστολαί

1. Ad Dionysium / Διονυσίῳ
2. Ad Philippum / Φιλίππῳ
3. Ad Philippum / Φιλίππῳ
4. Ad Antipatrum / Ἀντιπάτρῳ
5. Ad Alexandrum / Ἀλεξάνδρῳ
6. Ad filios Iasonis / τοῖς Ἰάσονος παισίν
7. Ad Timotheum / Τιμοθέῳ
8. Ad reges Mytilenaeos / τοῖς Μυτιληναίων ἀρχουσιν
9. Ad Archidamum / Ἀρχιδάμῳ

Fr. = Fragmenta

Luc. = Lucianus Sophista, Λουκιανός, sec. II d.Hr.

Ed. A.M. Harmon & K. Kilburn & M.D. Macleod, *Lucian*, vol. 1-8. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1913-67.

Abd. = Abdicatus / Ἀποκηρυττόμενος

Alex. = Alexander / Ἀλέξανδρος ἢ ψευδόμαντις

Anach. = Anacharsis / Ἀνάχαρσις ἢ περὶ γυμνασίων

- Apol.* = Apologia / Απολογία
Astr. = De astrologia / Περί τῆς ἀστρολογίης
Bacch. = Bacchus / Διόνυσος
BisAcc. = Bis accusatus sive tribunalia / Δίς κατηγορούμενος
Cal. = Calumniæ non temere credendum / Περί τοῦ μὴ ραδίως πιστεύειν διαβολῇ
Cat. = Catapulus / Κατάπλους ἢ τύραννος
Cont. = Charon sive contemplantes / Χάρων ἢ ἐπισκοποῦντες
DDeor. = Dialogi deorum / Θεῶν διάλογοι
DJud. = Dearum iudicium / Θεῶν κρίσις
DMar. = Dialogi marini / Ἐνάλοι διάλογοι
DMeretr. = Dialogi meretricii / Ἐταιρικοὶ διάλογοι
DMort. = Dialogi mortuorum / Νεκρικοὶ διάλογοι
Demon. = Demonax / Δημόνακτος βίος
Deor. Conc. = Deorum concilium / Θεῶν ἐκκλησία
Dips. = Dipsades / Περί τῶν διψάδων
Dom. = De domo / Περί τοῦ οἴκου
Electr. = Electrum / Περί τοῦ ἠλεκτροῦ ἢ τῶν κύκνων
Eun. = Eunuchus / Εὐνοῦχος
Fug. = Fugitivi / Δραπέται
Gall. = Gallus / ὄνειρος ἢ ἀλεκτρυόν
Harm. = Harmonides / Ἀρμονίδης
Herc. = Hercules / Ἡρακλῆς
Herm. = Hermotimus / Ἑρμότιμος ἢ περὶ αἱρέσεων
Herod. = Herodotus / Ἡρόδοτος ἢ Ἀετίων
Hes. = Hesiodus / Διάλογος πρὸς Ἡεσιόδον
Hipp. = Hippias / Ἰππίας ἢ βαλανεῖον
Hist. Consc. = Quomodo historia conscribenda sit / Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν
Icar. = Icaromenippus / Ἴκαρομένιππος ἢ ὑπερνέφελος
Im. = Imagines / Εἰκόνες
Ind. = Adversus indoctum et libros multos ementem / Πρὸς τὸν ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον
IConf. = Iuppiter Confutatus / Ζεὺς ἐλεγχόμενος
ITr. = Iuppiter tragoedus / Ζεὺς τραγωδός
Jud. Voc. = Iudicium vocalium (Lis consonantium) / Δίκη συμφώνων
Laps. = Pro lapsu inter salutandum / Ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ προσαγορευσεὶ πταισματος
Lex. = Lexiphanes / Λεξιφάνης
Luct. = De luctu / Περί πένθους
Macr. = Macrobianus / Μακρόβιοι
Merc. Cond. = De mercede conductis potentium familiaribus / Περί τῶν ἐπὶ μισθῶ συνόντων
Musc. Enc. = Muscae encomium / Μυίας ἐγκώμιον
Nav. = Navigium / Πλοῖον ἢ εὐχαί
Nec. = Menippus sive necyomantia / Μένιππος ἢ νεκυομαντεία
Ner. = Nero / Νέρων
Nigr. = Nigrinus / Νιγρίνου φιλοσοφία
Par. = De parasito sive artem esse parasiticam / Περί παρασίτου ὅτι τέχνη ἢ παρασιτική
Patr. Enc. = Patriae encomium / Πατρίδος ἐγκώμιον
Peregr. = De morte Peregrini / Περί τῆς Περεγρίνου τελευτῆς
Phal. 1,2 = Phalaris 1, 2 / Φάλαρις Α, Β
Philops. = Philopseudes sive incredulus / Φίλοψευδεῖς ἢ ἀπιστῶν
Pisc. = Revivescens sive piscator / Ἀναβιοῦντες ἢ ἀλιεὺς
Pr. Im. = Pro imaginibus / Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων
Prom. = Prometheus / Προμηθεὺς
Prom. Es. = Prometheus es in verbis / Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεῦς εἰ ἐν τοῖς λόγοις
Pseudol. = Pseudologista / Ψευδοσοφιστής ἢ σολοικιστής
Rh. Pr. = Rhetorum praeceptor / Ῥητορῶν διδάσκαλος

Sacr. = De sacrificiis / Περί θυσιῶν
Salt. = De saltatione / Περί ὀρχήσεως
Sat. = Saturnalia / Τὰ πρὸς Κρόνον
Scyth. = Scythia / Σκυθῆς ἢ πρόξενος
Sol. = Soloecista / Ψευδολογιστῆς ἢ περὶ τῆς ἀποφράδος
Somn. = Somnium sive vita Luciani / Περί τοῦ ἐνυπνίου ἤτοι βίος Λουκιανοῦ
Symp. = Symposium / Συμπόσιον ἢ Λαπίθα
Syr.D. = De Syria dea / Περί τῆς Συρίας θεοῦ
Tim. = Timon / Τίμων
Tox. = Toxaris vel amicitia / Τόξαρις ἢ φιλία
Trag. = Tragodopodagra (Podagra) / Ποδάγρα
Tyr. = Tyrannicida / Τυραννοκτόνος
VH1,2 = Verae Historiae 1, 2 / Ἀληθῶν διηγημάτων Α, Β
Vit.Auct. = Vitarum auctio / Βίων πρᾶσις
Zeux. = Zeuxis / Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος

Lys. = Lysias Orator, Λυσίας, sec. V-IV i.Hr.

Ed. U. Albinì, *Lisia. I discorsi*. Florence: Sansoni, 1955; citat după nr. discursului și paragraf; fragmentele sunt citate după nr. paginii din ediție.

1. De caede Eratosthenis / ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία
2. Eritaphius [Sp.] / ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίοις βοηθοῖς
3. Contra Simonem / πρὸς Σίμωνα ἀπολογία
4. περὶ τραύματος ἐκ προνοίας
5. Pro Callia / ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας ἀπολογία
6. In Andocidem [Sp.] / κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας
7. Ateoragiticus / Ἀρεοπαγετικός περὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία
8. κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστάς κακολογιῶν [Sp.]
9. Pro milite [Sp.] / ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου
10. In Theomnestum 1 / κατὰ Θεομνήστου α'
11. In Theomnestum 2 [Sp.] / κατὰ Θεομνήστου β'
12. In Eratosthenem / κατὰ Ἐρατοσθένους
13. In Agoratum / κατὰ Ἀγοράτου
14. In Alcibiadem 1 / κατὰ Ἀλκιβιάδου λειποταξίου
15. In Alcibiadem 2 / κατὰ Ἀλκιβιάδου ἀστρατείας
16. Pro Mantitheo / ἐν βουλῇ Μαντιθέω δοκιμαζομένω ἀπολογία
17. πρὸς τὸ δημόσιον περὶ τῶν Ἐράτωνος χρημάτων
18. περὶ τῆς δημεύσεως <τῶν> τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ ἐπίλογος
19. ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, πρὸς τὸ δημόσιον
20. Pro Polystrato [Sp.] / ὑπὲρ Πολυστράτου
21. ἀπολογία δωροδοκίας ἀπαράσημος
22. κατὰ τῶν σιτοπωλῶν
23. In Panceleonem / κατὰ Παγκλέωνος ὅτι οὐκ ἦν Πλαταιεύς
24. ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου
25. [δήμου καταλύσεως] ἀπολογία
26. <περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας>
27. In Epiratam / κατ' Ἐπικράτους καὶ τῶν συμβρεσβευτῶν
28. In Ergoclem / κατ' Ἐργοκλέους ἐπίλογος
29. In Philocratam / κατὰ Φιλοκράτους ἐπίλογος
30. In Nicomachum / κατὰ Νικομάχου γραμματέως
31. In Philonem / κατὰ Φίλωνος δοκιμασία
32. In Diogitonem / κατὰ Διογείτονος
33. Olympiacus / Ολυμπιακός
34. περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθήνησι

Fr. = Fragmenta, ed. U. Albin, *Lista. I discorsi*. Florence: Sansoni, 1955.

Fr.Ep. = Fragmenta epistolarum, ed. T. Thalheim, *Lysiae orationes* (editio maior), ed.2. Leipzig: Teubner, 1913.

LXX = Septuaginta, Vetus Testamentum Graece redditum, Παλαιά Διαθήκη
Ed. A. Rahlfs, *Septuaginta*, Stuttgart: Württemberg Bible Society, 1935 (repr. 1971).

Abd. = rom. Abdias / lat. Abdias / gr. Ἀβδιού

Ag. = rom. Aggeu / lat. Aggaeus / gr. Ἀγγαῖος

Am. = rom. Amos / lat. Amos / gr. Ἀμώς

Av. = rom. Avacum (Habacuc TM) / lat. Habacuc / gr. Ἀβακούμ

Bar. = rom. Baruh / lat. Baruch / gr. Βαρούχ

Bel / Bel.Θ = rom. Bel și balaurul (Θ = Theodotionis versio) / lat. Bel et Draco / gr. Βήλ και δράκων

Cânt. = rom. Cântarea Cântărilor / lat. Canticum / gr. Ἄσμα

Dan. / Dan.Θ = rom. Daniel (Θ = Theodotionis versio) / lat. Daniel / gr. Δανιήλ

Deut. = rom. Deuteronomul / lat. Deuteronomium / gr. Δευτερονόμιον

Ecl. = rom. Ecclesiastul / lat. Ecclesiastes / gr. Ἐκκλησιαστής

Ep.Ier. = rom. Epistola lui Ieremia / lat. Epistola Ieremiae / gr. Ἐπιστολή Ἱερεμίου

Est. = rom. Ester / lat. Esther / gr. Ἑσθήρ

Ex. = rom. Exodul / lat. Exodus / gr. Ἑξοδος

1Ezr., 2Ezr. (2 Ezdra = Ezra și Nehemia TM) = rom. 1, 2 Ezdra / lat. Esdrae 1, 2 / gr. Ἑσδρας

Gen. = rom. Geneza / lat. Genesis / gr. Γένεσις

Ier. = rom. Ieremia / lat. Ieremias / gr. Ἱερεμίας

Iez. = rom. Iezechiel / lat. Ezechiel / gr. Ἰεζεκιήλ

Iis.Nav. = rom. Iisus (Iosua) Nave / lat. Iosue / gr. Ἰησοῦς

Ioel = rom. Ioel / lat. Ioel / gr. Ἰωήλ

Iona (rom.) / lat. Ionas / gr. Ἰωνᾶς

Iov (rom.) / lat. Iob / gr. Ἰώβ

Is. = rom. Isaia / lat. Isaias / gr. Ἰσαΐας

Iud. = rom. Iudit / lat. Iudith / gr. Ἰουδίθ

Ἰñf. = rom. Înțelepciunea lui Solomon / lat. Sapientia / gr. Σοφία Σαλωμώντος

Jud. / Jud.B = rom. Judecatori (B = Codex Vaticanus) / lat. Iudices / gr. Κριταί

Lev. = rom. Leviticul / lat. Leviticus / gr. Λευιτικόν

1Mac., 2Mac., 3Mac., 4Mac. = rom. 1, 2, 3, 4 Macabei / lat. Machabeorum 1-4 / gr. Μακκαβαῖοι

Mal. = rom. Malachia / lat. Malachias / gr. Μαλαχίας

Mich. = rom. Michea / lat. Michaeas / gr. Μιχαίας

Na. = rom. Naum / lat. Nahum / gr. Ναούμ

Num. = rom. Numerii / lat. Numeri / gr. Ἀριθμοί

Od. = rom. Odele / lat. Odae / gr. Ὀδαί

Os. = rom. Osea / lat. Osee / gr. Ὠσηέ

1Par., 2Par. = rom. 1, 2 Paralipomena / lat. Paralimomenon 1, 2 sive Chronicon 1, 2 / gr. Χρονικά (Παραλειπόμενα) 1, 2

Plâng. = rom. Plângeriile lui Ieremia / lat. Lamentationes / gr. Θρήνοι

Prov. = rom. Proverbele (Pildele) lui Solomon / lat. Proverbia / gr. Παροιμιαί

Ps. = rom. Psalmii / lat. Psalmi / gr. Ψαλμοί

Ps.Sol. = rom. Psalmii lui Solomon / lat. Psalmi Salomonis / gr. Ψαλμοί Σαλωμώντος

1Rg., 2Rg., 3Rg., 4Rg. = rom. 1, 2, 3, 4 Regi (3, 4 Regi = 1, 2 Regi / Samuel TM) / lat. Regnorum 1-4 / gr. Σαμουήλ 1, 2; 3, 4 = Βασιλέων 1, 2

Ruth (rom.) / lat. Ruth / gr. Ῥουθ

Sir. = rom. Înțelepciunea lui Iisus Sirah / lat. Ecclesiasticus sive Siracides (Sapientia Jesu filii Sirach) / gr. Σοφία Σιράχ (εκκλησιαστικός)

Soph. = rom. Sophonia / lat. Sophonias / gr. Σοφονίας

Suz. / Suz.Θ = rom. Suzana (Θ = Theodotionis versio) / lat. Susanna / gr. Σουσάννα

Tob. / *Tob.S* = rom. Tobit (S = Codex Sinaiticus) / lat. Tobit / gr. Τωβίτ
Zah. = rom. Zaharia / lat. Zacharias / gr. Ζαχαρίας

Men. = Menander Comicus, Μένανδρος, sec. IV-III i.Hr.

Ed. F.H. Sandbach, *Menandri reliquiae selectae*. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Asp. = Aspis / άσπίς

Asp.fr. = Aspidis fragmenta aliunde nota

Car. = Carchedonius / καρχεδόνιος

Car.fr. = Carchedonii fragmenta aliunde nota

Cith. = Citharista / κιθαριστής

Cith.fr. = Citharistae fragmenta aliunde nota

Col. = Colax / κόλαξ

Col.fr. = Colacis fragmenta aliunde nota

Con. = Coneazomenae / κωνεαζόμεναι

Con.fr. = Coneazomenarum fragmentum aliunde notum

DE = Dis Exapaton / δις εξαπατών

DE.fr. = Dis exapatontis fragmenta aliunde nota

Dysc. = Dyscolus / δύσκολος

Epit. = Epitrepontes / έπιτρέποντες

Epit.fr. = Epitrepontum fragmenta

Georg. = Georgus / γεωργός

Georg.fr. = Georgi fragmenta aliunde nota

Her. = Heros / ήρως

Her.fr. = Herois fragmenta aliunde nota

Mis. = Misumenus / μισούμενος

Mis.fr. = Misumeni fragmenta + Misumeni nova fragmenta, ed. E.G. Turner, "New fragments of the Misoumenos of Menander". *Bulletin of the Institute of Classical Studies* suppl. 17 (1965).

Pc. = Pericromene / περικειρομένη

Pc.fr. = Pericromenae fragmenta aliunde nota

Per. = Perinthia / Περινθία

Per.fr. = Perinthiae fragmenta aliunde nota

Phasm. = Phasma / φάσμα

Sam. = Samia / Σαμία

Sam.fr. = Samiae fragmenta aliunde nota

Sic. = Sicyonius / Σικυώνιος

Sic.fr. = Sicyonii fragmenta aliunde nota

Th. = Theophorumene / Θεοφορουμένη

Th.fr. = Theophorumenae fragmenta aliunde nota (+ fragmentum dubium)

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Fr. = Fragmenta, A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 4, Berlin: Reimer, 1841 (repr. De Gruyter, 1970); T. Kock, *Comicorum Atticorum fragmenta*, vol. 3, Leipzig: Teubner, 1888; J. Demianczuk, *Supplementum comicum*. Krakau: Nakladem Akademii, 1912 (repr. Hildesheim: Olms, 1967); C. Austin, *Comicorum Graecorum fragmenta in papyris reperta*. Berlin: De Gruyter, 1973.

Fr.Didot. = Fragmenta Didotiana 1, 2.; A. Körte & A. Thierfelder, *Menandri quae supersunt*, vol. 2, ed.2. Leipzig: Teubner, 1959.

Gnom. = Gnomai monostichoi e papyris. Sententiae e codicibus Byzantinis. Sententiae e papyris / γνώμαι μονόστιχοι. ed. S. Jäkel, *Menandri sententiae*. Leipzig: Teubner, 1964.

Mon. = Gnomae monostichoi (Sententiae) / γνώμαι μονόστιχοι, ed. A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 4, Berlin: Reimer, 1841.

NT = Novum Testamentum, Καινή Διαθήκη, sec. I d.Hr.

Ed. K. Aland, M. Black, C.M. Martini, B.M. Metzger, & A. Wikgren, *The Greek New Testament*. ed.2. Stuttgart: Württemberg Bible Society, 1968.

Aroc. = rom. Apocalipsa / lat. Apocalypsis Ioannis / gr. Ἀποκάλυψις Ἰωάννου

Col. = rom. Coloseni / lat. Epistula (Pauli) ad Colossenses / gr. Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολὴ Παύλου

1Cor., 2Cor. = rom. 1, 2 Corinteni / lat. Epistula (Pauli) ad Corinthios 1, 2 / gr. Πρὸς Κορινθίους ἐπιστολαὶ Παύλου

Ef. = rom. Efeseni / lat. Epistula Pauli ad Ephesios / gr. Πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολὴ Παύλου

Evr. = rom. Evrei / lat. Epistula Pauli ad Hebraeos / gr. Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ Παύλου

Fim. = rom. Filimon / lat. Epistula Pauli ad Philemonem / gr. Πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολὴ Παύλου

Flp. = rom. Filipeni / lat. Epistula Pauli ad Philippenses / gr. Πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολὴ Παύλου

Fp. = rom. Fartele Apostolorum / lat. Actus apostolorum / gr. Πράξεις Ἀποστόλων

Gal. = rom. Galateni / lat. Epistula Pauli ad Galatas / gr. Πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴ Παύλου

Iac. = rom. Iacov / lat. Epistula Iacobi / gr. Ἰακώβου ἐπιστολὴ

In. = rom. Ioan / lat. Evangelium secundum Iohannem / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην

1In., 2In., 3In. = rom. 1, 2, 3 Ioan / lat. Epistula Iohannis 1, 2, 3 / gr. Ἰωάννου ἐπιστολαὶ

Iuda = rom. Iuda / lat. Epistula Iudae / gr. Ἰουδα ἐπιστολὴ

Lc. = rom. Luca / lat. Evangelium secundum Lucam / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν

Mc. = rom. Marcu / lat. Evangelium secundum Marcum / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον

Mt. = rom. Matei / lat. Evangelium secundum Mattheum / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Μαθθαῖον

1Pt., 2Pt. = rom. 1, 2 Petru / lat. Epistula Petri 1, 2 / gr. Πέτρου ἐπιστολαὶ

Rom. = rom. Romani / lat. Epistula (Pauli) ad Romanos / gr. Πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴ Παύλου

1Tes., 2Tes. = rom. 1, 2 Tesaloniceni / lat. Epistula (Pauli) ad Thessalonicenses 1, 2 / gr. Πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολαὶ Παύλου

1Tim., 2Tim. = rom. 1, 2 Timotei / lat. Epistula (Pauli) ad Timotheum 1, 2 / gr. Πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολαὶ Παύλου

Tit (rom.) / lat. Epistula Pauli ad Titum / gr. Πρὸς Τίτον ἐπιστολὴ Παύλου

Od. = v. Hom.

Pi. = Pindarus Lyricus, Πίνδαρος, sec. VI-V i.Hr.

Ed. H. Maehler & B. Snell, *Pindari carmina cum fragmentis*, Leipzig: Teubner, 1971-5.

Fr. = Fragmenta (*Hymn.* = Hymni / ὕμνοι, *Pae.* = Paeans / Παιᾶνες, *Dith.* = Dithyrambi / Διθύραμβοι, *Isthm.* = Isthmia / gr. Ἴσθμιονίκαις, *Parth.* = Parthenia / παρθένεια, *Prosod.* = Prosodia / προσόδια, *Hyporch.* = Hyporchemata / ὑπορχήματα, *Encom.* = Encomia / εγκώμια, *Thren.* = Threni / θρήνοι)

I. = Isthmia / Ἴσθμιονίκαις

N. = Nemea / Νεμεονίκαις

O. = Olympia / Ὀλυμπιονίκαις

P. = Pythia / Πυθιονίκαις

Plat. = Plato Philosophus, Πλάτων, sec. V-IV i.Hr.

Ed. J. Burnet, *Platonis opera*, vol. 1-5. Oxford: Clarendon Press, 1900-1907 (repr. 1967-8). Citarea se face după operă și respectiv pagina și paragraful ediției princeps (Aldo Manuzio, Venetia, 1513): e.g. Plat. Gr.449b.

1Alc., 2Alc. = Alcibiades 1, 2 [Sp.] / Ἀλκιβιάδης 1, 2

Amat. = Amatores [Sp.] / ἀντερασταί

Ap. = Apologia / ἀπολογία Σωκράτους

Chrm. = Charmides / Χαρμίδης

Clit. = Clitopho [Dub.] / Κλειτοφῶν

Cra. = Cratylus / Κρατύλος

- Cri.* = Crito / Κριτών
Criti. = Critias / Κριτίας
Def. = Definitiones [Sp.] / ὅροι
Ep. = Epistulae [Dub.]
Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran. 1965-1968.
Epin. = Erinomis [Dub.] / ἐπινομίς
Euthd. = Euthydemus / Εὐθύδημος
Euthphr. = Euthyphro / Εὐθύφρων
Fr. Trag. = Fragmenta Tragoediarum, ed. B. Snell, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1971
Grg. = Gorgias / Γοργίας
Hipparch. = Hipparchus [Sp.] / Ἴππαρχος
Hr. Ma., Mi. = Hippias Maior [Dub.], Minor / Ἴππίας μείζων, ἐλλάττων
Ion / Ἴων
La. = Laches / Λάχης
Lg. = Leges / νόμοι
Ly. = Lysis / Λῦσις
Men. = Meno / Μένων
Min. = Minos [Sp.] / Μίνως
Mx. = Menexenus / Μενέξενος
Phd. = Phaedo / Φαιδών
Phdr. = Phaedrus / Φαίδρος
Phlb. = Philebus / Φίληβος
Plt. = Politicus / πολιτικός
Prm. = Parmenides / Παρμενίδης
Prt. = Protagoras / Πρωταγόρας
R. = Respublica / πολιτεία
Smp. = Symposium / συμπόσιον
Sp. = Spuria (Axiochus / Αξιοχός: 364a-372a; De iusto / περι δικαίου: 372a-375d; De virtute / περι ἀρετής: 376a-379d; Demodocus / Δημόδοκος: 380a-386b; Sisyphus / Σίσυφος: 387b-391d; Eryxias / Ἐρυξίας: 392a-406a)
Sph. = Sophista / σοφιστής
Thg. = Theages [Sp.] / Θεάγης
Tht. = Theaetetus / Θεαίτητος
Ti. = Timaeus / Τιμαίος
Virt. = De virtute / περι ἀρετής

Plb. = Polybius Historicus, Πολύβιος, sec. II i.Hr.

Historiae / Ἱστοριαί, Ed. T. Büttner-Wobst, *Polybii historiae*, vol. 1-4. Leipzig: Teubner, 1882-1905, repr. Stuttgart, 1962-67.

Fr. = Fragmenta

Plut. = Plutarchus Biographus et Philosophus, Πλούταρχος, sec. I-II d.Hr.

Vitae parallelae / βίοι παράλληλοι, ed. B. Perrin, *Plutarch's lives*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1914-26; K. Ziegler, *Plutarchi vitae parallelae*, Leipzig: Teubner, 1969-71

- Aem.* = Aemilius Paulus / Αἰμίλιος Παῦλος
Ages. = Agesilaus / Ἀγησίλαος
AgisCleom. = Agis et Cleomenes / Ἄγις καὶ Κλεομένης
Alc. = Alcibiades / Ἀλκιβιάδης
Alex. = Alexander / Ἀλέξανδρος
Ant. = Antonius / Ἀντώνιος
Arat. = Aratus / Ἄρατος
Arist. = Aristides / Ἀριστείδης

καὶ Μενάνδρου ἐπιτομή

57. De Herodoti malignitate (854e-874c) / περὶ Ἡροδότου κακοηθείας
 58. Aetia physica (911c-919e) / αἷτια φυσικά
 59. De facie in orbe lunae (920b-945e) / περὶ τοῦ ἐμφαινόμενου προσώπου τῷ κύκλῳ τῆς σελήνης
 60. De primo frigido (945f-955c) / περὶ τοῦ πρώτως ψυχροῦ
 61. Aquane an ignis sit utilior [Sp.] (955d-958e) / πότερον ὕδωρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον
 62. De sollertia animalium (959a-985c) / πότερα τῶν ζώων φρονιμώτερον
 63. Bruta animalia ratione uti (985d-992e) / περὶ τοῦ τὰ ἄλογα λόγῳ χρῆθαι
 64. De esu carniū i (993a-996c) / περὶ σαρκοφαγίας α'
 65. De esu carniū ii (996d-999b) / περὶ σαρκοφαγίας β'
 66. Platonicae quaestiones (999c-1011e) / Πλατωνικά ζητήματα
 67. De animae procreatione in Timaeo (1012b-1030c) / περὶ τῆς ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας
 68. Eritome libri de animae procreatione in Timaeo (1030d-1032f) / ἐπιτομή τοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ ψυχογονίας
 69. De Stoicorum repugnantiis (1033a-1057b) / περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων
 70. Stoicos absurdiora poetis dicere (1057c-1058e) / ὅτι παραδοξότερα οἱ Στωικοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν
 71. De communibus notitiis adversus Stoicos (1058e-1086b) / περὶ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν πρὸς τοὺς Στωικοὺς
 72. Non posse suaviter vivi secundum Epicurum (1086c-1107c) / ὅτι οὐδ' ἡδέως ζῆν ἔστιν κατ' Ἐπίκουρον
 73. Adversus Colotem (1107d-1127e) / πρὸς Κολώτην
 74. De latenter vivendo (1128a-1130e) / εἰ καλῶς εἴρηται τὸ λάθε βιώσας

Ediții: F.C. Babbitt, *Plutarch's moralia*, vol. 1-2. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1927-8 (repr. 1962-69); H.N. Fowler, *Plutarch's moralia*, vol. 10. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1936 (repr. 1969); L. Pearson, *Plutarch's moralia*, vol. 11. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1965 (repr. 1970); J.B. Titchener, *Plutarchi moralia*, vol. 2.1. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); W. Nachstädt, *Plutarchi moralia*, vol. 2.1, 2.2. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); W. Sieveking, *Plutarchi moralia*, vol. 2.3, 3. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); M. Pohlenz, *Plutarchi moralia*, vol. 3, 5.3. Leipzig: Teubner, 1929-60 (repr. 1972); C. Hubert, *Plutarchi moralia*, vol. 4, 5.3, 6.1. Leipzig: Teubner, 1938-60 (repr. 1959-71); J. Mau, *Plutarchi moralia*, vol. 5.2.1. Leipzig: Teubner, 1971; R. Westman (post M. Pohlenz), *Plutarchi moralia*, vol. 6.2. Leipzig: Teubner, 1959.

M.Fr. = Fragmenta, ed. F.H. Sandbach, *Plutarchi moralia*, vol. 7. Leipzig: Teubner, 1967.

Ecl. = Ἐκλογή περὶ τῶν ἀδυνάτων, ed. F.G. Schneidewin & E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1839 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

Lib. = De libidine et aegritudine / πότερον ψυχῆς ἢ σώματος ἐπιθυμία καὶ λύπη, ed. K. Ziegler & M. Pohlenz, *Plutarchi moralia*, vol. 6.3, Teubner, Leipzig, 1966.

Pars.An. = Parsne an facultas animi sit vita passiva / εἰ μέρος τὸ παθητικὸν τῆς ἀνθρώπου ψυχῆς ἢ δύναμις, ed. *idem*.

Prov. = Proverbia / Παροιμίαι αἱς Ἀλεξανδρεῖς ἐχρῶντο, ed. F.G. Schneidewin & E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1839 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

Prov.Alex. = De proverbii Alexandrinorum [Sp.] / περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροιμιῶν, ed. O. Crusius, *Plutarchi de proverbii Alexandrinorum libellus ineditus*. Tübingen: Fues & Kostenbader, 1887.

Sapph. = Sappho Lyrica, Σαπφώ, sec. VII/VI i.Hr.

Fragmenta, ed. E. Lobel & D.L. Page, *Poetarum Lesbiorum fragmenta*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1968); D.L. Page, *Supplementum lyricis Graecis*. Oxford: Clarendon Press, 1974.

Ep. = Epigrammata, H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Soph. = Sophocles Tragicus, Σοφοκλῆς, sec. V î.Hr.

Fabulae, A. Dain & P. Mazon, *Sophocle*, vol. 1-2. Paris: Les Belles Lettres, 1955-60 (repr. 1967-68);

Ed. H. Lloyd-Jones & N.G. Wilson, *Sophoclis fabulae*. Oxford: Clarendon Press, 1990 (repr. 1992).

Ai. = Ajax / Αἴας

Ant. = Antigona / Ἀντιγόνη

El. = Electra / Ἠλέκτρα

OC = Oedipus Coloneus / Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶ

OT = Oedipus Tyrannus / Οἰδίπους τύραννος

Ph. = Philoctetes / Φιλοκτήτης

Tr. = Trachiniai / Τραχινίαι

Eleg. = Elegiae, ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Fr. = Fragmenta, ed. S. Radt, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 4. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1977. D.L. Page, *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962 (repr. 1967).

Theoc. = Theocritus Poeta Bucolicus, Θεόκριτος, sec. IV-III î.Hr.

Ed. = A.S.F. Gow, *Theocritus*, vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, 1952 (repr. 1965).

(*Idiotele sunt citate doar cu cifre*, e.g. Theoc. 4.22; Epigramele citate cu doua cifre, e.g. Theoc.

Ep. 13.1, urmează ediția Gow v. supra; cele citate cu trei cifre, e.g. Theoc. *Ep.* 6.340.1. urmează ediția H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968)

Ep. = Epigrammata

Fr. = Fragmenta

Syr. = Syrinx / σῦριγξ

Thuc. = Thucydides Historicus, Θουκυδίδης, sec. V î.Hr.

Historiae, Ed. H.S. Jones & J.E. Powell, *Thucydidis historiae*, 2 vol. Oxford: Clarendon Press, 1942 (repr. 1:1970; 2:1967).

Epigr. = Epigramma, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Xen. = Xenophon Historicus, Ξενοφῶν, sec. V-IV î.Hr.

Ed. E.C. Marchant, *Xenophontis opera omnia*, vol. 1-5. Oxford: Clarendon Press, 1901-21 [repr. 1968-71].

Ages. = Agesilaus / Ἀγησίλαος

An. = Anabasis / Κύρου ἀνάβασις

Ap. = Apologia Socratis / Ἀπολογία Σωκράτους

Ath. = Atheniensium respublica [Sp.] / Ἀθηναίων πολιτεία

Cyn. = Cynegeticus / Κυνηγετικός

Cyr. = Cyropaedia / Κύρου παιδεία

Eq. = De equitandi ratione (De re equestri) / Περί ἵπτικῆς

Eq. Mag. = De equitum magistro (Hipparchicus) / Ἱππαρχικός

HG = Historia Graeca (Hellenica) / Ἑλληνικά

Hier. = Hiero / Ἱέρων

Lac. = De republica Lacedaemoniorum / Λακεδαιμονίων πολιτεία

Mem. = Memorabilia / Ἀπομνημονεύματα Σωκράτους

Oec. = Oeconomicus / Οἰκονομικός

Smp. = Symposium / Συμπόσιον

Vect. = De uestigalibus / Πόροι ἢ περὶ προσόδων

καὶ Μενάνδρου ἐπιτομή

57. De Herodoti malignitate (854e-874c) / περὶ Ἡροδότου κακοηθείας

58. Aetia physica (911c-919e) / αἰτία φυσικά

59. De facie in orbe lunae (920b-945e) / περὶ τοῦ ἐμφαινόμενου προσώπου τῷ κύκλῳ τῆς σελήνης

60. De primo frigido (945f-955c) / περὶ τοῦ πρώτως ψυχροῦ

61. Aquane an ignis sit utilior [Sp.] (955d-958e) / πότερον ὕδωρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον

62. De sollertia animalium (959a-985c) / πότερα τῶν ζώων φρονιμώτερον

63. Bruta animalia ratione uti (985d-992e) / περὶ τοῦ τὰ ἄλογα λόγῳ χρῆσθαι

64. De esu carniū i (993a-996c) / περὶ σαρκοφαγίας α'

65. De esu carniū ii (996d-999b) / περὶ σαρκοφαγίας β'

66. Platonicae quaestiones (999c-1011e) / Πλατωνικά ζητήματα

67. De animae procreatione in Timaeo (1012b-1030c) / περὶ τῆς ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας

68. Eritome libri de animae procreatione in Timaeo (1030d-1032f) / ἐπιτομή τοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ ψυχογονίας

69. De Stoicorum repugnantis (1033a-1057b) / περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων

70. Stoicos absurdiora poetis dicere (1057c-1058e) / ὅτι παραδοξότερα οἱ Στωικοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν

71. De communibus notitiis adversus Stoicos (1058e-1086b) / περὶ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν πρὸς τοὺς Στωικοὺς

72. Non posse suaviter vivi secundum Epicurum (1086c-1107c) / ὅτι οὐδ' ἡδέως ζῆν ἔστιν κατ' Ἐπικούρου

73. Adversus Colotem (1107d-1127e) / πρὸς Κολώτην

74. De latenter vivendo (1128a-1130e) / εἰ καλῶς εἴρηται τὸ λάθε βιώσας

Ediit: F.C. Babbitt, *Plutarch's moralia*, vol. 1-2. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1927-8 (repr. 1962-69); H.N. Fowler, *Plutarch's moralia*, vol. 10. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1936 (repr. 1969); L. Pearson, *Plutarch's moralia*, vol. 11. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1965 (repr. 1970); J.B. Titchener, *Plutarchi moralia*, vol. 2.1. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); W. Nachstädt, *Plutarchi moralia*, vol. 2.1, 2.2. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); W. Sieveking, *Plutarchi moralia*, vol. 2.3, 3. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); M. Pohlenz, *Plutarchi moralia*, vol. 3, 5.3. Leipzig: Teubner, 1929-60 (repr. 1972); C. Hubert, *Plutarchi moralia*, vol. 4, 5.3, 6.1. Leipzig: Teubner, 1938-60 (repr. 1959-71); J. Mau, *Plutarchi moralia*, vol. 5.2.1. Leipzig: Teubner, 1971; R. Westman (post M. Pohlenz), *Plutarchi moralia*, vol. 6.2. Leipzig: Teubner, 1959.

M.Fr. = Fragmenta, ed. F.H. Sandbach, *Plutarchi moralia*, vol. 7. Leipzig: Teubner, 1967.

Ecl. = Ἐκλογή περὶ τῶν ἀδυνάτων, ed. F.G. Schneidewin & E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1839 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

Lib. = De libidine et aegritudine / πότερον ψυχῆς ἢ σώματος ἐπιθυμία καὶ λύπη, ed. K. Ziegler & M. Pohlenz, *Plutarchi moralia*, vol. 6.3, Teubner, Leipzig, 1966.

Pars.An. = Parsne an facultas animi sit vita passiva / εἰ μέρος τὸ παθητικὸν τῆς ἀνθρώπου ψυχῆς ἢ δύναμις, ed. *idem*.

Prov. = Proverbia / Παροιμίαι αἰς Ἀλεξανδρεῖς ἐχρῶντο, ed. F.G. Schneidewin & E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1839 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

Prov.Alex. = De proverbiis Alexandrinorum [Sp.] / περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροιμιῶν, ed. O. Crusius, *Plutarchi de proverbiis Alexandrinorum libellus ineditus*. Tübingen: Fues & Kostenbader, 1887.

Sapph. = Sappho Lyrica, Σαπφώ, sec. VII/VI i.Hr.

Fragmenta, ed. E. Lobel & D.L. Page, *Poetarum Lesbiorum fragmenta*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1968); D.L. Page, *Supplementum lyricis Graecis*. Oxford: Clarendon Press, 1974.

Ep. = Epigrammata, H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Soph. = Sophocles Tragicus, Σοφοκλής, sec. V i.Hr.

Fabulae, A. Dain & P. Mazon, *Sophocle*, vol. 1-2. Paris: Les Belles Lettres, 1955-60 (repr. 1967-68);
Ed. H. Lloyd-Jones & N.G. Wilson, *Sophoclis fabulae*. Oxford: Clarendon Press, 1990 (repr. 1992).

Ai. = Ajax / Αἴας

Ant. = Antígona / Ἀντιγόνη

El. = Electra / Ἠλέκτρα

OC = Oedipus Coloneus / Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶ

OT = Oedipus Tyrannus / Οἰδίπους τύραννος

Ph. = Philoctetes / Φιλοκτήτης

Tr. = Trachiniae / Τραχινίαι

Eleg. = Elegiae, ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Fr. = Fragmenta, ed. S. Radt, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 4. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1977. D.L. Page, *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962 (repr. 1967).

Theoc. = Theocritus Poeta Bucolicus, Θεόκριτος, sec. IV-III i.Hr.

Ed. = A.S.F. Gow, *Theocritus*, vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, 1952 (repr. 1965).

(*Idilele sunt citate doar cu cifre, e.g. Theoc. 4.22; Epigramele citate cu doua cifre, e.g. Theoc.*

Ep. 13.1, urmează ediția Gow v. supra; cele citate cu trei cifre, e.g. Theoc. *Ep.* 6.340.1. urmează ediția H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968)

Ep. = Epigrammata

Fr. = Fragmenta

Syr. = Syrinx / σῦριγγ

Thuc. = Thucydides Historicus, Θουκυδίδης, sec. V i.Hr.

Historiae, Ed. H.S. Jones & J.E. Powell, *Thucydidis historiae*, 2 vol. Oxford: Clarendon Press, 1942 (repr. 1:1970; 2:1967).

Epigr. = *Epigramma*, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Xen. = Xenophon Historicus, Ξενοφών, sec. V-IV i.Hr.

Ed. E.C. Marchant, *Xenophontis opera omnia*, vol. 1-5. Oxford: Clarendon Press, 1901-21 [repr. 1968-71].

Ages. = Agesilaus / Ἀγησίλαος

An. = Anabasis / Κύρου ἀνάβασις

Ap. = Apologia Socratis / Ἀπολογία Σωκράτους

Ath. = Atheniensium respublica [Sp.] / Ἀθηναίων πολιτεία

Cyn. = Cyngeticus / Κυνηγετικός

Cyr. = Cyropaedia / Κύρου παιδεία

Eq. = De equitandi ratione (De re equestri) / Περὶ ἵππικῆς

Eq. Mag. = De equitum magistro (Hipparchicus) / Ἱππαρχικός

HG = Historia Graeca (Hellenica) / Ἑλληνικά

Hier. = Hiero / Ἱέρων

Lac. = De republica Lacedaemoniorum / Λακεδαιμονίων πολιτεία

Mem. = Memorabilia / Ἀπομνημονεύματα Σωκράτους

Oec. = Oeconomicus / Οἰκονομικός

Smp. = Symposium / Συμπόσιον

Vect. = De uestigalibus / Πόροι ἢ περὶ προσόδων

SIGLE ȘI ABREVIERI

	înlocuiește formal cuvântul-titlu, iar în cazul verbelor substituie infinitivul	def.	defectiv
*	neatestat în literatura noastră	dem.	demonstrativ
=	echivalent (semantic)	deriv.	derivat
+	se construiește cu (de ex. + ac.)	dim.	diminutiv
//	desparte categorii morfo-gramaticale diferite	diat.	diateză
	indicații morfologice	d.Hr.	după Hristos
{ }	indicații dialectale	disj.	disjunctiv(ă)
[ ]	informații privind cantitatea vocalică; indicații etimologice; cuvinte subînțelese sau anterior exprimate	dor.	(dialectul) doric
		du.	dual
		dub.	text, pasaj sau sens incert
abs.	absolut	ebr.	în ebraică
abstr.	(sens) abstract	enclit.	enclitic
ac.	(cazul) acuzativ	entom.	în entomologie
act.	activ(ă)	eol.	(dialectul) eolic
adj.	adjectiv(al)	ep.	epic
adj.vb.	adjectiv verbal	etc.	<i>et cetera</i>
adv.	adverb(ial)	et. nec.	etimologie necunoscută
alb.	(în) albaneză	euf.	eufemism
anat.	în anatomic	ex.	(de) exemplu
aor.	aorist	exclam.	exclamație; exclamativ
aprox.	aproximativ	ext.	(prin) extensiune
arhit.	în arhitectură	f(em).	feminin
arm.	(în) armeană	fam.	în limbaj familiar
art.	articol	fig.	(sens) figurat, la figurat
astr.	în astronomie; în astrologie	filos.	în filosofie
att.	(dialectul) atic	f. rar	foarte rar
		frecv.	frecvent
beot.	(dialectul) beoțian	gen.	(cazul) genitiv
bot.	în botanică	gener.	termen generic; în (sens) general
		geogr.	în geografie
cf.	<i>confer</i> ; compară	glum.	în glumă
com.	comic, în comedie	gram.	(termen) gramatical; în gramatică
comp.	comparativ(ă)	id.	<i>idem</i>
compl.	complement	IE	(în) indo-europeană
concr.	(sens) concret	idiom.	idiomatic
conj.	conjuncție	iht.	în ihtiologie
conjct.	(modul) conjunctiv	imper.	(modul) imperativ
contr.	contragere; (formă) contras(ă)	impers.	impersonal
coord.	coordonată; în coordonare	impf.	imperfect
corel.	corelat(iv)	incoat.	incoativ
culin.	termen culinar	ind.	(modul) indicativ
		indecl.	indeclinabil
d.	despre	indef.	indefinit
dat.	(cazul) dativ	indir.	indirect(ă)
decl.	declinare(a)	inf.	(modul) infinitiv

injur.	(termen) injurios	person.	personificat
inscr.	în inscripții	pf.	perfect
instr.	(cazul) instrumental	pl.	(la) plural
intens.	intensiv	poet.	în poezie; termen poetic
interj.	interjecție	polit.	în politică
interog.	interogativ(ă)	pop.	(termen) popular
intransz.	intransitiv	pos.	posesiv
inuz.	inuzitat	posib.	posibil
ion.	(dialectul) ionic	poster.	posterior, ulterior
irl.	(în) irlandeză	prez.	prezent
iron.	ironic	prob.	probabil
ist.	istoric	pron.	pronume
iter.	iterativ	prop.	propoziție
i.Hr.	înainte de Hristos	propr.	(sens) propriu; la propriu
jur.	în drept, termen juridic	prov.	proverb(ial)
lacon.	(dialectul) laconian	pt.	pentru
lat.	(în) latină	R.	rădăcină, radical
lir.	(în) lirica corală	rel.	relativ(ă)
loc.	locativ	relig.	(termen) religios
locut.	locuțiune	ret.	(în) retorică
log.	în logică	sanscr.	în (limba) sanscrită
m(asc).	masculin	sc.	<i>scilicet</i> , adică
m.m.c.p.	mai mult ca perfect	sec.	secolul
mar.	în marină	sg.	(la) singular
mat.	în matematică	spec.	sens special; în special
med.	mediu, diateza medie	spur.	text sau pasaj spuriu
medic.	(termen) medical	sincop.	sincopat, formă sincopată
meton.	metonimic, (prin) metonimie	sub.	subiect
metr.	(în) metrică	subînț.	subînțeles, se subînțelege
metrol.	(în) metrologie	subord.	subordonat(ă), subordonare
milit.	(termen) militar	subst.	substantiv; substantivat
mineral.	în mineralogie	superl.	(gradul) superlativ
mitol.	în mitologie	ș.a.	și alții, și altele
muz.	în muzică	tard.	tardiv, în greaca târzie
n(eut).	neutru	tehn.	în tehnică, termen tehnic
neg.	negativ(ă); negație	temp.	temporal
nom.	(cazul) nominativ	trag.	în tragedie
nr.	număr	tranz.	tranzitiv
num.	numeral	unipers.	unipersonal
onomat.	onomatopee	v.	<i>vide</i> , vezi
op.	în opoziție cu	var.	variantă
opt.	(modul) optativ	vb.	verb(al)
ornit.	în ornitologie	viit.	(timpul) viitor
part.	(modul) participiu	voc.	(cazul) vocativ
partic.	particulă	vulg.	(termen) vulgar
pas.	pasiv	zool.	în zoologie
peior.	peiorativ		
pers.	personal; persoană		

Ε ε

Ε ε, τό *indecl.* epsilon (ἔ ψιλόν), a cincea literă a alfabetului grec; ca numeral ε' = 5 sau al cincilea; ε = 5.000.

έ-, vocală protetică înaintea lui F- sau Fε- în cuvinte din vocabularul ep.: e.g. ἔεδνα / ἔδνα, ἔέρση / ἔρση.

ἔ și enclit. έ, *pron. ac.*, v. οὐ

ἔ ἔ sau ἔ ἔ, *interj.* |notată și ἐέ Ar. V316, ἐέ Aesch. Pers.977, ἐή Soph. OC149| (exprimând durerea în fața unui rău care urmează) *ah! vai!*: AESCH. Ch.1114, SOPH. Tr.1025, EUR. Supp.86 ș.a.

[onomat.]

ἔᾶ¹, *interj.* (rar în proză) (exprimând surpriza și respingerea ei! oh!: AESCH. Pr.298, ~, τίς οὗτος; EUR. Hel.541 *ei! cine-i acesta?*; ~, τί ἡμῖν καὶ σοί; NT Lc.4.34 *ei! ce ai tu cu noi?*; (repetată) ~ ~, ἰδοῦ SOPH. OC1478 *ei, ei, iatā!*; AESCH. Ch.870, EUR. El.747 ș.a.

[formă gramaticalizată de la imper. 2sg. al vb. ἑάω]

ἔᾶ², imper. 2sg. de la ἑάω (= poet. ind. impf. act. 3sg., v. ἑάω): SOPH. Ant.95, AR. Nu.932 ș.a.

ἔᾶ³, (ep. ion.) impf. 1sg. de la εἰμί.

ἔᾶ, ind. prez. act. 3sg. de la ἑάω.

ἑαα-, (ep.) forme de la ἑάω.

ἑᾶγα, ind. pf. de la ἄγνυμι.

ἑάγην, [ᾶ sau ᾷ] ind. aor. pas. de la ἄγνυμι.

ἑᾶδα, ind. pf. act. de la ἀνδάνω.

ἑᾶδον, ind. aor.2 act. de la ἀνδάνω.

ἑᾶδότᾱ, (ep.) part. pf. ac. sg. masc. de la ἀνδάνω.

ἑᾶδώς, (ep.) part. pf. de la ἀνδάνω: IL.9.173.

ἑάλη, [ᾶ] ind. aor. pas. 3 sg. de la εἶλω: IL.13.408 ș.a.

ἑάλωκα, ind. pf. act. de la ἀλίσκομαι.

ἑάλων, aor. de la ἀλίσκομαι.

ἑᾶν, inf. prez. act. de la ἑάω.

ἑάν, [ᾶ] *conj.* |contr. ἦν Hdt., Thuc.| I *dacă*: (+ conjct. prez. sau aor., marcând eventualitatea) (+ prop. condițională) ~ σπονδᾶς

ποιῶνται οἱ Ἀθηναῖοι THUC. 4.118 *dacă atenienii încheie pace*; τούτοις ~ τις δύο δραχμᾶς μισθὸν διδῶ AR. Ach.159 *dacă cineva le-ar da acestora salariu două drahme*; XEN. Ath.1.15, (+ prop. interogativă indirectă) ἢδ' ἢ κωμωδία ζητοῦσ' ἦλθ', ἦν που 'πιτύχη θεαταῖς οὕτω σοφοῖς AR. Nu.535 *această comedie a venit să vadă dacă poate întâlni spectatorii atât de înțelepți*. II (tard. se confundă cu ἄν) (după pron. relat.) τὰ δὲ ἔκγονα, ᾶ ~ γεννήσεως μετὰ ταῦτα, σοὶ ἔσονται LXX Gen.48.6 *vor fi ai tăi copiii pe care i-ai naște după aceștia*; μακάριός ἐστιν ὄς ~ μὴ σκανδαλισθῆ ἔν ἐμοί NT Mt.11.6 *fericit este cel care nu se va poticni din pricina Mea*; (+ ind.) LXX IRg.2.14.

[εἰ, ἄν]

ἑάνδανον, (ion.) impf. de la ἀνδάνω: HDT.9.5 ș.a.

ἑᾶνός¹, οὐ, ὁ *subst.* |var. εἰᾶνός IL.16.9| veșmânt (fin, femeiesc), strai, tip de peplu: ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄμβρόσιον ἑᾶνὸν ἕσαθ' IL.14.178 *s-a înfășurat cu o haină divină*; IL.21.507, A.RH.4.169 ș.a.

[*Fεσ-ανός, nume format de la ἔννυμι]

ἑᾶνός², ἦ, ὄν *adj.* I fin, delicat: (peplu) IL.8.385, (țesătură) IL.18.352. II (d. metale) maleabil, îndoios: IL.18.613.

[et. nec.]

ἑάν-περ, *conj.* |var. ἄνπερ Plat., Dem., Men. ș.a.; ἦνπερ Ar., Xen., Luc. ș.a.; scris și separat ἑάν περ sau ἦν ... περ| *dacă* cu adevărat, în cazul în care, cel puțin *dacă*, de-ai zice că: (+ conjct.) ~ μὴ σύ γε ἀπαγορεύης PLAT. Thi.200d *cel puțin dacă tu nu vei ceda*; ~ πλησίον κάπηλος ἦ AR. Lys.466 *de-ai zice că ai un cărciumar prin preajmă*; τοῦτο ποιήσομεν ~ ἐπιτρέπη ὁ θεός NT Evr.6.3 *vom face aceasta în cazul în care Dumnezeu o îngăduie*.

[ἑάν, -περ]

ἔαξα, ind. aor. act. de la ἄγνομι.

ἔαρ¹, ἔαρος, τό *subst.* |monosilabic ἔαρ, bisilabic ἔαρι [εἶ] Hes. | {poet. εἶαρ, gen. εἶαρος sau ἦαρος, dat. εἶαρι sau ἦαρι; contr. att. (rar poet. și ion.) ἦρ, gen. ἦρος, dat. ἦρι} (gener.) primăvară: ἔαρος ... ὥρη IL. 6.148 *momentul primăverii*; OD. 19.519, πρὸς ~ ἦδη ταῦτα ἦν τοῦ χειμῶνος λήγοντος THUC. 5.81 *acestea se petreceau spre primăvară la sfârșitul iernii*; (pron.) μία γὰρ χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ ARSTT. EN1098a18 *cu o rândunică nu se face primăvară*; (fig. „partea cea mai bună / aleasă”) τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ~ HDT. 7.162 „*primăvara*” *amului*; ~ θ' ὀρώωσα THEOC. 13.45 *strălucindu-i primăvara în ochi*; τὸ ~ τῶν πετρῶν LUC. Dom.11 *splendoarea aripilor*; LXX *Înf.2.7.*

[IE *ues-r- / *ues-n-, cf. lat. *vēr*]

ἔαρ², ἔαρος, τό *subst.* |var. εἶαρ Call. | I sânge: CALL. Fr.523.1. II ulei: CALL. Fr.259.22.

[R. IE, cf. lat. *aser*]

ἔαρι-δροπος, ον *adj.* cules primăvara, primăvăratic: (fig.) Pl. Fr.Dith.75.6.

[ἔαρ¹, δρέπω]

ἔαρίζω, *vb.* a fi precum primăvara, a avea aspect primăvăratic: (med.) λειμῶνες ἄνθεσι ποικίλοις ἔαρίζομενοι PLAT. Sp.371c *rajști primăvăratică cu flori felurite.*

[ἔαρ¹]

ἔαρινός, ἡ, ὄν *adj.* |var. εἶαρ- | {ep. dat. pl. -οῖσιν II.} (= ἡρινός) de primăvară, primăvăratic: ὥρη ἐν εἰαρινῇ IL. 2.471 *în anotimpul primăverii*; PLB. 5.58.2. (flori) IL. 2.89 ș.a.

[ἔαρ¹]

ἔας, ind. prez. act. 2sg. de la ἑάω.

ἔας, (ion.) impf. 2sg. de la εἰμί: HDT. 1.187.

ἔασα, (ep.) ind. aor. act. de la ἑάω.

ἔασι(v), (ep.) ind. prez. 3pl. de la εἰμί.

ἔασκον, impf. iter. de la ἑάω.

ἔαται, ἔατο, (ep. ion.) ind. prez. și impf. 3pl. de la ἦμαι: IL. 3.134, id. 9.628.

ἔατε, (ion.) ind. impf. 2pl. de la εἰμί.

ἑάτεον. *adj.vb.* (neut.) I trebuie lăsat la o parte, trebuie abandonat *sau* trecut cu vederea: (+ ac.) EUR. Ph.1210, ~ ἐνίας ἁμαρτίας ... τῶν νομοθετῶν ARSTT. Pol. 1269a16 *trebuie trecute cu vederea unele greșeli ale legiuitorilor*; ARSTT. EN 1102b12, (+ ac. și gen.) τὴν πόλιν ~ τῆς κατοικίσεως PLAT. Lg.969c *trebuie să se renunțe la întemeierea cetății*. II trebuie permis *sau* îngăduit:

EUR. HF173, ~ ποιεῖν ὁ τι ἂν βουλευθῶσιν ISOC. 15.174 *trebuie permis să facă ceea ce vor*.

[ἑατέος]

ἑάτεος, α. ον *adj.vb.* I care trebuie permis: (+ inf.) HDT. 8.108. οὐκ ~ οὔτος ὁ τοιοῦτος νόμος κύριος νυνὶ γενέσθαι DEM. 24.78 *nu trebuie permis ca o asemenea lege să fie în vigoare*; ISOC. 5.132, (+ ac.) PLAT. Phdr. 236a. II care trebuie lăsat la o parte *sau* abandonat: ~ δ' ὁ πλοῦτος τᾶδικός τις ὦν EUR. Hel.905 *bogăția trebuie lăpădată, dacă este nedreaptă*; PLAT. Grg.512e. *εατέ' οὐ χρὴ τοιάδ' εἰδέναι κόρας* EUR. IA671 *des-tul! nu trebuie ca fetele să le știe pe toate.*

[ἑάω]

ἑαυτοῦ, ἧς, οὐ *pron.* |fără nom.; gen. -οῦ, -ῆς, -οῦ, dat. -ῶ, -ῆ, -ῶ, ac. -όν, -ήν, -ό, pl. gen. -ῶν, dat. -οῖς, -αῖς, -οῖς, ac. -οὐς, -άς, -ά | {att. contr. αὐτ- Thuc., Isoc. ș.a.; ion. ἑαυτ- Hdt., Luc. ș.a.} (pron. reflexiv) I (pt. pers. a III-a) lui însuși / ei înseși, propriu: Γαῖα ... ἐγείνατο ἴσον ἑαυτῇ Οὐρανόν HES. Th.126 *Pământul a născut Cerul egal cu el însuși*; τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἡγεμόνας ἐγκαταστήσας THUC. 1.4 *punând conducători pe fiii săi*; (întărit de αὐτός) τὸ γινώσκειν αὐτὸν ἑαυτὸν PLAT. Char.165b *a se cunoaște pe sine însuși*; (în diverse expresii) τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν THUC. 6.12 *urmărindu-și doar propriul interes*; ἐν ἑαυτῶ ἐγένετο XEN. An.1.5.17 *a revenit la el*; παρ' ἑαυτῶ XEN. An.2.2.20 *la el*. II (în locul lui ἑαυτοῦ ca pron. de pers. I) mie însumi: καθ' αὐτόν γ' οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ ἁμαρτίας ὄνειδος SOPH. OC966 *nu ai avea ce să-mi reproșezi mie personal pentru greșeală*. III (în locul lui σεαυτοῦ ca pron. de pers. a II-a) ție însumi: εἰ δ' ἐτητύμως μόρον τὸν αὐτῆς οἴσθα AESCH. Ag.1297 *dacă ți-ai cunoaște cu adevărat propriul destin*. IV (cu valoare de reciprocitate) καθ' αὐτοῖν ... λόγχας στήσαντ' SOPH. Ant.145 *au ridicat lăncile unii împotriva celorlalți*; THUC. 4.25.

[ἑ (cf. οὔ), αὐτός]

ἑάφθη, *vb.* (aor. 3sg. pas. Hom. cu sens incert) (dub.) a căzut cu zgomot: ἐπὶ δ' ἄσπις ~ καὶ κόρυς IL. 13.543 *scutul și coiful au căzut cu zgomot peste el* (după alții, *au căzut agățate de el*); IL. 14.419.

[et. nec.; cf. ἰάπτω]

ἑάων, gen. pl. de la ἑῶς.

ἐάω-ῶ, [pres. ἡ impf. ἄ, alte teme ἄ] *vb.* [impf. εἶων, viit. ἐάσω [ἄ], aor. εἶασα, pf. εἶακα; *med.-pas.* viit. ἐάσομαι, aor. εἰασάμην, pf. εἶμαι; *pas.* aor. εἰάθην [ἄ], 3 pl. εἰάθησαν, inf. pf. εἰᾶσθαι] {ep. ion. prez. 1sg. εἰῶ, 2sg. ἐάας, 3sg. ἐάα, impf. 3sg. εἶα, 3pl. ἔων, impf. iter. εἶασκον, aor. 3sg. ἔασε, opt. 1sg. ἐῶμι, 3sg. ἐῶ, inf. prez. ἐάαν} **I** (gener.) a lăsa, a permite, a îngădui: τούσδε δ' ἔα φθινύθην IL. 2.346 *lasā-i pe unii sã pi-arã*; οὐκ ἐάσει τοῦτο γ' ἡ Δίκη SOPH. *Ant.* 538 *Dreptatea nu va îngădui aceasta*; (frecv. + neg.) οὐκ ἐάσουσιν ἔμοι δόμεναι βίον OD. 21.233 *nu vor permite (= accepta) sã-mi dea arcul*; πόλεμον δὲ οὐκ εἶων ποιῆν THUC. 1.28 *nu îngăduiau (= voiau) sã facã război*; οὐκ ἐᾶ μ' ... δικάζειν AR. V.340 *nu mã lasã sã judec*; κἄν μηδεὶς ἐᾶ SOPH. *Ai.* 1184 *chiar dacã nimeni nu o îngăduie*; (+ ac. ἡ inf.) ἔασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σέ LXX *Gen.* 38.16 *lasã-mã sã intru la tine*; (concr.) τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν NT *Fp.* 27.40 *dezlegând ancorele le lăsau în mare*; (jur.) τὸν νόμον, ὃς οὐκ ἐᾶ DEM. 41.10 *legea care nu permite (= interzice)*. **II** a abandona, a renunța, a lăsa deoparte *sau* ἰn pace, a lăsa lucrurile așa cum sunt: (+ ac.) ἔα δὲ χόλον IL. 9.260 *lasã deoparte mânia*; ἐάσας ἤδη φιλοσοφίαν PLAT. *Grg.* 484c *renunțând deja la filosofie*; (+ inf.) ἐπι Σκύθας ... ἰέναι ἔασον HDT. 3.134 *renunțã sã mergi la sciti*; (+ inf. subînțeleσ) τὸν δ' ... εἶαν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον SOPH. *Ant.* 29 *a-l lăsa neplãns. neîngro-pat*; (abs.) ἄγε δὴ καὶ ἔασον IL. 21.221 *hai, oprește-te!*; ἔασον, ῶ, τουτί τί ἦν; AR. *Lys.* 350 *renunțã (= oprește-te), oh, ce e asta?*; (pas.) ἡ δ' οὖν ἐάσθω SOPH. *Tr.* 329 *ea sã fie lăsatã în pace*.
 [**(s)eFa-*, cf. lat. *sino?*]

ἐβαλον, ind. aor. act. de la βάλλω.

ἐβαν, ind. aor. act. de la βαινῶ.

ἐβδεμ-, (dor.) v. ἐβδομο-

Ἐβδομᾶ-γενής, ἔς *adj.* născut ἰn a șaptea zi (a lunii): (epitet al lui Apollon) PLUT. *M.* 717d.

[ἑβδομος, γίγνομαι]

Ἐβδομᾶ-γέτας, ου, ὁ *adj.m.* domn al celei de-a șaptea zi (cărui a ἰi este consacrată a șaptea zi a lunii), (după alții) șef al celor Șapte: (d. Apollon) AESCH. *Th.* 800.

[ἑβδομος, ἡγέομαι]

ἑβδομαῖος, α, ον *adj.* I din *sau* ἰn a șaptea zi:

διεφθείροντο ... ἑβδομαῖοι THUC. 2.49 *pie-reau ἰn a șaptea zi*; XEN. *HG.* 5.3.19, PLB. 31.18.12, PLUT. *Galb.* 7.1 ἡ.α. **II** care se prezintă ἰn a șaptea zi: LUC. *Hist. Consc.* 1.

[ἑβδομος]

ἑβδομάκις, *adv.* de șapte ori: CALL. *Del.* 251.

[ἑβδομάς]

ἑβδομάς, ἄδος, ἡ *subst.* **I** perioadă de șapte zile, săptămână: ἐπτὰ ἑβδομάδας ολοκλήρους LXX *Deut.* 16.9 *șapte săptămâni întregi*. **II** (relig.) a șapta zi din săptămână, sabbat: ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις LXX *Ex.* 34.22 *vei ține sãrbãtoarea săptãmânilor (sc. a sabbatului)*; IOS. *Ai.* 3.91, LXX *2Mac.* 6.11, (*adj.*) IOS. *Ai.* 14.63. **III** perioadă de șapte ani: οἱ μετροῦντες ταῖς ἑβδομάσι τὴν ἡλικίαν ARSTT. *Pol.* 1335b34 *cei care mãsoarã vârsta ἰn perioade de câte șapte ani*. **IV** numărul șapte: PLUT. *M.* 391f, id. *M.* 1027f.

[ἑβδομος]

ἑβδοματικός, ἡ, ὄν *adj.* sabbatic: (an) IOS. *Ai.* 15.7.

[ἑβδομάς]

ἑβδομάτος, η, ον *adj.* al șaptelea: (piele a scutului) IL. 7.248, (zi) OD. 10.81, μέσση δ' ἑβδομάτη (sc. ἡμέρα) HES. *Op.* 805 *ἰn a șaptea zi din mijlocul lunii (= a șaptesprezecea zi)*.

[ἑβδομος]

ἑβδομεύομαι, *vb.* a primi nume ἰn a șaptea zi (de la naștere): LYS. *Fr.* 342.16.

[ἑβδομος]

ἑβδομήκοντα, *num.* (indecl.) șaptezeci: HDT. 7.184, THUC. 1.116, LXX *Is.* 23.17, (*subst.*) οἱ ἑβδομήκοντα [δύο] NT *Lc.* 10.17 *cei șaptezeci ἡ doi*.

[ἑβδομος]

ἑβδομηκοντα-επτὰ, *num.* (indecl.) șaptezeci ἡ șapte: IOS. *Ai.* 18.33.

[ἑβδομήκοντα, ἐπτὰ]

ἑβδομηκοντάκις, *adv.* de șaptezeci de ori: ~ ἐπτὰ LXX *Gen.* 4.24 *de șaptezeci de ori câte șapte*; NT *Mt.* 18.22.

[ἑβδομήκοντα]

ἑβδομηκοντα-πέντε, *num.* (indecl.) șaptezeci ἡ cinci: IOS. *Ai.* 1256, id. *Ai.* 12.141.

[ἑβδομήκοντα, πέντε]

ἑβδομηκοντα-οὔτης, ου, ὁ *adj.m.* de șaptezeci de ani, septuagenar: LUC. *Alex.* 34, APP. *Syr.* 339.

[ἑβδομήκοντα, ἔτος]

ἑβδομηκοντούτις, ἰδος *adj.f.* de șaptezeci

de ani, septuagenarā: LUC. *Rh.Pr.*24.

[έβδομηκοντούτης]

έβδομηκοστό-δυσος, ον *adj.*, *num.* al șaptezeci și doilea: PLUT. *M.*932a.

[έβδομηκοστός, δύο]

έβδομηκοστός, ή, όν *adj.* al șaptezecilea: (an) LXX *Zah.*1.12, IOS. *A117.*148. PLUT. *Phil.*18.1 ș.a.

[έβδομήκοντα]

έβδομος, η, ον *adj.*, *num.* al șaptelea: (lunā) IL. 19.117, (an) THUC. 4.51, (zi) LXX *Ex.*16.30 ș.a., (în locul num. cardinal) έπτά δ' άγήνορες ... πύλαις έβδόμαις προσίστανται AESCH. *Th.*126 *șapte viteji stau împotriva celor șapte porți. // έβδόμη*. ή *subst.* a șaptea zi: HDT. 6.101, τὰ πλείστα δ' άναίρεϊται πρό τής έβδόμης ARSTT. *HA588a8 cei mai mulți copiii mor înainte de ziua a șaptea. // έβδομα*, τὰ *subst.* cele șapte zile, săptământă: LXX *Gen.*29.27.

[έπτά]

έβεβήκει. m.m.c.p. 3sg. de la βαίω.

έβενος, ου, ή *subst.* (bot.) (lemn de) abanos, *Diospyros ebenum* L.: HDT. 3.97, ARSTT. *Mete.*384b17, PLUT. *Per.*12.6 ș.a.

[prob. de originea nubiană]

έβην, ind. aor. act. de la βαίω.

έβήσαμεν, ind. aor. 3pl. de la βαίω.

έβήσετε, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la βαίω.

έβίωv, ind. aor. act. de la βιώω.

έβιώσασο, (ep.) ind. aor. 2sg. med. de la βιώω.

έβλαβεν, (ep.) ind. aor. 3pl. de la βλάπτω: IL. 23.461.

έβλάστηκα, ind. pf. act. de la βλαστάνω.

έβλήθην, ind. aor. pas. de la βάλλω.

έβλητο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la βάλλω: IL. 16.753 ș.a.

έβουλήθην, ind. aor. pas. de la βούλομαι.

έβραϊζω, *vb.* a vorbi în ebraică: IOS. *B16.*97.

[έβραϊός]

Έβραϊικός, ή, όν *adj.* ebraic: IOS. *A19.*208, id. *A112.*48 ș.a.

[Έβραϊός]

Έβραϊος, α, ον *adj.* evreu (frecv. sinonim pentru iudeu): (adj. și subst.) LXX *Ex.*21.2, IOS. *A14.*90, PLUT. *Ant.*27.4, APP. *BC2.*71 ș.a., (op. cu evreii elenizați) NT *Fp.*6.1.

Έβραϊς, ίδος *adj.f.* evreiască, evreică: (adj. și subst.) τη Έβραϊδι διαλέκτω NT *Fp.*26.14 *în limba evreiască: LXX 4Mac.*12.7, (femei) IOS. *A12.*226 ș.a.

έβραϊστί, *adv.* [var. Έβραϊστί] în (limba)

ebraică: LXX *Sir.*p.22, NT *Apoc.*16.16, IOS. *A110.*8 ș.a.

[έβραϊζω]

έβραχε, aor.2. 3sg., v. βραχεῖν

έβρισαν, ind. aor. 3pl. de la βρίθω.

έβρων, aor.2 de la βιβρώσκω.

έβωσα, **έβώσθην**, (ion.) ind. aor. act. și pas. de la βοάω.

έγ-, = έν în compuzi înaintea lui α. κ. γ. χ. ζ.

έγγαιος, v. έγγειος

έγγαστρί-μυθος, ου, ό, ή [ι] *adj.*, *subst.* care vorbește din pântec, ventriloc: (gener. d. femei care rostesc oracole) LXX *IRg.*28.7, id. *Is.*44.25, IOS. *A16.*327, LUC. *Lex.*20 ș.a., (neut. subst. „vorbire din pântec”) LXX *IRg.*28.8.

[έγγάστριος (< έν + γαστήρ), μυθος]

έγγέγασα, (ep.) pf. de la έγγίγνομαι.

έγγείνομαι, *vb.* a naște: δείδω μη ... μυϊαι ... εϋλάς έγγείνωνται IL. 19.26 *mă tem ca muștele să nu nască viermi (în rână).*

[έγγίγνομαι]

έγ-γειος, ον *adj.* [var. έγγαιος Aesch., Plb., Plut.; έγγάιος [-αϊ-] Aesch. *Supp.*59] I pământean, din țară. băștinaș: AESCH. *Supp.*59. II care este sub pământ, subteran: (d. Erebos) έγγαιον σκότος PLUT. *M.*953a *întunericul subpământean; PLUT. M.*701b. III care trăiește pe pământ, terestru: (d. plante și animale) PLAT. *Ti.*90a, id. *R.*546a. IV (d. proprietăți) imobil: (op. ναυτικός „maritim”) DEM. 35.12. // **έγγεια**, τὰ *subst.* bunuri imobile: (gener. d. pământuri) XEN. *Smp.*4.31.

[έν, γή]

έγγελαστίς, ου, ό *adj.m.* cel care își bate joc de: (+ gen. obiectiv) EUR. *Hipp.*1000.

[έγγελάω]

έγ-γελάω-ω, *vb.* a râde de, a lua în răs, a-și bate joc de: (+ dat.) SOPH. *El.*277, id. *Med.*1355, (+ prep.) καθ' ήμώv έγγελώv SOPH. *OC*1339 *bătându-și joc de noi; (abs.) οϋκ έγγελαίς γέροντα βαστάζων νεκρόν EUR. Alc.*724 *nu râzi ducând la groapă un bătrân mort; (pas.) LUC. Ind.*15.

[έν, γελάω]

έγγενέτης, ου, ό *adj.m.* din partea locului, băștinaș: EUR. *Andr.*128, A.RH. 4.1549.

[έγγενής]

έγ-γενής, ές *adj.* {ion. pl. fără contr. έγγενέες Hdt.} I care aparține neamului, de familie: (durere) AESCH. *Ch.*466, τάγγενή

... κακά SOPH. OT1430 *nenorocirile din neamul (lor)*; οὐ θαῦμα σφίσιν ἐγγενές ἔμμεν ἀεθλ.ηταιῖς ἀγαθοῖσιν Pl. N.10.51 *nu era de mirare că în familia lor se nășteau atleți buni*; (neut. pl. subst.) τὰ ἐγγενῆ SOPH. Ant.659 *cei din neamul meu*. II din partea locului, nativ, indigen, băștinaș. (scifi) HDT. 4.72, θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς AESCH. Th.582 *zei din țara (ta)*; ~ φανήσεται Θηβαῖος SOPH. OT452 *se va vādi că-i un teban băștinaș*; AR. V.1076 *ș.a*. III ἰν-νᾶσcut: νοὺς ἔνεστιν οὐτις ὑμῖν ~ SOPH. El.1328 *oare n-aveți minte?* IV local: (lege) IOS. Al15.260. // ἐγγενῶς, adv. (dub.) potrivit cu legătura de rudenie: εἴπερ ~ ἔτι τῶν Λαβδακείων ἐντρέπεσθε δωμάτων SOPH. OT1225 *dacă, credincioși neamului vostru, vă mai pasă de casa Labdacizilor*;

[ἐν, γίγνομαι]

ἐγ-γεννάω-ῶ, vb. |viit. ἐγγενήσω, aor. ἐνεγέννησα, pf. ἐγγεγέννηκα| a face să se nască în: (+ ac. și dat.) τῷ σώματι ... δριμύτητας ~ PLUT. M.132e *naște în corp acidității*; (+ prep.) PLUT. M.468e, (pas.) PLB. 6.55.4.

[ἐν, γεννάω]

ἐγγέννησις, εως, ἡ subst. loc de naștere: PLAT. Lg.776a.

[ἐγγεννάω]

ἐγγεταυθί, adv. chiar în locul de aici: AR. Th.646.

[v. ἐγγύς]

ἐγγεταυθενί, adv. chiar de aici: AR. Av.11.

[v. ἐγγύς]

ἐγ-γεύομαι, vb. a gusta din: (+ gen.) PLB. 7.13.7.

[ἐν, γεύω]

ἐγγήραμα, ατος, τό subst. ocupație la bătrânețe: (d. viața politică) PLUT. Cat.Ma.24.11.

[ἐγγηράσκω]

ἐγ-γηράσκω, vb. |impf. ἐνεγήρασκον, aor. ἐνεγήρασα, pf. ἐγγεγήρασκα; med. viit. ἐγγηράσομαι| I a începe să îmbătrânească, a îmbătrâni: (+ dat.) ἐνεγήρασκον ταῖς βασιλείαις οἱ κριθέντες PLB. 6.7.4 *cei aleși îmbătrâneau în domnii*; PLUT. Tim.15.9, (ἐν + dat.) PLUT. M.481a. II a se învechi, (fig.) a decădea, a slăbi: πρὶν ἐγγηράσαι μὲν αὐτῶν τὴν ἀκμὴν τῆς ἐλπίδος PLUT. Nic.14.4 *mai înainte de a slăbi momentul de maximă nădejde*; (med. = act.) πάντων τὴν ἐπιστήμην ἐγγηράσεσθαι THUC. 6.18 *va decădea (= se*

va pierde) experiența oricărei activități.

[ἐν, γηράσκω]

ἐγ-γίγνομαι, [Γ] vb. |impf. ἐνεγι(γ)νόμην, viit. ἐγγενήσομαι, aor.2 ἐνεγενόμην, pf. ἐγγέγονα| {ion., koiné ἐγγίνομαι; pf. ἐγγεγάασιν} I (pf.) a se naște (în): (+ adv.) ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι IL. 4.41 *acolo unde sunt născuți oamenii dragi (ie)*; (+ dat.) τοι Ἴλιῳ ἐγγεγάασιν IL. 6.493 *cei care sunt născuți în Troia*; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν; OD. 13.233 *ce oameni sunt născuți (aici)?* II a lua naștere (în), a apărea, a se produce, a se forma: (+ dat.) ἐγγίνεται μὲν οἱ ὕβρις HDT. 3.80 *trufie se naște în el*; οὐκ ἐγγίνεται τῷ δῆμῳ στάσις ARSTT. Pol.1302a13 *disensiunea nu apare în democrație*; EUR. Ion1524, (+ prep.) ὅσα δὴ ἐν ἀνθρώπῳ φύσι ... ἐγγίνεται HDT. 8.83 *cele care iau naștere în firea omului*. III (d. timp) a interveni, a trece: χρόνου ἐγγενομένου THUC. 1.113 *trecând o perioadă de timp*; HDT. 1.190. IV (impers.) este posibil: (+ inf.) HDT. 1.132, μᾶλλον δ' ἂν ὑμῖν ἐγγένοιτο μνημονεύειν ISOC. 8.132 *ar fi posibil să vă amintiți*; ἐγγεγόμενον ἡμῖν Is. 5.19 *având posibilitatea*.

[ἐν, γίγνομαι]

ἐγγίζω, vb. |impf. ἤγγιζον, viit. ἐγγιῶ și ἐγγίσω, aor. ἤγγισα, pf. ἤγγικα; pas. aor. ἤγγισθην| I (tranz.) a apropia: ἐγγίσαντες τῆ γῆ τὰς ναῦς PLB. 8.4.7 *apropiind corăbiile de țărni*; (fig.) LXX Sir.37.30. II (intrans.) I (frecv.) a se apropia: (+ dat.) ἐγγίζοντος δ' αὐτοῦ τῆ πόλει PLB. 21.42.2 *apropiindu-se de oraș*; ἡ πόλις ἢ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ LXX Deut.21.3 *orașul cel mai apropiat de cel rănit*; (+ gen.) PLB. 4.62.5, (+ prep.) οἱ ἐγγίζοντες πρὸς κύριον LXX Iez.42.13 *cei care se apropie de Domnul*; (abs.) ὅπου κλέπτῃ οὐκ ἐγγίζει NT Lc.12.33 *acolo unde hoțul nu se apropie*; ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν NT Lc.21.28 *se apropie răscumpărarea voastră*. 2 a fi aproape: ἀδελφῆ ... τῆ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ LXX Lev. 21.3 *sora care este aproape de el*.

[ἐγγύς]

ἔγγιστος, η, ον adj. cel mai apropiat: PLB. 8.36.7. // (neut. pl.) ἐγγιστα, adv. I foarte aproape, cel mai aproape: PLB. 34.6.8, (+ subst.) τῷ οἰκείῳ τῷ ~ αὐτοῦ LXX Num.27.11 *rudei celei mai apropiate de el*; οἱ ~ μου LXX Ps.37.12 *cei foarte apropiați de mine*. II (cu num.) foarte apropiat de,

aproximativ: τὸ δὲ τῶν ἐλεφάντων πλῆθος ~ που τῶν ἑκατόν PLB. 1.32.9 *mulțimea elefanților era de aproape o sută*.

[superl. de la ἔγγυς]

ἔγγιων, ον *adj.* mai apropiat: LXX *Ruth*3.12. (+ dat.) ~ οὗτος τῷ οἴκῳ μου LXX 3Rg.20.2 *această (grădină) este mai aproape de casa mea*; (+ gen.) PLUT. *Fr.*217c8, (adv.) ἔξ ἐγγίονος IOS. *A1*17.24 *de aproape*; APP. *BC*4.108. // **ἔγγιον**, *adv.* mai aproape: (+ gen. comp.) (prov. d. cei care își văd în primul rând de interesul personal) γόνου κνήμης ~ ARSTT. *EN*1168b8 *genunchiul e mai aproape decât gamba*; PLB. 16.17.4.

[comp. de la ἔγγυς]

ἔγγλύσσω, *vb.* a avea gust dulce: (d. rădăcina de lotus) HDT. 2.92.

[ἔγγλυκός]

ἔγ-γλύφω, *vb.* [aor. ἐνέγλυψα] a sculpta, a grava, a ciopli (în): ζῶα ἐν λίθοισι ἐγγλύψαι HDT. 2.4 *au cioplit în piatră [chipuri de] animale*; LXX *Ion*19.24, (pas.) λίθοις ἐγγεγλυμμένοις χρῶνται PLAT. *Sp.*400b *se folosesc de pietre cioplite*; (+ ac.) λίθος δὲ εἰκόνα Γαίου ἐγγεγλυμμένος IOS. *A1*19.185 *piatră cioplită cu chipul lui Caius*.

[ἐν, γλύφω]

ἔγ-γλωττο-γάστωρ. ορος, ὁ *adj.m.* (com.) cu stomacul pe limbă *sau* care-și hrănește pântecul cu limba, *sc.* care trăiește de pe urma limbii sale: (d. sicofanți) AR. *Av.*1696, *id.* *Av.*1703.

[ἐν, γλώττα, γαστήρ]

ἔγ-γλωττο-τύπέω-ῶ, *vb.* (com.) a bate din limbă, a tot avea pe limbă, a da din gură, a se făli: ἡμῖν μεγάλως ~ παρέδωκας AR. *Eq.*782 *ne-ai dat material pentru a făuri fraze mărețe (sc. să ne fălim)*.

[ἐν, γλώττα, τύπτω]

ἔγ-γνάμπτω. *vb.* (v. γνάπτω) (tm.) ἐν δὲ γόνου γνάμπεν IL. 23.731 *i-a îndoit genunchiul*.

[ἐν, γνάπτω]

ἔγγονον, ου, τὸ *subst.* (gener. pl.) urmași, descendenți, fii: ἢ πρὸς τὰ ἔγγονα φιλοστοργία PLUT. *M.*494d *afecțiunea față de urmași*; PLUT. *M.*962a, (sg. „descendență”) PLUT. *M.*373e.

[v. ἔγγονος]

ἔγγονος, ου, ὁ, ἡ *subst.* I urmaș, descendent, fiu: ~ εἶ τῶν Ἀρμοδίου τις ἐκείνων; AR. *Eq.*786 *ești vreun urmaș din familia lui*

Harmodios?; DEM. 19.54, IOS. *A1*6.291 *ș.a.* II nepot: PLUT. *Per.*3.2.

[ἔγγίνομαι]

ἔγγράμματος, ον *adj.* alcătuit din litere, articulat: λόγος φωνῆ ~ PLAT. *Sp.*414d *cuvântul este un glas fixat în litere*; ARSTT. *Div.*38.7.

[ἔγγράφω]

ἔγγραπτος, ον *adj.* (in)scris: εἰρήνη ... ~ PLB. 3.24.6 (*tratat de pace scris*; (comenzi) PLB. 22.12.7, (tratate) PLB. 15.8.7. (hotărâre) LXX *Ps.*149.9 *ș.a.*

[ἔγγράφω]

ἔγγραφή, ἡς, ἡ *subst.* I înscriere, înregistrare: περί τὴν τῶν πολιτῶν ἔγγραφὴν ARSTT. *Ath.*43.1 *despre înscrierea cetățenilor*; PLAT. *Sp.*366e, DEM. 25.28, LUC. *Herm.*40 *ș.a.* II scrisoare: LXX 2*Par.*21.12.

[ἔγγράφω]

ἔγγραφος, ον *adj.* (in)scris: ὑπάρχειν ἔγγραφον οὐδέν PLB. 3.21.4 *nu există nimic scris*; μὴ χρῆσθαι νόμοις ἐγγράφοις PLUT. *Lyc.*13.3 *a nu se folosi de legi scrise*; PLUT. *M.*227b, (dovadă) PLUT. *Arist.*26.4.

[ἔγγράφω]

ἔγ-γράφω. [ᾶ] *vb.* [impf. ἐνέγραφον, viit. ἐγγράψω. aor. ἐνέγραψα, pf. ἐγγέγραφα] I (act.) 1 a înscrie, a grava: (pe diverse materiale) γράμματα ἐγγράψας λέγοντα τάδε HDT. 4.91 *înscriind aceste cuvinte*; ἐγγράψαι δὲ τοῦνομα τῷ ὀστράκῳ PLUT. *Arist.*7.8 *a înscrie numele pe ciob*; (fig.) ἡ ἐπιστολὴ ... ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν NT 2*Cor.*3.2 *scrisoarea întipărită în inimile noastre*. 2 a scrie: ἐνεγέγραπτο δὲ τάδε ἐν αὐτῇ THUC. 1.128 *acestea erau scrise în această (scrisoare)*; (spec.) ἵνα μὴ κακουργῶν ἐνέγραψ' ἡμῖν τὸν λόγον AR. *V.*961 *ca să nu întocmească lista de conturi falsificând-o*. 3 a picta, a reprezenta: HDT. 1.203, τὸ μὲν ἄν ... ἐξαλείφειεν, τὸ δὲ πάλιν ἐγγράφοιεν PLAT. *R.*501b *ceva ar șterge, ceva ar picta din nou*. 4 (+ ac. pers.) a înscrie, a înregistra: AR. *Pax.*1180 *eis* τοὺς δημότας με ἐγγράφει IS. 2.14 *mă înscrie printre cei din dema (lui)*; (pas.) IS. 17.43. (fig.) νῦν δ' ἤπερ ἐν δόμοισι † βακχίας καλῆς ἰατρός ἐλπίς ἦν, παρούσαν (*după alții*, προδοῦσαν) ἐγγράφει. † AESCH. *Ch.*699 *dar acum, speranța care era leuc împotriva delirului cumplit din palat, o pozi înscrie cu*

fiind aici (sau ca trădătoare). II (med.) a înscris: (fig.) ἦν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν AESCH. Pr.789 pe care înscris-o în tăblițele aducerii aminte.

[έν, γράφω]

έγγροφ-, (dor.) v. έγγραφ-

έγγυάλιζω, vb. {ep. viit. έγγυαλιζω, aor. έγγυάλιξα} a pune în palmă, a acorda, a oferi, a da: έργον ὁ δὴ θεὸς έγγυαλιζει IL. 2.436 *faptă pe care zeul o pune în mâinile noastre*; έδνα, ὅσσα οἱ έγγυάλιξα OD. 8.319 *darurile pe care i le-am oferit*; HES. Th.485, μῆλα ... μέθυ τ' ... έγγυάλιξαν A.RH. 1.1181 *au oferit oi și băutura*.

[έν, γυαλον]

έγγυάω-ῶ, vb. {impf. ήγγύων, aor. ήγγύησα, pf. ήγγύηκα, m.m.c.p. ήγγυήκειν; med. impf. ήγγυώμην, viit. έγγυήσομαι, aor. ήγγυησάμην, pf. ήγγύηκα, m.m.c.p. ήγγυήμην; pas. ήγγυήθην; var. act. impf. 3 sg. ένηγγύα App., aor. ένεγύησα Plut., med. m.m.c.p. 3sg. έγγεγύητο los., App., part. pf. έγγεγυημένος Plat.} {dor. viit. med. έγγυάσομαι [ā] Pi.} I a da o garanție (έγγύη), a pune în gaj, a pune zălog: δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ έγγύαι έγγυάσθαι OD. 8.351 *de mică valoare sunt garanțiile primite de la oamenii de nimic*; (+ ac.) έγγύην ἦν ἂν έγγυᾶται τις PLAT. Lg.953e *garanția pe care ar da-o cineva*. II (+ ac. pers.) a garanta, a gira: οἱ δ' έγγυῶνται τοὺς ήγορακότας PLB. 6.17.4 *unii îi garantează pe cei care au arendat*; ἦν ήγγυημένος έγῶ τὸν Παρμένοντα DEM. 33.24 *am girat pentru Parmenon*; (part. subst. „garanți”) DEM. 24.46. III a garanta, a promite, a făgădui: έγγυᾶ σὺ μοι ήξειν εκείνον AR. Pl.1202 *tu promiți că acela va veni*. IV (ext.) a promite în căsătorie: (d. Thetis și Peleus) Ζεὺς ήγγύησε καὶ δίδωσ' δίδωσ ὁ κύριος EUR. IA703 *Zeus a promis-o și cel de care depindea a dat-o*. V (jur.) I (act.) a da o fiică în căsătorie, a logodi (sc. a o căsători printr-o έγγύη „contract nuptial, garanție”): (+ ac. fem.) τῷ ... Μεγακλεί έγγυῶ παῖδα τήν έμήν HDT. 6.130 *i-o dau pe fiica mea în căsătorie lui Megacles*; IS. 3.45 ș.a. 2 (med.) a lua ca soție, a se căsători (d. sof): ἦν ήγγυημένος τήν ἀδελφήν τήν Νικοδήμου IS. 3.73 *a luat-o de soție pe sora lui Nicodemos*; DEM. 22.53 ș.a.

[έγγύη]

έγγύη, ης, ή [ῶ] subst. I garanție (propr.

ceea ce se pune în mână), chezășie: OD. 8.351, (+ vb. τιθέναι, ἀποτίνειν, ἀποδιδόναι „a oferi o garanție”) μοι πρόπαντος έγγύην θήση χρόνου; AESCH. Eu.898 *imi vei oferi o garanție pentru totdeauna*; PLAT. Lg.953e. DEM. 53.27, έμπεσῶν εις έγγύην LXX Prov.29.19 *grăbindu-se să depună chezășie*; (pron.) ~ πάρα δ' ἄτη PLAT. Chrm.165a *chezășia se însoțește cu nenorocirea*. II (jur.) promisiune de căsătorie, logodnă, ext. căsătorie legală: έγγύην γενέσθαι τοιαύτης γυναικός IS. 3.16 *a existat o căsătorie legitimă a unei asemenea femei*.

[έν, + *γυ- „mână”, cf. γυῖον, γύης, γυάλων ș.a.]

έγγύησις, εως, ή subst. drept de căsătorie legală (printr-o έγγύη v. s.v.), logodnă IS. 3.53. [έγγυάω]

έγγυητή, ης adj.f. promisă în căsătorie, logodnică: DEM. 59.60, IS. 3.8, (subst. „soție”) IS. 3.6.

[έγγυάω]

έγγυητής, οῦ, ὁ subst. (jur.) garant. chezăș: (frecv. έγγυητᾶς καθιστάναι „a prezenta garanți”, sau + παρέχειν „a oferi”, δίδοναι „a da”) HDT. 1.196, έγγυητᾶς κατέστησαν κατὰ τὸν νόμον DEM. 24.73 *au prezentat garanți conform cu legea*; ἐπ' έγγυητῶν pe bază de garanții; (com. d. testicule) έγγυητᾶς σοι καταστήσω δύο ἀξιόχρεως AR. Ec.1065 *o să-ți dau doi chezăși de încredere*.

[έγγυάω]

έγγύθεν, [ῶ] adv. I (frecv. de loc) (de) aproape, lângă: Αἴας δ' ~ ήλθε IL. 17.128 *Aias a venit aproape*; τὰ δ' ~ ὑφ' ήμῶν ὀρᾶσθαι PLAT. Sph.236a *acestea sunt văzute de departe de către noi*; EUR. IA489, (+ gen.) ~ Ἀρήνης IL. 11.723 *aproape de Arene*; LXX Iis.Nav.9.16. II (de timp) aproape: φόνος ~ αὐτῷ IL. 18.133 *moartea îi este aproape*; IL. 19.409. III (de mod) asemenea, precum: σοφισιν ~ ειμέν OD. 7.205 *pentru că noi (sc. feacii) suntem asemenea lor (sc. zeilor)*; THIEOC. 4.63.

[έγγύς]

έγγυ-θήκη, ης, ή subst. (prob.) suport pentru vase, rastel: LYS. Fr.341.21.

[έγγύς, θήκη]

έγγυθί, adv. aproape (de): ὀρύξομεν ~ τάφρον IL. 7.341 *să săpăm aproape un șanț*; ~ vaίει HES. Op.288 *locuiește aproape*; A.RH

2.35, (frecv. + gen.) ~ νηῶν IL. 10.561 *lāngā corābii*: ~ νήσου A.RH. 1.633 *lāngā insulā*; (d. timp) ~ δ' ἠώς IL. 10.251 *aurora era aproape*; νῦν δὲ δὴ ~ μοι θάνατος κακός IL. 22.300 *moartea cumplitā este acum aproape de mine*.

[ἐγγύς]

Ἑγγύιοι, ὧν, οἱ *adj.m.* locuitori din Engyion: PLUT. *Marc.*20.11.

[Ἑγγύϊον]

Ἑγγύϊον, ου, τό *subst.* Engyion, cetate în nordul Siciliei, azi Gangi: PLUT. *Marc.*20.3. ἐγ-γυμνάζω, *vb.* I (*intrans.*) a se antrena, a face exerciții: (+ dat.) τοῖς Κελτικοῖς ἐγγυμνασάμενος πολέμοις PLUT. *Caes.*28.3 *antrenându-se în războaiele cu galii*; PLAT. *Phdr.*228e, PLUT. *Dem.*6.1 *ș.a.* II (*trans.*) a antrena (în): (+ ac. și dat.) LUC. *Salt.*6.

[ἐν, γυμνάζω]

ἐγγυο-θῆκη, ης, ἡ *subst.* v. ἐγγυθήκη: LUC. *Lex.*2.

ἐγγυος, ὧν *adj.* garant, chezaș: XEN. *Vect.*4.20, ARSTT. *Oec.*1350a19, PLUT. *Crass.*7.6, κρείττονος διαθήκης γέγονεν ~ Ἰησοῦς NT *Evr.*7.22 *Iisus a devenit chezaș al unui legământ mai bun*.

[ἐγγυάω]

ἐγγύς, [ῦ] *adv., prep.* |comp. ἐγγυτέρω, superl. ἐγγυτάτω| I (*adv.*) I (de loc) aproape: στή δὲ μάλ' ~ ἰών IL. 5.611 *venind aproape, a stat în picioare*; τοὺς Ἀθηναίους ... ~ ὄντας περιορᾶτε THUC. 1.69 *ii treceți cu vederea pe atenienii care se află aproape*; (comp.) ἐγγυτέρω προσελθὼν PLUT. *Phoc.*34.8 *venind mai aproape*; (superl.) ἐν ταῖς ἐγγυτάτω νήσοις XEN. *HG5.*4.66 *în insulele cele mai apropiate*. 2 (de timp) aproape: ~ δὴ τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν IL. 22.453 *o nenorocire este aproape de copiii lui Priam*. 3 (de mod, cantitate sau calitate) aproape, aproximativ: μισθός ... ~ ἐνιαυτοῦ XEN. *HG5.*4.66 *soldă pe aproape un an*; ἔχει δ' οὐχ οὕτω ταῦτα, οὐδ' ~ DEM. 21.30 *lucrurile nu stau astfel, nici măcar pe aproape*. II (*prep.*) I (de loc) aproape de, lângă: (+ gen.) ~ ἄλός IL. 9.29 *aproape de mare*; (comp.) ἐχώρουν ἐγγυτέρω τῆς θαλάσσης THUC. 4.73 *veneau mai aproape de mare*; (superl.) ~ τῆς ἀγορᾶς LYS. 24.20 *cel mai aproape de piață*; (+ dat.) EUR. *Heracle.*37. 2 (de timp) aproape: (+ gen.) PLAT. *Phd.*116b, (superl.) θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω

τοῦπος ἀφίκται SOPH. *Ant.*933 *această vorbă amuică o moarte foarte apropiată*; (+ dat.) XEN. *Cyr.*2.3.2. 3 (de mod) aproape, asemenea: (+ gen.) (superl.) ἄ ... μέλλειν αὐτὸν λέγειν, ἔστι μὲν ἐγγυτάτω μανίας DEM. 19.201 *ceea ce urmează să spună, este foarte aproape de nebunie*; THUC. 3.62. (+ dat.) DEM. 18.288.

[prob. ἐν, v. R. din γύης, γύαλον]

ἐγγύτατος, η, ὧν *adj.* cel mai apropiat, foarte apropiat: (+ prep.) (adv.) δι' ἐγγυτάτου THUC. 8.96 *cel mai apropiat / present*. // ἐγγύτατοι, οἱ *subst.* rudele cele mai apropiate: LXX *Iov.*19.14. // (frecv. neut. pl.) ἐγγύτατα, *adv.* I cel mai apropiat, foarte apropiat: οἱ ~ Πελοποννήσιοι THUC. 4.67 *peloponesienii din imediată apropiere*; γενόμενοι δ' ὅτι ~ τῇ γνώμῃ τοῦ πάσχειν THUC. 3.40 *fiind cât mai aproape de gândul suferinței*; XEN. *Cyr.*6.3.29 *ș.a.* II foarte asemănător: PLAT. *Grg.*452e.

[superl. de la ἐγγύς]

ἐγγύτερος, α, ὧν *adj.* mai apropiat: ARSTT. *Fr.*94.5, (+ gen.) ARSTT. *Mech.*857b13, (subst.) τὸ τοῦ κέντρου ἐγγύτερον ARSTT. *Cael.*287b7 *partea mai apropiată de centru*. // (frecv. neut. sg.) ἐγγύτερον, *adv.* mai aproape: ARSTT. *Mete.*348b22, ~ ἡμῶν ἡ σωτηρία NT *Rom.*13.11 *salvarea este mai aproape de noi*; IOS. *AI*19.217.

[comp. de la ἐγγύς]

ἐγ-γωνίος, ὧν *adj.* care formează un colț sau unghi drept, în colț: λίθοι ... ἐντομῇ ἐγ-γωνίοι THUC. 1.93 *pietre tăiate în unghiuri drepte*; IOS. *AI*15.403, id. *BI*7.289, PLUT. *M.Fr.*180.3, πύργους ἔχον ~ ἐγγωνίους IOS. *BI*7.289 *aveau turnuri în colț*.

[ἐν, γωνία]

ἐγδ-, v. ἐκδ-

ἐγδούπησαν, aor. 3pl. de la δουπέω: IL. 11.45.

ἐγέγωνε, impf. 3sg., v. γέγωνα

ἐγεγώνει, m.m.c.p. 3sg., v. γέγωνα

ἐγεγώνευν, impf., v. γέγωνα

ἐγεινάμην, ind. aor. I de la γείνομαι.

ἐγείρω, *vb.* |impf. ἤγειρον, viit. ἐγερῶ, aor. ἤγειρα, pf. tard. ἐγήγερκα și intrans. ἐγήγορα, m.m.c.p. ἐγήγερειν, ἐγήγερκειν și ἤγηγόρειν, inf. aor. act. ἐγείραι; *med-pas.* viit. ἐγερθήσομαι, aor. ἠγέρθην, pf. ἐγήγερμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐγήγερτο| {ep. impf. ἐγειρον, aor. ἐγειρα, conjct. 3sg. ἐγειρήσιν, 1pl. ἐγείρομεν, opt. prez. 3pl. ἐγείρειαν, *med.*

aor. 3sg. ἔγρετο, pf. 1sg. ἐγρήγορθα, 3pl. ἐγρηγόρθασι, opt. aor. 3sg. ἔγροίτο, imper. aor. ἔγρεο, pf. 2sg. ἐγρήγορθε, part. aor. ἐγρόμενος, inf. prez. ἔγρεσθαι, pf. ἐγρήγορθαι} **I** (*intrans.*) 1 a se trezi (din somn), a se scula: ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου IL. 2.41 *se trezește-te, Penelopa!*; καθεύδεις; οὐκ ἐγείρεσθαι σ' ἐχρήν; EUR. *Rh.643 dormi? nu trebuia să te scoli?*; (din moarte) ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν NT *Marc.6.14 se ridică din morți*. 2 a se ridica (în picioare), a se scula: καθεζόμενος πάλιν οὐκ ἠγείρετο PLB. 36.16.3 *așezându-se din nou, nu se ridica*; ἔγειρε καὶ περιπάτει NT *Mt.9.5 ridică-te și umblă!* 3 (d. fenomene meteo sau foc) a se isca, a se produce: ἐγειρομένου χειμῶνος HDT. 7.49 *când se iscă furtuna*; οὐτὶ τὸ πῦρ ἐγρήγορον θεῶν ἕκατι AR. *Lys.306 acest foc a fost aprins prin voința zeilor*. 4 a se ridica, a apărea: οὐκ ἐγήγερται ... μείζων Ἰωάννου NT *Mt.11.11 nu a apărut unul mai mare decât Ioan*. **II** (*trans.*) 1 a trezi, a scula, a deștepta: Ἦώς ... μιν ἔγειρε OD. 6.48 *Aurora l-a trezit*; THEOC. 21.20 *ș.a* 2 a ridica, a scula, a înălța: θεμεΐλια ... ~ CALL. *Ap.64 a înălța temelii*; πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἠγειρεν αὐτὸν NT *Fp.3.7 apucându-l de mâna dreaptă, l-a ridicat*. 3 a învia: ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει NT *Fp.26.8 Dumnezeu învie morții*. 4 a însufleți, a anima, a trezi, a ἀτάττα: μάχην ἠγειραν IL. 17.261 *au atâtat lupta*; αὐτὶς ἐγείρει καὶ παλαιᾶν δόξαν ἐὼν προγόνων Pl. *P.105 a reînsufleți vechea faimă a înaintașilor lor*; ἔγειρ' ἐπέων σφιν οἶμον λιγύν Pl. *O.9.47 însufleștește pentru ei dulcea cale a versurilor*; μῖσος ἐγείρει νεῖκος LXX *Prov.10.12 ura trezește cearta*. 5 (d. sunet) a înălța, a face să răsune: μηδ' ἐπὶ πλείω θρηῆνον ἐγείρετε SOPH. *OC1778 nu mai înălțați bocetul vostru*.

[R. IE *h₂ger- „a trezi”, cf. lat. *expergīscor?*]

ἐγέλαξα ἢ ἐγέλασσα, ind. aor. de la γελάω.

ἐγέλασσε, (ep.) ind. aor. 3sg. de la γελάω.

ἐγένοντο, ind. aor. 3pl. de la γίγνομαι.

ἔγεντο, (eol.) ind. aor. med. 3sg. de la γίγνομαι.

ἐγεροί-βόυς, α *adj.m.* cântat pe o voce înaltă: (imn) SOPH. *Fr.1b.2*.

[ἐγείρω, βοάω]

ἐγέρσιμος, ov *adj.* din care te poți trezi: (somm) THEOC. 24.7.

[ἐγείρω]

ἐγεροίς, εως, ἡ *subst. I* *trezire, sculare*: ARSTT. *HA635a38, LXX Jud.7.19*, (op. καθεδρα „culcare”) LXX *Ps.138.2*. **II** *inviere*: IOS. *Ap.1.119*, NT *Mt.27.53*. **III** *izbucnire, stimulare*: (a mâniei) PLAT. *Ti.70c*, ARSTT. *EN1116b30*. **IV** *veghe*: ARSTT. *Pr.900b36*. **V** (arhit.) *ridicare, înăltare*: (a unei case) LXX *IEzr.5.59*.

[ἐγείρω]

ἐγερτέον, *adj.vb.* trebuie înălțat: (un strigăt) EUR. *Rh.690*.

[ἐγείρω]

ἐγερτί, [τ] *adv.* în stare de veghe, fără a închide ochii: ~ κινῶν ἄνδρ' ἄνῆρ SOPH. *Ant.413 un om ținându-l treaz pe celălalt*: EUR. *Rh.524*.

[ἐγείρω]

ἐγερτικός, ἡ, ὄν *adj.* în stare să trezească, care stârnește sau stimulează: (+ gen. obiectiv) PLAT. *R.524d*, κέντρον ... ἐγερτικὸν θυμοῦ PLUT. *Lyc.21.1 imbold care stimulează curajul*; PLUT. *M.291a*.

[ἐγείρω]

ἐγερτός, ὄν *adj.* din care te poți trezi: (somm) ARSTT. *Somm.Vig.454b14*.

[ἐγείρω]

Ἔγεστα, ης, ἡ *subst.* [var. Αἶγεστα Plb.] *Egesta* (sau *Segesta*), cetate în nord-vestul Siciliei: THUC. 6.62 *ș.a*.

Ἔγεσταῖος, α, ov *adj.* (s)egestin, locuitor din *Egesta* (sau *Segesta*, v. Ἔγεστα): HDT. 5.46, THUC. 6.6 *ș.a*.

[Ἔγεστα]

ἐγήγερμαι, ind. pf. med. de la ἐγείρω.

ἐγημα, ind. aor. act. de la γεμέω.

ἐγήρα, ind. aor. act. de la γηράσκω.

ἐγ-καθαρμόζω, *vb.* a potrivi bine înăuntru: (com. obscen) εις τετρημένον ζύλον ἐγκαθαρμόσαι ... τὸν αὐχένα AR. *Lys.681 a potrivi bine „gâtul” în „scorbura”* (propr. în lemnul găurit).

[ἐν, καθαρμόζω]

ἐγ-καθέζομαι, *vb.* I a se așeza, a lua loc: ἐγκαθεζόμενος λάθρα ἐν ταῖς γυναῖξιν AR. *Th.184 luând loc pe ascuns între femei*; AR. *Ec.98, id. Ra.1523*. **II** a se plasa, a se așeza: (în ambuscadă) APP. *BC3.11*. **III** a așeza tabăra, a campa: ἐγκαθεζόμενοι ἐδήουν τῆν γῆν THUC. 3.1 *așezându-și tabăra, devastau ținutul*. **IV** (fig.) a sălășlui: IOS. *At6.211*.

[ἐν, καθέζομαι]

ἐγ-καθείργνυμι, *vb.* a ține închis: PLUT.

M.951c.

[ἐν, καθείρω]

ἐγ-καθείρω, *vb.* **I** a încarcera, a închide. IOS. *A15.13*, id. *B11.54*. (pas.) IOS. *A117.178*. **II** a reține: τοῦ πνεύματος τό ραγδαῖον ἐγκάθειρξε PLUT. *M.456c a resinut violenta sufliului*.

[ἐν, καθείρω]

ἐγκάθειρκτος, *on adj.* încarcerat, închis: AESOP. 8.17.

[ἐγκαθείρω]

ἐγκάθετος, *on adj.* **I** trimis ca iscoadă: PLAT. *Sr.368e*, DEM. *Ep.3.34*. ὑπόπτειον ἐγκάθετον εἶναι PLB. 13.5.1 *bāniiaui cā este iscoadă*; ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους NT *Lc.20.20 au trimis iscoade*; IOS. *B16.286*. **II** care stă la pândă: ἐκύκλωσάν με ἐγκάθετοι LXX *Ion.19.12 m-au înconjurat stând la pândă*.

[ἐγκαθίημι]

ἐγ-καθεύδω, *vb.* **I** a dormi înăuntru *sau* între: ARSTT. *HA610b31*, PLUT. *Aic.16.1*, LUC. *BisAcc.2*, *ș.a.* **II** a fi inactiv: (fig.) οὐκ ἐτ' ἔργον ~ ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος AR. *Lys.614 nu-i chip ca un om liber să se culce acum pe o ureche*.

[ἐν, καθεύδω]

ἐγ-καθ-ἠβάω-ῶ, *vb.* a-și petrece tinerețea în: ὦ πέδον ..., ὡς ~ πολλ' ἔχεις εὐδαίμονα EUR. *Hipp.1096 o, câmpie, ce fericire pe tine să ai parte de atâția tineri!*

[ἐν, κατά, ἠβάω]

ἐγ-κάθημαι, *vb.* **I** a fi așezat (între): οὐχ ὀρώμεν γοῦν ἔτ' ἄλλον οὐδέν' ἐγκαθήμενον AR. *Th.688 nu mai zărim pe nici un altul așezat*; AR. *Th.600*. **II** a locui, a sta: κηφῆνες ἡμῖν εἰσιν ἐγκαθήμενοι AR. *V.1114 stau printre noi niște trăntori*; τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῆ LXX *Ex.23.31 cei ce locuiesc pe pământ*; PLB. 18.11.6. **III** a fi situat, a se afla: μὴ 'ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθηται που λίθοι AR. *Ach.343 să nu se mai afle pietre pe undeva prin mantalele voastre*; PLAT. *Prm.156d*, ἐγκαθημένου ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τοῦ παλαιοῦ φόβου PLB. 2.23.7 *vechea frică fiind cuibărită în sufletele lor*; οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου LXX *Num.22.5 acest (popor) stă așezat în preajma mea*; (fig.) τινες ἐν ἡμῖν ὡσπερ ἐν δουρείοις ἵπποις αἰσθησεις ἐγκάθηται PLAT. *Th.184d niște senzații s-ar afla în noi ca în niște cai de lemn*.

[ἐν, κάθημαι]

ἐγ-καθιδρύω, [ῶ] *vb.* **I** a așeza în *sau* între:

τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ... ψυχὰς ... ἄστροις ἐγκαθιδρεύει IOS. *B16.47 așază printre stele sufletele oamenilor buni*; (fig. pas.) ARSTT. *Mu.397b27*. **II** a înălța, a ridica: ἄγαλι' Ἀθηνῶν τ' ἐγκαθιδρῦσαι χθονί EUR. *IT978 a înălța o statuie pe pământul Atenei*; IOS. *B12.185*.

[ἐν, καθιδρύω]

ἐγ-καθίζω, *vb.* {ion. ἐγκατιζω Hdt.} **I** (*intrans.*) **I** a se așeza pe, a ședea pe: PI. *P.4.153*, ἐνεκάθισα ἐπὶ θρόνου πατέρων μου LXX *1Mac.10.52 m-am așezat pe tronul părinților mei*; (med. = act.) HDT. 5.26. **2** a sta la pândă: ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραηλ δόλω LXX *Iez.35.5 stând la pândă cu viclenie împotriva casei lui Israel*; LXX *Iis.Nav.8.9*. **II** (*trans.*) **I** a așeza în *sau* pe: εἰς μὲν τὸν θρόνον ἐκείνον τὸ ἐπιθυμητικόν ... ~ PLAT. *R.553c a așeza pe tron partea sa doritoare*; LXX *3Rg.20.10*. **2** (med.) a ridica, a înălța: ναὸν Κύπριδος ἐγκαθείσατο EUR. *Hipp.31 a înălțat un templu al lui Kypris*. **3** a campa, a instala: (armata) PLB. 16.37.4.

[ἐν, καθίζω]

ἐγ-καθίημι, *vb.* [part. pf. act. ἐγκαθεικώς] **I** a pune înăuntru, a cufunda: εἰς τὴν χύτραν τὸν φανὸν ἐγκαθέντες AR. *Lys.308 cufundând torța în strachină*. **II** (fig.) a inspira: AR. *Fr.117b*. **III** a infiltra, a trimite ca iscoadă: PLUT. *Pjrrh.11.9*. **IV** a instala: PLB. 22.13.5.

[ἐν, καθίημι]

ἐγ-καθίστημι, *vb.* [viit. ἐγκαταστήσω, aor. ἐγκατέστησα, pf. ἐγκατέστηκα, part. pf. ἐγκαθεστώς] **I** (*trans.*) **I** a înscăuna, a pune rege: σὲ ... Μυκήναις ἐγκαταστήσω πάλιν EUR. *IT982 te voi pune din nou rege în Micene*. **2** a institui, a instala, a pune, a așeza: τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἡγεμόνας ἐγκαταστήσας THUC. 1.4 *punându-i pe fiii săi conducători*; περι τὴν Λυδίαν ... στρατόπεδον ἐγκαταστήσαντες ISOC. 4.165 *stabilind o armată în Lydia*; IOS. *B15.347*, PLUT. *AgisCleom.42.5* *ș.a.*, δημοκρατίας ~ ARR. *An.1.18.2 a institui democrația*. **3** a așeza înăuntru, a introduce: IOS. *A116.327*. **II** (*intrans.*) a fi stabilit: LYS. 2.59.

[ἐν, καθίστημι]

ἐγ-καθοράω-ῶ, *vb.* **I** (*intrans.*) a fixa privirea pe, a privi atent: (+ dat.) PLUT. *Demetr.38.3*. **II** (*trans.*) **I** a considera: ὁ δὲ

θεῖόν τ' ἐστίν ... τοῖς ἐγκαθορῶσί PLAT. *Epin.*990e *ceea ce consideră divin. 2 a descoperi*: PLUT. *Sol.*29.5, (prin atracție + gen.) PLUT. *Brut.*16.4.

[ἐν, καθοράω]

ἐγ-καθορμίζομαι, *vb.* a intra în port, a ancora: THUC. 4.1, ἐς τῶν λιμένων τινα ἐγκαθορμισθῆναι ARR. *An.*2.20.8 *a ancora într-unul din porturi*; ARR. *Ind.*40.10.

[ἐν, καθορμίζω]

ἐγκαθόρμισις, *εως*, ἡ *subst.* intrare în port, ancorare: ARR. *An.*1.18.5.

[ἐγκαθορμίζομαι]

ἐγ-καθυβρίζω, *vb.* a se obrăznicii în: οὐδ' ἦν ικανά σοι τὰ Μενέλω μέλαθρα ταῖς σαῖς ~ τρυφαῖς EUR. *Tr.*997 *palatele lui Menelaos nu-ți erau îndeajuns pentru a te obrăznicii în luxul tău.*

[ἐν, καθυβρίζω]

ἐγ-καίνια, *ων*, τὰ *subst.* consacrare, închinare: (+ gen.) LXX 2*Ezr.*22.27, ἐλθεῖν εἰς τὰ ~ τῆς εἰκόνοσ LXX *Dan.*Ὺ.3.2 *a veni la închinarea chipului*; (pt. evrei) „Sărbătoare a Înnoirii” în amintirea purificării Templului) LXX 2*Ezr.*6.16, NT *In.*10.22.

[ἐν, καινός]

ἐγκαινίζω, *vb.* [viit. 3sg. ἐγκαινιεῖ LXX] I a reînnoi, a repara, a restabili: πνεῦμα εὐθές ἐγκαινισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου LXX *Ps.*50.12 *reînnoieste în mine inimă curată*; ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν LXX *Rg.*11.14 *să reînnoim acolo domnia*; (med.) LXX *Is.*41.1. II a închina, a consacra: LXX *1Mac.*4.36. III a dedica: NT *Evr.*10.20.

[ἐγκαινία]

ἐγκαινισμός, *οὐδ'*, ὁ *subst.* consacrare, închinare, tâmosire: (+ gen.) LXX *Num.*7.84, id. *1Mac.*4.59, id. *Dan.*3.2 *ș.a.*

[ἐγκαινίζω]

ἐγκαίνωσις, *εως*, ἡ *subst.* consacrare, tâmosire: (+ gen.) LXX *Num.*7.88.

[ἐγκαινίζω]

ἐγκαιρία, *ας*, ἡ *subst.* moment potrivit, ocazie favorabilă: (op. ἀκαιρία) PLAT. *Plt.*305d.

[ἐγκαιρος]

ἐγκαίριος, *ον* *adj.* [superl. -ώτατος] potrivit, convenit: PLAT. *Ti* 51d.

[ἐγκαιρος]

ἐγ-καιρος, *ον* *adj.* [superl. -ώτατος] care se

întâmplă la momentul potrivit, oportun, favorabil: ὁ διορισμός ~ ἄν σοι γένοιτο PLAT. *Plt.*282e *delimitarea ți-ar fi oportună*; PLAT. *Lg.*928a *ș.a.* // **ἐγκαίριως**, *adv.* în mod oportun: ARSTT. *Div.*22col2.11.

[ἐν, καιρός]

ἐγ-καίω, *vb.* [impf. ἐνέκαιον, aor. ἐνέκαυσα] I a arde (în), a incendia: ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρὶ EUR. *Cyc.*393 *vârfuri (de ferușă) arse cu focul*; LUC. *VH2.*11. II a însemna cu foc, a marca: βουῆς ... ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον ARR. *An.*5.3.4 *vite înseminate cu fierul roșu în formă de măciucă*; LUC. *Pisc.*46. III a picta (o pictură encaustică): LXX 2*Mac.*2.29.

[ἐν, καίω]

ἐγ-κακέω-ῶ, *vb.* [aor. ἐνεκάκησα] I a acționa rău, a neglija, a omite: τὸ μὲν πέμπειν τὰς βοηθείας ... ἐνεκάκησαν PLB. 4.19.10 *ai omis să trimiți ajutor*. II a pierde curajul, a se descuraja, a deznădăjdui, a pierde încrederea: NT *Lc.*18.1, (+ part.) τὸ δὲ καλὸν ποιῶντες μὴ ἐγκακῶμεν NT *Gal.*6.9 *nu vă pierdeți încrederea de a face bine.*

[ἐν, κακός]

ἐγ-καλέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐνεκάλουν, viit. ἐγ-καλέσω, aor. ἐνεκάλεσα, pf. ἐγκέκληκα] I a reclama, a cere: οἱ στρατιῶται ἀπολαβόντες ἃ ἐγκαλοῦσιν XEN. *An.*7.7.33 *soldatii recuperând cele pe care le revendică*. II a reproșa, a se plânge de, a face vinovat: εἶ τέ τι ἄλλο ἐνεκάλουν THUC. 5.46 *dacă se plângeau și de altceva*; (+ ac. și dat.) τὸ δ' ~ ἐτέροις ἅπερ αὐτοὶ πράττουσι PLUT. *M.*1125f *fac cele pe care le reproșează celorlalți*; (+ dat. și gen.) τῆς βραδυτῆτος αὐτοῖς ἐνεκάλει PLUT. *Arist.*10.7 *le reproșă lentoarea*; (+ dat. și inf.) ἐνεκάλει τοῖς Ἀθηναίοις παραβαίνειν τὰς σπονδὰς THUC. 4.123 *ii făcea vinovați pe atenieni de încălcarea tratatului*; Ξενοφῶντι ἐνεκάλουν ὅτι οὐκ εἶχον τὸν μισθόν XEN. *An.*7.5.7 *ii reproșau lui Xenophon că nu au primit plata*. III a se plânge de, a reclama: εἶ τέ τι ἄλλο ἐνεκάλουν THUC. 5.46 *dacă reclamau și altceva*. IV (jur.) I a reclama: μεγὰλ' ἐγκαλῶν ὀλίγ' ἐπράξατο ISOC. 18.14 *reclamând multe, a obținut puține*. 2 a acuza, a învinui: ὁ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως οὐ διαφεύζεται LXX *Prov.*19.5 *cine acuză pe nedrept nu va avea scăpare*; δίκας ἄς μοι ἐνεκάλουν DEM. 40.19 *acuzățile de care mă învinuiți*;

(part. subst.) φέρειν δ' ἀπολογισμούς περι τῶν ἐγκαλουμένων PLB. 4.14.7 *a se arāra in legătură cu acuzele.*

[ἐν. καλ.έω]

ἐγ-καλλωπίζω. *vb.* I (med.) (freqv.) a se mândri cu: (+ dat.) ~ τῷ τριβωνίῳ PLUT. *AgisCleom.*4.2 *a se mândri cu mantaua;* PLUT. *Ant.*36.6, (+ dat. pers.) ταῖς τε φίλαις ἐνεκαλλωπίζετο τῇ ... ἀξιώσει IOS. *AI*18.73 *se fālea in fața prietenelor cu distincția;* PLUT. *Ant.*27.6. II (act.) a înfrumuseța: (+ ac.) AESOP. *Fab.dod.*296.

[ἐν. καλλωπίζω]

ἐγκαλλώπισμα, ατος, τό *subst.* înfrumusețare, podoabă, lux: (+ gen.) THUC. 2.62.

[ἐγκαλλωπίζω]

ἐγ-καλύπτω. *vb.* I (tranz., act.) a ascunde în, a acoperi (cu un vâl): ἕνα τιν' ἄν καθίσεν ἐγκαλύψας AR. *Ra.*911 *a așezat un singur (personaj) acoperindu-l cu un vâl;* EUR. *Fr.pap.*2.7. II (intrans., med., pas.) I a se înveli, a se acoperi: ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι AR. *Nu.*11 *să sforăim înveliți;* XEN. *An.*4.5.19, ἐγκεκαλυμμένος ἐν κωδίσις PLAT. *Prt.*315d *învelit în pături de lână;* (+ ac. de relație) τὴν κεφαλὴν ἐγκαλυψάμενος PLUT. *Cor.*23.1 *acoperindu-și capul.* 2 (fig.) a se ascunde: APP. *Mith.*530. 3 (fig.) a-i fi rușine: θεοὺς ἐγκαλυπτόμενος ὧν ἔμελλε δράσειν APP. *BC*1.16 *rușinându-se de zei să facă ceea ce avea de gând.*

[ἐν. καλύπτω]

ἐγκάλυψις, εως, ἡ [ᾱ] *subst.* acoperire, ascundere: PLUT. *M.*266e.

[ἐγκαλύπτω]

ἐγ-κάμνω. *vb.* [impf. ἐνέκαμνον, aor. ἐνέκαμιον] a se muia, a se vlăgui: τοῖς εὐτυχήμασιν ~ IOS. *B13.*474 *a se vlăgui de pe urma propriilor succese;* IOS. *AI2.*329.

[ἐν. κάμνω]

ἐγ-κάμπτω. *vb.* a îndoi, a arcui: XEN. *Eq.*1.8.

[ἐν. κάμπτω]

ἐγ-κἀνάσσω, [ᾱ] *vb.* [imper. aor. ἐγκάνασον] a țurta cu zgomot: (abs.) EUR. *Cyc.*152, (+ ac.) ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολύν AR. *Eq.*105 *toarnă-mi mult vin neamestecat.*

[ἐν. καναχή]

ἐγ-κἀνάχομαι-ῶμαι. *vb.* a sufla cu zgomot: (+ dat.) THEOC. 9.27.

[ἐν. καναχή]

ἐγ-κάπτω. *vb.* a înghiți, a înfuleca: ὄλην (μᾶζαν) ἐνέκαψε AR. *Pax*7 *a înfulecat toată*

(turta): AR. *I.*791.

[ἐν. κάπτω]

ἐγ-καρπος, ον *adj.* [superl. -ότατος] I care conține fructe: κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός SOPH. *OT25* *învelișurile în care se află roadele pământului.* II care dă rod, rodnic, fertil: (seminte) PLAT. *Phdr.*276b, (pomii) PLUT. *M.2e, LXX Ier.*38.12 ș.a. III din fructe: SOPH. *Tr.*238.

[ἐν. καρπός]

ἐγ-κάρσιος, α. ον *adj.* transversal, oblic, perpendicular: THUC. 2.76, ARSTT. *Mu.*392a12, ARR. *An.*5.7.4 ș.a.

[ἐν. κάρσιος]

ἐγ-καρτερέω-ῶ. *vb.* I a rămâne ferm în, a menține: (+ ac.) ταπεινὴ ὑμῶν ἢ διάνοια ~ ἃ ἐγῶτε THUC. 2.61 *cugetul vostru este prea slab pentru a menține cele pe care le-ați decis;* (+ dat.) ἐνεκαρτέρει τῷ σιωπᾶν μέχρι θανάτου PLUT. *Demetr.*38.5 *a rămas ferm în tăcere până la moarte;* (+ inf.) PLUT. *Ages.*11.7. II a rezista, a întâmpina rezistență, a suporta: ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον EUR. *Andr.*262 *reziști în fața morții;* EUR. *HF*1351, ἐπειράτο μὲν ~ τῷ ἦθει PLUT. *Per.*36.9 *încerca să-și mențină cumpătul.*

[ἐν. καρτερέω]

ἐγκᾶτα, ων, τὰ *subst.* [sg. ἐγκατον Luc.] măruntaie, intestine: αἷμα καὶ ~ πάντα λαφύσσει IL. 11.176 (leul) *suge sângele și toate măruntaiele;* IL. 18.583, OD. 9.293, THEOC. 22.202, LXX *Ps.*108.18, ș.a.

[et. nec.]

ἐγ-καταβαίνω. *vb.* {dor. aor. ἐγκατέβα} a coborî în: (+ ac.) Pt. *N.*1.38.

[ἐν. καταβαίνω]

ἐγ-καταβάλλω. *vb.* {var. poet. aor. 3sg. ἐνὶ κάββ-} a arunca în: μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὀμίλῳ IL. 12.206 *l-a azvârlit în mijlocul oastei.*

[ἐν. καταβάλλω]

ἐγ-καταβιόω-ῶ. *vb.* a-și petrece viața, a trăi: (+ dat.) PLUT. *AgisCleom.*17.6, id. *M.*783d.

[ἐν. καταβιόω]

ἐγ-κατα-βυσσόομαι-οῦμαι. *vb.* a pătrunde în profunzime: PLUT. *M.*735a.

[ἐν. κατά, ἄβυσσός]

ἐγ-καταγηράσκω. *vb.* a îmbătrâni în: (+ dat.) ἐγκατεγήρασε τῇ ἀρχῇ ARSTT. *Ath.*17.1 *a îmbătrâni în domnie;* PLUT. *Phoc.*30.5.

[ἐν. καταγηράσκω]

ἐγ-καταγράφω. *vb.* a înscrie, a înregistra:

Ios. B/1.605.

[ἐν, καταγράφω]

ἐγ-καταδαρθάνω, *vb.* a dormi în *sau* cu: PLUT. *M.*647f, (+ dat.) ἐγκαταδαρθανόντων τῷ διψῆν PLUT. *M.*688e *cei care adorm în setați*.

[ἐν, καταδαρθάνω]

ἐγ-καταδέω-ῶ, *vb.* a lega puternic: (fig.) PLAT. *Phd.*84a.

[ἐν, καταδέω]

ἐγ-καταδύω, *vb.* |med. impf. ἐγκατεδύομην, viit. ἐγκαταδύσομαι, aor. ἐγκατέδυν| a se scufunda în, a se afunda în: (+ dat.) IOS. B/6.392.

[ἐν, καταδύω]

ἐγ-καταζεύγνυμι, *vb.* a înjuga la, *fig.* a adapta: νέας βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις SOPH. *Ai.*736 *înjugând noi gânduri la noi acțiuni*.

[ἐν, καταζεύγνυμι]

ἐγ-καταθνήσκω, *vb.* a muri în: (+ dat.) χεῖρεςσι δ' ἔων ἐνικάτθαν' ἑταίρων A.RH. 2.834 *a murit în mâinile tovarășilor săi*.

[ἐν, καταθνήσκω]

ἐγ-κατάκειμαι, *vb.* a sta culcat în, a dormi: (παρά + dat.) AR. *Pl.*743, ARSTT. *Pr.*881b28.

[ἐν, κατάκειμαι]

ἐγκατάκλειστος, *on adj.* închis în: EUR. *Fr.*1132.39.

[ἐγκατακλείω]

ἐγ-κατακλείω, *vb.* a închide *sau* a ascunde în: ARSTT. *Pr.*937a30, (pas.) ARSTT. *PA* 672b4, id. *Pr.*936b21 ș.a.

[ἐν, κατακλείω]

ἐγ-κατακλίνω, [T] *vb.* |inf. aor. pas. ἐγκατακλιθῆναι| I a întinde *sau* a culca pe: τὸν θεὸν ἐγκατακλινούντ' ἄγωμεν εἰς Ἀσκληπιοῦ AR. *Pl.*621 *să mergem să-l culcăm pe zeu în templul lui Asclepios*. II (med., pas.) a se culca în, a se întinde: ὡσπερ σισύραν ἐγκατακλινῆναι μαλθακὴν AR. *Av.*122 *a se culca precum sub o pătură moale*; ARSTT. *Pr.*881b36, PLUT. *M.*989f ș.a.

[ἐν, κατακλίνω]

ἐγ-κατακοιμάομαι-ῶμαι, *vb.* a dormi în, a innopta în: οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι HDT. 8.134 *nu-i este permis nici unuia dintre tebani să innopteze acolo*.

[ἐν, κατακοιμάω]

ἐγ-κατακρούω, *vb.* a bate (în), a lovi, a izbi:

ext. a ritma, a cadența: ἐγκατακρούων ποδὶ AR. *Ra.*330 *izbind [rămâniul] cu piciorul* (sc. *bătând ritmul*).

[ἐν, κατακρούω]

ἐγ-κατακρύπτω, *vb.* a ascunde în: (+ dat.) IOS. B/1.605.

[ἐν, κατακρύπτω]

ἐγ-κατάλαμβάνω, *vb.* I a captura: ὄσους ἐγκατέλαβε διέφθειρεν THUC. 4.116 *pe cei pe care i-a capturat i-a ucis*: (pas.) οἱ δὲ τὸν ἐλεφάντων ἡγεμόνες ἐγκαταλαμβανόμενοι PLUT. *Pyrr.*26.6 *conducătorii elefanților fiind capturați*. II (medic., pas. d. fluide) a fi reținut, a fi blocat: ARSTT. *Pr.*926b31. III a sili, a obliga: ὄρκους ἐγκαταλαμβάνων THUC. 4.19 *silind (dușmanul) prin jurăminte*.

[ἐν, καταλαμβάνω]

ἐγ-καταλέγω, *vb.* |impf. ἐγκατελεγον, viit. ἐγκαταλέξω; pas. aor.2 ἐγκατελέγησα| I a încastra: (pas.) πολλαὶ τε στῆλαι ... καὶ λίθοι εἰργασμένοι ἐγκατελέγησαν THUC. 1.93 *multe stele și pietre șlefuite au fost încastrate*. II a include, (pas.) a face parte: LUC. *Par.*3, (pas.) LUC. *Cat.*11.

[ἐν, καταλέγω]

ἐγκατάλειμμα, *ατος, τό subst.* I rămășiță, rest: LXX *Ps.*36.37, id. *Ier.*11.23 ș.a. II (pl. dub.) abundență, preaplin: LXX *Deut.*28.5. [ἐγκαταλείπω]

ἐγ-καταλείπω, *vb.* |aor.2 ἐγκατέλιπον, pf. ἐγκαταλείπω| I a lăsa în, a părăsi, a abandona: ὡσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν PLAT. *Phd.*91c *lăsând înăuntru acul, precum o albină*; τοὺς νεκροὺς οὖς ἐγκατέλιπον THUC. 4.44 *cadavrele pe care le-au abandonat*; ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα LXX *Sir.*3.16 *cel care își abandonează tatăl*; οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου NT *Fr.*2.27 *nu vei lăsa sufletul meu*. II a pierde: δι' ἀσθένειαν ἐγκαταλείποντες τὴν προθυμίαν PLUT. *Caes.*40.4 *pierzându-și curajul din pricina slăbiciunii*. III (med.) a rămâne în urmă: οἱ ... ἐγκαταλείπόμενοι οὐ στεφانوῦνται HDT. 8.59 *cei ce rămân în urmă nu sunt încununati*.

[ἐν, καταλείπω]

ἐγκαταλέχομαι, *vb.* {ep. ἐγκατέλεκτο} a adormi: A.RH. 4.431.

ἐγκατάληψις, *εως, ἡ subst.* prindere, capturare: καταπατηθέντας τοῦ μῆ φθῆναι τὴν ἐγκατάληψιν THUC. 5.72 *fiind călcați*

în picioare pentru a nu ajunge să fie captivați.

[ἐγκαταλαμβάνω]

ἐγ-καταλιμπάνω, *vb.* a părăsi, a abandona: ARSTT. *Rh.*1368b19. LXX *Ps.*118.53.

[ἐν, καταλιμπάνω]

ἐγ-καταλογίζομαι, *vb.* a calcula printre: IS. 11.45.

[ἐν, καταλογίζομαι]

ἐγ-καταμείγνυμι, *vb.* [var. -μίγνυμι] **I** (*trans.*) **I** a amesteca în: AR. *Lys.*581, (pas.) ἐγκαταμειγμένα τοῖς νῦν λεγομένοις ISOC. 15.10 *amestecate în cele spuse acum*. **2** a uni, a asocia: IOS. *Al*5.360. **II** (*intrans.*) a se amesteca, a se întrepătrunde: ARSTT. *G*4735b19, LUC. *Anach.*14.

[ἐν, καταμείγνυμι]

ἐγ-καταμιγνύω, *vb.* a introduce, a insera: LUC. *IT*:6, id. *Philops.*4 ș.a.

[ἐν, καταμείγνυμι]

ἐγ-καταναίω, *vb.* [aor. 3sg. ἐκατένασσε] a așeza, a instala: τὸν ῥά ποτε Ζεὺς οὐρανῶ ἐκατένασεν A.RH. 3.116 *pe care* (sc. *Ganymedes*) *Zeus l-a așezat cândva în cer*.

[ἐν, καταναίω]

ἐγ-καταπαίζω, *vb.* (pas.) a fi spre joacă: LXX *Iov*40.19.

[ἐν, καταπαίζω]

ἐγ-καταπήγνυμι, *vb.* [aor. ἐκατέπηξα] **I** a introduce în: (+ dat.) ξίφος ... κουλεῶ ἐκατέπηξ' OD. 11.98 *am introdus sabia în teacă*; (abs.) PLUT. *M*313e. **II** a astupa, a închide: (tm.) IL. 9.350.

[ἐν, καταπήγνυμι]

ἐγ-καταπίπτω, *vb.* {poet. aor. ἐνικάππεσεν A.Rh.} a cădea în: (+ dat.) A.RH. 3.655.

[ἐν, καταπίπτω]

ἐγ-καταπλέκω, *vb.* [part. pf. pas. ἐγκαταπλεγμένος] a împleți în: PLUT. *M*494b. (pas.) XEN. *Cyn.*9.12.

[ἐν, καταπλέκω]

ἐγ-καταριθμέω-ῶ, *vb.* a număra printre, a include: (pas.) ARSTT. *SE*167b25.

[ἐν, καταριθμέω]

ἐγ-καταρράπτω, *vb.* a coase în: XEN. *Cyn.*6.2.

[ἐν, καταρράπτω]

ἐγ-κατασβέννυμι, *vb.* [conjct. aor. pas. 3sg. ἐγκατασβεσθη] a stinge: PLUT. *M*987d.

[ἐν, κατασβέννυμι]

ἐγ-κατασκευάζω, *vb.* (med.) a echipa: IOS. *B*12.576.

[ἐν, κατασκευάζω]

ἐγ-κατασκήπτω, *vb.* **I** (*intrans.*) a cădea asupra, a se abate: ἐγκατασκήψαι καὶ περὶ Λῆμνον καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις THUC. 2.47 (*boala*) *s-a abătut și în Lemnos și în alte locuri*: XEN. *Mem.*4.3.14. **II** (*trans.*) a face să cadă asupra, a lansa: ἐγκατάσκηψον βέλος ... κεραυνοῦ SOPH. *Tr.*1087 *lansează o săgeată a trăsnetului*: AESCH. *Pers.*514.

[ἐν, κατασκήπτω]

ἐγ-κατασπείρω, *vb.* a împrăstia în, a risipi în, a răspândi în: πολλοὺς δὲ ταῖς πόλεσιν υἱοὺς ἐγκατασπείρας ἄρχοντας PLUT. *Thes.*3.2 *pe mulți dintre fiii săi împrăștiindu-i drept conducători prin cetăți*: (pas.) PLUT. *Cic.*14.2.

[ἐν, κατασπείρω]

ἐγ-καταστοιχειόμαι-οὔμαι, *vb.* **I** a introduce ca element: PLUT. *M*353e. **II** a împlânta, a inculca: PLUT. *Lyc.*13.1.

[ἐν, καταστοιχειόω]

ἐγ-κατασφάζω, *vb.* [aor. ἐκατέσφαξα] a înjunghia în *sau* pe: (+ dat.) ἐκατέσφαξεν αὐτοῦ τῷ κόλπῳ τὸν υἱόν PLUT. *Dem.*31.6 *i-a înjunghiat fiul în brațe*.

[ἐν, κατασφάζω]

ἐγ-κατατάσσω, *vb.* a depune în: (med.) IOS. *B*12.112.

[ἐν, κατατάσσω]

ἐγ-κατατέμνω, *vb.* [part. pf. med. ἐγκατατετμημένος] a tăia în *sau* în interior: PLAT. *R.*565d.

[ἐν, κατατέμνω]

ἐγ-κατατίθημι, *vb.* {ep. med. ind. aor. 3sg. ἐκάτθετο Hom. și ἐνικάτθετο A.Rh., imper. 2sg. ἐκάτθεο Il., Hes. și ἐνικάτθεο Hes.} **I** (*med.*) **I** a pune în, a potrivi: τοῦτον ἰμάντα τῷ ἐκάτθεο κόλπῳ IL. 14.219 *potrivește această centură la piept*: OD. 11.614, A.RH. 3.282. **2** a așeza: ταῦτη τὰς δύο πλάκας ... ἐκατέθετο IOS. *Al*3.138 *a așezat cele două table (de legi) în această*. **3** (d. abstr.) a fixa, a pune: OD. 23.223. φρεσὶν ἐγκατάθειτο βουλὰν THEOC. 17.14 *și-ar pune în minte un gând*. **II** (*act.*) a fixa, a așeza: πολλαῖς τοι πολίεσσι πατήρ ἐμός ἐκατέθηκε τέρματα PLUT. *Thes.*24.5 *multor cetăți tatăl meu le-a fixat sfârșitul*.

[ἐν, κατατίθημι]

ἐγκατεῖδον, ind. aor. de la ἐγκαθοράω.

ἐγ-κατειλέω-ῶ, *vb.* a se înfășura în, a se prăvăli în: (+ dat.) ARSTT. *Mu.*395b34.

[ἐν, κατειλέω]

ἐγκατέλεκτο, (ep.) ind. aor. pas. 3sg. de la ἐγκαταλέγω: A.RH. 4.431.

ἐγ-κατέχω, vb. a păstra în interior, a reține: τὸ ψυχρὸν ἐγκατέχεται περιστεγόμενον τῷ ἱματίῳ PLUT. *M.691f frigid se menține reținut sub haină.*

[ἐν. κατέχω]

ἐγκάτθετο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la ἐγκατατίθημι.

ἐγ-κατιλλώπτω, vb. a-și bate joc de, a se strămba în bătaie de joc: (+ dat.) AESCH. *Eu.113.*

[ἐν. κατιλλώπτω]

ἐγ-κατοικέω-ῶ, vb. I a locui, a se stabili (în): ἔδωκε τῆς Βακτρῆς χώρας κώμην ἐγκατοικήσαι HDT. 4.204 *le-a dat pentru a se stabili un sat din ținutul Bactrianei.* II a locui în, a trăi printre: (+ dat.) EUR. *Antiope.fr.10.6.* ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς NT 2Pt.2.8 *cel drept care locuia printre ei;* IOS. *Ap.1.296.*

[ἐν. κατοικέω]

ἐγ-κατοικίζω, vb. I a stabili în, a instala: (+ ac.) ἐγκατόκισεν αὐτῇ Σύρους IOS. *A19.245 i-a stabilit pe sirieni în acest oraș;* IOS. *A117p.* II a așeza în, (fig.) a inspira: (fig.) PLUT. *M.779f.*

[ἐν. κατοικίζω]

ἐγ-κατοικοδομέω-ῶ, vb. |pas. pf. 3sg. ἐγκατωκοδοῦνται| I a construi pe: (pas.) THUC. 3.18. II a include între ziduri, ext. a întemnița: σίτου ... ἐγκατωκοδομημένου τοῖς τείχεσι PLUT. *Aem.8.8 grâu străns între ziduri;* PLUT. *Lyc.9.4.* (fig.) ὁ δ' (ἄηρ) ἐν τοῖς ὤσιν ἐγκατωκοδοῦνται ARSTT. *deAn.420a9 aerul este închis în urechi.*

[ἐν. κατοικοδομέω]

ἐγκατον, τὸ subst. v. ἐγκατα

ἐγ-καυλέω-ῶ, vb. a avea tulpină: (d. plante) ARSTT. *Pr.926a26.*

[ἐν. καυλός]

ἐγκαυμα, ατος, τὸ subst. I pictură encaustică: PLAT. *Ti.26c*, PLUT. *M.759c.* II arsură: LUC. *DDeor.15.2.* III urmă cu fierul roșu: (fig.) PLUT. *Cat.Mi.1.8*, LUC. *Cat.24.*

[ἐγκαίω]

ἐγκαυσις, εως, ἡ subst. (medic.) arsură, insolajie: PLUT. *M.127b.*

[ἐγκαίω]

ἐγκαυστής, οῦ, ὁ subst. pictor în tehnică encaustică: PLUT. *M.348e.*

[ἐγκαίω]

ἐγ-καυχάομαι-ῶμαι, vb. |impf. ἐνεκαυχώμην, viit. ἐγκαυχήσομαι, aor. ἐνεκαυχήσαμην| a se lăuda, a se fâli, a se îngâmfă: οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδύλοις αὐτῶν LXX *Ps.96.7 cei care se fălesc cu idolii lor;* NT *2Tes.1.4.* AESOP. 8.31.

[ἐν. καυχάομαι]

ἐγκαψι-κίδαλος, ον adj. |var. ἐγκαμψικηδαλος| (dub.) mâncător de ceapă, ext. mitocan: LUC. *Lex.10.*

[ἐγκάπτω, κήδαλον (κίδαλος?)]

ἐγ-κειμαι, vb. |impf. ἐνεκείμην, viit. ἐγκείσομαι| {ep. viit. 2sg. ἐγκείσεται| I a zăcea sau a ședeia în, ext. a sta în, a fi îmbrăcat cu: ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεται αὐτοῖς IL. 22.513 *de vreme ce nu vei sta (îmbrăcat) cu aceste (haine).* II a sta în, a fi situat în: (d. Ciclop) μόνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσω ἐνέκειτο μετώπῳ HES. *Th.143 un singur ochi era situat în mijlocul frunții;* PLB. 15.2.7. III a fi în, a se afla înăuntru: ἐγκείμενου δὲ τοῦ πατρός HDT. 2.73 *tatăl aflându-se înăuntru;* (fig.) ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα EUR. *Hel.269 noi suntem în mijlocul multor nenorociri;* ὀνειδέσιν ἐγκείται δόμος EUR. *Andr.784 casa este în mijlocul dezonoarei;* SOPH. *Ph.1318*, φόβος ... ἐνέκειτο αὐτοῖς LXX *Est.9.3 îi stăpânea teama.* IV a fi introdus, a fi inserat: τὸ δὲ ε ἐγκείται ἴσως εὐπρεπείας ἐνεκα PLAT. *Cra.402e litera „e” este introdusă pentru prestanță.* V a fi inclinat: ἐγκείται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ... ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος LXX *Gen.8.21 mintea omului este înclinată către rele din tinerețe.* VI a stăruî, a insista: Κλέων ... πολὺς ἐνέκειτο THUC. 4.22 *Cleon insista mult.* VII a fi asupra, ext. a ataca: (+ dat.) ἐνέκειτο ὁ Τισσαφέρνης ... τῷ Ἑρμοκράτει THUC. 8.85 *Tissaphernes îl ataca pe Hermocrates;* τοὺς Λάκωνας, οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα AR. *Ach.309 spartanii, pe care îi atacăm foarte tare;* PLB. 18.22.3.

[ἐν. κείμαι]

ἐγκέκαυμαι, ind. pf. med. ἐγκαίω.

ἐγκέκλιται, ind. pf. pas. 3sg. de la ἐγκλίνω. ἐγκεκραμένος, part. pf. med. de la ἐγκίρνημι. ἐγκεκτημένοι, οἱ v. ἐγκτάομαι

Ἐγκέλαδος, ον, ὁ subst. (mitol.) Enkelados, gigant, fiu al Gaiei și al lui Uranos, ucis de Athena în gigantomahie: EUR. *Cyc.7*, id. *HF908*, CALL. *Aet.fr.1.36* ș.a.

ἐγκέλευσμα, ατος, τό *subst.* strigăt de îndemn sau de încurajare, ordin: XEN. *Cyn.* 6.24, IOS. *A1* 19.110, id. *B12*.549.

[ἐγκελεύω]

ἐγκελευσμός, οῦ, ὁ *subst.* îndemn, încurajare: ARR. *An.* 2.21.9.

[ἐγκελεύω]

ἐγκέλευστος, ον *adj.* I care a primit un ordin, îndemnat, poruncit: XEN. *An.* 1.3.13, οἱ δὲ πλείστοι ὑπὸ Κύρου ἐγκέλευστοι XEN. *Cyr.* 5.5.39 *cei mai mulți sub îndemnul lui Kyros*. II în cadență: (cântec de jale) IOS. *B12*.6.

[ἐγκελεύω]

ἐγ-κελεύω, νθ. I a îndemna, a stâmi: μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν AESCH. *Pr.* 72 *ni îndemna prea tare*: (frecv. med.) τοῦ Πεισιστράτου τοῖς πολιταῖς ἐγκελευομένου PLUT. *Sol.* 8.3 *Peisistratos îndemânându-i pe cetățeni*: PLUT. *Cat. Mi.* 43.5. II (d. căini) a asmuti: (+ dat.) XEN. *Cyn.* 9.7.

[ἐν, κελεύω]

ἐγ-κεντρίζω, νθ. I a altoi: (fig.) NT *Rom.* 11.23. II a îmboldi: AESOP. *Fab. dod.* 269, (fig.) LXX *Inf.* 16.11.

[ἐγκεντρίς]

ἐγ-κεντρίς, ίδος, ἡ *subst.* I obiect ascuțit, ac: αὐτῶν ... δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας AR. *V.* 427 *mă tem de acele lor*: XEN. *Cyn.* 6.2. II (pl.) cramponae: ARSTT. *Fr.* 84.

[ἐν, κέντρον]

ἐγκεντρος, ον *adj.* (prevăzut) cu ac: (d. viespi) ARSTT. *HA* 627b27 ș.a.

[ἐγκεντρίς]

ἐγ-κεράννυμι, νθ. [var. ἐγκεραννύω: aor. ἐνεκέρασα, med.-pas. pf. ἐγκέκραμαι, pas. aor. ἐνεκράθην și ἐνεκεράσθην] a amesteca (în): οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν IL. 8.189 *amestecând vinul pentru a bea*: PLUT. *M.* 780e, (fig.) ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα HDT. 5.124 *învărtind treburile importante*: σχεδὸν παιδιᾶν ἐγκερασάμενους PLAT. *Plt.* 268d *amestecând și pușină joacă*.

[ἐν, κεράννυμι]

ἐγκέραστος, ον *adj.* amestecat (în): PLUT. *M.* 660c.

[ἐγκεράννυμι]

ἐγ-κερτομέω-ῶ, νθ. a lua în răs, a-și bate joc: (part.) EUR. *IA* 1006.

[ἐν, κερτομέω]

ἐγ-κέφαλος, ου, ὁ *subst.* {ep. gen. -οιο II., Theoc.} I (gener.) creier, encefal: ~ δὲ ἐνδον ἄπας πεπάλακτο IL. 3.300 *tot creierul i*

s-a zguduit înăuntrul: ἐκ δ' ~ χαμάδις ρέε OD. 9.290 *creierul i s-a scurs pe jos*: ARSTT. *Metaph.* 1013a6, (ca aliment) AR. *Fr.* 128. II (bot.) inimă de palmier: XEN. *An.* 2.3.16.

[ἐν, κεφαλή]

ἐγκέχοδα, ind. pf. act. de la ἐγγέζω: AR. *Ra.* 479.

ἐγ-κηδεύω, νθ. a îngropa: ἐνταῦθα ... ἐπτά παῖδες ἐγκεκήθουνται LXX *4.Mac.* 17.9 *șapte copii sunt îngropați aici*.

[ἐν, κηδεύω]

ἐγ-κίλικίζω, νθ. a se purta ca un cilician, sc. a înșela: εἰ γ' ἐγκιλικίσιαιμ', ἐξολοίμην AR. *Fr.* 105 *să mor dacă mă port ca un cilician* (= *să mor dacă te mint*).

[ἐν, Κιλικίζω]

ἐγ-κινέω-ῶ, νθ. [part. prez. med. ἐγκινούμενος] a provoca agitație în, a tulbura: (+ dat.) AR. *Fr.* 69.

[ἐν, κινέω]

ἐγ-κίρνημι, νθ. [aor. ἐνεκέρασα] {dor. ἐγκίρναμι Pi.} v. ἐγκεράννυμι

[ἐν, κίρνημι]

ἐγ-κισσάω-ῶ, νθ. a avea poftă de gravidă, ext. a rămâne grea: (d. oi) LXX *Gen.* 30.39.

[ἐν, κισσάω]

ἐγ-κλάω-ῶ, νθ. [ἐνέκλασα] {ep. poet. ἐνικλάω II., Call.} I a întrerupe: A.Rh. 3.307, CALL. *Aet. fr.* 75.22. II a avea o ripostă, a se orupne: αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅτι κεν εἶπω IL. 8.408 *din totdeauna are o ripostă la ceea ce spun*. III (med.) a se îngusta, a se curba: (d. ochii porcilor) PLUT. *M.* 671a.

[ἐν, κλάω]

ἐγ-κλείω, νθ. [impf. ἐνέκλειον, aor. ἐνέκλεισα, pf. ἐγκέκλεικα] {ion. ἐγκληῖω Hdt.: att. ἐγκλήω Soph.: ἐνικλείω A.Rh.} I a închide (în): τὰς πύλας ἐγκλήσεις HDT. 4.78 *să închidă porțile*: λιμῷ μιν κείν' ἤμαρ ἐνικλείσαντες A.Rh. 2.1029 *înându-l închis toată acea zi fără să mănânce*: (pas.) PLB. 25.3.3, (līg.) εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλήσοι φόβος SOPH. *Ant.* 505 *dacă spaima mi le-ar fereca limba*. II (med.) a se închide în: ἐγκλεισάμενοι ἠσυχίαν εἶχον XEN. *HG* 6.5.9 *închizându-se înăuntrul, au rămas liniștiți*: ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν σύνεστι τῇ Σιμίχη LUC. *DMeretr.* 4.3 *închizându-se (în casă), este împreună cu Simiche*.

[ἐν, κλείω]

ἐγκληῖω, νθ. v. ἐγκλείω

ἔγκλημα, ατος, τό *subst.* I *invinuire*, reclamație, plângere. *gricinpā*: ἔχειν, ἐπιφέρειν, ποιῆσθαι ~ *a aduce o invinuire, a acuza*; SOPH. *Ph.*323, THUC. 1.126, EUR. *Or.*766, ἐγκλήματα ἐποιοῦντο THUC. 1.67 *aduceau invinuire*; κοινῇ τὰγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν AR. *Lys.*1111 *de comui acord [ji-]au incredințat toate plângerile*. II *revendicare*: πολέμω μᾶλλον ἢ τῷ ἴσω ἐβουλήθησαν τὰ ἐγκλήματα μετελθεῖν THUC. 1.34 *ai dorit să-și castige revendicările mai degrabă prin război decât prin dreptate*. III (jur.) *cap de acuzare, acuzație, plângere, pâră*: ~ γράφειν *a formula o plângere*; DEM. 34.16 *ș.a.*, ~ τῆς δίκης DEM. 25.55 *plângere în proces*; ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς XEN. *Cyr.*1.2.6 *acuzării de hoșie și jaf*; NT *Fp.*25.16.

[ἐγκαλέω]

ἐγκληματικός, ἡ, ὄν *adj.* *care naște neînțelegeri, care conduce la invinuire sau reproșuri*: ἡ δὲ διὰ τὸ χρήσιμον ἐγκληματικὴ ARSTT. *EN*1162b16 (*prietenia*) *bazată pe interes ducе la neînțelegeri*; ARSTT. *Pol.*1335a4.

[ἐγκλημα]

ἐγ-κληρος, ον *adj.* I (d. pers.) *care are parte de*: (+ gen.) SOPH. *Ant.*814. II (d. lucruri) *care provine dintr-o moștenire, moștenit*: (plaiuri) EUR. *HF*468. III (d. pers.) *cel care primește moștenirea, moștenitor*: (popor) LXX *Deut.*4.20, EUR. *IT*682.

[ἐν, κληρος]

ἐγκλητέον, *adj.vb.* *care trebuie imputat sau reproșat*: (+ dat.) PLB. 4.60.9.

[ἐγκαλέω]

ἐγκλητέος, ον *adj.* *care merită să fie blamat*: PLUT. *M.*1051a, id. *M.*1111a.

[ἐγκαλέω]

ἐγκλητος, ον *adj.* *demn de reproș, reproșabil*: PLUT. *M.*1051b.

[ἐγκαλέω]

ἐγκλήω, *vb.* (att.) v. ἐγκλείω

ἐγκλιδόν, *adv.* *într-o parte*: ἡ δ' ~ ὄσσε βαλοῦσα A.RH. 1.790 *aruncându-și ochii într-o parte*: A.RH. 3.1008.

[ἐγκλίνω]

ἐγκλίμα, ατος, τό *subst.* I *inclinare*: PLB. 5.59.9, id. 9.26a.8. II (milit.) *retragere, fugă*: PLB. 1.19.11, λαβόντες ἀφορμὴν ἐγκλίματος PLB. 4.58.8 *profitând de fuga lor*. [ἐγκλίνω]

ἐγ-κλίνω, [ἰ] *vb.* {impf. ἐνέκλινον, viit. ἐγκλινῶ, aor. ἐνέκλινα, pf. ἐγκέκλικα; pas. ἐνεκλίθην [ἰ]} I (*intrans.*) 1 a *curba*: ARSTT. *Mech.*857b37. 2 a *inclina*: ὅταν ... εὐθυωρίαν ... εἰς δεξιάν ... ἐγκλίνῃ PLAT. *R.*436e *când ar inclina direcția către dreapta*. 3 a *întoarce*: νῶτον ἐγκλίνασα EUR. *Hec.*739 *întorcând spatele*. 4 (milit.) a *obliga să se retragă*: PLB. 14.8.8 *ș.a.* II (*intrans.*) I a se *inclina, a se îndrepta*: τὸ γόνυ ... μικρὸν ἐγκλίνας PLUT. *Arat.*23.3 *înclinându-se puțin cu genunchiul*; (fig.) ~ ... πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν ARSTT. *Pol.*1266a7 *a inclina către oligarhie*. 2 (milit.) a se *retrage, a ceda*: PLB. 7.2.14 *ἐγκλίνας εἰς τόπους τραχεῖς* PLB. 1.54.3 *retrăgându-se către locuri accidentate*; PLUT. *Fab.*12.5, ARR. *An.*3.13.4. 3 a *modula vocea*: LUC. *Philops.*6. 4 a se *inclina, a ceda*: (fig.) SOPH. *Fr.*684.5.

[ἐν, κλίνω]

ἐγκλισίς, εως, ἡ *subst.* I (gener.) *inclinare*: ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν δεξιά ARSTT. *Phgn.*808a13 *înclinări ale capului către dreapta*; ARSTT. *Mu.*396a9. II *orientare*: πρὸς ἑὼ τὴν ἐγκλισίον ἔχουσαι ARSTT. *Pol.*1330a39 (*cețările*) *fiind orientate către orient*.

[ἐγκλίνω]

ἐγ-κλοιόω-ῶ, *vb.* {inf. aor. ἐγκλοίωσαι} a *înfrășura*: LXX *Prov.*6.21.

[ἐν, κλοιός]

ἐγ-κνισμα, ατος, τό *subst.* *bucată de carne friptă* PLUT. *M.*296f.

[ἐν, κνίζω]

ἐγ-κοίλιον, ου, τό *subst.* (pl.) *intestine, măruntaie*: LXX *Lev.*1.9 *ș.a.*

[ἐν, κοιλία]

ἐγ-κοιλος, ον *adj.* *adâncit, înfundat*: ARSTT. *Phgn.*810a19, LXX *Lev.*13.30. // **ἐγκοιλον**, τὸ *subst.* *cavitate*: PLAT. *Phd.*111c.

[ἐν, κοίλος]

ἐγ-κοιμάομαι-ῶμαι, *vb.* I a *dormi (în)*: ARSTT. *Mir.*839a3. II a *innoperta (în incinte sacre)*: PLUT. *M.*109c.

[ἐν, κοιμάομαι]

ἐγ-κοισυρόομαι-ῶμαι, *vb.* {part. pf. med. ἐγκεκοισυρωμένη} (com.) a-și da aere mai mult decât Coisyra (o femeie foarte cochetă): AR. *Nu.*48.

[ἐν, Κοισύρα]

ἐγ-κολαπτός, ἡ, ὄν *adj.* *sculptat, gravat*: (neut. pl. subst.) LXX *3Rg.*6.29.

[ἐν. κολάπτω]

ἐγ-κολάπτω, *vb.* a săra în, a grava: γράμματα ἐν λίθῳ ἐγκεκολλημένα HDT. 2.136 *littere sārante in piatrā*; LXX 3Rg.6.35.

[ἐν. κολάπτω]

ἐγκοληβάζω, *vb.* (hapax) (dub.) a călca în picioare (un adversar căzut la pământ). (prob. cu sens obscen „a sodomiza”): ἀποστρέψας τὸν ὦμον αὐτὸν ἐνεκολληβάσας AR. Eq.263 *rāsucindu-i umărul să-l calci în picioare*.

[et. nec.; joc de cuvinte: ἐν, κόλον]

ἐγ-κολλάω-ῶ, *vb.* a se uni, a se lipi: (ca traducere a ebr. נָצַף „a atinge, a se întinde”) LXX Zah.14.5.

[ἐν. κολλάω]

ἐγ-κολπίας, ου *adj.m.* din golf: (vânt) ARSTT. Mu.394b15.

[ἐν. κόλπος]

ἐγ-κολπίζω, *vb.* a strânge la sân, a îmbrățișa: (fig.) ὥσπερ ἐρπετὰ τοὺς ἀπορρήτους λόγους ἐγκολπισάμενος PLUT. M.508c *strângând la sân cuvinte secrete ca niște șerpi*.

[ἐν. κολπίζω]

ἐγ-κολπόω-ῶ, *vb.* a forma un golf: ARSTT. Mu.393a25.

[ἐν. κόλπος]

ἐγ-κομβόομαι-ῶμαι, *vb.* a se îmbrăca cu: (fig.) τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε NT 1Pt.5.5 *îmbrăcați-vă cu umilință*.

[ἐν. κόμβος]

ἐγ-κονέω-ῶ, *vb.* |viit. ἐγκονήσω| a zori, a da ghes, a se grăbi: στόρεσαν δοιῶ λέχε' ἐγκονέουσαι IL. 24.648 *au dat ghes să astearnă două paturi*; OD. 7.340, ἴτ' ἐγκονεῖτε EUR. HF521 *haideți, grăbiți-vă*; SOPH. Tr.1255, AR. Ach.1088, A.RH. 2.812.

[ἐν. R. din lat. *conor*]

ἐγκονητί, *adv.* pe dată, îndată: Pt. N.3.36.

[ἐγκονέω]

ἐγ-κονίομαι, [ἴ] *vb.* |inf. aor. ἐγκονίσασθαι| a se acoperi cu praf, a se prăfui (d. atleți în luptă): XEN. Smp.3.8.

[ἐν. κόνις]

ἐγκοπεύς, έως, ὁ *subst.* daltă: LUC. Somm.3.

[ἐγκόπτω]

ἐγκοπή, ἦς, ἡ *subst.* piedică, obstacol: NT 1Cor.9.12.

[ἐγκόπτω]

ἐγ-κοπος, ον *adj.* I obosit, ostentit: ἐγκοπον ποιήσετε ψυχὴν μου LXX Iov.19.2 *veți ostenti sufletul meu*; LXX Is.43.23. II obositor:

LXX Ec.1.8.

[ἐν. κόπτω]

ἐγ-κόπτω, *vb.* I a tăia, ext. a împiedica: ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς NT Rom.15.22 *am fost împiedicat de multe ori să vin către voi*: αὐτὸς μὲν ὑπὸ συγχύσεως ἐνεκόπη IOS. B16.112 *i s-a tăiat glasul din pricina emoției*: (pas.) εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν NT 1Pt.3.7 *pentru ca rugăciunile voastre să nu fie împiedicate*. II (fig.) a ostenti: NT Fr.24.4.

[ἐν. κόπτω]

ἐγ-κορδύλλέω-ῶ, *vb.* a înfolii: ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος AR. Nu.10 *înfolit în cincî păтури*.

[ἐν. κορδύλλέω]

ἐγ-κοσμέω-ῶ, *vb.* I a pregăti: ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε' OD. 15.218 *pregătiți ustensilele*. II a împrodobi: (pas.) LXX 4Mac.6.2.

[ἐν. κοσμέω]

ἐγ-κοτέω-ῶ, *vb.* a se înfuria: (+ dat.) τοῖς κτανουσί τ' ~ AESCH. Ch.41 *a se mânia pe ucigași*.

[ἐγκοτός]

ἐγκότημα, ατος, τὸ *subst.* furie: ἐγένετο ... ~ πᾶσιν τοῖς κύκλῳ LXX Ier.31.39 *a ajuns spre furie pentru toți cei din jur*.

[ἐγκοτέω]

ἐγ-κοτός, ον *adj.* furios: (d. Erinii) ἐγκοτούς κύνας AESCH. Ch.924 *cățele furioase*: (d. abstr.) AESCH. Ch.392. // **ἐγκοτον**, τὸ *subst.* furie, dușmănie: ~ ἔχειν *a avea sentimente dușmănoase / a fi furios*: (+ dat.) ~ ἔχοντες Σαμίιοισι HDT. 3.59 *fiind furioși pe samieni*: HDT. 6.133, (+ dat. și gen. cauzei) HDT. 8.29.

[ἐν. κότος]

ἐγ-κουράς, ἄδος, ἡ *subst.* pictură pe tavan: AESCH. Fr.234b.

[ἐν. κουρά]

ἐγ-κράζω, *vb.* |aor.2 ἐνέκρᾱγον, part. pf. ἐγκεκραγώς| a striga (cu furie), a zbiera: (+ ac. adv.) AR. Pl.428, μέγ' ἐγκραγόντες MEN. Sic.211 *strigând tare*: (+ inf.) ὁ δ' αὐτῷ σιγᾶν ἐγκραγών IOS. B11.622 *strigându-i să tacă*: (+ completivă) PLUT. Cor.39.8, (abs.) ARSTT. Phgn.813b5.

[ἐν. κράζω]

ἐγκρασίχολος, ου, ὁ *subst.* (iht.) hamsie sau anșoa, *Engraulis encrasicolus*: ARSTT. HA569b27, id. Fr.309.7.

[et. nec.; explicat poate prin ἐν κρασί (< κρατί) τὴν χολήν „pentru că are mâtele argoape de cap”]

ἐγκράτεια, ας, ἡ [ᾶ] *subst.* I stăpânire asupra, control, tărie: (+ gen.) ἐγκράτειαν γαστρὸς καὶ ποτοῦ XEN. *Cyr.* 1.2.8 *stăpânirea pântecului* (sc. *a foamei*) *și a setei*; ~ ψυχῆς PLAT. *Def.* 412a *tăria sufletului*. II stăpânire de sine, autocontrol: ~ καλὸν ... ἀνδρὶ κτημᾶ ἐστὶν XEN. *Mem.* 1.5.1 *stăpânirea de sine este o avere bună pentru un bărbat*. III înfrânare, cumpătare: NT *Fp.* 24.25.

[ἐγκρατής]

ἐγκρατεύομαι. *vb.* I a se stăpâni, a fi stăpân pe sine, a se înfrâna: ARSTT. *EE* 1224b16 πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται NT *1Cor.* 9.25 *oricine se luptă se înfrânează de la toate*: LXX *Gen.* 43.31. II a se forța, a-și lua inima în dinți: LXX *IRg.* 13.12.

[ἐγκρατής]

ἐγκράτέω-ῶ, *vb.* a avea în stăpânire: (+ gen.) LXX *Ex.* 9.2.

[ἐγκρατής]

ἐγ-κράτης, ἐς *subst.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I în putere, puternic, tare: AESCH. *Pr.* 55. XEN. *HG* 7.1.23 *ș.a.* II stăpân peste, care deține controlul: (+ gen.) (+ ειμί) SOPH. *Ant.* 715, τόξων ~ SOPH. *Ph.* 75 *stăpân peste arc și săgeți*: (+ γίνομαι) DEM. 10.62, PLAT. *R.* 499d, τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης ... ἐγένοντο πάσης ἐγκρατεῖς PLB. 1.3.9 *au ajuns stăpâni peste tot pământul și toată marea*. III stăpân pe sine, înfrânat: ARSTT. *EN* 145b13, NT *Tit.* 1.8 *ș.a.* // **ἐγκρατῶς**, *adv.* I cu forță, cu fermitate: ἀρχεῖν ~ THUC. 1.76 *a conduce cu fermitate*: ARSTT. *Pol.* 1284a40, ἐπολέμησεν ~ ARR. *BC* 5.143 *a luptat cu putere*. II cu stăpânire, cu moderație: PLAT. *Lg.* 710a.

[ἐν, κράτος]

ἐγκρίδο-πώλης, ου, ὁ *subst.* vânzător de turtă cu ulei și miere (ἐγκρίς): AR. *Fr.* 256.

[ἐγκρίς, πώλης]

ἐγ-κρίνω, [ῖ] *vb.* |var. ἐνικρ- A.Rh.| I a alege, a socoti (în): ἐροῦ τίς ἄνδρ' ἀριστον ἐγκρίνειαν ἄν EUR. *HF* 183 *întreabă pe care bărbat l-ar socoti cel mai bun*. II a prețui: (pas.) οὔτω δὲ τοῦ ἐρᾶν ἐγκεκριμένου παρ' αὐτοῖς EUR. *HF* 183 *înhirea fiind prețuită la aceștia*. III a include printre, a număra printre: ἐπιλήσμονα ἄρα ψυχὴν ἐν ταῖς ἱκανῶς φιλοσόφοις μὴ ποτε ἐγκρίνωμεν PLAT. *R.* 486d

să nu așezăm un suflet uituc printre cele apte pentru filosofie: NT *2Cor.* 10.12. IV a primi, a admite, a accepta. a aproba: PLUT. *M.* 11f, (pas.) τοὺς δ' ἐγκριθέντας (μύθους) PLAT. *R.* 377c *miturile acceptate*: ὅπως ἂν ... ἐγκριθεῖη τὸ στάδιον ἐν Ὀλυμπία XEN. *HG* 4.1.40 *ca să fie acceptat la alergarea de un stadiu la Olympiu*. V a pătrunde în, a se amesteca cu: A.RH. 1.48.

[ἐν, κρίνω]

ἐγκρίς, ἶδος, ἡ *subst.* turtă (cu miere și ulei): LXX *Ex.* 16.31, id. *Nu.* 11.8.

[et. nec. ἐγκεράννυμι? ἐγκρίνω?]

ἐγκρισίς, εως, ἡ *subst.* alegere. selectare: (+ gen.) LUC. *Im.* 11.

[ἐγκρίνω]

ἐγκριτέον, *adj.vb.* trebuie acceptat: PLAT. *R.* 377c, id. *R.* 413d *ș.a.*

[ἐγκρίνω]

ἐγκριτος, ον *adj.* admis, acceptat: PLAT. *Lg.* 966d.

[ἐγκρίνω]

ἐγ-κροτέω-ῶ, *vb.* I a lovi (pământul): ἐς ἐν μέλος ἐγκροτέοισαι ποσσί THEOC. 18.7 *lovind cu picioarele pământul într-un singur cântec (ritm)*. II a lovi: (med.) πυγμαὶ δ' ἦσαν ἐγκροτούμεναι EUR. *IT* 368 *loviturile cădeau unele după altele*.

[ἐν, κροτέω]

ἐγ-κρούω, *vb.* I a lovi (pământul cu piciorul): AR. *Ra.* 374. II a bate: AR. *V.* 130 *ἐγκρούσης ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον* LXX *Jud.* 16.13 *bați (șuvițele) cu un piron în zid*.

[ἐν, κρούω]

ἐγ-κρύπτω, *vb.* I a ascunde (în): δαλὸν σποδιῆ ἐνέκρυψε μελαίνη OD. 5.488 *cineva a ascuns un cărbune în cenușa neagră*: IOS. *AI* 2.124, NT *Mt.* 13.33 *ș.a.*, ἐνέκρυψεν ἑαυτὸν PLUT. *Pel.* 32.11 *s-a ascuns*. II a păstra (în cenușă): (foc) AR. *Av.* 841, ARSTT. *Iuv.* 470a16. III a coace: LXX *Iez.* 4.12.

[ἐν, κρύπτω]

ἐγκρῦφιάζω, *vb.* a se ascunde, a se furișa: ἐλελήθεις ἐγκρυφιάζων AR. *Eq.* 822 *veneai pe ascuns*.

[ἐγκρύφιος]

ἐγκρῦφίας, ου *adj.m.* copt în cenușă: (pâine) LUC. *DMort.* 6.4. // **ἐγκρῦφίας** (sc. ἄρτος), ου, ὁ *subst.* pâine coaptă în cenușă: LXX *Gen.* 18.6, id. *3Rg.* 19.6, LUC. *Lex.* 3 *ș.a.*

[ἐγκρύφιος]

ἐγκρύφω, [ῶ] *vb.* a ascunde: CALL. *Hec.fr.*336.

[v. ἐγκρύπτω]

ἐγ-κρυψις, *εως*, ἡ *subst.* acoperire, ascunde: ARSTT. *Iuv.*470a12.

[ἐν, κρύψις]

ἐγ-κτάομαι, *vb.* a dobândi o proprietate (în afara domei): ἐγκτήσασθε ἐν αὐτῇ (γῆ) LXX *Gen.*34.10 *ἡσῆι ἰν στᾶρᾶνιρε propriētātī ἰν ἀcest (ἰμυτ)*: XEN. *Vect.*2.6. (part. pf. *subst.* οἱ ἐγκεκτημένοι „proprietari”) DEM. 50.8.

[ἐν, κτάομαι]

ἐγ-κτερεῖζω, *vb.* |aor. 3pl. ἐνεκτερεῖξαν| a îngropa în: (+ dat.) A.RH. 1.1060.

[ἐν, κτερεῖζω]

ἐγκτημα, *ατος*, τό *subst.* (pl.) proprietăți (în afara domei): DEM. 7.42, APP. *Mith.*183.

[ἐγκτάομαι]

ἐγκτησις, *εως*, ἡ *subst.* {dor. ἔγκτασις Dem.} I posesie sau achiziție (dobândire) de proprietăți (în afara domei): XEN. *HG5.*2.19, ARSTT. *Oec.*1347a2, DEM. 18.91. II proprietate imobiliară. moșie: LXX *Lev.*25.16. III dobândire a unui teritiu: (în război) PLB. 28.20.9.

[ἐγκτάομαι]

ἐγκτητος, *ον adj.* I stăpânit: LXX *Lev.*14.34. // **ἐγκτητα**, *τά subst.* posesiuni, moșii: LXX *Num.*31.9. II cumpărat: ψυχὴν ἐγκτητον ἀργυρίου LXX *Lev.*22.11 *persoanā cumpᾶraiā cu bani*.

[ἐγκτάομαι]

ἐγ-κτίζω, *vb.* a întemeia în sau la: PLUT. *M.*328b. (med. = act.) ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηίκῃ HDT. 5.23 *a întemeia o cetate în Thracia*.

[ἐν, κτίζω]

ἐγ-κῦκάω-ῶ, *vb.* a amesteca, a agita: (fig.) κύλιξ τὰ πράγματ' ἐγκυκάσθαι AR. *Ach.*939 *o cupă de amestecat afaceri*.

[ἐν, κυκάω]

ἐγκυκλέω-ῶ, *vb.* a roti în, *fig.* a înșela, a amăgi: ὑπὸ τῶν ἀεὶ δημιζόντων οὐκ οἶδ' ὅπῃ ἐγκεκύκλησαι AR. *V.*699 *nu știu cum te îmbârligă cei care se dau mereu drept prieteni ai poporului*.

[ἐγκυκλος]

ἐγ-κύκλιος, *ον adj.* I circular, care dă roată: (dansuri) EUR. *IT*429, (d. cer) ἐγκύκλιον σῶμα ARSTT. *Cael.*286a11 *corp circular*: (templu) PLUT. *Num.*11.1. II comun, circular: ἐγκύκλια δίκαια DEM. 25.74 *drepturi*

comune: (scrisoare) LXX *Dan.*4.37b. III recurent, regulat, ordinar: DEM. 20.21, ARSTT. *Ath.*43.1. // **ἐγκύκλιον**, τό *subst.* I scriere cu caracter general (enciclică), tratat de popularizare: ARSTT. *EN1096a3*. II (pl.) învătăturile generale: PLUT. *Alex.*7.2. III evenimente periodice, situații frecvente sau obișnuite: ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις μόνον καὶ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ISOC. 3.22 *doar în situații obișnuite și în interiorul cetății*. // **ἐγκυκλίως**, (*adv.*) în cerc, circular: ARSTT. *Mete.*339a12.

[ἐν, κύκλος]

ἐγ-κυκλος, *ον adj.* circular, rotund: PLUT. *M.*976a8. // **ἐγκυκλον**, τό *subst.* mantie, veșmânt femeiesc care se înfașoară în jurul corpului: AR. *Ec.*536. id. *Lys.*, id. *Th.*499.

[ἐν, κύκλος]

ἐγκυκλώω-ῶ, *vb.* I (*tranz.*) I a roti: ἐγκυκλοῦντ' ὀφθαλμόν EUR. *IT*76 *dând roată cu ochiul*. 2 a înconșura: (med.) μέρος τι τοῦ χθόν' ἐγκυκλουμένου αἰθέρος EUR. *Ba.*292 *o parte din eterul care înconșoară pământul*: φωνή μέ τις ἐγκεκύκλωται AR. *V.*395 *un sunet mă înconșoară*: τὸ δὲ πᾶν ἐγκυκλουμένων στρατεύμα PLUT. *TCG5.3* *înconșurând întreaga armată*: PLUT. *M.*50d. II (*intranz.*) a dansa în cerc: EUR. *Phaeth.fr.*247.

[ἐγκυκλος]

ἐγκυκλίνδῃσις, *εως*, ἡ *subst.* tăvălire, rostogolire: (fig.) PLUT. *Oth.*2.2.

[ἐγκυκλώω]

ἐγ-κυλίω, [ῶ] *vb.* |part. aor. pas. ἐγκυλισθείς| I (*tranz.*) a învârti: ARSTT. *Pr.*914a22. II (*intranz.*) I a se plimba: LUC. *Hipp.*6. 2 (fig.) a se înlănțui, a se amesteca, a se implica: (εις + ac.) XEN. *Mir.*1.2.22, (+ dat.) ἐγκυλισθῶμεν ἔρωτι LXX *Prov.*7.18 *să ne înlănțuim în dragoste*: (ἐν + dat.) LXX *Sir.*23.12.

[ἐν, κυλίνδω]

ἐγ-κύμων, *ον [ῶ] adj.* I însărcinată, gravidă. (d. animale) gestantă: (d. femei) ARSTT. *Fr.*76.5, PLUT. *Dio.*57.5. IOS. *BI3.*246 ș.a., (d. femele) XEN. *Cyn.*7.2, ARSTT. *HA* 546b10. II (fig.) însărcinat, plin: (d. calul troian) EUR. *Tr.*11, PLAT. *Th.*151b. III fecund, rodnic: (d. bărbați) οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες ... κατὰ τὰ σώματα ὄντες PLAT. *Smp.* 208e *cei a căror rodnicie rezidă în trup*.

[ἐν, κύμα]

ἔγ-κυος, *ον adj.* I însărcinată, gravidă. (d.

animale) gestantă: (d. femei) HDT. 6.131. LXX *Sir.*42.10 γενομένης δ' ἐγκύου τῆς γυναικός IOS. *A17.*131 *rāmānānd insārcinaiā femeia*; (d. animale) ARSTT. *HA541a27* ἡ. a. II (d. plante) fecundat, fertilizat: ARSTT. *HA595b27*.

[ἐν, κυέω]

ἐγ-κύπτω, *vb.* I a înclina capul în față, a se (a)pleca: τί γὰρ οἶδε δρῶσιν οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες; AR. *Nu.*191 *ce fac cei care se arpleacă cu capul până la pământ?*; THUC. 4.4, AR. *Ra.*804. οἱ ... χρηματισταὶ ἐγκύψαντες PLAT. *R.*555e *oamenii de afaceri cu capul plecat*; PLUT. *Alex.*12.3, (+ prep.) ἐγκύψας εἰς τὸν λάκκον LXX *Bel40 arplecându-se peste groapă*. II (fig.) a se arpleca asupra, a medita la: ἐγκύψαντες ἄν ἐς τὰ τῶν πέλας κακά HDT. 7.152 *meditând la retelele celor de lângă ei*.

[ἐν, κύπτω]

ἐγκυρέω-ῶ, *vb.* |viit. ἐγκυρήσω, aor. ἐνεκύρησα| a se întâlni cu, a da peste: (+ dat.) HDT. 2.82, ἐνεκύρησαν στρατῶ HDT. 7.218 *au dat peste o armată*; PLB. 29.22.4.

[ἐγκύρω]

ἐγκύρτιον, ου, τό *subst.* canal, râlnie: (anat.) PLAT. *Ti.*78b ἡ. a.

[ἔγκυρτος]

ἐγ-κυρτος, ον *adj.* încovoiat, curbat: ARSTT. *Phgn.*807b30, (subst. pl. „cocoșati”) ARSTT. *Pr.*908b29.

[ἐν, κυρτός]

ἐγ-κύρω, *vb.* {eol. part. aor. nom. sg. masc. ἐγκύρσαις Pi.} a se izbi de, a da peste, a da piept (cu): (+ dat.) ἐνέκυρσε φάλαγξι IL. 13.145 *s-a izbit de linia de luptă*; ἐνέκυρσαν τοῖσι τὰς ἀγγελίας ἐσφέρουσι εὐνούχοισι HDT. 3.77 *au dat piept în piept cu eunucii care aduc veștile*; χαλεποῖς ἐνέκυρσαν ἄηταις THEOC. 22.9 *s-au izbit de grozavele vânturi*; ARR. *Ind.*22.6, id. *BC4.*111, (fig.) HES. *Op.*216, πρέσβυς ἐγκύρσαις ἑκατονταετεί βιοτῆ Pi. *P.*4.282 *un bătrân care a dat piept cu o viață (= a trăit) de o sută de ani*.

[ἐν, κύρω]

ἐγ-κύτι, [ἰ Call.] *adv.* până la piele: CALL. *Hec.*fr.281.

[ἐν, κύτος]

ἐγκωμιάζω, *vb.* |impf. ἐνεκωμιάζον, viit. ἐγκωμιάσω, aor. ἐνεκωμίασα, pf. ἐγκεκωμία-

σα; pas. aor. ἐνεκωμιάσθην| a elogia, a lăuda, a preamări: (+ ac. pers.) PLAT. *Lg.*629c, PLB. 8.8.7. (+ ac. abstr.) PLAT. *R.*568b, (+ ac. dublu) πολλὰ μὲν Φίλιππον ἐγκωμιάζοντες DEM. 18.213 *laudându-l pe Philippos pentru multe*; (+ prep. „a lăuda pentru”) (ἐπί + dat.) PLAT. *Euthphr.*9b, (περί + ac.) PLAT. *Th.*142b, (ἐκ + gen.) ISOC. 12.111, (κατά + ac.) PLAT. *La.*191b.

[ἐγκώμιος¹]

ἐγκωμιαστής, οὔ, ὁ *adj.m.* care elogiază, elogiator: PLUT. *M.*605a.

[ἐγκωμιάζω]

ἐγκωμιαστικός, ἡ, ὄν *adj.* (ret.) encomiastic, laudativ, elogios: PLB. 8.11.2 ἡ. a. // **ἐγκωμιαστικόν**, τό *subst.* genul encomiastic: PLUT. *M.*743d.

[ἐγκωμιαστής]

ἐγ-κώμιος¹, ον *adj.* encomiastic, elogios: (cântece) Pi. *O.*2.47, (imnuri) Pi. *P.*10.53 ἡ. a. // **ἐγκώμιον**, τό *subst.* encomion, elogiu, panegiric: ἔγραψε Κικέρων ἐγκώμιον Κάτωνος PLUT. *Caes.*54.5 *Cicero a scris un elogiul al lui Cato*; AR. *Nu.*1205, id. *Fr.*491, ISOC. 10.14 ἡ. a.

[ἐν, κῶμος]

ἐγ-κώμιος², ον *adj.* în sat, la țară: HES. *Op.*344.

[ἐν, κῶμη]

ἐγνων, **ἐγνωκα**, ind. aor. și pf. act. de la γινώσκω.

ἐγ-ξέω-ῶ, *vb.* |conjct. aor. 3sg. ἐξέσση| a răzui în, a grava în: (+ dat.) EUR. *Fr.*298.

[ἐν, ξέω]

ἐγρε-κύδοιμος, ον [ῦ] *adj.* care trezește tumultul, ațâțător al războiului: (d. Athena) HES. *Th.*925, LUC. *Trag.*98.

[ἐγείρω, κυδοιμός]

ἐγρε-μάχας, α [ᾶ] *adj.* ațâțător al luptei, bătaios: (Theseus) SOPH. *OC*1054.

[ἐγείρω, μάχη]

ἐγρεο, (ep.) imper. aor. med. 2sg. de la ἐγείρω: IL. 10.159 ἡ. a.

ἐγρέσθαι, inf. aor. med. de la ἐγείρω.

ἐγρετο, (ep.) ind. aor. 3sg. med. de la ἐγείρω.

ἐγρήγορα, ind. pf. act. de la ἐγείρω.

ἐγρηγορέω-ῶ, *vb.* a sta treaz: ARSTT. *Pr.*877a9.

[format de la ἐγρηγόρειν, m.m.c.p. de la ἐγείρω]

ἐγρήγορθ-, v. ἐγείρω

ἐγρηγορικός, ἡ, ὄν *adj.* propriu stării de veghe: ARSTT. *Div.Somn.*463a10, id. *Somn.Vig.*456a25.

[ἐγείρω]

ἐγρίγορος, ὄν *adj.* care stă de veghe, veghetor: LXX *Plang.*4.14.

[ἐγείρω]

ἐγρηγορότως, *adv.* cu mintea trează. cu atenție: PLUT. *M.*32a.

[ἐγείρω]

ἐγρηγορόων, (ep. part.) în stare de veghe, treaz: OD. 20.6.

[format de la ἐγρήγορα, v. ἐγείρω]

ἐγρίγορσις, εως, ἡ *subst.* stare de veghe, trezie: (op. ὕπνος „somn”) ARSTT. *deAn.*412a24, PLUT. *M.*9c ș.a.

[ἐγείρω]

ἐγρηγορτί, *adv.* în stare de veghe, în trezie: IL. 10.182.

[ἐγείρω]

ἐγρηγορός, υῖα, ὅς part. pf. act. de la ἐγείρω.

ἐγρήσσω, *vb.* a fi treaz, a sta de veghe: IL. 11.551, OD. 20.33, A.RH. 4.1124 ș.a.

[ἐγείρω]

ἐγροίτο, opt. aor. med. 3sg. de la ἐγείρω.

ἐγρω, *vb.* (poet. pt. ἐγείρω) I a scula: (+ ac.) CALL. *Hec.fr.*260.67. II (med.-pas.) a se scula. a se trezi: EUR. *Rh.*532, EUR. *Phaeth.fr.*73.

[v. ἐγείρω]

ἐγχαίνω, *vb.* v. ἐγχάσκω

ἐγ-χάλινώω-ᾶ, *vb.* a pune frâiele, a pune zăbală: PLUT. *Sull.*29.3, id. *Eum.*9.10, LUC. *Bacch.*3, (pas.) XEN. *An.*7.2.21, (+ ac. de relație) τὰ στόματα ἐγκεχαλινωμένους HDT. 3.14 *anánd zābalā la guri*; (fig.) ἐγκεχαλινωμένον τῆ ὀλιγαρχία τὸν δῆμον PLUT. *Lys.*21.4 *porpor pus în frâu de oligarhie*.

[ἐν, χαλινώω]

ἐγ-χαλκος, ὄν *adj.* bogat (în monede de aramă): MEN. *Mon.*492.

[ἐν, χαλκός]

ἐγχάραξις, εως, ἡ *subst.* izbire, ciocnire: (a timpanelor) PLUT. *M.*56e.

[ἐγχαράσσω]

ἐγ-χᾶράσσω, *vb.* [impf. ἐνεχάρασσ(τ)τον, viit. ἐγχαράξω, aor. ἐνεχάραξα] {att. -ττω} a săpa în, a grava (în piatră, bronz, lemn), a întipări: τοὺς ἄξονας, οἷς ἐμελλε Σόλων τοὺς νόμους ἐγχαράξειν PLUT. *M.*779b *tā-bliŭtele pe care Solon urma să graveze le-gile*; IOS. *BI2.*216, ARR. *Peripl.M.Eux.*1.

[ἐν, χαράσσω]

ἐγ-χάσκω, *vb.* [viit. 3sg. contr. ἐγχανεῖ Ar., opt. aor. 3sg. ἐγχάνοι Ar.] I a sta cu gura deschisă asupra: CALL. *Iamb.fr.*191.82. εἰς αὐτὴν ἐγκέχηναν LXX *IEzv.*4.19 *stăteau cu gura căscată la ea*. II a lua în derâdere, a-și bate joc de: (+ dat.) AR. *V.*721, ἐγχάνοι ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν AR. *Ach.*1197 *să rădă de soarta mea*; LUC. *Peregr.*13, (med.) AR. *Eq.*1313, οὐ ... ἐμοῦ ζῶντος ἐγχανοῦνται AR. *Lys.*271-272 *cât timp irăiesc, nu vor rade de mine*; (+ part.) μὴ γὰρ ἐγχάνοι ποτὲ μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγῶν Ἄχαρνέας AR. *Ach.*221 *să nu-și mai bată joc vre-odată că a scăpat de bătrânii acharnieni*; AR. *V.*1007.

[ἐν, χάσκω]

ἐγγέαι, inf. aor. act. de la ἐγγέω.

ἐγ-χέζω, *vb.* [pf. ἐγκέχοδα] a-și ușura pânțele pe. a defeca: (abs.) AR. *Ra.*479, (fig. + ac.) κάγκεχόδασίν μ' οἱ πλουτοῦντες AR. *V.*626 *cei bogăți fac pe mine (de frică)*.

[ἐν, χέζω]

ἐγγει-βρόμος, ὄν *adj.* care face să răsune lancea, cu o lance fremătătoare: (d. Athena) PI. *O.*7.43.

[ἐγχος, βρέμω]

ἐγγει-βρόμος, ὄν *adj.* care tună cu lancea: (d. Athena) PI. *O.*7.43.

[ἐγχος, βρέμω]

ἐγγείη, ης, ἡ *subst.* [pl. gen. ἐγγειῶν II., dat. ἐγγείησι(v) II.] (ep. pt. ἐγχος) lance. sulită: IL. 20.319, OD. 9.55, A.RH. 2.1072 ș.a.

[ἐγχος]

ἐγγείη, (ep.) conjct. prez. act. 3sg. de la ἐγγέω.

ἐγγει-κέραυτος, ὄν *adj.* cu trăsnet în loc de lance, care azvârle cu trăsnet: (d. Zeus) PI. *O.*13.77, id. *P.*4.194.

[ἐγχος, κεραυνός]

ἐγ-χειρέω-ᾶ, *vb.* [impf. ἐνεχείρουν, viit. ἐγχειρήσω, aor. ἐνεχείρησα, pf. ἐγκεχειρήκα] I a pune mâna pe, a se aruca de, a încerca, a întreprinde: (+ dat.) οὐκ οἶδ' ὅποια πρῶτον ἐγχειρῶ EUR. *Med.*377 *nu știu pe ce (cale) s-o aruc*; οἱ ἐγχειρήσαντες ταῖς σφαγαῖς XEN. *HG3.*2.29 *cei care se arucaseră de ucideri*; ἐγχειρῶ τῷ λόγῳ DEM. 61.8 *mă aruc de discurs*; (+ ac.) PLAT. *Ti.*48c, (+ inf.) φάρμακον ... ἐνεχείρησε τρίβειν AR. *Pl.*717 *s-a arucat să frece o alifie*; ἐνεχειρήσαν τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαγεῖν την

πόλιν THUC. 8.24 *unii au încercat să dea cetaatea pe mâna ateniienilor*; (abs.) και ἐγγειρήσαντες εἰργάζοντο THUC. 4.4 *și au încercat lucrul*. II a manevra, (fig.) a încerca să manipuleze: ἐνεχείρησεν εἰς ἐκάτερον PLUT. Cic.21.3 (*Cicero*) *a adus argumente în ambele direcții*. III a lansa un atac, a ataca: (+ dat.) ἐμελλεν ἐγγειρήσειν ταῖς πόλεσι ταύταις THUC. 4.122 *urma să atace aceste cetăți*; (+ prep.) PLB. 2.22.11.

[ἐν, χεῖρ]

ἐγγείρημα, ατος, τό *subst.* I acțiune. întreprindere. îndeletnicire: ἄρ' οὐχὶ μῶρόν ἐστι τοῦ ἐγγειρημά σου SOPH. OT540 *oare nu este neghioabă întreprinderea ta*; τὸ μέγεθος τῶν ἐγγειρημάτων PLAT. Plt.290d *importanța îndeletnicirilor*; DEM. 27.34, PLB. 4.15.11 *ș.a.* II atac: PLUT. AgisCleom.46.4. III plan: ἀπὸ ἐγγειρήματος καρδίας αὐτοῦ LXX Jer.23.20 *după planul inimii Lui*.

[ἐγγειρέω]

ἐγγειρήσις, εως, ἡ *subst.* punere în practică, înfăptuire, faptă: (op. λόγος) THUC. 6.83, πρὸ τῆς ἐγγειρήσεως PLUT. Caes.66.2 *inainte de înfăptuirea (atacului)*; ὑπὲρ τοῦ τρόπου τῆς ἐγγειρήσεως ἐναντιοῦμαι DEM. Prooem.45.4 *mă orun modului de a proceda*; IOS. A119.21 *ș.a.*

[ἐγγειρέω]

ἐγγειρητέον, *adj. vb.* trebuie acționat sau întreprins: (+ ac.) XEN. Ages.1.1, (+ inf.) PLAT. Plt.304a, XEN. Eq.Mag.5.11.

[ἐγγειρέω]

ἐγγειρητής, οῦ, ὁ *subst.* întreprinzător, autor: (+ gen.) AR. Av.257, IOS. A117.129.

[ἐγγειρέω]

ἐγγειρητικός, ἡ, ὄν *adj.* întreprinzător, îndeletnicitor: XEN. HG4.8.22.

[ἐγγειρέω]

ἐγ-χειρίδιος, ὄν [τῖ] *adj.* ζιον. dat. pl. ἐχειριδίοισι Hdt.) (înut în mână: σὺν τοῖσδ' ἱκετῶν ἐγγειριδίοις ... κλάδοισιν AESCH. Supp.21 *cu aceste ramuri de rugători timute în mâini* (după alții, v. *subst.*): // (frecv.) ἐγγειριδίον, ου, τό *subst.* pumnal, cuțit: HDT. 7.85, THUC. 6.58, τόξον καὶ ~ ἔχοντες LXX Jer.27.42 *având arc și pumnal*.

[ἐν, χεῖρ]

ἐγ-χειρίζω, *vb.* [imprf. ἐνεχειρίζον, viit. ἐγγειριῶ și ἐγγειρίσω, aor. ἐνεχειρίσα, pf. ἐγκεχειρίκα, m.m.c.p. ἐγκεχειρίκειν; *pas*

aor. ἐνεχειρίσθην] I a pune în mână, a înmâna: τοὺς ἄνδρας ἐγγειρίσαι σφίσιν THUC. 2.67 *și le incredințeze oamenii*; ἐγγειρίσαι τῷ Κάτῳ τὴν τῶν νεῶν ἡγεμονίαν PLUT. Cat.Mi.54.5 *a incredința lui Cato conducerea flotei*; PLB. 5.74.7. II a pune la dispoziție: τὸ εἰδέναι ὅπου ἕκαστὸν ἐστί ταχὺ ἐγγειριεῖ XEN. Oec.8.10 *a ști unde se află fi-care lucru ni-l va pune rapid la dispoziție*. III (med.) a asuma: τοὺς κινδύνους ... ἡγοῦμεθ' ἂν ἐγγειρίσασθαι αὐτοῦς THUC. 5.108 *credem că vor înfrunța aceste pericole*.

[ἐν, χεῖρ]

ἐγ-χειρί-θετος, ὄν *adj.* predat în mână, incredințat: ταῦτα μηχανησάμενον ἐγγειριθετον παραδῶ HDT. 5.106 *ni-l voi preda în mâini pe cel care a uneltit aceștia*.

[ἐν, χεῖρ, τίθημι]

ἐγγέλειος, ὄν *adj.* de anghilă (tipar): (*subst.* neut. „anghilă”) AR. Fr.324 // **ἐγγέλεια**, τά *subst.* file de anghilă (tipar): AR. Ach.1043, PLUT. M.349a.

[ἐγγελευς]

Ἐγγελεῖς, εῶν, οἱ *subst.* [var. -ελέες Hdt., A.Rh., Ἐγγελαῖνες Plb., pl. dat. Ἐγγελεεσσιν A.Rh.] enchelei, populație din Iliria: HDT. 5.61, PLB. 5.108 *ș.a.*

ἐγγελεών, ῶνος, ὁ *subst.* crescătorie de anghile (tipari): ARSTT. HA592a16.

[ἐγγελευς]

ἐγγελο-τρόφος, ὄν *adj.* crescător de anghile (tipari): ARSTT. HA592a3, id. Fr.311.10.

[ἐγγελευς, τρέφω]

ἐγγελευς, εως, ἡ *subst.* [var. sg. gen. -ου Arstt., pl. nom. ἐγγέλους Il., Arstt., Luc., ac. ἐγγέλιας Ar.] (iht.) anghilă (tipar), *Anguilla vulgaris* (*Muraena anguilla* L); Il.. 21.203, AR. Lys.36, ARSTT. HA504b31, LUC. Tim.29 *ș.a.*

[nu este IE]

ἐγγελο-ωπός, ὄν *adj.* cu chip (înfățișare) de anghilă: LUC. VH1.35.

[ἐγγελευς, ὦψ]

ἐγγεσί-μωρος, ὄν [τῖ] *adj.* care luptă cu lancea, meșter în lance: IL. 2.692, id. 7.134, OD. 3.188.

[ἐγχος, μάρνομαι?]

ἐγγέσ-πάλος, ὄν *adj.* care agită lancea: (bărbați) IL. 2.131, (Ares) id. 15.605.

[ἐγχος, πάλλω]

ἐγγεσ-φόρος, ὄν *adj.* purtător de lance: (d. etioipieni) Pl. N.3.61.

[ἐγγχος, φέρω]

ἐγ-χέω, *vb.* [forme necontrase: ἐγγχο-, ἐγγχε-; impf. ἐνέχων, viit. ἐγγχέω (= prez.), aor. ἐνέχαια; *med.* pf. ἐγκέχυμαι; *pas.* aor. ἐνεχύθην; var. aor. ind. 3sg. (tm.) ἐν ... ἔχουε(v), 3pl. (tm.) ἐν ... ἔχον, imper. imperat. 2sg. (tm.) ἐν ... χεῦον, imper. ἐγγχει, inf. ἐγγχεῖν | {ep. *med.* 3sg. ἐνεχεύατο, conjct. 3sg. ἐγγχεῖη} a turpa sau a vărsa (un lichid) în: (+ ac. bāturii) (tm.) ἐν δ' οἶνον ἔχουεν OD. 6.77 *turna înăuntru vin*; (+ inf. final) σὺ δ' ἔγγχεον πιεῖν AR. *Eq.* 118 *tu toarnă pentru a bea*; (+ dat.) ἐγγχει δὴ κάμοι AR. *Pax* 1105 *toarnă-mi și mie*; (abs.) τοῖς νεανίσκοις ~ ἐκέλευε XEN. *An.* 4.3.13 *le porunceă tinerilor să toarne*; (+ ac. recipientului) ἐτέραν (κύλικα) ἔγγχεον AR. *Eq.* 121 *umple cealaltă (cupă)*; XEN. *Smp.* 2.23, (abs.) PLAT. *Phil.* 47a, (d. solide) ἐς τὰς ρῖνας ἔγγχει τὰ πτερά AR. *Av.* 1081 *umple nările cu pene*.

[ἐν, χέω]

ἐγ-χλίω, [τ] *vb.* a se purta cu obrăznicie față de: (+ dat.) AESCH. *Supp.* 914.

[ἐν, χλίω]

ἐγ-χορεύω, *vb.* a dansa, a celebra: PLUT. *M.* 332b.

[ἐν, χορεύω]

ἐγγχος, εος, τὸ *subst.* I (frecv.) lance, sulită: χάλκεον ~ IL. 3.317, *lance de bronz*; OD. 1.121 *ș.a.* II (gener.) ἀρμᾶ: ἄψαστος ἐγγχους SOPH. *OT* 969 *fără să fi atins vreo armă*; Pl. *P.* 9.28, (fig.) οὐδ' ἐνι φροντίδος ~ ὧ τις ἀλέξεται SOPH. *OT* 170 *nu există armă, născocită de mintea omului*, *cu care cineva să se apere*. III (meton.) ἀρματᾶ de lăncieri: ἐγγχέων φόβημα δαῖων SOPH. *OC* 699 *spaima lăncilor (sc. a armatelor) vrăjmașe*; EUR. *Supp.* 22.

[et. nec.: prob. origine pregrecească]

ἐγγουσα, ης, ἡ *subst.* [var. ἄγγουσα] (att.) (bot.) iarbă-de-bou-sălbatică, limba bouului, imiruță, *Alkanna tinctoria* (L.) (plantă cu rădăcină roșie, din care se facea în antichitate un soi de fard): AR. *Lys.* 48, XEN. *Oec.* 10.2. [prob. cuvânt de substrat]

ἐγγχώ-ω, *vb.* v. ἐγγώνυμι

ἐγ-χραύω, *vb.* a îndrepta împotriva, a lovi cu: ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον HDT. 6.75 [il] *lovea cu sceptrul peste față*.

[ἐν, χραύω]

ἐγγχεῖμμα, ατος, τὸ *subst.* (dub.) scuipat, expectorație: PLUT. *M.* 82b.

[ἐγγχρέμπτομαι]

ἐγ-χρέμπτομαι, *vb.* a scuipa, a expectora: LUC. *Gall.* 10.

[ἐν, χρέμπτομαι]

ἐγ-χρήζω, *vb.* a fi util (necesar), a fi de trebuință: οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐγγχρήζοντα LUC. *Hist. Consc.* 22 *soldaii cumpărau cele trebuincioase*.

[ἐν, χρήζω]

ἐγ-χρίμπτω, *vb.* [impf. ἐνέχριμπτον, viit. ἐγγχρίμψω, aor. ἐνέχριμψα; *pas.* aor. ἐνεχρίμφθην] {ep. ἐνιχρ- II., A.Rh.} I (*intrans.*) I a se apropia (de): ἐν νύσσει δέ τοι ἵππος ἀριστερός ἐγγχρίμφθῆτω IL. 23.338 *calul din stânga să se apropie de hornă*; (+ dat.) ἐγγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα HDT. 9.98 *aproșiindu-se cât mai mult de țarm*. 2 a se izbi, a se lovi: (+ dat.) αἰγμῆ ... ὅστέω ἐγγχρίμφθῆσα IL. 5.662 *vârful izbindu-se de os*. 3 a fi pe urmele, a urmări: (+ dat.) μή πού τις ἡμῖν ἐγγγὺς ἐγγχρίμπτη βροτῶν SOPH. *El.* 898 *să nu ne urmărească de aproape vreun muritor*: κύνες ... ἐλάφοις ἐγγχρίμπτόμεναι EUR. *Hipp.* 218 *câini în urmărireă căprioarelor*; (abs.) IL. 17.413. 4 a se apropia de, a avea contact sexual cu: (+ dat.) HDT. 4.113. II (*trans.*) I a apropia: ἐγγχρίμψαντες τὴν βάρην τῆ γῆ HDT. 2.60 *aproșiind barca de țarm*. 2 a apăsa, a lovi: (pas.) ἀσπίδι ἐγγχρίμφθεις IL. 7.272 *lovit de (proprie) scut*: στή ρα μάλ' ἐγγχρίμφθεις IL. 13.146 *s-a oprit lovit violent*.

[ἐν, χρίμπτω]

ἐγγχριστος, ον *adj.* care se aplică ca un unguent: ARSTT. *GA* 747a9, THEOC. 11.2.

[ἐγγχρίω]

ἐγ-χρίω, [τ] *vb.* I a unge: ἐὰν ἐγγχρίση στίβι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου LXX *Ier.* 4.30 *ducă îți vei unge ochii cu antimoniū (fard)*: (medic. „a aplica” + ac.) κολλούριον ἐγγχρίσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου NT *Apoc.* 3.18 *a unge ochii cu alifie*; LXX *Tob.* 6.9. II a înțepa, a împunge: (+ dat.) τῆ διεξόδω ἐγγχρίει PLAT. *Phdr.* 251d *înțepă calea de trecere*.

[ἐν, χρίω]

ἐγ-χρονίζω, *vb.* [impf. ἐνεχρόνιζον, viit. -ίσω] {att. viit. ἐγγχρονιῶ} I a lăsa să treacă timpul, a zăbovi, a întârzia: αἶ τε νῆες αὐτοῖς οὐχ ἦκον ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἀλλὰ ἐνεχρόνιζον THUC. 3.27 *navele mi soseau din Peloponex, ci întârziiau*; ARSTT. *Rh.*

1411a.20. **II** a-și petrece timpul în, a persista: (+ dat.) ταῖς κακαῖς πράξεσιν ~ AESOP. 1.278 *a persista în rele*; (+ prep.) τῶν ἐγγροσιζόντων ἐν οἴνοις LXX *Prov.* 23.30 *cei care își petrec vremea cu vinuri*; PLB. 33.15.2. **III** a se întinde în timp, a dăinui, *ext.* (medic.) a se croniciza: ἐγγροσιζει δικαίοις εὐφροσύνη LXX *Prov.* 10.28 *pen-tru cei drepti dăinuie bucuria*; (fig.) ἐγγροσιθὲν τὸ νόσημα τῆς ἀδικίας PLAT. *Grg.* 480b *cronicizându-se boala nedreptă-ții*. **IV** a persista, a fi reținut: (pas.) ὅταν ... τὸ σπέρμα ... ἐγγροσιθῆ ARSTT. *HA* 586a18 *atunci când sâmânța este reținută (în uter)*. [ἐν, χροσιζω]

ἔγ-χρονος, ον *adj.* care se produce în timpul așteptat, în vigoare: τῶν σπονδῶν ἔτι ἐγ-χρόνων οὐσῶν APP. *Fr.* 3.1 *pacea fiind încă în vigoare*.

[ἐν, χρόνος]

ἔγχρυσῶ-ῶ, *vb.* a (în)auri, (pas.) a fi poleit cu aur: ARR. *Biith.* 63.

[ἔγχρυσος < ἐν, χρυσός]

ἔγ-χρῶζω, *vb.* **I** a colora, a vopsi (în), a im-biba: ἐν ἅπασιν ... τοῖς μέρεσιν ἐγκέχρωσ-ται ἡ λευκότης ARSTT. *Xen.* 978a12 *culoa-rea albă este prezentă în toate părțile*. **II** (fig.) a impregna, a întipări: πάθος ἐγκε-χρωσμένον τῷ βίῳ ARSTT. *EN* 1105a3 *afect impregnat în viață*.

[ἐν, χρῶζω]

ἔγχυμα, ατος, τό *subst.* conținut (lichid), ca-pacitate: (pron.) ἱκανὸν ... σταλαγμὸν ... εἰς τὸ γνῶναι τὸ πᾶν ~ PLB. 12.25a.1 *este suficientă o picătură pentru a cunoaște tot conținutul*.

[ἐγχέω]

ἔγ-χῦμος, ον *adj.* plin de suc, succulent: (carne) PLAT. *Ti.* 74d, (lemne) ARSTT. *Sens.* 443a16.

[ἐν, χυμός]

ἔγχυσις, εως, ἡ *subst.* vărsare (în): PLUT. *M.* 38f.

[ἐγχέω]

ἔγ-χυτίστριαι, ὄν, αἱ *subst.* femei care aduc libații (funerare): PLAT. *Min.* 315c.

[ἐν, χυτρίς]

ἔγχυτος, ον *adj.* turnat, vărsat. // **ἔγχυτος**, ου, τό *subst.* plăcintă cu aluatul „turnat” într-o formă: MEN. *Fr.* 451.

[ἐγχέω]

ἔγ-χυτρίζω, *vb.* a expune un copil într-o

oală, *ext.* a face să piară: AR. *V.* 289.

[ἐν, χυτρίς]

ἔγχωμα, ατος, τό *subst.* umplutură de pământ, aluviune: PLB. 4.39.9 ș.a.

[ἐγχῶω]

ἔγ-χώννυμι, *vb.* [var. prez. ἐγγωννύω APP.: inf. viit. pas. ἐγχωσθήσεσθαι] **I** (*trans.*) a umple (cu pământ), a astupa: τὴν τάφρον ἐγγωννύς APP. *BC* 4.111 *astupând șanțul*: ἐς τὴν τάφρον αὐτὸ ἐνεχώννυον APP. 2.75 *tră-geau de zid pentru a umple șanțul*. **II** (*in-trans.*) a se umple, a se colmata: PLB. 4.40.4. [ἐν, χώννυμι]

ἔγχωννύω, *vb.* v. ἐγχώννυμι: APP. *BC* 2.75.

ἔγ-χωρέω-ῶ, *vb.* **I** a lăsa loc, a permite: ὁ χρόνος οὐκ ἐγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρῶσαι LYS. 26.6 *timpul nu permite să alegeți un alt magistrat*: ὅσον ἐνεχώρει ἡ δεκάτη οἱ HDT. 2.135 *pe cât îi permitea a zecea parte (din avere)*. **II** a fi posibil: (frecv. impers. 3sg. ἐγχωρεῖ „este posibil”) ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ PLAT. *Phd.* 116e *este încă posibil (este încă timp)*: οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ XEN. *HG* 2.2.21 *nu era posibil să întârzie din pri-cina mulțimii celor care mureau de foame*: περὶ μὲν τούτων καὶ ὕστερον ἐγχωρήσει εἰπεῖν IS. 3.34 *despre acestea va fi posibil să vorbim mai târziu*.

[ἐν, χωρέω]

ἔγ-χώριος, ον *adj.* [var. -ος, -α, -ον Pi., Aesch.] **I** (d. pers.) din partea locului, băști-naș, indigen: (regi) Pt. *O.* 9.56, PLB. 8.30.3 ș.a., (subst. οἱ ἐγχώριοι „oameni de-ai locu-lui, localnici, indigeni”) AESCH. *Supp.* 600, LXX *Gen.* 34.1. **II** (d. divinități și eroi) lo-cal, al patriei: (zei) AESCH. *Ag.* 810, (eroi) THUC. 2.74 ș.a. **III** specific unei țări, local: (haină) HDT. 6.35 ș.a., (neut. adv.) τὸ ἐγχώ-ριον THUC. 4.78 *potrivit cu obiceicul local*. **IV** regional, local: τὰ ἐγχώρια ρεύματα ... τῶν ποταμῶν HDT. 2.24 *cursurile locale ale fluviilor*.

[ἐν, χώρα]

ἔγ-χωρος, ον *adj.* (= ἐγχώριος) din partea lo-cului, local: (popoare) AESCH. *Supp.* 976, (legi) MEN. *Mon.* 518 ș.a., (subst. „local-nic”) SOPH. *Ph.* 692.

[ἐν, χώρα]

ἔγχωσις, εως, ἡ *subst.* acumulare naturală de sedimente, împotmolire, colmatare: ARSTT. *Mete.* 352b34, PLB. 4.39.10.

[ἐγχώω]

ἐγχωστήριος, *on adj.* bun pentru umplut cu pământ: τάφρων ἐγχωστήρια ὄργανα APP. BC5.36 *mașini bune pentru umplut cu pământ șanțurile.*

[ἐγχώω]

ἐγώ, *pron.* {sg. nom. ἐγώ, întărit ἔγωγε; ep. poet. ἐγών; eol. ἔγω; dor. ἐγώνγα (beoțian iώγα); gen. ἐμοῦ; ep. ion. ἐμέϊο, ἐμέο, ἐμεῦ și ἐμέθεν; eol. ἔμεθεν; dor. ἐμέος, ἐμεῦς; enclit. μου; ep. μευ; dat. ἐμοί, întărit (și ep., ion.) ἔμοιγε; eol. ἔμοι; dor. ἐμίν [ī]; enclit. μοι, rar μ'; ac. (și ep., ion., dor.) ἐμέ; eol. ἔμε; enclit. με și μ'; pl. nom. (și ep. ion.) ἡμεῖς; eol. dor. ep. ἄμμες; dor. ἀμέες; gen. ἡμῶν; ion. ἡμείων și ἡμέων; ep. eol. ἀμμέων; dor. ἀμέων și ἀμῶν; enclit. ἡμων; dat. (și ion.) ἡμῖν; ep. eol. ἄμμῖ(ν) (Hom. și ἡμῖν), ἄμμ' și ἄμμεσιν; dor. ἀμῖν, ἄμιν, ἀμίν [-ī-]; enclit. ἡμῖν; ac. ἡμᾶς; ion. ἡμέας; ep. eol. ἄμμε; dor. ἀμέ; enclit. ἡμας, ep. ion. ἡμεας și ἡμας; du. nom. ac. νῶ; ep. νῶϊ și νῶ; gen. dat. νῶν, ep. νῶϊν; crază και ἐγώ > κάγώ și κήγώ; ἄ ἐγώ > ἄγώ; ἐγώ οἶδα > ἐγῶδα; ἐγώ οἶμαι > ἐγῶμαι; ὁ ἐγώ > ὠγώ; και ἐμ- > κάμ- și κήμ-; μοί ἐστι > μουστί; και ἄμμ- > κάμμ-; eliziune inversă μῆ ἐγώ > μῆ γώ; οἱ ἐγώ > οἱ γώ} (pron. personal de pers. I) eu, (pl. ἡμεῖς) noi, (du. νῶ) noi doi: (emfatic) ἐγὼ θεός εἰμι IL. 4.58 *eu sunt zeifă*; ἔγω δέ σ' ἐμαιόμαν SAPPH. 48.1 *eu te doream*; (întărit de pron. dem.) ὄδ' ἐκεῖνος ἐγώ SOPH. OC138 *iată-mă, eu sunt acela!*; (întărit de αὐτός) τὸ μὲν τ' ἐγὼ αὐτός ὄπωπα A.RH. 2.1054 *chiar eu am văzut-o*; (+ art.) δεινὸν μὲν τοῖνον ἔτι προσδοκᾶν οὐδὲν δεῖ τὸν ἐμέ PLAT. *Phlb. eu unul nu trebuie să mă aștept la ceva cumplit*; (cu valoare reflexivă) ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι IL. 10.378 *eu mă voi răscumpăra*; (cu valoare posesivă) τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν NT Mt.6.11 *datoriile noastre*; (frecv. în răspunsuri afirmative, cu sensul de „da”) ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐγὼ κύριε NT Mt.21.30 *iar acesta, răspunzându-i, a spus: da, stăpâne!*

[IE *eg(h)om, cf. lat. ego ș.a.]

ἐγωγε, (v. ἐγώ) I eu sigur, eu cel puțin, eu unul, cât despre mine: ὄρνις ~ δούλος AR. Av.70 *eu unul sunt pasăre sclav*; νῆ Δία ~ AR. Lvs.838 *pe Zeus, eu cel puțin da*. II (în răspunsuri) da, desigur: PLAT. *Euthphr*.6e.

[ἐγώ, γε]

ἐγῶδα. (crază) ἐγὼ οἶδα

ἐγῶμαι. (crază) ἐγὼ οἶμαι

ἐγών. (ep.) v. ἐγώ

ἐγωνγα, **ἐγώνγα**. (dor.) v. ἐγώ

ἔδαε. (ep.) ind. aor. 3sg., v. δαῖναι

ἔδάην, ind. aor. 3sg., v. δαῖναι

ἔδακον, ind. aor. de la δάκνω.

ἐδαμάσθην, ind. aor. pas. de la δαμάζω.

ἔδάμασσα. (ep.) ind. aor. act. de la δαμάζω.

ἔδάμην. (ep.) ind. aor. pas., v. δάμνημι.

ἔδᾶνός¹, ἦ, ὄν *adj.* care poate fi mâncat, comestibil: (subst.) χθονοτρεφές ἐδανόν AESCH. Ag.1407 *măncare hrănită de (= crescută din) pământ*.

[ἔδω]

ἔδᾶνός², ὄν *adj.* (prob.) dulce, plăcut: (d. ulei) IL. 14.172.

[et. nec.; poate în relație cu ἡδύς plecând de la o variantă *sweð- < *sweH₂d-]

ἔδάσσατο, **ἔδάσαντο**, aor. 3sg. și 3pl. de la δατέομαι.

ἔδάφιζω, *vb.* |viit. ἔδαφιῶ, aor. ἡδάφισα și tard. ἔδαφισα; *med.* pf. ἡδάφισμαι; *pas.* aor. ἡδαφίσθην I a nivela solul, a netezi: τὸν περι τὴν σκητὴν τόπον ἡδάφισαν PLB. 6.33.6 *au netezit solul din jurul cortului*. II a pava: (pas.) ARSTT. Pr.934b10. III (fig. cu ideea de ostilitate) I a face una cu pământul, a șterge de pe fața pământului, a nimici: LXX Na.3.10, NT Lc.19.44, (pas.) LXX Os.14.1. 2 a izbi: ἔδαφιεῖ τὰ νῆπιά σου πρὸς τὴν πέτραν LXX Ps.136.9 *va izbi de stâncă pruncii tăi*.

[ἔδαφος]

ἔδᾶφος, εὖς, τὸ *subst.* I (gener.) sol, pământ, teren: ~ νηὸς OD. 5.249 *fundul corabiei*; καθελόντες αὐτὴν ἐς ~ THUC. 3.68 *distrugeând-o până la pământ*; ἔπεσά τε εἰς τὸ ~ NT Fr.22.7 *am căzut la pământ*; κρούσας τὸ ~ τῶ ποδὶ PLUT. *Caes.*33.5 *lovind pământul cu piciorul*; περι τοῦ τῆς πατρίδος ἐδάφους PLB. 3.118.5 *în legătură cu pământul patriei lor*; τὸ ~ τοῦ οἴκου LXX 3Rg.6.30 *pordeaua casei*. II (d. ape) fund; ei porעۇسىمون εἶη τὸ ~ τοῦ ποταμοῦ XEN. *Cyr.*7.5.19 *dacă era practicabil fundul râului*; (d. mare) ARSTT. HA534a11, LXX Iov9.8. III bunuri imobile, pământuri: IS. 11.42

[cf. ἔδος, ἔζομαι]

ἔδαψε, ind. aor. 3sg. de la δάπτω.

ἔδδεισα, ind. aor. de la δείδω.

ἐδέγμην. (ep.) ind. aor. med. de la δέχομαι: OD. 9.513.

ἔδεδέατο, ind. m.m.c.p. med.-pas. 3pl. de la δέω¹: HDT. 3.143 §.a.

ἔδέδμητο, ind. m.m.c.p. med.-pas. 3sg. de la δέμω.

ἔδεδοίκει, ind. m.m.c.p. act. 3sg. de la δειδω.

ἔδεε, ind. impf. 3sg. de la δέω².

ἔδεη-, v. δέω²

ἔδέθλιον, ου, τό *subst.* I loc de stat, jilt: CALL. *Del.*228. II bază, temelie: (d. un altar) CALL. *Ap.*62. III sălaş, așezare, lăcaș: CALL. *Aet.fr.*4.630, ἔδέθλια Νυκτός A.RH. 4.630 *sālaşuri ale Noptii*.

[ἔδεθλον]

ἔδεθλον, ου, τό *subst.* sălaş, lăcaș: τὰ χρυσόπαστα δ' ἔδεθλα AESCH. *Ag.*776 *lăcașurile poleite cu aur*; CALL. *Ap.*72, A.RH. 4.331.

[R. *sed-, cf. ἔδος]

ἔδειδι-, forme de m.m.c.p. de la δειδω.

ἔδειμα, ind. aor. act. de la δέμω: IL. 21.446.

ἔδειξα, ind. aor. act. de la δεικνυμι.

ἔδειρα, ind. aor. act. de la δέρω.

ἔδεισα, ind. aor. act. de la δειδω.

ἔδεκτο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la δέχομαι.

Ἐδέμ, *subst.* (indecl.) Eden (*propr.* Edem), numele ebraic al Raiului (Grădinii): LXX *Gen.*2.8 §.a.

ἔδέξατο, aor. 3sg. de la δέχομαι.

ἔδεσκε, ind. impf. iter. act. 3sg. de la ἔδω: IL. 22.501.

ἔδεσμα, ατος, ἡ *subst.* mâncare, aliment: PLAT. *R.*559b, ARSTT. *GA*728a6, ISOC. 8.109, LXX *Gen.*27.31 §.a.

[ἔδω]

Ἐδεσσα, ης, ἡ *subst.* I Edessa, cetate în Macedonia: PLB. 5.97.4, PLUT. *Pyrrh.*10.2 §.a. II Edessa, cetate în Mesopotamia (azi Urfa în Turcia): LUC. *Hist.Consc.*22.

Ἐδεσσαῖος, α, ον *adj.* din Edessa (a Mesopotamiei): LUC. *Hist.Consc.*24.

[Ἐδεσσα]

ἔδεστέον, *adj.vb.* trebuie mâncat: PLAT. *Cri.*47b, id. *Prt.*314a, (+ ac.) ARSTT. *Pr.*930b12.

[ἔδω]

ἔδεστής, οὔ, ὁ *adj.m.* care mănâncă, mănăcator: (+ gen.) κρεῶν ἔδεσταί HDT. 3.99 *măncători de carne*.

[ἔδω]

ἔδεστός, ἡ, ὄν *adj.* I mâncat, devorat: δέμας ... πρὸς κυνῶν ἔδεστόν SOPH. *Ant.*206 *trup mâncat de câini*: (fig.) SOPH. *Tr.*677. II care poate fi mâncat, comestibil: (animal)

ARSTT. *Pol.*1324b41. // (pl.) ἔδεστά. τὰ *subst.* alimente, mâncare: PLAT. *Ti.*72c. ARSTT. *PA*678b9, PLUT. *M.*733f §.a.

[ἔδω]

ἔδούησα, aor. 1sg. de la δεύω²: OD. 9.540.

ἔδηθ-, forme de pf. de la ἔδω.

ἔδησα, ind. aor. de la δέω¹.

ἔδητύς, ύος, ἡ *subst.* mâncare, hrană: πόσιος και ἔδητύος ἐξ ἔρον ἔντο IL. 1.469 *isi potoliseră pofta de băutură și mâncare*: OD. 17.603, A.RH. 1.1072.

[ἔδω]

ἔδηγθην, ind. aor. pas. de la δάκνω.

ἔδιδαξα, ind. aor. act. de la διδάσκω.

ἔδιδουν, ind. impf. act. de la δίδωμι.

ἔδίηνε, aor. 3sg. de la διαίνω.

ἔδικε, ind. aor.2 3sg. de la δίκω.

ἔδικτον, ου, τό *subst.* (= ἡδικτον) edict: PLUT. *Marc.*24.13.

[lat. *edictum*]

ἔδμεναι, (ep.) inf. prez. act. de la ἔδω.

ἔδνηστις, ἡ *subst.* soție (obținută printr-o dotă): CALL. *Aet.fr.*67.10.

[ἔδνον]

ἔδνον, ου, τό *subst.* {ion. ἔδνον Od., Hes.} I dar de nuntă (dat de pretendent pentru a-și obține soția): μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσιν ἔδνα OD. 8.318 *tatăl (socru) să-mi înapoieze toate darurile de nuntă*; τί μοι ~ ἄγεις γάμου ἄξιον THEOC. 27.33 *ce dar demn de nuntă îmi aduci?*; HES. *Fr.*199.9, AESCH. *Pr.*559 §.a. II zestre, dotă (din partea familiei miresei): ἀρτυνέουσιν ἔδνα πολλά μάλ' OD. 2.196 *pregătesc multe daruri de zestre*; EUR. *Andr.*153. III (gener.) dar: θαύμαζε θεοῦ τόγε μυρίον ~ εισορών THEOC. 25.114 *se minuna văzând puzderia de daruri ale zeului*; CALL. *Car.*383.

[IE *h₁ued-no-]

ἔδνώω-ω, vb. [viit. ἔδνώσομαι, aor. ἔδνωσα] {ep. ἔδνω-; aor. med. 3pl. ἔδνώσαντο Hes.; opt. aor. 3sg. ἔδνώσαιοτο Od.} I a da în căsătorie: ἡμῖν τοι Λεύκιππος ἕως ἔδνωσε θύγατρας THEOC. 22.147 *Leukippos ne-a dat în căsătorie fiicele*; (med. = act.) OD. 2.53, EUR. *Hel.*933. II (spec. med.) a lua în căsătorie (cu „zestre”, v. ἔδνον): HES. *Fr.*200.7. [ἔδνον]

ἔδνωτή, ης, ἡ *subst.* v. ἔδνωτής

ἔδοκεῦμες, (dor.) ind. impf. act. 1pl. de la δοκέω: THEOC. 13.1.

ἔδομαι, ind. viit., v. ἔδω, ἐσθίω

ἔδον, I (ep.) ind. impf. act. de la ἔδω: OD. 23.9. II (ep.) ind. aor. act. 3pl. de la δίδωμι: HES. *Th.*30.

ἔδοντι, (dor.) ind. prez. act. 3pl. de la ἔδω: THEOC. 5.128.

ἔδος, εος, τό *subst.* I loc de ședere, jilț: θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέστην ἐξ ἐδέων IL. 1.534 *τοῖσι zeii s-au ridicat împreună de pe jilțuri*; A.RH. 2.429. II acțiunea de a șede, ședere. așezare: οὐχ ~ ἐστί IL. 11.648 *nu este momentul să mă așez*. III lăcaș, sălaș: (d. Pāmānt) πάντων ~ ἀσφαλές αἰεὶ ἀθανάτων HES. *Th.*117 *lăcaș sigur pentru totdeauna al tututor nemuritorilor*; (+ dat.) θεοῖς ~ HES. *Th.*128 *sălaș pentru zei*; (+ gen.) OD. 3.344. οὐδὲ δαιμόνων ἔδη σέβων SOPH. *OT*886 *fără a cinsti lăcașurile zeilor*; AESCH. *Pers.*404. IV statuie: πατρῶα προσκύσαντες ἔδη θεῶν SOPH. *El.*1374 *închinându-se la statuile părințești ale zeilor*; XEN. *HG*1.4.12, PLUT. *Per.*13.14.

[cf. ἔζομαι]

ἔδοσαν, ind. aor. 3pl. de la δίδωμι.

ἔδρα, ας, ἡ *subst.* {ep. ion. ἔδρη Hom., Hdt., Theoc., Luc. ș.a.} I loc de ședere (bancă, jilț, scaun): μετέειπεν ... Ἀγαμέμνων αὐτόθεν ἐξ ἔδρης IL. 19.77 *Agamemnon a spus de acolo, de pe jilțul său*; ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν πεντηκόσιοι δ' ἐν ἐκάστη εἶατο OD. 3.7 *erau nouă locuri de stat și pe fiecare stăteau cinci sute*; (ca piesă de mobilă) τὰν ἔδραν δ' ἐκύλισεν ὑπέκ ποδός THEOC. 23.52 *a rostogolit scaunul de sub picioare*; SOPH. *At.*788, EUR. *Tr.*1099. II loc, sălaș, lăcaș: ἦλθε Παρνησοῦ θ' ἔδρας AESCH. *Eu.*11 *a venit în sălașul Parnasului*; Περγάμων ἔδρας EUR. *Tr.*557 *sălaș al Pergamului (= Pergam)*. III sanctuar, templu: ἐν θεῶν ἔδραις AESCH. *Ag.*596 *în templele zeilor*; PI. *P.*11.63. IV bază, suport, piedestal: ἡ ... τοῦ κρατήρος ~ PLUT. *M.*436a *suportul craterului*. V (anat.) loc, poziție: ~ σπλάγγνου PLAT. *Ti.*72c *poziția splinei*; EUR. *Rh.*554. VI acțiunea de a șede, ședere: ὁρῶ ... ἄνδρα ... ἔδραν ἔχοντα προστρόπιον AESCH. *Eu.*41 *văd un om stând ca un rugător*; τίνας ποθ' ἔδρας τάσδε μοι θοάζετε SOPH. *OT*2 *de ce îmi stați așa (sc. ca rugători)?* VII lipsă de acțiune, inactivitate: τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἀχθομένων μὲν τῇ ἔδρᾳ THUC. 5.7 *soldatii fiind plictisiți de inactivitate*.

[R. *sed-, cf. ἔζομαι]

ἔδράζω, vb. I a așeza: πρὸ τοῦ ὄρη ἔδρασθῆναι LXX *Prov.*8.25 *inainte să fie așezată munții*; τὰ καταπηγνύμενα τῷ σείεσθαι μᾶλλον ἔδράζεται PLUT. *Num.*8.2 *lucrurile înțepenite se așază mai bine dacă sunt mișcate*. II (med. fig.) a se sprijini, a se baza: καρδιά ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως LXX *Sir.*22.17 *o inimă care se sprijină pe o gândire a înțelegerii (= înțelegătoare)*.

[ἔδρα]

ἔδραθον, ind. aor.2 act. de la δαρθάνω.

ἔδραϊος, α, ον *adj.* {var. -ος, -ον Plat., Plut.} I (d. pers.) care șede, întins, așezat: κάθησ' ἔδραϊα EUR. *Andr.*266 *stai așezată*; AR. *Th.*664. II sedentar: (d. pers.) XEN. *Lac.*1.3. πρὸς ἔδραϊους ἐν πόλει ἀρχάς PLAT. *R.*407b *pentru slujbe sedentare în stat*. III pe care se poate șede: (d. spinarea cailor) EUR. *Rh.*783. IV bine așezat, ferm, stabil, trainic, neclintit: ARSTT. *Mu.*391b13. ἐκ γῆς ἔδραϊους μάχεσθαι PLUT. *Ant.*65.4 *a se lupta stând pe pământ*; οὔτε ἔδραϊοι οἰκοῦσιν ARR. *An.*4.17.5 *nu locuiesc în același loc (= nu au așezări stabile)*; (fig.) ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ~ NT *1Cor.*7.37 *a rămas ferm în inima sa*.

[ἔδρα]

ἔδραϊώμα, ατος, τό *subst.* temelie, sprijin, suport: (+ gen.) NT *1Tim.*3.15.

[ἔδραϊώω < ἔδραϊος]

ἔδρακον, ind. aor.2 act. de la δέρκομαι.

ἔδραμον, ind. aor.2 act. de la τρέχω.

ἔδρᾶνον, ου, τό *subst.* I jilț, tron: AESCH. *Supp.*103, SOPH. *At.*193, οὐράνιον ἔδρᾶνον ἐπιβεβώς EUR. *Tr.*1078 *stând pe tronul cereesc*. II lăcaș, sălaș, loc: HES. *Fr.*319, πολυχρύσων ἔδρᾶνων φύλακες AESCH. *Pers.*4 *raznici ai unor sălașuri bogate în aur*; SOPH. *OC*232 ș.a.

[ἔδρα]

ἔδρασμα, ατος, τό *subst.* lăcaș: EUR. *Fr.*305. [ἔδράζω]

ἔδρη, (ep. ion.) v. ἔδρα

ἔδριάω-ῶ, vb. {med. impf. 3pl. ἔδριῶντο, inf. ἔδριῶσθαι} a se așeza, a șede: (med.) ἔδριῶντο ἐν καθαρῷ IL. 10.198 *se așezau într-un loc curat*; OD. 7.98, HES. *Th.*388, A.RH. 1.330, (act.) παρὰ δ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος ... ἔδριᾶει THEOC. 17.19 *lângă el șade Alexandru*; A.RH. 3.170.

[ἔδρα]

ἐδρίω-, (ep.) v. ἐδρίω

ἐδρο-στροφήος, ου, ὁ *adj.m.* care își răsucește repede șoldurile (prob. d. adversari în luptă): THEOC. 24.111.

[ἔδρα, στρέφω]

ἔδυν, ind. aor. act. de la δύνω.

ἐδυνάσθη, (ep.) ind. aor. 3sg. de la δύναιμι.

ἐδυνήσατο, (ep.) ind. aor. 3sg. de la δύναιμι.

ἔδυσαν, ind. aor. 3pl. de la δύνω.

ἔδύσετο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la δύνω:

ἔδύτην, [2pl. ἔδῦτε] ind. aor. 3du. de la δύνω:

ἔδω, *vb.* [viit. ἔδομαι, pf. ἐδήδοκα, m.m.c.p.

ἐδηδόκειν, part. pf. ἐδηδώς; *pas.* aor.

ἐδέσθη, pf. ἐδήδομαι] {ep. inf. act. ἔδμεναι

Hom., impf. ἔδον Od., impf. iter. 3sg.

ἔδεσκε Il., viit. med. 2sg. ἔδει Il.; dor. prez.

3pl. ἔδοντι Theoc.} (cf. ἐσθίω) **I** a mânca:

ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν IL. 6.142 *mā-*

nāncā rodul ogorului; OD. 14.42, νέκταρ τ'

ἀμβροσίην τε, τὰ περ θεοὶ αὐτοὶ ἔδουσι

HES. Th.640 *nectarul și ambrozia pe care le*

mānāncā chiar zeii; (d. animale) αἶγυλον

αἶγες ἔδοντι THEOC. 5.128 *capre mānāncā*

odos; (abs.) IL. 5.203. **II** (fig.) a mânca, a

devora, a consuma, a mistui: ἄλλοι δ'

ἡμέτερον κάματον ~ ἔδουσιν OD. 14.417 *al-*

fii ne mānāncā truda (sc. *trăiesc din avutul*

nostru); σὴν ἔδει κραδίην IL. 24.129 *își vei*

mistui inima; θυμὸν ἔδων OD. 10.379 *con-*

sumāndu-și inima.

[IE *ed-mi, cf. lat. *edo* ș.a.]

ἐδωδή, ἧς, ἡ *subst.* {dor. -ά Theoc.} **I** (ge-

ner.) hrană, mânca: οἴνοιο κορεσσάμενος

καὶ ἐδωδῆς IL. 19.167 *sātul de vin și de*

māncare; ἦραρε θυμὸν ἐδωδῆ OD. 5.95 *și-a*

mulțumit inima cu mânca; PLAT. R.389e

ș.a., („nutreț”, d. cai) IL. 8.504. **II** (spec.)

momeală, nadă: ἐκ καλάμω δὲ πλάνον κα-

τέσειον ἐδωδάν THEOC. 21.43 *atārnām în*

undisă momeală înșelătoare. **III** acțiunea de

a mânca, mânca, hrăni: νέον δ' ἀπέλη-

γεν ἐδωδῆς IL. 24.475 *tocmai se oprise din*

māncat; ὀδόντας ἔχει ... μὲν ἐδωδῆς χάριν

ARSTT. PA683a5 *are dinși pentru a mânca*;

(+ gen. obiectiv) ὁ λέων ... τοῦ βοῦς ... τῆ

ἐδωδῆ ARSTT. EN1118a20 *leul (resimte*

plăcere) în māncarea boului. **IV** acțiunea

de a da de mânca, hrăni: (d. vultur) ἀχ-

θόμενος τῆ ἐδωδῆ ARSTT. HA563a22 *fi-*

indu-i greu să hrănească (puii).

[R. lui ἔδω, cu reduplicare]

ἐδώδιμος, ον *adj.* [var. -ος, -η, -ον] [ldt.] **I**

bun de mâncat, comestibil: ἡ ρίζα τοῦ λω-

τοῦ ... ἐδωδίμη HDT. 2.92 *rādăcina de lotus*

este comestibilă; λαβεῖν τι ἐδώδιμον THUC.

7.78 *a lua ceva de mâncare*; THUC. 7.39.

PLUT. *Eum.*11.1, LUC. *DMort.*6.3 ș.a. //

ἐδώδιμα. τὰ *subst.* cele comestibile, ali-

mente: ARSTT. *Cael.*295b33, id. *Rh.*

1373a30. **II** îngăduit pentru a fi mâncat: IOS.

A11.334.

[ἐδωδῆ]

ἔδωκα, ind. aor. act. de la δίδωμι.

ἐδώλιον, ου, τό *subst.* **I** lăcaș, sălaș; (pl.)

AESCH. *Ch.*71, ἀρχαιοπλοῦτα πατρὸς εἰς

ἐδώλια SOPH. *El.*1393 *în lăcașul străvechi*

al tatălui; (poet.) πωλικῶν θ' ἐδωλίων

AESCH. *Th.*455 *camere de fete*. **II** loc potri-

vit: AR. *Fr.*155, ARSTT. *Mech.*851a40. **III**

(frecv. pl.) punte (a corabiei), (*dură alții*

bancă pentru vâslași); HDT. 1.24 Ἐλένη

καθέζετ' ἐν μέσοις ἐδωλίσις EUR. *Hel.*1571

Elena stă în mijlocul punții; ἐς θάδωλια τῆς

ναὸς EUR. *Cyc.*238 *pe puntea corabiei*.

[v. ἔζομαι, cf. lat. *sella*]

ἔέ, v. ἔέ

ἔέ, (poet.) ac. sg., v. οὐ

ἔεδνον, (ion.) v. ἔδνον

ἔεδνώω, *vb.* v. ἔδνώω

ἔεδνωτής, οὔ, ὁ *subst.* (ep.) socru (care oferă

o zestre): IL. 13.382.

[ἔδνον]

ἔείδομαι, *vb.* v. εἶδομαι

ἔεικοσ-, v. εἰκοσ-

ἔείλεον, impf. act. 3pl. de la εἰλέω.

ἔειπα, (ep. poet.) aor. de la λέγω.

ἔειπον, (ep.) aor. de la λέγω.

ἔεις, v. εἰς

ἔεισάμενος, (ep.) part. aor. masc. de la

εἶδομαι.

ἔεισάσθη, (ep.) ind. aor. pas. de la εἶσομαι.

ἔείσατο, **I** ind. aor. 3sg. de la οἶδα. **II** ind.

aor. med. 3sg. de la ἴημι.

ἔέλδομαι, *vb.* (ep.) v. ἔλδομαι

ἔέλδωρ, ορος, τό *subst.* dorință: τότε πέρ μοι

ἐπικρήνον ~ IL. 8.242 *îndeplinește-mi*

această dorință; OD. 3.418, HES. *Sc.*36, τὸ

γάρ οἶον ἔην ἔτι λοιπὸν ~ ἐκ σέθεν A.RH.

1.282 *aceasta era singura dorință rămasă*

pentru tine; (+ gen. sub.) IL. 15.74.

[ἔέλδομαι / ἔλδομαι]

ἔέλμεθα, ἔελμένος, (ep.) ind. pf. și part. pf.

de la εἶλω.

ἔέλπομαι, *vb.* (ep.) v. ἔλπω

ἐέλσαι, (ep.) inf. aor. act. de la εἶλω: IL. 21.295.
 ἐεργ-, (ep.) v. εἶργ-, ἐργ-
 ἐέργαθεν, (ep.) ind. aor. 3sg. de la ἐργω.
 ἐεργμένοι, (ep.) part. pf. pas. nom. pl. fem. de la εἶργω.
 ἐέργνυ, (ep.) impf. 3sg. de la εἶργνυμι: OD. 10.238.
 ἐερμένος, (ep.) part. pf. pas. de la εἶρω¹.
 ἐερσ-, (ep.) v. ἐρσ-
 ἔερτο, (ep.) ind. m.m.c.p. de la εἶρω¹.
 ἐέρχατο, (ep.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la εἶργω: OD. 10.241.
 ἐέσσατο, aor. 3sg. med. de la ἐννυμι.
 ἔεστο, (ep.) ind. m.m.c.p. med. 3sg. de la ἐννυμι.
 ἔξω, (ep.) imper. prez. med. 2sg. de la ἔξομαι.
 ἔξευγμαί, ind. pf. med. de la ζεύγνυμι.
 ἔξευξαν, ind. aor. 3pl. de la ζεύγνυμι.
 ἔξην, ind. impf. atematic de la ζῶ.
 ἔξομαι, vb. |prez. 2sg. ἔξει Od. 10.378 (tm. κατ'), imper. ἔξω Il., Call., impf. ἐζόμεν; pas. conjct. aor. ἐσθῶ Soph. OC195| (ep.) I (gener.) a ședea, a se așeza: (+ ἐπί) IL. 6.354, ἔζετ' ἐπί ξεστοῖσι λίθοισιν OD. 3.406 s-a așezat pe pietre cioplite; A.RH. 3.455, (+ alte prep.) ἔζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ IL. 15.150 s-a așezat pe tron; (abs.) ἔζετο δ' ὀρθωθεῖς IL. 2.42 sculându-se (din somn), s-a așezat în jilț; ἢ 'σθῶ; SOPH. OC195 pot ședea?: (+ adv.) Pl. I.6.56, (d. pāsāri) AR. Ra.682. II a cădea la pământ: ὁ δ' ἔζετο χεῖρε πετάσσας ἄμφω IL. 14.495 a căzut la pământ întinzându-și ambele brațe. III a fi așezat, a se situa, a se plasa: ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἔζεσθε HD. 8.22 stați afară din mijlocul (lurtei); (+ ac.) δευτέρα τὸδ' ἔζετο μαντεῖον AESCH. Eu.3 se situa a doua pe jezul profetic. IV a se apleca, a se îndoi: ἔζετο ... προῖδῶν IL. 22.275 prevăzând (lovitura), s-a aplecat: OD. 14.31, HES. Op.731.
 [IE *sed-; cf. ἴζω, lat. *sido, sedeo*]
 ἐζύγην, ind. aor. pas. de la ζεύγνυμι.
 ἐή, interj. v. ἔ ἔ
 ἐή, fem. de la εὖς.
 ἔη, (ep. ion.) conjct. prez. act. 3sg. de la εἰμί.
 ἔηκε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la ἴημι.
 ἔην, (ep.) ind. impf. de la εἰμί.
 ἐήνδανον, (ep.) ind. impf. act. de la ἀνδάνω.
 ἐήος, (ep.) gen. sg. masc. de la εὖς (după al-
 ii. ἐήος v. οὗ).
 ἐής, (ep.) gen. sg. fem. de la εὖς.
 ἔης, (ep.) gen. sg. fem. de la ὄς.

ἐησθα, (ep.) ind. impf. 2sg. de la εἰμί.
 ἐήσι, (ep.) dat. pl. fem. de la εὖς.
 ἔησι, (ep.) conjct. prez. act. 3sg. de la εἰμί.
 ἔθ', eliziune, v. ἔτι
 ἔθανον, ind. aor.2 act. de la θνήσκω.
 ἐθάς, ἄδος *adj.* obișnuit: (+ gen.) THUC. 2.44, (+ dat.) ἐθάδες τῇ διατριβῇ ἐγενόμεθα LUC. VH1.32 ne-am obișnuit cu acest mod de trai; (+ inf.) τὸ κάμνειν ἐθάδες ὄντες PLUT. Oth.5.5 fiind obișnuiți cu efortul.
 [ἔθος]
 ἔθειρα, ας, ἡ *subst.* I (d. animale) pâr, coamă: (d. cal) χρυσέησιν ἐθειρήσιν *cu coamă de aur*; (d. pârul folosit pentru panășul coifurilor) IL. 16.795, καλαὶ δὲ περισσεῖοντο ἔθειραι IL. 22.315 *flutura pârul frumos al panășului*; ἵππειαι δὲ κόρυν σκιάουσιν ἔθειραι THEOC. 16.81 *coamă de cal îi întunecă coiful*; (d. coama leului) THEOC. 25.244. II (d. pers.) pâr, plete: (sg. cu sens colectiv) στέφανοι ... ἀνέδησαν ἔθειραν Pl. 5.9 *coroane i-au încins pârul*; AESCH. Pers.1062, (frecv. pl.) ποίαις ἐθειραῖς; AESCH. Ch.175 (*se aseamănă*) *cu pârul cui?*; Απόλλωνος ... ἔθειραι CALL. Ap.39 *pletele lui Apollon*.
 [et. nec.]
 ἐθειράζω, vb. a avea plete: ἄνδρες καλὸν ἐθειράζοντες THEOC. 1.34 *hărbați cu plete frumoase*.
 [ἔθειρα]
 ἐθειρώ, vb. |conjct. prez. 3sg. ἐθειρή| a cultiva, a îngriji: IL. 21.347.
 [et. nec.]
 ἐθέλεσκον, impf. iter. de la ἐθέλω.
 ἐθέλ-εχθρος, ον *adj.* răuvoitor. // ἐθέλ-εχθρος, *adv.* cu rea voință, cu dușmănie: μὴ ἔχ' οὕτω πρὸς ἡμᾶς ~ DEM. 39.36 *nu fii atât de pornit împotriva noastră*.
 [ἐθέλω, ἐχθρός]
 ἐθελήμῳς, ὄν *adj.* care acționează de bunăvoie, voluntar: (d. cei din vârsta de aur) οἱ δ' ἐθελήμοι ... ἔργ' ἐνέμοντο HES. Op.118 *se ocupau de bunăvoie cu agricultura*; ~ ... μητέρι συνναίεσκεν A.RH. 2.656 *locuia de bunăvoie cu mama sa*; CALL. Dian.31.
 [ἐθέλω]
 ἐθελήμων, ον *adj.* |gen. -ονος| (= θελήμων) care acționează de bunăvoie, care consimte: PLAT. Cra.406a.
 [ἐθέλω]
 ἐθελήσω, viit. de la ἐθέλω.

ἔθελξε. ind. aor. 3sg. de la θέλω.

ἔθελ.οδο.υ.λ.εί.α, ας, ἡ *subst.* robie de bunăvoie (voluntară): PLAT. *Smp.*184c, LUC. *Nigr.*23, id. *Merc.Cond.*5.

[ἔθελ.ο.δο.υ.λ.ος]

ἔθελ.ό.δο.υ.λ.ος, ον *adj.* care se supune de bunăvoie sclaviei: PLAT. *R.*562d. // **ἔθελ.ο.δο.υ.λ.ω.ς**, *adv.* într-o slavie de bunăvoie: PLUT. *Arai.*25.5.

[ἔθέλω, δοῦλος]

ἔθελ.ο.θρησκεί.α, ας, ἡ *subst.* [var. -ία NT] religie făcută de propria voință. închinare voită, religie falsă: NT *Col.*2.23.

[ἔθέλω, θρησκεία]

ἔθελ.ο.κακ.έ.ω.ᾶ, *vb.* [impf. ἔθελοκάκουν, viit. ἔθελοκακῆσω, aor. ἔθελοκάκησα] {ion. impf. ἔθελοκάκεον, imper. 2pl. ἔθελοκακέετε Hdt., inf. prez. ἔθελοκακέειν Hdt., part. prez. ἔθελοκακέων} **I** a se preface înfricoșat, a se purta ca un fricos: οἱ δὲ πλεῖστοι ἔθελοκάκεόν τε καὶ ἔφευγον HDT. 1.128 *cei mai mulți s-au prefăcut înfricoșati și au fugit*; κατεχόμενοι μὲν ἔθελοκάκεον HDT. 5.78 *fiind stăpâniți, se purtau ca niște fricoși*; LUC. *Apol.*8. **II** a face rău în mod deliberat, a purta gând rău: Ὀξυδάτης ~ αὐτῷ ἐφαίνετο ARR. *An.*4.18.3 *Oxudates părea că-i poartă gând rău*; PLB. 4.38.6 ș.a.

[ἔθελ.ό.κακος]

ἔθελ.ο.κά.κη.σι.ς, εως, ἡ *subst.* **I** comportament deliberat fricos, delăsare: PLB. 3.68.10. **II** reavoință: PLB. 27.15.13.

[ἔθελ.ο.κακέω]

ἔθελ.ό.κα.κος, ον *adj.* fricos în mod voit sau răuvoitor. // **ἔθελ.ο.κά.κω.ς**, *adv.* cu o frică în mod deliberat asumată: APP. *Ital.*7.1.

[ἔθέλω, κακός]

ἔθελ.ο.κίν.δυ.νος, ον *adj.* care își asumă voluntar pericolul. // **ἔθελ.ο.κιν.δύ.νω.ς**, *adv.* prin asumarea voluntară a pericolului: APP. *Pun.*570.

[ἔθέλω, κίνδυνος]

ἔθελ.ο.κω.φ.έ.ω.ᾶ, *vb.* a se preface că nu aude, a face pe surdul: LXX *Sir.*19.27.

[ἔθελ.ό.κωφος]

ἔθελ.ον.τη.δόν, *adv.* de bunăvoie, spontan: THUC. 8.98.

[ἔθέλω]

ἔθελ.ον.τή.ρ, ἦρος, ὁ *adj.m.* de bunăvoie: OD. 2.292.

[ἔθέλω]

ἔθελ.ον.τή.ς, οῦ, ὁ *adj.m.* (care se oferă) de

bunăvoie, voluntar: οἱ πλεῖστοι ... στρατιῶται ἔθελονταὶ ζυνέσποντο THUC. 1.60 *cei mai mulți soldați [-]au urmat de bunăvoie*;

~ οὐ βία MEN. *Fr.*47 *nu cu forța, ci de bunăvoie*; χορὸν κωμωδῶν ὄψε ποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν, ἀλλ' ἔθελονταὶ ἦσαν ARSTT. *Po.*1449b2 *arhontele a oferit târziu un cor comediei, iar aceștia erau voluntari*; XEN. *HG.*5.3.9, PLUT. *Per.*20.2. // **ἔθελ.ον.τή.ν**, *adv.* de bunăvoie, din proprie voință: HDT. 6.25.

~ προσχωρησάντων αὐτῷ τῶν κατοικούντων PLB. 2.54.13 *locuitorii alăturându-i-se din proprie inițiativă*; XEN. *Mem.*2.1.3 ș.a. [ἔθέλω]

ἔθελ.ον.τί, *adv.* de bunăvoie, din proprie inițiativă: ~ ἰτέον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους THUC. 8.2.1 *trebuie să meargă din proprie inițiativă împotriva atenienilor*; PLB. 2.22.5. IOS. *AI.*1.168.

[ἔθέλω]

ἔθελ.ό.πο.νος, ον *adj.* dispus la efort: XEN. *Cyr.*2.1.22.

[ἔθέλω, πόνος]

ἔθελ.ο.πρό.ξ.ε.νος, ον *adj.* proxenos (consul) voluntar: THUC. 3.70.

[ἔθέλω, πρόξενος]

ἔθελ.ου.ργ.ός, ὄν *adj.* care muncește de bunăvoie, harnic, activ: (cal) XEN. *Eq.*10.17.

[ἔθέλω, ἔργον]

ἔθελ.ού.σι.ος, α, ον *adj.* **I** din proprie voință, voluntar: οὐκ ἀνάγκη ἀλλ' ἔθελούσιοι XEN. *Cyr.*4.2.11 *nu de nevoie, ci de bunăvoie*; XEN. *An.*6.5.14, IOS. *AI.*2.327, LUC. *DMort.*4.2. **II** acceptat de bunăvoie: XEN. *Cyr.*5.1.10 // **ἔθελ.ου.σι.ώ.ς**, *adv.* de bunăvoie: XEN. *Hier.*11.12, IOS. *AI.*19.230, id. *BI.*1.311.

[ἔθέλω]

ἔθελ.χ.θη.ς, ind. aor. pas. 2sg. de la θέλω.

ἔθέ.λω, *vb.* [var. prez. θέλω; impf. ἤθελον și ἔθελον, viit. (ἐ)θελῆσω, aor. ἤθελησα și ἔθελησα, pf. ἤθεληκα și tard. τεθέληκα, m.m.c.p. ἤθελῆκειν] {ep. conjct. prez. 1sg. ἐθέλωμι, 2sg. ἐθέλησθα, 3sg. ἐθέλησι; dor. prez. 2sg. ἐθέλησθα Theoc., 3pl. ἐθέλοντι Pi., part. ac. pl. fem. ἐθελόισας Pi.; part. aor. ἐθελήσας Pi.; eol. part. fem. ἐθέλοισα Sapph.} **I** (gener.) a vrea, a voi, a dori: (+ ac.) ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἤθελον THUC. 5.50 *nu voiau nici aceștia*; πάντ' ἔθελων κατὰ καιρὸν THEOC. 14.11 *dorindu-le pe toate după plac*; τί δὴ θέλων; AESCH. *Pr.*118

vrand ce? (= *cu ce intenție?*); (freqv. + inf.) σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν IL. 16.540 *tu nu vrei să dai ajutor*; οὐκ ἐθέλει μανθάνειν AR. Nu.798 *nu vrea să învețe*; μὴ ἔθελε *să nu vrei = nu căuta* (cf. lat. *noli*); μηδὲ θεοῖσιν Ἴσ' ἔθελε φρονεῖν IL. 5.441 *nu căuta să găndești asemenea zeilor*; (person.) εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον ὁ Νεῖλος HDT. 2.11 *dacă Nilului i s-ar năzări să-și schimbe cursul*; (d. abstr.) τὸ δὲ ἔπος τοῦτο ἐθέλει λέγειν ὡς HDT. 2.13 *această vorbă vrea să spună că*; (+ conjct.) θέλεις μείνωμεν αὐτοῦ ...; SOPH. *El.80 vrei să rămânem aici?*; τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; NT *Mt.20.32 ce vreți să fac pentru voi?*; (abs.) ταχέως φιλήσει κωὐκ ἐθέλοισα SAPPH. 1.24 *grabnic va iubi și dacă nu dorește*; εἰάν ὁ κύριος θελήσῃ NT *1Cor.4.19 dacă Domnul va voi*. II a vrea, a prefera: θέλω δ' αἰδρις μᾶλλον ἢ σοφός κακῶν εἶναι AESCH. *Supp.453 vreau să fiu mai degrabă un neștiutor de rele decât un cunoscător al lor*. III a putea: οὐδ' ἔθελε προρέειν IL. 21.366 *nu mai putea să curgă înainte*; ἡσημένων δὲ ἀνδρῶν οὐκ ἐθέλουσιν αἰ γῶμαι πρὸς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους ὁμοῖαι εἶναι THUC. 2.89 *gândurile celor învinși nu pot fi la fel în fața acelorăși pericole*. IV a dori să fie, a năzui: (+ εἶναι) εἰ θέλεις τέλειος εἶναι NT *Mt.19.21 dacă năzuiești să fii desăvârșit*. V a voi, a ἰνδράγι: (+ ac. pers.) ἔγνων ὅτι τεθέληκάς με LXX *Ps.40.12 am aflat că m-ai îndrăgit* (= *ai [bine]voit întru mine*). VI a plăcea, a se desfăta: γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν NT *Mc.12.38 cărturari căroră le place să se plimbe în porticuri*. [R. IE *gʷhel- „a dori”; ἐ- prob. vocală protetică]

ἐθέλωμι, (ep.) conjct. prez. act. 1sg. de la ἐθέλω.

ἔθεμεν, |2pl. -τε, 3pl. -σαν| ind. aor. act. de la τίθημι.

ἔθεν, **ἔθέν**, (ep. poet.) gen. sg. de la οὐ.

ἔθετο, ind. aor. med. 3sg. de la τίθημι.

ἔθηε-, **ἔθηη-**, (ion.) v. θαέσομαι

ἔθηκα, ind. aor. act. de la τίθημι.

ἔθην, aor.2 act. de la τίθημι.

ἔθην, aor. pas. de la τίθημι.

ἔθησάμην, v. θαέσομαι¹

ἐθίζω, vb. |impf. εἰθίζον. viit. ἐθίω Xen. și εθίσω. aor. εἴθισα. pf. εἴθικα; med.-pas. pf. εἴθισμαι. m.m.c.p. 3sg. εἴθιστο| I a obișnui,

a deprinde: (+ ac. pers. și inf.) ἔθιζε σεαυτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν ἀλλὰ σύννουν ISOC. 1.15 *obișnuia să nu fie încruntat, ci îngândurat*; τὰς δὲ ἀλώπεκας μὴ ~ τὰς κύνας διώκειν XEN. *Cyn.6.3 a nu obișnui căinii să urmărească vulpile*: (+ ac. și dat.) ὄρκω μὴ ἐθίσῃς τὸ στόμα σου LXX *Sir.23.9 nu-ți obișnui gura cu un jurământ*: (+ ac. și prep.) ψυχὴν ἐθίζε πρὸς τὰ χρηστὰ πράγματα MEN. *Mon.842 își obișnuia sufletul cu lucruri bune*; ἔθει τῶν ἐθισάντων PLAT. *Cra.384d prin uzul utilizatorilor (limbii)*: (med.-pas.) (part. pf.) πρὸς ἡδονὴν ἐθιζόμενοι στρατεύεσθαι PLUT. *Luc.7.3 fiind obișnuiți să plece în campanie după bunul plac*. II a crea obiceiul: πρῶ ἀνιστασθαι ἐθίζει XEN. *Cyr.1.2 (νάπητοαρεα) naște obiceiul sculării de dimineață*. III (med.-pas.) a se obișnui: (+ inf.) πειθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν EUR. *IA726 sunt obișnuiți să te ascult*; ἵνα μὴ ἐθιζόμεθα ~ inf. PLAT. *Grg.454c ca să nu ne obișnuim*: (part.) κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου NT *Lc.2.27 după obiceiul Legii*.

[ἔθος]

ἐθικός, ἡ, ὄν *adj.* obișnuit: (virtute) PLUT. *M.3a*.

[ἔθος]

ἔθιμος, ὄν *adj.* I obișnuit, uzual, încetățenit: ἔθιμον δὲ ἐν πολέμῳ τὸ κρατεῖν ἔχοντας IOS. *B16.38 obișnuiți să învingă în război*. II tradițional: IOS. *A112.146*, id. *B16.100*.

[ἔθος]

ἔθισμα, ατος, τό *subst.* obișnuință, uzanță: XEN. *Eq.6.13*, PLAT. *Lg.793d*.

[ἔθιζω]

ἔθισμός, οὔ, ὁ *subst.* I obișnuință, obicei, deprindere: πολλά γὰρ παρὰ τοὺς ἐθισμοὺς καὶ τὴν φύσιν πράττουσι διὰ τὸν λόγον ARSTT. *Pol.1332b6 (οαμενii) fac multe lucruri împotriva obiceiurilor și a naturii lor datorită rațiunii*; κατὰ τὸν ἐθισμόν αὐτῶν LXX *Iud.13.10 după obiceiul lor*. II obicei, tradiție: τοὺς ἐθισμοὺς καὶ νόμους ἐκλαβόντες τοὺς τῶν Ἀχαιῶν PLB. 2.39.6 *împrumutând obiceiurile și legile aheilor*; ἡ τῶν ἐθισμῶν διαφορά PLB. 1.17.11 *distincția tradițiilor*. III faptul de a se obișnui, obișnuire, deprindere: (+ gen.) DEM. 17.27, ὁ ... ~ τοῦ λυπεῖσθαι καὶ χαίρειν ARSTT. *Pol.1340a23 deprinderea de a resimți durerea și bucuria*; ARSTT. *EN1119a27*.

[ἔθιζω]

ἔθιστέον, *adj. vb.* (neut.) trebuie obișnuit *sau* deprins: οὐδὲ μαινομένοις ~ ἀφομοιοῦν αὐτοὺς ἐν λόγοις PLAT. *R.* 396a *nu trebuie să se obișnuiască să fie precum cei smintiți în cuvinte*; ISOC. 9.7, XEN. *Mem.* 2.1.28, ARSTT. *Top.* 163b34, PLUT. *M.* 461c *ș.a.*

[ἔθιζω]

ἔθιστός, ἡ, ὄν *adj.* I care poate fi dobândit prin obișnuiță *sau* deprindere: (virtute) ARSTT. *EN* 1151a19, (op. μαθητόν „care poate fi dobândit prin învățatură”) ARSTT. *EN* 1099b9 II dobândit prin deprindere: ἔστιν ... τὸ ἐθιστόν ἐν τοῖς ἡδέσιν ARSTT. *Rh.* 1369b16 *ceea ce este dobândit prin deprindere se numără printre lucrurile plăcute.*

[ἔθιζω]

ἔθλασε, ind. aor. 3sg. de la θλάω.

ἔθν-ἀρχης, ου, ὁ *subst.* etnarh, guvernator: LXX *1Mac.* 14.47, NT *2Cor.* 11.32, IOS. *B12.* 115, LUC. *Macr.* 17 *ș.a.*

[ἔθνος, ἀρχω]

ἔθναρχία, ας, ἡ *subst.* funcție de etnarh: IOS. *A117.* 339, id. *B12.* 111.

[ἔθναρχης]

ἔθνηδόν, *adv.* ca națiune: τοὺς Σικιμίτας ~ ἀποσφάζοντας LXX *4Mac.* 2.19 *distru-gându-i ca națiune pe cei din Sichem.*

[ἔθνος]

ἔθνικός, ἡ, ὄν *adj.* I etnic, de rasă: (diferențe) PLB. 4.21.2. II propriu unui popor, național: (confederații) PLB. 23.1.4, (limbă) IOS. *A112.* 36. III (relig.) dintre neamuri, păgân, ne-iudeu: (frecv. *subst.*) οἱ ἔθνικοί NT *Mt.* 5.47 *păgânii*. // **ἔθνικῶς**, *adv.* (relig.) în felul păgânilor, ca neamurile: (op. Ἰουδαϊκῶς „ca iudeii”) NT *Gal.* 2.14.

[ἔθνος]

ἔθνο-πάτωρ, ορος, ὁ *subst.* părinte al neamului: (d. Isaac) LXX *4Mac.* 16.20.

[ἔθνος, πατήρ]

ἔθνό-πληθος, ους, ὁ *subst.* mulțime: LXX *4Mac.* 7.11.

[ἔθνος, πληθος]

ἔθνος, εος, τό *subst.* I (d. oameni) 1 grup, mulțime: ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο IL. 14.408 *s-a retras în mulțimea tovarășilor săi*; IL. 11.595 *ș.a.* 2 trupă, oaste: ἔθνεα πεζῶν IL. 11.724 *trupe de pedestrași*; Λυκίων μέγα ~ IL. 12.330 *oastea mare a licienilor*. 3 (frecv.) neam, popor, națiune:

πολλά ἔθνεα Ἰνδῶν HDI. 3.98 *multe neamuri ale indienilor*; Ἰλλυρικόν ~ THUC. 1.24 *neamul illyric*; διελύθησαν κατὰ ἔθνη THUC. 2.68 *s-au împărțiat după neamuri*; πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς LXX *Deut.* 28.10 *toate neamurile pământului*; *ș.a.* 4 (spec.) neam străin, *sc.* barbar (ne-grec): πολλά ἔθνη βάρβαρα PLAT. *Cri.* 109a *multe neamuri barbare*. 5 rasă, specie: ἀνέρων ~ PI. *O.* 1.66 *rasa omenească*. 6 clasă (socială), categorie: PLAT. *Lg.* 776d, (d. poezi) PLAT. *Ti.* 19d, ληστὰς ἢ κλέπτας ἢ ἄλλο τι ~ PLAT. *R.* 351c *bandiți sau hoși sau altă categorie*. 7 sex, gen: τὸ ~ τὸ θῆλυ ἢ τὸ ἄρρεν XEN. *Oec.* 7.26 *sexul femeiesc sau bărbătesc*. 8 (în administrația romană) provincie: APP. *BC2.* 13. 9 (relig. pl. τὰ ἔθνη) neamuri, păgâni (*sc.* ne-iudei): πέπαιται ὁ φόβος τῶν ἐθνῶν LXX *Is.* 33.8 *a încetat frica de neamuri*; εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε NT *Mt.* 10.5 *să nu mergeți în calea păgânilor*. II (d. animale) neam, specie, soi, roi: ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά IL. 2.459 *multe neamuri de păsări zburătoare*; ἔθνεα ... μελισσῶν IL. 2.87 *roiuri de albine*; (d. muște) IL. 2.469, θηρῶν ἀγρίων ἔθνη SOPH. *Ant.* 344 *specii de fiare sălbatice*; (d. pești) PLAT. *Ti.* 92b.

[prob. *suedhn-, cf. pron. ἔ (v. οὐ)]

ἔθορον, ind. aor. 2 act. de la θρώσκω.

ἔθος, εος, τό *subst.* I obicei, uz, cutumă: κατὰ τὸ ~ THUC. 4.32 *după obicei*; ἐν ἔθει τῆδε τῆ πόλει THUC. 2.64 *era în obiceiul orașului*; ἔθεσι καὶ ἀσκήσεσιν PLAT. *R.* 518e *în obiceiuri și ocupații*; (op. φύσις „natură”) PLAT. *R.* 395d, ~ ἐστίν + inf. PLUT. *Galb.* 22.3 *este obiceiul*; (adv.) ἔθει ARSTT. *EN* 1179b21 *după obicei*. II normă, tradiție: μὴ μεταβάλλειν τὸ ~ THUC. 1,123 *să nu schimbați tradiția*; τὰ παλαιὰ τῶν προγόνων ἔθη PLAT. *Plt.* 29a *vechile tradiții ale înaintașilor*. III (relig.) tradiție, datină, rit: κατὰ τὸ ~ τῆς ἱερατείας NT *Lc.* 1.9 *după datina preoției*. IV (în lingvistică) uz: ἔθει τῶν ἐθισάντων PLAT. *Cra.* 384d *prin uzul utilizatorilor (limbii)*.

[IE *suedhos > *Fέθος, cf. lat. *sodālis*]

ἔθου, ind. aor. med. 2sg. de la τίθημι.

ἔθραξα, ind. aor. act. de la θράσσω.

ἔθρεξα, ind. aor. act. de la τρέχω.

ἔθρέφθην, ind. aor. pas. de la τρέφω.

ἔθρευε, ind. aor. act. 3sg. de la τρέφω.

ἔθρισεν. ind. aor. act. 3sg. de la θερῖζω: AESCH. *Ag*.536.

ἔθω, vb. I a năruî, a distinge: (d. mistreţul din Calydon) κακά πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἄλωϊν IL. 16.260 *făcea multe rele distrugând via lui Oineus*; CALL. *Aet.fr*.55.2. II a pune pe fugă, a alunga: οὓς παῖδες ἐριδ-μαίνωσιν ἔθοντες IL. 16.260 (*viespi*) *pe care copiii le alungă întărâtându-le*.

[et. nec.; poate în legătură cu pf. εἴωθα]

εἶ, [εἶ ἄν > ἑάν, ἦν, ἄν] {dor. eol. αι} I (*interj.*) hai!: (cu imper.) εἶ δὲ σὺ μὲν μευ ἄκουσον IL. 9.262 *hai, ascultă-mă!*; (frecv. ἰμπρευνᾶ cu ἄγε) εἶ δ' ἄγε μὴν πείρησαι IL. 1.302 *haide, încearcă!*; IL. 6.376. OD. 22.391. II (*partic.*) (în prop. optative, frecv. εἶ γάρ, εἴθε) de...!, o, dacā...!, dacā numai...!: (exprimând o dorință realizabilă sau irealizabilă) εἶ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν IL. 24.74 *de-ar vrea unul dintre zei să o cheme pe Thetis*; εἶ γάρ γενοίμην ... ἀντί σοῦ νεκρός EUR. *Hipp*.1410 *o, de-aș putea muri în locul tău!* III (*conj.*) I (condițional) dacā, de, în caz că: a (cu ind.) (arătând realitatea) εἶ δ' οὐτῶ τοῦτ' ἐστίν ἐμοί μέλλει φίλον εἶναι IL. 1.564 *dacā așa stau lucrurile, [înseamnă că] aceasta este vreau mea*; εἶ σὺ μὴ τόδ' εννοεῖς, ἐγὼ λέγω σοι AESCH. *Ag* 1088 *dacā nu îți dai seama de asta, îți spun eu*; εἶ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρόν, οὐκ εἰσὶν θεοί EUR. *Fr*.292 *dacā zeii fac ceva rușinos, nu sunt zei*; εἶ μὲν νυν δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου HDT. 8.100 *dacā crezi de cuvîntă, să atacăm de îndată Peloponesul*; εἶ μὲν ἐπ' ἀγαθῶ ἐκόλασά τινα, ἀξιώ ὑπέχειν δίκην XEN. *An*.5.8.18 *dacā am pedepsit pe cineva spre binele lui, socotesc drept să primesc o pedeapsă*; εἶ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; NT *In*.8.46 *dacā spun adevărul, voi de ce nu Mă credeți?*; (cu opt. în apodoză) εἶ δὴ οὖν τι ἐνέτυχες ἀξίω λόγου, ἠδέως ἄν πυθοίμην PLAT. *Th*.143e *dacā ai întălnit pe cineva vrednic de amintit, mi-ar plăcea să aflui*; (cu imper. în apodoză) εἶ δὲ τις ἄλλο ὄρᾳ βέλτιον, λεξάτω XEN. *An*.3.2.38 *iar dacā cineva vede altă soluție mai bună, să zică!* b (cu ind. impf., aor., m.m.c.p.) (arătând irealitatea) εἶ μὲν γὰρ εἷς ἦν ὁ Ἔρως, καλῶς ἄν εἶχε PLAT. *Smp*.180c *dacā ar exista un singur Eros, ar fi bine*; εἶ μὴ Ἀλέξανδρος ἦμην, Διογένης ἄν ἦμην PLUT.

Alex.14.5 *dacā n-aș fi Alexandru, aș fi Diogene*; οὐδ' ἄν ἐγωγε ἐστασίαζον, εἰ ἄλλον εὔλεσθε XEN. *An*. 6.1.32 *nici eu nu m-aș fi revoltat dacā l-ați fi ales pe altul*; εἶ μὲν πρόσθεν ἠπιστάμην, οὐδ' ἄν συνηκολούθησά σοι XEN. *An*.7.7.11 *dacā aș fi știut dinainte, nu te-aș fi însoțit*. c (cu conjct.) (arătând eventualitatea) (frecv. ἰμπρευνᾶ cu ἄν, ep. κε(v)) εἶ δὲ κεν ἐργάζη, τάχα σε ζηλώσει ἀεργός HES. *Op*.312 *iar dacā muncești, îndată te va pizmui cel care nu muncește* (sc. *leneșul*); (fără ἄν, κε(v)) τελεῖν γάρ, εἶ τι νύξ ἀφῆ, τοῦτ' ἐπ' ἡμᾶρ ἔρχεται SOPH. *OT*198 *dacā noaptea lasă ceva nefăcut, vine ziua apoi să sâvârșească*; (rar în proză) εἶ δὲ μαλακίη ... διαχρήσησθε, οὐδεμίαν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα HDT. 6.11 *dacā însă vă veți purta cu moleșeală, nu am pentru voi nici o speranță*. d (cu opt.) (arătând posibilitatea) (frecv. ἰμπρευνᾶ cu ἄν și opt. potențial în apodoză) εἶ δὲ τις λέγοι ὅτι ... ἀληθῆ ἄν λέγοι PLAT. *Phd*.99a *dacā cineva ar spune că ..., atunci ar rosti un adevăr*; γελοῖον γάρ ἄν εἶη εἰ τις οἰηθεῖη ... PLAT. *R*.435e *ar fi ridicol dacā cineva și-ar imagina că ...* (cu ind. prez. sau viit. în apodoză) οὐ ... ὀλβιώτερός ἐστι, εἶ μὴ οἱ τύχη ἐπισκοίτο HDT. 1.32 *nu este mai fericit, dacā nu (= afară numai dacā) îl însoțește norocul*; (cu ind. impf. sau m.m.c.p. în apodoză) (valoare iterativă) εἶ δὲ τις καὶ ἀντεῖποι, εὐθὺς ... ἐτεθνήκει THUC. 8.66 *dacā (= ori de câte ori) cineva protesta, imediat era ucis*; εἶ του φίλων βλέψειεν οἰκτερῶν δέμας, ἐκλαίειν SOPH. *Tr*.908 *dacā vedea pe vreunul dintre dragii săi slujitori, plângea*; (în *oratio obliqua*) ἠπειγέτο προκατασχέιν, εἶ δύναιτο, τὴν πόλιν THUC. 4.105 *se grăbea să ocupe mai înainte cetatea, de va putea*. e (cu inf.) (în *oratio obliqua*) HDT. 1.129. 2 (concesiv) chiar dacā: εἶ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως SOPH. *OT*302 *chiar dacā nu vezi, totuși înțelegi*; πληθὺν δ' οὐκ ἄν ἐγὼ μύθησομαι ... οὐδ' εἶ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν IL. 2.489 *nu aș putea înșira grosul [οștirii] nici de-aș avea zece limbi și zece guri*. 3 (cauzal) dacā, fiindcă: εἶ δὲ χρῆ και πᾶρ σοφὸν ἀντιπεριζῆαι, ἐρέω Pt. *P*.9.50 *dar dacā chiar trebuie să mă măssor cu un înțelept, am să vorbesc*. 4 (după vb. care înseamnă „a se minuna”, „a se bucura”, „a se indigna” ș.a.) că: θαυμάζω δ'

ἐγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' ὀργίζεται DEM. 4.43 *în ceea ce mă privește, mă minunez că nici unul dintre voi nu cugetă, nici nu se înfurie*; ἔμοι μὲν ἐσθ' ἦδιστον εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ πείθειν οἴος τ' εἶ SOPH. OC802 *mie cel mai mult îmi place că nu ești în stare să mă convingi nici pe mine*; ὁ δῆμος ἀγανακτῶν, εἰ ... APP. BC5.67 *poporul indignându-se că ...* 5 (în construcții eliptice) **εἰ μὴ** *cu excepția, în afară de, decăt*; οὐδὲν ἄλλο σιτέονται εἰ μὴ ἰχθῦς μόνον HDT. 1.200 *nu mănâncă nimic altceva decăt pește*; πρίασθαι οὐκ ἦν εἰ μὴ ἐν τῇ Λυδία ἀγορᾷ XEN. An.1.5.6 [*grâu*] *nu era de cumpărat decăt pe risața lydiană*; εἰ δὲ μὴ THUC. 1.35 *dacă nu, în caz contrar, altminteri*; εἰ μὴ εἰ PLAT. Grg.480b *afară numai dacă*; εἰ δὲ PLB. 3.24.10 *dacă totuși*; **εἰ ποτε** *dacă vreodată, (mai mult) ca oricând, ca niciodată*; ὑμᾶς δὲ δεῖ παρασκευάζεσθαι ὡς μαχουμένους εἰ ποτε καὶ ἄλλοτε XEN. An.6.4.12 *iar voi trebuie să vă pregătiți să luptați mai vitejește ca oricând (= ca niciodată)*; ξίφος, εἰ ποθεν, ... προπέμψατε SOPH. Ph.1204 *dați-mi o sabie, dacă [este] pe undeva*; εἰ δ' οὕτω ARSTT. EN1094a24 *dacă așa stau lucrurile*; **εἰ τις** *dacă e vreunul, în cazul când există (cineva), ca nimeni altul*; πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι σθένουσαν ἦκων, εἰ τίς Ἑλλάδος, μέγα SOPH. OC734 *știu că am ajuns la o cetate foarte puternică, ca nici o alta în Grecia*; νῦν δ' εἰ τις ἄλλη, δυστυχεστάτη γυνή EUR. Andr.6 *acum însă [sunt] cea mai nenorocită femeie, ca nimeni alta*. 6 (în prop. interrog. indir.) *dacă*: (cu ind.) σὺ δὲ φράσαι εἰ με σαώσεις IL. 1.83 *spune-mi dacă ai să mă îți teafăr*; οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν IL. 5.183 *nu știu dacă este zeu*; σκοπῶμεν εἰ ἡμῖν πρέπει ἢ οὐ PLAT. R.451d *să prăvim dacă ne convine sau nu*; (cu opt.) ἐχρηστηριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἀδρηστον HDT. 5.67 *întrebă oracolul dacă ar putea să-l alunge pe Adrastos*; Πείσωνα μὲν ἠρώτων εἰ βούλοιστο με σῶσαι χρήματα λαβῶν LYS. 12.8 *întrebați pe Pison dacă voia să mă salveze în schimbul unor bani*. IV (în jurăminte) (cf. ebr. דק) *nu*: ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου εἰ εἰσελεύσονταί εἰς τὴν κατάπαυσίν μου LXX Ps.94.11 *jurai în mânie Mea: „nu vor intra în odihna Mea!”*; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον NT

Mc.8.12 *amin zic vouă, dacă (= nu) i se va da vreun semn acestei generații!*

[et. nec.]

εἶ¹. *indecl.* (v. E, ε) litera ε: PLAT. Cra.418c. (titlul unui tratat al lui Plut.) *περὶ τοῦ εἶ τοῦ ἐν Δελφοῖς* PLUT. M.384d *despre E la Delphi*.

εἶ². ind. prez. 2sg. de la εἶμι și εἶμι.

εἶα. ind. impf. 3sg. act. de la εἶω.

εἶα. *interj.* [var. εἶα] (arătând un îndemn) *hai-de!*, *hai!*: (frecv. cu alte partic.) εἶα δῆ, φίλοι λοχῖται AESCH. Ag.1650 *haideți, dragi camarazi*; εἶα νυν AR. Pax467 *hai acum!*: (cu imper. sg. sau pl.) EUR. Med.820. AR. Pl.760, (cu conjct. hortativ) Pl. Fr.194.2. PLAT. Sph.239b, (cu ind. viit.) (într-o întreb. directă) οὐκ εἶα ... *δραμεῖσθε* EUR. IT1423 *hai! nu alergați?*

[cf. εἶεν, lat. (h)eia]

εἰάζω. *vb.* a striga εἶα: EUR. Fr.844.

[εἶα]

εἶακα. ind. pf. act. de la εἶω.

εἰάμενή. ἦς, ἡ *subst.* [dat. pl. εἰαμενήσιν Call. Dian.193] *luncă, câmpie joasă și umedă, pajiște*: IL. 4.483, id. 15.631, CALL. Dian.193, THEOC. 25.16, A.RH. 2.818.

[et. nec.]

εἰανός, (ep.) v. ἕανός

εἶαρ, (ep. poet.) v. ἕαρ¹

εἰαρινός, (ep. poet.) v. ἕαρινός

εἰᾶρο-πῶτις, *idos adj.f.* băutoare de sânge: AESCH. Fr.735.

[ἕαρ², πίνω]

εἶας, ind. impf. 2sg. act. de la εἶω.

εἶασα, ind. aor. act. de la εἶω.

εἶασκον, impf. iter. de la εἶω.

εἶαται, (ion.) ind. prez. med. 3pl. de la ἦμαι.

εἶατο, (ion.) ind. impf. med. 3pl. de la ἦμαι *sau* ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la ἔννυμι.

εἶάω, (ep. ion.) v. εἶω

εἶβω, *vb.* [doar prez. și impf.] I (*tranz.*) a face să picure, a vărsa: (lacrimi) IL. 16.11, OD. 4.153, (med.) SOPH. Ant.527. II (*intrans.*) (med.) a picura: (d. sudoare) A.RH. 2.664. (fig.) τῶν καὶ ἀπὸ βλεφάρων ἔρος εἶβετο HES. Th.910 *de pe pleoapele lor picura dragoste*.

[v. λείβω?]

εἶγε, *conj.* I *dacă* într-adevăr: XEN. Cyr.2.2.3.

II *dat fiind că, intrucât*: AESOP. 1.265.

[εἰ, γε]

εἰδάλιμος, η. ον [-ᾶ-] *adj.* chipeș, frumos

OD. 24.279.

[εἶδος]

εἶδαρ. ατος, τό *subst.* (ep.) hrană, mânca: IL. 5.369, (pl.) OD. 1.140, A.Rh. 1.456, THEOC. 15.115.

[< *έδ-*Far.* cf. έδω, έσθίω]

εἰδείην. opt pf. act., v. οἶδα

εἰδέναί. inf. pf. act., v. οἶδα

εἰδέχθεια. ας, ἡ *subst.* urătenie, urăciune: LXX *Im.* 16.3.

[εἰδεχθής]

εἰδ-εχθής. ές *adj.* urât (la înfățișare), scăr-bos, dezgustător, respingător: ~ ... κατά την έμφασιν PLB. 36.15.1 *urât la înfățișare:* PLUT. *M.* 290a, LUC. *Salt.* 27.

[εἶδος, έχθομαι]

εἰδέω. vb. [viit. εἰδήσω, aor. I εἶδησα] {ep. inf. viit. act. εἰδησέμεν OD. 6.257} a ști, a cunoaște, a vedea, a afla: IL. 1.546, OD. 7.327, τὸ δέ θέλεις έκμαθεῖν, εἰδήσεις HDT. 7.234 *dar ceea ce vrei să afli, o să știi:* ISOC. 1.44, ARSTT. *EN* 156b27.

[cf. οἶδα]

εἰδήσα. ind. aor. act., v. εἰδέω

εἰδήσαι. inf. aor., v. οἶδα

εἰδησέμεν. (ep.) inf. viit. act., v. εἰδέω

εἰδησις. εως, ἡ *subst.* știință, cunoaștere: ARSTT. *deAn.* 402a1, LXX *Im.* 42.18, PLUT. *M.* 352a.

[v. οἶδα]

εἰδητικός. ή, ον *adj.* (filos.) formal, ideal: (număr) ARSTT. *Metaph.* 1086a8.

[v. εἶδος]

εἰδοί. ών, αἱ *subst.* (pl.) (în calendarul roman) ide: PLUT. *Caes.* 63.6, IOS. *Al* 14.145.

[lat. *idus*]

εἰδομαι. vb. [ind. aor. I εἰσάμην (3sg. εἶσατο); part. prez. εἰδόμενος, part. aor. εἰσάμενος] {ep. poet. έείσ- Hom., A.Rh., Call., έείδ- Pi., A.Rh., Theoc.} I a se vedea, a apărea: πάντα δέ εἶδεται άστρα IL. 8.559 *se văd toate stelele:* IL. 13.98, OD. 13.352. II a se asemăna, a semăna, a fi asemănător: (+ dat.) εἶσατο δέ φθογγήν υἱῷ Πριάμοιο IL. 2.791 *se asemăna la glas cu fiul lui Priam:* (frecv. part.) εἰδομένη κήρυκι IL. 2.280 *asemănătoare unui crainic:* θεῶ άνέρι εἰδομένω Pi. *P.* 4.21 *un zeu cu înfățișare de om:* εἰδομένα τοκεύσιν AESCH. *Ag.* 771 *aidoma pârinfilor săi:* ήλθε μοι φάσμα εἰδόμενον Αρίστωνα HDT. 6.69 *a venit la mine o arătare cu chipul lui Ariston.* III a părea: οὐ μὲν μοι κακός

εἶδεται IL. 14.472 *nu-mi pare [om] de rănd:* (+ inf.) τὸ δέ τοι κήρ εἶδεται εἶναι IL. 1.228 *asta îți pare a fi moarte:* τί τοι φρεσιν εἶδεται εἶναι: IL. 24.197 *ce părere ai?:* (ext.) εἶσατ' ἴμεν ές Λήμνον OD. 8.283 *lăsă să pară (= se prefăcu) că pleacă spre Lemnos.* [cf. εἶδον, εἶδος, οἶδα, lat. *video*]

εἶδον. aor., v. όράω

εἰδο-ποιέω-ώ. vb. I a da formă, a forma: PLUT. *M.* 1054b. II a înfățișa, a zugrăvi: PLUT. *Alex.* 1.3.

[εἶδος, ποιέω]

εἰδο-ποιός. όν *adj.* (log.) care dă formă, care formează o specie, specific: (diferentă) ARSTT. *Top.* 143b7, id. *EN* 174b5.

[εἶδος, ποιέω]

εἶδος. εος (-ους), τό *subst.* I I înfățișare, aspect (exterior), chip, formă, figură: (+ ac. de relație) ~ ... κακός, αλλά ποδώκης IL. 10.316 *urât la chip, dar iute de picioare:* ~ άρίστη IL. 2.715 *cea mai frumoasă:* γυνή ... ~ AR. *Th.* 267 *femeie după înfățișare:* (op. φρένες) οὐκ άρα σοί γ' έπι εἶδει και φρένες ἦσαν OD. 17.454 *nu ai și minte pe potrivă înfățișării:* (d. lucruri) άστερες ... άψ άπυκρύπτοισι φάεννον εἶδος SAPPH. 34.2 *stelele își ascund chipul strălucitor:* (meton.) ἡ σόν τὸ κλεινόν ~ Ηλέκτρας τόδε: SOPH. *El.* 1177 *oare aceasta este persoana vestită a Electrei? (= tu ești vestită Electra?).* 2 frumoșe: HDT. 1.8, id. 1.199. 3 (mat.) figură, formă: τοῖς όρωμένοις εἶδεσι προσχρώνται PLAT. *R.* 510d *se folosesc de figuri vizibile:* ~ ... τριγωνοειδές PLB. 2.14.8 *formă triunghiulară:* ARSTT. *Ph.* 203a15. 4 imagine, model: (pe un covor) PLUT. *Them.* 29.4. II I formă, fel, specie, categorie, clasă: HDT. 1.94, THUC. 2.50, δύο εἶδη τῶν όντων, τὸ μὲν όρατόν, τὸ δέ άιδές PLAT. *Phd.* 79a *două feluri de existențe, una vizibilă și cealaltă nevăzută:* (op. γένος „gen”) τοῦ γένους τοῦ τῶν τετραπόδων ζώων ... εἶδη μὲν έστι πολλά ARSTT. *HA* 490b31 *genul patrupelelor cuprinde multe specii.* 2 (spec.) formă de guvernământ: THUC. 8.90, PLB. 6.8.1. 3 situație: THUC. 3.62. 4 procedeu, metodă: THUC. 6.77. III I (filos.) formă ideală, idee, prototip: ~ γάρ πού τι έν έκαστον εἰθθαμεν τίθεσθαι περι έκαστα τὰ πολλά PLAT. *R.* 596a *căci ne-am obișnuit să stabilim câte o Idee unică pentru fiecare multime de lucruri:* βλέπων ... πρός έκείνο τὸ ~ PLAT.

Cra.389b privind către acea formă (ideală).
2 formă: (op. ὕλη „materie”) ~ οὐκ ἔχει ἡ ὕλη ARSTT. *Ph.207a25 materia nu are formă.* **3** (ret.) formă, tip: ISOC. 13.17. **4** reprezentare (mentală), idee: PLB. 36.7.1. **IV** vedere, viziune: δια πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν οὐ διὰ εἰδους NT *2.Cor.5.7 cāci umblām prin credință, nu prin vedere.* [**Feīdos, R. *weid-, cf. εἶδομαι, εἶδον, οἶδα*]
ειδότης, *adv.* cu știință, (în mod) științific: ARSTT. *Ph.188a5.*
 [εἰδώς, v. οἶδα]
ειδύλις, *idos adj.f.* știutoare: CALL. *Hec.fr.282.*
 [v. οἶδα]
εἰδῶ, conjct. pf. act., v. οἶδα
εἶδω*, prez., v. οἶδα
εἰδωλεῖον, ου, τό *subst.* [var. εἰδῶλιον LXX] templu închinat idolilor: LXX *1Mac.1.47, NT 1Cor.8.10.*
 [εἰδῶλον]
εἰδωλό-θυτον, ου, τό *subst.* carne jertfită idolilor: LXX *4Mac.5.2, NT Fp.15.29, id. 1Cor.8.1.*
 [εἰδῶλον, θύω]
εἰδωλολατρ(ε)ία, ας, ἡ *subst.* închinare la idoli, slujire a idolilor, idolatrie: NT *Gal. 5.20, id. 1Cor.10.14.*
 [εἰδωλολάτρης]
εἰδωλο-λάτρης, ου, ὁ *subst.* închinător la idoli, idolatru: NT *1Cor.5.10, id. Apoc.21.8.*
 [εἰδῶλον, λατρέω]
εἰδῶλον, ου, τό *subst.* **I** vedenie, năluca: IL. 5.449, OD. 4.796, (d. umbrele morților în Hades) ψυχαὶ εἰδῶλα καμόντων IL. 23.72 *duhurile, năluci ale morților*; HDT. 5.92η, EUR. *Hel.34.* **II I** imagine: (d. suflet) αἰῶνος ~ Pl. *Fr.131b.2 imagine a vieții*; ~ τι τῆς δικαιοσύνης PLAT. *R.443c un fel de imagine a dreptății*; ἔχω ~ αὐτοῦ ἐν τῇ ψυχῇ XEN. *Smp.4.21 am o imagine a lui în sufletul meu.* **2** imagine reflectată: PLAT. *R.516a, ARSTT. Div.Somn.464b9.* **3** urmă: AR. *Nu.976.* **4** (poet.) (pl.) constelații: A.RH. 3.1004. **III** nălucire, închipuire, fantasmă, iluzie: PLAT. *Phd.66c.* **IV I** reprezentare (plastică), efigie, statuie: γυναικός ~ χρύσειον HDT. 1.51 *statuie de aur înfățișând o femeie*; PLB. 13.7.2. **2** copie, replică: PLUT. *M.359e.* **V** idol: τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον LXX *Ps.113.12 idolii neamurilor [sunt] argint și aur*; NT *1Cor.12.2.*
 [εἶδος]

εἰδωλοποιέω-ω, *vb.* **I** a crea imagini: PLAT. *R.605c, ARSTT. deAn.427b20.* **II** a închipui, a înfățișa: PLUT. *M.347a.*

[εἰδωλοποιός]

εἰδωλοποιία, ας, ἡ *subst.* creare de imagini: PLAT. *Ti.46a, id. Criti.107b.*

[εἰδωλοποιός]

εἰδωλοποιικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la crearea de imagini: (d. sofistică) ἡ εἰδωλοποιική τέχνη PLAT. *Sph.235b arta de a crea imagini.*

[εἰδωλοποιός]

εἰδωλο-ποιός, ὄν *adj.* creator de imagini: (d. sofisti) PLAT. *Sph.239d.*

[εἰδῶλον, ποιέω]

εἰδωλοουργικός, ἡ, ὄν *adj.* v. εἰδωλοποιικός: PLAT. *Sph.266d.*

[εἰδῶλον, ἔργον]

εἰδώς, **εἰδυῖα**, part. pf. act., v. οἶδα

εἰειειειελίσσετε, v. ἐλίσσω: AR. *Ru.1314.*

εἶεν, opt. prez. 3pl. de la εἰμί.

εἶέν, *interj.* bine!, așa!: εἶέν, ἀκούω AESCH. *Ch.657 bine, te aud!*; SOPH. *Ai.101, EUR. Med.386, PLAT. R.350e.* (cu imper.) SOPH. *El.534.*

[cf. sanscr. *evām*]

εἶεν, opt. aor. act. 3pl. de la ἴημι.

εἶη, conjct. 3sg. de la εἰμί.

εἶημεν, opt. prez. act. 1pl. de la εἰμί.

εἶην, **I** opt. prez. act. 1sg. de la εἰμί. **II** opt. aor. act. 1sg. de la ἴημι.

εἶητε, opt. prez. act. 2pl. de la εἰμί.

εἶητε, opt. aor. act. 2pl. de la ἴημι.

εἶθαρ, *adv.* (de) îndată, imediat: IL. 5.337, THEOC. 25.213, A.RH. 2.408.

[cf. ἰθὺς ?]

εἶθε, *partic.* de...!, o, dacă...!: (cu opt., exprimând o dorință realizabilă sau irealizabilă) εἶθ' ὡς ἠβώοιμι IL. 7.157 *de-aș fi [din nou] așa tânăr!*; ὦ δύσποτμ', ~ μήποτε γνοίης ὅς εἶ SOPH. *OT1068 o, nefericite, fie ca niciodată să nu cunoști cine ești!*; (cu ind. aor. sau impf., exprimând o dorință irealizabilă) ~ σοι ... τότε συνεγενόμην XEN. *Mem.1.2.46 o, dacă aș fi fost atunci cu tine!*

[εἶ. θε]

εἶκα, ind. pf. act. de la ἴημι.

εἰκάζω, *vb.* [impf. εἰκάζον (att. ἦκαζον), viit. εἰκάσω, aor. εἶκασα (att. ἦκασα), pf. εἶκακα, pas. viit. εἰκασθήσομαι, aor. εἰκάσθην, pf. εἶκασμαι (ἦκασμαι)] {eol. εἰκάσδω Sapph.

115.1} I I a face asemenea: a imita. a reproduce. a reprezenta: (intr-un tablou) καλὴν εἰκάσας γραφῆ γυναῖκα XEN. *Oec.* 10.1 *după ce a făcut portretul unei femei frumoase*; (la teatru) κενταυροὶς ἦκασαν αὐτάς AR. *Nu.* 350 *se fac asemenea (= iau chipul) centaurilor*: (pas.) ἐπὶ ... τοῦ νότου αἰετὸν εἰκασμένον HDT. 3.28 *pe spate imaginea unui vultur*: ξόανα ... ἐξ ἀργύρου εἰκασμένα LUC. *Alex.* 18 *statui făurite din argint*. 2 a asemăna, a compara: (+ dat.) SAPPH. 115.1, HDT. 2.69. οὐδ' αὐτε Γοργείοισιν εἰκάσω τύποις AESCH. *Eu.* 49 *nici cu Gorgonele nu le pot asemăna la chip*: ἄλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ἦκασεν AR. *Eq.* 1076 *[oracolul] a comparat soldații cu niște vulpițe*: (πρός + ac.) ARSTT. *Mete.* 366b29. 3 a(-și) închipui, a(-și) imagina. a deduce, a ghici: ὡς ἐγὼ εἰκάζω HDT. 7.49 *după cum îmi închipui eu*: ἐν ἀπόρῳ ἦσαν εἰκάσαι τὸ γινόμενον THUC. 3.22 *ni-și puteau da seama de ce se întâmpla*: μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς EUR. *Fr.* 973 *ghicitorul cel mai bun este cel care face bune presupunerile*: (+ ἐκ și gen.) ἐκ τοῦ πάχους τῆς πλίνθου εἰκάσαντες τὸ μέτρον THUC. 3.20 *estimând măsura după grosimea cărămizii*: (op. εἰδέναι „a ști”) ἠβουλήθη ~ ὑμᾶς περὶ τοῦ πράγματος μᾶλλον ἢ σαφῶς εἰδέναι ISOC. 17.54 *a vrut ca voi să faceți supoziții în legătură cu această chestiune mai degrabă decât să știți limpede*: (+ ac. și inf.) HDT. 4.132. II (med.-pas.) a se asemăna. a fi asemenea: (+ dat.) EUR. *Ba.* 942, (+ prep.) AR. *Ach.* 783.

[v. εἰκα]

εἰκᾶθειν. vb. [ind. aor. εἰκαθον, conjct. εἰκάθω] (inf. aor. 2 poet. de la εἰκω) a ceda. a da înapoi (în fața), a se supune: (+ dat.) τοῖς κρατοῦσι δ' ~ SOPH. *El.* 396 *a ceda în fața celor puternici*: SOPH. *OT* 651, A.RH. 1.505, (abs.) SOPH. *Ant.* 1096.

[εἰκω]

εἰκαῖος. α. ον *adj.* [fem. -η Call.] I (d. lucruri și abstr.) I fără rost sau țel. întâmplător. nefolositor. inutil: τίκτει γὰρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαία σχολή SOPH. *Fr.* 308 *nu naște nimic bun țihna fără rost*: IOS. *BI* 1.1. LUC. *IC* conf. 6. 2 obișnuit. oarecare: CALL. *Fr.* 334. IOS. *BI* 2.191. II (d. pers.) nesăbuit: PLB. 7.7.5.

[εἰκή]

εἰκαιότης. ητος, ἡ *subst.* nesăbuință: PLB.

31.8.6.

[εἰκαῖος]

εἰκαῖως. *adv.* [comp. -ότερον] la întâmplare: IOS. *BI* 4.421.

[εἰκαῖος]

εἰκάς. ἄδος, ἡ *subst.* a douăzeci a lunii: HES. *Op.* 792. PLAT. *Lg.* 849b. CALL. *Epigr.* 45.2. πέμπτη καὶ εἰκάδι Δαισίου μηνός IOS. *BI* 3.306 *în a 25-a zi a lunii Daesius*: (pl.) (d. a douăzeci a lunii Boedromion. când se desfășura procesiunea de la Atena la Eleusis) EUR. *Ion* 1076.

[v. εἰκοσι]

εἰκάσδω. vb. (eol.) v. εἰκάζω

εἰκασία. ας, ἡ *subst.* I reprezentare: XEN. *Mem.* 3.10.1. II asemănare, comparație: PLUT. *Them.* 29.5. III închipuire, imaginație. supoziție: (op. διάνοια „inteligentă analitică”) PLAT. *R.* 534a (op. ἐπιστήμη „știință”) PLAT. *Sp.* 390c.

[εἰκάζω]

εἰκασμα. ατος, τὸ *subst.* reprezentare. imagine. figură: AESCH. *Th.* 523, PLUT. *Demetr.* 41.7.

[εἰκάζω]

εἰκασμός. οῦ, ὁ *subst.* supoziție: PLUT. *Mar.* 11.12.

[εἰκάζω]

εἰκαστέον. *adj.* vb. trebuie asemănat sau comparat.

[εἰκάζω]

εἰκαστής. οῦ, ὁ *subst.* care intuiește. care bănuiește: THUC. 1.138. IOS. *AI* 18.321.

[εἰκάζω]

εἰκαστικός. ἡ, ὄν *adj.* I reprezentational. figurativ: (tehnică) PLAT. *Sph.* 235d. id. *Lg.* 668a. II imaginativ: (subst.) τὸ εἰκαστικόν LUC. *Alex.* 22 *ghicitul*.

[εἰκάζω]

εἰκαστός. ἡ, ὄν *adj.* asemănător. comparabil: SOPH. *Tr.* 699.

[εἰκάζω]

εἰκατι. v. εἰκοσι

εἴκε. impf. 3sg., v. εἰκα

εἴκελ-όνειρος, ον *adj.* asemenea viselor: (oameni) AR. *Av.* 687.

[εἴκελος, ὄνειρος]

εἴκελος. η, ον *adj.* (poet.) asemănător. asemenea. ca: (+ dat.) IL. 4.253. id. 13.53. OD. 10.304. HES. *Sc.* 322. A.RH. 1.544. (neut. adv.) σκιῇ εἴκελον ... ἔπτατ' OD. 11.207 *zbură ca o umbră*.

[v. ἔοικα, ἵκελος]

εἰκέναι, inf. pf. act. de la ἔοικα.

εἰκῆ, adv. I *fără rost sau țel*, la întâmplare. la nimerelă: AESCH. *Pr.* 450, EUR. *Ba.* 686. ~ κράτιστον ζῆν, ὅπως δύναιτό τις SOPH. *OT* 979 *cel mai bine este a trăi la voia întâmplării, fiecare cum poate*; οὐκ ~ ἐρεῖ, ἀλλ' ἀποβλέπων πρὸς τι PLAT. *Grg.* 503d *nu va vorbi la întâmplare, ci având ceva în vedere*. II *fără motiiv: μηδὲ ... ~ πιστεύσητε τῷ θεῷ, ἀλλὰ καθ' ἐν ἑκαστον ἐπισκοπεῖτε* XEN. *Ap.* 15.8 *nu dați fără temei crezare zeului, ci examinați, unul câte unul, fiecare lucruri*. III în mod inutil, degeaba: NT *Rom.* 13.4. IV în zadar, în van: τσαῦτα ἐπάθετε ~; NT *Gal.* 3.4 *în zadar ați pătimit atâtea?*

[v. ἔοικα, cf. κομιδῆ, σπουδῆ]

εἰκο-βολέω-ῶ, vb. I a vorbi la întâmplare, a ghici: EUR. *Fr.* 913.4, AR. *Fr.* 710. II a trage la întâmplare: PLB. *Fr.* 35.

[εἰκῆ, βάλω]

εἰκονικός, ἡ, ὄν *adj.* I care reprezintă o imagine: PLUT. *Lys.* 1.1. II asemănător: PLUT. *Comp. Dio. Brut.* 5.2.

[εἰκών]

εἰκόνιον, ου, τό *subst.* imagine mică, statueta, portret: PLUT. *Them.* 22.3, id. *M.* 753b.

[εἰκών]

εἰκονισμός, οὔ, ὁ *subst.* reprezentare, portretizare, descriere: PLUT. *M.* 54b.

[εἰκονίζω]

εἰκονο-γράφος, ου, ὁ *subst.* pictor, portretist: ARSTT. *Po.* 1454b9.

[εἰκών, γράφω]

εἰκονο-λογία, ας, ἡ *subst.* limbaj figurat: PLAT. *Phdr.* 267c.

[εἰκών, λόγος]

εἰκονο-ποιός, οὔ, ὁ *subst.* creator de imagini: ARSTT. *Po.* 1460b9.

[εἰκών, ποιέω]

εἰκός, part. pf. act. neut., v. ἔοικα

εἰκοσά-βοιος, ον [ᾶ] *adj.* {ep. εἰκ-} care valorează douăzeci de boi: OD. 22.57, (subst.) εἰκοσάβοια δ' ἔδωκεν OD. 1.431 *a plătit prețul a douăzeci de boi*.

[εἴκοσι, βούς]

εἰκοσά-εδρον, ου, τό *subst.* (mat.) icosaedru: PLUT. *M.* 390a.

[εἴκοσι, ἔδρα]

εἰκοσα-ετής, ἑς *adj.* [var. εἰκοσαετής, -εος Hdt.] de douăzeci de ani: HDT. 1.136, PLUT.

M. 113d. LXX *Ex.* 30.14.

[εἴκοσι, ἔτος]

εἰκοσαετία, ας, ἡ *subst.* perioadă de douăzeci de ani: IOS. *A18.* 141.

[εἰκοσαετής]

εἰκοσάκις, adv. de douăzeci de ori: IL. 9.379, PLAT. *Lg.* 771b.

[εἴκοσι]

εἰκοσά-μηνος, ον *adj.* (în vârstă) de douăzeci de luni: THEOC. *Ep.* 16.

[εἴκοσι, μήν]

εἰκοσά-πηχυσ, υ [-ᾶ-] *adj.* [var. εἰκοσί- Hdt. 3.60] de douăzeci de coți: IOS. *B15.* 153, LUC. *DMort.* 22.4.

[εἴκοσι, πῆχυσ]

εἰκοσα-πλάσιος, α, ον *adj.* de douăzeci de ori mai mare: PLUT. *M.* 925c.

[εἴκοσι, v. διπλάσιος]

εἰκοσάς, ἄδος, ἡ *subst.* (numărul) douăzeci: LUC. *Alex.* 11 (Orac. ap.).

[εἴκοσι]

εἴκοσι(v), num., indecl. {ep. εἴκοσι(v) Hom., dor. εἴκατι Theoc.} douăzeci: IL. 1.309, OD. 1.280, PL. *P.4.* 104, HDT. 1.7, PLAT. *Ti.* 55b ș.a.

[IE *wī-kmt-ī, cf. lat. *vīginti*, sanscr. *viṃsati-*, avest. *visaiti*]

εἰκοσῖ-δύο, num. douăzeci și doi: IOS. *A113.* 427.

[εἴκοσι, δύο]

εἰκοσῖ-εἷς, μία, ἐν num. douăzeci și unu: IOS. *Ap.* 1.95.

[εἴκοσι, εἷς]

εἰκοσῖ-επτὰ, num. douăzeci și șapte: PLUT. *M.* 1017d.

[εἴκοσι, ἐπτὰ]

εἰκοσῖ-έτις, ἰδος *adj.f.* de douăzeci de ani: PLAT. *R.* 460e.

[εἴκοσι, ἔτος]

εἰκοσῖ-μνος, ων *adj.* de douăzeci de mine: LYS. *Fr.* 9.2.

[εἴκοσι, μνᾶ]

εἰκοσῖ-νήριτος, ον *adj.* de douăzeci de ori mai mare: (răscumpărare) IL. 22.349.

[εἴκοσι, νήριτος]

εἰκοσῖ-οκτώ, num. optsprezece: PLUT. *M.* 838d.

[εἴκοσι, ὀκτώ]

εἰκοσῖ-πέντε, num. cincisprezece: PLUT. *Arat.* 24.1.

[εἴκοσι, πέντε]

εἰκοσί-πηχυσ, v. εἰκοσάπηχυσ: HDT. 3.60.

εικοσι-στάδιος, ον *adj.* de douăzeci de stadii: THUC. 6.1.

[εἰκοσι, στάδιον]

εικοσι-τέσσαρες, α *num.* douăzeci și patru: PLUT. *Pyrrh.* 26.19.

[εἰκοσι, τέσσαρες]

εικοσι-τρεῖς, τρία *num.* douăzeci și trei: PLUT. *Sull.* 28.8.

[εἰκοσι, τρεῖς]

εἰκόσ-ορος, ον *adj.* {ep. εἰκ-} cu douăzeci de vășle: OD. 9.322. // (subînț. ναῦς) **εἰκόσ-ορος**, ἡ *subst.* corabie cu douăzeci de vășle: DEM. 35.18.

[εἰκοσι, cf. ἐρέσσω, ἐρέτης]

εικοστο-ἑβδομος, ον *num.* al douăzeci și șaptelea: PLUT. *M.* 1027f.

[εικοστός, ἑβδομος]

εικοστο-λόγος, ου, ὁ *subst.* funcționar însărcinat cu strângerea taxei de 5% (*propr.* a douăzecea parte), perceptor, vameș: AR. *Ra.* 363.

[εικοστός, λέγω]

εικοστός, ἡ, ὄν *num.* {ep. εἰκ-} al douăzeci-cilea: IL. 24.765, OD. 5.34, HDT. 3.94, THUC. 8.6 ș.a. // **εικοστή**, ἡ *subst.* I a douăzecea parte, taxă sau impozit de 5%: THUC. 6.54, id. 7.28. II (subînț. ἡμέρα) a douăzecea zi: ARSTT. *HA* 561b27.

[εἰκοσι]

εικοστο-τέταρτος, ον *num.* al douăzeci și patrulea: PLUT. *M.* 935d.

[εικοστός, τέταρτος]

εικος-ώρυγος, ον *adj.* de douăzeci de stânjeni: XEN. *Cyn.* 2.5.

[εἰκοσι, ὄρυγ(ι)α]

εἰκότως, *adv.* [var. εἰκότως] {ion. οἰκότως Hdt.} (att.) I după cuviință, cum se cuvine, cum se cade: AESCH. *Supp.* 403, SOPH. *OC* 432, (+ dat.) ἀπουσία ... ~ ἐμῆ AESCH. *Ag.* 915 *pe potriua absenței mele.* II pe bună dreptate, pe drept cuvânt, firește: οὐκ ~ THUC. 1.37 *pe nedrept, fără motiv*; ~ ἔχει EUR. *IT* 911 *este fireșc*; (frecv. la sfârșitul unei prop. sau fraze) THUC. 1.77, PLAT. *La.* 183b.

[εἰκώς, v. εἰοικα]

εἰκοῦς, v. εἰκῶν

εἰκτην, (ep.) ind. m.m.c.p. act. 3du., v. εἰοικα

εἰκτο, (ep.) ind. m.m.c.p. pas. 3sg., v. εἰοικα

εἰκτον, (ep.) ind. pf. act. 3du., v. εἰοικα

εἰκυῖα, part. pf. act. fem. sg., v. εἰοικα

εἰκω, *vb.* [impf. εἰκον, viit. εἰζω, aor. εἰξα]

{aor. iter. 3sg. εἰξασκε Od. 5.332} I a (se) da înapoi sau la o parte, a se retrage (în fața): αἰὲν ὀπίσσω εἴκετε IL. 5.606 *dași-vă tot înapoi*; (+ gen.) εἴκε ... πολέμου IL. 5.348 *retrage-te din luptă*; εἴκε ... προθύρου OD. 18.10 *dă-te din prag*; (+ gen. și dat. pers.) μηδ' εἴκετε χάρμης Ἀργείοις IL. 4.509 *și nu vă retrageți din luptă în fața argivilor*; (+ dat. pers.) γυναικὶ εἰζαντα HDT. 1.207 *dând îndărăt în fața unei femei*; (abs.) συντρέχοντες ἐπὶ ... τὸν εἰκοντα τόπον τῶν πολεμίων PLB. 3.115.8 *alergând către zona dușmanilor care începea să cedeze.* II a ceda (în fața), a se da bătut, a se supune, a fi inferior: βίη καὶ κάρτει εἰκῶν OD. 13.143 *cedând în fața forței și puterii [sale]*; εἰκουσ' ἀνάγκη AESCH. *Ag.* 1071 *cedând în fața necesității*; ἀρχειν τοῦ εἰκοντος THUC. 4.61 *a domina pe cel care cedează*; τὸ ~ τῷ θεῷ IOS. *AI* 1.105 *supunerea față de Dumnezeu.* III (impers.) a fi loc, a fi posibil: (+ inf.) IL. 18.520, SAPPH. 31.8. IV a lăsa, a acorda (cedând), a îngădui: (+ ac.) εἰξαί τέ οι ἡνία χερσίν IL. 23.337 *slăbește-i frâul în mâini*; ὀπηνίκ' ἄν θεός πλοῦν ἡμῖν εἴκη SOPH. *Ph.* 465 *îndată ce zeul ne îngăduie plutirea.*

[IE *weik-, cf. sanscr. *vijāte* „a fugi, a da înapoi”]

εἰκῶν, ὄνος, ἡ *subst.* {poet. ion. gen. εἰκοῦς Eur. *Hel.* 77, ac. εἰκῶ Aesch. *Th.* 559, Hdt. 7.69; pl. ac. εἰκοῦς Aesch. *Fr.* 78a.1, Eur. *Tr.* 1178} I imagine, chip, figură; (concr.) portret, pictură, statuie: AESCH. *Th.* 559, HDT. 2.182, DEM. 20.70, σφραγῶν εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς HDT. 1.31 *au făcut statui după chipul lor și le-au așezat la Delphoi*; γεγραμμένην εἰκῶν' ἐστάναι AR. *Ra.* 538 *a sta [ca un] tablou*; (d. o broderie) EUR. *IT* 223, (pe o monedă) NT *Mt.* 22.20, (spec.) (d. o imagine reflectată în oglindă) EUR. *Med.* 1162. II imagine (mentală), reprezentare, asemănare, copie: ὦ χεῖρες, ὡς εἰκοῦς μὲν ἠδείας πατρὸς κέκτησθ' EUR. *Tr.* 1178 *o, mâini! ce dulce asemănare cu ale tatălui tău!*; Κρατύλος καὶ Κρατύλου ~ PLAT. *Cra.* 432b *Cratylus și imaginea lui Cratylus*; τιμᾶν βασιλέα καὶ προσκυνεῖν ὡς εἰκόνα θεοῦ PLUT. *Them.* 27.4 *a-l cinști pe rege și a se închina lui, ca unei imagini a zeului*; κατ' εἰκόνα

θεοῦ LXX Gen.1.27 *după chipul lui Dumnezeu*. III vedenie, fantomă: EUR. HF1002, LUC. DMort.11.1. IV imagine, comparație: AR. Nu.559, δι' εἰκόνων λέγειν PLAT. R.487e *a vorbi în imagini*; αἱ εἰκόνες μεταφοραὶ λόγου δεόμεναι ARSTT. Rh.1407a12 *comparațiile sunt metafore care necesită o explicație*.

[v. εἰκοα]

εἰκός, part. pf. act. masc. sg., v. εἰκοα

εἰλαδόν, v. ἰλαδόν

εἰλαπινάζω, vb. {prez. 3pl. εἰλαπινάζουσιν Pi. P.10.40} a petrece la un ospăț, a ospăta, a benchetui, a chefui: IL. 14.241, OD. 2.57, Pi. P.10.40.

[εἰλαπίνη]

εἰλαπιναστής, οὔ, ὁ *subst.* {dor. -άς Call.} tovarăș de ospăț, comesean: IL. 17.577, CALL. Cer.87.

[εἰλαπίνη]

εἰλαπίνη, ης, ἡ [-ῖ-] *subst.* ospăț, chef: IL. 10.217, OD. 1.226, HES. Fr.305.3, EUR. Med.193, CALL. Cer.64, PLAT. Sp.371d.

[et. nec.]

εἰλαρ, τό *subst.* |doar nom. și ac.| apărătoare, adăpost, parapet: IL. 7.338, id. 14.56, κύματος ~ OD. 5.257 *apărătoare de valuri*.

[v. εἰλέω?]

εἰλαρχ-, v. ἰλαρχ-

εἰλας, v. ἰλη

εἰλάτινος, (ep.) v. ἐλάτινος

εἰλε, ind. aor. 3sg. de la αἰρέω.

εἰλεγμαι, ind. pf. med. de la λέγω.

Εἰλειθια, ας, ἡ *subst.* |var. Ἐλειθια. Εἰλήθια, Ἐλειθιή ș.a.| (mitol.) Eileithyia, zeișă ocrotitoare a nașterilor: IL. 16.187, HES. Th.922 ș.a., (pl.) IL. 11.270.

[et. nec., prob. origine pregrecească]

εἰλεός, οὔ, ὁ *subst.* |var. ἰλεός Theoc. I (medic.) colică: ARSTT. II4604a30. II vizuină, ext. cocioabă: THEOC. 15.9.

[εἰλέω]

εἰλετο, ind. aor. med. 3sg. de la αἰρέω.

εἰλευ-, (ion.) v. εἰλέω, εἰλω

εἰλευ, (ion.) ind. aor. med. 2sg. de la αἰρέω:

εἰλέω, vb. |var. εἰλέω; viit. εἰλήσω, aor. εἰλησα; pas. aor. εἰλήθην, pf. εἰλημαι, m.m.c.p. 3pl. εἰληντο| {ep. impf. εἰλεον Od. 22.460, εἰλεον Il. 18.447, 3sg. εἶλει Il. 8.215, impf. med.-pas. 3pl. εἰλεῦντο Il. 21.8} I (act.) I a strânge, a înghesui, a îmbulzi, a buluci, a închide: Ἀχαιοὺς Τρῶες ἐπὶ πρύμνησιν

εἰλεον Il. 18.447 *troienii îmbulzeau aheii la rupe[le corăbiilor]*; ὅτε Κύκλωψ εἶλει ἐνὶ σπηΐ OD. 12.210 *când Ciclorul ne ținea strânsi în peșteră*. 2 a răsuci, a învârti, a roti: νῆα ... πέριξ εἶλει ρόος A.RH. 2.571 *curenții răsucea corabia*. 3 a înfășura, a încolăci, a face sul: (o haină) LXX 4Rg.2.8. II (med. pas.) I a se strânge, a se înghesui: ἡμίσεες δὲ ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο Il. 21.8 *cealaltă jumătate era înghesuită în râu*; (d. păsările ibis) ἐν ποσὶ μᾶλλον εἰλεομένων τοῖσι ἀνθρώποισι HDT. 2.76 *se înghesuie printre picioarele oamnelor*. 2 a se răsuci, a se zvârcoli: οἱ ἦτορ ... εἰλεῖτο A.RH. 4.1067 *inima i se zvârcolea*; περι τὸ μέσον εἰλεῖσθαι ARSTT. Mete.356a5 *a oscila în jurul centrului*.

[IE *wel-, v. εἰλω, ἰλω, εἰλύω]

εἶλη, ης, ἡ *subst.* |εἶλη Ar. Fr.636, ἔλα Pi. Fr.123.10| căldură a soarelui, arșiță: AR. V.772.

[IE *swelā, v. ἀλέα¹]

εἰληθερέω-ῶ, vb. a se încălzi la soare: (med.) LUC. Rh.Pr.17.

[εἰληθερής]

Εἰλήθια, v. Εἰλείθια

εἰλήλουθα, (ep.) ind. pf. act., v. ἔρχομαι

εἰλημμαί, ind. pf. med. de la λαμβάνω.

εἰλησις, εως, ἡ *subst.* |var. εἰλησις Plut. M.688a| căldură a soarelui, încălzire: PLAT. R.380e, ARSTT. Ph.197a23.

[εἰλέω]

εἰληφα, ind. pf. act. de la λαμβάνω.

εἰληχα, ind. pf. act. de la λαγχάνω.

εἰλιγγ-, v. ἰλιγγ-

εἰλιγγμένος, part. pf. med. de la ἐλίσσω.

εἰλικρινεία, ας, ἡ *subst.* I puritate: (op. μίξις „amestec”) ARSTT. Col.793a10. II (fig.) curăție, sinceritate: NT ICor.5.8.

[εἰλικρινής]

εἰλικρινέω-ῶ, vb. a purifica: (pas.) ARSTT. Mu.397a35.

[εἰλικρινής]

εἰλι-κρινής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I pur, neamestecat, lămurit, distinct: διὰ τὸ εἰλικρινῆ ἕκαστα εἶναι τὰ φύλα XEN. Cyr.8.5.14 *pentru că fiecare corp de armată era distinct [de celelalte]*; τὸ ἐντὸς ἡμῶν ... πῦρ εἰλικρινές PLAT. Ti.45b *focus pur dinlăuntrul nostru*; τῶν χρωμάτων οὐδὲν ὀρθῶμεν εἰλικρινές οἷόν ἐστιν, ἀλλὰ πάντα κεκραμένα ARSTT. Col.793b13 *nu vedem nici o culoare absolut pură, ci pe*

toate amestecate; (subst.) PLAT. *Phd.*67b. II pur și simplu, absolut: ~ τις ἂν εἶη ἀδικία ἢ ἀχαριστία; XEN. *Mem.*2.2.3 *ingratitudeina ar fi ceva pur și simplu nedrept?* III curat, sincer: NT *Fip.*1.10.

[εἰλη (εἴλω?), κρίνω]

εἰλικρινῶς, *adv.* I (în chip) curat, neamestecat, în stare pură: PLAT. *Mx.*245d. ARSTT. *Ph.*187b4. II pur și simplu, în mod absolut: PLAT. *R.*477a.

[εἰλικρινής]

εἰλικτός, *v.* ἐλικτός

εἰλι-πους, ουν [-ῖ-] *adj.* |gen. -ποδος, dat. pl. -πόδεσσι| *care merge legănându-și picioarele, cu mers legănat*: (d. boi și vaci) IL. 6.424. OD. 1.92, HES. *Th.*983, (subst.) οἱ εἰλιποδες THEOC. 25.131 *animalele cu mers legănat* (sc. vitele).

[εἴλω, πούς]

εἰλίσσω, **εἰλίσσω**, **εἰλίσω**, (ιον.) *v.* ἐλίσσω **εἰλι-τενής**, ἔς *adj.* (dub.) târâtor: (d. o plantă) THEOC. 13.42.

[εἰλέω (ἔλος?), τείνω]

εἰλίχατο, (ιον.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la ἐλίσσω.

εἰλκον, ind. impf. de la ἔλκω.

εἰλλω, *v.* εἴλω, εἰλέω

εἰλο-θερής, ἔς *adj.* încälzit de soare: AESCH. *Supp.*71.

[cf. εἰληθερής]

εἰλον, ind. aor. act., *v.* αἰρέω

εἰλύαται, (ιον.) ind. pf. med.-pas. 3pl. de la εἰλύω.

εἰλύμα, ατος, τό *subst.* învelitoare, îmbrăcăminte: OD. 6.179, A.RH. 2.1129.

[εἰλύω]

εἰλύος, οὔ, ὁ *subst.* vizuină: A.RH. 1.1144.

[εἰλύω, cf. εἰλυθμός]

εἰλυφάζω, *vb.* I (*inanz.*) a răsuci, a roti, a învârteji: ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει IL. 20.492 *vântul învârtejește vâpraia*. II (*intranz.*) a se răsuci, a se roti: HES. *Sc.*275.

[*v.* εἰλύω, cf. εἰλυφάω]

εἰλυφάω, *vb.* {part. prez. εἰλυφῶν Hom., pl. εἰλυφῶντες Hes.} a răsuci, a roti, a învârteji: IL. 11.156, HES. *Th.*692.

[*v.* εἰλύω]

εἰλύω, [ῶ] *vb.* [viii. εἰλύσω: pas. aor. εἰλύθην, pf. εἰλύμαι, m.m.c.p. 3sg. εἰλύτο II. 16.640] {ep. pf. med.-pas. 3pl. εἰλύαται [ῶ] Od. 20.352: part. aor. pas. ἐλυσθείς II. 24.510, εἰλυθείς Theoc. 25.246} I (*act.*) a

înfașura, a înveli, a acoperi: κάδ δέ μιν αὐτὸν εἰλύσω ψαμάθοισιν IL. 21.319 *o să-l învelesc în nisip*. II (*med., pas.*) I a fi învelit, a fi acoperit: (+ dat. instr.) IL. 12.286, OD. 5.403, νεφέλη εἰλυμένος ὤμους IL. 5.186 *cu umerii înveliri într-un nor*: (poet.) νυκτὶ ὕμεων εἰλύαται κεφαλαί OD. 20.352 *capetele voastre sunt învelite în noaptea*: (+ prep.) διὰ φλογός ... ἐλυσθείς A.RH. 3.1313 *cuprins de flăcări*. 2 a se ghemui: προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλλῆος ἐλυσθείς IL. 24.510 *ghemuit înaintea picioarelor lui Achilleus*: (d. un leu gata să atace) THEOC. 25.246. 3 a se rostogoli: ρυμός δ' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη IL. 23.393 *οἰστεα se rostogoli în țărână*. 4 a se răsuci, a se zvârcoli, a se târi: SOPH. *Ph.*291, id. *Ph.*702.

[IE *wel-, *v.* εἰλέω, εἴλω: cf. lat. *volvo*, sanscr. *vr̥ṣoti*]

εἴλω, *vb.* |aor. ἔλσα (ἔελσα); pas. aor. ἔαλην [ᾶ] (3pl. ἄλεν II. 22.12), pf. ἔελμαι {att. prez. εἴλω (var. εἴλω, ἴλω): ep. inf. aor. ἔεσαι II. 21.295; part. aor. ἔλσαις Pi. O.10.43; m.m.c.p. 3sg. ἐόλει Pi. P.4.233; med.-pas. inf. aor. ἀληναι II. 16.714, ἀλήμεναι II. 5.823, part. ἀλείς II. 22.308; ind. pf. 1pl. ἐέλεμα II. 24.662, part. ἐελμένος II. 13.524; ind. m.m.c.p. 3sg. ἐόλητο A.RH. 3.471} I (*act.*) I a strânge (laolaltă), a înghesui, a îmbulzi, a include (înăuntrul): κατὰ ... τείχεα λαὸν ἔελσαι IL. 21.295 *a înghesui oastea între ziduri*; ἐν Πίσῳ ἔλσαις ὄλον τε στρατόν Pi. O.10.43 *strângând întreaga armată în Pisa*; (abs.) ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι IL. 11.413 *înghesuiră la mijloc* (= *il împresurară*). 2 a răsuci, a învârteji: (dub.) νῆα ... κεραυνῶ Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε OD. 5.132 *după ce răsuci* (d. alții ἔλάσας *după ce izbi*) *corabia*, Zeus o sfărâmă cu un trăsnet; (fig.) μή νυν περὶ σαυτὸν εἴλλε τὴν γνῶμην αἰί AR. *Nu.*761 *nu-ți răsuci mereu gândul în jurul tău* (sc. *nu-ți restrânge imaginația*). II (*med., pas.*) I a se strânge, a se înghesui: ἀμφὶ βίην Διομήδεος ... εἰλόμενοι IL. 5.782 *strânși împrejurul aprigului Diomedes*; πάντας ἐπὶ πρόμνησιν ἀλήμεναι IL. 18.76 *toți să fie înghesuiți la corăbii*; πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων IL. 21.607 *cetatea se umplu de refugiați*; (fig.) Διὸς βουλῆσιν ἐελμένος IL. 13.524 *constrâns de voința lui Zeus* 2 a se include, a fi închis: κατὰ ἄστρῳ ἐέλεμα II.

24.662 *suntem inchiși în cetate*. 3 a se ghemui: τῆ ὑπο πᾶς ἐάλη IL. 13.408 *se ghemui cu toi corpul sub acesta* (sc. *sub scut*); οἰμησεν δὲ ἀλείς IL. 22.308 *ghemuindu-se (ca să sară) se nărusti*. 4 a se rāsuci, a se învârti, a se roti: ὑλομένων ἀρότρων SOPH. *Ant.*340 *intorcând plugurile [la capăt de rând]*; PLAT. *Tim.*40b. 5 (fig.) a fi frământat. a fi chinuit: (de griji) A.RH. 3.471.

[JE *wel-, v. εὐλέω]

εἰλωσ, ωτος, ὁ *subst.* {ion. gen. pl. εἰλωτέων Hdt. 6.58} (în Sparta) hilot. sclav public: (frecv. pl.) HDT. 6.81, THUC. 1.101, XEN. *HG*1.2.18, (sg.) HDT. 7.229.

[cf. ἀλίσκομαι, εἴλων]

εἰλωτεία, ας, ἡ *subst.* I (în Sparta) stare sau condiție de hilot: PLAT. *Lg.*776c. II mulțime a hiloților: ARSTT. *Pol.*1269b12.

[εἴλωσ]

εἰλωτεύω, vb. a sluji ca hilot, a fi hilot: ISOC. 4.131.

[εἴλωσ]

εἰλωτικός, ἡ, ὄν *adj.* al hiloților, propriu hiloților: PLUT. *Sol.*22.2. // **εἰλωτικόν**, τό *subst.* mulțime a hiloților, hiloții: PLUT. *M.*247c, (pl.) PLAT. *IAlc.*122d.

[εἴλωσ]

εἰλωτίς, ίδος, ἡ *subst.* femeie hilotă. sclavă: PLUT. *Ages.*3.2.

[εἴλωσ]

εἶμα, ατος, τό *subst.* {eol. ἔμμα Sapph. 62.12} I haină, îmbrăcăminte, veșmânt, strai: ~ δ' ἔχ' ἄμφ' ὄμοισι IL. 18.538 *pe umeri aveva un veșmânt*: (frecv. pl.) IL. 2.261, OD. 6.214. II manta, mantie: κίθωνάς τε ὑποδύνειν τοῖσι εἶμασι HDT. 1.155 *a purta tunici pe sub mantii*: AESCH. *Ch.*81. III covor: AESCH. *Ag.*921.

[ἐννομι]

εἶμαι, pf. med. de la ἐννομι.

εἶμαρμένος, **εἶμαρται**, **εἶμαρτο**, v. μείρομαι **εἶμαρτός**, ἡ, ὄν *adj.* sorocit, sortit: PLUT. *Alex.*30.13.

[μείρομαι]

εἶμὲν, (ion.) ind. prez. 1pl. de la εἶμί.

εἶμεν, opt. prez. act. 1pl. sau (dor.) inf. prez. de la εἶμί.

εἶμεν, opt. aor. act. 1pl. de la ἴημι.

εἶμεναι, (dor.) inf. prez. act. de la εἶμί.

εἶμένως, part. pf. med.-pas. de la ἐννομι.

εἶμί. [formele de ind. prez. sunt enclitice (cu

exceptia 2sg. εἶ σι 3pl. ἔασι): 3sg. ἔστι la început de frază sau de vers. imediat după οὐκ. και. ἀλλά. ὥς. εἰ. τοῦτ' și când are sensul de „există. este posibil”] vb. |ind. prez. 1sg. εἶμί, 2sg. εἶ, 3sg. ἔστι(v), 1pl. ἐσμέν. 2pl. ἐστε, 3pl. εἰσί(v), du. ἐστόν; impf. 1sg. ἦ (ἦν. tard. med. ἦμην NT *Mt.*25.35), 2sg. ἦσθα. 3sg. ἦν, 1pl. ἦμεν (tard. med. ἦμεθα *LXX Bar.*1.19), 2pl. ἦτε (ἦστε), 3pl. ἦσαν. 2du. ἦστον, 3du. ἦστην; viit. 1sg. ἔσομαι, 2sg. ἔσῃ (ἔσει), 3sg. ἔσται, 1pl. ἐσόμεθα, 2pl. ἔσεσθε, 3pl. ἔσονται, du. ἔσεσθον; conjct. 1sg. ὦ, 2sg. ἦς, 3sg. ἦ, 1pl. ὦμεν, 2pl. ἦτε, 3pl. ὦσι(v), du. ἦτον; opt. prez. 1sg. εἶην, 2sg. εἶης, 3sg. εἶη, 1pl. εἶμεν, 2pl. εἶτε (εἶητε), 3pl. εἶεν (εἶησαν), 2du. εἶτον, 3du. εἶτην; imper. 2sg. ἴσθι, 3sg. ἔστω, 2pl. ἔστε, 3pl. ὄντων (ἔστων. ἔστωσαν); inf. prez. εἶναι, inf. viit. ἔσεσθαι; part. prez. ὄν, οὔσα, ὄν, part. viit. ἐσόμενος; – pt. aor. și pf. sunt folosite forme ale lui γίγνομαι (aor. ἐγενόμην, pf. γέγονα) |ind. prez. 1sg. εὐ. col. ἔμμι Sapph. 31.15, ind. prez. 2sg. ep. ion. εἰς IL. 19.217, ἐσσί IL. 1.176, 1pl. ep. ion. λίρ. εἰμέν IL. 5.873, Pi. *P.*360, ἐμέν Call. *Fr.*561, dor. εἰμέσ Theoc. 15.73, 3pl. ep. ion. ἔασι(v) IL. 7.73, dor. ἐντί Theoc. 4.52; impf. 1sg. ep. ion. ἦα IL. 5.808, εἶα IL. 4.321, ἔον IL. 23.643, 2sg. ep. ἔησθα IL. 22.435, ion. ἔας Hdt. 1.187, poster. ἦς Plat. *Sp.*365e, ἦσθας Men. *Epit.*373, 3sg. ep. ἦεν IL. 20.348, ἔην IL. 2.217, ἦην IL. 11.808, iter. ἔσκε(v) IL. 6.19, 2pl. ion. ἔατε Hdt. 4.119, 3pl. ep. ion. ἔσαν IL. 4.438, iter. ἔσκον IL. 7.153; viit. 1sg. ep. eol. ἔσομαι IL. 4.267, 2sg. ep. ἔσσει IL. 10.453, ἔσει IL. 1.563, dor. ἔσῃ Theoc. 10.5, 3sg. ep. eol. ἔσσειται IL. 1.239, ep. ion. ἔσσειται IL. 1.211, ἔσσειται IL. 2.393, 1pl. ep. ἐσόμεσθα Od. 2.61, poet. ἐσόμεσθα *Carm.Pop.* 24.3 (ap. Plut. *M.*544e); conjct. 1sg. ep. ἔω IL. 1.119, Od. 9.18, 3sg. ep. ἔη IL. 12.300, ἔησι IL. 2.366, ἦσι(v) IL. 19.202, 3pl. ep. ion. ἔωσι(v) IL. 9.140, Hdt. 2.39; opt. 2sg. ep. ἔοις IL. 9.284, 3sg. ep. ἔοι IL. 9.142; imper. med. 2sg. ep. λίρ. ἔσο Od. 3.200 (tard. ἔσο Plut. *M.*241d), 3sg. tard. ἦτω *LXX Ps.*103.31; inf. ep. col. λίρ. ἔμμεναι IL. 1.117, ἔμεναι IL. 5.602, ἔμμεν Pi. *P.*6.42, ἔμεν Theoc. 25.116, dor. εἶμεν (ἦμεν) Thuc. 5.77, εἶμεναι Ar. *Ach.*775; part. prez. ep. ion. ἐών, ἐούσα, ἐόν IL. 2.699, eol. ἔων, ἔοισα Sapph. 121.1, fem. λίρ. dor.

εοῖσα Pi. P.4.265, ἔσσα Theoc. 28.16, masc. ac. sg. εὖντα Theoc. 2.3; part. viit. ep. ἐσσομένος Il. 1.70} I (predicativ) I a fi, a exista: οὐκ ἔσθ' ὅς τις θάνατον φύγη Il. 21.103 *nu este vreunul care să fugă de moarte*; ἔστι δὲ τις λόγος ἀνθρώπων Pi. N.9.6 *este o vorbă a oamenilor*; οὐκ ἔστιν ... ἄλλο πλὴν κρέας EUR. Cyc. 134 *nu există (= nu avem) altceva decât carne*; ἦσαν ... αἱ ψυχὰι καὶ πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἶδει PLAT. *Phd.*76c *sufletele existau și mai înainte, înainte de a exista în formă de om*; ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ LXX *Deut.*32.39 *Eu sunt, și nu este [alt] Dumnezeu în afară de Mine*; (part. masc.) θεοὶ αἰὲν εὐόντες Il. 1.290 *zeii care sunt de-a pururi* (sc. *veșnici, nemuritori*); ὁ ὦν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος NT *Apoc.*1.4 *Cel ce este și Cel ce era și Cel ce vine*; (part. neut.) ἐκάστῳ τῶν ὄντων ἕν ἔστι τὸ εἶναι ὅπερ ἔστιν ARSTT. *Top.*141a35 *pentru fiecare dintre lucrurile care există, a fi ceea ce sunt este un singur lucru* (sc. *pentru orice entitate există o singură esență*); τὰ ὄντα PLAT. *Grg.*511a *biourile, averea*. 2 a trăi: οὐδὲ ... δὴν ἦν Il. 6.131 *nu trăi îndelung*; ἔτ' εἰσὶ OD. 15.433 *sunt încă în viață*; εἰ ἦμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν NT *Mt.*23.30 *dacă am fi trăit în zilele părinților noștri*; (part. masc.) τῶν οὐκ ὄντων λήθη THUC. 2.44 *uitare a celor care nu mai sunt*; (fig.) ὄλωλεν οὐδ' ἔτ' ἔστι Troia EUR. *Tr.*1293 *Troia a pierit, nu mai este*. 3 a se afla: ἔστι πεδῖον ἐν τῇ Ἀσίῃ περικεκλημμένον ὄρεϊ HDT. 3.117 *în Asia se află o câmpie înconjurată de un lanț muntos*; ἔστιν ὅπου τρέχειν δεήσει τὸν ἵππον XEN. *Eq.*8.1 *există locuri unde (sau sunt momente când) calul va trebui să alerge*. 4 a se întâmpla, a se petrece, a se produce, a avea loc: τὰ τ' εὐόντα τὰ τ' ἐσσομένα πρό τ' εὐόντα Il. 1.70 *cele ce sunt, cele ce vor fi și cele ce au fost* (sc. *prezentul, viitorul și trecutul*); ὁμαδος ἦν Il. 2.96 *era valmă*; ἕως ἂν ὁ πόλεμος ἦ THUC. 2.72 *cât timp va dura războiul*; ὅτε ἦ ἐσβολὴ τὸ πρῶτον ἐμελλε Πελοποννησιῶν ἐσεσθαὶ THUC. 2.13 *când urma să se producă prima invazie a peloponesienilor*; τί ἔστιν; AR. *Th.*193 *ce este? ce se întâmplă?*; πότε ταῦτα ἔσται; NT *Mt.*24.3 *când vor fi acestea?*; αἱ σπονδαὶ ἐνιαυτὸν ἔσονται THUC. 4.118 *armistițiul va dura un*

an; μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ NT *Mc.*14.2 *ca să nu fie zărnă în popor*; (impers.) (+ prep.) ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσιν XEN. *An.*1.8.1 *era pe la ora când răsăra e plină*. 5 a fi în realitate sau cu adevărat: οὐ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει AESCH. *Sept.*592 *nu vrea să pară cel mai bun, ci să fie*; διπλασίαν ἂν τὴν δύναμιν εἰκάζεσθαι ... ἢ ἔστιν THUC. 1.10 *puterea lor ar părea de două ori mai mare decât este*; ἔστι μὲν γὰρ οὐδέποτ' οὐδέν, ἀεὶ δὲ γίγνεται PLAT. *Th.*152e *căci nimic nu este vreodată, ci mereu devine*; (frecv. part.) τὸν εὐόντα λέγειν λόγον HDT. 1.95 *a spune povestea adevărată (= adevărul)*; τὰ ὄντα PLAT. *R.*382b *cele ce sunt în realitate (= natura lucrurilor, realitatea)*; (adv.) τῷ ὄντι PLAT. *Euthd.*6b *în realitate*. 6 (impers.) este posibil: (+ inf.) οὐκ ἔστι Διὶ ... μάχεσθαι Il. 21.193 *nu este posibil să lupți cu Zeus*; ἔστι μὲν εὐδειν, ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούμεν OD. 15.392 *se poate dormi și se poate asculta cu plăcere*; μυρία ἂν εἴη λέγειν PLAT. *Pl.*271e *ar fi de spus mii de lucruri*; ἔστι μὲν τεκμήρια ὄραν τὰ τρόπαια XEN. *An.*3.2.13 *drept martirii pot fi văzute trofeele*; (+ ac. și inf.) οὐκ ἔστι τοὺς θανόντας ἐς φάος μολεῖν EUR. *Alc.*1076 *nu este posibil ca morții să vină la lumină*; (+ ὥστε și inf.) SOPH. *Ph.*656 7 (impers.) (cu valoare concesivă) ἔστω *fie!*; ἔστω γὰρ DEM. 18.277 *ei bine, fie!*; (mat., log.) ἔστω γὰρ τὸ E συμπεπερασμένον ἐκ τῶν A B Γ Δ ARSTT. *APr.*Po.42a8 *fie E conchis din ABCD*. II (copulativ) a fi: I (cu nume predicativ adj.) οὐ τί μοι αἰτιοὶ εἰσιν Il. 1.153 *nu-mi sunt vinovați cu nimic*; κρείσσων εἰς ἐμέθεν Il. 19.217 *εști mai tare ca mine*; πόνων δ' οὐ τις ἀπόκλαρός ἐστιν οὐτ' ἔσεται Pi. P.5.54 *nimeni nu este lipsit de osteneți și nici nu va fi*; ἀδύνατοι ὄντες ἀντίσχειν THUC. 1.117 *neputând să reziste*; (ac. + inf.) καὶ σὲ ... τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι Il. 24.543 *și despre tine auzim că odinioară erai fericit*; (în construcții perifrastice, ca vb. auxiliare) (+ part. prez.) φεύγων Ὀρέστης ἔστιν AESCH. *Ch.*136 *Orestes este în exil*; λέγων ἔστιν τις EUR. *Hec.*1179 *cinema vorbește*; οὐκ ἦν ἐτι ζῶν SOPH. *Ph.*412 *nu mai trăia*; ἦσαν οἱ Πελασγοὶ βάρβαρον γλῶσσαν ἰέντες HDT. 1.57 *pelasgii vorbeau o limbă barbară*; ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ ... ὑμᾶς ... σῶζων XEN. *Mem.*2.7.14 *eu sunt cel care vă*

păzește; στένων καὶ τρέμων ἔση ἐπὶ τῆς γῆς LXX Gen.4.12 *cu geamăt și cu tremur vei trăi pe pământ*; ἦν ἔχων κτήματα πολλά NT Mt.19.22 *avea multe averi*; (+ part. pf.) ἐκ πατρὸς μὲν εἰμι Τελαμώνος γεγώς SORH. Ai.1299 *mi-e tată Telamon* (prop. *sunt născut din tatăl Telamon*); ἦσαν τεταλαιπωρημένοι ὑπὸ τε τῆς νόσου καὶ τοῦ πολέμου THUC. 3.3 *erau în mare suferință din pricina molimei și a războiului*; (+ part. aor.) προδείσας εἰμί SORH. OT90 *sunt înspăimântat*; οὐ σιωπήσας ἔση; SORH. OT1146 *nu ai de gând să taci?*; οὐδέ τι νεώτερόν εἰμι ποιήσας νῦν ἢ καὶ ἐν εἰρήνῃ εὐθρα ποιεῖν HDT. 4.127 *acum nu fac nimic deosebit de ceea ce obișnuiam să fac și în timp de pace*; λεχθέν ἡμῖν ἦν PLAT. Lg.961b *fusesse zis de noi (= spusese)*; (+ adj. vb.) ζηλωτός ἔσει, γέρον, αὐθις νέος ὦν πάλιν AR. Pax860 *o să fii demn de invidiat, bătrâne, când iarăși vei fi tânăr*. 2 (cu nume predicativ subst.) βασιλεὺς ἔσσι P1. P.5.16 *εἴμι rege*; ἄγγελος ἦν PLAT. Cra.408b *era vestitoare*; φύσει προδότης ἔστιν XEN. HG2.3.30 *este trădător înăscut*; σὺ εἰ ὁ υἱὸς μου LXX Gen.27.21 *tu ești fiul meu*; (frecv. ἔσσι subīnt. dupᾶ ἀνάγκη, χρεῖα, ὄρα ῥ.α.) ἀνάγκη καὶ αὐτὸν ἀσκεῖν ἀρετὴν XEN. Smp.8.27 *și el trebuie să practice virtutea*. 3 (cu adv.) ὦδ' ἔστω IL. 7.34 *αἶσα σὰ fie*; διαγνώωναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον IL. 7.424 *era greu a recunoaște fiecare războinic*; εὐ ἔσται EUR. Med.89 *va fi bine*; ἐγγὺς ἦσαν οἱ ὀπλίται XEN. An.5.4.24 *hopliții erau aproape* 4 (cu gen. originii) ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι IL. 20.241 *mă mândresc că sunt din acest neam și sânge*; κείνων δ' ἔσαν ... ὑμέτεροι πρόγονοι P1. O.9.53 *din ei s-au tras strămoșii voștri*; τὸν εὕρισκε οἰκίης μὲν ἔοντα ἀγαθῆς HDT. 1.107 *găsea că este de familie bună*; πόλεως μεγίστης εἶ XEN. An.7.3.19 *εἴμι (= vii) dintr-o cetate foarte mare*; (cu gen. apartenenței) πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἦτις ἀνδρὸς ἔσθ' ἐνός SORH. Ant.737 *nu este cetate cea care aparține unui singur om*; ἐτύγχανε γὰρ καὶ βουλῆς ὦν THUC. 3.70 *făcea parte și din sfat*; ἔσσι τῶν αἰσχροῦν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων DEM. 2.2 *este un lucru rușinos, ba chiar foarte rușinos*; (cu gen. partitiv) τῶν τριάκοντα ὦν XEN. Mem.1.2.31 *înd unul dintre cei treizeci [de tirani]*; (cu

gen. *calității*) ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πῶς εἰμ' αἰεί AR. Pl.246 *cum acesta este felul meu de a fi dintotdeauna*; τῆς αὐτῆς γνώμης ἦσαν THUC. 5.46 *erau de aceeași părere*; εἶσα εὐρος μὲν σταδίων πεντακοσίων, μήκος δὲ τετρακοσίων καὶ χιλίων HDT. 4.85 *având 500 de stadii lățime și 1400 de stadii lungime*; ὅτε ἀπέθνησκειν ἦν ἐτῶν ὡς τριάκοντα XEN. An.2.6.20 *când a murit era în vârstă de aproape treizeci de ani*; (cu gen. posesiv) τοῦτο τὸ πεδῖον ἦν μὲν κοτε Χορασμίων HDT. 3.117 *această câmpie aparține odinioară chorasmilor*; γόνοντα ... οἷας εἰμὲν αἴσας P1. P.3.60 *cunoscând ce fel de soartă avem* (prop. *ai cărui destin suntem*); ἔστιν ὁ πόλεμος οὐχ ὀπλων τὸ πλεον ἄλλὰ δαπάνης THUC. 1.83 *războiul este o chestiune nu atât de arme cât de bani*. 5 (cu dat.) τὸ δὲ οἱ κλέος ἔσσεται ὅσσον ἐμοί περ IL. 17.232 *slava lui va fi [la fel de mare] cât a mea*; πολλά μ<οἱ> ... βέλη ἔνδον ἐντὶ φάρετρας P1. O.2.83 *am multe săgeți în tolbă*; ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ δύο παῖδες HDT. 1.34 *Cresus avea doi copii*; {Χο.} ἔσσι τῶνδὲ σοι τέκμαρ; {Κλ.} ἔστιν AESCH. Ag.272 {Co.} *ai vreο dovadă pentru aceste lucruri?* {Cl.} *am!*; ὄνομα δὲ σοι τί ἔστιν; XEN. Mem.2.1.26 *cum te numești?*; ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν LXX Gen.1.29 *vă vor fi spre hrană*; ἐμοί δ' οὐδὲν πρὸς τοὺς τοιούτους ... ἔσσι ISOC. 4.12 *eu n-am nimic de-a face cu unii ca ei*; (subīnt. ἔσσι) (idiom.) τί ἐμοί καὶ σοί; LXX 3Rg.17.18, NT Mc.5.7 *ce-i între mine și tine?* 6 (cu prep.) εἰμ' ἐκ Παιονίης IL. 21.154 *sunt (= vin) din Paionia*; ἔστιν ἐξ ἀνάγκης ARSTT. APr.Po.75a20 *este necesar*; αἰεὶ διὰ φόβου εἰσὶ THUC. 6.34 *trăiesc mereu cu teamă*; ~ ἀμφὶ τὰ ἱερά XEN. Cyr.7.7.1 *a fi ocupat cu jertfele*; ἐν σοὶ γὰρ ἔσμεν SORH. OT314 *suntem în mâinile tale*; οἱ ἐν τέλει ὄντες THUC. 1.90 *cei aflați într-o funcție publică (= magistrații, dregătorii)*; ἐν ἀθυμῖα ἦσαν THUC. 6.46 *erau descurațați, au fost cuprinși de descurajare*; ἐν παρασκευῇ ἦσαν THUC. 2.101 *făceau pregătiri*; ἐπὶ σοὶ ἔσται XEN. Cyr.1.3.14 *va fi în puterea ta (sau va fi de tine)*; περὶ ταῦτα ἦσαν XEN. HG6.1.1 *se ocupau cu aceste treburi*, πρὸς γὰρ Διὸς εἰσιν ἅπαντες ξεινοὶ τε πτωχοὶ τε OÜ. 6.207 *toți străinii și cerșetorii sunt de la Zeus* (sc. *se află sub ocrotirea lui Zeus*); Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἔστιν EUR.

Rh.320 *Zeus este de partea noastră*; οἱ ... ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες XEN. Cyr.8.1.6 *cei care se află sub stăpânirea regelui* (sc. *supușii regelui*). 7 a fi egal, a însemna: (în explicații) τοῦτό ἐστίν, τοῦτ' ἐστὶ *aceasta înseamnă, adică*; ὅπερ ἐστὶ *ceea ce înseamnă, adică*; τὸ γὰρ "εἶρειν" λέγειν ἐστίν PLAT. Cra.398d *cāci εἶρειν insemnă a vorbi*; Ἀηνόβαρβον, ὅπερ ἐστὶ χαλκοπώγωνα PLUT. Aem.25.5 *Athenobarbus, adică „barbă de aramă”*; ὁ ἀγρός ἐστίν ὁ κόσμος NT Mt.13.38 *ogorul este lumea*; (cu num.) τὰ δὶς πέντε δέκα ἐστίν XEN. Mem.4.4.7 *doi ori cinci fac zece*. III (expletiv) I (frecv. omis în traducere) θώρηκα ... τὸν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε ξεινήϊον εἶναι IL. 11.20 *platoșa pe care i-a dat-o odată Kinyris ca dar de ospetie*; ἐκὼν εἶναι HDt. 8.116, THUC. 6.14 *de bunavoie*; εἰς δύναμιν εἶναι PLAT. Pht.300c, κατὰ δύναμιν εἶναι Is. 2.32 *pe cât [este] posibil, în măsura posibilului*; τὸ μὲν τήμερον εἶναι PLAT. Cra.396e *astăzi*. 2 (după ebr.) καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναπαύσει σε ὁ θεὸς LXX Is.14.3 *și va fi așa: în ziua aceea (= și când va veni ziua aceea, atunci) Dumnezeu te va odihni*; καὶ ἔσται πᾶς ὁ εὐρισκὼν με ἀποκτενεῖ με LXX Gen.4.14 *și oricine mă va găsi mă va ucide*; ἐγὼ εἶμι οὐχ ἡμαρτόν σοι LXX Jud.6.18 *eu [nu.] nu fi-am greșit*.

[IE *h₁ies- „a fi”, cf. lat. *sum*, sanscr. *āsmi*]
εἶμι. [i-, cu excepția conjct. ep. ἴομεν la început de vers și a inf. ep. ἴμεναι] vb. [ind. prez. 1sg. εἶμι, 2sg. εἶ, 3sg. εἶσι(v), 1pl. ἴμεν, 2pl. ἴτε, 3pl. ἴασι(v), du. ἴτον; impf. 1sg. ἦα (iarg. ἦειν Luc. Herm.25), 2sg. ἦειθα (ἦεις Luc. Herm.15), 3sg. ἦει(v), 1pl. ἦμεν, 2pl. ἦτε, 3pl. ἦσαν, 2du. ἦτον, 3du. ἦτην; conjct. 1sg. ἴω, 2sg. ἴης, 3sg. ἴη, 1pl. ἴομεν, 2pl. ἴητε, 3pl. ἴωσι(v), du. ἴητον; opt. 1sg. ἴοιμι (ἴοιην Sapph. 182, Xen. Symp.4.16), 2sg. ἴοις, 3sg. ἴοι, 1pl. ἴοιμεν, 2pl. ἴοιτε, 3pl. ἴοιεν, 2du. ἴοιτον, 3du. ἴοίτην; imper. 2sg. ἴθι, 3sg. ἴτω, 2pl. ἴτε, 3pl. ἴτων (ἴτωσαν Eur. IT1480, ἰόντων Thuc. 4.118), 2du. ἴτον, 3du. ἴτων; inf. ἰέναι; part. ἰών, ἰούσα, ἰόν] [ind. prez. ep. ion. 2sg. εἶσθα Il. 10.450, εἶς Hes. Op.208; impf. 1sg. ep. ion. ἦα Od. 4.427, 3sg. ἦει(v) Il. 1.47, HdT. 2.26, ἦε Od. 18.257, ἴει(v) Il. 2.872, 1pl. ἦομεν Od. 10.251, 3pl. ἴσαν Il. 1.494, ἦισαν Il. 10.197, ἦιον Od. 23.370, 2du. ἴτον, 3du. ἴτην Il.

1.347; conjct. 2sg. ep. ἴησθα Il. 10.67, 3sg. ἴησι(v) Il. 9.701, 1pl. ἴομεν Il. 2.440; opt. 3sg. ep. ἴειη Il. 19.209, εἶη; inf. ep. ἴμεν Il. 10.32, ἴμεναι Il. 20.32} (εἶμι are frecv. valoare de viit. în proza ion. att. (v. ἐρχομαι), dar de prez. la Hom. și în koiné) I I a merge, a se duce: βῆ δ' ἰέναι IL. 6.296 *plecă, porni la drum*; (+ ac. de direcție) εἶμι Φθίην IL. 1.169 *merge în Phthia*; οὐκ εἶ σύ τ' οἴκουσ; SOPH. OT637 *nu te duci în palat?*; (+ prep.) πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν θεοὶ IL. 1.494 *zeii porniră spre Olimp*; ἰέναι πολλήν ἐπὶ γαίαν OD. 2.364 *a merge în lumea largă*; ἐπειδὴ ἐκ τῆς Οἰασίος ταύτης ἰέναι διὰ τῆς ψάμμου ἐπὶ σφέας HDt. 3.26 *după ce ai pornit din [cetatea] Oasis împotriva lor prin desert*; ἴθι ... κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν IL. 2.163 *du-te prin oastea aheilor*; ~ ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους THUC. 4.93 *a porni împotriva atenienilor*; (+ adv.) ἰέναι πάλιν IL. 16.87 *a merge înapoi, a se întoarce*; οἴκαδ' ἴμεν IL. 1.170 *a merge acasă*; πόλινδ' ἴμεν OD. 6.255 *a merge în cetate*; περὶ ~ XEN. An.5.6.11 *a merge pe jos*; (spec.) εἰς χεῖρας ~ PLUT. Them.8.1 *a lupta de la mică distanță*; τοῖς ἰκέταις ἦσαν ἐς λόγους THUC. 3.80 *începură tratative cu rugătorii*; (+ ac. intern) οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λειπὴν ὁδόν OD. 10.103 *iar ei, coborând, aruncau pe un drum neted*; τὴν αὐτὴν ὁδὸν ~ PLAT. Lg 821b *a străbate aceiași drum*; (fig.) ἄδικον ὁδὸν ἰόντων THUC. 3.64 *care merge pe calea nedreptății*; (+ gen.) ἰών ... πεδίοιο IL. 5.597 *străbătând o câmpie*; (+ part.) ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν AR. Ach.1143 *mergeți cu bine în expediție!*; οὐ ... μαχησόμενος Δαναοῖσιν εἶσι περὶ πτόλιος IL. 17.147 *nu va merge să lupte cu danaii pentru cetate*; ἦα ἐρῶν PLAT. Th.180c *eram pe cale să zic, voiam să zic*; (la part. cu alt vb.) ἐξάγγελ' ἰών SOPH. OC1393 *du-te și anunță*; (fig.) (d. pāsāri) IL. 12.239, (albine) ἦύτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων IL. 2.87 *precum pornesc roiurile de albine*; (corabie) IL. 1.482, (fum) IL. 18.207, (vijelie) IL. 13.796, (d. o secure) ὅς τ' εἶσιν διὰ δουρός IL. 3.61 *care pătrunde în lemn*; (d. stele) IL. 22.27, (soare) HDt. 2.26, (d. timp) ἦδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον OD. 2.89 *cāci este deja al treilea an și curând va veni al patrulea*; (d. o veste) OD. 23.362. 2 a veni: δεῦρ' ἴθι IL. 3.130 *vino încoace*; ὄψεσθε ... "Ἐκτορ'

ιόντες IL. 24.704 *haidefi sã il vedeŝi pe Hector*; οἱ ιόντες τέλος ἔχοντες ἰόντων THUC. 4.118 *cei care vin, sã vinã cu deplinã autoritate*; (+ ac. de direcție) πολλοὶ ἴσαν ἄνδρες ἡμέτερον δῶ OD. 1.176 *mulți oameni veneau în casa noastrã*; (+ prep.) χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι χειμῶν AESCH. *Supp.* 167 *durã un vãnt aprig va veni o furtunã*; (fig.) ἰόντα φόνον SOPH. OC1771 *moartea care vine*. II 1 (imper. ἴθι, ἴτε) hai. haide(ŝi): (-imper.) ἴθι ἔξηγέο αὐτός HDT. 3.72 *haide, explicã tu însuŝi*; ἴτ', ἀξιώσουτ' ἄνδρός ἀθλίου θιγεῖν SOPH. OT1413 *haideŝi, binevoŝi sã atingeŝi un om nenorocit!*; (frecv. + δῆ) ἴθι δῆ, 'ξένεγκε τάργυριον AR. *Pax* 1238 *hai, scoate banii!*; (+ conjct.) ἴθι δῆ καὶ τότε ἐπισκεψῶμεθα PLAT. *Grg.* 454c *haide sã cercetãm ŝi lucrul urmãtor*; ἴτε δῆ, ... ἀκουσῶμεν PLAT. *Lg.* 797d *haideŝi sã ascultãm*. 2 (imper. ἴτω) fie! bine!: SOPH. *Ph.* 120, EUR. *Med.* 798.

[IE *h₁ei- „a merge”, cf. lat. *eō* (is, it etc.), sanscr. *emi*]

εἶν, (ep. lir.) v. ἔν: IL. 2.783.

εἶν, v. ἴν, ἴν

εἰναέτης, ες *adj.* v. ἔνναέτης

εἰναετίζομαι, *vb.* a avea nouã ani: CALL. *Dian.* 179.

[εἰναέτης]

εἶναι, inf. prez. de la εἶμί.

εἶναι, inf. aor. act. de la ἴημι.

εἶνακ-, v. ἔνακ-

εἶνάκις, v. ἔνάκις

εἶνάλιος, (ep. poet.) v. ἔνάλιος

εἶνά-νύχες, [-ã-] *adv.* (timp de) nouã nopți: IL. 9.470.

[ἔννεα, νύξ]

εἶνάς, (ep. poet.) v. ἔννεάς

εἶνάτερες, ἔρων, αἱ *subst.* [var. εἶνάτερες CALL.] (fem. pl.) soŝii ale fraților sau ale cumnatilor; cumnate: IL. 6.378, id. 22.473, CALL. *Dian.* 135.

[cf. lat. *ianitrices*]

εἶνάτος, (poet.) v. ἔνατος

εἶνεκα, εἶνεκεν, v. ἔνεκα

εἶνέτης, ες *adj.* [ac. pl. fem. εἶνέτας] v. ἔνναέτης: CALL. *Dian.* 14.

εἶνί, (ep.) v. ἔν

εἶνόδιος, (ep. poet.) v. ἔνόδιος

εἶνοσιφυλλος, (ep.) v. ἔνοσιφυλλος

εἶξα, ind. aor. act. de la εἶκω.

εἶξασι, (poet.) ind. pf. act. 3pl., v. ἔοικα

εἶξασκε, aor. iter. act. 3sg. de la εἶκω.

εἶξεις, v. ἔοικα

εἶξις, εως, ἡ *subst.* *cedare*: PLUT. *M.* 1122c. (pl.) id. *M.* 447a.

[εἶκω]

εἶξω, viit., v. ἔοικα

εἶο, (ep. gen. sg.) v. οὐ

εἶοικυῖα, (ep.) part. pf. act. nom. sg. fem. de la ἔοικα.

εἶος, (ep.) v. ἔως

εἶπα, εἶπεῖν, v. λέγω (ind. aor. act. εἶπον)

εἶπερ, *conj.* [var. εἶ περ] I (introducând o prop. condiționã, cf. lat. *si quidem*) dacã

într-adevãr, dacã este adevãrat cã: (+ ind.) δεἶξον, ~ οἶσθα AESCH. *Pr.* 607 *avaiã-mi, dacã [într-adevãr] ŝtii*; ~ ἔν ἐπίσταμαι, ἅπαντα ἐπίσταμαι PLAT. *Euthd.* 293d *dacã ŝtiu un lucru, pe toate le ŝtiu*; HDT. 5.106.

EUR. *Alc.* 303, (în prop. eliptice) ἡμῖν δὲ καλῶς, ~ ποτέ, ἔχει ἀμφοτέροις ἡ ξυναλλαγῆ THUC. 4.20 *pentru noi, ŝi unii ŝi alŝii, reconcilierea este bunã, dacã într-adevãr [este] vreodatã (= mai mult decãt oricãnd)*;

~ γυνῆ σὺ SOPH. *Ant.* 741 [*da.*] *dacã tu [feŝti] femeie*; οὐκουν ἡμãς γ' ... ἀλλ' εἶπερ, σὲ

PLAT. *Euthd.* 296b *nu pe noi; proate pe tine*; (+ γε) AESCH. *Ch.* 198, (+ opt.) ~ τῶ ὄντι δύ-

ναυτό τις ἀγαθοὺς ποιεῖν PLAT. *Grg.* 520d *dacã într-adevãr cineva i-ar putea face bun*

pe oameni. II (introducând o prop. concessivã) chiar dacã, mãcar cã, cu toate cã: (+ conjct.) κατεσθiei, εἶ περ ἂν αὐτὸν σεῶνται

ταχέες τε κύνες IL. 3.25 [*leul*] *o hãrãie, mãcar cã ἰl gonesc cãinii sprinteni*; (+ opt.)

εὐχόμενος νικησέμεν εἶ περ ἂν αὐταὶ Μοῦσαι ἀεῖδοιεν IL. 2.597 *fãlindu-se cã va învinge, chiar dacã Muzele însele ar cânta*

[*împotriva lui*].

[εἶ, περ]

εἶπεσκον, aor. iter., v. λέγω (ind. aor. εἶπον)

εἶπησθα, (ep.) conjct. aor. act. 2sg., v. λέγω (ind. aor. εἶπον)

εἶπόμην, impf. med.-pas. de la ἔπω.

εἶπον, ind. aor. 2 act., v. λέγω

εἶποτε, *conj.* dacã vreodatã: AESOP. 31.1, PLUT. *Cat. Ma.* 1.10, IOS. *AI* 2.62.

[εἶ, ποτε]

εἶπωμι, conjct. aor. act. 1sg., v. λέγω (ind. aor. εἶπον)

εἶπών, part. aor. act. v. λέγω (ind. aor. εἶπον)

εἶρα, ας, ἡ *subst.* {ep. gen. pl. εἰράων Hom.}

loc de vorbire sau de intrunire; sfat. adunare: IL. 18.531. HES. Th.804.

[et. nec., cf. εἶρω² sau εἶρω¹]

εἶρα. v. εἶρω¹

εἰράνα. (dog.) v. εἰρήνη

εἰργαθεῖν. (poet.) inf. aor.2 de la εἶρω: SOPH. El.1271.

εἰργασάμην, εἰργάσθην. v. ἐργάζομαι

εἶργμαι, εἶργμαι. ind. pf. med. de la εἶρω:

εἶργμός. οὐ. ὁ subst. I închisoare, temniță: PLAT. Phd.82e, PLUT. Dem.26.2. II întemnițare, arest: DEM. 59.71. (+ gen. obiectiv) PLUT. M.84f.

[εἶρω]

εἶργμο-φύλαξ. ακος. ὁ subst. temnicer: XEN. HG5.4.8.

[εἶργμός, φύλαξ]

εἶργνυμι. vb. {ep. impf. 3sg. ἐέργνυ Od. 10.238} v. εἶρω

εἶρω (εἶργω). vb. {impf. εἶργον. viit. εἶρξω (εἶρξω), aor.1 εἶρξα (εἶρξα, ep. ἔρξα): pas. aor. εἶρχθην (εἶρχθην), med.-pas. pf. εἶργμαι (εἶργμαι, ep. ἔργμαι)} {ep. ἐέργω (ἐέργνυμι), ep. ion. ἔργω (ἔργνυμι); ep. impf. ἔργον (3sg. ἐέργνυ Od. 10.238); ep. aor.2 3sg. ἐέργαθεν (ἐργᾶθεν Il. 11.437), inf. aor. poet. εἰργαθεῖν; ep. ion. pf. med-pas. 3pl. ἔρχαται; ep. m.m.c.p. med-pas. 3pl. ἐέρχατο (ἔρχατο)} I a închide (înăuntru), a îngrădi: ὄσσοις Ἑλλήσποντος ... ἐντὸς ἐέργει Il. 2.845 *toți cei pe care îi îngrădește Hellespontul*; κτήσιν ὄσσην πτολίεθρον ... ἐντὸς ἔργεν Il. 18.512 *hogăția pe care cetatea o ținea înăuntru*; τοὺς Πέρσας εἶρξε HDT. 3.136 *îi băgă la închisoare pe perși*; (pas.) ἐρχθέντ' ἐν ... ποταμῷ Il. 21.282 *prins în [apele unui] râu*; ἐνὶ Κίρκης ἔρχαται ὡς τε σύες OD. 10.282 *în casa lui Kirke au fost închisi ca niște porci*; ἀχθεῖς εἰς τι δωματίον καὶ εἰρχθεῖς PLUT. Cat.Mi.2.7 *dus într-o cămăruță și închis acolo*. II I a opri, a ține de parte sau la distanță, a depărta: τῆλέ με εἶργουσι ψυχᾷ Il. 23.72 *duhurile mă opresc de parte*; πυνθανόμενοι ... τοὺς σφετέρους στρατιώτας οὐχ ἰκανοὺς ὄντας ~ THUC. 3.18 *aflând că soldații lor nu sunt în stare să-i țină la respect*; (+ prep. sau gen. separativ) ἔργεν ἀπὸ χροῶς ὡς ὅτε μήτηρ παιδὸς ἐέργη μυῖαν Il. 4.130 *depărtă (săgeata) de trup precum o mamă depărtează o muscă de copilul său*; (med.) εἰ μὴ ... τῶν ἀσέπτων

ἔρξεται SOPH. OT890 *dacă nu se ține de parte de pângăriți*. 2 a separa: ἀπὸ δ' αὐχένος ὤμον ἐέργαθεν Il. 5.147 *separă umărul de grumaz*. 3 a opri, a exclude, a interzice (accesul), a împiedica, a nu îngădui: εἶργει ... ἕτερον ἕτερα Pl. N.7.6 *pe ficcare om îl opresc alte lucruri*; (+ gen.) σιτίων τοῦς παῖδας ~ HDT. 3.48 *a opri tinerii de la [primirea de] alimente*; εἶργειν ἐκείνους τῆς θαλάσσης ἢ ὑπ' ἐκείνων εἶργεσθαι THUC. 8.76 *a-i opri pe aceia de la accesul pe mare [mai degrabă] decât a fi opriți de ei*; (cu μὴ sau μὴ οὐ + inf.) εἶργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θνήσκειν νόμος; EUR. Heracl.963 *dar ce lege îl oprește să moară?*; (pas.) οὐδὲν εἶργεται SOPH. Tr.344 *nimic nu este oprit (sc. nu există nici o opreliște)*; (+ gen.) αὐτὸν εἶργεσθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν LYS. 6.24 *a i se interzice accesul în agora și în temple*; (+ prep.) εἰρξόμεθα ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων XEN. An.6.6.16 *vom fi excluși din orașele grecești*.

[IE *weɪg-]

εἶραι. prez. 2sg. de la εἶρομαι.

εἶρέαται. (ion.) ind. pf. med.-pas. 3pl. de la εἶρω².

Εἰρέμης. ὁ subst. (inuz.) *Eiremēs*, cuvânt inventat de Plat. pt. a explica numele zeului Hermes (Ἑρμης): PLAT. Cra.408b.

[εἶρειν, ἐμήσατο]

εἶreo, εἰρέσθω. (ep.) imper. 2sg. și 3sg. de la εἶρομαι.

εἶρερος. ου. ὁ subst. captivitate, robie: OD. 8.529.

[et. nec.]

εἰρεσία, ας. ἡ subst. {ep. ion. εἰρεσίη Hom., Hdt.; dat. pl. εἰρεσίησιν A.Rh. 1.1152} I vâslire, vâslit: τεῖρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς OD. 10.78 *inima oame-nilor se istovea de la vâslirea trudnică*; εἰρεσίη χρᾶσθαι HDT. 1.203 *a se folosi de vâsle*, a vâsli: Pl. P.4.202, SOPH. Ai.248, ξυνέχειν τὴν εἰρεσίαν THUC. 7.14 *a ține ritmul vâslirii (sau cadența vâslelor)*; αὐλεῖν εἰρεσίαν τοῖς ἐλαύνουσι PLUT. Alc.32.2 *a du ritmul vâslelor cântând din flaut*; (dat. sg.) εἰρεσία A.Rh. 1.608 *cu ajutorul vâslelor*, vâslind. II (concr.) bancă a vâslelor: (pl.) PLB. 1.21.2. III (fig.) mișcare ritmică, bătaie (ca de vâsle); (a pieptului) παρὰ εἰρε-σίου μαστῶν EUR. Tr.570 *lângă sânii pal-pitând*; (a aripilor) LUC. Tim.40.

[*ἐρετία, cf. ἐρέσσω, ἐρέτης]

εἰρεσιώνη, ἡς, ἡ *subst.* I ramură de măsline sau de laur (înfașurată cu lână și împletită în formă de cunună cu roade ale recoltei): (purtată la Atena în timpul sărbătorilor Pyanepsia și Thargelia, oferită lui Apollon și agățată apoi deasupra ușii casei) AR. *Eq.* 729, id. *V.* 399, (titlu al unui cântec popular) PLUT. *Thes.* 22.6. II cunună, ghirlandă: IOS. *A13.* 245.

[cf. εἶρος]

εἶρη, ν. εἶρα

εἰρήθην, (ion.) aor. pas. de la εἶρω².

εἶρηκα, **εἶρημαι**, pf. act. și med. de la εἶρω².

εἰρημένος, part. pf. med. de la εἶρω².

εἶρην, ενος, ὁ *subst.* {var. εἰρήν, dub. ἶρην Hdt. 9.85} (la Sparta) *eirēn*, tânăr adult (de peste douăzeci de ani): XEN. *Lac.* 2.5, CALL. *Fr.* 487, PLUT. *Lyc.* 17.2.

[et. nec., cf. ἔρσην]

εἰρηναῖος, α, ον *adj.* I de pace: ὁ κηρύξ τε ἀπήγγελεν οὐδέν εἰρηναῖον παρὰ τῶν Κορινθίων THUC. 1.29 *crainicul mi a adus nici o veste de pace din partea corintienilor*: (*subst.*) τὰ εἰρηναῖα HDT. 6.57 *prerogativele (regelui) în timp de pace*. II *pașnic*: ~ διατρίβειν AR. *Eq.* 805 *a trăi în pace*; (+ dat.) HDT. 2.68. // **εἰρηναίως**, *adv.* în mod *pașnic*, în pace: HDT. 3.145.

[εἰρήνη]

εἰρηνεύω, νβ. I (*intrans.*) a fi în pace, a trăi în pace: PLAT. *Thr.* 180b. (+ dat.) θῆρες ἄγριοι εἰρηνεύουσίν σοι LXX *Iov.* 5.23 *fiarele sălbatice vor fi în pace cu tine*; (μετά + gen.) LXX *3Rg.* 22.45, NT *Rom.* 12.18, (ἐν + dat.) εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις NT *Mc.* 9.50 *să trăiți în pace unii cu alții*; (med.) εἰρηνευομένης ἐκ παλαιοῦ τῆς χώρας PLB. 5.8.7 *pentru că în timpul era în pace de multă vreme*; (πρός + ac.) ARSTT. *Rh.* 1359b39. II (*trans.*) a împăca, a pacifica: LXX *1Mac.* 6.60, IOS. *B12.* 367.

[εἰρήνη]

εἰρηνέω-ῶ, νβ. a fi în pace, a trăi în pace: (πρός + ac.) ARSTT. *HA* 608b29.

[εἰρήνη]

εἰρήνη, ἡς, ἡ *subst.* {dor. poet. εἰρήνα Πί., εἰράνα Αἰ., Call.} I I pace: {or. πόλεμος „război”} ἐπ' εἰρήνης IL. 2.797 *pe timp de pace*: ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμεῖν THUC. 1.120 *a trece de la pace la război*; ἐν εἰρήνῃ διαγαγεῖν τὸν βίον AR. *Pax* 439 *a petrece viața*

în pace: εἰρήνην ἄγειν XEN. *An.* 2.6.6 *a trăi în pace*: εἰρήνην ἄγοντες πρὸς Ῥωμαίους PLB. 2.21.2 *trăind în pace cu romanii*: εἰρήνην Ἑλλήνες καλοῦσιν ὅταν λόγῳ μὴ βία, πρὸς ἀλλήλους χρώμενοι λύσῃσι τὰς διαφορὰς PLUT. *Num.* 12.4 *elenii numesc „pace” când rezolvă neînțelegerile dintre ei cu ajutorul cuvântului, nu cu forța*. 2 acord de pace: (d. Kyros) ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις AESCH. *Pers.* 769 *a oferit pace tuturor prietenilor*: ἔσπευσαν ... ἀμφοτέροι εἰρήνην ἑωυτοῖσι γενέσθαι HDT. 1.74 *ambele părți se grăbiră să încheie pace*: εἰρήνην ποιεῖσθαι PLAT. *1Alc.* 107d, XEN. *HG* 2.2.20 *a face pace*: εἰρήνην βουλόμενος ποιῆσαι Ἀρμενίοις καὶ Χαλδαίοις XEN. *Cyr.* 3.2.12 *dorind să facă pace între armeni și chaldei*. 3 pace (interioară), liniște sufletească, tihnă: τῶν γε τοιούτων ἐν τῷ γῆρα πολλῇ ~ γίγνεται καὶ ἐλευθερία PLAT. *R.* 329c *bătrânețea aduce multă pace și eliberare de asemenea lucruri*. II (ebr. שָׁלוֹם) I stare de bine, bunăstare, sănătate: ἐπηρώτησεν Δαυιδ εἰς εἰρήνην Ιωαβ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου LXX *2Rg.* 11.7 *David l-a întrebă ce mai face Ioab, cum o duce poporul și ce mai e pe la război*. 2 pace (dăruită de Dumnezeu), mântuire: εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν NT *In.* 14.27 *vă las pacea, vă dau pacea Mea*.

[et. nec.]

Εἰρήνη, ἡς, ἡ *subst.* {dor. poet. Εἰράνα, Εἰρήνα Πί.} (mitol.) Pacea, zeița păcii, fiică a lui Zeus și Themis: HES. *Th.* 902, Πί. *O.* 13.7, AR. *Pax* 294.

[εἰρήνη]

εἰρηνικός, -ή, -όν *adj.* {comp. -ώτερος, superl. -ώτατος} I de pace: θυσία εἰρηνική PLAT. *Lg.* 949d *sacrificiul realizat în timp de pace*: XEN. *Oec.* 1.17, ARSTT. *Pol.* 1254b32. II *pașnic*: (d. pers.) οὐκ ~ ἔσθ' AR. *Ra.* 715 *nu este pașnic (sau doritor de pace, pacifist)*: (d. abstr.) βίος ~ PLAT. *Lg.* 829a *viață pașnică*: καρπὸν εἰρηνικὸν ... ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης NT *Ev.* 12.11 *dă roada pașnică a dreptății*. // **εἰρηνικῶς**, *adv.* {comp. -ώτερον} I ca în timp de pace: XEN. *HG* 3.1.22. II în mod *pașnic*, în pace: εἶτ' ~ εἶτε πολεμικῶς αἱ πόλεις αὐταὶ πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν ISOC. 5.46 *dacă aceste ce-*

tări au între ele raporturi pașnice sau războimice.
 [εἰρήνη]
εἰρηνο-δίκη, ου, ὁ *subst.* (la romani) fețial: APP. *Sam.4.*
 [εἰρήνη, δίκη]
εἰρηνο-ποιέω-ῶ, νή, a face pace: LXX *Pr.10.10. NT Col.1.20.*
 [εἰρήνη, ποιέω]
εἰρηνο-ποιός, οὔ, ὁ *subst.* I *facător de pace, pacificator, împăciuator*: XEN. *HG6.3.4. NT Mt.5.9* (la romani, d. fețiali) PLUT. *M.279b.* II *doritor de pace, pacifist*: PLUT. *Nic.11.3.*
 [εἰρήνη, ποιέω]
εἰρηνο-φύλαξ, ακος, ὁ *subst.* pāzitor al păcii: XEN. *Vect.5.1, PLUT. Num.12.3.*
 [εἰρήνη, φύλαξ]
εἰρήσομαι, viit. de la εἶρωμαι.
εἰρηται, pf. med.-pas. 3sg. de la εἶρω² sau conjct. 3sg. de la εἶρωμαι.
εἶρητο, m.m.c.p. med. 3sg. de la εἶρω².
εἰρίνεος, (ιον.) v. ἐρίνεος
εἶριον, (ιον.) v. ἔριον
εἰρκτέον, *adj. vb.* trebuie oprit: SOPH. *Ai.1250.*
 [εἶργω]
εἰρκτή, ης, ἡ *subst.* [dat. pl. εἰρκταῖσι Eur. *Ba.497*] {var. εἰρκτή Xen. *Cyr.3.1.19*, ion. ἐρκτή Hdt. 4.146} I (loc de) arest, închisoare, temniță: συλλαβόντες δέ σφεας κατέβαλον ἐς ἐρκτήν HDT. 4.146 *ἢ prinseră și ἢ aruncară în închisoare*; THUC. 1.131, EUR. *Ba.497*, (fig. d. trup) PLAT. *Sp.370d.* II (pl.) încăperi retrase ale casei (rezervate femeilor): XEN. *Mem.2.1.5.*
 [εἶργω]
εἰρκτο-φύλαξ, ακος, ὁ *subst.* temnicer: IOS. *A/17.185.*
 [εἰρκτή, φύλαξ]
εἰρμός, οὔ, ὁ *subst.* șir, succesiune, secvență: ARSTT. *Pr.916a31.*
 [εἶρω¹]
εἰρξ, aor. de la εἶργω.
εἶρξω, [var. εἶρξω] viit. de la εἶργω.
εἰρο-κόμος, ον *adj.* care lucrează lână, torcătoare: It. 3.387.
 [εἶρος, κομέω]
εἶρομαι, νή, [impf. εἰρόμην, viit. ἐρήσομαι (ep. ion. εἰρήσομαι), aor.2 ἠρόμην (imper. 2sg. ἐροῦ, inf. aor. ἐρέσθαι, part. ἐρόμενος)] {ep. ion. prez. 2sg. εἶραι Il. 15.247, impf. 3pl. ἐρέοντο Il. 1.332; conjct. ἔρωμαι Od. 8.133, εἶρωμαι Od. 16.402, ἐρέωμαι Od.

17.509; opt. ἐροίμην Od. 1.135; imper. 2sg. ἔρειο Il. 11.611, εἶρεο Od. 1.284, 3sg. εἰρέσθω Od. 17.571} a ἵπρεβα: (+ ac. pers.) τινα μάντιν ἐρείομεν Il. 1.62 *ἢ întrebam un ghicitor*; οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο Il. 1.332 *nu i se mai adresau și nu-l mai întrebau*; ἐροῦ αὐτόν PLAT. *Grg.447c întreabă-l*; (+ ac. pers. sau lucru „de, despre”) εἰρόμεναι παίδας Il. 6.239 *întrebând de copii*; θεῶν εἰρώμεθα βουλάς OD. 16.402 *ἢ cercetăm vrerea zeilor*; φυλακάς δ' ἄς εἶραι Il. 10.416 *pașnicii de care mă întrebi*; βούλομαι ... αὐτοὺς ἐρέσθαι σοῦ κασιγνήτου πέρι EUR. *El.548 vreau să-i întreb despre fratele tău*; (+ ac. dublu) τὸ μὲν σε πρῶτον ... εἰρήσομαι OD. 7.237 *o să te întreb întâi acest lucru*; ἅπαντας ... εἶρετο παῖδα Pl. *O.6.49 pe toți îi întreabă de copil*; (περί + gen.) ἦν τις εἶρηται περὶ Ἀναχάρσιος HDT. 4.76 *dacă cineva întreabă de Anacharsis*; (+ interog. indir.) εἶραι ὀπόθεν εἰμέν OD. 3.80 *întrebi de unde suntem*; ιστάμενοι δ' εἶροντο περὶ σπέος, ὅτι ἐ κήδοι OD. 9.402 *ajunși la peștera întrebau ce îl supră*; εἰρομένου ... εἶ τι εἶη νεώτερον HDT. 1.27 *întrebând dacă mai e ceva nou*; αὐτὸν ἦρετο ὅτι θαυμάζοι THUC. 3.113 *il întreabă de ce se miră*; ἠρόμην ὄπου αὐτὸς εἶη PLAT. *R.327b am întrebat unde este acela*; ἐπέρχεται ἐρέσθαι ἡμῖν τί ... ποτ' ἐστὶ τὸ μέγα PLAT. *R.524c începem să întrebam ce este 'marele'*; (interog. directă) ὠδέ πως ἦρετο τὸν Κῦρον· Οἶει γάρ σοι μαχεῖσθαι ... τὸν ἀδελφόν; XEN. *An.1.7.9 il întreabă pe Kyros cam așa*: „Crezi că fratele tău va lupta cu tine?”
 [R. ἐρϝ- (*ἔρωμαι), cf. ἐρέω¹]
εἶρο-πόκος, ον *adj.* lănos, mișos: (οἰ) Il. 5.137, OD. 9.443, HES. *Th.446*, THEOC. 8.9.
 [εἶρος, πέκω]
εἶρος, εος-ους, τό *subst.* lână: OD. 4.135.
 [cf. lat. *vernex*]
εἶροψ, οπος, ὁ *subst.* (ornit.) (beot.) pri-goare, albinărel, *Merops apiaster*: ARSTT. *HA559a4.*
 [v. μέρωψ]
εἶρω-, v. ἐρω-
εἶρωμεναι, (ep.) inf. prez. de la ἐρύω.
εἶρώω, (ιον.) v. ἐρύω
εἶρχθην, [var. εἶ-] aor. pas. de la εἶργω.
εἶρω¹, νή, {ep. part. pf. pas. ἐερόμενος Od. 18.296, m.m.c.p. 3sg. ἔερω Od. 15.460} I a

lega (una de alta, în șir), a înșira, a înlănțui, a îmbina: (pas.) μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο OD. 15.460 (*lanțul de aur*) *era înșirat cu boabe de ambră*; περι στήθεσσιν ἔερτο A.Rh. 3.868 (*cingătoarea*) *era legată în jurul pieptului*; οὐκ εἰρόμενα τὰ ἐνύπνια ARSTT. *Insomn*.46|a22 *vise fărâ șir, incoerente*; (ret.) λέξις εἰρομένη ARSTT. *Rh*.1409a30 *stil înșiruit, continuu* (cf. lat. *oratio perpetua*). II a împleti: ~ στεφάνους Pl. *N*.7.77 *a împleti cununii*.

[IE **ser-*, cf. lat. *sero*]

εἶρω², vb. |viit. ἐρῶ, pf. εἶρηκα, m.m.c.p. εἰρήκειν, inf. viit. ἐρεῖν, part. viit. ἐρῶν; med.-pas. viit. εἰρήσομαι, pf. εἶρημαι, part. pf. εἰρημένος, m.m.c.p. 3sg. εἶρητο; pas. viit. ρηθήσομαι, aor. ἐρήθην și tard. ἐρρέθην, conjct. aor. ρηθῶ, inf. aor. ρηθῆναι, part. aor. ρηθείς| {ep. ion. viit. ἐρέω, 3sg. ἐρέει Hom., Call., 3pl. ἐρέουσι Hom., Call., A.Rh., inf. viit. ἐρέειν Hom., Hdt., part. viit. fem. ἐρέουσα Hom., part. viit. du. ἐρέοντε Od., part. aor. pas. dat. sg. ρηθέντι Hom.; ion. pf. 3pl. εἰρέαται, aor. pas. εἰρήθην Hdt.} (în att. forme ale verbului completează paradigma pt. vb. φημί, λέγω, aor. εἶπον) a vorbi, a spune, a povesti: (+ dat. și ac.) ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐκάστω ... τάδε εἶρω OD. 13.7 *spun aceste lucruri fiecăruia dintre voi*; (+ ac. de obiect și de relație) τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς PLAT. *Cr*.48a *ce vor spune cei mulți despre noi*; (abs.) τὸ γὰρ "εἶρειν" λέγειν ἐστὶν PLAT. *Cr*.398d *căci eirein înseamnă a vorbi*; οὐδεὶς ἐρεῖ DEM. 16.9 *nimeni nu va spune*; (med.-pas.) ἐπιρῆθέντι δικαίω OD. 20.322 *la o vorbă spusă cu dreptate*; ἅπαντα εἰρήσεται τάληθῆ ISON. 18.10 *vă va fi spus tot adevărul*; (impers.) ζῶν θεῶ δ' εἰρήσεται AR. *Pl*.114 *se va vorbi cu ajutorul zeului*.

[IE **uerh-*, cf. lat. *verbum*]

εἶρων. ωνος *adj.m., subst.* I care spune mai puțin decât știe sau care întrebă simulând neștiința, ext. disimulator, prefăcut, ipocrit, șiret: AR. *Nu*.449, ARSTT. *Rh*.1382b20, (op. ἀλαζών „lăudăros, fanfaron”) id. EN1108a23. II *ironic*: IOS. *B*11.522.

[et. nec., cf. εἶρω² „a spune”, εἶρομαι „a întreba”]

εἰρωνεία, ας, ἡ *subst.* I I disimulare, ignoranță prefăcută, șiretenie, ironie: (d. Socrate) ἡ εἰρωθία ~ Σωκράτους PLAT. *R*.337a

obișnuita ironie a lui Socrate: ARSTT. *Rh*.1379b31. 2 *falsă modestie*: (op. ἀλαζονεία „lăudărosenie”) ARSTT. EN 1108a22. 3 *prefăcatorie*: DEM. 4.7, id. 4.37. II (gener., ret.) *ironie*: ARSTT. *Rh*.1419b8, τὴν εἰρωνείαν <οὐ> συνέντες PLUT. *Mar*.24.6 *neînțelegând ironia*.

[εἶρων]

εἰρωνεύομαι, vb. I (*intrans.*) I a simula ignoranța, a fi ironic: ἤκουσας αὐτῆς οἶον εἰρωνεύεται; AR. *Av*.1211 *ai auzit-o cum se prefăce că nu pricepe* (sau *cum face pe proasta*)?; εἰρωνεύεται πρὸς με PLAT. *Cr*.384a *este ironic față de mine* (= *mă ironizează*). 2 a vorbi în glumă sau în batjocură: ARSTT. *Pol*.1275b27. 3 a simula modestia: ARSTT. EN1127b31. 4 a se prefăce: DEM. 60.18. II (*trans.*) I a (di)simula: IOS. *B*12.298. 2 a ironiza: APP. *BC*4.66.

[εἶρων]

εἰρωνικός, ἡ, ὄν *adj.* care simulează neștiința, prefăcut, ironic: (d. sofisti) PLAT. *Sph*.268a, id. *Lg*.908e. // **εἰρωνικῶς**, *adv.* I în mod prefăcut, făcând pe prostul: AR. *V*.174. II în chip ironic, cu ironie: PLAT. *Smp*.218d.

[εἶρων]

εἰρωτάω, εἰρωτέω, (ion.) v. ἐρωτάω
εἷς, ἔς, |poet. în anastrofă II. 15.59| {ep. ion. eol. poet. ἔς (sau εἷς, spec. înainte de vocală); att. gener. εἷς, dar ἔς la Thuc.} I (*adv.* sau *preverb în tmeză*.) (în)spre, înăuntru: ἔς δ' ἄγε χειρὸς ἐλών IL. 11.646 *luându-l de mână îl duse înăuntru*; ἔς δ' ἄλοχον ... ἐκαλέσσατο IL. 24.193 *își chemă soția la el înăuntru*. II (*prep. + ac.*) I (sens spațial) la, spre, către, în direcția, înspre, în. a (frecv. cu vb. de mișcare) φεύγωμεν ... φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν IL. 2.140 *să fugim spre patria dragă*; εἶμι ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον OD. 2.214 *am să mă duc la Sparta și la Pylos*; ἐς Χρῦσην ἵκανε IL. 1.431 *ajunse la Chryse*; ἐκ Ρόδου εἷς Ἑλλησποντον εἰσέπλει XEN. *HG*1.1.2 *naviga din Rhodos [intrând] în Hellespont*; χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθῶν ἢ ἐπου ἐς λέσχην OD. 18.328 *mergând la casa fierarului sau la vreun han*; ἀνατεινας εἷς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας PLUT. *M*.105b *înălțând mâinile spre cer*; (spec. cu vb. care înseamnă „a urca”, „a cobori” ș.a.) εἷς ἐλάτην ἀναβάς IL. 14.287 *suit într-un braț*; εἷς ἄλα πίπτει HES. *Th*.791 *cade în*

mare; εἰς Αἶδα δόμον ... κατέβα Pl. P.3.11 *cobori în casa lui Hades*; (cu elipsa ac.) ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται Il. 6.379 *e plecată la [templul] Athenei*; φέρων ἐς σεωυτοῦ HDT. 1.108 *ducându-l acasă la tine*; εἰς διδασκάλων ... φοιτᾶν PLAT. La.201b *a merge la școală*; (+ ac. pers.) ἐς Πηλῆϊ ἰκέτευσε καὶ ἐς Θέτιν Il. 16.574 *a venit ca rugător la Peleus și la Thetis*; ἦλθον ἐς τοὺς Βοιωτοὺς πρεσβευόμενοι THUC. 5.39 *s-au dus în solie la beoșieni*; εἰς Πέρσας ἔπεμπε XEN. Cyr.1.5.4 *trimise [soliu] la perși*; (fig.) ἐς νόσον πεσῶν AESCH. Pr.473 *care cade bolnav* (prop. *în boală*); (idiom.) Ἀργείοισι ... ἐς χεῖρας ἐλθεῖν AESCH. Th.680 *a lupta corp la corp cu argivii*. **b** (cu vb. sau subst. indicând direcția sau ținta, dar fără mișcare propriu-zisă) ἰδὼν εἰς οὐρανόν Il. 3.364 *privind către cer*; εἰς ὧπα ιδέσθαι Il. 9.373 *a [mă] privi în față*; ἐλθέμεν ... ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς Il. 24.204 *a merge înaintea ochilor* (= *în fața*) *acestui om*; ἐς τὸ πλῆθος ... εἰπεῖν THUC. 1.72 *a vorbi în adunare*; ὁδὸν ἐς Θεσσαλίην φέρουσαν HDT. 7.128 *un drum care duce în Thessalia*; τὸ ἐς Παλλήνην τεῖχος THUC. 1.56 *zidul [orientat] spre Pallene*; ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν NT Gal.3.24 *Legea ne-a fost călăuză spre Hristos*. **c** (cu vb. de stare, dar care implică ο mișcare anterioară sau ulterioară) ἐς θρόνον ἴζε OD. 8.469 *se așeză* (= *s-a dus să se așeze*) *într-un jilț*; εἰς τὸ συνέδριον ... καθίζειν XEN. HG7.1.39 *a lua locul în adunare*; ἐς Δελφοὺς ἀνέθηκε ἀναθήματα HDT. 1.14 *a închinat ofrande la Delphi*; εἰς τὸ βαλανεῖον βούλομαι AR. Ra.1279 *vreau [să mă duc] la baie*; σ' ... εἰς τὸ πρυτανεῖον καλῶ εἰς τὴν ἔδραν θ', ἴν' ἐκεῖνος ἦσθ' ὁ φαρμακός AR. Eq.1404 *te chem [să vii] în pritaneu, pe locul unde stătea acel blestemat*; παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα XEN. An.1.5.13 *[ii] cheamă la armă*; παρήσαν εἰς Σάρδεις XEN. An.1.2.3 *se prezentară la Sardes*; (concurând prep. ἐν) τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς κατοικεῖτε LXX Num. 35.33 *pământul unde voi (ați venit să) locuiți*. **d** (indicând limita de extindere în spațiu) (până) la: ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς Il. 18.353, ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλὴν AR. Pl.650 *din cap până în picioare*; ἐς δίσκουρα λέλειπτο Il. 23.523 *rămăsese în urmă [până] la o aruncătură de disc*; (fig.) εἰς

τοῦτο θράσους καὶ ἀναιδεΐας ... ἀφίκετ' DEM. 21.194 *a ajuns până la atâtea neobrăzări și nerușinare*. **e** (arătând destinația finală) εἰς ἄνδρας ἐκ μειρακίων τελευτῶσι PLAT. Th.173b *din băieți sfârșesc prin a deveni bărbați* (sc. *ajung la maturitate*); εἰς τὸ βάλαντιον διδοὺς ἀργύριον XEN. Sup.4.2 *dând bani în pungă*; ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν LXX Gen.2.24 *cei doi vor deveni un singur trup*; ἡ φθορὰ εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβολή ἐστίν ARSTT. Phys.224b8 *distrugea este o schimbare înspre ne-ființă*. **2** (sens temporal) **a** (indicând limita de extindere în timp sau durată) până la, până în momentul, pentru (durată de): εἰς ἐνιαυτόν Il. 19.32 *pentru un an, timp de un an (întreg)*, *până la anul*; ἐκ νεότητος ... ἐς γῆρας Il. 14.86 *din tinerețe până la bătrânețe*; ἐς ἡῶ OD. 11.375 *până în zori*; ὄλβος οὐκ ἐς μακρὸν ἀνδρῶν ἔρχεται Pl. P.105 *fericirea oamenilor nu vine pentru multă vreme*; ἐτι (καὶ) ἐς ἐμέ HDT. 1.66 *încă pe vremea mea*; εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον XEN. HG4.8.4 *pentru totdeauna*; ἐς τέλος EUR. IA162 *până la sfârșit* (sau *până la capăt, cu totul*). **b** (valoare punctuală) la, în: ἡελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον Il. 8.538 *măine la răsăritul soarelui*; ἦξει ὁ νεανίσκος ὡς σ' εἰς ἐσπέραν AR. Pl.1201 *flăcăul va veni la tine pe seară* (= *diseară*); εἰς τρίτην (ἡμέραν) PLAT. Hp.Ma.286b, XEN. Cyr.5.3.27 *în a treia zi* (= *poimăine*); (+ adv.) εἰς ὕστερον OD. 12.126 *mai apoi, din nou*; ἐς ὀψέ THUC. 3.108 *pe înserate, târziu*; εἰς τότε PLAT. Criti.108b *în acest (sau acel) moment*. **3** (cu num.) până la, aproximativ: ἦν ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα ναῶν AESCH. Pers.339 *numărul total ajungea la trei sute de corăbii*; διέφθειραν ... ἐς εἴκοσι μάλιστα ἰπέας τε καὶ ὀπλίτας THUC. 7.30 *au ucis vreo douăzeci de călăreți și hopliți*; (cu valoare distributivă) εἰς δύο XEN. An.2.4.26 *doi câte doi, [în coloană de] câte doi*; (+ num. adv.) ἐς τρίς ὀνομάσαι «Σόλων» HDT. 1.86 *de trei ori pronunță [numele] «Solon»*. **4** (arătând scopul) spre, pentru, în vederea: ἐς πόλεμον ... θωρηχθῆναι Il. 1.226 *a se înarma pentru război* (= *a se pregăti de luptă*); κῶμαι ... εἰς ζώνην δεδομένοι XEN. An.1.4.9 *sate date pentru cingătoare* (sc. *pentru cheltuielile cu îmbrăcămintea, spre*

folosul personal): τὸν ... πέμψον εἰς κατασκοπήν SOPH. *Ph.45 trimite-l să iscodească*; ἔστωσαν εἰς σημεῖα LXX *Gen.1.14 să stea ca semne*; εἰς κέρδος SOPH. *Ph.111 spre căstig*; εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν NT *Mt.26.28 (sânge vărsat) spre iertarea păcatelor*. 5 (indicând un punct de referință) față de: (+ ac. pers.) τὸν ἐξαμαρτόντ' εἰς θεοὺς AESCH. *Pr.945 care ai greșit față de zei*; ἡ ἔχθρη ἡ ἔς τὸν Δημόρητον HDT. 6.65 *dușmănia față de Demaratos*; τούτοις δὲ ἔς ἀμφοτέρους φύλια ἦν THUC. 2.9 *aveau relații de prietenie cu ambele părți*; ἔς Συρακοσίους δέος THUC. 6.85 *teama de siracuzani*; ἡ εἰς τὸν Χαιρέαν ... πρυσσομένη ὕβρις IOS. *AI19.53 batjocura făcută pe seama lui Chaireas*. 6 (exprimând o relație) la, cu privire la, în ceea ce privește: θεῆς εἰς ὧπα ἔοικεν IL. 3.158 *la chip săptămăna cu o zeiță*; ηὐτύχησεν ἔς τέκνα EUR. *Or.542 a fost norocos în copiii*; εἰς νόμον ... ὁμόσαι PLUT. *Cat.Mi.32.6 a jura pe (= a adopta) o lege*; ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου NT *Mt.10.41 cine primește proroc în nume de proroc (sc. pentru că este proroc)*; (după un adj.) πόλεως τῆς μεγίστης καὶ εὐδοκιμοτάτης εἰς σοφίαν καὶ ἰσχύν PLAT. *Ap.29d din cetatea cea mai mare și mai vestită în ințelepciune și putere*. 7 (exprimând un raport modal) după, în (măsura, felul): εἰς δύναμιν PLAT. *Plt.273b2*, εἰς τὸ δυνατόν XEN. *Mem.3.3.4 pe cât posibil*; ἔς τὸν πωλικὸν τρόπον LUC. *Zeux.4 precum un mânăz*; (locut. adv.) εἰς τάχος AR. *Ach.686 în grabă, grabnic*; προοίμια ... εἰς ὑπερβολὴν μακρά LUC. *Hist.Consc.23 introduceri excesiv de lungi*. 8 (exprimând un raport instrumental) prin: ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων NT *FA7.53 ați primit Legea prin rânduiești de îngeri*.

[*ενς < ἓν (IE *h₁en), cf. ἐξ < ἕκ]

εἷς, μιά, ἓν, *num., pron.* |gen. ἑνός, μιάς, ἑνός| {ep. nom. εἷς Hes. *Th.145*, dat. fem. μῆ Hes. *Th.278*; ep. eol. fem. nom. ἰᾶ II. 4.437, ἰῆς II. 16.173, ἰῆ II. 9.319, ac. ἰᾶν Od. 14.435, Sapph. 69.1; dat. sg. neut. ἰῶ II. 6.422; eol. dat. sg. ἓνι Theoc. 29.12; pl. nom.-ac. neut. ἓνα Arstt. *Ph.207b7*} |*(num.)* |*(cardinal)* unu, una (în op. cu alte num.) πέντε μὲν Ἰσθομοὶ νῖκαι, μία δ' ... Ολυμπιάς, δύο δ' ἀπὸ Κίρρας Pl. *P.7.14*

cinci victorii la Isthm, una la jocurile olimpice și două din Kirra; ὦ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα. ὦ δὲ δύο. ὦ δὲ ἓν NT *Mt.25.15 umuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul*; (în compunere cu alte num.) μίαν καὶ εἴκοσι ναῦς THUC. 8.8 *douăzeci și una de corăbii*; ἑνὸς δέοντα πενήτηκοντα ἕτεα HDT. 1.16 *patruzeci și nouă de ani* (prorog. *cincizeci lipsă unu*); (cu repetiție) εἰς εἰς LXX *1Par.24.6 câte unul* (sau *unul după altul*). 2 (cu valoare emfatică) unul singur, doar unul: εἰς κοίρανος ἔστω, εἰς βασιλεὺς IL. 2.204 *unul singur să fie comandant, unul singur rege*; μὴ πῶς με περιστήωσ' ἓνα πολλοί IL. 17.95 *ca nu cumva pe mine, unu, să mă-nconjure mulți*; συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἄνηρ εἰς LXX *2Ezr.3.1 s-a adunat [tot] poporul, ca un singur om*; σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς θεὸς ἔστιν; NT *Iac.2.19 tu crezi că unul este Dumnezeu?* 3 (cu art.) οὐκοῦν οἱ πολλοὶ τοῦ ἑνὸς κρείττους εἰσίν; PLAT. *Grg.488d mai mulți nu sunt mai puternici decât unul singur?* 4 (cu adj.) ἓνα δ' οἶον ἴει οἰκόνδε νέεσθαι IL. 4.397 *pe unul singur îl lăasă să se întoarcă acasă*; ἦν γάρ οἱ παῖς εἰς μόνος HDT. 1.119 *avea un singur fecior*; εἷς ἕκαστος THUC. 8.89 *fiecare (de unul singur, individual)*; (cu superl.) εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης IL. 12.243 *una [singură] este prevestirea cea mai bună: a lupta în apărarea patriei*; πάντων εἷς ἄνηρ μεγίστων αἴτιος κακῶν DEM. 18.143 *unic responsabil pentru toate relele [noastre] cele mai mari*. 5 unul și același: εἷν ἐνὶ διφρω IL. 5.160 *în același car*; ἓν ἀνδρῶν, ἓν θεῶν γένος; ἕκ μιάς δὲ πνέομεν ματρὸς ἀμφοτέροι Pl. *N.6.1 [există] un neam al oamnelor [și] un neam al zeilor, dar din aceeași mamă ambii ne tragem suflarea*; ἓς ἓν χωρίον ἐσάγεσκον ἄλεας HDT. 1.196 *le duceau pe toate la un loc*; ἔσονται οἱ δύο εἷς σάρκα μίαν LXX *Gen.2.24 cei doi vor deveni un singur trup*; ἔσονται ... πέντε ἓν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι NT *Lc.12.52 cinci într-o casă vor fi dezbrășiți*. 6 (ordinal) primul, întâi: τῷ ἐνὶ καὶ τριηκοστῷ (ἔτει) HDT. 5.89 *în al treizeci și unulea [an]*; ἡμέρα μία LXX *Gen.1.5 ziua întâi*. 7 (cu prep.) ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν HDT. 4.50 *a compara unul cu altul*; κατὰ ἓν ἕκαστον HDT. 1.9, καθ' ἓν PLAT. *Sph.217a câte unul*; εἷς κατὰ εἷς NT *Mc.14.19 unul câte unul*; (locut.) εἷς ἓν

EUR. *Hel.* 742 *laolaltā, impreună. II* (pron.) I (indef.) un, vreun: εἰς ... θεῶν IL. 5.603 *umul dintre zei, un zeu*; εἰς αὐτῶν HDT. 4.3 *umul din ei*: εἰς τῶν ... νεῶν Ἀθηναίων στρατηγός THUC. 4.50 *umul dintre comandanții corăbiilor ateniene*; ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν NT *Lc.* 5.17 *intr-una din zile*; (cu alt indef.) θνήσκουσι γάρ, πλὴν εἰς τις SOPH. OT 118 *au murit [toți], mai puțin unul [oa-recare]*. 2 (cu neg.) nici un: ἀνθρώπου σῶμα ἐν οὐδέν HDT. 1.32 *nici o ființă ome-nească (de una singură)*; οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἐν ἡμῖν ἐτι θύει AR. *Pl.* 1115 *nimic altceva nu ne mai jertfește*; ὡς ... ἕνα μὴ καταλείπεσθαι ἐνθάδε XEN. *An.* 5.6.12 *pen-tru ca nici [măcar] unul să nu rămână aici*; ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται NT *Mt.* 10.29 *nici una dintre ele nu va cădea*. 3 (corel.) unul (op. altul, celălalt): εἰς μὲν ... εἰς δὲ ... ARSTT. *Sens.* 440a6 *umul ... altul*; ὁ μὲν ... εἰς δὲ ... εἰς δ' αὖ OD. 3.423 *umul ... altul ... altul*; εἰς μὲν ... ἄλλος δὲ ... τρίτος δ' ARSTT. *Cael.* 277b15 *umul ... altul ... al tre-ilea*; εἰς μὲν ... ἕτερος δὲ ... ἕτερος δὲ XEN. *HG* 1.7.23 *umul ... celălalt ... al treilea*; εἰς μὲν ... δεύτερος δὲ DEM. 18.189 *umul ... al doilea*; εἰς μὲν ... σύ, μία δ' ἐγώ PLAT. *Smp.* 202c *umul ești tu, iar cealaltă eu*.

[IE *sem- „unu”, cf. ἄ-παξ, ὄμ-οῖος, lat. *sem-el, sem-per, sim-plex*]

εἰς, (ep.) ind. prez. act. 2sg. de la εἰμί.

εἰς, (ep.) ind. prez. act. 2sg. εἶμι.

εἶσα, ind. aor. de la ἴζω.

εἶσα, ind. aor. I act. de la ἴζω.

εἰσαγγελεύς, ἕως, ὁ *subst.* {ion. ἐσαγ-} per-soană care anunță introducând (pe cineva sau ceva); vestitor, postelnic: (la curțile regilor orientali) HDT. 3.84, PLUT. *Alex.* 46.2.

[εἰσαγγέλλω]

εἰσαγγελία, ας, ἡ *subst.* I *anunț, veste*: (dub.) PLB. 9.9.7. II (jur.) I (la Atena) *denunț, acuzație*: (în fața Sfatului sau a Adunării Poporului, pt. delictе publice) LYS. 30.22, ARSTT. *Ath.* 8.4, ISOC. 8.130, ἡ ~ ἐδόθη εἰς τὴν βουλὴν ὑπὲρ Ἀριστάρχου DEM. 21.121 *a fost prezentat Sfatului denunțul împotriva lui Aristarchos*; (în fața arhontelui, pt. delictе private) IS. 3.47. 2 (gener.) *denunț*: PLAT. *R.* 565c.

[εἰσαγγέλλω]

εἰς-αγγέλλω, *vb.* I I a *anunța (prezența), a introduce anunțând (pe cineva sau ceva): (+*

dat. pers.) οὐκ ... ὁ Ἰνταφρένης ἐδικαίου οὐ-δένα οἱ εἰσαγγεῖλαι HDT. 3.118 Intaphrenes nu considera necesar să-i fie anunțată prezența; (pas.) LUC. *Nigr.* 2. 2 (gener.) a da de veste, a vesti: EUR. *Ba.* 173, (πρὸς + ac. pers.) εἰσαγγέλλετε πρὸς ἐμέ XEN. *Cyr.* 8.3.20 *veniți și dați-mi de veste*; (pas.) εἰσαγγελέντων ὅτι THUC. 1.116 *deoarece veniseră vești că ...*. 3 (fig.) a transmite, a informa: (d. simțuri) ARSTT. *Sens.* 437a2. II (jur.) a face un denunț (εἰσαγγελία), a denunța, a acuza: (+ ac. pers.) *περὶ προδοσίας ἂν αὐτὸν εἰσήγγελλον DEM. 20.79 I-ar fi acuzat de trădare*; εἰσήγγελλον εἰς τὴν βουλὴν ISOC. 16.6 *au făcut un denunț la Sfat*: (pas.) *ἐὰν εἰσαγγεληῖ πρὸς τοὺς ἄρχοντας PLAT. Lg.* 764a *dacă este denunțat magistratilor*; (part. subst.) ὁ εἰσαγγεῖλας XEN. *HG* 3.3.5 *denunțătorul*.

[εἰς, ἀγγέλλω]

εἰσαγγελσις, εως, ἡ *subst.* *anunț(are), informa-tare*: PLAT. *Def.* 414c.

[εἰσαγγέλλω]

εἰσαγγελτικός, ἡ, ὄν *adj.* *privitor la denun-țul public (εἰσαγγελία)*: (lege) DEM. 24.63.

[εἰσαγγέλλω]

εἰς-άγω, [ᾱ] *vb.* [impf. εἰσηγον, viit. εἰσάζω, aor.2 εἰσηγαγον, pf. εἰσηχα (εἰσαγήοχα Dem. 18.39); pas. aor. εἰσηχθην, pf. εἰσηγμαι] {var. εἰσάγω; ion. impf. iter. εἰσαγεσκον Hdt. 1.196, 3pl. εἰσᾶγον (sau εἰσάγαγον) Aesch. *Ch.* 77; pf. med.-pas. 3sg. εἰσηκται Hdt. 2.149, part. εἰσηγμένος Hdt. 2.49} I I a (a)duce în, a introduce: (+ ac. pers.) Λαοδι-κην εἰσάγουσα IL. 6.252 *ducând-o înăuntru (sc. în palat, acasă) pe Laodike*; (+ ac. pers. și ac. de direcție) αὐτοὺς δ' εἰσηγον θεῖον δόμον OD. 4.43 *ii duseră în palatul divin*; Κρήτην εἰσηγαγ' ἑταίρους OD. 3.191 *își aduse tovarășii în Creta*; (+ ac. pers. și prep. εἰς) ἐς ἐν χωρίον εἰσαγεσκον ἀλέας HDT. 1.196 *le duceau pe toate la un loc*; (+ ac. lucrū și prep. ὑπό) ἐὰν εἰσαγάγῃ τὸν τρά-χηλον αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως LXX *Ier.* 34.11 *dacă își pune grinzul sub jugul regelui*; (med.) ὀπλίτας εἰσηγάγοντο ἐς τὴν πόλιν THUC. 8.108 *au introdus hopliți în cetate*; (+ dat. pers.) τινὰς ... τοῖς μὲν οἰκέταις καὶ ἰατροῦς εἰσάγοντας XEN. *Mem.* 2.4.3 *că unii aduc medici pentru sclavi*; (fig.) νῦξ γάρ εἰσάγει καὶ νῦξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον SOPH. *Tr.* 29 *o noapte aduce chinul și*

noaptea următoare îl alungă; (d. Eros) εἰσάγων γλυκεῖαν ψυχᾷ χάριν EUR. *Hipp.* 526 *aducând în suflet o dulce plăcere.* 2 (spec.) a aduce (femeie) în casă, a se căsătorι: ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνοποιῶν HDT. 5.40 *căsătorește-te cu o femeie care să-ți facă prunci;* (med.) HDT. 6.63. 3 a importa: (grâu) THUC. 4.26, (vin) DEM. 35.35, (med.) οὐ γὰρ ἔστι πόλις οὐδεμία ἣτις οὐ δεῖται εἰσάγεσθαι τι ἢ ἐξάγεσθαι XEN. *Ath.* 2.3 *nu există nici o cetate care să nu aibă nevoie să importe sau să exporte ceva;* (pas.) ἐς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἑλλάδος ... κέραμος ἐσάγεται πλήρης οἴνου HDT. 3.6 *din Ellada se aduc în Egipt vase pline de vin;* εἰσαγόμενα καὶ ἐξαγόμενα ARSTT. *Rh.* 1359b22 *importuri și exporturi;* (fig.) οἱ Φοίνικες ... ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας HDT. 5.58 *fenicienii au adus grecilor învățători.* II (jur.) a aduce (la judecată), a introduce în instanță, a înfățișa (tribunalului): I (+ ac. lucru) εἰσάγω τὴν δίκην AESCH. *Eu.* 582 *aduc cazul în fața instanței, deschid procesul;* (abs.) οἱ δὲ θεσμοθέται εἰσαγόντων εἰς τὴν ἡλιαίαν DEM. 21.47 *thesmotheții să prezinte cauza în fața tribunalului Heliaia.* 2 (+ ac. pers.) εἰς τὴν βουλὴν αὐτοὺς ... εἰσάγουσιν LYS. 13.36 *ii aduc înaintea Sfatului;* ἐκκλησίαν συναγαγόντες εἰσήγαγον τὸν ἄνθρωπον PLUT. *Nic.* 10.2 *au convocat o adunare și l-au dus pe om în fața ei;* (pas.) εἰσαχθεὶς εἰς δικαστήριον ὑπὸ ... μοχθηροῦ ἀνθρώπου PLAT. *Grg.* 521c *târat la tribunal de un om ticălos;* (spec.) εἰς τοὺς φράτερας εἰσήχθη LYS. 30.2 *a fost prezentat [membrilor] fratriciei sale (= a fost introdus în frătrie).* III (în teatru) a aduce (în fața spectatorilor), a introduce (în scenă), a (re)prezenta: εἶσαγ' ... τὸν χορὸν AR. *Ach.* 11 *introdu corul;* ὅταν ἡ Θυέστας ἢ τινὰς Οἰδίποδας εἰσάγωσιν PLAT. *Lg.* 838c *când introduc în scenă [personaje ca] Thyestes sau Oidipous;* κατανηφιεῖσθε τοῦ τὰ ἔλεινὰ ταῦτα δρᾶματα εἰσάγοντος PLAT. *Ap.* 35b *veți vota împotriva celui care pune în scenă aceste jalnice piese de teatru;* (fig.) εἶσαγε καὶ σεαυτὸν ποιὸν τινα ARSTT. *Rh.* 1417b7 *prezintă-te și pe tine însuți într-un anume fel.*

[εἰς, ἄγω]

εἰσαγωγεύς, ἕως, ὁ *subst.* I cel care intro-duce, introducător, ext. organizator (al corurilor): PLAT. *Lg.* 765a. II (jur.) magistrat care introduce cauzele (în instanță): ARSTT. *Ath.* 52.2, DEM. 37.33.

[εἰσάγω]

εἰσαγωγή, ἤς, ἡ *subst.* I aducere în, introduce: ἡ μὲν εἰσπνοή ἐστὶ ψυχροῦ ~ ARSTT. *Pr.* 900a37 *inspirarea este o introduce de [aer] rece;* (d. o aducție de apă) IOS. *Al.* 15.325, (d. introducerea în frătria tatălui a copiilor adoptați) IS. 10.9. II import: (op. ἐξαγωγή) PLAT. *Lg.* 847d, ARSTT. *Rh.* 1360a14, PLB. 4.38.9. III (jur.) introduce în instanță (a unei cauze spre judecare): PLAT. *Lg.* 855d, ARSTT. *Pol.* 1321b37. IV introduce, tratat introductiv: PLUT. *M.* 43f.

[εἰσάγω]

εἰσαγγώγιμος, ον *adj.* I de import. străin: EUR. *Fr.* 360.10, PLAT. *Lg.* 847d, (subst.) συνθηκαὶ περὶ τῶν εἰσαγωγίμων ARSTT. *Pol.* 1280a39 *convenții privind importurile.* II (jur.) introductibil (în instanță), admisibil: (actiune, plângere) LYS. 23.5, ISOC. 18.11, DEM. 33.3.

[εἰσάγω]

εἰσ-αεί, *adv.* |var. εἰσαιέν A.Rh. 2.716| pentru totdeauna, de-a pururi: AESCH. *Pr.* 732, SOPH. *Ai.* 570.

[εἰς, αεί]

εἰσ-αθρέω-ῶ, *vb.* |poet. ἐσαθρέω Hom., Theoc.| I a zări: IL. 3.450, THEOC. 25.215. II a privi către: PLAT. *Epigr.* 4.

[εἰς, ἀθρέω]

εἰσ-αἴρω, *vb.* |impf. 3sg. pas. εἰσήρετο| a aduce ridicând sau a pune: (masa) AR. *Ra.* 518.

[εἰς, αἴρω]

εἰσαισθάνομαι, *vb.* a percepe, a-și da seama (de): PLAT. *R.* 494e.

[εἰς, αἰσθάνομαι]

εἰσαίσσω, *vb.* v. εἰσάσσω

εἰσαιτο, opt. aor. med. 3sg., v. οἶδα

εἰσ-αῖω, *vb.* |doar prez.| (poet.) a auzi, a asculta: SAPPH. 62.7, (+ gen.) THEOC. 7.88, A.RH. 1.764, (+ ac.) CALL. *Iov.* 54.

[εἰς, αῖω]

εἰσ-ἄκοντίζω, *vb.* |var. ἔσ- Hdt. 1.43| I a arunca sulite (în): (+ ac.) HDT. 1.43, id. 9.49, (εἰς + ac.) ἐτόξευόν τε καὶ ἐσηκόντιζον ἐς τὰ γυμνά THUC. 3.23 *aruncau cu săgeți și cu sulite în părțile descoperite [ale corpului];* (abs.) XEN. *An.* 7.4.15, PLB.

2.30.4. **II** a {âșni: (d. sânge) EUR. *Hel.* 1588.

[εἰς, ἀκοντίζω]

εἰσακουστέον, *adj.vb.* |pl. εἰσακουστέα| trebuie ascultat; EUR. *IA* 1368.

[εἰσακούω]

εἰσ-ἀκούω, *vb.* |var. ἐσακούω| **I** 1 a asculta (cu luare aminte), a-și pleca urechea la: ὡς ἔφατ', οὐδ' ἐσάκουσε ... Ὀδυσσεύς IL. 8.97 *ἀσα γράϊ, dar Odysseus nu-l ascultă; (+ gen.)* τοῦδ' εἰσάκουε τάνδρός SOPH. *Ai.* 789 *ascultă-l pe acest om; (+ ac.)* ὅτ' οὖν τοιόνδε χρῆσμον εἰσηκούσαμεν SOPH. *El.* 38 *după ce am ascultat un asemenea oracol; κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται LXX Ion* 34.28 *strigătul celor sărmani îl va asculta; (pas.)* εἰσηκούσθη ἡ δέησις σου NT *Lc.* 1.13 *rugăciunea ta a fost ascultată. 2* a da asculta; THUC. 1.126, (+ dat. pers.) οἱ Κύρος οὐκ ἐσήκουσε HDT. 1.214 *Cyrus nu i-a dat asculta. II* a auzi: (+ gen.) τοῦτου λέγοντος τάνδρός εἰσήκουσ' ἐγώ ... ὡς SOPH. *Tr.* 351 *I-am auzit pe acest om spunând că; (+ ac.)* σιγῆτι καλύψαθ' ἀνθάδ' εἰσηκούσατε EUR. *Hipp.* 712 *acoperiți cu tăcere (= înjeji ascuns) ce ați auzit aici; ζῶντ' εἰσακούσας παῖδ' EUR. El.* 416 *auzind (= aflând) că este viu copilul; (med.-pas.)* (impers.) διὰ τί ἐξωθεν εἰς τὰς οἰκίας εἰσακούεται μᾶλλον ἢ ἔσωθεν ἔξω; ARSTT. *Pr.* 903b13 *de ce de afară se aude mai tare în case decât dinăuntru afară?*

[εἰς, ἀκούω]

εἰσακτέον, *adj.vb.* trebuie adus (la judecată, în fața instanței); AR. *V.* 840, XEN. *Eq. Mag.* 1.10.

[εἰσάγω]

εἰσ-ἄλλομαι, *vb.* |var. ἐσαλ- IL. 12.438; aor. ε(ι)σηλάμην| {ind. aor. atematic 3sg. ἐσάλτο IL. 12.466} a sări (în, la), a se repezi (înăuntru), a se năpusti: (+ ac.) ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν IL. 12.438 *sări zidul așeilor; (+ prep.)* ἐσάλλονται ἐς τὸ πῦρ HDT. 2.66 *sar în foc; (fig.)* ἐπὶ κρατὶ μοι πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο SOPH. *Ant.* 1346 *pe capul meu s-a năpustit o soartă greu de îndurat.*

[εἰς, ἄλλομαι]

εἰσ-ἄμειβω, *vb.* |inf. aor. εἰσαμείβωι| a trece (înăuntru), a pătrunde, a intra; AESCH. *Th.* 557.

[εἰς, ἀμείβω]

εἰσάμενος, *part. aor. med., v.* εἶδομαι (cf. οἶδα)

εἰσάμην, *aor. de la εἶδομαι, cf. οἶδα.*

εἶσαν, *ind. aor. 3pl. de la ἴζω.*

εἰσ-αναβαίνω, *vb.* a urca, a sui în *sau* la: (+ ac. de direcție) ὑπερώτον εἰσαναβάσα IL. 2.514 *după ce a urcat în iatac; IL.* 18.68. HES. *Th.* 57, (d. o călătorie) ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον OD. 2.172 *când se imbarcau spre Troia.*

[εἰς, ἀναβαίνω]

εἰσ-ἀναγκάζω, *vb.* a obliga, a sili; PLAT. *Ti.* 49a, MEN. *Sam.* 449.

[εἰς, ἀναγκάζω]

εἰσ-ἀνάγω, [ἀγ] *vb.* a duce în *sau* la: (+ ac.) εἶρερον εἰσανάγουσι OD. 8.529 *o duc în robie; (pas.)* PLB. 1.82.2.

[εἰς, ἀνάγω]

εἰσ-ἀνειμι, *vb.* a urca, a sui în *sau* la: (+ ac. de direcție) (d. soare) οὐρανὸν εἰσανιών IL. 7.423 *urcând în cer; HES. Th.* 761, THEOC. 22.8, A.RH. 1.1092.

[εἰς, ἀνειμι]

εἰσ-ἀνέχω, *vb.* **I** a se întinde (spre): (+ ac.) A.RH. 4.1578. **II** a ieși în afară: (+ gen.) A.RH. 1.1360, id. 4.291.

[εἰς, ἀνέχω]

εἰσανιδῶν, *part. aor. act. de la εἰσανοράω.*

εἰσανιών, *part. prez. act. de la εἰσάνειμι.*

εἰσ-ανοράω-ῶ, *vb.* |part. aor. act. εἰσανιδῶνι| a privi în sus, a-și ridica privirea (spre): IL. 16.232.

[εἰς, ἀνοράω]

εἰσάντᾶ, *adv.* |var. ἐσάντα| în față, înainte: IL. 17.334, OD. 11.143, id. 5.217.

[εἰς, ἄντα]

εἰσ-ἄπαξ, [ἄπ] *adv.* |var. ἐσάπαξ Hdt.| **I** o (singură) dată: HDT. 6.125, SOPH. *Ph.* 122, EUR. *Andr.* 943, οὐκ εἰσάπαξ ... οὐδέ δις ἢ πολλάκις IOS. *Ap.* 2.175 *nu o dată, de două sau de mai multe ori. II* o dată pentru totdeauna: κρείσσον γὰρ ~ θανεῖν ἢ τὰς ἀπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς AESCH. *Pr.* 750 *[este] mai bine a muri o dată pentru totdeauna decât a suferi crunt în fiecare zi.*

[εἰς, ἄπαξ]

εἰσ-ἀποβαίνω, *vb.* a debarca (în): A.RH. 4.650.

[εἰς, ἀποβαίνω]

εἰσ-ἀπόλλυμι, *vb.* a duce la pieire, a omorî: (+ ac. pers.) MEN. *Dysc.* 681.

[εἰς, ἀπόλλυμι]

εἰσ-ἄρασσω, *vb.* |var. ἐσαρ-; aor. ἐσήραξα; part. aor. act. ἐσαράξας Hdt.| {att. -ττω} a

lovi în, a respinge prin lovitură: (+ ac.) ἐσαρᾶξαντες τὴν ἵππον HDT. 4.128 *obligând cavaleria să se retragă prin lovitură*; ἐσαρᾶξαντές σφεας ἐς τὰς νέας HDT. 5.116 *sîlindu-i prin lovitură să se întoarcă la corăbii*.

[εις, ἀράσσω]

εισ-αρπάζω, *vb.* a răpi, a înșfăca: LYS. 3.11, (pas.) id. 1.27.

[εις, ἀρπάζω]

εισ-άσσω, *vb.* {aor. 3sg. εἰσήξε Ar. Nu.996} {var. εισαίσσω, att. εισ-άττω} a se nărusti (înăuntru), a da buzna: AR. Nu.543.

[εις, αίσσω]

εἴσατο, ind. aor. med. 3sg., v. εἶδομαι, εἶμι, ἴημι.

εἴσατο, ind. aor. med. 3sg. de la ἴζω.

εἰσαυθίς, *adv.* {var. εἰς αὐθίς, ἐσαυθίς Eur. Supp.551, ἐσαυτίς A.Rh. 2.1165} altă dată, mai târziu: EUR. Supp.551, AR. Ec.983, ARSTT. EM1097b14.

[εις, αὐθίς]

εἰσάφασμα, ατος, τό [ἄφ] *subst.* atingere: (pl.) AESCH. Fr.204.

[ε(ι)σαφάσσω]

εἰσ-αφίημι, *vb.* {inf. aor. εισαφεῖναι} a lăsa să intre: IOS. B1.254.

[εις, αφίημι]

εἰσ-ἀφικάνω, [ἄν] *vb.* (poet.) a ajunge (în, la): (+ ac. de direcție) Λήμνον δ' εἰσαφίκανε IL. 14.230 *ajunse la Lemnos*; HES. Sc.45, A.Rh. 3.888, (+ ac. pers.) OD. 22.99.

[εἰσαφικνέομαι]

εἰσ-ἀφικνέομαι-οὔμαι, *vb.* {ιον. ἐσαπικνέομαι Hdt.; conjct. aor. 2sg. εἰσαφίκτηι Hes. Fr.283.2} a ajunge, a sosi (în, la), a intra: (+ ac. de direcție) πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι IL. 22.17 *înainte de a ajunge la Troia*; δούλην ... Ἐλλάδ' εἰσαφίζομαι EUR. Tr.490 *voi ajunge în Grecia [ca] roabă*; οὐδέ κεν ... τόξω ὀϊστεύσας κοῦλον σπέος εἰσαφίκοιτο OD. 12.84 *trăgând cu arcul, nu ar putea ajunge fundul peșterii*; (+ prep. εἰς / ἐς) HDT. 1.1, (+ ac. pers.) συβώτην εἰσαφικέσθαι OD. 13.404 *a merge la porcar*; (+ dat.) φήμη τοῖσι Ἕλλησι ... ἐσαπίκετο HDT. 9.100 *vestea ajunse la greci*; (abs.) (subst.) οἱ εἰσαφικνούμενοι XEN. Vect.3.12, IOS. Ap.1.191 *cei care vin (din afară), vizitatorii*.

[εις, ἀφικνέομαι]

εἰσ-ἄφύσσω, *vb.* {aor. med. 3pl. εἰσαφύσαντο} a scoate, a lua, (med) a se

aproviziona cu: (apă) A.Rh. 4.1692.

[εις, ἀφύσσω]

εἰσ-ἄχρι, *prep.* {var. ἐσάχρι} (+ gen.) până la: A.Rh. 1.604.

[εις, ἄχρι]

εἰσ-βαίνω, *vb.* {var. ἐσβαίνω Hdt., Thuc., Eur.; aor.2 intrans. ε(ι)σέβην, aor.1 tranz. ε(ι)σέβησα} **I** (*intrans.*) **I** a merge (în, la), a intra: (+ prep.) πρὸς ... νυμφεῖον ... εἰσεβαίνομεν SOPH. Ant.1205 *am mers la odaia de nunta*; εἰς τὸν σάκκον ᾧδ' εἰσβαίνετε. AR. Ach.745 *intrati în sacul de aici*; (+ ac.) σιγῆι δόμους ἐσβᾶσ' EUR. Med.380 *intrând pe furis în casă*; (+ dat.) θαλάσση ἐσβάντες IL. 10.573 *intrând în mare*; (fig.) ἄτης ... πέλαγος ... τόδ' ἐσβέβηκα AESCH. Supp.471 *am intrat în această mare de nenorociri*; χορεῖον εἰσεβαίνει ρυθμόν MEN. Dvsc.951 *a intrat în ritmul dansului*. **2** (spec.) a (se) urca (în corabie), a se îmbarca: OD. 9.103, THUC. 7.13, (+ prep.) ἐσβάντες ... ἐς τὰ πλοῖα HDT. 1.168 *urcându-se în corăbii*; (+ ac.) ναὸς εἰσέβην σκάφος EUR. Tr.686 *am urcat la bordul unei corăbii*. **II** (*tranz.*) **I** a face (pe cineva) să intre, a introduce: EUR. Alc.1055, Διόνυσος αὐτός μ' εἰσεβησ' EUR. Ba.466 *Dionysos însuși m-a inițiat (sc. în rituri)*. **2** a urca (în corabie), a îmbarca, a încărca: (prada) A.Rh. 2.167.

[εις, βαίνω]

εἰσ-βάλλω, *vb.* {var. ἐσβάλλω Hdt., Thuc.; aor.2 ε(ι)σέβαλον} {poet. inf. aor. εἰσβαλέειν A.Rh. 4.639} **I** (*tranz.*) **I** a arunca, a azvârli (în): (+ εἰς / ἐς) ἐσέβαλε τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον HDT. 7.54 *azvârli cuipa în Hellespont*; ἀπέκτειναν πάντας καὶ ἐς φάραγγα ἐσέβαλον THUC. 2.67 *i-au omorât pe toți și i-au aruncat într-o prăpastie*; (d. un râu) ἐσβάλλει ... ἐς τὸν Εὐφρῆτην ποταμὸν τὸ ρέεθρον HDT. 1.179 *își varsă apele în fluviul Eufrat*; (fig.) Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ... πῆμ' εἰσέβαλεν AESCH. Pr.1075 *Zeus v-a aruncat în năpastă*; μὴ τι ὑμῖν ... κακὸν ἐς τὴν χώραν ἐσβάλωσι HDT. 6.85 *să nu aducă vreo nenorocire asupra țării voastre*. **2** a pune (în), a băga (înăuntru), a vâri: ἐσβάλλουσι ἐς ὄλμον HDT. 1.200 *il pun (sc. pește) într-o puiă*. **3** a duce (în), a mîna: βούς εἰς ἀρουρας ἐσβαλὼν σπερῶ γῆας EUR. El.79 *voi mîna boii la câmp și îmi voi semăna ogorul*; ἐσέβαλε στρατιῆν ... ἐς τε

Μίλητον HDT. 1.14 *a condus o armatā im-
poirivna Miletului*. 4 (med.) a încărca (pe co-
rabie), a îmbarca: HDT. 1.1, id. 6.95. τὰ δὲ
ἐσβαλόμενοι ἀπέπλευσαν THUC. 8.31 *după
ce au încărcat celelalte lucruri au ridicat
ancora*. II (intrans.) I a ajunge (la); a pă-
trunde. a intra (în): (+ ac. de direcție) Βρο-
μίου πόλιν ἔοιγμεν ἐσβαλεῖν EUR. Cyc.99 *se
pare că am ajuns la cetatea lui Bromios*;
(abs.) (d. corăbii) ἐὰν δὲ μὴ εἰσβάλωσι
DEM. 35.13 *dacă nu intră* (sc. în Pont). 2 (d.
răuri) a se vărsa: HDT. 1.75. 3 (frecv.) (mil-
lit.) a năvăli, a se năpusti, a ataca: εἰσέβαλον
εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ISOC. 12.193 *au năvălit
în țara noastră*; ἐσβαλόντες ἐς τοὺς ὀπλίτας
THUC. 6.70 *năpustindu-se asupra hopliști-
lor*; ἐπειδὴ εἰσέβαλον οἱ πολέμοι LYS.
20.33 *după năvălirea dușmanilor*.

[εἰς, βάλλω]

εἰσβάσις, εως, ἡ *subst.* | var. ἔσβασις| I in-
trare: EUR. IT101, ARR. An.4.5.7. II îmbar-
care: THUC. 7.30.

[εἰσβαίνω]

εἰσβατος, ον *adj.* | var. ἔσβατος| ἴν care se
poate intra, accesibil: THUC. 2.41.

[εἰσβαίνω]

εἰσ-βιάζομαι, *vb.* | var. ἐσβιάζομαι| a-și forța
intrarea, a intra cu forța: τὰς θύρας ὑπανοί-
γων τοὺς ἐσβιάζομένους καθ' ἓνα ἀνήρει
APP. BC4.25 *finând porțile întredeschise, îi
ucidea unul câte unul pe cei care încercau
să intre cu forța*; ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστός
εἰσβιάζεται AR. Av.32 *acesta, nefiind cetă-
țean, își forțează intrarea* (sc. în rândul ce-
tățenilor); ~ εἰς τὰ πρῶτα γένη PLUT.
Num.1.1 *a se vâri cu de-a sila în primele fa-
milii*.

[εἰς, βιάζομαι]

εἰσ-βιβάζω, *vb.* | var. ἐσβιβάζω Hdt., Thuc.|
I a face (pe cineva) să intre: (într-un spațiu
închis) HDT. 7.60. II I a face (pe cineva) să
urce, a sui: (într-un car) HDT. 1.60. 2 (spec.)
a face să urce (în corabie), a urca (la bord),
a îmbarca: τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες
ἐς τὰς νέας HDT. 6.95 *îmbarcând în corăbii
armata pedestră*; THUC. 7.60, XEN.
An.5.3.1, ISOC. 8.48.

[εἰς, βιβάζω]

εἰσ-βλέπω, *vb.* | var. ἐσβλέπω Hdt., Eur.| a
privi (tintă) (la), a-și îndrepta privirea
(spre). (+ εἰς) HDT. 7.147, THEOC. 6.35, εἰσ-
βλέπουσαι εἰς τὸν κυνηγέτην XEN. Cyn.6.23

privind tintă la vânător; (+ ac.) μητρός
ἐσβλέψαι τάφον EUR. Or.105 *a privi mor-
mântul mamei*: (abs.) LXX Is.37.17.

[εἰς, βλέπω]

εἰσβολή, ἡς, ἡ *subst.* | var. ἐσβολή Hdt.,
Thuc., Eur.| {dor. ἐσβολά Eur. Ion722} I I
intrare, cale de acces sau de trecere, trecă-
toare: ἐσβολή ἐξ ὀρέων στεινὴ ἐς πεδίον
μέγα HDT. 2.75 *o trecătoare îngustă, printre
munți, care dă într-o câmpie mare*; τηρεῖν
... τὰς εἰσβολάς AR. Ach.1075 *a păzi trecă-
torile*; THUC. 3.112, XEN. An.1.2.21, PLB.
2.65.6, (fig.) εἰσβολαὶ δὲ καὶ ὁδοὶ δύο τῆς
πολιτείας εἰσὶν PLUT. M.804c *există două
căi de intrare în politică*. 2 (ext.) început:
EUR. Supp.92, id. Ion677. II (milit.) năvală,
năvălire, năpustire, ivazie, incursiune, iu-
reș: HDT. 6.92, ὅτε ἡ δευτέρα Πελοποννη-
σίων ἐσβολή ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐγίγνετο THUC.
3.34 *când a avut loc a doua ivazie a pelo-
ponesienilor în Attica*; ξενικὸν ἐσβολάν
EUR. Ion722 *iureș străin*.

[εἰσβάλλω]

εἰσ-γράφω, *vb.* | var. ἐσγράφω Thuc.| (med.)
a(-și) înscrie: ἄ ... εἰσεγραψάμην πρὸς τῆς
... δρυός SOPH. Tr.1167 *(oracole) pe care
mi le-am scris după dictarea stejarului*; οὐ-
δὲ ἐσεγράψαντο ἑαυτοὺς ... ἐς τὰς Ἀθη-
ναίων σπονδὰς THUC. 1.31 *nu se înscrise-
seră în alianțele atenienilor*.

[εἰς, γράφω]

εἰσ-δανείζω, *vb.* a împrumuta cu dobândă
sau pe gaj: PLAT. R.555c.

[εἰς, δανείζω]

εἰσ-δέρκομαι, *vb.* | var. ἐσδέρκομαι Hom.,
Eur.; impf. εἰσεδερκόμην Eur. Hipp.908,
aor.2 ἐσέδρακον II. 24.223, pf. ἐσδέδορκα
Eur. Andr.615| a privi (la), a vedea: ἐσέ-
δρακον ἄντην IL. 24.223 *l-am văzut în față*;
οὐ τις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν
OD. 9.146 *nimeni nu a văzut insula cu ochii
[săi]*; τί μ' ἐσδέδορκεν ὥσπερ ἀργύρου
σκοπῶν λαμπρὸν χαρακτήρ'; EUR. El.558
*de ce mă privește de parcă ar cerceta am-
prenta unui ban de argint?*

[εἰς, δέρκομαι]

εἰσ-δέχομαι, *vb.* | var. ἐσδέχομαι Eur., Thuc.|
{ion. ἐσδέκομαι Hdt. 1.206} I a primi (în,
la), a accepta: (+ prep. ἐς /εἰς) ἐσδέξασθαι
... ἐς τὸ ... ἰρόν HDT. 1.144 *a primi în sanc-
tuar*; (+ ac. de direcție) οὐκ εἰσεδέξατ' οἰ-
κὸν EUR. Suppl.876 *nu l-a primit în casă*; (+

ac. pers.) τὸν πεζὸν ... τὸ πρῶτον οὐκ ἐσδεχόμενοι ... ἐσηγάγοντο THUC. 8.16 *la început n-au primit pedestrima, dar apoi au introdus-o [în cetate];* τὰς πόλεις μοχλῶ κλείσαντες οὐκ εἰσεδέξαντο τὸν βασιλέα IOS. A19.230 *zănorând porțile, nu l-au lăsat pe rege înăuntru;* (+ dat.) τὸν ... δεσπότην ... καθαροῖσιν ἄντροις ... ἐσδεχόμεθα EUR. Cyc.35 *să-l primim pe stăpân într-o peșteră curată;* (fig.) τί' εἰσδέδεγμαί πημονὴν ὑπόστεγον SOPH. Tr.376 *ce nenorocire am lăsat să intre sub acoperișul meu (= în casa mea);* (pas.) LUC. Tox.30. II a admite: (+ ac. abstr.) σκῆψιν ἄγων οὗτος οὐκ εἰσδέξεται AR. Ach.392 *această dispută nu va admite nici un motiv de exceptare.*

[εἰς, δέχομαι]

εἰς-δίδωμι. *vb.* I (*tranz.*) a da (ἰν), a prezenta: (o opinie) IOS. A112.34. II (*intransz.*) (d. râuri, fluvii) a se vărsa: ARR. An.6.1.3.

[εἰς, δίδωμι]

εἰσδοσις, *εως,* ἡ *subst.* predare, prezentare, raport: IOS. A112.35.

[εἰσδίδωμι]

εἰσδοχή, ἡς, ἡ *subst.* |var. ἐσοδοχή| primire (ἰνăuntru): ἐσοδοχὰς δόμων EUR. El.396 *primire în casă (= găzduire, ospitalitate).*

[εἰσδέχομαι]

εἰσδρομή, ἡς, ἡ *subst.* |var. ἐσοδρομή Thuc., Eur.| I πᾶνἀλῖρε, πᾶνἀστιρε, πᾶνἀσιριε, πᾶνἀσιριε: THUC. 2.25, IOS. B15.434. II (concr.) βρῆσα: EUR. Rh.604.

[εἰστρέχω]

εἰσδύω, *vb.* |var. ἐσοδύω; doar tema de prez.| (v. εἰσδύω) a pătrunde, a intra, a se vâri: (d. pasărea pluvian) ἐσοδύων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ καταπίνει τὰς βδέλλας HDT. 2.68 *intră în gura lui (sc. a crocodilului) și înghițe lipitorile;* AESOP. 292.

[εἰσδύω]

εἰσδύσις, *εως,* ἡ *subst.* intrare: ARSTT. HA616a6, (dub.) CALL. Fr.253.

[εἰσδύω]

εἰς-δύω, *vb.* |var. ἐσ- Hom., Hdt.; prez. med. εἰσδύομαι (cf. εἰσδύω); aor.2 ε(ι)σέδυν; part. act. ἐσοδύς| [ep. viit. med. 2sg. ἐσοδύσσαι Il. 23.622] a pătrunde, a intra, a se vâri: (+ εἰς/ἐς) ψυχῆ ... ἐς ἄλλο ζῶον ... ἐσοδύεται HDT. 2.123 *sufletul intră într-o altă viețuitoare;* εἰσεδύοντο εἰς τοὺς πόδας οἱ ἰμάντες XEN. An.4.5.14 *curelele pătrundeau în*

carne (prop. *în picioare*); (- alte prep.) εἰσέδου ὑπὸ τὸν ἐλέφαντα LXX I Mac.6.46 *s-a băgat sub elefant;* (+ adv.) οὐκ οἶδεν οὐ γῆς εἰσέδου EUR. IA1583 *nimeni nu a văzut unde a dispărut în pământ;* (spec.) (+ ac.) οὐδ' ἐτ' ἀκοντιστὸν ἐσοδύσαι Il. 23.622 *nu o să mai intri într-o competiție de aruncare a sulitei;* (fig.) οἶον εἰσέδου μ' ... μνήμη κακῶν SOPH. OT1317 *cum mă străpunge amintirea nenorocirilor [mele];* εἰς τὰς ψυχὰς εἰσοδύεται τῶν ἀνθρώπων PLB. 13.5.5 *[adevărul] pătrunde în sufletele oamenilor.*

[εἰς, δύω]

εἶσε, aor. 3sg. de la ἔζομαι (cf. ἴζω).

εἶσαι. (ep.) ind. viit. med. 2sg. de la *εἶδω (οἶδα).

εἰσέδραμον, ind. aor. act. de la εἰστρέχω.

εἰσέδυν, ind. aor. act. de la εἰσδύω.

εἰσεἶδον, ind. aor. act. de la εἰσοράω.

εἶς-εἰμι, *vb.* |var. ἔσειμι Hdt., Eur.; impf.

εἰσῆειν (pt. aor. și pf. v. εἰσέρχομαι): inf.

εἰσιέναι; part. εἰσιών| I a merge (ἰν, la), a

intra, a se înfățișa: (+ ac.) οὐδ' Ἀχιλλῆος ὀφθαλμοὺς εἶσειμι Il. 24.463 *nu voi merge în*

fața ochilor lui Achilles; τίνος ζένων δόμους ἔσειμι ...; EUR. Hipp.1067 *în casa căruia străin voi intra?;* (frecv. + prep. εἰς,

πρός, παρά ș.a.) ἐσῆιε ἐς τὸ μέγαρον HDT. 1.65 *intră în sala mare [a templului];*

εἰσιέναι παρά βασιλέα HDT. 1.99 *a intra (sau a avea acces) la rege;* (adresându-se unei

peșteri) πάλιν εἰσειμι πρὸς σέ SOPH. Ph.953 *vin iar la tine;* (abs.) ἐκέλευεν ἡμᾶς εἰσιέναι

PLAT. Phd.59e *ne-a invitat să intrăm;*

(subst.) τὰ εἰσιόντα XEN. Cyr.1.6.17 *alimintele [ingerate];* (spec.) τὸν εἰσιόντα

ἐνιαυτὸν ARSTT. Ath.31.2 *anul următor.* II

I (jur.) a veni (la judecată, în fața instanței).

a (se) înfățișa: εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι PLAT. Ap.17c *a veni în fața voastră;* οὐκέτ' ἐβούλετ'

αὐθις εἰσιέναι περὶ ταύτης DEM. 19.211 *nu voia să se mai înfățișeze în legătură cu*

această [acuzatie]; (abs.) (d. judecătorei) ὅταν τὰ δημόσι' εἰσιῆτε κρινοῦντες DEM. 18.210 *când intrați să judecați procesele publice;* ἡ ... δίκη εἰσῆιε Is. 5.17 *acțiunea a intrat [spre dezbateri];* (+ ac.) δίκας ... εἰσιέναι DEM. 28.17 *a intenta un proces.* 2

(la teatru) a intra (în scenă), a apărea (în fața spectativilor): PLAT. Lg.664c, τὸ τοὺς τυράννους ... εἰσιέναι DEM. 19.247 *a juca ro-*

lul de tirani. III (fig.) (d. gânduri, sentimente, senzații) a veni (în minte, în suflet), a pătrunde, a cuprinde: (+ dat.) ἐμοὶ δὲ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσῆι φρενί EUR. *IA1580 imi venea în suflet o durere nu mică*; (+ ac.) ταῦτα λέγοντος τοῦ παιδὸς τὸν Ἀστυαγεα ἐσήη ἀνάγνωσις αὐτοῦ HDT. 1.116 *în timp ce copilul rostea aceste cuvinte, Astyages începu să-l recunoască*; μ' ἐσήη δείμα EUR. *Or.1668 mā cuprindea teama*; με ... ἔλεος εἰσῆι PLAT. *Phd.58e mā cuprindea mila*; (+ ὅπως și conjct.) εἰσῆι αὐτοὺς ὅπως ἂν καὶ ἔχοντές τι οἴκαδε ἀφίκωνται XEN. *An.6.1.17 le venea în gând (= începeau să se găndească) cum ar putea să se întoarcă acasă*.

[εἰς, εἶμι]

εἰς-εἰργνῶμι, *vb.* {ind. prez. ἐσεργνύουσι Hdt.} a închide (înăuntru): HDT. 2.86.

[εἰς, εἶργω]

εἰσέλῃσις, *ewos*, ἡ *subst.* (milit.) atac, șarjă: (cu care de luptă) PLUT. *Art.7.6*.

[εἰσελεύω]

εἰς-ελεύω, *vb.* |var. ἐσ- Atr. *Ind.13.4*; viit. εἰσελάσω. εἰσήλῃσα| {ep. part. prez. εἰσελάων Od. 10.83, aor. 3pl. εἰσελάσαν Od. 13.113} **I** (*trans.*) a mâna (în, la), a conduce (înăuntru): (prop. d. vite) ἵππους δ' εἰσελάσαντες IL. 15.385 *mânând caii înăuntru*; ὅθι ποιμένα ποιμὴν ἠπύει εἰσελάων OD. 10.83 *unde un cioban cheamă pe alt cioban, mânându-și [turma] înăuntru*; (ext.) (d. o corabie dusă în port) OD. 13.113. **II** (*intrans.*) **I** a merge înăuntru, a pătrunde, a intra (călare, cu carul): εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν XEN. *An.1.2.26 intră în cetate*; ἐφ' ἄρματος εἰσήλασε διὰ τῆς διακοπῆς εἰς Ἱεροσόλυμα IOS. *A19.201 prin această șarjă a intrat cu carul în Ierusalim*. **2** a mâna corabia, a vâsli (în): (+ ac. de direcție) A.RH. 2.672, id. 2.1265. **3** a se năpusti, a ataca (călare): PLB. 10.3.5. **4** a intra în triumf, a-și face intrarea triumfală: τεθρίπποις εἰσήλυνον PLUT. *Rom.16.7 au intrat în triumf pe cvadrigă*; (+ ac.) τὸν θρίαμβον εἰσήλασεν PLUT. *Mar.12.3 a sârbătorit triumful*.

[εἰς, ελεύω]

εἰσελάω, *vb.* v. εἰσελεύω

εἰσελεύσομαι, ind. viit. med. de la εἰσέρχομαι.

εἰσελθών, part. aor. de la εἰσέρχομαι.

εἰς-ἔλκω, *vb.* |var. ἐσ- Hdt.; aor. -εἰλκῶσα

Hdt., Ar. | a trage (înăuntru), a târî (în, la): HDT. 2.175, AR. *Ach.379*, (pas.) HDT. 2.175.

[εἰς, ἔλκω]

εἰσένθωμες, (dor.) = εἰσέλθωμεν. v. εἰσέρχομαι

εἰσέπειτα, *adv.* de acum înainte, în viitor: SOPH. *At.35*.

[εἰς, ἔπειτα]

εἰς-επιδημέω-ῶ, *vb.* a imigra: PLAT. *Lg.952d*.

[εἰς, ἐπιδημέω]

εἰσέπτατο, ind. aor. 3sg. de la εἰσπετάννυμι.

εἰς-ερπύζω, *vb.* |doar aor. εἰσέρπυσα| a se târî (în), a se strecura (înăuntru): PLUT. *AgisCleom.29.3*, LUC. *DMort.10.2*.

[v. εἰσέρπω (εἰς, ἐρπώ)]

εἰσερρύη, ind. aor. 3sg. de la εἰσρέω.

εἰς-ἔρρω, *vb.* |aor. εἰσήρρησα. pf. εἰσήρρηκα| **I** a intra, a se băga (în): AR. *Eq.4. II* (fig.) a întreprinde: AR. *Th.1075*.

[εἰς, ἔρρω]

εἰς-ερύω, *vb.* a trage (în, înăuntru): OD. 12.317.

[εἰς, ἐρύω]

εἰς-έρχομαι, *vb.* |var. ἐσ- Hom., Pi., Hdt. ș.a.; impf. εἰσηρχόμην. viit. εἰσελεύσομαι. aor. εἰσήλθον. pf. εἰσελήλυθα| {ep. poet. aor. εἰσήλυθον Il. 2.798, 3pl. εἰσήλθοσαν LXX *Ex.16.22*; ep. imper. prez. 2sg. εἰσέρχεο Il. 22.56; dor. conjct. 1pl. εἰσένθωμες Theoc. 15.68} **I** a merge (în, la), a intra: (+ ac.) εἰσέρχεο τείχος IL. 22.56 *intră în cetate*; βασιλεὺς αὐλὴν ἐσήλθεν PI. *N.10.16 regele a intrat în palat*; (frecv. + prep. εἰς / ἐς, ἐπί, πρὸς, παρά ș.a.) ἐσήλθον ... ἐς τὸ μέγαρον HDT. 1.47 *au intrat în templu*; ἐς τὰς Ἀττικὰς σπονδὰς ἐσελθεῖν THUC. 5.36 *a intra în tratatul atic*; εἰσήλθεν εἰς τοὺς ἐφήβους XEN. *Cyr.1.5.1 a intrat în rândul efebilor*; μετὰ τῶν ἄλλων ἰατρῶν εἰσελθὼν παρά τινα τῶν καμνόντων PLAT. *Grg.456b mergând cu alți medici pe la vreun bolnav*; εἰσήλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας LXX *Gen.34.27 au intrat peste răniți*; (euf.) εἰσήλθεν πρὸς Ἀγαρ, καὶ συνέλαβεν LXX *Gen.16.4 a intrat la Agar și ea a zămislit*; (+ adv.) ἐπειδὴν εἰσέλθω οἴκαδε εἰς ἔμαυτοῦ PLAT. *Hr.Ma.304d îndată ce intru acasă la mine (= mā întorc acasă)*; (abs.) φράσον ... ταῖς ὀρηστρίσις ... αὐτὸς ὅτι εἰσέρχομαι AR. *Ra.520 spune dansatoarelor că vin eu înăuntru. II I* (jur.) a veni (la

judecatã, în fața instanței), a (se) infățîșa, a compãrea: ἄν εἰσελθὼν εἰς δικαστήριον PLAT. *Grg.*522b *dacã aș veni la tribunal*; γραφεῖς τὸν ἀγῶνα τοῦτον εἰς ὑμᾶς εἰσηλθον DEM. 18.103 *fiind denunțat, am venit [la judecatã] în fața voastră*; (+ ac.) βουλόμενος εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τὰς πρὸς τουτουσί δίκας DEM. 28.17 *vrând să aduc în fața voastră procesul meu împotriva acestora*. **2** (la teatru) a intra (în scenã), a apãrea (în fața spectatorilor): PLAT. *R.*580b. **III** (fig.) a veni (în minte, în suflet), a pãtrunde, a cuprinde: IL. 17.157, OD. 15.407, ὡς με πόλλ' ἐσέρχεται κακῶν ἄλγη AESCH. *Pers.*845 *câte multe dureri și necazuri vin asupra mea*; τὸν Κροῖσον γέλως ἐσήλθε HDT. 6.125 *pe Croisos îl umflã rãsul*; εἰσηλθεν τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου LXX *Av.*3.16 *a intrat tremur în oasele mele*; εἰσηλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς NT *Lc.*9.46 *a intrat un gând în ei (= le-a venit un gând)*; (+ dat. pers.) εἰσηλθε τοῖν τρεῖς ἀθλοῖον ἕρις κακῆ SOPH. *OC*372 *a intrat o cumplitã vrajbã între nenorociții de ei* (propr. *de trei ori nenorociți*); (impers.) (+ inf.) τὸν δὲ ὡς ἐσήλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα HDT. 3.42 *fiindcã își închipui cã lucrul acesta era de naturã divinã*; (+ ὡς) HDT. 8.137.

[εἰς, ἔρχομαι]

εἴσεται, I viit. 3sg. de la οἶδα. II viit. 3sg. med. de la ἵημι.

εἰς-ἐτί, adv. încã: CALL. *Del.*189, THEOC. 27.19. (+ vñv) A.RH. 1.1354.

[εἰς, ἔτι]

εἰς-έχω, vb. [var. ἐσ- Hdt.] a se întinde, a ajunge, a da (în, spre, la): (d. un canal) ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφρήτεω HDT. 1.193 *pornind de la Eufrat, ajunge la alt fluviu*; θάλαμος ἐσέχων ἐς τὸν ἀνδρεῶνα HDT. 3.78 *o câmarã care dădea în odaia bărbaților*; κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος HDT. 8.137 *soarele pãtrunzând în casã prin deschizãtura pe unde iese fumul*; PLUT. *Alex.*44.2, ARR. *Ind.*43.2.

[εἰς, ἔχω]

εἴση, I viit. 2sg. de la οἶδα. II (ep.) viit. 2sg. de la εἶμι.

εἴση, (ep. fem.) v. ἴσος

εἰσήγαγε, aor. 3sg. de la εἰσάγω.

εἰς-ηγέομαι-οὔμαι, vb. [var. ἐσ- Hdt., Thuc.]

I a cãlãuzi, a conduce (înãuntru), a introduce: εἰσηγοῦ σὺ λαβὼν ἡμᾶς AR. *Av.*647 *condu-ne înãuntru*; (ext.) ἄλλα τε πολλὰ ἐσηγήσασθαι Ἐλ.ησι HDT. 2.49 *a introdus printre greci multe alte [obiceiuri]*. II (ext.) I a introduce, a iniția (o acțiune): THUC. 3.20. **2** a introduce o propunere, a propune, a îndemna, a îndruma, a recomanda: Πτοιοδώρου ... ἐσηγουμένου THUC. 4.76 *la îndemnul lui Ptoiodoros*; (+ ac.) ἐπαρᾶται γῆς τε ἀναδασμούς εἰσηγούμενον PLAT. *Lg.*684e *îl blesteamã pe cel care propune o reîmpãrțire a pãmântului*; εἰσηγήσατο γνώμην PLUT. *Caes.*30.4 *a fãcut o propunere, a propus*; εἰσηγήσασθαι νόμον APP. *BC*2.25 *a propune o lege*; (+ ac. abstr. și dat. pers.) τοιαῦτα μέντοιγῶ φρονεῖν τοῦτοισιν εἰσηγησάμην AR. *Ra*972 *eu i-am îndrumat pe aceștia să gândească așa*; (+ inf.) εἰσηγοῦμαι τὴν ... αὐλητρίδα χαίρειν ἔαν PLAT. *Smp.*176e *propun ca flautista să fie lãsatã sã plece*; (+ ὡς, ὅπως) THUC. 7.73, PLUT. *Them.*20.3. **3** a învãța, a expune, a explica: πειράσομαι ὑμῖν εἰσηγήσασθαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ PLAT. *Smp.*189d *o sã încerc sã vã explic puterea lui* (sc. *a lui Eros*); PLAT. *Ti.*20d.

[εἰς, ἡγέομαι]

εἰσήγημα, atos, τὸ *subst.* propunere, îndrumare, îndemn: ISOC. *Ep.*1.2.

[εἰσηγέομαι]

εἰσήγησις, εως, ἡ *subst.* [var. ἐσ- Thuc.] I introducecere, inițiere (a unei acțiuni): THUC. 5.30. II propunere, recomandare: IOS. *A1*7.48, PLUT. *M.*826d, ~ τῆς ὑπατείας APP. *BC*3.92 *propunere la consulat*.

[εἰσηγέομαι]

εἰσηγητέον, *adj.vb.* [var. ἐσ- Thuc.] trebuie îndrumat: THUC. 6.90.

[εἰσηγέομαι]

εἰσηγητής, οὔ, ὁ *subst.* [var. ἐσ- Hdt., Thuc.] cãlãuzitor, inițiator, povãzitor: HDT. 5.31, THUC. 8.48, τῶν πολλῶν ~ ... τῷ Περικλεῖ ARSTT. *Ath*27.4 *cãlãuzitor al lui Pericles în cele mai multe chestiuni*.

[εἰσηγέομαι]

εἰσήειν, ind. impf. act. de la εἴσειμι.

εἰσηθέω, vb. [part. aor. ἐσηθήσαντες] {ion. ἐσηθέω} a injecta cu o seringã: HDT. 2.87.

[εἰς, ἡθέω]

εἰσήλθον, εἰσήλυθον, ind. aor. act. de la εἰσέρχομαι.

εισήχθην. aor. pas. de la εισάγω.

είσθα, (ep.) ind. prez. act. 2sg. de la εἰμι.

εισ-θέω. vb. a alerga (în, la), a veni în fugă: εισθεῖ πρός ἡμᾶς AR. Av. 1169 *aleargă către noi*; IOS. B16.257.

[εις, θέω]

εισ-θρώσκω. vb. {ep. poet. ind. aor. 3sg. ἔσθορε Il. 12.462, inf. ἔσθορεῖν Aesch. Th.454} a sări (în, la), a se azvârli (înăuntru), a se năpusti: Il. 12.462, id. 21.18, (+ ac. de direcție) πρὶν ἔμὸν ἔσθορεῖν δόμον AESCH. Th.454 *înainte de a se năpusti în casa mea*.

[εις, θρώσκω]

εἰσί(v), ind. prez. act. 3pl. de la εἰμί.

εἴσι(v), ind. prez. act. 3sg. de la εἰμί.

εἰσιδεῖν, {ep. εἰσιδέειν} inf. aor. act. de la εἰσοράω.

εἰσιζομαι, vb. v. εἰσιζομαι

εισ-ίημι. vb. {var. ἔσ- Hom., Hdt.: aor. εἰσηκα (ἔσηκα Hdt.2.87)} {part. prez. med. εἰσήμεναι Od. 22.470; inf. aor. med. εἰσέσθαι Xen. HG1.3.19} I (*intrans.*) (med.) a se zvârli, a se repezi spre: (+ ac. de direcție) OD. 22.470. II (*trans.*) I a (a)zvârli în, a băga înăuntru, a introduce: HDT. 2.87, ἔς τὴν ποταμοὶ δύο εἰσεῖσι τὸ ὕδωρ HDT. 7.109 (*luc*) *în care își varsă apele două râuri*. 2 a lăsa să intre: εἰσηκε τοὺς Πέρσας ἔς τὸ τεῖχος HDT. 3.158 *lăsă perșii să intre în cetate*; (med.) XEN. HG1.3.19.

[εις, ἴημι]

εἰσίθμη, ης, ἡ *subst.* intrare: OD. 6.264.

[εἴσειμι]

εισ-ικνέομαι-οὔμαι, vb. {var. ἔσ- Hdt.} a veni (în, la), *ext.* a pătrunde, a străpunge: AESCH. Supp.556, HDT. 3.108.

[εις, ικνέομαι]

εἰσιόντα, v. εἴσειμι

εἰσίπταμαι, vb. v. εἰσπέτομαι

εἰσιτέον, *adj.vb.* trebuie intrat: MEN. Cith.63.

[εἴσειμι]

εἰσιτητέον, *adj.vb.* v. εἰσιτέον: LUC. Herm.75.

[εἴσειμι]

εἰσιτητήρια, ων, τὰ *subst.* sacrificii inaugurale (la începutul anului, pt. intrarea în funcție): DEM. 19.190.

[εἴσειμι]

εἰσιτόν, οὔ, τὸ *subst.* intrare: IOS. B16.252.

[εἴσειμι]

εἰσκᾶλᾶμομαι-ῶμαι, vb. {var. ἔσ- Ar.} a

trage înăuntru (cu undița), a pescui: AR. V.382.

[εις, καλαμάομαι]

εισ-κᾶλέω-ῶ, vb. {var. ἔσ- Theoc.: aor. εἰσεκάλεσα} {eol. aor. part. nom. εἰσκαλέσαις Theoc. 30.11} I (*act.*) a chema (în, la), a convoaca: AR. V.936, XEN. Cyr.8.3.1, THEOC. 2.132. (pas.) LUC. *Icar*.22. II (*med.*) a chema (la sine), a invita (înăuntru): PLB. 21.29.7, NT *Fp*10.23.

[εις, καλέω]

εισ-καταβαίνω, vb. {ion. ἔσκαταβαίνω, impf. ἔσκατέβαινον} a coborî în: (+ ac.) OD. 24.222, HDT. 5.92ε.

[εις, καταβαίνω]

εἴσκειμαι, v. ἔσκειμαι

εισ-κέλλω, vb. {aor. 1pl. εἰσεκέλαμεν} a acosta: AR. Th.877.

[εις, κέλλω]

εισ-κηρύσσω, vb. {att. -ύττω Ar. Ach.135} a anunța (prin intermediul unui crainic), a proclama: SOPH. *El*.690, (pas.) AR. *Ach*.135.

[εις, κηρύσσω]

εισκομῖδῃ, ἤς, ἡ *subst.* {var. ἔσ- Thuc.} aducere (înăuntru), aprovizionare: THUC. 7.4, id. 7.24, IOS. B15.493.

[εισκομίζω]

εισ-κομίζω, vb. {var. ἔσ- Hes., Thuc., Eur.} I (*trans.*) I a aduce (în, la), a căra, a băga (înăuntru): (+ ac. *lucru*) χόρτον δ' ἔσκομισαι καὶ συρφετόν HES. *Op*.606 *adu înăuntru fân și pleavă*; (+ ac. *pers.*) τὴν ξένην δὲ πρευμενῶς τήνδ' ἔσκόμιζε AESCH. *Ag*.951 *condu-o [în palat] cu bunavoință pe această străină*; ἔς τὴν πόλιν ἔτι ἔμπουν ἔσεκόμισαν THUC. 5.10 *l-au dus în cetate încă viu*; (pas.) ἐπειδὴν δ' ἔσκομισθῶσιν πόλει EUR. *HF*242 *odată ce [busteni] au fost aduși în cetate*; δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο LUC. *Peregr*.12 *erau aduse mâncăruri felurite*. 2 (med.) a-și aduce (înăuntru), a se aproviziona cu: ἔσεκόμισαντο καὶ ἐξεκομίσαντο ἃ ἐβούλοντο THUC. 1.117 *și-au adus și și-au scos [din cetate] tot ce voiau*; εἰσεκομίζοντο ἐκ τῶν ἀγρῶν παῖδας καὶ γυναῖκας THUC. 2.14 *își aduceau de pe ogoare femeile și copiii*. II (*intrans.*) (med.-pas.) a se retrage (înăuntru): ἔς τε τὰ καρτερὰ καὶ τὰ τεῖχη ... ἔσεκομίσθησαν THUC. 2.100 *s-au retras în locurile întărite și între zidurile fortărețelor*.

[εις, κομίζω]

εἰς-κρούω, *vb.* |part. pf. εἰσσεκρουσμένος| a bate în: AR. *Fr.*270.

[εἰς, κρούω]

εἰς-κτάομαι-ῶμαι, *vb.* |aor. 3sg. εἰσεκτήσατο| a dobândi, a căpăta: EUR. *Fr.*238.

[εἰς, κτάομαι]

εἰς-κυκλέω-ῶ, *vb.* I (*act.*) a roti înăuntru, (la teatru) a scoate din scenă (în culise) folosind o platformă giratorie (ἐγκύκλημα): εἶσω τις ὡς τάχιστα μ' εἰσκυκλήσάτω AR. *Th.*265 *careva să mă rotească înăuntru cât mai repede!*; (fig.) ἄπορά γ' ἡμῖν πράγματα δαίμων τις εἰσεκύκληκεν εἰς τὴν οἰκίαν AR. *V.*1475 *un zeu ne-a băgat în casă o treabă imposibilă*; LUC. *Lex.*8. II (*med.*) a se afunda în: (+ dat.) LXX 2*Mac.*2.24.

[εἰς, κυκλέω]

εἰς-κυλίνδω, *vb.* |aor. εἰσεκύλισα| a rostogoli (în): (+ dat.) εἰσεκύλισε θαλάσση CALL. *Del.*33 *rostogoli [insulele] în mare*; (fig.) εἰς οὐ' ἔμαντὸν εἰσεκύλισα πράγματα AR. *Th.*651 *în ce belele m-am băgat*.

[εἰς, κυλίνδω]

εἰς-κύπτω, *vb.* a se apleca (în, spre): IOS. *A/15.*412, (d. un drum) LXX 1*Reg.*13.18.

[εἰς, κύπτω]

εἶσκω, *vb.* |doar prez. și impf. ἤϊσκον| {eol. inf. εἶσ[κ]ην Sapph. 23.5, impf. 3pl. ἔισκον Theoc. 25.140} (ep. poet.) I 1 a asemăna, a asemui, a compara cu: (+ ac. și dat.) ἄρνειῶ μιν ἔγωγε εἶσκω IL. 3.197 *eu [sunul] îl asemăn cu un herbec*; Ἀρτέμιδι σε ἐγὼ ... εἶδος ... εἶσκω OD. 6.152 *la chip te asemăn cu Artemis*; SAPPH. 23.5, THEOC. 25.140. 2 a face asemenea: ἄλλω δ' αὐτὸν φωτὶ ... ἤϊσκε OD. 4.247 *se făcea asemenea unui alt om (= lua chipul altuia, părea altcineva)*; OD. 13.313, HES. *Op.*62. II (ext.) a (i se) părea, a crede, a bănuși: (+ ac. și inf.) IL. 13.446, OD. 11.363, THEOC. 25.199, (abs.) ὡς σὺ εἶσκεις OD. 4.148 *cum tu crezi (sau stabilești o asemănare, compari)*.

[v. εἶοικα]

εἰς-κωμάζω, *vb.* |aor. εἰσεκώμασα| a veni în alai, a da buzna, a apărea pe neașteptate: (+ dat.) LUC. *Lex.*9.

[εἰς, κωμάζω]

εἰς-λάμπω, *vb.* a luci (în): PLUT. *M.*929c.

[εἰς, λάμπω]

εἰς-λεύσσω, *vb.* |var. ἐσ- Soph.| (poet.) a privi (la): SOPH. *Ai.*260.

[εἰς, λεύσσω]

εἰς-μαίομαι, *vb.* |doar ep. aor. ἐσεμάσαστο| a urmări pentru a lovi, a zdrobi, a răni profund, a întrista: (+ ac.) ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσαστο θυμόν IL. 20.425 *mi-a zdrobit mult sufletul*; (+ ac. de relație) ἄλα γάρ με θανῶν ἐσεμάσαστο θυμόν IL. 17.564 *murind m-a rănit în suflet*.

[εἰς, μαίομαι]

εἰσμάσσομαι, *vb.* |ion. și dor. ἐσμάσσομαι: dor. aor. 3 sg. ἐσεμάζατο| a introduce (mâna) pentru a frământa sau a atinge: κόλπον ἐς εὐώδη ῥαδινὰς ἐσεμάζατο χεῖρας THEOC. 17.37 (*Aphrodita*) *i-a vârât mâinile sprintene în sânul parfumat*.

[εἰς, μάσσω]

εἰσνέω, *vb.* |impf. ἐσένεον| {att. ἐσνέω} a trece înot, a înota: THUC. 4.26.

[εἰς, νέω]

εἰς-νοέω, *vb.* |doar aor. εἰσενόησα| a băga de seamă, a zări, a observa: IL. 24.700, OD. 11.572, A.RH. 1.1053.

[εἰς, νοέω]

εἰσοδιᾶζω, *vb.* a plăti (cu titlu de contribuție): (pas.) LXX 4*Reg.*12.5, id. 2*Par.*34.14.

[εἰσόδιος]

εἰσόδιον, ου, τό *subst.* intrare, încasare, venit: (pl.) LXX *Dan.*Θ11.13.

[εἰσόδιος]

εἰς-οδος, ου, ἡ *subst.* |var. ἐσ- Pi., Hdt., Thuc.| I (concr.) intrare, cale înăuntru: ἀραιῆ δ' ~ ἐστὶν OD. 10.90 *intrarea este îngustă*; (+ prep.) ~ ἐς τὴν Ἑλλάδα HDT. 7.176 *calea de intrare în Grecia*; THUC. 8.92, EUR. *Ion*34, AR. *Av.*296. II (abstr.) faptul de a intra, intrare, venire: τῶν πρὶν εἰσόδων AESCH. *Eu.*30 *intrările mele anterioare [în templu, la oracol]*; παρασχεῖν ... εἰσόδον XEN. *HG*4.4.7 *a furniza o intrare, a oferi acces*; περιεφύλαττον τὰς τούτων ἐξόδους πλεον ἢ τὰς Ῥωμαίων εἰσόδους IOS. *B/5.*423 *pândeau mai mult ieșirea acestora decât intrarea romanilor*; τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; LXX *Mal.*3.2 *cine va răbda ziua venirii Lui?* III (spec.) I drept de intrare, intrare liberă: (la rege) HDT. 3.118. 2 (dub.) întrecere: PI. *P.*6.50. 3 vizită: EUR. *Andr.*930, MEN. *Fr.*1112. 4 încuviințare (de a intra), primire: ὁποῖαν εἰσόδον ἐσχομεν πρὸς ὑμᾶς NT 1*Tes.*1.9 *ce fel de intrare am avut (= cum am fost primiți) la voi* 5 (jur.) introduce, prezenta: ἡ - τῆς δίκης εἰς τὸ δικαστήριον PLAT. *Cri.*45e

introducerea acțiunii în instanță. 6 încasare, venit: (op. έξοδος „cheltuială”) PLB. 6.13.1.

[εἰς, ὁδός]

εἰς-οικειόω-ῶ, *vb.* |pas. aor. 3sg. εἰσωκειώθη| a face (pe cineva) să devină de-al casei, a împrieteni: PLUT. *Alex.*10.1. (pas.) XEN. *HG5.*2.25.

[εἰς, οικειόω]

εἰσοίκησις, *εως, ἡ subst.* locuință: SOPH. *Ph.*534.

[εἰσοικέω]

εἰς-οικίζω, *vb.* |var. ἔσ- Hdt., Call.; aor. εἰσώκισα (med. -άμην)| **I** (*med., pas.*) a se stabili (într-un loc), a se instala, a se sălășlui: ἔσοικισθέντων ἕς τοὺς Αἰθιοπας HDT. 2.30 *stabiliji printre etiopieni*; (fig.) (d. făgădelege) κατὰ σμικρὸν εἰσοικισαμένη PLAT. *R.*424d *instalându-se puțin câte puțin*; (+ ac. pers.) Κυδίππην ὀλοός κρυμός ἔσωκίσατο CALL. *Aet.fr.*75.19 *o răceală de moarte se sălășlui în (sau o luă în stăpânire pe) Kydippe.* **II** (*act.*) **1** a locui, a sălășlui: (+ ac.) εἰ παρ' εὐγενοῦς μητρός ... ἔσώκισ' οἴκους EUR. *Ion*84| *dacă ar fi adus în casă copilul unei mame nobile.* **2** a pune să locuiască, a instala, a așeza (într-un loc): (+ ac. pers.) PLB. 5.100.8.

[εἰς, οικίζω]

εἰσοικοδομέω-ῶ, *vb.* |impf. 3pl. ἔσωκοδόμουν| {att. ἔσοικοδομέω-ῶ} a construi în (interior): THUC. 2.75 ș.a.

[εἰς, οικοδομέω]

εἰσοιστέος, *α, ον adj.vb.* care trebuie introdus sau propus: (d. o lege) DEM. 24.25.

[εἰσφέρω]

εἰς-οιχνέω-ῶ, *vb.* {ep. part. fem. ac. εἰσοιχνεῦσαν} a merge în, a păși (în, la), a intra: (+ ac.) λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν OD. 6.157 *privind așa vlăstar mergând la horă*; OD. 9.120, AESCH. *Pr.*122.

[εἰς, οἰχνέω]

εἰσόκε(v), *conj.* |ep. poet. pt. εἰς ὃ κε(v), cf. II. 2.332. Od. 2.97 ș.a.| până ce, până când: (la Hom. doar cu conjct. sau opt., ulterior și cu ind.) A.RH. 1.820, id. 1.873, CALL. *Del.*150.

[εἰς ὃ κε(v)]

εἴσομαι, *ind. viit. med., v. οἶδα sau εἶμι*

εἴσον, *imper. aor. act. 2sg. de la ἴζω (cf. ἔζομαι).*

εἰς-όπῖν, *adv.* în față, înainte: (+ gen.) ~ χρόνου AESCH. *Supp.*617 *de acum înainte, în viitor.*

[εἰς, ὄπις]

εἰς-οπίσω, [-ῖ-] *adv.* (de acum) înainte: SOPH. *Ph.*1104.

[εἰς, ὀπίσω]

εἴσοπτος, *ον adj.vb.* |var. ἔσ- Hdt.| vizibil: HDT. 2.138.

[εἰσοράω]

εἰσοπτρίζω, *vb.* |var. ἔσ- Plut.| **I** (*act.*) a oglindi, a reflecta (imaginea), a produce reflexie: PLUT. *M.*696a. **II** (*med.*) a se privi în oglindă: PLUT. *M.*141c.

[εἴσοπτρον]

εἰσοπτρισμός, *v. ἔσοπτρισμός*

εἴσοπτρον, *ου, τό subst.* |var. ἔσ- Pi.| oglindă: PI. *N.*7.14. LXX *Sir.*12.11, IOS. *AI*2.81, PLUT. *M.*85b.

[εἰσοράω]

εἰς-οράω-ῶ, *vb.* |var. ἔσ- Hom., Pi.; viit. εἰσόψομαι, aor.2 εἰσεῖδον| {ep. ind. prez. 3pl. εἰσορόωσι II. 12.312, part. prez. εἰσορόων II. 5.183, inf. med. εἰσοράσθαι II. 14.345; dor. ind. prez. 1pl. ἔσορῶμες Theoc. 13.4, part. fem. ἔσορεῦσα Theoc. 6.31; ep. aor. εἴσιδον Od. 11.306, iter. 3sg. εἴδεσκεν Od. 23.94; dor. poet. ind. aor. med. 1sg. εἰσιδόμαν Aesch. *Pr.*427} **I I** a privi, a se uita (la), a zări, a vedea: (+ ac.) Τρώων πόλιν εἰσορόωντες IL. 4.4 *privind cetatea troienilor*; φίλον πατέρ' εἰσορόωντι OD. 24.319 *privind la dragul său tată*; ὡς δὲ ἔσειδες τὴν νέα τὴν Ἀττικὴν HDT. 8.92 *îndată ce zări corabia atică*; (med.) εἰσοράσθε ἵππους IL. 23.495 *uitați-vă la cai (= priviți alergarea cailor)*; (frev. la inf.) IL. 14.345, OD. 9.324, ἦν δ' ἔσορᾶν καλός PI. *O.*8.19 *era frumos la vedere*; φίλοις ἔλεινός εἰσορᾶν ἐγὼ AESCH. *Pr.*247 *eu sunt jalnic de privit (= o privești jalnică) pentru prietenii*; (+ part.) εἰσορῶ ... παῖδα Θεσέως στείχοντα EUR. *Hipp.*52 *il văd venind pe fiul lui Theseus*; (+ interog. indir.) εἴδεσθ' οἶω δεσμῶ AESCH. *Pr.*141 *uitați-vă cu ce legături*; ἐπεὶ κ' ἔσορῆς τὰς παρθένους οἶα γελάντι THEOC. 1.90 *când le vezi pe copile cum râd.* **2** (spec.) a privi cu respect: θεοὺς ὡς εἰσορόωσι II. 12.312 *se uită la noi ca la zei*; σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν OD. 20.166 *aheii te văd cu ochi mai buni.* **3** a privi (în, la), a cerceta: εἰδὼν ἕς τὰ ἱρά

HDT. 7.219 *dupā ce a cercetat măruntaiele victimelor*; HDT. 4.68. **II** a vedea (cu ochii minții), a lua seama (la), a observa: οὐκ εἰσοράς; SOPH. *El.997 nu vezi?*; ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ εὐγένειαν εἰσιδὼν γαμεῖ πονηρὰν μῶρός ἐστι EUR. *El.1097 cel care se căsătorește cu o femeie rea, uitându-se la bogăția și la noblețea ei, este nebun*; (+ μὴ) ἀλλ' εἰσόρα μὴ SOPH. *El.584 ci vezi (sau ia seama) să nu*.

[εἰς, ὀράω]

εἰς-ορμάω-ῶ, *vb.* a da buzna, a se năpusti (în); (+ πρὸς) PLUT. *M.775a, (med.)* (+ ac. de direcție) σφ' ὀρῶ ... θάλαμον εἰσορμωμένην SOPH. *Tr.913 o vād nāpustindu-se în cameră*.

[εἰς, ὀρμάω]

εἰς-ορμίζομαι, *vb.* [part. aor. pas. εἰσορμισθέντας] (mar.) a intra în port, a ancora, a se pune la adăpost: XEN. *Vect.3.1, εἰς τὸν ποταμὸν εἰσωρμίσαντο* PLUT. *Cim.12.6 au pătruns în râu pentru a se pune la adăpost*.

[εἰς, ὀρμίζω]

εἶσος, (ep.) v. ἴσος

εἰς-ότε, *conj.* [εἰς ὅτε Od. 2.99] până când: (+ ind. aor.) A.RH. 2.857, id. 4.800.

[εἰς, ὅτε]

εἰσοψις, *ewos*, ἡ *subst.* privire, priveliște, spectacol: EUR. *El.1085*.

[εἰσοράω]

εἰσόψομαι, *ind. viit. med., v.* εἰσοράω

εἰς-παίω, *vb.* [var. ἐσ- Eur.; aor. εἰσέπαισα] a năvăli (în): SOPH. *OT1252, IOS. B14.67, (+ ac.) λόχον ἐσπαισας* EUR. *Rh.560 intrând într-o ambuscadă*.

[εἰς, παίω]

εἰς-πέμπω, *vb.* [var. ἐσ- Hdt., Eur., Thuc.] {impf. iter. ἐσπέμπεσκον Hdt. 1.100} **I I** a trimite (în, la): (+ ac. pers.) ἐσπέμπων κήρυκα HDT. 6.133 *trimițând [la ei] un sol*; (+ ac. și prep.) ἐσπέμπει γράμματα πρὸς βασιλέα THUC. 1.137 *trimite o scrisoare la rege*: (+ ac. de direcție) ἀνὴρ ... οὐδ' οὐ μ' ἐσπέμπεϊς δόμους EUR. *HF850 omul în a căruia casă mă trimiți*; (pas.) EUR. *Ba.610*. **2** a trimite împotriva, *ext.* a contrapune: PLAT. *Lg.671d*. **II** (*med.*) a(-și) introduce: στόμα ... δι' οὐδ' ὢν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῶα εἰσπέμπεται XEN. *Mem.1.4.6 gura, prin care animalele introduc ce doresc*.

[εἰς, πέμπω]

εἰς-περάω-ῶ, *vb.* {aor. ion. εἰσεπέρησα

Hes.} a trece în: (+ ac. de direcție) Χαλκίδα [τ'] εἰσεπέρησα HES. *Op.655 am trecut în Chalkis*; A.RH. 4.627.

[εἰς, περάω]

εἰς-πετάννυμι, *vb.* [var. ἐσ- Hdt.; aor. ind. 3sg. εἰσέπτῃ Plut. *Sull.7.6*; *med.* aor. 3sg. εἰσέπτατο Il. 21.494; *pas.* conjct. aor. εἰσπετασθῆ Arist. *HA624b6*] a zbura în (sau la), a intra zburând: (+ ac. de direcție) Il. 21.494, (εἰς + ac.) ARSTT. *HA624b6, (fig.) φήμη ἐσέπτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν* HDT. 9.100 *un zvon zbură (= se răspândi) prin toată oștirea*.

[εἰς, πετάννυμι]

εἰς-πέτομαι, *vb.* [aor. εἰσέπτειτο Ar. *Av.278*] v. εἰσπετάννυμι: AR. *Av.1173, id. V.431, ARSTT. Mir.831a11*.

[εἰς, πέτομαι]

εἰς-πηδάω-ῶ, *vb.* [aor. εἰσεπήδησα] a sări (în, la), a se repezi (înăuntru), a se năpusti: (εἰς + ac.) ἦν μὴ ... βάτραχοι γεγόμενοι ἐς τὰς λίμνας ἐσπηδήσητε HDT. 4.132 *dacă nu veți sări în bălți, preschimbați în broaște*; εἰσεπήδησαν ... εἰς τὴν οἰκίαν DEM. 21.78 *au dat buzna în casă*; (abs.) MEN. *Sam.564, NT Fp.16.29*.

[εἰς, πηδάω]

εἰς-πίπτω, *vb.* [var. ἐσ- Hdt., Thuc., Eur.: viit. -πεσοῦμαι, aor.2 εἰσέπεσον] **I** a cădea în: (frecv. + prep.) ὃ τι δ' ἂν ἐσπέση ἐς τὴν λίμνην HDT. 4.195 *orice cade în lac*; (spec.) ἐς τὴν εἰρκτὴν ἐσπίπτει THUC. 1.131 *este aruncat în închisoare*; (poet. + ac.) EUR. *Tr.1181, (fig.) ξυμφορὰν τήνδ' ἐσπεσοῦσ'* EUR. *Andr.983 căzând în această nenorocire*; ἐσπεσοῦσα γῆρας EUR. *Ion700 ajunsă la bătrânețe*; εἰσέπεσον εἰς τὸ λογιζεσθαι ISOC. 15.169 *am căzut pe gânduri*. **II** a se năpusti, a năvăli (în), *ext.* a ataca: ἐσπίπτουσι ἐς τὰς πόλεις αὐτῶν HDT. 5.15 *năvălesc în orașele acestora*; εἶδον τὸ στρατεύμα βίᾳ εἰσπίπτον XEN. *An.7.1.19 au văzut armata pătrunzând [în oraș] cu forța*. **III** a nimeri în (sau la), a pica, a da peste: ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας HDT. 8.91 *dădeau peste eginefi*; ἐσέπεσεν ἐς τοῦ χωρίου ιδιώτου THUC. 1.106 *a nimerit într-o proprietate privată*. **IV** (gener.) a pătrunde, a intra: (d. apă) THUC. 4.24, (d. vin) ὁ μὲν ἄκρατος ... εἰς τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν πόρους ... οὐκ εἰσπίπτει ARSTT. *Pr.873a7 vinul neamestecat nu pătrunde în porii din jurul*

capului.

[εἰς, πίπτω]

εἰσ-πίτνω, *vb.* (poet. pt. εἰσπίπτω) a cădea în. *ext.* a-și găsi ascunziș: πτέρυγας ἐσπίτνων ἐμάς EUR. *Tr.*751 *căzând* (= *gă-sindu-și ascunziș*) *sub aripile mele.*

[εἰς, πίτνω]

εἰσ-πίφρημι, *vb.* |ἐσ- Arstt.| {aor. εἰσέφρηκα Xen.: inf. ἐσπιφράναι Arstt.} **I** a lăsa să intre: (+ ac. pers.) XEN. *Cyr.*4.5.14. **II** a pătrunde: ARSTT. *HA*54|b11.

[cf. εἰσφρέω]

εἰσ-πλέω, *vb.* |var. ἐσ- Hdt., Thuc.: viit. -πλεύσομαι, aor. εἰσέπλευσα| **I** a pluti (în spre), a intra navigând (într-un port, un golf, o strămtoare ș.a.): ~ ἐς τὰ στενά THUC. 2.86 *a intra în strămtoare*: (+ ac.) ἄξενον πόρον Συμπληγάδων ἔσωθεν εἰσεπλεύσαμεν EUR. *IT*1389 *am intrat în Marea Inospitalieră plutind printru Symplegade*; (abs.) τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου HDT. 6.33 *întiturile din stânga celui care intră în Hellespont*: μήτ' εἰσπλεύσαι μήτ' ἐκπλεύσαι ... δυνατόν εἶναι PLB. 4.38.2 *nu poate nici intra, nici ieși [cu corabia]*. **II** (d. lucruri) a ajunge *sau* a fi adus pe mare: ἐρύλαττεν ὅπως μηδὲν εἰσπλέοι αὐτοῖς τῶν ἐπιτηδείων XEN. *HG*2.4.29 *veghea ca nici o provizie să nu ajungă la ei [pe calea mării]*; ὁ ἐκ τοῦ Πόντου σίτος εἰσπλέων DEM. 20.31 *grâul care ajunge pe mare din Pont.*

[εἰς, πλέω]

εἰσπλοος-ους, *ou.* ὁ *subst.* |var. ἔσ- Hdt., Thuc.| **I** pluti în (*sau* spre), intrare cu corabia: HDT. 6.33, THUC. 7.22, XEN. *HG*2.2.9, χαλεπὸν ... τοῖς σιταγωγοῖς ἐποίει τὸν εἰσπλοὸν PLUT. *Mar.*15.3 *le făcea anevnoiasă plutirea celor care transportau grâu.* **II** (concr.) intrare (în port), loc de acces: τοὺς ἔσπλους τοῦ λιμένος ἐμφάρξαι THUC. 4.8 *a bloca intrările portului*; λιμὴν στενὸν τινα ἔχων εἰσπλοὸν PLAT. *Ti.*25a *un port cu o intrare îngustă.*

[εἰσπλέω]

εἰσπνευσις, *ewos*, ἡ *subst.* inspirare, inspirație: ARSTT. *Ph.*243b12.

[εἰσπνέω]

εἰσ-πνέω, *vb.* |impf. εἰσέπνεον, aor. εἰσέπνευσα| **I** a inspira: (op. ἐκπνέω „a expira”) ARSTT. *Pr.*887b17. **II** a sufla (spre): (+ ac. de direcție) δάδων γέ με αὔρα τις εἰσέπνευσε AR. *Ra.*314 *un suflu de torțe a*

venit spre mine.

[εἰς, πνέω]

εἰσπνήλας, *ou.* ὁ *subst.* |var. εἰσπνηλοῦς Theoc.| (lacon.) care inspiră, inspirator. *ext.* amant, amoretz: CALL. *Aet.fr.*68, THEOC. 12.13.

[εἰσπνέω]

εἰσπνοή, ἡς, ἡ *subst.* **I** inspirație: (op. ἐκπνοή „expirație”) ARSTT. *Pr.*900a37, id. *Ph.*243b12. **II** răsufătoare: (d. o deschizătură în pământ) ARSTT. *Mir.*832b30.

[εἰσπνέω]

εἰσ-ποιέω-ῶ, *vb.* **I** **1** a face să intre, a băga, a introduce: εἰσποιεῖ χορηγούς εἰς ... τὰς λειτουργίας DEM. 20.19 (*legea*) *aduce noi coregi în finanțarea sarcinilor publice*; εἰσποιοῦσι καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐς αὐτὴν (*sc.* τὴν ἱστορίαν) LUC. *Hist.Cons.*9 *introduc și elogiul în istorie.* **2** (spec.) a introduce (într-o familie), a da spre adopție: PLAT. *Lg.*878a, DEM. 43.15, τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἑτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν IS. 10.17 *dau propriii copii spre adopție în alte familii*; αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτῶν εἰσποήσας IS. 8.40 *făcându-se pe sine însuși fiu adoptiv al tatălui acestora*; (pas.) οἱ εἰσποηθέντες DEM. 44.48 *copiii adoptivi.* **II** (*med.*) a introduce (în propria familie), a adopta: εἰς τὸν αὐτῶν <μ'> εἰσποήσατο ISOC. 19.44 *m-a adoptat în familia sa*; οἱ εἰσποιοῦμενοι DEM. 44.34 *părinții adoptivi.*

[εἰς, ποιέω]

εἰσποίησις, *ewos*, ἡ *subst.* adoptare, adopție: IS. 7.20, IOS. *A*12.237, (+ gen. obiectiv) PLUT. *M.*338f.

[εἰσποιέω]

εἰσποιητός, ἡ, ὄν *adj.* (d. copii) adoptat, adoptiv: LYS. *Fr.*352, IS. 3.46, DEM. 44.34

[εἰσποιέω]

εἰσ-πορεύομαι, *vb.* a se duce în (*sau* la), a intra: κατέκλινεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὥσπερ εἰσπορεύοντο XEN. *Cyr.*2.3.21 *fi așeză la masă în ordinea în care intraseră*; (+ prep.) κατὰ πάσας τὰς πύλας εἰς τὴν Τεγέαν ~ PLB. 16.36.9 *am intrat pe toate porțile în Tegea*; εἰς τὴν σύγκλητον ~ PLB. 32.3.10 *a se duce în senat*; εἰσπορεύοντο ... πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων LXX *Gen.*6.4 *intrau la fiicele oamenilor*; (abs.) PLB. 21.19.5.

[εἰς, πορεύω]

εἰσπραξις, *ewos*, ἡ *subst.* |var. ἐσ- Thuc.| încasare, percepere (de taxe, impozite ș.a.):

THUC. 5.53, ISOC. 12.63, DEM. 24.8, τοὺς ἀνθρώπους ἐλύπουν αἱ τῶν χρημάτων εἰσπράξεις PLUT. *Ant.*58.2 *incasările de taxe nemulțimeau oamenii.*

[εἰσπράσσω]

εἰς-πράσσω, *vb.* {att. -πράττω} a încasa, a percepe (bani, taxe ș.a.), *ext.* a prelinde (plata), a face să plătească: PLAT. *Lg.*949d. IS. 10.19, PLB. 13.7.3, (+ ac. pers.) τοὺς ὀφειλόντας ~ DEM. 24.161 *a pune datornicii să plătească (= a recupera datoritiile);* (+ ac. lucru și ac. pers.) τοσοῦτον πλῆθος χρημάτων εἰσπράξασα τοὺς συμμάχους ISOC. 5.146 *incasând de la aliași atâta mulțime de bani;* (med.) δίκη εἰσπράξατο τοῦ Ὀνίου φόνου IOS. *Al*4.25 *a răzbitat uciderea lui Onias;* (pas.) αὐτὸς εἰσπέπρακτο ὑπ' ἐμοῦ ... χυλίας δραχμᾶς DEM. 33.24 *acesta fusese silit de mine să plătească o mie de drahme.*

[εἰς, πράσσω]

εἰς-πτύω, *vb.* a scuipa (în, la), a regurgita: (+ dat.) ARSTT. *HA*613a4.

[εἰς, πτύω]

εἰς-ρέω, *vb.* [var. ἐσ- Luc.; med.-pas. viit. εἰσρῆσομαι, aor. εἰσερρήνῃ] a curge (în, la), a pătrunde (curgând): ἐκρεῖν τε ἐντεῦθεν καὶ εἰσεῖν πάντα τὰ ρεύματα PLAT. *Phd.*112b *că de acolo și într-acolo curg toate râurile;* (+ prep.) εἰσερούσης εἰς τὴν ναῦν τῆς θαλάττης διὰ τῆς πύρας PLB. 16.5.2 *apa mării pătrunzând în corabie pe la proră;* (ext.) (d. Danae și Zeus, transformat în ploaie de aur) κόλποισι τὸν θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο EUR. *Fr.*1132 *primi la sâmul său pe zeul ce curgea înăuntru;* (d. aer.) ARSTT. *PA*669a16, (fig.) (d. bogăție) ISOC. 8.140, πόθος εἰσερρῆ πάντας εὐνομίας καὶ εἰρήνης PLUT. *Num.*20.3 *în toți s-a strecurat o dorință de bună rânduială și de pace.*

[εἰς, ρέω]

εἰσροος-ους, ὄου-ου, ὁ *subst.* curgere (în), aflux: ARSTT. *Mu.*393a19.

[εἰσρέω]

εἰς-σπάω, *vb.* [aor. med. 3pl. εἰσεσπάσαντο] a trage înăuntru: LXX *Gen.*19.10.

[εἰς, σπάω]

εἰς-τελέω-ῶ, *vb.* a introduce: (pas.) ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο εἰστελεῖσθαι ... τὸ γένος PLAT. *Plt.*290e *trebuie introdus în această clasă (sc. a preoților).*

[εἰς, τελέω]

εἰστήκειν, ind. m.m.c.p. act. de la ἴστημι.

εἰς-τίθημι, *vb.* [var. ἐσ- Hdt.; Thuc.; aor. εἰσέθηκα] I a pune *sau* a așeza în: εἰσέθηκε βυβλίον HDT. 1.123 *puse înăuntru (sc. în iepure) un sul de papirus;* ἐς ἄμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρόν HDT. 9.25 *avezând leșul într-un car;* φύσας μεγάλας ἐσθέντες ἐς τὸ ... ἄκρον τῆς κεραίας THUC. 4.100 *introducând niște foale mari în capătul bărnei;* (fig.) Κροῖσον ἐς τὰς χεῖρας ἐσθεις τῷ ἑωυτοῦ παιδί HDT. 1.208 *lăsându-l pe Creșus în grija (prop. punându-l în mâinile propriului său copil.* II (spec.) a pune în corabie, a sui la bord, a(-și) imbarca: HDT. 1.164, (frecv. med.) ἐσθέμενοι τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ ἔπιπλα πάντα HDT. 1.164 *imbarcându-și copiii, femeile și toate bunurile mobile;* EUR. *Hel.*1566. XEN. *HG*1.6.20.

[εἰς, τίθημι]

εἰς-τοξεύω, *vb.* [var. ἐσ- Hdt.] a trage cu arcul (în), a săgeta: HDT. 9.49, (pas.) APP. *BC*4.121.

[εἰς, τοξεύω]

εἰς-τρέπομαι, *vb.* a se întoarce spre interior, a se răsuși înăuntru: ARSTT. *HA*621a8.

[εἰς, τρέπομαι]

εἰς-τρέχω, *vb.* [var. ἐσ- Thuc.; ind. aor.2 εἰσέδρᾶμον, pf. εἰσεδράμηκα] a alerga (în, la), a intra alergând *sau* în grabă: THUC. 4.67, (+ εἰς) AR. *Eq.*281, PLB. 1.44.6, (+ adv.) εἰσεδράμηκεν εἴσω MEN. *Sam.*361 *a dat buzna înăuntru;* (+ ac. de direcție) (d. o corabie) βαθὺν δ' εἰσέδραμε Φᾶσιν THEOC. 13.23 *pătrunse în adâncul [golful] Phasis.*

[εἰς, τρέχω]

εἰς-ὑστερον, *adv.* [var. ἐσ- Hdt.] mai apoi, mai târziu: HDT. 5.41.

[εἰς, ὑστερον]

εἰς-φέρω, *vb.* [var. ἐσ- Hom., Hdt., Thuc.; viit. εἰσοῖσω, aor.2 εἰσήνεγκον] I I a purta, a (a)duce (în, la), a căra (înăuntru): (+ ac.) ἐσθήτᾳ τε ἔσφερον εἴσω OD. 7.6 *cărară vestimintele înăuntru;* ἐκέλευσέ τινα τράπεζαν ἐσνεῖκαι HDT. 6.129 *ceru să i se aducă o masă;* τὰς ἀγγελίας ~ HDT. 1.114 *a duce vestile, a fi crainic;* (+ ac. și prep.) ἐμπόρους ... εἰς τὰς ναῦς εἰσήνεγκαν XEN. *HG*5 1.21 *aduseră negustorii pe corăbii;* εἰσοῖσουσιν δῶρα εἰς οἶκον κυρίου LXX *Ier.*40.11 *vor aduce daruri în Casa Domnului;* οὐδὲν εἰσηνέκαμεν εἰς τὸν κόσμον NT *1Tim.*6.7 *nu am adus nimic în lume;* (+ ac. și dat.) (fig.) πόλεμον εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων

χθονί EUR. *Hel.38 a adus război fării elenilor*; (pas.) τὰ εἰσενεχθέντα XEN. *Smp.7.25 bumurile aduse în casă. 2 a aduce, a introduce*: ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις EUR. *Ba.367 sã nu aducã jale în casã*; (d. acuzația adusã lui Socrate) καινὰ δαιμόνια ~ XEN. *Mem.1.1.2 a introduce divinitãți noi*, ψεύδος εἰσήνεγκε PLB. 2.58.12 *a introdus o minciună [în opera sa]*. 3 a aduce (bani), a contribui (cu), a plãti (cu titlu de contribuție): χρήματα πρὸς τὸν πόλεμον εἰσενεγκεῖν ἀπὸ τῶν οὐσιῶν PLUT. *Publ.12.3 a da bani pentru război din propria avere*; τούτῳ ἔρανον εἰσενεγκεῖν PLAT. *Smp.177c a-i plãti contribuția (sc. lui Eros)*: ἐσενεγκόντες ... ἐσφορὰν διακόσια τάλαντα THUC. 3.19 *plãtind un impozit de douã sute de talanți*; ὅσον εἰς τὴν πόλιν εἰσηνηνόχασιν DEM. 27.36 *cãt au contribuit pentru cetate (sc. taxele pe care le-au plãtit statului)*. 4 a propune, a prezenta: γνώμην ~ ἐς τὸν δῆμον THUC. 8.67 *a aduce o propunere în fața poporului (= a prezenta poporului o propunere)*; νόμον ~ DEM. 23.218 *a prezenta o lege*; λόγον ~ AR. *V.413 a propune o idee*: (+ ac. pers.) τὸν νέον ... εἰς τοὺς ἄλλους ~ PLAT. *Lg.961b a-i prezenta pe tânãr celorlalți [membri]*; (pas.) ἦν ... κρίσιν εἰσηνηνεγμένος Ἰουδαϊσμοῦ LXX *2Mac. 14.38 fusese învinuit de iudaism. II (med.) I a (a)duce (cu sine) (în, la), a(-și) căra*: (d. un rãu) πολλὰς ... πεύκας ἐσφέρεται IL. 11.495 *duce cu sine mulți pini*; ἐσηνεύκοντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος HDT. 5.34 *au cãrat roadele de pe ogoare în cetate. 2 a introduce*: τούνομα εὐρόντα ἐς ποιήσιν ἐσηνεύκασθαι HDT. 2.23 *a nãscocit numele și l-a introdus în poezie*; (intrans.) ἐς τὴν ὕλην ἐσφερομένους THUC. 3.98 *care se afundaserã în pãdure. 3 a contribui (cu)*: εἰσηνεύκται ... οὐκ ἔλαττον μνῶν τεττάρακοντα LYS. 19.43 *a plãtit contribuții de nu mai puțin de patruzeci de mine*; DEM. 27.4. 4 a-și introduce (alimente, apã, aer), a ingera, a inhala: ARSTT. *GA767a32, οἱ εἰσφερόμενοι ARSTT. Somn.Vig.456a17 animalele care își introduc aer (sc. care respirã)*.

[εἰς, φέρω]

εἰς-φθείρομαι, vb. |aor. εἰσεφθάρην| a intra aducând pieire sau nenorocire: IOS. *BI.513, (injur.) θάπτον εἰσεφθάρηθι σὺ*

MEN. *Sam.574 dispari înãuntru mai repede!*; MEN. *Pc.526*.

[εἰς, φθείρω]

εἰς-φοιτάω-ῶ, vb. |var. ἐσ- Ar., Eur.| a merge des (în, la): (ἐς + ac. de direcție) AR. *Eq.1033, (πρὸς + ac. pers.) EUR. Andr.945, (cu sub. lucr.) γραμματεῖα εἰσεφοῖτα παρὰ τῆς γυναικὸς αὐτῷ LUC. Tox. 13 ii veneau (= primea) adesea scrisori de la de aceastã femeie*; (abs.) LYS. *Fr.353*.

[εἰς, φοιτάω]

εἰσφορᾶ, ἄς, ἡ subst. |var. ἐσ- Thuc.| I aducere (înãuntru): XEN. *Oec.7.40. II 1 percepere (de impozite)*: ARSTT. *Pol.1313b26. 2 (frecv.) contribuție, impozit, taxã*: THUC. 1.141, AR. *Lys.654, ὅταν τέ τινες εἰσφοραὶ ᾄσιν, ὁ μὲν δίκαιος πλέον εἰσφέρει, ὁ δ' ἔλαττον PLAT. R.343d când se stabilesc impozite, cel drept plãiește mai mult, cel nedrept mai puțin*: εἰσφορὰς εἰσφέρειν LYS. 12.20, IS. 4.29 *a plãti impozite (sau contribuții)*: εἰσφορὰς προστάττειν XEN. *Oec.2.6 a impune impozite*: εἰσφορὰς ποιεῖσθαι ISOC. 8.12 *a percepe impozite. 3 tribut, bir*: PLB. 11.25.9, IOS. *BI.428. III dar, ofrandã*: LXX *Ex.30.13. IV introduce (a unei mãsuri), propunere*: ARSTT. *Pol.1322b14*.

[εἰσφέρω]

εἰς-φορέω-ῶ, vb. |var. ἐσ- Hom., Hdt., Thuc.: aor. εἰσεφόρησα| {ep. impf. ἐσφόρεον Od. 6.91, ion. 3sg. ἐσεφόρεε Hdt. 3.34} v. εἰσφέρω: OD. 6.91, id. 19.32, HDT. 3.11, THUC. 2.75, XEN. *An.4.6.1*.

[εἰς, φορέω]

εἰς-φρέω-ῶ, vb. |var. ἐσ- Ar.: impf. εἰσέφρουν, viit. εἰσφρήσω, aor. εἰσέφρησα| I (trans.) I a lãsa sã intre, a primi (înãuntru): AR. *V.892, DEM. 20.53, (med.) ἔσω μελάθρων ... ἔπη οὐκ εἰσεφρούμην EUR. Tr.653 nu lãsam flecãreli sã intre în palat. 2 a vãrî înãuntru, a introduce, a înghiți*: ARSTT. *Mir.831b11. II (intrans.) a pãtrunde*: PLB. 21.27.7.

[cf. πύφρημι, εἰσπίφρημι]

εἰσχειρίζω, vb. |aor. 3sg. εἰσεχειρίσειν| a ἰνμãνα, a ἰνcredința: (puterea) SOPH. *OT384*.

[εἰς, χειρίζω]

εἰς-χέω, vb. |var. ἐσ- Hom., Hdt., Eur.| {ind. aor. med.-pas. 3pl. ἐσέχοντο II. 21.60} I (act.) a vãrsa ἰν: HDT. 4.2, EUR. *Cyc.389. II (med. pas.) a se (re)vãrsa, a nãvãli (înãun-*

tru): ἐσέχοντο ἐς πόλιν IL. 21.610 *se revārsarā in cetate*; IL. 12.470, HDT. 9.70. IOS. B14.20.

[εἶς, χέω]

εἶσω, *adv.* |var. ἔσω Hom., Aesch., Thuc. §.a. I (*adv.*) ἰν(1)ἄντρου, ἰν interior: (cu vb. de mișcare) πέσε λίθος εἶσω IL. 12.459 *piatra căzu înăuntru*; ἔσω κίε OD. 7.50 *du-te înăuntru*; εἶπατε δ' εἶσω OD. 3.427 [*mergeți și*] *sruneți înăuntru*; νιν κομίζετ' εἶσω SOPH. *Ant.*578 *duceți-le înăuntru*; ἔσαγαγόντες ἐς τὸ μέγαρον ἔσω HDT. 2.143 *ducându-mă înăuntru* *templului*; στρέψων εἶσω τὸ πινάκιον PLUT. *Per.*30.1 *intoarce tăblița spre interior* (sc. *pe partea cealaltă*): (cu vb. de stare) εἶσω δόρπον ἐκόσμει OD. 7.13 *pregătea cina înăuntru*; ἔσω καθημένη AESCH. *Ch.*919 *șezând înăuntru* (sc. *în casă*); τὰς πρώρας μὲν ἔξω, ἔσω δὲ τὰς πρύμνας THUC. 2.83 *cu prorele în afară și rupele spre interior*; (cu art.) (subst.) τὸ ἔσω τῶν χειρῶν HDT. 3.8 *interiorul mâinilor* (sc. *palmele*); (adj.) τὸ ἔσω μέτωπον THUC. 3.21 *fața interioară (a zidului)*; ὁ ἔσω ἄνθρωπος NT *Rom.*7.22 *omul lăuntric*. II (*prep.*) I (+ ac.) ἰνάuntru, (până) ἰν: (cu vb. de mișcare) δῶναι δόμον Ἄϊδος εἶσω IL. 3.322 *a coborî în casa lui Hades*; νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἶσω IL. 1.71 *călăuzise corăbiile aheilor pînă la Troia*. 2 (+ gen.) ἰνάuntru, ἰν: κατελθόντ' Ἄϊδος εἶσω IL. 6.284 *coborînd în [casa lui] Hades*; ἔσω τοῦ ἱεροῦ HDT. 2.91 *înăuntru* *templului*; εἶσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν XEN. *An.*1.4.5 *înăuntru și în afara porților*; ἔσω ξίφους EUR. *Or.*1531 *în raza [de acțiune a] spadei*; εἶσω βέλους ARR. *An.*1.6.8 *în bătaia săgeții*.

[εἶς]

εἶσθεν, *adv.* |var. ἔσθει(v) Hdt., Aesch., Eur. I (*adv.*) I dinăuntru, din interior: (cu vb. de mișcare) τῶν ἀνέμων εἶνεκεν τῶν ἔσθεν ἐκπνεόντων HDT. 7.36 *din cauza vânturilor care suflă dinăuntru* (sc. *dinspre mare*). 2 pe dinăuntru, ἰνάuntru: (cu vb. de stare) HDT. 2.138, AESCH. *Ag.*991, ἔσθεν καὶ ἔξωθεν LXX *Gen.*6.14 *pe dinăuntru și pe dinafară*; (cu art.) (subst.) τὸ ἔσθεν NT *Lc.*11.39 *partea dinăuntru, interiorul, lăuntru*. II (*prep.*) (+ gen.) ἰνάuntru, ἰν: ἔσθεν ἄντρων EUR. *Cyc.*516 *înăuntru* *peșterii*; EUR. *Heracl.*42.

[εἶσω, -θεν]

εἶσ-ωθέω-ῶ, *vb.* a ἰmpinge ἰνάuntru: (med.) νικῶσι τοὺς ἐκπίπτοντας οἱ εἰσωθούμενοι XEN. *An.*5.2.18 *cei care se împulzesc să intre în biruie pe cei care ies*.

[εἶς, ὠθέω]

εἰσωθίζομαι, *vb.* a se ἰmpinge ἰνάuntru: APP. *BC*4.78.

[εἰσωθέω]

εἶσ-ωπός, ὄν *adj.* I ἰν fața sau între: (+ gen.) IL. 15.653. II ἰνάuntru: A.RH. 2.751.

[εἶς, ὦψ]

εἰσωτερικός, *v.* ἔσωτερικός

εἶτα, *adv.* {ion. tard. εἶτεν NT *Mc.*4.28} I (temp.) ἀποι, după aceea, pe urmă: πρώτα (sau πρώτον) μὲν ... εἶτα SOPH. *El.*262, XEN. *An.*1.3.2 *întâi ... apoi*; ἄκουσον, ~ διάκρινον AR. *Eq.*1036 *ascultă, apoi decide*; {HP.} καθέρπυσόν νυν εἰς Κεραμεικόν. {ΔΙ.} Κάτα τί: AR. *Ra.*129 {*Her.*} *co-boară acum în Kerameikos!* {*Dio.*} *și apoi?*: ~ γενομένης θλίψεως NT *Mc.*4.17 *ἀποι, dacă vine o strămătorare*; (pt. a marca o opoziție, după un part.) μή μοι προτείνων κέρδος εἶτ' ἀποστέρει AESCH. *Pr.*777 *nu-mi oferi un câștig de care apoi să mă lipsesc!* II (cu rol de conj.) (și) ἀποι, (a)ρᾶι, atunci, în cazul acesta, așa fiind: (frecv. în exclam. și interog., exprimând mirare, indignare, ironie §.a.) κάτα τίς γαμεῖ; SOPH. *OT*1500 *și-ἀποι cine vă va lua de soție?*; εἶτ' ἐγὼ μὲν οὐ φρονῶ; EUR. *Andr.*666 *ἀποι tot eu sunt smintitul?*; ~ τί τοῦτο; AR. *Nu.*347 [*ρᾶι*] *și ce?*

[εἶ, -τα (cf. lat. *tam?*)]

εἶται, (ep.) imd. pf. med. 3sg. de la ἔννυμι: OD. 11.191.

εἶ-τε, *conj.* I și dacă, (frecv. repetată) fie (că) ... fie (că) ..., sau ... sau ...: εἶτε κάλλιον εἶτε δικαιότερον THUC. 4.118 (*pārere*) *fie mai bună, fie mai dreaptă*; εἶτ' ἀνάγκη φύσεος εἶτε νοῦς βροτῶν EUR. *Tr.*886 *fie necesitate a naturii, fie minte a muritorilor*; (de trei ori) κήρυσσέ μ' εἰς ἅπαντας, εἶτε χρῆ κακὴν εἶτε στόμαργον, εἶτ' ἀναιδεῖας πλέαν SOPH. *El.*606 *numește-mă față de toți, de trebuie, sau rea, sau slobodă de gură, sau plină de nerușinare*; (de patru ori) εἶτε χοροῦ εἶτε οἴκου εἶτε πόλεως εἶτε στρατεύματος προστατεύοι XEN. *Mem.*3.4.6 *fie că el conduce un cor, o casă, o cetate sau o armată*; (cu omisiunea primului membru) μύραινά γ' εἶτ' ἔχιδν' ἔφω AESCH. *Ch.*994 *și*

dacă s-ar fi născut murenă sau năpârce: (corel. cu *ei* sau *η*) *ei* ζύν λοχίταις εἰτε καὶ μονοσιβίη AESCH. *Ch.768 dacă [vine] împreună cu străjile sale sau singur*; εἰτε Λυσίας ἢ τις ἄλλος πώποτε ἔγραψεν PLAT. *Phdr.277d dacă Lysias sau vreun altul a scris vreodată*. II (interog. indir) *dacă ... sau (dacă) ...*: (+ ind.) γνώσεσθε τότε εἰτε ὑμῖν μαχησόμεθα ... εἰτε καὶ οὐ μαχησόμεθα HDT. 4.127 *vefi asla atunci dacă ne vom lupta cu voi sau nu ne vom lupta*; ἄλλ' εἶπατ' εἰτε χρήζετε' εἴτ' οὐ χρήζετε φεύγειν ἄμεικτον ἄνδρα EUR. *Cyc.428 hai, spuneți dacă vreți sau nu vreți să scăpați de acest sălbatic*.

[*ei*, -τε; cf. lat. *sive*]

εἴτε, (ep.) opt. prez. act. 2pl. de la *εἰμί*.

εἴτεν, v. **εἶτα**

εἴτις, εἴτι *pron.* *vreun, vreo*: ARSTT. *Fr.280*.

[*εἰ*, *τις*]

εἴ-τοι, *conj.* (repetată) *fie ... fie ...*: LXX *Ruth* 3.10.

[*εἰ*, *τοι*]

εἶχον, ind. impf. act. de la *ἔχω*.

εἶω, (ep.) v. **εἶω**

εἶωθα, *vb.* [pf. *εἶωθα* cu sens de prez.: m.m.c.p. *εἶωθειν* cu sens de impf.] {ion. *ἔωθα*} I a obișnui, a fi obișnuit: (+ inf.) IL. 5.766, OD. 17.394, μεθυσκόμενοι εἶωθασι βουλευέσθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων HDT. 1.133 *obișnuiesc să chibzuiescă beți asupra celor mai de seamă lucruri*; φεύγειν ... οὐδ' εἶωθαμεν EUR. *IT104 nu ne stă în obicei să fugim*. II (part.) obișnuit: (d. pers.) ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι IL. 5.231 *sub comanda vizitiului obișnuit*; HDT. 1.111, SOPH. *Ph.939*, (d. abstr.) HDT. 3.80, PLAT. *Ap.27b*, (subst.) *παρὰ τὸ εἰωθός* THUC. 4.17 *improtriva obiceiului*; *κατὰ τὸ εἰωθός* THUC. 4.67 *după obicei*.

[v. **ἔθος**]

εἰωθότως, *adv.* *după obicei*; SOPH. *El.1456*, PLAT. *Smp.218d*.

[*εἶωθα*]

εἶων, ind. impf. act. de la **εἶω**.

εἶως, (ep.) v. **ἔως**

ἐκ, [var. ἐξ in fața unei vocale; ἐκ (ἐξ) in anastrofă II. 14.472] I (*adv.* sau *preverb* in *meză*) *afară (din)*: ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον IL. 1.436 *aruncară ancorele [afară din corabie]*; ἐκ δ' ἔλον ... Χρυσήϊδα IL. 1.369 *o aleseră pe Chryseis*; ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ IL.

6.471 *tatăl izbucni în râs*; AESCH. *Pr.134*, SOPH. *Tr.1053*, EUR. *Ion1204*. II (*prep.* + gen.) I (sens spațial) *din, dinspre, de la, de*: a (indicând punctul de plecare al unei mișcări) ἐκ Πύλου ἔλθῶν IL. 1.269 *venind din Pylos*; ἐξ ὄρεος κατεβήσεται IL. 13.17 *se pogori din munte*; ἐξ οἴκων μολεῖν SOPH. *Ph.60 a veni de acasă* (sc. *a-și părăsi țara*); φεύγειν ἐκ μάχης HDT. 9.58 *a fugi din luptă*; ἐξίεναι ἐκ γῆς εἰς φῶς PLAT. *Pr1.321c a ieși de sub pământ la lumină*; ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος IL. 1.194 *scotea din teacă sabia mare*; βέλος ... ἐξ ἀνικάτου φαρέτρας ὀρνύμενον PI. *P.4.91 săgeată trasă dintr-o tolbă neînvinșă*; (fig.) ἐκ θυμοῦ πεσέειν IL. 23.595 *a cădea din suflet* (sc. *a ieși de la inimă, a pierde afectivitatea cuiva*); ἐκ κακῶν πεφευγέναι SOPH. *Ant.437 a scăpa de rele*. b (indicând separația) ἐκ θανάτοιο σαῶσαι OD. 4.753 *a scăpa de la moarte*; *παῖδα ... ἔλυσεν ἐξ ἀτιμίας* PI. *O.4.20 pe copil l-a dezlegat de ocară*; μ' ἔπεμψεν ἐκ δόμων τῶν Λοξίου AESCH. *Eu.35 m-a alungat din casa lui Loxias*; κόμιζε ... ἐξ ὀμμάτων γυναῖκα τήνδε EUR. *Alc.1064 ia-o din ochii mei pe femeia aceasta*. c (indicând sursa) ἐκ χρυσῶν πίνομεν φιαλῶν XEN. *Cyr.5.3.3 bem din cupe de aur*; δέχου δὲ χειρὸς ἐξ ἐμῆς βέλη τάδε SOPH. *Ph.1287 primește din mâna mea aceste săgeți*; ἐκ βιβλίου ... ἀναγιγνώσκοντος PLAT. *Phd.97b citind dintr-o carte*. d (indicând direcția) ἐξ Ἰδης καθορῶν IL. 11.337 *privind dinspre [muntele] Ida*; φανέντες ... χερὸς ἐκ δορυπάλτου AESCH. *Ag.117 apărând din direcția mării care flutură lancea* (sc. *dinspre dreapta*); τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης HDT. 6.18 *asediind Miletul dinspre pământ și dinspre mare*. e (indicând un raport de dependență, cu vb. care înseamnă „a atârna”, „a lega” ș.a.) *σειρήν χρυσεῖην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες* IL. 8.19 *atârând de cer o frânghie de aur*; ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε IL. 22.398 *il legă de car*; φιάλας ἐκ τῶν ζωστήρων φορέειν Σκύθας HDT. 4.10 *scîții poartă cupe [prinse] de cingători*; (fig.) ἐκ τῆς θαλάττης ἅπασα ὑμῖν ἦρηται σωτηρία XEN. *HG7.1.6 întreaga voastră salvare depinde de mare*. f (indicând o limită în spațiu) ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς II. 18.353 *din cap până în picioare*. 2 (sens temporal) *din, de la, de*: a (indicând punctul

de plecare în timp) ἐκ γενετῆς IL. 24.535 *din naștere*; ἐξ ἀρχῆς OD. 1.188 *de la început, din vechime*; ἐκ παιδός PLAT. R.374c *de (mic) copil, din copilărie*; ἐκ νέου PLAT. Grg.510d *de tânăr, din tinerețe*; ἐξ ἡοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δειλῆς ὀψίης HDT. 7.167 *din zori și până seara târziu*; (cu elipsa subst.) ἐκ πολλοῦ THUC. 1.68 *de mult [timp]*. **b** (indicând succesiunea) *după*: καύματος ἐξ IL. 5.865 *după arșiță*; ἡμέραν ἐξ ἡμέρας EUR. Rh.445 *zi după zi*; ἐκ τοῦ ἀρίστου XEN. An.4.6.21 *după masa de prânz*; ἐκ τούτου XEN. HGI.3.8 *după aceea*; **c** (indicând momentul sau durata) ἐκ νυκτῶν OD. 12.286. XEN. Cyr.1.4.2 *noaptea, în timpul nopții*; οὔτε νυκτός ... οὔτ' ἐξ ἡμέρας SOPH. El.780 *nici noaptea, nici ziua*; ἐκ τῶν λοιπῶν PLAT. Lg.709e, ἐκ τοῦ λοιποῦ XEN. Smp.4.56 *în continuare, după aceea*. **3** (indicând originea, descendența sau proveniența) *din, de la*: (frecv. cu vb. εἶναι sau γενέσθαι) τοῦ γένετ' ἐκ πατρός πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων IL. 15.641 *din acest tată de rând se născu un fiu mai de seamă*; ἐκ Μουσέων καὶ ... Ἀπόλλωνος ἄνδρες αἰοῖδοι ἔασιν HES. Th.94 *aezii se trag din Muze și din Apollon*; ὃ παῖ πατρός ἐξ Ἀχιλλέως SOPH. Ph.260 *ο, fiu născut din [tatăl tău] Achilles*; ἐκ γένους Πανδίοιου EUR. Heracl.36 *din neamul lui Pandion*; νόσοι θνητῶν ... ἐκ θεῶν πάρευσιν EUR. Fr.292 *bolile muritorilor sunt de la zei*; (d. locuri) ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί OD. 15.267 *de neam sunt din Ithaca*; οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν LYS. 31.8 *cei de pe ogoare*; θριξ̄ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν NT Lc.21.18 *un fir de păr din capul vostru*; (d. abstr.) οὐκ ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται. ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα PLAT. Ap.30b *nu virtutea se naște din avere, ci averea din virtute*. **4** (indicând materia) *din*: οὐκ ἐκ ξύλων ποιεῦνται τὰ πλοῖα ἀλλ' ἐκ διφθερέων HDT. 1.194 *ἴσι fac bărcile nu din lemn, ci din piei*; Ἄδαμος δὲ ὁ πρῶτος ἐκ γῆς γεγόμενος IOS. AII.67 *Adam, cel dintâi om, făcut din pământ*; (ext.) στρατεύμα ... ἐκ παιδικῶν τε καὶ ἔραστῶν XEN. Smp.8.32 *armată alcătuită din iubiri și din amantzi*. **5** (partitiv) *din, dintre*: ἔμοι ἐκ πασέων ... Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν IL. 18.431 *mie dintre toate Zeus mi-a dat suferințe*; ἐκ τούτων εἰς HDT. 2.46 *unul dintre aceștia*; ἐκ τεττάρων

καὶ δέκα ταλάντων ἔμοι μὲν μηδ' ἐβδομηκοντα μνᾶς παραδεδώκασιν DEM. 27.59 *din 14 talanți nu mi-au dat nici 70 de mine*. **6** (cauzal) *din cauza*: ἐκ Διὸς πάσχω AESCH. Pr.759 *pățimesc din pricina lui Zeus*; ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενός νοσεὶ πόλις SOPH. Ant.1015 *cețateea suferă aceste lucruri din pricina deciziei tale*; ἐκ φόβου SOPH. Ant.180 *de teamă*; τελευτῆσαι ἐκ τοῦ τρώματος HDT. 3.29 *a muri din cauza răni*; ἐκ φιλίας Καίσαρος APP. BC3.11 *din prietenie pentru Cezar*. **7** (indicând agentul unei acțiuni) *de, de către*: (frecv. *după vb. la pas.*) ἐκ γυναικός ... σφαγεῖς EUR. IT552 *ucis de o femeie*; τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου HDT. 7.175 *cele spuse de Alexandru*; (cu vb act.) παιδός ἐξ ἔμοῦ θανεῖν SOPH. OT854 *a muri de mânia copilului meu*. **8** (instrumental) *din, cu*: ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον HDT. 5.19 *trăgând calul cu brațul*; ἐκ χειρὸς παίειν XEN. Cyr.4.3.16 *a lovi din mână* (sc. *cu arma în mână, de aproape*). **9** (cu vb. care înseamnă „a schimba”, „a deveni” ș.a.) *din, în loc de*: ἐλεύθερος ἐκ δούλου καὶ πλούσιος ἐκ πτωχοῦ ... γεγονώς DEM. 18.131 *devenit om liber din sclav și bogat din sărac*. **10** (modal) *din, după, cu, în*: ἐκ θυμοῦ φιλέων IL. 9.486 *iubindu-te din suflet*; ἐκ τῶν λογίων HDT. 1.64 *în conformitate cu oracolele, după oracole*; ἐκ τῶν ἔργων κρινόμενοι XEN. Cyr.2.2.21 *judecați după faptele lor*; (locut. adv.) ἐκ νέης HDT. 1.60 *din nou*; ἐκ τοῦ φανεροῦ HDT. 5.96. THUC. 4.79 *în mod deschis, pe față*; ἐξ ἴσου HDT. 7.135, SOPH. Tr.322 *egal, la fel*; ἐκ βίας SOPH. Ph.563 *cu forța*; ἐκ παντός τρόπου XEN. Mem.4.5.11 *în orice chip*. **11** (cu num.) ἐκ τρίτων EUR. Or.1178 *în al treilea rând*; ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν NT Mc.14.72 *cocoșul a cântat pentru a doua oară (= din nou)*.

[cf. lat. *ex*]

Ἑκάβη, ἡς, ἡ [ᾶ] *subst.* {dor. Ἑκάβα Eur., Theoc.} (mitol.) Hecabe (Hecuba), soție a lui Priam: IL. 6.451.

ἐκαβόλος, (dor.) *v.* ἐκηβόλος

ἐκά-εργος, ἡ, ον *adj.* care acționează de parte sau după voia sa: (frecv. epitet al lui Apollon) IL. 1.147, id. 1.479, OD. 8.323, Pl. P.9.28, CALL. Ap.11 ș.a., (epitet al lui Artemis) AR. Th.972.

[ἐκάς (ἐκόν?), εἶργω]

ἐκάτην, ind. aor. pas. de la καίω (κάω).

ἐκαθεζόμεν, impf. de la καθέζομαι, v. *σι* καθίζω.

ἐκάθεν, *adv.* I de departe: ~ φαίνεται αὐγῆ IL. 2.456 *lumina (focului) se vede de departe*; IL. 15.634, AESCH. *Supp.*421, (temp.) Pl. *O.*10.7. II departe: OD. 17.25.

[ἐκάς, -θεν]

ἐκάθευδον, ind. impf. act. de la καθεύδω.

ἐκαθήμην, ind. impf. med. de la κάθημαι.

ἐκάθηρα, ind. impf. act. de la καθαίρω.

ἐκαθίζον, ind. impf. act. de la καθίζω.

ἐκαλέσσατο, (ep.) aor. 3sg. med. de la καλέω.

Ἐκάλη, ης, ἡ [ᾱ] *subst.* (mitol.) Hecale, bătrână care l-a ajutat pe Theseus: (titlul unui poem de Call.) CALL. *Fr.T.* PLUT. *Thes.*14.2.

ἐκάλος, (dor.) v. ἔκηλος

ἐκαμον, ind. aor. act. de la κάμνω.

ἐκανον, ind. aor. act. de la καίνω.

ἐκάπυσσε, ind. aor. 3sg. de la καπύω.

ἐκάρην, ind. aor. pas. κείρω.

ἐκάς, [ᾱ, dar ᾱ Call. *Ap.*2] *adv.* |comp. ἐκαστέρω Od. 7.321, Hdt. 2.169, superl. ἐκαστάτω Il. 10.113| I (de loc) departe: ~ ἔπιατο IL. 13.592 [*sāgeata*] =bură departe: ρίζαι ~ εἶχον OD. 12.433 *rădăcinile se întindeau până departe*: ἄλκᾱ δ' ~ ἀποστατεῖ AESCH. *Ag.*1104 *ajutorul este departe*: οὐχ ~ που SOPH. *Ph.*41 *nu prea departe*: (+ gen.) ~ πόλιος IL. 5.791 *departe de cetate*: ἀνδρῶν δυσμενέων ~ IL. 13.263 *departe de dușmani*: λίην νηῶν ~ OD. 14.496 *prea departe de corăbii*: ὁ Περσέων στρατός τῆς Λιβύης ἐκαστάτω ἕς Εὐεσπερίδας ἦλθε HDT. 4.204 *armata perșilor a ajuns cel mai departe în Lybia până la Euesperides*: (ἀπό + gen.) ~ δ' ἀπό τείχεός εἰμεν IL. 18.256 *suntem departe de zidul [cetății]*. II (de timp) într-un moment depărtat, târziu: Pl. *P.*2.54, AESCH. *Ag.*1650, (+ gen.) οὐκ ~ χρόνου HDT. 8.144 *nu departe în timp (= peste puțin, curând)*.

[ἔ, -κας]

ἐκαστάτω, v. ἐκάς

ἐκασταχόθεν, *adv.* din fiecare loc, de peste tot: THUC. 7.20, id. 7.21, XEN. *HG*3.4.3, PLUT. *Demetr.*31.2.

[ἕκαστος, -θεν]

ἐκασταχόθι, *adv.* în fiecare loc sau parte, pretutindeni: PLUT. *Lys.*19.3,

[ἕκαστος, -θι]

ἐκασταχοῖ, *adv.* în fiecare loc sau parte, peste tot: DEM. 50.6.

[ἕκαστος, -ι]

ἐκασταχόσε, *adv.* în fiecare loc sau parte, peste tot, pretutindeni: THUC. 4.55, id. 8.5, PLAT. *Crit.*116a, XEN. *An.*3.5.17, PLUT. *Demetr.*43.4.

[ἕκαστος, -σε]

ἐκασταχοῦ, *adv.* în fiecare loc sau parte, peste tot, pretutindeni: THUC. 3.82, id. 5.20, PLAT. *Phdr.*257e, id. *Lg.*676c, PLUT. *Mar.*20.8.

[ἕκαστος, -υ]

ἐκαστέρω, v. ἐκάς

ἐκάστοθι, *adv.* în fiecare loc sau parte: OD. 3.8

[ἕκαστος, -θι]

ἕκαστος, η, ον *adj., pron.* I (*adj.*) fiecare, fiecare: ~ ἀνήρ IL. 2.805 *fiece om, fiecare*: (așezat după sau înainte de subst.) ἔτεος ἐκάστου HDT. 1.67 *în fiecare an*, ἐν ἐκάστῳ λόγῳ THUC. 5.68 *în fiecare companie*: καθ' ἐκάστην ἡμέραν XEN. *Mem.*4.2.18 *în fiecare zi, zilnic*: ἕκαστον τὸ ζεῦγος XEN. *Cyr.*6.1.54 *fiecare pereche de boi [înjugăți]*: (sg. cu vb. pl.) ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος OD. 1.424 *au mers fiecare la casa sa*: (sg. cu subst. pl.) κρίνεσθαι τοὺς ἀνδρας δίχα ἕκαστον XEN. *HG*1.7.34 *acei bărbați să fie judecați fiecare în parte*: (pl.) λαοὶ ... ἐπὶ νῆας ἕκαστοι ἐσκίδναντ' ἰέναι IL. 24.1 *oștenii se împărăștiră mergând fiecare la corabia sa*: οἱ ἐν τῆσι πόλισι ἕκαστοι HDT. 2.65 *locuitorii de la orașe, fiecare în parte*: (neut. pl.) ταῦτα ἕκαστα IL. 1.550 *fiecare dintre aceste lucruri (= fiecare lucru în parte, de-a fir a păr)*: II (*pron.*) fiecare, oricine: I σφρηγίδα ἕκαστος ἔχει HDT. 1.195 *fiecare are un inel cu sigiliu*: (+ gen. partitiv) ~ ἠγεμόνων IL. 4.428 *fiecare dintre căpetenii (= fiecare căpetenie)*: ἕκαστος ἡμῶν PLAT. *Smp.*198c *fiecare dintre noi*: (pl.) ὅσα λόγῳ εἶπον ἕκαστοι THUC. 1.22 *cuvințele pe care le-a spus fiecare*: (cu art.) οἱ ἕκαστοι HES. *Th.*370 *toți [laolaltă] și fiecare [în parte]*: (neut. pl.) μαθὼν ἕκαστα HDT. 4.161 *aflând fiecare lucru în parte*: (+ prep.) καθ' ἕκαστον THUC. 1.141 *fiecare lucru în parte, una câte una*: περὶ ἐκάστων καὶ συμπάντων λέγειν PLAT. *Ti.*48d *a vorbi despre fiecare lucru în parte și despre toate în general*:

παρ' ἕκαστα PLB. 3.57.4 *la fiecare lucru, într-una*. 2 (cu alte pron. sau num.) ἕκαστος τις φοβούμενος καὶ περὶ τῶν οἴκοι XEN. Cyr.6.1.42 *fiecare temându-se pentru bunurile casei sale*; αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολίτευον THUC. 2.15 *fiecare dintre ei ducea o politică proprie*; ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων ... δοῦναι δίκην LYS. 28.1 *a primi pedepsă pentru fiecare dintre faptele sale*. 3 (cu ὡς) *fiecare în parte sau separat*: PI. P.9.98. AESCH. Ag.333, ὡς ἐκάστους ἐκκαλεόμενος HDT. 6.79 *chemându-i afară unul câte unul*; κατ' ἀλλήλους ... ὡς ἕκαστοι οἱ ἀστυγείτονες ἐπολέμουν THUC. 1.15 *cețările vecine se luptau separat unele cu altele*; οὐχ ὡς ἕκαστος ἀλλὰ πάντες ARSTT. Pol. 1292a12 *nu fiecare în parte, ci toți la un loc*. [ἐκάς (*σφέκας), τις]

ἐκάστοτε, *adv.* de fiecare dată, cu orice prilej, totdeauna: HDT. 1.90, THUC. 1.68, AR. Ra.833, ~ ... πολλάκις PLAT. Phlb.58a *tot mereu*; ~ ἐσπέρας AESOP. 1.40 *în fiecare seară*.

[ἐκαστος, -τε]

ἐκάτῳβόλος, (dor.) v. ἐκατηβόλος

Ἐκάταιος, α, ον *adj.* al lui Hecate, în cinstea zeiței Hecate: SOPH. Fr.734.

[Ἐκάτη]

Ἐκάταιος, ου, ὁ *subst.* Hecataios (Hecateu) din Milet, istoric și geograf grec (sec. VI-V î.Hr.): HDT. 2.143.

[Ἐκάτη]

Ἐκάτειον, ου, τό [ᾶ] *subst.* [var. Ἐκαταῖον] altar al zeiței Hecate: AR. V.804.

[Ἐκάτη]

ἐκάτεράκις, *adv.* de fiecare dintre cele două dăți, de ambele dăți: XEN. Cyr.4.6.4.

[ἐκάτερος, -ακίς]

ἐκάτερε(ν), *adv.* (poet.) de o parte și de alta, de fiecare parte, de ambele părți: IL. 11.27, OD. 1.335, A.RII. 1.564, (+ gen.) ~ ομίλου IL. 3.340 *de o parte și de alta a mulțimii* (sc. *fiecare în oștirea sa*); OD. 6.263.

[cf. ἐκατέρωθεν]

ἐκάτερος, α, ον [ᾶ] *adj., pron.* I *fiecare* (din doi), și unul și celălalt (separat, individual): ἐν φάρσει ἐκατέρω τῆς πόλιος HDT. 1.181 *în fiecare din cele două părți ale orașului*; ἄλοχον ... θέλων ~ ἐάν ἔμμεν PI. 1.8.29 *și unul și celălalt vrând să o aibă de nevastă*; (op. ἀμφοτέρος „și unul și altul (împreună), ambii”) συνεχώρεις ἀμφοτέρας τε αὐτὰς

εἶναι καλὰς καὶ ἐκατέραν PLAT. Hr.Ma. 302c *εἴτι de acord cã amândouă sunt frumoase și împreună și luată separat*; (+ gen. partitiv) ~ ἡμῶν IS. 11.40 *fiecare dintre noi doi*; (sg. cu vb. du.) τίν' ἔχeton γνώμην ~; AR. Ra.1423 *ce părere are fiecare dintre voi doi?*; (sg. cu vb. pl.) ἀπῆλθον ~ ἐπὶ τὰ προσήκοντα XEN. Cyr.5.2.22 *și unul și altul se întoarseră la treburile lor*; (pl.) ὡς ἐκάτεροι ... τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν THUC. 3.74 *și unii și alții au petrecut noaptea de strajă*; (+ prep.) ἐφ' ἐκάτερα THUC. 5.73 *de o parte și de alta, pe flancuri*. II (= ἕκαστος) *fiecare* (din mai mulți): LUC. Alex.49.

[ἐκάς, cf. ἕκαστος]

ἐκατέρωθεν, *adv.* de o parte și de alta, de fiecare parte, de ambele părți: HDT. 3.102, THUC. 2.75, PLAT. Ti.53d, φοβούμενος μὴ κυκλωθεῖη ~ XEN. An.1.8.13 *temându-se să nu fie învâluit din amândouă părțile* (sc. *pe ambele flancuri*); (+ gen.) ἐτείχισαν στρατόπεδα δύο ~ τῆς πόλεως THUC. 3.6 *au fortificat două tabere, câte una de fiecare parte a cețării*; (ca *adj.*) τοῦ φορείου τὰς ~ αὐλαίας ἀνακαλύψας PLUT. Eum.14.10 *desfăcând perdelele lecticiii, care erau de o parte și de alta*.

[ἐκάτερος, -θεν]

ἐκατέρωθι, *adv.* în fiecare dintre cele două părți, în ambele locuri: PI. O.2.69, HDT. 2.19, (+ gen.) ARSTT. HA527a33.

[ἐκάτερος, -θι]

ἐκατέρως, *adv.* și într-un fel și în celălalt, în ambele moduri: PLAT. Lg.895e.

[ἐκάτερος]

ἐκατέρωσε, *adv.* și într-o parte și într-alta, în ambele direcții: PLAT. Phd.112e, ~ ἀποβλέπων XEN. An.1.8.14 *privind în ambele direcții*; (+ gen.) PLUT. Fab.16.2.

[ἐκάτερος]

Ἐκάτη, ης, ἡ [ᾶ] *subst.* {dor. Ἐκάτα Aesch., Eur.} Hecate, zeiță: HES. Th.411, (identificată cu Artemis) AESCH. Supp.676, (asociată cu lumea subpământeană, magia și vrăjitoria) EUR. Med.397 ș.a., (spec.) (d. mâncarea lăsată la răspântii ca jertfă pt. Hecate, luată de săraci) Ἐκάτης δεῖπνον LUC. DMort.1.1 *cina Hecatei*.

[et. nec.]

ἐκάτη-βελέτης, ου, ὁ *adj.m.* {ep. gen. -έταο} care trage sau nimereste (de) departe.

τίνας, arcaș: (epitet al lui Apollon) IL. 1.75, HES. Sc.100.

[ἐκάς?, βάλλω]

ἐκάτη-βόλος, ον *adj.* {dor. ἐκάτᾱ- Πί.} care trage *sau* nimereste (de) departe, τίνας, arcaș: (epitet al lui Apollon) IL. 1.370, id. 15.231, OD. 8.339, HES. Sc.58, Πί. P.8.61, (d. Muze) Πί. O.9.5.

[ἐκάς?, βάλλω]

ἔκατι, (dor.) v. ἔκητι

ἐκάτογ-γυιος, ον *adj.* cu o sută de trupuri (*προφρ.* membre): Πί. Fr.122.18.

[ἐκατόν, γυῖον]

ἐκάτογ-κάρᾱνος, ον [κᾱ] *adj.* cu o sută de carpete: (d. Thyphon) AESCH. Pr.353.

[ἐκατόν, κάρανος]

ἐκάτογ-κεφάλας, α. ὁ [φᾱ] *adj.m.* cu o sută de carpete: (d. Thyphon) Πί. O.4.7, AR. Nu.336.

[ἐκατόν, κεφαλή]

ἐκάτογ-κέφᾱλος, ον *adj.* cu o sută de carpete: EUR. HF883, id. 1188, AR. Ra.473.

[ἐκατόν, κεφαλή]

ἐκάτογ-χειρ, ειρος *adj.m.* cu o sută de brațe: PLUT. M.93c. // **ἐκατόγχειρ**, ειρος, ὁ *subst.* hecatonchir, monștru cu o sută de brațe: Πί. Fr.521A.21, PLUT. Marc.17.2.

[ἐκατόν, χεῖρ]

ἐκάτογ-χειρος, ον *adj.* cu o sută de brațe: (d. Briareos) IL. 1.402.

[ἐκατόν, χεῖρ]

ἐκατό-ζῦγος, ον *adj.* cu o sută de bănci de vâșlași: (corabie) IL. 20.247.

[ἐκατόν, ζυγόν]

Ἑκατομβαιών, ὦνος, ὁ *subst.* prima lună a calendarului atenian (de la jumătatea lui iulie la jumătatea lui august): DEM. 24.26, PLUT. Thes.12.2.

[ἐκατόμβη]

ἐκάτομ-βη, ης, ἡ *subst.* I hecatombă, jertfă de o sută de vite, ext. jertfă mare, sânge-roasă: ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι ... ἐκατόμβας ταύρων ἢ δ' αἰγῶν IL. 1.315 *oferiră lui Apollon jertfe de tauri și de capre*; ὑποσχέσθαι δ' ἐκατόμβας IL. 7.450 *a făgădui jertfe bogate*; ἀπῖκετο ἔς Δελφοὺς ἄγων ἀπὸ τῆς πόλιος ἐκατόμβην HDT. 4.150 *sosi la Delphoi, aducând cu sine o hecatombă* (sc. un număr mare de animale de jertfă) din orașul său; OD. 1.25, HES. Sc.489, Πί. P.10.33. II (fig.) hecatombă, măcel; grămadă de cadavre: MEN. Fr.555.

[ἐκατόν, βούς]

ἐκάτομ-βοιος, ον *adj.* care valorează o sută de vite, ext. foarte valoros, de mare preț: (ciucuri de aur) IL. 2.449, (arme) id. 6.236, (d. un om vândut ca sclav) ἐκατόμβιον δέ τοι ἤλφον IL. 21.79 *și-am dobândit (= ai căștigat de pe urma mea) prețul a o sută de vite*; (d. o monedă gravată cu imaginea unui bou) PLUT. Thes.25.3.

[ἐκατόμβη]

ἐκάτομ-πεδος, ον *adj.* care măsoară o sută de picioare (aprox. 30 m.): πυρὴν ἐκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα IL. 23.164 *un rug de o sută de picioare în lung și în lat*; (d. lărgimea unor drumuri) Πί. I.6.22, (d. lungimea unor temple) THUC. 3.68, PLUT. Per.13.7, (interval) PLB. 6.29.7.

[ἐκατόν, πούς]

ἐκάτομ-πολις, ι *adj.* cu o sută de orașe: (d. insula Creta) IL. 2.649.

[ἐκατόν, πόλις]

ἐκάτομ-πους, ουν *adj.* cu o sută de picioare: (d. cele cincizeci de Nereide) SOPH. OC718.

[ἐκατόν, πούς]

ἐκάτομ-πτολίεθρος, ον [-ι-] *adj.* v. ἐκατόμ-πολις: EUR. Fr.472.3.

[ἐκατόν, πτολίεθρον]

ἐκάτομ-πύλος, ον *adj.* cu o sută de porți: (d. Theba din Egipt) IL. 9.383.

[ἐκατόν, πύλη]

ἐκατόν, *num., indecl.* o sută: IL. 11.244, HES. Th.150, Πί. O.2.93, ἐπ' ἐκατόν ἡμέρας HDT. 2.19 *vreme de o sută de zile*; στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἀμφὶ τοὺς ἐκατόν XEN. An.3.1.33 *aproximativ o sută de strategii și lohagi*; (cu alt num.) κοῦροι ... ~ καὶ εἴκοσι IL. 2.510 *o sută douăzeci de tineri*; πενήκοντα καὶ ~ THUC. 1.46 *o sută cincizeci*; χίλια ~ τριάκοντα IOS. B16.269 *o mie o sută treizeci*; (d. un număr mare, nedeterminat) IL. 2.448, HES. Op.456, οὐκ ἂν ἄραιντ' οὐδ' ~ Αἰγύπτιοι AR. Ra.1406 *nu le-ar putea ridica nici o sută (= o mulțime de) egipteni*.

[IE *kmtom, cf. sanscr. śatām, lat. centum]

Ἑκατόν νῆσοι, αἱ *subst.* O Sută de Insule (Hekatonnesoi), arhipelag între Lesbos și Asia Mică: HDT. 1.151.

ἐκατοντα-ετηρίς, ἴδος, ἡ *subst.* perioadă de o sută de ani, secol: PLAT. R.615a.

[ἐκατοντάς, ἔτος]

ἐκάτοντα-έτης, ες *adj.* (în vârstă) de o sută de ani: Πί. P.4.282, (subst.) LXX Gen.17.17,

NT Rom.4.19.

[ἐκατοντάς, ἔτος]

ἐκάτοντᾶ-κάρᾶνος, ον [-κᾶ-] *adj.* (dor.) cu o sută de capete: PI. P.1.16.

[ἐκατοντάς, κάρηνον]

ἐκατοντᾶ-κλίνος, *adj.* cu o sută de paturi: IOS. B15.177.

[ἐκατοντάς, κλίνη]

ἐκάτον-τάλαντος, ον [τᾶ] *adj.* care costă o sută de talanți: AR. Eq.442.

[ἐκατόν, τάλαντον]

ἐκατοντᾶ-μαχος, ον *adj.* care luptă sau este în stare să lupte cu o sută de oameni: IOS. A113.339.

[ἐκατοντάς, μάχομαι]

ἐκατοντα-πήχης, ες *adj.* care măsoară o sută de coți (aprox. 45 m.): IOS. B12.189.

[ἐκατοντάς, πήχης]

ἐκατοντα-πλάσιων, ον *adj.* însutit, de o sută de ori mai mult: (+ gen.) XEN. Oec.2.3, (abs.) LXX 2Reg.24.3, NT Lc.8.8.

[ἐκατοντάς, -πλασιων]

ἐκατοντα-πλάσιως, *adv.* însutit, de o sută de ori mai mult: LXX 1Par.21.3.

[ἐκατονταπλάσιος (ἐκατοντάς, -πλασιος)]

ἐκάτοντ-άρχης, ου, ὁ *subst.* I comandant peste o sută de soldați: HDT. 7.81, AESCH. Fr.182. II (în armata romană) centurion, sutas: IOS. A114.69, PLUT. Sull.18.5, NT Mt.18.3.

[ἐκατοντάς, ἄρχω]

ἐκατονταρχία, ας, ἡ *subst.* trupă de o sută de soldați, centurie: IOS. B13.117.

[ἐκατοντάρχης]

ἐκατόντ-αρχος, ου, ὁ *subst.* v. ἐκατοντάρχης: XEN. Cyr.5.3.41, PLUT. Luc.35.2, LXX Ex.18.21, NT Mt.8.5.

ἐκάτοντάς, ἄδος, ἡ *subst.* sută: (cu alte num.) HDT. 7.185, THEOC. 17.82, LXX IRg.29.2.

[ἐκατόν]

ἐκάτοντ-ορόγυιος, ον *adj.* de o sută de stâneni (aprox. 185 m.): PI. Fr.282, AR. Av.1131.

[ἐκατοντάς, ὄργυια]

ἐκατοντούτης, ες *adj.m.* v. ἐκατονταέτης: LUC. Macr.14.

ἐκάτος, η, ον *adj.* {ep. gen. -οιο} care trage (de) departe, țintaș, arcaș: (epitet al lui Apollon) IL. 1.385, id. 7.83, A.RH. 1.958.

[ἐκάς?, v. ἐκατηβόλος]

ἐκατοστεῦω, *vb.* a spori de o sută de ori, a

însuti: LXX Gen.26.12.

[ἐκατοστή]

ἐκάτό-στομος, ον *adj.* cu o sută de guri: EUR. Ba.406.

[ἐκατόν, στόμα]

ἐκατοστός, ἡ, ὄν *adj.* al o sutălea: (an) HDT. 7.46, THUC. 8.68. ἐκατοστόν μέρος XEN. Oec.2.9 a sută parte (= 1%); (adv.) ἐπ' ἐκατοστά HDT. 4.198 *însutit*. II **ἐκατοστή**, ἡς, ἡ *subst.* I sulime, procent; taxă de 1%: AR. V.658, XEN. Ath.1.17. II dobândă de 1% (pe lună): PLUT. Luc.20.3.

[ἐκατόν]

ἐκατοστός, ὕος, ἡ *subst.* I grup de o sută: XEN. Cyr.6.3.34. II centurie: PLUT. Rom.8.7, ARR. An.6.27.6.

[ἐκατοστός]

ἐκαυσα, ind. aor. act. de la καίω (κάω).

ἐκ-βάβάζω, *vb.* |inf. aor. ἐκβαβάσαι| (dub.) a bolborosi: SOPH. Fr.139.

[ἐκ, βαβάζω]

ἐκ-βάζω, *vb.* |viit. 3sg. ἐκβάξει| a rosti, a declara: AESCH. Ag.498.

[ἐκ, βάζω]

ἐκ-βαίνω, *vb.* |viit. -βήσομαι, aor.2 ἐξέβην (aor.1 tranz. ἐξέβησα), pf. ἐκβέβηκα| I (*intrans.*) I a ieși (din), a pleca, *spec.* a cobori (din car, din corabie): ἐξέβην πρὸ δωματων EUR. IA820 *am ieșit în fața casei*; (+ gen.) πέτρης ἐκβαίνοντα IL. 4.107 *coborând de pe o stâncă*; ἐκβαίν' ἀπήνης AESCH. Ag.906 *coborâ din car*; (+ prep.) ἐπεὰν ἐς τὴν γῆν ἐκβῆ ἐκ τοῦ ὕδατος ὁ κροκόδειλος HDT. 2.68 *când crocodilul iese din apă la mal*: ἐκβῆναι ἐκ τῆς νεώς THUC. 1.137 *a cobori din corabie*; ἐπὶ λόφον ἐκβάντες XEN. An.6.3.20 *ieșind [din vale] pe o înălțime*; (abs.) ἐν τάξει δ' ἐμβαίνουσι καὶ ἐκβαίνουσιν XEN. Oec.8.9 *se imbarcă și debarcă în ordine*. 2 a depăși, a lăsa (în urmă), a părăsi, a trece: (+ ac.) γαίης ὄρια ~ EUR. HF82 *a trece hotarele țării*; ὅταν ... τοῦ γεννᾶν ἐκβῶσι τὴν ἡλικίαν PLAT. R.461b *când depășesc vârsta zămisirii*; ~ τάρχαία ποτε νομοθετηθέντα PLAT. Plt.295d *a încălca vechile rânduieli*; (+ prep.) ὅταν ἐκ παίδων εἴς τὸ μεираκιουῖσθαι ἐκβαίνωσι XEN. Lac.3.1 *când trec de la copilărie la adolescență*; ἐκβαίνοντες ἐκ τοῦ πολέμου PLB. 3.40.7 *la sfârșitul războiului*. 3 (fig.) a a ieși din, a se depărta de, a părăsi, a pleca: (+ gen.) εἴ τι τῆς εἰωθυίας διαίτης ἐκβαίη

PLAT. *R.406b dacā ieșea cumva din regimul său obișnuit*: τῆς ἑαυτοῦ ιδέας ~ PLAT. *R.380d a-și părăsi propria înfățișare*: (+ adv.) ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ: SOPH. *Ph.896 unde rătăcesc cuvintele tale* (sc. *unde vrei să ajungi*)?: (spec. d. digresiuni) ἴωμεν ... ἐκεῖσε ὁπόθεν ἐξέβημεν δεῦρο PLAT. *Lg.864c să ne întoarceam acolo de unde am pornit digresiunea*: (+ prep.) ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν LXX *Iud.5.8 s-au îndepărtat de calea strămoșilor lor*. **b** a ieși (bine, rău), a se întâmpla: ἦν μὴ ταῦτά τοι ταῦτη ἐκβῆ τῇ ἐγὼ λέγω HDT. 7.209 *dacā lucrurile nu o să iasă* (= *nu se vor petrece*) *întocmai cum spui eu*: πάντα ἐκβέβηχ' ἄ προείπατε DEM. 18.80 *s-a întâmplat tot ceea ce ați prezis*: (part. subst.) τὰ ἐκβαίνοντα PLB. 2.27.5 *evenimentele (ulterioare)*. **c** a ajunge: ἐς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀληθόνος EUR. *Med.56 am ajuns la atâta durere*. **d** a ieși (la iveală), a reieși, a se dovedi: κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' EUR. *Med.229 a ajuns* (sc. *s-a dovedit a fi*) *cel mai ticălos dintre oameni*. **II** (*tranz.*) (aor. I ἐξέβησα) a face să iasă *sau* să coboare: (tm.) IL. 1.438, ἐκβήσαντες ἔβησαν OD. 24.301 *dură ce te-au coborât [din corabie] au plecat*: με ... ἐς δὲ γαῖαν ἐξέβησε EUR. *Hel.1616 m-a coborât pe uscat*.

[ἐκ, βαίνω]

ἐκ-βακχεύω, *vb.* **I** (*tranz.*) a face să fie cuprins de delir bahic, a scoate din minți, a infuria, a înnebuni: εἰ μὴ σ' Ἀπόλλων ἐξεβάκχευσεν φρένας EUR. *Tr.408 dacā Apollon nu te-ar fi scos din minți*: PLAT. *Phdr.245a*. **II** (*intrans.*) a fi cuprins de delir bahic, a-și ieși din minți: πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις EUR. *Ba.1295 întreaga cetate era cuprinsă de delir bahic*: (med.) EUR. *Supp.1001*, (act.) id. *Tr.169*.

[ἐκ, βακχεύω]

ἐκ-βάλλω, *vb.* [viit. -βᾶλῶ. aor. ἐξέβαλον, pf. ἐκβέβληκα: pas. aor. ἐξεβλήθην, viit. ἐκβληθήσομαι] {poet. impf. 3sg. ἐκβαλλε II. 21.237, aor. ἐκβαλον II. 18.324} **I** (*tranz.*) **I** a azvârli, a arunca (afară din): (+ gen.) Ὀδίων ... ἐκβαλε δίφρου IL. 5.39 *il azvârli din car pe Odios*: τίς ἂν γονάν ἀραῖον ἐκβάλοι δόμων: AESCH. *Ag.1565 cine ar putea arunca afară din casă sămânța blestemului*?: τοὺς ἐκβαλλε θύραζε IL. 21.237 *ii azvârlea afară [din apă]*: τὴν μὲν ... ἰχθύσι

κῦρμα γενέσθαι ἐκβαλον OD. 15.481 *o azvârli [din corabie] să fie hrană pentru pești*: ἐκβάλλουσι ἐς τὸν ποταμὸν HDT. 2.39 *aruncă [cărățâna] în fluviu*: ἄνεμος ... ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς Αἰτναίαν πέτραν EUR. *Cyc.20 vântul ne-a aruncat pe această stâncă a Etnai*. **2** a da afară, a face să iasă, a scoate: ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὄφθαλμοῦ σου NT *Mt.7.4 lasă-mă să scot răul din ochiul tău*: (fig.) ἔπος ~ IL. 18.324, *Pi. P.2.81 a scoate o vorbă, a rosti un cuvânt*: ἐκβάλλουσι ... στάχυν EUR. *Ba.750 produc grâne*: δόγμα τι τοιοῦτον ἐξέβαλον PLB. 30.19.6 *au promulgat un decret*: (spec.) (med.) ἵππους ἐξεβάλλοντο HDT. 6.101 *își debarcară caii*. **3** a alunga, a izgoni: Κιμμερίους ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Εὐρώπης HDT. 1.103 *alungând pe cimerieni din Europa*: τὴν ἄνθρωπον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας DEM. 59.54 *a-și izgoni soția din casă*: ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια NT *Mt.9.34 alungă demonii*: (+ gen.) ἐκβαλεῖν ἔδρας Κρόνον AESCH. *Pr.201 a-l alunga pe Cronos de pe tronul său*: (fig.) (pas.) ἔδεισε μὴ ἐκ τῆς Σεύθου φιλίας ἐκβληθεῖη XEN. *An.7.5.6 se temu să nu piardă prietenia lui Seuthes*. **4** a lepăda: ἐξέβαλλον ἀνάπηρα PLUT. *Publ.21.2 au lepădat copiii diformi*. **5** a părăsi, a abandona: (d. Philoctetes) οἱ μὲν ἐκβαλόντες ἀνοσίως ἐμέ SOPH. *Ph.257 cei care m-au lepădat în chip nelegiuit*: ἐκβαλεῖν τέκνον EUR. *Ion964 a abandona un copil*. **6** a lăsa să cadă, a da drumul, a scăpa: χειρὸς δ' ἐκβαλεν ἔγχος IL. 14.419 *scăpă lancea din mână*: χειρῶν δ' ἐκβαλλε κύπελλα OD. 2.396 *facea să cadă cupele din mâinile lor*. **7** a azvârli, a arunca (cât colo), a respinge, a refuza: τίς διτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμέλειαν ἐκβάλοι τοιοῦδ': SOPH. *OC631 cine ar putea respinge bunăvoînța unui astfel de om*?: AR. *Nu.1477*, PLB. 1.14.4. **8** a pierde: μὴ ... τὰς φρένας ... ἐκβάλλης SOPH. *Ant.649 să nu-ți pierzi mințile*: SOPH. *At.965*. **9** a vărsa: δάκρυα δ' ἐκβαλε θερμά OD. 19.362 *vărsă lacrimi fierbinți*: EUR. *IA477*. **10** a vomita: AR. *Eq.404*, id. *Th.3*. **11** (mat.) a trage, a trasa: (o linie) ARSTT. *Cael.271b29*. **II** (*intrans.*) a se azvârli (în afară), a ieși: τρίτος ποταμὸς τοῦτων κατὰ μέσον ἐκβάλλει PLAT. *Phd.113a un al treilea râu izvorăște la mijloc între acestea*: ὅταν κυμαίνουσα

ἐκβάλλη ARSTT. *Mete.*367b13 *când [marera] se agită cu valuri mari.*

[ἐκ, βάλλω]

ἐκ-βαρβάρω-ῶ. *vb.* a barbariza complet, a face (să devină) pe de-a întregul barbar: τὴν τε πόλιν ἐξεβαρβάρωσεν ISOC. 9.20 *a barbarizat cetatea complet;* (pas.) PLAT. *Ep.*353a, PLB. 3.58.8.

[ἐκ, βαρβαρόω]

ἐκβαρβάρωσις, *εως, ἡ subst.* barbarizare: PLUT. *Tim.*17.2.

[ἐκβαρβαρόω]

ἐκ-βασάνιζω, *vb.* a supune la cazne (grele), a tortura: IOS. *A/15.*290.

[ἐκ, βασανίζω]

Ἐκβάσιος, *ον adj.* ocrotitor al debarcării sau al celor care debarcă: (epitet al lui Apollon) A.RH. 1.966.

[ἐκβαίνω]

ἐκβάσις, *εως, ἡ subst.* **I** ieșire: τὴν ἔκβασιν τὴν εἰς τὰ τῶν Ἀρμενίων ὄρη XEN. *An.*4.3.20 *drumul care ieșea (= ducea) spre munții Armeniei.* **2** loc de ieșire (din mare), liman: OD. 5.410. **3** debarcare: (a oștirii) AESCH. *Supp.*771, A.RH. 2.1049, (d. trece-rea unui râu) PLB. 4.64.6. **4** (fig.) cale de ieșire, scăpare: (+ gen. obiectiv) EUR. *Med.*279, MEN. *Fr.*696, (abs.) NT *1Cor.* 10.13. **II** trecere: ARSTT. *Cael.*268b3. **III** sfârșit: (al războiului) PLB. 3.7.2, (al vieții) LXX *Ἰnf.*2.17, NT *Evr.*13.7. **IV** rezultat, urmare, întâmplare: LXX *Ἰnf.*11.14.

[ἐκβαίνω]

Ἐκβάτανα, *ων, τά [-bā-] subst.* |var. Αγβάτανα Aesch., Hdt.| Ecbatana, oraș în Media, actualmente Hamadan (vestul Iranului): AESCH. *Pers.*16, HDT. 1.98, XEN. *An.*2.4.25.

ἐκ-βάω, *vb.* |part. prez. ac. pl. ἐκβῶντας| (lacion.) v. ἐκβαίνω: THUC. 5.77.

ἐκ-βεβαιόομαι-οὔμαι, *vb.* a consolida, a confirma, a întări, a asigura: (victoria) PLUT. *Pomp.*19.4.

[ἐκ, βεβαιόω]

ἐκ-βήσσω, *vb.* a elimina prin tuse, a expectora: ARSTT. *HA*495b19.

[ἐκ, βήσσω]

ἐκ-βιάζομαι, *vb.* |viit.. -βιάσομαι; tard. part. act. ἐκβιάζων Aesop. 1.57.2| **I** a scoate cu forța, a sili să iasă (sau să plece), a izgoni: PLB. 18.23.4, (pas.) ἐκβιασθέντες PLB. 1.28.6 *respinsi, izgoniți;* PLUT. *Thest.*27.5. **2** a lua cu sila: εἰ δ' ἐκβιάσει, δίκην ὀφλήσεις

MEN. *Pc.*502 *dacă folosești forța, o să pierzi procesul:* (pas.) τόξον ... χειρῶν ἐκβεβιασμένον SOPH. *Ph.*1129 *arc smuls din mâini cu forța.* **3** a forța să plece, a trage: ARSTT. *Aud.*800b12. **II** a sili, a presa, a constrânge: (act.) AESOP. 1.57.2, (pas.) PLUT. *Rom.*8.4.

[ἐκ, βιάζω]

ἐκ-βιβάζω, *vb.* **I** a face să iasă, a scoate: τὸν ποταμὸν ... χῶματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιβάσαντα HDT. 7.130 *făcând râul să iasă din defileu cu ajutorul unui dig;* AR. *Av.*662. **II** a abate, a devia: XEN. *Eq.*Mag.1.18, (fig.) τῶν δικαίων λόγων ἡμᾶς ἐκβιβάσαντες THUC. 5.98 *abătându-ne de la argumentele de drept.* **III** a debarca, a face să coboare (de pe corabie): THUC. 3.81, PLAT. *Grg.*512a, XEN. *HG*2.1.24, τὴν δύναμιν ἐκβιβάσας PLB. 5.17.9 *debarcând trupele.*

[ἐκ, βιβάζω]

ἐκ-βιβρώσκω, *vb.* a devora: (tm.) SOPH. *Tr.*1054.

[ἐκ, βιβρώσκω]

ἐκ-βλαστάνω, *vb.* |viit. -βλαστήσω, aor.1 ἐξεβλάστησα, aor.2 ἐξέβλαστον| **I** (*intrans.*) a încolți, a înmuguri, a odrăsli: LXX *Num.*17.20, LUC. *VH*2.41, (fig.) EUR. *Fr.*1064.6, PLAT. *R.*565d. **II** (*trans.*) a face să odrăslească: (+ ac.) LXX *Ion*38.27.

[ἐκ, βλαστάνω]

ἐκβλητέον, *adj.vb.* trebuie aruncat (cât colo) sau lepădat: (d. mituri) PLAT. *R.*377c.

[ἐκβάλλω]

ἐκβλητικός, *ἡ, ὄν adj.* care are proprietatea de a da afară sau de a scoate: (+ gen.) ARSTT. *HA*612a5.

[ἐκβάλλω]

ἐκβλητος, *ον adj.* azvârlit, aruncat: (d. un cadavru) EUR. *Hec.*699.

[ἐκβάλλω]

ἐκ-βλύζω, *vb.* |aor. ἐξεβλυσα| **I** a izvorî, a țâșni (din): IOS. *A/3.*37, PLUT. *TG*13.5. **II** a se revârsa: LXX *Pr.*3.10.

[ἐκ, βλύζω]

ἐκ-βλύω, [-ῶ] *vb.* a izvorî, a țâșni (din): A.RH. 4.1417.

[v. ἐκβλύζω]

ἐκ-βλώσκω, *vb.* |aor.2 3sg. ἐκμολεν **II.** 11.604, ἐξέμολεν A.Rh. 1.845| a veni afară (din), a ieși: IL. 11.604, A.RH. 1.845.

[ἐκ, βλώσκω]

ἐκ-βοάω-ῶ, *vb.* **I** a striga (tare), a țipa: PLAT.

R.492b. (tm.) A.RH. 3.631. (+ ὅτι) PLUT. *Mar.*26.2. **II** a da de veste: (pas.) τὸ κάλλος ἐξεβοήθη τῆς γυναικὸς αὐτοῦ IOS. *AlI*.163 *vestea frumuseșii soșiei sale s-a răsândit pretutindeni*.

[ἐκ, βοάω]

ἐκβοήθεια. ας, ἡ *subst.* (milit.) ieșiire (în ajutor): THUC. 3.18. ARSTT. *Pol.*1327a6.

[ἐκβοηθέω]

ἐκ-βοηθέω-ῶ, *vb.* a ieși sau a pleca în ajutor: HDT. 6.16, id. 9.26. ἐκβοηθήσαντες ἐκ τῶν Μεγάρων THUC. 1.105 *ieșind din Megara [la atac]*: ἐξεβοήθει ... πρὸς τὰ ὄρια XEN. *Cyr.*1.4.18 *ieși să apere hotarele*; MEN. *Asp.*107, PLB. 1.30.11.

[ἐκ, βοηθέω]

ἐκ-βολβίζω, *vb.* [viit. -βολβιῶ] a desfoia (ceapa), *ext.* a despuia: AR. *Pax*1123.

[ἐκ, βολβός]

ἐκβολή, ἡς, ἡ *subst.* {poet. ἐκβολά Aesch., Eur.} **I I** azvârlire, aruncare (afară): πεμπάζει' ὀρθῶς ἐκβολὰς ψήφων AESCH. *Eu.*748 *numărași bine voturile aruncate afară [din urnă]*. **2** (mar.) azvârlire peste bord, aruncare în mare (a încercăturii unei nave), debalastare: AESCH. *Th.*769, ARSTT. *EN*1110a9, NT *Fr.*27.18. **3** cădere, pierdere: (a dinților de lapte) ARSTT. *GA*789a15. **II I** ieșiire: πλησίον τῆς εἰς τὸ πεδίον ἐκβολῆς IOS. *AlI*4.444 *aproape de ieșirea în câmpie*: (spec.) περι σίτου ἐκβολήν THUC. 4.1 *în jurul datei când grâul dă în spic*. **2** (d. râuri) loc de vărsare, gură: HDT. 7.128, THUC. 7.35. ποιεῖσθαι τὴν ἐκβολήν εἰς ταῦτὸ πέλαγος PLUT. *Pomp.*34.3 *se varsă în aceeasi mare*: (frecv. pl.) HDT. 7.182, THUC. 2.102, PLB. 34.7.5. **3** defileu, trecătoare: (pl.) HDT. 9.38. **4** excurs, abateri, digresiune: THUC. 1.97, PLUT. *M.*855d. **III I** izgonire, alungare: (în exil) AESCH. *Supp.*421, (din cetate) PLAT. *Lg.*847a, μετὰ τὴν τῶν τυράννων ἐκβολήν ARSTT. *Pol.*1275b36 *după alungarea tiranilor*; οὐ γὰρ ἠγνόει τὴν ἐκβολήν τῆς μητρὸς IOS. *BlI*.608 *nu era străin de alungarea mamei sale [din palat]*. **2** lepădare, părăsire: (a unui copil) ISOC. 12.122. **3** aruncare (cât colo), respingere: ταύτης τῆς δόξης ἐπὶ ἐκβολήν PLAT. *Sph.*230b *pentru respingerea acestei opinii*. **IV** expunere, dezgolire: (a sânilor) PLB. 2.56.7. **V** (concr.) ceea ce este aruncat sau lepădat: δικέλλης ~ SOPH.

*Ant.*250 *pāmānt aruncat de săpăligă*: ὄρειον ἐκβολάν EUR. *Hec.*1078 *rāmāșite [omenestii] aruncate pe munte*: ἐκβολαὶ νεῶς EUR. *IT*1424 *resturi de corabie*; γειτνιασάντες ταῖς τῶν κυμάτων ἐκβολαῖς IOS. *Ap.*2.33 *în preajma epavelor aruncate de valuri*. **VI** (medic.) luxație: PLUT. *M.*164f.

[ἐκβάλλω]

ἐκβόλιμος, ον *adj.* **I** lepădat, avortat: ARSTT. *HA*575a28. **II** de aruncat, de lepădat, netrebnic: (d. un orator) PLUT. *M.*44e.

[ἐκβολή]

ἐκβόλιος, ον *adj.* care provoacă avortul, abortiv: (subst.) PLUT. *M.*134f.

[ἐκβολος]

ἐκβολος, ον *adj.* aruncat (afară). lepădat, părăsit, respins: (d. Oidip) βρέφος ἐκβολον οἰκων EUR. *Ph.*804 *prunc aruncat din casă*: (d. Dionysos) ὄν ... νηδύος ἐκβολον μᾶτηρ ἔτεκεν EUR. *Ba.*91 *pe care maică-sa îl născu lepădat din pântec* (sc. înainte de vreme, prematur): LXX *Iud.*11.11, (d. resturile de la o masă) CALL. *Cer.*115. // **ἐκβολα**, ον. τὰ *subst.* resturi, rămășițe: (ale unei corăbii) EUR. *Hel.*422. // **ἐκβολον**, ου. τὸ *subst.* ieșitură (din mare), sc. promontoriu sau golfuleț: EUR. *IT*1042.

[ἐκβάλλω]

ἐκ-βου-τύπόω-ῶ, *vb.* a lua chip de vacă, a se preface în vacă: (d. Io) SOPH. *Fr.*269a.37.

[ἐκ, βούς, τυπόω]

ἐκβράζω, v. ἐκβράσσω

ἐκβρασμός, οὔ. ὁ *subst.* clocotire: LXX *Na.*2.11.

[ἐκβράσσω]

ἐκ-βράσσω, *vb.* [var. ἐκβράζω; viit. -βράσω, ἐξέβρασα] **I** a scoate clocotind. (d. mare, râuri, valuri) a arunca (pe țărni): ARSTT. *Mr.*833b16, (pas.) (după un naufragiu) ἐς Κασθαναιὴν ἐξέβρασσοντο HDT. 7.188 *[alte corăbii] au fost azvârlite spre Casthanaia*; (fig.) ὁ θυμὸς ἐκβράσσει τῆς ψυχῆς περιτρεπομένης ἀκόλαστα ... ρήματα PLUT. *M.*456c *când sufletul naufragiază, mânia azvârle vorbe nestăpânite*. **II** a izgoni: LXX *2Ezr.*23.28, id. *2Mac.*1.12, (pas.) *2Mac.*5.8.

[ἐκ, βράζω]

ἐκ-βροντάω-ῶ, *vb.* a trăsni, a bubui (tare): (pas.) AESCH. *Pr.*362.

[ἐκ, βροντάω]

ἐκ-βρῦχάομαι-ῶμαι, *vb.* a mugi (tare): (d. un taur) EUR. *Hel.*1557, (fig.) (d. marinari)

στεναγμὸν ἠδὺν ἐκβρωζόμενοι EUR.
IT1390 scofând un oftat adânc de plăcere,
ca un muget.

[ἐκ, βρωζάομαι]

ἐκβρωμα. ατος, τό *subst.* māncătură, răză-
tură: ARSTT. HA625a9, (pl.) πρίονος ἐκβρώ-
ματ' SOPH. *Tr.* 700 *rumegus.*

[ἐκβιβρώσκω]

ἐκ-γᾶλ.ηνίζω. *vb.* a liniști (de tot): EUR.
Fr. Hyps. 3.1.3.

[ἐκ, γᾶλ.ηνίζω]

ἐκ-γαυρόομαι-οὔμαι. *vb.* a preamări: EUR.
IA101.

[ἐκ, γαυρόω]

ἐκγεγα- (ερ.) *v.* ἐκγίγνομαι

ἐκ-γελᾶω-ῶ. *vb.* [aor. ἐξεγέλασσα] {ερ.
poet. aor. ἐξεγέλασσα} I (*intrans.*) a râde
(tare), a izbucni în râs, a hohoti: OD. 16.354,
id. 18.35, (tm.) HES. *Op.* 59, XEN. *Cyr.* 1.3.9.
THEOC. 4.37, (fig.) ὡσπερ κῶμα ἐγγελῶν
PLAT. *R.* 473c *ca un val hohotiitor;* ἐγγελᾶι
ὀστέων βραγόντων φόνος EUR. *Tr.* 1176 *sân-*
gele hohotește dintre oasele sparte. II
(*trans.*) a râde de: (+ ac. pers.) LXX *Ps.* 2.4.
[ἐκ, γελᾶω]

ἐκ-γενέτης. ου, ὁ *subst.* {gen. -γενέτα Eur.}
descendent, vlăstar: EUR. *Ba.* 1155.

[ἐκ, γενέτης]

ἐκ-γεννάω-ῶ. *vb.* a naște: (+ ac. pers.) LXX
Ps. 109.3.

[ἐκ, γεννάω]

ἐκ-γίγνομαι. *vb.* [viit. -γενῆσομαι, aor. 2 ἐξε-
γενόμην (aor. 1 3sg. ἐξεγενάτο Luc. *Trag.*
4), pf. ἐκγέγονα] {ερ. pf. ἐκγέγαα (3du. ἐκ-
γεγάτην Od. 10.138), inf. ἐκγεγάμεν II.
5.248, part. ἐκγεγαώς, ἐκγεγαυῖα II. 21.185,
id. 3.199, ἐκγεγώς Eur. *Ba.* 1340} I (*in-*
trans.) I a se naște, a fi născut din: (+ gen.)
οἱ Διὸς ἐξεγένοντο IL. 5.637 [*oameni*] *care*
se născură din Zeus; (+ dat.) Πορθεὶ τρεῖς
παῖδες ... ἐξεγένοντο IL. 14.115 *lui Porthus*
i se născură trei fii (= avu trei fii); σφι εἶδε
ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα HDT. 1.30 *arucă*
să vadă că tuturor li s-au născut copii; (+
nume predicativ) Αἰνείας δ' υἱὸς ... Ἀγχίσαο
εὐχεται ἐκγεγάμεν IL. 5.248 *Aineas se laudă*
a fi născut [ca] fiu al lui Anchises; (la part.)
Διὸς ἐκγεγαυῖα IL. 3.199 *născută din Zeus*
(= *fiică a lui Zeus*); οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς
ἐκγεγώς EUR. *Ba.* 1340 *născut nu dintr-un*
părinte muritor 2 (impers.) a fi cu putință
sau îngăduit: (+ dat. și inf.) (frecv. cu neg.)

τοῖσι θεοπρόποισι ... οὐκ ἐξεγενετο
Κροίσω ἀπαγγεῖλαι HDT. 1.78 *emisarilor nu*
le-a fost cu putință (= n-ai arucat, n-ai re-
ușit) să-l informeze pe Croisos; ἴν' ... σοὶ
τοῦτο μὴ 'κγένηται AR. *Eq.* 851 *ca să nu îți*
fie cu putință aceasta; (fără neg.) ἐκγενέ-
σθαι μοι Ἀθηναίους τείσασθαι HDT. 5.105 *in-*
gădnie-mi să mă răzbuں pe atenieni!; (part.)
ἐκγενόμενον αὐτῷ IOS. 16.36 *fiindu-i cu*
putință; (+ ac. și inf.) εἰ γὰρ ἐκγένοιτ' ἰδεῖν
ταύτην με τὴν ἡμέραν AR. *Pax* 346 *de mi-ar*
fi dat să văd această zi! II (*trans.*) a naște:
LUC. *Trag.* 4.

[ἐκ, γίγνομαι]

ἐκ-γλύφω. [-ῶ] *vb.* [aor. ἐξέγλυψα] I a scobi
(cu dalta): IOS. *AI* 12.71, (pas.) σφόνδυλος
κοῖλος καὶ ἐξεγλυμμένος PLAT. *R.* 616d
fusaioleă concavă și scobită. II (*med.*) a
ecloza: (d. ouă) PLUT. *TG* 17.2.

[ἐκ, γλύφω]

ἐκ-γοητεύω. *vb.* a fermeca, a vrăji: IOS.
BI 224.

[ἐκ, γοητεύω]

ἐκγονος. ον *adj.* I născut din, (subst.) copil.
odraslă, fiu *sau* fiică: Τυδέος ~ IL. 5.813 *fiu*
al lui Tydeus; ἡ θεᾶς Νηρηίδος ~ κόρη EUR.
Hel. 1647 *fata născută dintr-o divină Nere-*
idă; αὐτοὶ τε καὶ ἐκγόνων ἐκγονοὶ PLAT.
Crit. 112c *ei și copiii copiilor lor;* (neut. pl.)
(d. Oceanide) Τηθύος ἐκγονα AESCH.
Pr. 137 *odrasle ale lui Thetys;* (fig.) οἱ
τῆσδε τῆς χώρας ἐκγονοὶ PLAT. *Mx.* 239d *fiii*
acestei țări; ἐκγονον ὕβρεως ἀδικίαν PLAT.
Lg. 691c *nedreptatea, fiica insolenței.* II ur-
maș, descendent: (frecv. pl.) Ἡρακλειδῶν
ἐκγονοὶ Pl. *P.* 1.63 *urmașii Heraclizilor;*
HDT. 1.105, THUC. 1.9, XEN. *An.* 3.2.14. οἱ
μὲν γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς, οἱ δ' ἐκγο-
νοὶ τοῦ τελευτήσαντος IS. 8.30 *unii sunt nu-*
miși colaterali, iar ceilalți descendenți ai
celui care a murit; (sg.) Μελάμποδος ~ ἦεν
OD. 15.225 *se trăgea din Melampus;*
ἀνδρῶν τε φίλων τυγχάνεις ~ ἑών HDT. 1.35
se întâmplă să fi născut din oameni dragi
mie. III pui (de animal): (neut. pl.) XEN.
An. 4.5.25, PLUT. *Per.* 1.1. IV nepot: εἰ δέ τις
χήρα τέκνα ἢ ἐκγονα ἔχει LXX *ITim.* 5.4
dacă vreο văduvă are copii sau nepoți.

[ἐκγίγνομαι]

ἐκ-γράφω. [ᾶ] *vb.* (med.) a(-și) transcrie, a(-
și) copia: ὁ χρησμὸς ... ὄν ἐγὼ παρὰ τὰ πόλ-
λωνος ἐξεγραψάμην AR. *Av.* 982 *oracolul pe*

care l-am transcris eu însuși după [dictarea lui] Apollon: AR. *Ra*.151, DEM. 48.48, LXX *Pr*.25.1, IOS. *AI*17.139.

[ἐκ, γράφω]

ἐκ-δακρύω, [ῶ] *vb.* [aor. ἐξεδάκρυσαι] I a vărsa lacrimi, a izbucni în lacrimi, a plânge (tare): SOPH. *Ph*.278, EUR. *Or*.1122, PLUT. *Ant*.48.6. II (fig.) (d. plante) a lăcrima, a picura: IOS. *B/I*.138, PLUT. *M*.384b.

[ἐκ, δακρύω]

ἐκ-δαμάζω, *vb.* a îmblânzi, a stăpâni: AESOP. 8.5.

[ἐκ, δαμάζω]

ἐκ-δάνειζω, *vb.* a da cu împrumut, a împrumuta: (bani) ARSTT. *Oec*.1350a14, LXX *Ex*.22.24.

[ἐκ, δανείζω]

ἐκ-δᾶπανάω-ῶ, *vb.* a cheltui (în întregime), a consuma, a eruiza: ARSTT. *Fr*.225, PLB. 24.7.4, (fig.) τὰς προθυμίας ... ἐκδαπανήσαντες IOS. *AI*15.117 *consumându-și energiile*; (med.-pas.) NT *2Cor*.12.15.

[ἐκ, δαπανάω]

ἐκ-δάπτω, *vb.* a devora: (tm.) CALL. *Fr*.523.

[ἐκ, δάπτω]

ἐκδεῖα, *ας*, ἡ *subst.* lipsă, deficit: THUC. 1.99, DEM. 32.30.

[ἐκ, δέω²]

ἐκ-δείκνυμι, *vb.* a da la iveală, a arăta: SOPH. *El*.348, id. *OC*1021, EUR. *Hipp*.1298, (med.) id. *Suppl*.340.

[ἐκ, δείκνυμι]

ἐκ-δειματώω-ῶ, *vb.* a speria (tare), a înspăimânta: (+ ac.) PLAT. *R*.381e, (med.-pas.) LXX *Inf*.17.6.

[ἐκ, δειματώω]

ἐκ-δεινόω-ῶ, *vb.* a exagera: IOS. *AI*17.106.

[ἐκ, δεινόω]

ἐκδέχομαι, (ion.) *v.* ἐκδέχομαι

ἐκδεκτέον, *adj.vb.* trebuie acceptat: LXX *Ep*.*Ier*.56.

[ἐκδέχομαι]

ἐκδέκτωρ, *ορος*, ὁ *adj.m.* care primește de la altul, care ia asupra sa: AESCH. *Fr*.189a.

[ἐκδέχομαι]

ἐκδεξις, *εως*, ἡ *subst.* succesiune: HDT. 7.3.

[ἐκδέχομαι]

ἐκ-δέρω, *vb.* [var. -δείρω Arstt. *Fr*.611.46; aor. ἐξέδειρα] I a jupui, a beli: OD. 10.19, HDT. 2.42, XEN. *An*.1.2.8, ἐκδειρα ζῶντα PLUT. *Art*.17.7 *a jupui de viu*; (abs.) PLAT. *Euthd*.301c, (pas.) HDT. 7.26. II (ext.) a bate

tare (cu biciul): (cu aluzie obscenă) AR. *V*.450, PLAT. *R*.616a.

[ἐκ, δέρω]

ἐκ-δεσμεύω, *vb.* a lega (strâns): (fig.) PLB. 3.33.8.

[ἐκ, δεσμεύω]

ἐκδέτος, *η, ον adj.* (dub.) legat: SOPH. *Ant*.578.

[ἐκδέω¹]

ἐκ-δέχομαι, *vb.* [viit. -δέξομαι, aor. ἐξεδεξάμην] {ion. ἐκδέκομαι Hdt.} I (*tranz.*) I a primi *sau* a lua (de la cineva): (+ ac. lucru) ἔταροι. οἱ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο IL. 13.710 *tovarăși care îi luau scutul*; (+ ac. pers.) AESCH. *Ch*.762. 2 (gener.) a primi: (+ ac. pers.) ὁ Καῖσαρ ᾧφθη τοὺς αὐτομόλους φιλανθρώπως ἐκδεχόμενος APP. *BC*5.38 *s-a văzut că Cezar îi primește pe dezertori cu bunăvoință*: LUC. *Syr*.*D*.56. 3 (spec.) a primi (moștenire): παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν ἀρχὴν HDT. 1.7 *primind puterea din tată în fiu*: HDT. 1.26, IOS. *AI*7.103.

4 a aștepta: σὺ μὲν μένων νῦν κείνον ἐνθάδ' ἐκδέχοι SOPH. *Ph*.123 *acum stai și așteaptă-l aici*; τοὺς δὲ Σκύθας ... ἐξεδέξατο οὐκ ἐλάσσων πόνοσ HDT. 4.1 *pe sciți i-a așteptat o încercare nu mai mică*: PLB. 3.45.6. (+ εως „până ce”) NT *Evr*.10.13. 5 a accepta, a admite: (războiul) PLAT. *Mx*.245a, (responsabilitatea) DEM. 19.37. 6 a lua, a înțelege (într-un anumit sens), a interpreta: οὕτω δὴ τὴν ἀσωτίαν ἐκδεχόμεθα ARSTT. *EN*120a4 *astfel înțelegem termenul 'risipă'*: PLB. 10.18.12. 7 a lua cuvântul (după cineva): (+ ac.) ὥσπερ σφαιραν ἐκδεξάμενος τὸν λόγον PLAT. *Euthd*.277b *primind cuvântul ca o minge*; (abs.) PLAT. *Euthd*.298b, DEM. 18.21. II (*intrans.*) I a urma, a veni după: ἀπό γὰρ Αἰγύπτου Λιβύη ἤδη ἐκδέκεται HDT. 4.41 *Libya vine imediat după Egipt*: HDT. 4.39. 2 (spec.) a urma (la domnie): HDT. 1.16.

[ἐκ, δέχομαι]

ἐκ-δέω, *vb.* I a lega de: (+ gen.) τὰς μὲν (δρῦς) ἔπειτα ... ἐκδεον ἡμίονων IL. 23.121 *legau buștenii de catâri, în spate*; (tm.) πέτρης ἐκ πείσματα δήσας OD. 10.96 *legând paramele de o stâncă*, (+ dat. instr.) EUR. *Andr*.556, (pas.) IOS. *AI*3.110, LUC. *Hist*.*Cons*.29. II (med.) a(-și) lega: ἐκδησάμενος ἀγάλματα HDT. 4.76 *cu imagini sfinte atârnat de el*; (+ dat.) EUR. *Hipp*.761.

[ἐκ, δέω]

[ἐκ, δέω]

[ἐκ, δέω]

[ἐκ, δέω]

[ἐκ, δέω]

ἔκ-δηλος, *ov adj.* |comp. -ότερος| I care iese în evidentă, deosebit, remarcabil: IL. 5.2. II vizibil, vădit, evident, limpede: DEM. 2.21. PLB. 3.12.4. IOS. *B17.113*. NT *2Tim.3.9*. // **ἐκδήλωσ**, *adv.* |comp. -ότερον, superl. -ότατα| în chip vădit: PLUT. *Oth.17.4*, IOS. *A117.207*.

[ἔκ, δηλος]

ἔκ-δημέω-ῶ, *vb.* a pleca din țară, a călători în străinătate, (frecv.) a fi plecat (din țară): SOPH. *OT114*, HDT. 1.30, (εις + ac.) id. 4.76, (în exil) PLAT. *Lg.864e*, (fig.) ἐκδημησαι ἐκ τοῦ σώματος NT *2Cor.5.8* a pleca din trup: [ἐκδημος]

ἐκδημία, *ας, ἡ subst.* I călătorie sau ședere în străinătate, plecare (din țară, din oraș, de acasă): EUR. *Hyps.fr.1.15*, PLAT. *Lg.950e*, PLB. 16.22.5, LXX *3Mac.4.11*. II (spec.) exil: PLAT. *Lg.869e*.

[ἐκδημος]

ἔκ-δημος, *ov adj.* afară din țară, peste hotare, departe de casă, în străinătate: EUR. *IA76*, XEN. *Cyr.8.5.26*, ἐκδημοι στρατεῖται THUC. 1.15 *expeditii în afara țării*; (+ gen.) EUR. *Hipp.281*, (spec.) ἔρωτ' ἐκδημον EUR. *Hipp.32 dragoste pentru un străin*.

[ἔκ, δημος]

ἔκ-διαβαίνω, *vb.* a trece (dincolo de), a ieși din: (+ ac.) (un șant) IL. 10.198.

[ἔκ, διαβαίνω]

ἔκ-διαιτώ-ῶ, *vb.* |aor. ἐξειδήθησα| I (med., pas.) a se abate de la felul obișnuit de viață, a-și părăsi sau a-și schimba obiceiurile: (+ gen.) εἶ τί που ἐξεδειήτητο τῶν καθεστώτων νομίμων THUC. 1.132 *dacă se abătuse întrucăta de la rânduielile obișnuite*; τῶν πατρίων ἐθῶν ἐκδιαιτηθῆναι LXX *4Mac.18.5* a schimba obiceiurile strămoșești; (ἐς + ac.) ἐκδιαιτώμενος ἐς τρυφήν APP. *BC3.77 dedându-se unei vieți desfrânate*. II (act.) I a hotărî ca arbitru (diciator), a decide printr-o hotărâre arbitrală: ARSTT. *Ath.53.5*. 2 a părăsi sau a schimba (un obicei): (+ ac.) IOS. *B17.264*. 3 a face să-și schimbe obiceiurile: LXX *4Mac.4.19*.

[ἔκ, διατάω]

ἐκδιαιτήσις, *εως, ἡ subst.* abateră de la felul obișnuit de viață, schimbare (a obiceiurilor): PLUT. *Alex.45.1*, (+ gen.) id. *Cat.Ma.16.4*.

[ἐκδιαιτάω]

ἔκ-διαπρίζω, *vb.* a tăia (cu fierăstrăul), a reteză: APP. *BC4.20*.

[ἔκ, διαπρίζω]

ἐκδίδαγμα, *ατος, τό [ἷ] subst.* învățătură, ucenicie; (piesă de) probă: EUR. *Ion1419*.

[ἐκδιδάσκω]

ἔκ-διδάσκω, *vb.* |viit. -διδάξω, aor. ἐξειδίδαξα; pas. aor. ἐξειδιδάχθην| {ep. ind. aor. pas. 2sg. ἐξεδάης; poet. ind. aor. ἐκδιδάσκουσιν Pi. *P.4.217*} I I a învăța (temeinic) (pe cineva): (+ ac. dublu) Pi. *P.4.217*, τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότε' ἐκδιδάσκομεν SOPH. *OC1539* te învăț lucruri pe care deja le știi; (+ ac. lucru) ἐκδιδάσκει πάνθ' ὁ γηράσκων χρόνος AESCH. *Pr.981* pe toate le învăț timpul care îmbătrânește (= trecerea timpului); (+ ac. pers. și inf.) μή μ' ἐκδίδασκε ... εἶναι κακὴν SOPH. *El.395* nu mă învăța să fiu netrebnică; (+ nume predicativ) αὐτοὺς γενναίους ἐξειδίδαξας AR. *Ra.1019* i-ai învățat [să fie] nobili; (pas.) παῖδας παρέβαλε αὐτοῖσι Αἰγυπτίουσ τὴν Ἑλλάδα γλώσσαν ἐκδιδάσκεσθαι HDT. 2.154 *le-a incredințat copiii egipteni pentru a-i învăța limba elenă*. 2 a lămurii, a povesti: λόγῳ δέ σ' ἐν βραχεῖ τοῦτ' ἐκδιδάξω SOPH. *Ph.436* o să-ți povestesc aceasta în câteva cuvinte; AESCH. *Pr.698*, THUC. 6.80, (+ ὡς „cum, că”) HDT. 4.118, SOPH. *OT1370*. II a(-și) învăța, a face (pe cineva) să primească învățătură: παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεσθαι σοφοὺς EUR. *Med.295* a-și învăța copiii să fie prea înțelepți; PLAT. *Ep.360e*.

[ἔκ, διδάσκω]

ἔκ-διδράσκω, *vb.* |ind. aor. 2 |pl. ἐξέδραμεν Eur. *Heracl.14*: part. aor. masc. pl. ἐκδράντες Hdt. 4.148| {ion. -διδρήσκω Hdt.3.4} a scăpa, a fugi (din): THUC. 1.126, EUR. *Heracl.14*, AR. *Ec.55*, (+ ἐκ) HDT. 3.4, (+ διά) AR. *V.126*.

[v. ἐκτρέχω]

ἐκδιδρήσκω, (ion.) v. ἐκδιδράσκω

ἔκ-διδύσκω, *vb.* |impf. ἐξειδύσκον| a despuia, a jefui: (morți) LXX *IRg.31.8*, (orășe) IOS. *B12.278*, (med.) LXX *2Ezr.14.17*.

[v. ἐκδύω]

ἔκ-δίδωμι, [δῖ] *vb.* |viit. -δώσω, aor. ἐξέδωκα, pf. ἐκδέδωκα; pas. aor. ἐξεδόθημι| {ind. prez. 3sg. ἐκδιδοῖ Hdt. 1.80} I (trans.) I a da, a preda: Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἄμ' αὐτῇ ἔκδοτε IL. 3.459 *dați (sau dați inapoi) pe Elena și averile sale odată cu ea*; ἐκδιδόναι

Πακτύην Πέρσησι HDT. 1.158 *a-l da pe Pactyes în mâna perșilor*: αὐτὸν ἐξέδωκε μαστιγῶσαι Εὐριπίδῃ ARSTT. *Pol.1311b32 îl dăduse lui Euripides ca să fie biciuit*: Ἀντίβαν ἐκδοῦναι PLB. 21.17.7 *a-l preda pe Hannibal*: (pas.) ὑπὸ Χίων ἐξεδόθη HDT. 1.160 *a fost predat de locuitorii din Chios*. 2 a incredința: Δι τοῦτ' ... ἐκδώσομεν πρᾶσσειν P1. *O.13.106 vom lăsa în seama lui Zeus să facă aceasta*: ὡσπερ τὸν παῖδα ὅταν ἐπὶ τέχνην ἐκδῶ XEN. *Eq.2.2 ca atunci când dă copilul la o meserie*. 3 a trăda: τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων ARSTT. *Po.1454a8 gata de a-și trăda mama*. 4 a a da spre adopție: PLB. 31.28.2. b a da în căsătorie, a mărita: ἐκδοῦναι τὴν ἐωυτοῦ θυγατέρα ὅτεω βούλοιοτο ἕκαστος HDT. 1.196 *a-și da fiica după cine vrea fiicare*: ἐκδώσομεν σὴν παῖδα EUR. *IA729 își voi mărita fata*: (+ pron. reflexiv) ἐκδιδούσι δὲ αὐταὶ ἐωυτάς HDT. 1.93 *își aleg singure soful*: (med.) HDT. 2.47. EUR. *Med.309*, ἐκδόσθαι γυναικᾶ τινι τῶν φίλων PLB. 12.6b.8 *a-și da sofia unuia dintre prieteni*. c a înzestra: (+ ac.) DEM. 27.69. 5 (econ.) a a da în arendă, a da cu chirie, a închiria: HDT. 1.68, (pas.) γεωργίαι ἐκδεδομέναί δούλοις PLAT. *Lg.806d ferme date sclavilor în arendă*: (med.) NT *Mt.21.33*. b a da în concesiu: PLB. 6.17.2. c a imprumuta: DEM. 35.51, (pas.) ναυτικὰ ... ἐκδεδομένα LYS. 32.6 *imprumuturi maritime*. 6 a publica: γράψας τὸν λόγον ἐξέδωκεν PLUT. *Fab.24.6 după ce a scris discursul, l-a publicat*: ἐκδοῦναι Ῥώμης κτίσιν PLUT. *Rom.8.9 a publica o „Intemeiere a Romei”*: (pas.) ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις λόγοις ARSTT. *Po.1454b18 în lucrările publicate*. 7 a aduce pe lume, a naște: APP. *BC1.83*. 8 a da (afară), a scoate: ἐκδότης τις δεῦρο δᾶδας AR. *Pl.1194 să scoată cineva torțe [afară din casă]*: AR. *Fr.362*, MEN. *Dvsc.963*. 9 a produce: καρδίαν αὐτοῦ δώσει ἐκδοῦναι αὐλακας LXX *Sir.38.26 își va da inima să facă brazde*. II (intrans.) I (d. rauri, fluvii ș.a.) a se vărsa: (ἐς + ac.) ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν HDT. 1.80 *se varsă în mare*: ἐς τὴν Σύρτιν ... ἐκδιδοῖ ἡ λίμνη αὕτη ὑπὸ γῆν HDT. 2.150 *acest lac se varsă pe sub pământ în Syrtis*: (abs.) ἐκδιδοῖ κατὰ Καρκινίτιν πόλιν HDT. 4.55 *se varsă [în mare] lângă orașul Carcinitis*. 2 a se dezvolta: ARSTT. *Pr.898a22*.

[ἐκ. δίδωμι]

ἐκ-διηγέομαι-οὔμαι, vb. a povesti (în amănunt), a istorisi: LXX *Ps.117.17*, IOS. *A15.279*, NT *Fr.15.3*.

[ἐκ. διηγέομαι]

ἐκ-δικάζω, vb. {viit. med.-pas. ἐκδικῶμαι LXX} I a judeca (până la capăt), a soluționa: (+ ac.) (un proces) AR. *Eq.50*, XEN. *Ath.3.2*, (com.) (cu aluzie obscenă) τὰς ἐντὸς εἴκοσιν γὰρ ἐκδικάζομεν AR. *Ec.984 deocamdată le rezolvăm pe cele sub douăzeci de ani*: (pas.) PLAT. *Lg.958a*, (abs.) οὐκ ἐξεδικασαν IS. 17.5 *nu au soluționat cauza*. II a răzbuna: (o crimă) EUR. *Supp.1215*, (pas.) τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικᾶται LXX *Deut.32.43 sângele fiilor Săi va fi răzbunat*. III a pedepsi: LXX *1Mac.9.26*.

[ἐκ. δικάζω]

ἐκδικαστής, οὐ, ὁ *subst.* {dor. ac. ἐκδικαστάν Eur.} răzbunător: EUR. *Supp.1151*.

[ἐκδικάζω]

ἐκδικέω-ῶ, vb. I a răzbuna, a face dreptate (cuiva): (+ ac.) PLUT. *Comp.AgisCleom. TCG5.6*, IOS. *A16.303*, ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου NT *Lc.18.3 fă-mi dreptate față de potrivnicul meu*: μάχαιραν ἐκδικούσαν δίκην LXX *Lev.26.25 sabie răzbunătoare*. II a pedepsi: μὴ με ἐκδικήσης ταῖς ἁμαρτίας μου LXX *Tob.3.3 nu mă pedepsi pentru păcatele mele*.

[ἐκδικος]

ἐκδίκησις, εως, ἡ *subst.* I răzbunare: ἐκδίκησιν ποιῆσθαι (sau ποιεῖν) PLB. 3.8.10, NT *Fr.7.24 a (se) răzbuna*: LXX *Num.31.2*. II pedepsire: εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν NT *1Pt.2.14 spre pedepsirea răufăcătorilor*.

[ἐκδικέω]

ἐκδικητής, οὐ, ὁ *subst.* I răzbunător: LXX *Ps.8.3*. II ocrotitor: IOS. *A117.242*.

[ἐκδικέω]

ἐκδίκηία, ας, ἡ *subst.* răzbunare, pedeapsă: IOS. *A12.137*.

[ἐκδικέω]

ἐκ-δίκος, ον *adj.* I în afara legii, nedrept, nelegiuit: (gânduri) AESCH. *Eu.489*, (oameni) SOPH. *OC920*, EUR. *Hel.1030*, ἐκδικα πάσχω AESCH. *Pr.1093 pătinesc lucruri nedrepte (= în mod nedrept)*: EUR. *Alc.714*. II răzbunător, pedepsitor: ~ κύριος περι πάντων τούτων NT *1Thes.4.6 Domnul este răzbunător pentru toate acestea*: χεῖρας ἐς θεοῦς ἐκδικούς σπονδῶν ἀνίσχοντες APP.

BC2.85 *intinzând mâinile către zeii răzbu-
nătorii ai legămintelor [călcați];* (subst.)
LXX *Sir.*30.6, PLUT. *M.*509f.

[έκ, δίκη]

έκ-διφρεύω, *vb.* a alunca din car: (pas.)
LUC. *DDeor.*24.2.

[έκ, διφρεύω]

έκ-διψάω-ῶ, *vb.* a fi foarte insetat: PLUT.
*AgisCleom.*50.3.

[έκ, διψάω]

έκδιωκτέον, *adj.vb.* trebuie izgonit: PLUT.
*M.*13c.

[έκδιώκω]

έκ-διώκω, *vb.* I a izgoni, a alunga: THUC.
1.24, XEN. *Ages.*3.1, LXX *Deut.*6.19, (έκ +
gen.) ARSTT. *HA*618b12, (+ gen. separativ)
LUC. *Tim.*10. II a prigonii: LXX *Sir.*30.19.

[έκ, διώκω]

έκδιώξις, *εως*, ή *subst.* izgonire, prigonire:
PLUT. *M.*293c.

[έκδιώκω]

έκδοσις, *εως*, ή *subst.* {ion. gen. -ιος Hdt.
1.159; I dare, predare: (a unor suplicanți)
HDT. 1.159, (a unui oraș) APP. *Pun.*358,
ὄμηρειῶν ἐκδόσεσιν εἰς ἀλλήλους PLAT.
*Plt.*310e *prin schimburi reciproce de ga-
ranții.* II dare în căsătorie, măritare: PLAT.
*Lg.*924d, ARSTT. *Pol.*1335a.22, IS. 8.14,
DEM. 40.4. III împrumutare, împrumut
(maritim): DEM. 27.11, id. 52.20. IV dare în
concesiune *sau* în arendă, adjudecare: PLB.
6.17.4, PLUT. *Cat.Ma.*19.2.

[έκδίδωμι]

έκδοτέον, *adj vb.* I trebuie dat, trebuie pre-
dat: DEM. 23.79, PLB. 3.21.7, PLUT.
*Caes.*22.4. II trebuie dată în căsătorie, de
măritat: AR. *Av.*1634, PLAT. *Ep.*361d.

[έκδίδωμι]

έκδότης, *ου*, ὁ *subst.* care dă în arendă *sau*
în concesiune, adjudecant: MEN. *Pc.*282.

[έκδίδωμι]

έκδοτος, *ον adj.* I dat, predat: μιν ... έκδο-
τον έποίησε ές Πέρσας HDT. 3.1 *l-a predat*
persilor: έκδοτον άγεσθαι HDT. 6.85 *a fi*
predat: DEM. 23.85, PLB. 3.20.8, NT
*Fp*2.23. II trădat: ~ γίγνομαι EUR. *Ion*1251
am fost trădată. III expus: λαβόν αυτόν έκ-
δοτον υπό τοῦ ύπνου IOS. *A*16.316 *deși l-a*
prins expus din pricina somnului: παρέχειν
αυτόν έκδοτον τῆ λύπῃ IOS. *A*114.355 *a se*
lăsa pradă tristeții.

[έκδίδωμι]

έκδοῦναι, *inf. aor. act.* de la έκδίδωμι.

έκδοχείον, *ου*, τό *subst.* I recipient, rezervor
(pt. străngerea apei): IOS. *A*114.391. II ma-
gazie: IOS. *B*14.512.

[έκδέχομαι]

έκδοχή, *ῆς*, ή *subst.* I primire (de la cineva).
succedare, continua: έκδοχῆν ... πυρός
AESCH. *Ag.*299 *perindare a focului:* τόδ' αὖ
νεοχμὸν έκδοχαῖς έπεισφρεῖ θεὸς κακὸν
EUR. *Hipp.*866 *zeul aduce asupra noastră*
această nouă nenorocire în continuarea ce-
leilalte. II primire (din afară): δεξαμενάς, αἱ
πρὸς έκδοχῆν τοῦ ὕδατος έγγρόνεισαν IOS.
*A*12.259 *rezervoarele făcute pentru strănge-*
rea apei. III înțelegere, interpretare: PLB.
3.29.4. IV așteptare: NT *Evr.*10.27.

[έκδέχομαι]

έκ-δράκοντόω-ῶ, *vb.* a pface în balaur:
(pas.) AESCH. *Ch.*549.

[έκ, δράκων]

έκδραμεῖν, *inf. aor. act.*, *v.* έκτρέχω

έκδράς, *ᾶσα*, *part. aor. act.* de la έκδι-
δράσκω.

έκδρομή, *ῆς*, ή *subst.* I (milit.) I ieșire
(dintr-o formație de luptă, din interiorul
unei fortificații), atac (în afară), contraatac,
năvală: XEN. *HG*3.2.4, IOS. *B*13.213, PLUT.
*Brut.*41.2, ARR. *An.*1.22.1. 2 (concr.) (pl.)
trupe de hărțuire: THUC. 4.127. II (fig.) ie-
șire, pornire: PLUT. *Per.*21.1.

[έκτρέχω]

έκδρομος, *ου*, ὁ *subst.* care iese (dintr-o for-
mație de luptă); (pl.) trupe de hărțuire:
THUC. 4.125, XEN. *HG*4.5.16.

[έκτρέχω]

έκδῦμεν, (ep.) *inf. aor. act.* de la έκδύω.

έκδύνω, *v.* έκδύω: HDT. 1.9.

έκδύσις, *εως*, ή *subst.* I ieșire, scăpare:
οἴκημα ... οὔτε έσοδον οὔτε έκδυσιν οὔδε-
μίαν έχον HDT. 2.121γ *incăpere fără nici o*
[altă] intrare sau ieșire; (fig.) HDT. 8.100.
έκδύσεις ... τῷ μη εθέλοντι λόγον διδόναι
PLAT. *Cra.*426a *expediente pentru cel care*
nu ar vrea să dea socoteală. II dezbrăcare,
năpârlire: ARSTT. *HA*601a15.

[έκδύω]

έκ-δυσωπέω-ῶ, *vb.* a face (pe cineva) să se
rușineze, a rușina: a îndupleca: IOS.
*A*115.93, id. *B*11.51.

[έκ, δυσωπέω]

έκ-δύω, [-ῦ-] *vb.* [var. prez. έκδύνω Hdt. 1.9:
impf. έξέδουον, viit. έκδύσω, aor.] tranz.

ἐξέδῶσα. aor.2 intrans. ἐξέδῶν. pf. ἐκδέδουκα; pas. aor. ἐξεδύθην. pf. ἐκδέδουμαι {ep. poet. impf. 3sg. ἐκδύνε Od. 1.437, opt. prez. 1pl. ἐκδύμεν Il. 16.99} I (trans.) I a dezbrăca (o haină); (+ ac.) ἐκδύνε χιτῶνα OD. 1.437 *dezbrăcă tunica*; τῶν ἱματίων κατὰ ἕν ἕκαστον ἐκδύνουσα HDT. 1.9 *scoiându-și veșmintele unul câte unul*; (pas.) HDT. 1.8. 2 a dezbrăca (pe cineva), a despuia; (+ ac. dublu) OD. 14.341, AESCH. Ag.1269, ἐξέδυσαν τὸν Ἰωσηφ τὸν χιτῶνα LXX Gen.37.23 *l-au dezbrăcat pe Iosif de haină*; (+ ac. pers.) παῖδα ... ἐκδύσας XEN. Cyr.1.3.17 *dură ce a dezbrăcat un copil*; πάντας ~ DEM. 24.204 *a-i despuia pe toți*. 3 (med.) a se dezbrăca de. a-și scoate: τεύχεά τ' ἐξέδύοντο IL. 3.114 *și scoaseră armele*; θεοὺς ἐπόμνυμι ... ἐκδύσεσθαι τὸν ... κιθῶνα HDT. 5.106 *jur pe zei că nu mă voi dezbrăca de tunică*; (abs.) θάττον ἐκδύομεθα AR. Lys.686 *să ne dezbrăcăm mai repede*. 4 (d. animale) a năpârli, a lepăda (pielea, carapacea ș.a.); (+ ac.) ARSTT. HA 549b26, (abs.) id. HA600b27. 5 a-și dezgoli: (ἄτελε) LXX Plâng.4.3. 6 (fig.) a scăpa de. a evita: (+ ac.) νῶϊν δ' ἐκδύμεν ὄλεθρον IL. 16.99 *doar noi doi să scăpăm de pieire*; ἐκδέδουκέναι τὰς λητουργίας DEM. 20.1 *a se sustrage de la prestarea de servicii publice*; ἐκδέδουκὼς τὰ δεσμά LUC. Tox.6 *eliberat din lanțuri*. II (intrans.) a ieși, a scăpa (din): (+ gen.) ἐκδύς μέγαροιο OD. 22.334 *iesind din sală*; ἐκδύς καὶ ἀνακύψας ἐκ τῆς θαλάττης PLAT. Phd.109d *iesind și înălțându-și capul din mare*; (fig.) ἐκδύναι κακῶν EUR. IT602 *a scăpa din necazuri*; δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει LXX Prov.11.8 *dreptul scapă când este vânat* (propr. de vânare).

[ἐκ, δῶω]

ἐκ-δωρίομαι-οὔμαι. vb. {ion. pf. 3pl. ἐκδέδωρίωνται} a se transforma (cu totul) în dorieni: HDT. 8.73.

[ἐκ, Δώριος]

ἐκέασσε. aor. 3sg. de la κεάζω.

ἐκέδασσε. (ep.) aor. 3sg. de la κεάννυμι.

ἐκεῖ. adv. {ion. κεῖ Call. Del.195 (var.); eol. κῆ Sapph. 141.1} I (de loc) I (cu vb. de stare) acolo: SAPPH. 141.1, AESCH. Pers.319, σὲ κἀκεῖ ... ἐπηρδῶμαν SOPH. Ph.395 *te strigam și acolo* (sc. la Troia); ὄρκους δ' ~ ... δότε AR. Lys.1185 *jurați acolo*; συχνὸν ~ διέτριψα χρόνον PLAT.

Phdr.227a *am petrecut mult timp acolo*; ἴσθι ~ ἕως ἂν εἶπω σοι NT Mt.2.13 *stai acolo până îți voi spune eu*; (op. ἐνθάδε „aici”) τὴν δικαιοσύνην ... πῶς μαθήσῃ ~ ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν διδασκάλων: XEN. Cyr.1.3.16 *cum vei învăța dreptatea aici, dacă învățătorii tăi sunt acolo?*; (frecv. adnominal) τὸν ~ πόλεμον THUC. 3.115 *războiul de acolo* (sc. din Sicilia); τὰ ~ πάντα XEN. HG2.2.5 *toate [așezările] de acolo*. 2 (euf.) acolo, dincolo. pe lumea cealaltă: κἀκεῖ δικάζει τὰμπλακίματα ... Ζεὺς ἄλλος AESCH Supp.230 *și acolo* (sc. în Hades) *un alt Zeus judecă păcatele*; ~ γὰρ αἰεὶ κείσομαι SOPH. Ant.76 *acolo voi zăcea veșnic*; εὐδαιμονοῖτον. ἀλλ' ~ EUR. Med.1073 *să fiți amândoi fericiți. însă... acolo*; (subst.) εὐδαιμονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκεῖ τῶν ἐνθάδε PLAT. Ap.41c *cei de dincolo sunt mai fericiți decât cei de aici*; (filos.) τὰ ~ PLAT. Phd.109e *lumea de dincolo* (= lumea inteligibilă). 3 (cu vb. de mișcare) acolo, într-acolo: ~ πλέομεν HDT. 7.147 *plutim într-acolo*; τοὺς ~ καταπεφυγότας πείσοντας THUC. 3.71 *să convingă pe cei care se refugiaseră acolo*; εἰσελθεῖν ~ LXX Gen.19.22 *a intra acolo*. II (de timp) atunci: DEM. 22.38.

[IE *ke-/*ki-, cf. lat. ce-do, hi-c]

ἐκεῖθεν. adv. {ep. ion. poet. κείθεν Hom., Hdt., Eur.} I (de loc) I (cu vb. de mișcare) de acolo: κείθεν ἔβην IL. 24.766 *am venit de acolo*; ~ ἐς Ἄργος ἐλθόντες THUC. 5.31 *de acolo mergând spre Argos*; κἀκεῖθεν ἐξέπεμψε τρεῖς κατασκόπους PLB. 15.5.4 *și de acolo trimise trei iscoade*; (adnominal) ἀπὸ δὲ τῆς κείθεν ὁδοῦ HDT. 1.122 *în timpul călătoriei de acolo* (sc. din Ecbatana). 2 (cu vb. de stare) (de) acolo: ἀληθῶς ... εἰ κείθεν γεγώς; EUR. IT509 *esti cu adevărat de acolo* (sc. din Argos)?; ἔξονθ', ὃ μὲν τὸ κείθεν. ὃ δὲ τὸ κείθεν EUR. Or.1412 *ședeau unul de o parte, altul de cealaltă parte*; (subst.) οἱ ~ THUC. 1.62 *cei de acolo*; τὰ ~ EUR. Or.851 *cele petrecute acolo*; (d. pers.) πρὶν εἰδέναι τἀκεῖθεν εἰ ποθοῦμεθα SOPH. Tr.632 *înainte de a ști dacă sunt dorită acolo* (= de către ei). 3 (euf.) de acolo, de dincolo. de pe lumea cealaltă: (subst.) οἱ ~ PLAT. Cra.430d *cei de acolo, cei de dincolo, morții*. 4 (prin atracție, în loc de ἐκέασε) acolo: βῆναι κείθεν ὅθεν περ ἦκει SOPH. OC1226 *a merge*

acolo de unde a venit. 5 (fig.) de acolo, din asta: ~ ἐστὶν ἤδε ἢ φλυαρολογία PLAT. *Sp.*369d *de acolo provine această flecă-reală*; γνοίη δ' ἄν τις ~ ISOC. 12.224 *acest lucru se poate înțelege din cele ce urmează.* II (de timp) de atunci (înainte), din acel moment: IL. 15.234, EUR. *Hipp.*343.

[ἐκεῖ, -θεν]

ἐκεῖθι, *adv.* {ep. poet. κεῖθι Hom., Hes., Pi.; eol. κῆθι Sapph.} I (cu vb. de stare) acolo: IL. 3.402, ὅσα κεῖθι πάθον κακά OD. 3.116, *câte rele pătiră acolo*; PI. *N.*9.11, AESCH. *Th.*810, HDT. 1.182. II (cu vb. de mișcare) acolo, într-acolo: HES. *Fr.*240.10. SAPPH. 96.18.

[ἐκεῖ, -θι]

ἐκεῖνη, *adv.* {ep. ion. κείνη Hom.} I (de loc) 1 pe acolo: OD. 12.69. 2 acolo, în acel loc: HDT. 8.106, (adnominal) οἱ ~ ἄνθρωποι THUC. 3.88 *oamenii de acolo.* II (de mod) în acel fel: PLAT. *R.*556a.

[ἐκεῖνος]

ἐκεῖνός, η, ον *adj.* (făcut) din acela: ARSTT. *Metaph.*1033a7.

[ἐκεῖνος]

ἐκεῖνος, η, ο *pron., adj.* {ep. ion. poet. κείνος Hom., Hdt., Aesch. (dat. pl. fem. κείνησι Hes. *Th.*877, ac. sg. fem. κείναν Pi. *O.*3.31); eol. κῆνος Sapph. 31.1; dor. τῆνος Theoc. 1.4; emfatic masc. pl. ἐκεῖνοί Ar. *Eq.*1196} I (*pron.*) 1 acela, aceea, acel lucru: (indicând o pers. sau un lucru relativ depărtate de vorbitor) κείνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον IL. 9.678 *acela* (sc. *Achilles*) *nu vrea să-și stingă mânia*; ἐάνπερ τὰ ἔμπροσθεν ἐκεῖνα ὁμολογηθῆ ἡμῖν PLAT. *Cra.*431e *dacă am căzut de acord asupra celor de mai înainte*; ὑμᾶς ἀντ' ἐκείνων εἴλετο XEN. *HG7.*3.8 *v-a ales pe voi în locul acela*; (în op. cu οὗτος, ὅδε „acesta”, ἐκεῖνος se referă de obicei la primul element menționat) οἷε τι διαφέρειν τούτους ἐκείνων; PLAT. *Grg.*520a *crezi că există vreo diferență între aceștia și acela?*; τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔγραψε μὲν οὗτος, ἔπεμψε δ' ἐκεῖνος DEM. 19.38 *scrisoarea pe care a scris-o acesta* (sc. *Aischines*), *dar a trimis-o acela* (sc. *Philippus*); (cu alte pron. dem.) οὗτος ἐκεῖνος HDT. 1.32 *chiar acela*; οἱ στρατιῶται οἱ τε αὐτοῦ ἐκείνου καὶ οἱ ἄλλοι XEN. *An.*1.3.7 *soldatii, atât ai săi cât și ceilalți*; (înainte de pron. rel.) ἐχθρός γάρ μοι

κείνος ... ὅς γ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπε IL. 9.312 *urât mi-e omul care una ascunde în minte și alta vorbește*; ἐκεῖνος ὅπερ τοῦτοις ἐπίσταται χρῆσθαι PLAT. *R.*601c *acela care știe să le folosească*; (subst.) μετ' ἐκεῖνα THUC. 5.81 *după aceea.* 2 (anaforic, cf. pron. pers. a III-a) el, ea: νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν ... κείνον δ' αὐτίς ἐγὼ IL. 3.439 *acum, într-adevăr, [m-]a biruit Menelaos, dar altă dată [il voi birui] eu pe el*; ἐκ τοῦ δ' οὐτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον οὐτ' ἐμὲ κείνος OD. 1.212 *de atunci eu nu-l văzui pe Odysseus, nici el pe mine.* 3 (cataforic) acesta, aceasta: ἐκεῖνο πρῶτον μάθε ὡς HDT. 1.207 *află întâi [aceasta,] că...* 4 (emfatic) acela (vestitul, faimosul): κείνοισι δ' ἄν οὔ τις ... μαχέοιτο IL. 1.271 *cu acela* (sc. *cu eroii vestiți ca acela*) *nici unul ... nu ar putea să se bată*; εἶσιθ', ἵνα μὴ 'κείνος ὑμῖν ἐπιτύχη AR. *Nu.*195 *intrați, să nu vă găsească El* (sc. *Maestrul*) *aici.* II (*adj.*) acel, aceea: ἐν ἐκείνω δήμῳ OD. 3.103 *în acea țară* (sc. *în Troia*); τῆ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ THUC. 8.69 *în ziua aceea*; ἤξει καιρός ἐκεῖνος ὀπανίκα καὶ τὴ φιλάσεις THEOC. 23.33 *va veni timpul când și tu vei iubi*; περὶ ἐκείνου τοῦ λόγου PLAT. *Phd.*91e *despre acel raționament*; (emfatic) Ἴφικράτην ποτ' ἐκείνον DEM. 21.62 *acel faimos Iphicrates*; ὁ πέμπας με πατὴρ ἐκεῖνος NT *In.*5.37 *Cel care M-a trimis. Tatăl, El.* [ἐκεῖ, R. *eno- (cf. ἔνη „poimăine”)]

ἐκείως, *adv.* {ion. κείως Hdt.} I în caz, atunci: THUC. 1.77. II în caz contrar, altminteri: HDT. 1.120. III în acel fel, așa: PLAT. *R.*516d, DEM. 20.61.

[ἐκεῖνος]

ἐκεῖσε, *adv.* {ep. poet. κείσε Hom., Eur., A.Rh.} I (cu vb. de mișcare) într-acolo, încolo, acolo: ~ δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι IL. 3.410 *dar eu într-acolo nu merg*; τίς δ' ἐμῶν ~ παίδων ἐστρατηλάται; AESCH. *Pers.*717 *care dintre fiii mei a condus oastea într-acolo?*; ~ βλέπειν PLAT. *R.*611d *a privi într-acolo*; ~ κάκεισ' EUR. *Hel.*533, δεῦρο καὶ ~ EUR. *Hel.*1141, κάκεισε καὶ τὸ δεῦρο EUR. *Ph.*315 *începe și încolo*; (fig.) (+ gen.) ἀνεμι δὲ ~ τοῦ λόγου HDT. 7.239 *mă întorc la acea parte a povestirii mele.* II (cu vb. de stare) acolo: A.RH. 1.124, PLB. 5.51.3. τούς ~ ὄντας NT *Fp.*22.5 *pe cei ce se aflau acolo.* [ἐκεῖ]

ἐκέκαστο, ind. m.m.c.p. 3sg. med. de la καίνυμι.

ἐκεκεύθει. m.m.c.p. 3sg. de la κεύθω.

ἐκέκλετο, (ep.) ind. aor. 3sg. med. de la κέλομαι.

ἐκέκλιτο, ind. m.m.c.p. 3sg. med. de la κλίνω.

ἐκεκοσμέατο, (ion.) ind. m.m.c.p. 3pl. med. de la κοσμέω.

ἐκέρδησα, ind. aor. act. de la κερδαίνω.

ἐκερσνυ, ind. aor. act. de la κείρω.

ἐκε-χειρία, ας, ἡ *subst.* I (milit.) armistițiu, suspendare a ostilităților: THUC. 4.58, ἐκεχειρίαν ἐποιήσαντο ἐνιαύσιον THUC. 4.117 *an încheiat un armistițiu de un an*; XEN. HG4.2.16, PLB. 12.26.2. II (gener.) (zi de sărbătoare, întrerupere (a activităților), pauză, repaus: (ion., în loc de χεῖρα „mână”) AR. Pax908, λαβεῖν ἀπὸ τῶν ἔργων ἐκεχειρίαν IOS. A1.33 *a lua răgaz de la treburile sale (sau a-și întrerupe activitățile)*.

[ἔχω, χεῖρ]

ἐκεγήνειν, ind. m.m.c.p. act. de la χάσκω.

ἐκζεσις, εως, ἡ *subst.* (medic.) erupție (cutanată), eczemă: ARSTT. Pr.954a25.

[ἐκζέω]

ἐκζεστός, ἡ, ὄν *adj.* clocotit, (bine) fiert: AESOP. Prov.146.

[ἐκζέω]

ἐκ-ζέω, *vb.* |aor. ἐξέζεσα| I (*intrans.*) I a da în clocot: (d. febră) ARSTT. Pr.861b10. 2 a colcăi, a fi plin (de): (+ gen.) εὐλέων ἐξέζεσε HDT. 4.205 *s-a umplut de viermi*; (+ ac.) LXX Ex.16.20. 3 (fig.) a clocoti (de furie), a se agita (puternic): LXX Gen.49.4. II (*trans.*) a face să fiarbă sau să clocotească, a înfuria: AESCH. Th.709.

[ἐκ, ζέω]

ἐκ-ζητέω-ω, *vb.* |aor. ἐξεζήτησα| I a căuta (cu stăruință): πορεύσονται τοῦ ἐκζητήσαι τὸν κύριον καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν LXX Os.5.6 *vor pleca în căutarea Domnului și nu-L vor găsi*; (περί + gen.) περί ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν NT 1Pt.1.10 *această mântuire au căutat-o cu stăruință*. II a cerceta (cu de-amănuntul): ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει; LXX Ps.60.8 *mila și adevărul Lui, cine le va cerceta?*; LXX Ps.110.2. III a cere (stăruitor): τί κύριος ἐκζητεῖ παρὰ σοῦ; LXX Mich.6.8 *ce cere Domnul de la tine?*; ἐκζητήσαι κρίσιν παρὰ τοῦ θεοῦ LXX Ex.18.15 *a cere judecată de la Dumnezeu*. IV a cere socoteală (pentru):

ἐκζητήσω τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν LXX 2Rg.4.11 *voi cere sângele lui din mâinile voastre*; (+ ac. pers.) LXX IRg. 20.16. V a urma (până la capăt), a respecta: (Legea) LXX IMac.14.14.

[ἐκ, ζητέω]

ἐκζήτησις, εως, ἡ *subst.* căutaie, cercetaie, speculație: NT 1Tim.1.4.

[ἐκζητέω]

ἐκζητητής, οὔ, ὁ *subst.* cercetător: LXX Bar.3.23.

[ἐκζητέω]

ἐκ-ζωπύρέω-ω, *vb.* a atâta, a reaprinde: (un foc de cărbuni) PLUT. Mar.44.8, (fig.) (războiul) AR. Pax310, (prietenia) PLUT. Rom.29.5.

[ἐκ, ζωπυρέω]

ἐκζωπύρησις, εως, ἡ *subst.* atâtare: PLUT. M.156b.

[ἐκζωπυρέω]

ἐκηα, ind. aor. act. de la καίω (κάω).

ἐκηβολίη, ης, ἡ *subst.* ținire de departe (cu arcul), ochire sigură, precizie: (pl.) IL. 5.54. CALL. Ap.99.

[ἐκηβόλος]

ἐκη-βόλος, ον *adj.*, *subst.* {eol. dor. ἐκάβολος Sapph., Pi., Soph.} care trage sau nimește (de) departe, țințas: (epitet al lui Apollon) IL. 1.14, HES. Th.94, HDT. 5.60, (epitet al lui Artemis) SOPH. Fr.401, (d. arme) ἐκηβόλοις τόξοισιν ἐζηρτυμένοι AESCH. Pr.711 *înarmați cu arcuri ce lovesc de departe (= cu bătăie lungă)*; (d. proiectile) PLB. 13.3.4.

[ἐκάς (ἐκῶν?), βάλλω]

ἐκηλος, ον *adj.* {dor. ἐκάλος Pi.} I liniștit, tihnit, netulburat, în tihnă, în voie, în pace: (d. pers.) ἐκηλοι τέρονται IL. 5.759 *se desfășoară tihniți*; IL. 6.70, OD. 14.167, Pi. 1.7.41, SOPH. El.826, A.RH. 1.303, THEOC. 25.100, (neut. adv.) ἐκηλα ... ἡμερεύσομεν SOPH. El.786 *ne vom petrece zilele în tihnă*. II liniștit, nemișcat: (d. copaci) A.RH. 3.969.

[et. nec., cf. ἐκάεργος, ἐκῶν]

ἐκητι, *adv.*, *prep.* {dor. ἐκάτι Pi., Aesch., Eur.} (+ gen., frecv. în postpoziție) I cu voia, prin mila, cu ajutorul: Ἑρμείαο ~ OD. 15.319 *cu voia lui Hermes*; Διός τε σέθεν τε ~ OD. 20.42 *cu voia lui Zeus și a ta*; ἐκατι μὲν δαιμόνων, ἐκατι δ' ἀμῶν χερῶν AESCH. Ch.436 *cu ajutorul zeilor și cu ajutorul mâinilor mele*; HES. Op.4, Pi. O.4.9. II din pricina, datorită, grație, de dragul, pentru: Pi.

N.8.47. AESCH. *Ch.*701, τῆς κόρης ταύτης ἕκατι SOPH. *Tr.*353 *de dragul acestei fete*: τίνος ἕκατι νιν κτενεῖς EUR. *IA*1166 *de ce o vei ucide*. III ἴν privința: πλήθους ... ἕκατι AESCH. *Pers.*337 *în privința numărului*.

[cf. ἐκών]

ἐκ-θαμβέω-ῶ. *vb.* I (*act.*) a uimi, a ului, a înspăimânta: LXX *Sir.*30.9. II (*med., pas.*) a fi cuprins de uimire *sau* de spaimă, a se înspăimânta: NT *Mc.*9.15, *id. Mc.* 14.33

[ἐκθαμβος]

ἐκ-θαμβος. *ον adj.* I uimit, uluit: PLB. 20.10.9, NT *Fp.*3.11. II uluitor, înspăimântător: LXX *Dan.*ῶ7.7.

[ἐκ, θαμβέω]

ἐκ-θαμνίζω. *vb.* [conjct. aor. ἐκθαμνίσητε] a smulge din rădăcini, a stârpi: AESCH. *Th.*72.

[ἐκ, θάμνος]

ἐκθανον, (ep.) aor. de la ἐκθνήσκω.

ἐκ-θαρρέω-ῶ. *vb.* [var. -θαρρέω] I a prinde curaj: PLUT. *Art.*20.2. II a avea deplină încredere (în): (+ dat.) PLUT. *Dem.*20.1. III a fi încurajat (de): PLUT. *Galb.*7.3.

[ἐκ, θαρρέω]

ἐκθάρσημα. *ατος, τό subst.* încurajare: PLUT. *M.*1103a.

[ἐκθαρρέω]

ἐκ-θαυμάζω. *vb.* a se mira *sau* a se minuna foarte mult de: (+ ac.) LXX *Sir.*43.18, IOS. *A15.*279. (ἐπί + gen.) LXX *Sir.*27.23, (ἐπί + dat.) NT *Mc.*12.17.

[ἐκ, θαυμάζω]

ἐκ-θεάομαι-εῶμαι. *vb.* a privi (până la capăt): SOPH. *OT*1253.

[ἐκ, θεάομαι]

ἐκ-θεατρίζω. *vb.* I a pune în scenă: PLB. 3.91.10. II a expune (public), a da în vileag: PLB. 5.15.2.

[ἐκ, θεατρίζω]

ἐκ-θειάζω. *vb.* a zeifica, a diviniza: PLUT. *Rom.*28.7, IOS. *A18.*256, LUC. *Tox.*8.

[ἐκ, θειάζω]

ἐκ-θειόω-ῶ. *vb.* v. ἐκθειάζω: PLUT. *M.*856d.

[ἐκ, θειόω]

ἐκθειῆσαι. *part. aor. fem. nom. pl.* de la ἐκτίθημι.

ἐκθεμα, *ατος, τό subst.* anunț public, proclamație, edict: PLB. 31.6.1, LXX *Est.*8.17.

[ἐκτίθημι]

ἐκ-θεόω-εῶ. *vb.* a consacra: (un altar) APP. *BC*3.3.

[ἐκ, θεόω]

ἐκ-θεραπεύω. *vb.* I (*medic.*) a îngriji (până la capăt), a lecuī, a vindeca: PLB. 3.88.1. II a trata cu atenție deosebită, a căuta să atragă de partea sa, a linguși: PLUT. *Sol.*31.2, IOS. *A15.*205, APP. *BC*2.13.

[ἐκ, θεραπεύω]

ἐκ-θερίζω. *vb.* a secera (în întregime), a culege (recolta, grânele): DEM. 53.21, LXX *Lev.*19.9, IOS. *A14.*448, (fig.) EUR. *Fr.*373.

[ἐκ, θερίζω]

ἐκ-θερμαίνω. *vb.* I (*act.*) 1 a încălzi (bine, de tot): ARSTT. *HA*580a9. 2 (fig.) a încălzi, a înfierbânta: PLUT. *Mar.*16.5. 3 (fig.) a evapora, a face să dispară: PLUT. *M.*48d. II (*med., pas.*) a se încălzi (tare): ARSTT. *Pr.*883a4, PLUT. *M.*652a.

[ἐκ, θερμαίνω]

ἐκθεσις, *εως, ἡ subst.* {ion. gen. -τος Hdt.} I expunere (a unui copil), părăsire, lepădare, abandonare: HDT. 1.116, EUR. *Ion*956, (d. părăsirea lui Odysseus pe țărmlul Ithacăi) ARSTT. *Po.*1460a36. II expunere, explicare, formulare: ARSTT. *APr.*48a25. III (log.) expunere, *ekthesis*: ARSTT. *Metaph.*992b10. IV porție (de mâncare), rație: LXX *Dan.*1.5.

[ἐκ, τίθημι]

ἐκ-θεσμος. *ον adj.* I nelegiuit: LXX *4Mac.*5.14. II anormal, aberant, monstruos: (d. un vis) PLUT. *Caes.*32.9.

[ἐκ, θεσμός]

ἐκθετέον. *adj. vb.* trebuie expus, trebuie dispus: PLUT. *M.*1027d.

[ἐκτίθημι]

ἐκθετος. *ον adj.* I trimis afară, scos (din casă): EUR. *Andr.*70. II expus, părăsit, lepădat, abandonat: (d. prunci) NT *Fp.*7.19.

[ἐκτίθημι]

ἐκ-θέω. *vb.* I a alerga afară, a ieși în fugă: AR. *Eq.*281, ARSTT. *EN*1149a28. II (milit.) a da năvală (dinăuntru): ἐκ τοῦ τείχους ἐκθέοντες XEN. *HG*3.1.7 *năvălind din cetate*: (com) AR. *Lys.*456. III (ext.) a zbură afară: (d. viespi) XEN. *HG*4.2.12, (d. săgeți) PLUT. *Marc.*16.2.

[ἐκ, θέω]

ἐκ-θηλάζω. *vb.* a suga: LXX *Is.*66.11.

[ἐκ, θηλάζω]

ἐκ-θηλώνω, [ῶ] *vb.* [pf. med.-pas. ἐκτεθήλυμ(μ)αι] (*med.-pas.*) a (se) efemina, a fi efeminat: PLB. 31.21.3, LUC. *DDeor.*8.3.

[ἐκ, θηλώνω]

ἐκ-θηράομαι-ῶμαι. *vb.* a vâna (scotând din

ascunzătorii), a prinde la vânătoare: XEN. *Cyn.*5.25. (corăbii de pirati) PLUT. *Pomp.* 26.3.

[ἐκ. θηράω]

ἐκθηρατέον, *adj.vb.* trebuie vânat: PLUT. *Comp.Nic.Crass.*4.3.

[ἐκθηράομαι]

ἐκ-θηρεύω, *vb. v.* ἐκθηράομαι: HDT. 6.31. ARSTT. *Mir.*832a29. PLUT. *Crass.*31.8.

[ἐκ. θηρεύω]

ἐκ-θηριώω-ῶ, *vb.* a (se) sălbătici (de tot), a (se) transforma în fiară: (pas.) ἐκθηριωθείσα EUR. *Ba.*1331 *preschimbata în lighioană*.

[ἐκ. θηριώω]

ἐκθλιβή, *ης, ἡ subst.* strivire, strămtorare, asuprire: LXX *Mich.*7.2.

[ἐκθλίβω]

ἐκ-θλίβω, [τ] *vb.* I I a apăsa, a presa (să iasă), a scoate strângând sau apăsând cu putere, a strivi, a stoarce: (un ac) ARSTT. *HA626a20*, (aerul) id. *Aud.*800b5, (un strugure) LXX *Gen.*40.11. (pas.) ARSTT. *HA522a20*, (d. un animal castrat) LXX *Lev.*22.24. 2 (fig.) a strivi, a strămtora, a asupri: τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβουσιν ἐκθλιβῆ LXX *Mich.*7.2 *fiecare își asuprește aproapele cu asuprire*; (pas.) τῷ βάρει τῆς ... φάλαγγος ἐξεθλίβη PLUT. *AgisCleom.* 49.1 *a fost strivit de greutatea falangei*. II (med.) a se înghesui: XEN. *An.*3.4.19.

[ἐκ. θλίβω]

ἐκθλιψις, *εως, ἡ subst.* I presiune, expulsie: ARSTT. *Cael.*277b2, id. *Mete.*342a15. II elimina: PLUT. *M.*689e.

[ἐκθλίβω]

ἐκ-θνήσκω, *vb.* [var. -θνήσκω] {ep. poet. aor. ἐκθανον Hom.} I a muri: γέλω ἐκθανον OD. 18.100 *muriră de răs*: (ὑπό + gen.) PLUT. *M.*54c, LUC. *Icar.*23, (d. centaurul Nessos) ἐκθνήσκων SOPH. *Tr.*568 *trăgând să moară*. II a leșina: PLAT. *Lg.*959a, (op. ἀποθνήσκω „a muri”) ARSTT. *HA521a11*.

[ἐκ. θνήσκω]

ἐκ-θoinάομαι-ῶμαι, *vb.* [viit. 3sg. -ήσεται] a se ospăta din: (+ ac.) AESCH. *Pr.*1025.

[ἐκ. θoinάω]

ἐκθορεῖν, *v.* ἐκθρώσκω

ἐκ-θορυβέω-ῶ, *vb.* a tulbura, a stârni, a instiga: APP. *BC3.*60.

[ἐκ. θορυβέω]

ἐκ-θρώσκω, *vb.* [viit. -θοροῦμαι, aor. ἐξέθορον] {ep. aor.2 3sg. ἐκθορε II. 7.182}

I a sări (afară) din: (+ gen.) ἐκθορε δίφρου IL. 16.427 *sări din car*: ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης IL. 7.182 *sorful sări afară din coif*: ναῶν ἐξέθρωσκον AESCH. *Pers.*457 *săreau din corăbii*: (+ prep.) κραδίη δέ μοι ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει IL. 10.95 *inima îmi sare afară din piept*: ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐκθορεῖν LUC. *Herm.*71 *a sări din somn*. II (spec.) a ieși (dintr-un salt, în grabă), a țâșni (afară): IL. 21.539. HES. *Th.*281, ἐμᾶς χθονὸς ἐκθορε SOPH. *OC233* *ieși grabnic din țara mea*: ἐξέθορε τῆς σκηνῆς ἐπὶ τὰ ὄπλα APP. *BC5.*125 *se năpusti din cort la armă*.

[ἐκ. θρώσκω]

ἐκθῦμα, *ατος, τό subst.* jertfă de ispășire: ARSTT. *Ath.*54.6.

[ἐκθύω]

ἐκθῦμία, *ας, ἡ subst.* însufletire, avânt, elan: PLB. 3.115.6.

[ἐκθυμός]

ἐκ-θῦμιάω-ῶ, *vb.* a face să scoată fum sau aburi, a evapora: (în ceremonii religioase) κάξεθυμία συμύρνης ἰδρωτα EUR. *Ion*1174, *și ardea cu fum sudoare (= rășină) de smirnă*: (med.-pas.) τὰ ἐκθυμιώμενα τῶν ὑγρῶν ARSTT. *Mete.*388a8 *lichidele care se evaporă*.

[ἐκ. θυμίαω]

ἐκ-θῦμος, *ον adj.* [superl. -ότατος] I plin de însufletire sau de avânt, înflăcărat, entuziast: PLUT. *Aem.*12.2. IOS. *AI*19.25. APP. *BC5.*38. II infuriat: LXX *2Mac.*7.3. // **ἐκθύμω**, *αδν.* [comp. -ότερον] I cu însufletire, cu ardoare, pătimaș: PLB. 2.70.6. LUC. *ITr.*16, (comp.) ὄρμησαν ἐκθυμότερον τοῦ δέοντος PLB. 1.17.9 *au pornit cu mai multă însufletire decât trebuia*. II cu curaj, vitejește: PLB. 18.22.4.

[ἐκ. θυμός]

ἐκθύσιμος, *ον adj.* care necesită jertfe de ispășire: PLUT. *M.*518b.

[ἐκθύω]

ἐκθυσις, *εως, ἡ subst.* (jertfă de) ispășire: PLUT. *Marc.*28.3.

[ἐκθύω]

ἐκ-θύω, [ῦ] *vb.* I (act.) a jertfi: SOPH. *El.*572, EUR. *Cyc.*371, (fig.) ἐξέθυσ' ὁ Φοῖβος ἡμᾶς EUR. *Or.*191 *ne-a jertfit Phoibos (= suntem victimele lui Apollon)*. II (med.) I a ispăși (un păcat) prin aducere de jertfe: HDT. 6.91. 2 a îmblânzi (cu jertfe): (un zeu) EUR. *Fr.*912.12. 3 a aduce o jertfă de ispășire:

(ὑπέρ + gen.) PLUT. *Alex.*50.5.
[ἐκ, θύω]
ἐκ-θώπτω, *vb.* |aor. ἐξέθωψα| a atrage cu lingușiri, a seduce: SOPH. *Fr.*857.
[ἐκ, θώπτω]
ἐκιοι, aor.2 (și apoi impf.) de la κίω.
ἐκιγον, ind. aor.2 act. de la κιγάνω.
ἐκ-καγγάζω, *vb.* a izbucni în hohote de râs: XEN. *Smp.*1.16, ARSTT. *ENI*150b11.
[ἐκ, καγγάζω]
ἐκ-κάθαίρω, *vb.* |viit. ἐκκαθαρῶ, aor. ἐξεκάθαρα| **I** a curăța (bine, complet): οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον IL. 2.153 *desfundau zanțurile*; (în rituri de îmbălsămare) ἐκκαθήραντες ... αὐτήν (*sc.* τὴν κοιλίην) HDT.2.86 *curățând-o bine (sc. burta)*; (d. crocodili) παρέχουσι τοὺς ὀδόντας ~ PLUT. *M.*976b *își arată dinții pentru a fi curățați*. **II** (fig.) **1** a curăța (curăți), a purifica: τήνδ' ἐκκαθαίρει κνιδάλων AESCH. *Supp.*264 *curățã această țară de monștri*; εἶν ... τις ἐκκαθάρη εαυτὸν ἀπὸ τούτων NT *2Tim.*2.21 *dacă cineva se curățește de aceștia*; (pas.) (+ ac. de relație) ἀνδράσιν ἐκκεκαθαρμένοις τὰς ψυχὰς XEN. *Smp.*1.4 *oamenii cu suflete curate*. **2** a elimina (ca necurat), a mătura: ἡμᾶς ἐκκαθαίρει τοὺς τῶν νέων τὰς βλάστας διαφθείροντας PLAT. *Euthd.*3a *încearcă să ne elimine pe noi, care distrugem mlădițele tinere*; ARSTT. *HA*625b33, NT *1Cor.*5.7.
[ἐκ, καθαίρω]
ἐκ-καθαρίζω, *vb.* |viit. -καθαριῶ| a curăți: LXX *Deut.*32.43, id. *Is.*4.4.
[ἐκ, καθαρίζω]
ἐκ-καθεύδω, *vb.* a dormi afară: XEN. *HG* 2.4.24.
[ἐκ, καθεύδω]
ἐκκαίδεκα, *num., indecl.* |var. ἐξκαίδεκα Plut.| șaisprezece: Pl. *N.*11.19, HDT. 2.13.
[ἐξ, καί, δέκα]
ἐκκαιδεκά-δωρος, *on adj.* de șaisprezece palme (aprox. 1,18 m.): (corn) IL. 4.109.
[ἐκκαίδεκα, δῶρον „palmă”]
ἐκκαιδεκα-έτης, *es adj.* de șaisprezece ani: PLUT. *M.*754e, IOS. *A1*5.29.
[ἐκκαίδεκα, ἔτος]
ἐκκαιδεκά-λινος, *on adj.* (făcut) din șaisprezece fire: (plasă de vânatoare) XEN. *Cyn.*2.5.
[ἐκκαίδεκα, λίνov]
ἐκκαιδεκά-πηχυς, *v adj.* {dor. -πᾶχυς Dem.} de șaisprezece coți (aprox. 7,36 m.): DEM. 18.91 (Decr. ap.), PLB. 5.89.6.

[ἐκκαίδεκα, πῆχυς]
ἐκκαιδέκατος, *η, on adj., num.* al șaisprezecelea: HDT. 2.143.
[ἐκκαίδεκα]
ἐκκαιδεκα-έτης, *es adj.* de șaisprezece ani: PLUT. *Alex.*9.1.
[ἐκκαίδεκα, ἔτος]
ἐκκαιδεκα-ήρης, *ους, ἡ subst.* (subînt. ναῦς) navă cu șaisprezece rânduri de vâsle: PLB. 18.44.6, PLUT. *Demetr.*20.7.
[ἐκκαίδεκα, -ήρης (v. ἐρέσσω, τριήρης)]
ἐκ-καίω, *vb.* |viit. -καύσω, aor. ἐξέκαυσα, pas. aor. ἐξεκαύθην și ἐξεκάην| {att. ἐκκάω Plat. *Grg.*473c; part. aor. sg. ἐκκέας Ar. *Pax*1133, pl. ἐκκέαντες Eur. *Rh.*97} **I** (*tranz.*) **1** a arde (de tot): θερμοῖσι σιδηρίοισι ~ τοὺς ὀφθαλμούς HDT. 7.81 *a-i arde ochii cu fiare înroșite*; ~ τὸ φῶς Κύκλωπος EUR. *Cyc.*633 *a arde ochiul Ciclopului*; (abs.) (d. soare) ARSTT. *Pr.*867a20, (d. venin) LUC. *Dips.*4, (pas.) PLAT. *Grg.*473c. **2** a aprinde: (focuri) HDT. 4.134, (lemne) AR. *Pax*1133. **3** (fig.) a aprinde, a ațâța: (războiul) PLB. 2.1.3, (speranța) id. 5.108.5, βουλόμενος ... ἐκκαῦσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ὀργὴν τῶν Ῥωμαίων PLUT. *Fab.*7.4 *wând să ajâțe mânia romanilor împotriva acestuia*: τὸν νεανίαν ἐξέκαυσεν ἐπὶ τὸ ἔργον APP. *BC*2.112 *au aprins sufletul tânărului să comită acea faptă*. **II** (*intrans.*) (med.-pas.) a se aprinde, a lua foc: (frecv. fig.) κακὸν ἐκκαόμενον PLAT. *R.*556a *rău aprins [în cetate]*; διπλάσιον ἐξεκαύθη τὸ μῖσος PLB. 15.30.1 *ura s-a aprins de două ori mai tare*: οἱ ἄρσενες ... ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους NT *Rom.*1.27 *bărbații s-au încins în pofta lor unii pentru alții*.
[ἐκ, καίω]
ἐκ-κᾶλᾶμομαι-ῶμαι, *vb.* a pescui cu undița: (com.) τῇ γλώττῃ τὸ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται AR. *V.*609 *îmi pescuieste cu limba banul de trei oboli*.
[ἐκ, κάλαμος]
ἐκ-κᾶλέω-ῶ, *vb.* |aor. ἐξεκάλεσα| {ion. impf. impf. 3sg. ἐξεκάλεε Hdt. 6.79, med. ἐξεκαλέετο Hdt. 8.79} **I** a chema afară: (+ ac. pers.) IL. 24.582, SOPH. *OT*597. ἐκκαλέσας γάρ με ἔνδοθεν LYS. 3.8 *chemându-mă dinăuntru*; (+ gen.) Κάδομον ἐκκάλει δόμων EUR. *Ba.*170 *chemă-l pe Cadmos afară din palat*. **II** (*med.*) **1** a chema afară (la sine sau pt. sine): (d. cālăuzirea în Hades) Ἐρμῆς δὲ

ψυχᾶς ... ἐξεκαλεῖτο ἀνδρῶν μνηστήρων OD. 24.1 *Hermes chema la sine duhurile pe-ritorilor [afară din trupuri];* τί μ' ἐκκαλεῖσθε; SOPH. *Ph.1264 de ce mă chemați afară [din peșteră]? 2* a atrage afară: τοὺς ἰπτεῖς αὐτῶν ἐκκαλεῖσθαι PLB. 1.19.2 *a-1 atrage afară pe călăreșii lor;* (pas.) PLB. 3.51.11. **3** a stârni, a îndemna, a provoca: οἷά μ' ἐκκαλεῖ, πάτερ SOPH. *Ph.1206 ce lucruri mă îndemni, tată!;* (fig.) χαρά ... δάκρυον ἐκκαλουμένη AESCH. *Ag.270 bucurie care stârnește o lacrimă.* **4** (jur.) a apela, a face recurs: ἐκκαλεῖσθαι τὴν κρίσιν PLUT. *M.178f a face recurs împotriva sentinței.* **5** a invoca: (pas.) PLUT. *M.278f.*

[ἐκ, καλέω]

ἐκ-καλλύνω, *vb.* a înfrumuseța, a curăța: ARR. *Peripl. M. Eux.21.4.*

[ἐκ, καλλύνω]

ἐκ-κάλυπτω, *vb.* **I** (*act.*) **1** a dezveli, a descoperi: (un prunc înfășat) HDT. 1.112, (capul) EUR. *Supp.111.* **2** (fig.) a dezvălui, a descoperi, a destăinui, a vădi: AESCH. *Pr.195*, SOPH. *Ai.1003*, ἐκκαλύπτει τὰς ἑαυτοῦ ἀμαρτίας LXX *Pr.26.26 își descoperă păcatele;* (+ interrog. indir.) ἐκκάλυπτε ... ἡμῖν οὐστυνας στέγεις λόγους EUR. *IA872 dezvăluiește-ne ce cuvinte acoperi (= spune ce ai de spus).* **II** (*med.*) a-și dezveli (fața sau capul), a se descoperi: OD. 10.179, AR. *Av.1503*, PLAT. *Phd.118a.*

[ἐκ, καλύπτω]

ἐκ-κάμνω, *vb.* [impf. ἐξέκαμνον, aor. ἐξέκαμον] **I** (*tranz.*) a fi ostenit, a se lăsa de: (+ ac.) THUC. 2.51. **II** (*intrans.*) a obosi, a osteni: PLUT. *Cat.Ma.24.11*, ARR. *An.3.21.6*, (+ part.) πολεμοῦντες ἐξέκαμον PLUT. *Sol.8.1 obosiră să poarte război;* (fig.) καὶ σίδηρος ἐξέκαμε πλῆγαῖς PLUT. *Caes.37.6 și fierul (= sabia) se tocește de la lovitură.*

[ἐκ, κάμνω]

ἐκ-καρπίζομαι, *vb.* a rodi: (fig.) (moarte) AESCH. *Th.601.*

[ἐκ, καρπίζω]

ἐκ-καρπύομαι-οῦμαι, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a culge (roade): (fig.) ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος EUR. *Ion815 culge copiii de la o altă femeie.* **2** a profita (de), a exploata: DEM. 24.2. **II** (*intrans.*) a se bucura de roadele (unei acțiuni), a trage foloase: THUC. 5.28.

[ἐκ, καρπός]

ἐκκατεῖδον, *vb.* [doar part. aor.2 ἐκκατιδών] a privi de sus: IL. 4.508.

[ἐκ, κατεῖδον (καθοράω)]

ἐκ-καυλέω, *vb.* (bot.) a face tulpină, a se înălța: ARSTT. *Pr.924b27.*

[ἐκ, καυλός]

ἐκ-καυλίζω, *vb.* a scoate sau a tăia tulpina: (fig.) AR. *Eq.825.*

[ἐκ, καυλός]

ἐκκαυμα, *ατος*, τό *subst.* **I** lemn de foc, combustibil: (pl.) SOPH. *Fr.225.* **II** (fig.) sursă (de aprindere), pricină, ațătare: EUR. *Fr.1031.*

[ἐκκαίω]

ἐκκαυσις, *εως*, ή *subst.* aprindere, ardere, combustie: ARSTT. *Mete.342a2.*

[ἐκκαίω]

ἐκ-καυχάομαι-ῶμαι, *vb.* [impf. 3pl. ἐξεκαυχῶντο] a se lăuda (în gura mare): EUR. *Ba.31.*

[ἐκ, καυχάομαι]

ἐκκάω, (att.) *v.* ἐκκαίω

ἐκ-κειμαι, *vb.* [viit. -κείσομαι] **I** **1** a zăcea afară, a fi expus sau părăsit: (d. copii) HDT. 1.110, MEN. *Epit.245.* **2** a fi expus, a fi făcut public: (d. decrete) DEM. 21.103, IOS. *A19.291.* **3** a fi expus, a fi prezentat, a fi pus în evidență: ARSTT. *Rh.1419b23*, ἐκκειμένων τῶν πράξεων PLUT. *Comp.Alc.cor.1.1 după ce am expus faptele lor.* **4** a fi propus sau stabilit: ARSTT. *Pol.1331b31.* **5** (fig.) a fi expus: (+ dat.) συνεχῶς ἐκκειμένα ταῖς κακοπαθείαις PLB. 14.9.5 [tinuturi] *expuse unor suferințe continue.* **II** a ieși în afară, a rămâne descoperit: (+ gen.) μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς SOPH. *Ant.1011 coapsele [victimelor] stăteau dezgolite de grăsimea care le acoperise.*

[ἐκ, κείμαι]

ἐκ-κείρω, *vb.* **I** a tăia (complet), a rade: (part. pf. med.-pas.) ἐκκεκαρμένος SOPH. *Fr.473 complet ras (sau jupuit).* **II** (fig.) a secera: (tm.) A.RH. 4.1033.

[ἐκ, κείρω]

ἐκ-κενόω-ῶ, *vb.* [aor. ἐξεκένωσα] {poet. aor. ἐξεκείνωσα AESCH. *Pers.761*} **I** (*tranz.*) **1** a goli (de tot), a pustii: (d. orașe, tinuturi, locuri) AESCH. *Pers.761*, AR. *Ra.1070*, PLAT. *Prt.315d*, (comori) IOS. *A19.170.* **2** a deșerta, a vărsa: ἐξεκένωσεν τὴν ὕδριαν εἰς τὸ ποτιστήριον LXX *Gen.24.20 a deșertat ulciorul în adăpătoare;* (fig.) ἐξεκένωσαν θυμόν

ές ... σχεδίαν ... γέροντος THEOC. 16.40 *iși dădură suflarea în luntrea bătrâmului [Charon]*. 3 a scoate: (sabia) LXX *Iez.5.2*. 4 (spec.) a amortiza: (lovituri) IOS. *BJ2.223*. II (intrans.) (med.-pas.) a se goli (de tot), a se deșerta: (d. locuri) στένει γὰρ Ἄσις ἐκκενουμενά AESCH. *Pers.549*, id. *Th.330*, *geme Asia golitā [de oamenii]*; (fig.) ἐκκενωθήσονται οἱ καιροί LXX *Dan.Θ9.25 se vor deșerta vremurile*.

[ἐκ, κενόω]

ἐκ-κεντέω-ῶ, vb. |aor. ἐξεκέντησα| I (trans.) I a împunge, a scoate (cu un obiect ascuțit): (ochii) ARSTT. *HA508b6*. 2 a străpunge, a înjunghia: (+ ac. pers.) PLB. *5.56.13*, LXX *Num.22.29*. II (intrans.) a fi ascuțit, a avea formă ascuțită: (d. părul de la tâmple) LUC. *Sat.24*.

[ἐκ, κεντέω]

ἐκ-κεραίζω, vb. a prăpădi (de tot): CALL. *Cer.49*.

[ἐκ, κεραίζω]

ἐκκεχυμένος, adv. din belșug, fără reținere: PLAT. *Euthphr.3d*, ISOC. *15.207*, PLUT. *Eum.13.11*.

[ἐκχέω]

ἐκ-κηραίνω, vb. |aor. ἐξεκήρανα| a istovi, a slăbi: AESCH. *Eu.128*.

[ἐκ, κηραίνω]

ἐκκήρυκτος, ov adj. izgonit, proscris: LXX *Ier.22.30*.

[ἐκκηρύσσω]

ἐκ-κηρύσσω, vb. {att. -ύττω} I a anunța public, a da de veste (prin vocea crainicului): νέκυν ἀστοῖσι ... ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ τάφω καλύψαι SOPH. *Ant.27 s-a dat de veste cetățenilor [prin crainici] ca leșul să nu fie îngropat*. II a izgoni (din cetate, din familie), a surghiuni, a exila (printr-o proclamație), a alunga: (+ ac. pers.) HDT. *3.148*, DEM. *19.331*, PLB. *4.21.8*, PLUT. *TCG25.1*, (ἐκ + gen.) τὸὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων LYS. *12.35 ἵi izgonesc din cetățile lor pe cei treizeci [de tirani]*; (pas.) PLAT. *Lg.929b*, κάξεκηρύχθην φυγᾶς SOPH. *OC430 am fost proclamat exilat*.

[ἐκ, κηρύσσω]

ἐκ-κινέω-ῶ, vb. I (act.) I a mișca din loc, a face să iasă (din ascunzătoare), a scula: (un cerb) SOPH. *El.567*. 2 (fig.) a stărni, a porni, a trezi: (o boală) SOPH. *Tr.978*, (o suferință) *Tr.1242*, (o vorbă) id. *OT354*. II (med.

pas.) a fi mișcat (sufletește), a se tulbura: LXX *4Rg.6.11*, PLUT. *M.631c*.

[ἐκ, κινέω]

ἐκ-κίω, vb. a merge afară, a ieși: (tm.) OD. *24.492*.

[ἐκ, κίω]

ἐκ-κλάζω, vb. a scoate un țipăt, a țipa: EUR. *Ion1204*.

[ἐκ, κλάζω]

ἐκ-κλάω-ῶ, vb. a frânge: LXX *Lev.1.17*. (pas.) PLAT. *R.611d*, NT *Rom.11.17*, (fig.) τὸ θράσος ἐκκέκλασται PLUT. *M.762e curajul lui s-a frânt*.

[ἐκ, κλάω]

ἐκ-κλείω, vb. |aor. ἐξέκλεισα| {ion. ἐκκλήϊω Hdt. *1.31*, viit. Ipl. ἐκκλήισομεν (ἐκκλήισομεν) Eur. *Or.1127*} I a închide (afară): ἐκκλήισομέν σφας ἄλλον ἄλλοσε στέγης EUR. *Or.1127 ἵi vom închide pe ficcare într-altă parte a palatului*; (+ ἐξωθεν) MEN. *Sam.416*, IOS. *Vit.294*, (pas.) ἐκκλήιομαι δωμάτων ὅποι μὲν EUR. *Or.430 mi se închide ușa în fațā oriunde mă duc*. II a orpi (accesul), a exclude, a înlătura, a împiedica: (+ ac. pers. și gen.) τὸὺς περὶ τὸ ἱρὸν ἀνομήσαντας ἐξεκλήισαν τῆς μετοχῆς HDT. *1.144 au exclus de la ceremonii pe cei care încalcaseră rânduielile sanctuarului*; (+ ac. abstr.) ἐκκλείσαι ... τήν ... κατηγορίαν PLB. *18.8.2 a închide calea acuzărilor*; (pas.) PLB. *6.9.8*, NT *Rom.3.27*. III a constrânge: (pas.) ἐκκλητόμενοι τῇ ὥρῃ HDT. *1.31 constrânși de timp*.

[ἐκ, κλείω]

ἐκ-κλέπτω, vb. |viit. -κλέψω, aor. ἐξέκλεψα; pas. aor. ἐξεκλάτην| I a lua pe furiș, a scoate pe ascuns, a sustrage, a fura, a răpi: (+ ac. pers.) IL. *5.390*, AESCH. *Ag.662*, τὸὺς ὀμήρους ἐκκλέψαντες ἐκ Λήμνου THUC. *1.115 luând pe furiș ostaticii din Lemnos*; (+ gen. separativ) εἰ τήνδε πῶς δυναίμεθ' ἐκκλέψαι χθονός EUR. *Hel.741 de am putea cumva fura-o din țară*; (+ inf.) αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ θανεῖν EUR. *El.540 l-am salvat de la moarte*; (pas.) HDT. *2.121ε*, XEN. *HG5.4.12*. II a ascunde: SOPH. *Tr.437*, EUR. *Ion946*. III a înșela: SOPH. *Ph.55*.

[ἐκ, κλέπτω]

ἐκκλήϊω, (ion.) v. ἐκκλείω

ἐκκλησία, ac, ἡ subst. {ion. ἐκκλησιῆ Hdt. *3.142*} I adunare (a poporului, a cetățenilor, politică) (convocată regulat): (op. σύλλογος

„intrunire de urgență, extraordinară”) ἐκκλησίαν τε οὐκ ἐποίει αὐτῶν οὐδὲ ξύλλογον οὐδένα THUC. 2.22 *nu convocă adunarea și nici vreă altă intrunire*; (op. βουλή „Sfat. Consiliu”) ἐκκλησίαν ἐποίησαν κατὰ δόγμα βουλῆς XEN. HG6.5.33 *au convocat o adunare conform hotărârii consiliului*; ἐκκλησίαν συναγείρειν HDI. 3.142, ~ ξυνάγειν THUC. 2.60, ~ συλλέγειν XEN. HG3.3.8 ~ ἀθροίζειν XEN. HG1.6.8 *a strânge sau a convocă o adunare*; ἐκκλησίαν διαλύειν THUC. 8.69 ~ λύειν AR. Ach.173 *a imprăștia, a da drumul sau a declara închisă o adunare*; ἐκκλησίας γενομένης περὶ ἀποδόσεως τῶν χρημάτων ISOC. 7.68 *înăndu-se o adunare cu privire la înapoierea banilor*; ἢ ~ ἀνεβλήθη THUC. 5.46 *adunarea a fost amănată*. II (gener.) adunare, intrunire: (la Troia) νυκτέρους ἐκκλησίας EUR. Rh.139 *intruniri nocturne*; εἶδαν τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν LXX IRg.19.20 *au văzut adunarea profetilor*; Θεῶν ~ LUC. Luc.Deor.Con.tit. *Adunarea Zeilor*. III I adunare (religioasă), comunitate: ἐλάλησεν Μωυσῆς εἰς τὰ ὄτα πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ LXX Deut.31.30 *a rostit Moise în auzul întregii adunări a lui Israel*. 2 (spec.) adunare sau comunitate a creștinilor, biserică: διωγμὸς ... ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις NT Fp.8.1 *prigoană împotriva Bisericii din Ierusalim*. IV (loc de) adunare: ἐν ἱεροῖς ἢ ἐκκλησίαις ἢ ἀγοραῖς APP. BC1.2 *în temple, în adunări ale poporului sau în for*.

[cf. ἐκκαλέω, ἐκκλητος]

ἐκκλησιάζω, vb. |viit. -άσω, aor. ἐξεκλήσισσα sau ἐκκλησίασα| I (intrans.) I a ține o adunare, a se strânge în adunare, a se întruni, a se sfătui: THUC. 8.93, AR. Av.1027, XEN. An.5.6.37, (περὶ + gen.) περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ πολέμου ~ THUC. 7.2 *a ține o adunare pentru a discuta retragerea din război*; (ὕπερ + gen.) ISOC. 8.13. 2 a participa la adunare (a poporului): ἐδίκασε καὶ ἠκκλησίαζε LYS. 13.73 *participa [ca jurat] la tribunale și la adunarea poporului*; ARSTT. Pol.1294b3 (titlul unei comedii) Ἐκκλησιάζουσαι AR. *Femeile la adunarea poporului* (= *Adunarea femeilor*). II (trans.) I a chema la adunare, a strânge, a întruni, a convocă: (+ ac. pers.) ἐκκλησίασον πρὸς με τὸν λαόν LXX Deut.4.10 *strânge poporul la Mine*. 2

a dezbate în adunare: (+ ac. lucru) THUC. 8.77.

[ἐκκλησία]

ἐκκλησιασμός, οὐ. ὁ *subst.* intrunire: PLB. 15.26.9

[ἐκκλησιάζω]

ἐκκλησιαστής, οὐ. ὁ *subst.* I membru al adunării (poporului): PLAT. Grg.452e, ARSTT. Pol.1275a26. LUC. Nec.19. II (ebr. πληρ) cel care convoacă adunarea, ecleziast: LXX Ecl.1.1.

[ἐκκλησιάζω]

ἐκκλησιαστικός, ἢ, ὄν *adj.* al adunării, care ține de adunare(a poporului): (registru) DEM. 44.35, (voturi) PLUT. Cor.14.3

[ἐκκλησία]

ἐκκλησις, εως, ἢ *subst.* I chemare, îndemnare, întârâtare: PLB. Fr.131. II invocare: PLUT. M.278f.

[ἐκκαλέω]

ἐκκλητος, ὄν *adj.* I chemat în adunare, convocat: μολὼν εἰς ἐκκλητον Ἀργείων ὄχλον EUR. Or.612 *ducându-mă în fața adunării convocate de argeieni*. II **ἐκκλητοί**, ὄν, οἱ *subst.* membri ai adunării, ext. adunare: EUR. Or.949, XEN. HG2.4.38. III **ἐκκλητον**, τό *subst.* pricină de discuție: LXX Sir.42.11. II judecător (chemat să arbitreze dispute), mediator, arbitru: PLUT. M.215c. III (jur.) de apel, în apel: ARSTT. Oec.1348b.14, PLUT. M.493a.

[ἐκκαλέω]

ἐκκληῖω, v. ἐκκλείω

ἐκκλινής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος| aplecat, înclinat (în afară): ARSTT. Phgn.809b23.

[ἐκκλίνω]

ἐκ-κλίνω, [ῖ] vb. I (trans.) I a apleca, a înclina (în afară): XEN. Cyn.6.10. 2 a devia, a abate: τὰς ἐκκλινούσας σε ἐκ τῆς ὁδοῦ σου LXX Iez.16.27 *care te-au abătut de la calea ta*. 3 a strâmba, a schimba, a deforma: αὐτῆς ἐκκλίνουσι τὸ ὄνομα PLAT. Cra.404d *deformează numele ei*. 4 a se feri de, a evita: PLB. 5.42.4, IOS. Al3.34.2. II (intrans.) I a se abate (de la o anumită direcție), a devia, a coti, a se (în)depărta: ἐξέκλινεν ἀπὸ σφῶν τὸ στράτευμα THUC. 5.73 *armata se depărta de ei*. (+ gen.) ἐξέκλινε τῆς ὁδοῦ APP. Hisp.385 *se abătu din drum*; (ἐς + ac.) ἐς Φουλκίνιον τι χωρίον ἐξέκλιναν APP. BC5.35 *cotiră spre o localitate numită Fulginia*; (fig.) ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ LXX

*Iov*34.27 *s-au abătut de la legea lui Dumnezeu*. 2 a se retrage: XEN. *Cyr*.1.4.23, PLUT. *Alex*.33.4. 3 a înclina: (εις + ac.) εις δῆμον ἔκκλίνει ARSTT. *Pol*.1273a5 *inclină spre un regim democratic*. 4 a se feri: ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ LXX *Ps*.33.15 *fereste-te de rău*.

[ἔκ, κλίνω]

ἔκκλισις, εως, ἡ *subst.* I deviere, abatere: (d. lună) PLUT. *M*.929c. II înclinație: ARSTT. *Pr*.863b24. III ferire, evitare: PLUT. *M*.1034e (Cleanth ap.).

[ἔκκλίνω]

ἔκκλιτέον, *adj.vb.* trebuie evitat: PLUT. *M*.584d.

[ἔκκλίνω]

ἔκ-κλύζω, *vb.* I a îndepărta prin spălare, a spăla, a curăța: (vorpeaia) PLAT. *R*.430a, (fig.) τὸν ἐπ' αὐτῇ ῥύπον ἐκκλύσας LUC. *Vit.Auct*.3 *spălând murdăria care îl (sc. sufletul) acoperă*; (pas.) (d. cefalopoda argonaut) ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐκκλύζεται εις τὸ ξερὸν ARSTT. *HA*525a23 *este scos de valuri pe uscat*. II a spăla (bine): (trupul) PLUT. *Sull*.36.3, (un vas de argamă) LXX *Lev*.6.21.

[ἔκ, κλύζω]

ἔκκλυσμα, ατος, τὸ *subst.* spălătură, lătură: (fig.) PLUT. *M*.463a, id. *M*.1089b.

[ἔκκλύζω]

ἔκ-κνάω-ῶ, *vb.* |aor. 3sg. ἐξέκνησε| {dor. viit. 3pl. ἐκκναισεῦντι Theoc. 15.88} a îndepărta prin răzuire, a răzui: (ceara de pe o tăbliță) HDT. 7.239, (fig.) ἐκκναισεῦντι THEOC. 15.88 *o să-mi spargă [urechile]*.

[ἔκ, κνάω]

ἔκ-κνημόω-ῶ, *vb.* |aor. ἐξεκνήμωσ-| a distruge: CALL. *Iamb.fr*.193.33.

[ἔκ, κνημόω]

ἔκ-κοβῶλῖκεύομαι, *vb.* a șmecheri, a trage pe sfoară: AR. *Eq*.270.

[ἔκ, κόβαλος]

ἔκ-κοιλαίνω, *vb.* |part. aor. ἐκκοιλήνας Hdt.| a scobi: HDT. 2.73, PLB. 10.48.7.

[ἔκ, κοιλαίνω]

ἔκ-κοιμάομαι-ῶμαι, *vb.* |part. aor. pas. ἐκκοιμηθέντα| a se trezi: PLAT. *Lg*.648a.

[ἔκ, κοιμάω]

ἔκ-κοιτέω-ῶ, *vb.* a face de strajă, a fi santinelă (de noapte): IOS. *BI*6.136.

[ἔκ, κοιτέω]

ἔκ-κοκκίζω, *vb.* a scoate sâmburii *sau* semințele (unui fruct), *ext.* a scoate (din locul său), a goli (de conținut), a disloca: AR.

*Pax*63, id. *Lys*.364, τὸ σφυρὸν ... ἐξεκόκκισεν AR. *Ach*.1179 *și-a scrântit glezna*.

[ἔκ, κόκκος]

ἔκκόλαμμα, ατος, τὸ *subst.* cioplitură, gravură: LXX *Ex*.36.13.

[ἔκκολάπτω]

ἔκ-κολάπτω, *vb.* I (*tranz.*) 1 a îndepărta prin cioplire, a tăia (cu dalta), a șterge: τὸ ἐλεγείον ... ἐξεκόλασαν ἀπὸ τοῦ τρίποδος THUC. 1.132 *au șters distihul elegiac de pe tripod*; (un decret) DEM. 57.64, (o piatră) LUC. *Philops*.11. 2 a lavi cu ciocul, *ext.* a scoate din găoace, a face să eclozeze: (ouă) ARSTT. *HA*618a13, (oameni) LUC. *VH*1.22, τὸ ἦπαρ ~ LUC. *Prom*.9 *a ciuguli ficatul*. II (*intrans.*) (med.-pas.) a ecloza: ἡδὴ ἐκκεκολαμμένου δεκαταίου ARSTT. *HA*562a14 *zece zile după eclozare*; (d. pasărea ibis) PLUT. *M*.670c.

[ἔκ, κολάπτω]

ἔκκόλαψις, εως, ἡ *subst.* eclozare: ARSTT. *HA*561b29.

[ἔκκολάπτω]

ἔκ-κολυμβάω-ῶ, *vb.* a sări în apă, a scăpa înotând: ~ ναός EUR. *Hel*.1609 *a sări [în apă] de pe corabie*; AR. *Fr*.80, NT *Fr*.27.42.

[ἔκ, κολυμβάω]

ἔκκομιδή, ῆς, ἡ *subst.* I ducere afară, scoatere, evacuare: (a familiilor) HDT. 8.44. II luare, transportare: (a banilor) LXX *2Mac*.3.7. III ducere (a unui mort) la mormânt; funeralii: APP. *BC*4.57, IOS. *AI*17.196, (pl.) PLUT. *Fab*.24.6.

[ἔκκομίζω]

ἔκ-κομίζω, *vb.* I (*act.*) 1 a duce afară (*sau* la adăpost), a scoate (dintr-un loc): ἀκόντια καὶ δοράτια ... ἐκ τῶν ἀνδρεῶνων ἐκκομίσας HDT. 1.34 *scofând sulitele și lăncile din odăile bărbaților*; τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἀχρειστάτους ... ἐξεκόμισαν THUC. 2.6 *au scos [din cetate] pe oamenii cei mai puțin trehuincioși*. 2 a duce, a transporta, a lua: (ἔς + ac.) HDT. 1.160, (πρὸς + ac.) EUR. *El*.722, (pas.) ἐς τὸ στρατόπεδον ἐξεκομίζοντο THUC. 7.23 *au fost duși în tabără*. 3 a duce (un mort) la mormânt: AESOP. 1.116, (pas.) PLB. 35.6.3, PLUT. *Cic*.42.4, NT *Lc*.7.12. 4 a duce (rână la capăt), a împlini: τὸ πεπρωμένον ~ EUR. *Andr*.1269 *a împlini destinul*. II (*med.*) 1 a(-și) duce (afară), a(-și) scoate: HDT. 8.20, THUC. 1.117, ἐκκομίζου σὴν

κασιγνήτην χθονός EUR. *IT*1473 *du-fi sora afară din țară*. 2 a se duce (afară): ἐς τοὺς ... Λοκρούς ἐξεκομίσαντο HDT. 8.32 *se strămutaseră la locrieni*.

[ἐκ, κομίζω]

ἐκ-κομπάζω, *vb.* [partic. aor. ἐκκομπάσας] a se fâli (tare): SOPH. *El*.569.

[ἐκ, κομπάζω]

ἐκκοπή, *subst.* I tāiere (de tot): τὰς εἰς τὴν χώραν εἰσβολὰς ἠσφαλίσατο ... δένδρων ἐκκοπαῖς PLB. 2.65.6 *întări căile de intrare în țară cu coraci tăiați*. II scoatere (prin tăiere), excizare, extirpare: (a unui vârf de săgeată) PLUT. *Alex*.63.11.

[ἐκκόπτω]

ἐκκοπτέον, *adj.vb.* trebuie tăiat (de tot), trebuie dărâmat: PLUT. *Luc*.24.7.

[ἐκκόπτω]

ἐκ-κόπτω, *vb.* I a tăia (de tot), a reteza, a doborî: (pomii) HDT. 9.97, THUC. 6.99, XEN. *HG*6.5.37. II a scoate (tăind, lovind): CALL. *Fr*.192.7, PLB. 15.33.9, (pas.) εἶθ' ἐξέκοπην ... τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ AR. *Nu*.24 *mai bine mi s-ar fi scos ochiul cu o piatră*; δύο ὀδόντας ἐξέκέκοπτο LUC. *Symp*.47 *își pierduse doi dinți*. III a distruge, a sfărâma: (porți) LXX *Ps*.73.6, (zăvoare) APP. *BC*2.41. IV a măcelări: (oameni) HDT. 4.110. V a șterge: (o inscripție) ARSTT. *Rh*.1400a34. VI a devasta: (insule, cetăți) PLUT. *Pomp*.24.2. VII (fig.) a tăia (din rădăcină), a reteza, a curma: ἵνα αὐτῶν ἐκκόψης τὰς συκοφαντίας LYS. 28.6 *ca să curmi delațiunile lor*; ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμὴν NT *2Cor*.11.12 *ca să tai pricina celor ce profesc pricină*; (pas.) μου ἡ πρόσθεν θρασύτης ἐξέκέκοπτο PLAT. *Chrm*.155c *indrăzneala mea dinainte se curmă*.

[ἐκ, κόπτω]

ἐκ-κορέω-ῶ, *vb.* a curăța, a mătura: μὴ 'κκόρει τὴν Ἑλλάδα AR. *Pax*59 *nu mătura Ellada [de pe fața pământului]*; (joc de cuvinte cu κόρη „fată”) τίς ἐξέκόρησέ σε; AR. *Th*.760 *cine te-a curățat?* (sau *cine ți-a răpit fata?*); (pas.) ἐκκορηθείης σὺ γε MEN. *Georg*.53 *lua-te-ar naiba!*

[ἐκ, κορέω]

ἐκκορίζω, *vb.* a curăța (de ploșnițe): (joc de cuvinte cu κόρη „fată”) AR. *Fr*.277.

[ἐκ, κόρις]

ἐκ-κορυφῶ-ῶ, *vb.* a spune pe scurt, a rezuma: HES. *Op*.106.

[ἐκ, κορυφή]

ἐκ-κουφίζω, *vb.* a ușura (de tot), a înălta: (fig.) PLUT. *Mar*.9.4, id. *M*.782e.

[ἐκ, κουφίζω]

ἐκ-κραγγάνω, *vb.* a striga (tare): MEN. *Fr*.728.

[v. ἐκκράζω, ἐκκραυγάζω]

ἐκ-κράζω, *vb.* a striga (tare): PLUT. *Mar*.44, id. *Pomp*.22.6.

[ἐκ, κράζω]

ἐκ-κραυγάζω, *vb.* a striga (tare): PLUT. *M*.1098c.

[ἐκ, κραυγάζω]

ἐκκρέμαμαι, *vb.* v. ἐκκρεμάννυμι: PLAT. *Lg*.732e.

ἐκ-κρεμάννυμι, *vb.* [aor. ἐξεκρέμασα: *med.-pas.* prez. ἐκκρεμάννυμι (sau ἐκκρέμαμαι); *pas.* ἐξεκρεμάσθην] I (*act.*) a atârna (de): (ἐκ + gen.) ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέμβολον AR. *Eq*.1363 *după ce i l-am atârnat de gât pe Hyperbolos*; (+ gen.) IOS. *BI*7.429. II (*med.-pas.*) 1 a fi atârnat, a se agăța (de): (+ gen.) τῶν ζυσκήνων ... ἐκκρεμαννύμενοι THUC. 7.75 *agățându-se de iovarășii de cort*; PLAT. *Ion*536a, IOS. *BIS*.433. 2 (fig.) a (se) atârna, a se agăța, a depinde (de): (+ gen.) τὰ τέκν' αὐτῶν Ἄρεος ἐκκρεμάννυται EUR. *El*.950 *copiii lor se agăță de Ares* (sc. *se dedică războiului*); ἐκκρέμασθαι τῶν Ἀθήνησι ψηφισμάτων PLUT. *Pel*.7.1 *a depinde de decretule ateni-enilor*; ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων NT *Lc*.19.48 *tot poporul se ținea după El, ascultându-l* (sc. *Îi sorbea cuvintele*).

[ἐκ, κρεμάννυμι]

ἐκκρεμάω, v. ἐκκρεμάννυμι: SOPH. *Fr*.128a.

ἐκκρίνναμαι, *vb.* a (se) atârna, a se agăța de: (+ gen.) EUR. *HF*520, id. *Ion*1613.

[v. ἐκκρεμάννυμι]

ἐκ-κρίνω, [-ῖ-] *vb.* I a alege, a deosebi, a separa: THUC. 6.96, PLAT. *Ph*.268c, (pas.) ἀρετῇ πρῶτος ἐκκριθείς στρατεύματος SOPH. *Ph*.1425 *ales, pentru valoare, primul din oaste*; ὅταν ... ὁ νοῦς ἐκκριθῆ XEN. *Cyr*.8.7.20 *când spiritul este separat [de trup]* II a exclude, a alunga: οἱ γεραιτεροὶ ... ἐκκρίνουσιν' ὁ δὲ ἐκκριθείς ἄτιμος διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον XEN. *Cyr*.1.2.14 *hă-trânii îl exclud [dintre ei], iar cel exclus trăiește fără cinstire tot restul vieții*; (pas.) IOS.

B12.143, LUC. *Salt.*3. **III** a secreta, a elimina: ARSTT. GA765b10, (pas.) id. GA738a1.

[ἐκ, κρίνω]

ἐκκρίσις, εως, ἡ *subst.* **I** separare: ARSTT. *Cael.*305b23. **II** secretare, eliminare: ARSTT. PA689a16.

[ἐκκρίνω]

ἐκκρίτέον, *adj.vb.* trebuie separat, trebuie deosebit: (+ gen.) PLAT. *Plt.*303b.

[ἐκκρίνω]

ἐκκριτικός, ἡ, ὄν *adj.* secretiv: ARSTT. *Ph.*243b14.

[ἐκκρίνω]

ἐκκρίτος, ὄν *adj.* **I** ales, deosebit: AESCH. *Pers.*340, SOPH. *Ai.*1302, EUR. *Hec.*267, PLAT. *Lg.*926d, (+ gen.) ἔκκριτον ἄλλων ἀρνεϊὸν μῆλων A.RH. 4.1185 *un berbec ales dintre toate oile [sale];* (neut. adv.) (d. Troia) πόλεων ἔκκριτον μισουμένη EUR. *Tr.*1241 *urâtă mai mult decât oricare altă cetate.* **II** eliminat, curățat: ARSTT. *Pr.*861a36.

[ἐκκρίνω]

ἐκ-κροτέω-ῶ, *vb.* a lovi tare, a face să cadă (din): IOS. A16.27.

[ἐκ, κροτέω]

ἐκκρουσις, εως, ἡ *subst.* **I** lovire, aruncare: XEN. *Cyn.*10.12. **II** deviere: ARSTT. *Mech.*849a31.

[ἐκκρούω]

ἐκκρουστικός, ἡ, ὄν *adj.* care poate respinge sau înlătura: ARSTT. *Rh.*1386a23.

[ἐκκρούω]

ἐκκρουστος, ὄν *adj.* lucrat în relief: (d. imaginea Sfinkhului pe un scut) AESCH. *Th.*542.

[ἐκκρούω]

ἐκ-κρούω, *vb.* **I** a scoate lovind, a face să iasă sau să cadă, a arunca: τὸ προβόλιον ~ ἐκ τῶν χειρῶν XEN. *Cyn.*10.2 *a face să cadă sulifa din mâini;* (pron.) ἄλλω ἤλω ~ τὸν ἦλον LUC. *Laps.*7 *a scoate cuiul cu un alt cui (= cui pe cui scoate);* (med.) AR. *Fr.*270.

II a alunga (dintr-un loc), a respinge: (+ ac. pers.) THUC. 4.128, XEN. *HG*7.4.16. **III** a amâna: DEM. 19.144. **IV** a abate (de la), a devia, a deturna: (+ gen.) ἴνα μὴ ... τοῦ παρόντος ἐμαυτὸν ἐκκρούσω DEM. 18.313 *ca să nu mă abat de la chestiune;* (fig.) ἐκκέκρουκας με ἐλπίδος PLAT. *Phdr.*228e *m-ai făcut să pierd speranța.* **V** a întreprinde: DEM. 19.23, PLUT. *Alex.*74.4. **VI** a împinge afară, a înlătura, a împiedica: ἡ μείζων κίνησις τῆς

ἐλάττω ἐκκρούει ARSTT. *Sens.*447a15 *miş-carea mai mare o înlătură pe cea mai mică;* (pas.) ARSTT. *Ph.*264a10.

[ἐκ, κρούω]

ἐκ-κυβεύω, *vb.* a juca la zaruri, a risca: ~ ὑπὲρ τῶν ὄλων PLB. 1.87.8, ~ τοῖς ὄλοις PLB. 2.63.2 *a risca totul la zaruri, a pune totul în joc;* (pas.) χιλίους ἐκκυβευθεῖσα δαρεικοῦς PLUT. *Art.*17.8 *după ce am pierdut la zaruri o mie de darici.*

[ἐκ, κυβεύω]

ἐκ-κῦβιστάω-ῶ, *vb.* a se da peste cap, a face o tumbă: (d. dansatori și acrobați) XEN. *An.*6.1.9, id. *Smp.*2.11, (+ gen.) τῶν ... δίφρων ἐς κράτα πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων EUR. *Supp.*692 *se prăvăleau din care cu capul de pământ;* (d. un urs) PLUT. *M.*919a.

[ἐκ, κυβιστάω]

ἐκ-κυκλέω-ῶ, *vb.* **I** a roti în afară, (la teatru) a scoate pe scenă cu ajutorul unei platforme giratorii (ἐκκύκλημα), (med.-pas) a ieși pe scenă, a se arăta spectatorilor: AR. *Th.*96, id. *Ach.*408. **II** (fig.) a prezenta, a face cunoscut: PLUT. *M.*80a.

[ἐκ, κυκλέω]

ἐκ-κῦλίνδω, [ῖ] *vb.* [aor. ἐξεκύλισα; pas. aor. ἐξεκύλισθη] **I** (*act.*) a rostogoli (din), a face să se rostogolească (afară): (+ ac. pers.) Pl. *Fr.*7, ᾧ' ἐκκυλίνδων AR. *Pax*134 *rostogolind ouă afară [din cui];* (pietre) IOS. B14.105. **II** (*med.-pas.*) a se rostogoli (din), a cădea sau a ieși rostogolindu-se: (dintr-un car) IL. 6.42, SOPH. *OT*812, (dintr-o plasă de vânătoare) (d. un iepure) XEN. *Cyn.*8.8, (fig.) ὅτω τρόπω τῆσδ' ἐκκυλισθήσῃ τέχνης AESCH. *Pr.*87 *în ce fel vei putea fi scos (propr. rostogolit afară) din această lucrare meșteșugită;* εἰς ἀγορὰν τοῦ διηγῆματος ἐκκυλισθέντος PLUT. *M.*507d *povestea se rostogoli până în piață.*

[ἐκ, κυλίνδω]

ἐκ-κῦλίωμαι, [ῖ] *vb.* a se rostogoli, a fi rostogolit: (d. un cerc) ARSTT. *Mech.*855a30. [v. ἐκκυλίνδω]

ἐκ-κῦμαίνω, *vb.* **I** a undui (în afară), a ieși din rând: (d. soldați) XEN. *An.*1.8.18. **II** a azvârli pe țârm: (d. mare) (pas.) PLUT. *M.*357a.

[ἐκ, κυμαίνω]

ἐκκῦνέω-ῶ, *vb.* a ieși din haită, a nu ține urma: XEN. *Cyn.*3.10.

[ἔκκυνος]

ἐκ-κῦνηγέσσω, *vb.* a urmări, a vâna: AESCH. *Eu.*231, SOPH. *Fr.*314.81.

[v. ἐκκυνηγετέω]

ἐκ-κῦνηγετέω-ῶ, *vb.* v. ἐκκυνηγέσσω: EUR. *Ion*1422.

[ἐκ, κυνηγετέω]

ἐκ-κῦνος, *ον adj.* (d. câini de vânătoare) care iese din haită, care nu ține urma: XEN. *Cyn.*7.10.

[ἐκ, κύων]

ἐκ-κύπτω, *vb.* I a se apleca (în afară), a scoate capul, a se iți: ἐκκύψασαν ἄλῶναι AR. *Th.*790 *a fi prinsă scoțând capul afară [pe fereastră]*: AR. *Ec.*1052, PLUT. *M.*733b. II a trage cu ochiul, a iscodi: LXX *Cânt.*2.9.

[ἐκ, κύπτω]

ἐκ-κωμάζω, *vb.* a pleca în alai: EUR. *Andr.*603.

[ἐκ, κωμάζω]

ἐκ-κωπέω-ῶ, *vb.* |med.-pas. pf. ἐκκεκώπηται| (dub.) a echipa cu vâsle: SOPH. *Fr.*145.

[ἐκ, κωπέω]

ἐκ-κωφέω-ῶ, *vb.* |pf. ἐκκεκώφηκα| a asurzi: (pas.) τὰ ὄτα ἐκκεκώφησαι LUC. *Tim.*2 *estī surd*; (fig.) ἄρ' ἐς τὸ κάλλος ἐκκεκώφηται ξίφι; EUR. *Or.*1288 *oare în fața frumuseții li s-au tocit săbiile?*

[ἐκ, κωφέω]

ἐκ-κωφόω-ῶ, *vb.* |pf. ἐκκεκώφωκα| a asurzi: AR. *Eq.*312, ἡμῶν ... ἐκκεκώφωκε τὰ ὄτα PLAT. *Ly.*204c *ne-a asurzit urechile*; (med.-pas.) ἐκκεκώφωται LUC. *Nav.*10 *este surd*.

[ἐκ, κωφόω]

ἐκλαγξα, ἐκλαγον, v. κλάζω

ἐκ-λαγχάνω, *vb.* a dobândi, a obține, a primi (de la soartă): SOPH. *El.*760, id. *OC*1337, AR. *Th.*1071.

[ἐκ, λαγχάνω]

ἐκ-λακτίζω, *vb.* I a da cu piciorul (în sus): AR. *V.*1492, (într-un dans) id. *V.*1525. II (fig.) a lua-o la fugă: MEN. *Fr.*20.

[ἐκ, λακτίζω]

ἐκ-λαλέω-ῶ, *vb.* |aor. ἐξέλαλησα| a spune (în gura mare), a destăinui: EUR. *Fr.*219, DEM. 1.26, LXX *Iud.*11.9. πάνθ' ὅσα και τοῖς ἄλλοις ὑποδύομενα δι' ἡσυχίας ἦν, αὐτὸς ... ἐξέλάλει IOS. *AI*16.375, *spunea în gura mare tot ceea ce alții tănuiau în sinea lor*; NT *Fp.*23.22.

[ἐκ, λαλέω]

ἐκ-λαμβάνω, *vb.* |viit. -λήψομαι, aor.2 ἐξέλαβον, pf. ἐξείληφα; pas. aor. ἐξελήφθην| I a lua (dintr-un loc): ὡς ἐκληψόμενος βία τοὺς ἐκείνου παιδας IOSOC. 12.194 *cu intenția de a-i lua corpii cu forța*; ἐκλαβὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ ρεύματος IOS. *AI*18.60 *captând izvorul apei*. II a lua (de la cineva), a obține, a primi: τὴν Ἀσίαν ἄπασαν παρὰ τῶν Ἑλλήνων ... ἐξέλαβεν IOSOC. 5.100 *a obținut de la greci întreaga Asie*; παρ' ἡμῶν δ' ἐκλαβ' οὖς ἔχω λόγους EUR. *Ion*1335 *ascultă ce am de zis*; ἀριστεῖ' ἐκλαβὼν στρατεύματος SOPH. *Ph.*1429 *după ce le-ai primit de la oștire* (sc. *prăzile de război*) *ca răsplată de vitejie*. III a lua (asupra sa), a întreprinde: ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα HDT. 9.95 *lua munci prin Ellada*; (+ inf.) PLUT. *Pel.*25.9. IV a lua (într-un anumiț sens), a interpreta, a înțelege: LYS. 11.6, ARSTT. *APr.*32b26. V a alege: ARSTT. *APr.*43b1.

[ἐκ, λαμβάνω]

ἐκ-λαμπρός, *ον adj.* (foarte) strălucitor: LXX *Înf.*17.5.

[ἐκ, λαμπρός]

ἐκ-λαμπρύνω, *vb.* a face să strălucească, a împodobi: IOS. *BI*7.45.

[ἐκ, λαμπρύνω]

ἐκ-λάμπω, *vb.* I (intrans.) I a străluci, a lucii, a împrăștiia lumină: AESCH. *Pr.*1083, HDT. 6.82, (d. soare) AR. *Av.*1712, XEN. *HG*1.1.16, τὰ Κύρου ὄπλα ὡσπερ κάτοπτρον ἐξέλαμπεν XEN. *Cyn.*7.1.2 *armele lui Kyros luceau ca o oglindă*; (fig.) τάχ' ἂν ... ὡσπερ ἐκ πυρείων ἐκλάμπαι ποιήσαιμεν τὴν δικαιοσύνην PLAT. *R.*435a *am putea face să scapere dreptatea ca dintre [două] bețe de foc*; (d. pers.) δι' εὐφυΐαν ἐκλάμπας PLUT. *Cic.*2.2 *strălucind datorită talentului său nativ*. 2 (d. sunete) a se desluși: PLB. 15.31.1. II (trans.) a face să strălucească, a aprinde: AESCH. *Fr.*300.4, κύριος ἐκλάμπει μοι τὸ σκότος μου LXX *2Rg.*22.29 *Domnul va lumina întinericul meu*.

[ἐκ, λάμπω]

ἐκλαμψις, *εως, ἡ subst.* strălucire, sclipire: LXX *2Mac.*5.3.

[ἐκλάμπω]

ἐκ-λανθάνω, *vb.* |viit. -λήσομαι, aor.2 ἐξέλαθον| {ep. poet. aor.2 cu reduplicare ἐκλέλαθον Hom., Sapph., Theoc.; ep. aor. med. 3sg. ἐκλάθετο Od. 10.557} I (act.) a face să

uite: (+ ac.) IL. 2.600, (abs.) εἰς Ἄϊδαν γε τὸν ἐκλελάθοντα THEOC. 1.63 *in Hades, cel care dă uitarea*. II (med., pas.) a uita (cu totul) de, a-și scoate din minte: (+ gen.) οἷζυος ἐκλελαθέσθαι IL. 6.285 *a uita de necaz; οὐδ' ... ἀλκῆς ἐξελάθοντο* IL. 16.602 *nu-și uitară vitejia*; SOPH. OC1005, EUR. Or.326, PLB. 5.48.6, (+ ac.) EUR. Ba.1272, (+ inf.) OD. 10.557, (+ ὄτι) PLAT. Sp.369e, (abs.) οὐ μὲν ἐκλελάθοντ' SAPPH. 105a.3 *nu, nu au uital*. [ἐκ, λανθάνω]

ἐκ-λαπάζω, vb. [inf. aor. ἐκλαπάζαι] a jefui, a prăda, a răpi: AESCH. Th.456. [cf. ἐξαλαπάζω]

ἐκλάπηγ, ind. aor. pas. de la κλέπτω.

ἐκ-λάπτω, vb. [viit. -λάβομαι, aor. ἐξέλαψα] a bea dintr-o înghițitură (*sau* pe nerăsuflate), a sorbi: AR. Ach.1229, id. Pax885. [ἐκ, λάπτω]

ἐκλάσθη, aor. pas. 3sg. de la κλάω.

ἐκ-λατομέω-ῶ, vb. a săpa în piatră: LXX Num.21.18, id. Deut.6.11. [ἐκ, λατομέω]

ἐκλαυσα, ind. aor. de la κλαίω.

ἐκ-λαχαίνω, vb. a scobi, a săpa: A.RH. 1.374. [ἐκ, λαχαίνω]

ἐκ-λεαίνω, vb. [aor. ἐξελέαινα] a netezi (de tot), a face să dispară, a șterge: PLAT. Smp.191a, (fig.) PLUT. M.83c, id. M.131c. [ἐκ, λεαίνω]

ἐκ-λέγω, vb. [aor. ἐξέλεξα] I a alege: ἐξ ἀπασῶν τῶν νεῶν τοὺς ἀρίστους ἐρέτας ἐκλέξας XEN. HG1.6.19 *alegând din toate corăbiile pe cei mai buni văslași*; (frecv. med.) ἐκλέξασθαι ... νόμους τοὺς καλλίστους ἐκ τῶν πάντων νόμων HDT. 3.38 *a-și alege cele mai bune datini dintre toate datinile*; σὲ ἐξελέξατο κύριος ... ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν LXX Deut.14.2 *te-a ales Domnul dintre toate neamurile*; (pas.) τοῖς ἐκλεχθεῖσιν ἐκάστοτε δικασταῖς PLAT. Ig.864d *judcătorilor aleși în fiecare caz*. II a enumera: THUC. 4.59. III a colecta, a strânge, a încasa, a percepe: (bani, taxe ș.a.) χρήματα ἐξέλεξαν ἐς δύο καὶ τριάκοντα τάλαντα ... παρὰ τῶν Ῥοδίων THUC. 8.44 *au colectat aproape treizeci și doi de talanți de la rodieni*; XEN. HG1.1.22, DEM. 49.49. IV a smulge: τὰς πολιὰς γέ σου 'κλέγων AR. Eq.908 *smulgându-ți firele albe de păr*. [ἐκ, λέγω]

ἐκλειπία, ac. ἡ subst. lipsă: IOS. A119.273.

[ἐκλείπω]

ἐκλειπτικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la eclipsă, propriu eclipselor, ecliptic: PLUT. Dio.24.1, id. M.145d.

[ἐκλείπω]

ἐκ-λείπω, vb. [viit. -λείπω, aor.2 ἐξέλιπον, pf. ἐκλέλοιπα] I (tranz.) I a lăsa, a răsi: ἐξέλιπον τὰς πατρίδας HDT. 1.169 *își răsi rădăcinile*; τὴν τάξιν ἐκλείπειν HDT. 7.219 *a răsi poziția*; τὰ ὑπάρχοντα ἐκλιπόντες THUC. 1.144 *răsiind ceea ce aveam* (sc. *bunurile*); ἐκλιπεῖν βίον SOPH. El.1131 *a răsi viața* (= *a muri*); ἐκλιπούσα ... θρήνους ... κόμιζε σαυτήν EUR. Ph.1635 *lasă bocetele și du-te*; ἐκλελοιπασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις LYS. 8.16 *v-au răsi* (= *vă lipsesc*) *pretextele*; ὡς πηγὴ ἦν μὴ ἐξέλιπεν ὕδωρ LXX Is.58.11 *ca un izvor din care nu lipsește apa*. 2 a lăsa (la o parte), a trece (peste), a omite: HDT. 7.83, AESCH. Pers.513, εἶ τι ἐξέλιπον PLAT. Smp.188e *dacă am omis ceva*. 3 a uita: PLUT. Ant.27.5. II (intrans.) I a lipsi, a înceta, a se sfârși, a pieri: Pl. O.5.61, HDT. 7.239, ἐκλιπούσα μὲν οὐδένα χρόνον τὸ παντάπασιν THUC. 3.87 *chiar dacă [molima] nu încetase cu totul nici un moment*; ὥστε μὴ 'κλιπεῖν κλέος SOPH. El.985 *ca slava [noastră] să nu piară*; ~ μοι φαίνεται ἡ ψυχὴ XEN. Cyr.8.7.26 *îmi pare că sufletul mă răsește*; ρώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν ἦν πρὶν εἶχομεν EUR. HF230 *m-a lăsat puterea pe care o aveam odinioară*; ἤλθεν ... ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων LXX Gen.25.29 *a venit de pe câmp sfârșit [de ohoșeală]*; ἡ φωνὴ ἐξέλιπε LUC. Nigr.35 *îmi lipsea vocea*. 2 a pleca: AESCH. Pers.127, HDT. 4.123. 3 a dispărea: διὰ τὸ ἐκλελοιπέναι αὐτόθι τὴν χιόνα XEN. An.4.5.15 *pentru că zăpada dispăruse de acolo*. 4 a muri: πάντων ἤδη τῶν ἄλλων ἐκλελοιπότην IS. 11.10 *de vreme ce toți ceilalți sunt deja morți*; ἐν ρομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῶ ἐξελίπομεν LXX Jer.51.18 *am pierit de paloz și de foamete*. 5 (astr.) a suferi o eclipsă: (d. soare, lună) THUC. 2.28, XEN. HG1.6.1, NT Lc.23.45. [ἐκ, λείπω]

ἐκλεισθην, ind. aor. pas. de la κλείω.

ἐκλειτουργέω, vb. v. ἐκλητουργέω.

ἐκ-λείγω, vb. a linge (de tot): LXX Jud.7.4, id. Num.22.4. [ἐκ, λείγω]

ἔκλειψις, εως, ἡ *subst.* I *lāsare, pārāsire*: HDT. 6.25. II *lipsire, încetare, sfârșire, dispariție, picire*: τῆ τοῦ ὑγροῦ ἐκλείπει γίνε-ται λίθος ARSTT. *Pr.* 937a13 *o piatră se formează prin dispariția umezelii*; ἐκλείπει ἐκ-λιπέτω πάντα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς LXX *Soph.* 1.2 *de pieire piară toate de pe fața pământului*. III (astr.) *eclipsă*: THUC. 1.23, XEN. *HG2.* 3.4. ARSTT. *Cael.* 293b23, (fig.) βασιλέως ἐκλειψιν σημαίνει PLB. 29.16.1 (*eclipsa de lună*) *semnifică eclipsa regelui*. [ἐκλείπω]

ἐκλεκτός, α, ον *adj.vb.* care trebuie ales, de ales: PLAT. *R.* 456b. // **ἐκλεκτέον**, *adj.vb.* trebuie ales: PLAT. *R.* 412d, ARSTT. *APr.* 43b6. [ἐκλέγω]

ἐκλεκτικός, ἡ, ὄν *adj.* electiv, selectiv: (valoare) PLUT. *M.* 1071b. [ἐκλέγω]

ἐκλεκτός, ἡ, ὄν *adj.* I ales: THUC. 6.100, PLAT. *Ep.* 356d, ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ NT *Col.* 3.12 *aleși ai lui Dumnezeu*. II (fig.) ales, deosebit, pur: (smirnă) LXX *Ex.* 30.23, (aur) id. *Bar.* 3.30. [ἐκλέγω]

ἐκλέλαθον, (poet.) ind. aor. de la ἐκλανθάνω: IL. 2.600.

ἐκλελυμένος, *adv.* cu delăsare, (prea) slab: ISOC. *Ep.* 6.6, PLUT. *Lyc.* 18.3. [ἐκλύω]

ἐκλεξις, εως, ἡ *subst.* alegere: PLAT. *Phdr.* 231d. [ἐκλέγω]

ἐκ-λεπιζώ, *vb.* v. ἐκλέπω: PLUT. *M.* 982d.

ἐκ-λέπω, *vb.* (d. animale ovipare) a cloci, a scoate (pui), a ecloza: HDT. 2.68, id. 3.109, ARSTT. *HA* 553a8, (com.) (d. cucuvelele de pe monedele de argint) ἐκλέψουσι μικρὰ κέρματα AR. *Av.* 1108 *vor scoate „pușori”*. [ἐκ, λέπω]

ἐκ-λευκαίνω, *vb.* a albi, a înălbi: (d. spuma mării) ῥόθια δ' ἐκλευκαίνετε EUR. *IT* 1387 *albiți talazurile mării*; (fig.) (pas.) LXX *Dan.* 12.100. [ἐκ, λευκαίνω]

ἐκ-λευκος, ον *adj.* [comp. -ότερος] I (complet) alb, alb strălucitor: (d. zăpadă) ARSTT. *Mu.* 394a35. II albicios: ARSTT. *HA* 592b7, LXX *Lev.* 13.24. [ἐκ, λευκός]

ἐκ-λήγω, *vb.* a înceta (din): SOPH. *El.* 1312.

[ἐκ, λήγω]

ἐκληθάνω, *vb.* (ep.) v. ἐκλανθάνω: OD. 7.220.

ἐκλήθην, ind. aor. pas. de la καλέω.

ἐκλήθομαι, *vb.* a uita (cu totul) de: (+ gen.) APP. *Mac.* 11. [v. ἐκλανθάνω]

ἐκληπτέον, *adj.vb.* trebuie luat sau ales: ARSTT. *APr.* 43b16. [ἐκλαμβάνω]

ἐκ-ληρέω-ῶ, *vb.* |aor. ἐξελήρησα| a se purta prosteste: PLB. 15.26.8. [ἐκ, ληρέω]

ἐκλησις, εως, ἡ *subst.* uitare: OD. 24.485. [ἐκλανθάνω]

ἐκ-λητουργέω-ῶ, *vb.* a îndeplini (până la capăt) un serviciu public: IS. 7.40. [ἐκ, λητουργέω]

ἐκλίθη, ἐκλίνθη, aor. 3sg. pas. de la κλίνω.

ἐκ-λικμάω-ῶ, *vb.* a vântura, a spulbera: (fig.) (dușmani) LXX *Înf.* 5.23, (câmpii) id. *Iud.* 2.27. [ἐκ, λικμάω]

ἐκλιμία, ας, ἡ *subst.* foamete: LXX *Deut.* 28.20. [ἐκλιμος]

ἐκ-λιμνάζω, *vb.* a transforma în mlaștină, a inunda: APP. *BC* 4.107. [ἐκ, λιμνάζω]

ἐκ-λιμνιάζω, *vb.* a se revârsa (formând o mlaștină): APP. *Fr.* 1a. [ἐκ, λίμνη]

ἐκ-λιμπάνω, *vb.* I (*tranz.*) a părăsi: (+ ac.) EUR. *Med.* 800. II (*intrans.*) a înceta: (+ part.) οὔποτ' ἐξελιμπανον θρυλοῦσ' EUR. *El.* 909 *nu încetam vreodată să murmur*. [ἐκ, λιμπάνω]

ἐκ-λιπαίνω, *vb.* |inf. aor. pas. ἐκλιπανθηναί| a îngrășa: (d. pământ) PLUT. *Mar.* 21.7. [ἐκ, λιπαίνω]

ἐκ-λιπάρεω-ῶ, *vb.* a îndupleca (prin rugă-minți stăruitoare): (+ inf.) PLUT. *Them.* 5.3, IOS. *A15.* 260, (pas.) PLUT. *M.* 198f. [ἐκ, λιπαρέω]

ἐκλιπής, ἐς *adj.* în lipsă: THUC. 1.97, (+ gen.) τοῦ ἡλίου ἐκλιπές τι ἐγένετο THUC. 4.52 *a avut loc o eclipsă parțială de soare*: (subst.) τὸ ἐκλιπές PLUT. *M.* 479b *spariul gol*. [ἐκλείπω]

ἐκ-λογέομαι-οὔμαι, *vb.* I a aduce drept scuză: (+ ac.) APP. *BC* 5.13, (+ ac. cu inf.) id. *BC* 3.48. II a se scuza, a se dezvinovăți:

(ὑπέρ + gen.) APP. BC5.77.

[ἐκλογος]

ἐκλογεύς, ἕως, ὁ *subst.* perceptor: LYS. Fr.334.

[ἐκλέγω]

ἐκλογή, ἤς, ἡ *subst.* I alegere, selecție: ἡ ~ ... τῶν ἀρχόντων τε καὶ φυλάκων PLAT. R.414a *alegereā cārmititorilor și a raznicilor*; τὴν ἐκλογὴν ποιεῖσθαι PLAT. Lg.802b *a face selecția*; εἰς ... ἐκλογὴν μεγάλων κακῶν ἐμπροσθέν IOS. A17.322 *nevoit să aleagă între aceste mari nenorociri*; κατ' ἐκλογὴν χάριτος NT Rom.11.5 *ales prin har*. II I valoare: διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀνδρῶν PLB. 1.47.9 *datorită valorii oamenilor (sau faptului că erau oameni aleși)*. 2 cei aleși: NT Rom.11.7. 3 selecție, culegere: ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν ἐναντίων ARSTT. *Metaph.* 1004a2 *în [lucrarea]* „*Selecția contrariilor*”.

[ἐκλέγω]

ἐκ-λογίζομαι, *vb.* I a socoti, a lua în calcul sau în considerare, a ține seamă, a chibzui: HDT. 3.1, THUC. 1.70, οὐδεὶς ἔθ' αὐτοῦ θάνατον ἐκλογίζεται EUR. *Supp.*482 *nimeni nu mai ia în considerare propria moarte*; ἐξελογίσασατο τὰ διαστήματα τῶν Ἀχαϊκῶν πόλεων PLB. 16.36.1 *calculă distanțele dintre orașele aheene*; (+ ὅτι) DEM. 21.123. II a demonstra, a arăta: PLB. 3.99.3. III a da socoteală: APP. BC3.43.

[ἐκ, λογίζομαι]

ἐκλογισμός, οὔ, ὁ *subst.* socoteală, calcul: PLB. 1.59.2, PLUT. *Crass.*2.3.

[ἐκλογίζομαι]

ἐκλογιστής, οὔ, ὁ *subst.* care ține socotelile, contabil: LXX *Tob.*1.22.

[ἐκλογίζομαι]

ἐκλογιστία, ας, ἡ *subst.* contabilitate: LXX *Tob.*1.21.

[ἐκλογιστής]

ἐκ-λογος, ου, ὁ *subst.* expunere, povestire: AESCH. Fr.219.

[ἐκ, λόγος]

ἐκ-λουώ, *vb.* a spăla (bine, în întregime): PLB. 3.88.1, (pas.) AESCH. Fr.25a.

[ἐκ, λούω]

ἐκ-λοχεύω, *vb.* a da naștere: (med.) EUR. *Hel.*258, (pas.) οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύη EUR. *Ion*1458 *nu ești născut (= nașterea ta nu a fost) fără lacrimi*.

[ἐκ, λοχεύω]

ἐκ-λογίζω, *vb.* (milit.) a alege (dintr-o trupă de soldați): (fig.) ἐκλελογισμένος ἀπὸ μυριάδων LXX *Cânt.*5.10 *ales dintre zece mii*.

[ἐκ, λόχος]

ἐκλυον, *imprf.* de la κλύω.

ἐκλύσθη, *aor.* 3sg. pas. de la κλύζω.

ἐκλύσις, εως, ἡ *subst.* I dezlegare (din, de), scăpare, eliberare: (+ gen. obiectiv) AESCH. Pr.262, SOPH. OT306, EUR. IT899, δεσμοῦ ἀναγκαίου ... ἐκλυσιν εὐρεῖν THEOC. 24.33 *a găsi scăpare din strânsoarea cumplită*. II destindere, slăbire, slăbiciune: συμβαίνει ἐκ τῶν ἀφροδισιασμῶν ~ καὶ ἀδυναμία ARSTT. GA725b18 *dipă relațiile sexuale se petrece o destindere și o lipsă de putere*: LXX *Is*21.3.

[ἐκλύω]

ἐκ-λυσσάω-ῶ, *vb.* a turba (de tot), a se infuria (tare): IOS. A113.417, id. B15.15.

[ἐκ, λυσσάω]

ἐκλύτήριο, ον *adj.* care dezleagă sau scapă (de rău); izbăvitor, mântuitor: (cuvânt) SOPH. OT392, (neut. subst.) αὐτὸς ... θνήσκειν ἔτοιμος πατρίδος ~ EUR. Ph.969 *sunt gata să mor pentru mântuirea patriei*.

[ἐκλύω]

ἐκλυτικός, ἡ, ὄν *adj.* care provoacă slăbiciune, debilitant: ARSTT. GA726b13.

[ἐκλύω]

ἐκλύτος, ον *adj.* I dezlegat, slobod: χεῖρες ... ἐν ἄρθροις δ' ἐκλυτοὶ EUR. Tr.1179 *măini scrântite din încheieturi*; (d. sulite) EUR. *Andr.*1133. II slăbit, slab, moale: IOS. A17.298, LUC. *Abd.*28. III neînfrânat: (vi-ață) PLUT. M.8a. // ἐκλύτως, *adv.* slobod, nestingherit: PLUT. *Lyc.*17.4.

[ἐκλύω]

ἐκλύτρωσις, εως, ἡ *subst.* răscumpărare: LXX *Num.*3.49

[ἐκλυτρώω]

ἐκ-λύω, *vb.* I (tranz.) I a dezlega (din, de), a scăpa, a slobozii: (+ ac. pers.) τὸν ἐκλύσοντ' ἐμέ AESCH. Pr.781 *persoana care mă va dezlega*; πειράσομαι ... τῶνδ' ἐκλύσαι πόνων AESCH. Pr.326 *voi încerca să te scap de aceste chimuri*; (+ ac. lucru) τὰ τόξα ... ἐκλύσουσι HDT. 2.173 *lasă arcul slobod*: (med.) OD. 10.286, SOPH. OT1003, αὐτὸν ἐξελυσάμην SOPH. Ai.531 *I-am scăpat [de primejdie]*; ἡμᾶς τε τῆς ἀπορίας ἐκλυσαι PLAT. La.194c *dezleagă-ne din încercătură*. 2 a dizolva, a elimina, a pune capăt: ποδῶν

σῶν μόχθον ἐκλύει παρών EUR. *Ph.695 so-sirea lui își crușă picioarele de trudă*; ἐκλύσας τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔριν ὑμῶν DEM. 9.14 *eliminând vrajba dintre voi*. 3 a lichida, a achita: (ο datorie) (pas.) PLUT. *Caes.12.3. 4 a slăbi*. a (se) molesî. a (se) istoni: (+ ac.) τὸ πρόθυμον ἐκλύοντα τοῦ πλήθους IOS. *AI10.119 care slăbește avântul mulțimii*; (frecv. intrans. med.-pas.) ἴν' οὐν μὴ παντάπασιν ἐκλυθῶ ISOC. 15.59 *pentru a nu fi istovit cu totul*; ἐπὶ τοῖς καμπτήρσιν ἐκπνέουσι καὶ ἐκλύονται ARSTT. *Rh.1409a33 la curbă [alergătorii] își pierd suflul și puterile*; οὐ μόνον τοῖς σώμασιν ἐξελύθησαν. ἀλλὰ καὶ ταῖς ψυχαῖς PLB. 20.4.7 *și-au slăbit nu numai trupurile, ci și sufletele*; ἐξελύθη τὰ νεύρα βραχιόνων χειρῶν αὐτῶν LXX *Gen.49.24 le-a slăbit vâna brațelor*; (fig.) μηδὲ ἐκλύου NT *Evr.12.5 nu te descuraja*. II (intrans.) a pleca: ἐξέλυσαν εὐημεροῦντες LXX *2Mac.13.16 s-au retras victorioși*.

[έκ, λύω]

έκ-λωβάομαι-ῶμαι. vb. |aor. pas. ἐξελωβήθην| a fi jignit grav: SOPH. *Ph.330*.

[έκ, λωβάομαι]

έκ-λωπίζω. vb. a dezgoli, a lăsa descoperit: SOPH. *Tr.925*.

[έκ, λώπη]

έκμαγείον. ου, τὸ *subst.* I I materie care poate fi ușor modelată sau întipărită, masă maleabilă: θές ... ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐνὸν κήρινον ~ PLAT. *Th.191c presupune că în sufletele noastre există o bucată de ceară*; (d. natură) PLAT. *Ti.50c*. 2 întipărire, amprentă, copie: PLAT. *Th.194d*, PLUT. *M.335e*. 3 matrită, tipar, model: PLAT. *Lg.800b*. II ștergar, cârpă de șters: (d. splină) PLAT. *Ti.72c*.

[έκμάσσω]

έκ-μαίνω. vb. |viit. -μανῶ, aor. ἐξέμηνα; pas. aor. ἐξεμάνην| I (act.) a face să înnebunească, a scoate din minți: (d. cai) EUR. *Hipp.1229*, (fig.) Κύπρι. τί μ' ἐκμαίνεις ἐπὶ ταύτη; AR. *Ec.966 O, Kypris, de ce mă scoți din minți pentru ea?*; τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον SOPH. *Tr.1142 să aprindă dorința ta (= să te înnebunească de dragoste)*. II (med. pas.) a înnebuni (de tot), a-și pierde mințile: ταῦτα μὲν ἐς τοὺς οἰκησιότατους ὁ Καμβύσης ἐξεμάνη HDT. 3.33 *aceste fapte le-a săvârșit Cambyses, în nebunia sa, față*

de rudele cele mai apropiate; λέγεται περὶ τὸν υἱὸν ἐκμανῆναι PLUT. *M.267d se zice că și-a vărsat furiia asupra fiului*; ὑπὸ τοῦ ἀκράτου ἐξεμάνησαν LUC. *Nigr.5 și-au pierdut mințile din pricina vinului neamestecat*.

[έκ, μαίνομαι]

έκμακτρον. ου, τὸ *subst.* întipărire, urmă: (a picioarelor) EUR. *El.535*.

[έκμάσσω]

έκ-μαλάσσω. vb. {att. -άττω} a înmuia (de tot): (fig.) (mânia) IOS. *AI2.159*, (trupurile) PLUT. *Fr.116*.

[έκ, μαλάσσω]

έκ-μανθάνω. vb. I a afla (pe de-a-ntregul). (aor. și pf.) a cunoaște, a ști (bine): (+ ac.) PL. *I.5.56*, HDT. 1.124, ἀμήχανον δὲ παντός ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν ψυχὴν SOPH. *Ant.175 este cu nepuțință a cunoaște sufletul omului*; (+ παρά „de la”) SOPH. *OT286*. (+ ὅτι) HDT. 3.134. II a învăța (bine, pe dinafară): ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας AESCH. *Pr.254 de la el vor învăța multe meșteșuguri*; ὄλους ποιητὰς ἐκμανθάνοντας PLAT. *Lg.81 la învățând poezii întregi pe dinafară*. III a cerceta (cu amănuntul), a căuta să afle: HDT. 7.28, EUR. *IT667*, XEN. *Cyr.1.6.40*, ἐκμάνθαν' SOPH. *OT576 întrebă!*

[έκ, μανθάνω]

έκμαξις. εως, ἡ *subst.* ștergere: ARSTT. *In-somn.460a16*.

[έκμάσσω]

έκ-μαραίνω. vb. |aor. pas. 3sg. ἐξεμαράνθη| a (se) ofili, a (se) vesteji (de tot): THEOC. 3.30.

[έκ, μαραίνω]

έκ-μαργόομαι-οῦμαι. vb. |pas. aor. 2sg. ἐξεμαργώθη| a înnebuni: EUR. *Tr.992*.

[έκ, μαργόομαι]

έκ-μαρτύρέω-ῶ. vb. I a mărturisi, a da mărturie: (+ ac.) AESCH. *Ag.1196*, id. *Eu.461*, ~ τὰς αὐτοῦ τύχας εἰς πάντας EUR. *Fr.553 a-și mărturisi necazurile în fața tuturor*; (abs.) ARSTT. *Ath.7.4*. II (jur.) a depune mărturie (scrisă, *in absentia*): (op. μαρτυρέω „a mărturi oral, *in persona*”) IS. 3.21, DEM. 46.7, (med.) IS. 3.25.

[έκ, μαρτύρέω]

έκμαρτύρία. ας, ἡ *subst.* (jur.) mărturie, depozitie (scrisă, *in absentia*): (op. μαρτυρία „mărturie orală, *in persona*”) IS. 3.77, DEM. 46.7.

[έκμαρτυρέω]

ἐκ-μάσσω, *vb.* |aor. ἐξέμαξα, part. pf. ἐκμεμαχώς (LXX *Str.* 12.11); *pas.* aor. ἐξεμάγην | {att. -άπτω} **I** a șterge, a curăța: κάρα κηλίδας ἐξέμαξεν SOPH. *El.* 446 *pe capul lui și-a șters petele de sânge*; ἐὰν μὴ τις ἐκμάξη τὸν ἰόν LXX *Ep.Ier.* 23 *dacă nu curăță cîneva rugina*; (τοὺς πόδας) ταῖς θριζῖν ... ἐξέμασσεν NT *Lc.* 7.38 *Îi ștergea picioarele cu pârul*. **II** a întipări, a modela, a plăsmui: αὐτὸν ~ PLAT. *R.* 396d *a se modela pe sine însuși*; (*pas.*) μάλθης ... σώ[μα]τ' ἐκμεμαγμένα SOPH. *Fr.* 314.146 *trupuri plăsmuite din ceară*; ὁ ἄν ἐκμαγῆ PLAT. *Th.* 191d *ceea ce rămâne întipărit [în minte]*; (*med.*) (+ ac.) κόνια ... ποδῶν ἐκμάσσεται ἴχνη THEOC. 17.122 *praful păstrează urmele picioarelor*.

[ἐκ, μάσσω]

ἐκ-μαστεύω, *vb.* a căuta (atent), a urmări: AESCH. *Eu.* 247.

[ἐκ, μαστεύω]

ἐκ-μειλίσσω, *vb.* {att. -ίττω} a îndulci, a îmblânzi: (fig.) PLUT. *M.* 380c, IOS. *BI.* 362, APP. *BC.* 1.97.

[ἐκ, μειλίσσω]

ἐκ-μελετάω-ῶ, *vb.* **I** a studia (cu atenție), a exersa, a (se) deprinde (cu): PLAT. *Hp.* *Ma.* 286d, (+ ac.) MEN. *Fr.* 715, LXX *2Mac.* 15.12, LUC. *DDeor.* 11.2, λόγον ... ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τοὺς στρατιώτας εἰπεῖν PLUT. *Galb.* 14.7 *un discurs pe care îl învățase pe dinafară pentru a-l rosti în fața soldaților*. **II** a pregăti, a instrui: (+ ac. pers.) PLAT. *Hp.* *Ma.* 287a.

[ἐκ, μελετάω]

ἐκ-μελής, *ἐς adj.* **I** nemuzical, lipsit de armonie, disonant: (subst.) τὸ ἐκμελές PLUT. *Demetr.* 1.3 *disonanța*. **II** (*ext.*) fără măsură, deplasat: (ambitie) PLUT. *Lys.* 23.5.

[ἐκ, μέλος]

ἐκ-μελίζω, *vb.* a dezmembra: LXX *4Mac.* 10.5.

[ἐκ, μελίζω]

ἐκ-μετρέω-ῶ, *vb.* **I** a măsura (exact, în întregime), a socoti: πόσον χρόνον ἔτ' ἐκμετρήσαι χρὴ πρὸς Ἰλίου στολόν; EUR. *IA* 816 *cât timp trebuie să mai socotim până la plecarea spre Ilion?*; ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις LXX *Deut.* 21.2 *vor măsura [distanța] până la cetăți*; (*pas.*) EUR. *Fr.* 382, LXX *Os.* 2.1. **II** (*med.*) a măsura (pentru sine), a lua măsură: (+ ac.) τὴν Κορινθίαν

ἄστροις ... ἐκμετρούμενος χθόνα SOPH. *OT* 795 *măsurând pământul corintian (= calculând poziția Corintului) după stele*; XEN. *Cyr.* 6.4.2, PLB. 5.98.2.

[ἐκ, μετρέω]

ἐκμέτρησις, *εως*, ἡ *subst.* măsurătoare (exactă): PLB. 5.98.10.

[ἐκμετρέω]

ἐκ-μετρος, *ov adj.* **I** peste măsură, nemăsurat: (bogăție) SOPH. *Fr.* 353. **II** exagerat: LUC. *Pr.* *Im.* 18.

[ἐκ, μέτρον]

ἐκ-μηκύνω, *vb.* a (se) prelungi, a (se) întinde: (*med.*) IOS. *BI.* 282.

[ἐκ, μηκύνω]

ἐκ-μηνος, *ov adj.* de șase luni: τρεῖς ... ἐκμήνους χρόνους SOPH. *OT* 1137 *trei perioade de șase luni (sc. trei sezoane de pășunat)*; (*viață*) ARSTT. *HA* 558a17. // **ἐκμηνος**, *ov*, ἡ *subst.* perioadă de șase luni, jumătate de an: PLAT. *Lg.* 916b, PLB. 6.34.3.

[ἔξ, μήν]

ἐκ-μηνύω, *vb.* a denunța, a da în vileag: PLUT. *Pel.* 9.8.

[ἐκ, μηνύω]

ἐκ-μηρύομαι. [ῶ] *vb.* a deșira, a desfășura (într-un fir lung), *ext.* a defila, a trece în șir. a (se) strecura: (d. armate) XEN. *An.* 6.5.23. (+ ac.) ἐκμηρυόμενος ... τὰς δυσχωρίας PLB. 3.51.2 *strecurându-se în șir prin trecătorile anevoioase*; (+ prep.) διὰ στενῆς θυρίδος ... ἐκμηρυόμενος αὐτὸν PLUT. *Aem.* 26.4 *strecurându-se printr-o portiță îngustă*.

[ἐκ, μηρύομαι]

ἐκ-μίαινομαι. *vb.* **I** a ejacula: AR. *Ra.* 753. **II** a (se) spurca, a (se) pângări: LXX *Lev.* 18.20.

[ἐκ, μιαίνω]

ἐκ-μίμεομαι-οῦμαι. *vb.* a imita (întocmai): EUR. *HF* 1298, AR. *Av.* 1285, XEN. *Mem.* 3.10.1.

[ἐκ, μιμέομαι]

ἐκ-μισέω-ῶ, *vb.* a urî (tare), a detesta: PLUT. *Phil.* 12.2.

[ἐκ, μισέω]

ἐκ-μισθόω-ῶ, *vb.* **I** (*act.*) a da cu chirie sau în arendă, a închiria: LYS. 7.4, XEN. *Vect.* 3.14, ARSTT. *Pol.* 1259a15. **II** (*med.*) a lua cu chirie sau în arendă sau în antrepriză, a obține (printr-un contract): APP. *BC* 2.13.

[ἐκ-μισθόω]

ἔκμολε(ν), (*cp. poet.*) ind. aor. act. 3sg., v.

ἐκβλώσκω

ἐκ-μορφόω-ῶ. *vb.* [var. ἐκμορφέω PLUT. *M.537d*] a da formă, a descrie: PLUT. *M.83a*. [ἐκ, μορφόω]

ἐκ-μουσόω-ῶ. *vb.* a învăța, a instrui: EUR. *Ba.825*.

[ἐκ, μουσόω]

ἐκ-μοχθέω-ῶ. *vb.* I (*act.*) 1 a săvârși cu osteneală, a trudi: (un veșmânt) EUR. *El.307*. 2 a îndura: (chinuri, necazuri) AESCH. *Pr.825*, EUR. *IT1455*. 3 a obține cu trudă: οἴπερ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορί EUR. *Tr.873* *cei care au dobândit-o* (sc. *pe Helena*) *cu osteneala sulitei*. 4 a lupta (cu): EUR. *HF309* II (*med.*) (*intrans.*) a osteni, a pătimi: EUR. *Fr.332.5*.

[ἐκ, μοχθέω]

ἐκ-μοχλεύω. *vb.* a scoate (din țâțâni), a muta din loc (cu o părghie), a forța: (o poartă) AR. *Lys.429* (fig.) (natura) PLUT. *M.662c*.

[ἐκ, μοχλεύω]

ἐκ-μυερίζω. *vb.* a scoate măduva din: (+ ac.) LXX *Num.24.8*.

[ἐκ, μυερός]

ἐκ-μυζάω-ῶ. *vb.* a suga, a sorbi: (sângele) IL. 4.218. (măduva) LUC. *Tim.8*.

[ἐκ, μυζάω (cf. μύζω)]

ἐκ-μυθέομαι-οὔμαι. *vb.* a povesti, a spune: THEOC. 25.3.

[ἐκ, μυθέομαι]

ἐκ-μυκτηρίζω. *vb.* a-și bate joc (de), a lua în râs: LXX *Ps.2.4*, NT *Lc.16.14*.

[ἐκ, μυκτηρίζω]

ἐκ-ναρκάω-ῶ. *vb.* a amorți (complet): PLUT. *Cor.31.5*.

[ἐκ, ναρκάω]

ἐκ-νέμω. *vb.* (*med.*) a scoate la păscut, *ext.* a duce afară: οὐκ ἄπορρον ἐκνεμῆ πόδα: SOPH. *Ai.369* *nu-ți vei duce piciorul îndărăt?* (= *fă cale întoarsă!* *pleacă*).

[ἐκ, νέμω]

ἐκ-νεοττεύω. *vb.* a scoate pui: ARSTT. *Mir.842b11*.

[ἐκ, νεοττεύω]

ἐκ-νευρίζω. *vb.* a tăia nervii (vinele), a slăbi de puteri: PLUT. *M.451d*, (pas.) DEM. 3.31, PLUT. *M.755c*.

[ἐκ, νεῦρον]

ἐκνεύσις. *εως.* *η* *subst.* sucire *sau* mișcare a capului, ferire: PLAT. *Lg.815a*.

[ἐκνεύω]

ἐκ-νεύω. *vb.* [aor. ἐξένευσα] I a întoarce *sau*

a mișca capul, a (se) suci, a (se) feri: (d. un cal) XEN. *Eq.5.4*. (d. un mistreț) id. *Cyn.10.12*. II a face semn: (+ inf.) EUR. *IT1330*. III a se întoarce, a-și schimba direcția, a se abate: ἐκνεύει πάλιν EUR. *Ph.920* *se trage înapoi*: (+ ἐς / εἰς „spre”) EUR. *Ph.1268*, LXX *3Mac.3.22*, (+ gen.) ἐκνεύσας τῆς ὁδοῦ PLUT. *M.577b* *abătându-se de la drum*.

[ἐκ, νεύω]

ἐκ-νεφίας. *ου.* *ὁ adj.m.* care iese din nori, vijelios: (vânt) ARSTT. *Mete.370b8* II **ἐκνεφίας.** *ου.* *ὁ subst.* vijelie, uragan: ARSTT. *Mete.365a1*, id. *Pr.940b30*.

[ἐκ, νέφος]

ἐκ-νέω. *vb.* [aor. ἐξένευσα. pf. ἐκνένευκα] a scăpa înotând, a ieși la liman: THUC. 2.90. (frecv. fig.) PL. *O.13.114*, EUR. *Hipp.470*. κακῶν ... πέλαγος εἰσορῶ τοσοῦτον ὥστε μήποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν EUR. *Hipp.823* *văd o mare de nenorociri atât de întinsă încât. înotând, din ea nu voi mai scăpa niciodată*: MEN. *Epit.572*.

[ἐκ, νέω]

ἐκ-νηστεύω. *vb.* a tine post (complet): PLUT. *M.686e*.

[ἐκ, νηστεύω]

ἐκ-νήφω. *vb.* [aor. ἐξένηψα] a se trezi din beție, a se dezmetici, a-și veni în fire: LXX *Gen.9.24*, PLUT. *Dem.20.3*, (fig.) ἐκνήψατε δικαίως NT *1Cor.15.34* *veniți-vă în fire. cum se cuvine*.

[ἐκ, νήφω]

ἐκνηψις. *εως.* *η* *subst.* trezire din beție, astâmpăr: LXX *Plang.2.18*.

[ἐκνηψω]

ἐκνίζω. *vb.* v. ἐκνίπτω

ἐκ-νικάω-ῶ. *vb.* I (*trans.*) 1 a învinge, a birui (cu desăvârșire): (+ ac.) ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε EUR. *Ion629* *aurul biruie* (sc. *compensează*) *aceste* [neajunsuri]. 2 a reuși, a izbui: (+ inf.) IOS. *A15.287*, PLUT. *Ant.63.8*. II (*intrans.*) a ieși biruitor, a se impune, a triumfa: (d. pers.) PLB. 15.3.6, (d. abstr.) οὐ ... [ἐδύνατο] καὶ ἅπασιν ἐκνικῆσαι THUC. 1.3 [denumirea] *nu s-a putut impune asupra tuturor*: THUC. 1.21.

[ἐκ, νικάω]

ἐκνίξα. *ind.* aor. act. de la κνίζω.

ἐκ-νίπτω. *vb.* [aor. ἐξένηψα] I (*act.*) a îndepărta prin spălare, a spăla (bine), a curăța:

(d. crime, păcate) φόνον φόνῳ μυσαρὸν ἐκ-
νίψῳ EUR. *IT*1224 *voi spāla cu sânge un
sânge murdar*; PLAT. *Ep*.352c. **II** (med.) a
se spāla, a se curāța, a scāpa (de): (+ ac.)
DEM. 18.140, PLUT. *M*.241a, PLB. 20.12.6.

[ἐκ, νίπτω]

ἔκνοια, ας, ἡ *subst.* inconștiență, nebunie:
ARSTT. *Somm.Vig*.455b6.

[ἔκνοιας]

ἔκ-νομος, ον *adj.* **I** (dub.) pribeag: (d. Ores-
tes) AESCH. *Eu*.92. **II** în afara legii, ilegal,
nelegiuit: ARR. *An*.4.14.2.

[ἐκ, νόμος]

ἔκνους, -ουν *adj.* smintit: PLUT. *TCG*40.4.

[ἐκ, νοῦς]

ἐκόμιζα, (dor.) ind. aor. act. de la κομίζω.

ἐκόνισα, (ep.) ind. aor. act. de la κονίω.

ἐκοντήν, *adv.* de bunăvoie: ARR. *Parth*.93.

[ἐκόν]

ἐκοντί, *adv.* de bunăvoie: PLUT. *Comp.Sert.*
Eum.2.4.

[ἐκόν]

ἐκόπην, ind. aor. pas. de la κόπτω.

ἐκορέσθην, aor. pas. de la κορέννυμι.

ἐκουσιάζομαι, *vb.* **I** a da de bunăvoie: (+
ac.) LXX *2Ezr*.3.5. **II** a se da de bunăvoie, a
se oferi voluntar: LXX *Jud*.5.2B. **III** a se
arăta dornic: (+ inf.) LXX *2Ezr*.7.13.

[ἐκούσιος]

ἐκουσιασμός, οῦ, ὁ *subst.* dar de bunăvoie:
LXX *2Ezr*.7.16.

[ἐκουσιάζομαι]

ἐκούσιος, α, ον *adj.* [var. -ος, -ον Soph.
Ph.1318] **I** de bunăvoie, voluntar, nesilit: (d.
lucruri și acțiuni) AESCH. *Ag*.803, SOPH.
Ph.1318, ~ φυγή EUR. *Supp*.151 *exil volun-
tar, surghiun de bunăvoie*; ἐκουσiai πρά-
ξεις PLAT. *R*.603c *acțiuni voluntare*; δι'
ἐκουσιῶν κινδύνων THUC. 7.8 *prin riscuri
asumate de bunăvoie (= inutile)*; ἐξ ἐκου-
σίας (sc. γώμης) SOPH. *Tr*.727, ἐκουσιῶ
τρόπῳ EUR. *Med*.751, καθ' ἐκουσίαν THUC.
8.27 *de bunăvoie*. **II** (d. pers.) care acțio-
nează de bunăvoie, cu voia sa: ἤμαρτεν οὐχ
ἐκουσία SOPH. *Tr*.1123 *a greșit fără voie*;
THUC. 1.138, PLUT. *Cam*.25.2. // **ἐκουσίως**,
adv. de bunăvoie, în chip nesilit: THUC.
4.19, EUR. *Tr*.1037, PLAT. *Plt*.291e.

[ἐκόν]

ἐκπᾶγέομαι, *vb.* [doar part. ἐκπαγλούμενος
(ion. -όμενος)] **I** a fi cuprins de admirație,
a se minuna (de): HDT. 7.181. (+ ac.) σύννοιδ'

Ἄρεστην πολλά σ' ἐκπαγλουμένην AESCH.
Ch.217 *știu că esti cuprinsă de admirație
față de Orestes*; EUR. *Or*.890, id. *Hec*.1157,
(+ ὡς) HDT. 9.48. **II** a minuna: κάλλος ἐκ-
παγλού[μ]ενον AESCH. *Fr*.451n.5 *frumuse-
se minunată (sau uimitoare)*.

[ἔκπαγλος]

ἐκπᾶγλος, ον *adj.* [superl. -ότατος] **I** înspăi-
mântător, cumplit, grozav, strașnic: (d. răz-
boinici, eroi) IL. 1.146, id. 21.452, HES.
Op.154, ἐκπᾶγλοισ ἐπέεσσιν ἐνισσόμεν IL.
15.198 *a muștra cu strașnice vorbe*; (fur-
tuḡă) OD. 14.522, (monstru) AESCH.
Ch.548, (neut. adv.) ἐκπαγλον IL. 13.413,
ἐκπαγλα IL. 3.415, SOPH. *OC*716 (*în chip*)
grozav, strașnic. **II** nemeipomenit, minu-
nat, uimitor: Pl. *P*.4.79. // **ἐκπᾶγλως**, *adv.*
(în chip) grozav, strașnic: IL. 1.268, OD.
5.340, THEOC. 25.114.

[cf. ἐκπλαγῆναι (ἐκπλήσσω)]

ἐκ-παθής, ἐς *adj.* rățimaș, copleșit de emo-
ție, foarte tulburat: PLB. 16.23.5, IOS.
*AI*15.58, PLUT. *M*.7e, (πρός + ac.) PLB. id.
1.1.6, PLUT. *Brut*.15.6, (ἐπί + gen.) PLB.
1.7.8. // **ἐκπαθῶς**, *adv.* rățimaș, cu pro-
fundă emoție: IOS. *BI*2.472, APP. *BC*3.23.

[ἐκ, πάθος]

ἐκπαιδευμα, ατος, τό *subst.* copil: EUR.
Cyc.601.

[ἐκπαιδεύω]

ἐκ-παιδεύω, *vb.* **I** a educa, a crește: EUR.
Cyc.276, PLAT. *Cri*.45d. **II** a învăța: IOS.
Ap.2.213.

[ἐκ, παιδεύω]

ἐκ-παιζω, *vb.* a-și bate joc de: (+ ac.) LXX
1Ezr.1.49.

[ἐκ, παίζω]

ἐκ-παιφάσσω, *vb.* a țâșni (afară, înainte): IL.
5.803.

[ἐκ, παιφάσσω]

ἐκ-παίω, *vb.* (med.) a străbate, a trece (cu
forța): PLUT. *Brut*.51.5.

[ἐκ, παίω]

ἐκ-παλαι, *adv.* de mult timp, de demult:
PLUT. *Them*.30.1, IOS. *AI*16.244, NT
2Pt.2.3.

[ἐκ, πάλαι]

ἐκπᾶλής, ἐς *adj.* dislocat, deviat: (d. corpuri
cerești) PLUT. *Lys*.12.3.

[ἐκπάλλω]

ἐκ-πάλλομαι, *vb.* a țâșni, a sări (din): μυελὸς
... σφρονδουλίων ἐκπαθ' Il. 20.483 *măchiva*

fāṣni dīn vertebrē.

[ἐκ, πᾶλλω]

ἐκ-πᾶτάσσω, *vb.* a lovi (tare): (pas.) φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί OD. 18.327 *eṣtī hātut īn cap (sau smintit).*

[ἐκ, πατάσσω]

ἐκπάτιος, *ov [ā] adj.* care a luat-o razna, *ext.* nemăsurat de mare: (dureri) AESCH. *Ag.*49.

[ἐκπατέω]

ἐκ-παύω, *vb.* I (*act.*) a înceta (cu desăvârșire), a opri, a pune capăt: EUR. *Ion*144. II (*med., intrans.*) a se opri (din lucru): THUC. 5.75.

[ἐκ, παύω]

ἐκ-παφλάζω, *vb.* a da pe dinafară. a se revârsa: ARSTT. *Pr.*936b23.

[ἐκ, παφλάζω]

ἐκπαφλασμός, *οὔ, ὁ subst.* revârsare: ARSTT. *Pr.*936b29.

[ἐκπαφλάζω]

ἐκ-πειθω, *vb.* a convinge, a îndupleca (de tot): SOPH. *OT*1024, *id. Tr.*1141, EUR. *HF*469.

[ἐκ, πειθω]

ἐκ-πειράζω, *vb.* a încerca, a pune la încercare: LXX *Deut.*6.16, NT *1Cor.*10.9.

[ἐκ, πειράζω]

ἐκ-πειράομαι, *vb.* |aor. ἐξεπειράθην| I a încerca, a pune la încercare: (+ gen.) HDT. 3.135, AR. *Lys.*1113, (+ inf.) ἐκπειρᾶ λέγειν; SOPH. *OT*360 *incerci să mă faci să vorbesc?* II a încerca să afle, a întreba: AR. *Eq.*1234, PLAT. *Ep.*362c.

[ἐκ, πειράομαι]

ἐκπέλει, *vb.* (impers.) este permis, este îngăduit: SOPH. *Ant.*478.

[ἐκ, πέλω]

ἐκπεμπτός, *α, ον adj. vb.* care trebuie trimis (afară): PLUT. *M.*595c.

[ἐκπέμπω]

ἐκ-πέμπω, *vb.* {impf. iter. 3sg. ἐκπέμπεσκε Hdt. 1.100} I a trimite (afară), a scoate, a face să iasă: (+ ac. pers. și gen. separativ) μιν πολέμου ἐκπεμπε IL. 21.598 *il trimise afară din Iurtā; δόμων δέ σ' ... ἐξέπεμψ' ἐγώ* SOPH. *El.*1130 *te-am trimis departe de casă; (+ ac. lucru) Ἰδης λαμπρὸν ἐκπέμπων σέλας* AESCH. *Ag.*281 *trimișând de pe Ida o flacără strălucitoare; (med.)* SOPH. *OT*951. II a trimite (dintr-un loc în altul): IL. 24.381, HDT. 1.160, κήρυκα ἐξέπεμψαν παρὰ τοὺς Θηβαίους THUC. 2.5 *au trimis un crainic la*

thebani; ἀποικίαν ~ ἐπὶ ... χώραν ISOC. 14.12 *a trimite o colonie într-un teritoriu; στρατιᾶν ἐξέπεμπον* PLUT. *Pel.*28.1 *au trimis oaste; (+ ac. dublu) ἐκπέμψαι αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην* LXX 2Rg.19.32 *a-l trece dincolo de Iordan; (pas.) ἐπὶ δὲ τὸ ναυτικὸν ... ἐξεπέμφθη* XEN. *HG*1.1.32 *a fost trimis în fruntea flotei.* III a alunga, a izgoni: μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἰκόμην ἄτιμον ἐξέπεμψεν SOPH. *OT*789 *Phoibos m-a izgonit fără a mă cinsti cu răspunsurile pentru care venisem; ὄθ' ἢ Διὸς δάμαρ νιν ἐξέπεμπε δωμάτων* EUR. *Med.*1285 *când sotia lui Zeus a alungat-o din casă; (d. repudierea unei femei)* HDT. 1.59. IV a exporta: (mărfuri) XEN. *HG*6.1.11, ARSTT. *Pol.*1257a32. V a emite, a expulza, a împrăstia: τὸ πνεῦμα τὰ ζῶα ... ἐκπέμπει ἀναπνέοντα καὶ ἐκπνέοντα ARSTT. *PA*664a18 *animalele expulzează aerul inspirând și expirând.* VI a trimite (înapoi): DEM. 19.295, LXX *1Ezr.*4.44.

[ἐκ, πέμπω]

ἐκπεμψις, *εως, ἡ subst.* trimitere (afară, în altă parte): THUC. 4.85.

[ἐκπέμπω]

ἐκ-πεπαίνω, *vb.* a (se) coace: (pas.) PLUT. *M.*701c.

[ἐκ, πεπαίνω]

ἐκπεπαταγμένος, *part. pf. pas.* de la ἐκπατάσσω.

ἐκπεπληγμένος, *adv.* cu uluială: ~ διακεῖσθαι DEM. *Prooem.*39.1 *a rămâne uluit (sau consternat).*

[ἐκπλήσσω]

ἐκπέποται, *ind. pf. med. 3sg.* de la ἐκπίνω.

ἐκπεπόταμαι, *v.* ἐκποτάομαι

ἐκπεπταμένως, *adv.* (în mod) deschis, nestânjenit, peste măsură: XEN. *Cyr.*8.7.7.

[ἐκπετάννυμι]

ἐκ-πέπτω, *vb.* |aor. pas. 3sg. ἐξεπέφθη| (v. ἐκπέσσω) a (se) maturiza: ARSTT. *HA*559b5.

[ἐκ, πέπτω]

ἐκ-περαίνω, *vb.* a duce la capăt sau la îndeplinire, a săvârși (de tot): AESCH. *Fr.*78, EUR. *HF*428, PLAT. *Ep.*333b, (pas.) (d. oracole) EUR. *Ion*785, παλαιὸς χρησμός ἐκπεραίνεται EUR. *Cyc.*696 *se implinește un vechi oracol.* XEN. *An.*5.1.13.

[ἐκ, περαίνω]

ἐκπέραμα, *ατος, τό subst.* ieșire: (+ gen. separativ) AESCH. *Ch.*655.

[ἐκπεράω]

ἐκ-περάω-ῶ, *vb.* {aor. ἐξέπερασα| {ep. prez. 3sg. ἐκπεράα Od. 9.323, 3pl. ἐκπερώσει Od. 735; aor. 3sg. ἐξέπερησε Il. 13.652} **I** (*intrans.*) **1** a trece (dintr-o parte în alta), a străpunge: (d. săgeți, sulite) IL. 13.652, id. 16.346. **2** a ieși: (+ gen. separativ) δωμάτων ἐκπερᾶι EUR. *Andr.*823 *iese din palat*; EUR. *Cyc.*512. **3** a răzbate: XEN. *Cyn.*6.19. **II** (*trans.*) **1** a străbate: (+ ac.) OD. 7.35, AESCH. *Pr.*713, *χέρσον καὶ θάλασσαν ἐκπερῶν* AESCH. *Eu.*240 *străbătând uscatul și marea*; (fig.) ἀκίνδυνον βίον ἐξέπερασ' EUR. *IA*18 *a dus o viață fără primejdii*. **2** a stărni: LXX *Num.*11.31.

[ἐκ, περάω]

ἐκ-περδίκηζω, *vb.* a scăpa ca o potârniche, a zbură ca potârnichile: AR. *Av.*768.

[ἐκ, πέρδιξ]

ἐκ-πέρθω, *vb.* {ep. aor.2 1pl. ἐξεπράθομεν Il. 1.125} a jefui *sau* a prăpădi (de tot), a distruge (din temelii), a pustii: ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν IL. 1.19 *a jefui cetatea lui Priam*; IL. 1.125, AESCH. *Th.*427, EUR. *Andr.*1095, (fig.) τὴν Διὸς τυραννίδ' ἐκπέρσων βία AESCH. *Pr.*357 *vrând să răstoarne cu forța stăpânirea lui Zeus*; (iron.) μὴ ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας τὸν Σιμωνίδην ἐκπέρσῃ PLAT. *Prt.*340a *pentru ca Protagoras să nu ni-l distrugă pe Simonides*.

[ἐκ, πέρθω]

ἐκ-περιάγω, [ᾶ] *vb.* a scoate ducând împrejur, a dispune în semicerc: (+ ac. pers.) PLB. 3.83.3.

[ἐκ, περιάγω]

ἐκ-περίειμι, *vb.* a merge de jur-împrejur, a ocoli (pe dinafară); ἐκπεριών XEN. *Cyn.*6.10 *dând ocoluri*; (+ ac.) LUC. *Rh.*Pr.5.

[ἐκ, περίειμι]

ἐκ-περιέρχομαι, *vb.* **I** a merge de jur-împrejur, a ocoli, a face ocol (pe dinafară): PLB. 10.31.3, (+ ac.) PLUT. *Caes.*58.6, IOS. *AI*6.6. **II** a înconjura, a împresura: PLUT. *AgisCleom.*49.3, (fig.) IOS. *AI*5.44.

[ἐκ, περιέρχομαι]

ἐκ-περιοδεύω, *vb.* **I** a merge de jur-împrejur: IOS. *AI*3.148, (περί + ac.) PLUT. *M.*705d. **II** a înconjura: IOS. *AI*7.34.

[ἐκ, περιοδεύω]

ἐκ-περιπλέω, *vb.* **I** a pluti de jur-împrejur: PLB. 1.23.9, PLUT. *Aem.*15.7. **II** a înconjura (navigând): PLUT. *Nic.*15.3, ARR. *An.*4.7.5.

[ἐκ, περιπλέω]

ἐκπεριπλώω, *vb.* (ion.) v. ἐκπεριπλέω: ARR. *Ind.*20.1.

ἐκ-περιπορεύομαι, *vb.* a înconjura: LXX *Iis.Nav.*15.3.

[ἐκ, περιπορεύομαι]

ἐκπερισπασμός, οὐ, ὁ *subst.* (milit.) întoarcere de 270 de grade (sc. trei sferturi de cerc): PLB. 10.23.3, ARR. *Tact.*21.5.

[ἐκπερισπάω]

ἐκ-περισπάω-ῶ, *vb.* (milit.) a face o întoarcere de 270 de grade: ARR. *Tact.*32.1.

[ἐκ, περισπάω]

ἐκπερισσῶς, *adj.* depășind măsura, cu și mai multă stăruință: NT *Mc.*14.31.

[ἐκ, περισσῶς]

ἐκ-πέρυσι, *adv.* de anul trecut, de odinioară: LUC. *Sol.*7.

[ἐκ, πέρυσι]

ἐκπεσε, aor. 3sg. ἐκπίπτω.

ἐκ-πέσσω, *vb.* {att. -έττω} **I** (*trans.*) **1** a digera (complet), a mistui: (pas.) ARSTT. *Col.*799a1. **2** a coace: ARSTT. *Pr.*869b34. (d. plante, fructe) PLUT. *M.*683d. **II** (*intrans.*) a se maturiza, a ajunge la maturitate deplină: (d. flori) ARSTT. *Col.*797a1, (d. animale) id. *Col.*798a29, (d. ouă) id. *HA*562b18, PLUT. *M.*982c.

[ἐκ, πέσσω]

ἐκπετάζω, *vb.* v. ἐκπετάννυμι: LXX *2Ezr.*9.5.

ἐκ-πέταμαι, *vb.* a-și lua zborul, a zbură: ARSTT. *HA*554b1.

[ἐκ, πέταμαι]

ἐκ-πετάννυμι, *vb.* |vnt. -πετάσω, aor. ἐξεπέτασα; pas. aor. ἐξεπετάσθη| **I** (*trans.*) **1** a întinde, a desface (larg): (pânzele) EUR. *IT*1136, (brațele) LXX *Ex.*9.33, (pas.) τὸ δίκτυον ἐκπεπέτασται HDT. 1.62 (Oracl. ap.) *plasa este întinsă*. **2** a risipi: EUR. *HF*888. **II** (*intrans.*) a se desface (larg), a se deschide: τὰ ... ὧτά σου ... ἐξεπετάννυτο ὥσπερ σκιάδειον AR. *Eq.*1347 *urechile tale se deschideau ca o umbrelă*.

[ἐκ, πετάννυμι]

ἐκπέτασις, εως, ἡ *subst.* întindere, desfacere: PLUT. *M.*564b.

[ἐκπετάννυμι]

ἐκπετήσιμος, ον *adj.* în stare să zboare, gata să-și ia zborul (din cuib): (d. păsări) AR. *Av.*1355, (fig.) (d. fete de măritat) AR. *Fr.*599.

[ἐκπέτομαι]

ἐκ-πέτομαι. *vb.* |viii. ἐκπήσομαι, aor.2 ἐξέπτην; part. aor. med. ἐκπτόμενος *Ag. An.* 788| a-și lua zborul, a zbură (de undeva); *HES. Op.* 98, *AR. V.* 208, *PLAT. Ti.* 81d.

[ἐκ. πέτομαι]

ἐκπέττω. *vb.* (att.) v. ἐκπέσσω

ἐκπεύθομαι. *vb.* v. ἐκπυνθάνομαι; *AESCH. Pers.* 955

ἐκ-πέφομαι. *vb.* |doar pf. pas. tm.| a pieri; *IL.* 19.27.

[*ἐκθείνω]

ἐκπεφευγοίην. pf. opt. act. de la ἐκφεύγω.

ἐκπεφουῖαι. part. pf. act. nom. pl. fem. de la ἐκφύω; *IL.* 11.40.

ἐκπεψις, εως, ἡ *subst.* maturare, coacere; *ARSTT. Col.* 796a32.

[ἐκπέσσω]

ἐκ-πήγνυμι. *vb.* |var. ἐκπηγνύω *Plut.*| **I** (*tranz.*) **1** a îngheța (de tot): (+ ac.) *PLUT. M.* 953d. **2** (fig.) a paraliza; *PLUT. M.* 978c. **II** (*intrans.*) a se congela; *ARSTT. HA* 603a27.

[ἐκ. πήγνυμι]

ἐκ-πηδάω-ῶ, *vb.* |viii. -πηδήσω (med. -πηδήσομαι), aor. ἐξέπηδησα, pf. ἐκπεπήδηκα| **I** a sări (afară) (din): ~ ἐς τὴν θάλασσαν *HDT.* 1.24 a sări [din corabie] în mare; ~ ... φόβω *SOPH. Tr.* 175 a sări [din pat] de spraimă; (fig.) ἐκ τῶν τεχνῶν ἐκπηδῶσιν εἰς τὴν φιλοσοφίαν *PLAT. R.* 495d sar de la meserii la filosofie. **II** a ieși (dintr-un salt), a scăpa: ἐκ τῆς πόλεως ... ἐκπήδα *MEN. Per.fr.* 6 zhughește-o din oras; *LXX 3Rg.* 21.39. **III** a sări (la, asupra), a ieși la atac; *XEN. An.* 7.4.16, *PLB.* 1.43.1 (ἐπί + ac.) ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς *LYS.* 3.12 sar asupra noastră.

[ἐκ. πηδάω]

ἐκπήδημα, ατος, τό *subst.* săritură (afară); *AESCH. Ag.* 1376.

[ἐκπηδάω]

ἐκπήδησις, εως, ἡ *subst.* săritură, salt; *PLAT. Lg.* 815a.

[ἐκπηδάω]

ἐκ-πηνίζομαι. *vb.* |viii. -πηνιοῦμαι| a deșira, a desface într-un fir lung: (d. păianjeni) *ARSTT. Pr.* 947b2, (fig.) (d. Cleon) ἐκπηνιέται ταῦτα *AR. Ra.* 578 va descurca [iifele] acestea.

[ἐκ. πηνίζομαι]

ἐκπιάζω. *vb.* v. ἐκπιέζω; *LXX Jud.* 6.38B.

ἐκ-πιδύομαι. [ū] *vb.* (dub.) a țâșni (cu putere), a se revârsa; *AESCH. Pers.* 815.

[ἐκ. πιδύω]

ἐκπιεζέω. *vb.* v. ἐκπιέζω; *LXX Iez.* 22.29

ἐκ-πιέζω. *vb.* **I** a stoarce; *IOS. A13.* 272, *LXX Pr.* 30.33. (pas.) *ARSTT. Mu.* 397a23. **II** (milit.) a presa, a împinge înapoi, a face să se retragă; *PLB.* 18.32.3. **III** (fig.) a asupri, a năpăstui; *LXX IRg.* 12.3.

[ἐκ. πιέζω]

ἐκπιεσμός, οὔ, ὁ *subst.* stoarcere; *ARSTT. Mu.* 394a28.

[ἐκπιέζω]

ἐκπιεστός, ἡ, ὄν *adj.vb.* (dub.) apăsat, presat; *ARSTT. Pr.* 915a9.

[ἐκπιέζω]

ἐκπιθι. imper. aor. act. 2sg. de la ἐκπίνω.

ἐκ-πικραίνω. *vb.* **I** (*act.*) a amări: (fig.) *LXX Deut.* 32.16. **II** (*med., pas.*) a se amări (tare), a se înfuria: (fig.) *IOS. A15.* 234.

[ἐκ. πικραίνω]

ἐκπικρόομαι-οῦμαι, *vb.* a deveni (foarte) amar; *ARSTT. Pr.* 880a29.

[ἐκπικρός]

ἐκ-πικρός, ον *adj.* foarte amar; *ARSTT. Pr.* 880a24.

[ἐκ. πικρός]

ἐκ-πίμπλημι. *vb.* **I** (*act.*) **1** a umple (de tot, complet): (un vas) *EUR. Cyc.* 388. **2** a completa: (o lipsă) *XEN. Cyr.* 4.5.39. (trupe) id. *Cyr.* 6.1.26. **3** (fig.) a a împlini: ἐξέπλησε μοῖραν τὴν ἐώντου *HDT.* 3.142 ἴσι ἰμπλινί soarta; τὰς σὰς δ' ἄρας ἔοικεν ἐκπλήσαι θεός *EUR. Ph.* 1426 se pare că un zeu a împlinit blestemul tău. **b** a sătura, a îndestula. a satisface: (ochii) *EUR. Andr.* 1087. τὴν αὐτίκα φιλονικίαν ~ *THUC.* 3.82 a satisface ambiția de moment; **c** a ispăși: (un păcat) *HDT.* 1.91. **d** a parcurge, a străbate (până la capăt), a petrece: κακῶν δὲ πλῆθος ... οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι *AESCH. Pers.* 430 mulțimea nenorocirilor nu ți-aș putea-o povesti în întregime; (d. timp) ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν *SOPH. Tr.* 253 a petrecut un an. **II** (*med., pas.*) a se umple, a se sătura: πλάνοις ... ἐξεπλήσθη *SOPH. Ph.* 759 s-a săturat de ră-tăciri.

[ἐκ. πίμπλημι]

ἐκ-πίμπρῶμαι. *vb.* a se aprinde, a arde; *ARSTT. Mete.* 346b12.

[ἐκ. πίμπρῶμι]

ἐκ-πίνω. [i] *vb.* |viii. -πίομαι (-πιοῦμαι *Arist.*

*Rh.*1393b31), aor.2 ἐξέπιον, pf. ἐκπέπωκα; *pas.* viit. ἐκποθήσομαι, aor. ἐξεπόθην, pf. ἐκπέπομαι | {poet. aor. 3sg. ἔκπιον *Od.* 10.318} **I** a bea (până la ultima picătură, dintr-o înghițitură, cu nesaț): *OD.* 9.353, *AESCH.* *Ag.*1398, *PLAT.* *Phd.*117c, λαβὼν ἔκπιθι καὶ μηδὲν λίπτης *EUR.* *Cyc.*570 *ia [cu]pa*, *bea și nu lăsa un strop!*; (+ ac.) πλήρες ἐκπιόντι ... κέρασ *SOPH.* *Fr.*483 *bea un corn plin [cu vin]*; (pas.) *OD.* 22.56, *HDT.* 4.199. **II** (fig.) a bea, suga, a sorbi (de tot): (d. ploșnițe) τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν *AR.* *Nu.*712 *imi sug sufletul*; (+ ac. pers.) ὡς ἔχιδν' ... μ' ἐξέπινες *SOPH.* *Ant.*532 *imi beai [sângele] ca o viperă*; (pas.) αἵματ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονός *AESCH.* *Ch.*66 *sânge sorbit de glie*.

[ἐκ, πίνω]

ἐκ-πιπράσκω, *vb.* |pf. med.-pas. 3sg. ἐκπέπρωται | a vinde: *DEM.* 9.39.

[ἐκ, πιπράσκω]

ἐκ-πίπτω, *vb.* |viit. -πεσοῦμαι, aor.2 ἐξέπεσον, pf. ἐκπέπωκα, m.m.c.p. ἐξεπεπτώκειν | {ep. poet. impf. ἔκπιπτον *Il.* 21.492, aor.2 3sg. ἔκπεσε *Il.* 2.266, 3pl. ἔκπεσον *Il.* 11.179; inf. ἔκπεσεῖν *Il.* 23.467} **I** a cădea (din), a pica: (+ gen.) ἔκπεσε δίφρου *Il.* 5.585 *căzu din car*; τόξον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός *Il.* 8.329 *arcul îi căzu din mână*; (+ prep.) ἐξέπιπτον ἀντύγων ἄπο *EUR.* *Ph.*1193 *cădeau din care*; ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν *NT Fr.*12.7 *i-au căzut lanțurile de la mâini*; (abs.) θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ *Il.* 2.266 [*din ochi*] *îi căzură lacrimi bogate*. **II** a fi alungat, a fi izgonit: (+ gen.) ~ χθονός *SOPH.* *OC*766 *a fi alungat din țară*; (+ prep.) ~ ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων *HDT.* 8.141 *a fi alungați din Pelopones de către mezi*; ἐκπεσόντες ὑπὸ τοῦ πλήθους *THUC.* 4.66 *izgoniți de popor*; (fig.) (d. actori alungați de pe scenă) *DEM.* 18.265, (d. oratori) *PLAT.* *Grg.*517a. **III** (mar.) a fi (a)zvárlit (pe uscat), a eșua: (+ prep.) οἱ Πέρσαι ἐκπίπτουσι τῆσι νηυσὶ ἐς Ἰηπυγίην *HDT.* 3.138 *perșii fură zvárliti cu corăbiile lor pe coastele Iapygiei*; ἐξέπεσον ἐς γῆν τήνδε *EUR.* *Hel.*409 *am fost zvárlit pe acest meleag*; Λιβύης ... ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις *EUR.* *Hel.*1211 *zvárlit pe stâncile Lybiei*. **IV** (fig.) a (de)cădea, a se prăbuși, a ajunge la o situație de inferioritate sau de lipsă, a pierde: ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσὼν ἐς πτωχήν *HDT.* 3.14 *căzut*

în sârăcie dură ce s-a bucurat de belșug și fericire; ~ ἀρχῆς *AESCH.* *Pr.*757 *a cădea de la putere (= a pierde puterea)*; τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλπίδων ἐκπίπτοιεν *THUC.* 8.81 *să piardă nădejdele pe care le aveau*. **V** a-și pierde valoarea sau puterea, a degenera, a slăbi: εἰς ἀλλότριον ἦθος ~ *PLAT.* *R.*497b *a degenera într-un caracter străin*; ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ *NT Rom.*9.6 *a rămasă fără putere Cuvântul lui Dumnezeu*. **VI** a se abate, a se îndepărta, a părăsi: ἐκπεσόντες ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰς ὕλην *XEN.* *An.*5.2.31 *abătându-se de la drum într-o pădure*. **VII** a ieși (la iveală, dintr-odată): ἐκπεσόντες ἐξ οἰκίας ζῖφη ἔχοντες *XEN.* *HG*3.2.27 *năruștindu-se dintr-o casă înarmați cu săbii*; (ext.) ἐπεὶ ἐξέπεσον αἱ ψῆφοι *XEN.* *Smp.*5.10 *când voturile au ieșit [din urnă]*; γράμματα ἐξέπεσεν *PLUT.* *Dem.*31.5 *a ieșit la iveală o scrisoare*. **VIII** a scăpa: ἐξέπεσον Ἀθήναζε *THUC.* 6.95 *au fugit la Atena*; (d. vorbire) ηὔχετο ... ῥῆμα μηδὲν ἐκπεσεῖν ἄκοντος αὐτοῦ *PLUT.* *Per.*8.6 *se ruga să nu-și scape nici un cuvânt fără voia sa*. **IX** a se întinde: εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει *LUC.* *IConf.*7 *se întinde la infinit*; (ext.) φήμην ἐκπεσεῖν εἰς τοὺς Ἕλληνας *PLUT.* *Agis.*Cleom.26.1 *se dusese vestea printre eleni*; ψήφισμα ἐξέπεσεν *LXX 2Mac.*6.8 *s-a dat un decret*.

[ἐκ, πίπτω]

ἐκ-πίτνω, *vb.* v. ἐκπίπτω: *AESCH.* *Pr.*912.

ἐκπλάγῃς, ἑς *adj.* uimit, speriat, înspăimântat: *PLB.* 1.76.7, *LUC.* *DMar.*15.2.

[ἐκπλήσσω]

ἐκπλεθρος, v. ἐξάπλεθρος: *EUR.* *El.*883, *id.* *Med.*1181.

ἐκ-πλεονάζω, *vb.* a prisosi: *ARSTT.* *Pr.*882a25.

[ἐκ, πλεονάζω]

ἐκπλεος, v. ἐκπλεως

ἐκ-πλέω, *vb.* |impf. ἐξέπλεον, viit. ἐκπλεύσομαι, aor. ἐξέπλευσα | {ion. prez. ἐκπλώω, aor. ἐξέπλωσα} **I** (*intrans.*) **I** (d. corăbii) a pleca, a porni (pe mare), a ieși în larg, a pluti (dintr-o parte în alta): (+ gen.) τῆσδ' ~ χθονός *SOPH.* *Ph.*1375 *a pleca [cu corabia] de pe acest meleag*; (+ prep.) ἀποδράς ἐκ τῆς Σάμου ἐκπλέει ἐς Λακεδαίμονα *HDT.* 3.148 *fugind din Samos, porni [cu corabia] spre Lacedemonia*; ἐπὶ τοὺς πέλας ~ *THUC.* 1.37 *a pluti pe la vecini*; (fig.) ~ τῶν φρενῶν *HDT.* 3.155, ~ ἐκ τοῦ νόου *HDT.* 6.12 *a-*

iesi din minti. 2 (d. pești) a pleca înot, a migra: ἀγγελῆδὸν ἐκπλώουσι ἐς θάλασσαν HDT. 2.93 *inoatā în bancuri spre mare*: ARSTT. HA598b8. **II** (tranz.) a lăsa în urmă (navigând): ~ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν τὰς τῶν πολεμίων ναῦς THUC. 8.102 *a iesi în largul mării pentru a scăpa de corăbiile dușmane*. [ἐκ. πλέω]

ἔκ-πλεως, ὤν *adj.* **I** (cu totul) plin (de): (+ gen.) EUR. *Cyc.*247, id. *Cyc.*416. **II** complet: XEN. *Cyr.*6.2.7, id. *Oec.*4.7. **III** din belșug, îmbelșugat: XEN. *Cyr.*1.6.7, id. *Hier.*1.18.

[ἐκ. πλέος (πλέως)]

ἐκπλήγδην, *adv.* cu uimire sau spaimă: THEOC. 24.56.

[ἐκπλήσσω]

ἐκπληγεν, (ep.) ind. aor. pas. 3pl. de la ἐκπλήσσω.

ἐκπλήγνυμαι, *vb.* [inf. ἐκπλήγνυσθαι] a se înspăimânta: THUC. 4.125.

[v. ἐκπλήσσω]

ἐκπληκτικός, ἦ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] uimitor, uluitor, înspăimântător: (tărăboi) THUC. 8.92, ARSTT. *Po.* 1460b25, PLB. 3.4.5. // **ἐκπληκτικῶς**, **I** în chip uimitor sau înspăimântător: PLUT. *Tim.*27.4. **II** cu entuziasm: PLB. 10.5.2.

[ἐκπλήσσω]

ἐκπληκτος, η, ὄν *adj.* **I** uluit, înspăimântat: XEN. *Cyn.*5.9. **II** uimitor, uluitor, înspăimântător: LUC. *Herm.*18.

[ἐκπλήσσω]

ἐκπληξίς, εως, ἡ *subst.* **I** uimire, uluire, ext. admirație: THUC. 4.14, EUR. *Hel.*549, εἰς ἐκπληξίην ... τὴν οἰκίαν ἀπηργάσαντο PLAT. *Criti.*115d *au construit palatul spre a fi admirat*. **II** spaimă, înfricoșare, panică: τὴν πόλιν ἐς ἐκπληξίην καθιστάνα THUC. 6.36 *a pune cetatea într-o stare de panică*; (+ gen. subiectiv) κακῶν ~ AESCH. *Pers.*606 *spraimă dată de nenorociri*. **III** surescitare, exaltare: (d. plăcere) PLAT. *Phlb.*47a, PLB. 3.81.6.

[ἐκπλήσσω]

ἐκ-πληρόω-ω, *vb.* **I** a umple (de tot): EUR. *Ph.*1135, λιμένα ... ἐκπληρῶν πλάτη EUR. *Or.*54 *umplând portul cu flota sa*. **II** a completa: (un număr) HDT. 7.186, SOPH. *El.*708, ἰππέας ἐξεπλήρωσαν εἰς δισχιλίους XEN. *Cyr.*5.3.24 *completară călăreții până la*

două mii: (pas.) HDT. 8.82. **III** (fig.) a împlini, a duce la îndeplinire, a săvârși: PLB. 1.67.1, (un plan) LXX 3Mac.1.2, (o făgăduială) NT *Fr.*13.33, χαριστήριους ἐξεπλήρωσε θυσίας IOS. *Al.*19.293 *a adus jertfe de mulțumire*: (pas.) ὁμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται HDT. 8.144 *generozitatea voastră este deplină*. **IV** a achita, a plăti: (o datorie) PLAT. *Lg.*958b, (tribut) LXX 2Mac.8.10.

[ἐκ. πληρόω]

ἐκπλήρωσις, εως, ἡ *subst.* **I** împlinire: NT *Fr.*21.26. **II** ispășire: (a păcatelor) LXX 2Mac.6.14.

[ἐκπληρόω]

ἐκ-πλήσσω, *vb.* [viit. -πλήξω, aor. ἐξέπληξα: pas. viit. ἐκπλήσομαι, aor. ἐξεπλήγην sau ἐξεπλήγην, pf. ἐκπέπληγμα] {att. -πλήττω} **I** (*act.*) **I** a lovi, a izbi, a face să iasă (lovind), a arunca (din): (d. trăsnetul lui Zeus) αὐτόν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγῶρων κομπαμάτων AESCH. *Pr.*362 *l-a făcut să cadă de la înălțimea vorbelor sale semețe*; μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ EUR. *Ion*635 *m-a abătut din drum*; (spec.) μ' ἐκπλήσει λόγου EUR. *Or.*549 *mă împiedică să vorbesc*; (+ ac.) φόβος μνήμην ἐκπλήσει THUC. 2.87 *teama alungă amintirea*. **2** a ului, a năuci: (tm.) OD. 18.231, EUR. *Alc.*1125. **II** (*pas.*) a încremeni (de uimire, de admirație, de spaimă), a fi uluit / năucit / speriat, a-și pierde cumpătul, a se înspăimânta: IL. 18.225, HDT. 1.24, SOPH. *OT*923, (+ dat.) ἐκπλαγεῖς δέ τοῦτοισι ... ἀφογγος ἦν HDT. 1.116 *izbit (= uluit) de toate acestea, rămase fără grai*; τὴν τόλμαν αὐτοῦ ἐκπεπληγμένοι THUC. 5.10 *uluți de îndrăzneala lui*; (+ dat. și ac. de relație) χαρὰ δὲ μὴ 'κπλαγῆς φρένας AESCH. *Ch.*233 *nu-ți lăsa mintea năucită de bucurie*; ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος EUR. *Med.*8 *cu inima lovită de dragoste pentru Iason*; (+ prep.) ὑπὸ τῆς συμφορῆς ... ἐκπεπληγμένος HDT. 3.64 *coplesit de nenorocire*; ἐκπεπληγθαι ... ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ Κύρου XEN. *Cyr.*1.4.27 *a fi uluit de frumusețea lui Cyrus*; ἐκπλαγέντες ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσι διὰ τὸ παράδοξον PLB. 5.48.3 *inspăimântați de evenimentele neașteptate*.

[ἐκ. πλήσσω]

ἐκ-πλους, ου, ὁ *subst.* **I** ieșire în larg, plecare pe mare: AESCH. *Pers.*385, PLAT. *Ep.*345d, ἐκπλουν ποιεῖσθαι THUC. 1.65 *a porni pe*

mare. **II** (concr.) cale de ieșire (în larg): AESCH. *Pers.*367, XEN. *HG*1.6.18.

[ἐκλῆω]

ἐκ-πλύνω, [ῶ] *vb.* **I** (*act.*) **I** a îndepărta prin spălare, a curăța: AR. *Lys.*575, PLAT. *R.*430a, (pas.) τὰ δὲ ζῶα οὐκ ἐκπλύνεσθαι HDT. 1.203 *imaginile [zugrāvite] nu ies la spălat*. **2** a spăla (bine): AR. *Pl.*1062. **II** (*med.*) a se spăla, a se curăța: HDT. 4.73.

[ἐκ, πλύνω]

ἐκπλύτος, *ov adj.* **I** îndepărtat prin spălare; spălat, curățat: (fig.) AESCH. *Eu.*281, PLAT. *Lg.*872e. **II** care se decolorează, șters: (culori) PLAT. *R.*429e.

[ἐκπλύνω]

ἐκπλώω, *vb.* (ion.) v. ἐκπλέω

ἐκ-πνευματώω-ῶ, *vb.* **I** a evaporă: ARSTT. *Pr.*866a3, (pas.) ARSTT. *Pr.*944a14, PLUT. *M.*292d. **II** a dezumflă: (fig.) PLUT. *M.*39d.

[ἐκ, πνευματώω]

ἐκ-πνέω, *vb.* **I** a expira, a sufla, a exala: (op. ἀναπνέω „a inspira”) PLAT. *Phd.*112b, ARSTT. *HA*492b6, (+ ac.) βίον ~ AESCH. *Ag.*1493, ~ ψυχὴν EUR. *Or.*1163 *a-și da duhul*; (d. trăsnetul lui Zeus) ἐκπνέων φλόγα AESCH. *Pr.*359 *suflând flăcări*; ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀράς δεινὰς EUR. *Ph.*876 *a suflat asupra lor (= le-a aruncat) blesteme cumplite*. **II** (*intrans.*) **I** (d. vânturi) a sufla, a bate: HDT. 7.36, εἰ τ' ἐκπνεύσειεν ἐκ τοῦ κόλπου τὸ πνεῦμα THUC. 2.84 *dacă va sufla vântul dinspre golf*; (+ gen.) SOPH. *Ai.*1148. **2** a-și da duhul, a muri: SOPH. *Ai.*1026, (med.) πρὸς πατρὸς τέκν' ἐκπνεύσεται EUR. *HF*885 *copiii își vor da duhul [loviți] de ta-tăl lor*. **3** a-și pierde suflul: (d. alergători) ARSTT. *Rh.*1409a32. **4** a înceta să sufle, a se potoli: EUR. *Or.*700.

[ἐκ, πνέω]

ἐκπνοή, ἦς, ἡ *subst.* **I** expirație, suflare: (op. ἀναπνοή „inspirație”) PLAT. *Ti.*78e, (op. εἰσπνοή) ARSTT. *Ph.*243b12, (concr.) (numele unei mlaștini în Egipt) Τυφῶνος ... ἐκπνοάς PLUT. *Ant.*3.6 *suflările lui Tyhphon*. **II** ultimă suflare, moarte: θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς EUR. *Hipp.*1438 *horcăieli de muribund*; IOS. *A*19.353. **III** briză: ARSTT. *Mu.*394b13.

[ἐκπνέω]

ἐκποδών, *adv.* **I** (*adv.*) **I** deoparte, la o parte (din drum, *propr.* din picioarele cuiva): σταθῶμεν ~ AESCH. *Ch.*20 *să stăm deoparte*

(sau *să ne dăm la o parte*); ἐαυτὸν ~ ἔχειν AESCH. *Pr.*344 *a se ține deoparte*; (abs.) πᾶς ~ AR. *Ach.*240 *toată lumea la o parte!* **2** deoparte: ~ εἶναι HDT. 6.35 *a fi deoparte (= a se îndepărta, a pleca)*; ἄγετ' ἄγετ' μ' ~ SOPH. *Ant.*1321 *duceți-mă deoparte!*: (spec.) τινὰ ~ ... ποιήσασθαι XEN. *HG*2.3.27 *a îndepărta pe (sau a se descotorosi de) cineva*; τὰ ὄντα ~ ποιεῖσθαι XEN. *Cyr.*3.1.3 *a-și pune averea la adăpost*. **II** (*prep.*) deoparte de: (+ gen.)

χθονὸς τῆσδ' ~ EUR. *Ph.*978 *deoparte de acest pământ*; μοι τὸ μὲν σὸν ~ ἔστω λόγου EUR. *Med.*1222 *ceea ce te privește pe tine să fie deoparte de cuvântul meu (sc. cât despre tine, nu voi spune nimic)*; (+ dat. pers.) ~ στῆναι ἀμφοτέροις THUC. 1.40 *a se ține deoparte și de unii și de alții*; ~ εἶναι νέοις EUR. *Suppl.*1113 *a se da din calea tinerilor*. [ἐκ, ποδῶν]

ἐκ-ποθεν, *adv.* de undeva, dintr-un loc: (+ gen.) A.RH. 2.224, id. 3.262.

[ἐκ, πόθεν]

ἐκ-ποιέω-ῶ, *vb.* {ion. impf. 3pl. ἐξεποιέων Hdt. 2.125} **I** a face (de tot, până la capăt), a executa, a isprăvi, a (de)săvârși: HDT. 2.125, (+ gen.) Παρίου τὰ ἔμπροσθε αὐτοῦ ἐξεποίησαν HDT. 5.62 *i-au făcut fațada din marmură de Paros*; (pas.) HDT. 1.164. **II** a produce, a procrea, a zămisli: (med.) AR. *Ach.*255, id. *Pax* 708. **III** a da în adopție: (pas.) Is. 7.25. **IV** (ext.) **I** a permite, a îngădui, a da (voie, putere): (+ inf.) LXX *Sir.*18.4, (impers.) ἐκποιεῖ *este posibil*; σαφέστερον ἐκποιήσει κατανοεῖν PLB. 2.24.17 *se va putea face o idee mai clară*. **2** a ajunge, a fi de ajuns: LXX 3Rg.21.10, id. *Sir.*39.11.

[ἐκ, ποιέω]

ἐκποίησης, εως, ἡ *subst.* [dat. sg. ἐκποίησιν] ejaculare, procreație: HDT. 3.109.

[ἐκποιέω]

ἐκποίησητος, *ov adj.* **I** dat în adopție: Is. 7.23. **II** înstrăinat, despărțit: (+ gen. separativ) Is. 7.25, (fig.) ~ τῆς κακίας PLUT. *M.*562f *înstrăinat de viciu*.

[ἐκποιέω]

ἐκ-ποκίζω, *vb.* {att. viit. ἐκποκιῶ} a smulge sau a tunde (părul, *propr.* lâna): AR. *Th.*567, id. *Lys.*448.

[ἐκ, ποκίζω]

ἐκ-πολεμέω-ῶ, *vb.* **I** (*intrans.*) a purta război: THUC. 6.91. **II** (*trans.*) **I** a porni război împotriva, a se război cu: (+ ac.) LXX

*Deut.*20.10, *IOS.* B14.237. **2** a birui: (pas.) *APP.* BC4.1.

[ἐκ, πολεμέω]

ἐκ-πολεμῶ-ῶ, *vb.* **I** (*act.*) a stârni sau a provoaca la război, a învrăjbi: (+ ac.) *HDT.* 4.120, (+ ac. și πρὸς cu ac.) *THUC.* 6.77, ἴν' ἐκπολεμώσσειε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους *XEN.* HG5.4.20 *ca să-i provoace pe atenieni la război împotriva lacedemonienilor*; (+ ac. și dat.) εἰ αυτοῖς τὸν θεὸν ἐξεπολέμωσαν *IOS.* A11.73 *au atras asupra lor vrăjmășia lui Dumnezeu.* **II** (*med.*, *pas.*) a intra în război, a deveni dușman: (+ dat.) *HDT.* 3.66, id. 5.73, (abs.) *THUC.* 8.57.

[ἐκ, πολεμῶ]

ἐκπολέμωσις, *ewos*, ἡ *subst.* provocaie la război, învrăjbiere: *PLUT.* *Aem.*13.2.

[ἐκπολεμῶ]

ἐκ-πολιορκέω-ῶ, *vb.* a împresura, a lua cu asalt, a sili să capituleze (printr-un asediu): (o cetate) *THUC.* 1.94, *PLB.* 3.60.9, (d. pers.) *XEN.* HG2.4.3, (fig.) (d. suflet) *LUC.* *Cal.*19, (pas.) *THUC.* 1.117.

[ἐκ, πολιορκέω]

ἐκ-πολιτεύω, *vb.* a schimba (în rău) constituția sau organizarea unei cetăți: *LXX* 4*Mac.*4.19.

[ἐκ, πολιτεύω]

ἐκπομπή, *ἡς*, ἡ *subst.* trimitere (afară, dintr-un loc în altul), expediere: *THUC.* 3.51, *PLAT.* *Lg.*740e, *PLB.* 22.14.11.

[ἐκπέμπω]

ἐκ-πονέω, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a trudi, a face cu efort, a (de)săvârși, a executa: *SAPPH.* 110a.3, *Pi.* P.4.236, ~ ὑψηλὰ τεῖχη *AR.* *Av.*379 *a construi ziduri înalte*; τὰ χρῆστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γινώσκομεν, οὐκ ἐκπονοῦμεν δ' *EUR.* *Hipp.*381 *știm și înțelegem lucrurile bune, dar nu le săvârșim*; ἐξεπόνασεν ... ἀέθλους *THEOC.* *Ep.*22.2 *a săvârși isprăvi*; (pas.) τὸ ναυτικὸν μεγάλας δαπάναις ... ἐκπονηθέν *THUC.* 6.31 *flota făcută cu mari cheltuieli.* **2** a lucra (stăruitor, îngrijit), a munci: (pământul) *EUR.* *Fr.*727e.3, (materiale) *PLUT.* *Per.*12.6, (pas.) *THEOC.* 16.94. **3** a exersa, a (se) antrena (în), a practica: (un regim de viață) *EUR.* *Fr.*525, (dansuri războinice) *PLB.* 4.20.12, (+ ac. pers.) τὸν Ἄθλις τέκε καὶ Χείρων ἐξεπόννησεν *EUR.* *IA*209 (*Achilleus*) *pe care Thetis l-a*

născut și Cheiron l-a format (sau *desăvârșit*); (pas.) διὰ τὸ τὰ σώματα ἐκπεπονήσθαι *XEN.* *Cyr.*3.3.57 *fiindcă aveau trupurile antrenate.* **4** a-și da (toată) osteneala sau siliința (pentru), a se strădui (să obțină), a se sili (să afle), a căuta (cu osteneală): ~ ἄκη *AESCH.* *Supp.*367 *a se sili să afle leacuri*; πατρίδος ... ~ σωτηρίαν *EUR.* *Fr.*729 *a se strădui să obțină salvarea patriei*; τὴν τεκοῦσαν ἐκπύνει *EUR.* *Ion*1355 *caută-ți mama*; (+ inf.) τοὺς θεοὺς ... ἐκπονήσομεν φράζειν *EUR.* *Ion*375 *ne vom strădui să-i facem pe zei să vorbească.* **5** a încerca să evite: τῶν δ' ἐμῶν τέκνων οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; *EUR.* *HF*581 *nu voi încerca să-mi scap de la moarte copiii?* **6** a digera: ἐκπονῶ τὰ εἰσιόντα *XEN.* *Cyr.*1.6.17 *fac exerciții pentru a digera alimentele înghițite*; *ARSTT.* *Pr.*877a19. **7** a executa, a îndeplini: (porunci) *EUR.* *Ph.*1648. **II** (*intranz.*) (*med.*-*pas.*) a se osteni, a se istovi: περὶ τὰς τροφάς ἐκπονεῖται τῶν τέκνων *ARSTT.* *HA*588b32 *se ostenesc să-și hrănească puii*; ἐκπονούμενος ταῖς φροντίσι *PLUT.* *Oth.*9.2 *istovii de griji.*

[ἐκ, πονέω]

ἐκ-πορεύω, *vb.* **I** (*act.*) a face să iasă, a scoate (afară): (+ ac.) ἐκπορεύετ' Ἰοκάστην δόμων *EUR.* *Ph.*1068 *scoateți-o pe Iocasta afară din casă*; *EUR.* *HF*723. **II** (*med.*-*pas.*) a ieși, a pleca (din): *PLAT.* *Ep.*329e, (+ prep.) ἐπὶ λείαν ... ἐκπορεύονται *XEN.* *An.*5.1.8 *vor pleca după pradă*; ἐκπορευόμενος ἐκ τοῦ χάρακος *PLB.* 6.58.4 *ieșind din tabără*; (+ ac.) ἐκπορευόμενοι τὸ βουλευτήριον *PLB.* 11.9.8 *ieșind din sala de consiliu.*

[ἐκ, πορεύω]

ἐκ-πορθέω-ῶ, *vb.* **I** a prăda, a jefui, a pusti: τὰ ἐνόντα ἐξεπόρθησαν *THUC.* 4.57 *au prădat bunurile care se aflau înăuntru*; (d. orașe, locuințe ș.a.) *EUR.* *Tr.*95, *LYS.* 12.83, (d. pers.) *PLB.* 23.8.6, (pas.) (fig.) γραῦς ... κρᾶτ' ἐκπορθηθεῖσ' *EUR.* *Tr.*142 *o bătrână cu capul pustiit* (sc. *ras*, în semn de doliu). **II** a prăpădi, a nimici: (dușmani) *LXX* 4*Mac.*18.4, (pas.) τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθηται *SOPH.* *Tr.*1104 *sunt nimicit de o năpastă oarbă* (= *nevăzuă*).

[ἐκ, πορθέω]

ἐκπορθήτωρ, *ορος*, ὁ *adj.m.* prădător, jefuitor, pustiitor: *EUR.* *Supp.*1223.

[ἐκπορθέω]

ἐκ-πορθμεύω, *vb.* a duce afară (pe mare), a trece dincolo (cu corabia): (med.) αὐτὴν ἐκ-πεπόρθμευται χθονὸς EUR. *Hel.*1517 *a dus-o pe mare afară din țară*: (pas.) EUR. *Hel.*1179. [ἐκ, πορθμεύω]

ἐκ-πορίζω, *vb.* I a procura, a furniza, a face rost (de): SOPH. *Ph.*299, AR. *V.*1113, (+ ac. și dat. pers.) οἷς τε ὄπλα μὴ ἔστιν ἐκπορίζοντες THUC. 6.72 *procurând arme celor care nu au*; PLAT. *R.*341d, XEN. *An.*5.6.19, (med.) THUC. 1.82, PLAT. *Grg.*492a, ἐξεπορίσαντο γράμματα ... παρὰ Μάρκου Λεπίδου PLB. 22.3.2 *obținută un înscris de la Marcus Lepidus*. II a născoci, a pune la cale: EUR. *Ba.*1042, AR. *V.*365, ἐς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον EUR. *Ion*114 *runând la cale ucidearea copilului*.

[ἐκ, πορίζω]

ἐκ-πορνεύω, *vb.* I (*intrans.*) a preacurvi, a se desfrâna: LXX *Gen.*38.24, (fig.) (d. pāgāni) μήποτε ... ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν LXX *Ex.*34.15 *nu cumva să preacurvească după pilda zeilor lor*. II (*trans.*) a face să se prostitueze, a duce la desfrânare: (+ ac. pers.) LXX *Lev.*19.29.

[ἐκ, πορνεύω]

ἐκ-ποτάομαι-ῶμαι, *vb.* {ion. prez. 3pl. ἐκποτέονται II. 19.357; eol. part. pf. fem. ἐκπεποταμένα Sapph. 55.4} a zbură (dintr-o parte în alta, ici și colo): (d. fulgi de zăpadă) IL. 19.357, (d. suflet) SAPPH. 55.4, EUR. *El.*177, πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; THEOC. 2.19, id. 11.72 *unde ți-au zburat mințile? unde ți-s mințile?*

[v. ἐκπέτομαι]

ἐκ-πρύσσω, *vb.* |aor. ἐξέπραξα| {att. -πράττω; ion. inf. aor. med. ἐκπρήξασθαι Hdt.} I a săvârși, a înfăptui, a duce la capăt sau la îndeplinire, a isprăvi, a face: (+ ac.) AESCH. *Ag.*582, SOPH. *OT*377, EUR. *HF*1383, εἰ μὲν γὰρ ὑμῖν μὴ τόδ' ἐκπράξω χρέος AESCH. *Supp.*472 *dacă nu săvârșesc această treabă pentru voi*; (+ ὡς) ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δικην SOPH. *Ant.*303 *au ajuns să plătească pedepsă*; τὸν καλλίικον ... ἐξεπράξατε ἐς γόνον EUR. *Ba.*1161 *ai sfârșit în bocet cântarea de izbândă*. II a sfârși (cu), a omorî: AESCH. *Ag.*1275, SOPH. *OC*1659, EUR. *Hec.*515. III a face să plătească, a cere sau a strânge (taxe, datorii): (+ dublu ac.) Ἀλικαρνασσεᾶς πολλὰ χρήματα ἐξέπραξε THUC. 8.108 *a strâns mulți*

bani de la cei din Halicarnas: Κίμωνα ... πεντήκοντα δὲ τάλαντ' ἐξέπραξαν DEM. 23.205 *pe Kimon l-au făcut să plătească o amendă de 50 de talanți*; (abs.) PLAT. *Lg.*774e. IV a pedepsi, a răzbuna: μητρῶιον ἐκπράσσοντες ... φόνον EUR. *Med.*1305 *răzbunând crima săvârșită de mama lor*: (med.) HDT. 7.158.

[ἐκ, πράσσω]

ἐκ-πραῦνω, *vb.* a împlânzi, a domoli (de tot): PLUT. *M.*74d.

[ἐκ, πραῦνω]

ἐκ-πρεμνίζω, *vb.* a dezrădăcina: DEM. 43.69, (pas.) AR. *Pax*1135.

[ἐκ, πρεμνίζω]

ἐκπρεπής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| {ion. nom. pl. ἐκπρεπέες Arr. *Ind.*20.9} I deosebit, distins, ales, fără egal, excepțional: (d. pers.) ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι IL. 2.483 *distins între mulți*; (+ ac. de relație) εὐγένειαν ἐκπρεπεῖς AESCH. *Pers.*442 *distinși după neam (= de neam ales)*; (victorie) Pl. *P.*7.13/4, (formă) PLAT. *Phdr.* 238a, (d. animale) ARSTT. *Phgn.* 810a8. II ieșit din comun, deosebit, extraordinar: οὐδὲν ἐκπρεπέστερον ὑπὸ ἡμῶν ... ἐπάθετε THUC. 3.55 *nu ați avut de suferit nimic deosebit din partea noastră*. // **ἐκπρεπῶς**, *adv.* I (în chip) deosebit, minunat: PLB. 5.59.8, PLUT. *Phil.*15.1. II (în mod) necuvenit, fără motiv: THUC. 1.38.

[ἐκπρέπω]

ἐκ-πρέπω, *vb.* a se distinge, a fi mai presus: EUR. *Heracl.*597.

[ἐκ, πρέπω]

ἐκπρησις, εως, ἡ *subst.* aprindere: PLUT. *Lys.*12.5.

[ἐκπίμπρημι]

ἐκ-πρίαμαι, *vb.* I a cumpăra, a mitui: (+ ac. pers.) LYS. 20.15, μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο LYS. 27.6 *își cumpărau nevinovăția cu o parte din căstigurile necinstite*; (abs.) ISOC. 3.22. II a răscumpăra: LXX *Pr.*24.11.

[ἐκ, πρίαμαι]

ἐκπρισμα, ατος, τό *subst.* rumețuș: ARSTT. *GC*316a34.

[ἐκπρίω]

ἐκ-πρίω, [ῖ] *vb.* a tăia (cu fierăstrăul): THUC. 7.25, MEN. *Epit.*258, LXX *Înj.*13.11.

[ἐκ, πρίω]

ἐκ-προβλώσκω, *vb.* |inf. aor.2 ἐκπρομολεῖν|

a înainta (în afară), a ieși din: (+ gen.) A.RH. 4.1587.

[ἐκ, προβλώσκω]

ἐκ-πρόθεσμος, *ov adj.* în afara termenului (stabilit), care a depășit termenul-limită, tardiv: LUC. *Herm.*80, id. *Sat.*2, (fig.) ~ ... τοῦ ἀγῶνος LUC. *Anach.*39 *în afara vârstei de concurs* (sc. *prea bătrân*); ἐκπρόθεσμα ... φιλοτιμήματα LUC. *Nav.*40 *onoruri tardive*.

[ἐκ, προθεσμός]

ἐκ-προθυμέομαι-οὔμαι, *vb.* a(-și) dori (foarte mult): (+ inf.) EUR. *Ph.*1678.

[ἐκ, προθυμέομαι]

ἐκ-προϊάλλω, *vb.* a trimite (afară), a azvârli: (tm.) A.RH. 4.1671-2.

[ἐκ, προϊάλλω]

ἐκ-προΐημι, *vb.* a arunca (în afară), a face să ițșnească: (un izvor) EUR. *Ion*119.

[ἐκ, προΐημι]

ἐκ-προκαλέομαι-οὔμαι, *vb.* {ep. part. aor. fem. ἐκπροκαλεσσαμένη Od. 2.400} a chema afară, a face să vină (la sine): (+ gen. originii) OD. 2.400, A.RH. 4.353.

[ἐκ, προκαλέομαι]

ἐκ-προκρίνω, [-ī-] *vb.* a alege, a prefera: (pas.) πόλεος ἐκπροκριθεῖσ' ἐμᾶς EUR. *Ph.*214 *aleasă din cetatea noastră*.

[ἐκ, προκρίνω]

ἐκ-προλείπω, *vb.* a lăsa, a părăsi, a ieși din: (+ ac.) OD. 8.515.

[ἐκ, προλείπω]

ἐκπρομολεῖν, *inf. aor.2* de la ἐκπροβλώσκω.

ἐκ-προτιμάω-ῶ, *vb.* a cinsti (cu deosebire, mai mult decât pe oricine): SOPH. *Ant.*913.

[ἐκ, προτιμάω]

ἐκ-πτήσσω, *vb.* {aor. 2sg. ἐξέπτᾶσας} a speria, a stârni, a face (pe cineva) să iasă înspăimântat (din): (+ gen.) EUR. *Hec.*179.

[ἐκ, πτήσσω]

ἐκ-πτοέω-οῶ, *vb.* I a speria, a stârni: (pas.) PLB. 5.36.3. II (med.-pas.) a se zăpăci: (d. Helena) ἰδοῦσα ... τὸν χρύσειον κλωδὸν ... ἐξεπτοήθη EUR. *Cyc.*185 *văzând colanul de aur s-a zăpăcit*.

[ἐκ, πτοέω]

ἐκ-πτύω, *vb.* {aor. ἐξέπτῦσα} I a scuipa (afară): (+ gen. și ac.) στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην OD. 5.322 *din gură scuipă apa sărată*; (+ ac.) AR. *V.*792, THEOC. 22.98. II (fig.) a respinge (cu dispreț): PLUT. *M.*328c, NT *Gal.*4.14.

[ἐκ, πτύω]

ἔκπτωσις, *εως, ἡ subst.* I cădere (de un-deva), scăpare (din), emisie: ARSTT. *HA*637a27, id. *Mete.*370a5, id. *Pr.*911b5. II alungare, izgonire, surghiunire: PLB. 4.1.8, IOS. *Ap.*1.247. III ieșire, scăpare (din): PLB. 5.81.6. IV greșeală, scăpare: PLUT. *M.*883e.

[ἐκπίπτω]

ἐκ-πυνθάνομαι, *vb.* a căuta să afle, a afla: (tm.) IL. 10.308, SOPH. *OC*206, EUR. *Cyc.*94, πρὶν ἐκπύθωμαι πᾶν τὸ πρᾶγμα ὅπως ἔχει AR. *Ecl.*752 *înainte să aflu cum stă toată treaba*; ὀδῶν μήκη ... ἐκπυνθάνεσθαι PLUT. *Alex.*5.2 *căuta să afle lungimea drumurilor*.

[ἐκ, πυνθάνομαι]

ἐκ-πῦρηνίζω, *vb.* a scoate sămburele, *ext.* a face să iasă, a expulza: ARSTT. *Ph.*214a33.

[ἐκ, πυρήν]

ἐκ-πῦρόω-ῶ, *vb.* I (*tranz.*) I a arde (de tot), a nimici prin foc, a mistui în flăcări, a pârjoli: (pământul) EUR. *IA*1070, (Hydra din Lerna) id. *HF*421, (pas.) ἐκπυροῦται λαμπάσιν κεραυνίαις EUR. *Ba.*244 *a fost mistuit de flăcările fulgerului*. 2 a aprinde: (aerul) ARSTT. *Mete.*341a18, (fig.) (pas.) PLUT. *Cor.*21.2. 3 a încinge, a înroși în foc: LXX *2Mac.*7.3, (pas.) PLB. 12.25.2. II (*intrans.*) (med.) a lua foc, a se aprinde, a arde: ARSTT. *Mete.*342b2.

[ἐκ, πυρόω]

ἐκ-πυρσεύω, *vb.* I a scoate (flăcără): (+ ac.) IOS. 7.316. II a lumina (ca o tortă), a emite semnale luminoase: (d. un far) IOS. *BI*4.613.

[ἐκ, πυρσεύω]

ἐκπῦρωσις, *εως, ἡ [ῶ] subst.* {ac. pl. ἐκπυρώσιας Luc. *Vit.Auct.*14} I nimicire prin foc, mistuire în flăcări, pârjolire, (spec. în filosofia stoică) incendiere periodică a lumii, conflagrație universală: PLUT. *M.*415f, id. *M.*1053f. II aprindere: (a aerului) ARSTT. *Mete.*342b2. III erupție: (a unui vulcan) IOS. *AI*20.144.

[ἐκπυρόω]

ἐκπυστος, *ov adj.vb.* (d. pers.) aflat, cunoscut, știut (de toți): (d. pers.) THUC. 3.30, id. 8.42, (d. lucruri) IOS. *AI*17.193, PLUT. *Num.*22.5.

[ἐκπυνθάνομαι]

ἔκπωμα, *ατος, τό subst.* vas de băut, cupă, pahar: HDT. 9.41, THUC. 6.32, SOPH. *Ph.*35, EUR. *Ion*1175, PLAT. *Symp.*213e.

[ἐκπίνω]

ἐκράανθεν. (poet.) ind. aor. pas. 3pl. de la κραινω.

ἐκ-ραβδίζω, vb. a izgoni cu lovituri de nuia: AR. *Lys.*576.

[ἐκ, ράβδος]

ἐκραγον, ind. aor.2 act. de la κράζω.

ἐκράθην, ind. aor. pas. de la κεράννυμι.

ἐκ-ραίνω, vb. I a face să iasă cu stropi, a împraștia: (creierul) SOPH. *Tr.*781, EUR. *Cyc.*402. II a lăsa să cadă: PLB. 8.6.3.

[ἐκ, ραίνω]

ἐκραξα, ind. aor. act. de la κράζω.

ἐκρέμω, ind. impf. med. 2sg. de la κρεμάννυμι.

ἐκ-ρέω, vb. |aor.1 ἐξέρρευσα. pf. ἐξερρήκα; pas. (intrans.) aor.2 ἐξερρήην. viit. ἐκρυήσομαι I a curge (din), a se scurge, a se vărsa (afară): ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέει IL. 13.655 *sângele negru curgea afară [din rană]*; (+ ἐκ) PLAT. *Phd.*112a, (+ ἐς) HDT. 2.20. II a cădea: (d. penele unei păsări) AR. *Av.*104, (d. păr) ARSTT. *HA*518a32, (d. fructele unui pom) LXX *Deut.*28.40, id. (d. frunze) *Is.*64.5. III a se strecura afară (din): LXX *1Mac.*9.6. IV (fig.) a pieri, a dispărea, a se risipi, a se tori: τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς δὴ γελοῖον ἐξερρήη PLAT. *R.*452d *ridicolul din ochi* (sc. *ceea ce părea ridicol ochilor*) a dispărut; ζῆλος καὶ πόθος οὐκ ἐξερρήη τῆς ψυχῆς PLUT. *Alex.*8.5 *râvna și dragostea nu i-au pierit din suflet*; PLAT. *Thg.*130e, PLUT. *Them.*12.5.

[ἐκ, ῥέω]

ἐκρηγμα, atos, τό subst. I ruptură, despătură (în pământ), șanț, râpă: PLB. 12.17.5, id. 12.20.4. II spătură (într-un mal, un dig ș.a.): PLUT. *Alex.*60.5, LXX *Iez.*30.16.

[ἐκρήγνυμι]

ἐκ-ρήγνυμι, vb. |viit. -ρήξω, aor. ἐξέρρηξα; pas. (intrans.) viit. ἐκραγήσομαι, aor.2 ἐξερράγην I (tranz.) I a rupe: (coarda unui arc) IL. 15.469, (+ gen. partitiv) ὕδωρ ἐξερρήξεν ὁδοῖο IL. 23.421 *apa rupsesese [o bucată] din drum*. 2 a smulge: THEOC. 26.22. 3 a face să izbucnească, a stârni: (ploaia) PLUT. *Fab.*12.6, (mânia) IOS. *BI*1.210, LUC. *Cal.*23. II (intrans.) I a se rupe, a se sparge, a plesni: (d. arcuți) εἰ τὸν πάντα χρόνον ἐντεταμένα εἶη, ἐκραγεῖη ἄν HDT. 2.173 *dacă tot timpul ar sta încordate, ar plesni*; ἐκρηγνυμένου τοῦ κρυστάλλου PLUT. *Luc.*32.1 *pentru că gheața se spărgea*; ἐν ὄρεσι ἐξερρωγόσι IOS. *AI*14.422 *în munți*

abrupti; (medic.) (d. buboaie, abcese ș.a.) HDT. 3.133, ARSTT. *HA*604b21. 2 (ext.) a izbucni (cu putere), a se stârni, a se dezlănțui, a țâșni, a răbufni, a exploda: (d. vulcanul Etna) ἐνθεν ἐκραγήσονται ... ποταμοὶ πυρὸς AESCH. *Pr.*367 *de acolo vor izbucni râuri de foc*; (d. vânturi) ARSTT. *Mete.*366b32, (d. o nemulțumire) ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον HDT. 8.74 *izbucni [în mod public, deschis]*; (d. pers.) ἐκραγήναι ἐς αὐτόν HDT. 6.129 *a se dezlănțui împotriva lui*. 3 a fi smuls: LXX *Iov*18.14.

[ἐκ, ρήγνυμι]

ἐκρηξίς, εως, ἡ subst. I rupere: (d. un nor) ARSTT. *Mu.*395a15. II izbucnire, explozie, erupție: PLUT. *M.*398e.

[ἐκρήγνυμι]

ἐκ-ριζόω-ῶ, vb. |aor. ἐξερρίζωσα I a scoate din rădăcină, a dezrădăcina: NT *Mt.*13.29. II a distruge (complet, din temelii), a nimici: (un oraș) LXX *1Mac.*5.51, (d. pers.) id. *Jud.*5.14.

[ἐκ, ριζόω]

ἐκρίζωσις, εως, ἡ subst. dezrădăcinare: AESOP. 1.71.

[ἐκρίζω]

ἐκρίζωτης, οῦ, ὁ subst. dezrădăcinător, nimicitor: LXX *4Mac.*3.5.

[ἐκρίζω]

ἐκρίθην, ind. aor. pas. de la κρῖνω.

ἐκ-ριπίζω, vb. I a atâța (focul) prin sullare, a aprinde: (aerul) ARSTT. *Mete.*346a9, (lemnul) PLUT. *Oth.*10.3. II (fig.) a atâța, a întărâta, a inflăcăra: (curajul) PLUT. *Pomp.*8.6, (războiul) IOS. 2.293, (+ ἐς) APP. *BC*2.136, (pas.) PLUT. *M.*455c.

[ἐκ, ριπίζω]

ἐκριπτέω, vb. v. ἐκρίπτω

ἐκ-ρίπτω, vb. |viit. -ρίψω, aor. ἐξέρριψα; pas. aor.2 ἐξερρίφην I a arunca (afară), a azvârli: μέ ... θαλάσσιον ἐκρίψατ' SOPH. *OT*1412 *aruncați-mă în mare*; (pas.) (+ gen.) δίφρων ... ἐκριφθείς SOPH. *El.*512 *azvârlit din car*; (fig.) (d. cuvinte) AESCH. *Pr.*932. II a împraștia, a spulbera: (pleava) LXX *Ps.*1.4, (osemintele) PLUT. *Alex.*77.2. III a izgoni: LXX *Soph.*2.4.

[ἐκ, ρίπτω]

ἐκροή, ἥς, ἡ subst. I curgere (din), scurgere, vărsare (afară): PLAT. *Grg.*494b, id. *Ti.*91b. II gură de ieșire sau de vărsare: PLAT. *Phd.*112d, ARSTT. *PA*688b28.

[ἐκρέω]

ἔκροος-ους, ου, ὁ *subst.* I *curgere* (din), scurgere: HDT. 7.129. II *gurā* de ieşire *sau* de vărsare: ARSTT. *Mete*.351a10.

[ἐκρέω]

ἔκ-ροφέω-ῶ, *vb.* a sorbi (în întregime), a înghiţi: AR. *Eq*.701, ARSTT. *HA*612a30, (fig.) ἐκροφή τῶν μισθῶν ἡμῶν AR. *V*.1118 *ne infulecā salariul*.

[ἐκ, ροφέω]

ἔκρύβην, ind. aor. pas. de la κρύπτω.

ἔκ-ρύομαι, [ῶ] *vb.* [impf. ἐξερρθόμην, aor. ἐξερρθάμην] a scāpa, a ocroti: EUR. *Ba*.258

[ἐκ, ρύομαι]

ἔκρυσις, εως, ἡ *subst.* I *curgere* (din), scurgere: ARSTT. *Col*.796a12. II *gurā* de ieşire *sau* de vărsare: (d. râuri, lacuri ş.a.) ARSTT. *Mete*.351a5, PLB. 4.39.8. III (medic.) scurgere: (pl.) ARSTT. *GA*758b6, id. *HA*583a25 IV canal de scurgere: LXX *Iez*.40.39.

[ἐκρέω]

ἔκ-σαγηνεύω, *vb.* a prinde în plasă: PLUT. *M*.52c.

[ἐκ, σαγηνεύω]

ἔκ-σάλασσω, *vb.* [aor. ἐξεσάλαξα] a scutura (cu putere), a zgâlţâi: THEOC. 2.85.

[ἐκ, σαλάσσω]

ἔκ-σαόω-ῶ, *vb.* [aor. ἐξεσάωσα] {ep. aor. pas. 3pl. ἐξεσάωθεν} (ep.) a scāpa (din primedie, de la moarte), a scoate teafăr, a salva: IL. 4.12, (+ gen.) ἐξεσάωσε θαλάσσης OD. 4.501 *il scoase teafăr din mare*; (ὕπο + gen.) A.RH. 1.10.

[cf. ἐκσῶζω]

ἔκ-σαρκίζω, *vb.* [part. pf. pas. ἐκσεσαρκισμένος] a desprinde carnea (de pe oase), a descărna: LXX *Iez*.24.4.

[ἐκ, σάρξ]

ἔκ-σειώ, *vb.* I (*tranz.*) I a smulge (prin scutura), a smuci: τῆς κεφαλῆς ἐκσειεί HDT. 4.64 *smulge [pielea] de pe cap*; (pas.) PLUT. *Ant*.60.4. 2 a scutura (tare): τὴν ἐσθῆτα μὴ κρύπτοι τι φάρμακον ἐξέσεισεν PLUT. *Ant*.79.5 *i-a scuturat haina, ca nu cumva să ascundă vreο otravă*; (pas.) AR. *Ach*.344. 3 a slobozi: PLB. 6.44.6. 4 (ext.) a smulge, a scoate (din), a abate (de la): (+ ac. pers. şi gen.) PLUT. *Ant*.14.5, IOS. *BI*2.518. II (*intrans.*) a se smulge, a se scutura: ἐκσειών τῶν ἄλλων LUC. *Tim*.43 *scuturându-se (= izolându-se) de ceilalţi*.

[ἐκ, σειώ]

ἔκ-σεύομαι, *vb.* [aor. (= m.m.c.p.) 3sg. ἐξέσσυτο] a se năpusti (afară), a ieşi (în grabă): (+ gen.) πλεόνων ἐξέσσυτο IL. 7.1 *Hector se năpusti afară pe poartă*; (d. vin) OD. 9.373, (+ ac. de direcţie) OD. 9.438, (fig.) μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο ... ὕπνος OD. 12.366 *somnul îmi fugi de pe pleoape*.

[ἐκ, σεύω]

ἔκ-σημαίνω, *vb.* a arăta (prin semne), a indica, a da de înţeles: SOPH. *El*.1191.

[ἐκ, σημαίνω]

ἔκσίγησις, εως, ἡ *subst.* tăcere absolută: PLUT. *Fr*.207.

[ἐκσιγάω]

ἔκ-σιφωνίζω, *vb.* a evacua (prin sifonare), a goli (un lichid), a secătui: (fig.) (pas.) LXX *Iov*5.5.

[ἐκ, σιφωνίζω]

ἔκ-σιωπάω-ῶ, *vb.* I (*tranz.*) a face să tacă: (pas.) PLB. 28.4.13. II a tăcea (de tot), a amuţi: ARR. *An*.6.4.5.

[ἐκ, σιωπάω]

ἔκ-σκαλεύω, *vb.* a scoate (zgândărint): AR. *Lys*.1028.

[ἐκ, σκαλεύω]

ἔκ-σκεδάννυμι, *vb.* [aor. ἐξεσκεδάσα] a risipi, a prăpădi: AR. *Eq*.795.

[ἐκ, σκεδάννυμι]

ἔκ-σκευάζω, *vb.* I a depozeda (de unelte, vase ş.a.): (pas.) DEM. 30.30. II (med.) a goli (de mobile), a jefui: (case) IOS. *BI*4.404.

[ἐκ, σκευάζω]

ἔκ-σκορπισμός, οῦ, ὁ *subst.* împrăştiere: PLUT. *M*.383d.

[ἐκ, σκορπίζω]

ἔκ-σμάω-ῶ, *vb.* [impf. ἐξέσμων] a şterge, a freca (bine), a curăţa: HDT. 3.148.

[ἐκ, σμάω]

ἔκ-σμήγομαι, *vb.* a şterge, a curăţa, a lustrui: (fig.) (d. vorbe) AR. *Fr*.656.

[v. ἐκσμάω]

ἔκ-σοβέω-ῶ, *vb.* [aor. ἐξεσόβησα] a speria, a alunga: MEN. *Fr*.156, PLUT. *M*.715c, (pas.) LXX *Int*.17.9.

[ἐκ, σοβέω]

ἔκ-σπάω-ῶ, *vb.* [viit. -σπάσω, aor. ἐξέσπασα] a trage afară (din), a scoate, a smulge: (o lance) IL. 6.65, (ţăruşi) PLB. 18.18.14, ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου AR. *Th*.510 *a scos [ceara] din gura copilului*: ἐκσπάσωμεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς

όδοῦς LXX *Jud.*.20.32 *sā-i scoatem din ce-tate în drum*; (med.) IL. 7.255. (pas.) (d. pār. lânā) ARSTT. *Pr.*893a20.

[ἔκ, σπάω]

ἔκ-σπένδω, *vb.* a face o libație: EUR. *Ion*1193.

[ἔκ, σπένδω]

ἔκ-σπερματίζω, *vb.* |viit. 3sg. ἔκσπερματιεῖ| a da (sāmântă), a rodi: (d. o femeie) LXX *Num.*5.28.

[ἔκ, σπέρμα]

ἔκ-σπονδος, *on adj.* în afara tratatului, exclus din tratat: THUC. 3.68, XEN. *HG5.*1.32, DEM. 19.44, (+ gen.) ἔκσπόνδους ... τούτων τῶν συνθηκῶν PLB. 21.30.5 *exclusi din acest tratat.*

[ἔκ, σπονδή]

ἔκ-σπονδυλίζω, *vb.* a rupe vertebrele: (pas.) LXX *4Mac.*11.18.

[ἔκ, σπόνδυλος]

ἔκστάδιος, *on adj.* de șase stadii: LUC. *Nav.*39.

[ἔξ, στάδιον]

ἔκστᾶσις, *εως, ἡ subst.* I deplasare: πᾶσα κίνησις ~ ἔστι τοῦ κινουμένου ARSTT. *deAn.*406b13 *orice mișcare este o deplasare a obiectului mișcat.* II schimbare, abateri, alterare, degradare: ARSTT. *GA768a27*, id. *Ph.*247a2. III cedare de loc: ARSTT. *Rh.*1361a37. IV I ieșire din sine, rățacire (a minții), tulburare: *μανική* ~ ARSTT. *Cat.*10a1 *nebulie*; MEN. *Asp.*308, PLUT. *Sol.*8.1. 2 uimire (mare): NT *Lc.*5.26, id. *Mc.*5.42. 3 extaz: NT *FA22.*17.

[ἔξιστημι]

ἔκστατικός, *ἡ, ὁν adj.* I care scoate din starea inițială: (d. schimbare) ARSTT. *Ph.* 222b16, PLUT. *M.*951c. II care se depărtează de, care se abate de la: (+ gen.) ~ τοῦ λογισμοῦ ARSTT. *EN1*145b11 *care se abate de la rațiune*; (subst.) οἱ ἐκστατικοί ARSTT. *EN1*151a1 *cei care își ies din fire, impulsivii.* III scos din minți, cuprins de delir: ARSTT. *Pr.*953a22, id. *Po.*1455a33, PLUT. *M.*2a. // **ἔκστατικῶς**, *adv.* nebunește: PLB. 15.13.6, ~ ἔχειν PLUT. *Dio.*55 *a-și ieși din minți.*

[ἔξιστημι]

ἔκ-στέλλω, *vb.* (med.) a se îmbrăca, a se împodobi: SOPH. *OT*1269.

[ἔκ, στέλλω]

ἔκ-στέρω, *vb.* |aor. ἐξέστεψα, pas. part. pf.

ἐξέστεμμένος| a încununa, a împodobi cu cununii sau ghirlande: (altare) EUR. *Alc.*171. (pas.) ἰκτηρίοις κλάδοισιν ἐξέστεμμένοι SOPH. *OT3* *incununați cu ramuri de rugători*; EUR. *HF*526.

[ἔκ, στέρω]

ἔκστήσω, *viit.* de la ἐξίστημι.

ἔκστρατεία, *ας, ἡ subst.* expediție militară, campanie: LUC. *Gall.*25.

[ἔκστρατεύω]

ἔκ-στρατεύω, *vb.* a porni într-o expediție militară, a porni (cu) armată: THUC. 5.54. ἐξεστράτευσεν ὡς δουλωσόμενος τὴν Ἑλλάδα XEN. *Ages.*7.7 *a pornit într-o expediție militară pentru a înrobi Grecia*; (fig.) (d. lăcuste) LXX *Pr.*30.27, (med.) HDT. 1.190. XEN. *Cyr.*3.3.16, (part. pf. pas.) (subst.) οἱ ἐξεστρατευμένοι APP. *BC3.*6 *veteranii.*

[ἔκ, στρατεύω]

ἔκ-στράτοπεδεύομαι, *vb.* a-și așeza tabăra în afara (cetății), a campa afară: THUC. 4.129, XEN. *Cyr.*6.3.1.

[ἔκ, στρατοπεδεύω]

ἔκ-στρέφω, *vb.* I a scoate răsucind, a smulge (din), a răsturna: (un copac) (+ gen.) IL. 17.58. II a (ră)suci, a întoarce (în afară, pe dos): (pleoapele) AR. *Pl.*721, τοῖς ποσὶν ἐξεστραμμένοις ARSTT. *Phgn.*813a14 *cu picioarele răsucite în afară.* III (fig.) a schimba (cu totul), a strămba, a corupe, a perverti: ἔκτρεψον ... τοὺς σαυτοῦ τρόπους AR. *Nu.*88 *schimbă-ți cu totul felul de viață*: (pas.) γενεὰ ἐξεστραμμένη LXX *Deut.*32.20 *neam strămb*; NT *Tit.*3.11.

[ἔκ, στρέφω]

ἔκστροφή, *ἡς, ἡ subst.* (ră)sucire: (fig.) PLUT. *M.*1072c.

[ἔκστρέφω]

ἔκ-συρίζω, *vb.* |viit. 3sg. ἐκσυριεῖ LXX *Sir.*22.1| {att. -συρίττω} a fluiera (la spectacole, în semn de dezaprobare), a goni cu fluierături: (+ ac. pers.) DEM. 19.337, LUC. *Nigr.*9, (abs.) LXX *Sir.*22.1.

[ἔκ, συρίζω]

ἔκ-σύρω, *vb.* a târi (afară): LXX *Jud.*B5.21.

[ἔκ, σύρω]

ἔκ-σφραγίζομαι, *vb.* a fi închis (afară): (part. pf. pas.) ἔκ ... ἐσφραγισμένοι δόμων EUR. *HF*53 *ferecați afară din casă.*

[ἔκ, σφραγίζω]

ἔκ-σχίζομαι, *vb.* |aor. pas. 3sg. ἐξεσχίσθη| a se despica, a se despărți: ARSTT. *Mu.*400b4.

[ἐκ, σχίζω]

ἐκ-σώζω, *vb.* **I** (*act.*) a salva (din, de la), a scăpa, a mântui: (+ ac. pers.) HDT. 9.107, SOPH. *Ai.* 1128. (+ gen.) νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός EUR. *El.* 28 *a salvat-o din mâinile lui Aigisthos*; (ἐκ + gen.) PLAT. *Grg.* 486b. **II** (*med., pas.*) **1** a-și salva, a-și păstra: (d. un copac) κλῶνας ... ἐκσώζεται SOPH. *Ant.* 713 *își păstrează crengile*; (viața) AESCH. *Pers.* 360. **2** a se salva: νῆσον ἐκσωζοίατο AESCH. *Pers.* 451 *ar încerca să-și găsească salvarea pe insulă*; πῶς ἐξεσώθης; EUR. *Supp.* 751 *cum te-ai salvat?*

[ἐκ, σφάζω]

ἐκ-σωρεύομαι, *vb.* a se îngrămădi: EUR. *Ph.* 1195.

[ἐκ, σωρεύω]

ἐκτα, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la κτείνω.

ἐκτάδην, [-ᾶ-] *adv.* întins, lungit: EUR. *Tr.* 463, (d. cadavre) EUR. *Ph.* 1698, LUC. *DMort.* 12.5.

[ἐκτείνω]

ἐκτάδιος, η, ον [-ᾶ-] *adj.* întins, lung, larg: (haină) IL. 10.134.

[ἐκτείνω?]

ἐκταθεν, (ep.) ind. aor. pas. 3pl. de la κτείνω.

ἐκταθήσομαι, ind. viit. pas. de la κτείνω.

ἐκταῖος, α, ον *adj.* în a șasea zi: ἀφίκοντο ἐκταῖοι XEN. *An.* 6.6.38 *au ajuns în a șasea zi*; DEM. 50.60, PLB. 5.97.5.

[ἔξ]

ἐκτακίη, opt. aor. pas. 3sg. de la ἐκτήκω.

ἐκτακείς, part. aor. pas. de la ἐκτήκω.

ἐκτακτος, ον *adj.* în afara ordinii, extraordinar, (milit.) în serviciu special: (d. soldați) ARR. *Tact.* 14.4.

[ἐκτάσσω]

ἐκταμε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la ἐκτέμνω.

ἐκταμεν, (ep.) ind. aor. act. 1pl. de la κτείνω.

ἐκτάμνω, (ep. ion. poet.) v. ἐκτέμνω.

ἐκταν, (ep.) ind. aor. act. 3pl. de la κτείνω.

ἐκ-τάνύω, *vb.* [ind. aor. act. 3sg. ἐξετάνυσε Il. 17.58, 3pl. ἐκτάνυσαν Pi. *P.* 4.242] (poet. ion. pt. ἐκτείνω) **I** a întinde, a culca (la pământ), a trânti: (+ ac.) IL. 11.844, id. 17.58, THEOC. 25.270, (pas.) ὑπτιος ἐξετανύσθη IL. 7.271 *căzu [întins, lungit] pe spate*. **II** (gener.) a întinde, a lungi: (pielea) Pi. *P.* 4.242.

[ἐκ, τανύω]

ἐκταξίς, εως, ή *subst.* **I** (milit.) dispunere, aranjare (în formație de luptă), ordine de bătaie: τὴν ἐκταξίν ποιῆσθαι PLB. 2.27.7 *a-și*

dispune trupele în formație de luptă: ARR. *An.* 2.8.10. **II** rânduie, distribuire: (a grâu-lui) IOS. *AI* 15.309.

[ἐκτάσσω]

ἐκ-ταπεινώ-ω, *vb.* a înjosi, a umili (tare): PLUT. *Cor.* 1.42, (med.) id. *M.* 283d.

[ἐκ, ταπεινώω]

ἐκ-ταράσσω, *vb.* {att. -άττω} a tulbura (tare), a agita: (frecv. fig.) PLUT. *Cor.* 19.2, LXX *Ps.* 17.5, (o cetate) NT *Fp.* 16.20, (med.-pas.) τοὺς μήτε λίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἐκταραττομένους ISOC. 15.5 *cei care nu se prea lasă tulburați de asemenea chestiuni*.

[ἐκ, τaráσσω]

ἐκτάσις, εως, ή *subst.* **I** întindere, alungire, extindere, extensiune: (d. membre și părțile corpului) PLAT. *Lg.* 795e, (op. cămufli „îndoire, flexiune”) ARSTT. *PA* 654b22, (d. anvergura aripilor) LXX *Iez.* 17.3. **II** desfășurare: (a armatei) PLAT. *R.* 526d.

[ἐκτείνω]

ἐκ-τάσσω, *vb.* {att. -άττω} **I** (milit.) a dispune în linie de luptă, a așeza în formație, a rândui de război: PLB. 1.40.6, PLUT. *Demetr.* 16.2, τὴν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτάζας ARR. *An.* 1.2.4 *rânduindu-și falanga în adâncime*; (med.) ἐξετάζαντο XEN. *An.* 5.4.12 *s-au așezat în formație de luptă*; (pas.) PLB. 5.83.1, LXX *Num.* 32.27. **II** a înrola: LXX *4Rg.* 25.19. **III** a rândui, a dispune, a fixa: (hrana) LXX *Dan.* 1.10.

[ἐκ, τάσσω]

ἐκτάσω, ind. aor. med. 2sg. de la κτάομαι.

ἐκτατός, ή, όν *adj. vb.* care se poate întinde, extensibil: PLAT. *Ti.* 44e.

[ἐκτείνω]

ἐκ-ταφρεύομαι, *vb.* [m.m.c.p. 3sg. ἐκτετάφρευτο] a fi străbătut de șanțuri: IOS. *B15.* 57, APP. *BC* 3.65.

[ἐκ, ταφρεύω]

ἐκτέαται, (ion.) ind. pf. med. 3pl. de la κτάομαι.

ἐκ-τείνω, *vb.* [viit. -τενώ, aor. ἐξέτεινα; pas. aor. ἐξετάθην; med.-pas. pf. ἐκτέταμαι] **I** (*tranz.*) **I** a întinde, a lungi: (frecv. d. mâini, brațe) AESCH. *Ch.* 9, εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι EUR. *Ion* 961 *de-ai fi văzut copilul întinzându-și mâinile spre mine*; ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν AR. *Ec.* 781 *cu mâna întinsă și palma în sus*; (d. alte părți ale corpului) οὐ γὰρ ἐγκάμπτοντες ἀλλ' ἐκτείνοντες

τὸν τράχηλον XEN. *Eq.*1.8 *nu indoindu-și, ci lungindu-și gătul*; ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν LXX *Ex.*25.20 *cu aripile întinse în sus*; (spec.) ἐξέτεινε δ' εἰς ἦπαρ ξίφος EUR. *Ph.*1421 *înșipse sabia în ficat*. 2 a întinde, a culca (pe spate): HDT. 2.107, EUR. *Hipp.*789, (spec.) ἔν γύρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος EUR. *Med.*585 *un singur cuvânt te va răpune*. 3 a întinde, a încorda, a ține în tensiune: πάντα κάλων ἐκτείναντα PLAT. *Pri.*338a *întinzând toate parâmele (= cu toate pânzele întinse)*; ἀγκύρας ... ~ NT *FA*27.30 *a întinde (= a arunca, a lăsa) ancorele*; (ext.) προθύμως ἐκτείνων τὸν ἵππον XEN. *Cyr.*5.4.5 *gonindu-și calul cu mult zel*. 4 a întinde (un obiect strâns), a desface, a desfășura: (o plasă) AESCH. *Ch.*983, (milit.) ἐξέτεινε ... ἐπ' ἐννέα ἢ δέκα τὸ στράτευμα ἀσπίδων XEN. *HG*6.5.19 *și-a desfășurat armata pe o adâncime de nouă sau zece scuturi*. 5 (fig.) a lungi, a prelungi: λόγον ἐκτείνειν HDT. 7.51 *a lungi vorba (sc. a vorbi pe îndelete)*; ~ βίον EUR. *Supp.*1109, *a-și lungi viața*; τὸν πότον ... μακρὸν ... ἐξέτεινε PLUT. *Alex.*23.6 *prelungea mult băutura*. II (intrans.) (freqv. med.-pas.) I a se întinde: (d. regiuni, grupuri de oameni ș.a.) XEN. *Vect.*4.3, μέχρις Ἰουλιάδος ἐκτείνεται τὸ μήκος IOS. *Bf.*57 *se întinde în lungime până la Ioulias*. 2 a se întinde, a se culca: (d. pers.) SOPH. *Ph.*857, EUR. *IT*973, ἐκταθεῖς ὡσπερ Ὀδυσσεὺς ἀφικέσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα XEN. *An.*5.1.2 *a ajunge în Grecia întins pe spate ca Odysseus*. 3 a se prelungi (în timp): (d. un discurs) PLAT. *Lg.*887a. 4 a se îndrepta (spre): (act.) LXX *Jud.*20.37B.

[ἐκ, τεῖνω]

ἔκτεισις, v. ἔκτισις

ἔκτεισμα, v. ἔκτισμα

ἔκ-τειχίζω, vb. a întări cu ziduri, a zidi (de tot, în întregime), a construi, a fortifica: (un loc) THUC. 4.45, (o cetate) ARR. *An.*4.24.7, (abs.) τοῖς πρώτοις ἐκτειχίσασι XEN. *HG*3.2.10 *celor dintâi care vor termina de zidit*; (pas.) τὸ τεῖχος ἐκτετείχισται ταχύ AR. *Av.*1165 *zidul a fost construit repede*.

[ἐκ, τειχίζω]

ἔκτειχισμός, οὐ, ὁ *subst.* întărire cu ziduri, fortificare: ARR. *An.*6.20.1.

[ἐκτειχίζω]

ἔκ-τεκνῶ-ῶ, vb. a da naștere, a zămislî: (med.) EUR. *Ion*438.

[ἐκ, τεκνῶω]

ἔκ-τελειῶ-ῶ, vb. a (de)săvârși, a isprăvi: PLUT. *Publ.*23.3, (pas.) IOS. *A/15*.332.

[ἐκ, τελειῶω]

ἔκ-τελευτάω-ῶ, vb. a duce la bun sfârșit *sau* la îndeplinire, a (de)săvârși, a isprăvi: (tm.) PI. *P.*12.29, AESCH. *Pr.*1020, EUR. *HF*827, (intrans.) ὅπως ... ἡμῖν ἐκτελευτήσῃ καλῶς AESCH. *Supp.*411 *să se sfârșească bine pentru noi*; (med.-pas.) τῶν Ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων SOPH. *Tr.*170 *a fi sfârșitul trudelor lui Heracles*.

[ἐκ, τελευτάω]

ἔκ-τελέω-ῶ, vb. [viit. ἐκτελέσω, aor. ἐξέτελεσα; pas. aor. ἐξετελέσθην] {ep. prez. ἐκτελέουσι Od. 11.280; impf. 3pl. ἐξετέλειον II. 9.493, med.-pas. 3pl. ἐξετελεύντο Od. 11.294; ind. viit. ἐκτελέω II. 23.96, ἐκτελέει II. 10.105; ind. aor. 3sg. ἐξετέλεσεν II. 18.79; conjct. aor. 1sg. ἐκτελέσω Od. 2.98; part. aor. ἐκτελέσαντες Sapph. 17.5; med.-pas. ind. pf. 3sg. ἐκτετέλεσται Od. 22.5} I a duce la capăt *sau* la bun sfârșit, a isprăvi, a desăvârși, a termina: (d. pânza Penelopei) OD. 2.98, (o construcție) NT *Lc.*14.29-30. II a duce la îndeplinire, a împlini, a înfăptui: (o promisiune) IL. 2.286, (amenințări) id. 9.245, οὐ θην Ἐκτορι πάντα νοήματα ... Ζεὺς ἐκτελέει IL. 10.105 *Zeus nu-i va împlini lui Hector toate gândurile*; (pas.) ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά AESCH. *Pers.*228 *cele bune să se împlinească!*; σοὶ μὲν δὴ γάμος ὡς ἄραο ἐκτετέλεστ' SAPPH. 112.2. *nunta ta s-a înfăptuit așa cum te-ai rugat*; III a săvârși, a face: (o faptă) OD. 3.99, (o călătorie) id. 10.41, τοὺς ἀγῶνας, οὓς ἦσαν ἐκτετελεκότες LXX *2Mac.*15.9 *luptele pe care le dăduseră*. IV (d. timp) a (se) împlini: HES. *Op.*565, HDT. 6.69, εἴκοσι δ' ἐκτελέσας ἐνταυτοῦς PI. *P.*4.104 *împlinind douăzeci de ani*; (med.-pas.) ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεύντο OD. 11.294 *când lunile și zilele se împliniră (= trecură)*.

[ἐκ, τελέω]

ἔκ-τελής, ἔς *adj.* I desăvârșit: AESCH. *Pers.*218. II matur, copt: (d. grâu) HES. *Op.*466, (d. pers.) EUR. *Ion*780.

[ἐκ τέλος]

ἔκ-τέμνω, vb. [viit. -τεμῶ, aor.2 ἐξέταμον (*sau* ἐξέτεμον), pf. ἐκτέμηκα; pas. aor. ἐξετημήθην] {ep. ion. ἐκτάμνω; aor.2 3sg. ἐκτάμεν Od. 9.320} I a tăia (din), a scoate

(prin tăiere): (+ gen.) μηροῦ δ' ἕκταμ' ὀϊστόν IL. 11.829 *scoate-mi săgeata din coapsă*: (+ ac.) μηρούς τ' ἐξέταμον IL. 1.460 *tăiară coapsele (animalelor de jertfă)*: γυναικῶν τὰς γλώσσας ... ἕκταμών HDT. 2.2 *tăind limba femeilor*: (fig.) Τροίης Ἴνας ἕκταμών δορί P1. 1.8.52 *după ce a retezat cu lancea vinele (sc. forțele, apărătorii) Troiei*. II a tăia, a doborî: (arbori) IL. 4.486. SOPH. Tr.1196, ὕλην πρυμνήν ἕκτάμνοντες IL. 12.149 *rupând lăstărișul din rădăcini*. III a ciopli: IL. 3.62, OD. 9.320. IV a castra, a scori, a schilodi: (+ ac. pers.) παῖδας ... ἐξέταμνον καὶ ἐποίηυν ... εὐνούχους HDT. 6.32 *castrau băieții și îi făceau eunuci*: (pas.) PLAT. Grg.473c.

[ἐκ, τέμνω]

ἕκτενεια, ας, ἡ *subst.* |var. ἕκτενία LXX 2Mac.14.38| I *încordare, sârguință, stăruință, zel, osârdie*: ἐν ἕκτενείᾳ LXX Iud.4.9. NT Fp.26.7 *cu sârguință*. II *întindere, belșug*: IOS. A17.231.

[ἕκτενης]

ἕκτενης, ἐς *adj.* |superl. -ἔστατος| I *întins, ext. sârguitor, zelos*: (d. pers.) PLB. 21.22.4. II *care nu slăbește din încordare, stăruitor, arzător*: LXX 3Mac.5.29, (dragoste) NT 1Pt.4.8. // **ἕκτενῶς**, *adv.* I *cu sârguință, în chip stăruitor sau energic, cu râvnă, cu osârdie, cu ardoare*: ARSTT. MM2.11.31, PLB. 5.5.5, LXX In.3.8, NT Fp.12.5. II *cordial*: PLB. 8.19.1, id. 31.14.12. III *din belșug*: IOS. A1 6.341.

[ἕκτείνω]

ἕκτεξις, εως, ἡ *subst.* *naștere, fătare*: (d. elefanți) ARSTT. Mir.847b6.

[ἕκτικτώ]

ἕκτέος, α, ον *adj.vb.* *care trebuie ținut*: AR. Ach.259. // **ἕκτέον**, *adj.vb.* I *trebuie avut, trebuie ținut*: PLAT. Grg.490c, XEN. Mem.3.11.2, DEM. 58.60. II *trebuie să se poarte*: (πρός + ac. pers.) PLAT. R.468a, ARSTT. EN1165b32.

[ἔχω]

ἕκτέταμαι, ind. pf. med.-pas. de la ἕκτείνω. **ἕκτεύς**, εως, ὁ *subst.* (metrol.) *sextar, a șasea parte dintr-un medimn (μέδιμνος)*: AR. Ec.547, MEN. Fr.93.

[ἔκτος]

ἐκ-τεφρώ-ω, *vb.* a preface în cenușă: (pas.) PLUT. M.696b.

[ἐκ, τεφρώω]

ἐκ-τεχνάομαι-ῶμαι, *vb.* a născoci: THUC. 6.46.

[ἐκ, τεχνάομαι]

ἐκ-τήκω, *vb.* |viit. -τήξω, aor. ἐξέτηξα, pf. ἐκτέτηκα; pas. aor. ἐξετάκην; med.-pas. pf. ἐκτέτηγμαι| I (*act.*) I a topi (de tot): ὄμμα ... ἐκτήξω πυρί EUR. Cyc.459 *voi topi ochiul [Cyclopului] cu foc*; (d. un text scris pe tăblițe de ceară) τὰ γράμματα' ἐκτῆξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης AR. Nu.772 *aș putea topi (= șterge) literele acuzației mele*; τὸν ἐγκέφαλον ἔλαθεν ἐκτῆξαι τοὺς θεραπεύοντας PLUT. Pomp.42.2 *îmbălsămătorii uitaseră să-i dizolve și să-i scoată creierul*. 2 (fig.) a topi. a prăpădi: ὄμμα δ' ἐκτῆξουσ' ἐμὸν δακρυοῖς EUR. Or.134 *imi vor topi ochii în lacrimi (sc. mă vor face să plâng)*; ἕως ἂν ἐκτῆξῃ τὸν θυμόν PLAT. R.411b *până ce își consumă energia*. II (*med., pas.*) (intrans.) a se topi (de tot), a dispărea, a se prăpădi: AESCH. Pr.535, EUR. Or.860, ἐκτέτηκα καρδίαν θρήνοισι μητρός EUR. Hec.433 *am inima topită de bocetele mamei*.

[ἐκ, τήκω]

ἕκτημαι, ind. pf. med. de la κτάομαι.

ἕκτη-μόριοι, ων, οἱ *subst. v.* ἐκτῆμοροι: PLUT. Sol.13.4.

ἕκτῆ-μοροι, ων, οἱ *subst.* (în Attica) *hectemori*, țărani săraci care lucrau pământul (altuia) și plăteau proprietarului a șasea parte din recoltă: ARSTT. Ath.2.2.

[ἔκτος, μέρος]

ἕκτῆσατο, ind. aor. 3sg. de la κτάομαι.

ἐκ-τίθημι, *vb.* |viit. -θήσω, aor. ἐξέθηκα, pf. ἐκτέθεικα; pas. aor. ἐξετέθην| I a pune afară: (un pat) OD. 23.179. II a expune, a abandona, a părăsi, a lepăda: (un nou-născut) HDT. 1.112, AR. Nu.531, τὸν παῖδ' ... ἐξέθηκε δωμάτων EUR. Ion344 *și-a părăsit (= și-a expus) copilul afară din casă*; (pe o insulă) SOPH. Ph.5. III a pune la vedere, a expune, a oferi: (premii) SOPH. Fr.378, (recompense) PLB. 15.9.4. IV a publica, a afișa: (legi) DEM. 24.25, (decrete) PLUT. Luc.36.1. V a expune (în scris sau oral), a trata, a face cunoscut, a arăta, a relata, a povesti: (fapte) IOS. 16.187, LXX 2Mac.11.36, (med.) τοὺς λόγους ... ἐκτίθεσθαι καθόλου ARSTT. Po.1455b1 *a expune subiectele într-o manieră generală*. VI (log.) a expune, a prezenta, a selecta: (termenii unci premise) ARSTT. APr.48a1. VII a depune (pe uscat).

a debarca, a descărca: (încărcătura unei corăbii) PLB. 1.61.3. VIII a înlătura. a scăpa de: (o acuzație) AR. Nu.691.

[ἔκ, τίθημι]

ἔκ-τιθηνέομαι-οὔμαι, vb. a da țâță, a hrăni (la sân), a alăpta: (fig.) PLUT. M.1070c.

[ἔκ, τιθηνέω]

ἔκτικός, ἢ, ὄν *adj.* obișnuit; (medic.) hectic, tuberculos: (dub.) ARSTT. Pr.920b27. // **ἔκτικῶς**, *adv.* din obișnuiță; cu ușurință, dezinvolt: PLUT. M.802f.

[cf. ἔξις, ἔχω]

ἔκ-τίκτω, vb. a da naștere, a naște, a procrea: (d. mamifere) ARSTT. HA571b11, LUC. DDeor.12.2, (d. pești, reptile ș.a.) ARSTT. HA567b1, (fig.) (d. maieutică) PLAT. Th.210b.

[ἔκ, τίκτω]

ἔκ-τίλλω, vb. |aor. ἐξέτιλα| I a smulge: (plante) ARSTT. Mir.831a30, DEM. 53.16, LXX Ecl.3.2, (părul) ARSTT. HA603b22, (penele) AR. Av.286. II (fig.) a smulge din rădăcini, a stârpi: ῥίζας ἔθνῶν ἐξέτιλεν ὁ κύριος LXX Sir.10.15 *Domnul a smuls rădăcinile neamurilor*; LXX Dan.Θ11.4.

[ἔκ, τίλλω]

ἔκ-τιμάω-ῶ, vb. I a prețui, a cinsti (mult): PLB. 30.19.3, IOS. A17.7, (pas.) ἐκτετίμηται πλέον SOPH. El.64 *sunt și mai mult prețuiți*. II a supraevalua: (pas.) ARSTT. Oec. 1352b5. III a evalua: PLAT. Ep.347b.

[ἔκ, τιμάω]

ἔκ-τίμος, ὄν *adj.* fără cinstire, care nu cinsteste: (+ gen.) SOPH. El.242.

[ἔκ, τιμή]

ἔκτιναγμός, οὔ, ὁ *subst.* scuturare: (fig.) LXX Na.2.11.

[ἔκτινάσσω]

ἔκ-τινάσσω, vb. I a scutura: ἐκτινάξατε τὸν κονιορτόν [ἔκ] τῶν ποδῶν ὑμῶν NT Mt.10.14 *scuturați-vă praful de pe picioare*; (med.) LXX Is.52.2, (hainele) NT Fp.18.6. II a arunca, a (aj)zvrâli (afară): ἐξετίναξαν τὰς σχίζας εἰς τὸν λαόν LXX I Mac.10.80 *au zvrâlit săgeți asupra poporului*; (+ ac. pers.) LXX Ex.14.27, (pas.) ἐκ δὲ τίναχθεν ὀδόντες IL. 16.348 *dinții fură azvrâliți afară [din gură]*.

[ἔκ, τινάσσω]

ἔκ-τινύμι, vb. v. ἐκτίνω: IOS. A14.248.

ἔκ-τίνω, vb. |viit. -τείσω, aor. ἐξέτεισα, pf. ἐκτέτ(ε)ικα| I a plăti (în întregime), a achita:

(d. amenzi, răscumpărări, datorii) HDT. 6.92, EUR. HF755, DEM. 40.22, *τριπλασίαν ἐκτεισάτω τὴν βλάβην* PLAT. Lg.879a *să achite triplul daunei*; (spec.) δίκην (*sau* δίκας) ~ HDT. 9.94, THUC. 5.49, EUR. El.260 *a plăti o despăgubire, a suporta o pedeapsă, a da socoteală*. II a plăti (pentru), a ispăși: (o vină, o crimă ș.a.) AESCH. Ag.1582, SOPH. Ant.856, (abs.) ἐκτίνει δ' ὁ καίνων AESCH. Ag.1562 *cine ucide plătește*. III a răsplăti: (binefaceri) HDT. 3.47, EUR. Or.453, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφὰς AESCH. Th.548 *răsplătind Argosul pentru buna sa creștere*; (spec.) χάριν ~ PLAT. R.338b *a arăta recunoștință, a da mulțumire*. IV (med.) a face să plătească: a (se) răzbuna (pentru), a pedepsi: μὴ ποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτεισαίητο EUR. HF547 *[se temea ca ei] să nu răzbune cândva moartea lui Creon*; SOPH. Ai.304, (+ ac. pers.) EUR. Med.267.

[ἔκ, τίνω]

ἔκτισις, εως, ἡ *subst.* |var. ἐκτεισις Dem.| plată (în întregime), achitare (a unei amenzi, datorii sau daune), despăgubire: PLAT. Lg.862d, ARSTT. Rh.1372a35, DEM. 27.67. [ἐκτίνω]

ἔκτισμα, ατος, τό *subst.* |var. ἐκτεισμα Plat.| plată, pedeapsă: PLAT. Lg.868b, id. R.615b. [ἐκτίνω]

ἔκτισμαι, ind. pf. med. de la κτιζω.

ἔκ-τιθεύω, vb. (= ἐκτιθηνέω) a da țâță. a hrăni (la sân): ARSTT. HA522a6.

[ἔκ, τιθεύω]

ἔκ-τιτρώσκω, vb. a avorta, a lepăda: HDT. 3.32, ARSTT. HA585a22.

[ἔκ, τιτρώσκω]

ἔκτμημα, ατος, τό *subst.* secțiune, segment. bucată: ARSTT. Mete.362b5.

[ἐκτέμνω]

ἔκτμησις, εως, ἡ *subst.* castrare: ARSTT. Pr.895a1.

[ἐκτέμνω]

ἔκτοθεν, *adv.* (ep. poet. pt. ἔξωθεν) I (din) afară: OD. 13.100, AESCH. Ch.473, *τήνδε δ' ~ βοῶν ἔα* SOPH. El.802 *las-o să strige de afară*; πόθος τῶν ~ THEOC. 10.9 *dor de lucruri din afară* (sc. *fără legătură cu munca sa, străine*). II (prep. + gen.) în afara, afară din, departe de: ~ ἄλλων μνηστήρων OD. 1.132 *departe de alți pețitori*; πύργων ~ AESCH. Th.629 *în afara zidurilor [cetății]*:

AESCH. *Pers.* 871, A.RH. 3.1201.

[ἔκτός, -θεν]

ἔκτοθι, *adv.* **I** (în) afară: A.RH. 3.255. **II** (prep. + gen.) **I** în afara, afară de, departe de: ~ νηῶν IL. 15.391 *departe de corābii*; IL. 22.439, A.RH. 1.243. **2** de la: σέο δ' ~ μητις ὄρωρεν A.RH. 1.1291 *de la tine a pornit acest plan*; A.RH. 4.1757.

[ἔκτός, -θι]

ἐκ-τοιχωρῶ, *vb.* a săpa în zidul unei case; *ext.* a jefui: PLB. 4.18.8, id. 18.55.2.

[ἐκ, τοιχωρῶ]

ἐκ-τοκίζω, *vb.* a lua camătă, a împrumuta cu dobândă: LXX *Deut.* 23.20.

[ἐκ, τοκίζω]

ἐκ-τολύπέω, *vb.* a depăna (până la capăt), *ext.* a isprăvi: HES. *Sc.* 44, AESCH. *Ag.* 1032.

[ἐκ, τολύπέω]

ἐκτομή, ἤς, ἡ *subst.* **I** tăiere (din, de tot); castrare, scopire, schilodire: HDT. 3.48, (pl.) PLAT. *Smp.* 195c, ISOC. 11.38. **II** tăiere, tăietură, scobitură: PLUT. *Alc.* 16.1, id. *Num.* 13.5. **III** bucată, brazdă: (de pământ) PLUT. *Pomp.* 41.4.

[ἐκτέμνω]

ἐκτομίας, ου, ὁ *adj.m.* castrat, scopit; eunuc: (d. oameni) HDT. 3.92, id. 6.9, (d. animale) ARSTT. *Pr.* 897b27, LXX *Lev.* 22.24.

[ἐκτομή]

ἐκ-τοξεύω, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a zvârli săgeți (dintr-un loc), a trage (cu arcul): XEN. *An.* 7.8.14, (εἰς + ac.) ARR. *An.* 1.2.4. **2** a trage toate săgețile: (pas.) ὡς σφι τὰ βέλεα ἐξετετόξευτο HDT. 1.214 *când li s-au terminat săgețile [de tras]*; (fig.) τὸν ἐμὸν ... ἐκτετοξεῦσθαι βίον AR. *Pl.* 34 *viața mea și-a isprăvit săgețile (sc. s-a golit ca o tolbă, e irosită)*. **II** (*intrans.*) (dub.) a-și lua zborul (ca o săgeată): (fig.) σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός EUR. *Andr.* 365 *cumpătarea fi-a zburat din minte*.

[ἐκ, τοξεύω]

ἐκτοπίζω, *vb.* **I** (*tranz.*) a deplasa, a muta (dintr-un loc), a îndepărta: ARSTT. *Mir.* 842b12, PLB. 1.74.7, LXX *2Mac.* 8.13. **II** (*intrans.*) **1** a se deplasa, a pleca (dintr-un loc), a se îndepărta: ARSTT. *Pol.* 1314b9, PLB. 12.6b.1. **2** (d. păsări) a migra: ARSTT. *HA* 600a14. **3** a se îndepărta (de la subiect), a face o digresiune: ARSTT. *Rh.* 1414b29.

[ἐκτόπιος]

ἐκτόπιος, α, ον *adj.* afară (dintr-un loc), departe (de), (în)depărtat: ἀπάγεται ἐκτόπιον ὅτι τάχιστα με SOPH. *OT* 1310 *duceți-mă de aici cât mai degrabă!*; (+ gen. separativ) SOPH. *OT* 166, EUR. *Phaeth.fr.* 111.

[ἐκτοπος]

ἐκτοπισμός, οῦ, ὁ *subst.* deplasare, migrație: (d. pești) ARSTT. *HA* 599a4.

[ἐκτοπίζω]

ἐκτοπιστικός, ἡ, ὄν *adj.* migrator: (d. animale) ARSTT. *HA* 488a14.

[ἐκτοπίζω]

ἐκ-τοπος, ον *adj.* [comp. -ώτερος] **I** afară (dintr-un loc), departe (de), (în)depărtat: (+ gen.) SOPH. *OC* 233, (ogor) id. *Tr.* 32, ~ ἔστω EUR. *Ba.* 69 *să iasă afară!* (sau *să se dea la o parte!*). **II** străin: SOPH. *Tr.* 1132. **III** ieșit din comun, extraordinar, exotic, neobișnuit, ciudat: (copac) AR. *An.* 1474, (lucruri) PLAT. *Lg.* 799c, ὡ τῆς οἰκίας τῆς ἐκτόπου MEN. *Dysc.* 624 *ce casă ciudată!*; (d. pers.) ARSTT. *Pr.* 954b2. // **ἐκτόπως**, *adv.* (în mod) extraordinar, nemaipomenit: ARSTT. *Mir.* 833a15, MEN. *Dysc.* 824, μικρὼν μὲν, ~ δὲ μαχίμων PLUT. *Arat.* 5.5 *mici, dar nemaipomenit de bătaioși*.

[ἐκ, τόπος]

Ἐκτόρειος, α, ον *adj.* v. Ἐκτόρειος: EUR. *Rh.* 762.

Ἐκτόρειος, α, ον *adj.* [fem. -ος Eur. *Rh.* 1] al lui Hector: IL. 2.416.

[Ἐκτωρ]

Ἐκτορίδης, ου, ὁ *adj.m.* fiu al lui Hector: (d. Astyanax) IL. 6.401.

[Ἐκτωρ]

ἐκτός, *adv., prep.* **I** (*adv.*) afară, în exterior: (cu vb. de stare sau de mișcare) IL. 4.151, id. 24.650, OD. 14.16, πότερον ~ ἢ 'ν δόμοις; EUR. *Hel.* 467 *afară sau în casă?*; ἔρριπεν ~ αὐτὸν SOPH. *Tr.* 269 *îl aruncă afară*; (*subst.*) οὐκ ὄρων οἱ ἐντὸς τοὺς ~ HDT. 6.79 *cei dinăuntru nu îi vedeau pe cei de afară*; (*adj.*) τὰ ~ ἀγαθὰ ARSTT. *EN* 1123b17 *bumurile exterioare*. **II** (*prep. + gen.*) **1** în afara, afară din: ~ κλισίης IL. 14.13 *afară din cort*; πόλιος καὶ τείχεος ~ IL. 21.608 *în afara zidurilor cetății*; ~ ὄρων THUC. 2.12 *în afara hotarelor*; ~ ... τῶν ἐλαῶν AR. *Ra.* 995 *dincolo de linia măslinilor*; (fig.) ~ τῶν ἐωθότων νοημάτων HDT. 3.80 *în afara modului său obișnuit de a gândi*; ~ αἰτίας AESCH.

Ch.1031, HDT. 4.133 *în afara [oricărei] în-vinuirii*; ~ τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως THUC. 2.7 *în afara dominației lor*. 2 *departe de*: ~ ὁδοῦ OD. 13.123 *departe de drum*; (fig.) ~ κακῶν PLAT. *Grg.523b departe de rele*; ~ εἰ τοῦ μέλλειν ἀποθνήσκειν αὔριον PLAT. *Cri.46e ești departe de a trebui să mori mâine* (sc. *nu urmează să mori mâine*). 3 (temp.) *după*: ~ πέντε ἡμερῶν ἐγένετο HDT. 3.80 *irecură mai mult de cincis zile*. 4 (în) *afară de*, cu excepția: ἀπέκτειναν ἅπαντας ... ~ ὀλίγων XEN. *HG1.2.3 îi uciseră pe toți afară de câțiva*; ἔχεις τι ~ τοῦτων λέγειν; PLAT. *Grg.474d ai de spus ceva în afară de aces-tea?*; ~ σοῦ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν LXX *Is.26.13 în afară de Tine pe altul nu știm*. 5 *fără*: ~ ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς SOPH. *Ant.330 fără să mai sper și să mai cred* (sc. *contrar închipuirii mele*); (spec.) ~ εἰ μή PLUT. *Dem.9.6, NT 1Cor.14.5 afară numai dacā*.

[ἐκ, cf. ἐντός]

ἔκτος, η, ον *adj.* al șaselea: IL. 2.407, HES. *Op.613, EUR. Or.39, τὸ ἔκτον μέρος* THUC. 5.64 *a șasea parte*. // **ἔκτη**, ἡ *subst.* a șasea zi: ~ ἡ μέσση HES. *Op.782 a șasea zi [din decada] de mijloc* (sc. *data de 16 a lunii*); HES. *Op.785*. // **ἔκτος**, ὁ *subst.* a șasea lună: (= lat. *sextilis*, luna august) PLUT. *M.268a*.

[ἔξ]

ἔκτοσε, *adv.* *afară*, (prep. + gen.) *afară din*: (cu vb. de mișcare) δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός OD. 14.277 *lepădai lancea din mână*. [ἐκτός]

ἔκτοσθε(ν), *adv.* (= ἔκτοθεν) **I** (din) *afară*: ~ ... ὀρύξομεν ... τάφρον IL. 7.341 *pe dinafară să săpăm un șanț*; (op. ἐνδοθεν) OD. 20.101. **II** (prep. + gen.) *în afara, afară din, departe de*: τείχεος ~ IL. 9.552 *în afara zidului*; ~ θαλάσσης OD. 22.385 *afară din mare*; HES. *Th.752, A.Rh. 2.892, THEOC. 2.51*.

[ἐκτός, -θεν]

ἔκ-τοτε, *adv.* *de atunci*: PLUT. *Caes.48.6, LUC. Sol.7*.

[ἐκ, τότε]

ἐκ-τραγωδέω-ῶ, *vb.* **I** *a expune într-o tragedie sau în stil tragic*: LUC. *Pisc.38*. **II** (fig.) *a dramatiza, a exagera*: PLB. 6.15.7, (pas.) *id.* 6.56.8. **III** *a demasca*: LUC. *Merc.Cond.41*.

[ἐκ, τραγωδέω]

ἐκτραορδινάριος, ὁ *subst.* *militar din trupele speciale, soldat de elită*: PLB. 6.26.6. [lat. *extraordinarius*]

ἐκ-τράπεζος, ον *adj.* *oprit de la masă, scos din meniul*: (fel de mâncare) LUC. *Gall.4*.

[ἐκ, τράπεζα]

ἐκτραπήναι, *inf. aor. pas. de la ἐκτρέπω*.

ἐκ-τραχηλίζω, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** *a da peste cap, a azvârli (din șa), a răsturna, a trânti la pământ*: (d. cai) XEN. *Cyr.1.4.8, PLUT. M.58f*. **2** *a rupe gâtul*: AR. *Lys.705, PLUT. Brut.31.4*. **3** (fig.) *a doborî, a prăpădi*: (d. linguiștorii) γένος ... ἐκτραχηλίζον νεότητα PLUT *M.13a neam care duce la pierzanie tineretului*; LUC. *Tox.14*. **II** (*intrans.*) (med.-pas.) *a-și frânge gâtul*: AR. *Nu.1501, PLB. 4.58.10, (fig.) DEM. 9.51*.

[ἐκ, τραχηλίζω]

ἐκ-τραχύνω, [ῶ] *vb.* [aor. ἐξετραχύνω; pas. aor. ἐξετραχύνθη] **I** (*act.*) **1** *a înăspri (de tot)*, (fig.) *a îndârji, a înversuna*: (+ ac. pers.) PLUT. *Alc.14.4, APP. BC2.12, ἐξετραχύνε τὸν δῆμον ἐπὶ τὸν πόλεμον* PLUT. *Marc.6.2 αἰτάτῃ πορορὸν la război*. **2** *a îngreuna*: (tre-cerea) IOS. *BI4.614*. **II** (*med., pas.*) *a se înăspri, a se îndârji*: PLUT. *Cor.18.3, (iron.) LUC. Pisc.51*.

[ἐκ, τραχύνω]

ἐκ-τρέπω, *vb.* [viii. -τρέπω, aor. ἐξέτρεψα; med.-pas. aor. ἐξετράπην, viii. ἐκτραπήσομαι {ion. ἐκτράπω Hdt.}] **I** (*act.*) **1** *a abate (de la), a întoarce (în altă direcție), a da la o parte, a devia*: ἐκτρέψασα τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον HDT. 1.186 *deviind cursul fluviului*; (d. Oidip și Laios) τὸν ἐκτρέποντα ... παῖω SOPH. *OT806 îl lovesc pe cel care încerca să mă abată din drum*; ἀσπίδας θύρσοισι βάκχας ~ EUR. *Ba.799 ca bacchantele să întoarcă* (sc. *să pună pe fugă*) *scuturile voastre cu thyrsurile lor*; (fig.) μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψης AESCH. *Ag.1464 nu-ți abate mânia asupra Helenei*. **2** *a (pre)schimba*: LXX *Am.5.8*. **II** (*med., pas.*) **1** *a se abate (din drumul său), a se da la o parte, a se îndepărta*: οἱ νεώτεροι ... τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες ... ἐκτρέπονται HDT. 2.80 *tinerii, când înălnesc oamenii mai în vârstă, se dau la o parte*: (+ prep.) ἐκτρέπονται ἐπ' Ἀθηνέων HDT. 6.34 *se abătură pe la Atena*; ἐκτραπόμενος κατὰ τὴν ἐπὶ Κρωμμον φέρουσαν ἀμαξιτόν XEN. *HG7.4.22 aruncând-o pe drumul care ducea*

la Cromnos: (fig.) πρὸς τὸ μυθῶδες ... ἐκ-
 τρεπόμενος τῆς ἀληθείας PLUT. *Art.*6.9 *in-*
depärtându-se de adevăr înspre legendar;
 εἰς ἀδίκους ... ἐξετράπη πράξεις IOS.
A18.251 s-a dedat la fapte nelegiuite. 2 a se
 întoarce (în altă direcție), a evita: (+ ac.) ἐκ-
 τρέπεται με νῦν ἀπαντῶν DEM. 19.225
acum, când mă întâlnește, se întoarce în
altă direcție; PLB. 35.4.14, APP. BC1.64,
 LUC. *Herm.*86. 3 a se întoarce, a se răsuçi:
 (d. scolopendră) ἐκτρέπεται τὰ ἐντὸς ἐκτὸς
 ARSTT. *HA621a7 se întoarce cu părțile din*
interior spre exterior (sc. *pe dos*). 4 a se
 (pre)schimba: PLB. 6.4.9.

[ἐκ, τρέπω]

ἐκ-τρέφω. *vb.* [aογ. ἐξέθρεψα] **I** a hrăni, a
 crește: (d. oameni și animale) HDT. 1.122,
 AESCH. *Ch.*750. ἐξέθρεψε κάξέφουσέ με
 SOPH. *OT827 m-a crescut și m-a născut*; τὰ
 κυήματα ~ ARSTT. *GA773a34 a hrăni em-*
brionii; (d. plante) τὸ ἐκτρέφον τὴν ρίζαν
 τοῦ σίτου HDT. 1.193 *ceea ce face să*
crească rădăcina grâului; (med.) SOPH.
*El.*13, ἄλλως ... ὑμᾶς ... ἐξεθρεψάμην EUR.
*Med.*1029 *în zadar v-am crescut*; (pas.) ἐκ-
 τεθραμμένοι σκύμνοι λεόντων EUR.
*Supp.*1222 *pui de lei [deja] crescuți mari*;
 (fig.) δόγματα ... ἐν οἷς ἐκτεθράμμεθα ὡς
 περ ὑπὸ γονεῦσι PLAT. *R.*538c *opinii în care*
am fost crescuți ca de niște părinți. **II** a ali-
 menta, a întreține, a produce: (un vânt)
 PLUT. *M.*357d.

[ἐκ, τρέφω]

ἐκ-τρέχω. *vb.* [viit. -δραμοῦμαι. aογ. ἐξέδρα-
 μον, pf. ἐκδεδράμηκα] **I** a alerga (afară), a
 ieși în fugă: (tm.) IL. 18.30, AR. *An.*991, (+
 gen.) ἐξέδραμε τοῦ θαλάμου PLUT. *Alc.*23.9
a ieșit în fugă din cameră; (ἐξω + gen.)
 ARR. *An.*5.23.1. **II** a scăpa: ἡμᾶς ἦθελ' Εὐ-
 ρυσθεὺς κτανεῖν· ἄλλ' ἐξέδραμεν EUR. *He-*
*racl.*14 *Eurystheus voia să ne ucidă, dar am*
scăpat. **III** (milit.) a ieși la atac: THUC. 4.25,
 XEN. *An.*5.4.16, PLUT. *Cras.*24.3. **IV** a ieși,
 a apărea (brusc): (d. coarne) ARSTT.
*Aud.*802a21. **V** (fig.) **I** a ieși, a izbucni, a
 porni, a se naște, a crește: (o veste) PLUT.
*Pel.*30.2. 2 a depăși (măsura): (d. mânie)
 SOPH. *OC*438.

[ἐκ, τρέχω]

ἐκ-τρίαινῶ-ᾶ. *vb.* a răsturna cu tridentul:
 LUC. *Pseudol.*29.

[ἐκ, τριαινῶ]

ἐκτριβή, ἤς, ἡ *subst.* (= ἐκτριψίς) *nimicire*:
 LXX *Deut.*4.26.

[ἐκτριβῶ]

ἐκ-τρίβω, [-ῖ-, dar viit. pas. ἐκτριβήσομαι
 Soph. *OT*428] *vb.* **I** a freca (tare): ἐν
 πέτροισι πέτρον ἐκτριβῶν SOPH. *Ph.*296
freacănd o piatră de alte pietre: (d. Atlas)
 οὐρανὸν νῶτοις ... ἐκτριβῶν EUR. *Ion*2 *care*
freacă (sc. *susține*) *cerul cu spatele*; τὸ
 σκέλος ... ἐξέτριψε τῇ χειρὶ PLAT. *Phd.*60b
ἰσὶ frictionă piciorul cu mâna; (spec.) ἐκ γε
 σοῦ πῦρ ... ῥᾶον ἂν τις ἐκτριψείεν ἢ γέλωτα
 ἐξαγάγοιτο XEN. *Cyr.*2.2.15 *din tine mai*
ușor ar scoate cineva foc decât un răset. **II**
 a lustrui: (armele) PLB. 10.20.2. **III** a tocii, a
 uza (prin frecare): (trepte) LXX *Sir.*6.36,
 (pas.) (d. metale) PLUT. *M.*2d. **IV** (ext.) a
 distrage (complet), a nimici, a stârpi, a rade,
 a șterge de pe față pământului: (vegetația)
 HDT. 4.120, σφέας πίτυος τρόπον ἀπέιλεε
 ἐκτριψείεν HDT. 6.37 *amenința că îi va dis-*
trage ca pe un pin; φροντὶς ἐκτριψεί τον ...
 πλοῦτον SOPH. *Fr.*592 *grija va distrage bo-*
găția; Ζεὺς σε ... πρόρριζον ἐκτριψείεν
 EUR. *Hipp.*684 *fie ca Zeus să te stârpească*
din rădăcini; (pas.) HDT. 6.86d, SOPH.
*OT*428 ἐκτριβήσομαι ἐγὼ καὶ ὁ οἶκός μου
 LXX *Gen.*34.30 *voi fi nimicit eu și casa*
mea. **V** (d. timp) a consuma, a irosi: (viața)
 SOPH. *OT*248.

[ἐκ, τρίβω]

ἐκτριψίς, εως, ἡ *subst.* *nimicire*: LXX
*Num.*15.31.

[ἐκτριβῶ]

ἐκτροπή, ἤς, ἡ *subst.* **I** abatere (de la drumul
 inițial), întoarcere (în altă direcție), deviere:
 (a apelor unui râu) THUC. 5.65, PLB. 9.43.5.
II scăpare, cale de ieșire (din): ἐκτροπᾶς
 πολλὰς τῶν χωρίων ἐχόντων PLUT.
*Arat.*29.4 *pentru că locurile aveau multe căi*
de ieșire; (fig.) (+ gen.) AESCH. *Pr.*913. **III**
 cotitură, răspântie (de drumuri), drum later-
 al: EUR. *Rh.*881, AR. *Ra.*113, ἐν τῇ ἐπ' Εὐ-
 τρησίους ἐκτροπῇ XEN. *HG*7.1.29 *la coti-*
tura care ducea spre Eutresia. **IV** abatere,
 digresiune: PLAT. *Plt.*267a, ARSTT. *Me-*
*taph.*1089a1, PLB. 4.21.12.

[ἐκτρέπω]

ἐκτροφή, ἤς, ἡ *subst.* **I** hrănire, creștere:
 EUR. *Fr.*317.5, ARSTT. *HA*542a30. **II** pro-
 ducere: IOS. *A15.*78.

[ἐκτρέφω]

ἐκ-τρῦγάω-ῶ, *vb.* a culege (via): (+ ac.) LXX *Lev.*25.5.

[ἐκ, τρυγάω]

ἐκ-τρῦπάω-ῶ, *vb.* a găuri (dintr-o parte în alta); (intrans.) a ieși pe furiș (din), a se strecura (afară): AR. *Ec.*337.

[ἐκ, τρυπάω]

ἐκ-τρῦφάω-ῶ, *vb.* a se deda luxului, a se lăsa cuprins de moliciune: PLUT. *Alex.*40.1.

[ἐκ, τρυφάω]

ἐκ-τρῦχόω-ῶ, *vb.* a uza, (fig.) a istovi, a slei, a eruiza: THUC. 3.93, id. 7.48, IOS. *A12.*203, ~ τοὺς πολέμιους λιμῶ APP. *BC4.*100 *a slei puterile dușmanilor prin foamete*; (pas.) ἐκτετρυχωμένα ῥάκη LUC. *Tox.*31 *haină roasă, zdrențuită*.

[ἐκ, τρυχόω]

ἐκ-τρύω, *vb.* v. ἐκτρύω: APP. *BC2.*66.

[ἐκ-τρύω]

ἐκ-τρώγω, *vb.* |viit. med. 3sg. ἐκτρώζεται Ar.] a mânca (de tot), a roade: AR. *V.*155, (d. o molie) LXX *Mich.*7.4.

[ἐκ, τρώγω]

ἐκτρωμα, ατος, τό *subst.* avorton, lepădătură (de făt), stârpitură: ARSTT. *GA773b*18, LXX *Num.*12.12, NT *1Cor.*15.8.

[ἐκτιτρώσκω]

ἐκτρωσις, εως, ἡ *subst.* lepădare, avort: ARSTT. *Pr.*860a18.

[ἐκτιτρώσκω]

ἐκτρωσμός, οῦ, ὁ *subst.* naștere prematură, lepădare (de făt), avort: ARSTT. *HA583b*12.

[ἐκτιτρώσκω]

ἐκτρωτικός, ἡ, ὄν *adj.* care provoacă avortul, abortiv: PLUT. *M.*974d.

[ἐκτιτρώσκω]

ἐκτυπε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la κτυπέω.

ἐκ-τύπω-ῶ, *vb.* |viit. -ώσω, aor. ἐξετύπωσα| **I** a sculpta în relief, a întipări: XEN. *Eq.*1.1, (pas.) οἱ ἐν ταῖς στήλαις ... ἐκτετυπωμένοι PLAT. *Smp.*193a *cei sculptați în relief pe stelele funerare*; (fig.) τοὺς ἐκτυπωθέντας ISOC. 13.18 *cei făcuți după modelul său*. **II** (med.) a reprezenta: PLAT. *Th.*206d.

[ἐκ, τυπόω]

ἐκτύπωμα, ατος, τό [ῦ] *subst.* **I** sculptură în relief: MEN. *Fr.*26.4, IOS. *Ap.*2.11. **II** întipărire, amprentă, urmă: PLAT. *Ti.*50d.

[ἐκτυπόω]

ἐκτύποισις, εως, ἡ *subst.* sculptură în relief: LXX *3Rg.*6.35, IOS. *A112.*65.

[ἐκτυπόω]

ἐκ-τυφλόω-ῶ, *vb.* a orbi (cu totul), a lipsi de vedere: (+ ac.) HDT. 4.2, id. 9.93, XEN. *Eq.*10.2, AR. *Pl.*301, (abs.) κονιορτὸν ἐκτυφλοῦντα AR. *Fr.*581.2 *praf orbitor*; (pas.) (fig.) ἐκτυφλωθέντες σκότῳ λαμπτήρες AESCH. *Ch.*536 *torțe orbite de beznă (sc. stinse)*.

[ἐκ, τυφλόω]

ἐκτύφλωσις, εως, ἡ *subst.* {ion. gen. -ιος} orbire: HDT. 9.94.

[ἐκτυφλόω]

ἐκ-τύφω-ῶ, *vb.* (med.-pas.) a se înfumura: PLB. 16.21.12.

[ἐκ, τυφώω]

ἐκ-τύφω, *vb.* |viit. -θύψω; pas. aor.2 ἐξετύφην| a afuma, a orbi cu fum: ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκθύψομεν EUR. *Cyc.*475 *o să afumăm ochiul [Cyclopului] ca pe un viespar*; (pas.) (fig.) ἐξετύφην κλαίουσα MEN. *Epit.fr.*8 *am ochii arși [de atâtea plâns]*.

[ἐκ, τύφω]

ἐκτωρ, ορος *adj.m., subst.* **I** care ține, ținător: (epitet al lui Zeus) SOPH. 180, (ca sinonim al lui ἀναξ) PLAT. *Crat.*393a. **II** ancoră: LUC. *Lex.*15.

[ἐχω]

Ἔκτωρ, ορος, ὁ *subst.* {eol. Ἔκτωρ Sapph.} Hector, erou troian, fiul lui Priam și al Hecubei: IL. 1.242.

[ἐχω]

ἐκῦρά, ᾶς, ἡ *subst.* {ep. ion. ἐκυρή} soacră. *spec.* mama soțului: IL. 22.451, A.RH. 4.815, PLUT. *M.*143a.

[ἐκυρός, cf. lat. *socrus*]

ἐκῦρός, οῦ, ὁ *subst.* socru, *spec.* tatăl soțului: IL. 3.172.

[IE **swekuro-*, ai. *švašura-*, lat. *socer*]

ἐκυρσα, ind. aor. act. de la κύρω.

ἐκῦσα, ind. aor. act. de la κυνέω.

ἐκῦσα, ind. aor. act. de la κύω.

ἐκφαγεῖν, inf. aor. act. de la ἐξεσθίω.

ἐκ-φαιδρύνω, *vb.* a șterge (făcând să strălucească), a curăța: EUR. *Ba.*768.

[ἐκ, φαιδρύνω]

ἐκ-φαίνω, *vb.* |viit. -φανῶ, aor. ἐξέφανεν| pas. aor.2 ἐξεφάνην| {viit. 3sg. ἐκφάνεν Luc. *Syr.D.*32; ep. aor. pas. 3sg. ἐξεφάνεν II. 4.468, 3pl. ἐξεφάναν II. 19.17; da aor. 3sg. ἐξέφανα Pi. *N.*4.68, 3pl. ἐξέφανα Pi. *O.*13.18} **I** (act.) **1** a scoate la lumină arăta, a vădi, a dezvălui, a descoperi: (+

pers.) (d. o moaşă) ἄνδρα φώσδε ... ἐκφανεῖ IL. 19.104 *va scoate la lumină (= va naşte) un bărbat*; εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα ... ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμοὺς SOPH. *Ani.307 dacă nu îl aduceţi în faţa ochilor mei pe fărtaş*; (+ ac. lucrui) τὴν ἀληθειήν ἐκφήναντος HDT. 1.117 *după ce dezvăluī adevărul*; (fig.) παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἐκφαίνει σὴν καρδίαν LXX *Sir.8.19 nu descoperi inima ta oricărui om*; (abs.) ὡς τὸ ... μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί SOPH. *OT243 așa cum oracolul mi-a arătat de curând. 2 a declara: πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφηναν XEN. An.3.1.16 ne-au declarat război. II (med.-pas.) 1 a ieși la vedere, a se arăta, a se vădi, a se ivi, a apărea: πλευρά, τὰ οἱ κύψαντι ... ἐξεφαάνθη IL. 4.468 *coastele care îi ieșiseră la iveală (= îi rămăseseră descoperite) când s-a aplecat*; οὐνεκ' Ἀχιλλεὺς ἐξεφάνη IL. 18.248 *pentru că se ivise Achilleus*; ὁ τε δειλὸς ἀνὴρ ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφαάνθη IL. 13.278 *se arată cine este laș și cine viteaz*; δίκαιοι ... ἐκφανοῦμεθα SOPH. *Ph.82 ne vom arăta drepti*; (+ gen.) τὰ γε δοῦρα Χαρυβδίου ἐξεφαάνθη OD. 12.441 *lemnele se iviră din Charybda*; (+ gen. și dat.) (d. divinități) τοῖσιν δὲ Γλαῦκος ... ἄλος ἐξεφαάνθη A.RH. 1.1310 *din adâncul mării li se arăta Glaucos*; (d. stele) THUC. 2.28, (fig.) ἐκφανείσης τῆς ἐνέδρας APP. *BC4.103 ieșind la iveală (sau fiind descoperită) capcana întinsă. 2 a străluci, a scăpăra: (d. ochi) IL. 19.17.**

[ἐκ, φαίνω]

ἐκφάνης, ἐς *adj.* |superl. -έστατος| care se arată (lămurit), vizibil, vădit, evident, clar: (d. pers. și lucruri) πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν AESCH. *Pers.398 se arătară toți la vedere*; ~ ἐγένετο ἢ τῆς πόλεως ῥώμη PLAT. *Mx.243c s-a vădit puterea cetății*; (d. sunete) ARSTT. *Aud.802a5. // ἐκφανῶς, adv.* (în mod) vădit, clar, pe față: PLB. 5.1.3, PLUT. *Oth.6.1.*

[ἐκφαίνω]

ἐκφάσθαι, inf. aor. med. de la ἐκφημι.

ἐκφασίς, ἰος, ἡ *subst.* declarare, anunțare: HDT. 6.129.

[ἐκφημι]

ἐκφάτως, [ᾶ] *adv.* cu glas tare: AESCH. *Ag.706.*

[ἐκφημι]

ἐκ-φαυλίζω, *vb.* a disprețui: IOS. *All.166,*

LXX *Iud.14.5, ARR. An.1.13.6.*

[ἐκ, φαυλίζω]

ἐκφαυλισμός, οὐ, ὁ *subst.* dispreț: IOS. *A13.216.*

[ἐκφαυλίζω]

ἐκ-φέρω, *vb.* |impf. ἐξέφερον, viit. ἐξοίσω. aor.1 ἐξήνεγκα, aor.2 ἐξήνεγκον; pas. aor. ἐξηνέχθη| {ep. impf. ἐκφερον II. 16.368. inf. prez. ἐκφερέμεν II. 5.234; ion. aor. 3sg. ἐξήνικε Hdt. 2.151} **I I** a purta (afară), a căra sau a duce (afară), a scoate: (+ gen.) ἐκφερέμεν πολέμοιο IL. 5.234 *a purta afară din luptă*; χηλὸν ἐξέφερον θαλάμοιο OD. 8.439 *scoase o ladă din cămară*; (+ prep.) ἐξήνεγκεν αὐτόν ἐξω τῆς κόμης NT *Mc.8.23 îl scoate afară din sat*; (fără indicarea originii) ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὄπλα EUR. *Ba.809 aduceți-mi armele încoace [din palat]*; ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον LXX *Gen.14.18 a adus pâini și vin*; (med.) ἐξεφέροντο τὰ ὄπλα εἰς τὴν ἀγοράν XEN. *HG3.2.28 începură să-și aducă armele în agora*; (pas.) τὴν γῆν τὴν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἐκφερομένην HDT. 1.179 *pământul scos din groapă. 2 a scoate (din casă, pe năsalie), a duce la groapă (sau la rug), a înmormânta: IL. 24.786, HDT. 7.117, EUR. Alc.716. 3 a duce la țarm, a scoate pe uscat: HDT. 1.24, πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων EUR. Hec.701 *din mare l-a scos un talaz*; (pas.) HDT. 1.23, THUC. 1.54. 4 a duce (cu sine), a lua, a dobândi, a câștiga: (un premiu) IL. 23.785, (med.) HDT. 6.103, (slavă) SOPH. *El.60. 5 a aduce (tribut), a plăti: PLB. 3.27.5.**

II a produce, a naște, a rodi, a da la iveală: (roade) HDT. 1.193, XEN. *Oec.16.5, (copii) εἰς φῶς ~ κύημα PLAT. R.461c a aduce la lumină o odraslă*; (fig.) ἐκφέρουσι γὰρ μητρῶι' ὄνειδη EUR. *Andr.621 (fițele) dau la iveală metehnele mamelor*; καὶ κακίας μεγάλας ὥσπερ ἀρετάς αἱ μεγάλαι φύσεις ἐκφέρουσι PLUT. *Demetr.1.7 firile mari dau la iveală atâtea mari vicii, cât și mari virtuți.*

III I a expune, a înfățișa, a face cunoscut, a transmite, a da în vileag, a dezvălui: (un oracol) HDT. 5.79, ἐξενεῖται ἐς τὸν δῆμον HDT. 9.5 *a înfățișa poporului (propunerea)*; τὴν ἐμὴν ἁμαρτίαν ... ἐκφέρεις MEN. *Sam.707 dai în vileag greșeala mea*; οὐ θέμις ~ αὐτὰ πρὸς ἅπαντας LUC. *Nec.2 nu este legiuit să le dezvăluim tuturor*; (med.) κατὰ τὸν τὸ γνώμην ἐξεφέροντο HDT. 8.68 *se arătau de*

aceeași părăre; (pas.) οὐ γάρ ποτ' εἰς Ἑλληνας ἐξοισθήσεται ὡς ... EUR. *Supp.*561 *niciodată grecilor nu li se va da de știre că ...* 2 a roști, a exprima, a formula: τίν' ἐξήνεγκας ... λόγον; SOPH. *Tr.*741 *ce cuvânt ai rostit (= ce vești aduci)?; ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλῆτιν* LXX *Deut.*22.19 *a adus nume de ocară asupra unei fecioare israelite; πλεῖστον ἐν βραχυτάτῃ λέξει νοῦν ~* PLUT. *Dem.*10.3 *a exprima cele mai multe idei în cele mai puține cuvinte.* 3 a (re)prezenta, a publica: ὅτε τὰς Νεφέλας ἐξέφερε PLUT. *M.*10c *când (Aristophanes) a prezentat [piesa] 'Norii'.* IV 1 a duce la capăt (*sau* la bun sfârșit), a implini, a înfăptui: IL. 21.451, τὸ μόρσιμον Διόθεν πεπρωμένον ἔκφερεν PI. *N.*4.61 *implini soarta menită de Zeus;* (pas.) DEM. 61.7. 2 a purta, a duce (la destinație): SOPH. *Ai.*7, PLAT. *Phd.*66b. 3 a purta, a porni (război): (ἐπὶ „ἰμποτρίνα” + ac.) HDT. 6.56, (πρὸς + ac.) πόλεμον ἐξοίσει πρὸς αὐτοῦς XEN. *HG*4.8.6 *va porni război ἰμποτρίνα lor;* (+ dat.) PLB. 2.36.4. V (*intrans.*) 1 a o lua înapte: (d. cai) IL. 23.376, XEN. *Eq.*3.4. 2 (fig.) (med.-pas.) a se lăsa purtat (către): πρὸς ὄργην ἐκφέρῃ SOPH. *El.*628 *te lași pradă mâniei;* (+ dat.) ἀπαιδευσία ὄργης ... ἐκφερόμενοι THUC. 3.84 *mănași de o ură nestă-rănită;* (ext.) ἐξηνέχθην εἰς ἄπερ Πρωταγόρας λέγει PLAT. *Cra.*386a *m-am lăsat purtat către cele pe care le spune Protagoras.*

[ἐκ, φέρω]

ἐκ-φεύγω, vb. |viit. ἐκφεύξομαι (far -οῦμαι), aor.2 ἐξέφυγον| {ep. aor. 3sg. ἔκφυγε II. 5.18, 1pl. ἐκφύγομεν OD. 12.212; inf. aor. ἐκφυγέειν II. 21.66; I (*intrans.*) a fugi (afară), a scăpa: OD. 19.231, AESCH. *Pers.*510, φεύγων ἐκφεύγει HDT. 5.95 *scăpă cu fuga;* οἱ μὲν πλεῖστοι ἐξέφυγον XEN. *HG*1.5.14 *cei mai mulți au scăpat;* λαθῶν ἐξέφυγε PLUT. *Sull.*8.3 *reuși să scape pe furiș;* κὰν πρὸς Ἄργος ἐκφύγω EUR. *IA*533 *iar dacά fug în Argos;* (+ gen.) παῦροι δ' ἐξέφυγον ... ἄλός OD. 23.236 *pușini scăpară din mare;* (spec.) (d. proiectile) οὐχ ἄλιον βέλος ἔκφυγε χειρός IL. 5.18 *lancea nu zbură zadarnic din mâna sa.* II (*trans.*) I a scăpa (de), a se sustrage, a evita: (+ ac.) ὡς ἐκπεφευγὼς τοὺς ἐχθροὺς HDT. 1.59 *ca și cum ar fi scăpat de dușmani;* (fig.) ἐκφυγέειν θάνατόν IL. 21.66 *a scăpa de*

moarte; κφυγὼν τὴν νοῦσον HDT. 1.25 *scăpând de boală;* ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον PLUT. *Sull.*16.8 *scăpă de primejdie;* (jur.) ἐκπέφυγεν αἵματος δίκην AESCH. *Eu.*752 *a scăpat (= este absolvit) de acuzația de crimă;* οὐπω γὰρ τὴν τοῦ ... θεοῦ κρίσιν ἐκπέφυγας LXX 2*Mac.* 7.35 *n-ai scăpat încă de judecata lui Dumnezeu;* (sub. abstr. și ac. pers.) ἐκπεφεύγασιν γάμοι με EUR. *Hel.*1622 *s-a dus nunta mea;* οὐδὲν ἐξέφυγε τὸν Δημήτριον PLUT. *Demetr.*16.4 *nimic nu i-a scăpat lui Demetrios;* (+ μὴ și inf.) μικρὸν ἐξέφυγε μὴ καταπετρωθῆναι XEN. *An.*1.3.2 *abia scăpă să nu fie lapidat.* 2 a fi lipsit (de): περὶ τοὺς ἐκφεύγοντας ἤδη τὴν χιόνα τόπους PLB. 3.55.7 *în locurile deja lipsite de zăpadă.*

[ἐκ, φεύγω]

ἐκ-φημι, vb. |med. inf. ἐκφάσθαι, aor. (*sau* impf.) 3sg. ἔκφατο| a grăi, a roști: οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος OD. 10.246 *nu putea roști o vorbă;* A.RH. 1.439, (abs.) OD. 13.308.

[ἐκ, φημί]

ἐκ-φθείρω, vb. a distruge (complet), a nimici: (pas.) EUR. *Hec.*669, PLB. 4.46.4, (fig.) ἐκφθαρεῖς οὐκ οἶδ' ὅποι AR. *Pax*72 *plecat naiba știe unde;* ἐκφθείρου LUC. *DMeretr.*15.2 *pieri! du-te la naiba!*

[ἐκ, φθείρω]

ἐκ-φθίνομαι, vb. |med.-pas. pf. 3pl. ἐξέφθινται, m.m.c.p. 3sg. ἐξέφθιτο| I a se sfârși: (+ gen.) οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος OD. 9.163 *incă nu se sfârșise vinul de pe corăbii;* OD. 12.329. II a fi nimic, a se prăpădi, a pieri: (d. corăbii) AESCH. *Pers.*679, (d. pers.) id. *Pers.*927.

[ἐκ, φθίνω]

ἐκ-φλαίνω, vb. |inf. aor. ἐκφλῆναι| (dub.) a clocoti, a bolborosi: EUR. *Fr.*470.

[cf. ἐκφλύω]

ἐκ-φλαυρίζω, vb. (= ἐκφραυρίζω) a disprețui, a ridiculiza: PLUT. *Phil.*19.1, id. *Sert.*26.4.

[ἐκ, φλαυρίζω]

ἐκ-φλέγω, vb. I (*act.*) a da foc, a incendia: (+ ac.) AR. *Pax*608. II (*med.-pas.*) a se aprinde, a arde (cu flacăra mare): LXX 4*Mac.*16.3, (fig.) PLUT. *M.*766a.

[ἐκ, φλέγω]

ἐκ-φλογοῶ-ῶ, vb. (*med.-pas.*) a se aprinde, a izbucni în flăcări: ARSTT. *Mir.*833a10.

[ἐκ, φλόξ]

ἐκ-φλύσσω, *vb.* [inf. aor. ἐκφλύξαι] a scoate (clocotind), a izbucni (în): A.RH. 1.275.

[v. ἐκφλύω]

ἐκ-φοβέω-ῶ, *vb.* **I** (*act.*) a înfricoşa (tare), a înspăimânta, a speria: (+ ac.) AESCH. *Pers.* 606, PLAT. *Grg.* 483c, ISOC. 15.121, ~ τινὰ ἐκ δεινίων EUR. *Or.* 312 *a face pe cineva să sară înfricoşat din pat*: (+ ac. dublu) ὅπερ οἱ Ἐγχεσταῖοι ... ἡµᾶς ἐκφοβοῦσιν THUC. 6.11 *lucru cu care încearcă să ne sperie egestanii*: (+ dat. instr.) EUR. *Or.* 270, (δία + gen.) NT *2Cor.* 10.9, (abs.) τὸ μέλλον ἐκφοβεῖ καθ' ἡμέραν EUR. *Fr.* 135 *viitorul [ne] înspăimântă zi de zi*. **II** (*med., pas.*) a fi înfricoşat, a se teme de: (+ ac.) SOPH. *El.* 276, (ὕπερ + gen.) id. *OT* 989.

[ἐκ, φοβέω]

ἐκ-φοβος, *ov adj.* înfricoşat, înspăimântat: ARSTT. *Phgn.* 812b29, PLUT. *Fab.* 6.8, LXX *Deut.* 9.19, NT *Mc.* 9.6.

[ἐκ, φόβος]

ἐκ-φοινίσσω, *vb.* a însângera, a împurpura: EUR. *Ph.* 42, (pas.) id. *IT* 259, (+ ac. de relaţie) ἐκφοινίσσονται τοὺς ὀφθαλμοὺς ARSTT. *Phgn.* 812a37 *ochii li se infectează de sânge*.

[ἐκ, φοινίσσω]

ἐκ-φοιτάω-ῶ, *vb.* **I** a ieşi *sau* a merge de obicei: (la vânătoare) HDT. 4.116, EUR. *El.* 320. **II** a ieşi: (ἐκ + gen.) HDT. 3.68. **III** (ext.) a se răspândi: (d. un zvon) PLUT. *Arat.* 36.1.

[ἐκ, φοιτάω]

ἐκφοίτησις, *ewos*, ἡ *subst.* răspândire, divulgare: IOS. *A119*.47.

[ἐκφοιτάω]

ἐκφορά, *ᾶς*, ἡ *subst.* **I** purtare (afară), scoatere: AR. *Pl.* 1138. **II** (frecv.) scoatere (a mortului din casă) şi ducere (la groapă); procesiune funerară, înmormântare: ἐπ' ἐκφορᾶ νεκροῦ AESCH. *Ch.* 9 *când leşul era purtat afară [din casă]*: EUR. *Alc.* 422, THUC. 2.34 LYS. 1.8, PLAT. *Lg.* 959a, PLUT. *Pomp.* 15.3. **III** pornire, avânt: (d. cai) XEN. *Eq.* 3.5. **IV** expunere, divulgare, destăinuire: κούδεµί' ἐκφορὰ λόγου AR. *Th.* 472 *nimeni nu va duce vorba de aici*. **V** exprimare, pronunţare: PLUT. *M.* 1112e.

[ἐκφορά]

ἐκφορέω-ῶ, *vb.* **I** a purta (afară), a căra *sau* a duce (afară), a scoate: τὰ χρήματα ἐξ Ἐλαιουόντος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε HDT.

9.116 *duse comoara din Eleunt în Sestos*: (med.) EUR. *Cyc.* 234, (pas.) κόρυθες ... νηῶν ἐκφορέοντο καὶ ἀσπίδες IL. 19.360 *coifuri şi scuturi erau purtate afară din corăbii*: τὸν δὲ χοῦν τὸν ἐκφορεόμενον ἐκ τοῦ ὀρύγματος ... ἐξεφόρεον HDT. 2.150 *pământul scos din săpătură îl cărau afară*. **II** a scoate (din casă), a duce la groapă (*sau* la rug): OD. 22.451. **III** a duce la ţărm, a scoate pe uscat: (pas.) HDT. 8.12. **IV** (jur.) a lua (drept gaj), a sechestra: τὰ σκεύη πάντα ἐξεφόρησεν DEM. 53.15 *mi-a luat toată mobilă [din casă]*: (med.) DEM. 47.53.

[ἐκφορος]

ἐκφορικός, ἡ, ὄν *adj.* exprimabil: (subst.) τὸ ἐκφορικόν PLUT. *M.* 1113b *capacitatea de a se exprima [în cuvinte]*. // **ἐκφορικῶς**, *adv.* prin exprimare orală: PLUT. *M.* 1112d.

[ἐκφορά]

ἐκφόριον, *ov*, τὸ *subst.* **I** produs (al pământului), rod: (pl.) HDT. 4.198, LXX *Lev.* 25.19. **II** impozit pe produsele agricole, zeciuială: ARSTT. *Oec.* 1345b32.

[ἐκφορος]

ἐκφορος, *ov adj.* **I** productiv, roditor, fertil: (d. Erinys) τῶν δ' εὖσεβοῦντων ἐκφορώτερα πέλοις AESCH. *Eu.* 910 *cu cei evlavioşi să fii mai roditoare*: (d. femei) ARSTT. *Fr.* 283. **II** purtat în afară, alătura cu drumul, razna: PLUT. *M.* 424a. **III** care poate fi expus, făcut cunoscut *sau* destăinuit: EUR. *Hipp.* 295, PLAT. *La.* 201a.

[ἐκφέρω]

ἐκφορτίζομαι, *vb.* (dub.) a fi vândut (la export): (fig.) SOPH. *Ant.* 1036.

[ἐκ, φορτίζω]

ἐκφράζω, *vb.* a expune, a exprima, a descrie: PLUT. *M.* 24a, id. *M.* 104c.

[ἐκ, φράζω]

ἐκφράσις, *ewos*, ἡ *subst.* expunere, descriere: LUC. *Hist. Cons.* 20.

[ἐκφράζω]

ἐκφρέω, *vb.* [viit. ἐκφρήσω, aor. ἐξέφρησα] {poet. impf. 1pl. ἐξεφρίομεν Ar. *V.* 125; imper. 2sg. ἐκφρες Ar. *V.* 162;} a lăsa să iasă: EUR. *Ph.* 264, AR. *V.* 156, ἐξέφρησα ἐµαυτὸν LUC. *Lex.* 9 *am plecat*.

[cf. εἰσφρέω, εἰσπίφρημι]

ἐκ-φροντίζω, *vb.* **I** a chibzui, a născoci: (un plan) THUC. 3.45, EUR. *IT* 1323, ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων AR. *Nu.* 695 *chibzuieste la una din problemele tale*. **II** a

procura: IOS. *AI*19.171.

[ἔκ, φροντίζω]

ἔκ-φρων, *ov adj.* ieșit din minți, smintit, nebun: XEN. *Cyr.*7.1.27, DEM. 19.267, PLB. 8.19.7, ἔκφρονα ποιεῖ PLAT. *R.*402e *il scoate din minți*; (d. oameni turbați) ἔκφρονες γίνονται LUC *Nigr.*38 *īși ies din minți*; (d. poeți) PLAT. *Ion*534b, (d. bacchante) LUC. *Bacch.*1, PLAT. *Lg.*790e.

[ἔκ, φρήν]

ἔκ-φυγγάνω, *vb.* v. ἐκφεύγω: AESCH. *Pr.*525, PLB. 18.15.11.

[ἔκ, φυγγάνω]

ἔκφυγε, (poet.) *ind. aor. act.* 3sg. ἐκφεύγω.

ἔκφυγη. ἦς, ἡ *subst.* fugă, scăpare: LXX *3Mac.*4.19.

[ἔκφεύγω]

ἔκ-φύλασσω, *vb.* I a păzi (cu strășnicie), a avea grijă (de): (+ ac.) SOPH. *OC*285, EUR. *Or.*1259, ἵχνος δ' ἐκφύλασσι' ὅπου τίθησ' EUR. *Ion*741 *ai grijă unde pui piciorul*; (med.) MEN. *Mon.*326. II a aștepta: PLUT. *M.*982b.

[ἔκ, φυλάσσω]

ἔκ-φυλλάζω, *vb.* a desfrunzi: AESCH. *Fr.*154a.13.

[ἔκ, φύλλω]

ἔκ-φύλος, *ov adj.* I din afara tribului, de alt neam, străin: (obicei) PLUT. *Marc.*3.6, (cuvânt) LUC. *Lex.*24. II ieșit din comun, neobișnuit, enorm: (trup) PLUT. *Brut.*36.6.

[ἔκ, φύλη]

ἔκφῦναι, *inf. aor. act.* de la ἐκφύω.

ἔκ-φύρω, [ῦ] *vb.* [ind. aor. pas. 2sg. ἐξεφύρωθης] a întina: (fig.) LXX *Ier.*3.2.

[ἔκ, φύρω]

ἔκ-φῦσάω-ῶ, *vb.* I (*tranz.*) I a sufla (afară, cu putere): (d. elefanți) ἐκφυσῶντες ... τὸ παρεμπύπτον PLB. 3.46.12 *sufilând afară ara înghițită*; ἀτμίδας πυρώδεις ἐκφυσῶν LXX *Sir.*43.4 *sufilând aburi de foc*; (fig.) ποταμός ἐκφυσῶ μένος AESCH. *Pr.*720 *fluviul își revarsă puterea*; ἐξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον AR. *Pax*610 *sufilă un atât de mare [vânt de] război*; (pas.) (d. pers.) ἐκπεφυσημένος PLB. 3.103.7 *umflat de mândrie*. 2 a spulbera: LXX *Ag.*1.9. II (*intrans.*) a răsufla, a emana, a erupe: ARSTT. *Mu.*400a32.

[ἔκ, φυσάω]

ἔκ-φῦσιάω-ῶ, *vb.* (poet.) v. ἐκφυσάω: AESCH. *Ag.*1389.

[ἔκφυσάω]

ἔκφῦσις, *εως, ἡ subst.* I naștere, răsărire, încolțire, creștere: (d. plante) ARSTT. *Mu.*396a23, (d. păr) id. *PA*658b5, (fig.) σπεῖρειν εἰς ἀρετῆς ἐκφυσῖν PLAT. *Lg.*777e *a semăna semințele din care va încolți virtutea*. II loc de răsărire sau de creștere: (a aripilor) PLAT. *Phdr.*251b. III (medic.) erupție: ARSTT. *Pr.*953a18. IV (bot.) lăstar: PLB. 18.18.6.

[ἔκφύω]

ἔκ-φῦτεύω, *vb.* a răsădi, a altoi: ARSTT. *Pr.*924b36.

[ἔκ, φυτεύω]

ἔκ-φύω, *vb.* I (*tranz.*) I a naște, a zămisi: (d. tată) SOPH. *OT*437, EUR. *Hel.*391, (d. mamă) SOPH. *OC*984. 2 a da naștere, a produce, a face să răsără: (d. pământ) ARSTT. *Mu.*397a26, (d. cerbi) μέχριπερ ἄν ἐκφύσωσι τὰ κέρατα ARSTT. *HA*611b13 *până când le ies carnea*; (d. frunzele unei ramuri) NT *Mt.*24.32. II (*intrans.*) (frecv. aor. rad. și pf.) a se naște, a răsări, a încolți, a lăstări: (+ gen.) κεφαλαί ... τρεῖς ... ἐνὸς αὐχένος ἐκπεφυῖται IL. 11.40 *trei capete care răsar dintr-un singur gât*; ἐλευθέρου ... ἐξέφυον πατρός SOPH. *Ai.*487 *m-am născut dintr-un tată liber*; (d. o sămânță) DEM. 24.154, (fig.) λάλημα ... ἐκπεφυκός εἶ SOPH. *Ant.*320 *ești un flecar innăscut*.

[ἔκ, φύω]

ἔκφῦως, *adv.* peste fire: APP. *Ill.*72.

[ἔκφυής]

ἔκ-φωνέω-ῶ, *vb.* I a striga: PLUT. *Caes.*66.8, LXX *Dan.*2.20. II a roști, a pronunța: (pas.) PLUT. *M.*1010a.

[ἔκ, φωνέω]

ἔκφώνησις, *εως, ἡ subst.* exclamație: PLUT. *M.*111d.

[ἔκ, φωνέω]

ἔκ-φωτίζω, *vb.* a lumina (în întregime): PLUT. *M.*922e.

[ἔκ, φωτίζω]

ἔκ-χάλινώω-ῶ, *vb.* a scoate frâul (calului): PLUT. *Pel.*33.3.

[ἔκ, χαλινώω]

ἔκ-χαλκεύω, *vb.* a făuri (din aramă sau din bronz): IOS. *AI*3.178.

[ἔκ, χαλκεύω]

ἔκ-χαραδρόω-ῶ, *vb.* a săpa șanțuri adânci sau râpe: (d. torente, șuvoaie de apă) PLB. 4.41.9.

[ἐκ, χαράδρα]

ἐκ-χᾶράσσω, *vb.* a răzui, a șterge (complet): PLUT. *M.*873d.

[ἐκ, χαράσσω]

ἐκ-χαυνόω-ῶ, *vb.* a umple de trufie, a face (pe cineva) să se îngâmfeze (peste măsură): EUR. *Supp.*412.

[ἐκ, χαυνόω]

ἐκ-χέω, *vb.* |viit. -χεύσω (tard. -χεῶ), aor. ἐξέχεα, pf. ἐκκέχυκα; *pas.* aor. ἐξεχύθην [ῶ], pf. ἐκκέχῃμαι | {ep. impf. ἐκχεον II. 3.296; ind. aor. med. 3sg. ἐκχευατο Od. 22.3, ἐκχῦτο Od. 19.504; part. gen. ἐκχυμένοιο II. 21.300} **I** (*tranz.*) **1** a vărsa (în afară), a revărsa, a turna, a deșerta, a împraștia: (frecv. d. lichide) (vin) IL. 3.296. (sânge) τὸ μητρὸς αἷμ' ... ἐκχέας πέδοι AESCH. *Eu.*653 *după ce a vărsat pe pământ sângele mamei sale*; (apă) EUR. *HF*941, (lacrimi) PLUT. *Alc.*6.1, ὅταν ἄνωθεν ὄμβρον ἐκχέη EUR. *Cyc.*323 *când [Zeus] varsă ploaie de sus*; (cu referire la conținut) ἐκχεετε τὰς ἐπτὰ φιάλας NT *Apoc.*16.1 *vărsați cele șapte cupe*; (ext.) (med.) ἐκχεύατ' ὄιστους ... πρόσθε ποδῶν OD. 22.3 *vărsă (= lăsa să cadă) săgețile înaintea picioarelor sale*. **2** (fig.) a revărsa, a produce din belșug: (căldură) AESCH. *Fr.*332a.2, ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυιδ ... πνεῦμα χάριτος LXX *Zah.*12.10 *voi revărsa peste casa lui David duh de bunăvoință*. **3** a revărsa, a spune (din inimă), a scoate: (cuvinte) AESCH. *Ag.*1029, SOPH. *Fr.*929.3, (cântece) EUR. *Supp.*773. **4** a împraștia, a risipi, a irosi, a prăpădi: AESCH. *Pers.*826, SOPH. *El.*1291, ἐκχέαντα τὰ τε αὐτοῦ καὶ ἑαυτὸν PLAT. *R.*553b *iro-sindu-și bunurile și pe sine însuși*; eis Σικελίαν τὴν πόλιν ἐξέχεαν ARSTT. *Rh.*1411a25 [*atenienii*] „*au vărsat*” *cetatea în Sicilia*. **5** a desface, a lăsa în voie: (pânzele unei corăbii) (tm.) A.RH. 2.902. **6** a scoate: (sabia) LXX *Ps.*34.3. **II** (*intrans.*) (frecv. med. *pas.*) **1** a se revărsa (în afară): (d. lichide) IL. 21.300, τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξεχύθ' ὕδωρ OD. 19.470 *apa se revărsă pe pământ*; (ext.) σφήκεσσιν εὐοικότες ἐξεχέοντο IL. 16.259 *se revărsară (= se năpustiră, năpădiră) ca niște viespi*; ἐκχυθέντες ἄλεες ἐκ τοῦ τείχεος HDT. 3.13 *revărsându-se în păcuri dese din cetățuie*; ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ eis τὴν γῆν LXX *2Rg.*20.10 *măruntaiele i s-au vărsat pe pământ*. **2** a se împraștia, a se

risipi, a se prăpădi: PLAT. *Cri.*49a. **3** (fig.) a se topi (după cineva *sau* ceva): AR. *V.*1469. **4** a se lăsa în voie (unei pasiuni), a se da cu totul, a se abandona: eis ἑταίρας ἐξεκέχυντο PLB. 31.25.4 *se lăsau pradă desfrâului cu femei ușoare*; μὴ ἐκχυθῆς ἐπὶ ἔδεσμάτων LXX *Sir.*37.29 *să nu cazi în patima mâncărurilor*.

[ἐκ, χέω]

ἐκ-χολάω-ῶ, *vb.* a se mânia (tare), a se înfuria: LXX *3Mac.*3.1.

[ἐκ, χολάω]

ἐκ-χορεύω, *vb.* (med.) a alunga din alaiul său: (+ ac.) EUR. *Hel.*381.

[ἐκ, χορεύω]

ἐκ-χράω-ῶ¹, *vb.* |impf. 3sg. ἐξέχρη| a progoci: SOPH. *OC*87.

[ἐκ, χράω]

ἐκ-χράω-ῶ², *vb.* |aor. 3sg. ἐξέχρησε| a ajunge, a fi suficient *sau* multumitor: (+ dat. pers.) HDT. 8.70, (impers.) κῶς ταῦτα βασιλεῖ ... ἐκχρήσει περιωβρίσθαι; HDT. 3.137 *cum o să-l multumească pe rege asemenea insultă?*

[ἐκ, χράω]

ἐκ-χρηματίζομαι, *vb.* a scoate bani de la: (+ ac.) THUC. 8.87.

[ἐκ, χρηματίζω]

ἐκ-χυλίζω, *vb.* a scoate suc (sau zeama), a suga: (d. insecte) ARSTT. *HA*596b12.

[ἐκ, χυλίζω]

ἐκχύμενος, part. aor. med. de la ἐκχέω.

ἐκ-χυμίζω, *vb.* v. ἐκχυλίζω: ARSTT. *HA* 594a15.

[ἐκ, χύμα]

ἐκχύν(ν)ω, *vb.* a vărsa: αἷμα ... ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς NT *Mt.*23.35 *sânge vărsat pe pământ*; LUC. *Pseudol.*29.

[v. ἐκχέω]

ἐκχῦσις, εως, ἡ *subst.* **I** vărsare (în afară), revărsare, deșertare: (d. lichide) ARSTT. *Mete.* 354a26, LUC. *Tim.*18, (op. ἐγχυσίς) PLUT. *M.*38e. **II** vărsătură: LXX *Lev.*4.12.

[ἐκχέω]

ἐκχύτης, ου, ὁ *adj.m.* risipitor: (op. περιεκτικός) LUC. *Vit.Auct.*24.

[ἐκχέω]

ἐκχυτο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la ἐκχέω. **ἐκ-χώννυμι**, *vb.* a înălța (un loc) grămădind pământ, a ridica (o cetate) prin lucrări de terasamente: (pas.) HDT. 2.137, id. 2.138.

[ἐκ, χώννυμι]

έκ-χωρέω-ῶ. *vb.* **I** a pleca (dintr-un loc), a părăsi (un loc, o țară), a se strămuta: HDT. 1.56, ARSTT. *Mir.*832a15, IOS. *AI*1.74, έκχωρήσαι έκ τῆς νήσου HDT. 3.144 *a pleca din insulă*; (fig.) έκ τοῦ ζῆν ἐξεχώρησαν PLB. 2.21.2 *incetară din viață*. **II** (medic.) a ieși (din locul său), a se disloca: HDT. 3.129. **III** a se retrage: χειμῶνες έκχωροῦσιν ... θέρει SOPH. *Ai*.671 *iernile lasă loc verii*; (+ gen.) ἐξεχώρησαν τῆς θαλάττης PLB. 1.59.4 *s-au retras de pe mare*. **IV** a renunța la, a ceda: (+ gen.) PLB. 31.28.3, IOS. *AI*2.1.

[έκ, χωρέω]

έκχωρητέον, *adj.vb.* trebuie să se retragă: PLB. 18.45.9.

[έκχωρέω]

έκ-χωρίζω, *vb.* **I** a separa, a despărți, a elimina: (pas.) (d. excremente) ARSTT. *HA*551a7. **II** a pune deoparte: LXX *IEzr.*4.57.

[έκ, χωρίζω]

έκ-ψύχω, [ῶ] *vb.* **I** (act.) **1** a leșina: ARSTT. *Pr.*886b14. **2** a-și da sufletul (duhul), a muri: LXX *Jud.*4.21, NT *Fp.*5.5. **II** (med.) a se răci: ARSTT. *Pr.*882a36, PLUT. *M.*695d.

[έκ, ψύχω]

έκω, (com.) *v.* ἔχω: AR. *Th.*1197, id. *Th.*1220.

έκῶν, έκοῦσα, έκόν *adj.* **I** (d. pers.) **1** de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni, bucuros: ~ δ' οὐκ ἄν τις ἔλοιτο IL. 3.66 *nimeni nu și le-ar alege de bunăvoie*; αὐτὸς ~ οἱ δῶκα OD. 4.649 *chiar eu i-am dat-o de bunăvoie*; έκοῦσα κοῦκ ἄκουσα EUR. *Heracl.*531 *de bunăvoie, nu împotriva voinei sale*; πόλεις τὰς μὲν βία, τὰς δ' έκούσας προσελάμβανε XEN. *HG*4.1.1 *orașele le luă pe unele cu forța, pe altele cu învoirea lor*; έκόντι ... νόψ PI. *P.*5.43 *cu dragă inimă*; (frecv. cu neg.) οὐχ ~ AESCH. *Ag.*841 *fără voia sa, împotriva voinei sale*; οὐκ έκόντων ἄλλ' ὑπ' ἀναγκαίης HDT. 7.139 *nu de bunăvoie, ci prin constrângere*; πάρειμι δ' ἄκων οὐχ έκοῦσιν SOPH. *Ant.*276 *mă aflui aici împotriva voinei mele și a voastră*; (cu εἶναι expletiv) ~ τε εἶναι οὐδ' ἄν μουνομαχέοιμι HDT. 7.104 *de bunăvoie nu m-aș lupta nici măcar cu un singur om*; οὐδεις πόποτε ~ εἶναι τυραννίδος ἀφεῖτο XEN. *Hier.*7.11 *nimeni nu ar renunța vreodată la domnie de bunăvoie*. **2** înadins: ~ δ' ήμάρτανε φωτός IL. 10.372 *înadins nu nimeri omul*; σέ τ' οὐχ ~ κάκτανον SOPH. *Ant.*1340

te-am ucis fără să vreau; οὐχ ~ ἔξαμαρτάνω ἄλλ' ἀμαθία PLAT. *Gr.*488a *nu greșesc dinadins, ci din neștiință*; οἱ έκόντες ἄδικούντες PLAT. *Hp.*Mi.371e *cei care comit fărădelegi în mod deliberat*. **II** (d. lucruri) voit: SOPH. *OT*1230.

[part. al unui vb. *Fέκ-μι „vreau”, cf. sanscr. *uśant-*]

έλα, imper. de la ἐλάω (ἐλαύνω).

ἐλάαν, (ep.) inf. prez. act. de la ἐλάω (ἐλαύνω).

έλαβον, ind. aor.2 act. de la λαμβάνω.

έλαθον, ind. aor.2 act. de la λανθάνω.

έλαια, ac, ή *subst.* {ep. ion. ἐλαίη, att. ἐλάα}

I măsline (*Olea Europaea*): IL. 17.53, OD. 5.477, PI. *O.*3.13, AESCH. *Ag.*494, ήμέρη ~ HDT. 5.82 *măsline cultivate*; ἔργον ἐλαίας

LXX *Av.*3.17 *lucrarea măslinului* (sc. *uleiul de măslină*); ὄρος τῶν ἐλαίων LXX *Zah.*14.4, NT *Mt.*21.1 *Muntele Măslinilor*.

II măslină: AR. *Ach.*550, PLAT. *R.*372c.

[origine pregrecească, cf. lat. *oliva*]

έλαια-λογέω-ῶ, *vb.* [var. ἐλαιολογέω] a aduna măslină: LXX *Deut.*24.20.

[έλαια, λέγω]

έλαίζω, *vb.* a cultiva măslini: AR. *Fr.*119.

[έλαια]

έλαίη, (ion.) *v.* έλαια

έλαιήεις, εσσα, εν *adj.* [fem. ἐλαιάεσσα Soph.] uleiios, unsuros: SOPH. *Fr.*457.

[έλαια]

έλαιηρός, ἄ, ὄν *adj.* **I** de ulei: (picături) A.RH. 4.626. **II** uleiios: PLAT. *Ti.*60a, PLUT. *M.*640d.

[έλαια]

έλαίνεος, α, ὄν *adj.* *v.* ἐλαίνος: OD. 9.320.

έλάίνος, η, ὄν [ῖ] *adj.* **I** din lemn de măsline: IL. 13.612, OD. 9.382 ș.a. **II** din măsline: (ulei) LXX *Lev.*24.2, IOS. *AI*3.197.

[έλαια]

έλαιον, ου, τό *subst.* **I** ulei de măsline: (gener. folosit pt. uns) IL. 23.281, εὐῶδες έλαιον OD. 2.339 *ulei înmiresmat*; (relig.) τὸ ἅγιον ~ LXX *Lev.*21.12 *uleiul (untdelemnul) cel sfânt*; (în comparații, d. un râu) ἐπιρρέει ήῦτ' ~ IL. 2.754 *curge precum uleiul*; (ca aliment) AR. *V.*702, XEN. *Cyr.*6.2.22, (drept combustibil) ~ ήμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ AR. *Nu.*56 *nu avem ulei în lampă*; NT *Mt.*25.8. (în sacrificii) LXX *Gen.*35.14. **II** (gener. d. materii grase) **1** ulei, untdelemn: συμρνίνῳ έλαίῳ LXX *Est.*2.12 *ulei de smirnă*. **2** grăsimi, untură: (de pește) ARSTT. *HA*520a18,

ARR. *Ind.*29.14. 3 (extras din pământ) petrol: HDT. 6.119.

[v. ἐλαία; cf. lat. *oleum*; origine pregrecească]

ἐλαιό-πρωρος, ον *adj.* cu partea superioară asemănătoare unui măslin: (lăstar de viță) ARSTT. *Ph.*199b12.

[ἐλαιον, πρῶρα]

ἐλαιο-πώλης, ου, ὁ *subst.* vânzător de ulei de măsline: DEM. 25.47. AESOP. *Prov.*5.

[ἐλαιον, πώλης]

ἐλαιος, ου, ὁ *subst.* (bot.) măslin (sălbatic). *Olea europaea* L.: Pl. *Fr.Hymn.*46. SOPH. *Tr.*1197.

[ἐλαία]

ἐλαιούργιον, ου, τό *subst.* presă / teasc de ulei (de măsline), oloiniță: ARSTT. *Pol.*1259a13.

[ἐλαιουργός < ἐλαιον, ἔργον]

Ἐλαιούς, οὔντος, ὁ *subst.* Elaious, oraș în Chersonesul tracic (azi Eski Hisarlik): HDT. 6.140, THUC. 8.102 ș.a.

Ἐλαιούσιος, α, ον *adj.* din Elaious: HDT. 9.120, THUC. 8.107.

[Ἐλαιούς]

ἐλαιο-φόρος, ον *adj.* care produce măslini: (colină) EUR. *HF*1178, IOS. *BI*2.592.

[ἐλαιον, φέρω]

ἐλαιο-φυής, ἐς *adj.* pe care crește măslinul, plantat cu măslini: (colină) EUR. *Ion*1480.

[ἐλαιον, φύω]

ἐλαιό-φῦτος, ον *adj.* plantat cu măslini: (Samos) AESCH. *Pers.*883, PLUT. *M.*524a.

[ἐλαιον, φύω]

ἐλαιόω-ῶ, *vb.* a unge *sau* a îmbiba cu ulei de măsline: (pas.) ἐλαιούται θρίξ SOPH. *Fr.*624 *părul este uns cu ulei* (pt. a-i da strălucire); ARSTT. *HA*605b20, (med. „a se unge”, d. atleti) Pl. *Fr.*305.

[ἐλαία]

ἐλαίς, ἴδος, ἡ *subst.* |pl. ac. ἐλαδες Ar.| (bot.) măslin: AR. *Ach.*998.

[ἐλαία]

ἐλαιώδης, ἐς *adj.* ca uleiul, uleios: (d. grăsimă din lapte) ARSTT. *HA*522a22, id. *Mete.*388a5.

[ἐλαιον]

ἐλαιών, ὄνος, ὁ *subst.* plantație de măslini: LXX *Ex.*23.11, id. *Deut.*6.11, id. *Am.*4.9 ș.a.

[ἐλαία]

Ἐλαιών, ὄνος, ὁ *subst.* Elaion (Muntele Măslinilor), la est de Ierusalim, acolo unde

a fost prins Iisus: NT *Fp.*1.12, IOS. *AI*7.202. **ἐλάμ**, *subst.* |scris αἶλαμ| (transcriere aproximativă a ebr. אֵלָם) pridvor, vestibul *sau* prag: LXX *Iez.*8.16, id. *Iez.*41.15 ș.a.

ἐλ-ανδρος, ον *adj.* care duce la pierzanie bărbații: (d. Elena) AESCH. *Ag.*690.

[αἰρέω, ἀνήρ]

ἐλαο-λόγος, ον *adj.* culegător de măslini: (d. judecătorii atenieni, clientelă politică a demagogilor) νῦν δ' ὥσπερ ἐλαολόγοι χωρεῖθ' ἄμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι AR. *V.*712 *acum însă, precum culegătorii de măslini, îl urmați pe cel care plătește salariul.*

[ἐλαιον, λέγω]

ἐλαπρός, barbarism pt. ἐλαφρός: AR. *Th.*1180.

Ἐλάρα, ας, ἡ [ἄρ-] *subst.* |var. -η A.Rh.| (mitol.) Elara, mamă a gigantului Tityos: A.RH. 1.762.

ἐλάσ-, forme de aor. de la ἐλαύνω, ἐλάω.

ἐλασᾶς, ἄ, ὁ *subst.* (specie de) rață sălbatică: AR. *An.*885.

[origine pregrecească]

ἐλάσασκεν, (ep.) aor. iter. 3 sg. de la ἐλαύνω: IL. 2.199.

ἐλασειώ, *vb.* a dori să înainteze: (ἐπί „improtrivă”) LUC. *Cont.*9.

[ἐλαύνω]

ἐλασία, ας, ἡ *subst.* (milit.) marș, avansare: IOS. *AI*2.244.

[ἐλαύνω]

ἐλασί-βρόντας, α, ὁ *adj.m.* (dor.) care aruncă tunete, tunător: (d. Zeus) Pl. *Fr.*144.

[ἐλασις, βροντή]

ἐλασί-βροντος, ον *adj.* care izbucnește ca un tunet: (com. fig.) ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνύς ἔπη AR. *Eq.*626 *lansând cuvinte tunătoare.*

[ἐλασις, βροντή]

ἐλάσιος, α, ον [ἄ] *adj.* care îndepărtează, eliminator: (d. cei care îndepărtează epilepsia) PLUT. *M.*296f.

[ἐλαύνω]

ἐλάσ-ιππος, ον [ἄ] *adj.* care conduce caii, conducător de care: (neam) Pl. *P.*5.85.

[ἐλασις, ἵππος]

ἐλάσις, εως, ἡ *subst.* I (milit.) marș, expediție, campanie: ἐποιέετο τὴν ἐλασιν HDT. 7.37 *își continua marșul*; (frecv. ἐπί „improtrivă” + ac.) ἐπὶ Σκύθας ... Δαρείου ~ HDT. 4.1 *expediția lui Dareios împotriva sciților*:

XEN. *Eq.Mag.*4.4, IOS. *AI*10.75, ARR. *Tact.*35.3. II mers pe cal, cavalcadă: XEN.

*Eq.*9.6, *LUC. DDeor.*24.2. **III** intrecere / cursă de care: *XEN. Cyr.*8.3.34. **IV** alungare, exilare, expulzare: (+ gen. obiectiv) *THUC.* 1.139, *LUC. Phal.*1.3. **V** stimul, impuls: *XEN. Eq.*3.12. **VI** răpire, furt, prădare: (de vite) *PLUT. Rom.*7.1, *LUC. Salt.*57.

[ἐλαύνω]

ἐλασί-χθων, ονος, ὁ *adj.m.* care scutură pământul: (d. Poseidon) *Pl. Fr.Isthm.*18.

[ἐλασις, χθών]

ελασμα, ατος, τό *subst. I* (concr.) metal bătut, placă, foaie (de metal): (de aur și de argint) *LXX Av.*2.19, *IOS. AI.*8.74. **II** (abstr.) apăsare, greutate: (a picioarelor) *IOS. AI*12.75.

[ἐλαύνω]

ελασσε, **ελασε**, (ep.) aor. 3 sg. de la ἐλαύνω. **ελασσονάκις**, *adv.* {att. ἐλαττ-} **I** (d. cantitate) de mai puțin ori: πλείων ἐλαττονάκις *PLAT. Th.*148a [numār] *mai mare luat de un numār mai mic de ori. II (d. timp) mai puțin frecvent: *ARSTT. Mete.*371b26, id. *Resp.*475b14, (op. πλεονάκις) *ARSTT. HA*543b30.*

[ἐλάσσω]

ελασσονέω-ῶ, *vb.* {aor. ἠλαττόνησα| {att. ἐλαττ-} **I** a lua sau a avea mai puțin: *LXX Ex.*16.18, (med.) οἱ συνάγοντες ἐλαττονοῦνται *LXX Prov.*11.24 *cei ce strâng au mai puțin (= sărăcesc)*; ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται *κακία LXX Sir.*19.6 *cel ce urăște vorbăria se împruținează cu răutate*; (+ dat.) τίνοι σὺ ἐλαττονῆ μετ' ἐμοῦ; *LXX 3Rg.*11.22 *ce-ți lipsește în casa mea?* **II** a plăti mai puțin: *LXX Ex.*30.15. **III** (d. lucruri) a scădea: *LXX 3Rg.*17.14, (med.) *LXX 3Rg.*17.16.

[ἐλάσσω]

ελασσονόω-ῶ, *vb.* {att. ἐλαττονῶ} a micșora, a reduce, a diminua: ἐλασσονοῦσι δὲ φυλάς ἀμαρτία *LXX Prov.*14.34 *păcatele micșorează semințiile*; (pas.) *LXX Gen.*18.28, id. *Tob.*S.14.4.

[ἐλάσσω]

ελασσῶνως, *adv.* v. ἐλαχύς

ελασσῶ-ῶ, *vb.* {impf. ἠλάττων, viit. ἐλαττώσω, aor. ἠλάττωσα, pf. ἠλάττωκα; *med.-pas.* impf. ἠλαττούμην, viit. ἐλαττ(σ)ώμαι, pf. ἠλάττ(σ)ομαι; *pas.* viit. ἐλαττωθήσομαι, aor. ἠλαττώθην, part. pf. ἠλαττωμένος| {att. -ττώ} **I** a pune mai puțin sau

în inferioritate, a împruțina, a reduce, a coborî, a micșora, *ext.* a înjosi, a degrada, a desconsidera: ἠλάττωσε τοὺς πολεμίους *PLB.* 11.22.3 *i-a pus în inferioritate pe dușmani*; ἠλάττωσας αὐτὸν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλου *LXX Ps.*8.6 *i-ai pus cu puțin mai puțin decît îngerii*; φίλους ~ *PLUT. Lys.*23.8 *a-i înjosi pe prieteni*; τὴν πόλιν ~ *ISOC.* 8.17 *a coborî cetatea*; τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε *ARSTT. Po.*1449a17 *a redus partea corului*; (op. προστίθημι „a adăuga”) *LXX Sir.*42.21, (+ gen.) μὴ προστιθέναι τιμὴν, ἀλλὰ μηδ' ~ τῆς ὑπαρχούσης *THUC.* 3.42 *a nu spori cinstirea, dar nici a nu o micșora față de cea care există*; (pas.) *PLB.* 2.53.1. **II** (med.) a fi inferior, a fi în dezavantaj, a fi mai puțin: (+ ac. de relație) ὡς ἕκαστοί τι ἐλασσοῦσθαι ἐνόμιζον *THUC.* 4.58 *după cum socotea fiecare că este în inferioritate cu ceva*; πολλὰ ... ἐγωγ' ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν ἀγῶν' *ISOC.* 18.3 *eu unul sunt în dezavantaj în multe privințe în această înfruntare*; (+ gen. comp.) ἐλαττοῦται ὁ ρήτωρ τῶν ἄλλων *PLAT. Grg.*459c *retorul este mai puțin decît ceilalți*; (+ dat.) ἠλαττωμένος τοῖς ὄμμασιν ἐπὶ πλείον *PLB.* 18.4.3 *cu vederea foarte slabă*; (+ prep.) *THUC.* 1.77. **III** a duce lipsă: (+ gen.) ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων *LXX IRg.*21.16 *duc lipsă de posedati*; (+ dat.) *LXX 2Rg.*3.29.

[ἐλάσσω]

ἐλάσσωμα, ατος, τό *subst.* {att. ἐλάττ-} **I** dezavantaj, inferioritate, slăbiciune: ἐκ τοιούτων ἐλαττωμάτων *DEM.* 18.237 *cu asemenea dezavantaje*; *IOS. B13.*24, (+ gen.) ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύος *LXX Sir.*19.28 *din pricina slăbiciunii forței. II* tăiere, reducere, pierdere: ποιῶν ἐλαττώματα περὶ τοὺς βίους *PLB.* 6.16.3 *aplicând tăieri în resursele de trai. III* (milit.) înfrângere: τὸ γεγονός ἐλάττωμα *PLB.* 1.32.2 *înfrângerea suferită*; *PLB.* 5.69.11, *LXX 2Mac.*11.13. **IV** defect, neajuns: τὸ ἴδιον ἐλάττωμα συγκρύψη *AESOP.* 1.17 *să ascundă același defect*; σωματικοῖς ἐλαττώμασι *PLUT. Dem.*11.1 *defecte fizice*; *PLUT. M.*331c.

[ἐλασσῶ]

ἐλάσσω, **ἐλάττων**, (comp.) v. ἐλαχύς **ἐλάσσωσις**, εως, ἡ *subst.* {att. ἐλάττ-} **I** micșorare, diminua: ἐπιείκεια δικαίων καὶ συμφερόντων ~ *PLAT. Def.*412b *echitatea*

este starea celui care cedează din drepturile și interesele sale; ARSTT. *Top.*141a16. **II** lipsă, absență: ἔνδεια ~ τῶν ἀγαθῶν PLAT. *Def.*416a *sārācia este lipsa bunurilor;* οὐκ ἔστιν ἐν φόβῳ κυρίου ~ LXX *Sir.*40.26 *cu frică de Domnul nu-ți lipsește nimic;* LXX *Tob.*4.13. **III** pagubă, pierdere: ἔστιν εὐρεμα εἰς ἐλάττωσιν LXX *Sir.*20.9 *un căștig neașteptat duce la pierdere.* **IV** desconsiderare, umilire: οὔτε φέρειν τὴν ἐλάττωσιν PLB. 5.2.8 *a nu putea suporta starea de umilire.* **V** defect: PLUT. *M.*2c. **VI** înfrângere: προδῆλου τῆς ἐλαττώσεως ὑπαρχούσης PLB. 3.89.8 *înfrângerea fiind sigură;* PLB. 2.36.6. **VII** dezavantaj: (op. πλεονεξία) APP. *BC*4.107.

[ἐλασσώω]

ἐλασσωτικός, ἢ, ὄν *adj.* {att. ἐλαττ-} care renunță, care ia mai puțin decât are dreptul: ὁ γὰρ ἐπεικῆς ~ ἔστιν ARSTT. *EN*1136b21 *omul echitabil este gata să ia mai puțin decât i se cuvine;* ARSTT. *MM*2.1.1.

[ἐλάσσωω]

ἐλαστρέω-ῶ, *vb.* [impf. ἤλαστρου] **I** (*tranz.*) **1** a împinge, a conduce, întoarce: ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα IL. 18.543 *conducea perechea de animale întorcând-o înapoi și încolo.* **2** a hăitui: (d. Erinii și Orestes) μητρός <σ'> οὐνεκ' ἤλαστρου θεᾶ EUR. *IT*934 *te hăituiesc zeite din pricina mamei tale;* EUR. *IT*971. **3** (mar.) a conduce cu ajutorul vâslelor: (pas.) τριήρεας δύο πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρεομένας HDT. 2.158 *două trireme să plutească alături mânăte cu ajutorul vâslelor;* HDT. 7.24. **II** (*intrans.*) a vâsli: ARR. *Ind.*32.10.

[ἐλαύνω]

ἐλάτεια, *ας*, ἡ *subst.* Elateia, cetate în regiunea Focida: HDT. 8.33, DEM. 18.169 ș.a.

ἐλάτειρα, *ας*, ἡ [λα̅] *adj.f.* conducătoare: (d. Artemis) θεᾶν ἵππων ἐλάτειραν PI. *Proso.*Fr.89a.3 *conducătoare rapidă a cailor.*

[ἐλαύνω]

ἐλατέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie mânat, trebuie călărit: ἡ χώρα ... ἐν ἧ ἐκάστω ~ XEN. *Eq.*Mag.2.7 *locul în care trebuie făcut să călătorească.*

[ἐλαύνω]

ἐλάτη, *ης*, ἡ [ᾶ] *subst.* {dor. -α Eur.} **I** (bot.) **1** brad: δοῦρ' ἐλάτης IL. 24.450 *trunchiuri de brad;* (d. războinicilor) ἐλάτησιν εὐοικότες ὑψηλῆσι IL. 5.560 *asemănători unor brazi*

înalți; χρυσέας ἐλάτας ἐν χερσὶν ἔχοντες HES. *Sc.*188 *având în mâini brazi de aur;* PLAT. *Lg.*705c. PLB. 34.3.7. **2** ciorchine de curmale: βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται LXX *Cânt.*5.11 *pletele lui [sumi ca] ciorchinii de curmale.* **II** (mar.) **1** vâslă, ramă: ἐλάτησι πόντον ἐλαύνοντες IL. 7.5 *străbătând marea cu vâsle;* OD. 12.172. **2** barcă, luntre. navă: ἐλάται δικώποι EUR. *Alc.*444 *luntre cu două vâsle;* EUR. *Ph.*208. **3** flotă: EUR. *IA*1322.

[et. nec.; poate din același R. cu. lat. *lentus* „mlădios, flexibil”]

ἐλάτηρ, ἦρος, ὁ *subst.* **I** care mână (carul), conducător (de care), vizitiu: τοὶ δ' ἐλατήρες ἔστασαν ἐν δίφοροις IL. 23.369 *vizitii stăteau (sc. în picioare) în care;* IL. 11.702. ἵππων τ' ~ AESCH. *Pers.*32 *cel ce mână caii;* AR. *Eq.*1266, (fig. d. Zeus) ~ ὑπέρτατε βροντᾶς PI. *O.*4.1 *conducător suprem al tunetului.* **II** care alungă sau pune pe fugă: (+ gen.) CALL. *Iov.*3. **III** tip de turtă (alungită și plată): (joc de cuvinte între numele turtei și înaintarea unor corăbii) AR. *Eq.*1182.

[ἐλαύνω]

ἐλάτηριος, *α*, ὄν *adj.* care alungă sau îndepărtează: (+ gen.) καθαρμοῖσιν ἀτᾶν ἐλατηρίοις AESCH. *Ch.*968 *purificării care alungă nenorocirile.* // **ἐλατήριον**, τό *subst.* **I** (bot.) plesnitoare. *Ecballium elaterium* (L.): ARSTT. *MM*2.3.6. **II** suc sau extract de plesnitoare: ARSTT. *Pr.*864a5.

[ἐλάτηρ]

ἐλάτης, ὄν, ὁ [ᾶ] *subst.* conducător, călăuză: (a turmelor) EUR. *Phaeth.*fr.72.

[ἐλαύνω]

ἐλατικός, ἦ, ὄν *adj.* din Elateia: (câmpii) PLUT. *Sull.*16.1.

[ἐλάτεια]

ἐλάτινος, *η*, ὄν [ᾶ] *adj.* [var. εἰλ- Hom., Eur.] **I** de brad: (crengi) IL. 14.289, EUR. *Ba.*1098, id. *Cyc.*386. (pădure) EUR. *Hec.*632. **II** din lemn de brad: (zăvor) IL. 24.454, (grinzi) OD. 19.38, (catarg) OD. 15.289, LXX *Iez.*27.5, (vâsle) EUR. *IT*407, EUR. *Hel.*1461.

[ἐλάτη]

ἐλατός, ἦ, ὄν *adj.* **I** maleabil, ductil: ARSTT. *Mete.*385a16. **II** bătut, forjat: (argint) LXX *Nu.*10.2, (aur) LXX *2Pr.*9.16.

[ἐλαύνω]

ἐλαττ-, (att.) *v.* ἐλασσ-
ἐλαύνω, *vb.* [impf. ἤλαυον, viit. ἐλάω >

ἐλῶ (= prez. poet.), poster. ἐλάσω, aor. ἤλασα, pf. ἐλήλακα, m.m.c.p. ἐλήλακειν; med. impf. ἤλαυνόμην, viit. ἐλάσομαι, aor. ἤλασάμην, pf. ἐλήλα(σ)μαι, m.m.c.p. ἤληλάμην; pas. aor. ἤλάθην, pf. ἐλήλαμαι; part. aor. ἐλαθείς| {ep. poet. var. prez. ἐλῶ > ἐλῶ, impf. 3sg. ἔλαεν, 3pl. ἔλων, viit. 3pl. ἐλώωσι, aor. 3sg. ἔλασ(σ)ε, 3pl. ἔλασ(σ)αν, iter. 3sg. ἐλάσασκεν, conjct. aor. 3sg. ἐλάσ(σ)η, 3pl. ἐλάσωσι, opt. aor. 2sg. ἐλάσειας ἢ ἐλάσσαις, 3sg. ἐλάσειε, 3pl. ἐλάσειαν, imper. 2sg. prez. ἔλα, aor. ἔλασσον, inf. prez. ἐλαυνέμεν ἢ ἐλάαν, aor. ἐλά(σ)αι, part. prez. dat. pl. ἐλαυνόντεσσιν Pi. O.6.76, part. aor. ἐλάσ(σ)ας, -αντος; med.-pas. pf. 3sg. ἐλήλαται, m.m.c.p. 3sg. ἐλήλατο ἢ ἤληλατο, 3pl. ἤληλάντο, opt. aor. 2sg. ἐλάσαιο, 3pl. ἐλασαιάτο, part. aor. ἐλασσάμενος; dor. aor. 1pl. ἐλάσαμες Plut. M.211b} I (tranz.) I a face (pe cineva sau ceva) să meargă înainte, a mâna, a conduce: (d. animale, vehicule) ἐλαύνει ... ἵππους IL. 23.536 *mānā caii*; τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους HDT. 7.184 *arabi care mānā cămile*; (+ ac. ἢ dat. instr.) μᾶστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους IL. 15.352 *a mānat caii cu biciul pe umeri*; (+ ac. ἢ prep.) ὑπὸ τε σπέος ἤλασε μῆλα IL. 4.279 *ἢ-a mānat turmele la adăpostul unei peșteri*; ἐλαυνέμεν ἄρμ' ἐν ἀγῶνι IL. 23.531 *a conduce carul în infruntare*; εἰς πόλιν ἐλαύνων τὴν ἄμαξαν PLUT. Mar.35.12 *conducând carul în oraș*; (d. pers.) κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσαν IL. 4.299 *i-a împins pe cei răi la mijloc*; (+ ac. dublu) ἐμὲ ... πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους AR. Nu.29 *pe mine, tatăl tău, mă ruî pe multe drumuri*; (milit.) ἐς τὸ Ξάνθιον πεδίον ἤλασε ... τὸν στρατόν HDT. 1.176 *a condus armata în câmpia Xanthios*; ἐλαύνεις ἐπὶ πρὸς Θήβας λόχους AESCH. Supp.131 *conduci șapte batalioane contra Thebei*; (fig.) ἐν δὲ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον IL. 1.575 *aduceau zarvă între zei*; ἐλῶ ... τέσσαρας ἀρετὰς <ὁ> θνατὸς αἰών Pi. N.3.74 *viața muritoare duce cu sine patru virtuți*; τι δαιμόνιον τὰ πράγματ' ἐλαύνη DEM. 9.54 *o forță supranaturală dirijează lucrurile*; (pas.) ὑπὸ τῆς πενίας ἐλαυνόμενος LUC. Pseudol.30 *mănat de sărăcie*. 2 a împinge în față, ext. a lăsa să cadă: προτέρωσε ταχὺς πόδας ἤλασεν ἵππος A.RH. 4.1377 *calul rapid ἢ-a mișcat înainte picioarele*; ἔκ

τε γὰρ γερασμίων ὄσων ἐλαύνουσ' οἰκτρὸν ἐς γαῖαν δάκρυ EUR. Supp.96 *din ochii venerabili lasă să cadă pe pământ o lacrimă amară*. 3 (fig.) a ἰμβολδί: ἐλπίδων ... ἐς τί<ν> ἔτι> με δαίμων ... ἐλαύνει; SOPH. OC1750 *spre ce speranță mă mai ἰμβολdește zeul?*; (pas.) ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας ἐλαυνόμενος PLB. 3.70.7 *ἰμβολdit de ambiție*; AESCH. Pr.682. 4 a γᾶρι, a jefui, a prăda: οὐ γὰρ πόποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν IL. 1.154 *nu mi-a răpit vreodată vite*; ἰππέας ... ἐκέλευσε περιβαλλομένους ~ ὅ τι δύναιντο XEN. HG4.8.18 *le-a poruncit călăreșilor să ἰmpresoare ἢ să jefuiască ceea ce puteau*; (med.) OD. 20.51. 5 (mar.) a cărmi, a conduce, a dirija: νῆα θοῖν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν OD. 7.109 *a cărmi pe mare o navă rapidă*; AR. Eq.1366, ISOC. 7.54, (com. erotic) τὴν νύχθ' ὄλην ἤλαυνέ μ' ἐν τοῖς στρώμασιν AR. Ec.39 *a tras cu mine la vâsle toată noaptea în așternuturi*. 6 a ἰνδερᾶτα. ext. a expira: μῖασμα χώρας ... ~ SOPH. OT98 *a ἰνδερᾶτα din țară o spurcăciune*; τὸ ἄγος ~ τῆς θεοῦ THUC. 1.126 *a expira sacrilegiul [săvârșit ἰmpotriva] zeitei*; (pas.) μῖασμα ... καθαρμοῖς ἤλάθη AESCH. Eu.283 *pătarea a fost ἰνδερᾶtată prin ritualuri de purificare*; (concr.) ἐκ δ' ἄγγέων ἐλάσειας ἰράχνια HES. Op.475 *ai ἰνδερᾶta pânzele de păianjen din vase*. 7 a izgoni, a alunga, a expulza: (+ ac.) ἤλασαν ... οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἐναγεῖς τούτους THUC. 1.126 *atenienii i-au izgonit pe acești blestemați*; (+ ac. ἢ gen.) Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα γῆς Κορινθίας EUR. Med.706 *Creon mă alungă fugară din pământul corintian*; (frecv. + ac. ἢ prep. ἀπό, ἐκ + gen.) τίς ἄνδρας ἀλκίμους δαίμων ἀπ' Οἰνώνας ἔλασεν Pi. N.5.16 *ce destin i-a alungat pe oamenii valoroși din Oinone*; ἤλασέν μ' ἀπ' οἴκων φυγάδα ... πατήρ EUR. Or.765 *tata m-a alungat în exil de acasă*; ~ αὐτὸν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ISOC. 6.9 *a-i expulza din întreaga Grece*; DEM. 55.35. 8 a se năpusti ἰmpotriva, a prigoni, a năpăstui. a ataca, a urmări, a fugări, a hăitui: ὁ πυρφόρος θεὸς ... ἐλαύνει ... πόλιν SOPH. OT28 *zeul purtător de foc se năpustește ἰmpotriva cetății*; σὺ δ' ἀπειλεῖς πᾶσιν, ἐλαύνεις πάντας DEM. 21.135 *tu îi ameninși pe toți, îi ataci pe toți*; πρὶν Τρῶας ἀδὴν ἐλάσαι πολέμοιο IL. 19.423 *mai înainte de a-i sătura de război pe troieni*; (pas.) κείνους

τε λύπη πᾶς ἐλήλαται κακῇ SOPH. *Ai.275 acela a fost pe de-a întregul lovit de adâncă durere.* **9** a stărâni: Ἴωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βία AESCH. *Pers.771 a stărâni cu forța întreaga Ionie.* **10** a prinde (în pământ), a fixa, a rigoni, *fig.* a impune, a determina: σταυρούς δ' ἐκτός ἔλασσε διαμπερές ἔνθα καὶ ἔνθα OD. 14.11 *a înșifri în afară țăruiși din loc în loc de la un capăt la celălalt;* (pas.) IOS. *A13.117, (fig.) μανίας ... ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε ... ἔλαυνε* EUR. *HF837 adu-i acestui bărbat accese de nebunie.* **11** a lovi, a izbi, *ext.* a străpunge, a implânta: χθόνα δ' ἤλασε ... μετώπῳ OD. 22.296 *a lovit pământul cu fruntea;* ἐλάτρησι πόντον ἐλαύνοντες IL. 7.6 *izbind marea cu vâslele;* ἔλασ' ὤμον φασγάνῳ IL. 5.80 *i-a străpuns umărul cu sabia;* διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε OD. 22.93 *i-a implântat [sulița] prin piept;* ἔλαυν' ἐκείνον MEN. *DE16 lovește-l.* **12** a întinde, a extinde, a prelungi, a trasa: (d. construcții) ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει OD. 6.9 *a întins cetății zidul de jur împrejur;* (com. erotic, joc de cuvinte ὄρχος = ὄρχις) ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν AR. *Ach.995 a întinde un lung vlăstar de viță de vie;* (pas.) τὸν πέρι χάλκεον ἔρκος ἐλήλαται HES. *Th.726 de jur împrejur se întinde un zid de aramă;* τὸ ... τεῖχος ... ἐς τὸν ποταμὸν ἐλήλαται HDT. 1.180 *zidul se prelungeste până la fluviu;* HDT. 6.137. **13** (d. metale) a forța, a bate: ἀσπίδα ... ἦν ἄρα χαλκεύς ἤλασεν IL. 12.296 *scutul pe care l-a bătut fâurarul;* (pas.) PLUT. *Cam.41.5.* **14** (muz.) a atinge, a lovi: κιθάραν ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ EUR. *HF351 lovind kithara cu plectrul de aur.* **II** (intrans.) **1** a mâna, a conduce carul, a mâna, a merge: ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον AR. *Nu.25 condu carul pe culoarul tău.* **2** a merge pe cal, a călări, a străbate călare, a parcurge: ἀναβάντας δ' ἐφ' ἵππων ἐλάσαι διὰ στρατοπέδου ... ἀδύνατον XEN. *Cyr.3.3.27 este imposibil urcând pe cai să străbată prin tabăra militară.* **3** a se îndrepta, a se avânta: ἐν τάξει ἄθροοι ἐλαύνετε XEN. *Cyr.4.2.24 înaintați grupări în linie;* πρὸς τὰς πύλας τῶν Ὀλυνθίων ἤλασεν XEN. *HG5.2.41 s-a avântă către porțile Olynthului.* **4** (mar.) a vâsli, *ext.* a călători pe mare, a naviga: ἐλώωσι γαλήνην OD. 7.319 *vor vâsli pe o mare liniștită;* AR. *Ra.205. id. V.684.* **5** (d. arme) a

trece prin, a pătrunde: διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε IL. 5.41 *[sulița] i-a pătruns prin piept;* (med.) μοι χεὶρ ὀξείης ὀδύνησιν ἐλήλαται IL. 16.518 *mâna mi-e sfredelită de dureri ascuțite;* ἔγχεα ... ὄρθ' ... ἐλήλατο IL. 10.153 *lâncile erau fixate drept în pământ.* **6** (fig.) a ajunge la: τοὺς πόρρω αἰεὶ φιλοσοφίας ἐλαύνοντας PLAT. *Grg.486a cei ce se ocupă mereu atît de mult de filosofie;* πρόσω πάνυ ἐλάσαι τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους πλεονεξίας XEN. *Cyr.1.6.39 a ajunge până într-atât în superioritatea față de dușmani;* ἔξω δ' ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν EUR. *Ba.853 ieșindu-și din minți.*

[dub.; fie R. vb. ἐλα- < *h₁elh₂-, cf. ἤλθον, fie denominativ de la ἐλαFνός > ἐλαυνός „conducător”, cf. lat. *amb-ulare?*]

ἐλαφῶβολία. v. ἐλαφηβολία

ἐλαφῶβόλος, v. ἐλαφαβόλος

ἐλάφειος, ον [ᾶ] *adj.* de cerb: (carne) XEN. *An.1.5.2, (corn) ARSTT. HA534b23.*

[ἐλάφος]

ἐλαφηβολία. ac. ἡ *subst.* [var. -ίη Call.] {dor. ἐλαφᾶ- Soph.} vânătoare de cerbi / ciute: CALL. *Dian.262, (pl.) ἀδώροις ... ἐλαφαβολίαις* SOPH. *Ai.178 nedăruite ucideri (sau vânători) de cerbi.*

[ἐλαφηβόλος]

Ἐλαφηβόλια, ων, τὰ *subst.* Elaphebolia („Vânătoare de cerbi”), sârbătoare în cinstea zeiței Artemis în Focida: PLUT. *M.244d.*

[ἐλαφηβόλος]

Ἐλαφηβολιών, ὄνομ. ὁ *subst.* Elaphebolion, numele celei de-a noua luni din calendarul atenian, echivalentă cu martie / aprilie: THUC. 5.19, DEM. 19.57, ARSTT. *HA579a25, LUC. DMeretr.11.2* ș.a.

[ἐλαφηβόλος]

ἐλαφο-βόλος, ον *adj.* {dor. ἐλαφᾶ- Soph.} vânător de cerbi / ciute: IL. 18.319. (epitet al lui Artemis) HES. *Fr.23a21, SOPH. Tr.214, PLUT. M.966a.*

[ἐλάφος, βάλλω]

ἐλαφο-ειδής, ἐς *adj.* asemănător cu un cerb / ciută: PLB. 34.10.8.

[ἐλάφος, εἶδος]

ἐλαφο-κτόνος, ον *adj.* ucigătoar de cerbi sau ciute: (d. Artemis) EUR. *IT1113.*

[ἐλάφος, κτείνω]

ἐλάφος. ου. ὁ, ἡ *subst.* cerb sau căprioară (cerboaică, ciută), *Cervus elaphus* L.: ἐλαφον κεραόν IL. 11.475 *cerb cu coarne;* OI).

10.158, EUR. *IT28* §.a., γόννοις ἐλάφω θόας
THEOC. 30.18 *genunchi ai unei cerboaice
rapide*; (ca simbol al lipsei de curaj) ἔχων
κραδίην δ' ἐλάφοιο IL. 1.225 *anánd inimă de
cerb*.

[din același R. cu ἐλλός (< *ἐλ-νός), cf. arm.
eln „cerb” §.a.]

Ἐλαφό-στικτος, ον *adj.* Elaphostictos („tatuat cu un cerb”): (d. Theocritos) LYS. *Agor.*19.

[ἐλαφος, στίζω]

ἐλαφρία, ας, ἡ *subst.* *ușurință*, frivolitate: τῆ
ἐλαφρία ἐχρησάμην NT *2Cor.*1.17 *m-am
puritat cu ușurință*.

[ἐλαφρός]

ἐλαφρίζω, *vb.* I (*tranz.*) a face ușor, a înălța:
πτεροῖς ἐλαφρίζουσα κούφοις ἐαυτήν PLUT.
*M.*317e *inălțându-se cu aripī ușoare*. II (*in-
tranz.*) a fi ușor *sau* sprinten: ἐλαφρίζον γό-
νου EUR. *Fr.*530.8 *cu genunchiul ușor*; πόδες
... ἐλαφρίζουσι CALL. *Del.*115 *picioarele
(tale) sunt sprintene*.

[ἐλαφρός]

ἐλαφρός, ἄ, ὄν *adj.* |comp. -ότερος, superl. -
ότατος| {barbarism ἐλαπρός Ar. *Th.*1180} I
(care atămă) ușor: (piatră) IL. 12.450. (op.
βαρῦς) PLAT. *Ti.*63e. II (d. pers., animale,
părți ale corpului) ușor, rapid, sprinten, iute:
(om) IL. 16.745, ~ και καλός THEOC. 2.124
sprinten și frumos; (cai) OD. 3.370, κίρκος
... ἐλαφρότατος πετεηνῶν IL. 22.139 *soi-
mul ... cel mai rapid dintre păsări*; (mâini)
IL. 23.628, (membre) IL. 13.61, ἐλαφρότα-
τος ποσσί IL. 23.749 *cel mai iute de picio-
are*; μέχρι τῆς ἐλαφρᾶς ἡλικίας XEN.
*Mem.*3.5.27 *rână la vârsta agilității (= ti-
nerețe)*. III (d. alimente) (care se digeră)
ușor: PLUT. *M.*137a. IV (fig. d. abstr.) ușor
(se îndurat), suportabil: ἐλαφρότερος πόλε-
μος Τρώεσσι γένοιτο IL. 22.287 *războiul ar
fi mai ușor pentru troieni*; τὸ φορτίον μου
ἐλαφρόν ἐστίν NT *Mt.*11.30 *rovāra Mea
este ușoară*; (în expresii) οὐκ ἐν ἐλαφρῷ
ἐποιεῦμην HDT. 1.118 *nu socoteam de mică
importantă (= nu-mi venea la îndemână)*;
οὐκ ἐν ἐλαφρῷ + inf. THEOC. 22.212 *nu-i
ușor*; ἧς οὐδὲν ἐλαφρόν THEOC. 2.92 *nu era
nici o ușurare*; (neut. subst.) NT *2Cor.*4.17.
V (fig. d. pers.) maleabil, adaptabil: ISOC.
12.31. VI (fig. peior.) I cu o gândire ușoară,
ușuratic, nestatornic: πᾶν πλῆθος ἐστίν ἐλα-

φρόν PLB. 6.56.11 *toată mulțimea este ușu-
ratică*; 2 de mică importantă: (orașe) PLB.
5.62.6, (râu) PLB. 16.17.7. VII (milit.
subst.) οἱ ἐλαφροὶ „soldați înarmați ușor”:
XEN. *An.*4.2.27. // ἐλαφρῶς, *adv.* (concr. și
fig.) cu ușurință, ușor: πλώοιεν ~ OD. 5.240
(*buzteni*) *ar pluti ușor*; οὐδ' ἄν ~ ἄν ἀπεπλί-
ξατο AR. *Ach.*218 *n-ar putea scăpa cu fuga
cu ușurință*; φέρειν ~ PI. *P.*2.93 *a suporia
ușor*; PLUT. *Lyc.*25.2, ὠρχήσατο ... ~ XEN.
*An.*6.1.12 *dansa cu ușurință*.

[R. i.e. **Hilnguh-*, cf. ἐλαχύς]

ἐλαφρότης, ητος, ἡ *subst.* I *ușurință*, iuteală,
rapiditate, agilitate: PLAT. *Lg.*795e, PLUT.
*M.*564a, id. *M.*976d. II *ușurime*: διὰ τὴν
ἐλαφρότητα τῆς ὕλης PLUT. *Lyc.*17.5 *din
pricina ușurimii materiei*.

[ἐλαφρός]

ἐλάχιστος, (superl.) v. ἐλαχύς

ἐλαχον, αορ.2 de la λαγχάνω.

ἐλαχύ-νοτος, ον *adj.* cu spatele strâmt, sc.
mic: PI. *Fr.*Pae.52d.14.

[ἐλαχύς, νῶτος]

ἐλαχυ-πτέρυξ, υγος *adj.m.* cu aripī scurte:
(delfini) PI. *P.*4.17.

[ἐλαχύς, πτέρυξ]

ἐλαχύς, εια, ὄ *adj.* |var. fem. λάχεια Od.
9.116, id. 10.509| (comp. și superl. sunt fo-
losit pt. μικρός) I puțin ridicat, plan, jos: (in-
sulă) OD. 9.116, (promontoriu) OD. 10.509.
II mic: (casă) CALL. *Fr.*525. III (fig.) neîn-
semnat: CALL. *Aet.fr.*1.32. // (comp.) ἐλάσ-
σων, ον *adj.* |gen. -ονος; ac. sg. masc. și
fem. ἐλάσσω| {att. ἐλάττων; dor. nom. pl.
ἐλάσσω Ar. *Lys.*1260} I mai mic *sau* puțin
(numeros), inferior: (d. mărime) (frecv. +
gen. comp.) πόλιος ... Σαρδίων οὐ πολλῶ
ἐλάσσονος HDT. 3.5 *cetate cu mult mai
mică decât Sardes*; (d. abstr.) ἐλάσσω σφίσι
τὸν κίνδυνον THUC. 4.66 *un pericol mai mic
pentru ei*; μεγάλην ἀρχὴν ... τοῦ Διὸς οὐδὲν
ἐλάττω AR. *V.*619 *o putere mare, cu nimic
mai prejos decât cea a lui Zeus*; οὐκ
ἐλάσσονα βλάβην EUR. *Andr.*359 *nu o vătă-
mare mai mică*; σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης
χρέος EUR. *Hec.*892 *folosul tău nu mai mic
decât al ei*; φόβον οὐκ ἐλάττω PLUT.
*Per.*35.1 *o frică nu mai mică*; XEN.
*HG3.*4.11, (prep. + neut. subst.) τὰς πρόρας
τῶν νεῶν ξυντεμόντες ἐς ἔλασσον THUC.
7.36 *ajustând spre mai puțin (= scurtând)
prorele corăbiilor*; (+ γίγνομαι „a deveni

mai mic, a se micșora") PLAT. *Thi.*155c. (d. cantitate / număr) οὔτε πλέονες ... οὔτε ἐλάσσονες HDT. 7.83 *nici mai mulți, nici mai puțin*; στρατὸν ἐλάσσω ἤγαγον THUC. 1.11 *cu adus o armată mai mică / mai puțină armată*; (+ ac. rel.) οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμὸν HDT. 8.66 *nefiind mai puțin la număr*; (subst.) οἱ ἐλάσσονες HDT. 3.121 *cei mai puțin* = *minoritatea*; (neut. adv. **ἔλασσον** „mai puțin”) ἔμοι δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει AESCH. *Pr.*938 *nu-mi pasă de nimic mai puțin decât de Zeus*; τριήρεσι μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἑκατὸν πλευστέα THUC. 6.25 *trebuie să plutească nu mai puțin de o sută de trireme*; (d. distanță) ἄπεσαν δουρηnekές ἢ καὶ ἔλασσον IL. 10.357 *se aflau la o aruncătură de suliță sau chiar mai puțin*; δι' ἐλάσσονος THUC. 7.4 *la mai mică distanță*. II (d. timp) *mai puțin*, *mai scurt*: ἐλάττω χρόνον ἀποδημίας PLAT. *Plt.*295c *fiind plecat din țară pentru mai puțin timp*; (+ gen. comp.) χρόνος οὐκ ἐλάττων ἐτῶν ἐξακοσίων PLUT. *Ages.*31.2 *interval de timp nu mai scurt de șase sute de ani*; PLUT. *Cor.*31.3. (ac. adv. + gen.) οὐκ ἐλάττω τριάκοντα ἐτῶν ἀκηκόοτες PLAT. *Ep.*314a *ascultând nu mai puțin de treizeci de ani*. III (fig.) *mai prejos*, *superior*; (+ gen. comp.) ἀνὴρ Εὐφημίου οὐδὲν ἐλάττων AR. *V.*599 *un om cu nimic mai prejos decât Euphemios*; ἢ Ἐφεσος οὐδεμίας ἐλάττων πόλεως PLAT. *Ion.*541e *Ephesos nu este cu nimic mai prejos decât nici o altă cetate*; γενόμενος δὲ τοῦ πάθους ἐλάττων PLUT. *Cor.*34.3 *învinș de emoție*; ἐλάττων οὐκ ἐλάσσονος ποιησάμενοι HDT. 6.6 *lucând mai puțin în considerare / dând mai puțină importanță*; (= ἐν ἐλάττωνι θέμενοι) PLB. 38.2.4. *παρ' ἔλαττον τοῦ δέοντος ἠγησάμενοι τὰ μουσικῆς* PLAT. *R.*546d *socotind mai prejos decât se cuvine arta Muzelor*; (+ ἔχειν) ἔλαττον ἔχει PLAT. *R.*343d *este în dezavantaj (inferior) / este puțin la mai mic preț*; ISOC. *Ep.*4.6. DEM. 18.124. *τοῦ πεποιηκότος ὁ πεπονηθὼς ἔλαττον ἕξω παρ' ὑμῖν* DEM. 21.188 *eu, cel care am suferit, voi fi în condiție de inferioritate în fața voastră față de cel care a înfăptuit*. IV (filos.) (în silogism) τὸ ἔλαττον ἄκρον ARSTT. *APr.Po.*26a31 *termenul (/premissa) minor*. // (superl.) **ἐλάχιστος**, η, ον [ᾶ] *adj.* |comp. ἐλαχιστότερος NT *Ef.*3.8 | **I** foarte mic sau

puțin: ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην HDT. 7.168 *având o armată nu foarte mică*: ἐλαχίστω ζύλω πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχᾶς LXX *Inf.*14.5 *oamenii incredințeați sufletele celei mai mici bucăți de lemn*; (d. pers.) ἐλάχιστοι δ' ἔχθροί XEN. *Mem.*4.4.17 *foarte puținii dușmani*; (+ ac. de relație) ἐλάχιστοί γε τὸν ἀριθμὸν ARSTT. *Pol.*1312a30 *foarte puținii la număr*; (+ num.) ἐν τέτταρσιν ἐλαχίστοις ARSTT. *EN*1131a32 *în cel puțin patru (termeni)*; (în diverse expresii) *περὶ ἐλαχίστου ποιεῖται* PLAT. *Ap.*30a *puține foarte puțin preț*; ἐπ' ἐλάχιστον THUC. 2.45 *în foarte mică măsură*; *παρ' ἐλάχιστον* THUC. 8.76 *abia cu puțin / cât pe aci*; ἐλαχίστου ἐδέησε διαφθεῖραι THUC. 2.77 *puțin a lipsit (ca incendiu) să distrugă*; (adv. neut. sg. **τοῦλάχιστον** *și τὸ ἐλάχιστον* „cel puțin”) *τοῦλάχιστον* πέντε δραχμάς LUC. *Merc.Cond.*14 *cel puțin cinci drahme*; (adv. neut. pl. **ἐλάχιστα** „foarte puțin / în foarte mică măsură” *și* neut. sg. **ἐλάχιστον**) ἀπολαύουσιν ἐλάχιστα τῶν ὑπαρχόντων THUC. 1.70 *se bucură foarte puțin de cele pe care le au*; THUC. 2.45. οὐκ ἐλάχιστον δυνάμενοι ἐν τῇ πόλει XEN. *HG*6.4.18 *având nu foarte puțină forță în cetate*. II (d. timp) *foarte scurt*: δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης THUC. 2.42 *într-un moment foarte scurt al soartei*; (adv.) δι' ἐλαχίστου THUC. 3.39 *în foarte scurt timp*. III (d. pers.) (foarte / cel mai) *neînsemnat*: εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων NT *1Cor.*15.9 *sunt cel mai neînsemnat dintre apostoli*; ἔμοι τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων NT *Ef.*3.8 *mie, cu mult cel mai neînsemnat decât toți sfinții*. IV de foarte puțină importanță: ἦν ... λόγου ἐλαχίστου HDT. 1.143 *era de cea mai mică prețuire*. // (comp.) **ἐλασσόνως**, *adv.* *într-o măsură mai mică, insuficient*: IOS. *A*118.24. [R. **H*1hgu-, cf. sanscr. *laghū*-, lat. *levis* s.a.] **ἐλάω-ῶ**, *vb.* v. ἐλαύνω **Ἐλβήττιοι**, v. Ἐλουήττιοι **ἔλδομαι**, *vb.* {ep. ἐέλδομαι Hom., A.Rh.} a dori (cu ardoare), a năzui; (+ inf.) ἐέλδομαι ἤματα πάντα οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι OD. 5.219 *năzuiesc în toate zilele să ajung acasă*; IL. 13.638. (+ ac.) κτήματα πολλά ... ἔλδεται IL. 5.481 *dorește multe avuturi*; OD. 1.409. (+ gen.) ἐλδόμεναι πεδίοιο IL. 23.122 *a năzui spre câmpie*; IL. 14.276, ἐελδόμενος πολέμοιο A.Rh. 3.1259 *ρᾶννινδ διπᾶ λυπᾶ*;

OD. 14.42, A.RH. 3.522, (frecv. part.) μέγα δ' ἤλυθεν ἔλδομένοισιν A.RH. 1.110 *a venit printre cei ce doreau cu ardoare*; A.RH. 2.1092, (pas.) νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακός IL. 16.494 *un război cumplit să fie dorit acum pentru tine*.

[*έ(F)έλδομαι; cf. ἔλπω, lat. *uelle?*]

ἔλδωρ, v. ἐέλδωρ

ἔλε, (ep.) ind. aor. 3sg. de la αἰρέω.

ἔλέα, ας, ἡ *subst.* (ornit.) *prob.* *lăcar mare, Acrocephalus arundinaceus L.*: ARSTT. HA616b12.

[*prob.* origine pregrecească; cf. lat. *olor?*]

Ἐλέα, ας, ἡ *subst.* Elea (= lat. *Velia*), cetate din Italia în regiunea Lucania (azi lângă Castellamare della Brucca): PLAT. Sph.216a, PLUT. Brut.23.2 *ș.a.*

Ἐλεάζαρ, ὁ *subst.* Eleazar, nume propriu: LXX Lev.10.12, NT Mt.1.15 *ș.a.*

[ebr. *עֵלְיָזָר*]

ἐλεαίρω, vb. [aor. ἐλέηρα] {ep. impf. ἐλέαιρον *și* iter. ἐλεαίρεσκον} a-i fi milă, a se îndura: IL. 11.665, ἐλέαιρε OD. 6.175 *îndură-te!*; (+ ac.) εἶ μ' ἐλεαίρεις IL. 10.176 *dacă ai milă de mine*; (+ ac *și* part.) οὐ τι Τρώας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις IL. 7.27 *nu ți-e milă de troieni care pier*; OD. 19.210, A.RH. 4.1422, (+ inf.) οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας ... *μισγόμεναι κακότητι* OD. 20.202 *nu ți-e milă de oameni să-i lași pradă nenorocirii*; AR. Eq.793, LUC. Trag.305.

[ἔλεος]

ἐλεῦς, ἄ, ὁ *subst.* *prob.* = ἐλέα: AR. Av.302.

[v. ἐλέα]

Ἐλεάτης, ου, ὁ *adj.m.* eleat, din Elea: PLB. 1.20.14, PLUT. Per.4.5 *ș.a.*, (golf) APP. BC5.98.

[Ἐλέα]

Ἐλατικός, ἡ, ὄν *adj.* eleat, din Elea: PLAT. Sph.242d, id. Phdr.261d.

[Ἐλέα]

ἐλεάω-ῶ, vb. a avea milă, a milui, a se milostivi: *μαστιγοῖ καὶ ἐλεᾷ* LXX Tob.13.2 *pedește și miluiește*; LXX Ps.36.26, (+ ac.) ἐλεᾷ πτωχόν LXX Prov.14.31 *are milă de sărac*; LXX Sir.18.14, NT Iuda22, (+ prep.) μὴ ... ὑπὲρ αὐτοῦς ἡμᾶς ἐλέα LXX 4Mac.9.3 *nu-ți fie milă de noi însine*.

[ἔλεος]

ἐλεγεία, ας, ἡ *subst.* I poem în distihuri elegiace, elegie: ἐν ἀρχῇ τῆς ἐλεγείας ARSTT. Ath.5.3 *la începutul elegiei*; PLUT. Alc.33.1,

id. M.106b *ș.a.* II (pl. metr.) distih elegiac, versuri elegiace: ταῖς γεγραμμέναις ἐπιπαρηγορία ... ἐλεγείας PLUT. Cim.4.10 *distihuri elegiace scrise pentru consolare*.

[ἔλεγος]

ἐλεγεῖον, ου, τό *subst.* I (metr.) distih elegiac (hexametrū + pentametrū), metrū elegiac, pl. versuri elegiace: ἐπὶ μνήματος ~ ἐπιγεγραμμένον PLUT. M.217f *distih elegiac scris pe un monument*; PLAT. Hipparch. 228d, (pl.) PLUT. M.397d. II epigramă (în distih elegiac): THUC. 1.132. III poem elegiac, elegie: PLAT. R.368a, ARSTT. Rh.1375b32, DEM. 19.252. IV elegie, bocet: LUC. Tim.46.

[ἔλεγος]

ἐλεγειο-ποιός, οὔ, ὁ *subst.* poet elegiac: ARSTT. Po.1447b14.

[ἐλεγεῖον, ποιέω]

ἐλεγίνος, ου, ὁ *subst.* (iht.) *eleginos*, specie de pește: ARSTT. HA610b6.

[ἔλεγος]

ἐλεγκτέον, *adj.vb.* (neut.) I trebuie cercetat: PLUT. M.58a. II trebuie respins: PLAT. Lg.905d.

[ἐλέγχω]

ἐλεγκτικός, ἡ, ὄν *adj.* I care combate, care preferă controversa: θεὸς ... ~ PLAT. Sph. 216b *un zeu care preferă disputele*; PLAT. Tht.832c *ἐλεγκτικὴν ... ἔστιν* PLUT. Per.4.5 *înclinație naturală spre controversă*. II înclinat spre a critica, pus pe încăierare: ARSTT. Rh.1381b4, LUC. Herm.12. III (d. abstr.) care respinge / combate, refutativ: (entimeme) ARSTT. Rh.1400b26, (neut. superl. adv.) ἐλεγκτικώτατα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο LUC. Demon.55 *i-a răspuns în modul cel mai combativ*. // **ἐλεγκτικῶς**, *adv.* I într-un mod decisiv, hotărâtor sau într-un chip contradictoriu: ~ αὐτὸν ἐπήρετο XEN. Smp.4.2 *l-a întrebă într-un mod hotărâtor*. II prin respingere: ἀποδείξει ~ ARSTT. Metaph.1006a12 *a demonstra prin metoda respingerii*. III cu reproș: PLUT. M.152b. IV cu argumente: PLUT. M.832c.

[ἐλέγχω]

ἐλεγμή, ἡς, ἡ *subst.* reproș: CALL. Fr.239.12.

[ἐλέγχω]

ἐλέγμην, aor. med. de la λέγω.

ἐλεγμός, οὔ, ὁ *subst.* muștrare, ceartă: ἐλεγμῶ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου LXX

Lev.19.17 sã-l cerși cu mustrare pe aproapele tău; οὐκ ἔστιν ἐν ἄδου ~ ζωῆς LXX Sir.41.4 în lumea morților nu există mustrare pentru viața (ta); τὸ ὕδωρ τοῦ ἔλεγμοῦ LXX Nu.5.23 apa muștrării; LXX Iud.2.10, NT 2Tim.3.16, (pl.) LXX Ps. 38.12, id. Inj.48.10.

[ἔλέγχω]

Ἐλεγξι-κλής, ἑους, ὁ *subst.* Elenxicles („Faimos în critică”): LUC. Pisc.19.

[ἔλέγχω, κλέος]

ἔλεγξις, εως, ἡ *subst.* I mustrare, pedeapsă: ἔλεγξις ... παρανομίας NT 2Pt.2.16 *mustrare pentru călcarea legii.* II dispută, ceartă: μὴ ἀνθρώπου μου ἢ ~; LXX Ion21.4 *oare disputa mea este cu un om?*; LXX Ion23.2.

[ἔλέγχω]

ἔλεγος, ου, ὁ *subst.* I melodie, cântec: (d. cântecul lui Orfeu pe nava Argo) EUR. Fr.12.62. II (spec.) cântec de jale, bocet: δακρῶν ἔλεγους EUR. Tr.119 *cântece de jale înlăcrimate; ἀλύροις ἐλέγοις* EUR. IT146 *bocete neacompaniate de liră; AR. Av.217, A.RH. 2.782.* III (pl.) versuri elegiace, elegii: CALL. Aet.fr.7.13.

[prob. origine pregrecească]

ἔλεγχείη, ης, ἡ *subst.* I rușine, ocară: ~ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔσσειται IL. 23.342 *tu umil vei avea parte de rușine; OD. 21.255.* II reproș, muștrare: ἔλεγχείας προφέρουσα A.RH. 3.1115 *aducându-ți reproșuri; μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει* IL. 22.100 *mă va muștra cel dintâi; IL. 23.408, OD. 14.38.*

[ἔλεγχος¹]

ἔλεγχής, ἑς *adj.* |superl. ἔλεγχιστος| demn de muștrare, mișel, netrebnic, fricos: (argieni) IL. 4.242, IL. 24.239, (superl.) ἔλεγχιστε ζωνόντων OD. 10.72 *cel mai netrebnic dintre ființe; IL. 4.171, id. 17.26.*

[ἔλέγχω]

ἔλεγχο-ειδής, ἑς *adj.* (log.) care are aparența unei respingeri (refutații): (concluzie) ARSTT. SE175a40, ARSTT. SE174b18.

[ἔλεγχος², εἶδος]

ἔλεγχος¹, εος, τὸ *subst.* motiv de rușine, oprobriu, dispreț, reproș: ~ ἔσσειται εἰ IL. 11.314 *va fi spre ocară dacă ...; (frecv. pl.) ἡμῖν δ' ἂν ἔλεγχεα ταῦτα γένοιτο* OD. 21.329 *acestea ne-ar fi spre rușine; Pl. N.3.15, (d. pers.) κάκ' ἐλέγχεα* IL. 8.228 *ființe demne de rușine; HES. Th.26, A.RH.*

3.800, (Agamemnon d. fiii rāmași în viață) τοὺς μὲν ἀπόλεσ' Ἄρης, τὰ δ' ἐλέγχεα πάντα λείπεται IL. 24.260 *pe unii i-a ucis Ares, toți cei rămași sunt demni de rușine.*

[ἔλέγχω]

ἔλεγχος², ου, ὁ *subst.* I (argument de) respingere: τὰ δὲ ψευδῆ ἔλεγχον ἔχει THUC. 3.53 *minciunile au (în ele însele) un argument cu care pot fi respinse; ἂν ἔλεγχόν πη παραδοίη τῷ ἀντιδίκῳ* PLAT. Phdr.273c *ar da adversarului ocazia să respingă; ἐπὶ τὸν ἔλεγχον ... ἴης* PLAT. Sph.242b *purcezi spre respingere; (lucrare a lui Arstt.) σοφιστικοὶ ἔλεγχοι* ARSTT. *Respingerile sofistice; (+ gen. obiectiv) πρὸς μὲν τὰ ἀντειπεῖν δεῖ, τῶν δὲ ἔλεγχον ποιήσασθαι* THUC. 3.61 *trebuie să vorbesc împotriva unora, iar pe altele trebuie să le dovedesc drept false.* II dovadă (prin care se poate contesta o acuzație), ext. gener. probă: οὐτ' ἔλεγχον οὔτε βάσανον εἶχεν LYS. 12.31 *nu avea nici vreă dovadă, nici vreun mijloc de verificare; σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς* LYS. 19.61 *cea mai clară dovadă a adevărului; (+ gen. sub.) ἀνήλωσεν γυνὴ λόγων ἐλέγχους* EUR. Hipp.1337 *sofia ta a risipit dovezile aduse de cuvinte; (+ gen. obiectiv) τῶνδ' ἔλεγχον* SOPH. OT603 *drept dovadă a acestor lucruri (spuse); (în diverse expresii) (ἔλεγχον ἔχειν) ἰκανὸν ... ἔλεγχον ἔχειν* DEM. 22.22 *a avea o dovadă suficientă; (ἔλεγχον διδόναι) δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς* LYS. 2.47 *făcând dovada eroismului lor; τὸ δὲ πρᾶγμ' ἦδη τὸν ἔλεγχον δώσει* DEM. 4.15 *facta o va dovedi; διδόναι ἔλεγχον τοῦ βίου* PLAT. Ap.39c *a da socoteală asupra vieții; εἰς ἔλεγχον ἰέναι* περὶ τῶν χρημάτων LYS. 32.12 *a purcede la verificare / a da o justificare în privința averii; εἰς ἔλεγχον ἐξίων* SOPH. Ph.98 *ajungând la o dovadă (= în urma experienței); εἰς ἔλεγχον μὴ πέσει φοβουμένη* EUR. Hipp.1310 *temându-se să nu cadă pradă dovezii (= să nu fie recunoscută ca vinovată / să nu fie dată în vileag); οὐτ' εἰς ἔλεγχον χεῖρὸς οὐδ' ἔργου μολῶν* SOPH. OC1297 *fără să facă dovada nici a brațului său, nici a faptei (= fără să demonstreze nici forță, nici valoare); ἔλεγχον ποιήσασθαι* LYS. 4.10 *a face dovada / a verifica; τὸν ἀκριβέστερον ἔλεγχον ποιεῖσθαι* PLB. 4.85.5 *a face o cercetare minuțioasă; THUC. 3.61,*

λαβεῖν ἔλεγχον MEN. *Sam.531 a lua drepti doavadă / a se încredința*; PLAT. *Ep.340b. III* verificare, investigare (a părții adverse): ἄγειν εἰς ἔλεγχον DEM. 29.39 *a supune unei verificări (= a încerca să afli adevărul)*; οὐδ' εἰς ἔλεγχον προῆλθεν PLUT. *TCG31.6 n-a ajuns să fie investigat. IV* (relig.) dezonora, mustrare, oprobriu, osândă: ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν LXX *Înf.2.14 (cel drept) a ajuns pentru noi spre mustrare a gândurilor noastre; LXX Înf.11.7.*

[ἐλέγχω]

ἐλέγχω, vb. |impf. ἤλεγχον, viit. ἐλέγξω, aor. ἤλεγξα, pf. ἰνυζ.; med. impf. ἤλεγχόμην, viit. ἐλέγξομαι, aor. γαρ ἤλεγξάμην, pf. med.-pas. ἐλήλεγμαί, γαρ ἤλεγμαι; pas. viit. ἐλεγχθήσομαι, aor. ἤλεγχθην| **I** (Hom.) **1** (+ ac. pers.) a face de rușine: (Odysseus către Telemachos) οὐ σ' ὁ ζεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει ἡμενος OD. 21.424 *oaspetele care stă în palatul tău nu te face de rușine. 2 a disprețui, a respinge: τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξης IL. 9.522 *tu să nu disprețuiești vorba lor. II* a dovedi drept fals, a respinge, a combate, a contrazice: HDT. 2.115, ἐμὲ γὰρ ἐπιχειρεῖς ~ PLAT. *Chrm.166c încerci să mă combați*; καὶ ὅτω ταῦτα μὴ δοκεῖ, αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλέγχει THUC. 6.86 *realitatea însăși îl contrazice pe cel care crede că lucrurile nu stau așa*; EUR. *Hipp.298, ἔλεγγέ τε καὶ ἐλέγχου* PLAT. *Grg.462a combate și fii combătut!*; (log.) τρόποι δ' εἰσὶ τοῦ μὲν ἐλέγχειν δύο ARSTT. *SE165b23 există două feluri de a respinge. III* a respinge logic, a demonstra prin reducere la absurd: τὸ παράδοξα βούλεσθαι ~ ARSTT. *EN1146a23 a dori să respingi într-o manieră paradoxală (sc. prin afirmații contrare opiniei comune). IV* a rușina pe cineva, a dovedi vinovăția cuiva, a muștra, a ἰνυνοῦν: (Orestes către Clytaimnestra) μὴ ἔλεγγε τὸν πονοῦντ' ἔσω καθημένη AESCH. *Ch.919 nu-l ἰνυνοῦν pe cel ce trudea (sc. pe Agamemnon) în timp ce tu ședeai la adăpost*; μὴ ἔλεγγε κακοῦς, ἵνα μὴ μισῶσιν σε LXX *Prov.9.8 nu-i muștra pe cei răi, ca să nu te urască*; ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας LXX *Înf.1.3 Puterea (sc. Dumnezeu) îi muștră pe cei nechibzuîți*; τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγγε NT *1Tim.5.20 muștră-i pe păcătoși în fața tuturor*; ὁ μῦθος ἐλέγχει τοὺς ἀκορέστως*

ἔχοντας AESOP. 8.28 *fabula îi muștră pe cei nesățioși. V* (jur.) **1** a acuza, a ἰνυνοῦν: ~ μηδενὸς ἀποκρινομένου PLAT. *Ap.18d a acuza fără a răspunde nimeni. 2 a demonstra (o acuzație sau vinovăția): οὐδὲν εἶχεν ~ περὶ τούτων DEM. 22.50 *nu putea dovedi în nici un fel vinovăția în legătură cu aceștia*; (pas.) ῥαδίως ἐξελεγχθήσεται ψευδόμενος DEM. 27.19 *va fi ușor dovedit ca mincinos. VI* a întreba pentru a afla, a cerceta, a examina, ext. a întreba: (+ ac.) τί ταῦτ' ἄλλως ἐλέγγεις; SOPH. *OT333 de ce cercetezi aceste lucruri în zadar?*; μὴ μ' ἔλεγγε πλείοσιν λόγοις SOPH. *El.1353 nu căta să afli de la mine cu mai multe cuvinte*; (+ ac. subînț.) ἰὼν πέλας μητρὸς πατρὸς τ' ἤλεγχον SOPH. *OT783 m-am dus la mama și la tatăl meu, și i-am întrebat de aproape*; (+ conj.) ἤλεγχον, ὡς θεᾶς βρέτας ἀπεστράφη EUR. *IT1179 întrebam când s-a întors statuia zeiței*; (+ prep.) περὶ ... ~ THUC. 1.131 *a face o cercetare despre ... VII* a scoate la iveală, a dezvălui, a arăta, a demonstra: (+ ac.) πρᾶγμα' ~ σὺν νεορρῦτῳ ξίφει AESCH. *Ag.1351 a dezvălui fapta cât timp de pe cușit se mai scurge încă picături (de sânge)*; οὗτος ... ἐλέγχει τὰ πόρρητα τῆς πολιτείας DEM. 26.18 *acesta dezvăluie secretele statului*; (+ ac. subînț.) ὡς ἡ ἀνάγκη ἐλέγχει HDT. 2.22 *asa cum o demonstrează necesitatea (raționamentului). VIII* a respinge, a tăgădui: ἐληλεγμένων μοι τῶν φιλιτάτων LUC. *Nigr.4 fiindu-mi tăgăduite lucrurile cele mai dragi mie. IX* a fi mai bun, a triumfa: ἤλεγξαν Ἑλλανίδα στρατιὰν ὠκύτατι P1. *P.11.49 au triumfat peste armata greacă prin iușeală.**

[cf. hitită *li(n)k-zi* „a jura”; cf. ἐλαχῦς?]

ἐλεδώνη, ης, ἡ subst. (iht.) *heledone*, specie de caracatiță: ARSTT. *HA525a17.*

[et. nec.]

ἐλεειν, (ep.) inf. aor. de la αἰρέω.

ἐλεεινολογία, ας, ἡ subst. |var. ἐλεινο- Plat. |vorbi care trezește compătimize, stil ἰνδυνοῦν: PLAT. *Phdr.272a.*

[ἐλεεινολογέομαι < ἐλεεινός, λέγω]

ἐλεεινός, ἡ, ὄν adj. |var. ἐλεινός Soph., Eur., Plat., Men. *ș.a.*; comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** demn de milă, vrednic de plăns. de compătimit, biet: (d. Patroclos) ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν IL. 23.110 *în jurul leșurilor vrednic de plăns*; δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἠδ'

ἐλειινόν OD. 6.327 *fā sā ajung la Feaci ca prieten de care sā le fie milā*; ἐλεινός ἦν ἄν μᾶλλον ἢ δραστήριος EUR. *Hel.992 erai mai degrabā de plāns decât gata sā fārui- iești (= eficient)*; LXX *Dan.9.23*, (+ gen. de cauză) ἐλειινὰ πρὸς τὴν μεταβολὴν τῆς ἀναισθησίας ἦν PLUT. *Aem.33.8 (copiū) erau demni de milā din pricinā cā nu-și dă- deau seama de schimbare*; (comp.) ἐλειινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν NT *1Cor.15.19 suntem mai vrednici de plāns decât toți oamenii*; (superl.) ἐλειινότατον μοι φαίνεται ἄτυχία φίλου MEN. *Mon.1.180*, (d. concr.) (haină) AR. *Ach.413*. II care atestā milā, de jale, jalnic: ἐλειινόν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον OD. 8.531 *lacrimā de jale pe sub gene*; τὰ ἐλειινὰ ταῦτα δράματα PLAT. *Ap.35b aceste jalnice piese de teatru*; (pl. neut. subst.) τῶν περι Ἄνδρομάχην ἐλειινῶν PLAT. *Ion535b chinurile Andromacāi*; (neut. pl. adv.) τοὺς ἐλειινὰ κατήσθιε τετριγῶτας IL. 2.314 *a infulecat (puī) care pūiūia jalnic*; ὤμωξεν δ' ἐλειινά IL. 22.408 *gemea cu jale*; IL. 22.37. // ἐλειινῶς, adv. [var. ἐλειινῶς Soph., Ar., Dem.] cu milā sau compasiune, jalnic: τληναί σ' ~ ὦδε τὰμὰ πήματα SOPH. *Ph.870 tu înduri astfel cu compătımire chinurile mele*; κλάειν ~ AR. *Th.1063 a plānge jalnic*; DEM. 19.81, ~ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀπώλλυντο PLB. 14.5.10 *au pierit jalnic de foc*; LUC. *Tox.15*.

[ἔλεος]

ἐλεέω-ῶ, vb. [impf. ἠλέουν, viit. ἐλεήσω, aor. ἠλέησα, pf. ἠλέηκα, m.m.c.p. ἠλήκειν; med. impf. ἠλεούμην, viit. ἐλεήσομαι, pf. ἠλέημαι, m.m.c.p. ἠλεήμην; pas. viit. ἐλειθίσομαι, aor. ἠλεήθην] a fi cuprins de milā, a avea milā, a se îndura, a se milostivi: (+ ac.) αἶ κ' ἐλεήση ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους IL. 6.94 *sā vedem dacā are milā și de cetate și de soțiile troienilor*; δίκαιόν ἐστιν ~ οὐ τοὺς ἀδίκους τῶν ἀνθρώπων DEM. *Fr.13.31 drept este sā nu-ți fie milā de cei nedrepti dintre oameni*; τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε ... Αἴας IL. 5.610 *Aias s-a milostivit de cei doi căzuți*; PLAT. *Phdr.233b*, (abs.) IL. 6.484, (pas.) μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται NT *Mt.5.7 fericiți cei care au milā, căci ei vor avea parte de milā*; ὁ κακὸς οὐ πρέπει ἐλεηθῆναι AESOP. *Fab.dod.358 cel rău nu trebuie tratat cu milā*; LXX *Prov.12.13a*.

[ἔλεος]

ἐλεημο-ποιός, ὄν *adj.* milos, milostiv: LXX *Tob.59.6*.

[ἐλεήμων, ποιέω]

ἐλεημοσύνη, ἡς, ἡ *subst.* I compasiune, milā: CALL. *Del.152*. II (frecv. LXX și NT) milostivire: LXX *Deut.24.13*, id. *Dan.4.27*, NT *Lc.11.41*, id. *Fp.10.4*.

[ἐλεήμων]

ἐλεήμων, ὄν *adj.* [comp. -ονέστερος, superl. -ονέστατος] milos, milostiv: οὐδέ μοι ... θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ~ OD. 5.191 *nu mi-e de fier inima în piept, ci milostivă*; (Dumnezeu) LXX *Tob.6.18*, ARSTT. *Pr.953b13*, NT *Mt.5.7*, (+ gen.) ~ εἶμ' αἰετῶν χρυσίδων AR. *Pax425 sunt milos întotdeauna în fața cupelor de aur*; (comp.) γυνή ἀνδρὸς ἐλεημονέστερον ARSTT. *H.4608b9 femeia este mai înțeleptă toare decât bărbatul*; (superl.) ἐλεημονεστάτους ὁμολογεῖσθαι καὶ πρασάτους ἀπάντων εἶναι τῶν Ἑλλήνων ISOC. 15.20 *suntem socotiți cei mai milostivi și mai blânzi dintre toți grecii*; LYS. 24.7.

[ἐλεέω]

ἐλεητικός, ἡ, ὄν *adj.* iertător, îndurător: ARSTT. *Rh.1390a21*, τὸ εἶναι ἐλεητικόν ARSTT. *VV1250b33 a fi iertător*.

[ἐλεέω]

ἐλεητός, ὄνος, ἡ *subst.* cruțare, milā: οὐδ' ~ ἀλλοτρίων χαρίσασθαι OD. 17.451 *nu-i milā să fii generos cu bunurile altora*; OD. 14.82.

[ἐλεέω]

ἐλεια, ας, ἡ v. ἐλέα

ἐλειήτης, ου, ὁ *adj.m.* (dub.) care trăiește în mlaștini: (d. constelația Leului) CALL. *Fr.748*.

[ἔλειος]

Ἐλεΐθουα, v. Εἰλειθουα

Ἐλεΐθουια, Ἐλεΐθουίη, v. Εἰλειθουια

ἐλεῖν, inf. aor. act. de la αἰρέω.

ἐλεινός, v. ἐλειινός

ἐλειο-βάτης, ου [ᾶ] *adj.m.* care merge prin mlaștini: AESCH. *Pers.39*.

[ἔλειος, βαίνω]

ἐλειο-νόμος, ὄν *adj.* care viețuiește (propr. paște) în mlaștini: (nimfe) A.RH. 2.821, id. 3.1219.

[ἔλειος, νέμω]

ἐλειός, οὔ, ὁ *subst.* (zool.) pârș-mare, *Glis glis L.*: ARSTT. *HA600b12*.

[et. nec., prob. pregrecesc]

ἔλειος, ον *adj.* [var. fem. -α Ar. Av.244] **I** mlăștinos: (câmpie) AR. Ra.352. **II** (d. pers.) care trăiește în mlăștini, din smârcuri: μαχιμώτατοι εἰσι τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἔλειοι THUC. 1.110 *cei ce locuiesc mlăștinile sunt cei mai războinici dintre egipteni;* (hidră) EUR. HF152, XEN. Cyn.5.17, PLUT. M.400b. **III** care crește în mlăștini: ἔλειον δόνακα AESCH. Pers.494 *trestie din mlăștină.* **IV** specific zonelor mlăștinoase: (aer) PLUT. M.951f, (mod de trai) ARSTT. PA693a15.

[ἔλος]

ἔλειπτο, ἔλειφθεν, v. λείπω

ἔλεκτο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la λέγω.

ἐλέλειπτο, m.m.c.p. 3sg. pas. de la λείπω.

ἐλελεεῦ, (exclam.) eleleleu!: (strigăt de luptă) AR. Av.364.

[ἐλελεῦ]

ἐλελεεῦ, (exclam.) eleleu!: (strigăt de durere) AESCH. Pr.877, (în timpul sărbătorii Oschophoria) PLUT. Thes.22.4.

[onomat.]

ἐλελίζω¹, vb. [impf. 3sg. ἠλέλιζε și poet. ἐλέλιζε(v), aor. 3pl. ἠλέλιξαν și 3sg. poet. ἐλέλιζε(v); med. aor. 3sg. ἐλέλικτο, part. aor. ἐλελιζάμενος; pas. aor. 3sg. poet. ἐλελίχθη, part. aor. pl. ἐλελιχθέντες] {dor. part. aor. ἐλελιζαῖς Pi. N.9.19} **I** (tranz.) **1** a scutura, a zgâlțâi, a zgudui, a agita: ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὀλυμπον IL. 8.199 *a făcut să se zguduie întinsul Olimp;* Pi. N.9.19. **2** a face să se întoarcă: σφεας ὦκ' ἐλέλιξεν Αἴας IL. 17.278 *Aias i-a făcut iute să se întoarcă din cale (spre dușmani).* **3** a răsturna: περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε OD. 5.314 *(valul) a răsturnat pluta;* (pas.) ἢ δ' ἐλελίχθη OD. 14.306 *(corabia) a fost răsturnată.* **II** (intrans.) **1** a tremura, a tresări, a vibra: αἰεὶ σειόμενον ἐλέλικτο IL. 13.558 *scuturată mereu (lancea) vibra;* τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα IL. 22.448 *i-au tremurat picioarele;* ἐν στήθεσσι κέαρ ἐλελίζετο κούρης A.RII. 3.760 *inima fetei tremura în piept.* **2** a face cale întoarsă, a se întoarce: στήτ' ἐλελιχθέντες IL. 11.588 *opriți-vă și faceți cale întoarsă;* IL. 5.497, id. 6.109. **3** a se încolăci: (d. șarpe) τὴν δ' ἐλελιζάμενος πτέρυγος λάβεν IL. 2.316 *încolăcindu-se, a prins-o de aripă;* IL. 11.39. [cf. sanscr. *rējate*, gotică *laikan* „a tremura” ș.a.]

ἐλελίζω², [aor. ἠλέλιξα] {ep. aor. ἐλέλιξα

Call.} **I** a striga, a urla: ἠλέλιζε δυσσνήσκων φόνωι EUR. El.843 *urla în timp ce se stingea de moartea cumplită;* ἅμα ἐφθέγγαντο πάντες οἶον τῷ Ἐνυαλίῳ ἐλελίζουσι XEN. An.1.8.18 *au chiuit toți odată, ca atunci când scot un strigăt (de luptă) în cinstea lui Enyalios.* **II** a face să sune, a răsună: ἢ δ' ἐλέλιξεν ἐνόπλιον CALL. Del.137 *(scutul) a răsunat a sunet de război;* (d. un monstru) ἀπειρεσίας ἐλέλιξεν ρυμβόνας A.RII. 4.143 *făcea să sune (sau să freacă) inelele sale nesfârșite;* Pi. O.9.13. **III** (med. d. păsări) a ciripi, (*după alții* a se tângu): ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσιν AR. Av.213 *ciripind cu triluri limpezi;* EUR. Hel.1111.

[ἐλελεῦ]

ἐλέλικτο, (ep.) ind. aor. sau m.m.c.p. med. 3sg. de la ἐλελίζω.

ἐλελί-χθων, ον *adj.* [gen. -ονος] care zguduie pământul: (cvadrigă) Pi. P.2.4, (d. Poseidon) Pi. P.6.50, (d. dansul bacantelor) ὁ Θήβας δ' ἐλελίχθων Βάκχιος SOPH. Ant.154 *Bacchios care cutremură Theba.*

[ἐλελίζω, χθών]

ἐλελύσδω, vb. (eol.) a scoate un strigăt ritualic: SAPPH. 44.31.

[cf. ἐλελίζω²]

ἐλέ-ναυς, ἡ *subst.* distrugătoare de corăbii: (joc de cuvinte cu numele Elenei) AESCH. Ag.689.

[αἰρέω, ναῦς]

Ἐλένη, ης, ἡ *subst.* {eol. Ἐλένῃ Sapph., dor. Ἐλένῃ Pi., Aesch., Eur., Theoc.} (mitol.) Elena (Helena), soție a lui Menelaos, fiică a lui Zeus și a Ledei, adusă de Paris în Troia: IL. 11.369, EUR. Hel.75, ISOC. 10.67 ș.a.

Ἐλενος, ου, ὁ *subst.* Helenos, fiu al lui Priam și al Hecubei: IL. 12.94, SOPH. Ph.606, EUR. Hel.751 ș.a.

ἐλεξα, aor. de la λέγω și λέχομαι.

ἐλεο-, v. ἐλαιο-

ἐλεό-θρεπτος, ον *adj.* crescut în smârcuri: (țelină) IL. 2.776.

[ἔλειος, τρέφω]

ἐλεόν¹, *adv.* în mod jalnic: HES. Op.205.

[ἔλεος]

ἐλεόν², οῦ, τό *subst.* [crază τοῦλεόν] masă pentru tranșat, masă de bucătărie: AR. Eq.152.

[ἐλεός¹]

ἐλεόπολις, v. ἐλέπολις

ἔλεος¹, ου, ὁ *subst.* milă, compasiune: ὦς

Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδῶς γίγνεται IL. 24.44 *Achilleus a pierdut mila și nu mai are sfială*; ~ ... πρὸς τοὺς ὁμοίους δίκαιος ἀντιδίδοσθαι THUC. 3.40 *se convine să acordăm milă celor care se află în aceeași situație cu noi*; τίς ~ μείζων κατὰ γὰν ἢ ματροκτόνον αἷμα χειρὶ θέσθαι: EUR. *Or.* 832 *ce poate fi mai jalnic pe pământ decât să-ți rătezi mâna cu sângele mamei?*; κατ' ἔλεον LUC. *DDeor.* 15.1 *de milă*; τὸν ἔλεον ... μὴ ποιήσασθαι DEM. 24.111 *a nu avea milă*; (person. ca divinitate) LUC. *De-mon.* 57.

[et. nec., onomat?]

ἔλεος², ους, τό *subst.* clementă, milă; μὴ καταλείπεσθαι ... τόπον ἐλέους μηδὲ συγγνώμης PLB. 1.88.2 *a nu lăsa loc pentru clementă și nici pentru iertare*; οὐκ ἐμνήσθη Ἰωας τοῦ ἐλέους LXX 2Par. 24.22 *Ioas nu și-a amintit de milă*; τοῦ ἐλέους κυρίου πλήρης ἢ γῆ LXX Ps. 32.5 *pământul este plin de mila Domnului*; (+ dat.) ἐποίησας ~ τῷ κυρίῳ μου Ἀβρααμ LXX Gen. 24.14 *ai avut milă de domnul meu, Avraam*.

[et. nec.]

ἐλεός¹, οὔ, ὁ *subst.* [dat. pl. ἐλεοῖσιν Hom.] masă pentru tranșat, masă de bucătărie: IL. 9.215, Od. 14.432.

[et. nec.]

ἐλεός², οὔ, ὁ (ornit.) huhurez mic. *Strix aluco* L.: ARSTT. HA592b11.

[et. nec.: poate onomat.]

ἐλέ-πολις, ι *adj.* [gen. -εως] {poet. ἐλέπολις Aesch., Eur.} care distruge cetatea, nimicitor de cetăți: (d. Elena) AESCH. *Ag.* 690, (d. Iphigeneia) ἄγετέ με τὰν Ἰλίου καὶ Φρυγῶν ἐλέπολιν EUR. *IA* 1476 *călăuziți-mă pe mine, nimicitoarea Troiei și a frigienilor*. // **ἐλέπολις**, ἡ *subst.* „cuceritoare de cetăți”, mașină de război, inventată de Demetrios Poliorcetul, sub forma unui turn pe roți: LXX *IMac.* 13.43, IOS. *BIB.* 121, PLUT. *Demetr.* 20.7, APP. *Mith.* 314 ș.a.

[αἰρέω (inf. aor. ἐλεῖν), πόλις]

ἐλέπτολις, ν. ἐλέπολις

ἐλέσθαι, inf. aor. med. de la αἰρέω.

ἐλεσκει, aor. iter. 3sg. de la αἰρέω.

ἐλεσπίς, ἰδος, ἡ *subst.* zonă mlăștinoasă, smârcuri: A.RH. 1.1266.

[ἔλος]

ἐλετο, aor. 3sg. med. de la αἰρέω.

ἐλετός, ἡ, ὄν *adj.* care poate fi prins: (suflet)

IL. 9.409.

[αἰρέω (inf. aor. ἐλεῖν)]

ἔλευ. (ion.) imper. aor. med. 2sg. de la αἰρέω.

Ἐλευθεραί. ὦν, αἰ *subst.* [var. Ἐλευθήρ Hes.] Eleutherai. localitate între Attica și Beoția: XEN. *HG* 5.4.14, ARR. *An.* 1.7.9.

ἔλευθερία. ας, ἡ *subst.* {ion. -ῆ Hdt.} I (gener.) libertate, independență: SOPH. *El.* 1509, τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς τινα ὠφελοῦμεν THUC. 2.40 *ajutăm cu plăcere pe cineva având siguranța libertății*; (op. δουλεία „sclavie”) THUC. 2.63, περί τῆς ἐλευθερίας μαχόμεθα ISOC. 20.1 *luptăm pentru libertate*; τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερία καὶ νόμοις ἐναντίος DEM. 6.25 *orice tiran este dușman libertății și potrivit legilor*; (person.) SOPH. *Fr.* 927b. II libertate excesivă, libertinaj; τρυφή καὶ ἀκολασία καὶ ~ PLAT. *Grg.* 492c *viață de plăcere și destrăbălare și libertate excesivă*.

[ἐλεύθερος]

Ἐλευθέρια. ὦν, τὰ *subst.* Eleutheria, „sărbătoare a libertății”: (la Plateea în amintirea înfrângerii perșilor) PLUT. *Arist.* 21.2, (la Smyrne) PLUT. *M.* 313a.

[ἐλευθέριος]

ἐλευθεριάζω. vb. [aor. ἠλευθερίασα] a vorbi sau a acționa liber: ὁ ... ἐλευθεριάζων ἀφαιρεῖται τὴν ὑπεροχὴν ... τῆς τυραννίδος ARSTT. *Pol.* 1314a8 *cel care se poartă ca un om liber răpește superioritatea tiraniei*; PLAT. *Lg.* 701e, LUC. *Cat.* 1, id. *Pr.* *Im.* 24.

[ἐλευθέριος]

ἐλευθερίη. (ion.) ν. ἐλευθερία

ἐλευθερικός. ἡ, ὄν *adj.* [superl. -ώτατος] care permite libertatea, liber: (superl.) PLAT. *Lg.* 701e, (neut. subst.) τὸ ἐλευθερικόν PLAT. *Lg.* 919e *ceea ce este caracteristic unui om liber*.

[ἐλευθέριος]

ἐλευθέριος. ὄν *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] I (d. pers.) I (care vorbește sau acționează ca un om) liber, independent: PLAT. *Grg.* 485b, id. *Lg.* 635d. 2 generos, mărinimos, liberal: οὐχ ὀρᾶς ὡς φιλότιμος ἐστί καὶ ~; XEN. *Mem.* 2.3.16 *nu vezi că-i nobil și generos?*; τῷ μὲν γὰρ ἐλευθερίῳ δεήσει χρημάτων πρὸς τὸ πράττειν τὰ ἐλευθέρια ARSTT. *ENI* 178a29 *omul generos va avea nevoie de bani pentru a face fapte generoase*; PLUT. *M.* 485a. 3 nobil, falcic:

XEN. *Mem.*2.1.22, (d. un cal) XEN. *Eq.*10.17. 4 (ca epitet al lui Zeus) eliberator (cu referire la cetățile grecești): THUC. 2.71, EUR. *Rh.*358. **II** (d. lucruri și abstr.) **I** demn de un om liber, liber, slobod: ἡ ὑπόκρισις ἐλευθεριωτέρη HDT. 1.116 *răsprunsul era mai degrabă demn de un om liber*; ἐλευθέριον φαίνεται σοι τὸ πράττειν τὰ βέλτιστα XEN. *Mem.*4.5.3 *și se pare că a face cele mai bune lucruri este propriu unuia om liber*; ἡδὺν τε δὴ καὶ ἐλευθέριον ... τὸν βίον PLAT. *R.*561d *fel de viață plăcut și slobod*. **2** nobil, generos: οἱ μὲν φορτικωτέρας ἔχουσι τὰς κινήσεις οἱ δὲ ἐλευθεριωτέρας ARSTT. *Pol.*1340b10 *unele provoacă emoții mai de rând, altele mai nobile*; PLUT. *M.*64b. // **ἐλευθέριον**, τό *subst.* liberalitate, generozitate, mărinimie: τὸ ~ ἢ ἐκ νέων δουλεία ἀφήρηται PLAT. *Th.*173a *sclavia suportată de tineri i-a privat de mărinimie*. // **ἐλευθερίως**, *adv.* **I** ca un om liber, cu libertate: PLUT. *M.*401c ARSTT. *Pol.*1265a33. **II** într-un mod liberal sau nobil: XEN. *Mem.*2.7.5, MEN. *Dysc.*201. **III** cu generozitate: DEM. 61.21.

[ἐλεύθερος]

ἐλευθεριότης, ητος, ἡ *subst.* comportament al unuia om liber, generozitate, liberalitate, noblețe sufletească, mărinimie: ~ ἔξις πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι ὡς δεῖ PLAT. *Def.*412d *liberalitatea [este] starea celui care caută să se pricopsească în limitele trebuinței*; πρὸς τὴν τῶν χρημάτων ἐλευθεριότητα PLAT. *Th.*144d *în privința generozității cu banii*; (op. ἀνελευθερία) ARSTT. *EN*1122a13, ARSTT. *Rh.*1366b2, IOS. *A*116.375, PLUT. *Aem.*28.10, APP. *BC*4.27 *ș.a.*

[ἐλευθέριος]

Ἐλευθερναῖος, α, ον *adj.* din Eleutherna (cetate în Creta): PLB. 4.55.4 *ș.a.*

[Ἐλευθερνα]

ἐλευθερο-πρεπής, ἔς *adj.* potrivit unuia om liber: ἐλευθεροπρεπὲς δὲ ἡ ἀρετή PLAT. *IAlc.*135c *virtutea este pe potrivă omului liber*. // **ἐλευθεροπρεπῶς**, *adv.* într-un mod potrivit unuia om liber: PLAT. *IAlc.*135c.

[ἐλεύθερος, πρέπω]

ἐλεύθερος, α, ον *adj.* [fem. -ος Aesch. *Ag.*328, Eur. *El.*868; comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] **I** liber, independent: Θανῶν δ' οὐκ ἄγαν ~ AESCH. *Eu.*340 *nici mori nu ajungi prea liber*; ~ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διὸς AESCH.

*Pr.*50 *nu-i nimeni liber în afară de Zeus*: δούλη θανοῦμαι, πατὴρ οὗς' ἐλεύθερον EUR. *Hec.*420 *voi muri sclavă, deși sunt dintr-un tată liber*; ἐλεύθεροί τε ἀπ' ἀλλήλων εἰσὶ PLAT. *Lg.*832d *sunt independenți unii față de ceilalți*; ἐλεύθεροι ζῆν ἐθέλωμεν PLUT. *M.*828d *vrem să trăim liberi*; (cetate) PLUT. *Demetr.*9.10, (d. concr.) ἐλεύθερον στόμα SOPH. *El.*1256 *gură slobodă*; (d. abstr.) (meton.) Τρωϊάδας δὲ γυναικας ἐλεύθερον ἡμαρ ἀπούρας IL. 16.831 *femeilor troiene răpindu-le ziua libertății (= libertatea)*; κρητῆρα ... ἐλεύθερον IL. 6.528 *cupă a libertății (sc. pt. a sărbătorii libertatea)*; ἐλεύθερον αἰῶνα θέσθαι EUR. *Hec.*754 *a statornici un trai liber*; ἐλευθέραν φύσιν EUR. *IA*930 *fire liberă*; (minte) SOPH. *Fr.*940. **II** propriu sau demn de un om liber: δούλη μὲν, εἶρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον SOPH. *Tr.*63 *deși sclavă, a rostit o vorbă vrednică de un om liber*; πάσαις βασιάνοις χρώμενοι ἐλευθέραις PLAT. *Lg.*946c *folosindu-se de toate mijloacele de investigații cuvenite unor oameni liberi*; εἶρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον SOPH. *Tr.*63 *a rostit un discurs demn de un om liber*. **III** liber de, eliberat de: (+ gen.) ἐλεύθεροι πόνων EUR. *Heracl.*873 *eliberați de chinuri*; ἀφίης αἵματός μ' ἐλεύθερον: EUR. *Hipp.*1450 *mă eliberezi (= ierți) de sângele [vărsat]?*; σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου EUR. *Hec.*869 *te voi elibera de această teamă*; (+ dat.) σὺ μὲν ζῆς, ἢ δ' ἐλευθέρα φόνω AESCH. *Eu.*603 *tu trăiești, iar ea este eliberată de crimă*. **IV** liber, accesibil: (πιᾶτῆ) XEN. *Cyr.*1.2.3. **V** liber de obligații: ἐπ' ἐλευθέροις τοῖς χρήμασιν δανειζόμενοι DEM. 35.22 *împrumutându-se pe mărfuri pe care le declarau libere de ipotecă*. // **ἐλεύθερον**, τό *subst.* (stare de) libertate: HDT. 7.103, EUR. *Supp.*438. // **ἐλεύθερος**, **ἐλευθέρα**, ὁ, ἡ *subst.* bărbat sau femeie de condiție liberă: οὐδὲν μάθημα μετὰ δουλείας τὸν ἐλεύθερον χρῆ μανθάνειν PLAT. *R.*536e *omul liber nu trebuie să învețe nimic cu de-a sila*; ἐλεύθεροι πολλοί PLAT. *R.*405a *mulți oameni liberi*; (op. δοῦλος „sclav”) THUC. 2.78, δοῦλος ... ἀντ' ἐλευθέρου φανείς SOPH. *Ai.*1020 *apărând ca un sclav în loc de om liber*; PLAT. *Lg.*869d, ISOC. 21.4, (op. δεσμώτης „prizonier”) LXX *Ier.*36.2, (op.

οικήτης „servitor”) ISOC. 4.123. // ἔλευθέ-
 ρως, *adv.* in mod liber, pe față, ca un om
 liber: ζῆν ~ καὶ ἀδεῶς PLUT. *M.*783d *a trāi*
liber si fārā teamā; ~ δὲ τὰ τε πρὸς τὸ κοι-
 νὸν πολιτεύομεν THUC. 2.37 *administrām*
statul în libertate în interesul comun; φίλον
 πρὸς ἄνδρα χρῆ λέγειν ~ EUR. *Alc.*1008
unui prieten trebuie să-i vorbești deschis;
 HDT. 7.46, SOPH. *El.*1300, LUC. *Tim.*13 *ș.a.*
 [cf. lat. *liber* (gr. ἔ-λεύ- cu protezā vocalică)
 < R. *H1leudh-ero „care apartine tribului”
 op. cu populațiile subjugate]

ἔλευθεροστομέω-ῶ. *vb.* a vorbi liber sau
 deschis: ἄγαν δ' ἔλευθεροστομεῖς AESCH.
*Pr.*180 *prea slobod grăiește gura ta;* EUR.
*Andr.*153.

[ἔλευθεροστόμος]

ἔλευθερο-στόμος. *ον adj.* care vorbește li-
 ber: (limbā) AESCH. *Supp.*948.

[ἔλεύθερος, στόμα]

ἔλευθερώω-ῶ. *vb.* [viit. -ώσω, aor. ἠλευθέ-
 ρωσα, pf. ἠλευθέρωκα; *pas.* viit. ἔλευθερω-
 θήσομαι, aor. ἠλευθερώθην, pf. ἠλευθέρω-
 μαί {ion. aor. *pas.* 3sg. ἔλευθερώθη Hdt.} **I**
(tranz.) **1** (gener.) a elibera: (+ ac.) τὴν Ἐλ-
 λάδα ~ THUC. 3.32 *a elibera Grecia;* (abs.)
 ἦν δ' ἔλευθεροῦντες φαίνισθε THUC. 3.13
dacā veți apărea ca eliberatori; (+ gen.) σε
 τοῦδ' ἔλευθερῶ φόνου EUR. *Hipp.*1449 *te*
voi elibera de această crimă; (prep. + gen.)
 ἡμεῖς δ' ἔλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα
 EUR. *HF*1010 *iar noi, eliberându-ne picio-*
rul de fugă (sc. încetând să mai fugim);
(med.) τὸ θανεῖν ἔλευθεροῦται φιλαιάκτων
 κακῶν AESCH. *Supp.*802 *prin moarte se eli-*
berează de relele jalnice. **2** a lăsa liber, a
 degaja: τὸν ἔσπλον ἐς τὸ μεταξύ τῆς νήσου
 ἔλευθερώσας THUC. 3.51 *lăsând liberă plu-*
tirea între [uscat] și insulă. **3** (jur.) a declara
 liber de vină, a elibera, a absolvi, *ext.* a ține
 liber de o acuzație: ὑμεῖς ὄν ἂν οὐλήσθε
 ἀποκτείνητε καὶ ἔλευθερώσητε XEN.
*HG*1.7.26 *voi condamnați la moarte sau eli-*
berați pe cine ați dori; (d. Creon) ἐπεὶ τό γ'
 εἰς ἑαυτὸν πᾶν ἔλευθεροὶ στόμα SOPH.
*OT*706 *pentru că, în ce-l privește, își ține în-*
treaga gură departe de orice vină. **II** (*in-*
tranz.) (med.-pas.) a se elibera: (d. Orestes)
 ὑπὸ δὲ γᾶν φυγῶν οὐ ποτ' ἔλευθεροῦται
 AESCH. *Eu.*175 *nu se eliberează niciodată*
nici dacā fugе sub pământ; EUR. *He-*
*racl.*789.

[ἔλεύθερος]

ἔλευθέρωσις, *εως.* ἡ *subst.* {ion. gen. -ιος
 Hdt. 9.45} **I** eliberare: ἔλευθέρωσιν ...
 ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς THUC. 1.132 *le promitea*
eliberarea; SOPH. *Fr.*314.164. (+ gen.) ἡ
 τῶν Ἑλλήνων ~ PLB. 21.23.10 *eliberare a*
grecilor; (prep. + gen.) ἔλευθερώσεως ἀπὸ
 τῶν τριάκοντα τυράννων PLUT. *Lys.*27.2
eliberare de sub cei treizeci de tirani; (d.
 sclavi) ARSTT. *Pol.*1315a37, IOS. *AI*19.242.
II (d. abstr.) lăsa în libertate: (a plăcerilor)
 PLAT. *R.*561a.

[ἔλευθερόω]

ἔλευθερωτέον, *adj.vb.* trebuie eliberat: (ce-
 tăți) PLB. 18.45.9.

[ἔλευθερόω]

ἔλευθερωτής, *οῦ, ὁ subst.* eliberator: ~ εἰμι
 τῶν ἀνθρώπων LUC. *Vit.Auct.*8 *eu sunt un*
eliberator al oamenilor; LUC. *Alex.*61.

[ἔλευθερόω]

Ἐλευθία Ἐλεύθουια Ἐλευθῶ, *v.* Εἰλείθουια
 ἔλεύθω, *vb.* {dor. aor. 3sg. ἔλευσεν} a face
 să vină: Pi. *Fr.Dith.*70d39.

[ἔρχομαι]

Ἐλευσινάδε, [ᾶ] *adv.* către Eleusis: XEN.
*HG*2.4.24, ARSTT. *Ath.*39.2, DEM. 18.184,
 PLUT. *Phoc.*28.2 *ș.a.*

[Ἐλευσίς, -δε]

Ἐλευσῖνι, *adj.* la Eleusis: DEM. 55.28, CALL.
*Cer.*30.

[Ἐλευσίς]

Ἐλευσίνιος, *α, ον [ῖ] adj.* [var. fem. -ίη Hdt.]
 de la Eleusis, eleusin: DEM. 37.4, (frecv.
 epitet al Demetrei) HDT. 9.57, SOPH.
*Ant.*1120, PLUT. Arist.11.3 *ș.a.* // **Ἐλευσί-**
νιος, ὁ *subst.* eleusin, eleusian, locuitor din
 Eleusis: THUC. 2.15, XEN. *HG*2.4.9, DEM.
 44.22 *ș.a.* // **Ἐλευσίνιον,** τό *subst.* Eleusi-
 nion, templu al Demetrei și al Persephonei
 în agoraua Atenei: THUC. 2.17, XEN. *Eq.*1.1,
 PLUT. *M.*607a *ș.a.* // **Ἐλευσίνια,** τά *subst.*
 misterii eleusine (de la Eleusis), sărbătoare
 în luna Boedromion (septembrie-octom-
 brie): (prov. d. înțelegeri secrete) Ἀττικοὶ τὰ
 Ἐλευσίνια PLUT. *Prov.*1.50 *atenienii la mis-*
teriile de la Eleusis.

[Ἐλευσίς]

Ἐλευσινόθεν, *adv.* [var. Ἐλευσίνοθε Pi.] din
 Eleusis: LYS. 6.45, ARSTT. *Ath.*39.2, PLUT.
*Ages.*24.5 *ș.a.*

[Ἐλευσίς, -θεν(v)]

Ἐλευσίς, ἴνος, ἡ *subst.* Eleusis, localitate în

- Attica, unde se celebrau misterii în cinstea Demetrei și a Persephonei: PI. O.13.110, HDt. 8.65, THUC. 4.68, MEN. Sic.57 ș.a.
- ἔλευσις**, εως, ἡ *subst.* (relig.) venire, sosire: NT *Fr.*7.52.
[ἐλεύσομαι]
- ἐλεύσομαι**, ind. viit. de la ἔρχομαι.
- ἐλευστεόν**, *adj.vb.* trebuie mers: ~ ἐπὶ τὴν διήγησιν LXX 2*Mac.*6.17 *trebuie să ne întoarcem la povestire.*
[ἐλεύσομαι]
- ἐλεφαίρομαι**, *vb.* {ep. impf. ἐλεφαίρομην, aor. ἐλεφηράμην} I a distruge, a răgubi: οὐδ' ἄρ' Ἀθηναίων ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων Τυδεΐδην IL. 23.388 *Apollon nu a putut ascunde de Athena cum l-a răgubit pe Tydeides (sc. Diomedes); HES. Th.*330. II a înșela, a amăgi: (d. vise) OD. 19.565.
[et. nec.; posib. un denominativ de la un neut. *ἐλεφαρ; cf. și ὀλοφώιος?]
- ἐλεφαντ-ἀρχης**, ου, ὁ *subst.* (milit.) comandant al unei unități de elefanți: LXX 3*Mac.*5.45, PLUT. *Demetr.*25.7, id. *M.*823c, APP. *Syr.*170.
[ἐλέφας, ἄρχω]
- ἐλεφαντίασις**, εως, ἡ *subst.* (medic.) elefantiazis sau lepră: PLUT. *M.*731a.
[ἐλεφαντιάω < ἐλέφας]
- ἐλεφάντινος**, η, ον *adj.* de fildeș: πύργος ~ LXX *Cânt.*7.5 *turn de fildeș; AR. Pl.*815, NT *Apoc.*18.12, PLUT. *Cic.*7.8, (la Roma = lat. *sella curulis*) ἐλεφάντινον δίφρον PLB. 32.1.4 *scaun de fildeș; APP. Pun.*137. // **ἐλεφάντινον**, τό *subst.* fildeș: PLAT. *Hp.Mi.*290c.
[ἐλέφας]
- ἐλεφαντιστής**, οῦ, ὁ *subst.* I conducător de elefanți, cornac: ARSTT. HA497b28. II scut din piele de elefant: APP. *Pun.*197.
[ἐλέφας]
- ἐλεφαντό-δετος**, ον *adj.* încrustat sau împodobit cu fildeș: (jilțuri) EUR. IA582, (liră) AR. *An.*218.
[ἐλέφας, δέω]
- ἐλεφαντό-κωπος**, ον *adj.* cu mâner de fildeș: (bici) ARSTT. *Fr.*513.5, (spadă) LUC. *Gall.*26.
[ἐλέφας, κώπη]
- ἐλεφαντομαχία**, ας, ἡ *subst.* luptă de elefanți: (ca spectacol) PLUT. *Pomp.*52.4.
[ἐλεφαντομάχος < ἐλέφας, μάχομαι]
- ἐλεφαντό-πους**, ουν *adj.* cu picioare de fildeș: (mese) LUC. *Gall.*14.
[ἐλέφας, ποῦς]
- ἐλέφας**, αντος, ὁ, ἡ *subst.* I (zool.) elefant: ὁ ~ μέγιστον τῶν ζώων ARSTT. GA771b8 *elefantul [este] cel mai mare dintre animale; θῆλυς ~ ARSTT. HA500b18 elephant femelă; ARSTT. HA497b35, id. Long.*466a13, AESOP. 1.246, (pron.) ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν LUC. *Musc.Enc.*12 *a face din muscă elephant (= a face din țânțar armăsar).* II fildeș: ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μίτην IL. 4.141 *o femeie vopsește cu purpură un fildeș; OD.* 19.55, ἐκ λευκῶ ἐλέφαντος αἰετοῖ THEOC. 15.123 *vulturii din fildeș alb; χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ ἐλέφαντα LUC. 50 aur sau argint sau fildeș; PLUT. Per.*12.6.
[cuvânt străin, ca și lat. *ebur*]
- Ἐλεφήνωρ**, ορος, ὁ *subst.* Elephenor, căpetenie a abanților (Ἄβαντες) din Eubeea: IL. 2.540, HES. *Fr.*204. PLUT. *Thes.*35.5 ș.a.
- ἐλεφηράμενος**, part. aor. med. de la ἐλεφαίρομαι: IL. 23.388.
- ἐλέχθην**, aor. pas. de la λέγω.
- ἔλεψε**, aor. 3sg. de la λέπω.
- ἔλη**, conjct. aor. med. 2sg. de la αἰρέω.
- ἔλη**, ἔλα, v. εἴλη
- Ἐληθυία**, v. Εἰλείθυια
- ἐλήλακα**, ind. pf. act. de la ἐλαύνω.
- ἐλήλαμαι**, pf. pas. de la ἐλαύνω.
- ἐλήλათαι**, pf. pas. 3sg. de la ἐλαύνω.
- ἐλήλεγμαι**, ind. pf. med. de la ἐλέγχω.
[ind. pf. med. de la ἐλέγχω]
- ἐληλέδατο**, (ep.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la ἐλαύνω.
- ἐληλουθ-**, (ep.) forme de pf. de la ἔρχομαι.
- ἐλήλυθα**, ind. pf. de la ἔρχομαι.
- ἐλήμων**, v. ἐλεήμων
- ἔληται**, conjct. aor. med. 3sg. de la αἰρέω.
- ἐλήφθην**, ind. aor. pas. de la λαμβάνω.
- ἐλθεῖν**, {ep. ἐλθέμεν(αι)} inf. aor. de la ἔρχομαι.
- ἐλθόντεσσιν**, (poet.) part. aor. act. dat. pl. de la ἔρχομαι: PI. P.4.30
- ἐλθών**, part. aor. de la ἔρχομαι.
- ἐλιάσθη**, aor. 3sg. de la λιάζω.
- ἐλίγδην**, *adv.* în cerc: τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ~ AESCH. *Pr.*882 *ochii se rotesc în cerc.*
[ἐλίσσω]
- ἔλιγμα**, ατος, τό *subst.* {eol. ἔλιγμα Sapph.} brățară: (de aur) SAPPH. 44.8.
[ἐλίσσω]

έλιγμός, οὔ, ὁ *subst.* [var. εἰλ- Hdt., Arstt.] I ocol, cotitură, întortochetură: (d. un labirint) οἱ εἰλιγμοὶ διὰ τῶν αὐλέων HDT. 2.148 *oculurile prin curți*; PLUT. *Theo.* 19.1, πολλοὺς δέ τινας έλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι XEN. *Cyr.* 1.3.4 *rātācind în sus și în jos pe multe drumuri întortochete*. II *indoitură*, încalcire: (d. nodul gordian) PLUT. *Alex.* 18.3. III *eschivă*, zigzag: XEN. *Cyn.* 21.3. IV *vârtej*, bulboană: PLUT. *Caes.* 19.8, id. *M.* 404f. V (anat.) *plică*, pliu, ondulare: (d. organe interne) ARSTT. *HA* 510b19.

[έλίσσω]

έλικ-άμπυξ, ὕκος, ἡ *adj.f.* încins cu bentiță: (Semele) PI. *Fr.Dith.* 75.19, (zeită) PI. *Fr.Pae.* 52c.15.

[έλιξ, ἄμπυξ]

έλικη, ης, ἡ [ἰ] *subst.* I *spirală*: ARSTT. *HA* 524b12 οὐ ἐπὶ τὴν έλικὴν κινεῖται ARSTT. *IA* 706a14 *nu se mișcă în sensul spiralei*. II *plică*, pliu: (d. intestin) ARSTT. *PA* 682a16. III *cohlee*, melc: (d. auz) ARSTT. *GA* 781b15.

[έλιξ]

Έλικη, ης, ἡ *subst.* Helike, oraș în Achaia, unde se afla un templu vestit al lui Poseidon: IL. 2.575. HDT. 1.145, THEOC. 25.165 ș.a.

έλικηδόν, *adv.* în spirală, în cerc: LUC. *Hist.Consc.* 19.

[έλικη]

Έλικηθεν, *adv.* din Helike: THEOC. 25.180.

[Έλικη, -θεν]

έλικίας, ου, ὁ [ἰ] *subst.* (tip de) fulger în zigzag: ARSTT. *Mu.* 395a27.

[έλιξ]

έλικο-βλέφαρος, ον *adj.* [var. -γλέφαρος PI.] cu pleoape arcuite (*după alții* cu ochii vii): (epitet al Aphroditei) HES. *Th.* 16, PI. *Fr.Encom.* 123.7, (d. Leda) PI. *P.* 4.172.

[έλιξ, βλέφαρον]

έλικο-βόστρυχος, ον *adj.* cu păr cărlionțat: (Muze) AR. *Fr.* 334.

[έλιξ, βόστρυχος]

έλικογλέφαρος, (var.) v. έλικοβλέφαρος
έλικο-δρόμος, ον *adj.* care descrie un cerc: EUR. *Ba.* 1067.

[έλιξ, τρέχω]

έλικο-ειδής, ές *adj.* asemănător unei spirale, ondulat: PLUT. *Num.* 13.5, ARR. *Phys.* 3.51.

[έλιξ, είδος]

έλικός, ἡ, ὄν *adj.* care formează meandre / vârtejuri: (apă) CALL. *Hec.fr.* 299.

[έλιξ]

έλικότροχος, v. έλίτροχος

έλικτήρες, ἦρων, οἱ *subst.* cercei: χρυσοῦς έλικτήρας LYS. 12.19 *cercei de aur*; AR. *Fr.* 321.

[έλίσσω]

έλικτός, ἡ, ὄν *adj.* {poet. εἰλι- Eur. *El.* 180; dor. fem. -ά Theoc.} I care se incolăcește, incolăcit, înfășurat, împletit: (șarpe) SOPH. *Tr.* 12, THEOC. 2.122, (fig.) έλικτὰ κούδεν ὕγιες ... φρονούντες EUR. *Andr.* 448 *gândind sucit și deloc sănătos*. II în spirală, care se răsucește: (iederă) EUR. *Ph.* 652, EUR. *Io.* 40, THEOC. 1.129, έλικτὴ ἀνάβασις LXX *3Rg.* 6.8 *scară în spirală*; (adv.) LXX *Le.* 6.14. III care se mișcă în cerc, care se rotește: (în dans) εἰλικτὸν κρούσω πόδι' ἔμόν EUR. *El.* 180 *voi bate din picior cadențat*. IV (zool.) retractil, care se poate replia: (d. insecte, șerpi) ARSTT. *PA* 68224, id. *PA* 692a2.

[έλίσσω]

έλικ-ώδης, ες *adj.* incolăcit, spiralat: (subst. d. iederă) τὸ έλικῶδες PLUT. *M.* 648e *partea incolăcită*.

[έλιξ, -ώδης (είδος)]

Έλικών, ὄνος, ὁ *subst.* (geogr.) Helicon, munte în Beoția: HES. *Th.* 7, EUR. *HF* 240, XEN. *HG* 4.3.19 ș.a.

Έλικωνιάς, ἄδος *adj.* [var. dat. pl. -άδεσσι Hes. *Op.* 658] din Helicon: (Muze) HES. *Th.* 1, (αἱ Έλικωνιάδες „Heliconidele”, sc. „Muzele”) PI. *I.* 2.34.

[Έλικών]

Έλικώνιος, α, ον *adj.* I de pe muntele Helicon: (d. Muze) Έλικώνιαι παρθένοι PI. *I.* 8.57 *fecioare de pe Helicon*. II din Helike (Έλικη): (Poseidon) IL. 20.404.

[Έλικών]

Έλικωνίς, ίδος [νί] *adj.* din Helicon: (Nimfe) SOPH. *OTI* 109, (Muze) EUR. *HF* 791, (fântână) CALL. *Lav.Pall.* 71.

[Έλικών]

έλικ-ώπις, ίδος *adj.f.* {eol. έλι- Sapph.} *prob.* cu ochi vii: (Aphrodita) PI. *P.* 6.1, (d. Chryseis) IL. 1.98, HES. *Th.* 307, (Andromache) SAPPH. 44.5.

[έλικός, ὦψ]

έλικ-ώψ, ωπος *adj. prob.* cu ochi vii, chipeș: (d. Ahei) IL. 16.569 ș.a.

[έλικός, ὦψ]

έλινύς, ὕ *adj.* de odihnă, de sărbătoare: (d. lat. *supplicatio*) έλινούας ἄγειν ἡμέρας έννεά

PLB. 21.2.2 *a petrece nouă zile de sărbătoare*.

[έλινώω]

έλινώω, [ύ] *vb.* |impf. ήλίνυον, viit. έλινύσω, aor. ήλίνυσα| {ion. impf. έλίνυον Hdt.; impf. iter. έλινύεσκον A.Rh.} **I** (*intrans.*) **1** a fi nemişcat: έλινύσοντα ... άγάματ' έπ' αὐτᾶς βαθμίδος έσταότ' P1. N.5.1 *statui care stau imobile pe sochul lor*; P1. I.2.46. **2** a fi inactiv, a zăboví, a sta degeaba: μή σ' έλινύοντα προσδερχθῆ πατήρ AESCH. Pr.53 *să nu te vadă tatăl zăbovind*; έλινύσαι δέ τὸ καῦμα THEOC. 10.51 *a se odihni în timpul arșiței*; οὐκ ~ έχρῆν, αλλά σκοπεῖν τὸν άνδρα AR. Th.598 *nu trebuia să stăm degeaba, ci să ne uităm după bărbat*; ~ μίαν ήμέραν DEM. 21.53 *a se abține de la muncă pentru o zi*; (+ ac. de relație) οὐδέν τι έλινύσας ARR. An.3.15.5 *fără să mai zăbovească cu ceva*; A.RH. 1.862. **3** a înceta, a se întrerupe: οὐδὲ βοή κήρυκος έλινύσεν CALL. Fr.526 *vocea crainicului nu s-a întrerupt*; (+ part.) έλίνυον οὐδένα χρόνον ... έργαζόμενοι HDT. 8.71 *nu încetau să muncească niciun moment*; AESCH. Pr.529. **II** (*trans.*) a face să înceteze: πότμον έλινύσειεν CALL. Hec.fr.330 *de-ar face să înceteze năpasta*. [et. nec.]

έλιξ¹, ίκος *adj.* |dat. pl. έλίκεσσι Soph.} **I** curb, răsucit, încovoiat, (frecv. d. bovine) cu carne încovoiate: IL. 18.524, OD. 1.92, HES. Op.795, SOPH. Ai.374 ș.a. **II** ondulat: (iarbă) EUR. Hel.180. **III** în spirală: έλικες ... άνοδοι IOS. B15.157 *urcușuri în spirală*. **IV** (dub.) negru (după alții = sens I): (tauri) THEOC. 25.127.

[v. έλιξ²]

έλιξ², ίκος, ή *subst.* **I** brătară: γναμπτάς θ' έλικας IL. 18.401 *brățari încolăcite*; ARSTT. Mir.840b20. **II** (bot.) (specie de) plantă agățătoare, iederă: THEOC. 1.31. **III** lăstar, mlădiță sau cârcel (de vie): EUR. Hel.1331, (d. capul lui Pentheus) φέρομεν έξ όρέων έλικα νεότομον EUR. Ba.1170 *aducem de la munte mlădița proaspăt tăiată*; κέχυται βοτρυόπαις έλικι άμπελος THEOC. Ep.4.8 *cu o mlădiță se întinde o viță născătoare de ciorchini*. **IV** butuc de viță de vie: δεσμεύων ... τη έλικι τὸν πῶλον LXX Gen.49.11 *legând mănzul de butuc*. **V** spirală, cerc: ~ ... κυανέη A.RH. 3.139 *o spirală de un albas-*

tru închis; PLUT. Lys.19.7. **VI** (arhit.) volută: IOS. A18.80. **VII** (mişcare în) zigzag, șerpuire, spirală: έλικες ... στεροπιής ζάπτροι AESCH. Pr.1083 *șerpuiri de foc ale fulgerului*; τὸς κύκλους αὐτῶν στρέφουσα έλικα PLAT. Ti.39a *rotind în spirală cercurile lor*. **VIII** încolăcire, încolăcitură: (d. șarpe) EUR. HF399. **IX** spirală (d. cochilia unor moluște): ARSTT. HA547b11. **X** cută, sinuozitate: (d. intestine) ARSTT. PA 675b25, (d. ureche) ARSTT. deAn.420a13.

[IE. *(s)wel-; v. ειλέω, ειλύω]

έλιξις, εως, ή *subst.* înfășurare: (d. cingătoare) IOS. A13.155.

[έλισσω]

έλιπον, ind. aor. act. de la λείπω.

Έλισοῦς, οὔντος, ό *subst.* Helisous, râu în Elida: THEOC. 25.9.

έλισσέτο, (ep.) ind. impf. 3sg. med. de la έλίσσω.

έλισσέτο, ind. impf. 3sg. med. de la λίσσομαι.

έλισσω, *vb.* |impf. ειλισσον, viit. έλίξω, aor. ειλιξα, pf. inuz.; pas. viit. 3sg. έλιγησεται LXX, aor. ειλιχθην, pf. ειλιγμαi; repetiție expresivă ειειειειειλίσσετε Ar. Ra.1314| {ep. ion. έλ-, ειλ-, ion. ειλ-, ep. inf. έλίσσέμεν II.; ion. m.m.c.p. 3sg. med. ειλιχάτο Hdt.; poet. impf. 3sg. έλισσεν Eur.; att. έλιπτω} **I** (*intrans.*) **1** a da ocol, a înconjura, a se roti: (în cursele de care) περι τέρμαθ' έλίσσέμεν IL. 23.309 *a da ocol bornelor*: (med.) ή δέ θ' έλισσομένη πέτεται IL. 23.846 *(ciomagul) zboră prin aer rotindu-se*: (d. Okeanos) δίνης άργυρέης ειλιγμένος HES. Th.791 *rotindu-se cu bulboane de argint*. **2** a se încolăci, a forma rotocoale: έλέλικτο δράκων IL. 11.39 *se încolăcea un șarpe*; IL. 22.95, A.RH. 4.1541, τὼ δ' ... έλίσσέσθην περι παῖδα THEOC. 24.30 *cei doi șerpi s-au încolăcit în jurul copilului*; κνίση δ' οὐρανὸν ίκεν έλισσομένη περι καπνῶ IL. 1.317 *mirosul cărnii a urcat către cer formând rotocoale de fum*. **3** a se roti în dans, ext. a dansa: ειλίσσουςαι καλλιχοροι EUR. HF690 *rotindu-se într-un dans frumos*. **4** (fig. d. timp) a se scurge, a se desfășura, a trece: Ώραι ... έλίσσόμεναι P1. O.4.2 *anotimpuri care își urmează cursul*. **5** a se înfășura: τὸ δὲ πάρ ποδὶ ναός έλίσσόμενον P1. N.6.55 *(valul) care se înfășoară la piciorul*

corabiei. 6 a se întoarce, a face cale întoarsă: κέκλετο ... ἐλιζάμενος Λυκίοισιν IL. 12.408 *întorcându-se, s-a năpustit asupra licienilor*; ἐλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν IL. 12.74 *atunci când aheii se vor întoarce (vor face un contraatac)*; ἐλισσόμενόν τε δοκεύει IL. 8.340 *il urmărește pe cel care se întoarce*. 7 (fig. cu sub. abstr.) a se răsuci, a oscila: στρέφεται καὶ ἐλίττεται ἢ δόξα PLAT. *Th.*194b *opinia se întoarce și se răsucește*. 8 (fig.) a se învârti, a trebălui: τὸν δ' εὔρ' ἰδρώνοντα ἐλισσόμενον περὶ φύσας IL. 18.372 *l-a gășind asudând trebăluind în jurul foalelor*. II (tranz.) I a roti, a face să meargă în cerc, a învârti, a rostogoli: AESCH. *Pr.*1092 Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἰλίσσων φλόγα EUR. *Ph.*3 *Soare, care rostogolești lumina cu caii cei repezi*; εἰλίσσουσ' ἐν εὐφρόνη φάος EUR. *IA*1571 *rotind lumina în noaptea cea blândă*; ὁ δ' ἐσέδρακεν ὄμμαθ' ἐλίξας A.RH. 2.25 *l-a privit rotindu-și (dându-și peste cap) ochii*; ἐλίσσων πλάταν SOPH. *Ai.*358 *învârtind vâsla (= vâslind)*; κλωστήρα ... ἐλίσσει A.RH. 4.1063 *răsucește fuiorul*; (fig.) τοιαῦθ' ἐλίσσων SOPH. *Ant.*231 *tot astfel de [gându-ri] frământând în minte*. 2 a răscolii: στρόμβοι δὲ κόνιν εἰλίσσουσιν AESCH. *Pr.*1085 *vârtejuri răscolesc țărâna*; (d. apă) EUR. *IT*1103. 3 a înfășura, a înfășa: περὶ τὰ κέρα εἰλίσσων HDT. 2.38 *înfășurând (foi de papirus) în jurul coarnelor*; οὐ μὴν ἐλίξας γ' ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ EUR. *Ph.*1622 *fără să-mi înfășor brațele în jurul genunchiului tău (= fără să cuprind genunchiul cu mâinile)*; περὶ γυῖα μακροῦς εἰλιξαν ἰμάντας THEOC. 22.81 *au înfășurat fâșii lungi în jurul mâinilor*; (pas.) βιβλίον ἐλισσόμενον NT *Apoc.*6.14 *carte făcută sul*. 4 a răsuci: (sabie) IL. 13.558. 5 a înconjura, a da ocol: βωμόν ... ἐλίξαι CALL. *Del.*321 *a înconjura altarul*. 6 a toarce, a țese: ἅ δὲ λίνον ... ἠλακάται δακτύλοις ἐλίσσεν EUR. *HF*1432 *ea a tors firul de lână cu degetele pe o furcă*; (fig.) δόλιος αἰὼν ... ἐλίσσων βίου πόρον PI. *I.*8.15 *un veac viclean răsucește cursul vieții*. 7 a împleți: (fig.) καλοῦς κακοῦς λόγους ἐλίσσων EUR. *Or.*892 *împletind cuvinte bune cu rele*.

[ἐλιξ]

ἐλί-τροχος, *on adj.* care face să se învârtă roțile: AESCH. *Th.*205.

[ἐλίσσω, τρέχω]

ἐλίττω, *v.* ἐλίσσω

ἐλί-γρῦσος, *ou, ó subst.* |gen. sg. -οιο Theoc. 2.78| (bot.) imortelă, nemuritoare, *Helichrysum stoechas (L.)*: THEOC. 1.30, CALL. *Hec.fr.*274.2.

[ἐλίσσω, χρυσός]

ἐλκαίνω, *vb.* a suferi o rană: (fig.) δόμοις ... φόνω τῷ πρόσθεν ἐλκαίνουσι AESCH. *Ch.*843 *palat rănit de crima petrecută înainte*.

[ἔλκος]

ἐλκεσί-πεπλος, *ou, ἡ adj.f.* care își târăște veșmântul (peplu), cu veșmânt lung: (troiene) IL. 6.442, id. 7.297, id. 22.105, (cadmeene) HES. *Fr.*193.2, ARSTT. *Mir.*840b16.

[ἔλκω, πέπλος]

ἐλκε-χίτων, *ωνος, ὁ. ἢ [τ] adj.* care își târăște tunica, cu tunica lungă: (ionieni) IL. 13.685.

[ἔλκω, χιτών]

ἐλκέω-ῶ, *vb.* |impf. εἴλκουν, viit. ἐλκήσω, aor. ἤλκησα; part. aor. pas. ἐλκηθείς| I a trage, a târî (cu forța): ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ... εἴλκεον ἀμφοτέροι IL. 17.395 *și unii și alții trăgeau de leș într-o parte și-n alta*; σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ ἐλκήσουσ' ἀϊκῶς IL. 22.336 *câini și păsări trăgând de tine (= sfâșiindu-te) amarnic*; IL. 17.558, (pas.) ἐλκηθείσας τε θύγατρας IL. 22.62 *fiice târâte cu forța (= răpite)*. II a săvârși un act de violență, a violenta, a sili: OD. 11.580.

[ἔλκω]

ἐλκηδόν, *adv.* prin tragere: μάχοντο πύξ τε καὶ ~ HES. *Sc.*302 *luptau cu pumnul și prin tragere (= apucare)*.

[ἔλκω]

ἐλκηθμός, *ου, ὁ subst.* smulgere, târâre: πρὶν γέ τι σῆς τε βοῆς σου θ' ἐλκηθμοῖο πυθέσθαι IL. 6.465 *mai înainte de a auzi strigătul tău și de a vedea cum te târâsc (în captivitate)*.

[ἔλκω]

ἐλκημα, *ατος, τό subst.* pradă (târâtă într-o parte și-n alta): ῥίψω κυνῶν ~ EUR. *HF*568 *voi zvârli ca pradă câinilor*.

[ἐλκέω]

ἐλκο-ποιός, *όν adj.* care provoacă o rană, în stare să lovească: οὐδ' ἐλκοποιά γίγνεται τὰ σήματα AESCH. *Th.*398 *însemnele (soldatului) nu pot lovi*.

[ἔλκος, ποιέω]

ἔλκος, *εος, τό subst.* |gen. contr. -ους| rană

(deschisă), plagă, ulcerație: τὸ μὲν ~ ἐτέρ-
σετο, παύσατο δ' αἷμα IL. 11.848 *i-a șters
rana, iar sângele s-a oprit*; ~ ἔλαβον LYS.
3.43 *au cārătat o rană (= au fost răniți)*;
(medic.) γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ ~ LXX
Lev.13.18 *va apărea o ulcerație pe pielea
lui*; (fig.) τί γὰρ γένοιτ' ἂν ἔλκος μεῖζον ἢ
φίλος κακός; SOPH. *Ant.652 ce te-ar putea
răni mai rău decât o ființă dragă care[-ți]
face rău?*; (d. dragoste) ἔχων ὑποκάρδιον ~
THEOC. 11.15 *având o rană în inimă*;
AESCH. *Ag.640* ș.a.

[R. *hiekos, cf. lat. *ulcus* „rană”]

ἐλκόω-ῶ, *vb.* |aor. ἤλκωσα; *med.-pas.* pf.
ἤλκωμαι; *pas.* aor. ἤλκωθην| **I** (*tranz.*) a
răni: ἂν δάκη ἢ τοῖς ὄνυξιν ἐλκώση ARSTT.
HA630a5 mușcă sau rănesc cu ghearele;
EUR. *Hec.405*, (fig.) φρένας ἤλκωσεν EUR.
Alc.878 mi-a rănit inima; EUR. *Supp.223. II*
(*intrans.*) (med.-pas.) a fi plin de răni / ulce-
rații / bube: (d. Lazăr) εἰλκωμένος NT
Luc.16.20 fiind plin de bube.

[ἔλκος]

ἐλκτέον, *adj.vb.* trebuie tras: (fig.) PLAT.
R.365c.

[ἔλκω]

ἐλκτικός, ἢ, ὄν *adj.* capabil să atragă:
ἐλκτικῶ ὄντι ... πρὸς οὐσίαν PLAT. *R.523a*
(*inviātatură*) *în stare să atragă către esență*;
[ἔλκω]

ἐλκτός, ἢ, ὄν *adj.* care poate fi tras, extensi-
bil, elastic: ARSTT. *GA743b5*, (op.
ἀνελκτος) ARSTT. *Mete.385a16* ș.a.

[ἔλκω]

ἐλκύδιον, ου, τό *subst.* rană sau ulcerație
mică: AR. *Eq.907*, PLUT. *M.299f.*

[dim. al lui ἔλκος]

ἐλκυστάζω, *vb.* a trage cu violență, a târi: ἴνα
μὴ μιν ἀποδρύφοι ἐλκυστάζων IL. 24.21 *ca
să nu-i sfâșie pielea târându-l*; IL. 23.187.

[ἔλκω]

ἐλκύω, [ῶ] *vb.* |viit. ἐλκύσω, aor. εἰλκύσα;
pas. aor. εἰλκύσθην, pf. εἰλκυσμαι| v. ἔλκω
ἔλκω ἢ **ἐλκύω**, *vb.* |impf. εἰλκων, viit. ἔλξω
ἢ rar ἐλκύσω [ῶ], aor. εἰλξα ἢ εἰλκύσα, rar.
tard. ἤλκυσα, pf. εἰλκυκα; *med.-pas.* impf.
εἰλκόμεν, aor. εἰλκυσάμην, pf. εἰλκυσμαι;
pas. viit. ἐλχθήσομαι ἢ ἐλκυσθήσομαι, aor.
εἰλχθην ἢ εἰλκύσθην| {ερ. impf. ἔλκων II.
24.324, inf. ἐλκέμεναι II. 18.156 ἢ ἐλκέμεν
II. 9.683} **I** (*tranz.*) **I** (gener.) a trage: (d.
boi) ἐλκέμεναι ... ἄροτρον IL. 10.353 *trag*

plugul; ὁ μὲν ἔσω ἔλκει τὸ πλῆκτρον, ὁ δὲ
ἔξω ὠθέει HDT. 1.194 *unul trage la sine
vâsla, celălalt o împinge*; τῶν νεῶν τινὰς
ἀναδούμενοι εἰλκον κενὰς THUC. 2.90 *re-
morcând unele dintre corăbii, le-au tras
goale [la țârm]*; εἰλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν
γῆν NT *In.21.11 a tras năvodul pe pământ*;
THEOC. 1.40 (med. = act.) ἀσσοτέρω πυρὸς
ἔλκετο δίφρον OD. 19.506 *a tras carul mai
aproape de foc.* **2** (ext.) a trage în jos (la
cântar), a atârna, a cântări: ἔλκε δὲ μέσσα
λαβῶν IL. 8.72 *apucând de la mijloc (ba-
lanța) a lăsat-o să atârne*; τρίτον ἡμιτάλαν-
τον ἕκαστον ἔλκοντα HDT. 1.50 *cântărind
fiecare trei talanți și jumătate*; τὰ πλείον
ἔλκοντα PLAT. *Min.316a cele care trag mai
mult la cântar*; (fig.) τὸν ἄνδρα ... ἔλκοντα
τὸ τῆς πράξεως στάσιμον PLB. 8.19.2 *om
care cântărește seriozitatea acțiunii.* **3**
(mar.) a remorca: τὰ πλοῖα ~ εἰς Μαρώνειαν
DEM. 50.20 *a remorca corăbiile în Maro-
neia.* **4** (implicând violență) a a târi: Ἐκ-
τορα ... περὶ σῆμ' ἐτάροιο φίλοιο ἔλκει IL.
24.52 *il târăște pe Hector în jurul mormân-
tului prietenului drag*; τὸν περὶ τείχη
εἰλκυσε EUR. *Andr.108 l-a târât (pe Hector)
în jurul zidurilor*; ἔλκω σε κλητεύσοντα
AR. *Nu.1218 te târăsc după mine pentru a-
mi fi martor*; ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλκύσαι τὸν
Ὁκτάβιον PLUT. *TCG12.5 il trage pe Octa-
vius de la tribună*; ἐπιλαβόμενοι τὸν
Παῦλον ... εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγοράν NT
*Fr.16.19 punând mâna pe Pavel l-au târât
în piață*; (+ gen. părții de care este apucat)
διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε OD. 16.276
prin palat m-ar trage de picioare afară. **b**
(ext.) a trage (de cineva), a trata rău, a mal-
trata: μηδέν' ἔλξειν μηδ' ὕβριεῖν μηδὲ
τυπήσειν DEM. 22.221 (*nimeni*) *să nu
tragă de el, să nu-i producă vreo violență,
să nu-l lovească*; (fig.) ἀτρόποισι Νεοπτό-
λεμον ἐλκύσαι ἔπεσι PI. *N.7.103 l-a răvășit
pe Neoptolemos cu vorbe aspre.* **c** a forța, a
hărțui: (cu conotație sexuală) ταῖς πρεσβυ-
τέραις γυναίξιν ἔστω τὸν νέον ~ AR.
*Ec.1020 să fie permis femeilor bătrâne să-l
hărțuiască pe tânăr*; LYS. 3.12. **d** a strivi, a
nănuι: ἐλκύσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπώλεια εἰς
τέλος LXX *Iov20.28 pieirea să-i nănuie
casa până la capăt.* **5** a trage, a întinde: ἔλ-
κον δ' ἰστία λευκά OD. 2.426 *au întins (pe
catarg) pânzele albe*; εἰλκον δὲ τὰς νευρὰς

ὁπότε τοξεύοιεν XEN. *An.4.2.28 întindeau corzile arcului ori de câte ori trăgeau;* (med. = act.) τόξον ἔλκετ' ἐπ' Εὐρυπύλω IL. 11.583 *a întins arcul spre Eurypylos.* 6 a întinde (un material într-o formă), a turti, a modela: ἐλκύσαντες δὲ πλίνθους ἰκανὰς HDT. 1.179 *extrăgând (= modelând) suficiente cărămizi.* 7 a întinde (un dans), a dansa: οὐδὲ κόρδαχ' εἴλκυσεν AR. *Nu.540 n-a tras / n-a întins (= n-a dansat) un cordax* (i.e. tip de dans); AR. *Pax328.* 8 (d. arme) a trage (afară), a scoate: ἔγχος ἔξω τε χροὸς ἔλκε IL. 11.457 *i-a tras lancea afară din trup;* ξίφους ἔλκει διπλοῦς SOPH. *Ant.1233 scoate sabia cu tăiș dublu;* (med. = act.) ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος IL. 1.194 *a tras din teacă o sabie mare;* ἐλκύσασθαι μὲν ἐκ τοῦ νεκροῦ τὴν αἰχμὴν PLUT. *Alex.51.11 a scoate sabia din cadavru;* (pas.) EUR. *Rh.576.* 9 a trage la sine, a aduce: ἔλκε ... ἐμόν ποτι δῶμα τὸν ἄνδρα THEOC. 2.17 *adu-l pe bărbatul meu acasă.* 10 a atrage, a absorbi: (d. lichide) HDT. 2.25, τὸ ὕδωρ ... βράδιον γὰρ ἔλκουσι χειμῶνος ἢ θέρους PLUT. *M.914a (ceasurile cu apă) absorb apa mai lent iarna decât vara.* 11 a sorbi: ἔλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ Πραμνίου AR. *Eq.107 soarbe din vinul geniului Pramnios;* ἄμυστιν ἐλκύσας EUR. *Cyc.417 trăgând o dușcă (= sorbind o înghițitură).* 12 a sugε: (Menoikeus d. Iocasta) ἥς πρῶτα μαστὸν εἴλκυσε' EUR. *Ph.987 din sânul căreia am supt la început.* 13 (fig.) a (a)trage, a momi, a îndemna: τὴν δόξαν ἔλκει EUR. *Fr.62 atrage făima;* τινὰ αὐτός ... ἐλκύσει ἄνω PLAT. *Thi.175b el însuși îl atrage pe cineva în sus;* PLAT. *R.458d, ἐλκύσαι εἰς οἶνον τὴν σάρκα μου LXX Ec.2.3 a momi trupul meu către vin;* (+ ac. pers.) εἴλκυσάν τε πρὸς τὰς αὐτὰς ὀμιλίας PLAT. *R.560b l-au îndemnat [pe tânăr] către aceleași însoțiri;* (pas.) ἐὰν ... ἔλκεται πρὸς φιλοσοφίαν PLAT. *R.494e dacă este atras către filosofie;* (+ ac. de relație) ἔλκομαι ἤτορ ν<εο>μηνία θιγέμεν P1. *N.4.35 sunt atras în inima mea să iau parte la sărbătoarea de lună nouă.* 14 (fig.) a desfășura, a răsφira: πάσας τε προφάσεις ὡστ' ἀπελθεῖν οἴκαδε ἔλκουσιν AR. *Lys.727 răsφiră toate pretextele ca să plece acasă;* βίοντων ... ἔλκω EUR. *Or.207 îmi duc viața.* 15 (fig.) a extrage, a deprinde, a obține:

ἐντεῦθεν εἴλκυσεν ἐπὶ τὴν τῶν λόγων τέχνην τὸ πρόσφορον αὐτῇ PLAT. *Phdr.270a de aici a deprins ceea ce era potrivit pentru arta oratoriei;* ἐν μὲν οὖν ταῖς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεσιν μεῖζω φαντασίαν εἴλκων PLB. 32.10.5 *în întrevederile particulare ai făcut (ai obținut) o impresie mai bună.* II (intranz.) a se prelungi, a dura: (act.) ἐπὶ τοσοῦτο λέγεται ἐλκύσαι τὴν σύστασιν HDT. 7.167 *atât de mult timp se spune că a durat confruntarea;* (med.-pas.) μὴ τῆς συνηθείας ἐλκυσθείσης PLB. 31.13.8 *fără să se prelungescă obiceiul.*

[IE *selk-/swelk-, cf. lat. *sulcus* „brazdă”]
ἐλκῶδης, ες *adj.* I (medic.) ulceros: (boală) APP. *Mith.509.* II plin sau acoperit de răni: χροὸς ἐλκῶδους ἄπτεσθε χεροῖν EUR. *Hipp.1359 arucați cu mâinile pielea acoperită de răni;* ARSTT. *Pr.895a31.* III crud, sever: (pagubă) PLUT. *M.646d.* IV (fig.) iritabil, irascibil, nesuferit: ἐλκῶδεις καὶ δύσκολοι γίνονται πρὸς τοὺς φίλους PLB. 32.11.8 *devin supărățioși și morocănoși față de prieteni;* PLUT. *M.290a, id. 461c,* (neut. subst.) PLUT. *M.167b.*

[ἐλκος]

ἐλκῶσις, εως, ἡ *subst.* (medic.) ulceratie: THUC. 2.49, IOS. *Ap.2.143.*

[ἐλκῶω]

ἐλκωτικός, ἡ, ὄν *adj.* care produce ulceratii, coroziv: (fig. d. com. lui Ar.) ἐλκωτικὴν δριμύτητα PLUT. *M.854c asprime corozivă.*

[ἐλκῶω]

ἐλλαβε, (ep.) ind. aor. act. de la λαμβάνω.

Ἑλλάδικός, ἡ, ὄν *adj.* elen, grec: (subst.) PLUT. *M.676b.*

[Ἑλλάς]

ἐλλαμβάνω, *vb.* (med.) a apuca: (+ ac. pers. și gen. părții) IOS. *A16.152, id. A17.12.*

[ἐν, λαμβάνω]

ἐλ-λαμπρύνομαι, *vb.* I a ieși în evidență, a se distinge (prin): (+ dat. instr.) τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδία ἐλλαμπρύνεσθαι THUC. 6.12 *să vă distingeți în mod personal pe seama pericolului cetății;* APP. *BC3.66,* (abs.) LUC. *Dom.1.* II a se mândri cu: (+ dat.) IOS. *A118.76.*

[ἐν, λαμπρύνω]

ἐλ-λάμπω, *vb.* I a străluci, a se reflecta: ἐν τοῖς ὄμμασι τῶν πλησίων ἐλλάμποντα τὰ ἑαυτῶν ὀρῶμεν PLUT. *M.40d în ochii celor din jur îi vedem reflectându-se pe ai noștri.*

II (fig.) a strălucii, a se distinge: PLUT. *M.589b*, (med.) τὸ ἰππικόν, τῷ δὴ τι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδὸς HDT. 1.80 *cālārimea cu care lidianul gândea că va străluci [în luptă]*; HDT. 8.74.

[ἐν, λάμπω]

ἐλλαμψις, εως, ἡ *subst.* luminare, strălucire: (d. soare) PLUT. *M.929b*.

[ἐλλάμπω]

Ἐλλαν-, v. Ἑλλην-

Ἐλλανο-δίκης, ου, ὁ [ῖ] *subst.* [var. ἐλλ-] {dor. -δίκῆς Pi.; ion. Ἑλληνο- Hdt.} **I** *hellenodikes*, judecător la competițiile atletice (spec. cele de la Olympia): Pi. *O.3.12*, ARSTT. *Fr.569.21*, LUC. *Im.11*, id. *Pe-regr.31*, id. *Herm.40* ș.a. **II** (pl. spec. în Laconia) corp de judecători (= consiliu de război, curte marțială pt. trupele aliate): XEN. *Lac.13.11*.

[Ἑλλην, δίκη]

Ἑλλάς, ἄδος *adj.* elen, grec: (pământ) SOPH. *Ph.256*, (cetate) EUR. *Andr.169*, ARR. *Peripl.M.Eux.20.2*, (limbă) HDT. 9.16, (vrajbă) EUR. *IA588* ș.a. // **Ἑλλάς**, ἄδος, ἡ *subst.* **I** (gener. geogr.) Elada (Hellas, Hellada), Grecia: THUC. 1.3, PLAT. *R.470c*, Ἑλλάδος ~, Ἀθῆναι THUC. *Epigr.7.45 Atena, Grecia Greciei*; (cu sens colectiv) ἄθροισας Ἑλλάδ' EUR. *Or.648 adunând Grecia (= pe greci)*; THUC. 1.61. **II** (d. o regiune sau o cetate din Phthia în Tessalia, locuită de mirmidoni) IL. 2.683, (parte din Phthia, guvernată de Amyntor) IL. 9.395 ș.a. **III** (d. Grecia continentală, fără Pelopones) HES. *Op.653*, Pi. *O.13.113* ș.a. **IV** (d. Grecia europeană și Asia Mică) HDT. 1.92. **V** ἡ μεγάλη Ἑλλάς „Marea Grecie” (lat. *magna Graecia*), cu referire la sudul Italiei și la Sicilia: PLB. 2.39.1.

[cf. Ἑλλην]

ἐλλάτε, (eol.) imper. 2pl. de la ἰλάσκομαι: CALL. *Aet.fr.7.13*.

ἐλλαχον, (ep.) ind, aor. act. de la λαγχάνω.

ἐλλεβορίζω, vb. [inf. aor. ἐλλεβορίσαι, conjct. aor. 3sg. ἐλλεβορίση] (medic.) a trata cu *sau* a administra stirigoaie *sau* spânz (v. ἐλλέβορος): PLUT. *Alex.41.7*, (fig.) τί σαυτὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις DEM. 18.121 *de ce nu-ți administrezți spânz?* (sc. *de ce nu te tratezi împotriva nebuniei?*); LUC. *VH2.18*.

[ἐλλέβορος]

ἐλλέβορος, ου, ὁ *subst.* **I** (bot.) helleborus / elebor *sau* spânz *sau* stirigoaie, *Veratrum album L.* sau *Helleborus orientalis / odorus*, (medic.) specii ale unei plante folosite mai ales ca laxativ, vomitiv sau calmant: ARSTT. *EN1137a.15*, ἐλλέβορον πιεῖν LUC. *Herm.86 a bea* (sc. *a lua*) *elebor*; PLUT. *Demetr.20.3*, id. *M.627d*, LUC. *VH2.7*, (com. și iron. d. nebunie și prostie) πῖθ' ἐλλέβορον AR. *V.1489 bea spânz!* (sc. *tratează-te de nebunie!*); ἐλλεβόρου ἄμαξαν PLAT. *Euthd.299b o căruță de elebor* (sc. *o doză exagerată*); MEN. *Fr.69.1*. **II** pandantiv de aur: AR. *Fr.321.6*.

[prosb. compus din ἐλλε- (interpretat fie ca ἐλλός „cerb” sau *έσλο- > έλλο-, cf. έσθλός „excelent”) și -βορος (cf. βιβρώσκω „a devora”); după alții, de origine pregrecească.] **ἐλλεδανός**, οὔ, ὁ *subst.* {ep. dat. pl. -οῖσι II.} legătură (pt. snopii): ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο IL. 18.553 *legau (snopii) cu legături*; HES. *Sc.291*.

[din eol. *έλλέω < *Fελνέω (v. ειλέω) + suffix -δανός]

ἐλλειμμα, ατος, τό *subst.* **I** deficiență, lipsă: τινος ἐλλείμματος ... γίνεσθαι δοκοῦντος PLUT. *Cor.25.7 părănd că s-a produs vreo lipsă*. **II** (ext. d. comportament) greșeală, neglijență: ἀφελεῖν ... τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα DEM. 2.27 *a pune capăt neglijențelor din partea voastră*; οὐ κατεφρόνησε τοῦ κατὰ μικρὸν οὕτως ἐλλείμματος PLUT. *Marc.5.4 n-a trecut cu vederea greșeala atât de mică*. **III** lacună: (a unei legi) ARSTT. *Rh.1374a26*. **IV** (în economie) restanță, arierat: DEM. 22.44.

[ἐλλείπω]

ἐλλειπ-, ἐλλιπ-

ἐλ-λείπω, vb. [impf. ἐνέλειπον, viit. ἐλείπω, aor.1 ἐνέλειπα, aor.2 ἐνέλιπον, pf. ἐλλέλοιπα] **I** (intrans.) **1** a rămâne în urmă, a fi inferior, a fi în dezavantaj: (+ gen.) τῆς ὑπαρχούσης δόξης ... ὅστις μαλακία ἐλλείπει THUC. 2.61 *cel care din pricina moliciunii este mai prejos de faima de care se bucură*; μήτε διὰ δειλίαν ἐλλείψη τῶν ἔργων ARSTT. *Pol.1260a36 să nu absenteze de la munci din cauza indolenței*; μὴ τοίνυν ἀπολίπωμεν ὅσον ἐλλείπον αὐτοῦ PLAT. *Thi.157e să nu abandonăm ce a rămas din acest (raționament)*; (abs.) ~ αἰροῦ καὶ μὴ πλεονάζειν ISOC. 2.33 *alege [mai degrabă]*

să rămâi în urmă decât să depășești măsură; πειρατέον μή ~ PLAT. *Smp.* 196d *trebuie să încerc să nu rămân mai prejos*; τὸ ἡδικομένον ἀεὶ μέρος ἐλλείπει DEM. 2.30 *partea nedreptățiță va fi întotdeauna în dezavantaj*; (med.) μόνον νιν ἐλλειμμένον SOPH. *El.* 736 *doar el rămânând în urmă*. 2 a lăsa loc, a permite: ἐν ὄτῳ ἔτι φυλάζεται τις αὐτὴν ... οὐκ ἐλλείπει THUC. 5.103s (*speranța*) *nu lăsa loc pentru momentul în care cineva se va putea păzi de ea*. 3 a duce lipsă, a nu avea: (abs.) ὁ ἐλλείπων ARSTT. *EN* 1125a17 *cel ce duce lipsă*; (+ dat.) δικαίωματι οὐδετέρους ~ ἡγοῦνται THUC. 5.97 *se crede că nici unii, nici ceilalți nu sunt lipsiți de dreptate*; ἐὰν δέ τισιν ἐλλείπωσιν χάριτες PLAT. *Lg.* 740c *dacă unora le lipsește farmecul*; ἐλλείπων τοῖς ἰππικοῖς PLB. 15.3.5 *lipsindu-i călăρεși*; (+ part.) οὐκ ἐλλείπει εὐχαριστῶν DEM. 18.92 *nu-i va lipsi prilejul să aducă mulțumiri*. 4 a neglija: σοὶ δὲ προσήκει μηδὲν ~ ISOC. 9.80 *este datorită ta să nu neglijezi nimic*. 5 a renunța, a abandona: αἰσχύνη δὲ πολλή τὴν ἀρχὴν ἔχοντας ~ πρὸς τὸ τέλος PLUT. *Cam.* 26.4 *este o mare rușine ca, după ce au început, să sfârșească prin a renunța*. II (tranz.) I a lăsa deoparte, a omite, a renunța, a ceda: μηδὲν ~ ὄσων ... χρῆ ... πονεῖν βροτούς SOPH. *Ai.* 1379 *să nu renunți la nimic din cele pe care muritorii trebuie să le înfăptuiască*; (com. obscen) οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὐταὶ λιπαροῦς χειρουργίας AR. *Lys.* 673 *nu vor lăsa deoparte „mânuirile” îndemânaticе*; ἐαυτῶ μὲν πολλὰ ὦν βούλεται ~ XEN. *Mem.* 2.1.8 *a renunța la multe din cele pe care le dorește*; λέγε μηδὲν ἐλλείπων PLUT. *M.* 229e *spune fără să omiți nimic*; (+ μή și inf.) οὐδὲν ἐλλείπω τὸ μὴ πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι SOPH. *Tr.* 90 *nu voi cruța nimic pentru a afla tot adevărul despre acestea*. 2 a lăsa (în urmă): φίλοις οὐδ' ἐλλέλοιπας ἐλπίδ' EUR. *El.* 609 *nu le-ai mai lăsat prietenilor vreο speranță*. 3 a lăsa în urmă (ο πλατᾶ), a nu plătᾶ: ἐλλελοῖπότες εἰσφορᾶν DEM. 22.65 *fiind în urmă cu contribuția*; διὰ τὸ ... ἐλλελοῖπέναι τινὰ τῶν ὀψωνίων τοὺς Ἀχαιοὺς τοῖς μισθοφόροις PLB. 4.60.2 *din pricina faptului că aheenii nu plătiseră mercenarilor ο parte din soldă*; (abs.) ἐπὶ δὲ τοὺς ἐλλείποντας DEM. 22.44 *împotriva restanțierilor*. 4 a

lipsi (cuiva): οὐδὲν ἐνέλειπε τὸν Φίλιππον τῶν πρὸς τὰς ἐπιβολὰς PLB. 9.41.11 *nimic nu i-a lipsit lui Philippos din cele necesare atacului*.

[ἐν-, λείπω]

ἔλλειψις, εως, ἡ *subst.* I *lipsă, absentă, insuficiență*: (+ gen.) δι' ἔλλειψιν δυνάμεως ARSTT. *GA* 768b26 *din lipsa forței*; (ορ. πλεονεξία „abundență”) PLUT. *M.* 9e, (ορ. ὑπερβολή „exces”) PLUT. *M.* 445a, μέτρον τὸ μέσον ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως PLAT. *Def.* 415a *măsura este mijlocul dintre exces și lipsă*; ARSTT. *EN* 1106a29, (ορ. ὑπεροχή „exces”) PLAT. *Plt.* 283d, ARSTT. *Metaph.* 1004b12. II *inferioritate*: ARSTT. *GA* 727a24. III (ret.) *elipsă, omisiune*: παρὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ πότε καὶ πῶς ARSTT. *Rh.* 1401b34 *prin omisiunea lui „când” și „cum”*.

[ἐλλείπω]

ἔλλερος, ον *adj.* *rău, funest*: CALL. *Hec.fr.* 283.1.

[et. nec.; ipoteze: fie în legătură cu ὄλλυρα sau ὄλλύντα; sau un compus din ἐν și λάρος]

ἔλ-λεσχος, ον *adj.* *care este obiectul unei discuții publice*: HDT. 1.153.

[ἐν, λέσχη]

ἔλλετε, (doar imper.) *mergeți!*: CALL. *Aet.fr.* 1.17.

[= ἔρρετε, v. ἔρω]

Ἕλλη, ης, ἡ *subst.* {dor. “Ἕλλα Aesch., Pi.} (mitol.) Helle, fiică a lui Athamas și soră a lui Phrixos; a dat numele strămtorii Hellepont (Dardanele): A.RH. 1.256, “Ἕλλης πορθμός AESCH. *Pers.* 722 *strămtoarea lui Helle* (sc. Hellespontul); = “Ἕλλας πόρος (sau πόντος) AESCH. *Pers.* 876 *Pi. Fr.* 189.1

Ἕλλην', ηνος *adj., subst.* [dat. pl. ‘Ἕλλήνεσσι Call. *Del.* 172] {dor. sg. “Ἕλλᾶν, pl. “Ἕλλᾶνες Aesch., Pi., Eur.} I (*adj.*) *elîn (elen), grec*: (bărbat) HDT. 5.20, EUR. *IT* 39, (armată) *Pi. N.* 10.25, (d. Orestes și Pylades) λέοντες “Ἕλλανες δύο EUR. *Or.* 1401a *doi lei greci*; “Ἕλλην' ἐπίσταμαι φάτιν AESCH. *Ag.* 1254 *știu vorbirea grecească*. II (*subst.*) (gener. pl. “Ἕλληνες) *elini (eleni), greci*: (la început d. un trib din Thessalia) Μυρμιδόνης δὲ καλεῦντο καὶ “Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοὶ IL. 2.684 *se numeau mirmidoni și eleni și aheii*; THUC. 1.3, (ext. d. locuitorii cetăților grecești) “Ἕλλην ὦν “Ἕλληνας ἀδικεῖ XEN.

An.7.6.41 *fiind grec, îi prejudiciezi pe greci*; (op. βάρβαρος) Ἑλληνες ὄντες βαρβάρους δουλεύσομεν EUR. Fr.719 *deși suntem greci, le vom sluji barbarilor*; (înțeles ca un concept cultural) ἡ πόλις ... τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκεν μηκέτι τοῦ γένους, ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι τοὺς τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας ISOC. 4.50 *cetatea a făcut ca numele de „greci” să nu mai aparțină unui neam, ci unui mod de a gândi, iar „greci” sunt numiți mai degrabă cei care participă la educația noastră decât cei cu origine comună*; (în literatura iudeo-creștină) (op. iudei) (d. filistenii) LXX Is.9.11, (frecv. op. cu iudeu pt. a-l denumi pe păgân) εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληνες NT 1Cor.12.13 *fie iudei, fie elini*; ș.a.

[et. nec.]

Ἑλλη², ηνος, ὁ *subst.* {dor. Ἑλλαν Aesch.} (mitol.) Hellen, erou eponim al elinilor (grecilor), gener. considerat fiu al lui Deucalion și al lui Pyrrha: HES. Fr.9.1, HDT. 1.56, THUC. 1.3, ἀπ' αἴας Ἑλλαδος AESCH. Ag.429 *din pământul lui Hellen (sc. din Grecia)*; (ca fiu al lui Zeus) EUR. Fr.14.1 *ἑλληρίζω*, vb. |med.-pas. pf. ἠλλήνισμαι, pas. aor. ἠλληνίσθη| **I** (intrans.) **1** a vorbi grecește: ~ ἠπίστατο XEN. An.7.3.25 *știa să vorbească grecește*; τὸ ~ παρὰ τούτων ἔγωγ' ἔμαθον PLAT. *IAlc.111a eu am învățat greacă de la aceștia*; διδάσκαλος τοῦ ~ PLAT. *Prt.328a profesor de greacă*; PLAT. *Chrm.159a, id. Men.82b, LUC. Philops.34*, (+ dat.) οὐδὲ ἑλληρίζων τῆ φωνῆ LUC. *Deor.Conc.9. fără să vorbească limba greacă*. **2** a vorbi corect grecește: ἔστι δ' ἀρχὴ τῆς λέξεως τὸ ~ ARSTT. *Rh.1407a20 a vorbi corect grecește este principiul stilului*; τοῖς ἀκριβέστερον ἑλληρίζουσι PLUT. *M.1116e cei care se exprimă mai corect grecește*. **3** a fi în greacă: οὐδὲ ἂν ἑλληρίζοι οὕτως τὸ ἐρώτημα λεχθέν ARSTT. *SE182a34 astfel pusă, întrebarea nici n-ar fi în greacă (= într-o greacă corectă)*. **4** a se purta ca un grec: Κλειτόμαχον ... ἑλληνίζειν ἐποίησε PLUT. *M.328d (Carneades) l-a făcut pe Cleitomachos să se poarte ca un grec*. **II** (trans.) **1** a traduce în greacă: (pas.) τὰ γὰρ ὀνόματα ... ἠλλήνισται IOS. *AI1.129 numele sunt traduse în greacă*. **2** a eleniza:

(pas. + ac. de relație) ἠλληνίσθησαν τὴν νῦν γλώσσαν THUC. 2.68 *au fost elenizați în ceea ce privește limba [pe care o vorbesc] acum*.

[Ἑλλην]

Ἑλληνικός, ἦ, ὄν *adj.* |var. ἑλληνικός; comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** (gener.) grecesc, elin: Ἑλληνικά ὄπλα HDT. 7.93 *arme grecești*; Ἑλληνικά ἔθνη THUC. 7.58 *neamuri grecești*; Ἑλληνικά μαθήματα PLUT. *Cat.Ma.23.3 învățătura greacă*; (adv.) Ἑλληνικόν (sc. ἐπίνευμα) γ' ἐπένευσαν ἄνδρες οὐτοί AR. *Ach.115 bărbații aceștia au dat din cap că da* (propr. *au înclinat capul în față*) *ca niște greci*. **II** elenizat, grevizat, care a adoptat cultura greacă: (d. un iudeu) ἄνθρωπος ... ~ ἦν οὐ τῆ διαλέκτῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆ ψυχῆ IOS. *Ap.1.180 era un om grevizat nu doar prin limbă, ci și prin suflet*. **III** care vorbește sau scrie greacă: (istoriografi) IOS. *AI1.133*. **IV** grec, în limba greacă: Ἑλληνικῆ φωνῆ PLAT. *Cra.410a (în) limba greacă*; PLUT. *Brut.40.3, LUC. VH2.4*, ἐν τῆ Ἑλληνικῆ (sc. γλώσσῃ) NT *Apoc.9.11 în limba greacă*. // Ἑλληνικόν, τό *subst.* **I** lumea greacă, grecii: τὴν δὲ Εὐρώπην καὶ τὸ ~ ἠγνῆται κεχωρισθαι HDT. 1.4 (*perșii*) *consideră că Europa și lumea greacă sunt aparte*; τὸ ἄλλο ~ ὁρῶν ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους THUC. 1.1 *văzând că restul lumii grecești se alătura unora sau celorlalți*; HDT. 1.58, id. 8.144. **II** (milit.) armata sau tabăra greacă: ἀθροίζει ... τὸ τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ ~ XEN. *An.1.2.1 adună la un loc și armata barbară și pe cea greacă*; ἐσώθησαν ... εἰς τὸ ~ XEN. *HG3.2.4 s-au salvat în tabăra greacă*; XEN. *An.3.4.34*. **III** grec, sc. păgân: LXX *2Mac.2.4.10*. // (gener. pl.) Ἑλληνικά, τὰ *subst.* **I** treburile (publice) grecești, situația Greciei: ὡς κακῶς ἔχει τὰ ~ DEM. 16.38 *cât de rea este situația Greciei*; οἱ Ῥωμαῖοι ... ἐνεφύοντο τοῖς Ἑλληνικοῖς PLUT. *Phil.17.2 romanii s-au amestecat în treburile grecești*. **II** limba greacă: πεπαιδευμένος τὰ ~ APP. *BC4.65 studind limba greacă*; τὰ ~ διδάσκαλος APP. *BC4.67 profesor de greacă*. **III** istoria Greciei / grecilor: τὰ πρὸ τῶν Μηδικῶν ~ ξυνετίθεσαν THUC. 1.97 *au tratat istoria grecilor dinainte de războaiele medice*; (titlul unor lucrări de istorie

greacă) τὰ ~ XEN. *Hellenicele*. // Ἑλλη-
κῶς, *adv.* I în manieră grecească, (conotat
pozitiv) în mod delicat: θεῶν ἱρὰ ~ κατεσ-
κευασμένα HDT. 4.108 *temple ale zeilor
construite în chip grecesc*; ~ ἀνῆρεθ' ἡμᾶς
EUR. *IT660 ne-a întrebă ca o grecoaică*;
PLUT. *Alex.74.2*, (conotat pozitiv) (d. ro-
mani) ~ διακείμενοι καὶ πρῶως PLUT.
Marc.3.6 acționând în manieră grecească
(= *cu delicatețe*) și *blând*; PLUT. *Arat.45.6*,
ARR. *An.4.11.8*. II în limba greacă: ἐβόα καὶ
βαρβαρικῶς καὶ ~ XEN. *An.1.8.1 striga și în
limba barbarilor și în grecește*; ARR. *Pe-
ripl.M.Eux.21.2*, PLUT. *M.379f*.

[Ἑλλην]

Ἑλλήνιος, α, ον *adj.* {dor. Ἑλλάνιος [ā] Pi.,
Eur., Ar.} grecesc, elen (elin) sau al eleni-
lor: (frecv. ca epitet al divinităților) (d.
Zeus) Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες HDT.
9.7 *având respect față de Zeus Hellenios*
(sc. *al elenilor*); IOS. *AI12.261*, μαρτυρομέ-
νος Ἑλληνίου θεοῦ PLUT. *Arist.18.6 invo-
cându-i pe zeii elenilor*; Ἑλλανίας ἀπὸ
χθονός EUR. *Hel.220 din pământul grecesc*.
// Ἑλλανία, ἡ *subst.* Hellada, Grecia: EUR.
HF411, id. *Hel.1147*. // Ἑλλήνιον, τό *subst.*
Hellenion, sanctuar și centru comercial în
Naucratis: HDT. 2.178.

[Ἑλλην]

Ἑλληνίς, ἴδος *adj.* {dor. Ἑλλᾶνίς Soph.,
Eur.} I grecesc / grecoaică, elin: Ἑλληνίς
γυνή EUR. *Med.1339 o femeie grecoaică*;
ἀπὸ γᾶς Ἑλλανίδος EUR. *El.1193 din pᾶ-
mântul grecesc*; (corabie) EUR. *IT1425*,
(frecv. d. πόλις) THUC. 2.97, DEM. 24.216,
φωνὴν Ἑλληνίδα ... χρῆσαι PLUT. *Them.6.4*
a folosi limba greacă. II grecoaică, sc. pᾶ-
gᾶnā: ἡ δὲ γυνὴ ἦν ~, Συροφοινίκισσα τῷ
γένει NT *Mc.7.26 femeia era pᾶgᾶnā, de
neam siro-feniciană*; NT *Fp.17.12*. // Ἑλλη-
νίς, ἴδος, ἡ *subst.* grecoaică: μόνην δὲ
πασῶν οἶδ' ἐγὼ σ' Ἑλληνίδων EUR. *El.1076*
*eu te știu pe tine singura dintre toate gre-
coaicele*; EUR. *Med.509*.

[Ἑλλην]

Ἑλληνισμός, οὔ, ὁ *subst.* elenism sau folo-
sire corectă a limbii grecești, *de unde* imi-
tare a obiceiurilor grecești, elenizare, *de
unde* pᾶgᾶnism: ἀκμή τις Ἑλληνισμοῦ LXX
2Mac.4.13 o anumită culme a elenizării.
[Ἑλληνίζω]

Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ *subst.* elenist, iudeu vor-
bitor de greacă: γογγυσμός τῶν Ἑλλη-
νιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους NT *Fp.6.1 cărtirea
iudeilor vorbitori de greacă împotriva evre-
ilor*; NT *Fp.9.29*.

[Ἑλληνίζω]

Ἑλληνιστί, *adv.* I în limba greacă, grecește:
PLAT. *Tim.21e*, ~ καὶ ῥωμαϊστί IOS.
AI14.191 în greacă și în latină: ~ γινώσ-
κεις; NT *Fp.21.37 știi grecește?*; PLUT.
Caes.66.8, id. *M.322f* ș.a. II după moda gre-
cească: ~ ἐσταλμένον LUC. *Scyth.3 îmbră-
cat după moda grecească*.

[Ἑλληνίζω]

Ἑλληνοδίκ-, v. v. Ἑλλανοδίκ-

Ἑλληνο-κοπέω-ω, *vb.* I a curta grecii: (d.
macedoneni) PLB. 25.3.1. II (iron.) a face pe
grecii: (consulul Manius către etolienii în-
vinși) PLB. 20.10.7.

[Ἑλλην, κόπτω]

Ἑλληνο-τᾶμίας, ου, ὁ *subst.* hellenotamias,
trezorer al grecilor, membru al unui corp de
magistrați, fondat în 478/7 î.Hr., însărcinați
cu colectarea contribuțiilor aliaților din
Liga de Delos.: THUC. 1.96, ARSTT.
Ath.30.2, (sg.) PLUT. *M.841b*.

[Ἑλλην, ταμίας]

Ἑλληνοταμεία, ας, ἡ *subst.* hellenotamieia,
magistratură a unui hellenotamias (v. Ἑλ-
ληνοτᾶμίας): XEN. *Vect.5.6*.

[Ἑλληνοταμίας]

Ἑλλησποντιακός, ἡ, ὄν *adj.* hel(l)esponitic,
din Hellespont: (cetăți) XEN. *An.1.1.9*.

[Ἑλλησπόντιος]

Ἑλλησποντίας, ου, ὁ *subst.* (sc. ἄνεμος)
vânt dinspre Hellespont (sc. din nord-est),
care aduce frigul: ARSTT. *Pr.946b33*, id.
Vent.973a21, (identificat cu καικίας)
ARSTT. *Mete.364b19*.

[Ἑλλησπόντιος]

Ἑλλησπόντιος, α, ον *adj.* hel(l)esponitic /
hel(l)esponitian, din Hellespont: HDT. 9.4,
(subst.) Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Ἑλλησ-
πόντιοι HDT. 4.89 *și ionienii și eolienii și*
hel(l)esponțienii; THUC. 6.77, XEN. *HG3*.
4.11, id. *Ages.2.11*, ARR. *Ind.18.3* ș.a.

[Ἑλλήσποντος]

Ἑλλησποντίς, ἴδος *adj.f.* din Hellespont:
SOPH. *Fr.503.2*.

[Ἑλλήσποντος]

Ἑλλήσ-ποντος, ου, ὁ *subst.* {dor. Ἑλλάσ-
Theoc. 13.29} I Hellespont (propr. „Marea

lui Helle", v. "Ελλη), strămtoare între Chersonesul Tracic și Troada, azi Dardanele: IL. 18.150, OD. 24.82, THUC. 8.39 ș.a. **II** Hellespont, teritoriu din jurul strămtorii cu același nume: οἱ ἀπὸ Ἴωνίας καὶ Ἑλλησπόντου ζύμμαχοι THUC. 1.89 *aliații din Ionia și din Hellespont*; HDT. 1.57 PLB. 4.50.5 ș.a.

[Ἑλλη, πόντος]

έλ-λίμενίζω, vb. a încasa taxa portuară: ἑλλιμενίζεις ἢ δεκατεύεις AR. Fr.455 *incasezi taxa portuară sau ieși 10%*.

[έν, λιμήν]

έλλιμενικός, ή, όν *adj.* referitor la porturi, portuar: ἄττα ἢ ἀστυνομικά ἢ έλλιμενικά ... τοιμήσομέν τι νομοθετεῖν; PLAT. R.425d *vom îndrăzni să emitem vreo lege în cele care țin de oraș sau de port?*

[έν, λιμήν]

έλλιμενίος, α, ον *adj.* aflat în port. // **έλλιμένιον**, τό *subst.* taxă portuară: XEN. Vect.4.40, πωλουμένου τοῦ έλλιμενίου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἴκοσι ταλάντων ARSTT. Oec.1350a17 *taxa portuară tranzacționându-se în general cu douăzeci de talanți*; PLB. 30.31.12.

[έν, λιμήν]

έλλιμενιστής, οῦ, ό *subst.* perceptor de taxe portuare: DEM. 34.34.

[έλλιμενίζω]

έλλιπής, ές *adj.* [comp. -έστερος] **I** lipsit de: (+ gen.) φοβούμενος δὲ μὴ ... μνήμης έλλιπεῖς γιγνόμενοι THUC. 7.8 *temându-se să nu devină uituci* (propr. *să ajungă lipsiți de memorie*); τῶν επιτρόπων αἰρέσεως ~ PLAT. Lg.924b *cel care nu și-a ales tutori*; εἴ τίς τινος ~ γενόμενος δεηθείη PLUT. M.238e *dacă cineva ar duce lipsă de ceva de care are nevoie*; (+ dat.) οὐ ... προθυμία έλλιπεῖς ἦσαν THUC. 6.69 *nu erau lipsiți de avânt*; (+ dat. pers. și gen.) οἷς τὸ μὴ επιχειρούμενον αἰεὶ έλλιπές ἦν τῆς δοκίσεως τι πράξειν THUC. 4.55 *pentru ei* (sc. *atenienii*) *absența inițiativei era mereu o deficiență* (= *ceea ce lipsea*) *pentru ceea ce credeau că ar putea face*; THUC. 5.1, (+ prep.) ~ ό οἶκος αὐτοῦ ἀπὸ παντός, οὐ έμπλήσει ψυχὴν αὐτοῦ LXX Ps.Sol.4.17 *casă lipsită de orice i-ar putea umple sufletul*. **II** insuficient, incomplet: ἡ δὲ μάθησις δίχα φύσεως έλλιπές PLUT. M.2b *învățătura lipsită de datul natural este un lucru incomplet*; PLB. 38.6.6.

III inferior: Αἰτωλοὶ ... ἐν τοῖς πεζικοῖς έλλιπεῖς εἰσι PLB. 18.22.5 *etolienii sunt inferiori în trupele pedestre*; (+ gen. comp.) PLB. 31.26.6. // **έλλιπές**, τό *subst.* **I** insuficiență, absență, imperfectiune: τὸ τῆς νομοθεσίας ~ PLB. 6.49.7 *absența legislației*; τὰ έλλιπῆ ARSTT. Rh.1371b4 *lucruri imperfecte*. **II** abandonare: τὸ ~ τῆς γνώμης, ὧν έκαστός τι φήθημεν πράξειν THUC. 4.63 *abandonarea proiectelor pe care fiecare dintre noi credea că le poate îndeplini*.

[έλλειπω]

έλλισάμην, (ep.) aor. de la λίσσομαι.

έλλιτάνευσσα, aor. de la λιτανεύω.

έλλόβιον, ου, τό *subst.* cercel (propr. „care se află în lobul urechii”); PLUT. Mar.12.4, LUC. Gall.29, id. Deor.Conc.7, id. DMe-retr.7.2.

[έν, λοβός]

έλλογάω-ῶ, vb. a pune la socoteală: τοῦτο ἐμοὶ έλλόγα NT Flm.18 *pune această pe socoteala mea*.

[έλλογος]

έλλογέω-ῶ, vb. a pune la socoteală, a imputa: (pas.) ἀμαρτία δὲ οὐκ έλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου NT Rom.5.13 *păcatul nu se pune la socoteală atunci când nu există o lege*.

[έλλογος]

έλλογῖμος, ον *adj.* [superl. -ώτατος; pl. dat. -μοισι Hdt.] de seamă, renumit, ilustru, reputat: (temple) HDT. 2.176, (retor) PLAT. Phdr.269d, (fapte) ISOC. 15.250, (cetăți) IOS. AI15.297 ș.a.

[έλλογος]

έλ-λογος, ον *adj.* rațional: (op. ἄλογος „irational”) ARSTT. EN1172b10.

[έν, λόγος]

έλλοπιεύω, vb. a pescui: THEOC. 1.42.

[έλλοψ]

έλλός¹, οῦ, ό *subst.* pui de cerb, ied: OD. 19.228.

[i.e. *el-nos, cf. έλαφος]

έλλός², ή, όν *adj.* mut (*după alții*, sprinten): (pești) SOPH. Ai.1297.

[v. έλλοψ]

έλλο-φόνος, ον *adj.* ucigător de pui de cerbi: (epitet al nimfei Britomartis) CALL. Dian.190.

[έλλός, φόνος]

έλ-λοχάω-ῶ, vb. **I** (intrans.) a cădea în ambuscadă: PLAT. Thl.165d. **II** (trans.) a

pândi: ἐλλοχῶν αὐ με ἐνταῦθα κατέκεισο
PLAT. *Smp.*213b *státeai aici pândindu-mă*
(= *așteptând să cad în cursă*).

[ἐν, λοχάω]

ἐλ-λοχίζω. *vb.* **I** (*intrans.*) a sta la pândă:
EUR. *Ba.*722. **II** (*trans.*) a așeza la pândă:
PLUT. *Phil.*14.11.

[ἐν, λοχίζω]

ἔλλοψ, οπος *adj.* mut: (pește) HES. *Sc.*212,
(d. Echo) ἔλλοπι κούρα THEOC. *Syr.*18 *pen-*
tru o fată fărā voce; PLUT. *M.*728e. //
ἔλλοψ, οπος, ὁ *subst.* (iht.) *specie de pește,*
prob. sturion, Acipenser sturio L.: ARSTT.
*HA*505a15, PLUT. *M.*979c, id. *M.*981d.

[prob. origine pregrecească]

ἐλ-λῦπος, ον *adj.* trist, îndurerat: (op.
εὐθυμος) PLUT. *M.*621a.

[ἐν, λύπη]

ἐλ-λύχγιον, ου. τό *subst.* feștilă: HDT. 2.62,
ὄλος ὁ βίος ~ AESOP. *Prov.*12 *înreaga viață*
este o feștilă; PLUT. *Dem.*8.4, id. *M.*802e.

[ἐν, λύχνη]

Ἐλλώτια, ων, τά *subst.* Hellotia, sărbătoare
în cinstea Athenei Ellotia: Pl. *O.*13.40.

ἔλμιγξ, ιγγος, ἡ *subst.* vierme, limbric (d. pa-
raziți intestinali): PLUT. *M.*524d.

[cf. ἔλμιγς]

ἔλμινο-, ν. ἔλμιγς

ἔλμινθιάω-ῶ, *vb.* a avea viermi: (d. căini)
ARSTT. *HA*612a32.

[ἔλμιγς]

ἔλμίνθιον, ου, τό *subst.* vierme mic: ARSTT.
*HA*570a14.

[dim. al lui ἔλμιγς]

ἔλμινθώδης, ες *adj.* asemănător cu un vier-
me: ARSTT. *HA*538a5.

[ἔλμιγς]

ἔλμιγς, ιθος, ἡ *subst.* [var. ἔλμιγς sau ἐλμίς]
vierme (intestinal, plat sau rotund): ARSTT.
*HA*548b15, id. *HA*551a8.

[cf. ειλέω? posib. origine pregrecească]

ἐλμίς, ν. ἔλμιγς

ἔλξις, εως, ἡ *subst.* **I** tragere, tracțiune: αἱ
παλαιόντων ἐπιβολαὶ καὶ ἔλξεις PLUT.
*M.*660b *atacurile și tragerile luptătorilor*;
(op. ὤσις „împingere”) ARSTT. *IA*704b23,
id. *Ph.*243b3, (op. ἄπωσις „respingere”)
ARSTT. *Ph.*243b14. **II** târâre: (pl.) τὰς τε αὐ
Ἔκτορος ἔλξεις περὶ τὸ σῆμα τὸ Πα-
τρόκλου PLAT. *R.*391b *târârea lui Hector în*
jurul mormântului lui Patroclus; (ca semn
al bogăției la perși) ἱματίων θ' ἔλξεις PLAT.

*IAc.*122c *târârea haimelor*. **III** atracție: (+
gen. obiectiv) τῆς ἔλξεως ... τῶν Ἡρακλεί-
ων λίθων PLAT. *Ti.*80c *atracția pietrelor*
magnetice; (abs.) PLAT. *Lg.*644e.

[ἔλκω]

ἔλοιμι, ἐλοίμην, opt. aor. act. și med. de la
αἰρέω.

ἔλον, ἐλόμην, (poet.) ind. aor. de la αἰρέω.

ἔλος, εος-ους, τό *subst.* **I** șes pe malul apei,
luncă, zăvoi: ἵπποι ἔλος κατά βουκολέοντο
θήλειαι IL. 20.221 *iepe erau la păscut prin*
luncă; εἰς τὸ ~ τοῦ Ἰορδάνου LXX
*IMac.*9.42 *în lunca Jordanului*. **II** mlaștină,
baltă. smârc: OD. 14.474, HDT. 7.125, LXX
*Ex.*2.3, APP. *BC*4.105, (pl.) διεξελθὼν ἔλη
βαθέα PLUT. *Mar.*37.10 *traversând smâr-*
curi adânci.

[IE *selos]

Ἐλος, εος, τό *subst.* [gen. contr. -ους] **I** He-
los, cetate în Laconia, la mare, la vărsarea
râului Eurotas: IL. 2.584, THUC. 4.54 ș.a. **II**
Helos, cetate în Elida sau în Messenia: IL,
2.594.

ἔλοῦ, imper. aor. med. 2sg. de la αἰρέω.

ἔλου, ἐλοῦμεν, impf. de la λούω.

Ἐλουήτιοι, ων, οἱ *subst.* [var. Ἐλβήττιοι
Plut.] Helveți, trib celtic: APP. *Gall.*1.8 ș.a.

ἐλόω, (ep.) v. ἐλαύνω

ἐλόωσι, (ep.) viit. 3pl. de la ἐλαύνω.

ἔλπεο, imperat. 2sg. de la ἔλπω.

ἔλπετο, (poet.) impf. med. 3sg. de la ἔλπω.

Ἐλπήνωρ, ορος, ὁ *subst.* Elpenor, camarad
al lui Odysseus: OD. 10.552 ș.a.

ἐλπίζω, [ἴ] *vb.* [impf. ἤλπιζον, viit. ἐλπίσω,
aor. ἤλπισα, pf. ἤλπισκα, m.m.c.p. ἤλπικειν;
med.-pas. impf. ἤλπιζόμεν, pf. ἤλπισμαι,
m.m.c.p. ἤλπισμην; pas. aor. ἤλπισθην,
part. aor. ἐλπισθέν] {att. viit. ἐλπῶ LXX} **I**
(*trans.*) **I** (gener.) a spera, a nădăjdui, a
râvni: (+ ac.) ἐλπίσαντες μακρότερα μὲν τῆς
δυνάμεως THUC. 3.39 *râvnind la lucruri*
mai presus de puterea lor; (frecv. + inf.) (+
inf. viit.) ἤλπισατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι
DEM. 18.26 *ați sperat că va fi pace*; (+ inf.
aor.) νόστον ἐλπίζω λαβεῖν EUR. *IT*1016
sper să apuc să mă întorc; APP. *Mith.*223,
(+ ἄν și inf. aor.) XEN. *Vect.*3.11, (+ ὥς, ὅτι.
ὅπως) ἤλπισας ὥς ... οὐχ ἔξεις EUR. *El.*918
sperând că vei avea; ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσ-
θε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμέν ἀδόκιμοι NT
*2Cor.*13.6 *sper că veți cunoaște că noi nu*

suntem netrebnici; (d. situații reale sau posibile) τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσης ὅπως τεύξη ποτ' SOPH. *El.963 să nu sperî că ai putea obține vreodată acestea*; (abs.) γυναικὸς ... ἐλπίζον κέαρ AESCH. *Ag.11 inima plină de speranță a unei femei*; (neut. pl. subst.) ὑμῶν τὰ μὲν ἰσχυρότατα ἐλπίζόμενα μέλλεται THUC. 5.111 *punctele voastre forte sunt speranțe care țin de viitor*. 2 a crede, a-și imagina, a-și închipui, a presupune, a (se) ἀσπτεpta (la): (+ ac.) δύστανον ἐλπίζουσιν αἴσαν SOPH. *Tr.111 ἀσπτεptând o soartă crudă*; τουτί ... ἐγὼ τὸ κακὸν οὐδέποτ' ἤλπισα AR. *Av.956 eu nu m-am ἀσπτεptat niciodată la aceastά nenorocire*; τίς ἂν τάδ' ἤλπισεν βροτῶν ποτε; EUR. *Hel.656 ce muritor s-ar fi ἀσπτεptat la aceastea?*; (+ inf. prez.) ζυνά δ' ἐλπίζω λέγειν AESCH. *Th.76 cred că spun lucruri în interesul comun*; ἐλπίζει δυνατός εἶναι ἄρχειν PLAT. *R.573c își imaginează că este în stare să conducă*; HDT. 1.30, (exprimând irealitatea) οὐδεὶς ἐλπίζων μέχρι τοῦ δίκην γενέσθαι βιοῦς ἂν τὴν τιμωρίαν ἀντιδοῦναι THUC. 2.53 *nimeni nemaicrezând că va mai trăi rânά la judecatά pentru a-și primi pedepsa*; (exprimând probabilitatea) (+ μὴ ἢ conjct. / opt. aor.) οὐδαμὰ ἐλπίσας μὴ ... Κύρος ἐλάση ἐπὶ Σάρδεις HDT. 1.77 *fără să-și închipuie că Kyros ar putea ataca Sardesul*. II (intrans.) a-și pune speranțele ἴν, a se ἰνcredere ἴν: (+ dat.) τῇ τύχῃ ἐλπίσας THUC. 3.97 *ἰνcredzându-se ἴν noroc*; (+ prep.) οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ LXX *Ps.5.12 cei care își pun nădejdea ἴν tine*; εἰς βοήθειαν ἤλπισα τοῦ θεοῦ LXX *Ps.Sol.15.1 am nădăjduit ἴν ajutorul lui Dumnezeu*; ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραηλ ἤλπισεν LXX *4Rg.18.5 a nădăjduit ἴν Domnul Dumnezeu lui Israel*.

[ἐλπίς]

Ἑλπί-νίκη, ἡς, ἡ [ἴ] *subst.* Elpinike, soră a lui Kimon: PLUT. *Per.10.6*, id. *Cim.4.6* ἢ a.

[ἐλπίς, νίκη]

ἐλπίς, ἴδος, ἡ *subst.* |pl. dat. ἐλπίδεσσι Pi. *P.2.49* | I (gener.) *speranță, nădejde*: οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλευμασιν οὐδ' ἢ ἦτις καὶ θράσος τι προζενεῖ SOPH. *Tr.726 când planurile nu sunt bune, nu există speranță care să-ți aducă ceva curaj*; ~ κινδύνω πυραμύθιον οὔσα THUC. 5.103 *speranța, fiind o mângâiere ἴν primejdie*; ἄνθρωπος ἄτυχῶν σφύζεθ' ὑπὸ τῆς ἐλπίδος MEN.

Mon.30 omul nefericit este salvat de speranță; (+ gen. sub., pers. care speră) κοινὰ γὰρ ἔρχοντ' ἐλπίδες πολυπόνων ἀνδρῶν Pi. *N.1.32 speranțele oamenilor nevoiași vin ἴν comun (= oamenii nevoiași au speranțe comune)*; (+ gen. obiectiv, lucru sperat) τινα εἶχον ἐλπίδα σωτηρίας THUC. 4.96 *aveau o speranță de salvare*; παρ' ἐλπίδα AESCH. *Ag.899 fără nădejde*; (=) ἔκτος ἐλπίδος SOPH. *Ant.330*, ἦδομαι μὲν σ' εἰσιδῶν παρ' ἐλπίδα SOPH. *Ph.882 mă bucur să te văd când nu mai aveam nici o nădejde*; οὐκ ἂπ' ἐλπίδος PLUT. *Per.20.4 nu fără speranță*; (ἴν diverse expresii) (ἐλπίς +/- ἔστι + inf. prez., viit. sau aor.) ~ τις αὐτὸν πρὸς δόμους ἦξειν πάλιν AESCH. *Ag.679 există o speranță că el va veni din nou ἴν palat*; (ἔς ἐλπίδα ἐλθεῖν) ἔς ἐλπίδα μὲν ἦλθον τοῦ ἐλεῖν THUC. 2.56 *au ajuns să spere că vor captura [cetatea]*; (ἐν ἐλπίδι εἶναι sau γενέσθαι) λέγων ἐν ἐλπίδι εἶναι ἀναλαβεῖν Νίσαιαν THUC. 4.70 *spunând că trage speranța că va cuceri Nisaia*; (ἐλπίδα λαμβάνειν) εἰ ... ἐλπίδα τινα λάβοιμι τῷ ... παιδί τιμωρίας ἂν τινος ... τυχεῖν XEN. *Cyr.4.6.7 dacă aș fi avut vreo speranță de a putea răzbuna moartea fiului*; (ἐλπίδας ἐν τινι ἔχειν) ἐν ἐκείνῳ τὰς ἐλπίδας ἔχομεν τῆς σωτηρίας ISOC. 4.121 *ne punem speranțele de salvare ἴν acela*; (ἐλπίδας τινὶ ἐμποιεῖν sau ὑποθεῖναι) ἐλπίδας ὑποθεῖς τοῖς ... Μυτιληναίοις XEN. *HG4.8.28 însuflând speranțe celor din Mytilene*; XEN. *Cyr.1.6.19*, (ὑπάγειν τινα ἔς ἐλπίδα) τίν' ὑπάγεις μ' ἔς ἐλπίδα; EUR. *Hel.826 ce speranță ἴμι dai?*; (ἴν literatura creștină) κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου NT *Ti3.7 ἴν nădejdea vieții veșnice*. II *speranță (vană), iluzie*: HES. *Op.498*, τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατόκισα AESCH. *Pr.250 am făcut din ei sălaşul oarbeilor speranțe*; φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους AESCH. *Ag.1668 oamenii ἴν exil se hrănesc cu iluzii*; κενῶσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται SOPH. *Ai.478 este încălzit (= însuflețit) de speranțe deșarte*. III *ἀσπτεptare (a unui lucru rău), prevestire*: οὐ μοι Φόβου μέλαθρον ~ ἔμπατεῖ AESCH. *Ag.1434 nici urmă de teamă nu mi se furișează ἴν palat*; τὴν ἐλπίδα τοῦ φόβου ὁμοίαν ταῖς ξυμφοραῖς ἔχουσιν THUC. 7.61 *din pricina fricii au o ἀσπτεptare pe măsura nenorocirilor [tre-cute]*; PLAT. *Lg.644d*, LXX *Is.28.19*. IV

(person.) Speranță: HES. *Op.*96, χρυσέας τέκνον Ἐλπίδος, ἄμβροτε Φάμα SOPH. *OT*157 *copilă a Nădejzii de aur, nemuritoare Glăsuire.*

[cf. ἔλπω]

ἐλπιστικός, ἢ, ὄν *adj.* referitor la așteptare / la speranță: ἐπιστήμη τις ἐλπιστική ARSTT. *Mem.*449b12 *un fel de știință a așteptării. // Ἐλπιστικοί, οἱ Elpisticoi, filosofi care consideră speranța (ἐλπίς) drept principiu al vieții: PLUT. M.*668e.

[ἐλπιστός]

ἐλπιστός, ἢ, ὄν *adj.* care poate fi sperat: PLAT. *Lg.*853d, (viitorul) ARSTT. *Mem.*449b11.

[ἐλπίζω]

ἔλπω, *vb.* {ep. ἐέλπω; pf. ἔολπα II. 22.216, Od. 8.315 ș.a., m.m.c.p. 3sg. ἐώλπει II. 19.328, Od. 21.96; *med.* prez. 2sg. ἔλπει II. 9.40, Od. 21.314, Pi. *Fr.Pae.*61.1, impf. 3sg. ἔλπετο II. 15.539, Od. 3.275 și ἐέλπετο II. 13.609, Od. 23.345, imper. 2sg. ἔλπεο II. 20.432, A.Rh. 3.420} I (med. și tema de pf. act.) I a spera, a nădăjdui, a spera să obțină: (+ ac.) ἐέλπετο νίκην IL. 13.609 *nădăjduia victoria; πάντα νοήματα ... ὅσα πού νυν ἐέλπεται* IL. 10.105 *toate gândurile pe care le nădăjduiește acum; (+ inf.)* τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν νῆας IL. 13.813 *sufletu-ți speră să distrugi corăbiile. 2 a crede, a presupune, a-și imagina: (+ inf.)* χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν IL. 20.186 *cu greu cred că o vei face; μὴ δὴ ἐπέεσσί με ... ἔλπεο δειδίξεσθαι* IL. 20.201 *să nu-ți închirui că mă înspăimântă cu vorbele; ἔλπετο δ' οὐκέτι οἱ κείνόν γε πράξασθαι πόνον* Pi. *P.*4.243 *nu credea să poată sănăρși noua tridă; τὰ γ' οὐπω ἔολπα τελεῖν Δία* HES. *Op.*273 *nu cred că Zeus sănăρșește astfel de lucruri. II (act.) a da speranță / nădejde: (d. Penelopa și pețitori) πάντας μὲν ῥ' ἔλπει* OD. 2.91 *dă tuturor nădejde.*

[R. IE *wel- „a aștepta, a spera, a dori”, cf. lat. *velle, voluptas*]

ἐλπωρή, ἦς, ἢ *subst.* (ep. pt. ἐλπίς) speranță, nădejde: (+ inf.) ~ τοι ἔπειτα φίλους τ' ιδέειν OD. 7.76 *ai speranța să-i vezi pe cei dragi; OD.* 23.287, (+ gen.) ἐπ' ἐλπωρήσιν ἀέθλου A.Rh. 3.1255 *cu speranțe pentru reușita luptei; (abs.)* A.Rh. 3.488.

[ἔλπω]

ἔλσαι, (ep.) inf. aor. de la εἶλω: IL. 1.409 ș.a.

ἔσαν, (ep.) aor. 3pl. de la εἶλω: IL. 11.413, A.Rh. 1.1247.

ἔση, (lacon. pt. ἔλθη) conjct. aor. de la ἔρχομαι: AR. *Lys.*105.

ἔσοιμι, (lacon. pt. ἔλθοιμι) opt. aor. de la ἔρχομαι: AR. *Lys.*118.

ἔσών, (lacon. pt. ἔθων) part. aor. de la ἔρχομαι: AR. *Lys.*1081.

ἔλυμα, ατος, τό *subst.* grindei (de plug): HES. *Op.*430 și 436.

[εἰλύω]

Ἐλυμαῖος, α, ον *adj.* din Elymais, (pl. subst.) locuitori din Elymais (Ἐλυμαίς), elamiti: PLB. 5.44.9, PLUT. *Pomp.*36.2, APP. *Syr.*167, (epitet al Aphroditei) APP. *Syr.*352. [Ἐλυμαίς]

Ἐλυμαίς, ἶδος, ἢ *subst.* I Elymais, zonă muntoasă a Elamului, situată între Babyloonia și Persia, la nord de Golful Persic: LXX *Dan.*8.2, PLB. 31.9.1. II Elymais, cetate în Persia: IOS. *A/12.*354, (poate eronat pt. sens I) LXX *IMac.*6.1.

Ἐλύμνιος, α, ον *adj.* din Elymion, elymnian: (stânci) SOPH. *Fr.*888. // **Ἐλύμνιον**, τό I Elymion, localitate în Eubeea: AR. *Pax*126. II Elymion, templu în Elymion: SOPH. *Fr.*437.

Ἐλυμοι, ων, οἱ *subst.* elymi, populație în Sicilia: THUC. 6.2.

ἔλδος¹, ον *adj.* curbat: (flaut) SOPH. *Fr.*450.

[et. nec. cf. εἰλύω?]

ἔλδος², ου, ὁ, ἢ *subst.* (bot.) dughie, tip de mei, *Setaria italica*: AR. *Fr.*413, PLB. 2.15.2.

[et. nec., prob. pregecesc]

ἔλυσθεῖς, part. aor. pas. de la εἰλύω.

ἔλύσθη, aor. pas. de la εἰλύω: IL. 23.393.

ἑλϋτρον, ου, τό *subst.* („ceea ce învelește”)

I teacă: τοῦ δόρατος ... τοῦλϋτρον AR. *Ach.*1120 *teaca sabiei. II* înveliș: (d. corpul omenesc) τὸ ἔξω μόνον ~ ὀρῶντι PLAT. *R.*588e *cel care vede doar învelișul exterior; PLUT. M.*562b, λάβ' Ἀδμήτου ~ LUC. *Demon.*44 *primește învelișul (sc. corpul) lui Admetos. III* rezervor (de apă), cisternă: ὠρυσσε ~ λίμνη HDI. 1.185 *a săpat un rezervor pentru un lac. IV* parte care acoperă, înveliș / membrană protectoare: ARSTT. *deAn.*421b29. V (entom.) teacă pentru aripă, elitră: ἔχει ... ~ τοῖς πτεροῖς ARSTT. *HA*532a23 *(insectele) au elitră pentru*

aripi; ARSTT. PA682b14. VI (bot.) teacă, păstaie: IOS. A13.174.

[εἰλύω]

ἐλῶ, viit. (= prez.) act. de la ἐλάω, ἐλαύνω.

ἐλω, conjct. aor. de la αἰρέω.

ἐλώδης, ες *adj.* I mlăștinος, mocirlos: ARSTT. HA569b10, PLB. 3.80.1, PLUT. Brut.26.5, APP. III.9 ș.a. // ἐλώδες, τό *subst.* loc mocirlos, mlaștină: ARSTT. Pr.938b2. II propriu apei mocirloase: τῆς ἐλώδους παχύτητος IOS. B13.507 *densitatea apei din mlaștini*. III care trăiește în mlaștini: (d. elefant) ARSTT. PA659a2.

[ἔλος]

Ἐλωί, *subst., indecl.* Eloi „Dumnezeul meu”: LXX Jud.B.5.5, Ελωι ελωι λεμα σαβαχθανι; ... Ὁ θεός μου ὁ θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; NT Mc.15.34 *Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?* [cuvânt aramaic]

ἐλων, (ep.) impf. 3pl. de la ἐλαύνω (ἐλάω).

ἐλών, οὔσα, ὄν part. aor.2 de la αἰρέω.

ἔλωρ, τό *subst.* [doar nom. sg. și nom. pl. ἔλωρα] pradă: μὴ δὴ με ~ Δαναοῖσιν ἐάσης κεῖσθαι IL. 5.684 *să nu mă lași să zac pradă danailor*; ῥιφθῶ κυσὶν πρόβλητος οἰωνοῖς θ' ~ SOPH. Ai.830 *să fiu aruncat pradă câinilor și păsărilor*; A.RH. 4.403, (frecv. în formula) μὴ ... ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ~ καὶ κύρμα γένησθε IL. 5.488 *să nu ajungeți pradă și câștig pentru dușmani*; OD. 5.473, (pl.) αἰ̄ κε μὴ Ἔκτωρ ... Πατρόκλοιω δ' ἔλωρα ... ἀποτεῖση IL. 18.93 *dacă Hector nu plătește pentru că l-a luat drept pradă pe Patroclos*; AESCH. Supp.800.

[αἰρέω]

ἐλωρεύς, ἑως, ὁ *subst.* (ornit.) stârc: AESCH. Fr.255a.

[et. nec.]

Ἐλώρινος, η, ον *adj.* din Heloros, helorin: THUC. 6.70 ș.a.

[Ἐλωρος]

ἐλώριον, ου, τό *subst.* (= ἔλωρ) pradă: αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν IL. 1.4 *i-a făcut pradă câinilor*; (sg.) A.RH. 2.264.

[ἔλωρ]

Ἐλωρος, ου, ὁ *subst.* [var. Ἐλωρος Hdt.] (geogr.) Heloros, cetate și râu în Sicilia: HDT. 7.154, Pl. N.9.40.

ἐμ-, pt. ἐν̄ în fața consoanelor labiale π, β, φ, μ.

ἐμαθον, ind. aor. act. de la μανθάνω.

ἐμάνην, aor. de la μαίνομαι.

ἐμαράνθη, aor. pas. 3sg. de la μαραίνω.

ἐμαρψεν, aor. 3sg. de la μάρπτω.

ἐμαυτοῦ, ῆς, οὔ *pron.* [dat. masc. și fem. -ῶ, -ῆ, ac. -όν, -ήν] {ion. ἐμεωυτ- Hdt.; dialect acharnian gen. ἐμουτῶ Ar. Ach.817; forme nesincopate Hom. și eol. ἐμ' αὐτόν Il., ἐμ' αὔται Sapph.} (pron. reflexiv pers. I sg., frecv. cu sensul pron. posesiv, = ἐμός) (gen.) al meu (însuși / însămi), (dat.) pentru mine (însuși / însămi), (ac.) pe mine (însuși / însămi): ἐλάχιστα τῆ τύχη παραδοῦς ἐμαυτὸν THUC. 6.23 *lăsându-mă pe mine însuși cât mai puțin în mâinile soartei*; κἀγὼ 'μαυτῶ βαλανεύσω AR. Pax1103 *eu îmi voi servi mie însuși baie*; ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ SOPH. OT332 *eu nu vreau să aduc suferință nici mie, nici ție*; τὰν γυναικα τὰν ἐμὰν ... μ' ἀποδόσθαι τὰν τ' ἐμωυτῶ ματέρα AR. Ach.817 *o vând pe soția mea și chiar pe propria mamă*; φιλῶ τ' ἐμαυτοῦ τέκνα EUR. IA1256 *îmi iubesc copiii*; οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν NT Lc.7.7 *n-am îndrăznit să vin eu însuși la Tine*; (infărit de αὐτός) αὐτῆ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω AR. Lys.1125 *eu una n-am o părere proastă despre judecata mea*; πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς SOPH. Ant.893 *către ai mei*; (subst.) τὰ ἐμαυτοῦ / τὰμαυτοῦ, τὰ ἐμαυτῆς *problemele mele*; SOPH. Ant.238, DEM. 50.63 ș.a.

[ἐμέ (v. ἐγώ), αὐτός]

ἐμβ-, v. ἐνβ-

ἔμβα, (poet.) imper. aor. 2sg. de la ἐμβαίνω: EUR. El.113, AR. Ec.478.

ἐμβάδια, ων, τὰ [ᾶ] *subst.* tip de încălțări, sandale: AR. V.600, id. Pl.847.

[ἐμβάς]

ἐμβᾶδόν¹, οὔ, τό *subst.* suprafață, arie: PLB. 6.27.2.

[ἐμβαίνω]

ἐμβᾶδόν², *adv.* pe jos, la picior: ~ ἴξεσθαι IL. 15.505 *a ajunge pe jos*; PLB. 34.5.2.

[ἐμβαίνω]

ἐμ-βᾶθύνω, vb. a săpa, (fig.) a adânci, a face să pătrundă: ἐμβαθύνουσι τὴν κακίαν ἑαυτοῖς PLUT. M.1128e *fac să pătrundă răutatea în ei înșiși*.

[ἐν, βαθύνω]

ἐμ-βαίνω, vb. [impf. ἐνέβαινον, viit. med. ἐμβήσομαι, aor. ἐνέβησα, aor.2 ἐνέβην, pf. ἐμβέβηκα, m.m.c.p. ἐμβεβήκειν, part. pf. ἐμβεβηκώς, imper. aor. 2sg. ἐμβηθι] {ep.

aor. 3sg. ἔμβη, m.m.c.p. 3pl. ἐμβέβασαν II. 2.720. conjct. 3sg. ἐμβήη II. 16.94, part. pf. ἐμβεβῶς, -υῖα II., Hes., imper. sg. 2sg. ἔμβα Ar., Eur., du. ἔμβητον II. 23.403; dor. 3sg. ἐμβέβακεν Pi. P.10.12} I a merge în. a intra, a pătrunde: (+ prep.) (εις + ac.) εις τὸ ὕδωρ ~ PLB. 3.46.7 *a intra în apă*; (+ ac.) ἄξενόν τε γῆν τήνδ' ἐμβεβῶτες EUR. Cyc.92 *pătrunzând în acest minut neprimitor*; (rar. + gen.) γῆς ... μὴ 'μβαίνης ὄρων SOPH. OC400 *fără să pătrunzi în hotarele tinutului*. II (pf.) a urca în: IL. 5.199, (+ dat.) ἄρμασιν ἐμβεβαῶς A.RH. 3.1241 *urcându-se în car*; (ἐπί + gen.) κάπι πωλικῆς ἀνήρ ἀπήνης ἐμβεβῶς SOPH. OT803 *un om suit într-o căruță trasă de cai*. III a pune piciorul pe, a păși pe, a călca în picioare: (+ dat.) τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων OD. 10.164 *punând piciorul pe el* (sc. *cerb*); χρυσεοῖσι πεδίλοις ἐμβεβαυῖαν HES. Th.12 *pășind cu (= încălțată cu) sandale de aur*; (+ ac.) δοχμίαν κέλευθον ἐμβαίνων EUR. Alc.1000 *aruncându-o pe un drum ocolit*; (fig.) δαίμων ἐνέβη Περσῶν γενεᾷ AESCH. Pers.911 *un daimon a călcat în picioare neamul persilor*. IV (frecv. mar.) a se imbarca: (+ dat.) τότε δ' ἔμβη νηῖ Πύλονδε OD. 4.656 *s-a imbarcat atunci pe corabie către Pylos*; (frecv. εις + ac.) ~ εις τὰς τριήρεις PLUT. Them.10.4 *a se imbarca pe trireme*; DEM. 50.40, PLUT. M.298c, NT In.6.24, (ext.) οἱ πρότερον εις τὴν θάλατταν οὐδ' ἐμβαίνοντες LYS. 2.59 *cei care mai înainte nu porneau pe mare*; (ἐν + dat.) ἐν ἐκάστη ... ἐμβέβασαν IL. 2.720 *se urcau în fiecare corabie*; (rar + ac.) PLB. 30.9.11, (abs.) (tm.) ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη ... Ὀδυσσεύς IL. 1.311 *Odysseus s-a urcat căpitan [pe corabie]*; ἐπειδὴ ἐνέβησαν οἱ ναῦται DEM. 50.50 *după ce marinarii s-au imbarcat*; PLB. 1.49.11, ποι πόδ' ~ με χρή; EUR. Tr.455 *unde trebuie să mă imbarc?* (propr. *să introduc piciorul*). V (imper. ἔμβα, ἔμβητον) a merge înainte, a fi la mijloc: μὴ τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν ... ἐμβήη IL. 16.94 *să nu se amestece* (sc. în luptă) *vreun zeu din Olimp*; ἢ (μολυβδαίνη) τε κατ' ... βοὸς κέρας ἐμβεβαυῖα IL. 24.81 *plumbul* (sc. pt. pescuit) *așezat în cornul*

boului. VII (spec.) a potriveți pașii, a dansa: τὸ ἄδειν καὶ τὸ ~ ὀρθῶς PLAT. Alc.108c *a cânta și a dansa corect*; LUC. Salt.10. VIII (fig.) a păși pe urme, a urma, a se angaja: (+ dat.) ἐμβέβακεν ἴχνεσιν πατρός Pi. P.10.12 *a pășit pe urmele tatălui*; (+ prep.) ἐν αὐτοῖς τοῖς δεινοῖς ... ἐμβεβηκῶς DEM. 18.248 *angajat în mijlocul pericolelor*; εις ... τόπον τινὰ τῆς δικαιοσύνης ... ἐμβεβηκῆναι PLAT. R.443c *a ajunge la o formă a dreptății*; εις τὸν αὐτὸν ἡμῖν κίνδυνον ~ XEN. Cyr.2.1.15 *a înfrunța același pericol ca și noi*. IX (fig.) a se arunca de, a se angaja la: ~ εις τὴν ... πρᾶξιν PLB. 8.24.7 *a se angaja la o acțiune*; ἐνέβησε δὲ ἐς φροντίδα HDT. 1.46 *a început să se gândească*. X (tranz.) a face să intre, a imbarca: (tm.) ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἔβησαμεν OD. 11.4 *a imbarcat vitele*; ikéteuse ... ἐμβῆσαι νιν ... δίφρον EUR. Heracl.845 *l-a rugat să-l ia în car*; φίλους γέροντά τε ... ἐμβήσας σκάφος EUR. Cyc.467 *imbarcându-i pe navă pe prieteni și pe bătrâni*.

[ἐν, βαίνω]

ἐμ-βάλλω, vb. [impf. ἐνέβαλλον, viit. ἐμβάλω, aor.2 ἐνέβαλον, pf. ἐμβέβληκα, m.m.c.p. ἐνεβεβλήκειν și ἐμβεβλήκειν; var. aor. 3pl. ἐνεβάλοσαν LXX; med. impf. ἐνεβαλλόμεν, aor. ἐνεβαλόμην, pf. ἐμβέβλημαι, m.m.c.p. ἐνεβεβλήμην; pas. viit. ἐμβληθήσομαι, aor. ἐνεβλήθη] {ep. aor. thematic fără augment ἐμβαλον Hom., inf. viit. ἐμβαλέειν Hom., A.Rh., Call., imper. prez. med. 2sg. ἐμβάλλεο II.} I (tranz.) I a arunca în / pe, a zvârli, a lansa: (+ ac. și dat.) πίσυρας ... ἵππους ... ἐνέβαλλε πυρῆ IL. 23.172 *a aruncat în rug patru cai*; στέρνοισιν ἐμβαλὼν φλόγα EUR. Alc.4 *zvârlindu-i un fulger în piept*; (εις + ac.) ἐνεβάλοσαν τὸν Δανιηλ οἱ ὄχλοι εις ... τὸν λάκκον LXX Bel32.4 *mulțimile l-au aruncat pe Daniel în groapă*; κέρας ... ἐμβαλόντες εις τὸν ποταμόν PLUT. Cam.18.8 *aruncând cornul în râu*; με ... ~ εις τὸ δεσμοκτήριον DEM. 53.14 *să mă arunce în închisoare*; (+ ac.) ἐμβαλόντες πῦρ ξὺν θεῖῳ THUC. 2.77 *aruncând înăuntru foc cu picioasă*; (fig.) ἐνέβαλεν εις πότους ἑαυτὸν PLUT. Mar.45.6 *s-a dedat băuturii*. 2 a vâri, a introduce, a băga: τὴν βάλανον ἐμβαλλε πάλιν εις τὸν μοχλόν AR. V.200 *pune din nou zăvorul în ivăr*; ἐμβαλὼν πόρπακι ... χέρα EUR. Hel.1376 *vărând*

mâna prin mânerul scutului; ψήφους ἕκαστος ... ἐνέβαλλον εἰς τὸν καδίσκον DEM. 57.13 *fiicare a introdus voturile în urnă*; (+ gen. partitiv) ἐνέβαλλον τῶν ἱερῶν ARSTT. Pol.1304a3 *au introdus la el o parte din obiectele sacre*. 3 a pune în mișcare, a conduce, a mâna: στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβαλῶν AESCH. Th.1019 *conducând o armată stră-ină*; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν; AR. Ach.573 *încotro trebuie să conduc tumultul luptei?* 4 a aplica: πληγὰς ἐνέβαλεν XEN. An.1.5.11 *i-a aplicat loviturii*. 5 a pune: τὸν ῥά οἱ ἐμβαλε χερσίν IL. 14.218 *i l-a (sc. brău) pus în mâini*; ἵπποις ... σῖτον ἐνέβαλλε XEN. Cyr. 8.1.38 *le-a pus cailor grâu*; χειρὶ χειρας ἐμβαλῶν ἀδίκως LXX Prov.11.21 *punând în mod necinstit mâinile în mâna [altuia] (sc. jură strămb)*. 6 a întinde, a așterne: ῥήγεα καλὰ ... ἐμβαλέειν IL. 24.645 *a așterne pături frumose*. 7 a arunca în, ext. a cufunda, a afunda: κέ μ' ... ἐμβαλε πόντῳ IL. 14.258 *m-ar fi aruncat (= m-ar fi cufundat) în mare*; (fig.) γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες εἰς γραφάς AR. Ach.679 *afundându-ne în procese pe noi, bătrâni*. 8 (spec. d. mâna) a a întinde: ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ' AR. V.554 *îmi întinde mâna*; SOPH. Tr.1181. b a da: (Philoctetes către Neoptolemos) {ΦΙ.} ἔμβαλλε χερὸς πίστιν. {NE.} ἔμβάλλω μενεῖν. SOPH. Ph.813 {Ph.} *Dă-mi credința mâinii tale (= Dă-mi mâna drept garanție)*. {Ne.} *O dau că voi rămâne [aici]*. 9 (fig.) a stârni, a inspira, a trezi, a vâri, a hărăzi: ἕμερον ἐμβαλε θυμῷ ἄνδρός IL. 3.139 *i-a trezit în sufletul dorul pentru soțul ei*; σφιν ... νεῖκος ... ἐμβαλε IL. 4.444 (*Eris*) *a vârat între ei răca*; στρατῶι ... νόστον ἐμβαλεῖν πικρόν EUR. Tr.66 *a hărăzi armatei o întoarcere amară*; ἐμβαλεῖν ... βουλὴν εἰς τὸ στράτευμα XEN. Cyr.2.2.18 *a stârni în armată o dezbatere (= a cere sfatul)*; ἐμβαλῶν ἐπίτηδες ὁμιλίαν PLUT. Caes.66.4 *stárnind într-adins o conversație*; (med.) μῆτιν ἐμβάλλω θυμῷ παντοίην IL. 23.313 *pune-ți în minte toată socoteala cea bună*; IL. 10.447. 10 (fig.) a propune: αὐτόν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες LYS. 4.4 *propunându-l drept judecător*. 11 (spec.) a vâri în pământ, a cultiva: (pas.) φυτὰ ... ἐμβεβλημένα DEM. 53.15 *plante cultivate*. 12 (mar.) a imbarca: αὐτοὺς ἐμβαλεῖν εἰς πλοῖα PLB. 2.7.10 *a-i îm-*

barca în corăbii. 13 (în lingvistică) a introduce, a insera, a adăuga: ἕτερον λάβδα ἐμβαλόντες PLAT. Cra.405d *inserând un alt „l”*; (pas.) συλλαβὴ ἐμβεβλημένη ARSTT. Po.1458a2 *silabă inserată*. 14 (geom.) a trasa: ARSTT. Mech.849a36. II (intrans.) 1 a porni la atac, a se avânta, a se năpusti, a invade: ταῖς δὲ λοιπαῖς ἐν τῇ γῆ καταπεφευγυῖαις ἐνέβαλλον THUC. 4.14 *s-au avântat asupra celorlalte [corăbii] care se refugiau pe țărni*; οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς τὰς Θήβας XEN. HG5.4.19 *lacedemonienii porneau la atac împotriva Thebei*; ἐνέβαλλον ταῖς μηχαναῖς PLB. 1.45.12 *dădeau năvală asupra mașinilor de luptă*; (mar.) νηὶ ἐμβολοῦσα Σιδωνίῃ HDT. 8.92 (*o corabie*) *care ataca o corabie sidoniană*; THUC. 2.84, (com. d. mânca, fig. metaforă nautică) ἀνδρικῶς ἐμβάλλετε AR. Pax1307 *atacați bărbătește*; (+ gen. partitiv) ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῶν AR. Pax1312 *aruncați-vă asupra cârnii de iepure*. 2 a se pune la, ext. (mar.) a vâsli: ἔμοισ' ἐτάροισιν ... ἐκέλευσα ἐμβαλέειν κόπησ' OD. 10.129 *le-am poruncit tovarășilor mei să se pună la vâsle (= să vâslească)*; οὐδέ ... ἤθελον οἱ ναῦται ... ~ XEN. HG5.1.13 *marinarii nu voiau să vâslească*. 3 a intra, a veni, a-și face apariția: παρήγγειλε τοῖς πελτασταῖς πρώτοις ἐμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν PLB. 4.64.6 *le-a ordonat primilor peltaști să intre în râu*; ἐμβάλλοντος εἰς ἀγορὰν τοῦ Σκιπίωνος PLUT. Aem.38.4 *Scipio făcându-și apariția în for*. 4 a se izbi: ἐμβάλλοντος τοῦ ὕδατος τοῖσι ὄρεσι HDT. 2.28 *apa izbindu-se de acești munți*. 5 a trece: ἐμβάλλωμεν εἰς ἄλλον λόγον EUR. El.962 *să trecem la alt subiect*. [ἐν, βάλλω]

ἔμβαμμα, ατος, τό *subst. sos*: XEN. Cyr.1.3.4. [ἐμβάπτω]

ἔμβαπτίζω, *vb.* a cufunda: (pas.) μαχαίρας ἐμβεβαπτισμένος τοῖς τέλμασιν εὐρίσκεσθαι PLUT. Sull.21.4 *se pot găsi săbii cufundate în mlaștini*. [ἐμβάπτω]

ἔμ-βάπτω, *vb.* a cufunda (în), a înhmuia: ἐνέβαπεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὸ πόδε AR. Nu.150 *a cufundat cele două picioare [ale puricelui] în ceară*; AR. Pax959, NT Mt.26.23, (med.) εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος AR. Fr.151 *înhmuind (sc. cuvintele) în oțet*; ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρῦβλιον

NT Mc.14.20 *cel care înmoaie cu Mine în farfurie*; XEN. Cyr.2.2.5.

[ἐν, βάρπω]

ἔμ-βάρος, ον *adj.* propr. „cu greutate”, *ext.* înțelept, deștept: (cu aluzie la un erou atenian, Embaros, care îl înșelase pe Apollon) οὐκ Ἔμβαρος ἐσ[τιν οὐ]τος MEN. *Phasm.* 80 *acesta nu este un „Embaros”* (sc. o minte strălucită); (pron. d. o persoană fără minte) οὐκ Ἔμβαρος εἶ MEN. *Fr.*368 *nu ești un Embaros.*

[ἐν, βάρος]

ἔμβάς¹, ἄδος, ἢ *subst.* I tip de încălțăminte grosolană, opincă: (în Beotia) HDT. 1.195, (în Attica) AR. *Eq.*321, id. *Nu.*719, (pt. femei) AR. *Ec.*47. II tip de încălțăminte pe gleznă, bocanc: XEN. *Eq.*12.10, LUC. *Rh.Pr.*15.21. III tip de încălțăminte de lux, coturn: PLUT. *Demetr.*41.7 *ș.a.*

[ἐμβαίνω]

ἔμβάς², part. aor. act. de la ἐμβαίνω.

ἔμ-βασιλεύω, *vb.* a fi rege (în), a domni (peste): (abs.) Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασιλευεν IL. 2.572 *Adrastos domnea mai întâi*; THEOC. 16.100. (+ dat. de loc) τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι ... ἐμβασίλευε OD. 15.413 *era rege în amândouă [cetățile]*; HES. *Th.*71, id. *Op.*111, Pl. *N.*7.38, (+ dat. pers.) ἀστοῖσι πατήρ ἐμὸς ἐμβασίλευε A.RH. 1.798 *tatăl meu domnea peste cetăteni*; (+ gen.) τῶν πάντων Πτολεμαῖος ... ἐμβασιλεύει *Ptolemaios domnește peste toți.*

[ἐν, βασιλεύω]

ἔμβασιος, ον [ἄ] *adj.* Embasios, sc. „protector al îmbarcării”: (epitet al lui Apollon în Pagasas din Thessalia) A.RH. 1.359, CALL. *Aet.fr.*18.12.

[ἐμβαίνω]

ἔμβασις, εως, ἢ *subst.* I instrument de mers: ἀρβύλας ..., πρόδουλον ἔμβασιν ποδός AESCH. *Ag.*945 *încălțări, instrumente de mers care sunt sclave piciorului.* II copită: δίχηλον ἔμβασιν EUR. *Ba.*740 *copită despicată.* III mers, pășire: LUC. *Salt.*10. IV intrare în apă, îmbăiere: ARSTT. *Fr.*236. V intrare: (d. o sărbătoare) ἔμβασιν Ὀσίριδος εἰς τὴν σεληνὴν PLUT. *M.*368c *intrarea lui Osiris în lună.* VI loc de îmbarcare: κατὰ τὴν ἔμβασιν τοῦ ποταμοῦ PLB. 3.46.1 *la locul de îmbarcare al fluviului.* VII îmbarcare: τὴν εἰς τὰς ναῦς ἔμβασιν PLB. 4.10.3 *îmbarcare în corăbii.*

[ἐμβαίνω]

ἔμβάτεύω, *vb.* I (*tranz.*) I a păși în, a propoși, a frecventa, a locui: νῆσός τις ... ἦν ὁ ... Πάν ἐμβατεύει AESCH. *Pers.*449 *o insulă în care pășește Pan*; EUR. *Fr.*17.3, οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω EUR. *Hec.*913 *nu voi mai păși la tine*; EUR. *El.*595, id. *Rh.*225, (f. rar + gen.) μήτ' ἐμβατεύσαι πατρίδος SOPH. *OT*825 *să nu calc în patria mea*: (abs.) SOPH. *OC*679. 2 a lua în stăpânire: κλήρους δ' ἐμβατεύσετε χθονός EUR. *Heracl.*876 *veți intra în stăpânirea loturilor de pământ*; ἐπορεύθησαν ἐμβατεύσαι τὴν γῆν LXX *Iis.Nav.*19.49 *au pornit să ia în stăpânire ținutul.* II (*intrans.*) I a intra în: (εἰς + ac.) IOS. *AI*2.265, LXX *IMac.*13.20. 2 (fig.) a pătrunde: LXX *2Mac.*2.30. 3 (relig. în rituri de inițiere) a pătrunde în, a scruta: ἄ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυσιοῦμενος NT *Col.*2.18 *unflându-se în van pentru lucruri pe care le-a văzut pătrunzându-le.*

[ἐμβαίνω]

ἔμβάτηριος, ον *adj.* de marș: (d. cântecul paion) PLUT. *Lyc.*22.3 (ritmuri) PLUT. *M.*238b. // **ἔμβατήριον**, τό *subst.* cântec de marș: ἐμβατήρια μετ' αὐλοῦ PLB. 4.20.12 *cântece de flautacompaniate de flaut.*

[ἐμβαίνω]

ἔμβάτης, ου, ὁ [ἄ] *subst.* tip de încălțăminte înaltă specifică actorilor tragici, coturn: LUC. *ITr.*41, id. *Ind.*6, id. *Sat.*19.

[ἐμβαίνω]

ἔμβάφιον, ου, τό [ἄ] *subst.* vas (prob. pt ulei): τὰ δὲ λύχνα ἐστὶ ἐμβάφια ἐμπλεα ἄλός καὶ ἐλαίου HDT. 2.62 *opaițele sunt niște vase umplute cu sare și ulei.*

[ἐμβάπτω]

ἔμβέβασαν, (ep.) m.m.c.p. 3pl. act. de la ἐμβαίνω: IL. 2.720.

ἔμβεβῶς, (ep.) part. pf. de la ἐμβαίνω.

ἔμβέβηκα, ind. pf. de la ἐμβαίνω.

ἔμ-βελής, ἐς *adj.* la care pot ajunge proiectile: (distanță) PLB. 8.5.2.

[ἐν, βέλος]

ἔμβη, I (ep.) aor. 3sg. de la ἐμβαίνω: OD. 4.656. II (*interj.*) înaintează!: AR. *Lys.*1303.

ἔμβήη, (ep.) conjct. aor. de la ἐμβαίνω.

ἔμβητον, imper. aor. du. de la ἐμ-βαίνω.

ἔμ-βιβάζω, *vb.* I impf. ἐνεβίβαζον, viit. ἐμβιβάζω, aor. ἐνεβίβασα; *med.* impf. ἐνεβίβαζόμην, aor. ἐνεβίβασάμην; *pas.* aor. ἐνεβίβασθην {att. viit. ἐμβιβῶ} I a face să

meargă în, a conduce în, (frecv. mar.) a imbarca: (frecv. +/- ac. pers. și εις „cătρε” + ac.) ἐμβιβάσας τοὺς ναύτας εις δώδεκα ναῦς XEN. HG5.1.27 *îmbarcându-i pe marinari în douăsprezece corăbii*; XEN. An.5.3.1, APP Hann.250, τοὺς πολίτας ~ εις τὰς τριήρεις PLUT. Them.7.1 *a-i imbarca pe cetățeni în triere*; NT Fr.27.6, τὰς δυνάμεις ~ καὶ περαιοῦν... εις Μακεδονίαν PLUT. Ant.7.2 *a imbarca trupele și a le transporta în Macedonia*; PLUT. Cim.11.2, id. M.26e, (med.) XEN. HG5.1.19. **II** a face să intre, a băga: τοῦ ταύρου τοῦ χαλκοῦ ... εις ὄν ἐνεβίβαζεν ἄνθρώπους PLB. 12.25.1 *taur de aramă în care îi băga pe oameni*. **III** (fig.) a călăuzi, a (con)duce, a îndruma: ἐς τὸ λῶιον ἐμβιβάζω σ' ἴχνος EUR. HF856 *te călăuzesc pe o cale mai bună*; αὐτὸν ... εις δὲ τοὺς ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἐμβιβάζετε DEM. 19.97 *călăuziți-l (= faceți-l) să vorbească despre fapte*; ~ εις τὴν δικαιοσύνην τοὺς οἰκέτας XEN. Oec.14.4 *a-i îndruma pe cetățeni spre dreptate*; ~ εις τὸν πόλεμον PLB. 27.7.8 *a implica în război*; ἐμβιβάζω δὲ σε τροχαῖς ὀρθαῖς LXX Prov.4.11 *te conduc pe cărari drepte*; εις ἴχνος ἐμβιβάζοντα τὴν ἐρώτησιν PLUT. M.513c *cel care urmează întrebarea pas cu pas*; PLB. 16.38.1.

[ἐν, βιβάζω]

ἐμβιβῶ, (att.) viit. de la ἐμβιβάζω.

ἐμ-βιῶω-ῶ, vb. [viit. -ῶσομαι, aor. ἐνεβίωσα, aor.2 ἐνεβίων, pf. ἐμβεβίωκα] a trăi în: PLUT. Galb.29.1, τὸν ἐμβεβιωκότα πολιτικάς πράξεις PLUT. M.789a *care a trăit în mijlocul treburilor publice*.

[ἐν, βιῶω]

ἐμβιώσις, εως, ἡ *subst.* **I** mijloc de trai: ὁ ἀφαιρούμενος ἐμβιώσιν LXX Sir.34.22 *cel care răpește mijlocul de trai*; LXX Sir.38.14. **II** fel de viață: LXX 3Mac.3.23. **III** prindere a vieții (sc. a rădăcinii): PLUT. M.640d.

[ἐμβιῶω]

ἐμβλεμμα, ατος, τό *subst.* privire înainte: XEN. Cyn.4.4.

[ἐμβλέπω]

ἐμβλέπω, vb. **I** (intrans.) **1** a privi cătρε, a fixa privirea (asupra), a privi fix *sau* intens (la / cătρε), a se uita (la): (abs.) οἱ ἐμβλέποντες ARSTT. EN1175a9 *cei care își fixează privirea*; (+ prep.) εις τὰ ὑμέτερα πρόσωπα

ἐμβλέποντα DEM. 34.19 *uitându-se fix la chipurile voastre*; ἐνέβλεπον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον LXX 1Ezr.4.33 *se uita unul la celălalt*; (+ dat.) ἐμβλέπων αὐτῷ ἔλεγεν XEN. Cyr.1.3.2 *privind la el, a spus*; NT Mc.10.21, (+ dat. dublu) ἐνέβλεψέν τέ μοι τοῖς ὀφθαλμοῖς PLAT. Chrm.155c *m-a privit fix în ochi*; (+ adv.) δεινὸν ἐμβλέποντας PLAT. Ion535e *privind cumplit*; (fig.) ποῖ γάρ ποτ' ἐμβλέψασα τοιοῦτον θράσος αὐτῆ θ' ὀπλίζη SOPH. El.995 *încotro privești (= pe ce te bizui, ce aștepți) când te înarmezi cu o asemenea îndrăzneală?* **2** (fig.) a lua aminte *sau* în considerare, a cerceta, a examina: εις τὸ κατὰ μέρος ἐμβλέψας PLB. 8.1.4 *cel care examinează în amănunt*; εις σεαυτὸν ἐμβλέψας PLAT. Chrm.160d *cercetând în sinea sa*; ἐμβλέψατε εις ἀρχαῖας γενεάς LXX Sir.2.10 *luați aminte la generațiile vechi*; NT Mt.6.26. **II** (trans.) a privi, a se uita la, a vedea: ἐμβλέπω σε MEN. Sic.286 *mă uit la tine*; ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ἅπαντα NT Mc.8.25 *le-a văzut pe toate de la depărtare*; (pas.) LXX 3Rg.8.8.

[ἐν, βλέπω]

ἐμβλημα, ατος, τό *subst.* inserare, fixare: τὸ εις τὸν σίδηρον ~ τοῦ ξύλου PLUT. Mar.25.3 *fixarea lemnului (suliei) în fier*.

[ἐμβάλλω]

ἐμβλητέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie introdus / intercalat: (+ ac. și dat.) τοῦ κύκλου τὴν οὐ βέβαιον ... τέχνην ~ κοινῇ PLAT. Phlb.62b *trebuie introdusă în amestec arta nesigură a cercului*; ARSTT. APr.Po.86b18.

[ἐμβάλλω]

ἐμβλητέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie aruncat în: LUC. Cat.28.

[ἐμβάλλω]

ἐμ-βοάω-ῶ, vb. **I** (+ dat.) a striga la, a îndemna prin strigăte: αἱ γυναῖκες ἐμβοήσασαι τοῖς ἀνδράσι PLUT. M.249a *femeile care strigau la bărbații lor*; XEN. Cyn.6.17, IOS. AI6.314, (+ dat. și adv.) ἐνεβόησε παμμέγεθες αὐτῷ APP. BC1.61 *i-a strigat cu toată puterea*. **II** a striga: THUC. 2.92, (+ adv.) ἐμβοήσαντάς τε ἀθρόον THUC. 4.112 *(soldați) care strigă toți împreună*; ἐμβοήσαντες μέγα καὶ θαρραλέον PLUT. Ca.Ma.28.5 *strigând tare și cu îndrăzneală*.

[ἐν, βοάω]

ἐμβολάς, ἄδος *adj.* altoit: ARSTT. Fr.274 // *subst.* altoi: PLUT. M.640b.

[ἐμβάλλω]

ἐμβολή, ἤς, ἡ *subst.* **I** atac: XEN. *Cyr.* 7.1.18, οἱ Γέται οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἰπέων ἐδέξαντο ARR. *An.* 1.4.3 *geſii n-au putut ſine piept primului atac al cavaleriei*; (în paleſtră „atac frontal” ὁρ. παρεμβολή „atac lateral”) PLUT. *M.* 638f. **II** (mar.) atac al unei nave împotriva flancului unei alte nave, abordaj: μάχην συνάψαι ναῖοις ἐμβολαῖς AESCH. *Pers.* 336 *a isca o lupṑa cu atacuri de nave*; ἤρξε δ' ἐμβολῆς Ἑλληνικῆ ναῦς AESCH. *Pers.* 409 *o corabie grecească a încercut atacul*; THUC. 7.36 ἐμβολαὶ μὲν οὐκ ἦσαν οὐδ' ἀναρρήξεις νεῶν PLUT. *Ant.* 66.1 *nu aveau loc nici atacuri, nici ciocniri ale corăbiilor*; PLB. 1.51.6. **III** năvală, asalt, iureș: (d. animale) ταῦρος ὡς ἐς ἐμβολὴν EUR. *HF* 869 *ca un taur atunci când dă năvală*; EUR. *Fr.* 689.4. τῆ ἐμβολῆ τοῦ ἵππου LUC. *DMeretr.* 13.1 *prin iureșul calului*; ARR. *An.* 1.4.4, (d. mașini de război) IOS. *BI* 7.311. **IV** incursiune (într-un teritoriu inamic), invazie: PLUT. *Lyc.* 13.6, (+ gen. sub.) ἐπὶ τῆς Θηβαίων ἐμβολῆς ARSTT. *Pol.* 1269b37 *în timpul invaziei tebanilor*. **V** aruncare, azvârlire, ext. lovitură: κάφυλάσσει' ἐμβολάς EUR. *Andr.* 1130 *se apăra de lovitură*; ἦσαν ἐμβολαὶ δорάτων PLUT. *Cor.* 9.7 *se aruncău sulite*; ταῖς τῶν κατὰ κορυφὴν λίθων ... ἐμβολαῖς PLB. 8.7.3 *aruncări de pietre de sus*; PLUT. *Pomp.* 7.3, ἀπ' ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς LUC. *Nigr.* 36 *cu o aruncare puternică*. **VI** (d. locuri) acces, intrare, trecere: τὰς περὶ τὸν Ἄψον ποταμὸν ἐμβολάς ... φυλάττοντι PLUT. *Flam.* 3.4 *păzind trecerile din jurul râului Apsos*; ~ δὲ τῆς Λακωνικῆς τὸ χωρίον ἐστὶ PLUT. *AgisCleom.* 25.1 *localitatea controlează accesul în Laconia*; XEN. *HG* 4.7.7, ὄντος δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆ ἐμβολῆ XEN. *HG* 4.3.10 *atunci când se afla la intrare*; XEN. *HG* 5.4.49. **VII** urcare, îmbarcare: μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς LXX *3Mac.* 4.7 *până la urcarea în corabie*. **VIII** confluență (cu un alt râu): τάξας τὴν στρατιὴν ἄπασαν ἐξ ἐμβολῆς τοῦ ποταμοῦ HDT. 1.191 *așezând întreaga armată la confluența râului*. **IX** loc de vârsare, gură: PLUT. *Ant.* 41.5. **X** rafală: (d. vânt) ARSTT. *Fr.* 253.39. **XI** inserare, introduce (a unei litere): τὴν ἐμβολὴν ποιήσασθαι PLAT. *Cra.* 437a *a insera*. **XII** (mi-

lit.) berbec (de atac): τὸ προῦχον τῆς ἐμβολῆς THUC. 2.76 *capul berbecului*.

[ἐμβάλλω]

ἐμβόλιμος, ὄν *adj.* **I** intercalat: μῆνες ... ἐμβόλιμοι HDT. 1.32 *luni intercalate*; PLUT. *Caes.* 59.3, (masc. subst.) PLUT. *Num.* 18.2. **II** presupus, fictiv: (rege) IOS. *Ap.* 1.232. // **ἐμβόλιμα**, τὰ *subst.* cântece corale intercalate, interludii: ARSTT. *Po.* 1456a29.

[ἐμβολή]

ἐμβολο-ειδής, ἐς *adj.* în formă de con: (linie de luptă) ARR. *Tact.* 16.6.

[ἐμβολον, εἶδος]

ἐμβολον, ου, τὸ *subst.* |var. ἐμβολος Hdt., Ag. **I** (mar.) cioc (de corabie), pînten: AESCH. *Pers.* 415, Pi. *P.* 4.191, HDT. 1.166, THUC. 7.36 ș.a. **II** (pl. οἱ ἐμβολοὶ = lat. pl. *rostra*) rostre, sc. tribună a oratorilor în forumul roman împodobită cu ciocuri de corăbii capturate de la dușmani: καθήμενος ὑπὲρ τῶν ἐμβόλων ἐπὶ δίφρου χρυσοῦ PLUT. *Caes.* 61.4 *șezând pe rostre pe un jilț de aur*; PLB. 6.53.1, πρὸ τῶν ἐμβόλων APP. *BC* 2.109 *în fața rostrelor*. **III** (geogr.) limbă de pământ între două ape, ic, punte, pînten: τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν τούτων ἐὼν ~ τῆς χώρας HDT. 4.53 *fiind o limbă de pământ între aceste râuri*; Ἀσίας ... πέλας ἐμβόλω Pi. *O.* 7.19 *lângă pîntemul Asiei*. **IV** (milit.) formație de luptă în formă de pînten / pană: στόλον ... εἰς ἐμβολον ἔταξαν PLB. 1.26.13 *au așezat flota în formă de pană*; XEN. *HG* 7.5.24, ARR. *An.* 1.6.3, id. *Tact.* 17.3. **V** (arhit.) **1** drug (al unui zid): EUR. *Ph.* 114. **2** antablament sau arhitravă: EUR. *Ba.* 591. **VI** (prin analogie com.) membru viril: AR. *Fr.* 323.3.

[ἐμβάλλω]

ἐμ-βραδύνω, [ῶ] *vb.* a zăbovi, a întârzia, a stăru: LUC. *Hipp.* 6, id. *Hist.Cons.* 27, (+ dat.) ἐμβραδύνοντας δὲ τοὺς νεανίσκους ... τῷ τοῦ μοιχοῦ φόνῳ LUC. *Dom.* 23 *tineri care stăruie în uciderea sofului adulter*.

[ἐν. βραδύνω]

ἐμ-βραχῦ, *adv.* pe scurt, într-un cuvânt, puțin, (+ rel. ὅστις, ὅπου, ὅσος ș.a.) absolut: κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἄν ~ ἕκαστος δύνηται LYS. 13.92 *pe scurt, a face rău pe cât stă în puterile fiecăruia*; ὅτω περ ~ IS. 9.11 *oricât de puțin*; ὡς εἰπεῖν ~ PLUT. *M.* 1021b *ca să spun într-un cuvânt*; τῶν πολιτῶν ~ ὅστις AR. *V.* 1120 *absolut oricare dintre cetățeni*;

AR. *Th.*390, ποιητέον εἶναι ~ ὅτι κελεύοι Σωκράτης PLAT. *Smp.*217a *trebuie făcut în mod absolut ceea ce îndeamnă Socrate.*

[ἐν, βραχύς]

ἐμ-βρέμομαι, *vb.* a mugî, a vui: ἀνέμοιο ... ἀήτη ἰστίω ἐμβρέμεται IL. 15.627 *rafala de vânt vuitește în pânza corabiei.*

[ἐν, βρέμω]

ἐμ-βρέχω, *vb.* I (medic.) a obloji: PLUT. *M.*74d. II a înmuia: IOS. *B13.*187.

[ἐν, βρέχω]

ἐμ-βριθής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I (concr.) I (care atârănă) greu, apăsător: ἐμβριθέστερα ἦν τὰ λίνεα HDT. 7.36 [*odgoanele*] *de in atârnavu greu*; ἡ δὲ ὄρνις ὑπὸ τῆς πλησμονῆς ἐμβριθῆς γενομένη AESOP. 8.42 *pasărea îngreunată din pricina îmbuibării*; PLAT. *Phd.*81c, (abur) PLUT. *Rom.*28.9, (neut. subst.) πέφυκεν ἡ πτεροῦ δύναμις τὸ ἐμβριθῆς ἄγειν ἄνω PLAT. *Phdr.*246d *puterea aripilor este aceea de a ridica ceea ce este greu.* 2 consistent, solid, trainic: (hrană) PLUT. *M.*687b, (comp. adv.) ἐμβριθέστερον δύναται φέρειν τὸ ... ἄχθος PLAT. *Phdr.*252c *poate suporta mai trainic povara.* 3 puternic: ARSTT. *PA*690a19, ξενολόγιον ἐμβριθῆς PLB. 31.17.1 *armată de mercenari puternică*; (neut. subst.) τοῦ οἴνου τὸ ἐμβριθῆς PLUT. *M.*692d *puterea vinului.* II (fig.) I profund, serios, important, grav, ponderat: (op. ὄξεις σὶ ἀγχίνοι „ἰατὶ σὶ ἀγερὶ la minte”) οἱ ἐμβριθέστεροι PLAT. *Th.*144b *oamenii mai ponderați*; φρόνημα δημαγωγίας ἐμβριθέστερον PLUT. *Per.*4.6 *o gândire mai presus decât conducerea (obișnuită) a popoarelor*; ἐμβριθῆς αἶρομαι πρᾶγμα ISOC. *Ep.*1.9 *îmi asum o treabă importantă*; (character) PLAT. *Ep.*328b, (nume) PLAT. *Cra.*407a, (idei) PLUT. *Dio.*11.2, (neut. subst.) τὸ δ' ἐμβριθῆς καὶ τὸ πρᾶον PLUT. *Cor.*15.4 *gravitatea și blândețea.* 2 eficient, viguros: (comandant) PLUT. *Marc.*28.6 ἐμβριθέστερος ταῦτη καὶ μεγαλοπρεπέστερος PLUT. *Comp.Dem.Cic.* 2.1 *prin aceasta [Demosthenes] a fost mai viguros și mai măreț decât [Cicero]*; τὴν πάντων δύναμιν ἐμβριθῆ γενομένην PLUT. *Per.*11.2 *puterea tuturor întărită.* 3 (peior.) greu de suportat, apăsător: τί ἐστὶ Πέρσαις νεοχμὸν ἐμβριθῆς κακόν; AESCH. *Pers.*693 *ce rău nou îi apasă pe perși?*; τῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἐμβριθέστερον SOPH. *Fr.*757.3 *nimic*

nu este mai apăsător decât necesitatea.

[ἐν, βριθῶ]

ἐμ-βριμάομαι-ῶμαι, *vb.* I (d. animale) a fornâi (de furie), a fremăta: ἵππους ... ἐμβριμώμενας AESCH. *Th.*461 *iepe care fremătă.* II a muștra: EUR. *Fr.*1099, (+ dat.) LXX *Dan.*11.30. III a porunci cu asprime, a certa: ἐμβριμώμενος αὐτῷ εὐθύς ἐξέβαλεν αὐτόν NT *Mc.*1.43 *vorbindu-i cu asprime, l-a alungat imediat.* IV a se înfiora: ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ NT *In.*11.38 *înfiorându-Se în Sine.*

[ἐν, βριμάομαι]

ἐμβρίμημα, ατος, τό *subst.* freamăt, furie: ἐμβριμήματι ὀργῆς αὐτοῦ LXX *Plâng.*2.6 *cu furia mâniei Sale.*

[ἐμβριμάομαι]

ἐμ-βροντάω-ῶ, *vb.* I (pas.) a fi asurzit de tunet: οἱ μὲν τινες πληγέντες, οἱ δὲ καὶ ἐμβροντηθέντες ἀπέθανον XEN. *HG*4.7.7 *unii au murit loviți de trăsnet, alții chiar de șocul acestuia.* II (fig.) a fi năucit (de tunet), a fi buimăcit / zăpăcit: DEM. 19.231 βροντῆς γενομένης ... ἐμβεβροντηῆσθαι τοὺς πολεμίους εἶπεν PLUT. *M.*193a *după ce a tunat, a spus că dușmanii au fost buimăciți*; MEN. *Col.*63 ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένος LUC. *Icar.*23 *zăpăcit de vocea puternică*; IOS. *B16.*288.

[ἐν, βροντάω]

ἐμβροντησία, ας, ἡ *subst.* (propr. „năuceală de pe urma tunetului”), buimăceală, nebulie: MEN. *Sam.*411, PLUT. *M.*1119b.

[ἐμβρόντητος]

ἐμβρόντητος, ον *adj.* (propr. „năucit de tunet”) năuc, buimăcit, nerod, tâmpit: ποῖ κέχηνας, ἐμβρόντητε σύ; MEN. *Dysc.*441 *încontro caști gura, nerodule?*; PLAT. *2Alc.*140c, DEM. 18.243, MEN. *Pc.*523, LUC. *Tim.*1, id. *DDeor.*15.1.

[ἐμβροντάω]

ἐμβροχή¹, ῆς, ἡ *subst.* (medic.) ungeri, oblojiire: PLUT. *M.*42c.

[ἐμβρέχω]

ἐμ-βροχή², ῆς, ἡ *subst.* laț, nod care se poate strânge: LUC. *Lex.*11.

[ἐν, βρόχος]

ἐμβρύειον, ου, τό *subst.* carne de embrion / nou-născut, carne fragedă: AR. *Fr.*569.4.

[ἐμβρυον]

ἐμβρῦο-δόχος, ον *adj.* care adăpostește fetusul / embrionul: LUC. *Lex.*6.

[ἔμβρυον, δέχομαι]

ἔμ-βρῦον, ου, τό *subst.* **I** nou-născut, sugar, pui (de animal): (d. oi și capre) ὑπ' ~ ἦκεν ἐκάστη OD. 9.245 *sub fiecare a așezat un pui*; AESCH. *Eu.*944. **II** (d. oameni și animale) făt, fetus, embrion: ἀπὸ σπέρματος... ~ ποιεῖν εἶτα βρέφος εἶτα παῖδα PLUT. *M.*392c *din sāmânṭā se face embrion, apoi prunc, apoi copil*: ~ ἐπτάμηνον LUC. *DDeor.*12.2 *fetus de șapte luni*; LUC. *VH1.*22, (d. pești) ARSTT. *HA*565a7, (d. păsări) ARSTT. *HA*586b18 ș.a.

[ἐν, βρῦω]

ἔμ-βῦθίζομαι, *vb.* |part. pf. med.-pas. neut. ἐμβεβυθισμένον| a se scufunda: PLUT. *M.*981a.

[ἐν, βυθίζω]

ἔμ-βύω, [ῦ] *vb.* a astupa: ὅσ' ἦν τετρημένα ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι AR. *V.*128 *am astupat cu zdrențe toate deschizăturile (casei)*.

[ἐν, βύω]

ἐμέ și **ἐμέγε**, ac. sg. de la ἐγώ.

ἐμέθεν, (poet.) gen. sg. de la ἐγώ.

ἔμεινα, aor. de la μένω.

ἔμειξαν, aor. 3pl., v. μείγνυμι.

ἐμεῖο, (ep.) gen. sg. de la ἐγώ.

ἐμέμικτο, m.m.c.p. pas. 3sg., v. μείγνυμι.

ἐμεμνήμην, ind. m.m.c.p. de la μμνήσκω.

ἐμεν(αι), (ep.) inf. prez. act. de la εἰμί.

ἐμέο, ἐμεῦ, ἐμεῦς, (ep. ion.) gen. sg. de la ἐγώ.

ἐμέρα, (cuvânt propus de Plat. drept etimologie pt. ἡμέρα) PLAT. *Cra.*418c.

ἐμεστῶθη, v. ἐμμεστόομαι

ἐμετιᾶω-ῶ, *vb.* a produce senzația de vomă: διὰ τί μᾶλλον ἐμετιᾶν ποιεῖ ὁ ὕδαρής οἶνος ἢ ARSTT. *Pr.*873b24 *de ce vinul cu apă produce mai degrabă senzația de vomă decât ...*

[ἐμέω]

ἐμετικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** predispus spre a vomita: (d. animalele cu picioarele lungi) ARSTT. *HA*632b12. **II** vomitiv: (d. vinul amestecat cu apă) ARSTT. *Pr.*873b36. **III** care folosește vomitive, ext. îmbuibat: πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς ἐμετικῆς PLUT. *M.*634e *către soful unei femei care folosește vomitive*; PLUT. *Pomp.*51.6, id. *M.*204c.

[ἐμετος]

ἐμετος, ου, ὁ *subst.* **I** acțiunea de a vomita, vomare, vomitare, vărsătură: ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγιείνην καὶ κλύσμασι HDT. 2.77 *păstrându-și sănătatea prin vărsături*

și purgații; (d. câini) ἔμετον ποιοῦνται φαγοῦσαί τινα πόαν ARSTT. *HA*612a6 *ἴσι προνοαῖ vomitarea mâncând o iarbă*; ARSTT. *Pr.*901a3, LUC. *Philops.*39. **II** materie vomitată, vomă: ὡσπερ κῶν ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμετον LXX *Prov.*26.11 *precum un câine care se întoarce la propria vomă*; APP. *BC*2.44.

[ἐμέω]

ἐμεωυτ-, (ion.) v. ἐμαυτοῦ

ἐμέω-ῶ, *vb.* |impf. ἦμουν, viit. ἐμῶ, aor. ἦμεσα, pf. ἐμήμεκα, m.m.c.p. ἐμημέκειν; med. viit. 2sg. ἐμῆ Aesch. *Eu.*730| {ep. part. masc. nom. ἐμέων Hom.; ion. impf. 3sg. ἦμει Hdt. 7.88} a vomita, a vărsa: (+ ac.) αἰμ' ἐμέων IL. 15.11 *vărsând sânge*; ARSTT. *HA*588a1, (med.) ἐμῆ τὸν ἰόν AESCH. *Eu.*730 *vei (re)vărsa venin*; (abs.) τῷ πτῖλω μέλλεις ~; AR. *Ach.*587 *ai de gând să te folosești de pană pentru a vomita?*; PLAT. *Phdr.*268b, LUC. *Lex.*21, (fig.) μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου NT *Apoc.*3.16 *am să te vomit din gura Mea*.

[cf. lat. vomō ș.a., fără F în gr.]

ἐμηνάμην, aor. med. de la μαίνομαι.

ἐμησάμην, ind. aor. de la μῆδομαι.

ἐμίανα, ind. aor. act. de la μιαίνω.

ἐμίγην, ind. aor. de la μείγνυμι.

ἐμικτο, (ep.) ind. aor. pas. de la μίγνυμι (μείγνυμι).

ἐμίν, (dor.) dat. sg. de la ἐγώ.

ἐμιξα, ind. aor. act. de la μείγνυμι.

ἔμμα, (eol.) v. εἶμα: SAPPH. 62.12.

ἔμμαθον, (ep.) aor. de la μανθάνω.

ἐμ-μαίνομαι, *vb.* a se înfuria pe / împotriva, a fi cuprins de mânie: (+ dat.) περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς NT *Fp.*26.11 *înfuriindu-mă foarte tare împotriva lor*; IOS. *AI*17.174.

[ἐν, μαίνομαι]

ἐμᾶνης, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** înnebunit, scos din minți, smintit: (d. Erinii) AESCH. *Eu.*860, ~ "Ἦρας ὑπο EUR. *Cyc.*3 *smintit de Hera*; (op. φρενήρης „în toate mințile”) HDT. 3.25, SOPH. *El.*294, EUR. *El.*1253, id. *Ba.*1094, PLAT. *Phdr.* 251d, (d. Aias) LUC. *Harm.*1, (d. elefanți în rut) ARSTT. *HA*571b34, (subst.) οἱ ἐμμανεῖς ARSTT. *Div.Somn.*464b2 *nebunii*; **II** (d. abstr.) propriu unui nebun, nebunesc: ἐμμανεῖ σκιρτήματι AESCH. *Pr.*675 *cu o săritură nebunescă*; τῶν ἐμμανεστάτων ἐρώτων

PLUT. *Arat.*17.1 *cele mai nebunești patimi*; PLAT. *Lg.*734a, PLUT. *M.*745e, έμμανεῖς ... κώμους άγοντες LXX *Ίηf.*14.23 *infāptuind alaiuri nebunești*. // έμμανώς, |comp. - έστερον, superl. -έστατα| *in mod furios, nebunește: (comp.) οὐ γάρ έστιν οὐτινος έμμανέστερον ό Ρωμαίων ήράσθη δήμος* PLUT. *Pomp.*21.5 *nici un lucru nu a fost iubit mai nebunește de poporul roman; (superl.) ώς άν έμμανέστατα έρών τις* MEN. *Mis.*a11 *ca unul îndrăgostit nebunește*.

[έμμαινομαι]

Έμμανουήλ, *ó subst. (indecl.) Emmanuel, nume ebr. care înseamnă „cu noi este Dumnezeu”*: LXX *Is.*7.14, NT *Mt.*1.23.

[ebr. מְשִׁיחַ]

έμ-μᾶπέως, *adv. deodată, pe dată, imediat: ό δ' άρ' ~ άπόρουσεν* IL. 5.836 *acesta a plecat imediat (din car)*; OD. 14.485, HES. Sc.442.

[έν, μάπτω]

έμ-μάσσω, *vb. |conjct. aor. med. 2.sg. έμμάξει Call.| a înfige, a implânta, (fig. med.) a face să simtă: οἷς τόνη χαλεπήν έμμάξει όργήν* CALL. *Dian.*124 *cei cărora tu îi faci să simtă mânia ta cumplită*.

[έν, μάσσω]

έμ-μάχομαι, [μᾶ] *vb. a duce lupta în*: HDT. 9.7.

[έν, μάχομαι]

έμ-μεθύσκομαι, *vb. a se îmbăta în: (+ dat.) έμμεθυσκομένους τοῖς άγίοις* IOS. *BI4.*242 *îmbătându-se în locurile sfinte*.

[έν, μεθύσκω]

έμ-μ(ε)ίγνυμι, *vb. |viit. έμμ(ε)ίξω, aor. ένέμ(ε)ίξα, med. pf. έμμέμγμαι* I (*intrans.*) 1 a se (re)uni: τόν ... Θησέα και τας ... άδελφας ... έμμίξειν βοᾷ SOPH. *OC*1057 *Theseus și surorile se vor uni într-un strigăt*. 2 a se amesteca (cu): τόν άρτον ... έμμιγνόμενος συνηδύνει PLUT. *M.*668e (*sarea*), *amestecată [în pâine], o face mai bună la gust*; ARSTT. *GC*315b13, PLUT. *M.*650b. II (*tranz.*) 1 a amesteca: PLUT. *M.*61b, (fig.) τήν γεωργίαν ... έμμίξας τοῖς πολιτοῖς PLUT. *Num.*16.4 *amestecând (= iurnând) îndeletnicirea plugăritului [în suflul] cetățenilor*. 2 a se amesteca în: οὐδενί γάρ έμμίξας έαυτόν PLUT. *M.*805e *nu s-a amestecat (= implicat) în nici o facțiune*.

[έν, μείγνυμι]

έμ-μειδιάω-ῶ, *vb. a surâde, a fi mulțumit: (d. căini) έμμειδιῶσαι μὲν πρὸς τὰ ίχνη*

XEN. *Cyn.*4.3 *dând semne de mulțumire la vederea urmelor*.

[έν, μειδιάω]

έμμέλεια¹, *ας, ή subst. I dans al unui cor tragic: PLAT. Lg.*816b, *τραγική μὲν ή ~, κωμωδική δὲ ό κόρδαξ* LUC. *Salt.*26 *„em-meleia” este un dans din tragedie, „cordax” din comedie; (com.) άπολῶ ... αὐτόν έμμελεία κονδύλου* AR. *V.*1503 *il voi distruge cu dansul unui pumn*. II *acompaniament muzical, cântec de dans (tragic): εκέλευσέ οι τόν αὐλητήν αὐλῆσαι έμμελείην* HDT. 6.129 *i-a poruncit flautistului să cante un cântec de dans*. III (ext.) *armonie, măsură: έμμέλειάν τινα και ρυθμόν επιφέροντα* PLUT. *Dio.*1.4 *conferind armonie și ritm*; PLUT. *M.*138c *ș.a.*

[έμμελής¹]

έμμέλεια², *ας, ή subst. grijă, preocupare: περί τε δεῖπνα και γυμνάσια ... (τῶν παιδων) έμμελείαις* PLUT. *Comp.Lyc.Num.*4 *prin preocupările față de banchete și exercițiile în palestră ale copiilor; από τής αὐτής έμμελείας* PLUT. *Nic.*1.4 *din pricina aceleiași preocupări*.

[έμμελής²]

έμ-μελετάω-ῶ, *vb. I a face exerciții, a exersa: (+ dat. pers.) έμαυτόν σοι ~ παρέχειν* PLAT. *Phdr.*228e *mă ofer a face exerciții cu tine*; PLB. 36.1.7, (+ prep.) έν έμοι έμμελέτησον PLAT. *IAlc.*114d *exersează alături de mine*. II a se pregăti cu: (+ dat.) ~ τοῖς πρὸς τοὺς βαρβάρους άγῶσι PLUT. *Cim.*18.1 *a se pregăti cu luptele împotriva barbarilor*. III (ret.) a face un exercițiu retoric despre: PLUT. *M.*932d.

[έν, μελετάω]

έμμελέτημα, *ατος, τό subst. ceea ce faci prin exercițiu, obiect, lucrare: χρυσόν ... τέχνης ~* LXX *Ίηf.*13.10 *obiect de aur lucrat cu meșteșug*.

[έμμελετάω]

έμμελετητέον, *adj.vb. trebuie făcut antrenament: (+ dat.) ήμιν ... έμμελετητέον έστί τοῖς φαύλοις* PLUT. *M.*531f *trebuie să ne antrenăm cu lucrurile de mică importanță*.

[έμμελετάω]

έμ-μελής¹, *ές adj. |comp. -έστερος, superl. -έστατος* I (muz.) *care se află în ritmul muzicii, armonios, muzical: ή πάντων μὲν ρυθμῶν ... έμμελεστάτη και μουσικωτάτη κρᾶσις* PLUT. *Phoc.*2.9 *contopirea cea mai*

armonioasă și cea mai muzicală a tuturor ritmurilor; PLAT. *Criti.*106b, (glasuri) PLUT. *Ant.*75.4, id. *M.*444e, ARSTT. *Mu.*399a17, (neut. subst.) τὸ ἐμμελές PLUT. *M.*451f *armonia*; (fig.) εἰς τὸ ἐμμελές ἄγειν PLUT. *M.*809e *a conduce către armonie*. II plin de armonie sau melodios: (d. Archilochos) THEOC. *Ep.*21.5. III (fig.) I armonios, echilibrat, moderat, cuviincios, adecvat, potrivit: ἐκ πονηροῦ νέου ... ἐμμελέστατος ἀνὴρ καὶ σωφρονικώτατος γενόμενος PLUT. *Lyc.*11.4 *dintr-un tânăr rău a devenit un om foarte cuviincios și foarte înțelept*; παραιτούμενος ~ ἔσται PLUT. *M.*794f *refuzând, va da dovadă de echilibru; ὁμιλία ...* ~ ARSTT. *EN*1128a1 *vorbire cuviincioasă*; (constituție) PLUT. *Pel.*19.2, (judecători) PLAT. *Lg.*876d, PLAT. *Sph.*259e, (subst.) τὸ Κίμωνος ἐμμελές PLUT. *Per.*5.3 *characterul echilibrat al lui Kimon*. 2 preferabil: (+ inf.) ἐμμελέστερον ... AR. *Ec.*807 [*i-*] *plăcea mai mult să ...* 3 modest, mic: τῶ μεγέθει πόλιν ἐτέρων ἐμμελεστέραν ARSTT. *Pol.*1327b15 *o cetate mai modestă ca mărime decât celelalte*; PLAT. *Lg.*760a, PLUT. *M.*133d. 4 agreabil, plăcut: τις ~ καὶ χαρίεσσα θεραπαινίς PLAT. *Th.*174a *o slujnică agreabilă și simpatică*. // ἐμμελέως sau ἐμμελῶς, *adv.* |comp. -έστερον și -εστέρως, superl. -έστατα| I (muz.) ritmic, cadențat, *ext.* cu armonie, cu muzicalitate: ὕμνον ἄειδον ~ A.RH. 2.162 *cântau cadențat un imn*; ARSTT. *Cael.*290b30. II cum se cuvine, cu măsură, cu grijă, potrivit regulilor: ~ σοι ἐφαίνετο ὑπακούειν PLAT. *Th.*162a *părea că te ascultă așa cum se cuvine*; οὕτως ~ διδάσκει PLAT. *Ap.*20c *predă atât de adecvat*; δαπανῆσαι μεγάλα ~ ARSTT. *EN*122a35 *a cheltui sume mari cu măsură*; PLUT. *Cic.*13.1 *ș.a.*

[ἐν, μέλος]

ἐμ-μελής², ἐς *adj.* atent, grijuliu: τοὺς περιτὰς βαναύσους τέχνas ἀσκοῦντας ἐμμελεστέρους εἶναι PLB. 9.20.9 *cei care se ocupă cu artele meșteșugărești sunt mai atenți*.

[ἐν, μέλος]

ἐμμεμῶς, υἷα, ὅς *adj.* înfocat, înflăcărat, înverșunat, aprig, cu sârg: (zeiță) IL. 5.838, (Achilleus) IL. 20.284, ἐμμεμῶτε νέκυν φέρον IL. 17.746 *purtau cu sârg leșul*; (+ dat.) ~ Βέβρυξιν A.RH. 2.121 *înflăcărat împotriva hebricilor*; (fig. despre piatră) HES.

*Sc.*439 *ș.a.*

[ep. part. pf. de la ἐμμαίνομαι]

ἐμμέμονα, *vb.* (doar pf.) ἐμμέμονε<v> φρήν SOPH. *Tr.*982 *mi-e inima înverșunată*.

[pf. de la ἐμμαίνομαι]

ἐμμεν(αι), (ep.) inf. prez. de la εἰμί.

ἐμμενετέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie menținut sau suportat cu fermitate: PLUT. *M.*1034d (Cleanth.Stoic. ap.) // (neut.) ἐμμενετέον, *adj.vb.* trebuie perseverat: ~ οἷς ἄπαξ προειλόμην LUC. *Prom.*Es7 *trebuie să perseverez pe calea pe care am ales-o o dată*; (+ dat.) DEM. 17.14.

[ἐμμένω]

ἐμμενετικός, ἦ, ὄν *adj.* |var. -μενητ-| care rămâne statornic în, perseverent: (+ dat.) οἱ ἐμμενετικοὶ τῇ δόξῃ ARSTT. *EN*1151b5 *cei care rămân perseverenți în opinia lor*; ARSTT. *EN*145b11, (+ gen.) ἕξις ἐμμενητικῆ νόμου PLAT. *Def.*412b *statornicie în respectarea legii*.

[ἐμμένω]

ἐμμενής, ἐς *adj.* perseverent, stăruitor, constant: (neut. sg. adv.) τὸν ... διώκετον ἐμμενές αἰεὶ IL. 10.364 *se țineau după el mereu fără preget*; OD. 9.386. // ἐμμενέως, *adv.* cu stăruință, fără preget: HES. *Th.*712.

[ἐμμένω]

ἐμμενητ-, v. ἐμμενετ-

Ἐμμενίδαι, ὦν, οἱ *subst.* Emenizi, urmași ai lui Emmenes din Agrigent: (d. Theron și Xenocrates) Pl. *O.*3.38, id. *P.*6.5.

ἐμ-μένω, *vb.* |viit. -μενῶ, aor. ἐνέμεινα, pf. ἐμμεμένηκα| {ion. inf. ἐμμενέειν Hdt. 9.106} I (gener.) a rămâne în, a zăbovi: ἐφάλους κλισίαις ἐμμένων SOPH. *Ai.*192 *zăbovind în corturile de lângă mare*; ἡμέρας ἐμμείναντες διὰ τοὺς ἀνέμους ὀκτώ THUC. 8.31 *zăbovind opt zile din pricina vânturilor*; (+ prep.) ἐν τῇ κεφαλῇ γὰρ ἐμμένει πολὺν χρόνον AR. *Ec.*1120 [*aromele amforelor*] *rămân pe cap mult timp*; ἐμμείναντες ἐν τῇ Ἀττικῇ THUC. 2.23 *rămânând în Attica*. II a rămâne, a se păstra, a dura: τό τε σιδηροφορεῖσθαι τούτοις τοῖς ἡπειρώταις ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ληστείας ἐμμεμένηκεν THUC. 1.5 *deprinderea de a purta arme le-a rămas locuitorilor de pe continent de la vechiul obicei al pirateriei*; HDT. 7.151. III (jur.) a rămâne / a fi în vigoare, a fi respectat: τέσσαρα μὲν γὰρ καὶ δέκα ἔτη ἐνέμειναν αἱ τριακοντούτεις σπονδαί THUC. 2.2

paisprezece ani a fost în vigoare tratatul de treizeci de ani; εἰς μὲν οὗτος ἐμμένη PLAT. *Phdr.*258b *dacă această [propunere] rămâne în picioare.* **IV** (frecv. fig.) a rămâne fidel sau statornic, a respecta, a stăruî, a persevera, a rămâne credincios față de ceva: (+ dat.) ἐμμένοντες ὀρθῶ νόμῳ SOPH. *Ai.*350 *rămânând fideli obiceifului drept; ετοιμότερός ἐστιν ... ~ οἷς ξυνέθετο* THUC. 4.19 *este mai dispus să respecte învoielile pe care le-a încheiat; τὴν πόλιν ἐμμενεῖν τῇ εἰρήνῃ* PLUT. *Phoc.*27.8 *cetatea va respecta pacea; παρακαλοῦντες ~ τῇ πίστει* NT *Fr.*14.22 *îndemnându[-i] să stăruie în credință; ISOC. 18.67, MEN. Asp.*157, PLUT. *Lyc.*29.2, (+ dat. subînt.) ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω EUR. *Med.*753 *voi respecta cele pe care le aud de la tine; (+ prep.) ~ ἐν ταῖς σπονδαῖς τὸν ἐνιαυτόν* THUC. 4.118 *a respecta tratatul timp de un an; PLB. 7.5.7, (abs.) λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ; LXX Nu.*23.19 *va vorbi și nu se va ține de cuvânt? V a fi de-ajuns: (+ inf.) οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἰς μαρτυρῆσαι* LXX *Deut.*19.15 *un singur martor nu va fi suficient să depună mărturie.*

[ἐν, μένω]

ἐμ-μερίζω, *vb.* (med.-pas.) a se împărți: ἐμμερισθέντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καρτερῶς ἀπημύναντο τοῦ τείχους IOS. *B15.*304 *iudeii, după ce și-au împărțit forțele, au apărut cu forță zidul.*

[ἐν, μερίζω]

ἐμ-μεστόμαι-οὔμαι, *vb.* a fi plin de, a se umple cu: (+ gen.) (tm.) ἐν δ' ἐμεστόθη μέγας αἰθήρ SOPH. *Ant.*420 *întregul cer a fost umplut (de coama pădurii); (tm.) ἐν δὲ πᾶς ἐμεστόθη δρόμος κτύπου ... ἀρμάτων* SOPH. *El.*713 *întreg drumul s-a umplut de hruitul carelor.*

[ἐν, μεστόω]

ἐμ-μεστος, *on adj.* plin de: (+ gen.) PLAT. *Ep.*338d, SOPH. *Fr.*314.289.

[ἐν, μεστός]

ἐμμετρία, *ας, ἡ subst.* măsură justă, moderație: (op. ἀμετρία „lipsă de măsură”) PLAT. *Phlb.*52c, id. *R.*486d.

[ἐμμητρος]

ἐμ-μετρος, *on adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** bine măsurat: πῆχεις ἐμμέτρος τετρακισμυρίους PLB. 5.89.1 *patruzeci de*

mii de coți bine mășurați. **II** cu măsură, moderat. (d. pers.) echilibrat: PLAT. *Lg.*674c, id. *R.*486, id. *Ti.*90e, (comp.) PLAT. *Phlb.*65d, (neut. subst.) τὸ ἐμμετρον PLAT. *Phlb.*26a *măsura.* **III** cu o justă măsură, proporționat: PLAT. *Lg.*955e, (superl. neut. pl. adv.) ἐμμετρότατα ἔχειν PLAT. *R.*474e *a se afla în cea mai justă proporție.* **IV** (ret., gram.) în metru, în vers: τι καὶ ἐμμετρον εἰπεῖν PLAT. *Smp.*197c *a spune ceva în versuri; PLAT. Phdr.*252b, (oracole) PLUT. *Rom.*21.2, id. *M.*278c, ISOC. *Fr.*10.11, LUC. *Alex.*43, (neut. subst. „text în versuri”) ARSTT. *Po.*1451b1. // **ἐμμέτρως**, *adv.* **I** în mod potrivit / corespunzător: τῷ Πέλοπι τὸ ὄνομα ~ κεῖσθαι PLAT. *Cra.*395c *Pelops poartă un nume corespunzător; PLAT. Plt.*282e, PLUT. *M.*1030c. **II** în metru, în vers: χρησμοῦδεῖν ~ PLUT. *M.*623c *a da oracole în versuri; LUC. Nec.*1.

[ἐν, μέτρον]

ἐμμήνιος, *on adj.* menstrual: (sânge al femeilor) IOS. *B14.*480.

[ἐμμηνος]

ἐμ-μηνος, *on adj.* **I** care durează o lună, lunar: PLAT. *Lg.*956a. **II** (jur.) care trebuie să se țină în interval de o lună: αἱ δὲ λήξεις τοῖς ἐμπόροις τῶν δικῶν ἐμμηνοὶ εἰσιν DEM. 33.23 *procesele comerciale au loc în interval de o lună; (judecăți) DEM. 37.2, ARSTT. Ath.*52.2. **III** care se repetă în fiecare lună, din fiecă lună, lunar: (sacrificii) SOPH. *El.*281, PLAT. *Lg.*828c, (provizii) THEOC. 16.35, (distribuție de grâu) PLUT. *Caes.*8.7, APP. *BC.*1.21. **IV** (med.) menstrual: (sânge) IOS. *B17.*181, (perioade) PLUT. *M.*495d, (curățire) PLUT. *M.*651d, (neut. pl. subst.) τὸ δ' ἱερὸν γυναικῶν ἐμμήνοις ἀπεκέκλειστο IOS. *B15.*227 *templul era închis pentru femeile aflate în perioada de menstruație.*

[ἐν, μήν]

ἐμ-μητρος, *on adj.* care are partea interioară, cu măduvă: (bătă) THEOC. 25.209.

[ἐν, μήτρα]

ἐμμι, (eol.) v. εἰμί

ἐμμίγνυμι, v. ἐμμείγνυμι

ἐμ-μισθος, *on adj.* **I** care primește o soldă, angajat pe bani, salariat: (morari) THUC. 6.22, DEM. 18.49, PLUT. *Per.*11.4, τοὺς παῖδας ὀρφανοὺς ὄντας ἐμμίσθους ἐποίησεν PLUT. *Alex.*71.9 *copiilor orfani le-a dat*

pensii: APP. BC2.121, (+ gen. „plătīt pentru”) LUC. *Merc.Cond.*13. II (d. lucruri și acțiuni) retribuit. remunerat. plătīt: (d. muncă) PLAT. *Lg.*920e, PLUT. *M.*809a.

[έν, μισθός]

ἐμ-μολύνω, [ῥ] *vb.* a murdări: (viit. pas.) ἀκαθαρσία ... λοιμῶ ἐμμολυνθήσεται LXX *Prov.*24.9 *necurățirea va fi murdărită de ciună.*

[έν, μολύνω]

ἐμμονή, ἥς, ἡ *subst.* stăruință, persistență, perseverare: (+ gen. obiectiv) ~ τοῦ κακοῦ PLAT. *Grg.*479d *perseverarea în rău.*

[ἐμμένω]

ἐμμονος, ον *adj.* I stăruitor, persistent, trainic: ψυχῆ δὲ βίαιον οὐδὲν ἐμμονον μάθημα PLAT. *R.*536e *nici o învățătură silnică nu rămâne în suflet*; διάνοιαι ... ἐμμονοι XEN. *Cyr.*3.3.52 *gânduri trainice.* II (d. pers.) constant, ferm, statornic: ᾤετο ἐμμονον εἶναι τοῖς περὶ αὐτόν XEN. *Cyr.*8.1.29 *considera că este ferm cu cei din jurul său*; XEN. *Cyr.*3.3.55. III întipărit: (imagini) PLAT. *Ti.*26c. IV (med.) cronic, permanent, stăruitor: (lepră) LXX *Lev.*13.51, (boală) LXX *Sir.*30.17. // **ἐμμόνω**, *adv.* cu fermitate: ~ ὑπομείναντος βασάνους PLUT. *M.*208c *suportând caznele cu fermitate.*

[ἐμμένω]

ἐμμορε, (poet.) ind. aor. act. 3sg. de la μείρομαι.

ἐμ-μορος, ον *adj.* care are parte de, demn de: (+ gen.) OD. 8.480.

[έν, μείρομαι]

ἐμ-μορφος, ον *adj.* înzestrat cu formă, corporal: (statuie) PLUT. *Num.*8.8, PLUT. *M.*362d, id. *M.*428f.

[έν, μορφή]

ἐμ-μοτος, ον *adj.* (med.) în / pe care se aplică comprese / bandaje: CALL. *Aet.fr.* 23.21, (fig.) δώμασιν ἐμμοτον τῶνδ' ἄκος AESCH. *Ch.*471 *în casă sunt comprese drept leac pentru aceste (rele).*

[έν, μοτός]

ἐμ-μογθος, ον *adj.* chinuitor, dureros: (traî) EUR. *Supp.*1004.

[έν, μόχθος]

ἐμνησ-, *v.* μμνήσκω

ἐμνώοντο, (ep.) impf. 3pl. de la μνάομαι.

ἐμοί, dat. sg. de la ἐγώ.

ἐμολον, aor. act. de la βλώσκω.

ἐμός, ἡ, ὄν *adj.* |voc. ἐμός OD. 19.406, du.

gen. ἐμοῖν Soph. *OT*1474, fem. ἐμαῖν Eur. *Alc.*847 *ș.a.*; frecv. crază cu art.: sg. nom. οὔμός, ἡμή, τοῦμόν, gen. τοῦμοῦ, dat. τῶμῶ, τήμῃ, pl. neut. τάμᾱ; contr. καὶ ἐμός > κάμός; καὶ ὁ ἐμός > χῶμός Theoc. 15.18 | {eol. ἔμος, ἔμα} (pron. posesiv de pers. I sg.) I (gener.) al meu: ἐμόν δόρυ IL. 8.111 *lance a mea*; ἄρισται νῆες ἐμαί OD. 7.328 *cele mai bune corăbii ale mele*; (+ art.) τὸ δ' ἐμόν κῆρ IL. 6.523 *inima mea*; *ș.a.* (întărit de un gen. explicativ care indică posesorul) θρηῖνον ... ἐμόν τὸν αὐτῆς AESCH. *Ag.*1323 *cântecul meu de jale*; (neut. + inf.) σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν EUR. *Ion*1020 *e treaba ta să spui, a mea să îndrăznesc*; οὐκ ἔστιν ἐμόν τοῦτο δοῦναι NT *Mt.*20.23 *nu ține (= depinde) de mine a da acest lucru*: (fem. cu omisiunea unor subst., e.g. γνώμη „părere”) εἰάν ἡ ἐμή ... νικᾶ PLAT. *R.*397d *dacă învinge părerea mea (= dacă e după mine)*; κατὰ τὴν ἐμήν (sc. γνώμην) *dură părerea mea*; AR. *Ec.*153 *ș.a.*, + γνώμην NT *I Cor.*7.40. ὑπὲρ τῆς ἐμῆς (sc. χώρας sau πόλεως) THUC. 6.78 *pentru țara (sau cetatea) mea.* II al meu, care se referă la mine: ἐμήν ... ἀγγελίην IL. 19.337 *vestea despre mine*; τὴν ἐμήν αἰδῶ AESCH. *Pers.*699 *respectul față de mine*; τῶμῶ πόθῳ SOPH. *OT*969 *dorul de mine*; τὰς ἐμάς διαβολάς THUC. 6.90 *acuzele împotriva mea*; τῆς ἐμῆς δωρεᾶς XEN. *Cyr.*8.3.32 *darul pentru mine.* // **ἐμόν**, τό *subst.* I ceea ce este al meu, ext. atitudine mea, părerea mea, (+ part. γε, μὲν cu sensul unui ac. de relație) în ceea ce mă privește: οὕτω τὸ ~ ἔχει HDT. 4.127 *părerea mea este în felul acesta (= în ceea ce mă privește, așa stau lucrurile)*; τὸ μὲν οὖν ~ οὐκ ἐμποδῶν ὑμῖν ἔσται LYS. 8.19 *atitudinea mea nu va fi contrară vouă (= în ce mă privește, nu vă voi fi împotriva)*; τὸ γ' ~ οὐδὲν κωλύει PLAT. *Grg.*458d *în ce mă privește, nimic nu împiedică*; (fără art.) ἐμόν IL. 1.526 *cuvântul meu dat / decizia mea.* II situația mea: οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοῦμόν σκοπῶν SOPH. *Ai.*124 *gândindu-te la situația lui cu nimic mai mult decât la a mea*; τὸ ~ εὖ πράττει PLAT. *R.*463e *situația mea merge bine.* // **ἐμά**, τά *subst.* cele ce sunt ale mele, averea mea: εἰ πυθοῖατο συλῶντα τάμᾱ καὶ τὰ τῶν θεῶν SOPH. *OC*922 *dacă ar afla că jefuiești cele ce sunt ale mele și ale zeilor*; LYS. 21.16, τὰ ἐμά

πάντα σά ἐστιν NT *In.17.10 ἡ τοῦ ἀλε*
Mele sunt ale Tale. // έμοί, οί subst. ai mei
(rude sau prieteni): XEN. *Cyr.3.2.28.*

[v. έγώ]

έμοῦ, gen. sg. de la έγώ sau de la έμός.

έμούς, ac. pl. masc. de la έμός.

έμπ-, v. ένιπ-

έμπα, v. έμπας

έμπαγῶ, conjct. aor. pas. de la έμπήγγυμι.

έμπάζομαι, vb. [doar prez. ἡ impf.] {ep.
impf. 3sg. έμπάζετο} a-i pāsa, a ține seama
de: (+ gen.) οὔτε θεοπροπίης έμπάζομαι IL.

16.50 *nu-mi pasă de prorocire; έμών έμπά-*
ζο μύθων OD. 1.271 ai lua seama la vor-
bele mele; OD. 9.553, CALL. Fr.784, (+ ac.)
οὐδ' ίκέτας έμπάζει OD. 16.422 *nu ții*
seama de rugători.

[et. nec.; poate de la un prez. *έμπᾶμι, R.
*peH₂-, „a proteja”, cf. lat. *pascō*]

έμπάθεια, ac, ἡ [ᾶ] subst. pasiune, suferință:
PLUT. *Fr.47.18.*

[έμπαθής]

έμ-πάθής, ές adj. [comp. -έστερος] I afectat,
dominat de un sentiment, cuprins de: ~ ὦν
ὕπ' ὀργής PLUT. *Cor.21.1 fiind cuprins de*
mănie; ARSTT. Insomn.460b8. II sensibil,
pasionat, înclinat: (πρός + ac.) έτέρων μάλ-
λον ~ γεγωνώς πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶ-
νας PLUT. *Cor.2.1 fiind mai înclinat decât*
ceilalți către luptele războinice; PLUT.
M.258e. III pătimaș, înfocat: PLUT. Sull.9.7.
IV impresionat, afectat: ταῦτα έμπαθῆ σφό-
δρα τὸν Ἀλέξανδρον έποίησεν PLUT.
Alex.69.5 aceste (vorbe) l-au emoționat pu-
ternic pe Alexandru. V (ret.) patetic, sensi-
bil: (neut. subst.) τὸ έμπαθές PLUT. *M.25d*
emoție / sensibilitate. // έμπαθώς, adv.
[comp. -έστερον, superl. -έστατα] cu pasi-
une, pasional, cu emoție, cu sensibilitate:
ARSTT. *Fr.82.8, MEN. Sic.220, PLB.*
31.24.9, προσκεείμεν τοῖς μαθήμασιν ~
PLUT. *M.387f mă dedicam cu pasiune ma-*
tematicii; πρὸς τὸν θεὸν ἄγαν ~ έχουσι
PLUT. *Cor.38.5 cei prea cuprinși de zel față*
de divinitate; IOS. Al16.100, (comp.) PLUT.
Cim.4.10, id. Ca.Mi.11.3, τὸ ... πρὸς δόξαν
έμπαθέστερον έχειν PLUT. Cic.6.5 a avea o
mai mare sensibilitate pentru glorie; (su-
perl.) έμπαθέστατα ... έξεργάσασθαι PLUT.
M.668c a redat (pictura) cu cea mai mare
sensibilitate.

[έν, πάθος]

έμπαιγμα, ατος, τό subst. I batjocură: (+
gen. obiectiv) κάγώ έκλέξομαι τὰ έμπαίγ-
ματα αὐτῶν LXX *Is.66.4 eu voi alege batjo-*
curi pentru ei. II scamatorie: (+ gen. sub.)
μαγικῆς έμπαίγματα ... τέχνης LXX
Înt.17.7 scamatoriile artei magice.

[έμπαίζω]

έμπαιγμονή, ἡς, ἡ subst. batjocură, zefle-
mea: έν έμπαιγμονῆ έμπαίκεται ... πορευ-
όμενοι NT *2Pt.3.3 vor veni batjocoritori cu*
batjocură.

[έμπαίζω]

έμπαιγμός, οῦ, ὁ subst. batjocură, batjoco-
rire, derâdere: τὸν δεῦτερον ἦγον ἐπὶ τὸν
έμπαιγμόν LXX *2Mac.7.7 l-au adus pe cel*
de-al doilea spre batjocorire; LXX Ps.37.8,
id. *Înt.12.25, id. Iez.22.4 ș.a., έτεροι δέ*
έμπαιγμῶν ... πείραν έλαβον NT *Ev.11.36*
alții au avut parte de batjocuri.

[έμπαίζω]

έμ-παιδεύω, vb. a educa în: (pas., + dat.)
EUR. *Fr.413.5.*

[έν, παιδεύω]

έμ-παιδοτριβέω-ῶ, vb. a educa sau a instrui
în: (+ dat., pas.) IOS. *B12.159.*

[έν, παιδοτριβέω]

έμ-παιδοτροφέω-ῶ, vb. a hrăni sau a crește
pe (cheltuiala): (+ dat.) έμπαιδοτροφούμε-
νοι τῆ τοῦ Ἀρχιάδου οὐσία DEM. 44.23
creșcuți pe cheltuiala lui Archiades.

[έν, παιδοτροφέω]

έμ-παίζω, vb. [aor. ένέπαιξα] I a se juca cu,
a se distra cu: (+ dat. de loc) ὡς νεβρὸς χλο-
εραῖς έμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς EUR.
Ba.867 ca un pui de ciută care se joacă în
desfătările verzi ale mele pajști; (abs.)
ἄμαχος έμπαίζει θεὸς Ἀφροδίτα SOPH.
Ant.800 Aphrodita, zeița neînvinșă, se joacă
(sc. cu oamenii) (= în luptă cu Aphrodita,
zeiță neînvinșă, doar jucării suntem noi
toți). II a se distra cu sau a-și bate joc de, a
avea relații sexuale cu: (+ dat.) AESOP.
1.299, ένέπαιξαν αὐτῆ ὄλην τὴν νύκτα LXX
Jud.19.25 și-au bătut joc de ea toată noap-
tea. III a râde de, a-și bate joc de, ext. a dis-
prețui: (+ dat.) αὐτοὺς έμπαίζοντας ἡμῖν
HDT. 4.134 *bătându-și joc de noi; LXX*
Gen.39.14, NT Mt.27.41, id. Lc.14.29, ψυχὴ
έν πλησμῶνῃ οὐσα κηρίοις έμπαίζει LXX
Prov.27.7 sufletul care trăiește în îmbui-
bare își bate joc de faguri; (pas.) έμβλέ-
ποντες έμπαιζόμενον τὸν Σαμψων LXX

Jud.16.27 privindu-l pe Samson cum este batjocorit; ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων NT Mt.2.16 a fost luat în răs de magi; LUC. Trag.333.

[ἐν, παίζω]

ἐμπαίκτης, ου, ὁ *adj.m.* batjocoritor: LXX *Is.3.4, NT 2Pt.3.3, id. Iuda18.*

[ἐμπαίζω]

ἐμπαίσις¹, ον *adj.* cunoscător în, expert în, bun la: (+ gen.) οὐδὲ τι ἔργων ἔμπαιον οὐδὲ βίης OD. 20.379 *fără să fie bun nici la treburi, nici la forță*; OD. 21.400.

[cf. πάομαι]

ἐμπαίσις², ον *adj.* care lovește: (d. Agamemnon) ἐμπαίσις τύχαισι συμπνέων AESCH. *Ag.187 respirând cu destinul care[-l] lovește.*

[ἐμπαίω]

ἐμ-παίω, *vb.* |aor. ἐνέπαισα, pf. ἐμπέπαικα| a lovi în, *ext.* a se arăta dintr-o dată: (fig.) ἐμπαίει τί μοι ψυχῇ σύνηθες ὄμμα SOPH. *El.902 mă lovește în suflet un chip cunoscut*; PLUT. *M.52c.*

[ἐν, παίω]

ἐμ-πακτόω-ῶ, *vb.* a cătuși, a întări: (tm., + dat.) ἔσωθεν δὲ τὰς ἀρμονίας ἐν ὧν ἐπάκτωσαν τῇ βύβλω HDT. 2.96 *au întărit pe dinăuntru legăturile (navei) cu papirus.*

[ἐν, πακτόω]

ἐμ-πᾶλάσσομαι, *vb.* a se prinde în, a se încurca în: οἱ δὲ ἐν ἔρκεσι ἐμπαλασσόμενοι HDT. 7.85 *cei prinși în ochiurile lațurilor*; περί ... σκευέσιν ... ἐμπαλασσόμενοι κατέρρεον THUC. 7.84 *încurcându-se în bagaje erau purtați de curent.*

[ἐν, παλάσσω]

ἐμ-πᾶλί(ν), *adv.* |frecv. + art. τὸ ἔμπαλιν > τοῦμπαλιν, τὰ ἔμπαλιν > τὰμπαλιν| **I** în partea opusă, înapoi, îndărăt: HES. *Sc.145, κούρη ~ ὄμματ' ἔνεικε A.RH. 4.466 și-a întors privirea în partea opusă*; PLB. 6.29.3, (fig.) εἰ δ' ἐχθρά, τοῖς ἐχθροῖσιν ~ μέθες SOPH. *El.647 dacă (viziunile) sunt potrivnice, trimite-le îndărăt dușmanilor*; (+ prep.) εἰς τοῦμπαλιν δέδορκεν SOPH. *Fr.314.119 a privit îndărăt*. **II** în sens contrar: ~ λέγει SOPH. *Tr.358 spune contrariul*; εἰς δὲ τοῦμπαλιν κραινή θεός AESCH. *Ag.1424 dacă un zeu ar stabili contrariul*; AR. *Lys.1046 ș.a. **III** (exprimând o diferență sau o opoziție) **I** (+ gen.) contrar: ~ γνώμας PI. *P.12.32 contrar părerii noastre*; τοῦμπαλιν πεσεῖν φρενῶν EUR. *Hipp.390 a-și schimba**

părearea; ș.a. **2** (+ ἢ „față de”) γνώμην ἔχω ... τὰ ~ ἢ οὔτοι HDT. 1.207 *am o păreare contrară față de aceștia*; ἐκ τοῦμπαλιν ἢ ... THUC. 3.22 *din partea opusă față de ...*. **IV** (în corelație, exprimând o opoziție) dimpotrivă: οἱ μὲν θέλοντες ..., οἱ δὲ τοῦμπαλιν σπεύδοντες AESCH. *Pr.202 unii vorind ..., alții, dimpotrivă, stăruind ...*; χώρα δ' ~ κατοικιῶ SOPH. *OC637 dimpotrivă îl voi găzdui în această țară*; LUC. *IConf.8 ș.a.*

[ἐν, πάλιν]

ἐμπα, (dog.) v. ἔμπα

ἐμ-πᾶνηγυρίζω, *vb.* **I** a ține sărbători solemnne în: (+ ac.) PLUT. *Comp.Per.Fab.1.2.* **II** a vorbi în public: PLUT. *M.532b.*

[ἐν, πανηγυρίζω]

ἐμ-παραγίγνομαι, *vb.* a surveni, a da peste: (+ dat.) ἐμπαραγίνεται σοι ... ἢ πενία LXX *Prov.6.11 sărăcia dă peste tine.*

[ἐν, παραγίγνομαι]

ἐμ-παρέχω, *vb.* **I** a da ocazia, a permite, a îngădui: (+ ac. și inf.) τὴν σφετέραν πόλιν ἐμπαρασχόντες προκινδυνεῦσαι THUC. 7.56 *îngăduind ca propria cetate să fie în pericol*; (+ dat. și inf.) μηδὲ τούτω ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδία ἐλλαμπρύνεσθαι THUC. 6.12 *mi-i îngăduiți aceștia să strălucească în nume personal pe seama pericolului cetății*. **II** a pune la dispoziție, a oferi, a furniza: τεκμήριον ~ PLUT. *BI7.50 a oferi o dovadă*; (d. maimuță) γέλωτος ὄργανον ἐμπαρέχων ἑαυτὸν PLUT. *M.64e oferindu-se pe sine drept obiect de răs*; PLUT. *M.407c, (+ ac. și dat.) τῇ Οὐίνδικος ἐμπαρασχὼν ὄνομα τόλμη PLUT. Galb.29.2 oferind numele său îndrăzelii lui Vindex*; ἑαυτὸν ἐμπαρέχοντα APP. *BC5.6 oferindu-se pe el însuși (= fără să opună rezistență / fără să se ferească).*

[ἐν, παρέχω]

ἐμ-παροινέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐνεπαροῖνον, viit. ἐμπαροῖνησω, aor. ἐνεπαρόνησα și ἐνεπαροῖνησα| a se comporta ca un bețiv, *ext.* a se purta insultător, a dezonora: LUC. *Tim.14, (+ dat.) τῷ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνεπαροῖνησαν IOS. Ap.1.46 s-au comportat ca niște bețivi în chip foarte rușinos [dând] numele de istorie*; IOS. *AI6.266, LUC. 8.4.*

[ἐν, παροινέω]

ἐμ-παρρησιάζομαι, *vb.* a vorbi cu totală li-

bertate, a se manifesta deschis: (+ dat.) ἐνεπαρρησιάζετο δὲ τοῖς τῶν Ῥωμαίων πρεσβευταῖς PLB. 38.12.7 *le vorbea deschis solilor romani*; (+ dat. „în favoarea”) IOS. AI15.289.

[ἐν, παρρησιάζομαι]

ἔμ-πᾶς, [dar ᾶ Pi. N.4.36, Soph. AI.563] *adv.* {ep. ion. ἔμπης Hom., Call., A.Rh., dor. ἔμπαν Pi., ἔμπα Pi., Soph. ῥ.α.} **I** (exprimând egalitatea) în egală măsură, deopotrivă: ἔμπης ἐς γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή IL. 14.174 *o mireasă sosește și pe pământ și în cer*; Pi. P.5.55. **II** cu totul, în întregime, în orice caz: τλήσομαι ἔμπης IL. 19.308 *voi suporta cu totul*. **III** (frecv.) totuși, cu toate acestea, chiar și: (după ἀλλά sau ἀλλὰ καὶ) ἀλλ' ~ ἔφερε κακόν EUR. Alc.906 *dar totuși a suportat răul*; ἀλλ' ~ ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρῶτα λέγονται THEOC. 10.29 *dar totuși sunt primele (flori) culese pentru cununii*; (+ περ) σοὶ κακὸν ὀφέ περ ἔμπης ἤλυθεν A.RH. 1.251 *chiar și târziu răul a venit pentru tine*; (+ περ și part.) Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης IL. 14.1 *lui Nestor, chiar dacă bea, nu i-a rămas necunoscut răitul*; (+ περ și adj.) ἀφωνήτω περ ~ ἄχει Pi. P.4.237 *în ciuda durerii de nespus*; (+ καίπερ) ἐποικτίρω δέ νιν δῶστηνον ~, καίπερ ὄντα δυσμενῆ SOPH. AI.122 *am totuși milă de el, nenorocitul, chiar dacă îmi este dușman*.

[ἐν, πᾶς]

ἔμ-πάσσω, *vb.* {att. -ττω} **I** a țese în relief pe, a broda pe: (+ ac.) πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους IL. 3.126 *broda (pe rânză) multe isprăvi*. **II** a presăra pe: (+ gen. partitiv) διανοίγοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμπάσαι τῆς τέφρας PLAT. Lys.210a *deschizându-le ochii să le presăram cenușă*.

[ἐν, πάσσω]

ἔμ-πᾶτέω-ῶ, *vb.* **I** a păși în, a intra: (+ ac. direcției) AESCH. Ag.1434. **II** a călca în picioare: IOS. BI6.432.

[ἐν, πατέω]

ἔμπεδα, *v.* ἔμπεδος

Ἐμπεδόκλειος, α, *on adj.* al lui Empedocles: PLUT. M.418c.

[Ἐμπεδοκλῆς]

Ἐμπεδοκλῆς, εους, ὁ *subst.* Empedocles din Agrigent, poet și filosof în sec. al V-lea î.Hr.: ISOC. 15.268, ARSTT. *Metaph.*984a8, PLUT. M.1108b ῥ.α.

ἔμπεδό-μοχθος, *on adj.* mereu dureros: (trai) Pi. O.1.59.

[ἔμπεδος, μόχθος]

ἔμπεδο-ορκέω-ῶ, *vb.* a respecta jurământul: HDT. 4.201, AR. Fr.772, XEN. Lac.15.7.

[ἔμπεδος, ὄρκος]

ἔμ-πεδος¹, *on adj.* **I** fixat bine în pământ, ext. trainic: μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν IL. 12.12 *marele zid al aheilor a stat în picioare*; (neut. adv.) ἐστάθη ἡῦτε πέτρη ἔμπεδον OD. 17.464 *a rămas fix ca o piatră*. **II** (ext.) stabil, ferm, constant, neschimbător, sigur, intact, în siguranță: (d. concr.) αἰεὶ τῷ γ' ἔσται χρῶς ~ IL. 19.33 *trupul să-i fie mereu în siguranță*; τοῖσι μὲν ἔμπεδα (sc. γέρα) κεῖται IL. 9.335 *darurile se află la ei în siguranță*; οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν IL. 13.512 *picioarele nu-i mai erau sigure (= nu se mai ținea bine pe picioare)*; (d. pers.) οὐκέτι συντρόφοις ὄργαις ~ SOPH. AI.640 *nu mai este constant în mânie lui în-născută*; (d. abstr.) βίη δέ τοι ~ εἶη IL. 4.314 *tăria să-ți fie întregă*; τούτῳ δ' οὐτ' ἄρ νῦν φρένες ἔμπεδοι IL. 6.352 *acesta nu are acum mintea bine cumpănită*; ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν OD. 21.426 *încă mi-e forță intactă*; ἐμπέδοις φρονήμασιν SOPH. Ant.169 *fermi în gândire*; τὸν ὄρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον EUR. IT758 *jurământul acesta să nu mai fie în vigoare*; (oracole) EUR. El.399, SOPH. Tr.827, (neut. adv. ἔμπεδον „sigur, cu siguranță”) ἴσθι τόδ' ἔμπεδον SOPH. Ph.1197 *să știi aceasta cu siguranță*. **III** (d. timp) neîncetat, continuu: πόνον ἔμπεδον εἶχομεν SOPH. OC1674 *înduram un chin neîncetat*; SOPH. OC1674, (neut. adv.) τίνι τοῦτο Μοῖρα τέλος ἔμπεδον ὤρεξε Pi. N.7.57 *cui i-a acordat Moira durabil acest dar*; μάλ' ἀσφαλῆως θέεν ~ OD. 13.86 *(vasul) înainta foarte sigur neîncetat*.

// **ἔμπεδος²**, *adv.* **I** ferm, sigur: ~ εἰρηκέναι SOPH. Tr.487 *a spune sigur*; PLAT. Sp.372a. **II** constant, mereu: νίκη ... ~ μένοι AESCH. Ag.854 *victoria să rămână [cu mine] mereu*; AESCH. Eu.335, PLB. 2.19.1.

[ἐν, πέδον]

ἔμ-πεδος², *on adj.* prins în obezi (piedici de picioare): LUC. Lex.10.

[ἐν, πέδη]

ἔμπεδο-σθενής, ἐς *adj.* cu o forță de neclintit, trainic: Pi. N.7.98.

[ἔμπεδος, σθένος]

ἐμπεδώ-ῶ, *vb.* [impf. ἠμπέδουν, viit. ἐμπεδώσω, aor. ἐνεπέδωσα; *pas.* aor. ἐνεπέδωθη] (prop. „a fixa în rământ”) **I** (ext.) a da un caracter durabil, a confirma, a consfinți, a statornici, a ratifica: τὸν δ' ὄρκον ὄν κατώμοσ' ἐμπεδώσομεν EUR. *IT790 vom fine jurământul făcut; θεοῦ τὴν βασιλείαν ἐμπεδοῦντος αὐτῶ* PLUT. *Num.7.2 zeul consfințindu-i domnia; XEN. HG3.4.6, id. An.3.2.10, PLAT. Phdr.241b, PLUT. Sol.25.3, (pas.) PLUT. TCG7.5 ș.a. **II** a îndeplini, a respecta: (op. παραβαίνω „a încălca”) ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί AR. *Lys.233 dacă le îndeplinesc pe acestea, să beau de aici; XEN. Cyr.4.2.8. **III** a garanta: PLAT. *Lg.684a.***

[ἐμπεδος']

ἐμπεδῶς, *adv.* neîntrerupt: PLB. 2.19.1.

[ἐμπεδής, cf. ἐμπεδος]

ἐμπειρέω-ῶ, *vb.* a avea experiență, a cunoaște prin experiență: (+ gen.) ἐμπειρεῖ τῆς ὁδοῦ LXX *Tob.5.4 este familiarizat cu drumul (= știe drumul); τῶν τόπων ~* PLB. 8.15.4 *a cunoaște din experiență locurile; PLB. 3.78.6.*

[ἐμπειρος]

ἐμπειρία, *ας*, ἡ *subst.* **I** (gener.) experiență, cunoaștere (prin experiență), pricepere: ~ ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον EUR. *Ph.529 experiența poate spune un cuvânt mai înțelept decât tinerețea; ἐμπειρία πολεμικῆ* THUC. 1.121 *prin experiența în război; τὴν ναυτικὴν ἐμπειρίαν* PLUT. *Per.11.5 experiență în navigație; (+ gen.) μάχης τε ἐμπειρία τῆς ἐκείνων καὶ χωρίων* THUC. 3.95 *prin cunoașterea modului de luptă al acelor și al locurilor; ἐμπειρία μηχανικῆς παρασκευῆς* PLUT. *Luc.19.2 pricepere în arta mașinariilor de război; (+ prep.) ταῖς περὶ τὸν πόλεμον ἐμπειρίαις* ISOC. 6.48 *experiențele în război; ș.a. **II** (neg.) cunoaștere empirică, empirism: (op. τέχνη „artă”) PLAT. *Grg.463b, PLAT. R.409b, ARSTT. Pol.1282a1 ș.a. **III** metodă empirică: ARSTT. *APr.Po.100a6 ș.a.***

[ἐμπειρος]

ἐμπειρικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** experimentat, expert: (pescari) ARSTT. *HA532b20. **II** care se bazează pe date culese din experiență, empiric: (d. istoricul Timaios) τὴν ἐμπειρικὴν ... δύναμιν PLB. 12.27a3 *capacitate de investigație empirică. // ἐμπειρικῶς*, *adv.* cu*

o cunoaștere empirică sau științifică: ARSTT. *GA742a18.*

[ἐμπειρος]

ἐμπειρο-πόλεμος, ὄν *adj.* cu experiență în război: PLUT. *Comp.Aem.Tim.1.4, APP. BC2.34, id. Pim.481 ș.a. // ἐμπειροπολέμως*, *adv.* pe baza experienței militare: APP. *BC2.36.*

[ἐμπειρος, πόλεμος]

ἐμ-πειρος, ὄν *adj.* [dat. pl. -οῖσι Soph., Hdt.; comp. -ότερος, superl. -ότατος] **I** care are experiență (în), experimentat, deprins cu: ὀλίγοι τε στρατηγοὶ γένωνται ἐμπειροί THUC. 6.72 *sunt rușini comandanți cu experiență; (+ gen. obiectiv) τῶν κατὰ θάλατταν ἀγώνων ἐμπειροὶ γίγνεσθε* XEN. *HG7.1.4 căpătași experiență în luptele pe mare; Σωκράτους ... λόγων οὐκ ~ εἰμι* PLAT. *La.188e n-am de-a face cu spusele lui Socrates; (op. ἀνεπιστήμων „lipsit de experiență”) ὀλίγαις ναυσὶν ἐμπειροῖς* THUC. 2.89 *cu rușine nave experimentate (sc. bine conduse); (spec. + gen. pers.) ἡμεῖς ... Θεσσαλῶν ἐμπειροὶ εἰμεν* HDT. 9.46 *noi suntem deprinși (în lupta) cu thessalienii. **II** care a experimentat, care a trecut prin, care a avut parte de: οὐ γάμων ~ SOPH. *OC752 fără să fi cunoscut căsătoria; AESCH. Pers.598. **III** cunoscător, priceput, expert: τῆς θυσίης ταύτης οὐκ εἶναι ἀδαῆς ἀλλ' ~ HDT. 2.49 *nu era neștiutor de acest ritual, ci îl cunoștea; (+ gen.) τῆς τέχνης ~* AR. *Ra.811 expert în artă; γεωμετρίας ~* PLAT. *Hr.Mi.367d expert în geometrie. // ἐμπειρώς*, *adv.* [comp. ἐμπειροτέρως] ca rezultat al experienței, în situația de a cunoaște, cu experiență, cu iscusință: ~ πολεμεῖν PLUT. *Aem.6.1 a lupta cu iscusință; συννοήσαντες ... ~* PLB. 1.30.9 *înțelegând din experiență; (+ ἔχω și gen.) ἐκ πάντων τῶν ~ αὐτοῦ ἔχόντων* XEN. *An.2.6.1 de la toți cei care îl cunoșteau; IOS. AI10.194, (comp.) ἐμπειροτέρως ἔχει τῶν νόμων* DEM. 59.15 *este mai versat în legi.***

[ἐν, πείρα]

ἐμ-πείρω, *vb.* [*pas.* part. aor. ἐμπαρεῖς, part. pf. ἐμπεπαρμένος] a împlânta, a înfige: AESOP. 1.2, PLUT. *M.298a, σκόλοψ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἐμπαρεῖς* AESOP. 1.279 *o așchie înfigându-se în deget.*

[ἐν, πείρα]

ἐμπελάδόν, *adv.* lângă, alături: (+ dat.) ἰστίη ~ HES. *Op.734 alături de cămin.*

[ἐμπελάζω]
ἐμ-πελάζω, *vb.*, *intrans.* |viit. -άσω, aor. ἐνεπέλασσα| **I** (*trans.*) a aduce aproape, a argoria: δίφρους ἐμπελάσαντες HES. Sc.109 *aducându-și aproape carele*; (+ gen.) πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναι SOPH. *Tr.*17 *înainte să fiu adusă lângă un asemenea pat*.
II (*intrans.*) a se apropia, a întâlni: ποῦ δ' ἐμπελάσεις τάνδρι SOPH. *Tr.*748 *unde îl întâlnești pe bărbat?*; ARSTT. *Mu.*395b28.
 [ἐν, πελάζω]
ἐμπελάτειρα, *ας adj.f.* propr. „cea care se apropie”, prostituată: CALL. *Fr.*527.
 [ἐμπελάω]
ἐμπέπη(σ)μαι, *pf. pas.* de la ἐμπίπρημι.
ἐμπέπτωκα, *v.* ἐμπίπτω
ἐμ-πέρᾶμος, *ον adj.* cu experiență, bun cunoscător: (+ gen.) CALL. *Iov.*71. // **ἐμπεράμωσ**, *adv.* cu experiență, în mod expert: CALL. *Lav.Pall.*25.
 [ἐν, πεῖρα]
ἐμπερῆς, *ές adj.* care a trecut prin încercări, încercat: SOPH. *Fr.*464.
 [cf. ἔμπειρος]
ἐμ-περιάγω, [ᾶ] *vb.* a face să circule: κατὰ ἔθνος τὸν θεὸν ἐμπεριάγοντα τὴν ἀρχὴν IOS. *B15.*367 *zeul care face să circule puterea de la o nație la alta*; IOS. *A14.*305.
 [ἐν, περιάγω]
ἐμ-περιέχω, *vb.* **I** a avea înăuntru, a conține, a include: ἐμπεριέχει δὲ καὶ ἡ γῆ πολλὰς ἐν αὐτῇ ... πηγὰς ARSTT. *Mu.*395b18 *pământul conține în el multe izvoare*; PLUT. *M.*444e. **II** a împresura: οἱ ἀγνοοῦντες ... τοῖς εἰδόσι ... ἐμπεριεχόμενοι PLUT. *Galb.*25.3 *cei care nu știu fiind împresurați de cei care știu*. **III** (fig.) a include: ἐμπεριέχεται τὸ τῶν Ἀκαρνάνων συμφέρον ἐν τοῖς Μακεδόνων δικαίοις PLB. 9.32.4 *interesul acarnienilor este inclus în drepturile macedonenilor*. **IV** (milit.) a asedia: IOS. *A117.*265.
 [ἐν, περιέχω]
ἐμ-περιλαμβάνω, *vb.* **I** a cuprinde (înăuntru), a conține, a include: κοιλότητα ... ἐμπεριλαμβάνουσαν τὰ κείμενα PLUT. *Thes.*3.7 *o gaură care cuprinde pe cele puse acolo*; ARSTT. *GA737a*10, id. *Mete.*388b21, PLUT. *M.*613e, (fig.) ARSTT. *PA644a*12. **II** a înconjuira: ἐμπεριέλαβεν ἐκατέρωθεν τὸ ῥεῦμα AESOP. 1.26 *a înconjurat din toate*

pârțile curenților. **III** a împrejmuî: ἐμπεριελήφει τειχίζων τὴν πόλιν IOS. *B13.*159 *a împrejmuî cu ziduri cetatea*.
 [ἐν, περιλαμβάνω]
ἐμπερίληψις, *εως, ἡ subst.* cuprindere, includere: ARSTT. *Mete.*369b19.
 [ἐμπεριλαμβάνω]
ἐμ-περιπᾶτέω-ῶ, *vb.* **I** (*intrans.*) **1** a se plimba în *sau* prin *sau* pe: (+ dat.) ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν θηλείαις LXX *Prov.*30.31 *un cocoș care se plimbă printre găinișe* (propr. *cele de parte feminină*); IOS. *B14.*183, (d. muscă) ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσα LUC. *Musc.Enc.*8 *plimbându-se pe mese*. **2** a umbra de colo până colo: (prep. + dat.) ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν LXX *Lev.*26.12 *voi umbra printre voi* (= *voi locui printre voi*); NT *2Cor.*6.16. **3** (fig.) a lua peste picior, a insulta: (+ dat.) PLUT. *M.*57a, id. *M.*531b. **II** (*trans.*) a se plimba pe, a parcurge, a cutreiera: ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανόν LXX *Iov.*1.7 *cutreierând [pământul] de sub cer*.
 [ἐν, περιπατέω]
ἐμ-περισπούδαστος, *adj.* foarte frecventat: IOS. *Ap.*2.253.
 [ἐν, περισπουδάζω]
ἐμπερόναμα, *v.* ἐμπερόνημα
ἐμ-περονάω-ῶ, *vb.* a prinde (cu o fibulă): (med) IOS. *B17.*29, MEN. *Fr.*838.
 [ἐν, περονάω]
ἐμπερόνημα, *ατος, τό subst.* rochie prinsă la umeri cu fibule: THEOC. 15.34.
 [ἐμπερονάω]
ἐμπεσε, *aor.* 3sg. de la ἐμπίπτω.
ἐμπεσόν, *part. aor.* de la ἐμπίπτω.
ἐμ-πετάννυμι, *vb.* a întinde: IOS. *B13.*173.
 [ἐν, πετάννυμι]
ἐμ-πεταννώ, *vb.* (= ἐμπετάννυμι) a întinde, a desfășura: XEN. *Cyr.*1.6.40.
 [ἐν, πετάννυμι]
ἐμπέτασμα, *ατος, τό subst.* acoperământ, cortină, perdeă: (folosită la intrarea într-un edificiu) IOS. *A112.*318, id. 15.394.
 [ἐμπετάννυμι]
ἐμπετες, (*dor.*) *aor.* 2sg. act. de la ἐμπίπτω: PI. *P.*8.81.
ἐμπεφύασι, *pf.* 3pl. de la ἐμφύω.
ἐμ-πήγνυμι, *vb.* |impf. ἐνεπήγνυν, viit. ἐμπήξω, *aor.* ἐνέπηξα, *pf.* ἐμπέπηγα; *pas.* *aor.*2 ἐνεπάγην| {*dor.* *aor.* 3pl. ἐνέπαξαν} **I**

cu, a se purta cu asprime față de: (+ dat.) Ἴππίω ... ἐμπικραινομένου Ἀθηναίοισι HDT. 5.62 *Hippias purtându-se cu asprime față de atenieni*. **II** a se înrăutăți, a se agrava: (d. boală) IOS. A117.168.

[ἐν, πικραίνομαι]

ἐμ-πίλῳ-ῶ, vb. |part. pf. ἐμπεπιλημένος| a comprima, a apăsa: (pas.) ἐν ἀλλήλαις ἐμπεπιλημένοι PLAT. *Ti.74e [straturi de carne] comprimate unele peste celelalte*.

[ἐν, πλῆω]

ἐμ-πίμπρῳ-ῶ, vb. |frecv. -πιπρ-; impf. ἐνεπίμπρων Xen., LXX, part. ἐμπιπρῶν Plb., Ios. (= ἐμπίμπρημι) a incendia: XEN. HG6.5.22, PLB. 1.53.4 ș.a.

[cf. ἐμπίμπρημι]

ἐμ-πίμπρημι, vb. |impf. ἐνεπίμπρην, viit. ἐμπρήσω, aor. ἐνέπρησα, pf. ἐμπέπρηκα; med. viit. ἐμπρήσομαι, aor. ἐνεπρησάμην; pas. aor. ἐνεπρήσθην, pf. ἐμπέπρη(σ)μαι| {er. viit. act. ἐνιπρήσω} **I** (*tranz.*) **I** a incendia, a da foc: ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρᾶ καὶ τὴν πόλιν HDT. 6.96 *au incendiat și templele și cetatea*; τὰ πλοῖα ἐμπρήσαντες THUC. 3.85 *dând foc la corăbii*; (+ ac. și dat. instr.) ἐνιπρήσαι πυρὶ νῆα IL. 15.417 *a incendia corabia cu foc*; ș.a., (pas.) Σάρδεις ... ἐμπεπρήσθαι ὑπὸ τε Ἀθηναίων HDT. 5.105 *Sardis este incendiat de atenieni*; ὑφ' ὄτου δ' ἐνεπρήσθη οὐδεις οἶδεν XEN. HG4.5.5 *nimeni nu știe de cine a fost incendiat [templul]*; LXX 2Ezr. 11.3, IOS. B16.269 ș.a. **2** a răli: (pas.) φωνὴν ἐμπεπρημένης ὑός AR. V.36 *vocea unei scroafe rălite*. **3** a sufla în: (tm.) ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἰστίον IL. 1.481 *un vânt a suflat în mijlocul pânzei*; OD. 2.427. **II** (*intrans., pas., med.*) a lua foc: αὐτομάτως ἐμπεπρησμένου τοῦ χάρακος PLB. 14.4.8 *palisada luând foc de la sine*; (fig.) (de mânie) LUC. *Cat.12.19*.

[ἐν, πίμπρημι]

ἐμ-πίνω, [ἱ] vb. |viit. ἐμπίομαι, aor.2 ἐνέπιον, part. pf. ἐμπεπωκός| a bea, (frecv.) a bea în exces, a se îmbăta: (+ gen.) τοῦ αἵματος ἐμπίνει HDT. 4.64 *bea sânge*; (+ ac.) ἐμπιόντες δ' ἄκρατον PLUT. *Cim.1.4 bând vin neamestecat*; (abs.) EUR. *Cyc.336, ἐμπιῖν ἔμοιγ' ἀρέσκει* AR. *Pax1143 ἰμι place să beau*; PLUT. *M.715e*.

[ἐν, πίνω]

ἐμπίπισκω, vb. |ind. aor. 3sg. ἐνέπισε Pi. a da de băut: Pi. *Fr.Hyporch.111.2*.

[ἐμπίνω]

ἐμπιπλ-, v. ἐμπιπλ-

ἐμπιπλέω, vb. {ion. prez. 3sg. ἐμπιπλέει Hdt.} a umple: HDT. 7.39.

[cf. ἐμπίμπλημι]

ἐμπιπρ-, v. ἐμπιπρ-

ἐμ-πίπτω, vb. |impf. ἐνέπιπτον, aor.2 ἐνέπεσον, tard. ἐνέπεσα, pf. ἐμπέπτωκα, m.m.c.p. ἐνεπεπτώκειν, tard. ἐμπεπτώκειν| {er. ἔμπεσον; part. aor. ἐμπέτων Sapph.; dor. 2sg. ἔμπετες Pi.} **I** a cădea în sau pe: (+ dat.) πῦρ ἔμπεσε νηυσίν IL. 16.113 *focul a căzut pe nave*; τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ OD. 4.508 *bucata de stâncă a căzut în mare*; IL. 4.108, (ἐν + dat.) IL. 11.155, ἀλώπηξ καὶ τράγος ἐν φρέατι ἐνέπεσον AESOP. 1.9 *o vulpe și un țar au căzut într-o fântână*. **II** (εις χεῖρας ~) a cădea în mâinile / în puterea: ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων LXX *Jud.15.18 voi cădea în mâna celor netăiași împrejur*; LXX *1Par.21.13, NT Evr.10.31*. **III** a lovi, a se înfige: αὐχένι γάρ οἱ ... ἔμπεσεν ἰός IL. 15.451 *o săgeată i s-a înfipt în ceafă*. **IV** a cădea asupra, a se năpusti, a asalta: (+ dat.) (tm.) ἐν δ' ἔπεσον προμάχοισ' Ὀδυσσεὺς καὶ ... υἱός OD. 24.526 *Odyseus și fiul său se năpustiră asupra luptătorilor din față*; (εις + ac.) εις τὴν θύραν κρηδὸν ἐμπέσοιμεν AR. *Lys.309 ne năpustim ca un „berbec” asupra „porcii”*; (fig.) ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου, χειμάρρῳ ποταμῷ ἵκελος HDT. 3.81 *năpustindu-se către treburile (țării) fără minte, asemenea unui zvonoi năvalnic*. **V** (spec.) a insulta: ἄλλοισι δ' ἐμπίπτων γελᾶ Pi. *I.1.68 râde de alții insultându-i*. **VI** a da buzna, a rătrunde: κόμπιπτει στέγη SOPH. *OT1262 rătrunde în odaie*; AESCH. *Ag.1350*. **VII** a se înteți, a bate: SAPPH. 47.2, πνεύματος ἐμπεσόντος κυματίης ὁ ποταμὸς ἐγένετο HDT. 2.111 *întețindu-se vântul fluviul se acoperi de valuri*; ἄνεμοι ... ἐνέπεσον εις τὴν θάλασσαν LXX *Dan.7.2 vânturi au băut peste mare*. **VIII** (fig.) **1** a ajunge, a se abate, a cuprinde, a veni: (+ dat.) χόλος ἔμπεσε θυμῷ IL. 14.207 *mânia i-a intrat în suflet*; μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ OD. 12.266 *mi-a venit în minte vorba (lui Teiresias)*; ἔρωσ ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ... ἐκπλεῦσαι THUC. 6.24 *i-a cuprins pe toți dorința de a pleca pe mare*; EUR. *Hipp.1218, (ἐν + dat.) (tm.) ἔρωσ ὅς ἐν κτήμασι πίπτεις* SOPH. *Ant.782 Eros, tu cel care te arunci asupra*

celor care îți cad în stăpînire; (εις + ac.) φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε HDT. 7.43 *o teamă se abătu asupra taberei militare*; ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμόν NT 1Tim.6.9 *cad în ispită*; ἐμπεσὼν εἰς τὰ πεπραγμένα τοῖς προγόνοις DEM. 18.211 *ajungând la cele săvârșite de înaintași*; πολλάκις ἐμπίπτουσιν ἄνθρωποι ... πένητες εἰς τὸ ἀρχεῖον ARSTT. Pol.1270b9 *adeseori oamenii săraci acced la funcție*; (+ ac. pers.) οὐδεὶς ποτ' αὐτοὺς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι ζῆλος ξυναίμων SOPH. OC942 *nimeni nu s-ar apleca cu atâta râvnă asupra rudelor mele*. 2 a se preda: οἱ ἐνέπεσον πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος LXX 4Rg.25.11 *cei care s-au predat regelui Babilonului*. 3 a se ivi, a veni (vorba): κἄν περὶ ἀνδρῶν γ' ἐμπέση λόγος τις AR. Lys.858 *când se ivește vreo discuție despre bărbafi*. IX (medic.) a surveni, a se produce: (+ dat.) λύγξ τε τοῖς πλέοσιν ἐνέπιπτε κενή THUC. 2.49 *celor mai mulți le venea un horcâit gol* (sc. *fără vărsături*); (abs.) εἴ τις ἐμπέσοι SOPH. Tr.1253 *dacă survine vreo durere*. X (jur.) a cădea în jurisdicție: οὐκ ἐμπίπτει δὲ εἰς δικαστῶν πλῆθος ARSTT. Pol.1300b35 *fără să cadă în jurisdicția multor judecători*.

[ἐν, πίπτω]

ἐμπίς, ἴδος, ἢ *subst.* (entom.) τἄντα: AR. Nu.157, id. Lys.1031, ARSTT. GA721a10, LUC. Gall.31 §.a.

[ἐμπίνω „a bea (sânge)"]

ἐμ-πιστεύω, *vb.* [impf. ἐνεπίστευον, viit. ἐμπιστεύσω, aor. ἐνεπίστευσα; *pas.* ἐνεπιστεύθη] I a avea încredere în, a se încrede în: (+ dat.) ἄνθρωπος συνειτὸς ἐμπιστεύσει νόμῳ LXX Sir.33.3 *un om înfelegător se va încrede în lege*; (+ prep.) ἐμπιστεύσατε ἐν κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐμπιστευθήσεσθε LXX 2Par.20.20 *încredeți-vă în Domnul Dumnezeu și veți fi demni de încredere*; (*pas.*) οἱ δὲ σφόδρα ἐμπιστευθέντες προδότες AESOP. 1.76 *trădătorii care s-au bucurat de toată încrederea*. II a încredința: (+ ac. și dat.) τῷ Φωκίῳ ἐμπιστεύσας τὸ σῶμα PLUT. Phoc.32.5 *încredinându-și trupul lui Phokion*; (+ ac. de relație) LUC. Demon.51.

[ἐν, πιστεύω]

ἐμ-πίτνω, *vb.* (poet. pt. ἐμπίπτω) I (*intrans.*) I a cădea asupra, a se abate: δαίμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι AESCH. Ag.1468 *zeu, care te*

abați asupra palatului; AESCH. Ag.1175. 2 a lovi: (+ dat.) ἐμπίτνω ... Σιδονία καλύπτρα AESCH. Supp.120 *lovesc vălul sidonian*. II (*tranz.*) a ataca: ἄλλοτ' ἄλλον ἐμπίτνων στρατηλατῶν SOPH. Ai.58 *atacând când pe unul, când pe altul dintre comandanți*.

[cf. ἐμπίπτω]

ἐμ-πλάζω, *vb.* a gătaci: (*pas.*) PLUT. Oth.12.2.

[ἐν, πλάζω]

ἐμπλακεῖς, *part. aor. pas. de la ἐμπλέκω*.

ἐμ-πλανάομαι-ῶμαι, *vb.* I a se răsprândi, a circula: (d. menstruație) αἵματος ... περιττωμα ... ἐμπλανῶται PLUT. M.495d *excesul de sânge se răsprândește*. II (*fig.*) a avea o activitate neregulată: PLUT. M.336f.

[ἐν, πλανάομαι]

ἐμ-πλάσσω, *vb.* [viit. ἐμπλάσω, aor. ἐνέπλασα] {att. -ττω} I a acoperi, a astupa: σμύρνη δὲ ἄλλη ἐμπλάσσειν τοῦτο HDT. 2.73 *na astupa acest [ou] cu altă smirnă*; ARSTT. Pr.919b9. II a se împriima: PLUT. M.683a.

III a se împiedica, a se încurca: PLB. Fr.135.

[ἐν, πλάσσω]

ἐμπλατύνω, [ῶ] *vb.* I a lărgi: ἐμπλατύνω τὰ ὄρια σου LXX Ex.23.18 *lărgesc hotarele tale*; LXX Deut.33.20 §.a. II (*fig.*) a relaxa, a face să se simtă bine: LXX Prov.18.16.

[ἐμπλατυς]

ἐμπλειος, *adj.* v. ἐμπλεως

ἐμπλειος, (ep.) v. ἐμπλεως

ἐμ-πλέκω, *vb.* [impf. ἐνέπλεκον, viit. ἐμπλέξω, aor. ἐνέπλεξα, pf. ἐπέπλεχα sau -πέπλοχα; *pas.* viit. ἐμπλεχθήσομαι și ἐμπλακήσομαι, aor. ἐνεπλάκην, *part. aor. nom. sg.* ἐμπλακεῖς] {ep. ἐνιπλέκω, viit. ἐνιπλέξω} I (*tranz.*) I a înlănți, a înnoda: χεῖρα δ' ἐμπλέξασ' ἐμήν EUR. Or.262 *înlănțuindu[-te] cu brațul meu*; (*pas.*) τὴν γυναῖκ' ... πλεκταῖς ἐώρας ἐμπλεγεμένην SOPH. OT1264 *femeia [cu gâtul] prins într-un ștreang împletit*. 2 a uni, a lega, a conecta: τῇ καλλίστη τέχνῃ ... τοῦτο τοῦνομα ἐμπλέκοντες PLAT. Phdr.244c *legând acest nume de cea mai frumoasă artă*; (εις + ac.) ARSTT. EN1153b15. 3 a prinde, a fixa, a încastra: (*pas.*) λίθοι ... χρυσοῖς ἐμπλεγεμένοι στεφάνοις IOS. B17.135 *pietre fixate în coroane de aur*. 4 (*fig.*) a amesteca, a implica, a prinde: (+ ac. pers.) ἐς ἀρκυστᾶτων μηχανᾶν ~ παῖδα EUR. Or.1422 *a prinde copila în urzeala plaselor vânătoarești*; PLB.

27.7.11. 5 (fig.) a urzi: AESCH. *Pr.*610, ~ πλοκάς EUR. *IA*936 *a urzi uneltiri*; PLAT. *Lg.*669d. **II** (*intrans.*) 1 a se încurca, a se încâlci: ὁ τλήμων ἠνίασιν ἐμπλακεῖς EUR. *Hipp.*1236 *încurcându-se nenorocitul printre hăfuri*; AR. *Th.*1032, AESOP. 1.267, (fig.) ἐν τοσοῦτοις ἐμπεπλεγμένοι κακοῖς εἰσιν ISOC. 8.111 *sunt încâlciți în asemenea rele*; ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακῆσται LXX *Prov.*28.18 *cine umblă pe căi sucite se va încurca*. 2 a se amesteca, a avea legături: βουλόμενος ἐμπλέκεσθαι τῷ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνει PLB. 24.6.1 *vrând să intre în legătură cu neamul aheenilor*.

[ἐν, πλέκω]

ἐμπλεξίς, εως, ἡ *subst.* răsucire: PLAT. *Pl.*282e.

[ἐμπλέκω]

ἐμ-πλεος, ον *adj.* {ep. ἐμπλειος, -η, -ον Od., A.Rh. ῥ.α. ἢ ἐνίπλειος Od., att. ἐμπλεως, -ων Plat., Plut., tard. ἐνίπλεος A.Rh.} plin de, umplut cu: (+ gen.) σκύφος ... οἴνου ἐνίπλειον OD. 14.113 *cură plină de vin*; φαρέρτην ἰῶν ἐμπλεῖην THEOC. 25.207 *tolbă plină de săgeți*; APP. *BC*5.88, (fig.) PLAT. *R.*411c, τὸ δὲ μειράκιον ... πάσης πονηρίας ἐμπλεων PLB. 27.15.6 *tânărul plin de orice răutate*.

[ἐν, πλέω]

ἐμ-πλευρόομαι-οὔμαι, *vb.* a ataca flancul: SOPH. *Fr.*53.

[ἐν, πλευρά]

ἐμ-πλέω, *vb.* a naviga în, a fi imbarcat în: (+ dat.) ὅσοι ἐνέπλεον τούτοισι HDT. 7.184 *cei care erau imbarcați în aceste (corăbii)*; (part. subst.) οἱ ἐμπλέοντες THUC. 3.77 *marinarii / echipajul*; LUC. *DDeor.*25.1.

[ἐν, πλέω]

ἐμπλήγδην, *adv.* la întâmplare sau în mod surprinzător: OD. 20.132.

[ἐμπλήσσω]

ἐμπληθύνομαι, *vb.* a fi plin de: (+ gen.) ἐμπληθυνθεῖς ἀλογιστίας LXX *3Mac.*5.42 *plin de nesăbuiință*.

[ἐμπληθής]

ἐμπληκτος, ον *adj.* **I** nestăpânit, nestăvilit, capricios, nestatornic: τοιοῖδε μέντοι φῶτες ἐμπληκτοὶ βροτῶν SOPH. *Ai.*1358 *ce schimbători sunt asemenea oamenilor!*; EUR. *Tr.*1205, (d. filosofie) πολὺ ἤττον ~ PLAT. *Grg.*482a *cu mult mai puțin nestatornică*; (character) PLUT. *Art.*28.1, (om) APP. *BC*2.2.

II nesăbuit, prost: PLUT. *Rom.*28.5. // **ἐμπλήκτως**, *adv.* în mod nestăpânit sau nesăbuit: τὸ δ' ~ ὄξυ ἄνδρὸς μοῖρα προσετέθη THUC. 3.82 *îndrăzneala nesăbuită a fost considerată o calitate bărbătească*; ISOC. 7.30, PLUT. *M.*256f, APP. *BC*2.7 ῥ.α.

[ἐμπλήσσω]

ἐμπλην, **I** (*adv.*) aproape: ἠνίοχοι δ' ~ ἔλασαν ... ἵππους HES. *Sc.*372 *viziții mânaui caii aproape*. **II** (*prep.*) (+ gen.) **I** aproape, lângă: Βοιωτῶν δ' ~ IL. 2.526 *aproape de beoțieni*. **2** cu excepția, în afară de: CALL. *Del.*73.

[cf. ἐμπελάζω (sens I și II 1.); ἐν, πλὴν sens. II 2)]

ἐμπληντο, (ep.) ind. aor. med. 3pl. de la ἐμπίμπλημι.

ἐμπληξία, ας, ἡ *subst.* **I** nestăpânire: PLUT. *M.*56c. **II** prostie: ὕπ' ἐμπληξίας φοβερὸς ἐστί Μέτελλος PLUT. *Cat.Mi.*20.4 *Metellus este temut din pricina prostiei*; PLUT. *Ant.*87.9, APP. *Sam.*4.10.

[ἐμπλήσσω]

ἐμπληῖσαι, inf. aor. act. de la ἐμπίμπλημι.

ἐμπλήσας, part. aor. de la ἐμπίμπλημι.

ἐμ-πλήσσω, *vb.* |aor. ἐνέπληξα| {ep. ἐνιπλήσσω, att. ἐμπλήττω} **I** (*intrans.*) a se avânta asupra, a (se) înfrunta: (+ dat.) εἰ ... τάφρω ἐνιπλήξωμεν IL. 12.72 *dacă ne înfruntăm în șant*; ὡς δ' ὅτ' ἄν ἡ κίχλαι ... ἔρκει ἐνιπλήξωσι OD. 22.469 *precum sturzii se avântă în plasă*. **II** (*trans.*) a ataca: οἱ δέ μιν ἄμφω ... ἐνέπληξαν κεράεσσιν A.RH. 3.1297 *amândoi l-au atacat cu coarnele*.

[ἐν, πλήσσω]

ἐμπληστέος, α, ον *adj.vb.* trebuie umplut cu: (πόλις) ὄγκου ἐμπληστέα PLAT. *R.*373b (*ce-tatea*) *trebuie umplută cu o mulțime de oameni*.

[ἐμπίμπλημι]

ἐμπλητο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la ἐμπίμπλημι.

ἐμπλοκή, ἦς, ἡ *subst.* **I** împletire: (a părului) NT *1Pt.*3.3. **II** îmbinare, legătură: PLB. 18.18.11. **III** fuziune, amestecare: PLUT. *M.*916d.

[ἐμπλέκω]

ἐμπλόκιον, ου, τό *subst.* plasă sau ac (de păr): LXX *Ex.*35.22, id. *Num.*31.50, id. *Is.*3.20, PLUT. *Phoc.*19.4.

[ἐμπλέκω]

ἐμπνεῖω, (ep.) v. ἐμπνέω

ἐμ-πνευματώ-ω, *vb.* a umfla cu vânt: (pas.)

pedică, obstacol: (+ gen.) μὴ ~ εἶναι τὸ ψήφισμα εἰρήνης THUC. 1.139 *decretul să nu fie o piedică pentru pace*; (+ dat.) εἰ μὴ τοῦτ' ~ ἐγένετο τοῖς Ῥωμαίοις PLB. 14.8.13 *dacă nu s-ar fi ivit această piedică pentru romani*; (+ inf.) μὴ ... ~ γένηται θέσθαι τὸν πόλεμον ἢ βούλονται THUC. 1.31 *să nu existe o piedică să poarte război așa cum vor*.

[ἐν, πούς]

ἐμπόδισμα, ατος, τὸ *subst.* pedică, obstacol: (+ dat.) ἐμποδίσματά τε μυρία ἡμῖν ἔχουσι PLAT. *Phlb.*63d (*plăcerile*) *ne aduc mii ce piedici*; PLAT. *Plt.*295b, DEM. 3.7, (+ gen.) PLAT. *Cra.*413e, IOS. *AI*17.95.

[ἐμποδίζω]

ἐμποδισμός, οῦ, ὁ *subst.* împiedicare, pedică, obstacol: ἐμποδισμούς τινας ἔσχον PLB. 5.26.1 *intâmpinau niște obstacole*; ARSTT. *Rh.*1378b19, IOS. *AI*16.173, (+ gen. obiectiv) ARSTT. *Top.*161a15.

[ἐμποδίζω]

ἐμποδιστής, οῦ, ὁ *adj.m.* care împiedică: IOS. *AI*17.267.

[ἐμποδίζω]

ἐμποδιστικός, ἡ, ὄν *adj.* care este o pedică, care împiedică: ARSTT. *EN*1153b3, id. *Ph.*215b11, (+ gen. obiectiv) τῶν τῆς δικαιოსύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν LXX *4Mac.*1.4 *pasuniile care împiedică dreptatea*; (neut. subst.) φευκτότερον γὰρ τὸ μᾶλλον ἐμποδιστικὸν τῶν αἰρετῶν ARSTT. *Top.*118b34 *trebuie evitată împiedicarea celor care merită să fie alese*.

[ἐμποδίζω]

ἐμποδοστᾶτέω-ῶ, *vb.* a fi pedică sau obstacol, a se pune în cale: ἐμπεποδοστάτηκάς με LXX *Jud.*11.35 *ai stat în calea mea*.

[ἐμποδοστάτης]

ἐμποδο-στάτης, ου, ὁ [ᾶ] *adj.m.* care este o pedică, care ridică un obstacol: Αχαρ ὁ ἐμπεποδοστάτης Ισραηλ LXX *1Par.*2.7 *Achar, care a fost o piedică lui Israel*.

[ἐμποδών, ἴσημι]

ἐμ-ποδών, *adv.* I *in* fața picioarelor, *in* cale, *in* față, la îndemână: κτείνειν πάντα τὸν ~ γινόμενον HDT. 1.80 *a ucide pe oricine iese în cale*; ᾶ δ' ~ μάλιστα, ταῦθ' ἡκω φράσεων EUR. *Ph.*706 *pe cele ce se ivesc acum, pe acestea vin să fi le spun*; μὴ που λίθος τις ~ ἡμᾶς κακόν τι δράση AR. *V.*247 *ca nu cumva o piatră ce ne iese în cale să nu ne facă vreun*

râu; διὸ καὶ Χαρίτων ἱερὸν ~ ποιοῦνται ARSTT. *EN*1133a3 *de aceea fac templul Charitelor în calea tuturor* (= *într-un loc accesibil*); (fig.) τῆς ~ παιδείας ARSTT. *Pol.* 1337a40 *educația actuală* (= *obișnuită*). II *care stă în cale, drept obstacol, ca o pedică, împotriva*: ~ εἶναι, γενέσθαι, κεῖσθαι, καθῆσθαι, παρεῖναι, στήναι *a fi un obstacol, a împiedica*; (abs.) οὐδεὶς ~ κεῖται νόμος EUR. *Ion*1047 *nici o lege nu stă împotriva*; (+ dat.) HDT. 6.82, ἡμῖν ... ~ ἴστασθε THUC. 1.53 *ne stați împotriva*; μηδὲν ~ ἔστω τοῖς λόγοις PLUT. *Them.*27.7 *să nu fie o pedică în calea cuvintelor*; (+ dat. și inf.) ~ ὄντι σφίσι μὴ αὐτοῖς τοῦ δήμου ... προεστάναι THUC. 6.28 *care era o pedică în încercarea lor de a ajunge în fruntea poporului*; (+ gen.) λόγων τίς ~ ὄδ' ἔρχεται; EUR. *Supp.*395 *cine este cel care vine să fie o pedică pentru cuvintele mele?*; οὐδεὶς ἡμῶν τῶν νόμων ~ ἔστιν PLAT. *Cri.*51d *nimeni dintre noi nu este împotriva legilor*; (+ dat. și gen.) ~ μοι θανασίμων βουλευμάτων Θησεύς EUR. *HF*1153 *Theseus mi-e pedică în hotărârea mea de a muri*. // **ἐμποδών**, τὸ *subst.* obstacol, pedică: ὡς σφι τὸ ~ ἐγγόνεε καθαρὸν HDT. 7.183 *o dată ce nu le mai stătea în cale nici un obstacol*; τί δῆτ' ἂν εἴη τοῦμποδών; AR. *Th.*847 *care ar putea fi pedică?*; AR. *Lys.*1161.

[ἐν, πούς]

ἐμποέω, ν. ἐμποιέω

ἐμ-ποιέω-ῶ, *vb.* |var. ἐμποέω Ag., Men. | I (*tranz.*) I (concr.) a face în: ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίηον IL. 7.438 *făceau porți în aces-tea* (sc. *metereze*); ἐν τοῖς καπηλείοισι λάκκουσ ἐμποιεῖν ὕδατος AR. *Ec.*154 *a face rezervoare de apă în cărciumi*. 2 a face, a forma: (med.) ἀκροτάτῳ Ἐλικῶνι χοροῦς ἐνεποίησαντο HES. *Th.*7 *formați coruri pe vârful Heliconului*. 3 (ext.) a produce, a isca, a crea, a suscita: (+ ac.) τὸν πλεῖστον φθόρον τοῦτο ἐνεποιεῖ THUC. 2.51 *această situație* (i.e. *characterul contagios al bolii*) *producea cea mai mare distrugere*; στάσεις καὶ ταραχὰς καὶ σφαγὰς ἐμποιοῦντες ἐκτῶντο τὴν τιμὴν ISOC. 5.107 *au dobândit onoarea iscând revolte și tulburări și măceluri*; μηδὲ τὸν ἅπαντα χρόνον δύνασθαι λήθην ἐμποιῆσαι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων ISOC. 1.8 *atâta timp nu poate aduce uitare peste faptele acelora*; (+ ac. și dat.)

ἐπιθυμίαν ἐνεποιεῖ τοῖς Ἀθηναίων ζυμάρχους THUC. 4.81 *le-a creat aliașilor ateni-enilor dorința*. 4 a acorda, a înzestra: δύναμιν τοσαύτην ἐνεποίησεν ISOC. 9.47 *a înzestrat (cetatea) cu atât de mare putere*. 5 a impune, a rogunci, a obliga: ἐμποιῆσαι τοῖς στρατιώταις ἀκολουθητέον εἶναι καὶ διὰ πυρός XEN. Oec.21.7 *a impune soldașilor să urmeze chiar prin foc*. 6 a pune înăuntru, a încorpora, a introduce: (d. iepuri) ἐμποιοῦντες ἴχνησιν ἴχνη XEN. Cyn.5.20 *pinându-și urmele în celelalte urme*; ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν HDT. 7.6 *introducând un oracol în colecția lui Musaios*; (pas.) ὅπου χελιδῶν ἦν τις ἐμπεποιημένη AR. Av.1301 *acolo unde era introdusă o rândunică*. II (intranz.) a revendica dreptul asupra, a pretinde: (+ gen.) σὺ ἐμποιῆ τοῦ λαοῦ μου LXX Ex.9.17 *tu pretinzi dreptul asupra poporului meu*.

[ἐν, ποιέω]

ἐμποιητέον, *adj.vb.* trebuie introdus sau suscitāt: ARSTT. Po.1453b14.

[ἐμποιέω]

ἐμποιητικός, ἢ, ὄν *adj.* care produce: (+ gen.) ~ τῶν τοιούτων λόγων ARSTT. Metaph.1025a4 *cel care produce astfel de enunțuri*.

[ἐμποιέω]

ἐμ-ποικίλλω, *vb.* a broda pe: PLUT. Tim.8.3.

[ἐν, ποικίλλω]

ἐμπολαῖος, ου, ὁ *adj.m.* ocrotitor al comerțului: (epitet al lui Hermes) AR. Pl.1155, PLUT. M.777d.

[ἐμπολή]

ἐμπολάω-ῶ, *vb.* [impf. ἠμπόλων, viit. ἐμπολήσω, aor. ἠμπόλησα și f. rar ἐνεπόλησα, pf. ἠμπόληκα și ἐμπεπόληκα; pas. aor. ἠμπολήθην] {ep. ἐμπολόωντο impf. 3pl. Od. 15.456} I a face comerț, a vinde: νυνὶ δὲ πέντε γ' αὐτὰ δραχμῶν ἐμπολῶ AR. Pax1201 *acum le vând cu cinci drahme*; ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἡμισυ AR. Th.452 *astfel încât nu mai vindem nici pe jumătate*; (fig.) ὡς μὴ ἠμπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα SOPH. Ant.1063 *să știi că nu-mi poți vinde gândul*. II a cumprā: σὺ δ' ἐμπολήσας, ἢ τυχόν μ' αὐτῷ δίδως; SOPH. OT1025 *tu mă cumprāseși sau m-ai găsit din întâmplare, când m-ai dat lui?*; AR. V.444; id. Pax367, (pas.) οὐκ ἐλεύθερος, ἀλλ' ἐμποληθεῖς SOPH. Tr.250 *nu liber, ci*

cumpărat (= sclav). III (gener.) a procura, a obține, a căștiγα: ἐμπολάτε ... τὸν Ἰνδικὸν χρυσόν SOPH. Ant.1037 *obțineți aurul indic*; ὁ Ἡρακλείδης ἔλεγεν ὅτι οὐ πλέον ἐμπολήσαι XEN. An.7.5.5 *Heraclides spunea că nu a obținut mai mult*: ἐξ ὧν ἐνεπόλησεν τετρασκιχλίας ἐνακοσίας IS. 11.43 *de pe urma căror a dobândit patru mii nouă sute (de drahme)*; (med.) βίσιον πολὺν ἐμπολόωντο OD. 15.456 *procurau multe bunuri*; (fig.) τὸ γ' εὖ πράσσειν ... κέρδος ἐμπολῶ SOPH. Tr.93 *succesul aduce dură sine un căștiγ*; ἠμποληκότα τὰ πλεῖστ' ἄμεινον AESCH. Eu.631 *cel care a avut parte de mai bine (= a avut de căștiγat) de cele mai multe ori*; ἀρ' ἠμπόληκας ὥσπερ ἢ φάτις κρατεῖ; SOPH. Ai.978 *oare ai avut parte de soarta de care spunea zvonul?*

[ἐμπολή]

ἐμ-πολεμέω-ῶ, *vb.* a duce război în: PLUT. M.252a.

[ἐν, πολεμέω]

ἐμ-πολέμιος, ον *adj.* referitor la război, militar: (op. εἰρηναῖος „referitor la pace”) HDT. 6.57, PLAT. Lg.755e. // **ἐμπολέμια**, τὰ *subst.* forțe armate: PLAT. Lg.943a.

[ἐν, πόλεμος]

ἐμ-πολή, ἦς, ἢ *subst.* {dor. -ά Pi., Soph., Eur.} I comerț, tranzacție comercială, troc, vânzare: κατὰ Φοίνισσαν ἐμπολάν Pi. P.2.67 *precum comerțul fenician*; SOPH. Fr.555, XEN. Cyn.6.2.39, ζαχρύσου δι' ἐμπολᾶς EUR. IT1111 *vândută pe (mult) aur* (progr. *printr-un troc cu aur*). II (concr.) produs (comercial), bun, marfă: AR. Ach.930, ὀλκάδας γεμούσας ... ἐμπολής XEN. HG5.1.24 *vase de transport încărcate cu marfă*; EUR. Cyc.254.

[ἐν, πέλομαι]

ἐμπόλημα, ατος, τό *subst.* marfă: φῶς ἐμπολήμασιν πρέπει EUR. Cyc.137 *pentru mărfuri este nevoie de lumină*; (fig.) SOPH. Tr.538.

[ἐμπολάω]

ἐμπολητός, ἢ, ὄν *adj.* vândut: οὐμπολητὸς Σισύφου Λαερτίῳ SOPH. Ph.417 *fiul lui Sisyphos vândut lui Laertes*.

[ἐμπολάω]

ἐμπολίζω, *vb.* a include în cetate, ext. a întemeia: (pas.) PLUT. M.329a

[ἐμπολις]

ἐμ-πολιορκέω-ῶ, *vb.* a asedia (în): (pas.)

IOS. A/13.237.

[έν, πολιορκέω]

ἔμ-πολις, εως, ό, ή *adj.* care trăiește în aceeași cetate: (+ dat.) σοί μὲν ἔμπολιν οὐκ ὄντα SOPH. OC1156 *care nu-i din aceeași cetate cu tine.*

[έν, πόλις]

ἔμ-πολιτεύω, *vb.* I a locui în, a fi rezident: βραχὺ μὲν Αθηναίων ἔμπολιτεύον THUC. 4.106 *un număr mic de cetățeni erau ateni- eni*; THUC. 4.103. II (med.) a avea drept de cetățenie, a fi cetățean: PLB. 5.9.9, βαρβάρους ἔμπολιτεύεσθαι πολλούς LUC. Herm.24 *mulți barbari au dreptul de cetățenie.* III a face să locuiască, a instala: ἀποικίας, αἴτινες ... ἀπολωλέκασιν τοὺς ἔμπολιτευθέντας ISOC. 5.5 *colonii care au dus la pierirea cetățenilor instalați acolo.*

[έν, πολιτεύω]

ἔμπολόωντο, (ep.) *impf.* 3pl. med. de la ἔμπολόω: OD. 15.456.

ἔμ-πομπεύω, *vb.* a defila, a se arăta, *ext. fig.* a se făli: (+ dat.) ἔμπομπεύει τῷ κάλλει LUC. Dom.11 *se fălește cu frumusețea*; LUC. Apol.4, id. Ind.10.

[έν, πομπεύω]

ἔμ-πονος, ον *adj.* care suportă durerea, *ext.* puternic: (strigăt) LXX 3Mac.1.28.

[έν, πόνος]

ἔμπορεία, *v.* ἔμπορία

ἔμπόρευμα, ατος, τό *subst.* marfă, produs: XEN. Hier.9.11, id. Vect.3.4.

[ἔμπορεύομαι]

ἔμπορεύομαι, *vb.* |*impf.* ἐνεπορευόμην, viit. ἔμπορεύσομαι *aor.* ἐνεπορευσάμην, *pf.* ἔμπεπόρευμαι; *act.* doar *part. prez.* ἔμπορεύων Plb. | {*dor. impf.* 1sg. ἔμπορευόμαν Ar.} I (*intrans.*) I a pleca, a merge, a călători (*pt. comerț*): ξένην ἔπι ... γαῖαν ἔμπορεύσεται SOPH. OT456 *va merge pe pământ străin*; ἐγὼν τὴν ὄθεν ἔμπορευόμαν AR. Ach.754 *eu plecăm de aici*; SOPH. El.405, LXX Gen.42.34. 2 a face negoț: THUC. 7.13, PLAT. Lg.952e, ναῦς ἔμπορευομένη μακρόθεν LXX Prov.31.14 *o corabie care face negoț de departe.* II (*trans.*) I a importa (marfă), a procura, a cumpăra: κρεῖττον γὰρ αὐτήν ἔμπορεύεσθαι ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς LXX Prov.3.14 *mai bine este să o cumperi pe aceasta (sc. înțelepciunea) decât comori de aur și argint.* 2 a face

profit din, a avea un câștig de la, (*fig.*) a înșela: πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἔμπορεύσονται NT 2Pt.2.3 *vor căuta să aibă câștig de la voi prin vorbe înșelătoare*; (*act.*) PLB. 38.12.10. 3 a aproviziona: ἀμνοὺς ἐν οἷς ἔμπορεύονται σε LXX Iez.27.21 *mieii cu care te aprovizionau (= cu care făceau negoț de tine).* 4 (*fig.*) a urma: EUR. Fr.812.6.

[ἔμπορος]

ἔμπορευτέα, *adj.vb.* trebuie pornit la drum: AR. Ach.480.

[ἔμπορεύομαι]

ἔμπορευτικός, ή, όν *adj.* de negoț, comercial: (*pl. subst.*) PLAT. Plt.290a.

[ἔμπορεύομαι]

ἔμπορεύω, *v.* ἔμπορεύομαι

ἔμπορία, ας, ή *subst.* {*ion.* -ίη Hes., Hdt.} I (*gener.*) negoț, comerț (*frecv. pe mare*), negustorie: THUC. 1.2, κατὰ θάλατταν ή ~ γίγνεται PLAT. R.371a *negoțul are loc pe mare*; κατ' ἔμπορίαν ISOC. 17.4 *pentru a face comerț*; NT Mt.22.5 *ș.a.* II călătorie (*pt. comerț*): LUC. Scyth.4. III (*concr.*) marfă, încărcătură: LYS. 32.25, XEN. Vect.3.2, ἐπλήθυνας τὰς ἔμπορίας σου LXX Na.3.16 *ți-ai înmulțit mărfurile.*

[ἔμπορος]

ἔμπορικός, ή, όν *adj.* I de negoț, comercial: ἔμπορικὰ χρήματα AR. Ach.974 *bunuri comerciale*; ἔμπορική ... τέχνη PLAT. Euthphr.14e *negustorie (văzută ca troc)*; ἔμπορικαὶ δίκαι DEM. 7.12 *procesele comerciale*; κατὰ τοὺς ἔμπορικοὺς νόμους DEM. 35.3 *potrivit cu legile comerciale*; (câștiguri) APP Pun.408 *ș.a.* II de negustor: (*viață*) AESOP. 1.181. III (*neg.*) de negustor, *sc. fals, inventat*: ἐξ ἔμπορικῶν ... διηγημάτων PLB. 4.39 *de pe urma unor povestiri de negustor.* // **ἔμπορικόν**, τό *subst.* clasa neguțătorilor, negustori: ARSTT. Pol. 1291b24. // **ἔμπορική**, ή *meșteșug al negoțului*: PLAT. Sph.224d.

[ἔμπορος]

ἔμποριον, ου, τό *subst.* I *emporium* (loc de negoț, *frecv. pe coasta mării*), *ext.* piață, târg, iarmaroc, centru comercial: (*d. Naucratis*) HDT. 2.179, XEN. An.1.4.6 *ș.a.*, οἶκον ἔμπορίου NT In.2.16 *casă de negustorie.* II (*ext.*) port comercial, piață maritimă: ~ ἐν μέσῳ τῆς Ἑλλάδος τὸν Πειραιᾶ κατεσκευάσατο ISOC. 4.42 *a așezat Pireul ca o piață în mijlocul Greciei*; ἐνέπλησε σίτου

τὰ ἐμπόρια PLUT. *Pomp.*50.2 *a umplut portuile cu grâu*; PLB. 5.59.7.

[ἔμπορος]

ἔμ-πορος, ου, ὁ, ἡ *subst.* **I** cālător (pe mare), pasager pe o corabie: ~ εἰλήλουθας νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίας OD. 2.319 *ai venit cālător pe o navă străină*; OD. 2.319. **II** cālător (pe jos), drumet; AESCH. *Ch.*661, πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη SOPH. *OC*303 *multe vorbe ale cālătorilor*; SOPH. *OC*25, EUR. *Alc.*998. **III** (ext.) negustor, neguțător, comerciant (gener. pe mare); χρήματα πολλὰ ἐμπόρων THUC. 3.74 *multe mărfuri ale negustorilor*; (+ gen.) οὔτοι ἔμποροί σου LXX *Iez.*27.23 *aceștia fac negoț cu tine*; οἱ ἔμποροι τῆς γῆς NT *Aroc.*18.3 *negustorii rământului*; (fig.) (d. Phaidra) κακὴν ... ἔμπορον βίου EUR. *Hipp.*964 *o rea neguțătoare a propriei vieți*; PLAT. *Sph.*231d.

[ἐν πόρῳ „pe drum”]

ἔμ-πορπάω-ῶ, *vb.* [impf. ἐνεπόρπων Ios., *med.* m.m.c.p. ἐνεπεπορπέατο Hdt., part. pf. ἐμπεπορπημένος] {ion. -έομαι Hdt.} a prinde *sau* a încheia cu o agrafă (fibulă) (d. haine); (gener. *med.*) εἶματα ἐνεπεπορπέατο HDT. 7.77 *īși prindeau hainele cu fibule*; ἐφεστρίδα περιπόρφυρον ἐμπεπορπημένον LUC. *DMeretr.*9.1 *cu o haină cu tiv de purpură prinsă cu fibulă*; PLUT. *Mar.*17.4, id. *M.*201c, APP. *Hisp.*176, (fig.) ἐμπεπορπημένοι ὠμότητα LXX *3Mac.*7.5 *imbrăcați cu cruzime*; (f. rar act.) IOS. *BIS.*233.

[ἐν, πορπάω]

ἔμ-πορπύω-ῶ, *vb.* [aog. ἐνεπόρπυσα Ios.] v. ἐμπορπάω: ἐμπορποῦσθαι πόρπην χρυσοῦν LXX *1Mac.* a se încinge cu o fibulă de aur. [v. ἐμπορπάω]

Ἐμπουσα, ης, ἡ *subst.* Emprousa, monstru feminin trimis de Hecate: AR. *Ra.*293, id. *Ec.*1056, DEM. 18.130, PLUT. *M.*1101c, (d. Hecate transformată în monstru) AR. *Fr.*500.

ἔμ-πρακτος, ον *adj.* care poate fi făcut, posibil: τὰν δ' ἐμπρακτον ἄντλει μαχανάν PI. *P.*3.62 *eruizează câmpul posibilului*. // **ἔμ-πράκτως**, *adv.* în mod activ: PLUT. *Sert.*4.3. [ἐν, πρόσσω]

ἔμπρεπής, ἐς *adj.* care se distinge prin *sau* care se potrivește cu: (+ dat.) AESCH. *Supp.*115.

[ἔμπρέπω]

ἔμ-πρέπω, *vb.* [doar prez. și impf. ἐνέπρεπον] a se distinge, a se deosebi, a se remarca, a ieși în evidență, a străluci: (+ dat. de loc) ἐμπρέποντας αἰθέρι ἀστέρας AESCH. *Ag.*6 *stele care strălucesc în eter*; HDT. 7.67, AR. *Nu.*605, (fig.) ὄρων σε πολλοῖς ἐμπρέπουσαν ἄλγεσιν SOPH. *El.*1187 *văzându-te cum ieși în evidență printre multe dureri*; ἐν δὲ πᾶσι γνῶμα ταυτόν ἐμπρέπει EUR. *Herac.*407 *o părere se distinge printre toate*; PI. *P.*8.28, (*med.*) Λύδαισιν ἐμπρέπεται γυναικεσιν SAPPH. 96.6 *se distinge printre femeile lidiene*.

[ἐν, πρέπω]

ἔμπρηθω, *vb.* [impf. ἐνέπρηθον] a incendia: IL. 9.589.

[v. ἐμπίμπρημι]

ἔμπρησις, εως, ἡ *subst.* {ion. gen. -ιος Hdt.} incendiu, incendiere: HDT. 8.55, PLAT. *R.*470a.

[ἔμπρηθω]

ἔμπρησμός, οῦ, ὁ *subst.* v. ἔμπρησις: IOS. *Vit.*295, PLUT. *Rom.*20.7, id. *M.*824f, APP. *BC*2.3 *ș.a.*

[ἔμπρηθω]

ἔμ-πρόθεσμος, ον *adj.* **I** la termenul convenit, punctual, fix: δίκας καὶ ἀγῶνας ἐμπροθέσμους PLUT. *M.*501f *processe și dezbateri la termen fix*. **II** înainte de termenul fixat: ἐψηφίσαντο ... ἡμᾶς ἐμπροθέσμους ἐκπέμπειν LUC. *VH*2.27 *s-a hotărât să plece înainte de termenul fixat (= cât mai curând)*.

[ἐν, προθεσμός]

ἔμ-προϊκτιος, ον *adj.* referitor la zestre: (neut. subst. „zestre, dotă”) APP. *Mith.*323, id. *BC*1.10.

[ἐν, προῖξ]

ἔμ-προσθε(ν), *adv.* **I** (*adv.*) **I** (de loc) în față, înainte: ἰστάντα ~ ἀνδριάντα HDT. 2.110 *statuie care se ridică înainte*; (subst.) τὸ ~ τοῦ βουλευτηρίου XEN. *HG*2.3.55 *locul din fața sfatului*; (fig.) εἰς τοῦμπροσθεν πειραθῆναι προελθεῖν ISOC. *Ep.*4.10 *a încerca să avanseze*. **2** (de timp) înainte, anterior: καθάπερ ~ ἐρρήθη PLAT. *Phlb.*6b *după cum s-a spus mai înainte*; ἐτεθνήκει μικρὸν ~ PLUT. *Nic.*23.8 *a murit puțin mai înainte*; (cu rol de *adj.*) ἐν τῷ ~ χρόνῳ PLAT. *Cri.*49a *în momentul anterior / mai înainte*. **II** (*prep.*) (+ gen.) **1** (de loc) în față, înaintea: ~ τῆς

μεγάλης πυραμίδος HDT. 2.126 *in fața piramidei celei mari*; ἀπέστειλεν με ὁ θεὸς ~ ὑμῶν LXX Gen.45.5 *Dumnezeu m-a trimis înaintea voastră*; προσκυνῆσαι ~ τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου NT *Apoc.22.8 a se închina înaintea picioarelor îngerului*. **2** (de timp) înainte: τὰ ~ τούτων ῥηθέντα PLAT. *Lg.773e cele spuse înainte de acestea*; IOS. *AI1.109*. [ἐν, πρόσθεν]

ἐμπρόσθιος, ον *adj.* din față, anterior: (frecv. d. picioarele patrupedelor) HDT. 2.69, ARSTT. *PA695a7*, PLUT. *Eum11.7*, (op. ὀπίσθιος „posterior”) XEN. *Eq.11.3* ș.a. [ἔμπροσθεν]

ἐμπροσθό-κεντρος, ον *adj.* înzestrat cu un ac în partea din față: (d. insecte) (op. ὀπισθόκεντρος) ARSTT. *HA490a18*, id. *PA678b16*.

[ἔμπροσθεν, κέντρον]

ἐμπροσθ-ουρητικός, ή, ὄν *adj.* care urinează prin partea din față: (op. ὀπισθοουρητικός) ARSTT. *HA509b2*.

[ἔμπροσθεν, οὐρέω]

ἐμ-πρωρρος, ον *adj.* înclinat către proră: (ca manevră defensivă) ἐμπρωρρα τὰ σκάφη ποιούντες PLB. 16.4.12 *înclinând navele către proră*.

[ἐν, πρῶρα]

ἐμπτυσμα, ατος, τό *subst.* scuipătură: LXX *Is.50.6*.

[ἐμπτύω]

ἐμ-πτύω, *vb.* a scuipa (în *sau* pe): (εις și ac.) HDT. 1.138, NT *Mt.27.30*. (+ dat.) ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ NT *Mc.14.65 unii au început să-L scuipe*; ARSTT. *Fr.347.17*, (pas.) NT *Lc.18.32*, (med.= act.) LXX *Deut.25.9*.

[ἐν, πτύω]

ἐμπύημα, ατος, τό [ῦ] *subst.* (medic.) abces intern, empiem: ARSTT. *HA624a17*.

[ἐμπυέω < ἐμπυος]

ἐμ-πυος, ον *adj.* (medic.) **I** care suferă de un abces intern (empiem): ISOC. 19.26, DEM. 54.12, περί τὰ σπλάγχνα γεγονώς ~ PLUT. *Sull.36.2 având un abces la vîntre*; PLUT. *M.43b*, (d. cai) ARSTT. *HA604b6*. **II** plin de puroi, purulent: (picioar) SOPH. *Ph.1378*. // **ἐμπυον**, τό *subst.* supurație, abces: ARSTT. *Pr..863a8*.

[ἐν, πῦον]

ἐμπύρευμα, ατος, τό [ῦ] *subst.* jar, jăratie: ARSTT. *Fr.225.10* ș.a.

[ἐμπυρεύω]

ἐμπύρευσις, εως, ή *subst.* încälzire: ARSTT. *Resp.478a30*.

[ἐμπυρεύω]

ἐμπύρεύω, *vb.* |pf. ἐμπετύρευκα| **I** a pune pe foc, a prăji: τήν τε φηγὸν ἐμπυρεύων AR. *Pax1137 prājind ghindă*: (com. + ac. pers.) ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων: AR. *Lys.372 ca să te prăjești pe tine însuți?*: (pas.) ARSTT. *PA649a26*. **II** (fig.) a aprinde, a inflama, a atăța, a suscita: ARSTT. *GA739b11*, id. *Resp.474b13*, (pas.) τῆς ψυχῆς ... ἐμπετυρευμένης ARSTT. *Iuv.469b16 sufletul fiind aprins*.

[ἐμπυρος]

ἐμ-πῦρι-βήτης, ον, ὁ *adj.m.* care se pune pe foc: (tripod) IL. 23.702.

[ἐν, πῦρ, βαίνω]

ἐμπῦρίζω, *vb.* a da foc, a incendia: LXX *Tob.S13.14*, id. *IMac.4.20*, (pas.) LXX *Ps.9.23*, id. *Ier.28.58*.

[ἐμπυρος]

ἐμπυρισμός, οῦ, ὁ *subst.* **I** incendiu, ardere: PLB. 14.4.6, ή πόλις ἐνεπρήσθη ἐμπυρισμῷ LXX *Iis.Nav.6.24 cetatea a fost mistuită de incendiu*. **II** mistuire, vâlvătaie: LXX *Lev.10.6*, id. *Num.11.3*, id. *Deut.9.22*. **III** (în agricultură) tăciune, boală a plantelor: LXX *2Rg.8.37*.

[ἐμπυρίζω]

ἐμπυριστής, οῦ *adj.m.* care incendiază, incendiator, de foc: (înger) LXX *4Mac.7.11*.

[ἐμπυρίζω]

ἐμ-πῦρος, ον *adj.* („care este în foc”) **I** expus focului, ars: ἐς γῆν δ' ~ πίπτει νεκρός EUR. *Ph.1186 pe pământ cade leșul ars*. **II** care arde, aprins: ἐμπύρους τ' ἀκμάς EUR. *Ph.1255 vârfurile flăcărilor*; ἐμπυρα σήματ' A.RH. 1.145 *victime care ard*; (subst.) διήγαγον αὐτοῖς δι' ἐμπύρων LXX *Iez.23.37 i-au trecut prin foc*. **III** arzător, încins: (locuri) PLUT. *M.648c*, (stele) PLUT. *Fr.157.79*. **IV** care produce inflamație: ARSTT. *Mir.846b16*. **V** privitor la sacrificii, de jertfă: ἐμπύρους τ' ὀρθοστάτας EUR. *Hel.547 coloane (funerare) unde se fac sacrificii*. **VI** privitor la foc, de foc: ἐμπύρωι χρήται τέχνη EUR. *Ph.954 se folosește de arta focului* (sc. *arta de a ghici în foc*); τήν τε ἐμπυρον τέχνην τήν τοῦ Ἡφαίστου PLAT. *Prot.321e arta de făurar a lui Hephaistos*. // **ἐμπυρον**, τό *subst.* ofrandă care arde sau

victimā arsā: (gener. pl.) ἐμπύρων τ' εἶδες φλόγα; EUR. *Supp.* 155 *ai vāzut flacāra victimelor arse?*; δίδωμι βωμοῖς τοῖς ἐμοῖσιν ἔμπυρα EUR. *Fr.pap.* 65.96 *ofer altarelor mele sacrificiū*; AESCH. *Ch.* 485, SOPH. *Ant.* 1005, id. *El.* 405, EUR. *Andr.* 1113 §.a.

[ἐν, πῦρ]

ἐμ-πυρρος, ον *adj.* roșcat: (oameni) ARSTT. *Col.* 797b13.

[ἐν, πυρρός]

ἐμ-πωλέω-ῶ, *vb.* a începe vânzarea: (d. recoltă) LXX *Am.* 8.5.

[ἐν, πωλέω]

ἐμύς, ύδος, ἡ *subst.* |var. ἐμύς, ὁ Arstt.| (zool.) broască țestoasă (de apă dulce), *Emys orbicularis* (L.): ARSTT. *HA* 589a28, id. *IA* 713a17, id. *PA* 654a8, id. *Resp.* 470b18 §.a.

[et. nec.; prob. origine pregrecească]

ἐμ-φᾶγειν, *vb.* |ind. aor. ἐνέφαγον| (inf. aor.) I a mânca (cu poftă), a înfuleca: (abs.) XEN. *Cyr.* 7.1.1, MEN. *Phasm.* 37, (+ ac.) XEN. *HG* 4.5.8, LUC. *Nigr.* 22, (+ gen.) PLUT. *Art.* 3.2. II a mânca (în): ὁ χρυσὸς δὲ κοῖλος ἡμῖν ~ LUC. *Nav.* 20 *aveam veselă de aur pentru a mânca înăuntru.*

[ἐν, φαγεῖν]

ἐμ-φαίνω, *vb.* I (*tranz.*) a face să se vadă, a pune în lumină, a arăta: ἀληθινῶς ἐμφαίνει τὰς ἐκάστων αἰρέσεις PLB. 3.31.8 *pun în adevărata lor lumină alegerile fiecăruia*; ἐμφαίνει τὴν περὶ τὸν Πιτθέα δόξαν PLUT. *Thes.* 3.4 *pune în lumină faima de care era înconjurat Pitheus*; καὶ τὰς τελευτὰς τῶν ἀνδρῶν ~ τινὰ τῆς ἀρετῆς διαφορὰν PLUT. *Comp. Agis Cleom.* TCG.3.1 *chiar și morțile [acestor] oameni arată deosebirea dintre virtutea lor*; ~ βουληθέντα ὅτι γυναικῶδες τὸ πάθος PLUT. *M.* 112f *vrând să arate că suferința este caracteristică femeilor.* II (*intrans.*) a se arăta, a se vedea, a apărea, a se manifesta, a se vădi, a se reflecta: τὸ πρόσωπον ἐμφαίνεται ἐν τῇ τοῦ καταντικρῦ ὄψει PLAT. *Alc.* 133a *fața se reflectă în privirea celui din față*; πάντα τὰ τοιαῦτα ἐξ ἀνάγκης ἐμφαίνεται PLAT. *Ti.* 46b *toate acestea se manifestă în mod necesar*; παλαιοῖς ... νόμοις ἐμφαίνεται μᾶλλον ἢ περὶ τούτων ἀλήθεια PLUT. *M.* 612a *adevărul despre acestea se vede mai degrabă în legile vechi.*

[ἐν, φαίνω]

ἐμ-φαλκάω-ῶ, *vb.* (dub., prob. naut.) a înfășura: (pas.) PLB. *Fr.* 136.

[ἐν, φάλκης]

ἐμφάνεια, ας, ἡ *subst.* apariție, manifestație: IOS. *A15.* 425 §.a.

[ἐμφανής]

ἐμφάνης, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I care se poate vedea, vizibil: ἦκει πόσις σὸς Μενέλεως ὄδ' ~ EUR. *Men.* 874 *sosește, iată, soful tău, Menelaos, îl vezi*; (d. epifania unei divinități) ἴν' εἶην ~ δαίμων βροτοῖς EUR. *Ba.* 22 *pentru ca zeul să li se arate muritorilor*; (subst. neut. pl.) οὐ γὰρ ἔστι τὰμφανῆ κρύπτειν SOPH. *OC* 755 *ni-i posibil să ascunzi cele pe care le vede toată lumea*; (locut. adv.) γῆς τεμνομένης ἐν τῷ ἐμφανεῖ THUC. 2.21 *pământul fiind devastat sub propriii [lor] ochi*; ἐν τῷ ἐμφανεῖ λέξω XEN. *An.* 2.5.25 *voi spune în mod deschis / pe față*; εἰς τὸ ἐμφανές PLUT. *TCG* 18.2 *la vedere*; DEM. 56.3 (d. zei) εἰς τὸ ἐμφανές ἰόντες XEN. *Mem.* 4.3.13 *venind la vedere (= făcându-și apariția).* II care este în văzul tuturor, public: τὰς δὲ γυναῖκας ἐγκεκαλυμμένας εἰς τοῦμφανές ἄγουσιν PLUT. *M.* 232c *le poartă pe femeile cu voal în public*; (jur.) ἐμφανῆ παρέχειν DEM. 56.39 *a prezenta public (un bun)*; οὔτε τὸ ἐνέχυρον καθίστησιν εἰς τὸ ἐμφανές DEM. 56.4 *nu prezintă gajul public*; IS. 6.31. III (d. lucruri, sunete) clar, limpede: (flacăra) EUR. *El.* 586, μακρὰν γὰρ ἔρπει γῆρυς, ~ γε μὴν EUR. *El.* 754 *o voce vine de departe, dar se aude limpede*; (fig.) νυκτὸς ὄψις ~ ἐνυπνίων AESCH. *Pers.* 518 *viziune clară a viselor din timpul nopții.* IV exterior: τῶν δ' ὀφτοκούντων εἰς τοῦμφανές ARSTT. *HA* 510b20 *oviparele cu ouă externe.* V (d. abstr.) manifest, vădit, evident, clar, explicit: ἐμφανές τέκμαρ AESCH. *Ch.* 667 *sens clar*; πῶς ἂν ὑμῖν ~ ἔργω γενοίμην SOPH. *Ph.* 531 *cum aş putea să vă arăt prin faptă*; τῷ δ' ἐμφανεῖ τότε λόγῳ THUC. 7.48 *printr-un discurs explicit*; ἐμφανές κακόν AR. *Lys.* 261 *vădită pacoste*; (adv.) ἐκ τοῦ ἐμφανέος HDT. 1.205 *pe față / în mod deschis*; (comp.) ἐμφανεστέρον ... λέγειν PLAT. *Phlb.* 31e *a spune mai clar.* VI recunoscut, nedisputat: ἐκείνοις ἀποδοῦναι τὰ ἐμφανῆ κτήματα XEN. *HG* 5.2.10 *a le restitui bunurile recunoscute ca fiind ale lor (sc. nedisputate).* // **ἐμφανῶς**, *adv.* |comp.

-έστερον| {ion. ἐμφανέως} I în văzul tutu-
ror, public, vădit, deschis: ~ ... ψηφίζο-
μένους THUC. 7.48 *notând în public (= des-
chis)*; PLUT. M.795b. II pe față, deschis:
ταῦτα δὴ τολμᾶς λέγειν ~ AR. Ach.312 *în-
drăznești să spui acestea pe față*; οὐ λόγοις
ἄλλ' ~ AR. Nu.611 *nu prin vorbe, ci pe față*;
EUR. Andr.738. III clar: εἶδον ~ SOPH.
El.923 *am văzut clar*; EUR. Heracl.675.

[ἐμφαίνω]

ἐμφανίζω, vb. |impf. ἐνεφάνιζον, viit. pos-
ter. ἐμφανίσω, aor. ἐνεφάνισα, pf. ἐμπεφά-
νικα; pas. aor. ἐνεφάνισθην| {att. viit. ἐμπα-
νιῶ} I a scoate la lumină, a pune în fața
ochilor, a face să se vadă, a arăta clar, a în-
fățișa: (+ ac. concr.) ἐνεφάνισε τὰ χρήματα
ἃ ἦν μοι παρ' αὐτῶ Is. Fr.8.1 *a arătat banii
pe care îi aveam de la el*; (+ ac. abstr.) οἶμαι
μᾶλλον ὑμῖν ἐμφανιεῖν τὴν ἀλήθειαν ISOC.
15.53 *cred că voi arăta mai ușor adevărul*.
II (+ ac. pers.) a revela, a prezenta, a arăta:
ὄν ... τὸ δαιμόνιον φύλον μὲν ἀλυσιτελῆ ...
ἐμφανίζει DEM. 14.36 *pe care divinitatea
ni-l relevă drept un prieten periculos*; ἡμῖν
μέλλεις ~ σεαυτόν NT In.14.22 *urmează să
ni te arăți*. III a explica, a lămurii, a demon-
stra: ὑμεῖς αὐτὰ ἡμῖν ἐμφανίζετε ἰκανῶς
PLAT. Sph.244a *explicați-ne voi acestea
cum trebuie*; ~ ... οὐκ οὔσαν ἀγαθὸν τὴν
ἡδονὴν ARSTT. EN1173b31 *demonstrează
că plăcerea nu se identifică cu binele*. IV
(intrans.) (med.-pas.) a se arăta, a se înfă-
țișa: ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν
αὐτῶ LXX Inj.1.2 *li se arată celor care nu
sunt neîncredători în El*; IOS. A1.223.

[ἐμφανής]

ἐμφάνισις, εως, ἡ subst. ἰnfάtișare, dezvoltare,
demonstrare: ~ ψευδοῦς συλλογισμοῦ
ARSTT. SE176b29 *dezvăluire a raționamen-
tului fals*.

[ἐμφανίζω]

ἐμφανισμός, οὔ, ὁ subst. I ἰnfάtișare, înve-
derare, dezvoltare: PLAT. Sp.413e. II anun-
țare, informare: LXX 2Mac.3.9.

[ἐμφανίζω]

ἐμφανιστέον, adj.vb. trebuie dezvoltat sau
înfάtișat: PLAT. Ti.65c, ARSTT. SE181a33.

[ἐμφανίζω]

ἐμφανιστικός, ἡ, ὄν adj. care dezvoltare,
care învederează: PLAT. Sp.414e.

[ἐμφανίζω]

ἐμφαντικός, ἡ, ὄν adj. I expresiv: ἀποσι-
ώπησις ἐμφαντικώτερον ποιεῖ τὸν λόγον
PLUT. M.1009e *tăcerea face discursul mai
expresiv*; (neut. comp. adv.) PLB. 12.27.10.
II care reprezintă sau exprimă: (+ gen.)
PLUT. M.747e. // **ἐμφαντικῶς**, adv. în mod
expresiv, cu forță, cu intensitate: PLB.
11.12.1, (+ dat.) PLUT. Arat.32.6.

[ἐμφαίνω]

ἐμφάρξει, inf. aor. act. de la ἐμφράσσω.

ἐμφᾶσις, εως, ἡ subst. I imagine reflectată,
reflectare, oglindire: ἴρις ... ἐστιν ~ ἡλίου
τμήματος ARSTT. Mu.395a33 *curcubeul
este o reflectare a unei părți a soarelui*;
ARSTT. Mete.373b24. II vedere, reprezen-
tare: ~ οὐ μία τῶν ἐν τῇ σελήνῃ μελασ-
μάτων PLUT. M.921b *nu există o singură ve-
dere a petelor negre de lună*. III semn, in-
diciu: ἐμφασιν ἤθους ἐποίησε PLUT.
Alex.1.2 *a scos în evidență (= a dat în vi-
leag) caracterul*. IV (frecv.) impresie, apa-
rență: ἐμφασιν ποιεῖν, διδόναι, παρέχειν.
ἔχειν a da impresia / a părea; βουλόμενος
ἐκείνοις μὲν μηδεμίαν ἐμφασιν ποιεῖν ἄλλο-
τριότητος PLB. 23.8 *vrând să nu le dea nici
o impresie de dușmănie*; παρέχειν ἐμφασιν
λυπουμένου MEN. Fr.722, *a da impresia
unui om care suferă*; ἐμφασιν λαμβάνειν a-
și dea seama; βραχεῖαν δὲ τινα τῆς περιστά-
σεως ἐμφασιν ... λαβεῖν PLB. 23.5.10 *a-și da
într-o anumită măsură seama de situația
reală*; τὴν ἐναντίαν ἐμφασιν ὑποδεικνύων
PLB. 2.47.10 *dând impresia contrară*. V
aparență (op. realitatea): τῇ μὲν ἐμφάσει ὡς
... τῷ πράγματι δὲ LXX 2Mac.3.8 *cu apa-
rența că ... în realitate însă ...*. VI demon-
strație, explicație, expunere (clară): διὰ τῆς
καθολικῆς ἐμφάσεως PLB. 6.5.3 *în expune-
rea generală*. VII expresie: ταῖς κοιναῖς
ἐμφάσεσιν PLB. 36.12.1 *prin expresii co-
mune*. VIII sens: τὴν ... καθόλου τῆς ὑπο-
θέσεως ἐμφασιν καὶ τὴν περιγραφὴν PLB.
3.1.8 *sensul și limita întregii întreprinderi*.
IX subliniere, accent, emfază: ἐμφάσεως
χάριν ὑπομνησαι τοὺς ἀκούοντας PLB. 9.1.6
*a le aminti ascultătorilor de dragul sublini-
erii*; μάλιστα δὲ κατ' ... ἐποίει τὰς ἐμφάσεις
PLB. 28.4.9 *a pus un accent deosebit asupra
... / se referea mai ales la*. X insinuaire, alu-
zie: ποικίλας ἐμφάσεις ποιοῦσα περὶ τοῦ
μέλλοντος PLB. 30.19.17 *făcând insinuări
ambigue cu privire la viitor*.

[ἐμφαίνω]

ἐμφέρεια, ας, ἡ *subst.* asemănare: (+ prep.) ἐν πολλῇ τῇ πρὸς ἀνδρείαν ... ἐμφερεία PLUT. TCG2.1 *mare asemănare în curaj*; (abs.) PLUT. Num.13.3.

[ἐμπερής]

ἐμπερής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| {ion. neut. pl. fārā contr. ἐμπερέα Hdt.; eol. ac. sg. fem. ἐμπερήν Sapph. 132.2} asemănător, asemenea, similar: (+ dat.) χρυσίοισιν ἀνθέμοισιν ἐμπερήν ἔχοισα μόρφαν SAPPH. 132.2 *având o frumusețe asemenea florilor de aur*; τις ~ ἐμοί SOPH. Ai.1152 *unul asemenea mie*; ἡ γλῶσσα ~ ἐστὶ ἀλλήλοισι HDT. 2.105 *și unii și ceilalți au o limbă similară*; AESCH. Eu.412, ARSTT. HA626a6, LUC. Philops.22 *ș.a.* (neut. adv.) MEN. Cith.fr.1.7, (superl.) AR. Fr.68. // **ἐμπερῶς** sau **ἐμπερέως**, *adv.* asemănător, similar: ARR. Ind.16.11.

[ἐμφέρω]

ἐμφέρω, *vb.* |viit. ἐνοίσω| **I** (*tranz.*) **1** a purta (în): τάδε δάκρυα ... ἐμφέρεται δίναις A.RH. 4.613 *aceste lacrimi sunt purtate de unde*. **2** a atribui, a imputa: οὐς αἰὲν ἐμφέρεις σύ μοι φόνους πατρῶους SOPH. OC989 *crimele părintești pe care mi le reproșezi mereu*. **II** (*intrans.*) **1** a se lansa, a ataca: διέγνωσαν ... γενναίως δὲ ἐμφέρεσθαι LXX 2Mac.15.17 *au hotărât să atace curajos*. **2** a se asemăna: IOS. AI18.22.

[ἐν, φέρω]

ἐμ-φθέγγομαι, *vb.* a rosti, a emite un sunet: LUC. Eun.7.

[ἐν, φθέγγομαι]

ἐμ-φιλοκαλέω-ῶ, *vb.* a încerca să se distingă: (+ dat.) ἐμφιλοκαλῆσαι τοῖς στρατιωτικοῖς PLUT. Phil.4.10 *a cânta să se distingă în cele ale oștii*; PLUT. M.122e.

[ἐν, φιλοκαλέω]

ἐμ-φιλοχωρέω-ῶ, *vb.* **I** a dori să locuiască, a sta de preferință (în): (+ dat.) IOS. AI2.170, ἐμφιλοχωροῦσαν ἰξεύσας συνέλαβε AESOP. 1.88 *a prins cu clei (un sturz) care stătea de obicei pe acolo*. **II** a rămâne, a stăruι: ἐπὶ πολὺ ἐμφιλοχωρούσης τῆς Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν LUC. Hist.Cons.1 „*Andromeda*” *stăruind pentru mult timp în amintirea lor*.

[ἐν, φιλοχωρέω]

ἐμ-φοβος, ον *adj.* **I** înfricoșat, înspăimântat: ~ γενόμενος NT Fr.10.4 *înfricoșându-se*;

AESOP. 1.49, LXX *Înf.*19.24, NT *Lc.*24.37, id. *Apoc.*11.13. **II** cumplit: (zeite) SOPH. OC39.

[ἐν, φόβος]

ἐμ-φορβειόω-ῶ, *vb.* a pune curea / banda care susține flautul în gură: οὐπω κόρακ' εἶδον ἐμπεφορβειωμένον AR. Av.861 *nu am văzut niciodată un corb cu banda de flautist pusă*.

[ἐν, φορβιά]

ἐμ-φορέω-ῶ, *vb.* **I** a purta în: (pas.) περι νῆα ... κύμασιν ἐμφορέοντο OD. 14.309 *erau purtați în valuri în jurul corabiei*; OD. 12.419, A.RH. 4.1699. **II** a aplica în: ἐνεφύρει πληγὰς τοῖς στρώμασιν PLUT. Pomp.3.3 *aplica lovitură în așternuturi*. **III** (*med., pas.*) **1** a se umple, a se ghiftui, a se sătura: ἐμφορεῖται τῶν ὄψων LUC. Symp.11 *se umple cu cărnuri*; ἐμφορηθῆναι τοῦ αἵματος τὴν κύνα ARR. Cyn.25.9 *cățea se satură de sânge*; LUC. Sat.22, (fig.) ἐμφορουμένων ὕβρεώς PLUT. Sert.5.6 *purtându-se cu lipsă de măsură*; PLUT. M.460c. **2** a se bucura de: (+ gen.) IOS. AI8.38. **3** a folosi excesiv, a abuza: ἐνεφορέετο αὐτοῦ (*sc.* μαντήιου) HDT. 1.55 *folosea în mod excesiv oracolul*; τῆς ἐξουσίας ἄγαν ἐμφορεῖσθαι PLUT. Cic.19.6 *a se folosi în mod excesiv de putere*.

[ἐμφέρω]

ἐμφόρησις, εως, ἡ *subst.* ghiftuire, îmbuibare: (+ gen.) PLUT. M.472b.

[ἐμφορέω]

ἐμφορτίζομαι, *vb.* **I** (pas.) a fi imbarcat ca o marfă: (fig. d. pers.) SOPH. Ant.1036. **II** a încărca: ναῦν ἐμφορτισάμενος AESOP. 1.223 *încărcând o corabie*; (pas.) σπόγγους ἐμπεφορτισμένος AESOP. 1.191 (*măgar*) *încărcat cu bureți*.

[ἐμφορτος < ἐν, φόρτος]

ἐμφραγμα, ατος, τό *subst.* barieră, obstacol: PLUT. M.745e, (+ gen. obiectiv) (d. legi) ἐμφράγματα ... ποιούμενους τῶν ἀμαρτημάτων ISOC. 7.40 *punând bariere în fața greșelilor*.

[ἐμφράσσω]

ἐμφραγμός, οῦ, ὁ *subst.* astupare: ~ ὀτίων LXX *Înf.*27.14 *astupare a urechilor*.

[ἐμφράσσω]

ἐμφραξις, εως, ἡ *subst.* astupare, blocare, obturare: ARSTT. Pr.870b19 *ș.a.*

[ἐμφράσσω]

ἐμ-φράσσω, *vb.* [impf. ἐνέφραττον, viit. ἐμ-φράζω, aor. ἐνέφραξα, m.m.c.p. 3pl. ἐμπεφράκεσαν Ios. *AI12.347*; *pas.* aor. ἐνεφράγην ἢ ἐνεφράχθην | {att. ἐμφράττω} **I** a bloca, a astupa, a obtura: THUC. 4.8, τάς τε γὰρ πύλας λίθοις ἐμπεφράκεσαν Ios. *AI12.347 blocau porțile cu pietre*; ἐνέφραξεν τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν LXX *2Par.32.4 au astupat apele izvoarelor*; LXX *Iud.16.3*, APP. *BC1.94* ἡ.α., (medic.) ARSTT. *Pr.872b.35*. **II** a împiedica, a stopa: τὴν φωνήν ἐμφράττει PLUT. *M.606d împiedică glasul*; (pas.) ἐμφραγέντος αὐτοῦ τῆ χιόνι Ios. *AI7.316 fiind împiedicat din cauza zăpezii*.

[ἐν, φράσσω]

ἐμφρόνως, *adv.* v. ἔμφρων

ἐμφρουρέω-ῶ, *vb.* a avea o garnizoană (intr-o cetate): THUC. 4.110.

[ἐμφρουρος]

ἐμ-φρουρος, *on adj.* **I** păzit: (d. Danae) EUR. *Fr.1132.23*. **II** pus sub o garnizoană, păzit de garnizoană: πόλεις ἄς μὲν ἐμφρούρους ποιεῖ DEM. 18.182 *cețâți căroră le pun garnizoane*; PLB. 28.5.1, PLUT. *Pel.31.2*, id. *Flam.10.1* ἡ.α. **III** care face de gardă: XEN. *HG1.6.13*. **IV** care este în serviciul militar: XEN. *Lac.5.7*.

[ἐν, φρουρά]

ἐμ-φρώνω, *on adj.* [gen. -ονος] **I** care este în simțiri, conștient, lucid, treaz: (d. pers.) ἕως δ' ἔτ' ~ εἰμί AESCH. *Ch.1026 cât mai sunt în toate mințile*; ἀγκῶν' ἔτ' ~ παρθένῳ προσπύσεται SOPH. *Ant.1237 încă în simțiri o strănge pe fecioară în brațul său*; ἔμφρον' ἢ κάτοινον EUR. *Ion553 treaz sau beat*; EUR. *IT315* ἡ.α. **II** (ext.) (care acționează) cu minte, chibzuit, cumpănit, prudent, cu capul pe umeri, *ext.* înțelept: (d. pers.) ἐκ πονηρῶν τε καὶ ἀφρόνων χρηστούς τε καὶ ἔμφρονας ποιεῖν PLAT. *Euthd.285a din răi și necugețai ἢ fac virtuoși și cu minte*; (op. μῶρος „nărod”) SOPH. *OT436*, (frecv. subst.) ἔμφρονοι δεῖξαι Pl. *O.9.74 i se arată celui chibzuit*; (d. calitățile, stări, acțiuni) (înțelepciune) THUC. 1.84, ἔμφρονοι λογισμῶ χρησάμενος PLUT. *Mar.29.11 utilizând un raționament înțelept*; ζῶης ἀγαθῆς τε καὶ ἔμφρονος PLAT. *R.521a viață bună și chibzuită*. // **ἐμ-φρόνως**, *adv.* [superl. -έστατα] în mod chibzuit, cu cap, înțeleπτεște: ~ πράττοντα PLAT. *R.396d acționând cu cap*; PLAT. *Lg.897d*, ~ κεκρηῆσθαι τῆ μάχη PLB. 2.33.1 *a se folosi*

de o tactică chibzuită în luptă; PLUT. *Flam.9.10*, id. *M.102f*, APP. *BC1.115*. LUC. *Philops.3*.

[ἐν, φρήν]

ἐμφυῖης, ἕς *adj.* înnăscut: (caracter) Pl. *O.11.19*. [ἐμφύω]

ἐμ-φύλιος, *on* [ῶ] *adj.* **I** din același neam / seminiție / trib / familie: (d. pers.) κτανόντας τε καὶ θανόντας ... ἐμφυλίου SOPH. *Ant.1264 ucisi și ucigași de-un neam*; (sânge) SOPH. *OT1406*, A.RH. 1.865, γῆς ἐμφυλίου SOPH. *OC1385 pământ natal*. **II** (d. conflicte) intern, intestin, civil: (vrajbă) AESCH. *Eu.863*, (luptă) THEOC. 22.200, πόλεμος ~ Ios. *BI1.216 război civil*; PLB. 1.71, PLUT. *Num.6.1* ἡ.α.

[ἐν, φύλον]

ἐμ-φύλος, *on adj.* **I** din același neam sau seminiție: (bărbat) OD. 15.273, ὀθνεῖω ... αἵματι ... εἶτε ... ἐμφύλω A.RH. 4.717 *sânge străin sau din același neam*; SOPH. *OC407*. **II** intern, intestin, civil: στάσις ~ HDT. 8.3 *discordie internă*; DEM. 19.255, Ios. *AI19.228*, ἔργον ἔμφυλον APP. *BC1.1 disensiune internă*.

[ἐν, φύλον]

ἐμ-φύρώω-ῶ, *vb.* a amesteca, a frământa: ἐνεφύρων τὴν σεμίδαλιν μετ' ἐλαίου Ios. *AI8.91 amestecau făină cu ulei*.

[ἐν, φύρω]

ἐμ-φύρω, *vb.* a amesteca cu: (med.-pas.) AESCH. *Fr.38*.

[ἐν, φύρω]

ἐμ-φύσάω-ῶ, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a sufla în, a umfla cu aer: φασί τὸ μὲν ~ τὸ δὲ σαρκούν ARSTT. *HA603b30 se spune că un aliment ἢ umflă, altul le dă carne*; ARSTT. *Pr.881b14*, (pas.) ARSTT. *HA524a17*. **2** a sufla peste: ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζῶης LXX *Gen.2.7 i-a suflat în față suflare de viață*; NT *In.20.22*. **II** (*intrans.*) a sufla în / asupra: (d. o cântăreață) AR. *V.1219*, (+ dat.) ἐνεφύσησεν τῷ παιδαρίῳ τρίς LXX *3Rg.17.21 a suflat de trei ori asupra copilului*; LUC. *Philops.12*, (+ prep.) LXX *Tob.S.11.11*.

[ἐν, φυσάω]

ἐμφύσησις, *εως*, ἡ *subst.* suflare, umflare: (ca etimologie pt. φύσις) PLUT. *M.1077b*.

[ἐμφυσάω]

ἐμ-φύσιόω-ῶ, *vb.* a sufla în, *ext. fig.* a însu-

fleți: LXX *IEzr.*9.48. (med.-pas.) ἐνεφυσώθησαν ἐν τοῖς ῥήμασιν LXX *IEzr.*9.55 *s-au însuflețit de pe urma cuvintelor.*

[ἐν, φυσιώω]

ἔμφυσις, εως, ἡ *subst.* (prob.) rană (inflată): (d. Philoctetes) AESCH. *Fr.*252.

[ἔμφύω]

ἔμφυτεία, ας, ἡ *subst.* (bot.) implantare, sădare, grefare: ARSTT. *Iuv.*468b23 *ș.a.*

[ἔμφυτεύω]

ἔμ-φυτεύω, *vb.* **I** a sădi (în), a planta: (fig.) τὴν τοῦ πλεύμονος ἰδέαν ἐνεφύτευσαν PLAT. *Ti.*70c *au plantat imaginea plămânilui*; (pas.) PLUT. *M.*640e. **II** (fig.) a planta, a introduce: οἱ δὲ τυράννους ἐμφυτεύοντες PLB. 9.29.6 *plantând tirani (în cetăți)*; (+ dat.) μονάρχους ... ἐμφυτεύσαι ... τοῖς Ἑλλησι PLB. 2.41.11 *a introdus monarhi la eleni*; (pas.) PLAT. *Ti.*42a.

[ἐν, φυτεύω]

ἔμφυτος, *ov adj.* **I** sădit / plantat în, *ext.* în-născut, natural: HDT. 9.94, πατρός ἐμφυτον ἄλαστον αἷμα SOPH. *OC*1671 *sânge blestemat primit de la tatăl nostru*; NT *Iac.*1.21, ἐμφυτόν ἐστιν μὴ + *inf.* ISOC. 11.3 *este un lucru natural să nu*; (+ dat.) ~ μὲν πᾶσιν ἀνθρώποις κάκη EUR. *Fr.*297 *viciul este sădit în toți oamenii*; ὁ ἔρωσ ~ ἀλλήλων τοῖς ἀνθρώποις PLAT. *Smp.*191d *oamenii au în ei sădită iubirea unii față de ceilalți*; οὐκ ἦν ταῦθ' ... τοῖς Ἀθηναίοις ... ἔμφυτα DEM. 18.203 *aceste lucruri nu erau naturale pentru atenieni*. **II** intern, intrinsec, natural: (căldură a corpului) ARSTT. *Mete.*355b9.

[ἔμφύω]

ἔμ-φύω, *vb.* |aor. ἐνέφυσα ἢ aor. radical ἐνέφυον, pf. ἐμπέφυκα; *med.* impf. ἐνεφυόμην, viit. ἐμφύσομαι |*ep.* pf. 3pl. ἐμπεφύασι *II.* 8.84; part. pf. fem. ἐμπεφυῖα *II.* 1.513} **I** (*tranz.*) a face să nască în, a sădi, a însufla: θεὸς δὲ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας παντοίας ἐνέφυσεν OD. 22.348 *un zeu mi-a sădit în minte tot felul de cântece*; XEN. *Mem.*1.4.13 τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦσαι φρενί; SOPH. *OC*1488 *ce lucru de neclintit ai vrea să-î sădești în minte?* **II** (*intranz.*) (med.-pas., pf. ἢ aor. radical act.) **1** a crește, a se naște: ὄθι τε πρῶται τρίχες ἵππων κρᾶνίω ἐμπεφύασι IL. 8.84 *acolo unde firele de păr cresc pe creștetul cailor*; HDT. 2.156, ARSTT. *H.*4547b25. **2** (pf.) a fi în fire, a fi înnăscut, a fi înclinat natural

spre: (+ dat.) ἐμπέφυκε γυναίξϊ τέρψις τῶν παρεστώτων κακῶν EUR. *Andr.*93 *este în firea femeilor să găsească o plăcere în relele de fiicare zi*; EUR. *Hipp.*967, (+ prep.) πρὸς φιλοσοφίαν ἐμπεφυκῶς PLUT. *Alex.*8.5 *înclinat către filosofie*. **3** a se prinde, a se agăța, a aruca: (tm.) ἐν τ' ἄρα οἱ φύ χειρί IL. 6.253 *l-a arucat de mână (în semn de salut)*; ὡς ἔχει' ἐμπεφυῖα IL. 1.513 *cum stătea agățată*; ἐμφύς ὡς ... βδέλλα THEOC. 2.56 *agățându-te ca o lipitoare*; (+ dat.) ἐμφύντε τῷ φύσαντι SOPH. *OC*1113 *arucăși-l (sprrijiniți-l) pe cel care v-a dat viață*; (tm.) ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες OD. 20.268 *mușcându-și buzele (de furie sau invidie)*; αἱ χεῖρες ... ἐμπεφυκῦται ἦσαν τοῖσι ἐπισπαστήρι HDT. 6.92 *mâinile rămăseseră prinse de inele*; ταῖς κόπαις ἐμφύντες PLUT. *Caes.*38.6 *arucând strâns de vâsle*. **4** (fig.) a a se amesteca, a se implica, a se preocupa: ἐμφῦναι τοῖς Μακεδόνων πράγμασιν PLUT. *Pyrrh.*6.2 *a se amesteca în treburile macedonenilor*; τοῖς ἠθικοῖς μάλιστα καὶ πολιτικοῖς ἐνεφύετο δόγμασι PLUT. *Ca.*Mi.4.2 *se preocupa mai cu seamă de ideile morale și politice*; ἐνεφύετο τῇ φιλίᾳ τοῦ Κάτωνος PLUT. *Cat.*Mi.29.8 *se implica în prietenia cu Cato*. **b** a se sprijini, a se bizui: ἐμφῦναι ταῖς ναυσίν PLUT. *Them.*9.5 *a se bizui pe corăbii*; **c** a se remarca: Ἀλκιβιάδης ἐνεφύετο τηνικαῦτα τοῖς Ἀθηναίοις PLUT. *Nic.*9.1 *Alkibiades se remarca încercând de atunci printre atenieni*.

[ἐν, φύω]

ἔμ-φωλεύω, *vb.* a se ascunde (în): οἱ τοῖς σπηλαίοις ἐμφωλεύοντες IOS. *B11.*307 *cei ce se ascund în peșteri*; IOS. *B11.*634, AESOP. *Fab.*dod.81, PLUT. *M.*314e.

[ἐν, φωλεύω]

ἔμ-ψίω, *vb.* a hrăni cu terci: AESCH. *Fr.*246b.

[ἐν, ψίω]

ἔμψυχήϊος, *ov adj.* de animal: LUC. *Vit.*Auct.6.

[ἔμψυχός]

ἔμψυχία, ας, ἡ *subst.* însuflețire, viață: PLUT. *M.*1053b.

[ἔμψυχός]

ἔμ-ψυχός, *ov adj.* |comp. -ότερος| însuflețit, cu viață (suflet), viu, animat: τὸ πῦρ θηρίον εἶναι ἔμψυχον HDT. 3.16 *focul este o fiară*

insuflejită; (d. Creon) ἔμψυχον ἠγοῦμαι νεκρόν SOPH. *Ant.*1167 *il socotesc un mort care respiră*; (op. ἄψυχος „neinsuflejit”) PLAT. *Sph.*227b, σῶμα ἔμψυχον ARSTT. *deAn.*434b12 *trup însuflejit*; ὁ δοῦλος ἔμψυχον ὄργανον ARSTT. *EN*1161b4 *sclavul este o unealtă însuflejită*; (ret.) λόγον ... ζῶντα καὶ ἔμψυχον PLAT. *Phdr.*276a *cuvântare vie și însuflejită*; ἔμψυχ', οὐκ ἐνυφαντά THEOC. 15.83 (*figuri*) *vii, nu iesute*. // ἔμψυχον, τό *subst.* ființă vie, vietate: ἄλλα ἔμψυχα THUC. 7.29 *alte vietăți*; HDT. 3.106. // ἔμψύχως, *adv.* în mod natural, pe viu: ἔργοις ἅμα καὶ λόγοις πλαττόμενον ~ PLUT. *M.*790f *tânăr format în mod natural prin fapte și vorbe deopotrivă*.

[έν, ψυχή]

έν, *adv., prep.* [în compuși cu grafia ἐγ- prin asimilare înainte de γ κ ξ χ, ἐμ- înainte de β μ π φ ψ, ἐλ- înainte de λ, ἐρ- înainte de ρ, ἐς înainte de σ; în crază τά + έν > τάν, καί + έν > κάν] {ep. poet. εἰν Hom., Soph., Eur. ῥ.α.; topică: gener. postpus în anastrofă; eol. ἐνν Sapph., Theoc.} **I** (*adv.*) (urmat de partic. gener. δέ, mai rar μέν, τε; considerat și ca preverb în tm.) **I** *înăuntru*: έν δ' ἀρχός ἔβη IL. 1.311 *a urcat înăuntru drept comandant*; IL. 9.361, έν δ' αἴγες ἀπειρέσιαι γεγάσιν ἄγριαι OD. 9.118 *înăuntru (sc. în insulă) se înmulțesc capre sălbaticे nenumărate*; έν δέ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν OD. 11.4 *am urcat (pe corabie) vârand oile înăuntru*. **2** *printre, între*: IL. 2.578, οἱ τὰ τείχεα τε ἐπεκόσμησαν, ... έν δέ δὴ καὶ γυναῖκες δύο HDT. 1.184 *cei care au împodobit zidurile ... printre care și două femei*; πολλά μοι καὶ ἄλλα τεκμήριά ἐστι τοῦτο οὕτω ἔχειν, έν δέ καὶ τόδε, ὅτι HDT. 2.43 *am multe alte dovezi că așa stau lucrurile, printre care și aceasta, că ...*. **II** (*prep.*) (+ dat.) **I** (de loc) **a** (gener.) *în*: έν κονίησι χαμαι πέσεν IL. 4.482 *a căzut la pământ în fărâncă*; έν ἐνὶ δίφρῳ ἐόντας IL. 5.160 *mergând într-un singur car*; έν στηθεσσι μένος βάλε IL. 5.513 *îa vârat forță în piept*; έν θεῶν ἔδραις AESCH. *Ag.*596 *în templele zeilor*; ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς έν ἐνδύμασιν προβάτων NT *Mt.*7.15 *vin către voi în haine de oi*; έν ὀπλοῖς ὄντες THUC. 6.74 *fiind sub armă (= înarmați)*; (+ adj. subst.) έν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ χθονός EUR. *Fr.*448.2 *în mijlocul cerului și al pământului*; (+ adv. subst.) έν

τῷ ἔμπροσθεν ARSTT. *HA*510a7 *în partea din față*. **b** (în contexte eliptice) *în, din*: (meton.) τάν τῷ μύρῳ AR. *Eq.*1375 *cei din piața de parfumuri*; έν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν DEM. 18.28 *pe (locuri) de doi oboli*; (+ gen. pers.) εἰν Αἴδαο IL. 22.389 *în (casa) lui Hades (= la Hades)*; (= att.) έν Αἴδου EUR. *Hec.*418, πολλά δ' έν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κείται IL. 6.47 *multe avuții sunt în (casa) tatălui cu stare*; έν ἡμετέρου HDT. 1.35 *în palatul nostru*; έν ... κιθαριστοῦ PLAT. *Th.*206a *în (școala) kitharistului*; (fig.) κάστιν οὐκ έν αὐτοῦ AR. *V.*642 *nu e la el acasă (= nu se poate controla)*. **c** (de) *la, din*: νευρὴν έν ἀμύμονι τόξῳ IL. 15.463 *coarda din arcul fără cusur*; μετὰ τὴν έν Κερκύρα ναυμαχίαν THUC. 1.57 *după bătălia navală din Kerkyra*; XEN. *HG*2.1.6. **d** *în mijlocul (= împotriva)*: έν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν IL. 16.258 *au pornit cu mare avânt împotriva troienilor*; στασιάσαντες δέ έν ἀλλήλοις ἔτη πολλά THUC. 1.24 *răscolindu-se unii împotriva celorlalți*. **e** *în față, înainte*: έν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός OD. 2.194 *eu [il] sfătuiesc în fața tuturor*; μακρηγορεῖν έν εἰδῶσι THUC. 2.36 *a vorbi lung în fața unor oameni care știu*; σοφίαν δέ λαλοῦμεν έν τοῖς τελείοις NT *1Cor.*2.6 *propovăduim înțelepciunea în fața celor desăvârșiți*. **f** *printre, între, dintre*: (cu sens partitiv) ἐταῖρον ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι IL. 17.590 *tovarăș brav printre luptătorii fruntași*; έν νεκύεσσι φαείνω OD. 12.383 *strălucesc printre morți*; τὰδ' ἐστὶν έν θεοῖς καλά SOPH. *Ant.*925 *acestea sunt plăcute printre zei*; οἷη έν ἀθανάτοισιν IL. 1.398 *singura dintre muritori*; ἐστι δέ φῶλον έν ἀνθρώποισι ματαιότατον Pl. *P.*3.21 *este specia cea mai deșartă dintre oameni*; έν ἀνθρώποις PLAT. *Cra.*389a *printre oameni (= în lume)*. **g** (indicând proximitatea) *pe, la*: έν γούνασι IL. 5.370 *pe genunchi*; έν Διὸς οὔδει IL. 24.527 *pe podeaua lui Zeus*; τρίποδ' ἴστασαν έν πυρὶ IL. 18.346 *au pus trepiede pe foc*; λοχῆσαι έν ποταμῷ IL. 18.520 *a se ascunde la râu*; κόναβος έν πύλαις ... σακέων AESCH. *Th.*160 *zângănit de scuturi la porți*; έν τῷ Δαρείου θρόνῳ καθήμενον PLUT. *Ages.*15.3 *șezând pe tronul lui Dareios*; έν χρῶ κεκαρμένους XEN. *HG*1.7.8 *tunși până la piele (sc. zero)*; (ext. locut.) έν

χρῶ αἰεὶ παραπλέοντες THUC. 2.84 *navi-gánd mereu din ce în ce mai aproape*. **2** (temp.) *în timpul*: ἐν νυκτὸς ἀμολγῶ IL. 11.173 *în târia nopții*; ἐν τῇ ἑορτῇ THUC. 7.73 *în timpul sărbătorii*; ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν LXX Gen.1.1 *la început Dumnezeu a făcut cerul*: ἐν καιρῶ τοῦ θερισμοῦ NT Mt.13.30 *la momentul secerării lui*; ἐν καιρῶ AESCH. Pr.379 *la momentul potrivit*; (cu elipsa lui χρόνος) κὰν ῶ SOPH. Tr.929 *în momentul în care*; ἐν τῷ πρόσθεν PLAT. Th.200e *mai înainte*. **3** (instr.) *a cu, prin*: (+ concr. sau abstr.) ἐν τεύχεσσι ἐδυνον OD. 24.496 *se echipau cu armele*; ἀνδρῶν ἐν παλάμησι κατέκταθεν IL. 5.558 *au fost uciși de mâinile oamenilor*; ἐν δόλω SOPH. Ph.102 *prin viclenie*; ἐν τοῖς ὁμοίοις νόμοις ποιήσαντες τὰς κρίσεις THUC. 1.77 *facând judecări după legi comune*; ἐν τινι ἀλίσθησεται; NT Mt.5.13 *cu ce se va săra?*; κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ NT Fp.17.31 *a judeca lumea cu dreptate printr-un Bărbat*; τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει NT Mc.9.1 *ἰμπάρῆτῖα lui Dumnezeu venită cu putere*. **b** (indicând cauza) *din pricina, datorită, cu ajutorul, grație*: ἡμεῖς δ' ἐν οἴνῳ συμπόται σοφώτατοι AR. Lys.1227 *suntem cei mai înțeleπτι convivi datorită vinului*; ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια NT Mt.9.34 *alungă demonii cu ajutorul căpeteniei demonilor*. **4** (indicând o relație) **a** *în ceea ce privește, în privința*: ἐν ... γῆρα ξυνάδει τῷδε τάνδρι σύμμετρος SOPH. OT1112 *în ceea ce privește vârsta, se potrivește cu acest bărbat*; ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται SOPH. OC1214 *va fi evident în ce mă privește*. **b** *conform cu, potrivit cu*: ἐν λόγοις AESCH. Ch.613 *potrivit cu cele spuse*; ἐν Πανελλάνων νόμῳ Pl. I.2.38 *după legea sărbătorii panelenice*; **c** *în puterea, la*: δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν OD. 10.69 *puterea este la voi*; ἐν σοὶ γὰρ ἐσμεν SOPH. OT314 *suntem în puterea ta*; ἐν ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ πράγματα ἐγένετο THUC. 1.74 *situația grecilor a depins de corăbii*. **5** (+ pron. pers. și vb. εἰμί, γίγνομαι) *depinde de*: νῦν ἔτ' ἐν σαντῶ γενοῦ SOPH. Ph.950 *să înă nu-mai de tine (= fii tu însuși)*; ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο XEN. An.1.5.17 *și-a venit în fire*; (eliptic + gen. pers.) ἐφλεγόμην καὶ οὐκέτ' ἐν

ἐμαυτοῦ ἦν PLAT. Chrm.155d *eram înfierbântat și nu mai eram în apele mele (= îmi pierdeam cumpătul)*. **6** (în diverse expresii legate de drept) ἐν μοίρῃ πέφαται OD. 22.54 *moare pe drept*; ἐν δίκῃ Pl. O.2.16 *în dreptate (= pe drept)*; ἐν αἰτία ... βαλεῖν SOPH. OT656 *a învinui*. **7** (+ subst. care indică o preocupare sau o funcție) ἐν φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων PLAT. Phd.59a *dedicându-ne filosofiei*; οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν THUC. 3.28 *cei care controlează lucrurile (= cei de la putere)*; οἱ ἐν ἀρχῇ THUC. 2.37 *cei de la conducere*. **8** (în diverse locuțiuni modale) ἐν ἀργοῖς SOPH. OT287 *cu întârziere*; ἐν βραχεὶ EUR. Supp.566 *pe scurt*; ἐν τάχει THUC. 1.86 *rapid / de îndată*; ἐν κενοῖς SOPH. Ai.971 *în zadar*; ἐν δέοντι EUR. Alc.817 *la nevoie / în momentul potrivit*; ἐν τῷ παρόντι THUC. 5.63 *pe loc / pe moment*; κρίνοντες ἐν ὁμοίῳ THUC. 2.53 *judecând la fel*. **9** sub formă de: ἄργυρος ἐν ἐκπώμασιν PLUT. M.260a *argint sub formă de vase*. **10** (indicând valoarea) *cu valoarea*: τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴση IL. 9.378 *il prețuiesc cu valoarea unei așchii (= nu dau doi bani pe el)*; ἀγοράζω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ LXX IPar.21.24 *cumpăr cu prețul cuvenit*. **11** (relig.) **a** *pentru*: (prob. redând o expresie din aramaică) ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων NT Mt.10.32 *va da mărturie pentru mine în fața oamenilor*; NT Lc.12.8. **b** *în, întru*: στήκετε ἐν κυρίῳ NT Flp.4.1 *ați stați întru Domnul*. **12** (tard. indicând direcția) *către, la*: πορευθῆναι μετὰ σοῦ ἐν Ῥάγοις LXX Tob.5.5 *a merge cu tine la Rages*. **III** (prep.) (+ ac., var. dor. pt. εἰς, ἐς) **1** *asupra*: πέσε δ' ἀδόκητον ἐν καὶ δοκέοντα Pl. N.7.31 *(valul lui Hades = moartea) cade și asupra celui care nu se așteaptă și asupra celui care se așteaptă*. **2** *în (interiorul)*: ἐν πάντα δὲ νόμον εὐθύγλωσσοσ ἀνὴρ προφέρει Pl. P.2.86 *un om cu vorba directă se remarcă (/ este de folos) în orice regim*. [IE *en-; cf. lat. in]

έν, neut. sg. de la εἶς.

έννα, ac. sg. masc. de la εἶς.

έν-αβρόνομαι, vb. |inf. viit. contr. έναβρυνεῖσθαι App. I a se lăuda, a se mândri: (+ dat.) ἐλπίσαντα ... τοῦτοις ... έναβρυνεῖσθαι App. BC4.68 *sperând că te vei lăuda cu aceștia*. II a se împăuna, a se dichisi: LUC. Salt.2.

[έν, ἀβρόνω]

έν-ἀγείρω, *vb.* a aduna (înăuntru): (conjct. aor. cu tm.) έν δ' έρέτας ... ἀγείρομεν IL. 1.142 *am adunat înăuntru* (sc. *în corabie*) *vásłasi*; (med., posib. cu tm.) A.RH. 3.347.

[έν, ἀγείρω]

έν-ἀγής, *ές adj.* {ion. pl. nom. έναγέες Hdt., Luc., gen. έναγέων Hdt., ac. έναγέας Hdt., Luc., neut. pl. έναγέα Aesch.} **I** (neg.) **I** care se află într-o întinare / pângărire religioasă (= έν άγει ών), impur, afurisit, *ext. blestemat, criminal*: HDT. 5.71, THUC. 1.126, PLUT. *Sol.*12.2 *ș.a.* **2** (d. sacrificii) care îmbunează, consacrat: (+ dat.) AESCH. *Supp.*123. **II** (cu valoare pozitivă) care s-a legat prin jurământ: (prieten) SOPH. *OT*656.

[έν, άγος]

ένάγιζω, *vb.* |impf. ένήγιζον, aor. ένήγισα, part. viit. έναγιών Is.] **I** (*intrans.*) a aduce jertfe (în onoarea eroilor sau a celor căzuți în luptă): (+ dat.) HDT. 2.44, IS. 2.46 *ș.a.*, (fără dat.) *έπι τὰ μνήματα* *ιέναι* *χεόμενον* *καί έναγιούντα* IS. 6.51 *a merge la morminte aducând libații și sacrificii*. **II** (*trans.*) a oferi drept jertfă, a sacrifica: *κριόν έναγιζουσι* PLUT. *Thest.*4.1 *sacrifică un berbec*; ARR. *An.*2.5.9 *ș.a.*

[έναγής]

ένάγικός, ή, όν *adj.* impur, blestemat: (bunuri) PLUT. *M.*825c.

[έναγής]

ένάγισμα, ατος, τό [ά] *subst.* ofrandă, jertfă / sacrificiu funerar(ă): (pentru defuncți) AR. *Fr.*488.12, LUC. *Cat.*2, (pentru eroi) ARSTT. *Ath.*58.1.

[έναγιζω]

έναγισμός, οῦ, ό *subst.* = ένάγισμα: IOS. *AI*19.272, id. *BI*1.32, PLUT. *Pyrrh.*31.1, id. *Alex.*72.4, id. *M.*272e *ș.a.*

[έναγιζω]

έν-αγκάλιζομαι, *vb.* |impf. ένηγκαλιζόμεν, aor. ένηγκαλισάμην| a lua *sau* a purta în brațe, a îmbrățișa: *τὰ τῶν άδελφῶν τέκνα* ... *έναγκαλίζονται* PLUT. *Cam.*5.2 *poartă în brațe copiii fraților*; LXX *Prov.*6.10, NT *Mc.*10.16 *ș.a.*

[έν, άγκαλιζομαι]

έναγκάλισμα, ατος, τό *subst.* îmbrățișare: LXX *4Mac.*13.21.

[έναγκαλιζομαι]

έν-αγκυλάω-ω, *vb.* |var. έναγκυλόω-ω Plut. (med. = act.)| a lega cu o curea (pentru a

arunca proiectile): *έχρώντο δέ αὐτοῖς ... άκοντίοις έναγκυλῶντες* XEN. *An.*4.2.28 *se foloseau de acestea* (sc. *săgeți*) *ca de sulije, legându-le cu curele*; PLUT. *M.*180d.

[έν, άγκύλη]

έναγκυλίζω, *vb.* v. έναγκυλάω: (pas.) PLB. 27.11.5.

έν-αγχος, *adv.* **I** (de timp) de curând, recent: *ήκον ώς ύμᾶς* ~ DEM. 19.111 *au venit la voi de curând*; ISOC. 19.43, *καί μήν καί* ~ *σε έζήτουν* PLAT. *Smp.*172a *tocmai te căutam*; ~ *άποθανόντος αὐτῶ τοῦ πατρὸς* LUC. *DMeretr.*12.1 *murindu-i tatăl de curând*: (+ art.) AR. *Ecc.*823, *τῆς τε* ~ *περι τὸν Ίόνιον συμφορᾶς* APP. 4.122 *înfrângerea de curând din Marea Ionică*. **II** (de loc) mai aproape: *τῷ πελάγει* ~ *προσελθῶν* AESOP. 1.307 *venind mai aproape de mare*.

[έν, άγχι]

έν-άγω, [ά] *vb.* |impf. ένήγον| **I** a mâna în, *ext. fig.* a îndemna, a incita: (+ ac. pers. și inf.) *μαίνεσθαι ένάγει ανθρώπους* HDT. 4.79 (*Dionysos*) *ή ένδεαμνά pe oamenii la nebunie*; IS. 2.20, (+ inf.) *ένάγοντος* *ξυνεπιλαβέσθαι* THUC. 8.26 *îndemnând să-și unească forțele*; (+ ac. pers. și compl. prep.) *εις άπόστασιν ένῆγε τούς έπιχωρίους* IOS. *BI*2.118 *ή ένдемпа pe țărani la revoltă*; XEN. *HG*6.5.6, ARR. *An.*1.7.11, (+ ac. pers. sau abstr.) *ένῆγε τὸν πόλεμον* PLUT. *Comp.Alc.Cor.*4.4 *îndemna la război*. **II** (abs.) a insista, a stărui: HDT. 5.104, THUC. 6.61.

[έν, άγω]

ένάγωνιζομαι, *vb.* {ion. viit. έναγωνιεύμαι Hdt.} **I** a se înfrunta *sau* a concura cu: (+ dat.) *έγώ μέν νυν ύμῖν οὐκ έναγωνιεύμαι* HDT. 3.83 *eu nu voi concura acum cu voi*; HDT. 2.160. **II** (milit.) a lupta: *παρέσχετε αὐτήν εύμενῆ έναγωνίσασθαι τοῖς Έλλησι* THUC. 2.74 *ați oferit acest (pământ) prielnic grecilor pentru a lupta*; LXX *4Mac.*16.16, PLUT. *Alex.*34.2. **III** a intra în luptă, a lua parte la: *έναγωνιζομένη τοῖς τῶν ανθρώπων βίοις* PLB. 1.4.5 (*soarta*) *juicând un rol în viețile oamenilor*; PLB. 5.85.7.

[έναγώνιος]

έν-άγώνιος, ον *adj.* **I** (d. divinități) protector / arbitru al întrecerii (άγών): (d. Hermes) AESCH. *Fr.*384, PI. *P.*2.10, AR. *PI.*1161. **II** participant la o întrecere: *παῖς* ~ PI. *N.*6.13

tânâr atlet. **III** referitor la o întrecere, propriu competiției: (victorii) ARSTT. *VV* 1250b37, (regulă) LUC. *Demon*.49, εἰ δὲ μή ~ ἢ ὄρχησις LUC. *Salt*.32 *dacă dansul nu este trecut printre competiții*. **IV** de luptă: (îndemn) PLB. 10.12.5. (veșmânt) PLUT. *Caes*.45.8 ș.a. // **ἐναγωνίως**, *adv.* energic, cu forță: PLUT. *M*.771a.

[ἐν, ἀγών]

ἐν-ἄδημονέω-ῶ, *vb.* a fi tulburat în: (+ dat.) IOS. *A*15.244.

[ἐν, ἄδημονέω]

ἐν-ᾄδω, *vb.* a cânta împreună: ARSTT. *Fr*.918b22.

[ἐν, ᾄδω]

ἐν-ἄεριοσ, *ov adj.* (care este *sau* trăiește) în aer, aerian: (d. împerecherea muștelor) LUC. *Musc.Enc*.6, LUC. *Dips*.3. // **ἐναέριον**, *τό subst.* ființă aeriană: PLUT. *Fr*.121.9.

[ἐν, ἀήρ]

ἐν-ἄερος, *ov adj.* propriu aerului: PLUT. *M*.915c, id. *M*.966f.

[ἐν, ἀήρ]

ἐν-αθλέω-ῶ, *vb.* **I** a se antrena în: ἐνήθηκας πολέμοις PLUT. *M*.320a *ești antrenat în războaie*. **II** a lupta în, a intra în luptă: LXX *4Mac*.17.13.

[ἐν, ἄθλον]

ἐν-αἰθριοσ, *ov adj.* sub cerul liber, supus intemperieiilor: <ἐν>αἰθρεια καὶ δύσομβρα φεύγειν βέλη SOPH. *Ant*.357 *a evita săgețile stihțiilor și ale ploii grele*.

[ἐν, αἶθριοσ]

ἐν-αιμοσ, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** care are sânge, cu sânge în vine: (zei) HDΤ. 3.29, IOS. *A*16.120. **II** de sânge, sângeri: (culoare) PLAT. *Ti*.68b. **III** acoperit cu sânge, însângerat: (holde) PLUT. *Fab*.2.2, (prăzi) PLUT. *Marc*.21.2. **IV** plin de sânge: (plămân) ARSTT. *PA*670b33. // **ἐναιμα**, *τά subst.* animale cu sânge: ARSTT. *IA*709b22, id. *HA*570a6 ș.a. // **ἐναιμα**, *τά subst.* substanțe *sau* particule de sânge: PLAT. *Ti*.81a.

[ἐν, αἷμα]

ἐναίρω, *vb.* |impf. fără augment 3sg. ἐναίρων Eur. *Hipp*.1128, aor. ἐναρην Pi. *N*.10.15, 3pl. ἐνάρον Eur. *Supp*.821| {ep. inf. prez. ἐναίρεμεν II. 13.338, *med.* impf. 2sg. ἐναίρειο, aor. 3sg. ἐνήρατο II. 14.515, A.Rh. 1.1040 ș.a.} **I** a ucide, a omori: ἀλλήλους ... ἐναίρεμεν IL. 13.338 *a se ucide unii pe alții*:

(d. animale în vânătoare) IL. 21.485, κούκ οἶδ' ἐναίρων νεκρόν SOPH. *Ph*.946 *nu știe că ucide un mort*; (*med.* = *act.*) Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρί IL. 6.32 *Antilochos l-a ucis cu sulita pe Ableros*. **II** a distruge: (pas.) SOPH. *OC*842. **III** (*fig.*) a strica: μηκέτι νῦν χροῖα καλὸν ἐναίρειο OD. 19.263 *nu-ți strica acum chipul frumos*.

[ἐναρα]

ἐν-αἰσιμοσ, *ov adj.* **I** (în mantică) **1** care prevestește viitorul, augural: (păsări) OD. 2.182, (*neut. subst.*) ἐναίσιμα μυθήσασθαι OD. 2.159 *a roști preziceri*. **2** de bun augur, favorabil: ἐναίσιμα σήματα φαίνων IL. 2.353 *arătând semne favorabile*; A.Rh. 1.900. **II** (*ext.*) care este cum se cuvine, cu justă măsură, potrivit, adecvat, just: (d. pers.) (Achilleus) ᾧ οὐτ' ἄρ φρένες εἰσὶν ἐναῖσιμοι οὔτε νόημα γναμπτόν IL. 24.40 *nu are o minte ca lumea nici o gândire mlădi-oasă*; OD. 10.383, τὸν τ' ἐναῖσιμον ... [βίον] AESCH. *Ag*.775 *trai așa cum se cuvine*; (*vorbă*) A.Rh. 4.1122, (d. lucruri și *abstr.*) ἐναίσιμα δῶρα IL. 24.425 *daruri potrivite*; (*neut. sg. adv.*) οὐδ' ἦλθον ἐναῖσιμον ὡς ἐκέλευες; IL. 6.519 *nu am venit la momentul potrivit, așa cum cereai?*; (*neut. pl. adv.*) οὐκέτ' ... ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι OD. 17.321 *nu vor să muncească, așa cum se cuvine*; ARR. *Ind*.34.11. // **ἐναισίμοσ**, *adv.* în mod convenit, potrivit, cu măsură: AESCH. *Ag*.916, EUR. *Alc*.1077.

[ἐν, αἶσα]

ἐν-αἰσιμοσ, *ov adj.* **I** potrivit, convenit: AESCH. *Fr*.485a. **II** (d. pers. și locuri) favorabil, binevoitor: ἐναισίου δὲ σοῦ τύχοιμι SOPH. *OC*1482 *fie să mi te arăți favorabil*; PLAT. *Lg*.747d.

[ἐν, αἶσα]

ἐν-αιωρέομαι-οῦμαι, *vb.* a merge într-o parte și în alta *sau* în derivă, a rătăci: (d. Odysseus) πολὺν θαλάσσηι χρόνον ἐναιωρούμενον EUR. *Cyc*.700 *rătăcind vreme îndelungată pe mare*.

[ἐν, αἰωρέω]

ἐνάκις, [ᾶ] *adv.* |var. ἐννάκις Plut.| {ion. εἰνάκις Od.} de nouă ori: OD. 14.230, PLUT. *M*.989b.

[ἐννεά]

ἐνακισ-μύριοι, *αι, α adj., num.* nouăzeci de mii: (pedestrași) APP. *Hann*.13.

[ἐνάκις, μύριοι]

ἐνᾶκισ-χίλιοι, αι, α [χῑ] *adj., num.* [var. ἐννακ- Plb., Ios., Plut. *ῥ.α.*] {ion. εἰνακ- Hdt.} nouă mii: HDT. 7.41, PLB. 3.39.11, APP. *Mith.*84.

[ἐνάκις, χίλιοι]

ἐνακόσιοι, αι, α *adj.* nouă sute: THUC. 5.12, IOS. *AI* 1.85, (+ alte num.) τρισχλίας ἐνακοσίας εἴκοσι DEM. 34.25 *trei mii nouă sute douăzeci*; *ῥ.α.*

[ἐννέα]

ἐν-ακούω, *vb.* I a pleca urechea la, a asculta: κάνακούσωμεν γόων SOPH. *El.*81 *să-i ascultăm plânsetele*; (pas.) ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται LXX *Na.*1.12 *zvonul despre tine nu va fi ascultat*. II a da ascultare, a îndeplini: πᾶν, ὃ ἐὰν εἴπη αὐτοῖς, ἐνακούουσιν LXX *1Ezr.*4.3 *îndeplinesc tot ce le-ar spune el*; LXX *1Ezr.*4.10.

[ἐν, ἀκούω]

ἐνάλειμμα, ατος, τό [ᾶ] *subst.* alifie, color: (pt. ochi) ARSTT. *Pr.*876b13.

[ἐναλείφω]

ἐν-ἄλειφω, *vb.* |ἐναλείψω, aor. ἐνήλειψα, *med.-pas.* part. pf. ἐναληλιμμένος, *pas.* part. aor. ἐναλειφθέν] I a unge pe, a da cu: (pas.) οἱ ὀφθαλμοὶ ... οὐκ ὀστρεῖω ἐναληλιμμένοι εἶεν PLAT. *R.*420c *ochii nu ar fi dați cu pigment de purpură*; (med.) φάρμακον ᾧ τὴν κώμην αἰ γυναῖκες ἐναλειφόμεναι ποιούσι χρυσοειδῆ PLUT. *M.*771b *unguent cu care femeile, ungându-și părul, îl fac aurii*. II a vopsi, a colora: ARSTT. *GA*743b24, (pas.) ARSTT. *GA*726b27.

[ἐν, ἀλείφω]

ἐν-ἀλήθης, *ες adj.* verosimil. // ἐναλήθως, *adv.* în mod verosimil: LUC. *VH*1.2.

[ἐν, ἀληθής]

ἐν-ἄλιγκιος, *ον adj.* [var. fem. -η A.Rh.] asemănător cu, asemenea: (+ dat.) Ἀπόλλων Φαίνοπι ... ~ IL. 17.583 *Apollon, asemenea lui Phainops*; OD. 7.5, THEOC. 22.94, (+ dat. și ac. de relație) Ταλθύβιος δὲ θεῶν ~ αὐδὴν IL. 19.250 *Talthybios, asemănător la vorbă cu un zeu*; HES. *Th.*142, A.RH. 2.1237 *ῥ.α.*

[ἐν, ἀλίγκιος]

ἐν-ἄλινδέομαι-οὔμαι, *vb.* a se tăvăli sau bălăci în: (+ dat.) IOS. *BI*4.562.

[ἐν, ἀλινδέομαι]

ἐν-ἄλιος, α, *ον [ᾶ] adj.* |fem. -ος Eur., Plut., -η Hdt., A.Rh.; dat. pl. masc. -οισι Theoc., fem. -αῖσι Eur.} {ep. poet. εἰν- Hom., Soph., Eur., A.Rh. *ῥ.α.*, ἐνν- Pi.} care trăiește în

mare, al mării, marin, de la mare: (d. animal) (monstru) OD. 4.443, NT *Iac.*3.7, (d. Poseidon) SOPH. *OC*888, (d. Thetis) τέμενος ἐναλίας θεοῦ EUR. *Andr.*253 *templul zezei marine*; (insule) ARSTT. *Mu.*392b19, (d. abstr.) εἰναλίοισι πόνοισιν THEOC. 21.39 *oboseli ale mării*; *ῥ.α.*

[ἐν, ἄλις]

ἐναλλάγή, ἦς, ἡ *subst.* inversare, schimbare, ext. răsturnare: LXX *Înf.*14.26.

[ἐναλλάσσω]

ἐναλλάξ, *adv.* I în mod alternat, alternativ (d. timp și loc): HDT. 3.40, PLAT. *Criti.*119d, τοὺς δὲ τοιοῦτους ~ τοτὲ μὲν χεῖρον, τοτὲ δὲ βέλτιον πράξειν ISOC. 12.133 *astfel de oameni vor avea parte în mod alternativ când de mai rău, când de mai bine*; κατὰ σπείρας ~ τεταγμένους PLB. 2.66 *rânduiri alternativ dură manipule*. II în cruce, crucis: ἴσχειν τὸ πόδ' ~ AR. *Nu.*983 *a încrucișa picioarele*; ~ τὰς χεῖρας LXX *Gen.*48.14 *cu mâinile în crucis*. III (mat.) prin permutare: ARSTT. *EN*1131b6.

[ἐναλλάσσω]

ἐνάλλαξις, *εως, ἡ subst.* încrucișare: (a venelor) ARSTT. *PA*668b26.

[ἐναλλάσσω]

ἐν-αλλάσσω, *vb.* [inf. pf. ἐνηλλαχένας Plb.] {att. -ττω} I (*tranz.*) I a da sau a primi în schimb, a schimba: ἐναλλάξασα φόνον θανάτου πρὸς τέκνων ἐπηῦρεν EUR. *Andr.*1029 (Clitmenestra) *în schimbul uciderii (sc. lui Agamemnon) a primit moartea din partea copiilor ei*; (med.) τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἡρεμίας νῦς ἤδε βάρος; SOPH. *Ai.*208 *ce (nouă) apăsa a primit această noapte în schimbul liniștii (de peste zi)?*; οὐδ' ... ἐνήλλαξέ τι τῶν συνήθων APP. *BC*2.98 *nu a schimbat ceva din obiceiuri*. 2 a schimba, a abate: ἐνήλλαξεν θεὸς τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα SOPH. *Ai.*1060 *un zeu a abătut violența sa (sc. a lui Aias) asupra oilor*. 3 a trece prin, a experimenta: μήτε τὰς μεταβολὰς ἐνηλλαχένας μετρίως PLB. 6.43.3 *fără a trece prin schimbări în mod gradual*. II (*intrans.*) I a avea schimburi (comerciale): ὅσοι μὲν Ἀθηναίοις ἤδη ἐνηλλάγησαν THUC. 1.120 *cei care au avut schimburi comerciale cu atenienii*. 2 a se încrucișa, a se suprapune: (d. vene) ARSTT. *PA*668b21.

[ἐν, ἀλλάσσω]

έν-άλλομαι. *vb.* |viit. έναλοῦμαι, aor. ἐνηλάμηγ| **I** a sāri asupra, a se nārusti, a da un asalt: (+ dat.) πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ' SOPH. OT1261 *s-a aruncat asupra usilor cu douā canaturi*; PLUT. Cor.8.6, ἐς τὰς τριῆρεις τῶν πολεμίων ἐναλλόμενοι APP. BC4.116 *sāriind asupra triramelor dușmanilor*; LXX 1Mac.3.23, (fig.) έναλοῦμαι ὑμῖν ῥήμασιν LXX Ion16.4 *voī sāri la voi cu vorbe*. **II** a lovi în, a se abate asupra: ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἢ τύχη SOPH. OT263 *soaria s-a abănut acum pe capul lui*: (prov.) εἰς τὴν γαστέρα ἐναλλομένου PLUT. Luc. 11.2 *atacându-l la pântece* (sc. *a-l face să sufere de foame*).

[έν, ἄλλομαι]

έν-άλλος, *on adj.* (dub.) schimbat: Ἄρη, τὸν ἀρότοις θερίζοντα βροτούς ἐνάλλοις AESCH. Supp.637 *Ares, cel care seceră muritorii pe câmpuri schimbate* (sc. *care nu mai produc roade, ci moarte pentru oamenii: dură alții, ἐν ἄλλοις „în alte (ogoaie)”).*

[έν, ἄλλος]

έν-ἄλος, *on adj.* (= ἐνάλιος) al mării, marin, de la mare: (τάρμου) EUR. Hel.1130, (vâslă) EUR. Andr.855, (prore) EUR. El.1348, (reședință) PLUT. Ant.69.6 ș.a. // **έναλα,** *τά subst.* animale marine: ὁ τῶν ἐνάλων βίος PLUT. M.975f *traiful animalelor marine*.

[έν, ἄλς]

έν-αμβλύνω, [*ῥ*] *vb.* |inf. aor. έναμβλῦναι| a descuraja, a demoraliza: PLUT. Nic.14.2.

[έν, ἀμβλύνω]

έν-ἄμειβω, *vb.* {dor. prez. 3pl. έναμείβοντι Pi.} a alterna, a se schimba: δένδρεά τ' οὐκ ἐθέλει πάσαις ἐτέων περόδοις ἄνθος εὐῶδες φέρειν πλοῦτω ἴσον, ἀλλ' έναμείβοντι Pi. N.11.42 *arborii nu vor să aducă, la întoarcerea fiecărui an, o floare egală în bogăție, ci se schimbă*.

[έν, ἀμείβω]

έν-ἄμέλω, *vb.* a mulge în: (+ dat.) OD. 9.223.

[έν, ἀμέλω]

έν-ἀμιλλος, *on [ᾶ] adj.* care rivalizează cu, comparabil cu: (+ dat.) Ἰουλία ... ταῖς ἀρίσταις τότε ... ~ PLUT. Ant.2.1 *Iulia care rivaliza cu cele mai nobile [femei] de atunci*; LUC. DMort.12.6, (πρός + ac.) τὸ μέγεθος ἐνάμιλλον εἶη καὶ πρὸς πλοῦτον ARSTT. Pol.1283a4 *mărimea ar fi comparabilă cu bogăția*; (+ dat. și ac. de relație) τὴν

φύσιν δοκεῖ ~ εἶναι τοῖς ἡλικιώταις PLAT. Pri.316b *în privința înzestrării pare că se roate măsura cu cei de vârsta lui*; // **έναμίλω,** *adv.* rivalizând cu, în mod egal cu: (+ dat.) ISOC. 12.7.

[έν, ἀμιλλα]

έναμμα, *ατος, τό subst. I* ceea ce este atașat: (d. sulită) τὸ ~ τῆς ἀγκύλης PLUT. Phil.6.9 *obiectul atașat de curea*. **II** fir: (al acului) MEN. Fr.683.11.

[ένάπτω]

έναμμένος, *part. pf. med.* de la ἐνάπτω.

ἐνάμοιβῆδης, *v.* ἐπαμοιβῆδης

ἐναμπισχόμενος, *v.* ἀναμπισχόμενος

έν-αντᾶ, *adv. I* în față, înainte: τὸν δ' ~ προσβλέπω νεκρόν SOPH. Ant.1299 *vād înainte un alt cadavru*; ~ δ' ἦλθεν Πυλάδας EUR. Or.1479 *Pylades a ieșit în față*; Pi. N.10.66.

II (cu rol de prep. + gen.) **I** în față, în prezență: ~ Ποσειδάωνος ἄνακτος ἴστατ' Ἀπόλλων IL. 20.67 *Apollon a stat în față stăpânului Poseidon*. **2** împotriva: ἐμοῦ λέγειν ~ AR. Eq.342 *a vorbi împotriva mea*.

[έν, ἄντα]

έναντι, *prep.* (+ gen.) în față, înainte: LXX Num.24.1, id. Prov.3.32 ș.a., ἐναντι τοῦ θεοῦ NT Fp.8.21 *în față lui Dumnezeu*; NT Lc.1.8.

[έν, ἀντί]

έναντία, *v.* ἐναντίος

έν-αντίβιος, *on [τί] adj.* contrar. // **έναντίβιον,** *adv.* față în față, unul împotriva celuilalt, împotriva: ~ μαχέσασθαι IL. 8.168 *a se lupta față în față*; IL. 22.223, OD. 14.270, A.RH. 3.1234 ș.a. Ἀχιλλῆος ~ πολεμίζειν IL. 20.85 *a lupta împotriva lui Achilleus*.

[έν, ἀντίβιος]

έναντιο-λογέω-ῶ, *vb.* a contrazice: (+ dat.) PLAT. Sph.268b.

[έναντίος, λόγος]

έναντιολογία, *ας, ἡ subst.* contradicție: PLAT. Sph.236e, ARSTT. GC323b17.

[έναντιολογέω]

έναντιόομαι-οὔμαι, *vb.* |impf. ἦναντιούμην și ἐνηντιούμην, viit. ἐναντιώσομαι, aor. ἦναντιώσάμην, pf. ἦναντίωμαi și ἐνηντίωμαi; pas. viit. ἐναντιωθήσομαι, aor. ἦναντιώθηγ| **I** (cu sub. pers.) a se opune, a se împotrivi, a înfrunța: (+ dat.) οὐ γὰρ ἔγωγέ σοι ἐναντιώσομαι PLAT. R.352b *nu mă voi împotrivi ție*; τοῖς δ' ἀδικοῖς ἐναντιοῦνται DEM. 16.24 *se opun celor nedrepte*; ταῖς

πάντων ἐναντιούμενος γνώμαις PLUT. *M.187f opunându-se pãrerilor tuturor*; (+ dat. și ac. de relație) (d. Pericles) ἠναντιοῦτο πάντα τοῖς Λακεδαιμονίοις THUC. 1.127 *se împotrîvea în toate lacedemonienilor*; (+ gen.) XEN. *An.7.6.5*, (+ inf.) οὐκ ἐναντιώσομαι τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν AESCH. *Pr.786 nu mă voi opune să spun tot*; (+ prep.) (πρός + ac.) PLAT. *Cra.390e*, (περί + gen.) LYS. 13.17, (ὑπέρ + gen.) LYS. 20.8, (abs.) PLUT. *Nic.12.3*. II (cu sub. lucruri sau abstr.) a fi potrivnic / contrar: (+ dat. pers.) οὐκ ἔστι λησταῖς πνεῦμ' ἐναντιούμενον SOPH. *Ph.643 pentru pirați nici un vânt nu este potrivnic*; αὐτῶ τὰ ἐν τῇ Λέσβῳ πάντα ἠναντιοῦτο THUC. 8.23 *toate în Lesbos îi erau potrivnice*.

[ἐναντίος]

ἐναντιοποιολογική, ἤς, ἡ *subst.* (sc. τέχνη) arta de a face (adversarul) să cadă în contradicție: PLAT. *Sph.268c*.

[ἐναντίος, ποιέω, λόγος]

ἐν-αντίος, α, ον *adj.* |du. nom., voc., ac. ἐναντίω II., Ar., A.Rh., gen., dat. ἐναντίον Plat., Arstt.; comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| {ep. ion. fem. -ῖη Hom., Hdt.} I (concr.) 1 care este în față, care stă înainte: (+ dat.) οἱ ... ~ ἦστο σιωπῇ IL. 9.190 *a rămas în tăcere în fața lui*; ~ τοι ἰσθάνει SAPPH. 31.3 *șade în fața ta*; (+ gen.) πρῶτος ~ ἦλυθεν ἵππων IL. 15.454 *a venit cel dintâi în fața călător*; OD. 23.89. 2 care merge în direcția opusă, care vine din față: (+ dat.) οἱ ... ἐναντίη ἦλυθε μήτηρ IL. 6.251 *mama i-a ieșit în întâmpinare*; δύο ἄμαξαι ἐναντία ἀλλήλαις THUC. 1.93 *două căruțe așezate una în fața celeilalte*; (πρός + ac.) ARSTT. *Cael.271a3*, πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ LUC. *Electr.3 împotriva curentului*. 3 care merge împotriva, contra: (+ dat.) ἦν ὁ ἄνεμος ~ αὐτοῖς NT *Mc.6.48 vântul le era împotriva*; (+ gen.) Ἔκτορος ... ἦλθ' ~ SOPH. *Ai.1284 a venit împotriva lui Hector*. II (fig.) contrar, potrivnic, adversar, opus: (+ dat.) ἀνήρ ... ~ τῷ δήμῳ THUC. 8.90 *un om potrivnic poporului*; τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερία καὶ νόμοις ~ DEM. 6.25 *orice tiran este dușman libertății și potrivnic legilor*; τοῖς μὲν πολεμίοις ἐναντίους εἶναι τοὺς θεοὺς XEN. *An.3.2.10 zeii sunt potrivnici dușmanilor*; (+ gen.) THUC. 7.75. III (subst. sg. τὸ ἐναντίον, τὸναντίον, pl. (τὰ) ἐναντία,

τάναντία) 1 *lucru contrar sau potrivnic, contrariu*: πᾶν γὰρ μεταβάλλει ἐξ ἐναντίου ARSTT. *Metaph.1067a6 totul se schimbă pornind de la contrariu*; (frecv. + ἦ) τοῦναντίον ὑπομνήσκω ὑμᾶς ἢ οἱ πολέμιοι σφίσιν αὐτοῖς ... παρακελεύονται THUC. 6.68 *vă fac îndemnul contrar față de ce-i îndeamnă dușmanii pe ai lor*; (+ gen.) πολλῶν πάροιθεν ... εἰρημένων τάναντί' εἰπεῖν AESCH. *Ag.1373 a susține contrariul multelor vorbe rostite înainte*; (+ dat.) ταῖς δίκαις τάναντί' ἀντιέξει AR. *Nu.1040 a le spune pe cele potrivnice legilor*; (filos.) τὰ ἐναντία ARSTT. *Metaph.1069a3 contrariile*. 2 (οἱ ἐναντίοι) „cei care stau împotriva”, sc. dușmani: THUC. 5.67, XEN. *HG4.2.10 ș.a*. IV (adv.) I în față, față în față, împotriva: (neut. sg.) μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον IL. 13.106 *nu voiau să reziste față în față*; (în locuțiuni) ἐξ ἐναντίας (-ης), ἐξ ἐναντίου, ἐκ τοῦ ἐναντίου *din față / din partea opusă*; επισπόμενοι ἐξ ἐναντίας HDT. 8.7 *hărțuindu-i din față*; ἐκ τοῦ ἐναντίου συμβάλλειν XEN. *HG4.2.22 a ataca din față*; ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου PLAT. *Plt.269a răsărea din partea opusă*. 2 în sens contrar sau invers: (în locuțiuni) ἐκ τῶν ἐναντίων ἀποδοῦς τὸ πάτριον πολίτευμα PLB. 5.9.9 *schimbându-și constituția strămoșească în sens contrar*; τὰς χροᾶς ἐξ ἐναντίας ... κειμένας ARSTT. *Mete.375a31 culorile fiind dispuse în sens invers*. // **ἐναντίον**, prep. I în față, înainte: (+ gen.) θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέστην ἐξ ἐδέων σφοῦ πατρός ~ IL. 1.534 *toți zeii s-au sculat de pe jilțuri înaintea tatălui lor* (sc. Zeus); ~ ἀπάντων ... λέγειν THUC. 6.25 *a vorbi în fața tuturor*; ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ~ τοῦ θεοῦ LXX *Gen.6.11 rământul s-a stricat înaintea lui Dumnezeu*. II *împotriva*: (+ gen.) οὐκ ἔστ' Ἀχιλλῆος ~ ἄνδρα μάχεσθαι IL. 20.97 *nu este bărbat care să lupte împotriva lui Achilles*; (+ dat.) ἀριστῆας καλέσαντες Ἔκτορι καὶ Τρώεσσι ~ IL. 15.304 *chemându-i pe cei mai buni împotriva lui Hector și troienilor*; νεκεῖν ἀλλήλοισιν ~ IL. 20.252 *a se înfrunța unii cu alții*. // **ἐναντία**, prep. (+ dat.) στρατοπεδουμένοισι ἐναντία σφίσι HDT. 6.32 *αșezându-se în linie de luptă împotriva lor*. // **ἐναντίως**, adv. I în sens contrar sau invers: ~ ῥέων Ἀχέρων PLAT. *Phd.112e Acheron curgând în sens invers*; PLAT. *Plt.269e*,

ARSTT. *IA712a13*. **II** în mod contrar, potrivnic, în opoziție: τὸ δὲ ~ πραττόμενον PLAT. *Prt.332d ceea ce se face în chip contrar; ~ ἔχειν πρὸς + ac.* ARSTT. *PA660b30 a fi un obstacol pentru; πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς ... ~ ἔχει* DEM. 1.4 *situația este potrivnică înțelegerilor*. **III** în mod ostil, cu dușmănie: πικρῶς καὶ ~ ἀκούειν DEM. 19.339 *a asculta cu severitate și dușmănie*.

[έν, ἀντίος]

έναντιότης, ητος, ἡ *subst.* **I** contrarietate, opoziție a contrariilor: PLAT. *Thl.186b, ~ τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος κατὰ τινα διαφορὰν πιπτόντων ἢ πλείστη διάστασις* PLAT. *Def.416a contrarietate: maximum de distanță, potrivit unei diferențe, a celor care cad sub același gen;* ARSTT. *GC332b14, id.* *Metaph.1004a21* ἡ. **II** contradicție: LUC. *Icar.8.*

[έναντίος]

έναντίωμα, ατος, τό *subst.* **I** rezistență, opoziție: ~ τι ἐγένετο THUC. 4.69 *a intervenit o rezistență (într-un asediu)*. **II** împotrivi-re: PLAT. *IAlc.103a, PLUT. Lys.23* **III** obstacol: (+ dat.) DEM. 18.308. **IV** (log.) contradicție: μυρίων τοιούτων ἐναντιωμάτων ... ἢ ψυχὴ γέμει ἡμῶν PLAT. *R.603d sufletul nostru este plin de astfel de mii de contradicții;* ARSTT. *SE174b20*. **V** diferență: ARSTT. *PA695a18.*

[έναντιόομαι]

έναντίωσις, εως, ἡ *subst.* **I** opoziție, poziție contrară: (+ gen. sub.) δεισας πρὸς τὴν ἐναντίωσιν τῶν ὑφ' αὐτοῦ λεχθέντων THUC. 8.50 *temându-se de poziția contrară exprimată în ceea ce spusesese;* (+ gen. obiectiv) PLAT. *R.454a*. **II** contradicție: ἐναντιώσεις ἐπὶ μὲν τῶν λόγων ISOC. 13.7 *contradicții în cuvinte;* PLB. 8.11.6. **III** atitudine contrară: φέρη ... ἢ δ' ~ μικρὰν λύπην ARSTT. *EN1126b35 atitudinea contrară ar provoca o mică supărare*. **IV** (filos.) contrariu, contrarietate, opoziție: πᾶσα αἴσθησις μιᾶς ἐναντιώσεως εἶναι δοκεῖ ARSTT. *deAn.422b26 orice simț pare să corespundă unei singure perechi de contrarii;* ARSTT. *Metaph.1058a16* ἡ. **V** opoziție, diferență, neînțelegeri: (între poezie și filosofie) ἄλλα μυρία σημεῖα παλαιᾶς ἐναντιώσεως τούτων PLAT. *R.607c alte mii de semne ale vechii neînțelegeri dintre acestea*.

[έναντιόομαι]

έναντιωτέον, *adj.vb.* trebuie opus: (+ dat.) ARSTT. *Top.160b16.*

[έναντιόομαι]

έναξε, aor. 3sg. act. de la νάσσω: OD. 21.122. **έν-απεργάζομαι**, *vb.* a introduce, a produce: οἱ δημιουργοὶ ... οὐ τὰς οὐσας συμμετρίας ... τοῖς εἰδώλοις ἐναπεργάζονται PLAT. *Sph.236a creatorii introduc în imaginile lor nu proporțiile reale;* PLAT. *Ti.88b.*

[έν, ἀπεργάζομαι]

έν-ἄπερείδω, *vb.* **I** (*tranz.*) (fig.) a sprijini, a funda, a întemeia: IOS. *B12.30, PLB. 22.13.2.*

II (*intrans.*) **1** a se sprijini pe: τῇ λόγχῃ ... ἐναπερείδων PLUT. *M.236d sprijiniindu-se pe lance*. **2** a rezista, a se opune: (+ dat.) PLUT. *M.126e.*

[έν, ἀπερείδω]

έναπήκε, aor. 3sg. de la ἐναφήμι: HDT. 1.214.

έν-απογεννώ-ω, *vb.* [part. aor. act. ἐναπογεννήσαντες] a face să se nască în: (+ dat.) PLUT. *M.767d.*

[έν, ἀπογεννάω]

έν-αποδείκνυμαι, *vb.* **I** (*intrans.*) a se distinge printre: (+ dat.) "Ἐλλησι ἐναπεδείκνυντο HDT. 9.58 *se distingeau printre greci*.

II (*tranz.*) a da dovadă de, a arăta, a etala, a manifesta: (med. gener. d. acțiunii pozitive) PLB. 10.26.4, χειρῶν ἔργα καὶ ψυχῆς ἐναπεδείκνυντο IOS. *B13.268 și-au etalat calitățile mâinilor și ale sufletelor;* (neg.) PLB. 3.12.4.

[έν, ἀποδείκνυμι]

έν-αποδέω-ω, *vb.* a coase sau a lega de: (pas.) ὅτι δὲ ἐστὶν τὸ ἐναποδεδεμένον, οὐδεὶς γινώσκει PLAT. *Sp.400a nimeni nu știe ce este cusut înăuntru*.

[έν, ἀποδέω]

έν-αποθνήσκω, *vb.* **I** a muri în: αὐτοῦ ἐναποθνησκόντων THUC. 2.52 *murind și acolo (sc. în temple);* (έν + dat.) THUC. 3.104, (+ dat.) ἐναποθνήσκοντας ταῖς πληγαῖς PLUT. *Lyc.18.1 murind în băți;* PLUT. *M.987d, ἐναποθνήσκουσιν ταῖς ἐλπίσι* LUC. *Herm.75 mor în mijlocul speranțelor*. **II** a muri: πλείστων ἐναποθανόντων LYS. 16.15 *murind majoritatea*.

[έν, ἀποθνήσκω]

έν-αποθράω, *vb.* a rupe în: (+ dat.) ~ τοῖς τραύμασι PLUT. *Crass.25.5 a rupe [săgețile] în interiorul rănilor*.

[έν, ἀποθράω]

έν-αποκάμνω, *vb.* (pas.) a fi epuizat de: (+ dat.) IOS. *BI3.111.*

[έν, άποκάμνω]

έν-απόκειμαι, *vb.* a fi aşezat în: (+ dat.) πηγής έναποκεῖσθαι τοῖς τόποις ἐξ ὧν PLUT. *Aem.14.3 izvoare sunt aşezate în locurile din care ...;* (abs.) IOS. *AI2.220,* (fig.) PLUT. *M.961c, id. M.1085a.*

[έν, άποκειμαι]

έν-αποκινδυνεύω, *vb.* a fi în pericol împreună cu: (+ dat.) IOS. *AI2.219.*

[έν, άποκινδυνεύω]

έν-αποκλάω-ω, *vb.* |med. m.m.c.p. 3sg. έναπεκέκλαστο| a rupe înăuntru: THUC. 4.34.

[έν, άποκλάω¹]

έν-απολαμβάνω, *vb.* a închide în, a reţine sau a prinde înăuntru: ARSTT. *Pr.904a17,* (pas.) μάχαι μὲν ἦσαν ὀλίγαι πρὸς τοὺς έναπολαμβανομένους αἰετῶν πολεμίων PLUT. *Pyrrh.33.8 erau puţine lupte împotriva duşmanilor prinşi între rândurile lor;* PLAT. *Ti.84e.*

[έν, άπολαμβάνω]

έν-απολείπω, *vb.* a lăsa în(ăuntru): (+ dat.) PLUT. *M.917e,* (fig.) ὑπέκκαυμα πόθου ... έναπολείποντας ἀλλήλοις PLUT. *Lyc.15.5 lăsându-şi unii pentru ceilalţi o flacără a dorinţei;* PLUT. *M.91b* ş.a., (pas.) τὸ έναπολειφθὲν καὶ λιμνάσαν ὕδωρ ARSTT. *Mete.352b35 apa rămasă înăuntru şi stătută.*

[έν, άπολείπω]

έν-απόληψις, *ewos,* ἡ *subst.* prindere înăuntru, retenţie: ARSTT. *Mete.370a1,* id. *Spir.482b32.*

[έναπολαμβάνω]

έν-απόλλυμαι, *vb.* |opt. aor. med. 3pl. έναπόλοιντο| a pieri în: XEN. *HG3.1.4.*

[έν, άπόλλυμι]

έν-απομάσσω, *vb.* {att. -ττω} I a lăsa o amprentă: PLUT. *M.99b.* II (med.-pas.) a se întipări în sau pe: PLUT. *M.3f.*

[έν, άπομάσσω]

έν-αποτύττωμαι, *vb.* a sufla nasul în: (+ dat.) PLUT. *M.1128b.*

[έν, άποτύττω]

έν-απονίζομαι, *vb.* a se spăla (în): ἐς ποταμὸν ... οὐ χεῖρας έναπονίζονται HDT. 1.138 *nu-şi spală mâinile în râu.*

[έν, άπονίζω]

έν-αποπατέω-ω, *vb.* a-şi uşura pântecul în,

a defeca în: (+ dat.) AR. *Pax1228.*

[έν, άποπατέω]

έν-αποπλύνω, [ῶ] *vb.* a dizolva sau a amesteca în, a spăla în: οἱ έναποπλύνοντες ἐν τῷ ὑγρῷ τὰ χρώματα ARSTT. *Sens.441b15 cei care dizolvă culorile în lichid.*

[έν, άποπλύνω]

έν-αποπνέω-ω, *vb.* a sufla în, a-şi da suflarea în: ταῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἰκεσίαις έναποπνεῦσαι PLUT. *Cor.33.10 dându-ne ultima suflare în rugile pentru patrie.*

[έν, άποπνέω]

έν-αποπνίγω, [ῖ] *vb.* a se sufoca sau a se asfixia cu: (+ dat.) LUC. *Peregr.24.*

[έν, άποπνίγω]

έν-άπορέω-ω, *vb.* a fi în încercătură, a fi în dubiu, a ezita: PLB. 29.27.6 ş.a.

[έν, άπορέω]

έν-αποσβέννυμι, *vb.* |aor. 3sg. έναπέσβεσε| I (*tranz.*) a stinge (în): ARSTT. *Pr.937b14.* II (*intrans.*) (med.-pas.) a se stinge: ARSTT. *Mete.369b17.*

[έν, άποσβέννυμι]

έν-αποσημαίνω, *vb.* a arăta sau a aminti în: (+ dat.) ~ τῇ ἱστορίᾳ PLUT. *Cim.2.5 a aminti în istorie.*

[έν, άποσημαίνω]

έν-αποσκήπτω, *vb.* a face să coboare, a trimite: (o boală) IOS. *AI2.313.*

[έν, άποσκήπτω]

έν-αποσφάττω, *vb.* a tăia gâtul (în): (pas.) IOS. *BI4.379.*

[έν, άποσφάττω]

έν-αποσφραγίζω, *vb.* a pune pecete pe, a întipări în, a imprima: ψυχῆς ... ὁμοιότητα εἰς μικρὸν παιδὸς χαρακτήρα θαυμάσιον έναποσφραγίζομεν LXX *4Mac.15.4 întipărim în copil, de mic, asemănarea la suflet ca pe o pecete minunată.*

[έν, άποσφραγίζω]

έν-αποτίθεμαι, *vb.* a pune înăuntru, a depozita: ARSTT. *Fr.222.24,* AESOP. 8.25, IOS. *AI2.126.*

[έν, άποτίθημι]

έν-αποτιμάω-ω, *vb.* a evalua o plată în schimb, a da în plată: DEM. 53.20.

[έν, άποτιμάω]

έν-αποτίνω, *vb.* a plăti, a cheltui: AR. *An.38.*

[έν, άποτίνω]

έν-αποτύπω-ω, *vb.* a întipări în: (fig.) αἱ μαθήσεις ταῖς τῶν ἐτι παιδίων ψυχᾶς ένα-

ποτυποῦνται PLUT. *M.3f lectiile sunt întipărite în sufletele copiilor.*

[έν, ἀποτυπόω]

έν-αποχράομαι-ῶμαι, *vb.* a se folosi abuziv de, a abuza de: (+ dat.) έναποχρῶνται τῇ ὑμετέρα ῥαθυμία DEM. 17.23 *abuzează de nerăsaarea voastră.*

[έν, ἀποχράω]

έν-ἀποψύχω, *vb.* [impf. ένηπτον. aor. ένῆψα; med. viit. έναψομαι, aor. ένῆψάμην, pf. ένῆμμαι, part. pf. ένῆμμένος] {ion. part. pf. med.-pas. έναμμένος Hdt.} a-și uşura pân-tecele (euf. pt. „a defeca”); (după alții „a se împrosπάta, a se îmbăia”): HES. *Op.759.*

[έν, ἀποψύχω]

έν-ἀπτω, *vb.* I a lega de, a prinde, a fixa, a potrivi: XEN. *Cyn.6.8*, εις τὰ ... πεφυκότα τῶν δένδρων έναπτοντες PLB. 3.46.3 *legând (frânghii) de copacii care creşteau pe mal;* (pas.) θώρακος κύτει ένημμένῳ κάλλιστα AR. *Pax1225 cu scobitura pieptarului foarte frumos potrivită;* PLUT. *Pyrrh.27.10.* II (d. ίμβράcāminte) a ίμφάσura, *ext.* a ίμβράca: Αίθίοπες δὲ παρδαλέας τε καί λεοντέας έναμμένοι HDT. 7.69 *etiopieni ίμφάsurati cu piei de panteră și de leu;* διφθέραν ένημμένος AR. *Nu.72 ίμβράcat cu o haină de piele de capră.* III (mar.) a remorca: PLB. 16.15.5. IV (d. foc) I a aprinde: τὸν λύχνον ... ἐκ τῶν γειτόνων έναψασθαι LYS. 1.14 *lampa a fost aprinsă de la vecini.* 2 a incendia: ένῆπτον δὲ καί τὰς παρ' αὐτὸ τὸ χάρακωμα οικίας XEN. *An.5.2.25 incendiau și casele de lângă palisadă;* (pas.) AR. *Pax1032.*

[έν, ἄπτω]

ένᾶρα, *ων, τά subst.* I armele și harnaşamentul (unui războinic ucis), arme: ~ βροτόεντα Δόλωνος θῆκ' Ὀδυσσεύς IL. 10.570 *Odysseus a aşezat armele însângerate luate de la Dolon;* IL. 15.347, SOPH. *Ai.177*, HES. *Sc.367.* II (*ext.*) pradă: IL. 9.188.

[et. nec.; cf. sanscr. *sanōti* „a ίνvinge”?]

έν-ἄρᾶρίσκω, *vb.* a potrivi, a fixa: (tm.) έν δὲ σταθμοὺς ἄρσε OD. 21.45 *a potrivii stâlpii porţii;* (part. pf. neut.) στείλειδὸν ... ἐλάϊνον, εὖ έναρηρός OD. 5.236 *coadă de topor din lemn de măslin, bine fixată.*

[έν, ἀραρίσκω]

έν-ἄράσσω, *vb.* {att. -ττω} (*intrans.*) (med.-pas.) a se izbi de: ἐς ἀλλήλας ἢ ἐς τὰς πέ-

τρας έναράσσοντο αἱ νῆες APP. *BC5.98 corăbiile se izbeau fie unele de altele, fie de stânci.*

[έν, ἀράσσω]

ένάργεια, *ας, ἡ subst.* I claritate: (a culorilor) PLAT. *Plt.277c.* II vedere clară, imagine: ἡ τῶν κατειργασμένων πραγμάτων ~ PLB. 6.15.8 *imaginea faptelor săvârşite.* III evidenţă: παρὰ τὴν τοῦ λόγου έναργειαν ARSTT. *deAn.418b24 dincolo de evidenţa raţiunii;* PLB. 3.44.6, ἀναίρεσις ἐστὶ τῆς έναργείας PLUT. *M.284e este o negare a evidenţei.*

[έναργής]

έν-αργής, *ές adj.* [comp. -έστερος, superl. -έστατος; sg. ac. έναργέα Pi. *O.7.42*] {ep. ion. pl. nom. έναργέες Hes., Luc.} I (d. divinităţi) I care se arată, vizibil: χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι έναργεῖς IL. 20.131 *zeii sunt amarnici atunci când se arată;* OD. 3.420. 2 care se arată sub formă de: (d. râul Acheiloos) φοιτῶν ~ ταῦρος SOPH. *Tr.11 venind sub chipul unui taur.* II (d. pers.) 1 vădit, sigur, clar: κούδεις ~ SOPH. *Ant.263 nu era nimeni sigur;* ληστής ~ SOPH. *OT535 un tâlhar vădit.* 2 care este în faţa ochilor: κείνας έναργεῖς δεῦρὸ μοι ... ἄγων SOPH. *OC910 aducându-mi (fetele) aici în faţa ochilor.* III (d. lucruri și abstr.) I clar, evident, limpede, viu: (vis) OD. 4.841, τάδ' ἀντίπρῳρα δὴ σοὶ βλέπειν πάρεσ' έναργῆ SOPH. *Tr.224 poţi vedea aceste lucruri clare în faţa ta;* (example) DEM. 6.19, έναργῆ σημεῖα τοῦ χρήματα τοῦτον ἔχειν DEM. 19.115 *semne clare că aceşti s-a atins de bani;* οὐκουν έναργές τοῦτο συμβαλεῖν ...; AR. *V.50 nu rezultă acest lucru clar?;* ~ ἡ μήμη IOS. *At15.52 amintire vie;* (superl.) έναργεστέραν ὑμῖν τὴν ἑμαυτοῦ γνώμην ποιήσω APP. *BC2.43 vă voi arăta foarte limpede părerea mea.* 2 strălucitor: (altar) Pi. *O.7.42. // έναργῶς, adv.* [comp. -έστερον, superl. -έστατα] {ion. έναργέως Hdt.} I în chip limpede sau manifest, vizibil, la vedere, clar: ~ ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ AR. *Eq.1173 în mod clar zeita veghează asupra ta;* ~ λέγοντας HDT. 8.77 *vorbind limpede;* μέλλομεν ιδεῖν ~ τὸ ζητούμενον PLAT. *Plt.291c urmează să vedem limpede ceea ce cercetăm;* μὴ ~ αισθανόμεθα πότερον ἀληθῆς ἢ ψευδῆς ARSTT. *deAn.428a15 nu percepem clar dacă este adevărat sau fals;* PLB. 29.21.2, LUC.

*Pisc.*38 §.a. **II** în persoană: πάρεστ' Ὀρέσ-της ἡμῖν ... ~ SOPH. *El.*878 *Orestes este printre noi în persoană.*

[έν, ἀργός¹]

έν-άρετος, ον [ᾶ] *adj.* **I** virtuos: (d. pers.) AESOP. 1.102, LUC. *DMeretr.*10.3, (lege) LXX *4Mac.*11.5. **II** valoros: IOS. *BI.*6.89.

[έν, ἀρετή]

έναρηρός, part. pf. de la έναραρίσκω.

ένἀρίζω, *vb.* {ep. impf. έναρίζον, aor. έναρίζα Hom.} **I** a prăda (armele unui războinic ucis): (+ ac. dublu) τὰ Πατρόκλοιο βίην έναρίζα IL. 17.187 *i-am prădat (armele) puternicului Patroclus*; IL. 17.187. **II** (ext.) a ucide: ἀλλήλους έναρίζον IL. 11.337 *se ucideau unii pe alții*; HES. *Sc.*194, PI. *N.*6.52 §.a. **III** (med.-pas.) a se sfârși: SOPH. *Tr.*94.

[έναρα]

έναριθμέω-ῶ, [ῖ Eur. *Or.*623] *vb.* **I** a socoti sau a include în sau printre: έναριθμησαι κάμὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις LUC. *Symp.*22 *a mă socotiți pe mine printre ceilalți prieteni*; (pas.) τὴν ἡδονὴν έναριθμεῖσθαι τοῖς ἀγαθοῖς ARSTT. *MM*2.7.1 *fericirea este inclusă printre bunuri*. **II** a pune preț pe, a lua în considerare, a socoti: ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν ζώσας έναριθμῶ SOPH. *OT*1188 *vă socotesc trăind o viață egală cu nimic* (sc. *nimicnicie socotesc viața voastră*); (pas.) ARSTT. *SE*168b25, (med. = act.) εἰ τοῦμόν ἔχθος έναριθμηῖ EUR. *Or.*623 *dacă este luată în considerare ura mea*.

[έναριθμος]

έν-ἀρίθμιος, ον *adj.* **I** care se numără, luat în considerare, valoros: οὔτε ποτ' έν πολέμῳ ~ οὔτ' ένὶ βουλῇ IL. 2.202 *nu ești luat în considerare nici la război, nici la sfat*; LXX *Sir.*38.29. **II** care completează un număr, cu același număr: ἄλλην ἐνίησι πατήρ έναριθμιον εἶναι OD. 12.65 *tatăl (Zeus) pune o altă [porumbiță] pentru a fi același număr*. **III** care se numără, socotit printre, în rând cu: ζωοῖς ~ THEOC. 7.86 *care se numără (= singur) printre cei vii*; Οἰνεΐδης, ~ αἰζηοῖσιν ἀνδράσιν A.RH. 3.518 *fiul lui Oineus, care se numără printre bărbații în floarea vârstei*.

[έν, ἀριθμός]

έν-ἀριθμος, ον [ᾶ] *adj.* **I** numărat printre, în rândul: (+ gen.) έναριθμον τῶν πολλῶν ὄντων εἶδος έν PLAT. *Sph.*258c *o formă care se numără printre multe altele*; (+ dat.) IOS.

*A/8.*151. **II** luat în considerare, valid, ext. onorat: (vot) PLUT. *Cat.Mi.*16.10, PLAT. *Phlb.*17e.

III nenumărat: ARSTT. *Xen.*976a30.

[έν, ἀριθμός]

έναρίμ-βροτος, ον *adj.* care ucide (și pradă) muritorii: (Memnon) PI. *P.*6.30, (luptă) PI. *I.*8.53.

[έναίρω, βροτός]

έν-αρμόζω. [att. -ττω] *vb.* {impf. ἐνήρμοζον și ἐνήρμοττον, viit. έναρμόσω, aor. ἐνήρμοσα; med.-pas. pf. ἐνήρμοσμαι} {dor. aor. inf. έναρμόξαι PI.} **I** (tranz.) **1** a potrive în, a prinde în, a ajusta, a înfige: (+ ac.) έναρμόσω χέρας EUR. *Cyc.*668 *imi voi potrive mâinile (pentru a bloca intrarea)*; (+ ac. și dat. de loc) Γίγασι πλευροῖς ... έναρμόσας βέλη EUR. *HF*179 *înfigându-le giganților săgeți în flancuri*; (+ prep.) ARSTT. *HA*541b15, (com. obscen) ἐκείνη τὴν βάλανον έναρμοσον AR. *Lys.*413 *potrivește-ți ghinda* (sc. *veriga colierului*). **2** (gener. + abstr. și d. muzică) a adapta, a adecva: (+ ac. și dat.) Δωρίῳ φωνὰν έναρμόξαι πεδίλω PI. *O.*3.5 *a adapta cântecul la ritmul dorian*; PI. *I.*1.16, (+ prep.) εἰς παιδιὰν έναρμόττοντες τὰς τῶν ἀναγκαίων ἀριθμῶν χρήσεις PLAT. *Lg.*819c *adaptând la joc folosirea matematicii de bază*; (+ ac. și prep.) (Aischylos către Euripides) ποεῖς οὕτως ὥστ' ~ ἅπαν ... έν τοῖς ἱαμβείοισι AR. *Ra.*1202 *tu compui astfel încât pozi adapta totul la iambi*; (+ ac. reflexiv) αὐτὸν δὲ δαιμονίως ἐνήρμοσε PLUT. *Alex.*52.7 *s-a adaptat minunat*. **II** (intrans.) **1** a se adapta, a fi adecvat, a se potrive: PLAT. *Lg.*894c, ὁ Θησεὺς τῷ Ῥωμύλῳ κατὰ πολλὰς ~ ὁμοιότητας PLUT. *The.*21 *Theseus se potrivea cu Romulus în multe privințe*. **2** a fi pe placul: τοῖς πολλοῖς ἐνήρμοττε PLUT. *The.*5.6 *era pe placul celor mulți*.

[έν, ἀρμόζω]

έν-αρμόνιος, ον *adj.* în armonie, armonios, (muz.) armonic: τὴν ἐνρυθμόν τε καὶ έναρμόνιον αἴσθησιν PLAT. *Lg.*654a *simful ritmului și al armoniei*; ~ δὲ καὶ ἡ τοῦ κόσμου σύνταξις PLUT. *M.*430a *alcătuirea lumii este în deplină armonie*; (d. sfere) έναρμόνιον φοράν PLAT. *R.*530d *mișcare armonică*; μῆξις ~ LUC. *Prom.*Es5 *amestec armonios*; (subst.) τὸ έναρμόνιον PLUT. *M.*744c *scara armonică*. // **έναρμονίως**, *adv.* în mod armonios: ARSTT. *Fr.*12.34.

[ἐν, ἄρμονία]

ἐναρμόττω, *vb.* v. ἐναρμόζω

ἐνάρο-κτάντας, ου, ὁ *adj.m.* (dor.) care ucide și pradă (armele): AESCH. *Fr.*151.

[ἐναίρω, κτείνω]

ἐναρον, (poet.) aor. de la ἐναίρω.

ἐναρσ-φόρος, ον *adj.* care poartă prăzile: (d. Ares) HES. *Sc.*192.

[ἐναρα, φέρω]

Εναρσφόρος, ου, ὁ *subst.* (mitol.) Enarphoros, erou troian: PLUT. *Thes.*31.1.

ἐν-άρχομαι, *vb.* I a începe, a porni: (+ gen.) ὁ κτώμενος γυναῖκα ἐνάρχεται κτήσεως LXX *Sir.*36.24 *cine își dobândește femeie pornește pe calea anușiei*; μόλις ἐνήρξατο τοῦ λόγου PLUT. *Cic.*35.5 *cu greu a început discursul*; ἐνήρξατο τοῦ καθαιρεῖν LXX *IMac.*9.54 *a început să dărâme*; (+ ac.)

SOPH. *Fr.*1b, (+ inf.) ἐνάρχου κληρονομεῖν LXX *Deut.*2.24 *incepe să moștenești*. II a începe *sau* a pregăti un sacrificiu: κανῶ δ' ἐναρχέσθω τις EUR. *IA*1470 *cineva să înceapă să ofere coșurile (cu obiecte) de sacrificiu*; (pas.) κανοῦν δ' ἐνήρκται EUR. *El.*1142 *coșul este pregătit pentru sacrificiu*. III a începe să vorbească: τοῦ Λουκρητίου μέλλοντος ἐνάρχεσθαι PLUT. *Cam.*32.2 *Lucretius urmând să înceapă să vorbească*.

[ἐν, ἄρχω]

ἐναργος, ον *adj.* care este la comandă: APP. *BC*1.14.

[ἐνάρχομαι]

ἔνας, (dor.) gen. sg., v. ἔνη: THEOC. 18.14.

ἐνασθεν, **ἐνάσθη**, (ep.) aor. pas. de la ναίω.

ἐν-ασκέω-ῶ, *vb.* I a instrui în *sau* pentru, a pregăti: τοῖς ἐπὶ θαλάσση πράγμασι ... ἐνασκήσας ... αὐτόν PLUT. *Alex.*17.3 *pregătindu-se pentru situațiile de la țărnul mării*. II a lucra în, a insera: (pas.) ἐνήσκηνται τῷ ὕφει IOS. *AI3.*167 *(pietrele) sunt inserate în țesătură*. III (intrans.) a se instrui în: γεωμετρῆν ἐνασκήσασαι LUC. *Vit.Auct.*3 *te vei instrui în geometrie*.

[ἐν, ἀσκέω]

ἐν-ασπάζομαι, *vb.* a primi cu bucurie, a accepta: PLUT. *M.*987e.

[ἐν, ἀσπάζομαι]

ἐν-ασπιδόομαι-οὔμαι, *vb.* a se înarma cu un scut, *fig.* a se pune la adăpostul scutului (*sc.* a încerca să-și salveze pielea): AR. *Ach.*368.

[ἐν, ἀσπίς]

ἔνασσα, aor. act. de la ναίω.

ἐν-ασχημονέω-ῶ, *vb.* I a se arăta incapabil de: (+ dat.) δυνάμεις καὶ ἀρχάς, αἷς ἐνασχημονοῦσι PLUT. *M.*336b *forțe și conduceri de care se arată incapabili*; PLUT. *Sert.*27.2. II a se purta nedemn *sau* rușinos în: LUC. *Icar.*21.

[ἐν, ἀσχημονέω]

ἐνάταιος, α, ον *adj.* I care este *sau* se întâmplă în a noua zi: διεφθείροντο οἱ πλείστοι ἐναταῖοι THUC. 2.49 *cei mai mulți piereau în a noua zi*. II de nouă zile: ἄρρεσιν ἐναταίσις PLUT. *M.*288b *băieți de nouă zile*. III timp de nouă zile: PLB. 3.53.9, id. 5.100.3.

[ἐνάτος]

ἐν-ἄτενίζω, *vb.* a-și îndrepta privirea, a privi atent: LXX *3Mac.*5.30.

[ἐν, ἀτενίζω]

ἐνάτος, η, ον *adj.* [frecv. ἐνν-] {ion. εἵνατος II., Hdt.} al nouălea: Τεῦκρος δ' εἵνατος ἦλθε IL. 8.266 *Teucros a venit al nouălea*: (ἔτη) ὀκτῶ καὶ ἔνατον ἐκ μέσου THUC. 4.133 *al optulea an și jumătate din al nouălea (= opt ani și jumătate)*; κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ εἰκοστήν πρὸς ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάδα PLB. 1.5.1 *în olimpiada a sută douăzeci și nouă*; XEN. *An.*4.5.24, NT *Mt.*20.5 *ș.a.* // **ἔνατα**, τὰ *subst.* rituri funerare de a noua zi: IS. 8.37. // **ἐνάτη**, ἡ *subst.* a noua zi: HES. *Op.*772, HDT. 6.106.

[v. ἐνέα]

ἐν-αυλίζω, *vb.* I a-și petrece noaptea (în), a înnopta, a campa: EUR. *Hyps.fr.*1.1.8, οὐδὲ νύκτα οὐδεὶς ἐναυλίζεται ἀνθρώπων HDT. 1.181 *nimeni dintre oameni nu-și petrece noaptea [acolo]*; XEN. *An.*7.7.8, Σερτωρίου τοῖς τόποις ἐναυλισαμένου PLUT. *Sert.*11.4 *Sertorius având cortul în acele locuri*. II a-și face culcuș: σπιπτή γε φυλλὰς ὡς ἐναυλίζοντί τῳ SOPH. *Ph.*33 *frunziș așternut ca pentru cineva care-și face culcuș*.

[ἐν, αὐλίζομαι]

ἐναύλιος, ον *adj.* care se află în curte. // **ἐναύλιος**, ἡ *subst.* poartă a curții interioare: COM.ADESP. 745.6 (ap. Plut. *M.*1098c).

[ἐναυλος¹]

ἐν-αυλος¹, ον *adj.* I care este la adăpost: (op. θυράϊος „în exterior”) SOPH. *Ph.*158. II care este în propriul bârlog: (lei) EUR. *Ph.*1573. III (*fig.*) care rămâne, pătrunzător, persistent: (cuvânt) PLAT. *Mx.*235c, ἐναυλον εἶναι

τὴν δύναμιν ARSTT. *Pr.*928b7 *efectul persistă*; PLUT. *M.*17d *ș.a.* // ἔναυλος sau ἔναυλον, ὁ, τό *subst.* I albie (a unui râu): IL. 16.71, id. 21.312. II torent: IL. 21.283, 21.312. III cuib: EUR. *Hel.*1107. IV adăpost, sălaş: EUR. *HF*371, A.RH. 1.1226.

[ἐν, αὐλή]

ἔν-αυλος², ον *adj.* de flaut: (*subst. neut. pl.*) ἔναυλα SOPH. *Fr.*849 *acompaniament de flaut*.

[ἐν, αὐλός]

ἔν-αυξάνω, *vb.* a sporî (în), a accentua: ἐπιθυμίαν δ' ἀρετῆς ἐνηύξησαν XEN. *Cyn.*12.9 *au sporit năzuința spre virtute*.

[ἐν, αὐξάνω]

ἔναυσις, εως, ἡ *subst.* aprindere: (a focului) PLUT. *Cim.*10.7.

[ἐναύω]

ἔναυσμα, ατος, τό *subst.* scânteie, pâlpâire, *fig.* urmă: (+ *gen.*) PLB. 9.28.8, PLUT. *Flam.* 11.7.

[ἐναύω]

ἔν-αῦω, *vb.* [impf. 3sg. ἔναυε] I a aprinde: (*frecv.* + πῦρ) οἱ πῦρ οὔδεις ἔναυε HDT. 7.231 *nimeni nu voia să-i aprindă focul*; PLUT. *Alex.*24.14, id. *Phoc.*37.3, (*med.*) PLUT. *M.*297a. II (*fig.*) a stârni, a aprinde: τὸ θάρσος τῆς ἐκεῖσε πορείας παρὰ τῆς Ἐλευσινίας ἐναύασθαι PLAT. *Sp.*371e *curajul de a merge pe acel drum (sc. în Hades) a fost stârnit de zeița de la Eleusis*; LUC. *Tim.*6.

[ἐν, αῦω]

ἔν-ἀφανίζω, *vb.* a face să dispară în, a (se) șterge: τοῖς βελτίοσιν ἐναφανίζουσιν τὰ χεῖρω PLUT. *Dem.*22.7 *făcând să dispară cele rele prin unele mai bune*; (*pas.*) τοῖς ἀγαθοῖς τὰ φαῦλα ... ἐναφανισθέντα PLUT. *Aem.*36.1 *nenorocirile fiind șterse de cele bune*; PLUT. *M.*968b.

[ἐν, ἀφανίζω]

ἔν-ἀφάπτω, *vb.* a intra în contact cu: ἐναφάψασα παραδίδωσιν ἑκατέρω ARSTT. *Cael.* 301b26 *în ambele cazuri (forța) transmite (mișcările) intrând în contact*.

[ἐν, ἀφάπτω]

ἔν-ἀφήμι, *vb.* {ion. aor. 3sg. ἐναπήκε Hdt.} I a face să intre, a introduce, a insera: ἐναπήκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἄσκον HDT. 1.214 *i-a vârât capul în burduf*; ARSTT. *GA*730b25, id. *HA*542a2 (*fig.*) τοῖς σαίνου-

σι τὸν ἰὸν ἐναφήκατε IOS. *BI*6.337 *ași injectat venin adulterilor*. II a lăsa, a depune: ARSTT. *HA*553b24.

[ἐν, ἀφήμι]

ἔν-δαίης, ἐς *adv.* (*dub.*) care este în mîntea *fiecăruia*: SOPH. *Fr.*1041b.

[ἐν, cf. δαῖναι]

ἔνδαίης, v. Ἐνδηΐς

ἔνδαις, *adj.* [pl. ἐνδαίδες] însoțit de făclii: AESCH. *Eu.*1044.

[ἐνδαίω]

ἔν-δαίω, *vb.* I a arde în: (*fig. d.* dragoste) A.RH. 3.286. II a aprinde, a stârni: ἡμιθέοισιν πόθον ἔνδαιεν Ἥρα Pl. *P.*4.184 *Hera stârnea zeilor o dorință*.

[ἐν, δαίω]

ἔν-δάκνω, *vb.* a înfige dinții în, a mușca: (*d. cai*) EUR. *Hipp.*1223, ἐνδακὼν τὸν χαλινόν PLAT. *Phdr.*254d *mușcând frâu*; LUC. *Nav.*30, (*fig.*) ἐνδακόντα τὸ χεῖλος ὑποτρέφειν τὴν χολήν LUC. *Cal.*24 *își hrănește în secret mânia mușcându-și buza*.

[ἐν, δάκνω]

ἔν-δακρυσ, υ *adj.* în lacrimi, plângând: IOS. *AI*1.291, LUC. *Somn.*4.

[ἐν, δάκρυ]

ἔν-δακρῶ, *vb.* a avea lacrimi în: AESCH. *Ag.*541.

[ἐν, δακρῶ]

ἔν-δατέομαι-οῦμαι, *vb.* I a împărți, a împărștia: (*d. numele Πολυ-νεϊκής*) τοῦνομ' ἐνδατούμενος AESCH. *Th.*578 *împărșindu-i numele*; λόγους ὄνειδιστήρας ἐνδατούμενος EUR. *HF*218 *răspândind cuvinte de ocară*; (*pas.*) βέλεα θέλοιμ' ἄν ... ἐνδατεῖσθαι SOPH. *OT*205 *aș vrea să fie împărștiate săgeți*. II (*d. limbă*) I (*neg.*) a lansa blesteme, a blestema: τὸ δυσπάρεινον λέκτρον ἐνδατούμενος SOPH. *Tr.*791 *blestemând patul funest*. 2 (*în sens pozitiv*) a enumera, *ext.* a celebra: AESCH. *Fr.*284b.

[ἐν, δατέομαι]

ἐνδεής, ἐς *adj.* [ac. sg. fem. ἐνδεᾶ Plut. *Cic.*42.2, dar pl. neut. Thuc. 7.69 *ș.a.*; comp. ἐνδεέστερος] I lipsit de: (+ *gen.*) ἀκοντιστῶν ~ ἦν THUC. 3.97 *ducea lipsă de aruncători*; χρημάτων ~ EUR. *Fr.*389 *lipsit de bani*; PLUT. *Cor.*30.2, (+ *dat.*) πάντα τε ἔργω ἔτι σφίσις ἐνδεᾶ εἶναι THUC. 7.69 *toate lucrurile pentru ei duc lipsă de acțiune (= au nevoie de acțiune)*; (*subst.*) τὰ κρείσσω μηδὲ τάνδεᾶ λέγειν SOPH. *OC*1430 *a da glas*

avantajelor, nu scăderilor. II insuficient, incomplet: (armată) THUC. 1.10, (+ dat.) τῆ τε γὰρ παρασκευῆ ~ ἐγένετο THUC. 2.87 (*bătălia*) *s-a desfășurat cu o pregătire insuficientă*; (+ οὐδέν, μηδέν) οὐδέν ἐνδεές ποιούμενος SOPH. Ph.375 *fără a omite nimic*; (neut. subst.) δεδιέναι τό τε αὐτῶν ἐνδεές THUC. 3.83 *a se teme de propria deficiență. III* inferior, mai prejos: μήτε ἡμῶν αὐτῶν τῆς δόξης ἐνδεεστέρους THUC. 2.11 *să nu fim mai prejos decât faima noastră*; XEN. HG7.1.23, (neut. pl. adv.) τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ πρᾶξαι THUC. 1.70 *a face lucruri mai prejos de puterea voastră. IV* imperfect: εἴ τις τι ἐν τῷ σώματι ἐνδεές ἔχει XEN. Cyr.8.1.40 *dacă cineva ar avea vreo imperfecțiune în corp. // ἐνδεῶς, adv.* |comp. ἐνδεεστέρωσ ἢ ἐνδεέστερον| ἴν mod insuficient sau incomplet: ἰκανῶσ ἐβοήθησεν ἢ ~; PLAT. Phd.88e *a ajutat suficient sau insuficient?*; XEN. Oec.2.6, ~ ἔχειν *a duce lipsă*; ἦν δ' ἐνδεέστερον τύχω διαλεχθεῖσ ISOC. 15.16 *dacă cumva discursul meu este insuficient*; πάντων ~ ἔχοντα τῶν ἀναγκαιῶν PLUT. Nic.27.4 *ducând lipsă de toate cele necesare*; ἐνδεεστέρωσ ἔχειν PLAT. Phd.74e *a fi inferior*.
[ἐνδέω²]

ἐνδεια, ας, ἡ *subst. I* lipsă: (op. ὑπερβολή „exces”) ISOC. 8.90, (+ gen. obiectiv) δυνάμεωσ ἐνδεία THUC. 4.18 *din lipsă de armată*; θᾶπτον τῶν ἐπιτηδείων ἐνδειαν ἐσσεσθαι XEN. HG2.2.2 *va veni mai repede lipsa celor necesare. II* nevoie, necesitate: (+ gen. sub.) τὰσ ἐνδείασ τῶν φίλων XEN. Cyr.8.2.22 *nevoile prietenilor. III* lipsă, sărăcie: μηδέν αἰσχροὸν ποιήσοντα δι' ἐνδειαν DEM. 18.257 *a nu face nimic rușinos din pricina sărăciei*; LXX Prov.6.11.
[ἐνδειήσ]

ἐνδειγμα, ατος, τό *subst.* dovadă, mărturie, semn: (+ gen.) ~ τῆσ δικαίας κρίσεωσ τοῦ θεοῦ NT 2Tes.1.5 *dovadă a dreptei judecări a lui Dumnezeu*; PLAT. Cri.110b, DEM. 19.256.
[ἐνδείκνυμι]

ἐν-δεικνῦμι, vb. |v. -δείξω| **I** (tranz.) **I** (gener.) a arăta: ὑπερήφανον θεοῖσ ... ἐνδείκνυσιν αἰχμάν AESCH. Pr.405 *arată zeilor un sceptru minunat*; (med.) ἐνδείξομαῖ σοι ὄν τρόπον αὐ βούλομαι PLAT. R.358d *îți voi arăta în ce fel doresc*; πολλά μοι κακά

ἐνδείξατο NT 2Tim.4.14 *îmi arăta multe rele*; (+ dat. ἢ ac.) αὐτῷ ἐνδεικνύμενοσ τὰ σφάλματα PLAT. Thi.168a *arătându-i greșelile*; (+ ac. ἢ inf.) ἐνδεικνύμενοσ τὸν Ἀχιλλέα εἰσ τὸν Ὀδυσσεά λέγειν ὡσ ἀλαζόνα ὄντα PLAT. Hp.Mi.369e *arătând că Achilles îi vorbește lui Odysseus ca unui șarlatan. 2* a arăta, a demonstra, a dovedi: αὐτῷ θεὸσ γεγῶσ ἐνδείξομαι EUR. Ba.47 *îi voi demonstra că sunt un zeu*; τὴν ἰδίαν δύναμιν κρείττω τῶν νόμων οὔσαν ἐνδεικνύμενον DEM. 21.66 *arătând că puterea lui este mai mare decât cea a legilor. 3* (jur.) a denunța: ἐνδεικνύναι ... τὸν ἀνδροφόνον DEM. 23.51 *a denunța asasinul*; PLAT. Ap.32b. **II** (intrans., med.) **1** a se desluși, a-și expune gândul: Πηλεΐδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι IL. 19.83 *eu mă voi desluși Peleianului. 2* (neg.) a se face remarcat: ἐνδεικνύμενοσ τοῖσ πρέσβεσι DEM. 19.113 *pentru a se face remarcat de ambasadori*.

[ἐν, δείκνυμι]

ἐνδεικνῦω, vb. a face denunțuri: DEM. 58.45.

[v. ἐνδείκνυμι]

ἐνδείκτησ, ου, ὁ *subst.* denunțator, acuzator, trădător: LXX 2Mac.4.1.

[ἐνδείκνυμι]

ἐνδειξις, εωσ, ἡ *subst. I* acțiunea de a arăta, demonstrație: τὴν δὲ ἐνδειξιν τῷ λόγῳ ἀδυνατεῖν ἐνδείκνυσθαι PLAT. Lg.966b *a fi imposibil de a demonstra în mod rațional. II* arătare, indicare, dovadă, semn, mărturie: πρὸσ τὸ κατὰ τὴν ἐνδειξιν ὑποδεικνύμενον PLB. 3.38.5 *către un obiect pus sub ochi*; εἰσ ἐνδειξιν τῆσ δικαιοσύνησ αὐτοῦ NT Rom.3.25 *pentru a-și arăta dreptatea sa*; πρὸσ ἐνδειξιν ἰσχύοσ PLUT. Per.31.1 *pentru a-și arăta forța*; IOS. A13.306 ἢ a. **III** (frecv. jur.) denunț, delațiune: DEM. 58.36 ἢ a.

[ἐνδείκνυμι]

ἐν-δεκα, num. unsprezece: ~ δίφροι IL. 5.193 *unsprezece care*; THUC. 8.39, NT Mt.28.16 ἢ a., (subst. „cei Unsprezece”, magistrați la Atena însărcinați cu supravegherea punerii în aplicare a pedepselor) AR. V.1108.

[εἰσ, δέκα]

ἐνδεκάκις, adv. de unsprezece ori: ARSTT. HA562b25.

[ἐνδεκα]

ἐνδεκά-κλιτος, ον *adj.* ἴν lungime de unsprezece paturi, sc. enorm: (com. d. capul lui Pericles) PLUT. Per.3.7 (Telecl. 47 ap.).

[ένδεκα, κλίνη]

ένδεκά-μηνος, ον *adj.* de unsprezece luni: (subst. „copil de unsprezece luni”) ARSTT. *Fr.*283.15.

[ένδεκα, μήν]

ένδεκά-πηγυς, υ *adj.* de unsprezece coți (= 4,88 m.): (lance) IL. 6.319, id. 8.494.

[ένδεκα, πήγυς]

ένδεκάς, ἄδος, ἡ *subst.* numărul unsprezece: PLAT. *Lg.*771c, ARSTT. *Metaph.*1084a26.

[ένδεκα]

ένδεκάτῆος, α, ον *adj.* I în a unsprezecea zi: ~ τελεῖ THUC. 2.97 *ajunge în unsprezece zile.* II de unsprezece zile: THEOC. 10.12.

[ένδέκῆτος]

ένδέκῆτος, η, ον *adj.* {dor. fem. -α Theoc. 14.45} al unsprezecelea: IL. 24.666, HDT. 9.86 *ș.a.*, (subst. ἡ ένδεκάτη, *sc.* ἡμέρα „a unsprezecea zi”) OD. 2.374 *ș.a.*, (ἡ ένδεκάτη, *sc.* βίβλος „a unsprezecea carte”) PLB. 11.24.10.

[ένδεκα]

ένδέκομαι, *vb.* (ion.) v. ένδέχομαι

ένδελεχεία, ας, ἡ *subst.* stăruință, perseverență, continuitate: πάντα ταῖς ένδελεχείαις καταπονείται πράγματα MEN. *Fr.*744.2 *toate lucrurile pot fi îndurate cu stăruință;* LUC. *Iud.*Voc.10.

[ένδελεχής]

ένδελεχέω-ῶ, *vb.* a persevera, a stăruι: ένδελεχήσει μάστιγας αὐτῷ LXX *Sir.*30.1 *va stăruι în biciuirea lui.*

[ένδελεχής]

έν-δελεχής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I continuu, perpetuu, neîntrerupt, neîncetat: PLAT. *Lg.*718a, ARSTT. *GC*336b32, διὰ πυρός ένδελεχοῦς LXX *I Ezz.*6.23 *prin foc neîncetat;* (neut. subst. „continuitate”) PLUT. *M.*1005e. II (d. pers.) perseverent, stăruitor, insistent: (d. ochii lui Dumnezeu) LXX *Sir.*17.19, (neut. subst. „perseverență, rezistență”) τὸ περί τοῦς πόνοους ένδελεχές PLUT. *Mar.*6.4 *rezistența la eforturi;* *ș.a.* // **ένδελεχῶς**, *adv.* în mod continuu, neîntrerupt, fără pauză: PLAT. *Tim.*58c, MEN. *Dysc.*210, LXX *Num.*28.3, PLUT. *M.*473d *ș.a.*

[έν, δολιχός]

ένδελεχίζω, *vb.* I a continua, a persevera, a stăruι: (+ prep.) οὐκ ἔσται ἀγαθὰ τῷ ένδελεχίζοντι εἰς κακά LXX *Sir.*12.3 *nu va avea parte de bunuri cel care stăruiește în rele;*

(+ dat.) LXX *Sir.*20.25 *ș.a.* II a petrece timpul cu, a fi în preajmă, a zăbovi: μετὰ ψαλλούσης μή ένδελέχιζε LXX *Sir.*9.4 *să nu zăbovești în preajma unei cântărețe cu harpa;* LXX *Sir.*27.12, (med.-pas.) LXX *Sir.*20.19.

[ένδελεχής]

ένδελεχισμός, οῦ, ὁ *subst.* I continuitate, stăruință: ὁ ~ αὐτοῦ (ψευδοῦς) LXX *Sir.*7.13 *stăruința în minciună.* II (= ebr. 7μη) sacrificiul neîncetat: θυμίαμα ένδελεχισμού LXX *Ex.*30.8 *tămâiere într-un sacrificiul neîncetat* (= *tămâiere necurmată*); ὀλοκαύτωμα ένδελεχισμού LXX *Num.*28.6 *ardere de tot neconținută;* LXX *Iud.*4.14, IOS. *AI*11.77, id. *BI*1.32.

[ένδελεχίζω]

ένδελεχῶς, v. ένδελεχής

έν-δέμω, *vb.* I a astupa, a zăgăzui: τὰς διασφάγας τῶν ὀρέων ένδείμας HDT. 3.117 *zăgăzuind defileurile din munți.* II a construi, a clădi: (pf. pas.) THEOC. 17.82.

[έν, δέμω]

ένδεξιόμοι-οῦμαι, *vb.* a ocoli prin dreapta: ένδεξιούσθω βωμόν EUR. *IA*1472 *să ocolească prin dreapta.*

[ένδέξιος]

έν-δέξιος, ον *adj.* I din dreapta, de la stânga la dreaptă: (neut. adv.) τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ένδέξια πᾶσιν οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ IL. 1.597 *toarnă de la dreapta la stânga nectar dulce tuturor celorlalți zei;* IL. 7.184, OD. 17.365. II aflat în dreapta: ~ σῶ ποδὶ παρασπιστής βεβῶς EUR. *Cyc.*6 *stând la dreapta ta înarmat cu scutul.* III (fig.) favorabil: ένδέξια σήματα IL. 9.236 *semne care vin din dreapta* (= *prielnice, favorabile*); CALL. *Iov.*69, id. *Epigr.*8.3.

[έν, δεξιός]

ένδεσις, εως, ἡ *subst.* legătură, îmbinare: PLB. 6.23.12, ARSTT. *Mu.*399b31.

[ένδέω¹]

ένδεσμος¹, ου, ὁ *subst.* I armătură, îmbinare: LXX *3Rg.*6.10, id. *Iez.*13.11. II pungă: ένδεσμον ἀργυρίου LXX *Prov.*7.20 *pungă cu arginți.*

[ένδέω¹]

ένδεσμος², ον *adj.* legat, prins: LUC. *Lex.*10 [ένδεσμέω]

έν-δέχομαι, *vb.* |impf. ένεδεχόμεν, viit. ένδέξομαι, aor. ένεδεξάμην, pf. ένδέδεγμα| {ion. ένδέκομαι} I a primi, a accepta, a admite, a permite: μεο συμβουλίην ένδεξα

HDT. 7.51 *primește sfatul meu*; αἰοδαί θ' ἄς ... Απόλλων οὐκ ἐνδέχεται EUR. *Supp.*976 *cânturi pe care Apollon nu le primește*; καθ' ὅσον ὁ τρόπος ἐνδέχεται τῆς νῦν σκέψεως PLAT. *Sph.*254c *pe cât o permite natura cercetării de acum*; τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν ἐποιήσατο PLUT. *Lyc.*14.1 *a acordat atenția cuvenită*; (+ ac. și inf.) ἐνδέχεται γὰρ τὰς ξυμφορὰς τῶν πραγμάτων οὐχ ἦσσαν ἀμαθῶς χωρῆσαι ἢ καὶ τὰς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου THUC. 1.140 *se admite că schimbările evenimentelor nu decurg mai puțin neprevăzut decât gândurile oamenilor*. II a lua în seamă, a aproba, a pleca urechea: ἐνδεχομένην τοὺς λόγους AR. *Eq.*632 (*sfatul*) *care aproba cuvintele*; ἄνδρα ἴδῃ τοὺς κατὰ σοῦ λόγους ἠδέως ἐνδεχόμενον LUC. *Merc. Cond.*39 *om care primea cu plăcere vorbele împotriva ta*. III (impers.) este posibil, se întâmplă, este cu putință: ταῖς μὲν τύχαις ἐνδέχεσθαι σφάλλεσθαι τοὺς ἀνθρώπους THUC. 2.87 *se poate întâmpla ca oamenii să eșueze din întâmplare*; ἐνδέχεσθαι φασι τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ARSTT. *Metaph.*1006a1 *spun că același lucru este posibil să fie sau să nu fie*; πῶς δὲ ἐνδέχεται τοῦτο συμβαίνειν ARSTT. *GC*324b25 *cum este posibil să se întâmple acest lucru*; ὡς ἐνδέχεται μάλιστα PLB. 3.49.1 *pe cât este posibil*. // **ἐνδεχόμενος**, η, ον (part.): care se poate întâmpla, posibil, admisibil, accesibil: ἔνεκεν δὲ ζωῆς τῆς ἐνδεχομένης ἀρίστης ARSTT. *Pol.*1328a36 *în vederea celei mai bune vieți* *posibile*; ἐνδεχόμενόν ἐστιν ARSTT. *Metaph.*1064b30 *este posibil / este cu putință*; (gen. abs.) ἐνδεχομένου ARSTT. *EE*1245b22 *dacă este posibil*; (neut. subst.) τὸ ἐνδεχόμενον PLUT. *M.*570e *contingentul*; ARSTT. *EN*1140b27, (după prep.) ἐκ τῶν ἐνδεχομένων PLUT. *Agis Cleom.*59.11 *pe cât posibil*.

[ἐν, δέχομαι]

ἐνδεχομένως, *adv.* pe cât este posibil, în măsura posibilului: ὅπως ~ ὁ δῆμος βουλευσῆται DEM. 18.165 *pentru ca poporul să delibereze pe cât este posibil*; LXX *2Mac.*13.26, PLB. 31.1.5 *ș.a.*

[ἐνδέχομαι]

ἐν-δέω¹, *vb.* |impf. ἐνέδουν, vitt. ἐνδήσω, aor. ἐνέδησα; *pas.* aor. ἐνεδέθην| I a lega (de), a prinde: νευρὴν ... ἦν ἐνέδησα IL. 15.470 *coarda (arcului) pe care am legat-*

o; OD. 5.260. (med.) (+ dat. instr.) ἄμφω δὲ βαρεῖ ἐνεδήσατο δεσμῶ THEOC. 24.27 *a prins amândoi (șerpilor) cu strânsura grea (a mâinilor)*; (fig.) Ζεὺς με ... ἄτη ἐνέδησε βαρεῖη IL. 2.111 *Zeus m-a legat cu o grea orbiere*; κακῶ μ' εὐνῆ πόλις ... ἐνέδησεν SOPH. *OC*526 *ceataea m-a legat de un culcuș nenorocit*; μεγάλοις ὄρκους ἐνδησαμένοις ... τὸν ... πόσιν EUR. *Med.*162 *imiță de soț prin mari jurăminte*. II a înfășura, a împacheta: ὡσπερ κέραμον ἐνδησάμενος AR. *Ach.*905 *ca și cum ai înfășura un vas* (pt. a-1 proteja); AR. *Ach.*927. III a încrusta: λίθων ταῖς σπειραῖς ποικίλων ἐνδεδεμένων IOS. *AI*12.79 *pietre încrustate cu spirale multicolore*. IV a înlănțui, a fixa: τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐνδεδεμένων σωμάτων PLUT. *Lys.*12.2 *corpuri înlănțuite în cer*; ARSTT. *Cael.*289b33. V (fig.) a consolida, a asigura: ἐνδεδέσθαι τὴν Σικελιωτῶν ἀρχὴν PLB. 9.23.2 *dominarea asupra sicilienilor este asigurată*.

[ἐν, δέω¹]

ἐν-δέω², *vb.* |impf. ἐνέδεον, viit. ἐνδειήσω, aor. ἐνεδήσα; *pas.* part. aor. ἐνδεηθείς| I a lipsi, a fi insuficient: ὅκως ... τῶν σῶν ἐνδειήσει μηδέν HDT. 7.18 *șă nu lipsească nimic din ce stă în puterea ta*; εἰ δῆμαρχος ἐνδέοι ταῖς παραγγελίαις APP. *BC*1.21 *dacă un tribun ar lipsi în candidaturi*: (part. subst.) τὸ ἐνδέον τῷ καλῶ LUC. *Dom.*7 *ceea ce lipsește din frumusețe*. II (frecv.) a duce lipsă de, a avea nevoie (trebuință) de: (gener. + gen.) τὸ μηδέν ~ τῶν ἀναγκαίων πρὸς τὸν βίον PLUT. *M.*600a *a nu duce lipsă cu nimic de cele necesare pentru trai*; πάντες δῆ φασιν ἐνδεισθαι ἐργατῶν XEN. *Vect.*4.6 *τοῖσι spun că duc lipsă de muncitori*; (+ inf.) τίνοσ ἐνδέομεν μὴ οὐ ... χωρεῖν ὀλέθρου διὰ παντός; EUR. *Tr.*797 *ce mai lipsește să nu ne îndreptăm spre ruina totală?*; (+ dat.) (abs.) μήτε περιεῖναι αὐτοῖς εἰς τὸν ἐνιαυτὸν μήτε ἐνδεῖν PLAT. *R.*416e *nici să nu le prisosească, nici să nu ducă lipsă*; ~ τι ... τῷ θεῷ LUC. *Prom.*12 *divinității îi lipsește ceva*; (impers.) ἐνδεῖ *este nevoie, lipsește sau este inferior*; XEN. *Cyr.*4.3.9, PLAT. *Phd.*74d *ș.a.* III a fi inferior: αἰτιασάμενος τὸν σταθμὸν ~ APP. *Mith.*186 *pretextând că greutatea este inferioară*.

[ἐν, δέω²]

ἐνδεῶς, *adv.* v. ἐνδειής

Ένδηϊς, ἴδος, ἢ *subst.* {dor. Ένδαίς Pi. [ᾱ]}

(mitol.) Endeis, soție a lui Aiacos și mamă a lui Peleus și Telamon: PL. *N.5.12*, PLUT. *Thes.10.3*.

έν-δηλος, ον *adj.* **I** clar, evident, vizibil: ἄρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω; SOPH. *Ant.405 oare nu spun lucruri clare și lămurite?*; οὐκ ἔστιν ἔνδηλον ARSTT. *deAn.422b33 nu este clar*; (neut. pl. superl. adv.) ἐνδηλότατα προύλεγον THUC. 1.139 *susțineau în modul cel mai clar*; (+ εἶναι, γίγνεσθαι) a fi clar / a deveni vizibil / a se da de gol οὐ βουλόμενοι ἔνδηλοι εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις THUC. 4.41 *nedorind să se dea de gol în fața atenienilor*; (+ part.) μήτε ἔνδηλοι ἔστε τοῖς παροῦσι πόνοις βαρυνόμενοι THUC. 2.64 *nu lăsați să se vadă că sunteți apăsați de*; ἦσαν ἔνδηλοι κατιόντες οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος PLUT. *Crass.4.1 era clar că ei nu răzesc spre binele patriei*. **II** (d. pers.) cunoscut: εἰ ... ἄνθρωπος ... αὐτὸς ἦν ~ AR. *Eq.1277 dacă omul s-ar cunoaște pe el însuși*; SOPH. *Fr.567*.

[έν, δηλος]

ένδημέω-ῶ, *vb.* a locui în, a rămâne în cetate, a se stabili: PLAT. *M.578e*, (op. ἐκδημέω „a fi departe de casă”) NT *2Cor.2.9*, (fig.) ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον NT *2Cor.5.8 a locui la Domnul*.

[ένδηλος]

έν-δημιουργέω-ῶ, *vb.* a făuri în, a crea: PLUT. *M.17b*, id. *M.636c* ș.a.

[έν, δημιουργέω]

έν-δημος, ον *adj.* **I** care aparține poporului, cetățean: (op. ξεῖνος „străin”) HES. *Op.225*. **II** care se află în casă / cetate: ~ παρών AESCH. *Ch.570 aflându-se în cetate*; PLUT. *M.342b*, (d. abstr.) βοάν τ' ἔνδημον AESCH. *Supp.683 război intern / civil*. **III** propriu cetății, local: ἔνδημοι ἀρχαί THUC. 5.47 *autoritățile locale*; ARSTT. *Ath.24.3*, (neut. subst.) τὰ ἔνδημα ARSTT. *Pol.1285b14 afacerile interne*.

[έν, δήμος]

ένδιάσσκον, (ep.) impf. iter. de la ένδιάω.

έν-διαβάλλω, *vb.* **I** a denigra, a calomnia: LXX *Ps.108.29* ș.a., (pas.) LUC. *Cal.24*. **II** a abate: LXX *Num.22.22*.

[έν, διαβάλλω]

ένδι-ἄερι-αυρο-νήχενος, ον *adj.* (com. d. poezia ditirambică) care înoată (= zboară) prin boarea văzduhului: (preludii muzicale) AR, *Pax831*.

[ένδιος, ἄηρ, αὔρα, νήχομαι]

ένδιάζω, *vb.* a se odihni, a-și face siesta (în aer liber): μεσημβρίας οὔσης καὶ τῶν στρατιωτῶν ένδιαζόντων PLUT. *Luc.16.4 fiind amiază și soldații odihnindu-se*; PLUT. *Rom.4.1*, id. *M.726e*.

[ένδιος]

ένδιάθετος, ον *adj.* **I** așezat înăuntrul, care sălășluiește în minte, înnăscut, interior: ῥώμην ένδιάθετον PLUT. *M.130b forță interioară*; PLUT. *M.777b*, ἔξιν ... ένδιάθετον PLUT. *M.48d capacitate înnăscută*. **II** profund înrădăcinat: PLUT. *M.44a*.

[ένδιατίθημι]

έν-διαθρύπτομαι, *vb.* a se alinta față de, a cocheta cu: (+ dat.) THEOC. 3.36.

[έν, διαθρύπτομαι]

έν-δαιτιάομαι-ῶμαι, *vb.* a trăi (în), a locui, a sălășlui, a se găsi: ὄφιν ... ένδαιτιάσθαι έν τῷ ἱρῷ HDT. 8.41 *un șarpe trăiește în templu*; XEN. *Mem.3.8.8*, (fig.) ἄγραφος μνήμη παρ' ἐκάστω ... ένδαιτιάται THUC. 2.43 *o amintire nescrisă sălășluiește în fiicare*; PLUT. *M.759c* ș.a.

[έν, δαιτιάω]

ένδαιτίημα, ατος, τό *subst.* loc de stat, sălaș, reședință: PLUT. *M.968b* τῷ δήμῳ δὲ ἦσαν ~ οἱ κῆποι δεδομένοι APP. *BC2.143 poporul îi fuseseră lăstate grădinile în folosire* (propr. ca loc în care se poate sta).

[ένδαιτιάομαι]

έν-διάκειμαι, *vb.* a se găsi în, a fi încrustat: (+ dat.) IOS. *A12.66*.

[έν, διάκειμαι]

έν-διαλλάσσω, *vb.* [att. -ττω] a schimba, a altera, a transforma: ARSTT. *Phgn.806a14*.

[έν, διαλλάσσω]

έν-διαπρέπω, *vb.* a se distinge, a se remarca: IOS. *A18.297*.

[έν, διαπρέπω]

έν-διασπείρω, *vb.* a împrăștia (în), a risipi, a disipa, a amesteca: AR. *Fr.217.8*, (fig.) μεγάλην ... ταῖς ἐλάττοσιν ένδιασπαρεῖσαν PLUT. *Num.17.2 (diferență) mare disipată în unele mai mici*; ἴχνη ... διαφυλάττουσιν ένδισπαρμένα PLUT. *M.417b urme se păstrează risipite*.

[έν, διασπείρω]

έν-διατάσσω, *vb.* a pune în ordine, a ordona, a rândui: χῶρος ... ἐπιτήδεος ένδιατάξει ... τὸν στρατὸν HDT. 7.59 *loc potrivit pentru a rândui armata*.

[έν, διατάσσω]

έν-διατρίβω, [τρῖ] *vb.* **I** (*tranz.*) a petrece (timpul, vremea): (+ ac. frecv. χρόνον) ένδιέτριψαν χρόνον THUC. 2.18 *au petrecut timpul*; MEN. *Épit.*884. PLUT. *M:*973c **ς.α.** **II** (*intrans.*) **1** a-și petrece timpul, a stăruī, a zăbονi: ένδιατριβόντων δέ αὐτῶν ἔτυχεν ἡ μάχη ... γενομένη THUC. 5.12 *in timp ce ei își petreceau timpul [acolo], a avut loc lupta*; έν τοῖς καλοῖς ἔαν τήν ὄψιν ~ XEN. *Cyr.*5.1.16 *a permite ca privirea să stăruiască asupra celor frumose*; ένδιατριβοντα τῆ χώρα Δημήτριον PLUT. *Demetr.*47.4 *Demetrius, stând în țară*; ένδιατριψει λόγοις τά σά χεῖλη πρὸς τά ἐμά χεῖλη LXX *Prov.*23.16 *buzele tale vor stăruī în vorbe cu ale mele (= vor vorbi)*. **2** (fig.) a se dedica, a insista, a stăruī, a persista: μῆ τοῖς ἠθάσι λίαν τοῖς τ' ἀρχαίοις ~ AR. *Ec.*584 *să nu insiste prea mult în vechile obiceiuri*; ἔαν δέ περαιτέρω τοῦ δέοντος ένδιατριψῆ PLAT. *Grg.*484c *dacă se dedică mai mult decât trebuie*; ARSTT. *Pol.*1258b35.

[έν, διατρίβω]

ένδιατριπτέον, *adj.vb.* trebuie stăruit sau insistat: LUC. *Hist.*Consc.6.

[ένδιατρίβω]

ένδιάω-ῶ, *vb.* |impf. iter. ένδιάασκον Theoc. **I** (*intrans.*) a sta în plină zi: THEOC. 22.44. **II** (*tranz.*) a duce la păscut pe câmp, a paște: (turme) THEOC. 16.38.

[ένδιος]

έν-δίδημι, *vb.* a lega, a fixa: PLB. 6.23.11.

[έν, δί-δημι]

ένδιδόν, όντος, τό *subst. v.* ένδιδωμι **έν-διδύσκω**, *vb.* **I** (*act.*) a îmbrăca: (+ ac. dublu) ένδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν NT *Mc.*15.17 *Îl îmbracă în purpură*; LXX *2Rg.*1.24. **II** (*med.*) a se îmbrăca: IOS. *B17.*29, LXX *Sir.*50.11, id. *Prov.*31.21.

[ένδύω]

έν-διδωμι, *vb.* |impf. ένεδίδουν, viit. ένδώσω, aor. 1sg. ένέδωκα, 1pl. ένέδομεν **ςι** ένεδώκαμεν, pf. ένδέδωκα; *pas.* aor. ένεδόθη| **I** (*tranz.*) **1** a da (în mână), a încredința: ένδος μοι ... τεῦχος EUR. *IT*167 *dă-mi vasul*; EUR. *Cyc.*510, (fig.) τῷ δήμῳ καὶ τὰ πράγματα ~ THUC. 2.65 *a încredința poporului și conducerea*. **2** a da, a oferi, a procura, a permite, a îngădui: (+ ac. **ςι** dat.) οὐκ ένδώσομεν πρόφασιν οὐδενί THUC. 2.87 *nu vom*

oferi nimănui prilejul; λαβὴν γάρ ένδέδωκας AR. *Eq.*847 *mi-ai oferit ocazia / prilejul*; DEM. 4.18, ἐλπίδας αὐτοῖς ένεδίδου PLUT. *Alc.*14.3 *le oferea speranțe*; ὅσον δέ ένέδωκαν αὐται HDT. 1.91 *atât cât au îngădui (Moirele = sorții)*. **3** a arăta, a da dovadă de: οἱ δέ ... δικαιοσύνην καὶ πισότητα ένέδωκαν HDT. 7.52 *ei au dat dovadă de dreptate și credință*; μαλακὸν δ' ένδώσετε μηδέν AR. *Pl.*488 *să nu dați dovadă de nici o slăbiciune*. **4** (milit.) a preda: μηδέν ~ τοῖς πολεμίοις THUC. 8.86 *a nu preda nimic dușmanilor*; (*pas.*) ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ ένδιδομένης τῆς πόλεως ARR. *An.*1.20.6 *ce-tatea fiind predată prin consimțământ*. **5** a produce, a face să se nască: σπασμὸν ένδιδοῦσα ἰσχυρόν THUC. 2.49 *producând un spasm violent*. **6** (muz.) a intona, a da tonul: ARSTT. *Fr.*583, ένεδίδου τόνον μαλακόν PLUT. *TCG.*2.6 *producea un sunet duios*; (fig. d. discurs) ARSTT. *Rh.*1414b26. **II** (*intrans.*) **1** (*concr.*) a ceda (*presiunii*), a se lăsa: ARSTT. *PA*664a34, τῶν δ' ἔρεισματῶν οὐ δυναμένων ὑποφέρειν τὸ βάρος, ἀλλ' ένδόντων PLB. 5.100.5 *proptelele neputând să susțină greutatea, ci lăsându-se*. **2** a da înapoι, a se retrage: (d. apă) LXX *Gen.*8.3. **3** (fig.) a ceda, a abandona: οὐ πρότερον ένέδοσαν ἡ THUC. 2.65 *nu au cedat mai înainte ca ...*; εἰ καὶ ὀποσονοῦν μᾶλλον ένδώσοσι THUC. 4.37 *dacă vor ceda oricât de puțin*. **4** (*ret., filos.*) a ceda unui argument, a accepta: μηδέν οὐν ένδῶμεν τοιοῦτον τοῖς εἰθισμένοις ἡμᾶς κακολογεῖν ISOC. 6.98 *să nu cedăm deloc celor obișnuiți să ne calomnieze*. **5** a ceda, a se supune: δίκαιος τὸν αἰῶνα οὐκ ένδώσει LXX *Pr.*10.30 *cel drept în veac nu va ceda*.

[έν, δίδωμι]

έν-διηθέω-ῶ, *vb.* a strecura, a filtra: (vin) εἰ δεῖ τὸν οἶνον ένδιηθεῖν PLUT. *M.*692b (titlu) *dacă trebuie strecurat vinul*.

[έν, διηθέω]

έν-δίημι, *vb.* a urmări (*prin*), a fugări: (*impf.*) οἱ δέ νομῆες αὐτως ένδίεσαν IL. 18.584 *în zadar îi (sc. lei) fugăreau păstorii*.

[έν, δίεμαι]

έν-δίκος, *ov adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** cu dreptate, drept, cuvenit, legitim: τῆς πρὸς ἡμᾶς ένδίκου προμηθίας SOPH. *OC*1043 *dreaptă considerație față de*

noi; τιμῶσα πατρός τ' ἐνδίκους ἐπιστολάς EUR. *Hel.1649 respectând poruncile dreptele tatălui*; ἔπραξεν ἔνδικα EUR. *Or.538 a primit cele cuvenite*; πίστις ~ SOPH. *OT1420 încredere cuvenită*; ἔνδικον μισθαποδοσίαν NT *Ev.2.2 răsplătire dreaptă*; (neut. subst.) δάπτει δὲ καὶ τὸ μὴ 'νδικον SOPH. *OT682 și nedreptatea rănește*. II (d. pers.) drept, corect: τίς γὰρ δεδοικῶς μηδὲν ~ βροτῶν; AESCH. *Eu.699 care dintre muritorii, neîngrădit de teamă, mai știe să rămână drept?*; (comp.) τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος; AESCH. *Th.673 cine are mai multă dreptate?*; SOPH. *Ant.208*. // **ἐνδίκως**, *adv.* |comp. -ωτέρως, superl. -ώτατα| I pe drept, în mod legitim, just: οὐ φημ' Ὀρέστην σ' ~ ἀνδρηλατεῖν AESCH. *Eu.221 spun că nu-l surghiunești cu dreptate pe Orestes*; ~ ὄψεσθε κάμῃ σύμμαχον SOPH. *OT135 mă veți vedea și pe mine luptând alături așa cum este drept*; ὀλεῖ μ' ~ EUR. *Andr.920 mă va ucide pe drept*; PLAT. *Phlb.12d*. II în mod legal: PLAT. *Lg.954a*.

[ἐν, δίκη]

ἔνδινα, ὠν, τά *subst.* intestine, măruntaie: IL. 23.806.

[ἔνδον]

ἐν-δινέω-ῶ, *vb.* {dor. ind. prez. 3pl. ἐνδινεῦντι Theoc.} a umbla încoace și-ncolo, a se învârti: THEOC. 15.82.

[ἐν, δινέω]

ἐν-διός, ὠν [δῑ doar la Hom. și Theoc.] *adj.* {ion. gen. sg. ἐνδιόιο Call.} în plină lumină a zilei, în plină zi, la amiază: ἐνδιοὶ ἰκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον IL. 11.726 *am sosit în plină zi la șuvoiul sfânt*; OD. 4.450, ἔνδιον ἡμᾶρ ἔην A.RH. 4.1312 *era ora amiezii*; THEOC. 16.95. // **ἐνδιός** sau **ἐνδιον**, ὁ, τό *subst.* mijlocul zilei, amiază: ἢ νύξ ἢ ~ CALL. *Fr.288.55 fie noapte, fie mijlocul zilei*; (neut. adv.) ἔς ἐνδιον A.RH. 1.603 *până la amiază*; ποτὶ τῶνδιον CALL. *Cer.38 la amiază*.

[ἐν, διός]

ἐν-δίφρος, ὠν *adj.* pe (același) jilt, tovarăș de masă, comesean: ἐκαθεζόμεν ~ αὐτῷ XEN. *An.7.2.33 m-am așezat pe același jilt cu el*; XEN. *An.7.2.38*.

[ἐν, δίφρος]

ἐνδο-γενής, ἔς *adj.* născut în casă: LXX *Lev.18.9*.

[ἔνδον, γίγνομαι]

ἐνδο-θεν, *adv.* I dinăuntru, din interior: ~ λόγων τῶν σῶν ἀκούσας' ἐξέβην πρὸ δωματίων EUR. *IA819 auzindu-ți cuvintele dinăuntru am ieșit din casă*; φερέτω κύλικά τις ~ AR. *Lys.199 să aducă cineva o cupă dinăuntru*; (subs.) τῶν ~ καλέσω τινά AR. *Pl.228 voi chema pe cineva dintre cei dinăuntru*. II înăuntru, în interior: (op. ἔξωθεν „în afară”) ἔξωθεν οἱ ἐπιβουλεύοντες, ~ οἱ συμπράττοντες DEM. 19.299 *afară cei care complotează, înăuntru complicii lor*; τί δ' ~ ἄψαο μαζῶν; THEOC. 27.49 *de ce m-ai prins înăuntru de sâni?*; (op. θύραθεν „din afară”, fig.) οὐτ' ~ οὐτε θύραθεν SOPH. *Tr.1021 nici dinăuntru, nici din afară*; (+ gen.) καθήμενοι ~ αὐλῆς IL. 24.161 *așezați în interiorul curții*; ~ στέγης μὴ 'ξω παρήκειν SOPH. *Ai.741 să nu iasă din casă*; (subst.) (neut. pl.) ἀλοῦσαι τάνδοθεν AR. *Lys.512 suferind în sinea noastră*; (neut. sg.) τὸ ~ τοῦ καταπετάσματος LXX *Num.18.7 ceea ce este îndărătul vâului*.

[ἔνδον, -θεν]

ἐνδοθι, *adv.* înăuntru, în interior, în casă: ἔρυτο ~ θώρηξ IL. 23.819 *pieptarul [il] proteja în interior*; τί δὲ κέρδος ὁ μυρῖος ~ χρυσός κείμενος; THEOC. 16.22 *la ce folos aiurul fără număr ce zace în casă?*; A.RH. 4.1530 *ș.a.*, (+ gen.) ~ πύργων IL. 18.287 *în interiorul (= în spatele) întăriturilor*; ~ νηῶς A.RH. 4.1385 *în interiorul corabiei*; HES. *Op.601 ș.a.*

[ἔνδον, θι]

ἐνδοι, *adv.* (dor. = ἐνδοθι) înăuntru, în casă: THEOC. 15.1, CALL. *Cer.76*.

[ἔνδον]

ἐν-δοιάζω, *vb.* [impf. ἐνεδοίαζον, viit. ἐνδοιάσω, aor. ἐνεδοίασα; pas. inf. aor. ἐνδοιασθῆναι] a șovăi (între două lucruri), a ezita, a fi indecis / în dubiu: οἱ ἐνδοιάζοντες ἀδεέστερον προσίασιν THUC. 6.91 *cei care șovăie se vor alătura mai fără frică*; ἐνδοιάζων τῇ γνώμῃ PLUT. *Sull.9.3 șovăind în sufletul său*; (ὕπερ + gen.) PLUT. *Cat.Mi.17.4*, (+ inf.) THUC. 1.36, (pas.) ὁ καὶ λόγῳ ἐνδοιασθῆναι αἰσχροὺν τῇ Πελοποννήσῳ THUC. 1.122 *a fi adusă și în discuție această posibilitate este un lucru rușinos pentru Pelopones*.

[ἐν, δοιάζω]

ἐνδοιάσιμος, ὠν [ᾶ] *adj.* în dubiu, îndoielnic: IOS. *AI16.392*, LUC. *Scyth.11*. //

ἐνδοιασίμως, *adv.* în mod îndoielnic: οὐκ ~ εἶχεν IOS. *AI*16.319 *nu era nici o îndoială.* [ἐνδοιάζω]

ἐνδοιαστός, ἡ, ὄν *adj.* în dubiu. ῥοῦαἰελnic: IOS. *AI*19.27 ῥ.α. // **ἐνδοιαστῶς**, *adv.* intr-un mod ῥοῦαἰtor: HDT. 7.174, THUC. 8.87. [ἐνδοιάζω]

ἐνδο-μάχας, α, ὁ [μᾶ] *adj.m.* (dor.) care luptă în interior *sau* în casă: (d. un cocos) Pl. *O.*12.14.

[ἐνδον, μάχομαι]

ἐνδο-μενία, ας, ἡ *subst.* lucruri din casă, mobilier: PLB. 4.72.1.

[ἐνδον, μένω]

ἐν-δομέω-ῶ, *vb.* a construi înăuntru: τοίχου κίονας ἔχοντος ἐνδεδομημένους IOS. *AI*15.416 *zid având coloane construite înăuntru.*

[ἐν, δομέω]

ἐνδόμησις, εως, ἡ *subst.* stăvilar, dig: IOS. *AI*15.335.

[ἐνδομέω]

ἐνδό-μῦχος, ον *adj.* care se află în interior, ascuns: προβλής <θ> οὗ ... δὴ τοῦμὸν ἐτέγγθη κρᾶτ' ἐνδόμυχον πληγῆσι νότου SOPH. *Ph.*1457 *promontoriu unde capul meu ascuns a fost udat de loviturile vântului;* CALL. *Cer.*87.

[ἐνδον, μυχός]

ἐνδον, [comp. ἐνδοτέρω, superl. ἐνδοτάτω] **I** (*adv.*) **1** în interior, înăuntru: ἐγκέφαλος δὲ ~ ἅπας πεπάλακτο IL. 12.186 *întreg creierul era sfărâmat înăuntru.* **2** (ext.) în casă, înăuntru: ἥρωα Μενόιτιον εὐρομεν ~ IL. 11.771 *I-am găsit în casă pe eroul Menoitios;* ~ ἔστ' Εὐριπίδης; AR. *Ach.*395 *Euripides este înăuntru?;* χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ~ PLAT. *Phd.*116b *a petrecut mult timp înăuntru;* (subst.) οἱ ~ *cei din casă / familia;* SOPH. *Tr.*677 *tă ~ cele din casă / mobilierul;* IS. 6.41. **3** (fig.) înăuntru, în interior: φρένας ~ εἶσας OD. 14.178 *minte echilibrată în interior;* (subst.) τᾶνδον EUR. *Or.*1514 *în sinea ta;* ~ γενοῦ AESCH. *Ch.*233 *rămâi în sinea ta (= păstrează-ți firea).* **II** (*prep.*) **1** (+ gen.) **a** în interior: SOPH. *Ai.*218 *în interiorul cortului;* (superl.) ἐνδοτάτω ... τοῦ χάσματος PLUT. *M.*918f *în partea cea mai adâncă a gurii deschise;* (fig.) μὴ κεύθετ' ~ καρδίας AESCH. *Ch.*102 *nu ascundeți [ura] în inimă;* σῶν φρενῶν οὐκ ~ ὦν EUR. *Heracl.*709 *nefiind în toate mințile. b*

în casă: Διὸς ~ ἀγγεράτ' IL. 20.13 *s-au adunat la Zeus (= în palatul lui Zeus);* **c** între: ~ Κυανέων καὶ Χελιδονίων ... μὴ πλέειν PLUT. *Cim.*13.4 *a nu naviga între insulele Kyaneai și Chelidoniai.* **2** (+ dat.) în interior: ~ ἄλσει παλαιτάτω Pl. *N.*7.44 *în interiorul sanctuarului foarte vechi;* Pl. *N.*3.54. [derivat în dentală din R. *en-/η-, cf. lat. *endo, indu-*.]

ἐν-δοξάζομαι, *vb.* (pas.) a fi slăvit, a fi preamărit: ὁ θεὸς ἐνδοξάζομενος ἐν βουλή ἁγίων LXX *Ps.*88.8 *Dumnezeu preamărit în sfatul sfinților;* LXX *Ex.*33.16, NT *2Tes.*1.12 ῥ.α.

[ἐν, δοξάζω]

ἐν-δοξος, ον *adj.* [comp. -ότερος, superl. -ότατος] **I** *faimos.* renumit: γίνονται ... ἐξ ἀωνύμων καὶ ἀδόξων ἐνδοξοὶ καὶ γνώριμοι ISOC. 8.66 *din necunoscuți și fără faimă ajung faimoși și cunoscuți;* (+ prep.) (ἐπί + dat.) ἀνὴρ ~ ἐπί παιδείᾳ καὶ φιλοσοφίᾳ PLUT. *Ages.*27.4 *bărbat renumit pentru educația și înțelepciunea sa;* (εἰς + ac.) XEN. *Mem.*3.5.1, (subst.) οἱ ἐνδοξοὶ *cei cu faimă sau cei slăviți;* LXX *Is.*5.14 ῥ.α. **II** (d. lucruri și abstr.) *glorios, strălucitor:* PLUT. *Per.*28.4, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξω ... ὑπάρχοντες NT *Lc.*7.25 *cei care trăiesc în veșmânt strălucitor;* (neut. sg. subst.) τὸ ἐνδοξὸν *glorie;* PLUT. *Pomp.*14.6. (pl.) τὰ ἐνδοξα *fapte glorioase;* ARSTT. *EN* 1127b25. **III** (filos.) *general admis, plauzibil, comun, popular:* (op. ἄδοξος „contrar opiniei comune, neplauzibil, improbabil”) ἀδόξου γὰρ οὔσης τῆς θέσεως ἐνδοξον τὸ συμπέρασμα ARSTT. *Top.*159b13 *teza fiind improbabilă, concluzia este probabilă;* (subst.) τὸ ἐνδοξὸν *idee general admisă / probabilul;* ARSTT. *APr.Po.*74b24. // **ἐνδόξως**, *adv.* **I** *cu glorie / slavă:* τὰς πατρίδας ~ σφάζειν PLB. 11.9.8 *a salva patriile cu glorie;* τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ~ LXX *Tob.*12.7 *a dezvălui cu slavă faptele lui Dumnezeu;* PLUT. *Sol.*27.6, id. *M.*145f ῥ.α. **II** *potrivit cu opinia comună:* (op. ἀληθῶς „potrivit cu adevărul”) ARSTT. *SE*175a31.

[ἐν, δόξα]

ἐνδόσθια, ον, τὰ *subst.* măruntaie, intestine: LXX *Ex.*29.17, id. *Lev.*7.3 ῥ.α.

[ἐνδον]

ἐνδόσιμος, ον *adj.* care consimite, supus, docil: (subst.) PLUT. *M.*442c. // **ἐνδόσιμον**, τό *subst.* **I** pretext, ocazie: ἐνδόσιμον εἰς παρηρησίαν PLUT. *M.*70b *ocazie pentru a vorbi liber.* **II** impuls, punct de plecare: (+ dat.) PLUT. *M.*131c. **III** model: παρ' Ἀμφιλόχου ... τὸ ~ λαβών LUC. *Alex.*19 *luând model de la Amphilochos.* **IV** (muz.) notă care dă tonul, primă măsură: ARSTT. *Rh.*1414b24. **V** exordiu: ARSTT. *Pol.* 1339a13, id. *Rh.*1415a7.

[ἐνδίδωμι]

ἐνδοσις, εως, ἡ *subst.* **I** slăbire, relaxare: βραχείας ἐνδόσεως γενομένης PLB. 5.100.2 *dură ce a avut loc un moment de scurtă slăbire;* (a unei tensiuni) PLUT. *Lys.*12.3. **II** înclinație, tendință: (πρός + ac.) PLUT. *M.*457b. **III** acțiunea de a da tonul, intonație: (fig. d. univers) ARSTT. *Mu.*398b27. **IV** (fig.) concesie, înduplecare: PLUT. *Per.*31.1. **V** (medic.) scădere: (a febrei) PLUT. *M.*687c.

[ἐνδίδωμι]

ἐνδοτάτω, superl. de la ἔνδον.

ἐνδότερος, α, ον *adj.* care se află mai adânc, mai ascuns: IOS. *B15.*7, (subst.) τὸ ἐνδότερον AESOP. 1.301 *partea mai ascunsă.*

[*adj. comp. de la ἔνδον*]

ἐνδοτέρω, comp. de la ἔνδον.

ἐν-δουπέω-ῶ, *vb.* [aor. fără augment ἐνδούπησα Od.] a produce un zgomot înfundat (în urma căderii în), a răsuna adânc, a bufni, a face pleosc: (+ dat.) μέσσω δ' ἐνδούπησα παρ᾽ ἐξ ... δοῦρα OD. 12.443 *am făcut pleosc la mijloc între grinzi;* OD. 15.479.

[ἐν, δουπέω]

ἐνδουχία, ας, ἡ *subst.* cele din casă, mobilier: PLB. 18.35.6.

[ἐνδον, ἔχω]

ἐν-δρομῖς, ἶδος, ἡ *adj.f.* încălțări care acoperă gamba: (de alergat, d. Iris) CALL. *Del.*238, (de vânatoare, d. Artemis) CALL. *Dian.*16, LUC. *Lex.*10.

[ἐν, δρόμος]

ἐν-δροσος, ον *adj.* acoperit de rouă, înrouat, umed: ἐνδροσόν τ' ἔχων εὐνήν AESCH. *Ag.*12 *având un așternut acoperit cu rouă;* IOS. *A18.*153, ARR. *An.*3.4.1.

[ἐν, δρόσος]

ἐν-δρῦον, ου, τό *subst.* cui de lemn (care prinde elemente ale plugului): HES. *Op.*469.

[ἐν, δρῦς]

ἐνδυκές, *v.* ἐνδυκέως

ἐνδυκέως, *adv.* [var. ἐνδυκές A.Rh.] **I** cu grijă, cu atenție, amabil, binevoitor: ~ ἰκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός IL. 24.158 *să primească binevoitor hărbatul rugător;* OD. 7.256 ἔθνος ~ δέκονται θυσίαισιν PI. *P.*5.85 *primească cu grijă neamul oferind sacrificii.* **II** cu băgare de seamă, cu grijă: ὄλβον ῥύομεθ' ~ THEOC. 25.25 *păzim cu băgare de seamă averea.* **III** cu nesaț, cu poftă. lacom: ~ κρέα τ' ἤσθιε OD. 14.109 *mânca cu poftă cărnuri;* HES. *Sc.*427.

[prob. legat de ἀδευκής; ar putea fi un compus cu un vb. *ἐν-δυκεῖν sau un subst. *δύκη]

ἐνδύμα, ατος, τό *subst.* veșmânt, haină, îmbrăcăminte: εἶχεν τὸ ~ αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου NT *Mt.*3.4 *avea îmbrăcăminte din păr de cămilă;* ἐνδύμαθ' οἱ MEN. *Pc.*519 *ce haine!*; LXX *Is.*63.2, PLUT. *Sol.*8.5.

[ἐνδύω]

Ἐνδύμιων, ωνος, ὁ *subst.* Endymion, tânăr păstor iubit de Selene, căruia Zeus i-a împlinit dorința de a dormi un somn veșnic, rămânând astfel mereu tânăr: PLAT. *Phd.*72c, THEOC. 3.50, A.RH. 4.58 ș.a.

ἐνδυναμόω-ῶ, *vb.* a întări, a face puternic: πνεῦμα κυρίου ἐνεδυνάμωσεν τὸν Γεδεων LXX *Jud.*6.34 *duhul Domnului l-a întărit pe Gedeon;* LXX *2Tim.*4.17, (med.-pas.) ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ NT *Ef.*6.10 *întăriți-vă în Domnul.*

[ἐνδύναμος < ἐν, δύναμις]

ἐν-δύναστεύω, *vb.* a fi la putere, a avea putere (asupra): (+ dat.) ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ ἤκω AESCH. *Pers.*691 *eu vin având putere asupra aceloră;* (abs.) ἐνδυναστεύει ὁ Ἐπαμεινώνδας ὥστε XEN. *HG7.*1.42 *Epa-minondas obține prin putere ca ...;* PLAT. *R.*516d, ARR. *Parth.*71.

[ἐν, δυναστεύω]

ἐν-δύνω, [ῶ] *vb.* [impf. fără augment ἐνδυεῖ] **I** (*intrans.*) a pătrunde în, a se vârî în: (tm., + ac. de direcție) ἐν δέ οἱ ἦτορ δῦν' ἄχος ἄτλητον IL. 19.367 *a durere insuportabilă i-a pătruns în inimă;* οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας NT *2Tim.*3.6 *cei care se vâră prin case.* **II** (*trans.*) a îmbrăca, a-și pune: ἐνδυε περι στήθεσσι χιτῶνα IL. 10.131 *a îmbrăcat haina în jurul trupului;* EUR. *Ba.*836.

[ἐν, δύνω]

έν-δυο, *adv.* unu. doi! *sc.* într-o clipită, imediat: MEN. *Fr.*174.

[έν, δύο]

ένδυσις, *εως*, ή *subst.* I pătrundere: PLAT. *Cra.*419c. II îmbrăcare: (+ gen.) NT *IPt.*3.3 III îmbrăcăminte: LXX *Est.*5.1a.

[ένδύω]

έν-δυστύχέω-ῶ, *vb.* I a fi lipsit de noroc (în), a fi nefericit, a o duce rău: (d. Pen-theus) ένδυστυχήσαι τούνομ' επιτήδειος εἶ EUR. *Ph.*727 *εἶστι sortit prin nume să nu ai noroc*; EUR. *Ph.*727. II a fi spre nenorocire cuiva: (+ dat.) PLUT. *Comp.Per.Fab.*3.3.

[έν, δυστυχέω]

ένδυτήρ, ἦρος [ῦ] *adj.m.* care înfășoară: (pe-plu) SOPH. *Tr.*674.

[ένδύω]

ένδυτήριος, α, ον [ῦ] *adj.* care înfășoară: (subst.) ένδυτήριον SOPH. *Fr.*526 *tunică*.

[ένδύω]

ένδυτός, όν *adj.* I acoperit: (d. templul lui Apollon) στέμμασί γ' ένδυτόν EUR. *Ion*224 *acoperit de panglici*. II îmbrăcat, înveșmântat: AESCH. *Eu.*1028, EUR. *Tr.*258 σχήμα μέν οὖν ένδυτοῦ θώρακος εἶχεν IOS. *B15.*233 *avea forma unui pieptar îmbrăcat*. // ένδυτόν, τό *subst.* haină, veșmânt: ένδυτὰ νεβρίδων EUR. *Ba.*111 *haine din piele de cerb tânăr*; EUR. *HF*443, (fig.) σαρκός ένδυτά EUR. *Ba.*746 *veșminte ale cărnii (= piele)*.

[ένδύω]

έν-δύω, [ῦ] *vb.* |impf. ένέδυνον, viit. ένδύσω, aor.1 ένέδυσα, aor.2 ένέδυν, pf. ένδέδυκα, m.m.c.p. ένεδεδύκειν și poster. ένεδεδύκειν; *med.* viit. ένδύσομαι, aor. ένεδυσάμην, pf. ένδέδυμαι; *pas.* aor. ένεδύθη| I (*intrans.*) a pătrunde, a se vârî, a intra: ή ... μισανθρωπία ένδύεται εκ του σφόδρα τινι πιστεῦσαι PLAT. *Phd.*89d *mizantropia pătrunde [în noi] din încrederea prea mare acordată cuiva*; (+ dat.) λόγοι οὔτοι ... ένδύονται ταῖς ψυχαῖς τῶν άκουόντων XEN. *Cyr.*2.1.13 *aceste cuvinte pătrund în sufletele ascultătorilor*; (+ ac. +/- prep.) εις άλλοτριάς γαστέρας ένδύς κωμωδικά πολλά χέασθαι AR. *V.*1020 *vârându-se în burțile altora pentru a răspândi multe glume*; (part. pf. act.) διὰ σιμότητα τής ρινός ένεδυκυίας PLUT. *Publ.*16.7 *din pricina nasului turtit*. II (*trans.*) (frecv.) a îmbrăca, a pune: (+ ac.)

ένδύς τήν Σκυθικήν στολήν HDT. 4.78 *imbrăcând o haină de scit*; ένέδυ τόν του δεσπότου χιτωνίσκον APP. *BC*4.29 *a îmbrăcat haina stăpânului*; PLUT. *Crass.*32.2, (+ ac. dublu) τήν έξωμίδ' ένδύσω σε AR. *Lys.*1021 *am să-ți pun tunica*; (fig.) τούς έχθρούς αὐτοῦ ένδύσω αίσχύνην LXX *Ps.*131.16 *pe dușmanii lui îi voi îmbrăca în rușine*; τήν του ... Θερασίτου πίθηκον ένδυομένην PLAT. *R.*620c (*sufletul*) *lui Thersites îmbrăcat cu un corp de maimuță*.

[έν, δύο]

ένδώμησις, *εως*, ή *subst.* construire (în), construcție, zidire: ή ~ του τείχους NT *Apoc.*21.18 *construcția (= structura interioară) zidului*.

[ένδομέω]

έν-εαρίζω, *vb.* a petrece primăvara în: (+ dat.) PLUT. *M.*770b.

[έν, εαρίζω]

ένέβαλον, aor.2 de la έμβάλλω.

έν-εγγυάω-ῶ, *vb.* |aor. 3sg. fără augment ένεγγύησε| a făgădui în căsătorie: ταύτην ένεγγύησε Πομπηῖω PLUT. *Caes.*14.7 *i-a promis-o pe aceasta lui Pompeius*; PLUT. *Cat.Mi.*25.12, APP. *Pun.*37, (parodic) LUC. *BisAcc.*27.

[έν, εγγυάω]

ένεγκ-, v. φέρω

ένέδρα, ας, ή I (milit.) ambuscadă, cursă, carcană: ένέδραι δέ και καταδρομαί THUC. 5.56 *ambuscade și raiduri*; τοῖς πολεμίοις ένέδραι κατασκευάζονται XEN. *Eq.Mag.* 4.11 *dușmanilor le sunt pregătite ambuscade*; ένέδρα περιπεσών PLUT. *Flam.*1.5 *căzând într-o cursă*; ένέδραν ποιοῦντες NT *Fp.*25.3 *pregătind o carcană*; ș.a. II loc de ambuscadă, ascunzătoare: έθειον δρόμω εκ τής ένέδρας THUC. 4.67 *au dat buzna din ascunzătoare*; XEN. *Cyr.*5.4.4 III (fig.) cursă, viclesug: PLAT. *Lg.*908d, μετ' ένέδρας APP. *BC*1.30 *cu viclesug*.

[έν, έδρα]

ένεδρεύω, *vb.* |impf. ένήδρευον, viit. ένεδρεύσω, aor. ένέδρευσα; *med.* pf. ένήδρευμαι; *pas.* aor. ένηδρευθη| I (*intrans.*) I a se așeza în ambuscadă: THUC. 4.67, XEN. *An.*4.1.22, ή τῶν ένεδρευόντων ύποβολή PLB. 3.105 *cursa celor care stăteau la pândă în vederea unei ambuscade*. 2 a pune carcană: τή γλώσση σου μη ένέδρευε LXX *Sir.*5.14 *nu pune carcană cu limba ta*; (*med.*

= act.) APP. BC1.30. **II** (tranz.) a întinde o cursă, a organiza o ambuscadă, a pândi: ἐνεδρεύσασα τὸν πατέρα μου DEM. 40.10 *am întins o cursă tatălui meu*; ἐνεδρεύοντες αὐτόν NT Lc.11.54 *întinzându-i o cursă*; ἡ.α., (pas.) ὁ ... στρατηγὸς λόγῳ ἐνεδρευθεὶς PLB. 8.35.1 *comandant căzând pradă unei ambuscade*.

[ἐνέδρα]

ἔνεδρον, ου, τό *subst.* cursă, pândă: ἐνέδρα αὐτῷ ἐστὶν ὀπίσω τῆς πόλεως LXX *Iis.Nav.8.14 era pândit din spatele cetății*; LXX *Jud.16.12* ἡ.α., ἐξ ἐνέδρου LXX *Nu.35.20 cu viclesug*.

[ἐνέδρα]

ἔν-εδρος, ον *adj.* care sălășluiește în: λέγ' αὐλάς ποίας ~ ναίει SOPH. *Ph.153 spune în ce loc sălășluiește*.

[ἐν, ἔδρα]

ἐνεΐσατο, (ep.) ind. aor. 3sg. med. de la ἐνίζω: A.RH. 4.188.

ἐν-έζομαι, *vb.* a se așeza în: (+ ac.) τὸδ' ἐνεζόμενοι στέγος ἀρχαῖον AESCH. *Pers.140 așezându-ne sub acest vechi acoperiș*; (abs.) ARSTT. *Pr.881b36*.

[ἐν, ἔζομαι]

ἐνέηκα, (ep.) ind. aor. act. de la ἐνίημι.

ἐνέην, (ep.) impf. 3sg. de la ἐνειμι.

ἐνέθρευ-, *v.* ἐντρέφω

ἐνειδον, *v.* ἐνοράω

ἐνείην, **I** opt. prez. act. de la ἐνειμι. **II** opt. aor. act. de la ἐνίημι.

ἐνεικ-, *v.* φέρω

ἐν-εικονίζω, *vb.* (med.) a se reflecta în: (+ dat.) PLUT. *M.40d*.

[ἐν, εικονίζω]

ἐν-ειλέω-ῶ, *vb.* **I** a înveli sau a înfășura în: ARSTT. *Mu.396a14*, ἐνειλημένη ἐν ἱματίῳ LXX *IRg.21.10 (sabie) învelită într-o pânză*. **II** (med.) a se rostogoli: (d. asasinarea lui Caesar) ὥσπερ θηρίον ἐνειλεῖτο ταῖς πάντων χερσίν PLUT. *Caes.66.10 se rostogolea ca o fiară în mâinile tuturor*. **III** a cuprinde, a înconjura: (pas.) PLUT. *Art.11.3*. **IV** (fig.) a se amesteca, a se implica: IOS. *B16.160*, PLUT. *Brut.45.4*.

[ἐν, εἰλέω]

ἐνειλίημα, ατος, τό *subst.* înveliș: IOS. *A112.90*.

[ἐνειλέω]

ἐνειμε, aor. 3sg. de la νέμω.

ἐνειμεν, (ep.) ind. prez. 1pl. de la ἐνειμι.

ἐν-ειμι, *vb.* [impf. ἐνῆν, viit. ἐνέσομαι] {ep. impf. 3sg. ἐνέην Od.} **I** (gener.) a fi în: (+ dat.) εἶ ... χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη IL. 2.490 *dacă ar fi în mine o inimă de aramă (dacă aş avea o inimă de aramă)*; αἷμα δ' οὐκ ἐνῆν χροΐ EUR. *Cyc.408 nu mai era sânge în corp (= în vine)*; σοὶ δ' ἐνεστι νοῦς; EUR. *Andr.667 tu ai minte?*; οὐ πόλλ' ἐνεστι ... τῷ γήρα κακά; AR. *V.441 nu sunt multe rele în bătrânețe?*; (abs.) OD. 9.164, ἐνεστι δὲ τὰ ὄστᾶ THUC. 2.34 *înăuntrul sunt oase*; (part. subst. τὰ ἐνόντα „ceea ce este înăuntrul, încercătură”) PLAT. *R.488c*. **II** a fi prezent, a se găsi: τὰ ἐνόντα ἀγαθὰ THUC. 4.20 *bunurile prezente*. **III** (fig.) a implica, a presupune: χρόνος ἐνέσται THUC. 1.80 *va cere timp*; ἐνεῖναι γὰρ καὶ νήσους ἀπάσας πάλιν δουλεύειν THUC. 8.43 *presupune ca toate insulele să slujească din nou*. **IV** a conține, a include, a fi menționat în scris: εἰ μὲν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ HDT. 7.6 *dacă (oracolul) ar conține vreo nenorocire referitoare la barbari*; ἐνεστι καὶ τὰ πέδιλα; AR. *Av.974 sunt incluse și sandalele?* **V** a fi posibil, a fi normal sau logic: ἄρνησις οὐκ ἐνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς SOPH. *OT578 negarea nu este posibilă la (= nu pot tăgădui) cele ce întrebă*; (+ dat.) τῶνδ' ἄρνησις οὐκ ἐνεστί μοι SOPH. *El.527 nu pot nega acestea în fața ta*; (+ inf.) οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἐνεστιν εἰπεῖν DEM. 29.14 *căci nu este posibil să spună aceasta*; (part. ἐνόν „fiind posibil”) οὐδ' ἐνόν αὐτῷ λαβεῖν DEM. 38.11 *neavând posibilitatea să primească*; πολλῶν δ' ἐνόnton εἰπεῖν ISOC. 11.44 *putându-se spune multe*; (+ art. subst. τὸ ἐνόν și pl. τὰ ἐνόnton „ceea ce este posibil”) τὸν ὄχλον τῶν ἐνόnton εἰπεῖν ISOC. 15.320 *mulțimea celor care pot fi spuse*.

[ἐν, εἰμί]

ἐν-εἶρω, *vb.* a insera, a lega: ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνεῖρας LXX *Ion10.11 m-ai legat (= țesut) din oase și din vine*.

[ἐν, εἶρω]

ἐνεῖς, εῖσα, ἐν part. aor. act. de la ἐνίημι.

ἐνεῖχθην, ind. aor. pas. de la φέρω.

ἐνεκᾶ, {ep. ion. poet. εἵνεκα și -κεν, ἔνεκεν; eol. ἔννεκα} **I** (*prep.*) (+ gen., gener. postpus) **I** (valoare cauzală) din cauza, din principina, pentru, datorită: (d. Ganymedes) τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ ... κάλλεος εἵνεκα IL. 20.235 *zeii l-au răpit pentru frumusețea sa*;

μη άθυμεϊν ~ ξύλων XEN. HG1.1.24 *a nu-și pierde curajul din pricina unor lemne*. **2** (valoare finală) ca să, pentru ca: τοῦ μή λύειν ~ τὰς σπονδάς THUC. 1.45 *ca să nu încalce tratatul; οὐ δ' ~ ARSTT. Metaph. 981b27 pentru acest motiv (= cu acest scop)*. **3** (valoare restrictivă) cât privește, din partea: εἵνεκέν τε χρημάτων ἄρξεις τῆς ἀπάσης Ἑλλάδος HDT. 3.122 *în privința banilor vei conduce întreaga Grecie; λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἔνεκα AR. Ach.387 din partea mea ia coiful*. **II** (conj.) **1** pentru că: εἵνεκεν πεπρωμένον ἦν P1. 1.8.32 *pentru că era predestinat*. **2** că: CALL. Aet.fr.6.1. [micenină *e-ne-ka*; et. nec.]

ΞΕΝΕΚΕΝ, v. ἔνεκα

ένέκρυσσε, aor. 3sg. de la ἐγκρύπτω.

ένέκυρσε, aor. 3sg. de la ἐγκύρω.

έν-ελαύνω, vb. a înfige sau vârî în: (tm.) ἐν δεινῷ σάκει ἤλασεν ... ἔγχος IL. 20.259 *a înfipt lancea în scutul cumplit; (fig.) όπόταν τις ... καρδίᾳ κότον ἐνελάση P1. P.8.9 ori de câte ori cineva își vâră în inimă ranchiună*. [έν, ἐλαύνω]

έν-ελίσσω, vb. {att. -ττω} **I** (tranz.) a înfășura în: ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πῖλους PLAT. Smp.220b *înfășurându-și picioarele în păsle*. **II** (intrans.) **1** a se înfășura sau înveli în: ἐν ἱματίῳ ἐνειλιξάμενος HDT. 2.95 *înfășurându-se în pânză*. **2** a se roti: (+ dat.) οὐρανίους ἐνελίσσεται εἰδώλοισιν A.RH. 3.1004 *se rotește printre figurile cerești*. [έν, ἐλίσσω]

ένέμεινα, aor. de la ἐμμένω.

έν-εμέω-ῶ, vb. {ion. inf. ἐνεμέειν} a vomita în sau pe: HDT. 2.172.

[έν, ἐμέω]

ένενήκοντα, num. (indecl.) nouăzeci: ~ γλαφυραὶ νέες IL. 2.602 *nouăzeci de corăbii scobite; THUC. 1.46, NT Lc.15.7* ș.a.

[έννέα]

ένενηκοντᾶ-ετής, ἔς adj. de nouăzeci de ani: LXX 2Mac.6.24.

[ένενήκοντα, ἔτος]

ένενηκοντα-τρεῖς, τρία adj. nouăzeci și trei: IOS. Ap.1.231 ș.a.

[ένενήκοντα, τρεῖς]

ένενηκοντούτης, ου adj.m. de nouăzeci de ani: LUC. DMort.22.7, APP. Pun.501.

[ένενήκοντα]

ένενηκοστός, ή, όν adj. al nouăzecilea: THUC. 3.68, XEN. HG1.2.1, IOS. AII.94 ș.a.

[ένενήκοντα]

ένένιπεν, ind. aor. 3sg. act. v. ἐνίπτω

έν-εξουσιάζω, vb. **I** a exercita sau a impune autoritatea sau puterea: (med.) ό ἐνεξουσιάζόμενος μισηθήσεται LXX Sir.20.8 *cel ce-și impune autoritatea va fi urât*. **II** (pas.) a fi subjugat sau dominat: ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου LXX Sir.47.19 *ai fost subjugat în trupul tău*.

[έν, ἐξουσιάζω]

ένεόν, (ion.) part. prez. neut. de la ἐνεيمي.

έν-εορτάζω, vb. a sărbători în: PLUT. Comp.Per.Fab.1.2.

[έν, εορτάζω]

ένεός, ά, όν adj. **I** care nu poate vorbi. mut: PLAT. Cra.422e, ARSTT. Pr.898b32, ἴδωσιν ἐνεόν οὐ δυνάμενον λαλῆσαι LXX Ep.Ier.40 *văd că un mut nu poate să vorbească; (d. căini) LXX Is.56.10, (frecv. + κωφός „surd”)* PLAT. Tht.206d, ARSTT. HA536b4 ș.a. **II** (spec.) surdomut: τοῖς παισὶν ἐδείκνυσαν ὡσπερ ἐνεοῖς ὃ τι δέοι ποιεῖν XEN. An.4.5.34 *le arătau copiilor ce ar trebui să facă, ca și cum ar fi fost surdomuți*. **III** (fig.) **1** mut de uimire, încremenit: εἰστήκεισαν ἐνεοί NT Fp.9.7 *au rămas încremeniți*. **2** prost: PLAT. 2Alc.140d.

[et. nec.]

ένεο-στασίη, ης, ή subst. mușenie, (fig.) stupoare, încremenire: A.RH. 3.76.

[ένεός, ἴστημι]

ένεότης, ητος, ή subst. mușenie: ARSTT. Pr.895a16.

[ένεός]

ένεπάγην, ind. aor. pas. de la ἐμπήγνυμι.

έν-επάγομαι, vb. a se năpusti, a ataca: AESOP. 1.267, id. Fab.dod.225.

[έν, ἐπάγομαι]

ένεπαίχθην, ind. aor. pas. de la παίζω.

ένέπαξαν, (dor.) aor. 3pl. de la ἐμπήγνυμι.

ένέπεσον, ind. aor. act. de la ἐπιπίτω.

ένέπηξα, ind. aor. act. de la ἐμπήγνυμι.

έν-επιδείκνυμαι, vb. a se arăta prin: (+ dat.) PLUT. M.90e.

[έν, ἐπιδείκνυμι]

έν-επιδημέω-ῶ, vb. a șede temporar (ca străin) într-o cetate: ISOC. Fr.11.

[έν, ἐπιδημέω]

ένεπίσκημμα, ατος, τό subst. revendicare în calitate de creditor (a unor bunuri confiscate unui terț de către stat): DEM. Fr.6.1.

[ένεπισκήπτομαι]

έν-επισκήπτομαι, *vb.* a revendica în calitate de creditor (bunuri confiscate unui terț de către stat): DEM. 49.46 *ș.a.*

[έν, επισκήπτω]

ένέπλησα, ind. aor. act. de la έμπίμπλημι.

ένέπνευσε, aor. 3sg. de la έμπνέω.

ένέπρησα, ind. aor. act. de la έμπίμπρημι.

ένέπω, *vb.* |opt. ένέπομι, imper. 2sg. έννεπε, part. ένέπων, impf. ήνεπον (dar impf. 3sg. έννεπε II. 8.412), viit. ένισπήσω *și* ένίψω, aor.2 1sg. ένισπον, 2sg. ένισπες, 3sg. ένισπε, conjct. aor. ένίσπω, opt. aor. 2sg. ένίσποις, 3sg. ένίσποι, imper. aor. 2sg. ένισπε *și* ένισπες, 2pl. έσπετε, inf. aor. ένισπειν] {ερ. έν- *și* ένν-, trag. *și* eol. ένν-, poet. poster. ένίσπω} **I** a spune despre, a povesti: άνδρα μοι έννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον OD. 1.1 *Muză, povestește-mi despre bărbatul iscusit*; IL. 16.112, ένισπε δ' ήμῖν, ποι κεκύρωται τέλος AESCH. *Supp.*603 *spune-ne nouă ce s-a hotărât*. **II** a vorbi: (πρός + ac.) προς τίν' έννέπειν δοκεῖς; SOPH. *Tr.*402 *cu cine îți se pare că vorbești?*; (+ dat.) έννεπε δ' ένεπέ μοι EUR. *Hipp.*580 *vorbește, vorbește-mi*. **III** a numi, a chema: άγώνων, ... τους ένέποισιν ιεροῦς PI. *N.*6.59 *jocurile pe care le numim sacre*. **IV** a cere, a ordona, a soma: έννέπω σε τῷ κηρύγματι ... έμμένειν SOPH. *OT*350 *îți cer să te supui ordinului*. [compus din έν- (<*en) *și* (σ)επ- (R. i.e. *sekw-) „a zice” pe grad 0; imper. έννεπε = lat. *inseque, insece*]

έν-εργάζομαι, *vb.* |impf. ένειργάζομην, viit. ένεργάσομαι, aor. ένειργασάμην, pf. ένειργασμαι; *pas.* aor. ένειργάσθη] **I** (*intrans.*) a munci în, a-*și* duce viața din: (+ dat.) ένεργάζομενοι ... τῆ τοῦ Αρχιάδου οὐσία DEM. 44.23 *ducându-și viața din averea lui Archiades*; PLB. 10.8.7, (abs., d. prostituție) αί ένεργάζομεναι παιδίσκαι HDT. 1.93 *fetele care lucrează*. **II** (*trans.*) **1** (frecv. + ac. abstr.) a produce, a crea, a trezi: οἱ τὸν φόβον ήμῖν ένεργασάμενοι ISOC. 11.25 *cei ce ne produc teamă*; προθυμίαν δ' ένεργάσσεσθαι ταῖς δυνάμεσιν PLB. 3.17.7 *naște zel în rândul trupelor*; PLUT. *M.*503d *ș.a.*, (pas.) εἰ μὴ γλώττα τούτων γνώμων ένειργάσθη XEN. *Mem.*1.4.6 *dacă limba nu ar fi fost creată (în gură) pentru a discerne între aceste (senzații)*. **2** a introduce: οὐ δεισιδαιμονίαν ένεργάζομενος PLUT. *Max.*4.4 *fără să introducă o superstiție*; XEN. *Mem.* 4.4.15.

[έν, εργάζομαι]

ένέργεια, ac, ή *subst.* **I** acțiune, activitate: ή εύδαιμονία ~ τις έστίν ARSTT. *EN*1169b29 *fericirea este un fel de activitate*. **II** lucrare, energie, forță: κατά την ένέργειαν τοῦ κράτους τῆς ισχύος αὐτοῦ NT *Ef.*1.19 *prin lucrarea puterii tăriei Lui*; *ș.a.* **III** (+ gen. obiectiv) practicare, realizare: LUC. *Salt.*69. **IV** (filos. frecv. Arstt.) act, actualizare: ARSTT. *Metaph.*1048a26, (frecv. dat. op. δυνάμει „în potențialitate”) ένεργεία ARSTT. *Metaph.*1045b19 *în act*.

[ένεργής]

ένεργέω-ώ, *vb.* |impf. ένήργουν, viit. ένεργήσω, aor. ένήργησα, pf. ένήργηκα] **I** (*trans.*) **1** a pune în practică, a dispune: οὐκ όλίγα δέ Φίλιππος έτι ζών ένήργησε PLB. 3.6.5 *nu puține lucruri a pus în practică Philippos pe vremea când era încă în viață*; (pas.) ό Κλεομενικός καλούμενος ένηργεῖτο πόλεμος PLB. 1.13.5 *are loc războiul numit „al lui Cleomenes”*. **2** a acționa, a produce: ό ένεργῶν θησαυρίσματα γλώσσει ψευδεῖ LXX *Prov.*21.6 *cel care produce comori cu limbă mincinoasă*; ό ένεργῶν έν ήμῖν καὶ τό θέλειν καὶ τό ~ NT 2.13 *Cel care produce în voi *și* voința *și* infăptuirea*. **3** (pas. filos. la Arstt.) a fi în act: ARSTT. *deAn.*417b1, (pas.) τῷ ένεργεῖσθαι διαιρετόν ARSTT. *deAn.*427a7 *devine divizibil când se află în act*. **II** (*intrans.*) a acționa, a lucra, a face: συνεχῶς ένεργοῦντες τοῖς κριοῖς PLB. 21.28.1 *acționând neîncetat cu „berbecii” (de luptă)*; ένεργοῦσιν αί δυνάμεις έν αὐτῷ NT *Mc.*6.14 *puterile lucrează prin el*; (euf. pt. relații sexuale) κατελάμβανον άμος ένήργει THEOC. 4.61 *I-am prins atunci când o făcea*.

[ένεργής]

ένέργημα, ατος, τό *subst.* act, forță, lucrare: τῶν περι τὰς πράξεις ένεργημάτων PLB. 2.42.7 *cele săvârșite prin fapte*; διαιρέσεις ένεργημάτων εισίν NT *1Cor.*12.6 *varietăți ale lucrărilor (= felurile lucrării)*; PLUT. *Pars.*An.6.

[ένεργέω]

ένεργής, ές *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος] **I** care acționează sau lucrează, eficace: PLB. 16.14.5, NT *Flm.*6, id. *1Cor.*16.9 *ș.a.* **II** energic: PLB. 16.14.5.

[ένεργός]

ἐνεργητέος, α, ον *adj. vb.* care trebuie înfăptuit: PLUT. *M.*1034c.

[ἐνεργέω]

ἐνεργητικός, ή, όν *adj.* **I** activ: PLB. 12.28.6, ARSTT. *EE*1220b3. **II** (filos. la Arstt.) capabil de a acționa asupra, capabil de actualizare: (+ gen.) ARSTT. *Metaph.*1066a31, id. *Ph.*202a17.

[ἐνεργής]

ἐν-εργός, όν *vb.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** (d. pers.) **I** activ, ocupat, în activitate: βίου τε δεόμενοι καί ενεργοί βουλόμενοι είναι HDT. 8.26 *având nevoie de mijloace de trai și vrând să aibă de lucru.* **2** care este în acțiune, activ, energetic: διά τών όπλων ~ PLUT. *Phil.*8.7 *care acționează prin intermediul armelor;* (d. Hannibal) PLB. 3.17.4. **II** (d. abstr.) **I** efficace, funcțional: θηρίων τινών όψεις, ενεργοί διά σκότους ούσαι PLUT. *Arat.*10.4 *ochii anumitor animale sunt funcționali (= capabili să vadă) în întuneric.* **2** energetic: γινομένης δ' ενεργοῦ καί καταπληκτικῆς τῆς πολιορκίας PLB. 1.42.10 *asediul devenind energetic și grav.* **III** (d. ogor) productiv, cultivabil: XEN. *Cyr.*3.2.19, id. *HG*4.4.1, IOS. *B*13.44. **IV** (d. afaceri, bani ș.a.) productiv, rentabil: τήν δ' άλλην ούσίαν ενεργόν ποιήσασιν DEM. 27.61 (*dacă*) *ar fi făcut rentabilă restul averii;* DEM. 56.29. **V** (d. zile) lucrător: LXX *Iez.*46.1, (op. εορταί „sărbători”) ενεργοί πράξεις PLUT. *M.*9c *activități (= ocupații).* // **ἐνεργῶς**, *adv.* |comp. -ότερον| **I** în mod stăruitor sau iscusit: συνήθοιζον στόλον ~ PLB. 1.39.15 *au străns cu stăruință o flotă;* γυμνάσας ~ τὰς πολιτικάς δυνάμεις PLB. 1.9.7 *instruind cu iscusință trupele de cetățeni.* **II** energetic: XEN. *Mem.*3.4.11.

[ἐν, ἔργον]

ἐν-ερείδω, *vb.* {ep. act. aor. 3pl. ἐνέρισαν Od., med. aor. 3sg. ἐνερείσατο A.Rh.} **I** (*tranz.*) **I** a înfige în: (+ dat.) μοχλόν ... όφθαλμῶ ἐνέρισαν OD. 9.383 *au înfipt în ochi o grindă;* (pas.) PLUT. *M.*344c. **2** a propti, a apăsa cu forță: (tm.) ἐν δὲ πλατὺν ὤμον ἔρεισεν A.RH. 1.1198 *și-a proptit umărul larg (de copac);* (med.) εὖ ἐνερείσάμενος πέτρα γόνυ THEOC. 7.7 *proptindu-și bine genunchiul de-o piatră.* **3** (fig.) a fixa, a aținti: τῷ Ἰπποσθενεΐδα ... τήν όψιν ἐνερείσας PLUT. *M.*586d *fixându-și privirea*

asupra lui Hippostheneidas. **II** (*intrans.*) a se întinde, a se culca: πεσών ἐνερείσατο γαίη A.RH. 1.428 (*boul căzând s-a culcat la pământ.*

[ἐν, ἐρείδω]

ἐνέρισις, εως, ή *subst.* (milit.) presiune, împingere: ARR. *Tact.*16.14.

[ἐνερείδω]

ἐν-ερεύγω, *vb.* |aor. 3sg. ἐνήρυγεν Ar. | a răgâi: ἔμοιγέ ... τυροῦ κάκιστον ... ἐνήρυγεν AR. *V.*913 *mi-a răgâit un damf de brânză.*

[ἐν, ἐρεύγομαι]

ἐν-ερευθής, ἐς *adj.* (un pic) înroșit: PLB. 31.23.8, (neut. subst.) παρειῶν τὸ ἐνερευθὲς LUC. *Im.*7 *roșeața obrajilor.*

[ἐν, ἔρευθος]

ἐνερθε(v), *adv.* {ep. νέρθε(v)} **I** (*adv.*) **1** de sub pământ: νέρθε Ποσειδάων ἐτίναξε γαΐαν IL. 20.57 *Poseidon a scuturat de dedesubt pământul;* πῶς τήνδ' ἔπεμψας νέρθεν ἐς φάος τόδε; EUR. *Alc.*1139 *cum ai adus-o de sub pământ la lumină?* **2** (gener.) în jos: μαιμῶσι δ' ἐνερθε πόδες καί χεῖρες ὑπερθε IL. 13.75 *picioarele sunt dornice să se avânte în jos și mâinile în sus;* νέρθε δὲ γούνα πήγνυται IL. 22.452 *genunchii îmi întrepunesc sub mine.* **3** (fig.) inferior: (d. clasele sociale) ~ ἐὼν τοῖσι ἅπασι HDT. 1.91 *fiind inferior tuturilor acestora.* **II** (*prep.*) (+ gen.) **1** de sub: οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν οὔτε τοὺς ἄνω δείσας EUR. *Hec.*791 *fără să se teamă nici de cei de sub pământ, nici de cei de deasupra;* AESCH. *Pers.*222. **2** (frecv.) sub, (din) jos: Κρόνον ... Ζεὺς γαίης νέρθε καθεῖσε IL. 14.204 *Zeus l-a așezat pe Cronos sub pământ;* ἄρδεσκε Αἴγυπτον τήν ἐνερθε Μέμφιος HDT. 2.13 *inunda Egiptul din josul Memphisului.* **3** (fig.) a în puterea: ἐχθρῶν μ' ~ όντ' ἀνέστησας SOPH. *Ph.*666 *salvându-mă de sub puterea dușmanilor.* **b** mai prejos, inferior: πολλῶ ~ ἄγων αὐτόν ... ἀνδρὸς Μῆδου HDT. 1.107 *socotindu-l cu mult mai prejos față de med.*

[vocala protetică ἐ- și un R. care se regăsește în umbriană *nertru* „stânga”, oscă *nertra-k* „la stânga” ș.a.]

ἐνερος, ον *adj.* |comp. ἐνέρτερος Hom., Aesch. | care este sub pământ, subteran, frecv. *subst.* (oi) ἔνεροι „cei de sub (pământ), morții”: EUR. *Ion*1441, (*subst.*) ἄναξ ἐνέρων IL. 20.61 *conducător al celor morți;* AESCH. *Pr.*572, SOPH. *El.*1391.

[prob. din același R. cu ένερθε]
ένερό-χρως, ωτος *adj.* de culoarea unui mort, cadaveric: MEN. *Mis.fr.*11.

[ένερος, χρώα]

ένερσις, εως, ή *subst.* inserare, fixare: (a unor podoabe) THUC. 1.6.

[ένείρω]

ένέρτερος, ον *adj.* |var. νέρτερος Aesch., Soph., Eur. ș.a.; fem. νέρτερος Eur. *Ph.*1020| **I** care se află sub pământ, subpământean, infernal: ένέρτεροί εισι θεοί Κρόνον άμφίς IL. 15.225 *zei infernali din jurul lui Cronos*; EUR. *Alc.*1145, κεν ... ήσθα ~ Ουρανιώνων IL. 5.898 *ai fi fost mai în afundul pământului decât copiii lui Ouranos (= Titanii)*; Πλούτωνος δώμα λιπών νέρτερον EUR. *HF*808 *părăsind lăcașul subpământean al lui Plouton*. **II** mai jos, inferior: AESCH. *Ag.*1617, τά δ' ύπέρτερα νέρτερα θήσει AR. *Lys.*772 (*Zeus*) *le va așeza mai jos pe cele de mai sus*. // **ένέρτεροι**, οί *subst.* cei de sub pământ, morții: AESCH. *Ch.*286 νερτέρων όρῶ πύλας EUR. *Hipp.*1447 *văd porțile celor morți (= ale lui Hades)*.

[comp. de la ένερος]

έν-έρχομαι, *vb.* a merge în, a porni: AESOP. 1.303.

[έν, έρχομαι]

ένεσαν, (poet.) aor. 3pl. de la ένίημι.

ένέστακται, pf. pas. 3sg. de la ένστάζω.

ένεστήρικτο, m.m.c.p. pas. 3sg. de la ένστηρίζω: IL. 21.168.

ένεστώς, part. pf. act. de la ένίστημι.

ένέτειλα, ind. aor. de la έντέλλω.

ένετή, ης, ή *subst.* fibulă, agrafă: χρυσειής δ' ένετήσι κατά στήθος περονάτο IL. 14.180 *ίși închidea (haina) la piept cu agrafe de aur*; CALL. *Fr.*285.

[ένίημι]

Ένετήιος, α, ον *adj.* din Enete: A.RH. 2.358. [Ένετή]

Ένετής, ου *adj.m.* enet (din Enetia, în golful Veneției), venet: (mânji) EUR. *Hipp.*231

Ένετοί, ών, οί *subst.* **I** eneți, populație din Paphlagonia, pe coasta Mării Negre: IL. 2.852, APP. *Mith.*224 ș.a. **II** eneți sau veneți, populație din golful Veneției, în nord-estul Italiei: HDT. 1.196 ș.a.

[Ένετής]

ένετός, όν *adj.* |var. ένετοι Ios.| **I** (d. lucruri) inserat: IOS. *A13.*136. **II** (ext. d. pers.) cumpărat, instigat: κατηγορους τε ένετους έπι

τοίς πλουσίοις έπήγοντο APP. *BC*1.22 *ατά-ται ύποτροίνα celor bogăți acuzatori cumpărați*; έίπεν ~ ύπό Ξενοφώντος XEN. *An.*7.6.41 *a vorbit instigat de către Xenophon*; XEN. *Cyr.*1.6.19, (subst.) APP. *Mith.*59. [ένίημι]

έν-ευδαιμονέω-ῶ, *vb.* a fi fericit în: οίς ένευδαιμονήσαι τε ό βίος όμοίως και έντελευτήσαι ξυνεμετρήθη THUC. 2.44 *cei penitru care viața a fost măsurată astfel încât și să fie fericiti în ea și totodată să-și găsească sfârșitul*.

[έν, ευδαιμονέω]

έν-ευδιῶ-ῶ, *vb.* a pluti în aerul pur: (part. prez.) A.RH. 2.935.

[έν, ευδιῶ]

έν-ευδοκίμέω-ῶ, *vb.* a dobândi o faimă sau o reputație bună: ότω τὰ τῶν Έλλήνων άτυχήματ' ένευδοκιμεῖν άπέκειτο DEM. 18.198 *cel pentru care nenorocirile grecilor au fost puse deoparte în vederea dobândirii faimei*; IOS. *Ap.*1.25, LUC. *Dom.*1 ș.a., (+ dat.) PLUT. *M.*71a.

[έν, ευδοκιμέω]

έν-εῦδω, *vb.* a dormi în sau pe: (+ dat.) OD. 20.95, THEOC. 5.10, (+ adv.) OD. 3.350.

[έν, ευδω]

έν-ευημερέω-ῶ, *vb.* |pf. ένευημέρηκα| a-i merge bine în sau cu, a avea succes în: (+ dat.) PLUT. *M.*289d, id. *M.*665d.

[έν, ευημερέω]

έν-ευλογέω-ῶ, *vb.* **I** a binecuvânta în sau prin: ένευλογηθήσονται έν σοί πάσαι αί φυλαί τής γής LXX *Gen.*12.3 *toate triburile pământului vor fi binecuvântate prin tine*; LXX *Ps.*9.24, NT *Gal.*3.8 ș.a. **II** a dărui: (+ gen.) ένευλογεῖσθαι άπαρχής πάσης θυσίας LXX *1Rg.*2.29 *sunt dăruiți cu pârga întregii jertfe*.

[έν, ευλογέω]

έν-εῦναιος, ον *adj.* pe care se doarme: (piele) OD. 14.51. // **ένεῦναιον**, τό *subst.* cuvertură de pat, așternut: χήτει ένευναίον OD. 16.35 *prin lipsa așternuturilor*.

[έν, ευνή]

έν-ευρίσκω, *vb.* a descoperi în: τοίς πολλοίς γε αύτῶν ένευρήσεις ... τὰς ... έπιθυμίας PLAT. *R.*554d *vei descoperi în mulți dintre aceștia dorințe*; (pas.) IOS. *B15.*561.

[έν, ευρίσκω]

ένευσα, ind. aor. act., v. νεύω și νέω¹.

έν-ευφραίνομαι, *vb.* a se bucura în sau de:

LXX Prov.8.31.

[έν, εύφραίνω]

ένέχεα, aor. act. de la έγγέω.

ένεχθ-, v. φέρω

ένεχυρᾶζω, vb. |impf. ήνεχυράζον, viit. ένεχυράσω, aor. ήνεχύρασα și ένεχύρασα; pas. aor. ήνεχυράσθην| (jur.) a lua zălog, a pune gaj, a lua drept garanție: βούν χήρας ήνεχύρασαν LXX Iov24.3 *au luat zălog boul văduvei*; (med.) χᾶτεροι τόκου ένεχυράσεσθαι φασιν AR. Nu.35 *alții spun că, în contul dobânzii, vor lua garanții*; (+ ac. pers.) ήνεχύραζες δέ τοὺς ἀδελφούς σου διὰ κενῆς LXX Iov22.6 *ή lui zălog pe frații tăi fără rost*; (pas. + ac. de relație) τὰ χρήματ' ένεχυράζομαι AR. Nu.241 *mi se pune gaj pe bunuri*.

[ένέχυρον]

ένεχυρασία, ας, ή subst. (jur.) gaj, zălog, sechestru: DEM. 47.76, PLAT. Lg.949d.

[ένεχυράζω]

ένεχυράσμα, ατος, τό subst. luare ca zălog, zălogire: έάν δέ ~ ένεχυράσης τὸ ἱμάτιον LXX Ex.22.25 *dacă iei ca zălog*; LXX Iez.33.15.

[ένεχυράζω]

ένεχυρασμός, οῦ, ὁ subst. I gaj, sechestru: PLUT. Cor.5.2. II bun luat drept garanție, chezășie: LXX Iez.18.16.

[ένεχυράζω]

ένεχυριάζω, vb. a pune gaj, a lua drept garanție: (abs.) PLB. 6.37.8, IOS. A14.268.

[ένεχύριος < ένέχυρον]

έν-έχυρον, ου, τό subst. gaj, garanție, zălog: (din punctul de vedere al împrumutătorului) ἀποδεικνύναι / (ύπο)τιθέναι / δοῦναι ~ a da drept garanție / a oferi drept gaj; HDT. 2.136, DEM. 41.11, PLUT. Cor.4.2, (din punctul de vedere al creditorului) λαμβάνειν ~ a lua drept gaj; XEN. An.7.6.23, MEN. Epit.502.

[έν, έχυρός]

έν-έχω, vb. |impf. ένείχον, med. viit. ένέξομαι, aor.2 ένεσχόμην, part. ένσχόμενος, pas. aor. ένεσχέθην, viit. ένσχεθήσομαι| I (tranz.) a avea sau a păstra în: οί ένείχε χόλον HDT. 1.118 *păstra în el mânie*. II (intrans.) I (act.) a a pătrunde, a intra: ὅπως ἂν εις ... αί αύγαί τοῦ φέγγους ... ένέχωσιν XEN. Cyn.10.7 *pentru ca razele de lumină să pătrundă în ...*. b (subînț. χόλον) a fi mánios pe cineva, a purta pică: ένείχον αὐτῷ κύριοι LXX Gen.49.23 *stăpânii erau*

mániosi pe el; ή δέ Ἡρωδιάς ένείχεν αὐτῷ NT Mc.6.19 *Irodiada îi purta pică*. 2 (med.) a a se prinde, a se agăta: ἰθέως τῇ πάγῃ ένέχεσθαι HDT. 2.121β *se prinde îndată în cursă*; XEN. An.7.4.17, ένέσχετό που έν τοῖς τῆς νεῶς σκεύεσιν PLAT. La.183e *s-a prins cumva de frânghiile vasului*; ένέχεται γοῦν μοι σφόδρα AR. Ec.357 (*para*) *mi se agată foarte tare (de intestine)*; (fig.) ἀπορήσει ένείχετο HDT. 1.190 *era prins în încurcături*; έν δέ ταῦτη (δυνάμει) πως ένέσχετο PLAT. Tht.147d *s-a prins cumva (= s-a blocat) în această (putere)*. b (fig.) a fi cuprins, a fi stăpânit: έν θῶματι μεγάλῳ ένέσχετο HDT. 7.128 *a fost cuprins de o mare uimire*; Pl. N. 8.49, EUR. I4527 c (jur.) a fi cuprins de o vină, a fi acuzat sau vinovat: αὐτὸν έν τῷ ἄγεί ένέχεσθαι HDT. 6.56 *este acuzat de păngărire*; τοῖς αὐτοῖς ένεχέσθω καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ DEM. 23.41 *să intre sub incidența aceluiași [legi] (= să fie socotit vinovat) ca în cazul uciderii unui atenian*; PLAT. Lg.762d, DEM. 50.49, PLUT. Them.1.3.

[έν, έχω]

ένέωσα, ind. aor. act. de la ένωθέω.

έν-ζεύγνυμι, vb. {ep. ένιζ-} I a prinde împreună (la jug), a înjuga, a uni: βόες ... ένιζευχθέντες A.RH. 1.686 *boi legați împreună*; (fig.) τί ποτέ ... ταῖσδ' ένέζευξας ... έν πημοναῖσιν; AESCH. Pr.578 *de ce m-ai prins în jugul acestor chinuri?*; ένιζεύξας ... ὄρκοις A.RH. 4.1205 *legând prin jurăminte*. II a lega: ἄρθρα ... ένζεύξας ποδοῖν SOPH. OT718 *legându-i împreună gleznele picioarelor*.

[έν, ζεύγνυμι]

έν-ζωγραφέω-ῶ, vb. |part. pf. med. ένέζωγραφημένος| a picta (în): PLAT. Phlb.40a.

[έν, ζωγραφέω]

έν-ζώννυμι, vb. a încinge: ένζώσας έαυτόν PLUT. Sull.28.7 *încingându-se (cu o funie)*.

[έν, ζώννυμι]

ένη, ης, ή subst. {ep. ένηφι Hes; dor. gen. sg. ένας Theoc.} (sc. ήμέρα) poimăine: μηδ' ... ές τ' αύριον ές τε ένηφι HES. Op.410 *nici mâine, nici poimăine*; παρεῖναι δ' εις ένην AR. Ach.172 *să apară poimăine*; και ένας και ές αῶ THEOC. 18.14 *și poimăine și ziua următoare*; AR. Ec.796.

[cf. έκεῖνος]

ένη, fem. sg. de la ένος.

ἐνηβητήριον, ου, τό *subst.* loc de petrecere (recreere): (pt. tineri) HDT. 2.133.

[ἐνηβάω < ἐν, ἠβάω]

ἐνήθεια, ας, ἡ [ῥ] *subst.* {ep. -εῖη} mārīnimie, amabilitate, blândețe: (d. Patroclos) IL. 17.670.

[ἐνηής]

ἐνήεν, (ep.) *impf.* 3sg. de la ἐνειμι: IL. 1.593.

ἐν-ηής, ἐς *adj.* {ep. gen. sg. ἐνέος} mārīnimos, amabil, blând, binevoitor: (d. Patroclos) IL. 17.204, (d. Nestor) IL. 23.648, (d. Athena) OD. 8.200, (prietenie) HES. Th.651, (d. Aietes) A.RH. 2.1197 ș.a.

[prob. ἐν + *ἦος < *ἄφος, cf. sanscr. *avas-*, „bunāvoință, ajutor”]

ἐνήκα, ind. aor. act. de la ἐνίημι.

ἐνήλατο, ind. aor. 3sg. med. de la ἐνάλλομαι.

ἐνήλατον, ου, τό *subst.* (*propr.* „[lemn] înfîrt sau înșurubat în”) I treaptă (a unei scări): EUR. *Supp.*729, id. *Ph.*1179. II piesă de lemn (pană) cu care se fixează roata de osie, fuzetă: EUR. *Hipp.*1235. III cadru (al unui tron): IOS. *A18.*140. IV (dub.) stînghie: (pt. cadrul unui pat sau pt. o liră) SOPH. *Fr.*314.316.

[ἐνελαύνω]

ἐν-ήλικος, ον *adj.* care a ajuns la vîrstă adultă, adult: PLUT. *Tim.*13.10, id. *M.*184b ș.a.

[ἐν, ἦλιξ]

ἐν-ἦλιξ, ικος *adj.* = ἐνήλικος: τούτων δὲ ἐνηλικῶν γενομένων LXX *4Mac.*18.9 *dura ce aceștia au devenit adulți.*

[ἐν, ἦλιξ]

ἐνηλλαγμένως, *adv.* în sens invers: PLUT. *M.*672c.

[part. pf. de la ἐναλλάσσω]

ἐν-ηλύσιος, ον [ῥ] *adj.* lovit de fulger, fulgerat: AESCH. *Fr.*17.2.

[ἐν, ἦλυθον < ἔρχομαι]

ἐν-ημαι, *vb.* I a șede a înauntru: (d. „Calul Troian”) ἔπιω ἐνι ξεστῶ, ἴν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι Ἀργείων OD. 4.272 *în calul cioplit, unde ședeam toți, cei mai buni dintre argienii;* EUR. *Fr.*795. II a se odihni: THEOC. 22.44.

[ἐν, ἦμαι]

ἐνημμένος, part. pf. med.-pas. de la ἐνάπτω.

ἐνήνεγμαι, ind. pf. med. de la φέρω.

ἐνήνοθεν, v. ἀνήνοθε(v)

ἐνήνοχα, ind. pf. act. de la φέρω.

ἐνήρατο, ind. aor. med. 3sg. de la ἐναίρω.

ἐνήργμαι, ind. pf. med. de la ἐνάρχω.

ἐν-ήρης, ἐς *adj.* echipat cu vâsleși: (corabie)

PLUT. *Sull.*24.1, id. *Ant.*63.1, id. *Brut.*28.7.

[ἐν, ἐρέσσω]

ἐνήρυγεν, ind. aor. 3sg. de la ἐνερεύγομαι: AR. *V.*913.

ἐνήσω, ind. viit. de la ἐνίημι.

ἐνηφι, (ep.) v. ἐνη: HES. *Op.*410.

ἐνηγέω-ῶ, *vb.* a suna în, a răsună, a produce un ecou: IOS. *A19.*76, τὴν φωνὴν τοῖς ὤσιν αὐτοῖς ἐνηχοῦσαν PLUT. *Lib.*4.16 *glas care le răsună în urechi;* PLUT. *M.*589d.

[ἐνηχος < ἐν, ἦχος]

ἐνθά, *adv.* I (de loc) acolo: ~ καθέζετ' ἐπὶ θρόνου IL. 1.536 *s-a așezat acolo pe tron;* ~ σὲ ... πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν OD. 6.25

ii vei vedea acolo pe toți feacii; (frecv. în corelație) ~ καὶ ~ aici și acolo sau *intr-o parte și-n alta;* OD. 5.330, id. 7.95 ș.a. II (de timp) atunci: IL. 2.155, ~ καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν OD. 2.104

atunci ziua țesea pânza mare; ~ θεὰ παραγίνεται HES. *Th.*432 *atunci apare zeița;* (+ *adv.*) ~ δ' ἔπειτα OD. 7.196 *de atunci.* III (rel.)

acolo unde, în locul în care: ῥόον ... ἴκοντο, ~ ἦ τοι πλυνοὶ ἦσαν OD. 6.86 *au ajuns la râu, acolo unde erau spălătoare;* σχόντες ἐς

τά καταντικρὺ Κυθήρων ... ~ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι THUC. 7.26 *ajungând în fața Kytherei, acolo unde este templul lui Apollon;* (+ gen.) γαίας ... ~ μὴ τις ὄψεται

SOPH. *Ai.*659 *într-un loc de pe pământ unde nimeni nu va vedea.*

[poate din R. *en/h și *hieno- (-θα), fără paralele în alte limbi]

ἐνθά-δε, [ᾶ] *adv.* I (de loc) (de) aici: στρατὸν ἦγαγεν ~ IL. 4.179 *a adus aici armata aheilor;* (d. Ithaca) οἱ ~ γ' εἰσὶν ἄριστοι OD. 2.51 *cei care sunt cei mai buni de aici;* ἐλθὲ ~ NT *In.*4.16 *vino aici!*; τὰ ~

THUC. 6.17 *situația de aici;* σὲ δὲ τ' ~ γῶπες ἔδονται IL. 16.836 *vulturii te vor mânca aici;* (οἱ ἐνθάδε „cei de aici, cei din această

lume, cei vii) PI. *O.*2.57, πλείων χρόνος ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ~ SOPH. *Ant.*75 *mai mult timp trebuie să fiu pe plac celor de jos (= din Hades) decât celor de aici.* II (de timp) acum, în acest moment: εἴ τις σε ... αὐτίκ' ἐνθάδε κτεῖνοι παραστάς

SOPH. *OC*992 *dacă cineva ar vrea să te omoare chiar acum pe tine;* οὐτ' ~ ὄρῶν

οὐτ' ὀπίσω SOPH. *OT488 fārā sā vād limpede nici în prezent, nici în viitor*; XEN. *Cyr.2.4.17.*

[ἐνθα, δε]

ἐνθάδι, [ἴ] *adv.* (chiar) aici: τὰς μαχαίρας ~ καταθήσομαι AR. *Eq.489 voi așeza chiar aici cuțitele*; πρέσβεις ἀποπέμπειν ... ~ AR. *Lys.1010 a trimite aici soli*; MEN. *Her.21, DEM. 19.226* ș.a.

[cf. ἐνθάδε]

ἐν-θακέω-ῶ, *vb.* a ședea pe: (+ dat.) SOPH. *El.267, id. OC1293.*

[ἐν, θακέω]

ἐνθάκησις, *εως, ἡ* [ᾶ] *subst.* exprunere: ἡλίου διπλῆ ... ~ SOPH. *Ph.18 o dublă exprunere la soare.*

[ἐνθακέω]

ἐν-θαλάσσιος, *ov adj.* care este pe mare: (d. navigatori) νεῶν τε ποιμαντήρσιν ἐνθαλασσίσις SOPH. *Fr.432.10 păstori pe mare ai corăbiiilor.*

[ἐν, θάλασσα]

ἐνθά-περ, *adv.* |var. ἐνθα περ| acolo unde: ἐστρατοπεδεύσατο ~ τοὺς πολεμίους εἶδε παρατεταγμένους XEN. *HG5.4.54 și-a așezat tabăra acolo unde îi văzuse pe dușmani dispuși în ordine de luptă*; τὸν στρατόν, ἐνθαπερ ἦν, ἀπολιπόν APP. *BC3.92 lăsând armata acolo unde era*; SOPH. *El.1495, THUC. 6.32* ș.a.

[ἐνθα, -περ]

ἐν-θάπτω, *vb.* |part. viit. pas. ἐνταφησόμενος PLUT., IOS. | a îngropa în: PLUT. *M.282f, IOS. B1.184, (fig.) ἄπειμι τῷ πυρὶ καὶ τῷ πτώματι τῆς πατρίδος ἐνταφησόμενος PLUT. Dio.43.4 plec pentru a fi îngropat în focul și pieirea patriei mele.*

[ἐν, θάπτω]

ἐνθαῦτα, (ion.) *v.* ἐνταῦθα

ἐνθεάζω, *vb.* a fi inspirat de divinitate, a fi posedat: (d. un proroc) οἱ ἐνθεάζων χρᾶ ταῦτα HDT. 1.63 *îi proroceste aceștea fiind inspirat de divinitate*; (de către Bacchos) LUC. *DDeor.22.1, (med. = act.) PLUT. M.623c, LUC. Alex.13.*

[ἐνθεος]

ἐνθεαστικός, *ov adj.* inspirat de divinitate: PLAT. *Lg.682a. // ἐνθεαστικῶς, adv.* în chip inspirat, ext. nebunește: ἔχειν πως ~ MEN. *Dysc.44 a fi nebun (de iubire).*

[ἐνθεάζω]

ἐνθεΐς, *part. aor. act.* de la ἐντίθημι.

ἐνθεμα, *ατος, τό subst.* podoabă: LXX *Cânt.4.9.*

[ἐντίθημι]

ἐνθέμεναι, (ep.) *inf. aor.* de la ἐντίθημι.

ἐνθέμιον, *ου, τό subst.* bază, cupă (pentru candelă): LXX *Ex.38.16.*

[ἐντίθημι]

ἐνθεν, *adv.* I (de loc) de aici sau de acolo (în funcție de context): ~ γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη IL. 13.13 *de acolo se vedea în treaga Ida*; οἱ θέλοντες διαβῆναι ~ πρὸς ὑμᾶς NT *Lc.16.26 cei care vor să treacă de aici la voi*; (în corelație) ~ καὶ ~ *într-o parte și în alta / de (sau pe) o parte și de (sau pe) alta*; XEN. *HG2.4.8, LXX Ex.32.15, (+ gen.)*

~ καὶ ~ τοῦ νεκροῦ HDT. 4.71 *de-o parte și de alta a cadavrului*; (op. alte adv.) ~ Σκύλλη, ἐτέρωθι ... Χάρυβδις OD. 12.235 *într-o parte Skylla, în cealaltă parte Charibdis.* II (de timp) pe urmă, (de) atunci, din momentul în care: κάλει ἐνθάδε πάντα ἀρίστους: ~ δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλὴν IL. 13.741 *chemă-i aici pe cei mai buni*; *pe urmă am putea întocmi tot sfatul*; νῦν δ' ἐπάνειμι ~ ἐπὶ ταῦτα ἐξέβην XEN. *HG6.5.1 acum revin la momentul în care m-am abătut pentru (povestirea) acestora*; (subst.) τὰ δ' ~ οὐτ' εἶδον AESCH. *Ag.247 n-am văzut urmarea.* III (cu valoare relativă) de unde, acolo unde, din care: (d. Areopag) Ἄρει δ' ἔθουον, ~ ἐστ' ἐπώνυμος πέτρα πάγος τ' Ἄρειος AESCH. *Eu.689 (amazoanele) îi aduceau sacrificii lui Ares, de unde este și numele de stâncă și colina lui Ares*; μισθόν, ~ ἔζων ἐγώ AR. *Lys.625 salariul, din care eu trăiesc*;

ἄξουσιν ~ ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια XEN. *An..2.3.6 îi vor conduce acolo unde vor găsi cele necesare*; ~ ὄνθρωπος; THEOC. 15.89 *de unde este omul?*

[cf. ἐνθα]

ἐνθέν-δε, *adv.* I (de loc) (chiar) de aici: ~ χρυσὸν ... ἄξομαι IL. 9.365 *voi duce aur de aici*; ἀμαχεὶ μὲν ~ οὐκ ἔστιν ἀπελθεῖν XEN. *An.6.5.15 nu se poate pleca de aici fără luptă*; ~ τῇ βουλῇ φράσω AR. *Lys.1011 voi spune sfatului de aici*; βούλει οὖν ~ ἀρξώμεθα ἐπισκοποῦντες PLAT. *R.596a vrei să începem să cercetăm de aici (= din acest punct).* II (de timp) din acest moment: ἄρχεται δὲ ὁ πόλεμος ~ ἦδη Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων THUC. 2.1 *începe de aici (=*

din acest moment) războiul dintre atenieni și peloponesieni; (subst.) δεινὰ δ' ἦν τάνθενδ' ὄρᾶν SOPH. OT1267 *urmarea era greu de privit.*

[ἐνθεν, δε]

ἐνθενδί, *adv.* chiar acum, imediat: AR. Lys.429.

[cf. ἐνθένδε]

ἐνθεν-περ, *adv.* de unde: ἀφικνεῖται εἰς τὰ μεθόρια ..., ~ ὠρᾶτο XEN. Cyr.5.4.51 *ajunge la hotarele de unde a pornit;* XEN. Cyr.1.2.2, ARR. An.3.24.4 ș.a.

[ἐνθεν, -περ]

ἐν-θεος, *on adj.* |contr. -θους App.| inspirat de zeu, luat în stăpânire de divinitate, posedat: (d. delirul dionisiac) SOPH. Ant.962, ~ δ' Ἄρει AESCH. Th.497 *posedat de Ares;* (d. inspirația profetică) (d. Cassandra) τέχναισιν ἐνθέοις ἡρημένη AESCH. Ag.1209 *înzestrată cu meșteșugurile profetice;* EUR. Tr.255, (+ gen.) τέχνης ... ἐνθεον ... φρένα AESCH. Eu.17 *minte înzestrată cu darul profetic;* οἱ δ' ὑπὸ τοῦ σώφρονος ἔρωτος ἐνθεοὶ XEN. Smp.1.10 *cei inspirați de o dragoste castă;* ἐνθεα καὶ ἰρὰ ὕσματα LUC. Syr.D.50 *cântece inspirate de zeu și divine;* (subst.) LUC. Harm.1. // **ἐνθέως**, *adv.* I în mod inspirat de zei: MEN. 1.229. II în mod inspirat, cu geniu (militar): APP. Hisp.103.

[ἐν, θεός]

ἐν-θερμᾶινομαι, *vb.* a fi înfierbântat de: (+ dat.) SOPH. Tr.368.

[ἐνθερμος]

ἐν-θερμος, *on adj.* I care conține căldură, cald: (sânge) ARSTT. Pr.898a6, (suflet) PLUT. M.432e. II călduros: (Libia) PLUT. M.951e ș.a. III (fig.) înflăcărat, pasionat: ARSTT. Phgn.806b26.

[ἐν, θερμός]

ἐνθεσις, *εως, ἡ subst.* I introduce, (gram.) epenteză: PLAT. Cra.426c. II îmbucătură, înghițitură: εἶθε ... ἐκβάλοις τὴν ἐνθεσιν AR. Eq.404 *ai putea scuipa înghițitura.*

[ἐντίθημι]

ἐνθεσμος, *on adj.* conform cu legile, legitim: PLUT. Nic.6.6, (relig.) τῆς ἐνθέσμου λιτανείας LXX 3Mac.2.21 *rugăciune făcută după lege.*

[ἐντίθημι]

ἐνθετο, (ep.) aor. 3sg. med. de la ἐντίθημι.

ἐνθεῦθεν, (ion.) v. ἐντεῦθεν

ἐνθέως, v. ἐνθεος

ἐν-θῆλυ-παθέω-ῶ, *vb.* a fi efeminat: IOS. BI4.561.

[ἐν, θῆλυς, πάθος]

ἐν-θηρος, *on adj.* I (d. teritoriu) plin de sau infestat cu găngăni (paraziți, viermi): (păr al hainei) AESCH. Ag.562, (picior) SOPH. Ph.698. II cu animale sălbatică (fiare): SOPH. Fr.314.222, EUR. Rh.289, ARR. Periopl. M.Eux.12.5 ș.a.

[ἐν, θῆρ]

ἐνθήσω, *viit.* de la ἐντίθημι.

ἐν-θλίβω, [τ] *vb.* a presa sau a apăsa (în sau pe): (pas.) ARSTT. Pr.927a25, (d. toni) τὰ πτερύγια ἐντεθλιμμένα ARSTT. HA599b20 *aripi presate.*

[ἐν, θλίβω]

ἐν-θνήσκω, *vb.* a muri în: ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον, ἐνθανεῖν μόνον SOPH. OC790 *copiii mei vor avea parte de pământul meu doar atât cât să moară în el;* (+ dat.) σῆι γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ EUR. Heracl.560 *a muri în mâna ta;* EUR. Rh.869, (ext.) ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χερῖρ' ἐμήν EUR. Hec.246 *mâna mea rămânea nemișcată (după alții, se înclășta) în veșmântul tău.*

[ἐν, θνήσκω]

ἐνθορον, (poet.) ind. aor. act. de la ἐνθρώσκω.

ἐνθους, v. ἐνθεος

ἐνθουσιάζω, *vb.* I a fi inspirat sau posedat (de divinitate, de muză): (d. poezii) οὐ σοφία ποιοῖεν ἄ ποιοῖεν, ἀλλὰ ... ἐνθουσιάζοντες PLAT. Ap.22c *fac ceea ce fac nu prin înțelepciune, ci inspirați de divinitate;* PLAT. Ion536b, ARSTT. MM1.20.6, (iron.) PLAT. Tht.180c. II a fi entuziasmat: (+ dat.) τοῦς ἀκροατὰς ... ποιήσῃ ἐνθουσιᾶσαι ἢ ἐπαίνοις ἢ ψόγοις ARSTT. Rh.1408b14 *(oratorul) îi face pe auditori să fie entuziasmați fie prin laude, fie prin blamări;* LXX Sir.31.7, ἐνθουσιῶντας ὑπὸ τοῦ λόγου πρὸς τὸ καλὸν PLUT. Dem.18.2 *entuziasmați de discurs pentru săvârșirea binelui.*

[ἐνθεος]

ἐνθουσιᾶσις, *εως, ἡ subst.* I delir, frenezie, nebunie (inspirată de divinitate): PLAT. Phdr.249e. II entuziasm: PLB. 31.29.7.

[ἐνθουσιάζω]

ἐνθουσιᾶσμός, *οῦ, ὁ subst.* I inspirație (divină): PLAT. Ti.71e, PLUT. M.623a ș.a. II entuziasm, exaltare: ἐνθουσιασμός ἐγένετο

καὶ παράστασις τοῦ στρατοπέδου PLB. 8.21.4 *a avut loc o exaltare și o înflăcărare a armatei*; ARSTT. *Pol.*1340a11, PLUT. *Caes.*47.5 §.a.

[ἐνθουσιάζω]

ἐνθουσιαστικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος|

I inspirat de divinitate: PLAT. *Ti.*71e, ἀκούσματα ... ἐνθουσιαστικώτερα PLAT. *Ep.*314a *ὀνῶνται μὴν ἰνσπὶρᾶται ἀπὸ τοῦ θεοῦ*; ποιεῖ τὰς ψυχὰς ἐνθουσιαστικὰς ARSTT. *Pol.*1340a11 *aduce sufletele în stare de inspirație*; PLUT. *Sol.*12.7 §.a., (subst.) διὰ τὸ ἐνθουσιαστικόν PLAT. *Phdr.*263d *sub inspirația divină*. **II** care emoționează sau entuziasmează: (cântece) ARSTT. *Pol.*1341b34. **III** care produce delir sau nebunie: ARSTT. *Pr.*954a36. // **ἐνθουσιαστικῶς**, *adv.* **I** în chip inspirat de divinitate: τῆς γῆς ἄνω ρεύματα ... τὰς ψυχὰς ~ διατίθει PLUT. *M.*433c *exalații din pământ aduc sufletele în stare de inspirație divină*. **II** frenetic, nebunește: IOS. *Al.*5.240.

[ἐνθουσιάζω]

ἐνθουσιῶ-ῶ, *vb.* (= ἐνθουσιάζω) **I** a fi inspirat sau posedat (de divinitate): AESCH. *Fr.*58, οἱ ἐνθουσιῶντες ἐξαίφνης χρησιμωδεῖν PLAT. *Cra.*396d *cei inspirați care pornesc dintr-o dată să rostească oracole*; PLAT. *Phdr.*253a, id. *Men.*99c. **II** a fi înnebunit, a avea mintea răătăcită: ἐνθουσιῶν ... τοῖς σαυτῆς κακοῖς EUR. *Tr.*1284 *ai mintea răătăcită din pricina chinurilor tale*.

III a fi entuziasmat, a exulta: ὕψι ἡδονῆς ἐνθουσιῶ PLAT. *Phlb.*15e *exultă de plăcere*; PLUT. *Cat.*Ma.22.4.

[ἔνθεος]

ἐνθουσιῶδης, *es adj.* **I** de inspirație divină: PLUT. *Lyc.*21.1. **II** de entuziasm, entuziastic: PLUT. *Pyrrh.*22.11, ὀρμῆς ἐνθουσιῶδους PLUT. *M.*238a *elan entuziastic*; (neut. subst.) (în luptă) PLUT. *M.*452b.

[ἐνθουσία < ἐνθεος]

ἐν-θριάκτος, ὄν *adj.* inspirat de divinitate: SOPH. *Fr.*544.

[ἐν, θριάζω]

ἐν-θριῶ-ῶ, *vb.* **I** (*intrans.*) a se înveli într-o frunză de smochin: (com. obscen și cu sensul „a rămâne flasc”, v. θριῶν) AR. *Lys.*663. **II** (*trans.*) a înveli într-o frunză de smochin, *fig.* a înșela: (com. v. θριῶν cu sens culinar) ἄρ' ὁ σός με παῖς ἐντεθρίωκεν; MEN. *Sam.*586 *fiul tău m-a învârtit?*

[ἐν, θριῶν]

ἐν-θρονίζω, *vb.* a așeza pe tron, a înscăuna: (fig.) ἡγεμόνα νοῦν ... ἐνεθρόνισεν LXX *4Mac.*2.22 *a înscăunat mintea drept conducător*.

[ἐν, θρόνος]

ἐνθρυπτος, ὄν *adj.* înmuțiat, înșiropat: (neut. pl. subst.) ἐνθρυπτα DEM. 18.260 *turte înmuțiate (în vin)*.

[ἐνθρύπτω]

ἐν-θρύπτω, *vb.* a fărâmița (în): ἄρτους ἐντεθρυμμένους ἐν σκάφη LXX *Bel*33 *pâini fărâmițate într-o strachină*.

[ἐν, θρύπτω]

ἐν-θρῶσσω, *vb.* |aor.2 ἐνέθορον| {ep. aor. 3sg. ἐνθορε} a sări (în, pe, prin), a se năpusti (în, asupra): (+ dat.) ἐνθορε μεῖλανι πόντω IL. 24.79 *a sărit în apa cea neagră*; A.RH. 4.913, ἐνθορ' ὀμίλῳ IL. 15.623 (*Hector*) *s-a năpustit în mijlocul gloatei (de soldați)*: (tm.) ὡς δὲ ἔλεων ἐν βλοισί θορών IL. 5.161 *ca un leu aruncându-se asupra boiler*; ἐνθρῶσκει τάφῳ EUR. *El.*327 *sare pe mormânt*; λαῖς ἐνθορεν ... ἰσχύῳ OD. 17.234 *il lovi (prop. s-a repezit) cu piciorul în osul soldului*; PI. *P.*3.37 §.a.

[ἐν, θρῶσσω]

ἐν-θῦμέομαι-οὔμαι, *vb.* |impf. ἐνεθυμούμην, viit. ἐνθυμήσομαι, aor. ἐνεθυμησάμην, pf. ἐντεθύμημαι, m.m.c.p. 3sg. ἐνετεθύμητο Lys. și ἐντεθύμητο Ios.; pas. viit. ἐνθυμηθήσομαι, aor. ἐνεθυμήθην| **I** a avea în minte, a cugeta, a se gândi, a chibzui, a reflecta, a analiza: (+ ac.) τὴν ἡδονὴν ~ ὡς ἄξια ἐστὶ διασώσασθαι THUC. 7.63 *să reflecteze la plăcerea pe care se cuvine să o păstreze*; κρίνομέν γε ἡ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς τὰ πράγματα THUC. 2.40 *decidem sau judecăm corect faptele*; εἶ τι χρῆσιμον ἐντεθύμηται DEM. *Prooem.*10.1 *dacă au în minte ceva folositor*; ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος NT *Mt.*1.20 *gândindu-se la aceștia*; (+ gen.) τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος LYS. 16.20 *avându-i în cap pe înaintași*; (abs.) κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος THUC. 8.68 *fiind cel mai în măsură să facă un plan*. **II** a plănui, a urzi: ἐνθυμεῖται γὰρ οὐδεὶς ὁμοῖα τῇ πίστει καὶ ἔργῳ ἐπεξέρχεται THUC. 1.120 *nimeni nu-și face planurile și nu le pune în practică cu aceeași încredere*; (pas.) ταυτὶ μὲν ἡμῖν ἐντεθύμηται καλῶς AR. *Ec.*262 *aceștia au fost bine plănuite de*

noi; (subst.) εἰ μὴ κρατεῖ τῶν ἐνθυμουμένων APP. BC5.133 *dacă nu dobândește ceea ce plănuiește* (= *dacă nu îi ies planurile*). III a fi conștient de, a fi convins de: ἐνθυμηθῆτω ... μαχοῦμενος THUC. 6.78 *să fie conștient că urmează să lupte*; φιλοσόφου ... εὖ ἐντεθυμημένου ὅτι PLAT. Cra.404a *filosof perfect conștient că*; ἐνθυμηθέντες ὅτι ISOC. 6.109 *fiind convinși că ...*. IV a se preocupa de, a lua în serios: τὰ μὲν γὰρ οἶδα κάρτὰ σ' ἐνθυμουμένην AESCH. Eu.222 *pe unele știiu că le iei foarte în serios*; XEN. Ath.3.13. V a deduce: τί οὖν ἐκ τούτων ὑμᾶς ἐνθυμεῖσθαι δεῖ; DEM. 21.54 *ce trebuie să deduceți din aceste [oracole]?* VI a se gândi la, ext. a dori, a râvni: ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον LXX Iis.Nav.7.21 *râvnind la acestea, le-a luat*. [ἐν, θυμός]

ἐνθύμημα, ατος, τό vb. („ceea ce ai în minte”) I idee, stratagemă, tactică: ἐδόκει καλὸν γενέσθαι τὸ ~ τοῦ Ἀγησιλάου XEN. HG5.4.51 *stratagama lui Agesilaos a fost considerată bună*; XEN. Oec.20.24, id. An.3.5.12 ș.a. II gând, intenție: ταρβεῖν μὲν, ὧ γεραιέ, τὰνθυμήματα πολλή 'στ' ἀνάγκη τὰπὸ σοῦ SOPH. OC292 *o nevoie adâncă mă obligă să respect gândurile ce vin de la tine*; ὄψεσθε ... τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν LXX Iez.14.23 *veți vedea gândurile lor*; (uneori traduce ebr. **עֲדֹלָתָא** „idoli”, v. LXX Iez.14.7). III argument: πολλῶν μὲν ἐνθυμημάτων γέμοντας ISOC. 12.2 *discursuri pline de multe argumente*. IV (filos., ret., log.) entimemă, silogism dialectic *sau* retoric: ARSTT. APr.Po.70a10, id. Rh. 1355a8. [ἐνθυμέομαι]

ἐνθυμημάτικός, ἡ, ὄν *adj.* I (d. pers.) care folosește entimeme: (retori) ARSTT. Rh.1356b22. II (d. lucruri și abstr.) care constă în *sau* se bazează pe entimeme: ARSTT. Rh.1356b25 ș.a. // **ἐνθυμηματικῶς**, *adv.* sub forma unei *sau* printr-o entimemă: ARSTT. Rh.1418b36.

[ἐνθύμημα]

ἐνθύμησις, εως, ἡ [ῶ] *subst.* I gând, cugetare: δεισας κατὰ ἐνθύμησίν τινα THUC. 1.132 *temându-se din pricina unui anumit gând*; εἰδῶς ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν NT Mt.9.4 *văzând Iisus cugetările lor*; τὰς ἐνθυμήσεις ὀξύν LUC. Salt.81 *ager în gânduri*; EUR. Fr.246.2 ș.a. II imaginație:

NT Fp.17.29.

[ἐνθυμέομαι]

ἐνθυμητέον, *adj.vb.* trebuie reflectat: DEM. 4.3, PLUT. M.485c.

[ἐνθυμέομαι]

ἐνθύμια, ας, ἡ *subst.* gând, cugetare: THUC. 5.16.

[ἐνθύμιος]

ἐν-θυμίζομαι, *vb.* a avea în minte, a considera: Αἴγυπτον ἐνθυμιζόμενος μάλιστα ἐν καιρῷ APP. BC4.63 *considerând că Egiptul se află într-o situație cu totul favorabilă*; APP. Mith.591.

[ἐν, θυμός]

ἐν-θύμιος, ον [ῶ] *adj.* care stăruie în suflet, care preocupă *sau* neliniștește sufletul: (d. pers.) μὴ δὴ τοι κείνός γε λῆην ~ ἔστω OD. 13.421 *să nu-ți fie prea mult spre grijă acela*; APP. BC5.133, (d. lucruri și abstr.) ἐνθυμίοις εὐναῖς ἀνανδρώτοισι SOPH. Tr.110 *pat fără bărbat, motiv de neliniște*; τί δ' ἐστί σοι τοῦτ' ... ἐνθύμιον; SOPH. OT739 *ce îți apasă sufletul?*; MEN. Mis.204. // **ἐνθύμιον**, τό *subst.* I neliniște: ~ ποιούμενοι THUC. 7.50 *fiind cuprinși de neliniște* (din pricina unei eclipse); HDT. 2.175. II scrupul religios, remușcare: ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἰρόν HDT. 8.54 *avea o remușcare pentru incendierea sanctuarului*. III mânie (*după* alții, cugetare): LXX Ps.75.11.

[ἐν, θυμός]

ἐν-θῦμος, ον *adj.* inimos, curajos: ARSTT. Pol.1327b30.

[ἐν, θυμός]

ἐνθῶ, conjct. aor. act. de la ἐντίθημι.

ἐνθῶν, (dor.) part. aor. de la ἔρχομαι.

ἐν-θωρακίζω, *vb.* (med.) a fi înarmat cu platoșă: (part. pf. med.) ἐντεθωρακισμένοι XEN. An.7.4.16 *fiind înarmați cu platoșe*.

[ἐν, θωρακίζω]

ἐνί, dat. sg. masc. și neut. de la εἶς.

ἐνι-, (ep.) v. ἐμ-, ἐν-

ἐνι sau **ἐνί**, [var. εἰνί Hom.] I (*adv.*) (ἐνι = ἐνεστι) este în, există: IL. 20.248, τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖσι πᾶν ἐνταῦθ' ἐνι SOPH. OT598 *în asta le stă lor tot norocul*; νοῦς ἄρ' ἡμῖν οὐκ ἐνι AR. Ach.556 *nu mai avem simțire*; οὐ γὰρ ἐνι τούτοις ἡδονή AR. Lys.163 *aceștia nu au nici o plăcere*; οὐκ ἐνι ἐν ὑμῖν ουδεὶς σοφός NT ICor.6.5 *nu este printre voi nici un înțelept*; ὡς ἐνι μάλιστα *atât cât*

este posibil / in măsura posibilului; PLUT. *Thes.*23.3 §.a. **II** (*prep.*) (ένι, είνι și în anastrofă ένι) **I** ένι: μίμωνων έννη ένι μαλακῆ IL. 9.618 *stând în patul cel moale*; OD. 12.189 §.a., (eliptic + gen. pers.) ένι Κίρκης OD. 10.282 *în casa lui Kirke*. **2** (*instr.*) cu: δῆσαν κρατερῶ ένι δεσμῶ IL. 5.386 [*-Jau legat cu o legătură groasă*].

ένιαυθμός, οὔ, ὁ *subst.* locuință: CALL. *Aet.fr.*27.2.

[ένιαύω]

ένιαυσιαίος, α, ον *adj.* **I** care ține un an, de un an: IOS. *A13*.238. **II** anual: IOS. *B12*.386.

[ένιαυτός]

ένιαύσιος, α, ον *adj.* [var. -ος, -ον Thuc., Arstt.] {ion. fem. -ῆ Hdt.} **I** (în vârstă) de un an: OD. 16.454, ARSTT. *HA61*1a31, DEM. 27.63, LXX *Lev.*14.10. **II** care durează un an, de un an: έκεχειρίαν έποιήσαντο ένιαύσιον THUC. 4.117 *au încheiat un armistițiu de un an*; EUR. *Hipp.*37, XEN. *Ages.*2.1. **III** care revine în fiecare an, anual: ARSTT. *Mu.*400b22. // **ένιαύσια**, *adv.* anual: HES. *Op.*449.

[ένιαυτός]

ένιαυτός, οὔ, ὁ *subst.* [du. ένιαυτοῖν IOS.] {eol. ένιαυτος Theoc.} **I** an (ca unitate temporală bazată pe ciclul solar): αἱ δέ σπονδαί ένιαυτόν έσσονται THUC. 4.118 *acordul va dura un an*; τοῦ ένιαυτοῦ *pe an*; προσέφερε πεντήκοντα τάλαντα τοῦ ένιαυτοῦ THUC. 1.138 *producea cincizeci de talanți pe an*; μετὰ τὸν ένιαυτόν THUC. 1.138 *la sfârșitul anului*; κατ' ένιαυτόν THUC. 2.13 *timp de un an*; πρὸ ένιαυτοῦ PLUT. *M.*147e *cu un an înaintea*; εἰς τὸν ένιαυτόν PLAT. *R.*416e *în timpul anului*; (gen.) οὐκ ἄπαξ τοῦ ένιαυτοῦ HDT. 2.59 *nu o singură dată pe an*; τρίς τοῦ [έ]νιαυτοῦ ARSTT. *Ath.*47.3 *de trei ori pe an*; δις δὴ τοῦ ένιαυτοῦ PLAT. *Criti.*118e *de două ori pe an*; (person.) Pl. *Fr.Pae.*52a5. **II** perioadă (de timp), ciclu: έτος ἦλθε περιπλομένων ένιαυτῶν OD. 1.16 *a venit anul după rotirea vremurilor*; χρονίους τ' έτῶν παλαιῶν ένιαυτούς AR. *Ra.*347 *lungi perioade ale anilor [lor] bătrâni*.

[prob. conține cuvântul ένος „an” + un derivat de la ιαύω]

έν-ιαύω, *vb.* a dormi *sau* a-și petrece noaptea în: (+ dat.) OD. 15.557, (+ adv.) OD. 9.187.

[έν, ιαύω]

ένιαῦχῆ, *adv.* [var. ένιαχῆ Plut.] **I** (de loc) într-o anumită parte: (+ gen.) HDT. 1.199. id. 2.19. **II** (de timp) uneori: PLUT. *M.*427e.

[ένιος]

ένιαχοῦ, *adv.* **I** (de loc) în anumite locuri: ~ ειώθασιν ὀστρακίζειν, οἶον έν Ἄργει ARSTT. *Pol.*1302b18 *în anumite locuri obișnuiesc să ostracizeze, precum în Argos*; ARSTT. *HA545a*32, LUC. *VH1.*7, (+ gen.) ~ τῶν λόγων ὑπονοστάζειν τὸν Δημοσθένην PLUT. *Cic.*24.6 *Demosthenes moțâie în anumite pasaje din discursuri*. **II** (de timp) în unele ocazii: ARSTT. *EE1222a*23. **III** în anumite cazuri: PLAT. *Phd.*71b.

[ένιος]

ένιδεῖν, *inf. aor. act. de la ένοράω*.

έν-ιδρώ-ω, *vb.* a asuda (în): XEN. *Smp.*2.18.

[έν, ιδρώω]

έν-ιδρύω, *vb.* {ion. ind. pf. pas. 3pl. ένιδρύαται Hdt.; dor. ind. prez. med.-pas. 3pl. ένιδρυνται Theoc.} **I** (*tranz.*) **1** (gener. med.-pas.) a clădi, a înălța: HDT. 1.166, πολλαῖς πόλεσιν ένιδρύσατο Καισάρεια IOS. *B1*407 *a înălțat temple ale lui Caesar în multe cetăți*; (pas.) βωμοὶ τριφάσιοι ένιδρύαται HDT. 2.156 *sunt clădite altare triple*. **2** (act.) a instala, a așeza: ἦλιον έν οὐρανῶ ... ὁ θεὸς ένιδρυσε PLUT. *M.*780f *zeul a așezat soarele în cer*; PLUT. *M.*1008a, (pas.) CALL. *Dia.*79. **II** (*intrans.*) (gener. med.-pas.) a fi stabilit, a fi așezat: THEOC. 17.102, id. *Ep.*18.5.

[έν, ιδρύω]

ένιζ-, (poet.) v. ένζ-

έν-ιζάνω, *vb.* **I** a se așeza în, a sta pe: ξεστῆς αἰθούσῃσιν ένιζανον IL. 20.11 *se așezau în pridvoare de piatră șlefuită*. **II** a se așeza, a se depozita: AESOP. 5.22.

[έν, ιζάνω]

έν-ιζω, *vb.* [viit. ένιζῆσω, aor. ένιζησα, part. pf. ένιζηκώς] {ep. aor. 3sg. med. ένείσατο A.Rh.} **I** (*tranz.*) **1** a așeza în *sau* la: (+ dat.) πρύμνη δ' ένείσατο κούρην A.Rh. 4.188 *a așezat-o pe față la pupă*. **2** a locui: EUR. *Hel.*1108. **II** (*intrans.*) a se așeza, a se sta-tornici: (+ dat.) PLAT. *Smp.*196b.

[έν, ιζω]

ένιζω, *vb.* a fi partizan al lui Unul, a propune o doctrină monistă: (d. Xenophanes) ARSTT. *Metaph.*986b21.

[είζ]

έν-ίημι, [ep. gener. ἱ, dar ένίετε [τ] II.

12.441; att. ἤ vb. |impf. ἐνίειν, viit. ἐνήσω, aor. ἐνήκα, pf. ἐνεῖμαι, pas. part. aor. ἐνεθείς| {ep. ind. aor. 3sg. ἐνέηκε IL. 10.89, 1pl. ἐνήκαμεν Od. 12.401} **I** (intrans.) **1** a pune în, a așeza: ἄλλην ἐνήσει πατήρ ἐναριθμιον εἶναι OD. 12.65 *tatāl (Zeus) pune o altā [porumbiță] pentru a fi același număr.* **2** a pune în, a vărsa: ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε (φάρμακον οἴνω) OD. 4.233 *dupā ce le-a pus (un leac în vin);* THEOC. 11.66. **3** (mar.) a lansa: ἀναβάντες ἐνήκαμεν ... πόντω OD. 12.401 *urcându-ne (pe corabie) am lansat[-o] în mare.* **4** (+ ac. πῦρ) a pune (foc): νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαῆς πῦρ IL. 12.441 *puneți corăbiilor un foc năprasnic;* IOS. B16.252, PLUT. Phil.14.7, (+ prep.) HDT. 8.33. **5** a arunca asupra, a lansa: τοῖς μὲν κριοῖς ... ἐνιέντες σηκώματα PLB. 21.27.4 *lansând asupra berbecilor (de război) greutăți.* **6** a injecta, a inocula (d. animale veninoase): XEN. Mem.1.3.13. **7** (fig.) **a** a trezi în, a insufla: (+ ac. abstr. și dat. pers.) Ἔκτορι ... θυμὸν ἐνήκεν IL. 16.656 *a trezit în Hector curaj;* ἐνήκε δέ οἱ μένος IL. 20.80 *i-a insuflat vitejie;* (tm.) A.RH. 2.274. **b** a îndemna, a îmboldi, a ațâța: IL. 14.131, ἄλλους ῥήτορας ἐνιέντες THUC. 6.29 *îndemnând alți retori;* **c** a arunca în, a cufunda: (+ ac. pers. și dat.) τὸν ... Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι IL. 10.89 *cel pe care Zeus l-a cufundat în (= l-a supus la) încercări;* μιν πολὺ μᾶλλον ἀγνωρίησιν ἐνήκας IL. 9.700 *mai mult l-ai cufundat în îndârjiri (= i-ai hrănit îndârjirea).* **d** a cauza, a provoca: αὐτοῖς φόβον τε καὶ τρόμον ἐνιέντες LXX 4Mac.4.10 *provocându-le teamă și tremur;* **e** a lansa: ἐνιέντα τὰς κατ' αὐτῶν διαβολάς PLB. 28.4.10 *lansând acuzații împotriva lor.* **II** (intrans.) **a** se năpusti: ἐνίει οὐδὲν φειδόμενος τῶν ἵππων XEN. Cyr.7.1.29 *se năpustea fără să-și cruțe caii;* XEN. HG2.4.32.

[ἐν, ἦμι]

Ἐνιήνες, v. Αἰνιάν

ἐνιθ-, (poet.) v. ἐνθ-

ἐνικάππεσεν, (poet.) ind. aor. 3sg. de la ἐγκαταπίπτω.

ἐνικάτθετο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la ἐγκατατίθημι.

ἐνικλ-, (ep. poet.) v. ἐγκλ-

ἐν-ικμος, ov *adj.* îmbibat, umed: (pământ) ARSTT. HA570a17, (lemne) PLUT. M.Fr.109.11.

[ἐν, ἱκμάς]

ἐνικρίνω, vb. v. ἐγκρίνω

ἐν-ἴλλω, vb. a îndesa în: ἐν ταρσοῖς καλάμου πηλὸν ἐνύλλοντες THUC. 2.76 *îndesând lut în plase de trestie.*

[ἐν, ἴλλω (εἴλω)]

ἐνιος, α, ov **I** (pron.) **1** (frecv. pl. ἐνιοι, -αι, -α) unii, vreunii: ἐνιοι τῶν στρατηγῶν HDT. 8.56 *unii dintre comandanți;* ὡς ἐνιοι νομίζουσιν PLUT. Thes.5.2 *după cum cred unii;* ș.a., (+ alte pron.) ἐνιοί τινες ISOC. 15.283 *unii;* (frecv. repetat sau corel. cu alte pron.) ἐνιοι μὲν ... ἐνιοι δέ PLUT. M.547c *unii ... alții;* μόρια τῶν ὀστέων ἐν ἐνίοις μὲν ἔστιν, ἐν ἐνίοις δ' οὐκ ἔστιν ARSTT. HA516b24 *părți ale oaselor la unele [animale] există, la altele nu;* ἐνιοι ... οἱ μὲν ... οἱ δ' XEN. Cyr.3.1.25 *unii ... (dintre care) unii ... alții.* **2** (neut. pl. adv.) uneori: MEN. Fr.420. **II** (*adj.*) (f. rar. sg.) **1** vreun, vreo: ἐὰν ἔχωσιν ἐνιον ἐρῦθημα XEN. Cyn.5.18 *dacă au vreo pată roșie.* **2** un anume: περὶ ψυχῆς ἐνίας ARSTT. Metaph.1026a5 *despre o anume parte a sufletului.*

[et. nec.; posib. din R. *sem „unu”]

ἐνίοτε, *adv.* uneori, în anumite situații: ἐσθλῶν κακίους ἐνίот' εὐτυχέστεροι EUR. Hel.1213 *cei umili sunt uneori mai norocoși decât cei nobili;* τὰ θηρία οἱ ἵππεῖς ~ ἐδίωκον XEN. An.1.5.2 *călăreții vânau uneori animalele sălbatice;* ~ μὲν ... ~ δ' = ~ μὲν ..., ὅτε δὲ ... *uneori ... alteori;* DEM. 27.19, ARSTT. Mete.360b2, ș.a., ~ μὲν ... ἔστι δ' ὅτε PLAT. Tht.150a *uneori ... în schimb alteori.* [ἐνιος]

Ἐνιπέυς, ἑως, ὁ *subst. I* (mitol.) Enipeus, fiu al lui Okeanos și Thetys, divinitate fluvială din Thessalia sub aparența căruia Poseidon a sedus-o pe Tyro, dând naștere gemenilor Pelias și Neleus: LUC. DMar.13.2. **II** (geogr.) Enipeus, râu în Thessalia, afluent al lui Peneus: HDT. 7.129, PLB. 5.99.1 ș.a.

ἐνιπή, ἦς, ἡ *subst.* {dor. -ά Pi.} **I** muștrare, dojenire: αἰδεσθεῖς βασιλῆος ἐνιπήν αἰδοίοιο IL. 4.402 *primind cu respect dojana regelui demn de cinste;* OD. 10.448. **II** (pl.) mânie, pedeapsă: OD. 5.446, ἐνιπαὶ ἀθανάτων A.RH. 2.250 *mâniile zeilor.* **III** insultă, ofensă: ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπής OD. 20.266 *abțineți-vă sufletul de la insultă.* **IV** reproș, acuzație: PI. O.10.6.

[v. ἐνίσσω]

ἐνίπλειος, v. ἔμπλεος

ἐνιπλέκω, vb. (ep.) v. ἔμπλέκω

ἐνίπλεος, v. ἔμπλεος

ἐνιπλήζωμεν, conjct. aor. pl. de la ἐνιπλήσω.

ἐνιπλήσης, conjct. aor. 2sg. de la ἐπιπλήμη: OD. 19.117.

ἐν-ιππάζομαι, vb. a cālāri (în *sau* pe): Ῥωμαίοις μὲν ἐπιτήδειον ἐνιππάσασθαι PLUT. *Mar.*25.5 *pentru romani (cāmpia) era potrivită pentru a duce lupta de cavalerie pe ea;* ARR. *An.*2.6.3.

[ἐν, ἵππος]

ἐν-ιππεύω, vb. a cālāri (în *sau* pe): HDT. 6.102.

[ἐν, ἵππεύω]

ἐνιπρ-, v. ἔμπρ-

ἐνιπρήσω, (ep.) viit. de la ἐπιπρήμη (cf. ἐμπρήθω).

ἐνιπτάζω, vb. a muștra, a dojeni: χῶετ' ἐνιπτάζων A.RH. 1.492 *se mânia muștrându-l;* A.RH. 1.864.

[v. ἐνίπτω]

ἐνίπτω, vb. [var. ἐνίσσω] {ep. ind. viit. ἐνίψω, aor. 3sg. ἠνίπαπε [ἴ] ἢ ἐνένιπεν, inf. prez. ἐνισσόμεν; conjct. ἐνίψω Theoc.} I a muștra, a dojeni, ext. a rosti vorbe injuri-oase, a apostrofa, a insulta: τὸν ῥ' Ἐκτωρ ἐνένιπεν IL. 15.552 *Hector l-a dojenit;* ἢ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὀνειδείους ἐπέεσσι OD. 18.326 *ea l-a apostrofat pe Odysseus cu vorbe de ocară;* τίς μ' ἐνίπτων εἶπε AESCH. *Ag.*590 *cineva mi-a spus muștrându-mă.* II a dezvălui, a anunța: τίς ἐστι βροτῶν ... ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον ... ἐνίψει; IL. 7.447 *cine dintre muritori va dezvălui nemuritorilor gândul lui;* ἀδείας ἐνίπτων ἐλπίδας PI. *P.*4.201 *anunțând dulce speranțe.*

[deriv. de la ἐνίψω, viit. al lui ἐνίσσω; din preverbul ἐν + R. *sekū- „a spune”]

ἐνισ-, (poet.) v. ἐνσ-

ἐνισκ-, v. ἐνσκ-

ἐνισπεῖν, inf. aor. de la ἐνέπω.

ἐνισπεῖν, (ep.) inf. aor. act. de la ἐνέπω.

ἐνισπεῖρω, (poet.) v. ἐνσπ-

ἐνισπες, aor. 2sg. de la ἐνέπω.

ἐνισπήσω, viit. de la ἐνέπω.

ἐνισπον, (ep.) ind. aor. act. de la ἐνέπω.

ἐνίσπω, prez., v. ἐνέπω

ἐνίσσω, v. ἐνίπτω

ἐν-ίστημι, vb. [impf. ἐνίστην, viit. (f. rar) ἐνστήσω, aor. I ἐνέστησα, aor. R. atematic ἐνέστην, pf. ἐνέστηκα, m.m.c.p. ἐνειστήκειν ἢ ἐνεστήκειν, conjct. aor. ἐνστώ, opt.

aor. ἐνσταίην, inf. aor. ἐνστήναι, part. pf. ἐνεστηκώς ἢ ἐνεστώς; med. impf. ἐνιστάμην, viit. ἐνστήσομαι, aor. ἐνεστησάμην] {ep. aor. pas. 3pl. ἐνέσταθεν A.Rh.; ion. part. pf. ἐνεστεώς Hdt.} I (tranz.) (prez., viit., aor. I) I (gener. act.) a a face să stea drept (în), a ridica, a înălța: HDT. 2.102, χρυσᾶ δὲ ἀγάλματα ἐνέστησαν PLAT. *Criti.*116d *au ridicat statui de aur;* (med. = act.) (mar.) ἰστὸν ἐνεστήσαντο μεσόδμη A.RH. 1.563 *au înălțat catargul pe puntea din mijloc.* b a așeza, a pune (la mijloc): αὐτὸν ... ἐνιστάναι εἰς τοὺς τῶν κακίωνων τύπους PLAT. *R.*396e *a se așeza pe sine în tiparele celor mai răi;* PLAT. *Plt.*266e. 2 (gener. med.) a a întreprinde, a se aruca de, a efectua, a isca: ἡλικός ὢν ὅσον ἔργον ἐνισταμαι τὸ μέγεθος ISOC. 12.36 *la vârsta mea mă aruc de o întreprindere atât de mare;* ὅσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο AR. *Lys.*268 *cele care au întreprins acest „lucru”* (com. πρᾶγμα „lucru” = membru viril); ἐνεστήσαντο πόλεμον PLB. 4.2.11 *ai iscat război.* b (jur.) a intenta: ὁ τοιοῦτον ἀγῶν' ἐνστησάμενος DEM. 18.4 *cel care a intentat un asemenea proces.* II (intrans.) (act. aor. R. atematic sau pf. ἢ med. prez. sau viit.) I a se plasa, a se instala: τὰς διόδους τῶν πύργων ἐνστάντες αὐτοὶ ἐφύλασσον THUC. 3.23 *plasându-se la trecerile dintre turnuri le păzeau.* 2 a fi iminent, a se isca, a se naște, a începe: ὁ τότ' ἐνστάς πόλεμος DEM. 18.89 *războiul care se isca atunci;* (+ dat.) τὸν πόλεμον τὸν ἐνστάντα σοὶ καὶ τῇ πόλει ISOC. 5.2 *războiul iscat între tine și cetate.* 3 a se înălța, a se ridica: ἄγαλμα ... ἐνέστηκε τοῦ Περσέος HDT. 2.91 *este înălțată o statuie a lui Perseus.* 4 (fig.) a se înstăpâni: ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν HDT. 3.68 *ajungând la putere.* 5 (frecv. fig.) a se ridica împotriva, a se opune, (log., filos.) a obiecta, a nega, a ridica obiecții: ἦν τις ἐνιστῆται τοῖς ποιουμένοις THUC. 8.69 *dacă cineva se opune celor care acționează;* τις ἐνστήναι τοῖς εἰρημένοις τολμήσειεν ISOC. 5.39 *dacă cineva ar îndrăzni să se opună celor pe care urmează să le spun;* Κάτων ἐνιστάμενος PLUT. *Cat.*Mi.31.2 *opunându-se Cato;* (la Roma) εἰς ἐνίστηται τῶν δημάρχων PLB. 6.16.4 *dacă se opune (= exercită dreptul de veto) unul singur dintre tribuni;* (dar act. aor. sigmatic) οἱ συγγενεῖς

μάλιστα τῶν σφαγέων ἐνέστησαν APP. BC3.82 *s-au opus în primul rând rudele conspiratorilor*; PLUT. TCG31.6, (filos., log.) ARSTT. APr.Po.76b26, ἔστι δ' ἐνστήναι εἰ ἀληθῆ λέγουσι ARSTT. HA 638a5 *se poate obiecta dacã spun adevãrul*. 6 (gener. pf. exprimând starea) a a fi situat (în): ἕτερον ἐτέρῳ κύκλῳ ἐνεστεῶτα HDT. 1.98 *fiecare cerc fiind situat în celãlalt cerc*; λόχοις δ' ἐνεστῶς EUR. Supp.896 *fiind în mijlocul trupelor*. b a fi prezent: περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐνέστηκε ARSTT. deAn.432b.8 *în legãturã cu care este acum discuþia*. c a fi în funcþie: (part.) ARSTT. Pol.1322a12. 7 (d. timp) a fi prezent, a fi de faþã, a veni, a sosi: κατὰ τὸν ἐνεστῶτα καιρὸν ARSTT. Rh.1366b24 *pentru momentul prezent*; κατὰ δὲ τὸ ἐνεστῶς ARSTT. Mu.401b.21 *pentru moment*; ἐνστάντος δὲ τοῦ καιροῦ PLUT. Pomp.30.4 *venind momentul*; ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου NT 2Tes.2.2 *a si sosit ziua Domnului*.

[έν, ἴστημι]

ένισχομαι, vb. I a fi reþinut sau oprit: τὸ πλοῖον τὸ πρόσω οὐ δυνατόν ἔτι εἶναι προβαίνειν ἀλλ' ἐνίσχεσθαι HDT. 4.43 *corabia nu putea merge mai departe, ci era ținutã locului*; (+ dat.) πῆδιλον ἐνισχόμενον προχοῆσιν A.RH. 1.11 *sandalã prinsã de curenþi*. II (fig.) a fi preocupat, a fi apãsat: χρειοὶ ἐνισχόμενος A.RH. 4.358 *apãsat de nevoie*.

[ένέχω]

έν-ισχυρίζομαι, vb. a-þi baza forþa pe, a se sprijini pe: οὗτοι τοῖς μὲν νόμοις οὐκ ἐνισχυριοῦνται DEM. 44.16 *aceþtia nu se vor sprijini pe legi*; DEM. 44.8.

[έν, ἴσχυρίζομαι]

έν-ισχύω, vb. I (tranz.) a întãri, a face puternic: ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον LXX 2Rg.22.40 *mã vei întãri cu putere în rãzboi*; ἐνισχύσει κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραηλ LXX Ioel4.16 *Domnul îi va întãri pe fiii lui Israel*. II (tranz.) I a se întãri, a fi tare / puternic, a-þi redobãndi forþele: (d. vânt) ARSTT. PA667a28, λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς LXX Gen.43.1 *foametea a devenit mai puternicã (= s-a înãsprit) pe pãmânt*; (d. pers.) ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ LXX Gen.32.29 *ai fost tare cu Dumnezeu*; λαβὼν τροφήν ἐνίσχυσεν NT Fp.9.19 *luând mâncare a prins forþã (= s-a întremat)*. 2 (d. abstr.) a

avea autoritate: ἐν ταῖς πόλεσι ἐνισχύει τὰ νόμιμα καὶ τὰ ἤθη ARSTT. EN1180b4 *în cetãþi au autoritate legile si tradiþiile*.

[έν, ἴσχύω]

ένιτ-, (poet.) v. ἐντ-

ένιφ-, (poet.) v. ἐμφ-

ένιχ-, (poet.) v. ἐγχ-

ένι-ψάομαι, vb. a zvãnta, a usca: (fig.) ἐλέγοισι δ' ἐνιψήσασθε λιπώσας χεῖρας ἑμοῖς CALL. Aet.fr.7.13 *vã veþi usca mâinile unsuroase pe elegiile mele*.

[έν, ψάω]

ένίψω, viit. de la ἐνέπω si ἐνίπτω.

ένν, v. ἐν

ένν-, v. εἰν-

Έννα, ης, ἡ subst. I (geogr.) Enna, cetate în Sicilia, azi Castrogiovanni: ARSTT. Mir.Mir.836b13, PLB. 1.24.12 §.a. II (mitol.) Enna, nimfã: CALL. Cer.30.

έννα-, v. ἐνα-, ἐννεα-

ένναετηρίς, v. ἐννεετηρίς

έννα-έτηρος, ου adj.m. (în vîrstã) de nouã ani: (boi) HES. Op.436.

[έννέα, ἔτος]

έννα-έτης¹, ες adj. |var. ἐνναετής Theoc. | {ep. εἰναέτης Hom., Hes.} I care dureazã nouã ani, (neut. adv.) timp de nouã ani: (neut. adv.) εἰνάετετς χάλκευον δαίδαλα IL. 18.400 *au fãurit timp de nouã ani obiecte de artã*; OD. 5.107, HES. Th.801 §.a. II (d. vârstã) de nouã ani: PLB. 15.19.3, THEOC. 26.29, APP. Syr.236.3.

[έννέα, ἔτος]

ένναέτης², ου, ὁ subst. {ep. dat. pl. ἐνναέτησιν A.Rh.} locuitor: οὐδὲ τι δηρὸν ἔην ἄκος ἐνναέτησιν A.RH. 2.517 *multã vreme pentru locuitori nu era nici un remediu*; A.RH. 4.1140.

[ένναίω]

ένναέτις, ιδος, ἡ adj.f. locuitoare: A.RH. 1.1126.

[ένναίω]

έν-ναίω, vb. |med. viit. 3pl. ἐννάσσονται A.Rh., ind. aor. 3pl. ἐννάσαντο A.Rh., Call., pas. aor. 3sg. ἐννάσθη A.Rh. | I a locui sau a trái (în): (+ dat.) τοισίδ' ἐνναίει δόμοις EUR. Hel.488 *locuieste în acest palat*; (έν + dat.) οἱ δ' ἐν ὄρεσσιν ἐνναίουσιν A.RH. 4.519 *cei care locuiesc în munþi*; (+ ac.) A.RH. 1.1076, (+ adv.) SOPH. OC788, (fig.) ὄσοισί τ' ἐξῆκουσας ἐνναιοντã με SOPH. Ph.472 (relele) *în mijlocul cãrora m-ai auzit cã tráiesc*.

Π (*med., pas.*) a se stabili: ένθα ... έννάσθη A.RH. 3.1181 *s-a stabilit acolo.*

[έν, ναίω]

έννακι-, v. έννακι-

έννακόσιο-, v. έννακόσιο-

έννάλιος, v. ένάλιος

έννάσθη, aor. pas. de la ένναίω.

έννασσ-, v. ένναίω

έν-ναυμάχew-ō, vb. a duce o bătălie navală (in): PLUT. M.1078d.

[έν, ναυμαχέω]

έννέα, num. {eol. έννεα Theoc.} (indecl.) nouă: ~ βοϋς IL. 6.174 *nouā boi*; OD. 3.8 ș.a., (subst.) οί δ' ~ τῶν πρέσβewν DEM. 19.116 *nouā dintre ambasadori.*

[IE *H₁new₁, cf. lat. novem]

Έννεά όδοί, subst. Nouă drumuri, ținut în Thracia, unde mai târziu va fi întemeiată Amphipolis: HDT. 7.114, THUC. 1.100 ș.a.

έννεά-βοίος, ov [ǎ] adj. în valoare de nouă boi: τεϋχ' άμειβε ... έκατόμβοι' έννεαβοίowν IL. 6.236 *a schimbata arme în valoare de o sută de boi cu unele în valoare de nouă boi*; CALL. Fr.276.

[έννέα, βοϋς]

έννεῦ-καί-δεκά, num. nouăsprezece: IL. 24.496, LXX 2Rg.2.30 ș.a.

[έννέα, καί, δέκα]

έννεῦ-και-δέκατος, η, ov adj., num. al nouăsprezecelea: PLB. 1.6.1, LXX 1Par.24.16 ș.a.

[έννέα, καί, δέκατος]

έννεα-και-εικοσι-και-επτακοσιοπλασιάκις, adv. de șapte sute douăzeci și nouă de ori: PLAT. R.587e.

[έννέα, καί, είκοσι, καί, έπτακόσιοι]

Έννεά-κρουνος, ov, ή subst. Enneakrounos, „Nouă izvoare”, fântână la Atena, numită anterior Callirroe: HDT. 6.137, THUC. 2.15 ș.a.

[έννέα, κρουνός]

έννεά-λινος, ov adj. cu nouă fire: (d. plase de vânătoare) XEN. Cyn.2.4.

[έννέα, λίνov]

έννεά-μηνος, ov adj. de nouă luni. // **έννεά-μηνov**, τό subst. ființă născută după nouă luni de gestație: HDT. 6.69, ARSTT. HA584a37.

[έννέα, μήν]

έννεά-μυκλος, ov [ǎ] adj. cu nouă dungii (negre pe gât), ext. de nouă ani sau zdravăn: (măgar) CALL. Fr.650.

[έννέα, μύκλος]

έννεά-πηχυς, v [ǎ] adj. {ep. pl. έννεαπήχεες Od.} de nouă coti (= 4 m.): IL. 24.270, OD. 11.311.

[έννέα, πήχυς]

έννεάς, άδος, ή subst. |var. εινάς Hes. I a noua zi (a lunii): HES. Op.810. **Π** unitate sau grup de nouă: έννεάδες τρεις THEOC. 17.84 *de trei ori nouă* (= 27); PLUT. M.736c.

[έννέα]

έννεά-φωνος, ov [ǎ] adj. cu nouă sunete: (nai) THEOC. 8.18.

[έννέα, φωνή]

έννεά-χιλος, ov [ǎ] adj. nouă mii: IL. 5.860, id. 14.148.

[έννέα, χίλιοι]

έννεετηρίς, ίδος adj. |var. ένναετ- Plut. care ține nouă ani. // **έννεετηρίς**, ίδος, ή subst. perioadă care se încheie în al nouălea an (= perioadă de opt ani): PLAT. Sp.319e, τρεις άγουσι Δελφοί έννεατηρίδας PLUT. M.293b *la ficcare al nouălea an se celebrează la Delphoi trei [ceremonii].*

[ένναέτηρος]

έννεκα, v. ένεκα

έν-νεκρόμαι-οϋμαι, vb. a deveni ca un cadavru, a-și pierde vitalitatea: (d. bureți de mare, fig. d. Lucullus) PLUT. M.792b.

[έν, νεκρόω]

έν-νέμω, vb. a duce la răscut în, ext. a locui, a trăi: τούς έννεμομένους σὸν γυναιξί και τέκνοις LXX 3Mac.3.25 *cei ce locuiesc cu sofiile și copii.*

[έν, νέμω]

έννενηκ-, v. έννενηκ-

έννενώκασι, (ion.) ind. pf. 3pl. act. de la έννοέω: HDT. 3.6.

έννεov, (ep.) ind. pf. 3pl. act. de la νέω: IL. 21.11.

έννε-όργυιος, ov adj. de nouă brațe (= 15,96 m.): OD. 11.312.

[έννέα, όργυια]

έν-νεοσσεύω, vb. |var. έννοσσεύω LXX| {att. -ττεύω} **I** (*intrans.*) a-și face cuib, (fig.) a se cuibări: (com.) γλαϋκες ... έν τε τοίς βαλλαντίοις έννεοττεύουσι AR. Av.1108 „*cucuvelele*” (= *monedele*) *își vor face cuibul în buzunarele (voastre)*; LXX Ps.103.17, (fig. d. pers.) LXX Ier.22.23, (pas.) τās επιθυμίας ... έννεοττεύμένας PLAT. R.573e *poste cuibărite (în suflet)*. **II** (*trans.*) (fig.) a cloci, a insufla: παρὰ σοί έννεοττεύσας έρωτα ύπόπτερον PLAT.

I Alc.135e insuflându-ți o iubire înaripată.

[έν, νεοσσέω]

έν-νεόω-ῶ, *vb.* (med.) a relua: πρὶν ἡμᾶς κἀννεώσασθαι λόγους SOPH. *Tr.396 înainte de a relua discuția.*

[έν, νεόω]

έννέπω, *v.* ένέπω

έννεσίη, *ης, ἡ subst.* |pl. dat. έννεσίησιν, gen. έννεσιάνω| *sfat, povață:* (frecv. d. zei) τῷ σ' ὄτῳ κείνης τάδε πάσχειν έννεσίησιν IL. 5.894 *cred că tu suferi din pricina povețelor aceleia;* HES. *Th.494, CALL. Dian.108, Ἰήσων μνήσατο Μηδείης ... έννεσιάνω* A.RH. 3.1364 *Iason și-a amintit de sfaturile Medeei.*

[ένίημι]

έννευμα, *ατος, τό subst.* semn, gest: διδάσκει δὲ έννεύμασιν δακτύλων LXX *Prov.6.13 învață prin semne ale degetelor.*

[έννεύω]

έν-νεύω, *vb.* **I** a face semn (cu capul) (pentru a indica ceva): (+ inf.) έννεύει με φεύγειν οἴκαδε AR. *Fr.75 face semn ca eu să plec acasă;* Πυραλλίδα δὲ ὅσον ένένευες LUC. *DMeretr.12.1 căte semne îi făceau Pyralidei;* (+ dat. pers. și ac.) ένένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό NT *Lc.1.62 îi făceau semne tatălui, cum ar vrea să se numească.* **II** a clipi: έννεύει ὀφθαλμῷ LXX *Prov.6.13 clipește din ochi.* **III** a înclina capul în față, a se apleca: IOS. *A18.97.*

[έν, νεύω]

έννέ-ωρος, *ον adj.* **I** (în vârstă sau vechi) de nouă ani: (fiii lui Aloeus) έννέωροι ... ἦσαν OD. 11.311 *aveau nouă ani;* (unsoare) IL. 18.351, (vieri) OD. 10.390, (bou) OD. 10.19. **II** vreme de nouă ani: Μίνως ~ βασίλευε OD. 19.179 *Minos domnea de nouă ani.*

[έννέα, ὥρα]

έννήκ-, *v.* ένενήκ-

ένν-ἡμαρ, *adv.* (ep.) vreme de nouă zile: οἱ μὲν ἄρ' ~ κέαρ' IL. 24.610 *au zăcut vreme de nouă zile;* IL. 6.174, OD. 10.28 *ș.a.*

[έννέα, ἡμαρ]

έννήρης, *ους, ἡ adj.f.* (sc. ναῦς) corabie cu nouă rânduri de rame: PLB. 16.7.1.

[έννέα, έρέσσω]

έν-νήχω, *vb.* a înota în: PLUT. *M.994b.*

[έν, νήχω]

έν-νοέω-ῶ, *vb.* |impf. ένενόουν, viit. έννοήσω, aor. ένενόησα, pf. έννενόηκα; pas. viit. έννοηθήσομαι, aor. ένενοήθη|

{ion. contr. în -ω-, part. aor. έννώσας, ind. pf. 3pl. έννενώκασι} **I** a avea în minte, a se gândi la, a-și închîpui: (+ ac.) ~ χρῆ τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι ἔφουμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχομένα SOPH. *Ant..61-2 trebuie să ai în minte acest lucru: ne-am născut femei, nu putem intra în luptă cu bărbații;* (med. = act.) EUR. *Med.900, (+ ὅτι) οὐκ έννοεῖς ὅτι οὐδεὶς ἐθέλει ἄρχειν ἐκὼν* PLAT. *R.345e nu te gândești că nimeni nu vrea să conducă de bunăvoie.* **II** a-și da seama, a înțelege: οὐκ έννοεῖς ὅτι νῦν ἔσμεν ἐν ἄγνοῖα τῇ πλείστη PLAT. *Sph.249e nu-ți dai seama că acum suntem în plină neștiință;* PLAT. *Th.196d, (med. = act.) νῦν δ' έννοοῦμαι φαῦλος οὔσα* EUR. *Hipp.435 imi dau seama acum cât sunt de nepricepută;* (abs.) οὐ γὰρ έννοῶ SOPH. *OT559 nu înțeleg.* **III** a avea în minte, a plănui: (+ inf.) έννοεῖς ἡμᾶς προδοῦναι SOPH. *OT330 ai de gând să ne trădezi;* SOPH. *Ant.664.*

[έν, νοέω]

έννόημα, *ατος, τό subst.* idee, gând, reflecție: ARSTT. *Metaph.981a6, ὁ φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τοῦ έννοήματος αὐτοῦ* LXX *Sir.21.11 cel care păzește legea își stăpânește propriul gând.*

[έννοέω]

έννόησις, *εως, ἡ subst.* gând: PLAT. *R.407c.*

[έννοέω]

έννοητέον, *adj.vb.* trebuie gândit sau considerat: PLAT. *Lg.636c.*

[έννοέω]

έννοητικός, *ή, ὄν adj.* reflexiv, gânditor: ARSTT. *Phgn.813a29.*

[έννοέω]

έννοια, *ας, ἡ subst.* |var. -ῆ Luc.| **I** gând, intenție: τῶν σῶν μήποθ' μήποθ' ἄψασθαι γάμων ... μηδ' ἂν έννοϊαν λαβεῖν EUR. *Hipp.1027 nu m-am atins de căsnicie ta nici cu gândul;* έννοϊαν ... μένειν EUR. *Hel.1026 a păstra intenția.* **II** (gener.) gândire, idee: κινούσα ... τὴν έννοϊαν PLAT. *R.524e punând în mișcare gândirea;* ἐκάστοις τοιαύτην έννοϊαν ἐμποιοῦσιν ISOC. 5.150 [*ne] imprimă fiecărui dintre noi un asemenea gând;* ~ αὐτῷ ἐμπίπτει XEN. *An.3.1.13 îi vine o idee;* (pl.) PLAT. *Phlb.59d, εἰς ἀληθινὰς καὶ γνωρίμους έννοϊας ἄγειν τοὺς ἀκούοντας* PLB. 3.36.5 *a-i conduce pe ascultători către idei reale și cunoscute.* **III** (+ gen.) noțiune, concept: PLAT. *Ti.47a, ὡς*

ἀληθῶς ἠδέος οὐδ' ἔννοϊαν ἔχουσιν ARSTT. EN1179b15 *nu au noțiunea adevăratei plăceri*. IV chibzuintă, rațiune: παρὰ τὴν ἔννοϊαν PLUT. M.1075c *contrar rațiunii*.

[ἔννοος]

Ἔννομος, ου, ὁ *subst.* I Ennomos, prezicător, căpetenie a mysienilor: IL. 2.858. II Ennomos, troian ucis de către Odysseus: IL. 11.422.

ἔν-νομος¹, ον *adj.* care trăiește *sau* locuiește în: βροτοὶ δ', οἱ γὰς τὸτ' ἦσαν ἔννομοι AESCH. Supp.565 *muritorii care locuiau atunci pe pământ*.

[ἐν, νέμω]

ἔν-νομος², ον *adj.* I prevăzut de datină *sau* de tradiție, tradițional: ἀγῶνές τ' ἔννομοι Βοιωτίων Pl. O.7.84 *jocurile tradiționale ale beoșienilor*; ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησία NT Fp.19.39 *în adunarea tradițională*; AESCH. Ch.483. II (gener.) potrivit cu legea, legal, legitim: Pl. P.9.57, PLAT. Lg.921c, id. Def.413e, ὀνόματι ἐννόμῳ ζυμμαχίας THUC. 4.60 *cu numele legitim de alianță*; (neut. subst.) ἔννομα πείσσονται THUC. 3.67 *vor suferi cele prevăzute de lege*; ἔννομα καὶ γράφειν καὶ λέγειν DEM. 18.250 *a propune și a spune lucruri conforme cu legile*; SOPH. OT322, (superl.) XEN. HG2.3.52. III (d. pers.) care acționează conform legii, care respectă legea, drept: νέμων ... ἄδικα μὲν κακοῖς, ὅσια δ' ἐννόμοις AESCH. Supp.404 (Zeus) *impărțind celor răi pedepse (pentru nedreptățile lor)*, iar celor drepti *răsplată sfântă*; ~ Χριστοῦ NT 1Cor.9.21 (*fiind*) *sub legea lui Hristos*. // **ἐννόμως**, *adv.* I potrivit cu legea, legal: ~ διοικηθήσεται τὰ ... πάντα Lys. 30.35 *toate vor fi orânduite după lege*; DEM. 23.74, LXX Prov.31.25 ș.a. II potrivit cu obiceiul, după datină: AESCH. Ag.1473, LUC. Symp.32.

[ἐν, νόμος]

ἔν-νοος, ον *adj.* |contr. -οος, -οον| care gândeste, rațional, cu judecată, chibzuit: AESCH. Pr.444. (d. univers) ζῶον ἔμψυχον ἔννοον τε PLAT. Ti.30b *ființă însuflețită și rațională*; ἀνὴρ ἔννοος SOPH. OT916 *bărbat cu judecată*; (+ vb. γίγνεσθαι) γίγνομαι ... ~ EUR. Ba.1270 *îmi (re)vin în fire*; MEN. Sam.619, PLUT. Caes.45.8.

[ἐν, νοῦς]

ἐννοσίγαιος, v. ἐνοσίγαιος

Ἔννοσι-γαιος, ου. ὁ [i] *adj.m.* (ep. ἐνν- pt.

metru) cel care cutremură pământul: (epitet al lui Poseidon) IL. 9.183. OD. 11.241, HES. Th.15 ș.a.

[ἔνοσις, γῆ]

Ἔννοσιδᾶς, α, ὁ [i] *subst.* care zguduie pământul: (epitet al lui Poseidon) Pl. P.4.33.

[ἔνοσις]

ἐννοσσεύω, vb. v. ἐννεοσσεύω

ἐν-νοσοποιέομαι-οὔμαι, vb. a-și face cui-bul în: LXX 4Mac.14.16.

[ἐν, νοσοποιέω]

ἐννόγλημι, vb. v. ἐνοχλέω

ἐν-νυκτερεύω, vb. a petrece noaptea (în), a înnopta: PLB. 3.22.13.

[ἐν, νυκτερεύω]

ἐννῶμι, vb. |viit. ἔσσω, 3sg. ἔσσει, aor. ἔσσα, imper. aor. ἔσσον, part. aor. ἔσσας, inf. aor. ἔσαι; med. impf. 3sg. ἐννυτο, aor. 3sg. ἔεσσατο / ἔσατο / ἔσατο, 3pl. ἔσαντο / ἔσαντο, pf. 1sg. εἶμαι (Ἔεσ-μαι), 2sg. ἔσαι, 3sg. εἶται, m.m.c.p. 2sg. ἔσοο, 3sg. ἔεστο / ἔστο, 3du. ἔσθην, 3pl. εἶατο, part. pf. εἰμένος, inf. prez. ἐννυσθαι, part. aor. ἔσάμενος, inf. aor. ἔσασθαι {ion. εἴνυμι} (ep.) I (*tranz.*) a îmbrăca: τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἶματα ἔσσε IL. 5.905 *Hebe l-a spălat și l-a îmbrăcat cu haine frumoase*; OD. 16.457. II (*intrans.*) 1 a se îmbrăca: περὶ χροῖ εἶματα ἔστο IL. 23.67 *își pune veșminte în jurul trupului*; χλαίνας εὖ εἰμένοι ἠδὲ χιτῶνας OD. 15.331 *îmbrăcați bine cu mantale și tunici*; (frecv. d. arme) πάντα περὶ χροῖ ἔσσατο τεύχεα IL. 7.207 *a îmbrăcat toate armele pe trup*; (fig) φρεσὶν εἰμένος ἀλκήν IL. 20.381 *cu inima învelită în țârie*. 2 a se înveli, a fi învăluit: χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι IL. 24.646 *a așterne cuverturi de lână cu care te poți înveli*; τὸν αἰε κατὰ γὰς σκότον εἰμένος SOPH. OC1701 *învăluit de întineric pentru vecie sub pământ*.

[*Ἔεσ-νυ-μι, cf. armeană z-*genum* „a se îmbrăca”, v. și εἶμαι, lat. *ves-tis* „haină”]

ἐννῶχεύω, vb. a petrece noaptea, a înnopta: PLUT. M.434e, (fig.) Ἔρωσ ... ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς νεάνιδος ἐννυχεύεις SOPH. Ant.784 *Eros, tu care înnoptezi pe fragezii obraji de fată*.

[ἐννυχοῦς]

ἐννύχιος, α, ον [v] *adj.* |var. -ος, -ον Soph.; fem. -ῆ A.Rh., Call. | I care acționează *sau* se produce noaptea, de noapte, nocturn: τὰ

μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον ... ἐννύχοι IL. 11.683 *am mānat noapte* (turmele) în Pylos; OD. 3.178, ἐννυχίους μαχαναῖς SOPH. *Ai.180 prin uneltiri de noapte*; ἐννυχίασι φροντίσι συγγεγένημαι AR. *Eq.1291 sunt adāncit în grijile din timpul nopții*; οἶον ὅτε κλωστῆρα γυνὴ ταλαεργὸς ἐλίσσει ἐννυχίη A.RH. 4.1063 *precum o biată femeie răsucește fuiorul în timpul nopții*; (neut. adv. ἐννύχιον „în timpul nopții”) PI. *Aet.fr.75.21. II aflat în noapte sau în întuneric*: ἐννυχίᾱν ἀπὸ Ῥιπᾱν SOPH. *OC1248 din munții Ripaci, aflați în întuneric*; (d. Hades) ἐννυχίων ἄναξ SOPH. *OC1558 rege al celor ce trăiesc în întuneric* (sc. al morților).

[ἔννυχος]

ἔν-νύχος, ον *adj.* |comp. adv. ἐννυχώτερον Aesop. | **I** de noapte, nocturn: Ἀθήνη ἄγγελος ἦλθε ... ~ IL. 11.716 *Athena a venit noaptea ca mesager*; AESCH. *Pr.645, Pi. P.11.25, ἐννύχοις ... ὀνειροῖς* EUR. *Hel.1190 vise din timpul nopții*; (neut. adv.) (sg.) LXX *3Mac.5.5, (pl.)* πρῶτῃ ἔννυχα λίαν ἀναστάς NT *Mt.1.35 sculându-se foarte de dimineață, când era încă întuneric. II care trăiește în întuneric*: (d. Hades) SOPH. *Tr.501. III* (fig.) obscur: (d. sofiști) PLUT. *M.1066c.*

[ἐν, νύξ]

ἐννώσας, (ion.) part. aor. act. de la ἐννοέω.
ἐν-ὀδιος, α. ον *adj.* |var. -ος, -ον Plut. | {ep. poet. εἰνόδιος Il., Soph., Eur., Theoc.} care este pe drum, în cale: σφήκεσσιν εὐικότες ἐξεχέοντο εἰνοδίους IL. 16.260 *se năpustea asemenea viespilor aflate pe drum*; ἐγνώρισ' αὐτοῖς ἐνοδίους τε συμβόλους AESCH. *Pr.487 le-am deslușit semne ce se ivesc pe drumuri*; (d. cetățile aflate de-a lungul drumurilor) PLUT. *Aem.8.7, δικτύων ... ἐνοδίων* XEN. *Cyn.6.9 plase pentru drumuri*; (neut. pl. subst.) XEN. *Cyn.1.1. // Ἐνοδία* sau **Εἰνοδία**, ἡ *subst.* E(i)nodia („protectoare a drumurilor”), fiică a Demetrei și a lui Zeus: Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος EUR. *Ion1048, Einodia, fiică a Demetrei*; EUR. *Hel.570, (epitet al lui Hecate)* SOPH. *Ant.1199, id. Fr.535, LUC. Nav.15. // Εἰνόδιος, ὁ *subst.* E(i)nodios („protector al drumurilor”): (epitet al lui Hermes) XEN. *Cyn.35.3, THEOC. 25.4.**

[ἐν, ὀδός]

ἐνοιδέω-ῶ, *vb.* a (se) umfla: (fig.) PLUT.

Fr.137.

[ἐνοιδῆς < ἐν, οἶδος]

ἐν-οικειόω-ῶ, *vb.* **I** a fi din casă, a se înrudi: (+ dat.) LXX *Est.8.1. II* a se instala înăuntru: (fig. d. sentimente) PLUT. *M.960a.*

[ἐν, οικειόω]

ἐν-οικέω-ῶ, *vb.* **I** (*tranz.*) a locui, a avea drept casă: δοῦναι τὴν χώραν Ἴωσι ἐνοικῆσαι HDT. 9.106 *a da ionienilor timpul să-l locuiască*; τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν SOPH. *OC1533 vei locui această cetate*; THUC. 4.56, πότερα κατ' ἀνδρῶν δῆτ' ἐνοικῆσει στέγην; EUR. *Alc.1051 oare va avea drept casă acest acoperiș printre bărbați?*; (abs.) οἱ ἐνοικοῦντες XEN. *An.2.1.16 locuitorii*; (fig.) τὸ σῶμα ... οὔτι γὰρ κεκτήμεθα ... πλὴν ἐνοικῆσαι βίον EUR. *Supp.535 căci n-am dobândit trupul decât pentru a-l locui în timpul vieții. II* (*intrans.*) a locui în: (+ dat.) οὐκ ἄστεσιν ... ἐνοικοῦντες PLUT. *Sert.17.2 fără să locuiască în orașe*; (+ prep.) (ἐν + dat.) PLAT. *Lg.801b, LXX Lev.26.32, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς* LXX *Od.5.9 cei ce locuiesc pe pământ*; (+ adv.) εἰσιήθατε ~ ἐκεῖ LXX *Ier.51.8 ați venit să locuiți acolo*; (fig.) πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν NT *2Tim.1.14 Duhul Sfânt care sălăsluiește în noi*; PLUT. *Lib.2.12.*

[ἔνοικος]

ἐνοίκησις, εως, ἡ *subst.* |aor. ἐνώκισα| locuire: THUC. 2.17, IOS. *A17.24, APP. Mith.17* [ἐνοικέω]

ἐνοικίζω, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a fixa în, a introduce: ἐνώκισεν δεινὴν ἴστομάτων† ἐμφυσιν AESCH. *Fr.252 (sarpele) a fixat* (sc. în piciorul lui Philoctetes) *rana cumplită a girii sale. 2* a instala, a așeza, *ext.* a întemeia: ἐνώκισε δὲ εἰς αὐτὴν Ἰουδαίους IOS. *A17p8 i-a așezat pe iudei în acești* (sc. Ierusalim); (pas.) παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆναι ARR. *An.7.20.2 (porturile) oferă posibilitatea să fie întemeiate cetăți. 3* a obișnui: (pas.) τίσιν ἐπιτηδεύμασιν ἐνώκισθη τῷ σώματι PLAT. *Sp.371c cu ce obiceiuri a fost obișnuit în corp. 4* a adăposti: ἐνοίκισον ἄλ-λότριον LXX *Sir.11.34 adăpostește un străin. 5* a stabili, a inocula: PLAT. *Epin.978c. II* (*intrans.*) **1** a se stabili, a se așeza: HDT. 1.68, THUC. 6.2. **2** (fig.) a se instala: PLUT. *M.705d.*

[ἔνοικος]

ἐνοίκιος, ον *adj.* domestic, de curte: (pasăre)

AESCH. *Eu.*866. // **ένοίκιον**, ου, τό *subst.* chirie, rentă: DEM. 48.45, LUC. *DMeretr.*7.2 *ș.a.*, (fig. d. Olimpiada, mama lui Alexandru) βαρὺ δὴ τὸ ~ τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτοῦ τὴν μητέρα ARR. *An.*7.12.6 *mama lui îi cere o chirie apăsătoare pentru cele zece luni de chirie (sc. pe care le-a petrecut în pântece).*

[ένοικος]

έν-οικοδομέω-ῶ, *vb.* |αορ. ένφοκοδόμησα| **I** a construi (în), a înălța: κὰν τοῖς προθύροις ένοικοδομήσει πᾶς ἀνήρ αὐτῷ δικαστηρίδιον AR. *V.*802 *orice om își va construi în vestibul un mic tribunal; τεῖχος ένοικοδομησάμενοι* THUC. 4.92 *construind un zid; PLUT. Tim.*39.6 *ș.a.*, (pas.) πύλαι δέ ένοικοδομοῦνται τέσσαρες IOS. *BI.*3.81 *sunt construite patru porți. II* a zidi, a bloca: ARR. *An.*6.29.10.

[έν, οἰκοδομέω]

ένοικοδομήματα, ων, τά *subst.* fortificații: PLAT. *Lg.*760e.

[ένοικοδομέω]

έν-οικος, ον *adj.* **I** băștinaș: (op. έπηλυς „de pe pământ străin”) AESCH. *Supp.*611. **II** (frecv. gener.) locuitor: (+ gen.) Νεμέας ένοικον ... λέοντ' SOPH. *Tr.*1092 *leul ce locuia Nemea; (subst.) Θήβης ένοικοι* SOPH. *OT*1524 *locuitori ai Thebei; THUC.* 4.61. *LXX Jer.*51.2, (+ dat.) PLAT. *Cri.*113c.

[έν, οἶκος]

έν-οικουρέω-ῶ, *vb.* a păzi casa, a sta de pază: LUC. *Philops.*39

[έν, οἰκουρέω]

έν-ολισθαίνω, *vb.* **I** a se prăvăli (în), a cădea (în): (d. pāsāri) PLUT. *Pomp.*25.7. **II** a se surpa: χώρα τῶν Λακεδαιμονίων χάσμασιν ένώλισθε πολλοῖς PLUT. *Cim.*16.4 *țara lacedemonienilor se surpase din pricina multor căderi de pământ.*

[έν, ὀλισθαίνω]

έν-όλμιος, ου, ὁ *adj.m.* care stă pe un trepid (pentru a rosti oracole): (d. Apollon) SOPH. *Fr.*1044.

[έν, ὄλμος]

έν-ομιλέω-ῶ, *vb.* (pf.) a fi obișnuit sau familiarizat cu sau a fi în relații cu: μήτε πράγμασιν ένωμιληκότα πολιτικοῖς PLUT. *M.*784b *fără să fie familiarizat cu treburile politice; PLUT. Ant.*41.1, id. *M.*653c.

[έν, ὀμιλέω]

έν-ομόργνυμαι, *vb.* a imprima, a întipări:

PLUT. *M.*1081b, (fig.) PLUT. *Cic.*32.7.

[έν, ὀμόργνυμι]

ένόν, part. de la ένεμι.

ένόν, part. prez. neut. de la ένεμι.

έν-όπαι, ὦν, αἱ *subst.* cercei: SOPH. *Fr.*54.

[έν, ὀπή]

έν-οπή, ἦς, ἡ *subst.* {dor. -ά, -ās Pi., Eur.} **I** strigăt (de luptă), ext. tumult al luptei: Τρῶες μὲν κλαγγῆ τ' ένοπή τ' ἴσαν IL. 3.2 *troienii au pornit cu chiot și strigăt; Κεβριόνην ... ἦρωα έρυσσαν Τρῶων έξ ένοπής* IL. 16.782 *l-au smuls pe eroul Kebriones din mijlocul tumultului οștii troiene. II* vaiet, bocet: IL. 24.160, οὐδεῖς θεῶν ένοπᾶς κλύει τᾶς δυσδαίμονος EUR. *El.*198 *nici unul dintre zei nu ascultă bocetele nenorocitei de mine. III* voce, glas: εἶ ... ένοπήν τε πυθοίμην OD. 10.147 *dacă aș auzi vreun glas (omenesc); EUR. IT*1277, A.RH. 4.147. **IV** (d. instrumente muzicale) sunet: αὐλῶν συρίγγων τ' ένοπήν IL. 10.13 *sunet de flaute și naiuri. V* trosnitură, pocnitură: (a oaselor) PI. *Fr.*168b5.

[έν, έπος]

Ένόπη, ἦς, ἡ *adj.* Enope, cetate în Messenia: IL. 9.150.

ένοπλίζω, *vb.* |part. pf. ένοπλισάμενος| a (se) înarma: LXX *Num.*32.17, id. *Deut.*3.18.

[ένοπλος]

ένόπλιος, ον *adj.* **I** sub arme, înarmat: (epitet al Aphroditei la Sparta) PLUT. *M.*239a. **II** de arme, de război: ένοπλίῳ τινί κρότῳ PLUT. *Mar.*22.5 *printr-o lovire a armelor; (neut. adv.) ἐλέλιξεν ένόπλιον* CALL. *Del.*137 *(scutul) a răsumat cu un sunet de război. III* (muz.) înarmat, de război, războinic: PLAT. *Lg.*796b, (ritm) XEN. *An.*6.1.11, βηταρμόν ένόπλιον εἰλίσσοντο A.RH. 1.1135 *învârteau un dans înarmat (= de război); τὴν ένόπλιον ... ὄρχησιν* PLUT. *Num.*13.4 *dansul de război; CALL. Dian.*241, LUC. *Salt.*8. // **ένόπλιον**, τό *subst.* **I** *enoplion*, dans războinic: LUC. *Salt.*21. **II** (metr.) *enoplion*, ritm al dansurilor de război: AR. *Nu.*651.

[ένοπλος]

έν-οπλος, ον *adj.* sub arme, înarmat: ένοπλοῖ γῆς Ἀθηναίων κόροι EUR. *HF*1164 *țineri înarmați din pământul Athenei; (+ dat. instr.) ~ ... πυρί* SOPH. *OT*469 *înarmat cu foc; EUR. Ph.*259, (oaste) LXX *3Mac.*5.48, (cu hipalagă d. calul troian) έλιπον ἵππον ... ένοπλον EUR. *Tr.*520 *au lăsat calul plin cu*

soldati.

[έν, ὄπλον]

ένο-ποιέω-ῶ, *vb.* a unifica: ARSTT. *deAn.410b11*, (pas.) PLB. 8.4.11.

[έν, ποιέω]

ένοποιός, ὄν *adj.* care unifică, unificator: (argument) ARSTT. *Metaph.1045b17*.

[ένοποιέω]

ένοπτος, ὄν *adj.* vizibil: ARSTT. *Pr.865b17*.

[ένοράω]

ένοπτρίζω, *vb.* (med.) a se reflecta într-o oglindă sau ca într-o oglindă: PLUT. *M.696a*.

[ένοπτρον]

έν-οπτρον, ου, τό *subst.* oglindă: EUR. *Or.1112*, PLAT. *IAlc.133c*, ARSTT. *Mete.373b8* ș.a.

[έν, ὄράω]

έν-οράω-ῶ, *vb.* [impf. ένεώρων, viit.

ένόψομαι, aor. ένεϊδον, pf. ένεώρακα] {ion.

ένορέω} **I** a vedea în, a observa, a privi:

ὄπερ καί έν τῷ Πausανία ένεϊδον THUC.

1.95 *ceea ce au văzut și în cazul lui Pau-*

saniias; (+ dat.) ένορῶ γάρ ὕμῖν οὐκ οἰοίσι

τε έσομένοισι ... πολεμέειν HDT. 8.140 *văd*

în voi că nu veți fi în stare să purtați război;

(+ prep.) έν τῷ χαλκίῳ ένορῶ γέροντα AR.

Ach.1129 văd în bronzul (scutului) un bă-

trân. II a întrevedea, a prevedea: ἄπορα

πυκνιοῖς ένιδεῖν πάθη SOPH. *Ph.854 oame-*

nii înțeleπτι ένtrevăd suferințe de nesupor-

tat.

[έν, ὄράω]

ένορκίζω, *vb.* a cere prin jurământ, a în-

demna stăruitor: (+ inf.) ένορκίζω ὕμας τὸν

κύριον άναγνωσθῆναι τὴν έπιστολήν NT

ITes.5.27 vă îndemn stăruitor în numele

Domnului ca scrisoarea să fie citită; (med.

= act.) (+ dat. pers.) IOS. A18.404.

[ένορκος]

έν-όρκιος, ὄν *adj.* aflat sub jurământ:

αὐδάσομ<αι> ένόρκιον λόγον Pl. *O.2.92 voi*

rosti un jurământ; (d. pers.) LXX

Num.5.21.

[έν, ὀρκος]

έν-ορκος, ὄν *adj.* **I** (d. pers.) legat prin jură-

mânt,: ένορκοι ὄντες κατὰ τὸ άμφοτέρους

δέχεσθαι THUC. 2.72 *fiind legați prin jură-*

mânt să-i primească și pe unii și pe alții; οὐ

μῆν σ' ένορκόν γ' άξιῶ θέσθαι SOPH. *Ph.811*

nu cred că trebuie să juri; οὐκ ~ ὦν έστρά-

τευσεν ARSTT. *Rh.1396b17 a participat la*

expediție fără să fie legat prin jurământ;

ένορκον δικαστήριον PLUT. *Cat.Mi.44.3 tri-*

bunal de jurați; (+ dat. pers.) LXX

2Ezr.16.18. (d. cetăți ca traducere a lat. foed-

eratus) APP. BC1.102. II (d. lucruri și ab-

str.) consfințit prin jurământ, jurat: θεῶν τ'

ένορκον δίκαν SOPH. *Ant.368 dreptate juru-*

ită pe zei; ένορκον άν ποιησαίμην ... μή

PLAT. *Phd.89c aş stabili prin jurământ să*

nu ...; (înțelegeri) PLUT. M.741f, (prietenie)

PLUT. *Thes.30.3. // ένόρκως, adv. sub jură-*

mânt, solemn: LXX Tob.8.20.

[έν, ὀρκος]

έν-ορμέω-ῶ, *vb.* a acosta (într-un port), a ră-

mâne la ancoră: PLB. 16.29.14, (med. = act.)

IOS. *A15.334.*

[έν, ὀρμέω]

έν-ορμίζω, *vb.* a intra în port, a ancora:

(med.) IOS. *B11.413.*

[έν, ὀρμίζω]

ένόρμισμα, ατος, τό *subst.* loc de ancorare,

adăpost pentru nave, radă: APP. *BC4.106,*

id. BC5.97.

[ένορμίζω]

έν-όρνυμι, *vb.* **I** (*tranz.*) a face să nască în, a

trezi, a insufla, a stârni, a provoca: (tm.)

Αϊανθ' ... έν φόβον ὄρσε IL. 11.544 *a vârat*

frica în Aias; άνάλκιδα φύζαν ένόρσας IL.

15.62 *provocând o fugă mișelească; θάρσος*

δ' ένῶρσε παντί ... στρατῶι EUR. *Supp.713*

a insuflat curaj în întreaga oaste. II (*in-*

tranz.) a se isca: (+ dat.) ἄσβεστος δ' ἄρ'

ένῶρτο γέλως ... θεοῖσιν IL. 1.599 *un răs*

nestăpânit s-a iscat printre zei: OD. 8.326.

[έν, ὀρνυμι]

έν-ορούω, *vb.* a sări pe / în, a se năpusti: (+

dat.) Πάτροκλος δέ Τρωσι ... ένόρουσε IL.

16.783 *Patroclus s-a năpustit asupra troie-*

nilor; IL. 11.149, Pl. O.8.40.

[έν, ὀρούω]

έν-ορχής, ές *adj.* cu testicule, întreg: παῖδας

... εξέταμνον καί έποίηυν άντί <τοῦ> εἶναι

ένορχέας εὐνούχους HDT. 6.32 *i-au tăiat pe*

copii și i-au făcut din [oameni] întregi eu-

nici.

[έν, ὀρχις]

έν-όρχης, ου *adj.m.* {dor. -χας Theoc.}

propri. cu testicule, ext. fără a fi castrat, bine

dotat, coios: (bărbat) AR. *Lys.661, (copil)*

AR. *Eq.1385, (d. animale) ARSTT.*

HA632a20, THEOC. 3.4.

[έν, ὀρχις]

ἔν-ορχις, ι *adj.m.* cu testicule, necastrat: (ἄρ) LUC. *DDeor.* 10.1.

[ἐν, ὄρχις]

ἔν-ορχος, ον *adj.* cu testicule, necastrat: ἐνορχα ... μῆλ' IL. 23.147 *berbeci*.

[ἐν, ὄρχις]

ἔνος, η, ον *adj.* |var. ἔνος, η, ον| trecut, anterior, ext. de anul trecut: τὰς ἕνας ἀρχὰς ταῖς νέας ἐκούσας ὑπεξιώναι DEM. 25.20 *vechile magistraturii cedează de bunăvoie celor noi*; σέλας νέον καὶ ἔνον ἔχει αἰεὶ PLAT. *Cra.* 409b (*luna*) *are mereu și o lumină veche și una nouă*; (frecv.) ἔνη τε καὶ νέα AR. *Nu.* 1134 (*luna*) *veche și nouă* (sc. *ultima zi a lunii*); LYS. 23.6 *ș.a.*

[IE *senos „vechi”, cf. lat. *senex*]

ἐνός, gen. sg. de la εἷς.

ἐνοσίγαιος, v. Ἐνοσίγαιος

ἔνοσις, εως, ἡ *subst.* {ep. ἔνν-} I *cutremurare, zdrunčinare, zguduire*: HES. *Th.* 681, EUR. *Tr.* 1326, (person.) EUR. *Ba.* 585. II *vibraare*: (d. tamburine) EUR. *Hel.* 1363.

[probl. din același R. cu ὠθέω]

ἐνοσί-φυλλος, ον *adj.* {ep. εἰν- Hom.} cu frunze fremătătoare: (d. munți acoperiți cu păduri) IL. 2.632, OD. 9.22 *ș.a.*

[ἐνοσις, φύλλον]

ἐνοσί-χθων, ονος *adj.m.* care cutremură pământul: (epitet al lui Poseidon) IL. 7.445, OD. 1.74, HES. *Fr.* 43a55 *ș.a.*

[ἐνοσις, χθών]

ἐνότης, ητος, ἡ *subst.* I *unitate*: ARSTT. *Metaph.* 1054b3. II *unitate* (armonioasă): NT *Ef.* 4.3, PLUT. *M.* 769f *ș.a.* III *unicitate, singularitate*: ARSTT. *PA* 667b28.

[εἷς]

ἐν-ουρέω-ῶ, *vb.* |part. pf. ac. pl. ἐνεουρηκότας Ar.| I a urina (în *sau* pe): (ἐς + ac.) HDT. 1.138, LUC. *Merc.* *Cond.* 4, (ἐν + dat.) LUC. *Symp.* 35. II a suferi de incontinență, a face pe tine: θαίματῖδια σείειν πάρεστιν ὥσπερ ἐνεουρηκότας AR. *Lys.* 402 *hainele noastre sunt tocmai bune de vânturat, ca și cum am fi făcut pe noi*; ARSTT. *Pr.* 876a25.

[ἐν, οὔρέω]

ἐνουρηθῆρα, ας, ἡ *subst.* oală de noapte: SOPH. *Fr.* 485.

[ἐνεουρέω]

ἐν-οφείλω, *vb.* a datora: (d. bani) τάλαντον ~ DEM. 42.28 *a datora un talant*; (pas.) LYS. 19.32, DEM. 49.45.

[ἐν, οφείλω]

ἐν-οφθαλμίζω, *vb.* a altoi: (pas.) PLUT. *M.* 640a.

[ἐν, ὀφθαλμός]

ἐνοφθαλμισμός, οὔ, ὁ *subst.* altoire: PLUT. *M.* 640b.

[ἐνοφθαλμίζω]

ἐν-οχλέω-ῶ, *vb.* |impf. ἠνώχλων, viit. ἐνοχλήσω, aor. ἠνώχλησα, pf. ἠνώχληκα: pas. aor. ἠνωχλήθη| {eol. prez. 2sg. ἐννόχλης Theoc. 29.36} I a deranja, a săcăi, a tulbura: (gener. + dat.) ~ τοῖς ἀκούουσιν ISOC. 4.7 *a-i deranja pe ascultători*; ~ ὑμῖν IS. 8.34 *vă deranjez*; ἐνοχλήσαι τοῖς ἀρχεῖν βουλομένοις DEM. 8.42 *a pune bețe în roate celor care vor să conducă*; εἰ μοι ... ἐπὶ πλέον ἐνοχλήσεις LUC. *DMeretr.* 4.2 *dacă mă mai săcăi*; (+ ac.) PLAT. *1Alc.* 104d. II (milit.) a aduce daune, a hărțui: (ἔσθη) ἐνοχλοῦντα αἰεὶ τῇ ὑμετέρα εὐδαιμονία XEN. *An.* 2.5.13 *neamuri care aduc daune mereu fericii voastre*; (pas.) ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν πολεμίων PLUT. *Arat.* 27.3 *hărțuit de către dușmani*.

[ἐν, ὀχλέω]

ἐνόχλησις, εως, ἡ *subst.* deranj, obiecție: τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις ARSTT. *Int.* 17a37 *obiecțiile sofistice*.

[ἐνοχλέω]

ἐνοχλητέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie deranjat: (+ dat.) ~ τοῖς γειτνιώσι τῷ θεῷ MEN. *Dysc.* 458 *trebuie deranjați vecinii zeului*.

[ἐνοχλέω]

ἐνοχος, ον *adj.* I stăpânit de, dominat de: (+ dat.) τοῖς περὶ τὰς γυναῖκας ἐρωτικοῖς ... ~ γενέσθαι PLUT. *Cim.* 4.9 *este stăpânit de sentimente erotice pentru femei*; ARSTT. *Metaph.* 1009b17. II căruia i se poate aplica, pasibil de: ὁ δ' ἀκρατῆς ~ τῇ παροιμίᾳ ARSTT. *EN* 146a34 *celui care nu se poate stăpâni i se aplică proverbul*. III supus la, pasibil de, bun de, vrednic de: (+ dat.) ~ ἔσται τῇ κρίσει NT *Mt.* 5.21 *va fi bun de judecată*; (+ gen.) κατέκριναν αὐτὸν ἐνοχον εἶναι θανάτου NT *Mc.* 14.64 *au socotit că este vrednic de moarte*. IV vinovat (față de): (+ gen.) LXX *Is.* 54.17, (abs.) LXX *Lev.* 20.12. V expus unei acuzații, acuzat: PLUT. *Per.* 33.1.

[ἐνέχω]

ἐνώω-ῶ, *vb.* |viit. ἐνώσω, aor. ἦνωσα, pf. ἦνωκα| I a unifica: τὸ λίαν ἐνοῦν ... τὴν πόλιν ARSTT. *Pol.* 1261b10 *o unificare prea mare a cetății*. II a uni, a aduna laolaltă, a

grupa: (pas.) IOS. *BI1.163*, (op. ασύντακτοι „aflați în dezordine”) IOS. *BI3.15*.

[εἶς]

ένπ-, έμπ-

ένρ-, v. ςί έρρ-

έν-ράπτω, vb. a coase în: παραξιφίδας ένέρραψεν εις σάγματα PLUT. *Arat.25.2 a cusut niște pumnale în samare*; (med.) HDT. 2.146, (pas.) IOS. *AI3.216*.

[έν, ράπτω]

έν-ράσσω, vb. a se năpusti asupra: (+ dat.) IOS. *AI5.305*.

[έν, ράσσω]

έν-ριγώω-ω, [τ] vb. a dărdăi în: AR. *Pl.846*.

[έν, ριγώω]

έν-ρίπτω, vb. a arunca în: ARR. *An.6.10.4*.

[έν, ρίπτω]

έν-ρυθμος, on adj. care are ritm, ritmic: τήν ένρυθμόν τε και έναρμόνιον αίσθησιν PLAT. *Lg.654a simțul ritmului ςi al armoniei*; PLUT. *M.623b*.

[έν, ρυθμός]

έν-σειώ, vb. I (tranz.) I a arunca (scuturând), a zvârli: ένσεισον ... βέλος ... κεραυνοῦ SOPH. *Tr.1087 aruncă arma trăsnetului*; (tm.) θεός ... έν δ' έσεισεν άγρίαις όδοις SOPH. *Ant.1274 un zeu [m-]a zvârlit pe căi sălbătice*; PLUT. *Nic.27.5*, (fig.) ένσεισεν ... τήν πόλιν εις τόν Έλληνικόν πόλεμον PLUT. *Phoc.23.1 a aruncat ceataea în războiul elenic*; LUC. *Merc.Cond.30.2* a vărî, a rupe: δι' ώτων κέλαδον ένσεισας ... πόλοις SOPH. *El.737 făcând să treacă un sunet (de bici) prin urechile cailor*; MEN. *Dysc.632.3* a ίμπριγγε: τήν ναῦν ένσειουσιν άκρω τῷ χώματι ARR. *An.2.19.3 ίμπριγγ corabia spre capul digului. 4* a se năpusti asupra: τὰ νήπια ... ένσεισεις LXX *4Rg.8.12 te vei năpusti asupra copilașilor. II* (intrans.) a se repezi ίμποτρίνῃ: (+ dat.) ένσεισας ... τοις περι τόν Γοργίαν LXX *2Mac.12.37 repezindu-se ίμποτρίνῃ celor din jurul lui Gorgias*; (med.-pas. + dat.) IOS. *AI5.316*.

[έν, σειώ]

έν-σημαίνω, vb. I a ίnsemna, a arăta: ότι ... άγαστός ... οὔτος ό άνήρ ένσημαίνει τὸ όνομα ό Άγαμέμνων PLAT. *Cra.395b că acest bărbat este „demn de admirație” o arată numele Agamemnon. II* (med.) I a arăta, a exprima: μηδέν ήθος ένσημαίνόμενος ISOC. 5.26 *fără să exprime nici un sentiment*; τοις έχθροις ένσημαίνόμενος φιλανθρωπίαν

APP. *BC2.41 arătând dușmanilor omenie*; ένσημαίνόμενος τούτο, ότι XEN. *Cyr.8.2.3 vrând să arate că ... 2* a face semne: (d. căini de vânătoare) ένσημαίνόμεναι XEN. *Cyn.6.22 schimbând semne între ei. 3* (fig.) a ίmprima, a ίntipări, a ίmpune: ένσημαίνόμενα εις τούτο τὸ τής ψυχής κέαρ PLAT. *Thi.194c ίntipărindu-se în „inima sufletului”*; PLAT. *Thi.209c. ARSTT. Mem.450a31*.

[έν, σημαίνω]

έν-σιτέομαι-οὔμαι, vb. a se hrăni în: LXX *Iov40.30*.

[ένσιτος < έν, σίτος]

έν-σκέλλω, vb. [m.m.c.p. ένεσκήλειν] a se ίntări în, a sta fix în: (+ dat.) δόρυ ... άαγές κρατερήσιν ένεσκήλει παλάμησιν A.RH. 3.1251 *lancea de nefrânt stătea fixă în mâinile puternice*.

[έν, σκέλλω]

έν-σκευάζω, vb. I (tranz.) I a pregăti sau a așeza în: δειπνόν τις ένσκευάζετω AR. *Ach.1096 să pregătească cineva cina [în coș]. 2* a echipa, a ίmbrăca: σε ... Ηρακλέα 'νεσκευασα AR. *Ra.523 ίmbrăcându-te (= deghizându-te) în Heracles*; (med.) οἷα δι' ειώθασιν ένσκευάζεσθαι οἱ άποδιδράσκοντες PLAT. *Cri.53d cele cu care se costumează fugarii. 3* (fig.) a pregăti, a urzi, a uiclui: διαβολάς δε κατά τῶν άδελφῶν ποικίλας ένσκευαζόμενος IOS. *BI1.450 urzind felurite acuzații ίμποτρίνῃ fraților. II* (intrans.) I a se ίmbrăca: ένσκευάσασθαι μ' οἷον άθλιώτατον AR. *Ach.384 să mă ίmbrac în chipul cel mai demn de milă*; PLUT. *Lyc.15.3. 2* (milit.) a se echipa, a se ίnarma: ένσκευάζεσθαι τούς ίππέας XEN. *Cyr.8.5.11 a se echipa călăreții*.

[έν, σκευάζω]

έν-σκήπτω, vb. I (tranz.) a arunca în sau asupra, a lansa: (+ prep.) ές ταύτην ό θεός ένέσκηψε βέλος HDT. 4.79 *zeul a aruncat trăsnetul asupra acestei (case)*; IOS. *AI1.203*, (fig.) (+ dat.) τοῖσι ... εκγόνοισι ένέσκηψε ή θεός ... νοῦσον HDT. 1.105 *zeița aruncă asupra acestor urmași o boală*; IOS. *AI10.19. II* (intrans.) a se prăvăli, a se abate: HDT. 8.39, κεραυνός ένσκήψας εις τόν βωμόν PLUT. *Aem.24.3 un trăsnet abătându-se asupra altarului*.

[έν, σκήπτω]

έν-σκιατραφέομαι-οὔμαι, vb. a se hrăni la umbră cu: (+ dat.) PLUT. *M.476e*.

[έν, σκιατραφέω]

έν-σκίμπτω, *vb.* {ep. ένισκ-; aor. pas. 3 sg. ένισκίμφθη, part. aor. nom. du. ένισκίμφσαντε Hom.} **I** (*tranz.*) **I** a culca pe, a sprijini pe: (+ dat.) (d. caii lui Achilles care îl plâng pe Patroclus) οὐδὲι ένισκίμφσαντε καρήατα IL. 17.437 *culcându-și capetele pe pământ*. **2** a înfige în: (+ dat.) (fig.) άνίας ... πρραπίδεσσιν ένισκίμφωσιν Έρωτες A.RH. 3.765 *iubirile înfig suferințele în inimi*; A.RH. 3.153. **3** a prāvāli: κεραυνός ένέσκιμφεν μόρον Pl. P.3.58 *un trāsnet le-a prāvālit destinul (= le-a adus moartea)*. **II** (*intrans.*) **1** a se înfige: δόρυ ... οὐδὲι ένισκίμφθη IL. 16.612 *lancea s-a înfigit în pământ*. **2** a se abate: φάος ήοῦς ... λευκήσιν ένισκίμφασα βολήσιν A.RH. 4.113 *lumină a aurorei care se abate cu raze strălucitoare*.

[έν, σκίμπτομαι]

έν-σκιρόω-ω, *vb.* a întâri, (med. medic.) a se croniciza: XEN. Eq.4.2.

[έν, σκιρόω]

έν-σκολιεόμαι, *vb.* a se rāsuci: LXX Ion40.24.

[έν, σκολιός]

έν-σπείρω, *vb.* {poet. ένισπ- A.RH.} a semăna în: (+ dat.) A.RH. 3.1185.

[έν, σπείρω]

έν-σπονδος, *on adj.* **I** inclus într-un tratat. unit printr-un acord sau tratat: Κορινθίους μέν γε ένσπονδοί έστε THUC. 1.40 *sunteți uniți cu corintienii printr-un tratat*; PLUT. Pelop.29.7. **II** aliat: EUR. Ba.924. **III** protejat printr-un acord. inviolabil: (d. Polyneikes) EUR. Ph.171. // **ένσπονδοι**, *oi subst.* aliați: THUC. 1.35.

[έν, σπονδή]

έν-στάζω, *vb.* [viit. ένστάζω, aor. ένέσταξα; med.-pas. m.m.c.p. 3sg. ένέστακτο] **I** a picura (în sau pe): (tm.) ταί δ' ... νέκταρ έν χείλεσσι ... στάζοισι Pl. P.9.63 *ii vor picura nectar pe buze*; (com.) τουτ' ... σοι ένστάζουσιν AR. V.702 *ήi dau cu picătura acest (salariu)*. **II** (fig.) a sădi, a cuibări: (pas.) οί δεινός τις ένέστακτο ήμερος HDT. 9.3 *avea cuibărită în inimă o dorință aprigă*; εί δή τοι σου πατρός ένέστακται μένος ήῦ OD. 2.271 *dacă în tine este sădită firea curajoasă a tatălui*; PLUT. M.84e.

[έν, στάζω]

ένστᾶλλάζω, *vb.* a turna picătură cu picătură, a picura în: (+ prep.) LUC. Tox.37, (fig.

com.) σταλαγμόν ειρήνης ένα εις τόν καλαμίσκον ένστάλαξον τουτονί AR. Ach.1034 *toarnă-mi o picătură de pace în această mică trestie*.

[ένστάζω]

ένστᾶσις, *εως, ή subst.* **I** instituire, început: κατά την ένστασιν του πολέμου PLB. 4.62.3 *din momentul instituirii războiului*. **II** sprijin: PLUT. Lys.17.6. **III** (log., ret.) obiecție, respingere: ARSTT. APr.Po.69b38, id. Top.117b22, id. Rh.1402b35 ș.a. **IV** (medic.) obstrucție, ocluzie: PLUT. M.129d.

[ένίστημι]

ένστάτης, *ου [ᾶ] adj.m.* care stă împotrivă, ext. inamic, rival: Όδυσσεά τόν σόν ένστάτην λέγω SOPH. Ai.104 *vorbesc de Odysseus, rivalul tău*.

[ένίστημι]

ένστᾶτικός, *ή, ό adj.* **I** care opune rezistență. rezistent, sălbatic: ARSTT. HA488b13. **II** advers, contrar: PLUT. M.975a. **III** (log.) care ridică obiecții, polemic: ARSTT. Cael. 294b11, id. Top.164b4.

[ένστάτης]

έν-στέλλω, *vb.* a se îmbrăca cu: (+ ac. de relație) άνδρας ... ήπάδα στολήν ένεσταλμένους HDT. 1.80 *oameni îmbrăcați cu haine de călăreți*.

[έν. στέλλω]

ένστημα, *ατος, τό subst.* obstacol, piedică: PLUT. M.1056e.

[ένίστημι]

έν-στηρίζω, *vb.* **I** (*tranz.*) a așeza pe, a fixa: (med.) τῷ δ' ἄκρην επ' ἄκανθαν ένεστηρίξατο ... ταρσόν ποδός A.RH. 4.1518 *și-a pus talpa piciorului pe vârful cozii (șarpeului)*. **II** (*intrans.*) (gener. med.) a rămâne fixat: (pf.) ή δ' (μελίη) ... γαίη ένεστηρίκτο IL. 21.168 *sulița s-a înțepenit în pământ*; κείνη ... πόντω ένεστήρικται CALL. Del.13 *aceea (sc. insula Delos) a rămas fixată în mare*.

[έν, στηρίζω]

ένστόμισμα, *ατος, τό subst.* frâu, zăbală: (fig.) IOS. A118.330.

[ένστομίζω]

έν-στράτοπεδεύω, *vb.* a pune tabără în, a campa în: ό χῶρος επιτήδειος έφραίνετο ένστρατοπεδεύσαι THUC. 2.20 *locul părea potrivit pentru așezarea taberei*; PLUT. Thes.27.2, (med. = act.) HDT. 9.25, IOS. B11.330, (fig.) PLUT. M.647e.

[έν, στρατοπεδεύω]

έν-στρέφω, *vb.* a se răsuci în, a se îmbina în: ένθά τε μηρὸς ἰσχύῳ ένστρέφεται IL. 5.305 *unde osul se îmbină înăuntru cu coapsa.*

[έν, στρέφω]

έν-σύνθηκος, *ον adj.* ratificat printr-un acord: APP. *Mith.*49.

[έν, συνθήκη]

έν-σφίγγω, *vb.* a lega strâns de: (+ dat.) IOS. *A1*12.70.

[έν, σφίγγω]

έν-σχερό, *adv.* la rând: A.RH. 1.912.

[έν, σχερός]

έν-σχολλάζω, *vb.* I a petrece timpul liber: ~ μὲν γὰρ τὴν ἄνω τίθεμεν ARSTT. *Pol.* 1331b12 *propunem ca (piața) de sus să fie destinată petrecerii timpului liber.* II a aștepta: PLB. 9.17.1.

[έν, σχολάζω]

ένσωμάτωσις, *εως, ή subst.* viață corporală: ARSTT. *Fr.*193.15.

[ένσωματόω]

ένταλμα, *ατος, τό subst.* poruncă, ordin: LXX *Is.*29.13, *id. Iov*23.12, *NT Col.*2.22 ș.a.

[έντέλλω]

έντάμνω, *vb.* (ion.) *v.* έντέμνω

έν-τανύω, *vb.* {ep. inf. viit. έντανύεσθαι, aor. 3sg. έντάνυσε Od.; dor. part. aor. nom. sg. masc. έντανύσαις Pi.} I a întinde, a încorda: νευρήν τ' έντανύσαι OD. 19.587 *a întinde coarda (arcului);* HDT. 2.173, THEOC. 24.107, (τὸν θρόνον) έντανύσας HDT. 5.25 *întinzând (pieile) pe tron.* II a întinde în lung, a trasa: ὀρθὰς δ' αὐλακάς έντανύσαις Pi. *P.*4.227 *trasând brazde drepte.*

[έν, τανύω]

έν-ταράσσω, *vb.* a agita: (pas.) ARSTT. *Phgn.*812b9.

[έν, ταρασσω]

έντᾶσις, *εως, ή subst.* I tensiune, întindere, rigiditate: PLUT. *M.*652d, *id. M.Fr.*178.54, τῆ τοῦ προσώπου έντᾶσει LUC. *Symp.*28 *rigiditatea feței.* II expansiune, dilatare: IOS. *A1*17.169. III (mat.) înscriere, include: PLAT. *Men.*87b. IV (medic.) convulsie, spasm: PLUT. *M.*948b.

[έντείνω]

έν-τάσσω, *vb.* {att. -τω} I a pune între, a așeza la mijloc: LXX *Am.*7.8. II a dispune, a rândui: ή γραφή ή έντεταγμένη LXX *Dan.*᠙5.25 *scrierea cea rânduită;* (subst.) ἀναγγελῶ σοι τὸ έντεταγμένον LXX *Dan.*᠙10.21 *îți voi vesti ce s-a rânduit.* III

(milit.) I a recruta, a înrola: IOS. *A1*18.375. 2 a pune alternativ, a intercala: (d. intercarea soldaților înarmați și a hopliților în aceeași falangă) ARR. *Tact.*26.46.

[έν, τάσσω]

ένταῦθα, *adv.* {ion. ένθαῦτα Hdt.; barbarism ένταῦτα Ag. *Th.*1001} I (de loc) I în acel loc, acolo, (*uneori*) aici: ~ ἤδη ἠθροίζοντο THUC. 6.44 *se adunau acolo;* ~ ἀποθνήσκουσι Γυλῖς τε ... καὶ ... Πελλῆς XEN. *HG*4.3.23 *mor acolo Gylis și Pelles;* ἦσαν γὰρ καὶ τῶν ἰππέων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ ~ THUC. 6.101 *ei aveau aici mulți dintre călăreți;* ~ μήτε συκοφάντης εἰσίστω AR. *Ach.*725 *să nu între aici nici un sicofant;* (+ gen.) τῆς ἠπείρου ~ THUC. 1.46 *în acest punct al țărîmului.* 2 (fig.) în această situație, sub acest aspect: ~ γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνη φίλος SOPH. *OT*582 *tocmai prin asta te arăți un prieten ticălos;* PLAT. *Ap.*29b, ~ δὴ τοῦδ' ἀφικόμην κακοῦ AESCH. *Ch.*891 *am ajuns într-un asemenea punct al nenorocirii.* II (de timp) în acel moment, atunci, imediat, (*uneori*) acum: φαίνονται δ' οὐδ' ~ πάση τῆ δυνάμει χρῆσάμενοι THUC. 1.11 *este evident că atunci nu s-au folosit de toată armata;* ~ νῦν ζητεῖ τιν' ἄλλην μηχανήν AR. *V.*149 *acum caută imediat un alt mijloc;* (+ gen.) ὅσοι ~ ἤλθον ἡλικίας PLAT. *R.*329b *cei care au ajuns la această vârstă.*

[ένθα, αὐτά + metateza aspirației în att.]

ένταυθί, [ῖ] *adv.* (att.) (chiar) aici: καθεζόμενος ~ PLAT. *Prot.*310a *așezându-te chiar aici;* DEM. 15.22, (d. o lege) ~ δύο δηλοῖ δίκαια DEM. 23.51 *aici sunt formulate două norme de drept.*

[ένταῦθα]

ένταυθοῖ, *adv.* I aici: ~ νῦν κείσο IL. 21.122 *să zac acum aici;* OD. 18.105, ὦν εἶπας ~ AR. *Ach.*152 *din cele pe care le-ai spus aici;* νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ~ γυνή AR. *Lys.*4 *acum nu este prezentă nici o femeie aici;* PLAT. *Ap.*33d. II (fig.) în această situație: DEM. 27.54.

[ένταῦθα]

ένταῦτα, *v.* ένταῦθα

έντᾶφιάζω, *vb.* I a îngropa: (fig.) ένταφιάσαι τὴν τυραννίδα PLUT. *Dio.*44.7 *a îngropa tirania.* II a pregăti pentru îngropăciune, a îmbălsăma: LXX *Gen.*50.2, *NT In.*19.40, PLUT. *M.*995c.

[έντάφιος]

ἐνταφιασμός, οὔ, ὁ *subst.* ἰντροπάκιуне, ἰν-
μормântare: μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν
ἐνταφιασμόν NT *Mc.*14.8 *a unge trupul meu*
pentru ἰνμормântare; NT *In.*12.7.

[ἐνταφιάζω]

ἐντάφιαστής, οὔ, ὁ *vb.* cel care îmbălsă-
mează sau grovar: LXX *Gen.*50.2.

[ἐνταφιάζω]

ἐν-τάφιος, ον [ᾶ] *adj.* funerar, funebru. //
ἐντάφιον, ου, τό *subst.* I giulgiu, liņtoliu:
(fig.) καλόν ἐστιν ~ ἡ τυραννίς ISOC. 6.45
regalitatea este un giulgiu frumos; PLB.
15.10.3, PLUT. *Ca.Ma.*24.1. II (pl.) funera-
lii: ἐπικοσμοῦντα τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρὸς
τοῖς ἀρίστοις ... ἐνταφίους PLUT. *Aem.*39.7
ἰμποδοβινδ virtutea bărbaului prin cele
mai alese funeralii; ἐντάφια δοῦναι νεκρῶι
EUR. *Hel.*1404 *a-l cinsti pe mort prin fune-*
ralii; IS. 8.38. III ofrande sau daruri fune-
rare: ἐντάφια χεροῖν φέρουσαν SOPH.
*El.*326 *aducând în mâini ofrande funerare*;
LUC. *DMort.*20.6. IV ἰντροπαρε, ἰνμормânt-
tare: IOS. *Bl.*184. V cheluială de ἰνμормânt-
tare: PLUT. *Fr.*140.4.

[ἐν, τάφος]

ἐντεα, v. ἐντος

ἐντειλαί, imper. aor. med. de la ἐντέλλω.

ἐν-τείνω, *vb.* [impf. ἐνέτεινον, viit. ἐντενω,
aor. ἐνέτεινα, pf. ἐντέτακα] I (*tranz.*) I a ἰν-
tinde, a ἰncorda: τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν
EUR. *Supp.*886 *a ἰncorda cu mâinile arcu-*
rile; ARSTT. *Po.*1455a14, LXX *Ps.*7.13,
(med. = act.) EUR. *IA*549, (pas.) LXX
*Ier.*4.29, ναῦς ... ἐνταθεῖσα ... ποδί ἔβαψεν
EUR. *Or.*706 *o navă a intrat la apă atunci*
când a avut (pânza) prea ἰntinsă. 2 a ține
ἰntins, a prîponi: βοῦν ἢ λέοντ' ἦλπιζες
ἐντείνειν βρόχοις; EUR. *Andr.*720 *credeai*
că prîponești cu lațuri un bou sau un leu? 3
a ἰntinde, a ἰncinge: ἐνέτεινε τὸν θρόνον
HDT. 5.25 *a ἰntins (pielea) pe scaun*; (pas.)
δίφρος ... ἰμᾶσιν ἐντέταται IL. 5.728 *chelna*
(carului) este ἰncinsă cu curele; HDT. 9.106.
4 a ținti, a aplica: πλιγγᾶς ἐνέτεινον
ἀλλήλοισι XEN. *An.*2.4.11 *ἰși aplicau unii al-*
tora loviturii. 5 a ἰnteți, a stârni: PLUT.
*M.*658c, (fig.) EUR. *Or.*698. 6 (d. sunete) a
ridica, a ἰnălța: ἐνέτεινε τὴν φωνὴν PLUT.
*Ca.Mi.*68.4 *a ridicat glasul*: ἐντεινάμενοι
τὴν ἀρμονίαν AR. *Nu.*968 *ἰnălțând tonul*. 7
a pune pe muzică, a adapta: ποιήματα ... εἰς
τὰ κιθαρίσματα ἐντείνοντες PLAT. *Pr.*326b

adaptând pentru kithară poeziile. 8 a pune
ἰn versuri, a versifica: ἐντείνας τοὺς τοῦ
Αἰσώπου λόγους PLAT. *Phd.*60d *versificând*
fabulele lui Aisopos (Esop). 9 a pune ἰn
scenă: ἐντείνοντες ἡμεῖς τὸν Μίνων PLAT.
*Min.*321a *punând ἰn scenă piesa Minos*. 10
(ἰn geometrie) a ἰnscrie: (pas.) ἐς τόνδε τὸν
κύκλον τόδε τὸ χωρίον τρίγωνον ἐνταθῆναι
PLAT. *Men.*87a *a fi ἰnscrisă această supra-*
față sub formă de triunghi ἰn acest cerc. II
(*intrans.*) I a fi ἰncordat, a fi ἰn tensiune: ἐν
τοῖς σώμασι ... τὰ ἐντεινόμενα XEN.
*Mem.*3.10.7 *părțile corpului care sunt ἰn-*
cordate. 2 a fi ἰntins (sc. ἰn erectie): ἐντετα-
μένην ἔχων τὴν αἰσχόνην PLUT. *Fr.*24.12
având rușinea ridicată; (com.) κέντρον
ἐντέτατ' ὀξύ AR. *V.*407 *ἰntindeți spinul as-*
cuțit. 3 (fig.) a a fi ἰnflăcărat: ἐντεινάμενος
εἶπον PLAT. *R.*536c *am spus ἰnflăcărat*;
XEN. *Oec.*21.9. b a fi atent, a se concentra:
τῆ διανοία περὶ τὸ προτεθέν ἐντεταμένος
PLB. 10.3.1 *cu mintea concentrată la ce*
urma.

[ἐν, τείνω]

ἐν-τειχίδιος, ον *adj.* aflat ἰntre ziduri: LUC.
*Par.*42.

[ἐν, τεῖχος]

ἐν-τειχίζω, *vb.* I a ἰntări (*propr.* prin con-
struirea unui zid ἰntre), a fortifica: ἐν δὲ ταῖς
ἀκροπόλεις ~ ISOC. 4.137 *a ἰntări citadele*
(ἰn cetăți); XEN. *HG*4.8.1, (med. = act.)
PLUT. *Pomp.*28.2. II (gener.) a construi:
φρούρια ~ XEN. *Cyr.*3.1.27 *a construi for-*
turi; IOS. *AI*9.219. III (milit.) a bloca
(printr-un zid de asediu): (med.) τὰς μὲν βίᾳ
λαβόντες, τὰς δ' ἐντειχισάμενοι THUC. 6.90
pe unele dintre cetăți capturându-le prin
forță, pe celelalte blocându-le printr-un zid
de asediu.

[ἐν, τεῖχιζω]

ἐν-τεκνος, ον *adj.* care are copii: (op.
ἄτεκνος) LUC. *DMort.*16.3.

[ἐν, τέκνον]

ἐντεκνώω-ῶ, *vb.* a face copii: (med. = act.)
ὅπως τὴν θυγατέρα ... ὥσπερ εὐγενῆ χώραν
ἐντεκνώσασθαι παράσχη PLUT.
*Cat.Mi.*25.54 *ca să-i ofere fiica sa ca un*
ogor fertil pentru a-i face copii.

[ἐντεκνος]

ἐν-τεκταίνομαι, *vb.* a fixa ἰn, a ἰmbina:
(var.) IOS. *Bl.*1.99.

[ἐν, τεκταίνω]

έν-τελευτάω-ῶ, *vb.* a-și sfârși viața: οἷς ἐνευδαιμονῆσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ έντελευτῆσαι ζυμεμετρήθη THUC. 2.44 *celor căroră traiul le-a fost măsurat în așa fel încât a fi fericit și a muri au fost același lucru.*

[έν, τελευτάω]

έντελέχεια, *ας, ή subst.* I act: (op. δύναμις „potență”) ARSTT. *deAn.417b10.* id. *Ph.186a3* ș.a. II finalitate: ARSTT. *Metaph.1050a23.*

[έντελής, ἔχω]

έν-τελής, *ές adj.* |neut. pl. έντελέα Luc. *Syr.D.49*| I întreg, complet: έντελή αὐτοῖς ἀποδώσει τὸν μισθὸν THUC. 8.45 *le va da plata completă;* AR. *Eq.1367,* έντελέες στρατόπεδον Ῥωμαίων PLUT. *Comp.Per.Fab.2.2 întreaga armată a romanilor;* τροφήν ... έντελή διδούς THUC. 8.78 *oferind hrană suficientă;* (astr.) σελήνης έντελής ... κύκλος EUR. *IA717 cercul complet al lunii;* (d. abstr.) έντελείς ... τὰς πρὸς τὴν πολιορκίαν παρασκευάς PLB. 8.34.1 *pregătiri complete pentru asediu.* II întreg, intact: THUC. 6.45, (corăbii) APP. *Mith.116.* III absolut, suprem: (comandant) APP. *Mith.432,* (putere) APP. *BC1.1* ș.a. IV (d. victime) perfect, fără defect: (boi) SOPH. *Tr.760,* (animal) LUC. *Sacr.12.* V (d. pers.) pe deplin format, adult, ext. vânjos: AESCH. *Ag.105,* id. *Ch.250.* VI perfect: LUC. *Vit.Auct.4* // έντελώς, *adv.* în totalitate, complet, ext. perfect: ISOC. *Fr.11* ~ ... ἐξεδυνατήσαντα PLB. 10.30.3 *fiind complet incapabil;* IOS. *AI19.297,* APP. *Syr.260.*

[έν, τέλος]

έν-τέλλω, *vb.* {ion. impf. med. 2sg. ἐνετέλλω Hdt.} (gener. med.) a porunci, a ordona, a comanda, (rar) a recomanda: (+ dat. pers. și ac.) XEN. *Cyr.3.3.40,* κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετειλάμην σοι LXX *Ex.29.35* *potrivit cu toate pe care ți le-am poruncit;* NT *Mt.28.20,* (+ dat. pers. și inf.) ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα HDT. 6.118 *le poruncește unor delieni să ducă scrisoarea;* PLAT. *Chrm.157b,* (f. rar act.) μέλλον έντειλεν φυλάξασθαι χρέος παισὶν φίλοις Pl. *O.7.40* *a poruncit fiilor dragi să păstreze datoria viitoare;* (part. pf. subst.) τὰ έντεταμένω ὑπὸ Πεισιστράτου HDT. 1.63 *cele poruncite de către Peisistratos.*

[έν, τέλλω]

έντελό-μισθος, *ον adj.* cu soldă întreagă: (marinari) DEM. 50.18.

[έντελής, μισθός]

έν-τέμνω, *vb.* |aor.2 ἐνέτεμνον| {ion. ἐντάμνω Hdt.} I a tăia în, a grava: έντάμνων έν τοῖσι λίθοισι γράμματα HDT. 8.22 *tăind în pietre litere;* (pas.) HDT. 5.49. II a tăia (o victimă de sacrificiu), a sacrifica: σφάγιον έντεμών PLUT. *Sert.9.7 sacrificând o victimă;* PLUT. *M.290d,* (med.) AR. *Lys.192.* III a tăia, a secționa: LUC. *Herm.28.* IV a tăia în, a face o incizie: ARSTT. *HA595b8.* V (fig.) a extrage sau a pregăti: ὕπνου τὸδ' ἀντίμολπον έντέμνων ἄκος AESCH. *Ag.17* *pregătind acest cântec ca leac împotriva somnului* (propr. *tăind un leac*).

[έν, τέμνω]

έντενής, *ές adj.* întins, puternic: (neut. adv.) ἠ δ' ἐς πέλαγος πεφόρητο έντενές A.RH. 2.933 *(corabia) era purtată cu forță în larg.*

[έντείνω]

έντερικός, *ή, ὄν adj.* intestinal: ARSTT. *PA675a18.*

[έντερον]

έντεριώνη, *ης, ή subst.* parte interioară, miez, pulpă: (bot.) PLUT. *M.269a,* LUC. *VH2.37.*

[έντερον]

έντερο-ειδής, *ές adj.* asemănător cu intestinal: (d. stomacul unor pești) ARSTT. *HA508b11.*

[έντερον, εἶδος]

έντερον, *ου, τό subst.* I (anat.) intestin, *frecc. pl.* έντερα intestine, măruntaie, mațe: IL. 14.517, AR. *Eq.1184* ș.a., (com.) τοῦντερον τῆς ἐμπίδος AR. *Nu.160* *intestinul tânțaru-lui.* II pântec, stomac: ὕπνος ὑγιείας ἐπὶ έντέρῳ μετρίῳ LXX *Sir.31.20* *somn al sănătății (= sănătos) pentru un pântec cumpătat.* III (zool.) râmă, vierme: ARSTT. *HA570a16,* PLUT. *M.982d* ș.a. IV (spec.) amnios: LUC. *Lex.6.*

[έν]

έντερόνεια, *ας, ή subst.* (com.) parte interioară a unei trireme, cală: (joc de cuvinte cu έντερα „mațe”) AR. *Eq.1185.*

[έντερον]

έντεσῖ-εργός, *όν adj.* care muncește cu hamuri: (d. catări) IL. 24.277.

[έντος, ἔργον]

έντεταμένος, *part. pf. med.* de la έντείνω.

έντετᾶμένως, *adv.* (part. pf. pas. de la έντείνω) intens, cu forță, cu rânḡnḡ: παρὰ τοῦ πατρὸς τὸν πόλεμον προσεῖχε ~ HDT. 1.18 *a continuat cu rânḡnḡ rǎzboiul [moștenit] de la tatăl său*; HDT. 8.128, IOS. A118.263 ș.a.

[έντείνω]

έντεῦθεν, *adv.* {ion. ένθεῦθεν Hdt.} **I** (de loc) de aici *sau* de acolo: ἀπέπλευσαν ἐς Χάλκην, έντεῦθεν δ' ἐς Σάμον THUC. 8.44 *ai pornit spre Chalkes și, de acolo, spre Samos*; βάλε σεαυτὸν ~ κάτω NT Lc.4.9 *aruncă-Te jos de aici*; ~ καὶ ~ NT In.19.18 *de o parte și de cealaltă*. **II** (de timp) din acest moment, de acum înainte: HDT. 1.9, πάρεμ' ~ εἰς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας AR. Nu.1075 *mă îndrept de acum la nevoile naturii*; (subst. τὸ ~ / τοῦντεῦθεν / τάντεῦθεν „ceea ce vine în continuare, continuarea”) τῷ δὲ δὴ ~ ἧδη πρόσσχες τὸν νοῦν PLAT. Th.198b *îndreaptă-ți atenția la ce urmează de aici înainte*; AESCH. Eu.60. **III** (d. cauză sau origine) ca urmare, de aici: κάντεῦθεν δόμοι νοσοῦσιν ἀνδρῶν EUR. Andr.949 *de aici suferă casele bărbaților*; THUC. 1.5.

[ένταῦθα]

έντευθενί, [Ἷ] *adv.* {barbarism έντευτενί Ar. Th.1212} chiar aici: καῖξέβαλεν ~ ἄρτους AR. V.1390 *a aruncat pâinile chiar aici*; AR. Av.1056, DEM. 42.26 ș.a., (subst.) ταυταγὶ τάντευθενί AR. Lys.92 *și dintr-o parte și de aici*.

[έντεῦθεν]

έντευκτικός, ἦ, ὄν *adj.* cumsecade, sociabil, agreabil: ~ γὰρ ἰδίᾳ ... ἐδόκει PLUT. Alc.13.2 *părea cumsecade în particular*; PLUT. M.10a.

[έντυγχάνω]

έντευξις, εως, ἦ *subst.* **I** întâlnire neprevăzută: πρὸς τὰς τοῖς ληισταῖς έντευξεις PLAT. Plt.298d *pentru întâlnirile neprevăzute cu pirații*. **II** relație, contact: PLUT. Pomp.1.3, (d. relații sexuale) PLUT. M.655b. **III** (fig.) studiu, lectură: πρὸς τῆν έντευξιν τῆς πραγματείας PLB. 1.1.4 *către lectura operei*. **IV** discuție: τὰς έντευξεις μὴ ποιουῦ πυκνὰς τοῖς αὐτοῖς ISOC. 1.20 *nu înnulși conversațiile cu aceștia*; ARSTT. Metaph.1009a17. **V** cere: PLB. 5.35.4, IOS. A116.268. **VI** intervenție, rugăciune: ποιεῖσθαι τὰς πρὸς τὸ θεῖον έντευξεις PLUT. Num.14.6 *a face rugi către divinitate*; NT 1Tim.4.5.

[έντυγχάνω]

έντευτενί, v. έντευθενί

έν-τευτλιάω-ῶ, *vb.* a găti în foi de sfeclă: (d. anghile) AR. Ach.894.

[έν, τεῦτλον]

έν-τεχνος, ὄν *adj.* **I** cu meșteșug *sau* artă, meșteșugit, priceput: (d. Prometheus) κλέπτει Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς τῆν έντεχνον σοφίαν PLAT. Pri.321d *fură dibăcia meșteșugărească a lui Hephaistos și a Athenei*; PLAT. Sph.225c, PLUT. M.7b. **II** (ret.) care ține de arta retorică, tehnic: ἦ ~ μέθοδος ARSTT. Rh.1355a4 *metoda specifică disciplinei retorice*; (op. ἀτεχνος) PLAT. Plt.304e. // **έντέχνως**, cu artă, cu meșteșug: (op. ἀτέχνως) ARSTT. SE172a35.

[έν, τέχνη]

έν-τήκω, *vb.* **I** (*tranz.*) a turna în: εἰς τὰ ὄτα θερμὸν ~ χαλκόν PLUT. Art.14.10 *a turna bronz topit în urechi*: (fig.) (pas.) PLUT. M.3e. **II** (*intrans.*) **I** a se cufunda, a se afunda: ἦδε τ' οὐδ' ἄν εἰ κάρτ' έντακεῖη τῷ φιλεῖν SOPH. Tr.463 *chiar dacă aceasta este scufundată în dragoste*. **2** (fig.) a se dizolva, a se lichefia: έντακίσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν LXX Iez.24.23 *vă veți dizolva în nedreptățile voastre*. **3** a se infiltra, a se insinua, a pătrunde: μῖσός τε γὰρ παλαιὸν έντέτηκέ μοι SOPH. El.1311 *o ură veche este încuibată în mine*; PLAT. Mx.245d, LXX 4Mac.8.26, LUC. Peregr.22.

[έν, τήκω]

έντί, ind. prez. 3pl. de la εἰμί.

έντι, v. εἰμί

έν-τίθημι, *vb.* {impf. ένετίθην, viit. ένθήσω, aor. ένέθηκα, pf. έντέθεικα, rar tard. έντέθηκα; med. impf. ένετιθέμην, viit. ένθήσομαι, aor. ένεθέμην, pf. έντέθειμαι} {ep. aor. 3sg. med. ένθετο Od., A.Rh., inf. aor. ένθέμεναι Hom., impf. 1pl. έντιθέμεσθα Od. 3.154, imper. 2sg. ένθεο Hom.} **I** a pune în, a introduce, a vâri: ένέθηκε δὲ χερσὶν ἄρπην HES. Th.174 *i-a pus în mâini o seceră*; ἐς τὸ κοθόρνω τὴν πόδ' ένθεις AR. Ec.346 *vârând cele două picioare în coturni*; AR. Ach.920, (fig.) σὺ δὲ μὴ χόλον ένθεο θυμῷ OD. 24.248 *nu vâri mânia în suflet*; ὅπως φόβον ένθειή καὶ τοῖς ἄλλοις XEN. An.7.4.1 *pentru a vâri frica și în ceilalți*. **II** a pune pe, a așeza: χλαίνας τ' ένθέμεναι οὐλας καθύπερθεν OD. 24.646 *a pune deasupra veșminte de lână*; (med.) οσάκος ένθετο νότω A.RH. 3.1320 *și-a pus scutul în*

spate; (fig.) τὸ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίη ἔνθεο τιμῆ IL. 4.410 *ni-i așeza pe pârîntii noștri pe același rang de onoare cu noi*. III a pune *sau* a băga în gură: μασώμενος γάρ τῷ μὲν ὀλίγον ἐντίθης AR. Eq.717 *mestecând îi pui puțină [mâncare] în gură*. IV a însera, a înlocui: δέλτα <δ'> ἐνθεῖς ἀντι τοῦ νῦ PLAT. Cra.417b *înlocuindu-l pe „d” cu „n”*. V (mar.) I a înάλτα: ἐν δ' ἴστοὺς τιθέμεσθα OD. 4.578 *inălțăm catargele*. 2 a pune la bord, a îmbarca, a încărca: σῖτον καὶ ὕδωρ ... ἐνθήσω OD. 5.166 *voi încărca grâu și apă*; DEM. 34.6.

[έν, τίθημι]

έν-τίκτω, *vb.* I a naște în: προεῖπον μήτε ἐναποθνήσκειν ἐν τῇ νήσῳ μήτε ~ THUC. 3.104 *au hotărât nici să nu se moară, nici să nu se dea naștere în insulă*; EUR. Andr.24, ARSTT. HA552a18 *ș.a.* II (fig.) a naște, a provoacă, a genera: τὸ γάρ κακοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις ἐν ταῖς σοφαῖσιν EUR. Hipp.642 *Kypris naște răutatea mai ales în femeile înțelepte*; PLAT. R.392a, PLB. 12.25h.4 *ș.a.*

[έν, τίκτω]

έν-τίλώ-ῶ, *vb.* a evacua pe, a scăpa pe: (joc de cuvinte) ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σήπια AR. Ach.351 *de frică sacul s-a scăpat pe el cu o mulțime de praf de cărbune precum sepiă*.

[έν, τίλώω]

έντιμάω-ῶ, *vb.* a prețui în: (pas.) ἐν ταῖς τεταράκοντα μναῖς ἐνετιμάτο ταῦτα DEM. 41.28 *acestea erau prețuite în prețul de patruzeci de mine*.

[έντιμος]

έν-τίμος, *on adj.* I în cinste, cinstit, onorat, prețuit, de vază: Ἐτεοκλέα ... κατὰ χθονὸς ἔκρυσσε τοῖς ἐνερθεν ἐντιμον νεκροῖς SOPH. Ant.25 *pe Eteocles l-a îngropat pentru a fi prețuit printre morții de sub pământ*; NT Flp.2.29, (op. ἄτιμος „fără cinstire”) PLAT. Euthd.281c, (+ dat. instr.) θεὸς ... ἔσται σπονδαῖς EUR. Or.1688 *zeița va fi cinstită prin libații*; (έντιμον ποιεῖν „a cinsti, a prețui”) ISOC. 4.159. II cu preț ridicat: (grâu) DEM. 56.9. III care are valoare, în uz: (d. monedă) PLAT. Lg.742a. IV care aduce onoare, onorific: έντιμον γάρ ὁ νόμος οὐτος ποιεῖ τὸν πλοῦτον μᾶλλον τῆς ἀρετῆς ARSTT. Pol.1273a37 *această lege face ca*

bogăția să aducă mai degrabă onoare decât virtutea. V (ret.) de cinste, elogios: (discurs) PLAT. Lg.855a. // **έντίμως**, *adv.* cu onoare, cu cinste: μηχανὰς ~ ἔχειν PLAT. R.548a *a prețui viclesugurile*; ~ ἔχων XEN. An.2.1.7 *fiind onorat*; ~ τιμήσω σε LXX Num.22.17 *te voi cinsti foarte mult*; APP. BC5.141 *ș.a.*

[έν, τιμή]

έντιμότης, *ητος*, ή *subst.* merit: ή δ' εὐγένεια ~ προγόνων ἔστιν ARSTT. Rh.1390b18 *originea nobilă este meritul înaintașilor*.

[έντιμος]

έντιμόω-ῶ, *vb.* a prețui, a cinsti: (pas.) LXX 4Rg.1.13.

[έντιμος]

έντιναγμός, *οῦ*, ὁ *subst.* scuturare: οὐ μὴ μολυνθῆς ἐν τῷ έντιναγμῷ αὐτοῦ LXX Sir.22.13 *să nu te murdărești atunci când te scuturi*.

[έντινάσσω]

έν-τινάσσω, *vb.* a arunca: οὐδὲ λίθον ἐνετίναξαν αὐτοῖς LXX 1Mac.2.36 *nu au aruncat cu piatra asupra lor*; LXX 2Mac.4.41.

[έν, τινάσσω]

έντιμημα, *ατος*, τό *subst.* tăietură, incizie: (d. plase de vânătoare) ἔχουσαι ... τὰ έντιμήματα μὴ βαθέα XEN. Cyn.2.7 *având inciziile fără adâncime*.

[έντέμνω]

έντο, I *aor. med.* 3pl. de la ἴημι. II (tm.) ἔξ ... έντο, v. ἔξιημι.

έντοθεν, v. έντοσθε(v): OD. 9.239 *ș.a.*

έν-τοίχιος, *adj.* pe zid: (neut. pl. subst.) τοῦ τὰ έντοίχια ἐν Λυκείῳ γεγραφότος XEN. An.7.8.1 *cel care a pictat zidurile în Lykeion*.

[έν, τοῖχος]

έντολή, ἡς, ή *subst.* I poruncă, ordin: ~ Διὸς AESCH. Pr.12 *porunca lui Zeus*; SOPH. Ai.567, PLB. 23.5.15, (pl.) IOS. A118.304 *ș.a.*

II (relig.) poruncă, precept: ταύτην τὴν έντολήν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου NT In.10.18 *am primit această poruncă de la tatăl meu*; LXX Ps.118.60 *ș.a.*

[έντέλλω]

έντομή, ἡς, ή *subst.* I tăietură: λίθοι ... έντομῆ ἐγγώνιοι THUC. 1.93 *pietre tăiate în unghiuri drepte*; PLUT. Arat.18.5. II secțiune, segment: (d. insecte) ARSTT. HA487a33, LUC. Musc.Enc.3.

[έντέμνω]

έντομής, ίδος, ἡ *subst.* tāieturā. incizie: LXX *Lev.* 19.28. LXX *Ier.* 16.6 ῥ.α.

[έντομος]

έν-τομος, ον *adj.* tāiat în bucăți: // έντομα. τά *subst.* I victime (de sacrificiu în cultul μοῖται): λαβών γάρ δύο παιδιά ... ~ σφεα έποίησε HDT. 2.119 *luând doi copii i-a transformat în victime*; ~ μήλων A.RH. 2.926 *victime de oi*. II (entom.) insecte: ARSTT. HA534b16, id. *Long.* 467a20 ῥ.α.

[έν, τέμνω]

έντονος, ον *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] I bine întins, ext. vīguros: (māini) EUR. *Fr.* 291. II ferm, intens, aprig, viu: HDT. 4.11, (Muzā) AR. *Ach.* 666, (dușman) PLUT. *Publ.* 1.5. III impetuos: EUR. *Hipp.* 118. // έντονος, ό *subst.* (mar.) strai. parāmā bine întinsă: PLAT. *Lg.* 945c // έντόνωσ, *adv.* I cu forță: EUR. *Cyc.* 609. II în mod impetuos, năvalnic: ~ και όργη χωροῦντες THUC. 5.70 *întinzând năvalnic și cu mânie*. III cu vehemență, insistent, apăsă: ~ τοῖς στρατιώταις άπήτει τον μισθόν XEN. *An.* 7.5.7 *cerea insistent plata pentru soldați*; ~ έλεγον XEN. *HG* 2.4.23 *spuneau apăsă*; PLAT. *R.* 528c.

[έντείνω]

έντόπιος, ον *adj.* dintr-un loc, de-al locului, din locul respectiv: (zei) PLAT. *Phdr.* 262d. // έντόπιοι, οί *subst.* localnici: NT *Fp.* 21.12.

[έντοπος]

έν-τοπος, ον *adj.* I care este în acest loc: (op. έξεδρος „departe de casă”) SOPH. *Ph.* 211, ώ λφστε τών πρίν έντόπων SOPH. *Ph.* 1171 *tu, cel mai bun dintre cei care au fost în aceste locuri*. II care aparține unui ținut, localnic: SOPH. *OC* 1457, PLAT. *Lg.* 848d, (subst.) SOPH. *OC* 841.

[έν, τόπος]

έντορεύω, *vb.* a încrusta, a grava: έρέβινθον ... παρὰ τὰ γράμματα ... έντορεῦσαι PLUT. *Cic.* 1.6 *a încrusta un bob de năut în loc de litere*; IOS. *Af* 8.68, PLUT. *M.* 376d, (pf. pas.) PLUT. *M.* 399e.

[έντορνος]

έν-τορνος, ον *adj.* lucrat cu compasul (τόρνος), atent rotunjit: PLAT. *Lg.* 898b, ARSTT. *Cael.* 287b16.

[έν, τόρνος]

έντος, εος, τό *subst.* [gen. sg. contr. -ους; pl. contr. έντη Aesch.] (f. rar sg., gener. pl. έν-τεα) I (pl.) arme de apărare, armură: άπ'

ώμοιιν Σαρπηδόνοσ έντε' έλοντο IL. 16.663 *au smuls armele de pe umerii lui Sarpedon*: OD. 19.17, A.RH. 1.169 ῥ.α. II (pl.) echipament, lucruri: έντεα δαιτός OD. 7.232 *vesela de la banchet*; έντεα ναός PI. *N.* 4.70 *greementul navei*; έντη δίφρου AESCH. *Pers.* 194 *harnașamentul carului*; ίππειοισ τε σὺν έντεσιν PI. *N.* 9.22 *cu harnașamentul celor* (= *cu carele*). III (pl. muz.) instrumente (muzicale): PI. *O.* 7.12, CALL. *Ap.* 19.

[et. nec. cf. έντώνω]

έντός, I (*adv.*) I înăuntru, în interior: τρομέοντο δέ οί φρένες ~ IL. 10.10 *inima îi tremura înăuntru*: ~ δέ καρδιά στένει AESCH. *Th.* 968 *inima suspină în interior*. 2 (subst.) τὸ έντός, τὰ έντός „partea internă / părțile interioare”: τὰ ~ THUC. 2.49 *părțile interne* (= *organele interne*); τὸ δ' ~ τοῦ όφθαλμοῦ ARSTT. HA491b20 *partea internă a ochiului*. II (*prep.*) (+ gen.) I înăuntru, din interiorul: έθνος τών ~ τοῦ Πόντου HDT. 4.46 *neam din interiorul Pontului*; οί ~ 'Ισθμοῦ πάντες THUC. 2.9 *toți cei din interiorul* (= *de dincoace*) *Istmului*: AR. *Ach.* 44, *τείχεος ~ ίόντες* IL. 12.374 *mergând în interiorul zidului* (= *în spatele zidului*). 2 în distanță de, de-a lungul: ~ πολλοῦ χωρίου τῆσ πόλεωσ οὐκ ἦν πελάσαι THUC. 2.77 *de-a lungul unei mari părți a cetății nu te puteai apropia*. 3 în raza a: ~ ... τοξεύματος EUR. HF991 *în raza loviturii arcului*; XEN. *Cyr.* 1.4.23. 4 (fig. + είναι / γίνεσθαι. + pron.) (a fi) stăpân pe sine, în puterea (cuiva): οὔτε έξεπλάγη ~ τε έσωτοῦ γίνεται HDT. 1.119 *nu s-a pierdut cu firea și a rămas stăpân pe sine*; όπόσα ~ αὐτῶν ... έγένοντο, πάντα έσωσαν XEN. *An.* 1.10.3 *le-au salvat pe toate care depindeau de ei*: ή βασιλεία τοῦ θεοῦ ~ ύμῶν έστιν NT *Lc.* 17.21 *Împărăția lui Dumnezeu este în voi* (= *în mâinile voastre*); DEM. 34.20. 5 (temp.) în decurs de, în interiorul a: ~ είκοσιν ήμερῶν ήγαγε τοῦσ άνδρασ THUC. 4.39 *i-a adus pe oamenii în decurs de douăzeci de zile*; όσοιπερ άν τῆσ πρεπούσης ~ ήλικίας γίνωνται PLAT. *Ti.* 18d *cei care se află în interiorul vârstei cuvenite*. 6 (d. bani) mai puțin de, nu mai mult de: ~ δραχμῶν πεντήκοντα PLAT. *Lg.* 953b *nu mai mult de cincizeci*.

[cf. lat. *intus*]

έντοσθε(ν), *adv.* înăuntru, în interior: έτλησ

... τείγεος ἐξελεῖν, ἄλλοι δ' ~ μένουσι IL. 22.237 *ai îndrăzniţ să ieşi în afara zidului, în timp ce alţii rămân înăuntru*; THEOC. 1.32, LUC. VH1.24, (+ gen.) IL. 4.454, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ, οἱ δ' ~ δόμοιο OD. 18.238 *unii în curte, alţii în casă*; HES. Th.741, A.RH. 4.1068 ḡ.a.

[έντός, -θεν]

έντοσθίδιος, ον [ῖ] *adj.* intern. // **έντοσθίδια**, τά *subst.* I *măruntaie*: LUC. Nav.27. II *organe interne*: (d. insecte) ARSTT. PA684b32.

[έντόσθιος]

έντόσθιος, ον *adj.* intern, intestinal: (subst. neut. pl. „părţile interne”) ARSTT. PA685a3. [έντοσθεν]

έντραγε, **έντραγεῖν**, imper. aor. act. 2sg. ḡ inf. de la έντρώγω.

έν-τράγωδέω-ῶ, *vb.* a declama cu emfază tragică în faţa: (+ dat.) LUC. Sat.19.

[έν, τραγωδέω]

έντράπελος, ον [ᾶ] *adj.* demn de ruşine, ruşinos: (câştiguri) PI. P.1.92, (vorbă) PI. P.4.105.

[έντρέπω]

έν-τρέπω, *vb.* I (*intrans.*, *med.*, *pas.*) I a face cale întoarsă, *ext.* a ezita: χώρον δ' ... στείχωμεν ἦδη, μηδ' ἔτ' έντρεπόμεθα SOPH. OC1541 *să pornim spre acel loc, să nu mai ezităm*. 2 a fi impresionat de, a-i păsa de, a se preocupa de: OD. 1.60, μηδέν έντραπῆς SOPH. OT1056 *nu băga [totul] în seamă*: (+ gen.) οὐδέ νῦ σοί περ έντρέπεται φίλον ἦτορ ἀνεψιοῦ κταμένοιο; IL. 15.554 *inimii tale nu-i pasă de vârul tău mort?*; εἶπερ ... τῶν Λαβδακείων έντρέπεσθε δωμάτων SOPH. OT1226 *dacă vă mai pasă de casa Labdacizilor*; οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων έντρέπη PLAT. Cri.52c *nu-ţi pasă de noi, legile*; τῶν φίλων μηδέν έντρεπόμενος XEN. HG2.3.33 *fără să se preocupe de prieteni*; SOPH. Ai.90. 3 a-i fi ruşine, a se ruşina: οὐκ έντραπήσεται ἑπτὰ ἡμέρας; LXX Num.12.14 *nu se va ruşina şapte zile?* II (*trans.*, *act.*, *med.*, *pas.*) I a întoarce: ὅπως έντρέψειαν τὰ νῶτα HDT. 7.211 *ori de câte ori întorceau spatele*; IOS. AI20.79. 2 a muta, a schimba: τὴν φωνὴν έντρέψας ἔς μέλος LUC. Pseudol.7 *schimbându-şi vocea în cântec*. 3 a-i fi ruşine de, *ext.* a simţi respect faţă de, a respecta: έντραπήσονται τὸν υἱόν μου NT Mc.12.6 *se vor ruşina de fiul*

meu; ἄνθρωπον μὴ έντρεπόμενος NT Lc.18.2 *fără să aibă ruşine de om*; PLB. 2.49.7. 4 a ruşina: (+ ac. pers.) οὐκ έντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα NT ICor.4.14 *scriu acestea nu ca să vă ruşinez pe voi*.

[έν, τρέπω]

έν-τρέφω, *vb.* {poet. ένιτ- A.Rh. 3.528} I (*trans.*) I a hrăni: τέκν' ~ EUR. Ion1428 *a-i creşte pe copii*; (fig. pas.) PLUT. M.38b. 2 a creşte, a forma, a educa: (pas.) γυμνάσιά θ' οἷσιν ένετρέφην EUR. Ph.368 *gimnaziile în care am fost educat*; PLAT. Lg.798a, Μακεδονικοῖς ὄπλοις έντρέφεσθαι PLUT. Alex.47.6 *a fi crescut în armata macedonenilor*. II (*intrans.*) I a creşte: φυτὰ δ' ένθρέψασθαι ἀρίστη HES. Op.781 *o zi foarte bună pentru ca plantele să crească*; A.RH. 3.528. 2 a fi educat în, (fig.) a se hrăni cu: έντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως NT ITim.4.6 *hrănit cu cuvintele credinţei*; ARSTT. Metaph.985b25.

[έν, τρέφω]

έντρεχῆς, ἔς *adj.* |comp. -έστατος| dibaci, grijuliu, cumpătat: έν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ~ LXX Sir.31.22 *fii cumpătat în tot ce faci!*; PLAT. R.537a. // **έντρεχῶς**, *adv.* în mod abil, cu grijă: PLB. 22.19.2.

[έντρέχω]

έν-τρέχω, *vb.* |aor. ένέδραμον| I a alerga (în), a se mişca în voie: εἰ ... έντρέχοι ἀγλαῖα γυῖα IL. 19.385 *dacă membrele strălucitoare se pot mişca în voie (în armură)*. II a pătrunde în: ἡ αἰθυια δὲ τὴν θάλασσαν έντρέχει AESOP. Fab.dod.251 *furtunarul pătrunde în mare*. III a porni în fugă: PLUT. M.970c.

[έν, τρέχω]

έντρίβης, ἔς *adj.* I aflat în exercitarea: (+ dat.) πρὶν ἄν ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ~ φωνῆ SOPH. Ant.177 *înainte de a-l vedea exercitând puterea şi dând legi*. II priceput la, deprins cu: (+ dat.) PLAT. Lg.769b, (+ compl.) ISOC. 15.187. III uzat, frecventat: (cale) APP. Hann.16.

[έντρίβω]

έν-τρίβω, [ῖ] *vb.* I a freca pe, a unge, a sulemeni, a farda: XEN. Cyr.8.8.2, εἰ τις ἀθλητὴν ... φύκιον έντρίβοι ... τῷ προσώπῳ LUC. Hist.Cons.8 *dacă cineva ar sulemeni pe faţă un atlet cu roşu*; εἰ γὰρ καθήµεθ' ένδον έντετριµµέναί AR. Lys.149 *dacă am sta înăuntru fardate*; (intr. med.) XEN.

Cyr.8.1.41. **II** a freca, a uza: AR. Ra.1070. **III** a aplica, a izbi: (+ ac. și dat. pers.) Ἴππονίκῳ ... ἐνέτριψε κόνδυλον PLUT. Alc.8.1 *l-a izbit cu coturnul pe Hipponikos*; (fig.) IOS. A119.175.
[ἐν, τρίβω]
ἐντριμμα, ατος, τό *subst.* fard: PLUT. Crass.24.1.
[ἐντρίβω]
ἐν-τρίτος, ον *adj.* triplu, întreit: (funie) LXX Ec.4.12.
[ἐν, τρίτος]
ἐντρίτωνίζω, *vb.* a împărți în trei: (joc de cuvinte cu Τριτογενής, cu referire la amestecul a trei părți de apă cu două de vin) AR. Eq.1189.
[ἐντριτος]
ἐντρίχωμα, ατος, τό *subst.* (dub.) element capilar: PLUT. M.912e.
[ἐντρχος < ἐν, θρίξ]
ἐντριψις, εως, ή *subst.* ungere, aplicare: (a unor cosmetice) XEN. Cyr.1.3.2.
[ἐντρίβω]
ἐν-τρομος, ον *adj.* tremurător, tremurând: ~ ἐγενήθη ή γῆ LXX Ps.17.8 *pământul s-a cutremurat*; ~ γενόμενος NT Fp.16.29 *iremurând*; LXX 1Mac.13.2, PLUT. Fab.3.1.
[ἐν, τρέμω]
ἐντροπαλίζομαι, *vb.* |doar part. prez.| a întoarce capul din când în când pentru a privi, a da roată cu privirea: ἄλοχος δὲ φίλη οἰκόνδε βεβήκει ἐντροπαλιζομένη IL. 6.496 *sofia cea dragă mergea acasă întorcându-și capul din când în când*; IL. 11.547, A.RH. 3.1222.
[ἐντρέπω]
ἐντροπή, ής, ή *subst.* **I** schimbare a gândului: PLB. 4.52.2. **II** respect, considerație: τοῦ τυφλοῦ τιν' ἐντροπήν ... ἔξειν SOPH. OC299 *va avea vreun respect pentru orb*; IOS. B15.430, MEN. Mon.156. **III** rușine, înjosire: ἐκάλυπεν ~ τὸ πρόσωπόν μου LXX Ps.68.8 *rușinea mi-a acoperit fața*; πρὸς ἐντροπήν ὑμῶν λέγω NT 1Cor.6.5 *vorbesc spre rușinea voastră*.
[ἐντρέπω]
ἐντροφος, ον *adj.* **I** care se află sau trăiește în: (+ dat.) SOPH. Ai.621, σὺ γὰρ με μόχθῳ τῶδ' ἔθηκας ἐντροφον SOPH. OC1362 *tu mi-ai silit să trăiesc în această nenorocire*. **II** care locuiește în: Αἴας δ' ὁ Σαλαμῖνος ~ EUR. IA288 *Aias, locuitor al Salaminei*; (+

gen.) ARSTT. Fr.16. **III** care crește în: (+ dat.) A.RH. 1.1117.
[ἐντρέφω]
ἐν-τρύλιζω, *vb.* a șopti la ureche: δούλη ... ἐνετρύλισεν τῷ δεσπότη AR. Th.341 *o sclavă i-a șoptit stăpânului la ureche*.
[ἐν, τρυλίζω]
ἐν-τρύφάω-ῶ, *vb.* **I** a se delecta în, a se desfăta cu: (+ dat.) ἐντροφήσατε ταῖς νεότησιν ὑμῶν LXX 4Mac.8.8 *desfățați-vă de tinerețea voastră*; (ἐν + dat.) NT 2Pt.2.13. **II** a duce o viață de plăceri, a trăi în lux: XEN. HG4.1.30. **III** a râde de, a-și bate joc de: οἱ μὲν ἐπήνεσαν ἐντροφήσαντα τοῖς βαρβάροις PLUT. Sull.5.5 *unii l-au laudat pentru că și-a bătut joc de barbari*; LXX Av.1.10, (pas.) PLUT. Lys.6.6. **IV** a abuza de: (+ dat.) οὐ γὰρ δὴ ἐντροφᾶν σοι δοτέον τοῖς νόμοις LUC. Abd.10 *nu vă putem lăsa să abuzați de legi*.
[ἐν, τρυφάω]
ἐντρούφημα, ατος, τό *subst.* desfătare: (+ gen. sub.) LXX Ec.2.8.
[ἐντροφάω]
ἐν-τρώγω, *vb.* |imper. aor. ἐντραγε, inf. ἐντραγεῖν| a mânca, a înghiți: AR. Eq.51, id. V.612, (+ gen.) LUC. Merc. Cond.24.
[ἐν, τρώγω]
ἐν-τυγχάνω, *vb.* |imperf. ἐνετύχανον, aor.2 ἐνέτυχον, pf. ἐντετύχηκα și ἐντέτευχα, m.n.c.p. ἐντετυχήκειν, pas. aor. ἐνετεύχθην| **I** a întâlni (din întâmplare), a da peste: (+ dat.) ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῆσι ὁδοῖσι HDT. 1.134 *întâlnindu-se unii cu alții pe drumuri*; ὁ ἐντυγχάνων τοῖς τε λίθοις καὶ τοξεύμασι THUC. 4.40 *cel care se întâlnește cu (= are parte de) pietre și săgeți*; ἐνέτυχον τοῖς φυγάσι τῶν Κορινθίων XEN. HG4.4.11 *au dat peste fugarii corintieni*; ἀφθόνῳ γὰρ ἐνέτυχον οἶνω PLUT. Caes.41.8 *au dat peste mult vin*; (+ gen.) ὀλίγοι ὦν ἐγὼ ἐντετύχηκα PLAT. R.531e *puținii pe care i-am întâlnit*. **II** a se găsi, a fi prezent: ἐντυχῶν ἐν τάγορᾳ AR. Ach.848 *aflându-te în piață*; (part. prez.) ὅταν μὴ τοὺς ἀδικοῦντας λάβητε, τοὺς ἐντυγχάνοντας κολάζετε ISOC. 18.36 *când nu-i prindeți pe cei vinovați, îi pedepsiți pe cei prezenți*. **III** a se întâlni cu cineva, ext. a vorbi cu: πολλάκις ... ἐγὼ ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ PLAT. Mx.249d *eu m-am întâlnit de multe ori cu Aspasia*; οἱ πρέσβεις ... ἐνετύχανον τούτοις PLB. 4.30.1 *solii s-au*

intálnit cu aceștia; τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι NT *Fp.25.24 mulțimea iudeilor s-a întálnit cu mine*. **IV** a avea relații (sexuale) cu: τὸ τρις ἐκάστου μηνὸς ~ πάντως τῇ ἐπικλήρῳ PLUT. *Sol.20.5 a avea relații cu moștenitoarea de trei ori în fiecare lună*. **V** (fig.) **1** a interveni în favoarea, a mijloci pentru, a interveni pentru: (ὕπερ + gen.) ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν NT *Rom.8.34 (Hristos) mijlocește pentru noi*; NT *Evr.7.25*, (pas.) PLB. 35.6.1. **2** a interveni împotriva, a se plânge de: (κατά + gen.) εἰάν οὖν ἔτι ἐντύχουσιν κατὰ σοῦ LXX *1Mac.8.32 dacā se plâng împotriva ta*. **3** a se întάλνι cu textul scris, ext. a citi: ἔγωγε ἤδη τινὶ ἐνέτυχον βιβλίῳ ἀνδρὸς σοφοῦ PLAT. *Smp.177b mi s-a întámplat să citeșc o carte a unuia om înțelept*; (part. subst.) δῆλον ἦ τοῖς ἐντυγχάνουσιν PLB. 1.3.10 *este limpede pentru cititori*.

[έν, τυγχάνω]

έν-τυλίσσω, vb. |aor. ἐνετύλιξα, med.-pas. pf. ἐντετύλιγμαi, pas. aor. ἐντετυλίχθη| **I** a înfășura: ἐνετύλιξεν αὐτὸ ἐν σινδόνι καθαρά NT *Mt.27.59 I-a înfășurat (sc. trupul) într-un giulgiu curat*; (pas.) ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι AR. *Nu.987 îi înveți să se învelească în mantale*. **II** a înveli: αὐτὴν ἐντυλίξασ' AR. *Pl.692 învelindu-se*.

[έν, τυλίσσω]

έντύνω, [ὑ] vb. |impf. ἔντύνων ἢ ἐντυον, viit. ἐντύνῳ, aor. ἐντύναι| {ep. med. prez. 2sg. ἐντύνει Od., imper. aor. ἐντυνον Il., impf. iter. 3sg. ἐντύνεσκε A.Rh.} **I** a pregăti: δέπας δ' ἐντυνον ἐκάστῳ IL. 9.203 *pregătește o cupă pentru fiecare*; λιγυρὴν δ' ἐντυνον αἰοιδὴν OD. 12.183 *pregăteau (= întona) o cântare dulce*; ἐντύναθ' ἵππους ἄρμασι EUR. *Hipp.1183 pregătiți caii pentru care (= inhămați caii)*: (med.) δαῖτ' ἐντυνόμενοι OD. 17.182 *pregătind un ospăț*. **II** (fig.) a îndeplini: ἐντύνουσαι ὑπόσχεσιν A.Rh. 3.737 *a îndeplini promisiunea*. **III** (fig.) a îmboldi: Pt. *P.4.181*. **IV** (intrans., med.) a se pregăti, a fi gata: ἦλθ' ἐντυναμένη OD. 12.18 *a venit pregătită*; ὄφρα τάχιστα ἐντύνει OD. 6.33 *ca să fie gata cât mai repede*; CALL. *Ap.8*.

[έντος]

έν-τύπας, adv. (dub.) înfășurat în (astfel încât contururile membrilor și al capului să nu poată fi distinse): (d. Priam la moartea

lui Hector) ἐν μέσσοισι γερατὸς ~ ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος IL. 24.163 *bătrânul era în mijloc, strâns înfășurat în mantie*; A.Rh. 1.264, id. 2.861.

[έν, prob. τύπτω, τύπος]

έντυπόω-ῶ, vb. **I** a întipări, a încrusta, a grava. a imprima: ARSTT. *Fr.568.4*, PLUT. *Per.31.3*, (med. = act.) Φεΐδιαν ... ἐν μέσῃ τῇ ταύτης ἀσπίδι τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον ἐντυπόσασθαι ARSTT. *Mu.399b35 Pheidias și-a încrustat propriul chip în mijlocul scutului acestei (statui)*; (fig. pas.) ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις NT *2Cor.3.7 slujirea morții sărată cu litere în pietre*. **II** a forma în: IOS. *B12.121*.

[έντυπος]

έν-τύφω, [ὑ] vb. a afuma: (com.) σὺ προσθεῖς Αἰσχίνην ἔντυφε AR. *V.459 afumă(-le) (sc. viespile) adăugându-l pe Aischines*.

[έν, τύφω]

έντυχία, ac, ἡ subst. **I** întálnire: PLB. 6.11a.4, PLUT. *M.582e*. **II** întrevedere, conversație: IOS. *A116.336*. **III** cerere: τὴν ἐντυχίαν ἐποίησαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν LXX *3Mac.6.40 au făcut o cerere în legătură cu plecarea lor (= au cerut să plece)*.

[έντυγχάνω]

έντύω, vb. **I** a pregăti, a echipa: ἐντυεν ἵππους IL. 8.382 *echipa (= inhăma) caii*; ἐντυον εὐνήν OD. 23.289 *pregăteau patul*. **II** a îmboldi: νιν ... ἐντυ' ἀνάγκα πατρόθεν Pt. *O.3.28 îl îmboldea necesitatea venită din partea tatălui*. **III** a insista, a presa: Pt. *P.9.66*, id. *N.9.36*.

[cf. έντύνω]

ένυάλιος, ον adj. **I** războinic: (epitet al zeilor) (Ares) IL. 17.211, (zeu) PLUT. *M.472b*, APP. *Hisp.242*, id. *Mith.176*. **II** de război, de luptă: (iureș) THEOC. 25.279, (d. un măgar) ένυάλιον τι ὠγκήσατο LUC. *Ba.4 a scos un răget de luptă*. // **ένυάλιος**, ὁ subst. luptă: EUR. *Ph.1572*. // **Ἐνυάλιον**, τό subst. Enyalion, templu al lui Enyalios: THUC. 4.67.

[v. Ἐνυάλιος]

Ἐνυάλιος, ου, ὁ subst. {ep. gen. Ἐνυαλίοιο Hom., Hes.} (mitol.) Enyalios, zeu al războiului identificat cu Ares: IL. 13.519, HES. *Sc.371*, SOPH. *Ai.179*, ίδρύσασθαι τὸν Ἐνυάλιον PLUT. *M.245e a ridică o statuie*

lui Enyalios; (la Roma identificat cu Quirinus) PLUT. *Rom.*29.1, τῷ Ἐνυαλίῳ ἐπαλαλάζειν / ἐλελίζειν / ἀλαλάζειν *a da sri-gătul de lupți în cinstea lui Enyalios (= a dezlănțui atacul)*; XEN. *Cyr.*7.1.26, id. *An.*5.2.14, ARR. *Ind.*24.7, (diferit de Ares) AR. *Pax*457.

[din același R. cu ἄημι, cf. lat. *ventus*]

έν-ύβριζω, *vb.* |impf. ένύβριζον, viit. ένύβριῶ și tard. ένύβρισω, aor. ένύβρισα, pf. ένύβρικα, m.m.c.p. ένύβρικειν; *pas.* aor. ένύβρισθην| **I** a insulta, a violenta, a jigni, a înjosi, a batjocori, a face de ocară: (+ ac. pers.) τὸ σὸν φράσον αὐθις πάλιν μοι πρᾶγμ' ὄτω σ' ένύβρισαν SOPH. *Ph.*342 *sprune-mi acum din nou situația în care te-au jignit*; (+ ac. abstr.) τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ένύβρισας NT *Evr.*10.29 *batjocorind Duhul harului*. **II** (*intrans.*) a fi trufaș, a se purta cu trufie *sau* asprime, a aduce o jignire: AR. *Th.*719, έν τοῖς ἐμοῖς γάρ οὐκ ένύβρισας κακοῖς EUR. *El.*68 *fără să aduci vreoa jignire în timpul nenorocirilor mele*; ταῖς Κάβρωνος οὐκ ἀνθρωπίνως ένύβρισαι συμφοραῖς PLUT. *Pomp.*10.3 *s-a purtat cu asprime și neomeneste în timpul nenorocirii lui Carbo*.

[έν, ύβριζω]

ένύβρισμα, *ατος*, τὸ *subst.* obiect al unei insulte, victimă a unei violențe *sau* a unei jigniri: IOS. *Vit.*210, PLUT. *M.*350c.

[ένυβρίζω]

ένυγρο-θηρευτής, *οῦ*, ὁ *subst.* (propr. „cel care își caută vânatul în mare”) pescar: PLAT. *Lg.*824a.

[ένυγρος, θηρευτής]

ένυγροθηρικός, *ή*, ὄν *adj.* care se prinde în apă: PLAT. *Sph.*220a.

[ένυγροθηρευτής]

έν-υγρος, *ον adj.* **I** umed,: (locuri) ARSTT. *Mete.*351a19. **II** ploios: (an) ARSTT. *HA*569b21. **III** care trăiește în apă, acvatic: (gener. neut. subst.) ARSTT. *Spir.*482a25, id. *Pr.*896b1.

[έν, ύγρός]

ένυδρις, *ιος*, *ή subst.* |var. ένυδρίς Arstt.; ac. pl. ένύδριας Ag.| (zool.) nutrie, *Lutra lutra*: HDT. 2.72, AR. *Ach.*880, ARSTT. *HA*595a3.

[ένυδρος]

έν-υδρος, *ον adj.* **I** în apă, bogat în apă, umed: (d. Egipt) HDT. 2.7, (lac) EUR. *Ion*872, (loc) IOS. *AI*16.142, <έν> ένύδρω

τεύχει AESCH. *Ag.*1128 *în cada plină cu apă*. **II** de apă: (curenți) EUR. *Ph.*659. **III** (gener. d. ființe) care crește *sau* trăiește *sau* se mișcă în apă, acvatic: (nimfe) SOPH. *Ph.*1454, (animale) PLAT. *Lg.*823e, ένυδρον έν λίμναις τρέφω AR. *Ra.*234 (*suport al li-rei*) *pe care îl cresc sub apă în lacuri*; (neut. pl. subst. τὰ ένυδρα „animale acvatice”) ARSTT. *deAn.*421b10, *LXX 4Mac.*1.34. **IV** care conține apă, aducător de ploaie: (nori) EUR. *El.*733.

[έν, ύδρω]

Ένυεύς, *έως*, ὁ *subst.* {ep. gen. -ήρος} (mitol.) Enyeus, rege în Skyros: IL. 9.668.

έν-υλος, *ον adj.* care se află în materie, cuprins în materie, material: τὰ πάθη λόγοι ένυλοῖ εἰσιν ARSTT. *deAn.*403a25 *afectările sunt niște forme cuprinse în materie*.

[έν, ύλη]

ένυξα, *αor.* de la νύσσω.

έν-ύπάρχω, *vb.* **I** a exista în: τοσοῦτον και μίσους πρὸς Καίσαρα και πόθου πρὸς Πομπήϊον ένυπάρχειν αὐτοῖς PLUT. *Pomp.*57.4 *în ei există (= ei au) tot atâta ură față de Caesar și dorință față de Pompeius*; PLUT. *Cim.*4.5. **II** (filos., log.) a fi conținut în, a fi inclus în: ένυπάρχει έν τῷ τοῦ κακοῦ λόγῳ τὸ ἀγαθόν ARSTT. *Top.*147b21 *binele este inclus în definiția răului*; ATSTT. *Metaph.*1022a29.

[έν, ύπάρχω]

ένυπνιάζω, *adj.* a avea vise, a visa: (intr. act. și mai frecv. med.-pas.) ένυπνιάζει δὲ τῶν ζῳῶν μάλιστα ἀνθρωπος ARSTT. *HA* 537b13 *dintre animale omul are cele mai multe vise*; NT *Iuda*8, ένυπνιασθεῖς ... ένόπνιον LXX *Gen.*37.6 *având un vis*; (tranz. fig.) ένυπνιαζόμενοι κοίτην LXX *Is.*56.10 *visând în culcuș*.

[ένύπνιον]

ένυπνιαστής, *οῦ*, ὁ *subst.* cel cu visele, visător: LXX *Gen.*37.19.

[ένυπνιάζω]

έν-ύπνιος, *ον adj.* care apare în timpul somnului: ἄγαν δ' ἀληθεῖς ένυπνίων φαντασμάτων ὄψεις AESCH. *Th.*710 *cât au fost de avârate vedeniile nălucirilor din vis*; EUR. *Hec.*703. // **ένύπνιον**, *adv.* în vis *sau* în somn: θεῖός μοι ~ ἦλθεν ὄνειρος IL. 2.56 *mi-a venit un vis zeiesc în timpul somnului*; OD. 14.495, ~ ἐστιώμεθα; AR. *V.*1218 *suntem ospătați cu un (sau în) vis?* (sc. *acest ospăț e un vis?*); ARR. *Peripl.M.Eux.*23.1. // (frecv.) **ένόπνιον**,

ου, τό *subst.* vedenie în timpul somnului, vis (premonitoriū): ἡ ὄψις τοῦ ένυπνίου HDT. 7.47 *vedenie din vis*; τεκμαίρομαι δὲ ἕκ τινος ένυπνίου ὃ ἐώρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς νυκτός PLAT. *Cri.44a mā bazez pe o viziune pe care am văzut-o puțin mai înainte în timpul acestei nopți*; ~ εἶδον LXX *Dan.4.33b am văzut un vis*; ARSTT. *Div.Somm.463b8, APP. Miith.373* §.a.

[έν, ύπνος]

ένυπνιώδης, *adj.* asemenea unui vis: PLUT. *M.1024b.*

[ένύπνιον]

έν-υποτάσσω, *vb.* a ordona: (pas.) τοῖς παιδίοις ύμῶν ένυποταγήσεται ποιεῖν δικαιόσύνην LXX *Tob.14.8-9 copiilor voștri li se va porunci să facă dreptate.*

[έν, ύποτάσσω]

ένυστρον, ου, τό *subst.* (= ἦνυστρον) (zool., anat.) al patrulea compartiment al stomacului rumegătoarelor, cheag: LXX *Deut.18.3, IOS. A14.74.*

[v. ἦνυστρον]

έν-ύφαινω, *vb.* a țese (în): MEN. *Fr.561, (pas.) ζῶα ... (ειρίω) ένυφανθέντα* HDT. 1.203 *animale țesute pe pânză*; ARSTT. *Mir.838a23, IOS. A13.126, PLUT. Demetr.10.5* §.a.

[έν, ύφαινω]

ένύφαντός, όν *adj.* țesut: THEOC. 15.83.

[ένυφαινω]

Ένυώ, οὔς, ἡ *subst. I* (mitol.) Enyo, divinitate a războiului: IL. 5.592, AESCH. *Th.45, (la Roma identificată cu Belona)* PLUT. *Sull.7.6* §.a. **II** Enyo, una dintre Graie: HES. *Th.273.*

[cf. Ένυάλιος]

ένφ-, v. έμφ-

ένχ-, v. έγχ-

ένώδιον sau **ένώδιον**, ου, τό *subst.* cercel: AESCH. *Fr.424b.*

[έν, οὔς]

έν-ωδος, ον *adj.* [var. ένωδός Plut.] muzical: PLUT. *M.405e.*

[έν, ώδή]

έν-ωθέω-ώ, *vb.* [aor. ενέωσα] a împinge în: A.RH. 4.1243, ενέωσαν έαυτούς τε και τοὺς ἵππους βαρείς όντας εις τὰ τῶν πεζῶν όπλα PLUT. *Luc.28.5 s-au împins și pe ei și caii cei grei în armele pedestrașilor*; PLUT. *M.977f, (med. = act.)* PLUT. *M.304f.*

[έν, ώθέω]

ένωμοτ-άρχης, ου, ὁ *subst.* [var.

ένωμόταρχος, -ου, ὁ] (la Sparta) *enomotarh*, comandant al unei unități militare (ένωμοτία): THUC. 5.66, XEN. *An.3.4.21, id. Lac.11.4* §.a.

[ένωμοτία, άρχω]

ένωμόταρχος, ου, ὁ v. ένωμοτάρχης

ένωμοτία, ας, ἡ *subst.* (milit.) *enomotie*, unitate militară în armata spartană, alcătuită inițial din oameni legați prin jurământ: HDT. 1.65, THUC. 5.68, XEN. *Lac.13.9* §.a.

[ένώμοτος]

έν-ώμοτος, ον *adj.* legat prin jurământ: LUC. *Deor.Conc.15 // conjurat*: PLUT. *Caes.47.6, id. Sert.26.1.*

[έν, ὄμνυμι]

ένών, οὔσα, ον, part. prez. act. de la ένειμι. **ένώπᾶ**, *adv.* în față: κατ' ~ ιδῶν Δαναῶν IL. 15.320 *privindu-i în față pe danai.*

[έν, cf. ὤψ]

ένωπᾶδῖς, [ἰ] *adv.* în față: ~ ἔκφατο μῦθον A.RH. 4.354 *i-a rostit în față o vorbă*; A.RH. 4.720 §.a.

[ένωπή]

ένωπᾶδίως, *adv.* în față: μιν ~ εἰσίδεσκεν OD. 23.94 *il privea în față.*

[ένωπή]

έν-ωπῆ, ἦς, ἡ *subst.* aspect, față, (dat. sg. adv.) pe față, în văzul tuturor: ὡς εἶ τι κακὸν ῥέζουσας ένωπῆ IL. 5.374 *ca și cum ai face vreun rău în văzul tuturor*; IL. 21.510.

[έν, ὤψ]

ένώπιος, ον *adj. I* care este în față: ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν ~ ένωπίῳ LXX *Ex.33.11 Domnul vorbea cu Moise față către față*; ἄρτους ένωπίους LXX *Ex.25.30 pâinile [punerii] înainte. II* clar, limpede: πάντα ένώπια τοῖς συνιοῦσιν LXX *Prov.8.9 toate (vorbele) sunt limpezi pentru cei care știu să priceapă. // ένώπια*, τὰ *subst.* partea exterioară a zidului, fațadă a zidului, ziduri exterioare: ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ένώπια IL. 8.435 *au sprijinit carele de fața zidurilor*; OD. 4.42, AESCH. *Supp.146. // (ac. neut.) ένώπιον*, *adv.* în față: πολλάκις ὕμμιν ~ ... ἔειπα THEOC. 22.152 *v-am spus adesea în față. // ένώπιον*, *prep. I* (frecv.) în față, înainte, sub privirile: (+ gen.) ~ τοῦ θεοῦ NT *Lc.1.19 în fața lui Dumnezeu*; ἡμαρτον εις τὸν οὐρανὸν και ~ σου NT *Lc.15.18 am păcătuit împotriva cerului și înainta ta (= împotriva ta)*; NT *Fp.4.10* §.a. **II** în opinia, în ochii: εὔρον χάριν ~ τοῦ βασιλέως LXX

Est.5.8 au gāsīt bunāvoințā în ochii regelui.

[ἔνωπή]

ἔνωρσε, ind. aor. act. 3sg. de la ἐνόρνημι.

ἐνώρτο, ind. aor. med. 3sg. de la ἐνόρνημι.

ἔνωσις, εως, ἢ *subst.* unire, unificare: ARSTT. GC328b22, id. *Ph.222a20.*

[ἐνόω]

ἐν-ωτιζομαι, *vb.* a pleca urechea la: (+ ac.)

LXX *Is.42.23*, (+ dat.) ἐὰν ... ἐνωτίση ταῖς

ἐντολαῖς αὐτοῦ LXX *Ex.15.26* *dacă pleci*

urechea la (= dai ascultare) poruncile lui;

(abs.) ὅτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἐνωτισήσονται

LXX *Ps.134.17* *au urechii și nu vor putea*

auzi.

[ἐν, οὔς]

ἐνωτικός, ἢ, ὄν *adj.* unificator: PLUT.

M.428a, id. *M.1112a.*

[ἐνόω]

ἐνώτιον, ου, τό *subst.* (gener. pl.) cercei:

LXX *Gen.24.30*, id. *Ex.35.22*, ἐνώτια

χρυσοῦ ARR. *An.6.29.6* *cercei de aur.*

[ἐν, οὔς]

ἐν-ωχρος, ον *adj.* gālbei: ARSTT. *PA673b29,*

id. *Phgn.812b10.*

[ἐν, ὠχρός]

ἐξ, *v.* ἐκ

ἐξ, *num.* [în compuzi ἐξ-, ἐξα-, ἐκ-] șase: IL.

5.270, OD. *10.6*, LXX *Num.35.13* ș.a.

[IE **syeks-*, cf. lat. *sex* ș.a.]

ἐξάγαγε, aor. 3sg. de la ἐξάγω.

ἐξ-αγανακτέω-ᾶ, *vb.* a se înfuria foarte tare:

(πρός + ac.) IOS. *AI4.11.*

[ἐξ, ἀγανακτέω]

ἐξαγγελία, ας, ἢ *subst.* I dezvăluire de infor-

mații: κωλύοιεν τῶν ἐξαγγελιῶν XEN.

Cyr.2.4.23 *să împiedice dezvăluirea de in-*

formații. II anunț: ARR. *An.1.18.9.*

[ἐξάγγελος]

ἐξ-αγγέλλω, *vb.* I (gener.) a anunța, a vesti,

a informa: HDT. *3.134*, ἀφικομένη εἰς τὰς

Ἀθήνας ἐξαγγέλλει τὴν πολιορκίαν XEN.

HG1.6.22 *sosind la Athena, anunțā blo-*

cada; (περί + gen.) ὁ μὲν εἰδὼς ἐξαγγέλλει

περὶ ... αὐλῶν PLAT. *R.601e* *cel ce știe in-*

formează în privința flautelor; (med.) εὐ-

δαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι EUR.

Ion1605 *vă vestesc un destin fericit. II* a ex-

prima: πῶς σὺ αὐτὸ ἐξαγγέλλεις PLAT.

R.328e *cum exprimi aceasta; (pas.)* ARSTT.

Po.1460b11. III a povesti: PLB. *3.1.3.*

[ἐξ, ἀγγέλλω]

ἐξ-ἄγγελος, ου, ὁ *subst.* I informator: αὐτὸς

προφθάσας τῷ στρατεύματι ~ γίνεταί ὡς οἱ

πολέμοι THUC. *8.51* *el însuși, anticipând,*

anunțā armata că dușmanii ...; (+ gen. obi-

ectiv) PLAT. *Lg.964e*, PLUT. *M.347d. II* (în

teatru) mesager (care anunță celor din afară

sau corului ce se întâmplă pe scenă): SOPH.

Ant.1277, id. *OT1222.*

[ἐξ, ἄγγελος]

ἐξαγγελτικός, ἢ, ὄν *adj.* I cârțitor, înclinat

spre pâlăvrăgeală: ARSTT. *Rh.1384b7. II*

transmițător: ARSTT. *Pr.903a24.*

[ἐξαγγέλλω]

ἐξάγγελτος, ον *adj.* I denunțator: μὴ ἐξάγ-

γελοῖ γενέσθαι THUC. *8.14* *să nu devină*

denunțatori; IOS. AI18.318. II comunicat:

IOS. *AI17.44.*

[ἐξαγγέλλω]

ἐξαγήοχα, *pf.* act. de la ἐξάγω.

ἐξ-ἄγίζω, *vb.* a scoate afară ca pe un nele-

giuit: (pas.) ἐξαγισθέντας δόμων ἄνδρας

AESCH. *Ag.641* *oameni trași afară din casă*

ca niște nelegiuiți.

[ἐξ, ἀγίζω]

ἐξἄγινέω-ᾶ, *vb.* a ghida, a conduce: HDT.

6.128.

[ἐξάγω]

ἐξάγιστος, ον [ᾶ] *adj.* I sacru, sfânt: SOPH.

OC1526. II oribil, abominabil: DEM. *25.93,*

(*subst. neut. pl.*) υἰῶν ἐξάγιστα κατηγορεῖν

PLUT. *Publ.4.4* *a-i învinui pe fiii de faptе*

abominabile.

[ἐξαγίζω]

ἐξ-αγκωνίζω, *vb.* a da din coate: (în semn de

apărare) AR. *Ec.259.*

[ἐξ, ἀγκών]

ἐξ-ἀγνῶμι, *vb.* {ep. tm. aor. 3sg. ἔαξε II.,

conjct. ἄξη II., part. aor. ἐξαγεῖσα A.Rh.} a

frânge complet, a sfâșia rupând, a rupe: τῆς

δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε IL. *17.63* (*un leu*) *i-a frânt*

grumazul (vitei); πρυμνόθεν ἐξαγεῖσα

A.Rh. *4.1686* (*un pin*) *frânt de la bază.*

[ἐξ, ἄγνυμι]

ἐξ-ἄγοράζω, *vb.* I a cumpăra (cu totul): ἐξη-

γόρασε παρ' αὐτῶν τά ... πλοῖα πάντα PLB.

3.42.2 *a cumpărat de la ei toate ambarcați-*

unile. II (fig.) a câștiga: καιρὸν ὑμεῖς

ἐξαγοράζετε LXX *Dan.2.8* *voi [vreți să]*

câștigați timp. III (fig. relig.) I a răscum-

păra: Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς

κατάρας τοῦ νόμου NT *Gal.3.13* *Hristos ne-*

a răscumpărat din blestemul Legii; NT

Gal.4.5. 2 a profita: τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι NT *Col.4.5 profitând de vreme (= profitând de ocazie)*; NT *Ef.5.16.*

[ἐξ, ἀγοράζω]

ἐξαγορεία, *ας*, ἡ *subst.* |var. -ρία LXX| *recunoaștere*: LXX *Ps.Sol.9.6.*

[ἐξαγορεύω]

ἐξαγορευτικός, ἡ, ὄν *adj.* care exprimă sau explică: (+ gen. obiectiv) LUC. *Salt.36.*

[ἐξαγορεύω]

ἐξ-ἀγορεύω, *vb.* **I** a spune deschis, a declara, a face public, a dezvălui: ἐκάστη ὄν γόνον ἐξαγόρευεν OD. 11.234 *fiicare îmi spunea deschis neamul său*; γρόντες ... τὸ ποιούμενον ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ HDT. 9.47 *aflând ce se întâmplă îi aduc de veste lui Mardonios*; LUC. *Ind.25* ș.a. **II** a mărturisi: ἐξαγορεύουσιν τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν LXX *Lev.26.40 vor mărturisi păcatele lor*; LXX *Dan.09.20, PLUT. M.168d.*

[ἐξ, ἀγορεύω]

ἐξ-αγριαίνω, *vb.* **I** (*tranz.*) a sălbătici, a înfuria, a ата́та: (+ ac.) τὸ μειράκιον ~ ... πρὸς αὐτόν PLUT. *Dio.7.2 a-l ата́та pe tânăr împotriva lui*; (abs.) λόγοις τε καὶ φδοαῖς μὴ κηλεῖν ἀλλ' ~ PLAT. *Ly.206b a nu ademeni prin vorbe și cântece, ci a sălbătici.* **II** (*intrans.*) a se înfuria, a deveni agresiv, a se înverșuna: (med.-pas.) ὑπὸ τοῦ λόγου ... ἐξαγριαίνεσθαι PLAT. *R.336d a se înfuria din pricina vorbeii*; (d. animale) (d. elefanți) ARSTT. *HA571b31, ἐξηγριάνθη πρὸς αὐτόν* LXX *Dan.08.7 (berbecul) s-a înfuriat împotriva lui*; (act.) APP. *Ill.23.*

[ἐξ, ἀγριαίνω]

ἐξ-αγριόω-ῶ, *vb.* **I** (*tranz.*) **I** a întărâta, a înfuria: οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν τοὺς ὑπολοίπους Πεισιστρατιδέων "[παραχον ἀποκτείναντες HDT. 6.123 *ucigându-l pe Hipparchos, ei i-au întărâtat pe ceilalți Peisistratizi*; EUR. *Ph.876, (pas.) ISOC. 15.142. 2* a îndobitoci: PLAT. *Lg.935a. 3* a aduce în stare de sălbăticie: (pas., d. pământ) ISOC. 9.67. 4 a agita: (d. mare) IOS. *BI1.409, ἐξηγριωμένης ὑπὸ πνεύματος τῆς θαλάσσης* PLUT. *Tim.19.2 marea fiind agitată de vânt.* **II** (*intrans.*) (gener. med.-pas.) **I** a se purta sălbatic: PLUT. *M.487f, (act.) IOS. A117.148. 2* a se sălbătici: νῆσον, ἐξηγριωμένην ὑπὸ κακῶν PLUT. *Tim.35.1 insulă, sălbăticită de nenorociri.*

[ἐξ, ἀγριόω]

ἐξ-άγω, [ᾶ] *vb.* |impf. ἐξῆγον, viit. ἐξάξω, aor.2 ἐξήγαγον, pf. ἐξῆχα ἢ ἐξαγήχοχα: med. impf. ἐξηγόμην, viit. ἐξάξομαι, aor. ἐξηγαγόμην, pf. ἐξήγμαι; pas. viit. ἐξαχθήσομαι, aor. ἐξήχθη| **I** (*tranz.*) **I** a mâna afară, a (con)duce afară: (+ ac.) IL. 1.337, συκοφάντην ἐξαγε AR. *Ach.904 scoate afară sicofantul*; (+ ac. ἢ gen. separativ) μάχης ἐξήγαγε ... Ἄρηα IL. 5.35 *l-a scos din luptă pe Ares*; (fig. med.) ὁ χρυσὸς ᾶ τ' εὐτυχία φρενῶν βροτοὺς ἐξάγεται EUR. *HF775 aurul și norocul îi abat pe muritori de la dreapta judecată*; (+ ac. ἢ prep.) ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἐξαγαγεῖν THUC. 4.79 *a scoate armata din Pelopones*; μῆτε σὴν παῖδ' ἐξαγ' ὄψιν εἰς ἐμήν EUR. *IA998 nu-ți scoate copila înaintea privirii mele. 2* a scoate din, a elibera: σῶσαι σε καὶ ἐξαγαγεῖν ἐνθῆνδε PLAT. *Cri.45a te salvează și te eliberează de aici*; ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους LXX *Is.42.7 a elibera din lanțuri pe cei legați. 3* a scoate din, a alunga, a expulza: ἐξαγαγεῖν πάντας τοὺς σοφοὺς τῆς Βαβυλωνίας LXX *Dan.2.12 a-i alunga pe toți înțelepții Babiloniei*; DEM. 44.32. 4 a scoate afară cu forța, a răpi: παῖδα ἐξαγαγών LYS. 10.10 *răpind un copil (ca sclav). 5* a scoate (din viață), a omori: ~ ἐκ τοῦ ζῆν *a scoate din viață = a da morții, a omori*: PLB. 23.16.13, (+ pron. reflexiv) οἱ μὲν ... ἐκ τοῦ ζῆν ... αὐτοὺς ἐξῆγον PLB. 38.16.5 *unii s-au sinucis*; LXX *4Mac.8.23. 6* a conduce la, a împinge la, a impulsiona, a îmboldi: οἱ ἐπὶ τὰ πονηρότερα ἐξῆγον τὸν ὄχλον THUC. 6.89 *au împins gloata la acțiuni mai rele*; EUR. *Alc.1080. 7* a scoate la iveală, a produce, a naște: ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν LXX *Gen.1.24 pământul să scoată la iveală suflet viiu. 8* a scoate afară, (fig.) a obține: (pas.) τὸ ὕδωρ ἐξάγεται τάφροις XEN. *Oec.20.12 apa este scoasă prin șanțuri*; ARSTT. *Pr.863b14, ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς* LXX *Ps.103.14 a obține pâine din pământ. 9* (d. bunuri, mărfuri) a exporta: ~ ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα AR. *Eq.278 exportă pentru trierele peloponesienilor „supe”* (v. ζώμευμα); (op. εισάγω „a importa”) DEM. 18.145, (neut. pl. subst.) τὰ ἐξαγόμενα ARSTT. *Rh.1359b23 exporturile* (op. τὰ εισαγόμενα „importurile”). **10** (medic.) a elimina, a expulza: ~ ...

τὴν φλεγμασίαν ARSTT. *Pr.*889b19 *a elimina inflamația*. **11** a duce, a trece: εἰς ἔργον ἐξαγαγεῖν τὸ πρόβλημα PLUT. *Marc.* 14.13 *a transpune problema în faptă*; δεῖ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ~ τοῦνομα PLUT. *Num.*13.6 *trebuie derivat (propr. dus) numele din limba greacă*. **12** a prelungi, a lărgi: (d. un zid) THUC. 1.93. **13** a provoca, a produce: ἐξάγεις δάκρυ EUR. *Supp.*770 *smulgi o lacrimă*. **II** (*intrans.*) **1** a pleca, a ieși, a se îndrepta spre: IL. 7.336. ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ~ XEN. *An.*6.4.9 *a merge după provizii*. **2** a se prelungi: (d. limba unei păsări) ARSTT. *HA*597b21. **3** (med.-pas.) a fi determinat: (+ inf.) ἐξήχθη ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος LYS. 2.61 *am fost determinat să deplâng întreaga Grecie*.

[ἐξ, ἄγω]

ἐξαγωγεύς, ἑως, ὁ *adj.m.* care conduce afară: (d. regina albinelor) ARSTT. *HA*625a22.

[ἐξάγω]

ἐξαγωγή, ἦς, ἡ *subst. I* (+ gen. obiectiv) **1** (mar.) scoatere, tragere: (a unei corăbii din ape puțin adânci) HDT. 4.179. **2** export: πωλεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῆ HDT. 5.6 *vând copiii pentru a fi scoși din țară*; σύκων ~ PLUT. *Sol.*24.2 *exportul de smochine*. **3** drept de export: ὑμῖν ἐξαγωγῆν ἔδοσαν ISOC. 7.57 *v-au dat dreptul de export*; ἔλαβε τὴν ἐξαγωγῆν τοῦ σίτου DEM. 34.36 *a primit dreptul de a exporta grâu*. **4** expulzare: LUC. *Tox.*2. **5** (medic.) elimina: (a transpirației) ARSTT. *Pr.*869b28. **6** (jur.) expropriere: (d. o proprietate) DEM. 44.34, IS. 3.22. **7** (d. texte) argument, expunere: PLUT. *M.*697e. **II** (+ gen. sub.) **1** (milit.) retragere: (d. trupe) XEN. *Eq.Mag.*4.9, PLB. 5.24.4. **2** final, sfârșit: (al nenorocirilor) PLB. 2.39.4.

[ἐξάγω]

ἐξαγωγήμιος, *ov adj.* exportabil: (op. τὰ εἰσαγώγιμα „cele care pot fi importate”) (neut. pl. subst.) ARSTT. *Oec.*1345b21.

[ἐξαγωγή]

ἐξαγωγήιον, *ov, τό subst.* taxă pentru export: IOS. *AI*14.206.

[ἐξαγωγή]

ἐξ-αγωνίζομαι, *vb.* a lupta până la capăt: EUR. *HF*155.

[ἐξ, ἀγωνίζομαι]

ἐξ-ἀγωνιος, *ov adj.* care este în afara concursului, *ext.* în afara subiectului, care nu-și

are locul, străin: LUC. *Anach.*19, id. *Im.*18, id. *Abd.*26.

[ἐξ, ἀγών]

ἐξά-γωνος, *ov adj.* hexagonal: (d. celulele fagurelui) ARSTT. *HG*554b26, PLUT. *M.*983b. // **ἐξάγωνον**, *τό subst.* hexagon: ARSTT. *Cael.*306b7.

[ἐξ, γωνία]

ἐξάδ-αρχος, *ov, ὁ subst.* comandant peste șase oameni, șef de trupă (în armata persană): XEN. *Cyr.*8.4.30.

[ἐξάς, ἀρχω]

ἐξ-ἀδελφος, *ov, ὁ [ᾶ] subst.* fiu al fratelui, nepot: LXX *Tob.*1.22, IOS. *AI*20.236.

[ἐξ, ἀδελφός]

Ἐξάδιος, *ov, ὁ subst.* (mitol.) Exadios, lapit: IL. 1.264, HES. *Sc.*180.

ἐξά-δραχμος, *ov adj.* de șase drahme: ARSTT. *Oec.*1347a34.

[ἐξ, δραχμή]

ἐξ-ἀδυνάτέω-ᾶ, *vb. I* a fi complet incapabil, a nu putea (să): (+ inf.) ~ τοὺς λαγῶς ἰχνεύειν ARSTT. *Mir.*836b.18 *nu poate lua urma iepurilor*; PLB. 10.30.3, PLUT. *Alc.*23.5, (+ prep.) ARSTT. *MM*2.16.1. **II** a fi lipsit de forță, a fi slăbit: ARSTT. *HA*575a21, ἐξαδυνατῶν τῷ σώματι διὰ τὴν ἀσθένειαν PLUT. *Mar.*33.6 *cu corpul slăbit din lipsa puterii*; PLUT. *Art.*30.7.

[ἐξ, ἀδυνατέω]

ἐξ-ᾶδω, *vb. I* a cânta pentru ultima dată: (d. lebede) PLAT. *Phd.*85a, (prov.) ἐξᾶσας τὸ κύκνειον PLB. 31.12.1 *intonând cântecul de lebedă (sc. = având o ultimă cerere)*. **II** a exorciza prin cântec, a face incantații, a descânta: IOS. *AI*6.166, LUC. *Philops.*16, id. *Trag.*173. **III** a cânta, a cinsti prin cântec: μοι τὰγάθ' ἐξᾶσαι φίλον EUR. *Tr.*472 *mi-e drag să cinstesc prin cântec lucrurile bune*.

[ἐξ, ᾶδω]

ἐξαείρω, *vb. v.* εξαίρω

ἐξ-ἀερώ-ᾶ, *vb. I* (*tranz.*) (d. lichide) a transforma în vapori: ARSTT. *Pr.*938b34, (fig.) ἑαυτοὺς εξαερώσουσιν LUC. *Pereg.*30 *se vor evapora*. **II** (*intrans.*) (gener. med.-pas.) a se evaporă: εξαερούμενον δὲ τοῦ ὕδατος ARSTT. *Pr.*943b13 *evaporându-se apa*; PLUT. *M.*97b, id. *M.*953d.

[ἐξ, ἀήρ]

ἐξαέτης, *v.* ἐξέτης

ἐξαετία, *ac, ἡ subst.* perioadă de șase ani: IOS. *AI*16.4.

[ἔξάετης]

ἔξ-αθλος, *ov adj.* care a trecut de vârsta în care poate participa la competiție, retras: (atlet) LUC. *Lex.* 11.

[ἔξ, ἄθλος]

ἔξ-ἄθροίζομαι, *vb.* a aduna la un loc, a re-uni: EUR. *Ph.* 1169.

[ἔξ, ἀθροίζω]

ἔξ-αθυμέω-ῶ, *vb.* a fi complet descurajat, a-și pierde de tot curajul: PLB. 11.17.6, PLUT. *Cic.* 6.4, id. *M.* 795c.

[ἔξ, ἀθυμέω]

ἔξ-αιάζω, *vb.* a jeli: (+ ac.) EUR. *Tr.* 198.

[ἔξ,]

ἔξ-αιθερώ-ῶ, *vb.* a transforma în eter: (ἄηρ) ... ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξαιθερωθεῖς PLUT. *M.* 922b *aer transformat în eter de către foc.*

[ἔξ, αἰθήρ]

ἔξ-αιθριάζω, *vb.* a expune la aer: τὸ ὕδωρ ... ἐξαιθριασθὲν γίνεται ψυχρότατον IOS. *B14.472 apa expusă curentilor de aer de-vine foarte rece;* IOS. *B13.508.*

[ἔξ, αἰθριάζω]

ἔξ-αιμάσσω, *vb.* {att. -ττω} a umple complet de sânge, a însângera cu totul: ἐξαιμάτων τῷ κέντρῳ XEN. *Cyr.* 7.1.29 *umplând complet de sânge [caii, îmboldindu-i] cu țepa.*

[ἔξ, αἰμάσσω]

ἔξ-αιματώ-ῶ, *vb.* a se transforma în sânge: ARSTT. *Somn. Vig.* 456b5.

[ἔξ, αἰματώ]

ἔξ-αιμος, *ov adj.* lipsit de sânge, exsangvina: (+ γίγνομαι „a pierde sânge”) ARSTT. *HA587a23, LXX 2Mac.* 14.46, PLUT. *M.* 970d.

[ἔξ, αἷμα]

ἔξ-αἰνῶμαι, *vb.* {poet. impf. 3sg. ἐξαινυτο Hom.} **I** a smulge, a răpi, a lua: φίλον δ' ἐξαινυτο θυμὸν ἀμφοτέρω IL. 5.155 *luă vi-ața amândurora;* IL. 20.459, (tm.) IL. 4.531. **II** a ridica: OD. 15.206.

[ἔξ, αἰνυμαι]

ἔξ-αιονάω-ῶ, *vb.* a cufunda, a îmbăia: AESCH. *Fr.* 75a.

[ἔξ, αἰονάω]

ἔξαιρέσιμος, *ov adj.* suprimat: (d. zile în care soldații nu primeau soldă) ARSTT. *Oec.* 1351b15.

[ἔξαιρέω]

ἔξαιρέσις, *εως, ἡ subst.* **I** extragere, scoatere: (+ gen. obiectiv) ~ τῶν ἱρῶν HDT.

2.121a *scoaterea măruntaielor la animalele de jerfă;* (a pietrei) HDT. 2.121a, (d. dinți) ARSTT. *Mech.* 854a14. **II** retragere: PLB. 14.10.9. **III** separare: (a roadelor) IOS. *A14.205.*

[ἔξαιρέω]

ἔξαιρετέον, *adj.vb.* (neut.) **I** trebuie retras: ARSTT. *HA627a6.* **II** trebuie eliminat sau îndepărtat: PLAT. *Lg.* 942c. **III** trebuie ales: XEN. *Cyr.* 4.5.52.

[ἔξαιρέω]

ἔξαιρετός, *α, ov adj.vb.* **I** care trebuie separat sau îndepărtat: (+ dat. de agent) XEN. *Cyr.* 2.2.25, (ἐκ + gen.) XEN. *Cyr.* 2.2.23. **II** care trebuie cucerit: ARR. *An.* 4.21.3.

[ἔξαιρέω]

ἔξαιρέτος, *ov adj.* **I** pus deoparte, selectat, ales: τοὶ πολλοὶ δὲ γυναῖκες εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαιρέτοι IL. 2.227 *ai multe femei alese în corturi;* OD. 4.643, (d. Casandra) ἐξαιρετον ἄνθος AESCH. *Ag.* 954 *floare aleasă;* ἄρουραι ἐξαιρέτοι δωδέκα ἐκάστῳ HDT. 2.168 *pentru ficcare au fost selectate douăsprezece loturi de pământ.* **II** pus deoparte, rezervat: τριήρεις ... ἐξαιρέτους ἐκατὸν ἐποιήσαντο THUC. 2.24 *au pus deoparte o sută de triere.* **III** deosebit, special, extraordinar: οὐδὲν ἐξαιρετον οὐδ' ἴδιον πεποίημαι DEM. 18.282 *fără să procur nimic special sau particular;* (traducere pt. lat. *extraordinarius*) PLUT. *Cat.Mi.* 39.3. **IV** excepțional, exceptat: ἐξαιρετον ἐποιήσαντο οὐδένα THUC. 3.68 *nu au omis pe nimeni;* ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαιρέτοι ἔσονται LXX *Iov.* 5.5 *nu vor fi scutiți (propr. exceptați) de (la) rele.* **V** distinct, diferit: ARSTT. *Mu.* 394a3. // **ἔξαιρέτως**, *adv.* **I** în mod excepțional sau deosebit, prin excelență: τόξοις, πρὸς ἃ πεφύκασιν ~ APP. *BC.* 5.9 *arcuri, în care sunt din născare excepțional de buni;* PLUT. *M.* 667f. **II** în mod special, mai cu seamă: IOS. *A119.335, PLUT. Num.* 12.1. **III** aparte, diferit: APP. *Praef.* 17.

[ἔξαιρέω]

ἔξ-αιρέω-ῶ, *vb.* {impf. ἐξήρουν, viit. ἐξαιρήσω, tard. ἐξελῶ, aor.2 ἐξείλον, pf. ἐξήρηκα; med. impf. ἐξηρούμην, viit. ἐξαιρήσομαι și ἐξελοῦμαι, aor. ἐξειλόμην, pf. ἐξήρημαι; pas. viit. ἐξαιρεθήσομαι, aor. ἐξηρέθη} {ep. impf. 1sg. ἐξαιρεύμην Od., aor. 3pl. ἐξελον II.; ion. inf. prez. ἐξαιρέειν, part. pf. ἐξαιρημένος Hdt.} **I** a lua sau a

pune deoparte: κούρην ἦν ἄρα μοι γέρας ἔξελον νῆες Ἀχαιῶν IL. 16.56 *fata pe care fiii aheilor mi-au pus-o deoparte drept parte de cinste*; τριακοσίους μὲν τοῖς θεοῖς ἱεροὺς ἔξεῖλον THUC. 3.50 *au pus deoparte pentru zei trei sute de (loturi) spre a le fi consacrate*. **II** a excerpta: HDT. 3.150, (locut.) Σιμμίαν Θηβαῖον ἐξαιρῶ λόγου PLAT. *Phdr.*242b *nu-l pun la socoteală pe Simmias tebanul*. **III** a scoate: (+ ac. și gen. separativ) φαρέτρης ἐξεῖλετο ... οἰστόν IL. 8.323 *a scos din tolbă o săgeată*; (+ ac. și adv.) ἔνθεν δώδεκα ... ἔξελε πέπλους IL. 24.229 *a scos de acolo douᾶsprezece haine*. **IV** a descărca: κάκει ἔξελέσθαι τὸν σῖτον DEM. 56.21 *a descărca acolo grâul*. **V** a alunga: τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ ἐξαιρέειν HDT. 5.16 *a-i alunga pe cei din preajma lacului*. **VI** a elibera: (+ ac. și gen. sau compl. separativ) μὴ νῦν γε δουλείας ἐξελέσθαι τοὺς ... Ἑλληνας PLUT. *Art.*20.2 *ca nu cumva grecii să se elibereze din sclavie*; ἐξεῖλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου NT *Fp.*12.11 *m-a scăpat din mâna lui Irod*; LXX *Gen.*37.21. **VII** a face să dispară, a îndepărta, a elimina, a suprima: Λαῖου θέσφατ' ἐξαιροῦσιν ἦδη SOPH. *OT*908 *fac să dispară prorocirile lui Laios*; ἐάν οὖν τις ἐξέλη τὸ δέλτα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀνδρείας PLAT. *Cra.*413e *dacă cineva ar îndepărta pe „d” din „andreia”*; (+ gen.) θῆρας ἐξαιρεῖ χθονός EUR. *Hipp.*18 *golește pământul de jivine*. **VIII** a distruge, a nimici: τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει EUR. *HF*39 *vrea să nimicească copiii lui Heracles*. **IX** a cuceri (prin arme), a captura: πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι HDT. 6.23 *vrând să cucerească cetatea sicilienilor*; Σκιωναίους ἐξελεῖν τε καὶ ἀποκτεῖναι THUC. 4.122 *a-i captura pe sicilienii și a-i ucide*. **X** a răpi, a lipsi de: (+ ac. dublu) μιν ... ἐξεῖλετο θυμόν IL. 17.678 *i-a răpit viața*; (+ ac. și gen.) σὺ γάρ μου τέρψιν ἐξεῖλου βίου EUR. *Alc.*347 *ai smuls din mine plăcerea vieții*; (+ dat. și ac.) (tm.) τῇ ... ἐκ δέος εἶλετο γυῖων OD. 6.140 *i-a luat frica din membre*. **XI** a alege: Λεσβίδας, ἃς ὅτε Λέσβον εὐκτιμένην ἔλεν αὐτὸς ἐξελόμην IL. 9.130 *femeile din Lesbos pe care le-am ales chiar când am cucerit Lesbosul*; τὴν δὲ μίαν ἕκαστος σιτοποιοῖον ἐξαιρέετο HDT. 3.150. **XII** a reclama, a pretinde: πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐλευθερίαν

ἐξελέσθαι DEM. 8.42 *a pretinde ca toți omenii să fie liberi*.

[ἐξ, αἰρέω]

ἐξ-αἶρω, vb. |impf. ἐξῆρον, viit. ἐξαρῶ, aor. ἐξῆρα, pf. ἐξῆρακα; med.(-pas) impf. ἐξηρόμην, viit. ἐξαροῦμαι, aor. ἐξηράμην, pf. ἐξῆρμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐξῆρτο; pas. viit. ἐξαρθήσομαι, aor. ἐξῆρθην| {ep. ion. ἐξαείρω, impf. 3sg. ἐξήειρε A.Rh.} **I** (tranz.) **1** a trage afară, a scoate: (tm.) ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν IL. 24.266 *au tras afară căruța*; ἐξαιρε ... θώρακα AR. *Ach.*1133 *scoate pieptarul!* **2** a ridica: κοῦφον ἐξάρας πόδα SOPH. *Ant.*224 *ridicând piciorul ușor (= mergând repede)*; ἐξάρας ... τοὺς πόδας LXX *Gen.*29.1 *ridicându-și picioarele (= pornind)*; ἐξάρας ... τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ LXX *Num.*24.2 *ridicându-și ochii*. **3** a înălța, a construi: (pas.) τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξῆρετο διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου HDT. 6.133 *acest (zid) a fost înălțat într-o noapte de două ori mai mare decât cel vechi*. **4** a expune: ἐξαράμενος τὰ ὄπλα πρὸ τῶν θυρῶν ARSTT. *Ath.*14.2 *expunându-și armele în fața porților*. **5** a lua pentru sine, a câștiga: δοιοὺς ἐξῆρατο μισθούς OD. 10.84 *câștiga o plată îndoită*; THEOC. 24.122. **6** a elimina, a îndepărta: ἐξάρατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου LXX *Iez.*45.9 *îndepărtați împilarea din poporul Meu*; NT *1Cor.*5.13. **7** (fig.) **a** a înălța, a preamări: HDT. 6.126, ὑψηλὸν ἐξαρεῖν αὐτόν PLAT. *R.*494d *a se așeza pe sine (cât mai) sus*; πᾶς σύμβουλος ἐξαιρεῖ βουλὴν LXX *Sir.*37.7 *orice sfătuitoare își preamărește sfatul*. **b** a îmboldi, a ațâța: τί γὰρ τὸ δεινὸν τοῦθ' ὃ σ' ἐξαιρεῖ θανεῖν; EUR. *Hipp.*322 *ce faptă cumplită te îmboldeste să mori?*; (pas.) εἴ τις αὐτῶν ἐλπίσιν κεναῖς ... ἐξῆρετ' SOPH. *El.*1461 *dacă cineva dintre ei a fost îmboldit de speranțe vane*. **c** a răbda: ἰδοναῖς ἄμοχθον ἐξαιρεῖ βίον SOPH. *Tr.*147 *(ținerețea) își răbdă traiul fără de griji în plăceri*. **II** (intrans.) **1** a se ridica: συνιδεῖν τὸν κονιορτὸν ἐξαιρόμενον PLB. 3.65.4 *a vedea împreună praful care se ridică*; (fig.) EUR. *Med.*106. **2** a ieși, a porni: LXX *Ex.*13.20 *ἐξάραντες παντὶ τῷ στρατεύματι* PLB. 2.23.4 *pornind cu întreaga armată*.

[ἐξ, αἶρω]

ἐξ-αἴσιος, ov *adj.* |var. fem. ἐξαισία Xen. | **I** care depășește măsura, nemăsurat, excesiv,

disproportionat: δεῖμ' ἐξάισιον AESCH. *Supp.*514 *spaimā neĵārmuritā*; φυγή ... ἐξαισία γίνεται XEN. *HG*4.3.8 *are loc o fugā fārā limite*; (strigāt) IOS. *B15.75*, (neut. adv.) οὔτε τινὰ βέξας ἐξάισιον ... ἐν δήμῳ OD. 4.690 *fārā sã facã nimic nemãsurat* (sc. *nedrept*) *în popor*; OD. 17.577, APP. *Pun.*432. **II** care depășește măsura, nemăsurat, *ext.* groaznic, cumplit: Θέτιδος δ' ἐξάισιον ἄρῆν IL. 15.598 *rugã cumplitã a lui Thetis*; (cãdere) LXX *Iov*18.12. **III** grozav: LXX *Iov*5.9. **IV** (d. fenomene naturale) extrem, violent: (vânt) XEN. *HG*5.4.17, (iarnã) ARSTT. *Mu.*397a22, (tunete) PLB. 18.20.7.

[ἐξ, αἶσα]

ἐξᾶίσσω, (ep. ion.) v. ἐξάσσω

ἐξ-ᾶιστόω-ῶ, vb. a face să dispară cu totul, a spulbera: AESCH. *Pr.*668.

[ἐξ, ᾶιστόω]

ἐξ-αιτέω-ῶ, vb. **I** a cere (cu totul), a solicita: νεκρῶν σώματ' ἐξαιτούμενος EUR. *Supp.*358 *cerând trupurile morților*; ἐξαιτήσαντος τὴν ἄνθρωπον DEM. 47.10 *solicitând sclava*; (+ inf.) ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν SOPH. *OT*1255 *cerând să dăm o armă*; ἐξαιτούμενοι μῆνιν βαρεῖαν εἰκαθεῖν SOPH. *OC*1328 *cerând să renunți la mânia cea grea*; (+ ac. dublu) τούτους θανόντας ... ἐξαιτῶν πόλιν EUR. *Supp.*120 *cerând cetăți acești morfi*. **II** (spec.) a cere în căsătorie: ὅς μ' ... ἐξήτει πατρός SOPH. *Tr.*10 *cel care mă cerea în căsătorie de la tatăl meu*. **III** a interveni pentru cineva, a salva: ἐξαιτησαμένη XEN. *An.*1.1.3 *obținând bunăvoiența (= salvându[-l])*; πολλοὺς τῶν ἐπιτηδείων ἔσωσεν ἐξαιτησάμενος PLUT. *Caes.*62.3 *intervenind, i-a salvat pe mulți dintre apropiați*. **IV** a cere iertare: τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξαιτούμενος EUR. *Andr.*54 *cerând iertare pentru greșelile de altădată*.

[ἐξ, αἰτέω]

ἐξᾶίτησις, εως, ἡ *subst.* **I** cerere, solicitare: DEM. 49.55. **II** petiție, plângere: DEM. 59.117.

[ἐξαιτέω]

ἐξαιτος, ov *adj.* **I** ales, minunat: (vin) IL. 12.320, (vâslaşi) OD. 2.307, (sacrificii) OD. 5.102, (neut. sg. adv.) CALL. *Aet.fr.*80.9. **II** cerut, revendicat: Μήδειαν δ' ἐξαιτον εἰοῦ ἐς πατρός ἄγεσθαι A.RH. 4.1004 *sã o ducã la*

casa tatãlui ei pe Medeia cea cerută cu insistență.

[ἐξαιίνυμαι]

ἐξᾶίφνης, *adv.* {dor. -ᾶς Pi.} **I** pe neașteptate, brusc, deodată, din senin: τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ ὄρμενον ~ IL. 21.14 *focul neobosit, iscat din senin, arde*; δεινὸς ἐλθῶν ἄνεμος ~ EUR. *IT*1394 *venind din senin un vânt cumplit*; THUC. 3.4, NT *Lc.*9.39, (*subst.*) τὸ γὰρ ~ τοιόνδε PLAT. *Prm.*156d *acel „neprevăzut”*. **II** pe dată, îndată: (+ part.) THUC. 7.40, δεῖ ... ψυχὴν θεωροῦντα ~ ἀποθανόντος ἐκάστου PLAT. *Grg.*523e *trebuie să privească sufletul fiecăruiă îndată ce a murit*.

[ἐξ, αἶφνης]

ἐξαιφνίδιος, ov *adj.* brusc: (creștere) PLAT. *Cra.*414a.

[ἐξᾶίφνης]

ἐξ-ἄκεομαι-οὔμαι, vb. **I** a vindeca, a tămădui: αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω IL. 9.507 (*Rugile*) *vindecă din urmă (oamenii)*. **II** a repara: PLAT. *Men.*91d, ἐξακεῖσθαι ... τὸ δίκτυον MEN. *Fr.*654 *a repara năvodul*. **III** (fig.) **I** a calma, a potoli: τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο IL. 4.36 *atunci ți-ai astâmpăra mânia*; PLUT. *Pomp.*49.2. **2** a remedia, a îndrepta: PLAT. *Lg.*885e.

[ἐξ, ἀκεομαι²]

ἐξᾶκεσις, εως, ἡ [ᾶ] *subst.* tămăduire, vindecare: (+ gen.) AR. *Ra.*1033.

[ἐξακέομαι]

ἐξᾶκίς, [ᾶ] *adv.* [var. ἐξάκι Call.] de șase ori: PI. *O.*7.86, PLAT. *R.*337b, LXX *4Rg.*13.19, PLUT. *Lys.*18.5 ș.a.

[ἔξ]

ἐξᾶκισ-μύριοι, αι, α *adj.* șaizeci de mii: HDT. 4.86, XEN. *Cyr.*2.1.6, PLUT. *Tim.*23.6, APP. *Hisp.*403 ș.a.

[ἐξᾶκίς, μύριοι]

ἐξᾶκισ-χίλιοι, αι, α *adj.* {ion. gen. ἐξᾶκισ-χιλιέων Hdt.} șase mii: HDT. 7.148, THUC. 2.13, PLB. 3.84.11, LXX *Num.*2.9 ș.a.

[ἐξᾶκίς, χίλιοι]

ἐξ-ἄκολουθέω-ῶ, vb. a urma (îndeaproape), *ext.* a da ascultare: (concr. sau fig.) (gener. + dat.) PLB. 18.10.7, IOS. *A11.*22, NT *2Pt.*2.15, ὑφεωρᾶτο τὴν ἐξακολουθοῦσαν αὐτῷ φήμην PLB. 5.78.4 *intuia faima care i-ar fi urmat*; PLB. 4.5.6, μὴ ἐξακολουθεῖ τῇ ψυχῇ σου LXX *Sir.*5.2 *nu urma sufletului tău*.

[ἔξ, ἀκολουθέω]

ἔξ-ακονάω-ῶ, *vb.* a ascuți (bine): ἐξηκονήθη ῥομφαία LXX *Iez.*21.16 *a fost ascuțită bine sabia.*

[ἔξ, ἀκονάω]

ἔξ-ἄκοντίζω, *vb.* I a arunca, a azvârli, a lansa (d. arme): φάσανον πρὸς ἦπαρ ἐξακοντίσας EUR. *HF*1149 *îndreptând o spadă spre ficat*; ἀκόντια ἐξακοντίζοντες ARR. *Tact.*36.3 *aruncând sulije*; *ș.a.*, (+ dat. instr.) XEN. *HG*4.6.11. II (fig.) a lansa (ca niște săgeți), a arunca, a îndrepta: τί τοὺς Ὀδυσσεῶς ἐξακοντίζω πόνους; EUR. *Tr.*444 *de ce arunci (amenințări de) nenorociri pentru Odysseus?*; (în semn de rugă) γενείου χειρας ἐξηκόντισα γονάτων τε τοῦ τεκόντος EUR. *IT*362 *mi-am îndreptat mâinile către bărbia și genunchii tatălui meu*; EUR. *Ba.*665, MEN. *Fr.*1091.

[ἔξ, ἀκοντίζω]

ἐξακοντισμός, οὖ, ὁ *subst.* I aruncare, lansare, tragere: (d. proiectile, arme) ARR. *Tact.*43.1. II săgetare, împrăștiere: (d. stele căzătoare) ARSTT. *Mund.*395b5.

[ἔξ, ἀκοντίζω]

ἔξ-ἄκόσιοι, αι, α *adj.* șase sute: HDT. 3.93, THUC. 3.85, LXX *Jud.*18.16, APP. *Mith.*305 *ș.a.*

[ἔξ]

ἐξακοσιοστός, ἦ, ὄν *adj.* al șase sutelea: (an) LXX *Gen.*7.11, IOS. *AI*1.80.

[ἔξ, ἀκόσιοι]

ἔξ-ἄκουστος, ον *adj.* [var. -ός, -όν Agr.] care poate fi auzit: μηδὲ φωνήν ἐξάκουστον γενέσθαι PLUT. *Num.*10.6 *să nu se audă vocea*; PLUT. *Phoc.*19.3, id. *M.*171d, (d. pers.) ἀφ' οὗ γένοιτο ~ IOS. *AI*4.209 *de unde putea fi auzit*; IOS. *AI*6.314.

[ἔξ, ἀκούω]

ἔξ-ἄκούω, *vb.* [aor. ἐξήκουσα] I a auzi sau a asculta (de la distanță): (+ ac.) ταῦτα ... οὐκ ἀκριβῶς ἐξακούσας PLUT. *Pomp.*14.3 *fără să audă acestea exact*; (+ gen.) AR. *Th.*293, (+ prop. completivă) λόγω μὲν ἐξήκουσ', ὅπῃ δ' οὐ μάλα ... ὡς SOPH. *Ph.*676 *știu din auzite, dar nu am văzut cum*; (pas.) πτερωτὸς φθόγγος ἐξακούεται AR. *Av.*1198 *se aude un zgomot de aripi*. II a înțelege: (+ gen.) οἱ δὲ τῆς φωνῆς διὰ βαρβαρισμὸν οὐκ ἐξακούσαντες ἀκριβῶς PLUT. *Fab.*6.2 *neînțelegând corect cuvântul din cauza pronunțării barbare*.

[ἔξ, ἀκούω]

ἔξ-ακριβάζω, *vb.* I a urma sau a îndeplini condiții: IOS. *AI*19.332. II (med.) a cerceta în amănunt: ἤθελον ἐξακριβάσασθαι περὶ τοῦ θηρίου LXX *Dan.*7.19 *am vrut să aflu în amănunt despre fiară*; LXX *Num.*23.10, id. *Ion.*28.3.

[ἔξ, ἀκριβής]

ἔξ-ακριβόω-ῶ, *vb.* I a preciza, a spune exact: ταῦτ' οὐχὶ γίγνεται δόκησιν εἰπεῖν κάξακριβῶσαι λόγον SOPH. *Tr.*426 *nu-i același lucru a relata un zvon și a spune exact adevărul*; τοὺς χρόνους ἐξακριβῶσαι χαλεπὸν ἐστὶ PLUT. *Num.*1.4 *este greu de precizat cu exactitate anii*. II a examina în amănunt: ARSTT. *EN*1102a25, PLB. 3.31.2, PLUT. *Thes.*27.3 *ș.a.*

[ἔξ, ἀκριβόω]

ἐξακριβωσις, εως, ἡ *subst.* observare strictă: (+ gen.) IOS. *AI*17.41.

[ἔξ, ἀκριβόω]

ἔξ-ἄκριζω, *vb.* a se înălța: (către Erinii) ἐξακρίζετ' αἰθέρα πτεροῖς EUR. *Or.*275 *înălțați-vă în eter cu aripile (= plecați!)*.

[ἔξ, ἀκριζω]

ἐξακτέον, *adj. vb.* I trebuie urcat sau sărit: (+ ac.) τῷ ἵπποκόμῳ ἐξακτέον μὲν τὸν ἵππον XEN. *Eq.*4.4 *scutierul trebuie să se urce pe cal*. II trebuie să iasă sau să plece: XEN. *HG*6.5.18.

[ἔξ, ἀγώω]

ἔξ-ἄλαόω-ῶ, *vb.* a orbi (de tot): οἱ υἱὸν φίλον ἐξάλαώσας OD. 13.343 *orbindu-i (sc. lui Poseidon) fiul cel drag (sc. pe Ciclop)*; OD. 9.453 *ș.a.*

[ἔξ, ἀλαόω]

ἔξ-ἄλαπάζω, *vb.* I a distruge complet, a nimici: πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι IL. 1.129 *a nimici cetatea Troia cu ziduri frumoase*; HES. *Fr.*35, XEN. *An.*7.1.30, (un zid) IL. 20.30, (corăbii) IL. 13.813. II a depopula: (o cetate) OD. 4.176.

[ἔξ, ἀλαπάζω]

ἐξάλεασθαι, inf. aor. med. de la ἐξάλεομαι.

ἐξάλειπτεον, *adj. vb.* trebuie anulat sau abrogat: (legi) LYS. 6.8.

[ἔξ, ἀλεομαι]

ἐξάλειπτρον, ου, τό [ἄ] *subst.* sticlură pentru parfumuri sau alifii: AR. *Ach.*1063, LXX *Ion.*41.23.

[ἔξ, ἀλείφω]

ἐξ-ἄλειψω, *vb.* [impf. ἐξήλειπον, viit. ἐξάλειψω, aor. ἐξήλειψα, pf. ἐξάληλιπα; *med.* impf. ἐξηλειφόμην, aor. ἐξηλειψάμην, pf. ἐξάληλιμμαι ἢ ἐξήλειμμαι, inf. pf. ἐξάληλιφθαι; *pas.* aor. ἐξηλειφθην, viit. ἐξάλειφθήσομαι] **I** (progr.) a unge (corpul), a freca: (*med.*) τοῦ δὲ σώματος τὸ μὲν ἦμισυ ἐξηλειφοντο γύψω HDT. 7.69 *iși ungeau jumătate de corp cu ghips*; SAPPH. 94.20. **II** (*spec.*) a tencui: ἐξάλειψουσιν τὴν οἰκίαν LXX Lev.14.42 *tencuiesc casa*; (*pas.*) THUC. 3.20. **III** a elimina (*prin* freca), *ext.* a șterge (*dintr-o listă*): AR. Eq.877, ἐγὼ Θηραμένην τουτοῖ ἐξάλειψω ἐκ τοῦ καταλόγου XEN. HG2.3.5 *eu îl șterg de pe listă pe acest Theramenes*; οὐ μὴ ἐξάλειψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζῶης NT Apoc.3.5 *nu voi șterge numele lui din cartea vieții*; LYS. 30.2. **IV** (*fig.*) a șterge din minte, a uita: τὸ μὲν σὸν ... πάθος οὐκ ἂν δυναίμην ἐξάλειψασθαι φρενός EUR. Hec.590 *n-aș putea să-mi șterg acum din minte durerea ta*; οὐ ... συνιέναι τὰ δίκαι' ὑμῶν ἐξάλειψαι δυνήσεται DEM. 37.34 *nu vor putea să șteargă din voi sentimentul dreptății*; LXX Ps.50.3. **V** (*jur.*) a anula, a abroga: τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξάλειψαι LYS. 1.48 *a abroga legile existente*; ARSTT. Ath.40.3. **VI** a face să piară, a distruge: (*Electra la mormântul lui Agamemnon*) μὴ ἔξαλειψης σπέρμα Πελοπιδῶν τότε AESCH. Ch.503 *nu îngădui să piară această sămânță a Pelopizilor*; ἐξήλειπεν πᾶν τὸ ἀνάστημα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς LXX Gen.7.23 *a făcut să dispară de pe fața pământului tot ce ridicase*.

[ἐξ, ἄλειψω]

ἐξάλειψις, *ewc*, ἡ *subst.* *nimicire*: LXX Iez.9.6, id. Mich.7.11.

[ἐξάλειψω]

ἐξ-ἄλέομαι, *vb.* {*ep.* inf. aor. ἐξάλεασθαι} a scăpa de, a se feri: (tm.) ὑλάκτεον ἐκ τ' ἄλεοντο IL. 18.586 *lătrau și se fereau*; οὕτως οὐ τί πη ἔστι Διὸς νόον ἐξάλεασθαι HES. Op.105 *nu se poate scăpa de voința lui Zeus*; A.RH. 1.490 ș.a.

[ἐξ, ἄλέομαι]

ἐξάληλιμμένος, *part. pf. med.* de la ἐξάλειψω.
ἐξ-ἄλινδω, [ ] *vb.* a tăvăli în fărână: ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξάλισας οἴκαδε AR. Nub.32 *du acasă calul după ce l-ai tăvălit prin fărână* (pt. a se usca sudoarea de pe el); XEN.

Oec.11.18, (*fig.*) ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν AR. Nub.33 *m-ai tăvălit afară din ale mele* (*sc. averea mea*).

[ἐξ, ἄλινδέομαι]

ἐξάλλαγή, ἡς, ἡ *subst.* **I** schimbare, modificare: (*gener. + gen.*) PLAT. Phdr.265a, PLAT. M.732a ș.a. **II** (*gram.*) variație: (a cuvintelor) ARSTT. Po.1458b2.

[ἐξάλλάσσω]

ἐξ-ἀλλάσσω, *vb.* {*att.* -ττω} **I** (*tranz.*) **1** a schimba, a modifica, a transforma: ἐσοῦντά τ' ἐξάλλαξον EUR. Hel.1297 *schimbă-ți veșmântul*; (*fig. med.-pas.*) κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξάλλάσσεται SOPH. Ai.474 *cel care nu se schimbă de pe urma nenorocirilor sale*. **2** a sustrage, a ține departe de: (+ *ac. și gen.*) προθυμούμενος ἐξάλλάσσειν αἰεὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἑαυτοῦ γύμνωσιν THUC. 5.71 *dorind să țină departe de dușmani partea sa (de armată) descoperită*. **3** a schimba (*locul*), a părăsi: ἐξάλλάξασ' Εὐρώπην EUR. IT135 *eu care am părăsit Europa*. **4** a se îndrepta: ποῖαν ἢ ταύταν ἢ τάνδ' ἐξάλλάξω EUR. Hec.1060 *pe ce drum s-o apuc, pe acela sau pe acesta?* **5** a varia: ἐξάλλάττει γὰρ τὸ εἰωθός ARSTT. Rh.1406a15 *variază termenul obișnuit*. **6** a încânta, a delecta: MEN. Fr.747. **II** (*intrans.*) **1** a se schimba, a se transforma: ARSTT. Phgn.805a4. **2** a fi deosebit, a fi extraordinar *sau* neobișnuit: ἐξάλλασσοῦσας στολάς LXX Gen.45.22 *veșminte deosebite*; ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς μηδὲν αὐτοῖς ἐξηλλαγμένον ἀπνητῆσθαι PLB. 2.37.6 *în vremea noastră nu li s-a întâmplat nimic neobișnuit*. **3** a se îndepărta de, a părăsi: (+ *gen.*) τῶν εὐνοῦχων, οἱ ... τοσοῦτον ἐξάλλάττουσι τῆς ἀρχαίας μορφῆς ARSTT. GA766a26 *eunucii, care se îndepărtează atât de mult de vechea înfățișare*; (*med.-pas.*) ἐξάλλαγεῖς τοῦ παρεστῶτος πόνου EUR. Ph.1409 *abandonând prezenta încleștare*.

[ἐξ, ἄλλάσσω]

ἐξ-ἄλλοιόω-ῶ, *vb.* a face o schimbare radicală: LXX 3Mac.3.21.

[ἐξ, ἄλλοιόω]

ἐξ-ἄλλομαι, *vb.* [impf. ἐξηλλόμην, viit. ἐξἄλοῦμαι, aor.1 ἐξηλάμην, aor.2 ἐξηλόμην] {*ep.* *part.* aor. ἐξάλμενος II.} **I** a face un salt (*afară din*), a sări, *ext.* a se năpusti, a da năvală: εἶ τινὰ που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλοισθα IL. 15.571 *dacă sărind ai vrea să*

lovești pe vreunul dintre troieni; iō δαῖμον, iv' ἐξήλου SOPH. OT1311 o, soartă a mea, ce departe ai sărit! (= cum te-ai prăbușit!); (d. cai) οἱ μὲν ... ἔφευγον, οἱ δ' ἐξήλλοντο XEN. Cyr.7.1.27 unii o luau la goană, alții se ridicau pe două picioare; (+ gen. și adv.) πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη IL. 17.342 s-a aruncat în fața soldaților din prima linie; (+ gen.) οὐδέ τις αἰγιαλόνδε θοᾶς ἐξήλατο ναός THEOC. 17.100 n-a sărit cineva pe țărni dintr-o corabie rapidă; ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι LXX Av.1.8 caii vor sălta mai sus decât leopardzii; LXX Ioel2.5. II (fig. + ac. abstr.) a recurge: (πρὸς + ac.) PLUT. M.382d III (medic.) I a sări de la locul său, a se disloca: (d. os) PLUT. M.341b. 2 (fig.) a se tulbura: (d. stomach) CALL. Cer.88.

[ἔξ, ἄλλομαι]

ἔξ-αλλος, *on adj.* I diferit, distinct: (legi) LXX Est.3.8. II ciudat, exotic: (datini) LXX Sap.14.23, PLUT. M.329f. III ieșit din comun, ales, luxos: (veșminte) PLB. 6.7.7, LXX 2Rg.6.14. IV (neg.) neobișnuit (de crud): (pedepse) LXX 3Mac.4.4. V (d. cuvinte) injurios, insultător: (neut. pl. subst.) ἐξάλλα λαλήσει LXX Dan.11.36 *va spune vorbe insultătoare. // ἐξάλλως*, *adv.* în mod remarcabil: PLB. 32.15.7.

[ἔξ, ἄλλος]

ἔξ-αλλοτριῶω-ῶ, *vb.* a se înstrăina de: (+ gen.) πρὸς τὸ μὴ ἐξαλλοτριωθῆναι ὑμῶν LXX 1Mac.12.10 *ca să nu ne înstrăinăm de voi.*

[ἔξ, ἄλλοτριῶω]

ἔξ-άλμενος, (ep.) *part. aor. med.* de la ἐξάλλομαι.

ἔξ-ἄλος, *on adj.* I care este afară din mare: φέρεται δὲ τὸ τρίτον μέρος ἔξαλον τὸ ζῶον PLB. 34.3.4 *animalul iese cu a treia parte a corpului deasupra mării.* II (mar.) care se află deasupra liniei de plutire: ἔξαλον ἔλαβε τὴν πληγὴν PLB. 16.3.8 *a primit o lovitură deasupra liniei de plutire;* (neut. pl. subst.) LUC. ITr.47.

[ἔξ, ἄλς]

ἔξ-ἄλυσκω, *vb.* |viit. ἐξαλύξω, aor. ἐξήλυξα| a scăpa de, a se elibera de: SOPH. Ai.656, (+ ac.) πᾶι ποτ' ἐξαλύξω τύχας; EUR. Hipp.673, id. Ba.734, (abs. „a scăpa [de soartă]”) AESCH. Eu.111.

[ἔξ, ἄλυσκω]

ἔξ-ἄμαρτάνω, *vb.* |impf. ἐξημάρτανον, viit. ἐξάμαρτήσω, aor. I ἐξημάρτησα, aor.2 ἐξημαρτον, pf. ἐξημάρτηκα, m.m.c.p. ἐξημαρτήκειν; pas. aor. ἐξημαρτήθη| I (*intrans.*) I a da greș, a se înșela, ext. a greși: σοφῶ γὰρ αἰσχροὺν ~ AESCH. Pr.1039 *este rusinos pentru un înțelept să se înșele;* SOPH. Ant.1024, ἀνθρώποισι δὲ θεῶν διδόντων εἰκὸς ~ EUR. Hipp.1434 *când zeii vor, nu-i de mirare că oamenii greșesc;* (+ part.) ἐξάμαρτάνω δικάζων; AR. V.515 *mă înșel atunci când judec;* (pas.) ἐξάμαρτηθῆ τὰ νοσήματα XEN. Eq.4.2 *bolile au primit tratament greșit.* 2 a greși față de cineva, a face un rău: οὐδεμία τολμήσει περὶ αὐτοὺς ἐξάμαρτάνειν ISOC. 8.137 *nici o altă (cetate) nu va îndrăzni să le facă rău;* ἐξήμαρτέ τις ἄκων DEM. 18.274 *cineva a greșit involuntar;* εἰς ἡμᾶς ~ DEM. 52.15 *a ne face rău;* ὁ μηδὲν εἰδὼς οὐδὲν ἐξάμαρτάνει MEN. Mono.579 *cel care nu știe nimic nu greșeste cu nimic.* II (*trans.*) (relig.) a duce în păcat: ἐξήμαρτεν τὸν Ἰσραηλ LXX 3Rg.15.26 *l-a dus în păcat pe Israel;* ἡ.α.

[ἔξ, ἄμαρτάνω]

ἔξ-ἄμαρτία, *ac, ἡ subst.* greșeală: ἴση ῥῶν ἔστιν ἡ ἔξάμαρτία SOPH. Ant.558 *ne este egală greșeala (în ochii lui Creon);* EUR. Fr.11.34.

[ἔξ, ἄμαρτάνω]

ἔξ-ἄμαυρῶω-ῶ, *vb.* I (*trans.*) I a întuneca cu totul, ext. a slăbi, a atenua: PLUT. M.917e, (pas.) PLUT. M.913c. 2 (d. abstr.) a pune în umbră, a umbri: ἐξάμαυροῦν τὰ χεῖρονα τοῖς βελτίοισι PLUT. M.469a *a umbri pe cele mai rele prin cele mai bune;* PLUT. Comp.Nic.Crass.2.6. II (*intrans.*) I a dispărea: EUR. Phaeth.fr.273. 2 a se ofili: (d. plante) PLUT. M.939e.

[ἔξ, ἄμαυρῶω]

ἔξ-ἄμαυρώσις, *εως, ἡ subst.* dispariție: (a metalelor) PLUT. M.434a.

[ἔξ, ἄμαυρῶω]

ἔξ-ἄμᾶω-ῶ¹, *vb.* a secera sau a tăia complet: (fig.) πάγκλαυτον ἐξαμᾶ θέρος AESCH. Pers.822 *seceră complet o recoltă de la crimă;* EUR. Ba.1315, (med. = act.) γένους ἄπαντος ρίζαν ἐξημημένος SOPH. Ai.1178 *secerând rădăcina întregului neam;* PLUT. Demetr.4.2.

[ἔξ, ἄμᾶω¹]

ἔξ-ἄμᾶω-ῶ², *vb.* a smulge cu totul: τάντερ'

έξαμήσω AR. *Lys.*367 *am sā-ti smulg mā-runtaiete*; (med. = act.) EUR. *Cyc.*236.

[έξ, ἄμάω²]

έξ-αμβλόω-ώ, vb. I (*tranz.*) a face să avorteze: νηδὺν έξαμβλοῦμεν EUR. *Andr.*356 *vom face sā-i avorteze pântecul*; (pas. fig.) φροντίδ' έξήμβλωκας έξηυρημένην AR. *Nu.*137 *ai avortat o idee abia gāsītā*. **II** (*in-tranz.*) **1** a lepăda (cu totul), a avorta: ἄν μὲν έξαμβλώση ἡ γυνή IOS. *A14.*278, *dacā femeia avortează*; έξαμβλοῖ ARSTT. *HA577b6 se produce un avort*. **2** (med.) a slăbi, a se atenua: PLUT. *M.*2e.

[έξ, ἄμβλόω]

έξ-αμβλύνω, vb. a slăbi: (pas.) PLUT. *Fab.*23.3.

[έξ, ἄμβλύνω]

έξαμβρύω, vb. v. έξαναβρύω

έξ-ἄμείβω, vb. |aor. έξήμειψα| **I** (*tranz.*) **1** a schimba (un loc cu un altul), a traversa: AESCH. *Pers.*130, τὸν δ' έξαμείβοντ' οὐχ ὀραῖς Δίρκης ὕδωρ; EUR. *Ph.*131 *nu-l vezi pe cel care a trecut apa lui Dirke?*; έξαμείψας Μακεδονίαν εἰς Θεσσαλίαν ἀφίκετο XEN. *Ages.*2.2 *traversând Macedonia a ajuns în Thessalia*. **2** (ext. fig.) a părăsi: σαρκοῦ έξαμείψασαι τρόμον EUR. *Ba.*607 *părăsind tremurul cărnii*. **3** (med.) a recompensa: κακαῖσι ποιναῖς ταῖσδέ μ' έξημείψατο AESCH. *Pr.*223 *mă recompensează (= îmi dă ca răsplată) cu aceste nenorociri*. **II** (*intrans.*) **1** a se retrage, a se îndepărta: εἰ μὴ 'ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν EUR. *Or.*272 *dacā nu se îndepărtează din fața ochilor mei*. **2** a lua locul: πόνωι πόνος έξαμείβων EUR. *Or.*817 *crima luând locul unei alte crime*; (med.) EUR. *Hel.*1533.

[έξ, ἄμείβω]

έξἄμειψις, εως, ἡ subst. schimbare succesivă, alternare: (a corpurilor cerești) PLUT. *M.*426d.

[έξἄμείβω]

έξ-ἄμέλω, vb. I a mulge: (lapte) AESCH. *Ch.*898. **II** a stoarce: (pas.) EUR. *Cyc.*209.

[έξ, ἄμέλω]

έξ-ἄμελέω-ώ, vb. a nu se îngriji de, a nu ține seama de, a neglija: (+ gen.) οὐ γάρ οἱ λυσιτελέειν τῶν έωυτοῦ έξημεληκότα HDT. 1.97 *nu are de căstīgat neglijându-și propriile treburi*; (pas.) έξημέλητο τὰ τῶν θεῶν αὐτοῖς PLUT. *Cam.*18.5 *cele cuvenite zeilor fuseseră neglijate de ei*; ARSTT. *EN1180a30,*

(impers.) έξημέληται περί + gen. ARSTT. *EN1180a27 nu se ține seama de*.

[έξ, ἄμελέω]

έξό-μετρος, ον adj. (metr.) de șase picioare sau măsurι, hexametric: ἐν έπεσι έξαμέτροισι HDT. 7.220 *în versuri hexametrice*; PLAT. *Lg.*810e, IOS. *A12.*346. // **έξάμετρα, τά subst.** hexametri sau poeme în hexametri: ARSTT. *Rh.*1404a34.

[έξ, μέτρον]

έξά-μηνος, ον adj. I (în vârstă) de șase luni: ARSTT. *HA574b20*. **II** care durează șase luni: (magistraturι) ARSTT. *Pol.*1299a6, (armistițiu) PLB. 21.5.11. // **έξἄμηνος, ἡ subst.** (sc. περίοδος) perioadă de șase luni: HDT. 4.25, έβασίλευσεν εκεί έπτά έτη και έξάμηνον LXX *1Par.*3.4 *a dormit acolo șapte ani și șase luni*.

[έξ, μήν]

έξ-ἄμηγάνέω-ώ, vb. a găsi un mijloc de scăpare: εἰ μὴ τι τούτων έξαμηγανήσομεν EUR. *Heracl.*495 *dacā nu vom găsi un mijloc de a scăpa din acestea*.

[έξ, ἄμηγανέω]

έξ-ἄμιλλάομαι-οῦμαι, vb. |viit. -ήσομαι, aor. έξημιλλήθην, imper. aor. έξαμίλλησαι| **I** (*intrans.*) a se întrece apriḡ, a se înfrunta (până la final), a rivaliza: Εὐμενίδας, αἰ τόνδ' έξαμιλλῶνται φόβον EUR. *Or.*38 *Eumenidele, care se întrec în a provoca această frică*; EUR. *Hel.*387, PLUT. *M.*593f. **II** (*tranz.*) a azvârli, a alunga, a expulza: τίνας πολιτῶν έξαμιλλῶνταιί σε γῆς; EUR. *Or.*431 *care cetățeni te alungă de pe pământ?*; πρὸς αἰθέρ' έξαμίλλησαι κόρας EUR. *Fr.*764 *inalță-ți ochii către eter*; (pas.) έστ' ἄν ὀμματος ὄψις Κύκλωπος έξαμιλληθῆι πυρί EUR. *Cyc.*628 *până când lumina ochiului Ciclopului să fie stărpită prin foc*.

[έξ, ἄμιλλάομαι]

έξἄμμα, ατος, τό subst. masă de foc: (d. soare) PLUT. *M.*958e.

[έξἄπτω]

έξ-ἄμπρεύω, vb. a trage tare: (+ ac.) AR. *Lys.*289.

[έξ, ἄμπρεύω]

έξ-ἄμύνομαι, [ῶ] vb. a se apăra de, a se feri de: τὰς ἀπάσας έξαμύνονται νόσους AESCH. *Pr.*483 *se apără de toate bolile*; αἰθόν <τ'> έξαμύνασθαι θεοῦ EUR. *Supp.*208 *a se apăra de focul divin*; EUR. *Or.*269.

[έξ, ἄμύνω]

ἐξ-αμφοτερίζω, *vb.* a trata (un argument) în ambele feluri (și pro și contra): PLAT. *Euthd.*300d.

[ἐξ, ἀμφοτερίζω]

ἐξ-αναβαίνω, *vb.* a urca (din) pe: (+ ac.) ἀκτὴν δ' ἐξαναβάσαι IL. 24.97 *urcând pe țărni*.

[ἐξ, ἀναβαίνω]

ἐξ-αναβρῶ, *vb.* a face să fășnească: AESCH. *Eu.*925.

[ἐξ, ἀναβρῶ]

ἐξ-αναγιγνώσκω, *vb.* a citi de la un capăt la celălalt: PLUT. *Ca.Mi.*68.4, id. *Cic.*27.5.

[ἐξ, ἀναγιγνώσκω]

ἐξ-αναγκάζω, *vb.* I a sili, a obliga, a constrânge, a forța: THUC. 8.95. τὰ σὰ ἔργ' ἐξαναγκάζει με ταῦτα δρᾶν SOPH. *El.*620 *faptele tale mă silesc să fac acestea*; τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει στόμα SOPH. *OC*603 *gura divină îi va sili*; ARR. *Ind.*11.6, (pas.) ὑπὸ τοῦ λόγου ἐξαναγκαζόμενος HDT. 2.4 *silit de [șirul] povestirii*. II a îndepărta, a alunga: (fig.) XEN. *Mem.*2.1.16.

[ἐξ, ἀναγκάζω]

ἐξ-ἀνάγω. [ᾶ] *vb.* |aor.2 ἐξανήγαγον, *pas.* aor. ἐξανήχθημι | I (*tranz.*) a conduce afară (din): Ἄιδου τ' ἔρεμῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν πατέρα σόν EUR. *Heracl.*218 *l-a scos pe tatăl său din bezna întunecată a Hadesului*; (abs.) A.RH. 4.1570. II (*intrans., med., pas.*) (mar.) a duce (corabia) în larg, a porni pe mare, a se îndepărta de țărni: HDT. 8.84, SOPH. *Ph.*571, ἐξανάγονται ἐκλιπόντες Φειάν THUC. 2.25 *părăsind Pheia, se îndepărtează de țărni*.

[ἐξ, ἀνάγω]

ἐξ-αναδύομαι, *vb.* I a se ridica sau a ieși din: (+ gen.) κύματος ἐξαναδύς OD. 5.438 *ieșind din val*; OD. 4.405, (fig.) PLAT. *R.*525b. II (med.) a evita: PLUT. *Sert.*12.6.

[ἐξ, ἀναδύομαι]

ἐξ-ἀναζέω, *vb.* a face să clocotească: (fig.) οἰόνδε Τυφὸς ἐξαναζέσει χόλον AESCH. *Pr.*370 *Typhos va face să clocotească această mânie*.

[ἐξ, ἀναζέω]

ἐξ-αναιρέω-ῶ, *vb.* I a scoate (din): A.RH. 3.867. II (med.) a lua (din): ἦ καὶ σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο; EUR. *Ion*269 *nu l-a luat Athena din pământ*.

[ἐξ, ἀναιρέω]

ἐξ-ανακολυμβάω-ῶ, *vb.* a ieși la suprafață:

(d. pești) ARSTT. *HA*591a27.

[ἐξ, ἀνακολυμβάω]

ἐξ-ανακρούομαι, *vb.* (mar.) a vâsli înapoi, a se retrage: HDT. 6.115.

[ἐξ, ἀνακρούω]

ἐξ-ἀναλίσκω, *vb.* |viit. ἐξαναλώσω, aor. ἐξανήλωσα, tard. ἐξανάλωσα, pf. ἐξανήλωκα și ἐξανάλωκα; *pas.* aor. ἐξανηλώθημι | I a consuma complet, a cheltui: πλεῖστα τῶν ἰδίων ἐξανηλωκῶς PLUT. *Pomp.*20.1 *cheltuiind cele mai multe din veniturile proprii*; (pas.) τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ ἐξανηλωμένα ἤδη ὀρῶντες DEM. 50.15 *văzând că mi-am cheltuit deja resursele*. II a consuma, a absorbi: τὸ δὲ θερμὸν ... τὸ ὑγρὸν ἐξαναλίσκει ἐξατμίζον ARSTT. *Pr.*929b7 *căldura absoarbe umezeala evaporând-o*. III a distruge, a nimici: ἐξαναλώσαι γένος AESCH. *Ag.*678 *a nimici neamul*; ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν LXX *Lev.*26.22 *vă va nimici vitele*; (pas.) ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεά LXX *Num.*32.13 *a fost nimicită întreaga generație*. IV a devasta, a pustii: (d. teritoriu) APP. *Hann.*51.

[ἐξ, ἀναλίσκω]

ἐξ-αναλύω, *vb.* a elibera din: (+ ac. și gen.) ἄνδρα ... ἐθέλεις θανάτοιο δυσσχεῖος ἐξαναλύσαι IL. 16.442 *vrei să-l eliberezi pe om din moartea aducătoare de durere*; IL. 22.180.

[ἐξ, ἀναλύω]

ἐξ-ἀνάλωσις, *ewc.* ἡ *subst.* pierdere, distrugere: (a puterii) PLUT. *Marc.*24.2.

[ἐξ-ἀναλύω]

ἐξ-ἀναπληρώω-ῶ, *vb.* a completa: DEM. 51.6.

[ἐξ, ἀναπληρώω]

ἐξ-ἀναπνέω-ῶ, *vb.* a-și recăpăta răsuflarea, a-și trage suflatul: μόγης ἐξαναπνεύσας PLAT. *Phdr.*254c *îndată ce și-a recăpătat răsuflarea*.

[ἐξ, ἀναπνέω]

ἐξ-ἀνάπτω, *vb.* I a prinde, a agăța de: (+ ac. și gen.) οἱ δ' ἐπωτίδων ἄγκυραν ἐξανήπτον EUR. *IT*1351 *unii agățau ancora de proră*; EUR. *IT*1408. II (med.) a se lega de, a dobândi: (fig.) μὴ ... ἐξανάψη δύσκειαν ἐς αἰεὶ EUR. *Or.*829 *să nu te încătuzezi pe veci cu o dezonoare*. III a aprinde: PLUT. *M.*752a.

[ἐξ, ἀνάπτω]

ἐξ-ἀναρπάζω, *vb.* a smulge cu forță: ἐξαναρπάσας Ἐλένην EUR. *IA*75 *smulgând-o cu forța pe Elena*; EUR. *Hel.*1565.

[ἐξ, ἀναρπάζω]

ἐξ-ανασπάω-ῶ, *vb.* a trage în sus cu forță, a smulge: (+ ac. și gen. sau ἐκ + gen) τὰ ἀγάλματα ... ἐκ τῶν βάθρων ~ HDT. 5.85 *a smulge statuile de pe socluri*: κάξανέπασσαν χθονός EUR. *Ba.1110 am smuls (bradul) din pământ*; EUR. *Ph.1132, AESOP. Fab.dod.225.*

[ἐξ, ἀνασπάω]

ἐξανάστασις, *ewc*, ἡ *subst.* **I** ridicare în picioare, trezire: IOS. *Bl6.69, PLB. 3.55.4. **II** creație, zidire: *LXX Gen.7.4. **III** emigrare: *ARSTT. Fr.547.40. **IV** alungare: *PLB. 2.35.5* **V** (relig.) înviere: *NT Flp.3.11.****

[ἐξάνιστημι]

ἐξ-αναστέφω, *vb.* a încunună (din nou): θύρσον ... κισσῶ κομήτην αὐθις ἐξανέστεφον EUR. *Ba.1055 încununau din nou cu iederă cunună tyrsului.*

[ἐξ, ἀναστέφω]

ἐξ-ἀναστρέφω, *vb.* a întoarce cu susul în jos, a răsturna: (pas.) δαιμόνων θ' ἰδρύματα ... ἐξανέστραπται βάθρων AESCH. *Pers.812 lăcașele zeilor au fost răsturnate din temelii*; *SOPH. Fr.727.*

[ἐξ, ἀναστρέφω]

ἐξανασχοίμην, *opt. aor. med.* de la ἐξανέχω.

ἐξ-ανατέλλω, *vb.* **I** (*tranz.*) a face să răsară / să iasă (în sus): (+ ac. și gen.) χθονός ἐξανέτειλαν ποίην A.RH. 4.1423 *au făcut să răsară iarbă din pământ*; (+ ac.) ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσιν *LXX Ps.103.14 făcând să răsară iarbă pentru vite*; *LXX Gen.2.9. **II** (*intrans.*) a răsări, a apărea: *LXX Ps.111.4, NT Mc.4.5.**

[ἐξ, ἀνατέλλω]

ἐξ-αναφέρω, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a ridica la suprafață: ἡ θάλαττα τοὺς τε νηχομένους ἐξαναφέρει PLUT. *M.627b marea îi ține la suprafață pe cei care înoată*; (fig.) ἐξαναφέρειν ... αὐτόν PLUT. *M.469c a se salva.* **2** a purta (în exterior): ἐξανήνεγκε λόγχης τύπον ἐν τῷ σώματι PLUT. *M.563a a purtat pe corp urma unei lănci.* **II** (*intrans.*) a suporta, a rezista, a se salva: ἀρετῇ καὶ προθυμίᾳ ναυτῶν ... ἐξανέφερε PLUT. *Pyrrh.15.4 s-a salvat prin priceperea și grija marinarilor*; PLUT. *Oth.9.2, id. M.147c.*

[ἐξ, ἀναφέρω]

ἐξ-αναχωρέω-ῶ, *vb.* **I** (*intrans.*) a se retrage, a da înapoi, a se îndepărta: HDT. 1.207, id. 7.11, PLUT. *Pomp.71.4* ș.a. **II**

(*tranz.*) a retrage, a lua înapoi: ἐξανεχώρει τὰ εἰρημένα THUC. 4.28 *își lua înapoi vorbele spuse.*

[ἐξ, ἀναχωρέω]

ἐξ-ανδραποδίζω, *vb.* **I** a aduce în sclavie, a face sclav, a înrobi: ἀπέπεμπε ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας HDT. 6.94 *i-a trimis pe cei care să aducă în sclavie Athena*; IOS. *At14.275* ș.a., (med. = act.) XEN. *Smp.4.36. **II** a confisca: (med.) τῶν τεθνεώτων ἐξηνδραποδίσατο τοὺς βίους PLB. 32.5.11 *confisca bunurile celor morți.**

[ἐξ, ἀνδραποδίζω]

ἐξανδρᾶπόδις, *ιος*, ἡ *subst.* luare în sclavie (robie): ἄνευ τε φόνου καὶ ἐξανδραποδίσιος HDT. 3.140 *fără ucidere și luare în robie.*

[ἐξανδραποδίζω]

ἐξανδραποδισμός, *οῦ*, ὁ *subst.* aducere în sclavie, înrobire: PLB. 6.49.1, id. 11.5.1 ș.a.

[ἐξανδραποδίζω]

ἐξ-ανδρόομαι-οὔμαι, *vb.* {ion. part. pf. ἐξανδρωμένος Hdt.} **I** a ajunge la vârstă adultă, a deveni bărbat: HDT. 2.63, τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος; AR. *Eq.1241 ce meserie ai avut când ai ajuns om în toată firea?*; EUR. *Ph.32. **II** a se transforma în om din: λόχος δ' ὀδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος EUR. *Supp.703 ceată transformată în oameni din dinții dragonului.**

[ἐξ, ἀνδρόομαι]

ἐξ-ἀνειμι, *vb.* **I** a pleca din: (+ gen.) γαίης ... ἐξανιόντες A.RH. 4.562 *plecând din ținut.* **II** a ieși din: (+ gen.) θῆρας ὀσσόμενοι πόντου ... ἐξανιόντας A.RH. 4.318 *crezând că văd fiare ieșind din mare*; A.RH. 4.759, αἶγλη, ὕδατος ἐξανιοῦσα A.RH. 3.757 *rază reflectându-se în apă.*

[ἐξ, ἀνειμι]

ἐξ-ἀνεμόω-ῶ, *vb.* **I** (*tranz.*) a transforma în vânt, a risipi în vânt: Ἥρα ... ἐξηνέμωσε τᾶμ' Ἀλεξάνδρω λέχη EUR. *Hel.32 Hera a transformat în vânt unirea mea cu Alexandros.* **II** (*intrans.*) **1** a fi fecundat de vânt: (d. iere) ARSTT. *HA572a13.* **2** a fi purtat de vânt: ἐξηνεμώθη μωρία EUR. *Andr.938 am fost purtată de un vânt de nebunie.*

[ἐξ, ἀνεμός]

ἐξ-ανέρχομαι, *vb.* a se ridica din: (Andromache către Astyanax) οὐκ εἰσιν Ἐκτωρ ... γῆς ἐξανελθὼν σοὶ φέρων σωτηρίαν EUR. *Tr.753 nu va veni Hector, ridicându-se din*

pământ, pentru a-ți aduce salvarea.

[έξ, άνέρχομαι]

έξ-ανευρίσκω, *vb.* **I** a inventa, a născoci, a scornii: (Philoctetes către Odysseus) οἷα κάξανευρίσκεις λέγειν SOPH. *Ph.*991 *ce lucruri mai scornesti să spu!* **II** a descoperi, a dezvălui: PLUT. *M.*563a. **III** a descoperi, a găsi: μέλιττα ... έν τοῖς ... άνθεσι ... έξανευρίσκει τό ... μέλι PLUT. *M.*32e *albina găsește mierea în flori*; PLUT. *Thes.*36.1 *ș.a.* [έξ, άνευρίσκω]

έξ-ανέχω, *vb.* |*med.* viit. έξανέξομαι și έξανασχίσομαι, aor. έξηνεσχόμην, opt. έξανασχοίμην| **I** (*med.*) a suporta: ταῦτ' έξανασχίσεσθε, τοῖσιν Άτρώος έμέ ξυνόντα παισίν SOPH. *Ph.*1355 *cum vești suporta ca eu să fiu împreună cu copiii lui Atreus*; SOPH. *OC*1174. οὐ γάρ έξηνέσχετο ίδών πίθον καταγνύμενον AR. *Pax*702 *n-a suportat să vadă un vas (de vin) spart*; EUR. *Med.*74. **II** a se înălța deasupra: (+ gen.) στήλην ... έξανέχουσαν τύμβου THEOC. 22.207 *stela care se înălța deasupra mormântului*; A.RH. 2.370.

[έξ, άνέχω]

έξ-άνεψια, *ας*, η *subst.* verișoară de-a doua: MEN. *Fr.*1010.

[έξ, άνεψιός]

έξ-άνεψιος, *ου*, ο *subst.* văr de-al doilea: MEN. *Fr.*1010, PLB. 6.11a.4.

[έξ, άνεψιός]

έξ-ανηλ-, *v.* έξαναλ-

έξ-ανθέω-ώ, *vb.* |*impf.* έξήνθουν, aor. έξήνθησα, pf. έξήνθηκα| **I** (*intrans.*) **1** a înflori complet, a da în pârgă: (d. pământ) XEN. *Cyn.*5.5, (fig.) ύβρις γάρ έξανθοῦσ' εκάρπωσεν στάχυν άτης AESCH. *Pers.*821 *nemăsură înflorind a rodit spicul năpastei*. **2** (pf.) a fi acoperit: σῶμα ... έλκεσιν έξηνθηκός THUC. 2.49 *corp acoperit cu răni*. **3** (fig.) a înflori, a crește, a apărea: ARSTT. *GA*728b27, έν δέ τοῖς περι τήν Έλλάδα τόποις αύθις έξήνθησαν αί κακίαί PLUT. *Thes.*6.6 *în locurile din jurul Greciei iarăși au înflorit răutățile*. **4** (fig.) a-și pierde forța sau prospețimea, a se degrada: ~ παντάπασι μανίαίς PLAT. *Plt.*310d *a se degrada în tot soiul de nebunii*: (d. culori) PLUT. *M.*287d. **II** (*trans.*) **1** a face să înflorească: LUC. *Pisc.*6. **2** a face să se nască: σφῆκας δ' ίπποι κατασαπέντες έξανθοῦσι PLUT. *AgisCleo.*60.5 *caii care putrezesc fac să se nască viespi*.

[έξ, άνθέω]

έξ-άνθημα, *ατος*, τό *subst.* **I** (*med.*) erupție cutanată, exantemă: ARSTT. *HA*518a12, id. *GA*746a5, PLUT. *M.*671a *ș.a.* **II** (fig.) eflorescență: PLUT. *M.*528d.

[έξ-ανθέω]

έξ-ανθίζω, *vb.* **I** a împodobi cu flori: γυναίκες ... αί καθήμεθ' έξηνθισμένοι AR. *Lys.*43 *femei care stau împodobite cu flori*. **II** a culege flori: PLUT. *M.*661f.

[έξ, άνθος]

έξ-ανθρωπίζω, *vb.* a aduce la nivel omenesc, a umaniza: Σωκράτους άνδρός άτυφία και άφελεία μάλιστα δή φιλοσοφίαν έξανθρωπίσαντος PLUT. *M.*582b *Socrate, un om care prin modestia și simplitatea sa a umanizat filosofia*; PLUT. *M.*360a.

[έξ, άνθρωπίζω]

έξ-ανίημι, *vb.* |*viit.* έξανήσω, aor. έξανήκα| {ep. *impf.* iter. έξανίσσκον A.Rh.} **I** (*trans.*) **1** a da afară, a scoate, a lansa: άϋτιμήν έξανιείσαι IL. 18.471 *a scoate afară o vâpăie*; PI. *P.*4.99, Άράς σφῶν ... έξανήκ' έγώ SOPH. *OC*1375 *eu am lansat împotriva voastră blesteme*; EUR. *Cyc.*410, νάματ' όσσων μηκέτ' έξανιετε EUR. *HF*625 *nu vărsați lacrimi din ochi*. **2** a desface: ίμάντων στροφίδας έξανίσομαι EUR. *Andr.*718 *voi desface legăturile curelelor*. **3** a lăsa liber, a lăsa să plece: EUR. *IA*372 **II** (*intrans.*) **1** a înceta: SOPH. *Ph.*705. **2** a se abține de la: (+ gen.) όργῆς δ' έξανεις κακῆς EUR. *Hipp.*900 *abținându-te de la mania cea rea*. **3** a țâșni: ύμετέρης γαίης Άχελώιος έξανίησιν A.RH. 4.293 *Acheloios țâșnește din pământul vostro*.

[έξ, άνίημι]

έξ-ανίστημι, *vb.* |*viit.* έξαναστήσω, aor. έξανέστησα, aor.2 *intr.* έξανέστην, pf. *intr.* έξανέστηκα, part. pf. fem. έξανεστῶσα; imper. med. 2sg. έξανίστω Eur. | {ion. conjct. aor. 1pl. έξαναστέωμεν, pas. ind. prez. 3pl. έξανιστέαται Hdt.} **I** (*trans.*) **1** a face să se ridice: σ' έδρας εκ τῆσδ' εκούσαν έξαναστήσω EUR. *Andr.*263 *te voi face să te ridici imediat de bunăvoie de pe acest loc*; PLAT. *Prt.*310a. **2** a învia: ἤ τοὺς θανόντας έξαναστήσω ποτέ; SOPH. *El.*940 *oare îi voi putea învia vreodată pe cei morți?* **3** a scula, a face să iasă: (fiare sălbătice) XEN. *Cyr.*2.4.20, έξαναστήσωμεν εκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα LXX *Gen.*19.32 *vom face să*

iasă din tatăl nostru sāmânța. 4 a alunga, a expulza: HDT. 1.171, ὅσοι ἐξαναστήσαντές τινα βία νέμονται γῆν THUC. 4.98 *cei care, alungând pe cineva prin forță, le ocupă pământul*; ὁ ἔβριος ἐξαναίστησιν ὄμων SOPH. *Ant.*297 *alungă oamenii din case*; (pas.) ἐξανίσταται θρόνων AESCH. *Pr.*767 *este alungat de pe tron*. 5 a devasta, a ruina: HDT. 1.155, (pas.) Τροίας ἐξανειστιάθη βάρβαροι EUR. *Hel.*1652 *a fost distrusă temelia Troiei*. 6 a trezi: PLUT. *Pomp.*68.3. II (intrans.) (med. și act. aor. R., pf. și m.m.c.p.) 1 a se ridica în picioare, a se scula: εἰς ἐξαναστάς εἶπε PLUT. *M.*244c *unul singur, ridicându-se, a spus*. 2 a se ridica pentru a merge: ἐξαναστῶμεν εἰς τὴν αὐλήν PLAT. *Prt.*311a *să ne ridicăm și să mergem în curte*; LXX *Abd.*1. 3 a pleca, a se îndepărta de: (+ gen. separativ sau prep.) ἐξανίστω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς EUR. *Andr.*380 *să pleci din acest templu al zeiței*; ἐξανέστη ἐκ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κῆπον LXX *Est.*7.7 *a plecat de la banchet în grădină*. 4 (milit.) a a se ridica pentru a ataca, a ataca: THUC. 3.107. b a ridica asediul: THUC. 7.49. 5 a fi depopulat, a fi devastat: ἐξαναστάσης πάσης Πελοποννήσου ὑπὸ Δωριέων HDT. 2.171 *fiind depopulat întreg Peloponesul de către dorieni*; πόλεις ἀρχαίας ἐξανεστῶσας DEM. 16.25 *vechi cetăți devastate*.

[ἐξ, ἀνίστημι]

ἐξ-ανοίγω, vb. a deschide, a desface: (fig.) ἐξάνοιγε μηχανάς τὰς Σισύφου AR. *Ach.*391 *răsfiră urzelile lui Sisyphos*.

[ἐξ, ἀνοίγω]

ἐξ-ἀνορθόω-ῶ, vb. a înălța din nou, a restaura: EUR. *Fr.*65.95.

[ἐξ, ἀνορθόω]

ἐξ-ἀντης, ες *adj.* I eliberat de: (+ gen.) PLUT. *M.Fr.*47.17. II lipsit de rău, sănătos: ἐξάντη ἐποίησε PLAT. *Phdr.*244e *l-a vindecat*.

[ἐξ, ἄντα]

ἐξ-ἀντλέω-ῶ, vb. I (d. lichide) a scoate, a extrage, a drenea: PLAT. *Lg.*736b, (pas.) ARSTT. *HA*570a8. II a slei, a epuiza: LUC. *Gall.*12, id. *Anach.*35. III (fig.) a îndura, a suporta: τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί EUR. *Cyc.*110 *înduri același destin ca și mine*; EUR. *Cyc.*10, id. *Supp.*838, MEN. *Asp.fr.*1.

[ἐξ, ἀντλέω]

ἐξ-ἀνύτω, [ῶ] vb. [impf. ἐξήνυτον] (cf.

ἐξανύω) I a izbuti, a săvârși: οὐκ ἐξήνυτον Κύπριν κρατῆσαι EUR. *Hipp.*400 *nu izbuteam să o stăpânesc pe Kypris*; EUR. *Ba.*1105, (pas.) APP. *BC*5.110. II a pune capat: πάθεσι πάθεα δ' ἐξανύτους' EUR. *Ion*1066 *punând capăt durerilor prin dureri*; ταχύπουν ἴχνος ἐξανύτων EUR. *Tr.*232 *punând capăt pasului rapid*.

[ἐξ, ἀνύτω]

ἐξ-ἀνύω, [ῶ] vb. [impf. ἐξήνυον, aor. ἐξήνυσαι] {ep. viit. ἐξανύω} I (trans.) 1 a săvârși, a înfăptui, a executa: Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλάς IL. 8.370 *a înfăptuit dorințele lui Thetis*; SOPH. *OT*156. 2 (+ ac. d. spațiu și timp) a duce la bun sfârșit: SOPH. *OC*1561, ἀμέραν τάνδ' ἐξανύσσα EUR. *Med.*652 *sfârșind această zi*; λεπτήν ... τρίβον ποσὶν ἐξανύσαντες THEOC. 25.156 *dură ce ai răsit pe o cale îngustă*. 3 (+ ac. pers.) a învinge, a supune: ἡ θῆν σ' ἐξανύω γε IL. 11.365 *te voi învinge*. 4 a obține: EUR. *Ba.*131. II (intrans.) a încheia traversarea, a sosi: HDT. 6.139, id. 7.183.

[ἐξ, ἀνύω]

ἐξ-ἀπάλα(ι)στος, on *adj.* de șase palme (44,36 cm.): HDT. 1.50, id. 2.149.

[ἐξ, παλαστή]

ἐξ-ἀπαλλάσσω, vb. {att. -ττω} a (se) elibera de, a scăpa de: (+ ac. și gen. separativ) ὑμᾶς ἐξαπαλλάξει κακῶν EUR. *IA*1004 *vă eliberează de rele*; (intr. + gen. separativ) HDT. 5.4, SOPH. *El.*1002, ταλαίνης ἐξαπαλλάξει ζῆς EUR. *Hec.*1108 *a scăpa de viața nenorocită*; (fig.) οὐκ ἔχων ὅπως τῶν εἰρημένων ἔτι ἐξαπαλλαγῆ THUC. 4.28 *nemaivând cum să scape de cele afirmate*.

[ἐξ, ἀπαλλάσσω]

ἐξ-ἀπάτάω-ῶ, vb. [impf. ἐξηπάτων, viit. ἐξαπατήσω, aor. ἐξηπάτησα, pf. ἐξηπάτηκα] {ion. impf. iter. ἐξαπάτασκον Ag. *Pax*1070} a amăgi, a înșela, a păcăli: εἰ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσῃν IL. 9.371 *dacă mai speră să înșele pe vreunul dintre danai*; προσδοκῶν τούτοις τοῖς λόγοις ῥαδῖως ὑμᾶς ἐξαπατήσῃν IS. 11.22 *crezând că vă va amăgi ușor prin aceste cuvinte*; (+ ac. dublu) ἔστιν οὖν ὅστις τοῦτο ἂν δύναίτο ὑμᾶς ἐξαπατήσαι ...; XEN. *An.*5.7.6 *este cineva care ne-ar putea înșela în asta?*; (fig.) οἱ ἔρασταί ... ἐξαπατῶσι τὴν νόσον LUC. *Nigr.*7 *îndrăgostiții păcălesc suferința*;

(pas.) ἐνόμιζον ἐξηπατῆσθαι THUC. 5.42 *socoteau că au fost înșelați; (+ ac. de relație) τὸ δειπνον ἐξαπατώμενος AR. V.60 pācālit în privința banchetului.*

[ἐξ, ἀπατάω]

ἐξ-ἀπάτη, ης. ἡ [πᾶ] *subst.* amăgire, înșelare: HES. Th.205, τοὺς ἐπ' ἐξαπάτη ... λόγους DEM. 45.46 *cuvinte menite să înșele;* XEN. An.7.1.25, APP. BC5.31 ș.a.

[ἐξ, ἀπάτη]

ἐξαπατητέον, *adj. vb.* I trebuie înșelat: PLUT. M.741c, id. M.Fr.157.95. II (fig.) trebuie evitat (prin înșelăciune): PLAT. Cri.49e.

[ἐξαπατάω]

ἐξαπατητικός, ἡ, ὄν *adj.* înșelător, care amăgește: (+ gen.) XEN. Eq.Mag.4.12.

[ἐξαπατάω]

ἐξαπατύλλω, *vb.* a înșela, a amăgi: (+ ac.) AR. Eq.1144, (abs.) οὐδ' ἐξαπατύλλον AR. Ach.657 *fără să înșele.*

[ἐξαπατάω]

ἐξ-ἀπαφίσκω, *vb.* [aor. 3sg. ἐξήφαρε, conjct. aor. ἐξαπάφω, med. opt. aor. 3sg. ἐξαπάφοιτο] {ep. pt. ἐξαπατάω} a înșela, a amăgi: αἱ κέν σ' ἐξαπάφω OD. 23.79 *dacă te amăgesc;* Διὸς νόον ἐξαπαφίσκων HES. Th.537 *înșelând gândirea lui Zeus;* EUR. Ion705, A.RH. 2.1235, (med. = act.) IL. 14.160.

[ἐξ, ἀπαφίσκω]

ἐξαπέβησαν, aor. 3pl. de la ἐξαποβαίνω. **ἐξάπεδος**, ὄν [ᾶ] *adj.* de șase picioare (1,77 m.): HDT. 2.149.

[ἐξάπους]

ἐξαπειδόν, v. ἐξαφοράω: SOPH. OC1648. **ἐξ-ἀπέλεκτος**, εως *adj.* cu șase securi (ca însemn al pretorilor romani, însoțiți de șase sictori purtători de fascii): (cf. = lat. *sexfascialis*) οἱ δὲ δύο τὴν ἐξαπέλεκτον (ἀρχὴν) *erau pretori;* (d. pers.) ἐξαπέλεκτον ... ἡγεμόνα PLB. 2.24.6 *pretor;* APP. Syr.63, (subst. pl. „pretori”) PLB. 3.56.6.

[ἐξ, πέλεκυς]

ἐξ-ἀπηχυσ, v *adj.* [var. ἐξηχυς Soph., Xen.] de șase coți (2,66 m.): HDT. 2.138, ARR. Ind.24.3 ș.a.

[ἐξ, πήχυς]

ἐξάπινα, *adv.* dintr-odată, brusc, pe neașteptate: ~ ἐξελεύσεται ὄργῃ κυρίου LXX Sir.5.7 *mânia Domnului va izbucni pe neașteptate;* LXX Ps.72.19, NT Mc.9.8 ș.a.

[cf. ἐξαπίνης]

ἐξᾶπίναιος, α, ὄν [ῖ] *adj.* [var. ἐξαπιναῖος, ὄν] brusc, pe neașteptate: XEN. HG6.4.33, CALL. Ion.50, IOS. B13.116 ș.a. // **ἐξαπινάιος**, *adv.* brusc, pe neașteptate: ἐς τὴν ... πόλιν ἐξαπιναῖως ἐσέπεσε THUC. 2.48 *s-a năpustit brusc asupra orașului;* XEN. Eq.9.5, ARSTT. Pr.964b25 ș.a.

[ἐξαπίνης]

ἐξαπίνης, (dor.) v. ἐξαπίνης
ἐξᾶπίνης, [ῖ] *adv.* {dor. ἐξαπίνης Pi., Theoc.} dintr-o dată, brusc, pe neașteptate: ἐλθὼν δ' ~ ἄνεμος IL. 17.57 *un vânt abătându-se pe neașteptate;* OD. 10.557, HDT. 1.87, AR. Pl.815, LXX Prov.6.15 ș.a., (+ subst.) ἔαρ ἐξαπίνης THEOC. 9.34 *primăvara venită pe neașteptate.*

[cf. ἄφαρ]

ἐξ-ἀπλάσιος, α, ὄν *adj.* {ion. -πλήσιος, -η, -ὄν Hdt.} de șase ori mai mare, sextuplu: HDT. 4.81, ARSTT. Mu.399a10, PLUT. M.1020a ș.a.

[ἐξ, πλέκω]

ἐξ-ἀπλεθρος, ὄν *adj.* [var. ἐκπλεθρος Eur.] (metrol.) de șase pletre (= 178 m.): HDT. 2.149, EUR. Med.1181, ARR. Ind.10.7 ș.a.

[ἐξ, πλέθρον]

ἐξαπλήσιος, v. ἐξαπλάσιος
ἐξ-ἀπλόω-ω, *vb.* a (se) desfășura, (fig.) a fi deschis: AESOP. 1.211.

[ἐξ, ἀπλόω]

ἐξ-ἀποβαίνω, *vb.* a cobori din, a debarca: (+ gen.) ἐξαπέβησαν ἑταῖροι νηὸς OD. 12.306 *tovarășii au debarcat din corabie;* A.RH. 3.199.

[ἐξ, ἀποβαίνω]

ἐξαποδίωμαι, v. ἀποδίωμα
ἐξ-ἀποδύνω, [ῦ] *vb.* a scoate: (hainele) OD. 5.372

[ἐξ, ἀποδύνω]

Ἐξ-ἀπολις, εως, ἡ *subst.* {ion. gen. -ιος Hdt.} Hexapolis, Ligă a „Șase cetăți” doriene (Lindos, Ialysos, Cameiros, Cos, Cnidus, Halicarnessos): HDT. 1.144.

[ἐξ, πόλις]

ἐξ-ἀπόλλυμι, *vb.* [aor. tranz. ἐξαπόλεσα, aor.2 intranz. ἐξαπόλωμην, pf. intranz. ἐξαπόλωκα; med. pf. intranz. ἐξαπόλλυμαι] {ion. opt. aor. 3pl. med. ἐξαπολοῖατο II.} I (tranz.) (act.) I a ucide: πατέρα τὸν ἄμὸν ... ἐξαπόλεσας SOPH. El.588 *I-ai ucis pe tatăl nostru;* IOS. A12.204, (pas.) LXX Inf.10.6 2

a distruge cu totul: πάντ' οἶκον ἐξαπόλωσεν EUR. *Tr.*1215 *a distrust întreaga casă. II (intrans.)* (med. și pf. act.) 1 a muri, a pieri: πάντες Ἰλίου ἐξαπολοῖατ' IL. 6.60 *să piară toți din Troia*; AESCH. *Ag.*528. 2 a se distrugea, a dispărea: τὰ δ' ἐξαπόλωλε [τὰ] τῶν ἀναθημάτων HDT. 1.92 *alte ofrande au dispărut. III* (ἐκ cu valoare separativă la med. și pf. act.) a dispărea din: (+ gen.) ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια IL. 18.290 *au dispărut din palat anumiți*; ἥελιος δὲ οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε OD. 20.357 *soarele a dispărut de pe cer*; PLUT. *M.*1067a.

[ἐξ, ἀπόλυμι]

ἐξαπολοῖατο, (ion.) opt. aor. 3pl. med. de la ἐξαπόλυμι.

ἐξ-απονίζω, vb. [impf. 3sg. ἐξαπένιζεν] a spăla cu grijă: OD. 19.387.

[ἐξ, ἀπονίζω]

ἐξ-αποξύνω, [v] vb. [part. aor. -ύνας] a ascuți bine: EUR. *Cyc.*456.

[ἐξ, ἀποξύνω]

ἐξ-απορέω-ῶ, vb. I a nu mai avea nici o nădejde, a dispera cu totul: (+ dat.) ARSTT. *Ath.*23.1, (abs.) NT 2*Cor.*4.8, (+ gen.) NT 2*Cor.*1.8. II a fi în mare dificultate: PLB. 3.47.9, (med.-pas. = act.) LXX *Ps.*87.16, PLUT. *Alc.*5.5.

[ἐξ, ἀπορέω]

ἐξ-αποστέλλω, vb. [impf. ἐξαπέστελλον, viit. ἐξαποστελῶ, aor. ἐξαπέστειλα, pf. ἐξαπέσταλκα] {tard. impf. 3pl. ἐξαπεστέλλουσαν LXX} I (gener.) a trimite: ἐξαποστέλλει τοὺς πρέσβεις PLUT. *M.*29d *trimite solii*; εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε NT *Fr.*22.21 *te voi trimite departe la neamuri*; τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστελεῖς ἐν πυρί LXX 4*Rg.*8.12 *vei trimite în foc fortărețele lor. II* (+ inf. final) a trimite să, a porunci: τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν ... πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν NT *Fr.*17.14 *I-au trimis pe Pavel să meargă până la mare. III* a da afară, a alunga: LXX *Gen.*3.23, πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς NT *Lc.*1.53 *pe cei bogăți i-a dat afară cu mâinile goale*; NT *Lc.*1.53. IV (spec. d. soῦ) a repudia: LXX *Deut.*22.19.

[ἐξ, ἀποστέλλω]

ἐξαποστολή, ἡς, ἡ *subst.* I trimitere: (a unor ambasadori) PLB. 15.25.19, (a unor trupe) PLB. 9.5.5. II alungare: LXX 3*Mac.*4.4. III (mar.) imbarcare, plecarea pe mare: PLB.

1.41.3.

[ἐξαποστέλλω]

ἐξ-αποτίνω, [τ] vb. a plăti cu totul în schimb: IL. 21.412.

[ἐξ, ἀποτίνω]

ἐξάπους, v. ἔκπους

ἐξ-αποφαίνω, vb. [aor. ἐξαπέφηναι] a arăta, a exprune: LUC. *Hes.*1.

[ἐξ, ἀποφαίνω]

ἐξ-αποφθίρω, vb. a nimici complet: ἀπάντων ἐξαπέφθειραν βίον AESCH. *Pers.*464 *au nimicit complet viața tuturor*; SOPH. *Tr.*713.

[ἐξ, ἀποφθίρω]

ἐξ-άπτω, vb. [impf. ἐξῆπτον, viit. ἐξάψω, aor. ἐξῆψα; med. impf. ἐξῆπτόμην, viit. ἐξάψομαι, aor. ἐξηπάμην, pf. ἐξῆμμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐξῆπτο; pas. aor. ἐξήφθη] I (*tranz., act.*) 1 a prinde de, a atăsa de: (+ ac. și gen.) Ἔκτορα ... ἵππων ἐξάπτων IL. 24.51 (*Achilleus*) *prinzându-l pe Hector de căii săi*; OD. 22.466, (pas.) τὸ δὲ ξύλον τὸ ἐξαπτόμενον XEN. *Cyn.*9.13 *lemnul atășat. 2* a lega, a uni: τὴν πόλιν ἐξῆψε τοῦ Πειραιῶς PLUT. *Them.*19.4 *a legat cetatea de portul Pireu. 3* a pune peste, a acoperi: (+ ac. și dat.) κόσμον ~ νεκρῶι EUR. *Tr.*1208 *a acoperi mortul cu o podoabă*; γόνασιν ἐξάπτω σέθεν τὸ σῶμα τοῦμόν EUR. *IA*1216 *îți acopăr genunchii cu corpul meu. 4* a lăsa să cadă din: (fig.) ἀφύλλους στόματος ἐξάπτων λιτάς EUR. *Or.*383 *lăsând să iasă din gură rugi fără frunze* (sc. *fără ramura de măslin a rugătorului. II (tranz., med.)* a pune pe: τί πέπλους μέλανας ἐξήψω χροός EUR. *Hel.*1186 *de ce ți-ai pus pe corp o hană neagră? III (intrans., med., pas.)* 1 a se prinde: σειρὴν ... κρεμάσαντες πάντες τ' ἐξάπτεσθε θεοί IL. 8.20 *atârând un lanț să vă prindeți toți zeii. 2* a lua contact, a ataca: (+ gen.) ἀναγκαζόμενος πολλάκις ἐξάπτεσθαι τῶν πολεμίων PLUT. *Caes.*52.5 *fiind adesea silit să ia contact cu dușmanii*; PLB. 4.11.6, PLUT. *Demetr.*44.2. 3 a adera la, a se dedica: (+ gen.) PLUT. *M.*1111f. IV (*tranz.*) (d. foc) a aprinde: ἐξήψαμεν τοὺς λύχνους LXX 2*Mac.*1.8 *am aprins candelarele*; ARSTT. *PA*655a15. V (*tranz.*) (fig.) a atăta, a inflama: IOS. *BI*4.188, (pas.) ἐξημμένος ὑπὸ φιλοσοφίας ὥσπερ πυρός PLAT. *Ep.*340b *aprinde de filosofie ca de foc. VI (intrans.)* a se evaporă: ARSTT. *Pr.*944a33.

[ἐξ, ἄπτω]

Ἑξάπυλα, ὠν, τὰ *subst.* *Hexapyla* („intrare cu șase porți” la Siracuză): PLB. 8.3.6, PLUT. *Marc.* 18.4 ș.a.

[ἐξ, πύλη]

ἐξ-απωθέω-ῶ, *vb.* |aor. 2pl. ἐξαπώσατε| a respinge: EUR. *Rh.* 811.

[ἐξ, ἀπωθέω]

ἐξ-αραιόω-ῶ, *vb.* a-și pierde densitatea: PLUT. *M.* 659b.

[ἐξ, ἀραιόω]

ἐξαραιρη- (ion.) *v.* ἐξαιρέω

ἐξ-ἀράομαι-ῶμαι, *vb.* a blestema: (tm.) ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς ἤρᾱτο SOPH. *Ant.* 427 *arunca blesteme amarnice.*

[ἐξ, ἀράομαι]

ἐξ-ἀράσσω, *vb.* {att. -ττω} a smulge cu violență, a lovi cu putere, a izbi, a frânge: (tm.) ἐκ δέ οἱ ἰστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν OD. 12.422 (*valul*) *i-a smuls catargul din chilă*; AR. *Eq.* 641, IOS. *B15.* 432, (fig. com.) ὑμῶν ἐξαρᾶζω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν AR. *Th.* 704 *voi frânge aroganța voastră fără margini.*

[ἐξ, ἀράσσω]

ἐξ-αργέω-ῶ, *vb.* **I** a înceta să facă, a amâna: ἔργα δρώμεν', οὐκέτ' ἐξαργούμενα SOPH. *Ph.* 556 *fapte care sunt făcute și nu amânate*; γῆ ... ἐξαργηθεῖσα PLUT. *M.* 2e *pământ nelucrat*. **II** a fi complet inactiv, a fi nefolositor: ARSTT. *EM1099a2*, διὰ τὸ τὴν μὲν δύναμιν ἐξηργηκέναι ARSTT. *Pol.* 1312a13 *din cauză că puterea lui era nefolositoare.*

[ἐξ, ἀργέω]

ἐξ-ἀργμάτα, ὠν, τὰ *subst.* extremitățile tăiate ale unei victime: (în ritualuri expiatorii) A.RH. 4.477.

[ἐξ-ἀρχω]

ἐξ-ἀργυρίζω, [ῶ] *vb.* |aor. ἐξηργύρισα| **I** a transforma *sau* a converti în bani: DEM. 5.8, (pas.) τῆς οὐσίας ἐξαργυρισθείσης PLUT. *Brut.* 3.4 *avea fiind transformată în bani*; (med. = act.) PLUT. *M.* 850d ș.a. **II** a jefui, a spolia: PLB. 32.6.1.

[ἐξ, ἀργυρίζω]

ἐξ-ἀργυρόω-ῶ, *vb.* a obține bani din vânzarea unei proprietăți, a vinde: HDT. 6.86a, τὴν ἑαυτοῦ στρωμνὴν ἐξαργυρῶσαι THUC. 8.81 *a-și vinde propriul pat*; (med. = act.) AESOP. 1.253.

[ἐξ, ἀργυρόω]

ἐξ-ἀρδω, *vb.* a uda, a stropi: EUR. *Antiope.* fr. 48.85.

[ἐξ, ἄρδω]

ἐξ-ἀρέσκομαι, *vb.* |conjct. aor. 3sg. ἐξαρέσεται Dem.] a încerca să fie pe plac, a atrage de partea sa: (+ ac. pers.) XEN. *Oec.* 5.19, DEM. 60.25.

[ἐξ, ἀρέσκω]

ἐξ-ἀρθρος, ὠν *adj.* (medic.) care suferă o luxație, *ext.* dezarticulat, dezmembrat: IOS. *A13.* 271, LXX *4Mac.* 9.13.

[ἐξ, ἄρθρον]

ἐξ-ἀρθρόω-ῶ, *vb.* **I** a disloca: (în tortură) LXX *4Mac.* 10.5. **II** (anat. d. articulații) a fi proeminent: ARSTT. *Phgn.* 810b35. **III** (d. voce) a articula cuvinte: PLUT. *M.* 972f.

[ἐξ-ἀρθρος]

ἐξ-ἀριθμέω-ῶ, *vb.* a număra unul câte unul, a calcula, a enumera: ἐξαριθμησαὶ τὸν στρατόν HDT. 7.59 *a număra armata*; ἅπαντας μὲν οὖν ἐξαριθμῶν τοὺς κινδύνους ISOC. 4.66 *enumerând toate pericolele*; PLAT. *R.* 522d, ἐξαριθμησαὶ τὴν ἄμμον τῆς γῆς LXX *Gen.* 13.16 *a număra firele de nisip de pe pământ*; (med. = act.) PLB. 1.13.6.

[ἐξ, ἀριθμέω]

ἐξ-ἀριθμησις, εως, ἡ *subst.* **I** numărare, calculare: οὐδ' ~ ἐγένετο APP. *BC2.* 82 *nu s-a efectuat o numărare*; IOS. *A17.* 319. **II** enumerare: ~ τῶν πεπραγμένων PLB. 16.26.5 *enumerare a faptelor.*

[ἐξ-ἀριθμέω]

ἐξ-ἀριθμος, ὠν [ᾶ] *adj.* care constă în șase părți (*propr.* numere): (întrecere) PI. *O.* 10.25.

[ἐξ, ἀριθμός]

ἐξ-αρκέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐξήρκουν, viit. ἐξαρκέσω, aor. ἐξήρκεσα; pas. aor. ἐξηρκέσθην| {ion. impf. 3sg. ἐξήρκεε Hdt., part. ἐξαρκέων PI.} **I** (*intrans.*) **1** (cu sub. abstr. sau lucru) a fi suficient, a fi îndeajuns: ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος SOPH. *OC1116* *unor fete atât de tinere le este îndeajuns (= le șade bine) vorba scurtă*; ~ μοι νομίζω τὰ εἰρημένα LYS. 23.16 *cred că am spus destule*; ὁ χρόνος οὐκ ἐξήρκεσεν PLUT. *Pomp.* 45.1 *timpul nu a fost suficient*; PLUT. *Ages.* 23.6, (abs.) ἐξαρκεῖ PLAT. *Hp.Ma.* 302b *ajunge!* **2** (cu sub. pers.) a a avea suficient, a fi mulțumit cu: ἐξαρκ<έω>ν κτεάτεσσι PI. *O.* 5.24 *fiind mulțumit cu turmele*; (+ inf.) οὐκ ἐξηρκεῖτο φυγαδεύειν τοὺς πολίτας PLB. 13.6.6 *nu se mulțumea cu exilarea cetățenilor*. **b** a face față, a rezista: πᾶσιν οὖν <σ'> ἔφρυσεν ~

πατήρ; EUR. *Supp.*574 *te-a născut tatăl tău ca să faci față tuturor?*; c a fi capabil: XEN. *Hier.*7.12. **II** (tranz.) a suplini, a veni în ajutor: ταῦτα ὁ φίλος πρὸ τοῦ φίλου ἐξήρκεσεν XEN. *Mem.*2.4.7 *prietenul le-a supliniit pe acestea în locul unui prieten.*

[ἐξ, ἀρκέω]

ἐξαρκής, ἐς *adj.* **I** suficient, care este îndeajuns: πλούτος ~ δόμοις; AESCH. *Pers.*237 *în casă este suficientă bogăție?*; XEN. *Mem.*4.3.13 *ș.a.* **II** care este în ordine: ἐγὼ τε τάνδον ἐξαρκῆ τιθῶ SOPH. *Tr.*334 *eu să pun în ordine pe cele dinăuntru (sau să pregătesc cele necesare dinăuntru).*

[ἐξαρκέω]

ἐξαρκούντως, *adv.* în mod suficient, destul, îndeajuns: ~ δεδηλώκαμεν ISOC. 12.151 *am arătat îndeajuns*; AR. *Ra.*376, PLAT. *Grg.*493c, *ș.a.*

[ἐξαρκέω]

ἐξαρμα, ατος, τό *subst.* ridicătură, înălțare: δοκεῖ μέγα λαμβάνων ὁ πόλος ~ PLUT. *Mar.*11.9 *polul pare să aibă o ridicătură mare*; PLUT. *M.*410e.

[ἐξαίρω]

ἐξ-αρμόζω, *vb.* a potrive perfect, a uni: (pas.) τὰ πλεῦρα τῆς βάσεως ... ἐξηρμοσμένα IOS. *A18.*82 *laturile bazei fiind perfect unite.*

[ἐξ, ἀρμόζω]

ἐξ-αρνέομαι-οὔμαι, *vb.* |impf. ἐξηρνούμην, viit. ἐξαρνήσομαι, aor. ἐξηρνησάμην, pf. ἐξήρνημαι | **I** a nega, a tăgădui: HDT. 3.74, οὔτοι τοῦτο γ' ἐξαρνήσομαι EUR. *Hel.*579 *nu voi nega aceasta*; PLAT. *Smp.*192e, ISOC. 21.6, (+ part.) ἦν τις ὀφείλων ἐξαρνηταί AR. *Ec.*660 *dacă cineva datorează bani și refuză să-i plătească.* **II** a renega: οὐδὲ ἐξαρνήσομαι σε LXX *4Mac.*5.35 *nu te voi renega.*

[ἐξ, ἀρνέομαι]

ἐξάρνησις, εως, ἡ *subst.* negare, tăgăduire: (+ gen. sub.) PLAT. *R.*531b.

[ἐξαρνέομαι]

ἐξαρνητικός, ἡ, ὄν *adj.* capabil de a nega, negativist: (Strepsiades către Pheidippides, com.) νῦν μὲν γ' ἰδεῖν εἰ πρῶτον ~ κἀντιλογικός AR. *Nu.*1172 *se vede dintr-o dată că ești negativist și controversist.*

[ἐξαρνέομαι]

ἐξαρνος, ὄν *adj.* **I** care neagă: ἐξαρνοὶ εἰσι τὰ ὁμολογημένα IS. 5.26 *neagă cele care au fost convenite*; PLAT. *Pri.*317b, (frecv.) ~

εἰμί, ~ γίγνομαι cu (μῆ + inf.), ~ ἐστί μηδ' ἰδεῖν με πώποτε AR. *Pl.*241 *neagă că m-a văzut vreodată*; νόμους οὖς πάλιν αὐτὸς ~ ἦν μὴ τεθεικέναι DEM. 21.173 *legi pe care apoi nega că le-a adoptat.* **II** care retractează: ὥστε καὶ Σιλανὸν ἐξαρνον εἶναι καὶ λέγειν ὡς PLUT. *Cat.Mi.*22.6 *astfel încât și Silanus retractează și spune că ...*

[ἐξαρνέομαι]

ἐξ-αρπάζω, *vb.* |impf. ἐξήρπαζον, viit. ἐξαρπάσω, aor. ἐξήρπασα| {ep. ἐξήρπαξα Hom.} **I** a smulge din, a salva, a recupera: (d. Hector) τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων IL. 20.443 *Apollon l-a smuls afară (din luptă)*; ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ἐπαμεινώνδου τὴν πόλιν ἐξαρπάσας PLUT. *Ag.*34.5 *recuperând cetatea din mâinile lui Epaminondas*; (+ gen.) Φάβιος Μινούκιον ἐξαρπάσας Ἀννίβου PLUT. *Ag.*34.5 *Phabius salvându-l pe Minucius din mâinile lui Hannibal.* **II** a smulge, a răpi: φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς OD. 12.100 *smulgând un om de pe corabie*; ὁ παιδίον ἐξαρπάσας μοι ... ἀπὸ τοῦ τιτθίου AR. *Th.*691 *răpindu-mi copilășul de la sânișor*; (med. = act.) οἱ ἐξηρπασμένοι SOPH. *OC1016 rāpitorii*; (pas.) ὑπὸ πυρὸς τάχους τὸ νοτερόν πᾶν ἐξαρπασθέν PLAT. *Ti.*60d *orice umiditate fiind răpită din foc.*

[ἐξ, ἀρπάζω]

ἐξαρσις, εως, ἡ *subst.* |impf. ἐξήρτων, viit. ἐξαρτήσω, aor. ἐξήρτησα, pf. ἐξήρτηκα| **I** ridicare, ext. extirpare, eliminare: (calc după ebr.) ἐξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει LXX *Ier.*12.17 *voi ridica acel neam cu ridicare (= îl voi dezrădăcina).* **II** ridicare (a taberei): LXX *Num.*10.6.

[ἐξαίρω]

ἐξ-αρτάω-ὦ, *vb.* **I** (tranz., act., med.) **1** a lega de, a atârna de: τοὺς μὲν θυρεοὺς ... ἐκ τῶν ὤμων ἐξηρτηκότες PLB. 18.18.4 *atârând scuturile de umeri*; ARR. *An.*2.19.2. **2** (med.) a ține agățat: ἡμᾶς ... πώγωνας ἐξηρτημένας AR. *Ec.*494 *agățându-ne bărbi*; γυνή ... παιδίον δὲ νεκρὸν ἐξηρτημένη τοῦ τραχήλου PLUT. *Brut.*31.5 *o femeie ținând agățat de gât un copil mort.* **3** (fig.) a face să depindă de, a se lăsa în seama: ἐξαρτῶσιν ἄλλοτριῶν ἐπαίωνων τὴν δόξαν PLUT. *Arat.*1.4 *fac să depindă de gloria laudelor altora.* **II** (intrans., med.) **1** a se agăța: παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρτημένοι EUR. *Alc.*189 *copii agățati de hainele mamei*;

EUR. *Hipp.*325. 2 a atârna, a fi suspendat: ἐξήρητο δὲ τῶν ῥάβδων βαλάντια PLUT. *Crass.*32.2 *pungi cu bani atârnaui de fascii*; ARSTT. HA495b33. 3 a se ține de: ὁ Πούπλιος ... ἐξήρητο τοῦ Κικέρωνος PLUT. *Crass.*13.5 *Publius se ținea de Cicero*. 4 a fi în contact: ξαρτήσεται τῆς ἰσχύος XEN. *Cyr.*5.4.20 *va fi în contact cu armata sa*. 5 a se ridica, a se înălța: (d. locuri) ἐξήρηται τὸ ἄλλο χωρίον THUC. 6.96 *restul zonei este înălțat (cu coline)*. 6 a fi dominat: τὰ μεγάλα πεδία τῶν λόφων τούτων ἐξήρηται PLUT. *Ant.*46.6 *marile câmpii sunt dominate de aceste dealuri*. 7 (fig.) a atârna de, a depinde de: (+ gen. sau prep. + gen.) σοῦ ἐξηρητήμεθα EUR. *Supp.*735 *depindem de tine*; ἐξηρητήμεθα τῶν ἐλπίδων ISOC. 8.7 *atârnam de speranțe*; PLAT. *Ion*536a τὰ στρατεύματα ... νῦν ἐνὸς ἐξηρημένα μόνου PLUT. *Galb.*8.1 *armate care depind acum doar de un singur om*.

[ἐξ, ἀρτάω]

ἐξάρτησις, εως, ἡ *subst.* legătură, unire: ARSTT. HA497a19 ș.a.

[ἐξαρτάω]

ἐξ-αρτίζω, *vb.* |aor. ἐξήρητισα, part. pf. ἐξηρητισμένος| **I** a echipa cu, a prevedea: (med.) τὰ ἄλλα ἐξήρητιστο LUC. *VH*1.33 *prevăzuse celelalte lucruri*. **II** a pregăti: πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρητισμένος NT *2Tim.*3.17 *pregătit pentru orice lucru bun*. **III** a completa, ext. a implini: ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας NT *Fp.*21.5 *ni s-au implinit zilele*.

[ἐξ, ἀρτίζω]

ἐξ-αρτύω, *vb.* a pune la cale, a pregăti: τῆ Πηλοποννήσῳ ἑκατὸν νεῶν ἐπίπλουν ἐξαρτύοντες THUC. 2.17 *pregătind o expediție navală de o sută de nave împotriva Peloponnesului*; PLB. 5.92.1. (med.) ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι EUR. *El.*647 *voi pune eu la cale uciderea mamei*; (part. pf.) ὕδατί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρητύμενοι HDT. 2.32 *bine pregătiți cu apă și alimente*; (pas.) ναυσὶ καὶ πεζῶ ἅμα ἐξαρηθυθεὶς THUC. 6.31 *(expediție) pregătită și cu nave și cu pedestriime*; (+ inf.) ἐξαρτύεται γάμον γαμεῖν AESCH. *Pr.*908 *se pregătește să facă nuntă*.

[ἐξ, ἀρτύω]

ἐξ-ἀρύω, *vb.* a extrage, a seca: PLUT. *M.*637e.

[ἐξ, ἀρύω]

ἐξαρχος, ου, ὁ *adj.m.* **I** care începe (un cântec): (+ gen.) παρὰ δὲ εἶσαν ἄοιδούς θρήνων ἐξάρχους IL. 24.721 *au pus alături cântăreți care să înceapă bocetele*. **II** conducător al corului: DEM. 18.260, (fig.) PLUT. *M.*65c. **III** (*subst.*) comandant, șef: PLUT. *Num.* 10.7, ARR. *Tact.*10.1.

[ἐξάρχω]

ἐξ-άρχω, *vb.* |impf. ἐξήρχον, viit. ἐξάρξω| {dor. 3sg. ἐξάρχε} **I** a porni (o cântare), a începe (un cântec): (+ gen.) Θέτις δ' ἐξήρχε γόοιο IL. 18.51 *Thetis a pornit tânguirea*; (+ ac.) ὦδᾶν ... ἐξάρχε Μενάλκας THEOC. 8.62 *Menalcas a început cântarea*; AR. *Th.*981. **II** (abs.) a intona un cântec, a da glas unei cântări: ἀδυμελεῖ δ' ἐξάρχετε φωνᾷ PI. *N.*2.25 *intonăți cântecul cu o voce melodioasă*; (+ dat.) ἐξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις LXX *Id.*16.1 *dați glas cântării Dumnezeului meu cu timpane*; LXX *Num.*21.17. **III** (gener.) a începe: (+ gen.) AR. *An.*6.6.15. (+ ac.) ἐξαρχ' ὄρκον EUR. *IT*743 *începe jurământul*; (+ ac. dublu) εἰ δέ μ' ὦδ' ἀεὶ λόγους ἐξήρχες SOPH. *El.*557 *dacă mi te adresezi mereu cu astfel de cuvinte*; (+ part.) A.RH. 1.362. **IV** a propune: βουλὰς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς IL. 2.273 *propunând sfaturi bune*; PLUT. *Galb.*8.3, (med. + gen.) OD. 12.339. **V** a iniția: PLAT. *Lg.*891d. **VI** a fi în fruntea, a conduce: (+ gen.) IOS. *BI*2.11.

[ἐξ, ἄρχω]

ἐξάς, ἄδος, ἡ *subst.* numărul șase: PLUT. *Lyc.*5.8. id. *M.*1018d, LUC. *Sat.*4.

[ἐξ]

ἐξᾶς, ἄντος, ὁ *subst.* 1/6 dintr-o livră (= două uncii): (monedă siciliană) ARSTT. *Fr.*510.8.

[ἐξ]

ἐξ-ασθενέω-ῶ, *vb.* a-și pierde forța, a fi foarte slăbit: (concr. și fig.) ARSTT. *MM*2.6.36, ἐξησθένησαν ... αἱ γλῶσσαι αὐτῶν LXX *Ps.*63.9 *au slăbit limbile lor*; IOS. *Ap.*1.212, PLUT. *M.*411c ș.a.

[ἐξ, ἀσθενέω]

ἐξ-ασκέω-ῶ, *vb.* **I** a pregăti: λουτροῖς τέ νιν ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν SOPH. *OC*1603 *l-au pregătit cu îmbăiere și veșminte*; EUR. *Hel.*1383. **II** a antrena, a deprinde: (+ pers.) PLAT. *Clit.*407b, ἐξασκοῦντα τὸ στρατεύμα καθ' ἡμέραν PLUT. *Phil.*13.6 *antrenând armata în fiecare zi*; (pas. + prep.) περί τε γράμματα καὶ μουσικὴν ἐξησκημένος

PLUT. *Nic.*5.3 *deprins cu literele și muzica.*

III a practica: PLUT. *Per.*4.5, τὰς αὐτὰς ἐξασκήσαντες ἀρετὰς LXX 4*Mac.*13.24 *practicând aceleași virtuți.* **IV** (pf.) **1** a fi înzestrat cu: (+ dat.) ὀργάνοισιν ἐξησκημένοι Μοῦσαι EUR. *Rh.*922 *muze înzestrate cu instrumente.* **2** a fi împodobit, a fi artistic lucrat: IOS. *AI*15.416, LUC. *DMort.*29.1.

[έξ, ἀσκέω]

έξ-άσσω, vb. {ep. ion. ἐξᾰίσσω, att. ἐξᾰίττω}

I a se năpusti afară, a se rezezi afară: (tm.) ἐκ δὲ τῷ ᾄξαντε πυλάων IL. 12.145 *cei doi s-au năpustit afară pe porți*; AR. *Pl.*733, id. *Ra.*567, PLUT. *Brut.*15.6, (med. tm.) ἐκ δέ μοι ἔγχοσ ἦίχθη παλάμηφιν IL. 3.368 *mi-am repezit lancea din mâini.* **II** a tresări, a fi agitat: ἐξᾰίττουσιν ἐν τοῖς ὕπνοις ARSTT. *Pr.*957a32 *tresar în somn*; PLUT. *M.*501c.

[έξ, ᾰσσω]

έξ-αστράπτω, vb. a scânteia ca un fulger, a străfulgera, a scăpăra, a străluci: πῦρ ἐξαστράπτων LXX *Iez.*1.4 *foc străfulgerând*; LXX *Na.*3.3, NT *Lc.*9.29 ș.a.

[έξ, ἀστράπτω]

έξ-ασφαλίζομαι, vb. a obține garanții: (+ ac. pers. și dat. instr.) IOS. *BI*2.142.

[έξ, ἀσφαλίζω]

έξ-ατιμάζω, vb. a necinsti complet: SOPH. *OC*1378.

[έξ, ἀτιμάζω]

έξ-ατιμώ-ῶ, vb. a necinsti sau a umili complet: (pas.) LXX *Iez.*16.61.

[έξ, ἀτιμώω]

έξ-ατιμίζω, vb. a (se) evapora: ARSTT. *GA*783a33, id. *Mete.*384a14, id. *Pr.*893a22, PLUT. *M.*919c.

[έξ, ἀτιμίζω]

έξ-ατονώ-ῶ, vb. a fi fără vlagă, a slăbi: ARSTT. *HA*630b8.

[έξ, ᾰτονος]

έξ-άτονος, ov *adj.* (muz.) cu șase tonuri: (neut. subst.) PLUT. *M.*1028e.

[έξ, τόνος]

έξᾰίττω, (att.) v. ἐξᾰίσσω

έξ-αυαίνω, vb. [pas. ind. aor. ἐξουάνθη Hdt.]

I (*iranz.*) a seca complet, a usca: ἄνεμος τὰ ἔλτρα τῶν ὑδάτων ἐξηύηγε HDT. 4.173 *vântul a secat complet rezervoarele de apă.*

II (*intranz., med., pas.*) **1** a se usca complet, a se veșteji: (d. plante) XEN. *An.*2.3.16, ARSTT. *GA*750a22, id. *Pr.*923a35. **2** a se consuma, a diminua: ARSTT. *Iuv.*470a29. **3**

a se mistui, a muri: παιδάριον ἐξουαίνεται AR. *Fr.*612 *copilașul se stinge.*

[έξ, αὐαίνω]

έξ-αυγής, ἐς *adj.* strălucitor: πώλων ... χιόνος ἐξουγεστέρων EUR. *Rh.*304 *mânji mai strălucitori decât zăpada.*

[έξ, αὐγή]

έξ-αυδάω-ῶ, vb. **I** a spune deschis: ἐξουδάω, μὴ κεῦθε νόω IL. 1.363 *spune, nu ascunde în minte!*; EUR. *Hec.*183. **II** a spune, a vorbi, a anunța: PI. *N.*10.80, σοφὸς πεφυκὼς οὐδὲν ἐξουδάωσ σοφόν SOPH. *Ph.*1244 *deși înțelept, nu spui ceva înțelept*; (d. oracol) AESCH. *Ch.*272. **III** a intona: δεινὸν ἐξηύδα μέλος AR. *Ach.*1183 *intona o arie cumplită*; EUR. *IT*181, (med. = act.) AESCH. *Ch.*151.

[έξ, αὐδάω]

έξ-αυθαδίζομαι, vb. a rezista cu obstinație: (+ πρὸς și inf.) IOS. *AI*15.368.

[έξ, αὐθαδίζομαι]

έξ-αῦθις, v. ἐξ-αῦτις

έξ-αυλίζομαι, vb. a porni pentru a pune tabăra: (εἰς + ac.) XEN. *An.*7.8.21.

[έξ, αὐλίζομαι]

έξ-αυστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* cărlig (de apucat carnea din oală): AESCH. *Fr.*2.

[έξ-αύω < έξ, αῦω¹]

έξ-αυτῆς, *adv.* îndată, imediat, numaidecât: ~ δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ NT *Mc.*6.25 *să-mi dai numaidecât pe o tîpsie capul lui Ioan Botezătorul*; NT *Fp.*10.33, id. *Flp.*2.23.

[έξ-αυτῆς]

έξ-αῦτις, *adv.* **I** (d. loc) înapoi, îndărăt: ~ Τρῳάσ τε καὶ Ἴκτορα ... ὤσαιτο προτὶ ἄστου IL. 16.654 *să-i împingă înapoi pe troieni și pe Hector spre cetate.* **II** (d. timp.) din nou, la rândul său: ~ ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν Ἀτρεΐδην προσέειπε IL. 1.223 *la înfruntat din nou pe Atrid (Agamemnon) cu vorbe cumplite*; OD. 4.213, A.RH. 3.31 ș.a.

[έξ, αῦτις]

έξ-αυτομολέω-ῶ, vb. a trece la dușman, a dezerta: ἐξουτομολῶ πρὸς ὑμᾶς AR. *Nu.*1104 *dezertez la voi*; ἐξουτομολῆκεν εἰς χεῖρας καλῆς καὶ πλουσίας γυναικός PLUT. *M.*755d *a dezertat în brațele unei femei frumoase și bogate.*

[έξ, αὐτομολέω]

έξ-αυχέω-ῶ, vb. a se fâli, a se mândri, a se grozâvi: (+ ac.) SOPH. *Ph.*869, (+ inf.) AESCH. *Ag.*872, σχολῆ ποθ' ἤξειν δεῦρ' ἄν

ἐξήνχουν SOPH. *Ant.*390 *mā laudam cā o sã-mi iau ceva răgaz*; EUR. *Supp.*504.

[ἔξ, ἀνχέω]

ἔξ-αύω, *vb.* a țipa: ἐκ δ' ἤϋσ' ἐγώ SOPH. *Tr.*565 *eu am țipat*.

[ἔξ, αὐώ²]

ἔξ-αφαιρέω-ῶ, *vb.* |med. aor.2 ἐξαφε(ι)λόμην, conjct. aor. 2pl. ἐξαφέλησθε| a smulge, a răpi, a lua: πασέων ψυχὰς ἐξαφέλησθε OD. 22.444 *le luați viața tuturor*; SOPH. *El.*1157.

[ἔξ, ἀφαιρέω]

ἔξ-αφάνιζω, *vb.* a face să dispară, a da pieirii, a distruge: πᾶν δ' ἐξαφανίσει τὸ γένος IOS. *A19.*140 *a distruge întreg neamul*; (pas.) PLAT. *Plt.*270e.

[ἔξ, ἀφανίζω]

ἔξ-αφίημι, *vb.* **I** a lăsa (liber): ARSTT. *HA*565b24, ἐξαφεῖναι σῶον αὐτόν LXX *2Mac.*12.24 *a-l lăsa să plece nevătămat*; IOS. *A18.*376. (pas. + gen.) ἐξαφεῖται τοῦδέ γ' SOPH. *Tr.*72 *este eliberat de asta*. **II** a trimite: ἐξαφίησι τοὺς καθωπλισμένους... διὰ τῆς πύλης PLB. 10.12.4 *îi trimite pe cei înarmați prin poartă*. **III** a azvârli, a lansa: (o lance) XEN. *Eq.*12.12.

[ἔξ, ἀφίημι]

ἔξ-αφίστημι, *vb.* a sta departe de, a da înapoi, a se îndepărta: ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ SOPH. *OC*561 (*fartă*) *în fața căreia eu aș da înapoi*; τῶν παλαιῶν ἐξαφίσταμαι λόγων EUR. *IA*479 *mă lepăd de cuvintele de altădată*.

[ἔξ, ἀφίστημι]

ἔξ-αφρίζω, *vb.* a împrósca cu spumă: (fig.) πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος AESCH. *Ag.*1067 *mai înainte de a fi împróscată cu spumă mânia însângerată*.

[ἔξ, ἀφρίζω]

ἔξ-ἄφύω, *vb.* a scoate (un lichid dintr-un recipient): (vin) OD. 14.95.

[ἔξ, ἀφύω]

ἔξά-χειρ, χειρὸς, ὅ, ἢ [ᾱ] *adj.* cu șase mâini: LUC. *Tox.*62, id. *Herm.*74.

[ἔξ, χεῖρ]

ἔξαχῆ, *adv.* în șase părți sau de șase ori: PLAT. *Ti.*36d.

[ἔξ]

ἔξα-χοϊνίκος, *ov adj.* de șase măsurι (choinikes): AR. *Fr.*640.

[ἔξ, χοϊνιξ]

ἔξά-χοος, *oov adj.* |contr. ἐξάχους, οοv| (metrol. d. lichide) cu șase măsurι: ARSTT. *Ath.*67.2, PLUT. *Sol.*23.6.

[ἔξ, χοῦς]

ἔξαχῶς, *adv.* în șase felurι: ARSTT. *APr.Po.*64a38, id. *Top.*112b28.

[ἔξαχῆ]

ἔξάψας, *part. aor. de la ἐξάπτω*.

ἔξαψις, *εως, ἢ subst.* aprindere: σέλας δέ ἐστι πυρὸς ἀθρόου ἔξαψις ἐν ἀέρι ARSTT. *Mu.*395b3 *steaua căzătoare este aprinderea unei mase de foc în atmosferă*; περὶ τὴν ἔξαψιν αὐτὴν PLUT. *Lys.*12.3 *chiar în momentul aprinderii*; PLUT. *M.*1087f, ARR. *An.*2.19.4.

[ἔξάπτω]

ἔξέβην, *ind. aor. act. de la ἐκβαίνω*.

ἔξ-εγγυάω-ῶ, *vb.* |pas. aor. ἐξηγγυήην, part. pf. med.-pas. ἐξηγγυημένος| a da o garanție (ἐγγύη), a pune în gaj: DEM. 24.74, ἐφ' οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη LYS. 23.10 *în ciuda celor cu care s-a garantat*.

[ἔξ, ἐγγυάω]

ἔξεγγύη, *ης, ἢ subst.* v. ἐξεγγύησις: IS. 5.3

ἔξεγγύησις, *εως, ἢ subst.* cautiune: (pentru ieșirea din închisoare) DEM. 24.77.

[ἔξεγγυάω]

ἔξ-εγείρω, *vb.* |impf. ἐξήγειρον, viit. ἐξεγερῶ, aor. ἐξήγειρα. pf. ἐξεγρήγορα; med. aor. ἐξηγγρόμην Ar.; pas. viit. ἐξεγερθήσομαι, aor. ἐξηγέρθη| {ep. poet. ἐξέγροντο Theoc. 24.21} **I** a trezi, a scula (din somn): οὐχ ὕπνω γ' εὐδοντά μ' ἐξεγείρετε SOPH. *OT*65 *nu m-ați trezit din somn, dormind*; ἐξεγείρα... αὐτόν βούλομαι AR. *Nu.*78 *vreau să-l trezesc*; (fig.) Γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος AR. *Ach.*1181 *a trezit Gorgona de pe scut*. **II** a ridica, a înălța: ἐξήγειρεν τὸ δόρυ αὐτοῦ LXX *2Rg.*23.18 *a ridicat arma sa*. **III** (fig.) a trezi, a stărni: ἄνεμος βορέας ἐξεγείρει νέφη LXX *Prov.*25.23 *vântul de nord stărnește norii*; ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην LXX *Cânt.*8.4 *să treziți dragostea*. **IV** (relig.) a învia: ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ NT *ICor.*6.14 *ne va învia prin puterea Sa*. **V** (d. foc) a aprinde, a ațâța: τὸν ἄνθρακ' ~ AR. *Lys.*315 *a aprinde jarul*.

[ἔξ, ἐγείρω]

ἔξεγένοντο, *aor. 3pl. de la ἐκγίγνομαι*.

ἔξεγερσις, *εως, ἢ subst.* trezire, sculare: PLB. 9.15.5, (op. ὕπνος „somn”) LXX *Ps.Sol.*4.15, PLUT. *Ant.*71.8.

[ἔξεγειρω]

ἔξεργήγορα, ind. pf. act. de la ἔξεγειρω.

ἔξεδάης, (ep.) ind. aor. pas. 2sg. de la ἐκδιδάσκω: A.Rh. 4.1565.

ἔξέδεται, ind. viit. 3sg. de la ἔξεσθίω.

ἔξεδήδοκα, ind. pf. act. de la ἔξεσθίω (ἔξέδω).

ἔξέδομαι, ind. viit. med. de la ἔξεσθίω (ἔξέδω).

ἔξέδομεν, ind. aor.2 med. de la ἐκδίδωμι.

ἔξ-έδρα, ας, ἡ *subst.* {poet. dat. pl. ἔξέδραισι Eur.} I *exedra*, anexă în formă de semicerc a unei construcții, prevăzută cu scaune dispuse de-a lungul zidului: EUR. *Or.* 1449, IOS. *AI20.* 191. II cameră cu arcade, boltă, cămară: LXX *Iez.* 40.44. III (la Roma) sală pentru ședințele senatului: PLUT. *Brut.* 17.1. [ἔξεδρος]ἔξ-εδρος, ov *adj.* I afară din *sau* departe de casă: (op. ἔντοπος „care este în acest loc”) SOPH. *Ph.* 211. II afară din (locul lui), departe de: ἔξεδροι χθονός EUR. *IT80* *departe de pământul (natal)*; (fig.) παραλλάσσοντες ἔξεδροι φρενῶν EUR. *Hipp.* 935 (*cuvinte delirante afară din fagașul judecării*). III extravagant, straniu: ARSTT. *Rh.* 1406a31. IV (ext.) de rău augur: ἔξεδρον χώραν ἔχων SOPH. *Fr.* 654 (cf. Ar. *Av.* 275) (*pasăre dintr-un loc fără noroc (= de rău augur)*).

[ἔξ, ἔδρα]

ἔξέθορον, ind. aor. act. de la ἐκθρόσκω.

ἔξει, ind. prez. act. 2sg. de la ἔξειμι (εἶμι).

ἔξει, I ind. viit. act. 3sg. de la ἔχω. II dat. sg. de la ἔξις.

ἔξ-εἶδον, vb. |pf. ἔξοιδα, inf. aor. ἐξιδεῖν| {ep. inf. pf. tard. ἐξιδμεναι A.Rh.} (cf. prez. ἐξοράω) I (aor. ἐξεἶδον) a vedea (bine): μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν IL. 20.342 *a văzut foarte bine cu ochii*; (imper.) ἐξιδου SOPH. *Ph.* 851 *uită-te / fii atent*. II (pf. ἔξοιδα) a ști bine: SOPH. *OC270* ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξεἰδὼς πλέον SOPH. *OT37* *fără să știi de la noi nimic mai mult*; (+ part.) ἔξοιδ' ἀνήρ ὦν SOPH. *OC567* *știu bine că sunt (doar) un om*.

[ἔξ, ὀράω]

ἔξεῖη, I opt. prez. act. 3sg. de la ἔξειμι (εἶμι).

II opt. aor. act. 3sg. de la ἐξίτημι.

ἔξεῖης, |var. ἐξεῖης A.Rh.| (ep. poet.) adv. pt. ἐξῆς.

ἔξ-εικάζω, vb. |viit. -άσω, pas. pf. ἐξεῖκασμαι sau ἐξήκασμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐξεῖκασ-

το, part. pf. ἐξήκασμένος| I a face asemănător, ext. a adapta: ἐξεικάζουσιν αὐτοὺς ταῖς τῶν φιλοῦντων ὑπουργίαις XEN. *Hier.* 1.38 *se adaptează la nevoile celor dragi*. II (pf.) a fi cu totul asemănător: XEN. *Cyr.* 1.6.39, (part. pf.) EUR. *Ph.* 162, οὐ γάρ ἐστιν ἐξήκασμένος AR. *Eq.* 230 *căci nu ne este cu totul asemănător*; οὐδὲν ἐξήκασμένα AESCH. *Ag.* 1244 *care nu sunt simple imaginii (sc. adevărate, reale)*.

[ἔξ, εικάζω]

ἔξ-εικονίζω, vb. I a reprezenta printr-o imagine: PLUT. *M.* 445c. II (med.-pas.) a fi pe deplin alcătuit: τὸ παιδίον ... ἐξεικονισμένον LXX *Ex.* 21.22 *copil pe deplin format*.

[ἔξ, εικονίζω]

ἔξεῖλετο, aor. 3sg. med. de la ἐξαιρέω.

ἔξ-εἰλέω-ῶ, vb. a derula, a desfășura: (o carte) LUC. *Merc. Cond.* 41.

[ἔξ, εἰλω]

ἔξεῖλησις, εως, ἡ *subst.* mișcare de evitare *sau* descolăcire (în luptă), scăpare din: PLAT. *Lg.* 796a.

[ἔξεῖλέω]

ἔξεῖλλω, v. ἐξίλλω

ἔξεῖλλον, ind. aor. act. de la ἐξαιρέω.

ἔξ-εἰλύω, vb. a desfășura, de descolăci: τὸ δ' ἐξεῖλυσθέντες ἐπὶ χθονὶ THEOC. 24.17 *cei doi (șerpi) descolăciți pe pământ*.

[ἔξ, εἰλύω]

ἔξ-ειμι¹, vb. |3sg. prez. ἔξεστι(v), impf. ἐξῆν.viit. 3sg. ἐξέσται, conjct. ἐξῆ, inf. ἐξεῖναι, part. ἐξόν| {ion. part. ἐξεόν Hdt.} (impers. 3sg.) este permis / posibil / îngăduit, se poate: (+ inf.) ἄλλην δέ σφι ἐσθῆτα οὐκ ἔξεστι λαβεῖν HDT. 2.37 *nu le este îngăduit să ia o altă haină*; ἔξεστιν εἰρήνην ἄγειν τῇ πόλει DEM. 9.8 *este permis să aducem pacea în cetate*; τῷ μέτρῳ ἔξεστι χρῆσθαι ARSTT. *Po.* 1462a15 *se poate folosi de metru*; (+ nume predicativ în dat.) εὐδαιμοσιν ἔξεστι γενέσθαι DEM. 3.23 *vă este în putere să deveniți fericiți*; (+ nume predicativ în ac.) Λακεδαιμονίοις ἔξεστιν ὑμῖν φίλους γενέσθαι THUC. 4.20 *vă este permis să deveniți prieteni cu lacedemonienii*; (+ infinitivală) οὐ δεινὰ μὴ 'ξεῖναι με μηδ' εορτάσαι; AR. *Ach.* 1079 *nu-i cumplit că nu-mi e permis să sărbătoresc?*; (part. ἐξόν) νῦν δ' ἐξόν πατρός πάντων ἀρίστου παῖδα κεκλησθαι SOPH. *El.* 365 *acum fiind posibil să fii numit*

copilul celui mai bun tată dintre toți; τοῖς πολλοῖς ὑμῶν ἔξὸν λέγειν οὐ λέγετε DEM. 22.30 *deși mulți dintre voi pot vorbi, nu vorbiți*; (part. viit.) οὐκ ἔξεσόμενον τῇ πόλει LYS. 14.10 *nu-i va fi îngăduit cetății (= cetatea nu va putea)*.

[ἔξ, εἰμί]

ἔξ-εἰμι², |prez. 2sg. ἔξει, impf. ἐξήειν, inf. ἐξιέναι, imper. 2pl. ἔξτε| {ep. 2sg. ἔξεισθα Od.; ion. ἐξήια Hdt.} **I** a merge afară, a ieși: (+ adv.) οὐκ ἔξεισθα θύραζε; OD. 20.179 *nu ieși pe usă?*; (+ gen.) ἔξτε μοι μεγάρων OD. 2.139 *ieșiți din palatul meu*; ἐξιών ἐκ τῆς οἰκίας LUC. Eun.6 *ieșind din casă*; (+ ac.) πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιών SOPH. Tr.159 *plecând către atâtea înfruntări*; ἐξόδους λαμπράς ἐξιοῦσαν DEM. 48.55 (*curtezană*) *ieșind în cortegii fastuoase*. **II** (abs. milit.) a porni (în expediție): ἐξίωμεν ὡς τάχιστα XEN. Cyr.3.3.20 *să pornim cât mai repede*. **III** a se retrage, a părăsi: ἐξιέναι ἐκ τῆς Σικελίας πέντε ἡμερῶν THUC. 7.3 *a se retrage din Sicilia în cinci zile*; (fig.) ἐξιόντες ἐκ τῶν ἰππέων HDT. 1.67 *părăsind rândurile călărimii*. **IV** a ajunge la capăt, a înceta: ὅταν περ τὸ κακὸν ἐξίτη τόδε SOPH. Ph.767 *când încetează acest rău*. **V** a ajunge: εἰς ἔλεγχον ἐξιών SOPH. Ph.98 *ajungând la o dovadă (= în urma experienței)*. **VI** (în teatru) a ieși pe scenă: οὐξιών πρότιστα AR. Ra.946 *primul (personaj) care iese pe scenă*.

[ἔξ, εἰμι]

ἔξειν, inf. viit. act. de la ἔχω.

ἔξείνισσα, (ep.) aor. de la ζεινίζω.

ἔξείπας, aor. 2sg., v. ἐξεῖπον

ἔξ-εἶπον, vb. |2sg. ἐξεῖπας Soph., Eur.| (aor.) a spune, a declara, a pronunța: ἐξεῖπω καὶ πάντα διίξομαι IL. 9.61 *să spun și să le povestesc pe toate*; OD. 15.443, τόδ' ἐξεῖπον τέλος AESCH. Ag.934 *am pronunțat această decizie*; μητρὶ ταῦτα πάντ' ἐξεῖπε σῆ SOPH. El.1033 *spune toate acestea mamei tale*; (+ ὡς „că”) SOPH. El.521.

[ἔξ, εἶπον (cf. λέγω)]

ἔξειργασμένως, adv. în urma unei munci asidue, cu grijă, pe îndelete; PLUT. Alex.1.1. [ἔξεργάζομαι]

ἔξ-εἶρω, vb. |impf. ἐξείρων, viit. ἐξείρω, aor. ἐξείρω| {ion. ἐξέρω} **I** a îndeprăta, a exclude: τοῦς συκοφάντας οὐ θύραζ' ἐξείρω-

ζετε; AR. Ach.825 *nu-i veți da afară pe sicofanți?*; (+ ac. și gen.) ἐξείρωντα τῆς θαλάττης τὰ ληστήρια PLUT. Thes.19.8 *îndeprățind vasele de pirați de pe mare*; ἐξείρωσι γῆς EUR. Heracl.25 [ne] *îndeprățiază din țară*; ὀφθαλμὸν οὐδεὶς τὸν σὸν ἐξείργει δόμων AR. Ec.11 *nimeni nu-ți îndeprățiază ochiul din casă*; (ἐκ + gen.) PLAT. Lg.936c. **II** a exclude, a împiedica: τῶνδ' οὐδὲν ἐξείργει νόμος EUR. Andr.176 *legea nu împiedică nimic din acestea*; πολέμοις οἰκείους ἐξείργόμενοι THUC. 1.118 *împiedicări de războaiele locale*; SOPH. El.1292, ὅταν μὴ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους ἐξείργη XEN. Oec.4.13 *atunci când nu împiedică momentul amului*. **III** a constrânge, a sili, a forța: πληγαῖς ἐξείρων + ac. PLAT. Lg.935c *constrângând cu lovituri*; (pas.) τῷ τε νόμῳ ἐξείρωντο THUC. 3.70 *erau constrânși de lege*.

[ἔξ, εἶρω]

ἔξειρη-, forme de pf. de la ἐξείρω.

ἔξ-εἶρομαι, vb. |var. ἐξέρομαι; viit. ἐξερήσομαι, aor.2 ἐξήρομην| {ep. impf. 3sg. ἐξείρετο} (cf. prez. ἐξέρω, ἐξερεῖνω, ἐξερέομαι) a căuta să afle de la, a întreba: (+ ac. lucrului) Διὸς δ' ἐξείρετο βουλὴν IL. 20.15 *a căutat să afle voia lui Zeus*; OD. 13.127, (+ gen. pers. și ac.) ἀναξίου μὲν φωτὸς ἐξερήσομαι, ... τί νῦν κυρεῖ SOPH. Ph.439 *te voi întreba despre o persoană nevrednică, ce se întâmplă acum cu el*; (+ ac. pers.) Ζῆν' ... ἐξείρετο IL. 5.756 *l-a întrebat pe Zeus*; LUC. Im.4.

[ἔξ, εἶρομαι (ἔρομαι)]

ἔξειρῶσας, part. aor. act. de la ἐξέρω.

ἔξ-εἶρω¹, vb. a scoate afară: ἐξείραντα τὴν χεῖρα HDT. 3.87 *scoțându-și afară mâna*; τὴν γλῶτταν ἐξείραντες AR. Eq.378 *scoțându-i afară limba*.

[ἔξ, εἶρω¹]

ἔξ-εἶρω², vb. |viit. ἐξερῶ, pf. ἐξείρηκα; med. m.m.c.p. 3sg. ἐξείρητο, part. pf. ἐξείρημένος; pas. viit. 3sg. ἐξείρησεται| {ep. viit. ἐξερῶ freqv. tm. Hom.} (aor. v. ἐξεῖπον) **I** a spune (smulgând din sine), a fi forțat să mărturisească: SOPH. Ant.325. **II** a spune, a exprima: ἐξερῶ σοι πᾶν ὅσον κάτοιδ' ἐγὼ SOPH. El.378 *îți voi spune tot ceea ce știu eu*; (+ ac. dublu) τοιαῦτά τοι νῶ πᾶς τις ἐξερῆ βροτῶν SOPH. El.984 *asemenea lucruri va spune orice muritor despre noi*:

(pas.) SOPH. OT984, id. Tr.1186.

[ἐξ, εἶρω²]

ἐξ-ειρωνεύομαι, vb. a lua peste picior / în derâdere, a ironiza: ἐξειρωνευομένων δὲ γυναικείως τοὺς λόγους IOS. A115.69 *luând în derâdere ca niște femei vorbele [lui]*; (pas.) τοῦτ' ἐκείνος ἐξειρωνευόμενος ἔφερεν ἐγκρατῶς IOS. A115.219 *luat peste picior în această privință, acela suporta cu putere.*

[ἐξ, εἶρωνεύομαι]

ἐξείς, εἶσα, ἐν part. aor.2 de la ἐξίημι.

ἐξείσθα, (ep.) ind. prez. 2sg. de la ἐξείμι².

ἐξέκύνοντο, m.m.c.p. 3pl. pas. de la ἐκχέω.

ἐξ-εκκλησιάζω, vb. I a convoca o adunare: (+ dat.) ARSTT. Oec.1348a11 *ἐξεκκλησίασεν Μωυσῆς LXX Num.20.10 Moise a convocat adunarea; LXX Lev.8.4, (pas.) LXX Jud.20.1. II a proclama (în adunare), a vesti: ἐξεκκλησίασαν νηστείαν LXX Ier.43.9 au proclamat un post.*

[ἐξ, ἐκκλησιάζω]

ἐξέκλεψε, aor. 3sg. de la ἐκκλέπτω.

ἐξεκλήισαν, (ion.) ind. aor. act. 3pl. de la ἐκκλείω.

ἐξεκυλίσθη, aor. 3sg. pas. de la ἐκκυλίνδω.

ἐξελάαν, (ep.) inf. prez. act. de la ἐξελάω, ἐξελαύνω.

ἐξελάθοντο, aor. 3pl. med. de la ἐκλανθάνω.

ἐξελάω, inf. viit. act. de la ἐξελαύνω.

ἐξελάσια, ας, ἡ subst. mânare, conduce: PLB. 12.4.10.

[ἐξελαύνω]

ἐξέλάσις, εως, ἡ subst. I alungare, izgonire: (+ gen.) ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν HDT. 5.76 *spre alungarea Peisistratizilor*; HDT. 6.88, APP. BC1.73, (d. un ritual) βουλήμου ~ PLUT. M.693e *izgonirea foamei. II plecarea, expediție*: HDT. 7.183. III alai, ieșire (oficială): XEN. Cyr.8.3.6. IV atac (de cavalerie): PLUT. Art.16.2.

[ἐξελαύνω]

ἐξ-ελαύνω, vb. |impf. ἐξήλαυνον, viit. ἐξελάσω ἢ ἐξελάω, aor. ἐξήλασα, pf. ἐξελήλακα, m.m.c.p. ἐξεληλάκειν; med.-pas. impf. ἐξηλαυνόμην, aor. ἐξηλασάμην, pf. ἐξελήλα(σ)μαι, m.m.c.p. ἐξεληλάμην; pas. viit. ἐξελαθήσομαι, aor. ἐξηλάθην| {ep. aor. 3sg. ἐξέλασε, 3pl. ἐξήλασαν, inf. prez. ἐξελάαν, part. ἐξελάων} I a face (pe cineva sau ceva) să meargă afară, a mâna afară, a conduce afară: (+ ac. și gen.) ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα OD. 9.312 *a mânat oile grase*

*din peșteră; νῆα ... ἐξήλασαν ὄρου A.RH. 1.987 au scos nava din port; (abs.) εἰσελάων ... ἐξελάων OD. 10.83 întorcându-se (de la pășune) ... mânând (la pășune); (spec.) (+ gen.) χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας γναθῶν ἐξελάσαιμι OD. 18.29 *să-i fac să scuipe pe jos toți dinții din fălci. II a alunga. a îndepărta: (+ ac. și adv.) ἐξελάαν ἐνθένδε κόνας IL. 8.527 *să alungăm de aici căinii; (+ ac. și gen.) Τρῶας ... Ἀχιλλεὺς ἄστεος ἐξελάσειε IL. 21.360 Achilleus să-i alunge pe troieni din cetate; (+ ac. și prep.) ἐκ τῆς Μέμφιδος ἐξήλασε τοὺς Ἕλληνας THUC. 1.109 i-a alungat pe greci din Memphis; (fig.) ~ τῶν ὀμμάτων τὸ αἰδούμενον PLUT. M.654d a alunga rușinea din ochi. III (med.pas.) a împinge, a mâna, a conduce: ἵππους δ' ἐξελάσασθαι THEOC. 24.119 a conduce caii. IV a trage, a lungi (prin lovitura unui metal): καταχεάμενος χρυσὸν ... ἡμιπλίνθια ἐξ αὐτοῦ ἐξήλαυνε HDT. 1.50 *to-pind aur a lungit (= făurit) drugi din el.****

[ἐξ, ἐλαύνω]

ἐξελε, I (ep.) aor. 3sg. de la ἐξαιρέω. II imper. aor. 2sg. de la ἐξαιρέω.

ἐξελεγκτέος, α, ον adj.vb. trebuie respins: PLAT. Grg.508a.

[ἐξελέγχω]

ἐξ-ελέγχω, vb. |impf. ἐξήλεγchon, viit. ἐξελέγξω, aor. ἐξήλεγξα; med.-pas. impf. ἐξηλεγχόμην, pf. ἐξελήλεγμαι ἢ ἐξήλεγμαι, m.m.c.p. ἐξεληλέγμην| I a dovedi drept fals, a respinge, a combate, a contrazice: εἰ ψεύδομαι, ... ἐξέλεγχε PLAT. Smp.217b *dacă nu spun adevărul, arată-mi că greșesc*; ~ τὸ αἰε λεγόμενον PLAT. Euthd.272a *a respinge tot ceea ce se spune. II a convinge de vinovăție, a dovedi vinovat: βούλομαι δέ σ' ἐξελέγξαι EUR. IA335 *vreau să te dovedesc vinovat; τῆνδ' ... κρῖνε κάξέλεγχ'* SOPH. Ant.399 *judec-o și dovedește-o*; (pas.) οὐ δὴ τοῦτό γ' ἐξελέγχομαι EUR. El.36 *în aceasta nu pot fi găsit vinovat. III a dovedi, a proba: ὅ τ' ἐξελέγchon μόνος ἀλάθειαν ... Χρόνος Pl. O.10.54 *Timpul, singurul care dovedește adevărul; ἃ δὲ ἡ φύσις αἰεὶ ἐβούλετο, ἐξηλέγθη ἐς τὸ ἀληθές THUC. 3.64 a fost dovedit ca adevărat ceea ce dorea întotdeauna natura noastră. IV a verifica: χαλκὸν μύριον οὐ δυνατόν ~ Pl. N.10.45 *nu-i posibil să verifici mii de obiecte de aramă.****

[ἐξ, ἐλέγχω]

ἔξελεῖν, ἐξελέσθαι, inf. aor. de la ἐξαιρέω.
ἐξελευθερικός, ἢ. ὄν *adj.* de libert, privitor
la libert: (subst. οἱ ἐξελευθερικοί „libertii”) τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν ἐξελευθερικοῖς ...
πωλῶν PLUT. *Sull.*8.1 *vânzând libertilor ce-*
tătenia romană; PLUT. *Ant.*58.2. καθάρμα-
σιν ἐξελευθερικοῖς PLUT. *Sull.*33.2 *liberti-*
lor de cea mai joasă speță.

[ἐξελεύθερος]

ἐξ-ελεύθερος, ου, ὁ *subst.* libert: IOS.
*AI*19.362, id. *Vit.*48, APP. *BC*5.137, id.
*Mith.*91.

[ἐξ, ἐλεύθερος]

ἐξ-ελευθεροστομέω-ῶ, *vb.* a vorbi cu totul
(*sau* prea) liber: SOPH. *Ai.*1258.

[ἐξ, ἐλευθεροστομέω]

ἐξέλευσις, εως, ἡ *subst.* ieșire, exod: LXX
*2Rg.*15.20.

[ἐξέρχομαι]

ἐξελεύσομαι, ind. viit. med. de la ἐξέρχομαι.

ἐξελήλακα, ind. pf. act. de la ἐξελαύνω.

ἐξελήλεγμαι, ind. pf. med. de la ἐξελέγχω.

ἐξελθεῖν, inf. aor. act. de la ἐξέρχομαι.

ἐξελιγμός, οὔ. ὁ *subst.* I (milit.) desfășurare,
schimbare a frontului: ARR. *An.*3.15.2. id.
*Tact.*9.4. II *curbă* (a iepurelui în alergare):
ARR. *Cyn.*16.3.

[ἐξελίσσω]

ἐξέλιπον, ind. aor. act. de la ἐκλείπω.

ἐξ-ελίσσω, *vb.* |impf. ἐξείλισσον, viit. ἐξε-
λίξω, aor. ἐξείλιξα ἢ ἐξέλιξα LXX, imper.
aor. ἐξέλιξον Arr., inf. aor. ἐξελίξαι, part.
aor. ἐξελίξας; *med.-pas.* part. pf. ἐξελιγμέ-
νος; *pas.* viit. ἐξελιχθήσομαι, aor. ἐξελιχ-
θη] {att. ἐξελίττω} I a desface, a desfășura:
ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμάτων EUR.
*Hipp.*864 *desfăcând învelișul peceții*; (pas.)
LXX *3Rg.*7.45. II (fig.) a dezvălui, a inter-
preta, a tălmăci: ἐξελίσσεις πῶς θεοῦ θεσ-
πίσματα; EUR. *Supp.*141 *cum tălmăcești*
oracolele zeului? III a (se) mișca în cerc, a
(se) roti, a ocolî: Νηρηίδων χοροὶ ... ἴχνος
ἐξελίσσουσιν ποδός EUR. *Tr.*3 *dansuri de*
nereide își rotește urma pasului; ὁ δ' ἐξε-
λίσσων παῖδα κίονος κύκλωι EUR. *HF*977
rotindu-se după copil în jurul coloanei; ἐξε-
λίσσουσα τὸν λαγῶ ARR. *Cyn.*25.2 *urnă-*
rind în cerc iepurele; (d. un iepure) ἐξελίξας
τὸν δρόμον ARR. *Cyn.*17.3 *alergând în*
cerc; τοὺς κόλπους ἐξελίσσων APP. *BC*5.84
ocolind golfurile. IV (milit.) a desfășura

(într-o contraofensivă), a face un contraa-
tac: ἐξελίξας τὴν φάλαγγα XEN. *Ages.*2.11
desfășurând falanga; XEN. *HG*4.3.18, ~ τὴν
ἵππασίαν ἐς κύκλους ARR. *An.*4.4.7 *a desfă-*
șura cavaleria în cercuri; XEN. *Cyr.*8.5.15.

[ἐξ, ἐλίσσω]

ἐξ-ελκόω-ῶ, *vb.* a produce răni: ARSTT.
*Pr.*883b.31, (pas.) ἐξηλοῦτο τὰ σώματα
IOS. *AI*2.304 *corpurile erau rănite*.

[ἐξ, ἐλκόω]

ἐξελκτέον, *adj.vb.* trebuie târât: τοὺς φίλους
~ ... γόνυ EUR. *El.*491 *trebuie să-mi târăsc*
genunchiul către prietenii.

[ἐξέλκω]

ἐξ-έλκω ἢ ἐξ-ελκύω, *vb.* a trage *sau* a târi
afară: τοῦ δ' ἐξελκομένοιο IL. 4.214 *în timp*
ce (săgeata) este trasă afară; IL. 23.762, (+
gen.) πούλυποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
OD. 5.432 *caracatiță trasă afară din culcuș*;
(+ ac. ἢ gen.) τὸ δόρυ τοῦ τραύματος ἐξελ-
κύσας PLUT. *M.*190b *trăgând arma din rană*;
(+ ac. ἢ prep.) τὰς δὲ τριήρεις ἐκ τῶν
νεωρίων ἐξελκύσαντες ISOC. 8.98 *trăgând*
triremele din docuri; (+ ac.) δύστηνον ἐξέλ-
κων πόδα SOPH. *Ph.*291 *târând bietul picior*;
ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν Εἰρήνην φίλην AR.
*Pax*294 *a trage afară Pacea cea dragă tutu-*
ror; (fig.) Ἑλλάδ' ἐξέλκων βαρείας δουλίας
PI. *P.*1.75 *scoțând Grecia dintr-o grea sclavie*;
(pas.) ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκό-
μενος NT *Iac.*1.14 *momit de propria dorință*.

[ἐξ, ἐλκω]

ἐξ-ελληνίζω, *vb.* I a eleniza, a da o formă
grecească: IOS. *AI*1.128. II a da o origine
greacă: PLUT. *Num.*13.6.

[ἐξ, ἐλληνίζω]

ἐξελον, ind. aor. 3pl. de la ἐξαιρέω.

ἐξελύθη, ind. aor. pas. 3sg. de la ἐκλύω.

ἐξέμεν, (ep.) inf. viit. act. de la ἔχω.

ἐξέμεν, ἐξέμεναι, (ep.) inf. aor. act. de la
ἐξίημι.

ἐξ-εμέω-ῶ, *vb.* |aor. ἐξήμησα| a vomita, a
voma, a vărsa: (d. Charybdis) ἐξεμέσειεν
ὀπίσω ἰστόν OD. 12.437 *să vomite înapoi*
catargul; HES. *Th.*497, AR. *Eq.*1148, PLAT.
*R.*406d, ARSTT. *Mir.*835b31, (fig.) τοῖς
πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν AR.
*Ach.*6 *cei cinci talanți pe care i-a vomitat*
Cleon; (abs.) AR. *Ra.*11.

[ἐξ, ἐμέω]

ἐξέμμορε, (ep.) ind. aor. 3sg. de la
ἐκμείρομαι OD. 5.335.

m.m.c.p. ἐξέργαστο Hdt., pas. aor. ἐξερ-
γάσθην Hdt.} **I** a duce la capăt, a împlini, a
îndeplini, a executa, a face: τὸν [τε] νηὸν
ἐξεργάσαντο HDT. 5.62 *au clădit templul;*
ἢ δ' ἔστ' ἐκείνη τοῦργον ἢ ἔξεργασμένη
SOPH. *Ant.*384 *ea este cea care a împlinit*
această faptă; τὸ τὴν τέχνην καλῶς ἐξεργά-
ζεσθαι PLAT. *Ap.*22d *a îndeplini bine meș-*
teșugul; ἅπαντα σιγῶν ὁ θεὸς ἐξεργάζεται
MEN. *Fr.*818 *zeul le face pe toate în tăcere;*
EUR. *Hel.*583, id. *Med.*918, (pas.) ἐπεὶ δὲ
ἐξείργαστο ἡ τάφος XEN. *HG*5.2.4 *după ce*
șanțul a fost executat; ἐπ' ἐξεργασμένοισι
HDT. 8.94 *după ce duseseră la bun sfârșit*
faptele. **II** a produce, a cauza: (+ ac. dublu)
κακὸν τοσοῦτο εἶη Ἴωνας ἐξεργασμένος
HDT. 6.3 *producând atâta rău ionienilor.*
III (d. ogor) a cultiva, a lucra: HDT. 5.29,
THUC. 1.82, τοῖς κάλλιστα τὴν γῆν ἐξεργα-
ζομένοις XEN. *Hier.*9.7 *celor care lucrează*
cel mai bine pământul. **IV** a reuși, a obține:
ἐξειργάσατο πεμφθῆναι δημάρχους PLAT.
*Cat.Ma.*3.6 *a obținut să fie trimiși tribuni;*
ἐξειργάσατο βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν
προσαγορευθῆναι PLB. 31.33.3 *a obținut să*
fie declarat rege de către aceștia. **V** a dis-
truge, a ruina: αἶμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειρ-
γασμένος EUR. *Or.*1624 *făcând să piară*
sângele blestemat al mamei.

[ἐξ, ἐργάζομαι]

ἐξεργασία, ac. ἡ *subst.* **I** îndeplinire, execu-
ție: PLB. 10.45.6, IOS. *A115.365.* **II** muncă:
τῆς πεπονημένης ἐξεργασίας APP. *BC1.11*
muncă depusă. **III** tratare, discuta: PLUT.
*M.*1004e.

[ἐξεργάζομαι]

ἐξεργαστικός, ἡ, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος|
apt pentru a îndeplini: (+ gen.) XEN.
*Mem.*4.1.4, PLB. 15.37.2, (subst.) τὸ ἐξερ-
γαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι
LXX *2Mac.*2.31 *a obține posibilitatea de a*
trata doar esența.

[ἐξεργάζομαι]

ἐξέργω, (ion.) v. ἐξείργω

ἐξ-ερεῖνω, vb. {poet. impf. 3sg.
ἐξερεῖνετο Il. 10.81} (ep.) **I** a căuta să afle,
a întreba: μηδέ μοι ἐξερέεινε γένος OD.
19.116 *nu mă întreba de neamul meu:* ἐξε-
ρέεινον ἔκαστα OD. 19.463 *se interesau de*
fiecare lucră în parte; A.RH. 4.1250, (med.)
Ἀτρεΐδην ... ἐξερεῖνετο μύθῳ IL. 10.81 *a*
căutat să afle cu vorba de la Atrid; (abs.)

πρῶτος δ' ἐξερέεινε ... Ἀγαμέμνων IL.
9.672 *primul a început să întrebe Agamem-*
non; IL. 10.543. **II** a explora: ὄσσο' ἐμόγησα
πόρους ἄλῶς ἐξερεῖνων OD. 12.259 *câte*
am pătimit explorând căile mării.

[ἐξ, ἐρεῖνω]

ἐξ-ερεθίζω, vb. a atâta, a stimula, a provoca:
Pl. *P.*8.13, τὴν οὖσαν ὄργην ἐτι μᾶλλον
ἐξερεθίσας PLUT. *Aem.*30.6 *le-a atârnat și mai*
mult ura; PLUT. *Brut.*31.3, id. *Pelop.*29.6.

[ἐξ, ἐρεθίζω]

ἐξ-ερεῖδω, vb. |med. ind. pf. 3sg. ἐξήρεισται|
I a se sprijini pe: (+ dat.) PLB. 8.4.6, (εις +
ac.) IOS. *B12.537.* **II** a susține: LUC. *Trag.*55.

[ἐξ, ἐρεῖδω]

ἐξ-ερείπω, vb. |aor.2 intr. ἐξήριπον, inf.
ἐξερίπειν, conjct. aor. 3sg. ἐξερίπη| **I**
(tranz.) a da jos, a doborî, a tăia: ὄζους ...
πελέκει ἐξερείψειεν ... δρυὸς Pl. *P.*4.264 *dă*
jos cu toporul crengile stejarului. **II** (in-
tranz.) a cădea, a se prăvăli, a se prăbuși, a
se năru: ὑπὸ πληγῆς ... Διὸς ἐξερίπη δρυς
πρόρριζος IL. 14.414 *se prăbușește un stejar*
din rădăcină sub lovitura lui Zeus; HES.
*Th.*704, ἀχένας ἐξεριπόντες κείατο HES.
*Sc.*174 (mistreții) *zăceau cu gâturile căzute*
la pământ: (+ gen.) χαίτη ζεύγλης ἐξερι-
ποῦσα IL. 17.440 *coama (cailor) revăr-*
sându-se peste gât; IL. 19.406.

[ἐξ, ἐρείπω]

ἐξέρεισις, εως, ἡ *subst.* fixare, sprijinire:
PLB. 6.23.5.

[ἐξερεῖδω]

ἐξ-ερεύω, vb. |aor.2 ἐξήρυγον, frecv. med.
prez. impf. ἐξηρευγόμεν, viit. ἐξερευξομαι,
aor. ἐξηρευξάμην| **I** (med.) a (se) (re)vârsa:
(tranz.) ἐξερευξεται ὁ ποταμὸς βατράχους
LXX *Ex.*7.28 *râuul va vârsa broaște;* ἐξερευ-
ξαιντο τὰ χεῖλη μου ὕμνον LXX *Ps.*118.171
buzele mele să reverse cântare de laudă;
(intrans.) στόμασι δὲ ἐξερευγεται τεσσαερά-
κοντα HDT. 1.202 (fluviul) *se varsă prin pa-*
truzeci de guri; ARSTT. *H4603a14* τὰ
ταμίεια ... πλήρη ἐξερευγόμενα LXX
*Ps.*143.13 *cămări pline care se revarsă.* **II**
(act.) a dezvălui: (tm.) CALL. *Aet.fj.*75.7.

[ἐξ, ἐρεύομαι]

ἐξ-ερευνάω-ᾶ, vb. |impf. ἐξηρεύων, viit.
ἐξερευνήσω, aor. ἐξερεύνησα și ἐξηρεύνη-
σα, pf. ἐξηρεύνηκα, imper. aor. 2pl. ἐξεραυ-
νήσατε| a cerceta cu de-amănuntul / cu aten-
ție, a căuta să afle: SOPH. *El.*1100, id.

OT258, νιν έξερευνήσας φέρω EUR. Ba.1299 *il aduc, după ce am căutat cu atenție*; έξερευνήσω την Ιερουσαλημ μετά λύχνου LXX *Soph.1.12 voi cerceta Ierusalimul cu o lampă*; ύμεις δέ ούκ έξερευνήσετε την πρᾶξίν μου LXX *Idt.8.34 voi să nu căutați să aflați fapta mea*; (med. = act.) PLB. 9.5.9. [έξ, έρευνάω]

έξερευνήσις, εως, ή *subst.* cercetare, investigație: LXX *Ps.63.7.*

[έξερευνάω]

έξ-ερέω-ώ, *vb.* [viit. έξερήσω] (cf. έξείρομαι) a căuta să afle de la, a întreba: (+ ac.) μιν πάντες άγαζόμεθ' έξερέοντες OD. 10.249 *l-am coplesit toți cu întrebări*; OD. 3.116.

[έξ, έρέω]

έξ-ερημώω-ώ, *vb.* [viit. έξερημώσω, aor. έξηρήμωσα, pf. έξηρήμωκα; *med.-pas.* pf. έξηρήμωμαι; *pas.* viit. έξερημωθήσομαι, aor. έξηρημώθη] **I** a face pustiu, a pustii, a părăsi, a goli, a abandona: έξερημώσω τά άγια ύμών LXX *Lev.26.31 voi pustii locurile voastre sfinte*; (fig.) δράκοντος έξερημώσας γένυν EUR. *HF253 lăsând (fără dinți) barba balaurului*; (pas.) όπως άν ό οικος μή έξερημωθή DEM. 44.43 *pentru ca locuința să nu fie pustie*; ή δ' Έλλάς αύ έξερημωθείτ' άν ύμᾶς έλαθε AR. *Pax647 Grecia era pustie* (sau *golită = neapărată) fără să vă dați seama*; XEN. *An.2.1.10, DEM. 43.12, PLB. 36.17.5* ș.a. **II** a părăsi, a abandona: έξερημώσαι δόμους EUR. *Andr.597 părăsind casele.*

[έξ, έρημώω]

έξερήσομαι, ind. viit. de la έξείρομαι: SOPH. *Ph.439.*

έξ-ερίζω, *vb.* a fi înverșunat în nesupunere, a continua să protesteze: PLUT. *Pomp.56.3, APP. BC2.123.*

[έξ, έρίζω]

έξ-ερίθεύομαι, *vb.* a trage itele pentru a atrage de partea sa: (+ ac.) PLB. 10.22.9.

[έξ, έρίθεύομαι]

έξ-ερίνάζω, *vb.* a face să rodească *sau* a înlesni coacerea (smochinelor): SOPH. *Fr.181.2.*

[έξ, έρίνάζω]

έξερίπη, conjct. aor. 3sg. de la έξερείτω.

έξεριστής, οὔ, ό *adj.m.* înverșunat, gâlcevit: (+ gen.) EUR. *Supp.894.*

[έξερίζω]

έξ-ερμηνεύω, *vb.* **I** a interpreta, *ext.* a traduce: (pas.) PLB. 2.15.9, PLUT. *M.383d.* **II** a descrie atent: (pas.) LUC. *Hist. Consc.19.*

[έξ, έρμηνεύω]

έξείρομαι, v. έξείρομαι

έξ-έρπω și **έξ-ερπύω**, *vb.* [impf. έξείρπον, aor. έξείρπυσα și έξήρπα] **I** (*intrans.*) **I** a se târi afară, a ieși: SOPH. *Ph.294, εἴ τις έξέρποι θύραζε* AR. *Eq.607 dacă vreun (crab) se târa afară (din apă)*; SOPH. *Nu.710, ARSTT. HA599a26.* **2** (*milit.*) a pleca, a se retrage: XEN. *An.7.1.8.* **II** (*trans.*) a face să iasă: έξήρπεν ή γῆ αὐτῶν βατράχους LXX *Ps.104.30 pământul lor a scos afară broaște.*

[έξ, έρπω]

έξέρρηξε, aor. 3sg. de la έκρήγνυμι.

έξ-έρρω, *vb.* [doar imper. prez. έξερρε] a pleca, a dispărea: (+ gen.) EUR. *Hipp.973.*

[έξ, έρρω]

έξερύκω, [ύ] *vb.* a ține departe: (+ ac.) SOPH. *Ph.423.*

[έξερύω]

έξ-ερύω, *vb.* {ep. ion. aor. έξείρυσα și έξέρυσ(σ)α Hom., A.Rh., iter. 3sg. έξέρυσασκε II. 10.490, inf. έξείρύσαι Hdt., part. έξείρύσας Hdt., App.} **I** a trage / scoate afară, a extrage: (+ ac. și gen.) μηροῦ έξέρύσαι δόρυ IL. 5.666 *a trage afară săgeata din coapsă*; έξέρυσε ... βραχίονος ... έγχος IL. 13.532 *a tras lancea din braț*; τόν δ' Όδυσσεὺς ... ποδός έξέρυσασκε IL. 10.490 *Odysseus îl trăgea de picior*; IL. 5.112, OD. 22.386, HES. *Op.626.* **II** a smulge: τοῖο δ' άμα ψυχῆν τε καί έγχεος έξέρυσ' αἰχμήν IL. 16.505 *smulgându-i viața odată cu vârful sulitei*; μηδέά τ' έξέρυσαν OD. 22.476 [*i-Jau smuls organele genitale*]; HDT. 2.38.

[έξ, έρύω]

έξ-έρχομαι, *vb.* [impf. έξηρχόμην, viit. έξελεύσομαι, aor.1 έξήλθα și aor.2 έξήλθον, pf. έξελήλυθα, m.m.c.p. έξεληλύθειν] {var. aor. 3pl. έξήλθοσαν LXX; ep. aor. έξήλυθον, inf. aor. έξεληθέμεναι; dor. opt. aor. 2sg. έξένθοις, part. masc. έξενθών, fem. έξενθοῖσα Theoc.} **I** a merge afară, a ieși: (+ gen.) τείχεος έξελεθίεν IL. 22.237 *a ieși din spatele zidului*; (prep. εκ + gen.) λαθών έξέρχεται εκ τοῦ συνεδρίου HDT. 8.75 *iese pe ascuns din adunare*; ARSTT. *HA525a27, (abs.) θοιμάτιον λαβών έξέρχομαι* AR. *Ach.1139 ies luându-mi haina*; έμη κωμῆτις

ἦδ' ἐξέρχεται AR. *Lys.5 vecina mea iese din casă.* **II** a ieși pentru a pleca, a pleca: (+ prep.) (ἐπί + ac.) ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν XEN. *Cyr.1.2.11 pornesc la vânătore; 'πι φορβῆς νόστον ἐξελέλυθεν* SOPH. *Ph.43 a plecat pentru a se întoarce cu mâncare;* (fig.) ἐπὶ πλεῖστον ἐξέρχονται THUC. 1.70 *pleacă din țară crezând că pot căstiga ceva;* (εἰς / ἐς + ac.) ἐξῆλθον ἔς τε τὴν Χαλκιδικὴν THUC. 2.70 *au pornit spre Chalkidike;* (+ ac.) ἐξῆλθον ... ἄλλας ἐξόδους τοῦ χειμῶνος εἰς τὴν ἡπειρον XEN. *HG1.2.17 au ieșit pe timp de iarnă pe continent.* **III** (ext.) a ajunge, a veni: (fig.) εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται XEN. *Cyr.1.2.8 vin (= intră) în rândul efebilor.* **IV** (partic. fig.) a deveni, a rezulta: ταρβῶν γε μὴ μοι Φοῖβος ἐξέλεθ σαφῆς SOPH. *OT1011 mi-e groază ca Phoibos să nu se vadească advenarat pentru mine;* οὐκ ἂν ἐξέλεθοιμ' ἔτι ποτ' ἄλλος SOPH. *OT1084 n-aș mai putea fi altul.* **V** a ieși din funcție: ARSTT. *Pol.1273a.16.* **VI** a ieși de pe calea cea dreaptă, a se abate: PLAT. *Lg.644b.* **VII** (d. lucruri) a proveni: οὐδεὶς τῶν λόγων ἐξέρχεται παρ' ἐμοῦ PLAT. *Th.161b nici un argument nu (pro)vine de la mine.* **VIII** a ajunge la termen, a trece: (d. timp) HDT. 2.139 ἐλέγοντο δὲ καὶ αἱ σπονδαὶ ἐξεληλυθέναι XEN. *HG5.2.2 spunea că a expirat armistițiul;* δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει ἔς τέλος ἐξελεθούσα HES. *Op.218 dreptatea triumfă asupra lipsei de măsură, atunci când vine vremea sa.*

[ἐξ, ἔρχομαι]

ἐξερῶ, **I** ind. viit. act. de la ἐξείρω². **II** ind. prez. act. de la ἐξερέω.

ἐξ-ερῶέω-ῶ, *vb.* [aor. ἐξηρώησα] a se abate (din drum): IL. 23.468, μέσσης ἐξηρώησε κελεύθου THEOC. 25.189 *s-a abătut din mijlocul drumului.*

[ἐξ, ἔρωέω]

ἐξ-ερῶτάω-ῶ, *vb.* a căuta să afle, a întreba: κούρας δ' ὀπόθεν γενεάν ἐξερωτᾶς PI. *P.9.44 întrebi de unde e născută fata;* EUR. *Ph.385, (+ ac. pers.) EUR. Fr.579.*

[ἐξ, ἔρωτάω]

ἐξεσάω, aor. 3sg. de la ἐκσαόω.

ἐξ-εσθίω, *vb.* [viit. ἐξέδομαι, aor. ἐξέφαγον, pf. ἐξεδήδοκα] a mânca tot, a devora, a înfuleca: ἐξέδεταί σου τοῦνον AR. *Eq.1032 ἦτι va devora mâncarea;* εἰ μὴ σ' ἐκφάγω ἐκ

τῆσδε τῆς γῆς AR. *Eq.698 dacă te halesc de pe acest pământ;* ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκῖρον ἐξεδήδοκεν AR. *V.925 a mâncat crusta cetăților;* ARSTT. *HA554b4.*

[ἐξ, ἐσθίω]

ἐξέσθω, *v.* ἐξεσθίω: AESCH. *Ch.281.*

ἐξεσίη, *ης, ἡ subst. solie, ambasadă:* ἐξεσίην ἐλθόντι IL. 24.235 *mergând în solie;* OD. 21.20.

[ἐξίημι]

ἐξεσις, *εως, ἡ subst. {ion. gen. ἐξέσιος} divort, separare:* (+ gen.) HDT. 5.40.

[ἐξίημι]

ἐξέσπασε, aor. 3sg. de la ἐκσπάω.

ἐξέσσυτο, (ep.) ind. impf. 3sg. de la ἐκσεύομαι.

ἐξέσται, viit. de la ἔξειμι¹.

ἔξεστι, ind. prez. impers. de la ἔξειμι.

ἐξέστρεψε, aor. 3sg. de la ἐκστρέφω: IL. 17.58.

ἐξ-ετάζω, *vb.* [impf. ἐξήταζον, viit. ἐξετάσω, rar ἐξετώ. aor. ἐξήτασα, pf. ἐξήτακα; *med.* impf. ἐξηταζόμεν, aor. ἐξητασάμην, pf. ἐξήτασμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐξήταστο; *pas.* viit. ἐξετασθήσομαι, aor. ἐξητάσθην, part. ἐξετασθείς] {dor. aor. ἐξήταξα Theoc.} **I** a cerceta cu atenție, a investiga, a examina: τὰ μὲν ἁμαρτήματα τοῦ δήμου λίαν ἀκριβῶς ~ ISOC. 7.63 *a cerceta prea precis erorile democrației;* ἐξετάσαι τὸ πρᾶγμα PLUT. *Dem.26.1 a cerceta chestiunea;* εἰ δὲ τις ἐξετάζοι τὰς μάχας ἐκατέρου PLUT. *Comp.Phil.Flam.1.3 dacă cineva ar cerceta luptele fiecărui;* (pas.) ἐξεταζόμενων τῶν χρημάτων PLUT. *Dem.25.3 fiindu-i cercetată anuștia;* τὸ δὲ τῆς ἱστορίας ... χρῆσιμον ἐξεταζέσθω PLB. 2.56.10 *să fie examinată cu atenție latura folositoare a istoriei.* **II** a trece în revistă, a inspecta: τὸν πεζὸν πάντα ἐξετάσαντες THUC. 7.35 *trecând în revistă întreaga pedestrimă.* **III** a enumera: DEM. 22.52. **IV** a cerceta pentru a afla, a întreba. (tard.) a interoga: τὸν κήρυκα ~ HDT. 3.62 *a-l întreba pe crainic;* Λυσίαν τε περὶ τούτων ἐξετάσαι PLAT. *Phdr.258d a-l întreba pe Lysias despre aceștea;* μηδ' ἐξετάσης πέρα ματεῦων SOPH. *OC211 nu întreba căutând să afli mai mult;* (pas.) οἰκέτης ἐξεταζόμενος LXX *Sir.23.10 slugă luată la întrebări [de către stăpân].* **V** a dovedi, a face proba, a recunoaște: (pas.) ἐγὼ δὲ σοῖς κακοῖσιν ἠξιοῦν ἐγγὺς παρεστῶς

ἐξετάζεσθαι φίλος EUR. *Alc.1011 eu soco-team că, fiind alături de relele tale, mă do-vedesc prietenul tău*; μέτριοι μὲν ἐν τοῖς ἀνηκέστοις ἐξεταζόμενοι PLUT. *M.74c dând dovadă de măsură în situații fără ieșire*. VI a compara: εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν ἐναντιουμένων ... ἐξετάζοιεν ISOC. 8.11 *dacă n-ar compara discursurile oponentilor*. VII a aprecia, a distinge, a cataloga: τοὺς χρησίμους τῷ δήμῳ ἐξητάζετε DEM. 34.38 *a-i distinge pe cei mai buni pentru popor*. VIII a pune în rândul: ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἐξεταζομένῳ PLUT. *Pomp.14.6 pus în numărul călăreșilor*. IX a se prezenta, a se în-făμιση: πρὸς τὸν ἄρχοντα ... οὐδέπω καὶ τή-μερον ἐξήτασται DEM. 37.46 *nu s-a prezen-tat nici azi în fața arhontelui*.

[ἐξ, ἐτάζω]

ἐξέταμε, aor. 3sg. de la ἐκτάμνω.

ἐξετανύσθη, aor. pas. 3sg. de la ἐκτανύω: IL. 7.271.

ἐξετάνυσσε, aor. act. 3sg. de la ἐκτανύω: IL. 17.58.

ἐξέτασις, εως, ἡ *subst.* I examinare atentă, cercetare: PLAT. *Ap.22e*, (+ ποιῆσθαι / λαμβάνειν / ἔχειν περί τινος) a face o anchetă cu privire la cineva, ἐξέτασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἐξο-μεν THUC. 6.41 *ne vom asuma cercetarea acestora*; DEM. 18.246 *ș.a.*, (spec. la Roma d. instituția cenzurii) ἐξέτασιν βίων PLUT. *Aem.38.8 cercetarea averilor*; (= lat. *transvectio equitum*) τὴν τῶν ἱππέων ἐξέτασιν PLUT. *Aem.38.9 cercetarea cavalerilor*. II trecere în revistă, inspecție: ἐξέτασιν ὄπλων ἐποιήσαντο THUC. 4.74.3 *au făcut inspecția armelor* (= *au trecut în revistă trupele*); ἐξέ-τασιν ποιήσαντες τῶν μὲν τρισχιλίων XEN. *HG2.3.20 trecându-i în revistă pe cei trei mii*; XEN. *An.1.7.1*.

[ἐξετάζω]

ἐξετασμός, οὐ, ὁ *subst.* (= ἐξέτασις) anchetă, cercetare, ext. judecată: DEM. 18.16, ~ ἄσεβεῖς ὄλεῖ LXX *Prov.1.32 o judecată îi va pierde pe necredincioși*; LXX *Jud.5.16*, PLUT. *M.1060b*.

[ἐξετάζω]

ἐξεταστέον, *adj.vb.* trebuie cercetat / exami-nat / urmărit: PLAT. *R.599a*, ARSTT. *Xen.980b21*, LXX *2Mac.2.29*.

[ἐξετάζω]

ἐξεταστής, οὐ, ὁ I (*adj.m.*) cel care cerce-tează, cercetător: τῶν στρατιωτικῶν ἐθῶν

... ἐξεταστήν ... παρείχεν ἑαυτὸν PLUT. *Aem.3.6 a cercetat cu atenție practicile os-tișești*; PLUT. *Ages.11.4*, ARR. *An.5.1.2*, LUC. *Gall.22 ș.a.* II (*subst.*) inspector: ARSTT. *Pol.1322b11*.

[ἐξετάζω]

ἐξεταστικός, ἡ, ὄν *adj.* I apt pentru a exa-mina: XEN. *Mem.1.1.7*, LUC. *Herm.64*. II care cercetează sau examinează: XEN. *Oec.12.19*. III capabil de a examina, exami-nator: ARSTT. *Top.101b3*. // ἐξεταστικόν, τό *subst.* retribuție a inspectorului (ἐξε-ταστής): DEM. 13.4. // ἐξεταστικῶς, *adv.* cu o examinare atentă: DEM. 17.13.

[ἐξεταστής]

ἐξετέλειον, *impf.* 3pl. de la ἐκτελέω: IL. 9.493, OD. 4.7.

ἐξετέλεισσα, aor. 1sg. de la ἐκτελέω: OD. 19.156.

ἐξετελεύνητο, *impf.* pas. 3pl. de la ἐκτελέω: OD. 11.294.

ἐξ-έτης, ες *adj.* |fem. ἐξέτις Plat. *Lg.794c*| I în vârstă de șase ani: ἵππον ... ἐξέτε' ἀδμή-την IL. 23.266 *iapă de șase ani neîmblân-zită*; Pl. *N.3.49*, AR. *Nu.862*. II timp de șase ani: (funcție) LYS. 30.2.

[ἐξ, ἔτος]

ἐξ-έτι, *adv.* încă de: (+ gen.) ἀητιήτω καὶ εὐ-τυχεστάτω ~ νέου γενομένῳ APP. *BC2.86 fi-ind neînvinși și plin de succese încă de tâ-năr*; ~ κείνου A.RH. 4.250 *de atunci*; (+ *adv.*) ~ κεῖθεν CALL. *Ap.104 din acel mo-ment*.

[ἐξ, ἔτι]

ἐξέτις, |ac. -iv| fem. v. ἐξέτης: PLAT. *Lg.794c*.

ἐξ-εὐθύνω, *vb.* a verifica, a controla: PLAT. *Lg.945d*.

[ἐξ, εὐθύνω]

ἐξ-ευκρίνέω-ῶ, *vb.* a trata cu precizie sau sistematic: PLB. 35.2.7.

[ἐξ, εὐκρίνέω]

ἐξ-εὐλάβεομαι-οῦμαι, *vb.* a se păzi bine de, a se feri de, a evita: AESCH. *Fr.327.21*, (+ *ac.*) τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν ἐξευλαβοῦν-ται, μὴ ... EUR. *Andr.644 cei înțelepți dintre muritori să se păzească de aceasta, să nu ...*: PLAT. *Plt.263e*, id. *La.199d*, PLUT. *Dio.8.4 ș.a.*

[ἐξ, εὐλάβεομαι]

ἐξ-ευμᾶρίζω, *vb.* I a ușura: συμφορὰς δὲ τὰς

ἐμὰς ἐξευμαρίζων EUR. *HF18 usurând nenorocirile mele. II* a pregăti: πόρον σωτηρίας ἐξευμαρίζη; EUR. *HF81 ce cale de salvare pregătești?*

[ἐξ, εὐμαρίζω]

ἐξ-ευμενίζω, *vb.* |aor. ἐξημενίσα (sau ἐξεν-); *med.* impf. ἐξευμενίζομην, viit. ἐξευμενίσομαι; *pas.* aor. ἐξημενίσθη| a căștiga bunăvoința, a îmbuna, a îmblânzi: (zeii) PLUT. *Max.4.4. IOS. A18.362, τὸν οὐράνιον ἐξευμενίσωνται στρατόν LXX 4Mac.4.11 vor îmblânzi armata cerească.*

[ἐξ, εὐμενίζω]

ἐξ-ευνουχίζω, *vb.* a transforma în eunuc, a castra, *ext. fig.* a lipsi de tărie: PLUT. *M.692c.*

[ἐξ, εὐνουχίζω]

ἐξ-εμπορέω-ῶ, *vb.* **I** ο offeri, a procura, a furniza: κοινή τὸ τῆι θεῶι φίλον ... ἐξευπορήσων εἶμι EUR. *IA748 voi oferi ce este drag zeitei;* PLAT. *Lg.918c. II* a găsi o cale de ieșire: (περί + ac.) PLAT. *Lg.861b.*

[ἐξ, εὐπορέω]

ἐξεύρεσις, *εως*, ἡ *subst.* {ion. gen. sg. ἐξευρέσιος} **I** căutare: ἀπειχον τῆς ἐξευρέσιος HDT. *1.67 n-au încetat căutarea. II* născoci, invenție, descoperire, afla: HDT. *1.94, PLAT. Min.315a, ~ τῆς φρονίσεως αὐτοῦ LXX Is.40.28 aflare a chibzuirii Lui; LXX Bar.3.18.*

[ἐξευρίσκω]

ἐξευρετός, *α, ον adj.vb.* care trebuie descoperit: AR. *Nu.728. // (neut.) ἐξευρετόν, ~ αὐτοῖς PLAT. R.380a ei trebuie să găsească.*

[ἐξευρίσκω]

ἐξεύρημα, *ατος, τό subst.* **I** născoci, descoperire, invenție: HDT. *1.94, AR. Eq.886, id. Ec.577 ș.a. II* stratagemă: EUR. *IT1029.*

[ἐξευρίσκω]

ἐξ-ευρίσκω, *vb.* |viit. ἐξευρήσω, aor.2 ἐξηῦρον, pf. ἐξηύρηκα și ἐξεύ-; *med.* viit. ἐξευρήσομαι, aor. ἐξευρόμην și ἐξηυρόμην, pf. ἐξηύρημαι și ἐξεύ-, m.m.c.p. ἐξηυρήμην și ἐξεν-; *pas.* viit. ἐξευρηθήσομαι| **I** a găsi, a descoperi: ὅπως τοὺς ἀδικούντας ἐξευρήσομεν THUC. *4.118 pentru a-i descoperi pe făptuitori;* ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν; AR. *Ec.145 unde îl vom găsi pe acest bărbat?;* σωτηρᾶ ... μόνον ἐξευρίσκομεν SOPH. *OT304 doar pe tine te găsim izbăvitor. II* a găsi cu mintea, a născoci, a închipui: ἐξηῦρ' ἐπ' ἐμοῖ δεσμὸν ἀεικῆ AESCH.

Pr.97 a născocit pentru mine o legătură de ocară; (*med.*) ἐξεύροντο σοφίσματα THEOC. *24.114 născoceau viclenii. III* a găsi, a descoperi: ἐξηῦρομεν ... ἐχθίω Φρυγῶν SOPH. *Ai.1054 am descoperit că este mai dușmănos decât troienii. IV* a procura, a aduce: γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα τῶξον τόδ' ἐξηύρισκε SOPH. *Ph.288 acest arc i-a procurat pântecului cele necesare;* μὴ μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ SOPH. *Tr.25 ca frumusețea să mi-mi aducă vreodată durere. V* a cerceta, a explora: ἄλδς ἐξευρῶν θέναρ PI. *I.3/4.74 explorând adâncul mării.*

[ἐξ, εὐρίσκω]

ἐξ-ευτελίζω, *vb.* a disprețui: PLUT. *Alex.28.5. IOS. AI6.82, τὴν δίατταν ἐξευτελίζουσιν IOS. A118.12 disprețuiesc un anumit mod de viață.*

[ἐξ, εὐτελίζω]

ἐξ-ευτρεπίζω, *vb.* a pregăti bine, a se ocupa de: τὰν δόμοις δ' ἡμᾶς χρεῶν ~ EUR. *EI.75 trebuie să mă ocup eu de cele din casă.*

[ἐξ, εὐτρεπίζω]

ἐξ-εύχομαι, *vb.* **I** a se lăuda, a se fâli: ἐξεύχεται τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον AESCH. *Ag.533 (Paris) [mi] se va fâli că făpta a fost mai mare decât suferința;* PI. *O.13.61, Ἄργεται γένος ἐξευχόμεσθα AESCH. Supp.275 ne mândrim că suntem dură neam argiene.*

II a ruga sau a ura de mult sau intens: εἰς ὄψιν ἦκεις ὦνπερ ἐξηύχου πάλαι AESCH. *Ch.215 ajungi în fața celor pe care îi doreai de mult;* (+ ac. și inf.) EUR. *Med.930.*

[ἐξ, εὐχομαι]

ἐξέφανεν, ἐξεφαάνθην, (ep.) ind. aor. pas. 3sg. de la ἐκφαίνω.

ἐξέφθιτο, m.m.c.p. 3sg. pas. de la ἐκφθίνομαι.

ἐξ-εφίεμαι, *vb.* a pofti, a invita, a porunci: SOPH. *Ai.795, τάσδε δ' ἐκπέμπειν χθονὸς ... γυναῖκας ἐξεφίεμαι EUR. IT1468 te poftesc să lași să plece pe femei.*

[ἐξ, ἐφίημι]

ἐξέφυγον, aor. 3pl. de la ἐκφεύγω.

ἐξέχεα, ind. aor. act. de la ἐκχέω.

ἐξ-έχω, *vb.* **I** a ieși în afară, a fi proeminent: AR. *V.1377, κοῖλά τε δὴ καὶ ἐξέχοντα PLAT. R.602c (lucruri) concave și convexe;* ARSTT. *Pr.960a5, ὀμφαλὸν δ' ἐξέχοντα μὲν οὐκ ἔχει ARSTT. HA502b13 mi are un buric proeminent;* ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες LXX *Ex.38.15 muguri care ies în afară din ramuri;* (subst.) ἀνά

μέσον τῶν ἐξεχομένων LXX 3Rg.7.15 *in mijlocul ieșiturilor*; (adv.) τὸ ἐξέχον LXX Num.21.13 *în afară*. **II** a se ivi, a răsări: (d. soare) AR. V.771, DEM. 43.62. **III** a scoate afară: (fig.) προφθάσασα καρδία γλῶσσαν ἂν τάδ' ἐξέχει AESCH. Ag.1029 *inima, luând-o înaintea limbii, ar scoate afară aces-tea*. **IV** (med.) a depăși: IOS. A13.284.

[ἐξ, ἔχω]

ἐξ-έψω, *vb.* a frige în întregime: βοῦς τε ἑωυτὸν ἐξέψει HDT. 4.61 *un bou se va frige în întregime pe el însuși*.

[ἐξ, ἔψω]

ἐξέωσα, ind. aor. act. de la ἐξωθέω.

ἐξῆ, conjct. 3sg. de la ἐξιμι.

ἐξ-ἦβος, *ov adj.* care nu mai este tânăr: AESCH. Th.11.

[ἐξ, ἦβη]

ἐξήγαγε, aor. 3sg. de la ἐξάγω.

ἐξήγγειλε, aor. 3sg. de la ἐξαγγέλλω.

ἐξ-ἠγεομαι-οὔμαι, *vb.* [pf. ἐξήγημαι] **I** a fi comandant / călăuză, a conduce, a călăuzi: (+ gen.) τῶν δ' ἐξηγείσθω IL. 2.806 *să-i conducă (la război)*; (+ ac.) χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι SOPH. OC1520 *îți voi fi chiar eu călăuză către loc*; (+ dat. și ac.) ἐξηγησαμένην τοῖσι ἔχθροῖσι τῆς πατρίδος ἄλωσιν HDT. 6.135 *fiind călăuză pentru dușmani spre cucerirea patriei*. **II** a conduce, a governa, a exercita hegemonia: τὴν Πελοπόννησον πειρᾶσθε μὴ ἐλάσσω ἐξηγεῖσθαι ἢ οἱ πατέρες ὑμῖν παρέδωσαν THUC. 1.71 *încercați să vă exercitați hegemonia asupra unui Pelopones nu mai mic decât cel pe care vi l-au încredințat părinții*. **III** a expune pas cu pas și până la capăt, a prezenta în detaliu, a povesti în amănunt: τὰ μὲν νυν θεῖα τῶν ἀπηγημάτων οἷα ἦκουον, οὐκ εἰμί πρόθυμος ἐξηγεῖσθαι HDT. 2.3 *nu sunt dispus să povestesc în detaliu poveștile sfinte pe care le-am auzit*; ἐξηγεῖτο καθ' ἑν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεός NT Fp.21.19 *povestea în amănunt cele pe care le-a făcut Dumnezeu*; ἐξηγοῦ θεοῦς EUR. Med.745 *numește zeii (pe care să-i invoc)*. **IV** a explica, a interpreta, a lămuri: δεινός ἐστιν ~ ἅ εὖ πεποίηκεν PLAT. Ion533b *este incapabil să lămurească ce a făcut bine*; ἐξηγεῖτο τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι DEM. 19.70 *explica această lege mesagerului*; PLAT. Cra.407a, (+ περί „despre, în privința”) XEN. Lac.2.1. **V** a proroci, a ordona, a sfătui: ὁ μάντις

ἐξηγεῖτό σοι μητροκτονεῖν; AESCH. Eu.595 *prezicătorul ți-a ordonat să-ți ucizi mama?*; τάλλα δ' ἐξηγοῦ φίλοις AESCH. Ch.552 *ordonă prietenilor celelalte lucruri*; καλῶς γὰρ ἐξηγῆ σὺ μοι SOPH. OC1284 *mă sfătuieste bine*.

[ἐξ, ἠγέομαι]

ἐξήγησις, *εως, ἡ subst.* **I** expunere, povestire, relatare: THUC. 1.72, ἦκουσεν ... τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου LXX Jud.7.15 *a ascultat povestea visului*; μετὰ διαστολῆς ποιησόμεθα τὴν ἐξήγησιν PLB. 2.40.5 *am făcut o relatare în amănunt*; ARR. An.7.23.3. **II** explicație, interpretare, cercetare: τῆς ἐξηγήσεως περὶ τοὺς νόμους PLAT. Lg.631a, *explicație în privința legilor*. **III** traducere: IOS. A11.12.

[ἐξηγέομαι]

ἐξηγητέον, *adj.vb.* trebuie relatat / povestit: PLB. 3.4.6.

[ἐξηγέομαι]

ἐξηγητής, *οὔ, ὁ subst.* **I** călăuză, îndrumător: DEM. 35.17, PLAT. R.427c *ș.a.* **II** interpret, tălmăci: (d. oracole, vise) HDT. 1.78, id. 3.31, ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἐξηγητὰς Αἰγύπτου LXX Gen.41.8 *i-a chemat pe toți tălmăcitorii din Egipt*; ARR. Ind.11. **III** interpret al ritualurilor, exeget: PLAT. Euthphr.4.

[ἐξηγέομαι]

ἐξηγητικός, ἢ, ὄν *adj.* explicativ, exegetic: (neut. pl.; d. un tratat al lui Autocleides) PLUT. Nic.23.9.

[ἐξηγέομαι]

ἐξηγορία, *subst.* **I** mărturisire: LXX Iov22.22. **II** rostire: LXX Iov33.26.

[ἐξαγορεύω]

ἐξηγρόμην, ind. aor. med. de la ἐξεγείρω: AR. Ra.51.

ἐξήδη, *m.m.c.p.*, v. ἐξείδον

ἐξ-ἠθέω-ῶ, *vb.* a filtra, a purifica: (pas.) ARSTT. Pr.967a15.

[ἐξ, ἠθέω]

ἐξήκοντα, *num.* (indecl.) șaizeci: IL. 2.610, THUC. 1.63 *ș.a.*

[ἔξ]

ἐξηκοντα-δύο, *num.* (indecl.) șaizeci și doi: IOS. A111.69, id. Vit.364.

[ἐξήκοντα, δύο]

ἐξηκοντα-έν, *num.* (indecl.) șaizeci și unu: IOS. A110.67.

[ἐξήκοντα, εἷς]

- έξηκοντα-έξ**, *num.* (indecl.) *şaizeci* *şi şase*: IOS. *A120.232*, id. *Ap.1.97*.
[έξήκοντα, έξ]
- έξηκοντα-ετής**, *ές adj.* *în vârstă de şaizeci de ani*: LXX *Lev.27.3*, PLUT. *Eum.16.8*.
[έξήκοντα, έτος]
- έξηκονταετία**, *ας, ή subst.* *vârstă de şaizeci de ani*: PLUT. *Cic.25.3*.
[έξηκονταετής]
- έξηκόντακι(ς)**, *adv.* *de şaizeci de ori*: Pl. *O.13.99*.
[έξήκοντα]
- έξηκοντα-οκτώ**, *num.* *şaizeci şi opt*: IOS. *B16.437*.
[έξήκοντα, όκτώ]
- έξηκοντά-πηχυς**, *υ adj.* *de şaizeci de coţi (= 26.61 m.)*: IOS. *B17.289* *ş.a.*
[έξήκοντα, πήχυς]
- έξηκοντα-τάλαντία**, *ας, ή subst.* *sumă de şaizeci de talanţi*: DEM. *14.19*.
[έξήκοντα, τάλαντον]
- έξηκοντούτης**, *ν.* *έξηκονταέτης*: PLAT. *Lg.755a*, LUC. *Alex.35* *ş.a.*
- έξηκοστός**, *ή, όν adj.* *al şaizecilea*: THUC. *1.108*, HDT. *6.126*, LXX *1Mac.11.19* *ş.a.*
[έξήκοντα]
- έξ-ήκω**, *vb.* **I** *a ajunge (la capăt), a sosi*: *έξήκεις δ' ίνα φανείς όποιος ών άνήρ* SOPH. *Tr.1157 a sosit pentru tine momentul să arăți ce om ești; άλις ίν' έξήκεις δακρύων* SOPH. *OT1515 este suficient unde ai ajuns cu lacrimile (= destul cu lacrimile!); πρίν μοι μοίραν ~ βίου* SOPH. *Ant.896 mai înainte de a sosi capătul vieții; τοιαύτην ήμίν έξήκεις όδόν* SOPH. *El.1318 ajungi la noi după un asemenea drum; ούκ έξήκον έκεισε άεί, οί πάντα δεϊ άφήκειν* PLAT. *R.530e nu ajunge întotdeauna acolo unde toate trebuie să ajungă.* **II** *a se ίmplini, a se adeveri*: (d. *oracole*) *τά πάντ' άν έξήκοι σαφή* SOPH. *OT1182 toate au ajuns să fie desluşite*; HDT. *6.80.* **III** *a ajunge la capăt, a se scurge, a se ίmplini*: (d. *time*) *έξήκει τέ οι ό χρόνος τής ζηνίης* HDT. *2.111 i s-a ίmplinit vremea de ispăşire; χρόνος έξήκει μοι τής τριηραρχίας* DEM. *50.36 mi-a expirat perioada de a fi trierarh; ~ τε τόν όνειρον* HDT. *1.120 visul s-a ίmplinit*; XEN. *HG7.5.18*, id. *An.6.3.26*.
[έξ, ήκω]
- έξήλασα**, *ind. aor. act. de la έξελαύνω.*
- έξήλατο**, *ind. aor. 3sg. de la έξάλλομαι.*
- έξήλάτος**, *ον adj.* *bătut cu ciocanul: (scut)* IL. *12.295*.
[έξελαύνω]
- έξήλθον**, *ind. aor. de la έξέρχομαι.*
- έξ-ηλιάζω**, *vb.* *a expune la soare: (ca mijloc de tortură)* LXX *2Rg.21.9* *ş.a.*
[έξ, ήλιος]
- έξ-ηλίομαι-οῦμαι**, *vb.* *a fi luminat de razele soarelui*: PLUT. *M.930f*.
[έξ, ήλιος]
- έξηλλαγμένος**, *adv.* *în mod neuzual sau diferit*: PLUT. *M.745f*.
[έξαλλάσσω]
- έξήλῡσις**, *εως, ή subst.* *iesire: ούκ έχοντες έξήλυσιν έκ του άστεος* HDT. *5.101 neavând o iesire din cetate; (d. un râu)* HDT. *3.117* *ş.a.*
[έξέρχομαι]
- έξ-ήμαρ**, *adv.* *vreme de şase zile*: OD. *10.80*, id. *12.397*, id. *15.476* *ş.a.*
[έξ, ήμαρ]
- έξημαρτημένος**, *adv.* *în mod eronat: μηδė ευ τοίς λόγοις άλλ' έξημαρτημένως χρώμενοι* PLAT. *Lg.891d fără să se folosească bine de argumente, ci în mod eronat*.
[έξαμαρτάνω]
- έξ-ημερώ-ω**, *vb.* **I** *a domestici, a ίmblânzi*: *θάλασσαν άγριαν έξημερώσας* EUR. *HF852 curăţind de fiare marea sălbatică*; EUR. *HF20*, (d. *altoirea plantelor*) PLUT. *Fab.20.5*, (fig.) *έξημεροί τάς τών ήθών και παθών ύλας* LXX *4Mac.1.29 domesticeste desişurile obiceiuirilor şi ale pasiunilor; αυτόν έξημέρωσε διά παιδείας* PLUT. *M.3.5 s-a ίmblânzit prin educaţie*; PLB. *4.21.4.* **II** *a curăţa*: (d. *ciulini*) HDT. *1.126*.
[έξ, ήμερώω]
- έξημέρωσις**, *εως, ή subst.* *ίmblânzire, domesticire: (a pământului)* PLUT. *Num.14.4*, (a *oamenilor*) PLUT. *Alex.45.1*.
[έξημερώω]
- έξήμεσα** *şi έξήμησα*, *ind. aor. act. de la έξεμέω.*
- έξημοιβός**, *όν adj.* *de schimb: (haine)* OD. *8.249*.
[έξαμείβω]
- έξήν**, *impf. de la έξειμι¹.*
- έξήνεγκα** *şi έξήνεγκον*, *ind. aor. act. de la έκφέρω.*
- έξ-ήνιος**, *ον adj.* *fără frâu, necontrolabil*: PLUT. *M.510e*.
[έξ, ήνία]

ἐξήνυσε, aor. 3sg. de la ἐξανύω.

ἐξήπᾶφον, ind. aor. act. de la ἐξαπαφίσκω.

ἐξ-ηπεροπεύω, vb. a amāgi *sau* a seduce până la capăt: σὸν ἔργον ἤδη τοῦτον ... κάζηπεροπεύειν AR. *Lys.*840 *este treaba ta acum să-l amāgești de tot.*

[ἐξ, ἠπεροπεύω]

ἐξηράνθη, aor. 3sg. pas. de la ξηραίνω.

ἐξῆρατο, ind. aor. med. 3sg. de la ἐξαίρω.

ἐξ-ήρης, ες *adj.* cu șase rânduri de rame: (corabie) PLB. 1.26.11, APP. *Mac.*9.3, PLUT. *Cat.Mi.*39.2, (subst.) PLB. 16.7.1.

[ἐξ, ἐρέσσω]

ἐξηρικόν, (*sc.* πλοῖον) corabie cu șase rânduri de rame: PLB. *Fr.*39.

[ἐξήρης]

ἐξήρπαξε, aor. 3sg. de la ἐξαρπάζω.

ἐξῆς, *adv.* {ep. ἐξείης Hom., Hes., A.Rh.} (d. loc și timp) la / pe rând, unul după altul, în urma, *ext.* în continuare, în cele ce urmează, pe urmă: ἐξείης ἔστησαν IL. 1.448 *s-au așezat unul după altul*; OD. 4.440, χαλεπὰ ὄντα παντὶ ~ τεκμηρίῳ πιστεῦσαι THUC. 1.20 *este greu să dai crezare oricărui indicium care vine la rând (= fără excepție)*; γέγραπται δὲ ~ THUC. 2.1 *stă scris în continuare*; τὸν ~ λόγον PLAT. *Ti.*20b *discursul în continuare (= continuarea discursului)*; ἀναγίνωσκε τὸν ~ νόμον DEM. 24.49 *citește legea care urmează*; τὰ δ' ~ PLB. 4.14.9 *evenimentele următoare*; τῆ ~ ἡμέρα NT *Lc.*9.37 *în ziua următoare*; (fără ἡμέρα) NT *Fr.*27.18, ἐν τῷ ~ ἐπορεύθη εἰς πόλιν NT *Lc.*7.11 *în continuare a mers în cetate*; (+ dat.) ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὄπλοις ~ Ἀριστογείτονι AR. *Lys.*633 *mă voi duce în agora înarmat chiar în urma (după alții, în acord cu) lui Aristogeiton*; (+ gen.) AR. *Ra.*765, (gram.) καὶ τὰ ~ *et c(a)etera.*

[cf. ἔχω]

ἐξ-ηττάομαι-ῶμαι, vb. a fi înfrânt de, a ceda în fața: ἐξηττημένη τῆς σπουδῆς PLUT. *Alex.*14.7 *fiind înfrântă de zelul lui*; ἐξηττώμενον ... τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν ARR. *An.*7.12.5 *cedând în fața răutăților mamei*; PLUT. *M.*644b.

[ἐξ, ἠσσάομαι]

ἐξηύχου, impf. 2sg. de la ἐξεύχομαι.

ἐξ-ηχέω-ῶ, vb. I (*intrans.*) a răsună, a risipi sunetul: βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ ἐξηχῆσει LXX *Sir.*40.13 *un tunet mare își va risipi sunetul în ploaie*; LXX *Ioel.*4.14, (pas.) NT

*ITes.*1.8. II (*tranz.*) a face să (ră)sune: (pron.) τὸ κύκνειον ἐξηχῆσαντες PLB. 30.4.7 *cântând cântecul lebedei.*

[ἐξ, ἠχέω]

ἐξ-ιάομαι-ῶμαι, vb. {viit. ἐξιάσομαι {ion. viit. ἐξιήσομαι Hdt.} I a vindeca pe deplin, a lecuī, a astâmpăra: HDT. 3.132, οἰκός σε κεύθων οὐμός ἐξιάσεται EUR. *Rh.*872 *casa mea te va adăposti și te va vindeca pe deplin*; (d. foame, sete) PLAT. *Phlb.*54e, (frici) PLAT. *Lg.*933c, πόλεως ἄλωσιν ἐξιώμενος PLAT. *El.*1024 *lecuind ruina cetății*. II a acoperi prejudiciul: τὴν βλάβην ἐξιάσθω PLAT. *Lg.*879a *să acoperi prejudiciul pentru vătămare.*

[ἐξ, ιάομαι]

ἐξιδεῖν, inf., v. ἐξεῖδον

ἐξιδεν, aor. 3sg., v. ἐξεῖδον

ἐξ-ιδιάζομαι, vb. a face să fie al său, a-și însuși, a se înstăpâni: PLB. 3.24.14, id. 8.25.7 *ș.a.*

[ἐξ, ἴδιος]

ἐξιδιασμός, οὐ, ὁ *subst.* înstăpânire, cucere: (+ gen.) PLB. 22.6.1.

[ἐξιδιάζομαι]

ἐξιδίομαι-οῦμαι, vb. (cf. ἐξιδιάζομαι) I a face al său, a-și însuși, a se înstăpâni: οὐκ ἐξιδιώσασθαι τὰς χώρας ἐτόλμησαν ISOC. 12.43 *n-au îndrăznit să se înstăpânească asupra pământurilor*; XEN. *HG*2.4.8. II a îndatora: αὐτοὺς ... μεγάλαις ἐξιδιωσάμενον δωρεαῖς IOS. *AI*14.10 *îndatorându-i cu daruri mari.*

[ἐξ, ἴδιος]

ἐξ-ιδίω, [δῖ] vb. |aor. 3sg. ἐξίδισεν| a năduși tare: (euf. pt. τιλάω) AR. *Av.*791.

[ἐξ, ἴδιω]

ἐξιδμεναι, (ep.) inf. pf., v. ἐξεῖδον

[ἐξιδρώω]

ἐξ-ιδρύω, [ῶ] vb. I (*act.*) a face să șadă, a așeza: στήσόν με καξίδρυσον SOPH. *OC*11 *oprește-mă și ajută-mă să șed*. II (*med.*) a fixa, a stabili: EUR. *Fr.*884.

[ἐξ, ἰδρύω]

ἐξιδρωσις, εως, ἡ *subst.* transpirație abundentă: PLUT. *M.*949e.

[ἐξιδρώω < ἐξ, ἰδρώω]

ἐξιέναι, inf. de la ἐξεῖμι.

ἐξ-ίημι, vb. |impf. ἐξίειν, 3pl. ἐξίεσαν, viit. ἐξήσω, aor. ἐξῆκα, part. pf. ἐξειμένος| {ep. inf. ἐξέμεν(αι), opt. tm. ἐξ ... εἶην II. 24.227} I (*tranz.*) I a face să iasă din, a scoate: ἰπτόθεν ἐξέμεναι OD. 11.531 *să [ne]*

scotă din calul (de lemn); ἐξιείσι ἐκ τῆς κοι-
λῆς τὴν κεδρίην HDT. 2.87 *fac să iasă din*
pântec uleiul de cedru. **2** a lăsa să plece:
μηδ' ἐξέμεν ἄψ ἐς Ἀχαιοὺς IL. 11.141 *să*
nu[-l] mai lase să plece la ahei. **3** a scoate,
a împrosca: ἄφρον ἐξιείσα EUR. *Ba.1122*
scofând spume. **4** a trimite: (trupe) EUR.
Ba.679, ~ τὸν Κάμιλλον ἐπ' αὐτοὺς PLUT.
Cam.38.2 a-l trimite pe Camillus la ei; (fig.
d. generozitate) ἐξίει ... ἰστίον ἀνεμόεν ΠΙ.
P.1.91 lasă în vânt pâzna. **5** a respinge, ext.
a potoli, a astâmpăra: (tm.) πόσιος καὶ ἐδη-
τύος ἐξ ἔρον ἔντο IL. 1.469 *își potoliseră*
rofta de băutură și mâncare. **6** a face să se
întâmple, a determina: φόνιον ἐξίει κάλων
EUR. *HF837 fă[-l] să-șiucidă copiii*. **II** (*in-*
tranz.) a ieși afară din: ἐκ τε τοῦ οἰκήματος
οὐκέτι ἤθελον ἐξιέναι THUC. 4.48 *nu voiau*
să iasă din casă.

[ἐξ, ἴημι]

ἐξ-ἰθύνω, *vb.* **I** a întinde, a face perfect
drept: ὧς τε στάθμη δόρυ νήϊον ἐξιθύνει IL.
15.410 *precum dreptarul întinde bârna co-*
rabiei. **II** a ține direcția dreaptă: A.RH.
1.562.

[ἐξ, ἰθύνω]

ἐξ-ἰκετεύω, *vb.* a ruga stăruitor: SOPH.
OT760, IOS. A13.264.

[ἐξ, ἰκετεύω]

ἐξ-ἰκμάζω, *vb.* **I** a scoate umezeala, a usca:
ἡ πέψις ἐξικμάζουσα τὸ ὑγρὸν PLUT.
M.693e coacerea scoate umezeala; (pas.)
PLUT. *M:950a*, (fig.) (dub., prob.) τὰ δ' ἐν
ποσὶν οὐκ ἐξικμάζω EUR. *Andr.398 suport*
cu ochii uscați [nenorocirile] din fața mea.
II a face să transpire, a evaporă: ARSTT.
GA718b19. **III** a se evaporă: ὅταν τὸ θερ-
μὸν ἐξικμάση ARSTT. *Mete.384b9 când se*
evaporă căldura. **IV** a fi absorbit sau dige-
rat: (pas.) PLAT. *Ti.33c*.

[ἐξ, ἰκμάζω]

ἐξ-ἰκνέομαι-οὔμαι, *vb.* [impf. ἐξικνούμην,
viit. ἐξίξομαι, aor. ἐξίκόμεν, part. pf.
ἐξίγμένος] {ep. poet. aor. ἐξίκόμεν Hom.;
ion. prez. 3sg. ἐξικνέεται, conjct. 3pl. ἐξικ-
νέονται, inf. ἐξικνέσθαι Hdt.; dor. aor.
ἐξικόμαν Πι., 3du. ἐξικέσθαι Πι.} **I** a
ajunge, a sosi: (+ ac. locului) Φθίην δ'
ἐξικόμην IL. 9.479 *am ajuns în Phthia*; (+ ac.
pers.) ἄλλον ... βασιλῆων ἐξικόμην OD.
20.223 *ajungeam la altul dintre regi*; (+
prep.) ἄν ἐξίκη πρὸς Γοργόνεια πεδία

AESCH. *Pr.793 ajungi la câmpiile gorgo-*
nice; (+ gen.) ὄπλον ... ὧ οὐκ ἐξικνούντο
ἀλλήλων XEN. *HG7.5.17 armă cu care să*
ajungă umii la alții; (d. obiecte) ὅσον τόξου-
μα ἐξικνέεται HDT. 4.139 *cât ajunge o tra-*
gere cu săgeata; (fig.) ὅσον καὶ ἐγὼ
δυνατός εἰμι <ἐπι> μακρότατον ἐξικέσθαι
ἀκοῆ HDT. 1.171 *pe cât sunt în stare să*
ajung din auzite la o perioadă atât de înde-
părtată. **II** a ajunge la, a obține: (+ ac.) μὴ
σοφίας ἄωτον ἄκρον ... ἐξίκηται ΠΙ. *I.7.19*
nu ajunge la partea cea mai aleasă de înțe-
lepciune; ἔργω οὐδὲ ταναγκαῖα ἐξικέσθαι
THUC. 1.70 *nu duceți la îndeplinire prin*
faptă cele necesare; (+ gen.) τί δῆτα δρῶν-
τες τοῦδ' ἄν ἐξικόιμεθα; EUR. *El.612 ce tre-*
buie să facem să ajungem la această
(întă)? **III** a fi suficient, a ajunge: ἄν μὲν
ἐξικνηται τὰ ἡμέτερα χρήματα PLAT.
Pr.311d dacă sunt suficienți banii noștri;
XEN. *An.7.7.54*.

[ἐξ, ἰκνέομαι]

ἐξίλῦσις, εως, ἡ [ἴ] *subst.* expiere, împăcare:
LXX *Num.29.11*, id. 4.17.

[ἐξίλῦσκομαι]

ἐξ-ἰλάσκομαι, *vb.* [impf. ἐξίλασκόμεν, viit.
ἐξίλάσομαι, aor. ἐξίλασάμην; pas. viit. ἐξί-
λασθήσομαι, aor. ἐξίλασθη] **I** a îndupleca,
a îmbuna, a face binevoitor sau favorabil:
οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξίλά-
σασθαι HDT. 7.141 *Pallas nu poate să-l în-*
duplece pe Zeus Olimpanul; θύοντες ἐξί-
λασκόμενοι τὸ θεῖον PLB. 36.17.3 *îmbu-*
nând prin sacrificii divinitatea; ἐξίλάσασ-
θαι τὴν ὄργην αὐτῶν PLB. 1.68.4 *a îmbuna*
mânia lor. **II** a face împăcare: (περί „pen-
tru” + gen.) LXX *Lev.16.34*, id. *Iez.45.15*.

[ἐξ, ἰλάσκομαι]

ἐξίλασμα, ατος, τό *subst.* îmbunare, răscum-
părare a bunăvoinței: ἐκ χειρὸς τίνος εἴληφα
~ ; LXX *1Rg.12.3 din mâna cui am luat o*
îmbunare (= mită)?; LXX *Ps.48.8*.

[ἐξίλῦσκομαι]

ἐξίλασμός, οῦ, ὁ *subst.* împăcare: LXX
Ex.30.10, id. *1Par.28.11* ș.a.

[ἐξίλῦσκομαι]

ἐξ-ἰλλω, *vb.* [var. ἐξ-εἰλλω] (cf. ἐξειλέω) **I** a
descurca, a descâlci: (urme, d. căinii la vână-
toare) XEN. *Cyn.6.15*. **II** a îndepărta, a ex-
clude: (+ ac. și gen.) DEM. 37.35.

[ἐξ, εἰλλω]

ἐξ-ἰονθίζω, *vb.* a încolți, a germina: SOPH.

Fr.729.

[έξ, ἴονθος]

έξ-ἰπόω-ῶ, *vb.* |pf. du. έξιπώκατον| a strivi, a rupe: έμοῦ ... τῷ ξύλω τὸν ὄμον έξιπώκατον AR. *Lys.*291 *cele două lemne mi-au rupt umărul.*

[έξ, ἰπόω]

έξ-ἰπάζομαι, *vb.* a ieși călare: έξιπάσατο διὰ τῶν πυλῶν PLUT. *Caes.*27.10 *a ieșit călare pe porți*; LXX *Av.*1.8, *IOS.* *A19.*42, PLUT. *Aem.*18.4 *ș.a.*

[έξ, ἰπάζω]

έξ-ἰπεύω, *vb.* (= έξιπάζομαι) PLUT. *Arat.*42.2, *APP.* *Hisp.*408 *ș.a.*

[έξ, ἰπεύω]

έξ-ἰππον, ου, τό *subst.* car cu șase cai: PLB. 30.25.11.

[έξ, ἴππος]

έξίπταμαι, *vb.* (prez. tard. pt. έκπέτομαι) a-și lua zborul: ποιεῖ νέων έξιπτασθαι καρδίας LXX *Prov.*7.10 *face ca inimile tinerilor să-și ia zborul.*

[v. έκπέτομαι]

έξἰπώκατον, pf. du. de la έξιπόω.

έξἰς, εως, ἡ *subst.* I posedare, deține: (op. κτήσις „dobândire”) PLAT. *Th.*197b, (a armelor) PLAT. *Lg.*625c. II stare (bună), condiție (a corpului): τὴν έξιν ὑγιεινὴν XEN. *Mem.*1.2.4 *stare de sănătate*; ἡ τῶν σωμάτων ~ PLAT. *Th.*153b *starea bună a trupurilor*; LXX *Dan.*1.15, ἀνδρεία ~ ψυχῆς ἀκίνητος ὑπὸ φόβου PLAT. *Def.*412a *curaj: starea sufletului neclintită de teamă.* III (spec.) stare pasivă, dispoziție habituală: (op. ενέργεια „activitate”) ARSTT. *EN* 1098b33. IV (spec.) corp: εκ τῆς έξεως τοῦ λέοντος LXX *Jud.*14.9 *din corpul leului.* V obișnuință, experiență, capacitate, deprindere, practică: τὸν τὴν σὴν έξιν έχοντα PLAT. *Phdr.*268e *pe cineva care are deprinderea ta*; παιδάριον έξιν έχον PLB. 10.47.7 *copil care avea capacitatea (de a citi)*; διὰ τὴν έξιν NT *Evr.*5.14 *prin obișnuință.*

[έχω]

έξ-ἰσάζω, *vb.* a face egal, (med.) a se face egal sau deopotrivă: εν μέσῳ μεγιστάνων μὴ έξισάζου LXX *Sir.*32.9 *în mijlocul celor mari nu te face deopotrivă [cu ei].*

[έξ, ἴσος]

έξ-ἰσῶω-ῶ, *vb.* I a face egal, a egaliza, a egala: άλλων δὲ πλήθος ... κακῶν ἅ σ' έξισῶσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις SOPH.

OT425 o mulțime de alte urgii care te vor așeza pe tine în rând cu ai tăi copiii; μηδ' έξισώσης τάσδε τοῖς έμοῖς κακοῖς SOPH. *OT1507 nu le face egale cu nenorocirile mele (= nu le coborî râpă la nenorocirile mele)*; κάξισώσαντε ζυγά SOPH. *El.*738 *aducând jugul (cailor) la același nivel*; έξισῶσαι τοὺς πολίτας AR. *Ra.*688 *a pune la același nivel cetățenii*; έξισοῦν έαυτὸν ... πένητι MEN. *Dysc.*768 *a se face egal cu un sărac*; (pas.) οἱ βλαστοὶ ... έξισοῦμενοι άλλήλοις LXX *Ex.*38.15 *muguri egali unii cu ceilalți*; HDT. 7.186, PLAT. *R.*563a. II a egala, a compara: THUC. 2.97 III (fig.) a se domoli: SOPH. *El.*1072. IV (intrans.) a fi asemenea, a se arăta la fel: μητρι δ' οὐδέν έξισοῖ SOPH. *El.*1194 *nu se aseamănă în nici un chip cu o mamă.*

[έξ, ἴσος]

έξιστάνω, *vb.* prez. tard., v. έξίστημι: LXX *3Mac.*1.25, NT *Fp.*8.9.

έξιστάνω-ῶ sau έξιστάνω, *vb.* (tard.) v. έξίστημι.

έξ-ἴστημι, *vb.* |impf. έξίστην, viit. έκστήσω, aor.1 έξέστησα și aor.2 έξέστην, pf. έξέστηκα, m.m.c.p. έξειστήκειν și έξεστήκειν; med. impf. έξιστάμην, viit. έκστήσομαι, aor. έξεστησάμην, pas. aor. έξεστάθην| I (trans.) (act. prez. și viit., act. și med. aor.1) 1 a face să iasă din, a abate, a schimba, a altera: νοῦ δ' οἶνος έξέστησέ μ' EUR. *Fr.*265 *vinul m-a scos din minți*; αὐτόν ... έκστησον φρενῶν EUR. *Ba.*850 *scoate-l din fire (= smintește-l)*; ἡ μὲν λύπη έξίστησι καὶ φθείρει τὴν τοῦ έχοντος φύσιν ARSTT. *EN*1119a23 *durerea alterează și distrage natura celui care o resimte*; ἀρετῆς ὕψος εἰς ἀπάθειαν έξέστησεν ... τὴν ψυχὴν PLUT. *Publ.*6.5 *măreția sufletului i-a îndreptat sufletul către lipsa de patimi.* 2 a distrage atenția: ARSTT. *Rh.*1408b23. 3 a înspăimânta: εκστήσω πάντα τὰ έθνη LXX *Ex.*23.27 *voi înspăimânta toate neamurile*; LXX *Is.*41.2. 4 a uimi, a ului, a scoate din minți: γυναικές τινες έξ ἡμῶν έξέστησαν ἡμᾶς NT *Lc.*24.22 *niște femei ne-au făcut să ne ieșim din minți.* II (intrans.) (med. prez. și viit., aor.2 έξέστην și pf. act. έξέστηκα) 1 a sta deoparte, a se îndepărta: εκστάντες τῆς ὁδοῦ HDT. 3.76 *ferindu-se din drum*; εκέλευσέ τε αὐτόν εκ τοῦ μέσου έξιστασθαι XEN. *An.*1.5.14 *i-a poruncit să se dea la o*

parte; ἐξέστηκε τῆς φύσεως ARSTT. EN1149b35 (*neamul animalelor*) *iese din limita propriei naturi*; ἐξέστηκε ἀκροώμενος PLAT. *Mnx.235a am stat deoparte ascultând*. 2 a fi deoparte: δημοκρατίαν ... ἐξεστηκυίας τῆς βελτίστης τάξεως ARSTT. Pol.1309b.30 *democrația fiind deoparte de cea mai bună formă de organizare*. 3 a da ἴναροι, a ζοναί: (+ ac.) φρονουῖντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ὄκνω SOPH. *Ai.82 n-aș ζοναί să-l văd dacă ar fi în toate mințile*. 4 a renunța, a abandona: (+ gen.) ἦς οὐδ' ἐκστῆναι ἐτι ὑμῖν ἔστιν THUC. 2.63 *nu trebuie să renunțați la această (dominație)*; καρδίας δ' ἐξίσταμαι τὸ δρᾶν SOPH. *Ant.1105 renunț la hotărârea inimii mele*; ἐκστῆναι τὸ παρόπαν τοῦ πατρός AR. *V.477 a-l abandona complet pe părinte*; πολλοὶ καὶ τῶν παιδιῶν μαθημάτων ἐξίστανται XEN. *Cyr.3.3.54 mulți renunță la (= uită) vechile învățături*; ἐξέστησαν ἅπαντες τῶν ὄντων DEM. 36.50 *toți au renunțat la bunurile lor*; αὐτῷ Σικελίας ἐξέστη PLUT. *Pomp.10.2 a renunțat la Sicilia în favoarea lui*. 5 a-și schimbata părearea: ἐγὼ μὲν ὁ αὐτὸς εἰμι καὶ οὐκ ἐξίσταμαι THUC. 2.61 *eu sunt același și nu-mi schimb părearea*. 6 a ieși din, a pierde: ἐξέστην φρενῶν EUR. *Or. 1021 mi-am ieșit din minți*; EUR. *Ba.359*. 7 a-și pierde cunoștința: ἐξεστῶς ἐσκοτώθη καὶ ἀπέθανεν LXX *Jud.4.21 pierzându-și cunoștința, s-a întunecat și a murit*. 8 (aor. I) a-și ieși din fire, a fi uluit, a fi ἰνcrement de uimire: ἐξέστησαν ... ἐκστάσει μεγάλη NT *Mc.5.42 au fost cuprinși de o mare uimire*; NT *Fp.10.45*. [ἔξ, ἴστημι]

ἔξ-ιστορέω-ῶ, *vb.* a căuta să afle, a cerceta, a întreba, *ext.* a afla: ἐξιστόρουν νιν μητέρ' εἰ κτεῖναί με χρή EUR. *Or.289 il întrebam dacă trebuie să-mi ucid mama*; θέλων ἐξιστορήσαι μοῖραν AESCH. *Th.506 vrând să-și afle soarta*; ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πθεῖσθαι HDT. 7.195 *aflând cele pe care voiau să le știe*; ἐξιστορήσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων EUR. *Hec.744 a afla calea gândurilor tale*; AESCH. *Ch.678*, IOS. *AI3.303*. [ἔξ, ἴστορέω]

ἔξ-ισχύω, [ῶ] *vb.* a avea forță suficientă, a fi ἰn stare, a putea: (+ inf.) ἴνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι NT *Ef.3.18 ca să puteți să înțelegeți*; IOS. *BII.451*, AESOP. 8.54, (+ gen.) ἐξισχυῖσαι καὶ κρατήσαι τῶν πολλῶν PLUT.

M.801e a avea forță și a stăpâni asupra multora.

[ἔξ, ἰσχύω]
ἔξίσχω, *vb.* a ține afară: (d. Skylla) ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλᾶς δεινοῖο βερέθρου OD. 12.94 *își ține capetele afară din hăul cumplit*.

[ἔξέχω]
ἔξίσωσις, *εως, ἡ* [ἰ] *subst.* egalizare: τῆ τῶν κτημάτων ἐξίσώσει PLUT. *AgisCleom.39.2 prin egalizarea proprietăților*; PLUT. *M.1078a*.

[ἔξισόω]
ἔξισωτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie să fie egal: ~ τὸ γοῦν ἴσ' ἀντιλέξει SOPH. *OT408 măcar dreptul de a răspunde trebuie să ne fie deopotrivă egal*.

[ἔξισόω]
ἔξίτε, *imper.* 2pl. ἔξιμι.

ἔξίτηλος, *ov* [ἰ] *adj.* I care dispare, care se șterge, care pâlște: (culori) XEN. *Oec.10.4*.

II care se pierde, care piere, care se stinge: μῆτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται HDT. *Ip pentru ca partiele oamenilor să nu dispară cu trecerea timpului*; (neam) HDT. 5.39. ἐξιτήλους γίγνεσθαι τὰς κικοηθείας ISOC. 7.47 *obiceiurile urâte dispar complet*; ἡ τοῦ θεοῦ μὲν μοῖρα ~ ἐγίγνετο ἐν αὐτοῖς PLAT. *Cri.121a partea divină a început să slăbească în ei*.

[ἔξιτός]
ἔξίτητέον, *adj.vb.* trebuie ieșit: XEN. *Mem.1.1.14*.

[ἔξιμι]
ἔξίτός, ἡ, ὄν *adj.* care poate ieși: τοῖς οὐκ ἐξίτόν ἐστι HES. *Th.732 ei nu pot ieși*.

[ἔξιμι]
ἔξιχνευτέον, *adj.vb.* trebuie luată urma: LUC. 56.26.

[ἔξιχνεύω]
ἔξ-ιχνεύω, *vb.* I a lua urma, a adulmeca, a urmări: (+ ac.) ἐξιχνεύουσίν σε, κᾶν ἔλθης λάθραι EUR. *Ba.817 îți vor lua urma, chiar dacă vii pe ascuns*; SOPH. *Fr.314.166*, PLUT. *Pomp.27.4*, (fig.) AESCH. *Ag.368*. II a scruta, a cerceta: καρδίαν ἐξιχνευσεν LXX *Sir.42.18 a scrutat inima*.

[ἔξ, ἰχνεύω]
ἔξιχνιαζώ, *v.* ἐξιχνεύω: LXX *Ps.138.3*, id. *Iov.10.6*, *ș.a.*

ἔξ-ιχνιασμός, *οὔ*, ὁ *subst.* cercetare: (a inimii) LXX *Jud.5.16*.

[ἔξ, ἴχνος]

ἔξ-ιχνοσκοπέω-ῶ, *vb.* a merge pe urmele (pașilor): (+ ac.) SOPH. *Tr.*271, (med. = act.) SOPH. *Ai.*997.

[ἔξ, ἴχνοσκοπέω]

ἔξ-καί-δεκα, *num.*, *indecl.* șaisprezece: PLUT. *M.*367e.

[ἔξ, καί, δέκα]

ἔξ-και-πεντηκοντα-πλάσιος, *on adj.* de cincizeci și șase de ori: PLUT. *M.*925c.

[ἔξ, καί, πεντήκοντα, πλήκω]

ἔξ-μέδιμνος, *on adj.* cu capacitatea de șase medimne (= 311 litri): AR. *Pax*631.

[ἔξ, μέδιμνος]

ἔξαναφανδόν, *adv.* în mod deschis, clar: OD. 20.48.

[ἔξαναφαίνω]

ἔξογκώ-ῶ, *vb.* |aor. ἐξώγκωσα, *pas.* pf. ἐξώγκωμαι **I** (*act.*) a umfla: (fig.) μητέρ' ἐξώγκουν τάφωι EUR. *Or.*402 *o cinsteam pe mama înălțând un mormânt.* **II** (*med., pas.*) a se umfla, (fig.) a se fâli, a se mândri: πάντα ἐξώγκωτο HDT. 6.125 *era umflat cu toate pe el; κατ' ἀνδρὸς βίωτον ἐξογκώσεται* EUR. *Hipp.*938 *nerușinarea se va umfla cu fiecare generație de oameni; ἐξωγκώμενοι* Τροίαι EUR. *Tr.*703 *umflați de semeție pentru [cucerire] Troiei; μετρίως τε χαίρειν τοῖσιν ἐξωγκώμενοις* EUR. 14921 *a se bucura cu măsură de momentele de prosperitate;* EUR. *Supp.*864.

[ἔξογκος]

ἔξόγκωμα, *atos*, *tó subst.* umflătură, ridicătură: λαίνοισί τ' ἐξογκώμασιν EUR. *HF*1332 *prin monumente de piatră.*

[ἔξογκώω]

ἔξοδάω-ῶ, *vb.* a vinde: EUR. *Cyc.*267.

[ἔξοδος]

ἔξοδεῖα, *ας*, *ἡ subst.* (= ἐξοδία) expediție: PLB. 4.54.3, id. 8.25.4.

[ἔξοδος]

ἔξοδεύω, *vb.* **I** a pleca (la drum), a străbate: PLB. 5.94.7, ἐξοδεύωσιν τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰουδαίας LXX *IMac.*15.41 *să străbată drumurile Iudeii;* LXX *IEzr.*4.23, IOS. *AI*13.252 *ș.a.* **II** (*pas.*) a pleca din viață, a dispărea, a muri: ἔπεσεν ἐξοδευθεῖς LXX *Jud.*5.27 *a căzut mort.*

[ἔξοδος]

ἔξοδία, *ας*, *ἡ subst.* {ion. dat. pl. ἐξοδηήσῃ Hdt.} expediție, ieșire: HDT. 6.56, μνησθητε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν LXX

*Deut.*16.3 *să vă amintiți de ziua ieșirii voastre;* LXX *Mich.*7.15.

[ἔξοδος]

ἔξοδιάζω, *vb.* a achita: (pas.) LXX *4Rg.*12.13.

[ἔξοδος]

ἔξόδιος, *on adj.* de ieșire, de final. // (*sc. μέλος*) **ἔξόδιον**, *tó subst.* **I** (în teatru) ieșire din scenă, epilog: PLUT. *Pelop.*34.1, id. *Alex.*75.5 *ș.a.* **II** încheiere (a sărbătorii) (în LXX în relație cu „ieșirea” din Egipt): LXX *Lev.*23.36, id. *Num.*29.35, id. *Deut.*16.8 *ș.a.*

[ἔξοδος]

ἔξ-οδοιπορέω-ῶ, *vb.* a porni la drum din, a ieși din: (+ gen.) SOPH. *El.*20.

[ἔξ, ὀδοιπορέω]

ἔξ-οδος, *ou*, *ἡ subst.* **I** (*gener.*) ieșire: πυλῶν ἐπ' ἐξόδοις AESCH. *Th.*33 *locurile de ieșire ale porților; ἔστι ἄλλη ~ ἐς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ* HDT. 7.130 *există o altă ieșire pentru Peneios către mare; ὡς ἐπ' ἐξόδω* SOPH. *El.*1322 *dinspre ieșire; χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος* AR. *Lys.*16 *ieșirea femeilor (din casă) este dificilă; (fig.) ἔστι γὰρ λήθη μνήμης ~* PLAT. *Phil.*33e *uitarea este o ieșire (= fugă) a memoriei;* PLAT. *Smp.*208a *εάν πη εὐρωμεν τὴν ἔξοδον* PLAT. *R.*453e *dacă vom găsi cumva o ieșire (= soluție).* **II** procesiune, cortegiu: HDT. 3.14, DEM. 48.55 *ș.a.* **III** (*anat.*) loc de ieșire, orificiu: ARSTT. *HA*507a32. **IV** expulzare: (a sămânței) ARSTT. *HA*586a15. **V** (*milit.*) expediție (în afară): HDT. 9.19, XEN. *HG*1.2.17. **VI** (în teatru) cântec de final al corului, atunci când iese din scenă, *exodos*: AR. *V.*582, ARSTT. *Po.*1452b21. **VII** plecare, exod (ieșire din Egipt): NT *Lc.*9.31. **VIII** plecare din viață, moarte: NT *2Pt.*1.15. **IX** sfârșit, expirare: ἐπ' ἐξόδω γὰρ πρὸς αὐτοὺς αἱ σπονδαὶ ἦσαν THUC. 5.28 *tratatul cu ei era pe cale să expire.* **X** cheltuială: PLB. 6.13.2. **XI** drum: πηλὸν ἐξόδων LXX *2Rg.*22.43 *tina de pe drumuri.*

[ἔξ, ὀδός]

ἔξ-οδύνομαι, *vb.* a provoca durere: ἐξοδυνθεῖς EUR. *Cyc.*661 *scos din minte de durere.*

[ἔξ, ὀδυνάω]

ἔξ-όζω, *vb.* {dor. prez. 2sg. ἐξόσδεις Theoc.} a răspândi un miros: κακὸν ἐξόσδεις THEOC. 20.10 *miroși urât.*

[ἔξ, ὄζω]

ἔξοιδα, ind. pf., v. ἐξεῖδον

ἔξ-οιδέω-ῶ, vb. |pf. ἐξώδηκα| a fi umflat, a se umfla, fig. a se umfla de importanță: πληγαῖς μέτωπον ... ἐξωιδηκότα EUR. *Cyc.*227 *frunte umflată de loviturii*; (mort) LUC. *DMori.*12.5, LUC. *DMeretr.*15.1, PLB. 6.18.7.

[ἔξ, οἰδέω]

ἔξ-οικειῶ-ῶ, vb. a familiariza, a apropria: Σαλώμην οὖσαν διάφορον ἐξοικειούμενος IOS. *B11.553 apropiind-o pe Salome, care îi era ostilă*; PLUT. *M.*26b, ἐξοικειούμενον ἐκείνοις τοῖς ἔθνεσιν PLUT. *M.*649e *familiarizându-se cu acele populații*.

[ἔξ, οἰκειῶ]

ἔξ-οικέω-ῶ, vb. **I** a emigra: ἐξοικεῖν τοὺς ἐθέλοντας ARSTT. *Ath.*39.6 *cei care doresc să emigreze*. **II** a locui: (pas.) ὑπὸ τῆς παραχρῆμα ἀνάγκης ἐξωκτῆθι THUC. 2.17 *a fost locuit sub impulsul nevoii*.

[ἔξ, οἶκος]

ἔξοικῆσιμος, ov *adj.* locuit: SOPH. *OC*27.

[ἔξοικέω]

ἔξοίκησις, εως, ἡ *subst.* schimbare a locuinței, emigrare: PLAT. *Lg.*850c, ARSTT. *Ath.*39.4.

[ἔξοικέω]

ἔξ-οικίζω, vb. **I** a scoate dintr-o casă sau dintr-o țară, a surghiuni, a expulza: οὐ ... βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ' ἡμᾶς μᾶλλον ἐξοικίσαι THUC. 6.76 *nu vor să colonizeze, ci să ne scoată din țară*; THUC. 1.114, ἐξοικίσας δὲ χρυσὸν τῆς Σπάρτης PLUT. *Comp.Arist.Cat.*3.1 *îndepărtând aurul din Sparta*; (pas.) AR. *Pax*197, εἰς ἄλλην χώραν ἐξοικίσεσθαι PLAT. *Lg.*929a *a fi deportat într-o altă țară*. **II** a depopula, a devasta, a stârpi: Ἀἴμνον ἄρδην ἄρσένων ἐξώικισαν EUR. *Hec.*887 *am stârpi complet Lemnosul de bărbați*.

[ἔξ, οἶκος]

ἔξ-οικοδομέω-ῶ, vb. a construi, a clădi: τὸ ἐν Μέμφι ἱρὸν ... ὃ ἐξοικοδομήσας HDT. 2.176 *cel care a construit templul din Memphis*; PLUT. *Dio.*50.1, (med.) τὸ πεπτωκὸς ἐξοικοδομησάμενοι τεῖχος PLB. 1.48.11 *ridicând partea căzuță din zid*; (pas.) ἐξωκοδόμηταί σοι τὸ τεῖχος AR. *Av.*1124 *zidul tău este gata construit*.

[ἔξ, οἰκοδομέω]

ἔξοικοδόμησις, εως, ἡ *subst.* clădire, construire: (a zidurilor) IOS. *A119.327*.

[ἔξοικοδομέω]

ἔξ-οικος, ov *adj.* fără casă / adăpost: LXX *Ion*6.18.

[ἔξ, οἶκος]

ἔξ-οιμῶζω, vb. a striga de durere, a geme: γόοισιν ἐξώμωξεν SOPH. *Ant.*427 *a gemut cu vaiete*; SOPH. *Ai.*317.

[ἔξ, οἰμῶζω]

ἔξοινόομαι-οὔμαι, vb. a fi îmbătat (cu vin): EUR. *Ba.*814.

[ἔξοινος]

ἔξ-οινος, ov *adj.* băut, beat: PLB. *Fr.*40.

[ἔξ, οἶνος]

ἔξ-οισις, εως, ἡ *subst.* divulgare: IOS. *A117.65*. [ἐξοίσω, viit. de la ἐκφέρω]

ἔξοιστέος, α, ov *adj.* care trebuie dus afară: AR. *Lys.*921. // (neut.) ἐξοιστέον, *adj.* vb. trebuie scos afară, trebuie dezvăluit: PLAT. *Prm.*128e, ~ τὰρ ὅπλα Καδμείων πόλει EUR. *Ph.*712 *poporul cadmeienilor trebuie să-și poarte armele afară*.

[ἐκφέρω]

ἔξ-οιστράω-ῶ, vb. |var. -έω-ῶ sau -όω-ῶ| a înfuria, a înnebuni: LUC. *DMar.*9.2.

[ἔξ, οἰστράω]

ἔξοίσω, vb. viit. de la ἐκφέρω.

ἔξ-οιχνέω-ῶ, vb. {ion. ἐξοιχνεῦσι 3pl.} a ieși: IL. 9.384.

[ἔξ, οἰχνέω]

ἔξ-οίχομαι, vb. a pleca, a ieși, (fig.) a dispărea: ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται IL. 6.379 *pleacă la templul Athenei*; SOPH. *OC*867, (+ gen. „din”) PLUT. *M.*764e, (fig.) τὸ βέβαιον ἄπαν αὐτῶν ἐξοίχεται PLAT. *R.*503c *fermiutea lor piere cu totul*.

[ἔξ, οἶχομαι]

ἔξ-οιωνίζομαι, vb. |aor. ἐξοιωνισάμην| a respinge ca fiind de rău augur: (+ ac.) PLUT. *Dem.*21.3, (+ inf.) PLUT. *M.*289b.

[ἔξ, οἰωνίζομαι]

ἔξ-οκέλλω, vb. |impf. ἐξώκελλον, aor. ἐξώκειλα| **I** a ajunge pe uscat, a eșua: ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηνειοῦ HDT. 7.182 *eșuează la gurile Peneului*; ARSTT. *HA*533b12, *APP.* *BC*5.81, (fig.) εἰαυτὸν οὐδὲ τῷ πολιτικῷ φθόνῳ παρέδωκεν, εἰς ὃν οἱ πλεῖστοι τῶν στρατηγῶν ... ἐξοκέλλουσιν PLUT. *Tim.*36.8 *nu s-a lăsat pradă pizmei politice în care eșuează cei mai mulți dintre strategii*; (pas.) δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται AESCH. *Supp.*438 *acum s-a ajuns la uscat (= sunt împotmolit la mal)*. **II** a se lovi, a se

ciocni, a se izbi: (fig.) εἰς τραχύτερα πράγματα τῶν τότε γενομένων ἐξοκείλωμεν ISOC. 7.18 *ne ciocnim de lucruri mai de temut decât cele de odinioară*; ISOC. Ep.2.13, (spec.) παρὰ πόδας ἐξώκειλε PLB. 4.48.11 *s-a împiedicat de propriile picioare (= s-a abătut de la calea cea dreaptă)*. **III** (tranz.) a prăbuși, a ruina: ἐς τάνδ' ἐξώκειλ' ἄταν EUR. Tr.137 *m-a prăbușit în ruină*.

[ἐξ, ὀκέλλω]

ἐξολέθρευμα, ατος, τό *subst.* distrugere, nimicire: LXX IRg.15.21.

[ἐξολεθρεύω]

ἐξολέθρευσις, εως, ἡ *subst.* (= ἐξολέθρευμα) distrugere, nimicire: LXX Ps.108.13, id. Iez.9.1.

[ἐξολεθρεύω]

ἐξ-ολεθρεύω, *vb.* a distruge complet, a nimici, a da pieirii: οὐκ ἐξολεθρεύσεις τὸ σπέρμα μου LXX IRg.24.22 *nu vei nimici sămânța mea*; LXX Lev.26.30, (pas.) LXX Num.9.13 ș.a.

[ἐξ, ὀλεθρεύω]

ἐξ-ολισθαίνω *și* **ἐξ-ολισθάνω**, *vb.* **I** a ricoșa, a aluneca: ὅπως σίδηρος ἐξολισθάνοι μάτην EUR. Ph.1383 *pentru ca fierul să alunece fără efect*; δι' ὑγρότητα τῆς χειρὸς ἐξολισθόντος PLUT. Cat.Mi.20.10 *alunecându-i mâna din pricina transpirației*. **II** a evita, a scăpa (de): ἐξολισθάνειν ... τὰς διαβολὰς AR. Eq.491 *a scăpa de acuzații*; ὡς μήποτ' ἐξολίσθη AR. Ec.286 *ca să nu scape (din memorie)*.

[ἐξ, ὀλισθαίνω]

ἐξ-ὀλλῦμι *și* **ἐξολλύω**, *vb.* **I** (tranz.) (prez. *și* viit. act., aor. ἐξώλεσα, pf. ἐξολώλεκα) a distruge complet, a nimici: τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε OD. 17.597 *să-i nimicească Zeus*; EUR. Hipp.1341. **II** (intrans.) (prez. *și* viit. med., ἐξωλόμην, pf. ἐξόλωλα) a pieri: ὑπὸ τοῦ γελιμοῦ ... ἐξολωλότες AR. Pax483 *murind de foame*; SOPH. Tr.84, AR. Pax366 ș.a.

[ἐξ, ὀλλυμι]

ἐξολοθρ-, *v.* ἐξολεθρ-

ἐξολῶ, ind. viit. act. de la ἐξόλλυμι.

ἐξ-ομᾶλίζω, *vb.* **I** a uniformiza, a netezi: ~ τὸ μέχρι τοῦ τείχους διάστημα IOS. B15.106 *a netezi suprafața până la zid*. **II** (fig.) a liniști: PLB. 15.25.26.

[ἐξ, ὀμαλίζω]

ἐξ-ομβρέω-ῶ, *vb.* a vărsa precum ploaia: LXX Sir.10.13.

[ἐξ, ὀμβρέω]

ἐξομήρευσις, εως, ἡ *subst.* asigurare a unei alianțe prin intermediul ostaticilor: PLUT. Rom.29.7, id. Cam.33.4.

[ἐξομηρεύω]

ἐξ-ομηρεύω, *vb.* a asigura credința (cuiva) prin intermediul ostaticilor: ARSTT. Oec.1344b17.

[ἐξ, ὀμηρεύω]

ἐξ-ομίλω-ῶ, *vb.* **I** a fi împreună cu, a avea relații cu: (+ dat.) XEN. Ages.11.4. **II** (fig.) a însoți, a întovărăși: στεφάνων δ' οὐ μία χροιά περι σὸν κράτα τάχ' ἐξομιλήσει EUR. Cyc.518 *o cunună multicoloră îți va întovărăși creștetul*. **III** a se înțelege cu, a convinge: PLB. 7.4.6, PLUT. M.824d. **IV** (med.) a fi singur: οὐ καλὸν ἐν ὄχλωι σ' ἐξομιλεῖσθαι στρατοῦ EUR. IA735 *nu se cuvine să rămâi singură în mulțimea oștirii*.

[ἐξ, ὀμιλέω]

ἐξ-ὀμίλος, *ov adj.* fără legături cu nimeni, străin: SOPH. Tr.964.

[ἐξ, ὀμιλος]

ἐξ-ομμάτω-ῶ, *vb.* **I** a deschide ochii, a vedea clar: (pas.) SOPH. Fr.710, AR. Pl.635. **II** a dezvălui, a scoate la lumină: σήματα ἐξωμμάτωσα AESCH. Pr.499 *am dezvăluit semnele*. **III** a răpi vederea, a orbi: EUR. Fr.541.

[ἐξ, ὀματόω]

ἐξ-ὀμνῦμι *și* **ἐξ-ομνύω**, *vb.* |aor. ἐξώμοσα; med. viit. ἐξομοῦμαι, aor. ἐξωμοσάμην| **I** a jura (ca o scuză): (+ inf.) ἐξώμοσεν ἄρρωστέϊν τουτονί DEM. 19.124 *a jurat că acesta este bolnav*. **II** (gener. med.) **I** a jura că nu, a nega prin jurământ: IS. 9.18, PLAT. Lg. 949a, (+ inf.) ἢ 'ξομῆ τὸ μὴ εἰδέναι; SOPH. Ant.535 *sau juri că nu știi?* **2** a renunța sau a refuza prin jurământ: ἐξωμόσατο τὴν ἀρχὴν PLUT. Marc.12.2 *a renunțat prin jurământ la magistratură*; PLUT. Cam.39.5. **3** a se lepăda: ἐξὀμνυσθαι τὸν Ιουδαϊσμόν LXX 4Mac.4.26 *a se lepăda de iudaism*. **4** a renunța: ἐξομοσάμενος τὴν ἐλευθερίαν LUC. Apol.6 *renunțând la libertate*.

[ἐξ, ὀμνυμι]

ἐξ-ομοιόω-ῶ, *vb.* **I** (act.) a face asemănător, a asemăna, a asemui, a conforma: ἐξομοιοῦντες τὸ εἶδος ἐς τὸ δυνατόν HDT. 3.24 *vor face chipul cât mai asemănător*; ἐξομοίων αὐτὸν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ ἐν ἧ ἂν οἰκῆ PLAT. Grg.512e *conformându-se acestui stat în*

care trăiește. II (med., pas.) a fi sau a deveni asemănător, a se asemăna: οὐδ' ... ἄνδρας γυναιξίν ἔξομοιοῦσθαι φύσιν EUR. Andr.354 bārbații nu trebuie să se asemene în fire cu femeile; (d. Caesar) εἰκότως ἔξομοιούμενος Ἀλεξάνδρῳ APP. BC2.149 fiind asemănător în toate cu Alexandros; LXX 2Mac.4.16.

[ἔξ, ὁμοιόω]

ἔξομοίωσις, εως, ἡ *subst.* asemănare, imitare: ὀρμήν ἐπὶ τήν ἔξομοίωσιν PLUT. Per.2.2 imbold către imitarea (lor).

[ἔξομοιόω]

ἔξ-ομολογέω-ω, *vb. I* (act.) a încuviința: NT Lc.22.6. **II** (gener. med.) **I** a fi de acord, a admite, a recunoaște, *ext.* a mărturisi: τήν ἀλήθειαν ἄνευ βασάνων ἔξομολογησάμενος PLUT. Ant.59.5 recunoscând adevărul fără tortură; ἔξομολογοῦμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν NT Mt.3.6 *márturisindu-și păcatele*; **ș.a.** **2** a oferi o dovadă de recunoștință, a lăuda: τοῦτο ἔξομολογήσομαι κυρίῳ LXX Gen.29.35 *voi aduce laude pentru aceasta Domnului*; ἔξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός LXX Ps.135.1 *lăudați pe Domnul, pentru că este bun.*

[ἔξ, ὁμολογέω]

ἔξομολόγησις, εως, ἡ *subst. I* recunoaștere completă, mărturisire, mărturie: ἔξομολόγησιν ἄσθενείας PLUT. Per.30.1 *recunoaștere a slăbiciunii*; ἡ ~ αὐτοῦ ἐπὶ γῆς LXX Ps.148.13 *márturia lui pe pământ. II* aducere de laudă, lăudare, recunoștință: ψαλμὸς εἰς ἔξομολόγησιν LXX Ps.99.1 *psalm pentru aducerea de laudă*; ἔδωκεν ἔξομολόγησιν LXX Sir.47.8 *a înălțat laudă.*

[ἔξομολογέω]

ἔξ-ομόργνυμι, *vb.* [viit. ἔξομόρξω, *med.* ἔξομόρξομαι, aor. ἔξωμορξάμην] **I** (act.) a șterge: ἐκ δ' ὄμορξον ... στόματος ἀφρώδη πελανόν EUR. Or.219 *șterge de pe gură spuma. II* (med.) **I** a șterge: αἶμα μὴ σοῖς ἔξομόρξωμαι πέπλοις EUR. HF1399 *să nu mi șterg sângele de haina ta*; (fig.) μηδ' ἔξομόρξῃ μορίαν τήν σὴν ἐμοί EUR. Ba.344 *nu mă împrosca (= nu mă molipsi) cu nebunia ta*; (parodie) AR. Ach.843. **2** a lăsa urme, a imprima: ἐκάστη ἡ πρᾶξις αὐτοῦ ἔξωμόρξατο εἰς τήν ψυχὴν PLAT. Grg.525a *fiecare faptă a lui s-a imprimat în suflet.*

[ἔξ, ὁμόργνυμι]

ἔξόμορξις, εως, ἡ *subst.* imprimare, amprentă: PLAT. Tim.80e.

[ἔξομόργνυμι]

ἔξόν, part. prez. neut. de la ἔξειμι¹.

ἔξ-ονειδίξω, *vb.* a reproșa cu tărie, a insulta, a blama, a dezonoara: SOPH. OC990 *τοιᾶδ' ἔξονειδίξει κακά SOPH. El.288 ἰμι reproșază astfel de cuvinte rele*; μὴ βουλομένων ... τῶν τεχνιτῶν ~ PLUT. Per.3.4 *meșterii nedorind să-l dezonoareze*; APP. BC1.28. (pas.) SOPH. Ph.382.

[ἔξ, ὀνειδίξω]

ἔξονειδισμός, οὔ, ὁ *subst.* reproș: IOS. B12.351.

[ἔξονειδίξω]

ἔξονειρωγμός, οὔ, ὁ *subst.* poluție nocturnă: ARSTT. Pr.892b18 *ș.a.*

[ἔξονειρώσσω]

ἔξονειρωκτικός, ἡ, ὄν *adj.* privitor la poluțiile nocturne: ARSTT. Pr.884a6

[ἔξονειρώσσω]

ἔξ-ονειρώσσω, *vb.* {att. -ττω} a avea poluții nocturne: ARSTT. HA638a6, id. Pr.892b15 *ș.a.*

[ἔξ, ὀνειρώσσω]

ἔξ-ονομάζω, *vb. I* a rosti cu voce tare, a vesti: (frecv. tm.) ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὄνομαζε IL. 5.372 *a spus cuvântul și l-a rostit cu voce tare*; Χείρων ἔξονόμαζεν EUR. IA1066 *Cheiron (pre)vestea*; **II** a numi, a chema pe nume: IOS. B17.419, PLUT. Cic.40.2

[ἔξ, ὀνομάζω]

ἔξ-ονομαίνω, *vb.* {ep. inf. aor. ἔξονομήναι} a chema pe nume, a numi, a spune: μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἔξονομήνης IL. 3.166 *să mi-l numești pe acest bărbat imens*; OD. 6.66

[ἔξ, ὀνομα]

ἔξ-ονομα-κλήδην, *adv.* (strigând) pe nume: IL. 22.415, OD. 12.250

[ἔξ, ὀνομα, καλέω]

ἔξ-οπίξω, *vb.* {part. aor. pas. ἔξοπισθείς} a stoarce suc: ARSTT. HA522b3

[ἔξ, ὀπίξω]

ἔξόπιθε(v), *adv.* (ep.) prin / în spate: IL. 16.611, HES. Sc.130, THEOC. 25.267, A.RH. 3.1321

[v. ἔξόπισθεν]

ἔξόπιν, *adv.* în partea din spate: AESCH. Ag.114

[v. ἔξόπισθεν]

ἔξ-όπισθε(v), *adv.* din / în spate: (op. πρόσθε

„în fațã”) AR. *Ra*.286, εἰς τὸ ~ PLAT. *Ti*.84e *in partea din spate*; (+ gen.) AR. *Ach*.260, ἀνέστρεψεν ~ αὐτοῦ LXX 3Rg.19.21 *s-a întors în urma lui*; ARSTT. *Fr*.152.9

[ἐξ, ὀπισθε(v)]

ἐξόπιστο, barbarism pt. ἐξόπισθεν: AR. *Th*.1124

ἐξ-οπίσω, [ἴ] *adv.* **I** (de loc) ἴναροι, ἴν spatele: οὔτε γὰρ ~ φυγείν δύναι! IL. 13.436 *nu mai putea să fugă ἴναροι*; HES. *Th*.182, (+ gen.) ~ νεκροῦ IL. 17.357 *in spatele mortului*; **II** (de timp) de azi înainte, ἴν continuare, mai târziu: OD. 4.35, σῆμ' ἔμην ~ HES. *Th*.500 *să fie un monument de acum înainte*; PI. *O*.7.68

[ἐξ, ὀπίσω]

ἐξοπλισία, ας, ἡ *subst.* v. ἐξοπλισία: ARSTT. *Ath*.15.4

ἐξοπλησία, v. ἐξοπλισία: LXX 2Mac.5.25.

ἐξ-οπλίζω, impf. ἐξώπλιζον, aor. ἐξώπλισα; *med.* impf. ἐξωπλιζόμεν, aor. ἐξωπλισάμην, pf. ἐξώπλισμαι; *pas.* ἐξωπλισθην *vb.* **I** a (se) ἴναγμα (complet): ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἐς πόλεμον HDT. 7.100 *inarmându-i pe marinarii ca pentru război*; AESCH. *Supp*.702, τὴν δύναμιν ἐξοπλίζεσθαι κελεύσας PLUT. *Fab*.15.2 *poruncind ca armata să se înarmeze*; ἐκεῖ δὲ ἔτυχον ἐξοπλιζόμενοι XEN. *HG*2.4.33 *acolo se echipau cu arme*; LXX *Num*.32.20, PLUT. *Sert*.19.11 *ș.a.* **II** a fi complet pregătit, a fi gata: AR. *Pax*.566. **III** a dezarma, a lipsi de: ~ Καίσαρα τῆς στρατιᾶς APP. *BC*2.28 *a-l lipsi pe Caesar de armata sa*.

[ἐξ, ὀπλίζω]

ἐξοπλισία, ας, ἡ *subst.* **I** trecere ἴν revistă sub arme: ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ XEN. *An*.1.7.10 *sub arme*; PLB. 10.24.4, IOS. *Ap*.1.79. **II** ἴναrmare: ἐξοπλησίαν παρήγγειλεν LXX 2Mac.5.25 *a poruncit să-și ia armele*.

[ἐξοπλίζω]

ἐξόπλισις, εως, ἡ *subst.* echipare cu armament, ἴναrmare: πολλοῦ χρόνου δέονται εἰς τὴν ἐξόπλισιν XEN. *Cyr*.8.5.9 *au nevoie de mult timp pentru a se înarma*; ARSTT. *Pr*.922b14.

[ἐξοπλίζω]

ἐξ-οπλος, ον *adj.* dezarmat, neapărat: PLB. 2.66.3, id. 3.81.2.

[ἐξ, ὀπλον]

ἐξοπτάω-ῶ, *vb.* a arde bine, a frige: τοὺς

ἀμφορέας ἐξοπτῆσαι HDT. 4.164 *a arde amfore*; ἐξοπτάτε ... τὰ λαγῶνα AR. *Ach*.1005 *frigeți iepurii*; EUR. *Cyc*.403, (fig.) SOPH. *Fr*.474.3.

[ἐξοπτος]

ἐξ-οράω-ῶ, *vb.* (cf. aor. ἐξεῖδον) a vedea de departe, a zări: (pas.) EUR. *Heracl*.675, id. *Hel*.1269.

[ἐξ, ὀράω]

ἐξ-οργάω-ῶ, *vb.* a clocoti puternic: PLUT. *M*.652d.

[ἐξ, ὀργάω]

ἐξ-οργιάζω, *vb.* a duce la extaz: τοῖς ἐξοργιάζουσι τὴν ψυχὴν μέλεσι ARSTT. *Pol*.1342a10 *cei care duc la extaz sufletul prin melodii*.

[ἐξ, ὀργή]

ἐξ-οργίζω, *vb.* a ἴnfuria, a atăta, a incita: ἴππον ... ἄν ἐξοργίζοι XEN. *Eq*.9.3 *atățã calul*; XEN. *Mem*.3.3.7, PLB. 1.67.13 *ș.a.*

[ἐξ, ὀργίζω]

ἐξ-ορθιάζω, *vb.* **I** a ἴναlta vocea, a striga: AESCH. *Ch*.271. **II** a se ridica: (d. membrul viril) PLUT. *M*.371f.

[ἐξ, ὀρθιάζω]

ἐξ-ορθόω-ῶ, *vb.* **I** a ridica, a ἴναlta: PLAT. *Lg*.862c. **II** (fig.) a ἴndrepta, a corecta: τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον SOPH. *Ant*.83 *ἴndreaptă-ți propria soartă*; EUR. *Supp*.1083, PLAT. *Ti*.90d.

[ἐξ, ὀρθόω]

ἐξ-ορίζω, *vb.* **I** a trimite dincolo de granițe, a exila, a surghiuni: PLAT. *Lg*.874a, (ext.) ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξορίζόντων πόλιν EUR. *Heracl*.16 *rătăcind dintr-o cetate în alta*. **II** a alunga, a izgoni: PLAT. *Smp*.197d, ARSTT. *Pol*.1336b5. **III** a alunga din casă, a expune: (d. un copil) EUR. *Ion*504. **IV** (pas.) a proveni din: (+ gen.) EUR. *Hipp*.1381.

[ἐξ, ὀρίζω]

ἐξ-ορίνω, [ἴ] *vb.* a tulbura, a exaspera: AESCH. *Ag*.1631.

[ἐξ, ὀρίνω]

ἐξορισμός, οῦ, ὁ *subst.* expulzare (peste granițe), surghiunire, exil: (+ gen.) PLUT. *M*.549a.

[ἐξορίζω]

ἐξόριστος, ον *adj.* expulzat, surghiunit, exilat: DEM. 21.105, (+ gen.) τῆς Ἰταλίας πάσης ἐξορίστους PLB. 2.7.10 *exilați din întreaga Italie*.

[ἐξορίζω]

ἐξ-ορκίζω. *vb.* **I** a face să jure, a lua jurământ: τὰς δὲ πεζικάς δυνάμεις ἐξώρκισε διὰ τῶν χιλιάρχων PLB. 3.61.10 *a luat jurământ prin tribuni de la trupele pedestre*; PLB. 6.21.2. **II** a conjura: ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος NT Mt.26.63 *te conjur pe Dumnezeul cel viu*; LXX Gen.24.3.

[ἐξ, ὀρκίζω]

ἐξορκισμός, οὔ, ὁ *subst.* jurământ: PLB. 6.21.6.

[ἐξορκίζω]

ἐξορκιστής, οὔ, ὁ *subst.* exorcist: NT Fr.19.13.

[ἐξορκίζω]

ἐξ-ορκος, ον *adj.* legat printr-un jurământ: Pl. O.13.99.

[ἐξ, ὀρκος]

ἐξ-ορκόω-ῶ, *vb.* a depune jurământ, a jura: THUC. 5.47, (+ inf. prez. sau viit.) HDT. 3.133, ~ τὸ Στυγὸς ὕδωρ HDT. 6.74 *a jura pe apa Styxului*.

[ἐξ, ὀρκόω]

ἐξόρκωσις, εως, ἡ *subst.* **I** jurământ: HDT. 4.154. **II** exorcizare: IOS. A18.45.

[ἐξορκόω]

ἐξ-ορμάω-ῶ, *vb.* [impf. ἐξώρμων, aor. ἐξώρμησα, pf. ἐξώρμηκα] **I** (*tranz.*) **I** a împinge înainte: οἱ ἐξορμώντες τε ναῦν THUC. 7.14 *cei care pot porni corabia*; κοῦφον ~ πόδα AR. Th.659 *să îndemnăm înainte piciorul ușor* (= *să mergem repede*); παῦσαι ... ρευμά τ' ἐξορμών στρατοῦ EUR. IT1437 *în-cetează să împingi înainte șuvoiul armatei*. **2** a îndemna, a ațâța: XEN. An.3.1.24, (+ ac. și inf.) ἐξορμήσας ὑμᾶς ... δίκην ἐπιτιθέεται XEN. HG2.3.28 *îndemnând ca voi să aplicați pedepse*. **II** (*intrans.*) a porni la drum, a se lansa, a se năpusti, a țâșni: OD. 12.221, νυκτὸς ἐξορμήσας PLB. 1.75.9 *pornind la drum noaptea*; APP. BC3.84, τόξων περωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας EUR. Or.274 *săgețile înaripate ale arcurilor ce țâșnesc*; (fig.) ἡ ... νόσος ... ἐξώρμηκεν SOPH. Tr.1089 *boala s-a dezlănțuit* (= *a ajuns la cel mai înalt punct*).

[ἐξ, ὀρμάω]

ἐξ-ορμέω-ῶ, *vb.* a sta în larg, a fi ancorat: (d. corăbii) IS. 6.27.

[ἐξ, ὀρμέω]

ἐξορμή, ἡς, ἡ *subst.* plecarea, expediție: PLAT. Thg.129d.

[ἐξορμάω]

ἐξόρμησις, εως, ἡ *subst.* **I** imbold: ARR. An.3.9.7. **II** plecarea: ARR. An.1.11.5.

[ἐξορμάω]

ἐξ-ορμίζω, *vb.* **I** a îndepărta din zona de ancorare: τὴν ναῦν ἐξορμίσαι ἐκ τοῦ λιμένος DEM. 33.9 *a scoate corabia din port*. **II** a conduce, a lăsa să cadă: ἐς πόντον ... ἐξορμίζομεν EUR. Hel.1247 *lăsăm să cadă în mare*. **III** a ieși: ἐξορμίζεσθ' οἰκῶν EUR. Tr.166 *să ieșiți din case*.

[ἐξ, ὀρμίζω]

ἐξ-ορμος, ον *adj.* navigând din port: (+ gen.) Κρήτας ~ EUR. Hipp.156 *plecând pe mare din Creta*.

[ἐξ, ὀρμος]

ἐξ-ὄρνημι, *vb.* [aor. med. 3sg. ἐξ ὄρτο] a pleca: A.RH. 1.306.

[ἐξ, ὄρνημι]

ἐξ-ορούω, *vb.* a țâșni afară: (tm.) Πάριος δὲ θεῶς ἐκ κληρὸς ὄρουσεν IL. 3.325 *a ieșit repede afară sorful lui Paris*; OD. 10.47.

[ἐξ, ὀρούω]

ἐξ-ορύσσω, *vb.* [att. -ττω] a scoate săpând, a scurma, a excava, a smulge, a scoate: παρείδοσαν τὸν αἰεὶ ἐξορυσσόμενον χοῦν ἄλλοισι HDT. 7.23 *dădeau altora pământul scos mereu*; AR. Ach.763, ἐξώρυσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ LXX Jud.16.21 *i-au scos ochii*; HDT. 8.116, (fig.) ἐξώρυσεν ἀμαρτίας LXX Prov.29.22 *a scurmat păcate*.

[ἐξ, ὀρύσσω]

ἐξ-ορχέομαι-οῦμαι, *vb.* **I** a dansa (până la capăt): αὐταῖς πέδασι ἐξορχησάμενος DEM. 22.68 *a dansa chiar cu lanțuri la picioare*. **II** a dansa (în afara riturilor), ext. a divulga, a dezvălui, a trăda: (misterii) PLUT. Salt.15, LUC. Pisc.33. **III** a parodia, a lua în răs, a discredita: ἐξορχησάμενος ἐν Πέρσαις τὸν Λεωνίδα PLUT. Art.22.3 *discreditându-l pe Leonidas printre persi*; PLUT. M.1127b, ἐξορχούμενος τὴν ἀλήθειαν PLUT. M.867b *luând peste picior adevărul*.

[ἐξ, ὀρχέομαι]

ἐξόσδεις, (dor.) prez. 2sg. de la ἐξόζω.

ἐξόσδω, (dor.) v. ἐξόζω

ἐξ-οσιόω-ῶ, *vb.* a consacra, a dedica, a închina: στόμα τ' εὐφημον ἅπας ἐξοσιούσθω EUR. Ba.70 *să-i închine fieceare gura tăcută*; (med. = act.) PLUT. Arat.53.7.

[ἐξ, ὀσιόω]

ἐξ-οστράκίζω, *vb.* a exila prin ostracizare, a ostraciza, a surghiuni: PLUT. Arist.7.2,

(pas.) PLUT. *Nic.*11.6, (com. cu aluzie la cioburile de ὄστρακα pe care se scriau numele exilaților) AR. *Fr.*593.

[ἐξ, ὄστρακίζω]

ἐξοστράκισμός, οὔ, ὁ *subst.* exilare prin ostracizare, ostracizare: ὁ ~ ὠρισμένην εἶχε νόμῳ δεκαετίαν τοῖς φεύγουσιν PLUT. *Per.*10.1 *ostracizarea prevedea o perioadă de zece ani pentru cei exilați*; PLUT. *Them.*22.4, id. *Nic.*11.6, id. *M.*186a.

[ἐξοστρακίζω]

ἐξ-ότε, *adv.* de când: AR. *Av.*334, CALL. *Ap.*48, A.RH. 2.632 ș.a.

[ἐξ, ὅτε]

ἐξ-ότου, = ἐξότε: SOPH. *Ph.*493.

[ἐξ, ὅτου]

ἐξ-οτρύνω, *vb.* a stârni, a incita, a ațâța, a îmboldi: τῶν τε ξὺν ἐπαίνῳ ἐξοτρυνόντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ δεινά THUC. 1.84 *cei care ne îndeamnă către pericole laudându-ne*; EUR. *Supp.*24 (+ inf.) AESCH. *Th.*692.

[ἐξ, ὀτρύνω]

ἐξουδενέω-ῶ, *vb.* v. ἐξουδενίζω: LXX *4Rg.*19.21.

ἐξουδένημα, ατος, τό *subst.* batjocură: LXX *Ps.*21.7, id. *Dan.*4.17.

[ἐξουδενέω]

ἐξ-ουδενίζω, *vb.* a nu pune nici un preț pe, a disprețui: PLUT. *M.*308e, ἐξουδένιζε τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν PLUT. *M.*310c *disprețuia puterea zeului*.

[ἐξ, οὐδείς]

ἐξουδενόω-ῶ, *vb.* v. ἐξουδενίζω: LXX *1Rg.*15.23.

ἐξουδένωμα, ατος, τό *subst.* dispreț: LXX *Ps.*89.5, id. *1Mac.*1.39.

[ἐξουδενόω]

ἐξουδένωσις, εως, ἡ *subst.* dispreț: LXX *Ps.*122.3.

[ἐξουδενόω]

ἐξουθεν-, v. ἐξουδεν-

ἐξούλης, ης, ἡ *subst.* (jur. sc. δίκη) **I** proces pentru deposedare (sc. acțiune împotriva unei exproprieri ilegale): DEM. 30tit. **II** proces pentru reclamarea proprietății (sc. acțiune împotriva adjudecării ilegale a unei proprietăți): DEM. 21.91 ș.a.

[ἐξ, v. ειλέω]

ἐξ-ουρέω-ῶ, *vb.* a elimina prin urină: ARSTT. *GA*748a22, id. *HA*577a22.

[ἐξ, οὐρέω]

ἐξουσία, ας, ἡ *subst.* **I** capacitatea de a face

ceva, posibilitate, putere: ἐξουσία πλούτου THUC. 1.38 *pe baza puterii bogăției*; κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως THUC. 5.50 *în ciuda faptului că nu avea dreptul să concureze*; ἐξουσίαν ἔχειν *a avea putere*; NT *Mt.*7.29, ἀνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν NT *Mt.*8.9 *sunt un om al puterii*; (+ inf.) ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν NT *In.*10.18 *am puterea să o pun*; LXX *1Mac.*10.6, (τοῦ + inf.) ARSTT. *Pol.*1318b39. **II** autoritate politică, putere a unui conducător, magistratură: ἐν ποίᾳ ἐξουσία ταῦτα ποιῶ NT *Mt.*21.24 *cu ce autoritate voi face acestea*. **III** (concr.) persoană în funcție, autoritate: εἰσφέρωσιν ἡμᾶς ἐπὶ ... τὰς ἐξουσίας NT *Lc.*12.11 *vă duc în fața autorităților*. **IV** exces de putere, măreție: PLUT. *Alex.*33.10. **V** abundență de resurse, putere: THUC. 1.123. **VI** (neg.) exces: PLUT. *M.*283c.

[ἐξεστὶ]

ἐξουσιάζω, *vb.* **I** a avea putere sau autoritate, a stăpâni: (+ gen.) οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν NT *Lc.*22.25 *cei care îi stăpânesc*; (med.) ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν LXX *2Ezr.*15.15 *au putere asupra poporului*; (pas.) οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος NT *1Cor.*6.12 *nu mă voi lăsa stăpânit (= biruit) de ceva*. **II** a da posibilitatea, a îngădui: ἐξουσίασεν αὐτὸν τοῦ φαγεῖν LXX *Ec.*5.18 *i-a îngăduit să mănânce*. **III** a se bucura de favoare: ARSTT. *EE*1216a2.

[ἐξουσία]

ἐξουσιαστικός, ή, ὄν *adj.* puternic. // **ἐξουσιαστικῶς**, *adv.* | -ότερον| în mod autoritar: PLB. 5.26.3.

[ἐξουσιάζω]

ἐξ-οφέλλω, *vb.* |impf. 3sg. ἐξώφελλεν| a oferi peste măsură: ἐξώφελλεν ἔεδνα OD. 15.18 *oferea din ce în ce mai multe daruri*.

[ἐξ, ὀφέλλω]

ἐξ-ὀφθαλμος, ον *adj.* **I** cu ochi ieșiți din orbite, bulbucat: PLAT. *Th.*209c, (op. κοιλόφθαλμος) XEN. *Eq.*1.9. **II** care sare în ochi, evident: PLB. 1.10.3.

[ἐξ, ὀφθαλμός]

ἐξοχα, v. ἐξοχος

ἐξοχή, ης, ἡ *subst.* („ceea ce depășește”) **I** (concr.) **1** proeminență, excrescență: ARSTT. *PA*663a8. **2** ridicătură, înălțime, pisc: ἐπ' ἐξοχῆ πέτρας LXX *Iov*39.28 *pe înălțimea stâncii*; IOS. *B17.*305. **II** (fig.) superioritate, elită: ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχῆν

τῆς πόλεως NT *Fp.25.23 bārbaṭi de seamă ai oraşului.*

[ἐχέχω]

ἔξοχος, *ov. adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| (concr. şi fig.) care se află deasupra, care depăşeşte, superior, de frunte: ὄν τινα ... ἔξοχον ἄνδρα κιχσίη IL. 2.188 *pe oricare om de frunte întâlneşte*; Παρθενοπαῖος, εἶδος ἔξοχώτατος EUR. *Supp.889 Parthenopaios, cel mai ales la chip*; (+ gen.) ~ Ἀργείων κεφαλῆν IL. 3.227 *cu un cap deasupra argivilor*; βοῦς ἀγέληφι μέγ' ~ ἔπλετο πάντων ταῦρος IL. 2.480 *un taur ce se înalţă cu un cap din turmă*; (+ dat.) ἔξοχον ἠρώεσσιν IL. 2.483 *măreţ între eroi*. // (neut. pl. sau sg.) **ἔξοχα** sau **ἔξοχον**, *adv.* în cea mai mare măsură, (mai) mult, tare: ~ μιν ἐφίλατο ... Ἀθήνη IL. 5.61 *Athena îl iubea mult*; (+ gen.) ~ δὴ σε βροτῶν αἰνίζομ' ἅπάντων OD. 8.487 *dintre toţi muritorii pe tine te laud cel mai mult*; ~ πλούτου Pl. *O.1.2 mai mult decât bogăţia*. // **ἔξόχως**, *adv.* |comp. -ώτερον, superl. -ώτατα| complet, în totalitate, din plin: EUR. *Ba.1235*, υἰὸν δ' Ἄκτορος ~ τίμασεν Pl. *O.9.69 l-a cinstit din plin pe fiul lui Actor*.

[ἐξέχω]

ἔξ-οχυρόω-ῶ, *vb.* a întări, a fortifica: IOS. *AI13.182*, (pas.) PLUT. *Cam.13.182*.

[ἐξ, ὀχυρόω]

ἔξπηχ-, *v.* ἐκπηχ-

ἔξπηχυς, *v.* ἐξάπηχυς

ἔξ-ὑβρίζω, *vb.* **I** a fi peste măsură de trufaş, a trata cu violenţă, a se mândri peste măsură: εὐπραγίαις τε οὐκ ἐξυβρίζομεν THUC. 1.84 *nu ne mândrim peste măsură cu faptele bune*; οὐκ ἂν ἐς τόδε ἐξύβρισαν THUC. 3.39 *nu ar fi ajuns la un asemenea exces*; HDT. 4.146, SOPH. *El.293*, IOS. *AI15.284*, PLUT. *Arist.26.2* ş.a. **II** a deborda de forţă / sevă: (d. corp) PLAT. *Lg.691c*, (d. plante) ARSTT. *GA725b35*. **III** a da pe afară, a da pe de lături: (d. apă) LXX *Gen.49.4*.

[ἐξ, ὑβρίζω]

ἔξ-ὑγιάζω, *vb.* a însănătoşi complet: PLB. 3.88.2.

[ἐξ, ὑγιάζω]

ἔξ-υγραίνω, *vb.* |aor. ἐξύγρανα; med.-pas. pf. ἐξύγρασμαι; pas. aor. ἐξυγράνθην| **I** a umezi în profunzime: (pas.) τῆς ὕλης ἐξυγραινομένης PLUT. *Aem.14.3 pādurea fiind îmbibată de umezeală*. **II** (fig.) a înmuia:

PLUT. *M.136b*. **III** a deveni apos sau lichid: (d. sânge) ARSTT. *HA521a12*. **IV** a relaxa: τὴν κοιλίαν ἐξυγραίνεσθαι PLUT. *Arat.29.8 a relaxa sfincterul (de frică)*; PLUT. *M.914e*.

[ἐξ, ὑγραίνω]

ἔξ-ὑδάτώω-ῶ, *vb.* a face apă: PLUT. *M.292d*.

[ἐξ, ὑδωρ]

ἔξ-υδρίας, ὁ *subst.* (sc. ἄνεμος) vânt aducător de ploaie: ARSTT. *Mu.394b19*.

[ἐξ, ὑδωρ]

ἔξ-υδρωπιάω-ῶ, *vb.* a deveni idropic, a acumula apă: (d. ochi) ARSTT. *HA553a16*.

[ἐξ, ὑδρωπιάω]

ἔξ-ὑλακτέω-ῶ, *vb.* a urla: PLUT. *Arat.50.3*, id. *M.39c*.

[ἐξ, ὑλακτέω]

ἔξ-υμνέω-ῶ, *vb.* a slăvi, a ridica în slăvi: ταύτην τινὲς τῶν φιλοσόφων ἐξυμνοῦσιν PLB. 6.47.8 *unii dintre filosofi o ridică în slăvi* (sc. republica lui Platon): LXX *Ps.Sol.6.4*.

[ἐξ, ὑμνέω]

ἔξ-υπανίστημι, *vb.* a se ridica din, a răsări: σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη IL. 2.267 *o umflătură însângerată i-a răsărit pe spate*.

[ἐξ, ὑπανίστημι]

ἔξ-ὑπεῖπα, *vb.* |pers. 2sg. ἐξυπεῖπας| (aor.) a ordona, a sfătui: EUR. *Ba.1265*.

[ἐξ, ὑπεῖπον]

ἔξ-ὑπερθε, [ὑ] *adv.* deasupra: SOPH. *Ph.29*.

[ἐξ, ὑπερθε]

ἔξ-υπηρετέω-ῶ, *vb.* a fi în serviciu, a servi: SOPH. *Tr.1156*, τῆ ἑαυτοῦ παρανομία προθύμως ἐξυπηρετῶν LYS. 12.23 *abandonându-se cu toată inima propriei fărâdelegi*; τὸ δὲ σῶμα ταῖς ὀρμαῖς ~ δύναται PLUT. *M.656d corpul poate fi în serviciul impulsurilor*; IOS. *AI13.68*.

[ἐξ, ὑπηρετέω]

ἔξ-υπνίζω, *vb.* a trezi din somn: NT *In.11.11*, (med.) οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν LXX *Iov.14.12 nu se vor trezi din somnul lor*; PLUT. *Ant.30.3*.

[ἐξ, ὑπνος]

ἔξ-υπνος, *ov. adj.* trezit (din somn): ~ ἐγένετο LXX *2Ezr.3.3 s-a trezit din somn*; IOS. *AI11.34*, NT *Fp.16.27*, AESOP. 1.28.

[ἐξ, ὑπνος]

ἔξυπνόω-ῶ, *vb.* a (se) trezi: (fig.) LXX *4Mac.5.10*.

[ἐξυπνος]

έξ-υπονοέω-ῶ, *vb.* a bănuî, a suspecta: IOS. A15.243.

[έξ, ὑπονοέω]

έξ-υπτιάζω, *vb.* I a da pe spate, a răsturna: (dub.) έξυπτιάζων ὄνομα AESCH. Th.577 *rāsucindu-i numele* (după alții, ὄμμα „ridicându-și ochii (*de mânie*)”); εαυτὸν έξυπτιάζων LUC. Cat.16 *dându-și [capul] pe spate* (cu mândrie); τὰ κέρατα έξυπτιάζοντα ARSTT. HA499a7 *coarne îndoite*; (med. = act.) ARSTT. Fr.106.11. II a opune rezistență: LUC. Herc.3.

[έξ, ὑπτιάζω]

έξ-ὑφαίνω, [ὑ la prez.] *vb.* |aor. έξύφηνα| a țese (în totalitate), a urzi: φᾶρος ... έξυφηναντες HDT. 2.122 *tesând o mantie*; HDT. 9.109, PLUT. Rom.2.5, (fig.) έξύφαινε ... μέλος PI. N.4.44 *țese (= desăvârșeste) cân-tecul*; PLB. 18.10.3, (pas.) ἐπὶ τοῖς ἔνδον δ' έξυφαινομένοις κηρίοις XEN. Oec.7.34 *pentru urzirea (= construirea) celulelor dinăuntru (stupului)*; (d. cărți) PLB. 3.32.2.

[έξ, ὑφαίνω]

έξ-ὑφάσσω, *ατος*, τό *subst.* țesătură: EUR. El.539.

[έξυφαίνω]

έξ-υφηγέομαι-οῦμαι, *vb.* a merge înainte, a conduce: SOPH. OC1025.

[έξ, ὑφηγέομαι]

έξ-υψόω-ῶ, *vb.* a preamări, a înălța: μη έξύψου σεαυτὸν LXX Sir.1.30 *să nu te înalți pe tine însuși*; LXX Dan.3.51.

[έξ, ὑψόω]

έξω, *adv., prep.* |comp. έξωτέρω, superl. έξωτάτω| I (adv. / prep.) afară (din), dinafară: φέρ' ~ δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί AR. Ach.1098 *adu-mi aici afară coșul*; έξήλθεν ~ LXX Gen.39.13 *a fugit afară*; τὰ ~ πράγματα THUC. 1.68 *treburile dinafară (= externe)*; (subst.) οἱ δὲ φίλοι τῶν ~ THUC. 4.66 *prieteni exilaților*; τοῖς ~ NT Mc.4.11 *celor dinafară*; τὸ ~ τῶν ὀμμάτων PLAT. Th.143e *proeminența ochilor (= cu ochii bulbucați)*; (+ prep.) ἐσθίουσι δὲ ~ ἐν τῆσι ὁδοῖσι HDT. 2.35 *mănâncă afară pe străzi*; (prep. + gen.) ἔγχος ~ τε χρὸς ἔλκε IL. 11.457 *a tras lancea afară din piele*; ~ δὲ τοῦ νηοῦ βωμός ἐστι HDT. 1.183 *în afara templului este un altar*; ἄγορὰν ~ τῆς πόλεως ἐπεποιήντο THUC. 1.62 *au făcut o piață în afara cetății*; ~ τοῦ φυτεύσαντος SOPH. Ph.904 *străin de cel care te-a născut*; έξέβαλον αὐτὸν ~ τοῦ

ἀμπελῶνος NT Lc.12.8 *l-au aruncat afară din vie*; ~ φρενῶν PI. O.7.47 *în afara minții*. II dincolo de: ἦ ~ <Ηρακλέων> στηλέων θάλασσα HDT. 1.203 *mare dincolo de colanele lui Heracles*; ~ τοξεύματος THUC. 7.30 *dincolo de bătaia arcului*. III (d. timp) dură: ~ μέσου ἡμέρας XEN. Cyr.4.4.1 *dură mijlocul zilei*; ἐστι τις ~ τῆς ἡλικίας ὑμῶν DEM. 3.34. *este cineva dintre voi care a depășit vârsta*; IV în afară de, cu excepția: ~ καὶ τοῦ πλεόνων ἄρξει THUC. 5.97 *în afara faptului că a stăpâni mai multe [cetăți]*; HDT. 7.29 ș.a. V (comp. έξωτέρω) mai în afară, dincolo de: δρόμου έξωτέρω AESCH. Ch.1023 *mai în afară față de drumul lor*; οἱ έξωτέρω ἀποκάμπτοντες τοῦ τέρματος ARSTT. Rh.1409b23 *cei care mai fac un ocol dincolo de final*; ARSTT. Metaph.1055a25, LXX Iov.18.17 ș.a. VI (superl. έξωτάτω) în partea cea mai dinafară: PLAT. Phd.112e, ARSTT. HA497a25, ARR. An.2.20.9.

[έξ]

έξω, ind. viit. pers. I sg. de la ἔχω.

έξωθεν, *adv.* I din afară, de afară, pe dinafară, în afară, dinafară: (op. ἐντός „înăuntru”) PLAT. Phdr.279b, τὰ ~ THUC. 1.65 *situația din afară*; οἱ ~ NT HG5.1.22 *cei dinafară*; ὑμῶν τοῖς ~ λόγοις ἡγμένος DEM. 18.9 *condus de discursuri în afara subiectului*; (+ gen.) ~ τοῦ ἀνθρώπου NT Mc.7.15 *în afara omului*; τὸ ~ τοῦ ποτηρίου NT Mt.23.25 *partea dinafară a paharului*; NT Apoc.14.20. II în afara, fără: ~ τῶν ὄπλων XEN. An.5.7.21 *fără arme*; SOPH. El.1449.

[έξω]

έξ-ωθέω-ῶ, *vb.* |impf. έξεώθουν și έξώθουν, viit. έξώσω și έξώθησω. aor. έξέωσα, έξωσα și έξώθησα, pf. έξέωκα, m.m.c.p. έξεώκειν; pas. viit. έξωσθήσομαι, aor. έξεώσθη| I a împinge afară, a alunga, a izgoni: έξέωσάν τε ἐς τὸ ξηρὸν τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων THUC. 8.105 *au împins pe uscat corăbiile atenienilor*; χρώμενοι τοῖς βέλεσιν έξέωσαν ἅπαντας PLUT. Pyrrh.29.10 *folosindu-se de săgeți i-au alungat pe toți*; τὴν πόλιν εἰς χαλεπὸν ~ PLUT. Nic.12.5 *a împinge cetatea către o situație grea*; μη φθονεράν έξώσαι γλώσσας ὀδύνην SOPH. Ph.1142 *a nu lăsa să iasă pe gură cuvinte crude*. II (ext.) a da la o parte, a respinge: τοῦς δίκη νικῶντας έξωθήσομεν SOPH.

Ai.1248 îi vom înlătura pe cei care au învins pe drept; ἔξέωσαν ἔς τὰς ἀμάξας THUC. 5.72 [i-ai] respins către căruțe; ἔξῶσαι τὸν νόμον PLUT. Comp.AgisCleom. TCG5.6 a respinge legea. III a îndrepta: αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἐβουλεύοντο ... ἔξῶσαι τὸ πλοῖον NT Fr.27.39 golf către care doreau să îndrepte corabia. IV a împiedica: (pas.) ἔξωσθῆναι ἂν τῇ ὥρᾳ ἔς χειμῶνα THUC. 6.34 a fi împiedicat din pricina scurgerii timpului către iarnă; (+ inf.) ἔξωσθήσομαι ... εἰπεῖν DEM. 24.61 voi fi împiedicat să vorbesc.

[ἔξ, ὠθέω]

ἔξ-ωκεᾶνίζω. *vb.* a transporta în ocean: PLB. 34.4.5.

[ἔξ, ὠκεανός]

ἔξώλεια, *ας, ἡ subst.* distrugere completă: ὤμνυε μὲν κατ' ἔξώλειας DEM. 21.119 *a jurat pe propria pieire; ἐπαρᾶσθαι ἔξώλειαν ἑαυτῷ DEM. 24.151 a invoca distrugerea pentru sine; LYS. 12.10, IOS. A15.120.*

[ἔξώλης]

ἔξώλης, *ες adj. I* distrus în întregime, exterminat, ruinat: HDT. 7.9, ἔξώλεις καὶ προώλεις ἐν γῆ καὶ θαλάττῃ ποιήσατε DEM. 18.324 *i-ați exterminat și ruinat și pe uscat și pe mare; ~ ἀπολοίμην DEM. 19.172 să pier cu totul; AR. Pax1072, MEN. Sam.367. II* nelegiuit, ticălos: AESCH. Supp.741, AR. Pl.443, ἔξωλέστερος ἐκείνου τύραννος PLUT. Arat.25.4 *un tiran mai nelegiuit decât acela; PLUT. Flam.13.1, id. M.13a.*

[ἔξόλλυμι]

ἔξ-ωμίας, *ου, ὁ subst.* cu brațele goale până la umeri, cu tunică fără mâneci: LUC. Vit.Auct.7.

[ἔξ, ὤμος]

ἔξωμίδο-ποιία, *ας, ἡ subst.* fabricare de tunici cu o singură mână (ἔξωμῖς): XEN. Mem.2.7.6.

[ἔξωμῖς, ποιέω]

ἔξωμίζω, *vb.* a dezgoli până la umăr: AR. Ec.267.

[ἔξωμῖς]

ἔξ-ωμῖς, *ιδος, ἡ subst. I* tunică cu o singură mână (pe care o purtau sclavii sau oame-nii de condiție umilă): τὴν ἔξωμίδ' ἐνδύσω AR. Lys.1021 *voi îmbrăca tunică; XEN. Mem.2.7.5. II* (la Roma) tunică fără mâneci: PLUT. Cat.Ma.3.2.

[ἔξ, ὤμος]

ἔξωμοσία, *ας, ἡ subst. I* declarație sub jurământ (că nu se cunoaște un anumit lucru), scuză a necunoașterii: AR. Ec.1026, Is. 9.18. **II** refuz (sub jurământ): (a unei însărcinări) DEM. 19.129.

[ἔξόμνυμι]

ἔξ-ωνέομαι-οὔμαι, *vb. I* a cumpăra: ἔξωνέοντο τὰς καλλιστευούσας HDT. 1.196 *le cumpărau pe cele mai frumoase; ἔξωνεῖσθαί τινος τῶν συκοφαντῶν PLUT. Comp.Nic.Crass.1.3 a-i cumpăra pe unii dintre sicofanți; IOS. A14.28. II* a răscumpăra: (fig.) οἱ μὲν γὰρ πλοῦσοι τοῖς χρήμασιν ἔξωνοῦνται τοὺς κινδύνους LYS. 24.17 *bogații se sustrag pericolelor prin bani: τρισχιλίων ἔξωνήσατο παρὰ τῶν γονέων ... μὴ LUC. Peregr.9 cu trei mii de drahme obțineau de la părinți să nu ...*

[ἔξ, ὠνέομαι]

ἔξ-ώπιος, *ον adj.* afară din câmpul vizual, departe: (frecv. Eur.) ἔξωπίους ξενῶνας EUR. Alc.546 *camere de oaspeți ferite de priviri; (+ gen.) δωμάτων ~ EUR. Med.624 departe de palat; (parodiat de Ar.) AR. Th.881.*

[ἔξ, ὤψ]

ἔξ-ωρος, *ον vb. I* nepotrivit cu vârsta, nelocul lui: ἔξωρα πρᾶσσω SOPH. El.618 *fac lucruri nepotrivite cu vârsta mea. II* trecut, prea bătrân: ἔξωρου γενομένου PLUT. Sull.36.1 *fiind prea bătrân; LUC. Pseudol.13 ș.a.*

[ἔξ, ὥρα]

ἔξωσμα, *ατος, τό subst.* alungare, izgonire: LXX Plâng.2.14.

[ἔξωθέω]

ἔξώστης, *ου, ὁ adj.m. I* violent, potrivnic: (d. vânt) HDT. 2.113. **II** distrugător: (epitet al lui Ares) EUR. Rh.322.

[ἔξωθέω]

ἔξώστρα, *ας, ἡ subst.* exostră, mașinărie folosită pe scenă similară cu εγκύκλημα: PLB. 11.5.8.

[ἔξωθέω]

ἔξώτατος, *η, ὁν adj.* care este complet în afară sau în exterior, în depărtare: ἐν τοῖς ἔξωτάτοις καὶ ἐρημικωτάτοις τόποις AESOP. 8.39 *în locuri foarte îndepărtate și foarte deșertice; ARSTT. Pr.931b29, (op. ἐσώτατος „dinăuntru”) LXX 3Rg.6.30.*

[superl. de la ἔξω]

ἔξωτάτω, *adv.* (superl.) v. ἔξω

ἑξωτερικός, ἦ, ὄν *adj.* I extern: (neut. pl. „organe externe”) ARSTT. GA786a26. II exterior, străin: (fapte) ARSTT. Pol.1325b29, ἑξωτερικῆς ἀρχῆς ARSTT. Pol.1272b20 *conducere în afara teritoriului*. III exoteric (adică destinat publicului; exterior școlii): ἐν τοῖς ἑξωτερικοῖς λόγοις ARSTT. EN1102a27 *în scrierile exoterice*; ARSTT. Ph.217b31 *ș.a.*

[ἑξώτερος]

ἑξώτερος, α, ον *adj.* care este mai în afară, extern, exterior: LXX *Iez.42.9*, τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον NT *Mt.8.12 întinericul din afară*; *ș.a.*

[comp. de la ἕξω]

ἑξωτέρω, *adv.* (comp.) v. ἕξω

ἑξ-ωχρός, ον *adj.* foarte galben: ARSTT. HA631b28.

[ἕξ, ὠχρός]

ἕο, (ion.) gen. sg., v. οὗ

ἕοι, (ep.) opt. prez. act. 3 sg. de la εἰμί.

ἕοι, (ep.) dat. sg. de la οὗ.

ἕοιγμεν, pf. 1pl., v. ἔοικα.

ἔοικα, [f. rar. impf. 3sg. (F)εἶκε Il. 18.520, viit. εἶξω, freqv. pf. ἔοικα (cu sens de prez.), 1pl. ἔοιγμεν Aesch., Soph., Eur. și εἰόκαμεν Plat., Arstt., Dem., 2pl. εἰόκατε, 3pl. εἰόκασι și εἶξασι, m.m.c.p. ἐώκειν (cu sens de impf.), 3sg. ἐώκει, 3pl. ἐώκεσαν, part. pf. εἰοκῶς, pl. fem. nom. εἰοκυῖαι Il. 18.418] {ep. pf. 3du. εἶκτον Od., Hes., m.m.c.p. 3pl. εἰόκεσαν, du. εἶκτην, med. m.m.c.p. 3sg. ἦϊκτο Od. și εἶκτο Il., A.Rh.; ion. pf. οἶκα, -ας, -ε, 2pl. οἶκατε, 3pl. οἶκασι, part. οἰκῶς, fem. -υῖα; att. m.m.c.p. 3sg. ἦκειν Ar., part. pf. εἰκῶς} (pf.) I a fi asemănător, a semăna: (+ dat.) Ὀδυσσεὺς ... υἱὸν εἰοικε Od. 4.143 *seamănă cu fiul lui Odysseus*; αἰπὸλῳ ἀνδρὶ εἰοικας THEOC. 1.86 *semeni cu un căprar*; (+ dat. și ac. de relație) ὄμματα ... εἰοικας κείνῳ Od. 1.208 *semeni la ochi cu acela*; (+ prep.) (d. Elena) ἀθανάτησι θεῆς εἰς ὦπα εἰοικεν Il. 3.158 *seamănă la chip cu zeițele nemuritoare*; (f. rar viit.) τοῖς Ἴπποκράτους υἱέσιν εἶξεις AR. Nu.1001 *vei semăna cu fiii lui Hippocrates*; (d. lucruri) PLAT. Phd.62c, εἰοικεν Ἑλληνικοῖς ταῦτα [τὰ ὀνόματα] PLAT. Cra.393a *aceste nume seamănă cu cele (= par) grecești*; (med.) εἶκτο δὲ θεσκελον αὐτῷ Il. 23.107 *semăna de mine cu el*. II a avea aparență, a părea: (+ inf.) θεῖος εἰοικεν ὁ τόπος εἶναι PLAT.

Phdr.238c *locul pare că este divin*; (cf. lat. *mihi videor*) ἔοικα θρηνεῖν ζῶσα πρὸς τύμβον μάτην AESCH. Ch.926 *imi pare că bolesc la un mormânt – în zadar, fiind încă în viață*; (+ part.) εἰοικας ... τὴν εὐδαιμονίαν οἰομένῳ τρυφῆν ... εἶναι XEN. Mem.1.6.10 *ai aerul unui om care crede că fericirea constă în lux*; (abs.) ὡς εἰοικεν EUR. Hipp.1090 *după cum pare*; (în răspunsuri) εἰοικεν PLAT. Cra.388d *asa pare*. III a părea potrivit, a se cuveni: (gener impers. + inf., uneori subînt.) οὐδὲ εἰοικε τεδὸν ἔπος ἀρνήσασθαι Il. 14.212 *nu este potrivit să refuz cuvântul tău*; ἐπεὶ οὐδὲ εἰοικε Il. 23.493 *pentru că nu se cade*; εὐνῆ ἔνι μαλακῆ καταλέγμενος, ὡς σε εἰοικεν OD. 22.196 *în tîns pe un pat moale, așa cum îți șade bine*. IV (part. εἰοκῶς [att. εἰκῶς, ion. οἰκῶς], fem. -υῖα) I asemănător, asemenea: (+ dat.) ὁ δ' ἦϊε νυκτὶ εἰοκῶς Il. 1.47 *acesta a plecat asemenea nopții*; μεθύονται εἰοκῶς OD. 18.240 *asemenea unui om beat*; φόβος ἦν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος οὐδενὶ εἰοκῶς THUC. 7.71 *frica pentru viitor nu se asemăna cu nimic (= era de neînchipuit)*; ὁ πρέσβυς, κάμνοντι τὸ καρτερὸν ἀνδρὶ εἰοκῶς THEOC. 1.41 *bătrân care seamănă cu un om care trudește din greu*. 2 probabil, verosimil: οὐκ ἐκ λόγων εἰκῶτων DEM. 22.23 *de pe urma unor vorbe probabile (verosimile)*; PLAT. Tim.48d 3 *potrivit, cuveni*: μῦθοι γε εἰοκῶτες OD. 3.124 *cuvinte potrivite*; (+ dat.) λόγους λέγων ἀμαθέστατ' οὐδὲν εἰκῶτας τῷ πράγματι AR. V.1321 *spunând prostește cuvinte nepotrivite cu situația*. // (part. neut.) εἰκῶς, {ion. οἰκός Hdt.} ceea ce este firesc / natural / normal, ceea ce se cuvine: ὡς οἰκός ἦν HDT. 1.45 *asa cum se cădea / se cuvenea*; ὡς ~ THUC. 1.4 *după cum este firesc*; καθάπερ ~ PLAT. Tim.24d *precum se cuvine*; τῷ ... ~ ; AR. Ach.703 *cum poate fi firesc?*; ~ ἔστιν AR. Pl.258 *este firesc*; τὰ εἰκότα THUC. 1.38 *cele cuvenite*; τὰ εἰκότα παρηγοροῦντες αὐτόν PLUT. Alex.62.6 *ponându-i cu argumente care înneau seama de realitate*. // (part. subst.) εἰκῶς, τό I I probabilitate, verosimilitate: παρὰ τὸ εἰκός THUC. 2.62 *în mod irațional (= peste fire)*: κατὰ τὸ ~ THUC. 6.72 *după cum este verosimil = cum este firesc*; παντὶ τῷ οἰκῶτι HDT. 7.103 *după toată probabilitatea*. 2 propoziție probabilă: ARSTT. APr.Po.70a10.

[din FέΦοικα, cf. είσκω, ίσκω]
εοίκεσαν, (ep.) m.m.c.p. 3pl., v. εοικα
εοικότως, *adv.* v. εικότως
 [έοικα]
εοικώς, part. pf. act. masc. sg., v. εοικα
εοϊο, (ion.) gen. sg. de la εός.
εοϊς, (ep.) opt. prez. act. 2sg. de la ειμί: IL. 9.284.
εοϊσα, (poet.) part. prez. act. nom. sg. fem. de la ειμί.
εόλει, m.m.c.p. 3sg. de la ειλω: Pl. P.4.233.
εόλητο, m.m.c.p. 3sg. de la ειλω: A.RH. 3.471.
εολπα, ind. pf. act. de la έλπω.
εόν, part. prez. act. neut. sg. de la ειμί.
εόν, neut. sg. sau ac. sg. masc. de la εός.
εον, (ep. ion. eol.) ind. impf. act. 1sg. de la ειμί.
εόντως, *adv.* (ion.) v. όντος: HDT. 7.143.
εόρακα, ind. pf. act. de la όράω.
εόργα, ind. pf. act. de la έρδω.
Εορδαι-, v. Έορδι-
Έορδία, ας, ή *subst.* Eordia, regiune în nordul Macedoniei: THUC. 2.99.
 [Έορδοί]
Έορδοί, ών, οί *subst.* eordei, populație în nordul Macedoniei: HDT. 7.185.
έορτά, (dor.) v. έορτή
έορτάζω, *vb.* [impf. έώρταζον, viit. έορτάσω, έώρτασα, pf. έώρτακα] {ion. prez. όρτάζω, part. aor. όρτάσας Hdt.} a celebra o sărbătoare, a sărbători: THUC. 3.3, AR. Ach.1079, NT 1Cor.5.8. (+ dat.) έορτάζοντες τῷ θεῷ LUC. Ba.6 *celebrând o sărbătoare în cinstea zeului;* (+ ac.) τήν έν Μαραθῶνι νίκην ή πόλις έορτάζει PLUT. M.349e *cetatea celebrează victoria de la Marathon;* έορτάζε ... τὰς έορτάς σου LXX Na.2.1 *sărbătorește-ți sărbătorile;* PLAT. Lg.835b.
 [έορτή]
έορτάσιμος, ον *adj.* de sărbătoare: (zi) IOS. A111.29, PLUT. M.270a, (neut. pl.) έορτάσιμα LUC. Sat.11 *pregătiri de sărbătoare.*
 [έόρτασις]
έόρτᾶσις, εως, ή *subst.* celebrare a unei sărbători, serbare: PLAT. Lg.657d.
 [έορτάζω]
έόρτασμα, ατος, τό *subst.* sărbătoare, serbare: LXX Înț.19.16.
 [έορτάζω]
έορτασμός, οῦ, ό *subst.* v. έόρτασις
 [έορτάζω]
έορταστικός, ή, όν *adj.* de sărbătoare, solemn: (lupte) PLAT. Lg.829b.

[έορτάζω]
έορτή, ής, ή *subst.* {ion. όρτή. dor. έορτά Pi.} sărbătoare, serbare: OD. 21.258, THUC. 3.104, έορτήν άγειν / άνάγειν / ποιεῖν (τινι) *a celebra o sărbătoare (în onoarea cuiva);* IOS. A112.326 *ș.a., έν ταῖς έορταῖς* PLUT. M.672a *în timpul sărbătorii:* τή έορτή τοῦ πάσχα NT Lc.2.41 *sărbătorearea Paștelui;* (prov.) κατοπιν έορτής ήκομεν PLAT. Grg.447a *ajungem la capătul sărbătorii;* άεργοῖς αἰέν έορτά THEOC. 15.26 *pentru cei fără treabă este mereu sărbătoare.*
έορτώδης, ες *adj.* de sărbătoare, festiv: IOS. A116.14.
 [έορτή]
έός, ή, έόν *adj., pron.* {ep. gen. εοῖο} (ep. și dor.) I al său, propriu: έόν πρός δῶμα IL. 1.533 *către casa sa;* OD. 15.118, (întărit de autou) έῶ αυτου θυμῷ IL. 10.204 *în propriul suflet;* HES. Th.687 *ș.a.* II al lor: κατά θυμὸν έόν HES. Op.58 *în sufletul lor.* III al meu: έόν ... νόον A.RH. 2.226 *sufletul meu.* IV al tău: εᾶς δ' άπεδάσσοα τιμᾶς THEOC. 17.50 *ai făcut-o parteșă la cinstea ta.* V al vostru: εᾶις ένι χερσίν A.RH. 2.332 *în mâinile voastre.*
 [cf. έ; lat. *suus*]
έοῦ, gen. sg. v. οῦ
έοῦσα, (ep. ion.) part. prez. act. fem. sg. de la ειμί.
έπ-άβελτερώ-ῶ, *vb.* [part. aor. -ώσας] a face și mai prost (pe cineva): MEN. Per.fr.3.
 [έπί, άβέλτερος]
έπάβολος, (eol.) v. έπήβολος: THEOC. 28.2.
έπ-αγαιομαι, *vb.* {ep. impf. 3sg. επαγαιοτο A.Rh. 3.1262} a se bucura de, a se mândri: (+ dat.) οῦ οἱ έγωγε κακῆ επαγαιομαι άτη A.RH. 3.470 *eu nu mă bucur de soarta lui crudă.*
 [έπί, άγαιομαι]
έπ-άγάλλομαι, *vb.* [impf. 3sg. έπηγάλλετο] a se mândri, a se făli cu: (+ dat.) επαγαλλόμενος πολέμῳ IL. 16.91 *fălindu-te cu războiul;* AESOP. 1.13, (έπί + dat.) XEN. Oec.4.17.
 [έπί, άγάλλω]
έπ-άγανακτέω-ῶ, *vb.* [impf. 3sg. έπηγανάκτει Plut.] a se mânia, a se indigna: IOS. B12.255, PLUT. Alc.14.12.
 [έπί, άγανακτέω]
επαγγελία, ας, ή *subst.* I ordin, poruncă: τὰ κατά την επαγγελίαν PLB. 9.38.2 *cele poruncite.* II (jur.) somație, citație, declarație:

DEM. 22.29 ῥ.α. III promisiune, făgăduință, făgăduială: διὰ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἐπαγγελίων ARSTT. EN1164a29 *din pricina exagerării promisiunilor*; ἐπαγγελίων μέγεθος DEM. 18.298 *măreția promisiunilor*; ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ LXX 1Ezr.1.7 *au fost date după făgăduință poporului*; NT Fr.2.33, id. Rom.4.20 ῥ.α.

[ἐπαγγέλλω]

ἐπ-αγγέλλω, *vb.* |impf. ἐπήγγελον, viit. ἐπαγγελῶ, aor. ἐπήγγειλα, pf. ἐπήγγελκα, m.m.c.p. ἐπήγγέλκειν; *med.* impf. ἐπήγγελλόμεν, viit. tard. ἐπαγγελοῦμαι, aor. ἐπήγγειλάμην; *pas.* aor. ἐπήγγέλθημι |ion. impf. 2sg. *med.* ἐπήγγέλλεο, 3sg. ἐπαγγέλλετο, 3pl. ἐπαγγέλλοντο Hdt.} I a anunța, a vesti: OD. 4.775, ἐπαγγείλας στρατιάν αὐτῶν τοῖς βελτίστοις THUC. 8.108 *vestindu-le aristocraților expediția lor*; ἐπαγγελλέτω πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνή, εἰ ... AR. Lys.1049 *fiecare bărbat și femeie să anunțe (= să mărturisească) dacă ...*; (*pas.*) λέγοντες μὴ ἐπήγγελλομαι πω ἐς Λακεδαίμονα τὰς σπονδὰς THUC. 5.49 *spunând că tratatul nu fusese anunțat la Sparta*. II a declara: οὐ πόλεμόν γε ἐπαγγέλλεις PLAT. Lg.702d *nu declarați război*. III a porunci: τοῦτο μὲν αὐτοὶ ἦσαν ἔτοιμοι ἐπαγγεῖλαντι HDT. 1.70 *erau gata pentru cel care poruncește aceasta*; (+ ac. și inf.) THUC. 6.56. IV (*jur.*) a cita, a deferi: DEM. 22.23. V a promite: πόλεων ἐπαγγελλομένων καὶ αὐτῶν ξυμπολεμεῖν THUC. 6.88 *cețafi care au promis (= anunțat) că vor lua parte la război*. VI a cere, a solicita: καθ' ὅτι ἂν ἐπαγγέλλωσιν αἱ πόλεις THUC. 5.47 *în măsura în care o solicită cețafile*; ~ κακά EUR. Hipp.998 *a cere lucruri rele*. VII (*med.*) I a promite, a făgădui: τὸ ἐπάγγελμα ὃ ἐπαγγέλλομαι PLAT. Prot.319a *făgăduiala pe care o faci*; ἐπαγγέλλεται τὰ δίκαια ποιῆσειν DEM. 19.48 *promite că va face dreptate*; HDT. 3.135. 2 a susține: βούλομαι πυθέσθαι ... τί ἐστὶν ὃ ἐπαγγέλλεται PLAT. Grg.447c *vreau să afluce susține*. 3 a mărturisi, a face o mărturisire: γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν NT 1Tim.2.10 *femei care mărturisesc smerenie*. 4 a oferi, a propune: μὴ κωλύων εἰ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι DEM. 4.15 *fără să mă împotrivesc dacă altcineva propune ceva*; [ἐπί, ἀγγέλλω]

ἐπάγγελμα, ατος, τό *subst.* I anunț, declarație: DEM. 19.178. II făgăduință, promisiune: PLAT. Euthd.274a, ARSTT. Rh.1402a26, NT 2Pt.3.13. III program: τῷ δ' ἐπαγγέλματι τάναντία πράττοντες ISOC. 13.5 *făcând lucruri potrivnice cu programul lor*.

[ἐπαγγέλλω]

ἐπαγγελτικός, ἡ, ὄν *adj.* I care promite prea mult: ἐπεκλήθη δὲ Δώσων ὡς ἐπαγγελτικός PLUT. Aem.8.3 *a fost numit Dosoan („cel care urmează să dea”), ca unul care promite prea mult*. II prezumțios: (*comp.*) ἐπαγγελτικώτερόν τι εἰπόντα ARSTT. Rh.1398b31 *vorbindu-i într-un mod prea prezumțios*.

[ἐπαγγέλλω]

ἐπ-ἀγείρω, *vb.* a aduna, a strânge: παλίλλογα ταῦτ' ~ IL. 1.126 *a strânge înapozi lucrurile*; (tm.) PI. P.9.54, (*pas.*) (tm.) πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο OD. 11.632 *mai înainte de a se aduna neamuri*.

[ἐπί, ἀγείρω]

ἐπάγερσις, εως, ἡ *subst.* adunare, strângere: (a armatei) HDT. 7.19.

[ἐπί, ἀγείρω]

ἐπάγην, ind. aor. *pas.* de la πήγνυμι.

ἐπάγινέω-ῶ, *vb.* (ion.) v. ἐπάγω: HDT. 2.2

ἐπ-αγλαΐζω, *vb.* |inf. *med.* ἐπαγλαΐεῖσθαι II., part. fem. ἐπαγλαΐοῦσα Ar., conjct. aor. 3sg. ἐπαγλαΐσῃ I (*act.*) a bucura, a încânta: δῆμον ἐπαγλαΐοῦσα ... ὠφελίαισι βίου AR. Ec.575 *încântând poporul cu avantajele vieții*; AR. Fr.682. II (*med.*) a se mândri, a se fâli: οὐδέ ἔφημι δηρὸν ἐπαγλαΐεῖσθαι IL. 18.133 *spun că nu se va fâli prea mult timp*.

[ἐπί, ἀγλαΐζω]

ἐπ-ἀγνῶμι, *vb.* |doar pf. intrans. a frânge: (tm.) ἐπὶ νῶτα ἔαγε HES. Op.534 *cu spatele frânt*.

[ἐπί, ἄγνυμι]

ἐπάγορῖα, ας, ἡ *subst.* (dor.) v. ἐπιγορία: PI. Fr.359.

ἐπ-αγρος, *adj.* bun pentru a prinde (la vânatoare): (d. egretă) ARSTT. HA616b34, (măini) CALL. Hec.fr.260.64.

[ἐπί, ἄγρα]

ἐπαγροσύνη, ης, ἡ *subst.* noroc la pescuit, pescuit îmbelșugat: THEOC. Fr.3.1.

[ἐπαγρος]

ἐπαγρυπνέω-ῶ, *vb.* a fi treaz, a nu dormi, a veghea asupra (+ dat.): PLUT. Brut.37.1, LUC. Gall.31, (+ dat.) LUC. Sat.26.

[ἐπάγρυνος < ἐπί, ἄγρυνος]
ἐπ-άγω. [ᾶ] *vb.* [imprf. ἐπήγον, viit. ἐπάξω, aor.1 tard. ἐπήξα. aor.2 ἐπήγαγον, pf. tard. ἐπαγήοχα; *med.* imprf. ἐπηγόμην, viit. ἐπάξομαι, aor.2 ἐπηγαγόμην, pf. ἐπήγμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐπήκτο; *pas.* viit. ἐπαχθήσομαι, aor. ἐπήχθην] {dog. aor.2 2sg. ἐπάγῃς [ᾶ]} **I** (*tranz.*) **1** a māna sau a aduce cātre: οἶον ἐπ' ἡμῶν ἄγῃσι πατήρ ἀνδρῶν OD. 18.137 [*gāndul*] *pe care tatăl oamenilor îl aduce zilnic*; ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός; AESCH. *Th.*157 *spre ce încheiere [o] poartă zeul?*; ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν LXX *Gen.*7.4 *trimit o ploaie*; τοῦ Καμίλλου τοῦς ὀπίτας ἐπάγοντος PLUT. *Cam.*41.5 *Camilus aducându-i [la luptă] pe hopliți*. **2** a adăuga, a introduce, a aduce: ἐπάγουσι ἀνὰ πᾶν ἔτος πέντε ἡμέρας HDT. 2.4 *adaugă cinci zile la ficcare an*; ἐπήγαγε τῷ Μαρίῳ τὴν ... ἄγγελίαν PLUT. *Mar.*23.1 *i-a adus lui Marius vestea*; (+ ac. abstr.) μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων HES. *Op.*242 *Cronidul le-a adus o mare nenorocire*; οὐκ ἐπήγαγεν ἰατρειάν οὐδὲ καινοτομίαν PLUT. *Sol.*15.1 *n-a adus vreun leac sau vreo înnoire*; AESCH. *Ag.*1446. **3** a aplica, a vâgi: ἐπήγε κέντρον ... πόλοις EUR. *Hipp.*1194 *îmboldea caii cu boldul* (propr. *le înfigea cailor boldul*); ἔπαγε τὴν γνάθον AR. *Ve.*370 *dă din făci!* (pentru a rupe ceva); πλῆγῆν ἐγὼ ἐπάγω LXX *Is.*10.24 *eu voi aduce o lovitură*; ἡμῖν δὲ τούτους τοῦς κινδύνους ἐπάγων IS. 8.3 *ne-a făcut să trecem prin aceste pericole*. **4** (milit.) a conduce împotriva, a stărni: (+ ac.) ἐπήγε τὸ στρατόπεδον εὐθύς THUC. 6.69 *își conducea armata de îndată*; (+ ac. și dat.) ἐπάγει δουρικλύτοις ἀνδράσι ... Ἄρη AESCH. *Pers.*85 *il conduce pe Ares împotriva bărbaților vestiți în lupta cu lancea*; οὐδ' ἐπήγε τῇ πατρίδι τοῦς πολεμίους PLUT. *Tim.*20.9 *nu i-a adus pe dușmani împotriva patriei*; EUR. *Or.*1533, ARR. *An.*1.6.3. **5** (jur.) a introduce, a intenta: (+ δίκη, αἰτίαν și dat.) αἰτίαν ἐπάγω τούτῳ DEM. 18.141 *îi voi intenta un proces* (îi voi aduce o acuzație); PLAT. *Lg.*881e, ARR. *Fr.*9.10. **6** (tard.) a întinde: τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς; LXX *Iov*38.5 *cine este cel care întinde frânghia peste el* (sc. pământ)? **II** (*intrans.*) **1** a merge (împotriva), a se îndrepta: (d. câini) ὡς ἐπάγοντες ἐπήσαν OD. 19.445 *când înaintau năpustindu-se*; PLB. 2.29.2. 2

(log.) a convinge prin inducție: συλλογιζόμενον ἢ ἐπάγοντα ARSTT. *Rh.*1356b8 *prin silogism sau prin inducție*; ARSTT. *Top.*156a4, (pas.) ARSTT. *APr.Po.*81b5. **3** (*med.*) a aduce la sine, a atrage: ζυμμάχους δὲ οὐδέποτε ... ἐπαζόμεθα THUC. 4.64 *nu vom mai atrage vreodată aliați*; σοφιστήν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι EUR. *Rh.*949 *nu voi aduce un alt înțelept*; φθόνον ἐπαγόμενος XEN. *Ap.*32 *atrăgând invidia*. **4** a convinge: (+ ac. și inf.) ἐπιγάγοντο τοῦς Λακεδαιμονίους ζυγχωρήσαι THUC. 5.41.2 *i-au convins pe lacedemonieni să fie de acord*; ἐπαγώνται τὸ πλῆθος THUC. 5.45 *atrăg (= conving) mulțimea*. **5** a procura: ἐκ θαλάσσης ὧν δέονται ἐπάξονται THUC. 1.81 *vor procura din mare cele de care au nevoie*. **6** a aduce, a lua: μάρτυρας ποιητὰς ἐπάγονται PLAT. *R.*364c *îi aduc martori pe poezii*; ἐπαγόμενοι τε αὐτοῦς οἱ πολλοὶ ἐν τοῖς λόγοις PLAT. *R.*347e *aducându-i cei mai mulți în discuții*.

[ἐπί, ἄγω]

ἐπαγωγή, ἡς, ἡ *subst.* **I** aducere, importare: ἐπαγωγή τῶν ἐπιτηδείων THUC. 5.82 *aducerea celor necesare*; THUC. 7.24. **II** aducere spre ajutor, introduce: THUC. 3.82, ARSTT. *Spir.*483a9. **III** (milit.) plasarea unui corp de armată în spatele altuia, incolonare: ARR. *Tact.*28.1. **IV** apel: DEM. 19.322. **V** vrajă, incantație: δίκαιον ... βλάψει ἐπαγωγῆς PLAT. *R.*364c *îl va răni pe cel drept cu vraji*. **VI** pornire împotriva, atac: PLB. 11.22.11. **VII** (ext.) nenorocire, restriște: ἐκλειοπότης ἐν ἐπαγωγῇ LXX *Deut.*32.36 *lăsați în părăsire (= de izbeliște)*; ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς LXX *Sir.*2.2 *în clipa de restriște*. **VIII** (log.) raționament inductiv, inducție: ARSTT. *Top.*113b17 ș.a.

[ἐπάγω]

ἐπαγωγίμος, ον *adj.* importat: (defecte) PLUT. *Lys.*17.1.

[ἐπαγωγός]

ἐπάγωγός, ὄν *adj.* [superl. -ότατος] **I** care aduce: (+ gen.) ἐπαγωγὸν ὕπνου PLAT. *Ti.*45d *care aduce somnul*; AESCH. *Fr.*71a8. **II** (frecv.) care atrage la sine, atrăgător, ademenitor: HDT. 3.53, διὰ τε τὸ ἐπαγωγὰ εἰπεῖν THUC. 4.88 *datorită lucrurilor ademenitoare spuse*; PLUT. *M.*442f, (cuvinte) DEM. 59.70, (+ gen.) ἐπαγωγὸς ὄχλου προ-

κλήσεις PLUT. *Pomp.*59.2 *propunerii atrăgăitoare pentru poroc*. // ἐπαγωγόν, οὐδ, τό *subst.* seducție, atracție, vino-ncoace: PLAT. *Phlb.*44c. // ἐπαγωγόν, *adv.* în mod seducător: μειδιῶσα ἡδὺ καὶ ἐπαγωγόν LUC. 6.3 *zâmbind dulce și seducător*.

[ἐπάγω]

ἐπ-ἄγωνίζομαι, *vb.* I a se înfrunta cu, a se lupta: (+ *dat.*) PLUT. *Fab.*23.2, ἐπηγωνίσατο ταῖς νίκαις PLUT. *Cim.*13.3 *continua să lupte victorios*. II a lupta pentru: (+ *dat.*) NT *Iuda*3. III a se sprijini pe: ἑτέροις ... ἐπαγωνίζονται τεκμηρίοις PLUT. *Num.*8.9 *își întemeiază spusele și pe alte dovezi*; PLUT. *M.*1075d.

[ἐπί, ἀγωνίζομαι]

ἐπ-ἄδω, *vb.* [impf. ἐπῆδον, viit. ἐπάσω, aor. ἐπῆσα; *med.* viit. ἐπάσομαι] {ep. 3pl. ἐπήεισαν Call. *Del.*251; ion. poet. ἐπαιίδω} I a acompania prin cântec: ἐπαιίδει θεογονίην HDT. 1.132 *cântă theogonia*. II a face încantații, a descânta: AESCH. *Ag.*1021, ~ αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας PLAT. *Phd.*77e *a-i descânta în fiecare zi*; XEN. *Mem.*2.6.10, ἐπαιίδων ἐπαιοιδῆν LXX *Deut.*18.11 *rostind o încantație*.

[ἐπί, ἄδω]

ἐπαιίδω, *vb.* (ion. poet.) v. ἐπ-ἄδω

ἐπᾶίρω, *vb.* (poet.) v. ἐπαίρω

ἐπ-ἄέξω, *vb.* a face să crească, a spori: (tm.) OD. 14.65.

[ἐπί, ἀέξω]

ἐπ-ἄθλον, οὐδ, τό *subst.* premiu al înfruntării, premiu, recompensă: IOS. *A1*16.112, PLUT. *M.*617e, (frecv. pl.) EUR. *Ph.*52, IOS. *A1*12.409, ἀπεστέρησε νικῶντα τῶν ἐπάθλων PLUT. *Luc.*17.7 *l-a lipsit pe învingător de recompense*.

[ἐπί, ἄθλον]

ἐπαθον, *ind.* aor. act. de la πάσχω.

ἐπ-ἄθροίζομαι, *vb.* a se aduna, a se îngrămădi: NT *Lc.*11.29, PLUT. *Ant.*44.1.

[ἐπί, ἄθροίζω]

ἐπ-αιάζω, *vb.* a boci, a plânge tare: (+ *dat.*) LUC. *DMort.*16.2, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες LUC. *Luct.*20 *însoțind cântecul cu bocețe*.

[ἐπί, αιάζω]

ἐπ-αιγίζω, *vb.* a sufla (d. vânt), a se învifora: IL. 2.148, OD. 15.293.

[ἐπί, αιγίζω]

ἐπ-αιδέομαι-οὔμαι, *vb.* [impf. pas. viit.

ἐπαιδεσθήσομαι, aor. ἐπιδέσθη] I a se rușina de, a roși de: σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς; SOPH. *Ant.*510 *și ție nu îți e rușine să gândești altfel decât ei*; (+ *inf.*) οὐκ ἐπαιδεσθήσομαι ἄγω προσπεσεῖν τὸ σὸν γόνυ EUR. *IA*900 *nu mă voi rușina să cad la genunchiul tău*. II a avea respect față de: (+ *ac.*) PLAT. *Lg.*921.

[ἐπί, αιδέομαι]

ἐπαινέσις, εὐς, ἡ *subst.* laudă: EUR. *Tr.*418.

[ἐπαινέω]

ἐπαινεστός, v. ἐπαινετός: LXX *Iez.*26.17

ἐπαινετέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie lăudat: οὐδὲ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως παιδαγωγὸν Φοῖνικα ~ PLAT. *R.*390e *nu trebuie lăudat profesorul lui Achilleus, Phoenix*; PLAT. *Phdr.* 236a, PLUT. *Comp.Alc.Cor.*1.4.

[ἐπαινέω]

ἐπαινέω-ᾶ, *vb.* [impf. ἐπῆνον, viit. ἐπαινέσω, aor. ἐπῆνεσα, pf. ἐπῆνεκα; *med.* impf. ἐπῆνούμην, viit. ἐπαινέσομαι, aor. ἐπῆνεσάμην, pf. ἐπῆνημαι; *pas.* viit. ἐπαινεθήσομαι, aor. ἐπῆνέθη] {ep. poet. impf. ἐπῆνεον Hom., A.Rh., aor. 3pl. ἐπῆνησαν Hom., Hes., A.Rh.; ion. impf. 3sg. ἐπαινέει Hdt.; dor. prez. 3pl. ἐπαινέοντι Pi., Iaconian prez. ἐπαινῶ Ar.} I a fi de acord, a aproba: πάντες ἐπῆνεον ὡς ἐκέλευε IL. 23.539 *toți erau de acord cu ce porunceau*; OD. 4.673, (+ *ac.*) πάντες ἐπῆνησαν βασιλῆς μῦθον IL. 9.710 *toți regii au fost de acord cu cuvântul*; (+ *dat.*) Ἔκτορι μὲν γὰρ ἐπῆνησαν IL. 18.312 *au fost de acord cu Hector*; ἐπαινεῖ χυῶτος AR. *Av.*1616 *este de acord și el*: ἐπῆνεσ' AR. *Ach.*485 *am fost de acord (= foarte bine!)*. II (frecv. gener.) a lăuda, a elogia: ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε THUC. 2.35 *il laudă pe cel care a adăugat în lege acest cuvânt*; ἔγωγέ σε ἐπῆνεσα ὅτι PLAT. *Grg.*471d *eu te-am laudat pentru că ...*; τὸν ὄρκον ἄφατον ὡς ἐπαινῶ AR. *Lys.*198 *cum mai laud jurământul*; (+ *ac. pers.* și *ac. lucrului*) τὰ μὲν σ' ἐπαινῶ AESCH. *Pr.*340 *te laud pentru aceaste*; (+ *ac. intern*) PLAT. *Lach.*181b, (*med.* = *act.*) PLUT. *Arist.*12.3. III a încuraja: (+ *inf.*) ὑμῖν δ' ἐπαινῶ γλῶσσαν εὐφημιον φέρειν AESCH. *Ch.*581 *vă îndemn să vă țineți limba tăcută*. IV a mulțumi (refuzând): κάλλιστ', ἐπαινῶ AR. *Ra.*508 *foarte bine, mulțumesc*; ἐπαινοῦντες τὴν κλήσιν XEN. *Smp.*1.7 *mulțumim pentru invitație*.

[ἐπαινος]

ἐπαινίω, *vb.* (Iaconian) *v.* ἐπαινέω: AR. *Lys.*198.

ἐπαινός, ἡ, ὄν *adj.* *cumplit.* groaznic, crud, care inspiră teamă, de temut: (epitet al Persephonei) IL. 9.569, OD. 10.491, HES. *Th.*774 *ῥ.α.*

[ἐπί, αἰνός]

ἐπαινος, ου, ὁ *subst.* laudă, elogiu, aprobare, proslăvire: ἄζιοι ἐπαινοῦ THUC. 2.36 *demni de laudă*; HDT. 7.107, τότε ὁ ~ γενήσεται ἐκάστω ἀπὸ τοῦ θεοῦ NT *1Cor.*4.5 *va exista laudă pentru fiecare din partea lui Dumnezeu*; ἐπαινον κατὰ τοῦ ὄνου PLAT. *Phdr.*260b *laudă pentru măgar*; (περί + gen.) PLAT. *Smp.*195a.

[ἐπί, αἰνος]

ἐπαίρω, *vb.* [imprf. ἐπήρων, viit. ἐπαρῶ, aor. ἐπήρα, pf. ἐπήρκα; *med.* imprf. ἐπηρόμην, aor. ἐπηράμην, pf. ἐπήρμαι, m.m.c.p. ἐπήρην; *pas.* viit. ἐπαρθήσομαι, aor. ἐπήρθην] {ep. aor. 3sg. ἐπάειρε Eur., Theoc., 3pl. ἐπάειραν Il. 7.426} **I** a inălța, a ridica: (d. cadavre) IL. 7.426, ἔπαυρε σαυτήν EUR. *Andr.*717 *ridică-te*; κεφαλὴν ἐπάειρε EUR. *Tr.*99 *a ridicat capul*; ἐπαίρων βλέφαρα SOPH. *OT*1276 *ridicând pleoapele [ochilor]*; ἐπήρην τὴν φωνήν NT *Fp.*2.14 *și-a înălțat glasul*; (med.) λόγῃν ἢν ἐπαίρομαι EUR. *IT*1484 *lancea pe care o ridic*; (com. obscen) ἐπήρται τουτογί AR. *Lys.*937 *dar acesta-i ridicat!*; (fig.) τῇ πόλει λόγους ἐπαίρομενος DEM. 18.222 *lansând discursuri împotriva cetății*. **II** (fig.) a (se) sumeți, a (se) însufleți: ἐπαίρει σε ἡ καρδιά ἢ βαρεῖα LXX *2Par.*25.19 *inima îngreunată te sumește*; (med.) εἶ τις ἐπαίρεται NT *2Cor.*11.20 *dacă cineva se sumește (= se poartă cu trufie)*; ἢ Ἑλλάς πᾶσα τῆδε τῇ ὀρμῇ ἐπήρται THUC. 2.11 *întreaga Grecie este însuflețită de această pornire*. **III** (fig.) a preamări: Pl. *O.*9.22.

[ἐπί, αἶρω]

ἐπαισθάνομαι, *vb.* [viit. ἐπαισθήσομαι, aor.2 ἐπησθόμην] a cunoaște prin intermediul simțurilor, a percepe, a simți: (+ gen.) μὼν Ὀδυσσεώς ἐπησθόμην; SOPH. *Ph.*1296 *oare l-am simțit (= auzit) pe Odysseus?*; (+ ac.) AESCH. *Ag.*85, SOPH. *Ai.*553, DEM. 2.21, ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνη κακῶν SOPH. *OT*424 *o mulțime de alte urgii, pe care [incă] nu le simți*; (+ part.) ἐπήσθητ'

ἐκ θεοῦ καλούμενος SOPH. *OC*1629 *și-a dat seama că e chemat de un zeu*; EUR. *Cyc.*420.

[ἐπί, αἰσθάνομαι]

ἐπαΐσσω, *vb.* [imprf. ἐπήισσον, viit. ἐπαΐξω sau ἐπάξω, aor. ἐπήϊξα, pf. inuz.] {att. ἐπάσσω *ῥι* ἐπαΐττω; ep. imprf. 3pl. ἐπήισσον Od., aor. iter. 3sg. ἐπαΐξασκε Il.} **I** a se năpusti asupra, a se repezi, a se avânta: (d. o pasăre) IL. 22.142, (+ dat. pers.) Κίρκη ἐπαΐξει OD. 10.295 *a se năpusti asupra lui Kirke*; (+ dat. instr.) δουρὶ δ' ἐπαΐσων IL. 11.361 *năpustindu-se cu lancea*; μοι ... ἐπήισσον μελήσιν OD. 14.281 *s-au năpustit asupra mea cu lăncile*; (+ gen.) ἐπαΐξει ... ἵππων IL. 5.263 *a se repezi la cai*; (med.) ἐπαΐξασθαι ἄεθλον IL. 23.773 *a se repezi să aruce răsplată*. **II** a arunca, a lansa, a mișca: πόδ' ἐπάϊξας EUR. *Hec.*1070 *mișcând înaintea piciorul*; ἐπισσεῖων παλάμη ξίφος A.RH. 1.1254 *agitând în mână lancea*: (pas.) IL. 23.628.

[ἐπί, αἶσσω]

ἐπάϊστος, ον *adj.* descoperit, reperat: ὡς ἐπάϊστοι ἐγένοντο HDT. 7.146 *când au fost descoperiți*; HDT. 8.128 *ῥ.α.*

[ἐπαΐω]

ἐπαισχύνω, *vb.* (gener. med.) a-i fi rușine (+ respect sau teamă) de, a se rușina, a se sfiți: (abs.) PLAT. *R.*573b, (+ part.) HDT. 1.90, οὐδ' ἐπαισχύνεσθε γῆς οὕτω νοσοῦσης ἴδια κινουῦντες κακά; SOPH. *OT*635 *nu vă este rușine, când țara e atât de bolnavă, să stârniți nenorociri proprii?*; (+ dat.) MEN. *Fr.*510, (+ ac.) εἰάν ἐπαισχυνθῆ με NT *Mc.*8.38 *dacă se va rușina de Mine*; (+ inf.) οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι ἐρέσθαι PLAT. *Phd.*85d *n-am să mă sfiesc să te întreb*; AESCH. *Ag.*1373.

[ἐπί, αἰσχύνω]

ἐπαίτεω-ῶ, *vb.* **I** a cere (în plus): εἰ καὶ νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο μεῖζον ἐπαίτησειας IL. 23.593 *dacă mi-ai cere de acasă un dar și mai mare*; SOPH. *OT*1416, (med. = act.) SOPH. *El.*1124. **II** a cere stăruitor, a cerși: ἐπαίτῳ τὸν καθ' ἡμέραν βίον SOPH. *OC*1364 *cerând hrana de fiecare zi*; κρεῖσσον ἀποθανεῖν ἢ ἐπαίτεῖν LXX *Sir.*40.28 *mai bine să mori decât să cerșești*; NT *Lc.*16.3.

[ἐπί, αἰτέω]

ἐπαίτης, ου, ὁ *subst.* cerșetor: PLUT. *M.*235d [ἐπαίτεω]

ἐπαίτησις, εως, ἡ *subst.* cerșeală: LXX *Sir.*40.30, ζωὴν ἐπαίτησεως μὴ βιώσης

LXX Sir.40.28 *să nu trăiești o viață de cerșetorie (= cerșetor).*

[ἐπαιτέω]

ἐπ-αιτιόομαι-ῶμαι, vb. |viit. -άσομαι, aor. ἐπητiasάμην [ā] {ion. part. aor. ἐπαιτησάμενος Hdt.} **I** a socoti vinovat, a învinovăți, a învinui, a acuza, a muștra: (+ ac.) οὐκ ἔχειν δὲ ὄντινα ἐπαιτιᾶται HDT. 2.121β *nu are pe cine să învinovățească*; XEN. HG1.1, (+ ac. și dat.) ἧ κάμὲ γάρ τι συμφοραῖς ἐπαιτιᾶ; AESCH. Pr.974 *de ce mă învinuiești pe mine pentru suferințele [tale]?*; (+ ac. și gen.) ἐπαιτιασάμενός με φόνου DEM. 21.114 *acuzându-mă de crimă*; (+ ac. și inf.) εἶ σέ τι δέδρακ', ὀλοίμην, ὦν ἐπαιτιᾶ με δρῶν SOPH. OT645 *să pier dacă am făcut ceva din cele pe care mă învinuiești că le fac*; κείνην ἴσον ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῶσαι τάφου SOPH. Ant.490 *o acuz deopotrivă pe aceea de a fi plănuit această îngropăciune*; SOPH. El.604, (+ ac. și ὄτι) τοὺς τε στρατηγούς ἐπητiasάσαντο ὅτι THUC. 2.70 *ii acuzau pe comandanți că ...*. **II** a oferi drept cauză, a da vina, ext. a se plânge: οὐδέ τινας αἰτίας ἐπαιτιῶμενον PLAT. Phd.98b *fără să atribuie nici un rol causal*; τήν τε ἰδίαν ξυμφορὰν τῆς φυγῆς ἐπητiasάσαντο THUC. 8.81 *se plângea de nenorocirea propriului exil*.

[ἐπί, αἰτιόομαι]

ἐπ-αίτιος, ον *adj.* |superl. -ώτατος Lys.} **I** demn de reproș, care poate sau merită să fie acuzat, vinovat: οὐ τί μοι ὕμμες ἐπαίτιοι ἀλλ' Ἀγαμέμνων IL. 1.335 *nu voi sunteți vinovați, ci Agamemnon*; (+ gen.) AESCH. Eu.467, τὸν οὐδὲν ὄντ' ἐπαίτιον κακῶν EUR. Hipp.1383 *fără să fiu vinovat de niciun rău*; τὰ μυστικά, ὦν ἐπαίτιος ἦν THUC. 6.61 [rângărire] *misteriilor de care era acuzat*. **II** acuzat, învinuit, incriminat: τῆς ἐξ Ἄργους ἐπαίτιου ἀναχωρήσεως THUC. 5.65 *învinuit din retragerea din Argos*; ἐπαίτιον ... πρὸς τοὺς πολίτας ἐποίησεν PLAT. Comp.Dion.Brut.2.3 *l-a acuzat în fața cetățenilor*. **III** care se află la origine: ~ ἐπλευ ἀέθλων A.RH. 1.414 *era la originea încercărilor [mele]*. // **ἐπαίτια**, ον, τά *subst.* pe-depse judiciare: DEM. 24.105.

[ἐπί, αἰτία]

ἐπ-αῖω, vb. |doar prez. și aor. ἐπήϊσα} **I** a pleca urechea la, a asculta: (+ gen.) Θεῶν οὐδὲν ἐπαῖοντες AESCH. Supp.759 *fără să*

plece urechea la glasul zeilor; τῆς μὲν φωνῆς οὐκ ἐπαῖοντες αὐτοῦ PLUT. Brut.16.3 *fără să audă vocea lui*. **II** (ext.) a înțelege, a pricepe: (+ ac.) τὴν βάρβαρον γὰρ γλώσσαν οὐκ ἐπαῖω SOPH. Ai.1263 *căci nu înțeleg limba străină*; (+ part.) καταγελωμένος ... οὐκ ἐπαῖεις AR. V.516 *nu pricepi că ești luat în răs*. **III** a avea cunoștință sau experiență, a se pricepe: ὁ ἐπαῖων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων PLAT. Cri.48a *cel care are cunoștință despre cele drepte și nedrepte*; οὐδὲν ἐπαῖων τῆς τέχνης PLAT. Phdr.268c *fără să se priceapă la artă*.

[ἐπί, αῖω¹]

ἐπ-αιωρέω-ῶ, vb. **I** (med.) a fi stărnit sau încurajat: τοῖς πράγμασιν ἐπαιωρουμένων PLUT. Tim.2.1 *încurajați de starea lucrurilor*; ταῖς ἐλπίσιν ἐπαιωρουμένων LUC. Alex.16 *încurajați de speranțe*; **II** (med.) a fi suspendat, a fi deasupra capului, ext. a constitui o amenințare: PLUT. M.170f, τοῖόν σφιν ἐπὶ δέος ἠωρεῖτο A.RH. 1.639 *atât de mare era teama ce atârna asupra lor*; ἐπαιωρουμένοις ἀεὶ περὶ τὴν Ἰταλίαν PLUT. Aem.6.5 *fiind mereu o amenințare asupra Italiei*.

[ἐπί, αιωρέω]

ἐπακμάζω, vb. a fi în plină floare, a înflori: χρησιμοποιεῖται γὰρ ἡ φύσις ἐν ἡ γηρᾷ μὲν τὸ χειρὸν, ἐπακμάζει δὲ τὸ ἄμεινον PLUT. Comp.Cim.Luc.1.4 *este mai folositoare natura în care ce e mai rău îmbătrânește, iar ce e mai bun înflorește*; τοῦ χειμῶνος ἐπακμάζοντος IOS. B14.298 *în toiul iernii*; LUC. Abd.17.

[ἐπακμος]

ἐπ-ακμος, ον *adj.* în plină floare, ext. ascuțit: (dinte) PLUT. M.966c.

[ἐπί, ἀκμή]

ἐπ-ἄκολουθέω-ῶ, vb. |impf. ἐπηκολούθουν} **I** a urmări (de aproape), a urma, a se ține după: (abs.) ἐπακολουθοῦντες ἐς ὅσον δύναιντο THUC. 7.75 *venind din urmă atât cât îi țineau puterile*; (freqv. + dat.) οἱ νέοι μοι ἐπακολουθοῦντες PLAT. Ap.23c *tinerii care mă urmează*; PLB. 7.14.5, (fig.) ταῖς τύχαις ~ ISOC. 6.34 *a urma hazardul evenimentelor*. **II** a urma cu gândul, a da atenție: μηδ' ~ ταῖς τῶν συμμάχων γνώμαις ISOC. 6.90 *să nu ne luăm după gândurile aliaților*. **III** a se dedica: τῷ πραττομένῳ ~ PLAT. R.370c *a te dedica pentru ce este de făcut*.

[ἐπί, ἀκολουθέω]

ἐπακούθημα, ατος, τό *subst.* urmare, consecință: (+ gen.) PLUT. *Cat.Ma.*14.2, id. *Nic.*4.1, id. *M.*641d ș.a.

[ἐπακολουθέω]

ἐπακούθησις, εως, ἡ *subst.* urmare (de argoare), *ext.* consecință: κατ' ἐπακούθησιν PLUT. *M.*117e *în consecință*; PLUT. *M.*1015c.

[ἐπακολουθέω]

ἐπακολουθητέον, *adj.vb.* trebuie urmat: (+ dat.) DEM. 61.4.

[ἐπακολουθέω]

ἐπακολουθητικός, ἡ, ὄν *adj.* carabil să urmeze: PLUT. *Fr.*42.15.

[ἐπακολουθέω]

ἐπάκοος, (dog.) v. ἐπῆκοος; THEOC. 8.25

ἐπάκουός, ὄν *adj.* care ascultă, atent la: (+ gen.) ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα HES. *Op.*29 *plecând urechea la*; CALL. *Fr.*499.

[ἐπακούω]

ἐπάκουστός, ὄν *adj.* I care se aude sau se roate auzi: PLUT. *M.*17e (Emp. ap.). II ascultat: LXX *IEzr.*4.12.

[ἐπακούω]

ἐπ-ἄκούω, *vb.* I a pleca urechea la, a asculta, a auzi: (+ ac.) ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις IL. 3.277 *le vezi și le ascuți pe toate*; ὀπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις IL. 20.250 *după cum ai rostit un cuvânt, tot astfel auzi și răspunsul*; (+ gen.) ὅσοι οὐ βουλήσ ἐπάκουσαν IL. 2.143 *cei care nu au auzit sfatul*; ἐπακούσας δὲ τῆς φωνῆς HDT. 2.70 *auzind glasul*; (med. = act.) LXX *2Rg.*22.7. II a da ascultare: AESCH. *Ch.*725, τῆς εὐχῆς ~ AR. *Nu.*263 *a da ascultare rugii*; LUC. *Tim.*34, (+ dat.) μοι τὸ μετὰ τοῦτο ἐπάκουε PLAT. *Sph.*227c *dă-mi ascultare (= atenție) în ceea ce urmează*; ἐπακούσομαι τῷ οὐρανῷ LXX *Os.*2.23 *voi da ascultare cerului*. III a se supune: δίκης ἐπάκουε HES. *Op.*275 *supune-te dreptății*. IV (tard.) a înțelege: LUC. *Salt.*64.

[ἐπί, ἀκούω]

ἐπ-ακρίζω, *vb.* a ajunge în vârful (+ gen.) πολλῶν αἰμάτων ἐπήκρισε AESCH. *Ch.*932 (*Orestes*) *a încununat multe vărsări de sânge*.

[ἐπί, ἄκρος]

ἐπ-ἄκροάομαι-οῶμαι, *vb.* [impf. ἐπηκροώμην] a pleca urechea la, a asculta: (+ gen.) ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι NT

*Fr.*16.25 *definiții îi ascultau*; (+ ac.) MEN. *Epit.*938.

[ἐπί, ἀκροάομαι]

ἐπακροῦσις, εως, ἡ *subst.* ascultare, supunere: LXX *IRg.*15.22.

[ἐπακροάομαι]

ἐπακτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie introdus: LUC. *Hist.Consc.*9.

[ἐπάγω]

ἐπακτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* I vânător: IL. 17.135, OD. 19.435, CALL. *Iov.*77. II pescar: A.RH. 1.625.

[ἐπάγω]

ἐπακτικός, ἡ, ὄν *adj.* (log.) inductiv: ARSTT. *APr.Po.*77b35, id. *Metaph.*1078b28 ș.a. //

ἐπακτικῶς, *adv.* prin inducție: ARSTT. *Ph.*210b8.

[ἐπακτός]

ἐπάκτιος, α, ὄν *adj.* [var. -ος, -ον] de pe țarm: SOPH. *Ai.*413, id. *Tr.*1151, EUR. *Andr.*854, (altar) A.RH. 1.359 ș.a.

[ἐπί, ἄκτι]

ἐπακτός, ὄν *adj.* [rar. fem. -ή] I adus, introdus, importat: πλοῦτος δ' ~ ἐκ γυναικείων γάμων ἀνόνητος EUR. *Fr.*502.5 *bogăția adusă de la femei căsătorite este fără folos*; σίτω οἰκείῳ καὶ οὐκ ἐπακτῷ χρώνται THUC. 6.20 *folosesc grâu de acasă, nu de import*: THUC. 7.28. II (ext.) venetic, străin: (armată) AESCH. *Th.*583, SOPH. *Tr.*259, οὐκ ἀστὸς ἄλλ' ~ ἐξ ἄλλης χθονός EUR. *Ion*290 *nu-i din cetate, ci străin din alt pământ*; ἐπακτῷ δυνάμει ISOC. 10.37 *cu o trupă de mercenari*; (sminteață) PLAT. *R.*573b. III venit din afară, intrus: ἐπακτὸν ἄνδρ' SOPH. *Ai.*1296 *amant*. IV adus de bunăvoie: νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαρούμεθα SOPH. *Tr.*491 *luăm asupra noastră un rău de bunăvoie*. V impus: ὄρκον ἐπακτὸν προσδέχου ISOC. 1.23 *acceptă un jurământ impus*.

[ἐπάγω]

ἐπακτρίς, ἶδος, ἡ *subst.* ambarcațiune ușoară, corăbioară (cu vâsle): XEN. *HG1.*1.11.

[ἐπάγω]

ἐπακτρο-κέλης, ητος, ὁ *subst.* ambarcațiune ușoară (de pirăți): ARSTT. *Int.*16a26.

[ἐπακτρον, κέλης]

ἐπ-ἄλαζονεύομαι, *vb.* a se făli, a se lăuda: (+ dat.) μηδ' ἐπαλαζονεύσῃται πεσόντι IOS. *B12.*473 *nu se va făli [cu cadavrul meu] căzut [la pământ]*; AESOP. 1.193.

[ἐπί, ἀλαζονεύομαι]

ἐπ-ἄλλᾶζω, *vb.* a scoate un strigăt de luptă sau de victorie: AESCH. *Th.*953, IOS. *B16.*174, ARR. *An.*1.6.4, id. *Ind.*30.5, τῷ Ἐνυαλίῳ τε ἅμα ἐπηλάλαζαν XEN. *Cyr.*7.1.26 *au scos un strigăt în cinstea zeului Enyalios.*

[ἐπί, ἀλαλάζω]

ἐπ-ἄλόομαι-ῶμαι, *vb.* |pas. aor. ἐπαληθεῖς, conjct. aor. ἐπαληθῆ| Od.| a rătăci, a hoinări, a pribegi: πόλλ' ἐπαληθεῖς OD. 15.176 *rătăcind mult*; A.RH. 3.348, Αἰγυπτίους ἐπαληθεῖς OD. 4.81 *pribegind la egipteni.*

[ἐπί, ἀλόομαι]

ἐπ-ἄλαστῶ-ῶ, *vb.* a se mânia, a fi plin de ranchiună: OD. 1.252, A.RH. 3.557 *ș.a.*

[ἐπί, ἀλαστῶ]

ἐπ-ἀλγέω-ῶ, *vb.* a suferi tare: (+ gen.) ἐπαλγῶ ... φθιμένων οὖς ἔτεκον EUR. *Supp.*58 *sufăr tare pentru morții pe care i-am născut*; IOS. *A119.*57.

[ἐπί, ἀλγέω]

ἐπ-ἀλγής, *ες adj.* dureros: (comp.) LXX *4Mac.*14.10.

[ἐπί, ἄλγος]

ἐπ-ἄλειφω, *vb.* |imprf. ἐπήλειφον, viit. ἐπαλείφω, aor. ἐπήλειψα; *med.* pf. ἐπηλείφθη| **I** a unge, a aplica o alifie: (tm.) ἐπί δ' οὐατ' ἀλείφειν ἑταίρων OD. 12.47 *unge (cu ceară) urechile tovarășilor*; PLAT. *Ti.*66c, ARSTT. *Sens.*440a9, (pas.) PLAT. *Lys.* 217c. **II** a unge, a pregăti pentru luptă, *ext.* a stărni, a ațâța: αὐτὸν ~ ἐπὶ τὸν Ἀντίγονον PLB. 2.51.2 *a-l ațâța împotriva lui Antigonos*; τῆς βουλῆς σοι Δέκμον ἐπαλειφούσης APP. *BC3.*32 *senatul ațâțându-l pe Decius împotriva ta.*

[ἐπί, ἀλείφω]

ἐπ-ἄλέξω, *vb.* |viit. ἐπαλεξήσω| a veni în ajutor, a ocroti, a feri: (+ dat.) IL. 8.365, τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν IL. 11.428 *Sokos a alergat pentru a-i aduce ajutor*; (tm.) μὴ ποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ IL. 20.315 *să nu-i ferească pe troieni ziua nenorocită.*

[ἐπί, ἀλέξω]

ἐπ-ἄλετρεύω, *vb.* a măcina pe: (+ gen.) μύλης πελανοὺς ἐπαλετρεύουσιν A.RH. 1.1077 *macină la moară [grâu] pentru turtele sacre.*

[ἐπί, ἀλετρεύω]

ἐπαληθεῖς, *part. aor. pas. de la ἐπαλόομαι.*

ἐπ-ἄληθεύω, *vb.* a dovedi că adevărat, a adevăra: τὴν αἰτίαν ἐπαληθεύουσα ἦν ἀρχόμενοι τοῦ πολέμου THUC. 4.85 *adeverind motivul pentru care au început războiul*; IOS. *B17.*323, PLUT. *M.*107a, LUC. *Musc.Enc.*7 *ș.a.*

[ἐπί, ἀληθεύω]

ἐπ-ἄλής, *adj.* înșorit: HES. *Op.*493.

[ἐπί, ἀλέα¹?]

ἐπ-ἀλίνδομαι, *vb.* a se tăvăli, a se învârti: (m.m.c.p.) ἴχνια ... ἐπηλίνδητ' ἀνέμοισιν A.RH. 4.1463 *urmele fuseseră șterse de vânt.*

[ἐπί, ἀλίνδομαι]

ἐπ-αλκής, *ες adj.* puternic: AESCH. *Ch.*415.

[ἐπί, ἀλκή]

ἐπαλλάγῃ, *ης, ἡ subst. I* schimb: γάμων ἐπαλλαγὴν ἐποίησαν HDT. 1.74 *au făcut alianță (= încuscrire) prin căsătorii. II* adaptare: ARSTT. *Fr.*208.34.

[ἐπαλλάσσω]

ἐπαλλάξ, *adv.* alternativ, transversal, în cruce: XEN. *Eq.*1.7, PLUT. *M.*439e.

[ἐπαλλάσσω]

ἐπάλλαξις, *εως, ἡ subst. I* întrepătrundere, suprapunere, încălecare: ἐν τῇ ἐπαλλάξει τῶν δακτύλων ARSTT. *Metaph.*1011a33 *în încălecare a degetelor*; (d. specii) ARSTT. *GA732b15*, ARSTT. *Pr.*958b14, PLB. 18.18.12, PLUT. *M.*45d *ș.a. II* alternare, schimb alternativ: PLAT. *Sph.*240c.

[ἐπαλλάσσω]

ἐπ-αλλάσσω, *vb.* |viit. ἐπαλλάξω, aor. ἐπήλλαξα, pf. ἐπήλλαχα| {att. -ττω} **I** (tranz.) a schimba, a alterna: ἔριδος ... καὶ ... πτολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ... τάνυσσαν IL. 13.359 *au străns, când unul, când altul, nodul vrăjbei și al războiului*; ἐπαλλάττει τοὺς ὀδόντας τοὺς ὀξεῖς ARSTT. *HA501a18 imbină (= încrucșează) dinții ascuțiți*; (d. iepuri) ἐπαλλάττοντες ἄλματα XEN. *Cyr.*5.20 *intercalându-și săriturile*; (pas.) πούς ἐπαλλαχθεῖς ποδί EUR. *Heracl.*836 *picior contra picior*; ἐπηλλαγμέναις δι' ἀλλήλων ταῖς χερσίν PLUT. *Luc.*21.5 *cu brațele încrucșate. II* (intrans.) **1** a alterna, a se încrucșa: (d. dinți) ARSTT. *PA661b18. 2 a se învârti, a avea analogii, a se suprapune: ἐπαλλάττουσα τῷ γένει τῶν ἰχθύων ARSTT. *HA501a22 (foca) înrudindu-se cu neamul peștilor*; ποιεῖ τὰς πολιτείας ~ ARSTT. *Pol.*1317a2 *determină constituțiile să se învârtă*; ὁ ποιεῖ τοὺς λόγους ~ ARSTT. *Pol.*1255a13 *ceea ce face ca argumentele**

să aibă un punct comun. 3 a fi întrepătruns, a fi interschimbabil: ARSTT. GA769b34 §.a.

[ἐπί, ἀλλάσσω]

ἐπ-άλληλος, ον *adj.* **I** unul după altul, succesiv, *ext.* continuu: τῆς ἐπαλλήλου φάλαγγος ARR. *Tact.*36.1 *falangă în rânduri strănse; (lupte) IOS. B11.91, (primejdii) PLUT. Romp.*25.5, (căsătorii) PLUT. *M.*338c §.a. **II** reciproc: (d. Eteocles și Polyneikes) αὐτοκτονοῦντε ... ἐπαλλήλοιν χεροῖν SOPH. *Ant.*57 *omorându-se unul cu mâna celuilalt.*

[ἐπί, ἀλλήλων]

ἐπάλμενος, (ep.) part. aor. med. de la ἐφάλλομαι.

ἐπαλξίς, εως, ἡ *subst.* **I** crenel, parapet, întăritură: IL. 12.381, AESCH. *Th.*30, διὰ δέκα δὲ ἐπάλξεων πύργοι ἦσαν THUC. 3.21 *la fiecare zece creneluri se aflau turnuri; τῶν παρ' ἐπαλξιν* THUC. 2.13 *(soldați) care arăară zidul; ἐπάλξεις ἔχον ἀμφοτέρωθεν* THUC. 3.21 *(ziduri) aveau parapete pe ambele părți; AR. Ach.*72, PLUT. *Alex.*72.3 §.a. **II** (fig.) întăritură, arărare: τήνδ' ἡμῖν ἔχω σωτηρίας ἐπαλξιν EUR. *Or.*1203 *pentru salvarea noastră am această arărare; AESCH. Ag.*381.

[ἐπάλέξω]

ἐπαλπνος, ον *adj.* plăcut, dulce: (întoarcere) P1. *P.*8.84.

[roate din același R. cu ἀρπαλέος < *ἀλαλέος, cf. *ἄλπιστος (ἄλπιστος)]

ἐπᾶλτο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la ἐφάλλομαι.

ἐπ-ἄλωστής, οὔ, ὁ *subst.* care treieră pe arie, treierător: (cu ajutorul animalelor de povară) XEN. *Oec.*18.5.

[ἐπί, ἀλοάω]

ἐπαμ-, (poet. înainte de labiale) v. ἐπανα-

ἐπ-αμαξεύω, *vb.* a traversa cu carul: οὐδ' ἐπημαξευμένη τροχοῖσιν SOPH. *Ant.*251 *(pământ) făvă vreo urmă de roți de car.*

[ἐπί, ἀμαξεύω]

ἐπ-ἄμᾶω-ῶ, *vb.* (frecv. med.) a aduna la un loc, a îngrămădi (pe), a strânge: εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ OD. 5.482 *a pregătit cu mâinile un culcuș de frunze; γῆν ἐπαμησάμενος* HD1. 8.24 *adunând deasupra pământ; (+ ac. și dat. = ceva peste ceva) PLUT. M.*982b.

[ἐπί, ἀμᾶω²]

ἐπαμβᾶτήρ, ἦρος, ὁ *adj.m.* care atacă, agresor: (fig.) νόσους, σαρκῶν ἐπαμβατήρας AESCH. *Ch.*280 *boli care cotropesc carnea.*

[ἐπαναβαίνω]

ἐπ-ἄμειβω, *vb.* a schimba: τεύχεα δ' ἀλλήλοισ ἐπαμειβομεν IL. 6.230 *să schimbăm armele unii cu alții; (med. „a schimba succesiv”) νίκη δ' ἐπαμειβεται ἄνδρας* IL. 6.339 *izbânda își schimbă bărbații; IOS. B11.374.*

[ἐπί, ἀμειβω]

Ἐπαμεινώνδας, ου, ὁ *subst.* [rar gen. -α Plut.] Eram(e)inondas, general teban: XEN. *HG7.*1.41, PLUT. *M.*786d §.a.

ἐπᾶμέριος, v. ἐπάμερος: P1. *Fr.*182.

ἐπάμερος, ον [ᾶ] *adj.* (dor. eol.) v. ἐφήμερος: P1. *P.*8.95, THEOC. 30.31.

ἐπαμμένος, (ion.) part. pf. med. de la ἐφάπτω.

ἐπαμμένω, *vb.* (poet.) v. ἐπαναμένω: AESCH. *Pers.*807 §.a.

ἐπᾶμοιβᾶδης, [ῖ] *adv.* alternativ, succesiv: πυκνοὶ ἀλλήλοισιν ἔφυν ~ OD. 5.481, *ramuri crescuseră dese și dintr-o parte și din cealaltă; A.RH. 4.1030, (+ gen.) A.RH. 1.380* §.a.

[ἐπαμειβω]

ἐπᾶμοιβός, ὄν *adj.* {cf. ep. ἐπημοιβός} unul după altul, alternativ, succesiv: A.RH. 2.1075.

[ἐπαμειβω]

ἐπ-αμπέχω, *vb.* [var. ἐπαμπίσχω; inf. prez. ἐπαμπίσχειν, inf. aor. ἐπαμπισχεῖν, part. prez. pl. ἐπαμπίσχοντες, part. aor. pl. ἐπαμπισχόντες] a pune peste, a acoperi: γῆν τῶιδ' ἐπαμπισχόντες EUR. *Tr.*1148 *acoperindu-i (corpul) cu pământ; (pas.) ἐπαμπεχομένην λογισμῶ PLUT. Sert.*10.6 *(natură) acoperită (= ascunsă) de rațiune.*

[ἐπί, ἀμπέχω]

ἐπᾶμύντωρ, ορος, ὁ *adj.m.* de ajutor, apărător: τῶ δ' Ἄσιος ἦλθ' ~ IL. 13.384 *Asios i-a venit în ajutor; OD. 13.384.*

[ἐπαμύνω]

ἐπ-ἄμῦνω, [ῦ] *vb.* {ep. inf. ἐπαμυνέμεν II., A.Rh.} **I** a veni în ajutor, a ajuta: (abs.) THUC. 1.101, (+ dat.) οὐκ ἑάα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν IL. 8.414 *nu permite Cronidul să-i ajutați pe argivi; πολλοὺς ἔσσεσθαι τοὺς βουλομένους ~ ἡμῖν* ISOC. 6.62 *vor fi mulți care vor dori să ne vină în ajutor; τῶν ἐπαμυνούντων λόγων ὡς εἰσὶν θεοὶ PLAT. Lg.*891b *argumente care susțin că există zei; APP. Celt.*13.2. **II** (med.) a alunga: ἐπαμύνονται τοὺς προσιόντας LXX 4Mac.14.19 *(albinele) îi alungă pe cei care se apropie.*

[ἐπί, ἀμύνω]

ἐπαμφέρω, *vb.* (poet.) *v.* ἐπαναφέρω

ἐπ-αμφιέννυμι, *vb.* a îmbrăca (cu totul), a înveșmănta: MEN. *Fr.*335.5.

[ἐπί, ἀμφιέννυμι]

ἐπ-αμφοτερίζω, *vb.* **I** a fi la mijloc (între două sau mai multe), a fi intermediar: ARSTT. *HA*499b12, id. *PA*689b32 ș.a. **II** a face un joc dublu: THUC. 8.85. **III** a fi în cumpănă între două păreri, a fi îndoit: PLAT. *Phdr.*257b. **IV** a fi ambiguu sau echivoc, a avea dublă interpretare, a fi ambivalent: PLAT. *R.*479b.

[ἐπί, ἀμφοτερίζω]

ἐπάν, *conj.* |sau ἐπει ἄν| *v.* ἐπεί

ἐπ-αναβαίνω, *vb.* |impf. ἐπανεβαίνον, viit. med. ἐπαναβήσομαι, aor. ἐπανεβήν, pf. ἐπαναβέβηκα, m.m.c.p. ἐπαναβεβήκειν, part. pf. ἐπαμβεβασώς| **I** a urca pe: ἐπαναβάς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον AR. *Nu.*1487 *urcând pe gânditoriu*; LUC. *DDeor.*20.2, (d. împerecherea animalelor) ARSTT. *HA*540a23. **II** a urca către, a înainta: ἀπὸ θαλάσσης τοσοῦτον ἐπαναβάντας THUC. 7.29 *inaintând atât de departe de mare*; IOS. *BI*3.314.

III (spec.) a încăleca: HDT. 3.85. **IV** a se ridica (deasupra orizontului): (d. o stea) ARSTT. *Mete.*342b34. **V** a înainta în rang: εἰς τὰς τῶν ταξίαρχων χώρας ἐπαναβήσονται ARSTT. *Cyr.*2.1.23 *sunt înaintați la rangul de taxiarh*. **VI** a urca (către origine), a ajunge la cauza primă: ARSTT. *Metaph.*990a6.

[ἐπί, ἀναβαίνω]

ἐπ-αναβάλλω, *vb.* **I** (med.) a pune pe, a se îmbrăca: (+ ac.) θαιμάτια τάνδρεϊ ... ἐπαναβάλησθε AR. *Ec.*276 *îmbrăcați hainele bărbătești*. **II** (med.) a amâna, a întârzia: τρία ἔτεα ἐπανεβάλετο τὴν Σαρδίον ἄλωσιν HDT. 1.91 *amâna trei ani cucerirea Sardesului*.

[ἐπί, ἀναβάλλω]

ἐπαναβασμός, οὐ, ὁ *subst.* treaptă: PLAT. *Smp.*211c.

[ἐπαναβαίνω]

ἐπαναβεβηκώς, part. pf. act. de la ἐπαναβαίνω.

ἐπ-αναβιβάζω, *vb.* a sui pe: THUC. 3.23.

[ἐπί, ἀναβιβάζω]

ἐπαναβληδόν, *adv.* punând pe deasupra: εἰρίνεα εἶματα ... ~ φορέουσι HDT. 2.81 *purtând pe deasupra haine de lână*.

[ἐπαναβάλλω]

ἐπ-αναβοάω-ῶ, *vb.* a striga tare: AR. *Pl.*292.

[ἐπί, ἀναβοάω]

ἐπ-αναγιγνώσκω, *vb.* **I** a citi în întregime: PLB. 31.13.11. **II** a citi (cu voce tare): (pas.) τοῦ ψηφίσματος ἐπαναγιγνώσκομένου DEM. 7.19 *decretul fiind citit cu voce tare*.

[ἐπί, ἀναγιγνώσκω]

ἐπ-ἀναγκάζω, *vb.* a sili, a constrânge, a forța: PLAT. *Prt.*345e, ARSTT. *ENI*167b15, (+ ac. și inf.) ἐπηνάγκαζέ νιν Διὸς χαλινὸς ... πράσσειν τάδε AESCH. *Pr.*671 *frâul lui Zeus l-a silit să facă acestea*; (pas.) ἀροῦν ἐπαναγκασθεῖς AR. *Pl.*525 *fiind silit să ari*.

[ἐπί, ἀναγκάζω]

ἐπᾶνάγκης, *es adj.* |doar neut.| necesar, obligatoriu: ἐπᾶναγκες (ἔστι) *este necesar*; μὴ ἐπᾶναγκες ἔστω πίνειν LUC. *Sat.*18 *să nu fie necesar să bei*; PLAT. *Smp.*176e, ARSTT. *Pol.*1301b23. // **ἐπᾶναγκες**, *adv.* în mod necesar sau obligatoriu: ~ κομῶντες HDT. 1.82 *având părul lung în mod obligatoriu*; πλὴν τούτων τῶν ~ NT *Fp.*15.28 *în afara acestor lucruri necesare*; MEN. *Fr.*576.3.

[ἐπί, ἀνάγκη]

ἐπ-ανᾶγορεύω, *vb.* a proclama: (pas. impers.) AR. *Av.*1072

[ἐπί, ἀναγορεύω]

ἐπ-ἄνάγω, [ᾶ] *vb.* |impf. ἐπανηγόν, viit. ἐπανάξω, aor. ἐπανήξα, aor.2 ἐπανήγαγον; med.-pas.. impf. ἐπανηγόμην, aor. tard. ἐπανηγαγόμην, pf. ἐπανήγμαι, m.m.c.p. ἐπανάγημην; pas. ἐπανάγηθην| **I** (tranz.) **I** (ἀνά „în sus”) a a sui, a urca: πρὸς τὸ φῶς ~ PLAT. *Lg.*724a *a sui către lumină*. **b** a înălța: οὐδ' εἰς τὴν ἠρωϊκὴν ἐπανήκται τάξιν DEM. 60.9 (*faptele*) *nu sunt înălțate la rangul eroic*. **c** (d. ambarcațiuni) a duce în larg (= la loc adânc): XEN. *HG*6.2.28, (cu ac. subînț.) ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος NT *Lc.*5.4 *du (barca) în larg*; (pas.) ἐπανάγονται κατὰ τάχος ... ταῖς εἴκοσι ναυσί THUC. 8.42 *se îndreaptă rapid în larg cu corăbiile*; PLB. 15.2.12. **d** (fig.) a trezi, a ațâța: ~ τὸν θυμὸν HDT. 7.160 *a ațâța mânia*; e (jur.) a deferi, a încredința: τὰ ... τῶν ἀρχόντων ἀδικήματα εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια ~ PLAT. *Lg.*846b *a încredința nedreptățile magistrilor către tribunalele ordinare*; ἐπαναγέσθω ... ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ARSTT. *Pol.*1298b37 *să fie încredințat magistrilor*. **2** (ἀνά „înapoi”) a a conduce înapoi, a retrace:

ἐπανῆγε τὸ στρατόπεδον ἐς τὴν εὐρυχωρίαν THUC. 7.3 *a retras armata pentru a fi mai mult spațiu*; ARR. *An.1.6.4*, ἐμαυτὸν ἐπανῆγαγον ἀπὸ τῶν τότε κακῶν PLAT. *Ep.325a m-am tras înapoi din relele de atunci*. **b** a restabili, a reface, a readuce: τὸ δὲ γένος ... εἰς τὰς προσηκούσας τιμὰς πάλιν ἐπανῆγαγεν ISOC. 9.66 *și-a readus neamul la vechile onoruri*. **II** (*intrans.*) a se trage înapoi, a se retrage, a se întoarce: παρηγγύησα ~ XEN. *Cyr.4.1.3 am poruncit retragerea*.

[ἐπί, ἄγω]

ἐπανᾶγωγή, ἦς, ἡ *subst.* **I** *ridicare*. *înălțare*: PLAT. *R.532c*. **II** (*naut.*) ieși în larg, atac pe mare: τὰς ἐπαναγωγὰς ποιήσεσθαι THUC. 7.4 *a ieși în larg pentru a ataca*. **III** *relua*: PLB. 38.6.6.

[ἐπανᾶγω]

ἐπαναδιπλάζω, *vb.* {poet. imper. ἐπανδίπλαζε Aesch.} a întreba din nou: AESCH. *Pr.817*.

[ἐπί, ἀνά, διπλόος]

ἐπ-αναδιπλόω-ῶ, *vb.* a dubla, a repeta: ARSTT. *Pr.910b25*, (pas.) ARSTT. *Metaph.1003b28*. id. *APr.Po.49a11*.

[ἐπί, ἀναδιπλόω]

ἐπαναδίπλωμα, ατος, τό *subst.* dublare: ARSTT. *HA506b14*.

[ἐπαναδιπλόω]

ἐπαναδίπλωσις, εως, ἡ *subst.* **I** dublare: ARSTT. *HA507b30*, id. *GA718a17*. **II** *repetare, iterațiune*: ARSTT. *APr.Po.49a26*.

[ἐπαναδιπλόω]

ἐπ-αναθεάομαι-εῶμαι, *vb.* a privi din nou, a revedea: XEN. *Cyr.5.4.11*.

[ἐπί, ἀναθεάομαι]

ἐπαναίρεσις, εως, ἡ *subst.* distrugere: PLB. 2.37.8.

[ἐπαναιρέω]

ἐπ-αναιρέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπανῆρουν, viit. ἐπαναιρήσω, aor.2 ἐπανείλον; med. impf. ἐπανηρούμην, aor.2 ἐπανειλόμην, pf. ἐπανήρημαι, m.m.c.p. ἐπανηρήμην; pas. ἐπανηρέθη] **I** (*act.*) a elimina, a distrugere, ext. a omorî: PLB. 23.10.15, APP. *BC2.21*. **II** (*med.*) **1** (ἀνά „înapoi”) a a face să piară, a distrugere: PLB. 5.37.5, IOS. *AI15p*. **b** (d. abstr.) a anula, a suprima, a abroga: νόμον ... ἐπανείλετο PLUT. *TCG25.3 a anulat o lege*. **2** (ἀνά „în sus”) a lua asupra sa, a asuma: ἐπαναιροῦνται ... πόλεμον IOS. *B12.394 se angajează în război*.

[ἐπί, ἀναιρέω]

ἐπ-αναίρω, *vb.* **I** (*trans.*) a ridica, a înălța: ἐπαναίρουσαι τὰς κεφαλὰς XEN. *Cyr.6.23 ridicând capetele*; (med. = act.) κἀπαναίρονται δόρυ SOPH. *OC424 ridică lancea*; ἐπανῆρατο τὴν βακτηρίαν THUC. 8.84 *a ridicat bastonul* (impotriva + dat.). **II** (*intrans.*) a se ridica: ἐπαναίρου AR. *Eq.784 ridică-te*.

[ἐπί, ἀναίρω]

ἐπ-ανακαινίζω, *vb.* a reînnoi: LXX *Iov10.17*.

[ἐπί, ἀνακαινίζω]

ἐπ-ανακάλλεω-ῶ, *vb.* a rechema: (med.) ARR. *An.4.27.1*.

[ἐπί, ἀνακαλέω]

ἐπ-ανακάμπτω, *vb.* **I** a se curba: ARSTT. *HA510a21*. **II** a se întoarce: ARSTT. *Pr.916a32*.

[ἐπί, ἀνακάμπτω]

ἐπ-ανάκειμαι, *vb.* a fi impus: (+ dat.) XEN. *Cyr.3.3.53*.

[ἐπί, ἀνάκειμαι]

ἐπ-ανα-κλαγγάνω, *vb.* a lătra fără încetare împotriva: XEN. *Cyn.4.5* ș.a.

[ἐπί, ἀνά, κλαγγάνω]

ἐπ-ανακοινώω-ῶ, *vb.* a comunica: (+ dat. și ac.) PLAT. *Lg.918a*.

[ἐπί, ἀνακοινώω]

ἐπ-ανακομίζω, *vb.* a aduce înapoi: IOS. *AI18.59*.

[ἐπί, ἀνακομίζω]

ἐπανακρέμαμαι sau **ἐπανακρεμάννυμαι**, *vb.* [inf. prez. ἐπανακρέμασθαι] a fi dependent: ARSTT. *Pol.1318b38*.

[ἐπί, ἀνακρεμάννυμι]

ἐπ-ανακρούω, *vb.* a se trage înapoi, a reveni: (imper.) ἐπανάκρουσαι πάλιν AR. *An.648 vino înapoi!*

[ἐπί, ἀνακρούω]

ἐπ-ανακυκλέω-ῶ, *vb.* a mișca în sens invers: (pas.) ἐπανακυκλούμενον τὸν τέταρτον PLAT. *R.617b al patrulea (cerc) aflat într-o mișcare retrogradă*.

[ἐπί, ἀνακυκλέω]

ἐπανακύκλησις, εως, ἡ *subst.* (astr.) rotație în sens invers, contra-revoluție: PLAT. *Ti.40c*.

[ἐπανακυκλέω]

ἐπ-ανακύπτω, *vb.* **I** a înclina în spate, a înălța: (d. lance) XEN. *Eq.12.13*. **II** a fi un obstacol: τούτους ἐπανακύπτοντας αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν IOS. *B11.603 ei fiind un obstacol împotriva speranțelor lui*. **III** (fig.) a se

adăuga, a veni în sprjiin: ἐπανέκυψεν λόγος PLUT. *M.725b a venit în sprjiin un argument.*

[ἐπί, ἀνακύπτω]

ἐπ-αναλαμβάνω, *vb.* |viit. -λήψομαι| **I** a relua (de la început), a reîncepe, a repeta: ἐπαναλαβὼν ὀρθότερον εἰπάτω PLAT. *Phlb.60d sã vorbeascã reluând mai cu teimei*; PLAT. *Phdr.228a, id. Ep.352a, ἐπαναλήψομαι δὲ ὡς* XEN. *Lac.13.2 voi repeta felul în care ...*; ARSTT. *Metaph.1035b4. II a lua din nou, a readuce: PLUT. *M.982a. III* a revizui, a corecta: PLAT. *Lg.781b.**

[ἐπί, ἀναλαμβάνω]

ἐπ-ἀναλίσκω, *vb.* a cheltui, a consuma: (timp) DEM. 50.42.

[ἐπί, ἀναλίσκω]

ἐπ-αναμένω, *vb.* {poet. ἐπαμμένω} a aştepta, a rămâne: AR. *Ec.493, ἐπαναμείνωμεν ... γυναικας ἔλθειν* AR. *Lys.74 sã aşteptãtã ca femeile sã vinã*; ἐπανάμεινόν μ' ὄλιγον εἰσελθὼν χρόνον AR. *Nu.803 intrã și aşteaptã-mã ruşin*; (poet. impers.) ὁ τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν AESCH. *Pr.605 ceea ce rămâne sã sufãr.*

[ἐπί, ἀναμένω]

ἐπ-αναμνησκω, *vb.* a readuce în memorie, a reaminti: (ac.) PLAT. *Lg.688a, ὡς ἐπαναμνησκων ὑμãς* NT *Rom.15.15 ca sã vã reamintesc*; (+ prop. interrog.) DEM. 6.35, (abs.) ARSTT. *Mem.451a13.*

[ἐπί, ἀναμνησκω]

ἐπ-ανανεόομαι-εοῦμαι, *vb.* a relua: PLAT. *R.358c.*

[ἐπί, ἀνανεόομαι]

ἐπ-αναπαύω, *vb.* **I** (*act.*) a face sã se odihneascã, a odihni: LXX *Jud.16.26. II* (*med.*) **I** a se odihni: ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν NT *Lc.10.6 se va odihni asupra lui pacea voastrã. 2* (fig.) a se sprjiini pe, a se rezema pe: ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρὸς μου LXX *4Rg.5.18 se va rezema de mâna mea*; (+ dat.) NT *Rom.2.17. 3* a propozi: LXX *Num.11.25.*

[ἐπί, ἀναπαύω]

ἐπ-αναπηδάω-ῶ, *vb.* a sãri (pe): AR. *Nu.1375.*

[ἐπί, ἀναπηδάω]

ἐπ-αναπλέω, *vb.* {ion. inf. ἐπαναπλέειν Hdt.} **I** a ieși în larg, a pleca (pe mare), a naviga: HDT. 8.9. **II** a se întoarce pe apã: XEN. *HG4.8.24, PLB. 1.28.10. III* (fig.) a

urca, a ieși la suprafațã: ἐπαναπλέειν ὑμῖν ἔπεα κακὰ HDT. 1.212 *vorbe rele vã urcã (în gurã).*

[ἐπί, ἀναπλέω]

ἐπαναποδιστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie reexaminat: ARSTT. *Gen.317b19.*

[ἐπαναποδίζω < ἐπί + ἀναποδίζω]

ἐπ-αναπολέω-ῶ, *vb.* a repeta: PLAT. *Phlb.60a, id. Lg.723e.*

[ἐπί, ἀναπολέω]

ἐπ-αναρρήγνυμι, *vb.* |part. aor. ἐπαναρρήξας| a tăia din nou, a redeschide: PLUT. *Cat.Ma.70.10.*

[ἐπί, ἀναρρήγνυμι]

ἐπ-αναρρίπιζω, *vb.* a reaprinde: IOS. *A119.2.*

[ἐπί, ἀναρρίπιζω]

ἐπ-αναρριπτέω-ῶ, *vb.* a sãri, a țorãi: (d. iepuri) XEN. *Cyn.5.4.*

[ἐπί, ἀναρρίπτω]

ἐπανάσεισις, *εως*, ἡ *subst.* scuturare (împotriva), agitare: (a armelor) THUC. 4.126.

[ἐπανασείω]

ἐπ-ανασείω, *vb.* a agita, a scutura: (med. fig.) IOS. *A119.129.*

[ἐπί, ἀνασειώ]

ἐπ-ανασκοπέω-ῶ, *vb.* a cerceta din nou: PLAT. *Cra.428d, id. Thi.154e ș.a.*

[ἐπί, ἀνασκοπέω]

ἐπανάστῦσις, *εως*, ἡ *subst.* **I** ridicare împotriva, rebeliune, revoltã, rãzmerițã: HDT. 3.118, ἡ ἐν Σάμῳ ἐπανάστασις ὑπὸ τοῦ δήμου τοῖς δυνατοῖς THUC. 8.21 *revolta din Samos a poporului împotriva celor de la putere*; XEN. *HG5.4.19, ARSTT. Pol.1302b33 ș.a., (fig.) ἐπανάστασιν μέρους τινὸς τῶ ὄλῳ* PLAT. *R.444b rãzmerițã a unei pãrți împotriva întregului*; (d. Antigona și Ismena) *Ant.533 douã pieze rele și revoltate împotriva tronului meu. II* protuberanțã, excrescențã: ARSTT. *HA500a5.*

[ἐπανίστημι]

ἐπ-αναστέλλω, *vb.* a respinge, a opune rezistențã: αἱ μὲν γενέσεις ἐπαναστέλλουσι τὰς φθοράς ARSTT. *Mu.397b4 nașterile opun rezistențã morților.*

[ἐπί, ἀναστέλλω]

ἐπ-αναστρέφω, *vb.* **I** a face cale-ntoarsã, a se întoarce, a reveni: THUC. 4.130, AR. *Ra.1102, (med. = act.) AR. Eq.335, XEN. Eq.Mag.8.25, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν* LXX *Num.35.28 ucigașul se*

va întoarce pe pământ. II a reveni la suprafață: ARSTT. Fr.335.

[ἐπί, ἀναστρέφω]

ἐπανατάσεις, εως, ἡ *subst.* ținere în sus, ridicare: ARSTT. Pol.1285b12.

[ἐπανατείνω]

ἐπ-ανατείνω, *vb.* |impf. ἐπανέτεινον, aor. ἐπανέτεινα; *med.* impf. ἐπανετεινόμην, aor. ἐπανετεινόμην| I a întinde în sus către, a oferi: (pas.) ἐπανετείνοντο δὲ καὶ μείζονες ἐλπίδες XEN. Cyr.2.1.23 *erau oferite speranțe mai mari* (+ dat.). II a întinde (amenințator), *ext.* a amenința: (med.) ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον LUC. Cat.13 *a întinde către mine amenințator toiagul*; τοῖς δὲ μὴ προσέχουσιν ... ἐπανατεινόμενον φόβους PLB. 2.44.3 *făcând să se nască frici în rândul celor care nu se surin*; τὴν τε Ῥωμαίων ἐπανατεινόμενος ἰσχὺν IOS. B12.199 *amenințând cu puterea romanilor*; ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν LUC. Pereg.14 *amenințându-l cu o acuzare*.

[ἐπί, ἀνατείνω]

ἐπ-ανατέλλω, *vb.* |impf. ἐпанέτελλον, aor. ἐпанέτειλα, imper. pf. 3sg. ἐπανατεταλκέτω Arstt.} {poet. ion. ἐпанτέλλω Aesch., Pi., Eur.} I (*tranz.*) a ridica: ποδὸς ἵχνος ἐπαντέλλων EUR. Ph.105 *ridicând urma piciorului* (= piciorul). II (*intrans.*) I a se ridica, a se înălța: (d. soare) HDT. 3.84, ἐπανατέλλουσαι φάλαγγες ἐκ τοῦ χάρακος PLUT. Aem.18.8 *falange ridicându-se din șanș*; ὁ δ' ἐπαντέλλων χρόνος PI. O.8.28 *timorul care iese la lumină* (= viitorul). 2 a se arăta, a arăta: AESCH. Ch.282.

[ἐπί, ἀνατέλλω]

ἐπ-ανατίθημι, *vb.* |viit. ἐπαναθήσω, aor. ἐπανέθηκα| I a pune deasupra: ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον AR. V.148 *îți voi pune deasupra un lemn*; ἐπανθέμεναι σανίδας IL. 21.535 *a pune deasupra zăvoarele usii*. II (pas.) a fi acordat: PLAT. Lg.926d.

[ἐπί, ἀνατίθημι]

ἐπ-ανατρέχω, *vb.* |aor.2 ἐπανέδραμον| a se întoarce în fugă către: (+ ac.) IOS. A118.361, (prep. + ac.) LUC. Merc. Cond.36.

[ἐπί, ἀνατρέχω]

ἐπ-ανατρῦγάω-ῶ, *vb.* a culege de tot: (via) LXX Lev.19.10, id. Deut.24.21.

[ἐπί, ἀνατρῦγάω]

ἐπ-αναφέρω, *vb.* |impf. ἐπανέφερον, viit. ἐπανοίσω, aor.2 ἐπανήνεγκον, f. rar aor. I

ἐπανήνεγκα; *pas.* aor. ἐπανηνήχθη| {poet. ἐπαμφέρω ap. Plut.} I (*tranz.*) I a întoarce la: PLAT. R.434e. 2 a raporta, a se referi la: οἱ ... πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας XEN. HG2.2.21 *solii raportau aceste la Atena*; DEM. 41.20, ὡς αὐτὸν ἐπανενεγκεῖν PLUT. Art.29.8 *ca să se refere la el*: ARSTT. Cael.285a3, (pas.) ἐπανενεχθεῖσῶν δὲ τῶν συνθηκῶν εἰς τὴν Ῥώμην PLB. 1.17.1 *termenii tratatului fiind raportați la Roma*. 3 a da vina pe, a reproșa: εἰς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν AR. Nu.1080 *a da vina pe Zeus*. II (*intrans.*) I a se referi, a se raporta: οὐ ἔχομεν τούτου βέλτιον εἰς ὅτι ἐπανενέγκωμεν περὶ ἀληθείας PLAT. Cra.425d *nu avem ... la ce să ne referim în privința adevărului*; ARSTT. Ath.33.2. 2 a se ridica, a se ivi: (d. stele) PLUT. M.19e (d. miroș) XEN. Cyn.5.2.

[ἐπί, ἀναφέρω]

ἐπαναφορά, ἄς, ἡ *subst.* raportare, referire: (ἐπί + ac.) ARSTT. EN1130a29.

[ἐπαναφέρω]

ἐπ-ἀναφῦσάω-ῶ, [σᾶ] *vb.* a sufla (în flaut): (imper.) ἐπαναφύσα Περσικόν AR. Th.1175 *suflă (un cântec) persan*.

[ἐπί, ἀναφυσάω]

ἐπ-αναχωρέω-ῶ, *vb.* a reveni pe propriii pași, a se întoarce, a se replia, a reveni: THUC. 4.44, XEN. HG2.4.7, *παύσασθ', ἐπαναχωρεῖτε, μὴ σκυλεύετε* AR. Lys.461 *gata, repliați-vă, nu despuiați cadavrele!*; (fig.) ἐπὶ τὰ πρῶτα ἐπαναχωρήσωμεν λεχθέντα PLAT. Lg.781e *că ne întoarcem la cele spuse mai întâi*.

[ἐπί, ἀναχωρέω]

ἐπαναχώρησις, εως, ἡ *subst.* reflux (al valurilor): THUC. 3.89.

[ἐπαναχωρέω]

ἐπανδιπλάζω, *vb.* (poet.) v. ἐπαναδιπλάζω
ἐπανδρόω-ῶ, *vb.* I a popula: Λῆμνον παισὶν ἐπανδρώσῃ A.RH. 1.874 *a popula Lemnosul cu copii*. II a îmbărbăta: ψυχὰς νέων ἐπανδρῶσαι LXX 2Mac.15.17 *a îmbărbăta sufletele tinerilor*.

[ἐπανδρος]

ἐπ-ανεγείρω, *vb.* a retrezi, a redeștepta: PLUT. M.101a.

[ἐπί, ἀναγείρω]

ἐπ-άνειμι, *vb.* |impf. ἐπανήειν, imper. ἐπανίθι, conjct. -ίω, opt. -ιόην, inf. -ίεναί, part. -ίων| I a ieși în sus, a țâșni: κάτωθεν

πάν ~ πέφυκεν PLAT. *Ti.22e jáznete mereu de jos în sus*. **II** a merge dintr-un loc în altul, a merge din nou: ὁ νόμος οὐκ ἐὰ ἐπαινέναι IS. 6.44 *legea nu permite intrarea din nou (în casă)*; PLAT. *R.462e*. **III** a se întoarce, a reveni: HDT. 7.137, ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις DEM. 18.42 *mā întorc din nou la dovezi*; ἔνθεν ... ἐξέβην ἐπάνειμι XEN. *HG7.4.1 revin de unde m-am îndepărtat*; PLAT. *R.462e*. **IV** (ext.) a recapitula: ἐπανιόντες τοὺς λόγους PLAT. *Lg.693c recapitulând argumentele*; *ș.a.*

[ἐπί, ἀνειμι]

ἐπ-ανείπον, *vb.* a oferi public: (bani) THUC. 6.60.

[ἐπί, ἀνειπον]

ἐπ-ανείρομαι, *vb.* [var. ἐπανέρομαι] {att. aor. ἐπανηρόμην, conjct. 2sg. ἐπανέρη, opt. 3sg. ἐπανέροιτο, inf. ἐπανερέσθαι, part. ἐπανερόμενος; ion. part. ἐπανειρόμενος Hdt.} a întreba din nou: (+ ac.) AR. *Lys.512*, PLAT. *Prt.318c* *ș.a.*, (+ ac. dublu) AESCH. *Pers.973*, εἰ δὲ ἐπανέροιτό τίνα τι PLAT. *Prt.329a dacā ar mai întreba pe cineva ceva*.

[ἐπί, ἀνειρομαι]

ἐπανείς, part. aor. de la ἐπανήμι.

ἐπ-ανέλκω, *vb.* [part. aor. pl. ἐπανελκόμενες] a trage pe uscat: (corabia) ARR. *An.2.19.3*.

[ἐπί, ἀνέλκω]

ἐπ-ανέρχομαι, *vb.* [impf. ἐπανηρόμην, viit. ἐπανελεύσομαι, aor.2 ἐπανήλθον, pf. ἐπανελήλυθα, m.t.m.c.p. ἐπανεληλύθειν] **I** a urca din nou pe: ἐπανελθὼν εἰς τὰ ὄρη XEN. *HG4.8.35 urcând din nou în munți*. **II** (ext.) a ajunge, a intra: γεωμετρίη ... ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπανελθεῖν HDT. 2.109 *geometria a ajuns în Grecia*. **III** (frecv.) a se întoarce, a reveni, ext. a recapitula: ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῶον οἶκον IS. 10.11 *a se întoarce în casa părintească*; ἐπανερχόμενον εἰς τὸ ἄστυ PLUT. *Thes.36.4 întorcându-se în oraș*; NT *Lc.10.35*, PLB. 6.37.4, ἐξ ἀρχῆς διὰ βραχέων πάλιν ἐπανελθε αὐτά PLAT. *Ti.17b recapitululează-le pe scurt de la început*; DEM. 18.211.

[ἐπί, ἀνέρχομαι]

ἐπ-ανερωτάω-ῶ, *vb.* a întreba din nou: (abs.) PLAT. *Grg.454c*, XEN. *Mem.3.1.11*, (+ ac.) PLAT. *Phlb.54b*, id. *Cra.413a*, (pas.) PLAT. *Clit.409d*.

[ἐπί, ἀνερωτάω]

ἐπανεστήσαν, aor. 3pl. de la ἐπανίστημι.

ἐπ-ανέχω, *vb.* **I** (*tranz.*) **1** a ține ridicat împotriva: (+ dat.) IOS. *B13.262*. **2** a ține îndărăt, a pune în urmă (mai prejós): τὰ οικεῖα πράγματα ... τοῖς δημοσίοις ἐπανεχόντα PLUT. *Dem.22.5 punând mai prejós lucrurile particulare față de cele publice*. **II** a se sprijini pe, a se mulțumi cu: (+ dat.) IOS. *A116.74*.

[ἐπί, ἀνέχω]

ἐπ-ανήκω, *vb.* a se întoarce, a reveni: EUR. *IA1628*, LXX *Prov.3.2*, *ș.a.*, ἐπανῆκεν εἰς Ῥώμην PLUT. *Sert.4.1 s-a întors în Roma*; (ὥς + ac.) DEM. 56.

[ἐπί, ἀνήκω]

ἐπ-ανθεμίζω, *vb.* a zbura din floare în floare (precum albinele): SOPH. *Fr.314.331*.

[ἐπί, ἀνθεμίζω]

ἐπ-ανθέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπήνθουν, aor. ἐπήνθησα] {poet. impf. 3sg. ἐπάνθουν Theoc.} **I** a înflori (pe), a fi în floare: THEOC. 5.131, ἐὰν ἐκκοπῆ, ἔτι ἐπανθήσει LXX *Iov14.7 dacā (un copac) este tăiat, va înflori din nou*. **II** (fig.) a înflori pe, a se ivi pe, a apărea: τρίχα ἐπανθοῦσαν περὶ τὰ μέτωπα XEN. *Cyn.4.8 pâr care apare în jurul tâmpelor*; τοῦτο τοῦπιχώριον ... ἐπανθεῖ, τὸ "τί λέγεις σὺ;" AR. *Nu.1174 pe fața ta înflorește (= apare) acel „ce zici tu?"*; AR. *Ec.904*, PLUT. *Per.13.5* *ș.a.*, (pe rământ) ἄλμην ἐπανθέουσιν HDT. 2.12 *eflorescență de sare*.

[ἐπί, ἀνθέω]

ἐπ-ανθιάω-ῶ, *vb.* {ep. part. pl. ac. ἐπανθιόωντας} v. ἐπανθέω: A.RH. 3.519.

ἐπ-ανθίζω, *vb.* [impf.] **I** a acoperi cu flori, ext. a împodobi: πολλοῖς ἐπανθίσαντες πόνοισι γενεάν AESCH. *Th.951 voi, care ați împodobit neamul vostru cu multe dureri*; κωκυτοῖσ' ~ AESCH. *Ch.150 a împodobit cu tânguiri*; ἦν ὁ γραφεὺς αὐταῖς ἐρύθημά τε πλεῖον ἐπανθίσθη LUC. *Hist. Consc.13 dacā pictorul le-ar împodobit (sc. pe femei) cu mai mult rozu*; τὸν ἐλέφαντα ... ἐπήνθιζον τῷ χρυσῷ LUC. *Hist. Consc.50 împodobeau elefantul cu aur*. **II** (med.) a se picta cu, a se împodobi: AESCH. *Ag.1459*.

[ἐπί, ἀνθίζω]

ἐπ-ανθρακίς, ἴδος, ἢ *subst.* peștișori fripți pe cărbune: AR. *Ach.670*, id. *Ves.1127*.

[ἐπί, ἀνθρακίς]

ἐπ-ανήμι, *vb.* [viit. ἐπανήσω, aor. ἐπανῆκα]

I (*tranz.*) **I** a porni împotrivă, a stârni, a atăta: (tm.) σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνήκε θεά IL. 5.405 *zeița l-a pornit împotriva ta*. **2** a lăsa deoparte, a abandona: τὸν παρόντ' ἐπανεῖναι φόβον DEM. 18.177 *a abandona teama prezentă; αὐτὰς ἐπανεῖντα τῶν πόνων* XEN. *Cyn.7.1 scutindu-i pe (câini) de eforturi; τοῖς νέοις τὰ σκληρότατα τῆς ἀγωγῆς ἐπανεῖντες* PLUT. *Lyc.22.1 slăbind pen-tru tineri asprimea disciplinei*. **II** (*intrans.*) **I** a se relaxa, a se calma, a înceta: οὐκ ἐπανῆκεν πρὶν ... PLAT. *Phdr.266a nu a încetat mai înainte ca; (d. câini) ἐρρωμένως καὶ μὴ ἐπανιεῖσαι* XEN. *Cyn.4.5 cu ardoare și fără a se relaxa*. **2** a scădea: ἐπανῆκεν ὁ σῖτος DEM. 32.25 *grăul a scăzut în pref.*

[ἐπί, ἀνῖημι]

ἐπ-ανῖσόω-ῶ, *vb.* [aor. ἐπανίσωσα [ἴ]] a face egal (cu totul), a egaliza, a echilibra: ~ τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους THUC. 8.57 *a-i aduce pe greci într-o stare de echilibru (de forțe); ARSTT. PA648a26, (abs.) ὁ δικαστῆς ἐπανισοῖ* ARSTT. *EN1132a25 judecătorul restabilește egalitatea*.

[ἐπί, ἀνισώω]

ἐπ-ανίστημι, *vb.* [viit. ἐπαναστήσω, aor. ἐπανεστήσα, aor.2 ἐπανεστήην, pf. ἐπανεστήκα; *med.* prez. ἐπανίσταμαι, impf. ἐπανιστάμην, viit. ἐπαναστήσομαι] {ion. part. pf. ἐπανεστεῶς Hdt.} **I** (*tranz.*) (prez. part. pf. ἐπανεστεῶς Hdt.) **I** a ridica din nou, și viit. act., aor. sigmatic) **I** a ridica din nou, a reînălța: τὰ τεῖχη ... μὴ ἐπανιστάναι PLAT. *Lg.778d a nu reînălța ziduri*. **2** a ridica împotrivă: τῷ Ἀκυῖνῳ τρισχιλίους ἄνδρας ... ἐπανίστησιν PLUT. *Sert.13.11 ridică împotriva lui Aquinius trei mii de soldați*. **II** (*intrans.*) (prez. și viit. med., aor.2 și pf. act.) **I** a se ridica, a se înălța: οἱ δ' ἐπανεστήσαν IL. 2.85 *aceștia s-au ridicat; (d. construcții)* AR. *Av.554, ἡ πρῦμα μὲν ἐπανεστήκεν* LUC. *Nav.5 pupa se ridică*. **2** (frecv.) a se ridica împotrivă: <οἱ> ἐπανεστεῶτες HDT. 3.63 *cei care s-au ridicat împotrivă; (+ dat.) τῷ δῆμῳ ἐπανεστήσαν* THUC. 1.115 *s-au ridicat împotriva poporului; ἐπανεστήσαν μοι μάρτυρες ἄδικοι* LXX *Ps.26.12 s-au sculat împotriva mea martori mincinoși; (ἐπί + ac.)* LXX *Ps.85.14* ș.a.

[ἐπί, ἀνίστημι]

ἐπανίτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie revenit sau (re)întors: ~ ἀρχόμενον ἀπὸ τελευτῆς PLAT. *Plt.280b trebuie să ne întoarcem începând*

de la sfârșit; PLAT. R.532d, ARSTT. EN1100a31, id. PA682a31.

[ἐπάνειμι]

ἐπ-άνοδος, *ou, ἡ subst.* **I** *urcuș; ἐκ τοῦ καταγείου εἰς τὸν ἥλιον* ~ PLAT. *R.532b urcușul din peșteră către soare*. **II** *întoarcere; PLUT. Tim.38.3, LUC. VH2.27*. **III** *recapitulare; PLAT. Phdr.267d, (ret. d. reluarea în extenso a unor informații prezentate mai întâi su-mar) ARSTT. Rh.1414b2.*

[ἐπί, ἄνοδος]

ἐπανοιστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie întors sau raportat la: τὴν αἰτίαν οὐχ οὕτως εἰς τὴν τύχην ὡς εἰς τοὺς ἡγεμόνας ~ PLB. 1.37.4 *trebuie raportată cauza nu atât la noroc, cât la conducători*.

[ἐπαναφέρω]

ἐπ-ανορθόω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπηνόρθουν, viit. ἐπανορθώσω, aor. ἐπηνόρθωσα, pf. ἐπηνόρθωκα; *med.* impf. ἐπηνωρθούμην, viit. ἐπανορθώσομαι, aor. ἐπηνωρθωσάμην, pf. ἐπηνόρθωμαι; *pas.* viit. ἐπανορθωθήσομαι, aor. ἐπηνωρθώθην] **I** a restabili, a redresa, a restaura: τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς πόλεως ... ἐπανορθώσοντες THUC. 7.77 *redresând marea putere a cetății; (pas.) αἱ πόλεις ἐπανορθοῦνται πολιτεία χρηστή* ISOC. 6.48 *ce-tățile sunt redresate printr-o constituție onestă; τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται* DEM. 6.5 *vor fi redresate cele prezente*. **II** a corecta, a rectifica, a îmbunătăți: ἐπανορθῶσαι τὰς διαθήκας ἐβούλετο IS. 1.26 *voia să-și rectifice testamentul; ISOC. 1.3, PLAT. Grg.461c, ἐπανορθώσοιμεν ἂν ὑμᾶς* AR. *Lys.528 v-am putea aduce pe calea cea dreaptă; (med. = act.)* PLAT. *Euthphr.9d.*

[ἐπί, ἀνορθόω]

ἐπανόρθωμα, *ατος, τό subst.* *îndreptare, corectare, îmbunătățire; δικαίωμα δὲ τὸ ~ τοῦ ἀδικήματος* ARSTT. *EN1135a13 actul de dreptate înseamnă corectarea unei nedreptăți; PLAT. Pri.340d, DEM. 7.32, PLUT. Mar.6.7* ș.a.

[ἐπανορθόω]

ἐπανόρθωσις, *εως, ἡ subst.* **I** *acțiunea de a îndrepta, corectare, îndreptare; πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ τῶν ἀνθρώπων βίου* PLB. 1.35.1 *spre îndreptarea vieții oamenilor; PLUT. M.46d, NT 2Tim.3.16*. **II** *avantaj, răsplată; PLB. 1.66.12.*

[ἐπανορθόω]

ἐπανορθωτέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie îndreptat sau corectat: PLAT. *Lg.809b* §.a. // (neut. adv.) **ἐπανορθωτέον**, trebuie corectat: PLUT. *M.24a*.

[ἐπανορθόω]

ἐπανορθωτικός, ή, όν *adj.* care corectează, corectiv: (dreptate) ARSTT. *EN1132a18*.

[ἐπανορθόω]

ἐπαντέλλω, *vb.* (poet. ion.) v. ἐπανατέλλω

ἐπ-άντης, ες *adj.* (cf. ἀνάντης) abrupt, pier-tis: THUC. 7.79.

[ἐπί, ἄντα]

ἐπ-αντλέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπήντλουν, viit. ἐπαντλήσω, aor. ἐπήντλησα; pas. impf. ἐπήντλούμην, aor. ἐπήντλήθην, pf. ἐπήντλημαι] I a scoate și a vărsa în sau pe: PLAT. *Phdr.253a*, id. *Phd.112c*, αὶ τοῦ Δαναοῦ ...

παρθένοι εἰς τὸν τετραπτημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι LUC. *DMort.21.4 fecioarele lui Danaos, care scot apă și o varsă într-un butoi găurit*; LUC. *Dips.6. II* (fig.) a vărsa din belșug, a debita: σοφοὺς ἐπαντλῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγουσ EUR. *Fr.899 vārsând cuvinte înțelepte într-un om neințelept*; ὡς πολὺ τὸν Ὅμηρον ἐπαντλεῖσ LUC. *Cont.23 ce mult mai debitezi din Homer*; πολλαῖς φροντισίν ἐπήντλημένον PLUT. *M.107a inundat de multe griji*.

[ἐπί, ἀντλέω]

ἐπ-ἀνύομαι sau **ἐπανύτομαι**, *vb.* [med. aor. 2sg. (tm.) ἐπί ... ἡνύσω] a implini, a obține, a dobândi: (tm.) SOPH. *Tr.995*, (pas.) οὐδέ ποτέ σφιν νίκη ἐπηνύσθη HES. *Sc.311 izbânda nu a fost obținută între ei*.

[ἐπί, ἀνύω]

ἐπάνω, [ᾶ] *adv.* I (d. loc) deasupra, sus: τὸν ~ πύργον HDT. 3.54 *partea superioară a turnului*; ~ κατακεισόμεθ' ἡμεῖς; AR. *Lys.773 noi vom sta deasupra?*; (+ gen.) πόλις ... ~ ὄρους κειμένη NT *Mt.5.14 cetate care se află pe munte*; ὁ ~ βροτῶν LXX *Iov33.12 Cel de peste muritori. II* (d. timp) *mai înainte, mai sus: τοὺς ~ χρόνους PLB. 32.5.5 anii anteriori*; ἐν τοῖς ~ λόγοις ARSTT. *Metaph.1012b6 în cuvintele de mai înainte* (= în cele de mai sus); καθάπερ ~ προεῖπον PLB. 3.13.1 *după cum am spus mai sus*; οἱ ... πρόγονοι, καὶ πατέρες καὶ τούτων ~ DEM. 60.7 *strămoșii și părinții și înaintășii acestora. III* (d. număr) *mai mult, peste: ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ~ LXX Ex.30.14 de la*

douăzeci de ani și mai mult; (+ gen.) ~ δηναρίων τριακοσίων NT *Mc.14.5 peste trei sute de dinari*.

[ἐπί, ἄνω]

ἐπάνωθε(ν), [ᾶ] *adv.* I (d. loc) *mai sus: ἄλλα ἔθνη ~ THUC. 2.99 alte neamuri de mai sus*; *κούφα σοι χθῶν ~ πέσοι EUR. Alc.463 pământul să cadă ușor peste tine* (= să-ți fie țărâna ușoară!); (+ gen.) *τὴν φλόγα ~ τοῦ θυσιαστηρίου LXX Jud.13.20 flacăra de pe altar*; PLAT. *Tim.45a. II* (d. timp) *mai înainte: χαῶν τῶν ~ THEOC. 7.5 oamenii buni de altă dată*.

[ἐπάνω]

ἐπάξα, (dor.) ind. aor. med. 2sg. de la πηγνυμι: THEOC. 4.28.

ἐπαξα, (dor.) ind. aor. act. de la πηγνυμι.

ἐπ-ᾶξιος, α, ον *adj.* I demn, vrednic: (+ gen.) *παγκρατίου στεφάνωμ' ἐπάξιον Pl. I.3/4.62 încoronare demnă de pancration*; ἔχονθ' ἕκαστον τῆς δίκης ἐπάξια AESCH. *Eu.272 fiecare are parte de cele vrednice de dreptate*; δόσιν γε τῶν κακῶν ἐπαξίαν AESCH. *Ch.95 răsplată pe măsură nenorocirilor*; Ζηνὸς ἐπάξια μῆδετο λέκτρων A.RH. 1.150 (*Leda*) *gânda pentru ei* (sc. *Castor și Polydeukes*) *lucruri demne de urmași ai lui Zeus*; LUC. *Trag.86*, (+ inf.) *τὸ τῶν κυνῶν οὐκ ἐπάξιον καταριθμεῖν γένους* PLAT. *Plt.266a neamul câinilor nu merită numărărat*; ~ ... κατοικτίσαι SOPH. *OC461. II* vrednic de amintire: οὔτε ἔθνεος ἐκάστου ἐπάξιοι ἦσαν οἱ ἡγεμόνες HDT. 7.96 *nici conducătorii fiecărui neam nu erau vrednici să fie amintiți. III* de care e demn, cuvenit: (nuntă) SOPH. *El.971. IV* just, meritat: ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων AESCH. *Pr.70 îl văd că are parte de cele meritare. // ἐπαξίως, adv.* în mod demn sau just, vrednic: SOPH. *OT133, ARR. An.1.12.2. [ἐπί, ἄξιος]*

ἐπαξίω-ῶ, *vb.* [aor. ἐπηξίωσα] I a socoti vrednic, a crede de cuviință: (+ inf.) *τοῦτ' ἐπηξίωσα δρᾶν SOPH. Ph.803 am socotit vrednic să fac aceasta*; ὁ ξένος σε ... ἐπαξιοῖ δικαίαν χάριν παρασχεῖν SOPH. *OC1497 străinul crede de cuviință să-ți ofere o răsplată dreaptă fie*; (+ ac. și inf.) SOPH. *El.1274. II* a crede: (+ ac. și inf.) SOPH. *El.658.*

[ἐπάξιος]

ἐπ-αξονέω-ῶ, *vb.* a înscrie pe o tablă, a înscrie: LXX Num.1.18.

[ἐπί, ἄξων]

ἐπ-αξόνιος, *ov adj.* care se află pe osie: (car) THEOC. 25.249.

[ἐπί, ἄξων]

ἐπάξω¹, *ind. viit. act. de la ἐπάγω.*

ἐπάξω², (*dor.*) *ind. aor. med. 2sg. de la πήγυμι.*

ἐπαιοδῆ, ἦς, ἡ *subst.* (poet. ion.) *v.* ἐπωδῆ

ἐπαιοδός, οὔ, ὁ *subst.* (tard.) *v.* ἐπωδός

ἐπ-ἄπειλέω-ῶ, *vb.* a amenința: (abs.) AR. Av.630, id. V.670, (+ dat.) βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἐλένω IL. 13.582 *a mers amenințându-l pe Helenos*; (+ ac.) ἐπαπειλήσας τὴν ζημίαν PLAT. Lg.719e *amenințând cu o pedeapsă*; (+ inf.) HDT. 1.189, SOPH. El.779, (cu inf. subînț.) ὡς ποτ' ἐπηπειλήσεν IL. 14.45 *după cum a amenințat (să facă)*; (pas.) πρὸς σοῦ τὰ δεῖν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι SOPH. Am.408 *însprăimântați de grozăviile acelea cu care ne-ai amenințat*.

[ἐπί, ἀπειλέω]

ἐπ-αποδύω, *vb.* |aor.2 ἐπαπέδυν pf. ἐπαποδέδουκα; med. impf. ἐπαπεδύομην, viit. ἐπαποδύσομαι, aor. ἐπαπεδυσάμην| (*prop. „a despuia din nou (în luptă)”*) I (*tranz.*) (prez., impf., viit. și aor.1) a contrapune drept rival: (pe cineva (ac.) cuiνᾶ (dat.)) PLUT. M.788d II (*intrans.*) (aor.2, pf., med. prez., viit.) a ataca la rândul său, a riposta: ἐπαποδύωμεθ' ... τουτωῖ τῷ πράγματι AR. Lys.615 *să ripostăm ... la o asemenea faptă!*; PLUT. Marc.3.3.

[ἐπί, ἀποδύω]

ἐπ-αποθνήσκω, *vb.* |impf. ἐπαπέθνησκον, aor.-2 ἐπαπέθανον| I a muri imediat după: (+ dat.) (d. Achilles și Patroclos) ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι PLAT. Smp.180a *a muri imediat după cel care a pierit*; IOS. A15.514, (abs.) PLUT. Aem.35.3. II a muri în timp ce: ἐπαποθνήσκει τοῖς λόγοις IOS. A13.318 *moare în timp ce vorbește*.

[ἐπί, ἀποθνήσκω]

ἐπ-ἀπόλλυμι și **ἐπ-απολλύω**, *vb.* |part. prez. ἐπαπολλύουσα Luc.| a ucide după sau în cele din urmă: LUC. Merc.Cond.42.

[ἐπί, ἀπόλλυμι]

ἐπ-απολογέομαι-οὔμαι, *vb.* *v.* ἀπολογέομαι: PLUT. Marc.27.5.

[ἐπί, ἀπολογέομαι]

ἐπ-απορέω-ῶ, *vb.* a se îndoii din nou, a fi din

nou nedumerit: ἐπαπορήσαι πρὸς αὐτοῦς PLB. 6.3.6 *a fi din nou nedumerit față de aceștia*; PLB. 14.12.1, (pas.) ἱκανὴν ἀνταπόδοσιν ποιήσει τῶν νῦν ἐπαπορηθέντων PLB. 6.5.3 *va oferi o compensație suficientă pentru cele puse la îndoială acum*.

[ἐπί, ἀπορέω]

ἐπ-αποστέλλω, *vb.* I a trimite apoi sau drept succesori: PLB. 32.5.11, LXX Ex.8.17. II a trimite împotriva: ἐπαποστέλλει τοὺς ἐκ τῆς πόλεως μισθοφόρους PLB. 1.53.6 *îi trimite împotriva pe mercenarii din oraș*.

[ἐπί, ἀποστέλλω]

ἐπάπτω, *vb.* (ion.) *v.* ἐφάπτω

ἐπ-ἄρά, ἄς, ἡ *subst.* {ion. ἐπαρή} blestem: θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς IL. 9.456 *zeii împlinesc blestemul*.

[ἐπί, ἄρά]

ἐπ-ἄράομαι-ῶμαι, *vb.* |impf. ἐπηρώμην, viit. ἐπαράσομαι, aor. ἐπηρασάμην (2sg. ἐπηράσω Soph.), pf. ἐπήραμαι| {ion. part. aor. ἐπαρησάμενος Hdt.} a rosti un blestem, a blestema: (+ ac.) τίν' ... τόνδ' ἐπηράσω λόγον; SOPH. El.388 *ce fel de blestem est cel pe care l-ai rostit?*; τί ... ταῦτ' ἐπήραμαι DEM. 18.142 *de ce am rostit aceste blesteme?*; (+ dat. „împotriva”) PLAT. Lg.931b, (+ ac. și dat.) Πέρσησι δὲ πολλὰ ἐπαρησάμενος HDT. 3.75 *aruncând multe blesteme împotriva persilor*; (+ ac. pers.) ἐπαρᾶται ... εἰσηγούμενον PLAT. Lg.684e *îl blestemă pe cel care vrea să introducă*; (+ inf.) EUR. IA60, IOS. A16.117.

[ἐπί, ἄράομαι]

ἐπ-ἄράρισκω, *vb.* |aor. ἐπήρσα, aor.2 ἐπήραρον, pf. ἐπάρηρα [ἄρ]| {ep. part. aor. ἐπάρμενος, tard. ἐφάρμενος, part. pf. ἐπαρηρώς, m.m.c.p. 3sg. ἐπάρηρει Il. 12.456} I (*tranz.*) a potrivi la, a prinde de / la: (+ ac. și dat.) IL. 14.339. II (*intrans.*) I a se potrivi: μία δὲ κληῖς ἐπαρήρει IL. 12.456 *se potrivea o cheie*. 2 a fi gata sau pregătit: ὄπλα δ' ἐπάρμενα ... τεῶ ἐγκάτθεο οἴκῳ HES. Op.627 *rânduiește-ți în casă unelte bine întocmite*.

[ἐπί, ἀραρίσκω]

ἐπ-ἄράσσω, *vb.* {att. -ττω} a trânti, a izbi: (ușă) PLAT. Prt.314d.

[ἐπί, ἀράσσω]

ἐπάρῳτος, *ov* [ἄρ] *adj.* lovit de blestem, blestemat: ὁ καὶ ἐπάρῳτόν τε ἦν μὴ οἰκεῖν THUC. 2.17 *există blestemul de a nu locui*;

PLAT. *Lg.*877a, NT *In.*4.35, IOS. *A11.*58, PLUT. *Tim.*2.17 §a.

[ἐπάράομαι]

ἐπ-ἀργεμος, ον *adj.* I cu ochii acoperiți de albeață: ARSTT. *HA*620a1. II (fig.) acoperit, neclar, obscur: AESCH. *Ag.*1113, id. *Pr.*499, αιδώς ... ἐπαργέμους λόγους τίθησιν AESCH. *Ch.*665 *sfiala aduce cuvinte umbrite.*

[ἐπί, ἄργεμον]

ἐπ-ἀργῦρος, ον *adj.* acoperit cu argint, argintat: HDT. 1.50, id. 9.80, PLUT. *Romp.*24.3.

[ἐπί, ἄργυρος]

Ἐπαρδος, ου, ὁ *subst.* Epardos, fluviu în Media: ARR. *An.*4.6.6.

ἐπ-ἀρδω, *vb.* a uda, a stropi: LXX *4Mac.*1.29, LUC. *Dips.*4 §a.

[ἐπί, ἄρδω]

ἐπ-ἀρῆγω, *vb.* [imper. aor. ἐπάρηξον] a veni în ajutor, a ajuta: (+ dat.) Ἀχιλῆϊ ... βούλεσθ' ~ IL. 24.39 *preferați să veniți în ajutorul lui Achilles*; OD. 13.391, EUR. *El.*1350, LXX *2Mac.*13.17 §a., (abs.) AESCH. *Ch.*725.

[ἐπί, ἀρήγω]

ἐπάρηγών, ὄνος, ὁ, ἡ *subst.* care vine în ajutor, apărător: (Hera) A.RH. 4.858.

[ἐπαρήγω]

ἐπάρην, ind. aor. pas. de la πείρω.

ἐπαρηρ-, (ion.) part. aor. med. de la ἐπαράομαι.

ἐπαρήρει, m.m.c.p. 3sg. de la ἐπαράρισκω.

ἐπ-ἀρίστερος, ον *adj.* I spre stânga: HDT. 2.36. II (fig.) stângaci, incapabil: PLUT. *Cat.Ma.*19.7, id. *M.*34a. // **ἐπαριστέρως**, *adv.* stângaci, în mod nepriceput: MEN. *Fr.*325, PLUT. *M.*467c.

[ἐπί, ἀριστερός]

ἐπάριστερότης, ητος, ἡ *subst.* stângăcie, nepricepere: ARSTT. *IV*1251a2.

[ἐπαρίστερος]

Ἐπάρῖτοι, οί [ᾶ] *subst.* epariți, corp militar însărcinat cu paza granițelor Arcadiei: XEN. *HA*7.4.33 §a.

ἐπάρκεια, ας, ἡ *subst.* sprijin, ajutor: PLB. 1.48.5, id. 6.52.6 §a.

[ἐπαρκής]

ἐπάρκεσις, εως, ἡ *subst.* sprijin, ajutor: τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρκεσιν καλεῖς; EUR. *Hec.*758 *de ce ne chemi în ajutor?*; SOPH. *OC*447.

[ἐπαρκέω]

ἐπ-αρκέω-ῶ, *vb.* [imperf. ἐπήρκουν, viit. ἐπαρκέσω, aor. ἐπήρκεσα] {ep. inf. viit. ἐπαρκέσσειν, aor. ἐπαρκέσαι A.Rh.} I (frecv.) a veni în ajutor: (+ dat.) HDT. 1.91, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέση NT *1Tim.*5.16 *pentru a veni în ajutor celor care sunt cu adevărat văduve*; PLUT. *Art.*22.6, (f. rar + ac.) EUR. *Or.*803, (abs.) τίς ἄρ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεᾶν; AESCH. *Th.*93 *cine dintre zei sau zeițe [ne] va veni în ajutor?*; SOPH. *OC*777. II a se îngriji de: (+ dat.) ~ τῇ τῶν πολλῶν ἀσθενείᾳ PLUT. *Sol.*18.6 *a se îngriji de slăbiciunea celor mulți*. III a interveni: οὔτε τι Τηλέμαχος τό γ' ἐπήρκεσεν OD. 17.568 *nici Telemachos nu a intervenit cu ceva*. IV a feri: οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρόν ὄλεθρον IL. 2.873 *nu l-a ferit de jalnică moarte*. V a ajuta cu, a pune la dispoziție, a oferi: πέπλους ἐπαρκέσαι EUR. *Cyc.*301 *a ajuta cu haine*; PLAT. *Prt.*321a, (+ inf.) ἄκος δ' οὐδέν ἐπήρκεσαν τό μῆ ... AESCH. *Ag.*1170 *n-au oferit nici un leac pentru a evita ...*. VI (abs.) a fi suficient sau îndeajuns: ἐπαρκέσει νόμος ὄδ' SOPH. *Ant.*612 *își va păstra puterea această lege*; ἐπαρκέσαι κλειτᾶ γενεᾶ Pi. *N.*6.60 *a fi la înălțimea nobilei neam*.

[ἐπί, ἀρκέω]

ἐπαρκής, ἔς *adj.* suficient: οὐσίαν ... ταῖς δαπάναις ἐπαρκῆ PLUT. *Cic.*7.3 *avere suficientă pentru cheltuieli*.

[ἐπαρκέω]

ἐπαρκοῦντως, *adv.* suficient: SOPH. *El.*354.

[ἐπαρκέω]

ἐπαρμα, ατος, τό *subst.* bază, fundament: LXX *2Ezr.*6.3.

[ἐπαίρω]

ἐπάρμενος, (ep.) part. aor. med. de la ἐπαράρισκω.

ἐπ-ἀρουρος, ον [ᾶ] *adj.* lucrător la țară, argat: OD. 11.489, LUC. *DMort.*26.1.

[ἐπί, ἄρουρα]

ἐπαρσις, εως, ἡ *subst.* I ridicare, înălțare: ~ τῶν χειρῶν LXX *Ps.*140.2 *ridicare a mâinilor*; τὴν ἐπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν LXX *Iez.*24.25 *înălțarea falei lor*. II umflare: ~ αἰδοίου ARSTT. *HA*574a32 *umflare a părților sexuale*; ARSTT. *HA*581a27. III (spec.) erectie: ARSTT. *HA*572b26. IV nimicire: (dub.) LXX *4Rg.*19.25. V (fig.) înfumurare: LXX *Zah.*12.7.

[ἐπαίρω]

ἐπ-αρτάω-ῶ, *vb.* |aor. ἐπήρτησα; *pas.* part. pf. ἐπηρτημένος| a lega de, a atârna de: τὸ ἐπηρτημένον ARSTT. *Mech.*850a24 *partea suspendatâ*; πᾶσι ... τοσοῦτος ἐπήρτηται φόβος DEM. 23.140 *o asemenea frică atârna asupra tuturor*; AESOP. 1.203, IOS. *AI2.*100.

[ἐπί, ἀρτάω]

ἐπαρτής, ἐς *adj.* pregătit, echipat: ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι OD. 8.151 *tovarășii [tâi] sunt gata*; A.RH. 2.1177.

[ἐπαρτάω]

ἐπ-αρτίζω, *vb.* |aor. ἐπήρτισα, *med.* part. pf. ἐπηρτισμένος| {ep. impf. 3pl. ἐπαρτίζοντο A.Rh., opt. aor. ἐπαρτίσσειεν A.Rh.} a rându-i, a pregăti: πάντα ... ἐπαρτίσσειεν ἰόντι A.RH. 1.1210 *să le pregătească pe toate pentru cel venit*; (+ inf.) A.RH. 1.877.

[ἐπί, ἀρτίζω]

ἐπαρτύνω ἢ **ἐπαρτύω**, [ῶ] *vb.* **I** a potrive (la), a fixa (de): ἐπήρτυε πῶμα OD. 8.447 *potrivea caracul*. **II** a oferi, a aduce: (tm.) ἐπι γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα OD. 3.152 *Zeus aducea o nenorocire*.

[ἐπί, ἀρτύνω]

ἐπαρυστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* vas (cu care se varsă uleiul în candelă), tăviță: LXX *Ex.*25.38.

[ἐπαρύτω]

ἐπαρυστήρις, ἴδος, ἡ *subst.* v. ἐπαρυστήρ

ἐπ-ἀρύτω, [ῶ] *vb.* a scoate, a extrage: (med. = act.) PLUT. *M.*600d.

[ἐπί, ἀρύτω]

ἐπαρχεία, v. ἐπαρχία

ἐπαρχία, ας, ἡ *subst.* |var. ἐπαρχεία NT| (lat. = *provincia*) provincie, guvernământ, eparhie: PLB. 3.27.4, IOS. *BI1.*157, PLUT. *Cic.*36.1 *ș.a.*

[ἐπαρχος]

ἐπαρχικός, ἡ, ὁν *adj.* de guvernator. // **ἐπαρχικοί**, οἱ *subst.* locuitori ai unei provincii: (= lat. *provinciales*) PLUT. *Cic.*36.3.

[ἐπαρχος]

ἐπαρχος, ου, ὁ *subst.* comandant, guvernator, șef, administrator: (lat. = *praefectus*) PLB. 5.46.7, LXX *2Ezr.*6.6, IOS. *BI6.*304 *ș.a.*, (= lat. *praefectus fabrum*) ~ τεκτόνων *sau* τῶν τεχνιτῶν PLUT. *Cic.*38.5, id. *Brut.*51.3 *șef al serviciului de geniu*; (= lat. *praefectus praetorii sau praetorio*) ~ τῆς αὐλῆς PLUT. *Galb.*13.1 *comandant al gărzii pretoriene*.

[ἐπάρχω]

ἐπ-ἀρχω, *vb.* |impf. ἐπήρχον, viit. ἐπάρξω, aor. ἐπῆρξα; *med.* aor. ἐπηρξάμην| **I** (*act.*) a conduce asupra, a stăpâni peste, a avea autoritate asupra, a domni peste: (+ gen.) πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν LXX *Est.*3.13b *stăpânind peste multe neamuri*; PLB. 3.23.4, APP. *Pun.*628 *ș.a.*, (abs.) PLUT. *Sull.*8.4. **II** (*med.*) a începe (să verse vin pentru libații): IL. 9.176, οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν OD. 18.418 *paharnicul să înceapă (să verse vin) în cupe*.

[ἐπί, ἀρχω]

ἐπάρωγή, ῆς, ἡ *subst.* ajutor, sprijin: A.RH. 1.302, (+ gen. „împotriva a”) LUC. *Alex.*28.

[ἐπαρήγω]

ἐπάρωγός, ον *adj.* care vine în ajutor, apărător: OD. 11.498, EUR. *Hec.*164, A.RH. 1.32 *ș.a.*

[ἐπαρήγω]

ἐπῆσαι, inf. aor. act. de la ἐπάδω.

ἐπ-ασθμαίνω, *vb.* a găfâi: LXX *4Mac.*6.11.

[ἐπί, ἀσθμαίνω]

ἐπ-ασκέω-ῶ, *vb.* **I** a făuri cu grijă, a fabrica (cu meșteșug), a întocmi: (pas.) ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλή τοίχῳ OD. 17.266 *curtea îi este făurită cu zid*. **II** a împodobii: ἐπασκήσω ... ἦρωα τιμαῖς PI. N.9.10 *il voi împodobii pe erou prin cinstiri*. **III** (frecv.) a se îndeletnici cu, a practica: πεντάεθλον ἐπασκήσας HDT. 6.92 *practicând pentatlonul*; (pas.) Ρωμαίοις μὲν δὴ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπήσκηται ARR. *An.*5.8.1 *acestea sunt practicate de romani din vechime*; (fig.) σοφίαν ἐπασκεῖ AR. *Nu.*517 *practică înțelepciunea (= filosofia)*; τέχνην ἐπασκῶ EUR. *Hyps.fr.*60.59 *practic o artă (meserie)*; HDT. 2.166.

[ἐπί, ἀσκέω]

ἐπασκητέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie practicat: ARR. *Tact.*9.4.

[ἐπασκέω]

ἐπασσάμεθα, aor. 1pl. de la πατέομαι: OD. 9.87 *ș.a.*

ἐπασσύτερος, α, ον [ῶ] *adj.* (ep.) **I** unul după altul: (ποποαρε) IL. 1.383, (falange) IL. 4.427, (val) IL. 4.423, ἐπασσυτέρους πέλασε χθονί A.RH. 1.994 *i-a culcat la pământ unul după altul*; IL. 8.277, OD. 16.366, HES. *Th.*716. **II** frecvent, urgent: ἐπασσυτέρη βιότοιο χρησιμοσύνη A.RH. 2.472 *nevoia tot mai mare de mijloace de trai*; ἐπασσύτερος

... οὐρος A.RH. 1.579 *vânt aprig (violent)*.
[et nec.; roate o contaminare între άσσοτέρω și έγγύτερος]

ἐπασσύτερο-τριβής, ές *adj.* care lovește des (lovitură dură lovitură): ἐπασσυτεροτριβή τά χερός όρέγματα AESCH. Ch.426 *loviturile repetate ale mâinilor întinse*.

[ἐπασσύτερος, τρίβω]

ἐπαστέον, *adj.vb.* trebuie descântat: PLAT. Chrm.158c.

[ἐπάδω]

ἐπ-αστράπτω, *vb.* [aor. ἐπήστραψα] a apărea o lumină asupra, a scăpăra: (+ dat.) ένίοις δ' ἐπήστραψε δεξιόν PLUT. M.594e *le-a apărut o lumină din dreapta*.

[ἐπί, άστράπτω]

ἐπ-ανγάζω, *vb.* a străluci: LUC. ITr.8.

[ἐπί, ανγάζω]

ἐπ-αυδάω-ώ, *vb.* a chema cu voce tare, a invoca: AR. Ra.369, (med. + ac.) SOPH. Ph.395.

[ἐπί, αυδάω]

ἐπ-αυλέω-ώ, *vb.* [impf. ἐπηύλουν, aor. ἐπηύλησα] a acompănia cu flaut (fluiet): LUC. Syr.D.50, (+ dat.) LUC. Sacr.12, (pas.) μέλος έπαυλείται EUR. HF895 *cântecul este însoțit de flaut*.

[ἐπί, αυλέω]

ἐπαυλίζομαι, *vb.* I a pune cortul (lângă + dat.), a campa: THUC. 3.5, PLUT. Crass.27.4, ARR. Ind.13.2. II a face cuib în: (+ dat.) A.RH. 3.929.

[ἐπαυλις]

ἐπαύλιον, ου, τό *subst.* locuință la țară: PLB. 4.4.1, PLUT. M.508d ș.a.

[ἐπαυλις]

ἐπ-αυλις, εως, ή *subst.* I loc de petrecut noaptea, sălaș, casă la țară: (d. animale) HDT. 1.111, γενηθήτω ή ~ αυτών ήρηωμένη LXX Ps.68.26 *să ajungă sălașul său pustiu*; εις έπαυλιν γεωργού AESOP. 1.149 *în casa țărănului*; LXX Num.31.10. II (mil.) tabără: τούς Τρώας έπαυλιν ποιουμενους PLAT. 2Alc.149d *troienii făcându-și tabăra*; PLB. 16.15.6.

[ἐπί, αυλή]

ἐπ-αυλος, ου, ό *subst.* [neut. pl. έπαυλα Soph.] I staul, țarc: OD. 23.358, SOPH. OT1138. II sălaș: AESCH. Pers.870, (pl.) τὰ κράτιστα γās έπαυλα SOPH. OC669 *cel mai frumos sălaș de pe pământ*.

[ἐπί, αυλή]

ἐπ-αυζάνω și **ἐπ-αύζω**, *vb.* [impf. έπηύζανον și έπηύζον, viit. έπαυζήσω, aor. έπηύζησα, pf. έπηύξηκα; med. pf. έπηύξημαι; pas. έπηυζήθη] a spori (din nou), ext. a prinde forță, a (se) întări: (act.) τήν οικείαν έκάστους πατρίδα νικήσαντας έπαυζήσαι THUC. 7.70 *învingând, să-și sporiască fiecăre propria patrie*; (med.) οὐδέ ... παρὰ τήν αυτοῦ ρώμην τοσοῦτον έπηύζηται όσον παρὰ τήν ήμετέραν άμέλειαν DEM. 4.11 *s-a întărit nu atât prin propria forță, cât prin nepăsărea noastră*; XEN. Oec.7.43, (pas.) ARR. An.7.6.4

[ἐπί, αυζάνω]

ἐπαύξη, ης, ή *subst.* sporire, creștere: PLAT. Lg.815e.

[ἐπί, έπαυζάνω]

ἐπαύξησις, εως, ή *subst.* I sporire, creștere: PLAT. Lg.957e, PLUT. Sol.15.4. II ajutorare: εις ... τήν έπαύξησιν τών πολιτών PLB. 5.88.6 *spre ajutorarea cetățenilor*.

[έπαυζάνω]

ἐπαύξω, *vb.* v. έπαυζάνω: LXX 3Mac.2.25.

ἐπαύρεσις, εως, ή *subst.* {ion. pl. -έσιες} folosire, câștig, profit: HDT. 7.158, ταχείας τās έπαυρέσεις ... ποιείσθαι THUC. 2.53 *a avea câștiguri rapide*.

[έπαυρίσκω]

έπαυρέω-ώ, *vb.* [3sg. έπαυρεῖ] v. έπαυρίσκω: HES. Op.419.

ἐπ-αυρίζω, *vb.* a sufla: (d. vânt) IOS. B11.409.

[ἐπί, αυρα]

ἐπ-αύριον, *adv.* mâine, ziua următoare: (frecv.) τῆ ~ NT In.1.29 *în ziua următoare*; PLB. 3.44.3, LXX Ex.32.6.

[ἐπί, αυριον]

ἐπ-αυρίσκω, *vb.* [viit. 2sg. έπαυρήσεις Call., aor. έπηύρον; med. viit. έπαυρήσομαι, aor. έπηυρόμην și έπηυράμην, inf. aor. έπαυρέσθαι] {ep. conjct. med. 2sg. έπαύρηαι și έπαύρη Hom., A.Rh., inf. έπαυρέμεν II.; dor. έπαύρον, med. aor.2 2sg. έπαύρεο Pi.} (gener. ion. și poet.) I (act.) I a avea parte de, ext. a se bucura de, a profita de: (+ gen.) τών τινά βέλτερόν έστιν έπαυρέμεν IL. 18.302 *este mai bine ca cineva să se bucure de aceste (bunuri)*; πλειον δέ τε νυκτός έπαυρεῖ HES. Op.419 (Sirius) *are parte mai mult de noapte*; (cu gen. subînț.) γειτόνων πολλοι έπαύρον Pi. P.3.36 *mulți dintre vecini i-au împărțăsit soarta*. 2 a atinge: (+

ac.) πάρος χροά λευκόν ἐπαυρεῖν IL. 11.573 *înainte ca (armele) să guste (= să atingă) pielea cea albă*; IL. 13.649. **II** (*med.*) **1** (în sens pozitiv) a se bucura de, a dobândi: τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι IL. 13.733 *mulți oameni au parte de (minte)*; EUR. *IT*529, ἐπαύρασθαι τῆς ἐλευθερίας PLB. 18.11.7 *a se bucura de libertate*; (abs.) ἀποδοτέον δὴ αὐτῷ ὅσον ἐπήυρετο ARSTT. *EN*1163a20 *trebuie să-i înapoieze pe cât a dobândit*. **2** (*iron.*) a avea parte de: (+ gen.) ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος IL. 1.410 *pentru ca toți „să se bucure” de regele lor (= să știe ce înseamnă să aibă un astfel de rege)*; IL. 15.17, (+ ac. și gen.) τοιαῦτ' ἐπήυρου τοῦ φιλανθρώπου τρόπου AESCH. *Pr*.28 *asa răsplăți ai primit de pe urma iubirii tale de oameni*; (abs.) IL. 6.353.

[ἐπί, v. εὐρίσκω]

ἐπαυσα, ind. aor. act. de la παύω.

ἐπαύσας, part. aor. act. de la ἐπαύω.

ἐπ-αὔτέω-ῶ, [v] vb. |impf. ἐπαὔτεον, aor. 3sg. ἐπήυτησε| **I** a striga, a urla, a țipa: Βέβρυκες δ' ἐπαὔτεον THEOC. 22.91 *bebricii țipau*; CALL. *Ap*.102, (tm.) μεγάλην δὲ βοήην ἐπὶ Κύρνος αὔτει CALL. *Dian*.58 *Κυρνος scoate un singur sunet*. **II** a scârțâi: (tm.) HES. *Sc*.309.

[ἐπί, αὐτέω]

ἐπ-αυχένιος, *adj.* care cuprinde gâtul: (jug) P1. *P*.2.93.

[ἐπί, αὐχίν]

ἐπ-αυχέω-ῶ, vb. |viit. ἐπαυχῆσω, aor. ἐπήυχησα| **I** a se mândri, a se făli tare, a se grozâvi: (+ dat.) SOPH. *Ant*.483, AR. *Av*.629. **II** a fi incredințat că: (+ ac. și inf.) SOPH. *El*.65.

[ἐπί, αὐχέω]

ἐπ-αυχμέω-ῶ, vb. |part. aor. -ήσας| a trimite secetă: SOPH. *Fr*.524.4.

[ἐπί, αὐχμέω]

ἐπ-αῦω, vb. |part. aor. ἐπαῦσας, imper. aor. ἐπάνυσον| a scoate un strigăt, a răcni: AESCH. *Ch*.828, THEOC. 23.44.

[ἐπί, αῦω]

ἐπαφάω-ῶ, vb. |aor. ἐπήφησα| {ep. aor. 3sg. med. ἐπαφήσατο A.Rh. 4.27} a atinge ușor: AESCH. *Pr*.849, PLAT. *Cra*.404d.

[ἐπαφή]

ἐπαφή, ης, ἡ *subst.* **I** atingere la suprafață: AESCH. *Supp*.17, PLAT. *Cra*.412b. **II** (fig.) atenționare: PLUT. *Lys*.23.5 **III** pedepsire: PLUT. *M*.46d. **IV** simțul tactil: PLAT. *Th*.186b.

[ἐπί, ἀφή]

ἐπ-αφήμι, vb. **I** a arunca (împotriva), a zvârli, a lansa: (+ ac.) τὰ παλτὰ ἐπαφεῖναι XEN. *Cyr*.4.1.3 *a arunca sulite*; (+ ac. și dat.) ἐπαφιέναι τοῖς ἐχθροῖς βέλη APP. *Pun*.595 *a arunca săgeți împotriva dușmanilor*; (fig.) εἰς τοὺς συγγενεῖς ... τὴν ὀργὴν ἐπαφίεις IOS. *AI*19.175 *manifestând mânie împotriva rudelor*. **II** a trimite împotriva: (+ ac. și dat.) τὴν δὲ στρατιὰν ἐπαφήσιν αὐτοῖς ὄλην IOS. *BI*2.12 *trimite întreaga armată împotriva lor*; PLB. 11.22.8. **III** a face să iasă, a scoate, a produce, a emite: (umiditate) ARSTT. *HA*550a13, (glas) ARSTT. *Mir*.847b2.

[ἐπί, ἀφήμι]

ἐπαφρίζω, vb. a spumega, a face spume: (d. valuri) NT *Iuda*13.

[ἐπαφρος]

ἐπαφροδίσια, ac, ἡ *subst.* elegantă, grație: APP. *Fr*.5.1.

[ἐπαφρόδιτος]

Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ *subst.* Eros, nume propriu: NT *Flp*.4.18, PLUT. *Ant*.79.6 ș.a.

ἐπ-αφρόδιτος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** care inspiră dragoste, fermecător, grațios, încântător: (curtezane) HDT. 2.135, (înfruntări) XEN. *Hier*.1.36, (cuvinte) XEN. *Smp*.8.15, (poem) ISOC. 10.65 ș.a. **II** favorit al lui Venus, ext. norocos: (epitet al lui Sulla, = lat. *felix*) PLUT. *Sull*.34.2 APP. *BC*1.97.

[ἐπί, Ἀφροδίτη]

ἐπ-ἄφύσσω, vb. |aor. 3sg. ἐπήφυσεν| a vărsa peste: OD. 19.388.

[ἐπί, ἀφύσσω]

ἐπ-αχθής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** împovărător, apăsător: (cuvinte) AR. *Ra*.940 **II** odios, care provoacă ură sau indignare, urât: οὐδὲ ... ~ ἦν ἐς τοὺς πολλοὺς THUC. 6.54 *nu era urât în ochii celor mulți*; ἡ δύναμις αὐτοῦ διὰ τὸν τρόπον ἦν ~ PLUT. *Thes*.19.5 *puterea lui era urâtă din pricina felului său de a fi*; (vorbe) DEM. 18.127 ș.a. // (neut.) **ἐπαχθές**, τό *subst.* caracter jignitor, urățenie: PLAT. *Euthd*.303e ș.a. // **ἐπαχθώς**, *adv.* |comp. ἐπαχθέστερον| în mod urât, dușmănos, rău: PLUT. *Tim*.11.2, (= lat. *aegre ferre*) ὁ ... ~ ἦνεγκεν ἡ βουλή APP. *BC*4.93 *senatul a primit aceasta cu ostilitate*.

[ἐπί, ἄχθος]

ἐπ-άχθομαι, *vb.* a fi mâhnit de: (+ dat.) EUR. Hipp.1260, (abs.) AESOP. 1.47.

[ἐπί, ἄχθομαι]

ἐπαχθῶς, *v.* ἐπαχθήςἐπ-αχλύω, [ῶ] *vb.* a se înnegura, a se încețoșa: (d. lună) A.RH. 4.1480.

[ἐπί, ἀχλύω]

ἐπβάσκω, *vb.* *v.* ἐπιβάσκωἐπεάν, = ἐπεὶ ἄν, *v.* ἐπεὶἐπέβην, *ind. aor. act.* de la ἐπιβαίνω.ἐπέβησα, *aor. 3sg.* de la ἐπιβαίνω.ἐπεβήσετο, (ep.) *ind. aor. med. 3sg.* de la ἐπιβαίνω.ἐπεβίων, *ind. aor. act.* de la ἐπιβίωω.ἐπέβρισαν, *aor. 3pl.* de la ἐπιβρίθω: IL. 12.414.ἐπ-εγγελάω-ῶ, *vb.* [viit. ἐπεγγελάσω, *aor.* ἐπενεγέλασα] a råde (de), a lua în răs (pe): SOPH. Ai.454, (+ dat.) XEN. An.2.4.27, *id.* Cyr.5.5.9, ἡμῶν ταῖς συμφοραῖς ἐπεγγελάς IOS. A111.257 *îti bați joc de suferințele noastre*; LXX 4Mac.5.27, (κατά + gen.) SOPH. Ai.969.

[ἐπί, ἐγγελάω]

ἐπ-εγγράφω, *vb.* a înscrie în plus: PLUT. M.278d.

[ἐπί, ἐγγράφω]

ἐπ-εγγυῶω-ῶ, *vb.* a da o garanție (ἐγγύη), a pune în gaj: LYS. 10.17.

[ἐπί, ἐγγυῶω]

ἐπ-εγείρω, *vb.* [impf. ἐπήγειρον, *viit.* ἐπεγερώ, *aor.* ἐπήγειρα; *med-pas.* impf. ἐπηγειρόμην, *pf.* ἐπεγήγερμαι și *rar* ἐπήγερμαι; *pas.* *viit.* ἐπεγερθήσομαι, *aor.* ἐπηγέρθη] {ep. *aor. med. 3sg.* ἐπέγρετο, *part. aor. med.* ἐπεγρόμενος II. 14.256} I (*act.*) I a trezi, a scula, a deștepta: μή πω τήν γ' ἐπέγειρε OD. 22.431 *să n-o trezești*; AR. Av.83, PLAT. Clit.408c, ἐπεγείρας ἑαυτόν LUC. Symp.32 *trezindu-se*. 2 (fig.) a însufleți, a anima, a trezi, a ațâța, a stârni: δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακόν ... ~ SOPH. OC511 *e cumplit să trezești un rău ce doarme deja de multă vreme*; (război) DEM. 19.255, (ură) LUC. Tim.36, ἐπήγειραν διωγμόν NT Fr.13.50 *au stârniți prigoană*; ἐπήγειραν ... τὰς ψυχὰς NT Fr.14.2 *au ațâțat sufletele*. II (*med., pas.*) I a se trezi, a se scula: IL. 10.124, OD. 20.57, THEOC. 24.34 *ș.a.* 2 a se ridica: ἐπεγείρεται κῦμα πρὸς ταῖς πέτραις IOS. B11.409 *valul se ridică peste*

pietre.

[ἐπί, ἐγείρω]

ἐπεγερτικός, ἢ, ὄν *adj.* care trezește sau ațâța: ARSTT. Pr.886a9, PLUT. M.138b.

[ἐπεγείρω]

ἐπ-εγκᾶλέω-ῶ, *vb.* a aduce un reproș, a învinui: (+ dat.) LYS. 8.1.

[ἐπί, ἐγκαλέω]

ἐπ-εγκάπτω, *vb.* [imper. *aor.* ἐπέγκαπον] a înghiți: AR. Eq.493.

[ἐπί, ἐγκάπτω]

ἐπ-εγκελεύω, *vb.* a îndemna, a stârni: EUR. Cyc.652.

[ἐπί, ἐγκελεύω]

ἐπ-εγκεράννυμαι, *vb.* a amesteca în sine, a încorpora: (+ ac.) PLAT. Plt.273d, PLUT. M.1025b.

[ἐπί, ἐγκεράννυμι]

ἐπέγναμψε, *aor. 3sg.* de la ἐπιγνάμπτω.ἐπέγρετο, (ep.) *aor. med. 3sg.* de la ἐπεγείρω.ἐπεγρήγορος, *ov adj.* treaz: PLUT. Brut.36.2.

[ἐπεγείρω]

ἐπεγρόμενος, (ep.) *part. aor. med.* de la ἐπεγείρω: IL. 14.256.ἐπ-εγχαίνω, *vb.* [inf. *aor.* ἐπεγχανεῖν] a sta cu gura deschisă (asupra), a căsca gura (la): SOPH. Fr.210.49.

[ἐπί, ἐγχάσκω]

ἐπ-εγχεῶ-ῶ, *vb.* a turna în sau pe: ἐπεγχεῶν ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ EUR. Cyc.423 *turnându-i cură dură cură*; PLUT. Ant.75.2, (fig.) τὸ γὰρ ἐμὸν θροῶ πάθος ἐπεγχεῶσα AESCH. Ag.1137 *îmi strig suferința vărsând-o [în cură]*.

[ἐπί, ἐγχεῶ]

ἐπέδησα¹, *ind. aor.* de la ἐπιδέω¹.ἐπέδησα², *ind. aor.* de la πεδάω.ἐπέδραμον, *ind. impf. act.* de la ἐπιτρέχω.ἐπέδρη, *ης, ἢ subst.* (ion.) *v.* ἐφέδρα.ἐπέδωκε, *aor. 3sg.* de la ἐπιδίδωμι.ἐπέην, (ion.) *ind. impf. act. 3sg.* de la ἔπειμι: IL. 20.276.ἐπέθηκα, *aor.* de la ἐπιτίθημι.

ἐπεί, *conj.* [întărită cu δῆ (ἐπεὶ δῆ / ἐπειδή), cu τε (ἐπεὶ τε / ἐπεῖτε), cu περ (ἐπεὶ περ / ἐπεῖπερ), cu δῆ și περ (ἐπεὶ δῆ περ / ἐπειδήπερ); *crază* καὶ ἐπεὶ > κάπει (ion. κῆπει), ἐπεὶ ἄν > ἐπεάν, ἐπήν, ἐπάν; *sinizeză* ἐπεὶ οὔποτε sau οὐδέ Soph. Ph.1037, *id.* Ph.446 *ș.a.* | I (+ ind.) I (cu sens temporal) *după* ce, (atunci) *când*: (gener. + aor. pt. un moment

precis) ἐπεὶ ἴδον υἱε Δάρητος IL. 5.27 *atunci când i-au văzut pe cei doi fii ai lui Dares*; XEN. HG5.4.65, (mai rar + impf. și m.m.c.p. pentru a exprima o anumită durată de timp) ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκε THUC. 8.67 *atunci când sosea ziua (fixată)*; ἐπεὶ δὲ ἡσθένει Δαρεῖος XEN. An.1.1.1 *atunci când Darius se simțea slăbit*. **2** (cu sens causal) de vreme ce, din moment ce, pentru că, fiindcă: (+ orice timp) ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν EUR. HF284 *de vreme ce trebuie să murim*; (frecv. după regentă cu negație) σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὤτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἰ SOPH. OT370 *pentru tine această [putere] nu există, fiindcă ești orb și la urechi, și la minte, și la ochi!*; οὐ δῆτ', ἐπεὶ νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει SOPH. OT942 *nicidecum, pentru că moartea îl ține în mormânt*. **II** (+ conjct. d. o acțiune viitoare posibilă; + ἄν, ep. κεν: ἐπεὶ ἄν > ἐπεάν, ἐπὴν, ἐπάν [ā]; ἐπειδὴ ἄν > ἐπειδάν) **1** după ce: ἐπειδὴν δὲ παρέλθη, ἀποδώσομεν ὑμῖν ἄ ἄν παραλάβωμεν THUC. 2.72 *după ce va trece (războiul), vă vom înapoia ceea ce am lua în primire*. **2** (iter.) (ori) de câte ori, oricând: ἐπεάν δὲ τις ἀποθάνη, τοῦτου ὁ παῖς ἀντικατίσταται HDT. 2.37 *ori de câte ori moare unul, copilul lui îi ia locul*; οὔτοι γάρ, ἐπεάν σὺ βούλη, ἔσονταί τοι HDT. 3.134 *aceștia, oricând vrei tu, vor fi ai tăi*; ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι γῆ, ἀνὴρ ... λέγει ἐπ' αὐτοῖς ἔπαινον THUC. 2.34 *de câte ori sunt îngropați în pământ, un bărbat rostește pentru ei un elogiu*; (ep. poet. fărᾶ ἄν sau κεν) IL. 11.478 *ș.a.* **III** (+ opt.) **1** (cu sens causal) pentru că: (+ ἄν) ἐπεὶ ἔμοιγε καὶ αὐτῷ θαυμαστή ἄν εἶη ἡ διατριβὴ αὐτόθι, ὁπότε ἐντύχομι Παλαμῆδει καὶ Αἴαντι PLAT. Ap.41a *pentru că pentru mine petrecerea timpului acolo ar fi minunată, dacă ar trebui să mă întâlnesc cu Palamedes și Aias*. **2** (cu sens temporal, fărᾶ ἄν) **a** după ce: καὶ γὰρ ὑστέρω τό γ' εὖ πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾶ. SOPH. Tr.93 *chiar și mai târziu succesul, după ce ar fi aflat, aduce un câștig*; νομίζων τὸ ἱπικὸν ἐπεὶ διακόψειεν, ὄλον τὸ ἀντίπαλον νενικηκῶς ἔσεσθαι XEN. HG7.5.24 *plănuind ca, după ce ar zdrobi cavaleria, să înfrângă întregul front (al adversarilor)*. **b** (iter.) când, ori de câte ori: IL. 24.14, ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντανάοιεν, ἀναχωροῦντες πάλιν ἐς τὴν Σάμιον ἡσυχάζον THUC. 8.38 *ori de câte ori*

nu ieșeau (corăbiile) împotriva, stăteau în liniște întorcându-se în Samos. **IV** (+ inf. sau imper.) **1** (+ inf. în vorbire indirectă) **a** (cu sens temporal) (atunci) când: ἐπεὶ οἱ γενομένους τοὺς παῖδας ἀνδρωθῆναι HDT. 4.10 *atunci când copiii născuți de ea au devenit bărbați*. **b** (cu sens causal) dat fiind că, pentru că: THUC. 2.93. **2** (rar + imper.) atunci, prin urmare: ἐπεὶ διδάξον, ἡ μάθ' ἐξ ἐμοῦ SOPH. El.352 *atunci explică-mi, sau mai bine află de la mine*; SOPH. OT390, PLAT. Hp.Ma.286d. **V** (în fraze eliptice) **1** (după un voc.) (poate fi omis în traducere) Ἐκτορ ἐπεὶ με κατ' αἴσαν ἐνεΐκεσας IL. 3.59 *Hector, pe drept mă dojenești*; OD. 1.231. **2** totuși, cu toate acestea: αἰσχυνοίμην ἄν ἔγωγ' ... τοῦτο ὁμολογεῖν, ἐπεὶ πολλοὶ γέ φασιν τῶν ἀνθρώπων PLAT. Prot.333c *mi-ar fi rușine să mărturisesc aceasta, cu toate acestea mulți dintre oameni o afirmă*; ARSTT. EN1121a19. **3** (interog.) pentru ce, (de) ce: ἐπεὶ τί νῦν ἔκατι δαιμόνων κυρῶ; AESCH. Ch.214 *ce am obținut până acum prin voia zeilor?*; ἐπεὶ σὺ δέξαι' ἄν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι ἢ ἀδικεῖν; PLAT. Grg.474b *de ce accepți mai degrabă să suporti o nedreptate decât să o comiți?* **VI** + adv. și alte particule: **1** (+ alte adv.) αὐτίκ' ἐπεὶ τ' IL. 12.393 *îndată ce*; ἐπεὶ τάχιστα THUC. 8.90 *imediat ce / de îndată ce*; (=) ἐπειδὴ τάχιστα sau ἐπειδὴν τάχιστα ISOC. 16.37, id. 19.4. (= ἐπειδὴ sau ἐπειδὴν θάπτον) DEM. 37.41, PLAT. Pri.325c, (= ἐπεὶ εὐθέως) XEN. HG3.2.4. **2** (+ alte particule cu valoare emfatică) (de timp) ἐπεὶ ἄρ IL. 6.426 *după ce*; (de cauză) ἐπεὶ ἄρα *altminteri / de vreme ce*; PLUT. Prov.Alex.18, NT 1Cor.7.14, ἐπεὶ οὖν *îndată ce / de cum / după ce*; A.RH. 3.828, THEOC. 22.80, ἐπεὶ ... γε (δὴ) *de vreme ce*; IL. 1.352, THUC. 1.132, (= ἐπειδὴ γε) AESCH. Fr.61.145, ἐπεὶ περ *din moment ce*; HDT. 5.18, ARSTT. Rh.1417b22, ἐπεὶ (νύ) *toi căci, desigur*; IL. 1.416, id. 13.775, HDT. 3.36 *ș.a.*

[ἐπί, εἰ]

ἐπ-εἶγω, vb. |impf. ἡπειγον, viit. tard. ἐπέιξω, aor. ἡπειξα; med.-pas. impf. ἡπειγόμην, viit. ἐπείξομαι, pf. ἡπειγμαι: pas. viit. ἐπειχθήσομαι, aor. ἡπειχθην| {ep. impf. ἡπειγον Od.; med. impf. 3sg. ἐπέιγετο Hom., Hes. *ș.a.*} **I** (tranz.) **1** a apăsa, ext. a presa, a obliga, a sili: ὀλίγον τέ μιν ἄχθος

ἐπείγει IL. 12.452 *o mică rovară îl apasă*; ἀναγκαίη γάρ ἐπείγει IL. 6.85 *nevoia [ne] silește*; οὐκ ἔστιν ἀλύξαι ἀνθρώποις ὃ τι Μοῖρα ... ἐπείγει THEOC. 24.70 *oamenii nu se pot feri de ceea ce soarta îi silește*; ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα LXX *Bel.Θ30 îl presează foarte tare*; τὰ ἐπείγοντα APP. BC3.4 *situațiile presante (= urgente)*; (pas.) ἐπείγεται γάρ βελέεσσι IL. 5.622 *era presat de loviturii*. **2** a zori, a grăbi, a ἰμπίγγε: ὀππὸτ' ἐπείγη ἴς ἀνέμου IL. 15.382 *ori de câte ori forța vântului ἰμπίγγε*; τὸν οἴκαδ' ἠπειγὸν στόλον SOPH. *Ph.499 ἴσι zoreau flota spre casă*; καιρὸς καὶ πλοῦς ὄδ' ἐπείγει γάρ κατὰ πρῶμνην SOPH. *Ph.1451 momentul potrivit și acest vânt prielnic ἰμπίγγε din rură*. **II** (*intrans.*) a se grăbi: ἦ νοεῖς ἔπειγέ νυν SOPH. *El.1435 grăbește-te acum acolo unde vrei*; ἐπείγετε πάσας καθ' ὁδοῦς AR. *Th.783 grăbiți-vă pe toate drumurile*. **III** (*med.*) **1** (*intrans.*) a se grăbi: νῦν δ' ἐπείγεσθαί με δεῖ EUR. *Alc.1152 acum trebuie să mă grăbesc*; *clastic* δὲ καὶ δεδιότες σφόδρα οὕτως ἐπείγεσθε; XEN. *HG1.7.26 ce teamă aveți de vă grăbiți așa de tare?*; (πρός „cătρε” + ac.) LUC. *Herm.66, (+ inf.) ἐπείγεσθαι ὡς τάχιστα ζυμμεῖξαι* THUC. 5.9 *a se grăbi a intra în luptă cât mai repede*. **2** (*trans.*) a a grăbi: ἐπείγομενοι τὸν ἐμὸν γάμον OD. 2.97 *grăbindu-mi nunta*; ἐπείγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν THUC. 8.9 *aceștia zorind plutirea*; (abs.) ἐπείγομένων ἀνέμων IL. 5.501 *atunci când suflă vânturile*. **b** (*spec.*) a strânger, a ἰνcheγα: ὁπὸς γάλα λευκὸν ἐπείγομενος IL. 5.902 *sucul (smochinului) ἰνchegând laptele alb*.

[ἐπί, cf. οἶγω]

ἐπειδάν, |sau ἐπειδῆ ἄν| v. ἐπεῖ

ἐπειδή, |sau ἐπεὶ δῆ| v. ἐπεῖ

ἐπειδήπερ, |sau ἐπεὶ δῆ περ| v. ἐπεῖ

ἐπ-εἶδον, vb. |opt. ἐπίδοιμι, imper. 2sg. ἐπίδε, inf. ἐπίδειν, part. ἐπιδών; med. inf. ἐπιδέσθαι, part. ἐπιδόμενος| (doar aor., cf. ἐφορᾶω) **I** a-și îndrepta privirea către, ext. a privi (asupra), a vedea, o observa, a zări: IL. 22.61, HDT. 8.108, ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἀβελ LXX *Gen.4.4 Dumnezeu a privit către Abel*; (+ part.) ἅπαντας δὲ τοὺς λοχαγοὺς ἐπεῖδεν διαφθαρέντας ISOC. 12.169 *i-a văzut pierind pe toți comandanții*; XEN. *An.7.6.31, (med.) AESCH. Supp.646, (d. zei sau Dumnezeu în relație cu oamenii)*

AESCH. *Supp.1*, κύριε, ἐπίδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν NT *Fr.4.29 Doamne, privește la amenințările lor*. **II** a rămâne pentru a vedea, a trăi pentru a vedea, a aruca să vadă: HDT. 6.52, μηδ' ἐπίδοιμι τάνδ' ἄστυδρομουμέναν πόλιν AESCH. *Th.220 să nu aruc să văd acest oraș cotropit de dușman*; DEM. 18.205 *ș.a.*

[ἐπί, ὄρω]

ἐπείην, opt. aor. act. de la ἔπειμι.

ἐπ-εικάζω, vb. a judeca după aparențe, a presupune: ἦ καὶ δάμαρτα τήνδ' ἐπείκάζων κυρῶ κείνου; SOPH. *El.663 oare am dreptate dacă presupun că aceasta este soția aceluia?*; (abs.) ὡς δὲ ἐπείκασαι HDT. 9.32 *după cum se poate presupune*; ὡς ἐπείκασαι πάθη πάρεστιν AESCH. *Ch.976 așa cum se poate presupune din pătimiri*; SOPH. *OC152, id. Tr.1220 ș.a.*

[ἐπί, εἰκάζω]

ἐπεικτέον, adj.vb. (neut.) trebuie grăbit: PLAT. *Lg.687e*.

[ἐπείγω]

ἐπεικώς, vθα, ὅς part. pf. act., v. ἐπέοικα

ἔπ-ειμι¹, vb. |impf. ἐπῆν, viit. ἐπέσομαι, inf. ἐπεῖναι, cf. εἰμί| {ep. ἔπι = ἔπεστι, impf. 3sg. ἐπέην II. 20.276 *și ἐπῆεν Od. 21.7, 3pl. ἔπεσαν Od.2.344, viit. 3sg. ἐπέσεται Od. 4.756, opt. 3sg. ἐπεῖη II. 2.259*} **I** a fi pe sau deasupra: (+ dat.) μηκέτ' ... Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπεῖη IL. 2.259 *și nu-i mai stea lui Odyseus capul pe umeri*; σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος κύκλοις ἐπῆν γίγας EUR. *Ph.1130 un gigant se afla pe cercurile de fier ale scutului*; AESCH. *Th.591, (prep. ἐπί + gen. sau dat.) HDT. 8.118, PLAT. M.838c, ARR. Ind.26.6, (ἐν + dat.) χεῖρ κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσίν σου LXX Ex.9.3 μάνα Domnului va fi deasupra turmelor tale*; (abs.) OD. 21.7. **II** (fig.) a fi peste, a atârna, a amenința: τοῦτ' ἐπῆν στύγος στρατῶ; AESCH. *Ag.547 această mahnire se abătea asupra armatei?*; ζῆμῖαι μεγάλαι τοῖς κεκτημένοις ἐπῆσαν PLUT. *Arat.25.2 mari pedepse îi amenințau pe cei care purtau (pumnale)*; οὔτε ἀνάγκη ἔπεστιν αὐτοῦ τῷ βίῳ PLAT. *R.561d necesitatea nu atârna asupra vieții lui*. **III** a fi în față sau în frunte, a conduce: σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόμβροτος HDT. 8.71 *în fruntea lor era Cleombrotos*; θύματος ... ἐπέσται τοῦδε παῖς Ἀχιλλέως

EUR. *Hec.224 copilul lui Achilleus va conduce acest sacrificiu.* **IV** a rămâne, a supra-
viețui, a urma: ἔτι πού τις ἐπέσσειται OD.
4.756 *cine va mai rămâne?*; ἐπεσομένων
ἀνθρώπων HDT. 6.77 *oamenii de mâine*;
THEOC. 12.11. **V** (arătând o consecință) a
urma, a rezulta: κέρδος ἐπέσσει AR. *Av.597*
va urma un căstig; Ταραντίνων οὐκ ἐπὶν
ἀριθμός HDT. 7.170 *nu rezulta numărul*
pentru tarentini (= nu li se mai știa numărul);
AESCH. *Eu.542*. SOPH. *El.1467*. **VI** (d.
numere) a fi în plus, a se adăuga: ἔπεισι δὲ
ταύτησι ἑκατοντάδες ἑκκαίδεκα καὶ δεκάς
HDT. 7.185 *la care se adaugă 1610 oameni*;
LXX 3Rg.10.16.

[ἐπί, εἰμί]

ἔπ-ειμι², *vb.* [impf. ἐπήειν, viit. ἐπειμι, inf.
ἐπιέναι, cf. εἶμι;] {ep. impf. 3sg. ἐπήϊεν II.
17.741, ἐπήϊσαν Od. 11.233, Hdt. 7.211 sau
ἐπήϊσαν Od. 19.445, viit. ἐπιείσομαι II.
11.367, part. aor. ἐπεισαμένη, cf. ἐφήμι;
poet. att. la part. prez. articolul se contrage
prin crază: ὁ ἐπιών > οὐπιών; τὸ ἐπιόν >
τοῦπιόν; τοῦ ἐπιόντος > τοῦπιόντος; τῶ
ἐπιόντι > τῶπιόντι; τὰ ἐπιόντα > τὰπιόντα} **I**
a merge spre, a ajunge la, a se apropia: τῶ
δ' ἔδρης ἐπιόντι ... ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς OD.
16.42 *Odysseus i-a cedat locul celui care se*
aproppia; ἔπειμι γῆρας Pl. *I.7.41 ajung la bă-*
trânețe; ἤδη γὰρ ἐγγὺς ἦν ἐπιών PLUT.
Ant.34.6 el venise deja foarte aproape; (ὁ
ἐπιών = primul venit) τό γ' αἰνιγμ' οὐχὶ
τοῦπιόντος ἦν ἀνδρὸς διειπεῖν SOPH. *OT393*
ghicitoarea [ei] nu era [treabă] să o dez-
lege primul venit. **II** a pleca, a străbate, a vi-
zita: (+ ac.) ἀγρόν ἄπειμι OD. 23.359 *plec la*
câmp; THUC. 7.78. **III** a merge împotriva, a
ataca, a asedia: τὸν δὲ δ' ἐγὼν ἐπιόντα
δεδέξομαι ὀξεί δουρί IL. 5.238 *eu îl voi*
primi cu lancea ascuțită pe cel ce vine împo-
trivă; κατὰ κράτος αἰρεῖ ἐπιών THUC.
3.97 *capturează [cetatea] cu forța, asedi-*
ind-o; νομίσαν ἄλλο στράτευμα ~ THUC.
4.96 *au considerat că altă armată atacă*; ὡς
ἐπιών DEM. 1.21 *plecând la luptă*; (+ ac.)
ἐπιών δὲ τὴν Κορινθίων πόλιν PLUT.
M.218d atacând cetatea corintienilor. **IV** a
se abate, a amenința: ἐπιόντων κακῶν τὰ
ἡμίσεια HDT. 7.120 *jumătate din relele care*
amenințau; AESCH. *Pr.1016*. **V** a veni în
minte, a apărea, a se ivi prilejul: εἰ καὶ ἐπίοι
αὐτῶ τι τοιοῦτον ἢ λέγειν ἢ ποιεῖν PLAT.

R.388d dacă i s-ar ivi prilejul fie să spună,
fie să facă ceva de felul acesta. **VI** a veni
dură, a urma, a decurge: αὐτόματα ἐπεισιν
ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ἐπιτηδευμάτων PLAT.
R.427a decurg de la sine din obișnuințele de
mai înainte; (frecv. d. timp. part. ἐπιών,
οὔσα, ὄν) ἐν δὲ τῶ ἐπιόντι χειμῶνι THUC.
4.134 *în iarna următoare*; ὁ δ' ἐπιών νιν
βίσιος εὐδαίμων μένει EUR. *Or.1659 o viață*
fericită ce va veni il așteaptă; ἢ νῦξ φοβερὰ
ἦν ἢ ἐπιούσα XEN. *An.5.2.24 noaptea care*
urma era înfricoșătoare; εἰς τὸν ἐπιόντα
χρόνον ISOC. 4.171 *pentru viitor*; ἐν δὲ ταῖς
ἐπιούσαις ἡμέραις PLUT. *Cor.23.10 în zilele*
următoare; εἰς δὲ τοῦπιόν <έτος> PLUT.
Caes.51.1 în anul următor; (subst.) οὐ γὰρ
οἶδας τί τέξειται ἢ ἐπιούσα LXX *Prov.3.28*
nu știi ce va naște ziua care va urma; τῆ δὲ
ἐπιούση (sc. ἡμέρα) NT *Fp.21.18 în ziua ur-*
mătoare; (neut.) τὰ ἐπιόντα πάντα PLAT.
Prot.344a toate cele care urmează.

[ἐπί, εἶμι]

ἐπειναι, **I** inf. prez. act. de la ἔπειμι. **II** (ion.)
inf. aor. act. de la ἐφήμι.

ἐπεινυσθαι, (ion.) inf. prez. med. de la
ἐφέννυμι: HDT. 4.64.

ἐπειξίς, εως, ἢ *subst.* grabă, urgență: IOS.
BI2.8, PLUT. *Rom.29.4*, LUC. *DMeretr.10.3*,
μετὰ ἐπειξέως APP. *BC5.99 în grabă.*

[ἐπειγῶ]

Ἐπειοί, ὦν, οἱ *subst.* epei, populație din
Elida: IL. 13.686 ș.a.

ἐπειπερ, [sau ἐπεῖ περ] v. ἐπεῖ

ἐπεῖπον, *vb.* [pf. ἐπεῖρηκα, inf. ἐπειπεῖν, cf.
ἐπιλέγω] (aor.2) **I** a spune în plus, a adăuga:
THUC. 1.67, ARSTT. *Rh.1394b32*. **II** a cita:
τὸ κοινὸν τότε ἐπειπών: “ὁ κύβος ἀνερρίφ-
θω.” APP. *BC2.35 citând (= adăugând)*
această vorbă cunoscută: „zarul să fie
aruncat”; LUC. *Somn.3*. **III** a spune împo-
trivă: πᾶς τις ~ νόγον ἀλλοθρόοις εὐτυκος
AESCH. *Supp.972 oricine e gata să-i vor-*
bească de rău pe străini; AESCH. *Supp.972*.

IV a pronunța: LUC. *Philops.12*.

[ἐπί, εἶπον]

ἐπειρα, ind. aor. act. de la πείρω.

ἐπειρα, ind. impf. act. 3sg. de la πειράω.

ἐπ-είρομαι, *vb.* [viit. ἐπερήσομαι, aor.2 ἐπη-
ρόμη, inf. aor. ἐπερέσθαι] {ion. impf. 3 sg.
ἐπείρετο, viit. ἐπειρήσομαι, inf. aor.
ἐπερέσθαι Hdt.} a întreba (din nou), a cere:
τοῦτο δὲ ἐπείρετο τῶν παρόντων ἕνεκα XEN.

Cyr.6.3.10 *a întrebă din nou această pen-
tru cei prezenți; οὐκ ἐπηρόμην τὴν γνώμην*
PLAT. Sp.368d *nu am cerut părerea; (+ ac.
dublu) ὑμᾶς τοδὶ ἐπερήσομαι, τι μικρόν* AR.
Lys.98 *vă voi întreba un lucru, ceva mic;*
(spec. d. zei) τὸν θεὸν ἐπήροντο εἰ
παραδοῖεν Κορινθίοις τὴν πόλιν THUC. 1.25
*au întrebă zeul dacă să predea corintieni-
lor cetatea; THUC. 3.92.*

[ἐπί, εἶρομαι]

ἐπειρυ-, (ion.) v. ἐπερύω

ἐπ-ειρωνεύομαι, vb. a vorbi ironic, a(-și)
râde de: IOS. B15.531, APP. BC4.70, (+ dat.)
μηκέτι ταῖς ... χοαῖς ἐπειρωνεύεσθω τὸ
δαιμόνιον IOS. B11.84 *divinitatea să nu-și*
mai rădă de libații.

[ἐπί, εἰρωνεύομαι]

ἐπειρωτ-, (ion.) v. ἐπερωτ-

ἐπεισα, ind. aor. act. de la πείθω.

ἐπ-εισάγω, [ᾶ] vb. [impf. ἐπεισηγον, viit.
ἐπεισάζω, aor.1 ἐπεισηξα ἔτι aor.2 ἐπειση-
γαγον; med. impf. ἐπεισηγόμεν, viit. ἐπει-
σάζομαι, aor. ἐπεισηγαγόμεν; pas. viit.
ἐπεισαχθήσομαι, aor. ἐπεισηχθη] **I** a intro-
duce în plus, a chema înăuntru: στάσιν ἐπει-
σάγοντα τῇ Ῥώμῃ PLUT. *Cat.Mi.28.6 intro-*
ducând vrajba în Roma; τὴν μυῖαν αὐθις
ἐπεισάγει τῷ παραδείγματι LUC. *Musc.Enc.*
5.23 introduce musca în comparație; PLUT.
M.508a ș.a., (med.) ἐπεισαγόμενος νέους
ἐταίρους PLAT. *R.575d chemând înăuntru*
tovarăși tineri. **II** a prezenta, a aduce pe
scenă: τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐπεισαγαγεῖν PLUT.
Demetr.53.10 a aduce pe scenă drama ro-
mană; PLB. 23.10.12.

[ἐπί, εἰσάγω]

ἐπεισάγωγῆ, ἡς, ἡ subst. {att. ἐπεσαγωγῆ
Thuc.} **I** introduce (în plus): IOS.
AI11.196, NT Evr.7.19. **II** loc de pătrun-
dere: THUC. 8.92.

[ἐπεισάγω]

ἐπεισάγωγμος, ον adj. de import: (neut. pl.
subst. „mărfuri de import”) PLAT. *R.370e.*

[ἐπεισάγω]

ἐπέισακτος, ον adj. adus din afară, importat,
ext. străin: (neam) EUR. *Ion590*, (d. etimo-
logia lui ἔρωσ) ἡ ῥοή ... ~ διὰ τῶν ὀμμάτων
PLAT. *Cra.420b curgere care vine din afară*
prin ochi; (plăcere) ARSTT. EN1169b26,
(căldură) ARSTT. Pr.955a22, (grâu) DEM.
18.87, (cântăreți) PLB. 4.20.10, ἐπάυσαντο
χρῶμενοι προστάταις ἐπεισάκτοις PLUT.

*Phil.8.6 au încetat să se folosească de or-
dine venite din afară.*

[ἐπεισάγω]

ἐπεισαχθέντες, ων, οἱ part. aor. pas. de la
ἐπεισάγω.

ἐπ-εισβαίνω, vb. {att. ἐπεσβαίνω Thuc.} a
înpainta răpă la: ἐπεισβαίνων τῷ ἵππῳ εἰς τὴν
θάλατταν XEN. *HG1.1.6 intrând cu calul*
răpă în mare; THUC. 2.90 (fig.)
ἐπεισβαίνωμεν εἰς τὸν νῦν λόγον PLAT.
Lg.893b să pătrundem în acest argument.

[ἐπί, εἰσβαίνω]

ἐπ-εισβάλλω, vb. **I** (tranz.) a turna în plus
în: ἐπεσβαλεῖν ἡδὺ σκύφον ... ποτῶι EUR.
El.498 a turna în plus o cupă dulce într-o
băutură. **II** (intrans.) a invada din nou:
THUC. 3.13.

[ἐπί, εἰσβάλλω]

ἐπεισβάτης, ου, ὁ [ᾶ] subst. {att.
ἐπεσβάτης} pasager în plus (pe o corabie):
EUR. *Hel.1550.*

[ἐπεισβαίνω]

ἐπ-εἰσειμι, vb. [inf. ἐπεισιέναι, part.
ἐπεισιών] {att. ion. ἐπέσειμι, impf. 3pl.
ἐπεσήσαν Hdt.} **I** a intra din nou, a se adă-
uga: ἐπιπτον πολλοί, ἄλλοι δ' ἐπεσήσαν
HDT. 7.210 *mulți au căzut și alții le-au luat*
locul. **II** a veni apoi: ὑπὸ τῶν ἔξωθεν
ἐπεισιόντων PLAT. *Ti.81d de către cele care*
vin apoi din afară. **III** a pătrunde în: (+ dat.)
~ αὐτὸ τῷ οὐρανῷ ARSTT. *Ph.213b.23 (vi-*
dul) pătrunde în cer; PLAT. Ti.50e.

[ἐπί, εἰσειμι]

ἐπ-εισέρχομαι, vb. [impf. ἐπεισηρχόμεν,
viit. ἐπεισελεύσομαι, aor. ἐπεισηλθον, pf.
ἐπεισελήλυθα] {att. ion. ἐπεσέρχομαι Hdt.,
Thuc.} **I** a intra în plus, a veni alături, a se
adăuga: ἐπεσελθόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ τοῦ
Τριοπίου THUC. 8.35 *venindu-le alături cei*
din Triopion; ἐπεσελθοῦσα HDT. 4.154 *in-*
trând (= adăugându-se) în familie. **II** a intra
peste, a năvăli, a ataca: (+ dat.) ἐπεισηλθον
τῷ Σιμωνι LXX *IMac.16.16 au năvălit*
peste Simon. **III** a intra apoi: εἰσεληλύ-
θεμεν, κατόπιν δὲ ἡμῶν ἐπεισηλθον Ἀλκι-
βιάδης PLAT. *Prt.316a am intrat, iar în*
urma noastră a venit apoi Alkibiades; HDT.
1.37 LUC. Philops.27. **IV** a fi importat:
ἐπεσέρχεται ... ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα
THUC. 2.38 [ne] *sunt aduse (= sunt impor-*
tate) toate de pe întreg pământul. **V** (d. obi-
ceiuri) a veni apoi, a pătrunde mai târziu: ὅτ'

ἐπεισηλθον αἱ πολυτέλειαι τοῖς δειπνοῖς
PLUT. *M.644b cānd luxul a pātruns mai tār-
ziu în banchete*. **VI** a veni în minte: (+ ac.)
τὸ Ἀντιμάχου τοῦ ποιητοῦ ἔπος ἐπεισηλθέ
με LUC. *VH2.42 mi-a venit în minte versul
lui Antimachos*.

[ἐπί, εἰσέρχομαι]

ἐπεισι, prez. 3sg. de la ἔπειμι.

ἐπ-εισκᾶλέω, vb. a chema în plus, a asocia:
ARSTT. *Ath.30.4*.

[ἐπί, εἰσκᾶλέω]

ἐπέισκλητος, on *adj.* chemat, adăugat:
ARSTT. *Ath.30.4*.

[ἐπεισκαλέω]

ἐπ-εισκυκλέω-ῶ, vb. [*pas.* aor. ἐπεισεκυ-
κλήθην] **I** a roti din nou înăuntru: θεὸν ἀπὸ
μηχανῆς ἐπεισεκυκληθῆναι μοι ... ὑπὸ τῆς
Τύχης LUC. *Philops.29 un deus ex machina
îmi este rotit înăuntru de către Soartă*. **II** a
acumula, a înghesui: τὰ μηδὲν προσήκοντα
ἐπεισεκυκλοῦσιν LUC. *Hist.Consc.13 adună
de-a valma lucruri care nu se potrivesc de-
loc*.

[ἐπί, εἰσκυκλέω]

ἐπ-εισκωμάζω, vb. [*aor.* ἐπεισεκώμασα, pf.
ἐπεισεκώμακα] a veni într-un alai de che-
flii, a da buzna: PLAT. *R.500b*, (fig.) ἐπεισε-
κωμάζουσιν τοῖς συμποσίοις παιδία PLAT.
M.621e glume dau buzna la banchete;
PLAT. *Th.184a*.

[ἐπί, εἰσκωμάζω]

ἐπεισόδιος, on *adj.* care vine să se adauge,
întrus: (dorințe) PLUT. *M.584e*, ὁ τοῦ πλού-
του ζῆλος ... ἐκ τῆς ὀχλώδους ... δόξης ~
ἐστιν PLUT. *Cat.Ma.18.5 dorința de bogăție
vine din afară de pe urma pāverii celor
mulți*. // **ἐπεισόδιον**, τό *subst.* **I** lucru adău-
gat, accesoriu: τὰ δ' ἐπεισόδια γέγονεν ἡδο-
νῆς ἔνεκεν PLUT. *M.629c accesoriile au fost
adăugate pentru plăcere*. **II** (în teatru) epi-
sod, parte de dialog într-o piesă de teatru în-
tre două secțiuni corale: ἐν μὲν οὖν τοῖς
δράμασιν τὰ ἐπεισόδια σύντομα ARSTT.
*Po.1455b16 în drame episoadele sunt
scurte*; ș.a. **III** episod, digresiune: (d. cata-
logul corăbiilor din Iliada) ARSTT.
Po.1459a35. **IV** (fig.) episod, eveniment: τὰ
τοιαῦτ' ἐπεισόδια τῆς τύχης PLB. 2.35.5 *ast-
fel de episoade ale sorții*.

[ἐπεισοδος]

ἐπεισοδιῶ-ῶ, vb. **I** a introduce o digresi-
une sau un episod: ARSTT. *Po.1455b13*. **II** a

varia printr-un episod (digresiune): (+ ac.)
ARSTT. *Rh.1418a33*.

[ἐπεισόδιος]

ἐπεισοδιῶδης, ες *adj.* **I** asemănător cu un
episod sau unei digresiuni, episodice: ARSTT.
Po.1451b33. **II** (ext.) lipsit de unitate:
ARSTT. *Metaph.1076a1*.

[ἐπεισόδιος]

ἐπ-εἰσοδος, ου, ἡ *subst.* sosire, venire: SOPH.
OC730, id. *Fr.273*.

[ἐπί, εἰσοδος]

ἐπ-εισπαίω, vb. a năvăli în, a se năpusti: (εἰς
„în” + ac.) AR. *Pl.805*, (abs.) LUC. *DMe-
retr.15.1*.

[ἐπί, εἰσπαίω]

ἐπ-εισπηδάω-ῶ, vb. a sări (asupra), a da
buzna (spre), a se repezi, a se năpusti: τοῦς
δ' εἰς τὰς τάφρους ἐμπίπτοντας ἐπεισπηδῶν-
τες XEN. *Cyr.3.3.64 năpustindu-se asupra
celor care se aruncaseră în șanțuri*: (abs.)
ἐπεισπηδῶν γε τὴν βουλὴν βία κικήσω AR.
*Eq.363 năpustindu-mă cu forță voi da peste
cap Șfatul*; DEM. 47.56, IOS. *B15.425*.

[ἐπί, εἰσπηδάω]

ἐπ-εισπίπτω, vb. [*impf.* ἐπεισέπιπτον, viit.
ἐπεισεσοῦμαι, aor.2 ἐπεισέπεσον] {ion.
ἐπεσπίπτω Hdt.} a cădea asupra, a se nă-
pusti în: (+ dat.) ἐπεισπίπτουσιν αὐτοῖς
XEN. *Cyr.7.5.27 se năpustesc asupra lor*;
EUR. *Rh.448*, (d. tunete) HDT. 7.42, (+ ac.)
τήνδ' ἐπεσεπεσῶν πόλιν EUR. *HF34 năpus-
tindu-se în această cetate*; (ἐν + dat.) ARR.
An.1.8.8, (abs.) LUC. *DMeretr.15.2*.

[ἐπί, εἰσπίπτω]

ἐπ-εισπλέω-ῶ, vb. {att. ἐπεσπλέω; *impf.*
ἐπεσέπλεον, part. viit. nom. pl. ἐπεσπλευ-
σοῦμενοι Thuc.} **I** a sosi cu corăbiile:
THUC. 6.2, XEN. *HG1.1.12*, IOS. *Ap.1.63*. **II**
a ataca cu corăbiile: THUC. 4.13.

[ἐπί, εἰσπλέω]

ἐπ-εισρέω-ῶ, vb. a curge în plus (în, la):
PLUT. *Num.20.4*, id. *M.702a*, ARR. *Pe-
ripl.M.Eux.3.4*, LUC. *Alex.49*.

[ἐπί, εἰσρέω]

ἐπ-εισφέρω, vb. [*impf.* ἐπεισέφερον, viit.
ἐπεισοίσω, aor. ἐπεισῆνεγκα și aor.2 ἐπει-
σῆνεγκον, part. pf. ἐπεισηνηνοχῶς; *pas.* aor.
ἐπεισηνέχθην] {att. ἐπεσφέρω Aesch., Hdt.,
Eur., Thuc.} **I** a purta din nou în, a (a)duce
în plus sau apoi (în, la): AESCH. *Ag.864*,
τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοις AESCH. *Ch.648
aduce în plus în palat copilul*; χρεῖα δὲ ποῖα

τόνδ' ἐπεισφέρεις λόγον; AR. *Th.*1164 *cu ce scop aduci în plus această propunere?*; (med.) ἐπεσενεγκάμενοι μαρτύρια THUC. 3.53 *aducând în plus mărturii*; (pas.) ἐπὶ τῶ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρῆγματι HDT. 7.50 *în fiicare situație ivită mereu*. II a introduce în plus: νόμον ... ~ ARSTT. *Top.*151b12, *a introduce în plus o lege*.

[ἐπί, εισφέρω]

ἐπ-εισφρέω-ῶ, vb. |aor. ἐπεισέφρησα, pf. ἐπεισέφρηκα| a face să intre în plus în, a introduce: κόρην ... λέκτροις τ' ἐπεισέφρηκε *a introdus-o pe fată în iatac*; EUR. *Hipp.*867, id. *HF*1267, (med.) ἐπεισφρέσθαι τὸν βάρβαρον τῇ Ἑλλάδι XEN. *HG*6.5.43 *barbarul se revarsă în Grecia*.

[ἐπί, εισφρέω]

ἐπ-εισχέω, vb. |doar prez. și impf. ἐπεισέχεον| a se revărsa sau răspândi (în plus): τῆς δυνάμεως ἐπεισχυθείσης πανταχοῦ IOS. *BI*.351 *armata răspândindu-se înăuntrul peste tot*.

[ἐπί, εισχέω]

ἐπ-εἴτα, adv. {ion. dor. ἔπειτε(v) Hdt., Pi.} I (marcând succesiunea) apoi, în continuare, pe urmă, după aceea: τὸν δ' ἡμείβετ' ~ ... Ἀχιλλεύς IL. 1.121 *i-a răspuns apoi Achilles*; (frecv.) πρῶτον sau πρῶτα (μέν) ... ~ (δέ) *mai întâi ... apoi*; THUC. 1.33, EUR. *Med.*721 *ș.a.*, κάπειτα EUR. *Andr.*917 *și apoi*; τοὺς ~ AESCH. *Eu.*672 *cei care vin apoi (= urmașii)*; εἰς τὸν ~ χρόνον PLAT. *Phd.*114c *în viitor*. II (marcând o consecință) atunci, prin urmare, deci: (în apodoză, după o prop. temp. sau condițională) (după ὅτε, ἦν, ὡς, ἐπεὶ, ὁπότε, εἰ, ἐπὶν *ș.a.*) εἰ δ' ἔτεδὸν δὴ τοῦτον ... ἀγορεύεις, ἐξ ἄρα δὴ τοι ~ θεοὶ φρένας ὤλεσαν IL. 359-60 *dacă spui aceasta serios, atunci sigur zeii ți-au luat mințile*; (în secvențe logice) οὐ σύ γ' ~ Τυδέος ἔκγονός ἐσσι IL. 5.812 *prin urmare nu ești urmașul lui Tydeus*. III (în interogative) și atunci: (cu o nuanță de ironie) ~ φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδα; AR. *Ach.*917 *și atunci faci un denunț din pricina unui fitil?*; AR. *Av.*963 *ș.a.* IV (cu valoare adversativă) însă, totuși: πτωχὸς ὦν ἔπειτ' AR. *Ach.*498 *fiind totuși sărac*.

[ἐπί, εἴτα]

ἐπεῖτε, |sau ἐπεὶ τε| v. ἐπεὶ

ἔπειτε(v), (ion. dor.) v. ἔπειτα

ἐπειχθῆναι, inf. aor. pas. de la ἐπείγω.

ἐπείγον, ind. impf. act. de la ἐπέχω.

ἐπ-εκβαίνω, vb. |aor.2 ἐπεξέβην| a coborî pe rământ, a debarca: ἐς τὴν γῆν ἐπεξέβησαν THUC. 8.105 *au debarcat pe țărm*; THUC. 1.49, IOS. *AI*2.203, ARR. *An.*1.15.8.

[ἐπί, ἐκβαίνω]

ἐπ-εκβοηθέω-ῶ, vb. a veni în ajutor: THUC. 7.53, id. 8.55.

[ἐπί, ἐκβοηθέω]

ἐπ-εκδιδάσκω, vb. a preda sau lămuri din nou sau în plus: PLAT. *Euthphr.*7a, id. *Prot.*328e, PLB. 15.35.7, PLUT. *Sol.*25.6.

[ἐπί, ἐκδιδάσκω]

ἐπ-εκδιηγέομαι-οὔμαι, vb. a explica în amănunt: PLAT. *Phd.*97e.

[ἐπί, ἐκδιηγέομαι]

ἐπεκδρομή, ἦς, ἡ *subst.* incursiune: THUC. 4.25.

[ἐπεκτρέχω]

ἐπ-έκεινα, I (*adv.*) I dincolo de acele lucruri (= ἐπ' ἐκεῖνα): τὰ ἐν τῷ ~ ... γιγνόμενα THUC. 8.104 *cele întâmplate pe partea cealaltă*; ὁ ~ χρόνος PLUT. *Pomp.*46.1 *vremea de mai târziu*; εἰς τὸ ~ PLAT. *R.*587c *dincolo de limită*. 2 de acum înainte: LXX *1Mac.*10.30. II (*prep.*) dincolo de, mai departe de: (+ gen.) θάλασσά ἐστι τὰ ~ τῆς Εὐρώπης HDT. 3.115 *există o mare dincolo de marginile Europei*; ~ τῆς οὐσίας PLAT. *R.*509b *dincolo de substanță (= superior substanței)*; ~ τοῦ πύργου Γαδερ LXX *Gen.*35.16 *dincolo de turnul Gader*; LXX *Am.*5.27, PLUT. *M.*166f *ș.a.*

[ἐπί, ἐκεῖνα]

ἐπεκέκλετο, (poet.) ind. aor. med. 3sg. de la ἐπικέλομαι: IL. 9.454.

ἐπεκέκλητο, m.m.c.p. med. 3sg. de la: NT *Fr.*26.32.

ἐπέκελσε, aor. 3sg. de la ἐπικέλλω: OD. 13.114.

ἐπέκερσα, (ep.) aor. de la ἐπικείρω: IL. 16.394.

ἐπ-εκθέω-ῶ, vb. |impf. ἐπεξέθειον| a ieși în fugă în sau împotriva, a da năvală, a se năpusti: (abs.) τῶν δὲ Λακεδαιμονίων οὐκέτι ὀξέως ~ THUC. 4.34 *lacedemonienii neputând să iasă la atac în forță*; ἐπεκθέοντες ἐκ τῶν πέριξ κωμῶν PLUT. *Cam.*29.6 *dând năvală din satele din jur*; (+ dat.) ἐπεκθέουσιν αὐτῷ IOS. *BI*3.450 *se năpustesc asupra lui*; APP. *Mith.*328, (ἐς „împotriva”) ARR. *An.*5.17.3. [ἐπί, ἐκθέω]

ἐπ-εκκουφίζω, *vb.* a scuti (de taxe): IOS. B11.428.

[ἐπί, ἐκκουφίζω]

ἐπέκλωσεν, aor. 3sg. de la ἐπικλώθω.

ἐπ-εκπίνω, [ἴ] *vb.* |part. aor. act. ἐπεκπιών| a bea în continuare (până la ultima ridicătură): EUR. Cyc.327.

[ἐπί, ἐκπίνω]

ἐπ-εκπλέω-ῶ, *vb.* a pleca pe mare împotriva (cuiva), a porni un atac maritim: THUC. 8.20.

[ἐπί, ἐκπλέω]

ἐπέκπλους, ου, ὁ *subst.* ieșire pe mare împotriva (cuiva), atac maritim: THUC. 8.20.

[ἐπεκπλέω]

ἐπ-εκροφέω-ῶ, *vb.* v. ἐκροφέω: (var.) AR. Eq.701.

[ἐπί, ἐκροφέω]

ἐπέκτάσις, εως, ἡ *subst.* I întindere, extindere: μὴ ἐχόντων ἐπέκτασιν ARSTT. L1971b1 *neavând capacitatea de extindere*; ARSTT. Cael.305b18. II lungire: (d. cuvinte) ARSTT. Po.1458b2.

[ἐπεκτείνω]

ἐπ-εκτείνω, *vb.* |viit. -τενῶ; part. pf. med. ἐπεκτεταμένος| I (*tranz.*) a întinde mai mult sau în plus, a extinde, a prelungi: ἐπεκτείνει τὰς οὐσίας ARSTT. *Metaph.*1028b24 *extinde ființele*; (milit.) ~ ... τοὺς ἰππέας ARR. *Tact.*25.8 *a întinde linia cavalerilor*; (discursuri) PLUT. M.1147. II (*intrans.*) I a se întinde mai mult: ἐπεκτείνονται ἐπὶ τοὺς γονεῖς ARSTT. EN1097b12 *întinzându-ne mai mult până la părinți*; ARSTT. APr.Po.96a24. 2 a tinde, a năzui: τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτείνόμενος NT Flp.3.13 *năzuind către cele dinainte*. 3 a se lungi: ἐπεκτεταμένον ἐστὶν ἢ ἀφηρημένον ARSTT. Po.1457b35 *este lungit sau scurtat*; (d. vocale) ARSTT. Po.1458a12.

[ἐπί, ἐκτείνω]

ἐπ-εκτρέχω, *vb.* |aor.2 ἐπεξέδραμον| a alerga (afară) spre, a ieși în fugă asupra: (+ dat.) XEN. HG4.4.17, οἱ λησταὶ κατὰ τῶν ὑστάτων ἐπεξέδραμον IOS. B12.541 *tâlharii au ieșit în urmărire ariergârzii*.

[ἐπί, ἐκτρέχω]

ἐπ-εκχέω, *vb.* a vărsa asupra sau împotriva: ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσιν τοῖς πολεμίοις LXX Iud.15.4 *pentru ca toți să se reverse asupra dușmanilor*.

[ἐπί, ἐκχέω]

ἐπ-εκχωρέω-ῶ, *vb.* a pleca apoi: AESCH. Pers.401.

[ἐπί, ἐκχωρέω]

ἐπέλασις, εως, ἡ *subst.* atac (de cavalerie): PLUT. Art.10.2, ARR. *Tact.*35.1. πῶς δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν LUC. *Hist.Consc.*31 *cum vor fine piept atacului elefanților*.

[ἐπελαύνω]

ἐπέλασσα, (ep.) aor. de la πελάζω.

ἐπ-ελαύνω, *vb.* |impf. ἐπήλαυνον, viit. ἐπέλασσω, aor. ἐπήλασα, pf. ἐπελήλακα; *med-pas.* pf. ἐπελήλαμαι, m.m.c.p. ἐπεληλάμην; *pas.* ἐπήλαθην| I (*tranz.*) I a face (pe cineva sau ceva) să meargă înainte spre sau împotriva, a mâna către, a conduce spre, a împinge: τὰς ἀμάξας ἐπελαύνουσι HDT. 4.28 *împing căruțele*; ~ τὸν ἵππον XEN. Eq.8.11 *a mâna calul împotriva*; (armata) HDT. 1.164. 2 (la Hom.) a întinde bățând (cu ciocanul), a forța pe: (tm.) ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν IL. 7.223 *a bățut întinzând a opta placă de aramă*; (pas.) IL. 13.804, τὸ ἐπελαυνόμενον XEN. Eq.Mag.2.3 *partea lovită cu ciocanul (= partea posterioară)*. 3 (fig.) a împune: αὐτῆσι ὄρκους ἐπήλασαν HDT. 1.146 *și-au împus jurăminte (= s-au legat prin jurământ)*. II (*intrans.*) I a se avânta către sau în: οἱ ἰππεῖς τοῦ Πομπηίου σοβαρῶς ἐπήλαυνον PLUT. *Caes.*45.1 *călăreții lui Pompei se avântau violent*; HDT. 9.49 ș.a. 2 a se năpusti împotriva: (+ dat.) ἐπελαύνοντες τοῖς ὀπισθεν XEN. HG4.3.4 *năpustindu-se împotriva celor din spate*; ș.a.

[ἐπί, ἐλαύνω]

ἐπ-ελαφρύνω, *vb.* (= ἐπελαφρίζω) a ușura: τοῖς πεδήταις ἐπελαφρύνει τὸν δεσμὸν ὁ ὕπνος PLUT. M.165e *somnul le ușurează celor în lanțuri legătura*; IOS. A118.7, id. Vit.284.

[ἐπί, ἐλαφρύνω]

ἐπέλευσις, εως, ἡ *subst.* ceea ce se întâmplă, eveniment, accident: PLUT. M.1045c.

[ἐπέρχομαι]

ἐπελεύσομαι, ind. viit. med. de la ἐπέρχομαι.

ἐπελευστικός, ἡ, ὄν *adj.* accidental, contingent: PLUT. M.1045b.

[ἐπέρχομαι]

ἐπελήλατο, (ep.) ind. m.m.c.p. med. de la 3sg. de la ἐπελαύνω.

ἐπελήλατο, m.m.c.p. pas. 3sg. de la

ἐπελαύνω.

ἐπελήλυθα, pf. de la ἐπέρχομαι.

ἐπέλησεν, ind. aor. act. 3sg., v. ἐπιλήθω, ἐπιλανθάνω: OD. 20.85.

ἐπελθών, part. aor. de la ἐπέρχομαι.

ἐπέλκω, vb. (ion.) v. ἐπέλκω

ἐπέλλαβε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la ἐπιλαμβάνω.

ἐπ-ἐλπίζω, vb. **I** (intrans.) a-și pune speranța: THUC. 8.54, εις τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα LXX Ps.118.74 *mi-am pus speranța în cuvintele Tale*; (+ inf.) EUR. Hipp.1011. **II** (trans.) a face să spere, a da speranțe: ὁπόσοι ... αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλπισαν ὡς λήγονται Σικελίαν THUC. 8.1 *toți cei care, prezicând, le treziseră nădejdea că vor cuceri Sicilia*; μὴ ἐπελπιζέτω ὑμᾶς ... πρὸς κύριον LXX 4Rg.18.30 *să nu vă faceți să vă puneți speranța în Domnul*; LXX Ps.118.49, APP. BC5.40.

[ἐπί, ἐλπίζω]

ἐπ-ἐλπομαι, vb. {ep. ἐπιέλομαι, imper. 2sg. ἐπιέλεο} a spera (incă), a nădăjdui: (+ inf. viit.) μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλεο μύθους εἰδήσειν Il. 1.545 *să nu (mai) sperii că vei afla toate vorbele mele*; OD. 21.126, AESCH. Ag.1032.

[ἐπί, ἔλπω]

ἐπεμάσαστο, aor. 3sg. de la ἐπιμαίομαι.

ἐπ-εμβαίνω, vb. [viit. -βήσομαι] {ep. poet. part. pf. ἐπεμβεβαώς Il., Hes., A.Rh., ac. pl. ἐπεμβεβῶτας Eur. Rh.783 sau ἐπεμβεβαῶτας Pi. N.4.29; dor. viit. 2sg. ἐπεμβάση Soph. El.836} (propr. „a intra urcând pe”) **I** a urca pe, a sui în, a intra, a pătrunde: (+ gen.) οὐδοῦ ἐπεμβεβαῶς ... θαλάμοιο Il. 9.582 *urcând pe canatul camerei*; σῆς ἐπεμβαινῶν χθονός SOPH. OC924 *pătrunzând în țara ta*; HES. Sc.195, (+ dat.) πύργοις ἐπεμβάς AESCH. Th.634 *escaladând turnurile*; (εις + ac.) MEN. Dys.161, (abs.) ἥροάς τ' ἐπεμβεβαῶτας Pi. N.4.29 *eroi urcați (pe cvadrigă)*. **II** (spec.) a urca la bord, a se imbarca: τοῖς ὕστερον ἐπεμβᾶσιν DEM. 50.25 *cei care s-au imbarcat mai târziu*. **III** (concr. și fig) a se năpusti asupra, a călca în picioare: ἐχθροῖσιν αὐτοῦ ... ἐπεμβῆναι ποδὶ SOPH. El.456 *a-i strivi cu piciorul pe dușmanii lui*; τὸ μὴ ἐπεμβῆναι τῷ ἐχθρῷ PLUT. Cat.Mi.29.4 *a nu-l călca în picioare pe dușman*; PLUT. M.346b. **IV** a profita:

ἐπεμβαίνων τῷ καιρῷ DEM. 21.203 *profitând de momentul potrivit*.

[ἐπί, ἐμβαίνω]

ἐπ-εμβάλλω, vb. **I** (trans.) **1** a arunca (din nou) în sau pe, a pune: ἐπέμβαλε πῶμα πίθοιο HES. Op.98 *a pus la loc capacul ulciorului*; στόμι' ~ ἐμοί EUR. IT935 *imi pune o botniță*; τῶν λίθων ἐπεμβалоῦσα πολλοὺς PLUT. Alex.12.3 *aruncând înăuntrul multor pietre*. **2** a împinge, a îmboldi: XEN. Cyn.10.11.3 *a insera, a introduce, a adăuga*: ἐμβόλιμον <μῆνα> ἐπεμβάλλουσι HDT. 2.4 *introduc o lună intercalată*; πολλάκις ἐπεμβάλλομεν γράμματα, τὰ δ' ἐξαιροῦμεν PLAT. Cra.399a *inserând adesea litere, pe altele le eliminăm*; (fig.) σωτήρα σαυτὸν ... ἐπεμβάλλεις SOPH. OC463 *te prezinți ca salvator*. **II** (intrans.) a se adăuga: ἐπεμβάλλοντες ἕτεροι ποταμοὶ ἰσχυρότερον αὐτῶν τὸ ρεῦμα ποιοῦσι XEN. HG4.2.11 *alte râuri adăugându-se, formează curentul lor mai puternic*.

[ἐπί, ἐμβάλλω]

ἐπεμβάτης, ου, ὁ [ᾱ] *adj.m.* care s-a urcat, suit, încălecat: (+ gen.) ἀρμάτων τ' ἐπεμβάτην EUR. Supp.585 *urcat în car*; EUR. Ba.782, (abs.) EUR. Supp.685.

[ἐπεμβαίνω]

ἐπεμβεβαῶς, part. pf. act. de la ἐπεμβαίνω.

ἐπεμβλητέον, *adj.vb.* trebuie introdus: PLAT. Ti.51d.

[ἐπεμβάλλω]

ἐπεμβολάς, ἄδος, ἡ *adj.f.* altoit: ARSTT. Fr.274.

[ἐπεμβάλλω]

ἐπεμήνατο, aor. 3sg. de la ἐπιμαίνομαι.

ἐπ-ἐμμηνος, ον *adj.* aflată în perioada menstruației: IOS. B16.426.

[ἐπί,]

ἐπέμολε(v), ind. aor. act. 3sg. de la ἐπιβλώσσω.

ἐπ-εμμηδᾶω-ῶ, vb. a se năpusti asupra: κοῦκ ἐτόλμησ' αὐθις ἐπεμμηδῆσ' αὐτῷ κειμένῳ AR. Nu.550 *n-am îndrăznit să sar din nou asupra lui atunci când era căzut*.

[ἐπί, ἐμμηδᾶω]

ἐπ-εμπίπτω, vb. **I** a se năpusti asupra: τί δῆτα ποιμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βᾶσιν: SOPH. Ai.42 *de ce s-a năpustit asupra oilor astfel?* **II** a se apuca de, a se dedica: AR. Pax471.

[ἐπί, ἐμπίπτω]

ἐπέμυξαν, aor. 3pl. de la ἐπιμύζω.

ἐπεμψε, aor. 3sg. de la πέμπω.

ἐπ-ενᾶρίζω, vb. |imper. aor. ἐπενάριζον| a ucide (în plus): SOPH. OC1733.

[ἐπί, ἐναρίζω]

ἐπ-ενδίδωμι, vb. a da din nou, a adăuga: πεπτωκότι τρίτην ἐπενδίδωμι AESCH. Ag.1386 *celui lovit îi aplic a treia lovitură.*

[ἐπί, ἐνδίδωμι]

ἐπενδύ(ν)ω, [ῥ] vb. a pune deasupra, a îmbrăca, a înveșmânta: ἐπὶ τοῦτον ἄλλον εἰρινεον κιθῶνα ἐπενδύνει HDT. 1.195 *peste această haină își trag o altă tunică de lână; τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες* NT 2Cor.5.2 *dorind să ne înveșmântăm cu locuința noastră din cer;* IOS. A15.37, AESOP. 1.199 ș.a.

[ἐπί, ἐνδύω]

ἐπενδύτης, ου, ὁ [ῥ] subst. veșmânt de deasupra, manta: SOPH. Fr.439, LXX 2Rg.13.18, NT In.21.7.

[ἐπενδύω]

ἐπένεικα, (ep. ion.) aor. 1sg. de la ἐπιφέρω.

ἐπένειμα, aor. 3sg. de la ἐπινέμω.

ἐπενεχθέν, |gen. -έντος| part. aor. pas. de la ἐπιφέρω.

ἐπ-ἐπνήνοθεν, vb. (pf. și m.m.c.p. 3sg.) I a crește, a acoperi: (d. Thersites) ψεδνή δ' ἐπενήνοθε λάχνη IL. 2.219 *îi creșteau fire de păr răzlețe;* (d. o haină) οὐλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη IL. 10.134 *era acoperită cu păr de lână.* II a străluci pe: (d. uleiul parfumat) οἷα θεοῦς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας OD. 8.365 *precum cel care strălucește pe zeii cei veșnici.* III (d. timp) a trece, a se scurge: A.RH. 4.276.

[ἐπί, ἀνήνοθε]

ἐπ-ἐπθρόσκω, vb. |part. aor. ἐπενθρόων| a sări asupra, a se năpusti asupra: (+ dat.) σέλμασιν ναῶν ἐπανθρόοντες AESCH. Pers.359 *năpustindu-se pe punțile corăbiilor;* Pl. Fr.Pae.52f.115, SOPH. Tr.917, (ἐπί + ac.) ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρόσκει SOPH. OC469 *se năpustește asupra lui.*

[ἐπί, ἐπθρόσκω]

ἐπ-ἐπνέπω, subst. a spune în plus, a adăuga: (+ dat.) ἐπὶ δ' ἐπνενεν εὐχολῆσιν A.RH. 4.1596 *a adăugat rugăciunea.*

[ἐπί, ἐπνέπω]

ἐπεντάνύω, [ῥ] vb. |part. aor. ἐπεντανύσας| (ep. pt. ἐπεντείνω) a lega strâns de: (+ ac.) πεῖσμα ... ὑπόσ' ἐπεντανύσας OD. 22.467

legând strâns de un cablu.

[ἐπεντείνω]

ἐπ-ἐπτείνω, vb. I (tranz.) a întinde tare, a încorda puternic: (pas.) ἐπενταθεῖς SOPH. Ant.1235 *încordându-se (în mânerul sabiei).* II (intrans.) a fi încordat, a fi inflăcărat: ἐπεντείνωμεν ἀνδρικότερον AR. Pax515 *să ne încordăm mai bărbătește.*

[ἐπί, ἐπτείνω]

ἐπ-ἐπτέλλω, vb. a comanda în plus: τί δῆτ' ἄν ἄλλο τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι; SOPH. Ant.218 *atunci ce altceva mai ai să ne comanzi?*

[ἐπί, ἐπτέλλω]

ἐπ-ἐπτύω sau ἐπ-ἐπτόνω, [ῥ] vb. |med. impf. 3pl. ἐπεντόνοντο| a pregăti, a echipa: νῶϊν ἐπέντυε ~ ἵππους IL. 8.374 *pregătește-ne caii;* (med.) ἐπεντόνωνται ἄεθλα OD. 24.89 *(tinerii) se pregătesc pentru răsplățile întrecerilor;* (+ inf.) ἐπεντόνοντο νέεσθαι A.RH. 1.720 *se pregăteau să vină.*

[ἐπί, ἐπτόνω]

ἐπ-ἐξάγω, [ᾶ] vb. I (tranz.) I (milit.) a (con)duce afară (trupele): THUC. 2.21. 2 a extinde, a prelungi: διήγησιν ἐπεξάγων PLUT. M.855c *prelungind relatarea (= folosind digresiunea).* II (intrans.) a întinde linia de luptă, a extinde frontul: THUC. 5.71, ἐπεξάγοντα τῷ πλῶ πρὸς τὴν γῆν μάλλον THUC. 7.52 *întinzând pe apă prea mult linia de luptă către țarm.*

[ἐπί, ἐξάγω]

ἐπεξάγωγή, ἡς, ἡ subst. extindere a liniei de luptă: THUC. 8.105.

[ἐπεξάγω]

ἐπεξάμαρτητέον, adj.vb. trebuie comisă o nouă greșeală: DEM. 22.6.

[ἐπεξάμαρτάνω < ἐπί, ἐξαμαρτάνω]

ἐπ-έξειμι, vb. |impf. ἐπεξῆειν, viit. ἐπέξειμι, inf. prez. ἐπεξίεναι, part. ἐπεξιών| {ion. 3pl. ἐπεξήισαν Hdt. 7.223} (cf. ἐπεξέρχομαι) I a ieși împotriva, a porni contra: ἐπεξήισαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος HDT. 7.223 *au dat atacul în partea mai largă a trecătorii;* οὐδεις ἐπεξῆει ἐς μάχην THUC. 1.64 *nimeni nu ieșea împotriva în luptă;* XEN. HG6.2.23, (+ dat.) οὐκ ἐπεξῆσαν αὐτοῖς THUC. 6.97 *nu au ieșit împotriva lor;* THUC. 2.23, (πρός + ac.) XEN. Eq.Mag.7.3. II a ieși, a scăpa: ARSTT. Pr.937a28. III (jur.) a urmări în justiție, a da în judecată: (+ dat.) ἐπεξῆει τοῖς

καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν *Is. 5.12 ἡ ὑμῶν* *reau în justiție pe cei care depuneau mărturie falsă împotriva noastră*; *DEM. 21.216*, τὸ ὑὸν πατρὶ φόνου ἐπεξιέναι *PLAT. Euthphr.4e fiul își dă în judecată tatăl pentru omor. IV* a se răzbuna pentru: (+ dat.) *PLAT. Lg.866b. V* a continua rână la capăt, a conduce la termen, a continua: ἐπεξῆσαν τε τὰς τιμωρίας ἔτι μείζους *THUC. 3.82* *au continuat cu răzbunări și mai mari*; ἐπεξῆει τῷ λόγῳ μεγαλοπρεπέστερον *PLAT. Ly.215e* *își continua ideea cu mai multă strălucire. VI* (fig.) a trata în amănunt, a examina: ὁμοίως μικρὰ καὶ μεγάλα ὅστω ἀνθρώπων ἐπεξιών *HDT. 1.5* *voî continua povestirea deopotrivă despre cetățile mici și mari ale oamenilor*; πάντ' ἐπέζιτον *AR. Ra.1118* *abordați toate subiectele.*

[ἐπί, ἔξειμι]

ἐπ-εξελαύνω, *vb.* a mâna afară împotriva, a conduce afară la atac: *XEN. HG5.3.6.*

[ἐπί, ἐξελαύνω]

ἐπ-εξέλεγχος, *ου*, ὁ *subst.* contra-respingere: *PLAT. Phdr.267a, ARSTT. Rh.1414b15.*

[ἐπί, ἐξελέγω]

ἐπ-εξεργάζομαι, *vb.* **I** a duce la capăt din nou, a împlini în plus: *DEM. 18.140. II a ucide din nou: ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξεργάσω *SOPH. Ant.1288* *e deja mort omul pe care tu îl răpui din nou.**

[ἐπί, ἐξεργάζομαι]

ἐπ-εξέρχομαι, *vb.* [impf. ἐπεξηρόμην, viit. ἐπεξελεύσομαι, aor.2 ἐπεξήλθον, pf. ἐπεξελήλυθα, m.m.c.p. ἐπεξεληλύθειν] **I** (milit.) a merge afară împotriva, a ieși contra, a ataca: (+ dat.) ἄν ἐπεξέλθοι τις αὐτοῖς ἐς μάχην *THUC. 5.9* *ar putea ieși cineva la luptă împotriva lor*; *EUR. Andr.735*, ἐπεξέρχεται τῷ τοῦ Πιττακοῦ ῥήματι *PLAT. Prot.345d* *atacă vorba lui Pitacos*; (abs.) ἀδικούμενοι νῦν ἐπεξερχόμεθα *THUC. 5.89* *pornim acum în campanie, după ce am fost nedreptățiți*; *XEN. HG7.2.7, PLUT. Pomp.20.2. II (jur.) a urmări în justiție, a da în judecată: (+ dat.) αὐτοῖς ... οὐδ' ἐπεξέρχεται τῶν ψευδομαρτυριῶν *DEM. 47.5* *nu-i urmăriți în justiție pentru false mărturii*; *PLAT. Euthphr.4d. III* (ext.) a căuta să se răzbune: ὁ γὰρ παθὼν τῷ δράσαντι ἀμβλυτέρα τῇ ὀργῇ ἐπεξέρχεται *THUC. 3.38* *victimă caută să se răzbune pe făptuitor cu o mânie mai mică. IV* a pedepsi, a încerca să pedepsească: ἄχρι τοῦ ...*

τοὺς καθ' ὅτιοῦν ... χειρὶ τοῦ ἔργου θιγόντας ... ἐπεξελεθῆν *PLUT. Caes.69.3* *rână să-i pedepsească pe cei care au participat în vreun fel la acțiune*; *LXX Inf.14.31. V* a parcurge, a străbate, a ajunge la: πάντα δὲ τῆς χώρας ἐπεξελεθόντα *HDT. 4.9* *străbătând toate colturile țării*; ἔργῳ ἐπεξέρχεται *THUC. 1.120* *ajunge la realizarea în practică*; *HDT. 4.9. VI* (fig.) a examina în detaliu, a trata: ὅσον δυνατὸν ἀκριβεῖα περὶ ἐκάστου ἐπεξελεθὼν *THUC. 1.22* *examinând pe cât posibil cu exactitate fiecare lucru în parte*; τῷ λόγῳ ἐπεξελεθῆν *PLAT. Phlb.65b* *a trata în discuție*; πρὶν ἄν εἰς τέλος ἐπεξέλθῃς *PLAT. Phlb.23b* *înainte de a trata rână la capăt*; *PLAT. Plt.305e.*

[ἐπί, ἐξέρχομαι]

ἐπ-εξετάζω, *vb.* [impf. 3sg. ἐπεξήταζε] a trece în revistă: *MEN. Pc.992.*

[ἐπί, ἐξετάζω]

ἐπεξετάσις, *εως*, ἡ *subst.* (milit.) trecere în revistă: *THUC. 6.42.*

[ἐπεξετάζω]

ἐπ-εξευρίσκω, *vb.* a inventa în plus, a nascoci mai mult: *HDT. 2.160, IOS. A/15.295.* (pas.) τὰς πολεμικὰς χρεῖας ... τὰς νῦν ἐπεξευρημένας *ARSTT. Pol. 1331a14* *cerințe ale războiului nascocite în plus acum.*

[ἐπί, ἐξευρίσκω]

ἐπ-εξηγέομαι, *vb.* a explica în plus sau în detaliu: *PLUT. Art.8.1.*

[ἐπί, ἐξηγέομαι]

ἐπεξῆς, (ion.) *v.* ἐφεξῆς

ἐπ-εξ-ἰακχάξω, *vb.* a cânta cu însufletire batică: (peanul) *AESCH. Th.635.*

[ἐπί, ἐκ, ἰακχος]

ἐπ-ἐξοδος, *ου*, ἡ *subst.* plecare (la luptă), expediție: (πρὸς „împotriva” + ac.) *THUC. 5.8.*

[ἐπί, ἐξοδος]

ἐπ-ἐξορκίζω, *vb.* a face să jure din nou: *PLB. 15.25.11.*

[ἐπί, ἐξορκίζω]

ἔπειο, (ep.) imper. prez. med. 2sg.: *IL. 18.387.*

ἐπ-έοικα, *vb.* (doar pf.) **I** a fi asemănător cu, a se asemăna, a fi pe măsură: (+ dat.) ὅς τις οἶ τ' ἐπέοικε *IL. 9.392* *un altul care să-i fie pe măsură*; ταῦτα τὰ θηρία οὐδαμοῖσιν ἄλλοισι θηρίοις ἐπέοικεν *ARR. Ind.13.2* *aceste animale nu se aseamănă cu altele*; πολλοὶ ἄλλοι οὐδέν τι Ἀλεξάνδρῳ ἐπεοικότες *ARR. An.1.12.2* *mulți alții care nu erau cu nimic pe măsura lui Alexandru. II* a se

potrivii cu. a ședea bine: νέω δέ τε πάντ' ἐπέοικεν IL. 22.71 *unii tânăr totul îi șade bine*; οὐδὲ τῶ Ῥωμαίων πολιτεύματι ἐπεοικὸς ἦν ARR. An.7.15.6 *nu era potrivii cu constituția romanilor*. // (impers. 3sg.) **ἐπέοικε(v)**, se cuvina, se potrivește, se cade: ἐρέω δέ τοι ὡς ἐπέοικεν OD. 24.481 *îți voi spune cum șade bine*; (+ prop. infinitivală) λαοὺς δ' οὐκ ~ παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν IL. 1.126 *nu se cade ca, din nou, ostașii să pună bunurile laolaltă*; (+ dat. și inf.) Pl. N.7.95 ș.a. [ἐπί, ἔοικα]

ἐπεπείκει, m.m.c.p. act. 3sg. de la πείθω.

ἐπεπήγειν, ind. m.m.c.p. act. de la πήγνυμι.

ἐπέπιθμεν, (ep.) ind. m.m.c.p. 1pl. de la πείθω: IL. 2.341 ș.a.

ἐπέπληγον, m.m.c.p. 3pl. de la πλήσσω: IL. 5.504.

ἐπέπλως, (ep.) inf. aor. act. 2sg. de la ἐπιπλέω: OD. 3.15.

ἐπεποίθει, ind. m.m.c.p. act. 3sg. de la πείθω: IL. 16.171 ș.a.

ἐπεπόνθη, ind. m.m.c.p. act. de la πάσχω: PLAT. *Smp.* 198c ș.a.

ἐπέπταρε, ind. aor. act. 3sg. de la επιπτάρω: OD. 17.545 ș.a.

ἐπέπτατο, I ind. aor. 3sg. de la ἐπιπέτομαι: IL. 13.821 ș.a. II ind. m.m.c.p. med. 3sg. de la πετάννυμι.

ἐπεπτώκειν, ind. m.m.c.p. act. de la πίπτω.

ἐπέπυστο, (ep.) ind. m.m.c.p. med. 3sg. de la πυνθάνομαι: IL. 13.674 ș.a.

ἐπέπω, vb. (ion.) v. ἐφέπω

ἐπέρασσα, (ep.) aor. de la περάω.

ἐπ-έραστος, on *adj.* care merită să fie iubit, drag, încântător: LUC. *Prom.Es5*, id. *DMar.* 1.5 ș.a.

[ἐπί, ἐραστός]

ἐπ-εργάζομαι, vb. I a lucra pământul dincolo de (hotar), *sc.* a lucra pământul altcuiva, a cultiva ilegal: ἄν ἐπεργάζεται τὰ τοῦ γείτονος ὑπερβαίνων τοὺς ὅρους PLAT. *Lg.* 843c *lucrează pământurile vecinului depășind hotarele*; ARSTT. *Rh.* 1374a5, LYS. 7.24. II (gener.) a lucra pământul, a cultiva: (ogorul) LUC. *Tim.* 37, τὴν χώραν ἔρημον ... ἐπεργαζομένων ARR. *An.* 6.17.5 *pământ lipsit de cultivatori*.

[ἐπί, ἐργάζομαι]

ἐπεργασία, ας, ἡ *subst.* I acțiunea de a cultiva pământul altcuiva, exploatare ilegală: ἐπικαλοῦντες ἐπεργασίαν Μεγαρεῦσι τῆς

γῆς τῆς ἱερᾶς THUC. 1.13 *reproșând megarienilor exploatarea ilegală a pământului sfânt*; PLAT. *Lg.* 843c. II drept de a cultiva împreună (între doi vecini): XEN. *Cyr.* 3.2.23.

[ἐπεργάζομαι]

ἐπ-ερεθίζω, vb. a îmboldi (cu), a întărâta: (+ dat.) ταῖς μάλιστα ἐπηρέθιζον PLUT. *Eum.* 11.8 *îmboldeau caii cu lovituri de bici*; (+ ac.) οὐδὲν δὲ ἔτι ὄξυτέραν φύσιν ἐπερεθίσας APP. *BC5.* 60 *fără să mai întărâte o natură și așa prea violentă*.

[ἐπί, ἐρεθίζω]

ἐπ-ερείδω, vb. |imprf. ἐπήρειδον, aor. ἐπήρεια; med. ἐπηρειδόμην, aor. ἐπηρεισάμην| {ep. aor. ἐπέρεια} I (*tranz.*) a îndrepta spre, a împinge, a fixa: ἐπέρεια ... Ἀθήνη νείατον ἐς κενεῶνα IL. 5.856 *Athena i-a îndreptat tăișul [suliței] spre rântec*; ἐπέρεια δὲ ἴν' ἀπέλεθρον IL. 7.269 *a împins cu tărie nespună*; OD. 9.538, ὄλην ἐπερείσας τὴν φάλαγγα τοῖς Ῥωμαίοις PLUT. *Flam.* 8.4 *împingând întreaga falangă împotriva romanilor*; (fig.) τὴν νόησιν ἐπερείδοντες τοῦ χρόνου PLUT. *M.* 392f *avem gândirea fixată asupra timpului*. II (*intrans.*) a exercita o presiune, a presa: ἐπερείσαντα τοῖς ἀντιταγμένοις PLUT. *Pyrrh.* 21.11 *presându-i pe cei care stăteau împotriva*. III (*med., pas.*) I a (se) sprijini, a (se) fixa: (+ ac.) λαίφη προτόνοις ἐπερειδομένας EUR. *Hec.* 112 *fixând rânzele cu frânghii*; (+ dat.) ταῖς βακτηρίαις ἐπερειδομέναι AR. *Ec.* 277 *sprijinindu-se în bastoane*; (fig.) ἡμέτερη δ' ἐπ' ἐρείδεται Ἑλλάς ἐφορμῇ A.RH. 4.204 *Grecia se sprijină pe avântul nostru*. 2 a ține piept, a rezista: (abs.) AR. *Ra.* 1102.

[ἐπί, ἐρείδω]

ἐπ-ερέομαι, vb. |prez. 3sg. ἐπερέεται| (ion. pt. ἐπέιρομαι) a întreba: (+ ac. și περί „despre” + gen.) LUC. *Syr.D.* 36.

[ἐπί, ἐρέομαι]

ἐπερέσθαι, inf. aor. de la ἐπέιρομαι.

ἐπ-ερεύγομαι, vb. a se revărsa: (d. fluvii) A.RH. 4.631, id. 4.1242.

[ἐπί, ἐρεύγομαι]

ἐπ-ερέφω, vb. a înălța: (tm.) ἐπὶ νηὸν ἔρεψα IL. 1.39 *am înălțat un templu*.

[ἐπί, ἐρέφω]

ἐπέρησα, aor. de la περάω.

ἐπέρομαι, vb. v. ἐπέιρομαι.

ἐπέρριψαν, aor. 3pl. de la ἐπιρρίπτω.

ἐπερρώσαντο, aor. 3pl. ἐπιρρώομαι.

ἔπερσε, aor. 3sg. de la πέρθω.

ἐπ-έρύω, vb. {ιον. ἐπειρ-, part. aor. ἐπειρυσάμενος Hdt.; ep. aor. 3sg. ἐπέρυσσε Od., part. aor. ἐπειρύσσασα A.Rh.} **I** a trage către sine, a atrage: θύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνη OD. 1.441 *a tras la sine ușa cu o verigă*; ἐπειρύσσασα παρειάς A.Rh. 3.149 *atrăgându-i obrajii către ai ei*. **II** (med.) a se acoperi cu: ἐπειρυσάμενον [δὲ] τὴν λεοντέην HDT. 4.8 *acoperindu-se cu pielea de leu*.

[ἐπί, ἐρύω]

ἐπ-έρχομαι, vb. {imprf. ἐπηρχόμην, viit. ἐπελεύσομαι, aor.2 ἐπῆλθον, pf. ἐπελήλυθα, m.m.c.p. ἐπεληλύθειν| {poet. ep. prez. 2sg. ἐπέρχεται Od.16.27, aor.2 ἐπῆλθον Od., A.Rh., conjct. aor. 3sg. ἐπέλθησιν II. 24.651, inf. aor. ἐπελθέμεν A.Rh. 1.197, part. aor. du. gen. ἐπελθόντων Soph. El.1297; dor. part. aor.2 ἐπενθών Theoc. 4.60} **I** a veni (cătire), a sosi, a ieși în cale, a se apropia: (+ prep.) ἐπῆλθον ἐς ποταμόν OD. 7.280 *am ajuns la râu*; (+ dat.) τίς τοι ἐπέρχεται THEOC. 27.57 *cine se apropie de tine?*; (+ ac.) Ἰβηρίαν ἐπῆλθεν ὁ Λυκούργος PLUT. Lyc.4.6 *Lykourgos a sosit în Iberia*. **II** a se ivi, a apărea: (+ dat.) ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε IL. 12.200 *li s-a ivit un semn prevestitor*. **III** a traversa, a parcurge: πολλήν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν OD. 4.268 *am traversat mult pământ*; SOPH. Ant.153. **IV** (fig.) a parcurge un subiect, a povesti, a relata: εἴθ' ἐπέλθοις ἅπαντά μοι σαφῶς AR. Eq.618 *să mi le povestești pe toate precis*; τὰ δ' εἰρημένα περὶ τῆς ἡδονῆς ἐπέλθωμεν ARSTT EM1172b8 *să trecem în revistă cele spuse despre plăcere*. **V** a veni în față, a ieși înainte, a se înfățișa: ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον HDT. 5.97 *ieșind înaintea poporului*; HDT. 9.11, σὸς δ' ἐπῆλθε σύγγονος EUR. Or.931 *fratele tău a ieșit în față*; THUC. 1.90. **VI** a veni în ajutor: στρατιὰ Συρακουσίοις ἐπῆλθεν ἄλλη PLUT. Nic.22.5 *o altă armată a venit în ajutorul siracuzanilor*. **VII** (gener.) a veni, a avea loc, a sosi, a începe, (fig.) a veni în minte: νῦξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε OD. 14.457 *apoi a sosit noaptea*; ἔρως ἄνδρας οὐ μόνους ἐπέρχεται SOPH. Fr.684 *dragostea nu pogoară doar asupra bărbaților*; ὡς ἐπῆλθεν ἡ εορτή THUC. 6.57 *când a venit sărbătoarea*; ὅταν θερμότης ἐπέλθη

PLUT. M.950e *când sosește căldura*; (fig.) νῦν δ' οὐδὲν ἐπέρχεται μοι τοιοῦτον ISOC. 12.55 *acum nu-mi vine în minte nimic de felul acesta*; (impers. + inf.) ἐπειρέσθαι σε ἴμερος ἐπῆλθέ μοι HDT. 1.30 *mi-a venit dorința să te întreb*; μηδὲ πόποτ' αὐτοῖς ἐπῆλθεν ἐνθυμηθῆναι περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων ISOC. Ep.9.8 *nu le-a venit vreodată în minte să se gândească la treburile comune*. **VIII** a urma să vină: τὸ παρὸν τό τ' ἐπερχόμενον πῆμα AESCH. Pr.98 *nenorocirea de azi și cea care va veni*. **IX** a veni împotriva, a ataca: οὐδὲ ποτ' ἔτλην μείναι ἐπερχόμενον IL. 22.252 *nu am îndrăznit să-l înfrunt pe cel care vine împotriva*; (+ dat.) ἕως ἐπῆλθον αὐτοῖς οἱ πολέμιοι PLUT. Nic.24.1 (+ ac.) τὴν τε τῶν πέλας αὐτοῖ ἐπελθόντες THUC. 2.39 *invadând țara vecinilor*. **X** a aduce un reproș: ταῦτα μὲν σε πρῶτ' ἐπῆλθον EUR. IA349 *pe acestea ți le-am reproșat primele*. **XI** (spec.) a da pe dinafară, a inunda, a se revărsa: (d. Nil) HDT. 2.19 *ș.a*. **XII** a întreprinde: τοσάδε ἐπῆλθον πολέμω τε καὶ διαχειρίσει πραγμάτων THUC. 1.97 *au întreprins astfel de lucruri în război și în administrarea faptelor*.

[ἐπί, ἔρχομαι]

ἐπ-ερωτάω-ῶ, vb. {imprf. ἐπηρώτων, viit. ἐπερωτήσω, aor. ἐπηρώτησα și tard. ἐπερώτησα| {ιον. ἐπειρ-} **I** a căuta să afle de la, ext. gener. a întreba: ἐπειρωτῶν ... τὸν πεζόν HDT. 7.100 *întrebând despre pedestrim*; ἐπερώτησον τοὺς ἱερεῖς νόμον LXX Ag.2.11 *întrebă-i pe preoșii despre lege*; οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ... ἐπερωτήσαι αὐτὸν οὐκέτι NT Mt.22.46 *nu a mai îndrăznit nimeni să-L întrebe nimic*; XEN. Vect.5.13, (περὶ + gen.) DEM. 43.66, (pas.) ἐπερωτηθεὶς ἀποκρίναί μοι AR. Pl.902 *întrebat, răspunde-mi!*; PLUT. M.190b τὸ ἐρωτηθέν PLAT. Th.146e *ceea ce a fost întrebat*. **II** a consulta: ἐπειρωτᾶν τὰ χρηστήρια HDT. 1.53 *a consulta oracolele*; ἐπερωτῶσιν αὐτοῖς τὸν θεὸν εἰ THUC. 2.54 *consultându-l pe zeu dacă ...*; τὸν δῆμον ~ PLUT. Arist.3.3 *a consulta poporul*; XEN. Smp.4.47, id. Cyr.7.2, ἐπερωτῶντος ... περὶ ἐμοῦ XEN. Ap.14 *întrebând despre mine*.

[ἐπί, ἐρωτάω]

ἐπερώτημα, ατος, τό subst. {ιον. ἐπειρ- Hdt.} **I** întrebare: τὸ ~ σφίσις ὀρθῶς ἔξειν THUC. 3.68 *le vor pune o întrebare în chip*

correct: HDT. 6.67, THUC. 3.53. II fägäduintä solemnä, angajament: LXX *Dan*.4.17, NT *1Pt*.3.21.

[ἐπερωτάω]

ἐπερώτησις, εως, ἡ *subst.* {ion. ἐπειρ- Hdt.} ἰntrebare, consultare: HDT. 6.67, THUC. 4.38, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην LXX *Gen*.43.7 *i-am dat răspruns potrivit cu această întrebare*; IOS. *A13*.32 §.a.

[ἐπερωτάω]

ἐπεσ-, v. ἐπεισ-

ἐπεσα, ind. aor. act. de la πίπτω.

ἐπεσαν, (ep.) ind. impf. act. 3pl. de la ἐπειμι¹.

ἐπεσβαίνω, vb. (att.) v. εἰσβαίνω

ἐπεσβάτης, (att.) v. ἐπεισβάτης

ἐπεσβολία, ας, ἡ *subst.* vorbă de ură: ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν OD. 4.159 *a scoate la iveală vorbe de ură*.

[ἐπεσβόλος]

ἐπεσ-βόλος, on *adj.* care aruncă cuvinte (jignitoare): (d. Thersites) τὸν λωβητήρα ἐπεσβόλον ἔσχ' IL. 2.275 *l-a pus la punct pe acest defăimător care aruncă vorbe jignitoare*; νεῖκος ἐπεσβόλον A.RH. 4.1727 *înfruntare plină de jigniri*.

[ἔπος, βάλλω]

ἐπεσέρχομαι, vb. (ion. att.) v. ἐπεισέρχομαι

ἐπ-εσθίω, vb. {impf. ἐπήσθιον, viit. ἐπέδομαι, inf. aor.2 ἐπιφαγεῖν} a mânca în plus sau împrœună cu: ὅταν ἔχεως φάγη, ἐπεσθίει τὴν ὀρίγανον ARSTT. *HA*612a24 *când [broasca țestoasă] mănâncă o viperă, mănâncă apoi și maghiran*; ὁ μικρῷ σίτω ... πολὺ ὄψον ἐπεσθίων XEN. *Mem*.3.14.3 *cel care mănâncă multă mâncare cu rușină răine*; EUR. *Fr*.907, ARSTT. *Mir*.831a27, id. *Pr*.868b29 §.a.

[ἐπί, ἐσθίω]

ἐπέσθω, vb. (dor. poet.) v. ἐπεσθίω: CALL. *Epigr*.47.1.

ἐπεσον, ind. aor. act. de la πίπτω.

ἐπεσπλέω, vb. (att.) v. ἐπεισπλέω.

ἐπέσπον, ind. aor.2 act. de la ἐφάπω.

ἐπέσσεται, (ep.) viit. 3sg. de la ἐπειμι.

ἐπέσσευε, (ep.) aor. 3sg. de la ἐπισεύω.

ἐπεσσοόμενος, (ion.) part. viit. med. de la ἐπειμι.

ἐπεσσύμενος, (ep.) part. pf. med. de la ἐπισεύω.

ἐπέσσυται, pf. med. 3sg. de la ἐπισεύω.

ἐπέσσυτο, (ep.) ind. aor. *sau* m.m.c.p. med. 3sg. de la ἐπισεύω.

ἐπεστέψαντο, aor. med. 3pl. de la ἐπιστέψω.

ἐπεστεώς, (ion.) part. pf. act. de la ἐφίστημι.

ἐπέστη, aor. 3sg. de la ἐφίστημι.

ἐπέσχον, ind. aor. act. ἐπέχω.

ἐπέτας, α, ὁ *subst.* (dor.) care însotește, însoțitor: PI. *P*.5.4.

[ἔπω]

ἐπέτειλας, aor. 2sg. de la ἐπιτέλλω.

ἐπ-έτειος, on *adj.* {dor. gen. pl. ἐπετειῶν Aesch. *Ag*.1015} I din fiecare an, anual: (impozit) HDT. 5.49, (rod / recoltă) PLAT. *R*.470b, ἐπετειούς τὴν φύσιν ὄντας AR. *Eq*.518 *voi care sunteți prin natură schimbători de la un an la altul*. II care revine anual: ἐπετειῶν νοσημάτων ἐπιπεσόντων PLAT. *R*.405c *boli care revin anual*. III care durează vreme de un an, care trăiește un an: ἐπέτεια τὰ πολλὰ τῶν ἐντόμων ARSTT. *Long*.466a2 *multe dintre insecte trăiesc un singur an*; ἐπέτεια κελεύει τὰ τῆς βουλήs εἶναι ψηφίσματα DEM. 23.92 *dispune ca decretule Sfatului să aibă valabilitate un an*.

[ἐπί, ἔτος]

ἐπετήσιος, on *adj.* (cf. ἐπέτειος) din fiecare an, anual: OD. 7.118, THUC. 2.80, IOS. *B1*.423 §.a.

[ἐπέτειος]

ἐπετον, (eol. dor.) ind. aor. de la πίπτω.

ἐπέτοσσε, vb. {doar aor. 3sg. ἐπέτοσσε și part. aor. masc. ἐπιτόσσαις} (= ἐπέτυχε) a întâlni, a da peste: (+ gen.) ἄγκυραν ... κριμνάντων ἐπέτοσσε PI. *P*.4.25 *i-a întâlnit în timp ce atârnav ancora*; (+ ac.) PI. *P*.10.33. [et. nec.]

ἐπετράπομεν, aor. 1pl. de la ἐπιτρέπω.

ἔπευ, (ep.) imper. prez. med. 2sg. de la ἔπω: IL. 13.465 §.a.

ἐπευθόμην, impf. med. de la πεύθω (cf. πυνθάνομαι).

ἐπ-ευθόμεω-ῶ, vb. a se bucura de: (+ dat.) LXX *1Inj*.18.6.

[ἐπί, εὐθυμέω]

ἐπ-ευθύνω, [ῶ] vb. a ține drept către, a conduce spre, (fig.) a îndruma: SOPH. *Ai*.451, ~ οὐχ ἰκανὴ τὸ σῶμα διὰ τὴν βραχύτητα XEN. *Cyn*.5.32 (*coada*) *nu este suficientă, din pricina scurțimii, să țină corpul drept*; τὸν δρόμον ἐπευθύνων PLUT. *M*.980f *ținându-i dreaptă calea*; (fig.) ἐπευθύνει τὸν νέον PLUT. *M*.790f *il îndrumă pe tânăr*; §.a.

[ἐπί, εὐθύνω]

ἔΠΕΥΚΤΌΣ, ἡ, ὄν *adj.* dorit, binecuvântat: LXX Ps.Sol.8.16, id. Ier.20.14.

[ἐπεύχομαι]

ἐΠΕΨΆΤΟ, aor. 3sg. de la ἐπεύχομαι.

ἐΠΕΥΡΊΣΚΩ, *vb.* (ion.) v. ἐφευρίσκω.

ἐΠ-ΕΥΦΗΜΈΩ-Ω, *vb.* {poet. aor. 3pl. ἐπευφήμησαν Il. 1.376 §.a.} **I** a primi cu bucurie, a se învoi să: (+ inf.) ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ αἰδεῖσθαι ... ἱερῆα Il. 1.376 *aheii s-au învoit să-l respecte pe preot;* A.RH. 4.295, (abs.) PLUT. Galb.14.5, APP. BC5.96. **II** a rosti cuvinte de bun augur pentru, a ura: νόστον ἐπευφήμησεν ἄπληρέα νισσομένοισιν A.RH. 1.556 *le-a urat celor care pleacă întoarcere nevătămată.* **III** a cânta pentru, a intona în sprijinul: (+ ac. și dat.) ναῦται δ' ἐπευφήμησαν εὐχαῖσιν κόρης παιᾶνα EUR. IT1403 *corăbierii au cântat un pean ca răspuns la rugile fetei;* AESCH. Pers.620.

[ἐπί, εὐφημέω]

ἐΠ-ΕΥΦΡΆΤΊΔΙΟΣ, ὄν *adj.* care locuieste pe malul Eufratului: LUC. Pisc.19.

[ἐπί, Εὐφράτης]

ἐΠΕΥΧῆ, ἡς, ἡ *subst.* rugă: (pl.) PLAT. Lg.871c.

[ἐπεύχομαι]

ἐΠ-ΕΨΌΜΑΙ, *vb.* {poet. impf. 3sg. ἐπέυχετο Od. 14.423, viit. 2sg. ἐπέυξει Il. 11.431, aor. 3sg. ἐπέψατο Il. 13.373 §.a., imper. 2sg. ἐπέυχεο Od. 23.59} **I** a adresa o rugă, a ruga: (+ dat.) εἶπε δ' ἐπευξάμενος Δίῃ Il. 6.475 *a vorbit adresând o rugă lui Zeus;* (+ ac.) ποῖον ἐπέυχεται τὸν ὕπατον θεῶν; EUR. Rh.703 *cărui zeu suprem i se închină?;* (+ ac. intern) τάσδ' ἐπέυχεσθαι λιτάς SOPH. OC484 *a rosti aceste rugi;* (+ dat. și prop. inf.) ἐπέυχετο πᾶσι θεοῖσι νοστήσαι Ὀδυσῆα OD. 14.423 *îi ruga pe toți zeii ca Odysseus să se întoarcă;* (abs.) εἰ θέμις δ', ἐπέυχομαι SOPH. Tr.809 *dacă este îngăduit, această este ruga mea.* **II** a mulțumi prin rugi: ἐπέυζωνται θεοῖς SOPH. OC1024 *le vor aduce mulțumiri zeilor.* **III** a exprima o dorință, a se ruga să, a ura: (gener. în sens negativ) μόρον δ' ἄφερτον Πελοπίδαϊς ἐπέυχεται AESCH. Ag.1600 *urează pelopizilor o soartă de neîndurat;* (+ inf.) ἐπέυχομαι ... παθεῖν ἄπερ τοῖσδ' ἄρτίως ἡρασάμην SOPH. OC249 *mă rog să cadă asupra mea blestemele pe care abia le-am spus!;* (rar în sens pozitiv) AESCH. Th.481, εὐτυχίαν

ἐπευχομένων τῷ αὐτοκράτορι Γάλβᾳ PLUT. Galb.18.4 *urând noroc împăratului Galba.*

IV a se bucura, a se mândri, a se fâli: οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἄγορευεν Il. 21.121 *fălindu-se îi rostea cuvinte înaripate;* (+ dat.) δοιοῖσιν ἐπέυξει Ἰπασίδησι Il. 11.431 *să te fâleşti cu cei doi fii ai lui Hipposos;* (+ inf.) (sc. εἶναι) Ἄργος πατρίδ' ἐμῆν ἐπέυχομαι EUR. IT508 *mă mândresc cu patria mea, Argos;* (+ part.) ἦτις αἶα τοῦτ' ἐπέυχεται γένος τρέφουσ' AESCH. Eu.58 *ce rământ se mândrește că hrănește acest neam.*

[ἐπί, εὐχομαι]

ἐΠ-ΕΥΩΝΊΖΩ, *vb.* [aor. ἐπεώνισα] a vinde la preț mic: ἐπεωνίζων τοῖς πένησι τὴν ἀγοράν PLUT. TCG26.2 *scăzând prețurile pieței pentru cei săraci;* DEM. 23.201, PLUT. Cor.20.4.

[ἐπί, εὐωνίζω]

ἐΠΕΦΑΝΤΟ, (ion.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la φαίνω: HES. Sc.166.

ἔΠΕΦΟΝΟΝ, (ep.) ind. aor. act. de la θείνω: IL. 21.55 §.a.

ἐΠΕΦΡΑΔΟΝ, (ep.) ind. aor. act. de la φράζω: IL. 10.127 §.a.

ἐΠΕΦΡΆΣΘΗΣ, aor. pas. 2sg. de la ἐπιφράζω: OD. 5.183.

ἐΠΕΦΥΚΟΝ, (dor.) ind. m.m.c.p. act. 3pl. de la φύω: HES. Op.149 §.a.

ἐΠΈΧΕΥΕ, aor. 3sg. de la ἐπιχέω.

ἐΠΈΧΡΑΟΝ, aor. 3pl. de la ἐπιχράω.

ἐΠΈΧΥΝΤΟ, (ep.) ind. aor. med. 3pl. de la ἐπιχέω.

ἐΠ-ἔΧΩ, *vb.* [impf. ἐπεῖχον, viit. ἐφέξω și ἐπισχήσω, aor.2 ἐπέσχον și ἐπεσχόμεν, pf. ἐπέσχηκα, imper. ἐπίσχεσ, inf. ἐπισχεῖν] {poet. impf. 3sg. ἔπεχεν Od. 17.410, aor.2 ἐπέσχεθον A.Rh. 4.1622, m.m.c.p. 3sg. ἐπόχατο, opt. aor. 3sg. ἐπισχέθαι Aesch. Th.453} **I** (act.) **I** (tranz.) a a avea pe, a ține pe: (+ ac. și dat.) θρηῖνυν ... ᾤ ῥ' ἔπεχεν ... πόδας OD. 17.410 *scăunelul pe care își ținea picioarele.* **b** a pune la dispoziție, a oferi: ἐπέσχε τε οἶνον OD. 16.444 *a oferit vin;* εἰ ποτέ τοι ... μαζὸν ἐπέσχον Il. 22.83 *dacă ți-am dat vreodată sânul;* (+ inf.) πιεῖν ἐπέσχον AR. Nu.1382 *[îți] ofeream să bei.* **c** a ține împotriva, a îndrepta contra: Pl. O.2.89, ἄλλωι δ' ἐπέιχε τόξ' EUR. HF984 *a îndreptat arcul împotriva altuia.* **d** (fig.) a îndrepta, a ține ațintit: ἐπέιχε τῷ πολέμῳ

τὴν γνώμην PLUT. *Aem.*8.6 *se gândea la război*; PLAT. *Lg.*926b e a ocupa, ext. a lua în stăpânire; κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα ὅσσον ἐπέιχε νέκυς IL. 23.190 *a acoperit tot locul cât ocupa leșul*; οἱ δὲ Σκύθαι τὴν Ἀσίην πᾶσαν ἐπέσχον HDT. 1.105 *scitii au ocupat întreaga Asia*. **f** a ține îndărăt, a opri, a frâna, a se abține: (+ ac.) ἐπέσχε τὴν μάχην PLUT. *Fab.*12.5 *a oprit lupta*; ἐπέσχε τῆ χειρὶ τό στόμα PLUT. *Cat.Mi.*28.1 *i-a închis gura cu mâna*; (+ gen.) τῆς μὲν εἰς Ῥόδον βοηθείας ἐπέσχε XEN. *HG*4.8.25 *s-a abținut de la ajutorarea Rhodosului*. **2** (intrans.) a (sc. éautón) a se îndrepta către sau împotriva: (+ dat.) τί μοι ᾧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ; OD. 19.71 *de ce mă asaltezi astfel cu inima mâniaoasă*; (ἐπί + dat.) τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας THUC. 8.105 *corăbiile îndreptându-se împotriva lor*; (πρός + ac.) ἐπεχούσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον PLUT. *Ant.*66.6 (*corăbii*) *îndreptându-se către Pelopones*. **b** (sc. τὸν νοῦν) a avea în minte, a intenționa, a-și propune, a urmări: (+ inf.) ἐπέιχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός HDT. 1.80 *li-dianul avea în minte că va străluci*; (+ dat.) χοῖ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες AR. *Lys.*490 *cei ce se țin scări de funcțiile de conducere*; **c** a-și îndrepta atenția spre, a lua aminte la: ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῆ διδασκαλίᾳ NT *1Tim.*4.16 *ia aminte la tine și la învățătură*. **d** a se menține, a dura, a ține: ὀκτῶ μῆνας ... ὀπώρη ἐπέχει HDT. 4.199 *anotimpul culesului ține opt luni de zile*; ὁ δ' ἀπὸ τῆς ἄρκτου ῥέων ἄνεμος ... ἐπέχει μάλιστα PLUT. *Sert.*17.6 *vântul care se revarsă dinspre nord durează foarte mult*; τύχην ... ἣ νῦν ἐπέχει DEM. 18.253 *soarta de care acum avem parte*; **e** a continua: (+ part.) τὴν θύραν ἐπέιχε κρούων AR. *Ec.*317 *continua să bată la ușă*. **f** a se opri, a aștepta: Μενέλα', ἐπίσχεσ Eur. *Andr.*550 *Menelaos, oprește-te!*; AR. *Eq.*847, (+ gen.) ἐπίσχεσ τοῦ τόκου AR. *Lys.*742 *oprește-te din naștere*; ἐπίσχετον SOPH. *Ph.*539 *αșteπταί!*; ἐπίσχεσ ἔστ' ἂν AESCH. *Pr.*697 *αșteπτά ca ...*; (+ inf.) οὔτε ἐπέσχον τὸ στρατόπεδον καταλαβεῖν THUC. 2.81 *nu au αșteπtat să-și αζεζε tabăra*; ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν NT *Fp.*19.22 *a αșteπtat o vreme în Asia*; (part.) ἐνιαυτὸν ἐπισχόν THUC. 1.137 *αșteπtând un an*; ἐν τῷ χρόνῳ ὃν ἐπέσχε THUC. 1.138 *în timpul pe care l-a petrecut (acolo)*. **g** a se opri din,

a înceta, a conteni: (+ part.) εἰς ἦν ἀναλῶν οὐκ ἐφέξεις AR. *Eq.*916 *pe (o corabie) pe care nu vei conteni să cheltuiеști*. **h** (filos.) a-și suspenda judecata: τὸ ~ ἐν τοῖς ἀδήλοις τοῦ συγκατατίθεσθαι φιλοσοφώτερον PLUT. *M.*955c *în chestiunile neclare, a-ți suspenda judecata este o atitudine mai filosofică decât a lua o poziție*. **II** (med.) **1** a se întinde: (d. cer) ἀμφὶ δὲ Γαίη ... ἐπέσχετο HES. *Th.*177 *se întindea în jurul Pământului*. **2** a ține, a aruca: μιν ... χειρὸς ἐπισχόμενος A.RH. 4.751 *arucându-l de mână*. **3** a îndrepta împotriva, a ținti: τὸν ... κατὰ λαμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ OD. 22.15 *țintind către gât, l-a lovit cu săgeata*. **4** a împiedica, a astupa: ἐπισχόμενος τὰ ὤτα PLUT. *Pomp.*55.5 *astupându-și urechile*; PLAT. *Smp.*216a, PLUT. *Cat.Mi.*48.8.

[ἐπί, ἔχω]

ἐπεώκει, m.m.c.p. 3sg., v. ἐπέοικε: OD. 24.295.

ἐπήβησαν, (ion.) ind. aor. act. 3pl. de la ἐφηβάω: HDT. 6.83.

ἐπήβολος, ον *adj.* |superl. -ώτατος| {dor. eol. ἐπάβολος Theoc. 28.2} **I** care ajunge la țintă, care își atinge scopul, ext. care deține, posesor: (+ gen.) οὐ νηὸς ~ OD. 2.319 *nu am la dispoziție o corabie*; τούτων τῶν θεῶν ἐπηβόλους εόντας HDT. 8.111 *fiind în posesia acestor divinități*; φρενῶν ἐπηβόλους AESCH. *Pr.*444 *înzestrați cu judecată*; SOPH. *Ant.*492, τοιαύτης τινὸς ἐπιστήμης ἐπηβόλους PLAT. *Euthd.*289c *a fi în posesia unei asemenea științe*; νόος οἰκωφελίας ... ἐπάβολος THEOC. 28.2 *minte expertă în îngrijirea casei*; PLAT. *Lg.*666d. **II** care convine, potrivit pentru: (+ dat.) πάντεσσι δ' ἐπήβολος ... μητις A.RH. 4.1380 *plan care convine tuturor*; ἀγκύρησι ~ ἦν ὁ χῶρος ARR. *Ind.*23.1 *locul era potrivit pentru ancoră (= prielnic ancorării)*; A.RH. 3.1272. **III** abil: (superl., + inf.) PLUT. *Arat.*10.3. **IV** (pas.) la care se poate ajunge: παρὰ ποσσὶν ~ ἔστ' ἄλεωρή A.RH. 1.694 *scăparea o aveți la îndemână*.

[ἐπί, cf. βάλλω]

ἐπήγαγον, aor. de la ἐπάγω.

ἐπ-ηγκενίδες, ων, αἰ [ī] *subst.* |dat. ἐπηγκενίδεσσι| scânduri lungi: OD. 5.253.

[ἐπί, ἀγκών?]

ἐπ-ηγορεύω, *vb.* a vorbi împotriva, a învinui: (+ dat. și ac.) HDT. 1.90.

[ἐπί, ἀγορεύω]

ἐπήειν, ind. impf. act. de la ἔπειμι².ἐπήεν, (ep.) impf. 3sg. de la ἔπειμι¹.

ἐπ-ηετάνος, ὄν *adj.* |var. -ός, -ή, -όν| care durează mereu, ext. ineruitabil, abundant, din belșug, des: ἐπηετανὸν γάλα OD. 4.89 *lapte din belșug*; βίος ... ~ HES. *Op.*31 *trai îmbelșugat*; ἐπηεταναί τρίχες HES. *Op.*517 *pār des*; πλατάνιστοι ἐπηεταναί THEOC. 25.20 *platanî deși*. // ἐπηετανόν, *adv.* conținuu, din abundantă: σίτον μὲν ~ παρέχοιμι OD. 18.360 *fi-aș oferi hrană din belșug*; Pl. N.6.10, HES. *Op.*607, A.RH. 2.1176.

[ἐπί, ἔτος]

ἐπήειν, |3pl. ἐπήϊσαν| (ion.) ind. impf. act.

3sg. de la ἔπειμι²: IL. 17.741, OD. 11.233 *ș.a.*

ἐπήϊξα, ind. aor. de la ἐπαίισσω.

ἐπήϊσαν, impf. 3pl. de la ἔπειμι: OD. 11.233 *ș.a.*

ἐπήκαν, (ion.) ind. 3pl. de la ἐφήμι: HDT. 5.63.

ἐπήκοος, ὄν *adj.* {dor. ἐπᾶκ-} I (*act.*) care pleacă urechea la, care dă ascultare, ascultător: (+ gen.) ~ δ' ἐμῶν ἔργων AESCH. *Ag.*1420 *auzind de faptele mele*; οὐδέ ... λόγων ... ἰκανῶς ἐπήκοοι γεγόνασιν PLAT. *R.*499a *nu au dat îndeajuns ascultare vorbelor*; EUR. *Herac.*119, APP. *BC.*4.85, (+ dat.) ἐμαῖς εὐχαῖς ~ PLAT. *Phlb.*25b *dând ascultare rugilor mele*; PLAT. *Lg.*931c, (+ prep.) τὰ ὠτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ τόπου τούτου LXX *2Par.*6.40 *urechile tale ascultătoare la cererea locului acesta*; (abs.) οἱ θεοὶ ἐπήκοοι γεγόνασιν PLAT. *Mx.*247d *zeii au dat ascultare*; IOS. *AI.*14.22 *ș.a.* II (*pas.*) auzit, ascultat: ἐπήκοα γενέσθαι παρὰ θεῶν PLAT. *Lg.*931b *sunt ascultate de către zei*; (neut. locut.) εἰς ἐπήκοον XEN. *An.*3.3.2, LUC. *Smp.*21, *spre a putea fi auzit*; ἐξ ἐπηκόου LUC. *Cont.*20, ἐκ τοῦ ἐπηκόου LUC. *BisAcc.*9, *de unde se poate auzi*; (superl.) ἐβάδιζεν ἐς τὸ ἐπηκώτατον τοῦ οὐρανοῦ LUC. *Icar.*23 *mergea spre partea din cer de unde se putea auzi cel mai bine*.

[ἐπακούω]

ἐπήλυθε, ἐπήλυθε, aor. 3sg. de la ἐπέρχομαι.

ἐπηλις, ἴδος, ἡ *subst.* |ion. pt. ἔφηλις| capac: SOPH. *Fr.*1046.

[cf. ἔφηλις (ἐπί, ἦλος)]

ἐπηλλαγμένος, η, ὄν part. pf. med.-pas. de la ἐπαλλάσσω.

ἐπ-ηλυγάζω sau ἐπ-ηλυγίζω, *vb.* |viit. ἐπηλυγάσομαι, aor. ἐπηλύγασα| I (gener. med. = act.) a acoperi, a ascunde: ὅπως τῷ κοινῷ φόβῳ τὸν σφέτερον ἐπηλυγάζονται THUC. 6.36 *ca să-și ascundă propria frică în cea generală*. II a folosi drept pânză, a se ascunde după sau sub: τούτους ἐπηλυγισάμενος PLAT. *Ly.*207b *ascunzându-se după ei*; ἐπηλυγασάμενος τὴν χεῖρα ARSTT. *GA780b19 punându-și mâna drept pânză*; ἐπηλυγασάμενοι ἄκανθάν τινα ARSTT. *HA613b10 ascunzându-se sub un mărarăcine*.

[ἐπί, ἡλύγη]

ἐπήλυδα, *v.* ἐπηλυσ

ἐπήλυθον, (ep.) aor.2 de la ἐπέρχομαι.

ἐπήλυξ, ὕγος, ὄ, ἡ *adj.* care ascunde: τὴν πέτραν ἐπήλυγα λαβόντες EUR. *Cyc.*680 *luând stâncă drept ascunzătoare*.

[ἐπηλυγάζω]

ἐπηλῦς, *v. adj.* |gen. -υδος; pl. -υδα| care vine în plus (din afară), venetic, străin: ἔλθετ' ἐπήλυδες αὐθις SOPH. *Ph.*1190 *veniți înapoi străini*; τοὺς μὲν ἐπήλυδας ἀποδόσθαι THUC. 1.29 *a-i preda pe străini*; HDT. 8.73, AESCH. *Supp.*401, EUR. *Hec.*257, IOS. *Ap.*1.314 *ș.a.*

[ἐπέρχομαι]

ἐπηλύτης, ὄν, ὄ [ῦ] *adj.m.* (= ἐπηλυσ) străin: XEN. *Oec.*11.4, *κακῶσαι δὲ αὐτοῦ ἐπήλυτος τὸν οἶκον* LXX *Iov*20.26 *un străin să-ți strice casa*.

[ἐπέρχομαι]

ἐπημαξευμένη, part. pf. fem. med.-pas. de la ἐπαμαξεύω.

ἐπ-ημάτιος, η, ὄν [ᾶ] *adj.* în fiecare zi, zilnic: ἐπημάτιαι ἀγέρονται A.RH. 3.895 *se în-tâlnesc zilnic*.

[ἐπί, ἡμαρ]

ἐπημοιβός, ὄν *adj.* I unul după altul, care se întrepătrunde: (zăvoare) IL. 12.456. II de schimb: (tunici) OD. 14.513.

[cf. ἐπαμοιβός]

ἐπ-ημύω, *vb.* *v.* ἡμύω: (tm.) IL. 2.148.

[ἐπί, ἡμύω]

ἐπήν, |sau ἐπεῖ ᾶν| *v.* ἐπεῖ

ἐπήν, ind. impf. act. 3sg. de la ἔπειμι.

ἐπήν-, forme cu augment de la *vb.* ἐπαινώω.

ἐπηξα, ind. aor. act. de la πήγνυμι.

ἐπήορος, ὄν *adj.* ridicat, înălțat: (abs.) ἐπήορα δοῦραθ' ὑπερθεν A.RH. 2.1065 *lânci ridicate în aer*; A.RH. 4.142, (+ dat.) *καυλοῖσιν ... ἐπήορον* A.RH. 3.856 (*floare*)

ridicatā pe tulpini.

[ἐπαίρω]

ἐπιπέλιση, aor. 3sg. de la ἐπαπειλέω.

ἐπιπέλιω, vb. [impf. 3pl. ἐπήπιον] a striga în favoarea cuiiva, a aclama, a susține: λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπιον IL. 18.502 *neamurile strigau în sprîjîmul unora sau altora.*

[ἐπί, ἠτύω]

ἐπήρα, ind. aor. act. de la ἐπαίρω.

ἐπήραμαι, ind. pf. med. de la ἐπαράομαι.

ἐπήρατος, ov *adj.* demn de a fi iubit, plăcut, încântător: (cetate) IL. 18.512, (ospăț) IL. 9.228, (haine) OD. 8.366, (peșteră) OD. 13.103, (chip) HES. *Op.* 63, (frumusețe) SAPPH. 96.22, (faimă) Pl. *P.* 5.73, (rar. d. pers.) AESCH. *Eu.* 958.

[ἐπί, ἐράω]

ἐπιπράζω, vb. [impf. ἐπιπράζον, viit.

ἐπιπράσω, aor. ἐπιπράσα] **I** a amenința: HDT. 6.9. **II** a încerca să faci rău, a dori răul, a defăima, a insulta: (+ dat.) ἐμοὶ δ' ἐπιπράζων DEM. 18.138 *cel care mă insultă*; IS. 2.28, (+ ac.) προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπιπράζόντων ὑμᾶς NT *Lc.* 6.28 *rugăți-vă pentru cei care vă doresc răul*; NT *IPt.* 3.16. (med.) πῶς ἂν μάλλον ἐπιπράζετο; LYS. 29.7 *cum își ruinea face mai mult rău*? **III** a fi obraznic sau arrogant: ἡ δὲ ὑψηλὴ ρίς ὡσπερ ἐπιπράζουσα διατετείχικε τὰ ὄμματα XEN. *Smp.* 5.6 *nasul înalt ridică, printr-o atitudine arrogantă, un zid între ochi.*

[ἐπήρεια]

ἐπιπρασμός, οὐδ., ὁ *subst.* **I** insultă: ARSTT. *Rh.* 1378b15. **II** samavolnicie, jignire: MEN. *Dysc.* 178.

[ἐπιπράζω]

ἐπήρεια, ac, ἡ *subst.* uneltire împotriva, ext. amenințare, insultă, calomnie, defăimare: IOS. *A/16.* 27, PLUT. *M.* 397d, κατ' ἐπήρειαν THUC. 1.26 *printr-o insultă*; ἐν ἐπήρειας τάξει DEM. 18.13 *în chip insultător*; πρὸς ἐπήρειαν ARSTT. *Pol.* 1287a38 *în vederea uneltirii.*

[ἐπί, cf. ἀρετή?]

ἐπιπρήριος, ov *adj.* **I** aplecat asupra vășiei, la rame / vășle: OD. 2.403. **II** (prevăzut) cu vășle: OD. 4.559, id. 5.16 ș.a.

[ἐπί, ἐπρημόν]

ἐπιπρηφής, ἐς *adj.* **I** (act.) care acoperă pe deasupra, care atârână: IL. 12.54, OD. 10.131, 12.59. **II** (pas.) acoperit: ῥυμβόνας, ἀζαλέησιν ἐπιπρηφῆας φολίδεσσιν A.RH.

4.144 *rotocoale (ale monstrului), acoperite cu solzi uscați*; THEOC. 25.208.

[ἐπί, ἐρέφω]

ἐπιπρήριος, ἐς *adj.* prevăzut cu vășle: (bărcuță) ARR. *An.* 5.7.3.

[ἐπί, ἀραρίσκω sau ἐρέσσω]

Ἐπήριτος, ov, ὁ *subst.* Eperitos, alt nume al lui Odysseus: OD. 24.306.

ἐπιπρήριος, ind. aor. 3sg. de la ἐπαρκέω.

ἐπιπρόμη, ind. aor. med. de la ἐπιείρομαι.

ἐπιπρήριος, (ep.) ind. aor. 3sg. de la ἐπαραρίσκω.

ἐπιπρήριος, impf. 3pl. de la ἐπειμι².

ἐπιπρήριος, ind. pf. pas. 3sg. de la ἐπασκέω.

ἐπιπρήριος, ac, ἡ *subst.* [pl. dat. ἐπιπρήριος] v. ἐπιπρήριος: A.RH. 3.1007.

ἐπιπρήριος, ἐς *adj.* {pl. nom. fem. ἐπιπρήριος A.Rh. 2.987} amabil, de treabă, cu minte, înțelept: OD. 13.332, id. 18.128.

[et. nec. cf. ἐπὶ? ἐπος?]

ἐπιπρήριος, ov *adj.* unul lângă altul, des, numeros: πολλοὶ καὶ ἐπιπρήριοι ... πίπτουσιν IL. 19.226 *mulți se prăbușesc, unul lângă altul*; A.RH. 4.937, δράγματα ... ἐπιπρήριος πίπτον ἔραζε IL. 18.552 *cădeau dese ploaie pe rămânți*; (focuri) IL. 18.211.

[ἐπί, ἦτριον?]

ἐπιπρήριος, ὕος, ἡ *subst.* bunavoință: οὐ γάρ τευ ἐπιπρήριος ἀντιβολήσεις OD. 21.306 *nu vei avea parte de bunavoință.*

[cf. ἐπιπρήριος]

ἐπιπρήριος, ind. aor. 3sg. de la ἐπαφύσσω: OD. 19.388.

ἐπιπρήριος-ῶ, vb. a răsună (ca un ecou): EUR. *Cyc.* 426, PLAT. *R.* 492c, ἅπας δ' ἐπιπρήριος στρατός EUR. *IA* 1584 *toată oastea a dat ecou (strigătului)*; ARR. *An.* 6.13.3.

[ἐπί, ἠχέω]

ἐπί, *adv., prep.* {ion. crază και ἐπί > κηπί; poet. preverbul ἐπί este separat de vb. prin tmeză} (prin eliziune ἐπ'; în fața unei aspirații devine ἐφ'; prin eliziune inversă devine 'πι, în formule precum μὴ 'πί, δὴ 'πί, ἢ 'πί; cu eliziune dublă ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῶ Soph. *OT* 820; crază και ἐπί > κάπι, κάπ'; ὁ ἐπί > οὐπί; τὸ ἐπί > τοῦπί; τὰ ἐπί > τάπι; prepoziția poate fi antepusă în anastrofă ἐπι) **I** (*adv.*) apoi, în plus: ἐπί δέ IL. 8.158 *și apoi*; Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι IL. 13.800 *troienii în șiruri dese, unii în față și alții în urmă*; ἐν δ' ἄλοχοι πολιαὶ τ' ἐπι ματέρες ... ἐπιστενάχουσι SOPH.

OT182 *neveste, dar și mame cărunte sus-pină*; (poet. și ion. tm.) ἐπί δ' οὐατ' ἀλείψαι ἐταίρων OD. 12.47 *unge (cu ceară) urechile tovarășilor*. **II** (*prep.*) (+ gen., dat. și ac.) **I** (+ gen.) **a** pe: τὸ δ' ἐπί χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ OD. 19.470 *apa s-a vărsat pe pământ*; ἐπί τῶν ἵππων ἦσαν XEN. HG6.4.12 *mergeau pe cai*; οἱ κατοικοῦντες ἐπί τῆς γῆς ταύτης LXX Num.14.14 *cei care locuiesc pe acest pământ*; (op. ὑπό) οὐκ τὰ κέρατα οὐκ ἐπί τῆς κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς LUC. VH2.3 *nu aveau carnea pe cap, ci sub ochi*; (milit.) ἐπί μᾶς ἀσπίδος ISOC. 6.99 *pe un singur rând*; (+ num. marcând o succesiune) ἐπί τεσσάρων ταξάμενοι τὰς ναῦς THUC. 2.90 *așezând corăbiile pe șase rânduri*. **b** (marcând direcția) spre, către: ἀντεστρατοπεδεύοντο ... ἐπί τῇ Λευκίμμῃ THUC. 1.30 *ridicau tabăra către Leukimne*; ἐπί Λέσβου πλεύσας ARR. An.2.1.1 *navigând către Lesbos*; ἀναχωρεῖν ἐπ' οἴκου DEM. 9.48 *a se întoarce acasă*; [τὴν ἐπί] Βαβυλῶνος XEN. Cyr.5.2.37 *pe drumul către Babylon*. **c** ἰν: ἀφικνοῦνται ... ἐπί Θράκης THUC. 1.60 *ajung în Tracia*. **d** (indicând locul) (de) la, din: ἐπί ξένης χώρας SOPH. Tr.299 *într-o țară străină*; ἐπ' ἀγροῦ OD. 1.190 *la țară*; τοὺς ἐπί Θράκης ... ξυμμάχους THUC. 5.35 *aliații din Thracia*. **e** lângă, alături: αἱ ἐπί Λήμνῳ ἐπικείμεναι νῆσοι HDT. 7.6 *insulele situate lângă Lemnos*; ἐς τὰ ἐπί Θράκης THUC. 1.59 *în regiunile de lângă Thracia*; ἐν ἀγορᾷ ἐπί τῶν τραπεζῶν PLAT. Ap.17c *în piața lângă zarafi*. **f** ἰν φατᾷ, ἰν αἰντε: ἐπί τοῦ δικαστηρίου τῆς μαρτυρίας ἀναγινωσκομένης DEM. 29.16 *depoziția fiind citită în fața tribunalului*; ἐπί τοῦ Ῥαδαμάνθους LUC. Nec.16 *înaintea lui Radamanthys*. **g** (cu sens temporal) ἰν τῆσιν, ἰν momentul, ἰν zilele: ἐπ' εἰρήνης IL. 22.156 *în vreme de pace*; ἐπὶ Κύρου XEN. Cyr.8.4.5 *în vremea lui Kyros*; ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ARSTT. Pol.1305a1 *în vremea democrației*. **h** (exprimând o relație, cu multiple posibilități de traducere) βιαιᾶς ἔχεται πάνδαμος πόλις ἐπί νόσου SOPH. Ant.1141 *tot poporul cetății noastre se află sub puterea unei boli silnice*; ὡς ἐπὶ κινδύνου πρᾶσσειν THUC. 6.34 *a acționa ca în fața unui pericol*; ἐπὶ τῶν ἐπῶν θεωρεῖσθω ARSTT. Po.1458b16 *să se urmărească pe baza poeziei epice*; πολλὰ

διωκεῖτο ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῶν ARSTT. Pol.1269b32 *multe erau administrate de femei în conducerea lor*; ἐπ' ἐλπίδος γενέσθαι μάχην θέμενος PLUT. Crass.10.3 *considerând că lupta se va da după nădejdea sa (= în speranța că va învinge)*; ἐπ' ὀνόματος μὲν οὐδενὸς ἐποίησατο κατηγορίαν PLB. 28.4.5 *nu acuza pe nimene pe nume*; κατὰ τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην εἰρήνην PLB. 4.27.5 *în vremea păcii lui Antalkidas*; ὅσον γε τοῦπ' ἐμ' EUR. Or.1345 *atât cât depinde de mine*; (+ pron.) εὐχεσθε Διὶ ... σιγῇ ἐφ' ὑμείων IL. 7.195 *rugăți-vă lui Zeus în liniște, fiecare în sine-a-i*; τὸ ἐφ' ἑαυτῶν μόνον προορώμενοι THUC. 1.17 *urmărindu-și doar propriul interes*; τὰ δ' ἐν τῇ πόλει καθίστατο ἅπαντα ἐφ' ἑαυτοῦ APP. BC1.97 *le-a orânduit pe toate după bunul plac*; **i** cu privire la, despre, ἰν privința: ἐπὶ καλοῦ λέγων παιδός PLAT. Chrm.155d *vorbind despre un tânăr frumos*; ἐπὶ δὲ τῶν ἀδελφῶν τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀγνοοῦσι XEN. Mem.2.3.2 *nu știu chiar acest principiu cu privire la frați*. **j** (marcând autoritatea) ἰν fruntea, peste: ὁ ἐπὶ τῶν ὀπλων στρατηγός DEM. 18.38 *comandantul peste hopliți*; (ext.) ἐπὶ τοῦ δακτυλίου LXX Tob.1.22 *înșărcinat cu păstrarea sigiliului*; ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν γενόμενος PLUT. Oth.9.3 *înșărcinat cu scrisorile*. **k** (ἰν locuțiuni adv.) (subînt. μοίρας) ἐπ' ἴσας SOPH. El.1062 *cu o soartă egală = în mod egal / la fel*; ἐπὶ καιροῦ LXX Iov.19.4a *la vremea potrivită*; ἐπ' ἀληθείας LXX Iov.9.2 *într-adevăr*. **2** (+ dat.) **a** pe: (cu idee de stare pe loc) τεύχεα μὲν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονί IL. 3.195 *armele îi zac pe pământ*; (+ vb. de mișcare; idee de stare pe loc este fie anterioară mișcării, fie rezultatul ei, fie obiectul determinat de ἐπὶ rămâne imobil ἰν τῆσιν mișcării) φέρων ἐπ' ὤμοις SOPH. Tr.564 *purând pe umeri*; πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν IL. 2.89 *zboară [așezându-se] pe flori*; ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶ IL. 4.504 *au zornăit armele pe el*; τὰς ἀλωπεκάς ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι XEN. An.7.4.4 *poartă pe cap piei de vulpe*; (milit.) ἐπὶ δὲ τῶ κέρα ἑκατέρω THUC. 4.93 *pe fiecare flanc*; (fig.) ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες IL. 5.384 *aducându-și suferința unii altora*. **b** lângă, la: πεσῶν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν IL. 8.380 *căzând lângă corăbiile aheilor*; ἐπὶ δεξιᾷ ARR. Tact.38.1 *la*

dreapta; (+ locativ) IL. 13.308 **c** (marcând pãtrunderea) înãuntru, în: ἔγχος κατέπηξεν ἐπὶ χθονί IL. 6.213 *a înfipt sabia în pãmãni*; (fig.) τῷ ἐπὶ φρεσὶ θῆκεν IL. 1.55 *i s-a vârãt în inimã*. **d** (marcând direcția) cãtre, spre, ext. împotriva: νηυσὶν ἐπὶ ... ἐλαυνόμεν IL. 5.327 *a se îndrepta cãtre corãbii*; ἐπὶ σφίσι ναυπηγέεσθαι νέας HDT. 1.27 *a construi corãbii împotriva lor*; ἦκεν ἐπ' Ἀργείοισι ... βέλως IL. 1.382 *a aruncat sulifa împotriva argivilor*; **e** *dupã*, în spatele, în urma: ἐπὶ δὲ τούτοις XEN. Cyr.8.3.16 *în urma acestora*; ὀλίγοι τῶν ἐπὶ πãσιν ὑπὸ τῶν ψιλῶν ἀπέθανον XEN. HG1.1.34 *rușini dintre cei din urma tuturilor (= ariergardã) au murit din pricina soldaților ușor înarmați*. **f** (marcând o acumulare sau o succesiune) peste, *dupã*: ἐφ' ἔλκεϊ ἔλκος IL. 14.130 *loviturã dupã loviturã*; (fig.) μεῖζον δ' ἐπὶ κέρδεϊ κέρδος HES. Op.644 *un cãstig mai mare peste cãstig*; πῆματα ... ἐπὶ πῆμασι πίπτοντ' SOPH. Ant.595 *cad nenorociri peste nenorociri*; (+ num.) δισχίλιοι δ' ἵππεῖς ἐπὶ μυρίοις PLUT. Ant.61.2 *doisprezece mii de cãlãreși* (propr. *douã mii peste zece mii*); μυρία ἐπὶ μυρίοις PLAT. Th.155c *mii și mii*. **g** în plus, *pe lângã*: (frecv.) ἐπὶ τούτοις XEN. An.3.2.4 *pe lângã aceștia / în plus*; εἰ δὲ ἐπὶ τοῖς ἱπευσοῖν ... τὸ ναυτικὸν ἐφώρμησε APP. BC5.110 *dacã, pe lângã cãlãreși, ar fi pornit la atac forța navalã*. **h** peste, în fruntea: πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ τοσοῦτῳ στρατεύματι THUC. 6.29 *îl trimite în fruntea unei atãt de mari armate*; καταλιπὼν ἐπὶ ταῖς ναυσὶν Ἀντίοχον XEN. HG1.5.11 *lãsãndu-l pe Antiochos la comanda navelor*. **i** în puterea, sub autoritatea, depinzând de: 'πὶ τῷ πλήθει λόγος SOPH. OC66 *cuvântul e în puterea mulțimii (= poporul are dreptul la cuvânt)*; ὅπως μὴ αὐτοὶ ἐπ' ἐκείνοις, ἀλλ' ἐκείνοι ἐπὶ σφίσιν εἶεν XEN. HG7.4.34 *pentru ca nu ei sã depindã de aceia, ci aceia de ei*; (adv.) τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ XEN. Cyr.5.4.11 *cãt depinde de mine*. **j** pentru, în cinstea: ᾧ ἐπὶ πολλὰ μόγησα IL. 1.162 *(parte de onoare) pentru care am îndurat multe*; οὗς ἐπὶ Πατρόκλω πέφνεν ... Ἀχιλλεύς IL. 23.776 *pe care i-a ucis Achilles în cinstea lui Patroclus*. **k** (cu sens temporal) în, în timpul: (poet.) ἐπὶ νυκτί IL. 8.529 *în timpul nopții*; HES. Op.102, ἐπ' ἡματι τῷδε IL. 19.110 *în aceastã zi*. **l** *dupã*, în continuare: ἀνέστη δ'

ἐπ' αὐτῷ XEN. Cyr.2.3.7 *s-a ridicat dupã el (pentru a vorbi)*; (adv.) τὰ ἐπὶ τούτοις παρασκευάζειν THUC. 1.65 *a pregãti cele care decurg de aici*; (în calendar) ἕκτη ἐπὶ δέκα (propr.) *a șasea zi dupã ziua a zecea*; μηνὸς ἀνθεστηριῶνος ἕκτη ἐπὶ δέκα DEM. 18.155 *în ziua 16 a lunii Anthesterion*. **m** referitor la, în ceea ce privește, pentru: τὰπὶ σοὶ στένων κακὰ SOPH. Ph.806 *gem din pricina relelor în care te așli*; ἐπὶ σωτηρία ... τῆς ὑμετέρας πόλεως THUC. 5.91 *pentru salvarea cetãții voastre*; τοὺς νόμους τίθενται ἐπὶ τῷ ἐνὶ PLAT. Grg.488d *impun legi pentru unul singur*; λέγω ὑμῖν ἐφ' ᾧ μέγιστον φρονῶ XEN. Smp.3.4 *vã spun pentru ce sunt cel mai mãndru*; ἐπὶ τῷ κέρδει κλωπεύειν LUC. Tox.49 *a fura pentru cãstig*. **n** (exprimând o relație, cu multiple posibilitãți de traducere) οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις SOPH. Ant.556 *nu la cuvintele mele nespuse (= nu înainte de a-ți spune ce vreau)*; ἐγέλασαν ἐπ' αὐτῷ XEN. Smp.3.10 *au izbucnit în rãs la asta*; ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς τῶν φίλων χαίρεις XEN. Mem. 2.6.35 *te bucuri de bunurile prietenilor*; ἐπὶ τῷ παρόντι PLUT. Caes.43.4 *în prezent*. **o** potrivit cu, *dupã*, conform: ἐπὶ προφάνσει θηρὸς SOPH. Tr.662 *potrivit cu profetia fiarei* (sc. *Centaurul*); ἐπὶ τοῖς νόμοις DEM. 24.56 *conform legilor*. **p** în (condiții): ἐπ' ἴση τε καὶ ὀμοίῃ HDT. 9.7 *în condiții egale*; APP. Bas.5.2, ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις PLB. 2.8.9 *în privința celor spuse*. **q** (d. bani) cu, în (valoarea de): ἐπὶ τίνι χρήματι HDT. 3.38 *cu ce preț*; ἐπὶ πόσῳ XEN. Cyr.3.1.43 *cãt? (= cu ce preț?)*; ἐπὶ δραχμῇ DEM. 27.17 *în valoarea de o drahmã*; οἱ δανεισμοὶ πãσιν ἐπὶ τοῖς σώμασιν ἦσαν ARSTT. Ath.2.2 *toți obțineau împrumuturi cu prețul propriilor persoane*. **r** (de cauzã) din pricina, din cauza, datoritã: ἐπὶ κακουργίᾳ THUC. 1.37 *din rãutate*; ἐπὶ εὐνοίᾳ DEM. 18.273 *din bunãtate*. **3** (+ ac.) **a** pe: ἔζετο θῖν' ἐφ' ἀλόcs IL. 1.350 *ședea pe fãrmul mãrii*; ἐζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα IL. 14.437 *stãnd pe genunchii (= în genunchii)*; ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβῆναι LYS. 14.10 *a încãleca pe cai*; ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν IL. 3.270 *turnau apã pe mâini*. **b** cãtre, spre, în direcția, (pãnã) la: ἦλθε θοάς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν IL. 1.371 *a venit la corãbiile rapide ale aheilor*; ἔτρεψαν ἐπὶ τὴν θάλασσαν THUC. 4.72 *s-au întors cãtre mare*; ἐπὶ δεξιά

IL. 7.238 *la dreapta*; ἐπ' ἀριστερά IL. 5.355 *la stânga*; ἐπὶ τὰ ἕτερα (sau θάτερα) XEN. HG1.2.7 *pe cealaltă parte*; PLB. 10.11.1, (milit.) ἐπὶ δόρυ PLB. 6.40.12 propr. *pe partea cu lancea = la dreapta*; ἐπ' ἀσπίδα PLB. 3.115.9 propr. *pe partea cu scutul = la stânga*. c ἰμποτρίνα, contra: ὡς ἰόντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους THUC. 5.65 *pentru a merge împotriva dușmanilor*; ἐφ' ὑμᾶς ... πολλῆ στρατιᾷ ὠρμηνται THUC. 6.33 *au pornit cu multă armată împotriva voastră*; ἐπὶ σφᾶς ἤξειν THUC. 5.98 (voi) *veți veni împotriva lor*. d prin, de-a lungul, pe, peste: πούλὺν ἐφ' ὕγρην ἤλυθον ἐς Τροίην IL. 10.27 *au venit în Troia de-a lungul mării întinse*; βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον IL. 2.665 *a plecat fugind peste mare*; ἐπ[ι] γᾶν μέλαι[ν]αν ἔ]μμεναι κάλλιστον SAPPH. 16.2 *este lucrul cel mai frumos pe cuprinsul pământului negru*. e printre: οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης πάντας ἐπ' ἀνθρώπους OD. 1.299 *de câtă cinstă s-a bucurat Orestes printre toți oamănii*. f (d. măsuri) pe: ἐπὶ δέκα σταδίου XEN. HG2.2.15 *pe o distanță de zece stadii*; (frecv.) πλέον ἢ ἐπὶ εἴκοσι σταδίους XEN. An.6.4.5 *mai mult de zece stadii*; (milit. indicând profunzimea) ἐπ' ἀσπίδας δὲ πέντε μὲν καὶ εἴκοσι Θηβαῖοι ἐτάξαντο THUC. 4.93 *thebanii s-au așezat pe douăzeci și cinci de rânduri în adâncime*. g (f. rar) în fața: ἀπαγγεῖλαι ἐπὶ τὰ κοινά THUC. 5.37 *a anunța în fața adunării*; ἐπὶ ἡγεμόνας ... ἀχθήσεσθε NT Mt.10.18 *veți fi duși în fața conducătorilor*. h (de timp) vreme de, timp de: μείνατ' ἐπὶ χρόνον IL. 2.299 *αșteptați o bucată de vreme*; ἐπὶ πολὺν χρόνον PLB. 2.9.5 *vreme îndelungată*; ἐπὶ τινα χρόνον ARSTT. HA583a27 *pentru un anumit timp*; ἐπὶ δύο ἡμέρας THUC. 2.25 *în două zile*; ἐπὶ τρία ἔτη IOS. A18.400 *vreme de trei ani*; i în fruntea, peste: Ξενοκλέα ... ἔταξεν ἐπὶ τοὺς ἰππέας XEN. HG3.4.20 *l-a pus pe Xenocles în fruntea călăreților*. j (marcând scopul, intenția) pentru, după: ἐπὶ τί AR. Av.340 *pentru ce? / din ce motiv?*; πρὸς σὲ ἦλθον ἐπ' ἀργύριον XEN. Cyr.1.6.12 *au venit la tine pentru bani*; ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ XEN. Cyr.5.3.49 *să meargă cineva după apă*. k (exprimând o relație, cu multiple posibilități de traducere) οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων ἤλθομεν OD. 23.248 *căci nu am ajuns la capătul încercărilor*; ἐπὶ τὴν

τράπεζαν ἔθηκεν ἑπτὰ μνᾶς DEM. 19.293 *a depus la bancă șapte mine*; (+ pron.) ἐπὶ ὄσον δεῖ THUC. 7.66 *atât cât trebuie (= sufficient)*; (+ adj.) πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι SOPH. El.414 *în afară de a spune câte ceva*; ἐπὶ σμικρὸν ὀρώντων PLAT. *Thl.*174e *cei ce văd doar o mică parte*; (+ comp.) ἐπὶ πλέον THUC. 8.81 *mai mult*; μῆ ἐπὶ μείζον δυνηθῶσιν THUC. 1.88 *pentru a nu avea o putere și mai mare*; ἐπὶ μείζον χωρήσαντος αὐτοῦ THUC. 4.117 *întărindu-și mai mult poziția*; ἐπὶ μείζον αἴρων τὸ πρᾶγμα PLUT. *Cor.*26.4 *exagerând situația*; εἰπεῖν ἐπὶ μακρότερον IOS. A118.127 *a vorbi mai mult*; ἐπὶ μακρότερον THUC. 4.41 *într-o măsură mai mare*; οἰήσεται ἐπὶ τὰ γελοιότερα PLAT. *Smp.*215a *va considera că e spre bâtaie de joc*; (+ superl.) ἐπὶ μακρότατον σκοποῦντί THUC. 1.1 *cercetând vreme îndelungată*; ἐπ' ἐλάχιστον τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν THUC. 3.46 *a aduce o învinuire în foarte mică măsură*. III (element de compunere) I pe, peste: ἐπικάθημαι *a se așeza pe*; ἐπαφύσσω *a vărsa peste*; ș.a. 2 către, spre: ἐπιθρώσκω *a țâșni către*; ἐπιβαίνω *a merge spre*; ș.a. 3 ἰμποτρίνα: ἐπιστρατεύω *a porni cu armata împotriva*; ș.a. 4 în plus, din nou: ἐπεργάζομαι *a lucra pământul în plus*; ἐπαπορέω *a fi din nou nedumerit*; ș.a. 5 (intensiv) foarte, tare: ἐπεντείνω *a întinde tare*; ἐπαιάζω *a plânge tare, a boci*; ș.a. 6 (de timp) după, apoi: ἐπιβιώω *a trăi apoi, a supraviețui*; (adj.) ἐπίγονος *născut apoi, urmaș*. 7 (+ adj.) un pic: ἐπίξανθος *un pic galben, gălbui*; ș.a. [cf. sanscr. *āpi*, arm. *ew* „de asemenea, și”]

ἔπι, I (ep.) = ἔπεστι, v. ἔπειμι¹. **II** (în anastrofă) v. ἐπί: νῆας ἐπι γλαφυράς IL. 17.416 *la corăbiile scobite*.

ἐπ-ιάλλω, vb. [impf. ἐπιάλλον, viit. ἐπιάλω, aor. ἐπήλα, inf. ἐπήλαι] {aor. 3sg. ἐπήλεν OD. 22.49} *a arunca către, a trimite spre*: (tm.) ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὐρον ἴαλλεν OD. 15.475 *Zeus a trimis vânt prielnic*; (tm.) οἱ γῆρας μὲν ἐπὶ δηναιὸν ἴαλλεν A.RH. 2.183 *i-a dat o bătrânețe îndelungată*; ἐπιαλῶ κεντῶν ... σε AR. Nu.1299 *îți voi înfige un pumn*; (fig.) ἐπήλεν τάδε ἔργα OD. 22.49 *a luat inițiativa acestor fapte*.

[ἐπί. ἰάλλω]

ἐπιάλμενος, (ep.) part. aor. med. de la ἐφάλλομαι.

Ἐπιάλτης, (ion.) v. Ἐφιάλτης
ἐπιανδάνω. vb. (ep.) v. ἐφανδάνω
ἐπ-ἰάχω, [ᾱ] vb. a striga, ext. a aclama, a apla-
uda: IL. 7.403, id. 14.148, A.RH. 1.387 ῥ.α.

[ἐπί, ἰάχω]

ἐπιβάθρα, ας, ἡ subst. I scară (pentru ase-
diu): IOS. B7.402, ARR. An.4.27.1. II teme-
lie, bază, platformă: ἐπιβάθρας τῆς μείζονος
στρατείας τιθέντες PLUT. Alc.17.1 *punând
temeliile unei expediții mai mari*. III (fig.)
mijloc de apropiere sau de trecere: PLB.
3.24.14, LXX 3Mac.2.31.

[ἐπιβαίνω]

ἐπιβάθρον, ου, τό subst. I plată pentru călă-
toria cu corabia: OD. 15.449. II taxă de tre-
cere: CALL. Del.22, γῆς ~ PLUT.
Prov.Alex.5.2 *taxă de ședere*; PLUT.
M.727f. III (pl.) jertfă pentru imbarcare:
A.RH. 1.421.

[ἐπιβαίνω]

ἐπι-βαίνω, vb. [impf. ἐπέβαινον, viit. tranz.
ἐπιβήσω, viit. intrans. ἐπιβήσομαι, aor. I
tranz. ἐπέβησα, aor. 2 intrans. ἐπέβην, pf.
ἐπιβέβηκα, m.m.c.p. ἐπεβεβήκειν ῥι gar ἐπι-
βεβήκειν, inf. aor. ἐπιβῆναι, part. aor. masc.
ἐπιβάς, fem. ἐπιβάσα, imper. aor. 2sg.
ἐπιβησον] {ep. aor. ἐπέβαν, inf. ἐπιβήμεναι,
conjct. 1pl. ἐπιβείομεν, 2pl. ἐπιβήσετε, opt.
3pl. ἐπιβαῖεν, inf. viit. ἐπιβησέμεν; med.
viit. 2sg. ἐπιβήσεται, aor. 3sg. ἐπεβήσεται II.,
A.Rh., imper. ἐπιβήσεο; poet. imper. 2sg.
ἐπιβα Eur.; dor. aor. 3sg. ἐπεβάσατο [ᾱ]
Call.} I (intrans.) 1 a merge pe, a pune pi-
ciorul pe, a păși pe sau în: (+ gen.) οὐδέ πο
ἄμῃς γῆς ἐπέβην OD. 11.482 *nu am pășit pe
pământul (tării) noastre*; ~ τῶν σφετέρων
οὐρων HDT. 4.125 *a călca hotarele lor*;
ἐπέβησαν τῶν ἀφειμένων βελῶν PLUT.
Cyr.3.3.61 *au călcat în picioare săgetile
aruncate (împotriva lor)*; (+ ac.) HDT. 7.50,
λειμῶν' ἐπιβάν' SOPH. Ai.144 *pășind în
dumbravă*; (+ prep.) ἐπιβαίνουσιν ἐπὶ τὴν
ἰερόν χώραν DEM. 18.154 *pătrund în terito-
riul sacru*. 2 (gener.) a-și face drum spre, a
înainte spre, a pătrunde, a intra: (+ gen.) πό-
ληος ... ἐπιβαινέμεν IL. 16.395 *a înainta
spre oraș*; οὐδέ ἐπέβαινε τῆς Λακωνικῆς οὐ
σοφιστῆς λόγων PLUT. Lyc.9.3 *nu mai pă-
trunde în Laconia nici un sofist*; PLUT.
Ant.49.5, id. Mar.40.7, (+ prep.) εἰς τὸν
ἑσπέριον Ὠκεανὸν ἐπέβη στόλῳ PLUT.
Caes.23.2 *a pătruns cu flota în Oceanul de*

la vest. 3 (gener.) a merge înainte, a înainta:
ἐπίβαινε LUC. Cat.8 *pășește înainte*. 4 (ext.)
a traversa: Πιερίην δ' ἐπιβάσα IL. 14.226
traversând Pieria. 5 (marcând ostilitatea) a
merge împotriva: (+ dat.) ἐπιβῆναι ... τῷ
Ἀσουρίῳ XEN. Cyr.5.2.26 *a merge împo-
triva regelui Asiriei*; ἐπιβαίνοντα τοῖς
ἀρίστοις PLUT. Cim.15.1 *revoltându-se îm-
potriva aristocraților*; (fig.) τὰ παθήματα
κεῖνα πρὸς αὐτὸν ... ἐπέβη SOPH. Ph.194
acele suferințe s-au abătut asupra lui. 6
(spec.) a pune piciorul (pe corabie), a se îm-
barca: IL. 8.512, ἐπειρῶντο ταῖς ἀλλήλων
ναυσὶν ~ THUC. 7.70 *încercau să se suie unii
pe corabia celorlalți*; (+ prep. ἐπὶ) πολλοὶ
ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς ναῦς THUC. 2.25 *mulți s-
au imbarcat în corăbii*; THUC. 7.69. 7
(spec.) a se urca (în car), a încăleca: εὐθ' δ'
ἐπεβήσεται διφρου IL. 8.44 *s-a suit în carul
său*; ἵππων ἐπιβησόμενον IL. 5.46 *urcat în
atelași*; HDT. 7.40, ἐπιβαίνουσι τῶν ... ἐλε-
φάντων ARR. Ind.13.9 *urcă pe spatele ele-
fanților*; (+ prep.) ἐπιβεβηκῶς ἐπὶ ὄνον NT
Mt.21.5 *călare pe o măgăriță*. 8 (gener.) a
se urca (pe), a (se) sui: (+ gen.) πύργων ἡμε-
τέρων ἐπιβήσεται IL. 8.165 *te vei urca pe tur-
nurile (= zidurile) noastre*; PLB. 4.71.11, (+
prep.) ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐπέβησαν ARR. Mith.
133 *s-au urcat pe zid*; (spec. d. patul nup-
țial) Κίρκης ἐπέβην ... εὐνῆς OD. 10.347 *m-
am urcat în patul lui Kirke*; AESCH.
Supp.39, λεχέων ἀπέβας EUR. Hel.376 *ur-
când în așternutul (nupțial)*; LUC.
DDeor.21.1. 9 (d. animale) a se urca pe, a
încăleca, a se împerechea: ἐπιβαίνοντος ἐπὶ
τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος ARSTT. HA539b27
masculul încălecând femela. 10 (d. vârstă) a
ajunge la: τετταράκοντα δὲ ἐπιβαίνοντα
ἑτῶν PLAT. Lg.666b *ajungând la patruzeci
de ani*; THEOC. 26.29. 11 (fig.) a păși în, a
ajunge la: (+ gen.) εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
OD. 23.52 *(voi doi) să ajungeți la fericire*;
εὐσεβίας ἐπιβαίνοντες SOPH. OC189 *pășind
întru evlavie*; HES. Th.396, Λίβυες
ἐπέβησαν τοῦ λόγου LUC. Astr.8 *libienii și-
au însusit doctrina*; (neg.) ἀναιδεῖης ἐπέ-
βησαν OD. 22.424 *s-au dedat la nerușinare*.
II (tranz.) (viit. ῥι aor. I) I a îndrepta către:
(+ ac. ῥι gen.) ἐμὲ τὸν δῶστηνον ἐμῆς
ἐπιβήσετε πάτρης OD. 7.223 *duceți-l pe ne-
norocitul de mine în țara mea*; φανεῖσα
πολέας ἐπέβησε κελεύθου ἀνθρώπους HES.

Op.580 (*aurora*) *apărând, i-a pus pe drum pe mulți oameni*. 2 a face să urce (în / pe): (+ ac. și gen.) Ἰφίτιδην ..., ὄν ῥα τόθ' ἵππων ... ἐπέβησε IL. 8.129 *Iphitides, pe care l-a făcut să urce pe cai (= în car)*; τὴν στρατιὰν ἐς τὰς ναῦς νυκτὸς ἐπέβησε APP. *Mith.*103 *a îmbarcat noaptea armata pe corăbii*. 3 (fig.) a înălța: τὸν καὶ τηλόθ' ἔοντα εὐκλείης ἐπίβησον IL. 8.285 *inalță-l către glorie, ori-cât de departe ar fi*; χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν OD. 23.13 *l-au înălțat pe un prost la înțelepciune*. [ἐπί, βαίνω]

ἐπι-βάλλω, vb. [impf. ἐπέβαλλον, viit. ἐπιβαλῶ, aor.2 ἐπέβαλον, pf. ἐπιβέβληκα, m.m.c.p. tard. ἐπιβεβλήκειν; med. ἐπεβαλλόμην, viit. ἐπιβαλοῦμαι, aor. ἐπεβαλόμην, pf. ἐπιβέβλημαι, m.m.c.p. ἐπεβεβλήμην; pas. viit. ἐπιβληθήσομαι, aor. ἐπεβλήθη] I (act.) 1 (tranz.) a a arunca pe, a pune deasupra, a adăuga: θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυσαν, ἃς ἐπέβαλλον IL. 23.135 *au acoperit întreg leșul cu smocuri de păr pe care le-au aruncat deasupra*; ἐπὶ ἀμάξας ἐπιβαλόντες THUC. 4.48 *punând (morții) în căruță*; ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα LXX *Num.*16.18 *au pus tămâie peste el (sc. foc)*; (fig.) τὰν ψυχὰν ~ THEOC. 27.62 *îmi pun la bătaie și sufletul (= îmi dau viața)*. b a în-tinde către, a arunca spre: νόφ' δ' ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην OD. 6.320 *întindea (= lovea cu) biciul cu prudență*; ἐπιβάλλοντος δὲ τοῦ ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν ... ἄσπιδα HDT. 5.112 *calul aruncându-și picioarele asupra scutului*; εἰ ... ταύτη ... τὴν χεῖρ' ἐπιβαλεῖς AR. *Lys.*440 *dacă vei întinde mâna asupra acesteia*; NT *Mt.*14.46, ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον NT *Lc.*9.62 *punând mâna pe plug*; (+ prep.) NT *Mt.*26.50. c a adăuga, a impune, a aplica: ἄλλα ἐπιβάλλοντος αὐτοῦ ἃ φέρειν οὐκ ἐδύναντο THUC. 8.108 *adăugând și alte impozite pe care nu le puteau suporta*; ἐπιβαλεῖν ζημίαν PLUT. *Ages.*34.8 *a aplica o amendă*; Ἐρασινίδη ἐπιβολὴν ἐπιβαλὼν XEN. *HG*1.7.2 *aplicând o amendă lui Erasinides*; ἐπιβάλλοντος φόρον PLUT. *Ant.*24.7 *punând un impozit*; APP. *BC*5.10, ἐπιβάλλοντα σφραγίδα PLUT. *Alex.*2.4 *aplicând o pecete*; (fig.) τὴνδ' ἔτι λύπην ... θνητοῖσι θεοὺς ἐπιβάλλειν EUR. *Med.*1115 *zeii aduc această tristețe muritorilor*; φόβους ἔτι ἀπαλαῖς ψυχαῖς ἐπιβάλλουσα

PLAT. *Th.*173a *vărând frici în sufletele încă fragede*. d a prelungi, a adăuga: ἐπιβαλὼν τέτταρας μῆνας τῇ βοιωταρχίᾳ παρὰ τὸν νόμον PLUT. *M.*817f *prelungind cu patru luni dincolo de lege*. e a oferi sau a pune în plus: οὐθενὸς ἐπιβάλλοντος ARSTT. *Pol.*1259a14 *nimeni nefăcând o ofertă superioară*; (milit.) ταύταις δὲ κατόπιν ἐπέβαλον τὸν τέταρτον στόλον PLB. 1.26.15 *în spatele acesor (nave) au adăugat o a patra formațiune de nave*. 2 (intranz.) a a se îndrepta (către, asupra, împotriva), a ajunge la: (+ ac.) OD. 15.297, (+ dat.) τοῖς ἐκτὸς ἐπιβάλλει τῆς Ἰβηρίας PLUT. *Sert.*8.1 *atacă părțile din afară ale Iberiei*; (+ prep.) τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον NT *Mc.*4.37 *valurile se nărusteau asupra bărcii*. b a se reflecta, a bate: (d. razele soarelui) ARSTT. *HA*598a3, id. *Pr.*912a10, PLUT. *M.*935f c a se raporta la, a se referi la, a se răsfrânge asupra: μέρος γ' ἐπιβάλλει τῆς βλασφημίας ἅπασι DEM. 18.272 *o parte din calomnie se răsfrânge asupra tuitor*; ὅταν ἐπιβάλλη περὶ τῆς τοιαύτης πολιτείας ἢ σκέψης ARSTT. *Pol.*1266a25 *atunci când gândirea se va apleca asupra unui asemenea regim*. d a se cuveni: τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου τοῦ ἐπιβάλλοντός μοι LXX *1Mac.*10.30 *rodul de pom care mi se cuvine*. e a veni după, a lua cuvântul apoi: ἐπιβαλὼν ... ἔφθ PLB. 1.80.1 *luând apoi cuvântul, a spus*. f a reveni, a se cuveni: τὸ ἐπιβάλλον ἐφ' ἡμᾶς μέρος DEM. 18.254 *partea care ne revine (= care ne privește)*; τῶν κτημάτων τὸ ἐπιβάλλον HDT. 4.115 *partea care revine din būmuri*; τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας NT *Lc.*15.12 *partea cuvenită din avere*; τοὺς Δελφοὺς ... ἐπέβαλλε ... παρασχεῖν *le-a revenit celor din Delphoi să pună la dispoziție*. g (abs.) a-și îndrepta atenția, a cădea pe gânduri: ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν NT *Mc.*14.72 *căzând pe gânduri plângea*. II (med.) 1 (tranz.) a a arunca sau a lua (asupra sa): ἐπιβαλλομένην χαίταισιν ... πλόκον ἀνθέων EUR. *Med.*840 *aruncând peste plete o cunună de flori*; (fig.) αὐθαίρετον δουλείαν ἐπιβαλεῖται THUC. 6.40 *ia asupra sa o sclavie de bunăvoie*. b a se dedica, a se apuca de, a întreprinde, a se strădui: (+ inf.) ἐπιβάλλεται πολιορκεῖν PLB. 5.3.1 *porneste să asedieze*; χαίρειν τοῖσι τεοῖς προθύροις ἐπιβάλλομαι THEOC. 23.27 *mă aruc să spun adio uzii tale*; τοὺς

ἐπιβεβλημένους πολυπραγμονεῖν τὰ κατὰ τὰς ἐσχατίας PLB. 3.58.5 *cei care au încercat să le cerceteze pe cele de la margini*; τοὺς ὄρκους λύειν ἐπιβάλλεται DEM. 18.164 *se străduiește să rupă jurămintele*; PLAT. *Soph.*264b §.a. 2 (*intrans.*) a a se arunca asupra: (+ gen.) ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος IL. 6.68 *aruncându-se asupra armelor (unii războinic ucis)*. **b** a dori cu ardoare: τοῦ εὖ ζῆν ἐπιβάλλονται ARSTT. *Pol.*1258a3 *ard de dorință să trăiască bine*. **c** a da dovadă de, a se dedica: ἐπεβάλετο τόλμη PLB. 5.81.1 *dădea dovadă de îndrăzneală*. **d** (milit.) a fi pe poziție: ἐπιβεβλημένους τοὺς τοξότας XEN. *An.*4.3.28 *arcași aflați pe poziție (= cu săgețile pregătite)*.

[ἐπί, βάλλω]

ἐπι-βαπτίζω, *vb.* a (s)cufunda din nou: IOS. *BI1.*535, id. *BI3.*196.

[ἐπί, βαπτίζω]

ἐπι-βάπτω, *vb.* a cufunda în (d. un obiect într-un lichid), *ext.* a colora (de la cufundarea în culoare): ARSTT. *Pr.*898b18.

[ἐπί, βάπτω]

ἐπι-βᾶρέω-ῶ, *vb.* **I** a îngreuna, a împovăra: τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν NT *ITes.*2.9 *ca să nu împovăram pe vreunul dintre voi*. **II** a fi o povară, a agrava, a înrăutăți: (+ dat.) οἱ μὲν ~ τοῖς ἡτυχηκόσιν αἰδοῦμενοι APP. *BC4.*31 *cei care se sfiau să înrăutățească situația celor nenorociți*; APP. *Syr.*196. **III** a presa: τῶν Κικερωνείων ἐπιβαρύντων APP. *BC3.*50 *adeptii lui Cicero făcând presiune*. **IV** a spune prea mult, a exagera: NT *2Cor.*2.5.

[ἐπί, βαρέω]

ἐπι-βαρύνω, *vb.* a apăsa cu putere, a presa: (+ dat.) APP. *Mith.*99.

[ἐπί, βαρύνω]

ἐπιβάς, part. aor. de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβάσις, εως, ἡ *subst.* **I** acțiunea de a merge către, pășire, drum: τῆς δὲ χιόνος ἄδηλον ποιούσης ἐκάστοις τὴν ἐπίβασιν PLB. 3.54.5 *zăpada ascunzând drumul și pentru unii și pentru alții*; κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θαλάττης PLB. 34.9.6 *pe drumurile mării*. **II** acțiunea de a merge împotriva, atac: ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος HDT. 6.61 *pornind atacul împotriva lui*; APP. *BC1.*37. **III** (fig.) mijloc de a se apropia: (în dialectică) ἐπιβάσεις τε καὶ ὁμάς PLAT. *R.*511b *mijloacele de a aborda și de a ataca*. **IV** (d animale)

montă: PLUT. *M.*754a. **V** revărsare: PLUT. *M.*578a.

[ἐπιβαίνω]

ἐπι-βάσσω, *vb.* {ep. inf. prez. ἐπιβασκόμεν} a conduce către: (+ gen.) ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκόμεν υἱᾶς Ἀχαιῶν IL. 2.234 *un conducător îi conduce pe fiii aheilor spre nenorociri*.

[ἐπιβαίνω]

ἐπι-βαστάζω, *vb.* a cântări în mână: EUR. *Cyc.*379.

[ἐπί, βαστάζω]

ἐπιβατέον, *adj.vb.* trebuie mers: ARSTT. *Mir.*838a34.

[ἐπιβαίνω]

ἐπιβάτεύω, *vb.* **I** a pune piciorul pe, *ext.* a năvăli, a ocupa: (+ gen.) PLUT. *Ant.*28.1, LUC. *Cont.*2. **II** a-și însuși, a uzurpa: (+ gen.) ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος HDT. 3.63 *însușindu-și numele de Smerdis*; HDT. 9.95. **III** a se sprijini, a se baza: (fig.) τούτου δὴ ἐπιβατεύων τοῦ ῥήματος HDT. 6.65 *bazându-se pe acest cuvânt*. **IV** a urca la bord, a se îmbarca: HDT. 6.15, PLAT. *La.*183d, (com. cu aluzie obscenă) ἐπιβάτευον Κλεισθένει AR. *Ra.*48 *mă urcam pentru (= pe) Kleisthenes*.

[ἐπιβάτης]

ἐπιβάτηριος, *ov adj.* care servește pentru a escalada: (mașinării) IOS. *BI3.*252.

[ἐπιβαίνω]

ἐπιβάτης, ου, ὁ [ᾶ] *subst.* **I** (mar.) (pl. ἐπιβάται, οἱ) soldat în marină, *epibat*: THUC. 6.43, HDT. 7.100, PLB. 1.49.5, PLUT. *Per.*28.2 §.a. **II** pasager pe corabie: DEM. 34.51. **III** luptător pe car: PLAT. *Cri.*119b. **IV** călăreț: ARSTT. *EN1106a21*, LXX *4Rg.*9.18 §.a.

[ἐπιβαίνω]

ἐπιβάτικός, ἡ, ὄν *adj.* care privește meseria de soldat în marină (ἐπιβάτης): πρὸς τὴν ἐπιβατικὴν χρεῖαν PLB. 3.95.5 *pentru serviciul maritim*. // **ἐπιβατικόν**, τό *subst.* trupe de pe corăbii: ARSTT. *Pol.*1327b10, PLB. 1.61.4.

[ἐπιβαίνω]

ἐπιβάτος, ἡ, ὄν *adj.* **I** care poate fi urcat, la care se poate ajunge, accesibil: HDT. 4.62, PLAT. *Tim.*24e, (zid) PLUT. *Marc.*18.4 §.a. **II** (fig.) accesibil: ~ χρυσίῳ PLUT. *Dem.*14.2 *la care se poate ajunge (= ușor de corupt) cu aur*.

[ἐπιβαίνω]

ἐπίβδᾶ, ας, ἡ *subst.* zi după sãrbãtoare: Pl. P.4.140.

[ἐπί, ποῦς]

ἐπι-βεβαιόω-ῶ, *vb.* I a întãri, a confirma (apoi): PLUT. M446e, ARSTT. 47a6, MEN. Fr.31. II a ratifica: PLUT. Cat.Mi.32.5.

[ἐπί, βεβαιόω]

ἐπιβη-, forme de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβήμεναι, (ep.) inf. aor. de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβήμεν, (ep.) conjct. aor. 1pl. de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβήσεται, (ep.) ind. viit. med. 2sg. de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβήσεο, (ep.) imper. aor. med. de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβησον, imper. aor. de la ἐπιβαίνω.

ἐπιβήτωρ, ορος *adj.m.* I care se suie pe: (pe cai) OD. 18.263. II (d. masculi) care încalecã, de montã: OD. 11.131, id. 23.278, THEOC. 25.128.

[ἐπιβαίνω]

ἐπι-βιβάζω, *vb.* |viit. ἐπιβιβῶ ἢ ἐπιβιβάζω, aor. ἐπιβίβασα| I a face sã urce, a așeza deasupra, a sui pe: (gener. + ac. ἢ gen.) LXX 3Rg.1.33 NT Lc.10.34, id. Fr.23.24, ARR. An.4.23.2 ἢ a. II a îmbarca: ἐπ' ὀλίγας ναῦς τοὺς ὀπλίτας πάντας ἐπιβίβασαντες THUC. 4.31 *îmbarcându-i pe toți hopliții pe rușine nave.* III a pune: ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ τόξον LXX 4Rg.13.16 *pune mâna pe arc.*

[ἐπί, βιβάζω]

ἐπιβιβάσκω, *vb.* a pune masculul peste femelã, a pune la montã: (d. animale) ARSTT. HA573b1.

[ἐπιβαίνω]

ἐπι-βιβρώσκω, *vb.* a se hrãni cu: (tm.) ἐπὶ δὲ γλυκὺ κηρίον ἔβρωσ CALL. Iov.49 *te-ai hrãnit cu miere dulce.*

[ἐπί, βιβρώσκω]

ἐπι-βιόω-ῶ, *vb.* |viit. ἐπιβιώσω, aor. ἐπεβίωσα, aor.2 ἐπεβίων, pf. tard. ἐπιβεβίωκα| a trãi (rãnã la sfãrșit), a supraviețui: οὐ πολλὰς ἡμέρας ἐπιβιώσας PLUT. Marc.29.18 *fãrã a supraviețui multe zile;* αἷς ἂν ἐγὼ ἐπιβιῶ PLAT. Ep.361d (*fiice*) *pentru care eu sunt încã în viață;* DEM. 55.4, PLB. 16.9.1, LXX 4Mac.6.20, IOS. B11.665 ἢ a.

[ἐπί, βιόω]

ἐπι-βλάπτω, *vb.* a vãtãma, a dãuna: IOS. A17.89.

[ἐπί, βλάπτω]

ἐπι-βλαστάνω, *vb.* I a încolți (din nou), a înmuguri: PLUT. M.325b, id. M.341f. II a se reînnoi: PLUT. M.723e.

[ἐπί, βλαστάνω]

ἐπι-βλασφημέω-ῶ, *vb.* I a blestema, a huli: IOS. A120.116. II a vorbi de rãu, a critica: (pas.) APP. BC1.115.

[ἐπί, βλασφημέω]

ἐπιβλεπτεόν, *adj.vb.* (neut.) trebuie privit: ARSTT. APr.Po.45b28, id. Top.120a34.

[ἐπιβλέπω]

ἐπι-βλέπω, *vb.* I a-și îndrepta privirea (cãtre), a privi atent, a se uita: (εἰς + ac.) ἐπιβλέψας εἰς ἡμãς PLAT. Phd.63a *privind cãtre noi;* LXX Gen.19.26, (ἐπὶ + ac.) δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱὸν μου NT Lc.9.38 *te rog sã te uiti la fiul meu;* ARSTT. MM1.34.28, LXX Ps.103.32, (πρὸς + ac.) LXX Iona2.5, (ἐν + dat.) LXX Ec.2.11, (+ dat.) οὐ ζήλω ... ἐπιβλέπων SOPH. OT1526 *privind cu rãvnã sau invidie;* (abs.) LXX 3Rg.18.43. II a lua în considerare, a examina, a studia: (+ ac.) PLAT. Lg.811d, ἂν τις ἐπιβλέψει τὴν αἰτίαν ARSTT. EN1147a24 *ar putea cineva studia cauza.*

[ἐπί, βλέπω]

ἐπιβλεψις, εως, ἡ *subst.* I privire: ἐπίβλεψιν γενέσθαι τοῦ θεãτρου πανταχόθεν εἰς τὸν Φιλοποίμενα PLUT. Phil.11.4 *întreg publicul își îndrepta privirea cãtre Philopoimen;* PLUT. M.619d. II vedere: διὰ τὴν παντὸς ἐπίβλεψιν τοῦ ἔργου PLUT. Nic.25.2 *din principia privirii întregii desfãșurãri (a luptei).* III observare, examen: ARSTT. APr.Po.45b19 ἢ a.

[ἐπιβλέπω]

ἐπιβλήδην, *adv.* în mod repetat: A.RH. 2.80.

[ἐπιβάλλω]

ἐπιβλημα, ατος, τό *subst.* I covor, carpetã: PLUT. Cat.Ma.4.5, ARR. An.6.29.5. II bucatã de stofã, petic: NT Mt.9.16, id. Lc.5.36. III hainã, țesãturã: LXX Is.3.22.

[ἐπιβάλλω]

ἐπιβλήης, ἦτος, ὁ *subst.* zãvor: IL. 24.453.

[ἐπιβάλλω]

ἐπι-βλύω, [ῶ] *vb.* a se deversa: A.RH. 4.1238.

[ἐπί, βλύω]

ἐπι-βλώσκω, *vb.* |aor. 3sg. ἐπέμολεν| a veni apoi: SOPH. Tr.855.

[ἐπί, βλώσκω]

ἐπι-βοάω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπεβόων, viit. ἐπιβοήσω, aor. ἐπεβόησα, pf. ἐπιβεβόηκα] {ερ. ion. viit. ῥι aor. -βωσ-} **I** a striga (la): τις Ἄγιδι ἐπεβόησεν THUC. 5.65 *cineva i-a strigat lui Agis*; PLUT. *M.*797b, (+ inf.) THUC. 4.28. **II** a striga pentru, a invoca: ἐπὶ συμφέροντι κοινῶ τὴν εἰρήνην ἐπεβόων APP. BC2.121 *strigau pentru pace (invocând) interesul comun*. **III** a intona: κάπιβόα τὸ Μύσιον AESCH. *Pers.*1054 *intonează [bocetul] misian*; μέλος ... ~ AR. *Av.*897-898 *a intona un cântec*. **IV** (neg.) a defăima: (pas.) τὰ ἴδια ἐπιβόωμενος THUC. 6.16 *fiind defăimat pentru viața particulară*. **V** (med.) **1** a invoca (cu strigăte puternice), a implora: ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι OD. 1.378 *eu îi voi invoca pe zei*; EUR. *Med.*168, πατέρων τε τάφους τῶν ὑμετέρων ἐπιβόωμενοι THUC. 3.67 *invocând mormintele părinților voștri*. **2** a chema în ajutor: τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο HDT. 9.23 *chemau în ajutor restul armatei*. **3** (neg.) a țipa la cineva, a vorbi împotriva: ἐπιβωωμένης τῆς μητρὸς LUC. *DMeretr.*12.1 *mama țipând (la mine)*. [ἐπί, βοάω]

ἐπιβοήθεια, *ας*, ἡ *subst.* ajutor. sprijin (oferit cuiva): THUC. 3.51, XEN. *Cyr.*3.51.

[ἐπιβοηθέω]

ἐπι-βοηθέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπεβοήθουν, viit. ἐπιβοηθήσω, aor. ἐπεβοήθησα, pf. ἐπιβεβοήθηκα] {ion. inf. impf. ἐπεβοήθειον, ἐπιβοηθέειν Hdt.} a veni în ajutor, a da sprijin: (gener. + dat.) κελεύοντάς σφι ἐπιβοηθέειν HDT. 7.207 *îndemnând să le dea ajutor*; ἀλλήλοις ~ THUC. 4.30 *a veni în ajutor unii altora*; Ἀττάλου δ' ἐπιβοηθήσαντος αὐτῷ PLB. 16.3.10 *venindu-i Attalos în ajutor*; XEN. *HG*7.4.16, *LXX 2Mac.*8.8 *ș.a.*, (abs.) THUC. 4.69, (ἐπί „împotriva”) XEN. *HG*7.5.24, (+ dat. „împotriva”) ταῖς ναυσὶν ἐς τὴν Μυτιλήνην καταπλευούσαις ἐπιβοηθήσωσιν THUC. 3.26 *vor da ajutor împotriva navelor care pluteau spre Mytilene*.

[ἐπί, βοηθέω]

ἐπιβόημα, *ατος*, τὸ *subst.* strigăt, țipăt: THUC. 5.65.

[ἐπιβοάω]

ἐπιβόησις, *εως*, ἡ *subst.* strigăt de aprobare. aclamație: PLUT. *Arat.*23.3, *Ios.* *AI*17.331.

[ἐπιβοάω]

ἐπιβόητος, *ον* *adj.* {ion. ἐπιβόβωτος} **I** blamat, defăimat: ὢν πέρι ~ εἰμι THUC. 6.16 *în*

legătură. **II** *faimos*: SOPH. *Fr.*1048.

[ἐπιβοάω]

ἐπιβόλαιον, *ου*, τὸ *subst.* cuvertură, năframă: *LXX Jud.*4.18, *id. Iez.*13.21.

[ἐπιβολή]

ἐπιβολή, *ἡς*, ἡ *subst.* **I** aruncare pe: (d. cuceirea navelor) χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολαί THUC. 7.62 *aruncări ale ghearelor de fier*; τῶν πάνυ λεπτῶν ἱματίων ... τὰς ἐπιβολὰς THUC. 2.49 *punerea (pe corp) (= îmbrăcarea) celor mai ușoare haine*. **II** aplicare: (a unor peceți) LUC. *Tim.*13. **III** acțiunea de a pune unul peste altul, ext. strat, rând: ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν πλίνθων THUC. 3.20 *rânduri de cărămizi*. **IV** impozit: βαρυνόμενοι ταῖς ἐπιβολαῖς PLUT. *Cat.Ma.*18.3 *îngreunați de impozite*. **V** amendă, pedeapsă: ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην AR. *V.*769 *îi vei aplica doar o singură pedeapsă*; XEN. *HG*1.7.2, ἐκύρωσαν δ' ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολὴν LYS. 9.11 *v-au stabilit o amendă*; ἐπιβολὰς ἐπιβάλλοντες LYS. 20.14 *aplicând amenzi*; *LXX Iez.*8.22. **VI** acțiune, ext. atac, asalt: βραδὺς ἐφάνη ταῖς ἐπιβολαῖς PLUT. *Mar.*33.2 *se arăta încet în atacuri*; *LXX 2Mac.*8.7, ἦν τὰ πρὸς τὴν ἐπιβολὴν ἔτοιμα PLB. 1.87.9 *toate erau pregătite pentru atac*. **VII** intenție, plan, impuls: τὴν ἐπιβολὴν τὴν τοῦ γάμου MEN. *Dysc.*138 *intenție de căsătorie*; (frecv.) PLB. 1.4.2, *id.* 1.17.7, τὴν πρώτην ἐπιβολὴν ἔσχε + inf. PLB. 2.11.2 *a avut ca primă intenție să ...*; μεγάλας κατασκευασμάτων ἐπιβολὰς PLUT. *Per.*12.5 *mari planuri de construcții*. **VIII** recrutare: τῶν στρατιωτῶν πρὸς τὴν ὄλην ἐπιβολὴν PLB. 3.106.4 *pentru întreaga recrutare a soldaților*.

[ἐπιβάλλω]

ἐπι-βομβέω-ῶ, *vb.* a scoate un zgomot surd sau (foarte) prelung: LUC. *DDeor.*20.1.

[ἐπί, βομβέω]

ἐπιβοσκίς, *ίδος*, ἡ *subst.* organ de hrănire. trompă (a insectelor): ARSTT. *PA*678b14.

[ἐπιβόσκομαι]

ἐπι-βόσκομαι, *vb.* a se hrăni, a paște: PLUT. *M.*473c.

[ἐπί, βόσκω]

ἐπι-βουκόλος, *ου*, ὁ *subst.* văcar, boar, ciurdar: OD. 3.422, *id.* 22.292 *ș.a.*

[ἐπί, βουκόλος]

ἐπιβούλευμα, *ατος*, τὸ *subst.* trădare, uneltire, complot, plan: THUC. 4.68, *Ios.* *AI*19.44,

PLUT. *Caes.*4.8, APP. *Hann.*195 s.a.

[ἐπιβουλεύω]

ἐπιβούλευσις, εως, ἡ *subst.* complot, uneltire: PLAT. *Lg.*872b.

[ἐπιβουλεύω]

ἐπιβουλευτής, οὔ, ὁ *subst.* complotist, conspirator: κάπιβουλευτοῦ στρατοῦ SOPH. *Ai.*726 *cel care a complotat împotriva armatei*; IOS. *AI*17.101.

[ἐπιβουλεύω]

ἐπι-βουλεύω, *vb.* **I** a plănuî, a avea ca intenție, a pune la cale: (+ inf.) ἐν τῷ πελάγει ~ τὸν Ἀρίωνα ἐκβαλόντας ἔχειν τὰ χρήματα HDT. 1.24 *aruncându-l pe Arion în mare, plănuiau să-i ia banii*; ἐπιβουλεύουσιν ... ὑπερβῆναι τὰ τεῖχη τῶν πολεμίων THUC. 3.20 *pun la cale să sară peste zidurile dușmanilor*. **II** (frecv. neg.) a plănuî împotrivă, a complota, a conspira, a unelti, a întinde curse, a urzi: (+ dat. „împotriva”) δοκέων οἱ Δαρεῖον ~ HDT. 1.210 *considerând că Darius complotează împotriva lui*; Λακεδαιμόνιοι ... δῆλοι ἦσαν ἐπιβουλεύοντες ἡμῖν THUC. 1.140 *era evident că lacedemonienii conspirau împotriva noastră*; THUC. 6.18, ISOC. *Ep.*7.5, (+ ac. și dat.) ἐμοὶ βασιλεὺς Καμβύσης ἐπιβουλεύει θάνατον HDT. 3.122 *regele Cambyses îmi plănuiește moartea*; ἐπιβουλεύει τι τῷ δήμῳ κακόν AR. *Th.*335 *plănuiește ceva rău împotriva poporului*; (pas.) πρᾶγμα δεινόν ... ὁ τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται AR. *Pax*404 *faptă cumplită care este uneltită împotriva tuturor zeilor*.

[ἐπί, βουλεύω]

ἐπι-βουλή, ἦς, ἡ *subst.* **I** intenție, plan: ἐξ ἐπιβουλῆς PLAT. *Hp.*Mi.370e *cu intenție (= cu voia lui)*; μετὰ ἐπιβουλῆς PLAT. *Lg.*867a *cu intenție (= în mod deliberat)*. **II** (frecv. neg.) plan împotriva cuiva, uneltire, complot, conspirație, cursă, viclesug: ὁ μὲν τὴν ἐπιβουλήν ἐκφροντίζων ἢ ~ τοιαύτη παρεσκευάζετο THUC. 4.77 *se pregătea o astfel de conspirație*; PLUT. *Num.*20.6 IOS. *AI*18.75, (εις + ac.) μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι NT *Fr.*23.30 *amintindu-mi-se că va fi o capcană împotriva bărbatului*.

[ἐπί, βουλή]

ἐπιβουλία, ας, ἡ *subst.* capcană, piedică: Pl. *N.*4.37.

[ἐπιβουλή]

ἐπίβουλος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl.

-ότατος] care uneltește. care întinde capcane, care recurge la viclesuguri, insidios, perfid: Ἦρας νόσους ἐπιβούλους AESCH. *Supp.*587 *suferințele perfide ale Herei*; XEN. *Cyr.*1.6.27, DEM. 40.34, (d. Eros) PLAT. *Smp.*203d, ἔτι ἀδικώτεροι οἱ ἐπιβουλότεροι ARSTT. *ENI*149b14 *cu cât sunt mai perfizi, cu atât sunt mai nedrepti*: (+ gen.) μὴ γινέσθω ~ τῆς παρεμβολῆς LXX *IRg.*29.4 *să nu uneltească împotriva taberei (noastre)*; LXX *Av.*2.7. // **ἐπιβούλω**, *adv.* cu uneltire, pe ascuns, insidios: μηθὲν ~ πράττοντα μηδ' ἀδίκως PLUT. *Cat.*Mi.21.5 *fără a face nimic pe ascuns sau nedrept*; IOS. *AI*17.140, PLUT. *M.*715a.

[ἐπιβουλή]

ἐπι-βρᾶδύνω, *vb.* a întârzia, a zăbovi: LUC. *Tim.*46.

[ἐπί, βραδύνω]

ἐπι-βράχειν, *vb.* a răsună: (tm.) A.RH. 4.642.

[ἐπί, βραχεῖν]

ἐπι-βρέμω, *vb.* **I** (*tranz.*) **I** a vui, a șuiera: (+ ac.) τὸ δ' ἐπιβρέμει ἴς ἀνέμοιο IL. 17.739 (*flacăra*) *peste care șuieră forța vântului*. **2** a face să răsună: EUR. *Ba.*151. **II** (*intrans., med.*) (com. d. rânduică) a șuiera: AR. *Ra.*680.

[ἐπί, βρέμω]

ἐπι-βρέχω, *vb.* a turna peste, a ploua pe, a stropi: ἐπιβρέξει ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς παγίδας LXX *Ps.*10.6 *va ploua peste cei păcătoși*; LUC. *Alex.*59.

[ἐπί, βρέχω]

ἐπιβριθής, ἐς *adj.* care își face simțită greutatea, apăsător: (d. Moire) AESCH. *Eu.*965.

[ἐπιβρίθω]

ἐπι-βρίθω, *vb.* **I** a face să atârne greu, a apăsa, a îngreuna: (concr. și fig.) ὅτ' ἐπιβρίση Διὸς ὄμβρος IL. 5.91 *atunci când se abate apăsaătoare ploaia lui Zeus*; ὁπότε δὴ Διὸς ὄραι ἐπιβρίσειαν ὑπερθεν OD. 24.344 *atunci când anotimpurile lui Zeus apăsă de sus (asupra viței de vie, sc. fac să se coacă strugurii)*; εὐτ' ἂν ἐπιβρίσαις ἐπιταί Pl. *P.*3.106 *când (prosperitatea) vine (la oameni) apăsaând (= în toată plenitudinea)*; κἂν ὀλίγον νυκτός τις ἐπιβρίσῃσι THEOC. 21.4 *dacă cineva s-ar afunda puțin în noapte (= ar ațipi)*; ἐπιβρίθων ὁδοῖς LXX *Iov*29.4 *pășind apăsat pe drumuri*; A.RH. 3.344, APP. *BC*4.25. **II** a exercita o presiune, a presa: ARR. *Tact.*12.10.

[ἐπί, βρίθω]

ἐπιβρομέω-ῶ, *vb.* **I** a mugi peste: (d. mare) A.RH. 3.1371. **II** a țipa peste: (d. păsări). **III** (pas.) a fi umplut, a țiuui: ἐπιβρομῶνται ἀκουαί κρεγμῶ A.RH. 4.908 *urechile sunt umplute (= țiuie) de sunet.*

[ἐπιβρέμω]

ἐπι-βροντάω-ῶ, *vb.* a tuna (în replică): PLUT. *Marc.*12.2.

[ἐπί, βροντάω]

ἐπιβρόντητος, *ov adj.* lovit de tunet, *ext.* cu mîntea rățacită, năuc: SOPH. *Ai.*1386.

[ἐπιβροντάω]

ἐπι-βρύω, [ῶ] *vb.* a înmuguri (prin), a încolți, a înflori: THEOC. 22.43.

[ἐπί, βρύω]

ἐπι-βρωμάομαι-ῶμαι, *vb.* a rage împotriva: (+ dat.) CALL. *Del.*56.

[ἐπί, βρωμάομαι]

ἐπιβύστρα, *ας, ἡ subst.* dop de ceară: (d. cerumen) LUC. *Lex.*1.

[ἐπιβύω]

ἐπι-βύω, *vb.* |viit. ἐπιβύσω, aor. ἐπέβυσα; *med.* part. aor. ἐπιβυσάμενος] a astupa, a înfunda: τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασιν τῶν ῥητόρων AR. *Pl.*379 *astupând gura retorilor cu monede;* (*med.*) (d. urechi) LUC. *Tim.*9, id. *Im.*29.

[ἐπί, βύω]

ἐπι-βώμιος, *ov adj.* așezat pe altar: (foc) EUR. *Andr.*1025, id. *El.*715, (οἱ) A.RH. 4.1129, (neut. pl. subst.) θεοῖς ἐπιβώμια ῥέζειν THEOC. 16.26 *a oferi sacrificii zeilor.*

[ἐπί, βωμός]

ἐπιβωμιο-στᾶτέω-ῶ, *vb.* a sta (ca suplicant) lângă altar: EUR. *Heracl.*44.

[ἐπιβώμιος, ἴστημι]

ἐπιβωμίτης, *ov, ὁ [ἴ] subst.* preot care oficiază lângă altar, preot sacrificator: (pl.) IOS. *Ap.*1.307.

[ἐπιβώμιος]

ἐπιβώσομαι, *viit. med.* de la ἐπιβοᾶω.

ἐπι-βώτωρ, *ορος, ὁ subst.* păstor, cioban: OD. 13.222.

[ἐπί, βώτωρ]

ἐπί-γαιος, *ov adj.* aflat pe pământ: (subst. neut. pl. d. piramide) τὰ ἐπίγαια HDT. 2.125 *părțile de pe pământ.*

[ἐπί, γαῖα]

ἐπιγαμβρεία, *ας, ἡ subst.* legământ al căsătoriei, căsătorie: IOS. *B11.*181.

[ἐπιγαμβρεύω]

ἐπι-γαμβρεύω, *vb.* **I** (*act.*) **1** a se încuscri: LXX *2Ezr.*9.14, id. *1Mac.*10.54. **2** a deveni ginere: (+ dat.) LXX *1Rg.*18.22. **3** a lua în căsătorie: NT *Mt.*22.24. **II** (*med.*) a se lega prin căsătorie, a se încuscri: LXX *Gen.*34.9.

[ἐπί, γαμβρέω]

ἐπιγαμβρία, *v.* ἐπιγαμβρεία

ἐπι-γᾶμέω-ῶ, *vb.* a lua pentru a doua oară în căsătorie: (d. Penelopa) οὐ ἐπεγάμει πόσει πόσιν EUR. *Or.*589 *ni și-a schimbat bărbatul cu alt bărbat;* μὴ 'πιγήμηις τοῖσδε μητρυῖαν τέκνοις EUR. *Alc.*305 *ni oferi o mamă vitregă acestor copii;* (pas.) PLUT. *Them.*32.2, υἱὸν ἐκ τῆς ἐπιγαμηθείσης PLUT. *Cat.Ma.*27.7 *fiu de pe urma unei a doua soții.*

[ἐπί, γαμέω]

ἐπιγᾶμία, *ας, ἡ subst.* **I** alianță de căsătorie: ἐπιγαμίας ποιησάμενοι HDT. 2.147 *legându-se prin căsătorii;* XEN. *HG5.*2.19, DEM. 18.187, ARSTT. *Pol.*1280b16 *ș.a.* **II** drept de căsătorie: XEN. *Cyr.*3.2.23 *ș.a.*

[ἐπίγαμος]

ἐπί-γᾶμος, *ov adj.* la vârsta potrivită pentru căsătorie, bun de căsătorie, (d. fete) nubil: HDT. 1.196, PLAT. *Ep.*361d, MEN. *Epit.*1115, DEM. 40.5 *ș.a.*

[ἐπί, γᾶμος]

ἐπι-γᾶστριος, *ov adj.* care este deasupra pântecului. // **ἐπιγᾶστριον**, *τό subst.* epigastriu, lingurea: PLUT. *M.*559e.

[ἐπί, γαστήρ]

ἐπι-γαυρόω-ῶ, *vb.* **I** (*act.*) a face (să se simtă) mândru: ἐπιγαυροῦσιν ἑαυτοῦς PLUT. *M.*78c *se împăunează;* τὸν πένθητα ... ἐπιγαυροῖ PLUT. *M.*644d *îl face pe cel sărac să se simtă mândru.* **II** (*med.*) a fi plin de mândrie, a se făli: ἐπιγαυρωθεὶς τῇ ἐντολῇ τῆς Κύρου XEN. *Cyr.*2.4.30 *mândru de sarcina lui Kyros;* PLUT. *Oth.*17.4, id. *M.*760f.

[ἐπί, γαῦρος]

ἐπι-γδουπέω-ῶ, *vb.* (ep. pt. ἐπιδουπέω) a răsună adânc, a vui: (tm.) IL. 11.45.

[ἐπί, δουπέω]

ἐπιγεγραμμένος, *part. pf. med.-pas.* de la ἐπιγράφω.

ἐπιγεινόμενος, *part. aor. med.* de la ἐπιγίγομαι: Pl. *P.*4.47.

ἐπί-γειος, *ov adj.* de pe pământ, care trăiește pe pământ, terestru, pământesc: (animale) PLAT. *R.*546a, (plante) ARSTT. *PA*681a21 *ș.a.*, (op. τὰ ἐπουράνια „cele cerești”) τὰ

ἐπίγεια NT *In.3.12 cele pământeste*; PLUT. *M.955b*, (ἐπίγειον, v. ἐπίγειον) AR. *Fr.11*.

[ἐπί, γαῖα]

ἐπι-γελᾶω-ῶ, *vb.* I a råde, a surâde, a zâmbi: ἐπιγελᾶσας εἶπεν XEN. *Cyr.7.1.20 rządzând a sprus*; PLAT. *Phd.77e*, PLUT. *Alc.9.2*, APP. *Sam.10.13* ἡ.α., (+ dat.) ἐπιγελᾶσαι προθύμως ταῖς ἡμετέραισι ... χορείαις AR. *Th.979 a zâmbi binevoitor la dansurile noastre*; (fig.) λόγους ἐπιγελῶντας PLUT. *M.27f cunctivine plăcute*. II a råde de, a lua în răs (de-râdere): LUC. *BisAcc.5*, ἐπιγελᾶσαι ... τῇ νεότητι τοῦ ὑπάτου APP. *BC1.94 a lua în derâdere vârsta fragedă a consulului*; (med.) τῇ ὑμετέρα ἀπολεία ἐπιγελᾶσομαι LXX *Prov.1.26 voi råde de pieirea voastră*. III (fig.) a se încreți, a clirocî: ἐν τοῖς βαθέσι πελάγεσι τὸ κῦμα οὐκ ἐπιγελᾶ ARSTT. *Pr.934a26 în mările adânci valul nu clirocește*.

[ἐπί, γελᾶω]

ἐπι-γεμίζω, *vb.* a încărca pe: (ἐπί + ac.) LXX *2Ezr.23.15*.

[ἐπί, γεμίζω]

ἐπιγεννημα, ατος, τό *subst.* („ceea ce se naște apoi”) produs, rezultat, consecință: PLUT. *M.637e*.

[ἐπιγεννάω]

ἐπι-γεραίρω, *vb.* a cinsti foarte mult, a onora: (+ ac.) XEN. *Cyr.8.6.12*.

[ἐπί, γεραίρω]

ἐπι-γηθέω-ῶ, *vb.* |m.m.c.p. 3sg. ἐγεγήθει| a se bucura de: (+ dat.) AESCH. *Pr.157*.

[ἐπί, γηθέω]

ἐπι-γίγνομαι, *vb.* |imprf. ἐπεγι(γ)νόμην, viit. ἐπιγενήσομαι, aor.2 ἐπεγενόμην, pf. ἐπιγέγονα, m.m.c.p. ἐπεγεγόνειν; med.-pas. pf. ἐπιγεγένημαι, m.m.c.p. ἐπεγεγενήμην; pas. aor. ἐπεγενήθη| {ion. și tard. ἐπιγίνομαι [ἴ]} I a lua naștere după, a veni după, a urma: ἕαρος δ' ἐπιγίγνεται ὄρη IL. 6.148 *urmează anotimpul primăverii*; τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος THUC. 2.33 *în iarna următoare*; THUC. 2.71, id. 3.75, ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος τὸ αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον XEN. *Cyr.8.7.23 neamul omenesc care se perpetuează mereu*; HDT. 8.37, AR. *Eq.136*, (+ dat.) νῦξ ἐπεγένετο τῷ ἔργῳ THUC. 4.25 *noaptea a urmat [acestei] acțiunii*. II a ajunge la capăt, ext. a avea loc, a se produce, a se întâmpla, a se nimeri, a apărea: ἐπιγίνεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα HDT. 8.37 *ei au*

parte de grozâvii și mai mari; νυκτός τε ἐπιγενομένης THUC. 4.125 *făcându-se noaptea*; αἰσθησις ταχεῖα ἐπεγένετο THUC. 2.4 *atenția a fost rapid atrasă*; ἐπιγίγνεται τῆς νυκτὸς χιῶν XEN. *HG2.4.3 în timpul nopții s-a pornit o ninsoare*; εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογί THUC. 3.74 *dacă vântul ar fi suflat în flacăra*; ἐπεγένετο ... κωλύματα μῆ + inf. THUC. 1.16 *s-au ivit obstacole pentru ca nu ...*; (+ prep.) ἐπὶ δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἴστιαῖος HDT. 6.27 *la sfârșitul bătăliei navale a apărut Histaios*; (neut. subst.) τὰ ἐπιγιγνόμενα THUC. 1.71 *evenimentele care survin*; μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖσθαι DEM. 3.25 *nu i s-a lăsat nimănui posibilitatea de a depăși cele existente*. III (spec.) a ajunge la scadență: (salarii) DEM. 36.9. IV a fi împotriva, a ataca: ἐκεῖνοί τε ἀνέλπιστοι ἐπιγενέσθαι ἂν τινα σφίσι πολέμιον THUC. 3.30 *fără să se aștepte ca vreun dușman să le fie împotriva*; ἐπιγενόμενοι αὐτοῖς κατὰ νότου THUC. 3.108 *atacându-i din spate*; THUC. 4.25.

[ἐπί, γίγνομαι]

ἐπιγιγνόμενα, ων, τὰ part. prez. de la ἐπιγίγνομαι.

ἐπι-γιγνώσκω, *vb.* |viit. ἐπιγνώσομαι, aor.2 ἐπέγνων, pf. ἐπέγνωκα| I a recunoaște: αἶ κέ μ' ἐπιγνώη OD. 24.217 *dacă mă recunoaște*; ὅπως μήτηρ σε μὴ πινώσεται φαίδρῳ προσώπῳ SOPH. *El.1296 să nu te recunoască mama după chipul fericit*. II a observa, a vedea: ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι ... μαρναμένους OD. 18.30 *pentru ca toți să-i vadă pe cei care se luptă*; αἰεὶ συναξαζομένην ~ ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν XEN. *Cyr.8.7.6 mi se părea că observ cum îmi crește puterea*. III a afla, a-și da seama, a cunoaște, a descoperi: ἐπιγνοῦς ἔργον AESCH. *Ag.1598 dându-și seama de faptă*; ἐπέγνω ... τὸν θεὸν SOPH. *Ant.960 a început să-l cunoască pe zeu*; ἐπιγνώσονται πᾶσα σὰρξ ὅτι LXX *Iez.21.4 va cunoaște întreg trupul că ...*; ἐπιγνώναί τὴν αἰτίαν NT *Fp.23.28 a afla pricina*. IV a lua hotărâri, a decide: οὐ τὰ πρόσφορα τοῖς οἰχομένοις ἐπιγιγνώσκοντες THUC. 2.65 *neluând hotărâri folositoare pentru cei trimiși*; ἐπιγνώναί μηδέν THUC. 1.70 *fără să decidă nimic (nou)*. V a ține seama de: οὐκ ἐπιγνώσονται πρόσωπον LXX *Deut.16.19 nu vor ține seama de fața [imprișinaților]*. VI a recunoaște drept bun.

a aproba: ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιοῦτους NT 1Cor.16.18 *aprobați-i pe unii ca aceștia*. [ἐπί, γινώσκω]

ἐπι-γλωσσάομαι, *vb.* {att. ἐπιγλωττάομαι Ar.} a vorbi de rău, a spune împotriva: (+ ac.) AESCH. *Ch.*1045, *περὶ τῶν Ἀθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι τοιοῦτον οὐδέν* AR. *Lys.*37 *nu voi spune nimic rău de felul aceștia despre Atena*; (+ gen.) ταῦτ' ἐπιγλωσσᾶ Διός AESCH. *Pr.*928 *spui aceștia împotriva lui Zeus*. [ἐπί, γλῶσσα]

ἐπι-γλωσσίς, *ιδος*, ἡ *subst.* {att. ἐπιγλωττίς} epiglotă, membrană așezată în partea superioară a laringelui: ARSTT. *PA*664b22, id. *HA*492b34, id. *Resp.*476a34, PLUT. *M.*699d ș.a. [ἐπί, γλῶσσα]

ἐπι-γνάμπτω, *vb.* I a îndoii: IL. 21.178, (pas.) A.RH. 2.591. II (fig.) a îndupleca: ἐπιγνάμπει νόον ἑσθλῶν IL. 9.514 *înduplecă voinea vitejilor*. [ἐπί, γνάμπτω]

ἐπι-γνάπτω, *vb.* a curăți: ἑαυτὸν ἐπιγνάψας LUC. *Fug.*28 *curățindu-se*. [ἐπί, γνάφω]

ἐπιγνώη, **ἐπιγνώωσι**, (ep.) *conjct.* aor. 3sg. și 3pl. de la ἐπιγινώσκω.

ἐπιγνωμοσύνη, *ης*, ἡ *subst.* prudență, discernământ: LXX *Prov.*16.23. [ἐπιγνώμων]

ἐπιγνώμων, *ονος*, ὁ, ἡ *adj.* cel care judecă, judecător, arbitru: PLAT. *Lg.*867e, οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί LXX *Prov.*13.10 *cei care se judecă pe ei înșiși sunt înțelepți*; LUC. *Deor.Conc.*15, APP. *Mith.*59 ș.a. [ἐπιγινώσκω]

ἐπι-γνωρίζω, *vb.* I a face cunoscut, a arăta: (+ ac. și inf.) XEN. *Cyn.*6.23. II a recunoaște: IOS. *AI*19.217. [ἐπί, γνωρίζω]

ἐπίγνωσις, *εως*, ἡ *subst.* cunoaștere, cunoștință, cunoaștere adevărată: εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας NT 2Tim.2.25 *spre cunoașterea adevărului*; ποιήσον ... ἐπίγνωσιν τοῦ εἰδῆσαι ὅτι LXX *Iud.*9.14 *fă să se știe că ...*; τὴν τῶν παρεληλυθότων ἐπίγνωσιν PLB. 3.31.4 *cunoașterea celor trecute*. [ἐπίγνωσις]

ἐπίγνωστος, *ον adj.* cunoscut: LXX *Iov*18.19. [ἐπιγινώσκω]

ἐπιγονή, *ῆς*, ἡ *subst.* I dezvoltare, creștere, sporire: ἐπιγονὴν λαμβάνει PLUT. *M.*506f *se dezvoltă*; εἰς ἐπιγονὴν κακίας μερίζονος LUC. *Tim.*3 *spre sporirea unei ticăloșii mai mari*. II reproducere, prăsilă: (d. animale) PLUT. *Fab.*4.6, id. *M.*494f, LXX *Am.*7.1. III progenitură, descendent: ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν LXX 2Par.31.16 *în afară de cei de parte masculină*. [ἐπιγίνομαι]

ἐπίγονος, *ον adj.* născut apoi: // Ἐπίγονοι, οἱ *subst.* I urmași, succesori: PLAT. *Lg.*740c ș.a., (d. o nouă generație de albine) XEN. *Oec.*7.34. II Epigoni, fiii celor căzuți în lupta Celor șapte împotriva Thebei: (titlu al unei lucrări epice atribuite lui Hom.) HDT. 4.32, Pl. *P.*8.42, EUR. *Supp.*1224, ARR. *Bith.*69. III Epigoni, corp de armată, format din tineri barbari, în armata lui Alexandru cel Mare: ARR. *An.*7.6.1. IV Epigoni, urmași ai succesorilor (διάδοιχοι) lui Alexandru cel Mare: APP. *Praef.*42. [ἐπιγίνομαι]

ἐπιγουνίδιος, *ον [ιδ] adj.* (aflat) deasupra genunchiului: Pl. *P.*9.62. [ἐπιγουνίς]

ἐπι-γουνίς, *ιδος*, ἡ *subst.* parte de deasupra genunchiului, coapsă: ἐκ ῥακέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει OD. 18.74 *bătrânul își arată coapsa de sub zdrențe*; OD. 17.225, THEOC. 26.34, χιτῶνας ... ἐπιγουνίδος ἄχρις ἄειρον A.RH. 3.875 *ridicau tunicile deasupra genunchilor*. [ἐπί, γόνυ]

ἐπιγράβδην, *adv.* julind la suprafață: IL. 21.166. [ἐπιγράφω]

ἐπίγραμμα, *ατος*, τό *subst.* I (frecv.) inscripție: THUC. 6.59, DEM. 18.289, ὧν μάλιστα διὰ στόματος ἦν τοῦτ' ὅ ~ PLUT. *Fam.*9.2 *aveau mereu pe buze această inscripție*; PLUT. *Thes.*25.4 ș.a. II denumire (a infracțiunii): τὸ ~ οὐχ ὁμολογοῦσιν ARSTT. *Rh.*1374a1 *nu recunosc denumirea (faptei)*. III (jur.) cerere scrisă (de despăgubire): DEM. 38.2. IV epigramă: PLUT. *M.*1065e. [ἐπιγράφω]

ἐπιγραμμάτιον, *ου*, τό *subst.* epigramă scurtă: PLUT. *Cat.Ma.*1.4, id. *M.*599e. [dim. de la ἐπίγραμμα]

ἐπιγράφεύς, *εως*, ὁ *subst.* membru al unei comisii de repartizare (de bunuri): ISOC.

17.41.

[ἐπιγράφω]

ἐπιγραφή, ἥς, ἡ *subst.* I (frecv.) inscripție: στήλων ... ~ THUC. 2.43 *inscripție pe blocuri de piatră*; NT Mc. 15.26, PLUT. Alc. 21.4 ș.a. II titlu: βίβλου μέρος ... οὐκ ἄξιον ἐπιγραφῆς APP. BC5.1 *parte a cărții care nu merită un anumit titlu*; PLB. 3.9.3, LUC. Hist. Consc. 30. III descriere: IS. 4.2.

[ἐπιγράφω]

ἐπι-γράφω, *vb.* I a zgâria, a juli, a zdreli: οἷστὸς ἐπέγραψε χροά IL. 4.139 *săgeata a zdrelit pielea*; OD. 22.280, (+ ac. dublu) μ' ἐπιγράφας ταρσὸν ποδὸς εὐχεται IL. 11.388 *te fâleşti după ce mi-ai julit laba piciorului*. II a însemna printr-o zgârietură: IL. 7.187. III (frecv.) a scrie pe, a înscrie, a grava: ἐπέγραψε ... γράμματα HDT. 3.88 *a săpat o inscripție*; ἐκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπιγραφον ἐπὶ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ LXX Num. 17.17 *scrie numele fiecăruia pe toiagul lui*; τὸ μὲν ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ... ἀνέθηκεν, ἐπιγράφας "Ἀθηνᾶ Ῥώμης φύλακι" PLUT. Cic. 31.6 *a aşezat o statuie a Athenei, punând inscripția*: „Athenei, pǎzitoarea Romei”; HDT. 4.88, PLUT. Flam. 12.12, APP. BC1.97 ș.a. IV a pune ca titlu, a intitula: ἐπιγράφας τὸ βιβλίον <Βιθυνιακά> APP. Bith 1 *intitulându-și cartea „Istoria Bitiniei”*; PLUT. M. 1086c. V a înscrie sau a atribui un nume: Καῖσαρ δὲ θέατρον ἐπιγράφας Μαρκέλλου PLUT. Marc. 30.11 *Caesar (Augustus) [a dedicat] un teatru numindu-l al lui Marcellus*. VI a semna: ~ τὸν Ἀντώνιον APP. BC5.144 *a semna „Antonius”*. VII a înscrie (într-un document public), a înregistra: I a înscrie o amendă într-o lege, *ext.* a fixa, a stabili: τῶν ἐπιγεγραμμένων ἐτίμησαν DEM. 29.8 *au pedepsit cu amenda înscrisă*; τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράφω τῇ δίκῃ AR. Pl. 480 *ce pedeapsă să-ți stabilesc la judecată*; (pas.) τῆς γραφῆς, ἐφ' ἧ δέκα τάλαντα ἐπεγράφατο τίμημα DEM. 58.43 *acuzăție pentru care era stabilită o amendă de zece talanți*. 2 a înscrie (în lista de plăitori de taxe), *ext.* a taxa: ἐμαυτῷ μὲν ἐπέγραφα τὴν μεγίστην εἰσφορὰν ISOC. 17.41 *m-am înscris singur pentru cea mai mare contribuție*. VIII (med.) I a înscrie: ἐπέγραψαν ὄνομαστί τὰς πόλεις THUC. 1.132 *au înscris cetățile după nume*; (com.) μεγάλην ἐπεγράφου τὴν

Γοργόνα AR Ach. 1095 *fi-ai înscris o Gorgonă mare (pe scut)* (sau, cf. VIII.1.b *fi-ai ales Gorgona drept mare protector*). 2 a înscrie (într-o listă publică), a înregistra: πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς THUC. 5.4 *i-au înscris pe mulți drept cetățeni* (= *le-au acordat multora cetățenie*); Φίλην ὁ ἀνήρ ὄνομα ἐπεγράφατο εἶναι αὐτῇ IS. 3.32 *soful i-a înscris numele Phile*. 3 a lua asupra sa, a-și asuma, a alege: οὕτω πονηρὸν προστάτην ἐπεγράφατο AR. Pax 684 *și-a luat drept patron o asemenea canalie*; ἐπεγράφατο τὴν αὐτοῦ προσηγορίαν PLUT. Tim. 36.5 *a ales propria denumire*. 4 (jur.) a cita: DEM. 21.87.

[ἐπί, γράφω]

ἐπί-γρῦπος, *ov adj.* puțin coroiat, ușor acvilin, arcuit: (d. ciocul păsării ibis) HDT. 2.76, (d. cai) PLAT. Phdr. 253d, (d. pers.) PLAT. Euthphr. 2b, ARSTT. Phgn. 811a34, (d. boi) ARSTT. HA499a7.

[ἐπί, γρυπός]

ἐπί-γυον, *ov, τό subst.* |var. ἐπίγυιον| odgon, parâmă: AR. Fr. 80, PLB. 3.46.3.

[ἐπί, γυόν]

ἐπιδαίσιος, *ov adj.* atribuit, alocat: (casă) CALL. Iov. 59.

[ἐπιδαίομαι < ἐπί, δαίομαι]

ἐπι-δάκνω, *vb.* a mușca tare, a înțepa, a pișca: ὁ καπνὸς ἐπιδάκνων τὰς ὄψεις ARSTT. Fr. 660 *fumul care pișcă ochii*.

[ἐπί, δάκνω]

ἐπι-δακρύω, *vb.* a plânge (pentru), a deplânge: (+ dat.) τοῖς Ἐκάβης καὶ Πολυξένης πάθεσιν ἐπιδακρύων PLUT. M. 334a *plângând pentru suferințele Hecubei și Polyxenei*; LUC. Salt. 72, id. Hist. Consc. 26, APP. Pun. 383, (abs.) AR. V. 882, MEN. Sic. 360, PLUT. Sull. 30.5 ș.a.

[ἐπί, δακρύω]

ἐπιδάμ-, (dor.) v. ἐπιδημ-

Ἐπιδάμνιος, *ov adj.* din Epidamnos: (masc. pl. subst.) THUC. 1.24, PLB. 2.9.6 ș.a.

[Ἐπίδαμνος]

Ἐπίδαμνος, *ov, ὁ subst.* Epidamnos, cetate greacă în Iliria: THUC. 1.24, PLB. 2.10.9 ș.a.

ἐπι-δάνειζω, *vb.* I a da cu împrumut din nou, a contracta o a doua ipotecă: ARSTT. Oec. 1347a1. II (med.) a lua un nou împrumut (bazat pe un bun deja ipotecat): DEM. 34.6, id. 35.11 ș.a., (fig.) παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἄδοξον ... βίον ἐπιδανεισάμενος

PLUT. *Brut.*33.6 *luând de la soartă timp pentru o viață fără faimă.*

[ἐπί, δανείζω]

ἐπι-δαψιλῆω, *vb.* a da din belșug, a oferi cu dărnicie: τὰς τε ἑωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφεὰς ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν HDT. 5.20 *vă oferim cu dărnicie mamele și surorile noastre*; (+ dat. și gen. partitiv) ἡμῖν ... τοῦ γέλωτος ἐπιδαψιλεύση XEN. *Cyr.*2.2.15 *să ne dăruiești cu zâmbetul [tău]*; ἐπιδαψιλεύη τῷ παραδείγματι LUC. *DMort.*24.2 *îmbogățești cu un exemplu*; IOS. *AI*11.111, LUC. *Icar.*9.

[ἐπί, δαψιλεύομαι]

ἐπιδέδρομα, *ind. pf. act. de la ἐπιτρέχω.*

ἐπιδείης, ἔς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| lipsit de, care are nevoie de, nevoiaș; (+ gen.) PLAT. *Chrm.*158c, id. *Lg.*704c, οὔτε μουσῶν οὔτε χαρίτων ~ ἀνὴρ PLUT. *Rom.*15.3 *om care nu este lipsit nici de inspirație, nici de farmec*; (abs.) ~ γίνεται LXX *Sir.*31.4 *devine nevoiaș*. // **ἐπιδεῶς**, *adv.* insuficient: PLAT. *Lg.*899d *ș.a.*

[ἐπιδεῶς²]

ἐπίδειγμα, *ατος*, τό *subst. exempl. dovadă*: ἐπίδειγματα τῆς σοφίας PLAT. *Hipparch.*228d *exemple de înțelepciune*; PLAT. *Hp.*Mi.368c, XEN. *Cyr.*8.2.15, DEM. 20.142 *ș.a.*

[ἐπιδείκνυμι]

ἐπι-δείκνυμι *și ἐπιδεικνύω*, *vb.* |impf. ἐπεδείκνυον *și* ἐπεδείκνυν, viit. ἐπιδείξω, aor. ἐπέδειξα, pf. ἐπιδέδειχα; *med.* |impf. ἐπεδείκνυμην, viit. ἐπιδείξομαι, aor. ἐπέδειξάμην, pf. ἐπιδέδειγμαι; *pas.* viit. ἐπιδειχθήσομαι, aor. ἐπεδείχθημι| {ion. inf. aor. ἐπισομαι, aor. ἐπεδείχθημι} |a face să se vadă (clar), a arăta (deschis): ἐπέδειξεν βίαν Pl. *N.*11.14 *și-a arătat forța*; ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα THUC. 6.46 *au arătat ofrandele*; σαυτὴν ἐπιδείκνυ τοῖς ξένοις AR. *Av.*666 *arată-te străinilor*; ἐπιδεικνύοντες μὲν τὸ ἑαυτῶν πλῆθος XEN. *HG*6.5.23 *făcând să se vadă mulțimea lor*. II a arăta (printr-o probă sau un raționament), a explica, a demonstra, a expune: τοὺς νόμους ἐπέδειξε LYS. 14.3 *a expus legile*; ἐπιδεικνύοι τούτην τὴν σοφίαν PLAT. *Euthd.*274a *a înfățișa această știință*; ἐπιδεικνύς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν NT *Fp.*18.28 *aratând, prin Scripturi, că Hristosul este Iisus*; (+ ὅτι „că”) οὐ χαλεπῶς ἐπιδείξεν ὅτι ISOC. 4.5 *nu va fi greu de demonstrat că ...* III (*med.*) I

(*tranz.*) a a arăta, a înfățișa: ἐκεῖνος ἐμέ ἐπέδειξάτο γυμνὴν HDT. 1.11 *acela m-a arătat goală*; γράμματα τοῦ βασιλέως ἐπιδεικνύμενος αὐτῷ PLUT. *Them.*23.2 *aratându-i scrisoarea regelui*; (+ ὅτι „că”) PLUT. *Ages.*9.3. b a imita: ταῖς χερσὶν ἐπιδεικνύμενου τὸν Ἀλέξανδρον PLUT. *Pyrrh.*8.2 *imitându-l pe Alexandru în mișcarea mâinilor*. 2 (*intrans.*) a se arăta, a se înfățișa: ἐπεδείκνυτο τοῖς λωποδύταις AR. *Ra.*771 *se arăta hoșilor de haine*.

[ἐπί, δείκνυμι]

ἐπιδεικτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie arătat sau demonstrat sau dovedit: XEN. *Cyn.*10.21, ISOC. 6.102, id. 12.96.

[ἐπιδείκνυμι]

ἐπιδεικτικός, ἡ ὄν *adj.* care arată, demonstrativ, epidictic: (+ gen.) LUC. *Salt.*35, (*sc. τέχνη*) ἐπιδεικτικὴ PLAT. *Sph.*224b (*artă demonstrativă* (sau epidictică sau a ostentației); (λόγος sau λέξις) *discurs demonstrativ sau de aparat*; ARSTT. *Rh.*1359a29, id. *Rh.*1414a18, PLB. 12.28.8, (γένος) ἐπιδεικτικόν ARSTT. *Rh.*1358b8 *gen demonstrativ* (sau epidictic); (masc. subst.) ὁ ἐπιδεικτικός ARSTT. *Rh.*1359a15 *orator epidictic* (*sc. declamator de profesie*); PLUT. *Comp.*Dem.Cic.1.2. // **ἐπιδεικτικῶς**, *adv.* |comp. -ώτερον| în mod demonstrativ, cu ostentație: ISOC. 4.11, μηδ' ~ Λευκόλλου πολεμοῦντος PLUT. *Luc.*11.2 *fără a purta război cu ostentație (= ca la teatru)*; PLUT. *Ant.*62.2, (comp.) PLUT. *M.*28f.

[ἐπιδείκνυμι]

ἐπιδεῖν, I inf. aor. act., v. ἐπέιδον. II inf. prez. act. de la ἐπιδέω¹ *și* ἐπιδέω². **ἐπίδειξις**, *εως*, ἡ *subst.* I vedere, arătare: ἔλθετε ... τῷδ' εἰς ἐπίδειξιν AR. *Nu.*269 *veniți pentru a vă arăta aceștiia*. II (neg.) demonstrație, paradă, ostentație: ἐπίδειξιν τε ἐποιοῦντο THUC. 3.16 *făceau o demonstrație* (sau paradă); οὐ ἐπίδειξιν τοῖς ἄλλοις ποιούμενος ISOC. 11.44 *fără a dori să fac o demonstrație altora*; PLAT. *Phd.*99d, (+ gen.) τῆς αὐτοῦ πονηρίας ἐπίδειξιν ποιούμενος DEM. 25.50 *făcând paradă de ticăloșia sa*; ὁ καιρὸς ἦν ἐκεῖνος ~ παραδοξολογίας APP. *BC*4.15 *acea perioadă a fost o demonstrație a unor evenimente neașteptate*. III (ret.) probă de elocință, discurs de aparat, discurs demonstrativ, prelegere: οἱ ἐπὶ χρήμασι προσκατηγοροῦντες ἐπίδειξιν τινα

THUC. 3.42 *cei care acuză o probă de elocință pe banii*; ἐπιδείξεις ποιήσασθαι PLAT. *Hr.Ma.282c a fine prelegeri*. IV exemplū, pildā: κάπιδειξις Ἑλλάδι EUR. *Ph.871 pildā pentru Grecia*.

[ἐπιδείκνυμι]

ἐπι-δειπνέω-ῶ, *vb.* a lua prânzul: AR. *Eq.1140*.

[ἐπί, δειπνέω]

ἐπι-δείπνιος, *ον adj.* de după prânz, la desert: AR. *Fr.244a*, LUC. *Lex.9*.

[ἐπί, δειπνέω]

ἐπι-δέκατος, *ον adj.* de 10%: (dobânzi) ARSTT. *Oec.1346b33*, *id. Rh.1411a18* // **ἐπιδέκατον**, *τό subst.* I zecime, a zecea parte (1/10): XEN. *HG1.7.10*. II (subst. relig. în LXX) zeciuală: LXX *Num.18.26*, (+ gen.) τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου LXX *Deut.14.23 zeciuala din grâu*.

[ἐπί, δέκατος]

ἐπιδεκτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie acceptat: PLB. 36.5.4.

[ἐπιδέχομαι]

ἐπιδεκτικός, *ή, όν adj.* capabil de: (+ gen.) PLUT. *M.962c*, *id. M.1055e*.

[ἐπιδέχομαι]

ἐπι-δέμνιος, *ον adj.* pe pat sau pe așternutul patului: EUR. *Hec.926*.

[ἐπί, δέμνιον]

ἐπι-δέξιος, *ον adj.* I din dreapta, de la dreapta: κυλικών οἰνοπλανήτοις ἐπιδεξίοις ἀμίλλαις EUR. *Rh.364 întreceri de cupe umbilând de la dreapta la stânga*; (neut. pl. adv.) ὄρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια OD. 21.141 *ridicați-vă pe rând de la stânga la dreapta*; ἐπιδέξια ... "Ἑλληνας δὲ ἐπαρίστερα HDT. 2.36 (egiptenii) scriu de la dreapta la stânga, iar grecii de la stânga la dreapta. II din dreapta, *sc.* favorabil, prielnic: (vânt) LXX *Prov.27.16*, (neut. pl. adv.) ἀστράπτων ἐπιδέξι' IL. 2.353 *fulgerând din dreapta (sc. favorabil)*. III (fig.) abil, dibace, destoinic, favorabil: (+ dat.) οἱ ἐπιδέξιοι ... τῷ τωθάσαι ARSTT. *EN1381a33 cei abili în a glumi*; (+ prep.) ἀνήρ ... πρὸς τὰς ὀμίλιας ~ PLB. 5.39.6 *om destoinic în viața de fiecare zi*; (abs.) ARSTT. *EN1171b3*. // **ἐπιδέξια**, *adv.* pe partea dreaptă, *ext.* elegant: PLAT. *Th.175e*. // **ἐπιδεξίως**, *adv.* cu îndemânare, cu dibăcie, în mod abil: ἐς ἑκατέρους ~ εἶχον APP. *BC5.9 se purtau abil și față de unii și față de ceilalți*; ~ ὀμιλεῖν PLB. 4.35.7

a vorbi cu dibăcie; MEN. *Dysc.515* §.a.

[ἐπί, δεξιός]

ἐπιδεξιότης, *ητος, ή subst.* subtilitate, abilitate: ARSTT. *EN1128a17*, PLB. 4.82.3, *id. 5.9.4*, PLUT. *M.441b*.

[ἐπιδέξιος]

ἐπιδέξιος, *εως, ή (ion.) v.* ἐπίδειξις

ἐπι-δέρκομαι, *vb.* a se uita la, a privi: HES. *Th.760*, *id. Op.268*, A.RH. 2.1179

[ἐπί, δέρκομαι]

ἐπίδεσμος, *ου, ό subst.* bandaj (pentru răni), fașă: AR. *V.1440*, ARSTT. *HA630a7*, PLUT. *M.46e*, *id. M.586a*.

[ἐπιδέω¹]

ἐπίδεσμο-χάρης, *ές adj.* căruia îi plac bandajele: (d. gută) LUC. *Trag.198*.

[ἐπίδεσμος, χαίρω]

ἐπι-δεσπόζω, *vb.* a fi stăpân pe, a comanda: (+ dat.) AESCH. *Pers.241*.

[ἐπί, δεσπόζω]

ἐπιδευής, *ές adj.* [cf. var. ἐπιδεής] {eol. ἐπιδευής} (poet.) I lipsit de, care are nevoie de, în nevoie: IL. 5.481, (+ gen.) μή τι δίκης ἐπιδευές ἔχησθα IL. 19.180 *să nu ai parte de ceva lipsit de dreptate*; πάντων ἐπιδευέες εόντες HDT. 4.130 *ducând lipsă de toate*; HES. *Th.605*, THEOC. 25.50. II inferior, slab, nevolnic: βίης ἐπιδευέες εἰμὲν ... Ὀδυσῆος OD. 21.253 *suntem inferiori în forță lui Odysseus*; ἐπιδευέα θέσφατα A.RH. 2.315 *oracole incomplete (sau imperfecte)*; (+ inf.) τεθνάκην δ' ὀλίγω 'πιδεύης SAPPH. 31.15 *cât pe ce să mor*.

[ἐπιδευόμαι]

ἐπι-δεύομαι, *vb.* I a fi lipsit de, a avea nevoie: (+ gen.) υἱὰς Ἀχαιῶν σεῦ ἐπιδευομένους IL. 18.77 *fiii aheilor care au nevoie de tine*; τούτων ἐπιδευόμαι OD. 15.371 *duc lipsă de aceștea*; A.RH. 3.717. II a fi slab, a fi mai prejos: μάχης ἐπιδευόμαι IL. 23.670 *sunt mai prejos în luptă*; A.RH. 2.1220.

[ἐπί, δεύω]

ἐπι-δέχομαι, *vb.* [impf. ἐπεδεχόμεν, viit. ἐπιδέξομαι, aor. ἐπεδεξάμην, pf. ἐπιδέδεγμα] {ion. ἐπιδέκομαι, ind. aor. 2sg. ἐπεδέξασο Luc. *Syr.D.18*} I a primi (în plus): ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολίτητας HDT. 8.75 *thespienii îi primeau pe cetățeni*; Διοτρήφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς NT *3In.9.2 Diotrophes nu ne primește*. II a accepta, a admite: τὸ εἶδος ἐπιδέχεται τὸν τοῦ γένους λόγον ARSTT. *Top.121a.14 specia admite definiția*

genului; τῆς πολεμικῆς χρείας οὐκ ἐπιδεχομένης πρόφασιν PLB. 6.24.7 *nevoia războiului neadmițând un pretext*; πῦρ οὐκ ἐπιδέχεται τὸ ὑγρὸν PLUT. *M.956e focul nu admite umezeala*; οὐκ ἂν ἐπιδέξαιτο τὸν πόλεμον PLB. 4.31.1 *n-ar putea accepta războiul*; πᾶσαν ἐπιδέχεται κατηγορίαν DEM. 10.28 *admite (= merită) întreaga condamnare*.

[ἐπί, δέχομαι]

ἐπι-δέω¹, *vb.* |viit. ἐπιδήσω, aor. ἐπέδησα, pf. ἐπιδέδεκα; *med.* ἐπιδήσομαι, aor. ἐπεδήσαμην; *pas.* viit. ἐπιδεθήσομαι, aor. ἐπεδέθησιν *și tard.* ἐπεδήθησιν| a lega (pe), a bandaja: ἐπέδησε θύρας OD. 21.391 *a legat canaturile usii*; τὸν λόφον ... ἐπιδήσειν AR. *Ra.1038 a atașa ranașul (coifului)*; (*med.*) HDT. 1.171, (*pas.*) πολλοὺς δ' ἔτι τραύματα ἐπιδεδεμένους XEN. *Cyr.5.2.32 mulți cu rănilile bandajate*.

[ἐπί, δέω¹]

ἐπι-δέω², *vb.* |imprf. ἐπεδεόμην, viit. ἐπιδείσω; *med.* ἐπιδείσομαι; *pas.* viit. ἐπιδειθήσομαι, aor. ἐπεδείθησιν| a duce lipsă, a avea nevoie: τί ... τῆς τέχνης ἂν μόνον ἐπιδέοι PLAT. *Lg.709d ce ar avea nevoie în afară de artă?*; (+ num.) χρυσοῦ δὲ τετρακοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν, ἐπιδεδούσας ἐπτά χιλιάδων HDT. 7.28 *4.000.000 de stateri darici, fără 7.000*; (*med.*) (+ gen.) HDT. 1.32.

[ἐπί, δέω²]

ἐπιδεδῶς, *adv.* v. ἐπιδείης

ἐπί-δηλος, *on adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** vizibil, clar, evident: (+ dat.) HDT. 8.97, ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν, ἦν AR. *Eq.38 să ne arate prin chipuri dacă ...*; ἐπίδηλον οὐκ ἐποίει τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν PLUT. *Pelop.19.3 nu pune în lumină vitejia oamenilor*; ARSTT. *Cael.293b29, LXX 2Mac.15.35, (part.) κλέπτων δήπου 'στ' ~ AR. Ec.661 este clar că fură*. **II** remarcabil: εἰ μηδὲν ἐπίδηλον ποιήσουσιν οἱ ἐργάται XEN. *Oec.21.10 dacă lucrătorii nu fac nimic remarcabil*. // **ἐπιδήλως**, *adv.* |comp. -ότερον *și* -οτέρως; superl. -ότατα *și* -οτάτως| *în mod clar sau evident, împede*: ἡμεῖς ~ ὑμῶν ἐσμεν πολὺ βελτίους AR. *Th.799 noi suntem în mod împede cu mult mai buni decât voi*; ARSTT. *GA779a29, id. HA518a8, PLUT. Cam.3.3*.

[ἐπί, δηλος]

ἐπιδηλώ-ω, *vb.* a arăta, a indica: ἐστὶν ἐπιδηλοῦν τι πεπανουργηκότα AR. *Pl.368 arată (= trădează) pe cineva care a făcut ceva rău*; ARSTT. *Met.373a31*.

[ἐπίδηλος]

ἐπιδημεύω, *vb.* a locui în cetate (*op.* a locui la țară): OD. 16.28.

[ἐπίδημος]

ἐπιδημέω-ω, *vb.* **I** a fi în patrie: ὁ μὲν οὐκ ἔτυχεν ἐπιδημῶν THUC. 1.136 *s-a întâmplat ca acesta să nu fie în patrie (= din întâmplare, acesta nu era acasă)*; PLAT. *Th.173e ș.a. **II** a se întoarce acasă (*în patrie*): πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων ἐνθάδε οὐκ ἐπιδεδήμηκεν PLAT. *Smp.172c de mulți ani Agathon nu s-a mai întors aici (= nu mai locuiește aici)*; MEN. *Georg.19 ș.a. **III** a fi prezent, a asista: τοῖς μυστηρίοις ἐπιδημοῦντος ἐπελάβετο DEM. 21.176 *l-a prins în timp ce asista la misterii*. **IV** (d. străini) a fi în vizită: οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι NT *Fr.17.21 străinii aflați în vizită*; Εὐμένους τοῦ βασιλέως ἐπιδημήσαντος εἰς Ῥώμην PLUT. *Cat.Ma.8.12 regele Eumenes aflându-se la Roma*; LUC. *VH2.46, APP. BC1.61, (com.) ἐπιδημεῖ θίασος Μουσῶν ἐνδον μελάθρων AR. Th.40 în palat se află în vizită ceata muzelor*.**

[ἐπίδημος]

ἐπι-δημηγορέω-ω, *vb.* a ține un discurs împotriva: (+ ac.) APP. *BC1.96*.

[ἐπί, δημηγορέω]

ἐπιδημητικός, ἢ, ὄν *adj.* sedentar, care nu migrează: (d. animale, *op.* ἐκτοπιστικά) ARSTT. *HA488a13*.

[ἐπίδημος]

ἐπιδημία, *ας, ἢ subst.* stare într-un loc, ședere, *ext.* sosire, vizită: τῆς εἰς Σικελίαν ἐμῆς ἐπιδημίας PLAT. *Ep.330b ședere mea în Sicilia*; κατ' ἐπιδημίαν PLUT. *M.232f în timpul șederii*; PLAT. *Prm.127a, MEN. Pc.360, PLB. 30.19.6, APP. BC5.14 ș.a.*

[ἐπίδημος]

ἐπι-δήμιος, *on adj.* **I** care aparține țării, din țară, din partea locului: πολέμου ἔραται ἐπιδημίου IL. 9.64 *dorește un război civil*; IL. 24.262, (*negustori*) HDT. 2.39. **II** care se află în (*propria*) țară: ὄφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν OD. 1.233 *atunci când acel bărbat se afla în propria țară*; OD. 1.194. **III** specific unei țări: οὐδ' εὐνῆς αἰδῶς ~ A.RH. 2.1023 *rușinea împreunării nu este*

in firea țării. IV care stă într-un loc: A.RH. 1.827.

[ἐπί, δῆμος]

ἐπι-δημιουργοί, οἱ *subst. epidemiurgi*, magistrați ai orașelor doriene, însărcinați cu inspectarea coloniilor: THUC. 1.56.

[ἐπί, δημιουργός]

ἐπίδημος, ον *adj.* {dor. ἐπίδαμος Soph.} **I** care se află în mijlocul poporului, *ext.* care este acasă: οὐ τυγχάνει ~ ὄν AR. Fr.390 *ne-fiind din întâmplare acasă. II* care își are sălașul în: CALL. *Aet.fr.*75.26, (ep. al lui Artemis, + dat.) CALL. *Dian.*226. **III** care se răs-pândește în țară: (faimă) SOPH. OT494.

[ἐπί, δῆμος]

ἐπι-διαβαίνω, *vb.* a trece dincolo, a traversa: HDT. 4.122, (un șanț) THUC. 6.101, ~ τὸν ποταμόν PLB. 3.71.10 *a traversa fluviul*; IOS. B11.180.

[ἐπί, διαβαίνω]

ἐπι-διαγιγνώσκω, *vb.* {ion. ἐπιδιαγινώσκω Hdt.} a reconsidera, a hotărî apoi: HDT. 1.133.

[ἐπί, διαγιγνώσκω]

ἐπιδιαγινώσκω, (ion.) *v.* ἐπιδιαγιγνώσκω

ἐπιδιαθήκη, ης, ἡ *subst.* dispoziție suplimentară, testament, codicil: IOS. A117.226, id. B11.668 ș.a.

[ἐπιδιατίθημι]

ἐπι-διαιρέω-ῶ, *vb.* [imprf. ἐπιδιήρουν, viit. ἐπιδιελῶ, aor.2 ἐπιδιέιλον; *med.* imprf. ἐπι-διειλόμην, pf. ἐπιδιήρημαι, m.m.c.p. 3sg. ἐπιδιήρητο App.] **I** a despărți între, *ext.* a distribui, a repartiza, a împărți: τὴν δὲ δύναμιν ἐς πέντ' ἐπιδιήρει APP. BC2.40 *își împărțea armata în cinci*; ἐπιδιήρει τοῖς πρέσβεσι τὴν ζημίαν APP. *Mith.*260 *împărțea mesagerilor amenda*; APP. BC1.18, ἐπιδιέιλεν Ἰακωβ τὰ παιδία ἐπὶ Λειαν καὶ Ραχηλ LXX *Gen.*33.1 *Iacob și-a împărțit copiii între Leia și Rahel. II (med.) I* a distribui între ei: Σμυρναίους ἐπιδιείλοντο σφίσι αἱ ἑνδεκα πόλιες HDT. 1.150 *cele unsprezece cetăți îi împărțeau între ele pe cei din Smyrna. 2* a se răs-pândi: ἐπιδιηρημένων σφίσι τῶν στρατηγῶν τῶν κατὰ τὴν πόλιν APP. BC3.91 *unii din pretori răs-pândindu-se prin oraș.*

[ἐπί, διαιρέω]

ἐπι-διακινδυνεύω, *vb.* a se expune în plus pericolelor: (+ dat.) IOS. A114.380.

[ἐπί, διακινδυνεύω]

ἐπι-διακρίνω, [ρῖ] *vb.* a judeca în plus (ca un arbitru), a hotărî, a decide: τοῦ ἐπιδιακρινούντος δοκεῖ μοι δεῖν ἡμῖν ἡ βουλή PLAT *La.*184d *se pare că avem nevoie de sfatul celui care să judece în plus*; PLAT. *Grg.*524a, PLUT. *M.*121d.

[ἐπί, διακρίνω]

ἐπιδιαλλάγή, ης, ἡ *subst.* reconciliere: IOS. A118.376.

[ἐπί, διαλλάττω]

ἐπι-διαλλάττω, *vb.* a reconcilia: IOS. A116.175.

[ἐπί, διαλλάσσω]

ἐπι-διανέμω, *vb.* a împărți, a distribui: IOS. B12.100, (pas.) ἐπιδιενεμήθησαν [αἱ τ]ρεῖς μναῖ τῷ στατήρι ARSTT. *Ath.*10.2 *trei mine au fost distribuite la un stater.*

[ἐπί, διανέμω]

ἐπι-διαρρήγνυμαι, *vb.* a se rupe de tot: (conjct. aor. pas.) ἐπιδιαρραγῶ AR. *Eq.*701 *să crăp.*

[ἐπί, διαρρήγνυμι]

ἐπι-διασᾶφέω-ῶ, *vb.* a arăta clar sau a lămurii apoi: (pas.) PLB. 32.16.5.

[ἐπί, διασφέω]

ἐπι-διατάσσομαι, *vb.* a stabili în plus (o clauză la un contract sau un testament): NT *Gal.*3.15.

[ἐπί, διατάσσω]

ἐπι-διατείνω, *vb.* (*intrans.*) a se răs-pândi: (d. zvon) PLB. 31.23.3.

[ἐπί, διατείνω]

ἐπι-διατίθημι, *vb.* (*med.*) a depune drept cauziune: LYS. *Fr.*355.23.

[ἐπί, διατίθημι]

ἐπι-διατρίβω, *vb.* **I** a petrece (timpul, vremea): τρεῖς ἐπιδιατρίψας ἐκεῖ ἡμέρας IOS. A111.134 *petrecând acolo trei zile. II* a dura mult timp: ARSTT. *Mete.*371a23.

[ἐπί, διατρίβω]

ἐπι-διαφέρομαι, *vb.* a urma să treacă: THUC. 8.8.

[ἐπί, διαφέρομαι]

ἐπι-διδάσκω, *vb.* a învăța în plus (pe cineva): XEN. *Cyr.*1.3.17, id. *Oec.*10.10.

[ἐπί, διδάσκω]

ἐπι-δίδωμι, *vb.* [viit. ἐπιδώσω etc.] **I** (*trans.*) **1** a da în plus, a adăuga: οἰκοθεν ἄλλο Εὐμήλω ~ IL. 23.559 *a da în plus de acasă altceva lui Eumelos*; HDT. 8.121. **2** a da ca zestre: ὅσσο' οὐ πώ τις ἐῖ ἐπέδωκε θυγατρί IL. 9.148 *cele pe care nimeni nu le-a dat ca*

zestre fiicei; XEN. Cyr.8.5.19, προῖκα ἐπιδόντες εἴκοσι μνᾶς IS. 2.3 *oferind drept dotă douăzeci de mine*. **3** (spec.) a da de bună-voie, a contribui spontan, a oferi: (d. cetățenii care își asumă cheltuieli) ἐγὼ ὑμῖν τριήρη ἐπέδωκα DEM. 21.160 *eu v-am oferit de bunăvoie o trieră*; ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ τριακοσίας δραχμάς IS. 5.37 *a contribuit de bunăvoie în popor cu trei sute de drahme*; (fig.) μόχθου δὲ χάριν τήνδ' ἐπιδώσω EUR. Med.186 *voi oferi această plăcere a durerii* (= *imi voi asuma durerea pentru a fi pe plac*). **4** a ceda, a preda, a oferi, a înmâna, a da: αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπέδωκε PLUT. Pelop.26.1 *s-a predat pe sine însuși*; τὰ σπλάγχνα τοῦ ἱερείου παρὰ τᾶξιν ἐπέδωκε PLUT. Marc.5.5 *a dat măruntaiele victimei împotriva rănduielii*; ἀποθνήσκων Περδίκκα τὸν δακτύλιον ἐπέδωκα LUC. DDeor.13.2 *murind i-a predat lui Perdiccas inelul*; πολλοῖς εὐθὺς ἐπέδωκα τὴν ἱστορίαν τὴν ἐπιστολὴν ... ἐπέδωκε τοῖς νέοις ὑπάτοις APP. BC2.32 *a înmânat noilor consuli scrisoarea*. **II** (intrans.) **1** a se dezvolta, a crește, a spori: ἡ χώρα αὕτη κατὰ λόγον ἐπιδιδῶ ἐς ὕψος HDT. 2.13 *această țară se dezvoltă proporțional în înălțime*; PLAT. Lg.913.b, ἐς τὸ μισεῖσθαι ... ἐπιδεδωκέναι THUC. 8.83 *a spori ura*; πρὸς εὐδαιμονίαν ἐπιδούναί τὴν πόλιν ISOC. 3.32 *ceatea crește spre fericire*; μεῖράκιον ... ἐπιδεδωκέναι μοι ἔδοξεν PLAT. 271b *mi se pare că a crescut băiatul*. **2** a progresa: βελτίων ἔσται καὶ ἐπιδώσει PLAT. Pri.318c *va fi mai bună și va progresa*; καθ' ἐκάστην δὲ τὴν ἡμέραν πρὸς εὐπορίαν ἐπιδώσομεν ISOC. 8.20 *în fiecare zi vom progresa spre abundență*. **3** a se lăsa pe mâna, a se deda, a se abandona: καθ' ἡμέραν ἐπεδίδοσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν THUC. 6.60 *pe zi ce trece se dădeau mai mult la sălbăticie*; ἐπιδόντες ἐφερόμεθα NT Frp.27.15 *eram purtați (pe mare) lăsându-ne în voia sorții*. **III** (med.) a lua ca martor sau a chema în ajutor: (d. Athena) σέ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ πάντων ἀθανάτων ἐπιδωσόμεθ' IL. 10.463 *te vom lua ca martor pe tine, prima dintre toți nemuritorii din Olimp*; IL. 22.254.

[ἐπί, δίδωμι]

ἐπι-δίξημαι, *vb.* **I** a umbla după (în plus): τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιοῖμι ταῦτα HDT. 5.106 *de ce-aș umbla eu să fac acestea*. **II** a căuta

(să lămurească) în plus: HDT. 1.95.

[ἐπί, δίξημαι]

ἐπιδιήγησις, *εως*, ἡ *subst.* povestire asupra căreia se revine, post-narațiune: ARSTT. Rh.1414b14.

[ἐπιδιηγέομαι]

ἐπι-δικάζω, *vb.* **I** a adjuceca (un bun în liti-giu): ἐπεδίκασεν ὁ ἄρχων τοῖς ἀντιδίκους τοῖς ἡμετέροις τὸν κλῆρον τὸν Κόμωνος DEM. 48.26 *arhontele și-a adjucecat față de adversarii noștri moștenirea lui Comon*. **II** (med.) (frecv.) a reclama (în justiție), a revendica: τὸν κλῆρον ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν IS. 11.19 *după ce am revendicat moștenirea de la voi*; (+ gen.) DEM. 43.3, ἐπιδικάζονται οἱ ἄκροι τῆς μέσης χώρας ARSTT. EN1107b31 *extremele își revendică locul de mijloc*.

[ἐπί, δικάζω]

ἐπιδικάσια, *ας*, ἡ *subst.* proces pentru adjucecare: (a moștenirii) DEM. 43.16, id. 44.13, ARSTT. Ath.56.7, IS. 3.59 *ș.a.*

[ἐπιδικάζω]

ἐπιδικάσιμος, *ον* [ᾶ] *adj.* **I** reclamat ca un drept: IOS. A14.29. **II** care poate fi solicitat, de ajutor: (+ dat.) φίλοις ~ LUC. Somn.9 *de ajutor pentru prieteni*.

[ἐπιδικάζω]

ἐπιδίκεῖν, *vb.* a acoperi: δίκον φύλλ' ἐπι καὶ στεφάνους P1. P.9.123 *au acoperit cu frunze și coroane*.

[cf. δίκεῖν]

ἐπί-δίκος, *ον* *adj.* revendicat sau reclamat în justiție, ext. disputat, contestat: οὐκ ἔστιν ~ ὁ κλῆρος ὁ Μενεκλέους IS. 2.2 *nu poate fi revendicată în justiție moștenirea lui Menecleus*; (d. pers.) οἷς ἐγένετο ἡ ἐμὴ μήτηρ ~ IS. 10.16 *cei care puteau să revendice mâna mamei mele*; MEN. Asp.349, τὴν νίκην ἐπιδίκον αὐτοῖς ... γενέσθαι PLUT. Fab.3.4 *victoria este revendicată de ei*; PLUT. M.858d.

[ἐπί, δίκησις]

ἐπι-δινέω-ῶ, *vb.* **I** a roti, a răsuci, a învârti (înainte de a arunca): ῥῖψ' ἐπιδινήσας IL. 3.378 *a aruncat învârtind*; IL. 19.268, OD. 9.538, ARSTT. HA624a24, (d. păsări) OD. 2.151. **II** (med.) a rula, a învârti (în minte): (+ ac.) OD. 20.218.

[ἐπί, δινέω]

ἐπι-διορθόω-ῶ, *vb.* a termina de pus în or-

dine, a îndrepta: (med.) ἵνα τὰ λείποντα ἐπι-διορθώσῃ NT *Tit*1.5 *ca să termini de pus în ordine cele rămase.*

[ἐπί, διορθόω]

ἐπι-διορίζω, *vb.* a defini sau a determina în plus: ARSTT. *Cael*.303a13.

[ἐπί, διορίζω]

ἐπιδιοριστέον, *adj.vb.* (neut.) a defini în plus: ARSTT. *Top*.149a31.

[ἐπιδιορίζω]

ἐπι-διπλασιάζω, *vb.* a dubla: (pas.) IOS. *A*19.28.

[ἐπί, διπλασιάζω]

ἐπι-διπλώ-ω, *vb.* a îndoii, a împături: LXX *Ex*.26.9.

[ἐπί, διπλώω]

ἐπι-διφριάς, *ἀδος*, ἡ *subst.* partea de dinapoi a carului, unde stă vizitiul, chelnă: IL. 10.475.

[ἐπί, δίφρος]

ἐπι-δίφριος, *ov adj.* (aflat) pe car: OD. 15.51 ș.a.

[ἐπί, δίφρος]

ἐπιδιώγμός, *οὔ*, ὁ *subst.* urmărire (neîncheată): (+ gen.) PLB. 11.18.7.

[ἐπιδιώκω]

ἐπι-διώκω, *vb.* a urmări (cu insistență): ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐς Σάρδεις στρατευσαμένους HDT. 5.116 *pornind în urmărirea celor care asediaseră Sardesul*; THUC. 5.65, XEN. *HG*4.6.9, LXX *Gen*.44.4 ș.a.

[ἐπί, διώκω]

ἐπι-δοιάζω, *vb.* a șovăi asupra, a ezita între: (+ ac.) πολέας δ' ἐπεδοίασα βουλὰς A.RH. 3.21 *am ezitat între multe planuri.*

[ἐπί, δοιάζω]

ἐπιδόντα, *part. aor. ac. sg. masc.*, v. ἐπεῖδον: IL. 22.61.

ἐπί-δοξος, *ov adj.* |comp. -ότερος| **I** care pare să, probabil, de așteptat: (d. lucruri și pers.) τάδε τοι ἐξ αὐτῶν ἐπίδοξα HDT. 1.89 *acestea sunt probabil din partea lor (= la asta te poți aștepta din partea lor)*; (frecv. + inf.) πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι τῷτὸ τοῦτο πείσεσθαι εἰσι HDT. 6.12 *mulți dădeau semne că vor păși același lucru*; τίνες ἡμῖν τῶν νέων ἐπίδοξοι γενέσθαι ἐπικεικίς PLAT. *Th*.143d *care dintre tinerii noștri urmează să se distingă*; αὐτὸς δ' ~ ὦν τυχεῖν τῆς τιμῆς ταύτης ISOC. 6.8 *fiind în situația de a mă bucura probabil de aceeași cinste*; ~ ἦν στρατεύσειν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν APP. *BC*1.108

era de așteptat să pornească cu armata împotriva Italiei; (+ part.) PLUT. *AgisCleom*.13.6. **II** glorios, ilustru: (re-*name*) PI. *N*.9.46, PLUT. *M*.239d. **III** neobișnuit: LXX *Dan*. 2.11. // **ἐπιδόξως**, *adv.* cu cinste, glorios: LXX *I*Ezr.9.45.

[ἐπί, δόξα]

ἐπι-δορατίς, *ἶδος*, ἡ *subst.* vârful al sulitei: ἐξέσπασεν ἐκ τοῦ σώματος τὸ δόρυ χωρὶς τῆς ἐπιδορατίδος PLB. 34.3.5 *a scos din trup lanca fără vârful*; PLB. 6.25.9, PLUT. *M*.217e ș.a.

[ἐπί, δόρυ]

ἐπιδόρπιος, *ov adj.* pentru masa de seară: (apă) THEOC. 13.36.

[ἐπιδόρπον < ἐπί, δόρπον]

ἐπιδορπισμός, *οὔ*, ὁ *subst.* desert: ARSTT. *Fr*.104.7.

[ἐπιδορπίζομαι]

ἐπίδοσις, *εως*, ἡ *subst.* **I** contribuție voluntară, donație: ἐγένοντ' εἰς Εὐβοίαν ἐπίδοσις παρ' ὑμῖν πρῶται DEM. 21.161 *din partea noastră au fost primele donații pentru Eubeea*; τὰς μεγάλας ἐπίδοσις ἐπιδόντες DEM. 18.171 *oferind mari contribuții*; PLUT. *Alc*.10.1. **II** dezvoltare, progres, creștere: μεγίστην ἐπίδοσιν λαμβάνειν ... τὰς ἄλλας τέχνας ISOC. 4.10 *alte arte iau o mare dezvoltare*; ἡ νεότης εἰς πᾶν ἐπίδοσιν ἔχει PLAT. *Th*.146b *tineretea are de câștigat în toate*; PLAT. *Smp*.175e. **III** revărsare: (a lacului) PLUT. *Cam*.4.2.

[ἐπιδίδομι]

ἐπιδοῦναι, *inf. aor. de la ἐπιδίδωμι.*

ἐπι-δουπέω-ω, *vb.* {v. ep. ἐπιγδουπέω} a răsună (adânc, prelung), a vui: (+ dat.) PLUT. *Eum*.14.11, id. *Crass*.23.9.

[ἐπί, δουπέω]

ἐπιδοχή, *ἦς*, ἡ *subst.* primire în plus, admittere: (d. cetățeni) THUC. 6.17, (a soliilor) IOS. *A*18.171.

[ἐπιτρέχω]

ἐπιδραμεῖν, *inf. aor. act. de la ἐπιτρέχω.*

ἐπι-δράσσομαι, *vb.* a pune mâna pe, a se înstăpâni, *ext.* a-și asuma: (+ gen.) μειζόνως ἔτι τῆς Πομπηίου δυνάμεως ἐπιδραττόμενος PLUT. *M*.353e *punând încă și mai mult mâna pe puterea lui Caesar*; IOS. *A*16.216, παντὸς ἐπιδραττόμενοι πολιτεύματος PLUT. *M*.793c *asumându-ne orice magistratură.*

[ἐπί, δράσσομαι]

ἐπιδρομή, ἤς, ἡ *subst.* **I** acțiunea de a alerga înainte, mișcare: (a valurilor) ARSTT. *Mu.*396a19. **II** acțiunea de a alerga împotriva. *ext.* năvălire. incursiune: ἐξ ἐπιδρομῆς ἀρπαγή HDT. 1.6 *prăduire în urma unei năvăliri*; γενομένης δὲ τῆς βοῆς ἅμα τῇ ἐπιδρομῇ THUC. 4.34 *producându-se un strigăt odată cu năvălirea*; PLAT. *R.*619d, PLUT. *Cim.*1.2, (fig.) πρὸς τὸ μηδὲν ἂν αὐτὸν ἐξ ἐπιδρομῆς παθεῖν DEM. 21.138 *pentru a nu răși nimic de pe urma unei surprize*. **III** loc de a trage la mal: δίδωσιν ἡμῖν Ἰλίου τ' ἐπιδρομᾶς EUR. *IA*1597 *ne oferă locuri de debarcat la Troia*; EUR. *Hel.*404.

[ἐπίδρομος]

ἐπιδρομή, ἤς, ἡ *subst.* (ion.) incursiune, năvală: A.RH. 3.593.

[ἐπίδρομος]

ἐπί-δρομος, ον *adj.* **I** peste care se poate alerga, care poate fi escaladat: (zid) IL. 6.434, ἀναχωρῆσαι τὴν ταχίστην ἐκ τῶν ἐπιδρόμων PLUT. *Eum.*9.8 *a se retrage cât mai repede din locurile pe care se poate desfășura (cavaleria)*. **II** care alunecă ușor: PLUT. *Sert.*22.3. **III** care aleargă (ușor): AESCH. *Supp.*124. // **ἐπίδρομος**, ου, ὁ *subst.* coardă (pentru deschiderea sau închiderea unei plase de vânatoare): XEN. *Cyn.*6.9.

[ἐπί, δρόμος]

ἐπι-δυσφημέω-ῶ, *vb.* a da un nume rău, a folosi un termen degradant pentru: (+ dat.) ARSTT. *EN*1145a33.

[ἐπί, δυσφημέω]

ἐπι-δύω, *vb.* |aor.2 ἐπέδυν| **I** a apune, a asfinți: (d. soare) LXX *Deut.*24.15, id. *Iis.*Nav.8.29, NT *Ef.*4.26. **II** a tâșni: (d. apă) PLUT. *Aem.*14.1.

[ἐπί, δύω]

ἐπιδῶ, conjct. aor. act. de la ἐπιδίδωμι.

ἐπίδω, conjct. aor. act. de la ἐπεῖδον.

ἐπιδώμεθα, conjct. aor. med. 1pl. de la ἐπιδίδωμι.

ἐπιδωσόμεθα, (ep.) viit. med. 1pl. de la ἐπιδίδωμι: IL. 10.463.

ἐπιδώτης, ου *adj.m.* care oferă, dătător: (epitet al lui Zeus) PLUT. *M.*1102e.

[ἐπιδίδωμι]

ἐπιε, aor. 3sg. de la πίνω.

ἐπιεικεία, ας, ἡ **I** echitate: (op. δικαιοσύνη „dreptate strictă”) ARSTT. *EN*1137a31. **II** (frecv.) moderație, amabilitate, bunăvoință, clemență. blândețe, bunățate: οἶκτω καὶ

ἠδονῇ λόγων καὶ ἐπιεικεία THUC. 3.40 *prin milă și plăcerea discursurilor și bunăvoință*; κατ' ἐπιεικείαν ISOC. 18.34, LXX *Dan.*4.27, NT *Fp.*24.4 ș.a., (person.) PLUT. *Caes.*57.4.

[ἐπιεικής]

ἐπι-εἰκελος, ον *adj.* asemănător, asemenea, deopotrivă: σε ... ἔθηκα θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ IL. 9.485 *te-am făcut, Achilleus, asemenea zeilor*; IL. 1.265, OD. 21.37, θεοῖς ἐπιείκελον ἄνδρα HES. *Th.*987 *bărbat asemănător cu zeii*; HES. *Sc.*182.

[ἐπί, cf. εἶοικα]

ἐπιεικεύομαι, *vb.* |aor. 3sg. ἐπιεικεύσατο| a se îndura: (+ dat.) LXX *2Ezr.*9.8.

[ἐπιεικής]

ἐπιεικῶς, (ion.) *v.* ἐπιεικῶς

ἐπι-εικής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** potrivit, proporționat, după cum se cade, cuvenit: τύμβον ... ἐπιεικέα τοῖον IL. 23.246 *un mormânt tocmai cum se cade*; ἐπιεικές (έστί) *se cuvine*; (+ inf.) ὄν μὲν κ' ἐπιεικές ἀκούμεν IL. 1.547 *ce se cuvine să auzi*; ὡς ἐπιεικές IL. 8.431 *după cum se cade*. **II** convenabil: (drum) PLUT. *Crass.*22.1. **III** cumpănit, echilibrat, blând: ἐκ τοῦ ἐπιεικοῦς THUC. 1.76 *de pe urma unei purtări blânde*; THUC. 4.19. **IV** (d. pers.) onest, cinstit, de treabă, chibzuit, de bine: ἄλλοι δὲ δοκοῦντες φαυλότεροι ἐπιεικέστεροι εἶναι ἄνδρες πρὸς τὸ φρονίμως ἔχειν PLAT. *Ap.*22a *alții, socotiți mai neînțeleștrați, sunt oameni mai de treabă când vine vorba ce chibzuință*; (sclav) ISOC. 7.49, τοῖς ἐπιεικεστάτοις τῶν πολιτῶν PLUT. *Cat.*Mi.21.1 *celor mai buni dintre cetățeni*; PLUT. *M.*260d. **V** (d. pers.) priceput, abil, înzestrat, destoinic: ὧν γὰρ ἐγίγνωσκε τοὺς ἐπιεικεστάτους ... τριηράρχων XEN. *HG*1.1.30 *pe cei pe care i-a socotit cei mai destoinici dintre trierarhi*. **VI** moderat: PLUT. *Phoc.*26.1. // **ἐπιεικῶς**, *adv.* |compar. -έστερον, superl. -έστατα| {ion. ἐπιεικέως} **I** moderat, convenabil, cumpănit, rezonabil, în mod cuvenit, așa cum se cuvine: ~ ἡμῖν τὰ νῦν δεδήλωται PLAT. *Phlb.*31a *ni s-a vădit în mod cuvenit*; ~ ἐμαντεύομεθα PLAT. *R.*431e *am ghicit așa cum se cuvine*; ~ ἀεὶ φαρμάκῳ τούτῳ χρώμενοι PLUT. *Cam.*9.3 *folosindu-se mereu în mod convenabil de acest remediu*; ISOC. *Ep.*5.4. **II** probabil: ταῦτ' ~ μὲν ἐστὶν ὑπὸ τι ἄτοπα PLAT.

Grig.493c aceste [imagini] sunt probabil cam bizare. III sufficient, destul de: (+ num.) ~ τὸ τρίτον μέρος PLB. 6.26.8 *circa a treia parte. IV* în mod binevoitor, din bună-voință: πρὸς σέ ~ ἔχω PLAT. *Grig.485e au toatā bunāvoința față de tine; ἐπιεικῶς κύριος προσελάβετο ὑμᾶς αὐτῷ εἰς λαὸν LXX 1Rg.12.22 cu bunāvoință v-a luat Domnul ca popor pentru El.*

[ἐπί, ἔοικα]

ἐπι-εικτός, ἡ, ὄν *adj. I* care cedează: (după neg.) τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν IL. 8.32 *fi-e forța nebiruită; (mânie) IL. 5.892, OD. 19.493. II* care este permis: (după neg.) ἔργ' ... οὐκ ἐπιεικτά OD. 8.307 *fapte de netolerat; οὐκ ἐπιεικτά LUC. Astr.15 lucruri inadmisibile.*

[ἐπί, εἴκω]

ἐπιεικῶς, v. ἐπιεικής

ἐπιειμένος, part. pf. med. de la ἐπιέννυμι.

ἐπιεισαμένη, (ep.) part. aor. med. fem. de la ἐφίημι: IL. 21.424.

ἐπιείσομαι, (ep.) ind. viit. med. de la ἐφίημι: IL. 11.367 *ș.a.*

ἐπι-έλδομαι, vb. (ep.) a dori: A.RH. 4.783.

[ἐπί, ἔλδομαι]

ἐπιέλομαι, (ep.) v. ἐπέλομαι

ἐπιέναι, inf. prez. act. de la ἔπειμι.

ἐπι-έννυμι, vb. |inf. ἐπιέσασθαι Xen., part. aor. med. ἐπιεσσάμενος Hes., Pi. | {poet. aor. act. 1pl. ἐπιέσαμεν Od., part. viit. med. ἐπιεσσόμενος Pi.; ep. ἐπιειμένος Hom.; eol. part. pf. ἐπεμμένος Sapph.; ion. pf. 3sg. med. ἐπίεσται Hdt.} a înveli cu, a îmbrăca, a înveșmânta: (act.) χλαῖναν δ' ἐπιέσαμεν ἡμεῖς OD. 20.143 *noi [I-]am acoperit cu o haină; (med.) SAPPH. 57.2, ἐπιεσσάμενοι νῶτον μαλακαῖσι κρόκαις Pi. N.10.44 învelindu-și spatele cu stofe moi; (fig.) τελευτάν ἀπάντων γᾶν ἐπιεσσόμενος Pi. N.11.16 îmbrăcându-se cu pământ drept ultimă haină dintre toate (sc. fiind acoperit cu pământ); XEN. Cyr.6.4.6, χαλκὸν δ' ἐπίεσται HDT. 1.47 este acoperit cu aramă; (fig.) ἀναιδεῖην ἐπιειμένος IL. 9.372 îmbrăcat cu rușine; ἄνδρ' ... μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν OD. 9.214 bărbat înveșmântat (= înzestrat) cu o mare putere; IL. 18.157.*

[ἐπί, ἐννυμι]

ἐπιέσαμεν, (poet.) aor. 1pl. de la ἐπιέννυμι.

ἐπιέψομαι, ind. viit. med. de la ἐφέπω.

ἐπιζάρω-ῶ, vb. |impf. ἐπεζάρουν| a se

abate asupra, a năpăstui: ἐπεζάρει Σφιγξ ἄρπαγαῖσι πόλιν EUR. *Ph.45 Sfinxul năpăstuii cu prădăciuni orașul; EUR. Rh.441.*

[et. nec.]

ἐπιζάφελος, ον [ᾶ] *adj.* aprig, violent: (mânie) IL. 9.525. // (neut.) **ἐπιζάφελον**, *adv.* în mod violent: A.RH. 4.1672. // **ἐπιζαφελῶς**, *adv.* în mod violent, cu furie: IL. 9.516, OD. 6.330.

[et. nec.]

ἐπι-ζάω-ῶ, vb. |viit. ἐπιζήσω, aor. ἐπέζησα, part. ἐπιζήσας| {ion. ἐπιζῶω, aor. ἐπέζωσα Hdt.} a supraviețui: HDT. 1.120, τοῦ φθόνου πολὺν χρόνον οὐκ ἐπιζῶντος PLUT. *Num.22.6 invidia nesupraviețuind mult timp; τὸ παιδίον οὐ πολλὰς ἡμέρας ἐπέζησε PLUT. Pomp.53.4 copilul nu a supraviețuit mult timp; LXX Gen.47.28, PLUT. Alex.70.2, id. M.823e, LUC. Tox.60.*

[ἐπί, ζάω]

ἐπι-ζεύγνυμι *și* **ἐπι-ζευνύω**, vb. **I** a pune la jug (la), a înhăma, *ext.* a uni (de), a lega (de), a încinge: πῶλοις ἀκμαίοις τόνδ' ἐπιζεύξασ' ὄχον AESCH. *Eu.405 înhământ acest car la bidivii puternici; χεῖρας ἐπιζεύξαντα μέσας βοέοισιν ἰμάσιν THEOC. 22.3 încingându-și mijlocul brațelor cu piei de bou; ARSTT. Mete.376a28, id. PA647a13, γέφυραν ἐπεζευγμένην ὕδατος LUC. VH2.43 pod unit peste o apă; (fig.) ἀρξώμεθα τῆς διηγίσεως τοῖς προειρημένοις τοσοῦτον ἐπιζεύξαντες LXX 2Mc.2.32 să începem povestirea legându-o pe cât posibil de cele spuse mai înainte; ARSTT. Rh.1407b19, (pas.) μηδ' ἐπιζευχθῆς στόμα φήμη πονηρᾶ AESCH. Ch.1044 să nu-ți fie gura prinsă într-o rostire amară. **II** a înconjura, a închide: τῶν γεωλόφων τῶν ἐπιζευνύντων τὸν αὐχένα PLB. 1.75.4 colinele care înconjoară istmul; PLB. 3.49.7.*

[ἐπί, ζεύγνυμι]

Ἐπι-ζεφύριος, ον *adj.* situat lângă promontoriul Zephyrion (lângă Locris, în sudul Italiei). epizephyreu: HDT. 6.23, ἐς Λοκρούς τοὺς Ἐπιζεφυρίους THUC. 7.1 *la locrii epizephyrei; ARSTT. Pol.1274a23, PLUT. Marc.29.2* *ș.a.*

[ἐπί, Ζεφύριος]

ἐπι-ζέω-ῶ, vb. |impf. ἐπέζεον, aor. ἐπέζεσα, part. aor. ἐπιζέσας| **I** (*intrans.*) **I** a fierbe deasupra, a da în clocot peste, a clocoti: PLUT. M.399d, (+ dat.) δεινόν τι πῆμα

Πριαμίδαις ἐπέξεσεν EUR. *Hec.583 o nă-pastă cumplită s-a revărsat asupra familiei lui Priam*; μέλας τις ὑμῖν θυμάλων ἐπέξεσεν AR. *Ach.321 vi s-a aprins un tăciune*; (d. tunica lui Nessos) SOPH. *Tr.840*, (fig.) ἡ νεότης ἐπέξεσε HDT. 7.13 *tinereșea a început să dea în clocot*. **2** (fig.) a se abate: ὄργη δαιμόνων ἐπέξεσεν πρὸς Ταντάλειον σπέρμα EUR. *IT987 mânia zeilor s-a abătut asupra spiței lui Tantalos*. **II** (tranz.) a pune la fierț pe: χάλκεον λέβητ' ἐπέξεσεν πυρί EUR. *Cyc.392 a pus la fierț pe foc un ceaun de bronz*.

[ἐπί, ζέω]

ἐπί-ζηλος, ον *adj.* demn de invidie, invidiabil, sc. fericit: AESCH. *Ag.939*.

[ἐπί, ζῆλος]

ἐπι-ζήμιος, ον *adj.* **I** aducător de pagubă, dăunător, nociv: THUC. 1.32, (+ dat.) XEN. *Mem.2.7.9*. **II** căruia i se poate aplica o pedeapsă sau o amendă, pasibil de pedeapsă, amendabil: (d. pers. și lucruri) PLAT. *Lg.765a*, ARSTT. *Rh.1375a19*, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται LXX *Ex.21.22 va fi supus unei amenzi*; (neut. pl. subst. „amendă”) PLAT. *Lg.784e*.

[ἐπί, ζημία]

ἐπιζημιώ-ω, *vb.* a fixa o amendă, a amenda: ~ στατήρι κατὰ τὸν ἄνδρα XEN. *HG5.2.22 a fixa o amendă de un stater pe cap de om*.

[ἐπιζήμιος]

ἐπιζημιώσεις, εως, ἡ *subst.* pedepsire prin amendă, amendare: ARSTT. *Ath.45.1*.

[ἐπιζήμιος]

ἐπι-ζητέω-ω, *vb.* [impf. ἐπεζήτουν, viit. ἐπιζητήσω, aor. ἐπεζήτησα, pf. ἐπεζήτηκα; *med.-pas.* impf. ἐπεζητούμην, viit. ἐπιζητήσομαι, pf. ἐπεζήτημαι; *pas.* viit. ἐπιζητηθήσομαι, aor. ἐπεζητήθην] a încerca să găsească (pe cineva sau ceva), a căuta minuțios, a umbla după, a dori, a urmări: (+ ac.) HDT. 3.36, ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρών NT *Fr.12.19 căutându-l și negăsindu-l*; τέκτων καὶ γεωμέτρης διαφερόντως ἐπιζητοῦσι τὴν ὀρθὴν ARSTT. *EN1098a30 un tâmplar și un geometru caută să obțină (= examinează) unghiul drept în mod diferit*; (+ inf.) ἐπιζητοῦμεν δὲ θεωρῆσαι καὶ γινῶναι τὴν τε φύσιν αὐτῆς ARSTT. *deAn.402a7 urmărind să studiem și să cunoaștem natura*

acesteia; (pas.) ἐπιζητεῖται πότερον ἐν εὐτυχίαις μᾶλλον δεῖ φίλων ἢ ἐν ἀτυχίαις ARSTT. *EN1169b13 se pune întrebarea (= se cercetează) dacă [este nevoie] de prietenii mai degrabă în situații fericite decât în nenorociri*.

[ἐπί, ζητέω]

ἐπιζήτησις, εως, ἡ *subst.* căutare, urmărire, dorință: IOS. *AI13.194*, id. *Ap.1.161*, πολλὰν ἐπιζήτησιν ἐποιοῦντο τοῦ στρατηγοῦ IOS. *AI4.194 și-l doreau mult pe conducător*; PLUT. *M.277f*.

[ἐπι-ζητέω]

ἐπιζητητέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie căutat sau urmărit: ARSTT. *EN1094b13*, id. *In-som.458a33*.

[ἐπιζητέω]

ἐπι-ζώννυμι, *vb.* a strânge (pe), a încinge (pe): μίτραις δὲ χαλκαῖς ἐπεζωσμένοι PLUT. *Num.13.4 încingându-se cu cingători de aramă*; IOS. *AI3.154*.

[ἐπί, ζώννυμι]

ἐπιζώστρα, ας, ἡ *subst.* cingătoare: SOPH. *Fr.342.2*.

ἐπιζώω, *vb.* (ion.) v. ἐπιζάω

ἐπίηλεν, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la ἐπιάλλω: OD. 22.49.

ἐπίημι, *vb.* (ion.) v. ἐφίημι

ἐπιήδανε, ind. impf. act. 3sg. de la ἐφανδάνω: OD. 13.16 ș.a.

ἐπίηρα, ον, τά v. ἐπίηρος

ἐπι-ήρᾶνος, ον *adj.* plăcut, agreabil: οὐδέ τί μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπίηρανα θυμῷ γίνεταί OD. 19.343 *nu-mi mai face plăcere apa pentru spălat picioarele*.

[ἐπί, ἦρα²]

ἐπί-ηρος, ον *adj.* bine primit, plăcut: μητρὶ φίλη ἐπίηρα φέρων IL. 1.572 *vrea să facă pe plac mamei dragi*; ὡς ἐπίηρα φέροντα τοῖς ἔμοῖς τυράννοις SOPH. *OT1093 pentru că ești binefacătorul regilor noștri*; ἐπίηρα φέρωμαι A.RH. 4.375 *primesc ceea ce se cuvine*.

[ἐπί, ἦρα]

ἐπι-θάλάμιος, ον [λα̅] *adj.* de nuntă, nupțial: LUC. *Salt.44*. // (sc. ὕμνος sau ᾠδή) **ἐπιθάλαμιος**, ὁ *subst.* cântec de nuntă, epitalam: THEOC. 18 (titlu), LUC. *Smp.21*.

[ἐπί, θάλαμος]

ἐπι-θάλασσιδίου, ον *adj.* {att. -ττ-} de pe fărmlul mării, maritim: THUC. 4.76, PLAT. *Lg.704b*, XEN. *HG4.8.1* ș.a.

[ἐπί, θάλασσα]

ἐπι-θάλάσσιος, α, ον *adj.* [att. -ττ-] v. ἐπιθαλασσιδίου: HDT. 5.30, THUC. 3.105, IOS. A119.5, ARR. *Ind.*32.11 *ς.α.*

[ἐπί, θάλασσα]

ἐπιθάλασσος, ον *adj.* v. ἐπιθαλάσσιος: APP. *Hisp.*47.

ἐπί-θάλπω, *vb.* a încălzi: PLUT. *M.*780d.

[ἐπί, θάλπω]

ἐπι-θάνάτιος, ον [vā] *adj.* condamnat la moarte: NT *1Cor.*4.9.

[ἐπί, θάνατος]

ἐπιθάνατος, ον *adj.* gata să moară, pe moarte: DEM. 50.60.

[ἐπί, θάνατος]

ἐπι-θαρσύνω, [v] *vb.* {att. -θαρρύνω} a da curaj (cu putere), a încuraja, a îmbărbăta: IL. 4.183, PLUT. *Mar.*36.7, id. *Caes.*44.9.

[ἐπί, θαρσύνω]

ἐπι-θαυμάζω, *vb.* I a admira: τὸν ἐπιθαυμάζοντα τὴν μετριότητα τῆς ἐσθῆτος PLUT. *M.*210a *cel care admira simplitatea hainei.*

II a se minuna: ἐπιθαυμάσας τὸ παράλογον τῆς τελευτῆς PLUT. *Marc.*30.2 *minunându-se de ciudătenia sfârșitului.* III a oferi cinste, a plăti un onorariu: ~ τι τὸν διδάσκαλον AR. *Nu.*1147 *a-l cinsti cu ceva pe profesor.*

[ἐπί, θαυμάζω]

ἐπι-θεάζω, *vb.* a invoca zeii împotriva: PLAT. *Phdr.*241b, EUR. *Med.*1409, APP. *BC.*2.127.

[ἐπί, θεάζω]

ἐπι-θειάζω, *vb.* I a chema zeii ca martori, a jura luându-i martori pe zei, a conjura: (+ ac.) THUC. 2.75, IOS. *A12.*338, (+ inf.) ἐπιθειάζοντων μὴ κατάγειν THUC. 8.53 *conjurând să nu[-l] aducă în țară.* II a conferi un caracter divin, a aduce o inspirație divină: (+ dat.) οἶονται τὸ δαιμόνιον ἀνθρώποις ~ PLUT. *M.*589d *cred că daimonul aduce inspirație divină oamenilor.* III (abs.) a fi inspirat de divinitate: IOS. *B11.*656.

[ἐπί, θειάζω]

ἐπιθειᾶσις, εως, ἡ *subst.* invocare a zeilor: PLUT. *M.*1117a.

[ἐπιθειάζω]

ἐπιθειαςμός, ου, ὁ *subst.* invocare sau rugă adresată zeilor: THUC. 7.75, ARR. *Parth.*34.13.

[ἐπιθειάζω]

ἐπιθειῖναι, inf. aor. de la ἐπιτίθημι.

ἐπι-θέλω, *vb.* a calma, a potoli: PLUT. *M.*456a.

[ἐπί, θέλω]

ἐπιθέμα, ατος, τό *subst.* („ceea ce se pune deasupra”) I capac: ARSTT. *HA*529b8, LXX *Ex.*25.17, id. *3Rg.*7.4, IOS. *A13.*176. II capitel: LXX *3Rg.*7.5 *ς.α.*

[ἐπιτίθημι]

ἐπι-θεράπευω, *vb.* I a se îngriji cu atenție: τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον ἐς τὴν πατρίδα ἐπιθεραπεύων THUC. 8.47 *îngrijindu-se de întoarcerea sa în patrie.* II a face curte, a lingeși: (+ ac.) THUC. 8.84.

[ἐπί, θεραπεύω]

ἐπίθεσις, εως, ἡ *subst.* I punere deasupra, adăugare: ARSTT. *Iuv.*470a11. II punere, aplicare: (a mâinilor) NT *Fp.*8.18, id. *1Tim.*4.14, (a unor unguente) PLUT. *M.*102a. III atac, asalt: ARR. *An.*6.18.1, (+ dat.) ἡ Περσῶν ~ τοῖς Ἑλλησιν PLAT. *Lg.*698b *atacul perșilor împotriva grecilor;* XEN. *An.*4.4.22. IV revoltă: πολλαὶ δ' ἐπιθέσεις γεγένηνται ARSTT. *Pol.*1311b7 *au loc multe revolte.*

[ἐπιτίθημι]

ἐπι-θεσπίζω, *vb.* I a oferi oracole (pe), a profeti: (+ dat.) ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι HDT. 4.179 *profetind pe tripod.* II (d. oracole și zei) a anunța, a ordona: ARR. *An.*4.11.7.

[ἐπί, θεσπίζω]

ἐπιθεσπισμός, οῦ, ὁ *subst.* răspuns al unui oracol: ARR. *An.*6.19.4.

[ἐπιθεσπίζω]

ἐπιθετέον, *adj.vb.* I trebuie pus deasupra, ext. trebuie impus: PLAT. *Grg.*507d. II trebuie pus în plus, trebuie adăugat, trebuie atribuit: (+ dat.) PLAT. *Sph.*231c, id. *Smp.*217c.

[ἐπιτίθημι]

ἐπιθέτης, ου, ὁ *subst.* impostor, înșelător: LUC. *Trag.*172.

[ἐπιτίθημι]

ἐπιθετικός, ἡ, ὄν *adj.* [superl. -ώτατος] gata de atac, îndrăzneț, năvalnic, aprins: XEN. *Mem.*3.1.6, ARSTT. *Phgn.*813a7, (superl.) ARSTT. *Pol.*1315a11, (+ dat. „împotriva”) XEN. *Mem.*4.1.3.

[ἐπιτίθημι]

ἐπίθετος, ον *adj.* I pus în plus, adăugat: (dorințe) ARSTT. *EN*1118b9, PLUT. *M.*668f, ἅπαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακά MEN. *Fr.*534.13 *toate aceste rele sunt puse în plus (= străine) naturii.* II introdus în continuare, suplimentar: (sărbători) ISOC. 7.29. III

(gram.) ca epitet *sau* supranume, dat ca po-reclă: (nume) PLUT. *Cor.11.2*, ἐξ ἐπιθέτου PLUT. *Mar.1.5 de pe urma unui [nume] adăugat ca supranume. // ἐπίθετον, τό subst. epitet: ARSTT. Rh.1406a30.*

[ἐπιτίθημι]

ἐπι-θεωρέω-ῶ, *vb.* I a examina cu atenție *sau* în plus: PLUT. *Demetr.1.3*. II a observa, a privi: LXX *4Mac.1.30*, IOS. *At15.236*, MEN. *Mis.174*.

[ἐπί, θεωρέω]

ἐπι-θέω-ῶ, *vb.* I a alerga după *sau* împotriva: HDT. 9.107. II a urmări: XEN. *Cyn.6.10*. III a alerga la suprafață: ARSTT. *HA551b.22*.

[ἐπί, θέω]

ἐπι-θήγω, *vb.* a îmboldi, a întărâta, a ațâta, a provoca: PLUT. *M.352f*, id. *M.786b*.

[ἐπί, θήγω]

ἐπιθήκη, ης, ή *subst.* adaos, supliment: HES. *Op.380 ἄρτους δέκ' ὀβολῶν κἀπιθήκην τέτταρας* AR. *V.1391 pāini de zece oboli și, supliment, încă patru.*

[ἐπιτίθημι]

ἐπίθημα, ατος, τό *subst.* I capac: IL. 24.228, ἐν λέβητι χαλκῆω χάλκεον ~ ἐπιθείς HDT. 1.48 *runând un capac de bronz pe ceaul de bronz*. II monument funerar: IS. 2.36.

[ἐπιτίθημι]

ἐπιθυμάτουργία, ας, ή *subst.* producere de capace: PLAT. *Plt.280d*.

[ἐπιθεμα, ἐργάζομαι]

ἐπιθήσω, viit. de la ἐπιτίθημι.

ἐπιθι, imper. prez. act. 2sg. de la ἐπειμι².

ἐπι-θιγγάνω, *vb.* [aor.2 ἐπέθιγον] I a atinge (ușor) pe: τὸ τῆς κεφαλῆς ~ PLUT. *TCG19.3 atingerea ușoară a capului*; PLUT. *M.971e*. II a se întinde: ~ τῆς θαλάσσης PLUT. *M.921c*.

[ἐπί, θιγγάνω]

ἐπι-θλίβω, [ῖ] *vb.* I a presa: (fig.) PLUT. *M.782d*. II a împinge, a se înghesui: ἐπιθλιβόντων αὐτὸν τῶν ὑπηρετῶν PLUT. *M.782d sclavii înghesuindu-se în jurul lui*.

[ἐπί, θλίβω]

ἐπι-θοάζω, *vb.* a șede ca suplicant lângă altar: AESCH. *Ch.856*.

[ἐπί, θοάζω²]

ἐπι-θολόω-ῶ, *vb.* a tulbura (la suprafață): LUC. *Ind.7*, (fig.) PLUT. *Fr.87.10*, (pas.) τὰ κόρα μοι ἐπιτεθόλωσθον LUC. *Lex.4 mi s-au tulburat pupilele*.

[ἐπί, θολόω]

ἐπιθοντο, med. aor. 3pl. de la πείθω.

ἐπι-θορυβέω-ῶ, *vb.* I a face zărvă, a aclama: XEN. *HG2.3.50*, id. 6.5.37, PLAT. *Pr1.339e*.

II a face gălgăie, a vocifera (spre dezaprobare) împotriva: XEN. *HG1.7.13*, (+ dat.) ἐπεθορύβησαν αὐτῷ PLUT. *Cor.20.6 au vociferat împotriva lui*.

[ἐπί, θορυβέω]

ἐπιθρέξας, part. aor. act. de la ἐπιτρέχω.

ἐπι-θρηνέω-ῶ, *vb.* a se tânguî (pentru), a jeli, a plânge: PLUT. *M.123c*, id. *M.477a*.

[ἐπί, θρηνέω]

ἐπιθρήνησις, εως, ή *subst.* plângere (pentru), tânguire: PLUT. *M.611a*.

[ἐπιθρηνέω]

ἐπι-θρώσκω, *vb.* a sări (pe), a sălta: (+ gen.) νηὸς ἐπιθρώσκων IL. 8.515 *sărind pe corabie*; (+ dat.) τύμβω ἐπιθρώσκων IL. 4.177 *sărind pe mormânt*; τόσσον ἐπιθρώσκουσι ... ἵπποι IL. 5.772 *saltă atât de mult caii*; μακρὰ δ' ἐπιθρώσκουσα HES. *Sc.438 sărind departe*.

[ἐπί, θρώσκω]

ἐπι-θυμέω-ῶ, *vb.* a năzui la, a dori: (frecv. + gen.) τῆς ... διὰ πλείονος εἰρήνης ἐπιθυμήσαντες THUC. 1.124 *năzuind mai mult la pace*; AR. *Av.78*, τῆς χώρας ἡμῶν ἐπιθυμήσαντες ISOC. 14.9 *dorind teritoriul nostru*; ISOC. 8.73, (rar + ac.) MEN. *Fr.683.11*, (+ inf.) μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητῆς νῦν ἐπιθυμεῖ AR. *V.1016 poeziul dorește acum să-i dojenească pe spectatori*; οὐκ ... τὴν πάτριον ἡμῶν φιλοσοφίαν ἐπιθυμήσας ἐκμαθεῖν IOS. *Ap.2.47 nedorind să deprindă înțelepciunea strămoșilor*; AR. *Pl.195*, (abs.) καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ LXX *Deut.18.6 după cum dorește sufletul lui*; (pas.) τὰ ἐπιθυμούμενα PLAT. *Phlb.35d cele dorite*.

[ἐπί, θυμός]

ἐπιθυμημα, ατος, τό [ῶ] *subst.* obiect al dorinței, lucru dorit *sau* poftit: XEN. *Hier.1.23*, ARSTT. *EN1118a16*, LXX *Num.16.15* ș.a.

[ἐπιθυμέω]

ἐπιθυμήτειρα, ας *adj.f.* doritoare de (+ gen.): (d. Amazoane) CALL. *Dian.237*.

[ἐπιθυμέω]

ἐπιθυμητής, οῦ *adj.m.* I care dorește, doritor, dornic, amator de: (+ gen.) νεωτέρων ἔργων ~ HDT. 7.6 *dornic de lucruri noi*; PLAT. *Euthphr.14d*, ARSTT. *Pol.1253a6*,

IOS. A18.209 *ῥ.α.* II discipol: XEN. Mem.1.2.60. III pofticios: LXX Num.11.34 [ἐπιθυμέω]

ἐπιθυμητικός, ἦ, ὄν *adj.* doritor, pătimaș: ARSTT. Pr.948a28, (+ gen.) PLAT. R.475b, (frecv. neut. subst.) τὸ ἐπιθυμητικόν PLAT. R.441a *elementul apetent (al sufletului)*; PLAT. Ti.70d, ARSTT. EN1102b30. // **ἐπιθυμητικῶς**, *adv.* in mod doritor, pătimaș: PLAT. R.516d, ἦ δ' ~ τοῦ σώματος ἔχουσα PLAT. Phd.108a (*sufletul*) *care este legat pătimaș de trup*; ISOC. 15.244.

[ἐπιθυμέω]

ἐπιθυμητός, ἦ, ὄν *adj.* de dorit, râvnit, năzuit: ARSTT. Metaph.1072a27, id. EE 1239b26, πλοῦτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κτῆμα ἐν βίῳ LXX Inj.8.5 *bogăția este un bun râvnit în viață*; LXX Iez.26.12.

[ἐπιθυμέω]

ἐπι-θυμία, ας, ἡ *subst.* {ion. -τη} dorință, năzuință: (+ gen.) τοῦ ὕδατος ἐπιθυμία THUC. 2.52 *din dorința de a bea*; ἡ τῶν ἀγαθῶν ~ καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν PLAT. Smp.205d *dorința de lucrurile bune și de a fi fericit*; ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν (+ dat) XEN. Cyr.1.1.5 *a inspira dorință (cuiva)*; (εις + ac.) ἐπιθυμίαν ἐνεποιεῖ τοῖς Ἀθηναίων ζυμμάχοις ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους THUC. 4.81 *îi facea pe aliații atenienilor să-i dorească pe lacedemonieni*; (abs.) ἐπιθυμία μὲν ἐλάχιστα κατορθοῦνται, προνοία δὲ πλεῖστα THUC. 6.13 *foarte puține se rezolvă prin dorință, cele mai multe însă prin prevedere*; δένδρον ζωῆς ἐπιθυμία ἀγαθῆ LXX Prov.13.12 *dorința bună este pomul vieții*.

[ἐπί, θυμός]

ἐπιθυμῖα, ατος, τὸ *subst.* mireasmă (în urma arderii): SOPH. OT913.

[ἐπιθυμῖα]

ἐπι-θυμῖα-ῶ, *vb.* a arde (producând fum înmiresmat sau vaporii), a face să fumege parfum (în cinstea): PLUT. Alex.25.7, id. M.385c, (+ ac.) MEN. Fr.226.

[ἐπί, θυμῖα]

ἐπι-θυμῖς, ἶδος, ἡ *subst.* coroană de flori: PLUT. M.647f.

[ἐπί, θυμῖς]

ἐπιθυμό-δειπνος, ὄν *adj.* dornic să cineze: PLUT. M.726a.

[ἐπιθυμέω, δειπνον]

ἐπ-ιθύνω, *vb.* |impf. iter. 3sg. A.Rh. | a pune în linie dreaptă, a îndrepta: SOPH. Ph.1059,

A.Rh. 3.1325.

[ἐπί, ιθύνω]

ἐπ-ιθύω¹, [ῶ] *vb.* a sacrifica (în plus sau apoi), a jertfi (pe): (+ ac. și dat.) τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας AESCH. Ag.1504 *jertfind un om în toată firea pentru niște prunci*; σῶς ~ τῷ βωμῷ IOS. B11.35 *a sacrifica porci pe altar*; PLUT. Prov.Alex.10, τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθύσαι LXX 3Rg.12.33 *altar de jertfire*; (med.) Νέρωνι Γάλβαν ἐπιθυσώμεθα PLUT. Galb.14.3 *îl vom sacrifica pe Galba lui Nero*.

[ἐπί, θύω]

ἐπ-ιθύω², [ῶ] *vb.* I a se avânta către sau împotriva, a se năpusti spre, a porni, a se îndrepta: OD. 16.297, (+ inf.) IL. 18.175. II a dori arzător: (+ inf.) οὐνομα ... ἐπιθύεις δεδαῖσθαι A.Rh. 2.1154 *dorești cu ardoare să știi numele nostru*; A.Rh. 3.354.

[ἐπί, ιθύω]

ἐπι-θωρακίδιον, ου, τὸ *subst.* tunică peste pieptar: PLUT. Alex.11.9.

[ἐπί, θώραξ]

ἐπι-θωύσσω, *vb.* a striga asupra, ext. a da o comandă, a îndemna: AESCH. Pr.73, οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώξας τοῦτο AESCH. Pr.277 *strigi aceeași unor urechi gata să asculte*; Πανός ... κάλαμος κόπαις ἐπιθούξει EUR. IT1127 *flautul lui Pan îi va îndemna pe văslași*.

[ἐπί, θωύσσω]

ἐπι-ίστωρ, ορος, ὁ, ἡ *adj.* I știutor a, cunoscător, priceput, iscusit, dibace: (+ gen.) μεγάλων ἐπίστορα ἔργων OD. 21.26 *iscusit în mari isprăvi*; με πατὴρ ἐπίστορα πόντου θῆκε A.Rh. 4.1558 *tatăl m-a făcut să cunosc marea*. II martor: (+ gen.) A.Rh. 4.89.

[ἐπί, ἴστωρ]

ἐπι-καθαίρω-ῶ, *vb.* |part. aor. ἐπικαθελών | a distruge în plus sau apoi: THUC. 8.20.

[ἐπί, καθαίρω]

ἐπι-καθέζομαι, *vb.* a șede la lângă, a sta alături: AR. Pl.185, IOS. A18.80, APP. Hisp.369.

[ἐπί, καθέζομαι]

ἐπι-καθεύδω, *vb.* I a dormi (pe): LUC. Ind.4. II a cloci: ARSTT. HA542b20.

[ἐπί, καθεύδω]

ἐπι-κάθημαι, *vb.* |prez. și impf. ἐπικαθήμην | {ion. part. ἐπικατημένος Hdt.} I a se așeza sau a sta pe: (+ dat.) HDT. 6.72, γλαυῆς αὐτῆ ἵπικαθησθαι AR. Eq.1093 *o cucuvea stătea*

pe ea (sc. *zeiḗā*): (fig.) μηδεὶς ἐτι φόβος ἐπικάθηται τοῖς Ταραντίνοις PLB. 8.32.2 *pen-tru ca nici o teamă să nu apese asupra tarantinilor*; (ἐπί + dat.) LXX *Ep. Ier.* 70. (πρός + dat.) PLUT. *Luc.* 27.1, ἐπικάθηται δ' ἐπὶ τοῖς κηρίοις αἱ μέλιτται ARSTT. HA625a6 *albinele stau pe faguri*; (d. *călăreḗi*) ἐς τὰ πρόσωπα τύπτοντες τοὺς ἐπικαθημένους APP. BC2.78 *lovindu-i în faḗă pe cei călare*; (spec.) τὸν ἐπικαθήμενον ἐπὶ τῆ τραπέζῃ DEM. 49.17 *cel care stă la bancă*; μεμαρτύρηται ὑμῖν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπικαθημένου DEM. 36.7 *ni se depune mărturie chiar de către bancher*. II (milit.) a sta în jur, a asedia: THUC. 7.27, APP. *Mith.* 346. [ἐπί, κάθημαι]

ἐπι-καθίζω, *vb.* I (*tranz.*) a *așeza* (pe): ἐπέκαθισαν τὸν Σαλωμων ἐπὶ τὴν ἡμίονον LXX 3Rg.1.38 *l-au așezat pe Salomon pe catâr*; LXX 4Rg.10.16. II (*intrans.*) I a se *așeza* pe, a *șede* pe: AESOP. 1.140, (+ dat.) γλαῦκα ... τοῖς κερχησίοις ἐπικαθίζουσιν PLUT. *Them.* 12.1 *o bufniḗă care s-a așezat pe catarg*; LUC. *Nav.* 9, (ἐπί + ac.) πᾶν, ἐφ' ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ ἐπ' αὐτὸ LXX *Lev.* 15.20 *orice loc pe care s-ar așeza*. 2 a sta *împotriva*, a *asedia*: (+ dat.) PLB. 4.61.6.

[ἐπί, καθίζω]

ἐπι-καθίστημι, *vb.* |aor. ἐπικατέσθησα, aor. *intrans.* ἐπικατέστην, part. aor. ἐπικαταστάς; pas. part. aor. ἐπικατασταθείς, part. viit. ἐπικατασταθησόμενος| I (*tranz.*) a *stabilii*, a *institui*, a *desemna*: PLAT. *Tim.* 72b, PLB. 2.19.9, (pas.) τοὺς ἐπικαθισταμένους στρατηγούς PLB. 3.70.7 *comandanḗi stabiliḗi*; PLB. 9.4.5. II (*intrans.*) a se *institui*: ARSTT. *Ath.* 3.2. III (*med.*) a *așeza*: φυλακὴν ἐπικαθίσταντο THUC. 4.130 *au așezat o strajă*.

[ἐπί, καθίστημι]

ἐπι-καινίζω, *vb.* a *reface*: (pas.) LXX *IMac.* 10.44.

[ἐπί, καινός]

ἐπι-καίνυμαι, *vb.* I (*act.*) a *depăși*: (+ ac.) πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο ὄλβω IL. 24.535 *îi depășea pe toḗi oamenii în belșug*. II (*med., pas.*) a fi *înzestrat* cu: ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμησι κέκασται IL. 20.35 *este înzestrat cu minte subtilă*.

[ἐπί, καίνυμαι]

ἐπι-καίνω, *vb.* a *ucide*: αὐτῶν πολιτῶν μὴ

'πικαινούντων νόμους AESCH. *Eu.* 693 *ceḗă-ḗenii înșși omorând legile*.

[ἐπί, καίνω]

ἐπι-καίριος, *on adj.* |superl. -ώτατος| *prielnic*, *ext. important*: XEN. *Oec.* 5.5, συλλέξαντες τοὺς ἐπικαιριωτάτους XEN. *HG* 6.4.15 *adunându-i pe cei mai importanḗi* (sc. *pe comandanḗi*); XEN. *HG* 3.3.11, id. *Cyr.* 8.6.2, τις ... τῶν θεραπεύεσθαι ἐπικαιρίων XEN. *Cyr.* 8.2.25 *cineva dintre cei a căror vindecare este importantă*.

[ἐπικαιριος]

ἐπί-καιρος, *on adj.* |superl. -ότατος| I *care se face la momentul potrivit*, *nimerit*, *favorabil*: THUC. 6.34, τὴν μέντοι νίκην ταύτην τῆς ναυμαχίας ἐπικαιροτάτην δὴ ἔσχον THUC. 8.106 *au avut această victorie de luptă navală într-un moment foarte potrivit*; τὸ ἐπικαιρότατον χωρίον THUC. 1.68 *poziḗie foarte prielnică*; PLUT. *Phoc.* 13.7, Κόρυραν μὲν ἐν ἐπικαιροτάτῳ ... κειμένην ISOC. 15.108 *Coreyra așezată într-un loc foarte favorabil*; LXX *2Mac.* 8.6, (d. pers.) *ιατὴρ ἐπικαιρότατος* PI. *P.* 4.270 *un medic foarte potrivit* (propr. *cel mai nimerit în această situaḗie*); (subst. neut. pl.) τὰ ἐπικαιρα XEN. *Hier.* 10.6 *poziḗii avantajoase*; APP. *BC* 5.22, (superl.) ARR. *An.* 7.9.3. II *vital*, *esenḗial*: ~ ... τοῦ ζῆν ARSTT. *GA* 719a16 *neceșar pentru a trăi*.

[ἐπί, καιρός]

ἐπι-καίω, *vb.* |viit. ἐπικαῦσω, aor. ἐπέκαυσα| {att. ἐπικάω} a *arde* pe *sau* la *suprafaḗă*: (tm.) μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκην IL. 22.170 *a ars multe buturi de vite*; ARSTT. *Mir.* 830a22, LUC. *Phal.* 1.8 *ș.a.*

[ἐπί, καίω]

ἐπι-κᾶλάμομαι-ῶμαι, *vb.* a *spicui*, a *culege*: LUC. *Tax.* 16.

[ἐπί, καλαμάομαι]

ἐπι-κᾶλέω-ῶ, *vb.* I a *chema* la, a *invita*: (tm.) γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες OD. 7.189 *invitându-i pe mai mulḗi bătrâni*. II a *invoca*: ἐπικαλέει ... τὸν Διόνυσον HDT. 3.8 *îl invocă pe Dionysos*; ἐπὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν AR. *Lys.* 1280 *invoc-o pe Artemis*; AESOP. 1.260. III a *numi*, a *da un nume*, a *chema*: (pas.) ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι HDT. 8.44 *au fost numiḗi cecropizi*. IV a *chema* la *tribunal*, a *acuză*: τοὺς ἐπικαλοῦντας ἀλλήλοις PLAT. *Lg.* 766e *cei care se acuză unii pe alḗi* (= *împrecinḗii*). V (ext.)

a reproşa: ἐπικαλοῦντες ἐπεργασίαν Μεγαρεῦσι τῆς γῆς τῆς ἱερᾶς THUC. 1.139.2 *reproşându-le megarienilor lucrarea rămăntului sfânt*; ταῦτ' ἐπικαλεῖς; AR. Pax663 *pe acestea le reproşezi?*; PLUT. M.856c. **VI** (*med.*) **I** a învoca, a chema (în ajutor): θεοὺς ἐπεκαλεῖτο καὶ ἀνθρώπους καθορᾶν τὰ γινόμενα XEN. HG2.3.55 *ii invoca pe zei şi pe oameni să vadă cele ce se petrec*; σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν NT *1Cor. 1.2 împreună cu cei care cheamă numele Domnului nostru*; LXX *Ps. 98.6. 2* a chema în ajutor: πολιορκούμενοι Λακεδαιμονίους ἐπεκαλοῦντο THUC. 1.101 *fiind asediați, îi cheamă în ajutor pe lacedemonienii*; οἱ καὶ τοῖς μὴ ἐπικαλουμένοις ... ἐπιστρατεύουσι THUC. 4.60 *cei care poartă război împotriva celor care nu-i cheamă în ajutor*.

[ἐπί, καλέω]

ἐπικάλυμμα, ατος, τό [κᾶ] *subst. I* acoperământ, velință, cuvertură: LXX *2Rg. 17.19* *ș.a.*, (fig.) NT *1Pt. 2.16*, πλοῦτος δὲ πολλῶν ἐπικάλυμμα' ἐστὶν κακῶν MEN. *Fr. 84 bogăția este un acoperământ pentru multe rele*. **II** membrană, înveliș: ARSTT. HA527b28, id. *deAn. 422a2* *ș.a.*

[ἐπικαλύπτω]

ἐπικάλυπτήριον, ου, τὸ *subst. I* înveliș, acoperământ: ARSTT. PA687b24.

[ἐπικαλύπτω]

ἐπι-κάλυπτο, *vb.* a acoperi, a ascunde: (tm.) HES. *Th. 798*, XEN. *Cyn. 8.1*, ARSTT. HA503a35, (fig.) ἐπικαλύπτων τὴν ἀπορίαν PLAT. *Chrm. 169d ascunzând nedumerirea*; LXX *Sir. 47.15*, id. *Prov. 28.13*, (pas.) ἐπικαλύπτεσθαι τὸν νοῦν ἐνίοτε πάθει ARSTT. *deAn. 429a7 intelectul este învăluit uneori de pasiune*.

[ἐπί, καλύπτω]

ἐπικάλυψις, εως, ἡ *subst. I* acoperire, ascundere: PLUT. M.266e.

[ἐπικαλύπτω]

ἐπικαμπή, ἥς, ἡ *subst. I* cotitură: HDT. 1.180. **II** (milit.) formație de semicerc: XEN. *Cyr. 7.1.6* ARR. *An. 2.8.7*, id. *Tact. 42.4*.

[ἐπικάμπω]

ἐπικαμπής, ἑς *adj.* curbat: LUC. *Gall. 28*. (d. bastonul de sacrificiu *lituus*) PLUT. *Cam. 32.7*.

[ἐπικάμπω]

ἐπικάμπιος, ον *adj.* curbat (cătref): (ordine

de luptă) PLB. 6.31.2. // **ἐπικάμπιον**, τὸ *subst.* (milit.) formație în arc de cerc: PLB. 1.27.5.

[ἐπικάμπω]

ἐπι-κάμπω, *vb. I* a curba, a îndoii: ARSTT. HA556b17, (d. elefanți) ἐπικάμπτοντες τὰ ἔμπροσθεν σκέλεα ARR. *Ind. 14.6 îndoinduși membrele din față*. **II** a coti: APP. *BC5.85*. **III** (milit.) a fi în formație curbată (sc. de potcoavă): XEN. *HG4.2.20*.

[ἐπί, κάμπω]

ἐπι-καμπύλος, ον [ῦ] *adj.* încovoiat, curbat: HES. *Op. 427*.

[ἐπί, καμπύλος]

ἐπι-καρπία, ας, ἡ *subst. I* venit din exploatarea unei proprietăți funciare: PLAT. *Lg. 955d*. **II** dobândă: DEM. 29.60. **III** avantaj, profit, câștig: πορίζειν τὴν ἐπικαρπίαν ARSTT. *Pol. 1258b.20 a aduce câștig*; ISOC. 8.125, IOS. *B1.308*. **IV** impozit sau redevență pentru dreptul de pășunat: XEN. *Oec. 1348a23*.

[ἐπί, καρπός]

ἐπι-κάρπιος, ον *adj.* care oferă sau protejează fructele: (d. Zeus) ARSTT. *Mu. 401a19*, PLUT. *M. 1048c* *ș.a.*

[ἐπί, καρπός]

ἐπι-καρπολογέομαι-οῦμαι, *vb.* a culege: LXX *4Mac. 2.9*.

[ἐπί, καρπολογέω]

ἐπι-κάρσιος, α, ον *adj.* de-a curmezișul, transversal, în unghi, oblic: ἐφέροντ' ἐπικάρσiai OD. 9.70 (*corăbiile*) *erau purtate pieziș*; (op. ἰθύς sau ὀρθίος „drept”) τὰ ἐπικάρσια τετρακισχιλίων σταδίων HDT. 4.101 *patru sute de mii de stadii de-a curmezișul*; HDT. 1.180, PLB. 1.22.5, IOS. *B17.314*, διετείχιζε καὶ αὐτὸς ἐπικάρσιον τὸ ἔλος ἅπαν APP. *BC4.109 a construit un zid transversal prin întreağa mlaștină*.

[ἐπί, v. κείρω]

ἐπι-καταβαίνω, *vb.* a coborî (cătref): (ἑς + ac.) HDT. 9.25, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὕστεραῖα ἐπικαταβάντες THUC. 6.97 *coborând chiar în cetate în ziua următoare*; PLB. 18.25.5, PLUT. *Cim. 13.1*.

[ἐπί, καταβαίνω]

ἐπι-καταβάλλω, *vb.* |aor.2 3pl. tm. ἐπί ... κάββαλε| **I** a face să cadă, a prăvăli: IOS. *A15.316*, (tm.) A.RH. 4.188. **II** a coborî, a pleca: (urechile) XEN. *Cyn. 4.3*.

[ἐπί, καταβάλλω]

ἐπι-κατάγνυμαι, *vb.* a sparge (in plus): (ουᾶ) ARSTT. *Pr.* 889b11.

[ἐπί, κατάγνυμι]

ἐπι-κατάγω, [ἄγ] *vb.* (med.) a se apropia de țărni apoi, a acosta apoi: ἡ δ' ὕστερα αὐτῆς ἐπικατάγεται THUC. 3.49 *a doua corabie acostează după aceasta*; THUC. 8.28, IOS. *A118.248.*

[ἐπί, κατάγω]

ἐπι-καταδαρθάνω, *vb.* |aor.2 ἐπικατέδαρθον| a adormi apoi: THUC. 4.133, PLAT. *R.* 534d, PLUT. *M.* 687c.

[ἐπί, καταδαρθάνω]

ἐπι-καταίρω, *vb.* a se arunca asupra: (d. pǎ-sǎri, + dat.) PLUT. *Pomp.* 31.11.

[ἐπί, καταίρω]

ἐπι-κατακλύζω, *vb.* a inunda: (+ ac.) HDT. 1.107.

[ἐπί, κατακλύζω]

ἐπι-κατακοιμάομαι-ῶμαι, *vb.* a dormi (pe): HDT. 4.172.

[ἐπί, κατακοιμάω]

ἐπι-καταλαμβάνω, *vb.* a prinde după o urmărire, a prinde din urmă, a captura: HDT. 1.79, THUC. 2.90, id. 3.111, σελήνη ... ἡλιον ἐπικαταλάβη PLAT. *Tim.* 39c *luna a prins din urmă soarele*; (fig.) IOS. *A118.340*, (pas.) ARSTT. *HA* 611b33.

[ἐπί, καταλαμβάνω]

ἐπι-καταμένω, *vb.* a rămâne mai mult: XEN. *HG* 7.4.36, id. *Cyr.* 1.2.11.

[ἐπί, καταμένω]

ἐπι-καταπηδάω-ῶ, *vb.* a sări apoi pe: (εις + ac.) IOS. *B13.526.*

[ἐπί, καταπηδάω]

ἐπι-καταπίμπρημι, *vb.* a incendia: APP. *BC* 2.22.

[ἐπί, καταπίμπρημι]

ἐπι-καταπίπτω, *vb.* a cădea (asupra): LUC. 37.1.

[ἐπί, καταπίπτω]

ἐπι-κατάρρομαι-ῶμαι, *vb.* a arunca un blestem asupra, a blestema: LXX *Num.* 5.18, ἐπικατάρρομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν LXX *Malch.* 2.2 *voi blestema binecuvântarea voastră.*

[ἐπί, καταράομαι]

ἐπικατάρροτος, ον [ἄρ] *adj.* blestemat: LXX *Deut.* 28.18, id. *Is.* 65.20, NT *Gal.* 3.13 *ș.a.*

[ἐπικατάρρομαι]

ἐπι-καταρρέω-ῶ, *vb.* a aluneca pe: πολλοῖς

ἐπικατερρῶν νεκροῖς PLUT. *Pel.* 4.7 *a alunecat pe mulți morți.*

[ἐπί, καταρρέω]

ἐπι-καταρρήγνυμι, *vb.* I (act.) a sfâșia, a rupe: IOS. *A12.134.* II (pas.) a cădea torențial (asupra): (d. ploii) PLUT. *Mar.* 21.8.

[ἐπί, καταρρήγνυμι]

ἐπι-καταρριπτέω-ῶ, *vb.* a se arunca asupra: εἰς αὐτὰς ἐπικατερρίπτουν XEN. *An.* 4.7.13 *se aruncă și pe ele.*

[ἐπί, καταρριπτέω]

ἐπι-κατασεῖω, *vb.* a scutura: IOS. *B11.338.*

[ἐπί.]

ἐπι-κατασκάπτω, *vb.* a săpa la temelie, ext. a distrage complet: IOS. *A113.364.*

[ἐπί, κατασκάπτω]

ἐπι-κατασκευάζω, *vb.* a pregăti în plus: στάσιν τε ἑαυτοῖς ... ἐπικατεσκεύασαν IOS. *B14.137 s-au pregătit în plus de asediu*; XEN. *Vect.* 4.5.

[ἐπί, κατασκευάζω]

ἐπι-κατασπάω-ῶ, *vb.* a trage în jos: ARSTT. *Pr.* 901a2.

[ἐπί, κατασπάω]

ἐπι-κατασπένδω, *vb.* a vărsa în plus drept libație: (sânge) IOS. *B11.82.*

[ἐπί, κατασπένδω]

ἐπι-κατασφάζω, *vb.* a înjunghia sau a sacrifica deasupra: ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ ἑωυτόν HDT. 1.45 *se înjunghie deasupra mormântului*; APP. *Hisp.* 134, (pas.) IOS. *A119.88.*

[ἐπί, κατασφάζω]

ἐπι-κατατέμνω, *vb.* a tăia în plus, a prelungi galeriile (unei mine): DEM. 37.36.

[ἐπί, κατατέμνω]

ἐπι-καταφέρω, *vb.* |part. aor. pas. ἐπικατενεχθεῖς| (med., pas.) a cădea peste: (+ dat.) IOS. *A112.374.*

[ἐπί, καταφέρω]

ἐπι-καταψεύδομαι, *vb.* I a minți în plus: οὐδὲν ἐπικαταψευσάμενος HDT. 3.63 *fără să mintă deloc (= spunând purul adevăr)*; THUC. 8.7. II a acuza în mod mincinos: IOS. *A117.114.* III a înșela: ἐπικαταψεύσασθαί θηλότητα τῆς ὄψεως IOS. *A119.30 a da în mod fals aparența de femeie.*

[ἐπί, καταψεύδομαι]

ἐπι-καταψήχω, *vb.* a măguli apoi: APP. *BC* 2.145.

[ἐπί, καταψήχω]

ἐπι-κάτειμι, *vb.* a coborî: ἐπικατιόντος τοῦ

νοσήματος ἐς τὴν κοιλίαν THUC. 2.49 *boala coborând la burtă*.

[ἐπί, κάτειμι]

ἐπι-κατέχω, *vb.* a reține în plus: LUC. Herm.23.

[ἐπί, κατέχω]

ἐπι-κατηγορέω-ῶ, *vb.* I a atribui: (+ ac. și dat.) PLUT. M.1113b. II a fi adăugat: ἐν ἅπασι γὰρ τοῖς ἐπικατηγορουμένοις πρὸς τῷ ἄκρῳ ARSTT. APr.Po.49a.25 *în toate cazurile când s-a adăugat ceva la termenul extrem*.

[ἐπί, κατηγορέω]

ἐπικάθημαι, *v.* ἐπικάθημαι

ἐπικάυσις, *ewos*, ἡ *subst.* ardere (la suprafață), tăciune: (d. plante) PLAT. Sp.368c.

[ἐπικάϊω]

ἐπικάυτος, *ov adj.* ars (în foc): (sulițe) HDT. 7.71 ș.a.

[ἐπικάϊω]

ἐπι-καχλάζω, *vb.* a se izbi de: (impf. iter.) κύμα ... πέτραις ἐπικαχλάζεσκεν A.RH. 4.944 *valul se izbea de stânci*; ARR. An.6.5.2.

[ἐπί, καχλάζω]

ἐπί-κειμαι, *vb.* I a fi așezat (pe), a fi pus (deasupra): τὸ διάδημα τοῖς ὄπλοις ἐπικείμενον PLUT. *Aem.*33.6 *diadema așezată peste arme*; NT In.21.9. II a fi închis: θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί OD. 6.19 *ușile cu lemn strălucitor erau închise*. III a fi situat (lângă), a fi în apropiere: (frecv. d. insule) (+ dat.) ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπικειμένων τῇ Θρηκίῃ HDT. 7.185 *din insulele din apropierea Traciei*; THUC. 4.53, ἐς τὰς νήσους τὰς ἐπικειμένας THUC. 2.14 *în insulele din apropiere (de coastă)*; THUC. 4.44. IV a apăsa, a presa: κρατερὴ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη IL. 6.458 *te va apăsa nevoia cumplită*; NT ICor.9.16, Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος AR. V.1285 *Cleon mă tulbura presându-mă*; ἐπικείμενος τοῖς φεύγουσιν PLB. 4.59.3 *stând pe urmele celor care fugeau*. V a sta să vină, a amenința: χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου NT Fp.27.20 *o furtună nu mică amenințând să vină*. VI a fi impus: θάνατος ἢ ζημὴ ἐπικείται HDT. 2.38 *este prevăzută pedeapsa cu moartea*; PLAT. Cra.411c, δικαιώματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα NT Evr.9.10 *drepturi ale cărnii impuse până la vremea îndreptării*. VII a se îmbulzi, a se înghesui: (+

dat.) τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ NT Lc.5.1 *mulțimea se îmbulzea pe lângă el*. VIII a insista, a stăruî, a amenința: οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλας NT Lc.23.23 *ei insistau cu strigăte puternice*. IX a fi prevăzut, a fi împodobit cu: (+ ac. de relație) στέφανον ἐπικείμενος PLUT. Marc.22.2 *împodobit cu o coroană*. X a fi expus: οἱ κίνδυνον ἐπικείμενοι APP. BC4.16.124 *cei expuși la pericol*.

[ἐπί, κείμαι]

ἐπι-κείρω, *vb.* |aor. ἐπέκειρα| {ep. aor. ἐπέκερσα II.} I a reteza, a tăia (retragerea), a rupe: (rândurile) IL. 16.394, (tm.) IL. 15.467. II a secera: ἀνδρῶν, οὓς νῦν δαίμων ἐπέκειρεν AESCH. Pers.921 *oamenii pe care acum i-a secerat daimonul*.

[ἐπί, κείρω]

ἐπικείσεται, *viit.* 3sg. de la ἐπικείμαι.

ἐπικεκλασμένος, *η, ov part. pf. med.-pas.* de la ἐπικλάω.

ἐπικεκλιμένος, *part. pf. pas. ac. fem. pl.* de la ἐπικλίνω: IL. 12.121 ș.a.

ἐπικέλευσις, *ewos*, ἡ *subst.* indemn, imbold: THUC. 4.95.

[ἐπικελεύω]

ἐπι-κελεύω, *vb.* a îndemna (la), a îmboldi, a încuraja: (+ dat.) ἐπεκέλευσά σοι EUR. El.1224 *te-am îmboldit*; ἐπικελεύοντες αὐτοῖς ἔτι κρείττους ποιοῖτε XEN. Cyr.3.3.41 *încurajându-i îi faceți și mai puternici*; (+ ac.) ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον THUC. 3.82 *îndemnându-l pe cel care nu se gândea*; PLAT. Phd.61a, (+ inf.) τῶν δὲ πολλῶν κάτωθεν ἔλκειν ἐπικελευόμενων PLUT. Cam.42.3 *cei mulți îndemnând de jos să[-l] tragă cu forța*; (med.) (+ dat. și inf.) ἐπεκελεύοντο τῷ Νικίᾳ παραδιδόναί τὴν ἀρχὴν THUC. 4.28 *(pororul) îl îndemna pe Nikias să[-i] predea (lui Cleon) comanda*.

[ἐπί, κελεύω]

ἐπι-κέλλω, *vb.* |viit. ἐπικέλλω, aor. ἐπέκελσα și ἐπέκειλα| I (*tranz.*) a împinge, a trage la țarm: (corăbiile) OD. 9.148, ἐπέκειλαν τὴν ναῦν NT Fp.27.41 *au împins corabia spre țarm*. II (*intrans.*) a ajunge la țarm, a acosta: ἠπεῖρω ἐπέκελσεν OD. 13.114 *(corabia) a ajuns pe uscat*; ἐπικέλασατε νήσω A.RH. 2.382 *acostați pe o insulă*; A.RH. 1.1362, id. 3.575.

[ἐπί, κέλλω]

ἐπι-κέλομαι. *vb.* {ep. aor.2 3sg. ἐπεκέκλετο} a invita, a chema: (+ ac.) στυγεράς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινύς IL. 9.454 *le-a invocat pe fioroasele Erinii*; AESCH. *Supp.*40, (+ dat.) A.RH. 3.85.

[ἐπί, κέλομαι]

ἐπι-κεράννυμι. *vb.* {ep. inf. aor. ἐπικῆσαι} a turna în plus *sau* pe, a amesteca: (vin) OD. 7.164.

[ἐπί, κεράννυμι]

ἐπικερδαίνω. *vb.* a căștiga în plus: ἐνιαυτὸν ἐπικερδᾶναι τῇ ἀρχῇ PLUT. *Flam.*3.2 *a căștiga încă un an la conducere.*

[ἐπικερδής]

ἐπι-κερδής. *ἐς adj.* care aduce căștig, avantașos: AESOP. 1.90, LXX *Inf.*15.12, APP. *BC2.*18, LUC. *Cat.*21 ș.a.

[ἐπί, κέρδος]

ἐπικέρδια. *ων, τά subst.* profit: HDT. 4.152.

[ἐπικερδής]

ἐπι-κερτομέω-ῶ. *vb.* {impf. ἐπεκερτόμουν, viit. ἐπικερτομήσω, aor. ἐπεκερτόμησα} a-și bate joc de, a batjocori, a insulta: (+ ac.) τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη IL. 16.744 *ai spus batjocorindu-l*; OD. 22.194, HDT. 8.92, THEOC. 20.2. *πολλὰ γὰρ τὸν Λεύκολλον ἐπικερτομήσας* PLUT. *Pomp.*38.1 *bătându-și joc de Lucullus în multe privințe*; LUC. *Syr.*D.58.

[ἐπί, κερτομέω]

ἐπικέσθαι. (ion.) *inf. aor. v.* ἐφικνέομαι.

ἐπι-κεύθω. *vb.* a ascunde, a tăinuî: IL. 5.816, σῶ παιδί ἔπος φάο μηδ' ἐπίκευθε OD. 18.171 *spune și nu ascunde nimic copilului tău*; OD. 16.168, AESCH. *Ag.*800, οὐ σ' ἐπικεύσω A.RH. 3.332 *nu ți-o voi ascunde*; A.RH. 2.312 ș.a.

[ἐπί, κεύθω]

ἐπι-κεφάλαιος. *ον adj.* pe cap de persoană: // **ἐπικεφάλαιον.** *ου, τό* impozit (pe cap de persoană), capitație: ARSTT. *Oec.*1346a4 ș.a.

[ἐπί, κεφαλή]

ἐπικεφάλαιόω-ῶ. *vb. (med.)* a trata sumar un subiect: PLB. 2.40.4.

[ἐπικεφάλαιος]

ἐπικεχόδως. *ὁ adj.m.* căcăcios, epitet comic d. o pasăre: AR. *Av.*68.

[ἐπιχέζω]

ἐπι-κῆδειος. *ον adj.* de înmormântare, de jale: (cântec) EUR. *Tr.*513, PLAT. *Lg.*800e, IOS. *AI*10.78. // **ἐπικῆδειον,** *τό subst.* cântec de înmormântare: PLUT. *Pelop.*1.7.

[ἐπί, κῆδος]

ἐπικῆριος. *ον adj. v.* ἐπικηρός: LUC. *Vit.**Auct.*14.

ἐπί-κηρος. *ον adj.* |comp. -ότερος| destinat morții, mortal, pieritor, perisabil: ARSTT. *Mu.*392a34, θνητὰ μὲν τὰ σώματα ἡμῶν καὶ ἐπικῆρα IOS. *AI*12.282 *trupurile noastre sunt muritoare și pieritoare*; (neut. subst.) τὸ ἐπικηρον PLUT. *M.*475d *partea perisabilă*; PLAT. *Sp.*367b ș.a. // **ἐπικῆρως.** *adv.* în pericol de moarte: τῆς φιλοσοφίας ἐπικῆρως διακειμένης ISOC. 11.49 *filosofia fiind în pericol de moarte.*

[ἐπί, κῆρ]

ἐπικηρῶκεία. *ας, ἡ subst.* trimitere de soli (crainici), negociere (de pace): DEM. 5.18, PLB. 14.2.13.

[ἐπικηρυκεύομαι]

ἐπικηρύκευμα. *ατος, τό [ῶ] vb.* cerere din partea solilor (crainicilor): EUR. *Med.*738.

[ἐπικηρυκεύομαι]

ἐπι-κηρῶκεύομαι. *vb.* **I** a trimite soli (crainici), a da de veste prin intermediul solilor (crainicilor), a vesti: (+ dat.) ἐπικηρυκεύεται Γυλίππῳ THUC. 7.83 *îi vestește lui Gylyppos*; τῷ ἐχθίστῳ ἐπικηρυκεύασθαι βασιλεῖ PLAT. *Mx.*243b *a trimite soli celui mai rău rege*; (εἰς + ac.) ἔς τε τὰς πόλεις ἐπικηρυκεύεσθαι THUC. 6.48 *a trimite de veste în cetăți*; (πρός + ac.) HDT. 9.87, IOS. *B11.*167. **II** a trimite mesageri (cu propuneri de pace), a negocia, a trata: πικηρυκεύεται Εὐριπίδῃ ... ἐπὶ βλάβῃ τινὶ τῇ τῶν γυναικῶν AR. *Th.*336 *negociază cu Euripides spre vreo daună a femeilor*; THUC. 4.27, PLUT. *Arist.*10.6. **III** a proclama (public), a declara solemn: ταῦτ' ἐπικηρυκεύομαι AR. *Th.*1163 *declar solemn acestea*. **IV** a merge ca trimis (ambasador): (παρά „la” + gen.) PLB. 21.16.1. **V** (jur.) a propune o înțelegere (privată): DEM. 32.24.

[ἐπί, κηρυκεύω]

ἐπικῆρυκτος. *ον adj.* anunțat: APP. *Pun.*439.

[ἐπικηρύσσω]

ἐπικῆρυξις. *εως, ἡ subst.* proclamație: APP. *BC1.*75.

[ἐπικηρύσσω]

ἐπι-κηρύσσω. *vb.* {pf. ἐπικηκῆρυχα} {att. -ύττω} **I** a anunța (prin crainici), a proclama: ἐπικηρύξει τοὺς ὑπάτους, ὅπως PLUT. *Marc.*29.9 *consulii anunță public că*; PLUT. *Alc.*3.1, (d. pedepse) ἐπεκῆρυξέ ...

θάνατον τὴν ζημίαν XEN. *HG1.1.15 a anuntat pedearpsa cu moartea*; (pas.) κάπικτηρυχθεὶς χθονί AESCH. *Th.634 proclamata (invingător) în țară*; τὸ ἐπικτηρυχθέν PLUT. *Them.29.3 (sumā) anuntatā*. **II** a promite public, a oferi: ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν LYS. 6.18 *promitând că va da un talant de argint*; διὰ τοῦτο χρήμαθ' ἑαυτῶ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκηρυχέναι DEM. 19.22 *din acest moment tebanii i-au oferit bani*; (pas.) διακοσίων ἐπικεκηρυγμένων αὐτῶ ταλάντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως PLUT. *Them.26.1 fiind anuntată o sumă de două sute de talanți pe capul lui din partea regelui*. [ἐπί, κηρύσσω]

ἐπι-κίδνημι, *vb.* **I** (*act.*) a răspândi (pe): (fig.) κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν HDT. 7.140 *răspânziți curaj peste rele*. **II** (*med.*) a se (re)nvârsa: ὕδωρ ἐπικίδνεται αἶαν IL. 2.850 *apă se revărsa pe pământ*; ὄσον τ' ἐπικίδνεται ἠώς IL. 7.451 *până unde se revărsa aurora*; A.RH. 2.978.

[ἐπί, κίδναμαι]

ἐπι-κίνδυνος, *ov. adj.* [comp. -ότερος] periculos, primejdios, nesigur: HDT. 6.86a, οἱ ἐπιβουλευόντες ... ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον LYS. 5.2 *conspiratorii fac traiul periculos*; (op. ἐν τῷ ἀσφαλεῖ „în siguranță”) ἐν ἐπικινδύνῳ ... ἢ ἀποκομιδῇ ἐγίγνετο THUC. 1.137 *întoarcerea era în condiții periculoase*; PLAT. *R.467d*, ἐπικινδύνου παρ' ἡμῖν ὄντος + inf. ISOC. *Ep.4.1 este periculos pentru noi*; APP. *BC4.31* ș.a. // **ἐπικινδύνως**, *adv.* **I** în mod periculos, în primejdie: XEN. *Mem.2.3.2*, πολλῶν ἀπὸ τῆς μάχης ~ ... ἐχόντων PLUT. *Marc.25.10 mulți fiind în pericol după bătălie*; APP. *BC5.12*. **II** cu propriul risc, spre propriul pericol: THUC. 3.37. [ἐπί, κίνδυνος]

ἐπι-κινέομαι-οὔμαι, *vb.* a fi mișcat sau impresionat: (+ dat.) ἐπεκινούντο τῷ ῥήματι κυρίου LXX *1Es.8.69 erau mișcați de cuvântul Domnului*.

[ἐπί, κινέω]

ἐπι-κίρνημι, *vb.* {att. ἐπικίρνάω-ῶ} a amesteca: HDT. 1.51, PLUT. *M.270a*.

[ἐπί, κίρνημι]

ἐπι-κλάζω, *vb.* a face zgomot asupra, a striga (la): XEN. *Cyn.16.8*, (tm.) αἰσίαν δ' ἐπί οἱ ... Ζεὺς ... ἔκλαξε βροντάν P1. *P.4.23 a făcut să sune asupra lui un tunet prielnic*.

[ἐπί, κλάζω]

ἐπι-κλαίω, *vb.* {att. ἐπικλάω-ῶ, inf. ἐπικλάειν Ar.} a se tângui în plus: AR. *Th.1063*.

[ἐπί, κλαίω]

ἐπικλαυτος, *ov. adj.* plângător: (cântec) AR. *Ra.683*.

[ἐπικλαίω]

ἐπι-κλάω¹, *vb.* **I** (*act.*) a îndupleca, a impresiona: ἐπέκλασε τοὺς Ἀθηναίους PLUT. *Per.37.5 i-a înduplecat pe atenieni*; (pas.) ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ THUC. 3.59 *a fi înduplecat în părere*; πολλῶν δὲ καὶ πρὸς τὴν ὄψιν ἐπικλωμένων PLUT. *Ant.18.3 mulți fiind copleșiți de durere la vederea lui*; PLUT. *Publ.3.2*, τὸ μηδὲ ἐπικλασθῆναι δακρυούσης LUC. *DMeretr.12.2 a nu fi deloc impresionat de cea care plânge*. **II** (*med., pas.*) **1** a se rupe, a se sparge: τὸν ἦχον τοῦ ὕδατος ἐπικλωμένου LUC. *Tox.20 sunetul apei despicate*. **2** a se îndoii, a se încovoia: LUC. *Ind.23*, id. *DDeor.19.2*.

[ἐπί, κλάω]

ἐπι-κλάω², *vb.* (att.) v. ἐπικλαίω

ἐπι-κλεῖς, *ἐς adj.* vestit, glorios, slăvit: A.RH. 4.1472.

[ἐπί, κλέω]

ἐπι-κλείω¹, *vb.* **I** a slăvi, a lăuda: τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι OD. 1.351 *oamenii slăvesc mai degrabă cântarea*. **II** a invoca: ἐπικλείοντες Ἐώιον Ἀπόλλωνα A.RH. 2.700 *invocându-l pe Apollon Heoios* (sc. *al Zorilor, de Dimineață*); (+ inf.) A.RH. 3.553. **III** a numi: A.RH. 2.1156.

[ἐπί, κλείω²]

ἐπι-κλείω², *vb.* [impf. ἐπέκλειον, aor. ἐπέκλεισα] {att. ἐπικλήω} a închide, a zăvorâ: AR. *Pax101*, (med. = act.) ἐπικλείσάμενοι τὰς θύρας LUC. *Tox25 închizând porțile*; ș.a., (pas.) XEN. *Eq.12.6*.

[ἐπί, κλείω¹]

ἐπι-κλήζω, *vb.* a chema, a (supra)numi: APP. *Syr.337* ș.a.

[ἐπί, κλήζω]

ἐπικλήω, *vb.* v. ἐπικλείω

ἐπικλημα, *ατος, τό subst.* acuzație, învinuire, reproș: τοῦτίκλημι' ὑπεξέλοι SOPH. *OT227 să scape de învinuire*; EUR. *Or.570*. XEN. *Oec.11.4*, IOS. *A12.264* ș.a.

[ἐπικαλέω]

ἐπίκλην, *adv.* pe nume sau ca supranume: ~

αἰθῆρ καλούμενος PLAT. *Ti.58d primind drept nume „eter”*; PLUT. *M.364f, APP. Praef.59, LUC. Smp.6* §.a.

[ἐπικαλέω]

ἐπί-κληρος, ου, ἡ *subst.* mostenitor (unic) sau mostenitoare (unică): καταλείπων παῖδ' ἐπικληρον AR. *V.583 lāsând-o pe fată mostenitoare*; ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ~ ἐγένετο IS. *10.4 mama mea a devenit mostenitoare pe întreaga avere*; PLAT. *Lg.630e, ARSTT. Pol.1304a4, DEM. 46.19* §.a.

[ἐπί, κληρος]

ἐπικληρώ-ω, *vb.* |part. pf. pas. ἐπικεκληρωμένος| a atribui sau a indica prin tragere la sorti: ἐπικληροῦσι ταῖς ἀρχαῖς οὗτοι τὰ δικαστήρια ARSTT. *Ath.59.5 prin tragere la sorti aceștia indică autorităților instanțele*; DEM. *14.19, id. 21.13, (pas.) DEM. 37.39.*

[ἐπικληρος]

ἐπὶκλήσις, εως, ἡ *subst.* I nume dat în plus. (supra)nume: Ἄμαξαν ἐπὶκλήσιν καλέουσιν IL. *18.487 (constelație pe care) o numesc „Car”*; HES. *Th.207, ἐπὶκλήσιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη καλέεται Ἡλίου* HDT. *4.181 izvorul aceștia poartă numele de „al Soarelui”*; ἔχει δὲ ναὸν οὐ μέγαν Ἀρτέμιδος ἐπὶκλήσιν Προσηφίας PLUT. *Them.8.4 are un templu nu prea mare al lui Artemis, supranumită „cea de răsărit”*; (ac. adv.) ἐπὶκλήσιν Βώρω IL. *16.177 după nume Boros.* II poreclă: τῷ δ' ἀνδρὶ παρασχεῖν ἐπὶκλήσιν τὸν Ἀηνόβαρβον PLUT. *Aem.25.4 i-a dat bărbatului poreclă de „Ahenobarbus”*; PLUT. *Oth.12.3, id. M.272f.* III renume, faimă: πόλει δὲ τῇ πάση τὴν αἰσχίστην ἐπὶκλήσιν THUC. *7.68 întregii cetăți (i-a adus) cea mai rea faimă*; XEN. *Lac.9.4.* IV (jur.) apel: ἐκείνων δὲ μὴ προσδεχομένων τὴν ἐπὶκλήσιν PLUT. *Marc.2.7 respingându-i apelul.* V invocație, rugămintă: μετὰ ἐπὶκλήσεως καὶ εὐχῶν συνέμειζαν τοῖς πολεμίοις LXX *2Mac.15.26 cu invocație și rugă s-au aruncat asupra dușmanilor.*

[ἐπικαλέω]

ἐπὶκλητος, ου *adj.* I chemat, convocat: HDT. *7.8.* II chemat (în ajutor): ἐπὶκλητοὶ ἐγένοντο Λοκροί HDT. *7.203 au venit în ajutor locrienii*; THUC. *4.61.* III invitat: AR. *Pax.1266.* IV chemat din afară, străin: PLB. *8.11.2.* V chemat, distins: οὗτοι ἐπὶκλητοὶ τῆς συναγωγῆς LXX *Num.1.16 aceștia sunt cei ce se disting în sinagogă.* VI ales: αὐται

αἱ πόλεις αἱ ἐπὶκλητοὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ LXX *Iis.Nav.20.9 aceștea sunt cetățile alese pentru fiii lui Israel.*

[ἐπικαλέω]

ἐπικλινής, ἑς *adj.* înclinat, în pantă: THUC. *6.96, CALL. Hec.fr.333.*

[ἐπικλίνω]

ἐπικλίντης, ου, ὁ *subst.* cutremur (care mișcă pământul în unghi ascuțit): ARSTT. *Mu.396a2.*

[ἐπικλίνω]

ἐπὶκλιντρον, ου, τό *subst.* pat, divan: AR. *Ec.907.*

[ἐπικλίνω]

ἐπι-κλίνω, [ι] *vb.* |impf. ἐπέκλινον, aor. ἐπέκλινα; med. impf. ἐπεκλινόμην, pf. ἐπέκεκλιμαι, m.m.c.p. ἐπεκεκλίμην; pas. aor. ἐπεκλίθην| I (tranz.) I a (a)pleca, a înclina: (d. căini) ἐπικλίνουσαι τὰ ὄτα XEN. *Cyn.6.15 aplecându-și urechile*; ἐπικλίνοντας τὸν σῆτον ARR. *An.1.4.1 aplecând (= culcând la pământ) grâul*; (fig.) ἐπικλίνει καρδίας ἡμῶν πρὸς αὐτόν LXX *3Rg.8.58 apleacă inimile noastre către el.* 2 a face să se încline: πρὸς ταῦτ' ἐπικλίνει τὰ πράγματα DEM. *3.9 a face să încline situația în această direcție.* 3 a plia pe, a înclina: ἐπεκεκλιμένας σανίδας IL. *12.121 porți închise* (sc. canaturii ale usii pliate unul pe altul); ἀπὸ κεραίων δύο ἐπικεκλιμένων THUC. *2.76 de două bărne înclinate.* II (intrans.) a se apleca, a se întinde: PLAT. *Amat.132b, PLUT. M.1045e.*

[ἐπί, κλίνω]

ἐπι-κλονέω-ω, *vb.* a agita violent: θρασέες γὰρ ἐπικλονέεσκον ἔρωτες A.RH. *3.687 iubiri îndrăznețe [o] scuturau*; (med.-pas.) ἐπεκλονέοντο γυναῖκες A.RH. *1.783 femeile se înghesuiau.*

[ἐπί, κλονέω]

ἐπὶκλόπος, ου *vb.* |comp. -ώτερος| I înclinat către furt, gener. hoțoman, șiret, abil: OD. *11.364, AESCH. Eu.149, HES. Op.78, PLAT. Lg.781a* §.a. II abil, priceput, meșter la: (+ gen.) ~ ἔπλεο μύθων IL. *22.281 era abil în cuvinte*; OD. *21.397.*

[ἐπικλέπτω]

ἐπι-κλύζω, *vb.* |impf. ἐπέκλυζον, viit. ἐπικλύσω, aor. ἐπέκλυσα, pf. ἐπέκεκλυκα| a se revărsa peste, a inunda: ἐπικλύζει πόλιν EUR. *Tr.1326 inundă cetatea*; ποταμὸς

ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθήσεται LXX *Iud.2.8 rāul se va umple revār-sāndu-se de morṭii lor*; THEOC. 25.201, PLUT. *M.982c*, (fig.) LUC. *Pseudol.25*.

[ἐπί, κλύζω]

ἐπικλύσις, εως, ἡ *subst.* inundare, inundatie: THUC. 3.89.

[ἐπικλύζω]

ἐπικλύτός, ὄν *adj.* vestit, faimos: A.RH. 2.236.

[ἐπικλύω]

ἐπι-κλύω, *vb.* [impf. ἐπέκλυον] a ascolta: (+ ac.) πάντ' αἶνον ἐπέκλυε Νηλεΐδαο IL. 23.652 *a ascultat toată lauda fiului lui Neleus (= Nestor)*; (+ gen.) OD. 5.150, τοῦ δ' ἥρωος ἰάχοντος ἐπέκλυεν A.RH. 1.1240 *il auzea pe eroul care striga*.

[ἐπί, κλύω]

ἐπι-κλώθω, *vb.* a țese, ext. a hărăzi prin destiin: ὧς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων OD. 16.64 *căci astfel i-a țesut destinul zeul*; EUR. *Or.12*, (frecv. d. Moire) AESCH. *Eu.335*, PLAT. *Epigr.7.99*, LUC. *ITr.25*, id. *Ch.16*, (med.) βασιλεῦσιν ἐπικλώσονται οἰζύν OD. 20.196 *hărăzesc regilor nenoro-cire*; (pas. part. subst.) τὰ ἐπικλωσθέντα PLAT. *R.620e cele toarse (= destinul)*.

[ἐπί, κλώθω]

ἐπι-κνώω-ῶ, *vb.* a găzui (la suprafață): (tm.) ἐπί δ' αἴγειον κνή τυρόν κνήστι IL. 11.639 *răzuie brânză de capră cu un cuțit*; AR. *Av.1582* ș.a.

[ἐπί, κνάω]

ἐπικνέομαι, *vb.* (ion.) v. ἐφικνέομαι

ἐπι-κοιμάομαι-ῶμαι, *vb.* [viit. ἐπικοιμήσομαι; pas. aor. ἐπεκοιμήθην] a dormi (pe), a fi culcat (pe): οὐ καθεύδων ἐπικεκοιμήσθαι PLAT. *Euthd.300a estī culcat fără să dormi*; οὐκ ἐπικοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου LXX *Deut.21.23 trupul lui nu va fi culcat pe lemn*; IOS. *AF8.28*, (fig. „a fi neglijent”) PLB. 2.13.4.

[ἐπί, κοιμάω]

ἐπι-κοινός, ὄν *adj.* I comun, (aflat) în comun: HDT. 4.172, PLUT. *M.388a*, (+ dat.) ἡ ἄλλη στολή τοῖς θεράπουσιν ἐστίν ἐπικοινός APP. *BC2.120 restul îmbrăcăminteii este comun cu al sclavilor*; (neut. pl. adv.) ἐπικοίνα HDT. 1.216 *în comun*. II participiant (la): (+ gen.) EUR. *Andr.124*.

[ἐπί, κοινός]

ἐπικοινόω-ῶ, *vb.* I a comunica cu, a se sfătui cu: περι δὲ τούτου οὔτε τῷ πατρὶ οὔτε τῷ ἀδελφῷ ἐπεκοινώσω PLAT. *Prt.313b în legătură cu aceasta nu te-ai sfătuit nici cu tatăl, nici cu fratele*. II (pas.) a fi în comun: PLAT. *Lg.631d*.

[ἐπικοίνος]

ἐπικοινωνέω-ῶ, *vb.* I a comunica cu, a fi părtaş cu, a se înrudi: (+ dat.) PLAT. *Sph.251d*, id. *Grg.464c* ARSTT. *APr.Po.77a26*. II a se înțelege cu: (+ dat.) DEM. 29.36. III a avea în comun: PLAT. *Cra.394c*. IV a se amesteca cu: (+ dat.) μάλιστα γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα LXX *Sir.26.6 biciul limbii amestecându-se în toate*.

[ἐπικοίνος]

ἐπικοινωνία, ας, ἡ *subst.* întovărășire, comuniune: PLAT. *Sph.252d*.

[ἐπικοίνος]

ἐπι-κοιτάζομαι, *vb.* a-și petrece noaptea: ARSTT. *HA599a30*.

[ἐπί, κοίτη]

ἐπικοιτέω-ῶ, *vb.* a veghea asupra: (ἐπί + gen.) PLB. 21.27.6.

[ἐπικοίνος]

ἐπι-κοκκάστρια, ας, ἡ *subst.* repetare în batjocură: Ἦχώ, λόγων ἀνωδός ἐπικοκκάστρια AR. *Th.1059 Ecoul, care repetă batjocoritor vorbele oamenilor*.

[ἐπί, onomat.]

ἐπι-κομίζω, *vb.* a duce cu sine: IOS. *A12.312*.

[ἐπί, κομίζω]

ἐπι-κομπάζω, *vb.* a adăuga spre fală, a se fali cu: (+ ac.) EUR. *HF981*, ἀληθεῖ λόγῳ ... ἐπικομπάσαι τοὺς Ὑπερβορέους PLUT. *Cam.22.3 a-i adăuga la cuvântul adevărat pe hiperboreeni spre fală*.

[ἐπί, κομπάζω]

ἐπι-κομπέω-ῶ, *vb.* a arăta cu fală, a se împăuna cu: (+ ac.) THUC. 4.126, (abs.) THUC. 8.81.

[ἐπί, κομπέω]

ἐπικόπτων, ου, τό *subst.* taler pe care se taie carnea: MEN. *Fr.33*.

[ἐπικόπτω]

ἐπικόπος, ὄν *adj.* tăiat: (neut. subst. „taler pe care se taie, fund de tăiat”) LUC. 20.9.

[ἐπικόπτω]

ἐπι-κόπτω, *vb.* [aor. ἐπέκοψα; pt. κάπεκοπάμην v. ἀποκόπτω] I a lovi de sus: βούν ἐπικόπων OD. 3.443 *lovind de deasupra*

vita. **II** a tāia, a întrepru: ἐπικόψαι τὴν στάσιν IOS. *AI2.420 a întrepru rebeliunea*; IOS. *BI4.168*. **III** a dojeni, a mustra: (+ ac.) PLUT. *Cic.24.9*. **IV** a imprima: (d. monede) ARSTT. *Oec.1349b31*.

[ἐπί, κόπτω]

ἐπι-κορρίζω, *vb.* a lovi în car: ARSTT. *HA614a10*.

[ἐπί, κόρρη]

ἐπι-κορύσσομαι, *vb.* [impf. ἐπεκορυσσόμην] a-și pune coiful, *ext.* a se înarma împotriva: (+ dat.) LUC. *Alex.57*.

[ἐπί, κορύσσω]

ἐπι-κοσμῶ-ῶ, *vb.* **I** a împodobi în plus: γράφοντες ἐγκώμια τῶν καλῶν ἐπικοσμοῦσιν αὐτὰ μέλεσι PLUT. *M.622f scriind elogii ale celor frumoși, le împodobesc în plus cu cântece*: (pas.) ARSTT. *Pol.1263a2*. **II** a împodobi, a cinsti, a onora, a celebra: HDT. 7.228, AR. *Ra.383* ἐπικοσμοῖσα τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός PLUT. *Tim.3.3 împodobind virtutea bărbatului*; PLUT. *Aem.39.6*. **III** a îndrepta: διαστραμμένον οὐ δυνήσεται τοῦ ἐπικοσμηθῆναι LXX *Ec.1.15 ce e strămb nu va putea fi îndreptat*.

[ἐπί, κοσμῶ]

ἐπί-κοτος, *ov adj.* **I** mâniaș, mâniaș, răzbunător: Ἦρας ἐπικότοισι μῆδεσι AESCH. *Pr.601 planuri răzmașe ale Herei*; AESCH. *Th.786*, Pl. *Fr.Hyporch.109*. **II** demn de mânie: SOPH. *Fr.428*. // **ἐπικότως**, *adv.* cu mânie: AESCH. *Pr.163*.

[ἐπί, κότος]

Ἐπικούρειος, *ov adj.* al lui Epicur, epicurian, epicureu: (filosofi) NT *Fp.17.18*, ὁ ~ λόγος PLUT. *M.1103d doctrina lui Epicur*; (pl. subst.) οἱ Ἐπικούρειοι LUC. *Herm.36 epicureii*.

[Ἐπίκουρος]

ἐπικουρέω-ῶ, *vb.* **I** a veni în ajutor sau în sprijin, a susține: (frecv. d. război) ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμον IL. 5.614 *venind în ajutorul lui Priam*; ~ Ἀθηναίους Λακεδαιμονίοις παντὶ σθένει κατὰ τὸ δυνατόν THUC. 5.23 *atenienii îi susțin pe lacedemonieni cu toată forța după puteri*; ἐγὼ δὲ ἔρχομαι ὑμῖν ἐπικουρήσων XEN. *Cyr.7.1.21 eu vă vin în ajutor*; XEN. *An.5.8.21*, ISOC. 6.63 §.a. **II** (*ext.*) a proteja, a apăra: νόσοις ἐπικουρήσαι XEN. *Mem.1.4.13 a proteja de boli*; εἰ δὲ τῷ ... χειμῶνα ἐπεκούρησα XEN. *An.5.8.25 dacă l-am protejat în timpul iernii*.

[ἐπίκουρος]

ἐπικούρημα, *atos*, τὸ *subst.* ajutor, apăra-toare, protecție împotriva: (+ gen.) ὀφθαλμοῖς ~ τῆς χιόνης XEN. *An.4.5.13 protecție pentru ochi împotriva zăpezii*.

[ἐπικουρέω]

ἐπικούρησις, *εως*, ἡ *subst.* ajutorare, apăra-re, protejare (împotriva): (+ gen.) κάπικούρησιν κακῶν EUR. *Andr.28 ajutor împotriva relelor*; PLAT. *Lg.919b*, ἐς ἐπικούρησιν τῶν δημοτῶν APP. *BC1.33 spre protejarea oamenilor din popor*.

[ἐπικουρέω]

ἐπικουρητικός, ἡ, ὄν *adj.* auxiliar: PLAT. *R.441a*.

[ἐπικουρέω]

ἐπικουρία, *ας*, ἡ *subst.* {ion. -ιη Hdt.} **I** ajutor, sprijin: Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπειπαντο τὴν ἐπικουρίην HDT. 6.100 *atenienii nu au refuzat sprijinul*; μὴ ὑπὲρ ἀνδρῶν φυγάδων τῶνδε ἐπικουρίας δεομένων THUC. 6.12 *nu pentru niște fugari care au nevoie de ajutor*; ἰατρικὴν ἐξεῦρον ἐπικουρίαν ISOC. 11.22 *au descoperit ajutorul dat de medicină*; NT *Fp.26.22* §.a., (com. d. ὄλισβος) σκυτίνη 'πικουρία AR. *Lys.110 ajutor de piele* (joc de cuvinte, v. σκυτίνη). **II** trupe auxiliare: AESCH. *Supp.721*, (pl.) THUC. 7.59. **III** (spec.) clasă a ajutoarelor (gardienilor, cf. ἐπίκουρος): PLAT. *R.415c*.

[ἐπίκουρος]

ἐπικουρικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** care vine în ajutor, care servește drept ἐπίκουρος: PLAT. *R.434c*. **II** auxiliar, de mercenari: (neut. subst.) τὸ παρὰ Ἀμόργου ἐπικουρικών THUC. 8.28 *trupă de auxiliari din Amorgos*; THUC. 7.48, IOS. *AI14.48* §.a.

[ἐπίκουρος]

ἐπίκουρος, *ov adj.* **I** care vine în ajutor, aliat: IL. 3.188 §.a., (+ dat.) Ἀφροδίτη ἦλθεν Ἄρη ~ IL. 21.431 *Aphrodita a venit în ajutor lui Ares*; §.a. **II** care apăra, protector, apăra-tor: (+ dat.) τίν' ... λόγον ἐπίκουρον τοῖς αὐτοῦ ἐρεῖ; PLAT. *Thi.165e ce argument va rosti în ajutorul său*; (+ gen.) εὐρεῖν σὴν χέρ' ἐπίκουρον κακῶν EUR. *IA1027 a găsi mâna ta protectoare de rele*; (+ dat. și gen.) εἴμ' ... Λαβδακίδαις ~ ἀδῆλων θανάτων SOPH. *OT496 vin în ajutor labdacizilor pentru o moarte nelămurită*; PLAT. *Smp.189d*. // **ἐπίκουρος**, *ov*, ὁ *subst.* **I** aliat, (frecv. pl.) aliați: (frecv. d. aliații troienilor) IL. 12.61

§.a. **II** (pl.) trupe auxiliare, mercenari: HDT. 2.163, THUC. 2.70, XEN. *HG*7.4.6. **III** (pl.) trupe de pază, gărzi: THUC. 6.55. **IV** ajutoare, clasă a soldaților: PLAT. *R*.414b.

[prob. din *ἐπί-κορσος, cf. lat. *curro* „a alerga”]

Επίκουρος, ου, ὁ [ī] *subst.* Epicur (Epicouros), *spec.* filosof (341–270 î.Hr.): PLUT. *M*.465f, LUC. *Pisc*.4 §.a.

ἐπι-κουφίζω, *vb.* [viit. -ίσω] {att. viit. -ῶ} **I** (concr.) a face mai ușor, a ușura: τὴν νέα ἐπικουφισθεῖσαν HDT. 8.118 *corabia usurată (de încărcătură)*; PLUT. *M*.137d. **II** (fig.) **1** a încuraja, a susține: τὴν πόλιν κοσμεῖν καὶ τοὺς φίλους ~ XEN. *Oec*.11.10 *a împodobi cetatea și a-i susține pe prieteni*; XEN. *Cyr*.7.1.18. **2** a ușura, a înlătura: ἐπικουφίζει τι ἢ τιμὴ τοὺς πόνους τῷ ἄρχοντι XEN. *Cyr*.1.6.25 *cinstirea îi ușurează cu ceva comandantului eforturile*; Συρακουσίους ἐπικουφίσει PLAT. *Ep*.315d *a ușura traiul siracuzanilor*; IOS. *BI*4.441, LUC. *Sat*.35, APP. *BC*1.77. **III** a ridica: SOPH. *Ai*.1411, ἐπικουφίσαντες ... τὴν γῆν XEN. *Oec*.17.13 *ridicând pământul*.

[ἐπί, κουφίζω]

ἐπικόψω, *part. viit.* de la ἐπικόπτω.

ἐπι-κραδάω-ῶ, *vb.* a agita (asupra sau împotriva): A.RH. 1.552.

[ἐπί, κραδάω]

ἐπι-κράζω, *vb.* [part. pf. act. pl. ἐπικεκραγότες] a striga la sau împotriva: LUC. *Anach*.16.

[ἐπί, κράζω]

ἐπικραίαινο, *vb.* (ep.) v. ἐπικραίνω

ἐπι-κραίνω, *vb.* [viit. ἐπικρανῶ, aor. ἐπέκρᾱνα; *med.* impf. ἐπεκραινόμεν] {ep. impf. 3sg. ἐπεκραίαινε II. 2.419 §.a., aor. 3sg. ἐπεκρήνηνε Call. *Dian*.40, imper. aor. ἐπικρήνηνον II. 8.242 §.a., opt. aor. 3sg. ἐπικρήνει II. 15.599} a duce la îndeplinire, a realiza: (+ ac.) τὸδε πέρ μοι ἐπικρήνηνον ἐέλδωρ IL. 8.242 *îndeplinește-mi această dorință*: AESCH. *Supp*.375, (+ dat.) οὐδ' ἄρα πῶ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων IL. 2.419 *dar Cronidul nu i-a împlinit (ruga)*.

[ἐπί, κραίνω]

ἐπικράνθην, *pas. aor.* de la πικραίνω.

ἐπί-κρᾱνον, ου, τό *subst.* **I** bentiță de acoperit capul, vâl: EUR. *Hipp*.201. **II** (arhit.) capitel: PI. *Fr.Isthm*.6b, EUR. *IT*51.

[ἐπί, κρᾱνος]

ἐπι-κράταιόω-ῶ, *vb.* a întări: (pas.) LXX *Ec*.4.12.

[ἐπί, κραταιόω]

ἐπικράτεια, ας, ἡ *subst.* **I** stăpânire, dominație, putere: XEN. *Cyr*.5.4.28, PLUT. *Tim*.25.3, ARR. *An*.5.29.5, (fig.) σωφροσύνη δὴ τοῖνον ἐστὶν ~ τῶν ἐπιθυμιῶν LXX *4Mac*.1.31 *înțelepciunea înseamnă stăpânirea dorințelor*. **II** (concr.) regat: εἰς τὴν Καρχηδονίων ἐπικράτειαν ἐκφυγόν PLAT. *Ep*.349c *refugiindu-se în regatul cartaginezilor*; XEN. *An*.7.6.42. **III** victorie, supremație: PLB. 2.1.3.

[ἐπικρατής]

ἐπικρατέως, v. ἐπικρατής

ἐπι-κράτέω-ῶ, *vb.* {ion. impf. ἐπεκράτεον} **I** a avea putere asupra, a domni, a comanda: (+ dat.) ὅσσοι νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι IL. 10.214 *cei mai de seamă care comandă corăbiile*; OD. 16.122, (+ gen.) τῆς θαλάσσης οἱ Μιλήσιοι ἐπεκράτεον HDT. 1.17 *milesienii stăpâneau marea*; THUC. 1.30, (abs.) ὄτ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες οἱ νέοι OD. 14.60 *când tinerii au puterea ca niște comandanți*. **II** a fi victorios, a triumfa: IL. 14.98, ὡς χρησμὸς ἡμῖν ἐστὶν ~ AR. *Lys*.767 *oracolul ne spune că vom fi victorioase*; (+ gen.) ἐπεκράτησε μάχη τῶν Γελῶν HDT. 7.155 *a ieșit victorios în lupta cu cei din Gela*; PLUT. *Pelop*.21.2, (fig.) τὰς τῆς φύσεως ἀμαρτίας ἐπικρατήσειεν ISOC. 1.52 *triumfă asupra imperfecțiunilor naturii (umane)*. **III** a fi superior: διὰ τὸ ~ πολὺ τῷ ναυτικῷ THUC. 2.93 *pentru că erau mult mai puternici cu flota*. **IV** a izbuti, a reuși: ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους THUC. 6.74 *izbuteau să nu-i primească pe atenieni*. **V** (fig.) a predomina, a prevala: τὸ δὲ ἀνθρώπινον ἦθος ἐπεκράτει PLAT. *Cra*.121b *characterul omenesc prevala*.

[ἐπί, κρατέω]

ἐπικρᾱτής, ἐς *adj.* [comp. -έστερος] superior în forță, puternic: (comp) ἐπικρατέστεροι τῆ μάχη ἐγένοντο THUC. 6.88 *au fost mai puternici în luptă*; LUC. *Dom*.20. // **ἐπικρατέως**, *adv.* cu o forță coplesitoare, năvalnic, impetuos: ἀμφιβέβηκε νηυσὶν ~ IL. 16.67 *împresoară corăbiile cu o forță coplesitoare*; HES. *Op*.206, A.RH. 3.1307 §.a.

[ἐπικρατέω]

ἐπικράτησις, εως, ἡ *subst.* **I** victorie asupra: THUC. 1.41. **II** conducere: LXX *Est*.8.120.

III păstrare, stăpânire: ἐς τὴν ἐπικράτησιν ὧν ἔλαβον APP. BC5.13 spre păstrarea celor pe care le-au luat.

[ἐπικρατέω]

ἐπι-κρεμάννυμι, *vb.* [αογ. ἐπεκρέμασα, *med.-pas.* prez. ἐπικρέμαμαι, *impf.* ἐπεκρεμάμην] {att. ἐπικρεμαννύω} a atârna (de)asupra. *ext. fig.* a amenința: οἰκίαν ἐπικρεμαμένην τῇ ἀγορᾷ PLUT. *Publ.*10.3 *casă care se afla deasupra Forului* (= *domina Forul*); φρούριον ... τοῖς Καβήροις ἐπικρεμάμενον PLUT. *Luc.*15.3 *fortăreață care se află deasupra cabirilor*; (*fig. frecv. med.-pas.*) δειμάτων μεγάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος HDI. 9.33 *teamă cumplită de această expediție persană atârna deasupra lor*; μεγάλου κινδύνου ἐπικρεμασθέντος THUC. 1.18 *amenințând un mare pericol*: LXX *Is.*22.24, PLB. 36.9.4. (*rar act.*) ἡ ... τῶν Κελτῶν ἔφοδος ... φοβερὸν ἐπικρεμάσασα κίνδυνον PLB. 2.31.8 *invazia celtilor care făcea să atârne un cumplit pericol* (= *amenința cu un mare pericol*).

[ἐπί, κρεμάννυμι]

ἐπικρήνηνον, (*ep.*) *imper. aor. act.* 2sg. de la ἐπικραίνω: IL. 1.455 *ș.a.*

ἐπικρήνειε, (*ep.*) *opt. aor. act.* 3sg. de la ἐπικραίνω: IL. 15.599.

ἐπικρήσαι, *inf. aor. act.* de la ἐπικεράννυμι: OD. 7.164.

ἐπικρίδόν, *adv.* pe alese: A.RH. 2.302.

[ἐπικρίνω]

ἐπικρίμα, *ατος, τό subst. decret.* (= *lat. decretum*) IOS. *AI*19.306.

[ἐπικρίνω]

ἐπι-κρίνω, [κρί] *vb.* I a hotărî asupra, a decide, a hotărî, a judeca: ἐξ αὐτῶν ~ δυνάμεθα τὸ λεγόμενον ὑπό τινων ἀληθῶς ἢ τούναντίον PLB. 4.42.7 *putem să judecăm noi înșine dacă ce ni se spune de unii este adevărat sau nu*; DEM. 18.38, τούτοις θάνατον ἐπέκρινεν LXX *2Mac.*4.47 *a hotărât pentru aceștia moartea*; (+ *inf.*) Πιλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἶτημα αὐτῶν NT *Lc.*23.24 *Pilat a hotărât să se facă voia lor*; (*subst.*) τοῦ ἐπικρινοῦντος δὴ δέοι PLAT. *R.*524e *ar avea nevoie de un judecător*; (*part. neut.*) τὸ ἐπικρίνον ARSTT. *In-som.*461b6 *capacitatea de a decide*. II a discerne: ARSTT. *deAn.*431a20.

[ἐπί, κρίνω]

ἐπ-ίκριον, *ου, τό subst.* (*mar.*) vergă (bară de lemn așezată perpendicular pe catargul unei corăbii, folosită la susținerea unor rânze): OD. 5.254, A.RH. 2.1262.

[ἐπί, ἴκριον]

ἐπικρίσις, *εως, ἡ subst.* judecare, apreciere: PLUT. *M.*43c.

[ἐπικρίνω]

ἐπικρίτης, *ου, ὁ subst.* judecător, arbitru: PLB. 14.3.7.

[ἐπικρίνω]

ἐπικροτέω-ῶ, *vb.* I a face zgomot (pe): (car) HES. *Sc.*308. II a aclama, a bate din palme: (+ *dat.*) ἐπικροτοῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες LUC. *Cont.*8 *grecii îl aclamă*; ἐπικροτήσεταις χερσίν LXX *Sir.*12.18 *bat din palme*; (*abs.*) ἀνήρ ἄφρων ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἑαυτῷ LXX *Prov.*17.18 *prostul bate din palme și se bucură de el însuși*; ἐπικροτήσατε MEN. *Dysc.*967 *aplaudați!* III a face să răsune, a bate (în): (+ *ac.*) κρόταλα ἐπικροτέουσιν LUC. *Syr.D.*44 *bat în cimbale*.

[ἐπικροτός]

ἐπί-κροτος, *ον adj.* lovit cu zgomot, bine bătut: (*d. sol*) ἐν τῷ ἐπικρότῳ ... ἱπεύειν XEN. *Eq.Mag.*3.14 *a călări pe un teren bine bătut*; ARSTT. *HA*558a6.

[ἐπί, κρότος]

ἐπίκρουμα, *ατος, τό subst.* lovire (cu piciorul): SOPH. *Fr.*287.

[ἐπικρούω]

ἐπι-κρούω, *vb.* I a lovi (pe), a bate: χθόνα βάκτροις ἐπικρούσαντας AESCH. *Ag.*203 *lovind cu bastoanele pământul*; AR. *Th.*1004, PLUT. *Pomp.*58.2. II (*med.*) (*fig.*) a dojeni, a pedepsi: AR. *Fr.*448.

[ἐπί, κρούω]

ἐπι-κρύπτω, *vb.* I (*tranz.*) a ascunde: ὄδ' ἀνήρ χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει AESCH. *Eu.*317 *acest om ascunde mâinile crimei*; ἐπικρύπτων ξιφίδιον APP. *Sam.*2.2 *ascunzând cușitul*; PLAT. *Cra.*421b. (*med.* = *act.*) ἐπικρυπτόμενος τὴν διάνοιαν PLUT. *Dio.*22.5 *ascunzându-și gândul*; PLUT. *Per.*4.2 *ș.a.* II (*intrans.*) a se ascunde: ἐπεκρύπτοντο ... τῶν πεντακισχιλίων τῷ ὀνόματι THUC. 8.92 *se ascundeau*; ἐσθῆτι θεράποντος ἐπικρυσάμενος PLUT. *Caes.*38.2 *ascunzându-se sub haina unui sclav*.

[ἐπί, κρύπτω]

ἐπικρύφος, *ον adj.* ascuns, necunoscut: PI.

O.8.69, PLUT. *Arat.*10.4, id. *M.*266e ῥ.α.

[ἐπικρούπτω]

ἐπίκρουσις, εως, ἡ *subst.* ascundere: ἐπικρούψεως αἱ σὺν φόβῳ πράξεις δέονται PLUT. *Nic.*23.8 *faptele [făcute] cu frică au nevoie de ascundere.*

[ἐπικρούπτω]

ἐπι-κρώζω, *vb.* a croncăni (la *sau* ἰμποτρινα): φθονεραὶ ἐπικρώζουσι κορῶναι AR. *Eq.*1051 *ciori invidioase croncăne împotriva.*

[ἐπί, κρώζω]

ἐπι-κτάομαι-ῶμαι, *vb.* a dobândi în plus, a spori mai mult, a adăuga: AESCH. *Eu.*671, ἀρχὴν τε μὴ ~ THUC. 1.144 *a nu spori mai mult imperiul; πάτριον ὑμῖν ἐστι ναυτικὸν ἐπικτᾶσθαι* XEN. *HG.*7.1.4 *este o tradiție pentru voi să sporiți din ce în ce mai mult forța navală;* ARSTT. *GA*745a4, PLUT. *M.*289d.

[ἐπί, κτάομαι]

ἐπι-κτείνω, *vb.* a ucide din nou: τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν SOPH. *Ant.*1030 *a ucide din nou un mort.*

[ἐπί, κτείνω]

ἐπικτήσις, εως, ἡ *subst.* dobândire în plus, câștig nou: SOPH. *Ph.*1344, ARSTT. *HA*522a18, APP. *BC*4.31 ῥ.α.

[ἐπικτάομαι]

ἐπικτήτος, ον *adj.* **I** dobândit *sau* obținut (în plus): ἐδόκεε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ~ Αἰγυπτίοισι HDT. 2.10 *mi se pare și mie că egiptenii au dobândit acest (pământ) în plus;* τοὺς ἐπικτήτους ἀντὶ τῶν ἀρχαίων φίλων PLUT. *Ages.*1.36 *prieteni noi în locul celor vechi;* APP. *BC*5.67. **II** dobândit: (ορ. ἔμφυτος „sădit din naștere”) PLAT. *Phdr.*237d, (ορ. αὐτοφυῆς „înnăscut”) ARSTT. *Rh.*1365a29.

[ἐπικτάομαι]

ἐπι-κτίζω, *vb.* |αορ. ἐπέκτισα| a întemeia (pe): IOS. *AI*18.36, ARR. *Ind.*40.8.

[ἐπί, κτίζω]

ἐπι-κτυπέω-ῶ, *vb.* |αορ. ἐπεκτύπησα, αορ.2 ἐπέκτυπον| a face zgomot (bătând), *ext.* a răsună: τοῖν ποδοῖν ἐπικτυπῶν AR. *Ec.*483 *făcând zgomot cu picioarele;* πᾶς δ' ἐπεκτύπησ' Ὀλυμπος AR. *Av.*780 *întreg Olimpul răsunând;* σάκεα ξιφέεσσιν ἐπέκτυπον A.RH. 1.1136 *făceau să răsună scuturile lovindu-le cu săbiile;* κρότῳ δὴ πολλῶ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα ARR.

*An.*6.13.3 *întreaga armată a răsunat de un ropot de aplauze;* PLB. 30.22.9, LUC. *DDeor.*20.1 ῥ.α.

[ἐπί, κτυπέω]

ἐπικυδέστερος, *adv.* (comp.) mai glorios, cu un succes mai mare: PLB. 5.23.2.

[ἐπικυδής]

ἐπι-κῦδής, ἐς *adj.* |frecv. comp. -έστερος, α, ον| care se bucură de prestigiu, renumit, glorios, slăvit: οἱ Λακεδαιμόνιοι πολὺ ἐπικυδέστεροι ἐγένοντο XEN. *HG.*5.1.36 *lacedemonienii au dobândit un prestigiu cu mult mai mare;* ISOC. 4.139, PLB. 5.69.11.

[ἐπί, κῦδος]

ἐπι-κῦέω-ῶ, *vb.* a rămâne din nou însărcinată (când o sarcină este în curs), a naște din nou: (pas.) τὸ ἐπικυθέν ARSTT. *HA*585a13 *fetus însămantat în plus (sc. inseminat peste o sarcină în curs);* ARSTT. *GA*773b9.

[ἐπί, κῦέω]

ἐπικύημα, ατος, τό *subst.* făt nou *sau* suplimentar (peste o sarcină existentă): ARSTT. *GA*773b7.

[ἐπικῦέω]

ἐπικυΐσκομαι, *vb.* = ἐπικῦέω: (d. iepuri) HDT. 3.108, ARSTT. *GA*773a35, PLUT. *M.*829b ῥ.α.

[ἐπικῦέω]

ἐπι-κυκλέω-ῶ, *vb.* a se roti (pe), a lua pe rând unul locul altuia: (tm.) ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ πᾶσι κυκλοῦσιν SOPH. *Tr.*130 *nenorocirea și bucuria iau pe rând locul una alteia în viața tuturor.*

[ἐπί, κύκλος]

ἐπί-κυκλος, ου, ὁ *subst.* (astr.) epicyclul: PLUT. *M.*1028b.

[ἐπί, κύκλος]

ἐπι-κῦλινδέω-ῶ, *vb.* |prez. contr. ἐπικυλίω [ι]; impf. ἐπεκυλίνδουν și ἐπεκύλιον; aor. ἐπεκύλισα| **I** a face să se rotească, a da de-a rostogolul: (+ ac. și ἐπί „asupra” + ac.) XEN. *HG.*3.5.20, (+ ac. și dat.) τοῖς μὲν τὰς πέτρας ἐπικυλίοντες PLB. 3.53.4 *rostogolind stânci asupra lor.* **II** (intrans.) a se rostogoli: αἱ δ' ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυλισθεῖσαι ARR. *An.*1.1.10 (carele) *rostogolindu-se peste scuturi;* LUC. *Cont.*3. **III** (med., pas.) a se acumula: τὸ δὲ σιτίον εἰς τὸν στόμαχον ἐπικυλινδεῖσθαι PLUT. *M.*699c *măncarea se acumulează în stomac;* τόκων τόκοις ἐπικυλισθέντων PLUT. *M.*831e *dobânzile acumulându-se peste alte dobânzi.*

[ἐπί, κυλινδέω]

ἐπι-κῦμαίνω, *vb.* **I** a se umfla ca un val, a se revârsa: δρόμω τοῖς ἰππεύσιν ἰεμένοις ἐπὶ τοὺς πολεμίους ~ τὴν φάλαγγα PLUT. *Alex.*33.4 *falanga se revarsă ca un val în urma călăretilor care se nărusteau asupra dușmanilor.* **II** (*tranz.*) a îpnvălura, a umfla: θάλασσαν τοῖς Αἰγυπτίων ἐπικυμήνας ὀλέθροις IOS. *A14.44 umflând marea spre prieirea egiptenilor.*

[ἐπί, κύμα]

ἐπι-κύπτω, *vb.* a se apleca (pe sau asupra): (abs.) AR. *Th.*239, XEN. *Eg.*12.4, (ἐπί + ac.) XEN. *Cyr.*2.3.18, (εἰς + ac.) XEN. *Smp.*2.22, (+ dat.) ἐπικεκυφῶτας τοῖς ἔργοις LUC. *Fug.*17 *aplecași asupra treburilor; ἐπικεκυφῶς τῷ συνεδρίῳ* LUC. *ITr.*11 *aplecându-se asupra adunării.*

[ἐπί, κύπτω]

ἐπι-κῦρῶ-ῶ, *vb.* a da putere, a valida, a ratifica, a decide: ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην THUC. 3.71 *i-au silit să ratifice hotărârea*; PLB. 21.17.9, PLUT. *Cam.*39.5, (+ inf.) τίνες ... λόγοι καθεῖλον ἡμᾶς κάπεκῦρῶσαν θανεῖν; EUR. *Or.*862 *ce argumente ne-au învins și au decis să murim?*; (pas.) πρὶν τι ἐπικυρωθῆναι THUC. 5.45 *înainte de a se decide ceva*; PLUT. *Phoc.*26.5 *ș.a.*

[ἐπί, κυρῶω]

ἐπί-κυρτος, *on adj.* arcuit, curbat, încovoiat: (subst.) τὸ ἐπίκυρτον PLUT. *M.*53d *spinare arcuită.*

[ἐπί, κυρτός]

ἐπικυρτώ-ῶ, *vb.* a curba (în față), a încovoia: (capete) HES. *Sc.*234.

[ἐπικυρτός]

ἐπι-κύρω, [ῶ] *vb.* {ep. impf. ἐπικῦρον, tm. ἐπ' ... κύρω II. 23.821, aor. ἐπέκυρσα și ἐπέκυρησα [ῶ]} **I** a da peste, a întâlni: (tm.) μεγάλω ἐπὶ σώματι κύρσας IL. 3.23 *dând peste un corp mare; μὴ ... ἐπικύρσαιεν + dat.* PI. *P.*10.21 *să nu dea peste.* **II** a avea parte, a se bucura de: (+ gen.) PI. *O.*6.7, *μεγάλας ἀγαθᾶς τε ... βιοτᾶς ἐπέκυρσαμεν* AESCH. *Pers.*853 *am avut parte de o viață mare și bună*; A.RH. 3.342.

[ἐπί, κύρω]

ἐπικύρωσις, *εως, ἡ* [ῶ] *subst.* ratificare: ARSTT. *Ath.*41.3.

[ἐπικυρῶω]

ἐπικυρωτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie confirmat sau validat: IOS. *A117.249.*

[ἐπικυρῶω]

ἐπικῦφος, *on adj.* încovoiat: LXX *3Mac.*4.5. [ἐπικύπτω]

ἐπι-κωκύω, *vb.* a plânge: (+ ac.) SOPH. *El.*283.

[ἐπί, κωκύω]

ἐπι-κωλύω, *vb.* a fi o piedică, a împiedica: (abs.) τὰ ἐνθάδε οὐκ ἐπικωλύσει THUC. 6.17 *situația de aici nu va reprezenta o piedică; (+ ac.) τίς ἔσται μ' οὐπικωλύσων τάδε; SOPH. Ph.*1242 *cine va fi să mă oprească de la aceștea?*; XEN. *Oec.*8.4, (+ inf.) μηδὲν ἐπικωλύετω θθεῖν MEN. *Dysc.*421 *să nu fie împiedicat cu nimic să sacrifice.*

[ἐπί, κωλύω]

ἐπι-κωμάζω, *vb.* [aor. ἐπεκώμασα] **I** a merge chefuind (cătρε), a da buzna benchetuind (peste), a pleca în alai: ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας AR. *Ach.*981 *venind în alai peste cei care o duc bine; (+ dat.) MEN. Fr.*881, (abs.) μετὰ δεῖπνον ἐπεκώμασε μεθύων PLUT. *Alex.*17.9 *după cină a plecat în alai beat*; PLUT. *Alc.*32.2, id. *M.*765d. **II** (ext.) a năvăli: PLAT. *Lg.*950a. **III** (pas.) a fi batjocorit de un bețiv: PLUT. *Pyrrh.*13.11.

[ἐπί, κωμάζω]

ἐπι-κῶμιος, *α, on adj.* care însoțește un alai victorios, care celebrează o victorie: (imn) PI. *N.*8.50, PI. *P.*10.6, (neut. pl. = ἐγκώμια, subst. „cântece de victorie, laude”) PI. *N.*6.32.

[ἐπί, κῶμιος]

ἐπί-κωμος¹, *on adj.* care trăiește într-un sat: CALL. *Fr.*384.49.

[ἐπί, κῶμη]

ἐπί-κωμος², *on adj.* care chefuiește, benchetuind, în alai: PLUT. *M.*128d. id. *M.*784b *ș.a.*

[ἐπί, κῶμιος]

ἐπι-κωμωδέω-ῶ, *vb.* a-și bate joc (ca într-o comedie): ἐπικωμωδῶν ... ἐγράψατο PLAT. *Ap.*31d *a scris bătându-și joc.*

[ἐπί, κωμωδέω]

ἐπί-κωπος, *on adj.* **I** (κόπη „vâslă”) aplecat pe vâslă, vâslaș: IOS. *A19.286.* **II** (κόπη „pumnal”) înfipt până la plăsele (= mâner): AR. *Ach.*231.

[ἐπί, κόπη]

ἐπιλάβῃ, *ἡς, ἡ subst.* prindere, tragere: AESCH. *Supp.*432.

[ἐπιλαμβάνω]

ἐπι-λαγχάνω, *vb.* [viit. ἐπιλήξομαι, aor.2 ἐπέλαχον, pf. ἐπιλέλογχα] **I** a veni de la soartă (în plus): SOPH. *OC*1235. **II** a obține

prin tragere la sorți în continuare, sc. a fi desemnat prin tragere la sorți pentru a succeda: DEM. 58.29.

[ἐπί, λαγγάνω]

ἐπι-λάζῦμαι, vb. (poet. pt. ἐπιλαμβάνω) a ține închis: (gura) EUR. *Andr.*250.

[ἐπί, λάζυμαι]

ἐπιλαΐς, ἴδος, ἢ *subst.* (ornit.) specie de pasăre, *posib.* silvie cu cap negru: ARSTT. *HA*592b22.

[v. λαιός¹]

ἐπι-λαμβάνω, vb. [imprf. ἐπελάμβανον, viit. ἐπιλήψομαι și tard. ἐπιλήμφομαι, aor.2 ἐπέλαμβον, pf. ἐπέληφα, m.m.c.p. ἐπελήφειν; *med.* imprf. ἐπελαμβάνομην, aor.2 ἐπελάβομην, pf. ἐπέλημμαι, m.m.c.p. ἐπέλημμην; *pas.* aor. ἐπελήφθη] I 1 a aruca (de), *ext.* a aruca pentru a orgi, a orgi: ἐπιλαμβάνοντες τὸ κλύσμα τῆς ὀπίσω ὁδοῦ HDT. 2.87 *oprind lichidul să se întoarcă înapoi; τὴν ῥῖν' ἐπιλαβοῦσ' AR. Pl.*703 *ținându-se de nas; ἐπιλαβε τὸ ὕδωρ DEM.* 45.8 *oprește apa (clepsidrei).* 2 a înhăța, a aruca, a parcurge: (fig.) πολὺν δ' ἐπελάμβανε χῶρον THEOC. 13.65 *inhăța mult pământ (= mânca pământul).* 3 a afecta, a cuprinde *ext.* a ataca: (d. boală) δις τὸν αὐτόν ... οὐκ ἐπελάμβανεν THUC. 2.51 (*boala*) *nu-l cuprindea (= ataca) de două ori pe același om; μὴ σφῶν χειμῶν τὴν φυλακὴν ἐπιλάβοι THUC.* 4.27 *pentru ca iarna să nu prindă (= afecteze) paza lor; (pas.) τοιαῦδ' ἐπέληπται νόσω SOPH. Ant.*732 *este cuprinsă de această boală.* 4 a surprinde, a întrerupe: (+ ac.) νυκτὸς δὲ ἐπιλαβούσης τὸ ἔργον THUC. 4.96 *noaptea surprinzând acțiunea; (abs.) νυκτὸς ἐπιλαβούσης APP. BC*5.83 *lăsându-se noaptea.* 5 a prinde, a aruca, a ajunge la: ἔτη δὲ ἡ Χρυσίς τοῦ πολέμου τοῦδε ἐπέλαβεν ὀκτὼ καὶ ἑνατον ἐκ μέσου THUC. 4.133 *Chrysis a prins opt ani și jumătate din al noulea din acest război; (+ gen. partitiv) ὅ τι δ' ἂν ἐπιλάβῃ τοῦ τετάρτου μηνός ARSTT. HA*583b.22 *dacă (embrionul) prinde luna a patra.* 6 a lua din nou: ἐπελάμβανον τὰ Λεπίδου APP. *BC*5.3 *lua din nou în stăpânire (provinciile) care i-au aparținut lui Lepidus; PLUT. Cat. Ma.*1.10. 7 a cuprinde: ἕτερον δὴ με δέος ἔτι μεῖζον ἐπελάμβανεν APP. *BC*3.35 *m-a cuprins o frică și mai mare.* II (*med.*) I a pune mâna pe, a aruca, a prinde, a lua (în stăpânire): (+

dat.) ἐπιλαμβανόμενοι ταῖς χερσίν PLUT. *Cam.*41.6 *punând mâna pe mâinile (soldaților); LXX 2Rg.*15.5, (+ gen.) ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν HDT. 6.114 *luați în stăpânire corăbiile; ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ τῆς ἴτους XEN. An.*4.7.12 *il prinde de scut; PLAT. Prt.*335c, οἱ μὲν ἄρχοντες ἐπελαμβάνοντο τῶν δημαγωγῶν PLUT. *Arat.*49.5 *conducătorii doreau să-i ia în stăpânire pe demagogi; DEM.* 33.9. 2 a veni în ajutor: οὐ ... ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται NT *Ev.*2.16 *nu vine în ajutorul îngerilor.* 3 a prinde, a lua, a obține, a profita: ἐρημίας ἐπειλημμένοι DEM. 3.27 *obținând desertul (sc. având câmp liber pentru a acționa); κἄν τοῦτου μὴ πιλάβηται AR. Lys.*596 *dacă nu profită de momentul potrivit.* 4 a provoacă, a ataca: (+ gen.) ἐπελάβοντο δὲ καὶ Κορινθίων ἀναχωρούντων XEN. *HG*4.2.22 *ii atacau și pe corintienii când se retrăgeau; ἐκέλευε ... ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν Λακεδαιμονίων PLUT. Pelop.*7.5 *porunca să-i provoace pe lacedemonienii.* 5 a învinui, a blama, a critica: εἰ ... τις ἐπιλαμβάνεται Ῥωμαίων PLB. 3.26.6 *dacă cineva îi învinuiește pe romani; ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν εἰρημένων ISOC.* 11.9 *a critica cele spuse (de alții); PLUT. Lyc.*14.3. 6 a întrerupe: ἐπιλαμβάνου, εἴαν τί σοι δοκῶ μὴ καλῶς λέγειν PLAT. *Grg.*506b *întrerupemă, dacă ți se pare că nu vorbesc bine.* 7 a se orupe: (+ gen.) μόνος ἐπελάβετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ... ψηφίσματος XEN. *HG*2.1.32 *singur se orupnea în adunare hotărârii; σοῦ ἐπιλαβομένου ὅτι PLAT. R.*490c *tu obiectând faptul că ...*

[ἐπί, λαμβάνω]

ἐπι-λαμπρύνω, vb. I a face să strălucească, a împodobi: (casa) PLUT. *Lys.*30.2. II a face clar și tare, a înteți: (d. sunete) PLUT. *M.*912c.

[ἐπί, λαμπρύνω]

ἐπίλαμπτος, ον *adj.* (ion.) v. ἐπίληπτος: HDT. 3.69.

ἐπι-λάμπω, vb. I a străluci pe sau din nou: ἠέλιος δ' ἐπέλαμψε IL. 17.650 *soarele a strălucit din nou; XEN. Cyn.*8.1, ἡμέρης δὲ ἐπιλαμψάσης HDT. 7.13 *când s-a luminat de zi; (+ dat.) ἥλιος εὐθὺς ἐπέλαμπε τῷ ἔργῳ PLUT. Arat.*22.9 *soarele a luminat îndată fapta (= victoria) lor; PLUT. M.*922e, (fig.) τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἐπέλαμψεν

ἡμῖν LXX *Ἰηf.5.6 lumina dreptății n-a strălucit peste noi. II (tranz.)* a face să strălucească, a lumina: A.RH. 2.164.

[ἐπί, λάμπω]

ἐπι-λανθάνω, *vb.* [impf. ἐπελάνθανον, viit. ἐπιλήσω, aor.1 ἐπέλησα, aor.2 ἐπέλαθον, pf. ἐπιέληθα; *med.* impf. ἐπελανθανόμην, pf. ἐπιέλησμαι; *pas.* viit. ἐπιλησθήσομαι, aor. ἐπελήσθη] {ερ. ἐπιλήθω, *med.* impf 3sg. ἐπελήθετο Od., viit. ἐπιλήσομαι II. ῥ.α.; dor. prez. 3sg. ἐπιλάθεται [ā] Soph., pf. ἐπιλέλαθα Pi, Plut., inf. *med.* ἐπιλελᾶσθαι Plut.} **I (act.) I** (prez., viit. aor.1) a aduce uitarea: (+ gen.) ὕπνος ... ἐπέλησεν ἀπάντων, ἔσθλων ἠδὲ κακῶν OD. 20.85 *somnul care aduce uitarea tuturor, bune sau rele. 2 (intrans.)* (pf.) a uita: τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα ἐπιλεληθέναι HDT. 3.46 *a le uita pe cele spuse întâi. II (med.) I* (frecv. + gen.) a da uitării, a uita: PLAT. *Plt.292c*, τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε NT *Enr.13.2* *să nu uitați de ospetie;* (+ inf.) AR. *V.853*, ἐγρέσθαι δὲ πρὸς ἰὼ μὴ 'πιλάθησθε THEOC. 18.55 *nu uitați să vă treziți în zori;* (+ part.) ἐπιλελήσμεθ' ἠδέως γέροντες ὄντες EUR. *Ba.188* *am uitat cu plăcere că suntem bătrâni. 2* a omite: μεμνημένος ἐπελανθάνετο HDT. 3.147 *a omis să-și aducă aminte.*

[ἐπί, λανθάνω]

ἐπιλάσις, *εως*, ἡ *subst.* (dor.) uitare: PI. *P.1.46.*

[ἐπιλανθάνω]

ἐπι-λαίνω, *vb.* **I** a lustrui, a netezi: PLUT. *M.74e. II* (fig.) a indulci: ἐπιλήνας τὴν Ξέρξω γνώμην HDT. 7.10 *indulcînd părerea lui Xerxes;* PLUT. *M.1042b.*

[ἐπί, λαίνω]

ἐπι-λέγω, *vb.* [impf. ἐπέλεγον, viit. f. γαρ ἐπιλέξω, aor. ἐπέλεξα; *med.* impf. ἐπελεγόμην, viit. ἐπιλέξομαι, aor. ἐπελεξάμην, pf. ἐπιλέλγμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐπέλεκτο; *pas.* viit. ἐπιλεχθήσομαι, aor. ἐπελέχθην ῥι aor.2 ἐπελέγη] **I** a alege, a strânge: συλλέγοντα στρατὸν ἐπ' Αἴγυπτον HDT. 3.44 *strângând o armată împotriva Egiptului. II* (a spune) **I** a spune în plus, a adăuga: ἐπιλέγοντες τεκμήρια THUC. 6.28 *adăugând drept dovezi. 2* a atribui: τούτοις ~ μὴ μόνον τὸ καλὸν ἀλλὰ καὶ τὸ χρησιμον ARSTT. *Pol.1323b12* *a le atribui acestora nu doar binele, ci și utilitatea. 3* a (de)numi, a po-

reclî: τοὺς Ἐναγέας ἐπιλέγων HDT. 5.70 *numindu-i „Pângăriți”.* **III (med.) 1** a alege (pentru sine): HDT. 3.157, τῶν τε Εἰλώτων ἐπιλεξάμενοι τοὺς βελτίστους THUC. 7.19 *alegând pe cei mai buni dintre hiloți;* τὸ βουλευτήριο ἐπελέγοντο πάντες APP. 2.114 *toți alegeau senatul (ca loc potrivit);* NT *Fr.15.40*, PLUT. *Sol.19.1* ῥ.α. **2** (fig.) a aduna în minte, a gândi, a reflecta, a medita: οὐδαμὰ ἐπιλεξάμενος HDT. 3.65 *fără să mă gândesc (= fără să mă tem);* οὐδ' ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσειν HDT. 7.52 *nu trebuie să le treacă prin minte că vor face vreo poză;* μὴ δ' ἐπιλεχθῆς Ἀγαμεμνονίαν εἶναι μ' ἄλοχον AESCH. *Ag.1498* *nici să nu-ți treacă prin minte că sunt soția lui Agamemnon. 3* a citi: HDT. 1.124 ῥ.α.

[ἐπί, λέγω]

ἐπι-λείβω, *vb.* [var. ἐπιλλ-; impf. ἐπέλειβον] a tuma deasupra (pentru o libație), a face o libație: (tm.) ἐπί δ' αἶθοπα οἶνον λείβει IL. 1.462 *a turnat deasupra vin negru;* OD. 3.341, ἐπιλλείβων ἱεροῖσιν A.RH. 1.1133 *vărsând libații peste victime;* AESCH. *Ag.69.*

[ἐπί, λείβω]

ἐπι-λείπω, *vb.* [impf. ἐπέλειπον, viit. ἐπιλείψω, aor. ἐπέλειψα ῥι aor.2 ἐπέλιπον, pf. ἐπιέλοιπα, m.m.p.f. ἐπελελοίπειν] {ion. m.m.c.p. 3sg. ἐπελελοίπεε Hdt. 3.25} **I** a face să lipsească, a lipsi, a duce lipsă: μηδὲν ... ~ ἐλέγχων ἠδονῆς PLAT. *Phlb.52d* *să nu lipsească nici o cercetare a plăcerii;* ῥ καὶ ταῖς ἔρρωμενεστάταις φύσεσιν ἐπιλείπει τὸ θαρρεῖν PLUT. *Cic.42.3* *momentul când și celor mai curajoase firi le lipsește curajul;* (+ ac.) σε ταχέως ἐπέλιπεν τὰ χρήματα AR. *Pl.832* *baniî i-au dispărut rapid;* τῆς ἐπιμελείας ἐπέλιπεν ἀνθρώπους PLAT. *Plt.274d* *i-a lipsit pe oameni de îngrijire;* τὸ δὲ στράτευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπε XEN. *An.1.5.6* *grâul lipsea armatei;* ἐπιλείψει με λέγονθ' ἠ ἡμέρα DEM. 18.296 *nu-mi va ajunge ziua să spun;* (d. rauri) τὰς κρήνας ... ~ πέφυκεν DEM. 14.30 *de la natură izvoarele duc lipsă (de apă) (= seacă);* (med.-pas.) ἐπιέλειπεται παντὸς ἀριθμοῦ PLAT. *Epin.978b* *este lipsit de orice număr. II* a lăsa deoparte, a omite: (+ part.) μυρία ἐπιλείπω λέγων PLAT. *Phlb.26b* *las la o parte să mai spun nenumărate lucruri. III (med., pas.)* a rămâne în urmă: (tm.) ἐπί δὲ πλείον ἐπέλειπτο OD.

8.475 *rămănea în urmă mai mult.*

[ἐπί, λείπω]

ἐπι-λείγω, *vb.* a linge: NT *Lc.16.21.*

[ἐπί, λείγω]

ἐπίλειψις, *εως*, ἡ *subst.* lipsă, absență: (+ gen.) τοιούτων ὀρνίθων ~ THUC. 2.50 *lipsa unor astfel de păsări*; ~ θερμότητος PLUT. *M.957d absența căldurii*; APP. *BC4.117.*

[ἐπιλείπω]

ἐπιλεκτ-ἄρχης, *ου*, ὁ *subst.* căpetenie a unor soldați aleși: PLUT. *Arat.32.2.*

[ἐπιλεκτρος, ἄρχω]

ἐπίλεκτος, *ον* *adj.* ales: (smirnă) IOS. *A13.197*, (calărime) LXX *Iis.Nav.17.18*, (frecv. *subst.* d. soldați) οἱ ἐπίλεκτοι *soldați de elită*; XEN. *HG7.2.10*, ARR. *An.5.20.3* *ș.a.*, (= lat. *extraordinarii*) PLB. 6.26.6.

[ἐπιλέγω]

ἐπιλέξις, *εως*, ἡ *subst.* selecție, alegere: APP. *BC3.5.*

[ἐπιλέγω]

ἐπί-λεπτος, *ον* *adj.* ușor: ARR. *Fr.12.56.*

[ἐπί, λεπτός]

ἐπιλευκαίνω, *vb.* a albi: ARSTT. *PA676a32.*

[ἐπιλευκος]

ἐπι-λεύσσω, *vb.* a zări, a vedea: IL. 3.12.

[ἐπί, λεύσσω]

ἐπίληθος, *ον* *adj.* care aduce uitare: (+ gen.) OD. 4.221.

[ἐπιλανθάνω]

ἐπιλήθω, *vb.* v. ἐπιλανθάνω

ἐπι-ληΐς, ἶδος, ἡ *subst.* obținut ca pradă de război: XEN. *HG3.2.23.*

[ἐπί, ληΐς]

ἐπι-ληκέω-ῶ, *vb.* a bate ritmul cu mâinile: OD. 8.379.

[ἐπί, ληκέω]

ἐπίλημπτ-, v. ἐπιληπτ-

ἐπιληπτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie luat în considerare: ARSTT. *Col.792b25.*

[ἐπιλαμβάνω]

ἐπιληπτίζω, *vb.* a avea un atac de epilepsie: PLUT. *M.290b.*

[ἐπίληπτος]

ἐπιληπτικός, ἡ, ὄν *adj.* epileptic, privitor la epilepsie: (+/- νόσοι, νοσήματα „maladii”) AR. *EN1149a12*, id. *Pr.954b30*, τοῖς ἐπιληπτικοῖς ἔνοχος PLUT. *Caes.17.2 având atacuri de epilepsie*; PLUT. *Lyc.16.2*, id. *M.561e.*

[ἐπίληπτος]

ἐπίληπτος, *ον* *adj.* {ion. ἐπίλαμπος Hdt.} I

prins (asupra faptului), surprins: πῶς ... κἀπίληπτος ἤρέθη; SOPH. *Ant.406 cum a fost prinsă asupra faptului?*; ἐπίλαμπος δὲ ἀφάσσοσα ἔσται HDT. 3.69 *dacă o va surprinde pipăind*. II (medic.) atins de epilepsie: ARSTT. *Pr.960a17*, (d. potârniche) ὡς ~ οὔσα ARSTT. *HA613b19 ca și cum ar fi atinsă de epilepsie*; τοὺς ἐπιλήπτους φησὶν ἰᾶσθαι, αὐτὸς ὢν ἐπίληπτος πάση πονηρίᾳ DEM. 25.80 *pretinde că-i vindecă pe cei atinși de epilepsie, în vreme ce el însuși este atins de o întreagă ticăloșie.*

[ἐπιλαμβάνω]

ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ *subst.* uitare, uitucie: ἐπιλησμονήν ποιεῖ τρυφῆς LXX *Sir.11.27 șterge din minte bunăstarea*; NT *Iac.1.25.*

[v. ἐπιλήσμη]

ἐπίλησμος, *ον* *adj.* [superl. -ησμότατος] care uită, uituc: AR. *Nu.790.*

[ἐπιλανθάνω]

ἐπιλήσμων, *ον* *adj.* [gen. -ονος; comp. -ονέστερος, superl. -ονέστατος] care nu ține minte, uituc: AR. *Nu.629*, τυγχάνω ~ τις ὢν ἄνθρωπος PLAT. *Prt.334c fiind un fel de om uituc*; XEN. *Ap.6.4*, ISOC. *Ep.8.8* *ș.a.*

[ἐπιλανθάνω]

ἐπιλήσομαι. viit. med. de la ἐπιλήθω, v. ἐπιλανθάνω

ἐπιληψία, *ας*, ἡ *subst.* I prindere, oprire: ARSTT. *Pr.866b14* II (medic.) epilepsie: PLUT. *M.290a*, APP. *BC2.110* *ș.a.*

[ἐπίληπτος]

ἐπιλήψιμος, *ον* *adj.* demn de blam, criticabil: LUC. *Rh.Pr.22*, id. *Nav.41*

[ἐπίληπτος]

ἐπίληψις, *εως*, ἡ *subst.* I apucare, prindere, luare: ἐπίληψιν τετάρτου τυράννου κατὰ σπονδὰς γεγονέναι APP. *BC5.77 prin pace au dobândit un al patrulea tiran*; τῶν μεγίστων ἐπιλήψεως ἄξιον PLUT. *Comp.Nic.Crass.2.4 demn să-și asume cele mai mari lucruri*; II (jur.) luare în posesie: PLAT. *Lg.954e* III (fig.) critică, atac: ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἐπίληψιν ISOC. 11.30 *a comite acest atac*; ISOC. 8.61 IV (medic.) criză de epilepsie: ARSTT. *Pr.960a18*, id. *Somn.Vig.457a9*

[ἐπιλαμβάνω]

ἐπιλίγδην, *adv.* la suprafață, superficial: IL. 17.599, LUC. *Nigr.36*

[ἐπιλίζω]

ἐπι-λιμνάζομαι, *vb.* |part. pf. med. neut. pl.

ἐπιλελιμνασμένα| a forma o mlaștină, a fi înundat: πεδία χειμάρροις ἐπιλελιμνασμένα PLUT. *Caes.*25.4 *câmpuri mlaștinoase din pricina torentelor;*

[ἐπί, λιμνάζω]

ἐπι-λίπαινω, *vb.* a îngrășa, a face să lucească: (pielea) PLUT. *Alex.*57.8

[ἐπί, λίπος]

ἐπιλίπης, ἑς *adj.* rămas neterminat: PLUT. *Sull.*7.2

[ἐπιλείπω]

ἐπιλλείβω, *vb.* (ep.) v. ἐπιλείβω

ἐπ-ιλλίζω, *vb.* **I** a face cu ochiul clipind: OD. 18.11. **II** a privi pieziș (cu răutate sau în de-rădere): A.RH. 1.486, (+ dat.) A.RH. 4.389.

[ἐπί, ἴλλω]

ἐπι-λλώπτω, *vb.* a privi pieziș (cu răutate): PLUT. *M.*51d.

[ἐπί, ἴλλώπτω]

ἐπιλογή, ἦς, ἡ *subst.* alegere, selecție: PLB. 7.16.7, IOS. *Ap.*1.307.

[ἐπιλέγω]

ἐπιλογίζομαι, *vb.* [impf. ἐπελογιζόμεν, viit. ἐπιλογοῦμαι, aor. ἐπελογισάμην, pf. ἐπιλε-λόγισμαι] a lua în calcul, a ține seama, a considera: ἐπιλογισθέντες ὅτι οὔτε πλήθει ἔξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι HDT. 7.177 *lu-ând în calcul că barbarii nu se vor putea fo-losi de multime;* οὐκ ἐπιλογισάμενος ὅτι DEM. 44.54 *fără să țină seama că ...;* PLAT. *Sp.*365d, PLUT. *M.*92f ș.a.

[ἐπιλογος]

ἐπιλογισμός, οὔ, ὁ *subst.* calcul, dare de seamă, plan: ARSTT. *Pol.*1322b35, PLUT. *M.*435a, IOS. *Al.*15.353.

[ἐπιλογίζομαι]

ἐπιλογιστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie luat în calcul sau reflectat: PLUT. *M.*40b.

[ἐπιλογίζομαι]

ἐπίλογος, ου, ὁ *subst.* **I** concluzie: κάρτα τε ἡσθῆναι Κροῖσον τῷ ἐπιλόγῳ HDT. 1.27 *Croisos a fost încântat de concluzie.* **II** pe-roratie, epilog: PLUT. *M.*623b, ARSTT. *Rh.*1420a7. **III** propoziție explicativă: ARSTT. *Rh.*1394b30.

[ἐπιλέγω]

ἐπί-λογχος, ου *adj.* înzestrat cu vârf ascuțit: (suliiță) EUR. *Hipp.*221.

[ἐπί, λόγχη]

ἐπίλοιπος, ου *adj.* **I** rămas, restant: πόση τις ἡ 'πίλοιπος ... ὁδός EUR. *Ph.*842 *care e dru- mul rămas;* (frecv. + gen.) τὰπίλοιπα τῶν

λόγων σὺ μὲν κλύης SOPH. *Ph.*24 *să ascuți restul cuvintelor;* (subst.) τὸ τοῦ σώματος ἐπίλοιπον PLAT. *Ti.*72e *restul trupului;* THUC. 7.22, οἱ ἐπίλοιποι LXX *Deut.*19.20 *cei rămași.* **II** rămas, viitor: ἐν τῷ ἅπαντι ἐνιαυτῷ τῷ ἐπιλοίῳ HDT. 2.60 *în tot restul anului;* τὸν ἐπίλοιπον βίον PLUT. *Art.*27.4 *restul vieții;* τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ISOC. 10.50 *timpul rămas.*

[ἐπιλείπω]

Ἐπιλύκειον, ου, τό [ῶ] *subst.* Epulykeion, sediu al polemarhilor la Atena (după nu- mele polemarhului Epilykeios, care l-a res- taurat): ARSTT. *Ath.*3.5.

ἐπιλύπέω-ῶ, *vb.* a măhni, a posomori, a ocări: LXX 2*Mac.*4.37, id. 3*Mac.*7.9.

[ἐπίλυπος]

ἐπί-λύπος, ου *adj.* întristător, dureros, împo- vărător: ἐπίλυπον ἢ ἀνδρεία ARSTT. *EN*1117a33 *curajul este asociat cu dure- rea;* (bătrânețe) PLUT. *M.*13a, (neut. subst.) τὸ ἐπίλυπον ARSTT. *EN*1110b19 *act care aduce suferința.*

[ἐπί, λύπη]

ἐπίλυσις, εως, ἡ *subst.* **I** eliberare: ἐπίλυσιν φόβων AESCH. *Th.*132 *eliberare de frici.* **II** dezlegare, explicație, lămurire, interpretare: NT *1Pt.*1.20.

[ἐπιλύω]

ἐπι-λύω, *vb.* **I** a dezlega: ἐπιλύσαντα τὰς κύ- νας XEN. *Cyn.*9.18 *dezlegând cățelele.* **II** a desface cu mintea, a lămuri, a explica, a lu- mina: τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα NT *Mc.*4.34 *le explica pe toate (parabolele) ucenicilor lui.* **III** a hotărî, a decide, a rez- olva: ἐν τῇ ἐνόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται NT *Fp.*19.39 *se va rezolva în adunarea le- giuitoare.* **IV** (med.) **I** a (e)libera, a degaja: οὐδὲν αὐτοῦς ἐπιλύεται ἡ ἡλικία (+ inf.) PLAT. *Cri.*43c *vârsta mi-i eliberează deloc.* **2** a scuti: τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ARR. *An.*7.5.1 *a scuti armata de datorii.*

[ἐπί, λύω]

ἐπι-λωβεύω, *vb.* [impf. ἐπελώβευον] a-și bate joc: OD. 2.323.

[ἐπί, λωβεύω]

ἐπι-μαίνω, *vb.* [impf. ἐπεμαινόμεν, aor. ἐπε- μηνάμην, pf. ἐπιμέμηνα; pas. aor. ἐπεμάνην [ᾶ]] (gener.) a fi nebun (după), a înnebuni (după), a-și pierde mințile (pentru), a fi smintit: AESCH. *Ag.*1427, δοριτίνακτος αι-

θήρ ἐπιμαίνεται AESCH. *Th.*155 *eterul, agitat de lănci, înnebunește* (= *este năucit*): τοὺς ἐπιμαιομένους τῶν παθῶν κλύδωνας LXX 4Mac.7.5 *valuri dezlănțuite ale pasiunilor*; (+ dat.) IL. 6.160, AR. *V.*744, θεᾶ δ' ἐπεμαίετο χῶρῳ CALL. *Cer.*29 *zeița era înnebunită după fîmut*.

[ἐπί, μαίωμα]

ἐπι-μαίομαι, *vb.* [impf. ἐπεμαίομην] {ep. impf. 3sg. ἐπεμαίετο Hom., Hes., Theoc., viit. 3sg. ἐπιμάσσεται Il., aor. 3sg. ἐπεμάσασατο Hom., A.Rh., part. aor. ἐπιμασσάμενος Od.} **I** a încerca (cu mâna), a pipăi, a palpa: (+ ac.) ἔλκος δ' ἰητήρ ἐπιμάσσεται IL. 4.190 *medicul va pipăi rana cu mâna*; οἴων ἐπεμαίετο νῶτα OD. 9.441 *pipăia spatele berbecilor*. **II** (fig.) a cerceta: νόφ ἐπεμαίεθ' ἕκαστα A.RH. 3.816 *le cerceta pe fiecare cu mîntea*. **III** a atinge ușor: μάστιγι ... ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους IL. 8.392 *a atins caii cu biciul*; OD. 13.429, id. 16.172. **IV** a căuta să aruce cu mâna, a aruca: ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην OD. 11.531 *căuta să aruce mânerul sulitei*; τὴν δ' Ἥρη ραδινῆς ἐπεμάσασατο χειρός A.RH. 3.106 *Hera a arucat-o de mâna delicată*. **V** a încerca să ajungă, a încerca să obțină, a rânvi: (+ gen.) τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός IL. 10.401 *fi-a rânvit sufletul la daruri mari*.

[ἐπί, μαίομαι]

ἐπι-μανδάλωτόν, ου, τό *subst.* sărut lasciv: AR. *Ach.*1201.

[ἐπί, μανδαλωτόν]

ἐπιμᾶνῆς, ἑς *adj.* [comp. -έστερος] **I** nebun (după), tulburat, dezechilibrat: ἦν φύσει πως ~ IOS. *Vit.*35 *era din fire cam dezechilibrat*; PLB. 26.1.1, LUC. *Syr.*D.43 ș.a. **II** nebunesc, turbat: δημοκοπίαν, ἐπιμανῆς νόσημα τυραννίδος οὐκ ἔλαττον PLUT. *Dio.*47.4 *demagogia, boală turbată nu mai puțin rea decît tirania*. // **ἐπιμανῶς**, *adv.* nebunește: LUC. *VH*2.25.

[ἐπιμαίνω]

ἐπι-μανθάνω, *vb.* a învăța (după aceea): (op. προμανθάνω „a învăța înainte”) THUC. 1.138, XEN. *Oec.*10.10, (+ inf.) HDT. 2.160.

[ἐπί, μανθάνω]

ἐπι-μαντεύομαι, *vb.* a prezice, a prevesti: APP. *BC*4.16.

[ἐπί, μαντεύομαι]

ἐπιμαρτυρέω-ῶ, *vb.* a depune mărturie, a

atesta, a dovedi: ἐκείνοις γὰρ ἐπιμαρτυρῆσαι τὰ κατορθώματα PLUT. *Pelop.*21.4 *le-o dovedesc aceloră izbânzile*; PLUT. *Lys.*22.4, (+ ac. și inf.) PLAT. *Cra.*397a, (abs.) ὡς ἐπιμαρτυρεῖ τὰ γινόμενα PLUT. *M.*540d *după acum o dovedesc faptele*.

[ἐπιμάρτυρος]

ἐπιμαρτυρία, ας, ἡ *subst.* luare ca martori: THUC. 2.74.

[ἐπιμάρτυρος]

ἐπιμαρτύρομαι, [ῶ] *vb.* **I** a lua ca martor: θεοὺς δ' ἐπεμαρτύραντο ἀμφοτέροι XEN. *An.*4.8.7 *amândoi îi luau ca martori pe zei*; XEN. *HG*3.4.4, (în justiție) AR. *Nub.*495. **II** a atesta prin martori, a depune mărturie: ἐπιμαρτυρόμενοι ὅτι DEM. 34.28 *atestând prin martori că*; LXX 3Rg.2.42. **III** (ext.) a implora: (μῆ + inf.) ἐπεμαρτύρετο μῆ ... διαβολὰς ἀποδέχεσθαι THUC. 6.29 *implora să nu primească acuzații*; HDT. 5.93.

[ἐπιμάρτυρος]

ἐπι-μάρτύρος, ου, ὁ, ἡ *subst.* martor: Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω IL. 7.76 *Zeus să ne fie martor*; HES. *Fr.*195.20.

[ἐπί, μάρτυς]

ἐπί-μαρτυς, ὄρος, ὁ *subst.* martor: AR. *Lys.*1287, Ἥλιον καὶ Ζῆνα κακῶν ἐπιμαρτυρας ἔργων A.RH. 4.229 *Helios și Zeus, martori ai ticăloșiilor*.

[ἐπί, μάρτυς]

ἐπιμάσσω-, forme de viit. și aor. de la ἐπιμαίομαι.

ἐπι-μαστίδιος, ον [ῖ] *adj.* la sân, neîntărcat: (d. coprii) AESCH. *Th.*349, EUR. *IT*231, LUC. *Tox.*61, (d. păsări) SOPH. *Fr.*793.

[ἐπί, μαστός]

ἐπι-μάστιος, ον *adj.* care se află pe sân: A.RH. 4.1734.

[ἐπί, μαστός]

ἐπίμαστος, ον *adj.* (prob.) care a fost căutat, care nu a venit neinvitat sau, după alții, cerșetor: (pribeag) OD. 20.377.

[ἐπιμαίομαι]

ἐπιμάχεω-ῶ, *vb.* a lupta pentru a apăra: τῆ ἀλλήλων ~ THUC. 5.27 *a lupta pentru a se apăra unii pe alții*.

[ἐπίμαχος]

ἐπιμάχια, ας, ἡ *subst.* alianță defensivă: THUC. 1.44, XEN. *Cyr.*3.2.23, ARSTT. *Pol.*1280b27, DEM. *Ep.*7.3 ș.a.

[ἐπίμαχος]

ἐπιμάχιμος, ον *adj.* v. ἐπίμαχος: ARR.

An.4.25.2.

[ἐπίμαχος]

ἐπιμάχομαι, *vb.* a lupta după (ca trupe de rezervă): ARR. *Tact.*15.5.

[ἐπίμαχος]

ἐπί-μαχος, *ov adj.* [superl. -ώτατος] I usor de asediat: HDT. 1.84. τὴν Πύλον, ... ἐκ τῆς γῆς ἥκιστα ἐπίμαχον THUC. 4.31 *Pylos, foarte greu de cucerit dinspre uscat*; ARR. An.2.26.2. II disputat: HDT. 8.1.

[ἐπί, μάχη]

ἐπι-μειγνύμι *și* **ἐπι-μειγνύω**, *vb.* I (*act.*) a amesteca în plus, a adăuga amestecând: ἐπέμειξεν ἡ φύσις ἡδονὴν τινα PLAT. *Phdr.*240b *natura a amestecat ceva plăcere*; ἐπιμειξίαις Αἰθιοπίεσσι χειράς PI. N.3.61 *unindu-și mâinile (= atacându-i) împotriva etiopienilor*; PI. N.9.31. II (*med., pas.*) a se amesteca, a avea relații: οὐδ' ἐπιμειγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις THUC. 1.2 *fără să aibă unii cu alții relații (comerciale) fără teamă*; ἐπιμειγνυμένη ταῖς πράξεσιν PLUT. *Flam.*2.5 (*Grecia*) *amestecându-se în treburile (romanilor)*; οὐκ ἐπιμειγνυται ὕβρει LXX *Prov.*14.10 (*inima omului*) *nu se amestecă cu obrăznicia*.

[ἐπί, μείγνυμι]

ἐπιμειδιάω-ῶ, *vb.* [part. aor. ἐπιμειδήσας] a surâde: ἐπιμειδήσας προσέφη IL. 4.356 *spuse zâmbind*; OD. 22.371, HES. *Th.*547 *ș.a.*

[v. ἐπιμειδιάω]

ἐπιμειδιάσις, *εως*, ἡ *subst.* surâs: PLUT. *M.*1092e.

[ἐπιμειδιάω]

ἐπι-μειδιάω-ῶ, *vb.* a surâde (la): XEN. *Cyr.*2.2.16, A.RH. 3.129, PLUT. *Art.*15.4, APP. *BC*1.70 *ș.a.*

[ἐπί, μειδ(ι)άω]

ἐπίμεικτος, *ov adj.* [var. ἐπίμικτος] amestecat: (subst.) ὁ ἐπίμικτος LXX *Num.*11.4 *gloată amestecată*.

[ἐπιμειγνυμι]

ἐπι-μειλίσσομαι, *vb.* a îndulci, a îndupleca (pe cineva cu ceva): (+ ac. pers. și dat.) IOS. *B*11.393.

[ἐπί, μειλίσσω]

ἐπιμειναι, *inf.* aor. de la ἐπιμένο.

ἐπιμειξία, *ας*, ἡ *subst.* [var. ἐπιμιξία] {ion. -ίη} amestecare, relație, legătură: ἐπιμειξία μὲν ἦσαν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις THUC. 5.35 *au existat relații între atenienii și peloponesienii*; XEN. *HG*5.1.1,

PLAT. *Lg.*949e, DEM. 7.12.

[ἐπιμειγνυμι]

ἐπι-μελαίνομαι, *vb.* a se înnegri: PLUT. *M.*953f.

[ἐπί, μέλας]

ἐπιμέλεια, *ας*, ἡ *subst.* {ion. -λίη} I grijă, atenție, îngrijire: ἥκιστα γὰρ ἐπιμελείας τυγχάνει τὸ πλείστον κοινὸν ARSTT. *Pol.*1261b33 *ceea ce este comun multora are parte de obicei de foarte puțină îngrijire*; (+ gen.) ἡ τῆς ἀρετῆς ~ XEN. *Mem.*1.2.8 *grijă față de virtute (= cultivarea virtuții)*; ἐνι τε τοῖς αὐτοῖς οἰκείων ἅμα καὶ πολιτικῶν ~ THUC. 2.40 *aceiași oameni au grijă de cele private și cele publice*; (+ ἔχειν sau ποιεῖσθαι „a purta de grijă”) πολλὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο THUC. 4.53 *se îngrijeau foarte mult*; σαντοῦ δ' ἐπιμέλειαν ἔχειν DEM. 61.43 *a avea grijă de tine însuși*; (περί + ac.) ἐπιμέλειαν ἔχειν περί τὰ ποιμνία PLAT. *R.*451d *au grijă de oi*; (περί + gen.) PLB. 5.46.10, (πρός + ac.) PLAT. *Lg.*754b *κατ' ἐπιμέλειαν* XEN. *HG*4.4.8 *cu stăruință / prin grijă*; ἐπιμελεία XEN. *Cyr.*5.3.47 *cu grijă*. II însărcinare, funcție, administrare: ARSTT. *Pol.*1300a6. III stăruință: ARSTT. *Rh.*1370a11.

[ἐπιμελής]

ἐπιμελέομαι-οὔμαι *și* **ἐπιμέλομαι**, *vb.* [imprf. ἐπεμελούμην *și* ἐπεμελόμην, viit. ἐπιμελήσομαι, aor. tard. ἐπεμελησάμην, pf. ἐπιμελέημαι, m.m.c.p. ἐπεμελελήμην; pas. viit. ἐπιμεληθήσομαι, aor. ἐπεμελήθη] I a avea grijă, a se îngriji, a se preocupa, a se ocupa: (+ gen.) τῆς θυσίας ἐπεμελοῦντο PLUT. *Thest.*23.5 *se îngrijeau de sacrificiu*; XEN. *Cyr.*8.5.7, (περί + ac.) περί τοὺς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτησάντων παῖδας ... ἐπιμελεῖται PLAT. *Mx.*248e *are grijă de copiii celor morți în război*; (+ ὅπως sau ὡς) ἐπεμελοῦντο ὅπως LYS. 13.32 *aveau grijă ca ...*; XEN. *An.*1.1.5, (+ ac. și inf.) αἰεὶ τινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι THUC. 6.54 *se îngrijeau mereu ca vreunul dintre ei să fie la conducere*; (rar + ac.) II a avea în grijă, a fi însărcinat cu, a veghea asupra: δεκάδαρχοι μὲν δεκαδῶν ἐπιμέλονται XEN. *Cyr.*8.1.14 *decadarhii îi au în grijă pe cei zece*. III a se ocupa cu, a administra: XEN. *Cyr.*27.31.

[ἐπιμελής]

ἐπιμέλημα, *ατος*, τὸ *subst.* grijă, preocupație,

ocupație, afacere: XEN. *Oec.*4.4, id. *Oec.*7.37 ș.a.

[ἐπιμελέομαι]

ἐπι-μελής, ἑς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** care are spre grijă, care se îngrijește, grijuliu: (+ gen.) ἀγαθῶν ~ PLAT. *Smp.*197d *cu grijă față de cei buni*; ș.a., (abs.) ἦν ~ ᾧ καὶ προθύμως μανθάνω AR. *Nu.*501 *dacă îmi văd de treabă și învâț cu sârg*; (subst.) τὸ ἐπιμελὲς τοῦ δρωμένου THUC. 5.66 *grija execuției*. **II** care este spre grijă, îngrijit: ἐπιμελὲς εἶναι sau γενέσθαι τινὶ *a-i fi cuiva spre grijă / a se preocupa*; (+ inf.) THUC. 4.67, οἷς δ' ἦν ἐπιμελὲς + inf. PLUT. *Pelop.*9.3 *cei care se preocupau*; ἐπιμελὲς πεποιήμαι ἐκάστης ἡμέρας εἰδέναι PLAT. *Smp.*172c *mă străduiesc să aflu*; Κύρω δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο τὰ Κροῖσος εἶπε HDT. 1.89 *cele spuse de Croisos l-au pus pe gânduri pe Kyros*. // **ἐπιμελῶς**, *adv.* |comp. -έστερον și -εστέρω, superl. -έστατα| *cu grijă, grijuliu*: ~ προσέχοντες PLUT. *Brut.*14.7 *acordând o mare grijă*; MEN. *Dysc.*37, NT *Lc.*15.8, ~ ἔσται LXX *2Ezr.*6.12 *va fi spre grijă (= să luați seama!)*.

[ἐπί, μέλω]

ἐπιμελητέον, *adj.vb.* trebuie avut grijă sau trebuie ținut seama: PLAT. *Lg.*778b, (+ gen.) XEN. *Mem.*2.1.28, PLUT. *M.*800d, (ὅπως „ca”) XEN. *Oec.*7.36, id. *Cyr.*7.5.70 ș.a.

[ἐπιμελέομαι]

ἐπιμελητής, οὗ, ὁ *subst.* **I** cel care are spre grijă, îngrijitor, administrator: (+ gen.) AR. *Pl.*907, ~ ἵππων PLAT. *Grg.*516a *îngrijitor de cai*; ὁ τῶν νεωρίων ~ DEM. 22.63 *administrator al docurilor*; τῆς χώρας ἀπολειφθεῖς ~ PLUT. *Alex.*35.15 *fiind lăsat administrator al țării*; τῶν κρηνῶν ~ ARSTT. *Ath.*43.1 *inspector al fântânilor*. **II** guvernator: XEN. *HG3.*2.11 ș.a. **III** comandant (militar): PLB. 3.79.4.

[ἐπιμελέομαι]

ἐπιμελητικός, ἡ, ὄν *adj.* bun pentru a avea grijă, grijuliu: τὸν δὲ ἐπιμελητικούς βουλόμενον ποιήσασθαι τινὰς XEN. *Oec.*12.19 *vrând să-i facă grijulii*; ARSTT. *GA753a9*, (subst.) ἡ ἐπιμελητική PLAT. *Plt.*275e *arta îngrijirii*.

[ἐπιμελέομαι]

ἐπιμέλομαι, *vb.* v. ἐπιμελέομαι

ἐπι-μέλω, *vb.* a cânta (în plus): AESCH.

*Th.*870.

[ἐπί, μέλω]

ἐπιμελῶς, v. ἐπιμελής

ἐπιμέμονεν, (poet.) ind. pf. act. de la ἐπιμαίνω: SOPH. *Ph.*515.

ἐπίμεμπος, ὄν *adj.* demn de blam sau ură, de disprețuit, reprobabil: ~ ἦν, οὐχ ἡμῖν ... ἀλλὰ τοῖς νόμοις APP. *BC2.*148 (*Cezar*) *a devenit demn de ură nu față de noi, ci față de legi*.

[ἐπιμέμφομαι]

ἐπι-μέμφομαι, *vb.* a se plânga de, a fi furios pe, a reproșa, a învinui, a imputa: ἐγὼ ταῦτα ποιήσω ὥστε σὲ ... μηδὲν ἐπιμέμφεσθαι HDT. 1.116 *eu voi face acestea pentru ca tu să nu ai nimic de reproșat*; (+ gen.) εὐχολῆς ἐπιμέμφεται IL. 1.65 (*Apollon*) *e mâniaș din pricina rugii*; (+ dat.) κασιγνήτοις' ἐπιμέμφεται OD. 16.97 *îi învinuiești pe frați*; εἰκότως οἱ συγγραφεῖς ἐπιμέμφονται τοῖς προειρημένοις ἔργοις PLB. 9.8.13 *scriitorii critică justificat aceste operațiuni*; (+ ac.) HDT. 2.161, (+ ac. și gen. „a reproșa ceva cuiva”) SOPH. *Ph.*122, εἴ τι Νικομήδης ἐπιμέμφοιτο APP. *Mith.*47 *dacă ar avea ceva de reproșat lui Nicomedes*.

[ἐπί, μέμφομαι]

ἐπι-μένω, *vb.* |impf. ἐπέμενον, viit. ἐπιμενῶ, aor. ἐπέμεινα, pf. ἐπιμεμένηκα și ἐπιμέμονα| **I** a rămâne (în / pe), a aștepta: ἄγε νῦν ἐπίμεινον IL. 6.340 *hai, rămâi acum*; ἐπιμεῖναι ἑς αὔριον OD. 11.351 *a rămâne până mâine*. **II** a rămâne în, a persevera, a se menține, a stărua, a persista: ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ NT *1Cor.*16.8 *voi rămâne în Ephes*; (+ part.) ἐπέμενεν γοῦν ἐπὶ τῶν ἵππων ὀρθὸς ἐστηκὼς PLAT. *Men.*93d *stătea cel rușin drept pe cai*; (fig.) τὸ δ' ἐπιμεῖναι ἐπὶ λόγῳ PLAT. *Th.*179e *a se opri la un argument*; ἐπέμενε ταῖς σπονδαῖς XEN. *HG3.*4.6 *stăruia să mențină armistițiul*; ἐπιμένωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ NT *Rom.*6.1 *să rămânem în păcat*; NT *Col.*1.23 ș.a. **III** (d. lucruri) a continua, a dura: THUC. 4.4.2, XEN. *Cyn.*6.4.

[ἐπί, μένω]

ἐπι-μεστος, ὄν *adj.* preaplin, abundent: CALL. *Cer.*133.

[ἐπί, μεστός]

ἐπι-μεταπέμπομαι, *vb.* a trimite pentru a cere întâriri: THUC. 7.7.

[ἐπί, μεταπέμπω]

ἐπι-μεταφέρω, *vb.* a suferi o schimbare: IOS.

A119.16.

[ἐπί, μεταφέρω]

ἐπι-μετρέω-ῶ, vb. I (*tranz.*) I a măsura (pentru a împărți), a împărți, a acorda (în plus): οὐκ ἐπιδώσω οὐδ' ἐπιμετρήσω HES. *Op.*397 *nu-ți voi da și nici nu voi împărți cu tine*; δισχίλια τάλαντα ... ἐπιμετρήσας ταῖς μισθοφοραῖς PLUT. *Alex.*42.6 *acordând două mii de talanți mercenarilor*; PLUT. *Lys.*4.4. 2 a adăuga: οὐκ ἐπιμετρῶν τῷ θυμῷ τοῖς πραττομένοις PLB. 5.10.3 *fără să adauge furie faptelor sale*. 3 a prelungi: στρατηγίας χρόνον ἐπιμετρήσαι PLUT. *Comp.Ages.Pomp.*3.5 *a prelungi perioada comenzii*. II (*intrans.*) a fi în plus, a fi superfluu: PLB. 15.34.1.

[ἐπί, μετρέω]

ἐπί-μετρον, ου, τό *subst.* ceea ce este peste măsură, prisos, exces: THEOC. 12.26, ἐν ἐπιμέτρῳ διατίθενται PLB. 6.46.6 *pun pe deasupra*; ~ ποιεῖ PLUT. *M.*676b *face să sporească*; PLUT. *M.*503d.

[ἐπί, μέτρον]

ἐπι-μήδομαι, vb. a plănuî, a urzi: δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί OD. 4.437 *îi urzea tatălui un viclesug*.

[ἐπί, μήδομαι]

Ἐπιμηθεύς, ἑως, ὁ *subst.* Epimetheus („cel care gândește apoi”), soț al Pandorei și frate al lui Prometheus: HES. *Th.*511, PLAT. *Prt.*361d ș.a.

[cf. ἐπιμηθής]

ἐπι-μηθής, ες *adj.* care gândește apoi sau prea târziu, ext. impulsiv: (d. câine) THEOC. 25.79.

[ἐπί, μανθάνω]

ἐπι-μῆκης, ες *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| întins, lung, alungit, extins: ARSTT. *Mu.*393b5, IOS. *B13.*95, LXX *Bar.*3.24, νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις LUC. *VH* 1.40 *insulele erau întinse*.

[ἐπί, μῆκος]

ἐπιμηλάς, ἄδος *adj.* din turmă: (capre) CALL. *Ap.*51.

[ἐπί, μῆλον²]

ἐπι-μήνιος, ου *adj.* lunar: (hrană) PLUT. *Flam.*5.2. // **ἐπιμήνια**, τά *subst.* I (sc. ιερά) sacrificiul lunar: HDT. 8.41. II menstruație: ARSTT. *Metaph.*1071b31. III provizii lunare: PLB. 31.12.13.

[ἐπί, μήν]

ἐπι-μηνίω, vb. |opt. aor. 3sg. ἐπιμηνίσειεν

App.] a fi mâniaș împotriva: (+ dat.) Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίω IL. 13.460 *era mâniaș pe divinitul Priam*; APP. *BC*3.55, id. *Mith.*223.

[ἐπί, μηνίω]

ἐπι-μηνυτής, ου, ὁ *subst.* denunțător: ARR. *An.*3.26.2.

[ἐπί, μηνυτής]

ἐπι-μητιάω-ῶ, vb. |part. prez. fem. ἐπιμητιόωσα| a se gândi la, a reflecta: (+ inf.) A.RH. 3.668.

[ἐπί, μητιάω]

ἐπι-μηχάνομαι, vb. |impf. ἐπεμηχανώμην, viit. ἐπιμηχανήσομαι, aor. ἐπεμηχανήσομαι, pf. ἐπιμεμηχάνημα| I a urzi (împotriva), a plănuî: HDT. 6.91, (+ dat. și ac.) LUC. *DDeor.*17.3. II a născoci, a imagina: ἄλλον δὲ ἄλλο ἐπιμηχανᾶσθαι αὐτῶν HDT. 1.94 *născocind fiecare câte ceva*; ἄλλα τε αἰεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται XEN. *Cyr.*8.8.16 *născocesc mereu alte lucruri noi*; APP. *BC*4.120.

[ἐπί, μηχανάομαι]

ἐπι-μήχανος, ου *adj.* care plănuiește, meșter în: (+ gen.) κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων HDT. 6.19 *meșter în fapte rele*.

[ἐπί, μηχανή]

ἐπιμίγνυμι, vb. (tard.) v. ἐπιμείγνυμι

ἐπιμικ-, (tard.) v. ἐπιμειξ-

ἐπίμικτος, ου *adj.* (tard.) v. ἐπίμεικτος

ἐπι-μιμνήσκομαι, vb. |var. prez. ἐπιμνήσκομαι; viit. ἐπιμνήσομαι, aor. ἐπεμνήσομαι, pf. ἐπιμέμνημαι; pas. viit. ἐπιμνήσθησομαι, aor. ἐπεμνήσθη; opt. aor. med. 1pl. ἐπιμνησαίμεθα Hom., part. aor. pas. ἐπιμνησθείς| I a-și aduce aminte de, a-și aminti: (+ gen.) ἐπιμνησαίμεθα χάρις IL. 17.103 *să ne aducem aminte de plăcerea înfruntării*; OD. 1.31. II a aduce aminte, a aminti: ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο OD. 4.191 *de câte ori aduceam vorba (= vorbeam) de tine*; τοῦ δὲ εἶνεκεν τούτων ἐπεμνήσθη, φράσω HDT. 8.55 *voi spune de ce am amintit de acestea*; βραχέως ... ἐπεμνήσθη THUC. 1.97 *a fost amintit pe scurt*; (+ ὅτι „că”) XEN. *HG*3.2.8, περὶ γυναικῶν ἐπεμνήσθημεν, ὡς PLAT. *Ti.*18c *despre femei am amintit că*; XEN. *Cyr.*1.6.12.

[ἐπί, μιμνήσκω]

ἐπιμίμνω, vb. (poet. pt. ἐπιμένω) a stăruî: OD. 14.66, ἔργον ... ᾧ ἐπιμίμνω OD. 15.372 *munca în care stăruî*.

[v. ἐπιμένω]

ἐπιμίξ, adv. I amestecat laolaltă, de-a valma,

confuz: Τρῶες ὀρίνονται ~ ἵπποι τε IL. 11.525 *troieni si cai fug de-a valma*; IL. 14.60, id. 23.242 πάντα δ' ~ ἔχει LXX *Ἰnf.14.25 toate [lucrurile] sunt amestecate (= toate sunt de-a valma)*. II fărǎ discrimina-re, cu aceeași furie: OD. 11.537.

[ἐπιμείγνυμι]

ἐπιμίξια, v. ἐπιμειξία

ἐπιμίσγω, vb. |pres. și impf. med.-pas. 3sg. ἐπεμίσητο| I a avea sau a întreține relații cu, a avea legături (de prietenie, comerciale ș.a.): διὰ τῆς ἐκείνων παρ' ἀλλήλους ἐπιμισγόντων THUC. 1.13 *datorită relațiilor pe care le aveau unii cu alții*; (frecv. med.) οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσηται ἄλλος OD. 6.205 *nici un alt muritor nu vine pe la noi*; Φοινίκων ὀκόσοι τῇ Ἑλλάδι ἐπιμίσηγονται HDΤ. 2.104 *fenicienii care au strânse legăturii cu Grecia*. II a lua parte, a participa: HES. *Th.802*. III (în II. cu ideea de ostilitate) a se înfrunta: αἰεὶ μὲν Τρῶεσσ' ἐπιμίσηγομαι IL. 10.548 *mă înfrunt (= mă amestec în luptă) cu troienii*.

[ἐπιμείγνυμι]

ἐπιμνησαίμεθα, opt. aor. med. 1pl. de la ἐπιμνήσκω: IL. 17.103 ș.a.

ἐπιμνησθεῖς, part. aor. pas. de la ἐπιμνήσκω.

ἐπιμνηστέον, adj.vb. trebuie amintit: PLAT. *Tim.90e*.

[ἐπιμνήσκομαι]

ἐπιμολεῖν, inf. aor. act. de la ἐπιβλώσκω.

ἐπίμολος, ου, ὁ *subst.* invadator: AESCH. *Th.629*.

[ἐπιβλώσκω]

ἐπιμομφή, ἧς, ἡ *subst.* {dor. ac. -άν} blam, critică: PI. *O.10.9*.

[ἐπιμέφομαι]

ἐπίμομφος, ον *adj.* I (act.) care blamează sau dezaproabă: (+ dat.) EUR. *Rh.327*. II (pas.) care merită dezaprobarea, blamabil: AESCH. *Ag.553*, id. *Ch.830*.

[ἐπιμένω]

ἐπιμονή, ἧς, ἡ *subst.* I zăbovire: THUC. 2.18. II răbdare: τῆν ἐπιμονὴν ἀνυσιμωτέραν τῆς βίας οὔσαν PLUT. *Sert.16.9 răbdarea fiind mai eficientă decât violența*. III perseverență, insistență, tenacitate: PLAT. *Cra.395b*, Ios. *B13.218*, LXX *Ἰnf.38.27*.

[ἐπιμένω]

ἐπίμονος, ον *adj.* |superl. -ώτατος App. I

permanent, continuu, neînterupt: τὸν ὑπάρχοντα ποιεῖν ἐπίμονον PLB. 6.15.7 *a-i prelungi (consulului) mandatul*; PLB. 38.11.10, PLUT. *M.166c*, APP. *Gall.17a*. II (fig.) constant, perseverent, neînduplecat: (+ dat.) PLB. 29.26.2, (ἐν + dat.) PLUT. *Flam.1.2*. // **ἐπιμόνως**, *adv.* neîncetat, fărǎ încetare, permanent: λαμπάσιν ~ πυρούμενοι PLAT. *Sr.372a arși neîncetat de torțe*; PLUT. *M.979a*, APP. *Pun.640*.

[ἐπιμένω]

ἐπι-μόριος, ον *adj.* (mat.) *epimoric*, referitor la o fracție supraunitară de tipul (n + 1) / n: ARSTT. *Metaph.1021a2*, id. *Pr.921b5*.

[ἐπί, μόριον]

ἐπί-μοχθος, ον *adj.* care impune trudă: (neut. adv.) LXX *Ἰnf.15.7*. // **ἐπιμόχθως**, *adv.* cu trudă, cu greutate: APP. *BC4.79*, ~ τοῦ ὄρους ἐπιβάς APP. *Syr.219 urcând pe munte cu greutate*; APP. *Pun.166*.

[ἐπί, μόχθος]

ἐπι-μύζω, vb. |aor. ἐπέμυξα| a murmura împotriva, a cârți: IL. 4.20.

[ἐπί, μύζω]

ἐπι-μυθεύομαι, vb. a povesti în plus, a adăuga ca o poveste: ARSTT. *HA605a5*.

[ἐπί, μυθεύω]

ἐπι-μύθιον, ου, τό *subst.* ceea ce vine după poveste, morală (a fabulei): AESOP. 1.307, LUC. *Bacch.8*.

[ἐπί, μῦθος]

ἐπι-μυκτηρίζω, vb. a-și bate joc: MEN. *fr.562*.

[ἐπί, μυκτηρίζω]

ἐπι-μύλιος, ον *adj.* de moară. // **ἐπιμύλιον**, ου, τό *subst.* piatră de moară de deasupra: LXX *Deut.24.6*.

[ἐπί, μύλη]

ἐπι-μύρομαι, [ῶ] vb. a fi scâldat (de mare): A.RH. 1.938.

[ἐπί, μύρω]

ἐπι-μύω, vb. |impf. ἐπέμυον, aor. ἐπέμυσα, pf. ἐπιμέμυκα| I a închide ochii: PLB. 4.27.8. II a muri: CALL. *Epigr.40.5*. III a încuviința din ochi: AR. *V.934*.

[ἐπί, μύω]

ἐπιμωμητός, ἡ, ὄν *adj.* {dor. -ᾶτος} demn de a fi condamnat, de hulit: HES. *Op.13*, THEOC. 26.38.

[ἐπιμωμάομαι]

ἐπι-νάστιος, ον *adj.* venetic, străin: A.RH. 1.795.

[ἐπιναίω]

ἐπι-ναύσιος, ον *adj.* care simte greață (nausea): PLB. 31.14.1.

[ἐπί, ναυσία]

ἐπινάχομαι. [ᾶ] *vb.* v. ἐπινήχομαι

ἐπι-νεάνιεύομαι. *vb.* a se purta ca un tânăr, a se purta cu înflăcărare: PLUT. *M.*1079d.

[ἐπί, νεανιεύομαι]

ἐπινειόθι sau **ἐπί νειόθι**, *adv.* până la capăt: A.RH. 4.1615.

ἐπί-νειον, ου, τό *subst.* (loc de) ancorare, acostare: HDT. 6.116, THUC. 1.30, ἐπίνειον ᾠκισε τῇ πόλει APP. *BC*2.39 *a construit un loc de ancorare pentru oraș.*

[ἐπί, ναῦς]

ἐπί-νειος, ον *adj.* din port: APP. *Praef.*61.

[ἐπί, ναῦς]

ἐπι-νειφω, *vb.* a ninge: XEN. *Cyn.*8.1.

[ἐπί, νείφω]

ἐπινέμησις, εως, ἡ *subst.* propagare, răspândire: ~ αἰθερίου πυρός PLUT. *Lys.*12.3 *propagare a focului din eter.*

[ἐπινέμω]

ἐπινεμητέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie distribuit: PLAT. *Lg.*737c.

[ἐπινέμω]

ἐπι-νέμω, *vb.* [impf. ἐπένεμον, aor. ἐπένεμα; *med.* impf. ἐπενεμόμην, aor. ἐπενειμάμην; *pas.* aor. ἐπενεμήθη] **I** (*act.*) **I** a împărți (pe), a distribui: σίτον ... ἐπένειμε τραπέζῃ IL. 24.625 *împărțea pâinea pe masă;* (+ ac. și dat. pers.) OD. 20.254, (ἐπί + dat.) PLAT. *Pol.*264d. **2** a trimite la păscut (pe pământul altcuiva): PLAT. *Lg.*843d, τὰ κτήνη ... παρὰ τὸν ποταμὸν ἐπινέμοντας ARSTT. *Pol.*1305a.26 *păscând turmele dincolo de râu.* **II** (*med.*) **I** a paște, a consuma, a mânca: τὸ τε ἄνθος ἐπινέμεται ARR. *An.*3.28.6 (*oaia*) *paște floarea.* **2** (frecv. gener. fig.) a paște, a mânca din, *sc.* a consuma puțin câte puțin, a mistui, *ext.* a se răspândi: ταύτην μὲν οὖν τὴν γραφὴν ... τὸ πῦρ ἐπενείματο PLUT. *Demetr.*22.7 *focul a mistuit această pictură;* APP. *BC*4.25, (d. boli) ἡ νόσος ... ἐπενείματο δὲ Ἀθήνας THUC. 2.54 *boala s-a răspândit în Atena;* ὅσον ἡ σκιά τῆς γῆς ἐπινέμεται PLUT. *M.*953a *pe măsură ce se răspândește umbra pământului;* PLUT. *Pomp.*25.1. **3** a locui, a sălășlui: LUC. *Bacch.*6. **III** (*pas.*) a fi depășit: (fig.) ὁ θῆλυς ὄρος ἐπινέμεται AESCH. *Ag.*485 *li-*

mita femeii este depășită (cu aluzie la turmele care pasc pe pământul altcuiva).

[ἐπί, νέμω]

ἐπίνευσις, εως, ἡ *subst.* înclinare a capului, încuviințare, aprobare: IOS. *A*17.209.

[ἐπίνεύω]

ἐπι-νεύω, *vb.* [impf. ἐπένευον, viit. ἐπίνευσω, aor. ἐπένευσα, pf. ἐπίνευκα] **I** a da din cap, a face semn cu capul: κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῆ IL. 22.314 *își mișcă capul cu coiful strălucitor;* (tm., + inf.) Πατρόκλω δ' γ' ἐπ' ὀφρύσι νεύσε σιωπῆ Φοίνικι στορέσαι ... λέχος IL. 9.620 *i-a făcut semn cu sprâncenele în liniște să-i aștearnă lui Phoenix un pat;* XEN. *Cyr.*5.5.37. **II** a face semn cu capul pentru a aproba, a consimți, a fi de acord, a încuviința: ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι IL. 15.75 *aprobând cu capul meu;* PLAT. *Pr.*360c, PLUT. *Phil.*20.3, Ἑλληνικόν γ' ἐπένευσαν ἄνδρες AR. *Ach.*115 *aprobau din cap precum grecii;* ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον AR. *Eq.*657 *a fost de acord cu acela;* NT *Fr.*18.20, (+ ac.) ἐπένευσας τὰδ' EUR. *Or.*284 *încuviințând acestea.* **III** a se undui, a flutura: λόφων ἐπένευον ἔθειραι THEOC. 22.186 *fluturau coamele coifurilor.* **IV** a făgădui, a promite: Κύπρις ὦτ' ἐπένευσεν EUR. *Hel.*681 *căruia Kypris mă făgăduise;* EUR. *Ba.*1349.

[ἐπί, νεύω]

ἐπι-νέφελος, ον *adj.* **I** acoperit de nori, înnorat: οὐτ' ἐπινεφέλων ἐόντων HDT. 7.37 *fără să existe nici un nor;* τὸν οὐρανὸν ὅταν ἐπινέφελον ἦ ARSTT. *Mete.*369b23 *atunci când cerul este acoperit de nori.* **II** aducător de nori: (vânturi de nord) ARSTT. *Pr.*947b5.

[ἐπί, νεφέλη]

ἐπινεφέω-ω, *vb.* v. ἐπινέφω

ἐπι-νεφής, ἐς *adj.* înnorat, întunecat: ARSTT. *Pr.*941a5, *LXX 2Mac.*1.22.

[ἐπί, νέφος]

ἐπι-νεφρίδιος, ον [ἰδ] *adj.* pe rinichi: IL. 21.204.

[ἐπί, νεφρός]

ἐπινέφω, *vb.* [var. ἐπινεφέω] a aduce nori pe cer: ARSTT. *Pr.*944b29.

[ἐπινεφής]

ἐπίνεψις, εως, ἡ *subst.* înnoraire: ARSTT. *Pr.*944b25.

[ἐπινέφω]

ἐπι-νέω¹, *vb.* a înota pe, a pluti: ARSTT. *HA*620b22.

[ἐπί, νέω¹]

ἐπι-νέω², *vb.* |part. pf. pas. pl. fem. ἐπινενησμένοι| a încărca, a îngrămădi: ἀμάξας ... ἐπινέουσι φρυγάνων HDT. 4.62 *ingrāmādesc căruțe cu crengi*; (pas.) AR. *Ec.*838.

[ἐπί, νέω³]

ἐπι-νέω³, *vb.* |ind. aor. 3sg. ἐπένησε| (v. ἐπι-κλώθω) a toarce pentru (+ dat.), sc. a hărăzi prin soartă: (d. Parce) IL. 20.128, CALL. *Lav.Pall.*104, (+ inf.) τῷ ὧς Μοῖρ' ἐπένησε ... κύνας ἄσαι IL. 24.210 *Moirā i-a hărăziți să-i sature pe câini.*

[ἐπί, νέω²]

ἐπινηνέω, *vb.* a încărca pe, a îngrămădi: (+ ac. și gen.) νεκρούς πυρκαϊῆς ἐπινήνεον IL. 7.428 *ingrāmădeau cadavrele pe rug.*

[cf. ἐπινέω²]

ἐπι-νήφω, *vb.* a se abține de la a bea vin (în timpul): (+ dat.) PLUT. *M.*87e.

[ἐπί, νήφω]

ἐπι-νήχομαι, *vb.* |impf. ἐπενηχόμεν, viit. ἐπινήξομαι, aor. ἐπενηξάμην| {dor. impf. 3sg. ἐπενάχετο [ᾶ]} I a înota sau a pluti deasupra, ext. fig. a ieși la iveală: IOS. *BI*4.479, παιδὸς δ' ἐπενάχετο φωνά THEOC. 23.61 *vocea tânărului ieșea la iveală.* II a înota către: (+ ac.) CALL. *Del.*21.

[ἐπί, νήχω]

ἐπι-νίκειος, *adj.* victorios, biruitor: SOPH. *OC*1088.

[ἐπί, νίκη]

ἐπι-νίκιος, *ov* [ῖ] *adj.* de victorie, de biruitor: (cântece) PI. *N.*4.78, (pean) PLUT. *Rom.*16.5, (jocuri) PLB. 30.22.1 ș.a. // (sc. ᾄσμα, μέλος) **ἐπινίκιον**, *τό subst.* cântec pentru victorie, epiniciu: EUR. *Ep.Alc.*1. // **ἐπινίκια**, *τά subst.* sacrificii sau sărbători în cinstea unei victorii: DEM. 21.55, PLUT. *M.*972c, id. *Rom.*25.7 ș.a.

[ἐπί, νίκη]

ἐπί-νίκος, *ov adj.* v. ἐπινίκιος: PI. *O.*8.75.

[ἐπί, νίκη]

ἐπι-νίσσομαι, *vb.* I a înainta prin: (+ gen.) SOPH. *OC*689. II a merge la, a vizita: τε θεοὺς ἐπινίσσεται ἄτη A.RH. 4.817 *soarta îi ajunge și pe zei*; (abs.) THEOC. 8.43.

[ἐπί, νίσσομαι]

ἐπινίφω, *vb.* v. ἐπινείφω

ἐπι-νοέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐπενόουν, viit. ἐπινοήσω, aor. ἐπενόησα, pf. ἐπινενόηκα; med. impf. ἐπενοούμην, viit. rar tard. ἐπινοήσομαι, aor. ἐπενοησάμην, pf. ἐπινενόημα;

pas. viit. ἐπινοηθήσομαι, aor. ἐπενοήθη| {ion. impf. 3sg. ἐπενόεε Hdt.} a avea în minte, a gândi, a plănui, a intenționa: (+ ac.) πρᾶξαι ἡμᾶς ἅ ἐπινοοῦμεν THUC. 2.11 *să facem cele pe care le avem în minte*; κακουργήματα πρὸς ἀλλήλους ἐπινοοῦσιν PLAT. *Lg.*677b *plānuiesc răutăți unii împotriva celorlalți*; (+ inf.) μεγάλα δ' ἐπινοεῖς ἐλεῖν EUR. *Rh.*195 *năzuiești să iei [premiu] mari*: ἐπενόησαν μὲν κατακαῦσαι τὰς ναῦς THUC. 8.11 *s-au gândit să dea foc corăbiilor*; IOS. *Vit.*281, (med. = act.) LUC. *Asir.*17.

[ἐπί, νοέω]

ἐπινόημα, *ατος, τό subst.* gând, intenție, proiect: PLB. 1.8.5, id. 16.30.2 ș.a.

[ἐπινοέω]

ἐπίνοια, *ας, ἡ subst.* I gând (care vine în minte), idee: ἐλεθεῖν sau ἰέναι ἐς ἐπίνοιαν „a veni în minte / a-și imagina” THUC. 4.92, μηδ' ἐς ἐπίνοιαν τούτου ἴωσι THUC. 3.46 *să nu ajungă la gândul acestei fapte*; ἐπίνοιαν λαμβάνειν „a avea în minte / a se gândi la” + gen., PLUT. *M.*608d, id. *M.*1074c, θαυμαστάς ἐξευρίσκων ἐπινοίας AR. *Eq.*1.322 *găsind cele mai uimitoare idei*; NT *Fp.*8.22. II inventivitate, creativitate: οἶνον σὺ τολμᾶς εἰς ἐπίνοιαν λοιδορεῖν; AR. *Eq.*90 *tu îndrăznești să-i negi (propr. să blamezi) vinului inventivitatea?* III plan: ζητεῖν καινήν ἐπίνοιαν AR. *V.*346 *a căuta un plan nou*; PLB. 5.36.9. IV gând rezultat în urma reflexiei, gând de pe urmă: ψεῦδει γὰρ ἡ πίνωια τὴν γνώμην SOPH. *Ant.*389 *gândul de pe urmă dezmente impresia dintâi.* V înțelegere: PLB. 6.5.2.

[ἐπινοέω]

ἐπινομή, *ἦς, ἡ subst.* propagare, difuzare: (a focului) PLUT. *Alex.*35.4.

[ἐπινέω]

ἐπινομία, *ας, ἡ subst.* drept de a paște turmele: XEN. *Cyr.*3.2.23.

[ἐπίνομος]

ἐπι-νομίς, *ίδος, ἡ subst.* apendice la Legi: (titlu al unei opere atribuite lui Platon) PLAT. *Epin.*

[ἐπί, νόμος]

ἐπι-νομοθετέω-ῶ, *vb.* a adăuga noi legi: PLAT. *Lg.*779d.

[ἐπί, νομοθετέω]

ἐπίνομος, *ov adj.* |superl. -ώτατος| I care locuiește, locuitor: PI. *P.*11.7. II legal: APP. *BC*3.94.

[ἐπινέμω]

ἐπί-νοσος, ον *adj.* bolnav, bolnăvicios: (corp) ARSTT. EN1113a28.

[ἐπί, νόσος]

ἐπι-νυκτερεύω, *vb.* a sta o noapte, a petrece noaptea: (d. apā) PLUT. M.690c.

[ἐπί, νυκτερεύω]

ἐπι-νυκτίδιος, ον *adj.* de noapte, nocturn: CALL. Fr.775.

[ἐπί, νύξ]

ἐπίνυσσειν, aor. 3sg. de la πινύσκω: IL. 14.249.

ἐπι-νύσσω, *vb.* a ciupi, a pișca: LUC. Lex.11. [ἐπί, νύσσω]

ἐπι-νυστάζω, *vb.* a moțâi, a adormi (pe): (+ dat.) PLUT. Brut.36.3, μηδὲ ἐπινυστάξῃς σοῖς βλεφαροῖς LXX Prov.6.4 *să nu adormi pe pleoapele tale*; (abs.) LUC. BisAcc.2.

[ἐπί, νυστάζω]

ἐπι-νωμάω-ῶ, *vb.* I (tranz.) a împărți, a distribuî, a repartiza: AESCH. Th.727, ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις ἐπενώμα SOPH. Ant.139 *împărțind aliă (soartă) altora*; κλήρους ἐπινομά AESCH. Th.727 *distribuie sorții*; (fig.) τάδε ... ὄμματος ἀγαῖς σαῖς ἐπενώμας EUR. Ph.1564 *punând acestea pe seama licăririlor ochilor tăi*. II (intrans.) a se apropia de: (+ dat.) SOPH. Ph.168.

[ἐπί, νωμάω]

ἐπινωτίζω, *vb.* a pune pe spinare: EUR. HF362.

[ἐπινώτιος]

ἐπί-ξανθος, ον *adj.* gălbui: XEN. Cyn.5.22.

[ἐπί, ξανθός]

ἐπιξειν-, (ep.) v. ἐπιξεν-

ἐπιξενόμαι-οῦμαι, *vb.* [impf. ἐπεξενούμην, pf. ἐπεξένωμαι; pas. aor. ἐπεξενώθη] {ep. impf. 3pl. ἐπεξεινοῦντο A.Rh. 2.764} I (med.) a invoca ca drept al ospetiei: ἐπιξενούμαι ταῦτα δ' ὡς θανουμένη AESCH. Ag.1320 *vă cer acestea ca dar al ospetiei, acum în pragul morții*. II (pas.) a fi oaspete (ca străin), a primi ospitalitate: μὴ πρέπειν ~ τοῖς τηλικούτοις ISOC. Ep.6.2 *nu se cade pentru oamenii de vârsta mea să primești ospetie ca străin*; ARSTT. Pol.1327a13, PLUT. Aem.1.2, (+ dat.) ὡς Λημνιάδεσσιν ἐπεξεινοῦντο γυναιξίν A.Rh. 2.764 *cum fuseseră ospetii de femeile din Lemnos*.

[ἐπίξενος]

ἐπί-ξηνον, ου, τό *subst.* butuc: AESCH. Ag.1277, AR. Ach.366.

[ἐπί, ξαίνω]

ἐπι-ξηραίνω, *vb.* a (se) usca: ARSTT. Pr.928a9.

[ἐπί, ξηραίνω]

ἐπί-ξυνος, ον *adj.* (posedat în) comun, în devălmășie: (ogor) IL. 12.422.

[ἐπί, ξυμός]

ἐπιξυνόω-ῶ, *vb.* a pune în comun, a împărtași: (med. = act.) A.Rh. 3.1162, κηρύκεσσιν ἐπεξυνώσατο μύθους A.Rh. 4.435 *le-a împărtașit crainicilor cuvintele*.

[ἐπίξυνος]

ἐπί-ξύω, *vb.* [part. aor. pas. ἐπιξυσθέντα] a răzui: ARSTT. HA612b17, (pas.) τυρὸν ἐπιξυσθέντα PLAT. R.406a *brânză rasă*.

[ἐπί, ξύω]

ἐπιόν, part. prez. act. neut. sg. de la ἐπειμι².

ἐπιον, ind. aor. act. de la πίνω.

ἐπιορκέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐπιώρκουν, viit. ἐπιορκήσω, aor. ἐπιώρκησα] a face un jurământ fals, a comite un sperjur: οὐδ' ἐπιορκήσω πρὸς δαίμονος IL. 19.188 *nu voi jura fals luându-i pe zei ca martori*; (+ ac.) θεοὺς ἐπιορκῆσαι XEN. An.2.4.7 *a jura fals pe zei*; (abs.) HDT. 4.68, ὁμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω; AR. Lys.914 *apoi când jur, să jur fals?* ș.a.

[ἐπιόρκος]

ἐπιορκία, ας, ἡ *subst.* jurământ fals, sperjur: XEN. An.3.2.4, ARSTT. Rh.1377a19, LXX *Înf.*14.25 ș.a., (pl.) LUC. Cont.11.

[ἐπιόρκος]

ἐπί-ορκος, ον *adj.* I (d. pers.) care face un fals jurământ, (care comite un) sperjur: ὄρκον ... τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκους HES. Op.804 *Eris a născut jurământul dreptăcoste pentru sperjuri*; ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους AR. Nu.397 *împotriva celor care comit un sperjur*; IOS. Vit.102. II care este un fals jurământ, jurat fals, fals: IL. 19.264, (frecv.) ἐπιόρκον ὀμνῶναι *a pronunța un jurământ fals sau în van*; (neut. adv.) IL. 10.332, id. 19.260, HES. Th.232, A.Rh. 4.1086 ș.a.

[ἐπί, ὄρκος]

ἐπι-όσσομαι, *vb.* I a avea înaintea ochilor, a preveni: ἐπιόσσομένω θάνατον ... ἐταίρων IL. 17.381 *având grijă să înlătore moartea tovarășilor*. II a fixa cu ochii: (tm.) A.Rh. 2.28.

[ἐπί, ὄσσομαι]

ἐπί-ουρος, ου, ὁ *subst.* paznic, gardian: (+ gen.) OD. 13.405, ἐπίουρε βοῶν Δάφνι THEOC. 8.6 *Daphnis, paznic de vite*; A.Rh. 4.652, (+ dat.) Μίνωα τέκε Κρήτη ἐπίουρον

IL. 13.450 *l-a născut pe Minos drept paznic pentru Creta.*

[ἐπί, οὔρος]

ἐπιούσιος, *ov adj.* (dub., interpretări multiple) de fiecare zi, de toate zilele *sau* pentru ziua următoare, de mâine (sau „Mâine” în sens eshatologic): (pâine) NT Mt.6.11, id. Lc.11.3.

[ἐπί, εἶμι sau εἶμι]

ἐπιόψομαι, *vb.* (cf. ἐφοράω) a trece prin fața ochilor, a cerceta, *ext.* a alege: εἰ ... τοὺς ἄν ἐγὼ ἐπιόψομαι οἱ δὲ πιθέσθων IL. 9.167 *dacă eu îi voi alege, ei mi se vor supune; ἐπιόψομαι ἢ τις ἀρίστη* OD. 2.294 *voi cerceta care este cea mai bună; PLAT. Lg.947c.* [viit. de la ἐφοράω]

ἐπί-πᾶτος, *ov, ó subst.* peliculă superficială, crustă (deasupra unui lichid): PLUT. M.627f, id. M.641e.

[ἐπιπήγνυμι]

ἐπί-παγγῦ, *adv.* cu totul: THEOC. 17.104.

[ἐπί, πάγγυ]

ἐπι-παιανίζω, *vb.* a cânta un pean pentru: ἐπιπαιανίσει τὴν ... πομπήν PLUT. Marc.22.5 *a cinsti alaiul cu un pean.*

[ἐπί, παιανίζω]

ἐπι-πακτόω-ῶ, *vb.* a zăvorî: (ușile) AR. Fr.721.

[ἐπί, πακτόω]

ἐπι-παμφάλαω-ῶ, *vb.* a arunca priviri la-
come: A.RH. 2.127.

[ἐπί, παμφάλαω]

ἐπί-παν, *adv.* în general, de obicei: ὡς τὸ ~ HDT. 4.68 *indeobște; HDT. 2.68, PLAT. Eripin.986e, PLB. 3.107.12, APP. Pun.412, LUC. VH1.11.*

[ἐπί, πᾶς]

ἐπι-παραγίγνομαι, *vb.* a veni, a se succeda (la comandă): PLB. 1.31.4.

[ἐπί, παραγίγνομαι]

ἐπι-παρανέω-ῶ, *vb.* a îngămădi în plus: THUC. 2.77.

[ἐπί, παρανέω]

ἐπι-παρασκευάζομαι, *vb.* a procura din nou: XEN. Cyr.6.3.1.

[ἐπί, παρασκευάζω]

ἐπι-πάρειμι¹, *vb.* a fi prezent în plus: LUC. Merc.Cond.26.

[ἐπί, πάρειμι¹]

ἐπι-πάρειμι², *vb.* I a înainta în paralel cu: κατὰ τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες XEN. An.3.4.30 *înaintând în paralel pe panta muntelui.* II a

merge de-a lungul, a înainta (în fața trupei-
lor), a trece în revistă: ἐπιπαριών τὸ στρα-
τόπεδον τῶν Ἀθηναίων THUC. 4.94 *treacănd în revistă armata atenienilor; ἐπιπαρήσαν*
οἱ βασιλεῖς ἀμφοτέρω κατὰ πρόσωπον PLB. 5.83.1 *cei doi regi au înaintat în fața (tru-
pelor).* III a avansa către, a ataca: ἐπιπαριών
τῷ δεξιῷ THUC. 5.10 *atacând aripa dreaptă.* IV a parcurge, a vizita, a cutreiera: APP. BC5.7. V a veni în ajutor: THUC. 4.108, XEN. An.3.4.23.

[ἐπί, πάρειμι²]

ἐπι-παρεμβάλλω, *vb.* I a pune din nou (tru-
pele) în ordine, a reconstitui: (falanga) PLB. 12.19.6. II (*intrans.*) a-și relua locul în linia de luptă: PLB. 3.115.10, id. 11.23.5.

[ἐπί, παρεμβάλλω]

ἐπι-παρέξειμι, *vb.* a trece de-a lungul mai departe: (d. soare față de lună) ARSTT. Pr.912a11.

[ἐπί, παρέξειμι]

ἐπι-παροξύνω, *vb.* |aor. ἐπιπαρώξυνα; pas. viit. 3sg. ἐπιπαροξυνθήσεται Men. | a ațâța în plus, a incita: (+ inf.) IOS. A116.246, (pas.) MEN. Sic.112.

[ἐπί, παροξύνω]

ἐπι-παρορμάω-ῶ, *vb.* a îmboldi în plus: (πρός „cătrefe” + ac.) PLUT. M.118f.

[ἐπί, παρορμάω]

ἐπί-πᾶς, *πασα, παν adj.* cu totul, în întregime: AESCH. Supp.822.

[ἐπί, πᾶς]

ἐπι-πάσσω, *vb.* {att. -πάττω} a presăra: τοὺς δὲ ἀττελέβους ... ἐπὶ γάλα ἐπιπάσσοντες HDT. 4.172 *presărând lăcuste peste lapte; THEOC. 2.18 ș.a., (fig.) (+ gen.) ἐπίπαττε ... τῆς εἰρωνείας* LUC. Pisc.22 *presară cu ironie; (pas.) PLAT. R.405e, ARSTT. Pr.938b39.*

[ἐπί, πάσσω]

ἐπίπαστος, *η, ov adj.* presărat. // **ἐπίπαστον**. *ov, τό subst.* I pâine presărată (cu sare): AR. Eq.103, THEOC. 11.2. II (med.) pulbere: THEOC. 11.2.

[ἐπιπάσσω]

ἐπί-πεδος, *ov adj.* |comp. -έστερος Xen. | I plan, șes: χωρίον ἐπίπεδον XEN. HG7.1.29 *loc șes; PLB. 15.30.9, PLUT. Rom.18.4 ș.a., (subst.) ἐν τοῖς ἐπιπέδοις ... ἐστρατοπεδεύοντο* PLUT. Arist.14.2 *și-au așezat tabăra în câmpie.* II (în geometrie) în două dimensiuni, plan: PLAT. R.587d, ~ ἀριθμός

număr pătratic (sau *reprezentând o suprafață*); PLAT. *Thi.*148a. // **ἐπίπεδον**, τό *subst.* suprafață (plană), întindere: PLAT. *Men.*76a. ARSTT. *Metaph.*992b14 ș.a.

[ἐπί, πέδον]

ἐπιπειθής, ἐς *adj.* supus: (+ dat.) ARSTT. *EN*1098a4.

[ἐπιπειθομαι]

ἐπι-πείθομαι, *vb.* **I** a se lăsa convins: εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται IL. 15.162 *dacă nu-1 voi convinge prin vorbă; εἴ τις ἔμοι Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν οἰκαδ' ἴμεν* IL. 17.154 *dacă vreunul dintre licieni va fi convins de mine să meargă acasă*; OD. 12.324 ș.a. **II** a se supune: Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπείθειθ' ἑταίρῳ IL. 1.345 *Patroclus s-a supus tovarășului său*; OD. 19.14 ș.a. **III** a avea încredere, a da crezare: (+ dat.) μαρτυροῖσι τοῖσδ' ἐπιπείθομαι AESCH. *Ag.*1095 *dau crezare acelor martori*.

[ἐπί, πείθω]

ἐπι-πελάζω, *vb.* a ajunge: (tm.) πρὶν ἐπὶ ζήφος αἵματι σῶι πελάσαι EUR. *IT*880 *mai înainte ca pumnalul să ajungă în sângele tău*.

[ἐπί, πελάζω]

ἐπι-πέλομαι, *vb.* **I** a veni asupra, a se abate: (tm.) οὐδέ τις ἄλλη νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται ... βροτοῖσιν OD. 15.408 *nici o altă boală înfloritoare nu se mai abate asupra muritorilor*. **II** (part. aor. ἐπιπλόμενος) **I** care vine, care se apropie: ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε OD. 7.261 *am intrat în cel de-al optulea an*; HES. *Th.*493, οὐδ' ἐνόησεν Κύπριν ἐπιπλομένην A.RH. 3.127 *n-a zărit-o pe Kypris care venea; ἐπιπλομένη δ' ἐνὶ νυκτὶ* A.RH. 1.1080 *în noaptea următoare*. **2** care pornește împotriva: (negură) SOPH. *OT*1314. (d. pers.) A.RH. 1.465.

[ἐπί, πέλομαι]

ἐπί-πεμπτος, ον *adj.* **I** care conține o cincime în plus, sc. plus 20%: (d. împrumut) XEN. *Vect.*3.9. **II** a cincea parte: (neut. subst.) LXX *Lev.*5.16, id. *Num.*5.7.

[ἐπιπέμπω]

ἐπι-πέμπω, *vb.* **I** a trimite (în plus sau din nou): ἄλλην στρατιὰν μὴ ἐλάσσω ~ THUC. 7.15 *a mai trimite o armată nu mai mică; τοῖς συμμάχοις ἐπιπέμποντας βοηθείας* PLUT. *Fab.*2.4 *trimițând în plus ajutoare aliaților*; IOS. *A*8.253, (pas.) ὁ ἔρωσ τῷ

ἔρῳντι καὶ τῷ ἐρωμένῳ ἐκ θεῶν ἐπιπέμπεται PLAT. *Phdr.*245b *iubirea este trimisă de zei pentru cel ce iubește și pentru cel iubit*. **II** a trimite împotriva, a coplesii: δεσμούς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα PLAT. *Cri.*46c *trimițând împotriva (= coplesinducându-l) închisorii și morții (l' execuții)*.

[ἐπί, πέμπω]

ἐπίπεμψις, εως, ἡ *subst.* trimitere, expediție: THUC. 2.39, LUC. *Phal.*1.3.

[ἐπιπέμπω]

ἐπί-περκνός, ον *adj.* negricios: XEN. *Cyn.*5.22.

[ἐπί, περκνός]

ἐπι-πετάννυμι, *vb.* [aor. ἐπεπέτασα] a întinde pe: XEN. *Cyn.*5.10.

[ἐπί, πετάννυμι]

ἐπι-πέτομαι, *vb.* [viit. ἐπιπτήσομαι, aor.2 ἐπεπτόμην, 1pl. ἐπεπτόμεσθα Ar., inf. aor. ἐπιπτέσθαι, part. aor. ἐπιπτόμενος; aor. R. ἐπέπτην, med. ἐπεπτάμην, part. aor. ἐπιπτάς] a zbura (către sau la): (+ dat.) οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις IL. 13.821 *o pasăre i-a zburat din dreapta îndată ce a vorbit*; (d. săgeată) καθ' ὄμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίωνων IL. 4.126 *dorind să ajungă în mulțime*; (+ ac.) EUR. *Hel.*1486, AR. *Av.*1471. (ἐπί + ac.) ἐπὶ πάντα τὰ λεγόμενα ὥσπερ ἐπιπτόμενοι PLAT. *R.*365a *ca unii care își iau zborul către toate cele spuse*.

[ἐπί, πέτομαι]

ἐπί-πετρον, ου, τό *subst.* (bot., prob.) floare grasă: ARSTT. *PA*681a24.

[ἐπί, πέτρος]

ἐπι-πήγνυμι sau **ἐπι-πηγνύω**, *vb.* a face să înghețe (la suprafață): XEN. *Cyn.*5.2.

[ἐπί, πήγνυμι]

ἐπι-πηδάω-ῶ, *vb.* **I** a sări pe, a asalta: (+ dat.) ἀγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδάς AR. *V.*705 *să-rind sălbatic asupra lor; τὰς ὀρέξεις ... ἐπιπηδάσας ταῖς ἀπολαύσεσιν* PLUT. *M.*127a *poftă care se aruncă în desfătări*; (ἐπί + ac.) PLB. 2.10.4 (εις + ac.) IOS. *B*13.526 ș.a. **II** (d. animale) a încăleca, a se împerechea: ARSTT. *HA*539b32, PLAT. *Phdr.*254a ș.a.

[ἐπί, πηδάω]

ἐπιπήδησις, εως, ἡ *subst.* **I** salt, asalt: PLUT. *M.*76c, id. *M.*916d. **II** (d. animale) montă: PLUT. *M.*76e.

[ἐπιπηδάω]

ἐπι-πίεζω, *vb.* a apăsa pe: (tm.) ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε OD. 4.287 *astupa cu mâinile*

gura; A.RH. 3.1335.

[ἐπί, πίζω]

ἐπι-πίλναμαι, *vb.* a se apropria: οὔτε χιών ἐπιπίλνεται OD. 6.44 *ni se aproprie (= cade) zăpada.*

[ἐπί, πίλναμαι]

ἐπι-πίνω, [πί] *vb.* a bea în plus: (+ ac.) XEN. *Cyr.* 6.2.28, ARSTT. *Pr.* 930b21, (+ gen.) ἐπιπίνοντες τοῦ οἴνου PLAT. *R.* 372b *bând în plus vin*; (pas.) PLUT. *M.* 653a.

[ἐπί, πίνω]

ἐπι-πίπτω, *vb.* **I** a cădea pe: ἐπέπιπτόν ἀλλήλοις THUC. 7.84 *cădeau unii peste alții*; (fig.) ISOC. 5.89 *ș.a.* **II** a se abate, a cădea: (zăpadă) XEN. *An.* 4.4.1, (vânt) ARSTT. *Pr.* 945b6, (d. boală) ARSTT. *Pr.* 865a37, (fig.) φόβος ... μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ LXX *Gen.* 15.12 *o frică mare se abate asupra lui*; LXX *1 Mac.* 3.25. **III** a cădea asupra, a se nărusti: (+ dat.) ἡ ἵππος ... ἐπιπίπτει τοῖσι Ἑλλησι HDT. 6.29 *cavaleria se nărustește asupra grecilor*; THUC. 3.112, NT *Mc.* 3.10.

[ἐπί, πίπτω]

ἐπι-πίστωσις, εως, ἡ *subst.* (ret.) reconfirmație: PLAT. *Phdr.* 266e.

[ἐπί, πίστωσις]

ἐπιπλα, *ων, τά v.* ἐπιπλον

ἐπι-πλάζω¹, *vb.* (med., pas.) a rătäci: πόντον ἐπιπλαγχθεῖς OD. 8.14 *rătăcind pe mare*; A.RH. 3.1066.

[ἐπί, πλάζω]

ἐπι-πλάζω², *vb.* (eol.) v. ἐπιπλήσσω: SAPPH. 37.

ἐπι-πλάσσω, *vb.* {att. -ττω} **I** a aplica, a lipi: γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας ἐπιβάλλει τὸν δακτύλιον HDT. 2.38 *lipind rămânând argilos aplică inelul*; LUC. *DMort.* 14.1. **II** a astupa: τὰ ὄτα ἐπέπλασαν ARSTT. *Pr.* 875a.36 *au astupat urechile*. **III** a modela, a da o formă: PLUT. *M.* 371d.

[ἐπί, πλάσσω]

ἐπίπλαστος, *ων adj.* aplicat pe, ext. tencuit, *freqv. fig. prefăcut, fals*: φιλίας ἐπιπλάστους ἐκ τῶν ἐπιπλάστων λόγων IOS. *BI4.* 247 *din cuvinte prefăcute*; IOS. *BI1.* 627.

[ἐπιπλάσσω]

ἐπι-πλάτᾱγέω-ᾱ, *vb.* a bate din palme la: (+ dat.) τοῖς μὲν ἐπεπλατάγησα THEOC. 9.22 *i-am aplaudat*.

[ἐπί, πλαταγέω]

ἐπι-πλάτύνω, [ῶ] *vb.* a lărgi în plus, pas. a se lărgi (extinde) și mai mult: ARSTT.

Mu. 393a.20.

[ἐπί, πλατόνω]

ἐπι-πλείω, *vb.* (ep.) v. ἐπιπλέω: OD. 5.284.

[ἐπί, πλείω]

ἐπι-πλέκω, *vb.* **I** a împleti (pe), a lega, a pune în legătură (concr. și fig.): (pas.) νῆμα ... ἐπιπελεγμένον LUC. *Cont.* 16 *fir împletit*; (fig.) ἐπιβολὰς τὰς Ἀννίβου ταῖς Ἑλληνικαῖς πράξεσιν ... ἐπιπεπλέχθαι PLB. 4.28.2 *planurile lui Hannibal sunt împletite cu faptele grecilor*. **II** a avea relații cu: μὴ τοῖς ξένοις ἐπιπλακέντες ἔθεισι IOS. *A18.* 192 *fără a aibă relații cu neamuri străine*.

[ἐπί, πλέκω]

ἐπί-πλεος, εα, εον *adj.* {ion. fem. -ἠ} plin de: (+ gen.) HDT. 6.139 *ș.a.*

[ἐπί, πλέως]

ἐπίπλευσις, εως, ἡ *subst.* atac pe mare: σφῶν ἐχόντων τὴν ἐπίπλευσιν ἀπὸ τοῦ πελάγους τε καὶ ἀνάκρουσιν THUC. 7.36 *având sprățiu pentru atacul pe mare și pentru retragere*.

[ἐπιπλέω]

ἐπι-πλέω, *vb.* {impf. ἐπέπλεον, viit. tard. ἐπιπλεύσω, aor. ἐπέπλευσα} {ep. aor. 2sg. ἐπέπλωσ, part. aor. ἐπιπλώσας și ἐπιπλῶς Hom.; ion. ἐπιπλώω, impf. 2sg. ἐπέπλεες Call., 3sg. ἐπέπλεε Hdt., aor. ἐπέπλωσα} **I** a pluti (pe), a naviga (pe), a călători pe mare: ἐπιπλῶς εὐρέα πόντον IL. 6.291 *traversând marea cea largă*; ἐπέπλεον ὑγρά κέλευθα OD. 15.474 *pluteau pe cărările apei*; ἐπέπλει ... κατοπιν ἐπί παντὶ τῷ στόλῳ PLB. 1.50.5 *naviga în urma întregii flote*. **II** a naviga împotriva, a porni la atac pe mare: (abs.) THUC. 2.89, ἐμάχοντο ἐπιπλέουσι τοῖς ἐναντίοις XEN. *HG1.* 1.18 *se luptau cu dușmanii care le veneau împotriva pe mare*; (+ dat.) ἐπέπλεον τῇ Κερκύρα THUC. 3.77 *porneau pe mare împotriva insulei Kerkyra*; PLUT. *Cim.* 12.3, ARR. *An.* 1.19.9, (ἐπί + ac.) XEN. *HG1.* 5.11. **III** a fi la bord, a fi pe vas: ἐπέπλεον δὲ Λακεδαιμονίων χίλιοι ὄπλιται THUC. 2.66 *erau pe vas o mie de hopliți ai lacedemonienilor*; HDT. 5.36 **IV** a aluneca: (pe gheață) PLB. 3.55.4.

[ἐπί, πλέω]

ἐπίπλεως, *ων (att.) v.* ἐπίπλεος: PLUT. *Ant.* 85.3.

ἐπι-πληθύνομαι, *vb.* a crește: LXX *Gen.* 7.17.

[ἐπί, πληθύνω]

ἐπίπληξις, εως, ἡ *subst.* I *mustrare*, dojană, reproș: IOS. *B12.338*, PLUT. *Dio.5.8*, id. *M.810a*. II *pedeapsă*: PLUT. *2Mac.7.33*.

[ἐπιπλήσσω]

ἐπι-πληρόω-ῶ, *vb.* a umple cu, a echipa cu: (med.) οὐδ' ὀπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς ἔχομεν THUC. 7.14 *ni mai avem de unde să echipăm corăbiile (cu oamenii)*.

[ἐπί, πληρώω]

ἐπι-πλήσσω, *vb.* {att. -πλήττω} I a lovi cu: τόξω ἐπιπλήσσω IL. 10.500 *lovinduf-i] cu arcu*. II a pedepsi (prin cuvinte), a mustra, a dojeni, a certa: (+ dat.) μοι ἐπιπλήσεις ἀγορησιν ἐσθλά φραζομένω IL. 12.211 *imi aduci reproșuri atunci când spun lucruri bune în adunări*: αὐτὸς δὲ τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσει ταῦτα οὐ ποιήσειν HDT. 7.136 *el nu va face cele pe care le reproșează aceluia*: PLAT. *Pol.257b*, APP. *Hann.105*, (+ adv.) ὀρθῶς ἐπέπληξας PLAT. *Phdr.275c aducând reproșuri în mod corect*; (+ ac.) τί τόδ' ἐπέπληξας; SOPH. *OC1730 de ce îmi reproșezi asta?*

[ἐπί, πλήσσω]

ἐπιπλοκή, ἡς, ἡ *subst.* I *împletire*, relație: ~ πρὸς ἀλλήλους PLB. 5.37.2 *relație reciprocă*; PLUT. *Sol.20.7*. II *implicare*, *intervenție*: PLB. 2.12.7. III *complicație*: MEN. *Fr.16.8*.

[ἐπιπλέκω]

ἐπιπλόμενος, part. aor. med. de ἐπιπέλομαι.

ἐπιπλον, ου, τό *subst.* (frecv. pl. τὰ ἐπιπλα) mobilier, mobilă, bunuri mobile: HDT. 1.150, IOS. *A110.171*, IS. 11.41 ș.a.

[ἐπιπέλομαι?]

ἐπίπλοον, οου, τό *subst.* (= δέρτρον) (anat.) membrană care învelește intestinele, peritoneu, prapur: ARSTT. *HA495b29*, id. *PA677b12*.

[ἐπιπλέω]

ἐπίπλοος¹, οου, ὁ *subst.* |contr. ἐπίπλους, ου| *navigare împotriva*, atac pe mare, expediție navală: ἡγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν τὰ περὶ τοῦ ἐπίπλου THUC. 6.32 *a venit din mai multe părți vestea despre expediția navală*; (+ dat.) ἐπίπλους τῆ Μιλήτῳ ἐποιοῦντο THUC. 8.30 *faceau raiduri pe mare împotriva Miletului*: THUC. 8.100, (ἐπί + ac.) THUC. 8.44, (f. rar) τῷ φίλῳ ἐπίπλω THUC. 8.102 *expediție navală prietenă*.

[ἐπιπλέω]

ἐπίπλοος², ον *adj.* |contr. ἐπίπλους, ουν| care

plutește împotriva, de război: (d. corăbii) THUC. 8.27, PLB. 1.50.6 ș.a.

[ἐπιπλέω]

ἐπιπλώς, (ep.) part. aor. act. de la ἐπιπλέω.

ἐπιπλώω, *vb.* (ion.) v. ἐπιπλέω

ἐπιπνεῖω, *vb.* (ep.) v. ἐπιπνέω

ἐπι-πνέω, *vb.* |impf. ἐπέπνεον, viit. ἐπιπνεύσω, aor. ἐπέπνευσα, part. pf. ἐπιπεπνευκώς; pas. aor. ἐπεπνεύσθη| {ep. ἐπιπνεῖω} I a sufla pe sau peste: ζώγει ἐπιπνεῖουσα ... θυμόν IL. 5.698 *suflând asupra sa, îi învie sufletul*; αὔραι ἐπιπνεῖουσι θάλασσαν HES. *Th.872 vânturi suflă peste mare*; A.RH. 3.937, (+ dat.) AR. *V.265*. II a bate un vânt favorabil: ἡδιστος ἐπέπνει PLUT. *Sert.17.7 vântul sufla foarte plăcut*. III a (ră)sufla cu violență, a sufla cu rafale vrăjmașe: δεινὰ γὰρ τὰ πάντ' ἐπιπνεῖ EUR. *Hipp.563 suflă cumplit peste toate*; AESCH. *Th.343*, SOPH. *Ant.136*. IV (fig.) a insufla: PLAT. *Phdr.262d*.

[ἐπί, πνέω]

ἐπίπνοια, ας, ἡ *subst.* suflu, insuflare, inspirație: AESCH. *Supp.17*, μαντικὴν μὲν ἐπίπνοϊαν Ἀπόλλωνος PLAT. *Phdr.265b inspirație divinatorie a lui Apollon*; ARSTT. *EE1214a23*, PLB. 10.5.8, LUC. *Hes.7* ș.a.

[ἐπιπνέω]

ἐπίπνοος, ον *adj.* |contr. ἐπίπνοους, ουν| inspirat: οἱ ἐκ τούτου τοῦ ἔρωτος ἐπιπνοῖ PLAT. *Smp.181c cei inspirați de această dragoste*; (παρά + gen.) PLAT. *Cra.428c*.

[ἐπιπνέω]

ἐπι-ποθέω-ῶ, *vb.* |aor. ἐπεπόθησα| a dori în plus, a avea o dorință puternică, a pofti, a tânji: (+ ac.) HDT. 5.93, PLUT. *M.601d*, APP. *BC1.106* ș.a., (ἐπί + ac.) ἐπί ἄρπαγμα μὴ ἐπιποθεῖτε LXX *Ps.61.11 nu tânjiți după jaf*; (+ gen.) LXX *Ps.118.20*.

[ἐπί, ποθέω]

ἐπιπόθησις, εως, ἡ *subst.* dorință mare, poftă: NT *2Cor.7.7* ș.a.

[ἐπιποθέω]

ἐπιπόθητος, ον *adj.* I dorit cu înflăcărare: NT *Flp.4.1*. II care lipsește, regretat: APP. *Hisp.179*.

[ἐπιποθέω]

ἐπιποθία, ας, ἡ *subst.* dorință puternică (/vie): NT *Rom.15.23*.

[ἐπιποθέω]

ἐπι-ποιμήν, ἐνοος, ἡ *subst.* păstorită: (zeițe) OD. 12.131.

ἐπιπολάζω, *vb.* |viit. -άσω| („a rămâne sau a veni la suprafață”) **I** a ieși la suprafață: αἱ ἐγγέλους οὐκ ἐπιπολάζουσιν ARSTT. HA592a10 *anghilele nu ies la suprafața (apei)*; ARSTT. PA672a8, (+ ὕδατι „la suprafața apei”) ARSTT. Cael.311a25, (d. mân-care prost digerată) ARSTT. APr.Po.94b15. **II** (fig.) a ieși la suprafață, a deveni important: Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκ' οὐχ ὄλοις ἔτεσιν, οἷς ἐπιπολάζει DEM. 9.25 *Philippos în mai puțin de treisprezece ani, în care a ieșit din obscuritate*: ISOC. 8.107. **III** a fi preponderent, a prevala, a fi răspândit, a deveni obișnuit: ἐπιπολάζοντος δὲ τοῦ γελοίου ARSTT. EN1128a13 *inclinația spre răs fiind răspândită; ἐπιπολαζούσης δὲ ὑπονοίας ἔτι APP. BC5.80 răspândindu-se din ce în ce mai mult bănuiala*; PLB. 13.3.2. **IV** (d. animale) a se înmulți: ARSTT. HA580b14. **V** (fig.) a deveni insolent / arrogant: (+ dat.) ἐπιπολάζοντα τοῖς ... φιλοσόφοις PLUT. M.634c *arătându-se arrogant cu filosofii*.

[ἐπιπολή]

Ἐπιπολαί, ὄν, αἱ *subst.* Epipolai, loc înălțat și cartier în Siracuză: THUC. 6.96 *ș.a.*

ἐπιπόλαιος, *on adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** care este la suprafață, superficial: (răni) IOS. B13.113, (gheață) PLUT. M.949d. **II** puțin profund: (ochi) XEN. Smp.5.5. **III** (fig.) superficial, lipsit de adâncime: (educație) ISOC. 15.190, (plăceri) DEM. 61.56, (iubire) LUC. DMeretr.8.1. **IV** evident: ἐπιπόλαια λέγομεν τὰ παντὶ δῆλα ARSTT. Rh.1410b22 *numim evidente pe cele clare pentru oricine*; ARSTT. Pol.1282b30, οὐκ ἐπ[ιτ]ό[λαιον]; MEN. Epitr.717 *nu este evident?* // **ἐπιπολαίως**, *adv.* în mod superficial, la suprafață: ARSTT. EN1167a3, LXX 3Mac.2.31, PLUT. M.130b *ș.a.*

[ἐπιπολή]

ἐπιπόλαισις, *εως*, ἡ *subst.* ieșire la suprafață: ARSTT. Sens.440b16.

[ἐπιπολάζω]

ἐπιπολασμός, οὔ, ὁ *subst.* v. ἐπιπόλαισις: ARSTT. Pr.930b31.

[ἐπιπολάζω]

ἐπιπολαστικός, ἡ, ὄν *adj.* care rămâne la suprafață: ARSTT. Pr.928a37, id. Sens.442a12. // **ἐπιπολαστικῶς**, *adv.* în mod violent: PLB. 4.12.9.

[ἐπιπολάζω]

ἐπιπολή, ἡς, ἡ *subst.* suprafață: (+ prep.) ἐξ ἐπιπολῆς *la suprafață*; LUC. Luct.16. τὸ τραῦμα ... ἐξ ἐπιπολῆς PLUT. Dio.34.6 *rană la suprafață (= superficială)*; (fig.) οὐ ἐξ ἐπιπολῆς LUC. Nigr.35 *nu la suprafață (= în mod profund)*; τὰ παντελῶς ἐπιπολῆς DEM. 61.37 *lucrurile complet superficiale*; (*subst.*) τὸ ἐπιπολῆς PLAT. Phlb.46e *suprafața*; (*gener. gen. adv. ἐπιπολῆς*) HDT. 2.62, (*prep. + gen.*) ἐπιπολῆς τῶν λίθων χρυσὸν ἐπέβαλε HDT. 4.201 *a pus un strat de aur la suprafața pietrelor*; διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου THUC. 6.96 *pentru că este deasupra unui alt loc*; AR. Ec.1108.

[ἐπιπέλομαι]

ἐπιπολιόομαι-οὔμαι, *vb.* a încărungi: (d. păr) ARSTT. GA785a18.

[ἐπιπόλιος]

ἐπι-πόλιος, *on adj.* care începe să albească, care încărungiște: DEM. 54.34.

[ἐπί, πολιός]

ἐπίπολος, οὔ, ὁ *subst.* însoțitor, tovarăș: SOPH. OT1322.

[ἐπιπέλομαι]

ἐπιπολύ, *adv.* pt. ἐπί πολύ, v. πολύς

ἐπι-πομπεύω, *vb.* a celebra triumful pentru: (+ dat.) PLUT. Caes.56.8.

[ἐπί, πομπεύω]

ἐπι-πονέω-ῶ, *subst.* a trudi, a munci: XEN. Cyr.5.4.18, PLAT. Lg.789e, (+ dat.) IOS. A118.283.

[ἐπί, πονέω]

ἐπί-πονός, *on adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** care implică truda, trudnic, greu, dificil, împronător: ~ δ' ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ἡ φυλακή THUC. 4.26 *pentru atenieni raza era foarte dificilă*; (traî) XEN. Cyr.2.3.11, ἐπιπόνῳ ἀσκήσει THUC. 2.39 *printr-un exercițiu dificil (= obositor)*; τὸ γῆρας μετρίως ἐστὶν ἐπίπονον PLAT. R.329d *bătrânețea este împronătoare cu măsură*; LXX Sir.7.15, (*subst.*) τὸ ἐπίπονον *efort / trudă*; XEN. Cyn.12.15, (pl.) τὰ ἐπίπονα *greutăți*; ARSTT. EN1116a14. **II** (d. pers.) care trudește, muncitor: AR. Ra.1370, PLAT. Phdr.229d. **III** care anunță greutăți: (*prevestire*) XEN. An.6.1.23. // **ἐπιπόνως**, *adv.* |comp. -ότερον, superl. -ότατα| cu trudă, anevoios, în mod dificil: τὰ δ' ἔργα τῶν πραχθέντων ... ~ δὲ ἠύρισκετο THUC. 1.22 *amănunțele celor săvârșite au putut fi găsite cu greu*; XEN. Mem.1.7.2, ISOC. 15.83,

PLUT. *Mar.*36.7.

[ἐπί, πόνος]

ἐπι-πορεύομαι, *vb.* **I** a merge către, a veni, a se prezenta: τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν NT *Lc.*8.4 *cei care veneau din fiicare cetate către el*; IOS. *BI2.*481, ἐπιπορευθέντων ἐπὶ τὸ πλῆθος PLB. 4.9.2 *prezentându-se în fața mulțimii*. **II** a traversa, a parcurge: τὸν Ἑλλήσποντον ἐπιπορευόμενος PLUT. *Luc.*12.1 *traversând Hellespontul*; ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις LXX *3Mac.*1.4 *traversând trupele*; PLB. 3.99.7 *ș.a.*, (fig.) ἐπιπορευόμενοι τῇ διανοίᾳ PLUT. *M.*470a *parcugând cu mintea*.

[ἐπί, πορεύομαι]

ἐπι-πορπάομαι, *vb.* a fi prins cu o agrafă de umeri: πορφυρίδα θαλαττίαν ἐπιπεπορημένος PLB. 38.7.2 *cu o mantie de culoarea mării prinsă de umeri*.

[ἐπί, πορπάω]

ἐπιπόρπημα, ατος, τό *subst.* {dog. ἐπιπόρπημα Plut.} mantie (prinsă cu o agrafă de umeri): APP. *Pun.*518.

[ἐπιπορπάομαι]

ἐπι-πορπίς, ίδος, ἡ *subst.* v. ἐπιπόρπημα: CALL. *Ap.*32.

ἐπιπόρπωμα, (dog.) v. ἐπιπόρπημα

ἐπι-πορφύριζω, *vb.* a bate spre culoare purpurei: ARSTT. *Col.*796b14.

[ἐπί, πορφύρα]

ἐπι-πόρφυρος, ον *adj.* care bate spre culoarea purpurei: APP. *Sam.*4.20.

[ἐπί, πόρφωρος]

ἐπι-ποτάομαι, *vb.* a zbură sau a pluti deasupra: (tm.) AESCH. *Eu.*378, id. *Pers.*668.

[ἐπί, ποτάομαι]

ἐπιπρέπεια, ας, ἡ *subst.* aspect potrivit: ARSTT. *Phgn.*809a15 *ș.a.*, (pl.) PLB. 3.78.3.

[ἐπιπρεπής]

ἐπιπρεπής, ἐς *adj.* potrivit: (neut. subst. „grație, decentă”) LUC. *Im.*7.

[ἐπιπρέπω]

ἐπι-πρέπω, *vb.* **I** a se arăta la suprafață, a rărea: οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει OD. 24.252 *nu ai nimic de sclav*; οἶόν τοι μέγα εἶδος ἐπιπρέπει THEOC. 25.40 *după cum fi se arată făptura cea mare*. **II** a ieși în evidență: ὀφθαλμὸς ἐπιπρέπει τῷ μετώπῳ LUC. *DMar.*1.1 *ochiul iese în evidență pe frunte*; Pt. *P.*8.44. **III** a se cuveni, a se potrivi: XEN. *Cyr.*7.5.83.

[ἐπί, πρέπω]

ἐπι-πρεσβεύομαι, *vb.* **I** a trimite o ambasadă: (+ dat.) PLUT. *Tim.*13.2, id. *Sert.*27.1, (πρὸς + ac.) PLUT. *Art.*24.6. **II** a trimite o a doua ambasadă: APP. *Gall.*18.4.

[ἐπί, πρεσβεύω]

ἐπι-πρίω, [τ] *vb.* a scrâșni: (dintții) CALL. *Hec.fr.*332.

[ἐπί, πρίω]

ἐπι-πρό, *adv.* departe în față, mai departe: οἱ δ' ἄρ' ~ ... πονέοντο A.RH. 3.1338 *se trudeau mai departe*; A.RH. 1.983 *ș.a.*

[ἐπί, πρό]

ἐπι-προβάλλω, *vb.* a arunca înainte pe: (+ ac. și ἐπί + dat.) PLUT. *Rom.*17.7.

[ἐπί, προβάλλω]

ἐπι-προβλώσκω, *vb.* |part. aor. fem. ἐπιπρομολοῦσα| a înainta, a avansa: A.RH. 1.320, id. 3.665.

[ἐπί, προβλώσκω]

ἐπιπροέηκα, (ep.) ind. aor. act. de la ἐπιπροΐημι: IL. 17.708 *ș.a.*

ἐπιπροέμεν, (ep.) inf. aor. act. de la ἐπιπροΐημι: IL. 4.94.

ἐπι-προέχομαι, *vb.* |impf. 3pl. ἐπιπρούχοντο| a înainta (prin salturi): A.RH. 4.524.

[ἐπί, προέχω]

ἐπι-προθέω-ῶ, *vb.* a alerga înainte (/ către): A.RH. 1.582.

[ἐπί, προθέω]

ἐπι-προϊάλλω, *vb.* a așeza înainte: σφωῖν ... ἐπιπροΐηλε τράπεζαν IL. 11.628 *le-a așezat înainte o masă*.

[ἐπί, προϊάλλω]

ἐπι-προΐημι, *vb.* |part. ἐπιπροΐεις| {ep. aor. ἐπιπροέηκα Hom., A.Rh., 3pl. ἐπιπροέηκαν A.Rh., inf. ἐπιπροέμεν Il.} **I** a arunca asupra, a fiinti către: Μενελάω ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν IL. 4.94 *a fiinti către Menelaos o săgeată rapidă*. **II** a trimite înainte: τὸν ... νηυσὶν ἐπιπροέηκα ... Ἴλιον IL. 18.58 *I-am trimis cu corăbiile la Troia*; βάζιν Ἡρῆ ἐπιπροέηκεν IL. 4.1185 *Hera a trimis vestea*.

III (intrans.) a se îndrepta: (+ dat.) νήσοισιν ἐπιπροέηκε OD. 15.299 *s-a îndreptat către insule*.

[ἐπί, προΐημι]

ἐπιπρομολοῦσα, part. aor. act. fem. de la ἐπιπροβλώσκω.

ἐπι-προνέομαι, *vb.* |impf. 3pl. ἐπιπρονέοντο| a înainta: A.RH. 4.1588.

[ἐπί, προνεύω]

ἐπι-προπίπτω, *vb.* a cădea sau a se arunca în

față: A.RH. 4.1449.

[ἐπί, προπίπτω]

ἐπί-προσβάλλω, *vb.* a se avânta către: (+ dat.) A.RH. 1.931.

[ἐπί, προσβάλλω]

ἐπί-προσθε(ν), *adv.* **I** în față, înainte: XEN. *Cyr.* 1.4.24, (+ gen.) ~ τῶν ὀφθαλμῶν PLAT. *Smp.* 213a *în fața ochilor*; ș.a. **II** (fig.) de preferință, în față: (+ ποιεῖν / ποιεῖσθαι, θεῖναι „a pune un lucru înainte (altuia)”) μὴ 'πίπροσθεν τῶν ἐμῶν τοὺς σοὺς λόγους θῆς EUR. *Supp.* 514 *nu pune cuvintele tale înaintea alor mele*; τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων ~ ἐστί EUR. *Or.* 641 *discursurile lungi sunt de preferat celor scurte*; PLAT. *Lg.* 648d. **III** înainte, împotriva: ταῦτα δὴ αὐτοῖς πάντα ~ γίγνεται PLAT. *Grg.* 523d *toate acestea le stau împotriva*.

[ἐπί, πρόσθε(ν)]

ἐπιπρόσθεσις, *εως*, ἡ *subst.* învăluire, ascundere: ARSTT. *Xen.* 977a5.

[ἐπιπροσθετέω]

ἐπι-προσθέω-ῶ, *vb.* **I** a sta în față: (+ dat.) ARSTT. *Top.* 148b28. **II** a fi în linie cu: (+ dat.) PLB. 1.47.2. **III** (fig.) a masca, a orbi: PLUT. *M.* 471b. **IV** a împiedica: τὸν χρόνον ... ἐπιπροσθοῦντα τῇ γνώσει τῶν πραγμάτων PLUT. *Per.* 13.16 *timpul stând în calea cunoașterii faptelor*.

[ἐπί, προσθέω]

ἐπιπρόσθησις, *εως*, ἡ *subst.* **I** punere înainte, așezare în față, *ext.* acoperire, ocultare: (d. eclipse) ARSTT. *Cael.* 297b29, PLUT. *M.* 932b ș.a. **II** punere peste, suprapunere: ARSTT. *Mete.* 342b9 PLB. 3.71.3.

[ἐπιπροσθέω]

ἐπι-προτέρωσε, *adv.* încă și mai departe: A.RH. 2.940.

[ἐπί, προτέρωσε]

ἐπι-προφαίνομαι, *vb.* a se arăta înainte, a apărea: ἐσθλὸς μὲν ἐπιπροφανέντας ἐνισπεῖν οἰωνούς A.RH. 3.917 *în stare să interpreteze păsările care apar (= apariția păsărilor)*.

[ἐπί, προφαίνω]

ἐπι-προφέρω, *vb.* a purta înainte: A.RH. 4.1519.

[ἐπί, προφέρω]

ἐπι-πταίρω, *vb.* [aor.2 ἐπέπταρον] **I** a strănută: ὁ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσι OD. 17.545 *fiul a strănutat la toate cuvintele mele*. **II** (*ext.*) a strănută, a fi favorabil: (+

dat.) Σιμιχίδα μὲν Ἔρωτες ἐπέπταρον THEOC. 7.96 *Amorașii i-au strănutat lui Simichidas*; THEOC. 18.16.

[ἐπί, πταίρω]

ἐπί-πταισμα, *ατος*, τό *subst.* ciocnire, izbire: AR. *Fr.* 773.

[ἐπί, πταισμα]

ἐπιπτέσθαι, *inf.* aor. de la ἐπιπέτομαι: IL. 4.126.

ἐπίπτυμα, *ατος*, τό *subst.* înveliș, carapace, (d. animale) opercul: ARSTT. *HA* 526b29, id. *PA* 684a22, id. *Resp.* 477a4 ș.a.

[ἐπιπτύσσω]

ἐπι-πτύσσω, *vb.* a împături, a închide (pliind): (med.) ARSTT. *HA* 495a29, id. *PA* 664b28, IOS. *AI* 3.158.

[ἐπί, πτύσσω]

ἐπιπτῦχή, ἥς, ἡ *subst.* **I** cută, pliu, fald: IOS. *AI* 17.136, PLUT. *Pomp.* 35.3, id. *M.* 979c. **II** petic: LUC. *DMort.* 1.2.

[ἐπιπτύσσω]

ἐπι-πτύω, *vb.* a scuipa pe sau în: CALL. *Fr.* 687.

[ἐπί, πτύω]

ἐπίπτωσις, *εως*, ἡ *subst.* **I** cădere asupra, atac, asalt: IOS. *AI* 18.320. **II** survenire, întâmplare: PLUT. *M.* 740d.

[ἐπιπίπτω]

ἐπι-πυκνόομαι-ῶμαι, *vb.* a deveni dens, a se condensa: ARSTT. *Col.* 794a14.

[ἐπί, πυκνόω]

ἐπί-πυρρος, *ον* *adj.* roșcat: ARSTT. *Phgn.* 808a33 ș.a.

[ἐπί, πυρρός]

ἐπι-πωλέομαι-οῦμαι, *vb.* **I** a merge și a veni pe lângă, *ext.* a trece în revistă, a inspecta: ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν IL. 3.196 *trece în revistă rândurile de bărbați*; IL. 4.231 ș.a. **II** (cu sens ostil) a da iama prin: ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν IL. 3.196 *dădea iama prin rândurile de bărbați*.

[ἐπί, πωλέομαι]

ἐπιπώλησις, *εως*, ἡ *subst.* trecere în revistă (a trupelor), inspectare: THEOC. 25.85titlu, PLUT. *M.* 29a.

[ἐπιπωλέομαι]

ἐπιπωμάτιζω, *vb.* v. ἐπιπωμάζω: ARSTT. *Fr.* 311.6.

[ἐπίπωμα]

ἐπι-ρραβδοφορέω-ῶ, *vb.* a stârni cu ajutorul cravașei: XEN. *Eq.* 7.11.

[ἐπί, ραβδοφορέω]

ἐπι-ρραθυμέω-ῶ, *vb.* a nu lua seama la, a fi nepăsător: LUC. *BisAcc.1.*

[ἐπί, ραθυμέω]

ἐπι-ρραίνω, *vb.* a răsândi un lichid pe, a stropi pe, *ext.* a răsândi: θαλλῶ ἐπιρραίνειν ... ὕδωρ THEOC. 24.98 *a stropi apă cu o creangă; ὁ γὰρ ἄρρην ... ἐπιρραίνει τὰ φά* ARSTT. HA567b9 *masculul stropește ouăle; ARSTT. GA756a27 ș.a., (pas.) ARSTT. Mir.833a26.*

[ἐπί, ραίνω]

ἐπιρρακτός, ἦ, ὄν *adj.* introdus sau închis cu forță: (băutură) PLUT. M.699d, θύραν ἔχον ἐπιρρακτὴν PLUT. M.781e *avea o usă cu chepeng (sau o trapă).*

[ἐπιρράσσω]

ἐπι-ρραντίζω, *vb.* (= ἐπιρραίνω) a stropi (pe): (pas.) LXX Lev.6.20.

[ἐπί, ραντίζω]

ἐπιρραπισμός, οὐ, ὁ *subst.* reproș, mustrare: PLB. 2.64.4.

[ἐπιρραπίζω]

ἐπι-ρράπτω, *vb.* [var. ἐπιράπτω] a coase pe: (ἐπί + ac.) NT Mc.2.21.

[ἐπί, ράπτω]

ἐπι-ρράσσω, *vb.* [aor. ἐπέρραξα] {ep. impf. iter. 3pl. ἐπιρρήσεσκον II.} I (*tranz.*) a izbi (cu forță), a trânti: τὸν τρεῖς μὲν ἐπιρρήσεσκον Ἀχαιοί IL. 24.456 *trei ahei închideau trântind (zăvorul); (porti) SOPH. OT1244, (piatră) PLUT. Phil.19.4. II (intrans.) a bate, a se abate: (d. o furtună) SOPH. OC1503, (d. vânt) APP. BC2.59.*

[ἐπί, ράσσω]

ἐπι-ρραψωδέω-ῶ, *vb.* a recita pe un acompaniament: (+ ac.) LUC. *Nec.4.*

[ἐπί, ραψωδέω]

ἐπι-ρρέζω, *vb.* {ep. impf. 3pl. iter. ἐπιρρέζεσκον} I a aduce sacrificii: βωμὸς ... ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὀδίται OD. 17.211 *altar unde toți trecătorii aduceau sacrificii. II a sacrifica (în plus), a jertfi: Ζη-νὶ δ' ἐπιρρέξει ... χοῖρον THEOC. 24.99 a jertfi lui Zeus un porc; THEOC. Ep.4.15.*

[ἐπί, ρέζω]

ἐπι-ρρεπής, ἔς *adj.* [comp. -έστερος] care se înclină către, înclinat spre, *ext.* favorabil: LUC. *Hist.Consc.60, ἐπιρρεπεστέρας εἶχε τὰς ἐλπίδας PLB. 1.55.1 avea speranțe favorabile.*

[ἐπί, ρέπω]

ἐπι-ρρέπω, *vb.* I (*intrans.*) I a atârna: IOS.

BI1.310, (fig.) ἡμῖν δ' αἰτὸς ὄλεθρος ἐπιρρέπη IL. 14.99 *o pierzare în care te afunzi atârna asupra noastră. 2 a-i reveni, a se întâmpla cuiva: εἰ δ' οὖν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιρρέποι τύχης AESCH. Ag.1042 dacă nevoia unui astfel de destin îi revine (= dacă are parte de o asemenea soartă). 3 a fi favorabil: βουλήν ἐπιρρέπουσαν ἐς ἐκείνους APP. BC2.124 *atitudine favorabilă aceloră; (+ dat.) APP. BC3.32. II (tranz.) a înclina, a revârsa, ext. a îngădui, a permite: τῆδ' ἐπιρρέποις πόλει μῆνιν τιν' AESCH. Eu.888 ai revârsa asupra acestei cetăți o mânie; (+ inf.) Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσιν μαθεῖν ἐπιρρέπει AESCH. Ag.251 *Dike face să încline balanța înțelepciunii pentru cei care au suferit (sau Dike le îngăduie să înțeleagă doar celor care au suferit).***

[ἐπί, ρέπω]

ἐπι-ρρέω, *vb.* [impf. ἐπέρρεον, viit. tard. ἐπιρρεύσω, aor. tard. ἐπέρρευσα, pf. ἐπερρύηκα; pas. viit. ἐπιρρηήσομαι, aor.2 ἐπερρύην] I a curge (pe sau pe deasupra): (+ ac.) μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἡὕτ' ἔλαιον IL. 2.754 (*Peneios*) *curge deasupra lui ca uleiul. II (gener.) a se scurge pe, a se revârsa: ἄνωθεν ἐπὶ τὰς ἀρούρας ὕδωρ ἐπιρρεῖ PLAT. Ti.22e *apa se revârșă de sus peste câmpuri; οὐδὲν γίγνεται ἐπιρρεόντων τῶν ποταμῶν πλείων AR. Nu.1294 (mare) nu devine mai mare, deși fluviile se scurg în ea; (d. timp) οὐπιρρέων ... χρόνος AESCH. Eu.853 *timpul care se scurge (= viitorul). III (d. pers.) a veni în valuri, a se revârsa: τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν IL. 11.724 *neamurile de pedestrași veneau valuri valuri; ὄχλος πολὺς ἄμμιν ἐπιρρεῖ THEOC. 15.59 o mare multime se revârșă spre noi; πλήθος τῶν εἰπεῖν ἐπιρρεόντων ISOC. 12.95 *multimea celor care se revârșă pentru a vorbi; HDT. 9.38. PLAT. Phd.229d, PLUT. Tim.24.1 ș.a. IV a turna: ἐν τούτῳ ἐστὶν τὸ ἡδέως ζῆν, ἐν τῷ ὡς πλείστον ~ PLAT. Grg.494b *în această constă plăcerea vieții, în a turna cât mai mult (în butoi).******

[ἐπί, ρέω]

ἐπι-ρρήγνυμι, *vb.* a sfâșia: (vesmântul) AESCH. *Pers.1030.*

[ἐπί, ρήγνυμι]

ἐπι-ρρήδην, *adv.* pe nume, clar, deschis, fără înconjur: ~ μετέειπεν A.RH. 2.640 *a vorbit deschis; A.RH. 2.847.*

[ἐπί, εἶρω]

ἐπί-ρρημα, ατος, τό *subst.* (gram.) adverb: PLUT. *M.*1009c.

[ἐπί, ῥῆμα]

ἐπί-ρρησις, εως, ἡ *subst.* **I** dojană, reproș: PLUT. *M.*19d. **II** incantație magică, magie: LUC. *Philops.*31.

[ἐπί, ῥῆσις]

ἐπιρρήσσω, *vb.* (poet. ep.) *v.* ἐπιρράσσω

ἐπιρρητέον, *adj.vb.* trebuie spus în plus, trebuie adăugat: + dat. „cu privire la” PLUT. *M.*36b.

[ἐπείρω]

ἐπί-ρρητορεύω, *vb.* a declama, a expune retoric: LUC. *Hist.Consc.*26.

[ἐπί, ῥητορεύω]

ἐπίρρητος, *on adj.* defăimat, discreditat: (arte) XEN. *Oec.*4.2.

[ἐπείρω]

ἐπί-ρρικνος, *on adj.* cam subțire: (d. picioarele câinelui) XEN. *Cyn.*4.1.

[ἐπί, ῥικνός]

ἐπι-ρρίπτω **și** **ἐπι-ρριπτέω-ῶ**, *vb.* [impf. ἐπέρριπτον, viit. ἐπιρρίπω, aor. ἐπέρριψα; *pas.* aor.2 ἐπερρίφην] **I** a arunca pe (*sau* asupra *sau* peste): (+ ac. **și** dat.) OD. 5.310, Βρούτῳ δὲ τὴν αὐτοῦ φοινικίδα ... ἐπέρριψε PLUT. *Ant.*22.7 **și-a aruncat mantia peste Brutus; IOS. *A18.*353, PLUT. *M.*332f, APP. 5.106, (+ ac.) ξύλα μεγάλα ἐπερρίπτουν ἄνωθεν XEN. *An.*5.2.23 *aruncau lemne mari deasupra*; (fig.) ἐπίρριπον ἐπὶ κύριον τὴν μέριμνάν σου LXX *Ps.*54.23 *aruncă asupra Domnului grija ta*. **II** (fig.) a condamna la, a hărăzi: τῆδε θνητῆ θεός ... τάσδ' ἐπέρριπεν πλάνας AESCH. *Pr.*738 *zeul i-a hărăzit acestei muritoare aceste răătăciri*. **III** (*intrans.*) a se arunca asupra: ἐπιρριπτοῦσαι XEN. *Cyn.*6.22 *aruncându-se (pe urmele lor)*.**

[ἐπί, ῥίπτω]

ἐπιρροή, ῆς, ἡ *subst.* curgere, șiroi, curent, undă: (ale râului) AESCH. *Fr.*143, δακρύων τ' ἐπιρροαί EUR. *Fr.*573 *șiroaie de lacrimi*; IOS. *A18.*186, (fig.) ἀνάμνησις δ' ἐστὶν ~ φρονήσεως ἀπολειπούσης PLAT. *Lg.*732b *amintirea este un flux al gândirii care a rămas în urmă*.

[ἐπιρρέω]

ἐπι-ρροθέω-ῶ, *vb.* **I** a suna (ca răspuns), a scoate un sunet de aprobare: AESCH. *Ch.*458, λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν EUR. *Hec.*553

un sunet de aprobare a străbătut multă vreme.

II a face să răsune, a vui: AESCH. *Ch.*427.

III a insulta, a sudui: (+ ac.) SOPH. *Tr.*264.

[ἐπί, ῥοθέω]

ἐπί-ρροθος, *on adj.* **I** care sare în ajutor: οἱ ~ ἦεν Ἀθήνη IL. 4.390 *i-a sărit în ajutor Athena*; μοι ~ ἐλθέ ποδοῖν IL. 23.770 *vino în ajutorul picioarelor mele*. **II** de ajutor, de folos, util: μακραὶ γὰρ ἐπιρροθοὶ εὐφρόναι εἰσὶν A.RH. 3.559 *noptile lungi sunt de folos*; (+ gen. „împotriva”) AESCH. *Th.*368. **III** care pornește împotriva, *ext.* insultător: ἐπιρρόθοις κακοῖσιν SOPH. *Ant.*413 *cu vorbe de ocară*.

[ἐπί, ῥόθος]

ἐπι-ρροιβδέω-ῶ, *vb.* [var. adv. ἐπιρροίβδη Eur.] a scoate un sunet strident, (d. câini) a mârâi *sau* a șuiera: EUR. *HF*860.

[ἐπί, ῥοιβδέω]

ἐπι-ρροιζέω-ῶ, *vb.* a șuiera împotriva: (+ ac.) τοιαύτας τῶδ' ἐπιρροιζεῖς φυγὰς; AESCH. *Eu.*424 *împotriva lui șuierați un asemenea exil?*

[ἐπί, ῥοιζέω]

ἐπι-ρρομβέω-ῶ, *vb.* (eol.) a țiuï: ἐπιρρόμβεισι δ' ἄκουαι SAPPH. 31.12 [*imi*] *țiuïe urechile*.

[ἐπί, ῥομβέω]

ἐπι-ρροφέω-ῶ, *vb.* a înghiți, a sorbi: ARSTT. *Pr.*948a3, πολλάκις ἐπιρροφούντα τοῦ ὕδατος PLUT. *Phoc.*9.9 *luând adesea câte o gură de apă*.

[ἐπί, ῥοφέω]

ἐπι-ρρύζω, *vb.* a ațâța (asupra, împotriva), a întărâta, a asmuți: (un câine) AR. *V.*705.

[ἐπί, ῥύζω]

ἐπι-ρρυθμίζω, *vb.* a modifica după un ritm mai bun, a aranja: PLAT. *Lg.*802b, ἑαυτὴν ἐπερρύθμιζεν LUC. *Pisc.*12 *se aranja*.

[ἐπί, ῥυ]

ἐπι-ρρύομαι, *vb.* a scăpa dintr-un pericol, a ocroti: AESCH. *Th.*165.

[ἐπί, ῥύομαι]

ἐπι-ρρυπαίνω, *vb.* a mânji *sau* a murdări la suprafață: PLUT. *M.*828a.

[ἐπί, ῥυπαίνω]

ἐπίρρῳσις¹, εως, ἡ *subst.* = ἐπιρροή: ARSTT. *PA*653a13.

[*v.* ἐπιρροή]

ἐπίρρῳσις², εως, ἡ *subst.* protejare, mijloc de salvare, ocrotire: ARSTT. *GA*745a28, id. *Pr.*925a24, PLB. 4.39.10 *ș.a.*

[ἐπιρρύομαι]

ἐπίρρυτος, ον *adj.* **I** *care curge în*: (d. mân-care) PLAT. *Ti.80d*. **II** *către care se scurge, care primește un fluid din afară*: (d. corp) PLAT. *Ti.43a*, (d. soare) PLAT. *R.508b*. **III** *care se revarsă (peste), îmbelșugat*: (rod) AESCH. *Eu.907*. **IV** *udat, irigat*: (câmpie) XEN. *An.1.2.22*.

[ἐπιρρέω]

ἐπι-ρρωγο-λογέομαι-οῦμαι, *vb.* a strânge boabele *sau* ciorchinii mici (după culesul viei): LXX *4Mac.2.9*.

[ἐπί, ῥώξ, λέγω]

ἐπι-ρρώννυμι și **ἐπιρρωννώω**, *vb.* |aor. ἐπέρρωσα, *med.-pas.* part. pf. ἐπερρωμένος, m.m.c.p. ἐπερρώμην; *pas.* ἐπερρώσθη| **I** a da curaj, a încuraja: (+ ac.) HDT. 8.14, THUC. 4.36, PLUT. *Marc.10.2* ș.a. **II** (*med., pas.*) a prinde (din nou) curaj: οἱ Συρακόσιοι ἐπερρώσθησαν THUC. 7.2 *siracuzanii au prins curaj*; PLUT. *Alex.18.5*, (impers. + inf.) δειν' ἐπερρώσθη λέγειν SOPH. *OC661 au prins curaj să spună vorbe cumplite*.

[ἐπί, ῥώννυμι]

ἐπι-ρρώομαι, *vb.* **I** a se agita, a se frământa, a trebălui: δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες OD. 20.107 *trebăluiau acolo toate cele douăsprezece femei*; αἱ δ' ἐκάτερθεν χεῖρες ἐπερρώσαντο A.RH. 3.1258 *ambele mâini fremătau*. **II** a flutura, a se undui: ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαίται ἐπερρώσαντο ἄνακτος IL. 1.529 *pletele dumnezeiești fluturau*; A.RH. 2.677. **III** a se mișca repede: ἐπερρώσαντο δὲ ποσσίν HES. *Th.8 mișcau repede din picioare*.

[ἐπί, ῥώομαι]

ἐπίσαγμα, ατος, τό *subst.* **I** *încercătură, povară*: LXX *Lev.15.9*. **II** (fig.) *povară*: SOPH. *Ph.755*.

[ἐπισάττω]

ἐπι-σάλεύω, *vb.* a se legăna: ARSTT. *Phgn.813a13*.

[ἐπί, σαλεύω]

ἐπι-σάλευω, *vb.* a se undui, a se legăna: (+ dat.) ARSTT. *Phgn.813a11*.

[ἐπί, σαλεύω]

ἐπι-σαλπίζω, *vb.* |impf. ἐπεσάλπιζον| a acompania cu trâmbița (trompeta): IOS. *A17.356*, id. 9.269.

[ἐπί, σαλπίζω]

ἐπι-σάττω, *vb.* |aor. ἐπέσαξα; *med.-pas.* ἐπισεσαγμένος| **I** a încărca, a împovăra: τὰς

δὲ διφθέρας ἐπισάξαντες ἐπὶ τοὺς ὄνους HDT. 1.194 *încărcând pieile pe măgari*; IOS. *A11.225*. **II** a înșeuca: ἐπισάξατε τοὺς ἵππους ἐπίβητε LXX *Ier.26.4 încălecați. după ce ați înșeuat caii*: (*pas.*) ζευγὸς ὄνων ἐπισεσαγμένων LXX *Jud.19.10 pereche de asini înșeuati*; LXX *2Rg.16.1*.

[ἐπί, σάττω]

ἐπι-σβέννυμαι, *vb.* |*pas. inf. aor.* ἐπισβεσθῆναι| a (se) stinge pe: (+ dat.) LUC. *ITr.15*.

[ἐπί, σβέννυμι]

ἐπίσειστος, ον *adj.* scuturat (pe), unduit: LUC. *Gall.26*.

[ἐπισειώ]

ἐπι-σειώ, *vb.* {ep. ἐπισειώ} **I** a agita împotriva (pentru a speria), a flutura, a învârti: ἐπισειήσιν ... αἰγίδα πᾶσι IL. 4.167 *agită scutul împotriva tuturor*; IL. 15.230, ἐπισειών παλάμη ξίφος A.RH. 1.1254 *agitând în mână sabia*; LUC. *Rh.Pr.22* ș.a., (fig.) οὐ Δαρειὸν οὐδὲ Πέρσας ... ἐπισειών PLUT. *Them.4.2 fără să ridice sperietoarea cu Darius sau perșii*. **II** a trezi împotriva, a asmuți: ἐπισειώ πόλιν σοί EUR. *Or.613 asmut cetaatea împotriva ta*; ~ τη πατρίδι πόλεμον IOS. *BI2.412 a porni un război împotriva patriei*.

[ἐπί, σειώ]

ἐπισημνύομαι, *vb.* a se făli (cu): IOS. *Ap.2.31*.

[ἐπίσημος]

ἐπι-σεύω, *vb.* {ep. ἐπισεύω, impf. ἐπέσσευον, part. aor. ἐπισσεύας, *med. impf.* 3pl. ἐπεσσεύοντο, aor. 3sg. (= m.m.c.p.) ἐπέσσυτο, 1pl. ἐπεσσύμεθα, pf. 3sg ἐπέσσυται, part. aor. ἐπισύμενος Aesch., part. pf. ἐπεσσύμενος Hom., A.Rh.} **I** (*act.*) **I** a îndemna (împotriva), a îmboldi: δμῶας ἐπισσεύας OD. 14.399 *îndemnându-i pe sclavi* (+ inf.). **2** (fig.) a trimite: τόσα μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων OD. 18.256 *soarta mi-a trimis atâtea rele*. **II** (*med., pas.*) **I** (frecv.) a se năruși (către *sau* împotriva): (+ ac.) ἀγορήν ... ἐπεσσεύοντο IL. 2.208 *se îndreptau spre adunare*; (d. boală) πέδον ἐπισύμενος AESCH. *Eu.786 năpădind tinutul*; (cu sens ostil) (+ dat.) αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἴσος IL. 5.459 *a sărit chiar asupra mea asemenea unui zeu*; Γλαῦκον ... ἰῶ ἐπεσσύμενον βάλει τειχεὸς IL. 12.388 *l-a lovit cu o săgeată pe Glaucos care se repezea către zid*; (+ inf.) IL. 21.601.

2 (fig.) a fi pornit: φεῦγε μάλ' εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται IL. 1.173 *pleacă, dăcă așa îți dă ghes sufletul*; (+ inf.) IL. 9.398.

[ἐπί, σεύω]

ἐπι-σήθω, *vb.* a stropi printr-o sită: IOS. A18.185.

[ἐπί, σήθω]

ἐπίσημα, ατος, τό *subst.* întipărire pe, emblemă: AESCH. *Th.*659, EUR. *Ph.*1107.

[ἐπίσημος]

ἐπισημαίνω, *vb.* |impf. ἐπεσήμαινον, viit. ἐπισημανῶ, aor. ἐπεσήμηνα| **I** a arăta printr-un semn: ἔφασαν ἐπισημαίνειν τὸ δαιμόνιον PLUT. *Num.*22.3 *au spus că divinitatea arată printr-un semn că ...*; ὀφθαλμοῖν ἐπισημαίνοντα ARR. *An.*7.26.1 *făcând semn din ochi.* **II** a se manifesta, a apărea: (impers.) ἐπισημαίνει *se manifestă*; ARSTT. HA544b23, τοῖς μὲν οὖν ἀνθρώποις ἐπισημαίνει κατὰ τε τὴν τῆς φωνῆς μεταβολὴν ARSTT. HA544b23 *la oamenii se manifestă prin schimbarea vocii.* **III** (*med.*)

1 a marca printr-un semn, a desemna, a distinge, a arăta: PLAT. *Phlb.*25a, id. *Lg.*744a. **2** a arăta printr-un semn, *ext.* a aproba: τοὺς ἀκούοντας ἐπισημαίνεσθαι ISOC. 12.2 *cei care ascultă se manifestă printr-un gest de aprobare.* **3** a contrasemna (pentru a aproba): DEM. 18.250.

[ἐπίσημα]

ἐπισημανσις, εως, ἡ *subst.* semn, urmă: (a trăsnetelor) ARSTT. *Pr.*937b26.

[ἐπισημαίνω]

ἐπισημαντέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie însemnat sau semnalat: ARSTT. *Pr.*939b35, id. *Top.*160a3.

[ἐπισημαίνω]

ἐπισημασία, ας, ἡ *subst.* semn, indiciu: PLB. 1.37.4, id. 6.6.8, PLUT. *M.*235d ș.a.

[ἐπισημαίνω]

ἐπι-σημειόμαι-οῦμαι, *vb.* a face să se distingă, a-și arăta aprobarea, a aproba: ἐπισημειωσαμένων κρότῳ PLUT. *M.*235c *aprobând prin aplauze.*

[ἐπί, σημειόμαι]

ἐπί-σημος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** marcat cu un semn sau cu o inscripție, însemnat: ἀργύριον ~ THUC. 2.13 *argint marcat (= sub formă de monedă)*; XEN. *Cyr.*4.5.40, LUC. *Cat.*9 ș.a. **II** care iese în evidență, deosebit, ales, eminent, vestit, faimos: ἐπίσημοι βουλόμενοι γενέσθαι

HDT. 2.20 *vrând să pară niște oameni cu fală*; EUR. *Ion*983, εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον NT *Mt.*27.16 *aveau atunci un prizonier vestit*; NT *Rom.*16.7. **III** (neg.) vestit, rău famat: EUR. *Or.*249, βίου δὲ διὰ δημοκοπίαν ... ἐπίσημου PLUT. *FM*14.2 *trai vestit pentru lingușirea poporului.* // **ἐπίσημον**, τό *subst.* **I** (în)semn, emblemă: (d. emblemă unei corăbii) HDT. 8.88, ~ εἶχε τῆς ἀσπίδος δράκοντα PLUT. *Lys.*29.6 *avea pe scut drept emblemă un șarpe*; PLUT. *M.*845f. **II** semn (distinctiv): ἐπίσημα γάρ τοι θεὸς παραγγέλλει EUR. *Heracl.*906 *un zeu îți trimite semne clare.* // **ἐπισήμως**, *adv.* într-un mod ales, în chip deosebit: PLB. 6.39.9, IOS. BI6.148 ș.a.

[ἐπί, σῆμα]

ἐπίσιγμα, ατος, τό *subst.* șuierat (pentru a chema un câine): SOPH. *Fr.*9.

[ἐπισίζω]

ἐπι-σίζω, *vb.* |conjct. aor. 3sg. ἐπισίξῃ| a asmuți fluierând: AR. *V.*704.

[ἐπί, σίζω]

ἐπι-σιμόω-ῶ, *vb.* (intrans.) a întoarce (trupele), a face un ocol: XEN. *HG*5.4.50.

[ἐπί, σιμόω]

ἐπισινης, ἐς *adj.* vătămător, dăunător: IOS. *Ap.*1.290.

[ἐπισίνομαι]

ἐπίσιον, ου, τό *subst.* (anat.) pubis: ARSTT. HA493a20.

[ἐπί, ἴσος]

ἐπισιτίζω, *vb.* {ion. part. viit. nom. pl. ἐπισιτιεύμενοι} a se aproviziona cu grâu, a procura provizii: (intrans.) ἐπισιτισάμενοι ἐπλευσαν εἰς Αἰγὸς ποταμούς XEN. *HG*2.1.21 *după ce au făcut aprovizionarea, au plutit către Aigos Potamoi*; HDT. 9.50, ARR. *An.*1.19.9, ș.a., (trans.) ἄριστον ἐπισιτιζόμενοι THUC. 8.95 *procurându-și hrana*; (fig.) ἐπισιτίζονται πρὸς σοφιστείαν PLUT. *M.*78f *se aprovizionează cu argumente pentru sofistică.*

[ἐπισιτίος]

ἐπι-σιτίος, ον *adj.* **I** care nu-și câștigă decât hrana: (d. sclavi) PLAT. *R.*420a. **II** parazit: AR. *Fr.*437. // **ἐπισίτια**, τά *subst.* bani pentru provizii: LYS. *Fr.*350.

[ἐπί, σίτος]

ἐπισιτισμός, οῦ, ὁ *subst.* **I** aprovizionare: XEN. *HG*3.2.26. **II** mâncare, hrană, me-

rinde: XEN. *An.*7.1.9, δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν LXX *Gen.*42.25 *să le dea merinde pentru drum*; NT *Lc.*9.12 *ș.a.*
[ἐπισιτίζομαι]
ἐπι-σκάζω, *vb.* |impf. ἐπέσκαζον| a *șchiopăta*: ἐπέσκαζεν τῷ μηρῷ αὐτοῦ LXX *Gen.*32.32 *șchiopăta din pricina coapsei*; A.RH. 1.669.
[ἐπί, σκάζω]
ἐπι-σκεδάννυμι, *vb.* |pas. aor. ἐπεσκεδάσθη| a se răsândi pe, a se revârsa pe: (ἐπί + ac.)
PLAT. *Tim.*85a, (+ dat.) PLUT. *Cat.Mi.*32.4.
[ἐπί, σκεδάννυμι]
ἐπι-σκέλισις, *εως*, ἡ *subst.* prima săritură a unui cal care pleacă în galop: XEN. *Eq.*7.12.
[ἐπί, σκέλος]
ἐπι-σκεπάζω, *vb.* a acoperi pe, a învălui: ἐπεσκεπάσας ἐν θυμῷ ... ἡμᾶς LXX *Plâng.*3.43 *învăluindu-ne cu mânie*; ἐπεσκεπάσας νεφέλην σεαυτῷ LXX *Plâng.*3.44 *învăluindu-te cu un nor*.
[ἐπί, σκεπάζω]
ἐπι-σκεπής, *ές* *adj.* acoperit, la adăpost: ARSTT. *HA*616b14.
[ἐπί, σκέπη]
ἐπισκεπτέος, *α, ον* *adj.vb.* care trebuie luat în considerare sau examinat: οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ὑμῖν τοῖς ἄλλοις τὸ ἥσυχον THUC. 6.18 *voi nu trebuie să luați în calcul tihna în același fel cu ceilalți*. // (neut.) **ἐπισκεπτέον**, trebuie luat în considerare, trebuie cercetat sau examinat: PLAT. *R.*598d, XEN. *Mem.*2.6.8, PLUT. *Pars.An.*1 *ș.a.*
[ἐπισκέπτομαι]
ἐπι-σκέπτομαι, *vb.* |viit. ἐπισκέψομαι, aor. ἐπεσκηψάμην, pf. ἐπέσκεμμαι; pas. ἐπεσκέφθη| **I (med.)** I a merge pentru a privi cu atenție, a lua seama la, a vizita, a inspecta, *ext.* a avea grijă: ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς LXX *Ex.*3.16 *am luat seama la voi*; ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με NT *Mt.*25.36 *am fost bolnav și ați venit să mă vedeți*; ἰατροῦ δ' ἐπισκεπτομένου αὐτὸν PLUT. *M.*231a *medicul examinându-l*; (+ inf.) NT *Fp.*15.14, (fig.) ὦ Θάνατε, ... νῦν μ' ἐπίσκειναι μολῶν SOPH. *Ai.*854 *Moarte, vino acum să mă vezi*; χρόνοι μὲν τὰμ' ἐπεσκέψω κακὰ EUR. *Heracle.*869 *ia seama odată la nenorocirile mele*. **2** (*ext.*) a examina, a cerceta, a observa: ἐπεσκησάμεθ' ἄν εἰ μουσικὸς PLAT. *Th.*144e *am cerceta dacă este muzician*;

PLAT. *R.*454b *ș.a.* 3 a trece în revistă, *ext.* a număra: πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι LXX *Num.*4.46 *toți cei numărați*. **II (pas.)** a fi luat în seamă, a fi examinat: ARSTT. *Cael.*299a10, id. *EE*1217b22 *ș.a.*
[ἐπί, σκέπτομαι]
ἐπισκευάζω, *vb.* **I** a încărca bagaje pe: ἐπισκευασάμενοι ... ὑποζύγια XEN. *HG*7.2.18 *încărcând vitele cu bagaje*; XEN. *Cyr.*7.3.1. **II** a echipa, a înzestra, a pregăti: ~ τὰς ναῦς THUC. 7.38 *a echipa corăbiile*; THUC. 8.107, XEN. *HG*1.5.11, ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους LXX *Ex.*30.7 *atunci când pregătește candelarele*; (med.) ἐπισκευασάμενοι NT *Fp.*21.15 *pregătindu-se de drum*. **III** a repara, a restaura: (ziduri) THUC. 7.24, IOS. *A1*11.23, (colier) AR. *Lys.*408, (străzi) DEM. 3.29, τὰς ἀναβάσεις ἐπισκευάζοντος PLUT. *Rom.*20.8 *reparând treptele*. **IV** (fig.) a organiza: ARSTT. *Rh.*1359b15.
[ἐπισκευή]
ἐπισκευαστής, οὗ, ὁ *subst.* cel care se ocupă cu pregătirea, organizator: ἱερῶν ἐπισκευασταὶ ARSTT. *Ath.*50.1 *cei care se ocupă cu întreținerea templelor*; DEM. 22.78 *ș.a.*
[ἐπισκευάζω]
ἐπισκευαστός, ἡ, ὄν *adj.* refăcut, restaurat: PLAT. *Pol.*270a.
[ἐπισκευάζω]
ἐπι-σκευή, ἡς, ἡ *subst.* **I** restaurare, refacere, reconstrucție: HDT. 2.174, (a corăbiilor) THUC. 1.52, (a zidurilor) DEM. 18.118, IOS. *Vit.*71, APP. *BC*1.66. **II** echipament, material: DEM. 27.20. **III** resurse, provizii: PLB. 1.72.3 *ș.a.*
[ἐπί, σκευή]
ἐπίσκειψις, *εως*, ἡ *subst.* **I** inspectare, trecere în revistă: οὐθ' ἰπέων ἐπίσκειψιν ... ἐποιήσατο XEN. *Oec.*8.15 *nu a mai făcut trecerea în revistă a cavalerilor*. **II** vizitare, vizită: διὰ τὴν τῆς ἐπίσκειψεως πρόφασιν PLB. 5.56.9 *sub pretextul vizitării*. **III** strădanie de a afla, cercetare, examinare, observare: ἡ ~ ἡμῖν ἦν PLAT. *R.*456c *avem spre cercetare*; PLAT. *La.*197e, id. *R.*524b, LXX *Ex.*30.13 *ș.a.* **IV** anchetă: PLB. 6.13.4 **V** recensământ, numărare, numărătoare: ἐξ ἐπίσκειψεως αὐτῶν LXX *Num.*26.21 *după numărătoarea lor*.
[ἐπισκέπτομαι]
ἐπί-σκηνος, *ον* *adj.* care se face în fața cor-tului, *ext.* public: (bocete) SOPH. *Ai.*579. //

ἐπίσκηνοι, οἱ (*subst.*) soldați încartiruiți: PLUT. *Sert.*24.5.

[ἐπί, σκηνή]

ἐπισκηνόω-ῶ, *vb.* **I** a pune tabăra, a se stabili în: (+ *ac.*) PLB. 4.72.1, (ἐπί + *ac.*) PLB. 4.18.8. **II** (*fig.*) a locui, a sălășlui: NT *2Cor.*12.9.

[ἐπίσκηνος]

ἐπι-σκήπτω, *vb.* |*impf.* ἐπέσκηπτον, *viit.* ἐπισκήψω, *aor.* ἐπέσκηψα; *med.-pas.* ἐπεσκηπτόμην, *viit.* ἐπισκήψομαι, *aor.* ἐπεσκηψάμην, *pf.* ἐπέσκημαι; *pas.* *aor.* ἐπεσκήφθην| **I** (*tranz.*) **I** a face să cadă asupra, a corpeși: ἐς δὲ παῖδ' ἐμόν Ζεὺς ἀπέσκηπεν τελευτὴν θεσφάτων AESCH. *Pers.*740 Zeus a făcut să cadă asupra copilului meu implinirea prorocirilor. **2** (*ext.*) a se bizui pe, a se încrede: ὑμῖν ... τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν SOPH. *Ai.*566 mă incred în voi pentru această favoare. **3** a pune pe seama cuiva, a cere, a ordona, a rându-i: (+ *dat.* și *inf.*) ἐπέσκηψε δὲ Πέρσαις πολέμους ... διέπειν AESCH. *Pers.*95 le-a rânduit perșilor să poarte războaie; (+ *imper.*) SOPH. *OT*1446, (+ *ac.* și *inf.*) HDT. 4.33, (+ *ac.* dublu) σε ... ἐπισκήπτω τάδε EUR. *IT*701 ἴψι cer acestea; (+ *inf.*) HDT. 7.158, ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω τελεῖν SOPH. *OT*252 pun în seama voastră să săvârșiți toate acestea. **4** a conjura, a recomanda: ἐπισκήπτουσί τε ὑμῖν ... μηδὲν νεωτερίζειν περὶ τὴν ξυμμαχίαν THUC. 2.73 νᾶ recomandᾶ să nu schimbați nimic în privința alianței. **II** (*intrans.*) a se sprijini pe, a se abate: AESCH. *Eu.*482, (*d.* dragoste) PLUT. *M.*767d ș.a. **III** (*jur.*) a se lansa împotriva, *ext.* a acuza de mărturie mincinoasă, a denunța, a acuza: (*frecv. med.*) πάντως γὰρ οὐδεὶς ἐπισκήψεντ' αὐτῶ PLAT. *Th.*145c nimeni să nu-l acuze; τῶν ψευδομαρτυρίων ἐπεσκήψατο DEM. 29.7 a acuzat de mărturii mincinoase; ἐπισκήπτεσθαι φόνου τὸν ὕδν τῶ πατρί PLAT. *Euthphr.*9a fiul îl acuză pe tatăl de crimă; (*abs.*) IS. 5.17, (*pas.*) πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου SOPH. *Ant.*1313 ai fost învinuită de această moarte.

[ἐπί, σκήπτω]

ἐπίσκηψις, *ewos*, ἡ *subst.* **I** îndemn, recomandare: ἐπισκήψεις παρὰ τοῦ Δίωνος PLUT. *Dio.*11.2 îndemni din partea lui Dion; IS. 9.36. **II** (*jur.*) **I** denunț (*gener.*

pentru o mărturie mincinoasă): ψευδομαρτυρίων ἐπισκήψεις IS. 4.17 denunțuri pentru mărturii mincinoase; ARSTT. *Pol.*1274b7, DEM. 47.51 ș.a. **2** procedură: DEM. 46.7.

[ἐπισκήπτω]

ἐπισκιάζω, *vb.* **I** a acoperi cu umbră, a (ad)umbri: (+ *ac.*) HDT. 1.209, (+ *dat.*) ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς NT *Mc.*9.7 s-a ivit un nor care i-a umbrit; (*pas.*) λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη SOPH. *Tr.*914 cu privirea ascunsă în umbră. **II** (*fig.*) a umbri, a întuneca, a ascunde: (+ *ac.*) οὐδ' ἐπισκιάζουσι τὴν θωπείαν LUC. *Hist. Consc.*11 nu ascund măgulirea; (+ *dat.*) δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι NT *Lc.*1.35 puterea Celui Preaînalt te va umbri; (*abs.*) ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιάζει LXX *Prov.*18.11 slava ei face umbră mare.

[ἐπίσκιος]

ἐπί-σκῖος, *on adj.* **I** care face umbră: ὀμμάτων ἐπίσκιον χεῖρ' ἀντέχοντα κρατός SOPH. *OC*1650 ținându-și mâna la frunte, streșină ochilor. **II** acoperit de umbră, umbros, întunecat: ὁ τόπος φαίνεται ... ~ PLAT. *R.*432c locul pare umbros; ARSTT. *H4569b*10, PLUT. *M.*934d, (*fig.*) PLUT. *M.*266e, εἰς ἐπίσκίον τινα βίον PLUT. *M.*135b pentru un trai retras.

[ἐπί, σκιά]

ἐπι-σκιρτάω-ῶ, *vb.* a sări pe: (+ *dat.*, *fig.*) PLUT. *Dem.*22.4.

[ἐπί, σκιρτάω]

ἐπί-σκληρος, *on adj.* |*comp.* -ότερος| un pic tare: IOS. *A*17.333.

[ἐπί, σκληρός]

ἐπι-σκοπέω-ῶ, *vb.* |*impf.* ἐπεσκόπουν, *viit.* ἐπισκοπήσω, *aor.* ἐπεσκόπησα| (*cf.* ἐπισκέπτομαι) **I** a privi către: τὸν ὑπόθεν σκοπὸν ἐπισκόπει AESCH. *Supp.*381 privește către cel care se uită de sus; SOPH. *Ant.*1136. **II** (*gener.*) a privi, a zări: οἰκτιρον ἡμᾶς ὧν ἐπισκοπεῖς τύχας EUR. *Andr.*893 fie-ți milă de noi și de nenorocirile noastre pe care le vezi; ~ πανταχῆ AR. *Th.*956 a privi în toate direcțiile. **III** a inspecta, a vizita: τὴν τοῦ ἱατροῦ μαρτυρίαν καὶ τὴν τῶν ἐπισκοπούντων DEM. 54.12 mărturia doctorului și a celor care [m]-Jau vizitat; XEN. *Cyr.*8.2.25, (*pas.*) εὐνήν ὀνειροῖς οὐκ ἐπισκοπομένην AESCH. *Ag.*13 culcuș nevizitat

de vise. **IV** (milit.) a trece în revistă: τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν XEN. *An.2.3.2 trecând în revistă liniile de luptă*; XEN. *Cyr.6.3.21. V* a cerceta, a observa: τῆς διαβολῆς τὴν αἰτίαν ἐπισκοποῦντες PLAT. *R.490d cercetând cauza calomniei*; PLAT. *Ti.67a. ARSTT. deAn.402b5*, ὥρα τὴν σύγκρισιν ~ PLUT. *Flam.21.15 este timpul să cercetăm comparația*. **VI** a se ocupa de, a proteja: (+ gen) αἰσθανόμενοι τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπισκοποῦντας τῶν συμμάχων XEN. *HG5.2.8 înțelegând că lacedemonienii îi protejează pe aliați*. **VII** a veghea, a supraveghea: ἐπισκοποῦντες μὴ τις ... NT *Evr.12.15 veghind ca nimeni să nu ...*; NT *1Pt.5.2*.

[ἐπί, σκοπέω]

ἐπισκοπή, ἡς, ἡ *subst.* **I** cercetare (de către Dumnezeu): ἐπισκοπήν ποιεῖται ἀμφοτέρων ὁ κύριος LXX *Prov.29.13 Dominul îi cercetează pe amândoi; ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς* NT *1Pt.2.12 în ziua cercetării*; LXX *Iov.29.4*, NT *Lc.19.44. II* numărare, numărătoare: κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτῶν LXX *Num.26.18 potrivit cu numărarea lor*. **III** sarcină, îndatorire, slujbă, grijă: LXX *Ps.108.8*, id. *Num.4.16*, NT *Fp.1.20*, id. *1Tim.3.1. IV* pedeapsă: LXX *Lev.19.20. V* vizitare: LUC. *Dlud.6*.

[ἐπισκέπτομαι]

ἐπίσκοπος¹, *ov adj.* („care observă, care veghează asupra”) **I** paznic, protector, veghetor: (abs.) IL. *24.729*, (+ gen.) IL. *22.255* ~ ... ὀδαίων OD. *8.163 pāzitor de mărfuri*; EUR. *Ph.932*, τῆς καρδίας αὐτοῦ ~ ἀληθής; LXX *Înr.1.6 veghetor adevărat al inimii lui*; (+ dat.) CALL. *Dian.39. II* spion, iscoadă: (+ dat.) IL. *10.38*, νήεσσι ~ ἡμετέρησιν IL. *10.342 iscoadă la corăbiile noastre. III* inspector: (ca magistrat la Atena) AR. *Av.1022. IV* (relig.) supraveghetor, episcop: NT *Fp.20.28*, id. *1Tim.3.2* ș.a.

[ἐπισκέπτομαι]

ἐπί-σκοπος², *adj.* care ajunge la țință, care își atinge țința sau scopul: νίκης μὴ κακῆς ἴσι atinge țința sau scopul: *κέεα ce aduce biruință nestrucată*; ἄτης τῆσδ' ἐπίσκοπον μέλος SOPH. *Ai.976 un cântec care exprimă bine această nenorocire*; (neut. pl.) οὕτω ἐπίσκοπα τοξεύοντα HDT. *3.35 trăgând atâtea de bine la țință*.

[ἐπί, σκοπός]

ἐπι-σκοτέω-ῶ, *vb.* **I** a răspândi întuneric

asupra, a umbri, a întuneca, a ascunde vederii: (+ dat.) τοῦ Κλεινίου ἐπεσκότει τῷ Κτησίπῳ τῆς θεάς PLAT. *Euthd.274c îi ascumdea lui Ctesippos vederea lui Cleinias*; DEM. *21.158*, PLUT. *M.849a* ș.a. **II** (frecv. fig.) a întuneca, a umbri: (+ dat.) τὸ γὰρ πρὸς χάριν ρηθὲν ἐπισκοτεῖ τῷ καθορᾶν ὑμᾶς τὸ βέλτιστον ISOC. *8.10 cuvintele de complezență vă întunecă posibilitatea de a vedea ce este cel mai bine*; πολλαῖς ἀρεταῖς τοῦ Κράσσου κακίαν μίαν ἐπισκοτῆσαι τὴν φιλοπλουτίαν PLUT. *Crass.2.1 un singur defect umbrea multele virtuți ale lui Crassus, iubirea de bani*; ISOC. *1.6*, ARSTT. *MM2.15*, DEM. *2.20* ș.a.

[ἐπί, σκότος]

ἐπισκότησις, *εως*, ἡ *subst.* întunecare, obscurare: (d. eclipse) PLUT. *Nic.23.2*, id. *M.932a* ș.a.

[ἐπισκοτέω]

ἐπισκοτιζῶ, *vb.* [pas. part. aor. ἐπισκοτισθεῖσα] = ἐπισκοτέω: PLB. *13.5.6*.

[ἐπίσκοτος]

ἐπί-σκοτος, *ov adj.* în întuneric sau umbră, întunecat: PL. *Fr.Pae.52k.5*.

[ἐπί, σκότος]

ἐπι-σκύζομαι, *vb.* a fi cuprins de indignare (pentru), a-și ieși din fire: IL. *9.370*, μὴ ... σοι θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ἰδόντι OD. *7.306 ca sufletul să-și iasă din fire atunci când va vedea*.

[ἐπί, σκύζομαι]

ἐπι-σκύθιζω, *vb.* [imper. aor. -ύθισον] a bea ca un scit (sc. a bea vin pur, adică neames-tecat cu apă): HDT. *6.84*.

[ἐπί, σκυθίζω]

ἐπι-σκυθροπάζω, *vb.* a se încrunta, a fi abătut: (d. câini) XEN. *Cyn.3.5*, (d. pers.) PLUT. *M.375a*.

[ἐπί, σκυθροπάζω]

ἐπι-σκύνιον, *ov*, τὸ [ῶ] *subst.* **I** piele de pe frunte (care este zbârcită), piele de peste sprâncene, *ext.* sprânceană (încruntată): πάντες δὲ τ' ~ κάτω ἔλκεται IL. *17.136 își trage în jos sprâncenele (= se încrunță)*; τοῖον ~ βλοσυρῶ ἐπέκειτο προσώπῳ THEOC. *24.118 asemenea sprâncenele tronau peste fața cumplită*; AR. *Ra.823*, ARR. *Cyn.7.7* ș.a. **II** (fig.) încruntare, severitate: PLB. *25.3.6*, PLUT. *M.45d*.

[ἐπί, σκύλος?]

ἐπίσκυρος, ου, ὁ *subst.* comandant, conducător: CALL. *Fr.*567.

[et. nec.]

ἐπισκύσσαιτο, opt. aor. 3sg. de la ἐπισκύζομαι: OD. 7.306.

ἐπι-σκώπτω, *vb.* a-și bate joc de, a lua în batjocură, a râde de: (abs.) AR. *Ra.*375, XEN. *HG4.*4.17, (+ ac.) τοῦ δ' ἄλλου σώματος τὴν φύσιν ἐπισκώπτων PLUT. *Phil.*2.5 *luându-i în batjocură statura*; XEN. *Mem.*3.11.16, PLB. 8.6.6, PLUT. *M.*478b ș.a. [ἐπί, σκώπτω]

ἐπίσκωψις, εως, ἡ *subst.* bătaie de joc: (pl.) PLUT. *Ant.*24.11.

[ἐπισκώπτω]

ἐπι-σμάω-ῶ, *vb.* a unge pe, (fig.) a mânji: (fig.) τί γὰρ οὗτος ἡμᾶς οὐκ ἐπισμῆ τῶν κακῶν; AR. *Th.*389 *cu ce injurii nu ne mânjește aceștia?*

[ἐπί, σμάω]

ἐπι-σμυγερός, ἡ, ὄν *adj.* de plâns, trist, nenorocit: (soartă) A.RH. 4.1065, (Negură) HES. *Sc.*264. // **ἐπισμυγερῶς**, *adv.* de plâns, amarnic: ~ ἀπέτεισεν OD. 3.195 *a plătii amarnic*; A.RH. 4.1651 ș.a.

[ἐπί, σμυγερός]

ἐπι-ῖσος, ον *adj.* egal: PLB. 3.115.2.

[ἐπί, ῖσος]

ἐπι-σπαίρω, *vb.* a fremăta: PLUT. *M.*327c.

[ἐπί, σπαίρω]

ἐπισπάσις, εως, ἡ *subst.* aspirare: ARSTT. *Spir.*482a15.

[ἐπισπάω]

ἐπισπαστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* mâner, inel: (al porții) HDT. 6.92.

[ἐπισπάω]

ἐπισπαστικός, ἡ, ὄν *adj.* I care (a)trage: ARSTT. *Pr.*966a4. II (fig.) atrăgător: PLB. 4.84.6.

[ἐπισπάω]

ἐπισπαστός, ἡ, ὄν *adj.* [var. ἐπίσπαστος] I străns legat: EUR. *Hipp.*783. II atras asupra sa: ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει OD. 18.73 *și-a luat singur o năpastă asupra sa*; OD. 24.462.

[ἐπισπάω]

ἐπισπαστρον, ου, τό *subst.* perdea: LXX *Ex.*26.36.

[ἐπισπάω]

ἐπι-σπάω-ῶ, *vb.* I a trage de: AESCH. *Supp.*909, αὐτὴν ἦγ' ἐπισπάσας κόμης EUR. *Hel.*116 *trăgând-o de păr*; ἐπισπάσασα τὴν

θύραν XEN. *HG6.*4.36 *trăgând de ușă*; EUR. *Andr.*710, APP. *BC2.*117. II a atrage: ἐπισπᾶ σφόδρα τὴν ψυχὴν PLAT. *Cra.*420a *atrage foarte mult sufletul*; (fig.) τοσόνδε πλῆθος πημάτων ἐπέσπασεν AESCH. *Pers.*477 *a atras asupra lui o mulțime atât de mare de nenorociri*; ταῦτα ποιῶν ἐπισπᾶ τὴν νόσον LUC. *Abd.*32 *făcând aceștea provoacă boala*; (pas.) (d. mare) ἐπισπωμένην βιαιότερον THUC. 3.89 *trăgându-se mai violent (înapoi)*. III a obține: πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος SOPH. *Ai.*769 *am încredere să obțin* (prop. *să trag asupra mea*) *această glorie*. IV (*med.*) I a trage la sine: εὐνοίαν ἐπισπάσασθαι PLB. 3.98.9 *a-și atrage bunăvoința*; μηδὲ ἐπισπᾶσθε ὄλεθρον LXX *Înf.*1.12 *să nu vă atrageți pieirea*; ἐπισπάσασθαι βοήθειαν ἑαυτῶ LXX *IMac.*14.1 *a atrage pentru el ajutor*. 2 a atrage, a convinge: ὁ λόγος ... τάχ' ἂν ἐπισπάσαιτο THUC. 3.44 *cuvântarea ar atrage rapid* (= *ar fi atrăgătoare*); THUC. 5.111. 3 a lungi, a lăsa să crească: τὸν πώγωνα ἐπισπασάμενος LUC. *ITr.*16 *lăsându-și barbă*. 4 a apela la, a chema: ἐπισπασαμένων Πύρρον PLB. 1.6.5 *chemându-l pe Pyrrhos*; 5 a absorbi: ARSTT. *Pr.*868b30. 6 a aspira: ARSTT. *Pr.*931b22. 7 a întinde în față: (d. prepuț) NT *ICor.*7.18.

[ἐπί, σπάω]

ἐπισπεῖν, inf. aor. act. de la ἐφέπω.

ἐπι-σπείρω, *vb.* I a semăna în plus, a însă-mânța mai mult: HDT. 7.115, ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου NT *Mt.*13.25 *a sădit neghină în mijlocul ogorului*. II a sădi pe sau asupra: (fig.) μομφὰν δ' ἐπισπείρων ἀλτροῖς Pl. *N.*8.39 *sădind oprobriu asupra ticăloșilor*. III a disemina: PLUT. *M.*945c.

[ἐπί, σπείρω]

ἐπίσπεισις, εως, ἡ *subst.* vărsare pe, libație: (de vin) HDT. 2.39.

[ἐπισπένδω]

ἐπι-σπένδω, *vb.* [aor. ἐπέσπεισα] I a vărsa pe, a face o libație: (+ dat.) ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι HDT. 7.167 *fac libații pentru victime*; ~ νεκρῶ AESCH. *Ag.*1395 *a face libații pentru mort*; (+ ac. și dat.) οἶνον ἐπισπείσωσι κατὰ τῶν κεφαλῶν HDT. 4.62 *toarnă vin peste capul victimelor*; τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς τάσδ' ἐπισπένδω χοάς AESCH. *Ch.*149 *torn aceste libații peste dorinți*; IOS. *AI*13.318, ἐπισπείσας δὲ τὸ δάκρυ THEOC.

23.38 *vārsānd lacrimi*. **II** (*med.*) a încheia o nouă alianță: THUC. 5.22.
 [ἐπί, σπένδω]
ἐπισπερχής, ἔς *adj.* activ, grăbit: ARSTT. *Rhgn.*807b5. // **ἐπισπερχῶς**, grabnic, iute: XEN. *Cyr.*4.1.3.
 [ἐπισπέρχω]
ἐπι-σπέρχω, *vb.* a grăbi, a îmboldi, a da zor, a zori, a îndemna: κέντρῳ ἐπισπέρχων IL. 23.430 *îmboldindu-i [pe cai] cu boldul*; OD. 22.451, AESCH. *Th.*689, με λυγροὶ ἐπισπέρχουσιν ἄεθλοι A.RH. 1.841 *nenorociri cumplice mă zoresc*; ἐπισπερχόντων αὐτῶν τῶν θεραπόντων APP. *BC*2.57 *sclavii îndemnându-l*; (+ inf.) A.RH. 1.525.
 [ἐπί, σπέρχω]
ἐπισπέσθαι, inf. aor. *med.* de la ἐφέπω.
ἐπι-σπεύδω, *vb.* **I** (*tranz.*) a zori, a grăbi: SOPH. *El.*467. ~ τὴν στρατείαν ISOC. 4.138 *a grăbi expediția*; ἐπισπεύδοντες τὴν πορείαν PLUT. *Dio.*44.4 *zorind drumul*; THEOC. 16.93. **II** (*intrans.*) **I** a se grăbi (către), a se însufleți, a se zori: τότε ἐπισπεύδων φανερός ἦν HDT. 7.18 *se arăta atunci foarte însuflețit*; IOS. *AI*1.260, κύριος μετ' ἐμοῦ ἐπισπεύδων ἐστίν LXX *1Ezr.*1.25 *Domnul este cu mine zorindu-se*. **2** a veni în ajutor, *ext.* a se potrivi: πρὸς φίλους ἐπισπεύδοιεν ἄν XEN. *Vect.*3.5 *le-ar veni în ajutor prietenilor*; οὐκ εἰς ταῦτόν τῳ οἴνῳ ἐπισπεύδει XEN. *Sym.*7.5 *nu face casă bună cu vinul*.
 [ἐπί, σπεύδω]
ἐπι-σπλαγχνίζομαι. *vb.* a-și simți măruntaiele înmuiate de, *ext.* a se milostivi: LXX *Prov.*17.5.
 [ἐπί, σπλαγχνίζω]
ἐπισπόμενος, part. aor. de la ἐφέπω.
ἐπισπονδή, ἦς, ἡ *subst.* armistițiu înnoit: THUC. 5.32.
 [ἐπισπένδω]
ἐπισπορίη, ἦς, ἡ *subst.* (ion.) însămânțare nouă, reînsămânțare: HES. *Op.*446.
 [ἐπισπείρω]
ἐπίσπορος, ov *adj.* însămânțat peste sau după: (subst. pl. fig.) AESCH. *Eu.*673 *urmasi*.
 [ἐπισπείρω]
ἐπι-σπουδάζω, *vb.* **I** (*intrans.*) a se grăbi: LUC. *Pisc.*2. **II** (*tranz.*) a grăbi: ἐπεσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λωτ LXX *Gen.*19.15 *îngerii îl grăbeau pe Lot*; (pas.) ὑπαρξίς ἐπισπουδαζομένη LXX *Prov.*13.11 *avere*

strânsă în grabă; LXX *Prov.*20.9b.
 [ἐπί, σπουδάζω]
ἐπισπουδαστής, οὔ, ὁ *adj.m.* cel care te zorește, *ext.* supraveghetor, asupritor: LXX *Is.*14.4.
 [ἐπισπουδάζω]
ἐπισσεῖω, *vb.* (ep.) v. ἐπισεῖω
ἐπισσεύω, *vb.* (ep.) v. ἐπισεύω
ἐπισσος, ἦ, ov *adj.* născut după: CALL. *Fr.*735.
 [ἐπί]
ἐπίσσωτος, ov *adj.* care țâșnește, violent, neprevăzut: ἔμοιγε μὲν δὴ κλαυμάτων ἐπίσσωτοι πηγαὶ κατεσβήκασιν AESCH. *Ag.*887 *mi-au secat izvoarele din care țâșnește plânsul*; AESCH. *Eu.*923, EUR. *Hipp.*574 *ș.a.*
 [ἐπισεύω]
ἐπίσσωτρον, ov, τό *subst.* (ep.) v. ἐπίσωτρον
ἐπίστα, ind. prez. *med.* 2sg. de la ἐπίσταμαι.
ἐπιστάδόν, *adv.* stând pe *sau* în față, *ext.* unul după altul, pe rând: ταὶ δὲ γυναῖκες ... γοάσκον ~ A.RH. 1.293 *femeile plângeau stând alături*; νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ~ OD. 13.54 *a împărțit tuturor pe rând*; δόρπον ~ ὀπλιζοντο OD. 16.453 *pregăteau cina stând unul lângă altul*; A.RH. 2.84 *ș.a.*
 [ἐφίστημι]
ἐπι-στάζω, *vb.* (concr. și fig.) a pictura (pe): PI. *I.*3.90b, ARSTT. *Pr.*871b18, LUC. *VH*1.24, id. *Sat.*31 *ș.a.*
 [ἐπί, στάζω]
ἐπισταθεῖς, part. aor. pas. de la ἐφίστημι.
ἐπι-σταθμάομαι-ῶμαι. *vb.* a cântări bine, a cumpăni: (fig.) AESCH. *Ag.*164.
 [ἐπί, σταθμάομαι]
ἐπισταθμεύω, *vb.* **I** (*tranz.*) **I** a stabili drept locuință (pentru soldați), a cantona, a încartirui, *ext.* a stabili: PLUT. *Sull.*25.2, οἰκία χαμαιτύπαις ... ἐπισταθμευόμεναι PLUT. *Ant.*9.9 *case date spre locuință prostituatelor*; PLB. 21.6.1. **2** (fig.) a ocupa: ἐπισταθμεύων τὰ ὄτα διαλέξεσιν PLUT. *M.*778b *ocupându-și urechile cu discuții*. **II** (*intrans.*) a-și avea reședința: PLUT. *Demetr.*23.6.
 [ἐπίσταθμος]
ἐπισταθμία, ἀς, ἡ *subst.* (obligație de a oferi) încartiruire: PLUT. *Sert.*6.8.
 [ἐπίσταθμος]
ἐπί-σταθμος, ov *adj.* care este lângă pragul ușii, la intrare: CALL. *Epigr.*9.336. //

ἐπίσταθμος, ου, ὁ *subst.* gubernator, comandant, satrap: ISOC. 4.162, PLUT. M.612c.

[ἐπί, στάθμη]

ἐπισταλάζω, *vb.* v. ἐπιστάζω

ἐπ-ιστάμαι¹, *vb.* |ind. prez. 2sg. ἐπίστασαι Eur. Med.537 sau rar ἐπίστα Aesch. Eu.86; impf. ἠπιστάμην, 2sg. ἠπίστασο Soph. El.394 și contr. ἠπίστω Eur. HF344, viit. ἐπιστήσομαι, conjct. ἐπίστωμαι, opt. ἐπισταίμην, inf. ἐπίστασθαι, part. ἐπιστάμενος; pas. aor. ἠπιστήθη, conjct. aor. ἐπιστηθῶ, imper. aor. 2sg. ἐπίστασο Soph. Ai.1080 și ἐπίστηθι LXX, NT, inf. aor. ἐπιστηθήναι, part. aor. ἐπιστηθείς |ion. prez. 2sg. ἐξέπισται, 3pl. ἐπιστέεται Hdt. 4.175, impf. 3pl. ἠπιστέατο Hdt. 3.66; att. imper. 2sg. ἐπίστω Soph. OT658} („a te afla deasupra” > gener. „a ști” (la origine despre știința practică)) I a fi în stare, a fi capabil sau vrednic să, a ști: (+ inf.) χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα τεύχειν IL. 5.60 *era în stare să făurească cu mâinile toate operele de artă; oios ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς ...* μελίην IL. 16.142 *Achilleus era vrednic să agite sulifa; σὺ γ' οὐπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι* AESCH. Pr.982 *tu încă nu știi să fii înțelept; (+ inf. subînțele) σεαυτὸν σῶς' ὅπως ἐπίστασαι* AESCH. Pr.374 *salvează-te așa cum știi (s-o faci)*. II (*ext.*) a cunoaște, a înțelege, a ști: ἐπιστάμενοι THUC. 1.69 *știind bine; οὐκ ἔδρασα, τοῦτ' ἐπίσταμαι* SOPH. El.910 *nu am făcut-o, o știu prea bine; ἐπίστασαι δὲ τοὺς ἔμοὺς τρόπους* EUR. Alc.61 *știi felul meu de a fi; οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις* NT Mc.14.68 *nici nu știu, nici nu înțeleg despre ce vorbești; τὸν [μὲν] Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι* NT Fr.19.15 *pe Iisus îl cunosc și pe Pavel îl știu; (+ conj.) σὺ ἐπίστασαι ὅτι ...* LXX Suz.Θ43 *tu știi că ...; (+ adv.) τοὺς συριστὶ ἐπισταμένους* XEN. Cyr.7.5.31 *cei care știu limba siriacă*. III a fi sigur: σχεδὸν δ' ἐπίσταμαι τι πῆμ' ἔχοντά νιν SOPH. Tr.43 *sunt aproape sigur că a răfit o nenorocire*. IV (part. ἐπιστάμενος ca adj.) care cunoaște, știutor, priceput, abil: (bărbat) OD. 14.359, χαλεπὸν γὰρ ἐπισταμένῳ περ ἐόντι IL. 19.80 *este greu și pentru cineva priceput*.

[ἐπί, ἴσταμαι < ἴστημι]

ἐπ-ιστάμαι², *vb.* (ion.) ind. prez. med., v.

ἐφίστημι.

ἐπισταμένως, *adv.* cu iscusință, cu pricepere, cu îndemânare: μίστυλλον τ' ἄρ' ~ IL. 24.623 *tăiau cu pricepere; Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον* ~ OD. 5.25 *condu-l pe Telemachos cu iscusință; HES. Th.87, XEN. Cyr.1.1.3* ș.a.

[ἐπίσταμαι¹]

ἐπιστάς, ἄσα, ἄν part. aor. act. de la ἐφίστημι.

ἐπιστάσια, ας, ἡ *subst.* I autoritate, stăpânire: τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἐπιστάσιαν PLUT. M.794b *autoritatea Sfatului Areopagului; XEN. Mem.1.5.2, PLUT. Phoc.2.8, id. M.800c* ș.a. II magistratură: APP. BC1.14.

[ἐπίσταμαι¹]

Ἐπιστάσιος, ου *adj.m.* Stator („cel care face să stea drept”): (epitet al lui Zeus, Iuppiter Stator la Roma) PLUT. Rom.18.9.

[ἐπίστασις]

ἐπίστώσις, εως, ἡ *subst.* I oprire, încetare: δι' ὄλου τοῦ στρατεύματος γίγνεσθαι τὴν ἐπίστωσιν XEN. An.2.4.26 *se produce o oprire în întregă armată; πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστώσεις* SOPH. Ant.225 *de câte ori gândurile nu m-au oprit din drum; (op. κινήσις „mişcare”)* ARSTT. deAn.407a33 PLB. 8.28.13 ș.a. II încetare, lentoare: (d. sânge) ARSTT. GA718a21. III dificultate: ARSTT. Metaph.1089b25. IV oprire a atenției, *ext.* atenție, observație, grijă, preocupare: ARSTT. Ph.196a36, οὐ παρέργως, ἀλλὰ μετ' ἐπιστώσεως θεωρητέον PLB. 2.2.2 *trebuie privit nu superficial, ci cu atenție; τί σοι τὸ τέλος τῆς ἐπιστώσεως; LUC. VA27.27 care-i scopul grijii tale?; PLB. 9.22.7, NT 2Cor.11.28. V bază, introduce, început: ἐποησάμεθα τὴν ἐπίστωσιν PLB. 1.12.6 *am stabilit drept început. VI răscoală, răzmeriță, tulburare: ἐπίστωσιν ποιούντα ὄχλου* NT Fr.24.12 *stărnind o răscoală a mulțimii. VII stare asupra sau în urma, ext. supraveghere, autoritate: τὰ σκάφη τὴν ἐπίστωσιν ἐπ' ἀλλήλοις εἶχεν* PLB. 1.26.13 *navele erau dispuse una în spatele celeilalte*.*

[ἐφίστημι]

ἐπιστᾶτέω-ῶ, *vb.* |viit. ἐπιστατήσω, aor. ἐπεστάτησα, pf. ἐπεστάτηκα |ion. impf. ἐπεστάτεον Hdt. 7.22} I a fi epistat, „peședinte, epistat” al Sfatului (βουλή) sau

al Adunării poporului (ἐκκλησία), a prezida: Νικιάδης ἐπεστάται THUC. 4.118 *Nicomedes indeplinea functia de epistat*; Τιμόκλει' ἐπεστάται AR. Th.374 *Timocleia prezida ședința*. **II** (frecv. gener.) a fi în fruntea, a fi stăpân pe. a administra, a supraveghea: (+ gen.) ἐπεστάτεον τοῦ ἔργου HDT. 7.22 *supravegheau lucrarea*; ὄλων μὲν τῶν πραγμάτων ἐπιστατοῦντες ISOC. 4.104 *administram politica generală*; (+ dat.) ISOC. 3.18, εἰ μὴ ἡ ψυχὴ τῷ σώματι ἐπεστάται PLAT. *Grg.465d dacã sufletul n-ar guvernã trupul*. **III** a avea grijă: ποιμνίοις ἐπεστάτου SOPH. OT1028 *aveam grijă de turme*. **IV** a fi alături de, a asista, a veni în ajutor: (+ dat.) οὐτὶ παιῶν τῷδ' ἐπιστατεῖ λόγῳ AESCH. *Ag.1248 nu-i vreun cântec de leac în ajutorul acestui cuvânt*; PI. N.7.49. [ἐπιστάτης]

ἐπιστάτης, ου, ὁ *adj.m., subst. I* care stă deasupra: ἀρμάτων ἐπιστάται SOPH. *El.702 cei care stau în fruntea atelajelor*; EUR. *Ph.1147*, (soare) PLAT. *M.1007d. II* cel care stă alături, rugător: οὐ σὺ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτη οὐδ' ἄλα δοίης OD. 17.455 *tu n-ai da nici sare din casa ta unuia care ți-ar sta alături*. **III** (frecv. gener.) cel care stă în frunte, comandant, șef, controlor: ~ τῶν πρυτάνεων ARSTT. *Ath.44.1 șef al pritaniilor*; τῶν παρόντων πραγμάτων ~ καθέστηκεν ISOC. 4.121 *a devenit mai-marele situației de față*; ἔργων ἐπιστάται XEN. *Cyr.8.1.9 controlori ai lucrărilor*; τῶν Ἀθηνησιν ὑδάτων ~ PLUT. *Them.31.1 administrator al apelor la Atena*; (poet.) ὄπλων ~ AESCH. *Pers.379 mai mare peste arme (= soldați)*. **IV** ocrotitor: θεῶ τοῦδ' ἐπιστάτη Κολωνοῦ SOPH. OC889 *în cinstea acestui zeu care ocrotește ținutul Colonos*. **V** învățător, maestru, stăpân: NT *Lc.5.5*. **VI** (milit.) soldat din ultima linie, care se află în spate: XEN. *Cyr.3.3.59*. **VII** cel care știe, cunoscător: πρακτέον ... τῷ ἐπιστάτῃ καὶ ἐπαῖοντι, μᾶλλον ἢ ἢ σύμπασι τοῖς ἄλλοις PLAT. *Cri.47b trebuie acționat după sfatul cunoscătorului și al specialistului mai degrabă decât al tuturor celorlalți*; (+ gen.) ἄριστοὶ εἰσιν τῶν ὄντων ἐπιστάται PLAT. *Phd.62d sunt cei mai buni cunoscători a celor ce sunt*. **VIII** (dub.) figură în teracotă a lui Hephaistos sau trepied de vase pentru foc sau suport pentru ustensile: AR. *Av.436*.

[ἐφίστημι]

ἐπιστατητέον, *adj.vb.* trebuie supravegheat sau avut grijă: (+ dat.) PLAT. *R.377b*, ἡμῖν ... ~ τοῖς μυθοποιοῖς PLAT. *R.377b trebuie să-i supraveghem pe alcătuitoarii de mituri*; (+ gen.) XEN. *Oec.7.36*.

[ἐπιστατέω]

ἐπιστάτικος, ἡ, ὄν *adj. I* de conducere, directiv: (subst. „arta de a guvernã”) PLAT. *Pol.292b. II* privitor la un ἐπιστάτης „șef”: (proces) ARSTT. *Ath.59.3*.

[ἐπίσταμαι]

ἐπιστάται, (ion.) ind. prez. med. 3pl. de la ἐφίστημι.

ἐπι-στειβω, *vb.* a călca: (+ ac.) ὄνδ' ἐπιστείβεις τόπον SOPH. OC56 *locul pe care îl calci*; CALL. *Del.277*.

[ἐπί, στειβω]

ἐπι-στειχω, *vb.* a se apropia: (+ ac.) PI. *I.6.21*, AESCH. *Eu.906*, (abs.) τὴν ἐπιστειχουσαν ἡμέραν EUR. *Fr.816.7 ziua care se apropie*.

[ἐπί, στειχω]

ἐπι-στέλλω, *vb.* [impf. ἐπέστελλον, viit. ἐπιστελῶ, aor. ἐπέστειλα, pf. ἐπέσταλκα, m.m.c.p. ἐπεστάλκειν; med.-pas. impf. ἐπεστελλόμεν, pf. ἐπέσταλμαι, m.m.c.p. ἐπεστάλμην] **I** (gener.) a trimite: HDT. 3.40. ἐπιστέλλει περὶ αὐτοῦ ... ὡς ἀδικούντος THUC. 8.38 *trimite (să facă cercetări) în legătură cu el ca unul care a încălcat legea. II* a trimite (o scrisoare sau un mesaj), a vesti, a trimite vorbă: τούτων ἐγὼ ἠδῖω μὲν ἂν εἶχον ὑμῖν ἕτερα ~ THUC. 7.14 *eu puteam trimite și alte vești mai plăcute decât acestea*; EUR. *I770*, ἄ τ' ἐπιστέλλει πρὸς ὑμᾶς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι DEM. 7.39 *merită cercetat ceea ce vă scrie*; NT *Fp.21.25*, PLUT. *Demetr.51.1. III* a porunci, a comanda, a ordona: THUC. 5.37, ἐπιστέλλει σαφῶς τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινὰς SOPH. OT106 *ne poruncește lămurit să-i pedepsim pe ucigași, oricine ar fi*; τί δὲ τούτοις ἢ ἔμοι ἐπιστέλλεις PLAT. *Phd.115b ce le poruncești acestora sau mie*; ἢ Σελήνη ... ἡμῖν ἐπέστειλεν φράσαι AR. *Nu.608 Luna ne-a însărcinat să spunem*; (pas.) (d. pers.) ταῦτα ἐπεσταλμένοι THUC. 5.37 *primind aceste ordine*; (neut. pl.) τάπεσταλμένα EUR. *Tr.1149 cele poruncite*.

[ἐπί, στέλλω]

ἐπιστενάζω, *vb.* a plânge (pentru), a (se) tânguî, a geme: SOPH. OT185, (+ dat.) τῷ δυσπραγοῦντι τ' ~ πᾶς τις ἐτοῖμος AESCH. Ag.790 *fiicare este gata să geamă pentru cel aflat în năpastă*; AESCH. Pers.727, (med. = act.) IL. 4.154.

[ἐπιστένω]

ἐπι-στένω, *vb.* | prez. și impf. ἐπέστενον | a geme, a se plânge, a se tânguî, a jeli: (abs.) (tm.) IL. 24.776, PLUT. Cat.Mi.3.5, (+ ac.) SOPH. Tr.947, (+ dat.) τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις EUR. Med.929 *jelești pentru acești copii*; IOS. B11.11.

[ἐπί, στένω]

ἐπι-στεφανῶ-ῶ, *vb.* a încinge cu o cunună: (+ ac.) PI. O.9.112.

[ἐπί, στεφανῶ]

ἐπιστεφής, *ἐς adj.* („încununat până la”) plin până la margine: κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο IL. 8.232 *vase pline ochi (= rase) cu vin*; OD. 2.431.

[ἐπιστέφω]

ἐπι-στέφω, *vb.* | impf. ἐπέστεφον, aor. ἐπέστεψα | I a încunună, a vărsa (un lichid) de jur împrejur *sau* în cinstea: χοῶς οὐκ ἄν ποθ' ... τῷδ' ἐπέστεφε SOPH. El.441 *nu ar fi îndrăznit să toarne libații în onoarea acestuia*. II (med.) a umple până la buza vasului: κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο IL. 1.470 *au umplut ochi vasele de băut*; OD. 1.148.

[ἐπί, στέφω]

ἐπίστη, ind. prez. med. 2sg. de la ἐπίσταμαι.
ἐπίστημα, ατος, τό *subst.* piatră funerară: PLAT. Lg.958e.

[ἐφίστημι]

ἐπιστήμη, ης, ἡ *subst.* I pricepere, abilitate: (d. tragerea cu arcul) τῆνδ' ἐπιστήμην ἔχων SOPH. Ph.1057 *având această pricepere*; LXX Dan.1.17 ș.a. II (frecv. gener.) cunoaștere, știință: ἡ ὑμέτερα ~ κρείσσων ἐστὶν ἐτέρας εὐτυχούσης ῥώμης THUC. 7.63 *cunoașterea voastră este mai puternică decât forța norocului celorlalți*; πάντ' ἐπιστήμης πλέων SOPH. Ant.721 *plin de cunoaștere în toate*; ISOC. 15.271, (+ gen.) ἡ ~ τῆς ὀρθῆς δόξης PLAT. Men.97d *știința despre părerea corectă*; ARSTT. Metaph.982b8 ș.a., (d. cunoașterea științifică, op. δόξα) PLAT. Pol.301b.

[ἐπίσταμαι]

ἐπιστημονικός, ἡ, ὄν *adj.* | comp. -ώτερος, superl. -ώτατος | I în stare de a ști, apt de a

învăța, de cunoaștere: (neut. subst.) τὸ δ' ἐπιστημονικόν ARSTT. deAn.434a16 *facultatea de a cunoaște*. II referitor la știință, științific: αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀποδείξεις ARSTT. APr.Po.75a30 *demonstrații care dau o cunoaștere științifică*; ARSTT. Top.155b16, PLUT. M.443e ș.a. // **ἐπιστημονικῶς**, *adv.* conform științei, științific: ARSTT. Top.114b10.

[ἐπιστήμων]

ἐπιστήμων, ὄν *adj.* | gen. -ονος; comp. -ονέστερος, superl. -ονέστατος | I care știe, cunoscător, priceput, abil, iscusit, expert: ~ βουλή OD. 16.374 *priceput la sfat*; (+ gen.) ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ THUC. 8.45 *sunt experți în navigație*; ~ γεγινῶς οὐ ἑώρα PLAT. Tht.164a *a ajuns știutor al lucrului pe care l-a văzut*; PLAT. R.371b, XEN. Cyr.2.1.31, (περί + gen.) PLAT. 2Alc.145d, (+ inf.) PLAT. Phdr.276a, (abs.) (op. ἀνεπιστήμων) PLAT. Grg.459b, NT Jac.3.13. II înzestrat cu cunoaștere științifică, știutor: (op. δοξαστής) PLAT. Tht.208e. // **ἐπιστημῶνως**, *adv.* | comp. -ονέστερον, superl. -ονέστατα | I în mod iscusit, cu pricepere, cu știință *sau* cunoaștere: XEN. Cyr.1.5.11, ~ ζῶντες PLAT. Chrm.173e *trăind potrivit cunoașterii*; δοκοῦσι ... ~ ἔχειν PLAT. Sph.233c *parcă sunt știutori*. II în mod științific: PLAT. Tht.207b.

[ἐπίσταμαι]

ἐπιστήριγμα, ατος τό *subst.* sprijin, întărire: LXX 2Rg.22.19.

[ἐπιστηρίζω]

ἐπι-στηρίζω, *vb.* | impf. ἐπεστήριζον, viit. ἐπιστηρίζω și ἐπιστηριῶ, aor. ἐπεστήριξα și ἐπεστήρισα; med. impf. ἐπεστηρίζομην, viit. ἐπιστηρίσομαι, aor. ἐπεστηρισάμην, pf. ἐπεστήριγμαί, 3sg. ἐπεστήρισται LXX, m.m.c.p. 3sg. ἐπεστήρικτο; pas. aor. ἐπεστηρίχθην | I a sprijini (pe), a întări: ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν NT Fr.14.22 *întărind sufletele ucenicilor*; ș.a. II (med., pas.) a se sprijini pe: ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπεστήρισται ἐφ' ἡμῖν LXX Iud.8.24 *casa și altarul se sprijină pe noi*; ἐβάδιζεν ἐπιστηρίζομενος ἅμα τοῖς οἰκέταις LUC. Ind.6 *mergea sprijinindu-se totodată de sclavi*; LXX Cânt.8.5, (pas.) LXX Ps.87.8.

[ἐπί, στηρίζω]

ἐπιστήσονται, viit. 3pl. de la ἐπίσταμαι.

ἐπιστητός, ἡ, ὄν *adj.* care poate fi cunoscut (științific), cognoscibil: PLAT. *Th.*201d, ARSTT. *APr.Po.*73b17, id. *Cat.*7b34 ș.a., (subst. neut.) τὸ ἐπιστητόν ARSTT. *deAn.*431b27 *obiect al științei (cognoscibilul)*; ARSTT. *EN*1139b23.

[ἐπίσταμαι]

ἐπι-στίλβω, *vb.* a străluci (la suprafață): PLUT. *Lys.*28.4, LUC. *ITr.*8.

[ἐπί, στίλβω]

ἐπ-ίστιον, ου, τό *subst.* șopron pentru vase (trase pe uscat): OD. 6.265.

[ἐπί, ιστίον]

ἐπ-ίστιος, ον *adj.* (ion.) v. ἐφέστιος: HDT. 1.35 ș.a.

ἐπι-στοβέω-ῶ, *vb.* a-și bate joc de: (+ ac.) A.RH. 3.663, id. 4.1725.

[ἐπί, στοβέω]

ἐπι-στοιβάζω, *vb.* a aduna grămadă, a îngrămădi, a așeza: LXX *Lev.*1.7, id. *Sir.*8.3.

[ἐπί, στοιβάζω]

ἐπιστολάδην, [ᾶ] *adv.* cu tunica suflecată: HES. *Sc.*287.

[ἐπιστέλλω]

ἐπιστολεύς, ἑως, ὁ *subst.* (milit.) ajutor al navarhului, vice-amiral, *ext.* secretar: (în flota spartană) XEN. *HG*2.1.7, PLUT. *Lys.*7.2, ARR. *An.*3.16.6 ș.a.

[ἐπιστέλλω]

ἐπιστολή, ἥς, ἡ *subst.* **I** mesaj (verbal sau scris), ordin, poruncă: ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρίτου HDT. 6.50 *la ordinul lui Demaretos*; (trag. pl.) σοὶ δὲ χρῆ μέλειν ἐπιστολάς ἄς σοι πατήρ ἐφέϊτο AESCH. *Pr.*4 *trebuie să-ți pese de porunca pe care ți-a trimis-o tatăl tău*; AESCH. *Pers.*783, SOPH. *OC*1601, τάσδ' ἐπιστολάς λαβόν EUR. *IA*111 *primind acest mesaj*. **II** mesaj scris, scrisoare: ἔγραψεν ἐπιστολήν THUC. 7.8 *a scris o scrisoare*; ARSTT. *Po.*1454b33, ISOC. 17.52, NT *Fp.*23.25, (pl. = sg.) λύει τὰς ἐπιστολάς THUC. 1.132 *deschide scrisoarea*; (= lat. *ab epistolis*) ὁ ῥήτωρ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν γενόμενος τοῦ Ὄθωνος PLUT. *Oth.*9.3 *retorul care a fost secretarul (propr. cel însărcinat cu corespondența) lui Otho*.

[ἐπιστέλλω]

ἐπιστολια-γράφος, ου, ὁ [ᾶᾶ] *subst.* v. ἐπιστολογράφος: PLB. 30.25.16.

[ἐπιστόλιον, γράφω]

ἐπιστολια-φόρος, ου, ὁ [ᾶ] *subst.* v. ἐπιστολεύς: XEN. *HG*6.2.25.

[ἐπιστόλιον, φέρω]

ἐπιστολικός, ἡ, ὄν *adj.* epistolar: ARSTT. *Fr.*670.

[ἐπιστολή]

ἐπιστολιμαῖος, ον *adj.* epistolar, din scriitori: (iron. d. armate care existau doar în depeșele generalilor) τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις DEM. 4.19 *aceste armate epistolare*.

[ἐπιστολή]

ἐπιστόλιον, ου, τό *subst.* scrisorică, bilet: PLB. 29.14.3, PLUT. *Ag.*13.4, id. *Brut.*5.4, id. *M.*522e ș.a.

[dim. al lui ἐπιστολή]

ἐπι-στομίζω, *vb.* |impf. ἐπεστομίζον, viit. ἐπεστομιῶ și tard. ἐπιστομίσω, aor. ἐπεστόμισα| **I** a închide gura, *ext.* a pune frâu sau botniță (φορβεία), a face să tacă, a reduce la tăcere: (frecv. fig.) τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ~ AR. *Eq.*845 *a le închide dușmanilor gura*;

DEM. 7.33, NT *Tit*1.11, PLUT. *Arat.*1.3, (pas.) ἐπεστομίσθη PLAT. *Grg.*482e *i s-a închis gura*. **II** a astupa: τὸν δ' αὐλὸν ἐπιστομίζειν PLUT. *Alc.*4.8 *flautul astupă gura*. **III** a face pe cineva să cadă în nas (*propr.* gură): ὅπως τὸν τρέχοντα ... ἐπιστομιεῖ LUC. *Cal.*12 *să-l facă să cadă în nas pe cel care aleargă*;

LUC. *Im.*10.

[ἐπί, στόμα]

ἐπιστόμισμα, ατος τό *subst.* frâu, botniță: (fig.) IOS. *AI*18.371, id. *AI*19.228.

[ἐπιστομιζω]

ἐπι-στοναχέω-ῶ, [ᾶ] *vb.* a clocoti, a geme: (d. valuri) IL. 24.79.

[ἐπί, στοναχή]

ἐπι-στοναχίζω, *vb.* a geme: HES. *Th.*843.

[ἐπί, στοναχή]

ἐπι-στορέννυμι sau **ἐπι-στόρνυμι**, *vb.* |viit. ἐπιστρωννύσω, aor. ἐπεστόρεσα și ἐπέστρωσα; *med.* pf. ἐπέστρωμαι. m.m.c.p. 3sg. ἐπέστρωτο| a așterne pe, *ext.* a acoperi (cu un material): (tm.) OD. 14.50, ἐπιστρώσασιν τὸν ὄνον IOS. *AI*8.237 *punând șaua pe măgar*; (pas.) LUC. *Prom.*4.

[ἐπί, στορέννυμι]

ἐπιστρατεία, ας, ἡ *subst.* {ion. ἐπιστρατηή} Hdt. 9.3} expediție împotriva. invazie: (+ gen.) THUC. 2.79, (abs.) XEN. *An.*2.4.1, κατὰ τὴν τοῦ βαρβάρου ποτ' ἐπιστρατείαν DEM. 13.24 *pe vremea invaziei barbarilor*; LXX *3Mac.*3.14, IOS. *AI*16.346 ș.a.

[ἐπιστρατεύω]

ἐπιστράτευσις, εως, ἡ *subst.* v. ἐπιστρατεία: HDT. 3.4.

ἐπι-στρατεύω, [ᾶ] *vb.* a întreprinde o campanie militară, a purta război, a porni împotriva: (abs.) ἀδύνατα ἦν ~ THUC. 3.88 *era imposibilă pornirea unei campanii militare*; SOPH. *Ai.1056*, (+ dat.) XEN. *HG7.4.20*, APP. *BC2.110*, (ἐπί + ac.) PLAT. *Mx.239b*, *LXX 3Mac.5.43*, (εἰς + ac.) ἐπιστρατεύειν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα IOS. *AI10.112 va porni cu armată împotriva Ierusalimului*; (+ ac.) EUR. *Tr.22*, id. *Ph.605*, ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης SOPH. *Tr.362 poartă război împotriva patriei acesteia*; (med. = act.) ἐπ' Αἴγυπτον ἐπιστρατεύονται HDT. 3.107 *pornesc împotriva Egiptului*.

[ἐπί, στρατεύω]

ἐπιστρατηγή, (ion.) v. ἐπιστρατεία

ἐπιστρατοπεδεία, ας, ἡ *subst.* așezare a taberei (campare) în fața sau împotriva: PLB. 1.77.7, id. 5.76.9.

[ἐπιστρατοπεδεύω]

ἐπι-στρατοπεδεύω, [ᾶ] *vb.* a așeza tabăra (a campă) în fața sau împotriva: ἐπιστρατοπεδεύσας αὐτοῖς PLB. 1.84.9 *așezând tabăra împotriva acestora*; PLB. 5.47.5.

[ἐπί, στρατοπεδεύω]

ἐπίστρεπτος, ος, ον *adj.* |var. ἐπιστρεπτός| care atrage privirile, spre care își întoarce lumea privirile: AESCH. *Supp.997*, id. *Ch.350*.

[ἐπιστρέφω]

ἐπιστρεφώς, *adv.* (ion.) v. ἐπιστροφής: HDT. 1.30.

ἐπιστροφής, ἥς, ἐς *adj.* I care își întoarce privirea către, *ext.* atent, grijuliu, ferm, îndrăzneț: (orator) XEN. *HG6.3.7*, (zeiță) PLUT. *M.275f.* II care se modulează ușor, dulce, plăcut: (voce) ARSTT. *HA632b.24.* // **ἐπιστροφῶς**, *adv.* {ion. -έως Hdt.} ferm, cu forță: HDT. 1.30.

[ἐπιστρέφω]

ἐπι-στρέφω, *vb.* |imprf. ἐπέστρφον, viit. ἐπιστρέψω, aor. ἐπέστρεψα, pf. ἐπέστροφα; med. pf. ἐπέστραμμαι, part. pf. ἐπεστραμμένος; pas. aor. ἐπεστράφην| I (*tranz.*) I a întoarce către, a îndrepta spre: ἐπιστρέψας τὸ δεξιὸν ... πρὸς τοὺς πολεμίους THUC. 5.10 *întorcând flancul drept către dușmani*; μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κἀρα EUR. *Heracl.942 întoarce capul către mine*; ὑμᾶς ... ~ ἐπὶ θεὸν

ζῶντα NT *Fp.14.15 voi vă întoarceți spre Dumnezeu viu.* 2 a întoarce (în sens contrar), a întoarce din drum, a trimite înapoi: ἀντίπρωρον ~ τὴν ναῦν PLUT. *Ant.67.2 a întoarce corabia cu prora împotriva*; ἐπέστρεψε τοὺς ἱππεῖς PLUT. *Pyrr.30.8 a trimis înapoi cavalerii*; τούτους τε δὴ τὸ ῥηθὲν ἐπέστρεψε PLUT. *Sull.21.2 vorba i-a întors din drum.* 3 a da înapoi, a restitui: ἐπίστρεψον αὐτάς ἐν εἰρήνῃ LXX *Jud.11.13 dă-mi-le (sc. pământurile) în pace.* 4 a atrage, a cere: πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις; SOPH. *Tr.1182 pentru ce ceri atât de insistent această garanție?* II (*intrans.*) a se îndrepta, a se întoarce: ἔλκε δ' ἐπιστρέψας IL. 3.370 *l-a prins întorcându-se*; ἅπας ἐπίστρεψε δεῦρο AR. *V.422 fiecare să se îndrepte aici*; ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει ... πρὸς ἡμᾶς PLUT. *M.268d soarele se întoarce către noi*; PLUT. *Thes.27.3*, ἐπορεύοντο καὶ οὐκ ἐπέστρεφον LXX *Iez.1.12 mergeau și nu se întorceau.* III (*med., pas.*) (gener. = act. *intrans.*) I a se întoarce, a se îndrepta: ἦτε ἐπὶ τὰς πύλας, <πολλά> ἐπιστρεφόμενος HDT. 3.156 *se îndrepta către porți făcând cale întoarsă de multe ori*; πολλά θαλάμων ἐξιούσ' ἐπεστράφη EUR. *Alc.187 ieșind din iatac s-a întors de multe ori înapoi*; ἐπιστραφεῖς πρὸς τοὺς φίλους εἶπεν PLUT. *Phoc.8.5 întorcându-se către prieteni, a spus*; LXX *2Rg.18.30*, (fig.) δόξα τῆδ' ἐπεστράφη SOPH. *Ant.1111 părerea mea s-a succit în această direcție (= m-am răzgândit).* 2 a se îndrepta către, a parcurge, a străbate, a ajunge: γαῖαν ἐπιστρέφεται HES. *Th.753 străbate pământul*; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον; EUR. *Hel.83 de unde ai ajuns pe acest pământ*; θεοῦ νιν κέλευσμ' ἐπεστράφη μαντόσυνον EUR. *Andr.1031 porunca unui oracol a ajuns la el*; PLAT. *Phdr.247a.* 3 (fig.) a-și îndrepta atenția: τίνος δ' Ἀτρεΐδαι τοῦδ' ... ἐπιστρέφοντο πράγματος χάριν SOPH. *Ph.599 din ce motiv Atrizii au dat acum atenție.* 4 (part. ἐπεστραμμένος) ferm, hotărât: λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα HDT. 8.62 *vorbindu-i cu vorbe mai hotărâte.*

[ἐπί, στρέφω]

ἐπιστροφῶς, v. ἐπιστροφής

ἐπιστροφάδην, [ᾶ] *adv.* (întorcându-se) de jur împrejur: κτεῖνε δ' ~ IL. 10.483 *omora întorcându-se împrejur*; IL. 21.20, OD.

22.308 §.a.

[ἐπιστροφος]

ἐπιστροφή, ἤς, ἡ *subst.* I *intoarcere către, răsucire:* (a fusului) PLAT. R.620e, PLUT. Alex.25.5. II *acțiunea de a se întoarce împotriva, fig. reacție ostilă, represiune, represalii: ὅπως μή τις ~ γένηται* THUC. 3.71 *pentru a nu avea loc vreo reacție ostilă; μυρίων γ' ἐπιστροφαί κακῶν* SOPH. OC536 *învolverări de mii de rele; γνώση αὐτῆ ζημίας ἐπιστροφὴν* EUR. Med.1223 *ea însăși va cunoaște întoarcerea pedepsei (= răsplată cunoscută).* III (milit.) *intoarcere, învăluire: ὑπεξέφυγον τὴν ἐπιστροφὴν ἐς τὴν εὐρυχωρίαν* THUC. 2.91 *au scăpat de învăluire în larg; ἐξ ἐπιστροφῆς* PLB. 1.76.5 *printr-o întoarcere; ARR. An.4.4.7, id. Tact.16.7.* IV *intoarcere a privirii, atenție, grijă: ξενοτίμους ἐπιστροφάς δωμαίων* AESCH. Eu.547 *lăcașuri care se îngrijesc de primirea străinilor; πρὸς τοῦ θανότος τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφὴν* SOPH. OT134 *v-ați întors gândul spre cel mort; ἴσασι πάντες ὧν ~ τις ἦ* EUR. IT671 *știu toți care au o anumită experiență (propr. atenție față de ceilalți).* V *poras: πατρώαν δωμαίων τ' ἐπιστροφάς* AESCH. Th.648 *lăcașul părintesc; βούνομοι τ' ἐπιστροφαί* AESCH. Fr.404 *locuri de păscut pentru vite.* VI (relig.) *intoarcere (la Dumnezeu), convertire: (a păgânilor)* NT *Fr.15.3.*

[ἐπιστρέφω]

ἐπίστροφος, *on adj.* I *care are legătură cu: (+ gen.) ~ ἦν ἀνθρώπων* OD. 1.177 *umblat printre oameni; AESCH. Ag.397.* II *șerpuitor, sinuos: (drumuri)* A.RH. 2.979.

[ἐπιστρέφω]

ἐπι-στρώννυμι, *vb.* v. *ἐπιστορέννυμι*
ἐπι-στρωφάω-ῶ, *vb.* I (act.) *a străbate: θεοὶ ... ἐπιστρωφῶσι πόλῆας* OD. 17.486 *zeii străbat cetățile.* II (med.) *a se îndrepta spre, a ajunge: (+ ac.)* AESCH. Ag.972, EUR. Med.666.

[ἐπί, στρωφάω]

ἐπι-στυλίον, *ou, τό [ῶ] subst.* I *arhitravă: PLUT. Per.13.7.* II (pl.) *rafturi, rastele: ARSTT. Ath.47.5.*

[ἐπί, στυλος]

ἐπίστω, *imper. prez. med. 2sg. de la ἐπίσταμαι.*
ἐπι-συγκροτέω-ῶ, *vb.* *a aduna la un loc (în*

plus), a reuni: IOS. B11.47.

[ἐπί, συγκροτέω]

ἐπι-συκοφαντέω-ῶ, [ῶ] *vb.* *a calomnia în plus: PLUT. Ant.21.4, id. M.1096f.*

[ἐπί, συκοφαντέω]

ἐπι-συλλέγω, *vb.* *a aduna din nou sau apoi: IOS. A118.86, id. B11.130, APP. BC4.86.*

[ἐπί, συλλέγω]

ἐπισύλληψις, *εως, ἡ subst.* (cf. ἐπικύησις) *fecundare ulterioară: ARSTT. Fr.285.73.*

[ἐπισυλλαμβάνω]

ἐπι-συμβαίνω, *vb.* *a se întâmpla în plus: AESOP. 8.48.*

[ἐπί, συμβαίνω]

ἐπι-συμπίπτω, *vb.* *a cădea împreună în același timp. ext. a coincide cu: IOS. A115.359.*

[ἐπί, συμπίπτω]

ἐπι-συνάγω, [ᾶ] *vb.* *a aduna în plus, a strânge la un loc: ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου* NT Mt.23.37 *am vrut să-i adun pe copiii tăi; LXX Ps.105.47, PLB. 5.95.7, IOS. A118.37, AESOP. Fab.dod.326 §.a.*

[ἐπί, συνάγω]

ἐπι-συνάγωγῆ, ἤς, ἡ *subst.* *adunare, întrunire: ἄν συναγάγη ὁ θεὸς ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ* LXX 2Mac.2.7 *Dumnezeu adună poporul; NT 2Tes.2.1, id. Evr.10.25.*

[ἐπι-συνάγω]

ἐπι-συναϊνέω-ῶ, *vb.* *a consimți la, a încuviința: (+ dat.)* IOS. A15.56.

[ἐπί, συναϊνέω]

ἐπι-συνάπτω, *vb.* *a face o legătură cu, a lega, a corela: οἷς ἐπισυνάψομεν τὰς περι τὴν Αἴγυπτον ταραχάς* PLB. 3.2.8 *de aceștea vom lega tulburările din Egipt; IOS. A115.413.*

[ἐπί, συνάπτω]

ἐπι-συνδίδωμι, *vb.* *a aflui, a se vărsa împreună: PLUT. Aem.14.2.*

[ἐπί, συνδίδωμι]

ἐπι-συνέχω, *vb.* *a lua asupra sa: τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπισυνέχοντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς* LXX 1Ezr.9.17 *bărbășii care și-au luat femeile străine.*

[ἐπί, συνέχω]

ἐπι-συνθήκη, ἤς, ἡ *subst.* *clauză suplimentară la o înțelegere: (pl.)* PLB. 3.27.8.

[ἐπισυνίστημι]

ἐπι-συνιστάω-ῶ, *vb.* v. *ἐπισυνίστημι*
ἐπι-συνίστημι, *vb.* [impf. *ἐπισυνίστην, viit. ἐπισυστήσω, aor. ἐπισυνέστησα, aor. R. atematic ἐπισυνέστην, part. med.-pas.*

ἐπισυνεσταμένος; var. prez. ἐπισυνιστάω-ῶ
IOS. | **I** (*tranz.*) (act. prez., viit și aor.) a uni:
ἐπισυνιστᾷ κατ' αὐτοῦ ... τῶν Ἰουδαίων
τοὺς δυναστεύοντας IOS. *AI14.11 unește
împotriva lui căpeteniile iudeilor*; IOS.
BI1.180, id. *AI15.201* ș.a. **II** (*intrans.*)
(med. prez., viit., aor. R. și pf. și act. aor.) a
se uni împotriva, a se răzvrăti: (ἐπί „împo-
triva” + ac.) LXX *Num.14.35*, (abs. act.
aor.) PLUT. *M.227a*.

[ἐπί, συνίστημι]

ἐπι-συντάσσω, *vb.* a uneli (împotriva): (+
ac. și dat.) IOS. *BI1.552*.

[ἐπί, συντάσσω]

ἐπι-συντρέχω, *vb.* a alerga împreună către:
NT *Mc.9.25*.

[ἐπί, συντρέχω]

ἐπι-σῦρίττω, *vb.* a da un semnal printr-un
șuierat, a fluiera: (d. cocori) ARSTT.
HA614b22.

[ἐπί, σῦρίττω]

ἐπίσυρμα, ατος, τό *subst.* urmă (lăsată pe o
suprafață): XEN. *Cyn.9.18*.

[ἐπισύρω]

ἐπισυρμός, οῦ, ὁ *subst.* târâre în urma sa,
ext. indolență, neglijență: PLB. 4.49.1, id.
38.15.10.

[ἐπισύρω]

ἐπι-σύρω, [ῶ] *vb.* **I** (*act.*) **I** a târî în urma sa:
APP. *Pun.617*, (pas.) XEN. *Cyn.5.13* **2** a în-
tinde în lungime, *ext.* a amâna, a întârzia:
LYS. 26.3, PLB. 29.12.6 **3** a face o digresi-
une: DEM. 20.131. **II** (*med.*) **I** a târî în urma
sa: (femei) IOS. *BI4.71*, (tunici) LUC.
VH2.46, πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ἐπισυρόμενος
IOS. *BI5.387* *târând după sine întreaga
Asie*; LUC. *Ind.7.2* (*ext. gener. pf. med.-pas.*
ἐπισεσυρμένος) *facut în grabă, neglijent:*
ἐφθέγγετο ἐπισεσυρμένον τι LUC. *Nav.2*
vorbea într-un fel neglijent; PLB. 16.20.3,
τὰ γράμματα ... ἐπισεσυρμένα LUC. *DMe-
retr.10.3* *scrisori scrise în grabă*.

[ἐπί, σύρω]

ἐπισύστασις, εως, ἡ [ᾶ] *subst.* adunare os-
tilă, *ext.* răzvrătire, răsccoală: LXX
I Ezz.5.70, IOS. *Ap.1.149*, (+ gen.) ἐν τῇ ἐπι-
συστάσει κυρίου LXX *Num.26.9* *la răzvră-
țirea împotriva Domnului*.

[ἐπισυνίστημι]

ἐπι-συστέλλομαι, *vb.* [part. pf. med.
ἐπισυστελλόμενος] a restrânge: ARSTT.
Rh.1404b17.

[ἐπί, συστέλλω]

ἐπι-συστρέφω, *vb.* a strânge, a aduna: ἐν τῷ
ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν LXX
Num.17.7 *când s-a strâns adunarea*; LXX
IMac.14.44, IOS. *AI13.359*.

[ἐπί, συστρέφω]

ἐπι-σφάζω și **ἐπισφάττω**, *vb.* [ἐπισφάττω
Plut., Luc.] **I** a înjunghia pe, a jertfi, a sacri-
fica: κάμ' ἐπισφάζει τάφωι EUR. *Hec.505* *să
mă înjunghie pe mormânt*; EUR. *Or.1596*,
μητρὸς αἰμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς EUR. *El.281*
vărsând sângele mamei mele. **II** (*gener.*) a
ucide: (+ ac.) PLUT. *Ant.13.3*, id. *Brut.18.3*,
ἔδειτο τῶν παρόντων ~ αὐτόν PLUT.
Ant.76.10 *se ruga de cei de față să-l ucidă*
(= *să-i dea lovitura finală*): LUC. *ITr.43*,
(act. și med.) οἱ μὲν φασὶ βασιλέα κελεῦσαι
τινα ἐπισφάζει αὐτόν Κύρω, οἱ δ' ἑαυτὸν
ἐπισφάξασθαι XEN. *An.1.8.29* *unii spun că
regele a poruncit să-l ucidă peste (corpul
lui) Kyros, iar alții că s-a ucis pe el însuși*;
(pas.) ἐν ὄψει φονευθεῖσιν ἐπεσφάγη τοῖς
παισίν IOS. *BI5.531* *a fost ucis după ce a
asistat la uciderea copiilor*.

[ἐπί, σφάζω]

ἐπι-σφαιρον, ου, τό *subst.* **I** (pl.) mânuși de
piele de luptă: PLUT. *M.825e*. **II** (pl.) vârfuri
(ale armelor): PLB. 10.20.3.

[ἐπί, σφαιρα]

ἐπισφαλής, ἑς *adj.* [comp. -έστερος, superl.
-έστατος] **I** nesigur, alunecos, instabil, pre-
car: τὰ δὴ μεγάλα πάντα ἐπισφαλῆ PLAT.
R.497d *toate marile întreprinderi sunt alu-
necoase*; ὄντ' ἐπισφαλῆ φύσει τὸν βίον
MEN. *Epir.343* *viața fiind nesigură de la
natură*; (comp.) DEM. 2.15. **II** care face să
alunece, înșelător, *ext. frecv.* periculos, difi-
cil, primejdios: ἐν τοῖς ἐπισφαλεστάτοις
καιροῖς PLUT. *Cat.Ma.19.7* *în cele mai difi-
cile momente*; ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ
πλοός NT *Fp.27.9* *plutirea fiind primejdi-
oasă*; PLB. 1.11.10, APP. *BC4.137* ș.a. //
ἐπισφαλῶς, [superl. -έστατα] în pericol, pri-
mejdios: μάλιστα τοῖς Ἀθηναίοις τῶν
πραγμάτων ~ ἐχόντων PLUT. *Arist.13.1* *pen-
tru atenieni situația era în mare pericol*;
νοσήσας ~ PLUT. *Pomp.57.1* *fiind bolnav în
pericol de moarte*; LXX *Înf.4.4*, IOS.
AI6.237, PLUT. *M.787e*, (superl.) PLB.
3.81.9.

[ἐπισφάλλω]

ἐπι-σφάλλω, *vb.* a face să cadă *sau* să eşu-
eze: IOS. B13.277.

[ἐπί, σφάλλω]

ἐπισφάττω, *vb.* v. ἐπισφάζω

ἐπι-σφοδρύνω, *vb.* a face mai puternic, a în-
tări: PLUT. *AgisCleom.*31.5

[ἐπί, σφοδρύνω]

ἐπι-σφραγίζω, *vb.* I a pune o pecete, a im-
prima: (act.) LXX 2Ezr.20.1, id. Bel.11,
(frecv. med.) PLAT. *Phd.*75d, id. *Pol.*258c.
II (fig.) a ratifica, a aproba: PLAT. *Lg.*855e,
PLB. 32.6.3.

[ἐπί, σφραγίζω]

ἐπισφραγιστής, οὐδ, ὁ *subst.* cel care pune
pecetea (sigiliu): LUC. *Alex.*23.

[ἐπισφραγίζω]

ἐπι-σφύριος, ον [ῦ] *adj.* pe gleznă. // (neut.
pl.) **ἐπισφύρια**. τά *subst.* cataramă: (pentru
cnemide) IL. 11.18, id. 19.370 ș.a.

[ἐπί, σφυρόν]

ἐπισχέθαι, (poet.) opt. aor. act. 3sg. de la
ἐπέχω.

ἐπισχεῖν, {ep. ἐπισχεῖν} inf. aor. act. de la
ἐπέχω.

ἐπίσχειν, inf. prez. act. de la ἐπίσχω.

ἐπι-σχερώ, *adv.* I la rând, unul după altul:
αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; IL. 11.668
νομ πieri noi înșine unul câte unul?; IL.
18.68. II pas cu pas: ~ ἐς γένυν ἔρπει λευ-
καίνων ὁ χρόνος THEOC. 14.69 *timpul adu-
cător de fire albe se târâște pas cu pas în
barbă.*

[ἐπί, σχερός]

ἐπίσχεις, imper. aor. act. 2sg. de la ἐπέχω.

ἐπισχεσίη, ης, ἡ *subst.* (ion.) motiv, pretext:
OD. 21.71.

[ἐπέχω]

ἐπίσχεισις, εως, ἡ *subst.* I oprire, încetare, în-
cetinire: ARSTT. *Pr.*962a2, PLUT. *De-
metr.*38.4, id. *Mar.*45.2 ș.a. II întârziere:
THUC. 2.18, APP. *BC*2.35. III reținere, pu-
doare: OD. 17.451.

[ἐπέχω]

ἐπισχετέον, *adj.vb.* trebuie înfrânat: PLAT.
*Phdr.*272a.

[ἐπέχω]

ἐπι-σχηματίζω, *vb.* a compune, a lua înfăți-
șarea: σχηματίζων τὸ πρόσωπον εἰς λύπην
IOS. B12.29 *compunându-și fața tristă.*

[ἐπί, σχηματίζω]

ἐπι-σχίζω, *vb.* a despica (adânc): (ogorul)
A.RH. 2.662.

[ἐπί, σχίζω]

ἐπισχοίης, opt. aor. 2sg. de la ἐπέχω: IL.
14.241.

ἐπισχόμενος, I part. prez. med. de la ἐπίσχω.

II part. aor. med. de la ἐπέχω.

ἐπι-ισχύω, *vb.* I (*tranz.*) a întări: XEN.
*Oec.*11.13. II (*intranz.*) I a fi puternic, a se
întări: ἐπίσχυσαν ὄπλοις LXX *IMac.*6.6 *s-
au întărit cu arme.* 2 a insista, a stăru: NT
*Lc.*23.5.

[ἐπί, ισχύω]

ἐπίσχω, *vb.* {viit. ἐπισχήσω, aor.2 ἔπεσχον} I

(*tranz.*) I a ține (cu fața către), a îndrepta
(împotriva): ~ ὠκέας ἵππους IL. 17.465 *a
mâna împotriva caili cei repezi*; τί νῦ νῶτιν
ἐπίσχετον ὠκέας ἵππους HES. *Sc.*350 *de ce
voi doi vă îndreptați caili cei iuți împotriva
noastră?*; φάος δ' ἐπίσχει θάλασσαν ἐπ' ἄλ-
μύραν SAPPH. *Fr.*96.10 (*luna*) ἴσι ἰνδρεπτά
lumina peste marea sărată. 2 a împiedica, a
reține: αἰεὶ δέ με ἐπίσχει ὁ ἄν μέλλω
πράττειν PLAT. *Phdr.*242c *mă împiedică
mereu pentru ceea ce am de gând să fac*;

τόδε γε οὐδὲν ἐπίσχει THUC. 3.45 *această
(frică) nu mă reține deloc*; ἐπίσχε μένος
HES. *Sc.*446 *stăpânește-ți mânia.* II (*in-
tranz.*) I a se opri, a conține: (abs.) ἐπίσχε-
τον, μᾶθωμεν SOPH. *Ph.*539 *opriți-vă voi
doi, să aflăm*; ἐπίσχε EUR. *El.*758 *asteaptă*;
(+ gen.) οὐκ ἐπίσχει τότε τοῦ γίγνεσθαι προ-
βύτερον PLAT. *Prm.*152b *nu conținește atunci
să îmbătrânească.* 2 (*med.*) (cf. ἐπέχω) a se re-
ține: ἐπισχόμενος τὰ ὄτα ταῖς χερσίν PLUT.
*Pomp.*55.5 *acoperindu-și urechile cu mâinile*;
PLAT. *Smp.*216a, ἐπισχόμενος ... ἐξέπιεν
PLAT. *Phd.*117c *a golit cupa dintr-o dată
(propr. finându-și răsuflarea).*

[ἐπέχω]

ἐπισχών, part. aor. de la *vb.* ἐπέχω.

ἐπι-σωρεύω, *vb.* a îngrămădi: NT 2Tim.4.3,
PLUT. *M.*830a.

[ἐπί, σωρεύω]

ἐπί-σωτρον, ου, τό *subst.* {ep. ἐπίσωτρον}
cerc de fier în jurul roții: IL. 5.725, id.
20.394 ș.a.

[ἐπί, σῶτρον]

ἐπιτάγή, ης, ἡ *subst.* ordin, poruncă, co-
mandă, sarcină, dispoziție: PLB. 13.4.3,
LXX *Ps.Sol.*18.12, id. *IEzr.*1.16, κατ' ἐπι-
ταγήν NT 2Cor.8.8 *printr-o poruncă*; NT
*Rom.*16.26 ș.a.

[ἐπιτάσσω]

ἐπίταγμα, ατος, τό *subst.* **I** (frecv.) ordin, poruncă, comandă: τὰς ἐκ τῶν ἐπιταγμάτων συνθήκας φεύγειν ISOC. 6.51 *a evita tratele întemeiate pe porunci*; πρὸς ~ μοναρχικόν PLUT. *Alc.*36.6 *la porunca unuia singur*; ἔξ ἐπιτάγματος DEM. 19.185 *potrivit cu ordinul*; PLAT. *R.*359a, id. *Ti.*70a, LUC. *Nec.*2 §.a **II** (milit.) (pl.) trupe de rezervă: PLB. 5.53.5, PLUT. *Pomp.*69.2 **III** (pl.) condiții (ale unui tratat): PLB. 1.31.6.

[ἐπιτάσσω]

ἐπιτάδε, *adv.* pt. ἐπὶ τάδε, v. ὄδε

ἐπιτάδες, (dor.) v. ἐπίτηδες

ἐπιτακτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* comandant: XEN. *Cyr.*2.3.4.

[ἐπιτάσσω]

ἐπιτάκτης, ου, ὁ *adj.m.* care dă ordine, care comandă altora: (= lat. *imperiosus*, supranume al lui T. Manlius Torquatus) PLUT. *M.*308e.

[ἐπιτάσσω]

ἐπιτακτικός, ἦ, ὄν *adj.* de conducere, directiv, imperativ: τὸ μὲν ἐπιτακτικὸν μέρος PLAT. *Pol.*260b *partea directivă*; (artă) PLAT. *Pol.*260c, ἡ φρόνησις ἐπιτακτικὴ ἐστὶν ARSTT. *EN*1143a8 *înțelepciunea practică are un caracter imperativ*. // **ἐπιτακτικῶς**, *adv.* în mod imperios sau imperativ: ARSTT. *EE*1249b14.

[ἐπιτακτος]

ἐπίτακτος, ος, ὄν *adj.* comandat, impus: PL. *P.*4.236, CALL. *Aet.fr.*23.19. // **ἐπίτακτοι**, οἱ *subst.* trupe de rezervă: THUC. 6.67 σπειρας ἐπίτακτους ἔχοντες PLUT. *Sull.*17.7 *având trupe de rezervă*.

[ἐπιτάσσω]

ἐπι-τάλαιπωρέω-ῶ, *vb.* **I** a trudi: PLAT. *R.*540b, (+ dat. „pentru”) IOS. *A*17.347. **II** a face eforturi suplimentare: THUC. 1.123.

[ἐπί, ταλαιπωρέω]

ἐπι-τάλαριος, ὄν [λᾶ] *adj.* cu coșul: (epitet al Aphroditei, la Roma) PLUT. *M.*323a.

[ἐπί, τάλαρος]

Ἐπιταλιεύς, ἕως *adj.m.* din Epitalion: XEN. *HG*3.2.25.

[Ἐπιτάλιον]

Ἐπιτάλιον, ου, τό *subst.* Epitalion, oraș din Elida: XEN. *HG*3.2.30.

ἐπιτάμνα, ατος, τό *subst.* extindere: PLUT. *M.*457c.

[ἐπιτείνω]

ἐπιτάμνω, *vb.* (ion.) v. ἐπιτέμνω

ἐπι-τάνύω, *vb.* {ep. aor. ἐπὶ ... τάνυσε sau ἐτάνυσσαν} **I** a întinde (peste): (tm.) IL. 16.567. **II** a apăsa pe: (tm.) OD. 1.442.

[ἐπί, τανύω]

ἐπιτάξ, *adv.* **I** în șir, direct: EUR. *Fr.*292.2. **II** printr-un ordin: CALL. *Aet.fr.*178.9.

[ἐπιτάσσω]

ἐπιτάξις, εως, ἡ *subst.* rânduire, statornicire, poruncă, prescripție: τὴν ἐπιτάξιν τοῦ φόρου HDT. 3.89 *statornicire a birului*; τὰς τῶν τέχνη γυμναζόντων ἐπιτάξεις PLAT. *Pol.*294d *prescripțiile celor care predau gimnastica în mod științific*; PLAT. *Th.*209e, ARSTT. *Pol.*1325a26 §.a.

[ἐπιτάσσω]

ἐπιτάραξις, εως, ἡ [ᾶ] *subst.* tulburare: (d. vedere) PLAT. *R.*518a.

[ἐπιταράσσω]

ἐπι-τάράσσω, *vb.* {att. -ττω} a tulbura în plus, a agita și mai mult: PLUT. *M.*473e, id. *M.*647c, (pas.) μὴ ἐπιταράσσονται LXX *2Mac.*9.24 *pentru a nu fi tulburați și mai mult*.

[ἐπί, ταραάσσω]

ἐπι-τάρροθος, ὄν *adj.* **I** care sare în ajutor: Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν IL. 12.180 *erau de ajutor danailor în luptă*; τοῖω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταρρόθω εἰμὲν IL. 21.289 *astfel de ajutoare îți suntem noi din tre zei*; OD. 24.182 §.a., (fem.) IL. 5.808. **II** stăpân: HDT. 1.67 (Oracl. ap.).

[ἐπί, τάρροθος]

ἐπιτάσις, εως, ἡ *subst.* **I** întindere, încordare: (op. ἄνεσις) ἐν τῇ ἐπιτάσει καὶ ἀνέσει τῶν χορδῶν PLAT. *R.*349e *în întinderea și destinderea strunelor*; ARSTT. *Cael.*288a27, PLUT. *M.*99c. **II** (fig.) intensitate, intensificare, forță: (a ploilor) PLB. 4.39.9, (a vocii) ARSTT. *Pr.*917b33, (a bolii) IOS. *B*11.647 §.a. **III** întărire: PLUT. *Lyc.*29.6 *întărirea constituției*.

[ἐπιτείνω]

ἐπι-τάσσω, *vb.* [impf. ἐπέτασσ(/ττ)ον, viit. ἐπιτάξω, aor. ἐπέταξα, pf. ἐπιτέταχα; med. impf. ἐπετασσ(/ττ)όμεν, aor. ἐπεταξάμην, pf. ἐπιτέταγμα; pas. viit. ἐπιταχθήσομαι, aor. ἐπετάχθην] {att. -ττω} **I** a rânduî, a dispune (în spate), a stabili, a așeza, a aranja: ὀπισθε δὲ τοῦ πεζοῦ ἐπέταξε τὴν πᾶσαν ἵππον HDT. 1.80 *a așezat întreaga cavalerie în spatele pedestrimii*; ἐπὶ τὸ κέρασ δὲ ἑκατέρωθεν διακοσίους ἰπέας ἐπιτάξας

ARR. *An.1.6.1 așezând pe ficcare flanc două sute de călăreși; (med. = act.)* τοὺς δὲ ἰππέας ἐπετάζαντο ἐπὶ τῷ δεξιῷ THUC. 6.67 *au așezat călăreșii în partea dreaptă; ἐπιτάξασθαι τῇ φάλαγγι λόχους* XEN. *An.6.5.9 a dispune unități de luptă în spațiile falangei.* II (frecv. gener.) a da o dispoziție, a porunci, a ordona: μὴ 'πίτασσο' ἄ μὴ κρατεῖς SOPH. OC839 *nu ordona acolo unde nu deții puterea!*; (frecv. + dat.) ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν NT *Lc.4.36 poruncește duhurilor necurate; THEOC. 15.90 ș.a., (+ dat. și inf.) ἐπιτάσσει δὲ τοῖς μὲν ἄδροις ζύλα φέρειν* PLUT. *Lyc.17.3 le poruncește oamenilor să aducă lemne;* (pas.) τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέλεον HDT. 1.115 *îndeplineau poruncile; ἄλλο τι μεῖζον εὐθὺς ἐπιταχθήσεσθε* THUC. 1.140 [*vă*] *va fi ordonat îndată ceva mai mare.*

[ἐπί, τάσσω]

ἐπι-τάφιος, ον [ᾶ] *adj.* (de) pe mormânt, funerar, funebru: ~ ἀγών PLUT. *M.866b joc funerar;* ~ ἔπαινος PLUT. *M.218a elogiu funebru;* ~ λόγος *discurs funerar;* PLUT. *Publ.9.10, id. M.187e, APP. BC1.106, (masc. subst.) ἔγραψε ... ἐγκώμιά τε καὶ ἐπιταφίους* LYS. *Fr.368.18 a scris elogii și discursuri funebre.*

[ἐπί, τάφος]

ἐπι-τάχυνω, *vb.* a grăbi, a zori: THUC. 4.47, τὸν ἵππον ἐπιταχύνοντες PLUT. *Crass.31.5 zorind calul; ἐπιταχύναι τὴν μάχην* PLUT. *Oth.9.5 a grăbi lupta;* APP. *BC2.115.*

[ἐπί, ταχύνω]

ἐπι-τείνω, *vb.* |impf. ἐπέτεινον, viit. ἐπιτενω, aor. ἐπέτεινα, pf. ἐπιτέτακα; *med.* impf. ἐπετεινόμην, aor. ἐπετεινάμην, pf. ἐπιτέταμαι; *pas.* viit. ἐπιταθήσομαι, aor. ἐπετάθη| {ion. impf. 3sg. ἐπιτείνεσκε Hdt.} I a întinde pe, a așterne: ἐπιτείνεσκε δὲ ἐπ' αὐτήν ... ζύλα HDT. 1.186 *întindea pe el (sc. pod) lemne;* HDT. 4.201. II (gener.) a întinde, a încorda, a forța: (d. concr. și abstr.) (op. ἀνίημι „a destinde”) PLAT. *Lys.209b, id. R.441e, (op. λύω „a destinde”) LXX 4Mac.3.11, ἐπέτεινεν ... αὐτὸς ἑαυτὸν* PLUT. *Alex.40.4 se ținea încordat;* (abs.) ἐπιμᾶλλον ἐπέτεινεν οὗτος DEM. 56.13 *se străduia și mai mult.* III a face mai intens, a întezi, a intensifica: ἐρωτας ἢ τῶν οἴνων πόσις ἐπιτείνει PLAT. *Lg.645d băutul vinului face mai intense iubiturile;* κατὰ μικρὸν ~ τὴν

κίνησιν PLUT. *Eu.11.7 a întezi puțin câte puțin mișcarea;* ~ ... τὸ δίψος PLUT. *M.689b a întezi setea;* PLUT. *Arsit.24.5, id. M132d, id. M.266c, PLB. 15.27.1, (pas.) μᾶλλον ἐπιταθήσεται ζηλοτυπῶν* LUC. *DMeretr.9.4 va fi mai tensionat încercat de gelozie.* IV (*intrans.*) a deveni mai intens, a se întezi, a crește: ἐπέτεινε ὁ λιμός PLUT. *Cam.28.3 se întezea foametea.*

[ἐπί, τείνω]

ἐπι-τειχίζω, *vb.* |viit. ἐπιτειχίσω, aor. ἐπετείχισα, pf. ἐπιτετείχικα; *pas.* aor. ἐπετειχίσθη, pf. ἐπιτετείχισμαι I a înălța un zid contra: THUC. 1.142. II a întări cu un zid, a fortifica: ἐπιτειχίσαι Δεκέλειαν PLUT. *Alc.23.2 a fortifica Dekeleia;* LYS. 14.30, ISOC. 16.10, (pas.) DEM. 21.146, PLUT. *Alc.34.4.* III (fig.) a instaura (ca o fortăreață): τυραννίδ' ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισεν DEM. 10.8 *a instaurat în fața Atticiei o tiranie.* IV a pune împotriva, a orpune: ἐπιτειχισαντας τῷ πλούτῳ τὴν ὑπεροψίαν LUC. *Nigr.23 opunând bogăției disprețul.*

[ἐπί, τειχίζω]

ἐπιτειχίσις, εως, ἡ [ῖ] *subst.* fortificație: THUC. 1.142, APP. *Hann.163.*

[ἐπιτειχίζω]

ἐπιτειχίσιμα, ατος, τό *subst.* zid ridicat împotriva, fortificație, întăritură: (+ dat.) κατασκευάζοντος ὑμῖν ~ τὴν Εὐβοίαν DEM. 8.66 *pregătind Eubolia ca o fortăreață împotriva voastră;* XEN. *HG5.1.5, IOS. B11.448, PLUT. Demetr.23.3, APP. Syr.303, ~ τῷ νόμῳ ARSTT. Rh.1406b12 întăritură contra legii.*

[ἐπιτειχίζω]

ἐπιτειχισμός, οῦ, ὁ *subst.* = ἐπιτειχίσιμα: THUC. 1.122, DEM. 18.87, XEN. *HG5.1.2.*

[ἐπιτειχίζω]

ἐπι-τεκνῶ-ω, *vb.* a naște apoi: IOS. *A16.89.*

[ἐπί, τεκνῶω]

ἐπι-τελειῶ-ω, *vb.* a împlini, a termina: τὴν θυσίαν ἐπετελείωσεν PLUT. *Mar.22.5 a terminat sacrificiul;* PLUT. *M.316e.*

[ἐπιτελείω]

ἐπιτελείωσις, εως, ἡ *subst.* împlinire, desăvârșire: τὴν ἐπιτελείωσιν τῆς εὐχῆς PLUT. *Num.14.4 împlinirea rugii;* τῆς πολιτείας ~ PLUT. *Cat.Ma.16.1 desăvârșire a poliției;* PLUT. *Lyc.29.5 ș.a., (spec.) τὰς τῶν παιδῶν ἐπιτελείωσις* PLAT. *Lg.784d celebrări pentru nașterile copiilor.*

[ἐπιτελειόω]

ἐπιτέλεσις, εως, ἡ *subst.* perfectiune: ARSTT. *Pr.*894a35.

[ἐπιτελέω]

ἐπιτελεστέον, *adj.vb.* trebuie dus la bun sfârșit: ISOC. 12.37.

[ἐπιτελέω]

ἐπι-τελέω-ῶ, *vb.* |viit. -έσω, aor. ἐπέτελεσα, pf. ἐπιτετέλεκα; *pas.* viit. ἐπιτελεσθήσομαι, aor. ἐπετελέσθην| {ιον. impf. ἐπετέλεον, inf. ἐπιτελέειν, *pas.* impf. 3sg. ἐπετελέετο Hdt.} **I** a duce la capăt, a duce la bun sfârșit, a executat: ~ ἄ ἔμαθεν THUC. 2.87 *a executata ceea ce s-a învâțat*; PLAT. *Grg.*491b, LXX *Est.*8.14, τὰς πράξεις ~ ISOC. 13.1 *a duce la bun sfârșit acțiunile*; ~ τὴν σκηνὴν NT *Enr.*8.5 *a face cortul*. **II** a sfârși: ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; NT *Gal.*3.3 *după ce ați început în Duh, acum sfârșiți în trup?* **III** (d. sărbători, sacrificii) a îndeplini, a săvârși, a împlini, a celebra: ~ ἱερουργίας PLUT. *Num.*9.2 *a săvârși ceremonii religioase*; (procesiune) PLUT. *Cor.*25.7, (sacrificiu) id. *M.*119a, id. *Thes.*21.1 ș.a. **IV** a pune în practică, a impune: (pedeapsă) PLAT. *Lg.*910d. **V** a achita, a plăti: ἀποφορῆν ἐπιτελέειν HDT. 2.109 *a achita un tribut*; (fig.) τὰ τοῦ γήρωσ ἐπιτελεῖσθαι XEN. *Mem.*4.8.8 *a plăti inconvenientele bătrâneții*.

[ἐπί, τελέω]

ἐπι-τελής, ἡς, ἐς *adj.* dus la bun sfârșit, împlinit, realizat: μηδὲν ἐπιτελὲς γίνεσθαι THUC. 1.141 *a nu duce nimic la bun sfârșit*; PLAT. *Lg.*931e, id. *Ep.*353a, PLUT. *Nic.*14.7 ș.a.

[ἐπί, τέλος]

ἐπι-τέλλω, *vb.* |impf. ἐπέτελλον, aor. ἐπέτειλα; *act.* imper. aor. ἐπίτειλον II.,| {poet. med. ind. prez. 2sg. ἐπιτέλλεται II. 23.95, aor. 3sg. ἐπετείλατο Od. 1.327, imper. 2sg. ἐπιτέλλεο} **I** a porunci, a ordona, a adresa: IL. 11.782, σοὶ γ' ὦδ' ἐπιτέλλω Od. 17.9 *îți poruncesc astfel*; AR. *Av.*977, (tm.) ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν Od. 23.349 *i-a adresat soției o vorbă*; (med.) Od. 1.327 ș.a. **II** (med.) a face să se nască, a isca: ἐπετέλλετ' ἀνίας ἡμετέρη κραδίη A.RH. 3.264 *a iscat supărări în inima noastră*. **III** (intrans.) (d. constelații, soare) a se ridica, a apărea: ARSTT. *Meteor.*345b23, PLB. 9.15.9.

[ἐπί, τέλλω]

ἐπι-τέμνω, *vb.* |viit. -τεμῶ, aor. 2 ἐπέτεμον| {ιον. prez. ἐπιτάμνω Hdt.} **I** a tăia la suprafață, a face o incizie, a cresta: ἐπιτάμνων κατὰ μῆκος τὰς σάρκας HDT. 6.75 *crestând în lung bucăți de carne*; IOS. *B1.*139. **II** (gener.) a tăia: ἐπιτεμών τὴν κεφαλὴν <τὴν> αὐτοῦ τραύματος DEM. 40.32 *provocându-și singur o rană la cap*; ARR. *Ind.*13.12. **III** (fig.) a scurta, a rezuma, a surprima: ARSTT. *SE*174b29, PLUT. *Artax.*11.1, (med.) τὰς ἐξετάσεις ... ὁ ... κίνδυνος ἐπετέμνετο IOS. *B1.*494 *pericolul scurta anchetele*.

[ἐπί, τέμνω]

ἐπίτεξ, εκος, ἡ *adj.f.* gata să nască: HDT. 1.111, LUC. *Merc.*Cond.34.

[ἐπιτίκτω]

ἐπιτερπής, ἡς, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| plăcut, încântător: PLAT. *Phdr.*240e, τῶν πεπραγμένων ἐπιτερπεῖς αἱ μνημαὶ ARSTT. *EN1*166a25 *amintirile faptelor trecute încântă*; IOS. *A18.*138, (d. Alcibiade) PLUT. *Alc.*23.5 ș.a. // **ἐπιτερπῶς**, *adv.* cu cuviință, încântător, plăcut: PLUT. *Num.*13.5, id. *Per.*1.6.

[ἐπιτέρπομαι]

ἐπι-τέρπομαι, *vb.* a se desfăta cu, a se bucura de: (+ dat.) ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις OD. 14.228 *fiecare om se desfăță cu alte lucruri*; HES. *Th.*158, PI. *O.*5.22, IOS. *A16.*149.

[ἐπί, τέρπομαι]

ἐπιτερπῶς, *adv.* v. ἐπιτερπής
ἐπίτευγμα, ατος, τό *subst.* reușită, succes: ἡγούνται τε τῶν ἀπὸ τύχης ἐπιτευγμάτων ἀμείνους τὰς ἐπὶ τοῖς προβουλευθεῖσιν διαμαρτίας IOS. *B13.*100 *consideră executarea datorate urmării unui plan mai bună decât succesele datorate norocului*.

[ἐπιτυγχάνω]

ἐπιτευκτικός, ἡ, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος| **I** în stare de a realiza: (+ gen.) ARSTT. *MM2.*3.1. **II** care obține ceea ce dorește, care are succes, eficace: PLB. 10.22.7. **III** favorabil: PLB. 2.29.3.

[ἐπιτυγχάνω]

ἐπιτευξίς, εως, ἡ *subst.* **I** obținere, dobândire, prindere: εὐκαιρία χρόνου ~ PLAT. *Def.*413c *prinderea momentului potrivit*; ARSTT. *MM2.*8.11. **II** succes: APP. *Pun.*495.

[ἐπιτυγχάνω]

ἐπι-τεύχω, *vb.* a făuri în jurul: (tm.) PI.

O.8.32.

[ἐπί, τεύχω]

ἐπι-τεχνάζω, *vb.* a urzi. a ticlui (împotriva): (+ dat.) APP. BC3.39.

[ἐπί, τεχνάζω]

ἐπι-τεχνάομαι-ᾶμαι, *vb.* a pune la cale, a unelti: ἐπιτεχνᾶται πρῆγμα οὐκ ὄσιον HDT. 2.119 *pune la cale o faptă nelegiuită*; HDT. 1.123, AESOP. 4.3, IOS. A18.226 *ș.a.*

[ἐπί, τεχνάομαι]

ἐπιτέχνησις, *εως*, ἡ *subst.* dibăcie, inventivitate: THUC. 1.71, ARSTT. Mu.398b11, IOS. B17.279 *ș.a.*

[ἐπιτεχνάομαι]

ἐπιτεχνητός, ἡ, ὄν *adj.* făcut prin meșteșug, creat artificial: LUC. Prom.18, id. Salt.27.

[ἐπιτεχνάομαι]

ἐπιτήδειος, α, ὄν *adj.* [var. -ος, -ον; comp. -ειότερος sau -έστερος, superl. -ειότατος] {ion. ἐπιτήδεος, -ῆ, -εον, comp. -εότερος (sau -εώτερος), -ηδέστερος, superl. -εότατος (sau -εώτατος), -ηδέστατος} **I** bine făcut pentru un scop, potrivit, prielnic: (d. lucruri și pers.) καταλαμβάντες χωρίον ἐπιτήδειον THUC. 4.73 *ocupând un loc prielnic*; ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν ἐπιτηδείῳ THUC. 2.81 *campau într-o poziție favorabilă*; ἐνδυστυχῆσαι τούνομ' ~ εἶ EUR. Ba.508 *esti chiar prin nume sortit nenorocirii*; (+ inf.) ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν HDT. 4.158 *aici este potrivit pentru voi să locuiți*. **II** util, necesar: οὐκ ἐπιτήδειον THUC. 8.63 *nu este util*; (subst.) καταστήσειν αὐτὰ ἐς τὸ ἐπιτήδειον THUC. 4.76 *le vor rândui în interesul (lor)*. **III** favorabil, ascultător: ἐόντα τῷ πατρὶ ἐπιτήδεον HDT. 3.52 *fiind ascultător față de tatăl său*. **IV** primitor: (+ dat.) τοῖς ξένοις ~ PLUT. M.773c *primitor cu străinii*. **V** meritat: DEM. 22.57. // **ἐπιτήδειος**, ὁ *subst.* prieten apropiat, *pl.* cei apropiați: (+ dat.) τοῖς Ποτειδεάταις αἰεὶ ποτε ~ *era prieten din totdeauna cu poideenii*; (gener. pl.) δοκοῦντες ἐπιτήδαιοι εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις THUC. 5.44 *părând că sunt prieteni cu atenienii*; THUC. 5.112, ἀγγελίαν φέρων χαλεπὴν ... ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσιν PLAT. Cri.43c *aduci o veste proastă mie și tuturor apropiaților tăi*; PLAT. Ep.361d. // **ἐπιτήδειον**, τό *subst.* [gener. pl. **ἐπιτήδεια**, τά sau **τάπιτήδεια**, τά] folos, avantaj, *frecv. gener. pl.* cele necesare vieții, provizii: THUC. 3.75.5, οὐ ἦν ἱκανὰ

τάπιτήδεια XEN. An.4.1.15 *proviziile nu erau suficiente*; XEN. HG6.4.6 *ș.a.* // **ἐπιτηδείως**, *adv.* [comp. -ότερον și -οτέρως] {ion. ἐπιτηδέως Hdt.} într-un mod convenabil, în interesul (cuiva), cum se cuvine, potrivit: THUC. 1.19, οὐ ἐποιήσατε ~ HDT. 9.7 *nu ați procedat cum se cuvine*; μὴ σφίσι [τοῖς Λακεδαιμονίοις] ~ αὐτονομεῖσθαι THUC. 1.144 *a fi autonom nu în interesul lacedemonienilor*; ARSTT. Pol.1326a5, PLUT. Caes.24.6.

[ἐπιτηδές]

ἐπιτηδειότης, ητος, ἡ *subst.* **I** înclinație, dispoziție: PLAT. Lg.778a, ~ πρὸς ποιητικὴν PLUT. M.406c *înclinație spre poezie*; PLUT. M.676b. **II** împrajurare prielnică: PLB. 1.48.3, id. 1.56.3. **III** material: (pt. război) PLB. 2.23.11.

[ἐπιτήδειος]

ἐπιτήδεος, (ion.) *v.* ἐπιτήδειος

ἐπιτηδές, [ῖ] *adv.* {ion. att. ἐπίτηδες; dor. ἐπίτᾶδες Theoc.} **I** în număr suficient (după alții, *v. sens II*): IL. 1.142, OD. 15.28. **II** într-adins, dinadins, expres: τοὺς Μεσσηνίους πρώτους ἐπίτηδες ... προὔταξε THUC. 3.112 *i-a pus într-adins pe messenieni primii*; THUC. 3.112, HDT. 7.44, PLAT. La.183c, ὡσπερ ~ PLUT. M.577e *cum se poate mai bine (= la fance)*; THEOC. 7.42 *ș.a.* **III** (neg.) cu viclesug: μὴ ἴπιτηδες EUR. IA476 *fără viclesug (= sincer)*.

[et. nec.]

ἐπιτήδευμα, ατος, τό *subst.* **I** ocupație, îndeletnicire, mod de viață: THUC. 1.32, PLAT. R.374e *ș.a.* **II** (frecv. pl.) obiceiuri, cutume: τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων THUC. 2.37 *obiceiurile din fiecare zi*; PLAT. Hp.Ma.298b, LXX Ps.105.39, PLUT. Num.1.3 *ș.a.*

[ἐπιτηδεύω]

ἐπιτήδευσις, *εως*, ἡ *subst.* fel de viață, îndeletnicire: THUC. 2.36, id. 7.86, βιότου δ' ἄτρεκεῖς ἐπιτηδεύσεις EUR. Hipp.261 *conduită de viață strictă*; PLAT. Grg.501d, IOS. A118.66 *ș.a.*

[ἐπιτηδεύω]

ἐπιτηδευτέος, α, ὄν *adj. vb.* care trebuie urmat sau căutat: PLUT. M.10b. // **ἐπιτηδευτέον**, trebuie cultivat sau urmat: PLAT. Tht.176b, id. R.358a *ș.a.*

[ἐπιτηδεύω]

ἐπιτηδεύτης, ου *adj. m.* care practică: (+ gen.) IOS. A119.33.

[ἐπιτηδεύω]

ἐπιτηδεύω, *vb.* |impf. ἐπετήδευον, viit. ἐπιτηδεύσω, aor. ἐπιτήδευσα, pf. ἐπιτετήδευκα| a pune în practică, a practica, a se îndeleţnici, a cultiva, a se preocupă de, a avea de-a face cu: τοιάδε ἐπιτηδεύσας HDT. 6.125 *punând în practică astfel de lucruri*; λαλιάν ἐπιτηδεύσαι ... ἐδίδαξας AR. *Ra.1069 ai învâţat să cultivi vorbăria*; (figură etimologică) τοιοῦτον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύσας PLAT. *Ap.28b îndeletnicindu-te cu o asemenea treabă*; ἐπιτηδεύω τὴν αὐτὴν τέχνην PLAT. *Th.149a mă îndeletnicesc cu această meserie*; μηδὲν τούτων ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιτηδεύετε ISOC. 3.61 *nu vă preocupaţi cu nimic de acestea în faptele voastre*; Λακωνικὴν ἐπιτηδεύων βραχυλογίαν PLUT. *Brut.2.5 practicând vorbirea pe scurt specific laconiană*; ARSTT. *Rh. 1381b15*, ISOC. 11.7, LUC. *Pisc.32* ş.a.

[ἐπιτηδές]

ἐπιτηδέως, *adv.* (ion.) v. ἐπιτήδειος**ἐπιτήκτος**, *ov adj.* acoperit, placat, *ext. fals*: PLUT. *M.65b*.

[ἐπιτήκω]

ἐπι-τήκω, *vb.* |viit. -τήξω; *pas.* viit. ἐπιτακῆσομαι| a turna asupra, a întinde pe, a acoperi cu: HDT. 7.239, PLUT. *Ages.40.3*.

[ἐπί, τήκω]

ἐπι-τηρέω-ῶ, *vb.* a sta cu ochii pe, a observa cu atenţie, a pândi, a aştepta: THUC. 1.62. σὺ δ' ἐπιτήρει τὸ ~ AR. *Ra.1151 tu, verifică (= ia seama) ce defect este*; βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν AR. *Ach.922 aşteptând un vânt puternic din nord*; καιρὸν ἐπιτηροῦντες PLUT. *Publ.17.6 aşteptând un moment prielnic*; XEN. *HG2.2.16*, APP. *BC2.52*.

[ἐπί, τηρέω]

ἐπιτηρητικός, ἡ, ὄν *adj.* care pândeste: (+ gen.) PLUT. *M.538e*.

[ἐπιτηρέω]

ἐπι-τίθημι, *vb.* |impf. ἐπετίθην, viit. ἐπιθήσω, aor. ἐπέθηκα (1pl. ἐπέθεμεν ἢ ἐπεθήκαμεν, 3pl. ἐπέθεσαν ἢ ἐπέθηκαν), pf. ἐπιτέθεικα, inf. aor. ἐπιθεῖναι; *med.* impf. ἐπετιθέμην, viit. ἐπιθήσομαι, aor. ἐπεθέμην, pf. ἐπιτέθειμαι, inf. aor. ἐπιθέσθαι; *pas.* viit. ἐπιτεθήσομαι, aor. ἐπετέθη| **I** (gener.) a pune pe, a aşeza pe: ἔλκος ... ἐπιθήσει φάρμαχ' IL. 4.190 *va pune leacuri pe rană*; κεφαλή δ' ἐπέθηκε καλύπτρην OD. 10.545 *şi-*

a pus pe cap un voal; στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ NT *In.19.2 i-au pus coroană de spini pe cap*; ἐπίθεε τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτὴν NT *Mt.9.18 pune mâna Ta pe ea*; LXX *Jud.18.19*, PLUT. *Brut.9.8*, (*ext.*) θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινᾶς OD. 21.45 *a pus uşi strălucitoare*; HES. *Th.732. II* (fig.) a îndrepta: (tm.) Ἐκτορείος ... ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν IL. 10.46 *il trage inima spre jertfele lui Hector*; OD. 21.1. **III** a pune înaintea: λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι OD. 13.370 *a aşezat o piatră în faţa porţilor*. **IV** a pune în plus, a adăuga: περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν OD. 19.256 *am adăugat o agrafă strălucitoare*; νέφος ἡδ' ἐπιθεῖναι IL. 5.751 *a pune la loc o perdea de nori*; αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε HDT. 5.68 *a adăugat (numelor) doar terminaţii (= desinenţe)*. **V** a aplica, a stabili: (frecv. d. pedepse) ζημίαν αὐτοῖς ἐπέθεσαν XEN. *Cyr.1.2.2 le-au aplicat o pedepză*; τῶ δὲ φεύγοντι μεγάλας ἐπέθηκαν τιμωρίας DEM. 47.2 *au stabilit pedepse mari pentru acuzat*; πληγὰς ἐπιθέντες NT *Lc.10.30 aplicând lovituri*; (*ext.*) τέλος ἐπιθεῖναι ISOC. 6.77 *a pune în practică*; (fig.) οὐχ αὐτῇ δίκην ἐπέθηκεν EUR. *Or.577 nu şi-a aplicat singură judecata*. **VI** a da (pentru a duce), a încredinţa: γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε HDT. 3.42 *după ce a terminat de scris (mesajul), l-a încredinţat (pentru a fi dus) în Egipt*; οὐδὲ τὰς ἐπιστολάς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς ἐπεθήκαμεν DEM. 34.28 *nu ai dat scrisorile pe care ți le-am încredinţat*. **VII** (fig.) a atribui, a conferi, a impune, a aplica: ὀνομάζομεν, τὸ τοῦ ὄλου ἐπιτιθέντες ὄνομα, ἔρωτα PLAT. *Smp.205b numim dragoste, atribuind un nume întregului*; ἐπέθηκε ... ἀνάγκην + inf. XEN. *Lac.10.7 a impus obligaţia să*. **VIII** (fig.) a acorda: (răsplată) PLB. 5.15.8. **IX** (*med.*) **I** (*tranz.*) a a-şi pune: (tm.) κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο IL. 11.41 *şi-a pus pe cap coiful cu ranaş dublu*; ἐπέθεντο πάντες διαδήματα LXX *IMac.1.9 τοῖσι ἢ i-au pus diademe (= s-au încoronat)*. **b** a pune înaintea: πύλας πάνυ μεγάλας τοῖς ὤσιν ἐπιθεσθε PLAT. *Smp.218b puneşi porţi foarte mari în faţa urechilor voastre*; **c** a pune sau a da (un nume): (tm.) ἐπὶ πᾶσι τίθενται ... τοκῆς OD. 8.554 *părinţii le dau tuturor (un nume)*. **d** a impune, a aduce: θάνατον ζημίαν ἐπέθεντο THUC. 2.24 *impunea drept*

pedeapsă moartea; φόβον ἐπιτίθεσθε τῷ μὴ ποιοῦντι τὸ παραγγελλόμενον XEN. Cyr.4.5.41 *impuneți frica celor care nu îndepălinesc hotărârea*; τόδ' ἐπέθου θύος AESCH. Ag.1409 *ti-ai impus (te-ai împovărat cu) această jertfă*. 2 (intrans.) a a se dedica, a se apuca de, a se alătura: ναυτιλίησι μακρῆσι ἐπιθέσθαι HDT. 1.1 *a se apuca de lungi călătorii pe mare*; ἐπιθησόμεθα τοῖς πολιτικοῖς PLAT. Grg.527d *ne vom apuca de treburile publice*; οἱ δὲ πολλοὶ τοῖς <τοῦ> τυράννου φίλοις ἐπετίθεντο PLUT. Dio.28.1 *cei mulți s-au alăturat prietenilor tiranului*; (+ inf.) ἐπέθεντο καταλύειν ... τὸν δῆμον PLUT. Alc.15.3 *s-au apucat să răstoarne puterea poporului*; ISOC. 5.1, PLUT. Pyrrh.26.12. **b** (frecv.) a cădea asupra, a năvăli, ext. a ataca: (+ dat.) Κύρος ... Ἀσσυρίοισι ἐπετίθετο HDT. 1.178 *Kyros își îndrepta atacurile împotriva asirienilor*; πάντες ὕμιν γε ὁμοίως ἐπέθεντο THUC. 3.39 *toți ne-au atacat la fel*; ἐπειδὴ αὐτοῖς ἐπετίθεντο οἱ τριακόσιοι THUC. 8.73 *atunci când cei trei sute i-au atacat*; PLUT. Cam.36.2, (+ prep.) βουλόμενος ἐν τῇ εὐρυχωρίᾳ ἐπιθέσθαι THUC. 2.83 *dorind să deahurta în largul mării*; ἐπέθεντο οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ τὴν γῆν LXX IRg.23.27 *străinii au năvălit în țară*; (abs.) οἱ πολέμοι ἰσχυρῶς ἐπετίθεντο XEN. An.4.1.16 *dusmanii porneau un atac viguros*.

[ἐπί, τίθημι]

ἐπι-τίκτω, vb. a naște în plus: μήτε πλείονα τῶν ἱκανῶν ἐπιτίκτουςαν PLUT. Cat.Mi. 25.6 *a nu naște mai mult decât este suficient*.

[ἐπί, τίκτω]

ἐπιτίμῶ-ω, vb. [impf. ἐπετίμων, viit. ἐπιτιμήσω, aor. ἐπετίμησα, pf. ἐπετιμήσαμην, pf. impf. ἐπετιμώμην, aor. ἐπετιμήσασθαι, aor. ἐπετιμήμαι; pas. viit. ἐπιτιμήθησθε, aor. ἐπετιμήθη] {ion. part. ἐπιτιμέων} I a cinsti, ἐπετιμήθη] {ion. part. ἐπιτιμέων} HDT. a onora: τὸν ἀδελφεὸν ... ἐπιτιμέων HDT. 6.39 *cinstindu-l pe frate*. II a aplica, a pune în executare: ἀρχαίην δίκην ἐπιτιμέων HDT. 4.43 *punând în executare vechea pedeapsă*. III (abs.) a condamna: DEM. 35.40. IV (frecv.) a face reproșuri, a muștra, a dojeni, a certa: (+ dat.) οὐδὲ Πατρόκλω ... ἐπετίμησαν PLAT. R.406a *nu i-au adus un reproș lui Patroclus*; LXX Ps.105.9, *ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ* NT Lc.4.39 *a certat fi-*

erbinjeala: (+ dat. și ἵνα) ὁ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν NT Mt.20.31 *mulțimea îi certa că să tacă*; (+ dat. și περί „pentru”) PLB. 8.9.1, (+ dat. și ὅτι sau ὡς „(pentru) că”) PLAT. Th.169d, (pas.) XEN. Mem.1.2.31.

[ἐπιτίμος]

ἐπιτίμημα, atos, τὸ [τῆ] *subst.* învinuire, reproș, critică: ARSTT. Po.1456b14, id. Top.149a20, PLUT. M.13d, id. M.1110e.

[ἐπιτιμάω]

ἐπιτίμησις, εως, ἡ [τῆ] *subst.* I *muștrare, reproș, obiecție, pedeapsă*: THUC. 7.48, ARSTT. Rh.1355a24, LXX Ps.75.7, id. Ion.26.11, τυχῶν ἐπιτιμήσεως μετρίας PLUT. Aem.8.5 *primind o pedeapsă modică*. II *scumpire a prețurilor, scumpete*: APP. BC4.117.

[ἐπιτιμάω]

ἐπιτιμητέος, α, ον *adj.vb.* de reproșat, de muștrat: ARSTT. MM2.6.26. // (neut.) **ἐπιτιμητέον**, *adj.vb.* trebuie adus un reproș, trebuie criticat: ARSTT. Top.161b17, PLB. 8.35.2.

[ἐπιτιμάω]

ἐπιτιμητής, οὔ, ὁ *subst.* I *supraveghetor*: (d. Zeus) οὐπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρῦς AESCH. Pr.77 *este aprig cel care-ți supraveghează muncile*. II *muștrător, dojenitor, vgrăjmaș*: EUR. Supp.255, PLAT. Phdr.240a.

[ἐπιτιμάω]

ἐπιτιμητικός, ἡ, ὄν *adj.* care critică, muștrător: PLAT. Def.416a, LUC. Cat.13 ș.a.

[ἐπιτιμάω]

ἐπιτιμήτωρ, ορος, ὁ *adj.m.* răzbunător: (ep. al lui Zeus) OD. 9.270.

[ἐπιτιμάω]

ἐπιτιμία, ας, ἡ *subst.* I *dreptul de a te bucura de drepturi civile*: ἐπιτιμίαν ἀφελέσθαι DEM. 18.15 *a priva de drepturi civile*; PLUT. M.828e ș.a. II *pedeapsă*: LXX Inf.3.10, NT 2Cor.2.6.

[ἐπιτίμος]

ἐπιτίμιον, ου, τὸ *subst.* I *pedeapsă*: (gener. pl.) AESCH. Pers.823, SOPH. El.1382, δρᾶσαντι δ' αἰσχροῦ δεινὰ τὰπιτίμια δαίμων ἔδωκεν EUR. Hec.1086 *zeul i-a dat pedepse celui care a făcut cumplita faptă de rușine*; (sg.) τῆς ἀσεβείας τὸ ~ IOS. BI.596 *pedeapsa pentru impietate*. II *onoare, cinstire*: ἔστ' Ὀρέστον ταῦτα τὰπιτίμια SOPH. El.915 *acestea sunt spre cinstea lui Orestes*.

[ἐπίτιμος]

ἐπί-τιμος, *ov adj.* cinstit, cu bună reputație, (la Atena) care se bucură de drepturi civile (cetățenești), cu drepturi: (op. ἀτιμος) THUC. 5.34, τοὺς ἀτίμους ἐπίτιμους ποιήσαντες XEN. HG2.2.11 *punând în drepturi cetățenești pe cei lipsiți de ele*; AR. Ra.702, (cf. ἀτιμία II) τὰ χρήματα ἐπίτιμα DEM. 23.45 *bunuri care nu sunt supuse atimiei*.

[ἐπί, τιμή]

ἐπιτλήναι, *vb.* [doar imper. aor. 3sg. ἐπιτλήτω] a suporta cu îngăduință: (+ dat.) τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἑμοῖσιν IL. 19.220 *inima ta să suporte cu îngăduință cuvintele mele*; IL. 23.591.

[ἐπί, *τλαώ]

ἐπιμήγω, *vb.* (ep.) ἐπιτέμνω: A.RH. 4.707.

ἐπί-τοκος, *ov adj.* I gata să nască: HDT. 1.108, PLUT. M.997a *ș.a.* II care produce dobândă: PLAT. Lg.842d, DEM. 50.17.

[ἐπιτίκτω]

ἐπιτολή, ἤς, ἡ *subst.* apariție (a unei stele), răsărire, răsărit: *περὶ ἀρκτούρου ἐπιτολάς* THUC. 2.78 *pe la răsăritul arcturului*; *ἐν ταῖς τῶν ἄστρον ἐπιτολαῖς* ARSTT. HA553b30 *la apariția stelelor*; PLB. 5.1.1, (tard. d. soare și lună) APP. BC5.90.

[ἐπιτέλλω]

ἐπι-τολμάω-ῶ, *vb.* a avea curaj, a îndrăzni, a se aventura: (+ inf.) σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη ... ἀκούειν OD. 1.353 *inima-ți să ai-bă curaj să asculte*; (+ dat.) (d. Cleopatra) ἐπιτολμῶσαν ἔργω PLUT. Ant.69.3 *având îndrăzneala de a pune la cale o faptă*; ἐπιτολμήσας τῇ τύχη PLUT. Comp.Dio.Brut.3.3 *încercându-și soarta*; (abs.) APP. BC4.121 *ș.a.*

[ἐπί, τολμάω]

ἐπιτομή, ἤς, ἡ *subst.* tăiere, *ext.* rezumat, rezumare: ARSTT. Fr.312.4, LXX 2Mac.2.26, PLUT. Brut.4.8 *ș.a.*

[ἐπιτέμνω]

ἐπίτομος, *ov adj.* tăiat, scurtat: (frecv.) ~ ὀδός LUC. DMort.17.1 *drumul cel mai scurt*; (abs. ἢ ~) LUC. Scyth.7, APP. BC4.87.

[ἐπιτέμνω]

ἐπιτόνιον, *ov, τό subst.* instrument cu care se întind strunele lirei, *ext.* întăritor: (fig.) PLUT. M.3d.

[ἐπίτονος]

ἐπίτονος, *ov adj.* întins: // **ἐπίτονος**, *ov, ὁ subst.* I (sc. ἰμάς) *curea întinsă*: OD. 12.423. II (anat.) *tendon*: PLAT. Ti.84e, ARSTT.

HG515b10, *νεύρων ἐπιτόνους* PLAT. Lg.945c *tendoane ale mușchilor*.

[ἐπιτείνω]

ἐπι-τοξάζομαι, *vb.* [imprf. ἐπετοξαζόμεν] a trage cu arcul asupra, a zvârli săgeți împotriva: (+ dat.) IL. 3.79.

[ἐπί, τοξάζω]

ἐπίτοπος, *ov adj.* loc stabilit: PLB. 3.40.4.

[ἐπί, τόπος]

ἐπιτόσσαις, *part. aor. act., v.* ἐπέτοσσε.

ἐπι-τραγήματίζομαι, *vb.* a fi servit ca desert: ARSTT. Fr.105.6.

[ἐπί, τραγηματίζω]

Ἐπι-τραγία, *ας, ἡ adj.f.* Epitragia, epitet al Afroditei („cea care a transformat o capră în țap”): PLUT. Thes.18.3.

[ἐπί, τράγος]

ἐπι-τράγίαις, *ov adj.m.* (sc. ἰχθύς) (iht.) tip de pește de talie mare: ARSTT. HA538a14.

[ἐπί, τράγος]

ἐπι-τραγωδέω-ῶ, *vb.* a expune ca într-o tragedie, *ext.* a dramatiza, a exagera: PLUT. Per.28.2, *μηδὲν παρ' ἑμαντοῦ ἐπιτραγωδῶν* LUC. Tox.12 *fără să adaug din partea mea nici o exagerare dramatică*; LUC. Merc. Cond.1, (pas. „a fi exagerat”) PLUT. Art.18.7.

[ἐπί, τραγωδέω]

ἐπι-τραπέζιος, *ov adj.* de pe masă: (apă) LUC. Herm.68.

[ἐπί, τράπεζα]

ἐπιτραπέω, *vb.* { prez. 3pl. ἐπιτραπέουσι II. 10.421 } (ep.) v. ἐπιτρέπω

ἐπιτρέπω, *vb.* (ion.) v. ἐπιτρέπω

ἐπιτρεπτόν, *adj.vb.* trebuie îngăduit sau permis: PLAT. R.379a, id. Lg.876c, MEN. Erit.219 *ș.a.*, (pl.) ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστί HDT. 9.58 *nu trebuie să le fie permis să facă acestea*.

[ἐπιτρέπω]

ἐπι-τρέπω, *vb.* [imprf. ἐπέτρεπον, viit. ἐπιτρέψω, aor. ἐπέτρεψα, aor.2 ἐπέτράπον, pf. ἐπιτέτροφα și ἐπιτέτραφα, m.m.c.p. ἐπετρώφειν; med. viit. ἐπιτρέψομαι, aor.2 ἐπετρώομαι; pas. aor. ἐπετρέφθην, aor.2 ἐπετρώομαι, pf. ἐπιτέτραμμα] { ion. ἐπιτρέπω, part. aor. pas. ἐπιτρώομαι Hdt.; dor. viit. act. 3pl. ἐπιτρέποντι Pi. } I (tranz.) I a lăsa (cuiva), a încredința, a însărcina: (+ dat. și ac.) παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος κτήματ' OD. 7.149 *fiecare să lase averea copiilor*; σοὶ ἐγὼ μούνω ... σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτρέπω

HDT. 7.52 *numai fie își incredințez sceptrele mele*; Ἀγορακρίτω ... ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω AR. Eq.1259 *mă incredințez lui Agoracritos*; ἐπέτρεψαν δὲ θαλάσση νόστον A.RH. 4.1700 *au lăsat pe seama mării întoarce-rea*; αὐτῷ δὲ πείσας τὴν πρᾶξιν ἐπιτρέψαι PLUT. Arat.35.3 *l-a convins să-i incredințeze acțiunea*; (+ dat. și inf.) (Demos către cāpnătar. iron. față de Soph. Fr.487) νῦν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ γερονταγωγεῖν AR. Eq.1099 *mă incredințez fie pen-tru a-mi călăuzi bătrânețea*; ἐμοὶ δ' ἐπέτρεψαν οἱ θεοὶ σπονδὰς ποιεῖσθαι AR. Ach.51 *zeii mi-au incredințat [sarcina de] a institui pacea*; (pas.) ᾧ λαοὶ τ' ἐπιτετράφεται IL. 2.62 *cārui a se incredințeză po-roarele (spre a fi conduse)*; παρὰ τούτων ... ἐπιτραφθέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεοπροπίου HDT. 1.7 *au luat puterea prim-înd-o de la aceștia în urma profesiei unui oracol*; (+ ac. de relație) οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν THUC. 1.126 *atenienii însărcinați cu paza*; Πομπήιος, τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπιτετρα-μένος APP. BC4.70 *Pompeius, cārui a-i fost incredințată conducerea mării de către senat*. 2 a îngădui, a permite, a ceda, a lăsa: Ποσειδάωνι δὲ νίκην πᾶσαν ἐπέτρεψας IL. 21.473 *i-ai lăsat lui Poseidon întreaga vic-torie*; θεοῖσι μῦθον ἐπιτρέψαι OD. 22.289 *a le permite zeilor să vorbească (prop. a le ceda civântul)*; οὐδ' αὐτοῖς Θηβαίοις ἐπε-τρέπετε αὐτονόμους εἶναι XEN. HG6.3.9 *nu le îngăduiați tebanilor să fie autonomi*; XEN. An.3.2.31. **II** (intrans.) 1 a se lăsa pe mâna cuiva, ext. a avea incredere: τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα IL. 10.59 *în aceștia am avea cea mai mare incredere*; τῷ ἐν Δελφοῖς μαντεῖῳ ἐπιτρέψαι THUC. 1.28 *a se lăsa pe seama oracolului din Delphoi (= a consulta oracolul)*. 2 a face o concesie, a ceda în față, a da mână liberă: οὐ μὲν ἐπέτρεπε γῆραι λυγρῷ IL. 10.79 *nu ceda bătrâneții cea tristă*; μὴ ~ τῷ ἀσεβοῦντι PLAT. Euthphr.5e *a nu închide ochii în fața unui nelegiuit*. **III** (med.) 1 (tranz.) a pune la dispoziție, a incredința: ἐπιτρέπεσθαι ἔτοιμοι ἦσαν τῶν ἐδέετο σφέων HDT. 3.157 *erau gata să pună la dispoziție cele de care ar avea nevoie*; ἐπιτρέπονται ἐμοὶ Βαβυλώ-νιοι καὶ δὴ καὶ τῶν πολέων τὰς βαλανάγρας HDT. 3.155 *babilonienii îmi vor pune toate*

la dispoziție, chiar și zăvoarele cetăților; νόστον ἐπετραπόμεσθα γυναιξίν A.RH. 3.488 *le incredințăm femeilor întoarce-rea (noastră)*. 2 (intrans.) a a se incredința, a se lăsa pe mâna (cuiva): τούτω δαιτητῇ ἐπε-τράποντο HDT. 5.95 *se lăsau pe mâna aceș-tuia pentru a le fi arbitru*. b a da imbold: σοὶ δ' ἐμὰ κῆδεα θυμὸς ἐπετράπετο ... εἶρεσθ' OD. 9.12 *cugetul își dădea imbold să mă în-trebi de nenorocirile mele*.

[ἐπί, τρέπω]

ἐπι-τρέφω, vb. |viit. ἐπιθρέψω, aor. ἐπέθρε-ψα, pf. ἐπιτέτροφα; pas. viit. ἐπιτραφή-σομαι, aor. ἐπετράφη| a hrăni (pe), a crește, a alimenta: Kῦρον ὀρέων ἐπιτρεφόμενον HDT. 1.123 *văzându-l pe Kyros crescând*; καθ' ἑαυτοῦ βασιλεῖς ἐπιτρέφων IOS. B11.209 *hrănind regi împotriva lui însuși*; κάκ τῆς ἡμετέρας πραότητος τὴν τόλμαν ἐπεθρέψατε IOS. B16.341 *v-ați alimentat în-drăzneala de pe urma blândeții noastre*.

[ἐπί, τρέφω]

ἐπι-τρέχω, vb. |impf. ἐπέτρεχον, viit. med. ἐπιδράμομαι, aor.2 ἐπέδραμον, pf. ἐπι-δεδράμηκα| {er. inf. viit. ἐπιδραμέεσθαι, part. aor. ἐπιθρέξας} **I** (gener.) a alerga spre sau împotriva, a veni în fugă: ὃ δ' ἐπέ-δραμεν ὅς ῥ' ἐβαλέν περ IL. 4.524 *a alergat (către el) și l-a lovit*; IL. 14.421. (fig.) οὐκ ἂν ἡγεῖσθ' αὐτὸν κἂν ἐπιδραμεῖν, ὥστε ... DEM. 27.56 *nu credeți că ar da fuga ca ...*. **II** a da năvală, a se năpusti (asupra), a ataca: (+ dat.) φύλακας, οἷς ἐπέδραμον THUC. 4.32 *gărzile asupra cărorora s-au năpustit*; (abs.) οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ κραυγῆς ἐπέδραμον PLUT. Pomp.32.7 *romanii s-au năpustit cu chiot (= strigând)*; (fig.) οὐδ' ... ψυχὴν ἐπιδέ-δρομε λήθη A.RH. 1.645 *uitarea nu i-a nă-pădit sufletul*. **III** a se grăbi, a goni: οὔτι ἐπι-δραμών HDT. 3.135 *fără să se grăbească*; LUC. DMeretr.13.3, Θρήσσησιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμη πνοαῖς SOPH. Ant.588 *gonește deasupra abisului marin, umflat de vânturile trace*. **IV** a veni după, a urma: (+ dat.) ἄρματα ... ἵπποις ὠκυπόδεσσι ἐπέ-τρεχον IL. 23.504 *carul venea după caii cei iuși*; (+ ac.) ἐπιτρέχουσι τὰ ἴχνη XEN. Cyn.3.6 *aleargă pe urme*. **V** a se răspândi, a se întinde: (+ dat.) λευκῇ δ' ἐπιδέδρομεν αἶγλη OD. 6.45 *o rază albă s-a întins*; OD. 20.357, λεπτὸν δ' ἐπιδέδρομε νυκτὶ φέγγος A.RH. 2.670 *o lumină firavă s-a întins în*

noapte. VI a trata în viteză, a expune sumar: ISOC. 9.6, βραχέως ἐπιδραμεῖν καὶ τὰ τῶν ἐτέρων PLUT. M.440e a expune pe scurt și (părerile) celorlalți.

[ἐπί, τρέχω]

ἐπιτρέψαι, inf. aor. de la ἐπιτρέπω.

ἐπι-τρίβω, [τ] vb. |impf. ἐπέτριβον, viit. ἐπιτρίψω, aor. ἐπέτριψα, pf. ἐπιτέτριψα; med. impf. ἐπετριβόμεν, viit. ἐπιτρίψομαι, pf. ἐπιτέτριμμαι; pas. aor.2 ἐπετριβην| I a pisa, a măcina: AR. Ra.571. II (frecv. fig.) a strivi, a distruge, a masacra: σφέας καίων ἐπιτρίβει HDT. 4.184 (soarele) îi distruge arzându-i; μ' ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ AR. Lys.888 mǎ toacă de dorință; πολλοῦ κωμωδὸς ἐωνημένος ἐπιτρίβει Μένανδρον PLUT. M.531b un comediant plătit bine îl distruge pe Menandru; (pas. + ac. de relație) περὶ ἐμοῦ ... ἐπιτριβομένου τὸν ὦμον AR. Ra.88 despre mine cu umărul făcut zob; τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι AR. Nu.1407 a fi bătut măr (sau a fi făcut terci). III a inflama, a agrava: τὴν νόσον ἐπιτρίψειεν ὑπὸ τῆς δυσθυμίας APP. BC5.62 a-și agrava boala din pricina relei dispoziții; APP. BC5.62.

[ἐπί, τρίβω]

ἐπι-τρηραρχέω-ῶ, vb. |aor. ἐπετρηράρησα, pf. ἐπιτετρηράρηκα, part. ἐπιτετρηραρχημένος, m.m.c.p. 3sg. ἐπετετρηράρηντο| a fi trierarh peste termenul legal: ἐγὼ μὲν ὁ τὸν τε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ χρόνον ... λελητουργηκῶς ἐπετρηράρησα ὑπὲρ ὑμῶν DEM. 50.40 eu, după ce mi-am îndeplinit funcția de trierarh pentru perioada mea, am făcut-o și în locul vostru; (pas.) ἐπιτετρηραρχημένων ἤδη μοι δυοῖν μηνοῖν DEM. 50.20 îndeplinind cu două luni în plus funcția de trierarh.

[ἐπί, τρηραρχέω]

ἐπιτρηράρχημα, ατος, τό subst. conducere a flotei peste termenul legal: DEM. 50.54 ș.a.

[ἐπιτρηραρχέω]

ἐπίτριπτος, ον adj. |voc. crază ὀπίτριπτε Ar. Ach.557, id. Pax1236| propr. pisat, distrus, ext. canalie, ticălos: (d. Odysseus) τοῦ-πίτριπτον κίναδος SOPH. Ai.103 vulpoi ticălos; (retori) LUC. Tim.37.

[ἐπιτρίβω]

ἐπί-τριτος, ον adj. care cuprinde un întreg plus o treime (+ 1/3) (cf. lat. sesquiertius, în raport de 4/3: ἐπίτριτος πυθμὴν PLAT. R.546c radical epitrit (= 4:3); ἐπιτρίτων

τόκων ARSTT. Rh.1411a18 dobânzi de 1/3 din capital; (muz.) διαστάσεων ... ἐπι-τρίτων PLAT. Ti.43d interval de 4/3; PLUT. M.1022b.

[ἐπί, τρίτος]

ἐπιτροπαῖος, α, ον adj. (ion.) incredințat, delegat: πιτροπαῖν ... τὴν ἀρχὴν sau βασιληῖν HDT. 3.142, id. 4.147 putere incredințată (sau delegată) / regență.

[ἐπιτροπή]

ἐπιτροπεία, ας, ἡ subst. grijă, tutelă, supraveghere: PLAT. Phdr.239e, τὴν ἐπιτροπείαν τὴν Χαρίλλου τοῦ βασιλέως καταλιπὼν ARSTT. Pol.1271b25 iesind de sub tutela regelui Charillos; LYS. Fr.348, PLB. 15.25.28 ș.a.

[ἐπίτροπος]

ἐπιτρόπευσις, εως, ἡ subst. (= ἐπιτροπεία) tutelă: PLAT. R.554c.

[ἐπιτροπέω]

ἐπιτροπευτικός, ἡ, ὄν adj. bun pentru a exercita o tutelă, bun de administrator: XEN. Oec.12.3.

[ἐπιτροπέω]

ἐπιτροπέω, vb. |impf. ἐπετρόπευον, viit. ἐπιτροπέυω, aor. ἐπετρόπευσα; med. part. pf. ἐπιτετροπευμένος; pas. aor. ἐπετροπέυθην| I a fi administrator sau guvernator: HDT. 1.65, XEN. Oec.13.1, (+ dat.) τοῖς ἀστοῖς ξένοι ἢ καὶ δοῦλοι ἐπιτροπέουσι PLAT. Lg.849b străini sau sclavi care administrează în locul străinilor. II a guverna, a cârmui: (+ gen.) ἐπιτροπέοι ἂν ἀωμήτως τοῦ πλήθους HDT. 3.82 ar guverna fără reproș mulțimea; (+ ac.) οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπέουσι AR. Eq.426 nu va guverna poporul: HDT. 3.36. III a fi tutore sau epitrop: (+ gen. pers.) HDT. 1.65, (+ ac. pers.) THUC. 1.132. (pas.) ISOC. 16.28. IV (la Roma) a fi procurator: ὁ τῷ Ἀντωνίῳ τὴν ἀποδημίαν ἐπιτροπέων APP. BC3.50 care era procuratorul lui Antonius pe timpul absenței sale; PLUT. M.470f.

[ἐπίτροπος]

ἐπιτροπή, ἡς, ἡ subst. I recurgere la arbitraj, arbitraj: δίκης ἐπιτροπὴν σφίσι γενέσθαι ἢ ἐς πόλιν τινὰ ἢ ἰδιώτην THUC. 5.41 a recurge la arbitrajul unei cetăți sau al unui particular; ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν THUC. 5.31 renunțând la arbitraj; εἰς ἐπιτροπὴν ἔρχονται DEM. 33.14 recurg la un arbitraj.

II putere de a decide (ca un arbitru), însărcinare: δούς τήν ἐπιτροπήν Γαῖω PLB. 10.12.1 *oferind comanda lui Gaius*; (cf. lat. *dedere in fidem*) διδόναι τῇ συγκλήτῳ τήν ἐπιτροπήν PLB. 18.38.3 *a se pune la dispoziția senatului (= a se preda cu totul)*. NT *Fr.26.12*. **III** tutelă, epitropie: ARSTT. *Lg.624b*. ARSTT. *Ath.56.6*. (fig.) ἐξουσία ~ νόμου PLAT. *Sp.415b* *autoritatea este tutela exercitată de lege*. **IV** (jur.) proces intentat împotriva tutorelui: ἔκρινεν αὐτοὺς ἐπιτροπῆς PLUT. *M.844c* *le intenta un proces de tutelă*; δίκας ἔλαχον τῆς ἐπιτροπῆς DEM. 38.4 *au intentat procese de tutelă*.

[ἐπιτρέπω]

ἐπιτροπία, ας, ἡ *subst.* tutelă, administrare: δίκην λαχεῖν ἐπιτροπίας ARSTT. *EE1247a30* *a întreprinde o acțiune judecătorească împotriva tutorelui*; PLAT. *Lg.928c*.

[ἐπίτροπος]

ἐπιτροπικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la tutelă: PLAT. *Lg.927e*, τοὺς ἐπιτροπικοὺς ἔγραψε PLUT. *M.351b* *a scris discursuri împotriva tutorilor*; PLUT. *M.839f*.

[ἐπίτροπος]

ἐπίτροπος, ὄν *adj.*, *subst.* **I** cel căruia i s-a încredințat gestionarea unui lucru, *ext.* administrator, vechil, intendent (al unei proprietăți, al unei averi): (+ gen.) πάντων ἐπίτροπον τῶν ἔωυτοῦ HDT. 1.108 *cel care administrează toate bunurile lui*; (abs.) τὴν διεφθαρκέναι PLAT. *Thi.144d* *mi se pare că niște administratori au tocat averea*; NT *Mt.20.8* *ș.a.* **II** administrator al unei țări, guvernator: ἐπίτροπος Ῥηγίου κατελέλειπτο HDT. 7.170 *a fost investit cu guvernarea Rhegionului*; HDT. 3.27 *ș.a.* **III** (la Roma, *procurator*) procurator: ἄρχεις ... ἐπι- lat. *procurator*) procurator: ARSTT. *M.813e* *conduci peste procuratorii lui Caesar*. **IV** (frecv.) peste procuratorii lui Caesar. **IV** (frecv.) tutelă, epitrop: THUC. 2.80, ἐπίτροπον δὲ τοῦ παιδὸς εἶλοντο Κλεομένη PLB. 4.35.12 *au ales pe Cleomenes drept tutore al copilului*; PLAT. *Lg.922a*. NT *Lc.8.3*, PLUT. *Cic.38.3*, APP. *BC4.95* *ș.a.* **V** (fig.) protector, paznic: (zeu) Pt. *O.1.106*.

[ἐπιτρέπω]

ἐπιτροφή, ἡς, ἡ *subst.* hrană: IOS. *A18.316*. [ἐπιτρέφω]

ἐπιτροχάδην, [ᾶ] *adv.* cursiv, fluent, fără poticnire (*după alții rapid*): IL. 3.213, OD.

18.26.

[ἐπίτροχος]

ἐπι-τροχάω-ῶ, *vb.* a alerga spre sau în: (abs.) A.RH. 4.1606, (+ dat.) A.RH. 4.1266.

[ἐπίτροχος]

ἐπίτροχος, ὄν *adj.* rapid, iute: λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώττῃ LUC. *DMeretr.4.5* *vorbind cu limba iute*; (neut. pl. adv.) LUC. *DDeor.11.3*. // **ἐπιτρόχως**, *adv.* în mod rapid: ARSTT. *Fr.253.18*.

[ἐπιτρέχω]

ἐπι-τρύζω, *vb.* {dor. part. ἐπιτρυζοῖσα} a țira, *ext.* (d. pers.) a mormăi, a șușoti: λέγ' ἐπιτρυζοῖσα THEOC. 2.62 *șușote mormăind*; (+ dat.) ἐπιτρυζοῦσιν ἀ[οιδῆ] CALL. *Aet.fr.1* *mormăie împotriva poeziei*.

[ἐπί, τρύζω]

ἐπι-τρώγω, *vb.* a mânca (*după*): LUC. *Sat.21*.

[ἐπί, τρώγω]

ἐπιτροπάω-ῶ, *vb.* a încrede, a încredința: (+ dat. și inf.) A.RH. 1.351.

[ἐπιτρέπω]

ἐπι-τυγχάνω, *vb.* {impf. ἐπετύγχανον, viit. ἐπιτεύξομαι, aor.2 ἐπέτυχον, pf. ἐπέτευχκα și ἐπίτετευχα; *med.-pas.* pf. ἐπίτετευγμα} **I** a atinge ținta: (or. ἀποτυγχάνω „a da greș”) ῥᾶδιον μὲν τὸ ἀποτυχεῖν τοῦ σκοποῦ, γαλεπὸν δὲ τὸ ἐπιτυχεῖν ARSTT. *EN1106b33* *este ușor să greșești ținta, este greu s-o atingi*; PLUT. *M.438a*. **II** (*ext.*) a da din întâmplare peste, a întâlni, a (se) afla, a (se) nimeri: (+ dat.) ἡ τῶν Αθηναίων στρατιὰ ... τρισὶ ναυσὶ THUC. 8.34 *armata athenienilor a întâlnit trei corăbii*; διεξελθὼν ἔλη ... ἐπιτυγχάνει καλύβῃ PLUT. *Mar.37.10* *străbătând mlaștini dă din întâmplare peste o colibă*; XEN. *HG4.2.22*, (+ gen.) ὀλκάδος ἀναγομένης ἐπιτυχῶν THUC. 3.3 *întâlnind un cargou care ridică ancora*; (abs.) THUC. 6.38, (part.) ὁ ἐπιτυχῶν *cel care iese în cale / primul venit*; ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους EUR. *HG1248* *cuvintele unui om abia întâlnit (= obișnuit)*; (frecv. pl.) HDT. 2.2, οὐ φαύλων οὐδὲ τῶν ἐπιτυχόντων PLAT. *Cra.390d* (*isprava*) *unor oameni de rând și a primilor veniți*. **III** a atinge un scop, a ajunge la, a obține, a reuși: (+ gen.) ὅτι δόξης ἐπιτυγχάνων DEM. *Ep.5.3* *atunci când ai dobândit faimă*; (+ ac.) τὰ τ' ἄλλα ἐπετύγχανε XEN. *HG4.8.21* *avea și alte succese*; (+ prep.) σοφοὺς μὲν νομίζω τοὺς ταῖς

δόξαις ~ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ βελτίστου δυναμένου ISOC. 15.271 *ii consider intelpti pe cei care pot prin pãrerile lor sã ajungã la soluþia cea mai bunã*. **IV** a se întãmpla: (+ part.) λέγουσα ἐπετύγχανε τὰ περ αὐτὸς ἐνόεε HDT. 8.103 (*Artemisia*) *se întâmpla sã spunã ce avea el însuþi în minte*.

[ἐπί, τυγχάνω]

ἐπι-τυμβίδιος, ον [βί] *adj.* de pe mormânt, sepulcral, funebru: (plângeri) AESCH. *Ch.*342, (cu aluzie la legenda care spunea cã ciocãrlia își îngropase tatãl în propriul cap, cf. Ar. *Av.*475) ἐπιτυμβίδιοι κορυδαλλίδες THEOC. 7.23 *ciocãrlii (ciocãrlani) de pe morminte*.

[ἐπί, τύμβος]

ἐπι-τύμβιος, ον *adj.* de mormânt, sepulcral, funebru: (laudã) AESCH. *Ag.*1547, (bocet) AESCH. *Ch.*334, (libaþii) SOPH. *Ant.*901, Ἀφροδίτη Ἐπιτυμβία PLUT. *M.*269b (= lat.) *Venus Libitina*.

[ἐπί, τύμβος]

ἐπι-τυφλόω-ω, *vb.* a orbi, *ext.* a bloca, a obtura: ARSTT. *Pr.*890b39.

[ἐπί, τυφλόω]

ἐπι-τύφομαι, *vb.* |aor.2 ἐπετύφην| a arde fumegãnd: (fig.) ὅπως ἂν ἀνήρ ἐπιτυφῆ μάλιστά μου AR. *Lys.*221 *pentru ca bãrba-tul meu sã ardã (= sã scoatã fum) de dorinþã durã mine*; (ἐπιτεθυμμένος „înfumurat”) PLAT. *Phdr.*230a.

[ἐπί, τύφω]

ἐπιτυχίς, ἑς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** care își atinge ținta, care are succes, norocos: ἐπιτυχεῖ κότῳ AESCH. *Supp.*744 *cu o înverșunare ce i-a dus cãtre țintã*; (ἐν + dat.) ~ δ' ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς PLB. 3.15.6 *norocos în planurile (sale)*; ARSTT. *Div.Somn.*463b19, APP. *Hisp.*199. **II** la care se ajunge ușor: APP. *Syr.*179. // **ἐπιτυχώς**, *adv.* cu succes, fãrã a greși: ~ εἰπὼν PLAT. *Phlb.*38d *vorbind fãrã a greși*; ISOC. 12.230, PLUT., *Mar.*17.3, APP. *Pun.*595 ș.a.

[ἐπιτυγχάνω]

ἐπιτυχία, ας, ἡ *subst.* succes, reușitã, izbãndã, noroc: διã ... τὴν ἐν ταῖς μάχαις ἐπιτυχίαν PLB. 1.6.4 *datoritã succesului în lupte*; χειρῶν ἐπιτυχίας LXX *Înf.*13.19 *izbãnda mâinilor*; PLB. 38.21.3 ș.a.

[ἐπιτυχίς]

ἐπιτυχώς, v. ἐπιτυχίς

ἐπι-τωθάζω, *vb.* a-și bate joc de, a lua peste picior: (+ ac.) τὸν πόλεμον ἐπιτωθάσαντος APP. *BC*5.92 *luând în rãs războiul*; (+ dat.) APP. *BC*2.153, (abs.) ἐπιτωθάσας ἔφη APP. *BC*4.114 *a spus în bãtaie de joc*.

[ἐπί, τωθάζω]

ἐπιτωθασμός, οῦ, ὁ *subst.* batjocurã, bãtaie de joc: PLB. 3.80.4.

[ἐπιτωθάζω]

ἐπι-φαίνω, *vb.* |impf. ἐπέφαινον, aor. ἐπέφηνα; *med.* impf. ἐπεφαινόμην, viit. ἐπιφανοῦμαι; *pas.* aor.2 ἐπεφάνην| {ion. conjct. aor. 3pl. ἐπιφανέωσι Hdt.} **I** (*act.*) **I** (*tranz.*) a face sã se vadã, a arãta, a vãdi: πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ LUC. *Symp.*7 *vãdind pe chip multã virtute*; ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ LXX *Num.*6.25 *Domnul sã-și arate faþa Sa cãtre tine*; LUC. *Im.*16, (+ ac. și inf.) PLUT. *M.*1044d. **2** (*intrans.*) a apãrea, a se arãta, a se ivi: LXX *Od.*9.79, NT *Lc.*1.79. **II** (*med., pas.*) a se arãta, a apãrea (la suprafaþã), a se ivi: ἐπιφαίνεται πολλοὺς τε ἔχων XEN. *HG*4.8.19 *își face apariþia având mulþi cã-lãreþi*; ἅμα δὲ τῷ φωτὶ τῶν πρώτων ... νεὼν ἐπιφαινομένων PLB. 1.49.7 *odatã cu lumina zilei fãcându-și apariþia primele corãbii*; Δημοσθένης ὑπὲρ τῶν λιμένων ἐπεφαινετο λαμπρότατος PLUT. *Nic.*21.1 *se arãta foarte strãlucitor de la înãlþimea porturilor*; THUC. 8.42, PLB. 9.8.11, APP. *BC*2.121, (fig.) τὸ ἦθος ὡς χρῶμα ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐπεφαινετο PLUT. *Arat.*48.5 *firea (lui) apãrea ca o culoare pentru faptele îm-pãratului*.

[ἐπί, φαίνω]

ἐπιφάνεια, ας, ἡ [φã] *subst.* **I** apariþie, ivire, (milit.) apariþie neașteptatã: τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἡμέρας PLB. 3.94.3 *apariþia zilei*; πρὸς τὴν τῶν πολεμιῶν ἐπιφάνειαν PLB. 12.20.6 *la ivirea dușmanilor*. **II** (frecv.) suprafaþã vizibilã, parte de la suprafaþã, faþã, laturã: ἡ τοῦ ὕδατος ~ ARSTT. *Cael.*287b5 *suprafaþa apei*; ARSTT. *Pr.*932a38, id. *Metaph.*1045b16, (milit.) τὴν δ' ἐκτὸς ἐπιφάνειαν οἱ γροσφομάχοι πληροῦσι PLB. 6.35.5 *velitii acoperã supravegherea laturii de din-afurã*; PLB. 34.3.3, μίαν ἐπιφάνειαν τῆς πεζομαχίας καὶ ναυμαχίας PLB. 5.69.7 *o singurã laturã (= un front unic) pentru lupta pe uscat și pe mare*. **III** (*ext.*) ceea ce strãlucete și iese în evidenþã, faimã, renume:

PLAT. *1Alc.124c.* (pl.) αἱ ἐπιφάνειαι ... ἐκ τῶν ἀγῶνων γίγνεσθαι φιλοῦσιν ISOC. 6.104 *renumele ia nastere de obicei de pe urma luptelor*; ISOC. 10.17. **IV** *manifestare sau aparitie a unei divinități, arătare, epifanie*: (relig.) ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ NT *Tit2.13 arătarea slavei marelui Dumnezeu*; NT *2Tim.1.10* ῥ.α.

[ἐπιφάνης]

ἐπιφάνης, ἔς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** *care se arată, care se ivește, vizibil, evident, manifest*: HDT. 3.27, ἦν δὲ οὐκ ἐπιφανὲς τοῖς Ἀθηναίοις τὸ χωρίον THUC. 7.3 *locul nu era vizibil pentru atenieni*; ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων σημείων THUC. 1.21 *prin semne foarte evidente*. **II** *vestit, ilustru, renumit, cunoscut*: ἀνδρῶν ἐπιφάνων πᾶσα γῆ τάφος THUC. 2.43 *pentru oameni iluștri întreg pământul este mormânt*; PLUT. *Pomp.14.5*, (victorii) PLUT. *Cam.19.4*. **III** *strălucit*: (zi) NT *Fp.2.20*. **IV** (Ἐπιφάνης) *Eriphanes, epitet al lui Antiochos al IV-lea*: PLB. 26.1a.1, LXX *2Mac.2.20*. // **ἐπιφανῶς**, *adv.* |-έστερον, superl. -έστατα| *în mod vizibil, manifest*: ὡς ἥκιστα ~ THUC. 1.91 *cât mai discret*; κακῶς ποιῶντας οὕτως ~ *κολακεύουσιν* ISOC. 4.155 *îi linguseșc atât de evident pe cei care le fac rău*: ARSTT. *EN1125a28*, IOS. *B17.37*, PLB. 11.25.9 ῥ.α.

[ἐπιφαίνω]

ἐπίφασις, εως, ἡ *subst.* **I** *arătare, manifesta-re*: PLB. 12.25d.4, διὰ τὴν ἐπίφασιν τῆς ἐτοιμότητος τῶν Ἀχαιῶν PLB. 4.11.4 *din pricina grabei arătate de aheeni*. **II** *pres-tanță*: PLB. 4.77.3.

[ἐπιφαίνω]

ἐπι-φατνίδιος, ον [ῖ] *adj.* *din iesle*: XEN. *Eq.5.1*.

[ἐπί, φάτνη]

ἐπι-φάυσκω, *vb.* *a răsări, a apărea, a stră-luci*: (d. soare) LXX *Iov31.26*, (Hristos) NT *Ef.5.14*, (med. = act.) LXX *Iov.41.10*.

[ἐπί, φάω]

ἐπιφερόμενα, τὰ *v.* ἐπιφέρω

ἐπι-φέρω, *vb.* |impf. ἐπέφερον, viit. ἐποίσω, aor. ἐπήνεγκα, aor.2 ἐπήνεγκον, pf. ἐπενή-voχα, m.m.c.p. ἐπενήνόχην; *med.-pas.* ἐπε-φερόμην, viit. ἐποίησομαι, aor. ἐπήνεγκά-μην, pf. ἐπενήνεγμαί ῥι tard. ἐπήνεγμαί, m.m.c.p. ἐπενήνεγμην; *pas.* viit. ἐπενεχθή-

σομαι, aor. ἐπήνεχθην| **I** *a purta (la sau împotriva), a aduce*: (frecv. + ac. ῥi dat.) οὐ τις ... σοὶ ... βαρείας χεῖρας ἐποίσει IL. 1.89 *ni-meni nu-ῥi va purta mâinile grele împotriva ta*; ἐγὼ κούρη Βρισηῖδι χεῖρ' ἐπένεικα IL. 19.261 *n-am pus mâna pe Briseis (= nu m-am atins de Briseis)*; ὄπλα μὴ ~ τῷ Πελοποννησίων στρατῷ THUC. 4.16 *să nu poarte armele împotriva armatei peloponesienilor*; θανάτους αἰφνιδίους ἀνθρώποις ... ἐπιφέρων PLUT. *Rom.24.1 aducând oamenilor morți neașteptate*; (jur.) ψευδῆ αἰτίαν ἐπιφέρων DEM. 59.10 *aducând o acuzație (înviniuire) mincinoasă*; THUC. 3.46, τὴν ἐλευθερίαν ~ THUC. 4.85 *a aduce elibera-re*; δίκας ... ἐποίησεν τῷ Κλωδίῳ APP. *BC2.16 îi va aduce lui Clodius acuzații*; AR. *Ra.1253*, EUR. *Or.766*. **II** (ext.) *a ataca*: (abs.) εἰ ὧδ' ἐποίησας AR. *Eq.837 dacā vei ataca astfel*. **III** *a aduce (în dar), a oferi*: πάντων ἀπαρχὰς ἐπιφέροντες THUC. 3.58 *aducând răgă din toate roadele*; χοῦς ἐπιφέρει τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς [αὐτῆ] PLUT. *Rom.4.5 îi oferă libații în luna Aprilie*; ἐπιφέρων τῷ νεκρῷ στέφανον PLUT. *Per.36.9 punând mortului o cunună*. **IV** *a aplica, a adăuga, a aduce*: ἡ ἀπόφασις τὸ ἐναντίον ἐπιφέρει ARSTT. *Metaph.1012a10 negația aduce contrariul*; κινδύνους ἐπιφέρει τοὺς μεγίστους τοῖς πεπιστευκόσι PLB. 3.81.8 *aduce cele mai mari pericole celor care i s-au încredințat*; τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τὰ πράγματα ἐποίησομεν PLAT. *Cra.424e vom aplica (noi) elemente lucrurilor*. **V** (*med., pas.*) **1** (*intrans.*) *a a se năpusti către, a porni împotriva*, *a ataca*: ἐπιφερομένη ... νηῦς HDT. 8.90 *corabie care atacă*; τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τότε ἐπιφερομένην αἰτίαν THUC. 5.75 *înviniuire adusă atunci de greci*; ἄρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν XEN. *An.1.9.6 nu s-a speriat de un urs care s-a năpustit împotriva lui*; THUC. 3.42. **2** (*trans.*) *a aduce cu sine*: ἡ μὲν ἐμὴ μήτηρ οὐκ ἐπήνεγκάτο προῖκα DEM. 40.22 *mama mea nu aducea dotă*; LUC. *DMeretr.4.1*.

[ἐπί, φέρω]

ἐπί-φημι, *vb.* *a consimți*: PLUT. *M.820f*, id. *M.1113b*.

[ἐπί, φημί]

ἐπι-φημίζω, *vb.* **I** a atribui (drept stăpân), a pune sub patronajul, a desemna: ἐκάστη μοῖρα θεὸν ἢ θεῶν παῖδα ἐπιφημίσαντες PLAT. *Lg.771d desemnând pentru fiecare parte un zeu sau un copil de zeu; ὅσα τις πράττει τοὺς θεοὺς ἐπιφημίζων* DEM. 20.126 *toate cele pe care le face cineva în numele zeilor; τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις ἐπεφήμισαν* IOS. *Ap.2.275 au pus sub patronajul zeilor unirile dintre bărbați; εἰωθότες ἅπασι τοῖς μεγάλοις ~ τὸ δαιμόνιον* PLUT. *Publ.23.1 având obiceiu de a pune pe seama divinității toate faptele mari.*

II a da un nume, a denumi, a chema: (+ ac. dublu) ἐπιφημίσαι τὸ ἀγαθὸν λυσιτελοῦν PLAT. *Cra.417c a numi binele „lysiteloun”;* μυελὸν δὲ πάντα ἐπεφήμισεν PLAT. *Tim.73d le-a numit pe toate mădună;* (+ inf.) PLAT. *Tim.36c.* **III** a promite: κείνοι παῖδ' ἐπεφήμισα EUR. *IA130 i-am promis copila.* **IV** a răspândi zvonul, a afirma, a susține: πολλὰ τῶν ἀδῆλων ~ αὐτῷ δηλοῦν PLUT. *Sert.11.6 susține că-i arată multe din lucrurile nepătrunse.* **V** (tard.) a dedica (pronunțând cuvinte de bun augur), a consacra: φυτὰ ἐπεφήμισαν ἐκάστῳ θεῷ LUC. *Sacr.10 a dedicat fiecărui zeu plante;* (pas.) ὄχημα ... πατρὶ τῶν θεῶν ἐπιπεφημισμένον PLUT. *Cam.7.2 car consacrat tatălui zeilor.* **VI** (med., pas.) (rar) a rosti prevestiri de rău augur: HDT. 3.124.

[ἐπί, φημίζω]

ἐπιφήμισμα, ατος, τό *subst.* semn prevestitor, prevestire, auspiciu: τοῖς ἐναντίοις ἐπιφήμισμασιν THUC. 7.75 *cu prevestiri potrivnice;* IOS. *AI17.88, id. BI7.103.*

[ἐπιφημίζω]

ἐπι-φθέγγομαι, *vb.* **I** a rosti *sau* a invoca în plus: AESCH. *Ch.457*, PLUT. *M.436d*, ἐπιφθεγγόμενος ἀεὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος PLUT. *M.463e repetând mereu vorba lui Platon.* **II** a adresa un cuvânt, a exprima, a invoca: τῆς αὐτῶν φωνῆς μόριον ἐπιφθεγγόμενοι PLAT. *Cra.383a invocând o parte din vorbirea lor;* (pas.) τὰ ἐπιφθεγγόμενα ... ὀνόματα PLAT. *Sph.257c numele pronunțate.*

[ἐπί, φθέγγομαι]

ἐπι-φθονέω-ῶ, *vb.* **I** a împiedica, a nu permite, a refuza: (+ dat.) ᾧ δὲ κ' ἐπιφθονέης, ὁ δὲ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσω OD. 11.149 *cel*

pe care îl împiedici trebuie să meargă înapoi. **II** a vedea cu ochi răi, a fi mânios pe. a reproșa: (+ dat.) ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν HDT. 9.79 *până și acelora le-o reproșăm.*

III a invidia, a pizmui: (+ dat.) μὴ ... ἐπιφθονήσῃσι τῷ μεγέθει τῆς εὐδαιμονίας APP. *BC2.14 să nu-l pizmuiască pentru măreția succesului.*

[ἐπί, φθονέω]

ἐπι-φθονος, ον *adj.* **I** văzut cu ochi răi. care naște invidie, supus invidiei, urât: (+ dat.) εἶ τῷ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν THUC. 7.77 *dacă am plecat în expediție urâți de vreun zeu;* σοφῆ οὔσα, τοῖς μὲν εἰμ' ~ EUR. *Med.303 fiind deșteaptă trezesc invidia unora;* οὐδ' ~ πόλει EUR. *Supp.893 nu era urât de cetate;* APP. *BC2.110 ș.a., (abs.) ~* ἡ προσποιήσις τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης PLAT. *La.184c pretenția de a stăpâni o astfel de știință este supusă invidiei;* (+ inf.) λοιδορήσαι τοὺς πονηροὺς οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον AR. *Eq.1274 nu-i nimic urât în a-i ocări pe netrebniți.* **II** invidios, gelos, ostil: (Artemis) AESCH. *Ag.135 ș.a., (neut. subst.) τὸ ἐπίφθονον* THUC. 2.64 *invidie.* // **ἐπιφθόνως**, *adv.* trezind invidie *sau* ură: THUC. 1.75, ~ τι διαπράξασθαι THUC. 3.82 *a pune la cale o ispravă care stârnea invidia;* ~ εἶχον πρὸς ἀλλήλους τῶν στρατιωτῶν XEN. *Cyr.3.3.10 soldații se purtau cu invidie unii față de ceilalți;* IOS. *AI16.289, APP. BC5.13 ș.a.*

[ἐπί, φθόνος]

ἐπιφθύζω, *vb.* {part. prez. ἐπιφθύζοισα} (dor.) v. ἐπιπτύω: THEOC. 7.127.

Ἐπιφί, *subst.* (indecl.) Epiphi, lună în calendarul egiptean: LXX *3Mac.6.38*, PLUT. *M.372b.*

ἐπι-φίλοπονέομαι-οὔμαι, *vb.* a se îndeletnici cu sărg de: (+ dat.) XEN. *Oec.5.5.*

[ἐπί, φιλοπονέω]

ἐπι-φλεβος, ον *adj.* cu vene proeminente: ARSTT. *HA493a3..*

[ἐπί, φλέψ]

ἐπιφλεγής, ἑς *adj.* roșu înflăcărat, aprins: ARSTT. *Phgn.812a26*

[ἐπιφλέγω]

ἐπι-φλεγμαίνω, *vb.* a suferi de o inflamație: ARSTT. *HA638a33.*

[ἐπί, φλεγμαίνω]

ἐπι-φλέγω, *vb.* **I** (tranz.) **I** a aprinde, a incendia, a arde: πῦρ αἰδηλον ἐπιφλέγει ἄσπε-

τον ὕλην IL. 2.455 *foe nimicitor aprinde pã-durea de necuprins*; IL. 23.52. 2 (fig.) a inflama, a înflăcăra, a pârjoli, a însufleți, a incita: σάλπιγξ ... πάντ' ἐκέϊν' ἐπέφλεγεν AESCH. *Pers.*395 *trompeta le însuflețea pe toate acelea*; (d. dragoste) PLUT. *Brut.*5.2, Ἀννίβας ... ἐπέφλεγε τὴν Ἰταλίαν PLUT. *Cat. Ma.*1.8 *Hannibal pârjolea Italia*; (pas.) τοῖς ὀργιζομένοις ἐπιφλέγεται τὰ περὶ τὰ στήθη ARSTT. *Phgn.*812a27 *cei mânioși au pieptul inflamati*; 3 a înflăcăra, a face celebru: πόλιν ... ἐπιφλέγων ἀοιδαῖς Pl. *O.*9.22 *înflăcărând cetatea cu cântece*. II (intrans.) a străluci: (d. soare) LUC. *Anach.*25, (fig.) Pl. *P.*11.45.

[ἐπί, φλέγω]

ἐπι-φλύω, [ὑ] vb. a revârsa insulte asupra: (+ dat.) A.RH. 1.481.

[ἐπί, φλύω]

ἐπί-φοβος, ον *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] I de temut. înspăimântător, înfricoșător: IOS. *A112.*315, APP. *BC2.*150 ș.a., (neut. pl. subst.) τὰ δ' ἐπίφοβα δυσφάτω κλαγγᾶ μελοτοπεῖς AESCH. *Ag.*1152 *cânți lucruri înspăimântătoare cu un țipăt răugrăitor*. II temător: ἡ πλεονεξία ... τὴν γειτνιασιν αὐτοῖς ἐπίφοβον ... παρῆχε PLUT. *Pyrrh.*7.3 *lăcomia făcea vecinătatea temătoare și neîncrezătoare*. // **ἐπιφόβως**, *adv.* I cu teamă: APP. *Syr.*86. II înspăimântător: APP. *Syr.*183.

[ἐπί, φόβος]

ἐπι-φοινικίζω, vb. a colora în roșu purpuriu: ARSTT. *Col.*796a2.

[ἐπί, φοινικίζω]

ἐπι-φοινίσσω, vb. [aor. ἐπεφοίνισα] (intrans.) a fi roșiatic, a se înroși: τοῖς αἰσχυνομένοις ἐπιφοινίσσεται τὸ πρόσωπον ARSTT. *Phgn.*812a31 *celor rușinoși li se înroșește fața*; ARSTT. *Pr.*961a9, PLUT. *Alex.*4.3, id. *M.*723d ș.a.

[ἐπί, φοινίσσω]

ἐπι-φοιτάω-ῶ, vb. [impf. ἐπεφοίτων, viit. ἐπιφοιτήσω, aor. ἐπεφοίτησα] {ion. ἐπιφοιτέω, part. ἐπιφοιτέων Hdt.} I a merge de obicei sau deseori, a frecventa, a vizita: (+ prep.) ἐπιφοιτῶν δὲ καὶ ἐς τὴν ἄλλην Πελοπόννησον THUC. 1.135 *ducându-se frecvent și prin restul Peloponesului*; (+ dat.) ἐπεφοίτα ταῖς πόλεσι PLUT. *Demetr.*45.5 *se ducea prin cetăți*; (abs.) PLUT. *Rom.*2.7. II a veni, a fi adus: ὁ ἐπιφοιτέων κέραμος HDT.

3.6 *ceramica importată*. III a face o incurșiune, a invade, a năvăli: τὴν γῆν δηοῦν ἐπιφοιτῶντες THUC. 1.81 *a devasta înututul năvălind*. IV a băntui: ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεται μοι HDT. 7.15 *mi se arată un vis băntuindu-mă*. V a da fuga (repetat): ἐπεφοίτα πανταχόσε κωπήρει PLUT. *Ant.*65.4 *dădea fuga peste tot la ficcare vâslas*.

[ἐπί, φοιτάω]

ἐπιφοιτέω, vb. (ion.) v. ἐπιφοιτάω

ἐπιφοίτησις, εως, ἡ *subst.* venire, adunare: (a soldaților) IOS. *A119.*223.

[ἐπιφοιτάω]

ἐπιφορά, ας, ἡ *subst.* („acțiunea de a purta spre”) I năpustire asupra, atac: ἐπιφοράς τῶν ἀλκιμωτάτων ζώων PLB. 6.6.8 *atacurile celor mai puternice animale*; PLB. 3.65.11. II atribuire, aplicare: ἡ τούτων τῶν ὀνομάτων ~ PLAT. *Lg.*944b *atribuirea acestor nume*; PLAT. *Cra.*430d. III transportare: (a hranei) ARSTT. *Spir.*482b.10. IV trecere, transfer: μεταφορά δὲ ἐστὶν ὀνόματος ἄλλοτριου ~ ARSTT. *Po.*1457b7 *metafora este trecerea (asupra unui obiect) a unui nume care arată alt obiect*. V adaus, supliment (la soldă): THUC. 6.31. VI aducere, import: τὴν ἔξωθεν ἐπιφοράν PLB. 5.90.4 *aducerea din afară*. VII dar, donație: PLUT. *Num.*22.1. VIII flux neîntrerupt: PLUT. *M.*102a.

[ἐπιφέρω]

ἐπιφορέω-ῶ, vb. a aduce în plus: HDT. 8.28 ἐπὶ τὸν ἄλα γῆν ἐπιφορέοντες HDT. 4.183 *aduc pământ peste sare*; AR. *Pax*1195, XEN. *An.*3.5.11, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ ARR. *Ind.*3.3.4 (*vântul*) *aduce nisip peste drum*.

[ἐπιφέρω]

ἐπιφόρημα, ατος, τὸ *subst.* alimente servite la urmă, desert: HDT. 1.133, AR. *Fr.*774, LUC. *Lex.*8.

[ἐπιφορέω]

ἐπίφορος, ον *adj.* [superl. -ώτατος] („care poartă către”) I care se îndreaptă către, care suflă spre: πνευμά τε εἰ ἐπεγένετο αὐτῇ ἐπίφορον THUC. 2.77 *dacă vântul ar fi suflat în direcția ei* (sc. *cetății*); THUC. 3.74, PLUT. *Dio.*37.4, APP. *Pun.*67. II favorabil: PLUT. *Pomp.*65.4. III înclinat spre: οὐ ποιεῖ πρός δεισιδαιμονίαν ἐπιφόρους PLUT. *M.*374 *mi împinge spre superstiție*; εἰς τε ποιήσιν μελλῶν ... ~ PLUT. *M.*623d *înclinat spre com-punerea de versuri*. IV gata de naștere:

(câini) XEN. Cyn.7.2.

[ἐπιφέρω]

ἐπιφορτίζω, *vb.* a încărca în plus cu o povară: IOS. Ap.2.115.

[ἐπίφορος]

ἐπιφράδεως, *adv.* cu grijă, prudent: οὐδέ τις αὐτὴν νῆσον ~ ἐνόησεν ἔμμεναι A.RH. 1.1021 *nimeni nu s-a gândit cu grijă că se află în aceeasi insulă*; A.RH. 2.1134. id. 3.83.

[ἐπιφράζω]

ἐπι-φράζομαι, *vb.* |aor. ἐπεφρασάμην, 2sg. ἐπεφράσω II. 21.410, 3sg. ἐπεφράσατο II. 5.665, Od. 8.533; pas. cu sens med. aor. ἐπεφράσθη Od. 5.183| {ep. conjct. 3sg. ἐπιφράσσετ' Od. 15.444, opt. 1pl. ἐπιφρασσαιμεθα II. 13.741, 3pl. ἐπιφρασσαιατο II. 13.741} **I** a se gândi la, a chibzui, a pune la cale: μῦθον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαιατο βουλὴν IL. 2.282 *să asculte vorba și să priceapă sfatul*; ἐπιφράζεται τοιαύδε HDT. 6.61 *se gândește la cele ce urmează*; τοίην τιν' ἐπιφραζώμεθα μῆτιν A.RH. 2.1058 *să punem la cale o astfel de înșelăciune*; THEOC. 22.166, (+ inf.) οὐ τις ἐπεφράσατ' ... μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ IL. 5.665 *nimeni nu a luat seama să-i smulgă lancea din coapsă*; (abs.) ὧδε ἐπιφρασθεῖς HDT. 4.200 *gândindu-se astfel (= ajungând la această concluzie)*. **II** a observa: (+ ac.) Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' OD. 8.94 *Alikinoos l-a observat*. **III** a recunoaște, a bănuî: ἴνα μὴ μιν ἐπιφρασσαιατ' Ἀχαιοί OD. 18.94 *ca să nu-l bănuiască aheii*.

[ἐπί, φράζω]

ἐπι-φράσσω, *vb.* |viit. -φράξω; pas. m.m.c.p. 3sg. ἐπέφρακτο| {att. -ττω Plut., Luc.} **I** a astupa: (frecv. med.) καὶ ἦν κηρῶ ἐπιφράξῃ τὰ ὄτα LUC. Im.14 *chiar dacă și-ar astupa urechile cu ceară*; LUC. DDeor.9,2, id. Rh.Pr.22, (f. rar. act.) PLUT. Fr.16. **II** (med.) a întări: ἡ ἀκρόπολις ... ῥηχῶ ἐπέφρακτο HDT. 7.142 *acropola era întărită cu o palisadă*.

[ἐπί, φράσσω]

ἐπι-φρίσσω, *vb.* |ind. pf. 3pl. ἐπιπεφρίκασι| a se zbârli: PLUT. M.98d (Emped. ap.).

[ἐπί, φρίσσω]

ἐπι-φρονέω-ῶ, *vb.* |part. prez. fem. ἐπιφρονέουσα| **I** a fi înțelept, a fi cu luare aminte: OD. 19.385. **II** a pune preț pe, a aprecia: (+ ac.) PLAT. R.424b (Od. ap.).

[ἐπίφρων]

ἐπιφροσύνη, ης, ἡ *subst.* înțelepciune, chibzuință, gând bun: OD. 5.437, IOS. A115.398, (pl.) αἱ ... ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο οἴκου κήδεσθαι OD. 19.22 *de-ai lua seama să ai grijă de casă*; HES. Th.658, A.RH. 4.1115.

[ἐπίφρων]

ἐπί-φρουρος, ον *adj.* care veghează asupra: ξίφος δ' ἐμῆς θυγατρὸς ἐπίφρουρον δέρηι EUR. Or.1575 *spadă îndreptată spre gâtul fiicei mele*.

[ἐπί, φρουρός]

ἐπί-φρων, ον *adj.* |gen. -ονος| cu minte, chibzuit, înțelept: ἐπίφρονα βουλὴν OD. 16.242 *sfat chibzuit*; HES. Th.122, (d. pers.) ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα OD. 23.12 *il face fără minte chiar și pe cel care are minte*; THEOC. 25.29 ș.a.

[ἐπί, φρήν]

ἐπι-φυλάσσω, *vb.* {att. -ττω} a aștepta, a veghea: (+ ac.) πλοῦν ἐπιφυλαττέτω PLAT. Lg.866d *să aștepte (momentul potrivit) pentru a naviga*.

[ἐπί, φυλάσσω]

ἐπι-φύλιος, ον [ῶ] *adj.* împărțit în triburi: EUR. Ion1577.

[ἐπί, φυλή]

ἐπιφυλλίζω, *vb.* a smulge ciorchinele lăsat în vie, a culege ce a rămas în vie, *ext. fig.* a extermina, a chinui: LXX Plâng.1.22, id. Plâng3.51.

[ἐπιφυλλίς]

ἐπι-φυλλίς, ἴδος, ἡ *subst.* **I** ciorchine mic lăsat în vie (pentru cei săraci): LXX Jud.8.2, id. Soph.3.7, IOS. A14.231. **II** (fig.) rămășiță fără valoare, poame acre de aruncat la coș: (d. scriitori) AR. Ra.92.

[ἐπί, φύλλον]

ἐπι-φϋτεύω, *vb.* a sădi pe: AR. Pax168, (fig.) ἐπιφυτευομένη φιλοστοργίαν LXX 4Mac.15.6 *afecțiune înrădăcinată*.

[ἐπί, φυτεύω]

ἐπι-φύω, *vb.* |aor.2 ἐπέφυν, pf. ἐπιπέφυκα; med. pf. ἐπιφύομαι| **I** a se naște sau a crește pe sau în, a apărea: (+ dat.) ἐπιπέφυκε δέ οἱ ἐλαίη HDT. 4.34 *a crescut deasupra lui un măslin*; (ἐπί + gen.) ARSTT. HA577a8, τὸ δ' ἵππομανές ... ἐπιφύεται... τοῖς πόλοις ARSTT. HA605a3 *excreștența le apare mânărilor*; (fig.) PLUT. M.59d. **II** a se agăța, a se crampona: (+ dat.) ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν ἐπέφυ PLB. 12.10.6 *s-a agățat cu ambele*

mâini. III (ext.) a se ține de, a ataca: τὸς νέους ἐβούλοντο τοῖς ἀδικοῦσιν ἐπιφρομένους ὄρᾶν PLUT. *Luc.* 1.3 *voiaiu să-i vadă pe tineri atacându-i pe cei necinstiți*; (fig.) PLAT. *Lg.* 937d. IV a veni apoi: ἐπιφύντα νέον ἄνδρα PLUT. *AgisCleom.* 37.2 *un tânăr abia ivit*.

[ἐπί, φύω]

ἐπι-φωνέω-ῶ, *vb.* |pf. ἐπιπεφώνηκα| I a chema pe nume, a învoca: μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα ... θήκην ἱεράν SOPH. *OC* 1762 *nimēni să nu invoce lăcașul sfânt*. II a rosti, a spune: ἐπιπεφώνηκεν ἐπιφώνημα PLUT. *Alex.* 3.6 *a rostit o vorbă de duh*; PLUT. *Luc.* 39.5, id. *M.* 746b. III a striga: ἐπιφωνήσαντες τὸ ἀλληλοῖα LXX *3Mac.* 7.13 *strigând „Aleluia”*; ὁ δῆμος ἐπεφώνει NT *Fr.* 12.22 *poporul striga*; NT *Lc.* 23.21, (pas.) ὁ δῆμος ἐπεφώνησε τοῦτο διὴ τὸ τοῖς γαμοῦσιν ἐπιφωνοῦμενον PLUT. *Pomp.* 4.3 *poporul a strigat ceea ce se strigă la nunți*.

[ἐπί, φωνέω]

ἐπιφώνημα, ατος, τὸ *subst.* vorbă de duh, sentență, exclamație: PLUT. *Alex.* 3.6.

[ἐπιφωνέω]

ἐπιφωνήσις, εως, ἡ *subst.* aclamare, strigăt: PLUT. *Pomp.* 4.5.

[ἐπιφωνέω]

ἐπι-φώσκω, *vb.* a se lumina: τῇ ἐπιφωσκούσῃ NT *Mt.* 28.1 *când se lumina*; NT *Lc.* 28.1.

[ἐπί, φώσκω]

ἐπιφωτισμός, οὔ, ὁ *subst.* luminare: (a lunii) PLUT. *M.* 936b.

[ἐπιφωτίζω]

ἐπι-χαίνω, *vb.* a sta cu gura căscată asupra: (+ dat.) LUC. 16.3.

[ἐπί, χαίνω]

ἐπιχαιρεκακία, ας, ἡ *subst.* bucurie de pe urma răului altcuiva, bucurie răutăcioasă: νέμεσις δὲ μεσότης φθόνου καὶ ἐπιχαιρεκακίας ARSTT. *EN* 1108b1 *indignarea dreaptă este calea de mijloc între invidie și bucuria răutăcioasă*; ARSTT. *MM* 1.27.1, PLUT. *M.* 463a, id. *M.* 631a ș.a.

[ἐπιχαιρέκακος]

ἐπι-χαίρω, *vb.* |impf. ἐπέχαιρον, viit. ἐπιχαίρησω; pas. aor. ἐπεχάρην, inf. aor. ἐπιχαρήναι| a se bucura: (frecv. de răul altcuiva) (abs.) AR. *Pax* 1015, MEN. *Sam.* 706, (+ dat.) ARSTT. *Rh.* 1379b17, οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς

κακοῖς μου LXX *Ps.* 34.26 *cei care se bucură de necazurile mele*; (ἐπί + dat.) LXX *Sir.* 8.7, (rar. de binele altcuiva) AR. *Th.* 314, (+ ac.) σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω SOPH. *Ai.* 136 *mă bucur că ești bine*.

[ἐπί, χαίρω]

ἐπι-χᾶλαζάω-ῶ, *vb.* a azvârli ca o grindină asupra: (+ ac.) LUC. *Tim.* 58.

[ἐπί, χαλαζάω]

ἐπι-χᾶλάω-ῶ, *vb.* I (*intrans.*) a se înmuia în fața, a se încovoia sub: δύασις οὐδὲν ἐπιχαλᾶς AESCH. *Pr.* 179 *nu te încovoie sub nenorociri*. II (*trans.*) a relaxa, a slăbi: PLB. 34.3.5 τὸν δεσμὸν ἐπιχαλῶντες LUC. *Hebraicl.* 3 *slăbind legătura*.

[ἐπί, χαλάζω]

ἐπι-χαλκεύω, *vb.* a forja pe, a pune pe nicovală, ext. a munci: AESCH. *Fr.* 307, (fig.) ~ παρέχοιμ' ἄν AR. *Nu.* 422 *aș putea servi drept nicovală*; ARSTT. *Rh.* 1419b15, (pas.) IOS. *A13.* 117.

[ἐπί, χαλκεύω]

ἐπί-χαλκος, ον *adj.* I acoperit de aramă, plăcut cu bronz, de bronz: (scut) HDT. 4.200, AR. *V.* 18, IOS. *A13.* 339. II (fig. depreciativ d. o curtezană) cu culori țipătoare (după alții, este un nume propriu): THEOC. 14.53.

[ἐπί, χαλκός]

ἐπι-χάράσσω, *vb.* |var. impf. 3pl. ἐνεχάραινον Plut.| {att. -άπτω} a imprima sau a grava pe: (+ dat.) PLUT. *Publ.* 11.6.

[ἐπί, χαράσσω]

ἐπιχάρης, ἐς *adj.* I plăcut, încântător: AESCH. *Pr.* 161, LXX *Na.* 3.4. II bucuros de: (+ dat.) ~ ἐγενόμην LXX *Iov* 31.29 *m-am bucurat de*.

[ἐπιχαίρω]

ἐπι-χαριεντίζομαι, *vb.* a cita în glumă: LUC. *Symp.* 12.

[ἐπί, χαριεντίζομαι]

ἐπι-χᾶρίζομαι, *vb.* {dor. imper. aor. 2sg. κῆπιχάρηται = καὶ ἐπιχάρησαι Ar. *Ach.* 884} I (*trans.*) a oferi în dar cuiva: (+ dat. și ac.) XEN. *Eq.* 6.13. II (*intrans.*) a fi plăcut: (+ dat.) τῷδε κῆπιχάρηται τῷ ξένῳ AR. *Ach.* 884 *fii plăcută cu acest străin*.

[ἐπί, χαρίζομαι]

ἐπί-χᾶρις, ι *adj.* |gen. ἴτος; comp. și superl. v. ἐπιχάρητος| plin de grație, fermecător, plăcut, încântător: οὐδ' ~ Ἄρης AESCH. *Th.* 910 *Ares prin care nu se face nimic plăcut*; PLAT. *Lg.* 853d, (d. omul cărn) PLAT.

R.474d, PLUT. M.45a, (neut. subst.) τὸ ἐπίχαρι PLAT. R.528d *farmec / grație*; XEN. *Hier.*9.4.

[ἐπί, χάρις]

ἐπιχάριτος, ον [ᾶ] *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| (comp.) XEN. *Symp.*7.5, (superl.) XEN. *Oec.*7.37. // **ἐπιχαρίτως**, *adv.* ἰν mod agreabil, plăcut: AR. *Ach.*867, XEN. *Ap.*4, ISOC. 6.6.

[ἐπίχαρις]

ἐπιχάριται, (dor.) imper. med. 2sg., v. ἐπιχαρίζομαι.

ἐπίχαρμα, ατος, τό *subst.* bucurie de răul altcuiva, bucurie răutăcioasă, batjocură: EUR. *Ph.*1555, id. *Phaëth.fr.*93, THEOC. 2.20, ποιήσει σε ~ τῶν ἐχθρῶν σου LXX *Sir.*18.31 *vei fi spre bucuria răutăcioasă a dușmanilor tăi*; LXX *Iud.*4.12.

[ἐπιχαίρω]

ἐπίχαρτος, ον *adj.* care este spre o bucurie (răutăcioasă), înveselitor, plăcut: (+ dat.) AESCH. *Pr.*159, id. *Ag.*722, οἱ δὲ δικαίως ... ἐπίχαρτοι THUC. 3.67 *care [pătinesc] drept sunt motiv de bucurie*; SOPH. *Tr.*1262 ș.a., ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια LXX *Prov.*11.3 *pieirea necredincioșilor este înveselitoare*.

[ἐπιχαίρω]

ἐπι-χέζω, *vb.* |viit. med. 2sg. ἐπιχεσεῖ, part. pf. ἐπικεχοδῶς Ar.| a-și ușura pântecul pe, a defeca pe: ἐπιχεσεῖ πατούμενος AR. *Lys.*440 *te voi bate de-o să faci pe tine*; AR. *Av.*68.

[ἐπί, χέζω]

ἐπι-χειλής, ἑς *adj.* până la buza (vasului, sc. nu plin), ἰν foame: (d. Themistocles) ἐποίησεν τὴν πόλιν ἡμῶν μεστήν εὐρῶν ἐπιχειλή AR. *Eq.*814 *după ce a găsit cetatea ἰn foame, a lăsat-o plină*.

[ἐπί, χεῖλος]

ἐπι-χειμάζω, *vb.* I (act.) a-și petrece iarna (ἰn acel loc): THUC. 1.89. II (tranz.) a trezi o furtună ἰn, a chinui: MEN. *Fr.*970.

[ἐπί, χειμάζω]

ἐπι-χειρέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐπεχείρουν, viit. ἐπιχειρήσω, aor. ἐπεχείρησα, pf. ἐπικεχείρηκα; med. impf. ἐπεχειρούμην, viit. ἐπιχειρήσομαι, pf. ἐπικεχείρημαι; pas. aor. ἐπεχειρήθην| I a pune mâna pe, a se aruca de: οἱ μὲν δείπνω ἐπεχείρουν OD. 24.386 *se puneau la masă (= se arucau de mâncat)*; σίτω ἐπιχειρήσειν OD. 24.395 *vor începe ospătarea*; πρὶν πηδαλίους ἐπιχειρεῖν AR.

*Eq.*542 *mai înainte de a pune mâna pe cârmă*. II a se aruca de, a începe, a întreprinde, a încerca: (+ dat.) ἐπεχείρησαν τῆ ὁδῷ HDT. 7.43 *s-au așternut la drum*; ἐπεχείρησε τῷ ἔργῳ THUC. 1.126 *s-a arucat de treabă*; PLUT. *Rom.*14.2, (frecv. + inf.) THUC. 8.86, ἄρτι ἐπεχείρουν λέγειν PLAT. R.524d *tocmai mă arucam să spun*; εἰ ἐγὼ πάλαι ἐπεχείρησα πράττειν τὰ πολιτικά PLAT. *Apol.*31d *dacă m-aș fi arucat de mult să mă ocup de treburile publice*; ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν NT *Lc.*1.1 *s-au arucat să compună o istorisire*; XEN. *HG*6.5.27, NT *Fp.*19.13 ș.a. III a porni acțiunea, ext. a ataca: (+ dat.) ἐπεχείρουν τῷ ... πεζῷ THUC. 7.37 *porneau acțiunea cu pedestreimea*; ἐπεχείρει τοῖς πολεμίοις PLUT. *Alc.*30.2 *pornea atacul împotriva dușmanilor*; (+ inf.) ἐπεχείρουν ἀφαιρεῖσθαι τὰ χρήματα βίᾳ PLUT. *Rom.*23.1 *porneau să le ia banii cu forța*. IV a încerca să demonstreze, a argumenta: ὅπερ ἄρτι ἐπεχείρουν PLAT. *Th.*205a *ceea ce tocmai încercam să demonstrez*; (περί „despre” + gen.) ARSTT. *Top.*101a.30.

[ἐπί, χεῖρ]

ἐπιχείρημα, ατος, τό *subst.* I încercare, întreprindere, tentativă, ext. (milit.) atac: τοῖς ἐπιχειρήμασιν ἑώρων οὐ κατορθοῦντες THUC. 7.47 *vedeau că nu reușiseră ἰn întreprinderile lor*; τὸ ~ καλῶς ἔχει ISOC. 2.8 *tentativa este bună*; XEN. *HG*1.2.6, δίδωσι τόπον ἐπιχειρήματος ARSTT. *Top.*112b5 *oferă loc de atac*; χώραν ἐπιχειρήματος ARSTT. *SE*172b.24 *poziție ușor de atacat*. II bază de operațiuni împotriva: ~ κατὰ Κύπρου APP. *Syr.*265 *bază de operațiuni împotriva Ciprului*. III tertip, (pl.) mreje: μήποτε ἀλῶς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς LXX *Sir.*9.4 *să nu fi prins ἰn mrejele ei*. IV demonstrație logică, argumentare: ARSTT. *Top.*162a16 *τῶν ἐπιχειρημάτων ἐλέγχεσθαι τὸ δόγμα* PLUT. *M.*651c *opinia este respinsă prin argumente*.

[ἐπιχειρέω]

ἐπιχειρηματικός, ἦ, ὄν *adj.* de argumentare dialectică: ARSTT. *Mem.*451a19.

[ἐπιχείρημα]

ἐπιχείρησις, εως, ἡ *subst.* I întreprindere, încercare, acțiune: τὴν μέντοι ἐπιχείρησιν ταύτην μὴ οὕτω συντάχυνε ἀβούλως HDT.

3.71 *nu te pripri nechibzuiu în această încercare*; κατά τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ σώσαι PLAT. *IAlc.115b potrivit cu intenția de a salva*; PLAT. *Sph.239c. II* (milit.) tentativă, atac: τὴν ἐπιχείρησιν τῶν Ἐπιπολῶν ἐποιεῖτο THUC. 7.43 *încercău cucerirea punctului Eripolai*; τὴν ἐπιχείρησιν παρεσκευάζετο THUC. 4.30 *pregăteau atacul. III* (log.) argumentare: πρὸς τοὺς ὀρισμοὺς ῥῶων ἢ ~ ARSTT. *Top.111b16 argumentarea este mai simplă în cazul definițiilor*; ARSTT. *Top.139b10, PLB. 12.7.4.*

[ἐπιχειρέω]

ἐπιχειρητέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie întreprins: // (neut.) **ἐπιχειρητέον**, *adj.vb.* |pl. -έα| **I** trebuie acționat sau încercat: ~ ὑμῶν ἐξελεσθαι τὴν διαβολὴν PLAT. *Ap.19a trebuie să încerc să elimin calomnia din capul vostru*; ~ ἡμῖν ἐστὶν τῇ πόλει PLAT. *Grg.513e trebuie să ne ocupăm de cetate*; (pl.) ἐπιχειρητέα ἐδόκει εἶναι THUC. 1.118 *se considera că trebuie acționat*; THUC. 2.3. **II** trebuie pornită argumentarea / discuția: ARSTT. *Top.120b8.*

[ἐπιχειρέω]

ἐπιχειρητής, οὔ *adj.m.* care întreprinde, întreprinzător, gata de acțiune: (op. ἄτολμοι „lipsiți de inițiativă”) THUC. 8.96, ἐπιχειρητῆ παντὸς ἔρωτι PLAT. *Tim.69d dorință gata de orice*; PLUT. *M.622c.*

[ἐπιχειρέω]

ἐπιχειρητικός, ἦ, ὄν *adj.* de atac: PLUT. *M.978b.*

[ἐπιχειρέω]

ἐπί-χειρον, ου, τό *subst. I* braț (propr. „ceea ce este deasupra mâinii”): LXX *Ier.31.25. II* (pl.) preț pentru ce s-a întreprins, sc. recompensă, răsplată: τὰ μέγιστα ἐπίχειρα ἀρετῆς PLAT. *R.608c cea mai mare răsplată pentru virtute*; AR. *V.581, LXX 2Mac.15.33, THEOC. Ep.9.600, οὔτε ξιφῶν ἐπίχειρα λαχοῦσ' SOPH. Ant.820 făr̄a a fi obținut recompensa sabiei* (sc. o moarte violentă).

[ἐπί, χεῖρ]

ἐπι-χειροτονέω-ᾶ, *vb.* a vota sau a confirma prin ridicare de mână, a ratifica: τὰς ἀρχάς ~ ARSTT. *Ath.43.4 a confirma magistrăii prin ridicare de mână*; τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἧ τούτους νόμους ἐπεχειροτονήσατε DEM. 24.26 *adunarea în care ați ratificat legile*; DEM. 4.30, (tard.) ἐπεχειροτόνησε τῷ Μαρῖῳ τὴν στρατηγίαν PLUT. *Mar.35.5 i-a ratificat lui*

Marius pretura: (pas.) PLUT. *Tim.38.7.*

[ἐπί, χειροτονέω]

ἐπιχειροτονία, ας, ἡ *subst. I* vot prin ridicare mâinii: PLAT. *Lg.755e*, περὶ τῆς ὄστρακοφορίας ἐπιχειροτονίαν διδῶσιν ARSTT. *Ath.43.5 votează prin ridicarea mâinii pentru ostracism. II* ratificare: DEM. 24.20.

[ἐπιχειροτονέω]

ἐπιχεῦαι, (ep.) *inf. aor. act.* de la ἐπιχέω.

ἐπι-χέω, *vb.* |impf. ἐπέχεον, prez. și viit. 2 sg. ἐπιχεῖς Ar. *Pax169*, aor. ἐπέχεα| {ep. aor. 3sg. ἐπέχευε, inf. aor. ἐπιχεῦαι, aor. med. 3sg. ἐπεχεύατο, aor. pas. 3pl. ἐπέχοντο Hom., A.Rh.} **I** (act.) **1** a vărsa sau a turna pe sau deasupra: (+ ac. și dat.) χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι IL. 24.303 *a vărsa apă pe mâini*; (+ ac.) AR. *Pax.169*, οἱ τοῦ λύχνου χρεῖαν ἔχοντες ἔλαιον ἐπιχέουσιν PLUT. *Per.16.9 cei care au nevoie de lumina lămpii mai toarnă ulei. 2 a turna pe mâini: χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόω ἐπέχευε OD. 1.136 *o slujnică turna apă de spălat dintr-un vas. 3* a turna peste, a îngrămădi: οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν OD. 3.258 *nu-i turnau deasupra pământ. 4* (fig.) a răspândi, a turna: (tm.) τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε IL. 24.445 *turna somn peste ei*; PI. *I.8.58. II* (pas., med.) **1** (intrans.) **a** a se revărsa, a da năvală, a se abate: Δαναοὶ δ' ἐπέχοντο νῆας ἀνὰ γλαφυράς IL. 16.295 *danaii dădeau năvală printre navele scobite*; (fig.) μυρίων αὐτοῖς κακῶν ἐξ ἀφανοῦς ἐπιχεομένων PLUT. *Marc.16.3 multe nenorociri abătându-se asupra lor. b a se vărsa (pe): XEN. *Oec.17.12. 2* (trans.) **a** a revărsa, a așterne: πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην OD. 5.257 *a așternut multe crengi (pentru protecție)*; χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων OD. 5.487 *așternea o mână de frunze*; ἐπεχεύατο πῆγε παιδί A.RH. 1.268 *revărsa brațele asupra copilului. b* a turna: ἐπιχεῖσθαι ἄκρατον THEOC. 14.18 *a turna vin curat.***

[ἐπί, χέω]

ἐπι-χηρεύω, *vb.* a rămâne văduvă: IOS. *AI 20.145.*

[ἐπί, χηρεύω]

ἐπι-χθόνιος, ον *adj.* de pe pământ: οἱ νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπιχθόνιοι IL. 1.272 *cei care sunt muritori pe pământ*; IL. 4.45, τις ἐπιχθόνιον ἀνθρώπων OD. 1.167 *vreunul dintre oamenii de pe pământ (= muritori)*; HES.

Th.231, (frecv. subst. οἱ ἐπιχθόνιοι „muritorii”) Pl. O.12.7, CALL. Fr.637.

[ἐπί, χθών]

ἐπι-γλευάζω, vb. a-și bate joc de, a lua în râs: (+ ac.) εὐλάβειαν, ἐπιγλευάσας ... ὡς ἀργοποιόν PLUT. Num.22.7 *care își bătu joc de evlavie, zicând că este aducătoare de lene*; ARR. Fr.9.12, APP. Syr.271, (+ dat.) PLUT. M.93b, (abs.) LUC. Anch.13.

[ἐπί, γλευάζω]

ἐπι-γλαιίνω, vb. a încâlzi la suprafață: (ceară) LUC. Alex.21.

[ἐπί, γλαιίνω]

ἐπι-χνοάω-ῶ, vb. |part. prez. ἐπιχνοάουσαι| a fi acoperit de tulleie: λευκῆσιν ἐπιχνοάουσαι εθείραις A.RH. 1.672 *acoperite cu plete albe*.

[ἐπί, χνοάω]

ἐπι-χολος, on adj. |superl. -ώτατος Hdt.| I care produce fiere (bilă): HDT. 4.58. II plin de fiere, (ext. fig.) iute la mânie, irascibil: PLUT. M.129c.

[ἐπί, χόλος]

ἐπι-χορεύω, vb. a intra dansând: XEN. Smp.9.4.

[ἐπί, χορεύω]

ἐπι-χορηγέω-ῶ, vb. I a aduce în plus, a adăuga, a da, a oferi: πλουσιῶς ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἢ εἰσοδος NT 2Pt.1.11 *cu bogăție vi se va oferi intrarea*; ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν NT 2Pt.1.5 *adăugați la credința voastră virtutea*. II a furniza, a întreprinde: γυνὴ ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς LXX Sir.25.22 *dacă o femeie îl întreprinde pe bărbatul ei*.

[ἐπί, χορηγέω]

ἐπιχορηγία, ac, ἡ subst. oferi (ulterioară), ajutor, sprijin: NT Ef.4.16, διὰ ... ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος NT Flp.1.19 *cu ajutorul Duhului*.

[ἐπιχορηγέω]

ἐπι-χραίνω, vb. a colora la suprafață: LUC. BisAcc.6, id. ITr.8.

[ἐπί, χραίνω]

ἐπι-χράομαι-ῶμαι, vb. {ion. part. prez. ἐπιχρεώμεναι} I a se folosi de, a apela la: (+ dat.) μάλιστα κἀπιχρώμεθα χθονί EUR. Rh.942 *ne folosim (= locuim) mai cu seamă de acest pământ*; οὐδ' αὖ φίλοι ὥστ' ἐπιχρῆσθαι THUC. 1.41 *nefiind prieteni, astfel încât să ne folosim (de voi)*; LUC. Im.27. II a fi într-o relație: αἱ ἐπιχρεώμεναι μάλιστα

γυναῖκες HDT. 3.99 *femeile care sunt cele mai apropiate*; ἀναγκαῖα μὲν, ὡς ὀλίγιστα δ' ἐπιχρωμένους PLAT. Lg.953a *având relații (legături) atât cât este necesar, dar într-o măsură cât mai mică*.

[ἐπί, χράομαι]

ἐπι-χράω¹, vb. {ep. impf. sau aor. ἐπέχραον Hom., A.Rh.} I a da un atac, a da năvală, a se năpusti: ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον IL. 16.352 *precum lupii se năpusteau asupra mieilor*; OD. 2.50. II a fi violent: ἦρι δ' ἐτήσιοι αὔραι ἐπέχραον A.RH. 2.498 *vânturile anuale erau violente încă de dimineață*. III a atinge: (+ gen.) τάων ἀκροτάτησιν ἐπέχραον ἤλιθα χερσίν A.RH. 2.283 *încercau în zadar să le atingă cu vârfurile degetelor*.

[ἐπί, χράω¹]

ἐπι-χράω², vb. a pune la dispoziție: (+ dat. și ac.) ἐπέχρησε δύο Καίσαρι PLUT. Pomp.52.3 *i-a pus la dispoziție lui Caesar două (legiuni)*.

[ἐπί, χράω²]

ἐπι-χρεμέθω, vb. |doar prez.| a necheza: A.RH. 3.1260.

[ἐπί, χρεμέθω]

ἐπι-χρέμπτομαι, vb. a scuipa pe: (+ dat.) ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις LUC. Rh.Pr.19 *scuipă la sfârșitul fiecărui cuvânt*.

[ἐπί, χρέμπτομαι]

ἐπι-χρίπτω, vb. a sprijini pe: (pas.) A.RH. 1.1235.

[ἐπί, χρίπτω]

ἐπιχριστος, on adj. vopsit, sulimenit: ~ ἡ εὐμορφία ἐστίν LUC. Tim.28 *frumusețea se datorește sulimanurilor*.

[ἐπιχρίω]

ἐπι-χρίω, [pī] vb. a unge (prin frecare), a întinde: (+ ac.) ἐπιχρίσασα παρειάς OD. 18.172 *ungând obrații*; HES. Fr.25.21, (+ dat.) ἐπιχρίοντες ἄλοιφῃ OD. 21.179 *ungând cu grăsime (arcu)*; LUC. Hist.Consc. 62, (med.) OD. 18.179.

[ἐπί, χρίω]

ἐπι-χρονίζω, vb. a dura mult timp, a se prelungi: ARSTT. Pr.936a20 ș.a.

[ἐπί, χρονίζω]

ἐπί-χρῦσος, on adj. placat cu aur, aurit: (statuie) HDT. 2.182, (pieptar) XEN. Mem.3.10.14, (arme) PLUT. Aem.18.8 ș.a.

[ἐπί, χρυσός]

ἐπι-χρώζω, vb. v. ἐπιχρώννυμι: ARSTT.

Col.791a9.

[ἐπί, χρώζω]

ἐπι-χρωματίζω, *vb.* a colora: (fig.) χρώματα ... ~ PLAT. *R.*601a a *asterne culori*.

[ἐπί, χρώζω]

ἐπι-χρώννυμι *și* **ἐπιχρωννύω**, *vb.* |aor. ἐπέχρωσα, pf. ἐπικέχρωκα| a colora la suprafață, a spoi: PLUT. *M.*395d, LUC. *Dom.*8, (fig. pas.) δόξαις δ' ἐπικεχρωσμένοι PLAT. *Ep.*340d *cei care sunt doar spoii cu niște pãveri*.

[ἐπί, χρώννυμι]

ἐπίχρωσις, *ewos*, ή *subst.* colorare (la suprafață), spoială: PLUT. *M.*382c.

[ἐπιχρώννυμι]

ἐπίχυσις, *ewos*, ή *subst.* I *vãrsare* (peste), *curgere*, (a)flux: PLAT. *Tim.*77d, ARSTT. *Mete.*356a6, (fig.) ~ ... πολιτῶν PLAT. *Lg.*740e *aflux de cetãteni*. II *toast*, *închinare*: (+ λαμβάνειν / ποιείσθαι *și* gen. „a închina în cinstea cuiva”) τῶν παρὰ πότον ἐπιχύσεις λαμβανόντων Δημητρίου PLUT. *Demetr.*25.7 *cei care la bãuturã închinau în cinstea lui Demetrios*; PLB. 16.21.12, PLUT. *Brut.*24.6. III *canã*: AR. *Fr.*214, MEN. *Fr.*437.

[ἐπιχέω]

ἐπι-χώννυμι *și* **ἐπιχωννύω**, *vb.* a îngrãmãdi, a acumula: γῆς θῖνα πολλήν ... ἐπιχῶσαι PLUT. *Art.*18.7 *a îngrãmãdi o mare cantitate de pãmânt*; (pas.) ARSTT. *Mir.*837b11.

[ἐπί, χώννυμι]

ἐπι-χώομαι, *vb.* |med. aor. 3sg. ἐπεχώσατο| a se mânïa pe: (+ dat.) A.RH. 3.367.

[ἐπί, χῶομαι]

ἐπι-χωρέω-ῶ, *vb.* I a se îndrepta (cãtre): (πρός + ac.) παρήγγελλε τοῖς Λακεδαιμονίοις ... ~ πρὸς ἑαυτὸν XEN. *HG2.*4.34 *a ordonat lacedemonienilor sã vinã la el*; (+ adv.) THUC. 4.107. II a înainta (împotrivã), a ataca: XEN. *An.*1.2.17. III (fig.) a da înapoi, a ceda: τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τãδε SOPH. *Ant.*219 *sã nu dați înapoi în fața celor ce ar nesocoti ordinele acestea*. IV a îngãdui, a permite: ᾧοντο δεῖν ἔνια τῶν πρὸς ἡδονὴν αὐτῶ ... ~ PLUT. *Alex.*45.5 *considera cã trebuie sã-i îngãduie unele lucruri pe care le fãcea pentru plãcerea sa*; οἷστισι πλείων τε σχολή ... [πρὸς] τὰς τοιαύτας ἐπιχωρεῖ φιλοτιμίας PLUT. *Dem.*2.4 *cei cãrora mai mult timp liber le îngãduie sã se îndrepte cãtre astfel de ambiiii*: (pas.)

ἐὰν ἐπιχωρηθῆ LXX 2Mac.4.9 *dacã este permis*.

[ἐπί, χωρέω]

ἐπιχώρησις, *ewos*, ή *subst.* îngãduintã, permisiune: κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου LXX 2Ezr.3.7 *potrivit cu îngãduința lui Kyros*; ARR. *An.*6.25.2.

[ἐπιχωρέω]

ἐπιχωριάζω, *vb.* I a merge frecvent într-un loc: οὐδεῖς ... ἐπιχωριάζει τὰ νῦν Ἀθήναζε PLAT. *Phd.*57a *nimeni nu se duce în ultimul timp la Atena*. II a fi stabilit drept normã, a orãndui, a (se) obișnui: ὄσαις τῶν πόλεων ἐπιχωριάζει τὸ νέους συζευγνῶναι καὶ νέας ARSTT. *Pol.*1335a16 *cetãțile în care se obișnuiește cãsãtoria tinerilor cu tinerere*. III a trăi de obicei: (d. lup) οὐκ ἐπιχωριάζον ἐν πόλει ζῶον PLB. 6.46.3 *animal care nu trăiește în cetate*.

[ἐπιχώριος]

ἐπι-χώριος, *a, ov adj.* |var. -ος, -ον| de-al locului, comun unei regiuni, indigen, bãștinãș, *ext.* uzual: ὁμούντων δὲ τὸν ἐπιχώριον ὄρκον THUC. 5.18 *jurând un jurãmânt al locului*; οὐκουν ἐπιχώριόν γε πρãγμ' ἐργάζεται AR. *Pl.*342 *noi nu facem un lucru de felul acesta în partea locului*; αὐτὸν συνοικεοῦν τοῖς ἐπιχωρίοις νόμοις PLUT. *Alex.*45.1 *a se obișnui cu datinile locului*; (d. plante) THEOC. 26.11, (nume) PLUT. *Rom.*29.3, (frecv. pl. *subst.* οἱ ἐπιχώριοι „bãștinașii”) HDT. 3.18, οὐπιχώριοι χθονός SOPH. *OT939* *cei din partea locului*. // **ἐπι-χώριον**, *tὸ subst.* obicei al locului: ἀμὴν οὐκ ~ AR. *Ach.*832 *la noi nu se obișnuiește*; κατὰ τὸ ~ THUC. 6.27 *potrivit cu obiceiul locului*; (+ inf.) ἦν ~ αὐτοῖς μὴ ὀρãσθαι πεζῆ πορευομένοις XEN. *Cyr.*8.8.19 *exista obiceiul de a nu se arãta mergând pe jos*; (pl.) καὶ ἦν ἐπιχώρια σφίσιν ἢ THUC. 1.20 *chiar dacã sunt lucruri care aparțin locului*. // **ἐπιχωρίως**, *adv.* potrivit obiceiului unei țãri, dupã rãnduiala locului sau în limba țãrii: AR. *V.*859, IOS. *BIS.*151.

[ἐπί, χῶρα]

ἐπίχωσις, *ewos*, ή *subst.* îngrãmãdire, acumulare: PLB. 4.41.9.

[ἐπιχώννυμι]

ἐπι-ψακάζω, *vb.* (att.) v. ἐπιψεκάζω

ἐπι-ψάλλω, *vb.* I a acompania cu un instrument cu corzi: SOPH. *Fr.*60, PLUT. *M.*713b.

II a cânta: LXX 2Mac.1.30.

[ἐπί, ψάλλω]

ἐπίψαυσις, εως, ἡ *subst.* atingere uşoară, eflorare: PLUT. *M.*395d.

[ἐπιψαύω]

ἐπι-ψαύω, *vb.* a atinge uşor sau la suprafaţă, a eflora: (+ gen.) τῆς ἴππου ... τῶν ἄρθρων ἐπιψαύσας τῇ χειρί HDT. 3.87 *atingând cu mâna părţile iepei*; οὐτ' ἄρ' ἐπιψαύων σάκεος ποσίν HES. *Sc.*217 *fără să atingă cu picioarele scutul*; ἄκροις τοῖς ποσίν ~ τοῦ ὕδατος LUC. *DMar.*15.3 *a atinge uşor apa cu vârful picioarelor*; SOPH. *Ph.*1255, PLUT. *M.*977b, (fig.) (+ dat.) ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύη πραπίδεςσι OD. 8.547 *bărbat care abia de atinge ruşin înţelepciunea (= cu ruşină înţelepciunea)*.

[ἐπί, ψάω]

ἐπι-ψεκάζω, *vb.* |aor. ἐπεψέκασα| {att. ἐπιψακάζω} a vărsa picătură cu picătură, a stropi fin: τὸν θεὸν δ' ἐπιψακάζειν AR. *Pax*1141 *zeul toarnă o ploaie fină*; ἄν δὲ ἡμῖν οἱ παῖδες μικραῖς κύλιξι πυκνὰ ἐπιψακάζωσιν XEN. *Smp.*2.26 *dacă servitorii near picura des în cupele mici*; (fig.) LUC. *Merc.*Cond.27.

[ἐπί, ψεκάζω]

ἐπι-ψεύδομαι, *vb.* I a minţi în plus, a atribui în mod fals, a adăuga o minciună, a falsifica: XEN. *Hier.*2.16, πολλὰ μὲν ἐπιψεύδεσθαι τῶν οὐ προσόντων τήν καινότητα τοῖς φοβεροῖς PLUT. *Mar.*16.4 *noutatea adaugă în mod fals celor de temut multe lucruri inexistente*; ὡς καὶ πολλὰ ἐπιψεύδοιο αὐτοῖς LUC. *Tox.*42 *după cum ai putea să le adaugi multe minciuni*; ἐπιψευδόμενος ἀριστείας τινὰς αὐτῷ LUC. *Hist.*Consc.12 *umflând prin minciuni unele din isprăvile lui*; LUC. *Sat.*37. II a se înşela: οἱ δειλοὶ καὶ θρασεῖς ἐπιψεύδονται διὰ τὰς ἔξεις ARSTT. *EE*1229b22 *laşii şi nesăbuiţii se înşală din pricina propriilor dispoziţii*.

[ἐπί, ψεύδομαι]

ἐπι-ψηλάφω-ῶ, *vb.* a ripăi, a dibui cu mâna: (+ ac.) PLAT. *R.*360a, (+ gen.) PLAT. *Prot.*310c

[ἐπί, ψηλαφάω]

ἐπι-ψηφίζω, *vb.* {att. viit. ἐπιψηφιῶ Xen.} I a supune la vot: THUC. 6.14, XEN. *Mem.*1.1.18, μηδ' ~ τῶν ἀρχόντων μηδένα DEM. 24.54 *nici unul dintre arhonţi*; ~ ἀπόλι ἀνδρί HDT. 8.61 *a da dreptul să voteze unui om fără patrie (sau, după alţii, a*

supune la vot la cererea unui om fără patrie); (+ inf.) ἐπιψηφίση κινεῖν τὰ χρήματα ταῦτα ἐς ἄλλο τι THUC. 2.24 *ar supune la vot să aloce aceşti bani pentru altceva*. II a vota: (med.) (+ ac.) ἐπιψηφίσηται χρόνον ἢ σύγκλητος αὐτῷ PLUT. *Fam.*7.1 *senatul să-i voteze prorogarea*; (abs.) τοὺς ... πολίτας ἐπιψηφίσασθαι κατὰ τὸν νόμον PLUT. *Cam.*24.3 *cetăţenii votează potrivit cu legea*; PLUT. *Alc.*18.4, (pas.) ARSTT. *Pol.*1301b25.

[ἐπί, ψηφίζω]

ἐπί-ψογος, ον *adj.* I reprobabil, blamabil: XEN. *Lac.*14.7, PLUT. *Comp.**Cim.**Luc.*1.4. II care aduce reproş, care te face de ruşine: (d. Clytaimnestra) οὐδ' οἶδα τέρψιν οὐδ' ἐπίψογον φάτιν AESCH. *Ag.*611 *nu ştiu ce-i plăcerea sau vorba ce mă face de ruşine*. II ἐπιψόγως, *adv.* în mod reprobabil: PLUT. *Comp.**Dem.**Cic.*3.5.

[ἐπί, ψόγος]

ἐπι-ψοφέω-ῶ, *vb.* a răsună, a face zgomot: CALL. *Dian.*247, ἐπεψόφησας τῷ ποδί LXX *Iez.*25.6 *ai bătut din picior*.

[ἐπί, ψοφέω]

ἐπι-ψύχω, [ῶ] *vb.* a răcori: γαῖαν ἐπιψύχουσιν ... αὔραι A.RH. 2.525 *vânturile răcoresc pământul*; PLUT. *Sert.*8.5.

[ἐπί, ψύχω]

ἐπίω, conjct. prez. act. de la ἔπειµι².

ἐπ-ιωγή, ἦς, ἡ *subst.* adăpost (pentru corăbii), radă: (pl.) OD. 5.404, (sg.) A.RH. 4.1640.

[ἐπί, ιωγή]

ἐπιών, οὔσα, ὄν part. prez. act. de la ἔπειµι².

ἐπλάγην, ind. aor. pas. de la πλήσσω.

ἐπλάγξα, ind. aor. act. de la πλάζω.

ἐπλάγθην, ind. aor. pas. de la πλάζω.

ἐπλάσθην, ind. aor. pas. de la πλάσσω.

ἐπλάσθην, ind. aor. pas. de la πλάσσω.

ἐπλεν, ind. aor. act. 3sg. de la πέλω: IL. 12.11.

ἐπλεξε, aor. 3sg. de la πλέκω.

ἐπλεο sau ἐπλεν, (ion.) ind. aor. med. 2sg. de la πέλω: IL. 1.418, id. 23.69 ş.a.

ἐπλήγην, ind. aor. pas. de la πλήσσω.

ἐπληντο, (ep.) ind. aor. med. 3pl. de la πλάζω.

ἐπληξα, ind. aor. act. πλήσσω.

ἐπλησα, ind. aor. act. de la πίμπληµι.

ἐπλήσθην, ind. aor. pas. de la πίμπληµι.

ἐπ-ὄγδοος, οον *adj.* care conţine un întreg şi

o optime, de 1 + 1/8 (= 9/8): (interval) PLAT. *Ti.36a*, ~ τόκος DEM. 50.17 *dobândă de 12,5%*; ~ λόγος PLUT. *M.367f raport de 9/8*.

[έπί, ὄγδοος]

έποδι-, (ιον.) v. έφοδι-

έπ-όζω, vb. |viit. -οζέσω, aor. έπώζεσα| a căpăta miros urât, a se împuți: LXX *Ex.7.18*.

[έπί, ὄζω]

έπ-οίγω, vb. {ep. ind. m.m.c.p. pas. 3pl. έπώχᾱτο} (dub.) a încheide: IL. 12.340.

[έπί, οίγω]

έπ-οικέω-ῶ, vb. **I** a locui sau a veni să locuiască (într-un loc, în calitate de colonist), a se stabili în: (+ ac.) EUR. *Ion1583*, (έν + dat.) XEN. *Cyr. 6.2.10*, (abs.) έννέα και δέκα έκ τῶν έποικησαντων PLAT. *Lg.752e ποιῶσπερζεσε dintre coloniști*. **II** a locui lângă, (milit.) a ocupa un loc ca bază de operațiuni împotriva: (+ dat.) THUC. 6.86, (pas.) ή Δεκέλεια ... τή χώρα έπωκείτο THUC. 7.27 *Dekeleia era folosită ca bază de operațiuni împotriva regiunii*.

[έπί, οικέω]

έποικίζω, vb. a face să locuiască (într-un loc, în calitate de colonist), a stabili în: APP. *BC1.96*.

[έποικος]

έποικιον, ου, τό *subst.* cătun: IOS. *A114.209*, LXX *IPar.27.25*.

[έποικος]

έποικισις, εως, ή *subst.* colonizare: APP. *BC5.137*.

[έποικίζω]

έπ-οικοδομέω-ῶ, vb. **I** a construi (pe), a clădi, a zidi, a înălța: (un zid) THUC. 7.4, MEN. *Dysc.376*, (έπί + gen.) PLAT. *Lg.736e*. (έπί + dat.) έπί δέ ταύτη έπωκοδόμητο πλίνθινον τείχος XEN. *An.3.4.11 pe această [fundatie] era construit un zid de cărămidă*; (ret.) τὸ έποικοδομείν ARSTT. *Rh.1365a16 acumulara*; (fig.) έποικοδομούμενοι έν αὐτῷ NT *Col.2.7 fiind zidiți în El* (sc. în *Hristos*). **II** a consolida, a repara: (un zid) XEN. *HG6.5.12*, DEM. 55.25. **III** a întări (cu ziduri), a fortifica: PLB. 2.46.5, (med.) ARR. *An.2.1.2*.

[έπί, οικοδομέω]

έποικοδόμησις, εως, ή *subst.* (ret.) acumulare, climax: ARSTT. *GA724a29*.

[έποικοδομέω]

έπ-οικος, ον *adj.*, *subst.* **I** imigrant, colonist:

PI. *O.9.69*, THUC. 2.27, AR. *Av.1307*. **II** venetic, străin: SOPH. *El.189*, PLAT. *Lg.742a*.

III învecinat, vecin: AESCH. *Pr.411*, SOPH. *OC506*.

[έπί, οίκος]

έπ-οικτιζω, vb. **I** (*act.*) a stărni mila (cuiva); a înduioșa: (+ ac. pers.) SOPH. *OT1296*. **II** (*med.*) a se căina: IOS. *B11.540*.

[έπί, οικτιζω]

έπ-οικτίρω, vb. a-i fi milă (de), a compătimi: AESCH. *Ag.1069*, (+ ac. pers.) SOPH. *Ai.121*, id. *OT671*, (+ ac. lucru) EUR. *Hec.341*.

[έπί, οικτίρω]

έποικτιστος, ον *adj.* vrednic de milă, jalnic: AESCH. *Ag.1221*.

[έποικτιζω]

έπ-οικτος, ον *adj.* v. έποικτιστος: AESCH. *Ag.1614*.

[έπί, οίκτος]

έπ-οιμώζω, vb. |aor. 3sg. έπώμωξεν| a geme, a se văita (de): (+ dat.) AESCH. *Ch.547*.

[έπί, οιμώζω]

έποιστέον, *adj.vb.* trebuie atribuit, trebuie imputat: (+ dat. pers.) PLB. 12.22.5.

[έπιφέρω]

έποίσω, ind. viit. *act.*, v. έπιφέρω

έπ-οίχομαι, vb. **I** a se duce (la), a merge (la), a se apropria (de): (+ ac. pers.) μνηστήρας έπώχeto OD. 1.324 *se duse la peșitori*; ξεινίαις αὐτοῦς έποίχονται τραπέζαις PI. *O.3.40 merg la ei* (sc. *la Dioscuri*) *cu mese de bun-venit*. **II** a se duce (asupra), a ataca: (+ ac. pers.) Κύπριν έπώχeto ηηλέϊ χαλκῷ IL. 5.330 *se ducea asupra lui Kypris cu bronzul cel crud*; (d. moartea fulgerătoare adusă de săgețile lui Apollon și ale lui Artemis) οἷς άγανοῖσι βέλεσσιν έποιχόμενος κατέπεφνεν IL. 24.759 *l-a ucis lovindu-l cu săgețile sale blânde*; οὐρῆας μὲν πρῶτον έπώχeto IL. 1.50 *mai întâi fînti în catâni*; (rar trag.) AESCH. *Ch.959*. **III** a se duce (încoace și încolo), a umbla (de colo colo): πάντοσ' έποιχόμενος IL. 5.508 *umblând pretutindeni*; αὐτοῖσιν θάμ' έπώχeto οἰνοχοεῦων OD. 1.143 *se ducea adesea pe la unul și altul turnându-le vin*; (+ ac.) πάντας έπώχeto πολλά κελεύων IL. 17.356 *mergea pe la toți dând multe porunci*; νηῶν ἴκρ' έπώχeto IL. 15.676 *umbla [de colo colo] pe punți de corăbii*. **IV** (fig) a se pune pe (treabă), a se ocupa cu: έργον έποίχeσθαι IL.

6.492, OD. 1.358 *a se pune pe treabă*; ἰστὸν ἐποιομένην IL. 1.31 *lucrând la război*[ul de *tesut*].

[ἐπί, οἴχομαι]

ἐπ-οκέλλω, *vb.* |aor. ἐπώκειλα| **I** (*tranz.*) a izbii de țărni, a împotmoli, a face să eșueze: (corăbii) HDT. 6.16, id. 7.182, THUC. 4.26.

II (*intrans.*) a ajunge pe uscat, a se împotmoli, a eșua: (d. corăbii) THUC. 8.102, PLB. 1.20.15, (d. toni) ARSTT. *Mir.*844a30.

[ἐπί, οκέλλω]

ἐπ-ολισθάνω, *vb.* a aluneca (pe): IOS. B/3.277, PLUT. *M.*641d.

[ἐπί, ολισθάνω]

ἐπ-ολολύζω, *vb.* a scoate un strigăt de bucurie sau de biruință (pentru), a chiui: (+ dat.) AESCH. *Th.*825, id. *Ch.*942, (abs.) AR. *Eq.*616, (med.) AESCH. *Ag.*1236.

[ἐπί, ολολύζω]

ἐπ-ολοφύρομαι, *vb.* a se jeli (pentru), a deplânge: (+ dat.) IOS. B/1.9, id. 6.267.

[ἐπί, ολοφύρομαι]

ἐπομαι, *vb.* |impf. εἰπόμην, viit. ἔψομαι, aor.2 ἐσπόμην (inf. aor. σπέσθαι, part. σπόμενος)| {ep. prez. 3sg. ἔσπεται A.Rh. 4.1607; ep. impf. ἐπόμην II. 11.165, Od. 2.413; ind aor. 2sg. ἔσπεο II. 10.285; imper. prez. 2sg. ἔπεο II. 18.387, ἔπευ II. 13.465, imper. aor. 2sg. σπέῖο II. 10.285, 3sg. σπέσθω II. 12.350; opt. aor. ἐσποίμην Od. 19.579} **I** (spatial) **I** a urma, a veni în urmă: ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἄμ' ἔσπετο IL. 11.472 *el porni înainte, iar celălalt îl urmă*; ἄλλ' ἔπε' IL. 10.146 *dar vino* [în urmă, după mine]; (frecv. + dat.) ὀπότε ... υἱεῖς σῶ ἐπόμην IL. 3.174 *când l-am urmat pe fiul tău*; ἐσπόμενοι Ἡρακλῆϊ πρότερον, καὶ σὺν Ἀτρεΐδαις Pl. 1.5.36 *urmându-l mai întâi pe Heracles și apoi cu Atrizii*; θεραπῆη δέ σφι ὀπισθε ἔπεται πολλή HDT. 1.199 *în urma lor vin o mulțime de slugi*; (part. subst.) ἔργον γάρ ἐστι τοῖς μὲν πρωτοστάταις θαρρύνειν τοὺς ἐπομένους XEN. *Cyr.*6.3.27 *este datoria celor din primele rânduri să îi încurajeze pe cei ce vin în urma lor*. **2** a însoți: (+ adv. sau prep.) τοκεῦσιν ἄμ' ἔσπετο IL. 4.476 *își însoți părinții*; μετὰ δέ σφι ... εἶπετ' Ἀχιλλεὺς IL. 18.234 *împreună cu ei venea Achilleus*; σὺν δέ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγινητέων εἶποντο HDT. 6.90 *il însoțiră și alți egineți*; (cu sub. abstr. sau lucru) τούτω ... κῦδος ἄμ' ἔψεται IL. 4.415 *il va însoți*

slava. **3** a fi pe urmele (cuiva), a urmări: ἄμφι δ' ἄρ' αὐτὸν Τρῶες ἔπονθ' IL. 11.474 *troienii îl impresurau* [venind pe urmele lui]; (+ dat.) ἔπεσθαι σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας HDT. 8.39 *îi urmăreau, uci-gându-i și fugărindu-i*; εἶπετο τοῖς φεύγουσι PLB. 5.74.1 *îi urmărea pe fugari*. **4** a urma (un drum, o mișcare), a se lua după: ὁ δ' ἐσπόμενος πέσε δουρί IL. 12.395 *căzu urmând* [mișcarea] *lâncii*; τῷ στίβῳ τῶν ἵππων ἔπεσθε XEN. *An.*7.3.43 *luați-vă după urma cailor*. **5** a ține pasul cu: (+ dat.) ὅς καὶ θνητὸς ἐὼν ἔπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι IL. 16.154 *deși muritor, ținea pasul cu caili nemuritori*; (fig.) ἔπεσθαι τοῖς καιροῖς τοῦ πολέμου PLUT. *Pomp.*17.2 *a nu pierde oportunitățile războiului*. **II** (temporal) a urma, a veni după: τὰ πέντε τῶν ἐτέων τὰ ἐπόμενα τοῖσι ἔξ HDT. 1.18 *ceialți cinci ani care au urmat celor șase*; (abs.) οἱ πρόσθεν παρέδωσαν ... τοῖς ἐπομένοις PLAT. *Phlb.*17d *cei de dinainte au transmis urmașilor*. **III** (fig.) **I** a urma (îndeaproape), a veni după (sau cu), a fi consecința: ἔπεσθαι ... τῇ ἀχαριστία ἢ ἀναισχυντία XEN. *Cyr.*1.2.7 *nerușinarea urmează îndeaproape* (sau merge mână în mână cu) *nerecunoștința*; γῆρας καὶ νόσοι καὶ τὰ τοῦτοις ἐπόμενα κακὰ LYS. 24.8 *bătrâneșea și bolile, precum și necazurile care vin odată cu acestea*. **2** a urma, a se conforma, a se supune, a da ascultare: (+ dat.) ἔπεο νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ HDT. 5.18 *urmează obiceiul nostru*; ἔπου μηνυτήρος ... φραδαῖς AESCH. *Eu.*245 *urmează sfaturile călăuzei*; ταῖς ἐπιθυμίαις ἐπόμενοι PLB. 6.7.7 *urmându-și poftele*. **3** a urma cu mintea, a urmări, a înțelege: οὐχ ἐπομαι ... τοῖς λεγομένοις PLAT. *Euthphr.*12a *nu pot urmări ce spui*. **4** a se potrivi, a coresponde, a fi în acord cu: ἔπεται λόγος ... Κάδμοιο κούραις Pl. O.2.22 *această vorbă se potrivește fetelor lui Cadmos*; τὸ πρέπον καὶ ἐπόμενον πάση τῇ πολιτεῖα PLAT. *Lg.*835c *ceea ce se cade și se potrivește întregului regim politic*. **IV** (impers.) urmează: (+ inf.) περὶ προαιρέσεως ἔπεται διελεθῆν ARSTT. EN1111b5 *urmează să tratăm despre alegerea deliberată*.

[IE *sek-, sanscr. *sácate*, lat. *sequor*]

ἐπομβρία, *ας*, ἡ *subst.* **I** ploaie abundentă (bogată): AESCH. *Fr.*300, DEM. 55.11, (op. αὐχμός „secetă”) AR. *Nu.*1120, (pl.) ARSTT.

Mete.360b6. II vreme ploioasă: ARSTT. HA556b6. III potop: IOS. A11.71. IV (medic.) umiditate (a corpului): PLUT. M.136b (Heracl. ap.).

[ἐπόμβριος]

ἐπ-ὄμβριος, *ov adj.* = ἔπομβρος: ARSTT. HA601b10.

[ἐπί. ὄμβρος]

ἐπ-ομβρος, *ov adj.* bogat în ploii, ploios: (an) ARSTT. HA601a30, (vară) PLUT. Cam.3.2.

[ἐπί. ὄμβρος]

ἐπομένωνς, *adv.* I pe urmă, în al doilea rând, apoi: PLAT. Ti.27c, ARSTT. GA736b13, PLB. 4.1.7. II în mod derivat: ARSTT. *Metaph.*1030a22. III ca urmare a, după, în conformitate cu: (+ dat.) PLAT. Lg.844e, ARSTT. *deAn.*405a3.

[ἔπω (ἐπομαι)]

ἐπ-ὄμνυμι, *vb.* [var. prez. ἐπομνύω Xen. Cyr.6.4.6: viit. -ομοῦμαι, aor. ἐπόμοσα] {ep. conjct. aor. 3sg. ἐπομόσση Hes. Th.793} I (act.) I a jura (după), a adăuga un jurământ, a întări prin jurământ: OD. 15.437, THUC. 2.5, ἐπομόσας εἶπεν HDT. 8.5, XEN. An.7.8.2 *intārindu-și cuvintele prin jurământ, spuse; (+ ac. intern) ἐπίορκον ἐπόμοσε IL. 10.332 adaugă un jurământ zadarnic; ὄρκον ... τὸν ἐπόμοσα THEOC. 21.62 jurământul pe care l-am făcut; ἐπόμοσαν τοὺς φρικωδεστάτους ὄρκους IOS. Vit.275 ἴσι intāriră vorbele cu cele mai înfricoșătoare jurăminte. 2 a jura (pe): ἥλιον ἐπόμνυμι τοι HDT. 1.212 ἦι jur pe Soare; θεοὺς δ' ἐπόμοσ' ὡς EUR. Ph.433 jur pe zei că...; ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν XEN. Cyr.6.4.6 ἦι jur pe iubirea mea și a ta. 3 a jura (că): (+ inf.) EUR. IT974, PLAT. Criti.120a, (μῆ + inf.) HDT. 5.106, (ἦ μὲν + inf.) ἐπόμοσαν ἦ μὲν ἀρήξειν ἀλλήλοις A.RH. 2.715 *jurară că se vor ajuta unii pe alții; (ὅτι) PLUT. Per.30.3. II (med.) a (se) jura: ἴν' ἐπομνύμενον παύσω σε τὰς ἐκκλησίας AR. Pl.725 să te opresc să te mai juri în adunare; (+ inf.) ἐλεύθερον ἐπομοσάμην ἀφήσειν αὐτόν LUC. DMort.17.1 m-am jurat să îl las liber.**

[ἐπί. ὄμνυμι]

ἐπ-ομφάλιος, *ov [ᾶ] adj.* aflat pe sau la buric, în centru: (neut. adv.) ἐπομφάλιον IL. 7.267 *în buric (ul scutului).*

[ἐπί. ὄμφαλός]

ἐπ-ονειδίζω, *vb.* a reproșa, a dojeni, a ocări:

(neut. subst.) τὸ ἐπονειδιζόμενον IOS. 19.197 *reproșul.*

[ἐπί. ὄνειδίζω]

ἐπονειδιστος, *ov adj.* [compar. -ότερος, superl. -ότατος] care merită reproșuri, vrednic de ocară, reprobabil, rușinos: EUR. IT689, (ignorantă) PLAT. Ap.29b, (pace) ISOC. 12.106, DEM. 19.336, (+ dat.) τοῦμόν ὄνομα τοῦπονειδιστον βροτοῖς EUR. Fr.922 *numele meu cel vrednic de ocară printre muritorii; (d. pers.) LXX Prov.19.1. // ἐπονειδιστως, adv. I (în chip) vrednic de ocară, rușinos: PLAT. Lg.633e, ISOC. 4.60. II dojenitor, cu cuvinte de dojană: PLB. 1.14.5.*

[ἐπονειδίζω]

ἐπ-ονομάζω, *vb.* I a atribui un nume, a da nume, a (de)numi: ἀφνειὸν ἐπονόμεσαν τὸ χωρίον THUC. 1.13 *au numit „îmbelsugat” acel pînui; σοφιστὴν ἐπονόμεσας σεαυτόν PLAT. Pri.349a atribuindu-ți numele de sofist; πᾶσι ταῦτόν ~ PLAT. Plt.263c a atribui tuturor același nume; ἐπονομάζοντες αὐτὰ τῆ ἐκείνων ἐπονυμία PLAT. Phd.103b denumindu-le cu numele acela; ἐπονόμεσεν τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὄνοματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ LXX Gen.4.17 a numit cetatea după numele fiului său; (pas.) ἡ χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ βασιλέως τινὸς Σικελῶν ... Ἰταλία ἐπονομάσθη THUC. 6.2 *țara a fost numită Italia după Italos, un rege al sicelilor; Kικέρων ἐπονομασθεῖς PLUT. Cic.1.3 supranumit Cicero. II a striga (pe nume), a invoca: HDT. 4.35, id. 7.117.**

[ἐπί. ὀνομάζω]

ἐπονομαστέον, *adj.vb.* trebuie (de)numit: PLAT. Lg.828c.

[ἐπονομάζω]

ἐπ-οξύνω, *vb.* a ascuți, (fig.) a înteți, a grăbi: (mersul) LXX 2Mac.9.7.

[ἐπί. ὀξύνω]

ἐπ-οπίζομαι, *vb.* a privi cu teamă și respect, a se teme de: (+ ac.) Διὸς δ' ἐποπιζέω μῆνιν OD. 5.146 *teme-te de mânia lui Zeus.*

[ἐπί. ὀπιζώ]

ἐποποιῖ, *interj.* (cuvânt care imită strigătul rupezei) pu-pu!: AR. Av.58.

[onomat.]

ἐποποιία, *ac.* ἡ *subst.* {ion. -ίη} poem epic, eropee: HDT. 2.116, ARSTT. Po.1459b8.

[ἐποποιός]

ἐποποιικός, ἡ, ὄν *adj.* eropeic, epic: ARSTT. Po.1456a11.

[έποποιία]

έπο-ποιός, οὔ, ὁ *subst.* poet epic: HDT. 2.120, ARSTT. *Po.*1447b14, LUC. *ITr.*6.

[έπος, ποιέω]

έπ-οπτάω-ῶ, *vb.* a frige (pe): OD. 12.363.

[έπί, ὀπτάω]

έποπτεία, ας, ἡ *subst.* *epopteia*, vedere (asupra), contemplare: (cel mai înalt grad de inițiere în Misteriile Eleusine) PLUT. *Demetr.*26.4.

[έπόπτης]

έποπτεύω, *vb.* |aor. έπόπτευσα| **I** a veghea (asupra), a supraveghea, a inspecta: (+ ac.) έργα ~ OD. 16.140, HES. *Op.*767 a *supraveghea muncile [câmpului]*; δίκας δὲ Παλλὰς τῶνδ' έποπτεύσει θεά AESCH. *Eu.*224 *zeița Pallas va veghea asupra acestei judecâți*; (abs.) οἱ περί τοὺς νόμους έποπτεύοντες PLAT. *Lg.*951d *inspectorii legilor*. **2** a privi (cu luare-aminte), a observa, a vedea, a urmări: ἄλλοτε δ' ἄλλον έποπτεύει Χάρις P1. *O.*7.11 *Charis privește când la unul, când la altul*; AESCH. *Ag.*1270, PLB. 5.69.6, έποπτεύσαντες τὴν ... ἀναστροφὴν ὑμῶν NT *1Pt.*3.2 *văzând felul vostru de trai*. **II** a deveni έπόπτης („văzător”), a ajunge la gradul cel mai înalt de inițiere în misterii (v. έποπτεία): PLAT. *Ep.*333e, PLUT. *Demetr.*26.2, (fig.) μάλλ' έποπτεύειν δοκῶ AR. *Ra.*745 *mă simt în al nouălea cer*.

[έπόπτης]

έποπτήρ, ἦρος, ὁ *adj.m.* v. έπόπτης: AESCH. *Th.*640, ARSTT. *Mu.*398a31.

έπόπτης, ου, ὁ *adj.m., subst.* **I** care veghează (asupra), supraveghetor, păzitor: (d. zei) P1. *N.*9.5, ὁ πάντων ~ θεός LXX *Est.*5.1a *Dumnezeul Atoateveghețor*; (d. pers.) DEM. 4.25. **II** privitor, spectator: AESCH. *Pr.*299. **III** văzător: (spec. cu referire la gradul cel mai înalt de inițiere în Misteriile Eleusine) PLUT. *Alc.*22.4, NT *2Pt.*1.16.

[cf. έφοράω (viit. έπόψομαι)]

έποπτικός, ή, ὄν *adj.* **I** care veghează (asupra): (+ gen.) LXX *4Mac.*5.13. **II** referitor la gradul cel mai înalt de inițiere în misterii; contemplativ, ezoteric: PLAT. *Smp.*210a, PLUT. *M.*382d. id. *Alex.*7.5.

[έπόπτης]

έποράω, *vb.* (ion.) v. έφοράω

έπ-οργίζομαι, *vb.* a se mânia (pe): (+ dat.) LXX *Dan.*11.40.

[έπί, ὀργίζω]

έπ-ορέγω, *vb.* **I** (*act.*) a întinde (câtre), a oferi, a da: (tmeză) IL. 5.225. **II** (*med.*) **1** a se întinde (câtre): έπορεξάμενος IL. 5.335 *întinzându-se [câtre ea]*; (+ dat. instr. și gen.) έπορέξατο χειρί νηίου ὀλκαίοιο A.RH. 1.1313 *se arucă cu mâna de purpura corabiei*; (+ ac. χειράς și dat. pers.) A.RH. 2.1212. **2** a ținde, a năzui (spre), a încerca să ajungă (la): (+ gen.) τοῦ ὄλου ... έπορέξεσθαι θείου PLAT. *R.*486a *a năzui spre întregul divin*; PLAT. *Th.*186a. **3** a căuta să obțină mai mult: HDT. 9.34.

[έπί, ὀρέγω]

έπορέω, (ion.) v. έφοράω

έπ-ορθιάζω, *vb.* a îndrepta, a înălța (un strigăt): ὀλολυγμὸν ... τῆδε λαμπάδι ~ AESCH. *Ag.* 29 *a înălța un strigăt de bucurie pentru această torță*; (+ dat. instr.) έπορθιάξέ νυν γόοις AESCH. *Pers.*1050 *înălță acum un strigăt cu jale!*

[έπί, ὀρθιάζω]

έπ-ορθρεύω, *vb.* (med.) a se scula dis-de-diminează: LUC. *Gall.*1.

[έπί, ὀρθρεύω]

έπορθρισμός, οὔ, ὁ *subst.* sculare dis-de-diminează: τελωνικῶν έπορθρισμοὶ κεκραγμῶν PLUT. *M.*654f *strigăte matinale ale agenților de percepție*.

[έπορθρεύω]

έπ-ορθρο-βοάω-ῶ, *vb.* a striga în zori: EUR. *El.*142.

[έπί, ὀρθρος, βοάω]

έπορμ-, (ion.) v. έφορμ-

έπ-ὀρνύμι, *vb.* |aor. έπῶρσα| {ep. impf. 3sg. έπῶρνε (sau έπόρνε) II. 15.613, imper. aor. 2sg. έπορσον II. 5.765; med. ep. aor. 2 3sg. έπῶρτο II. 21.324} **I** (*act.*) a stârni, a porni, a trimite (asupra): (+ dat.) μοι έπῶρσε μένος IL. 20.93 *stârni curaj în mine (sau îmi dădu vlagă)*; οἱ έπορσον Ἀθηναίων IL. 5.765 *stârnește-o împotriva lui pe Athena*; νηυσὶ δ' έπῶρσ' ἄνεμον OD. 9.67 *stârni vânt asupra corăbiilor*; τῆ τις θεός ὑπνον έπῶρσε OD. 22.429 *un zeu a trimis somn asupra ei*; (+ inf.) IL. 7.42, THEOC. 24.82. **II** (*med.*) a se năpusti (asupra): (+ dat.) έπῶρτ' Ἀχιλλῆϊ IL. 21.324 *se năpusti asupra lui Achilles*; (dub.) (+ ac.) τονδ' έπόρνυται στόλον AESCH. *Supp.*187 *pornește [în] această expediție*.

[έπί, ὀρнуμι]

έπ-ορούω, *vb.* |aor. έπόρουσα| a sări (la), a

se repezi, a se năpusti (asupra): τρίς ... ἐπόρουσε IL. 5.436 *se năpusti de trei ori [asupra lui];* (frecv. + dat.) λύκοι ὡς ἀλλήλοις ἐπόρουσαν IL. 4.472 *se năpustiră ca lupii unii asupra altora;* (mai rar fără sens ofensiv) Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεά ... Ἀθήνη IL. 5.793 *se repezi la Tydeides zeita Athena;* οἱ γλυκὺς ὕπνος ... ἐπόρουσε OD. 23.343 *il năpădi somnul cel dulce;* (+ ac.) ἄρμ' ἐπορούσας IL. 17.481 *sărind în car.* [ἐπί, ὀρούω]

ἔπορσον, imper. aor. act. 2sg. de la ἐπόρνυμι.

ἐπ-ορχέομαι-οὔμαι, vb. a dansa (pe): DEM. 18.260, (+ dat.) ~ ἑαυτῇ PLUT. M.336c *a dansa pentru sine (= singur);* ~ τοῖς πολεμίοις APP. Pm.296 *a dansa [sărbătoringând izbânda] asupra dușmanilor.*

[ἐπί, ὀρχέομαι]

ἔπος, εος (-ους). τό *subst.* {ep. dat. sg. ἐπέῃ II. 5.879, dat. pl. ἐπέεσσι II. 1.223, ἐπεσσι II. 9.113} **I** vorbă, cuvânt: ἔπος ἐρέειν IL. 3.83 *a spune o vorbă;* εὐχόμενος ἔπος ἤῤῥα IL. 10.461 *rugându-se, grăi această vorbă;* ἔπεα πτερόεντα IL. 1.201 *vorbe înaripate;* ἦ ἔπει ἦ ἔργωι IL. 1.504 *cu vorba sau cu fapta;* λόγοι ἔπεσι κοσμηθέντες THUC. 3.67 *cuvântări împodobite cu vorbe [frumoase];* κατ' ἔπος AR. Ra.802 *cuvânt cu cuvânt (sau vers cu vers);* ἔπος πρὸς ἔπος AESCH. Eu.586 *cuvânt la cuvânt (sc. punct cu punct);* ὡς ἔπος εἰπεῖν PLAT. Phd.66a, ὡς εἰπεῖν ἔπος AESCH. Pers.714 *ca să spunem așa / cum am zice / într-un cuvânt;* ἐνὶ ἐπέῃ HDT. 3.82 *într-un cuvânt, pe scurt.* **II** (ext.) **I** vorbire, grai: IL. 2.807. **2** cuvânt dat, promisiune, făgăduială: τελέσαι ἔπος IL. 14.44 *a-și ține cuvântul (sau făgăduiala);* στόμα τὸ Δῖον ... πᾶν ἔπος τελεῖ AESCH. Pr.1032 *gura lui Zeus împlinește tot ce făgăduiește.* **3** sfat, povață: εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν IL. 16.686 *dacă ar fi păzit (= urmat) sfatul Peleianului.* **4** zicală, dicton: τὸ μηδὲν ἄγαν ἔπος P1. Fr.35b *zicala „Nimic prea mult”;* HDT. 7.51. **5** poveste: P1. N.3.53. **6** profetie: τούτου τοῦ ἔπεος ... λόγον οὐδένα ἐποιεῦντο, πρὶν δὴ ἐπετελέσθη HDT. 1.13 *ni jmură seama de această profetie până când ea s-a împlini.* **7** veste, mesaj, știre: IL. 11.652. HDT. 3.72. **8** chestiune, subiect: εἰν μηδὲν πρὸς ἔπος ἀποκρίνωμαι PLAT.

Euthd.295c *dacă nu răspund nimic la chestiune (= la subiect, relevant).* **III** (spec.) **I** vers, poem (epic), cântec: εὔρε παγὰν ἀμβροσίων ἐπέων P1. P.4.299 *a găsit un izvor de versuri nemuritoare;* Ὀμήρου ἔπος ἐν Ὀδυσσηίῃ HDT. 4.29 *un vers al lui Homer, în Odyssea;* τὰ Κύπρια ἔπεα HDT. 2.117 *Cântecele Kyprioi, Kyprioile;* (d. structura tragediei) τάπη, τὰ μέλη AR. Ra.862 *versurile [vorbite, recitate], cântecul corale.* **2** (rar) rând: (în proză) LUC. Hist. Conscr.28. [IE *uekw-, gr. (f)ἔπος, cf. sanscr. *vacas-*, avest. *vacah-* „cuvânt”, v. εἰπεῖν, ὄψ]

ἐπ-οτοτύζω, vb. a jeli (strigând ὀτοτοῖ „vai, vai”), a boci: EUR. Ph.1038.

[ἐπί, ὀτοτύζω]

ἐπ-οτρύνω, [ῶ] vb. **I** (act.) **1** a îndemna, a în-tărâta, a zori: (+ ac. pers.) αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει IL. 15.43 *sufletul îl îndeamnă și îi poruncește;* (+ ac. și inf.) ἐὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι IL. 20.171 *se îndeamnă pe sine la luptă;* (+ dat. și inf.) ἵππεῦσιν ἐπότρυνον ... ἐλαυνόμεν ... ἵππους IL. 15.258 *dă ghes vizitivilor să mână caii;* δμωσί δ' ~ Δημήτερος ἱερὸν ἀκτὴν HES. Op.597 *zorește slugile să treiere grânele sfinte ale Demetrei;* (abs.) αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες HDT. 7.223 *zorind [oamenii] mereu înainte.* **2** a stârni: ὠτῖν ἐποτρύνει πόλεμον OD. 22.152 *stârnește război împotriva noastră;* σαλπικταὶ ζῦνοδον ἐπώτρυνον τοῖς ὀπλίταις THUC. 6.69 *trămbițarii dădeau hopliților semnalul de atac.* **II** (med.) a (se) zori: ἐποτρυνόμεθα πομπὴν OD. 8.31 *să dăm zor cu trimiterea sa [sub escortă];* μὴ ποτρύνου AESCH. Th.698 *nu te zori (sau pas. nu te lăsa stârni).*

[ἐπί, ὀτρύνω]

ἐπ-ουράνιος, ον *adj.* care se află în cer. cereșc: (frecv. d. zei) IL. 6.129, OD. 17.484 ș.a., ὁ τὴν κατοικίαν ἐπουράνιον ἔχων LXX 2Mac.3.39 *Cel care locuiește în ceruri; σώματα ἐπουράνια NT 1Cor.15.40 corpuri cerești.* // **ἐπουράνιοι**, ων, οἱ *subst.* zeii (cerești): THEOC. 25.5, (sg.) LUC. 10.3. // **ἐπουράνια**, ων, τὰ *subst.* **I** lucrurile cerești: (op. τὰ ἐπίγεια „cele pământești”) πῶς εἰπὼ ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεῦσατε; NT In.3.12 *cum veți crede dacă vi le voi spune pe cele cerești?* **II** locurile cerești: NT Ef.1.20.

[ἐπί, οὐράνιος]

ἐπ-ουρέω-ῶ, *vb.* a urina (pe): ARSTT. PA679a29.

[ἐπί, οὔρεω]

ἐπ-ουριάζω, *vb.* a sufla (vânt prielnic) (asupra), a adia (peste), a umfla: (pânzele unei corăbii) LUC. Dom.12, id. Hist. Conscr.45.

[ἐπί, οὔρος]

ἐπ-ουρίζω, *vb.* **I** (*tranz.*) a sufla (vânt prielnic) (asupra), a adia (peste): (fig.) αἱματηρὸν πνεῦμ' ἐπουρίσασα τῷ AESCH. Eu.137 *sufilând asupra lui o boare de sânge*;

οὔτι ταύτη σὸν φρόνημ' ἐπούρισας EUR. Andr.610 *nu ți-ai întors (propr. suflat) gândul în această direcție*. **II** (*intrans.*) a pluti cu vânt prielnic: τρέχε νυν ... ἐπουρίσας AR. Th.1226 *fugi acum ... și vânt din pupa!*

[ἐπί, οὔρος]

ἐπ-ουρος, *ov adj.* care suflă prielnic: (d. vânt) SOPH. Tr.954.

[ἐπί, οὔρος]

ἐπουρώω-ῶ, *vb.* a avea vânt prielnic: PLB. 2.10.6.

[ἔπουρος]

ἐπούρωσις, *εως*, ἡ *subst.* plutire cu vânt prielnic: ARSTT. Rh.1414b17.

[ἐπουρώω]

ἐπ-οφείλω, *vb.* a mai datora: (impozite) THUC. 8.5.

[ἐπί, ὀφείλω]

ἐπ-οφθαλμιάω-ῶ, *vb.* a-și arunca ochii asupra, a pune ochii pe, a privi cu jind la: (+ dat.) IOS. AI1.321, PLUT. Caes.2.7, (πρός + ac.) PLUT. Dem.25.2.

[ἐπί, ὀφθαλμός]

ἐποφθαλμίζω, *vb.* = ἐποφθαλμιάω: PLUT. Aem.30.4.

[ἐπί, ὀφθαλμός]

ἐπ-οχέομαι-οῦμαι, *vb.* a fi purtat (pe), a umbra (călare sau în car): (+ dat.) μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνήρ ἐποχίσεται ἄλλος Τρώων IL. 10.330 *nici un alt troian nu va fi purtat de caii aceia*; κώνωσι ... ἐποχούμενοι LUC. VH1.16 *călare pe tânțari*; (abs.) κάμηλον ὥστ' ἐποχεῖσθαι XEN. Cyr.7.1.49 *cămilă pentru călărie*; (fig.) (d. comedie) ἀναπαίστοις μέτροις ἐποχουμένη LUC. Prom. Es.6 *umbilând călare pe anapești*.

[ἐπί, ὀχέω]

ἐπ-οχγεύω, *vb.* **I** a îndrepta (apa) pe un canal (către), a canaliza: τὸ ἀπορρέον ... ἐπὶ τοὺς ἔξω κύκλους δι' ὀχετῶν ... ἐποχέτευον

PLAT. Criti.117b *surplusul de apă îl îndreptau prin niște canale către cercurile exterioare*; (pas.) ἐκ τῆς καρδίας ἐποχγεύεται ... εἰς τὰς φλέβας ARSTT. PA666a6 (*sângele*) *este dus de la inimă înspre vene*. **II** a aduce (apa) la sine: (fig.) ἐποχγευσαμένη ἴμερον PLAT. Phdr.251e *odată ce [sufletul] s-a irigat cu dorință*.

[ἐπί, ὀχγεύω]

ἐπ-οχεύω, *vb.* (d. animale) a încăleca, a fecunda: ARSTT. GA741a31.

[ἐπί, ὀχεύω]

ἐποχή, ἡς, ἡ *subst.* **I** oprire, întrerupere: τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ἐποχὴν PLB. 38.11.2 *întreruperea ostilităților*; PLUT. M.76d. **II** (filos.) suspendare a judecării: PLUT. M.1035f (Chrysiipp. ap.), id. Cic.40.2. **III** (astr.) poziție: (a astrilor) PLUT. Rom.12.6.

[ἐπέχω]

ἐποχον, *ov*, τὸ *subst.* șa sau pătură pusă sub șaua calului: XEN. Eq.12.9.

[ἔποχος]

ἐποχος, *ov adj.* **I** purtat, suit (pe, în): (+ dat.) ἐπόχους ... ἄρμασιν AESCH. Pers.45 *suiți în care [de luptă]*; (+ gen.) ναῶν ... ἐπόχους AESCH. Pers.54 *suiți pe corăbii*; (fig.) μανίας ἐποχον ... λόγον EUR. Hipp.214 *cuvinte duse de nebunie*. **2** care se ține bine (în șa), (bun) călăret: XEN. Cyr.1.4.4, ἐποχον εἶναι XEN. Eq.8.10 *a se ține bine în șa, a sta bine pe cal*; (com.) (d. femeie) AR. Lys.677. **II** accesibil, navigabil: (d. un golf) ναυσὶ μεγάλαις ἐποχον PLUT. Mar.15.4 *accesibil marilor corăbii*.

[ἐπί, φέχω (cf. lat. veho)]

ἐποψ, *οπος*, ὁ, *subst.* pupăză: AR. Av.72, ARSTT. HA488b3, (d. Tereus) ἐπόπτην ἐποπα τῶν αὐτοῦ κακῶν SOPH. Fr.581 *pupăză care privește asupra propriilor necazuri*.

[onomat., cf. lat. urupa]

ἐπ-οψάομαι-ῶμαι, *vb.* a mânca (ceva gătit), a gusta: (o supă) PLUT. Lyc.12.7.

[ἐπί, ὄψον]

ἐπόψει, *ind.* viit. 2sg., v. ἐφοράω

ἐπ-όψιμος, *ov adj.* care poate fi privit: SOPH. OT1312.

[ἐλόψομαι (< ἐφοράω)]

ἐπόψιος, *ov adj.* **I** care privește sau veghează asupra (tuturor), atotvăzător: (d. zei) SOPH. Ph.1040, A.RH. 2.1123, CALL. Iov.82. **II** aflat la vedere, vizibil: (loc) SOPH.

Ant. 1110.

[ἐπόψομαι (< ἐφοράω)]

ἔποψις, εως, ἡ *subst.* vedere, privire (asupra): *HDT.* 1.64, *THUC.* 7.71, ἐκτὸς ... τῆς ἡμετέρας ἐπόψεως *PLAT.* *R.*499d *in afara cuprinderii vederii noastre.*

[ἐπί, ὄψις]

ἐπόνομαι, *vb.* ind. viit. med., v. ἐφοράω

ἐπράθην, ind. aor. pas. de la πιπράσκω.

ἔπραθον, ind. aor.2 act. de la πέρθω.

ἔπραξα, ind. aor. act. de la πράσσω.

ἐπράχθην, ind. aor. pas. de la πράσσω.

ἔπρεσε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la πίμπρημι: *HES.* *Th.*856.

ἐπρήθην, (ion.) ind. aor. pas. de la πίμπρημι.

ἔπρηξα, (ion.) ind. aor. act. de la πράσσω.

ἔπρησα, ind. aor. act. de la πίμπρημι.

ἐπριάμην, v. πρίαμαι

ἐπρίω, ind. aor. med. 2sg. de la πρίαμαι.

ἑπτὰ, *num.*, *indecl.* șapte: *IL.* 2.719, *OD.*

12.129, *HES.* *Sc.*272 ș.a., (cu alte num.) ~

καὶ δέκα *OD.* 5.278 *șaptesprezece*; (cu art.)

οἱ ~ *HDT.* 3.140 *cei șapte*; ~ μὲν φωνήεντα,

~ δὲ χορδαὶ ἢ ἀρμονία, ~ δὲ αἱ πλειάδες, ἐν

~ δὲ ὀδόντας βάλλει ..., ~ δὲ οἱ ἐπὶ Θήβας

ARSTT. *Metaph.*1093a16 *există șapte vo-*

cale, scala muzicală are șapte note, Pleia-

dele sunt șapte, la șapte ani animalele își

pierd dinții, șapte au fost cei contra Thebei.

[*IE septm̃j*, cf. lat. *septem*, sanscr. *saptā*]

ἑπτὰ-βόειος, *ov adj.* cărțușit cu șapte piei de

bou: (d. scutul lui Ajax) *IL.* 7.220, (com.)

θυμούς ἑπταβοείους *AR.* *Ra.*1017 *inimi*

[*cărțușite*] *cu șapte piei de bou.*

[ἑπτὰ, βοῦς]

ἑπτὰ-βοῖος, *ov [ᾶ] adj.* v. ἑπταβόειος: *SOPH.*

*Ai.*576.

ἑπτὰ-γλωσσοσ, *ov [ᾶ] adj.* cu șapte limbi

(sc. coarde): (d. lira lui Apollon) *PI.* *N.*5.24.

[ἑπτὰ, γλῶσσα]

ἑπτὰ-γωνος, *ov adj.* cu șapte unghiuri sau

colțuri. // **ἑπτάγωνον**, *ov*, τό *subst.* hepta-

gon: (un fel de instrument muzical cu

coarde) *ARSTT.* *Pol.*1341a41.

[ἑπτὰ, γωνία]

ἑπτὰ-δραχος, *ov [ᾶ] adj.* {dor. ac. pl. -

δράχμωσ} în valoare de șapte drahme:

THEOC. 15.19.

[ἑπτὰ, δραχμή]

ἑπτα-ετής, *ἑς adj.* [var. ἑπταέτης] (în vârstă)

de șapte ani: *PLUT.* *Dem.*4.3. *IOS.* *Ai.*5.271. //

ἑπτάετεσ, *adv.* timp de șapte ani: *OD.* 3.305.

[ἑπτὰ, ἔτος]

ἑπταετία, *ας, ἡ subst.* I vârstă de șapte ani:

PLAT. *Sr.*366d. II perioadă de șapte ani:

IOS. *Ai.*302, *PLUT.* *Dem.*44.11.

[ἑπταετής]

ἑπτὰ-καί-δεκα, *num.*, *indecl.* șaptesprezece:

HDT. 1.50.

[ἑπτὰ, καί, δέκα]

ἑπτακαιδεκα-έτης, *ες adj.* (în vârstă) de

șaptesprezece ani: *PLB.* 4.24.1.

[ἑπτακαίδεκα, ἔτος]

ἑπτακαιδεκά-πους, *ουν adj.* [gen. -ποδος]

(lung) de șaptesprezece picioare: *PLAT.*

*Th.*147d.

[ἑπτακαίδεκα, πούς]

ἑπτὰκαιδέκατος, *η, ον num.* al șaptespreze-

celea: *THUC.* 7.28, *PLB.* 10.3.4.

[ἑπτακαίδεκα]

ἑπτακαιεικοσι-πλάσιος, *ον adj.* de două-

zeci și șapte de ori mai mare: *PLAT.* *Ti.*35c.

[ἑπτὰ, καί, εἴκοσι, -πλάσιος]

ἑπτάκις, [ᾶ] *num.*, *adv.* [var. ἑπτάκι *A.Rh.*

3.861] de șapte ori: *PI.* *O.*13.40, *AR.*

*Lys.*698.

[ἑπτὰ]

ἑπτακισ-μύριοι, *αι, α num.* șaptezeci de mii:

HDT. 4.86, *PLB.* 2.24.10.

[ἑπτάκις, μύριοι]

ἑπτακισ-χίλιοι, *αι, α num.* șapte mii: *HDT.*

2.43.

[ἑπτάκις, χίλιοι]

ἑπτὰ-κλίνος, *ον adj.* cu șapte paturi: (încă-

pere) *XEN.* *Smp.*2.18, (ext.) (d. pielea zim-

brului) κατέχει εἰς ἑπτάκλινον ἀποταθέν

ARSTT. *HA*630a22 *întinsă, acoperă supra-*

fața unui pat pentru șapte persoane.

[ἑπτὰ, κλίνη]

ἑπτακόσιοι, *αι, α num.* șapte sute: *HDT.*

2.140, *THUC.* 1.115.

[ἑπτὰ, -κόσιοι]

ἑπτὰ-κότυλος, *ον adj.* (cu capacitatea) de

șapte cotile: (vas) *AR.* *Fr.*472.

[ἑπτὰ, κοτύλη]

ἑπτὰ-κτύπος, *ov [ᾶ] adj.* cu șapte sunete (sc.

coarde): (d. liră) *PI.* *P.*2.70.

[ἑπτὰ, κτύπος]

ἑπτὰ-λογχος, *ον adj.* cu șapte lănci (sc. cete

de lăncieri): *SOPH.* *OC*1305.

[ἑπτὰ, λόγχη]

ἑπτὰ-λοφος, *ον adj.* cu șapte coline: (d.

Roma) *PLUT.* *M.*280d.

[ἑπτὰ, λόφος]

ἑπτάμην, ind. aor. med. de la πέτομαι.

ἑπταμηνιαῖος, α, ον *adj.* v. ἐπτάμηνος: IOS. A15.360.

[ἑπτάμηνος]

ἑπτά-μηνος, ον *adj.* (în vârstă) de șapte luni: (făt, prunc) HDT. 6.69, ARSTT. HA584a36. // ἑπτάμηνος, ου, ἡ *subst.* perioadă de șapte luni: LXX Iez.39.12.

[ἑπτά, μήν]

ἑπτα-μήτωρ, ορος, ἡ *subst.* mamă a șapte copii: LXX 4Mac.16.24.

[ἑπτά, μήτηρ]

ἑπτά-μίτος, ον *adj.* cu șapte fire (sc. coarde): (liră) LUC. Astr.10.

[ἑπτά, μίτος]

ἑπτα-μόριον, ου, τό *subst.* a șapte parte, șeptime: (= lat. *Septempagium*) PLUT. Rom. 25.5.

[ἑπτά, μόριον]

ἑπτά-μύχος, ον *adj.* cu șapte cotloane: (peș-teră) CALL. Del.65.

[ἑπτά, μυχός]

ἑπταξά, (dor.) ind. aor. act. de la πτήσω.

ἑπτά-πηγυς, υ *adj.* de șapte coți: HDT. 1.68, PLAT. Ep.363a.

[ἑπτά, πήγυς]

ἑπταπλασιάζω, *vb.* a înmulți de șapte ori, a înșepti: ARSTT. Fr.175.

[ἑπταπλάσιος]

ἑπτα-πλάσιος, α, ον *adj.* de șapte ori (pe atât), înșeptit: PLAT. Ep.332a, LXX Is.30.26. // ἑπταπλασιός, *adv.* de șapte ori (mai mult): LXX Sir.7.3.

[ἑπτά, -πλάσιος]

ἑπτα-πλάσιον, ον *adj.* v. ἑπταπλάσιος: LXX Ps.78.12.

ἑπτά-πλευρος, ον *adj.* cu șapte coaste: ARSTT. HA493b15.

[ἑπτά, πλευρά]

ἑπτά-πόδης, ου *adj.m.* (lung) de șapte picioare: IL. 15.729, HES. Op.424.

[ἑπτά, πούς]

ἑπτά-πορος, ον *adj.* cu șapte cărări, cu șapte stele: (d. Pleiade) EUR. I17, id. Or.1005.

[ἑπτά, πόρος]

ἑπτά-πους, ουν [ᾱ] *adj.* v. ἑπταπόδης: AR. Fr.675.

ἑπτά-πύλος, ον [ᾱ] *adj.* cu șapte porți: (d. cetatea Theba) IL. 4.406, OD. 11.263, Pl. P.3.90, AESCH. Th.165, ἑπτάπυλον στόμα SOPH. Ant.119 *gurile celor șapte porți [ale Thebei].*

[ἑπτά, πόλη]

ἑπτά-πυργος, ον *adj.* cu șapte turnuri: (d. cetatea Theba) EUR. Ph.245, (fig.) LXX 4Mac.13.7.

[ἑπτά, πύργος]

ἑπτάρων, ind. aor. act. de la πταίρω.

ἑπτά-ρροος, οον *adj.* |contr. ἐπτάρρους| cu șapte cursuri de apă (sc. brațe sau guri): (d. fluviul Nil) AESCH. Fr.300.

[ἑπτά, ρόος]

ἑπτάς, ἄδος, ἡ *subst.* perioadă de șapte zile, săptămână: (pl.) ARSTT. HA553a3.

[ἑπτά]

ἑπτα-στάδιος, ον *adj.* (lung) de șapte stadii: IOS. A112.103.

[ἑπτά, στάδιον]

ἑπτά-στομιος, ον *adj.* cu șapte guri: (d. porțile Thebei) SOPH. Fr.773, EUR. Supp.401, id. Ba.919.

[ἑπτά, στόμα]

ἑπτα-τειχής, ἔς *adj.* cu șapte ziduri: εἰς ἑπτατειχεῖς ἐξόδους AESCH. Th.284 *la cele șapte porți (propr. ieșiri) ale zidurilor.*

[ἑπτά, τεῖχος]

ἑπτατο, ind. aor. med. 3sg. de la πέτομαι.

ἑπτά-τονος, ον *adj.* cu șapte tonuri (sc. coarde): (d. liră) EUR. IT1129.

[ἑπτά, τόνος]

ἑπτά-φθογγος, ον *adj.* cu șapte sunete (sc. coarde): (d. kithara) EUR. Ion881.

[ἑπτά, φθόγγος]

ἑπτά-φωνος, ον *adj.* cu șapte glasuri, care repetă vocea de șapte ori: (d. ecou) PLUT. M.502d, LUC. Peregr.40.

[ἑπτά, φωνή]

ἑπτάχᾱ, *adv.* în șapte părți: OD. 14.434.

[ἑπτά]

ἑπτά-χορδος, ον *adj.* cu șapte coarde: AR. Fr.659, ARSTT. Pr.919b21.

[ἑπτά, χορδή]

ἑπτά-χους, ουν *adj.* (metrol.) cu șapte măsururi (χοῦς): ARSTT. Ath.67.2.

[ἑπτά, χούς]

ἑπτ-ετηρίς, ἴδος, ἡ *subst.* sărbătoare care are loc o dată la șapte ani: ARSTT. Ath.54.7.

[ἑπτά, ετηρίς]

ἑπτ-έτης, ες *adj.* (în vârstă) de șapte ani: AR. Ra.422, PLAT. IAlc.121e.

[ἑπτά, ἔτος]

ἑπτέτις, ἴδος *adj.f.* v. ἐπέτης: AR. Th.480.

ἑπτην, ind. aor. act. de la πέτομαι: PLB. 1.23.4.

- ἑπτηξᾶν**, aor. 3pl. de la πτήσσω.
- ἑπτ-ήρης**, ες *adj.* (corabie) cu șapte văslași la văslă (*sau* cu șapte rânduri de văslă); hep-terā: PLB. 1.23.4.
[ἑπτά, ἐρέσσω]
- ἑπτοίηθεν**, (ep.) aor. 3pl. pas. de la πτοίεω: IL. 22.298.
- ἑπτ-ορόγυιος**, ον *adj.* (lung) de șapte stân-jeni: SAPPH. 110a.1.
[ἑπτά, ὄργυια]
- ἑπυδρος**, ον *adj.* (ion.) v. ἑφυδρος.
- ἑπυθόμην**, ind. aor. med. de la πυνθάνομαι.
- ἑπύλλιον**, ου, τό *subst.* (com.) vers scurt, versuleț: AR. *Ach.*398.
[dim. al lui ἑπος]
- ἑπω**, *vb.* a se îndeletnici cu. a se îngriji de: τεύχε' ἑποντα IL. 6.321 *îngrijindu-și armele.* [IE *sep-, sanscr. *sāpati*, lat. *sepeliō* „a îngropa”]
- ἑπ-ωάζω**, *vb.* a sta pe ouă, a cloci: ARSTT. HA536a30.
[ἐπί, ὠόν]
- ἑπώσις**, εως, ἡ *subst.* clocire: ARSTT. HA563a29.
[ἑπωάζω]
- ἑπωασμός**, οὔ, ὁ *subst.* clocit, clocire: ARSTT. HA558b15.
[ἑπωάζω]
- ἑπωαστικός**, ἡ, ὄν *adj.* (d. pāsāri) clocitoare, bună de clocit: ARSTT. HA560a3.
[ἑπωάζω]
- ἑπωβελία**, ας, ἡ *subst.* I dobândă de un obol la drahmă (*sc.* 1/6 din sumă): PLAT. *Lg.*921d. II (jur.) amendă de un obol la drahmă, compensație de 1/6 din suma pre-linsă (ca reclamant pe nedrept într-un proces civil): DEM. 27.67, ISOC. 18.3.
[ἐπί, ὀβελός]
- ἑπ-ωδή**, ἡς, ἡ *subst.* {ion. poet. ἐπᾶοιδή} descântare, descântec, incantație, vrajă: ἐπαιοδῆ δ' αἶμα ... ἔσχεθον OD. 19.457 *opriți sângele cu un descântec*; Pi. P.3.51, AESCH. *Pr.* 174, HDT. 1.132, XEN. *Mem.*3.11.17, PLAT. *R.*426b, (+ gen.) τούτων ἐπωδάς AESCH. *Eu.*649 *descântece împotriva acestor [rele]*.
[ἐπί, ὠδή]
- ἑπωδός**, ὄν *adj.* I descântător, incantatoriu: (mituri) PLAT. *Lg.*903b. II cântat (pe, pen-tru): (d. vorbire) PLUT. *M.*622d. // **ἑπωδός**, οὔ, ὁ *subst.* [var. ἐπαιοδός LXX] I descântător, vrăjitor: EUR. *Hipp.*1038, LXX *Ex.*7.11, (+ gen.) ἔθυσεν αὐτοῦ παιδα ... ἐπωδὸν Θρηκίων ἀημάτων AESCH. *Ag.*1418 *își jertfi propria copilă ca descântec împotriva vânturilor trace*; (dub.) μορφῆς ἐπωδὸν ... τι τῆς ἐμῆς EUR. *Hec.*1272 *un descântec împotriva formeii mele (sau ceva numit după forma mea [viitoare])*. II (metr.) epodă: vers (repetitiv), refren: (fig.) τὸν κοινὸν ἀπάσης ἀδολεσχίας ἐπωδὸν PLUT. *M.*507d *refrenul obișnuit al oricărei flecăreli*.
[ἐπάδω]
- ἑπ-ώδυνος**, ον *adj.* dureros: (răni) AR. *Ach.*1205, (lacrimi) PLUT. *M.*114c.
[ἐπί, ὀδύνη]
- ἑπ-ώζω**, *vb.* a cloci: AR. *Av.*266, (fig.) τέκνοις ἐπώζει ... τοῖς τεθνηκόσιν AESCH. *Fr.*154a7 *își clocește copiii morți (sc. stă deasupra lor ca o pasăre)*.
[contr. pt. ἐπωάζω]
- ἑπ-ωθέω-ῶ**, *vb.* a împinge (cătredre): ARSTT. *Mete.*370b23, PLUT. *Crass.*27.2.
[ἐπί, ὠθέω]
- ἑπ-ωλένιος**, ον *adj.* (poet.) pe brațe: A.RH. 1.557.
[ἐπί, ὠλένη]
- ἑπ-ωμάδιος**, ον [ᾶ] *adj.* pe umeri: THEOC. 29.29.
[ἐπί, ὠμος]
- ἑπωμάδων**, *adv.* pe umeri: A.RH. 1.738.
[ἐπί, ὠμος, -δων]
- ἑπωμίδιον**, ου, τό *subst.* valtrap, cioltar: APP. *Mith.*563.
[dim. al lui ἐπωμῖς]
- ἑπώμιος**, ον *adj.* v. ἐπωμάδιος: EUR. *Hyps.* *Fr.*58.9.
- ἑπ-ωμῖς**, ἰδος, ἡ *subst.* I parte superioară a umărului (lângă claviculă), vârful umărului: XEN. *Mem.*3.10.13. II (poet.) umăr: EUR. *IT*1404, CALL. *Del.*143, ἔξ ἄκρας ἐπωμίδος EUR. *Hec.*558 *de la vârful umărului*. III ceafă: ARSTT. HA493a9. IV 1 efod (purtat de Marele Preot): LXX *Ex.*25.7. 2 umărar, bretea (a efodului): LXX *Ex.*28.7. V canat (al ușii): LXX *Iez.*40.48.
[ἐπί, ὠμος]
- ἐπώμοσα**, aor. 3sg. de la ἐπόμενμι.
- ἐπώμοτος**, ον *adj.* I legat prin jurământ, sub jurământ: SOPH. *Tr.*427. II ca martor al jurământului: SOPH. *Tr.*1188.
[ἐπόμενμι]
- ἑπών**, οὔσα, ὠν part. prez. act. de la ἐπειμι¹.

ἐπωνυμία, ας, ἡ *subst.* {ion. ἐπωνυμία} I supranume, poreclă, denumire: AESCH. *Supp.*45, id. *Th.*829, ἐπὶ δὲ Λυδοῦ ... ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην HDT. 7.74 [*lydienii*] *și-au luat denumirea de la Lydos*; τῆς διανοίας τις ἔοικεν ~ εἶναι τοῦτο τὸ ὄνομα PLAT. *Cra.*416b *acest nume pare a fi un supranume al gândirii*; (acc. adv.) ἀπὸ τῆς κυπέλης ἐπωνυμίην Κύπελος οὔνομα ἐτέθη HDT. 5.92ε *i s-a pus porecla de Kypselos după numele cufărului*. II (gener.) nume: HDT. 2.4. [ἐπόνυμος]

ἐπωνύμιον, ου, τὸ *subst.* supranume, poreclă: PLUT. *Pyrrh.*1.2. [ἐπωνυμῖος]

ἐπωνύμιος, α, ον *adj.* numit după: (+ gen.) Pl. *P.*1.30, id. *O.*10.78. [ἐπόνυμος]

ἐπόνυμον, ου, τὸ *subst.* supranume, poreclă: PLUT. *Mar.*1.1. [ἐπόνυμος]

ἐπ-ώνυμος, ον *adj.* I I dat ca nume sau ca poreclă, numit după: IL. 9.562, OD. 19.409, Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπόνυμον, οὔνεκ' HES. *Th.*144 *numele de Ciclopi le era dat ca poreclă, fiindcă ...*; (+ gen.) ἐμοῦ δ' ἄνακτος εὐλόγως ἐπόνυμον γένος Πελασγῶν AESCH. *Supp.*252 *neamul pelasgilor, pe drept cuvânt numit așa după mine (sc. Pelasgos), regele lor*; εἰς τὴν ἐπόνυμον αὐτοῦ πόλιν PLB. 5.87.1 *în orașul care îi poartă numele*; (+ prep.) ἐπὶ τούτου τοῦ ὄρεος οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐπόνυμοι ἐγένοντο HDT. 4.184 *de la acest munte și-au luat numele oamenii locului*. 2 supranumit, poreclit: Ἀθηναίη ἐπωνύμῳ Κραθίῃ HDT. 5.45 *Athina, supranumită Crathia*. 3 pe potrivă numelui, vrednic de numele său: AESCH. *Th.*9, EUR. *Ph.*1494. II care dă numele, eponim: αὐτό μοι σύ ... λαβὼν ἐπόνυμον SOPH. *Ai.*574 *luând lucrul (sc. τὸ σάκος „scutul”) care îți dă numele (sc. Eurysakes)*; (subst.) οἱ ἐπόνυμοι ISOC. 18.61 *eroii eponimi (de la care proveneau numele celor zece triburi ale Atticii)*; (d. magistrății eponimi, care dădeau numele lor anului) τὴν ἐπόνυμον ... ἀρχὴν ἤρξε PLUT. *Arist.*5.9 *a îndeplinii funcția de arhonte eponim*; (la Roma, d. magistratura consulară) APP. *BC*4.49. [ἐπί, ὄνομα]

ἐπωπάω-ῶ, *vb.* [doar prez.] I a sta cu ochii

pe, a veghea (asupra), a observa: AESCH. *Ch.*693. II a veghea, a îndruma: AESCH. *Eu.*971.

[ἐπωπή]

ἐπ-ωπή, ἦς, ἡ *subst.* loc ușor de supravegheat, câmp: AESCH. *Supp.*539.

[ἐπί, ὄψ]

ἐπόπιον, ου, τὸ *subst.* (dub.) frunte: CALL. *fr.*238.7.

[ἐπί, ὄψ]

ἐπόρα, (ion.) impf. 3sg. de la ἐφοράω: HDT. 1.48.

ἐπῶρσα, ind. aor. act. de la ἐπόρνυμι.

ἐπῶρτο, ind. aor. med. 3sg. de la ἐπόρνυμι.

ἐπ-ωρύω, [ῶ] *vb.* a urla (asupra): (med.) LXX *Zah.*11.8.

[ἐπί, ὄρυω]

ἐποσις, εως, ἡ *subst.* împingere, propulsie: (op. ἄποσις „repulsie”) ARSTT. *Ph.*243a18.

[ἐπωθέω]

ἐπ-ωτίς, -ίδος, ἡ *subst.* (mar.) suport exterior pentru ancoră (*propr.* „ureche”), situat de o parte și de alta a ciocului de proră; capon: THUC. 7.34, EUR. *IT*1350, (sg.) APP. *BC*5.107.

[ἐπί, οὐς]

ἐπ-ωφελέω-ῶ, *vb.* a fi de folos, a ajuta (la): (+ ac.) SOPH. *El.*578, ἠϋγένεια δὲ οὐδὲν σ' ἐπωφέλησεν EUR. *Or.*955 *originea nobilă nu ți-a fost de nici un folos*; (+ dat.) SOPH. *OC*441, EUR. *Andr.*677, (abs.) PLAT. *Lg.*843c.

[ἐπί, ὠφελέω]

ἐπωφέλημα, ατος, τὸ *subst.* ajutor: SOPH. *Ph.*275.

[ἐπωφελέω]

ἐπῶχάτο, (ep.) ind. m.m.c.p. pas. 3pl. de la ἐπέχω: IL. 12.340.

ἐπῶχετο, impf. 3sg. de la ἐποίχομαι.

ἐράασθε, (ep.) impf. 2pl. de la ἔραμαι: IL. 16.208.

ἐραζε, *adv.* (poet.) la pământ, spre pământ: (frecv. după vb. de mișcare) νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἐραζε IL. 12.156 [*bolovanii*] *cădeau la pământ ca fulgii*; IL. 17.619, OD. 15.527, HES. *Op.*421, THEOC. 7.146.

[*ἔρα „pământ”, -δε]

ἐράμαι, *vb.* [impf. ἤράμην [ἄ], viit. ἐρασθήσομαι, aor. ἤρασθην] {prez. 2sg. ἐράσαι Theoc. 1.78, 3sg. ἐράται Theoc. 2.149; ep. impf. 2pl. ἐράασθε Il. 16.208. eol. impf. ἤράμην Sapph. 49.1; ep. poet.

aor. ἠράσάμην Il. 14.317, 3sg. ἠράσσατο Il. 20.223, ἐράσσατο Hes. Th.915; eol. dor. conjct. 3sg. ἐράται Sapph. 16.4, Pi. P.4.92; dor. opt. prez. ἐραίμῶν Pi. P.11.50} **I** a iubi (pătimaș), a fi îndrăgostit de: (+ gen.) ὡς σεο νῦν ἔραμαι Il. 3.446 *cât te iubesc eu acum*; OD. 11.238, SAPPH. 49.1, HDT. 1.8, (abs.) ἔραμαι σχεδὸν ἐνδεκαταῖος THEOC. 10.12 *sunt îndrăgostit de vreo unsprezece zile*. **II** a dori (cu ardoare), a râvni, a jindui, a tânji după: (+ gen.) πολέμου ἔραται Il. 9.64 *dorește război*; AESCH. Eu.852, Pi. P.3.20, ἐρασθεὶς τυραννίδος HDT. 1.96 *râvnind puterea absolută*; (+ inf.) Pi. P.4.92, ἔραμαι πυθέσθαι SOPH. OC511 *ard de dorință să aflu*.

[et. nec.. cf. ἐράω]

ἐρανήζω, vb. **I** (act.) **1** a strânge (bani) prin contribuție benevolă (în ajutorul cuiva), a face o colectă: ~ φίλον παρὰ φίλοις PLAT. Lg.915e *a face o colectă ca între prieteni*. **2** a face (pe cineva) să contribuie, a strânge contribuții de la: (+ ac. pers.) DEM. Ep.3.38. **3** (fig.) a face (cuiva) un serviciu: (+ dat.) DEM. 39.18. **II** (med.) a face o colectă (pentru sine), a aduna (în folosul său), a împrumuta, a cerși: PLB. 31.31.3, PLUT. M.1509c, (fig.) πανταχόθεν ἐρανίζεσθαι τὴν ἡδονὴν LUC. Vit.Auct.12 *a-și colecta plăcerea de peste tot*; τὸ τῆς ἡλικίας ἀσθενὲς ... τὴν παρ' ἡμῶν ἐρανίζεται κηδεμονίαν IOS. A12.26 *vârsta lui fragedă cere ocrotirea noastră*.

[ἔρανος]

ἐρανικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la un împrumut prietenesc: (proces) ARSTT. Ath.52.2.

[ἔρανος]

ἐράνισις, εως, ἡ *subst.* colectă: PLAT. Lg.915e.

[ἐρανήζω]

ἐράνιστής, οὔ, ὁ *subst.* contributor la un banchet: AR. Fr.408, ARSTT. EN1123a22.

[ἐρανήζω]

ἐρανόος, ἡ, ὄν *adj.* {eol. ac. sg. ἐράννω Sapph. 132.2} drăguț, agreabil, plăcut, fermecător: (d. locuri) IL. 9.531, OD. 7.18, AR. Lys.1297, THEOC. 28.21.

[ἔραμαι]

ἐράνος, ου, ὁ *subst.* {dor. ac. pl. ἐράνωσ Call. Cer.72} **I** masă comună (cu contribuția fiecărui participant): OD. 1.226. **2** (gener.) ospăț, banchet: Pl. O.1.38, EUR.

Hel.388, (fig.) XEN. Cyr.7.1.12. **II** 1 contribuție (la un banchet, la o cheltuielă comună); cotizație, cotă de plată: ὑπ' ἐράνων τε καὶ χρεῶν AR. Ach.615 *din pricina cotizațiilor și a datoriiilor*. **2** împrumut (colectiv, prietenesc, acordat unei persoane aflate în nevoie și returnabil fără dobândă, în rate): χιλίας δραχμῶν ἔρανον αὐτῷ εἰς τὰ λύτρα εἰσοίσοιμι DEM. 53.8 *voi contribui la răs-cumpărarea sa cu un împrumut de o mie de drahme*; PLAT. Lg.915e. **3** colectă, fond (bănesc): AR. Lys.653. **4** (fig.) contribuție, tribut, dar, prinos (de recunoștință): κάλλιστον ἔρανον αὐτῇ προίεμενοι THUC. 2.43 *dăruindu-i (sc. cetății) cel mai frumos prinos*; EUR. Supp.363, ISOC. 10.20.

[et. nec.]

ἐράσι-μολπος, ον *adj.* iubitor de cântare: (d. Thalia) Pi. O.14.15.

[ἐράω, μολπή]

ἐράσι-πλόκαμος, ον, *adj.* cu bucle frumoase: Pi. P.4.136.

[ἐράω, πλόκαμος]

ἐράσι-χρήματος, ον *adj.* iubitor de bani: XEN. Mem.1.2.5.

[ἐράω, χρήμα]

ἐράσμιος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| vrednic de a fi iubit; drăguț, drăgălaș, plăcut, fermecător: PLAT. R.402d. XEN. Smp.8.36, (+ dat.) ἐράσμιοι πόλει AESCH. Ag.605 *îndrăgit de cetate*; (subst.) τὸ ἐράσμιοι PLUT. Pomp.2.1 *farmecul*.

[ἐράω]

ἐρασάμην, (poet.) ind. aor. med. de la ἔραμαι.

ἐραστεύω, vb. |inf. aor. ἐραστεῦσαι| (poet.) a îndrăgi, a dori: (+ gen.) AESCH. Pr.893.

[ἐραστής]

ἐραστής, οὔ, ὁ *adj.m., subst.* |fem. Luc. Philops.15| {dor. nom. ἐραστάς Theoc. 23.15}

I iubitor, amant: στρατόπεδον ἐραστῶν τε καὶ παιδικῶν PLAT. Smp.178e *o armată alcătuită din iubitori și iubiți*; THUC. 6.54, XEN. Mem.1.6.13, (+ gen. pers.) AR. Eccl.994. **II** (fig.) iubitor, doritor, îndrăgostit (de), admirator: (+ gen.) πολλοὶ αὐτῆς ἐρασταὶ εἰσι HDT. 3.53 *mulți o doresc (sc. tirania, puterea absolută)*; ὃ πολέμων ἐραστά EUR. Heracl.377 *[omule] iubitor de războaie*; (+ prep.) ~ περὶ τὸ καλόν PLAT. Smp.203c *îndrăgostit de frumos, iubitor al frumosului*.

[ἐράω]

ἐραστός, ἡ, ὄν *adj.* vrednic de a fi iubit: PLAT. *Phdr.*250d.

[ἐράω]

ἐράτεινός, ἡ, ὄν *adj.* (poet.) drăguț, drăgălaș, agreabil, plăcut, fermecător: (d. locuri) IL. 2.532, OD. 7.79, (d. lucruri) IL. 6.156, OD. 8.61, ἐρατεινὸν ὕδωρ PI. *O.*6.85 *apā plācutā*; (rar d. pers.) OD. 4.13, HES. *Th.*136, (d. Ciclop) οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἐτάροισι ... ~ ἔσεσθαι OD. 9.230 *nu avea să fie drăguț cu tovarășii mei*.

[ἐρατός]

ἐρατίζω, *vb.* {poet. impf. 3sg. ἐράτιζε Call. *Aet.fr.*48} a iubi, a dori, a jindui: κρειῶν ἐρατιζῶν IL. 11.551, id. 17.660 *jinduind dură cărnuri*.

[ἐρατός]

ἐρατός, ἡ, ὄν *adj.* iubit *sau* vrednic de a fi iubit; drăguț, drăgălaș, agreabil, plăcut, fermecător: (d. lucruri) IL. 3.64 HES. *Th.*879, AESCH. *Th.*864, σελάνας ἐρατὸν φάος PI. *O.*10.75 *lumina iubită a lunii*; (d. pers.) HES. *Th.*259, PI. *O.*10.99.

[ἐραμαι]

Ἐρατο-σθένης, ου, ὁ *subst.* I Eratosthenes, unul dintre cei 30 de tirani ai Atenei: XEN. *HG*2.3.2. II Eratosthenes, matematician și geograf alexandrin: PLUT. *Lyc.*1.2.

[ἐρατός, σθένος]

ἐράπτω, *vb.* (dor.) v. ἐρητύω

Ἐράτω, οὖς, ἡ *subst.* Erato, una dintre cele nouă muzе: HES. *Th.*78.

[ἐρατός]

ἐραυνάω-ῶ, (tard.) v. ἐρευνάω

ἐράω-ῶ, *vb.* {doar prez. și impf. (ἦρων, ἦρας, ἦρα etc.); pt. celelalte timpuri, v. ἐραμαι} {ion. prez. ἐρέω} I a iubi (pătimaș), a fi îndrăgostit de: (+ gen. pers.) ἦρα τῆς Μασίστεω γυναικός HDT. 9.108 *se îndrăgosti de soția lui Masistes*; οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς ἀδελφῆς ... οὐδὲ πατήρ θυγατρὸς XEN. *Cyr.*5.1.10 *fratele nu se îndrăgostește de soră, nici tatăl de fiică*; (op. ἐπιθυμέω „a dori” și φιλέω „a iubi ca prieten”) PLAT. *Ly.*222a, (abs.) ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι PI. *Fr.*127.1 *a iubi și a se dărui iubirii*; (part.) ἐρῶντά τε καὶ ἐρώμενον PLAT. *Ly.*204c *cel care iubeste și cel care este iubit*. II a iubi, a dori (cu ardoare): (+ gen.) μάχης ἐρῶν AESCH. *Th.*392 *dornic de luptă*;

ἀμηγάνων ἐρᾶς SOPH. *Ant.*90 *dorești lucruri imposibile*; πατρίδος ἐρᾶν EUR. *Ph.*359 *a iubi patria*; (+ inf.) AESCH. *Fr.*44.1, SOPH. *Ant.*220.

[v. ἐραμαι]

ἐργάζομαι, *vb.* {viit. ἐργάσομαι, aor. ἡργασάμην (ειργασάμην), pf. med.-pas. εἰργασμαι. m.m.c.p. εἰργάσμην; pas. aor. εἰργάσθην, viit. ἐργασθήσομαι} {ep. ion. impf. ἐργαζῶμην Od. 3.435; ion. aor. ἐργασάμην Hdt. 3.25, pf. ἐργασμαι Hdt. 3.155, m.m.c.p. 3sg. ἐργαστο Hdt. 1.179; att. viit. ἐργῶμαι, 2sg. ἐργᾶ LXX *Gen.*4.12; dor. viit. 2sg. ἐργαξῆ Theoc. 10.23. aor. ἐργασάμαν PI. *I.*2.46} I (*intrans.*) a lucra, a munci, a fi activ: OD. 14.272, HES. *Op.*299, HDT. 1.174, (op. ποιεῖν „a face”, πράττειν „a săvârși”) PLAT. *Chrm.*162a, τὸ μὲν ~ ἀγαθόν, τὸ δ' ἄργεῖν κακόν XEN. *Mem.*1.2.57 *munca este o binefacere și trândăvia o nenorocire*; (spec.) οἱ ἐργαζόμενοι DEM. 34.51 *oamenii care lucrează [cu bani], oamenii de afaceri*; (d. animale) ἐργάζεται τὴν ἡμέραν ARSTT. *HA*616b35 *este activ în timpul zilei*. II (*trans.*) I a lucra, a munci: ὅπλα ... οἷσιν τε χρυσὸν ἐργάζετο OD. 3.435 *unele cu care lucra aurul*; τὴν γῆν ~ HDT. 1.17 *a lucra (sau a munci) pământul*; καὶ γῆν καὶ ξύλα καὶ λίθους ἐργάζονται XEN. *HG*3.3.7 *lucrează pământul, lemnul și piatra*; οἱ γλαυκὴν ... ἐργάζονται HES. *Th.*440 *cei care muncesc [pe] [mare]* *verzuie*. 2 a face, a meșteșugi, a produce, a realiza, a săvârși: ~ ἀγάλματα PI. *N.*5.1 *a plăsmui statui*; κάλλιστον ἔργον ~ XEN. *An.*6.3.17 *a săvârși o faptă măreață*; (+ ac. dublu) τί μ' εἰργασαι; SOPH. *Ph.*1172 *ce mi-ai făcut?*; οἱ κακοὶ κακόν τι ἐργάζονται αἰετοὺς ... πλησίον ἑαυτῶν PLAT. *Ap.*25d *cei răi le fac întotdeauna un rău celor din preajma lor*; (d. albine) αἰ μὲν κηρὸν ἐργάζονται, αἰ δὲ τὸ μέλι ARSTT. *HA*627a21 *unele fac ceară, altele miere*; (ext.) ἐργαζόμενος δικαιοσύνην LXX *Ps.*14.2 *ce făptuieste dreptatea*. 3 a practica, a se ocupa cu: ἔργα δὲ γυναικῆια ἐργάζονται HDT. 4.114 *se ocupă cu treburi femeiești*; πολλὰς καλῶς ~ τέχνας PLAT. *R.*374a *a practica bine multe meserii*. 4 a produce, a provoca: τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται SOPH. *Ant.*326 *câştigurile ticăloase produc suferințe*. 5 a câştiga (muncind); (bani)

HDT. 1.24, AR. *Eq.*840, ἀργύριον ἀπὸ σοφίας εἵργασται PLAT. *Hp.Ma.*282d *a căști-gat bani de pe urma înțelepciunii*; ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην NT *In.*6.27 *lucrăți nu pentru hrana cea pieritoare*. III (pas.) 1 a fi lucrat sau făcut: (zid) HDT. 1.179, (platoșe) XEN. *Mem.*3.10.9, (pământ) id. *Oec.*19.8, λίθοι εἵργασμένοι THUC. 1.93 *pietre lucrate*. 2 a fi făcut sau săvârșit: AESCH. *Ag.*354, SOPH. *OT*1369, τὰ πρόσθε ἐργασμένα Πέρσησι HDT. 7.53 *înfăptuirile de mai înainte ale perșilor*.

[ἔργον]

ἐργαθεν, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la εἵργω. **ἐργάλειον**, ου, τό *subst.* {ion. ἐργαλήιον} unealtă, sculă, instrument: HDT. 3.131, THUC. 6.44, PLAT. *Plt.*281c.

[ἔργον]

ἐργάνη, ης, ἡ [ᾶ] *subst.* lucrătoare, meșteră: AESCH. *Pr.*461, (epitet al Athenei) SOPH. *Fr.*844.2, PLUT. *M.*654f.

[ἔργον]

ἐργαζῆ, (dor.) ind. viit. med. 2sg. de la ἐργάζομαι.

ἐργάσειω, vb. a dori sau a avea de gând să facă: SOPH. *Tr.*1232, id. *Ph.*1001.

[ἐργάζομαι]

ἐργασία, ας, ἡ *subst.* {ion. ἐργασίη} I lucrare, muncă, treabă, activitate: (op. ἀργία „trândăvie”) XEN. *Mem.*2.7.7, ποιούμενοι τὴν ἐργασίαν ἐκ διαδοχῆς PLB. 5.100.4 *lucrând cu schimbul: ἐξελύσεται ... ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ* LXX *Ps.*103.23 *va ieși la lucrul său și la munca sa*. II (+ gen.) I lucrare, prelucrare: (a fierului) HDT. 1.68, (a aramei, a lânii, a lemnelui) PLAT. *Chrm.*173e. 2 lucrare, cultivare: (a pământului) γῆς ἐργασίας AR. *Ra.*1034 *lucrările agricole, muncile pământului*. 3 lucrare, fabricare, producere, facere: τῶν τευχῶν ... αἱ ἐργασίαι THUC. 7.6 *lucrările de construiere a zidurilor*; τὴν τῶν ἱματίων ἐργασίαν PLAT. *Grg.*449d *confectionarea hainelor*. 4 producere, provocare: (a onareia hainelor) PLAT. *Pr.*353d. 5 activitate practică, practicare: (a artelor) PLAT. *Grg.*450c. III meșteșug, meserie, ocupație, slujbă: ἀνελευθέροι ἐργασίαι ARSTT. *EN*1121b33 *ocupații nedemne de un om liber*; τίς σου ἡ ἔστιν; LXX *Iona*1.8 *cu ce te ocupi?*; ~ ἐστίν; LXX *Iona*1.8 *cu ce te ocupi?* (spec.) (d. prostituție) κατ' ἐργασίην HDT.

2.135 *pentru a-și face meseria [de curtezană]*. IV negoț, comerț, afacere: ἐπὶ τῆς ἐργασίας ὦν τῆς κατὰ θάλατταν DEM. 33.6 *ocupat cu negoțul pe mare*; ARSTT. *Mete.*353a. V lucrătură, măiestrie: θώρακες ἐργασία καὶ κάλλει διαφέροντες PLUT. *Tim.*29.3, *platoșe deosebite prin lucrătura și frumusețea lor*; LXX *Ex.*26.1.

[ἐργάζομαι, ἐργάτης]

ἐργάσιμος, ον [ᾶ] *adj.* I I bun de lucrat. care poate fi lucrat: (pietre) PLUT. *M.*701c, (lemn) ARR. *An.*4.30.9, (piele) LXX *Lev.*13.49. 2 cultivabil, arabil: (pământ) PLAT. *Lg.*639a, ARSTT. *Pr.*924a1, (subst.) τὰ ἐργάσιμα XEN. *Cyr.*1.4.16 *teremurile cultivate*. II de lucru: (zi) LXX *IRg.*20.19. III lucrător, activ: (mine) ARSTT. *Ath.*47.2, (subst.) τὸ ἐργάσιμον APP. *BC*3.72 *lucrătorii*.

[ἐργάζομαι]

ἐργάστεός, α, ον *adj.vb.* de făcut, de săvârșit: AESCH. *Ch.*298 EUR. *Med.*791, XEN. *Oec.*7.35, ὄτ' ἦν ἐργαστέον SOPH. *Tr.*688 *când fapta trebuia săvârșită*. II (neut.) **ἐργάστεον**, *adj.vb.* trebuie lucrat: (pământul) XEN. *Eq.Mag.*8.8.

[ἐργάζομαι]

ἐργαστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* lucrător: (în agricultură) XEN. *Oec.*5.15.

[ἐργάζομαι]

ἐργαστηριακός, ἡ, ὄν *adj.* meșteșugar, meseriaș: PLB. 38.12.5.

[ἐργαστήριον]

ἐργαστήριον, ου, τό *subst.* I lucrătorie, atelier, manufactură: HDT. 4.14, LYS. 12.8, IS. 3.22, (fig.) τὴν πόλιν ... οἶεσθαι πολέμου ~ εἶναι XEN. *HG*3.4.17 *părea că cetatea este un arsenal de război*; ἐργαστήρια ... ἐκάλει καὶ καπηλεῖα τὰς τούτων διατριβὰς LUC. *Nigr.*25 *numea școlile lor ateliere și prăvălii*. II prăvălie: AR. *Eq.*744, ISOC. 18.9, PLUT. *M.*973b. III bordel: DEM. 59.67. IV echipă, ceată, bandă: (de sicofanți) DEM. 39.2.

[ἐργάζομαι]

ἐργάστικός, ἡ, ὄν *adj.* I lucrător, muncitor, activ: XEN. *Mem.*3.1.6, (subst.) οἱ ἐργαστικοί PLB. 10.16.1 *lucrătorii*. II care fabrică, producător: (+ gen.) PLAT. *Plt.*280e, (d. gură) τὸ τῆς τροφῆς ἐργαστικόν ARSTT. *Pol.*1290b27 [*partea*] *care mestecă hrana*.

[ἐργάζομαι]

ἐργατεία, ας, ἡ *subst.* meșteșug: LXX

Ἰηf.7.16.
[ἐργατεύομαι]
ἐργάτευομαι, *vb.* a lucra (din greu), a munci: LXX *Tob.S.5.5.*
[ἐργάτης]
ἐργάτης, ου, ὁ [ᾱ] *subst., adj.m.* {dor. dat. sg. ἐργάτα Theoc. 10.9} **I** (*subst.*) **1** lucrător, muncitor: IOS. *A18.58*, NT *Mt.10.10.* (spec.) δημοσίους ἐργάτας ARSTT. *Ath.54.1 sclavi publici [folositi ca] muncitori;* (fig.) (d. falșii apostoli) ἐργάται δόλιοι NT *2Cor.11.13 lucrători înșelători.* **2** (frecv.) lucrător (agricol), agricultor: (+ gen.) γῆς ἐργάται HDT. 4.109 *lucrători ai pământului, agricultori;* (abs.) SOPH. *OT859*, EUR. *El.75*, MEN. *Dysc.527.* **3** făptuitor, autor: (+ gen.) τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ~ XEN. *Mem.2.1.27 autor al unor fapte frumoase și nobile.* **4** meșter, maestru: (fig.) ~ τῶν ἐν πολέμῳ XEN. *Cyr.4.1.4 meșter într-ale războiului;* θαλάσσης ἐργάται APP. *BC5.83 marinari experimentați.* **II** (*adj.m.*) **1** lucrător: οὐργάτης λεῶς AR. *Pax632 mulțimea lucrătorilor, țaranii;* βοῦς ~ SOPH. *Fr.563 bou de corvoadă;* (d. viespi) ARSTT. *HA627b32.* **2** muncitor, energic, activ: (comandant) XEN. *Mem.1.6.18.*
[ἔργον]
ἐργάτικός, ή, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| lucrător, muncitor, harnic, activ: PLAT. *Plt.259e*, PLUT. *Cat.Ma.4.5*, LUC. *ITr.21*, (d. albine) ARSTT. *HA624b30*, (d. fluviul Nil) HDT. 2.11. // **ἐργάτικῶς**, *adv.* (în mod) eficient, avantajos: PLUT. *Cam.16.3.*
[ἐργάτης]
ἐργάτινης, ου, ὁ [ῖ] *subst., adj.m.* {dor. voc. -ίνᾱ Theoc.} lucrător, muncitor: THEOC. 10.1, A.RH. 2.376, (d. animale) ἐργατίναι ... βόες A.RH. 2.663 *boi de corvoadă.*
[poet. pt. ἐργάτης]
ἐργάτις, ἰδος [ᾱ] *adj.f., subst.* **I** lucrătoare, muncitoare, harnică, activă: (d. femei) HDT. 5.13, (d. albine) ARSTT. *HA627a12*, γλῶσσαν μὲν ἀργόν, χεῖρα δ' εἶχον ἐργάτιν SOPH. *Ph.97 aveam limba leneșă, dar mâna harnică.* **II** (spec.) simbriasă: (d. muză) PI. 1.2.6.
[fem. al lui ἐργάτης]
ἔργμα, ατος, τό *subst.* (poet. pt. ἔργον) faptă, treabă, ispravă: HES. *Th.823*, AESCH. *Th.556*, ἐπ' ἔργματι τούτῳ ἄριστοι HES.

Op.801 (păsărilor) cele mai bune pentru această treabă; ῥῆμα δ' ἐργμάτων χρονιότερον βιοτεύει PI. *N.4.6 vorba trăiește mai mult decât faptele;* ἔργματ' οὐχι θνητὰ δρῶν EUR. *Ba.1069 săvârșind fapte neomeneste:* τίς κεν Διὸς ἔργματ' αἰεῖσει; CALL. *Iov.93 cine ar putea cânta isprăvile lui Zeus?*
[ἔρδω]
ἔργμα, ατος, τό *subst.* îngrăditură, închiisoare: (dub.) SOPH. *Ant.848.*
[εἶργω]
ἔργμαι, (ep. ion.) pf. med.-pas. de la εἶργω.
ἔργοδιώκτέω-ῶ, *vb.* a fi supraveghetor de lucrări: LXX *2Par.8.10.*
[ἔργοδιώκτης]
ἔργο-διώκτης, ου, ὁ *subst.* supraveghetor de lucrări, maistru: LXX *Ex.3.7.*
[ἔργον, διώκω]
ἔργο-δότης, ου, ὁ *subst.* care dă de lucru: client: XEN. *Cyr.8.2.5.*
[ἔργον, δίδωμι]
ἔργολαβέω-ῶ, *vb.* |aor. ἤργολάβησα| **I** a lua asupra sa execuția unei lucrări; a primi să lucreze: (+ ac.) (statui) XEN. *Mem.3.1.2.* (un zid) PLUT. *Per.13.7.* (fig.) ἔργολαβήσας τὸν Ἀριστοβούλου ... θάνατον IOS. *B11.520 în-sărcinându-se cu pieirea lui Aristobul.* **II** a scoate profit, a trage foloase (din), a specula: ἀλλοτρίας συμφορὰς ~ AESOP. 1.221 *a trage foloase din nenorocirile altora;* DEM. 25.47, (κατά + gen.) id. *Ep.3.34.*
[ἔργολάβος]
ἔργολαβία, ας, ή *subst.* **I** contractare (a unei lucrări), lucrare angajată prin contract: ISOC. 5.25, PLUT. *Cat.Ma.19.1.* **II** profit, câștig: οὐδ' ἀπ' ἔργολαβίας ... ἀλλὰ προίκα PLUT. *Cim.4.7 nu pentru câștig, ci gratis;* LXX *Sir.29.19.*
[ἔργολάβος]
ἔργο-λάβος, ου, ὁ [ᾱ] *subst.* antreprenor: PLAT. *R.373b*, PLUT. *Per.31.2*, APP. *BC1.23.*
[ἔργον, λαμβάνω]
ἔργον, ου, τό *subst.* **I** lucrare, faptă, acțiune: ἢ ἐπει ... ἢ ἐ καὶ ἔργῳ IL. 1.395 *cu vorba ori cu fapta;* ἔργῳ κοῦ λόγῳ τεκμαίρομαι AESCH. *Pr.336 judec după fapte, nu după cuvinte;* καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ THUC. 2.8 *cu vorba și cu fapta;* ἐν τῷ ἔργῳ THUC. 1.120 *în timpul acțiunii;* (frecv. pl.) πολεμική ἔργα IL. 2.338 *fapte (sau treburile) războinice;* ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος HDT. 5.72

isprăvi ale brațelor și curajului; καταράσασθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων LXX Gen.8.21 a blestema pământul pentru faptele oamenilor. II (gener.) lucru, treabă: εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπειξομαι IL. 1.294 de m-aș supune ție în orice treabă; ἐν πᾶσιν ... ἔργοισιν OD. 7.52 în toate cele [ce face]. III muncă: ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος HES. Op.311 munca nu-i rușinoasă, rușinoasă e doar trândăvia. IV lucrare, activitate, ocupație, îndeletnicire: θαλάσσια ἔργα IL. 2.614 treburi ale mării (sc. navigația, pescuitul); (d. Țesut) ἔργα ... ἐργάζεσθαι OD. 20.72 a lucra lucrări (sc. a face lucruri de mână, a broda); χωρῶ πρὸς ἔργον SOPH. Ai.116 μᾶ πῦν πε treabă; παυσάμενος τοῦ ἔργου HDT. 1.68 ἰντρενι-ρᾶνδου-ῖι lucrul; τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστίν; LXX Gen.46.33 cu ce vă îndeletniciți? V (spec.) lucrare agricolă, (pl.) pământuri cultivate, Țarine: ἀνδρῶν πίονα ἔργα IL. 12.283 Țarine mânăose ale oamenilor; πατρώϊα ἔργα OD. 2.22 μοῖσιε πᾶριντεασᾶ. VI (spec.) μινᾶ: (pl.) τὰ ἔργα τὰ ἀργύρεια DEM. 21.167 minele de argint. VII treabă, sarcină, funcție: ἀνδρῶν τόδ' ἐστίν ἔργον AESCH. Ch.673 aceeași-i treabă de băρβαῖ; σὸν ἔργον EUR. El.668, AR. Av.862 este treaba ta; (d. lucruri) οὐ θερμότητος ... ἔργον ψύχειν PLAT. R.335d nu este treaba căldurii să răcească. VIII lucru greu, treabă dificilă, greutate, osteneală: πολὺ ἔργον ἂν εἶη διεξελθεῖν XEN. Mem.4.6.1 ἀρ-ῖι difficil de expris; μέγα ἔργον ... χρῆσθαι PLAT. Smp.187e lucru mare [este] să te folosești; (gen.) πλείονος ἔργου ἐστίν ... μαθεῖν PLAT. Euthphr.14b este o treabă destul de grea să afli; (spec.) παρέσχε μοι ἔργον πλεῖστον AR. Nu.523 m-a costat foarte multă muncă (sau mi-a dat foarte multă băταιε de cap). IX trebuință, nevoie: τί διήτα τόξων ἔργον; EUR. Alc.39 ce nevoie [este] de arc?; (frecv. cu neg.) οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην SOPH. Ai.852 nu are rost a jeli în zadar. X lucru făcut, lucrare, ἰνφᾶ-τιuire, operă: θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν IL. 7.444 se μινῦναι de mᾶρεατα lucrare a ahe-ῖlor; ὕφασμα τοῦτο, σῆς ἔργον χερὸς AESCH. Ch.231 aceeași Țesatură, lucrul mᾶ-ῖνii tale; (d. o statuie) τοῖς τῶν ζώωντων εἶδεσιν ἀπεικάζων τὸ ἔργον XEN.

Mem.3.10.7 modelând opera ta după τᾶσᾶ-turile celor vii; (d. idoli) ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων LXX Deut.4.28 lucruri făcute de mâinile oamenilor. XI (spec.) dobândă, câștig, beneficiu: IS. 11.42, DEM. 27.10.

[IE *uerg-, germana veche *werc*; cf. ἔρδω, ῥέζω]

ἔργω, (ep. ion.) v. εἶργω, εἶργω

ἐργώδης, ες *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I trudnic, anevoios, greu, dificil: ἄκοντα γὰρ φίλον ἔλειν ἐργῶδες XEN. Mem.2.6.9 trudnic [lucru este] ἀ-ῖι face un prieten ἰμπροτρινα *voinței sale*; (op. ἄπνοος) ARSTT. EN1168a24, (op. ῥάδιος) ISOC. Ep.9.7. II (d. pers.) dificil, nesuferit: MEN. Dvsc.966, PLUT. Pyrrh.10.5.

[ἔργον]

ἐργ-ωνία, ας, ἡ *subst.* v. ἐργολαβία: PLB. 6.17.5.

[ἔργον, ὠνέομαι]

ἐργ-ωνία, ας, ἡ *subst.* v. ἐργολαβία: PLB. 6.17.5.

[ἔργον, ὠνέομαι]

ἔρδω, vb. |impf. ἔρδων, viit. ἔρζω, aor. ἔρξα, pf. ἔοργα, m.m.c.p. ἐώργειν| {ep. ion. impf. iter. ἔρδεσκον II 9.540, Hdt. 7.33; ion. m.m.c.p. 3sg. ἐόργεε Hdt. 1.127; ep. inf. viit. ἐρζέμεν Od. 7.294; dor. part. aor. ἔρζαις Pi. O.10.91} (poet. ion.) I a face, a făptui, a săvârși: ἔρξον ὅπως ἐθέλεις IL. 4.37 *fᾶ cum vrei*; (+ ac. obiect) μυρῖ' ... ἐσθλά ἔοργε IL. 2.272 a *σᾶνᾶρσιτ mii de fapte frumoase*; ὄσσι' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε OD. 8.490 *câte făptuiră și pᾶtimiră*; τὸ μαλθακὸν ἔρξαι Pi. O.8.6 a *ῖι blândețea* (sc. a acționa cu blândețe); (+ ac. pers.) μιν εὖ ἔρξαντα IL. 5.650 *pe cel care îi făcuse bine* (= *pe binefăcătorul său*); ~ Αἰγινήτας κακῶς HDT. 6.88 a *face rău egineților*; (+ ac. dublu) με ... κάκ' ἔοργε IL. 3.351 *mi-a făcut rău*; (abs.) νῦν καιρὸς ~ SOPH. El.1368 *acum e vremea faptelor*. II (spec.) a săvârși (o jertfă), a jertfi: (+ ac.) ἔρδομεν ἰρᾶ θεοῖς IL. 1.315 *σᾶνᾶρσιρᾶμ zeilor jertfe*; (abs.) ~ ... ἐπὶ βωμοῖς HES. Op.136 a *jertfi pe altare*; (pas.) θυσίη ... ἐρδομένη ὧδε HDT. 4.60 *jertfă săvârșită astfel*. III (spec.) a face, a practica: (o meserie) AR. Vesp.1431.

[IE *uerg-, gr. (F)ἔρδω; cf. ἔργον (ἐργάζομαι), ῥέζω]
ἐρεβεννός, ἡ, ὄν *adj.* întunecos: (vâzduh) IL. 5.864, (noapte) IL. 8.488, HES. Op.17.

[Ἐρεβος, *ἐρεβес-νός, cf. ἐρεμνός]

ἐρέβесφιν, v. ἐρεβος

ἐρέβινθος, ου, ὁ *subst.* I (bot.) *năut*, *Cicer arietinum*: (pl.) ἐρέβινθοι IL. 13.589 *boabe de năut*; SAPPH. 143, PLAT. R.372c, (sg.) κίκερ γάρ οἱ Λατῖνοι τὸν ἐρέβινθον καλοῦσι PLUT. *Cic.* 1.4 *latinii dau năutului numele de cicer.* II (vulg. com.) penis: AR. *Ach.* 801, id. *Ra.* 545.

[v. ὄροβος, lat. *ervum*]

Ἐρεβόθεν, *adv.* din Erebos: EUR. *Or.* 175.

[Ἐρεβος, -θεν]

Ἐρεβος, ους, τό *subst.* {ep. ion. gen. Ἐρέβεος II. 8.368, Ἐρέβесφιν II. 9.572, Od. 11.37; dat. Ἐρέβει Hes. *Th.* 125} I Erebos, tărâm al întunericului subpământean; întuneric, beznă: IL. 8.368, OD. 10.528, HES. *Th.* 515, A.RH. 4.385, (rar în proză) PLAT. *Sp.* 371e, (fig.) ἔρεβος ὑφαλον SOPH. *Ant.* 588 *abisul mării.* II (person.) Erebos, divinitate infernală, fiu al lui Chaos și frate cu Nyx: HES. *Th.* 125.

[IE *regw-os, sanscr. *râjas*, arm. *erek*]

Ἐρεβόσδε, *adv.* înspre Erebos: OD. 20.356.

[Ἐρεβος, -δε]

ἐρέειν, (ep.) inf. viit. de la εἶρω².

ἐρεείνω, *vb.* |doar prez. și impf.| (ep. poet.) I a întreba: (+ ac. pers.) IL. 6.176, OD. 7.31, (+ ac. lucru) ἵπποι ... οὓς ἐρεείνεις IL. 10.558 *căii de care întrebi*; θεοπροπίας ἐρεείνων A.RH. 1.209 *pentru a consulta oracolele*; (+ ac. dublu) πόσιν ἐρεείνεν ἕκαστα OD. 4.137 *începu să-și întrebe soful despre fiecare lucru*; (med.) ἐρεείνετο μύθῳ OD. 17.305 *întrebă spunând.* II a cerceta, a căuta: A.RH. 4.1462.

[ἐρέω]

ἐρέεσθαι, (ep.) inf. med. de la εἶρομαι.

ἐρεθίζω, *vb.* |impf. ἠρέθιζον, viit. ἐρεθίσω (-ιω Plb. 13.4.2), aor. ἠρέθισα, pf. ἠρέθικα; *pas.* aor. ἠρεθίσθην, viit. ἐρεθισθήσομαι |ep. inf. ἐρεθιζέμεν II. 4.5, impf. ἐρέθιζον II. 5.419 (3sg. *pas.* ἐρεθίζετο Theoc. 23.15)} I a stârni, a întărâta, a zădări, a răscolii, a provoca: (+ ac. pers.) μή μ' ἐρέθιζε IL. 1.32 *nu mă stârni!*; ἐρεθίσας ... τοῦς Πέρσας HDT. 3.146 *întărâtând perșii*; ἠρέθιζε Μούσας SOPH. *Ant.* 965 *provoca Muzele*; χειρὸν ἔστιν ἐρεθίσαι γραῦν ἢ κύνα MEN. *Fr.* 802 *mai rău este să întărâți o babă decât un câine*; τὸ ἔθνος ἠρέθισεν εἰς ἐπα-

νάστασιν IOS. *Bl.* 90 *stârni poporul la revoltă*; (+ ac. lucru) ἐμὰς δὲ φρένας ἠρέθισε ... φόβος AESCH. *Pr.* 181 *o spaimă mi-a răscolit mintea*; (abs.) ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει LXX *Deut.* 21.18 *este neascultător și se răzvrătește*; (*pas.*) ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλέος Δαρείου HDT. 6.40 *stârniți de regele Dareios*; πνεῦμα ἠρεθισμένον EUR. *Med.* 1119 *răsuflare agitată (= găfâială).* II a irita: (d. o rană) PLB. 1.81.6. III a îmboldi, a însufla, a îmbărbăta: NT *2Cor.* 9.2.

[ἐρέθω]

ἐρέθισμα, ατος, τό *subst.* stârnire, întărâtare, ațătare, provocare: AR. *Nu.* 312, ἐς ~ APP. *BC* 1.66 *spre întărâtare.*

[ἐρεθίζω]

ἐρεθισμός, ου, ὁ *subst.* I stârnire, întărâtare, ațătare, iritare: LXX *Deut.* 28.22. II răzvrătire: LXX *Deut.* 31.27.

[ἐρεθίζω]

ἐρεθιστέον, *adj.vb.* trebuie stârnit: PLAT. *Ti.* 89b.

[ἐρεθίζω]

ἐρεθιστής, ου, ὁ *subst.* răzvrătit: LXX *Deut.* 21.18.

[ἐρεθίζω]

ἐρέθω, *vb.* |impf. ἤρεθον| {ep. impf. ἐρέθεσκον A.RH. 3.618} (cf. ἐρεθίζω) a stârni, a întărâta, a zădări, a provoca: (+ ac. pers.) ὄτ' ἄν μ' ἐρέθησιν ὄνειδείεις ἐπέεσσιν IL. 1.519 *când mă stârnește cu vorbe de ocară*; ὀδυνάων ... αἷ μ' ἐρέθουσι OD. 4.813 *dureri care mă răscolesc*; (+ ac. lucru) σφετέραις φρεσὶν ἤρεθον αὐδάν THEOC. 21.21 *dădeau glas gândurilor lor.*

[et. nec.]

ἐρείδω, *vb.* |impf. ἤρειδον, viit. ἐρείσω, aor. ἤρεισα; *pas.* aor. ἠρείσθην, pf. ἐρήρισμαι |ep. impf. ἔρειδον; ep. poet. aor. ἔρεισα II. 11.235, med. ἐρεισάμην II. 5.309; pf. med. *pas.* 3pl. ἐρηρέδαται II. 23.284, ἐρήρεινται A.RH. 2.320, m.m.c.p. 3sg. ἠρήριστο II. 3.358, 3pl. med. ἐρηρέδατο Od. 7.95; ep. aor. *pas.* 3sg. ἐρείσθη II. 7.145} I (*act.*) I a rezema, a sprijini, a propti: πύργῳ ἐπι ... ἀσπίδ' ἐρείσας IL. 22.97 *după ce rezemă scutul de turn*; (d. Atlas) κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς ὤμοις ἐρείδων AESCH. *Pr.* 350 *sprijinind pe umeri coloana cerului și a pământului*; (+ prep. πρὸς, ἐπὶ, εἰς ș.a.) δόρυ .. πρὸς τεῖχος ἐρείσας IL. 22.112 *rezemând lancea de zid*: τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τῆν

τράπεζαν HDT. 6.129 *sprijinindu-și capul pe masă*; λάβεσθε κὰς ἔδραν μ' ἐρείσατε EUR. *Heracl.603 luați-mă și sprijiniți-mă de altar*; πόδας δ' εἰς βένθος ἔρειδον A.RH. 1.1010 *își rezemau picioarele în adâncul mării*; (spec.) ἐς γῆν δ' ἐρείσασ' ὄμμα EUR. *IA1123 fixând privirea în pământ*; (fig.) ἔρειδε τὰν γνώμαν THEOC. 21.61 *concentrează-ți mintea*. 2 a (se) ἰνfige, a (se) ἰmplânta, a (se) fixa: ἄγκυραν ἔρεισον χθονί PI. *P.10.51 proptește ancora în pământ*; ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος SOPH. *Ant.1236 ἰmplântă sabia până la mijloc între coaste*: (abs.) πρῶρα ἐρείσασα NT *Fr.27.41 prora ἰmplântându-se [în nisip]*. 3 a ἰmpinge, a apāsa, a ataca: (+ ac.) PI. *O.9.31*. 4 (spec.) a avea relații sexuale: ζητήσουσιν ~ AR. *Ec.616 vor căuta să [o] „proptească”*. 5 (intrans.) a năpădi, a (se) năpusti: ἔρειδοντες βελέεσσιν IL. 16.108 *deși [il] năpădeau cu săgeți*; ἔρειδουσιν εἰς Ὑπέρβολον AR. *Nu.558 se năpustesc asupra lui Hyperbolos*. II (med., pas.) I a se rezema, a se sprijini, a se propti: ἔγχει ἔρειδόμενοι IL. 14.38 *proptindu-se în lance*; ἐρείσατο χειρὶ ... γαίης IL. 5.309 *se sprijini cu mâna de pământ*; βάκτρῳ δ' ἔρειδου EUR. *Ion743 sprijină-te în toiag*; τοῖσι γούνασι ἐρηρεισμένους HDT. 4.152 *sprijiniți pe genunchi*: (+ prep.) ἐπὶ μελίης ... ἐρείσθεις IL. 22.225 *rezemat în lance*; εἰς θάτερον ἐρείσάμενος γόνυ PLUT. *Eum.7.10 sprijinindu-se pe un genunchi*: (fig.) ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν LXX *Prov.9.12a se sprijină pe minciuni*. 2 a se ἰnfige, a se ἰmplânta: διὰ θώρηκος ... ἠρήρηστο IL. 3.358 *(lancea) se ἰnfigse prin platoșă*; θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' OD. 7.95 *jiljuri erau rânduite (prop. fuseseră fixate) de-a lungul zidului*. 3 (trans.) a(-și) rezema, a(-și) sprijini: ἐρεισαμένη λαίῃ ἐπὶ χειρὶ παρεῖν A.RH. 3.1160 *rezemându-și obrazul pe mâna stângă*.

[et. nec.]

ἐρείκη, ἡς, ἡ *subst.* (bot.) *erică, Erica arboorea*: AESCH. *Ag.295*, THEOC. 5.64.

[cf. irl.v. *froech*, leton. *virši*]

ἐρεικτός, ἡ, ὄν *adj.* [var. ἐρικτός] *μάcinat, pisat*: LXX *Lev.2.14*.

[ἐρείκω]

ἐρείκω, *vb.* [impf. ἤρεικον, aor.1 ἤρειξα; pas. pf. ἐρήρηγμα] {ep. poet. aor.2 ἤρικον

II. 17.295} I a frânge, a rupe, a sfâșia: (pământul cu plugul) HES. *Sc.287*, (un veșmânt) AESCH. *Pers.1060*, (intrans.) ἤρικε ... κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῆ IL. 17.291 *coiful se frânse în jurul vârfului lăncii*; (fig.) ὀδύναί μιν ἤρικον SOPH. *Fr.152 ἰl sfâșiau dureri*; (pas.) IL. 13.441. II a (s) fărâma, a zdrobi, a măcina, a pisa: AR. *Fr.22*, (pas.) κυάμοι ἐρηρηγμένοι ARSTT. *HA595b7 bobi pisați (= făină de bob)*.

[cf. sanscr. *rikhāti*]

ἐρεῖν, inf. viit. act. de la εἶρω².

ἔρειο, (ep.) imper. med. de la εἶρομαι: IL. 11.611.

ἐρείομεν, (ep.) conjct. I pl. de la εἶρομαι: IL. 1.62.

ἐρείπιον, ου, τό *subst.* *ruină, dărâmtură, surprătură, rămășiță*: (frecv. pl.) ναυτικά ἐρείπια AESCH. *Ag.660*, EUR. *Hel.1080 rămășițe de corăbii*; τὰ ἐρείπια τῶν οἰκημάτων HDT. 2.154 *ruinele caselor*; ἐν πέπλων ἐρείπιοις EUR. *Tr.1025 în zdrențe*; ἐρείπια νεκρῶν SOPH. *Ai.308*, EUR. *Fr.266 cadavre*; (fig.) ἐν τοῖς Καρχηδόνοσ ἐρείπιοις PLUT. *Mar.40.9 printre ruinele Cartaginei*; (rar sg.) ARSTT. *Rh.1413a6*.

[ἐρείπω]

ἐρείπω, *vb.* [impf. ἤρειπον, viit. ἐρείψω, aor.1 ἤρειψα, aor.2 intrans. ἤριπον; pas. aor. ἠρίφθην (dar part. pas. ἐρειφθεῖς Soph. *Ai.309*, dat. sg. ἐριπέντι PI. *O.2.43*), pf. ἐρήριμμαι, m.m.c.p. 3sg. ἐρήριπτο] {ep. impf. ἔρειπον II. 12.258; aor.2 ἐρίπον II. 5.68; pas. m.m.c.p. 3sg. ἐρέριπτο II. 14.15}

I (trans.) a surpa, a dărâma, a năgui: ἔρειπον ἐπάλλεις IL. 12.258 *surpai metereze*; HDT. 1.164, SOPH. *OC1373*, XEN. *Cyr.7.4.1*, (fig.) ἐρείπει θεῶν τις SOPH. *Ant.596 vreun zeu [ii] năruie*; (pas.) ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν IL. 14.15 *zidul aheilor fusesse dărâmat*. II (intrans.) I (aor.2) a cădea, a se surpa, a se prăbuși, a se năgui: ἤριπε δ' ὡς ὄτε πύργος IL. 4.462 *se prăbuși ca un turn*: γνῶξ δ' ἔριπε IL. 5.68 *căzu în genunchi*; ἀπ' οὐρανοῦ ἤριπεν ἀστήρ ... ἐν πόντῳ THEOC. 13.50 *din cer cade o stea în mare*. 2 (med-pas.) a se prāvāli (asupra): ἐρείπεται κτύπος SOPH. *OC1462 se prāvālește un trăsnet*; (εἰς + ac. pers.) PLUT. *Alex.33.8*.

[cf. lat. *rīpa* „mal, răpă”]

ἔρεισε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la ἐρείδω.

ἐρείσθη, (ep.) ind. aor. pas. 3sg. de la

ἐρείδω.

ἔρεισμα, ατος, τό *subst.* reazem, sprijin, proptea, suport: σκήπτρα, χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα EUR. *Heracl.*254 *toiege, rezemători ale mâinii drepte*; (tehn.) d. stâlpii de susținere folosiți în construcții) PLAT. *Lg.*793c, PLB. 5.4.8, (d. picioare) ARSTT. *P.*4689b19, (fig.) Ἑλλάδος ~ ... Ἀθᾶναι ΠΙ. *Fr.*76 *Athena, reazem al Greciei*; οἱ τοι στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα AESCH. *Fr.*385 *da, suspinele alină durerile*; τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ ... ~ LXX *Prov.*14.26 *sprijin copiilor săi*.

[ἐρείδω]

ἔρειψιμος, ον *adj.* gata să se surpe, în ruină: (acoperiș) EUR. *IT*48.

[ἐρείπτω]

ἔρειψί-τοιχος, ον [ῖ] *adj.* care surpă ziduri: (d. pers.) AESCH. *Th.*883.

[ἐρείπτω, τοῖχος]

ἔρεμνός, ή, όν *adj.* (poet.) întunecat, negru: (pavăză) IL. 4.167, (noapte) OD. 11.606, HES. *Th.*744, (sânge) AESCH. *Ag.*1390, SOPH. *Ai.*376, (mantie) A.RH. 2.32, (fig.) ἔρεμνή ... φάτις SOPH. *Ant.*700 *zvon neguros* (sc. *nedeslușit, ascuns*).

[*ἐρεβ-νός, cf. Ἐρεβός]

ἔρεξα, ind. aor. act. de la ῥέζω.

ἔρέοιμι, opt. prez. de la ἐρέω¹: OD. 11.229.

ἔρέοντο, (ep.) impf. 3pl. de la εἶρομαι.

ἔρεοῦς, ᾶ, οὔν *adj.* de lână: PLAT. *Plt.*280e.

[ἔρέα]

ἔρέουσα, (ep.) part. viit. med. de la εἶρω².

ἔρέπτομαι, *vb.* |doar part. prez. ἐρεπτόμενος| a mânca, a se hrăni cu: (+ ac.) (d. animale) IL. 2.776, OD. 19.553, ἵπποι ... κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι IL. 8.564 *cai mîncînd orz alb*; (d. oameni) λωτὸν ἐρεπτόμενοι OD. 9.97 *hrănindu-se cu lotus*; (fig.) ἐρεπτόμενον τὰ τῶν ἐχόντων ἀνέρων AR. *Eq.*1295 *hăpăind averile bogătilor*.

[cf. lat. *rapio* „a înșfăca, a smulge”]

ἔρέπτω, *vb.* |impf. ἔρεπτον| a acoperi, a încununa: ΠΙ. *P.*4.240.

[v. ἐρέφω]

ἔρέριπτο, (ep.) ind. m.m.c.p. 3sg. med. de la ἐρείπω.

ἔρέσθαι, inf. aor. med. de la εἶρομαι.

ἔρέσσω, *vb.* |impf. ἤρεσσον, aor. ἤρεσσα| {att. ἐρέττω Luc. *Cont.*1; ep. impf. ἔρεσσον Od. 11.78; ep. inf. ἐρεσσόμεναι Il. 9.361, ἐρεσσόμεν A.Rh. 1.529} I (*intrans.*) I a

vâsli: IL. 9.361, OD. 9.490, SOPH. *Tr.*561, ἤρεσαν ἐς λιμένα A.RH. 1.1110 *vâsliră spre port*; (fig.) περοῖς ἐρέσσει EUR. *IT*289 *vâslește cu aripile* (sc. *zboară*). 2 a-și lovi capul sau pieptul (cu mâinile): AESCH. *Pers.*1046. 3 a fi vâslaş: LUC. *DMeretr.*14.3. II (*tranz.*) I a face să înainteze cu ajutorul vâslelor: (pas.) ἀκόσμως πᾶσα ναῦς ἤρέσσετο AESCH. *Pers.*422 *toate corăbiile erau vâslițe în neorânduială*; (d. păsări) πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι AESCH. *Ag.*52 *vâslind cu vâslele aripilor*. 2 a lovi în cadentă: (d. ritualul lovirii capului cu mâinile în bocirea morților) AESCH. *Th.*855. 3 (ext.) a mișca, a porni: ἴθ' ἐρέσσω σὸν πόδα EUR. *IA*138 *pornește, mișcă-ți piciorul!*; (fig.) ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς ... καθ' ἡμῶν SOPH. *Ai.*251 *azvârlă amenințări împotriva noastră*; μῆτιν ~ SOPH. *Ant.*158 *a frământa un gând, a pune (ceva) la cale*; (pas.) AESCH. *Supp.*541, SOPH. *Ph.*1135.

[ἐρέτης]

ἔρεσχηλέω-ῶ, *vb.* |var. ἐρεσχελέω| I (*intrans.*) a glumi, a vorbi ironic: ἐρεσχηλοῦντες εἵποισιν PLAT. *Lg.*885c *ar spune în zeflemea*; LUC. *DMort.*11.3. II (*tranz.*) I a zeflemisi, a tachina, a lua peste picior: (+ ac. pers.) PLAT. *Phdr.*236b, LUC. *Lex.*14, (+ dat.) ὁ λόγος ἐρεσχηλεῖ νῶν PLAT. *Phlb.*53e *raționamentul își râde de noi doi*. 2 a căuta (în glumă), a născoci: (pretexte) APP. *Pun.*343.

[et. nec.]

ἔρέτης, ου, ὁ *subst.* vâslaş: IL. 1.142, OD. 1.280, AESCH. *Pers.*39, HDT. 6.12, THUC. 1.31.

[sanskrit. *ari-târ-*]

ἔρετικός, ή, όν *adj.* de vâslaşi, alcătuit din vâslaşi: (echipaj) PLUT. *Pomp.*25.3, (subst.) ἡ ἐρετική (sc. *τέχνη*) PLAT. *Lg.*707a *meșteșugul vâslaşilor*; (τῶ) ἐρετικόν APP. *Hann.*54 *vâslaşi, echipaj de vâslaşi*.

[ἐρέτης]

ἔρετμόν, ου, τό *subst.* (poet. pt. *κώπη*) vâslă, lopată: IL. 1.435, OD. 11.121, ΠΙ. *P.*4.18, EUR. *IA*1388, (fig.) (d. păsări) πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι AESCH. *Ag.*52 *vâslind cu vâslele aripilor*.

[ἐρέσσω]

ἔρετμόω-ῶ, *vb.* a înzestra cu vâsle: (mâinile) EUR. *Med.*4.

[ἐρετμόν]

Ἐρέτρια, ας, ἡ *subst.* {ep. Εἰρέτρια} Eretria, oraș în insula Euboea: IL. 2.537, THUC. 8.60, HDT. 1.61.

ἐρέπτω, (att.) v. ἐρέσσω

ἐρευγμός, οὔ, ὁ *subst.* râgâit, râgâială: ARSTT. Pr.895b15.

[ἐρεύγομαι¹]

ἐρεύγομαι, vb. |viit. ἐρεύξομαι, aor.2 ἤρῳον| **I** a râgâi, a vomita, a vărsa: (+ ac.) ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος IL. 16.162 *vâr-sând sângele omorului*; (abs.) OD. 9.374, ARSTT. Pr.895b12. **2** (ext.) a erupe, a (se) revârsa: (d. un vulcan) ἐρεύγονται ... πυρὸς ... παγαί Pi. P.1.21 *se revarsă râuri de foc*; (d. un râu) APP. Mith.480, (+ ac.) ἐρεύγονται σκότον Pi. Fr.130.1 *varsă întunerice*. **3** a da afară, a rosti, a spune: LXX Ps.18.3, NT Mt.13.35. **II** a mugii, a rage: ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος ἤρυγεν IL. 20.403 *mugii ca un taur când mugește*; (d. mare) IL. 17.265, OD. 5.403, (d. un leu) LXX Am.3.4. [cf. lat. *ērūgō, ēructō, rūgiō*]

ἐρευθέδανον, ου, τό *subst.* (bot.) roibă, *Rubia tinctorum*: HDT. 4.189.

[v. ἐρεύθω, ἐρυθρός]

ἐρευθήεις, εσσα, εν *adj.* (poet.) roșu: A.RH. 1.727.

[ἐρευθος]

ἐρευθος, εος-ους, τό *subst.* roșeață, culoare roșie: τὸ ~ ἀνέδραμε CALL. Lav.Pall.27 *roșeața rășării [în obraji]*; A.RH. 1.726, PLUT. M.48c.

[ἐρεύθω]

ἐρεύθω, vb. {ep. inf. aor. act. ἐρεύσαι IL. 18.329} **I** (act.) a înroși: αἵματι γαῖαν ἐρεύθων IL. 11.394 *înroșind pământul cu sânge*; IL. 18.329. **II** (med.-pas.) a se înroși, a se face roșu, a se rumeni: (d. mere) SAPPH. 105a.1, μάλοισιν ... ἐρευθομένοισιν ὅμοιοι THEOC. 17.127 *ca niște mere rumenite*; (d. piele) ἠρευθέτο δὲ χροά THEOC. 30.8 *se îmbujoră*; (d. soare) A.RH. 3.163.

[norv. v. *rjōda*, engl. v. *rēodan*, cf. ἐρυθρός]

ἔρευνα, ης, ἡ *subst.* căutare, cercetare, iscodire: SOPH. OT566, EUR. Ion328, ἔρευναν ποιῆσθαι ARSTT. Oec.1351b34, IOS. A11.322 *a face o investigație, a cerceta*;

[ἐρευνάω]

ἐρευνάω-ῶ, vb. |viit. -ήσω, aor. ἠρευνήσαι| **I** a căuta (să afle), a cerceta, a iscodi, a investiga: (urme) IL. 18.321, OD. 19.436, τεύχε' ἐρεύνα OD. 22.180 *căuta arme*; οὐ γὰρ ἔσθ'

ὅπως τὰ θεῶν βουλευμάτων' ἐρευνάσει Pi. Fr.Pae.61.4 *căci este cu nerușinare a cerceta planurile zeilor*; πικρὰν δ' ἐρευναῖς φάτιν EUR. Hel.662 *amară este povestea pe care cauți să o afli*; ἐρευνήσαι τὴν πλεονεξίαν αὐτοῦ PLB. 24.7.6 *a investiga lăcomia lui*; ζητῶ καὶ ἐρευνῶ ... ἂν τινα οἶμαι σοφὸν εἶναι PLAT. Ap.23b *caut și iscodesc dacă vreunul este înțelept*; (pas.) ἀργύριον ἐρευνᾶται XEN. Lac.7.6 *se caută [dacă există] argint*. **II** a scotoci: HDT. 5.92.δ, THEOC. 25.221, πάντα τόπον ἐρευνήσας PLB. 5.81.5 *scotocind peste tot*. **III** a căuta: (+ inf.) THEOC. 7.45.

[cf. εἶρομαι, ἐρέω]

ἐρευνητέον, *adj.vb.* trebuie cercetat: XEN. Smp.8.39.

[ἐρευνάω]

ἐρευνητής, οὔ, ὁ *subst.* căutător, cercetător, investigator: IOS. A117.110.

[ἐρευνάω]

ἐρεύσαι, (ep.) inf. aor. act. de la ἐρεύθω.

ἐρέψω, vb. |impf. ἤρεφον, viit. ἐρέψω, aor. ἤρεψα| {poet. impf. ἔρεφον Pi. O.1.68, aor. ἔρεψα IL. 24.450} **I** a acoperi, a pune acoperiș la (o casă), a înveli: IL. 24.450, OD. 23.193, AR. Av.1110, ἤρεψε τὴν οἰκίαν ... ξύλοις DEM. 19.265 *acoperi casa cu bârne*; (gener.) λάχλαι νιν ... γένειον ἔρεφον Pi. O.1.68 *nuleie începeau să-i acopere bărbia*. **II** a încununa: Pi. O.13.32, SOPH. OC473, (med.) κισσῶ τ' ἐρεψόμεσθα EUR. Ba.323 *ne vom încununa cu iederă*.

[vechea germană de sus *hirni-reba* „craniiu”, *rippa* „coastă”; cf. ὄρφοφι, ὄροφος „acoperiș”]

Ἐρεχθείδης, ου, ὁ *subst.* urmaș al lui Erechtheus, sc. atenian: Pi. I.2.19.

[Ἐρεχθεύς]

Ἐρέχθειον, ου, τό *subst.* templu al lui Erechtheus: PLUT. M.843e.

[Ἐρεχθεύς]

Ἐρεχθεύς, ἑως, ὁ *subst.* {ep. gen. -ῆος, ion. -έος} (mitol.) Erechtheus, erou și rege atenian: IL. 2.547 ș.a.

ἐρέχθω, vb. |doar prez. a frânge, a rupe, a sfâșia: (fig.) δάκρυσι ... θυμὸν ἐρέχθων OD. 5.83 *frângându-și sufletul cu lacrimi*; (pas.) νῆα ... ἐρεχθομένην ἀνέμοισιν IL. 23.317 *corabie bătută de vânturi*.

[cf. sanscr. *rāksas-*]

ἔρεψα, ind. aor. act. de la ἐρέψω.

ἐρέψιμος, ον *adj.* bun să acoperi, din care se construiesc acoperișuri: (arbori) PLAT. Criti.111c.

[ἐρέψω]

ἔρεψις, εως, ἡ *subst.* acoperire, acoperiș: PLUT. Per.13.9.

[ἐρέψω]

ἔρέω¹, *vb.* {ep. conjct. 1pl. ἐρείομεν Il. 1.62, opt. ἐρείοιμι Od. 11.229, part. ἐρέων Il. 7.128; conjct. med. ἐρέωμαι Od. 17.509, inf. ἐρέεσθαι Od. 6.298, impf. 3pl. ἐρέοντο Il. 1.332} **I** a întreba: (+ ac. pers.) μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα Il. 1.62 *să întrebăm un ghicitor sau un preot*; (+ ac. lucru) ἐρέων γενεῆν τε τόκον τε Il. 7.128 *întrebând despre neam și odrasle*; ἐρέεσθαι δώματα Od. 6.298 *a întreba de palat*. **II** a căuta: Od. 21.31, A.RH. 1.1354.

[cf. εἶρομαι (ἔρομαι), ἐρωτάω]

ἔρέω², (ep. ion.) ind. viit. act. (= ἐρῶ), v. εἶρω².

ἔρέω³, (ion.) ind. prez. act., v. ἐράω.

ἐρημάζω, *vb.* {impf. iter. ἐρημάζεσκον} a fi singur, a merge singur: THEOC. 22.35.

[ἐρημός]

ἐρημαῖος, η, ον *adj.* {ion. fem. -αίη} (poet.) singuratic, părăsit, pustiu: (insulă) A.RH. 2.672.

[ἐρημός]

ἐρήμη, ης, ἡ *subst.* v. ἔρημος

ἐρημία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} **I** pustietate, pustiu, desert: (d. locuri, ținuturi) AESCH. Pr.2, HDT. 3.98, αἱ γὰρ πόλεις εἶσ' ἄνδρες, οὐκ ~ EUR. Fr.828 *orașele înseamnă oameni, nu un pustiu*; τῆ Σκυθῶν ἐρημία AR. Ach.704 *în deșertul scit*. **II** singurătate, solitudine, izolare: ~ με ... συμκρόν τίθησι SOPH. OC957 *singurătatea mă face mic*; ἐρημία δ' ὄρφανούς δόμους οἰκήσω EUR. Ion791 *în singurătate voi locui o casă orfană*; βία ἢ καὶ κατ' ἐρημίαν THUC. 6.85 *cu forța sau prin izolare*; ὅταν ἐν ἐρημίᾳ μόνος αὐτός καθ' αὐτὸν γίγνηται PLAT. R.604a *când rămâne în solitudine, singur cu sine*.

III părăsire, pustiire: ναούς τε τύμβους θ' ... ἐρημίαί δούς EUR. Tr.97 *lăsând în părăsire temple și morminte*; λυπηθήσεται ἐπὶ τῆ ἐαυτῆς ἐρημίᾳ LXX Bar.4.33 *(cetatea) se va întrista de pustiirea ei*. **IV** lipsă, absență: (+ gen.) ἐν ἐρημίᾳ φίλων XEN. Mem.2.2.14 *lipsit (sau părăsit) de prieteni*; ποῖ κακῶν ἐρημίαν εὐρω EUR. HF1157 *încotro să-mi*

găsesc scăparea de rele?

[ἔρημος]

ἐρημικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** singuratic, pustiu: (loc) AESOP. 8.39. **II** din pustiu: (pasăre) LXX Ps.101.7.

[ἐρημία]

ἐρημίτης, ου, ὁ *adj.m.* din pustiu: LXX Iov11.12.

[ἐρημία]

ἐρημο-νόμος, ον *adj.* care locuieste sau trăiește în pustiu, singuratic: (zeițe) A.RH. 4.1333.

[ἐρημός, νέμω]

ἐρημό-πολις, ι *adj.* lipsit de cetate, apatrid sau al căruia oraș este pustiu: EUR. Tr.603.

[ἐρημός, πόλις]

ἔρημος, ον *adj.* {fem. ἐρήμη Od. 3.270; comp. -ότερος, superl. -ότατος} {ep. poet. ἐρήμος} **I** pustiu, deșert, gol, nelocuit: (d. locuri, regiuni) IL. 10.520, Od. 3.270, (subst.) ἐς τὴν ἔρημον HDT. 3.100 *în pustie*; τὰ ἔρημα τῆς Λιβύης HDT. 2.32 *pustiurile Libyei*; τὰ ἐρήμα τῆς πόλεως THUC. 2.71 *locurile virane din cetate*; (spec.) σταθμούς ἐρήμους πέντε XEN. An.1.5.1 *cinci etape prin ținuturi pustii*. **II** singuratic, solitar, singur, părăsit: (d. ființe) τὰ δ' ἐρήμα φοβεῖται IL. 5.140 *ele (sc. oile) fug părăsite*; ἦσθαι δόμοις ἔρημον AESCH. Ag.862 *a sta singură în casă*; ἔχων δὲ ζύμμαχον ἐμὲ καὶ οὐκ ἐρήμος ἀγωνιέται THUC. 6.78 *va lupta avându-mă pe mine aliat și nu singur*; (d. o femeie singură) τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου LXX Is.54,1 *fiii celei părăsite [de bărbat]*; (neut. adv.) ἔρημα κλαίω EUR. Supp.775 *plâng în singurătate*; ἔρημον ἐμβλέπειν AR. Fr.456 *a privi în gol*. **III** lipsit de, fără: (+ gen.) ~ ἀνδρῶν HDT. 6.23 *(cetate) lipsită de bărbați*; στέγαι φίλων ἔρημοι, τῶν δ' ἀπολλόντων πλέαι SOPH. El.1405 *casă lipsită de prieteni, dar plină de ucigași*; πατρός ἢ μητρός ~ PLAT. Lg.927d *lipsit de tată sau de mamă (= orfan)*; ὑμῶν ~ XEN. An.1.3.6 *lipsit de voi, fără voi*; (ext.) ἐσθῆς ~ ... ὄπλων HDT. 9.63 *echipament lipsit de arme defensive*. **IV** // (jur.) ἡ ἔρημος sau ἐρήμη (δική, γραφή, δίαίτα), *adj., subst.* (judecatâ) în contumacie, în lipsa uneia dintre părți: ἐρήμη δίκη θάνατον κατέγνωσαν αὐτο THUC. 6.61 *l-au condamnat la moarte în contumacie*; ἐρήμην κατηγοροῦντες

ἀπολογουμένου οὐδενός PLAT. *Ap.*18c *acu-zāndu-mā in lipsă, fără să mă apere nimeni*; δίκην ... εἶλον ἐρήμην· οὐ γὰρ ἀπήντα DEM. 21.81 *am căștigat procesul in absentia, fiindcă el nu s-a prezentat.*

[et. nec., cf. lat. *rārus?*]

ἐρημόω-ῶ, *vb.* [viit. -ώσω, aor. ἠρήμωσα; *pas.* aor. ἠρημώθην] **I** a pustii, a devasta: (d. locuri) ἱερὰ θεῶν ... ἐρημοῦτε THUC. 3.58 *veși pustii sanctuarele zeilor*; (*pas.*) ἐρημωθείσης Κρήτης HDT. 7.171 *Creta fiind depopulată*; ἠρημώθη ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων LXX *1Ezr.*4.45 *Iudeea a fost pustiită de către chaldei*. **II** a lăsa pustiu, a părăsi, a abandona: τὰξιν ἠρήμου θανῶν AESCH. *Pers.*298 *murind, lăsa locul pustiu*; τὴν πόλιν ἐκλιπόντες καὶ ἐρημώσαντες THUC. 5.4 *părăsind cetatea și lăsând-o pustie*; ποίας πατρώιας γῆς ἐρημώσας πέδον; EUR. *Rh.*278 *părăsind pământul cărei patrii? (= din ce țară a venit?)*. **III** a lipsi de, a lăsa fără: (+ ac. dublu) PI. *P.*3.97, (+ ac. și gen.) τεσσάρων ἀνδρῶν ἐρήμωσεν ... ἐστίαν PI. *I.*3/4.35b *a pustiit vatra de patru bărbați*; ἠρήμωσε ... ναυβατῶν ἐρετμὰ EUR. *Hel.*1609 *a lăsat vâslele fără vâslași*; τῶν ἐνισταμένων τὴν ἀγορὰν ἐρημώσαντες PLUT. *Pomp.*48.2 *golind forul de oprozanți*; (*pas.*) ἐρημωθέντες συμμαχῶν HDT. 7.174 *fiind părășiți de aliați*; πνεῦμα τῶν ὄσμων ἐρημωθέν PLAT. *Ti.*66e *aer lipsit de mirosuri*. **IV** a scăpa de: (+ ac. și gen.) ἄλσος ἠρήμωσε λέοντος EUR. *HF*360 *a scăpat pădurea de leu*. **V** a lăsa singur: οὔτι δαρὸν χρόνον ἐρημώσει πατήρ AESCH. *Suppl.*516 *nu mult timp te va lăsa singură tatăl tău*; (*pas.*) ὄνοι ἐρημωθέντες τοῦ ὀμίλου HDT. 4.135 *măgari despărțiți de grosul armatei*.

[ἐρημος]

ἐρήμωσις, *εως*, ἡ *subst.* pustiire: LXX *Lev.*26.34, *IOS.* *AI*12.322, *NT Mt.*24.15.

[ἐρημώω]

ἐρηρέδαται, (*ion.*) *ind. pf. med.* 3pl. de la ἐρείδω.

ἐρήριμαι, *ind. pf. med.* de la ἐρείπω.

ἐρήσομαι, *ind. viit. med.*, *v.* εἶρομαι

ἐρητύω, [ῦ sau ὕ, *metri causa*] *vb.* [impf. ἐρήτυον, viit. ἐρητύσω, aor. ἐρήτυσα] {*ep. ion.* impf. iter. ἐρητύεσκον *A.Rh.* 1.1301, aor. ἐρητύσασκε [ῦ] *II.* 2.189, *Theoc.* 25.75; *ep.* aor. *pas.* 3pl. ἐρήτυθεν; *dor.* prez. 3sg. ἐρᾶτύει *Soph.* *OC*164} **I** a ține îndărăt, a

opri, a reține, a potoli: ἐννέα δέ σφεας κήρυκες ... ἐρήτυον IL. 2.97 *nouă crainici încercău să-i potolească*; ἐρητύσειέ τε θυμόν IL. 1.192 *să-și domolească avântul*; (*ext.*) πολλὰ κέλευθος ἐρατύει *SOPH.* *OC*164 *un drum lung ne separă*; (*med.*) ἐρητύοντό τε λαόν IL. 15.723 *căutau să oprească oastea*; (*pas.*) IL. 2.99. **II** a opri, a împiedica: (+ ac. și gen.) ἐρήτυσον τέκνα ... ἀμίλλης EUR. *Ph.*1260 *oprește-ți fiii de la luptă* (*sc.* *împiedică-i să se lupte*); *THEOC.* 25.75.

[et. nec.]

ἐρί-, (*prefix inseparabil, intensiv sau augmentativ, v.* ἐρι-αύχην etc.) *foarte, mult, prea.*

[cf. ἀρι-]

ἐρι-αύχην, *ενος adj.* cu grumazul zvelt sau puternic, falcnic: (d. cai) IL. 10.305.

[ἐρι-, αύχήν]

ἐρί-βόας, *ου adj.* care strigă tare, cu strigăt puternic: (*epitet al lui Bacchos*) PI. *Fr.*75.10.

[ἐρι-, βοή]

ἐρι-βρεμέτης, *ου adj.* {*ep. gen.* -εω} **I** cu tunet puternic: (*epitet al lui Zeus*) IL. 13.624, (d. Aischylos) *AR.* *Ra.*814. **II** cu răget puternic: (*lei*) PI. *I.*3/4.64.

[ἐρι-, βρέμω]

ἐρί-βρομος, *ον adj.* *v.* ἐριβρεμέτης: (d. lei) PI. *O.*11.20, (*pământ*) *id.* *P.*6.3.

[ἐρι-, βρέμω]

ἐρι-βρύχης, *ου [ῦ] adj.* {*ep. gen.* -εω} care mugește tare: (*taur*) *HES.* *Th.*832.

[ἐρι-, βρύχω]

ἐρί-βῶλαξ, *ἄκος adj.* cu bulgări mari de pământ, foarte roditor, mănos: (d. țări, ținuturi) IL. 1.155, *OD.* 13.235.

[ἐρι-, βῶλος]

ἐρί-βῶλος, *ον adj.* *v.* ἐριβῶλαξ: IL. 9.329, *OD.* 5.34.

[ἐρι-, βῶλος]

ἐρί-γδουπος, *ον adj.* [*var.* ἐρίδουπος] care produce un zgomot puternic și înfundat: tunător, bubuitoar, răsunător: (*epitet al lui Zeus*) IL. 5.672, *OD.* 8.465, *HES.* *Th.*41 *ș.a.*, (*ext. d. copitele cailor*) IL. 11.152, (*țărături*) *id.* 20.50, (*răuri*) *OD.* 10.515, (*vaiete*) PI. *Fr.* *Dith.*70b.12, (*d. un portic*) IL. 24.323.

[ἐρι-, δοῦπος]

ἐρί-δουπος, *ον [ῖ] adj.* *v.* ἐρίγδουπος: IL. 20.50, *OD.* 3.399.

ἐρίζω, *vb.* [impf. ἤριζον, viit. ἐρίσω, aor. ἤρισα, pf. ἤρικα] {dor. ind. prez. 3pl. ἐρίζοντι Pi. N.5.39, 1pl. ἐρίσδομες Theoc. 5.67; ep. inf. ἐρίζεμεναι Il. 1.277, ἐρίζεμεν Il. 23.404; ep. impf. 3sg. ἔριζεν Il. 2.555 (med. ἐρίζετο Hes. Th.534), iter. 3pl. ἐρίζεσκον Od. 8.225, dor. ἔρισδον Theoc. 6.5; viit. dor. ἐρίζω Pi. Fr.Isthm.11, ep. poet. aor. ἔρισ(σ)α, dor. ἔριζα Pi. Fr.Pae.52f.87; ep. conjct. aor. 3sg. med. ἐρίσσεται Od. 4.80; ep. pf. med.-pas. 3sg. ἐρήρισται Hes. Fr.308} **I** a se sfădi, a se certa, a fi sau a intra în dispută (cu), a discuta (în contradic-toriu): διαστήτην ἐρίσαντε IL. 1.6 *s-au în-vrăjbit sfădindu-se*; οὐκ ἔχει λόγον δυοῖν ~ SOPH. El.467 *nu are rost ca doi să se certe*; οὐκ ~ ἀλλὰ διαλέγεσθαι PLAT. R.454a5 *nu a se sfădi, ci a dialoga*; (+ dat.) ἐρίζεμεναι βασιλευσιν IL. 2.214 *a se sfădi cu regii*; ἤρισεν ᾧ παρακοίτη HES. Th.928 *se certă cu soful său*; αἱ δέ τις τῶν ξυμμάχων πόλις πόλι ἐρίζοι THUC. 5.79 *dacă o cetate aliată intră în dispută cu altă cetate*; (πρός + ac.) χρή δὲ πρὸς θεὸν οὐκ ~ PI. P.2.88 *nu trebuie să te împotrivesți unui zeu*; ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον HDT. 7.50 *criticând tot ce se zice*; (περί + gen.) ἐρίζητον περι ἴσης IL. 12.423 *se ceartă pentru o parte egală*; (ὑπὲρ + gen.) αἱ διατάξεις ὑπὲρ ὧν Λεύκολλος ἤριζε PLUT. Pomp.48.3 *dispozițiile pe care le contesta Lucullus*; (+ inf.) ἤριζον ... οὐ λυσιτελήσειν τὴν ἐκείνου πάροδον DEM. 9.11 *susțineau cu îndârjire că sosirea lui nu le va fi de folos*. **II** a se lua la întrecere, a rivaliza, a concura (cu), a-și disputa: (frecv. + dat. pers.) οὐδ' εἰ ... Ἀφροδίτη κάλλος ἐρίζοι IL. 9.389 *nici dacă s-ar întrece în frumusețe cu Aphrodita*; ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περι τόξων OD. 8.225 *se luau la întrecere cu nemuritorii în arcuri*; νικήσας ἐρίζοντά οἱ περι σοφίας XEN. An.1.2.8 *după ce l-a învins pe cel care îi disputa măiestria*; (pron.) ὅς ποτ' Ἀθαναίαν ἔριν ἤρισεν THUC. 5.23 *odată un porc s-a luat la întrecere cu Athena*; (+ dat. instr.) ποσι δ' οὐ πως ἔστιν ~ IL. 13.325 *dar la fugă [nimeni] nu se poate întrece [cu el]*; (med.) μοι ἐρίσσεται ... κτήμασιν OD. 8.40 *se întrece cu mine în anafii*.

[ἔρις]

ἐρί-ηρος, *on adj.* [pl. nom. ἐρίηρες, ac. ἐρίηρας] demn de încredere, credincios, de

nădejde: (frecv.) ἐρίηρες ἑταῖροι IL. 3.378 *tovarăși de nădejde*; (aed. cântăreț) OD. 1.346.

[ἐρι-, ἦρα]

ἐριθάκη, *ης, ἡ subst.* păstură: ARSTT. HA554a17.

[v. ἐριθος]

ἐριθᾶκίς, *ίδος, ἡ subst.* servitoare, slujnică: THEOC. 3.35.

[ἐριθος]

ἐριθᾶκος, *ου, ὁ subst.* (ornit.) măcăleandru, *Erithacus rubecula*: ARSTT. HA592b22.

[v. ἐριθος?]

ἐριθεῖα, *ας, ἡ subst.* **I** intrigă (pt. obținerea unei funcții publice), manevră (electorală): ARSTT. Pol.1302b4. **II** zavistie, gâlceavă: NT Iac.3.14, (pl.) id. 2Cor.12.20.

[ἐριθεῖω]

ἐριθεύομαι, *vb.* **I** a lucra pe plată: LXX Tob.2.11. **II** a umbla cu intrigă, a face manevre (electorale): οἱ ἐριθευόμενοι ARSTT. Pol.1303a16 *intriganții*.

[ἐριθος]

ἐρί-θηλής, *ές adj.* foarte înverzit, în plină floare, înfloritor, roditor: (d. plante) IL. 5.90, id. 10.467, HES. Th.30, (pământ) A.RH. 2.723.

[ἐρι-, θάλλω]

ἐριθος, *ου, ὁ, ἡ subst.* **I** lucrător cu ziua (la câmp), argat: IL. 18.550. **II** servitoare, slujnică: HES. Op.602, DEM. 57.45. **III** țesătoare: THEOC. 15.80, (fig. d. păianjeni) SOPH. Fr.286.

[et. nec.]

ἐρι-κλύκτης, *ου adj.m.* (poet.) tare ținător, ascuțit și puternic, pătrunzător: (vaiet) PI. P.12.21.

[ἐρι-, κλάζω]

ἐρικτός, *v. ἐρεικτός*

ἐρί-κτύπος, *ον adj.* care scoate un zgomot puternic, răsunător, tunător: (d. Poseidon) HES. Th.441.

[ἐρι-, κτύπος]

ἐρί-κυδής, *ές adj.* (poet.) preaslăvit, preamărit, strălucit, splendid: (spec. d. zei) IL. 14.327, OD. 11.576, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα OD. 11.631 *preaslăvite odrasle ale zeilor*; (daruri zeiești) IL. 3.65, (ospaț) IL. 24.802, OD. 3.66, (tinerețe) IL. 11.225, (cetate) HDT. 7.220 (Oracl. ap.), (temple) THEOC. 17.108.

[ἐρι-, κύδος]

ἐρί-κύμων, *ον adj.* care poartă în pântec

mulți pui, puioș: (iepure) AESCH. *Ag.* 119.

[ἐρι-, κύω]

ἐρί-μῦκος, *ov adj.* care mugește tare, mugitor: (vite, boi) IL. 20.497, OD. 15.235, HES. *Op.* 790.

[ἐρι-, μυκάομαι]

ἐρίνεόν, *οὔ, τό subst.* smochină sălbatică: ARSTT. *HA*557b25.

[ἐρίνεός]

ἐρίνεος, *α, ov [ῖ] adj.* {ion. εἰρίνεος, η, ov} de lână: (tunică) HDT. 1.195.

[ἔριον]

ἐρίνεός¹, *οὔ, ὁ subst.* (bot.) smochin sălbatic, *Ficus Caprificus*: IL. 6.433, OD. 12.103, HES. *Fr.* 160. (op. συκῆ) ARSTT. *HA*557b28,

διὰ τὸν ἐρίνεόν, καπρίφικον ὑπὸ Ῥωμαίων ὀνομαζόμενον PLUT. *Rom.* 29.9 *după smochinul sălbatic, numit de romani caprificus.*

[et. nec., v. ἔριφος?]

ἐρίνεός², *ἄ, ὄν adj.* |contr. ἐρίνοῦς, ἦ, οὔν| de smochin sălbatic: κράδαις ἐρίναῖς EUR. *Fr.* 679 *ramuri de smochin sălbatic*; ἐρίνεόν σῦκον ARSTT. *HA*554a15 *smochină sălbatică.*

[ἐρίνεός¹]

ἐρίνός, *οὔ, ὁ subst.* v. ἐρίνεός¹: THEOC. 25.250.

Ἐρινύς, *ύος, ἡ* [ῦ în formele trisilabice, ῦ în formele tetrasilabice] *subst.* |pl. nom. Ἐρινύες, acc. Ἐρινύας sau Ἐρινῦς| **I** (mitol.) Erinys (Erinie), divinitate infernală a răzbunării: IL. 9.571, OD. 15.234, Pi. *O.* 2.42 ș.a., (frecv. pl.) IL. 2.135, OD. 17.475, HES. *Th.* 185, AESCH. *Eum.* 512, Ἄιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες SOPH. *Ant.* 1075 *Erinii ale lui Hades și ale zeilor*: (spec.) (epitet al zeiței Demeter în Arcadia) CALL. *Fr.* 652. **II** (ext.) răzbunare, pedeapsă (chemată împotriva cuiva), blestem, furie: μητρός ἐρινύες IL. 21.412, OD. 11.412 *blesteme ale mamei* (sau *Erinii trimise de mamă*); φρενῶν ~ SOPH. *Ant.* 603 *furie a minții, nebunie*. **III** (d. pers.) spirit rău, blestem: (d. Elena din Troia) συμφοκλαυτος ~ AESCH. *Ag.* 749 *o Erinie care a făcut să plângă multe mirese*; διδύμαν ἐλοῦσ' ἐρινύν SOPH. *El.* 1081 *după ce a ucis cele două Erinii* (sc. *pe Aigisthos și Clytaimnestra*).

[et. nec.]

ἐρίνώδης, *ες adj.* propriu Eriniilor: PLUT. *M.* 458c.

[Ἐρινύς]

ἔριον, *ου, τό subst.* {ion. εἶριον Hom., Hdt.; gen. ἐρίοιο Od. 4.124} lână: IL. 12.434, OD. 4.124 ș.a., (pl.) ἤσκειν εἶρια καλὰ IL. 3.388 *facea lânăuri* (sc. *obiecte din lână*) *frumose*; ταῖς καὶ ἔριά σοι καὶ ἄρνας καὶ τυρὸν παρεχούσαις XEN. *Mem.* 2.7.13 [*oilor*] *care îți oferă lână, miei și brânză*; (spec.) εἶρια ἀπὸ ζύλου HDT. 3.47 *bumbac*. [εἶρος]

ἐριοπωλικῶς, *adv.* ca vânzătorii de lână, cum obișnuiesc vânzătorii de lână: AR. *Ra.* 1386.

[ἐριοπόλης]

ἐριοπόλιον, *ου, τό subst.* prăvălie în care se vinde lână, lânărie: IOS. *B/5.* 331.

[ἐριοπόλης]

ἐριό-στεπτος, *ov adj.* încununat cu lână, înfășurat în lână: (ramuri) AESCH. *Supp.* 22.

[ἔριον. στέφω]

ἐριοῦνης, *ου, ὁ adj.m.* v. ἐριοῦνιος: IL. 20.34, OD. 8.322.

ἐριοῦνιος, *ου, ὁ adj.m.* |var. ἐριοῦνης| (dub.) care aleargă tare, iute-alergător: (epitet al zeului Hermes) IL. 20.72, id. 24.360, AR. *Ra.* 1144.

[ἐρι-, arcado-cipriotă οὖν- „a alerga” (?)]

ἐριουργέω-ῶ, *vb.* a lucra lână: XEN. *HG* 5.4.7, id. *Lac.* 1.3.

[ἐριουργός]

ἐρί-πλευρος, *ov adj.* cu coaste puternice, vânjos: (d. boi) Pi. *P.* 4.235.

[ἐρι-, πλεῦρον]

ἐρίπνη, *ης, ἡ subst.* **I** stâncă ascuțită, țanc, stei: (pl.) EUR. *El.* 210, A.RH. 1.581, (sg.) id. 2.434. **II** (fig.) creastă: (a meterezelor) EUR. *Ph.* 1168.

[ἐρείπω]

ἔριπον, (ep.) ind. aor.2 act. de la ἐρείπω.

ἔρις, *ιδος, ἡ subst.* {acc. sg. ἔριν Od. 3.136, ep. ion. ἔριδα IL. 3.7; pl. ἔριδες Ar. *Th.* 788, ac. ἔριδας IL. 2.376} **I** vrajbă, harță, conflict: μεμαυῖ ἔριδος καὶ ἀτύτης IL. 5.732 *doritoare de harță și vuiet*; ~ πτολέμοιο IL. 14.389 *vrajbă a războiului* (sc. *incăierare, luptă*): ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι IL. 1.8 *i-a învâjbit să se lupte*. **II** (gener.) sfadă, ceartă, gâlceavă, zăzanie, dezbinare, controversă: προτέρω ἔτ' ~ γένετ' ἀμφοτέροισιν IL. 23.490 *sfada dintre cei doi ar fi durat și mai mult*: ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν THUC. 6.35 *erau în mare dezbinare unii cu*

ceilalți; ἀνήρ ... πρὸς οὐδέν εἰς ἔριν θυμού-
μενος SOPH. *Ai.1018 un om care se mânia*
pentru nimic [și ajunge] la ceartă; ὅταν
φύλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν EUR.
Med.521 când rudele se ceartă între ele;
ἔριδι, οὐ διαλέκτω πρὸς ἀλλήλους χρώ-
μενοι PLAT. *R.454a sfădindu-se, nu discu-*
tând unii cu ceilalți; (pl.) ἔριδας καὶ νείκεια
IL. 2.376 *zâzaniei și certuri*. **III** *dispută, în-*
trecere, competiție: ~ ἔργοιο OD. 18.366 *în-*
trecere în muncă; οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον
ἀμφί τε μουσικῆ καὶ τῷ λεγομένῳ HDT.
6.129 *peștorii se luară la întrecere în ale*
muzicii și în ale vorbirii; ὄπλων ἔριν ἔθηκε
συμμάχοις EUR. *Hel.100 a băgat zăzanie în-*
tre camarazi pentru armele sale; ὅτ' ...
Ἦρα Παλλάδι τ' ἔριν ἔριν μορφῆς ἅ Κύπρις
ἔσχεν EUR. *IA183 când Kypris s-a luat la*
întrecere, o întrecere de frumusețe, cu Hera
și Pallas. **IV** (person.) Eris, Vrajba: IL.
4.440, HES. *Th.225*, AESCH. *Th.1052*.
[et. nec.]

ἐρίσειε, opt. aor. 3sg. de la ἐρίζω: OD. 23.126.
ἐρι-σθενής, ἑς *adj.* foarte puternic, preapu-
ternic: (epitet al lui Zeus) IL. 13.54, OD.
8.289, HES. *Th.4*, (d. Poseidon) HES.
Fr.150.27, (d. pers.) A.RH. 1.41.

[ἐρι-, σθένος]

ἐρισμα, ατος, τό *subst.* motiv de ceartă: IL.
4.38.

[ἐρίζω]

ἐρι-σμάργος, ον [μᾶ] *adj.* care produce un
zgomot puternic, tunător, bubuitoar: (epitet
al lui Zeus) HES. *Th.815*, (fulger) LUC.
Tim.1.

[ἐρι-, σμαραγή]

ἐρίσειε, (ep.) opt. aor. 3sg. de la ἐρίζω.

ἐρι-στάφυλος, ον, [ᾶ] *adj.* făcut din cior-
chini mari: (vin) OD. 9.111.

[ἐρι-, σταφυλή]

ἐριστικός, ή, όν *adj.* |compar. -ώτερος| cā-
ruia îi place disputa sau cearta, amator de
controverse, artăgos, gâlcévitor, eristic: (d.
pers.) PLAT. *Ly.211b*, LUC. *Pisc.43*, ἐριστι-
κή τέχνη PLAT. *Sph.231e erstica, arta de a*
discuta în contradictoriu; ~ λόγος PLAT.
Men.80e, ISOC. 15.261 *discurs eristic*; ~
συλλογισμός ARSTT. *Top.100b23 silogism*
eristic. // **ἐριστικῶς**, *adv.* cu chef de sfadă,
cu artăg, în manieră eristică: PLAT. *R.454b*.
ARSTT. *Ph.186a6*.

[ἐρίζω]

ἐριστός, ή, όν *adj.* disputabil. contestabil:
SOPH. *El.220*.

[ἐρίζω]

ἐρι-σφάρᾶγος, ον [φᾶ] *adj.* care produce un
zgomot puternic, tunător: (d. Zeus) PI.
Fr.Isthm.6a, (d. pers.) PLUT. *M.698e*.

[ἐρι-, σφαραγέομαι]

ἐρί-τιμος, ον *adj.* foarte prețios: IL. 2.447,
AR. *Eq.1016*.

[ἐρι-, τιμή]

ἐρίφειος, ον [ί] *adj.* de ied: (carne) XEN.
An.4.5.31.

[ἐριφος]

ἐρίφιον, ου, τό *subst.* **I** *ieduț*: LXX *Tob.2.13*.
II (dub.) *țap*: NT *Mt.25.33*.

[dim. al lui ἐριφος]

ἐρίφος, ου, ό *subst.* |fem. ταῖς ἐρίφοις Theoc.
8.27| **I** *ied*: ἄρνεσσιν ... ἢ ἐρίφοισι IL.
16.352 *miei sau iezi*; OD. 9.226, HES.
Op.543, AESOP. 1.49, LXX *Gen.37.31*. //

Ἐριφοι, οἱ *subst.* (astron.) Iezii: (stele în
constelația Vizitiul) THEOC. 7.53, CALL.
Epigr.18.6. **II** (dub.) *țap*: ἀφορίζει τὰ πρό-
βατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων NT *Mt.25.32 desparte*
oile de țapi (sau, după alții, *de capre*).

[cf. vechea irlandeză *erp*]

ἐριώδης, ες *adj.* lânos: ARSTT. *HA630a30*.
[ἐριον]

ἐριώλη, ης, ή *subst.* furtună, vijelie, uragan:
ἀνέμων ἐριωλαί A.RH. 4.1778 *furtuni cu*
vânturi puternice; (fig. d. Cleon) AR.
Eq.511, (joc de cuvinte cu ἐριον „lână” și
ὄλλυμι „a distruge, a irosi”) AR. *V.1148*.

[et. nec.]

ἐρκεῖος, ον *adj.* |var. ἐρκεῖος; fem. gen. sg.
ἐρκείας Aesch. *Ch.653| I al îngrăditurii, al
împrejmuirii: ἐρκεῖους πύλας AESCH.
Ch.561, θύρας ἐρκείας AESCH. *Ch.653*
poartă a curții; πρὸς κίον' ἐρκεῖου στέγης
SOPH. *Ai.108 de un stâlp al casei* (sau al
cortului); ἐρκεῖον ... βωμόν PI.
Fr.Pae.52f.114 altarul din curtea casei (sau
închinat lui Zeus Herkeios, v. sensul II). **II**
(spec.) protector al împrejmuirii sau al ca-
sei: (ep. al lui Zeus) OD. 22.335, HDT. 6.68,
SOPH. *Ant.487*, EUR. *Tr.17*.*

[ἔρκος]

ἐρκίον, ου, τό *subst.* **I** *îngrăditură, împrej-*
muire, gard, zid: IL. 9.476, OD. 18.102. **II**
locuință, sălaș: A.RH. 2.1073.

[ἔρκος]

έρκο-θηρικός, ή, όν *adj.* referitor la vânarea

cu îngrădituri sau plase: PLAT. *Sph.*220c.

[ἔρκος, θήρα]

ἔρκος, εος-ους, τό *subst.* **I** îngrăditură, împrejmuire, gard, zid: ἔρκεα ... ἀλωάων IL. 5.90 *garduri ale grădinilor*; φράξαντο δὲ νῆας ἔρκει χαλκείω IL. 15.567 *îngrădiră corăbiile cu un zid de aramă* (sc. *de războinici*); ~ ... Δήμητρος HDT. 6.134 *zidul de incintă al templului Demetrei*: (spec.) ~ ὀδόντων IL. 4.350 *îngrăditura dinților*. **II** loc împrejmuț, ogradă, curte, incintă, sălaş, locuință: στὰς μέσῳ ἔρκει IL. 16.231 *stând în mijlocul ogrăzii*: (pl.) αἰθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι OD. 8.57 *pridvoarele, curtea și sălile*: (d. un templu) ~ ἱερόν SOPH. *Tr.*607 *locas sfânt*. **III** ocol, cerc: (al unei peceți) SOPH. *Tr.*615. **IV** (fig.) apărătoare, meterez, zid (de apărare), opreliște, stavilă, adăpost: (d. un scut) ~ ἀκόντων IL. 15.646 *apărătoare de lănci*: (d. Achilleus) ~ Ἀχαιοῖσιν ... πολέμοιο IL. 1.284 *meterez pentru ahei în război*; ἐχυροῖς ἔρκεσιν εἴργειν ... κῦμα θαλάσσης AESCH. *Pers.*87 *a opri talazul mării cu diguri strașnice*. **V** împletitură (de nuiele), plasă (de vânătoare sau de pescuit), laț, capcană: OD. 22.469, HDT. 7.85 κτείνοντ' ἐλάφους ἄνευ κυνῶν δολίων θ' ἔρκεων Pl. *N.*3.51, *omorând cerbi fără câini și plase viclene*: (fig.) τῆς δίκης ἐν ἔρκεσιν AESCH. *Ag.*1611 *în lajurile Dreptății*; εἰσεβάλλον εἰς ἔρκη κακά SOPH. *Ai.*60 *il împingeam în lațuri rele (= în capcană)*; εἰς ~ πεσεῖται EUR. *Med.*986 *va cădea în cursă*.

[cf. lat. *sarciō* „a cârpi”]

ἔρκτή, (ion.) v. εἰρκτή

ἔρκτός, ή, ὄν *adj.* care poate fi făcut, realizabil: ARR. *Ind.*20.

[ἔρδω]

ἔρμα¹, ατος, τό *subst.* **I** proptea, sprijin, suport, reazem: (d. lemnele sau pietrele folosite pentru susținerea corăbiilor trase la țarm) ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν IL. 1.486, *sub [corabie] așezară proptele lungi*: (fig.) ~ πόλῃος IL. 16.549, OD. 23.121 *sprijin al cetății*; PLAT. *Lg.*737a, PLUT. *M.*814c, (dub.) (d. o săgeată) μελαινέων ἔρμι' ὀδυνάων IL. 4.117 *reazem (sau încărcătură, v. sensul III) de negre dureri*. **II** stâncă (submarină), recif, banc: HDT. 7.183, THUC. 7.25, (fig.) ἔπαισεν ἄφαντον ~ AESCH. *Ag.*1007 *lovește o stâncă nevăzută*

[*a nenorocirii*]; τὸν πρὶν ὄλβον ἔρματι προσβαλὼν δίκας AESCH. *Eu.*564 *izbind de stâncă Dreptății bunăstarea sa de dinainte*: πταίσαντα ὥσπερ πρὸς ἔρματι πρὸς τῇ πόλει PLAT. *R.*553b1 *izbindu-se de cetate ca de o stâncă*. **III** încărcătură de pietre, lest, balast, contragreutate: (d. corăbii) PLUT. *M.*782b, ἔρματα ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν ARR. *An.*2.19.2 *au pus balastul spre pupa*: (d. pietrele pe care cocorii și albinele se spunea că le folosesc pt. a-și asigura stabilitatea în zbor) ARSTT. *HA*597b1, id. 626b25, AR. *Av.*1429, (fig.) λαβοῦσα δ' ~ Δίον AESCH. *Supp.*580 *primind [în pântece] sarcina lui Zeus*; οἶον ~ τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν ἐν μέσῳ θεμένη PLUT. *Lyc.*5.7 *punând în mijloc, ca o contragreutate, puterea bătrânilor* (sc. *gerousia*).

[et. nec.]

ἔρμα², ατος, τό *subst.* cercel: (pl.) IL. 14.182, OD. 18.297.

[εἶρω¹]

Ἑρμάδιον, ου, τό *subst.* mic Hermes: LUC. *Cont.*1.

[Ἑρμῆς]

ἔρμαιον, ου, τό *subst.* [var. ἔρμαῖον] dar al lui Hermes, *ext.* câștig neașteptat și obținut fără efort, dar ceresc, noroc (chior), plească, chilipir: ἔστ' ἐμόν θοῦρμαιον, οὐκ ἄλλου SOPH. *Ant.*397 *este norocul meu, nu al altuia*: ἔρμαῖω ἐντετυχηκένοι PLAT. *Grg.*489c *a da peste un chilipir*; νομίσας ~ εἶναι τὸ προσπεπτωκός PLB. 21.35.3 *considerând această ocazie ca un dar ceresc*; DEM. 38.6, MEN. *Dysc.*226, LUC. *Cont.*12.

[Ἑρμαῖος]

Ἑρμαῖος, α, ον *adj.* [var. Ἑρμαῖος] **I** al lui Hermes, închinat lui Hermes: (deal) OD. 16.471, (stâncă) AESCH. *Ag.*283. **II** dăruit de Hermes, *ext.* care aduce câștig mare și neașteptat, norocos (v. ἔρμαιον): AESCH. *Eu.*947. // **Ἑρμαῖα**, ων, τά (subînt. ἱερά) *subst.* Hermaia, sărbătoare a lui Hermes: PLAT. *Ly.*206d.

[Ἑρμῆς]

Ἑρμᾶς, (dor.) v. Ἑρμῆς

ἔρματίζω, vb. **I** (*act.*) a lesta, a încărca cu lest: (d. albine) PLUT. *M.*967b. **II** (*med.*) **1** a se încărca cu lest: PLUT. *M.*979b. **2** (fig.) a lua ca balast: νόμφας ἐς οἴκους ἔρματίζονται EUR. *Fr.*402.8 *își iau în case mirese ca balast*.

[ἔρμα¹]

Ἑρμ-αφροδίτος, ου, ὁ *subst.* (mitol.) Hermaphroditos, fiu al lui Hermes și al Aphroditiei: LUC. *DDeor.*23.1.

[Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη]

Ἑρμάων, ωνος, ὁ *subst.* (dor.) v. Ἑρμῆς

Ἑρμέας, **Ἑρμείας**, **Ἑρμείης**, (ep.) v. Ἑρμῆς

Ἑρμήδιον, ου, τό *subst.* [voc. în crază ὠρμήδιον Ar. *Pax*382] mic Hermes: AR. *Pax*924.

[Ἑρμῆς]

ἐρμηνεία, ας, ἡ *subst.* **I** interpretare, explicare, tâlcuire, tâlmăcire: PLAT. *R.*524b, id. *Th.*209a. **II** exprimare: (a gândirii) XEN. *Mem.*4.3.12, ARSTT. *Po.*1450b14. **III** traducere, tâlmăcire: LXX *Sir.prol.*20, NT *ICor.*12.10.

[ἐρμηνεύω]

ἐρμηνεύμα, ατος, τό *subst.* **I** interpretare, explicație, tâlmăcire: EUR. *Ph.*470, id. *HF*1137. **II** simbol, monument: EUR. *Andr.*46.

[ἐρμηνεύω]

ἐρμηνεύς, έως, ὁ *subst.* {dor. ἐρμᾶνέυς Pi.} **I** interpret, tâlcuitor, tâlmăci: Pt. *O.*2.85, AESCH. *Ag.*616, id. 1062, EUR. *Fr.*126, (d. poeți) ἐρμηνῆς ... τῶν θεῶν PLAT. *Ion*534e *interpreti ai zeilor.* **II** traducător, tâlmăci: HDT. 1.86, XEN. *An.*1.2.17, δι' ἐρμηνέως XEN. *An.*2.3.18, PLB. 3.44.5 *printr-un tâlmăci, cu ajutorul unui tâlmăci.*

[ἐρμηνεύω]

ἐρμηνευτής, ου, ὁ *subst.* (= ἐρμηνεύς) **I** interpret, tâlcuitor, tâlmăci: PLAT. *Plt.*290c, IOS. *A12.*72.4. **II** traducător, tâlmăci: LXX *Gen.*42.23.

[ἐρμηνεύω]

ἐρμηνευτικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** care ține de interpretare (tâlmăcire, tâlcuire), interpretativ: PLAT. *Def.*414d // (subst.) ἡ ἐρμηνευτική (subînt. τέχνη) PLAT. *Plt.*260d *arta tâlmăcirii.* **II** expresiv: ἐρμηνευτική δύναμις LUC. *Hist.Consc.*34 *forță expresivă.*

[ἐρμηνεύω]

ἐρμηνεύω, vb. [aor. ἡρμήνευσα] **I** a interpreta, a explica, a tâlcui, a tâlmăci: ἐρμηνεύέ μοι SOPH. *OC*398 *explică-mi!*; EUR. *Fr.*636.5, PLAT. *Ion*535a, (med.) id. *Epin.*985b. **II** a exprima (în cuvinte), a comunica: γνῶναι τε τὰ δέοντα καὶ ἐρμηνεύσαι ταῦτα THUC. 2.60 *a cunoaște cele trebuincioase și a le putea exprima*; PLAT. *Lg.*966b. **III** a tâlmăci, a traduce: XEN.

An.5.4.4.

[ἐρμηνεύς]

Ἑρμῆς, ου, ὁ *subst.* [dat. Ἑρμῆ, acc. Ἑρμῆν, voc. Ἑρμῆ; pl. nom. Ἑρμαῖ, gen. Ἑρμῶν, dat. Ἑρμαῖς] {nom. ep. ion. Ἑρμείας Od.1.42, Ἑρμείης Call. *Dian.*69, dor. Ἑρμάς Pi. *P.*2.10 (cf. Ἑρμάων [ᾱ] Hes. *Fr.*137); gen. ep. ion. Ἑρμείαιο Od. 12.390, Ἑρμείω Il. 15.214, Ἑρμῆω Hdt. 2.51, dor. Ἑρμᾶ Pi. *O.*8.81 (cf. Ἑρμᾶνος Call. *Iamb.fr.*221); dat. ep. Ἑρμέα Il. 5.390, dor. Ἑρμᾶ Pi. *N.*10.53; ac. ep. Ἑρμείαν Od. 1.38, ion. Ἑρμέην Hdt. 5.7, dor. Ἑρμᾶν Pi. *O.*6.79; voc. ep. Ἑρμείᾱ Il. 24.334, dor. Ἑρμᾶ Aesch. *Fr.*384} **I** (mitol.) Hermes, fiul lui Zeus și al nimfei Maia, zeu al comerțului, protector al călătorilor și al hoșilor, mesager al zeilor și călăuză a morților: IL. 2.104, OD. 5.28, HES. *Th.*938 etc. **II** hermă, statuie (a lui Hermes): (pl.) THUC. 6.27, DEM. 20.112. **III** (astr.) Mercur: ὁ τοῦ Ἑρμοῦ ἀστὴρ PLAT. *Ti.*38d, ARSTT. *Mete.*342b33 *planeta Mercur.* **IV** (v. ἐρμαιον) câștig neașteptat, noroc, chilipir: (prov.) (d. un lucru găsit în același timp de mai mulți oameni) κοινὸς ~ ARSTT. *Rh.*1401a21, MEN. *Epit.*317 *Hermes [este] comun (sc. norocul este al tuturor și trebuie împărțit).* [et. nec.]

Ἑρμιονεύς, εως, ὁ *adj.m.* (originar sau locuitor) din Hermione: HDT. 7.6, THUC. 1.27.

[Ἑρμιόνη]

Ἑρμιόνη, ης, ἡ *subst.* {dor. -όνα} **I** (mitol.) Hermione, fiica lui Menelaos, regele Spartei: OD. 4.14. **II** Hermione, localitate în Argolida: IL. 2.560.

[Ἑρμῆς]

Ἑρμιονίς, ίδος, ἡ *adj.f.* din Hermione (în Argolida): THUC. 1.128.

[Ἑρμιόνη]

ἐρμῖς, ἴνος, ὁ *subst.* [dat. pl. ἐρμῖσιν] picior de pat: OD. 8.278, id. 23.198.

[ἔρμα¹]

ἐρμολυφεῖον, ου, τό *subst.* atelier al unui sculptor (de herme): PLAT. *Smp.*215b.

[ἐρμολυφεύς]

ἐρμολυφεύς, εως, ὁ *subst.* sculptor (de herme): LUC. *Somn.*2.

[Ἑρμῆς, γλύφω]

ἐρμολυφικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la sculptura statuilor: Ἑρμολυφική τέχνη LUC. *Somn.*7 *arta statuară.*

[ἔρμογλυφεύς]

ἔρμó-γλῦφος, ου, ὁ *subst.* = ἔρμογλυφεύς: LUC. *Somm.*2, PLUT. *M.*580e.

[Ἐρμῆς, γλύφω]

ἔρμο-κοπίδης, ου, ὁ *subst.* distrugător de herme: AR. *Lys.*1094, PLUT. *Alc.*20.8.

[Ἐρμῆς, κόπτω]

ἔρνος, εος-ους, τό *subst.* I lăstar, mlădiță: IL. 17.53, id. 18.56, φοίνικος νέον ~ OD. 6.163 *tânăr lăstar de finic*; EUR. *Med.*1213, A.RH. 1.1192, PLUT. *M.*357a, (d. ghirlandele sau cununile purtate în timpul ceremoniilor) ἀνδρῶν τε κόμαν ἐν πορφυρ<εοί>ς ἔρνεσιν PI. *N.*11.29 *legându-și pletele cu mlădițe de purpură*. II (fig.) vlăstar, mlădiță, odraslă: PI. *N.*6.37, AESCH. *Ag.*1525, SOPH. *OC*1108, τῆς σῆς τόδ' ~ ... νηδύος EUR. *Ba.*1306 *acest vlăstar al pântecelui tău*; (d. Clytaimnestra) Λήδας ~ EUR. *IA*116 *mlădiță (= fică) a Ledei*.

[cf. ὄρνυμι, ἐρέθω]

ἔρνύγας, (ac. pl.) *subst.* (dub.) mlădițe, ramuri (tinere): (= κέρατα „coarne”) ARSTT. *Po.*1457b35.

[ἔρνος]

ἔρξ⁻¹, forme de viit. (ἔρξω) *sau* de aor. (ἔρξα) de la ἔρδω.

ἔρξ⁻², (ep.) forme de aor. de la εἶργω (εἶργω). **ἔρόεις**, εσσα, εν *adj.* (poet.) drăgăstos, drăgălaș: HES. *Th.*245, AR. *Av.*246.

[ἔρος]

ἔροίη, opt. 3sg. de la εἶρω²: XEN. *Cyr.*3.1.14.

ἔροίμην, opt. aor. de la εἶρομαι.

ἔρομαι, *vb.* v. εἶρομαι

ἔρος, ου, ὁ *subst.* |doar dat. ἔρω, ac. ἔρον| (poet.) v. ἔρωσ: IL. 1.469, OD. 18.212, HES. *Th.*910.

[v. ἔρωσ]

Ἔρος, ου, ὁ *subst.* (mitol.) Eros: HES. *Th.*120.

[v. ἔρωσ]

ἔροτις, ιος, ἡ *subst.* |ac. ἔροτιν| (eol.) = εορτή: EUR. *El.*625.

[εορτή]

ἔροϋ, imper. aor. de la εἶρομαι.

ἔρπετόν, ου, τό *subst.* I târătoare, patruped, animal (terestru): OD. 4.418, (op. πετεινά „zburătoare”) HDT. 1.140, THEOC. 15.118, τοῖς μὲν ἄλλοις ἔρπετοῖς πόδας ἔδωκαν ..., ἀνθρώπων δὲ καὶ χεῖρας προσέθεσαν XEN. *Mem.*1.4.11 *celorlalte viețuitoare (zeii) le-au dăruit picioare, omului i-au adăugat și*

mâini; (d. un câine) PI. *Fr.*106, (d. insecte) τὰ ἔρπετὰ τῶν πετεινῶν *gânganiile înaripate*. II (spec.) reptilă, șarpe: EUR. *Andr.*269, THEOC. 24.57, ARSTT. *Col.*799b17.

[ἔρπω]

ἔρπνουν, τό *subst.* *herpnoun*, cuvânt inventat de Plat. pt. a explica τερπνόν: PLAT. *Cra.*419d.

ἔρπύζω, *vb.* |aor. εἶρπυσα| a se târi: ἔρπύζων παρὰ πυρκαϊῆν IL. 23.225 *târându-se pe lângă rug*; OD. 1.193, id. 13.220, AR. *Vesp.*272, A.RH. 3.447.

[ἔρπω]

ἔρπυλλος, ου, ὁ *subst.* |fem. poet. Theoc. *Ep.*1| (bot.) cimbrisor, *Thymus serpyllum*: AR. *Pax*168, ARSTT. *HA*627b18.

[ἔρπω]

ἔρπυστικός, ἡ, ὄν *adj.* târător, cățărător: (d. animale) ARSTT. *HA*487b21, id. *PA*688a9.

[ἔρπύζω]

ἔρπω, *vb.* |impf. εἶρπον, viit. ἔρπω, aor. εἶρπα| {prez. eol. 3sg. ἔρπει Theoc. 30.18; viit. dor. ἔρπῶ Theoc. 5.45, 1pl. ἔρψεῦμες Theoc. 18.40} I a se târi, a merge (încet, cu greutate), a umbla: (d. oameni și animale) ὅσα τε γαῖαν ἐπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει IL. 17.447 *câte respiră și se târăsc pe pământ*; ἦμιενος ἡ ἔρπων OD. 17.158 *așezat sau umblând*; (d. copiii) AESCH. *Th.*17, ἔρπουσι, βαδίζειν δ' οὐ δύνανται ARSTT. *PA*686b9 *umblă de-a bușilea și nu pot merge [în picioare]*; (d. un bolnav) SOPH. *Ph.*207, (subst.) τὰ ἔρποντα LXX *Ps.*68.35 *târătoarele*. II a se mișca (încet), a merge, a înainta (treptat, pe nesimțite): (d. timp) PI. *N.*4.43. ἐς γένυν ἔρπει ... ὁ χρόνος THEOC. 14.69 *timpul se strecoară în barbă*; (d. lucruri și abstr.) ἔρπει δάκρυον ὀμμάτων ἀπο SOPH. *El.*1231 *o lacrimă se prelinge din ochi*; κύκλω γὰρ ἔρπει EUR. *Fr.*22.3 [*bani*] *merge în cerc*; ὁ πόλεμος ἔρπέτω AR. *Eq.*673 *războiul să meargă înainte*. III a merge, a veni: ἔρπεθ' ὡς τάχιστα SOPH. *OC*1643 *mergeți cât mai repede*; ἔρπε δεῦρο EUR. *Andr.*722 *strecoară-te încoace*; (fig.) ἐς ποῖον ἔρπεις μῦθον; EUR. *Hel.*316 *la ce vrei să ajungi?* (sau *ce vrei să spui?*); (+ ac.) κέλευθον ~ SOPH. *Ant.*1213, id. *Ph.*1223 *a urma o cale*; (ext.) μακρὰν ἔρπει γῆρος EUR. *El.*754 *glasul vine de departe*.

[IE *serp-, cf. lat. *serpo*, sanscr. *sárpati*]

ἐρράγην, ind. aor. pas. de la ῥήγνυμι.
 ἐρράδαται, (ion.) ind. pf. med. 3pl. de la ῥαίνω.
 ἐρραίσθη, (ep.) ind. aor. pas. 3sg. de la ῥαίω.
 ἔρρεε, (ep.) impf. 3sg. de la ῥέω.
 ἐρρέθην, (tard.) ind. aor. pas. de la εἶρω².
 ἔρρει, ind. impf. act. de la ῥέω sau ind. prez. act. de la ἔρρω.
 ἔρρεξα, ind. aor. act. de la ῥέζω.
 ἔρρευσα, ind. aor. act. de la ῥέω.
 ἔρρηγμαι, ind. pf. med. de la ῥέγνυμι.
 ἐρρήθην, ind. aor. pas. de la εἶρω².
 ἔρρηξα, ind. aor. act. de la ῥήγνυμι.
 ἔρρηφορ-, v. ἄρρηφορ-
 ἔρρηγα, ind. pf. act. de la ῥηγέω.
 ἔρριμμαι, ind. pf. med. de la ῥίπτω.
 ἐρρύηκα, ἐρρύην, v. ῥέω
 ἔρρω, vb. |viit. ἐρρήσω, aor. ἤρρησα| (poet.)
 I a merge (spre pierzare), a pleca, a se duce (pe pustii, la naiba): IL. 8.239, id. 9.364, AESCH. *Eu.*301, (frecv. imper.) ἔρρε IL. 8.164 *pleacā!*; ἐρρέτω IL. 20.349, OD. 5.139 *ducā-se pe pustii!*; ἐρρέτω Ἴλιον SOPH. *Ph.*1200 *ducā-se Troia!*; (viit.) οὐκ ἐς κόρακας ἐρρήσετε; AR. *Pax*500 *nu vā duceți la naiba?* II (spec.) a umbra (cu greutate, șovăielnic): (d. mersul șchiopătat al lui Hephaistos) IL. 18.421, μ' οἶω ἔρροντι συνήντετο OD. 4.367 *m-a întâlnit când umblam singur.* III (ext.) a pieri, a dispărea, a se prăpădi, a se prăbuși: ὀλοοὺς ἀπέλειπον ... ἐκ ναὸς ἔρροντας AESCH. *Pers.*964 *i-am lăsat nimiciți, prăbușiți din corabie*; ἔρρει πᾶσ' Ἀφροδίτα AESCH. *Ag.*419 *piere tot farmecul dragostei* (propr. *Aphrodita*); ἄφαντος ἔρρει SOPH. *OT*560 *a dispărut fără urmă*; ἔρρει στρατιά EUR. *Rh.*747 *armata a pierit*; ἔρρει τὰ ἐμὰ πράγματα XEN. *Smp.*1.15 *afacerile mele se duc pe apa Sâmbetei*.
 [cf. lat. *vertō* „a (se) întoarce”, *verrō* „a mătura” (?)]
 ἔρρωγα, ind. pf. act. de la ῥήγνυμι.
 ἐρρωμένος, η, ον *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I tare, puternic, zdravăn, vârtos, strașnic: (d. lucruri și abstr.) HDT. 9.70, (op. ἀσθενής „slab”) PLAT. *Phlb.*49e, (d. pers.) ~ τὴν ψυχὴν XEN. *HG*3.4.29 *cu suflet tare*; τῶν ὀπλιτῶν οἱ ἐρρωμενέστατοι XEN. *HG*7.2.20 *cei mai puternici dintre hopliți*; οἷα γέγονεν, ὡς δ' ἐρρωμένη MEN. *Perc.*182 *cum s-a făcut, cât de voinică!* II zdravăn, sănătos, teafăr: LYS. 24.7, DEM. 2.21, APP.

BC3.70.

[part. pf. pas. al lui ῥώννυμι]

ἐρρωμένως, *adv.* |comp. -έστερον și -εστέρω, superl. -έστατα| cu tărie, cu putere, cu strășnicie, vârtos, voinicește: AESCH. *Pr.*65, AR. *V.*230, ~ ἐπολέμουν XEN. *HG*4.4.14 *luptau cu strășnicie*; ἴν' ἐρρωμενέστερον μάθω PLAT. *Hp.*Ma.287a *ca să învâț mai temeinic*.
 [ἐρρωμένος]

ἐρρώμην, ind. m.m.c.p. med. de la ῥώννυμι.

ἐρρώοντο, (ep.) ind. impf. med. 3pl. de la ῥώομαι.

ἔρρωσα, ind. aor. act. de la ῥώννυμι.

ἔρρώσαντο, (ep.) ind. aor. med. 3pl. de la ῥώομαι.

ἔρρη, ης, ἡ *subst.* |pl. ἔρρηαι OD. 9.222| {ep. ἔερρη IL. 23.598, dor. ἔερσᾶ Pi. *N.*3.78, ἔρσᾶ Theoc. 20.16, eol. ἔέρσᾶ Sapph. 26.12} (poet.) I rouă: IL. 23.598, OD. 5.467, CALL. *Ap.*82, A.RH. 3.1020. II (ext.) picătură, picur, strop (de rouă, de ploaie): (pl.) ὑπόθεν ἦκεν ἔερσας IL. 11.53 *trimise de sus picuri de rouă (sau de ploaie)*; (d. miere) HES. *Th.*83, (d. spuma mării) Pi. *N.*7.78. III (fig.) pui (de animal): (d. miei) πρόγονοι ... μέτασσαι ... ἔρρηαι OD. 9.222 *întâi-născuți, mijlocii, mezini*.

[*ἔ(F)έρρη, cf. irl. *fress* „ploaie”]

ἔρρηεις, εσσα, εν *adj.* {ep. ἔερρήεις} I înroșat: IL. 14.348. II fraged, proaspăt: (d. un cadavru) IL. 24.419, id. 24.757.

[ἔρρη]

ἔρρηην, (ion.) v. ἄρρηην

ἔρυγγάνω, vb. a răgâi, a vomita, a vărsa: (+ ac.) EUR. *Cyc.*523, LUC. *Alex.*39.

[ἔρευγομαι]

ἔρυγεῖν, inf. aor. act. de la ἔρευγομαι.

ἔρύγμηλος, η, ον *adj.* care mugește tare, mugitor: (taur) IL. 18.580.

[ἔρυγεῖν, -ηλος (cf. ὑψηλός)]

ἔρύγμός, οὔ, ὁ *subst.* răgâială: ARSTT. *Pr.*915a7.

[ἔρευγομαι]

ἐρύθαίνω, vb. |aor. ἐρύθηνα| I (act.) 1 a înroși: A.RH. 4.474, LXX *Inf.*13.14. 2 a face să roșească: A.RH. 1.791. II (med.-pas.) a se înroși, a se face roșu: IL. 10.484.

[v. ἐρεύθω]

ἐρύθημα, ατος, τό [ῶ] *subst.* roșeață, roșeală: (a ochilor) THUC. 2.49, (a feței) EUR. *Ph.*1488, (a buzelor) LUC. *Im.*9, (d. culoarea roșie a unor haine) LXX *Is.*63.1.

[ἐρυθραίνω]

Ἐρυθραί, ὦν, αἰ *subst.* **I** Erythrai, localitate în Beotia: IL. 2.499, HDT. 9.15. **II** Erythrai, cetate-colonie în Asia Mică: HDT. 1.142.

[ἐρυθρός]

ἐρυθραίνω. *vb.* **I** (*act.*) a fi sau a deveni roșu: ARSTT. *Pr.*890a8. **II** (*med.-pas.*) a se înroși, a se face roșu: XEN. *Cyr.*1.4.4, ARSTT. *EN*1128b13.

[ἐρυθρός]

ἐρυθρίας, ου *adj.m.* roșiatic, roșior: ARSTT. *Cat.*9b31.

[ἐρυθρός]

ἐρυθριᾶω-ῶ. *vb.* [impf. ἤρυθριῶν, aor. ἤρυθριᾶσα] a roși. a se înroși: (de rușine) PLAT. *Euthd.*275d, XEN. *Oec.*8.1, DEM. 18.128, (de mânie) LXX *Tob.*2.14.

[ἐρυθρός]

ἐρυθρίνιος, ου, ὁ *subst.* (iht.) pește roșu, (prob.) *Serranus anthias*: ARSTT. *HA*538a20.

[ἐρυθρός]

ἐρυθρό-γραμμος, ον *adj.* cu linii roșii: ARSTT. *Fr.*294.

[ἐρυθρός, γραμμή]

ἐρυθρο-δάκτυλος, ον *adj.* cu degete roșii: ARSTT. *Rh.*1405b21.

[ἐρυθρός, δάκτυλος]

ἐρυθρο-δάνω-ῶ. *vb.* [part. pf. pas. ἤρυθροδανωμένος] a vopsi în roșu: LXX *Ex.*25.5.

[ἐρυθρός, δάκτυλος]

ἐρυθρό-πους, ον *adj.* cu picioare roșii: ARSTT. *HA*544b4. // **ἐρυθρόπους**, ἡ *subst.* (zool.) fluierar cu picioare roșii, *Tringa totanus*: AR. *Av.*303.

[ἐρυθρός, πούς]

ἐρυθρός, ἄ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος sau -ότερος, superl. -ώτατος] roșu: (d. aramă, nectar, vin, sânge ș.a.) IL. 9.365, id. 19.38, OD. 5.165, AESCH. *Eu.*265, PLAT. *Ti.*83b, (d. pers.) ἐρυθροτέραν τοῦ ὄντος XEN. *Mem.*2.1.22 *mai rumenă decât în realitate*; (spec.) Ἐρυθρῆ θάλασσα HDT. 1.1 *Marea Erythraea* (sc. *Oceanul Indian, incluzând uneori Golful Persic și actuala Mare Roșie*); (d. Golful Persic) XEN. *Cyr.*8.6.20.

[cf. lat. *ruber*, sanscr. *rudhirá-*]

ἐρύκακ-, forme de aor. ep. de la ἐρύω.

ἐρύκᾶνάω. *vb.* [ind. prez. 3pl. ἐρυκανώσι] (poet.) a ține, a reține: OD. 1.199.

[ἐρύκω]

ἐρύκᾶνω. *vb.* [impf. 3sg. ἐρύκαυε] v.

ἐρυκανάω: OD. 10.429.

[ἐρύκω]

ἐρύκω, [ῶ] *vb.* [viit. ἐρύξω. aor. ἤρυξα] {ep. poet. impf. ἐρύκων IL. 16.369; aor. I ἐρύξα IL. 3.113, aor.2 ἤρύκᾶκον IL.5.321 sau ἐρύκᾶκον IL. 11.352; ep. inf. prez. ἐρύκόμεν IL.11.48, inf. aor. ἐρύκᾶκείν IL. 5.262} **I** a ține (îndărăt, în loc), a reține, a opri: ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ~ IL. 11.48 *a ține caii [în loc] în bună rânduială*; λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πύλων IL. 6.80 *opriți oastea înaintea porților*; ἐρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας OD. 19.16 *ține (= închide) femeile în cameră*; θυμὸν ἐρυκακείν OD. 11.105 *(a-și) înfrâna dorința*; (+ gen.) μηδέ μ' ἔρυκε μάχης IL. 18.126 *nu mă opri de la luptă*; (+ inf.) τοῦ βίου πόθος θανεῖν ἐρύκει μ' EUR. *HF*317 *dorul de viață mă oprește să mor*; (+ ac. și inf.) ἤρυξε πόλιν μὴ νατραπῆναι AESCH. *Th.*1081 *a opri ca cetatea să fie distrusă*; (abs.) χρυσὸς ἐρύκακε IL. 20.268 *aurul [scutului] opri [lovitura]*; (*med.-pas.*) μὴ μοι ἐρύκεσθον IL. 23.443 *nu vă dați înapoi, nu vă opriți*; κῦμα δέ μιν ... ἐρύκεται IL. 12.285 *talazul o oprește* (sc. *nu lasă zăpada să se depună*; sau pas.: *este oprit de zăpadă*); ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι OD. 4.373 *ești ținut în insulă*. **II** a ține (la distanță), a îndepărta, a respinge: τοὺς ... ἤρύκακε ... ἵππους νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου IL. 5.321 *ținui caii departe de vuietul luptei*; εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ OD. 22.138 *un singur om i-ar putea ține pe toți la distanță*; ~ ... τοὺς ἐπιόντας HDT. 4.125 *a respinge invadatorii*: κακόν, τό οἱ οὐ τις ἐρύκακεν IL. 15.450 *năpasta de care nimeni nu putu să-l ferească*; ~ ἀπ' ἐμαυτοῦ τὰ κακά XEN. *An.*3.1.25 *a depărta relele de mine*; (pas.) (+ gen.) ἐρυκόμενοι τοῦ Ἄσωποῦ HDT. 9.49 *ținuiți la distanță de [râul] Asopos*. **III** a despărți: ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει IL. 10.161 *puțin loc [și] mai desparte*.

[v. ἔρμαι, ἐρύω]

ἔρῦμα, ατος, τό *subst.* apărătoare, (mijloc de) protecție, întăritură, adăpost: (d. o cingătoare) ~ χρὸς IL. 4.137 *apărătoare pentru piele*; (d. lucrări de fortificație) ~ τοῦ τείχεος HDT. 7.223 *zid de apărare*; ἔρκος ~ τῶν νεῶν HDT. 9.96 *o îngrăditură pentru apărarea corăbiilor*; διαφυγόντες ἐς τὸ ~ THUC. 4.35 *refugiindu-se în adăpost*; ἐπὶ τῷ

χώματι ~ τειχίζοντες XEN. HG2.3.46 *construind o fortăreață pe o movilă; τὰ ἀτειχιστα τῶν ἐρυμάτων* PLB. 1.30.4 *fortificațiile lipsite de ziduri; (fig.) (d. Areopag) ~ χώρας* AESCH. *Eu.701 bastion al țării; (d. copii) ~ δώμασιν* EUR. *Med.597 metereze pentru casă.*

[ἔρυμαι (ῥύομαι)]

ἔρυμαι, [ῥ *sau* ῥ] vb. |var. **ῥύομαι** [ῥ]| {pres. 3sg. ῥύεται [ῥ] Il. 10.359, 3pl. (= viit.) εἰρῶμεσθα Il. 21.588; impf. 3sg. ἔρῡτο Il. 4.138, ἐρύετο [ῥ] Il. 6.403, ῥύετο Il. 16.799, ἐρῥύετο Eur. *Alc.770*, 3pl. ῥύατο Il. 18.515, ῥύοντο Pi. *I.8.52*; viit. 3sg. ἐρύσεται Il. 10.44, 1pl. ῥυσόμεθα [ῥ] Hes. *Th.662*, 3pl. ῥυσεύνται Call. *Lav.Pall.112*; aor. 3sg. εἰρύσατο [ῥ] Il. 4.186, ἐρύσατο [ῥ] Il. 5.344, ἐρῥύσατο [ῥ] Il. 15.290, Od. 1.6, 1sg. ῥυσάμην Il. 15.29; pf. (= prez.) 3pl. εἰρύσεται [ῥ] Il. 1.239 (dar [ῥ] Od. 16.463); m.m.c.p. (= impf.) 3sg. εἶρῡτο Il. 16.542, 3pl. εἶρυντο Il. 12.454, εἰρύατο [ῥ] Il. 22.303; inf. prez. ἔρυσθαι Od. 5.484, ῥῦσθαι Il. 15.141, ἐρύεσθαι Il. 20.195, aor. εἰρύσσασθαι Il. 1.216, ῥύσσασθαι Hdt. 1.87, pf. εἶρυσθαι Od. 3.268; opt. prez. 3sg. ῥύοιτο Il. 12.8, 2pl. ῥύοισθε Il. 17.224, opt. aor. 3sg. ἐρύσαιτο [ῥ] Il. 24.584, εἰρύσαιτο Il. 8.143; imper. aor. ῥῦσαι Soph. *OT312*; tard. aor. pas. ἐρῥύσθην LXX *Ps.123.7*} **I (med.)** **I** a apăra, a ocroti, a păzi: οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἔκτωρ Il. 6.403 *căci Hector singur apăra [cetatea] Ilion*; Ἡφαιστος ἔρυτο, σώσσε δὲ νυκτὶ καλύψας Il. 5.23 *Hephaistos îl ocroti și îl salvă acoperindu-l cu noaptea*; νῦν αὐτὲ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων Il. 11.363 *acum din nou te-a păzit Phoibos Apollon*; τεῖχος ... ῥύατ' ἔφρεσταότες Il. 18.515 *apărau zidul stând în picioare pe el*; τὸν ... δάσκιος ὕλη εἰρύσατ' Il. 15.274 *pădurea umbroasă îl apără (sau îl scapă de urmăritori)*; τίς ἄρα ῥύσεται; AESCH. *Sept.93 deci cine va veni în apărare?*; (d. un coif) κάρη ... τε μέτωπον ῥύετ' Ἀχιλλῆος Il. 16.799 *apăra capul și fruntea lui Achilles*; ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ Il. 23.819 *pe dinăuntru platoșa apăra [pielea]*; ἄστρ δὲ πύργοι ... εἰρύσσονται Il. 18.276 *turnurile vor apăra cetatea*; ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει Ἀργεῖους καὶ νῆας Il. 10.44 *îi va apăra și salva pe argivi și corăbiile lor*; τὸ στρατόπεδον ... ῥυοίατο HDT.

4.135 *urmau să păzească (sau să apere) tabăra*; (d. căini) αὐλιν ἔρυνο THEOC. 25.76 *păzeau curtea*. **2** a scăpa, a izbăvi, a salva, a mântui: τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην Il. 15.29 *eu l-am scăpat de acolo*; (+ prep.) ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἱας Ἀχαιῶν Il. 17.645 *scapă-i de negură pe fiii aheilor*; ῥύσσασθαι μιν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ HDT. 1.87 *a-l scăpa din primejdia prezentă*; ῥύσσασθε Ἴωνας ἐκ δουλοσύνης HDT. 5.49 *salvați din robie pe ionieni*; ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχὴν μου LXX *Ps.21.21 scapă de sabia sufletul meu*; (+ gen.) κακῶν μυρίων ἐρῥύετο EUR. *Alc.770 ne păzea (sau ne scăpa) de nenumărate necazuri*; (+ inf.) ὄν θανεῖν ἐρῥυσάμην EUR. *Alc.11 pe care l-am salvat de la moarte*; (spec., v. 1.5) ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν, ῥῦσαι δ' ἐμέ, ῥῦσαι δὲ πᾶν μίasma τοῦ τεθνηκότος SOPH. *OT312-3 izbăvește-te pe tine și cetatea, izbăvește-mă pe mine și izbăvește-ne pe noi de toată pângărire ce vine de la mort*. **3** a acoperi: ὡς ῥύσαιτο ... μῆδεα φωτός OD. 6.129 *ca să-și poată acoperi părțile rușinoase*. **4** a pândi: ἐτι μ' αὐθ' εἰρύσεται οἴκαδ' ἰόντα OD. 16.463 *încă mă pândesc de merg acasă*; (spec.) χαλεπὸν σε θεῶν ... δῆνεα εἶρυσθαι OD. 23.82 *este greu să iscodești (= să cunoști) planurile zeilor*. **5** a ține (la distanță), a opri: οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν Il. 2.859 *cu [toate] prevestirile sale nu reuși să oprească (sau să scape de) moartea cea neagră*; ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο Il. 5.538 *aceasta (sc. pământul) nu reuși să oprească lancea*; νιν ῥύοντο Pi. *I.8.52 îl opreau*. **II (pas.)** a fi scăpat, a fi izbăvit: ἐρῥύσθη ἐκ στόματος λεόντων LXX *1Mac.2.60 a fost scăpat din gura leilor*; ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας NT *Lc.1.74 izbăviți din mâna dușmanilor*.

[IE *uer-u- (tematic *ur-u-e/o-), R. *(F)ερυμαι, cf. sanscr. varū-; cf. lat. servō (?); v. ἐρύω]

ἐρῡμάτιον, ου. τό *subst.* mică întâritură sau fortăreață: LUC. *DMeretr.9.5*.

[ἔρυμα]

ἐρυμνός, ή, όν *adj.* |superl. -ότατος| bine apărat, întărit (în mod natural sau prin lucrări de fortificație), prăpăstios sau fortificat: χωρίον ἐρυμνόν καὶ δυσπρόσοδον THUC. 5.65 *un loc întărit și greu accesibil*; ἐρυμνᾶς Ὅσσεας ... νάπας EUR. *El.445 văile*

râposului [munte] Ossa: βουνός ~ ... τετειχισμένος PLB. 4.70.10 *o colină prăpăstioasă întărită cu ziduri*; πόλιν ἐρμυνήν PLUT. *Cam.9.2 cetate fortificată*; κόλπον ἐρμυνόν APP. BC5.98 *golf bine apărat*; (subst.) τὰ ἐρμυνά XEN. *An.3.2.23 pozițiile întărite*. // **ἐρμυνοτέρως**, *adv.* cu așezare mai întărită, mai bine fortificat: ARSTT. *Pol.1331a30*.

[ἐρμυα]

ἐρμυνότης, ητος, ἡ *subst.* poziție întărită, tărie: (a locului) XEN. *Cyr.6.1.23*, (a zidurilor) ARSTT. *Pol.1330b37*, (spec.) τὰς ἐρμυνοτήτας ... τῶν Ἀλπεινῶν ὄρων PLB. 3.47.9 *ronănișurile Alpilor*.

[ἐρμυνός]

ἐρυξά, (ep.) aor. de la ἐρύκω.

ἐρυσάιατο, (ep. ion.) opt. aor. med. 3pl. de la ἐρύω.

ἐρῦσ-ἀρμάτες, *adj.* [ac. pl. -ᾶτας] (poet.) care trag carul: (d. cai) IL. 15.354, HES. *Sc.369*.

[ἐρύω, ἄρμα]

ἐρύσατο, ind. aor. med. 3sg. de la ἐρύω.

ἐρῦσίβη, ης, ἡ [ἴ] *subst.* rugina grâului, tăciune: PLAT. *R.609a*, ARSTT. *HA553b20*, LXX. *Deut.28.42*, (pl.) PLAT. *Smp.188b*, XEN. *Oec.5.18*.

[v. ἐρεύθω. ἐρυθρός]

ἐρῦσίβώδης, ες *adj.* afectat de rugina grâului: (d. plante) ARSTT. *HA605b18*.

[ἐρῦσίβη]

ἐρῦσί-πτολις, [σῖ] *adj.* [voc. -πτολι] ocrotitoare a cetății: (epitet al Athenei) IL. 6.305.

[ἐρῦμαι (ῥύομαι), πτόλις]

ἐρυστός, ἡ, ὄν *adj.vb.* tras: (+ gen.) κολεῶν ἐρυστά ... ξίφη SOPH. *Ai.730 sâbii scoase din tecii*.

[ἐρύω]

ἐρύω, *vb.* [impf. ἦρυνον, viit. ἐρύσω, aor. εἶρῶσα; med. viit. ἐρύσομαι, aor. εἰρῶσάμην; pas. pf. εἶρῶμαι (< *fe-φρῶ-μαι*)] {ion. εἰρύω (med. εἰρύομαι); ep. impf. ἔρυνον IL. 12.258; ep. ion. viit. ἐρύω [ῦ] IL. 11.454 (med. inf. ἐρύεσθαι IL. 14.422, ἐρύσσεσθαι OD. 21.125); ep. ion. aor. ἔρῶσα IL. 5.573 (med. 3sg. ἐρύσατο IL. 2.859), εἶρυσσα IL. 3.373; conjct. 3sg. ἐρύση IL. 17.230, 2sg. ἐρύσσης IL. 5.110, ἐρύσομεν IL. 14.76; opt. aor. ἐρύσαιμι IL. 8.21 (med. 2sg. ἐρύσαιο IL. 5.456, 3pl. ἐρυσάιατο IL. 5.298); imper.

εἶρυσον SOPH. *Tr.1033*; ep. inf. prez. εἰρύμεναι [ῦ] HES. *Op.818*, inf. aor. ἐρύσαι IL. 17.419, ἐρύσαι IL. 8.23 (med. ἐρύσασθαι IL. 22.351, ἐρύσασθαι IL. 18.174); part. aor. ἐρύσας IL. 23.21 (med. ἐρυσσάμενος IL. 1.190), dor. ἐρύσαις Pi. *N.7.67*, ion. εἰρύσαις Hdt. 4.10, ἐρύσας A.Rh. 3.913; pf. pas. 3pl. εἰρύαται IL. 14.75; m.m.c.p. pas. 3pl. εἶρυντο IL. 18.69, εἰρύατο IL. 14.30} (ep. ion. dor. poet.) **I (act.) I** a trage (cu forță): νῆα ... ἐρύσομεν εἰς ἄλλα IL. 1.141 *să tragem în mare o corabie*; νῆα ... ἐπ' ἠπειροιο ἐρυσσαν IL. 1.485 *traseră corabia pe uscat*; νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων ἐρυσεν μετὰ ἔθνος ἑταίρων IL. 17.581 *trase leșul de la troieni înspre ceata alor săi*; δόρυ ... ἐξ ὠτειλῆς εἶρυσσε IL. 16.863 *smulse lancea din rană*; φάρμακον ... ἐκ γαίης ἐρύσας OD. 10.303 *smulgând o buruiiană din pământ*; φᾶρος ... κὰκ κεφαλῆς εἶρυσσε OD. 8.85 *își trase mantia peste cap*; εἶρυσον ἔγχος SOPH. *Tr.1033 scoate sabia!*; (+ gen.) μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ' ... ἦ ποδὸς ἡ καὶ χειρὸς OD. 17.479 *să nu te tragă prin casă de-un picior sau de-o mână*; **2** (spec.) a trage, a întinde: (un arc) IL. 15.464, HDT. 3.30. **II (med.) I** a(-și) trage (afară), a trage (la sine), a scoate, a smulge: κεν ἐρυσάιμεθα νῆας ἀπάσας IL. 14.79 *ne-am putea trage (în mare) toate corăbiile*; ἐρύσαντο δὲ νεκρούς IL. 4.506 *își traseră morții*; δείσας μὴ πῶς οἱ ἐρυσάιατο νεκρὸν Ἀχαιοί IL. 5.298 *temându-se ca trupul să nu i-l smulgă aheii*; ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι IL. 14.422 *sperând să-l tragă afară [spre ei]*; φάσανον ... ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ IL. 1.190 *trăgându-și sabia de la șold*; ἐρύσαντο πάντα IL. 1.466 *scoaseră toate (frigăriile) afară (din foc)*. **2** a cântări: οὐδ' εἰ κέν σ' αὐτὸν χρυσῶ ἐρύσασθαι ἀνώγοι IL. 22.351 *nici dacā (Priam) ar cere să plătească greutatea ta în aur*. **III (pas.)** a fi tras (la țârm, pe uscat): εἰρύατο νῆες ... θῖν' ἐφ' ἄλός IL. 14.30 *corăbiile erau trase pe marginea mării*; νῆες δ' ὀδὸν ... εἰρύαται OD. 6.265 *de-a lungul drumului sunt trase corăbii*.

[R. *(F)ερυ-, cf. ἐρῦμαι]

ἐρχαται, ἐρχατο, (ep. ion.) ind. pf. și m.m.c.p. med.-pas. 3pl. de la εἶργω.

ἐρχᾶτόμαι, *vb.* [doar impf. 3pl. ἐρχατόωντο] (pas.) a fi închis: OD. 14.15.

[εἶργω, cf. ἐρχατο]

ἔρχατο, (ep.) m.m.c.p. med.-pas. 3pl. de la εἶργω: IL. 17.354 *ῥ.α.*
ἔρχθέντα, (ep.) part. aor. pas. masc. sg. ac. de la εἶργω: IL. 21.282.
ἔρχομαι, vb. [impf. ἤρχόμην, viit. ἐλεύσομαι (att. εἶμι), aor.2 ἦλθον, pf. ἐλήλυθα, m.m.c.p. ἐληλύθειν] {ep. ind. prez. 2sg. ἔρχεαι II. 10.82; imper. 2sg. ἔρχεο II. 6.270, ἔρχεο II. 23.893, 2du. ἔρχεσθον II. 1.322; conjct. 3sg. ἔρχεται II. 10.185; inf. ἔρχεσθαι II. 15.161, ἐρχόμενος II. 3.22; ep. poet. aor.2 ἦλυθον II. 1.152, dor. ἦνθον Theoc. 2.118, tard. aor.1 ἦλθα LXX Gen.26.27; imper. aor. 2sg. ἐλθέ II. 4.70; conjct. aor. ἐλθω II. 22.113, poet. 3sg. ἐλθῆσι II. 5.132, lacon. 3sg. ἐλση Ar. Lys.105; inf. aor. ἐλθεῖν II. 2.413, ἐλθέμεναι II. 1.151, ἐλθέμεν II. 15.146; part. aor. ἐλθών II. 1.325, dor. dat. 3pl. ἐλθόντεσσι Pi. P.4.30, lacon. ἐλσών Ar. Lys.1081; ep. pf. εἰλήλουθα (1pl. εἰλήλουθμεν II. 9.49); part. pf. part. εἰληλουθώς Od. 19.28, ἐληλουθώς II. 15.81; ep. m.m.c.p. 3sg. εἰληλούθει II. 4.520, ion. ἐληλύθεε Hdt. 5.98} I a veni, a sosi, a ajunge: τίπτ' αὐτ' ... εἰλήλουθας; IL. 1.202 *de ce ai venit iarăși?*; πάλιν ἐλθέμεν OD. 19.533 *a veni înapoi, a se întoarce*; Ζεῦ ... ἰκέτας σέθεν ἔρχομαι Pi. O.5.19 *Zeus, vin ca rugător al tău*; (+ prep. ἐπί, εἰς, παρά, πρός *ῥ.α.*) ἦλθε ... ἐπὶ νῆας IL. 1.12 *veni la corăbii*; ἦλθε ἐς τὴν ἔρημον HDT. 4.124 *sosi la marginea pustiului*; ἐλθόντες παρὰ βασιλέα HDT. 8.90 *venind în fața (= înfățișându-se) regelui*; ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον XEN. An.1.1.10 *vine la Kyros*; ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ... ἦλθεν THUC. 1.18 *a venit împotriva Greciei*; εἰς τοῦτ' ἀναιδεΐας ἐλήλυθεν DEM 27.25 *la atâtea nerușinare a ajuns!*; (+ dat. pers.) Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεῖ ... ἦλυθεν OD. 16.453 *ajunse la Odysseus și la fiul lui*; ἀποροῦντι δὲ αὐτῶ ἔρχεται Προμηθεύς PLAT. Prot. 321c *acesta fiind în incurcătură, Prometheus vine la el (sau în ajutorul lui)*; (+ ac. de direcție) οἶκον ἐλεύσεται OD. 14.167 *a veni acasă*; ὅταν ξεῖνον ἐμὸν ... ἐλθῆς Pi. I.2.48 *când ajungi la (= întâlnеști) oaspetele meu*; (+ ac. intern) ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα ἦλθομεν OD. 9.262 *venirăm pe alt drum, pe alte căi*; (+ prep. ἐκ, ἀπό *ῥ.α.*) ἐκ τῶν Ἀθηνῶν αὐτοῖς ἦλθον τέκτονες THUC. 5.82 *de la Atena le-au venit tâmplari*; ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι PLAT. Prot.309b *vin de la*

el; (+ gen. separativ) γῆς ὁποίας ἦλθον SOPH. OC572 *din ce țară am venit*; (d. lucruri și abstr.) ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἦλυθον IL. 15.549 *după ce sosiră corăbiile Danailor*; τῆς χορηγίας ἐλθούσης PLB. 21.41.12 *când sosiră proviziile*; τοῖς Ἀθηναίοις ὡς ἦλθε τὰ περὶ τὴν Εὐβοϊαν γεγεννημένα THUC. 8.96 *când la atenieni ajunse vestea celor petrecute în Euboiia*; ἐντεῦθεν δ' ἐλήλυθε τὸ μὴ ἄρχεσθαι ARSTT. Pol.1317b15 *de aici a venit [dorința de] a nu fi condus*. II a merge, a se duce: πόδεσσι ~ OD. 6.40 *a merge cu picioarele (= pe jos)*; ἄνους μὲν ἔρχη SOPH. Ant.99 *te duci necugetată*; (+ prep.) ἐς στρατὸν ἐλθέ IL. 4.70 *du-te la oaste*; ἦλθε ἐς Δελφούς HDT. 4.155 *se duse la Delphoi*; ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν ἀπ' ἐκείνου PLAT. R.354b *a trece la această chestiune de la cea de dinainte*; (+ ac. de direcție) ἔρχεσθον κλισίην ... Ἀχιλλῆος IL. 1.322 *mergeți amândoi la cortul lui Achilles!*; (+ ac. intern) ὁδὸν ἐλθέμεναι IL. 1.151 *a bate un drum, a călători*; τὴν ἐναντίαν ... ὁδὸν ἐλήλυθα PLAT. Prot.317b *eu am urmat drumul contrar*; (part. + vb) ἐλθὼν εἰπέ XEN. An.7.2.30 *du-te și spune*; (imper.) ἔρχεο ... θεῶν Αἴαντε κάλεσσον IL. 12.343 *hai, aleargă și cheamă-l pe Aias!* III (expresii și locut. vb.) εἰς λόγους ~ (τινι) HDT. 3.4 *a intra în vorbă, a sta de vorbă (cu cineva)*; ἐς χεῖρας ~ AESCH. Sept.680 *a se lua la bătaie, a lupta corp la corp*; ~ εἰς κρίσιν DEM. 12.11 *a veni la judecată, a supune arbitrajului [un diferend]*; ~ εἰς ἔχθραν DEM. 21.62 *a se învrăbi (cu cineva)*; παρὰ τοσοῦτον ... ἦλθον κινδύνου THUC. 7.2 *au ajuns atât de aproape de dezastru*; ἐνταῦθα ἦλθον ἡλικίας PLAT. R.329b *au ajuns la această vârstă*; ἐπὶ μείζον ἔρχεται SOPH. Ph.259 *crește, sporește*.

[cf. ὀρχέομαι „a dansa”]

ἔρψις, εως, ἡ *subst.* târâre: PLAT. Cra.419d, ARSTT. PA639b3.

[ἔρπω]

ἔρῶ, ind. viit. act. de la εἶρω² (v. λέγω) *sau* ind. prez. act. de la. ἐράω.

ἔρωδιός, οὔ, ὁ *subst.* (ornit.) bățlan: IL. 10.274, AR. Av.886, (d. specii diferite) ARSTT. HA609b21.

[cf. lat. *ardea*]

ἔρωέω-ῶ, vb. I a năvăli, a țâșni: (d. sânge) αἷμα ... ἐρωήσει περὶ δουρί IL. 1.303 *sânge*

va țâșni în jurul lăncii [mele]. **II 1** (intrans.) a (se) da înapoi, a se retrage: (+ gen.) ἔρωῆσαι πολέμοιο IL. 13.776 *a se retrage din luptă*; (abs.) μηδ' ἔτ' ἔρωει IL. 2.179 *nu mai zăbovi*; (d. cai) ἠρώησαν ὀπίσω IL. 23.433 *rămaseră în urmă*; (d. un nor) OD. 12.75. **2** (trans.) a a face să (se) dea înapoi, a conțeni, a opriri: κε ... ἔρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν IL. 13.57 [l-]ați da înapoi de la corăbii: (+ ac.) THEOC. 22.174, CALL. Del.133. **b** a lăsa, a părăsi: (+ ac.) THEOC. 13.74, id. 24.101.

[v. ἔρωή]

ἔρωή, ἦς, ἡ *subst.* **I** avânt, năvală, iureș, forță: (d. pers.) IL. 3.62, οὐχ ὑπέμεινεν ἔρωήν Πηνελέωο IL. 14.488 *nu stătu să înfrunte năvala lui Peneleos*; (d. proiectile) βελέων ~ IL. 4.542 *iureșul săgeților*; ὄσον τ' ἐπὶ δουρὸς ~ γίγνεται IL. 15.358 *cât e bătaia sulitei*. **II** retragere; conțenire, oprire: (+ gen.) πολέμου δ' οὐ γίγνεται ἔρωή IL. 16.302 *dar lupta nu conțenea*; THEOC. 22.192.

[et. nec., posib. I și II sunt omonime]

ἔρωία, ας, ἡ *subst.* (eol.) conțenire, oprire: THEOC. 30.6.

[ἔρωή]

ἔρωμαι, [1pl. ἐρώμεθα] conjct. aor. de la εἶρομαι.

ἔρων, part. viit. act. de la εἶρω².

ἔρωσ, ωτος, ὁ *subst.* {ep. ἔρος Hom.} **I** iubire, dragoste (pătimașă), sentiment erotic, pasiune: SAPPH. Fr.23, AESCH. Ch.600, ὑπὸ κραδίῃ ... αἶθετο ... οὐλος ~ A.RH. 3.297 *în inima ei ardea o iubire funestă*; οὐκ ἔρωτα ἀλλὰ φιλίαν PLAT. Phdr.255e *nu dragoste, ci prietenie*; (+ gen. obiectiv) ὁ τῆσδ' ~ SOPH. Tr.433 *dragostea pentru ea*; ὁ τῶν παιδῶν ~ PLAT. Smp.181c *iubirea de băieți*; (πρός + ac.) ὁ ~ ... πρὸς τὸ ψεῦδος LUC. Philops.2 *pasiunea pentru minciună*. **II** dorință, poftă, dor: ~ ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ... ἐκπλεῦσαι THUC. 6.24 *pe toți i-a cuprins dorința de a porni plutirea*; θανόντι κείνῳ συνθανεῖν ~ μ' ἔχει SOPH. Fr.253 *doresc să mor împreună cu el, deja mort*; (+ gen.) ~ πατρώας ... γῆς AESCH. Ag.540 *dorul de patrie*; ὑπ' ἔρωτος πλούτου PLAT. Lg.831c *din dragostea de averie*; (pl.) ἑτέροις ἑτέρων ἔρωτες ἐκνίζαν φρένας Pl. P.10.60 *dorințe pentru felurite lucruri atâta mințile feluritor oameni*; (+ inf.) ~ ... πορθεῖν AESCH. Ag.331 *dorința de a prăda*. **III** obiect al iubirii: LUC. Tim.14.

[v. ἔραμαι]

ἔρωσ, ωτος, ὁ *subst.* {ep. ἔρος Hes. Th.120} (mitol.) Eros, zeu al iubirii: ~ ἀνίκατε μάχαν SOPH. Ant.791 *Eros, neînvinșule în luptă!*; EUR. Hipp.525, PLAT. Smp.178b, (pl.) οἱ ἔρωτες XEN. Mem.1.3.13 *amorașii*.

[ἔρωσ]

ἔρωτάω-ῶ, vb. [impf. ἠρώτων, viit. ἔρωτήσω, aor. ἠρώτησα, pf. ἠρώτηκα] {ep. ion. εἰρωτάω; impf. 3pl. εἰρώτων Hdt. 1.158} **I** a întreba (pe cineva ceva): (+ ac. pers.) OD. 5.97, (+ ac. lucru) AESCH. Pr.332, (+ ac. pers. și ac. lucru) ἄ μ' εἰρωτάς OD. 4.347 *cele ce mă întrebi*; (+ prep. ἀμφί, περί „despre”) EUR. Ion236, PLAT. Thi.185c, (frecv. + interrog.) πάλιν ἠρώτησε· Σπονδάς ἢ πόλεμον ἀπαγγεῶ; XEN. An.2.1.23 *a întrebat din nou*: „să anuț armistițiului sau război?”; σε ἠρώτησα εἴ τι ἀγαθὸν εἰδείης XEN. Mem.3.8.5 *te-am întrebat dacă cunoști vreun lucru bun*; (+ ac. intern) ~ ἔρώτημα PLAT. R.487e *a pune o întrebare*; (idiom.) ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην LXX Jud.B.18.15 *l-au întrebat de sănătate*; (pas.) ἐρωτᾶσθαι θέλω EUR. IA1130 *vreau să fiu întrebat*; (partic. subst.) τὸ ἐρωτηθὲν THUC. 3.61 *întrebarea*; τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι PLAT. Grg.449b *a răspunde la întrebare*. **II** (filos.) a pune întrebări (dialectice, cu alternativă negativă și afirmativă): (în op. cu demonstrația) ARSTT. APr.24a24. **III** (tard.) a ruga, a cere: ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ NT Mc.7.26 *Îl ruga să alunge demonul*; (+ inf.) IOS. AI6.238.

[v. εἶρομαι]

ἔρώτημα, ατος, τὸ *subst.* **I** întrebare: THUC. 3.54, PLAT. Prt.336d, XEN. Oec.11.5, ~ ἐρέσθαι PLAT. Phlb.42e, ~ ἐρωτᾶν PLAT. R.487e *a pune o întrebare*. **II** (filos.) întrebare (dialectică): ARSTT. APr.64a36.

[ἔρωτάω]

ἔρωτηματιζῶ, vb. (filos.) a formula întrebări: (în practica argumentării dialectice) ARSTT. Top.155b4.

[ἔρώτημα]

ἔρώτησις, εως, ἡ *subst.* **I** întrebare: PLAT. Prt.312d, XEN. Cyr.8.4.13, ἐρώτησιν ποιήσασθαι ISOC. 8.58, ἐρώτησιν ἐρωτᾶν LUC. Alex.54 *a pune o întrebare*. **II** (filos.) acțiunea de a întreba: (în practica argumentării

dialectice) ARSTT. *APr.*24a25.

[ἐρωτάω]

ἐρωτητέον, *adj.vb.* trebuie întrebă: ἐρώτημα ~ ARSTT. *APo.*77b7 *trebuie pusă o întrebare.*

[ἐρωτάω]

ἐρωτητικός, ή, όν *adj.* I iscusit în a pune întrebări: (d. pers.) PLAT. *Cra.*398e. II (filos.) care cuprinde întrebări (dialectice), interrogativ: (tehnică) ARSTT. *SE*172a16, (discursuri) id. *SE*183b38.

[ἐρωτάω]

ἐρωτικός, ή, όν *adj.* [comp. -ώτερος] I de iubire, erotic, amoros: δι' ὀργῆς ... ἐρωτικῆς THUC. 6.57 *din cauza pornirii erotice* (sc. *din gelozie*); τὸ ἐρωτικὸν πάθος PLAT. *Phdr.*265b *patima iubirii*; φροντίδες ἐρωτικάί MEN. *Mis.*a3 *gânduri erotice*; (subst. neut. pl.) τὰ ἐρωτικά ... σοφός PLAT. *Ly.*206a, LUC. *Vit.Auct.*15 *priceput în ale dragostei*. II care stârnește sau exprimă iubire, drăgăstos: (chip) PLAT. *Phdr.*253e. III înclinat spre dragoste (*sau* erotism), care iubeste cu patimă, iubăreț: (d. pers.) PLAT. *R.*474d, ARSTT. *EN*156b2, XEN. *Smp.*4.62, ~ γάρ εἰμι καὶ οὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι συνών μιᾷ LUC. *DDeor.*2.4 *sunt tare iubăreți și nu mi-ar plăcea să trăiesc cu o singură femeie*. IV căruia îi place (ceva), (prea) iubitor de: ~ πρὸς χρυσίον PLUT. *Dem.*25.5 [om] *dornic de aur.*

[ἔρωσ]

ἐρωτικῶς, *adv.* [superl. -ώτατα] I cu iubire, (în chip) erotic: ~ περιαλήσας THUC. 6.54 *suferind puternic din iubire*; ~ ἔχειν (+ gen. *sau* πρὸς + ac.) PLAT. *Smp.*222c, PLUT. *Alex.*49.3 *a fi îndrăgostit (de cineva)*. II cu dorință: ~ ἔχειν τοῦ ἤδη ποιεῖν τι XEN. *Cyr.*3.3.12 *a dori să facă imediat ceva.*

[ἐρωτικός]

ἐρώτιον, ου, τό *subst.* statueta a lui Eros, amoraș: LUC. *Philops.*14.

[Ἔρωσ]

ἐρωτίς, ίδος, ή *subst.* iubită, drăguță: THEOC. 4.59.

[ἔρωσ]

ἐρωτο-μᾶνία, ας, ή *subst.* nebunie a dragostei, iubire nebună: PLUT. *M.*451e.

[ἔρωσ, μανία]

ἐρωτύλος, ου, ό [ῦ] *subst.* iubit, drăguț: THEOC. 3.7.

[ἔρωσ]

ἐσ-, (prefix) v. εἰσ-

ἔς, v. εἰς

ἐσᾶλτο, (ep.) ind. aor. med.-pas. 3sg. de la εἰσάλλομαι.

ἐσάμην, ind. aor. med. de la ἔννυμι.

ἔσαν, (ep. ion. poet.) ind. impf. act. 3pl. de la εἰμί.

ἔσαν, (poet.) ind. aor. act. 3pl. de la ἴημι.

ἐσάντα, v. εἰσάντα

ἔσαντο, aor. 3pl. med. de la ἔννυμι.

ἐσάπην, ind. aor. pas. de la σήπω.

ἔσασθαι, inf. aor. med. de la ἔννυμι.

ἐσάχρι, v. εἰσάχρι

ἐσαώθην, (poet.) ind. aor. pas. de la σῶζω (σαώω).

ἐσάωσα, aor. de la σαώω.

ἐσ-βαίνω, v. εἰσβαίνω

ἐσ-βάλλω, v. εἰσβάλλω

ἔσβεσα, **ἔσβην**, ind. aor. de la σβέννυμι.

ἐσ-γράφω, v. εἰσγράφω

ἐσ-δύω, v. εἰσδύω

ἐσδώμεθα, (dor.) conjct. prez. med. 1pl. ἔζομαι.

ἔσει, **ἔση**, **ἔσει**, ind. viit. med. 2sg. de la εἰμί.

ἐσέδρακον, aor. de la εἰσδέρομαι.

ἐσελεύσομαι, viit. de la εἰσέρχομαι.

ἔσελθε, imper. aor. de la εἰσέρχομαι.

ἔσεμάσσατο, (ep.) aor. 3sg. de la εἰσμαίομαι.

ἐσένεον, impf. de la εἰσένεω.

ἐσέρχομαι, v. εἰσέρχομαι

ἔσεσάγατο, (ion.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la σάττω.

ἐσέχυντο, aor. 3pl. med.-pas. de la εἰσέχω.

ἐσ-έχω, v. εἰσέχω

ἐσήλατο, aor. 3sg. de la εἰσάλλομαι.

ἔσηνε, aor. 3sg. de la σαινώ.

ἔσθ', formă elidată (înaintea unei vocale cu spirit aspru) în loc de ἐστ(ί), ἐστ(έ) *sau* ἐστ(ε).

ἔσθαι, inf. aor. med. de la ἴημι *sau* inf. pf. pas. de la ἔννυμι.

ἐσθέω-ῶ. *vb.* [pf. med.-pas. ἦσθημαι (part. ἦσθημένος Eur.)] {ion. part. pf. med.-pas. ἔσθημένος Hdt.} a îmbrăca (cu): (+ ac.) HDT. 6.112, (+ dat.) ῥάκεσι (*sau* ῥάκεα) ἐσθημένον HDT. 3.129 *îmbrăcat în zdrențe*; EUR. *Hel.*1539.

[ἔσθής]

ἔσθημα, ατος, τό *subst.* veșmânt, strai: (frecv. pl.) AESCH. *Pers.*836, id. *Ag.*562, SOPH. *El.*268, EUR. *Tr.*991, THUC. 3.58.

[ἔσθέω]

ἔσθημένος, (ion.) part. pf. med.-pas. de la ἔσθῃω.

ἔσθην, ind. m.m.c.p. pas. 3du. de la ἔννυμι.
 ἔσθήης, ἦτος, ἡ *subst.* {dor. ἔσθάς, -ἄτος Pi. P.4.79} I veșmânt. strai, haină, îmbrăcămintă: ἐν ἔσθῃτι θεῶν OD. 24.67 *in strai de zei*; Ἀργολίς ~ γυναικῶν AESCH. *Suppl.*237 *strai al femeilor din Argolida*; μετρία ... ἔσθῃτι ... ἐχρήσαντο THUC. 1.6 *au întrebuițat o haină simplă*; (pl.) τὰς ἔσθῃτας μετελάμβανε PLB. 3.78.3 *iși schimba hainele*; (sg. cu sens colectiv) OD. 7.6, HDT. 3.66, XEN. *An.*3.1.19, ἔσθῃτα πολλήν PLUT. *Ant.*51.3 *multă îmbrăcămintă*. II ἀστέρνυτο, ἴοι: (de pat) OD. 23.290.

[R. φεσ-, cf. ἔννυμι, ἔσθος]

ἔσθησις, εως, ἡ *subst.* {dat. pl. ἔσθήσεσιν} (dub.) = ἔσθῃς: LXX 2Mac.3.33, NT FA1.10. [ἔσθῃω]

ἔσθησις, εως, ἡ *subst.* {dat. pl. ἔσθήσεσιν} (dub.) = ἔσθῃς: LXX 2Mac.3.33, NT FA1.10. [ἔσθῃω]

ἔσθῃω, vb. {impf. ἦσθιον, viit. ἔδομαι, aor.2 (supletiv) ἔφαγον, pf. ἐδήδοκα; pas. aor. ἠδέσθη| {ep. inf. act. ἔσθιέμεν Od. 2.305} I a mânca: (frecv. + ac.) ἔσθιετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον OD. 10.460 *mâncați mâncare și beți vin*; (+ gen.) ὠμῶν ~ αὐτῶν XEN. *HG3.3.6 a-i mânca cruzi*; (prep. + gen.) οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου LXX *Gen.*3.1 *să nu mâncați din nici un pom*; (abs.) ἔσθιουσι δὲ ἔξω ἐν τῇσι ὁδοῖσι HDT. 2.35 *mă-năncă afară, pe străzi*. II a devora, a înfulca: (d. Ciclop) ἦσθιτε δ' ὥς τε λέων OD. 9.292 *înfulca precum un leu*; (d. Kerberos) HES. *Th.*223. III (fig.) a mânca (lacom), a consuma, a mistui: πάντας πῦρ ἔσθιει IL. 23.182 *focul îi mistuie pe toți*; ὑπ' ὀργῆς τὴν χελύνην ἔσθῃων AR. *V.*1083 *mușcându-și buza de furie*; (pas.) ἔσθιεται μοι οἶκος OD. 4.318 *casa mea este devorată* (sc. *îmi toacă averea*).

[cf. ἔδω, ἔσθω]

ἔσθλός, ἡ, ὄν *adj.* {comp. -ότερος, superl. -ότατος} {dor. ἔσλός, -ά, -όν Pi. P.8.73, eol. ἔσλος Sapph. 28} {poet., f. rar in proză Xen. *Cyr.*1.5.9} I (d. pers.) I bun, brav, viteaz: (op. κακός „rău, netrebnic”) IL. 2.366, OD. 8.582, πολέες τε καὶ ἔσθλοί IL. 6.452 *mulți și viteji*; ἔσθλώ ... ἐπαμύντορε OD. 16.263 *doi buni apărători*. 2 de neam bun, de vază, nobil: IL. 6.489, OD. 6.189, HES. *Op.*214,

SOPH. *Ant.*38, ~ ἔσθλοῦ παῖ EUR. *Rh.*388 *fiu nobil al unui tată nobil*; (d. cai) IL. 23.348.

3 destoinic: ἀγορηταὶ ἔσθλοὶ IL. 3.151 *buni vorbitori*; HES. *Th.*435. 4 credincios: (+ dat.) ἔσθλῆν ἔκεινω, πολέμιαν τοῖς δύσφροσιν AESCH. *Ag.*608 (*cătea credincioasă lui, dar dușmancă răuvoitorilor*: (εἰς + ac.)

SOPH. *El.*24. II (d. lucruri) I bun, de folos, prielnic: ἔσθλὸν δ' οὔτέ τι πω εἶπας ἔπος IL. 1.108 *o vorbă de bine nu ai spus niciodată*:

(leacuri) IL. 11.831. (minte, judecată) OD. 7.73, (+ inf.) ἔσθλὸν Διὶ χεῖρας ἀνασχέμεν IL. 24.301 *[feste] bine a înălța brațele către Zeus*; (neut. pl. subst.) ἔσθλά IL. 2.272 *lucruri bune*. 2 nobil: (bucurii) Pi. *O.*2.19 3 bogat, prețios: (odoare) IL. 24.381, (averi) OD. 2.312, (neut. pl. subst.) ἔσθλά OD. 11.31 *bogații*. 4 prielnic, norocos, de bun augur: (păsări) OD. 24.311, (soartă) SOPH. *OC*1506, (nuntă) EUR. *IA*609, (neut. sg. subst) ἄλλοτε μὲν τε κακῶ ... κύρεται.

ἄλλοτε δ' ἔσθλῶ IL. 24.530 *uneori dă de rău (= ghinion), alteori de bine (= noroc)*.

[et. nec., cf. sanscr. *ēdhate* ?]

ἔσθλότης, ητος, ἡ *subst.* bunătate, noblețe: PLUT. *M.*441b (Chrysipp.Stoic. ap.). [ἔσθλός]

ἔσθορε, (ep.) aor. 3sg. de la εἰσθρόσκω.

ἔσθος, εος, τό *subst.* (poet.) veșmânt, strai: IL. 24.94, AR. *Av.*943, id. *Lys.*1096. [v. ἔννυμι, cf. ἔσθῃς, ἔσθημα]

ἔσθω, vb. {impf. ἦσθον| {ep. inf. ἔσθήμεναι Od. 7.220} (poet. pt. ἔσθῃω, tard. in proză LXX *Lev.*17.10) I a mânca: (+ ac.) IL. 8.231, AESCH. *Ag.*1597, (abs.) πῖνε καὶ ἦσθε OD. 5.94 *bea și mânca*. II a devora, a înfulca: (d. viermi) IL. 24.415, (d. Ciclop) OD. 9.479. III (fig.) a mânca, a consuma, a mistui: (avuții) OD. 2.75.

[cf. ἔδω, ἔσθῃω]

ἔσ-ιδεῖν, v. εἰσπράω

ἔσιδεσκεν, aor. iter. 3sg. de la εἰσπράω: OD. 23.94.

ἔσιέμεναι, part. prez. fem. pl. med. de la εἰσίημι.

ἔσιέναι, inf. prez. act. de la εἴσειμι (ἔσειμι) sau de la εἰσίημι (ἔσίημι).

ἔσις, εως, ἡ *subst.* tendință (către); dorință: PLAT. *Cra.*411d. [ἔσ-, ἴημι / ἴεμαι]

ἔσκαμμαι, ind. pf. med. de la σκάπτω.

ἔσκαταβαίνω, (ion.) v. εἰσκαταβαίνω.

ἔσκει, ind. impf. iter. act. 3sg. de la εἰμί.
 ἔσκέδασε, aor. 3sg. de la σκεδάννυμι.
 ἔσκεμμαι, ind. pf. med. de la σκέπτομαι.
 ἔσκεμμένως, *adv.* în mod deliberat, cu soco-
 tință, cu premeditare: DEM. 24.157.

[σκέπτομαι]

ἔσκληκα, ind. pf. act. de la σκέλλω.
 ἔσκον, ind. impf. iter. act. de la εἰμί.
 ἔσλος, ἔσλος, (dor., eol.) v. ἔσθλος.
 ἔσμα, ατος, τό *subst.* codiță (a unui fruct),
 peduncul: ARSTT. *Fr.*271.

[ἔζομαι]

ἔσμαι, ind. pf. med. de la ἔννυμι.
 ἔσμός, οὔ, ὁ *subst.* I roi: (de albine) HDT.
 5.114, PLAT. *Lg.*708b, XEN. *HG*3.2.28, (de
 viespi) καθ' ἔσμούς AR. *V.*1107 *în roiuri*. II
 (fig.) roi, ceată, mulțime, grămadă, droaie:
 (d. pers.) AESCH. *Supp.*30, AR. *Lys.*353,
 Μουσεών ~ CALL. *Aet.fr.*2.2 *un roi de*
muze; (d. lucruri) νούσων ~ AESCH.
*Supp.*684 *roi (= mulțime) de boli*; ~ λόγων
 PLAT. *R.*450b *roi de cuvinte*; (spec., v. ἴημι)
 γάλακτος ἔσμούς EUR. *Ba.*710 *ζυνοαie de*
lapte.

[ἔζομαι]

ἔσ-οδος, v. εἰσοδος
 ἔσομαι, ind. viit. de la εἰμί.
 ἔσ-οπτρον, v. εἰσοπτρον
 ἔσ-οράω, v. εἰσοράω
 ἔσόψομαι, ind. viit., v. εἰσοράω.

ἔσπαρμαι, ind. pf. med. de la σπείρω.
 ἔσπεισαν, aor. 3pl. de la σπένδω.

ἔσπεο, ind. aor. med. 2sg. de la ἔπομαι.

ἔσπερα, ας, ἡ *subst.* {ion. ἐσπέρη Hdt.} I I
 seară: (gen.) ἐσπέρας Pl. *O.*3.20, PLAT.
*Phd.*59e, τῆς ἐσπέρας AR. *Eccl.*406 *seara,*
pe seară; εἰς ἐσπέραν AR. *Pl.*998, PLAT.
*Smp.*223d, πρὸς ἐσπέραν AR. *Lys.*412 *spre*
seară, pe inserate; πρὸς ἐσπέραν ἐστίν NT
*Lc.*24.29 *se înserează*; ἀπὸ ἐσπέρας εὐθύς
 THUC. 3.112 *imediat după lăsarea serii*;
 περὶ ἐσπέραν βαθεῖαν PLUT. *M.*179e *seara*
târziu; ἀπὸ ἐσπέρας ἕως πρωί LXX
*Lev.*24.3 *de seara până dimineața*; (fig.) (d.
 bătrânețe) ἐσπέραν βίου ARSTT. *Po.*
 1457b24 *amurg al vieții*. 2 noapte: IOS.
*B15.*51. II apus, vest: ἀπὸ ἐσπέρας HDT.
 2.31, ἀφ' ἐσπέρας ARSTT. *Mete.*345a3, ἀπὸ
 τῆς ἐσπέρας PLB. 5.104.10 *dinspre apus,*
din vest; πρὸς ἐσπέραν EUR. *Or.*1260 *spre*
apus; τὰ πρὸς ἐσπέραν ὄρη XEN. *HG*7.5.21
munții dinspre apus.

[ἔσπερος]

Ἐσπερίδες, v. ἐσπερίς

ἔσπερινός, ἡ, ὄν *adj.* de seară: (exerciții fi-
 zice) XEN. *Lac.*12.6, (jertfă) LXX
*4Rg.*16.15.

[ἔσπερα]

ἔσπεριος, α, ον *adj.* [fem. -ος Eur. *HF.*395] I
 de seară, al serii, vesperal: pe seară, pe înse-
 rate: (element predicativ suplimentar) ~ δ'
 ἄν ... *πρὸτι Ἴλιον ἀπονεοίμην* IL. 21.560 *pe*
seară m-aș întoarce la Ilios; ~ ἦλθεν OD.
 9.336 *veni pe inserate*; (*adj.*) ἐσπερίας ...
 αἰοιδαῖς Pl. *P.*3.19 *cântece de seară*. II aru-
 sean, vestic: ἡ ἐπὸς ἠοίων ἢ ἐσπερίων ἀν-
 θρώπων OD. 8.29 *de la oamenii din răsărit*
sau de la cei din apus; EUR. *HF*395, THEOC.
 7.53, ἐπὶ τὸν ἐσπέριον ὠκεανὸν PLUT.
*Ant.*61.5 *până la Oceanul de Apus* (sc.
Oceanul Atlantic); (*subst. pl.*) τὰ ἐσπέρια
 THUC. 6.2, PLUT. *Ant.*30.6 *finiturile aru-*
sene.

[ἔσπερος]

ἔσπερίς, ἴδος *adj.f.* apusean(ă), care se află
 la apus. // (mitol.) Ἐσπερίδες, ὠν, αἱ *subst.*
 Hesperide, fiice ale Noῤῥῆii (*sau* ale lui
 Atlas), nimfe care locuiau la marginea din
 apus a lumii și păzeau o grădină cu mere de
 aur: HES. *Th.*215, EUR. *Hipp.*742, νύμφαι
 Ἐσπερίδες A.RH. 4.1399 *nimfele Hesper-*
ride.

[ἔσπερος]

ἔσπερος, ον *adj.* I de seară, al serii, vesperal:
 ~ ἀστήρ IL. 22.318 *steaua de seară* (sc. *Lu-*
ceafărul-de-Seară); (neut. pl. *subst.*) ποτὶ
 ἔσπερα OD. 17.191 *spre seară*. // ἔσπερος,
 ου, ὁ *subst.* I seară, amurg: μένον δ' ἐπὶ ἔσ-
 περον ἐλθεῖν OD. 1.422 *asteptau să vină*
seara; HES. *Op.*552, Pl. *O.*10.74, (fem.)
 A.RH. 4.1290. II (astr.) Hesperos. *Luceafărul-*
de-Seară, planeta Venus: SAPPH. 104a.1,
 EUR. *Ion*1149. II apusean, vestic: (locuri)
 AESCH. *Pr.*348, SOPH. *Ai.*805, ἀκτὰν πρὸς
 ἐσπέρου θεοῦ SOPH. *OT*177 *înspre țărnul*
zeului de la apus (sc. *Hades*); (*subst.*) ἀφ'
 ἐσπέρου CALL. *Del.*174 *din apus*.

[cf. lat. *vesper* „seară”]

ἔσπετε, (ep.) imper. aor. 2pl. de la ἐνέπω.

ἔσπετο, aor. 3sg. med. de la ἔπομαι.

ἔσπευσμένως, *adv.* în grabă: IOS. *A15.*216.

[σπεύδω]

ἔσ-πίπτω, *vb.* v. εἰσπίπτω

ἔσπιφράναι, v. εἰσπίφρημι

έσ-πλέω, *vb.* v. εἰσπλέω
 ἔσπομαι, *vb.* (ep.) v. ἔπομαι
 ἔσπόμεν, ind. aor.2 med. de la ἔπω.
 ἔσπουδασμένως, *adv.* I cu seriozitate, în mod serios: PLAT. *Sp.*390c. II cu râvnă: IOS. A116.185.
 [σπουδάζω]
 ἔσπραξις, v. εἰσπραξις
 ἔσ-ρος, ου, ὁ *subst.* (inuz.) *eros*, aflux: (etimologie pt. ἔρωσ) PLAT. *Cra.*420b.
 [έσ-, ῥέω]
 ἔσσα, (eol., dor.) part. prez. act. fem. de la εἰμί.
 ἔσσα, aor. de la ἔννυμι.
 ἔσσαι¹, (ep.) inf. aor. act. *sau* ind. pf. med. 2sg. de la ἔννυμι.
 ἔσσαι², inf. aor. act. de la ἴζω.
 ἔσάμενος, part. aor. med. de la ἔννυμι: IL. 7.15, OD. 24.320.
 ἔσσατο, aor. 3sg. med. de la ἔννυμι.
 ἔσσαι, (poet.) ind. viit. med. 2sg. de la εἰμί.
 ἔσσειόντο, (poet.) impf. 3pl. pas. de la σείω.
 ἔσσεται, ἔσσειται, (ep. poet.) ind. viit. med. 3sg. de la εἰμί.
 ἔσσευα, ἔσσεύοντο, v. σεύω
 ἔσσην, ἦνος, ὁ *subst. essên*, pieptar (purtat de Marii Preoți ai evreilor): IOS. A13.163.
 [ebr. שֵׁן]
 ἔσσην, ἦνος, ὁ *subst.* [var. ἔσσην] rege: CALL. *Iov.*66, id. *Aet.fr.*178.23.
 [et. nec., prob. origine pregrecească]
 ἔσσί, (ep. dor.) ind. prez. act. 2sg. de la εἰμί.
 ἔσσία, ας, ἡ *subst.* (inuz.) *essia*, esență: PLAT. *Cra.*401c.
 [v. οὐσία]
 ἔσσο, (poet.) imper. prez. med. 2sg. de la εἰμί.
 ἔσσο, ind. m.m.c.p. med. 2sg. de la ἔννυμι.
 ἔσσομαι, (poet.) ind. viit. med. de la εἰμί.
 ἔσσομαι, (poet.) ind. viit. med. de la ἔννυμι.
 ἔσσομαι, *vb.* (ion.) v. ἡσσομαι
 ἔσσυμαι, *vb.* ind. pf. med. de la σεύω.
 ἔσσύμενος, η, ον [ῶ] *adj.* I grăbit, zorit, pornit: IL. 6.518, Pl. P.4.135. II dornic (de): (+ gen.) IL. 24.404, ἔσσύμενός περ ὁδοῖο OD. 4.733 *oricât de dornic de drum [ar fi fost]*; (+ inf.) ἔσσύμένους πολεμιζειν IL. 11.717 *doritori să se bată. // ἔσσύμένως, adv.* I grabnic, iute, cu zor: IL. 3.85, OD. 14.347, Pl. *Fr.*166.3. II aprig, cu înverșunare: ~ ἐμάχοντο IL. 15.698 *luptau cu înverșunare*; HES. *Th.*181.

[σεύω]

ἔσσύμην, ἔσσο, ἔσσυτο, (ep.) ind. aor. med. de la σεύω.
 ἔσσω, viit. de la ἔννυμι.
 ἔστάθην, ind. aor. pas. de la ἴστημι.
 ἔσταθι, imper. pf. act. 2sg. de la ἴστημι.
 ἔσται, ind. viit. med. 3sg. de la εἰμί.
 ἔστακα, (dor.) ind. pf. act. de la ἴστημι.
 ἔστάλατο, (ion.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la στέλλω.
 ἔσταλκα, ind. pf. act. de la στέλλω.
 ἔσταμεν, (ep.) ind. pf./m.m.c.p. act. 1pl. de la ἴστημι.
 ἔστάμεν(αι), (ep.) inf. pf. act. de la ἴστημι.
 ἔσταν, (ep.) ind. aor. act. 3pl. de la ἴστημι.
 ἔσταότ-, forme de part. pf. act. de la ἴστημι.
 ἔστασαν, (ep.) ind. aor. act. 3pl. de la ἴστημι.
 ἔστάσι, ind. pf. act. 3pl. de la ἴστημι.
 ἔστατε, (ep.) ind. pf. / m.m. c.p. act. 2pl. de la ἴστημι.
 ἔστατον, ind. pf. act. du. de la ἴστημι.
 ἔστέ, ind. prez. act. 2pl. de la εἰμί.
 ἔστε¹, *conj., adv., prep.* {dor. ἔστε} I (*conj.*) I până ce, până când: a (cu ind. aor., indicând realitatea în trecut) AESCH. *Pr.*457, SOPH. *Ant.*415, ἔστ' ἀπέφυξεν βίον SOPH. *Ai.*1031 *până ce și-a dat ultima suflare*; ~ σπονδῶν ἔτυχεν XEN. *An.*3.1.28 *până când a obținut un armistițiu*; (cu ind. impf.) A.RH. 4.849. b (cu ἄν și conjct. aor., indicând eventualitatea în viitor) ἔστ' ἄν ἴκηται HES. *Th.*754 *până ce vine*; ἐπίσχεσ ἔστ' ἄν καὶ τὰ λοιπὰ προσμάθησ AESCH. *Pr.*697 *așteptă până ce afli și celelalte lucruri*; ἔστ' ἄν καὶ τελευτήσωμεν HDT. 7.141 *până ce om muri*; (cu κε) ἔστε κ' ἀμέλξης THEOC. 1.6 *până vei mulge-o*; (fără ἄν) SOPH. *Ai.*1183 c (cu opt. aor. *sau* inf. aor., în discursul indir.) ἐπιμεῖναι κελεύσαντες ~ βουλεύσαιτο XEN. *An.*5.5.2 *poruncindu-le să aștepte până ce vor fi deliberat*; ~ Δαρειόν τι ὑπὲρ αὐτῆς γινῶναι ARR. *An.*2.1.3 *în așteptarea unei hotărâri a lui Dareios*. 2 cât timp, câtă vreme, atâta vreme cât: a (cu ind. impf.) ~ μὲν αἰ σπονδαὶ ἦσαν οὔποτε ἐπαυόμεν XEN. *An.*3.1.19 *cât timp dura armistițiul, niciodată nu încetam...*; ~ μὲν διὰ τοῦ ληίου προΐει ἡ φάλαγξ ἐφείποντο ARR. *An.*1.4.1 *cât timp falanga înainta prin lanuri, [călăreții] o urmau*. b (cu ἄν și conjct. prez. *sau* pf.) ἔφη οὐδαμὰ ἤξειν ἐς Κόρινθον, ἔστ' ἄν πυνθάνηται περιεόντα τὸν

πατέρα HDT. 3.53 *zise că nu se va întoarce niciodată la Corint atâta vreme cât îl va și pe taică-su în viață*; SOPH. *El.105*, EUR. *Alc.337*, (+ conjct. pf.) HDT. 8.142 c (cu opt. prez.) ἔστ' ἐν τῇ πολέμῳ εἶεν XEN. *An.3.3.5 atâta timp cât vor fi pe pământ străin*. II (*adv.*) (în locut. prep.) până: (cu sens local) ~ ἐπὶ τὸ δάπεδον XEN. *An.4.5.6 până la pământ*; ~ ἐπὶ πᾶχον THEOC. 7.67 *până la cot*; (cu sens temporal) ~ ἐπὶ κνέφας ARR. *An.7.25.2 până seara*. III (*prep.* + *ac.*) până la: ~ τὴν ... θάλασσαν ARR. *Ind.2.2 până la mare*.

[ἐς (< *ἐν-σ), -τε, cf. ὄ-τε]

ἔσπε², imper. prez. act. 2pl. de la εἰμί.

ἔσπειλα, ind. aor. act. de la στέλλω.

ἔσπεώς, (ion.) part. pf. act. de la ἴσπημι.

ἔσπηκα, ind. pf. act. de la ἴσπημι.

ἔσπην, ind. aor.2 intrans. de la ἴσπημι.

ἔσπηξω, ind. viit. anterior act. de la ἴσπημι.

ἔσπήρικτο, m.m.c.p. 3sg. pas. de la στηρίζω.

ἔσπησα, ind. aor.1 act. de la ἴσπημι.

ἔστί(ν), ἔστι(ν), ind. prez. act. 3sg. de la εἰμί:

ἔστια. ας, ἡ *subst.* {ep. ion. ἰστίη Hom., Hdt.} I vatră, focul (sfânt) din vatră: OD. 14.159, HDT. 4.68, ἕως ἂν αἴθῃ πῦρ ἐφ' ἔστιας ἐμῆς Αἴγισθος AESCH. *Ag.1435 cătă vreme Aigisthos aprinde focul pe vatra mea* (= *căt timp este stăpânul casei*); τὴν πατρώαν ἔστιαν SOPH. *El.881 vatra pârintească*;

γῆ μὲν οὖν ~ τε οἰκήσεως ἱερά πᾶσι πάντων θεῶν PLAT. *Lg.955e pământul și vatra casei sunt, pentru toți, consacrate tuturor zeilor*; (spec.) ἐδέξαντο ... τοὺς πρεσβευτὰς ἐπὶ τὴν κοινὴν ἔστιαν PLB. 29.11.6 *au primit ambasadorii la masa comună*. II altar: ἔστιας θεῶν AESCH. *Th.275 altare ale zeilor*; βούθυτον ἔστιαν SOPH. *OC1495 altar pentru jertfe*; (d. altarul templului lui Apollon din Delphoi) SOPH. *OC413*, EUR. *Ion462*. III (ext.) cămin, locuință, casă: Pl. *O.1.11*, AESCH. *Ch.264*, διζῆς ἰστίας οἴκεε HDT. 5.40 *avea două cămine*; τὰν χθόνιον ἔστιαν ἰδεῖν SOPH. *OC1726 a vedea lăcașul subpământean* (sc. *mormântul*); ἔστιαν, ἦν ᾠκησας APP. *BC4.68 casa în care ai locuit*. IV familie: ὀγδόκοντα ἰστία HDT. 1.176 *optzeci de familie*. V loc central, capitală: CALL. *Del.325*, PLB. 5.58.4.

[cf. lat. *Vesta*]

Ἔστια, ας, ἡ {ion. Ἰστίη} I (mitol.) Hestia, zeiță a focului sfânt din vatră, a căminului

și a familiei: HES. *Th.454*, Pl. *N.11.1*, HDT. 4.127 ș.a.. (prov.) ἀφ' Ἑστίας ἄρχεσθαι AR. *V.846*, PLAT. *Cra.401b a începe cu începutul* (propr. *cu Hestia*, prima dintre divinitățile invocate în unele rugăciuni). II (la romani) Vesta: PLUT. *Rom.2.5*.

[ἔστια]

ἔστιάμα, ατος, τό *subst.* (pl.) ospăț, masă, bucate: EUR. *IT387*, (fig.) PLAT. *Lg.935a*.

[ἔστιάω]

ἔστι-ἄρχης, ου, ὁ *subst.* conducător al unui ospăț, stăpân al casei, amfitrion: PLUT. *M.643d*.

[ἔστια. ἄρχω]

Ἑστίας, ἄδος, ἡ *adj.f.*, *subst.* vestală: PLUT. *Num.9.5*.

[Ἑστία]

ἔστιᾶσις, εως, ἡ *subst.* ospățare, ospăț, masă (festivă): THUC. 6.46, PLAT. *R.612a*, ISOC. 7.29, DEM. 19.234, (fig.) τὴν τῶν λόγων ἔστιασιν PLAT. *Ti.27b ospățul cuvintelor*; (spec., v. ἔρανος) ~ συμφορητός ARSTT. *Pol.1286a29 ospăț prin contribuție*; (d. ospetele publice, la Atena) ARSTT. *Pol.1321a37*.

[ἔστιάω]

ἔστιᾶτορία, ας, ἡ *subst.* I rație de alimente, tain: LXX *4Rg.25.30*. II ospăț: LXX *Dan.5.23*.

[ἔστιάτωρ]

ἔστιᾶτόριον, ου, τό *subst.* {ion. ἰσπητόριον Hdt.4.35} sală de ospete: PLUT. *M.146d*.

[ἔστιάτωρ]

ἔστιᾶτωρ, ορος, ὁ *subst.* I persoană care dă un ospăț; ospățător, amfitrion, gazdă: PLAT. *R.421b*, (op. δαιτυμών „ospete la masă”) id. *Ti.17a*. II (la Atena) persoană care finanțează și organizează un ospăț public: DEM. 20.21, PLUT. *M.823d*.

[ἔστιάω]

ἔστιάω-ῶ, vb. {impf. εἰστίων, viit. ἔστιάσω (med. ἔστιάσομαι Plat. *R.345c*), aor. εἰστίᾶσα, pf. εἰστίᾶκα; pas. aor. εἰστιάθην, pf. εἰστιάμαι} {ion. dor. ἰστιάω; ion. impf. 3sg. ἰστία Hdt. 7.135; inf. viit. med. (cu sens pas.) ἔστιάσεσθαι Plat. *R.345c*} I (*act.*) I a primi în casă (*sau* la masă) ca ospete, a trata cu mâncare și băutură, a da un ospăț (pentru), a ospăta: (+ *ac. pers.*) HDT. 2.100, EUR. *Alc.765*, LYS. 12.8, εἰσάγων σε βούλομαι πρῶτον ἔστιᾶσαι AR. *Nu.1212 întâi*

vreau să te duc în casă și să te ospătez; ἰχθύσιν αὐτοῦς ἐστιᾶ PLAT. R.404b *ἡ ospă-tează cu pește*; (d. ospetele publice) τὴν πόλιν εἰστίασε λαμπρῶς PLUT. Luc.37.6 *a oferit cetății un ospăț strălucit*; (abs.) οἱ ἐστιῶντες PLAT. Grig.518d *gazdele ospetelor*. 2 a ospăta la o serbare, a prăznuī: ἐστιᾶ γάμους EUR. HF483 *pregătește ospățul de nuntă*; νικητήρια ἐστιῶν XEN. Cyr.8.4.1 *serbându-și victoria printr-un ospăț*; (+ ac. dublu) θεσμοφορία ἐστιᾶν τὰς γυναῖκας IS. 3.80 *a da pentru femeile [din demă] ospățul de Thesmoforii*. II (pas.) a fi primit în casă (sau la masă) ca oaspete, a fi ospătat, a se ospăta: HDT. 5.20. PLAT. R.372c, (+ ac.) ἐνύπνιον ἐστιῶμεθα: AR. V.1218 *suntem ospătați cu un (sau în) vis?* (sc. *acest ospăț e un vis?*); (fig.) (+ dat. instr.) ἴνα καὶ εὐωδία ἐστιῶμεθα XEN. Smp.2.3 *ca să ne ospătăm și cu mireasmă*.

[ἔστια]

ἔστι-οὔχος, ον *adj.* I care are vatră sau altar: ἦκουσιν ... ἐφ' ἐστιοὔχον γαῖαν AESCH. Pers.511 *au ajuns pe pământul vetrelor noastre* (sc. *în patrie, acasă*); SOPH. Ant.1083, EUR. Andr.283. II care ține de vatra casei: (lumină) AESCH. Fr.204b, πῦρ ἐστιοὔχον PLUT. M.158c *focul din vatră*. III care păzește vatra, ocrotitor al casei: (d. Demeter) EUR. Supp.1, AR. Av.866, PLAT. Lg.878a.

[ἔστια, ἔχω]

ἔστιῶ-ῶ, *vb.* |doar ind. prez. pas. 3sg. ἐστιοῦται| a înzestra (o locuință) cu vatră: (pas.) δῶμ' ἐστιοῦται EUR. Ion1464 *casa dobândește o vatră* (sc. *devine un cămin, are copii*).

[ἔστια]

ἔστιχον, ind. aor. act. de la στείχω.

ἔστιχῶντο, (ep.) ind. impf. med. 3pl. de la στιχάομαι.

ἔστιῶτις, ἰδος *adj.f.* care ține de vatra casei: ~ αὔρα SOPH. Tr.954 *o boare [de vânt] asupra casei*.

[ἔστια]

ἔστο, (ep. poet.) ind. m.m.c.p. med. 3sg. de la ἔννυμι.

ἔστόρσε, aor. 3sg. de la στορέννυμι.

ἔστοχασμένος, part. pf. med. de la στοχάζομαι.

ἔστραμμαί, ind. pf. med. de la στρέφω.

ἔστρατόωντο, (ep.) impf. 3pl. de la στρατόομαι: IL. 3.187.

ἔσ-τρέχω, *v.* εἰστρέχω

ἔσ-τρίς, *adv.* de trei ori: Pl. O.2.68.

[ἔς, τρίς]

ἔστρωκα, pf. de la στόρνωμι.

ἔστρωμένος, part. pf. med.-pas. de la στόρνωμι (στρώννωμι).

ἔστρωτο, m.m.c.p. 3sg. pas. de la στορέννωμι (v. στόρνωμι).

ἔστο, imper. prez. act. 3sg. de la εἰμί.

ἔστωρ, ορος, ὁ *subst.* cui cu care se prinde jugul de oiștea carului; ciocăltău: IL. 24.272, PLUT. Alex.18.4.

[v. ἴζω?]

ἔστῶς, part. pf. act. de la ἴστημι.

ἔσ-ύστερον, *adv.* mai apoi, mai târziu, după aceea: ἡ ~ ἐπελθοῦσα γυνή HDT. 5.41 *soția care a venit mai apoi* (sc. *a doua soție*).

[ἔς, ὕστερον]

ἔσφάγην, ind. aor. pas. de la σφάζω.

ἔσφαγμένος, part. pf. med.-pas. de la σφάζω.

ἔσφαλα, ind. aor. act. de la σφάλλω.

ἔσ-φέρω, *vb.* v. εἰσφέρω

ἔσ-φοιτάω, *vb.* v. εἰσφοιτάω

ἔσ-φορέω, *vb.* v. εἰσφορέω

ἔσχ', = ἔσκει (impf. 3sg. de la εἰμί), înaintea unei vocale cu spirit aspru.

ἔσχάρα, *αζ.* ἡ [χᾶ] *subst.* {ion. ἐσχάρη; ep. gen. ἐσχαρόφιν Od. 7.169, (dat.) id. 5.59} I vatră, foc al vetrei: ἐπ' ἐσχάρη ἦστο OD. 6.52 *ședea lângă vatră*; (spec.) (d. focuri de veghe) Τρώων πυρὸς ἐσχάραι IL. 10.418 *vetre cu foc ale troienilor*. II altar (pe pământ): AESCH. Pers.205, (distins de βωμός) SOPH. Ant.1016, (pl.) βῶμοι ... ἐσχάραι EUR. Ph.274 *altar (înălțat), jertfelnic*; (d. un altar mobil) XEN. Cyr.8.3.12. III vas pentru jăratie, mangal: AR. Ach.888, id. V.938, (fig.) d. organul genital femeiesc (pl.) AR. Eq.1286. IV grătar: LXX Ex.27.4, IOS. A13.148. V (medic.) escară, crustă. coajă (pe o rană): ARSTT. Pr.863a12.

[et. nec., prob. origine pregrecească]

ἔσχᾶρεών, ὠνος, ὁ *subst.* vatră: THEOC. 24.48.

[ἔσχάρα]

ἔσχάριον, ου, τό [χᾶ] *subst.* I vatră mică; vas pentru jăratie, mangal: AR. Fr.516. II bază, platformă: (a unui turn mobil) PLB. 9.41.4.

[dim. al lui ἐσχάρα]

ἔσχαρις, ἰδος, ἡ *subst.* vas pentru jăratie,

mangal: PLUT. *Publ.*17.4.

[ἔσχαρα]

ἔσχαριτης, ου, ὁ [ι] *subst.* pâine (coaptă) pe vatră: LXX 2Rg.6.19, IOS. A17.86.

[ἔσχαρα]

ἔσχαρόφιν, (ep.) v. ἔσχαρα

ἔσχάρωσις, εως, ἡ *subst.* (medic.) formare a unei cruste (pe o rană): ARSTT. *Pr.*863a14.

[ἔσχαρόω, v. ἔσχαρα]

ἔσχατώω, *vb.* {ep. part. prez. ἔσχατόων, ἔσχατόωσα} a se afla la margine sau la hotare: (d. pers.) εἶ τινά που δηῖων ἔλοι ἔσχατόωντα IL. 10.206 *dacă prinde vreun dușman [rătăcind] pe la marginea [taberei];* (frecv. d. locuri) IL. 2.508 THEOC. 7.77, ἀφ' ἔσπέρου ἔσχατόωντος CALL. *Del.*174 *din apusul îndepărtat.*

[ἔσχατος]

ἔσχατεύω, *vb.* v. ἔσχατάω: ARSTT. *Cael.* 298a14, PLB. 4.77.8, PLUT. *M.*366b.

[ἔσχατος]

ἔσχατιά, ας, ἡ *subst.* {ep. ion. ἔσχατιή} I margine, capăt, extremitate, hotar: ἔσχατιῆ πολέμοιο IL. 11.524 *la marginea taberei;* νήσου ἐπ' ἔσχατιήν OD. 5.238 *la capătul insulei;* (abs.) ἡ που ἐπ' ἔσχατιῆς ἦ καὶ σχεδόν OD. 9.280 *la capăt (= departe) sau aproape;* (d. regiuni, țări ș.a.) IL. 9 484, OD. 3.294, αἱ ἔσχατιαί ... τῆς οἰκεομένης HDT. 3.106 *marginile lumii locuite;* εἰς τὰς ἔσχατίας XEN. *HG*2.4.4 *la hotare.* II (spec.) teren de la margine, margine a unei proprietăți, mărginime: DEM. 42.5, ἔσχατιαί ... ἄρνα νέον βόσκοντι THEOC. 13.25 *marginile pășunii hrănesc mieii tineri.* III (fig.) hotar, culme: ἔσχατιαῖς ... πρὸς ὄλβου ΠΙ. 1.6.13 *la hotarele bunăstării;* πρὸς ἔσχατιάν ΠΙ. *O.*3.43 *cel mai departe.*

[ἔσχατος]

ἔσχατίζω, *vb.* a fi ultimul, a rămâne în urmă: LXX 1Mac.5.53.

[ἔσχατος]

ἔσχατό-γηρως, ων *adj.* ajuns la adânci bătrâneți, foarte bătrân: LXX *Sir.*41.2, PLUT. *Pomp.*64.4.

[ἔσχατος, γῆρας]

ἔσχατος, η, ον *adj.* |comp. -ώτερος| I (local) ultimul, cel mai îndepărtat, din urmă, la margine: IL. 10.434, θάλαμόνδε ... ἔσχατον OD. 21.9 *spre camera cea mai îndepărtată;* (d. feaci) οἰκόμεν δ' ἀπάνευθε ... ἔσχατοι

OD. 6.205 *locuim deoparte, ultimii [oameni]* (sc. *aflați la marginea lumii*); ἐξ ἔσχατέων χωρέων HDT. 8.47 *din regiunile cele mai îndepărtate;* ἔσχατην στήλην SOPH. *El.*720 *ultima bornă;* παρατεταγμένοι ἦσαν ἔσχατοι THUC. 4.43 *fuseseră rânduiți în ultima linie [de luptă];* Ἰίδαν τ' εἰς ἔσχατον THEOC. 16.52 *în îndepărtatul Hades (sau în adâncul Iadului);* (adv.) ἔσχατα IL. 11.8 *la margine, la capăt;* (+ gen.) ἔσχατα γαίης HES. *Th.*731 *la capătul pământului;* (subst.) οἱ ἔσχατοι PLB. 5.13.4 *ultimii [dincoloană], ariergarda.* // **ἔσχατον**, τὸ *subst.* margine, capăt, extremitate: τὸ ~ τῆς ἀγορᾶς XEN. *HG*3.3.5 *locul cel mai îndepărtat din agora;* τὸ ~ κορυφοῦται βασιλεῦσι ΠΙ. *O.*1.113 *culmea cea mai înaltă este ocupată de regi* (v. și sensul III); (pl.) ἐς τὰ ἔσχατα γῆς HDT. 3.25 *la marginile pământului;* ἐξ ἔσχατων ἐς ἔσχατα HDT. 7.100 *de la un capăt la altul.*

II (temporal) ultimul, cel mai din urmă, de sfârșit, final: ἔσχαταις ἐλπίσιν ΠΙ. 1.7.36 *cu ultimele speranțe;* ἐς τὸ ἔσχατον HDT. 7.107, THUC. 3.46 *până la sfârșit;* ζῶντες μέχρι τῶν ἔσχατων τοῦ βίου PLAT. *Lg.*932a *care trăiesc până în ultimele clipe ale vieții (= până la adânci bătrâneți);* ἐπὶ τὸ ἔσχατον ἀγῶνος ἐλθεῖν THUC. 4.92.4 *a lupta până la sfârșit (sau cu disperare);* (idiom.) τρέχειν τὴν ἔσχατην PLB. 18.49.1 *a alerga ultima cursă, a face un ultim efort (disperat);* (adv.) ἔσχατον SOPH. *OC*1550 *pentru ultima oară;* (+ gen.) ἔσχατον τοῦ θανάτου μου LXX *Deut.*31.27 *după moartea mea.* III (modal) extrem, în ultimul grad, cel mai mare sau cel mai mic; cel mai de sus, la culme, suprem; cel mai rău: ὅστις ἀμιλλᾶται πῆρι ἔσχατων <ἀέ>θλων κορυφαῖς ΠΙ. *N.*10.32 *cine luptă să atingă culmile celor mai de seamă întreceri;* εἰς πτωχείαν τὴν ἔσχατην ἐλθεῖν PLAT. *Lg.*936b *a ajunge la sărăcie extremă;* μηδ' ἔσχατον ἐλέω ... τόπον καταλιπεῖν PLB. 30.8.3 *a nu lăsa nici cel mai mic loc pentru milă;* (+ gen.) ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ HDT. 1.22 *în culmea nenorocirii;* ἐπ' ἔσχατον θράσους SOPH. *Ant.*853 *pe culmea îndrăzelii;* ἔσχατ' ἔσχατων κακά SOPH. *Ph.*65 *cele mai cumplite lucruri dintre cele mai cumplite.* IV (într-o serie de elemente) ultimul, cel din urmă, final: (log.) ὁ ~ ὄρος ARSTT. *APr.*Po.25b33 *termenul ultim* (sc. *minor*).

[έξ]

έσχατόων, (ep.) part. prez. act. de la έσχατάω.

έσχάτως, [ᾶ] *adv.* I la capăt, la sfârșit: ~ διαμάχεσθαι ARSTT. HA613a11 *a lupia pânã la capăt (= cu disperare)*; ~ διακεῖσθαι PLB. 1.24.2 *a se afla într-o situație limită*; ~ ἔχειν NT Mc.5.23 *a fi pe punctul de a muri, a se sfârși*. II extrem (de), în cel mai înalt grad, foarte: φιλοπόλεμος ~ XEN. An.2.6.1 *pasionat de război în cel mai înalt grad*.

[έσχατος]

έσχεθον, (poet.) ind. aor. act. de la έχω.

έσχέω, v. εισχέω

έσχηκα, ind. pf. act. de la έχω.

έσχον, ind. aor. act. de la έχω.

έσχων, ind. impf. act. de la σχάω (σχάζω).

έσω, v. είσω

έσωθεν, *adv.* [var. έσωθε Eur. Heracl. 42] I dinăuntru: HDT. 7.36, id. 8.37. II înăuntru, pe dinăuntru: HDT. 1.181, AESCH. Pers.11, SOPH. Tr.601, ~ και έξωθεν LXX Gen.6.14 *pe dinăuntru și pe dinafară*; (+ gen.) ~ άντρων EUR. Cyc.516 *înăuntru peșterii*.

[έσω, -θεν]

έσώτατος, η, ον *adj.* cel mai dinăuntru, lăuntric: LXX 3Rg.6.27.

[superl. al lui έσω]

έσωτερικός, ή, όν *adj.* situat înăuntru, de dinăuntru, lăuntric; esoteric: LUC. Vit.Auct.26.

[έσώτερος]

έσώτερος, α, ον *adj.* (care se află) mai înăuntru, de dinăuntru, interior: την αυλήν ... την έσωτέραν LXX Iez.8.16 *curtea dinăuntru*; NT Fp.16.24. // έσώτερον, *prep.* (+ gen.) mai înăuntru, în spatele: ~ τοῦ καταπετάσματος LXX Ex.26.33 *în spatele perdelei*.

[comp. al lui έσω]

έσωτέρω, *adv.* (comp.) v. είσω

έτάγην, ind. aor. pas. de la τάσσω.

ετάζω, *vb.* [aor. ήτασα; pas. aor. ήτάσθην] I a cerceta, a examina, a verifica: PLAT. Cra.410d, LXX Iov36.23. II încerca, a pune la încercare: (+ ac. pers.) LXX Gen12.17.

[v. έτός, έτεός „adevărat”]

ετάθην, ind. aor. pas. de la τείνω.

έταιρα, ας, ή *subst.* {ep. έτάρη [ᾶ], ion. έταίρη} I tovarășă, prietenă, soață: IL. 4.441, OD. 17.271, Pl. P.3.18, μάλα μὲν φίλοι ήσαν έταιραι SAPPH. Fr.142 *erau prietene foarte bune*; (fig.) φύζα φόβου ...

έταιρη IL. 9.2 *spaima, tovarășă a groazei*. II hetairă, curtezană: HDT. 2.134, AR. Pl.149, PLAT. R.420a.

[έταῖρος]

έταιρεία, ας, ή *subst.* [var. έταιρία Eur., ion. έταιρήη Hdt.] I tovrășie, companie, societate: ~ τῶν ήλικιωτέων HDT. 5.71 *tovărășia celor de aceeași vârstă*; (d. animale) ARSTT. HA611a7. II prietenie, camaraderie: SOPH. At.683, τί δὲ ζήν σής έταιρίας άτερ; EUR. Or.1072 *de ce-aș trăi fără prietenia ta?*; XEN. HG2.4.21, (op. έχθρα) DEM. 29.23. III (spec.) asociație, grup politic, partid: THUC. 3.82, LYS. 12.55, ISOC. 4.79.

[έταῖρος]

έταιρείος, α, ον *adj.* {ion. έταιρήιος Hdt.} prietenesc, tovrășesc: (epitet al lui Zeus) έταιρήιον HDT. 1.44 *ocrotitor al prieteniei*; ARSTT. Mu.401a22.

[έταῖρος]

έταιρεύομαι, *vb.* a se prostitua, a se desfrâna: PLB. 8.9.10, PLUT. Ant.18.4.

[έταῖρος]

έταιρέω-ῶ, *vb.* [aor. ήταίρησα, pf. ήταίρηκα] a se întovărăși (cu); a fi curtezană, a se prostitua, a se desfrâna: (d. bărbați) LYS. 14.41, (d. femei) PLUT. Rom.4.4, LUC. DMerem.8.1, (fig.) έταιροῦσα φίλια PLUT. M.62d *prietenie care se desfrânează*.

[έταῖρος]

έταιρηή, ης, ή *subst.* (ion.) v. έταιρεία

έταιρήιος, η, ον *adj.* (ion.) v. έταιρείος

έταιρησις, εως, ή *subst.* prostituție, desfrânare: DEM. 22.21, PLUT. M.350b.

[έταιρέω]

έταιρία, v. έταιρεία

έταιρίδιον, ου, τό *subst.* mică hetairă sau curtezană: MEN. Epit.985, PLUT. M.192e.

[dim. al lui έταῖρα]

έταιρίζω, *vb.* [aor. ήταίρισα] {ep. inf. aor. έταίρισσαι Il. 24.335, opt. aor. 3sg. med. έταρίσσαιτο Il. 13.456, ind. aor. med. 2sg. έταρίσσαιτο Call. Dian.206} I (act.) 1 a fi tovarăș sau camarad, a face tovrășie (cu cineva), a însoți (pe cineva): (+ dat.) IL. 24.335. 2 a fi curtezană: LUC. DMeretr.7.3. II (med.) 1 a-și lua (pe cineva) ca tovarăș: (+ ac.) IL. 13.456, CALL. Dian.206. 2 a se alia cu, a căștiga de partea sa: (+ ac.) APP. Ham.136. 3 a se prostitua, a se desfrâna: IOS. A15.306.

[έταῖρος]

ἑταιρικός, ἡ, ὄν *adj.* I *tovārāšesc*, camaraderesc, prietenesc: ἑταιρική φιλία ARSTT. EN1161b12 *prietenie dintre camarazi*; (milit.) (în armata macedoneană) ἑταιρική ἵππος PLB. 16.18.7, ARR. *An.*3.14.2 *gardă călare, cavalerie de elită*. // **ἑταιρικόν**, ου, τό *subst.* (v. ἑταιρεία) *tovārāšie*, asociație, grup politic, partid: THUC. 3.82, id. 8.48, (pl.) PLUT. *Lys.*5.3. II *de curtezană*, desfrânat: PLUT. *M.*140c, LUC. *Hist. Consc.*8.
[ἑταῖρος]
ἑταιρικῶς, *adv.* I cu camaraderie, prieteneste: ARSTT. *EE*1243a5. II ca o curtezană: PLUT. *Pomp.*2.7, LUC. *BisAcc.*20.
[ἑταιρικός]
ἑταιρίστρια, ας, ἡ *subst.* lesbiană, tribadă: PLAT. *Smp.*191e, LUC. *Luc.DMeretr.*5.2.
[ἑταιριστής (< ἑταιρίζω)]
ἑταῖρος, ου, ὁ *subst.*, *adj.* |var. ep. dor. ἑτᾶρος| I (*subst.*) I *tovarāš* (de arme, de drum ș.a.), camarad, însoțitor, soț, fârtat, prieten: σὺν νηυσὶ τε σῆις καὶ σοῖς ἐτάροισιν IL. 1.179 *cu corăbiile tale și cu tovarășii tăi*; ἄμφω χεῖρε φίλοις ἐτάροισι πετάσσας IL. 4.523 *întinzând ambele brațe către tovarășii săi dragi*; ὦ φίλοι ἐταῖροι PLAT. *Lg.*969b *dragi prieteni*; ὦ ταῖρε AR. *V.*1238 *prietene*; (fig.) ἴκμενον οὔρον ... ἐσθλὸν ἐταῖρον OD. 11.7 *un vânt prielnic, bun tovarăș [de drum]*. 2 ucenic, discipol: ARSTT. *Metaph.*985b4. 3 asociat, membru al aceluiași grup politic, acolit: THUC. 8.48, LYS. 12.43, DEM. 21.20. 4 iubit: AR. *Ec.*912. 5 (milit.) (pl.) gărzi călare, suită: (în armata macedoneană) PLB. 5.53.4, ARR. *An.*2.12.6. II (*adj.*) însoțitor, prieten: ἀνήρ ~ OD. 8.584, HDT. 5.95 *prieten*; (superl.) τοῖς σεαυτοῦ ἑταιροτάτοις PLAT. *Grg.*487d *celor mai buni prieteni ai tăi*.
[IE *se- (pron. reflexiv), gr. ἔ, ἐ]
ἐτάκην, ind. aor. pas. de la τήκω.
ἐτάλασσα, (ep.) ind. aor. act. de la τλάω (aor. ἔτλην).
ἑταμον, ind. aor. act. de la τέμνω.
ἐτάνυσσα, (ep.) aor. de la τανύω.
ἑταξα, ind. aor. act. de la τάσσω.
ἐτάρη, (ep.) v. ἑταῖρα
ἐταρίζομαι, *vb.* v. ἑταιρίζω
ἑταρος, (ep. dor.) v. ἑταῖρος
ἐταρπήτην, aor. pas. 3du. de la τέρπω.
ἑτας, v. ἑτης
ἑτᾶσις, εως, ἡ *subst.* cercetare, încercare:

LXX *Iov*10.17, id. *Iov*31.14.
[ἐτάζω]
ἑτασμός, οὔ, ὁ *subst.* încercare: LXX *Gen.* 12.17.
[ἐτάζω]
ἐτάφην, ind. aor. pas. de la θάπτω.
ἐτᾶφον, ind. aor., v. τέθηπα.
ἐτέθαπτο, m.m.c.p. 3sg. pas. de la θάπτω.
ἐτεθήλειν, ind. m.m.c.p. act. de la θάλλω.
ἐτέθην, ind. aor. pas. de la τίθημι.
ἐτεθήπεα, (ep.) ind. m.m.c.p. act., v. τέθηπα.
ἐτεθνήκειν, ind. m.m.c.p. act. de la θνήσκω.
ἔτειλα, ind. aor. act. de la τέλλω.
ἔτειος, α, ον *adj.* |var. ἔτειος, -ον Eur. *Fr.*330| I anual: (întreceri) Pl. *I.*3/4.85, (tribut) EUR. *Rh.*435. II care durează un an: (pază) AESCH. *Ag.*2. III (în vârstă) de un an: (ieruri) XEN. *Cym.*5.14 (miei) IOS. *A/3.*222.
[ἔτος]
ἔτεισε, aor. 3sg. de la τίω.
ἔτεκον, ind. aor. act. de la τίκτω.
ἑτελέσθη, aor. 3sg. pas. de la τελέω.
ἑτελις, ὁ *subst.* (iht.) specie de pește: ARSTT. *HA*567a20.
[cf. lat. *attilus*]
Ἐτεόκλειος, ον *adj.* al lui Eteocles: THEOC. 16.104.
[Ἐτεοκλῆς]
Ἐτεοκληεῖος, α, ον *adj.* {ion. fem. -εῖη} v. Ἐτεόκλειος: IL. 4.386.
[Ἐτεοκλῆς]
Ἐτεο-κλῆς, ἑους, ὁ *subst.* {poet. nom. -κλῆς, ac. -κλέα (tard. -κλῆν), voc. -κλεες (*sau* -κλεις)} Eteocles, fiu al lui Oidip: AESCH. *Sept.*999.
[ἑτεός, κλέος]
Ἐτεό-κρητες, ων, οἱ *subst.* Eteocretes, cretani adevărați: OD. 19.176.
[ἑτεός, Κρής]
ἑτεός, ἄ, ὄν *adj.* adevărat, real: πόλλ' ἐτέα IL. 20.255 *multe lucruri adevărate*; (neut.) εἰ ἐτεόν περ IL. 14.125 *dacă este adevărat*. // **ἐτεόν**, *adv.* într-adevăr, cu adevărat, în realitate, aievea: εἰ δ' ἐτεόν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη IL. 18.305 *dacă într-adevăr s-a ridicat la corăbii*; εἰ ἐτεόν ... μιμησκομαι THEOC. 25.173 *dacă îmi amintesc bine*; (în prop. interog.) σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν; AR. *Eq.*733 *dar tu, de fapt, cine ești?*
[cf. ἔτυμος, ἐτάζω]
ἑτεραλκέως, *adv.* cu rezultat nedecis: HDT. 8.11.

[έτεραλκής]

έτερ-αλκής, *ές adj.* I care dă putere celeilalte pârți: μάχης έτεραλκεία νίκηη IL. 7.26 *victorie care întoarce soarta luptei (în favoarea celorlalți)*: έτεραλκεία δῆμον IL. 15.738 *un popor capabil să întoarcă soarta luptei*: Ἄρης ~ AESCH. Pers.952 *Ares, care schimbă cursul luptei (sau care este de partea celorlalți, potrivit)*. II nedecis, incert: (luptă) HDT. 9.103, LUC. ITr.31.

[έτερος, ἀλκή]

έτερ-εγκεφάλω-ῶ, *vb.* (com.) a avea doar jumătate de creier, a fi scrântit, a fi într-o ureche: AR. Fr.821.

[έτερος, ἐγκέφαλον]

έτερ-ήμερος, *ov adj.* o zi da și una nu, din două în două zile: (d. Dioscuri) OD. 11.303.

[έτερος, ἡμέρα]

έτέρηφι, (ep.) v. έτερος

έτερο-γενής, *ές adj.* de neam, soi sau gen diferit: (d. animale) ARSTT. HA601a25, (d. arbori) PLUT. M.640c.

[έτερος, γένος]

έτερό-γλαυκος, *ov adj.* care are un ochi albăstrui: ARSTT. GA779b4.

[έτερος, γλαυκός]

έτερό-γλωσσος, *ov adj.* [var. -γλωττος] care vorbește în altă limbă: PLB. 23.13.2, NT ICor.14.21.

[έτερος, γλωσσα]

έτερό-γνάθος, *ov adj.* care are o falcă diferită de cealaltă (sc. mai tare): (d. cai) XEN. Eq.1.9.

[έτερος, γνάθος]

έτερογνωμοσύνη, ης, ή *subst.* altă părere, diferență de opinie: IOS. AI10.281.

[έτερογνώμων]

έτερο-δίδασκάλεω-ῶ, *vb.* a învăța (pe cineva) o altă învățătură sau o învățătură străină: NT ITim.1.3.

[έτερος, διδάσκαλος]

έτεροδοξέω-ῶ, *vb.* a avea o opinie diferită sau eronată, a confunda un lucru cu altul: PLAT. Th.190e.

[έτερόδοξος]

έτεροδοξία, ας, ή *subst.* eroare de opinie, faptul de a confunda un lucru cu altul: PLAT. Th.193d.

[έτερόδοξος]

έτερό-δοξος, *ov adj.* I de altă părere: (op. ομόδοξος) LUC. Eun.2. II de altă credință, din altă sectă, eterodox: IOS. B12.129.

[έτερος, δόξα]

έτεροζήλωσ, *adv.* cu pârținire, (în chip) pârținitor: HES. Th.544.

[έτερόζηλος (έτερος, ζήλος)]

έτεροζυγέω-ῶ, *vb.* a pune la jug animale de specii diferite, a (se) înjuga la un jug nepotrivit (cu cineva): (+ dat. pers.) NT 2Cor.6.14.

[έτερόζυγος]

έτερό-ζυγος, *ov adj.* înjugat altfel, nepotrivit (la jug), de specie diferită: (d. animale) LXX Lev.19.19.

[έτερος, ζυγόν]

έτερό-ζυξ, υγος, ό, ή *adj.* înjugat cu un altul, tovarăș de jug: PLUT. Cim.16.10.

[έτερος, ζυγόν]

έτεροϊος, α, *ov adj.* de alt fel, felurit, diferit: HDT. 1.99, PLAT. Prm.161a, τρόπω οὐ τῷ αὐτῷ ... ἀλλ' έτεροίω HDT. 4.62 *nu în același fel, ci în alt fel*; ἦν δέ τι έτεροῖον ἀποβαίη LUC. ITr.32 *dar dacă se întâmplă ceva într-alt fel (= altminteri)*.

[έτερος]

έτεροϊότης, ητος, ή *subst.* diferență, deosebire: PLAT. Prm.160d.

[έτεροῖος]

έτεροϊόω-ῶ, {ion. med.-pas. impf. 3sg. έτεροιοῦτο} a face să fie altfel, a schimba, a preface: PLUT. M.559c, (pas.) HDT. 2.142.

[έτεροῖος]

έτεροϊώσις, εως, ή *subst.* schimbare, prefacere, alterare: ARSTT. Ph.217b26, PLUT. M.430c.

[έτεροϊώω]

έτερο-κλίνης, *ές adj.* înclinat într-o parte, arplecat, povârnit: ἐν τοῖς έτεροκλινέσι τῶν χωρίων XEN. Cyn.2.7 *pe terenurile înclinate*.

[έτερος, κλίνω]

έτερο-μήκης, *ες adj.* I mai lung într-o parte decât în cealaltă, alungit, lunguiet: XEN. Eq.7.14. II dreptunghiular: (subst.) τὸ έτερόμηκες ARSTT. Cat.11a10 *dreptunghiul*. III (d. numere cu factori inegali) rectangular: PLAT. Th.148a, PLUT. M.367f.

[έτερος, μήκος]

έτερό-πλους, *ovv adj.* (sumă de bani) pentru o călătorie pe mare dus (nu și întors, cf. ἀμφοτερόπλους): DEM. 34.30, (subst.) id. 34.8.

[έτερος, πλέω]

έτερορρεπέω-ῶ, *vb.* a se înclina într-o parte:

PLUT. *M.1026e.*

[έτερορρεπής]

έτερο-ρρεπής, ές *adj.* care face să se încline balanța când într-o parte, când într-alta; nepărtinitor, drept: (d. Zeus) AESCH. *Supp.403.*

[έτερος, ρέπω]

έτερος, α, ον *adj., pron.* {ep. ion. fem. έτέρη, ep. instr. έτέρηφι (= dat. fem. sg.) IL. 16.734; eol. άτερος Sapph. 3.14 — Forme cu crază: ό έτερος = att. άτερος [ā], ion. ούτερος, dor. ώτερος; fem. ή έτέρα = att. ήτέρα; neut. τó έτερον = att. θάτερον, ion. τουτέρον, dor. θώτερον; gen. του έτέρου = att. θατέρου, ion. τουτέρου, dor. θατέρω; dat. τῷ έτέρῳ = att. θατέρῳ, fem. τῇ έτέρᾳ = att. θατέρα, ion. τῆτέρῃ; pl. οί έτεροι = άτεροι, neut. τά έτερα = θάτερα; poster. nom. sg. θάτερος, θατέρα, ac. masc. θάτερον} **I** unul (din doi), celălalt: (în proză de obicei cu art., în poezie frecv. fără art.) χωλός έτερον πόδα IL. 2.217 *schior de un picior*; τó έτερον κέρασ HDT. 9.26 *celălalt flanc*; ό έτερος τῶν στρατηγῶν THUC. 4.43 *umul dintre cei doi generali*; (corel.) έτερος (έτεροι) ... έτερος (έτεροι) *umul (unii) ... celălalt (ceilalți)*; ή μὲν ... ή δ' έτέρη IL. 22.151 *una ... cealaltă*; έτερος ... έτερον *umul pe celălalt*; χειρὶ δὲ τῇ έτέρῃ ... τῇ δ' έτέρῃ IL. 14.272 *cu o mână (= cu dreapta) ... cu cealaltă (= cu stânga)*; έτέρηφι IL. 18.477 *în cealaltă mână (= în stânga)*; έτερος ἀφ' έτέρου THUC. 2.51 *umul de la celălalt*; ό μὲν έτερος ... ό δὲ λοιπός XEN. *An.4.1.23 unul ... cel rămas*; (pl.) δώη δ' έτέροισί γε νίκην IL. 7.292 *până ce [zeul] dă biruință unuia sau celuiilalt*; πῶς δυνήσονται ὠφελείν οί έτεροι τοὺς έτέρους XEN. *Cyr.7.1.7 cum vor putea să se ajute unii pe ceilalți*; (cu neg.) οὐδ' έτεροι IL. 11.71 *nici unii, nici alții*; (cu crază) δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι AESCH *Pr.778 din două spuse îți voi dărui una*; ές τὰ ἐπὶ θάτερᾳ τε τοῦ ποταμοῦ THUC. 7.84 *pe celălalt mal al râului*; ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα XEN. *An.5.4.10 din cealaltă parte (= din partea opusă)*; τοτὲ μὲν ἐπὶ θάτερα τοτὲ δ' ἐπὶ θάτερα PLAT. *Sph.259c când într-o parte, când într-alta*; ὅταν ... άτερος ὑπὸ θατέρου τυχῶν ἐπικουρίας PLB. 6.6.6 *când unul primește sprijin de la la altul. II* al doilea: IL. 12.93, ή μὲν ... ή δ' έτέρη ... ή δὲ τρίτη OD. 10.354 *una ... a doua ... a treia*; θάτερᾳ

SOPH. *OT782 a doua zi, ziua următoare. III* altul (dintre mai mulți): έτερόν ... λόγον ἐκκορυφώσω HES. *Op.106 îți voi spune altă poveste*; έτέρων ἄρχειν THUC. 3.37 *a conduce pe alții*; έτερα καινά δαιμόνια XEN. *Ap.10.3 alte noi zeități*; (cu pron. sau adj. pron.) έτερον τοιοῦτον κόλπον HDT. 2.11 *un alt asemenea golf*; έτέρου τοσοῦτου χρόνου ISOC. 4.153 *de două ori atâtă timp*; έτερός τις PLAT. *R.345b un altul*; έτερόν τινα ... δυνάστην XEN. *An.1.2.20 o altă căpetenie*; σοφώτερος έτερός τις αὐτοῦ AR. *Ra.767 vreun altul mai priceput decât el*; οἶκον ἄλλον έτερον EUR. *Or.346 o altă casă*; (tard.) ό ἀγαπῶν τὸν έτερον NT *Rom.13.8 cel care își iubeste aproapele. IV* de alt fel, diferit, deosebit, distinct: έτερος δὲ με θυμός ἔρκεν OD. 9.302 *dar un alt gând mă opri*; έτερόν τε και ἀνόμοιον PLAT. *Smp.186b deosebit și neasemănător*; τὸ ἐν και τὸ έτερον PLAT. *Prm.143c unul și diferitul*; (cu gen.) φίλους ... έτέρους τῶν νῦν ὄντων THUC. 1.28 *prieteni diferiți de cei de acum*; (cu ή „decât”) έτερα λέγοντες ή τὰ παρά τῶν θεῶν σημαίνόμενα XEN. *Cyr.1.6.2 spunând alte lucruri decât cele arătate de zei. V* (euf.) altfel (decât ar trebui), potrivit, rău: δαίμων ~ Pl. *P.3.34 un zeu potrivit*; παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θάτερα SOPH. *Ph.503 a o duce bine sau a o duce rău.*

[IE *sm-tero-, cf. sanscr. eka-tara-]

έτερο-σχήμων, ον *adj.* de altă formă, cu formă diferită, deformat: LUC. *Hist.Conscr.51.*

[έτερος, σχήμα]

έτερότης, ητος, ή *subst. I* alteritate, diversitate, deosebire, diferență: ARSTT. *Metaph.1058a8*, (op. ταυτότης „identitate”) PLUT. *M.1013a. II* divergență: PLUT. *Num.17.1.*

[έτερος]

έτερό-τροπος, ον *adj.* care se întoarce într-alt chip sau în altă direcție, schimbător: (d. noroc) AR. *Th.724.*

[έτερος, τρέπω]

έτερο-όφθαλμος, ον *adj.* care are un singur ochi, chior: DEM. 24.141, ARSTT. *Metaph.1023a5*, PLUT. *Sert.1.8*, (fig. d. Grecia) ARSTT. *Rh.1411a5*, PLUT. *M.803a.*

[έτερος, όφθαλμός]

έτεροφωνία, ας, ή *subst.* deosebire de glas.

diferență de sunet, variațiune: PLAT. *Lg.*812d.

[ἑτερόφωνος]

ἑτερό-φωνος, *ov adj.* cu alt glas, cu grai diferit, străin: (d. armata thebană) AESCH. *Th.*170.

[ἕτερος, φωνή]

ἑτέρωστο, *ind. impf. med. 3sg.* de la τέρσω.

ἑτέρωθησαν, *aor. 3pl. pas.* de la τέρπω.

ἑτέρωθεν, *adv.* |*var.* ἐτέρωθε Hes. *Sc.*281| **I** din cealaltă parte, de partea cealaltă; pe de altă parte: (cu vb. de mișcare sau de stare)

IL. 1.247, OD. 11.83, HES. *Th.*676, Πηλεΐδης ~ ἐναντίον ὄρτο IL. 20.164 *din (sau de) cealaltă parte Peleianul se năpusti împotriva sa*; ~ ἀπ' οὔρεος A.RH. 1.989 *din cealaltă parte a muntelui*; ~ δὲ οἱ ἄνδρες τύπονται HDT. 2.85 *de partea cealaltă, bărbaii se bat cu pumnii în piept*. **II** din altă parte: LYS. 17.4, PLAT. *Lg.*702c, ARSTT. *EN*1121a34.

[ἕτερος, -θεν]

ἑτέρωθι, *adv.* **I** de cealaltă parte, în cealaltă parte: ἐνθεν γὰρ Σκύλλη, ἐτέρωθι δὲ ... Χάρυβδις OD. 12.235 *de o parte Skylla, de cealaltă parte Charybda*; HDT. 1.198. **II** (= ἄλλοθι) în altă parte, altundeva, aiurea: IL. 5.351, OD. 4.531, (+ gen.) ~ τοῦ λόγου HDT. 6.19 *în altă parte a povestirii*. **III** altă dată: HDT. 3.35.

[ἕτερος, -θι]

ἑτέρως, *adv.* **I** într-un fel sau într-altul: (op. ἄμφοτέρως) PLAT. *Th.*181e. **II** altfel, altminteri. în alt chip, în chip diferit: ~ ἔχειν AR. *Pl.*371, PLAT. *Grg.*499c *a fi altfel*; οὐχ ~ τις ἐρεῖ THEOC. *Ep.*10.3 *nimeni nu va spune altminteri*. **III** (euf.) altfel (decât ar trebui), dimpotrivă, rău: ~ ἐβόλοντο θεοί OD. 1.234, *altfel vrură zeei*; NT *Fln.*3.15.

[ἕτερος, -ως]

ἑτέρωσε, *adv.* **I** spre cealaltă parte, în cealaltă parte: (frecv. cu vb. de mișcare) νέκυν ἐτέρωσ' ἐρύοντα IL. 4.492 *pe când trăgea leșul în cealaltă parte (= în partea opusă)*; OD. 16.179, PLAT. *Sph.*224a, (spec.) οἱ δ' ~ καθίζον IL. 20.151 *ceilalți se așezară de cealaltă parte*. **II** într-o parte, în lături: ~ κόρη βάλεν IL. 8.306 *lăsă să-i cadă capul într-o parte*; OD. 22.17. **III** în altă parte, aiurea: IL. 23.231, OD. 16.163, ~ πετομένη AR. *Av.*1260 *zburând în altă parte*.

[ἕτερος, -σε]

ἑτέρωτα, *adv.* (eol.) altă dată: SAPPH. 1.5.

[ἕτερος]

ἑτέταλτο, *ind. m.m.c.p. med. 3sg.* de la τέλλω.

ἑτετάχατο, (ion.) *ind. m.m.c.p. med. 3pl.* de la τάσσω.

ἑτετεύχατο, (ion.) *ind. m.m.c.p. med. 3pl.* de la τεύχω.

ἕτετμον, *ind. aor. act.* de la τέμνω.

ἕτευξα, *aor. act.* de la τεύχω.

ἑτέχθην, *ind. aor. pas.* de la τίκτω.

ἑτήρ, ἦρος, ὁ *adj.m.* (în vârstă) de un an: SAPPH. *Fr.*751.

[ἔτος]

ἔτης, *ov, ὁ subst.* |la Hom. doar pl.| **I** rudă, neam, apropiat: σοὺς ... ἔτας καὶ ἐταίρους IL. 7.295 *pe rudele și tovarășii tăi*; IL. 6.239, OD. 4.3. **II** (con)cețățean: Pl. *Fr.Pae.*52f.10.

III simplu cețățean, particular: πρὸς σὲ ... ὡς ἔτην λέγω AESCH. *Supp.*247 *îți vorbesc ca unui simplu cețățean*; (op. δῆμος) AESCH. *Fr.*281a28, (op. ἀρχός „conducător”) EUR. *Fr.*1014.

[IE *sue-t- „al său, unul de-ai săi”, cf. ἐταῖρος, ἴδιος]

ἑτησῖαι, ἰών, οἱ *subst.* (cu sau fără ἄνεμοι) vânturi etesiene (*prop.* anuale): (care suflă dinspre nord și nord-vest în fiecare vară, timp de 40 de zile) HDT. 2.20, ARSTT. *Met.*361b35, DEM. 4.31, PLB. 34.1.16 (d. vânturile musonice, care suflă din sud, dinspre Oceanul Indian) ARR. *An.*6.21.1.

[ἐτήσιος]

ἐτήσιος, *ov adj.* **I** anual: (sacrificii) THUC. 5.11, (vânturi) ARSTT. *Pr.*940a35. **II** care durează un an: (doliu) EUR. *Alc.*336, (magistraturi) APP. *BC.*2.107.

[ἔτος]

ἐτητύμῃ, *ης, ἡ subst.* (ion.) adevăr: CALL. *Aet.fr.*75.76.

[ἐτήτυμος]

ἐτήτυμος, *ov adj.* (poet. pt. ἔτυμος) **I** adevărat: μῦθος ~ OD. 23.62 *vorba adevărată*; (neut. pl.) κε ... ἐτήτυμα μυθησαίμην HES. *Op.*10 *voi spune lucruri adevărate (= adevărul)*. **II** real, autentic, curat, sigur: κείνω δ' οὐκέτι νόστος ~ OD. 3.241 *pentru el întoarcerea nu mai este sigură (sau posibilă)*; ἀλάθειαν ἐτήτυμον Pl. *O.*10.54 *adevăr adevărat*; ~ Διὸς κόρα AESCH. *Ch.*948 *adevărata fiică a lui Zeus*; χρυσὸν ... ἐτήτυμον THEOC. 12.37 *aur curat*. **III** care spune adevărul, sincer, cinstit: (d. pers.) ~ ἄγγελος IL.

22.438 *mesager care spune adevărul*; (gură) EUR. *IT*1085. // (neut. adv.) **ἐτήτυμον**, I cu adevărat, într-adevăr: εἰ ... ἐτήτυμον αἰτιός ἐστιν IL. 13.111 *dacă este cu adevărat vinovat*. II (în mod) sincer, cinstit: OD. 1.174.

[formă cu reduplicare pt. ἔτυμος]

ἐτητύμως, [ῦ] adv. cu adevărat, într-adevăr: AESCH. *Ag*.167, SOPH. *El*.1452, EUR. *Alc*.1124.

[ἐτήτυμος]

ἔτι, adv. I (cu sens temporal) I încă, tot, mai: (cu vb. la prez., trecut și viit.) χόλος δ' ἔτ' ἔχει ... θυμόν IL. 9.675 *mânia îi stăpânește încă inima (= încă este mânia)*; ~ ζώει OD. 4.833 *mai trăiește*; ~ ... ἐκόλωα IL. 2.212 *tot făcea gură*; ἄλγε' ἔδωκεν ... ἦδ' ~ δώσει IL. 1.96 *a dat suferințe și va mai da*; τοῦ σίτου ἔτι γλωροῦ ὄντος THUC. 4.6 *când grâul era încă verde*; ~ τοῖνον ἀκούσατε καὶ τάδε XEN. *An*.5.1.8 *mai ascultați încă ceva*; (cu alte adv.) ~ καὶ νῦν IL. 1.455 *(încă) și acum*; νῦν ~ AESCH. *Ag*.818 *(chiar) și acum*; ~ πρόσθεν PLAT. *Soph*.242d *încă dinainte*; (cu complemente) νυκτός ~ HDT. 9.10, THUC. 4.110 *încă în timpul nopții*; ~ πρὸ τοῦ χειμῶνος PLB. 32.1.4 *încă înainte de sosirea iernii*; (cu adj.) ~ ἀπαλαῖς ψυχαῖς PLAT. *Th*.173a *suflete încă plăpânde*; παιδὸς ἔτι μικρᾶς PLUT. *M*.293d *o fată încă mică*. 2 (cu neg.) (nu) mai: οὐκ ~ (cf. οὐκέτι) IL. 2.13, ~ οὐκ SOPH. *OT*24 *nu ... mai*; οὐ γὰρ ~ Τροίην αἰρήσομεν IL. 2.141 *căci nu vom mai cuceri Troia*; μὴ μνησθῆτε ~ HDT. 1.36 *nu îmi mai amintiți*; οὐδέν εἰμ' ~ SOPH. *El*.677 *nu mai sunt nimic (= sunt pierdută)*. 3 odată (și-odată), într-o zi, cândva: (frecv. în amenințări, cu vb. la viit.) ~ Ζεὺς ... ἔσται ταπεινός AESCH. *Pr*.907 *cândva Zeus are să fie smerit*; δίκας δὲ δώσεις ... ~ EUR. *Alc*.731 *odată și-odată vei da socoteală*; SOPH. *El*.66. 4 iar, din nou: συνέλαβεν ~ LXX *Gen*.29.34 *iar a rămas grea*. II (cu sens modal) I încă, în plus, pe deasupra: ἔτ' ἄλλο τέταρτον HES. *Op*.157 *încă un altul, al patrulea*; πρὸς τοῖσδ' ~ SOPH. *Ph*.1339 *pe lângă aceștia*; ~ δὲ καὶ THUC. 3.58, ~ τε PLAT. *Phdr*.279a *și în plus, chiar și, ba chiar*; πρὸς ~ καὶ XEN. *HG*1.7.27 *și mai cu seamă*; (în enumerații) πρῶτον μὲν ..., ἔπειτα δὲ ..., ~ δὲ ... XEN. *An*.6.6.13 *întâi ... apoi ... și în continuare ...*; (cu num.)

~ ἓνα ἢ δύο NT *Mt*.18.16 *încă pe unul sau doi*; ~ ἀπαξ LXX *Gen*.18.32 *încă o singură dată*. 2 încă și, și chiar: (cu comp.) ~ γλυκυτέραν P1. *O*.1.109 *(încă) și mai dulce*; ~ μᾶλλον IL. 9.678, μᾶλλον ~ OD. 18.22, ~ καὶ μᾶλλον P1. *P*.10.57 *și mai mult, încă mai mult*; (πολλῶ) ~ πλέον HDT. 4.194, (πολλῶ) πλέον ~ THUC. 1.80 *(încă) și mai mult*; καὶ ~ πλείω πολλῶ XEN. *HG*2.1.11 *și încă cu mult mai mult*; (fără comp.) ~ ἄνω XEN. *An*.7.5.9 *și mai în interior*.

[cf. lat. *et* „și”, sanscr. *āti*]

ἐτίθειον-ουν, ind. impf. act. de la τίθημι.

ἐτίναξε, aor. 3sg. de la τινάσσω.

ἔτισα, ind. aor. act. de la τίω.

ἔτλην, ind. aor. act. de la τλάω.

ἔτμαγον, ind. aor. act. de la τμήγω.

ἐτμήθην, ind. aor. pas. de la τέμνω.

ἐτν-ήρυσις, εως, ἡ *subst.* linguroi, polonic: AR. *Ach*.245.

[ἔτνος, ἀρῦω]

ἔτνος, εος-ους, τό *adj., subst.* supă sau piure de legume (mazăre, fasole ș.a.): AR. *Ach*.246, id. *Ra*.62, PLAT. *Hp*.*Ma*.290d, ~ πίσινον AR. *Eq*.1171 *piure de mazăre*.

[et. nec.]

ἐτοιμάζω, vb. [impf. ἠτοίμαζον, viit. ἐτοίμασσω, aor. ἠτοίμασα, pf. ἠτοίμακα; pas. viit. ἐτοιμασθήσομαι, aor. ἠτοιμάσθην, pf. ἠτοιμασμαι] I (*act.*) a face să fie gata, a pregăti: (o răsplată) IL. 1.118, (corăbii) HDT. 6.95, ἔγκλημα ... ἐτοιμάσας SOPH. *Tr*.361 *tichuind o acuzație*; ἀργύριον ῥητόν ~ THUC. 2.7 *a pregăti o anumită sumă de bani*; (+ prep.) τᾶλλα ἐς τὸν πόλεμον ~ THUC. 6.34 *a face toate pregătirile necesare pentru război*; (cu pron. reflexiv) NT *Apoc*.8.6. II (*med.*) I a face să fie gata (pt. sine), a(-și) pregăti: IL. 10.571, OD. 13.184, HDT. 8.24, ἠτοιμασμένοι σάλπιγγας Ῥωμαϊκᾶς PLB. 8.30.7 *care își procuraseră trambije romane*; ἠτοιμάσατο τὴν ἐαυτῆς τράπεζαν LXX *Prov*.9.2 *și-a pregătit masa*. 2 a se pregăti: πρὸς τὴν χειμασίαν ... ἠτοιμάζοντο PLB. 3.105.11 *se pregăteau pentru iernare*; (+ inf.) XEN. *Ap*.8.4. III (*pas.*) a fi pregătit: THUC. 6.64, ἐτοιμασθέντων διακοσίων πλοίων PLB. 1.59.8 *fiind pregătite două sute de corăbii*.

[ἔτοιμος (ἔτοιμος)]

ἐτοιμᾶσία, ας, ἡ *subst.* I pregătire: LXX *Înf*.*Sol*.13.12, NT *Ef*.6.15. II (ext.) râvnă: (a

inimii) LXX Ps.9.38.

[έτοιμάζω]

έτοιμος, ον *adj.* | var. έτοιμος, -ον *sau* έτοιμος, -η, -ον; comp. -ότερος, superl. -ότατος | {fem. έτοιμη Il. 9.425, Eur. *Heracl.*502; dor. fem. έτοιμα Soph. *El.*1079} **I** gata, pregătît, disponibil, realizabil, lesnicios: (d. lucruri și abstr.) όνειαθ' έτοιμα Il. 9.91 *mân-căruri pregătite*; έτοιμα ... χρήματα HDT. 5.31 *bani gata pregătiti* (sc. *disponibili*); τίν δ' αίνος ~ Pl. *O.*6.12 *lauda este pregătita pentru tine* (sc. *fi se cuvine lauda*); έπειδή έτοιμα ήν, άνιγγετο THUC. 2.56 *când totul fu gata, porni pe mare*; έπι τὰ έτοιμα μάλλον τρέπονται THUC. 1.20 *preferă să se întoarcă înspre ce au la îndemână* (= *lucrurile disponibile, lesnicioase*); έξ έτοιμου XEN. *Oec.*14.3 *pe dată, prompt*; έξ έτοιμοτάτου XEN. *Cyr.*5.3.57 *cu cea mai mare repeziciune*; έν έτοιμω (είναι) THEOC. 22.61 *a fi disponibil, a se afla la îndemână*; έν έτοιμω έχειν PLB. 2.34.2 *a avea pregătît* (*sau la dispoziție*); (cu referire la viit.) (μής τις) οὐ ... έτοιμη Il. 9.425 (*plan*) *irealizabil*: (+ inf.) σωτηρίαν έτοιμην άποκαλυφθῆναι NT *1Pt.*1.5 *mântuire gata să fie descoperită*; (cu referire la trecut) ταῦτά γ' έτοιμα τετεύχεται Il. 14.53 *aceste lucruri sunt gata făcute* (= *au devenit realitate*). **II** pregătît, gata (de, să), dispus. hotărât, dornic: (d. pers.) Pl. *O.*2.76 HDT. 1.10, έτοιμους Άργείους ποιέεσθαι HDT. 5.86 *a-i pregăti pe argieni* (sc. *a se asigura de sprijinul lor*); (+ prep. ές / εις, προς) έτοιμοι ... ές άλλην ναυμαχίην HDT. 8.96 *pregătiti pentru o altă bătălie navală*; έτοιμοι προς πάν PLB. 5.67.2 *gata de orice*; (+ inf.) έπειδή ... έδειξαν έτοιμοι όντες άμύνεσθαι THUC. 4.73 *intrucât arătaseră că sunt gata să se apere*; είμ' ~ προς βίαν τόν άνδρ' άγειν SOPH. *Ph.*90 *sunt gata să duc omul cu de-a sila*; (ext.) (d. minte ș.a.) λῆμα ... οὐκ άτολμον άλλ' έτοιμον AR. *Nu.*458 *o atitudine nu lipsită de curaj, ci hotărâtă*.

[et. nec.]

έτοιμότης, ητος, ή *subst.* calitatea de a fi gata (pregătît), dispoziție, disponibilitate (cătρε), promptitudine, lesniciune: (+ προς) DEM. 54.36, IOS. B17.351, διά τήν έπίφασιν τής έτοιμότητος τών Άχαιών προς τόν κίνδυνον PLB. 4.11.4 *din pricina faptului că aheenii se arătaseră gata de luptă*; (spec.)

των λόγων τήν έτοιμότητα PLUT. *M.*6e *improviizația oratorică, discursurile improvizate*.

[έτοιμος (έτοιμος)]

έτοιμός, *adv.* | comp. -ότερον, superl. -ότατα | **I** gata, (în mod) prompt, pe dată, degrabă, fără preget: PLAT. *Lg.*880a, XEN. *An.*2.5.2, ISOC. 12.186, ~ έχειν DEM. 9.36 *a fi gata, a fi pregătît*; ~ και ταχύ MEN. *Sam.*395 *fără preget și iute*. **II** lesne: THUC. 1.80, PLB. 11.1a.2. **III** cu siguranță, (în mod) evident: PLAT. *Hp.*Ma.300c.

[έτοιμος (έτοιμος)]

έτορε, ind. aor. act. 3sg. de la τωρέω.

έτος, εος-ους, τό *subst.* an: τοσσαῦτ' έτεα πολεμίζομεν Il. 2.328 *tot atâția ani vom lupta*; ότε τέτρατον ήλθεν ~ OD. 2.107 *când sosi al patrulea an*; τῶ τρίτω έτει HDT. 5.42 *έν τῶ τρίτω έτει* LXX *2Par.*17.7 *in al treilea an*; ανά πάν ~ HDT. 1.136, ανά πάντα έτεα HDT. 2.132, κατά ~ (έκαστον) THUC. 4.53, έκάστου έτους PLAT. *Phd.*58b *in fiecare an, anual*; άπαξ τοῦ έτους ARSTT. *Fr.*351 *o dată pe an*; δι' έτεος HDT. 2.22, δι' έτους XEN. *Lac.*2.4 *tot lungul anului, tot anul*; εις ~ έξ έτεος THEOC. 18.15, ~ έξ έτους LXX *Lev.*25.50 *an după an, mereu*; (d. vârstă) ήν ... Κριτίας ... σχεδόν έγγυς ήδη τών ένενήκοντα έτῶν PLAT. *Tim.*21b *Critias era deja aproape de 90 de ani*; έτη έστί μοι δύο και τριάκοντα LYS. 11.1 *am 32 de ani*; δύο και τριάκοντ' έτη γέγονα DEM. 21.154 *am (făcut) 32 de ani*; έκατόν και είκοσι έτῶν έγώ ειμι LXX *Deut.*31.2 *eu am 120 de ani*; τοῦς ύπερ τετταράκοντα έτη XEN. *An.*5.31 *pe cei de peste 40 de ani*; έτῶν ένενήκοντα έτελεύτα LUC. *Macr.*10 *a murit la 90 de ani*; [IE *vet-os*, gr. (F)έτος, alb. *vit*, cf. lat. *vetus*]

έτός¹, *adv.* | doar cu neg. οὐκ | în zadar, degeaba: οὐκ ~ AR. *Ach.*411, PLAT. *R.*414e *nu degeaba, nu fără temei, nu-i de mirare (că)*. [*Fέτός, cf. alb. *hut*]

έτός², ή, όν *adj.* adevărat: (neut. pl. *adv.*) έτά CALL. *Fr.*780 *cu adevărat*.

[v. έτεός]

έτρᾶγον, ind. aor. act. de la τρώγω.

έτράπην, ind. aor. pas. de la τρέπω.

έτράφην, ind. aor. pas. de la τρέφω.

έτρησα, ind. aor. act. de la ττραίνω.

έτρωσα, ind. aor. act. de la τιτρώσκω.

έτυμος, ον *adj.* | superl. -ώτατος | {dor. fem.

sg. *ἔτυμᾶ* Soph. *Ph.*205 } I *adevārat*, real, sigur: ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; IL. 10.534 *voi greși sau voi spune adevărul?*; ψεύδεια πολλά λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα OD. 19.203 *spunând multe minciuni asemănătoare adevărului*; γνώση δὲ τὰδ' ὡς ἔτυμ' AESCH. *Pr.*295 *vei ști că acestea sunt adevărate*; (d. bogăția însoțită de virtuți) ἐτυμώτατον ἀνδρὶ φέγγος Pi. *O.*2.55 *lumina cea mai adevărată* (sc. *sigură*) *pentru om*. II *care spune adevărul, sincer, cinstit: (mesager) AESCH. Th.*82. // **ἔτυμον**, *adv.* I *cu adevărat, într-adevăr*: OD. 23.26. II (în mod) *corect*: οὐ ~ IL. 23.440 *greșit, pe nedrept*. // **ἔτυμον**, *ou*, τὸ *subst.* *sens adevărat sau original, etimologie*: PLUT. *M.*278c.

[v. ἐτέος]

ἐτυμότης, *ητος*, ἡ *subst.* *semnificație adevărată, etimologie*: PLUT. *M.*638e.

[ἔτυμος]

ἐτύμως, *adv.* I *cu adevărat, într-adevăr*: Pi. *O.*6.77, AESCH. *Th.*918, EUR. *Or.*1357. II (în mod) *corect*: THEOC. 25.178. III (din punct de vedere) *etimologic*: ARSTT. *Mu.*400a6, IOS. *AI*12.22.

[ἔτυμος]

ἐτύχθην, *ind. aor. pas. de la τεύχω*.

ἔτυχον, *ind. aor. act. de la τυγχάνω*.

ἐτώσιο-εργός, ὄν *adj.* *care muncește degeaba, care tândălește*: HES. *Op.*411.

[ἐτώσιος, ἔργον]

ἐτώσιος, ὄν *adj.* [frecv. neut.; masc. Theoc. 25.236] (poet.) *zadarnic, fără rost, fără folos, degeaba*: (frecv. d. săgeți, sulite ș.a.) ἐκ δέ μοι ἔγχος ἤϊχθη παλάμηφιν ἐτώσιον IL. 3.368 *sulita mi-a zburat zadarnică (= în zadar) din palmă*; (provară) IL. 18.104, (daruri) OD. 24.283, (cuvinte) HES. *Op.*400 (neut. pl. *adv.*) ἐτώσια A.RH. 2.893 *în zadar*; (spec.) ἐτώσια χερσὶ προδεικνύς THEOC. 22.102 *simulând lovituri cu mâinile*.

[ἐτός¹]

εὖ, *adv.* {var. ep. εὐ (εὔ)} Il. 3.235, Od. 1.302 } I *bine*: ~ φρονεῖν IL. 1.73 *a gândi cuminte, a judeca bine*; ~ ἔρδειν τινα IL. 5.650 *a face bine cuiva*; ~ εἰπεῖν τινα OD. 1.302 *a vorbi de bine despre cineva*; ~ ἐλθέμεν OD. 3.188 *a veni cu bine*; (frecv.) ~ εἰδέναι (ᾧτι) THUC. 8.48 *a ști bine (că)*; ~ βουλεύεσθαι HDT. 7.10, THUC. 1.73 *a chibzui bine*; ~ πράσσειν Pi. *O.*4.4 *a face bine, a o duce bine*; ~ ἀκούειν (ὑπό) Pi. *P.*1.99, XEN.

*An.*7.7.23 *a avea o bună reputație, a fi lăudat (de)*; ~ πάσχειν THUC. 2.40 *a primi un bine*; ~ μέν τις δόρυ θηξάσθω, ~ δ' ἄσπιδα θέσθω IL. 2.382 *bine s-ascuțită fiecare lancea, bine să-și pregătească scutul*; ᾧστις ~ δρᾶν ~ παθὼν ἐπίσταται SOPH. *Ph.*672 *cel care știe să facă un bine când primește un bine*; ὁ παλαιὸς λόγος ~ ἔχει PLAT. *Smp.*195b *vechea vorbă zice bine*; ἄν ~ γένηται XEN. *An.*1.7.7 *dacă lucrurile merg bine*; (cu part.) τὸζων ~ εἰδώς IL. 5.245 *princeput în mânuirea arcului*; γεγρονῖαν ~ HDT. 3.69 *născuță dintr-un neam bun, de vișă nobilă*; (subst.) τὸ δ' ~ νικάτω AESCH. *Ag.*121 *dar fie ca binele să învingă!* II *foarte, prea*: (cu *adv.*) ~ μάλα OD. 24.123 ~ πάνυ PLAT. *Phd.*64b *foarte bine, pe de-a-niregul*; ~ σαφῶς AESCH. *Pers.*784 *foarte limpede*; κάρτα ~ HDT. 3.42 *foarte bine*; ~ μάλα *πρεσβύτης* PLAT. *Euthphr.*4a *foarte bătrân*. III (interj.) *bine!*, *bravo!*: XEN. *Cyn.*6.19, NT *Mt.*25.21.

[neut. de la εὖς]

εὖ, *pron.* [enclit. εὐ] (ep. ion. gen. sg.) I = οὖ (v. οὔ, οἶ, ἔ): IL. 20.464. II = αὐτοῦ (v. αὐτός): IL. 14.427.

εὐ, v. εὔ

εὔα, *ac*, ἡ *subst.* [ac. sg. εὔαν] = lat. *ovatio*: PLUT. *Marc.*22.1.

[onomat., cf. εἶα]

εὐαγγελία, *ac*, ἡ *subst.* *veste bună*: LXX *2Rg.*18.20, IOS. *AI*18.229.

[εὐάγγελος]

εὐαγγελίζω, *vb.* [viit. εὐαγγελιῶ, aor. εὐηγγέλισα; *med.* impf. εὐηγγελιζόμεν, viit. εὐαγγελιοῦμαι, aor. εὐηγγελισάμην; *pas.* aor. εὐηγγελίσθην, pf. εὐηγγέλισμαι] I (*act.*) *a da o veste bună, a binevesti*: LXX *1Rg.*31.9, NT *Ap.*10.7. II (*med.*) (frecv.) I *a da o veste bună, a binevesti*: (+ dat. pers. și ac. obiect) AR. *Eq.*643, DEM. 18.323, τὴν ἄλωσιν αὐτοῖς τῆς πόλεως εὐηγγελίζετο IOS. *AI*5.24 *le dădu vestea cea bună a capturării orașului*; (+ πρὸς și ac.) εὐαγγελίσασθαι πρὸς σε ταῦτ' ἐβουλόμην MEN. *Georg.*83 *voiam să-ți dau aceste vesti bune*; (+ ac și inf.) PLUT. *Mar.*22.4. 2 (spec.) *a binevesti, a anunța Vestea cea Bună, a propovădui Evanghelia*: ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι ... τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ NT *Lc.*4.43 *a binevesti altor cetăți Îm-*

părătia lui Dumnezeu; (+ ac. pers.) εὐηγγελίζετο τὸν λαόν NT *Lc.3.18 anunța poporului Vestea cea Bună;* (abs.) NT *Lc.9.6. III (pas.)* 1 a fi propovăduit: (d. Evanghelie) NT *Lc.16.16. 2 a primi Vestea cea Bună:* (d. pers.) NT *Mt.11.5.*

[εὐάγγελος]

εὐαγγέλιον, ου, τό *subst.* I răsplată pentru aducerea unei vești bune: ~ δέ μοι ἔστω OD. 14.152 *răsplata pentru vestea cea bună să fie a mea;* (frecv. pl.) εὐαγγέλια θύειν ISOC. 7.10, PLUT. *Demetr.11.4 a aduce jertfe de mulțumire pentru primirea unei vești bune;* εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ AR. *Eq.656 a jertfi zeitei o sută de vite pentru vestea cea bună;* δοῦναι εὐαγγέλια LXX *2Rg.4.10 a da răsplată pentru vestea bună.*

II veste bună: IOS. *BI.2.420, τὸ ~* ἐκφέρειν APP. *BC3.93 a răsprânde vestea cea bună.*

III (spec.) Vestea cea Bună, Evanghelia: (frecv. cu art.) NT *Mc.1.15, (+ gen. obiectiv) τὸ ~* τῆς βασιλείας NT *Mt.4.23 Evangelia Împărăției;* (+ gen. subiectiv) εἰς ~ θεοῦ NT *Rom.1.1 ca să vestească Evangelia lui Dumnezeu.*

[εὐάγγελος]

εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ *subst.* binevestitor, evanghelist: NT *Ef.4.11.*

[εὐαγγελίζω]

εὐ-άγγελος, ον *adj.* care aduce vești bune, binevestitor: (foc) AESCH. *Ag.21, (d. pers.) id. Ag.646, EUR. Med.975.*

[εὐ, ἄγγελος]

εὐαγέως, *adv.* (în chip) neîntinat, în curăție, cu pioșenie: A.RH. 2.699.

[εὐαγής¹]

εὐ-αγέω-ῶ, *vb.* {poet. part. εὐαγέων Call.} a fi neîntinat, curat, fără (de) prihană: EUR. *Ba.1008, THEOC. 26.30, CALL. Del.98.*

[εὐαγής¹]

εὐ-αγής¹, ἔς *adj.* neîntinat, curat, fără (de) prihană: SOPH. *Ant.521, PLAT. Ep.312a, εὐαγὲς ἢ τὸ ἀποκτεῖναι DEM. 9.44 uciderea să fie neîntinată;* (d. lucruri) ἐλέφας ... οὐκ εὐαγὲς ἀνάθημα PLAT. *Lg.956a fildeşul nu este o ofrandă curată;* (d. pers.) APP. *BC4.97.*

[εὐ, ἄγος]

εὐ-αγής², ἔς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I strălucitor: (d. zăpadă) EUR. *Ba.662, (aer) PLAT. Ti.58d. II* bine luminat, ușor de văzut: (stâncă) PI. *Fr.Pae.52h.47.*

III care permite o vedere bună: ἔδραν παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ AESCH. *Pers.466 in jilt de unde putea vedea întreaga armată;* EUR. *Supp.652.*

[εὐ, αὐγή]

εὐάγητος, ον *adj.* strălucitor: (d. nori) AR. *Nu.276.*

[εὐαγής]

εὐ-ἀγκάλος, ον *adj.* lesne de purtat în brațe: (provară) AESCH. *Pr.352.*

[εὐ, ἀγκάλη]

εὐάκεια, ας, ἡ *subst.* vale frumoasă: CALL. *Cer.82.*

[v. εὐαγκής]

εὐ-αγκής, ἔς *adj.* cu văi frumoase: (deal) PI. *N.5.46.*

[εὐ, ἄγκος]

εὐάγορ-, (dor.) v. εὐηγορ-

εὐαγρία, ας, ἡ *subst.* vânătoare bună: PLB. 8.29.6, LUC. *Cat.5.*

[εὐαγρος]

εὐ-αγρος, ον *adj.* norocos la vânătoare, ext. încununat de izbândă: (ambuscadă) SOPH. *OC1088.*

[εὐ, ἄγρα]

εὐάγωγία, ας, ἡ *subst.* I educație bună, bună creștere: PLUT. *M.13c. II* docilitate: PLAT. *Def.413b, ARSTT. VV1250b32.*

[εὐάγωγος]

εὐ-άγωγος, ον [ἄ] *adj.* |comp. -ότερος| I ușor de condus; docil, maleabil, manevrabil: (cu ἐπί, εἰς, πρὸς + ac.) PLAT. *R.486d, XEN. Oec.12.15, ARSTT. Pol.1327b38, πρὸς πᾶν ~* PLB. 11.29.9 *lesne de dus spre orice;* (+ dat. pers.) PLAT. *Lg.671b, (ὑπὸ + gen.) ISOC. Ep.2.15, (abs.) MEN. Fr.290, PLB. 18.10.7, (subst.) δακτύλων τὸ εὐάγωγον LUC. Im.6 flexibilitatea degetelor. II* ușor navigabil: (d. Nil) ISOC. 11.13.

[εὐ, ἄγω]

εὐ-άγων, ωνος *adj.* câștigat în lupte victorioase: (cinste) PI. *N.10.38.*

[εὐ, ἀγών]

εὐαδε, (ep.) ind. aor. 3sg. de la ἀνδάνω.

εὐ-ἄδικητος, ον [ἰ] *adj.* ușor de nedreptățit: LUC. *Tim.32.*

[εὐ, ἀδικέω]

εὐαερία, ας, ἡ *subst.* vânt prielnic, vreme bună: PLUT. *M.787e.*

[εὐαερος]

εὐάζω, *vb.* a striga evoé (εὐαί) (în cinstea lui Bacchos): SOPH. *Ant.1134, EUR. Ba.1034,*

PLUT *Marc.22.7*, (med.) (+ ac.) Βάκχιον εὐαζομένα EUR. *Ba.68 slāvindu-l pe Bacchos cu strigăte de evoē.*

[εὐαί]

εὐ-αῖς, ἐς [ā in Soph. *Ph.828*] *adj.* I bine bățut de vânt, aerisit: (loc) HES. *Op.599*. II care suflă bine, prielnic: (d. vânturi) HDT. 2.117, EUR. *Hel.1504*, (fig.) (d. somn) SOPH. *Ph.828*.

[εὐ, ἄημι]

εὐ-αθλος, ον *adj.* {gen. εὐαέθλου Pi.} care are succes la întrecerile sportive, cu atleți buni: (neam) PI. *I.6.3*.

[εὐ, ἄθλον]

εὐαί, *interj.* [var. εὐαί] euai, evoē: (strigăt bacchic de bucurie) AR. *Ec.1180*.

[cf. εὐοῖ]

εὐ-αῖνητος, ον *adj.* mult lăudat: PI. *P.4.177*.

[εὐ, αῖνέω]

εὐ-αῖρετος, ον *adj.* I ușor de luat, ușor de cucerit: HDT. 7.130. II ușor de găsit: (dub.) XEN. *Mem.3.1.10*.

[εὐ, αῖρέω]

εὐαῖσθησία, ας, ἡ *subst.* percepție bună, sensibilitate: PLAT. *Ti.76d*, ARSTT. *PA656a16*.

[εὐαῖσθητος]

εὐ-αῖσθητος, ον *adj.* [comp. -ότερος, superl. -ότατος] I care are o bună sensibilitate sau abilitate perceptivă, simțitor, sensibil: (d. pers.) PLAT. *Lg.812b*, (d. animale) ARSTT. *HA630b21*, (d. lucruri) τυλοῖ τὸ στόμα, ὥστε μὴ εὐαῖσθητον εἶναι XEN. *Eq.6.9 [zā-bala] întărește gura și o face insensibilă. II* ușor de perceput prin simțuri, ușor de sesizat: ARSTT. *Cael.289a7*.

[εὐ, αῖσθάνομαι]

εὐαῖσθήτως, *adv.* [comp. -τέρωσ Plat. *R.527d*] cu sensibilitate ascuțită: ~ ἔχειν PLAT. *Lg.670b a avea o sensibilitate ascuțită, a avea o bună percepție, a fi sensibil (la).*

[εὐαῖσθητος]

εὐ-αῖων, ωνος *adj.* I cu viață bună, fericit, binecuvântat: (d. pers.) EUR. *Ion126*, CALL. *Del.292*, (viață) AESCH. *Pers.711*, SOPH. *Tr.81*, (soartă) EUR. *IA550*. II care aduce fericire: (d. somn) SOPH. *Ph.829*, (bogăție) id. *Fr.592.3*.

[εὐ, αῖών]

εὐ-αλαζόνευτος, ον *adj.* bun de laudă, vrednic de mândrie: ARSTT. *Rh.1390b21*.

[εὐ, ἀλαζονεύομαι]

εὐἀλάκατος, (eol.) v. εὐηλάκατος: THEOC. 28.22.

εὐάλιος, (dor.) v. εὐήλιος

εὐ-άλωτος, ον [ā] *adj.* [comp. -ότερος] ușor de prins sau de cucerit: PLAT. *Phdr.240a*, (d. animale) XEN. *Cyn.9.9*, διὰ τὴν παχύτητα ~ ARSTT. *HA611a25 ușor de prins din cauza grăsimii; τείχος ... εὐάλωτον IOS. B13.151 zid ușor de cucerit; (fig.) οὐθ' ὑφ' ἡδονῆς οὐθ' ὑπὸ δέουσ ~ PLUT. *Sert.10.2 care nu se lasă ușor cucerit nici de plăcere, nici de teamă; εὐάλωτον εἰς δεισιδαιμονίαν PLUT. *Sert.11.6 înclinat spre superstiții.***

[εὐ, ἀλίσκω]

εὐήμερ-, (dor.) v. εὐημερ-

εὐ-ἄμπελος, ον *adj.* cu vii frumoase: (d. insula Salamina) EUR. *Fr.530.3*.

[εὐ, ἄμπελος]

εὐ-ἄμπυξ, ὄκος *adj.* cu bentițe frumoase: (d. Muze) PI. *Fr.Dith.70a*.

[εὐ, ἄμπυξ]

εὐάν, [ā] *interj.* euán, evoē: (strigăt bacchic) EUR. *Tr.326*, LUC. *Trag.38*.

[cf. εὐοῖ, εὐαί]

εὐαν, v. εὐα

εὐ-ἀνάγνωστος, ον *adj.* ușor de citit: ARSTT. *Rh.1407b11*.

[εὐ, ἀναγιγνώσκω]

εὐ-ἀνάκλητος, ον *adj.* I ușor de chemat sau de pronunțat: (d. numele de câini) XEN. *Cyn.7.5*. II ușor de chemat înapoi: PLUT. *Cim.17.9*. III ușor de potolit: PLUT. *TCG6.2*.

[εὐ, ἀνακαλέω]

εὐ-ἀνακόμιστος, ον *adj.* ușor de adus înapoi, ușor de retras: PLUT. *M.458e*.

[εὐ, ἀνακομίζω]

εὐ-ἀναπνευστος, ον *adj.* ușor de pronunțat dintr-o suflare: ARSTT. *Rh.1409b14*.

[εὐ, ἀναπνέω]

εὐανδρέω-ῶ, *vb.* I a fi plin de bărbați, a avea bărbați din belșug: (cetate) PLUT. *Cat.Ma.26.4*. II a fi puternic: PLUT. *Cam. 8.5*, APP. *Syr.190*.

[εὐανδρος]

εὐανδρία, ας, ἡ *subst.* I belșug de bărbați, oameni mulți și buni: XEN. *Mem.3.3.12*, PLUT. *Per.19.1*, APP. *BC1.11*. II bărbăție, vitejie: ἡ ~ διδακτόν EUR. *Suppl.913 bārbā-ŋia se poate învăța; οἱ πόνοι τίκτουσι τὴν*

εὐανδρίαν EUR. *Fr.*1052 *truda naște bărbăția*; LXX *2Mac.*8.7. **III** vigoare bărbătească: ARSTT. *Ath.*60.3.

[εὐανδρος]

εὐ-ανδρος, *ov adj.* |superl. -ότατος| **I** bogat în bărbați, cu oameni viteji: (țară) PI. *P.*1.40. EUR. *Tr.*229, AR. *Nu.*300, (cetate) PLUT. *M.*209e. **II** dătaător de oameni viteji: AESCH. *Eu.*1031.

[εὐ, ἀνὴρ]

εὐάνεμος, (dor.) *v.* εὐήνεμος

εὐάνθεμος, *ov adj.* cu flori multe și frumoașe: PI. *O.*1.67.

[εὐ, ἀνθεμον]

εὐ-ανθής, *ές adj.* |superl. -έστατος| {eol. neut. pl. εὐάνθεα Sapph. 81.6} **I** cu flori multe și frumoașe, împodobit cu flori. înflorit: (cunună) PI. *I.*7.50, (pajiște) AR. *Ra.*373, (loc) PLAT. *Smr.*196b. εὐανθέα ... στόλον PI. *P.*2.62 *corabie împodobită cu flori*. **II** înfloritor, bogat: (d. păr) OD. 11.320. **III** înflorat, viu colorat, pestriț: (d. culori) PLAT. *Phd.*100d, ARSTT. *Col.*792a15, (veșmânt) LUC. *Rh.Pr.*15. **IV** (fig.) înfloritor, prosper: εὐανθεῖ σὺν ὄλβῳ PI. *I.*5.12 *cu o fericire înfloritoare*; εὐανθέ' ἀπέπνευσας ἀλικίαν PI. *I.*7.34 *și-ai dat sufletul în floarea vârstei*; λιπαρός γε καὶ ~ ἐν γυμνασίοις διατρίψεις AR. *Nu.*1002 *[cu trupul] strălucitor și înfloritor, îți vei petrece timpul în gimnaziu*.

[εὐ, ἀνθος]

εὐανορία, *ας, ἡ subst.* (dor.) bărbăție, vigoare bărbătească: EUR. *HF*407, (pl.) εὐανορίασι PI. *O.*5.20 *cu bărbați puternici (sau fapte de vitejie)*.

[εὐήνωρ]

εὐαντέω-ῶ, *vb.* |imper. aor. εὐάντησον| a întâmpina cum se cuvine, a primi bine, a fi binevoitor: (+ dat.) CALL. *Dian.*268.

[εὐαντής]

εὐαντής, *ες adj.* primitor, binevoitor: (prob. d. Hekate) A.RH. 4.148.

[εὐ, ἀντάω]

εὐάνωρ, [ᾶ] (dor.) *v.* εὐήνωρ

εὐ-απάλλακτος, *ov adj.* |comp. -ότερος| de care cineva poate scăpa cu ușurință: (d. un cal de vânzare) XEN. *Eq.*3.1, (d. o afecțiune) ARSTT. *Pr.*883a18.

[εὐ, ἀπαλλάσσω]

εὐαπαντησία, *ας, ἡ subst.* bună întâmpinare, bine-primire: PLUT. *M.*441b (Chrysipp. ap.).

[εὐαπάντητος]

εὐ-απάντητος, *ov adj.* primitor, binevoitor: LXX *2Mac.*14.9

[εὐ, ἀπαντάω]

εὐ-ἀπάτητος, *ov [πᾶ] adj.* |comp. -ότερος| **I** ușor de înșelat: PLAT. *Phdr.*263b, LUC. *Dem.*12. **II** care înșală cu ușurință, înclinat spre înșelare: ARSTT. *HA*608b12.

[εὐ, ἀπατάω]

εὐαπήγητος, (ion.) *v.* εὐαφήγητος

εὐ-απόβᾶτος, *ov adj.* |comp. -ώτερος| care permite o debarcare bună, unde se poate debarca ușor: (insulă) THUC. 4.30.

[εὐ, ἀποβαίνω]

εὐ-απολόγητος, *ov adj.* ușor de apărat, ușor de justificat: (nedreptate) PLUT. *AgisCleom.* 17.10.

[εὐ, ἀπολογέω]

εὐ-απόλυτος, *ov adj.* ușor de desfăcut, ușor de desprins: ARSTT. *HA*530a6.

[εὐ, ἀπολύω]

εὐ-αποσειστός, *adv.* (în chip) ușor de scuturat *sau* de zdruncinat: PLUT. *M.*1036e (Chrysipp. ap.).

[εὐ, ἀποσειώ]

εὐ-ἀπόσπαστος, *ov adj.* ușor de despărțit, ușor de separat: (+ gen.) ARSTT. *HA*550a12.

[εὐ, ἀποσπάω]

εὐ-ἀποτείχιστος, *ov adj.* ușor de izolat cu ziduri, ușor de împresurat: THUC. 6.75. XEN. *HG*2.4.31.

[εὐ, ἀποτειχίζω]

εὐἄρεστέω-ῶ, *vb.* |aor. εὐηρέστησα| **I** (act.) **1** a plăcea, a fi plac, a bine-plăcea (cuiva): (+ dat.) PLB. 22.19.2, εὐηρέστησεν δὲ Ἐνωχ τῷ θεῷ LXX *Gen.*5.22 *iar Enoh a plăcut lui Dumnezeu*. **2** a primi cu plăcere, a fi de acord cu (ceva): (+ dat.) τοῦ δὲ βασιλέως εὐαρεστήσαντος τοῖς λεγομένοις PLB. 4.86.1 *regele s-a arătat de acord cu cele spuse*; PLUT. *M.*121f. **II** (med., pas.) a fi mulțumit de, a se mulțumi cu: (+ dat.) PLB. 21.43.21, NT *Evr.*13.16.

[εὐἄρεστος]

εὐἄρεστησις, *εως, ἡ subst.* plăcere, mulțumire: ἢ διὰ φόβον ἢ δι' εὐαρέστησιν IOS. *AI*2.269 *fie de frică, fie pentru a-i face pe plac*.

[εὐαρεστέω]

εὐ-ἄρεστος, *ov [ᾶ] adj.* care place, plăcut, bine plăcut: (+ dat.) LXX *Ἰη.*4.10, NT *2Cor.*5.9, (+ prep. παρά, ἐνώπιον „înaintea, în fața”) LXX *Ἰη.*9.10, NT *Evr.*13.21, (abs.)

τὸ ... εὐάρεστον NT *Rom.*12.2 *ceea ce este plăcut [lui Dumnezeu].*

[εὐ, ἀρέσκω]

εὐάρεστος, *adv.* în chip plăcut: NT *Evr.*12.28, (comp.) ἀνδρὶ ... εὐαρεστοτέρως διακεῖσθαι XEN. *Mem.*3.5.5 *a se arăta mai binevoitor față de un om.*

[εὐάρεστος]

εὐ-ἀρίθμητος, *ον adj.* ușor de numărat, puțin numeros: PLAT. *Ap.*40d, XEN. *Hipp.*5.5, ARSTT. *Ath.*69.1.

[εὐ, ἀριθμέω]

εὐ-αρκτος, *ον adj.* ușor de condus: (d. gura unui cal) AESCH. *Pers.*193.

[εὐ, ἄρχω]

εὐ-ἀρμᾶτος, *ον adj.* **I** cu care bune sau frumoase: (d. Theba) SOPH. *Ant.*845. **II** învingător în cursa de care: (d. pers.) PI. *P.*2.5, id. *I.*2.17.

[εὐ, ἄρμα]

εὐαρμοστία, *ας, ἡ subst.* **I** bună potrivire, acord, armonie: ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου εὐρυθμίας τε καὶ εὐαρμοστίας δεῖται PLAT. *Prt.*326b *viața omului are nevoie de euritmie și de armonie*; PLAT. *Def.*411e, ISOC. 15.189. **II** echilibru, tact: (πρός + ac.) PLUT. *Pomp.*1.3.

[εὐάρμοστος]

εὐ-ἀρμοστος, *ον adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** bine potrivit, armonios: (d. un nai) εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις EUR. *El.*702 *în trestii bine potrivite*; (d. pers.) εὐρυθμότεροι καὶ εὐαρμοστώτεροι PLAT. *Prt.*326b *mai euritmici și mai armonioși*; (subst.) τὸ εὐάρμοστον PLAT. *R.*400d *ceea ce este armonios, armonia*. **II** în armonie cu, în acord cu: (πρός + ac.) ISOC. 12.32, (+ dat.) τοῖς πολίταις ~ PLUT. *AgisCleom.*3.8 *în bun acord cu concetățenii săi*. // **εὐαρμόστως**, *adv.* |comp. -ότερον| (în chip) potrivit, armonios: ~ ἔχειν ISOC. 11.12 *a fi potrivit, a fi în armonie (cu)*; ARSTT. *Pr.*920a19.

[εὐ, ἀρμόζω]

εὐ-ἀροτος, *ον adj.* bine arat sau ușor de arat: A.RH. 2.810.

[εὐ, ἀρώω]

εὐ-αρχος, *ον adj.* **I** ușor de condus, lesne de stăpânit: ARSTT. *Oec.*1344b14. **II** care începe bine, cu început bun: (discurs) LUC. *Lex.*1.

[εὐ, ἀρχή]

εὐασμα, *ατος, τό subst.* strigăt de evoc

(εὐαί), chiot bacchic: EUR. *Ba.*129.

[εὐάζω]

εὐασμός, *οῦ, ὁ subst.* v. εὐασμα: PLUT. *Ant.*75.4, id. *Marc.*22.7.

[εὐάζω]

εὐαυγής, v. εὐαγής: ARSTT. *Mu.*397a16

εὐ-αυξής, *ἑς adj.* |comp. -έστερος| **I** care crește bine, bine dezvoltat: ARSTT. *PA*673b34, PLUT. *M.*237f. **II** care se alungește cu ușurință, elastic: ARSTT. *HA*493a30.

[εὐ, αὐξάνω]

εὐ-αφήγητος, *ον adj.* {ion. εὐαπήγητος} ușor de descris: HDT. 7.63.

[εὐ, ἀφήγεομαι]

εὐ-ἄφής, *ἑς adj.* **I** moale (la atingere), fin, delicat: (fig.) νοῦς ... ~ PLUT. *M.*588e *intellect sensibil*. **II** care atinge cu delicatețe: τὸ εὐαφές τῶν δακτύλων LUC. *Im.*14 *atingerea delicată a degetelor*; (fig.) ~ ... μετάβασις LUC. *Hist.*Conscr.55 *trecere lină*.

[εὐ, ἀφή]

εὐἄφως, *adv.* cu delicatețe: LUC. *Harm.*1.

[εὐαφής]

εὐἄχ-, (dor.) v. εὐηχ-

εὐ-βάστακτος, *ον adj.* ușor de ridicat sau de cărat: HDT. 2.125, ARSTT. *Pol.*1257a34, (+ dat.) PLUT. *M.*967f.

[εὐ, βαστάζω]

εὐ-βᾶτος, *ον adj.* |comp. -ώτερος| pe unde se poate merge cu ușurință, accesibil, practicabil: AESCH. *Pr.*718, (op. δύσβατος) PLAT. *Lg.*761a, XEN. *HG*4.6.9, PLB. 10.29.4.

[εὐ, βαίνω]

εὐ-βίος, *ον adj.* |superl. -ώτατος| v. εὐβί-
οτος: ARSTT. *HA*620a21.

[εὐ, βίος]

εὐ-βίοτος, *ον [ῖ] adj.* care are trai bun, care își procură hrana cu ușurință: (d. animale) ARSTT. *HA*609b19.

[εὐ, βίοτος]

εὐ-βλαπτος, *ον adj.* ușor de rănit: ARSTT. *GA*719a34.

[εὐ, βλάπτω]

εὐ-βλητος, *ον adj.* ușor de lovit, expus (loviturilor): APP. *BC*2.79.

[εὐ, βάλλω]

Εὐβοεύς, *οἰώς adj.m.* |nom. pl. Εὐβοεῖς| {ion. nom. pl. Εὐβοεές, dat. pl. -οεῦσι Hdt.} din Euboea (Euboia), eubean: HDT. 8.4.

[Εὐβοῖα]

εὐ-βοήθητος, *ον adj.* **I** ușor de ajutat sau de apărut: (teritoriu) ARSTT. *Pol.*1327a3. **II**

ușor de tratat: (boală) ARSTT. *Pr.*862b6.
[εὐ. βοηθέω]

Εὔβοια, ας. ἡ *subst.* {ion. Εὐβοίη, -ης (ac. -αν)} Eubee (Euboia, în prezent Evia), insulă în Marea Egee: IL. 2.535, OD. 7.321.

[εὐβους]

Εὐβοίηθε(ν), *adv.* din Eubee CALL. *Del.*197.
[Εὔβοια]

Εὐβοϊκός, ἡ, ὄν *adj.* din Eubee (Euboia), eubean (euboic): HDT. 3.89.

[Εὔβοια]

Εὐβοίς, ἴδος *adj.f.* |contr. Εὐβοῖς, οἶδος| din Eubee (Euboia): HDT. 3.89.

[Εὔβοια]

εὐβοσία, ας. ἡ *subst.* I pășuni bune: ARSTT. HA522b22. II hrană bună sau îmbelșugată: ARSTT. HA517b. id. GA726a6. III condiție bună: (a trupului) ARSTT. GA774b25.

[εὐβοτος]

εὐβοτέομαι-οὔμαι, *vb.* a fi bogat în pășuni: (țară) IOS. A115.109.

[εὐβοτος]

εὐ-βοτος, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος Eur. *Fr.*1083.6| I bogat în pășuni: (d. țări, ținuturi) OD. 15.406, PLAT. *Criti.*111a, CALL. *Del.*164. II hrănit bine, gras: (miel) THEOC. 5.24.

[εὐ, βόσκω]

εὐ-βοτρυς, υ *adj.* |gen. -υος| bogat în ciorchini (de strugure), cu struguri din belșug: SOPH. *Ph.*548.

[εὐ, βότρυς]

εὐβουλεύς, ἑως, ὁ *subst.* bun sfătuitor, sfetnic bun: (epitet al lui Dionysos) PLUT. *M.*714c.

[εὐβουλος]

εὐβουλία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} bună sfătuire, bună chibzuire, chibzuială: AESCH. *Pr.*1035, SOPH. *Ant.*1050, THUC. 1.78, EUR. *Supp.*161, ~ ἀρετὴ λογισμοῦ σύμφυτος PLAT. *Def.*413c *buna sfătuire [este] virtute înnăscută rașunii; τὴν τὰ θνητῶν πράγματ' οὐκ ~ MEN. Asp.*411 *înτάμπλarea [conduce] faptele oamenilor, nu buna chibzuire.*

[εὐβουλος]

εὐ-βουλος, ὄν *adj.* |comp. -ότερος| bun sfătuitor, care deliberează bine. chibzuit: (epitet al lui Themis) PI. *O.*13.8, HDT. 8.110, THUC. 1.84, PLAT. *R.*428b, ARSTT. EN1141b13, εὐβούλους δὲ νομίζομεν οἵτινες ἂν αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς ἄριστα περι

τῶν πραγμάτων διαλεχθῶσιν ISOC. 3.8 *socotim bunî sfătuitori pe cei care în diferite probleme chibzuiesc în sinea lor în chipul cel mai nimerit; (subst.) τὸ εὐβουλὸν APP. BC2.36 buna chibzuială;*

[εὐ. βουλῆ]

εὐβούλωζ, *adv.* |comp. -ότερον| cu bună sfătuire, cu chibzuială: ~ ἔχειν AESCH. *Ch.*696 *a fi de bună chibzuială, a fi chibzuit.*

[εὐβουλος]

εὐγαῖθ-, (dor.) v. εὐγηθ-

εὐγε, *adv., interj.* |scris și εὐ γε I (*adv.*) bine, perfect, corect: (frecv. în răspunsuri) εὐ γε λέγεις, ὦ Σώκρατες PLAT. *La.*197a *bine zici, Socrate!; εὐ γε σὺ ποιῶν PLAT. R.*351c *bine faci!; (cu repetiție) AR. Pax*285, (iron.) AR. *Av.*1692. II (*interj.*) bine!, bravo!: PLAT. *Grg.*494c, (cu repetiție) AR. *Eq.*470. XEN. *Cyn.*6.19, (+ dat.) εὐγε εὐγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν LXX *Ps.*34.25 *bine, bine pentru sufletul nostru!; εὐγε τῆς προαιρέσεως LUC. Vit.Auct.*8 *bravo pentru alegerea ta!*

[εὐ, γε]

εὐ-γειος, ὄν *adj.* cu pământ bun, roditor, fertit: PLUT. *Cam.*3.3.

[εὐ, γῆ]

εὐγένεια, ας, ἡ *subst.* |cu art. și crază ηὐγένεια| I neam bun, origine nobilă, noblețe: AESCH. *Pers.*442, EUR. *El.*1097 PLAT. *Mx.*237a, XEN. *Ages.*1.2, ~ ἔστιν ἀρετὴ γένους ARSTT. *Pol.*1283a35 *noblețea este o virtute de familie; εὐγενεία καὶ πλοῦτω τετυφωμένον PLUT. Sert.*15.2 *înfumurat de obârșia sa nobilă și de bogăția sa; (pl.) εὐγένεια καὶ δυσγένεια PLAT. R.*618d *originea nobilă și originea umilă.* II (ext.) I noblețe, caracter nobil, demnitate: εθαύμασε τὴν εὐγένειαν αὐτῆς PLUT. *Ant.*86.7 *a admirat noblețea ei.* 2 prestanță: ἡ ἐν τοῖς σώμασιν ~ PLUT. *Rom.*6.3 *noblețea tru-pească.* 3 distincție, elegantă: ἡ τῶν λόγων ~ PLUT. *Dem.*13.6 *noblețea discursurilor.*

[εὐγενής]

εὐ-γένειος, ὄν *adj.* {ep. ἡγένειος} cu barbă frumoasă sau bogată, bărbos: (Ieu) IL. 15.275, OD. 4.456, (d. pers.) PLAT. *Euthphr.*2b, LUC. *ITr.*26.

[εὐ, γένειον]

εὐγενέτης, ου *adj.m.* {dor. εὐγενέτας} v. εὐγενής: EUR. *Ion*1060.

[εὐγενής]

εὐ-γενής, ἑς *adj.* |comp. -έστερος, superl.

-έστατος| {ep. εὐηγενής Theoc. 27.43} **I** I de neam bun, cu obârșie aleasă, nobil: (d. pers.) AESCH. *Pers.*704, HDT. 5.6, THUC. 1.126, ὄντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοὶ EUR. *El.*560 *deși de neam bun, sunt răi*; εὐγενεῖς γὰρ εἶναι δοκοῦσιν οἷς ὑπάρχει προγόνων ἀρετὴ καὶ πλοῦτος ARSTT. *Pol.*1301b3 *căci nobili sunt socotiți cei care au de la strămoși virtute și bogăție*. **2** (d. animale și plante) de viță nobilă, de soi, de rasă: AESCH. *Ag.*159, SOPH. *El.*25, PLB. 1.58.7. **II** (d. însușiri, lucruri, evenimente) **I** nobil, ales, demn: εἶτ' ~ πέφυκας SOPH. *Ant.*38 *dacă ești nobilă din fire*; ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι τὸν εὐγενῆ χρῆ SOPH. *Ai.*480 *omul nobil trebuie ori să trăiască frumos, ori să moară frumos*; (ext.) οὐνεκ' εὐγενεστάτης γνώμης EUR. *Hel.*1686 *pentru noblețea purtării*; ἱερὰν καὶ εὐγενῆ στρατείαν LXX *4Mac.*9.24 *luptă sfântă și nobilă*; μέχρι ... εὐγενοῦς θανάτου APP. *BC.*4.126 *până la o moarte nobilă*. **2** ales, mândru, distins: (chip) EUR. *Med.*1072, (gât) id. *Hel.*136. **3** de calitate superioară: (bronz) SOPH. *Fr.*864, (pământ) PLUT. *Cat.Mi.*25.4. **4** (d. stil) ales, înalt: λόγος ... τοῦ πρὶν εὐγενέστερος EUR. *Heracl.*553 *o vorbă mai aleasă decât cea dinainte*. [εὖ, γένος]

εὐγενία, ας, ἡ *subst.* v. εὐγένεια: EUR. *HF*696.

εὐγενίζω, *vb.* a ἰnnobila: (+ ac. dublu) μήτε εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν εὐγενίσας LXX *2Mac.*10.13 *fiindcă nu își putea îndeplini funcția cu demnitate*. [εὐγενής]

εὐγενίς, ἴδος, ἡ *adj.f., subst.* (femeie) de neam bun, nobilă: IOS. *A17.*70. [εὐγενής]

εὐγε-νῶς, *adv.* |comp. -έστερον, superl. -έστατα| cu noblețe, cu demnitate, cu curaj: εἰ θανεῖν δεῖ, κατανοούμεθ' ~ EUR. *Cyc.*201, *dacă trebuie să murim, vom muri cu demnitate*; MEN. *Dys.*281, PLB. 1.82.8. [εὐγενής]

εὐ-γεφύρωτος, *adj.* lesne de podit, unde se poate construi un pod cu ușurință: (loc) PLB. 3.66.5. [εὖ, γεφυρόω]

εὐ-γεως, ὠν *adj.* v. εὐγειος: PLUT. *Sull.*16.1, APP. *BC.*4.102, (subst.) τὸ εὐγεων PLB. 9.27.10 *rodnicia pământului*. [εὖ, γῆ]

εὐ-γηθής, ἔς *adj.* {dor. εὐγάθής} vesel, voios: EUR. *HF*793. [εὖ, γηθέω]

εὐγήθητος, ὠν *adj.* {dor. εὐγάθητος [ᾱ]} v. εὐγηθής: EUR. *IT*212. [εὐγηθής]

εὐγηρία, ας, ἡ *subst.* bătrânețe frumoasă: ARSTT. *Rh.*1361b26, PLUT. *M.*111b. [εὐγηρος]

εὐγηρος, ὠν *adj.* v. εὐγηρως: ARSTT. *HA*615a33.

εὐ-γηρως, υ *adj.* care sună frumos, melodios: AR. *Ra.*213. [εὖ, γῆρως]

εὐ-γηρως, ὠν *adj.* |var. εὐγήρως| care se bucură de o bătrânețe frumoasă: ARSTT. *Rh.*1361b28, CALL. *Epigr.*40.6, PLUT. *M.*343c. [εὖ, γῆρας]

εὐγλάγετος, ὠν [ᾱ] *adj.* bogat în lapte, plin de lapte: LUC. *Trag.*110. [εὐγλαγής (εὖ, γλάγος)]

εὐγλωσσία, ας, ἡ *subst.* {att. εὐγλωττία} **I** elocvență: EUR. *Fr.*206.4, AR. *Eq.*837. **II** limbuție: EUR. *Fr.pap.*156.2. [εὐγλωσσος]

εὐ-γλωσσος, ὠν *adj.* {att. εὐγλωττος} **I** care vorbește bine, elocvent: AESCH. *Supp.*775, EUR. *Fr.*899.1. **II** (peior.) bun de limbă, limbut: AR. *Nu.*445. [εὖ, γλῶσσα]

εὐγμα, ατος, τό *subst.* |frecv. pl.| **I** laudăroșenie: OD. 22.249. **II** rugă, rugăciune, dorință: AESCH. *Pr.*584, id. *Th.*267, SOPH. *Ant.*1185, AR. *Th.*354, CALL. *Lav.Pall.*139. [εὐχομαι]

εὐγμαί, ind. pf. med. de la εὐχομαι.

εὐ-γμαπτος, ὠν *adj.* bine curbat, frumos încovoiat: OD. 18.294, A.RH. 3.833. [εὖ, γνάμπτω]

εὐγνωμονέω-ῶ, *vb.* **I** a fi cu bună chibzuință, a fi rațional, a fi înțelept: PLUT. *Num.*12.7, IOS. *A19.*196. **II** a fi binevoitor, a fi mărinimos: πρὸς Αἰτωλοὺς εὐγνωμόνησε PLUT. *Comp.Phil.Flam.*1.5 *a arătat mărinimie față de etolienii*. [εὐγνώμων]

εὐγνωμόνως, *adv.* |comp. -έστερον| **I** în mod chibzuit, cu înțelepciune: οὐκ ~ EUR. *Fr.*1031 *cu nechibzuință*; XEN. *Ages.*2.25, LUC. *Tox.*5. **II** cu bune sentimente, cu bunăvoință, cu mărinimie: PLUT. *Ant.*63.3. **III** cu

recunoștință: PLUT. *Sull.*10.2.

[εὐγνώμων]

εὐγνωμοσύνη, ης, ἡ *subst.* I bună judecată, bună chibzuință: ARSTT. *MM*1198b34. II bunăvoință, mărinimie, generozitate: PLB. 5.10.2, PLUT. *Them.*7.4, LUC. *Rh.Pr.*20.

[εὐγνώμων]

εὐ-γνώμων, ον *adj.* |gen. -όνος; comp. -ονέστερος, superl. -ονέστατος| I care are o bună judecată, chibzuit, înțelept: (d. pers.) XEN. *Mem.*2.8.6, ARSTT. *MM*1199a2, ἀδελφὴν μὲν ἀγαθὴν, μητέρα δὲ οὐκ εὐγνώμονα APP. *BC*4.37 *o soră bună, dar o mamă nechibzuită*. II care are sentimente sau intenții bune, binevoitor, mărinimos, înțelegător: (d. pers.) DEM. *Ep.*3.45, PLB. 2.57.8, εὐγνωμόνων ... ἀκροατῶν δεῖται PLUT. *Lys.*12.5 *are nevoie de ascultători binevoitori*; (d. lucruri) ψεύδος ... εὐγνωμονέστερον LUC. *VH*1.4 *o minciună mai cinstită*; (subst.) τὸ εὐγνωμον ΙΟΣ. *AI*2.166 *bunăvoința, mărinimie*.

[εὐ, γνώμη]

εὐγνωστός, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| I ușor de cunoscut, clar: SOPH. *Ai.*704, XEN. *Oec.*20.14, PLAT. *Sph.*218e, (+ dat.) παντὶ ~ LYS. 17.4 *lesne de cunoscut (= clar) pentru oricine*; DEM. 29.1. II bine-cunoscut, vestit: MEN. *Fr.*402.6.

[εὐ, γινώσκω]

εὐ-γομφος, ον *adj.* bine încuiat, bine îmbinat: (poartă) EUR. *IT*1286.

[εὐ, γόμφος]

εὐγονία, ας, ἡ *subst.* fecunditate: PLAT. *R.*546a, XEN. *Lac.*1.6.

[εὐγονος]

εὐ-γραμμος, ον *adj.* bine desenat, cu linii sau trăsături frumoase: LUC. *ITr.*33, (subst.) ὄφρῶν τὸ εὐγραμμον LUC. *Im.*6. *conturul frumos al sprâncenelor*.

[εὐ, γραμμή]

εὐγωνία, ας, ἡ *subst.* pătrat: EUR. *Ion*1137.

[εὐγώνιος]

εὐ-γώνιος, ον *adj.* cu unghiuri frumoase sau drepte: XEN. *Oec.*4.21, ARSTT. *Pr.*912b15.

[εὐ, γωνία]

εὐδαιμονέω-ω, *vb.* |aor. ηὐδαιμόνησα, pf. ηὐδαιμόνηκα| a fi fericit, a fi binecuvântat de soartă, a avea noroc sau succes, a prospera: (d. pers.) HDT. 1.170, THUC. 8.24, κοῦδεῖς διὰ τέλους εὐδαιμονεῖ EUR. *Fr.*273 *și nimeni nu este fericit până la sfârșit*: (d.

țări, orașe) ὅτε τὰ μάλιστα ἡ πόλις ηὐδαιμόνει XEN. *Ap.*18 *când cetatea se bucura de cea mai mare prosperitate*; (+ ac. de relație „în ceea ce privește”) HDT. 2.177, SOPH. *Ant.*506, (+ εἰς „în”) EUR. *Fr.*45, (+ ἐν) LUC. *DMort.*24.3.

[εὐδαίμων]

εὐδαιμόνημα, ατος, τό *subst.* noroc: LUC. *Im.*22.

[εὐδαιμονέω]

εὐδαιμονία, ας, ἡ *subst.* {ion. εὐδαιμονίη} I fericire, noroc(ire): Pl. *P.*3.84, (op. κακοδαιμονίη „nenorocire”) HDT. 1.87, SAPPH. 148.2, ἔστι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ HDT. 5.4 *se bucură de cea mai mare fericire*; τὴν εὐδαιμονίαν διδόναι XEN. *Cyr.*7.2.21 *a dăruie fericirea*; (pl.) EUR. *IA*591. II bunăstare, prosperitate, bogăție: ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε HDT. 5.28 *Naxosul se afla mai presus de celelalte insule ca bunăstare*; χρημάτων προσόδω καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ THUC. 2.97 *prin veniturile în bani și prin alte bogății*; τὸ μέγεθος τῆς Ῥωμαίων εὐδαιμονίας PLB. 2.22.2 *marea bogăție a romanilor*; εἰς τὴν προτέραν εὐδαιμονίαν ἐπανελεθὲν ΙΟΣ *AI*5.173 *a reveni la prosperitatea de dinainte*.

[εὐδαίμων]

εὐδαιμονίζω, *vb.* a fericii, a felicita, a socoti (pe cineva) fericit sau norocos: (+ ac.) EUR. *Tr.*268, XEN. *Mem.*2.7.7, ISOC. 8.83, (+ ac. pers. și gen. lucru) τοὺς ἀνθρώπους ~ τῶν ἀγαθῶν PLAT. *Smp.*194e *a fericii oamenii pentru bunurile...*; (+ ἐπί și dat.) DEM. 18.260, (+ διά și ac.) LUC. *Nigr.*23, (pas.) ζηλωτὸς ... καὶ εὐδαιμονιζόμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν PLAT. *Grg.*473c *invidiat și [socotit] fericit de către cetățeni*.

[εὐδαίμων]

εὐδαιμονικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| I privitor la fericire; care produce fericire, care face fericit: PLAT. *Phdr.*253c, ARSTT. *EN*1176b16, (subst.) τὰ εὐδαιμονικά XEN. *Mem.*4.2.34 *cele care constituie fericirea (sau care aduc fericirea)*. II fericit: (d. pers.) AR. *Ec.*1134, ARSTT. *EN*1099b3.

[εὐδαίμων]

εὐδαιμονικῶς, *adv.* în mod fericit, în bunăstare: AR. *Pax*856, XEN. *HG*3.2.9.

[εὐδαιμονικός]

εὐδαιμόνισμα, ατος, τό *subst.* I fericire sau

ceea ce este considerat fericire: PLAT. *Ep.*354c. **II** fericire, norocire: APP. *BC*4.16. [εὐδαιμονίζω]

εὐδαιμονισμός, οὐ, ὁ *subst.* **I** faptul de a fericii (pe cineva); fericire, norocire: ARSTT. *Rh.*1367b34, id. *EN*1127b18, PLUT. *Pel.*34.4, LUC. *Dom.*5. **II** felicitare: PLUT. *Sull.*6.4.

[εὐδαιμονίζω]

εὐδαιμονιστέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie considerat fericit: ARR. *An.*1.12.2. // **εὐδαιμον-ιστέον**, *adj.vb.* trebuie să considerăm fericit: ARSTT. *EN*1100a10.

[εὐδαιμονίζω]

εὐδαιμόνως, *adv.* |comp. -ονέστερον, superl. -ονέστατα| în mod fericit: EUR. *Or.*601, AR. *Pl.*802, XEN. *Hier.*7.10, ζῆν ~ καὶ καλῶς ARSTT. *Pol.*1281a2 *a trăi fericit și bine.*

[εὐδαίμων]

εὐ-δαίμων, ον *adj.* |gen. -ονος; comp. -ονέστερος, superl. -ονέστατος| **I** fericit, binecuvântat de soartă, norocos: (d. pers.) HES. *Op.*826, PI. *P.*10.22, AESCH. *Pr.*647, ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ... ~ ἐστὶ καὶ μακάριος PLAT. *Lg.*660e *omul bun este norocos și fericit;* (d. abstr.) ~ βίος EUR. *Med.*595 *viață fericită;* (*subst.*) τὸ εὐδαιμον THUC. 2.43 *fericirea.* **II** bogat, prosper: (d. pers.) HDT. 1.133, THUC. 2.53, PLAT. *R.*406c, (d. țări, regiuni) PI. *P.*4.276, HDT. 8.111, χώραν καλὴν καὶ εὐδαίμονα XEN. *An.*5.6.25 *ținut frumos și bogat.*

[εὐ, δαίμων]

εὐ-δάκρυτος, ον *adj.* vrednic de multe lacrimi: AESCH. *Ch.*181.

[εὐ, δακρύω]

εὐ-δάπανος, ον [δᾶ] *adj.* care cheltuie mult, cheltuiitor, generos: ARSTT. *VV*1250a13, PLUT. *M.*632c, (*subst.*) τὸ εὐδάπανον PLUT. *Sol.*3.1 *ușurința în a face cheltuieli.*

[εὐ, δαπάνη]

εὐ-δείελος, ον *adj.* **I** ușor de deslușit, vizibil de departe (*sau* seara, la asfințit): (d. Ithaca) OD. 2.167. **II** înșorit: PI. *O.*1.111, id. *P.*4.76. [εὐ, *δέελος (cf. δῆλος „vizibil, clar”); dar cf. δειελος, δειλη „seară”]

εὐ-δειπνος, ον *adj.* **I** cu cină bogată, îmbelșugat: (ospăț) EUR. *Med.*200. **II** bine ospătat: (d. sufletele morților) AESCH. *Ch.*484.

[εὐ, δειπνόν]

εὐ-δενδρος, ον *adj.* |comp. -ότερος| cu arbori frumoși, bine împădurit: PI. *O.*8.9, id. *P.*4.74, EUR. *IT*134, LUC. *Peregr.*21.

[εὐ, δένδρον]

εὐδесκε, *impf. iter. act.* 3sg. de la εὐδω.

εὐ-δηλος, ον *adj.* foarte clar, ușor de deslușit, limpede, evident: AESCH. *Pers.*1009, ARSTT. *Pr.*882b9, (frecv.) εὐδηλον ὅτι PLAT. *Plt.*308d, XEN. *An.*3.1.2 [*este*] *foarte clar că;* (d. pers.) ~ γέρων ... κελεύων AR. *Ach.*1130 *se vede foarte clar un bătrân care spune;* εὐδηλοι πᾶσιν ἔσεσθε DEM. 16.10 *va fi evident pentru toți că voi... .*

[εὐ, δῆλος]

εὐδήλως, *adv.* (în mod) foarte clar: PLUT. *Thes.*3.5.

[εὐδηλος]

εὐδία, ας, ἡ *subst.* {ion. εὐδίη} **I** vreme bună, vreme frumoasă: PI. *I.*7.38, PLAT. *Lg.*961e, ἐν εὐδία χειμῶνα ποιουσιν XEN. *HG*2.4.14 *stârnesc furtună pe vreme frumoasă (= din senin);* (gen.) εὐδίας ARSTT. *HA*597b13 *pe vreme bună, în absența vântului.* **II** (fig.) calm, liniște (sufletească), seninătate, pace: PI. *O.*1.98, AESCH. *Th.*795, EUR. *Andr.*1145, ἐν εὐδία γὰρ ὀρῶ ὑμᾶς XEN. *An.*5.8.20 *căci vă văd în ape liniștite.*

[εὐ, *διϛ-ᾶ (cf. Ζεύς)]

εὐ-διάβατος, ον *adj.* ușor de trecut, ușor de traversat: (d. fluvii, râuri) XEN. *HG*4.2.11, PLUT. *M.*1117d.

[εὐ, διαβαίνω]

εὐ-διάβλητος, ον *adj.* v. εὐδιάβολος: ARSTT. *EE*1237b23.

[εὐ, διαβάλλω]

εὐ-διάβολος, ον *adj.* lesne de răstălmăcit, ușor de calomniat: PLAT. *Euthphr.*3b, id. *Lg.*944b, (d. pers.) ARSTT. *Rh.*1372b35.

[εὐ, διαβάλλω]

εὐδιαβόλως, *adv.* (în mod) ușor de calomniat: ~ ἔχειν DEM. 61.17 *a fi ușor de calomniat, a da prilej de calomnie.*

[εὐδιάβολος]

εὐδιάζω, *vb.* (med.) a fi calm, liniștit, senin: (fig.) (d. viață) PLAT. *Sp.*370d.

[εὐδιάω]

εὐδιαθέτως, *adv.* cu bună dispunere, în bună rânduială: IOS. *B*13.82.

[εὐδιάθετος (< εὐ, διατίθημι)]

εὐδιαῖος, ου, ὁ *subst.* (mar.) gaură pentru evacuarea apei de santină: PLUT. *M.*699f.

[εὐδία]

εὐ-διαίρετος, ον *adj.* |comp. -ώτερος| I uşor de divizat, uşor divizibil: ARSTT. *Ph.* 215a31, id. *Cael.*313b6. II uşor de rupt sau de distrus: ARSTT. *PA*654a30.

[εὐ, διαιρέω]

εὐδαιότερος, (comp.) v. εὐδιος

εὐ-δίαιτος, ον *adj.* cumpătat, econom: (op. πολυδάπανος) XEN. *Ap.*19.

[εὐ, δίαιτα]

εὐ-διάκοπος, ον *adj.* uşor de tăiat: PLB. 3.46.4.

[εὐ, διακόπτω]

εὐ-διάκοπος, ον *adj.* v. εὐδιάκοπος: (d. zăradă) PLB. 3.55.1.

[εὐ, διακόπτω]

εὐ-διακόσμητος, ον *adj.* uşor de aranjat: PLB. 8.34.9.

[εὐ, διακοσμέω]

εὐ-διάλλακτος, ον *adj.* uşor de împăcat: PLUT. *M.*332d, IOS. *B15.*415. // **εὐδιαλλάκτως**, adv. cu înclinare spre împăcare: PLUT. *Caes.*54.3.

[εὐ, διαλλάσσω]

εὐ-διάλυτος, ον *adj.* I uşor de desfăcut, uşor de destrămat: (fig.) (d. prietenii) ARSTT. *EN*1156a19, (d. Ellada) PLUT. *Phil.*8.3. II uşor de distrus: IOS. *B16.*51. III uşor de dizolvat: PLUT. *M.*701a. IV uşor de împăcat, conciliant: (d. pers.) PLB. 29.11.5.

[εὐ, διαλύω]

Εὐδῖ-ἄναξ, ακτος, ὁ [ἄν] *subst.* (com.) Eudianax, sc. Stăpânul-vremii-frumoase: LUC. *VH*1.15.

[εὐδία, ἄναξ]

εὐδιανός, ἦ, ὄν *adj.* cald: Pl. *O.*9.97.

[εὐδία]

εὐ-διάπνους, ον *adj.* care transpiră sau se evaporă uşor: ARSTT. *PA*671a32.

[εὐ, διαπνέω]

εὐ-διάσπαστος, ον *adj.* uşor de rupt sau de smuls: (d. ţăruşi) PLB. 18.18.9.

[εὐ, διασπάω]

εὐ-διάφθορτος, ον *adj.* care se strică uşor: (d. apă) PLAT. *Lg.*845d.

[εὐ, διαφθείρω]

εὐ-διάφθορος, ον *adj.* |comp. -ώτερος| I uşor de distrus: ARSTT. *Pol.*1306a10. II uşor de corupt: ARSTT. *Ath.*41.2.

[εὐ, διαφθείρω]

εὐ-διάχυτος, ον *adj.* I care se revarsă cu uşurinţă; uşor dizolvabil: ARSTT. *Pr.*864a29. II fluid: PLUT. *M.*949b.

[εὐ, διαχέω]

εὐ-διαχώρητος, ον *adj.* |comp. -ότερος| uşor de digerat: ARSTT. *Pr.*927b22.

[εὐ, διαχωρέω]

εὐδιᾶω, *vb.* {doar part. ep. εὐδιόων} I a fi calm, a fi liniştit: (d. vreme, vânt, mare) κόλπῳ ἐν εὐδιόωντι A.RH. 2.371 *intr-un golf liniştit*. II a avea vreme bună, a se bucura de vreme frumoasă: (d. marinari) A.RH. 1.424, (d. delfini) id. 4.933.

[εὐδιος]

εὐδιεινός, ἦ, ὄν *adj.* |comp. -ότερος| (v. εὐδιος) calm, liniştit, blând: (d. vreme ş.a.) PLAT. *Lg.*919a, ἐν εὐδιεινοῖς XEN. *Cyn.*5.9 *în locuri adăpostite; χειμῶν ~* ARSTT. *HA*601b26 *iarnă blândă*.

[εὐδία]

εὐ-διήγητος, ον *adj.* uşor de povestit: ISOC. 19.28.

[εὐ, διηγέομαι]

εὐδίκηία, ας, ἡ *subst.* {ep. ion. εὐδικίη} bună dreptate: OD. 19.111, CALL. *Fr.*384.14, A.RH. 4.343, PLUT. *M.*781f.

[εὐ, δίκη]

εὐ-διόδευτος, ον *adj.* v. εὐδιόδος PLUT. *Fr.*34.

[εὐ, διοδεύω]

εὐ-διόδος, ον *adj.* prin care se trece uşor, permeabil: ARSTT. *Pr.*887b24.

[εὐ, δίοδος]

εὐ-διόπτος, ον *adj.* |comp. -ότερος| prin care se vede cu uşurinţă, transparent: ARSTT. *PA*658a5, id. *Pr.*932b8, (subst.) τὸ εὐδιόπτον ARSTT. *GA*779b31 *transparenta*.

[εὐ, διόψομαι]

εὐ-διόριστος, ον *adj.* uşor de definit, uşor de determinat: ARSTT. *deAn.*421a7.

[εὐ, διορίζω]

εὐδιος, ον *adj.* |comp. εὐδαιότερος Xen.| calm, liniştit, blând, moderat: (d. vreme, vânt, mare ş.a.) XEN. *HG*1.6.38, THEOC. 22.22, A.RH. 1.521, APP. *BC*2.150, εἰς εὐδιόν τινα λιμένα LUC. *Pisc.*29 *intr-un port liniştit* (sc. *la adăpost de furtuni*); ~ αιθήρ LUC. *Trag.*109 *eterul senin*.

[εὐδία]

εὐ-δμητος, ον *adj.* {ep. εὐδμητος, dor. εὐδμητος} bine clădit, bine construit: (altar) IL. 1.448, (zid) OD. 20.302, (turnuri) HES. *Sc.*242, (colină) Pl. *P.*12.3, (străzi) A.RH. 1.317.

[εὐ, δέμω]

εὐ-δοκέω-ῶ, *vb.* |aor. εὐδόκησα ἢ ἠδόκησα; *pas.* aor. εὐδοκήθη| **I** (*act.*) **1** a fi mulțumit (de, cu), a găsi mulțumire sau plăcere (în), a binevoi: PLB. 1.83.8, LXX Ps.76.8, (+ dat.) εὐδοκοῦντες τῇ γενομένη διαλύσει PLB. 5.107.5 *mulțumiți de pacea încheiată*; (ἐν + dat.) ὁ θεὸς οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς LXX Jer.14.10 *Dumnezeu nu Ți-a găsit plăcerea în ei*; (ἐπί + dat.) LXX Jud.15.10, (εἰς + ac.) NT 2Pt.1.17, (+ ac.) εὐδόκησεν ὁ θεὸς τὰ ποιήματα σου LXX Eccl.9.7 *Dumnezeu a găsit plăcere în fapăturile tale*. **2** a fi de acord, a încuviința: LXX Gen.24.26, (+ dat.) εὐδοκήσας ... τοῖς λεγομένοις PLB. 22.19.1 *fiind de acord cu cele zise*; (+ inf.) εὐδόκησε κοινωνὸν αὐτὸν προσλαβέσθαι τῶν πράξεων PLB. 1.78.8 *a fost de acord să Ți-l facă tovarăș în acțiunile sale*; (+ ac. ἢ inf.) PLB. 1.8.5, LXX 2Mac.14.35. **3** a fi plac (cuiva): τοῖς δὲ Θηβαίοις οὐχ ὅπως εὐδόκει τὸ γεγονός PLB. 20.5.10 *însă tebanilor nu le era cu totul pe plac întâmplarea*. **II** (*med.*) a fi mulțumit sau de acord (cu): PLB. 1.8.4. **III** (*pas.*) **1** a fi socotit bun sau mulțumitor, a fi bine plăcut: PLB. 1.71.3, (+ dat.) ἐποιήσατο συνθήκας εὐδοκουμένας Ἀντιόχῳ PLB. 5.55.10 *făcu un tratat pe placul lui Antioh*. **2** a propăși: LXX 1Par.28.23. [εὐ, δοκέω]

εὐδόκησις, εως, ἡ *subst.* **I** încuviințare: PLB. 16.20.4. **II** mulțumire, satisfacție: PLB. 27.10.4. [εὐδοκέω]

εὐδοκία, ας, ἡ *subst.* **I** bunăvoire, bunăvointă: LXX Ps.5.13, NT Lc.2.14, δι' εὐδοκίαν NT Flp.1.15 *din bunăvointă*. **II** mulțumire, (bună) plăcere: LXX Sir.1.27, NT Mt.11.26. **III** dorință: NT Rom.10.1. [εὐδοκέω]

εὐδοκίμew-ῶ, *vb.* |impf. ἠδδοκίμουν, viit. εὐδοκίμew, aor. ἠδδοκίμew (sau εὐδοκίμew), pf. ἠδδοκίμewκα; *pas.* viit. 3sg. εὐδοκίμewται LXX Sir.39.34| {ion. impf. 3sg. εὐδοκίμew Hdt. 7.227}| **I** a se bucura de o bună reputație, a avea prestigiu, a fi renumit, slăvit, faimos: (d. pers.) HDT. 1.37, EUR. Fr.546, AR. Nu.1031, (+ prep. ἐν, ἐπί, παρά ἢ α.) εὐδοκίμew μάλλον ἔτι παρά βασιλεῖ HDT. 8.87 *a dobândit și mai mare prestigiu în ochii regelui*; εὐδοκίμewντι δὲ ἐπὶ σοφίᾳ ἐν πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν PLAT. Hp.Ma.291a *renumit pentru înțelepciune*

printre toți grecii; εὐδοκίμewσαντας περὶ τὴν Μεγαροῖ μάχην PLAT. R.368a3 *când ați câpătat faimă în bătălia de la Megara*; εὐδοκίμew ... διὰ τὴν ἀσφάλειαν PLUT. Per.18.1 *se bucura de o bună reputație datorită precauției sale*; (part. subst.) ἀνὴρ τῶν εὐδοκίμewντων PLB. 27.3.3 *om [dintre cei] cu vază*. **II** a fi prețuit, apreciat: (d. lucruri) ISOC. 9.11, ARSTT. HA618a3, (lege) DEM. 21.50, (spec.) τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκίμewν LXX Gen.43.23 *baniile voștri cinstiți* (sc. *de valoare, nu falși*); (*pas.*) πάντα ἐν καιρῷ εὐδοκίμewθήσεται LXX Sir.39.34 *toate vor fi prețuite la vremea lor*. [εὐδοκίμew]

εὐδοκίμewσις, εως, ἡ [κτ] *subst.* bună reputație, bun renume, prestigiu: (pl.) PLAT. R.358a, id. 363a, LUC. Pisc.25. [εὐδοκίμew]

εὐδοκίμew, ας, ἡ *subst.* prestigiu: (pl.) PLAT. Phlb.58d. [εὐδοκίμew]

εὐ-δδοκίμew, on *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| care se bucură de o bună reputație, renumit, slăvit, faimos, de vază: AESCH. Pers.858, EUR. Heracl.621, τὴν πατρίδα ἐν τῇ Ἑλλάδι εὐδοκίμewτέραν ποιεῖν XEN. Mem.3.7.1 *a spori faima patriei sale în Grecia*; (ἐν + dat.) PLAT. Lg.631b, (ἐπί + dat.) ἀνὴρ ~ ἐπὶ μαντικῇ PLUT. Caes.47.3 *renumit în arta prezicerii*. [εὐ, δδοκίμew]

εὐδοκουμewνως, *adv.* (în mod) mulțumitor, satisfăcător: (+ dat.) PLB. 18.51.10. [εὐδοκέω]

εὐδοξew-ῶ, *vb.* a se bucura de o bună faimă sau reputație, a fi slăvit, glorios, renumit: EUR. Rh.496, PLAT. Ep.360e, XEN. Mem. 3.6.16, ἵνα παρ' ὑμῖν εὐδοξewμεν DEM. 34.40 *ca să ne bucurăm de o bună reputație în ochii voștri*; MEN. Asp.4. [εὐδοξew]

εὐδοξία, ας, ἡ *subst.* **I** bună faimă sau reputație, slavă, glorie, cinste: Pl. P.5.8, EUR. Suppl.779, ISOC. 11.29, ARSTT. Rh.1361a25, τὴν εἰσοδον ἐποιήσατο μετὰ θριάμβου καὶ τῆς ἀπάσης εὐδοξίας PLB. 3.19.12 *își făcu intrarea cu triumf și cu toată slava*; (pl.) DEM. 18.322. **II** încuviințare: PLAT. Mx.238d. **III** bună judecată, opinie corectă: PLAT. Men.99b. [εὐδοξew]

εὐ-δοξος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| cu bună faimă, slăvit, glorios, renumit: (d. pers., lucruri și abstr.) PI. O.1.70, AESCH. Ch.303, HDT. 7.99, THUC. 1.84, πρὸς γῆρας οὐκ εὐδοξον EUR. Med.592 *către o bătrânețe fără glorie*; PLAT. Lg.773a. [εὐ, δόξα]

εὐδόξως, *adv.* (în mod) remarcabil, excelent: PLAT. Hp.Ma.287e. [εὐδοξος]

εὐ-δρακίης, ἐς *adj.* (poet.) bine văzător: (d. somn) SOPH. Ph.847. [εὐ, δέρκομαι]

εὐδράνεια, ας, ἡ [δρα] *subst.* vlagă: LXX *Înt.*13.19. [εὐδρανής]

εὐδρομέω-ω, *vb.* a alerga bine sau iute: MEN. Fr.681, PLUT. Phil.18.3. [εὐδρομος]

εὐδρομίης, ου, ὁ *subst.* (ion.) alergător bun: (d. un pește) PLUT. M.981d (Eratosth. ap.). [εὐδρομος]

εὐ-δρομος, ον *adj.* I care aleargă bine, iute: PLUT. Fr.107. II vioi: PLUT. M.715e. [εὐ, δραμεῖν]

εὐ-δροσος, ον *adj.* bogat în rouă, înrourat: EUR. IA1517, AR. Av.245. [εὐ, δρόσος]

εὐ-δυσώπητος, ον *adj.* care se rușinează sau se lasă înduplecat cu ușurință: PLUT. M.528e, IOS. BI6.171. [εὐ, δυσωπέω]

εὐδω, *vb.* |impf. ἠῦδον, viit. εὐδίησω| {ep. poet. impf. εὔδον II. 2.2, Theoc. 2.126, impf. iter. 3sg. εὔδεσκε II. 22.503} I a dormi, a se culca: IL. 2.19, HDT. 1.34, εὔδον παννύχιοι IL. 2.2 *dormeau întreaga noapte*; (+ ac.) ~ γλυκὺν ὕπνον OD. 8.445 *a dormi un somn dulce*; (spec.) ἐλθοῦσα παρ' αὐτὸν ἠῦδε HDT. 3.69 *veni să doarmă la el* (sc. *să se culce cu el*); (d. moarte) IL. 14.482, SOPH. OC621. II (fig.) a dormi, a se odihni, a se potoli: (d. vânt) ὄφρ' εὔδησι μένος Βορέαο IL. 5.524 *când forța lui Boreas doarme*; παλαιὰ ... εὔδει χάρις PI. I.7.17 *harul vechi doarme*; εὐδούση φρενί SOPH. Fr.636 *cu mintea adormită* (sc. *ca prin somn*); (iron.) Τεισίαν δὲ Γοργίαν τε ἔασομεν ~ PLAT. Phdr.267a *dar pe Teisias și pe Gorgias îi vom lăsa să se odihnească?* [et. nec.]

εὐ-εδρος, ον *adj.* |comp. -ότερος| I cu bun

sălaş: (d. zei) AESCH. Th.96. II cu bănci bune (pentru văslași), bine întocmit: (corabie) THEOC. 13.21. III pe care se poate șede bine: (cal) XEN. Eq.1.12.

[εὐ, ἔδρα]

εὐ-ειδήης, ἐς *adj.* |superl. -έστατος| cu înfățișare frumoasă, chipeș, arătos: (frecv. d. femei) IL. 3.48, HES. Th.250, PI. I.8.28, HDT. 1.60, γυνή ... καλή και ~ PLAT. Cri.44a *femeie frumoasă și arătoasă*; (d. bărbați) AESCH. Pers.324, HDT. 1.112, XEN. HG5.3.9, (d. lucruri) χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν EUR. Alc.174 *natura frumoasă (= frumusețea naturală) a pielii*.

[εὐ, εἶδος]

εὐ-ειλος, ον *adj.* bine însorit, cald: AR. Fr.780, (locuri) ARSTT. HA597b7.

[εὐ, εἶλη]

εὐ-εἰμων, ον *adj.* |nom. du. εὐεἰμονε| bine înbrăcat: AESCH. Pers.181.

[εὐ, εἶμα]

εὐ-ειρος, ον *adj.* {att. εὔερος} cu lână bogată, lănos: SOPH. Tr.675, (fig.) πόλιν ... εὔερον AR. Av.121 *oraș lănos* (sc. *tihnit*).

[εὐ, ἔριον]

εὐεκτέω-ω, *vb.* a avea o bună condiție fizică, a fi viguros și sănătos: AESOP. 1.86, PLUT. M.919c, LXX Prov.17.22.

[εὐεκτος]

εὐ-έκτης, ον *adj.m.* cu o bună condiție fizică, viguros, robust, sănătos: PLB. 3.88.2.

[εὐ, ἔχω]

εὐεκτικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| I cu o bună condiție fizică, în formă, sănătos, viguros: (trupuri) PLAT. Lg.684c, PLUT. M.7b, (d. pers.) ARSTT. EN1176a15, (subst.) ὄσπερ ὑγιεινὸν μὲν ἐν ἰατρικῇ, εὐεκτικὸν δὲ ἐν γυμναστικῇ ARSTT. EN1138a31 *precum sănătatea în medicină sau condiția fizică bună în gimnastică*. II care duce la o bună condiție fizică: ARSTT. EN1129a20.

[εὐέκτης]

εὐ-ἐκφορος, ον *adj.* care dă naștere ușor, prolific: (d. femei) ARSTT. HA584b7.

[εὐ, ἐκφέρω]

εὐ-ἐλεγκτος, ον *adj.* I ușor de combătut: PLAT. Th.157b, ARSTT. Pol.1333b15. II ușor de dovedit: PLAT. Ap.33c.

[εὐ, ἐλέγχω]

εὐ-ελπις, ι *adj.* |gen. -ῖδος, ac. -τιν| I cu bună nădejde, plin de speranță, încrezător, optimist: (d. pers.) ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες

THUC. 1.70 *plini de speranță în mijlocul primejdiiilor*; εὐέλπιδας ... πρὸς τὸν θάνατον PLAT. *Ap.41c cu bună nădejde în fața morții*; (cu ac. și inf.) εὐελπίς εἰμι ... σ(ε) ... μηδὲν μείον ἰσχύσειν Διός AESCH. *Pr.509 sunt încrezător că nu vei fi mai puțin puternic decât Zeus*; (d. lucruri și abstr.) EUR. *HF460*, λαλιά τις ~ PLB. 1.32.6 *discuții pline de speranță*; (subst.) τὸ εὐέλπι PLUT. *M.1101d buna nădejde*. **II** care dă speranțe, promițător: LXX *Prov.19.18*, PLUT. *M.281e*.

[εὐ, ἐλπίς]

εὐελπιστία, ας, ἡ *subst.* bună nădejde, încredere, optimism: PLB. 11.3.6.

[εὐελπισ]

εὐ-έμβολος, ον *adj.* ușor de invadat: (țară) ARSTT. *Pol.1331a4*, (+ dat.) IOS. *AI18.311*.

[εὐ, ἐμβάλλω]

εὐ-εξάλειπτος, ον [ᾶ] *adj.* |comp. -ότερος| ușor de șters sau de eliminat: XEN. *HG2.3.53*.

[εὐ, ἐξαλείφω]

εὐ-εξάπλητος, ον *adj.* ușor de înșelat, lesne de amăgit: PLAT. *R.409a*, XEN. *Eq.Mag.7.15*, LUC. *Icar.30*.

[εὐ, ἐξαπατάω]

εὐ-εξέλεγκτος, ον *adj.* ușor de combătut: PLAT. *Hr.Ma.293d*.

[εὐ, ἐξελέγχω]

εὐ-εξέταστος, ον *adj.* ușor de criticat, ușor de respins: ARSTT. *deAn.408a10*.

[εὐ, ἐξετάζω]

εὐεξία, ας, ἡ *subst.* **I** bună stare (a trupului), bună condiție fizică, vigoare, sănătate: EUR. *Fr.201*, εὐεξίαν τε τῶν σωμάτων καὶ καχεξίαν PLAT. *Grg.450a buna stare și reaua stare a trupurilor*; XEN. *Mem.2.1.20*, ARSTT. *EN1129a19*, LXX *Sir.30.15*, (pl.) PLAT. *Prt.354b*, PLB. 1.57.1. **II** (ext.) bună stare, vigoare, putere: (a sufletului) PLAT. *R.444d*, (a statului) PLB. 20.4.1. **III** pricepere, vrednicie: PLB. 3.6.12. **IV** bunăstare, prosperitate: PLB. 38.8.11.

[εὐέκτης]

εὐ-ἐξοδος, ον *adj.* **I** cu ieșire lesnicioasă, de unde se iese ușor: ἐστὶ δ' οὐκ εὐέξοδον AESCH. *Pers.688 însă nu este ușor de ieșit* (sc. din Hades); (teritoriu) ARSTT. *Pol.1326b41*. **II** care iese ușor: (apă) ARSTT. *Pr.874a32*.

[εὐ, ἐξοδος]

εὐ-επάγωγος, ον [ᾶ] *adj.* lesne de adus, care se lasă ușor dus (către): (πρὸς + ac.) PLB. 31.8.5.

[εὐ, ἐπάγω]

εὐ-επάκολούθητος, ον *adj.* ușor de urmărit: (d. un raționament) ARSTT. *Rh.1357a11*.

[εὐ, ἐπακολουθέω]

εὐέπεια, ας, ἡ *subst.* **I** vorbire frumoasă, elocință: PLAT. *Phdr.267c*. **II** vorbă bună: SOPH. *OT932*.

[εὐεπής]

εὐ-επής, ἔς *adj.* **I** bine vorbitor, elocvent: (glas) XEN. *Cyn.13.16*. **II** (dub.) bine zis, plăcut: HDT. 5.50.

[εὐ, ἔπος]

εὐ-επίβητος, ον *adj.* |comp. -ότερος| **I** ușor de urcat: APP. *BC5.82*. **II** (fig.) ușor de asaltat, ușor de atacat: IOS. *AI19.113*, LUC. *Cal.19*.

[εὐ, ἐπιβαίνω]

εὐ-επιβούλευτος, ον *adj.* |comp. -ότερος| împrotriva căruia se poate unelti cu ușurință, expus atacurilor: XEN. *Cyr.8.4.3*.

[εὐ, ἐπιβουλεύω]

εὐ-επίθετος, ον *adj.* ușor de atacat, expus atacurilor, vulnerabil: THUC. 6.34, XEN. *An.3.4.20*, PLB. 4.19.12, τοῖς ... ἀμφισβητητικοῖς ... εὐεπίθετον PLAT. *Plt.306a o jintă ușoară pentru experții în controversă*; ARSTT. *Pol.1314b34*.

[comp. -ότερος]

εὐ-επίληπτος, ον *adj.* ușor de criticat: PLB. 29.5.1.

[εὐ, ἐπιλαμβάνω]

εὐ-επίστρεπτος, ον *adj.* ușor de întors: (ἐπί + ac.) APP. *Pun.217*.

[εὐ, ἐπιστρέφω]

εὐ-επιχείρητος, ον *adj.* |comp. -ότερος| **I** ușor de tratat sau de rezolvat: (problemă) ARSTT. *APr.42b29*, id. *Top.111a11*. **II** ușor de atacat: APP. *BC2.54*.

[εὐ, ἐπιχειρέω]

εὐεργεσία, ας, ἡ *subst.* {ep. ion. εὐεργεσίη Hom., Hdt., Theoc. ș.a.} **I** facere de bine: (op. κακοεργίη) OD. 22.374. **II** binefacere, faptă bună, serviciu: εὐεργεσίας ἀποτίνειν OD. 22.235 *a răsplăti binefaceri*; εὐεργεσίαν ποιεῖν (sau καταθέσθαι, προσφέρειν, προέσθαι + εἰς/πρὸς) HDT. 4.165, THUC. 1.128, PLAT. *Grg.513e* XEN. *An.7.7.47 a săvârși o binefacere, a face un serviciu (cuiva)*; εὐεργεσίαν ἀπολαβεῖν ISOC. 14.57

a *primi o binefacere*; ἀντί ... εὐεργεσιῶν THUC. 4.11 *drept răsplată pentru binefacibile primite*. III *calitate sau titlu de binefăcător* (v. εὐεργέτης): THUC. 1.129, DEM. 20.60.

[εὐεργέτης]

εὐεργετέω-ῶ, vb. |impf. εὐηργέτουν, viit. εὐεργετήσω, aor. εὐεργέτησα (*sau* εὐηργέτησα), pf. εὐεργέτηκα (*sau* εὐηργέτηκα); pas. aor. εὐηργετήθην, pf. εὐηργέτημαι | I a face bine (cuiva), a săvârși o binefacere, a aduce servicii: (+ ac. pers.) τὸν σέβοντ' ~ AESCH. *Eu.725 a face un bine celui cuios*; τὴν πόλιν ~ AR. *Pl.912*, XEN. *Mem.2.6.25 a aduce servicii cetății*; ἄσω τῷ κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με LXX *Ps.12.6 voi cânta Domnului, care mi-a făcut bine*; (+ ac. intern) ἕκαστον ... ~ PLAT. *Ap.36c a face fiecărui cel mai mare bine*; (pas.) τὸ εὐεργετεῖσθαι ARSTT. *EN1163a1 a primi o binefacere*; κατὰ μνήμην ὧν εὐεργετήθησαν ὑπὸ Καίσαρος IOS. *AI14.269 in amintirea binefacerilor pe care primise de la Cezar*. II (abs.) a fi binefăcător: SOPH. *Ph.670*, NT *FA10.38*, οἱ εὐεργετηκότες ARSTT. *Rh.1361a29 cei care au săvârșit binefaceri (= binefăcătorii)*.

[εὐεργέτης]

εὐεργέτημα, ατος, τό *subst.* binefacere, faptă bună, serviciu: XEN. *Cyr.5.5.34*, ISOC. 4.34, ARSTT. *EN1161a16*.

[εὐεργετέω]

εὐεργέτης, ου, ὁ *adj.m., subst.* binefăcător: PI. *O.2.94*, SOPH. *Am.284*, (+ gen.) τῆσδε γῆς ~ EUR. *HF1309 binefăcător al acestui pământ*; (+ dat.) ἀνδρὸς μεγάλως ἐωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω HDT. 6.30 *un om care a adus mari binefaceri atât lui, cât și persilor*; (ca titlu onorific) ~ βασιλέος ἀνεγράφη HDT. 8.85 *a fost înscris ca binefăcător al regelui*; εὐεργέτην ἑαυτῶν καὶ σωτήρα τὸν Ἀντίγονον ἀνεκηρύξατε PLB. 9.36.5 *I-ați proclamat pe Antigonos binefăcătorul și salvatorul vostru*; εὐεργέται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον XEN. *Vect.3.11 binefăcători pe vecie*.

[εὐ, ἔργον]

εὐεργετητέον, *adj.vb.* trebuie făcut bine, trebuie săvârșite binefaceri: XEN. *Mem.2.1.28*.

[εὐεργετέω]

εὐεργετικός, ή, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος| I

care face bine, binefăcător: (+ gen.) (d. virtute) δύναμις εὐεργετική πολλῶν καὶ μεγάλων ARSTT. *Rh.1366a38 facultatea de a săvârși multe și mari binefaceri*; (d. filantropie) ἕξις εὐεργετική ἀνθρώπων PLAT. *Def.412e, deprindere de a face bine oamenilor*; (d. pers.) PLB. 7.8.6. II propriu unui binefăcător: σημεῖον εὐεργετικῆς εὐδοξίας ARSTT. *Rh.1361a28 semn al unei bune reputații ca binefăcător*.

[εὐεργέτης]

εὐεργέτις, ἴδος, ή *adj.f., subst.* binefăcătoare: EUR. *IA1446*, id. *Alc.1058*, PLAT. *Lg.896e*.

[εὐεργέτης]

εὐ-εργής, ἔς *adj.* bine făcut, bine lucrat: (d. care, corăbii, veșminte ș.a.) IL. 5.585, id. 24.396, OD. 13.224, HES. *Op.629*, (neut. gen. pl.) χάρις ... εὐεργέων OD. 4.695 *multumire pentru binefaceri*.

[εὐ, ἔργον]

εὐ-εργός, ὄν *adj.* I care face ce este bine; de treabă, de ispravă: καὶ ἡ κ' εὐεργός ἔησιν OD. 11.434 *chiar dacă [femeia] ar fi de treabă*. II ușor de lucrat, prelucrabil: (d. piatră, lemn ș.a.) HDT. 3.24, ARSTT. *Ph.194a34*, LUC. *Fug.12*, λαῶν εὐεργον THEOC. 10.43 *holdă ușor de lucrat (sc. lesne de secerat)*. III potrivit, favorabil, prielnic: ARSTT. *PA660a10*.

[εὐ, ἔργον]

εὐεργῶς, *adv.* în mod potrivit sau favorabil: ARSTT. *Mete.377b25*.

[εὐεργός]

εὐ-ερκής, ἔς *adj.* bine îngrădit, bine împrejmuț cu ziduri, fortificat: (curte) IL. 9.472, OD. 21.389, HES. *Op.732*, (incintă) PI. *O.13.109*, (cetate) AESCH. *Supp.955*, (ținut) PLAT. *Lg.760e*, (dub.) θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶ OD. 17.267 *porțile sunt trainice (sau euvεργέες „bine lucrate”)*.

[εὐ, ἔρκος]

εὐερκῶς, *adv.* cu bună îngrădire: PLUT. *M.503c*.

[εὐερκής]

εὐ-ερνής, ἔς *adj.* cu lăstari bogăți sau frumoși, bine crescut, viguros: (dafin) EUR. *IT1100*, LUC. *VH1.8*.

[εὐ, ἔρνος]

εὐερος, (att.) v. εὐειρος

εὐ-έστιος, ον *adj.* cu vatră bună, bun de locuit: (d. insula Delos) CALL. *Del.325*.

[εὐ, ἐστία]

εὐεστώ, οὖς, ἡ *subst.* [dat. sg. εὐεστοῖ] bunăstare, prosperitate: HDT. 1.85, AESCH. *Th.*187, id. *Ag.*647, CALL. *Aet.fr.*112.7.

[εὐ, ἐστώ]

εὐ-ετηρία, ας, ἡ *subst.* **I** an bun, an cu recoltă sau cu producție bună: XEN. *HG*5.2.4, (pl.) ARSTT. *GA*760b3. **II** belșug, prosperitate, bunăstare: PLAT. *Smp.*188a, DEM. 10.49, τὴν ἐκτός εὐετηρίαν ARSTT. *EN* 1098b26 *bunăstarea exterioară* (sc. *prosperitatea materială*).

[εὐ, ἔτος]

εὐ-εὔρετος, ον *adj.* ușor de găsit: XEN. *Oec.*8.17.

[εὐ, εὐρίσκω]

εὐ-ἐφοδος, ον *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] la care se poate ajunge cu ușurință, accesibil; ușor de atacat: (d. locuri) XEN. *Cyr.*2.4.13, PLB. 1.26.2, ἡ εὐεφοδώτατον ἦν τοῖς πολέμοις THUC. 6.66 *pe unde accesul dușmanilor era cel mai ușor*.

[εὐ, ἔφοδος]

εὐζηλία, ας, ἡ *subst.* stil bun, vorbire corectă: PLUT. *Lyc.*21.

[εὐζήλος]

εὐζοία, (dub.) v. εὐζωία: PI. *P.*4.131.

εὐ-ζῦγος, ον *adj.* {ep. εὐζυγος} cu bănci bune (pentru văslași), bine întocmit: (d. corăbii) OD. 13.116, id. 17.288, A.RH. 1.4.

[εὐ, ζεύγνυμι]

εὐζωία, ας, ἡ *subst.* {εὐζοία PI. *P.*4.131} bună viațuire, viață fericită: ARSTT. *EN*1098b21.

[εὐζωος]

εὐ-ζωνος, ον *adj.* [superl. -ώτατος] {ep. εὐζωνος} **I** cu brâu frumos, bine încins: (d. femei) IL. 1.429, HES. *Sc.*31. **II** bine încins (sc. cu tunica ridicată și prinsă la brâu, astfel încât să nu îngreuneze mișcarea); nestânjenit, sprinten: (d. bărbați) τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνω ὁδός HDT. 1.104 *cale de treizeci de zile pentru un drumeț sprinten* (sc. *fără bagaje grele*); THUC. 2.97, (d. soldați ușor înarmați) XEN. *An.*3.3.7, PLB. 3.35.7, PLUT. *Tim.*28.5, (subst.) τοὺς ἰππεῖς καὶ τοὺς εὐζώνους PLB. 1.76.3 *călăреții și soldații ușor înarmați*. **III** (dub.) frumos: (brâu) SOPH. *Fr.*342. **IV** (fig.) ușor de dus, suportabil: (sărăcie) PLUT. *Pel.*3.6.

[εὐ, ζώνη]

εὐ-ζωρος, ον *adj.* [comp. -ότερος] foarte curat, neamestecat: (d. vin) EUR. *Alc.* 757, AR. *Ec.*227, LUC. *Lex.*14.

[εὐ, ζωρός]

εὐηγενής, (ep.) v. εὐγενής: THEOC. 27.43.

εὐ-ηγεσία, ης, ἡ *subst.* bună călăuzire, bună conducere: OD. 19.114.

[εὐ, ἠγέομαι]

εὐηγορέω-ῶ. *vb.* {ep. part. aor. pas. εὐἄγορηθεις} a vorbi de bine, a lăuda: (pas.) PI. *I.*1.51.

[εὐήγορος]

εὐηγορία, ας, ἡ *subst.* {dor. εὐἄγορία} preaslăvire, laudă: PI. *Fr.Pae.*52b.67, CALL. *Lav.Pall.*139.

[εὐήγορος]

εὐήθεια, ας, ἡ *subst.* {poet. εὐηθία, ion. εὐηθίη} **I** simplitate, ingenuitate, naivitate: HDT. 3.140, THUC. 3.45, ἀλλ' ἄκρας εὐηθίας ἅπτοισ' ἄν ὅστις τὴν φύσιν νικᾷν θέλει EUR. *Fr.*904 *extrem de naiv (sau de nerod) ar fi oricine vrea să învingă natura*; (iron.) PLAT. *R.*348c. **II** (peior.) nerozie, prostie: HDT. 1.60, AESCH. *Pr.*383, IOS. *AI.*1.202, ἄνοια καὶ ~ LUC. *Tim.*8 *sminteală și nerozie*.

[εὐήθης]

εὐ-ήθης, ες *adj.* [comp. -έστερος, superl. -έστατος] **I** simplu, ingenuu, naiv, candid: εὐήθεις ... οἱ ἐπιεικεῖς φαίνονται καὶ εὐεξάπατητοι PLAT. *R.*409a *oamenii cinstiți par naivi și ușor de înșelat*; (op. πανοῦργος) LYS. 3.44, DEM. 40.34, οὐ κακοήθεις ἀλλ' εὐήθεις ARSTT. *Rh.*1389a16 *nu [sunt] de un caracter rău, ci de un caracter bun*; (subst.) τὸ εὐηθες THUC. 3.83 *simplitatea, ingenuitatea*. **II** (peior.) nerod, nătâng, prost(esc): (d. lucruri și abstr.) ~ ... μῦθος HDT. 2.45 *poveste prostescă*; εὐηθες καὶ παιδικὸν πᾶγμα PLB. 4.17.1 *faptă neroadă și copilărească*; (d. pers.) τις οὕτως ~ ἐστὶν ὑμῶν ὅστις ἀγνοεῖ DEM. 1.15 *cine dintre voi este atât de nătâng încât nu pricepe că...;* (+ inf.) εὐηθες δέ τοι τὸ καὶ δοκεῖν ὀρθίθας ὠφελεῖν βροτούς EUR. *Hel.*747 *este o nerozie și să crezi că păsările ajută muritorii*.

[εὐ, ἦθος]

εὐηθία, ας, ἡ *subst.* {ion. εὐηθίη} v. εὐήθεια
εὐηθίζομαι, *vb.* a se purta prosteste: PLAT. *R.*336c.

[εὐήθης]

εὐηθικός, ἡ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος] simplu, ingenuu, naiv; prostesc: (iron.) PLAT.

R.343c, id. *Chrm.*175c, ARSTT. *Ph.*218b8.

[εὐήθης]

εὐηθικῶς, *adv.* cu simplitate, în mod naiv; ca nerozii, prosteste: AR. *Nu.*1258, ARSTT. *GA*757a2, οὕτως ~ εἶχομεν PLAT. *Hr.Ma.*301d *αἶσα eram de nerozi.*

[εὐηθικός]

εὐήθως, *adv.* |comp.-έστερα, superl.-έστατα| cu simplitate, în mod naiv; prosteste: EUR. *Andr.*625, PLAT. *Phd.*100d, ARSTT. *Metaph.*1024b32. πιστεύσας ~ ὅτι PLB. 4.10.1 *crezând în mod naiv că...*

[εὐήθης]

εὐ-ήκης, *εξ adj.* bine ascuțit: (suliță) IL. 22.319, A.Rh. 2.101.

[εὖ, ἀκή 2]

εὐ-ήκοος, *ov adj.* I care aude bine; (fig.) ascultător. receptiv, supus: ARSTT. *EN*1102b27, LXX *Prov.*25.12, PLUT. *M.*38b. II ușor de auzit: ARSTT. *Top.*107b2, εὐηκοωτέρα ἢ νύξ τῆς ἡμέρας ἐστίν ARSTT. *Pr.*899a19 *noaptea se aude mai bine decât ziua.*

[εὖ, ἀκούω]

εὐηκόως, *adv.* cu dorință de a asculta, cu receptivitate: ~ διέκειντο πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον PLB. 27.7.7 *plecau ușor urechea (= erau receptivi) la tot ce se spunea.*

[εὐήκοος]

εὐ-ηλάκᾶτος, *ov* [ἄκ] *adj.* {eol. εὐᾶλάκᾶτος} cu furcă (de tors) bună sau frumoasă: (d. femei) THEOC. 28.22.

[εὖ, ἠλακάτη]

εὐ-ἠλάτος, *ov adj.* pe unde se poate mâna calul cu ușurință, ușor de străbătut (cu calul, cu căruța): XEN. *Cyr.*1.4.16, ARR. *Cym.*25.2.

[εὖ, ἐλαύνω]

εὐ-ἠλιξ, ἴκος *adj.* cu vârstă bună, tânăr: (chir) MEN. *Dysc.*950.

[εὖ, ἠλιξ]

εὐ-ἠλιος, *ov adj.* {dor. εὐάλιος [ᾶ]} cu soare bun, (bine) însorit: EUR. *Hipp.*129, XEN. *Oec.*9.4, εὐάλιον πῦρ EUR. *IT*1139 *focul soarelui; εὐηλιος ἐν ἀμέραισιν* AR. *Ra.*242 *în zilele însorite; ἐν εὐηλίῳ* ARSTT. *HA*616b14 *într-un loc însorit.*

[εὖ, ἠλιος]

εὐηλίως, *adv.* în lumina soarelui, sub un soare strălucitor: AESCH. *Eu.*906.

[εὐήλιος]

εὐημερέω-ῶ, *vb.* I a petrece zile frumoase: SOPH. *El.*653. II a cunoaște zile fericite, a-i

merge bine, a prospera: SOPH. *OC*616, ARSTT. *Pol.*1308b24. III a avea succes, a izbuti, a izbândi: ὅτε Στρατῶν ὁ κωμωδὸς εὐημέρησεν PLUT. *M.*673c *când comedia-nul Straton era în vogă; LXX 2Mac.*12.11.

[εὐήμερος]

εὐημέρημα, *ατος*, τὸ *subst.* succes, izbândă: PLB. 3.72.2, IOS. *AI*15.160.

[εὐημερέω]

εὐ-ήμερος, *ov adj.* {dor. εὐάμερος [ᾶ]} I al unei zile frumoase sau fericite: (lumină) SOPH. *Ai.*708. II (fig.) senin, fericit: EUR. *Hyps.Fr.*64.62, AR. *Av.* 1322, (v. ἡμερος „blând”) PLAT. *Ti.*71d.

[εὖ, ἡμέρα]

εὐηνεμία, *ας*, ἡ *subst.* vânt bun, vânt prielnic: LUC. *Lex.*15

[εὐήνεμος]

εὐ-ήνεμος, *ov adj.* {dor. εὐάνεμος} I cu vânt bun, bine vânturat, bățut de vânt(uri): (vâlcele) SOPH. *Ai.*197, (ținut) LUC. *Abd.*27. II cu vânt prielnic, liniștit, calm: EUR. *Fr.*316, (călătorie pe mare) THEOC. 28.5. III la adăpost de vânturi: (port) EUR. *Andr.*749.

[εὖ, ἄνεμος]

εὐ-ήνιος, *ov adj.* |superl.-ώτατος| ușor de strunit din frâie, lesne de mânat, supus, ascultător: (d. cai) PLAT. *R.*467e, (care) id. *Phdr.*247b, (fig.) (d. pers. și abstr.) PLAT. *Lg.*730b, PLUT. *M.*453c. // **εὐηνίως**, *adv.* cu docilitate: PLAT. *Sph.*217d, PLUT. *M.*9b.

[εὖ, ἠνία]

εὐηνορία, *v.* εὐανορία

εὐ-ήνωρ, *ορος adj.* {dor. εὐάνωρ [ᾶ]} I bun pentru bărbați: (vin) OD. 4.622, (aramă) OD. 13.19. II bogat în bărbați, cu oameni viteji: (d. țări, orașe ș.a.) Pt. *O.*1.24.

[εὖ, ἀνήρ]

εὐηπελία, *ας*, ἡ *subst.* bunăstare: CALL. *Cer.*136.

[εὐηπελής]

εὐ-ἠρᾶτος, *ov adj.* preaiubit; frumos, încântător: Pt. *O.*5.9.

[εὖ, ἔραμαι]

εὐ-ἠρετμος, *ov adj.* I bun pentru vâslă, care folosește la vâslire: (strapazan) AESCH. *Pers.*376. II bine echipat cu vâsle: SOPH. *OC*716, (corăbii) EUR. *Ion*1160.

[εὖ, ἔρετμόν]

εὐ-ἠρης, *εξ adj.* bine potrivit; ușor de întrebuițat sau de mânuit: (d. vâsle) OD. 11.121, EUR. *IT*1050, (corăbii) PLUT.

*Ant.*65.8.

[εὐ, ἀραρίσκω]

εὐ-ήτριος, ον *adj.* {dor. εὐάτριος} bine urzit, bine țesut: AESCH. *Fr.*47, PLAT. *Plt.*310e, LUC. *Lex.*9.

[εὐ, ἦτριον]

εὐ-ηφενής, ἔς *adj.* foarte bogat: IL. 11.427, id. 23.81.

[εὐ, ἄφενος]

εὐ-ηχής, ἔς *adj.* {dor. εὐᾶχής} bine sunător, melodios: PI. *P.*2.14, CALL. *Del.*296, PLUT. *M.*437d.

[εὐ, ἦχος]

εὐήχητος, ον *adj.* {dor. εὐάχητος [ᾶ]} **I** (v. εὐηχής) bine sunător, melodios: EUR. *Ion*884. **II** răsunător: (d. mare) EUR. *Hipp.*1272.

[εὐηχής]

εὐ-ηχος, ον *adj.* v. εὐηχής: LXX *Ps.*150.5.

[εὐ, ἦχος]

εὐ-θάλασσος, ον [θα] *adj.* care are o mare bună: (cu aluzie la puterea maritimă a Atepei) δῶρον ... εὐθάλασσον SOPH. *OC*711 *darul unei mări bune.*

[εὐ, θάλασσα]

εὐθάλλεω-ῶ, *vb.* a crește din abundență, a fi luxuriant, a fi înfloritor: PLUT. *M.*28e.

[εὐθαλής]

εὐ-θάλλης¹, ἔς *adj.* înfloritor, bogat: AESCH. *Fr.*300.5, PLUT. *M.*409a.

[εὐ, θάλλω]

εὐ-θαλλής², ἔς *adj.* (dor.) înfloritor, îmbelșugat: PI. *P.*9.72, EUR. *Tr.*217, AR. *Av.*1062.

[εὐ, θηλή]

εὐθάνατέω-ῶ, *vb.* a avea o moarte frumoasă: PLB. 5.38.9, IOS. *A19.*75.

[εὐθάνατος]

εὐ-θάνατος, ον [θα] *adj.* care constă într-o moarte frumoasă: θάνατος ... ~ MEN. *Fr.*23 *o moarte cu adevărat frumoasă.* // **εὐθάνατος**, *adv.* cu o moarte frumoasă: MEN. *Fr.*481.16.

[εὐ, θάνατος]

εὐθάρσεια, ας, ἡ *subst.* îndrăzneală: APP. *BC*3.91.

[εὐθαρσής]

εὐ-θαρσής, *vb., adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** îndrăzneț, curajos, încrezător: AESCH. *Ag.* 930, EUR. *El.*526, XEN. *HG*7.1.9, εὐθαρσεῖς ἐποίησε τοὺς ἀνθρώπους PLB. 3.54.3 *îi îmbărbăță pe oameni.* **II** care oferă încredere, sigur: XEN. *Eq.*Mag.

4.11.

[εὐ, θάρσος]

εὐθαρσῶς, *adv.* cu îndrăzneală, cu curaj, cu multă încredere, fără frică: πρὸς χρημάτων ἀποβολὴν ~ ἔχουσιν ARSTT. *EM*115a21 *înfruntă pierderea averii cu mult curaj*; PLB. 1.78.5, PLUT. *Lyc.*12.7, LXX *2Mac.*7.10.

[εὐθαρσής]

εὐθεῖα, (fem.) v. εὐθύς

εὐ-θενέω-ῶ, *vb.* |var. εὐθηνέω (Arstt., LXX ș.a.); aor. εὐθένησα (εὐθήνησα); *pas.* aor. 3pl. εὐθενήθησαν Hdt. 1.66] a fi înfloritor sau roditor, a fi îmbelșugat, a-i merge bine, a prospera: (d. plante și animale) AESCH. *Eu.*908, id. *Eu.*943, ARSTT. *HA*569b20, (d. pers.) DEM. 8.20, ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνούσα LXX *Ps.*127.3 *femeia ta, ca o viță roditoare*; (d. țări, orașe, case) εὐθενέειν ἅπασαν Αἴγυπτον HDT. 2.91 *întreg Egiptul prosperă*; μὴ τιτ' οἶκον εὐθενεῖν AESCH. *Eu.*895 *nici o casă nu va prospera*; (d. lucruri) MEN. *Dysc.*275.

[εὐ, *θεν-/*θην- (cf. sanscr. *ā-hanás-* „înfloritor, prosper”, lat. *fēlix* „roditor”)]

εὐθενία, ας, ἡ *subst.* |var. εὐθηνία| belșug, bunăstare: ARSTT. *Rh.*1360b16.

[εὐθενέω]

εὐ-θεράπευτος, ον *adj.* lesne de câștigat prin purtare de grijă, ușor de dresat: (d. pers.) XEN. *Cyr.*2.2.10.

[εὐ, θεραπεύω]

εὐθετέω-ῶ, *vb.* a pune bine sau în ordine, a aranja, a potrivi: AR. *Fr.*782, LUC. *Cont.*24.

[εὐθετος]

εὐθετιζῶ, *vb.* a pune bine sau în ordine, a aranja, a potrivi: HES. *Th.*541, (părul) LUC. *BisAcc.*31.

[εὐθετος]

εὐ-θετος, ον *adj.* **I** pus bine, aranjat, bine rânduit: (urne funerare) AESCH. *Ag.*444. **II** potrivit, adecvat, folositor (la, pentru): (încălțări) AESCH. *Fr.*259, (vreme) LXX *Ps.*31.6, (+ πρὸς) PLB. 25.3.6, (+ dat.) NT *Lc.*9.62.

[εὐ, τίθημι]

εὐθέτως, *adv.* în bună poziție, bine plasat, potrivit: ARSTT. *EE*1237a3.

[εὐθετος]

εὐ-θεώρητος, ον *adj.* **I** ușor de observat: ARSTT. *HA*578a20. **II** ușor de priceput, ușor de înțeles: ARSTT. *Rh.*1376b31, PLB. 12.19.9, PLUT. *M.*932a.

[εὐ, θεωρέω]

εὐθέως, *adv.* îndată, pe dată, imediat: SOPH. *Ai.*31, EUR. *Fr.*31, PLAT. *Phd.*63a, ἐπεὶ ~ XEN. *HG*3.2.4 *îndată ce*; οἶον ~ PLB. 6.52.1 *ca de exemplū*.

[εὐθύς]

εὐθηλέω-ᾶ, *vb.* (pas.) a fi bine hrănit, a fi îngreșat: (d. animale) AESCH. *Fr.*309.1.

[εὐθηλος]

εὐ-θηλος, *ov adj.* cu ugerul plin (de lapte); bine hrănit, gras: (d. animale) EUR. *IA*579, id. *Ba.*737.

[εὐ, θηλή]

εὐθημονέομαι-οῦμαι, *vb.* a ține în bună rânduială, a administra: PLAT. *Lg.*758b.

[εὐθήμων]

εὐθημοσύνη, *ης, ή subst.* bună rânduială, ordine: HES. *Op.*471, XEN. *Cyr.*8.5.7.

[εὐθήμων]

εὐ-θήμων, *ov adj.* I care ține în bună rânduială: (+ gen.) δμῶαι ... δωμάτων εὐθήμονες AESCH. *Ch.*84 *slujitoare care țin casa în bună rânduială*. II ordonat: (d. animale) ARSTT. *HA*616b23. III armonios: (cântec) A.RH. 1.569.

[εὐ, τιθημι]

εὐθηνέω, *v.* εὐθενέω

εὐθηνία, *ας, ή subst.* *v.* εὐθενία: LXX *Gen.*41.29, IOS. *B13.*43.

[εὐθηνέω]

εὐ-θήρατος, *ov adj.* ușor de vânat, de prins *sau* de căștigat: (fig.) Διὸς ἕμερος· οὐκ ~ ἐτόχθη AESCH. *Supp.*87 *nu este ușor să-i dai de urmă dorinței lui Zeus*; ARSTT. *EN*1110b14, (cunună) PLB. 31.25.3.

[εὐ, θηράω]

εὐ-θηρος, *ov adj.* norocos la vânătoare: EUR. *Ba.*1253.

[εὐ, θήρα]

εὐθής, *ές adj.* |gen. εὐθοῦς| (tard.) *v.* εὐθύς: LXX *Ps.*32.4.

εὐ-θικτος, *ov adj.* ager: ARSTT. *HA*616b22, PLB. 18.4.4. // **εὐθίκτως**, *adv.* bine nimerit, la obiect: LXX *2Mac.* 15.38.

[εὐ, θιγγάνω]

εὐ-θλαστος, *ov adj.* ușor de strivit *sau* de turtit: ARSTT. *Mete.*386a26.

[εὐ, θλάω]

εὐ-θνήσιμος, *ov adj.* care aduce o moarte ușoară: (sânge) AESCH. *Ag.*1293.

[εὐ, θνήσκω]

εὐ-θινοος, *ov adj.* I care constă într-un ospăt

bogat: εὐθινοον γέρας AESCH. *Ch.*257 *cin-stirea unui ospăt bogat*. II mâncăcios, mândcâu: (d. Heracles) PLUT. *M.*267f.

[εὐ, θοίνη]

εὐ-θορύβητος, *ov [ῦ] adj.* ușor de tulburat, care se tulbură cu ușurință: (+ πρός „în fața (cuiva)”) PLUT. *Nic.*2.6.

[εὐ, θορυβέω]

εὐ-θραυστος, *ov adj.* ușor de sfărâmat *sau* de spart, fragil: PLUT. *Mar.*25.3, LXX *Înt.*15.13.

[εὐ, θραύω]

εὐ-θριγκος, *ov adj.* cu cornișe frumoase: EUR. *Hel.*70.

[εὐ, θριγκός]

εὐ-θριξ, *τρίχος adj.* I cu păr frumos: (d. coama cailor) IL. 23.13, (d. blana câinilor) XEN. *Cym.*4.6, (d. blana oilor) THEOC. 25.7, εὐτριχος γενειάδος EUR. *HF*934 *barbă bogată*. II cu pene frumoase: (d. păsări) THEOC. 18.57.

[εὐ, θριξ]

εὐ-θρονος, *ov adj.* {ep. εὐθρονος} cu tron frumos: (d. zeița Eos, Aurora) IL. 8.565, OD. 6.48, Pi. *N.*9.60, A.RH. 1.1093.

[εὐ, θρόνος]

εὐ-θρυπτος, *ov adj.* I ușor de rupt *sau* de (s)fărâmat: (s)fărâmicios, fragil: ARSTT. *PA*694b29, PLUT. *Sert.*17.3, LUC. *Lex.*22. II ușor de risipit: (d. aer) ARSTT. *deAn.*420a8.

[εὐ, θρύπτω]

εὐθύ, *adv.* I drept, direct, în linie dreaptă, de-a dreptul: SOPH. *OT*1242, XEN. *Cyr.*5.2.37, MEN. *Pc.*155, (+ gen.) ~ τῆς Φασήλιδος THUC. 8.88 *drept spre Phaselis*; ~ τοῦ Διός AR. *Pax*68 *direct la Zeus*; πορεύομαι ~ Λυκείου PLAT. *Ly.*203b *mă îndrept spre Liceu*. II îndată: ARSTT. *Rh.*1414b25, CALL. *Ap.*103, THEOC. 26.15.

[neut. al lui εὐθύς]

εὐθύβολία, *ας, ή subst.* aruncare directă: PLUT. *Nic.*25.3.

[εὐθύβολος]

εὐθύ-γλωσσοος, *ov adj.* care vorbește direct *sau* deschis, sincer, franc: (d. pers.) Pi. *P.*2.86.

[εὐθύς, γλωσσα]

εὐθύ-γραμμος, *ov adj.* rectiliniu: ARSTT. *Cael.*286b13.

[εὐθύς, γραμμή]

εὐθύ-δίκαιος, *ov [ῖκ] adj.* *v.* εὐθόδικος: AESCH. *Eu.*312.

[εὐθύς, δίκαιος]

εὐθῦδικία, ας, ἡ *subst.* (jur.) judecată directă, sc. pe fondul cauzei: IS. 6.43, DEM. 34.4.

[εὐθύδικος]

εὐθύ-δίκος, ον [ῦ] *adj.* care judecă drept; corect, cinstit: AESCH. *Ag.*761.

[εὐθύς, δίκη]

εὐθυδρομέω-ῶ, *vb.* a merge drept: (d. o corabie) NT *FA*16.11.

[εὐθυδρόμος]

εὐθύ-δρόμος, ον *adj.* care merge drept, care suflă în linie dreaptă: (d. vânturi) PLB. 34.4.5.

[εὐθύς, δραμεῖν]

εὐθύ-έντερος, ον *adj.* cu intestine drepte, care are intestinul în linie dreaptă: ARSTT. *HA*507b34.

[εὐθύς, έντερον]

εὐθύ-εργής, ἔς *adj.* lucrat drept *sau* cu precizie: LUC. *Hist. Conscr.*27.

[εὐθύς, ἔργον]

εὐθύ-θάνατος, ον [θᾶ] *adj.* care provoacă îndată moartea, letal: (lovitură) PLUT. *Ant.*76.10.

[εὐθύς, θάνατος]

εὐθύ-θριξ, τρίχος *adj.* cu părul drept *sau* lins: ARSTT. *GA*782b34.

[εὐθύς, θρίξ]

εὐθύ-μάχος, α [μᾶ] *adj.m.* (dor.) care luptă drept *sau* deschis: PI. *O.*7.15.

[εὐθύς, μάχομαι]

εὐθύμᾶχία, ας, ἡ *subst.* luptă dreaptă *sau* deschisă: PLUT. *Sert.*10.3.

[εὐθύμαχος]

εὐθύμέω-ῶ, *vb.* {dor. part. prez. fem. dat. pl. εὐθυμεύσαις Theoc. 15.143} **I** (*intrans.*) a fi cu voie bună, a fi vesel, a fi bucuros: πῖνε κεύθῦμαι EUR. *Cyc.*530 *bea și fii vesel*; PLUT. *M.*465d, NT *Iac.*5.13. **II** (*trans.*) **1** (*act.*) a (în)veseli, a bucura: (+ ac.) AESCH. *Fr.*350.4. **2** (*med., pas.*) a se veseli, a se bucura, a fi voios, a fi bine dispus: XEN. *Cyr.*4.1.18, ARSTT. *Rh.*1379b18.

[εὐθυμος]

εὐθυμητέον, *adj.vb.* trebuie să te bucuri: XEN. *Ap.*27.

[εὐθυμέω]

εὐθυμία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} **I** voie bună, bună dispoziție, voieșie, veselie, bucurie: PI. *J.*1.63, XEN. *Cyr.*4.5.7, (pl.) PI. *O.*2.34, XEN. *Cyr.*1.3.12, (person.) PI. *Fr.*155.3. **II** curaj, încredere: IOS. *AI*2.337.

[εὐθυμος]

εὐ-θυμος, ον *adj.* {comp. -ότερος, superl. -ότατος} **I** cu inimă bună, mărinimos: OD. 14.63 **II** voios, vesel, bucuros, bine dispus: PI. *O.*5.22, PLAT. *Lg.*792b, XEN. *An.*3.1.41, (*subst.*) τὸ εὐθυμον PLUT. *Ages.*2.3 *voieșia, buna dispoziție*. **III** plin de curaj, încrezător: ~ ἄπειμι IOS. *BI*1.272 *mor cu inima împăcată*; LXX *2Mac.*11.26, NT *FA*27.36. **IV** focos: (d. cai) XEN. *Eq.*11.12.

[εὖ, θυμός]

εὐθύμωζ, [ῦ] *adv.* {comp. -ότερον, superl. -ότατα} **I** cu inimă bună, cu sufletul vesel, cu voieșie, cu bucurie: AESCH. *Ag.*1592, XEN. *Mem.*4.8.2, PLB. 3.34.9. **II** cu curaj, cu încredere: IOS. *AI*10.258, NT *FA*10.28.

[εὐθυμος]

εὐθύνα, ης, ἡ *subst.* **I** îndreptare, corectare, pedeapsă: PLAT. *Prt.*326e. **II** (la Atena) dare de seamă *sau* de socoteală, raport de activitate: (d. demnitari și funcționari publici, la sfârșitul mandatului) AR. *V.*571, LYS. 10.27, (frecv. pl.) εὐθύνας δοῦναι περὶ τὸν Ὀλυνθακὸν πόλεμον ARSTT. *Rh.*1411a7 *a face o dare de seamă cu privire la războiul olynthian*; εὐθύνας διδοᾶσιν ἐπὶ ἀν παρεδρεύσωσιν ARSTT. *Ath.*56.1 *prezintă dări de seamă după ce își încheie funcția*; τῶν πεπραγμένων εὐθύνας ὑποσχεῖν LYS. 30.3 *a da socoteală pentru cele făcute*; τῆς στρατηγίας, ἧς ἔμ' ἀπαιτεῖς εὐθύνας DEM. 18.245 *comanda militară pentru care îmi ceri socoteală*; ἡ ~ βλάβη τις δικαία ἐστίν ARSTT. *Rh.*1411b20 *darea de seamă este o pedeapsă dreaptă*. **III** acuzație de abuz *sau* de fraudă, tragere la răspundere: φοβούμενοι τὰς εὐθύνας XEN. *HG*7.4.36 *temându-se că vor fi trași la răspundere*; οὐδεμίαν ... ὄφλεν εὐθύνην LYS. 10.27 *nu a trebuit să plătească amendă pentru nici o dare de seamă*. **IV** răspundere, responsabilitate: ὡς ἂν ἔχει τὴν μὲν ἐξουσίαν δικτάτορος ... τὴν δ' εὐθύναν ὑπάτου APP. *BC*2.23 *ca să aibă puterea unui dictator, dar răspunderea unui consul*.

[εὐθύνω]

εὐθύνομος, ου, ὁ *adj.* **I** îndreptător, pedepsitor, judecător: AESCH. *Pers.*828, id. *Eu.*273. **II** judecător însărcinat cu verificarea dărilor de seamă ale demnitarilor aflați la sfârșit de mandat (v. εὐθύνα); verificator, revizor, auditor: PLAT. *Lg.*945a, ARSTT. *Pol.*1322b11.

id. *Ath.*48.4.

[εὐθύνω]

εὐθύνσις, εως, ἡ *subst.* îndreptare: (op. κάμψις „îndoire”) ARSTT. *Mete.*386a7.

[εὐθύνω]

εὐθύντήρ, ἦρος *adj.m.* care îndreaptă, care ține direcția; călăuzitor: (d. cărmă) AESCH. *Supp.*717.

[εὐθύνω]

εὐθύντήριος, α, ον *adj.* călăuzitor, diriguitor, de cărmuire: σκηπτρον εὐθύντήριον AESCH. *Pers.*764 *sceptrul cărmuirii.* // **εὐθύντηρία**, ας, ἡ *subst.* (dub.) gaură prin care trece cărma: EUR. *IT*1356.

[εὐθύνω]

εὐθύντής, οῦ, ὁ *adj.m.* v. εὐθυνος: PLAT. *Lg.*945b, (dub.) EUR. *Supp.*442.

εὐθύντικός, ἦ, ὄν *adj.* de îndreptare, de verificare; care judecă dările de seamă ale demnitarilor: (tribunal) ARSTT. *Pol.*1300b19.

[εὐθύνω]

εὐθύντός, ἦ, ὄν *adj.* care poate fi îndreptat: ARSTT. *Mete.*385b27.

[εὐθύνω]

εὐθύνω, [ῦ] *vb.* |impf. ἠϋθνονον, viit. εὐθύνω, aor. ἠϋθυνα; *pas.* aor. ἠϋθύνθην *sau* εὐθύνθην| **I** (*tranz.*) **I** a îndrepta, a face drept: (op. κάμπτειν „a îndoii”) τάς πτέρυγας εὐθύνοντα ARSTT. *IA*709b10 *îndreptându-și (= întinzând) aripile;* εὐθύνετε τὴν ὁδὸν κυρίου NT *In.*1.23 *îndreptați calea Domnului.* **2** a îndrepta, a conduce (pe calea dreaptă, în direcția potrivită), a îndruma, a călăuzi, a cărmi: AESCH. *Pr.*289, αὐτὸν ... χερσὶν εὐθύνων SOPH. *Ai.*542 *ducându-l de mână, călăuzindu-i pașii;* πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην EUR. *Hec.*39 *îndreptându-și corăbiile spre casă;* πορεύονται ... αἱ ἀγέλαι ἧ ἄν αὐτάς εὐθύνωσιν οἱ νομεῖς XEN. *Cyr.*1.1.2 *turmele merg pe oriunde le călăuzesc păstorii;* ἐπάταξεν τὴν ὄνον ... τοῦ εὐθύναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ LXX *Num.*22.23 *a lovit măgărița ca să o îndrepte pe calea sa;* (abs.) ὁ εὐθύνων NT *Iac.*3.4 *cărmaciul;* (fig.) εὐθύν' ἐπὶ τοῦτον ... οὔρον ἐπέων PI. *N.*6.28 *îndreaptă asupra acestei [case] o boare de cuvinte;* εὐθύνετε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον LXX *Iis.*Nav.24.23 *îndreptați inima voastră către Domnul.* **3** a conduce, a cărmi: ἠϋθυνε στρατόν AESCH. *Pers.*773 *conducea armata;* πᾶσαν εὐθύνων πόλιν SOPH. *Ant.*178

care cărmuięste întreaga cetate. **4** a îndrepta, a corecta: ὡσπερ ξύλον διαστρεφόμενον ... εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς PLAT. *Prt.*325d *ca pe un lemn strămb îl îndreaptă cu amenințări și bătăi;* τὴν Φιλίστου διάλεκτον ~ PLUT. *Nic.*1.4 *a corecta stilul lui Philistos.* **5** (spec.) (la Atena) a verifica (dările de seamă ale demnitarilor), a controla, a face să dea socoteală: PLAT. *Plt.*299a, ARSTT. *Pol.*1271a6, (+ gen.) εὐθύνων κλοπῆς PLUT. *Cic.*9.4 *acuzându-l de furt;* (pas.) τῶν ... ἀδικημάτων ἠϋθύνθη THUC. 1.95 *i s-a cerut socoteală pentru fărâdelegile sale.* **II** (*intrans.*) a fi verificator (v. εὐθυνος): PLAT. *Lg.*946d.

[εὐθύς]

εὐθυονειρία, ας, ἡ *subst.* vis clar: ARSTT. *Div.Somn.*463a25.

[εὐθυόνειρος]

εὐθῦ-όνειρος, ον *adj.* care are vise clare: ARSTT. *Div.Somn.*463b16, PLUT. *M.*437f.

[εὐθύς, ὄνειρος]

εὐθῦπλοέω-ᾶ, *vb.* a pluti drept, a naviga în linie dreaptă: ARR. *Cyn.*25.8.

[εὐθύπλοος]

εὐθῦ-πλοκία, ας, ἡ *subst.* împletitură dreaptă: PLAT. *Plt.*283a.

[εὐθύς, πλέκω]

εὐθῦ-πνοος, οον [ῦ] *adj.* |contr. -ους, -ουν| care suflă drept, prielnic: (d. vânturi) PI. *N.*7.29, ARSTT. *Mu.*394b35.

[εὐθύς, πνέω]

εὐθῦ-πομπός, ὄν *adj.* care conduce *sau* călăuzește drept: PI. *N.*2.7.

[εὐθύς, πέμπω]

εὐθυπορέω-ᾶ, *vb.* a merge drept: ARSTT. *IA*710a7, PLB. 34.9.7, (+ ac. intern) ὁδὸν εὐθυπορεῖ PI. *O.*7.91 *ține drumul drept înainte;* (fig.) (d. destin, comparat cu o corabie) AESCH. *Ag.*1005.

[εὐθύπορος]

εὐθυπορία, ας, ἡ *subst.* mers drept, mișcare rectilinie: PLAT. *Lg.*747a, ARSTT. *Aud.*802a30.

[εὐθύπορος]

εὐθῦ-πορος, ον *adj.* **I** care merge drept, care ține calea dreaptă: PLUT. *M.*722b, (fig.) AESCH. *Fr.*168.11, (caracter) PLAT. *Lg.*775d. **II** care are o trecere dreaptă: ARSTT. *Aud.*802b11.

[εὐθύς, πόρος]

εὐθυρρημονέω-ᾶ, *vb.* a vorbi direct; a

spune improvizând: PLUT. *Demetr.*14.3.

[εὐθυρρήμων]

εὐ-θυρσος, ον *adj.* cu tirs frumos: EUR. *Ba.*1158.

[εὐ, θύρσος]

εὐθύς¹, εἶα, ὑ *adj.* |comp. -ύτερος, superl. -ύτατος| **I** drept, direct, în linie dreaptă: εὐθὺν πλόον PI. *O.*6.103 *plutire în linie dreaptă*; (op. κάμπυλος „încovoiat”) PLAT. *R.*602c, ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε THUC. 2.100 *a tăiat drumuri drepte*; κατὰ τὸ εὐθὺ PLAT. *Th.*194b *de-a dreptul*; κατ' εὐθὺ LXX *3Rg.*21.23 *pe loc neted*. // **εὐθεῖα**, ας, ἡ *subst. I* (subînt. ὁδός) cale dreaptă: εὐθεῖαν ἔρπε τήνδε AESCH *Fr.*195 *ține calea dreaptă*; εὐθεῖα PLAT. *Lg.*716a, κατ' εὐθεῖαν PLB. 4.44.3, δι' εὐθείας LXX *Is.*59.14 *pe calea dreaptă, de-a dreptul, direct*. **II** (subînt. γραμμή) linie dreaptă: ἄρον εἰς εὐθεῖαν τοὺς ὀφθαλμοὺς σου LXX *Ier.*3.2 *ridică drept ochii tăi*; κατὰ τὴν εὐθεῖαν ARSTT. *Phys.*223a *în linie dreaptă*; (milit.) τοὺς πεζοὺς ἐπὶ μίαν εὐθεῖαν παρενέβαλε PLB. 3.72.8 *așeză pedestrașii pe o singură linie*. **III** (subînt. πτώσις) caz drept, nominativ: κατ' εὐθὺ ARSTT. *SE*182a3 *la nominativ*. **II** (fig.) drept, direct, cinstit: τόλμα ... εὐθεῖα PI. *O.*13.12 *îndrăzneală neprefăcută*; κρῖνε δ' εὐθεῖαν δίκην AESCH. *Eum.*433 *fă o judecată dreaptă*; πάντα σκολιὰ ὑπὸ ψεύδους ... καὶ οὐδὲν εὐθὺ PLAT. *Grg.*525a *toate strămbate de minciună și nimic drept*; (subst.) τὸ εὐθὺ PLAT. *Th.*173a *rectitudinea*; (d. pers.) εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ LXX *Ps.*7.11 *drept în inimă, cu inima dreaptă*; ἐκ τοῦ εὐθέος THUC. 1.34, ἀπὸ τοῦ εὐθέος THUC. 3.43, ἀπ' εὐθείας PLUT. *Fab.*3.4 *de-a dreptul, direct, deschis, cinstit*.

[cf. ἰθύς]

εὐθύς², *adv. I* îndată, pe dată, imediat: PI. *O.*8.41, ~ ὡς AESCH. *Pers.*361 *îndată ce*; ἅμα τῷ ἦρι ~ THUC. 7.15 *odată cu sosirea primăverii*; ~ ἀπ' ἀρχῆς AR. *Pax*84 *chiar de la început*; ἐκ παιδός ~ PLAT. *R.*519a, ἐκ παιδίου ~ XEN. *Cyr.*1.6.20 *încă de (mic) copil, încă din copilărie*; (+ part.) ~ νεοὶ ὄντες THUC. 2.39 *încă de tineri*; ~ ἀποβεβηκότι THUC. 4.43 *îndată ce debarcase*; ~ ἦκων XEN. *An.*4.7.2 *îndată ce sosi*; οὔτε γὰρ ~ γιγνόμενον οὐθ' ὕστερον ARSTT. *Metaph.*1068b9 *nici îndată ce apare, nici mai*

târziu. **II** drept, direct: ~ ὑπὲρ τῆς πόλεως THUC. 6.96 *drept deasupra cetății*; τὴν ~ Ἄργους κάπιδαυρίας ὁδόν EUR. *Hipp.*1197 *pe drumul ce duce drept spre Argos și Epidaurus*; ~ πρὸς τοὺς πολεμίους XEN. *An.*5.4.14 *direct spre dușmani*.

[v. εὐθύς¹]

εὐθύτης, ητος, ἡ [ῦ] *subst. I* însușirea de a fi drept sau în linie dreaptă, rectitudine, liniaritate: ARSTT. *Cat.*10a12, PLUT. *M.*1003d, IOS. *BI*5.37. **II** (fig.) dreptate, cinste: LXX *Ps.*9.9.

[εὐθύς]

εὐθύ-τομος, ον *adj.* tăiat drept: (drum) PI. *P.*5.90.

[εὐθύς, τέμνω]

εὐθύ-τρίχος, ον *adj.* v. εὐθύθριξ: ARSTT. *HA*629b35.

εὐθῦ-φερής, ἑς *adj.* care duce drept: PLAT. *Lg.*815b.

[εὐθύς, φέρω]

εὐθυφορία, ας, ἡ *subst.* mișcare în linie dreaptă: ARSTT. *Ph.*227b18.

[εὐθύς, φέρω]

εὐθῦ-φρων, ον [ῦ] *adj.* cu minte sau inimă dreaptă; bine intenționat, binevoitor: AESCH. *Eu.*1040.

[εὐθύς, φρήν]

εὐθῦ-ῶνυξ, υχος *adj.* |var. -ώνυχος, ον| cu unghii drepte: ARSTT. *HA*517a33.

[εὐθύς, ὄνυξ]

εὐθυωρία, ας, ἡ *subst.* direcție în linie dreaptă; linie dreaptă, axă: PLAT. *R.*436e, id. *Ti.*45c, ARSTT. *deAn.*406b31, PLUT. *M.*2d, κατ' εὐθυωρίαν ARSTT. *Rh.*1379a11 *direct*; εἰς εὐθυωρίαν ARSTT. *Metaph.*994a2 *într-o serie liniară*.

[εὐθύωρος]

εὐθύωρον, *adv.* (adv.) drept înainte, în linie dreaptă: XEN. *An.*2.2.16.

[εὐθύωρος (εὐθύς, ὄρος)]

εὐιάζω, vb. |impf. εὐιάζον| v. εὐιάζω: SOPH. *Fr.*314.227, EUR. *Cyc.*495.

εὐ-ἰάτος, ον *adj.* |comp. -ότερος| ușor de vindecat: XEN. *Eq.*4.2, ARSTT. *EN*1121a20, LUC. *Abd.*27.

[εὐ, ἰάομαι]

εὐ-ἰδρωτος, ον *adj.* care transpiră ușor: ARSTT. *Pr.*867b35.

[εὐ, ἰδρώω]

εὐίλατεῦω, vb. a fi îngăduitor, a fi milostiv: LXX *Deut.*29.19, id. *Ps.*102.3.

[εὐίλατος]

εὐ-ίλατος, ον [ἴ] *adj.* ușor de îmbunat; îngăduitor, milostiv: (+ dat.) LXX Ps.98.8.

[εὐ, ἰλάομαι]

εὐ-ἵππος, ον *adj.* |superl. -ότατος| **I** cu cai buni sau frumoși: (d. locuri) Pl. P.4.2, SOPH. OC668, EUR. Ph.17, (d. lucruri) εὐίππους ὄχους EUR. Andr.1019 care cu cai buni. **II** bun călăreț: (d. pers.) Pl. O.3.39, id. O.8.47, XEN. Cyr.4.2.1.

[εὐ, ἵππος]

εὐ-ιστος, ον *adj.* doritor de cunoaștere: PLUT. M.14b.

[εὐ, οἶδα]

εὐ-καθαίρετος, ον *adj.* |comp. -ώτερος| ușor de învins: THUC. 7.18.

[εὐ, καθαιρέω]

εὐ-κάθεκτος, ον *adj.* |superl. -ότατος| ușor de stăpânit: XEN. Cyr.7.5.69.

[εὐ, κατέχω]

εὐκαιρέω-ῶ, *vb.* |impf. ηὑκαίρουν sau εὐκαίρουν, aor. conjct. εὐκαιρήσω| **I** a avea vreme; a găsi prilejul, a avea ocazia: κατὰ μὲν τὸ παρὸν οὐκ ἔφασκεν ~ PLB. 20.9.4 *spunea că deocamdată nu are vreme*; (+ inf.) PLUT. M.223d, NT Mc.6.31. **II** a petrece timpul (liber): εἰς οὐδὲν ἕτερον ηὑκαίρουν ἢ λέγειν ... τι NT FA17.21 *nu-și petreceau timpul cu nimic altceva decât să spună ceva*. **III** a avea bunăstare, a prospera: PLB. 4.60.10, id. 32.5.12.

[εὐκαιρος]

εὐκαιρία, *ας, ἡ subst.* **I** moment potrivit sau prielnic, prilej, ocazie (favorabilă), oportunitate: (op. ἀκαιρία „moment nepotrivit”) PLAT. Phdr.272a, ISOC. 12.34, λαβόμενος εὐκαιρίας AESOP. 1.269 *prințând momentul potrivit*; εἰάν εὐκαιρίας τύχω LXX IMac.11.42 *dacă am prilejul*; NT Mt.26.16. **II** oportunitate, adevare: (d. folosirea metaforelor) PLUT. M.16b. **III** poziție favorabilă: διὰ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ τόπου PLB. 4.44.1 *datorită poziției prielnice* (sc. *avantajului strategic*) a locului. **IV** bunăstare: PLB. 1.59.7.

[εὐκαιρος]

εὐ-καιρος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ότατος| **I** care se întâmplă la momentul potrivit; oportun, nimerit, potrivit: (tăcere) PLUT. M.10e, (hrană) LXX Ps.103.27, (ajutor) NT Evr.4.16, (subst.) τὸ εὐκαιρον PLUT. M.441a *momentul potrivit*; (+ inf.) SOPH.OC32, οἷς μὴ 'νοχλεῖν εὐκαιρον εἶναι μοι δοκεῖ MEN. *Dysc.232 nu mi se pare momentul potrivit să-i deranjăm*; (spec.) ὁ λόγος ~ πρὸς ἄνδρα ψευδολόγον AESOP. 1.28 *fabula se potrivește pentru omul mincinos*. **II** potrivit, prielnic, favorabil: (d. locuri) PLB. 1.18.4, LXX 2Mac.15.20.

[εὐ, καιρός]

εὐκαίριος, *adv.* |comp. -ότερον, superl. -ότατα| **I** la momentul potrivit, (în mod) oportun, nimerit: XEN. Ages.8.3, ISOC. 11.12, ARSTT. HA582a28, λόγος ~ ῥηθείς PLB. 11.10.1 *cu-vânt spus la momentul potrivit*. **II** (în mod) prielnic, favorabil: ~ λόφον κείμενον PLB. 2.27.5 *înălțime așezată prielnic*. **III** avantajos: οὐκ ἔστιν εἰς ὅτι ἂν εὐκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα PLAT. Phd.78a *nu există ceva pe care ați putea cheltui banii mai cu folos*.

[εὐκαιρος]

εὐκᾶλ-, (dor.) v. εὐκηλ-**εὐκάματος**, ον [ᾶμ] *adj.* care este o trudă ușoară, puțin ostenitor, lesnicios: EUR. Ba.67.

[εὐ, κάματος]

εὐ-καμπής, *ές adj.* **I** bine încovoiat: (seceră) OD. 18.368, (cheie) id. 21.6, (arc) CALL. Dian.10, THEOC. 13.56, (coarne) LUC. DMar.15.2. **II** ușor de încovoiat, flexibil: PLUT. Sull.17.7.

[εὐ, κάμπτω]

εὐ-καμπτος, ον *adj.* ușor de încovoiat, flexibil: ARSTT. PA692a2.

[εὐ, κάμπτω]

εὐκαμπσία, *ας, ἡ subst.* flexibilitate: ARSTT. GA786b10.

[εὐκαμπτος]

εὐ-κάρδιος, ον *adj.* cu inimă curajoasă, viteaz, neînfricat: (d. pers.) SOPH. Ai.364, id. Ph.535, (d. un cal) XEN. Eq.6.14.

[εὐ, καρδία]

εὐκαρδῖος, *adv.* cu inimă curajoasă, cu curaj: EUR. Hec.549, IOS. AI12.373.

[εὐκάρδιος]

εὐκάρπεια, *ας, ἡ subst.* v. εὐκαρπία: EUR. Tr.217.**εὐκαρπία**, *ας, ἡ subst.* belșug de roade, rodnicie: ARSTT. Fr.252, AESOP. 1.233.

[εὐκαρπος]

εὐ-καρπος, ον *adj.* **I** care dă roade bogate, rodnic, roditor, fertil: (d. pământ) Pl. P.1.30, id. N.1.14, EUR. Andr.1045, PLAT.

*Criti.*110e, (varā) SOPH. *Ai.*671, αἷ ... εὐ-καρπον ἐκβάλλουσι Θηβαίοις στάχυν EUR. *Ba.*750 [*cāmprii*] *care dau thebanilor grâne bogate*. II *care face să rodească*: (d. Aphrodita) SOPH. *Fr.*847.

[εὐ, καρπός]

εὐ-κατᾶγώνιστος, *on adj.* uşor de învins, lesne de biruit: PLB. 9.4.8, LUC. *Tyr.*22.

[εὐ, καταγωνίζομαι]

εὐ-κατακράτητος, *on adj.* uşor de stăpânit *sau* de apărât: PLB. 4.56.9.

[εὐ, κατακρατέω]

εὐ-κατάλλακτος, *on adj.* uşor de împăcat: ARSTT. *Rh.*1381b5, LXX *3Mac.*5.13.

[εὐ, καταλλάσσω]

εὐ-κατάλυτος, *on adj.* |comp. -ώτερος| uşor de destrămat *sau* de distrus: XEN. *HG*3.5.15

[εὐ, καταλύω]

εὐ-κατανόητος, *on adj.* uşor de observat *sau* de înţeles: PLB. 18.30.11.

[εὐ, κατανοέω]

εὐ-κατάφορος, *on adj.* |comp. -ώτερος| arplecat, înclinat (spre): (πρός + ac.) ARSTT. *EN*1109a15, PLUT. *M.*503c.

[εὐ, καταφέρω]

εὐ-καταφρόνητος, *on adj.* |comp. -ότερος| uşor de dispreţuit, vrednic de dispreţ: (d. lucruri şi abstr.) XEN. *Cyr.*8.3.1, DEM. 4.18, MEN. *Sam.*642, πόλεμος ... οὐ μικρὸς οὐδ' ~ PLB. 1.65.3 *un război nu mic şi nici de dispreţuit*; (d. pers.) XEN. *HG*6.4.28, ARSTT. *Pol.*1312b24. // **εὐκαταφρονήτως**, *adv.* într-o manieră de dispreţuit: PLUT. *Demetr.*16.5.

[εὐ, καταφρονέω]

εὐ-κατέργαστος, *on adj.* |comp. -ότερος| I uşor de săvârşit: XEN. *HG*6.1.12, ARSTT. *Rh.*1363a31, DEM. *Ep.*1.6. II uşor de digerat: XEN. *Mem.*4.3.6. III uşor de înfrânt, lesne de biruit: PLUT. *Pyrrh.*19.4, IOS. *AI*1.362.

[εὐ, κατεργάζομαι]

εὐ-κατηγόρητος, *on adj.* uşor de acuzat: THUC. 6.77, PLB. 4.29.3, PLUT. *Ant.*58.6.

[εὐ, κατηγορέω]

εὐκέατος, *on adj.* (poet.) lesne de crăpat, uşor de tăiat: (d. Iemni) OD. 5.60, THEOC. 25.248.

[εὐ, κεάζω]

εὐ-κέλυδος, *on adj.* (poet.) cu glas frumos, melodios: (flaut) EUR. *Ba.*160, (coruri) AR. *Nu.*312.

[εὐ, κέλυδος]

εὐ-κέραστος, *on adj.* bine amestecat, temperat: PLUT. *M.*922e.

[εὐ, κεράννυμι]

εὐ-κερως, *ων adj.* cu coarne frumoase: SOPH. *Ai.*64.

[εὐ, κέρας]

εὐ-κέφαλος, *on adj.* cu cap bun *sau* frumos: ARR. *Cyn.*4.4.

[εὐ, κεφαλή]

εὐ-κηλήτειρα, *ας, ἡ adj.f.* care alină *sau* linişteşte: (+ gen.) HES. *Op.*464.

[εὐ, κηλέω]

εὐ-κηλος, *on adj.* {dor. εὐκᾶλος Theoc.} I liniştit, netulburat, în tihnă, în voie: (d. pers.) IL. 1.554, OD. 3.263, HES. *Op.*671, εὐ-κηλοι πολέμιζον IL. 17.371 *luptau nestin-gheriți*; εὐδον δ' εὐκηλοι OD. 14.479 *dormeau liniștiți*; ~ ἴσθι μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ AESCH. *Th.*238 *stai potolită, nu te înspăimânta prea tare!*; SOPH. *El.*241, EUR. *IA*644. II liniştit, nemişcat: (noapte) THEOC. 2.166, (d. aripile unui şoim în zbor) A.RH. 2.935.

[v. ἔκηλος, prin analogie cu compuşii în εὐ-]

εὐκῆλως, *adv.* în linişte, cu calm: A.RH. 2.861

[εὐκηλος]

εὐκίνησια, *ας, ἡ subst.* uşurinţă în mişcare,

mobilitate: (a trupelor) PLB. 8.26.3.

[εὐκίνητος]

εὐ-κίνητος, *on [ῖ] adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| I uşor de mişcat, care se mişcă uşor, iute, sprinten, agil, mobil: PLAT. *Ti.*58e, (d. suflet) ARSTT. *MM*12.3.11, (d. soldați) PLB. 3.43.2, (d. corăbii) id. 1.60.8, εὐκίνητοτερα κινούμενα ἢ ἡρεμοῦντα ARSTT. *Mech.*852b6 *sunt mai uşor de mişcat cele aflate în mişcare decât cele în repaus*; εὐκίνητον φυτόν LXX *Înt.*13.11 *copăcel mlădios*. II schimbător: ARSTT. *Cat.*8b35. III iute, grabnic (la), înclinat (spre): ARSTT. *Rh.*1379a26, πρὸς ὄργην ... ~ ἦν PLUT. *Comp.Phil.Flam.*1.4 *era iute la mânie*. IV uşor de de respins: (d. argumente) ARSTT. *Metaph.*991a16

[εὐ, κινέω]

εὐ-κίων, *on [ῖ] adj.* cu coloane frumoase: EUR. *Ion*185.

[εὐ, κίων]

εὐ-κλεής, *ές adj.* |comp. εὐκλεέστερος, superl. -εέστατος| {ep. var. εὐκλεής Hom.. εὐκλειής A.Rh. 1.73; ep. contr. -κλεε- > -

κλει-, poet. -κλεε- > -κλε-: dat. sg. εὐκλεί Pi. N.2.24, ac. sg. εὐκλέᾱ Pi. N.6.29, εὐκλεᾶ Pi. P.12.24 (contr. pt. *εὐκλεᾶα); ac. pl. εὐκλείας Il. 10.281 (contr. pt. *εὐκλεᾶας), εὐκλέᾱς Pi. O.2.90| slāvit, glorios, vestit: (d. pers.) OD. 21.331, Pi. P.9.56, AESCH. Ch.302, PLAT. Mx.247d, (d. lucruri) IL. 10.281, Pi. O.2.90, βίου πονηροῦ θάνατος εὐκλεέστερος AESCH. Fr.90 *moartea [este] mai slāviṭā decāt o viaṭā ticāloasā*: (neut. + inf.) οὐ μὰν ἤμιν εὐκλεῆς ἀπονέεσθαι IL. 17.415 *nu este un lucru slāvit (sc. este ruṣinos) pentru noi sǎ plecām. // εὐκλεῶς, adv. |superl. -έστατα| {ep. εὐκλειῶς} (in chip) slāvit, cu slavā: ὀλέσθαι ~ IL. 22.110 *a pieri cu slavā*; AESCH. Pers.328, EUR. Heracl.534, XEN. Eq.Mag.1.1.*

[εὐ, κλέος]

εὐκλειᾶ, ac, ἡ *subst.* {ep. εὐκλείη Il. 8.285, poet. εὐκλειᾶ Aesch. Th.685} slavā, glorie, faimă bună, renume, cinstire: IL. 8.285, OD. 14.402, AESCH. Ch.348, THUC. 2.44, ἔσχε στέφανον εὐκλείας SOPH. Ai.465 *a dobândit cunună de slavā*; χωρίς τῆς ἐν τοῖς στρατοπέδοις εὐκλείας PLB. 6.39.9 *in afară de gloria de care se bucură în armată*.

[εὐκλειῆς]

Εὐκλεία¹, ac, ἡ *subst.* Eucleia: (epitet al lui Artemis) PLUT. Arist.20.6.

[εὐκλεία]

Εὐκλεία², ων, τὰ *subst.* sǎrbǎtoare în cinstea zeiței Artemis Eucleia: XEN. HG4.4.2.

[Εὐκλεία¹]

εὐκλείζω, vb. {dor. inf. aor. εὐκλείζαι Pi.} a da slavā, a face vestit: SAPPH. Ep.6.269.6, Pi. P.9.91.

[εὐκλειῆς]

εὐκλείη, (ep.) v. εὐκλεία

εὐκλειῆς, (ep.) v. εὐκλειῆς

εὐ-κλεινος, ων *adj.* foarte vestit: ARSTT. Fr.640.

[εὐ, κλεινός]

εὐκλεῶς, *adv.* {ep. εὐκλειῶς} v. εὐκλειῆς

εὐ-κλημᾶτέω-ῶ, vb. a avea mlădițe bune sau frumoașe: (d. vița-de-vie) LXX Os.10.1.

[εὐ, κλημα]

εὐ-κνήμις, ἴδος *adj.* (ep.) cu pulpare frumoasă: (frecv. d. ahei) IL. 1.17, (d. tovarășii de călătorie ai lui Odysseus) OD. 2.402.

[εὐ, κληρος]

εὐ-κοίλιος, ων *adj.* bun pentru intestin sau pentru pânțele: (op. δυσκοίλιος) PLUT.

M.137a.

[εὐ, κοιλία]

εὐ-κοινό-μητις, *adj.* care chibzuiește la binele obștesc: AESCH. Supp.700.

[εὐ, κοινός, μητις]

εὐ-κοινώνητος, ων *adj.* cu care se poate comunica sau trata ușor, sociabil: ARSTT. EN1121a4.

[εὐ, κοινωνέω]

εὐκολία, ac, ἡ *subst.* I (stare de) mulțumire, bună dispoziție, pace (sufletească), seninătate, calm: PLAT. IAlc.122c. II lipsă de pretenții (la mâncare), cumpătare: PLUT. Pomp.2.5. III ușurință (în mișcare): PLAT. Lg.942d, (+ prep.) τῇ δὲ πρὸς τὴν ποιήσιν εὐκολία ... ἐχρήτο PLUT. Cic.40.2 *se folosea de ușurința sa în a compune versuri*; IOS. Ai.19.208.

[εὐκολος]

εὐκολος, ων *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| I (d. pers.) I mulțumit, împăcat, bine dispus, senin, calm: AR. Ra.82, PLAT. R.329d, ARSTT. Rh.1381a31, (+ dat.) ~ ... εαυτῷ PLAT. R.330a *împăcat cu sine însuși*; (+ inf.) ~ ἐνεγκεῖν ἦτταν PLUT. M.629a *mulțumit sǎ suporte o înfrângere*. 2 care se mulțumește cu orice (mâncare), nepretențios, cumpătat: (+ dat.) PLUT. Lyc.16.4. 3 care se mișcă ușor: (subst.) ἐς τὸ τῶν χειρῶν εὐκόλον APP. BC2.146 *pentru a-și mișca mâinile mai ușor*. 4 gata (de), înclinat (spre): (+ prep.) πρὸς τὰς ἐπιδρομάς εὐκόλους IOS. BI2.543 *gata sǎ dea atacuri prin surprindere*; LUC. Merc.Cond.40. II (d. lucruri) ușor, lesnicios: οὐ γὰρ εὐκόλῳ ἔοικεν PLAT. R.453d *nu pare o treabă ușoară*; λόγοι ... ἀγαθοὶ καὶ εὐκόλοι LXX 2Rg.15.3 *pricină bună și dreaptă (sau lesne de înțelese)*.

[εὐ, al doilea element neclar: κέλομαι?, cf. δύσκολος]

εὐκόλως, *adv.* |comp. -ώτερον, superl. -ώτατα| I cu calm, cu seninătate: ~ ἔχειν LYS. 4.9 *a fi calm*; πρῶως τε καὶ ~ ἀποκρίνεσθαι PLAT. Hipp.Mi.364d *a răspunde cu blândețe și seninătate*; XEN. Mem.4.8.2, ARSTT. EN1100b31. II cu ușurință: IOS. BI5.12, APP. BC5.106.

[εὐκολος]

εὐ-κομῖδης, ἐς *adj.* |superl. -στάτος| bine îngrijit: HDT. 4.53.

[εὐ, κομῖδη]

εὐ-κόμιστος, ων *adj.* ușor de transportat:

APP. *Mith.*409.

[εὐ, κομίζω]

εὐ-κομος, ον *adj.* {ep. lir. ἡῦκομος Hom., Pi.} cu plete frumoase: (d. femei, zeițe) IL. 1.36, 'Ελένης πόσις ἡῦκόμοιο IL. 3.329 *sof al Elenei cu plete frumoase*; OD. 8.452, HES. *Th.*241, Pi. *O.*6.91 A.RH. 4.568.

[εὐ, κόμη]

εὐ-κομπος, ον *adj.* (poet.) răsunător: EUR. *Tr.*152.

[εὐ, κόμπος]

εὐκοπία, ας, ἡ *subst.* ușurință, lesniciune: LXX *2Mac.*2.25.

[εὐκοπος]

εὐ-κοπος, ον *adj.* |comp. -ώτερος| ușor de făcut; ușor, lesnicios: PLB. 18.18.2, (neut. + inf.) εὐκοπόν ἐστὶν LXX *1Mac.*3.18 *este ușor*; NT *Mt.*9.15. // **εὐκόπως**, *adv.* cu ușurință: AR. *Fr.*783.

[εὐ, κόπτω]

εὐκοσμέω-ῶ, *vb.* a se purta bine, a păstra buna rânduială: LXX *1Mac.*8.15.

[εὐκοσμος]

εὐκοσμία, ας, ἡ *subst.* bună rânduială, bună purtare, bună cuviință: EUR. *Ba.*693, PLAT. *Pri.*325d, XEN. *Cyr.*1.2.3, τῆς τ' εὐκοσμίας ἐπιμελοῦνται ARSTT. *Ath.*44.3 *se îngrijesc de buna rânduială*; περι τῆς τῶν παίδων εὐκοσμίας PLUT. *M.*11d *despre buna purtare a copiilor*.

[εὐκοσμος]

εὐ-κοσμος, ον *adj.* I în bună rânduială, bine rânduit, ordonat: οὐκ εὐκοσμον ... φυγήν AESCH. *Pers.*481 *fugă în neorânduială*; THUC. 6.42, (neut. subst.) id. 1.84. II împodobit: ἐν τῷ εὐκόσμῳ τὸ ἀνεπλήπτον LUC. *Dom.*7 *desăvârșirea decorațiunilor*.

[εὐ, κόσμος]

εὐκόσμως, *adv.* |superl. -ότατα| I în bună rânduială: OD. 21.123, HES. *Op.*628, XEN. *Cyr.*2.4.1. II (în chip) împodobit, frumos: A.RH. 1.1120, PLUT. *Dem.*11.4.

[εὐκοσμος]

εὐ-κράης, ἐς *adj.* |ep. εὐκραής| bine amestecat, potrivit, temperat, blând: (locuri) ARSTT. *Mete.*352a7, (vânt) A.RH. 2.1228.

[cf. ἀκράης, εὐκρατος]

εὐ-κραιρος, ον *adj.* cu carne frumoasă: AESCH. *Supp.*300.

[εὐ, κραιρα]

εὐκράς, ἄτος *adj.* |var. εὐκρας Eur.| bine amestecat, potrivit; nici prea cald, nici prea

rece: (d. apă) PLAT. *Criti.*112d, (fig.) EUR. *Fr.*197, (viață) id. *Fr.*504.

[cf. εὐκρατος]

εὐκράσια, ας, ἡ *subst.* I bună amestecare; *spec.* temperatură bună: τὴν εὐκρασίαν τῶν ὥρων PLAT. *Ti.*24c *buna amestecare a anotimpurilor* (sc. *clima temperată, blândă*); PLB. 34.8.4, IOS. *A18.*153. II amestec potrivit, echilibru, moderație: δηλοῖ δὲ τὴν εὐκρασίαν ἡ διάνοια ARSTT. *GA744a30 inteligența [omului] arată buna sa amestecare*; ἡ τοῦ σώματος ~ ARSTT. *PA673b25*, PLUT. *M.*101b *echilibrul trupului*.

[εὐκρατος]

εὐ-κράτος, ον *adj.* |comp. -ώτερος| I bine amestecat, potrivit, temperat, blând: (d. climă) EUR. *Fr.*772, PLAT. *Sp.*371d; ARSTT. *GA752b30*, PLB. 34.1.8, εὐκράτῳ ἀέρι χρώμενοι LUC. *VH2.2 purtați de o adiere blândă*; (d. vin) ARSTT. *Pr.*874a28, (d. apa unui lac) IOS. *B13.*507. II (fig.) bine echilibrat, moderat: (d. oligarhie) ARSTT. *Pol.*1320b21, (d. stil) LUC. *Hist. Conscr.*46.

[εὐ, κεράννυμι]

εὐκράτως, [ᾶ] *adv.* cu bună amestecare, (în mod) potrivit, temperat: ARR. *Cyn.*29.1.

[εὐκρατως]

εὐκράτῳς, *adv.* cu multă putere, tare: ARSTT. *Pr.*875a22.

[*εὐκρατής (εὐ, κράτος)]

εὐ-κρεκτος, ον *adj.* bine lovit (cu plectrul); sonor, melodios: A.RH. 4.1194.

[εὐ, κρέκω]

εὐ-κρηνος, ον *adj.* cu izvoare bune, bogat în fântâni: (cetate) CALL. *Aet.fr.*75.72.

[εὐ, κρήνη]

εὐ-κρίθος, ον *adj.* bogat în orz: (arie) THEOC. 7.34.

[εὐ, κριθή]

εὐκρίνεια, ας, ἡ [ῖ] *subst.* perspicacitate: PLAT. *Def.*414a.

[εὐκρινής]

εὐκρίνέω-ῶ, *vb.* (dub.) a ține în bună rânduială sau a face o bună selecție: XEN. *HG4.*2.6.

[εὐκρινής]

εὐ-κρινής, ἐς *adj.* I (ușor de) deslușit, lămurit, distinct, limpede, clar: τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὔραι HES. *Op.*670 *atunci adierile vântului sunt ușor de deslușit*; (lânci) XEN. *Eq.Mag.*3.3, (judecată) IS. 10.2, ARSTT.

Pr.903a17. **II** bine aranjat, în bună rânduaială: HDT. 9.42. **III** (medic.) convalescent: ISOC. Ep.4.11.

[εὐ, κρίνω]

εὐ-κρίτος, ον *adj.* ușor de judecat sau de deslușit, lămurit, clar: οὐκ εὐκρίτον τὸ κρίμα AESCH. Supp.397 *pricina nu este ușor de judecat*; PLAT. Plt.272c, MEN. Epit.353.

[εὐ, κρίνω]

εὐ-κρότητος, ον *adj.* bine lovit (cu ciocanul), bine lucrat: (d. obiecte din metal) SOPH. Ant.430, EUR. El.819.

[εὐ, κροτέω]

εὐ-κρυπτος, ον *adj.* ușor de ascuns: AESCH. Ag.623.

[εὐ, κρύπτω]

εὐ-κρυφής, ἐς *adj.* = εὐκρυπτος: ARSTT. HA623a28.

[εὐ, κρύπτω]

εὐκταῖος, α. ον *adj.* **I** de rugăciune, făgăduit printr-o juruință, votiv: Διὸς ... εὐκταίαν λίβα AESCH. Fr.55 *o libație însoțită de rugăciuni în cinstea lui Zeus*; AESCH. Ag.1387, AR. Av.1060, PLAT. Lg.906b. // **εὐκταῖα**, ων, τά *subst.* ofrande făgăduite (zeilor), făgăduieli. rugăciuni: AESCH. Supp.631, SOPH. Tr.239. **II** chemat sau invocat în rugăciune: πατρός εὐκταίαν Ἐρινὺν AESCH. Th.723 *Erinia chemată de rugile tatălui*; AESCH. Th.841, EUR. Or.214. **III** potrivit dorințelor, dorit, plăcut: IOS. A11.292, LUC. IConf.1.

[εὐχομαι]

εὐκταῖως, *adv.* cu rugăciuni de mulțumire: IOS. B17.22.

[εὐκταῖος]

εὐ-κτέανος¹, ον *adj.* bogat, îmbelșugat: AESCH. Pers.897.

[εὐ, κτέανον]

εὐ-κτέανος², ον *adj.* (dub.) ușor de despicat: (stejar) PLUT. Marc.8.2.

[cf. εὐκτῆδων]

εὐκτέον, *adj.vb.* trebuie cerut în rugăciuni, este de dorit: PLAT. Lg.687e, LUC. Sat.1.

[εὐχομαι]

εὐκτῆμων, ον *adj.* bogat, îmbelșugat: (stradă) Pl. N.7.92.

[εὐ, κτῆμα]

εὐκτικός, ἡ, ὄν *adj.* (gram.) deziderativ, optativ PLUT. M.386d.

[εὐχομαι]

εὐ-κτίμενος, η, ον [ῖ] *adj.* **I** bine construit,

bine clădit: (cetate) IL. 2.501, (casă) OD. 4.476, νῆσον εὐκτιμένην ἐκάμοντο OD. 9.130 *ar face insula bună de locuit* (sau bine cultivată, v. sensul II). **II** bine lucrat: (arie) IL. 20.496, (grădină) OD. 24.226.

[εὐ, κτίζω (*κτίω, *κτεῖμι)]

εὐ-κτίτος, ον *adj.* v. εὐκτίμενος: IL. 2.592, HES. Fr.211.5.

[εὐ, κτίζω]

εὐκτός, ἡ, ὄν *adj.* **I** rugat, dorit: IL. 14.98, τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ἠτησάμην SOPH. Fr.843 *cele ce pot fi rugate le-am cerut zeilor*. **II** de dorit: EUR. Ion642, ISOC. 12.243, MEN. Georg.82, ~ ὁ τῷ βατράχῳ ... βίος THEOC. 10.52 *viața broaștei este demnă de dorit* (sc. de invidiat); (neut. + inf.) εὐκτόν ἐστι EUR. Heracl.458, XEN. Mem.1.5.5 *este de dorit*.

[εὐχομαι]

εὐ-κυκλος, ον *adj.* **I** bine rotunjit, rotund: (scut) IL. 5.453, AESCH. Th.642, (coroane) XEN. Cyn.9.12. **II** cu roți bune: (cărută) OD. 6.58, AESCH. Pr.710, EUR. Ion1391. **III** care descrie un cerc, circular: (șezătoare) Pl. N.4.66, (dans, horă) AR. Th.968.

[εὐ, κύκλος]

εὐλάβεια, ας, ἡ [λᾶ] *subst.* **I** băgare de seamă, luare-aminte, precauție, prudentă, atenție, grijă, fereală, pază: SOPH. El.994, EUR. Fr.1052.8, DEM. 19.262, AR. Av.376, ἔχει δὲ τοῦμόν οὐκ ἀναίδειαν ... ἀλλ' εὐλάβειαν EUR. HF166 *purtarea mea nu este nerușinată, ci prudentă*; (+ gen.) εὐλάβειαν τῶνδε προϋθέμην SOPH. El.1223 *m-am îngrijit de aceste lucruri* (sc. am avut grijă să nu se întâmple); εὐλαβείας ... πληγῶν PLAT. Lg.815a *mişcări de evitare a loviturilor* (= *eschive*); (person.) EUR. Ph.782. **II** sfială, teamă: DEM. 23.15, PLUT. Fab.1.5, LXX Inj.17.8. **III** teamă (religioasă), respect (față de cele sfinte), evlavie: τὴν ... πρὸς τὸ θεῖον εὐλάβειαν καὶ τιμὴν PLUT. Cam.21.3 *evlavie și cinstirea date divinității*; μετὰ εὐλαβείας καὶ δέους NT Evr.12.28 *cu evlavie și frică*.

[εὐλαβής]

εὐλάβεομαι-οὔμαι, *vb.* [imprf. ηὐλαβούμην (sau εὐλαβούμην), viit. εὐλαβήσομαι (sau εὐλαβηθήσομαι LXX Deut. 2.4), aor. ηὐλαβήθην (εὐλαβήθην)] **I** a băga de seamă, a lua seamă (la), a fi foarte atent, a fi precaut, a avea grijă, a se feri, a se păzi: εὐλαβήθηθ' SOPH. OT47 *bagă de seamă!*; πολὺν μὲν

χρόνον ἠὺλαβεῖτο καὶ διηπίσται τοῖς λεγομένοις PLB. 3.52.6 *mult timp rămasă precaut, neîncrezându-se în vorbele lor*; (+ μή sau ὅπως μή „să nu”) εὐλαβοῦ δὲ μή τί σου σφαλῆ στόμα EUR. *Hipp.100 ia seamă ca gura ta să nu faci vreο greșeală*; εὐλαβοῦ δὲ μή 'κφύγη σε AR. *Eq.253 ai grijă să nu îți scape*; (+ περί, ἀμφί) εὐλαβούμενον περί τροφήν τε καὶ παιδείαν ὄρφανῶν PLAT. *Lg.927c îngrijindu-se de hrana și educația orfanilor*; (+ ac.) εὐλαβεῖσθαι τὴν κῦνα AR. *Lys.1215 păziți-vă de cățea!*; εὐλαβούμενοι πενίαν ἢ πόλεμον PLAT. *R.372c ferindu-se de sărăcie sau de război*; (+ inf.) οὐκ εὐλαβοῖο ἄν λέγειν PLT. *Phd.101c nu te-ai feri să afirmi (că)*. **II** a fi atent (la), a pândi: καιρὸν εὐλαβούμενος EUR. *Or.699 pândind momentul potrivit*. **III** a se sfii, a se teme: PLB. 18.23.5, IOS. *Al6.157*. **IV** (spec.) a se teme (de Dumnezeu), a respecta, a cinsti (cele sfinte), a fi evlavios: τὸν ξενικὸν ... θεὸν εὐλαβούμενοι PLAT. *Lg.879e cu evlavie (sau respectul) ce se cuvine zeului protector al străinilor*; εὐλαβοῦ τὸν κύριον LXX *Sir.7.29 teme-te de Domnul*; (+ inf.) εὐλαβεῖτο κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ LXX *Ex.3.6 se sfia să-L privească pe Dumnezeu în față*.

[εὐλαβής]

εὐ-λαβής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος| **I** (*act.*) **I** precaut, prudent, circumspect: PLAT. *Plt.311a, πρὸς τὸ μέλλον εὐλαβεστέρους ὑπάρξειν* PLB. 27.8.3 *în viitor vor fi mai precauți*; εὐλαβεῖς ... ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν LXX *Lev.15.31 cu fereală de necurățeniile lor*; (neut. subst.) PLAT. *Plt.311b*. **2** temător: PLUT. *Fab.17.7, IOS. Al6.179*. **3** temător (de Dumnezeu), evlavios, cucernic: LXX *Mich.7.2, NT FA22.12*. **II** (*pas.*) **I** făcut cu grijă, săvârșit cu băgare de seamă: (schimbare) PLAT. *Lg.736d*. **2** ușor de apucat, lesne de prins: LUC. *Lex.7*.

[εὐ, λαμβάνω]

εὐλαβητέον, *adj.vb.* **I** trebuie luat seama (la), trebuie avută grijă, trebuie să ne păzim (să nu): (+ ac.) PLAT. *R.608a, id. Grg.527b*, (+ ὅπως μή) ARSTT. *deAn.402b5*. **II** trebuie avută sfială: PLB. 1.14.7.

[εὐλαβέομαι]

εὐλαβητικός, ἢ, ὄν *adj.* precaut, prudent; care se ferește (de): PLAT. *Def.412a*.

[εὐλαβέομαι]

εὐλαβουμένως, *adv.* v. εὐλαβῶς: AR. *Ach.955*.

εὐλαβῶς, *adv.* |comp. -έστερον sau -εστέρω| **I** cu băgare de seamă, cu luare-aminte, cu precauție, cu grijă: EUR. *IT1375*. PLAT. *Sph.246b*. PLB. 1.18.1. **II** cu sfială, cu teamă: PLB. 3.78.8, PLUT. *Nic.5.1*.

[εὐλαβής]

εὐλάκα, ας, ἡ *subst.* (dor.) brăzdar (de plug): THUC. 5.16 (Oracl. ap.).

[αὐλαξ]

εὐ-λαῶλος, ὄν *adj.* **I** care vorbește bine sau frumos: LXX *Iov11.2*. **II** vorbăreț: LXX *Sir.6.5*.

[εὐ, λαλέω]

εὐλαξεῖν, *vb.* (dor.) a ara: THUC. 5.16 (Oracl. ap.).

[v. εὐλάκα]

εὐ-λέαντος, ὄν *adj.* lesne de fărâmat, ușor de mestecat: ARSTT. *PA674b33*.

[εὐ, λεαίνω]

εὐ-λείμων, ὄν *adj.* cu pășuni bune: OD. 4.607, HES. *Fr.240*.

[εὐ, λειμών]

εὐ-λεκτρος, ὄν *adj.* care aduce desfătare în rat(ul conjugal): (d. Aphrodita) SOPH. *Tr.515, (mireasă) SOPH. Ant.796*.

[εὐ, λέκτρον]

εὐ-λεξίς, ι *subst.* (iron.) frumos grăitor, elocvent LUC. *Lex.1, id. Rh.Pr.17*.

[εὐ, λέξις]

εὐλή, ἦς, ἡ *subst.* vierme: (în carnea putrezită) IL. 19.26, 22.509, ἴνα μή ... ὑπὸ εὐλέων καταβρωθῆ HDT. 3.16 *ca să nu fie mâncat de viermi*; PLAT. *Sp.365c*, ARSTT. *HA506a30*, PLUT. *Art.16.6*.

[et. nec.]

εὐ-ληκτος, ὄν *adj.* care se sfârșește lesne, care încetează ușor: (durere) LUC. *Trag.324*.

[εὐ, λήγω]

εὐ-λημᾶτέω-ῶ, *vb.* a fi plin de curaj: AESCH. *Fr.106*

[εὐ, λῆμα]

εὐ-ληπτος, ὄν *adj.* **I** ușor de luat: (apă) IOS. *Al1.246, (lucruri) APP. BC2.22*. **II** lesne de prins, ușor de cucerit: (insulari) THUC. 6.85. **III** ușor de obținut: LUC. *Merc.Cond.10*.

[εὐ, λαμβάνω]

εὐλήπτως, *adv.* |superl. -ότατα| astfel încât să poată fi apucat cu ușurință: (d. o cupă) XEN. *Cyr.1.3.8*.

[εὐληπτος]

εὐληρα, ὄν, τά *subst.* frâie, hățuri: IL. 23.481.

[prob. origine pregrecească, cf. lat. *lōrum* „curea, frâu”, arm. *lar*]

εὐ-λίθος, ον *adj.* făcut din pietre frumoase: IOS. B15.226.

[εὐ, λίθος]

εὐ-λίμενος, ον [ἰ] *adj.* |comp. -ώτερος| care are un port bun sau porturi bune: (târm) EUR. *Hel.*1463, (oras) PLAT. *Lg.*704b.

[εὐ, λιμῆν]

εὐ-λιμνος, ον *adj.* bogat în lacuri: (regiune) ARSTT. HA601b22.

[εὐ, λίμνη]

εὐλογέω-ῶ, *vb.* |impf. ηὐλόγουν (sau εὐλόγουν), viit. εὐλόγησω, aor. ηὐλόγησα (εὐλόγησα), pf. ηὐλόγηκα (εὐλόγηκα); pas. viit. εὐλογηθήσομαι (εὐλογησομαι), pf. εὐλόγημαι| **I** a vorbi de bine, a lăuda, a preamări: ~ πόλιν καὶ τοὺς στρατηγούς AESCH. *Ag.*580 *a lăuda cetatea și pe căpeteniile sale*; SOPH. *Ph.*1314, EUR. *Hec.*465, AR. *Ach.*372, (pas.) ἐπαίνοις εὐλογοῦμενον πέδον SOPH. OC720 *pāmānt preamārit cu laude (= slăvit)*. **II** a binecuvânta: εὐλογῆσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε LXX *Gen.*12.3 *voi binecuvânta pe cei care te binecuvântează*; εὐλογῆσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὕδωρ σου LXX *Ex.*23.25 *voi binecuvânta pâinea ta și vinul tău și apa ta*; (part. pas.) εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν NT *Lc.*1.42 *binecuvântată [ești] tu între femei*. **III** a binecuvânta (pe Dumnezeu), a (pro)slăvi: LXX *Gen.*24.48, NT *Lc.*2.28, (abs.) ὁ βασιλεὺς ~ ἤρξατο IOS. A18.119 *regele a început să-L proslăvească pe Dumnezeu*; (euf.) ηὐλόγησεν θεὸν καὶ βασιλέα LXX *3Rg.*20.10 *a blagoslovit (sc. a blestemat) pe Dumnezeu și pe rege*.

[εὐλογος]

εὐλογητός, ἡ, ὄν *adj.* binecuvântat: LXX *Gen.*9.26, NT *Lc.*1.68

[εὐλογέω]

εὐλογία, ας, ἡ *subst.* **I** vorbire frumoasă: PLAT. *R.*400d, LUC. *Lex.*1. **II** vorbire de bine, laudă, preamărire, elogiu: PI. *N.*4.5, THUC. 2.42, EUR. *HF*356, ἄγιος ... εὐλογίας μεγάλης AR. *Pax*738 *vrednic de mare laudă*; (peior.) διὰ ... εὐλογίας ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων NT *Rom.*16.18 *prin cuvântări plăcute înșală inimile celor simpli*; (pl.) PI. *I.*3.3, PLAT. *Sp.*365a. **III** binecuvântare, blagoslovenie: κατάραν καὶ οὐκ εὐλογίαν LXX *Gen.*27.12 *blestem, nu*

binecuvântare; δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογίαν LXX *Ex.*32.29 *pentru ca binecuvântarea Lui să vină peste voi*; τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας NT *1Cor.*10.16 *paharul binecuvântării*. **IV** dar, milostenie: NT *2Cor.*9.5.

[εὐλογος]

εὐλογιστέω-ῶ, *vb.* a se purta rațional sau cu bună socotință: PLUT. *Oth.*13.3.

[εὐλόγιστος]

εὐλογιστία, ας, ἡ *subst.* bună socotință, rațiune dreaptă: PLAT. *Def.*412e, PLUT. *M.*103a, LXX *4Mac.*5.22.

[εὐλόγιστος]

εὐ-λόγιστος, ον *adj.* **I** care socotește sau gândește bine; socotit, chibzuit: (d. pers.) ARSTT. *Rh.*1385b27, PLB. 10.2.7, PLUT. *M.*102e. **II** rațional: (alegere) PLUT. *M.*1071a. **III** ușor de socotit, simplu: ARSTT. *Metaph.*1092b27.

[εὐ, λογίζομαι]

εὐλογίστως, *adv.* |superl. -ότατα| cu bună socotință, (în mod) rațional: PLB. 18.33.7, PLUT. *TCG*40.4.

[εὐλόγιστος]

εὐ-λογος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** bine gândit, întemeiat pe rațiune, rațional, logic: AESCH. *Pers.*830, PLAT. *R.*605e, παραλόγοις ἀρχαῖς εὐλογον ἐπιθεῖναι τέλος PLB. 3.48.9 *a pune un sfârșit rațional unor începuturi absurde*; (frecv. neut.) εὐλογόν (ἔστι) PLAT. *Cra.*396b, ARSTT. *Cael.*286a34 *este rațional / logic (să)*. **II** bine întemeiat, potrivit; plauzibil, verosimil, probabil: (motiv) THUC. 3.82, DEM. 18.152. (prilej) PLB. 11.32.4, (subst.) ἐκ τῶν εὐλόγων PLB. 10.44.6 *după toate probabilitățile, în mod verosimil*. **III** vorbit de bine, lădat: κατορθώσασι γὰρ εὐλογον AR. *Ra.*736 *dacă izbutiți, se va vorbi bine de voi*.

[εὐ, λέγω]

εὐλόγως, *adv.* |comp. -ωτέρως sau -ώτερον| cu bun temei, (în mod) rațional, logic, pe drept cuvânt, pe bună dreptate: AESCH. *Th.*508, THUC. 4.61, AR. *V.*771, ~ ἔχει PLAT. *Phd.*62d *este întemeiat (pe rațiune), are temei*; ARSTT. *deAn.*420b11, PLB. 1.13.9.

[εὐλογος]

εὐ-λοιδόρητος, ον *adj.* **I** ușor de ocărât: MEN. *Fr.*372. **II** insultător, jignitor: PLUT. *M.*757a.

[εὐ, λοιδορέω]

εὐ-λοφος, ον *adj.* cu creastă *sau* panaș frumos: (coif) SOPH. *Ai.*1286.

[εὐ, λόφος]

εὐλόφως, *adv.* cu supunere, cu răbdare: EUR. *Fr.*175.

[εὐλοφος]

εὐ-λοχος, ον *adj.* care înlesnește nașterile: (d. Artemis) EUR. *Hipp.*166, CALL. *Epigr.*54.

[εὐ, λέχος, cf. λοχία]

εὐλύρως, α, ὁ [ῶ] *adj.* v. εὐλυρος: (d. Apollon) SAPPH. 44.33, EUR. *Alc.*570, AR. *Th.*969.

εὐ-λύρος, ον *adj.* cu liră măiastră, bun cântăreț din liră: (d. Apollon) EUR. *Fr.*477, (d. Muze) AR. *Ra.*229.

[εὐ, λύρα]

εὐ-λύτος, ον *adj.* |comp. -ώτερος| **I** ușor de dezlegat: (d. câini) XEN. *Cyn.*6.12, (fig.) (d. legăturile de iubire, de rudenie ș.a.) EUR. *Hipp.*256, XEN. *HG5.*2.19. **II** ușor de rezolvat: (problemă) ARSTT. *GA*755b23, PLUT. *M.*1005c. **III** slobod, liber (în mișcări), zvelt: ARSTT. *Phgn.*807b16. **IV** (medic.) care se relaxează ușor, destins: (d. intestine) ARSTT. *Pr.*876b31.

[εὐ, λύω]

εὐλύτως, [ῶ] *adv.* (în chip) ușor de dezlegat, fără a fi legat strâns: PLB. 27.11.5.

[εὐλυτος]

εὐμάθεια, ας, ἡ [μᾶ] *subst.* |var. εὐμαθία| {ion. -ίη} ușurință de a învăța: PLAT. *R.*490c, ARSTT. *Rh.*1362b24, CALL. *Iamb.fr.*221, LUC. *Hist. Conscr.*53 ~ εὐφυῖα ψυχῆς πρὸς τάχος μαθήσεως PLAT. *Def.*413d *ușurință de a învăța: bună dispoziție a sufletului către o învățatură rapidă.*

[εὐμαθής]

εὐ-μάθης, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** (*pas.*) ușor de învățat *sau* de înțeles, lămurit: (d. lucruri și abstr.) AESCH. *Eu.*442, XEN. *Mem.*1.2.35, ARSTT. *Rh.*1409b4, PLB. 1.13.9, ὡς εὐμαθές σου ... φώνημι' ἀκούω SOPH. *Ai.*15 *cât de lămurit îți aud cuvintele.* **II** (*act.*) care învață *sau* înțelege ușor: (op. δυσμαθής) PLAT. *R.*486c, εὐμαθεὶς καὶ μνήμονες PLAT. *R.*503c *care învață ușor și cu bună ținere de minte;* (πρός + ac.) PLAT. *Ep.*327a, DEM. 24.17.

[εὐ, μαθάνω]

εὐμαθία, v. εὐμάθεια

εὐμαθῶς, *adv.* |comp. -έστερον| **I** cu ușurință *sau* dorință de a învăța, cu interes: PLAT. *Lg.*723a. **II** cu dibăcie: LXX *Înț.*13.11.

[εὐμαθής]

εὐ-μαλλος, ον *adj.* de lână bună: PI. *I.*5.62.

[εὐ, μαλλός]

εὐμᾶλος, (dor.) v. εὐμηλος

εὐμάρεια, ας, ἡ [ᾶ] *subst.* |var. εὐμαρία Plat. | {ion. εὐμαρείη Hdt.} | lesniciune, ușurință (de a face ceva): οὐκ εὐμαρεία χρώμενος πολλῇ SOPH. *Tr.*193 *nu are prea mare ușurință (în mișcări);* (euf.) εὐμαρείη χρεώνται ἐν τοῖσι οἰκοῖσι HDT. 2.35 *se ușurează* (sc. *își fac nevoile*) *în casă;* ~ ἐστί (+ inf.) PLAT. *Ly.*204d, XEN. *Oec.*5.9 *este lesne* (să). **II** bună ocazie, prilej: SOPH. *Ph.*284. **III** îndemnare: EUR. *Ba.*1128.

[εὐμαρής]

εὐμαρέως, *adv.* (poet. ion.) v. εὐμαρῶς

εὐ-μάρης, ἐς *adj.* |comp. -έστερος| **I** lesnicios, ușor (de făcut): (d. lucruri) εὐμαροῦς χειρώματος AESCH. *Ag.*1326 *o pradă ușoară;* (+ inf.) εὐμαρές [ἔστι] SAPPH. 16.5, PI. *P.*3.115, EUR. *Alc.*492, ἐν εὐμαρεῖ [ἔστι] EUR. *Hel.*1227 *este ușor* (să); (subst.) APP. *BC*2.128. **II** care ușurează: (d. pers.) χρόνος γὰρ ~ θεός SOPH. *El.*179 *căci Timpul este un zeu ce aduce alinare.*

[εὐ, μάρη „mână” (?)]

εὐμᾶρις, ἶδος, ἡ *subst.* |ac. sg. εὐμᾶριν Aesch., dat. pl. εὐμᾶρισι Eur. | încălțăminte orientală (din piele de căprioară): AESCH. *Pers.*660, EUR. *Or.*1370.

[et. nec., prob. împrumut]

εὐμαρῶς, *adv.* |comp. -έστερον, superl. -έστατα| {ion. poet. εὐμαρέως A.Rh. 2.633, Theoc. 14.23} lesne, cu ușurință, ușor: AESCH. *Fr.*366, PLAT. *Criti.*113e, PLB. 9.30.8.

[εὐμαρής]

εὐμαχανία, (dor.) v. εὐμηχανία

εὐ-μεγέθης, ἐς *adj.* |comp. -έστερος| **I** de mărime bună, (destul de, foarte) mare: (d. lucruri) (piatră) AR. *Pl.*543, (râu) XEN. *HG5.*2.4, (peșteră) PLUT. *Cras.*4.2. **II** bine făcut, voinic: (d. pers.) IOS. *AI*6.158, LXX *IRg.*9.2, (cal) PLUT. *Sert.*16.5. **III** de mare însemnătate, important: (mărturie) DEM. 23.16.

[εὐ, μέγεθος]

εὐ-μειδής, ἔς *adj.* (poet.) dulce-zâmbitor, binevoitor, prielnic: CALL. *Dian.*129, A.RH. 4.715.

[εὐ. μειδιάω]

εὐ-μελής¹, ἔς *adj.* [superl. -έστατος] melodios, armonios: ARSTT. *Pol.*1341b26, LXX *Înt.*17.17.

[εὐ. μέλος]

εὐ-μελής², ἔς *adj.* bine îngrijit, bine organizat: (osprețe) PLAT. *Sp.*371d.

[εὐ. μέλομαι (v. ἴνσᾱ εὐμελής¹)]

εὐμελιτέω-ῶ, *vb.* a avea multă miere, a fi bine aprovizionat cu miere: (d. stupi) ARSTT. *HA*625a24.

[εὐ. μέλι]

εὐμένεια, *ας*, ἡ *subst.* {poet. εὐμενία Pi. *P.*12.4} bunăvoință, îngăduință, bunătate: παρὰ τῶν θεῶν ... ~ HDT. 2.45 *bunăvoință din partea zeilor*: THUC. 5.105, SOPH. *OC*631, EUR. *Hel.*1298, (op. δυσμένεια „rea-voință, dușmănie”) PLAT. *Smp.*197d, πολλήν τὴν εὐμένειαν ἐπιφαίνει τῷ προσώπῳ LUC. *Pr. Im.*16 *chipul său arată multă bunătate*.

[εὐμενής]

εὐμενέτης, *ου adj.m.* [dat. pl. εὐμενέτησι] (poet.) binevoitor: OD. 6.185.

[cf. εὐμενής]

εὐμενέως, (ion.) *v.* εὐμενῶς

εὐ-μενέω-ῶ, *vb.* {dor. part. prez. εὐμενέοντες Pi. *P.*4.127, fem. εὐμενέοισα Theoc. 17.62} a fi binevoitor, a arăta bunăvoință: (+ dat.) A.RH. 2.260, THEOC. 17.62, (abs. *sau* + ac.) Pi. *P.*4.127.

[εὐ. μένος]

εὐ-μενής, ἔς *adj.* [comp. -έστερος, superl. -έστατος] **I** binevoitor, îngăduitor, bun: (d. zei) Pi. *P.*2.25, AESCH. *Supp.*686, ~ καὶ ἕλωσ PLAT. *Phdr.*257a *binevoitor și prielnic*; (d. oameni) AESCH. *Pers.*175, HDT. 7.237, SOPH. *Ant.*212, βαρεῖαν ἐχθροῖς καὶ φίλοισιν εὐμενῆ EUR. *Med.*809 *aspră cu dușmanii și bună cu prietenii*; (subst.) τὸ τῶν θεῶν εὐμενές DEM. 4.45 *bunăvoința zeilor*. **II** binevoitor, bun, prielnic, blând: (d. lucruri și abstr.) εὐμενεῖ νόψ Pi. *P.*8.18 *cu gând bun*; εὐμενῆ ἐναγωνίσασθαι τοῖς Ἑλλησιν THUC. 2.74 (*tinut*) *prielnic pentru luptă elenilor*: μετὰ τύχης εὐμενοῦς PLAT. *Lg.*813a *cu noroc*.

[εὐ. μένος]

εὐμενία, *ας*, ἡ *subst.* (poet.) *v.* εὐμένεια

Εὐμενίδες, *ων*, αἱ *subst.* (subînt. θεαί) (mitol.) Eumenide, (zeițe) Binevoitoare. nume eufemistic dat Eriniilor (v. Ἐρινύς): (titlul unei tragedii a lui Aesch.) AESCH. *Eum.* SOPH. *OC*486, EUR. *Or.*38.

[εὐμενής]

εὐμενίζω, *vb.* [impf. med. ἠῦμενιζόμεν] (med.) a-și atrage bunăvoința (cuiiva), a îmblânzi (pe cineva): (+ ac.) XEN. *Cyr.*3.3.22, APP. *BC*4.54.

[εὐμενής]

εὐμενικός, ἡ, ὄν *adj.* plin de bunăvoință, amabil: ARSTT. *VV*1251b32, PLB. 12.7.6.

[εὐμενής]

εὐμενῶς, *adv.* [comp. -έστερον și -εστέρας] {ion. εὐμενέως A.Rh. 2.1275} cu bunăvoință, cu îngăduință, cu blândete: AESCH. *Ag.*952, EUR. *Hel.*1298, PLAT. *R.*607d, PLB. 30.1.3.

[εὐμενής]

εὐ-μετάβλητος, *ον adj.* *v.* εὐμετάβολος: ARSTT. *Rh.*1373a30, (subst.) AESOP. 1.13.

[εὐ. μεταβάλλω]

εὐ-μετάβολος, *ον adj.* care se schimbă ușor, schimbător, nestatornic: (d. lucruri și abstr.) PLAT. *R.*503c, ARSTT. *EN*1100b3, (d. pers.) id. *EN*1101a9, XEN. *HG*2.3.32, (subst.) τὸ ταύτης εὐμετάβολον PLB. 29.21.2 *nestatornicia acesteia* (sc. *a sorții*).

[εὐ. μεταβάλλω]

εὐ-μετάδοτος, *ον adj.* care împarte cu ușurință, darnic, generos: NT *ITim.*6.18.

[εὐ. μεταδίδωμι]

εὐ-μετάθετος, *ον adj.* **I** ușor de deplasat, lesne de strămutat: (πρός + ac.) PLUT. *M.*799c. **II** schimbător, nestatornic: (d. soartă) PLB. 15.6.8.

[εὐ. μετατίθημι]

εὐ-μετακίνητος, *ον [ῖ] adj.* ușor de mișcat *sau* de deplasat: ARSTT. *Metaph.*1019a28.

[εὐ. μετακινέω]

εὐ-μετάπειστος, *ον adj.* ușor de făcut să-și schimbe părerea, ușor de convins: ARSTT. *EN*1151a14.

[εὐ. μεταπίθω]

εὐ-μετάστᾱτος, *ον adj.* nestatornic, schimbător: PLUT. *M.*5d.

[εὐ. μεθίστημι]

εὐ-μεταχείριστος, *ον adj.* **I** ușor de mânuit, manevrabil: (d. pers.) PLAT. *Phdr.*240a, XEN. *An.*2.6.20, ISOC. *Ep.*2.20, (d. lucruri și abstr.) ARSTT. *Pol.*1257a37, οὐ τῶν ῥαδίων

καὶ τῶν εὐμεταχειρίστων ... τέχνην LUC. *Salt.35 o artă nu uşoară şî nici la îndemâna oricui.* **II** uşor de stăpânit sau de biruit: (fortă) THUC. 6.85, XEN. *HG5.2.15.*

[εὖ, μεταχειρίζω]

εὖ-μετρος, *ov adj.* bine măsurat: AESCH. *Ag.1010.*

[εὖ, μέτρον]

εὖ-μήκης, *es adj.* |comp. -έστερος| {dor. εὐμάκης [ᾶ] Theoc.} **I** destul de lung: XEN. *Eq.5.6, ARSTT. PA654a23.* **II** înalt, mare (la stat): (d. pers.) PLAT. *Prm.127b, THEOC. 14.25, LUC. D.Meretr.1.2.* **III** (fig.) înalt, măret: (soartă) EUR. *IA595.*

[εὖ, μήκος]

εὖ-μηλος, *ov adj.* {dor. εὐμᾶλος} cu oi frumoase, bogat în oi: (d. țări, ținuturi) OD. 15.406, Pl. *O.6.100, THEOC. 22.157.*

[εὖ, μήλον]

εὖ-μήρῦτος, *ov adj.* uşor de tors: LUC. *Fug.12.*

[εὖ, μηρούμαι]

εὐμηχάνια, *as, ἡ subst.* {dor. εὐμάχανία} iscusință: Pl. *I.4.2, PLUT. Tim.16.10, LUC. Phal.1.12.*

[εὐμηχάνος]

εὖ-μήχανος, *ov adj.* |superl. -ότατος| {dor. εὐμάχανος [μᾶ]} **I** care are multe mijloace (de acțiune), plin de resurse, iscusit, ingenios, inventiv, descărcăreț: (op. ἀμήχανος) AESCH. *Eu.381, PLAT. Prt.344e, (+ inf.) AR. Eq.759, (+ gen.) ~ ... λόγου PLAT. Cra.408b iscusit la vorbă; (+ prep.) ~ πρὸς τὸν βίον ARSTT. HA616b20 iscusit în găsirea hranei; (subst.) PLUT. M.830c. **II** bine născocit, iscusit, ingenios: PLAT. *R.600a, LUC. Prom.2.**

[εὖ, μηχανή]

εὐμηχάνως, *adv.* cu iscusință, cu dibăcie, (în mod) ingenios: PLUT. *Per.31.4, APP. BC2.108.*

[εὐμηχάνος]

εὖ-μίμητος, *ov [τ] adj.* uşor de imitat: PLAT. *R.605a.*

[εὖ, μιμέομαι]

εὖ-μίσητος, *ov adj.* |superl. -ότατος| vrednic de ură, odios, detestabil: XEN. *Cyr.3.1.9.*

[εὖ, μισέω]

εὖ-μίτος, *ov adj.* (poet.) cu fir frumos: (împletitură) EUR. *IT817.*

[εὖ, μίτος]

εὖ-μελής, *ίω adj.m.* cu bună lance (de fraşin): λαὸς εὐμελίω Πριάμοιο IL. 4.47 *poporul lui Priam, cel cu bună lance de fraşin; IL. 17.9, OD. 3.400, HES. Sc.368, A.RH. 1.96.*

[εὖ, μελία]

εὐμναστος, (dor.) v. εὐμνηστος

εὐμνημονεστέρος, *adv.* cu mai bună ținere de minte: ~ ἔχειν XEN. *Ages.11.1 a fi mai uşor de ținut minte.*

[εὖ, μνήμων]

εὖ-μνημόνευτος, *ov adj.* |comp. -ότερος| uşor de amintit, uşor de ținut minte: PLAT. *Ti.18c, ARSTT. Po.1451a5, DEM. 56.45, εὐμαθής δέ ὅτι ~ ARSTT. Rh.1409b5 uşor de învăţat, intrucât [este] uşor de ținut minte.*

[εὖ, μνημονεύω]

εὖ-μνηστος, *ov adj.* {dor. εὐμναστος} care îşi aduce bine aminte de: (+ gen.) SOPH. *Tr.108.*

[εὖ, μιμνήσκομαι]

εὐμοιρία, *as, ἡ subst.* {ion. -ίη} **I** bună parte (de): (+ gen.) σώματος ~ LUC. *Eun.8 o bună condiție fizică. **II** soartă bună, noroc: PLUT. *M.14c.**

[εὐμοιρος]

εὖ-μοιρος, *ov adj.* **I** care are parte de, părtaş la: (op. ἄμοιρος) PLAT. *Smp.197d. **II** cu soartă bună, norocos: CALL. *Del.295, LUC. IConf.19.**

[εὖ, μοῖρα]

εὐμοίρως, *adv.* |comp. -ότερον| având parte de o soartă bună, cu noroc, cu bine: IOS. *A18.314, APP. Hann.129.*

[εὐμοιρος]

εὐμορφία, *as, ἡ subst.* formă bună, aspect plăcut, frumusețe: EUR. *Tr.936, PLAT. Smp.218e, id. Lg.716a, XEN. Smp.8.6, (d. ghicirea după aspectul măruntaielor) λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν AESCH. Pr.495 varietatea și forma potrivită a lobului ficatului.*

[εὐμορφος]

εὖ-μορφος, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| cu formă bună, frumos, arătos: SAPPH. 82a, HDT. 1.196, AESCH. *Ag.416, SOPH. Fr.88.10, (op. ἄμορφος „urât”) EUR. Fr.909, (d. frumusețea tinerilor căzuți în luptă) θήκας Ἰλιάδος γὰς εὐμορφοὶ κατέχουσιν AESCH. Ag.454 au, frumoși, mor-minte în pământul Troiei.*

[εὖ, μορφή]

εὖμουσία, *as, ἡ subst.* **I** simț estetic, bun

gust: EUR. *Fr.*188.2. **II** muzică bună, melodicitate: LUC. *Salt.*25.

[εὐμουσος]

εὐ-μουσος, ον *adj.* melodios, muzical: (d. bocet) οὐκ εὐμούσου μολπᾶς EUR. *IT*145 *cântec fără melodie*; AR. *Th.*112. // **εὐμούσως**, *adv.* cu bun gust, (în chip) rafinat: PLUT. *M.*1119d.

[εὐ, μοῦσα]

εὐν, v. εὐς

εὐνάζω, *vb.* |viit. -άσω [ᾶ], aor. ηῦνάσα, pf. inuz. | {poet. impf. med.-pas. 3sg. εὐνάζετο Od. 20.1; ind. aor. 3sg. εὐνάσε A.Rh. 2.856; dor. viit. 1pl. εὐνάξομεν Pind. *Fr.Pae.*52f} **I** (*act.*) **1** a așeza (la pândă): OD. 4.408 **2** a culca, a adormi, a lăsa să doarmă: PI. *Fr.Pae.*52f, τὴν δ' οὔτι μίνυνθά περ εὐνασεν ὕπνος A.RH. 4.1060 *somnul nu-i dădu răgaz nici o clipă*; (fig.) (d. somnul morții) SOPH. *Tr.*1042 **3** a pune în culcuș, a culcuși: (d. pui de căprioară) XEN. *Cyn.*9.3. **4** (fig.) a adormi, a potoli: (dorința) SOPH. *Tr.*106, (mânia) A.RH. 3.1000, (pas.) μ' ἄπ' εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ SOPH. *Tr.*1242 *îmi stărnești o durere abia adormită*. **II** (*med.-pas.*) a se culca, a sta culcat, a dormi: ἐν προδόμῳ εὐνάζετο ... Ὀδυσσεὺς OD. 20.1 *Odyseus stătea culcat în tindă*; HES. *Op.*339, EUR. *Or.*152, XEN. *Cyn.*12.2, (d. relații sexuale) OD. 5.119, εὐνάσθη ξένου λέκτροισιν PI. *P.*3.25 *s-a culcat în patul unui străin*; ηῦνάσθη θεῶ EUR. *Ion*17 *s-a culcat cu zeul [Apollon]*; (med.) κούρω παρθένος εὐνάσατο CALL. *Aet.fr.*75.1 *fata s-a culcat cu un băiat*: (d. animale) χαλεπῶς εὐνάζεται ARSTT. *HA*609b23 *se împerechează cu dificultate*.

[εὐνή]

εὐναία, ας, ἡ *subst.* {ion. εὐναίη} **I** culcuș: εὐναίας καρφυράς EUR. *Ion*171 *cuib [făcut] din rămurile*. **II** ancoră: A.RH. 1.955, (pl.) id. 1.1277.

[εὐναῖος, cf. εὐνή]

εὐναῖος, α, ον *adj.* **I** **1** care se află în pat, culcat: λύπαι ... εὐναία δέδεται ψυχά EUR. *Hipp.*160 *sufletul său este ținut la pat de durere*. **2** de pat, *spec.* referitor la patul nupțial, conjugal: (d. Hera) Ζηνὸς εὐναία δάμαρ AESCH. *Fr.*383 *soția și tovarăsa de pat a lui Zeus*; (d. Helena) ἀγάγετ' εὐναίαν EUR. *Andr.*104 *a adus-o să-i fie soție*; εὐναίαν

Κύπριν EUR. *Andr.*179 *Kypris (= Aphrodita), ocrotitoare a patului conjugal*. **3** care se află în culcuș *sau* în vizuină: de vizuină: (d. animale) SOPH. *Fr.*314.232, (op. δρομαῖος „alergător”) ὁ εὐναῖος [λαγῶς] XEN. *Cyn.*5.9 *iepurele de vizuină*; (ext.) τὰ ἴχνη ... εὐναῖα XEN. *Cyn.*3.8 *urmele care duc la vizuină*. **II** care dă stabilitate unei corăbii (v. εὐναία) *sau* culcat (v. sensul I): (d. cărmă) EUR. *IT*432.

[εὐνή]

εὐνάσιμος, ον *adj.* bun de culcat *sau* de culcuș: (locuri) XEN. *Cyn.*8.4.

[εὐνάζω]

εὐνάτ-, (dor.) v. εὐνητ-

εὐνατήριον, ου, τό *subst.* |var. εὐναστήριον| **I** cameră de culcare, dormitor. iatac: AESCH. *Pers.*160. **II** pat (conjugal): (pl.) ἐν μέσοισιν εὐνατηρίοις SOPH. *Tr.*918 *în mijlocul patului*. **III** soție: (dub., v. sensul II) EUR. *Or.*590.

[εὐνάζω]

εὐνάω-ῶ, *vb.* |viit. εὐνήσω, aor. εὐνησα și ηῦνησα; *med.-pas.* pf. εὐνημαι; *pas.* aor. εὐνήθημι | (poet. pt. εὐνάζω) **I** (*act.*) **1** a se întinde (la pândă): OD. 4.440. **2** (fig.) a face să înceteze, a opri: (fig.) τῆς δ' εὐνησε γόον OD. 4.758 *și-a oprit jalea*. **3** a adormi: εὐνησασα φρουρὸν ὄφιν A.RH. 4.87 *după ce adorm șarpele paznic* (al lânii de aur). **II** (*pas., med.*) **1** a-și face culcuș: SOPH. *Ai.*604, (d. Kerberos) SOPH. *OC*1571. **2** (frecv.) a fi în pat cu, a se culca cu, a se uni cu: (d. raporturi sexuale) φιλότητι τραπέομεν εὐνηθέντε IL. 3.441 *să ne bucurăm culcușindu-ne în iubire*; ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι IL. 14.360 *l-a înșelat să se unească în iubire*; OD. 17.125, (+ dat. pers.) θεᾶ βροτῶ εὐνηθεῖσα IL. 2.821 *o zeiță unindu-se cu un muritor*; Πείη Κρόνω εὐνηθεῖσα HES. *Th.*634 *Rheia unindu-se cu Cronos*; Ποσειδάωνι δὲ κούρη ... Δαναῖς ... εὐνηθεῖσα A.RH. 1.137 *tânăra Danais unindu-se cu Poseidon*; A.RH. 1.24 ș.a. **3** a se potoli: ἐκέλευσε ... εὐνηθῆναι ἅπαντας OD. 5.384 *a poruncit să se potolească toate (vânturile)*; ἀνέμοιο διὰ κνέφας εὐνηθέντος A.RH. 2.727 *vântul potolindu-se în timpul nopții*.

[εὐνή]

εὐ-νάων, ἄουσα, ἄων *adj.* care curge din belșug: (dub.) AESCH. *Fr.*125.22.

[εὐ, νάω]

εὐνέτης, ου, ὁ *subst.* tovarăș de pat, soț: EUR. *El.*1171, *Med.*159, id. *Hyps.fr.*12.313 ș.a.

[εὐνή]

εὐνέτις, ιδος, ἡ *subst.* tovarășă de pat, soție: A.RH. 4.96.

[εὐνή]

Εὐνεως, εω, ὁ *subst.* {ep. -ης} Euneos, fiu al lui Iason și al lui Hypsipyle: IL. 7.468, PLUT. *Thes.*26.4 ș.a.

εὐνή, ἡς, ἡ *subst.* {ep. gen. sg. și pl. εὐνήφι(ν) Hom., gen. pl. εὐνάων Il. 14.77; dor. -ά Soph., Theoc.} (gener. poet.) I culcuș, așternut, *ext. gener.* pat: ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνήφι OD. 3.405 *s-a sculat din pat*; (distinct de λέχος „scheletul patului”) λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν OD. 3.403 [ii] *pregătea patul și așternutul*; οὐ ἦρομεν τὸν ἄνδρ' ἐν εὐναίς EUR. *Rh.*581 *nu l-am găsit pe bărbat în pat*; (d. patul nupțial cu nuanță erotică) ἀλλήλων ἀπέχονται εὐνῆς καὶ φιλότητος IL. 14.306 *se țin amândoi departe de culcuș și iubire*; τίς πόσις με δέξεται νυμφικὰς ἐς εὐνάς; EUR. *El.*1200 *ce mire mă va primi în patul nupțial*; (d. paturile soldaților) THUC. 4.32, XEN. *HG*2.4.7 ș.a. II (spec.) patul de pe urmă (sc. mormânt), loc de odihnă: (prob.) IL. 2.783, ἔνθα σ' ἔχουσιν εὐναί AESCH. *Ch.*318 *unde patul cel de pe urmă te are în stăpânire*; SOPH. *El.*436 ș.a. III (d. animale) culcuș, adăpost, vizuină, cuib: συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει ... εὐνάς συσί OD. 14.14 *construia douăsprezece cotețe de porci pentru scroafe*; (d. cerb) IL. 15.580, THEOC. 24.86, (d. păsări) SOPH. *Ant.*425 ș.a. IV (pl. αί εὐναί) pietre aruncate de la proră, folosite drept ancoră, pietre-ancore: ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον IL. 1.436 *au aruncat pietrele-ancore*; IL. 14.77, OD. 9.137, A.RH. 4.1713 ș.a.

[et. nec.]

εὐνήθεν, *adv.* afară din pat: ~ ἀνίστατο OD. 20.124 *s-a dat jos din pat*; A.RH. 2.197.

[εὐνή]

εὐνημα, ατος, τό *subst.* căsătorie (*propr.* culcare): (pl.) EUR. *Ion*304.

[εὐνάω]

Εὐνηος, ὁ *subst.* (ep.) v. Εὐνεως

εὐνήτειρα, ας, ἡ *subst.* {dor. εὐνάτειρα Aesch., Soph., Theoc.} I tovarășă de pat, iubită, soție: AESCH *Pers.*157, id. *Pr.*896, SOPH. *OT*1101, THEOC. *Syr.*1. II (fig.) care

aduce răgaz: ~ νύξ ἔργων ἄνδρεσσι A.RH. 4.1058 *noapte care le pune oamenilor zăbavă din treburi*.

[εὐνάω]

εὐνητήρ, ἦρος, ὁ *subst.* {dor. εὐνάτηρ [ā] Aesch.} tovarăș de pat, soț: AESCH. *Pers.*137.

[εὐνάω]

εὐνήτρια, ας, ἡ *subst.* v. εὐνήτειρα: SOPH. *Tr.*922.

εὐνήτωρ, ορος, ὁ *subst.* {dor. εὐνάτωρ [ā] Aesch., Eur.} v. εὐνητήρ: EUR. *HF*97 ș.a.

[εὐνάω]

εὐνήφι(ν), *adv.* (ep. gen. sg. și pl.) v. εὐνή: IL. 15.580, OD. 4.307 ș.a.

εὐνια, ων, τά *subst.* culcuș, pat: APP. *BC*5.117.

[εὐνή]

Εὐνίκη, ης, ἡ *subst.* {var. Εὐνείκη; dor. Εὐνείκα Theoc. 13.45} Eun(e)ike, neireidă: HES. *Th.*246.

εὐνις¹, ιδος *adj.* {ac. sg. εὐνι| lipsit de: (+ gen.) μ' υἱὼν πολλῶν ... εὐνιν ἔθηκε IL. 22.44 *m-a lipsit de (= m-a lăsat fără) mulți fii*; ψυχῆς τε καὶ αἰδῶνός ... εὐνιν OD. 9.524, *lipsit de suflet și viață*; AESCH. *Ch.*247, ἄνακτος εὐνιδες A.RH. 4.500 *lipsiți de conducători*; (abs.) AESCH. *Pers.*289.

[cf. lat. *vānus* „gol” ș.a.]

εὐνις², ιδος, ἡ *subst.* (= εὐνέτις) tovarășă de pat, soție: SOPH. *Tr.*563, EUR. *Or.*929, κακίστης εὐνιδος τιμωρία EUR. *IA*397 *pedepsirea celei mai ticăloase soții*.

[εὐνή]

εὐ-ννητος, ον *adj.* (ep. pt. εὐνητος) bine țesut: (tunică) IL. 24.580, (peplu) OD. 7.97 ș.a. [εὐ, νέω]

εὐνοέω-οῶ, *vb.* {impf. εὐνόουν, viit. εὐνοήσω, aor. εὐνόησα; *pas.* viit. εὐνοηθήσομαι a avea gând bun, a fi binevoitor: (+ dat.) HDT. 7.237, δεῖ ἄρα ~ ἀλλήλοις ARSTT. *EN*1156a4 (*prietenia*) *presupune a fi binevoitor unul față de celălalt*; δοῦλος πεφυκῶς εὐνόει τῷ δεσπότη MEN. *Mon.*1.116 *sclavul este din naștere binevoitor stăpânului*; PLB. 4.84.7, (abs.) ~ ὁμοίως τύπτειν τ' AR. *Nu.*1411 *a fi cu gând bun și a te lovi în același timp*; ș.a.

[εὐνοος]

εὐνοια, ας, ἡ *subst.* {ion. -οίη Hdt., Luc.} I gând bun, bunăvoință, bunățate, simpatie: (+ dat.) ὄσσην εὐνοϊαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῆ

τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν DEM. 18.1 *câtă bunăvoînță nu încetez să am și față de patrie și față de voi toți*; (+ gen. și prep.) (πρός + ac.) PLAT. R.470a, ~ ... ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον ἀσπασμός PLAT. Def.413b *bunăvoînța este afecțiunea unui om față de un alt om*; (εἰς + ac.) ἢ δὲ ~ παρὰ πολὺ ἐποίει τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους THUC. 2.8 *bunăvoînța oamenilor înclina mai mult față de lacedemonieni*; LXX 2Mac.9.26, (+ adj. pron.) εὐνοία ἐρῶ τῇ σῇ PLAT. Grg.486a *voi vorbi cu bunăvoînță față de tine*; (abs.) κατ' εὐνοίαν PLAT. Ep.321a *cu / prin bunăvoînță*; (= δὲ εὐνοίαν) PLAT. Phdr.275a, (= μετ' εὐνοίας) PLUT. Rom.13.5, (= εὐνοίη) HDT. 7.239 §.a. II *semn de bunăvoînță*, dar: DEM. 19.282. III (pl.) *dovezi de bunăvoînță, semne de prietenie, favoruri*: AESCH. Th.450, ταῖς δ' εὐνοίαις μεθ' ὑμῶν ἦσαν ISOC. 14.15 *oferau dovezi de bunăvoînță față de voi*; LUC. Abd.19.

[εὐνοος]

εὐνοΐζομαι, *vb.* a fi binevoitor: ARSTT. EE1241a8.

[εὐνοος]

εὐνοϊκός, ἢ, ὁ *adj.* |comp. -ώτερος| binevoitor, favorabil. blând: ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐπισημασίας τυγχάνειν εὐνοϊκῆς PLB. 6.6.8 *a primi din partea mulțimii un semn de bunăvoînță*; IOS. BI2.338, PLUT. Art.17.9, id. M.970b §.a. // **εὐνοϊκῶς**, *adv.* |comp. -ώτερος| și -ώτερον, superl. -ώτατα| cu bunăvoînță, binevoitor: ~ δέχεσθε DEM. 19.99 *primiți[-l] cu bunăvoînță*; πᾶσιν ~ ... προσφερόμενος PLUT. Cat.Mi.21.10 *purtauându-se binevoitor față de toți*; (frecv.) ~ ἔχειν *a fi binevoitor*; XEN. Mem.2.6.34 §.a., (+ dat.) εἶχεν ~ ὑμῖν DEM. 23.164 *era binevoitor față de noi*; XEN. HG4.4.15 §.a.

[εὐνοος]

εὐνομέω-ῶ, *vb.* |act. part. prez. fem. εὐνομούσα; med. impf. εὐνομούμην, viit. εὐνομήσομαι; pas. aor. ἠϋνομήθην| ἢ εὐνομήθη| I (act.) a avea legi bune: (cetate) PLAT. Lg.927b. II (med., pas.) a avea legi bune, a fi bine guvernât: HDT. 1.97, PLAT. R.605b, ὁ δῆμος βούλεται οὐκ εὐνομουμένης τῆς πόλεως αὐτὸς δουλεύειν XEN. Ath.1.8 *poporul nu dorește să fie în sclavie într-un stat bine guvernât*; ARSTT. MA703a30, χαλεπὸν ... εὐνομεῖσθαι τὴν λίαν πολυάνθρωπον

ARSTT. Pol.1326a26 *este greu ... ca o populație foarte numeroasă să aibă parte de legi bune*; τὸ ... εὐνομεῖσθαι ταῖς ἐπιθυμίαις PLUT. M.989d *a impune o regulă (propriilor) dorințe*; §.a.

[εὐνομος]

εὐνόμημα, ατος, τό *subst.* faptă în acord cu legile (ext. cinstită): PLUT. M.1041a (Chrysip. ap.).

[εὐνομέω]

εὐνομία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη Hdt.} lege sau legislație bună, echitate, legalitate: (op. ὕβρις) ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες OD. 17.487 *cercetând încălcarea sau păstrarea legii*: THUC. 8.64, AR. Av.1540, οὐκ ἔστι δὲ ~ τὸ εὖ κεῖσθαι τοὺς νόμους, μὴ πείθεσθαι δέ ARSTT. Pol.1294a3 *o legislație bună nu înseamnă a institui bine legi, dacă nu li se dă ascultare*; ~ πειθαρχία νόμων σπουδαίων PLAT. Def.413e *legalitatea [înseamnă] supunerea față de legi drepte*; LXX 4Mac.7.9 §.a. // (person.) **Εὐνομία**, ας, ἡ *subst.* Eunomia (Ordinea): PI. O.9.16, id. 13.6, (mitol. una dintre Horai, fiică a lui Themis) HES. Th.902, PLUT. M.1049a §.a.

[εὐνομος]

εὖ-νομος, ον *adj.* |superl. -ώτατος| cu lege bună, bine guvernât: μοῖραν δ' εὐνομον ... δαρὸν ... ὀπάξειν PI. N.9.29 *a oferi o soartă lungă (a unui stat) bine guvernât*; (cetate) PI. I.5.22, PLAT. Hp.Ma.284a. (sciți) AESCH. Fr.198.

[εὖ, νόμος]

εὖ-νοος, οον *adj.* |contr. εὐνοος -οον, pl. εὖνοι, dar și εὐνοος (<*εὐνοος), gen. εὐνων| și εὐνώων; comp. εὐνωώτερος| și εὐνούστερος, superl. εὐνούστατος| și εὐνοέστατος| {ion. comp. εὐνοέστερος} binevoitor, bine intenționat, favorabil, prietenos: ~ ἦλθον SOPH. OT1003 *am venit cu bunăvoînță*; σὺ μὲν τοὺς Ἕλληνας εὐνοος ἔξεις ISOC. 5.95 *tu îi vei avea pe grecii binevoitori (= te vei bucura de bunăvoînța grecilor)*; (frecv. + dat.) τοῖς τε Ἀθηναίοις αἰεὶ ποτε τὸ πλῆθος τῶν Θεσσαλῶν εὐνοουν ὑπῆρχεν THUC. 4.78 *mulțimea tesalienilor era mereu favorabilă atenienilor*; EUR. Hel.481, σοὶ μὲν ~ εἰμί EUR. IA871 *sunt de partea ta*; APP. BC4.65 §.a. // **εὐνοουν**, τό *subst.* bunăvoînță, bună intenție: THUC. 5.109. // **εὐνώως**, *adv.* |comp.

εὐνούστερον, superl. -ούστατα| in mod binevoitor: στρατεύματα ... πρὸς αὐτὸν ~ ἔχοντα PLUT. *Galb.*8.1 *armatele având bunăvoință față de el*; PLUT. *M.*848e.

[εὐ, νοῦς]

Εὐνόστα, ας, ἡ *subst.* Eunosta, nimfă: PLUT. *M.*300d.

εὐνοος, ουν (contr.) v. εὐνοος

εὐνούστερος ἢ **εὐνούστατος**, comp. ἢ superl. de la εὐνοος.

εὐνουχίας, ου, ὁ *adj.m.* asemănător unui enuc, neputincios: ARSTT. *GA746b24*, id. *Pr.*879b8.

[εὐνοῦχος]

εὐνουχίζω, *vb.* |aor. εὐνουχισα; *med.-pas.* part. pf. εὐνουχισμένος; *pas.* viit. εὐνουχισθήσομαι, aor. εὐνουχίσθη| a face eunuc, a castra, a scopi: (act.) εὐνουχίζων τινὰς αὐτῶν ἐπὶ τιμωρία APP. *BC3.98 castrându-i pe unii drept pedeară*; (pas.) εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων NT *Mt.*19.12 *au fost făcuți eunuci de către oameni*; IOS. *A110.33*.

[εὐνοῦχος]

εὐνούχος, ου, ὁ *subst.* (propr. „care păzește patul, paznic al femeilor”) I eunuc: HDT. 8.105, PLAT. *Prt.*14c, ~ οὐ γίγνεται φαλακρὸς διὰ τὸ εἰς τὸ θῆλυ μεταβάλλειν ARSTT. *GA784a6 eunucul nu cheleşte pentru că se transformă în femeie*; ὁ ~ ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν LXX *Est.*2.15 *eunucul, paznic al femeilor*; NT *Fp.*8.39 ἡ.α. II (bot.) fără semințe, steril: (d. curmale) ARSTT. *Fr.*267 // *adj.* care veghează patul, lipsit de somn: (ochi) SOPH. *Fr.*789.

[εὐνή, ἔχω]

εὐνώως, *adv.* v. εὐνοος

εὐντα, (dor.) part. prez. act. neut. pl. (pt. ὄντα), v. εἰμί

εὐνώμαι, *med., pas.* v. εὐνώω: SOPH. *Ai.*602.

εὐ-νωτος, ον *adj.* cu spinare puternică (propr. „bună”): ARSTT. *Phgn.*809b 28.

[εὐ, νῶτος]

εὐξάτο, ind. aor. 3sg. de la εὔχομαι.

εὐξεινος, ον *adj.* (ion.) v. εὐξενος.

εὐξείνωος, *adv.* (ion. pt. εὐξένως) cu ospitalitate: A.RH. 1.963, id. 1.1179.

εὐ-ξενος, ον *adj.* {frecv. ion. poet. εὐξεινος, ον; superl. -εινότατος} bun cu străinii, ospitalier, primitor: εἰς ἀνδρῶνας εὐξένους δόμων AESCH. *Ch.*712 *în odăile pentru bărbați primitoare ale palatului*; λιμένα τῶν εὐξεινότατον ναύταις EUR. *Hipp.*157 *port*

foarte primitor cu marinarii; A.RH. 1.1018, (frecv.) πόντος Εὐξεινος *Pontul Euxin* („Marea primitoare / ospitalieră”), *sc.* Marea Neagră, euf. pt. ἄξενος „inospitalier”; HDT. 1.72, THUC. 2.96, PLUT. *Luc.*4.1 ἡ.α., (= τὸ ~ πέλαγος) PI. *N.*4.49, (epitet al lui Zeus „protector al străinilor / oaspeților”) A.RH. 2.378.

[εὐ, ξένος]

εὐ-ξεστος, η, ον *adj.* {ep. εὐξ-} bine răzuit, bine șlefuit, *ext.* neted, lucrat cu finete: ἔς ῥ' ἀσαμίνθους ... εὐξέστας λούσαντο IL. 10.576 *se îmbăiau în scaldătoare netede*; (iesle) IL. 24.280, (car) IL. 16.402, OD. 24.408, ἡ.α., (neut. subst.) τὸ εὐξεστον LUC. *Hist. Consc.*27 *partea netedă*; IOS. *B15.*191.

[εὐ, ξέω]

εὐ-ξήραντος, ον *adj.* care se usucă sau se evaporă ușor: τὸ γὰρ ὕδωρ εὐξήραντον ARSTT. *GA785a32 apa se evaporă ușor*; ARSTT. *Long.*466b3 ἡ.α.

[εὐ, ξηραίνω]

εὐξοος, οον *adj.* {ep. εὐξ-, gen. constr. εὐξου Hom., A.Rh.} ușor de lustruit sau de lucrat, *ext.* bine lucrat, strujit: (car) IL. 2.390, (arc) IL. 4.105, OD. 8.215 ἡ.α.

[cf. εὐξεστος]

εὐξυμβ-, (att.) v. εὐσυμβ-

εὐξυν-, (att.) v. εὐσυν-

εὐξύνετος, (att.) v. εὐσύνετος

εὐ-ογκος, ον *adj.* |comp. -ότερος| I cu o mărime bună, voluminos, masiv: EUR. *Fr.*688.3. II cu o măsură sau greutate potrivită: ARSTT. *GA766b20*, id. *Mete.*380a5, πύελον ἐπειρῶντο εὐογκόν σφισι ποιήσασθαι ARR. *An.*6.29.9 *încercau să-i dea sarcofagului o măsură potrivită pentru ei.* III (fig.) important: (op. εὐτελής „simplu”) ARSTT. *Rh.*1408a12, (neut. subst.) τῆς λέξεως τὸ εὐογκον PLUT. *M.*511b *forța expresiei.*

[εὐ, ὄγκος]

εὐοδέω-ω, *vb.* |viit. εὐοδήσω, aor. εὐοδήσα| I a avea un drum sau parcurs ușor, a avea cale liberă: d. apă DEM. 55.10, (d. secreții) ARSTT. *GA725a35* (med. impers.) εὐοδεῖται ARSTT. *GA739a35 este o cale ușoară.* II (fig.) a-i merge bine: IOS. *A110.51.*

[εὐοδος]

εὐδοία, ας, ἡ *subst.* drum bun, cale ușoară, fig. reușită, succes, izbândă: AESCH. *Fr.*36.5, πρῶτα εὐδοίαν ἀγαθὴν ἀπιόντι ποητῇ ... δότε AR. *Ra.*1528 *dați-i mai întâi*

poetului care pleacă o cale ușoară; κατά την δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐοδίαν παρὰ τοῦ κυρίου LXX IEzr.8.6 în timp ce le-a fost dată cale ușoară de către Domnul; ἔστιν ~ ἐν κακοῖς ἀνδρὶ LXX Sir.20.9 omul are o reușită [și] în nenorociri.

[εὐοδος]

εὐ-οδμος, *ov adj.* |var. εὐσομος Eur., Luc.; comp. -ότερος, superl. -ότατος| cu un miros frumos, înmiresmat, parfumat: Pi. *Fr.Pae.* 52b.97, id. *Fr.Dith.*75.15, THEOC. 3.23, CALL. *Aet.fr.*43.13, ARR. *An.*6.22.5.

[εὐ, ὀδμή]

εὐ-οδος, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** cu un drum bun, ușor de străbătut: (munte) XEN. *An.*4.8.10, (fig.) LXX *Prov.*11.9. **II** favorabil, spornic, ușor: LXX *Prov.*13.13a, id. *IEzr.*7.3 PLUT. *M.*1127d (Epic. ap.). // **εὐόδως**, *adv.* cu o cale ușoară: LXX *Prov.*30.29.

[εὐ, ὀδος]

εὐοδόω-ῶ, *vb.* |viit. εὐοδώσω, aor. εὐόδωσα, pf. εὐόδωκα; pas. viit. εὐοδοθήσομαι, aor. εὐοδώθην| **I** a face un drum ușor, a da o cale ușoară, ext. a fi prielnic: εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ LXX *Gen.*24.12 *fii prielnic față de mine; (figură etimologică) εὐοδώσει τὴν ὁδὸν σου LXX Gen.*24.40 *îți va face ușor drumul. II* a-i merge bine, a reuși, a izbuti, a propăși: ὁδὸς ἀσεβῶν εὐοδοῦται LXX *Ier.*12.1 *calea necredincioșilor reușește; περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι NT 1In.*2.1 *mă rog să-ți mergă bine în toate.*

[εὐοδος]

εὐόδως, *v.* εὐοδος

εὐοῖ, *onomat.* evoē (strigăt al bacanelor în cinstea lui Dionysos): SOPH. *Tr.*326, AR. *Lys.*1294, id. *Th.*993b, DEM. 18.260, LUC. *Bacch.*4 ș.a.

εὐ-ολβος, *ov adj.* mult înstărit, bogat: EUR. *IT*189, LUC. *Trag.*111.

[εὐ, ὀλβος]

εὐ-ομολόγητος, *ov adj.* despre care se cade ușor de acord, indiscutabil: PLAT. *R.*527b.

[εὐ, ὀμολογέω]

εὐ-ὄνειρος, *ov adj.* cu vise plăcute: PLUT. *M.*83d.

[εὐ, ὄνειρος]

εὐοπλία, *ας, ἡ subst.* armament sau echipament bun: XEN. *Hier.*9.6.

[εὐοπλος]

εὐ-οπλος, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| bine înarmat sau echipat: AR. *Ach.*592, XEN. *An.*2.3.3, ARSTT. *HA*538b4, APP. *Ill.*54 ș.a.

[εὐ, ὀπλον]

εὐ-οπτος, *ov adj.* frumos la vedere: LXX *Ep.Ier.*60.

[εὐ, ὀράω (viit. ὀφρομαι)]

εὐοργησία, *ας, ἡ subst.* bunătate naturală (*propr.* care vine de la sine), blândețe: EUR. *Hipp.*1039, πρὸς σοφοῦ ἀνδρὸς ἀσκεῖν σὺφρον' εὐοργησίαν EUR. *Ba.*641 *este în firea unui om înțelept să cultive blândețea înțeleaptă.*

[εὐόργητος]

εὐ-ὀργητος, *ov adj.* blând: PLUT. *M.*413c. (neut. subst.) ARSTT. *MM*1.7.4. //

εὐοργήτως, *adv.* cu seninătate sau blândețe, cu sânge rece: THUC. 1.122.

[εὐ, ὀργάω]

εὐ-οργος, *ov adj.* v. εὐόργητος: SOPH. *Fr.*33a.

[εὐ, ὀργή]

εὐ-ὀρεκτος, *ov adj.* |comp. -ότερος| care trezește pofta: PLUT. *M.*663f.

[εὐ, ὀρέγω]

εὐ-ὀριστος, *ov adj.* ușor de (de)limitat, bine definit: ARSTT. *Mete.*381b29, id. *GA*334b34, (neut. sg.) ARSTT. *Cael.*313b9.

[εὐ, ὀρίζω]

εὐ-ορκέω-ῶ, *vb.* |viit. εὐορκήσω, aor. εὐόρκησα; med. impf. εὐορκοῦμην| **I** a jura cu credință sau sinceritate: εὐορκοῦντι μὲν μοι εἴη τάγαθά PLB. 3.25.8 *dacă jur cu credință. să am parte doar de lucruri bune; DEM.* 54.41 ș.a., (+ ac.) τὴν ἐμὴν ψυχὴν ... ἦν ἄν εὐορκοῖμ EUR. *Or.*1517 *sufletul meu pe care aș jura. II* a păstra jurământul: εὐορκοῦντες κρινεῖτε XEN. *HG*1.7.25 *veți judeca jurând cu credință; (+ dat.) THUC.* 5.30. **III** (pas.) a fi legat prin jurământ: CALL. *Aet.fr.*75.42.

[εὐ, ὀρκος]

εὐορκία, *ας, ἡ subst.* credință în jurământ: PI. *O.*2.66, DEM. 22.45, APP. *Pun.*280.

[εὐορκος]

εὐ-ορκος, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| credincios jurământului, care-și respectă jurământul: HDT. 6.86γ, EUR. *Med.*495, εὐορκον ἀμφοτέροις εἶναι THUC. 5.23 (*ceea ce) este în acord cu jurământul și pentru unii și pentru alții; τὴν ψῆφον*

εὐόρκον DEM. 29.19 *voi conform cu jurământul*; ἀεὶ δ' ~ Απόλλων CALL. *Ap.68 Apollon își ține mereu jurământul*; LUC. *Bi-sAcc.32. // εὐόρκως, adv.* cu jurământ credincios: AESCH. *Ch.979.*

[εὐ, ὄρκος]

εὐόρκωμα, ατος, τό *subst.* jurământ credincios: AESCH. *Ch.901.*

[εὐορκέω]

εὐ-ορμος, ον *adj.* care oferă un loc bun pentru a lega vasul cu odgonul, cu un port bun: (liman) IL. 21.23, OD. 4.358, HES. *Sc.207, ARR. Ind.21.10* ș.a.

[εὐ, ὄρμος]

εὐορνιθία, ας, ἡ *subst.* prevestire bună: SOPH. *Fr.1049.*

[εὐορνις]

εὐοσμία, ας, ἡ *subst.* miros frumos, prosperitate: SOPH. *Fr.370.2.*

[εὐοσμος]

εὐοσμος, ν. εὐοδομος

εὐ-όφθαλμος, ον *adj.* I cu ochi frumoși: XEN. *Cyn.8.1.41, MEN. Sic.399.* II cu vedere bună: XEN. *Symp.5.5.* III frumos doar pentru ochi, aparent, înșelător: ARSTT. *Pol.1268b24.*

[εὐ, ὄφθαλμός]

εὐ-οχθέω-ῶ, *vb.* a avea din belșug: εὐοχθέων δ' ἴζειαι ... ἔαρ HES. *Op.477 vei ajunge până la primăvară având de toate.*

[εὐοχθος]

εὐ-οχθος, ον *adj.* din abundență: (hrană) EUR. *Ion1169.*

[εὐ, ὄχθος]

εὐοψία, ας, ἡ *subst.* belșug, abundență: (d. carnea de porc) PLUT. *Fr.193.65.*

[εὐοψος]

εὐ-παγής, ἐς *adj.* bine construit, solid, zdravăn: βάκτρον εὐπαγές THEOC. 25.208 *toiag zdravăn*; τὰ τῶν ἀνδρῶν εὐπαγῆ LUC. *Abd.28 (corpurile) solide ale bărbatilor*; XEN. *Cyn.4.1, PLAT. Lg.775c, PLUT. Lyc.16.1, ARR. Cyn.6.2* ș.a.

[εὐ, πήγνυμι]

εὐπάθεια, ας, ἡ [πᾶ] *subst.* I senzație plăcută, bucurie, plăcere, desfătare: τὰς δ' αὖ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εὐπαθείας διηγείσθαι PLAT. *R.615a povesteau beneficiile venite din cer*; τὰς εὐπαθείας ἐκ τῆς ἀγορᾶς πολυτελεῖς XEN. *Ap.18 plăceri costisitoare de la piață*; ἐν εὐπαθείαις ἦσαν PLUT. *Ant.56.7 trăiau în desfătare*; PLUT. *M.132d* ș.a. II (pl.) delicii:

(d. patiserie) PLAT. *R.404d.* III primire de beneficii: ARSTT. *EN1171b24* IV receptivitate: (a aerului) PLUT. *M.589c.*

[εὐπαθής]

εὐπαθέω-ῶ, *vb.* |aor, εὐπάθησα, part. viit. εὐπαθήσων| {ion. inf. εὐπαθέειν Hdt.} a trăi plăcut, a o duce bine, a se desfăta: HDT. 2.133, PLAT. *Phdr.247d, id. R.347c, εὐπαθοῦντες ἔσονται LXX Ps.91.15 vor avea o viață fericită*; IOS. *AI10.191, PLUT. Mar.19.2.*

[εὐπαθής]

εὐ-πᾶθής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I care poate fi ușor afectat (în rău sau în bine), sensibil: (+ prep.) οὕτω δ' ~ πρὸς τὸ πῦρ ἔστιν PLUT. *Alex.35.2 (naftul) este atât de sensibil față de foc (= se aprinde atât de ușor)*; PLUT. *M.661c, (+ dat.) PLUT. M.949e.* II inclinat către pasiuni: (neut. subst.) PLUT. *M.945b.*

[εὐ, πάθος]

εὐπαιδευσία, ας, ἡ *subst.* educație bună: PLAT. *R.560e, EUR. Fr.1100, βραβεῖον ἀρετῆς ἔστιν ~ MEN. Gnom.124 răsplata virtuții este o bună educație.*

[εὐπαιδευτος]

εὐ-παίδευτος, ον *adj.* bine educat: (neut. pl. adv.) εὐπαίδευτα δ' ἀπετράπου λέγειν EUR. *Or.410 ai evitat să (le) numești ca un om bine educat.*

[εὐ, παιδεύω]

εὐπαιδία, ας, ἡ *subst.* faptul de a avea copii buni sau frumoși, ext. odraslă bună, progenitură frumoasă: μακάριε τῆς εὐπαιδίας AR. *V.1512 ferice cu o așa odraslă bună!*; EUR. *Supp.490, (op. ἄπαις) EUR. Ion678, PLAT. R.383b, ISOC. 11.41, IOS. AI12.268.*

[εὐπαις „fără urmași”]

εὐ-παις, αιδος (ὁ, ἡ) *adj.* cu copii buni sau fericți, cu copii care aduc bucurii, dăruit cu copii: HDT. 1.32, βιοτᾶς εὐπαιδος ἐχοίμιαν EUR. *Ion491 de-aș avea o viață dăruită cu copii minunați*; EUR. *IT1234, id. HF689* ș.a.

[εὐ, παῖς]

εὐπακτος, (dor.) ν. εὐπηκτος

εὐ-πάλαμος, ον [πᾶ] *adj.* I cu palmă bună, (d. abstr.) dibaci, abil: AESCH. *Ag.1531.* II bine întocmit: (cântece) AR. *Eq.530 (Cratin. ap.).*

[εὐ, παλάμη]

εὐ-πᾶλής, ἐς *adj.* I cu o luptă ușoară: (isprăvi) A.RH. 2.618. II ușor de mânuit: (toiag) SOPH. *Fr.314.226. // (ion.) εὐπᾶλέως,*

- adv.* printr-o victorie ușoară: A.RH. 4.193.
[εὐ, πάλη]
- εὐ-πᾶράγωγος**, *ov adj.* ușor de dus (de nas) *sau* de înșelat: AR. *Eq.*1115, (speranță) PLAT. *Tim.*69d.
[εὐ, παράγω]
- εὐ-παράδεκτος**, *ov adj.* [comp. -ότερος] ușor de acceptat, credibil: PLB. 10.2.11.
[εὐ, παραδέχομαι]
- εὐ-παραίτητος**, *ov adj.* ușor de potolit *sau* de înduplecat: (mânie) PLUT. *Phoc.*29.3, (d. pers.) PLUT. *Dio.*47.6.
[εὐ, παραιτέω]
- εὐ-παράκλητος**, *ov adj.* ușor de convins, influențabil: PLAT. *Ep.*328a.
[εὐ, παρακαλέω]
- εὐ-παρακολούθητος**, *ov adj.* ușor de umat *sau* de urmărit. lesne de înțeleș: PLB. 2.40.5, id. 5.31.4, IOS. *B17.*42.
[εὐ, παρακολουθέω]
- εὐ-παρακόμιστος**, *ov adj.* **I** ușor de transportat *sau* de condus: τῆς ὀλκάδος ... μήτε πρὸς τὴν γῆν εὐπαρακομίστου διὰ μέγεθος PLUT. *Luc.*13.3 *navā care nu poate fi transportată pe pământ din cauza mărimii:* (navi-gație) PLB. 4.44.6, PLUT. *M.*597b. **II** bine așezat (pentru transport): (lemn) ARSTT. *Pol.*1327a10.
[εὐ, παρακομίζω]
- εὐ-παραλόγιστος**, *ov adj.* [superl. -ότατος] ușor de înșelat prin raționamente: (gloată) PLB. 11.29.9. (superl.) πάντων τῶν ζώων εὐπαραλογιστότατον ὑπάρχειν ἄνθρωπος PLB. 5.75.2 *dintre toate viețuitoarele omul este cel mai ușor de înșelat;* IOS. *A14.*146.
[εὐ, παραλογίζομαι]
- εὐ-παραμύθητος**, *ov adj.* **I** ușor de înduplecat: (+ dat.) εὐπαραμύθητοι δ' εἰσὶν θύμασιν PLAT. *Lg.*888c *pot fi ușor de înduplecat prin sacrificii;* PLUT. *M.*110e. **II** ușor de conșolat: (moarte) PLUT. *M.*113e.
[εὐ, παραμυθεομαι]
- εὐπάργος**, *v. εὐπάρειος:* PI. *P.*12.16.
- εὐ-παράπειστος**, *ov adj.* [superl. -ότατος] ușor de convins *sau* înduplecat: (+ dat.) XEN. *Ag.*11.12.
[εὐ, παραπειθω]
- εὐ-πάρεδρος**, *ov adj.* care stăruie (= stăruitor) pe lângă cineva, credincios față de: (neut. subst. „stăruință pe lângă, slujire față de” + dat.) NT *1Cor.*7.35.
[εὐ, πάρεδρος]
- εὐ-πάρειος**, *ov adj.* {dor. εὐπάργος [pā] PI.} cu obraji frumoși: PI. *P.*12.16.
[εὐ, παρεία]
- εὐ-πάρθενος**, *ov adj.* a unei fete frumoase: (subst. „fată frumoasă”, „tânără nobilă”) (Dirke) EUR. *Ba.*520.
[εὐ, παρθένος]
- εὐ-παρόξυντος**, *ov adj.* atâțat, surescitat: (ὑπό + gen.) PLUT. *Ant.*73.4.
[εὐ, παροξύνω]
- εὐ-παρόρμητος**, *ov adj.* ușor de stârniț: ARSTT. *Rh.*1379a18.
[εὐ, παρορμάω]
- εὐ-πάρῦφος**, *ov adj.* **I** cu tiv frumos brodat, tivit cu purpură: (neut. pl. subst. „haine tivate cu purpură”) LXX *Iez.*23.12. **II** îmbrăcat cu o haină cu tiv frumos brodat, *ext.* împodobit, împopoțonat, înzonzonat: PLUT. *M.*615d, LUC. *Somn.*16, id. *DMeretr.*1.1. **III** (fig.) măreț, grandios: (povești) PLUT. *M.*547e.
[εὐ, παρυφή]
- εὐπάτειρα**, *ας, ἡ subst. v. εὐπατέρεια:* MEN. *Dysc.*968 ș.a.
- εὐ-πατέρεια**, *ας, ἡ subst.* {ion. -εἴη} **I** fiică a unui tată de seamă, din părinte mărit: (Elena) IL. 6.292, OD. 22.227, (Tyro) OD. 11.235, (Artemis) A.RH. 1.570 ș.a. **II** care aparține unui părinte de seamă: (palat) EUR. *Hipp.*68.
[εὐ, πατήρ]
- εὐπατρίδης**, *ov, ὁ adj.m.* {dor. nom. sg. -ίδας, ac. sg. -ίδαν gen. pl. -ιδᾶν Soph., Eur., Theoc.} fiu al unui tată distins, dintr-o familie ilustră: SOPH. *El.*859, (Agamemnon) EUR. *IA177*, LUC. *Herm.*24, (la Atena) Εὐπατρίδα *Eupatrizi* (sc. *cetățeni nobili, aristocrație*); ISOC. 16.25, PLUT. *Thes.*25.2, (la Roma = patrician) PLUT. *Fab.*16.7, τὸν Αἰμιλίων οἶκον ... τῶν εὐπατριδῶν PLUT. *Aem.*2.1 *familia patriciană a Aemiliilor.*
[εὐπατρις]
- εὐ-πατρις**, *ιδος adj.f.* născut dintr-un tată distins, nobil: SOPH. *El.*1081, EUR. *IA1077*.
[εὐ, πατήρ]
- εὐ-πάτωρ**, *ορος [ᾶ] adj.* dintr-un tată ilustru: AESCH. *Pers.*970
[εὐ, πατήρ]
- Εὐπάτωρ**, *ορος, ὁ adj.m.* Eupator, supranume: IOS. *A112p*, LXX *1Mac.*6.17, APP. *Mith.*561 ș.a.
[cf. εὐπάτωρ]

εὐπείθεια, ας, ἡ *subst.* ascultare, supunere: LXX 4Mac.9.2, IOS. B15.127, οὐκ εὐπείθεια δὲ τῶν ὄχλων PLUT. Lyc.7.3 *din pricina neascultării mulțimilor.*

[εὐπειθής]

εὐπειθέω-ῶ, *vb.* a da ascultare: LXX 4Mac.8.6.

[εὐπειθής]

εὐ-πειθής, ἔς *adj.* |var. εὐπιθής; comp. -έσ-τερος, superl. -έστατος| **I** (*pas.*) care dă ascultare ușor, care acceptă să se supună, ușor de convins, supus, ascultător, (d. animale) docil: τοῖς θεοῖσι νόμοις εὐπειθέστατος PLAT. Lg.715c *foarte supus legilor stabilitate*; PLAT. Phdr.271d, εὐπειθεῖς τῇ φύσει ARSTT. EN1180b7 *ascultători prin firea lucrurilor*; XEN. Mem.3.4.8, NT 3.17, (op. δυσπειθής „neascultător”) XEN. Mem.4.2.25, (cai) PLUT. M.2f. **II** (*act.*) care convinge ușor, convingător, vrednic de crezare: AESCH. Ag.982, σήματ' εὐπειθῆ AESCH. Ch.259 *semne vrednice de crezare*. // **εὐπειθῶς**, *adv.* cu supunere, supus: PLUT. M.981a, APP. BC5.128.

[εὐ, πείθω]

εὐ-πειστος, ον *adj.* |comp. -ότερος| **I** ușor de convins, ascultător: ARSTT. EN1151b10, εὐ-πειστότερον ... πᾶν τὸ ἰππικὸν ποιῆσαι XEN. Eq.Mag.9.3 *a face întreaga cavalerie mai ascultătoare*. **II** ușor de crezut sau de demonstrat: εὐπειστα λέγει SOPH. Ai.151 *spune vorbe cu care poate convinge ușor* (sc. *demne de încredere*); ARSTT. L1969b22.

[εὐ, πείθω]

εὐ-πέμπελος, ον *adj.* ușor de respins (*propr.* trimis): (soartă) AESCH. Eu.476.

[εὐ, πέμπω]

εὐ-πένθερος, ον *adj.* cu un socru bun (sc. ilustru): THEOC. 18.49.

[εὐ, πενθερός]

εὐ-πεπλος, ον *adj.* cu peplu (sc. tunică) frumos: IL. 6.378, OD. 21.160, PI. Fr.Pae.52h.15, THEOC. 7.32 ș.a.

[εὐ, πέπλος]

εὐ-πεπτος, ον *adj.* |comp. -ότερος| ușor de digerat: ARSTT. GA767b15, id. Pr.893a33, εἰ ἡ ποικίλη τροφή τῆς ἀπλῆς εὐπεπτοτέρα PLUT. M.660d *dacă mâncarea variată este mai ușor de digerat decât cea simplă*.

[εὐ, πέπτος]

εὐπέρβλητος, v. εὐπέρβλητος

εὐ-περιάγωγος, ον *adj.* ușor de întors: LUC.

Musc.Enc.3.

[εὐ, περιάγω]

εὐ-περίγρᾶφος, ον *adj.* ușor de trasat sau desenat: LUC. Dom.7, id. ITr.33.

[εὐ, περιγράφω]

εὐ-περίθραυστος, ον *adj.* care se sfărâmă ușor de jur împrejur, fragil: PLUT. M.458e.

[εὐ, περιθραύω]

εὐ-περίληπτος, ον *adj.* ușor de cuprins de jur împrejur, (fig.) limitat. circumscris: PLB. 7.7.6.

[εὐ, περιλαμβάνω]

εὐ-περίοπτος, ον *adj.* care poate fi trecut ușor cu vederea, demn de disprețuit: PLB. Fr.157.

[εὐ, περιοράω]

εὐ-περίπᾶτος, ον *adj.* care permite un mers ușor: LUC. Tag.324.

[εὐ, περιπατέω]

εὐ-περίσπαστος, ον *adj.* ușor de tras sau de îndepărtat: (plase) XEN. Cyn.2.7.

[εὐ, περισπάω]

εὐ-περίστῦτος, ον *adj.* care împresoară cu ușurință: (păcat) NT Evr.12.1.

[εὐ, περίστημι]

εὐ-περίτρεπτος, ον *adj.* ușor de întors. (fig.) ușor de respins: LUC. ITr.50.

[εὐ, περιτρέπω]

εὐ-περίφωρος, ον *adj.* ușor de remarcat sau de descoperit (de): (+ dat.) PLUT. M.238f.

[εὐ, περίφωρος]

εὐ-περίχῦτος, ον *adj.* care se revarsă sau se răspândește ușor în jur: PLUT. M.954d.

[εὐ, περιχέω]

εὐ-πέτᾶλος, ον *adj.* cu frunze frumoase, frumos înfrunzit: (laur) PI. Parth.Fr.94b.69, (iederă) AR. Th.1000, (arbori) PLAT. Epigr.16.210, (neut. pl. subst.) PLUT. M.648c.

[εὐ, πέταλον]

εὐπέτεια, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη Hdt.} **I** ușurință (de a avea sau de a obține): XEN. Oec.5.5, PLAT. R.364c, δι' εὐπετείας EUR. Ph.262 *lesne / cu ușurință*; (= μετ' εὐπετείας) PLUT. M.381a, ὑπὸ τῆς εὐπετείας IOS. BI 3.42 *din pricina ușurinței*; τὸ μετ' εὐπετείας γιγνόμενον PLAT. Ti.64d *ceea ce se întâmplă cu ușurință*; ἀφείλετο τοῦ Νικίου τῆς ἀγορᾶς τὴν εὐπέτειαν PLUT. Nic.20.3 *i-a răpit lui Nikias posibilitatea de a se aproviziona ușor*. **II** permisiune, libertate: γυναικῶν τουτέων ... πολλή ἐστι ὑμῖν εὐπετεία

HDT. 5.20 *puteji dispune cum vreti de aceste femei.*

[εὐπετής]

εὐπετέως, (ion.) v. εὐπετής

εὐ-πετής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** *propr.* care cade ușor, *ext.* favorabil, lipsit de dificultate, ușor: τό τ' εἰπεῖν εὐπετές μύσαγμα πως AESCH. *Supp.* 995 *este ușor să spui o spurcăciune (față de străini)*; HDT. 9.90, (d. Bacchos = vin) ὅπου τιθῆτις, ἐνθάδ' ἐστὶν ~ EUR. *Cyr.* 526 *oriunde-l pune cineva, acolo cade la locul potrivit (sc. se simte ca acasă)*: πάντα δ' εὐπετῆ θεοῖς EUR.

Ph. 689 *pentru zei toate merg lesne*; εὐπετές ἐστί XEN. *Oec.* 12.14 *este ușor*; αὐτὰ μὲν τὰ ῥήματα εἰπεῖν οὐκ εὐπετές PLAT. *Phdr.* 271c *nu este ușor să spui aceste cuvinte*: ARSTT. *Top.* 105b26 *ș.a.* **II** *ușor (de purtat)*: (d. haîne) PLB. 2.28.7. // εὐπετώσ, *adv.* |comp. εὐπετεστέρωσ| {ion. εὐπετέως Hdt.} *propr.* căzând bine, *sc.* cu ușurință, ușor, fără dificultate: ἐμέ γε εὐπετέως ἔπειθον HDT. 3.12 *m-au convins ușor cel puțin pe mine*; ἵνα εὐπετεστέρωσ κατάσχη τὰ ἐν τῇ Σάμω πρήγματα HDT. 3.143 *ca să se înstăpânească mai ușor peste situația din Samos*; (op. χαλεπῶσ „cu dificultate”) HDT. 3.69, XEN. *HG* 7.1.21, PLAT. *Ti.* 81d. διαβαίνει ζῆν τῇ στρατιᾷ ~ ARR. *An.* 3.18.10 *traversează ușor cu armata.*

[εὐ, πίπτω]

εὐπεψία, *α.ς*, ἡ *subst.* digestie bună, digerare ușoară: ARSTT. *PA* 672a4, id. *Pr.* 893b1 *ș.a.*

[εὐπεπτος]

εὐ-πηγής, ἐς *adj.* bine fixat sau făcut, solid, puternic: OD. 21.334, A.RH. 2.381a, id. 3.236.

[εὐ, πήγνυμι]

εὐ-πηκτος, *ον adj.* **I** bine prins sau construit, bine întocmit, solid: (cort) IL. 9.663, (palat) IL. 9.144, (iatac) OD. 23.41 *ș.a.* **II** care încheagă sau îngheață bine: ARSTT. *Long.* 466b24.

[εὐ, πήγνυμι]

εὐ-πηνος, *ον adj.* bine țesut: EUR. *IT* 312, id. *IT* 814.

[εὐ, πήνη]

εὐ-πηχυς, *υ.ς*, υ *adj.* |gen. -εος| cu antebrate frumoase: (mâini) EUR. *Hipp.* 200.

[εὐ, πήχυς]

εὐπιθής, ἐς *adj.* v. εὐπειθής: AESCH. *Supp.* 623, id. *Eu.* 829, EUR. *Andr.* 819.

εὐ-πίλητος, *ον [ῖ] adj.* |comp. -ότερος| bine

comprimat, dens: ARSTT. 438a15.

[εὐ, πιλέω]

εὐ-πίνης, ἐς *adj.* cu o patină frumoasă. *ext.* bine îngrijit, dichisit: (casă) EUR. *Fr.* 494.11.

[εὐ, πίνος]

εὐ-πιστος, *ον adj.* **I** (pas.) ușor de crezut, demn de crezare, credibil: XEN. *Cyr.* 1.2.12.

II care crede ușor, credul: ARSTT. *Rh.* 1389a17, εὐπιστον ἀτυχῶν ἐστὶν ἄνθρωπος φύσει MEN. *Fr.* 380 *un om nefericit este prin firea sa o ființă credulă*. // εὐπίστωσ, *adv.* + ἔχειν AR. *Th.* 105 *a se încrede sau a fi credul.*

[εὐ, πιστός]

εὐ-πλαστος, *ον adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** *ușor de modelat sau de plasmuit*: PLAT. *R.* 588d, ARSTT. *GA* 761a34 *ș.a.* **II** impresionabil, influențabil: ARSTT. *Po.* 1455a33, (tinerime) PLUT. *M.* 3e.

[εὐ, πλάσσω]

εὐ-πλάτης, ἐς *adj.* destul de lat: (vârfuri de lance) XEN. *Cyn.* 10.3.

[εὐ, πλάτος]

εὐ-πλειος, *ον adj.* bine umplut: (desagă) OD. 17.467.

[εὐ, πλειός]

εὐ-πλεκής, ἐς *adj.* {ep. εὐπλεκής} v. εὐπλεκτος: IL. 2.449, HES. *Sc.* 306, (fig.) ἀοιδαῖς ἐν εὐπλε[κέσσι PI. *Fr.* 52c12 *în cântece bine alcătuite.*

[εὐ, πλέκω]

εὐ-πλεκτος, *ον adj.* {ep. εὐπλ- II.} bine împletit: IL. 23.115, EUR. *Ba.* 870.

[εὐ, πλέκω]

εὐ-πλευρος, *ον adj.* cu coaste sau plămâni puternici: ARSTT. *HA* 587a3, id. *Phgn.* 809b28 *ș.a.*

[εὐ, πλευρά]

εὐ-πληκτος, *ον adj.* ușor de lovit, *sc.* care repercutează bine (sunetul): PLUT. *M.* 721e.

[εὐ, πλήσσω]

εὐπλοέω-οῶ, *vb.* a naviga bine: LUC. *Cat.* 19, ARR. *Peripl.* *M.Eux.* 8.5.

[εὐπλοος]

εὐπλοια, *α.ς*, ἡ *subst.* {ep. ion. -οίη II.} navigare bună sau ușoară (/ prielnică): εἰ δέ κεν εὐπλοίην δῶη IL. 9.362 *dacă (Poseidon) [ne-]ar da o navigare prielnică*; AESCH. *Supp.* 1045, SOPH. *Ph.* 1465, PLUT. *M.* 469d *ș.a.*

[εὐπλοος]

εὐπλοκάμις, ἴδος [ῖδ] *adj.f.* v. εὐπλόκαμος:

(ahei) OD. 2.119, id. 19.542.

εὐ-πλόκαμος, ον *adj.* {ep. εὐ-πλόκαμος; dor. gen. εὐπλοκάμω Theoc.} cu cosițe sau bucle frumoase: (troiene) IL. 6.380, (nimfe) OD. 12.132, (Demeter) OD. 5.125, (Aurora) OD. 5.390, (Callyso) OD. 7.246, (Leda) HES. *Fr.*23a8, (Ariadna) THEOC. 2.46 ș.a.

[εὐ, πλόκαμος]

εὐ-πλοος, οον *adj.* |contr. -ους, -ουν| cu o bună navigare: THEOC. 7.62, IOS. *B12.*203.

[εὐ, πλέω]

εὐ-πλῦνης, ἔς *adj.* bine spălat, curat: (tunică) OD. 8.392, id. 16.173 ș.a.

[εὐ, πλύνω]

εὐπνοέω-οῶ, *vb.* a nu fi bine oxigenat, a nu respira bine: ARSTT. *Pr.*896a32.

[εὐπνοός]

εὐπνοια, ας, ἡ *subst.* ușurință în respirație, respirație ușoară, *ext.* aerisire sau ventilare bună: ἡ ~ εὐχροίαν ποιεῖ ARSTT. *Pr.*966b36 *ventilarea bună oferă o culoare sănătoasă*; ARSTT. *Pr.*909b5, PLUT. *Fr.*81.14 ș.a.

[εὐπνοός]

εὐ-πνοος, οον *adj.* |contr. -ους, -ουν; comp. -ώτερος sau -ούστερος, superl.| **I** care permite sau ușurează respirația: XEN. *Eq.*1.10, ARSTT. *PA*653b2. **II** bine aerisit, expus vânturilor: XEN. *Oec.*1345a31, ARSTT. *Pr.*865b20, PLUT. *M.*515b, (neut. subst.) τὸ εὐπνοῦν τοῦ τόπου PLAT. *Phdr.*230c *buna aerisire a locului*. **III** bun de respirat, curat: (aer) PLUT. *Alex.*27.2, LUC. *VH*2.5.

[εὐ, πνέω]

εὐποδία, ας, ἡ *subst.* sprinteneală în picioare: XEN. *Eq.*1.3.

[εὐπους]

εὐ-ποιητικός, ἡ, ὄν *adj.* înclinat să facă bine, benefic: (+ gen.) PLUT. *M.*1051f, (+ prep.) ἐλευθεριότης δὲ περὶ χρήματα εὐποιητική ARSTT. *Rh.*1366b16 *generozitatea poate face bine în privința bogățiilor*; (neut. subst.) τὸ εὐποιητικόν ARSTT. *MM*2.11.37 *facerea de bine / fapta bună*; ARSTT. *Rh.*1371b3.

[εὐ, ποιέω]

εὐ-ποίητος, ον *adj.* bine făcut, fin lucrat: OD. 13.369, HES. *Sc.*64, A.RH. 3.871 ș.a.

[εὐ, ποιέω]

εὐποιία, ας, ἡ *subst.* facere de bine, binefacere: IOS. *A18.*279, NT *Evr.*13.16, APP. *BC*2.38, LUC. *Im.*21 ș.a.

[εὐποιός]

εὐ-ποκος, ον *adj.* cu lână bună (/ frumoasă), lănos, mișos: AESCH. *Ag.*1416.

[εὐ, πόκος]

εὐ-πόλεμος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| bun sau norocos în război, foarte războinic: XEN. *Oec.* 4.3, id. *Vect.*4.52, APP. *BC*1.9.

[εὐ, πόλεμος]

εὐ-πομπος, ον *adj.* care călăuzește bine, bun cărmaci: SOPH. *OT*696, εὐπόμπῳ τύχη AESCH. *Eu.*93 *printr-o soartă bună călăuzitoare*.

[εὐ, πέμπω]

εὐπορέω-ῶ, *vb.* |imprf. ηὐπόρουν și εὐπόρουν, viit. εὐπορήσω, aor. ηὐπόρησα și εὐπόρησα, pf. ηὐπόρηκα și εὐπόρηκα; *med.* imprf. ηὐπορούμην și εὐπορούμην, pf. εὐπόρημαι; *pas.* aor. εὐπορήθην| **I** (*act.*) **1** a merge bine, a avea succes, a reuși: ὅθεν ὁ τε πόλεμος καὶ ἅλλα εὐπορεῖ THUC. 6.34 *atunci când războiul și celelalte lucruri merg bine*; εὐπορεῖτε μᾶλλον ἢ προσῆκεν DEM. 42.21 *aveți succes mai mult decât se cuvine*; ISOC. 15.160. **2** a fi din abundență, a avea din belșug: (+ gen.) XEN. *HG*1.6.19, id. *Vect.*6.1, εὐπορήσας δὲ καὶ σίτου καὶ χρημάτων PLUT. *Tim.*18.5 *având din belșug și grâu și bani*; κολάκων μὲν ~, φίλων δὲ σπανίζειν ἀληθινῶν PLB. 24.10.6 *a avea din belșug lingușitori, dar a duce lipsă de prieteni adevărați*; εὐπορεῖ λόγων περὶ ἀρετῆς PLAT. *Smp.*209b *găsește din abundență cuvinte despre virtute*; εὐπορῶ ὅτι λέγω PLAT. *Ion*532c *am mult de spus*; (*pas.*) εἰάν δὲ μὴ εὐπορηθῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ LXX *Lev.*25.28 *dacă mâna lui nu este suficient de îmbelșugată (= dacă nu are la îndemână îndeajuns)*. **3** a ajunge la, a obține, a dobândi: (+ gen.) εὐπορήσαι τῆς ἀληθείας ARSTT. *Metaph.*996a17 *a ajunge la adevăr*; ἐν νέοις εὐπορεῖ χρηστῶν ὀνομάτων PLUT. *M.*796a *printre tineri dobândește nume frumoase*. **4** (*filos.*) a-ți fi la îndemână, a pricepe pe deplin, a avea o minte ascuțită, a nu avea nici un dubiu: εἰ μὴ οὕτως εὐπορεῖς, ὧδε σκόπει PLAT. *Grg.*478a *dacă nu pricepi astfel, privește așa*; οὐ πάνυ εὐπορῶ ἔγωγε PLAT. *Lys.*213c *eu unul nu pricep de fel*; PLAT. *Sph.*243c, id. *Euthd.*279a, (*op. ἀπορέω „a fi nedumerit”*) PLAT. *Ion*536d. **II** (*med.*) a fi din abundență: (+ gen.) εὐπορεῖσθαι τοὺς στρατιώτας τῶν ἐπιτηδείων ARSTT.

Oec.1350b14 soldații au din belșug cele necesare; LUC. BisAcc.27.

[εὐπορος]

εὐπορία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ῖη} I usurintă (de a face ceva), înlesnire, capacitate, posibilitate: ναῦς τε γὰρ ~ ἦν ποιεῖσθαι THUC. 4.52 *se puteau face lesnicios corăbii*; τὴν εὐπορίαν τῆς τύχης ὑποτιθεῖσα THUC. 3.45 (*speranța*) *aducând o înlesnire a norocului*. II (frecv.) belșug, bogăție, abundență: πολλὴν εὐπορίαν ξύλων THUC. 4.3 *un mare belșug de lemne*; ὁδὸν οὐκ ἐχούσης εἰς μέσον τῆς εὐπορίας PLUT. Lyc.9.4 *belșugul neavând un mijloc de intrare în mijlocul (cetății)*; XEN. HG4.8.28 *ș.a.* III (pl.) avantaje, resurse: DEM. 20.26, ISOC. 15.299 *ș.a.* IV cale ușoară, absență a îndoielii: (op. ἀμηχανία) ἐξ ἀμηχανίας εὐπορίαν τινὰ ἠύρηκυῖα XEN. Oec.9.1 *a găsi o cale ușoară dintr-o situație dificilă*: (op. ἀπορία „încercătură”) PLAT. Phil.15c.

[εὐπορος]

εὐπόριστος, ον *adj.* ușor de procurat, la îndemână: ἔλαβέ τι τῶν εὐπορίστων PLUT. Pomp.2.6 *a luat ceva din ce avea la îndemână*; PLUT. M.1068c, AESOP. Prov.124 *ș.a.*

[εὐπορος]

εὐ-πορος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| I cu un drum ușor, cu acces lesnicios: (mare) AESCH. Supp.470, (cale) PLAT. R.328e, PLUT. Flam.4.1, (pl. neut.) τὰ εὐπορα XEN. Eq.Mag.4.4 *teren deschis*. II ușor, lesnicios: τὰ μὲν δὴ μέγιστα οὕτω σφι εὐπορᾶ ἐστὶ HDT. 4.59 *ei au acces ușor la cele mai importante (resurse)*; PLAT. R.404c, παρ' ἐμοῦ δ' ἐστὶν ταῦτ' εὐπορα πάνθ' ὑμῖν ὧν δεῖσθον AR. Pl.532 *datorită mie sunt ușor de dobândit toate acestea de care aveți nevoie*; εὐπορα ποιήσας τὰ ὅτα ἤδη ἄκουε LUC. Lex.1 *destupă-ți urechile și ascultă acum*: (neut. sg. + εἶναι) οὐκ εὐπορον ἦν διέναι THUC. 4.78 *mi era ușor să traversezi*. III plin de resurse, înzestrat, dotat, bogat, îmbelșugat: ἐρᾶν κοινῆς μὲν, εὐπόρου δὲ γυναικός PLUT. Sull.2.4 *a iubi o femeie de rând, dar bogată*; τῶν εὐπόρων τις Ἀθήνησιν PLUT. Cim.4.8 *umul dintre bogătașii de la Atena*; πόλιν τε τοῖς πᾶσιν εὐπορωτάτην THUC. 2.64 *o cetate foarte îmbelșugată în toate*; ISOC. 5.103, PLAT. Ep.361d, (fig.) γλῶτταν εὐπορον δότε AR.

Eq.637 *dați-mi o limbă bine înzestrată*. IV abil, iscusit, priceput, dibaci: ἔς τε τὴν ἄλλην διαίταν ἐσμεν εὐπορώτατοι AR. V.1112 *sunteam foarte iscușiți pentru (a procura) orice mâncare*. V avantajos: (neut. pl.) τοῖς μὲν ἄλλοις ἐφαίνετο εὐπορα καὶ πιστὰ THUC. 8.48 *pentru cei mai mulți părea o situație avantajoasă și de incredere*. // **εὐπόρως**, *adv.* |comp. -ώτερον, superl. -ώτατον| I cu usurintă, lesne: μέλι ... εὐπορώτατον ... βλίττει PLAT. R.564e *storc miere foarte lesne*; περὶ τῶν γεγενημένων ~ ἐπιδραμεῖν ISOC. Ep.9.6 *a exprime lesne pe scurt despre cele trecute*; DEM. 18.148, ὡς ~ ... λόγον ἠῦρεν PLAT. Symp.223a *cât de ușor ai găsit un motiv*. II din abundență, din belșug: ~ ... εἶχον ἅπαντα THUC. 8.36 *le aveau pe toate din abundență*; ~ ἤδη οἱ Θηβαῖοι σίτον παρεκομίζοντο XEN. HG5.4.57 *tebanii procurau grâu din belșug*.

[εὐ, πόρος]

εὐποτμέω-ῶ, *vb.* a avea o soartă bună, a fi fericit: PLUT. Aem.26.12.

[εὐποτμέω-ῶ]

εὐποτμία, ας, ἡ *subst.* soartă bună, destin fericit: χρησάμενος εὐποτμῖα PLUT. Vesp.15.2 *având parte de o soartă fericită*; PLUT. Comp.Sol.Publ.1.2, LUC. BisAcc.27, id. Merc.Cond.20.

[εὐποτμος]

εὐ-ποτμος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| cu soartă bună, fericit: AESCH. Ag.246, SOPH. Fr.568, PLUT. M.58e *ș.a.*

[εὐ, πότμος]

εὐ-ποτος, ον *adj.* bun de băut: (lapte) AESCH. Pers.611.

[εὐ, πίνω]

εὐ-πους, ουν *adj.* |gen. -ποδος| I cu picior bun (*sc.* sprinten sau puternic): (d. animale) XEN. Eq.3.12, ARSTT. HA617b4 *ș.a.* II cu picior frumos: (nimfă) SAPPH. Fr.103. III iute de picior: CALL. Hec.fr.302.2.

[εὐ, πούς]

εὐ-πράγέω-ῶ, *vb.* |viit. εὐπργήσω| a o duce bine, a prospera, a reuși: ὑπὸ τῶν εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος THUC. 6.16.4 *disprețuit de cei care reușesc*; XEN. Ap.27, ARSTT. Rh.1387a18, PLUT. Aem.19.5 *ș.a.*

[εὐ, πράσσω]

εὐπραγία, ας, ἡ *subst.* I situație bună, succes, reușită: πολλαὶ δ' ὁδοὶ σὺν θεοῖς εὐπραγίας PI. O.8.14 *cu voia zeilor sunt mai multe*

căi către succes; τῶν πόλεων αἷς ... ἀπροσδόκητος ~ ἔλθη THUC. 3.39 cetățile la care survine o reușită neașteptată; ἡ παρὰ λόγον τῶν πλεόνων ~ THUC. 4.65 succes în cele mai multe situații dincolo de rațiune; ISOC. 8.124, ARSTT. Pol.1325a22, ARR. An.2.10.6 ș.a. II faptă bună, iscusință, abilitate: PLAT. Euthd.279e τίς δὲ ~ ἀγαθὸν ἰατρὸν ποιεῖ; PLAT. Prot.345a care este iscusința care îl face pe un medic să fie bun?

[εὐπρακτος]

εὐ-πρακτος, ον *adj.* |comp. -ότερος| ușor de făcut: ἵνα μοι εὐπρακτότερον ἦ XEN. An. 2.3.20 ca să-mi fie mai ușor de făcut.

[εὐ, πράσσω]

εὐπραξία, ας, ἡ *subst.* (cf. εὐπραγία) I faptă cu rezultat bun, succes, reușită: THUC. 1.33, (pron.) πειθαρχία ἐστί τῆς εὐπραξίας μήτηρ AESCH. Th.224 ascultarea este mama reușitei; ἡ τῶν γεγονότων ~ APP. BC2.81 buna reușită a celor întâmplați; κάπ' εὐπραξία SOPH. OC1554 într-o situație fericită (= în vremuri bune); (pl.) κοινὰ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξία EUR. Ion566 împărτάσιμ reușitele casei; ἐν ταῖς εὐπραξίαις XEN. HG4.8.4 atunci când lucrurile merg bine; DEM. 20.162, PLUT. Comp.Per.Fab.1.2, (op. δυστυχία) ARSTT. EN1100a21. II conduită bună, faptă bună: ARSTT. EN1139a34, LXX 3Mac.3.5.

[εὐ, πράσσω]

εὐπραξίς, εως, ἡ *subst.* |scris și εὐ πράξις| v. εὐπραξία: AESCH. Ag.255.

εὐπρέπεια, ας, ἡ *subst.* I απarență bună, bună-cuviință, decentă: εὐπρέπεια λόγου THUC. 3.11 prin απarența frumoașă a cuvântului; ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου LXX Ps.25.8 am iubit buna-cuviință a casei tale; εὐπρέπεια λόγων χρῆσθαι PLUT. Caes.35.5 a se folosi de cuvinte cuviincioase; APP. BC2.26. II απarență: εὐπρέπειαν μάλλον ἢ ἀλήθειαν PLAT. Euthd.305e mai degrabă απarență decât adevăr; ș.a. III frumusețe: NT Iac.1.11. IV pretext: PLUT. Pyrr.23.7.

[εὐπρεπής]

εὐ-πρεπής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I cu un aspect frumos, χίρες: προτιμῶντες καθαροὶ εἶναι ἢ εὐπρεπέστεροι HDT. 2.37 preferând să fie mai degrabă curați decât arătoși; εὐπρεπῆ πορπάματα EUR. El.820 mantii frumoase; AR.

Lys.1315, τό τ' εἶδος ~ γενομένη PLUT. Per.24.4 fiind frumoasă la chip: ARSTT. HA616b18, εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν LXX IRg.1.23 frumosi în viața lor; (subst.) τῷ εὐπρεπεῖ τοῦ ἐκείνου λόγου THUC. 3.44 pentru frumusețea discursului aceluia; THUC. 4.99. II cuviincios, convenit, potrivit: ἐς τὴν ἐποποιίην ~ ἦν HDT. 2.116 (legenda) nu era potrivit pentru eroare; νοσήματος ῥηθῆναι μὲν οὐκ εὐπρεποῦς ISOC. 12.267 boală pe care nu este potrivit să o numesc.

III απarent, amăgitor: ἔχοις ἂν εἰς ἔμ' εὐπρεπῆ λόγον EUR. Tr.951 ai putea aveea pentru mine un argument amăgitor; ἐκ τοῦ εὐπρεποῦς THUC. 7.57 formal; δειλία ~ THUC. 3.82 lasitate mascată cu un nume frumos (d. alții cuviincioasă). // **εὐπρεπῶς**, *adv.* |comp. -έσуетον, superl. -έστατος| {ion. εὐπρεπέως Hdt.} după cum se cuvine, într-un mod convenit, cu bună-cuviință, cu înfățișare cuviincioasă: βοηθεῖν δὲ ἅμα ~ βουλόμενοι τοῖς ἑαυτῶν συγγενέσι THUC. 6.6 vrând să dea ajutor, așa cum se cuvine, propriilor rude; οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως HDT. 7.220 nu se cuvine; EUR. Alc.161, LXX IEzr.1.10, LUC. 6.3 ș.a.

[εὐ, πρέπω]

εὐ-πρεπτος, ον *adj.* care se vede foarte bine, în lumină: (trupe) AESCH. Supp.722.

[εὐ, πρέπω]

εὐπρεπῶς, v. εὐπρεπής

εὐπρηγ-, εὐπρηκτ-, εὐπρηξ-, (ion.) v. εὐπρα-
εὐ-πρηστος, ον *adj.* care atăță bine focul sau bine aprins: (văpaie) IL. 18.471.

[εὐ, πίμπρημι]

εὐ-πρόσδεκτος, ον *adj.* bine primit, potrivit, acceptat, așteptat: PLUT. M.801c, νῦν καιρός ~ NT 2Cor.6.2 acum este momentul așteptat; NT 1Pt.2.5 ș.a.

[εὐ, προσδέχομαι]

εὐπροσηγορία, ας, ἡ *subst.* afabilitate, politete, bunăvoință: ISOC. 1.20.

[εὐπροσήγορος]

εὐ-προσήγορος, ον *adj.* |superl. -ώτατος| căruia i se poate vorbi cu ușurință; afabil, cordial, binevoitor: ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἐστί τις χάρις EUR. Hipp.95 există vreun farmec în discuțiile cordiale?; εὐπροσηγόρωι φρενί EUR. Alc.775 cu inimă binevoitoare; τῷ δὲ λόγῳ ~ ISOC. 1.20 cordial în cuvânt; पोθητός ἐστί πᾶς τις ~ MEN. Gnom.654 orice om dorit este ușor abordabil: (limbă)

LXX *Sir.*6.5 ἡ.α.

[εὐ, προσήγορος]

εὐ-πρόσιτος, *ov adj.* la care se ajunge ușor. ușor accesibil: IOS. *B15.*150, LUC. *VH2.*44, id. *Dips.*3, APP. *BC2.*20 ἡ.α.

[εὐ, πρόσσειμι²]

εὐ-πρόσοδος, *ov adj.* |superl. -ώτατος| **I** la care este ușor de ajuns, ușor accesibil: XEN. *HG6.*5.24. **II** (d. pers.) la care se ajunge ușor, ușor de interpellat sau abordat: THUC. 6.57, πᾶσιν ~ ἦν τοῖς δεομένοις PLUT. *Publ.*4.5 *τοῖσι care aveau nevoie puteau ajunge ușor la ei*; XEN. *Ag.*9.2, (subst.) LUC. *Scyth.*10.

[εὐ, πρόσσοδος]

εὐ-πρόσοιστος, *ov adj.* la care se ajunge ușor: (fig.) κοῦκ ἔστιν ἄτης ~ ἔκβασις EUR. *Med.*279 *nu-i vreo scăpare ușoară din năpastă*.

[εὐ, προσοίσομαι (viit. de la προσφέρω)]

εὐπροσωπέω-ῶ, *vb.* |inf. aor. act. εὐπροσωπήσαι| a dori să facă impresie bună, a plăcea: NT *Gal.*6.12.

[εὐπρόσωπος]

εὐ-πρόσωπος, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** cu față frumoasă, cu aspect frumos, chipeș: (d. pers.) AR. *Pax*617, id. *Th.*191, PLAT. *Chrm.*154d, γυνή ~ εἶ LXX *Gen.*12.11 *εἶστί οἱ femeie cu chip frumos*; (cuvinte) DEM. 18.149 ἡ.α., (subst.) τὸ εὐπρόσωπον ARSTT. *Po.*1461a14 *frumusețea feței*. **II** surâzător: δέξαιτ' ἄν ~ ἰλεώς τ' SOPH. *Ai.*1009 *să mă primească zâmbitor și binevoitor*. **III** cu arăpniță frumoasă, căutat, amăgitor: οὐκ εὐπροσώποις φροίμοις EUR. *Ph.*1336 *cu un început care nu este amăgitor* (după alții, *care nu este frumos*); τοῖς εὐπροσωποτάτοις τῶν ἐπιθέτων PLUT. *M.*683e *cu cele mai căutate epitețe*; (adv.) ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα HDT. 7.168 *au răsprins astfel cu cuvinte bine căutate*.

[εὐ, πρόσωπον]

εὐ-προφάσιτος, *ov adj.* **I** justificat cu texte bune, bine întemeiat: (motiv) THUC. 6.105 εὐπροφάσιστον (ἔστι) + inf. APP. *BC3.*76 *este bine întemeiat*. **II** care admite ușor pretexte: APP. *Pun.*287.

[εὐ, προφασίζομαι]

εὐ-πρυμνος, *ov adj.* cu pură bună (solidă) sau frumoasă: (corăbii) IL. 4.248, EUR. *IT*|357 ἡ.α.

[εὐ, πρύμνα]

εὐ-πρωρος, *ov adj.* cu proră frumoasă: EUR. *IA*765.

[εὐ, πρόρα]

εὐ-πτερος, *ov adj.* cu aripi sau pene frumoase: (pasăre) SOPH. *OT*175, ARSTT. *HG*487b25, εὐπτερον δέμας EUR. *Ion*1203 *corp înaripat*; (fig.) καὶ ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων καὶ Κοισύρας AR. *Nub.*800 *este dintre femeile cu aripi frumoase, precum Koisyra*.

[εὐ, πτερόν]

εὐ-πτόητος, *ov adj.* care se sperie ușor: PLUT. *M.*642a.

[εὐ, πτοέω]

εὐ-πυνδάκωτος, *ov [ᾶ] adj.* cu fund solid: (vas) LUC. *Lex.*13.

[εὐ, πύνδαξ]

εὐ-πυργος, *ov adj.* {ep. ἡῦπυργος Pi. *N.*4.12} cu turnuri frumoase, bine întărit: (Troia) IL. 7.71, HES. *Sc.*270, EUR. *Fr.*1132, LUC. *Ch.*23.

[εὐ, πύργος]

εὐ-πύγων, *ov adj.* |gen. -ωνος| cu barbă frumoasă: ARSTT. *Phgn.*808a23.

[εὐ, πύγων]

εὐ-πῶλος, *ov adj.* cu mânji frumoși: (Ilion) IL. 16.576, OD. 2.18, αὐχμημα μέγιστον ... εὐπῶλον, SOPH. *OC*711 *glorie foarte mare, dată de mânji frumoși*.

[εὐ, πῶλος]

Εὐρ-ακόλων, *subst.* Eyrakylon, vânt din nord-est: NT *Fp.*27.14.

[Εὔρος, lat. *aquilo*]

εὐράμην, ind. aor. med. de la εὐρίσκω.

εὐράξ, *adv.* în lături, deoparte: στίη δ' ~ IL. 11.251 *a stat în lături*; ~, πατάξ AR. *Av.*1258 *în lături! înainte!*

[εὐρύς]

εὐρέα, (ion.) fem. sg. sau neut. pl. de la εὐρύς.

εὐρέθην, ind. aor. pas. de la εὐρίσκω.

εὐρέϊα, fem. de la εὐρύς.

εὐρεῖν, inf. aor. act. de la εὐρίσκω.

εὐρείτης, *ov adj.m.* {doar ep. εὐρρείτης Hom.; dor. εὐρείτας Eur.} v. εὐρρείης: EUR. *Tr.*810.

εὐρεμα, *ατος, τό subst.* (tard.) v. εὐρημα: LXX *Sir.*20.9, LUC. *DDeor.*22.2.

εὐρεσιλογ-, v. εὐρησιλογ-
εὐρεσις, *εως, ἡ subst.* **I** descoperire, invenție, născocire: ἡ γάρ που τέχνη ἡμῖν ~ ἔστιν τῶν πραγμάτων PLAT. *Min.*236a *pentru noi*

arta înseamnă descoperirea anumitor lucruri?; ARSTT. *deAn.413a19*, ~ παραβολῶν LXX *Sir.13.26 născocirea de pilde*; PLB. 18.18.17, PLUT. *M.521d* ș.a. **II** regăsi: MEN. *Epith.319*.

[εὐρίσκω]

εὐρετέος, α, ον *adj.vb.* trebuie găsit: THUC. 3.45.

[εὐρίσκω]

εὐρετής, οὔ, ὁ *subst.* descoperitor, inventator: PLAT. *La.186e*, (frecv. + gen.) ARSTT. *EN1098a24*, ISOC. 2.17, PLB. 10.10.11, LXX *Prov.16.20*, πολλῶν δὲ καὶ καλῶν ~ PLUT. *Marc.17.12 descoperitor al multor lucruri frumoase*; LUC. *Anach.14*.

[εὐρίσκω]

εὐρετικός, ἦ, ὁ *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| capabil să descopere, plin de inventivitate, inventiv, descoperitor: PLAT. *Smp.209a*, id. *R.455b*, ARSTT. *Pr.955b2*, εὐρετικὴν φύσιν ἔχοντες PLUT. *M.715e* *cei care au o natură descoperitoare*.

[εὐρετός]

εὐρετός, ἦ, ὄν *adj.* care poate fi descoperit sau inventat: SOPH. *Fr.843*, τί γὰρ εὐρετόν ... ἐστὶν ἀνθρώποις PLUT. *M.98a* *ce poate fi descoperit de oameni?*

[εὐρίσκω]

εὐρηκα, ind. pf. de la εὐρίσκω.

εὐρημα, ατος, τό *subst.* {tard. εὔρεμα} **I** invenție, născocire, descoperire (nu întâmplătoare, ci datorată unei cercetări): γέγηθα ... τοῖς εὐρήμασιν EUR. *Cyc.465* *mă bucur de aceste invenții*; PLAT. *Prt.326d* πᾶς ἐστὶ νόμος ~ μὲν καὶ δῶρον θεῶν DEM. 25.16 *orice lege este o descoperire și un dar al zeilor*. **II** descoperire neașteptată, câștig neașteptat: ~ εὐρηκε HDT. 7.10 *a dat peste un câștig nesperat*; EUR. *Med.716*, τάχιστα ~ εἶναι THUC. 5.46 *a găsi cât mai rapid un mijloc*; ἔστιν ~ εἰς ἐλάττωσιν LXX *Sir.20.9 un câștig neașteptat duce la pagubă*.

[εὐρίσκω]

εὐρησι-επής, ἐς *adj.* care-și găsește cuvintele, cu vorbă curgătoare: Pl. *O.9.80*, (neg. „flecar”) AR. *Nu.447*.

[εὐρίσκω, ἔπος]

εὐρησιλογέω-ῶ, *vb.* a descoperi argumente, a găsi pretexte: PLB. 36.1.6, ταῦτα δ' ἡμῶν εἰς τὸ προκείμενον εὐρησιλογούντων PLUT. *M.625c* *găsind aceste argumente pentru chestiunea de față*.

[εὐρησιλόγος < εὐρίσκω, λόγος]

εὐρησιλογία, ας, ἡ *subst.* capacitate de a-ți găsi cuvintele, ușurință în vorbire, vorbărie abilă: PLB. 29.1.3. PLUT. *M.28a*, id. *M.1070f* ș.a.

[εὐρησιλόγος < εὐρίσκω, λόγος]

εὐρήσω, viit. act. de la εὐρίσκω.

εὐ-ρήνιος¹, ον *adj.* (cf. εὔρις) cu miros bun (= fin): κυνὸς ... ὡς τις ~ βάσις SOPH. *Ai.8* *precum mersul unei cățele cu miros fin*; XEN. *Cyn.4.6*.

[εὔ, ρίς]

εὐ-ρήνιος², ον *adj.* v. εὔρριος

[εὔ, ρίνος]

Εὐριπίδειος, α, ον [πῖ] *adj.* al lui Euripide, euripideic: PLUT. *Tht.154d*, LUC. *Maecr.23*, τὸ Εὐριπίδειον PLUT. *Pyrr.14.2* *spusă a lui Euripide (= vers euripideic)*; PLUT. *M.84f* ș.a.

[Εὐριπίδης]

Εὐριπίδης, ου, ὁ [πῖ] *subst.* |voc. Εὐριπίδη Ar.| Euripide (Euripides), tragediograf atenian (sec. al V-a î.Hr.): AR. *Ach.394*, id. *Nu.1377*, ARSTT. *EN1136a11* ș.a.

Εὐριπίδιον, ου, τὸ [πῖ] *subst.* micul meu Euripide: AR. *Ach.404*, id. *Ach.475*.

[dim. de la Εὐριπίδης]

εὐρίπος, ου, ὁ *subst.* strămoștoare marină (unde valurile sunt violente): XEN. *HG1.6.23*, ARSTT. *HA621b14*, id. *Mu.396a25*, IOS. *B15.181* (în comparații d. pers. inconsecvente) ARSTT. *EN1167b7*.

[εὔ, ριπή]

Εὐρίπος, ου, ὁ *subst.* Euripos, strămoștoare între insula Euboa (azi Evia) și Beoția: HDT. 8.15, THUC. 7.30 ș.a.

εὐριπώδης, ες *adj.* **I** asemănător cu o strămoștoare marină (precum Euripos): ARSTT. *GA763b3*. **II** care trăiește într-o strămoștoare marină: ARSTT. *HA621b23*.

[εὐριπος]

εὔρις, ἴνος *adj.* cu nas bun, cu miros fin, care adușmecă bine: AESCH. *Ag.1093*.

[εὔ, ρίς]

εὐρίσκω, *vb.* |impf. ἤυρισκον sau εὐρισκον, viit. εὐρήσω, aor.2 ἤυρον și εὔρον (tard. εὔρα, εὐρησα), ἤυρηκα și εὔρηκα, m.m.c.p. εὐρήκειν; *med.* impf. ἠύρισκόμεν, viit. εὐρήσομαι, aor. ἠύρόμην și εὐρόμην (tard. εὐράμην), pf. *med.-pas.* ἠύρημαι și εὔρημαι; *pas.* viit. εὐρεθήσομαι, aor. ἠύρέθην |*ep.* inf. aor. εὐρέμεναι Hom.; eol. inf. aor. εὔρην Sapph.} **I** a da peste, a întâlni: ὡς τε λέων ... εὐρών ... ἔλαφον IL. 3.24 *ca un leu*

care întâlnește un cerb. II (frecv. gener.) a descoperi, a găsi: (+ ac.) οὐδέ τι μῆχος εὐρέμεναι δυνάμεσθα IL. 2.343 *nu putem găsi vreun leac*; OD. 4.373, (prov.) εὐρε θεὸς τὸν ἀλιτρών THEOC. 10.17 *un zeu l-a găsit pe ticălos* (sc. și-a făcut-o cu mâna lui); (abs.) εἶν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις PLAT. *Grg.*503d *dacă cercetezi bine, vei găsi*; (pf., d. Arhimede) εὐρηκα PLUT. *M.*1094c *am descoperit* (= *știu*); (+ inf.) εὐρεν ἐμφῶναι τοῖς Μακεδόνων πράγμασιν PLUT. *Pyrr.*6.2 *a găsit mijlocul de a se implica în treburile macedonenilor*; (med.) εὐροντο λύσιν τοῦ προβλήματος τοιαύτην PLB. 30.19.6 *au găsit o asemenea soluție a problemei*; (pas.) τὸ μὲν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους τοσοῦτον ἀγαθὸν ... εὐρίσκεται THUC. 4.62 *este găsit un asemenea avantaj față de atenieni*; ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὐρίσκεται THUC. 6.2 *așa cum adevărul poate fi descoperit*; εὐρέθη ἡ κεφαλὴ δίχα τοῦ σώματος PLUT. *Brut.*43.8 *capul a fost găsit separat de corp.* III a găsi (într-un loc sau într-o situație): τὸν δ' εὐρον παρά τε κλισίῃ... ἤμενον IL. 1.329 *l-au găsit stând lângă cort*; εὐρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα NT *Lc.*7.10 *l-au găsit pe sclav însănătoșindu-se*; τὸ δὲ Φλαμινίου σῶμα ... οὐχ εὐρεν ἐν τοῖς νεκροῖς PLUT. *Fab.*3.3 *nu a găsit corpul lui Flaminius printre cei morți.* IV a inventa: ἦρε ναυτίλων ὀχήματα AESCH. *Pr.*468 *a inventat vehiculele corăbierilor* (= *corăbiile*). V (d. abstr.) a întâlni, a avea parte: εὐροι δ' ἐν πῆματα οἴκῳ OD. 9.535 *ar da de nenorociri acasă*; μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὐρη OD. 24.462 *ca nu cumva vreunul să dea de bunăvoie peste vreo năpastă*; δεινὰ δ' εὐροῦσαν πρὸς αὐθαίμων πάθη SOPH. *OC*1078 *și-a găsit cumplite chinuri din partea celor de același sânge*; ὀδύνην εὐρον LXX *Ps.*114.3 *am avut parte de durere*; διπλάσια κακὰ εὐρήσεις ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς LXX *Sir.*12.5 *de două ori mai multe rele vei avea parte pentru toate binefacerile (către el).* VI (d. lucruri) a valora: χιλίας εὐρίσκουσιν IS. 8.35 *(casă) în valoarea de o mie de drahme.* VII (med.) 1 a obține, a dobândi: οὐδὲν ἦροντο ἐπιτήδειον THUC. 1.58 *nu au dobândit nici un avantaj*; εὐρετο τὴν δωρεῖαν παρ' ὑμῖν DEM. 20.148 *a obținut recompensa din partea voastră*; (abs.) οὐκ ἐδύνατο εὐρέσθαι LYS. 14.20 *nu reuseau să obțină (nimic).* 2 a produce, a crea: τὰ δ' ἔργα

τοὺς λόγους εὐρίσκεται SOPH. *El.*625 *faptele își găsesc (= creează) cuvintele.*

[R. IE *wer-]

εὐροέω-οῶ, vb. |aor. εὐρόησα| I a curge bine, a avea un șuvoi bun sau lin, fig. a avea un curs favorabil, a fi binevoitor: ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐροῇ AESCH. *Pers.*601 *atunci când daimonul este favorabil*; οὕτως εὐρόησαν αἱ πράξεις PLUT. *Tim.*21.7 *atât de frumos au curs lucrurile*; PLB. 8.28.12. II a vorbi îmbeșugat: PLUT. *Alex.*53.3.

[εὐροος]

εὐροία, ac, ἡ *subst.* I curgere bună sau ușoară: ὑδάτων τῶν ἐκ Διὸς εὐροίας ARSTT. *SV*457a26 *o bună curgere a apelor de la Zeus*; PLAT. *Lg.*779c, PLUT. *M.*652d. II (fig.) 1 debit verbal, șuvoi al vorbirii: τῇ μὲν εὐροία τῶν λόγων PLUT. *Cic.*4.1 *prin șuvoiul cuvintelor*; PLAT. *Phdr.*238c. 2 curgere lină, parcurs ușor, împrejurare favorabilă, succes: PLAT. *Lg.*784b, ἐγένετό τις ~ πραγμάτων PLB. 2.44.2 *s-a ivit o împrejurare favorabilă a proiectelor*; τοιαύτης δὲ γενομένης τῆς εὐροίας PLB. 5.71.1 *având loc un asemenea succes*; τὴν εὐροίαν τῶν κατορθωμάτων IOS. *BI*4.510 *suita de succese*; PLUT. *Comp.Thes.Rom.*6.3.

[εὐροος]

εὐρον, ind. aor. act. de la εὐρίσκω.

εὐρό-νοτος, ου, ὁ *subst.* Euronotos, vânt din sud-sud-est: ARSTT. *Mete.*363b22, id. *Mu.*394b33.

[Εὐρος, νότος]

εὐ-ροος-ους, *contr.* εὐροος, -οον, οον *adj.* |comp. -ώτερος și -οῦστερος, superl. -οῶτατος| {ep. εὐρροος II., Rh.} I care curge bine sau frumos, sc. cu șuvoi bun sau bogat, cu undă lină: (Scamandros) IL. 7.329, IL. 21.130, (Eurotas) EUR. *Hec.*650, PLAT. *Tim.*77d ș.a. II prosper, favorabil, fericit: PLAT. *Lg.*740d, φύσεις εὐροον τι ... ἐχούσας πρὸς ποιήσιν PLUT. *M.*405e *naturi înzestrate cu o fericită (înclinare) spre poezie.* III cu porii deschiși: (corp) ARSTT. *HA*581b19.

[εὐ, ῥέω]

εὐρος, εος-ους, τό *subst.* lățime: OD. 11.312, τὸ μῆκος καὶ τὸ ~ HDT. 1.181 *lungime și lățime*; PLAT. *Cri.*116d, LXX *Iez.*45.3, ποταμὸς ~ ~ ὡς δύο πλέθρων XEN. *An.*6.2.3 *fluviu în lățime de două pletre*; ἐν εὐρεῖ AESCH. *Th.*763 *în lățime*; ș.a.

[cf. εὐρύς]

Εὐρος, ου, ὁ *subst.* Euros, vânt din est (-sud): IL. 16.765, OD. 12.326, ARSTT. *Pr.*943a5 *ș.a.*
[cf. εὐω?]
εὔρους, v. εὔροος
εὔρραφής, ἔς *adj.* bine cusut: (saci) OD. 2.354, id. 2.380.
[εὔ, ῥάπτω]
εὔρρηής, ἔς *adj.* {ep. gen. εὔρρηϊος (< εὔρρηός)} care curge bine, cu undă frumoasă: (ῥάου) IL. 6.508, id. 24.692 *ș.a.*
[εὔ, ῥέω]
εὔρρείτης, ου *adj.* (ep.) v. εὔρρηής: OD. 14.257, HES. *Th.*343.
εὔρρην, ηνος *adj.* {ep. dat. pl. -εσσιν} bogat în mioare (/ turme): A.RH. 1.49.
[εὔ, ἄρην]
εὔρρηνος, ον *adj.* cu mioare (/ turme) bune: A.RH. 3.1086.
[cf. εὔρρην]
εὔρρινος, *adj.* (ep.) din piele bună (tare): A.RH. 3.1299.
[εὔ, ῥινός]
εὔρροος, (ep.) v. εὔροος
εὔρυ-άγνια, ας [ἄγ] *adj.f.* cu drumuri largi: (Troia) IL. 2.141, (Mykene) IL. 4.52, (Atena) OD. 7.80 *ș.a.*, LUC. *Cont.*23, δῖκα εὔρυάγνια PLUT. *Lyc.*21.3 *judecată publică* (propr. *pe stradă*).
[εὔρῦς, ἄγνια]
εὔρυ-αίχμας, α *adj.m.* (dor.) care își întinde până departe lancea, stăpânitor: *Pi. Fr.*173.
[εὔρῦς, αἰχμή]
Εὔρυάλη, ης, ἡ [ἄ] *subst.* {dor. Εὔρυάλα *Pi.*} (mitol.) Euryale, una dintre Gorgone: HES. *Th.*276.
εὔρυ-άνασσα, ης, ἡ *adj.f.* care stăpânește până departe: CALL. *Cer.*121.
[fem. de la εὔρυάναξ < εὔρῦς, ἄναξ]
Εὔρυβία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} Eurybia, fiică a zeițe Ghaia (Glia): HES. *Th.*239.
εὔρυ-βίας, α *adj.m.* {ep. -ίης A.Rh.} cu o mare forță, foarte puternic: (Triton) HES. *Th.*931, A.RH. 4.1552, (Aias) *Pi. I.*6.53, (Poseidon) *Pi. O.*6.58 *ș.a.*
[εὔρῦς, βία]
Εὔρυδίκη, ης, ἡ [ἴ] *subst.* I (mitol.) I Eurydike, nume dat soției lui Nestor: OD. 3.452. 2 Eurydike, soție a lui Creon, rege al Thebei: SOPH. *Ant.*1180. II (d. alte persoane) PLUT. *Demetr.*53.9, ARR. *An.*3.6.5 *ș.a.*
εὐρῦ-έδης, ες *adj.* care se întinde mult, vast:

(pāmânt) PLAT. *Pr.*345c (Sim. ap.).

[εὔρῦς, ἔδος]

εὐρῦ-ζῦγος, ον *adj.* cu jug larg întins, atotstăpânitor: (d. Zeus) *Pi. Fr. Isthm.*14.

[εὔρῦς, ζυγός]

εὐρυθμία, ας, ἡ *subst.* I ritm bun, cadentă, armonie (în muzică, dans, discurs *ș.a.*), euritmie: PLAT. *R.*522a, ταῖς εὐρυθμίαις καὶ ταῖς συμμετρίαις ψυχαγωγούσιν τοὺς ἀκούοντας ISOC. 9.10 *ii încântă pe ascultători prin armonii și simetrii*; ISOC. 5.27, LUC. *Salt.*72. II armonie (în mișcări), proporție cuvenită: PLAT. *R.*400e, ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου εὐρυθμίας ... δέεται PLAT. *Pr.*326b *viața omului are nevoie de armonie*; ἡ δὲ ἐν κινήσει εὐταξία ~ ὀνομάζεται ARSTT. *Div.*54 *buna rânduială în mișcare se numește armonie*; τῆς τῶν σωμάτων εὐρυθμίας ἔνεκεν PLUT. *M.*8c *pentru o mișcare armonioasă a corpurilor*.

[εὐρυθμος]

εὔ-ρυθμος, ον *adj.* [comp. -ότερος] I cu ritm bun, ritmic, care se mișcă la timp: εὐρύθμω ποδί AR. *Th.*985 *cu pas în ritm egal*; AR. *Th.*985, PLUT. *M.*1014c, εὐρύθμων σοφιστῶν PLUT. *M.*790f *sofiști cu fraze bine ritmate*; (op. ἄρρυθμος „lipsit de ritm”) ARSTT. *Rh.*1409a22 *ș.a.* II bine proporționat, armonios: XEN. *Mem.*3.10.11 *ș.a.*, (subst.) τῆς κρηπίδος τὸ εὐρυθμον LUC. *Hist. Consc.*27 *armonica soclului*; *ș.a.* III (d. pers.) armonios, fermecător: PLAT. *Pr.*326b. IV (d. abstr.) iscusit: (cuvânt) LXX *Est.*4.17s. // **εὐρόθμω**, *adv.* I cu ritm bun, în bună cadentă, ritmic: ISOC. 13.16, AESOP. *Fab. dod.*276. II cu grație, frumos: θές νυν τὸν ἀγκῶν ~ EUR. *Cyc.*563 *ridicâ-te cu grație în cot*. III la timp: PLUT. *M.*45e.
[εὔ, ῥυθμός]

Εὔρυκλεια, ας, ἡ *subst.* (mitol.) Eurycleia, doică a lui Odysseus: OD. 2.361 *ș.a.*

Εὔρυκλῆς, έους, ὁ *subst.* [ac. -έα] Eurycles, prezicător ventriloc celebru: AR. *V.*1019, PLAT. *Sph.*252c, PLUT. *Prov.*2.22 *ș.a.*

εὐρῦ-κόλπος, ον [ῦ] *adj.* cu sân larg: (pāmânt) *Pi. N.*7.33.

[εὔρῦς, κόλπος]

εὔρυ-κρείων, οντος *adj.* [scris despărțit] v. εὔρῦς: IL. 1.102 *ș.a.*

[εὔρῦς, κρείων]

εὐρῦ-λείμων, ον *adj.* [gen. -ονος] cu pășuni întinse: (Libia) *Pi. P.*9.55.

[εὐρύς, λειμών]

εὐρῦ-μέδων, οντος *adj.m.* (= εὐρυκρείων) **I** care stăpânește până departe, atotstăpânitor: (Poseidon) *Pl. O.8.31*, (d. Cheiron) γόνον εὐρυμέδοντα Κρόνου *Pl. P.3.4 fiu atotputernic al lui Cronos. II vast: (eter) ARSTT. Rh.1373b16.*

[εὐρύς, μέδω]

εὐρῦ-μέτωπος, ον *adj.* cu fruntea lată, frunios: (bou) *Il. 10.292*, *Od. 11.289*, *HES. Th.291*, id. *Sc.82* ș.a.

[εὐρύς, μέτωπον]

εὐρύνω, [ῦ] *vb.* [impf. ἤρυνον, viit. εὐρύνω, aor. ἤρῦνα și εὔρυνα; *med.* εὐρυνόμην și ἠρυνόμην, pf. inuz.] a lărgi, a lăți, a dilata: καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα *Od. 8.259 lărgiră bine cercul; εὐρύνων τὸ μέσον HDT. 4.52 lăfind (uscatul) de la mijloc; (d. arat) αὔλακας εὐρύνοντι βόες THEOC. 13.31 boii lărgesc brazdele; τὴν γαστέρα εὐρύνων ὄνουξι APP. BC2.99 lărgind cu ghearele pântecul; XEN. Eq.1.11, IOS. AI19.326* ș.a.

[εὐρύς]

εὐρύ-νωτος, ον [ῦ] *adj.* cu spate lat, cu umeri lați: *SOPH. Ai.1251*.

[εὐρύς, νῶτος]

εὐρυ-όδεια, *adj.* {ep. gen. sg. -είης} cu drumuri largi, larg, vast: (d. pământ) *Il. 16.635*, *Od. 11.52*, *HES. Th.498*, id. *Sc.464* ș.a.

[εὐρύς, ὁδός]

εὐρύ-οπᾶ, ὁ [ῦ] *adj.* (ep.) cu glas care ajunge până departe, tunător: (epitet al lui Zeus) *Il. 5.265*, *Od. 2.146*, *HES. Fr.211* ș.a.

[εὐρύς, *Φωψ „glas” (interpretat eronat și din ὄψομαι, v. ὀράω „care vede până departe”)]

εὐρύ-πορος, ον [ῦ] *adj.* cu căi largi, larg, întins: (d. mare) *Il. 15.381*, *Od. 12.2*, *AESCH. Pers.100*.

[εὐρύς, πόρος]

εὐρυπρωκτία, ας, ἡ *subst.* lăbărțare a fundului: *AR. Ach.843*, id. *V.1070*.

[εὐρύπρωκτος]

εὐρύ-πρωκτος, ον *adj.* cu fund lăbărțat: *AR. Ach.716*, id. *Nu.1099*, id. *Th.200* ș.a.

[εὐρύς, πρωκτός]

εὐρῦ-πύλης, ἑς *adj.* cu porți largi: εὐρυπυλῆς Ἄϊδος δῶ *Il. 23.74 palatul cu porți largi al lui Hades; Od. 11.571*.

[εὐρύς, πύλη]

εὐρῦ-ρέεθρος, ον *adj.* cu șuvoi larg: *Il. 21.141*.

[εὐρύς, ῥέεθρον]

εὐρύ-ρροος, ον *adj.* = εὐρυρέεθρος: *A.RH. 4.269*.

[εὐρύς, ῥόος]

εὐρύς, εὐρεῖα, εὐρύ *adj.* {gen. εὐρέος, -είας, -έος; comp. εὐρύτερος, superl. -ύτατος} {ep. ac. εὐρέα *Hom.*; ion. nom. fem. εὐρέα *Hdt.*} **I** larg, întins, vast, spațios: οὐρανὸς ~ *Od. 5.184 cerul cel larg; HES. Th.110*, εἰς εὐρὸ σπέος *Od. 9.237 intr-o peșteră largă; (loc) HDT. 7.200*, (Tartar) *AR. Av.693*, (câmpie) *APP. Mith.161* ș.a. **II** (fig.) care se întinde până departe: (faimă) *Od. 19.333*. // (neut. sg. adv.) **εὐρῦ**, εὐρὺ κρείων (scris uneori εὐρυκρείων) *Il. 1.355 preaputernic (propr. a căruia putere se întinde până departe sau în lung și-n lat); (d. răuri) εὐρὺ ῥέει Il. 5.545 curge cu șuvoi larg. // εὐρυτέρως, adv. mai larg, mai încăpător: (cu aluzie sexuală) ὅπως ἄν ~ ἔχη *AR. Lys.419 ca să fie [acolo] mai încăpător*.*

[sanscr. *urí* „larg”]

εὐρυ-σθενής, ἑς *adj.* a căruia putere se întinde până departe, atotputernic: (la *Hom.* d. Poseidon) *Il. 7.455*, *Od. 13.140*, (Chimera) *Pl. O.12.2* ș.a., (d. abstr.) *πλοῦτος ~ Pl. P.5.1 bogăție atotputernică*.

[εὐρύς, σθένος]

Εὐρυσθεύς, ἑως, ὁ *subst.* {ep. gen. -ῆος, dat -ῆϊ, ac. -ῆα; poet. ion. gen. -έος} (mitol.) Eurystheus, rege în Mykene, fiul lui Sthenelos: *Il. 19.123* ș.a.

εὐρύ-στερνος, ον *adj.* cu piept larg, pieptos: (Gaia) *HES. Th.117*, (Athena) *THEOC. 18.36*.

[εὐρύς, στέρνων]

εὐρυ-στήθης, ἑς *adj.* v. εὐρύτερνος: *ARSTT. HA632b11*.

[εὐρύς, σθένος]

εὐρύ-στομος, ον *adj.* cu gură largă: *XEN. Eq.10.10*.

[εὐρύς, στόμα]

Εὐρύτειος, α, ον [ῦ] *adj.* al lui Eurytos: (ce-tate) *SOPH. Tr.260*, (fecioară, d. Iole) *SOPH. Tr.1219*.

[Eὔρυτος]

εὐρυτέρως, *adv.* v. εὐρύς

Εὐρῦτιδης, ου (ὀ) [ῖ] *adj.m.* urmaș al lui Eurytos (d. Iphitos): *Od. 21.37*, *A.RH. 2.1043*.

[Eὔρυτος]

εὐρύ-τιμος, ον *adj.* cinstit până departe: (Zeus) *Pl. O.1.42*.

[εὐρύς, τιμή]

Εὐρυτος, ου, ὁ *subst.* (mitol.) Eurytos din Oichalia (Thessalia), soț al Antiopei, maestru al lui Heracles în tragerea cu arcul: IL. 2.730, THEOC. 24.108, PLUT. *Thes.* 8.5 ș.a.

εὐ-ρῦτος, ον *adj.* cu curgere frumoașă (*după alții*, limpede): (izvor) EUR. *IA* 420.

[εὐ, ῥέω]

εὐρῦ-φάρετρας, ου, ὁ *adj.m.* |ac. -αν| (dor.) cu tolbă de săgeți largă: (Apollon) Pi. *P.* 9.26, id. *Fr.Pae.* 52f.

[εὐρύς, φάρετρα]

εὐρυ-φάρετρος, ον *adj.* |voc. -φάρετρ'| v. εὐρυφάρετρας; Pi. *Fr.* 148.

[εὐρύς, φάρετρα]

εὐρῦ-φῦής, ἐς *adj.* care crește întins: OD. 4.604.

[εὐρύς, φύω]

εὐρῦ-χαιτάς, ου *adj.m.* (dor.) cu plete bogate: Pi. *I.* 7.4.

[εὐρύς, χαιτή]

εὐρῦ-χορος, ον [ῦ] *adj.* cu spații largi (*propr.* cu spațiu de dans amplu), spațios, vast: (gener. d. cetăți, regiuni) IL. 2.498, OD. 24.468, HDT. 7.220, εὐρυχώρω ἐν πατρίδι τίμιος ἀστοῖς PLAT. *Epigr.* 7.99 *cinstit de cetăteni într-o patrie mare.*

[εὐρύς, χορός?]

εὐρυ-χωρής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| v. εὐρύχωρος: ARSTT. *PA* 684a25.

εὐρυχωρία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη Hdt.} **I** spațiu larg, loc liber, largime: ἐν δὲ τῇ λοιπῇ εὐρυχωρίῃ τῆς θήκης HDT. 4.71 *in locul rămas liber al mormântului*; διὰ τε τὴν εὐρυχωρίαν τῶν τόπων ARSTT. *Mete.* 367a18 *datorită largimii locurilor*; PLAT. *Th.* 194d ș.a. **II** (milit.) câmp deschis, larg: THUC. 2.86, ἐπανῆγε τὸ στρατόπεδον ἐς τὴν εὐρυχωρίαν μᾶλλον THUC. 7.3 *și-a dus armata într-un spațiu și mai larg*; PLB. 15.14.1, ARR. *An.* 2.8.3. **III** (fig.) posibilitate, ușurință, spațiu: PLAT. *Min.* 315d, τῷ κόλακι πολλὴν μεταξὺ τῆς φιλίας εὐρυχωρίαν δίδωσιν PLUT. *M.* 48f *oferă mult spațiu liber lingușitorului (pentru a trece) prin intermediul prieteniei.*

[εὐρύχωρος]

εὐρυχώριον, ου, τό *subst.* v. εὐρυχωρία: (pl.) εὐρυχώρια PLAT. *Lg.* 804c *spații largi de antrenament.*

[v. εὐρυχωρία]

εὐρύ-χωρος, ον *adj.* (cu spațiu) larg, vast:

(d. animale) εὐρυχώρους τὰς ὑποδοχὰς ARSTT. *PA* 675b28 *receptacule ample*; (mare) LXX *Ps.* 103.25, (strada) NT *Mt.* 7.13, (subst.) ἐν τῇ εὐρυχώρῳ τοῦ ἱεροῦ LXX *1Ezr.* 9.6 *in locul larg (din fața) templului*; APP. *Pun.* 583 ș.a.

[εὐρύς, χώρα]

εὐρώδης, ἐς *adj.* (dub.) prob. pt. εὐρώεις: SOPH. *Ai.* 1190.

[εὐρύς]

εὐρώεις, ὤεσσα, ὤεν *adj.* muced, mucegăit, umed: (d. casa lui Hades) IL. 20.65, εἰς Ἄϊδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα OD. 23.322 *a venit în casa mucedă a lui Hades*; HES. *Od.* 153, τάφον εὐρώεντα SOPH. *Ai.* 1167 *mormânt umed.*

[εὐρώς]

εὐρών, part. aor.2 act. de la εὐρίσκω.

Εὐρωπαϊός, α, ον *adj.* {ion. Εὐρωπήϊος Hdt.} din Europa, european: APP. *Mith.* 502, ARR. *Tact.* 19.2 ș.a.

[Εὐρώπη]

Εὐρώπη, ης, ἡ *subst.* {dor. Εὐρώπα Pi., Eur.} **I** (geogr.) Europa: HDT. 4.45, XEN. *HG* 4.3.15, PLUT. *M.* 1114b ș.a. **II** (mitol.) Europe, oceanidă (fiică a lui Okeanos): HES. *Th.* 357.

[et. nec.; cf. εὐρύς?]

Εὐρωπήϊος, v. Εὐρωπαϊός

Εὐρωπία, ας, ἡ *subst.* Europa: SOPH. *Fr.* 39, EUR. *Fr.* 381 ș.a.

Εὐρώπιος, α, ον *adj.* din Europa: Ἀσιάδος τε γῆς Εὐρωπίας τε EUR. *Ion* 1587 *pământul Asiei și al Europei.*

[Εὐρώπη]

εὐρ-ωπός, ή, ὄν *adj.* v. εὐρύς: χάσμα τ' εὐρωπὸν πέτρας EUR. *IT* 626 *adâncitură largă a pietrei.*

[εὐρύς, ὤψ]

Εὐρωπός, ου, ἡ *subst.* |var. Εὐρωπος| Europos: (oraș în Macedonia) THUC. 2.100, (oraș în Mesopotamia) LUC. *Hist. Consc.* 24 ș.a.

εὐρώς, ὠτος, ἡ *subst.* mucegai, umezeală: PLAT. *Ti.* 84b, ARSTT. *GA* 784b13, χὰ σῦριγξ εὐρῶτι παλύνεται THEOC. 4.28 *naiul este acoperit de mucegai*; LUC. *BisAcc.* 3 ș.a.

[et. nec.; prob. de origine pregrecească]

εὐρωστία, ας, ἡ *subst.* tărie, vigoare: ARSTT. *Mir.* 830a9, ψυχῆς ἄκρατος ~ PLUT. *Comp. Aem. Tim.* 2.10 *tărie strășnică a sufletului*; LUC. *Lex.* 17, APP. *Pun.* 500 ș.a.

[εὐρωστος]

εὐ-ρωστος, *ον adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| puternic, viguros, robust: ISOC. 15.116, PLUT. *Sert.*13.9, APP. *Pun.*500 *ς.α.*, (+ ac. de relație) τὴν ψυχὴν ~ XEN. *HG*3.3.5 *cu tărie în suflet*; ARSTT. *Phgn.*810b10. // **εὐρώστως**, *adv.* cu tărie, puternic, aprig: XEN. *Ages.*2.24, LXX *Inf.*8.1, PLUT. *Crass.*6.4. οἱ Θεσσαλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο ARR. *An.*2.11.3 *tesalienii îi urmăreau aprig.*

[εὐ, ῥώνυμι]

Εὐρώτας, *α, ὁ subst.* {dor. gen. Εὐρώταο Theoc.} Eurotas, râu în Laconia (Pelopones): EUR. *Hel.*124, XEN. *HG*6.5.30, PLUT. *Pelop.*24.4 *ς.α.*

εὐρωτιάω-ῶ, *vb.* a trăi în mucegai sau a fi mucegăit: (d. viața țăranului) εὐρωτιῶν AR. *Nub.*44 *trăind în mucegai*; ὁ ἄρτος ... εὐρωτιῶν LXX *Iis.*Nav.9.5 *pâinea fiind mucegăită.*

[εὐρώς]

εὐός, *εὐ adj.* |var. nom. masc. ἡός, neut. ἡός, gen. ἕηος sau ἔηος, ac. εὐόν sau ἡόν, pl. gen. ἑάων sau ἑάων; neut. adv. | (ep.) I (d. pers.) bun, de ispravă (în război): Μηριόνης θεράπων ~ Ἰδομενῆος IL. 12.98 *Meriones, slujitorul cel bun al lui Idomeneu*; OD. 14.505, HES. *Op.*50, A.RH. 4.912 *ς.α.* II (neut. pl. subst.) bunuri, bogății: ἕτερος δὲ ἑάων IL. 24.528 *celălalt (vas) cu bunuri*; δωτήρες ἑάων OD. 8.325 *(zeii) dățători de bunuri*; HES. *Th.*46, CALL. *Iov.*91.

[IE *uesu- „bun”]

εὔσα, (dor.) part. prez. act. fem. de la εἰμί: THEOC. 2.76.

εὔσα, ind. aor. act. de la εὔω.

εὐσαρκία, *ας, ἡ subst.* abundență a cărnii, corpulentă: ARSTT. *HA*493b22.

[εὔσαρκος]

εὐ-σαρκος, *ον adj.* cu carne bună, cărnos, trupeș: XEN. *Eq.*1.13, id. *Lac.*5.8, ARSTT. *Col.*798b11, LUC. *Lex.*17 *ς.α.*

[εὐ, σάρξ]

εὐσέβεια, *ας, ἡ subst.* |var. ηὐσέβεια Soph., Eur. | I atitudine pioasă, pietate (față de zei, părinți), pioșenie, evlavie: ~ θεῶν PLAT. *Euthphr.*13b *evlavie față de zei*; ~ δικαιοσύνη περὶ θεοῦ; δύναμις θεραπευτικὴ θεῶν ἐκούσιος PLAT. *Sp.*412e *pietatea este dreptatea față de zei*; puterea de a servi de bunăvoie zeilor; AESCH. *Th.*344, οὐ ηὐσέβεια συνθήσκει βροτοῖς SOPH.

*Ph.*1443 *pietatea nu moare odată cu muritorii*; THUC. 3.82, DEM. 18.7 *ς.α.* II recunoștință: εὐσέβειαν ἐκ πατρὸς ... οἴση SOPH. *Ph.*1443 *vei avea recunoștință din partea tatălui*. III (relig.) evlavie, cucernicie, cuvioșie: NT *Fp.*3.12, id. *1Tim.*6.11.

[εὐσεβής]

Εὐσέβεια, *ας, ἡ subst.* Pietate (lat. *Pietas*): APP. *BC.*2.104.

εὐσεβέως, (*adv.*) (ion.) v. εὐσεβής

εὐσεβέω-ῶ, *vb.* |viit. εὐσεβήσω, aor. εὐσεβῆσα| I a avea o atitudine pioasă, a fi evlavios sau cucernic: (+ prep.) ~ περι θεοῦς PLAT. *Smp.*193a *a fi pios față de zei*; *ς.α.*, (+ ac.) ~ τὰ πρὸς θεοῦς SOPH. *Ph.*1441 *a fi evlavios față de cele zeiești*; EUR. *Fr.*12.152, (abs.) θυσία μεγίστη τῷ θεῷ τὸ ~ MEN. *Mon.*1.246 *pentru un zeu cea mai mare jertfă este cucernicia*; τὸν τοι τύραννον ~ οὐ ῥάδιον SOPH. *Ai.*1350 *pentru un rege nu-i ușor să fie pios*. II a cinsti, a respecta, a prețui: μετοικίαν τ' ἐμὴν εὐσεβοῦντες AESCH. *Eu.*1019 *respectând condiția mea de străină*.

[εὐσεβής]

εὐ-σεβής, *ές adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I (d. pers.) cu respect față de zei, pios, evlavios, cucernic (față de zei, părinți): ~ ἔστω HDT. 2.141 *să fie pios (= să-i cinstească pe zei)*; AESCH. *Th.*602, πάντων εὐσεβέστατος βροτῶν SOPH. *Ph.*85 *cel mai pios dintre toți muritorii*; PLAT. *Phlb.*39e, πῶς οὖν πρὸς ὑμᾶς ~ ἐγὼ πέλω; AESCH. *Supp.*340 *cum m-aș putea purta cu pioșenie față de voi?*; χεῖρά τ' εὐσεβεστέραν AESCH. *Ch.*141 *mână mai pioasă (în ceea ce face)*: LXX *Iud.*8.31 *ς.α.* II (d. lucruri) pios, sacru, evlavios: ~ ... λόγος AESCH. *Supp.*941 *cu-vânt izvorât din evlavie*; (rațiune) LXX *4Mac.*6.31, (neut. subst.) τὸ εὐσεβές *pietate*; DEM. 9.16, τό γ' εὐσεβές σκοπεῖν EUR. *IA*674 *a urmări ce vor zeii*; ἐν εὐσεβεῖ (ἔστι) EUR. *Hel.*1277 *este un act de pietate*. // **εὐσεβῶς**, *adv.* |comp. -έστερον, superl. -έστατα| {ion. εὐσεβέως Pi.} în mod pios sau cucernic, cu pioșenie, cucernic: Pl. *O.*6.79, ISOC. 10.61, ἔχειν ~ *a se purta pios / a fi cucernic (față de zei)*; DEM. 59.73, ἐν εὐχαῖς εὐχομένους ~ PLAT. *Lg.*821d *arătând pioșenie în rugi*; ζῆν ~ NT *2Tim.*3.12 *a trăi cuernic*.

[εὐ, σέβομαι]

εὐσεβία, v. εὐσεβεία: Pl. *O.*8.8, SOPH. *Ant.*943
 ῥ.α.

εὐσεβῶς, *adv.* v. εὐσεβής

εὐ-σελμος, *ov adj.* {ερ. εὐσσελμος} cu o
 punte bună (solidă) sau cu bănci (pentru
 văslași) solide: (corabie) IL. 2.170, OD.
 9.555, EUR. *IT*1383, id. *Rh.*97 ῥ.α.

[εὐ, σέλμα]

εὐ-σεπτος, *ov adj.* plin de respect, sfânt: (ne-
 prihănire) SOPH. *OT*864.

[εὐ, σέβω]

εὐσημία, *ας, ἡ subst.* semn bun (favorabil
sau de bun augur): ARSTT. *Ath.*44.4.

[εὐσημος]

εὐ-σημος, *ov adj.* **I** cu semn bun, cu un semn
 favorabil *sau* de bun augur: EUR. *IA*252,
 ἐνορᾶ τι τοῖς ἱεροῖς εὐσημον PLUT.
*Caes.*43.4 *vede ceva de bun augur în jertfe.*

II cu un semn clar, ușor de văzut *sau* de în-
 țeles, limpede, evident: AESCH. *Supp.*714,
 εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς SOPH.
*Ant.*1021 *croncăne ciripituri clare;* ARSTT.
*Phgn.*806a35, εὐσημον λόγον NT
*ICor.*14.9 *cuvânt ușor de înțeles;* (descri-
 ere) PLB. 10.44.4, (+ part.) καπνῷ δ' ἀλοῦσα
 νῦν ἔτ' ~ πόλις AESCH. *Ag.*818 *prin fum se*
vede clar că cetatea a fost capturată. **III** în-
 semnat: (zi) LXX *Ps.*80.4. // εὐσήμως, *adv.*
 |superl. εὐσημότατα| cu un semn clar, în
 mod evident, distinct, limpede: ARSTT.
*Mete.*363a27, PLUT. *M.*1019a, τὸ μυστήριον
 τοῦ βασιλέως ἐξεφάνθη ~ LXX *Dan.*2.19
taina regelui s-a arătat limpede; (superl.)
 εὐσημότατα δηλοῦσθαι PLAT. *M.*1022a *este*
arătat în modul cel mai clar.

[εὐ, σῆμα]

εὐ-σηπτος, *ov adj.* |comp. -ότερος| care pu-
 trezește ușor: ARSTT. *GA*785a25, id.
*Pr.*861a38, PLUT. *M.*725a.

[εὐ, σήπω]

εὐσθενέω-ῶ, *vb.* a fi în putere, a avea forță:
 τοῦμόν εὐσθένει δέμας EUR. *Cyc.*2 *trupul*
meu era în putere; ARSTT. *Pr.*925a4.

[εὐσθενής]

εὐ-σθενής, *ές adj.* puternic, vîguros: (neut.
 subst.) τό τε τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εὐσθενές
 IOS. *A17.*390 *forța armatei sale.*

[εὐ, σθένος]

εὐ-σκαρθμος, *ov adj.* care sare bine, rapid:
 (cai) IL. 13.31.

[εὐ, σκαίρω]

εὐ-σκέπαστος, *ov adj.* |superl. -ότατος| aco-
 perit bine: THUC. 5.71.

[εὐ, σκεπάζω]

εὐ-σκεπτος, *ov adj.* ușor de cercetat: PLAT.
*Phlb.*65d.

[εὐ, σκέπτομαι]

εὐ-σκευέω-ῶ, *vb.* a fi bine echipat *sau* pre-
 gătit: SOPH. *Ai.*823.

[εὐ, σκεῦος]

εὐ-σκίαστος, *ov adj.* umbrit bine: SOPH.
*OC*1707.

[εὐ, σκιάζω]

εὐ-σκιος, *ov adj.* cu umbră bună, bine um-
 brit, umbros: Pl. *P.*11.21, EUR. *Fr.*495.36,
 THEOC. 7.8, LXX *Ier.*11.16 ῥ.α.

[εὐ, σκιά]

εὐ-σκοπος, *ov adj.* |superl. -ότατος| {ερ.
 εὐσκοπος Hom.} **I** care vede bine *sau* de de-
 parte, cu vedere bună: (d. Hermes
 Ἀργειφόντης) IL. 24.24, OD. 7.137, (Arte-
 mis) OD. 11.198, (Heracles) THEOC. 25.143.

II care se vede departe, vizibil: XEN.
*Cyr.*6.3.2, PLUT. *Cat.Mi.*13.2. **III** care țin-
 tește bine: (Apollon) HDT. 5.61, τόξοις πρό-
 σωθεν εὐσκόποις AESCH. *Ch.*694 *cu arcuți*
care lovesc de departe; CALL. *Dian.*190. **IV**
 care conduce privirea: (rază) A.RH. 4.1716.

[εὐ, σκοπέω sau σκοπός]

εὐσοια, *ας, ἡ subst.* salvare, mântuire:
 εὐσοίας χάριν SOPH. *OC*390 *spre salvare;*
 SOPH. *Fr.*122.

[εὐσοος]

εὐ-σοος, *oov adj.* salvat, fericit: THEOC.
 24.8.

[εὐ, σός]

εὐσπλαγχνία, *ας, ἡ subst.* curaj: δῶρον δέ-
 χεσθαι τῆς ἐμῆς εὐσπλαγχνίας EUR. *Rh.*192
a primi un dar pentru curajul meu.

[εὐσπλαγχνος]

εὐ-σπλαγχνος, *ov adj.* (propr. „cu măruntaie
 sănătoase”) îndurător, milos, milostiv: LXX
*Od.*12.7, NT *Ef.*4.32, id. *1Pt.*3.8.

[εὐ, σπλάγχνον]

εὐ-σπορος, *ov adj.* bine însămânțat, rodnic:
 (parcele de pământ) AR. *Av.*230.

[εὐ, σπείρω]

εὐσσ-, (ερ.) v. εὐσ-

εὐσσελμος, (ερ.) v. εὐσελμος

εὐστάθεια, *ας, ἡ [ᾶθ] adj.* stabilitate, trăini-
 cie, echilibru, cumpătate: βασιλεὺς φρόνι-
 μος ~ δήμου LXX *Ps.*Sol.6.24 *un rege chib-*

zuit este o stabilitate a poporului; θαυμαστός ὁ ἀνὴρ τῆς εὐσταθείας PLUT. *Publ.*14.8 *bárbat uimitor prin cumpătare; (d. cetate, constituție)* PLUT. *Arist.*3.4, APP. *BC*1.66. [εὐσταθῆς]

εὐσταθῶ-ῶ, *vb.* |aor. εὐστάθησα| a avea o bună stabilitate, a sta bine, a trăi în pace: οὐκ εἶων αὐτοὺς ~ LXX *2Mac.*12.2 *nu le permitea să trăiască în pace; ἐγάμησεν, εὐστάθησεν* LXX *2Mac.*14.25 *s-a căsătorit, a fost liniștit; οὐκ εἶων ... ἐμπειροπολέμωσ ~ APP. BC*2.36 *nu[-I] lăsaui să ia o hotărâre cu calm pe baza experienței sale militare; IOS. A1*5.137, PLUT. *M.*1090d *ș.a.*

[εὐσταθῆς]

εὐ-σταθῆς, *ές adj.* **I** care stă bine (în picioare), bine zidit: (sală mare a palatului) IL. 18.374, OD. 22.127 *ș.a.* **II** stabil, calm, liniștit, așezat: (gândire) ARSTT. *Ep.*5.13, (zefir) A.RH. 4.821, (timp) LXX *Est.*3.13g, (neam) LXX *Ier.*30.26, (mare) LUC. *VH*1.30, (gândire) PLUT. *Lyc.*22.3, ~ φαινόμενος PLUT. *Pomp.*4.2 *arătându-se echilibrat; (neut. subst.) τὸ εὐσταθές IOS. B12.290 oamenii echilibrați (/ rezonabili). // εὐσταθῶς, adv.* |superl. -έστατα| în mod stabil, în siguranță, cu calm: ~ διέπλευσε APP. *BC*1.78 *a traversat marea în siguranță; ~ τὸ μεράκιον ἦνεγκε* APP. *BC*1.104 *l-a suportat cu calm pe tânăr; APP. Hisp.*100, id. *Hann.*95 *ș.a.*

[εὐ, ἴστημι]

εὐ-σταλής, *ές adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| **I** echipat bine sau potrivit, cu echipament ușor: εὐσταλεῖς τῇ ὀπίσει THUC. 3.22 *încărcați ușor; XEN. Eq.*7.8. **II** care se adaptează ușor, manevrabil: εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ... στόλον AESCH. *Pers.*795 *ceată aleasă (de soldați) care se mișcă ușor. III* ușor, sprinten, agil: (plutire pe mare) SOPH. *Ph.*780, (suflet) PLUT. *M.*1105d. **IV** firav, ușor: (corpuri) PLUT. *Crass.*25.7, (+ ac. de relație) τὸν δ' ὄγκον εὐσταλεῖς PLUT. *M.*564a *firavi la trup. V* (d. pers.) binecrescut, cumsecade: PLAT. *Men.*90a, LUC. *Tim.*54, (neam) LUC. *Dips.*2, ~ οὔσα LUC. *DMeretr.*6.3 *purtându-mă cumsecade. // εὐσταλῶς, adv.* **I** cum se cuvine: ἰμάτιον Ἑλληνικὸν ~ περιβέβλησαι LUC. *Merc.Cond.*25 *porți cum se cuvine o haină grecească; LUC. Herm.*18. **II** moderat: PLUT. *M.*942b.

[εὐ, στέλλω]

εὐ-στειρος, *ov adj.* cu etravă sau chilă frumoasă: (corabie) A.RH. 1.401.

[εὐ, στείρα]

εὐ-στέφανος, *ov adj.* {ep. εὐστ- Hom.} **I** cu o cunună frumoasă (*după alții*, cu o centură frumoasă): (Artemis) IL. 21.511, (d. Aphrodita) OD. 8.267, HES. *Th.*1008, (Demeter) HES. *Op.*300, (Mykene) OD. 2.120. **II** încoronat cu flori, împodobit cu ghirlande: (sacrificii) AR. *Nub.*308. **III** bine încins cu ziduri: (Theba) IL. 19.99, HES. *Th.*978, id. *Sc.*80, (d. străzi) Pl. *P.*2.58.

[εὐ, στέφανος]

εὐ-στιπτος, *ov adj.* bine bătut, netezit: (haină) A.RH. 2.30.

[εὐ, στείβω]

εὐ-στολος, *ov adj.* echipat bine, ușor, rapid: (corabie) SOPH. *Ph.*516, A.RH. 1.603.

[v. εὐσταλής]

εὐ-στόμαχος, *ov adj.* **I** bun pentru stomac, digestiv: PLUT. *M.*136f. **II** cu gust bun: (neut. subst.) τὸ εὐστόμαχον PLUT. *M.*663c *prospețimea (alimentelor).*

[εὐ, στόμαχος]

εὐστομέω-ῶ, *vb.* **I** a avea o gură bună, sc. a cânta frumos: SOPH. *OC*18, LUC. *Trag.*181. **II** a spune vorbe de bun augur: AESCH. *Ch.*997, εὐστόμει AR. *Nub.*833 *spune vorbe de bun augur! (= taci!).*

[εὐστομος]

εὐστομία, *ας, ἡ subst.* **I** *propr.* gură bună, sc. pronunțare plăcută, eufonie: εὐστομίαν περὶ πλείονος ποιούμενοι τῆς ἀληθείας PLAT. *Cra.*404d *pronând mai mult preț pe o pronunțare plăcută decât pe adevăr. II* gust bun: PLUT. *M.*669b, τὰ μὲν γὰρ εὐστομίαν ἔχοντα PLUT. *M.*688b *cele care au gust bun.*

[εὐστομος]

εὐ-στομος, *ov adj.* **I** cu gură bună: (pentru apucat, d. câini) XEN. *Cyn.*4.3. **II** bun pentru gură: PLUT. *M.*136f. **III** cu gura potrivită: (pentru frâu) PLUT. *M.*39b. **IV** cu margini late: (d. cupe) LUC. *Lex.*7. **V** (*ext.*) care evită cuvintele rele: ταύτης μοι πέρι εὐστομα κείσθω HDT. 2.171 *despre această (sărbătoare) să se păstreze din partea mea o tăcere pioasă; εὐστομ' ἔχε* SOPH. *Ph.*201 *taci din gură!; PLUT. M.*607c. // **εὐστόμως, adv.** evitând cuvinte rele, *ext.* în tăcere: PLUT. *M.*857d.

[εὐ, στόμα]

εὐστοχέω-ῶ, *vb.* |impf. ηὐστόχουν, viit. εὐστοχήσω, aor. ηὐστόχησα ἢ εὐστόχησα, pf. εὐστόχηκα; *pas. part.* aor. εὐστοχηθείς| **I** a atinge scopul, a avea succes, a nimeri la țintă, a reuși: (op. ἀμαρτάνω „a da greș”) PLB. 1.47.3, LUC. *Cal.*14, οὐ ἐν ἅπασιν εὐστόχουν IOS. *BI*1.287 *nu reușesc în toate*; (+ gen.) ἄνδρα δυνάμενον πάσης ~ περιστάσεως PLB. 2.45.6 *om în stare să reușească în orice situație*; (*pas.*) εὐστοχηθείσης εἰς εὐφορίαν τῆς χάριτος IOS. *AI*15.311 *darul fiind de folos pentru fertilitate*. **II** a avea o bună intuiție, a avea dreptate: PLUT. *M*.617d.

[εὐστοχος]

εὐστοχία, *ας*, ἡ *subst.* {ion. -ίη Call.} **I** țintire bună, nimerire: EUR. *IT*1239, *ARR. Tact.*40.7, (d. arc) χερὸς εὐστοχίαν EUR. *Tr.*813 *bună țintire a mâinii*. **II** perspicacitate, agerime. isteție: ARSTT. 89b10, id. *EN*1142a33, PLB. 18.33.7 ἡ.

[εὐστοχος]

εὐ-στοχος, *ον adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** care ocheste bine, care își atinge ținta: τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὐστοχον EUR. *HF*195 *au mâna destoinică în a ochi cu arcurile*; εὐστόχῳι περῶι EUR. *Hel.*76 *săgeată care nu dă greș*; τὸ δὲ βαλλόμενον ... εὐστοχον μὲν ἐπεγίνετο PLB. 1.48.8 *ceea ce era aruncat își atingea ținta*; (superl.) τὸ ἀκόντιον ... εὐστοχώτατον XEN. *Eq.*12.13 *suliță care își atinge foarte bine ținta*; (neut. pl. adv.) οὐ μὴν πάντες εὐστοχα τοξεύουσιν LUC. *Nigr.*36 *nu toți ochesc bine cu arcu*. **II** priceput, perspicace, isteț, ager la minte: PLAT. *Lg.*950b, ARSTT. *Rh.*1412a13. // **εὐ-στόχως**, *adv.* **I** țintind bine, *ext.* cu dibăcie: XEN. *Cyr.*1.4.8, LXX *2Par.*18.33, IOS. *BI*4.427, ~ προσηκόντισας ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς LUC. *DMeretr.*12.1 *ai aruncat (măru) fix în sânul ei*; πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρου φύσιν ... ~ εἰπὼν PLUT. *Phoc.*17.8 *vorbind cu dibăcie potrivit cu firea lui Alexandru*. **II** în mod isteț, cu agerime: PLAT. *Lg.*792d, ARSTT. *PA*639a5.

[εὐ, στοχάζομαι]

εὐστρα, *ας*, ἡ *subst.* {att. εὐστρα} sală de înjunghiere (a animalelor): AR. *Eq.*1236.

[εὐω]

εὐ-στρεπτος, *ον adj.* bine răsucit: (funie) OD. 2.426, id. 15.291.

[εὐ, στρέφω]

εὐ-στρεφής, *ές adj.* v. εὐστρεπτος: IL. 15.463, OD. 10.167, A.RH. 1.368 ἡ.

[εὐ, στρέφω]

εὐστροφία, *ας*, ἡ *subst.* capacitatea de a se răsuși, suplețe. flexibilitate: PLUT. *M*.510f, id. *M*.975a, LXX *Prov.*14.35 ἡ.

[εὐστροφος]

εὐ-στροφος, *ον adj.* |superl. -ώτατος| {ep. εὐστροφος Hom.} care se răsușeste ușor (în toate direcțiile), suplu, flexibil: (corăbii) EUR. *IA*293, PLUT. *Ant.*62.2, (fig.) (d. om) εὐστροφον ζῶον PLAT. *Cri.*109c *animal foarte ușor de condus*; (discurs) PLUT. *M*.803f.

[εὐ, στρέφω]

εὐ-στῦλος, *ον adj.* cu coloane frumoase: (temple) EUR. *IT*128.

[εὐ, στῦλος]

εὐ-συκοφάντητος, *ον adj.* ușor de calomniat, expus calomniei: PLUT. *M*.707f.

[εὐ, συκοφαντέω]

εὐ-συλλόγιστος, *ον adj.* |comp. -ότερος| **I** potrivit pentru raționamentul silogistic: ARSTT. *Rh.*1355a38. **II** ușor de calculat: οὐκ ἔχει τὴν αἰτίαν εὐσυλλόγιστον PLUT. *Oth.*14.2 *nu se poate găsi o explicație*; εὐσυλλόγιστον (ἔστι) PLB. 12.18.8 *este ușor de dedus*.

[εὐ, συλλογίζομαι]

εὐ-σύμβλητος, *ον adj.* {att. εὐξύμβλητος Aesch.} ușor de priceput *sau* de înțeles: HD. 7.57, (răspuns al oracolului) AESCH. *Pr.*775.

[εὐ, συμβάλλω]

εὐ-σύμβολος, *ον adj.* {att. εὐξύμβολος Aesch.} **I** cu care e ușor să tratezi, abordabil, onest: XEN. *Mem.*2.6.5, εὐξυμβόλους ... δίκας AESCH. *Supp.*701 *judecări ușor de luat (= înțelegeri)*. **II** ușor de intuit *sau* de ghicit: AESCH. *Ch.*170. **III** (ext.) de bun augur: PLUT. *Demetr.*12.8.

[εὐ, συμβάλλω]

εὐ-συνάγωγος, *ον [ᾶ] adj.* în care se poate aduce ușor: τόπον εὐσυνάγωγον τοῖς τε ἀπὸ τῆς θαλάττης πεμπομένοις ARSTT. *Pol.*1331b2 *loc în care pot fi importate ușor mărfurile de pe mare*.

[εὐ, συναγωγή]

εὐ-συνάλλακτος, *ον adj.* cu care se poate intra ușor în relații, amabil: PLUT. *M*.42f. // **εὐσυναλλάκτως**, *adv.* în bună înțelegere: LXX *Prov.*25.10a.

[εὐ, συναλλάσσω]

εὐ-συνάρμοστος, *ov adj.* care se adaptează ușor: ARSTT. GA718a29.
[εὐ, συναρμόζω]

εὐσυνεσία, *ας, ἡ subst.* inteligentă vie, sagacitate: ARSTT. EN1142b34.
[εὐσύνετος]

εὐ-σύνετος, *adj.* |comp. -ώτερος| {att. εὐξ-} I (act.) cu spirit pătrunzător, perspicace: ARSTT. EN1143a17 ș.a. II (pas.) ușor de înțeles: EUR. IT1092. // **εὐσυνέτως**, *adv.* {doar. comp. att. εὐξυνετώτερον} (mai) înțelepțește: THUC. 4.18.
[εὐ, συνίημι]

εὐσυνθετέω-ῶ, *vb.* a rămâne credincios unui legământ sau unui tratat: PLB. 21.42.5, PLUT. Rom.5.2.
[εὐσύνθετος]

εὐ-σύνθετος, *ov adj.* bine compus: (cuvânt) ARSTT. Rh.1406a36.
[εὐ, συντίθημι]

εὐ-σύνοπτος, *ov adj.* ușor de cuprins dintr-o privire, care se vede ușor: (d. Iliada) ἄν ... οὐκ ~ ἔμελλεν ἔσεσθαι ὁ μῦθος ARSTT. Po.1459a33 *subiectul nu ar fi fost ușor de cuprins dintr-o singură privire*; ISOC. 15.172, PLB. 6.41.9, PLUT. M.1005d ș.a.
[εὐ, σύνοπτος]

εὐ-σύντακτος, *ov adj.* aranjat bine: ARR. Tact.16.10.
[εὐ, συντάσσω]

εὐ-σύντριπτος, *ov adj.* ușor de rupt: PLB. 9.19.7.
[εὐ, συντρίβω]

εὐ-σφῦρος, *ov adj.* {ep. εὐσφυρος Hes.; dor. gen. εὐσφύρω Theoc.} cu glezne frumoase, ext. cu picioare frumoase: HES. Th.961, εὐσφύρω ποδί EUR. Hel.1570 *picioar cu glezne frumoase*: THEOC. 28.13.
[εὐ, σφυρόν]

εὐ-σχεθής, *ές adj.* ușor de mânuit: HES. Fr.33a32.
[εὐ, ἔχω]

εὐσχημονέω-ῶ, *vb.* a avea sau a păstra o ținută frumoasă sau o înfățișare cumsecade: PLAT. Lg.732c, ἀμελοῦντα τοῦ ζῆν οὐκ ἔνεστ' ~ MEN. Gnom.91 *nu este posibil să-și păstreze o înfățișare cumsecade cel care-și neglijează felul în care trăiește*; IOS. A116.101.
[εὐσχήμων]

εὐσχημοσύνη, *ης, ἡ subst.* I {ținută frumoasă, aspect falnic, grație: (d. Eros) PLAT.

Smp.196a, δεινότερος τοῖς ἐχθροῖς φανεῖται διὰ τὴν εὐσχημοσύνην PLAT. La.182d *pare mai cumplit dușmanilor prin aspectul falnic*; PLAT. Hipp.Mi.374b, ARSTT. EN 1128a25 ș.a. II *cuviință, bună-cuviință, noblețe*: LXX 4Mac.6.2, NT 1Cor.12.23.
[εὐσχήμων]

εὐ-σχήμεον, *ov adj.* |comp. -ονέστερος, superl. -ονέστατος| I cu o ținută frumoasă, cuviincios, cumsecade: μὴ νυν εἰς ἔμ' ~ γένη EUR. Med.584 *nu te arăta cumsecade cu mine*; ~ πεσεῖν EUR. Hec.569 *a se prăbuși cuviincios*; PLAT. R.401c. II (d. lucruri, fapte) onorabil, potrivit, frumos: (discursuri) DEM. 60.9, τοῖς λόγοις, ἵνα ... εὐσχημονέστεροι ἡμῖν φαίνωνται PLAT. Prot.338a *cuvintele să ne apară mai frumoase*; ὥστε μόλις εὐσχήμονα ποιήσασθαι τὴν ἀποχώρησιν PLB. 3.40.13 *pentru a face cel puțin retragerea onorabilă*. III (tard.) demn de prestigiu (după cum arată), cinstit, respectat, ales, de cinste, de vază: NT Mc.15.43, id. Fp.13.50, τὰ εὐσχήμονα NT 1Cor.12.24 *cele cuviincioase*. // **εὐσχημον**, *τό subst.* bunăcuviință, bună-creștere, gentilețe: PLAT. Lg.797b, NT 1Cor.7.35, ἐτήρει τὸ ~ PLUT. M.330c *păstra bunăcuviința*. // **εὐσχημόνως**, *adv.* {comp. -έστερον} cu ținută frumoasă, în mod cuviincios, cum se cuvine, cu grație, onorabil: AR. V.1210, πάσας ... τὰς τύχας ~ φέρειν ARSTT. EN 1101a2 *a suporta cum se cuvine tot ce dă soarta*: ὡς καλῶς οἰνοχοεῖ καὶ ~ XEN. Cyr.1.3.8 *cât de frumos servește băutura și cu câtă grație*: NT 1Tes.4.12, IOS. A115.103 ș.a.
[εὐ, σχῆμα]

εὐσχολέω-ῶ, *vb.* |impf. εὐσχόλουν| a avea timp liber, a fi liber: IOS. A113.134, (+ inf.) ἐργάζεσθαι τὴν γῆν εὐσχόλουν IOS. A15.129 *avea timp liber să lucreze pământul*: (εἰς „spre” + ac.) IOS. B13.280.
[εὐσχολος]

εὐ-σχολος, *ov adj.* care are timp liber, neocupat: (cu război) PLB. 4.32.6.
[εὐ, σχολή]

εὐσωμᾶτέω-ῶ, *vb.* a avea trupul viguros: τί γὰρ δεῖ δειλὸν ὄντ' ~; EUR. Andr.765 *la ce-i folosește unui laș să aibă trupul viguros?*; AR. Nu.799, PLUT. M.641a, LUC. Demon.38.
[εὐσώματος < εὐ, σῶμα]

εὐσωματώδης, *ες adj.* |comp. -έστερος| cu

trup viguros: ARSTT. *Pr.*869b15.

[εὐσώματος < εὐ, σῶμα]

εὐ-σωτρος, ον *adj.* {ep. εὐσσωτρος Hes.} cu roți frumoase (*propr.* obezi): HES. *Sc.*273.

[εὐ, σῶτρον]

εὐ-τάκης, ἐς *adj.* ușor de copt, fraged: LUC. *Herm.*61.

[εὐ, τήκω]

εὐτακτέω-ῶ, *vb.* |impf. εὐτάκτουν LXX, aor. εὐτάκτησα| a păstra ordinea, a fi disciplinat, a se supune: (d. popor) εἰσὶμοι ἦσαν ~ THUC. 8.1 *erau pregătiți să păstreze ordinea*; XEN. *Mem.*3.5.21, πρὸς ἀνυπεύθυνον ἀρχὴν ... ~ PLUT. *Cam.*18.6 *a se supune unei autorități care nu dă socoteală nimănui*; χρημάτων οὐδὲν εὐτάκτει LXX *2Mac.*4.27 *nu se supunea cu nimic în privința banilor.*

[εὐτακτος]

εὐ-τακτος, ον *adj.* |comp. -ότερος| bine așezat, în ordine, disciplinat, la locul lui: εὐτακτοὶ παρὰ ταῖς ναυσὶ μένοντες THUC. 2.89 *rămâneți în bună ordine la corăbii*; ~ δ' οὐσα καὶ φύλανδρος ἡ Ἰππαρέτη PLUT. *Alc.*8.4 *Hipparete fiind [o femeie] la locul ei și iubindu-și bărbatul*; πῶς ἂν ἔτι γένοιτ' ἂν ~ πόλις AR. *Av.*829 *cum ar putea fi în ordine o cetate*; (viață) MEN. *Gnom.*418, XEN. *HG*5.3.17, LUC. *Salt.*7 ș.a. // **εὐτάκτως**, *adv.* |comp. εὐτακτοτέρως Xen. și εὐτακτότερον Dem. | în bună ordine, în bună rânduială, disciplinat; βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς ~ AR. *Nu.*964 *a merge pe străzi disciplinat*; XEN. *An.*6.6.35, LXX *Prov.*30.27, PLUT. *Arat.*29.3 ș.a.

[εὐ, τάσσω]

εὐ-τάμιευτος, ον *adj.* bine distribuit, distribuit cu măsură: ARSTT. *GA*787b5.

[εὐ, ταμιεύω]

εὐταξία, ας, ἡ *subst.* **I** ordine bună, bună rânduială, disciplină: εὐταξίας δ' ἐς τὰ ἔργα προσγενομένης THUC. 6.72 *adăugându-se disciplina în acțiuni*; μετὰ δὲ πολλῆς εὐταξίας ἐποιοῦντο τὴν πορείαν PLB. 4.11.5 *se îndreptau în deplină ordine*; PLAT. *1Alc.*122cs, ISOC. 8.102 ș.a. **II** stare bună: ὄπλων τε καὶ ἵππων ... ~ XEN. *Mem.*3.3.14 *starea bună a armelor și a cailor.* **III** (fig.) dispoziție bună, bună rânduială, armonie: ~ τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν PLUT. *Def.*41 *Id buna rânduială a părților sufletului.* **IV** purtare bună: LXX *2Mac.*4.37.

[εὐτακτος]

εὐ-τάρακτος, ον [τᾶ] *adj.* ușor de tulburat: PLUT. *Arat.*10.4.

[εὐ, τάρασσω]

εὔτε, *conj.* [frecv. elidat εὐτ'] (ep. ion. lir.) **I** (cu sens temporal) atunci când: (+ impf. sau aor.) ~ ἡέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης IL. 11.735 *atunci când soarele strălucitor s-a ridicat deasupra pământului*; HDT. 4.78, A.RH. 4.1137 ș.a. (în corelație cu alte partic. plasate în regenta care urmează) (+ τῆμος δὴ „atunci”) OD. 13.93, (+ δέ) A.RH. 4.1542, (rar regenta precede εὔτε) τλῆ δ' Αἴδης ... ~ IL. 5.396 *a suferit Hades ... atunci când ...*; A.RH. 1.878, (+ ἄν și conjct. sau opt. și cu sensul de „ori de câte ori”) ~ πόντος ἐν μεσημβριναῖς κοίταις ... εὔδοι AESCH. *Ag.*565 *ori de câte ori marea adoarme în culcușurile amiezii*; A.RH. 1.838. **II** (cu sens cauzal) din momentul în care, *ext.* de vreme ce, cum: (+ ind. aor.) SOPH. *OC*84, id. *El.*509. **III** (cu sens comparativ = ἤυτε) parcă, ca și cum: τῷ δ' ~ πτερὰ γίγνεται IL. 19.386 *ca și cum ar avea aripi.*

[εὐ, τε?]

εὐ-τείχεος, ον *adj.* cu ziduri bune (trainice): (Troia) IL. 1.129, (cetate) IL. 16.57, (casă) PI. *N.*7.46.

[εὐ, τεῖχος]

εὐ-τειχῆς, ἐς *adj.* v. εὐτείχεος; PI. *O.*6.1, id. *I.*6.75, EUR. *Andr.*1009.

[εὐ, τεῖχος]

εὐτεκνέω-ῶ, *adj.* a se bucura de copii, a avea urmași: EUR. *Fr.*520.2, PLUT. *M.*278b [εὐτεκνος]

εὐτεκνία, ας, ἡ *subst.* fericirea de a avea copii (urmași) reușiți, avere de copii: Λατὼ μὲν δοίη ... ὕμνιν εὐτεκνίαν THEOC. 18.51 *Leto să vă dea copii frumoși*; LXX *4Mac.*18.9, ARSTT. *EM*1099b3, id. *Rh.*1391a32, IOS. *BIA.*464 ș.a.

[εὐτεκνος]

εὐ-τεκνος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ώτατος| **I** fericit de a avea copii (reușiți), care are mulți copii: EUR. *Supp.*955, πατρίς ~ EUR. *HF*1405 *patrie bogată în copii*; εὐτέκνους ... χρησμούς EUR. *Ion*423 *oracole care făgăduiesc copii*; (d. animale) σπέρματ' εὐτέκνου βοός AESCH. *Supp.*275 *sămânță de junincă bună de prăsilă.* **II** cu grijă față de pui: ARSTT. *HA*614b33.

[εὐ, τέκνον]

εὐτέλεια, ας, ἡ *subst.* {ion. εὐτελείη Hdt.} I *preț mic*: πρὸς εὐτελείην τῶν σιτίων HDT. 2.92 *pentru a avea un preț mic al alimentelor*; εἰς εὐτέλειαν AR. *An.805 pentru o viață bună* (sc. cu preț mic). II *viață frugală, restrângere a cheltuielilor, economie, simplitate*: THUC. 8.1, φιλοκαλοῦμέν μετ' εὐτελείας THUC. 2.40 *iubim frumosul cu o viață simplă*; AR. *Ra.405*, LYS. 30.21, XEN. *Smp.4.42*, διὰ τὴν εὐτέλειαν αὐτοῦ τῆς διανοίας ARSTT. *Metaph.984a4 din pricina simplității duhului său*; πάντως γὰρ ὁ σοφὸς εὐτελείας ἀνέχεται MEN. *Gnom.662 inteleptul suportă perfect simplitatea*; PLUT. *Phoc.29.3*.

[εὐτελής]

εὐ-τελής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I *ușor de plătit, cu preț mic, accesibil*: HDT. 2.86, εὐτελέστερα δὲ τάδ' εἶναι THUC. 8.46 *acestea sunt mai convenabile*; (sicofanți) PLAT. *Cri.2.86*. II *de preț mic, lipsit de valoare, de nimic*: AESCH. *Th.491*, κνώδαλα εὐτελή LXX *Înf.11.15 jivine de nimic*. III *simplu, frugal, cumpătat, modest*: (viață) XEN. *Mem.1.3.5*, ταῖς δαπάναις εὐτελεῖς ὄντες PLUT. *Sull.12.7 cumpătați în cheltuieli*; PLUT. *M.267f*. IV (ret.) *simplu, comun*: (cuvânt) ARSTT. *Rh.1408a13*, LUC. *Hist.Consc.22*. // **εὐτελῶς**, *adv.* |comp. -έστερον și -εστέρωσ, superl. -έστατα| cu rușină cheltuiată. *simplu*: XEN. *Smp.4.49*, LXX *2Mac.15.38*, PLUT. *AgisCleom.53.5*, APP. *BC4.39*.

[εὐ, τέλος]

εὐτελίζω, *vb.* |impf. ηὐτέλιζον și εὐτέλιζον, aor. ηὐτέλισα și εὐτέλισα| a pune la mic preț, a disprețui: IOS. *Al6.82*, PLUT. *Alex.28.5*, LUC. *Im.13* ș.a.

[εὐτελής]

Εὐτέρπη, ης, ἡ *subst.* I Euterpe, una dintre cele nouă Muze, considerată (în epocă clasică) muză a cântecului din flaut: HES. *Th.77*, HDT. 2t, PLUT. *M.746e*. II Euterpe, mamă a lui Themistocles: PLUT. *Them.1.2*.

[v. εὐτερπής]

εὐ-τερπής, ἐς *adj.* *fermecător, încântător*: (floare) PI. *O.6.105*.

[εὐ, τέρπω]

εὐτεχνία, ας, ἡ *subst.* *pricepere în meșteșuguri, măiestrie*: LUC. *Herm.20*.

[εὐτεχνος]

εὐ-τεχνος, ον *adj.* *priceput*. // **εὐτέχνως**, *adv.* *cu măiestrie (pricepere)*: LUC. *Nigr.37*.

[εὐ, τέχνη]

εὐ-τηκτος, ον *adj.* |comp. -ότερος Arstt.| *care se dizolvă (topește) ușor, solubil*: ARSTT. *deAn.422a19*, id. *Pr.876b2*, LXX *Înf.19.21*.

[εὐ, τήκω]

εὐτηξία, ας, ἡ *subst.* *proprietatea de a se topi*. *lichefiere*: ARSTT. *Mir.834a7*.

[εὐτηκτος]

εὐ-τλήμων, ον *adj.* |gen. -ονος| *care suportă bine, îndrăzneț*: AESCH. *Pers.28*.

[εὐ, τλήμων]

εὐ-τμητος, ον *adj.* *bine tăiat* (sc. tăiat cu meșteșug): εὐτμήτοισιν ἰμάσι IL. 10.567 *cu curele bine tăiate* (= *tăiate cu meșteșug*); THEOC. 25.102, (chingă) IL. 7.304.

[εὐ, τέμνω]

εὐτοκέω-ῶ, *vb.* *a naște ușor*: PLUT. *M.282d*.

[εὐτοκος]

εὐτοκία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη Call.} *naștere ușoară, ext. fecunditate*: AESOP. 251.1, CALL. *Epigr.6.146.2*, PLUT. *Caes.61.3*, id. 658f ș.a.

[εὐτοκος]

εὐ-τοκος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| *care naște ușor, ext. fecund*: ἵππος δὲ τῶν τετραπόδων ἀπάντων εὐτοκότατον ARSTT. *HA573a9 iapa naște cel mai ușor dintre toate patrupezele*; AESOP. 251.3.

[εὐ, τίκτω]

εὐτολμία, ας, ἡ *subst.* *cutezanță, curaj, vitejie*: EUR. *Med.469*, PLB. 5.76.11, LXX *2Mac.13.18*, APP. *Syr.191* ș.a.

[εὐτολμος]

εὐ-τολμος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| *plin de cutezanță, curajos, viteaz, neînfricat*: ἴσθι τλήμων οὐσ' ἀπ' εὐτόλμου φρενός AESCH. *Ag.1302 fii cutezătoare pe măsura neînfricatei inimi*; ARSTT. *VI1250b1*, PLUT. *Cic.19.7*, (op. *τολμηρός*) ~ εἶναι κρῖνε, *τολμηρός δὲ μὴ* MEN. *Gnom.226 alege să fii cutezător, nu îndrăzneț*; APP. *Mith.141*. // **εὐτόλμως**, *adv.* |comp. -ότερον, superl. -ότατα| *în mod cutezător, cu curaj*: πρὸς βωμόν ~ πατεῖς AESCH. *Ag.1297 pășești cu curaj spre altar*; PLUT. *Comp.AgisCleom.TCG3.2*, APP. *Pun.536*.

[εὐ, τόλμα]

εὐ-τομος, ον *adj.* bine tăiat, distribuit, împărțit: ARSTT. *Pol.*1330b30.

[εὐ, τέμνω]

εὐ-τομος, ον *adj.* bine tăiat, împărțit riguros: ARSTT. *Pol.*1330b30 §.a.

[εὐ, τέμνω]

εὐ-τονέω-ῶ, *vb.* |impf. ηὔτονουν, viit. εὐτονήσω, aor. ηὔτόνησα ἢ εὐτόνησα| a fi încordat, a avea forță sau energie: (+ inf.) μηκέτι δ' εὐτονούντων τοὺς πτωχοὺς ἐκφέρειν IOS. *BI5.570 neavând forță să-i poarte pe săraci*; PLUT. *M.*533e.

[εὔτονος]

εὐτονία, ας, ἡ *subst.* încordare, vigoare, forță δι' εὐτονίαν καὶ θερμότητα πνεύματος PLUT. *M.*87b *prin vigoarea și căldura spiritului*; PLUT. *Phoc.*3.8, id. *M.*456f.

[εὔτονος]

εὐ-τονος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** bine întins, vigoaros, puternic: μέλος εὔτονον AR. *Ach.*674 *cântec vigoaros* (*/indrăznet*); ἐποιεῖτο δὲ τὸν διωγμὸν εὐτονώτερον LXX *2Mac.*12.23 *ducea o urmărire mai înverșunată*; πρὸς εὐτονώτερε πρεσβῦτα LXX *4Mac.*7.10 *o, bătrâne mai tare decât focul*; ἐφῆκεν ἀπὸ τόξου βέλος οὕτως εὔτονον PLUT. *Alex.*63.6 *a tras din arc o săgeată atât de bine întinsă*; εὐτόνοους τις πληγὰς ... διδόντες PLUT. *Crass.*24.4 *dând loviturii puternice*; PLB. 8.5.2 §.a **II** cu sunet puternic, sonor: ARSTT. *GA786b8. //*

εὐτονον, τό *subst.* încordare, vigoare, tărie: PLAT. *Lg.*815a, τὸ τῶν ὑδάτων ~ IOS. *BI4.471 proprietatea tonifiantă a apei. //* **εὐτόνωος**, *adv.* |comp. -ώτερον| cu încordare, vigoaros, cu forță, cu strășnicie: ὡς ~ ... τὸ γράδιον ... τῷ μεираκίῳ προσείχεται AR. *Pl.*1095 *cât de vigoaros se agăța băbuița de tânăr*; ~ κατηγοροῦντες αὐτοῦ NT *Lc.*23.10 *il acuzau cu strășnicie*; ARSTT. *Pr.*885a6, LXX *Iis.Nav.*6.8, IOS. *BI4.424* §.a.

[εὐ, τείνω]

εὐ-τορνος, ον *adj.* bine rotunjit, rotund: EUR. *Tr.*1197.

[εὐ, τόρνος]

εὐ-τράπεζος, ον [ᾶ] *adj.* **I** cu masa bine pregătită, ospitalier: (case) AESCH. *Ag.*244, (d. pers.) διὰ φιλοξενίαν ~ PLUT. *TCG40.2* *avea masa pregătită datorită ospitalității sale. II* bogat, somptuos, luxos, rafinat: (viață) EUR. *Fr.*670, ἡ θάλαττα παρέχει τὴν ἀγορὰν εὐτράπεζον PLUT. *M.*667c *mare*

oferă o piață bogată; EUR. *Fr.*1052.

[εὐ, τράπεζα]

εὐ-τραπελεύομαι, *vb.* |aor. εὐτραπελευσάμην| a lua lucrurile în răs, a fi ironic: PLB. 12.16.14.

[εὐ, εὐτράπελος]

εὐ-τράπελία, ας, ἡ *subst.* **I** bună dispoziție, glumă. glumire, veselie, subtilitate, finețe: PLAT. *R.*563a, ~ δ' ἐστὶ μεσότης βωμολοχίας καὶ ἀγροικίας ARSTT. *MM1.30.1* *buna dispoziție este calea de mijloc între bufonerie și grosolanie*; ἢ ~ πεπαιδευμένη ὕβρις ἐστὶν ARSTT. *Rh.*1389b11 *glumirea este o impertinență cultivată* (sau *un exces temperat de o bună educație*); ARSTT. *EE1234a4*, id. *EN1108a24*, ISOC. 15.296, IOS. *AI12.173*, PLUT. *Ant.*43.6 §.a **II** (neg.) zeflemea, batjocură, grosolanie: NT *Ef.*5.4.

[εὐ, εὐτράπελος]

εὐ-τράπελος, ον [ᾶ] *adj.* |superl. -ώτατος| **I** care se întoarce ușor, schimbător, ext. agil, glumeț, spiritual, subtil, fin: λόγον εὐτράπελον AR. *V.*469 *cuvânt isteț*; οἱ δ' ἐμμελῶς παίζοντες εὐτράπελοι προσαγορεύονται ARSTT. *EN1128a10* *cei care glumesc cum se cuvine se numesc oameni subtili*; ARSTT. *Rh.*1390a22, (d. atenieni) PLUT. *M.*274d. **II** de răs, ridicol: (+ inf.) εὐτράπελόν ἐστιν PLUT. *M.*1062b *este de răs. //* **εὐτράπελον**, τό *subst.* subtilitatea, finețea: AESOP. 93.3. **//** **εὐτραπέλωος**, *adv.* cu suplețe, prin mlădire: THUC. 2.41.

[εὐ, τρέπω]

εὐ-τράφης, ἐς *adj.* |superl. -έστατος| **I** bine hrănit, zdravăn, gras: (grăsime) EUR. *Cyc.*380, ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἤβης τέλος μολόντας EUR. *Med.*920 *de v-aș vedea zdraveni în floarea tinereții*; EUR. *IT304*, ARSTT. *HA546a21*, id. *Pr.*897b15. **II** hrănitor: (apă) AESCH. *Th.*308, (lapte) AESCH. *Ch.*898.

[εὐ, τρέφω]

εὐ-τρεπής, ἐς *adj.* care se adaptează bine, ext. bine pregătit, așezat cum trebuie, dispus cum se cuvine: σοι τάνθάδ' ἐστὶν εὐτρεπῆ EUR. *Cyc.*598 *cele de aici sunt pregătite pentru tine*; ὁ φάρυγξ ~ ἔστω EUR. *Cyc.*215 *gâttelejul să-ți fie pregătit*; τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ EUR. *HF497* *pregătește-le pe cele infernale*; εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς DEM. 4.18 *vă-zându-vă pregătiți*; πῶι τάνδον εὐτρεπῆ

MEN. *Sam.*613 *pregātește-le pe cele dină-untru*; εὐτρεπὲς ἦν τὸ δεῖπνον IOS. *AI*1.270 *masa era pregătită*; ARSTT. *Oec.*1352a36, PLB. 14.9.1. // **εὐτρεπῶς**, *adv.* într-o situație (stare) bună: ~ ... αὐτῶ τὰ παρόντ' ἔχει DEM. 1.21 *situația prezentă îi este favorabilă*; τὰ πρὸς τὸ δεῖπνον ~ ἔχουσι PLUT. *Alex.*23.6 *cele legate de cină sunt în regulă*; APP. *Pun.*74.

[εὐ, τρέπω]

εὐτρεπίζω, *vb.* [imprf. ηὐτρέπιζον ἢ εὐτρέπιζον, viit. εὐτρεπίσω, aor. ηὐτρέπισα ἢ εὐτρέπισα; *pas.* aor. ηὐτρεπίσθην sau εὐτρεπίσθην] **I** a pune în ordine, a pregăti: ζίφος πρόκωπον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω AESCH. *Ag.*1651 *fiecare să-și pregătească sabia*; πρὶν δὲ ταῦτ' εὐτρεπίσαι DEM. 1.13 *înainte de a pune în ordine situația*; πλοῖ ἱκανᾶ εὐτρεπίσαι DEM. 4.16 *a pregăti suficiente vase*; IOS. *AI*14.282, LUC. *DMetr.*4.5, (*ext.*) τὰς τε νήσους καὶ τὰς ... πόλεις Ἀθηναίοις εὐτρεπίζοι XEN. *HG*4.8.12 *ar aranja (= ar face binevoitoare) insulele și orașele pentru atenieni*; (*pas.*) EUR. *IA*1111. **II** a reface: τὰ τεῖχη ~ XEN. *HG*2.2.4 *a reface zidurile*. **III** (*med.*) **I** a pregăti (pentru propria folosință): τὰς τε οὖν προσβολᾶς ηὐτρεπίζοντο THUC. 2.18 *pregăteau atacuri*; οἱ μὲν τὰ περὶ σφᾶς αὐτούς ... κοινῇ ηὐτρεπίζοντο THUC. 4.123 *se pregăteau în comun între ei*. **2** a pune într-o dispoziție favorabilă, a concilia: εὐτρεπίζεσθαι τὰς καθ' Ἑλλήσποντον πόλεις XEN. *HG*4.8.6 *a concilia orașele din Hellespont*.

[εὐτρεπής]

εὐ-τρεπτος, *on adj.* care se sucește ușor, schimbător, mobil, versatil: ARSTT. Mu.400a24, (*aer*) PLUT. *Mar.*21.8 (*neut. subst.*) τὸ εὐτρεπτον PLUT. *M.*912c *caracterul schimbător (nestatornic)*; (*d. cameleon*) πρὸς τὰς μεταβολὰς εὐτρεπτον PLUT. *M.*978f *ușurința de a-și schimba (culoarea)*. // **εὐτρέπτως**, *adv.* schimbător: παντὸς πλήθους εὐτρέπτως ἔχοντος IOS. *Vit.*315 *orice multime fiind schimbătoare*.

[εὐ, τρέπω]

εὐτρεπῶς, *adv.* v. εὐτρεπής
εὐ-τρεφής, ἔς *adj.* [superl. -έστατος] {ep. εὐτρεφής Od.} bine hrănit, gras: (*d. oi., capre*) OD. 9.425, id. 14.530, (*tineri*) PLAT. *Lg.*835d.

[εὐ, τρέφω]

Εὐτρήσιοι, *ων, oi subst.* eutresieni, populație în Arcadia: XEN. *HG*7.1.29.

εὐ-τρητος, *ον adj.* bine găurit, găurit cu meșteșug: εὐτρήτοισι λοβοῖσι IL. 14.182 *în lobii urechii găuriți cu meșteșug*; HES. *Th.*863.

[εὐ, τετραίνω]

Εὐτρίαίνα, ὁ *adj.m.* [ac. -αν] cu trident frumos: (ep. al lui Poseidon) PI. *O.*1.73.

[εὐ, τρίαίνα]

εὐ-τρίχος¹, *ον adj.* v. εὐθρις; EUR. *HF*934.

εὐ-τριχος², *gen. de la εὐθρις*.

εὐτροπία, *ας, ἡ subst.* versatilitate: PLUT. *M.*500d.

[εὐτροπος]

εὐ-τροπος, *ον adj.* care se mișcă ușor, versatil: ARSTT. *EN*1128a10.

[εὐ, τρόπος]

εὐτροφέω-ῶ, *vb.* a fi bine hrănit, a prinde forță, a se dezvolta: ARSTT. *GA*765b26, PLUT. *M.*353f.

[εὐτροφος]

εὐτροφία, *ας, ἡ subst.* hrănire bună, condiție bună, vigoare, robustețe: ισχὺν ... εὐτροφίας τῶν σωμάτων PLAT. *Pri.*351a *putere de pe urma bunei hrăniri a corpurilor*; ARSTT. *Col.*798b9, id. *GA*775b19, id. *PA*651a22 ș.a.

[εὐτροφος]

εὐ-τρόχᾶλος, *ον adj.* {ep. εὐτρόχαλος Hes., A.Rh.} **I** care aleargă bine, *ext.* rapid, ușor: (care) A.RH. 1.845, (*minge*) A.RH. 3.135 ș.a. **II** rotund (*dură alții*, pe care se aleargă bine): εὐτροχᾶλῳ ἐν ἄλωῃ HES. *Op.*599 *într-o arie rotundă*.

[εὐ, τρέχω]

εὐ-τροχος, *ον adj.* {ep. lir. εὐτροχος} **I** cu roți frumoase: (car) IL. 8.438, HES. *Sc.*463, A.RH. 4.1326, (*căruță*) IL. 24.150, OD. 6.72. **II** care alunecă ușor, rapid: PLAT. *Tim.*37c, XEN. *Cyn.*2.4, τὴν γλῶτταν εὐτροχον ἐν τῷ διαλέγεσθαι PLUT. *Per.*7.1 *limba care alunecă ușor în discuții*.

[εὐ, τρέχω]

εὐτύκάζω, *vb.* [aor. 3sg. εὐτύκασεν Call. *Aet.fr.*177.32] a pregăti, a ține pregătit: (*med. = act.*) τόξον εὐτυκάζου AESCH. *Th.*148 *pregătește arcu*.

[εὐτυκος]

εὐ-τῦκος, *ον [ῦ] adj.* (bine) pregătit, gata: πῦρ μὲν τοι ὑπὸ σποδῶ εὐτυκον ἔστω

THEOC. 24.88 *focul să fie pregătit sub cenușă*; HDT. 1.119, ἄ θεός εὐτυκος ἔρπεν CALL. *Lzv.Pall.3 zeița era gata să vină*; (+ inf.) ANSCH. *Supp.974*.

[εὐ, τεύχω]

εὐ-**ΤΥΚΤΟΣ**, ον *adj.* {ep. εὐτυκτος Hom.} bine făurit, construit cu măiestrie: (coif) IL. 3.336, OD. 22.123, HES. *Sc.136*, (car) A.RH. 4.219 s.a.

[εὐ, τεύχω]

εὐ-**ΤΥΠΩΤΟΣ**, ον [ῦ] *adj.* uşor de imprimat sau de modelat, maleabil: σφραγίδι φιλίας εὐτυπωτων PLUT. *M.660c maleabil pentru a primi pecetea prieteniei*.

[εὐ, τυπόω]

εὐ**ΤΥΧΙΑ**, ας, ἡ [ῦ] *subst. v.* εὐτυχία: SOPH. *Fr.1050*.

εὐ**ΤΥΧΕΩΣ**, (ion.) *v.* εὐτυχῶς

εὐ**ΤΥΧΕΩ-Ω**, *vb.* {impf. ηὐτύχουν ἢ εὐτύχουν, viit. εὐτυχήσω, aor. ηὐτύχησα ἢ εὐτύχησα, pf. ηὐτύχηκα ἢ εὐτύχηκα, m.m.c.p. ηὐτυχήκειν ἢ εὐτυχήκειν; *med.pas.* pf. ηὐτύχημαι ἢ εὐτύχημαι; *pas.* aor. εὐτύχηθη| {ion. inf. εὐτυχέειν Hdt.} I (d. pers.) a fi fericit, a avea noroc, a avea succes: τὰ τῶν Ἀθηναίων ηὐτύχει THUC. 4.79 *situația ateniilor era fericită (= ateniilor aveau succes)*; οὐδείς ποτ' ηὐτύχησεν ἔκδικος γεγώς EUR. *Hel.1030 nu a fost niciodată fericit omul nedrept*; Ἔκτωρ ... εὐτύχει δορί EUR. *Hec.18 Hector avea succes cu arma (= în luptă)*; ηὐτύχησαν τοῦτο τὸ εὐτύχημα XEN. *An.6.3.6 au obținut acest succes*; (frecv. la sfârșitul scrisorilor sau al *epitafurilor*, cf. lat. *vale*) εὐτύχει PLAT. *Ep.359c fii fericit! (= rămâi sănătos!)*; (pl. cf. *valēte*) εὐτυχεῖτε DEM. 18.78 *fii sănătoși!* II (d. lucruri, situații) a ajunge într-o situație fericită, a reuși, a avea succes: AESCH. *Ag.1327*, τιμωρία οὐκ εὐτυχεῖ δικαίως, ὅτι καὶ ἀδικεῖται THUC. 4.62 *o război nu are succes cum se cuvine doar pentru că răspunde unei nedreptăți*; διὰ τὸ ~ ... ἐκ τοῦ πολεμεῖν THUC. 5.16 *de pe urma succesului în război*; τὰ δὲ πολλὰ κατὰ λόγον τοῖς ἀνθρώποις εὐτυχοῦντα THUC. 3.39 *cele mai multe succese care i se întâmplă omului așa cum se așteaptă*.

[εὐτυχής]

εὐ**ΤΥΧΗΜΑ**, ατος, τό *subst.* reușită, succes: ἄπαγε τὰ πάρος εὐτυχήματ' αὐδῶν EUR. *Ph.1733 fugi să mai găsești de reușitele*

trecute; οὐ γέγονεν ~ μεῖζον οὐδὲ ἐν MEN. *Epitr.1130 n-a existat nici o reușită mai mare*; ~ ποιεῖσθαι μέγα PLUT. *Pomp.21.5 a dobândi un mare succes*; ARSTT. *ENI125a31*, DEM. 18.323, PLB. 1.12.4, APP. *Pun.16 s.a.*

[εὐτυχέω]

εὐ-**ΤΥΧΗΣ**, ἐς [ῦ] *adj.* {comp. -έστερος, superl. -έστατος} *porocos*, *porocit*: ὁ Νικίας ~ δοκεῖ εἶναι THUC. 6.17 *Nikias pare norocos*; (distinct de ὄλβιος „fericit”) πρὶν δ' ἂν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν μηδὲ καλέειν κω ὄλβιον, ἀλλ' εὐτυχέα HDT. 1.32 *înainte de a muri nu te grăbi să numești pe cineva fericit, ci doar norocos*; (op. *δυστυχής* „lipsit de noroc”) δεῖ τοὺς μὲν εἶναι *δυστυχεῖς*, τοὺς δ' εὐτυχεῖς MEN. *Gnom.187 trebuie ca unii să fie fără noroc, iar alții norocoși*; PLAT. *Lg.690c s.a.*, (neut. sg. *subst.*) τὸ εὐτυχές THUC. 2.44 *situația norocoasă (= fericită)*. // **εὐτυχῶς**, *adv.* {comp. -έστερον, superl. -έστατα} {ion. εὐτυχέως Hdt.} cu bun noroc, în chip fericit: PI. *N.7.90*, σοῦ πράσσοντος ~ SOPH. *Ant.701 cât timp tu ești fericit (= cât timp îți merge bine)*; LUC. *Tox.19 s.a.*, (+ ὅτι) ὡς ~ ὅτι οὐκ ἐλήφθην ἐνδοθεν κλέπτων τὸν οἶνον AR. *Eq.101 ce noroc că nu am fost prins înăuntru furând vin*.

[εὐ, τυγχάνω]

εὐ**ΤΥΧΙΑ**, ας, ἡ *subst.* *noroc*, *reușită*: τῇ [τε] παρουσίᾳ εὐτυχία χρώμενοι THUC. 4.65 *folosindu-se de succesul prezent*; PLAT. *Euthd.279d*, συμφέρει ... μὴ τὰς εὐτυχίας, ἀλλὰ τὰς ἐπιμελείας εὐδοκιμεῖν ISOC. 15.292 *se cuvine să apreciem nu situațiile norocoase, ci acțiunile muncite*; ἀρά γε ἡ ~ ἐστὶν ὡς ἐπιμελεία τις θεῶν; ARSTT. *MM2.8.3 oare succesul este un fel de grijă a zeilor?*; ἥκιστα δ' ἐν ἐλπίσιν ἢ εὐτυχίαις ἄνθρωποι καμάτων αἰσθάνονται APP. *BC2.81 când nutresc speranțe sau când au noroc oamenii simt foarte puțin oboseala*.

[εὐτυχής]

εὐ**ΤΥΧΩΣ**, *adv. v.* εὐτυχής

εὐ-**ΥΔΡΟΣ**, ον *adj.* {comp. -ότερος, superl. -ότατος} I *bogat în apă*, *umed*: PI. *P.1.79*, HDT. 4.47, CALL. *Hec.fr.260.8*, THEOC. 25.182 s.a. II *cu apă frumoasă*: EUR. *IT399*.

[εὐ, ὑδωρ]

εὐ-**ΥΜΝΟΣ**, ον *adj.* {comp. -ότατος} (*cântat*) cu *îmnuri frumoase sau cu multe îmnuri*: CALL. *Ap.31*, id. *Del.4*, id. *Lyr.fr.229*.

[εὐ. ὕμνος]

εὐ-υπερβλητος, ον *adj.* | var. εὐπερβλητος |
ușor de depășit: ARSTT. EN1123a18.

[εὐ, ὑπερβάλλω]

εὐφάμ-, *adj.* (dor.) v. εὐφημ-εὐ-φάρετρας, α *adj.m.* (dor.) cu o frumoașă
tolbă de săgeți: (epitet al lui Apollon) SOPH.
Tr.208.

[εὐ, φαρέτρα]

εὐ-φεγγής, ἔς *adj.* cu lumină frumoașă.
foarte strălucitor: (zi) AESCH. Pers.387.
(stele) A.RH. 3.1195. (lună) PLUT. M.161e.
(neut. subst.) τὸ εὐφεγγές LUC. Hipp.8 *strā-*
lucire.

[εὐ, φέγγος]

εὐ-φεροσύνη, ης, ἡ *subst.* „bună-armoni-
zare”, cuvânt imaginat de Plat. pentru a-l
explică pe εὐφοροσύνη: PLAT. Cra.419d.εὐ-φημέω-ω, vb. [impf. εὐφήμουν, viit.
εὐφημήσω, aor. εὐφήμησα] [ion. inf.
εὐφημέειν Hdt.; dor. imper. 2pl. εὐφαμεῖτε
Aesch., Ar.} **I** a spune vorbe de bun augur,
ext. a evita vorbe de rău augur (în timpul ri-
tualurilor), a păstra o tăcere smerită: IL.
9.171, HDT. 3.38, ἐν κακοῖσι δὲ οὐ ράϊδιον
βροτοῖσιν ~ στόμα EUR. Hec.664 *in nenoro-*
ciri mi-i ușor pentru muritori să rostească
vorbe de bun augur; ~ δὲ τοῦ προφήτου κε-
λεύσαντος PLUT. Alex.27.6 *profetul porun-*
cindu-i să evite o vorbă de rău augur (= să
ia seama cum vorbește); (frecv. imper.) εὐ-
φήμει, ὦ ἄνθρωπε PLAT. Prot.330d *vorbește*
cuviniencios (sau tac), omule!; (imper.) εὐ-
φημεῖτε AR. Ach.241 *păstrați tăcerea!*;
εὐφήμει ... μηδὲ λέγε ἀλαζόνας εἶναι
τούτους XEN. Cyr.2.2.12 *incetează, mi-i*
numi laudăroși; PLAT. Hipparch.228b ș.a.
II a răsuna plăcut (*propr.* ca o vorbă de bun
augur): κέλαδος Ἑλλήνων πάρα ... εὐφήμη-
σεν AESCH. Pers.389 *un sunet s-a înălțat*
voios dinspre greci; AESCH. Ag.28. **III** a lă-
uda, a celebra: ~ πάντας θεούς PLAT.
Epin.992d *a lauda toți zeii*. **IV** a striga cu
bucurie: εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἔδραις
AESCH. Ag.596 *strigând de bucurie în lăca-*
șul zeilor. **V** (*pas.*) a fi întâmpinat cu bune
cuvinte: εὐφημον εἶη τοῦπος εὐφημουμένη
AESCH. Supp.512 *vorba bună să fie primită*
cu vorbă bună.

[εὐφημος]

εὐφημία, ας, ἡ *subst.* {dor. εὐφᾶμία Pi.} **I**cuvânt de bun augur, *ext.* evitare a unui cu-
vânt de rău augur, liniște smerită: εὐφημίαν
νῦν ἴσῃ SOPH. Tr.178 *nu rosti acum o vorbă*
de rău augur; εὐφημίαν ἀνεῖπε καὶ σιγὴν
στρατῶι EUR. IA1564 *ceru armatei tăcere*
smerită: εὐφημίαι τε πρέπουσαι γυναικῶν
PLUT. Num.7.1 *vorbe de bun augur care șad*
bine femeilor. **II** cuvânt binevoitor, *ext.* elo-
giu, laudă: ἴτω δὲ Δαναΐδαις ~ EUR. IA1469
să se înalțe o vorbă bună fiilor lui Danaos;
τὸ ψήφισμα, ὅσων ἐπαίνων καὶ ὄσης εὐφη-
μίας μεστόν ἐστι DEM. 19.48 *decret plin de*
laude și vorbă binevoitoare. **III** eufemism
(sc. folosire a unui cuvânt cu sens pozitiv în
locul unui negativ *sau* de rău augur): PLAT.
Lg.736a. **IV** omagiu: (pl.) Pi. P.10.35. **V**
(*ext.*) făimă, bună reputație PLUT. M.121e.

[εὐφημος]

εὐφημισμός, οὔ, ὁ *subst.* eufemism (sc. fo-
losire a unui cuvânt cu sens pozitiv în locul
unui negativ *sau* de rău augur): κατ' εὐφη-
μισμὸν εἰρηται PLUT. Prov.1.47 *se spune*
prin eufemism.

[εὐφημίζομαι < εὐφημία]

εὐ-φημος, ον *adj.* [superl. -ότατος] {dor. εὐ-
φᾶμος Pi., Soph.} **I** care rostește vorbe *sau*
emite sunete de bun augur: (d. vultur) ARSTT.
HA618b31. **II** (*ext.*) care păstrează o tăcere
smerită (reverențioasă / sacră), tăcut, în tă-
cere: γλῶσσαν εὐφημον φέρειν, σιγᾶν θ'
ὅπου δεῖ AESCH. Ch.581 *să folosești o limbă*
smerită și să păstrezi tăcerea atunci când
trebuie; ἀλόγως τὸ τᾶς εὐφάμου στόμα
φροντίδος ἰέντες SOPH. OC132 *fără a chib-*
zui, dând glas numai gândului pios (sc. *păs-*
trând o tăcere reverențioasă); ~ πᾶς ἔστω
λαός AR. Th.39 *întreg poporul să păstreze o*
tăcere sacră; εὐφημον στόμα AR. Av.1719
voce divină; (frecv. după imper.) εὐφημα
φώνει EUR. HG1185 *nu huli!* (*propr. spune*
vorbe de bun augur); ~ ἴσθι EUR. Hipp.724
păstrează tăcerea cea smerită. **III** unde se
spun vorbe de bun augur *sau* unde se păs-
trează tăcerea; sacru, sfânt, cucernic: ἐν
εὐφήμοισι ... δόμοις EUR. Andr.1144 *în ca-*
sele în care se păstrează tăcerea; εὐφάμους
δὲ πόνους EUR. Ion134 *eforturi cucernice*.
IV cu vorbe bune, binevoitor, frumos, eufe-
mistic: ἐν εὐφημοτάτοις ὀνόμασι PLAT.
2Alc.140c *cu denumiri foarte binevoitoare*
(= *eufemistice*); ἃ δ' ἐστὶν εὐφημότατα
<τῶν> μυθολογουμένων PLUT. Thes.20.3

versiumile cele mai frumoase ale poveștilor mitologice. V care are un nume bun, vrednic de laudă NT *Flp.*4.8. VI elogiativ, encomiastic: (discursuri) PLUT. *M.*809f. // **εὐφήμως**, *adv.* {dor. εὐφάμως Theoc.} cu vorbe de bun augur, pios: ~ καλῶ χώρας ἀνασσαν AESCH. *Eu.*287 *o invoc pios pe stăpâna Iării*; PLAT. *Phdr.*265c, DEM. *Ex.*25.1, IOS. *Ap.*2.256 ș.a.

[εὐ, φήμη]

εὐ-φθαρτος, *on adj.* |comp. -ότερος| ușor de distrus/sau nimicit, destructibil: τὸ ἔλαττον σῶμα τοῦ μείζονος εὐφθαρτότερον ἐστὶν ARSTT. *Cael.*305a7 *corpul mai mic este mai ușor de distrus decât cel mai mare*; ARSTT. *GA*775a9, PLB. 2.35.6, (animale) LXX *Înf.*19:21.

[εὐ, φθείρω]

εὐ-φθογγος, *on adj.* |comp. -ότερος| cu sunet frumos, armonios: (strigăte) AESCH. *Ch.*341, (glas) EUR. *Tr.*127.

[εὐ, φθέγγω]

εὐ-φιλής, *ἐς adj.* I mult-iubit: (mână) AESCH. *Ag.*34. II (act.) iubitor: ποιμένης τοιαύτης δ' οὐκίς ~ θεῶν AESCH. *Eu.*197 *nici unul dintre zei nu iubeste o asemenea turmă.*

[εὐ, φίλος]

εὐ-φίλητος, *on adj.* mult-iubit: (cetate) AESCH. *Th.*107.

[εὐ, φιλέω]

εὐ-φιλόπαις, *αιδος adj.* drag copiilor (*după alții, care îndrăgește copiii*): (d. un pui de leu) AESCH. *Ag.*721.

[εὐ, φιλόπαις]

εὐ-φιλοτιμήτος, *on [ῥ] adj.* făcut din zel: ARSTT. *EN*1122b22.

[εὐ, φιλοτιμέομαι]

εὐ-φλεκτος, *on adj.* care se aprinde ușor, inflamabil: XEN. *Cyr.*7.5.22, ARR. *An.*2.19.1.

[εὐ, φλέγω]

εὐφορβία, *ας, ἡ subst.* pășune bogată: SOPH. *Fr.*848.

[εὐφορβος]

εὐφορέω-ῶ, *adj.* |impf. εὐφόρουν, viit. εὐφορήσω, aor. ηὐφόρησα și εὐφόρησα, pf. εὐφόρηκα| I a da roade bogate, a fi roditor: εὐφόρησεν ἡ χώρα NT *Lc.*12.16 *pământul a dat rod bogat.* II (d. corăbii) a avea o călătorie rodnică: LUC. *Lex.*15.

[εὐφορος]

εὐ-φόρητος, *on adj.* ușor de îndurat: AESCH. *Ch.*353.

[εὐφορέω]

εὐφορία, *ας, ἡ subst.* abundență, bogăție: IOS. *AI*2.85, PLUT. *M.*824c ș.a.

[εὐφορος]

εὐ-φορος, *on adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| I ușor de purtat: τὰ ὄπλα ... ἄν εὐφορώτατα εἶη XEN. *Cyr.*2.3.14 *armele ar fi foarte ușor de purtat*; XEN. *Eq.*7.8, ARR. *Tact.*40.4. II ușor de îndurat: LUC. *Trag.*324 III (prob.) îndurat: εὐφόρων λάθαν πόνων PI. *N.*10.24 *uitare a eforturilor îndurate* (după alții, *roditoare*). IV care se propagă ușor: (boli) LUC. *Abd.*27. V roditor, productiv, fertil: (concr. și fig.) ARSTT. *HA*538a1, (ogor) PLUT. *M.*59a. VI în stare de a susporta, puternic: (corp) ARSTT. *HA*575a33, *χρῆ ὀρχεῖσθαι τὸν μέλλοντα εὐφορώτερον τὸ σῶμα ἔξειν* XEN. *Smp.*2.16 *trebuie să danseze cel care vrea să aibă un corp mai puternic.* // **εὐφόρως**, *adv.* |comp. -ώτερον și -ώτέρως, superl. -ώτατα| ușor de îndurat: οὐκουν τοῦτ' ἔτλησαν εὐφόρως SOPH. *Ph.*872 *n-au suportat ușor aceasta*; PLUT. *M.*651c.

[εὐ, φέρω]

εὐφραδέως, *adv.* spus cu vorbe înțelepte: OD. 19.352.

[εὐφραδής < εὐ, φράζω]

εὐφραίνω, *vb.* |impf. εὐφραῖνον, viit. εὐφρᾶνῶ, aor. ηὐφρανα, pf. inuz., imper. aor. εὐφρανον; pas. viit. εὐφρανθήσομαι, aor. εὐφράνθη| {ep. ion. viit. εὐφρᾶνέω II., inf. viit. εὐφρανέειν II., aor. εὐφρηνα II., Theoc., inf. aor. εὐφρῆναι II.} a bucura, a (în)veseli: (+ ac.) εὐφρῆναι ἄλοχόν IL. 17.28 *a înveseli soția*; εὐφραῖνε σαυτόν EUR. *Alc.*788 *bucură-te*; εὐφρανον τὴν ψυχὴν LXX *Ps.*85.4 *vesește sufletul*; NT *2Cor.*2.2, (+ [ac.] și dat) εὐφρην' ἐπέεσσι IL. 24.102 [*o*] *veseala cu vorbe*; (+ ac. și prep.) τοὺς ἑαυτῶν ηὐφραῖνον δι' ἀρετὴν PLAT. *Mx.*237a *ii lauda pe ai lor prin virtute*; (med.-pas.) εὐφραῖνόμενος καθ' ἡμέραν NT *Lc.*16.19 *veselindu-se zi de zi*; LXX *3Rg.*16.19, (+ prep.) οἱ εὐφραῖνόμενοι ἐπὶ κακοῖς LXX *Ps.*2.14 *cei care se bucură [făcând] rău*; καρδία μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου LXX *Ecl.*2.10 *inima mea s-a desfătat în efortul meu*; (+ part.) εὐφράνθη ἰδὼν PI. *O.*9.62 *s-a bucurat văzând*.

[εὐφρων]

εὐ-φραστός, *on adj.* ușor de exprimat: ARSTT. *Rh.*1407b12.

tură fericiită, bună înzestrare: εὐμάθεια ~ ψυχῆς πρὸς τάχος μαθήσεως PLAT. *Def.* 413d *uzurînța de a învâța este însușirea fericiită a suferințelor pentru o rapidă învățare*; οὔτε παρ' ἄλλου ἔστι λαβεῖν εὐφυΐας τε σημειῶν ἔστι ARSTT. *Po.*1459a7 (*metafora*) *nu poate fi luată de la altul, ci este marca unei înzestrări firești*; ARSTT. *EN*114b12. **III** poziție favorabilă: διὰ τὴν τῶν τόπων εὐφυΐαν PLB. 2.68.6 *datorită poziției favorabile a locurilor*; PLB. 4.38.11, PLUT. *Alex.*26.7.

[εὐφυΐης]

εὐ-φύλακτος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** ușor de apărut sau păstrat: ὅπως εὐφύλακτα αὐτοῖς εἶη THUC. 3.92 *pentru ca [santierele navale] să fie ușor de apărat*; AESCH. *Supp.*998, THUC. 8.55, εὐφύλακτότερον ... τὸ ὕδωρ τοῦ ἄερος ARSTT. *Sens.*438a15 *apa este mai ușor de păstrat decât aerul*. **II** păzit bine: ἐν εὐφύλακτῳ δ' ἔστι EUR. *HF*201 *se păstrează în siguranță*. **III** de care este ușor să te păzești: ARSTT. *SE*174b35.

[εὐφύλασσω]

εὐ-φύλλος, ον *adj.* cu frunze multe și frumoase, frunzos, (bine) înfrunzit: Πι. *I.*6.61, EUR. *IT*1246, id. *Hel.*1331, A.RH. 4.1158.

[εὐφύλλον]

εὐφυῶς, *adv.* v. εὐφυΐης

εὐφωμία, *ας*, ἡ *subst.* voce frumoasă sau bună: XEN. *Mem.*3.3.13, DEM. 19.339, διδάξοντι τόλμαν καὶ εὐφωμίαν δώσειν δεκακισχιλίας PLUT. *M.*838e *a plăti cu zece mii pe cel care îl învață să aibă încredere și o voce frumoasă*; LUC. *Salt.*68 *ș.a.*

[εὐφωνος]

εὐ-φωνος, ον *adj.* **I** cu voce frumoasă, armonios: Πι. *P.*1.38, id. *I.*1.64, AESCH. *Ag.*1187, XEN. *HG*2.4.20 *ș.a.*, (d. Pieride) Πι. *Epigr.*17. **II** cu glas puternic: AR. *Ec.*713. // **εὐφώνως**, *adv.* cu o voce frumoasă: PLUT. *M.*405b.

[εὐφωνή]

εὐ-φώρατος, ον *adj.* ușor de surprins sau de recunoscut: PLUT. *M.*63c.

[εὐφώραω]

εὐ-χαίτης, ου *adj.m.* cu plete frumoase: (d. Ganymedes) CALL. *Epigr.*52.

[εὐχαίτης]

εὐ-χαλκος, ον *adj.* bine lucrat în aramă, meșteșugit din bronz: (coif) IL. 7.12, (trepied) OD. 15.84, (arme) AESCH. *Pers.*456 *ș.a.*

[εὐχαλκός]

εὐ-χάρις, ι *adj.* |gen. -ιτος| grațios, plăcut, fermecător, încântător: (Aphrodita) EUR. *Heracl.*894, εὐχαριν ζητῶμεν ... διάνοιαν φύσει PLAT. *R.*486d *căutăm o inteligență în care se află în chip firesc grație*; (d. Cato) ~ ἅμα καὶ δεινὸς ἦν PLUT. *Cat.Ma.*7.1 *era în același timp plăcut și cumplit*; (neut. subst.) τὸ εὐχαρι XEN. *Ag.*8.1 *grație (/ farmec)*; τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὐχαρι τῆς ἐργασίας LXX *Înj.*14.20 *mulțimea atrasă de farmecul lucrării*.

[εὐχάρις]

εὐχαριστέω-ω, *vb.* |impf. ηὐχαρίστουν sau εὐχαρίστουν, viit. εὐχαριστήσω aor. ηὐχαρίστησα sau εὐχαρίστησα| a-și arăta recunoștința, a fi recunoscător, *ext.* a mulțumi: (περί „în privința / pentru”+ gen.) PLB. 30.16.1, (ἐπί + dat.) PLB. 18.43.4, (frecv. + dat.) εὐχαριστῶ σοι ὅτι NT *Lc.*18.11 *îți mulțumesc pentru că ...*; LXX *3Mac.*7.16, PLB. 20.12.4, (abs.) εὐχαριστήσας εἶπεν NT *Lc.*22.17 *după ce a mulțumit, a spus*; *ș.a.*

[εὐχάριστος]

εὐχαριστήριος, ον *adj.* de recunoștință sau mulțumire: IOS. *A15.*421, (neut. pl. subst.) ἔθθεν εὐχαριστήρια PLB. 5.14.8 *aducea (sacrificii) de mulțumire*.

[εὐχαριστέω]

εὐχάριστία, *ας*, ἡ *subst.* recunoștință, mulțumire: τῆς πρὸς τὸν θεὸν εὐχαριστίας PLB. 1.36.1 *mulțumirea față de zeu*; DEM. 18.91, PLUT. *Fab.*13.4, μετὰ πάσης εὐχαριστίας NT *Fr.*24.3 *cu toată mulțumirea*; NT *1Cor.*14.16, LXX *Sir.*37.11, κακῶ καλὸν ποιήσας οὐχ ἔξεις εὐχαριστίαν AESOP. 1.257 *făcând bine celui rău nu vei primi mulțumire*.

[εὐχάριστος]

εὐ-χάριστος, ον [ᾶ] *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** înzestrat cu grație, plăcut: XEN. *Oec.*5.11, ὅπως εὐχαριστότατοί τε ἅμα λόγοι ἐμβληθήσονται XEN. *Cyr.*2.2.1 *pentru a se angaja discuții cât mai plăcute*; γυνή ~ ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν LXX *Prov.*11.16 *o femeie înzestrată cu grație aduce slavă bărbatului ei*; λόγος τις ~ ἀπόδοσις καλή MEN. *Gnom.*433 *un cuvânt plăcut este o plată bună*. **II** care mulțumește, mulțumitor, recunoscător: εὐχάριστοι γίνεσθε NT *Col.*3.15 *fiți recunoscători*; XEN.

Cyr.8.3.49. // εὐχάριστον, τό *subst.* binefacere: PLUT. *M.*792e, IOS. *A*11.274. // εὐχαρίστως, *adv.* I in mod plācut: HDT. 1.32. II cu recunoștință: PLUT. *M.*477f.

[εὐ, χαρίζομαι]

εὐ-χείμερος, ον *adj.* bun pentru iernat: (ce-tăți) ARSTT. *Pol.*1330a41.

[εὐ, χεῖμα]

εὐ-χειρ, χειρὸς *adj.* cu mână bună, abil, priceput: Pl. *O.*9.111, ἀνδρὸς εὐχειρὸς τέχνη SOPH. *OC*472 *meștesug al umii om priceput.*

[εὐ, χεῖρ]

εὐχειρία, ας, ἡ *subst.* abilitate a mâinii, îndemânare, dexteritate: PLB. 11.21.4, id. 16.19.1 ș.a.

[εὐχειρ]

εὐ-χειρωτός, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| pe care poți pune mâna ușor, ușor de capturat sau de supus: AESCH. *Pers.*452, ἄν τοὺς πολεμίους αἰσθάνη εὐχειρωτοτάτους γιγνομένους XEN. *Cyr.*1.6.36 *simte că dușmanii sunt foarte ușor de capturat;* PLB. 4.30.3, PLUT. *Crass.*21.9, APP. *Syr.*26 ș.a.

[εὐ, χειρώ]

εὐχέρεια, ας, ἡ *subst.* I *ușurință* (de a face sau de a suporta), *ext.* (in sens pozitiv) îndrăzneală, curaj: PLB. 23.5.6, (iron.) οὐκ ἄγασαι τῆς ἀνδρείας τε καὶ εὐχερείας: PLAT. *R.*426d *mi-l îndrăgești și pentru curaj și pentru îndrăzneală?* II *inclinație* (negativă), *ext.* îndrăzneală nesocotită, nechibzuită, *ușurătate*, superficialitate: μὴ ἡμῖν πολλήν εὐχέρειαν ἐντίκτωσι τοῖς νέοις πονηρίας PLAT. *R.*392a *pentru a nu naște în tinerii noștri o inclinație prea mare către rău;* πάντας ἤδη τόδ' ἔργον εὐχερεία συναρμόσει βροτούς AESCH. *Eu.*495 *această faptă îi îndeamnă pe toți muritorii la îndrăzneală;* PLUT. *Nic.*3.2. III *ușurătate*, *indiferență*: περὶ τοὺς ὄρκους εὐχέρειαν PLUT. *Lys.*8.4 *ușurătatea cu care trata jurămintele.* IV *simplitate*: καταδιώκοντες τὴν ἐν τούτοις εὐχέρειαν PLB. 6.42.1 *urmărind simplitatea în această privință;* V *îndemânare*, *ușurință*: τῇ εὐχερεία δύνασθαι δεῖ βοηθεῖν ARSTT. *HA*587a11 *trebuie să poată ajuta cu îndemânare;* ἢ ἐν τῷ ποιεῖν ~ PLUT. *Per.*13.4 *ușurința de a face.* VI *atracție*, *gust*: ἀπέιχε τῆς ... περὶ τὰς γυναῖκας εὐχερείας PLUT. *Lyc.*15.9 *i-a ținut departe de atracția pentru femei.*

[εὐχερής]

εὐ-χερής, ἐς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I *dispus*, *inclinat*: ~ τις ἦν περὶ γάμους PLUT. *Demetr.*14.2 *era un om inclinat către căsătorii.* II (in sens pozitiv) *priceput*: PLB. 4.8.9. III (neg.) *indiferent*, *nepăsător*: τὸν εὐχερῆ βίον PLAT. *Ph.*266d *viață nepăsătoare;* (*subst.*) τὸ δὲ εὐχερές τῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων PLAT. *Th.*184c *nepăsarea* (d. alții „*exprimarea accesibilă*”, v. IV) *în folosirea expresiilor și cuvintelor.* IV *la îndemână*, *lesnicios*, *accesibil*, *ușor*, *lipsit de dificultate*: ἡ ἄσκησις οὐκ ~ PLUT. *Dem.*2.4 *pregătirea (pentru studierea limbii latine) nu[-mi] este la îndemână;* PLB. 5.98.10, *έστιν εὐχερές (+ inf) este ușor;* οὐ *έστιν εὐχερές προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς* LXX *Iud.*7.10 *nu este ușor să urci pe munți;* PLB. 4.77.4, LXX *Prov.*14.6, APP. *BC*2.18 ș.a. V (d. pers.) *amabil*, *blând*: SOPH. *Ph.*519. // *εὐχερῶς, adv.* |comp. -έστερον, superl. -έστατα| I *cu ușurință*, *fără dificultate*, *lesne*: PLAT. *R.*475c, οὐ γάρ *έστι τοῦ εὐ ποιοῦντος ~ εὐεργετεῖσθαι* ARSTT. *EN*120a34 *nu este o trăsătură a celui ce face bine să primească cu ușurință binefaceri;* ~ *λύειν τοὺς νόμους* ARSTT. *Pol.*1269a15 *a desființa cu ușurință legile;* ~ *λέγειν* DEM. 18.264 *a spune cu ușurință;* PLB. 5.4.12. II *fără teamă*, *cu dispreț față de pericol*: PLAT. *Phd.*117c, *λέγων ~ ὅ τι ἄν βουλευθῆς* DEM. 18.71 (*om) care spune fără teamă ceea ce vrea.* III *cu nepăsare*, *cu indiferență*, *neglijent*: PLAT. *Th.*154b.

[εὐ, cf. χείρω]

εὐχετάομαι-ῶμαι, *vb.* |doar prez. și impf.; prez. 3pl. εὐχετόωνται Od, A.Rh., impf. 3pl. εὐχετόωντο Hom., A.Rh., opt. prez. 1pl. εὐχετοῦμην Od., 3pl. εὐχετόωτο Hom., A.Rh., inf. εὐχετάσθαι Hom., A.Rh.| (ep. pt. εὐχομαι) I *a se ruga*, *a adresa rugii*: πᾶσι θεοῖσι ... εὐχετόωντο ἕκαστος IL. 8.347 *fiecare se ruga tuturor zeilor;* θεῶ ὡς εὐχετοῦμην OD. 8.467 *m-aș ruga ca unei zeițe.* II *a aduce laude*, *a slăvi*: (+ dat.) πάντες δ' εὐχετόωντο ... Νέστορι τ' ἀνδρῶν IL. 11.761 *toți aduceau slavă între oameni lui Nestor.* III *a se lăuda*, *a se fâli*: τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο; OD. 1.172 *cine se lăudau că sunt?;* (+ inf.) τὰ ἕκαστα δίδμεναι εὐχετόωντο A.RH. 4.1360 *se lăudau că le cunosc pe fiecare.*

[εὐχομαι]

εὐχῆ, ἦς, ἡ *subst.* I fägăduială (facută zeilor), juruință, *ext.* rugă, rugăciune: εὐχῆ τῆδε πρῶβευώ ... τὴν ... Γαίαν AESCH. *Eu.1 o preacinstesc pe Gaia prin această rugă*; THUC. 7.75, AR. V.864, τῶ Ἀπόλλωνι τὴν εὐχὴν ἀπεδίδου PLUT. *Thes.22.4 a îndeplinit juruința față de Apollon*; LXX Ps.65.13. (+ vb. εὐχεσθαι sau ποιεῖν „a înlăta o rugă”) LXX Dan.6.13, μάταιον εὐχὴν ... ἠῤῥω EUR. *IT628 ai înlătat o rugă zadarnică*; (= lat. *ex voto*, d. o ofrandă făcută din recunoștință unei divinități în urma unei fägăduieli) κατ' εὐχὴν CALL. *Epigr.47 în urma unei fägăduieli*; εὐχῆς δικαίας οὐκ ἀνήκοος θεός MEN. *Gnom.217 divinitatea nu este indiferentă la o rugă dreaptă*; PLAT. *Mx.244a*. II (neg.) blestem: πατρὸς κατ' εὐχᾶς AESCH. *Th.820 prin blestemele tatălui*; EUR. *Ph.70*. III dorință: ὥς ἄλλως εὐχᾶς ὁμοια λέγοντες PLAT. *R.499c ca unii care spunem într-un fel lucruri asemănătoare: cu dorințele noastre* (= închipuiri).

[εὐχομαι]

εὐ-χλος, ον *adj.* |comp. -ότερος| bine hrănit (cu furaje): (d. cal) XEN. *Eq.1.12*, ARSTT. *PA675b16*.

[εὐ, χιλός]

εὐ-χλοος, οον *adj.* |contr. εὐχλους| cu iarbă frumoasă, înverzit: SOPH. *OC1600*.

[εὐ, χλόη]

εὐχομαι, vb. |impf. εὐχόμεν, viit. εὐξομαι, aor. εὐξάμην, pf. ἠύγμαι, m.m.c.p. εὐγμην, med. part. pf. εὐξάμενος, part. pf. ἠύγμενος| (poet. impf. ατεμ. ἠύγμην Soph., conjct. 2sg. εὐξεαι Od., imper. pf. εὐχθω Men.; att. impf. ἠύχόμεν, aor. ἠύξάμην, m.m.c.p. ἠύγμην) I (frecv.) a adresa o rugă, a (se) ruga: (+ dat.) εὐχόμεθα τοῖς θεοῖς PLUT. *M.596c ne rugăm zeilor*; εὐχᾶς εὐχεσθαι a adresa rugii; DEM. 19.130, (+ inf.) εὐχεο οἰκαδ' ἰκέσθαι IL. 24.287 *roagă-te să te întorci acasă*; (+ ac. și inf.) τοὺς θεοὺς εὐχομαι ποιῆσαι μακάριον PLUT. *Art.12.6 îi rog pe zei să-l facă fericit*. II a afirma cu tărie, a susține: ὅς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὐχεται εἶναι IL. 1.91 *cel care afirmă cu tărie că este cu mult cel mai bun dintre ahei*. III a cere, a dori, *ext.* a ura: ὄλοιο· καὶ σοι πολλάκις τόδ' ἠύξάμην SOPH. *Ph.1019 oh, de-ai muri! am dorit asta de atâtea ori pentru tine!*; εὐχομαι καὶ κράτος πολέμου παρὰ θεῶν PLUT. *M.338f cer de la zei putere în*

război. IV a promite: εὐχεο δ' Ἀπόλλωνι ... ἄρνῶν ... ῥέξειν ... ἑκατόμβην IL. 4.101 *promite-i lui Apollon să-i aduci o jertfă de o sută de miei*; πολλῶν πατησμών δ' εἰμάτων ἄν ἠύξάμην AESCH. *Ag.963 aș fi promis călcarea cu picioarele a multor scoarțe*. V a se lăuda, a se fâli: εὐχομένου ... ἄντα Ποσειδάωνος ... πολεμίζειν IL. 21.477 *fălindu-se că luptă împotriva lui Poseidon*; μεγάλ' εὐχεο IL. 16.844 *fălește-te*. VI a aduce slavă sau mulțumire: αἶ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα IL. 7.298 *cele care vor pătrunde în adunare zeilor pentru a aduce mulțumire în numele meu*.

[IE *h₂ueg^h „a vorbi solemn”, cf. lat. *voceo* „a jurui zeilor, a fägădui”]

εὐ-χορδος, ον *adj.* cu coarde bune sau sonore, armonios: (liră) PI. *N.10.21*.

[εὐ, χορδή]

εὐ-χορτος, ον *adj.* cu nutreț bun, hrănit: HES. *Fr.372*, ARSTT. *HG595b26*.

[εὐ, χόρτος]

εὐχος, εος, τό *subst.* I împlinire a rugii, *ext.* faimă, glorie, slavă: (~ δοῦναι, ὀρέξει, πορεῖν + dat. „a acorda împlinirea rugii”, *ext.* „a da glorie”) δῶκεν δέ μοι εὐχος Ἀθήνη IL. 7.154 *Athena mi-a împlinit ruga* (= *mi-a dat biruința*); ἐμοὶ δὲ μέγ' ~ ἔδωκας IL. 5.285 *mi-ai dat o mare glorie*; OD. 9.317, ἀγώνιον ... ~ PI. *O.10.63 glorie în concursuri*; ἔν γέ μοι ~ ὀρέξατε SOPH. *Ph.1203 împliniți-mi o rugămintă*. II ofrandă votivă: PLAT. *Epigr.6.43*.

[εὐχομαι]

εὐχρηστέω-ῶ, vb. I (*act.*) a fi de bun folos, a fi necesar sau util: (+ dat.) PLB. 12.18.4, εἰ μέλλουσιν ~ πρὸς τὸ δέον PLB. 18.30.9 *dacă au de gând să fie de un real folos așa cum le cere datorია*. II (*pas.*) a fi bine primit sau tratat: PLUT. *M.185e*.

[εὐχρηστος]

εὐχρηστία, ας, ἡ *subst.* I folos bun, bună utilizare, profit: πολλὴν εὐχρηστίαν οἱ σάγοι ... παρείχον PLB. 2.30.2 *mantalele le erau de mare folos*; μετ' εὐχρηστίας ἕκαστα πρᾶττειν PLUT. *M.87e a face fiecare lucru cu un profit*; πρὸς εὐχρηστίαν σκευῶν ARSTT. *Oec.1345b1 pentru o bună folosință a utilajelor*. II poziție prielnică: PLB. 1.48.7

III intrajutorare: LXX *3Mac.2.33*.

[εὐχρηστος]

εὐ-χρηστος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl.

-ότατος| cu bun folos, folositor, de folos, de trebuință: οὐδέν ... οὐτ' εὐχρηστον οὔτε καλὸν ἀνθρώποις ὡς τάξις XEN. *Oec.*8.3 *nimic nu-i mai de folos și mai bun pentru om decât ordinea*; PLAT. *Lg.*777b, ARSTT. *Pol.* 1336a15, XEN. *Cyr.*5.3.40, NT *2Tim.*4.11 §.a. // **εὐχρήστως**, *adv.* cu folos bun, util, avantajos: πρὸς τὸ δέον ~ ... εἶχον PLB. 3.73.6 *erau de folos pentru orice este nevoie.*; ~ ἐπελαμβάνοντο τῶν ἀμαρτανομένων PLUT. *Lyc.*14.3 *fi critica cu folos pe cei care greșeau*; PLUT. *M.*1044d.

[εὐ, χράομαι]

εὐχροέω-οῶ, *vb.* a avea o culoare *sau* un ten frumos: ὡς δ' εὐχρoεῖς AR. *Lys.*80 *ce ten frumos ai!*

[εὐχρoος]

εὐ-χρoίης, *ές adj.* (ep.) v. εὐχρoος; OD. 14.24 **εὐχρoια**, *ας, ή subst.* culoare bună, ten frumos: ARSTT. *HA*584a14, *id. Pr.*966b36.

[εὐχρoος]

εὐ-χρoος, *oov adj.* |contr. εὐχρoους, -oov; comp. -oώτερος *sau* -oώστερος, *superl.* -oώστατος| cu o culoare bună *sau* frumoasă, cu aspect sănătos: ὡς εὐχρoώτεροι ὀρῶντο ἢ πεφύκασιν XEN. *Cyr.*8.1.41 *pentru a avea un aspect mai plăcut decât în realitate*; XEN. *Oec.*10.12, ARSTT. *Pr.*893a35 §.a.

[εὐ, χρoία]

εὐ-χρoσος, *ov adj.* bogat în aur: SOPH. *Ph.*394.

[εὐ, χρoσός]

εὐ-χρoως, *ων adj.* |doar *nom.* și *ac.*| cu o culoare frumoasă: (com. d. vin) - γε θάϊμα AR. *Lys.*205 *sângele are o culoare frumoasă*; AR. *Eq.*1171, XEN. *Oec.*10.5, ARSTT. *PA*677a23, (d. muzică) PLAT. *Lg.*655a.

[cf. εὐχρoος]

εὐχρoμία, *ας, ή subst.* sevă de bună calitate: PLUT. *M.*684d.

[εὐχρoμος]

εὐ-χρoμος, *ov adj.* cu suc *sau* sevă bună: ARSTT. *GA*763b7, PLUT. *M.*690a.

[εὐ, χρoμός]

εὐχρoλή, *ής, ή subst.* I rugă, rugăciune: θυέεσσι καὶ εὐχρoλήϊς ἀγανῆσι IL. 9.499 *cu jertfe și rugi îmbunătătoare*; OD. 11.34, οἱ εὐχρoλέων οὐκ ἔκλυε ... Ἀπόλλων HES. *Sc.*68 *Apollon nu i-a ascultat rugile*; HDT. 2.63 §.a. II fală, glorie: κάδ δέ κεν εὐχρoλήν Πριάμω ... λίποιτε ... Ἐλένην IL. 2.176 *afi părăsi-o pe Elena spre fala lui Priam*; IL. 4.173. III lăudăroșenie: πῆ ἔβαν εὐχρoλαί IL.

8.229 *unde s-au dus lăudăroșeniile [voastre]? IV chiot de glorie*: IL. 4.450, *id.* 8.64, AR. *Pax*1276.

[εὐχρoμαι]

εὐχρoλῖματος, *α, ov adj.* aflat pe punctul de a înălța o rugă: HDT. 2.63.

[εὐχρoλή]

εὐ-ψυκτος, *ov adj.* |comp. -oότερος| care se răcește lesne: ARSTT. *Long.*466b3, *id. Pr.*868b38 §.a.

[εὐ, ψύχω]

εὐψυχέω-ῶ, *vb.* a avea curaj *sau* încredere: NT *Flp.*2.19, IOS. *AI*11.241.

[εὐψυχος]

εὐψυχία, *ας, ή subst.* I curaj, îndrăzneală: ἄνευ δὲ εὐψυχίας οὐδεμία τέχνη πρὸς τοὺς κινδύνους ἰσχύει THUC. 2.87 *fără curaj nici un meșteșug nu are putere în fața pericolului*; vñv ἄγων εὐψυχίας EUR. *Med.*403 *acum este momentul îndrăznelii*; (op. εὐβουλία „chibzuință”) EUR. *Supp.*161, PLAT. *Tim.*25b, ISOC. 18.198, PLB. 2.69.8, LXX *4Mac.*6.11 §.a. II bunătate a sufletului: (op. κακοψυχία „răutate a sufletului”) PLAT. *Lg.*791c.

[εὐψυχος]

εὐ-ψυχος, *ov adj.* |superl. -oτάτος| însufletit, cu suflet îndrăzneț, curajos: ἔς μάχην ὀρμῶντες εὐψύχῳ θρᾶσει AESCH. *Pers.*394 *năpustindu-se în luptă cu un curaj însufletit*; πολλῶν νέων γὰρ κᾶν γέρον ~ ἦι κρείσσω EUR. *Andr.*764 *căci un bătrân poate fi mai îndrăzneț decât mulți tineri*; XEN. *Cyn.*3.3, ARSTT. *Phgn.*812b24 §.a., (neut. subst.) τὸ εὐψυχον THUC. 4.126 *curajul*; LXX *Prov.*30.31, IOS. *AI*15.143.

[εὐ, ψυχή]

εὐω, *vb.* |aor. εὐσα| I a frige: (gener. d. cărnuri) OD. 14.75, τὰ μὲν πιττῶν τὰ δὲ εὐων LUC. *Lex.*11 *pe unele fierbându-le, pe altele frigându-le*. II a arde: (d. ochiul Ciclopului) OD. 9.389. III (fig.) a consuma: ἄνδρα ... εὐεῖ HES. *Op.*705 (*sofia*) *il consumă pe sof.* [R. IE **h₂eus-* „a arde”, cf. lat *uro*]

εὐ-ώδης, *ες adj.* |comp. -έστερος, *superl.* -έστατος| cu miros frumos, parfumat: (chirparos) OD. 5.64, PLAT. *Cri.*115a, ἀνθεά τ' εὐώδη THEOC. 22.42 *flori parfumate*; ἅπαντα ἦσαν εὐώδη ὡσπερ ἀρώματα XEN. *An.*1.5.2 *toate miroseau frumos precum niște parfumuri*; (op. δυσώδης „urât mirositor”) ARSTT. *deAn.*421b23 §.a.

[εὐ, ὄζω]

εὐωδία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} miros frumos, parfum, înmiresmare: HDT. 4.75, PLAT. *Ti.65a*, ὀσμὴ εὐωδίας LXX *Lev.1.13 mireasmă plăcută*; NT *2Cor.2.15*, PLUT. *Alex.4.4*, LUC. *Fug.1* ș.a.

[εὐωδής]

εὐωδιάζω, *vb.* a avea un miros plăcut, a răspândi o mireasmă: ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμήν LXX *Sir.39.14 răspândiți o mireasmă precum tămâia*; LXX *Zah.9.17*.

[εὐωδία]

εὐ-ώλενος, ον *adj.* cu brațe frumoase: HES. *Fr.204.81*, PI. *P.9.17*, EUR. *Hipp.605*.

[εὐ, ὤ, ἐνη]

εὐωνία, ας, ἡ *subst.* preț mic, ieftinire: PLB. 2.15.4, APP. *BC2.48*.

[εὐωνέω]

εὐ-ωνος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| cu preț mic, ieftin: (grâu) DEM. 19.89, (op. τίμιος) ARSTT. *Oec.1345b23*, μηδὲν εὐωνον εἶναι τῶν περιττῶν PLUT. *Cat.Ma.4.6 nici un lucru de prisos nu este ieftin*; εὐωνον ἀμαθίαν διώκοντες PLUT. *M.4f urmărind o educație la preț mic*; τὸ δὲ ὑσὼρ εὐωνότατον, ἄριστον ὄν PLAT. *Euthd.304b apa este foarte ieftină, deși este foarte bună*; APP. *BC2.120*.

[εὐ, ὠνέομαι]

εὐ-ώνυμος, ον *adj.* **I** cu nume bun, cu o bună reputație, renumit: HES. *Th.409*, PI. *O.2.7* ș.a. **II** (frecv.) *propr.* cu un nume de bun augur, *ext.* (euf.) din partea stângă, stâng (sinonim pentru ἀριστερός sau σκαιός): ἐξ εὐωνύμου (χειρός) HDT. 1.72 *la stânga*; ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου PLUT. *Ant.65.2 în flancul stâng*; (op. ἐκ δεξιῶν „de-a dreapta”) ἐξ εὐωνύμων NT *Mt.20.21 de-a stânga*; (picioar) NT *Ap.10.2*, (frecv. milit.) τὸ εὐωνυμον κέρας THUC. 5.10 *flancul stâng*; PLUT. *Aem.15.6*, (neut. subst.) τὸ εὐώνυμον THUC. 4.96 *aripa stângă*.

[εὐ, ὄνομα]

εὐ-ῶπις, ἴδος *adj.* cu privire frumoasă, cu ochi frumoși sau frumoasă la vedere: (d. Nausicaa) OD. 6.142, (Deianeira) SOPH. *Tr.523*, (Antiope) A.RH. 4.1090 ș.a.

[εὐ, ὦψ]

εὐ-ωπός, ὄν *adj.* **I** (cf. εὐῶπις) frumos la vedere: EUR. *Ion1611*, id. *Or.918*. **II** cu vedere bună: ARSTT. *GA780b36*.

[εὐ, ὦψ]

εὐωριάζω, *vb.* a nu se îngrijii: SOPH. *Fr.561*.

[εὐωρος]

εὐ-ωρος, ον *adj.* la momentul potrivit, copt: (+ gen.) SOPH. *Fr.200*.

[εὐ, ὦρα]

εὐ-ωχέω-ῶ, *vb.* |impf. εὐώχουν, viit. εὐωχήσω, aor. εὐώχησα, pf. inuz.; *med.* impf. εὐωχούμην, viit. εὐωχῆσομαι, aor. εὐωχησάμην, pf. εὐώχημαι, part. pf. εὐωχημένος; *pas.* viit. εὐωχηθήσομαι, aor. εὐωχήθην| **I** a ospăta: HDT. 4.95, μ' ~ ἐτοιμός ἐστ' AR. *V.341 este gata să mă ospăteze*; εὐωχεῖ τὰ σὰ λείμματα PLUT. *M.78a se ospătează cu propriile resturi*. **II** a îndestula: πολλά καὶ ἡδέα ... ἠϋώχουν ὑμᾶς PLAT. *Grg.522a vă ospătam cu multe dulciuri*; **III** (*med., pas.*) **1** a se ospăta, a ține un banchet: εὐωχημένοι AR. *Lys.1224 după ce s-au ospătat*; εὐωχῆσονται αὐτοὶ τε καὶ τὰ παιδιά PLAT. *R.372b se vor ospăta și ei și copiii*; XEN. *Cyr.1.3.6*, LUC. *VH2.17*, (fig.) εὐωχοῦ τοῦ λόγου PLAT. *R.352b ospătează-te (= delectează-te) cu discursul*. **2** a celebra: εὐωχεῖσθαι τὰ ἐπινίκια LUC. *Nav.39 a celebra prin cântece de victorie*.

[εὐ, ἔχω]

εὐωχία, ας, ἡ *subst.* **I** banchet, ospăț, chef, festin: AR. *Ra.85*, εἴ ποτε ἐν ἑορτῇ ~ γένοιτο XEN. *Cyr.1.5.1 dacă avea loc vreun banchet la o sărbătoare*; PLAT. *R.345c*, LXX *3Mac.6.30*, PLUT. *Lyc.24.4* ș.a. **II** provizii: ἵνα μὴ μόνον κατὰ τὸ παρὸν εὐωχίαν ... ἔχη PLB. 3.92.9 *pentru a avea provizii nu doar în prezent*.

[εὐωχέω]

εὐ-ῶψ, ὦπος, ὄ, ἡ *adj.* cu înfațurare frumoasă, arătos: τέγγουσ' εὐῶπα παρεϊάν SOPH. *Ant.530 udându-i obrazul arătos*; (fig.) εὐῶπα πέμψον ἀλκάν SOPH. *OT188 trimite-ne frumoasă ocrotire*.

[εὐ, ὦψ]

ἐφᾶ, (dor.) impf. act. 3sg. de la φαμί.

ἐφ-αάνθην, (ep.) ind. aor. pas. de la φαίνω: A.RH. 2.1041 ș.a.

ἐφᾶβ-, (dor.) v. ἐφηβ-

ἐφ-ἀγιστεύω, *vb.* a săvârși un rit sacru: (*după alții*, καὶ ἀφαγιστεύω) κάφαγιστεύσας ἄ χρῆ SOPH. *Ant.247 îndeplinind datinile sacre cuvenite*.

[ἐπί, ἀγιστεύω]

ἐφαγον, *vb.* |inf. φαγεῖν| (formă supletivă de

[εὐ, ὄζω]

εὐωδία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ιη} miros frumos, parfum, înmiresmare: HDT. 4.75, PLAT. *Ti.65a*, ὀσμὴ εὐωδίας LXX *Lev.1.13 mireasmā plācutā*; NT *2Cor.2.15*, PLUT. *Alex.4.4*, LUC. *Fug.1* ῥ.α.

[εὐωδής]

εὐωδιάζω, *vb.* a avea un miros plăcut, a răspândi o mireasmă: ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμὴν LXX *Sir.39.14 răspândiți o mireasmă precum tămâia*; LXX *Zah.9.17*.

[εὐωδία]

εὐ-ὄλενος, ον *adj.* cu brațe frumoase: HES. *Fr.204.81*, PI. *P.9.17*, EUR. *Hipp.605*.

[εὐ, ὠλένη]

εὐωνία, ας, ἡ *subst.* preț mic, ieftinire: PLB. 2.15.4, APP. *BC2.48*.

[εὐωνέω]

εὐ-ωνος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| cu preț mic, ieftin: (grâu) DEM. 19.89, (op. τίμιος) ARSTT. *Oec.1345b23*, μηδὲν εὐωνον εἶναι τῶν περιττῶν PLUT. *Cat.Ma.4.6 nici un lucru de prisos nu este ieftin*; εὐωνον ἀμαθίαν διώκοντες PLUT. *M.4f urmărind o educație la preț mic*; τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνότατον, ἄριστον ὄν PLAT. *Euthd.304b apa este foarte ieftină, deși este foarte bună*; APP. *BC2.120*.

[εὐ, ὠνέομαι]

εὐ-ώνυμος, ον *adj.* I cu nume bun, cu o bună reputație, renumit: HES. *Th.409*, PI. *O.2.7* ῥ.α. II (frecv.) *propr.* cu un nume de bun augur, *ext.* (euf.) din partea stângă, stâng (sinonim pentru ἀριστερός sau σκαιός): ἐξ εὐωνύμου (χειρός) HDT. 1.72 *la stânga*; ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου PLUT. *Ant.65.2 în flancul stâng*; (op. ἐκ δεξιῶν „de-a dreapta”) ἐξ εὐωνύμων NT *Mt.20.21 de-a stânga*; (picior) NT *Ap.10.2*, (frecv. milit.) τὸ εὐώνυμον κέρας THUC. 5.10 *flancul stâng*; PLUT. *Aem.15.6*, (neut. subst.) τὸ εὐώνυμον THUC. 4.96 *aripa stângă*.

[εὐ, ὄνομα]

εὐ-ὠπῖς, ἰδος *adj.* cu privire frumoasă, cu ochi frumoși sau frumoasă la vedere: (d. Nausicaa) OD. 6.142, (Deianeira) SOPH. *Tr.523*, (Antiope) A.RH. 4.1090 ῥ.α.

[εὐ, ὠψ]

εὐ-ὠπός, ὄν *adj.* I (cf. εὐὠπῖς) frumos la vedere: EUR. *Ion1611*, id. *Or.918*. II cu vedere bună: ARSTT. *GA780b36*.

[εὐ, ὠψ]

εὐωριάζω, *vb.* a nu se îngriji: SOPH. *Fr.561*.

[εὐωρος]

εὐ-ωρος, ον *adj.* la momentul potrivit. copt: (+ gen.) SOPH. *Fr.200*.

[εὐ, ὠρα]

εὐ-ωχέω-ῶ, *vb.* |impf. εὐώχουν, viit. εὐωχί-σω, aor. εὐώχησα, pf. inuz.; *med.* impf. εὐωχούμην, viit. εὐωχίσομαι, aor. εὐωχησάμην, pf. εὐώχημαι, part. pf. εὐωχημένος; *pas.* viit. εὐωχηθήσομαι, aor. εὐωχήθην| I a ospăta: HDT. 4.95, μ' ~ ἔτοιμός ἐστ' AR. *V.341 este gata să mă ospăteze*; εὐωχεῖ τὰ σὰ λείμματα PLUT. *M.78a se ospătează cu propriile resturi*. II a îndestula: πολλὰ καὶ ἡδέα ... ηὐώχουν ὑμᾶς PLAT. *Grg.522a νᾶ ospătam cu multe dulciuri*; III (*med., pas.*) I a se ospăta, a ține un banchet: εὐωχημένοι AR. *Lys.1224 după ce s-au ospătat*; εὐωχίσονται αὐτοῖ τε καὶ τὰ παιδιά PLAT. *R.372b se vor ospăta și ei și copiii*; XEN. *Cyr.1.3.6*, LUC. *VH2.17*, (fig.) εὐωχοῦ τοῦ λόγου PLAT. *R.352b ospătează-te (= delectează-te) cu discursul*. 2 a celebra: εὐωχεῖσθαι τὰ ἐπινίκια LUC. *Nav.39 a celebra prin cântece de victorie*.

[εὐ, ἔχω]

εὐωχία, ας, ἡ *subst.* I banchet, ospăț, chef, festin: AR. *Ra.85*, εἴ ποτε ἐν ἑορτῇ ~ γένοιτο XEN. *Cyr.1.5.1 dacă avea loc vreun banchet la o sărbătoare*; PLAT. *R.345c*, LXX *3Mac.6.30*, PLUT. *Lyc.24.4* ῥ.α. II provizii: ἵνα μὴ μόνον κατὰ τὸ παρὸν εὐωχίαν ... ἔχη PLB. 3.92.9 *pentru a avea provizii nu doar în prezent*.

[εὐωχέω]

εὐ-ὠψ, ὠπος, ὄ, ἡ *adj.* cu înfațișare frumoasă, arătos: τέγγουσ' εὐῶπα παρεῖαν SOPH. *Ant.530 udându-i obrazul arătos*; (fig.) εὐῶπα πέμψον ἄλκᾶν SOPH. *OT188 trimite-ne frumoasă ocrotire*.

[εὐ, ὠψ]

ἔφα, (dor.) impf. act. 3sg. de la φαμί.

ἔφαάνθη, (ep.) ind. aor. pas. de la φαίνω: A.RH. 2.1041 ῥ.α.

ἔφαβ-, (dor.) v. ἐφηβ-

ἔφ-ἀγιστεύω, *vb.* a săvârși un rit sacru: (*după alții*, καὶ ἀφαγιστεύω) κάφαγιστεύσας ἃ χρῆ SOPH. *Ant.247 îndeplinind dativele sacre cuvenite*.

[ἐπί, ἀγιστεύω]

ἔφαγον, *vb.* |inf. φαγεῖν| (formă supletivă de

aor.2 pentru vb. ἔδω / ἐσθίω) a mânca, a devora, a înfuleca: (+ ac.) φίλους ἔκλειον ἑταίρους, οὓς ἔφαγε Σκύλλη OD. 12.310 ἢ *plângeau pe ceilalți prieteni, pe care i-a înfulecat Skýlla*; AR. Th.616, XEN. An.4.8.20, ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν NT Mt.15.37 *τοῖι αὐ μάνκατ ἢ s-αὐ σάυρατ*; LXX Ex.16.35, (+ gen.) λωτοῖο φαγόν OD. 9.102 *mâncând lotus*.

[R. IE *bhag- „a mânca”]

ἐφ-αιρέομαι, οὔμαι vb. [aor.2 ἐφειλόμην] **I** (act.) a cuprinde: (tm.) πολέεσσι δ' ἐπὶ χλόος εἶλε παρειάς A.Rh. 2.1216 *paloarea le-a cuprins multora obrăjii*. **II** (pas.) a fi ales sau numit: THUC. 4.38.

[ἐπί, αἰρέομαι]

ἐφ-άλλομαι, vb. [viit. ἐφαλοῦμαι] {ep. aor. atem. 3sg. ἐπᾶλτο II. 13.643 sau ἔπαλτο Pi. N. 6.50, part. aor. ἐπάλμενος sau ἐπιάλμενος Hom., Hes.} **I** a sări pe: τοῖς ἵπποις ἐφάλλεσθαι μὴ δυνάμενοι PLUT. M.139b *perutând să sară pe cai*; ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἐφαλλόμενον PLAT. Ion535b *sărind peste prag*. **II** a sări asupra, a se năpusti sau a năvăli (împotriva), a tăbări pe: ἐπάλμενος ὄξει δουρί IL. 11.421 *năpustindu-se cu lancea ascuțită*; Τρώεσσι ἐπάλμενος IL. 11.489 *sărind asupra troienilor*; οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος IL. 13.643 *fiul lui Pyllaimenes a tăbărat pe el*; ἐφαλεῖται ἐπὶ σέ LXX IRg.10.6 *va năvăli asupra ta*.

[ἐπί, ἄλλομαι]

ἐφ-αλμος, ον *adj.* (păstrat) în saramură, sărat: PLUT. M.687d.

[ἐπί, ἄλμη]

ἐφ-ἄλος, ον *adj.* de lângă apa sărată (sc. mare): IL. 2.538, SOPH. Ai.191 ș.a.

[ἐπί, ἄλς]

ἐφᾶμ-, (dor.) v. ἐφημ-

ἐφάμᾶν, [ᾶ] (dor.) ind. aor. med. de la φημί: THEOC. 7.42 ș.a.

ἐφ-ἄμαρτάνω, vb. a conduce spre păcat: LXX Jer.39.35.

[ἐπί, ἄμαρτάνω]

ἐφάμερος, ον [ᾶ] *adj.* (dor.) v. ἐφήμερος

ἐφάμην, [ᾶ] impf. aor. med. de la φημί.

ἐφ-ἀμίλλω, ον *adj.* **I** care se află într-o întrecere sau rivalitate, în competiție, în dispută: ἐφαμίλλου τῆς εἰς τὴν πατρίδ' εὐνοίας ἐν κοινῷ πᾶσι κειμένης DEM. 18.320 *existând printre toți o întrecere în bunăvoință față de patrie*; πρὸς δόξαν ἐφαμίλλον αὐτῷ

περὶ τὰς συνηγορίας PLUT. TCG8.8 *cu un renume de rivalitate cu el în apărările avocătești*. **II** (ext.) (aproape) egal: ἐφάμιλλον ποιούμενοι τὸν κίνδυνον PLB. 3.73.8 *producând un pericol egal (= dând o bătălie cu rezultat nehotărât)*: αἱ τε γὰρ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἦσαν ἐφάμιλλοι PLB. 1.57.6 *forțele ambelor tabere erau aproape egale*:

ἐφάμιλλον τὴν νίκην ἐποίησαν PLUT. M.214d *au repurtat o victorie egală*. // **ἐφάμιλλως**, *adv.* cu rivalitate: ~ ἀγωνισαμένη τῷ γυναικείῳ δράματι πρὸς τὸ ἀνδρεῖον PLUT. AgisCleom.60.1 *punând femeile să se întreacă în curaj cu bărbații, ca într-o dramă*: PLB. 11.1.8.

[ἐπί, ἄμιλλα]

ἐφαμμα, ατος, τό *subst.* v. ἐφαπτίς: PLB. 2.28.8.

ἐφᾶν, (ep.) impf. și aor. act. 3pl. de la φημί.

ἐφ-ανδάνω, [δᾶ] vb. {ep. ἐπιανδάνει II. A.Rh., impf. 3sg. ἐφήνδανε(v) II., A.Rh. și ἐπιήνδανε Od.} a fi pe plac (cuiva), a fi plăcut, a plăcea (cuiva): (+ dat.) IL. 7.407, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος OD. 18.50 *le-a plăcut cuvântul*: (+ inf.) A.Rh. 4.419.

[ἐπί, ἀνδάνω]

ἐφάνην, [ᾶ] ind. aor. pas. de la φαίνω.

ἐφ-άπαξ, *adv.* **I** o singură dată, o dată pentru totdeauna: τῇ ἁμαρτία ἀπέθανεν ~ NT Rom.6.10 *a murit pentru păcat o dată pentru totdeauna*; NT Evr.9.12. **II** deodată, simultan: NT ICor.15.6.

[ἐπί, ἄπαξ]

ἐφαπτίς, ἰδος, ἡ *subst.* (tip de) manta: (de soldat) PLB. 30.25.11, (de preot) IOS. A13.184.

[ἐφάπτω]

ἐφ-άπτω, vb. [viit. ἐφάψω, aor. ἐφήψα: med.-pas. viit. ἐφάψομαι, aor. ἐφηψάμην, pf. ἐφῆμμαι, 3sg. ἐφῆπται Hom., m.m.c.p. 3sg. ἐφῆπτο, imper. aor. 2sg. ἐφασαι, inf. pf. ἐφῆφθαι] {ion. ἐπ-, part. pf. pl. ἐπαμμένοι; ep. conjct. aor. med. 2sg. ἐφάψαι Od.; dor. opt. prez. med. 1sg. ἐφαπτοίμιαν Pi., aor. 1sg. ἐφηψάμᾶν [ᾶ] Eur., aor. 3sg. ἐφάψατο Pi.} **I** (act.) **1** a prinde de, a lega de, a uni de: (fig.) πότμον ἐφάψαις Pi. O.9.60 *unindu[-l] de un destin funest*. **2** a duce la bun sfârșit, a împlini: ἔγνω ... τοῦργον κατ' ὀργὴν ὡς ἐφάψειεν τόδε SOPH. Tr.933 *a înțelea că prin mânia sa ar fi împlinit această faptă*. **II** (med., pas.) (frecv.)

1 a pune mâna pe, a prinde, a atinge: (+ gen.) ἐπὶν χεῖρεσσιν ἐφάψει ἠπειροιο OD. 5.348 *când atinge cu mâinile uscatul*; ἔφασαι πατρὸς ὅς σ' ἐγείνατο SOPH. *Ai.1172 atinge-l pe tatăl tău care te-a născut*; ἐφάπτεται τοῦ τόξου PLUT. *M.133a pune mâna pe arc*. 2 a ajunge la: ἴστημι', ἐπεὶ γε τοῦδ' ἐφάπτομαι τάφου EUR. *Hel.556 stau în picioare, după ce am ajuns la această piatră de mormânt*. 3 a se dedica, a folosi: οὐδ' ἀκράντοις ἐφάψατο ἔπεισι PI. *O.1.86 nu a folosit cuvinte zadarnice*. 4 a fi legat de: (fig.) Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφήπται IL. 2.15 *nenorocirile sunt prinse de troieni*; ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφήπται IL. 21.513 *vrajbă și sfadă sunt prinse între nemuritori*. 5 (fig.) a apuca (cu mîntea), a surprinde, a sesiza: ἦττον ἀληθείας ἐφάπτεσθαι PLAT. *R.473a a avea mai puțin de-a face cu adevărul*; ἐφ' ὅσον τοῦ τέλους ἐφάπτεται ARSTT. *EN1117b16 își atinge scopul*; ἴχνους ἐφάπτεσθαι τῆς Ὀμήρου δόξης PLAT. *Cra.393b a surprinde o urmă a părerii lui Homer*; PLUT. *M.447d*. 6 a fi legat de, a avea: εἶδεός τε ἐπαμμέναι εἰσὶ HDT. 1.199 *ai o înfățișare frumoasă*. 7 (tard.) a se atinge de, a gusta: ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν ἐφάπτεσθαι LXX *2Mac.7.1 a se atinge de cărnuri de porc nelegiuite*.

[ἐπί, ἄπτω]

ἐφάπτωρ, ορος *adj.* [voc. ἔφαπτορ] I care pune mâna pe, cel care prinde: (+ gen.) AESCH. *Supp.728*. II cel care atinge: ~ χειρὶ AESCH. *Supp.313 care atinge cu mâna*; (+ gen.) ἔφαπτορ Ἰοῦς AESCH. *Supp.535 cel care ai atins-o pe Io*.

[ἐφάπτω]

ἐφαρμογή, ἦς, ἡ *subst.* adaptare, aplicare: PLUT. *M.780b*.

[ἐφαρμόζω]

ἐφ-αρμόζω, *vb.* {ep. opt. aor. 3sg. ἐφαρμόσσειε II. 19.385; att. ἐφαρμόττω Arstt.; dor. part. prez. ἐφαρμόσδων Theoc. 1.53} I (*tranz.*) I a potrivi cu, a prinde de: οἱ χροῖ κόσμον ἐφήρμοσε HES. *Op.76 și-a potrivit podoba pe corp*; ἀκριδοθήραν σχοίνω ἐφαρμόσδων THEOC. 1.53 *prinzând o capcană de lăcuste cu asfodel*; XEN. *Ages.8.8*, σκάφας δύο πεποιημένας ἐφαρμόζειν ἀλλήλαις λαβόντες PLUT. *Art.16.3 se iau două bărci și se potrivesc una de cealaltă*. 2 a pune în relație sau în legătură, a lega, a

adapta, a ajusta, a armoniza: τοῦτο μὴ μόνον καθόλου λέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς καθ' ἕκαστα ~ ARSTT. *EN1107a29 această situație nu trebuie discutată doar în ansamblu, ci trebuie adaptată fiecărui caz în parte*; ~ τὸ λεγόμενον ἐπ' οὐδὲν γνώριμον PLB. 3.36.4 *a nu putea lega ce se spune de nimic cunoscut*; αὐτὰ ... ἐφήρμοζον μεταξύ τοῖς λεγομένοις LUC. *Pisc.38 le pune în legătură cu cele spuse*; ARSTT. *deAn. 408a5*, LUC. *Lex.24 ș.a*. 3 (ext.) a adăuga: λόγων τε πίστιν ὧν ἔχεις ἐφαρμόσαι SOPH. *Tr.623 a adăuga încredere cuvintelor pe care le rostesti*. II (*intrans.*) I a se potrivi: εἰ οἱ ἐφαρμόσσειε IL. 19.385 *dacă i se potrivesc (armele)*. 2 a fi potrivit sau adaptat, a fi în concordanță cu, a concorda, a se aplica: (+ dat.) ὁ δὲ λόγος αὐτοῖς οὐκ ἐφαρμόττει ARSTT. *Cael.308b3 definiția nu li se aplică*: (+ prep.) τὸ δ' ἀντιπεπονηθὸς οὐκ ἐφαρμόττει ... ἐπὶ τὸ νεμητικὸν δίκαιον ARSTT. *EN1132b24 reciprocitatea nu concordă cu justiția distributivă*; οὐδὲ δυνατόν ~ τὸ ἐκ πολίτου ἢ ἐκ πολίτιδος ἐπὶ τῶν πρώτων οἰκησάντων ARSTT. *Pol.1275b32 nu este posibil să se aplice definiția „născut dintr-un cetățean” pentru cei dintâi locuitori*.

[ἐπί, ἀρμόζω]

ἐφαρμόσδω, *vb.* (dor.) v. ἐφαρμόζω

ἐφαρμοστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie adaptat sau potrivit: (+ dat.) PLB. 1.14.8, PLUT. *M.34f*, LUC. *Hist.Consc.6*.

[ἐφαρμόζω]

ἐφαρμόττω, *vb.* (att.) v. ἐφαρμόζω

ἔφασαν, (ep.) *impf.* 3pl. de la φημί.

ἐφάψει, *conjct.* aor. med. 2sg. de la ἐφάπτω.

ἔφασις, *εως*, ἡ *subst.* atingere: AESCH. *Supp.45*.

[ἐφάπτω]

ἐφ-ἔδρα, *ας*, ἡ *subst.* {ion. ἐπέδρη} I ședere: PLAT. *Pol.288a*. II (milit.) asediu: ἐπέδρην ... ποιήσασθαι HDT. 5.65 *a face un asediu*.

[ἐπί, ἔδρα]

ἐφέδρᾶνον, *ου*, τό *subst.* șezut, spate: ARSTT. *HA493a23*.

[ἐφέδρα]

ἐφεδρεία, *ας*, ἡ *subst.* I prindere, agățare: πρὸς τὴν ασφάλειαν τῆς ἐπὶ τοῖς δένδρεσιν ἐφεδρείας ARSTT. *HA614b6 pentru siguranța prinderii de copaci*. II învelire: ARSTT. *IA713a21*. III pândire: ἐφεδρείας ἔνεκα PLUT. *Flam.8.2 pentru pândire*. IV

stare în așteptare: (d. atleți care așteaptă să ia locul altora) PLAT. *Lg.*819b. **V** (milit.) trupe de rezervă (lat. pl. *subsidia*): ἢ ~ τῶν πεζῶν PLB. 3.96.3 *trupele de pedestrași de rezervă*; PLUT. *Phil.*6.5, APP. *BC*5.37. **VI** post de pază: PLB. 1.17.11. [ἐφεδρεύω]

ἐφ-εδρεύω, vb. **I** a fi așezat pe, a șede pe: ἄγγος τῶιδ' ἐφεδρεῦον κάραι EUR. *El.*55 *amforă care șade pe acest cap*. **II** a aștepta momentul potrivit, a pândi, a spiona. ext. a fi atent la, a veghea, a supraveghea: ἐφεδρευόντων Ἀθηναίων THUC. 4.71 *în timp ce atenienii stau la pândă*; εἰδῶσιν ἐφεδρεύουσαν τὴν δύναναι τὴν ἡμετέραν ISOC. 8.137 *văd armata noastră care stă la pândă*; ναυσὶ πολλαῖς ~ περι Παμφυλίαν PLUT. *Cim.*12.2 *a pândi cu multe nave pe lângă Pamphylia*; ἐφεδρεύων ἔμμενεν ARR. *An.*5.10.1 *rămânea la pândă*; (+ dat.) τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεύων DEM. 5.15 *pândind toate avantajele*; ἀγνοούντος τοῦ Ἀννίβου τῶν γινομένων, ἀλλὰ πᾶσιν ἐφεδρευόντος PLUT. *Fab.*11.1 *lui Hannibal nu-i scăpa din vedere nimic din cele ce se întâmplau, ci le spiona pe toate*; ἐφεδρεύων τοῖς ἐσομένοις APP. *BC*1.35 *supraveghind cele ce urmau să se întâmple*. **III** a păzi: τῆιδ' ἐφεδρεύεις κόρη EUR. *Or.*1627 *păzești această fată*. **IV** a-și aștepta rându: (d. atleți) LUC. *Herm.*40. **V** (milit.) **1** a forma trupe de rezervă: διὰ τὸ τοῖς μὲν Καρχηδονίοις μηδὲν ~ ἀξιώλογον PLB. 3.110.6 *pentru că punii nu se foloseau de trupe de rezervă însemnate*. **2** a păzi, a proteja: (+ dat.) PLB. 3.53.5. [ἐφέδρα]

ἐφ-εδρος, on adj. **I** așezat pe, care șade pe: (+ gen.) πτεροῦντος ἐφεδρον ἵππου EUR. *Ion*202 *șezând pe un cal înaripat*; SOPH. *Ph.*401, γῆς ἐφεδρον Ἑλληνῶν στρατῶν EUR. *Rh.*954 *armata grecilor care se află pe pământ* (după alții *care asediază glia*); (+ dat.) EUR. *Fr.pap.*81. **II** care stă alături: μοι ... ζύνεστιν ~ SOPH. *Ai.*610 *este alături de mine*; (+ dat.) θάκουσ ... σκηναῖς ἐφέδρους Ἀγαμεμνονίαις EUR. *Tr.*139 *jilțuri așezate lângă cortul lui Agamemnon*; (+ gen.) πάλιν ~ αὐτοῦ ... γιγνόμενος PLAT. *Pol.*273e *redresându-se*. **III** care urmează, succesori, moștenitori: (rege) HDT. 5.41. **IV** (frecv.) care își așteaptă pe bancă rându (pentru a se lupta cu învingătorul), de rezervă: Pl.

*N.*4.96, μόνος ὦν ~ δισσοῖς AESCH. *Ch.*866 *fiind unul singur împotriva a doi* (sc. fără ca cineva să-i ia locul); νικῶν δ' ἐφεδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Πηλέως EUR. *Rh.*119 *dacă învingi, îl ai de înfruntat pe copilul lui Peleus*; ~ καθεδεῖσθαι AR. *Ra.*792 *a lua loc ca rezervă*; XEN. *An.*2.5.10. τούτους ἔχοντες ἐφέδρους τοῦς ἄνδρας PLB. 2.13.7 *avându-i pe acești oameni, care își așteaptă rându să intre în luptă*; ~ ἀθλητῆ καταπόνω προσενεχθεῖς PLUT. *Sull.*29.1 [atlet] *de rezervă care se năpustește asupra unui atlet epuizat*; (subst.) (d. Crassus, în relație cu Caesar și Pompeius) ἀνεῖλεν ἡ τύχη τὸν ἔφεδρον τοῦ ἀγῶνος PLUT. *Pomp.*53.6 *soarta l-a înlăturat pe cel de-al treilea, care aștepta să intre în luptă*; PLUT. *Caes.*28.1. **V** (milit.) de rezervă, auxiliar: μετὰ τριῶν τάξεων ἐφέδρων APP. *Hisp.*164 *cu trei trupe de rezervă*; PLB. 8.31.6. **VI** care pândeste sau spionează, care supraveghează sau observă: (+ gen.) τοῦς μὲν ἐφέδρους ... τῶν καιρῶν PLB. 3.12.6 *cei care pândesc momentele favorabile*; τὰς ἐφέδρους τῶν πυλῶν τάξεις APP. *BC*4.77 *trupele care supravegheau porțile*; PLB. 4.9.6, (fig.) οὐκ ἐφεδρον ἔξεις βίου MEN. *Fr.*663 *nu-ți vei mai pândi viața* (= *nu-ți vei mai aștepta moartea*); (abs.) οἶος ~ CALL. *Del.*125 *precum un paznic*.

[ἐφέδρα]

ἐφ-έζομαι, vb. [impf. ἐφεζόμεν, 3sg. ἐφέζετο (= aor.2, v. ἐφίζω)] {ep. inf. viit. med. ἐφέσσεσθαι Il., A.Rh., imper. aor. 2sg. ἐφεσσαι Od., part. ἐφεσσάμενος Od., Theoc.} a (se) așeza pe: (+ dat.) ἐφέζετο Περγᾶμω ἄκρῃ IL. 5.460 *se așeza pe cetățuia din Pergam*; πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη IL. 21.506 *fecioara se așeza la genunchii tatălui*; AR. *Av.*774, (+ gen.) Pl. *N.*4.67, (+ ac.) ναῦν ... ἐφέζετο AESCH. *Ag.*664 *s-a așezat în corabie*; (tranz.) μὴ ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι ... υἰόν IL. 9.455 *să nu-și așeze niciodată pe genunchii un fiu*; EUR. *Hel.*1492.

[ἐπί, ἔζομαι]

ἐφέηκα, (ep.) ind. aor. act. de la ἐφίημι.

ἐφείην, opt. aor. act. de la ἐφίημι.

ἐφειμένος, part. pf. pas. de la ἐφίημι sau ἐφέννυμι.

ἐφείναι, inf. aor. act. de la ἐφίημι.

ἐφείω, (ep.) conjct. aor. act. de la ἐφίημι: IL.

1.567.

ἔφ-εΚΤΟΣ, ον *adj.* în proporție de 1 + 1/6: ἔφεκτοὶ οἱ ... τόκοι DEM. 34.23 *dobânzi de o șesime din capital.*

[ἐπί. ἔκτος]

ἔφ-ἔΛΚΩ, *vb.* [impf. ἐφεῖλκον, viit. ἐφέλξω, aor. ἐφείλκυσαι] {ion. ἐπέλκω Hdt.; poet. ῥι tard. aor. med. ἐφελκυσάμην Plut.; dor. ἐφελκυσάμαν Theoc.} **I** (*act.*) **1** a trage (după sine): ἐπέλκονσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον HDT. 5.12 *trăgând în urma ei un cal legat de braț*; THUC. 4.26, τὰ ἰσχία ἐφέλκει ARSTT. HA604b18 (*calul*) *își trage după sine crura*; EUR. Ion1149, (fig.) πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς EUR. Med.552 *trăgând după mine multe nenorociri*; μήτε [τινὰ] ἄλλην αἴσθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ PLAT. Phd.66a *fără să atragă nici un simț împreună cu rațiunea*. **2** a aduce: καὶ μὴν ἐφέλκω καὶ ποτῆρ' ἄσκοῦ μετὰ EUR. Cyc.151 *de aceea aduc cu mine și o cupă împreună cu burduful*. **3** a prinde, a aruca: ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ LXX Iis.Nav.24.29 *cei care au arucat vremea după Iisus*. **II** (*med.*) **1** a trage la sine, a atrage: αὐτὸς ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος OD. 19.13 *arma însăși îl atrage pe bărbat*; ὁ δὲ λίθος ὀπισθε ἐπελκόμενος HDT. 2.96 *piatra care trage înapoi*; ἐπ' ἔωντὸν ὕδωρ ὁ ἥλιος ἐπέλκεται ἐν τῷ θερεῖ HDT. 4.50 *vara soarele atrage la sine apa*; ἐφειλκῦσατο κατὰ τῆς κεφαλῆς τὸ ἱμάτιον PLUT. Caes.66.12 *și-a tras toga peste cap*; **2** a trage după sine, a duce după sine, a atrage: τὴν κλεῖν ἐφέλκεται LYS. 1.13 *ia după sine cheia*; πολλὰς δ' ἐφελκόμενος αἰχμαλώτους PLUT. Alc.32.1 *ducând cu sine multe (corăbii) capturate*; PLAT. Cra.439c, (fig.) πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ κακὰ ζῆν αὐτῆι EUR. Med.462 *exilul atrage după sine multe rele*; τὰς μοναρχίας ... αἱ πολλοὺς τοὺς ἀναγκαίους ἐφέλκονται κινδύνους ISOC. Ep.4.6 *monarhii care atrag după ele multe pericole de neevitate*. **3** a strânge, a aduna: ἐφελκόμενος τὴν στρατιὰν PLUT. Pyrrh. 30.6 *strângând armata*. **III** (*pas.*) **1** a fi (a)tras: τὸ δ' ἐφέλκετο μείλιον ἐγχος IL. 13.597 *lancea de frasin a fost trasă (afară din rană)*; (fig.) τούτῳ ἐφέλκεσθαι THUC. 1.42 *a fi atras de aceasta*. **2** a fi tras înapoi, a rămâne în urmă: προσαναλαβὼν δὲ τοὺς ἐφελκόμενους PLB. 5.80.2 *recuperându-i pe*

cei care rămăseseră în urmă.

[ἐπί, ἔλκω]

ἔφελξίς, εως, ἡ *subst.* tragere: ARSTT. IA708b10.

[ἐφέλκω]

ἔφ-ἐννῶμι, *vb.* (tard.) v. ἐπιέννυμι

ἔφ-ἐξῆς, *adv.* {ion. ἐπεξῆς Hdt.} **I** (d. loc) în ordine, la rând, în șir, în urma: ~ ἴζοντο HDT. 8.67 *s-au așezat la rând*; χωρεῖτ' ~ EUR. Hel.1390 *pășiri în șir*; διείλεγμαί μὲν τὰ πλεῖστα ... οὐκ ~, ἀλλ' ὡς ἕκαστον τῷ καιρῷ συνέπιπτεν ISOC. 8.132 *le-am expris pe cele mai multe nu la rând, ci după cum fiecarea lucru a fost potrivit la un anumit moment*; τὰ ~ λεγόμενα PLAT. Sph.261d *cele spuse la rând*; (+ dat.) ~ τούτοις PLUT. Aem.34.5 *în urma acestora*; (+ gen.) PLAT. Tim.55a. **II** (d. timp) apoi, în continuare, fără întrerupere: HDT. 6.32, μελῶν ~ τέτταρας ξυνεχῶς AR. Ra.915 *patru serii de cîntări, fără întrerupere, una după alta*; δηώσει πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν ~ XEN. HG4.6.4 *le va prăda în continuare întreg minutul*; λέγ' ~ DEM. 18.73 *citește [decretele] în continuare*; τὸν τε χρόνον ἀπ' ἀρχῆς ... ~ διέλθοιμεν ISOC. 4.26 *să parcurgem în continuare perioada de început [a cetății]*; τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς HDT. 2.77 *trei zile fără întrerupere*; ῥ.α.

[ἐπί, ἐξῆς]

ἔφεξις, εως, ἡ *subst.* scuză, pretext: τοῦ δ' ἔφεξιν ... ταῦτα δρᾶν σε βούλεται; AR. V.338 *cu ce pretext vrea să faci acestea*; EUR. Fr.599.

[ἐπέχω]

ἔφεξκαιδέκατος, η, ον *adj.* în raport de 17/16: PLUT. M.1021d.

[ἔφεκκαιδέκατος]

ἔφέπεσκον, *impf.* iter. de la ἐφέπω: OD. 12.330.

ἔφ-επτακαιδέκατος, ον *adj.* conținând 1+1/7, în raport de 18/17: PLUT. M.1021d.

[ἐπί, επτακαιδέκατος]

ἔφ-ἔΠΩ, *vb.* [impf. ἐφεῖπον, viit. ἐφέψω, aor.2 ἐπέσπον, inf. aor. ἐπισπεῖν, part. aor. ἐπισπών; med. impf. ἐφειπόμεν, viit. ἐφέψομαι, aor.2 ἐπεσπόμεν ῥι ἐφεςπόμεν, opt. aor. ἐπισποίμεν, inf. aor. ἐπισπέσθαι, part. aor. ἐπισπόμενος] {ep. impf. ἔφεπον II., Pi., impf. iter. ἐφέπεσκον Od., viit. tard. ἐπέψομαι A.Rh.} **I** (*act.*) **1** a călca pe urmele cuiva, a urmări: (+ ac.) τοὺς ... ἔφεπε

... Ἀγαμέμνων IL. 11.177 *Agamemnon ïi ur-mãrea*; ἀργαλέον δέ μοί ἐστι ... τοσσοῦσδ' ἀνθρώπους ~ IL. 20.357 *ïmi este greu sã ur-mãresc* (= *ïnfrunt*) *atãþia oameni*; (+ ac. de loc) ἔφεπε κλονέων πεδίον ... Αἴας IL. 11.496 *Aias se nãrustea pe câmpie semã-nãnd groazã*; AR. Av.1376. 2 a mãna (*ïna-ïnte*), a conduce: (+ ac.) ὀπισθεν ἵπποι, τοῦς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευε IL. 24.326 *caii pe care bãtrãnul ïi conducea cu biciul mãnãndu-i din urmã*; (+ ac. și dat. „împotriva”) Πατρόκλω ἔφεπε ... ἵππους IL. 16.724 *conducea caii împotriva lui Patroclos*. 3 a purta, a agita: ἔφεπεν ... ἔγχος PI. P.6.33 *agita o lance*. 4 a umbla pe la, a frecventa, (fig.) a se ocupa cu: (+ ac. de loc) Ὠκεανῖναι ... γαῖαν ... ἐφέπουσι HES. Th.366 *Okeanidele merg des pe rãmãni*; οἱ δῆθεν ἀπειρέσιοι ἐφέπουσιν νῆσον A.RH. 2.384 (*pãsãri*) *care fãrã numãr frecventeazã insula*; (fig.) τερπωλὰς καὶ θαλίας ἐφέπων PLUT. M.33c *ocurãndu-se cu plãceri și banchete*. 5 a urma: τὰν Φιλοκτῆταιο δίκαν ἐφέπων PI. P.1.50 *urmãnd exemplul lui Philoctetes*. 6 a conduce, a stãrãni, a guverna: (+ ac.) Ζεῦ ... ὅς τοῦτ' ἐφέπεις ὄρος PI. P.1.30 *Zeus, tu care stãrãnești peste acest munte*; τὰς τ' ὠγυγίους Θῆβας ἐφέπων AESCH. Pers.38 *conducãnd vechea Theba*. 7 a ajunge la, a ïntãlni, a ïmplini: ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπης IL. 22.39 *pentru a nu-þi ïntãlni repede destinul* (= *pentru a nu muri*); IL. 6.412, οἱ πάντες ὀλέθριον ἤμαρ ἐπέσπον IL. 19.294 *toþi cei care și-au ïmplinit ziua pieririi*; PI. O.2.10. II (med.) I a merge împreunã cu, a urma, a þine pasul cu: OD. 24.338, (+ dat.) λῆϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν OD. 16.426 *urmãndu-i pe piraþii din Taphos*; (fig.) τῶ σῶ δικαίῳ ... ἐπισπέσθαι με δεῖ; SOPH. El.1037 *trebuie sã urmez ceea ce crezi tu cã e drept?*; PLAT. Phdr.248c. 2 a urmãri, a nãvãli dupã: τις ὁμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ἦεν ἀνδρῶν IL. 14.521 *nu era nimeni ca el sã-ï urmãreasã pe bãrbaþi*; οἱ δὲ ἐπισπόμενοι ἔκτεινον HDT. 3.54 *urmãrindu-i, i-au ucis*; THUC. 5.3 3 a urma sub conducerea cuiva, a se lãsa ghidat de, a se supune, a da ascultare: ἐπισπόμενοι θεοῦ ὁμφῆ OD. 3.215 *dãnd ascultare vocii unui zeu*; βουλῆ ... ἐπισπέσθαι πατρὸς AESCH. Eu.620 *a se supune vouãþei tatãlui*;

δόλω γυναικίῳ ἐπισπόμενος HDT. 1.91 *lã-sãndu-se condus de un viclesug femeiesc*; SOPH. Ant.636, ὁ τε πείσας καὶ ὁ ἐπισπόμενος THUC. 3.43 *și cel care a convins* (= *a propus*) *și cel care a dat ascultare* (= *a aprobat*).

[ἐπί. ἔπω]

ἐφ-έρπω, *vb.* |vīt. ἐφέρψω, inf. aor. act. ἐφερπύσαι | {dor. part. aor. fem. ac. sg. ἐφέρποισαν PI.} I a se târi cãtre, a ïnainta pas cu pas: AESCH. Eu.501, οὔτις ἐφέρπει μῆνις ἀφ' ἡμῶν AESCH. Eu.314 *nici o mãnie nu ïnainteaþã din partea noastrã*; χρόνος ... ἐφέρπων PI. O.6.97 *þimp care se scurge*: ἐπ' ὀσσοισι νύξ ἐφέρπει EUR. Alc.269 *noaptea mi se tãrãþte pe ochi*. II a se furiþa cãtre: (ἐπί + ac.) AR. Pl.675. III a se apropia, a fi aproape: νυκτὸς ἐφερπούσης THEOC. 22.15 *în þimp ce se apropie noaptea*; THEOC. 5.83.

[ἐπί, ἔρω]

ἔφες, imper. aor.2 de la ἐφίημι.

Ἐφεσία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} þinut al Efesului; HDT. 6.16, XEN. HG3.2.14 *þ.a.*

[Ἐφεσος]

Ἐφέσια, ων, τã *subst.* Ephesii, sãrbãtoare în Ephes: (în cinstea lui Artemis) THUC. 3.104.

[Ἐφεσος]

ἐφέσιμος, ον *adj.* I cu drept de apel (în faþa tribunalului), în apel: ARSTT. Ath.45.2, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται τὴν δίκην LUC. BisAcc.12 *va intenta apel*; DEM. 7.9, LUC. Im.15. II accesibil: IOS. A119.250.

[ἐφίημι]

Ἐφέσιος, α, ον *adj.* din Ephes(os), efesean: HDT. 9.84, NT Fp.21.29, PLUT. M.315f *þ.a.*, (colecþie de formule magice cu efect apotropaic) τã Ἐφέσια γράμματα PLUT. M.706e *scrisori din Ephes*.

[Ἐφεσος]

ἔφεσις, εως, ἡ *subst.* I aruncare, lansare: (d. proiectile) PLAT. Lg.717a. II ïnclinare, aspiraþie: (abs.) βούλησις ~ μετã λόγου ὀρθοῦ PLAT. Def.413c *voinþa este o ïnclinare ïmpreunã cu o corectã judecatã*; (+ gen.) ἡ τοῦ τέλους ~ ARSTT. EN1114b6 *aspiraþia spre scop*; ARSTT. Rh.1382a8. III (jur.) apel: οὐκ ἂν ἐδῶκατε τὴν ... ἔφεσιν DEM. 57.6 *nu aþi permis apelul*; τούτοις ~ ἐστιν εἰς τὸ δικαστήριον ARSTT. Ath.45.3 *pot face apel la tribunal*; PLUT. Sol.18.3, ἡ ~ ἐπὶ τὸν Δία LUC. BisAcc.12 *apelul va fi în faþa lui Zeus!* [ἐφίημι]

Ἔφεσος, ου, ἡ *subst.* Ephes(os), oraș în Asia Mică: HDT. 8.107, THUC. 1.137 ș.a.

ἐφ-ἐσπερος, ου *adj.* dinspre apus: SOPH. OC1059.

[ἐπι ἐσπέρα]

ἐφεσπόμην, ind. aor. med. de la ἐφέπω.

ἐφέσσαι, inf. aor. act. de la ἐφέζομαι.

ἐφεσσαι, imper. aor. de la ἐφέζομαι.

ἐφέσσατο, ind. aor. med. 3sg. de la ἐφίζω.

ἐφέσσεσθαι, inf. viit. de la ἐφέζομαι.

ἐφεστάκει, ind. m.m.c.p. act. 3sg.: PLB. 10.20.5.

ἐφεστᾶσι, ind. pf. 3pl. de la ἐφίστημι.

ἐφεστήκει, m.m.c.p. 3sg. de la ἐφίστημι.

ἐφ-ἐστιος, ου *adj.* {ion. ἐπίστιος Hdt.} I lângă vatra (casei), de lângă cămin, ext. de acasă, de casă. domestic: ἐφέστιοι ὄσσοι ἔασιν IL. 2.125 *cei care au [aici] vatra (= casa)*; ἐλθὼν ἀπολέσθαι ~ OD. 3.234 *a pieri întorcându-se lângă vatra casei*; ὄζει θυμάτων ἐφεστίων AESCH. Ag.1310 *miroase a jefă de pe vatră*; ἔς ... δόμους ἐφεστίους ἐλθὼν AESCH. Ag.851 *venind la vatra palatului*; παῖδες ἐζόμεσθ' ἐφέστιοι SOPH. OT32 *copii care stau la vatra [casei tale]*; σ' ἐφέστιον δεῖπνοισι τέρωω EUR. Ion654 *te voi hrăni cu ospete lângă vatra mea*; πορσύνωνται ἐφέστιοι ἐν μεγάροισιν A.RH. 1.909 *să fie tratați cu grijă lângă vatra palatului*; (munci) AESCH. Th.853, (epitet al lui Zeus „protector al căminului”) SOPH. Ai.492. II oaspete sau rugător (suplicant): ἰκέτης ὄδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ~ ἐμῶν AESCH. Eu.577 *acest om este rugător și oaspete al casei mele*; ἐλθόντ' ἔς δόμους ἐφέστιον SOPH. Tr.262 *venid ca oaspete în casa lui*; μηδέ με γουνάσσηαι ~ A.RH. 4.747 *să nu-mi cuprinzi genunchii ca un rugător (sau lângă vatră)*; IOS. AI1.316, (+ dat.) A.RH. 3.116.

[ἐπί, ἐστία]

ἐφεστρίδιον, ου, τό [ἴ] *subst.* măntăluță: LUC. Merc.Cond.37.

[dim. de la ἐφεστρίς]

ἐφ-εστρίς, ἴδος, ἡ *subst.* manta: παχεῖαι ἐφεστρίδες XEN. Smp.4.38 *mantale groase*; (pt. soldați) PLUT. Luc.28.1, (purpurie) LUC. Cont.14.

[ἐπί, ἔννυμι]

ἐφεστώς, ὄσα, ὄς part. pf. act. de la ἐφίστημι.

ἐφέτης, ου, ὁ *subst.* I comandant, conducător: (pl.) AESCH. Pers.79. II (pl. oi ἐφέται)

efeți (corp al judecătorilor la Atena însărcinați cu judecarea omuciderilor): ARSTT. Fr.457, DEM. 23.37, id. 43.57. PLUT. Sol.19.5.

[ἐφίημι]

ἐφετμή, ἦς, ἡ *subst.* {ep. gen. pl. ἐφετμέων II.} poruncă, îndemn, ordin, dispoziție, recomandare, cerere: Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων παιδὸς ἐοῦ IL. 1.495 *Thetis n-a uitat de poruncile fiului său*; OD. 4.353, παμφαρμάκου ζείνας ἐφετμαῖς PI. P.4.233 *în urma recomandărilor unei vrăjitoare străine*; κλυταῖς ἀνδρὸς φίλου ... ἐφετμαῖς PI. 1.6.18 *cererile nobile ale unui prieten*; ἐφετμᾶς τάσδε πόρθμευσον πάλιν AESCH. Ch.685 *adu-mi înapoi aceste porunci*; ἐφετμαῖς οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν EUR. IA634 *fără să nesocotesc poruncile tale*; CALL. Del.227.

[ἐφίημι]

ἐφετός, ἦ, ὄν *adj.* de dorit, dezirabil: ARSTT. Ph.192a17, PLUT. M.374d, (neut.) τὸ ἐφετόν PLUT. M.1091d *ceea ce este dezirabil*.

[ἐφίημι]

ἐφευρέτης, ου, ὁ *subst.* inventator, născocitor: (+ gen.) NT Rom.1.30.

[ἐφευρίσκω]

ἐφ-ευρίσκω, vb. [viit. ἐφευρήσω, aor. 2 ἐφεῦρον sau ἐφηῦρον] I a da peste, a descoperi, a găsi, a întâlni, a avea parte de: (+ ac.) Πάνδαρον ... εἶ που ἐφεύροι IL. 4.88 *dacă l-ar putea găsi pe undeva pe Pandaros*; τὸν τόπον δ' ἵνα χρήσται μ' ἐφευρεῖν SOPH. OC504 *locul pe care ar trebui să-l gădesc*; PLAT. Phdr.266a, ὦ ... Πενία, τί σ' ἡμεῖς ... ἐφεύρομεν; MEN. Dysc.209 *Sărăcie, de ce aveam parte de tine?*; (+ part.) ὄν ... βοῶντά τ' ἐφεύροι IL. 2.198 *pe cel pe care l-ar întâlni strigând*; PLAT. Plt.307c ș.a. II a scoate la iveală (în plus), a imagina, a inventa, a găsi: τέχνα, τάν ποτε Παλλάς ἐφεῦρε PI. P.12.7 *arta pe care o inventat-o cândva Pallas (Athena)*; ἐφηῦρες ὥστε μὴ θανεῖν ποτε EUR. Alc.699 *ai găsit cum să nu mori niciodată*; LUC. Salt.22, (med.) ἐφεύρημαι κακός SOPH. OT1421 *m-am arătat un ticălos*; δρῶν δ' ἐφευρίσκη κακά SOPH. OC938 *faptele rele ies singure la iveală, atunci când acționezi*; οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν γλώσσηι, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἅει; EUR. Andr.452 *nu sunteți dovedeți că una spuneți cu limba, dar alta*

gāndiți mereu?

[ἐπί, εὐρίσκω]

ἔφειψεν, inf. viit. de la ἔφειπω.

ἔφ-επιτάομαι-ῶμαι, vb. [prez. 3pl. ἔφεπιό-
ωνται, impf. 3pl. ἔφεπιόωντο] a-și bate joc
de, a râde de: (+ dat.) OD. 19.331, id.
19.370.

[ἐπί, επιτάομαι]

ἔφηβάω-ῶ, vb. [viit. ἔφηβήσω, part. aor.
ἔφηβήσας] a ajunge la vârsta adolescenței, a
deveni bărbat: ἔς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν
ἀπολομένων παῖδες HDt. 6.83 *pānā în mo-
mentul în care au devenit bărbați copiii ce-
lor ucși*; AESCH. *Th.*665, XEN. *Cyr.*6.1.12.

[ἔφηβος]

ἔφηβεῖον, ου, τό *subst.* efebie, curte desti-
nată tinerilor în palestră: LXX *2Mac.*4.9.

[ἔφηβεῖος < ἔφηβος]

ἔφηβικός, ἦ, ὄν *adj.* {dor. ἐφᾶβ- Theoc.} de
adolescent, de efeb: (haine) THEOC. 23.56,
(manta) PLUT. *M.*261f, (neut. subst.) τὸ
ἐφηβικόν LUC. *Nav.*3 *adolescență / tinerețe*.
[ἔφηβος]

ἔφ-ηβος, ου, ὁ *subst.* {dor. ἐφᾶβος Theoc.} *efeb, adolescent, tânăr* (de o anumită vârstă,
care a variat în funcție de epocă, între 16 și
18 ani, când era înscris în rândul cetățeni-
lor): ARSTT. *Pol.*1322a28, IOS. *BJ.*503,
PLUT. *M.*1129a, παῖς γέγον', ἔφηβος,
μειράκιον, ἀνὴρ, γέρων MEN. *Fr.*724 *am
devenit copil, adolescent, tânăr, bărbat, bă-
trân*; εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται XEN.
*Cyr.*1.2.9 *intră în rândul efebilor*; (+
ἐγγράφεισθαι „a fi înscris în rândul efebi-
lor”) PLAT. *Sp.*366e ș.a.

[ἐπί, ἦβη]

ἔφ-ηγέομαι-οὔμαι, vb. a conduce către, *ext.*
jur. a conduce un magistrat către locul unde
se află acuzatul: DEM. 26.9, (+ dat.) ἀσθε-
νέστερος εἶ· τοῖς ἀρχουσιν ἐφηγοῦ DEM.
22.26 *ești prea slab (pentru a prinde hoțul)?
condu-i pe magistrați (la hoț)*.

[ἐπί, ἡγέομαι]

ἔφ-ἡδομαι, vb. [impf. ἐφηδόμην, inf. aor.
ἐφησθῆναι] I a se bucura de (*gener.* de răul
altcuiva), a exulta la: (+ prep.) ἐφηδομένους
ὑστερον ... οἷς ἂν πάσχητε DEM. *Pro-
oem.*14.3 *bucurându-se apoi de ceea ce su-
feriți*; IOS. *Ap.*2.5, (+ dat.) ἐφηδόμενος τῷ
τοῦ Μακεδόνοσ θανάτῳ PLUT. *M.*847b *bu-
curându-se de moartea macedoneanului*;
XEN. *HG.*4.5.19, (+ part.) Θηβαίοις δ' ὀτιοῦν

ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν DEM. 18.18 *a se bu-
cura de orice rățesc tebanii*. II (rar fără sens
neg.) a-și arăta bucuria față de: ἡ δὲ ἐφίδητο
αὐθις Καίσαρι APP. *BC.*3.47 *[senatul] își
arăta din nou bucuria față de Caesar*.

[ἐπί, ἡδομαι]

ἔφ-ἡδύνω, vb. a indulci, a face plăcut: τὴν
πίτυν ... ἐφηδύνουσαν τὸν οἶνον PLUT.
*M.*676a *pin care îndulcește vinul*; ἐφηδύ-
νεσθαι τοῦ Δίωνος τὸ ἦθος PLUT. *Dio.*17.4
a face plăcut comportamentul lui Dion;
PLUT. *M.*975f.

[ἐπί, ἡδύνω]

ἔφηκα, ind. aor. act. de la ἐφήμι.

ἔφ-ἦκω, vb. [impf. 3sg. ἐφήκε Thuc. 8.67] a
sosi (la), a ajunge: ὄδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει ...
μνημ' ... ἔχων SOPH. *Ant.*1257 *vine însuși
regele purtând un semm*; SOPH. *Ai.*34, ἡ
ὄσον ἂν ἡ μόρα ἐφήκη XEN. *Lac.*12.5 (*mai
departe*) *decât poate ajunge contingentul*.

[ἐπί, ἦκω]

ἔφ-ἦλις, ἰδος, ἡ *subst.* [var. ἐφηλῖς, ἰδος sau
ἐφηλις, εως] pată de roșeață sau pistrui: τῶν
προσώπων τὰς ἐφηλίδας ἐξαιρεῖν PLUT.
*M.*624d *a îndepărta pete roșii de pe față*.

[ἐπί, ἦλιος (după alții ἦλος)]

ἔφ-ἦλος, ον *adj.* care are o pată luminoasă /
albă (leucom) pe globul ocular: ὀφθαλ-
μοῖσιν ~ CALL. *Hec.fr.*289 *cu albeață pe
ochi*; (după alții, pistruiat) LXX *Lev.*21.20.

[ἐπί, ἦλος sau ἦλιος]

ἔφ-ἦλόω-ῶ, vb. a bate în cuie, a țintui: (pas.)
AESCH. *Supp.*944.

[ἐπί, ἦλόω]

ἔφ-ἦμαι, vb. [frecv. part. ἐφήμενος] a sedea
pe sau în sau lângă: (+ dat.) κληῖδεςσιν
ἐφήμενοι OD. 12.215 *șezând pe bănci*; OD.
6.309, τοὺς δόμοις ἐφημένους νέους
AESCH. *Ag.*1217 *tineri care stau în case*;
ἐλάττη δεσπότην ἐφήμενον EUR. *Ba.*1095
stăpânul care stă într-un brad; EUR.
*Fr.*16.28, (+ gen.) πόντου θινὸς ἐφήμενος
SOPH. *Ph.*1124 *șezând pe țărmul mării*; (+
ac.) βρέτας τε τοῦμόν τῷδ' ἐφημένῳ ξένῳ
AESCH. *Eu.*409 *străin care șade lângă sta-
tuia mea*; (abs.) οἱ τ' ἐφήμενοι ψήφῳ δια-
ρεῖν AESCH. *Eu.*629 *cei care ședeți pentru a
decide prin vot*.

[ἐπί, ἦμαι]

ἔφ-ημερεύω, vb. a fi de gardă în timpul zi-
lei: PLB. 21.27.6.

[ἐπί, ἡμερεύω]

έφημερία, ας, ή *subst.* **I** slujbă ținută zilnic (de preoți la templu): ἔστησα ἔφημερίας τοῖς ἱερεῦσιν LXX 2Ezr.23.30 *am rânduit preoților slujbele zilnice.* **II** ceată preoțească pentru slujba zilnică: διατεταγμέναί ἔφημερίαί LXX 1Par.9.33 *fiind rânduite cete de preoți pentru fieceare zi;* LXX 1Par.28.21, id. 1Ezr.1.15, NT Lc.1.5.

[έφήμερος]

έφ-ημέριος, ον *adj.* [var. -ος, -α, -ον] {dor. ἐφᾶμ-} **I** care durează o zi (întreagă): οὐ κεν ~ γε βάλαι κατὰ δάκρυ παρειῶν OD. 4.223 *n-ar vărsa vreoa lacrimă pe obraz cel rușin în aceea zi.* **II** care nu durează decât o zi, ext. pieritor, efemer: τίς ἐφαμερίων ἄρηζις; AESCH. Pr.547 *care e ajutorul celor pieritori?;* (oameni) AR. Av.4.223, (neut. pl.) ἔφημέρια φρονέοντες OD. 21.85 *care se gândesc doar de pe-o zi pe alta.* **III** din timpul zilei: (op. noaptea) Pi. N.6.6.

[ἐπί, ἡμέρα]

έφημερίς, ίδος, ή *subst.* **I** cronică a evenimentelor de zi cu zi, jurnal, memorii, însemnări: PLUT. Alex.23.4, (d. *Comentarii de bello Gallico*) PLUT. Caes.22.2, ἐκ τῶν βασιλικῶν ἔφημερίδων PLUT. M.623e *din cronicile regale;* ARR. An.7.26.2. **II** registru de cheltuieli: PLUT. M.829d. **III** (= ἔφημερία) ceată preoțească (pentru slujba zilnică), ordin preoțesc: IOS. Vit.2, id. A17.367.

[έφήμερος]

έφ-ήμερος, ον *adj.* {dor. ἐφᾶμ- Pi., Eur., dor. col. ἐπᾶμ- Pi., Theoc.} **I** care durează o zi, de-o zi: φάρμακον ἐφήμερον PLUT. Them.31.6 *otravă care își face efectul într-o zi (= rapidă).* **II** care nu durează decât o zi, ext. pieritor, trecător, efemer: ἐφήμερα τὰ τε σώματα καὶ τὰ χρήματα ὁμοίως ἡγούμενοι THUC. 2.53 *socotind deopotrivă pieritoare și trupurile și averile;* ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος ἀλλ' ~ *hogăția nu e sigură, ci trecătoare;* EUR. Heracl.866, (suflete) PLAT. R.617d, (d. pers.) πῦρ ἔχουσι ἐφήμεροι; AESCH. Pr.253 *trăitorii de-o zi deșin focul?;* PLUT. Galb.16.2, (muritori) SOPH. Fr.314, ș.a. **III** zilnic, de toate zilele: ἐφήμερα σιτία PLUT. Aem.27.4 *alimentele zilnice;* NT Iac.2.15. // (entom.) **έφήμερον**, ου, τό *subst.* tip de insectă, efemeridă: ARSTT. HA552b23 ș.a.

[ἐπί, ἡμέρα]

έφημοσύνη, ης, ή *subst.* {ep. dat. pl. ἔφημοσύνησι A.Rh.} v. ἔφετμή: IL. 17.697. OD 16.340, SOPH. Ph.1144, A.RH. 1.3 ș.a.

[έφήμι]

έφην, impf. / aor. act. de la φημί.

έφηνα, ind. aor. act. de la φαίνω.

έφήνδανε(ν), impf. 3sg. de la ἐπιανδάνω, v. ἐφاندάνω

έφήπται, έφήπτο, ind. pf. / m.m.c.p. 3sg. de la ἐφάπτω.

έφησθα, ind. impf. act. 2sg. de la φημί.

έφήσω, έφήσομαι, ind. viit. act. și med. de la ἐφήμι.

έφθαρκα, έφθαρμαι, ind. pf. act. și med. de la φθείρω.

έφθασα, ind. aor. de la φθάνω.

έφθη, aor. 3sg. de la φθάνω.

έφθ-ήμερος, ον *adj.* care durează șapte zile: (armistițiu) PLUT. M.223a.

[έπτά, ἡμέρα]

έφθην, ind. aor. R. de la φθάνω.

έφθιθεν, aor. pas. 3pl. de la φθίω: OD. 23.331.

έφθιται, pf. pas. 3sg. de la φθίω: OD. 20.340.

έφθός, ή, όν *adj.* fiert: HDT. 2.77, AR. Eq.1178, PLAT. R.404c, κρέας ὀπτὸν ἢ ἐφθόν PLUT. M.201c *carne friptă sau fiartă;* ș.a.

[έψω]

Έφιάλτης, ου, ό *subst.* {ion. Έπιάλτης Hdt.} Ephialtes, grec din Malis care i-a trădat pe spartani și pe aliații lor în anul 380 î.Hr., dezvăluindu-le perșilor o cărare prin munți spre Thermopylai (Termopile): HDT. 7.215 ș.a., (numele va fi asociat popular cu ἐφιάλτης „coșmar”, prin etimologie populară ἐπί, ἄλλομαι „care sare asupra”,) (pl. „oameni precum Ephialtes”, „Ephialți”) PLUT. Per.16.3.

έφίδρωσις, εως, ή [ῑ] *subst.* transpirație (ușoară), sudoare: (pl.) PLUT. Brut.25.6, id. M.652c.

[έφιδρώω < ἐπί, ιδρώω]

έφιελίς, ίδος, ή *subst.* *efielis*, alt nume pentru caliciu (κάλυξ), parte a coroanei Marelui Preot la evrei: IOS. A13.178.

έφίεμαι, prez. med. de la ἐφήμι.

έφ-ιζάνω, vb. [prez. și impf. ἐφίζανον] a se așeza pe, a sta pe sau la: (+ dat.) δειπνῶ ἐφίζανέτην IL. 10.578 *cei doi se așezau la masă;* (fig. ἐπί + dat.) οὐδὲ αὐτῶ ὑπνος ἐπιβλεφάροισιν ἐφίζανε IL. 10.26 *somnul nu i se așeza pe pleoape;* (+ ac.) A.RH. 1.667.

[ἐπί, ἴζω]

ἐφ-ίζω, vb. | prez. 3sg. ἐφίζει, impf. 3sg. ἐφίζε| {ep. impf. iter. 3sg. ἐφίζεσκε Od. 17.331, aor. med. 3sg. ἐφέσσατο; dor. prez. 3sg. ἐφίσδει Theoc. 5.97, part. prez. fem. ἐφίζουσα Pi.} (cf. pt. forme ἐφέζομαι) **I** a șe-dea (pe), a sta: ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίζεσκε Od. 17.331 *acolo unde ședea stolnicul*; Od. 19.55, βαρὺς δ' ἐφίζει AESCH. *Supp.* 651 *șade împronărat*; THEOC. 5.97. **II** (med., tranz.) a așeza: ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐφέσσατο Od. 14.295 *m-a așezat (= imbarcat) pe o corabie spre Libia*.

[ἐπί, ἴζω]

ἐφ-ίημι, [gener. -ῖη-, dar ep. -ῖη-; ἐφίε-Hom., dar ἐφίει Od. 24.180] vb. | impf. ἐφίειν, viit. ἐφήσω, aor. ἐφήκα, opt. aor. ἐφείην, 3sg. ἐφείη, imper. aor. ἔφεες, inf. aor. ἐφείναι, part. aor. ἐφείς; med. impf. ἐφίεμην, viit. ἐφήσομαι, aor. ἐφήκαμην, inf. prez. ἐφίεσθαι, part. prez. ἐφίεμενος; pas. inf. aor. ἐφεθῆναι, part. aor. ἐφεθείς| {ep. viit. ἐπιείσομαι Hom., aor. ἐφέηκα Il., conjct. aor. ἐφείω Il., 2sg. ἐφῆς Soph., part. aor. fem. ἐπιεισαμένη Il. 21.424; ion. prez. ἐπίημι, 3pl. ἐπιείσι, aor. ἐπήκα, inf. ἐπείναι Hdt.} **I** (act.) **I** a arunca asupra sau înspre, a (a)zvărlî către, a ținti: (+ dat. și ac.) τοι πρῶτος ἐφήκε βέλος Il. 16.812 *a aruncat primul înspre tine sulita*; τῷδ' ἔφεες ἀνδρὶ βέλος Il. 5.174 *țineste cu săgeata în acest bărbat*; Il. 20.346, (+ ac.) μὴ ἅμα πάντες ἐφίετε δούρατα Od. 22.251 *să nu aruncați toți deodată sulitele*. **2** a trimite către sau împotriva, a lansa: (+ dat. și ac.) ἐγὼ Πριάμω ... Ἴριν ἐφήσω Il. 24.117 *eu i-o voi trimite (ca mesager) lui Priam pe Iris*; (+ inf.) μ' ἐφέηκε ... Ὑψιπύλη καλέειν νηὸς πρόμον A.RH. 1.712 *m-a trimis Hysipyle să-l chem pe comandatul navei*; (d. nenorociri, necazuri, pacoste ș.a.) (+ dat. și ac.) πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφήκεν Il. 21.524 *a trimis multora nenorociri*; Od. 17.130, (milit.) τὸ βέλος ἀφείναι THUC. 7.67 *a lansa săgeata*; (ἐπί „împotriva” + ac.) ἐφήκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας ... μίαν ἱππαρχίαν ARR. *An.* 4.4.6 *a lansat împotriva sciților un escadron de cavalerie*. **3** a întinde împotriva, a pune (mâna) pe: (+ dat.) τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω Il. 1.567 *întind către tine brațe neînfrânte*; μνηστήρσιν ... χεῖρας ἐφήκε Od. 23.37 *a pus mâna pe pețitori*. **4** a conduce asupra, a îndrepta spre: (+ dat. și ac.)

δαινυμένοισι δὲ ἐπείναι τὸν ποταμόν HDT. 2.100 *îndreaptă râul asupra celor care stăteau la masă*. **5** a determina, a împinge: χόλος, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι Il. 18.108 *mânia, care l-a împins să-și iasă din minți și pe cel cumpănit*. **6** a ațâta, a asmuți: ἄγαν ἐφήκας γλῶσσαν ἐς (+ ac.) EUR. *Andr.* 954 *ți-ai asmuțit prea tare limba împotriva*. **7** a lăsa slobod, a elibera: (+ dat. și ac.) κακῶ ἐφίεμαι δεῖ τὴν ὄργην PLAT. *Lg.* 731d *trebuie să-și lase slobodă mânia împotriva celui rău*; (+ ac.) χρῆ ἡμᾶς ἀφείναι PLAT. *R.* 327c *trebuie să ne elibereze*; οὐρία ἐφέντα PLAT. *Prt.* 338a *lăsând libere (pânzele) unui vânt favorabil (= cu vânt în pupă)*. **8** a pune la dispoziție, a oferi: μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω Od. 19.576 *le voi oferi pețitorilor această întrecere*. **9** a permite, a îngădui: (+ dat. și ac.) δήμω δ' ὕβριν μὲν οὐδεμίαν εἰς πολίτας ... ὁ πολιτικὸς ἐφήσει PLUT. *M.* 818c *politicianul nu va permite poporului nici un abuz față de cetățeni*; (+ inf.) σοί γ' ἐφήκα πᾶν λέγειν SOPH. *El.* 631 *ți-am îngăduit să spui totul*; τοὺς δὲ τεθνηκότας θάπτειν ἐφήκε τοῖς προσήκουσι XEN. *Cyr.* 7.5.34 *le-a permis apropiaților să-și îngroape morții*; ἐφιάσι μοι δικάζειν LUC. *Somm.* 6 *imi permit să decid*. **10** a ceda, a lăsa: (+ ac.) τὴν μὲν γῆν καὶ οἰκίας ἀφείναι THUC. 1.143 *a ceda pământul și casele*; τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιάν ἀφείναι THUC. 7.83 *a lăsa (liberă) armata care era cu el*; (intrans.) ταῦτη ... ἐφέντες PLAT. *Tim.* 59d *cedând acesteia [plăcerii]*. **11** a înlătura, a scuti de, a scuza: (+ dat. și ac.) μηκέτι τοῖς πολίταις ἀφείναι τὸν ὄρκον PLUT. *Lyc.* 29.4 *a nu înlătura cetățenilor jurământul*; (+ ac. și gen.) ἀφείναι ἑαυτὸν ταύτης τῆς στρατηγίας XEN. *HG.* 5.2.3 *a-l scuti de această campanie militară*. **12** (jur.) a trimite către un alt tribunal, a face apel: οἱ δικασταὶ ... εἰς οὓς ἐφήκεν DEM. 29.59 *judcătorii la care a făcut apel*; οὔτε ἐφήκεν εἰς τὸ δικαστήριον DEM. 40.17 *n-a mers în apel în fața tribunalului*; ὅταν οἰώνται ἀδικεῖσθαι, καὶ τὰς πάνου μικρὰς δίκας εἰς ὑμᾶς ἐφιάσιν DEM. 40.31 *atunci când se consideră că se comite o nedreptate, se merge în apel și în cele mai mici cauze*. **13** (f. rar) a invita, a îndemna: ἐφήητι <τὸ> τῶργείου φυλάξαι ῥῆμ' ἀλαθείας Pi. 1.2.9 *îndeamnă să păzim vorba arginului*. **II**

(*med.*) **1** (spec. ep.) a se arunca către, a se porni împotriva, a se repezi, a se avânta, a se năpusti: (+ ac.) vñn αῡ τούς άλλους ἐπιείσομαι IL. 11.367 *acum mă voi năpusti împotriva altora*; ἀγρούς ἐπιείσομαι OD. 15.504 *mă voi avânta pe câmpuri*. **2** a trimite către, a se adresa, *ext.* a îndemna, a sfătui, a recomanda, *ext.* a porunci: (+ dat. și ac.) άλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι IL. 23.82 *îți voi spune altceva și te voi sfătui*; OD. 13.7, EUR. *Supp.* 1200, ἐπιστολάς ἄς σοι πατήρ ἐφεῖτο AESCH. *Pr.* 4 *ordinele pe care ți le-a dat tatăl tău*; (+ inf.) μοι γέρον ἐφεῖτ' Ὀρέστου ... ἀγγεῦλαι περί SOPH. *El.* 1111 *bătrânul mi-a poruncit să anuși în legătură cu Orestes*; ἐς τὴν Λακεδαιμόνα ἐφιέμενος THUC. 4.108 *adresându-se Spartei*; AR. *V.* 242. **3** a lăsa, a permite, a îngădui: (+ inf.) κῆρα τέμνειν ἐφεῖτο τῷ θέλοντι SOPH. *Ph.* 619 *permitea celui care dorea să-i taie capul*; εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ γνώμην ... ἐφεῖτο PLUT. *Lyc.* 6.3 *nu îngăduia nimănui să-și spună părerea*; (impers.) ἐρᾶν τῶν ... παιδῶν ἐφεῖτο PLUT. *M.* 237b *era permis să-i iubești pe copiii*; PLUT. *M.* 291b, ἐφεῖται σοι + inf. LUC. *Hist. Consc.* 58 *îți este îngăduit*. **4** a tinde spre, a dori, a râvni, a năzui: (+ gen.) ἐφιέμενος τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς THUC. 1.128 *râvnind la conducerea grecească*; τῶν κατὰ γῆν ἐφίεσθαι THUC. 8.46 *a urmări (= ținti) cele de pe uscat*; PLAT. *R.* 558e, (+ inf.) ἐφιέμενοι ... τῆς πάσης ἄρξαι THUC. 6.6.1 *dorind să stăpânească întreaga [Grecie]*. **III** (*pas.*) a fi permis: ἐκείνω ἐφεθήσεται + inf. LUC. *Im.* 24 *îi va fi permis aceleia*.

[ἐπί, ἴημι]

ἐφῖκάνω, [ᾶ] *vb.* v. ἐφικνέομαι: A.RH. 1.680, (tm.) OD. 11.196.

ἐφ-ικνέομαι-οῦμαι, *vb.* [vii. ἐφίξομαι, aor. 2 ἐφικόμην, pf. ἐφίγμαι] {ion. inf. aor. ἐπικέσθαι Hdt.} **I** (*gener.*) a ajunge (până) la (concret. și abstr.): (+ gen.) (d. războinici) ἄμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο IL. 13.613 *au tăbărât în același timp unii asupra celorlalți*; οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμίων τοῖς ξίφεσιν ἐφικνοῦνται PLUT. *M.* 216c *lacedemonienii cad asupra dușmanilor cu săbiile*; οὐ ἐφικνοῦντο ἔτι τῶν λεγομένων APP. *BC* 5.89 *nu mai ajungeau (să audă) cele spuse*; PLAT. *Tim.* 51b, APP. *Mith.* 126, ISOC. 4.187, (+ ac.) τὸ γλυκύμαλον ... οὐκ ἐδύναντ'

ἐπικέσθαι SAPPH. *Fr.* 105a *nu puteau ajunge la mărul cel dulce*; εἰ σε τούτων μοῖρ' ἐφίκοιτο καλῶν Pl. 1.5.15 *dacă destinul te-a condus (= te-a făcut să ajungi la / obții) aceste bunuri*; (εις + ac.) ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς NT 2Cor. 10.14 *ca și cum nu am ajunge la voi*; (πρός + ac.) οὐδὲ ἐφικνεῖται τὰ βέλη ... ἄχρι πρὸς τὸν σκοπὸν LUC. *Nigr.* 36 *săgețile nu ajung până la țintă*; PLB. 3.81.2. **II** (*spec.*) a cădea asupra. *ext.* a lovi: (+ ac. dublu) τὸν Ἑλλησποντον ... τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγᾶς HDT. 7.35 *a lovi Hellespontul cu trei sute de lovături de bici*. **III** a se întinde: ἐδύνασθαι ἐφικέσθαι μὲν ἐπὶ τοσαύτην γῆν XEN. *Cyr.* 1.1.5 *a putut să se întindă (= să-și întindă stăpânirea) pe un atât de mare ținut*. **IV** (*ext.*) a ajunge la țintă, a-și atinge scopul, a izbuti: τῇ τρίψει ... μὴ ἐφικνῆταί τις PLAT. *Phlb.* 46d *cineva nu izbutește prin frecare; caκῶν ... ὧν οὐδ' ἂν ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ διεξιῶν οὐδεῖς* PLB. 38.8.7 *rele pe care nimeni nu ar izbuti să le enumere*; ὅπου ἡ λεοντῆ μὴ ἐφικνεῖται, προσραπτέον ἐκεῖ τὴν ἀλωπεκῆν PLUT. *Lys.* 7.4 *unde pielea de leu nu-și atinge ținta, acolo trebuie îmbrăcată pielea de vulpe*; PLB. 1.57.3.

[ἐπί, ἰκνέομαι]

ἐφικτός, ἡ, ὄν *adj.* **I** la care se poate ajunge, accesibil: (+ dat.) ἐφικτοὶ τοῖς Ῥωμαίων ἐγίνοντο βέλεσιν IOS. *B13.* 525 *romanii au intrat în bătaia săgeților*; ὁ λόγος ... ὀλίγοις ἐφικτός ἐστίν PLB. 6.5.1 *teoria este accesibilă pentru puțini*. **II** posibil, la îndemână, cu putință: τοῦτο ἐφικτὸν ἦν μοι LXX 2Mac. 15.38 *aceasta mi-a fost în putință*; ἔργον εἰργασμένος ... οὔτε ψέγειν ἐφικτὸν PLUT. *Publ.* 6.5 *facând o faptă pe care nici nu poți să o condamni*; ἐν ἐφικτῷ ... εἶναι PLUT. *Ant.* 39.3 *a fi cu putință*; ἐστίν εἰς Ἰταλίαν ἐλθεῖν ἐφικτὸν PLB. 9.24 *este posibil să mergi în Italia*.

[ἐφικνέομαι]

ἐφ-ήμερος, ὄν [ῖ] *adj.* plin de farmec, drag: ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ~ SOPH. *OT* 1375 *vedere copiii era plăcută*; τὸ γὰρ νόσημα τοῦτ' ἐφίμερον κακὸν SOPH. *Fr.* 149 *căci această boală este un rău plin de farmec*; AESCH. *Ch.* 840, (cântare) THEOC. 1.61 *ș.a.*

[ἐπί, ἴμερος]

ἐφ-ιππαρχία, ας, ἡ *subst.* escadron dublu de cavalerie (= 1024 de călăreți): ARR.

Tact.18.4.

[ἐπί. ἵππαρχία]

ἐφ-ίππειος, v. ἐφίππειος: PLUT. *Art.*11.6 §.a. ἐφ-ίππειος, ov *adj.* de pus pe cal: (invelitoare) XEN. *Cyr.*8.3.6. // (*sc.* δρόμος) ἐφίππειος, ὁ *subst.* cursă de cai (4 stadii, *sc.* 2.400 pași = 720m): PLAT. *Lg.*833b. // ἐφίππειον, τό *subst.* §a: XEN. *Eq.*7.5, ἐχομένην τοῦ ἐφίππειου LUC. *Hist.Consc.*45 *apucând șaua*; LUC. *Nav.*30.

[ἔφιππος]

ἐφ-ίππος, ov *adj.* I care se află pe cal, călare: ~ ἀνὴρ LXX *2Mac.*12.35 *bărbat călare* (= *călăreț*); τὰ ἐφίππων ὄπλα XEN. *Cyr.*4.6.1 *arme de cavalerie*. II călare, ecvestru: (*statuie*) PLUT. *Pub.*19.8, id. *Fab.*22.8, id. *M.*250f, (*fig.*) κλύδων' ἐφίππων SOPH. *El.*733 *talaz ecvestru* (= *val de cai și care*).

[ἐπί. ἵππος]

ἐφ-ίπταμαι, vb. tard. pentru ἐπιπέτομαι: ARSTT. *Mir.*845b7, LXX *Ep.Ier.*21, APP. *Pun.*471 §.a.

ἐφίσδ-, v. ἐφίζω

ἐφιστάνω, vb. I a pune deasupra: μηχανήματα ἐφίστανον APP. *BC1.*66 *așezau mașini de război (deasupra șanțurilor)*; APP. *Mith.*94, PLUT. *M.*233e. II (*fig.*) a zăbovi cu mintea asupra, a se gândi la: ἐφιστάνοντας καὶ διαλογιζομένους πῶς ἐκάστοις χρήσονται PLB. 11.2.5 *gândindu-se și calculând cum se vor folosi de fiecare lucru în parte*; (+ *dat.*) PLB. 5.35.6.

[ἐφίστημι]

ἐφ-ίστημι, vb. [impf. ἐφίστην, viit. ἐπιστήσω, aor. I ἐπέστησα, aor. R atematic ἐπέστην, pf. intrans. ἐφέστηκα, tard. ἐφέστακα, part. pf. ἐφεστηκώς, ἐφεστώς *și* ἐφεστακώς, m.m.c.p. ἐφε(ι)στήκειν *și* ἐφεστάκειν; med. prez. ἐφίσταμαι, impf. ἐφιστάμην, viit. ἐπιστήσομαι, aor. ἐπεστησάμην; pas. viit. ἐπισταθήσομαι, aor. ἐπεστάθη] {ion. ἐπίστημι Hdt.} I (*trans.*) (*act.* prez., viit. aor. I ἐπέστησα, pf. tard. -άκα, m.m.c.p. -άκειν, med. aor. I) I a așeza sau a pune pe, a înălța sau a ridica pe: (+ *ac. și dat.*) ξύλινον τείχος ... ἐπιστήσαντες τῷ ἑαυτῶν τείχει THUC. 2.75 *ridicând un zid de lemn peste zidul lor*; ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς ARR. *An.*1.19.2 *înălțând mașini de război pe zid*; τῇ μὲν ἀκροπόλει φρουρὰν ἐπέστησεν APP. *Mith.*151 *a ridicat pe Acropolă o garnizoană*; ἵχνος βέβαιον ὡς ἐπιστήσω πέδω

LUC. *Trag.*57 *pentru a pune pe pământ pasul meu sigur*: (+ *ac. și prep.*) στήλην ἐπιστήσαι ἀντὶ βωμοῦ LUC. *Deor.Conc.*18 *a ridica o stelă în locul altarului*; ἐπιστήσω τοῦς λόγους μου ἐφ' ὑμᾶς LXX *Ier.*27.44 *voi așeza cuvintele Mele peste voi*: (*exprimând supărarea divină*) ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπί (+ *ac.*) LXX *Lev.*20.6 *îmi voi ridica fața asupra*. 2 a aplica, a instala, a pune: ᾠκοδόμησεν τὴν Αἰδίδα ... καὶ ἐπέστησεν θύρας LXX *1Mac.*12.38 *a zidit orașul Adida și i-a pus porți*. 3 (*fig.*) a-și fixa (*atenția*), a lua seama (la), a (se) dedica: ἐπιστήσω τὴν γνώμην ISOC. 9.69 *îmi voi fixa atenția*; ἐπί τὸ κατὰ μέρος λεγόμενον αὐτὸς αὐτὸν ἐπιστήσας ARSTT. *Top.*135a26 *dedicându-se* (= *îndreptându-și atenția*) *asupra a ceea se spune în parte*: οὐκ ἐπέστησεν τὸν νοῦν αὐτοῦ ... ἐπί + *dat.* LXX *Ex.*7.23 *n-a luat seama la*. 4 a pune (pe cineva în fruntea cuiva), a însărcina: (+ *ac.* „pe cineva” *și dat.* „peste ceva”) σοὶ δεσπότης ... ὁ πατήρ ἐφίστησιν PLAT. *Lys.*208d *tatăl tău îți pune stăpâni*; Λέπιδον Αἰμίλιον ἐφίστη τῇ πόλει APP. *BC2.*41 *l-a pus pe Lepidus Aemilius (conducător) peste cetate*; τὸ τὸν Φίλιππον ἐπιστήσαι τοῖς πράγμασι τοῦτοις DEM. 19.34 *a-l însărcina pe Philippos cu gestionarea acestei situații*; μόναρχον δ' ἑαυτὸν ἐπέστησε πᾶσι APP. *Praef.*22 *s-a pus conducător unic în fruntea tuturor*. 5 a rânduί, a așeza, a pune: (+ *ac. și dat.*) πέντε φρουρὰν ἐφίστησιν ταῖς ὁδοῖς IOS. *Vit.*398 *așeză posturi de gardă pe drumuri*; ἐφίστη δ' ἐκάστῳ λόγῳ προμάχους APP. *Pun.*173 *rânduia luptătorii din prima linie pentru fiecare contingent*; (+ *ac. și prep.*) ἐπί τὸ δεξιὸν κέρας ἐπέστησε τοῦς Ἀχαιοὺς ἵππεις PLB. 11.11.7 *pe flancul drept i-a rânduί pe călăreții ahei*; ἐπέστησε τὴν δύναμιν ἐκτὸς βέλους PLB. 5.13.10 *a rânduί armata în afara bății săgeților*; PLB. 10.20.5, (*fig.*) τοσαύτην δὲ τοῖς γάμοις ἐπιστήσας αἰδῶ PLUT. *Lyc.*15.6 *rânduίnd o atâț de mare șfială în căsătorii*. 6 a înzestra cu: μ' Ἀπόλλων τῶδ' ἐπέστησεν τέλει AESCH. *Ag.*1202 *Apollon m-a înzestrat cu această însărcinare*. 7 a introduce, a scoate în cale: ἐπιστήσασα Ῥωμαίους PLB. 15.20.6 (*soarta*) *scofându-i în cale pe romani*. 8 a institui, a stabili: ἀγῶνα ... ἵππικὸν ἐπιστᾶσι HDT. 6.38 *instituire un concurs hi-*

pic. 9 a face să stea locului, a opri, a împiedica: ἐπέστησε τὸ στράτευμα XEN. Cyr.4.2.18 *a oprit armata*; κατὰ τὸ παρὸν ἐπιστήσας τὴν διήγησιν PLB. 7.11.1 *intrerurând penitru rușin povestirea*; ἐπέστησε τοὺς ἰππεὺς τοῦ πρόσω ARR. An.5.16.1 *a împiedicat călăreșii să înainteze.* II (*intrans.*) (*med. prez., viit., act. aor. R.* ἐπέστην, pf. ἐφέστηκα, pas. aor. ἐφίσταμαι) I a sta pe sau la, a se opri (în picioare): (+ dat.) Πάτροκλος δὲ θύρησιν ἐφίστατο IL. 11.644 *Patroclus a stat la porți*; πύργω ἐφεστήκει IL. 6.373 *stătea în turn*; ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν IL. 13.133 *au stat unii în fața celorlalți*; (+ prep.) Ἴρις ἐπέστη βῆλῳ ἐπι IL. 23.201 *Iris se opri pe prag*; (abs.) τεῖχος ... ρύατ' ἐφεσταότες IL. 18.515 *stând la zid il arăau*; ἀμαλλοδετήρες ἐφέστασαν IL. 18.554 *legători de șnopi stăteau (gata de lucru)*; ἀπονοστήσας ἐπέστη HDT. 1.111 *întorcându-se a stat față în față (cu soția lui)*; (dub. cf. 1.9) τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν; SOPH. Tr.339 *de ce mi îi calea cu acest pas?* 2 a veni (la, asupra), a se înfățișa, a se ivi, a sosi: (+ dat.) μοι ἐπέστη IL. 10.124 *mi s-a înfățișat*; μοι Πατροκλῆος ... ψυχή ἐφεστήκει IL. 23.106 *sufletul (= umbra) lui Patroclus a venit lângă mine*; οἱ εὐδοντι ἐπέστη ὄνειρος HDT. 1.34 *i s-a arătat un vis în timp ce dormea*; πρὶν μοι τύχη τοιάδ' ἐπέστη SOPH. OT777 *mai înainte să mi se întâmple un asemenea destin*; ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς NT Lc.2.9 *un înger al Domnului li s-a înfățișat*; (+ loc.) ὄναρ κεφαλήσιν ἐπέστη IL. 10.496 *un vis s-a rogorât asupra capului*; (abs.) ἐπεὶ δὲ τὸ ἔαρ ἐπέστη XEN. HG5.4.47 *când s-a ivit primăvara*; ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν NT 2Tim.4.6 *vremea plecării mele a sosit.* 3 (*spec.*) a sta la suprafață sau deasupra: τὸ μὲν αὐτοῦ ἐπιστάμενον HDT. 4.2 *partea care se ridică deasupra (laptelui).* 4 a se năpusti asupra, a veni peste, a se repezi la: (+ dat.) ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς THUC. 8.69 *s-au năpustit asupra consilierilor aleși prin vot.* 5 a sta asupra, a amenința: τὸν ἐφεστηκότα κίνδυνον τῆ πόλει διαλύσειν DEM. 18.176 *a elimina pericolul care amenință cetatea.* 6 a fi în frunte, a fi șef peste, a conduce: (+ dat.) οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι AR. V.955 *(câine) în stare să fie șef peste multe oi*; τὸ ἐφεστάναι τοῖς χρηστηρίοις ... μὴ θεοὺς PLUT. M.418e

nu zeii sunt stăpâni peste oracole; (part. pf.) ὁ ἐφεστηκώς XEN. Oec.21.9 *responsabil.* 7 (fig.) a-și îndrepta atenția, a supraveghea: ἐρωτῶ τὸν τ' ἐφεστῶτα σφαγήῃ EUR. Andr.547 *il întreb pe cel ce veghează asupra omorului*; ἐφ' οἷσπερ ἐγὼ τυγχάνω νῦν ἐφεστηκώς ISOC. Ep.9.7 *către astfel de (discursuri) ajung să-mi îndrept eu acum atenția*; ἐφεστάναι τοῖς καιροῖς PLUT. M.577a *a pândi momentele favorabile.* 8 a se opri, a suspenda: κατὰ τὴν ὁδὸν ἐφίστάμενοι PLUT. Cic.47.2 *oprindu-se pe drum*; (+ gen.) καθεῖσαι τὰς κόπας ἐπέστησαν τοῦ πλοῦ THUC. 2.91 *lăsând vâslele (în apă) au întreprins navigarea.*

[ἐπί, ἴστημι]

ἔφλαδον, ind. aor. de la παφλάζω: AESCH. Ch.28.

ἔφοδεία, ac, ἡ *subst.* inspectare a posturilor. rond, patrulă: PLB. 6.35.8, id. 10.15.1 *ș.a.*

[ἐφοδεύω]

ἔφ-οδεύω, vb. I a inspecta posturile de pază, a patrula: τὰς φυλακὰς ἐφοδεύοντος αὐτοῦ περὶ τὸ μεσονύκτιον PLUT. Caes.43.5 *inspectând gărzile pe la mijlocul nopții*; XEN. HG5.3.22, (*med.-pas.*) ἐφοδεύεται AR. Av.1160 *se inspectează posturile de pază.* II a trece în revistă: ἐφοδεύων τὴν φάλαγγα PLUT. M.793e *trecând în revistă falanga*; PLB. 6.35.9 *ș.a.* III (*gener.*) a inspecta: XEN. Cyr.8.6.16. IV a cărmui: (+ dat.) ἐφοδεῦσαι ... ἀγῶσιν AESCH. Ch.728 *(Hermes) cărmuiește înfruntările.* V a cerceta, a iscodi, a cutreiera: ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν LXX Deut.1.22 *să inspecteze pentru noi țimutul*; ἦν ἐφοδεύων τὰς πόλεις LXX 1Mac.16.14 *cutreiera orașele.*

[ἔφοδος¹]

ἔφοδιάζω, vb. I a procura cele de trebuință (pentru o călătorie): τοὺς ἀπόρως ἔχοντας ἐφοδιάζων PLUT. Cat.Mi.65.4 *procurând cele de trebuință celor lipsiți de mijloace*; (figură etimologică) ἐφόδιον ἐφοδιάσεις LXX Deut.15.14 *ii vei dărui provizii*; (*med.*) (*tranz.*) πεντεδραχμῖαν ἐκάστω τῶν ναυτῶν ἐφοδιασάμενος XEN. HG1.6.12 *procurând câte cincispe drahme pentru fiecare dintre marinari*; (*intraz.*) PLB. 18.20.2, (*pas. aor.*) ἐφοδιασθεῖς IOS. BI2.103 *fiind aprovizionat.* II a susține, a menține, a proteja, (*tard.*) a încuraja: οὐκ ἀργίαν ~ PLUT. Sol.23.7 *a nu încuraja lenea*; PLUT.

Cor.16.6.

[ἐφόδιον]

ἐφόδιον, ου, τό *subst.* {ion. ἐπ-} **I** provizii de drum, cheltuieli (de călătorie): (gener. pl.) ἐφόδι' οὐκ ἔχω AR. *Ach.53 n-am bani de drum*; ἐφόδια προσθεῖς ἀπέπειμα οἴκαδε DEM. 50.19 *după ce i-am dat cheltuielile de drum*, [l-]a *ivimis acasă*; (sg.) τῆς ἀποδημίας ~ PLUT. *Sol.2.8 cheltuială de drum*. **II** resursă, provizii, sumă de bani: τετάρων ἡμερῶν ἔχειν ἐφόδια PLB. 8.26.4 *a avea provizii pentru patru zile*; τὰ ἐφόδια τοῦ πολέμου ARSTT. *Rh.141 Ia13 proviziile de război*; (sg.) ἀργύριον τι ῥητόν ἔχοντας ~ THUC. 2.70 *având o anumită sumă de bani pentru cheltuială*; ~ εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθου MEN. *Gnom.227 pune mereu deoparte provizii pentru bătrânețe*; XEN. *HG1.1.24*.

[ἔφοδος < ἐπί, ὁδός]

ἐφ-οδος¹, ου, ὁ *subst.* cel care face inspectia, inspector: (în provinciile persane) XEN. *Cyr.8.6.16*. (pentru posturile de gardă) PLB. 6.36.6

[ἐπί, ὁδός]

ἐφ-οδος², ου, ἡ *subst.* **I** drum (către), cale de acces: ἄλλη ἐφόδω THUC. 4.129 *pe altă cale*; ἔφοδον ἐπὶ τὸν λόφον ἔνθα ἦσαν οἱ πολέμιοι XEN. *An.3.4.41 drum către colina unde se aflau dușmanii*. **II** acțiunea de a merge către, drum: ἔφοδοι παρ' ἀλλήλους THUC. 5.35 *se duceau unii pe la alții*; τὴν κατὰ θάλασσαν ἔφοδον THUC. 1.93 *drumul pe mare*. **III** (ext.) expediție, campanie, năvală, atac: τὴν ἔφοδον οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο THUC. 6.63 *atenienii pregăteau expediția împotriva Siracuzei*; LXX *2Mac.5.1*, ἃ τῶν νοκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις EUR. *Ion1049 (tu) care conduci atacurile de noapte*; ἦρχε τῆς ἐφόδου THUC. 7.5 *a început atacul*; ἐποιοῦντο τὴν ἔφοδον PLB. 1.22.10 *navăleau*; γιγνομένης δὲ τῆς ἐφόδου PLUT. *Aem.19.1 pornind atacul*; (frecv. locut.) ἐξ ἐφόδου *pe neașteptate / pe loc / de îndată / brusc*; PLB. 5.61.10, id. 5.86.8, PLUT. *Aem.16.8*, APP. *BC4.10*. **IV** mijloc, plan, metodă: κατὰ τὴν παρούσαν ἔφοδον ARSTT. *EE1230a36 prin metoda de față*.

[ἐπί, ὁδός]

ἐφόλκαιον, ου, τό *subst.* (prob.) (diferite in-

terpretări) cărmă *sau* scândură pe care se încarcă marfa (pe corabie) *sau* bară de remorcare: OD. 14.350.

[ἐφέλκω]

ἐφόλκιον, ου, τό *subst.* **I** ambarcațiune de mici dimensiuni remorcată de o corabie, luntre (trasă), corăbioară, bărcuță: τὸ ~ παραβαλεῖν PLUT. *Pomp.73.5 a remorca bărcuța*; PLUT. *Demetr.17.3*. **II** anexă: ἀνιστάς θεάτρον, ὡσπερ ἐφόλκιόν τι, παρετεκτῆνατο λαμπροτέραν οἰκίαν ἐκείνης PLUT. *Pomp.40.5 după ce a ridicat un teatru, i-a adăugat o casă, ca un fel de anexă, mai strălucitoare decât aceea*. **III** adăugare, rovară: ἐφόλκια ἡγησάμην διη πτωχὸν ὄντα παιδιά τρέφειν MEN. *Pc.810 fiind sărac, socotea o rovară în plus să crească copii*.

[ἐφολκός]

ἐφολκίς, ἴδος, ἡ *subst.* (cf. ἐφόλκιον) ambarcațiune de mici dimensiuni remorcată de o corabie, luntre, bărcuță, ext. fig. rovară: ἄξω λαβὼν γε τοῦσδ' ἐφολκίδας χεροῖν, ναῦς δ' ὡς ἐφέλξω EUR. *HF631 am să-i duc de mâini, ca o corabie ce trage după sine niște bărcuțe*; EUR. *HG1424*, (fig.) παιδας ἀντὶ σοῦ τέκω δούλους ἐμαυτῆι τ' ἀθλίαν ἐφολκίδα EUR. *Andr.200 nasc copii în locul tău, sclavi și rovară ce atârnă nenorocit în urma mea*.

[ἐφολκός]

ἐφολκός, ὄν *adj.* **I** care trage (la sine), atrăgător, seducător: τοῦ Βρασίδου ἐφολκὰ καὶ οὐ τὰ ὄντα λέγοντος THUC. 4.108 *Brasidas spunând lucruri seducătoare și nu reale*; (+ gen.) CALL. *Fr.549*. **II** lungit (la vorbă), târâgănat: (op. πρόλεσχος „repezit la vorbă”) AESCH. *Supp.200*. **III** tras, remorcat, fig. codaș: AR. *V.268*.

[ἐφέλκω]

ἐφ-ομαρτέω-ῶ, vb. [aor. ἐφωμάρτησα] a veni în urma (cuiva) *sau* împreună cu (cineva), a însoți: ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδεται ὅτι τάχιστα IL. 23.414 *veniți în urmă și grăbiți-vă cât mai repede*; IL. 12.412, A.RH. 3.111, (+ dat.) A.RH. 1.201, ARR. *An.4.13.5*, ἐπὶ γυμνάσιον ἰόντι ἐφομαρτεῖ XEN. *Cyn.5.3 mă însoțește când merg la gimnaziu*.

[ἐπί, ὁμαρτέω-ῶ]

ἐφ-οπλίζω, vb. [viit. ἐφοπλίσω, aor. ἐφώπλισα] {ep. viit. 3pl. ἐφοπλίσσουσι Od., conjct. aor. 3pl. ἐφοπλίσσωσι Od., gener.

αορ. ἠπλισσ-; *med.* conjct. aor. 1pl. έφοπλισόμεσθα II.} I a înarma: Λεπίδου δὲ ἐς κώλυσιν αὐτοῖς τοὺς ἑτέρους έφοπλίσαντος APP. BC5.125 *Lepidus înarmându-i pe ceilalți pentru a-i opri pe ei;* (fig.) (+ ac. și dat) τὸν Ἔρωτ' ὕμιν έφοπλίσομαι PLAT. *Epigr.* 13 *il voi înarma pe Eros împotriva voastră.* II a echipa, a pregăti: μοι ἄμαξαν έφοπλίσσαιτε IL. 24.263 *mi-ați pregăti căruța;* OD. 6.37 ș.a. III a pregăti, a găti: IL. 8.503, ὡς ἂν δεῖπνον έφοπλίσσωσι τάχιστα OVI. 24.360 *să pregătească repede masa.*

[ἐπί, ὀπλίζω]

έφορατικός, ή, ὄν *adj.* în stare de a observa sau de a supraveghea: (+ gen.) XEN. *Oec.* 12.19.

[έφοράω]

έφ-οράω-ῶ, *vb.* {impf. έφεώρων, viit. έπόψομαι, (pt. aor.2 v. έπειδον), pf. έφεώρακα; *med.* impf. έφεωρώμην, viit. έπόψομαι; *pas.* viit. έποφθῆσομαι, aor. έπόφθην| {ep. viit. *med.* έπίψομαι, 2sg. έπόψεαι, part. viit. έποψόμενος Hom.; ion. έπ- Hdt.; poet. aor. *med.* 3sg. έπόψατο Pi.} I a avea privirea ațintită asupra, a privi, a observa, a veghea asupra: Ἡέλιος θ', ὅς πάντ' έφορᾷς IL. 3.277 *Soare, tu care le observi pe toate;* OD. 11.109, (*med.*) φαύλους ἡμᾶς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις έποψόμενός PLAT. *Sph.* 216b *observându-ne pe noi stângaci în argumentări;* κτήσιν έποψόμενος THEOC. 25.57 *privindu-și averea;* (*pas.*) ὄσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ έφεωράτο τῆς νήσου THUC. 3.104 *partea din insulă care putea fi văzută din templu.* II (*gener.*) a vedea: (+ part. ac.) σὺ δ' έπόψεαι αὐτὸς φεύγοντας IL. 14.145 *tu însuți îi vei vedea fugind;* σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν έπόψεαι ... κτεινομένους μνηστήρας OD. 20.233 *îi vei vedea cu propriii ochi pe peșitori ucizi;* (+ ac.) τὰ μὲν μέλλοντ' οὐδεῖς έφορᾷ SOPH. *Tr.* 1270 *nimeni nu le poate vedea pe cele viitoare;* LXX *Iov* 34.23 ș.a. III a merge pentru a vedea, a inspecta: ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλαχῆ περιελαύνων έφεώρα XEN. *Cyr.* 5.3.59 *inspecta mergând când într-o parte, când în alta.*

[ἐπί, ὀράω]

έφορεία, ας, ή *subst.* calitate de a fi efor, eforat: (la Sparta) ARSTT. *Pol.* 1271a7, XEN. *Lac.* 8.3 ș.a.

[έφορος]

έφορεῖον, ου, τό *subst.* loc de întâlnire al

eforilor: XEN. *Ages.* 1.36.

[έφορος]

έφορεῦω, *vb.* I a veghea asupra, a supraveghea: (+ ac.) AESCH. *Supp.* 627, (+ gen.) χώρας ~ AESCH. *Pers.* 7 a veghea asupra [ării]. II a fi efor: THUC. 8.6, XEN. *HG* 1.6.1, PLUT. *AgisCleom.* 5.3 ș.a.

[έφοράω]

έφορικός, ή, ὄν *adj.* de efor: XEN. *Lac.* 15.7.

[έφορος]

έφόριος, α, ον *adj.* la graniță cu: (+ gen.) APP. BC5.9.

[έφορεία < ἐπί, ὄρος]

έφ-ορμαίνω, *vb.* a se năpusti: (d. vultur, + dat.) AESCH. *Pers.* 208.

[ἐπί, ὀρμαίνω]

έφ-ορμάω-ῶ, *vb.* {impf. έφώρμων, viit. έφορμήσω, aor. έφώρμησα; *med.* aor. έφορμησάμην; *pas.* aor. έφορμηθήην| {dor. part. aor. έφορμᾶθείς Pi.} I (*act.*) 1 (*tranz.*) a stârni, a provoca, a îndemna: μοι έφώρμησαν πόλεμον ... Ἀχαιῶν IL. 3.165 (*zeii*) *mi-au stârni războiul cu aheii;* έφορμήσας άνέμους OD. 7.272 *stârnind vânturi;* (+ ac. dublu) ναύτας έφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν SOPH. *Ai.* 1143 *îndemnându-i pe marinari să navigheze pe furtună.* 2 (*intrans.*) a se repezi (spre), a se năpusti (asupra), a porni la atac: (+ dat.) Πομπηῖω δὲ άνήρ μέγας ἱππότη πεζὸς έφώρμησε PLUT. *Pomp.* 19.2 *un bărbat mare s-a repezit pe jos asupra lui Pompei, care era călare;* PLUT. *TCG* 12.6, (abs.) εἰ δὲ ἐπὶ τοῖς ἱππεῦσιν ... τὸ ναυτικὸν έφώρμησε APP. BC5.110 *dacă, pe lângă călăreți, ar fi pornit la atac forța navală;* PLUT. *Dio.* 38.6. II (*med., pas.*) a da, năvală, a se năpusti, a se azvârli, a se avânta: σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ πάντες έφορμηθέντες IL. 6.410 *aheii te vor ucide dând toți năvală;* έφορμηθέντες ἔξ ἐνὸς ρόθου παίουσι AESCH. *Pers.* 462 *lovesc năpustindu-se cu un singur chiot;* (+ ac.) ὡς τ' ὀρνίθων ... αἰετὸς ... ἔθνος έφορμᾶται IL. 15.691 *precum un vultur ce se năpustește asupra stolului de păsări;* HES. *Op.* 459, (+ inf.) ἔμοι αὐτῷ θυμὸς ... έφορμᾶται πολεμίζειν IL. 13.74 *inima îmi dă ghes să lupt;* OD. 1.275 ș.a.

[ἐπί, ὀρμάω]

έφ-ορμέω-ῶ, *vb.* {ion. έπ-} I a fi ancorat în față (pentru a observa sau a bloca un dușman), ext. a institui o blocadă, a bloca: τὸ Ῥήγιον

ἤλιζον πεζῆ τε καὶ ναυσὶν ἐφορμοῦντες ῥαδίως χειρώσεσθαι THUC. 4.24 *sperau, instituind o blocadă și pe uscat și cu corăbiile, să cucerească ușor Rhegium*; THUC. 7.24, ἐφορμούσα τῷ λιμένι THUC. 7.3 (*triera*) *blocând portul*; ~ ναυσὶ τὴν ἀκτὴν APP. BC5.72 *a bloca țărnuț cu corăbiile*; PLB. 27.7.5, ARR. An.2.24.1 ἡ.α., (pas.) διὰ τὸ ὑφ' ἡμῶν πολλαῖς ναυσὶν αἰεὶ ἐφορμεῖσθαι THUC. 1.142 *din pricina blocării continue de către noi cu multe corăbii*. II a pândi: ἐφορμῶν ἔνθα χρῆ ναιεῖν ἐμέ SOPH. OC812 *pândind unde trebuie să locuiesc acum*; (+ dat.) ~ τοῖς ... καιροῖς DEM. 3.7 *a pândi momentele favorabile*.

[ἐπί, ὄρμέω]

έφορμή, ἡς, ἡ *subst.* I cale de atac, năvală: μία δ' οἷη γίνετ' ~ OD. 22.130 *era singura cale de atac*; εὐαντέα δοῦναι ἐφορμῆν A.RH. 4.148 *a oferi o cale de a se apropia*; ἐφορμαῖς τῶν πόλεων τὰς μὲν βία λαβόντες THUC. 6.90 *cucerind cu forța pe unele dintr-ε cetăți*. II acțiune: A.RH. 4.204.

[ἐφορμάω]

έφόρμησις¹, εως, ἡ *subst.* atac naval: τὰ σκάφη ... ὀξέα ἐς τὰς ἐφορμήσεις APP. BC5.106 *corăbii agere pentru atacuri*.

[ἐφορμάω]

έφόρμησις², εως, ἡ *subst.* ancorare în față, loc de ancorare (cu scopul de a observa sau a bloca un dușman), blocadă navală: φυλακὴν σφίσι καὶ ἐφόρμησιν παρασχεῖν THUC. 3.34 *a-și rândui pază și loc de ancorare*; δι' ὀλίγου τῆς ἐφορμήσεως οὔσης THUC. 2.89 *locul de ancorare fiind la mică distanță*; λιμένα καὶ ἐφόρμησιν τῆ στρατιᾶ ἰκανωτάτην THUC. 6.48 *port și loc de ancorare foarte potrivit pentru armată*; ἡ.α.

[ἐφορμέω]

έφορμίζω, *vb.* I a ancora, a trage la țărnuț: ὅπως μὴ ἦ τοῖς Ἀθηναίοις ἐφορμίσασθαι ἐς αὐτόν THUC. 4.8 *pentru a nu li se da posibilitatea atenienilor să ancoreze în (port)*. II a bloca (prin ancorare în față), a supraveghea: (med. + dat.) ἐφορμιούμενος τοῖς πολεμίοις APP. BC5.108 *supraveghindu-i pe dușmani*.

[ἐφορμέω]

έφ-ορμος¹, *ov adj.* ancorat, la ancoră: THUC. 3.76.

[ἐπί, ὄρμος]

έφ-ορμος², *ov, ὁ subst.* blocadă pe mare: THUC. 4.27.

[ἐπί, ὄρμος]

έφ-ορος, *ov adj.* care privește la, *ext.* care veghează asupra: (+ gen.) ἐφόρους γὰς ἄλλους AESCH. *Supp.*674 *alții care veghează asupra țării*. // **έφορος**, ὁ *subst.* I (*subst.*) căpetenie, conducător: στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι AESCH. *Pers.*25 *căpetenii ale marii armate*; SOPH. OC145, σφαγίων ἔφοροι EUR. *Rh.*30 *cei care conduc sacrificiile*. II (*subst.*) efor, magistrat la Sparta și în alte regiuni dorice: (frecv. pl.) THUC. 1.131, XEN. *HG.*3.2.12, PLUT. *Per.*22.2 ἡ.α.

[ἐπί, ὄράω]

έφ-υβρίζω, *vb.* I a lua în batjocură, a-și bate joc, a insulta, a lua peste picior: (abs.) IL. 9.368, PLUT. *Cam.*28.6. (+ dat.) SOPH. *Ai.*1385, ἐφυβρίζων Φιλίππῳ PLUT. *Flam.*9.3 *bătându-și joc de Philippos*; APP. BC4.94, (+ ac.) ἐφυβρίζοντες αὐτοῦ τὴν στρατηγίαν PLUT. *Per.*33.7 *bătându-și joc de strategia lui*; PLUT. *Pyrr.*26.15. id. *Caes.*61.10, ἐφύβριζον ἄλλα τε καὶ εἰ THUC. 6.63 *printre alte insulte mai [intrebau] și dacā ...*; (med. = act.) μὴ 'φυβρίζεσθαι νεκρούς EUR. *Ph.*1663 *a mi-i insulta pe morți*; (+ ac. și dat.) τὰ δεινὰ τῆιδ' ἐφυβρίζει πόλει Καπανεύς EUR. *Ph.*179 *Capaneus aduce acestei cetăți cumplite insulte*. II a exulta (cu răutate): (+ ac.) θυμὸν ἐφυβρίζει SOPH. *Ai.*955 *exultă în sufletul său*.

[ἐπί, ὑβρίζω]

έφύβριστος, *ov adj.* demn de dispreț sau de ocară: LXX *Înf.*17.7. // **έφυβρίστω**, *adv.* într-un mod mârșav: PLUT. *Art.*30.5.

[ἐφυβρίζω]

έφυγον, *ind. aor. act.* de la φεύγω.

έφυγραίνομαι, *vb.* a se umezi: ARSTT. HA636a2.

[ἐφυγρος]

έφ-υγρος, *ov adj.* umed la suprafață. puțin umed: ARSTT. *Pr.*896a17, (neut. subst.) διὰ τὸ ἐφυγρον ARSTT. *Pr.*935a28 *din pricina umezelii*.

[ἐπί, ὑγρός]

έφ-υδάτιος, ἡ, *ov* [ᾶ] *adj.* care iese la suprafața apei: (nimfă) A.RH. 1.1229.

[ἐπί, ὕδωρ]

έφ-υδρος, *ov adj.* I umed, ploios: (zefir) OD. 14.458. II bogat în ape, cu multe ape: (locuri) ARSTT. *Mete.*347a31, id. *Pr.*859b25 ἡ.α.

[ἐπί, ὕδωρ]

έφ-ύλακτέω-ῶ, *vb.* a lătra împotriva: (+

dat.) τοῖς ἡμαρτηκόσι ... ἐφυλακτοῦσαι
PLUT. M.551c *a lăira împotriva celor vino-
vași*; PLUT. M.969f, AESOP. 1.307.

[ἐπί ὑλακτέω]

έφ-υμνέω-ῶ, *vb.* **I** a cânta (pentru), a intona:
(+ *ac.*) παιᾶν' ἐφύμνουv AESCH. Pers.393 *in-
tonau peanul*; ἦν ᾠδῆν δεῖ ἐφυμνεῖσθαι
PLAT. Lg.799a *cântecul pe care trebuie să-l
intoneze*; (+ *adv.*) PLAT. Smp.197e. **II** a in-
voca: τί οὖν μ' ἀνογας τῆδ' ἐφυμνήσαι χθονί;
AESCH. Eu.902 *deci ce îmi poruncești să me-
nești, cântând, acestei țări?*; ἐφυμνεῖτω Δία
SOPH. Ant.658 *șă-l invoce pe Zeus*; σοῖ
κακὰς πράξεις ἐφυμνήσασα SOPH. Ant.1305
*chemând (propr. cântând) asupra ta bles-
tete cumplită*; ARR. An.5.2.6. **III** (spec.) a
îngâna un cântec de doliu: SOPH. OT1275. **IV**
a răsuna (în acord cu): SOPH. Fr.412.

[ἐπί ὑμνέω]

έφύμνιον, ου, τό *subst.* refren (*propr.* „ceea
ce se cântă după imn”): CALL. Ap.98, τόδε
καλὸν ἐφύμνιον ἐπλετο Φοῖβῳ A.RH. 2.713
acest refren frumos era pentru Phoibos.

[ἐφυμνέω]

έφυν, ind. aor. act. de la φύω.

έφ-ὑπερθε(ν), [ὑ] *adv.* (pe) deasupra, de sus:
στοροέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας IL. 24.645 *a
întinde pe deasupra covoaie*; IL. 9.213, OD.
4.150, βωμὸς δ' ~ τέτυκτο OD. 17.210 *a fost
construit un altar deasupra*; τῷ δ' ~ ἄλατο
καὶ τῷγαλμα THEOC. 23.59 *în urma sa a să-
rit (în apă) și statuia*; PLAT. Epigr.16.210,
IOS. A13.130, (+ *gen.*) Φιλύρων δ' ἐφύ-
περθεν ἔασιν Μάκρωνες A.RH. 2.393 *ma-
cronii sunt (= locuiesc) deasupra filyrilor.*

[ἐπί ὑπέρθε(ν)]

Έφύρα, ας, ἡ [ὑ] *subst.* {ion. -η} **I** Ephyra,
nume vechi al Corintului: IL. 6.152. **II** Ep-
hyra, oraș în Thesprotia sau Elida: IL. 2.659,
OD. 1.259, THUC. 1.46 ș.a.

Έφυραῖος, α, ον *adj.* din Ephyra: (pl. *subst.*)
Pl. P.10.55, THEOC. 16.83.

[Έφύρα]

Έφύρηθεν, [ὑ] *adv.* din Ephyra: A.RH. 4.1212.

[Έφύρα, -θεν]

Έφύρηνδε, *adv.* către Ephyra: CALL. Del.42.

[Έφύρα, -δε]

Έφυροι, ων, οί *subst.* efiri, populație din
Epir sau Thessalia: IL. 13.301.

[Έφύρα]

έφ-υστερέω-ῶ, *vb.* a rămâne în urmă, a fi în
întârziere: ὅσα ... ἐφυστερῆκει τοῖς καιροῖς

IOS. A119.28 *cele care erau în întârziere
față de momentul potrivit*; IOS. A118.328.

[ἐπί ὑστερέω]

έφυστερίζω, *vb.* a rămâne în urmă: τὰ
έφυστερίζοντα THUC. 3.82 (*cetățile*) *care
rămăseră în urmă.*

[έφυστερέω]

έφ-ὑφή, ἡς, ἡ *subst.* țesătură: PLAT. Lg.734e.

[ἐπί ὑφή]

έφ-ὑώ, [ὑ] *vb.* |part. pf. pas. ἐφυσμένος| a
ploua asupra: ἐὰν μὴ ἐφυσμένος ἦ XEN.
Cyn.9.5 *doar dacă (puiul de căprioară) nu
este muiat de ploaie.*

[ἐπί ὑώ]

έφῶδης, ου, ὁ *subst.* |var. εφωδ LXX| efod
(efud), tip de veșmânt al Marelui Preot la
evrei, similar gr. έπωμίς: IOS. A13.162.

[εβρ. תִּישָׁב]

έχαδον, ind. aor. act. de la χανδάνω: IL. 4.24
ș.a.

έχάρην, ind. aor. pas. de la χαίρω.

έχεα, ind. aor. act. de la χέω.

έχ-έγγυος, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -
ώτατος| **I** care are sau oferă garanție, cu
chezăsie, *ext.* demn de încredere, sigur: οὔτε
τοῦ θανάτου τῆ ζήμια ὡς έχεγγύω
πιστεύσαντας THUC. 3.46 *fără să ne incre-
dem în pedeapsa cu moartea ca într-una
care oferă o garanție*; έχεγγύωι λόγωι ...
πεισθεῖς' EUR. Andr.192 *convinsă de o
vorbă de încredere*; δόμους έχεγγύους ...
παρασχών EUR. Med.387 *oferindu-mi locu-
ința drept chezășie*; τὴν δόσιν δ' έχεγγυον
τὴν πρόσθε ποιῶ EUR. Ph.759 *înnoiesc fă-
găduiala de a o da (în căsătorie)*; ιδιώτην
... οὐδένα νομίζων έχεγγυον + *gen.* PLUT.
Publ.4.4 *socotind că nici un particular nu
poate fi chezăș pentru ...*; (d. Pericles)
ἀξίωμα πρὸς τοσαύτην έχεγγυον ἡγεμονίαν
PLUT. Per.37.1 *reputație care oferă o ga-
ranție pentru o asemenea funcție*; (+ *inf.*)
τὴν πρὸς Ῥωμαίους έχθραν, οὐκ ὦν ~
<δι>ενεγκεῖν PLUT. Aem.8.10 *fără să ofere
o garanție că va purta ură împotriva roma-
nilor*; (superl.) IOS. A119.178. **II** (pas.) care
a primit o garanție, *ext.* ferit de pericol: (ru-
gător) SOPH. OC284.

[έχω, έγγύη]

έχε-γλωττία, ας, ἡ *subst. propr.* „ținere a
limbii”, suspendare a vorbirii: LUC.
Lex.9.11.

[έχω, γλωσσα]

Ἐχεδημία, ας, ἡ *subst.* Echedemia, denu-
mire mai veche (de la numele lui Echede-
mos, regele Arcadiiei) a locului care se va
numi apoi Academeia (Ἀκαδήμεια): PLUT.
*Thes.*32.5.

[Ἐχέδημος]

ἐχέ-Θῦμος, ον *adj.* care-și stăpânește dorința,
reținut: OD. 8.320.

[ἔχω, θυμός]

ἔχει, I ind. prez. act. 3sg. și med. 2sg. de la
vb. ἔχω. II ind. impf. act. 3sg. de la vb. χέω.
III dat. sg. de la *subst.* ἔχισ.

ἐχέ-κόλλος, ον *adj.* lipicios, cleios, vâncos:
PLUT. *M.*966d, (neut. *subst.* „lipici”) PLUT.
*M.*735e.

[ἔχω, κόλλα]

ἐχέμεν, (ep.) inf. prez. act. de la ἔχω.

ἐχεμῦθῶ-ῶ, vb. a sta tăcut, a tăcea: IOS.
*B11.*468, LUC. *Gall.*2, οὐχὶ δὲ πρὸς μόνον
σέ, ὄν ἐχεμυθήσειν ἠπιστάμην; LUC.
*DDeor.*1.2 [oare] *nu-ți vorbesc doar ție, pe
care te știi că-ți ții gura?*

[ἐχέμυθος]

ἐχεμῦθία, ας, ἡ *subst.* obișnuință de a nu
vorbi, tăcere, discreție: (d. Pythagora) PLUT.
*Num.*8.6, id. *M.*519c ș.a.

[ἐχέμυθος]

ἐχε-νηίς, ἴδος *adj.f.* |contr. ἐχενῆς, -ῆδος|
care ține sau oprește corabia: ἐχενῆδας
ἀπλοίας AESCH. *Ag.*149 *vreme potrivnică ce
oprește corabia; // (iht.) subst.* remoră,
pește ventuză: ARSTT. *HA*505b19, PLUT.
*M.*641a.

[ἔχω, ναῦς]

ἐχε-πευκῆς, ἐς *adj.* ascuțit, tăios: (săgeată)
IL. 1.51, id. 4.129

[ἔχω, πεύκη]

ἐχεσκον, impf. iter. de la ἔχω.

ἐχέ-στονος, ον *adj.* care aduce un geamăt,
dureros: (săgeată) THEOC. 25.213.

[ἔχω, στόνος]

ἐχέτης, ου, ὁ *adj.m.* care deține, avut: Pl.
*Fr.*304.

ἐχέτλη, ης, ἡ *subst.* mâner al plugului: HES.
*Op.*467, A.RH. 3.1325, τῆς ἐχέτλης ἐχόμενον
PLUT. *M.*169c *ținând mânerul plugului.*

[ἔχω]

ἐχευ-, forme de aor. de la χέω.

ἐχέ-φρων, ον *adj.* |gen. -ονος| care are min-
te, cuminte, înțelept: ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ~ IL.
9.341 *bărbat bun și cuminte; (frecv. d. Pe-
nelopa)* OD. 24.198, (regi) HES. *Th.*88,

AESOP. *Fab.dod.*202.

[ἔχω, φρήν]

ἐξησθα, (ep.) conjct. aor. prez. de la ἔχω: IL.
19.180.

ἐχθαίρω, vb. |impf. ἤχθαιρον, aor. ἤχθηρα;
med. viit. ἐχθαροῦμαι| {dor. prez. 3pl. ἐχ-
θαίροντι Theoc., aor. ἤχθαρα [θᾶ] Plut.} a
urî, a dușmăni, a vrăjmăși: (+ ac. pers.) οὐδὲ
Μενοιτιάδην ἐχθαίρει IL. 17.270 *nu-l ura pe
fiul lui Menoitios; OD.* 3.215, τοὺς πάντας
ἐχθαίρω θεοὺς AESCH. *Pr.*975 *îi urăsc pe
toți zeii; οὐ ἐχθαίρω σ' EUR. Alc.*179 *nu te
urăsc; AR. Ra.*1425, PLB. 21.22.8 ș.a., (fi-
gură etimologică) τοσοῦτον ἐχθος ἐχθαίρω
σ' ἐγὼ SOPH. *El.*1034 *eu nu te urăsc atât de
mult (propr. cu o atât de mare ură); (pas.)*
AESCH. *Ch.*241.

[ἐχθος]

ἐχθαρτέος, α, ον *adj.vb.* demn de ură: SOPH.
*Ai.*679.

[ἐχθαίρω]

ἐχθές, *adv.* {eol. ἐχθεος Theoc. 30.7} (= χθές)
ieri: ἀλλ' οὐκ ἐκούεις σὺ γ' ἐχθές AR. *Lys.*745
dar tu nu erai însărcinată ieri?; XEN.
*Cyr.*6.3.11, οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς ~ οὐδὲ
πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας LXX 4.10 *nu sunt în
stare nu de ieri și nici de alaltăieri; ~ καὶ
πρῶην ISOC.* 6.27 *ieri sau alaltăieri (= de
curând); NT In.*4.52, APP. *BC*4.119 ș.a.

[χθές]

ἐχθίζινός, ἡ, ὄν *adj.* de ieri: MEN. *Fr.*252.

[ἐχθές]

ἐχθιόνως, *adv.* cu mai multă dușmănie:
XEN. *Smp.*4.3.

[adv. comp. de la ἐχθρῶς]

ἐχθίστατος, superl. de la ἐχθιστος: LUC.
*Trag.*246.

ἐχθιστος, η, ον *adj.* superl. de la ἐχθρός.

ἐχθίων, ον *adj.* comp. de la ἐχθρός.

ἐχθοδοπέω-ῶ, vb. a se face dușman cuiva, a
se învrăjbi cu: (+ dat.) μ' ἐχθοδοπησῶ
ἐφήσεις Ἡρῆ IL. 1.518 *mă vei face să mă
învrăjdesc cu Hera.*

[cf. ἐχθος, + sufix -δοπος]

ἐχθοδοπός, ἡ, ὄν *adj.* urât, dușmănos, nepri-
etenos: φῶτ' ἐχθοδοπόν SOPH. *Ph.*1137 *fi-
ință odioasă; (război)* AR. *Ach.*226, (drum)
PLAT. *Lg.*810d, (ochi) A.RH. 4.1669, (+
dat.) τοῖά μοι ...ἀνεστέναζες ... ἐχθοδόν'
Ἀτρείδαις SOPH. *Ai.*931 *îmi boceai atâtea
vorbe de ură împotriva atrizilor.*

[ἐχθοδοπέω]

ἔχθος, εος-ους, τό *subst.* ură, dușmănie: Διὸς ~ ἄλσπράμενος OD. 9.277 *ferindu-se de ura lui Zeus*; πλεῖστον ~ ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν AESCH. *Pers.*284 *multă ură atunci când auzi numele de Salamina*; (+ gen.) δε-ξάμενοι κατ' ~ ἤδη τὸ Λακεδαιμονίων THUC. 1.103 *mănați de ura împotriva lacedemonienilor*; THUC. 3.101, HDT. 9.15, ARR. *An.*2.15.6, (+ dat.) ἐς ~ ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίου EUR. *Ph.*879 *am ajuns să fiu urât de copiii lui Oidip*; PLUT. *Oth.*17.5, (figură etimologică) ~ ἐχθήρας μέγα SOPH. *Ph.*59 *nutrind o mare ură*; (pl.) μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ Τρώων καὶ Δαναῶν IL. 3.416 *voi născoci amarnice motive de ură între troieni și danai*; HDT. 3.82.

[cf. lat. *extra* „din afară”, ἔχθρος / lat. *hostis* „cel din afară > dușman”]

ἔχθρα, ας, ἡ *subst.* {ion. ἔχθρη Hdt.} ură, dușmănie, vrăjmășie: νικᾷ ἀρετῇ με τῆς ἔχθρας πολὺ SOPH. *Ai.*1357 *pentru mine valoarea contează cu mult mai mult decât dușmănia* (propr. *valoarea mă învinge cu mult mai mult decât ura*); καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας HDT. 7.145 *a pune capăt dușmăniilor*; γνώσεται δ' ἔχθραν ἐμήν EUR. *Andr.*1006 *vei cunoaște ura mea*; ἔχθραν ἐς τοὺς Ἀργεῖους ... ἐποίησαντο THUC. 1.56 *au început să-i urască pe argieni*; τὴν μὲν τοῦ Μήδου ἔχθραν ἀνιέντας THUC. 3.10 *potolindu-și ura față de mezi*; οὐ δι' ἔχθρας οὐδετέρω γενήσομαι AR. *Ra.*1412 *nu voi intra în dușmănie cu nici unul din cei doi*; ἐν ἔχθρα ὄντες πρὸς αὐτούς NT *Lc.*23.12 *fiind în vrăjmășie cu ei*; κατὰ ἔχθραν THUC. 4.24 *din dușmănie*; = πρὸς ἔχθραν DEM. 8.1 *ș.a.* [cf. ἔχθος]

ἔχθραίνω, *vb.* {impf. ἤχθραινον, viit. ἔχθρανῶ, aor. ἤχθρηνα sau ἤχθρᾶνα} a urî, a se purta dușmănos, a dușmăni, a fi ostil: (+ ac.) XEN. *Ages.*11, 5, (+ dat.) τοῖς ψευδέσιν τῶν ἀνθρώπων ἔχθραίνει τό θεῖον AESOP. 1.28 *divinitatea se poartă dușmănos cu oamenii mincinoși*; οἱ ἔχθραίνοντές μοι ἀδίκως LXX *Ps.*34.19 *cei care mă dușmănesc pe nedrept*; LXX *Num.*25.17, id. *Deut.*2.9, (abs.) PLAT. *Fr.*136.

[ἔχθρα]

ἔχθρεύω, *vb.* a fi dușman: LXX *Num.*33.55, (+ dat.) ἔχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου LXX *Ex.*23.22 *voi fi dușman dușmanilor tăi*; LXX *2Mac.*10.26.

[ἔχθρος]

ἔχθρία, ας, ἡ *subst.* dușmănie: LXX *Gen.*26.21.

[ἔχθρα]

ἔχθρο-δαίμων, *on adj.* {gen. -ονος} urât de zei: SOPH. *OT*816.

[ἔχθρος, δαίμων]

ἔχθρό-ζενος, *on adj.* dușmănos cu străinii, inospitalier, nepriimator: (+ dat.) AESCH. *Pr.*727, (case) EUR. *Alc.*558.

[ἔχθρος, ξένος]

ἔχθροποιέω-ῶ, *vb.* a face dușman: τοὺς φίλους ... ταῖς εὐεργεσίαις ~ APP. *BC*5.60 *îi face pe prietenii mei dușmani prin binefacerile sale*.

[ἔχθρος, ποιέω]

ἔχθροποιός, *όν adj.* care provoacă dușmănie: APP. *BC*1.54.

[ἔχθροποιέω]

ἔχθρός, ἄ, ὄν *adj.* {comp. ἐχθρότερος și ἐχθίων, superl. ἐχθιστος, ἐθίστατος, ἐχθρότατος} I (pas.) urât, nesuferit, detestat, odios: (+ dat.) ~ μοι κείνος ὁμῶς Αἴδαο πύλησιν IL. 9.312 *îmi este urât precum porțile Hadesului*; OD. 21.147, AR. *Eq.*934, τὴν σαυτοῦ θεοῖς ἔχθρᾶν αἰσχροκέρδειαν DEM. 25.195 *dorința ta rușinoasă de căstig nesuferită zeilor*; τὴν μὲν πόλιν ἔχθρᾶν τῇ πόλει πεποίηκεν DEM. 21.173 *a învrăjbit o cetate cu cealaltă cetate*; (+ gen.) τὸν Διὸς ἐχθρόν AESCH. *Pr.*120 *cel urât de Zeus*. II (pas.) care urăște, dușmănos, dușman: AESCH. *Pr.*509, (+ gen.) ὕβριος ἔχθρᾶν ὁδὸν εὐθυπορεῖ Pl. *O.*7.90 *ține calea cea dreaptă care urăște insolenta*. // (frecv.) ἔχθρός, οὐ, ὁ *subst.* dușman, inamic: (d. Eteocles și Polyneikes) ~ σὺν ἐχθρῶ στήσομαι AESCH. *Th.*675 *voi sta ca un dușman împreună cu un alt dușman*; κρατοῦντές τε τῶν ἐχθρῶν THUC. 1.70 *luându-i în stăpânire pe dușmanii*; λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου LXX *Deut.*28.48 *vei sluji dușmanilor tăi*; NT *Mt.*5.43, APP. *BC*1.14 *ș.a.* // ἔχθρῶς, *adv.* {comp. ἐχθρόνως Xen. și ἐχθροτέρως, superl. ἐχθρότατα Ios.} cu dușmănie, dușmănos: XEN. *Smp.*4.58, PLUT. *M.*82a, (frecv.) ~ ἔχειν *a se purta cu dușmănie*; τῶν νήσων τούτων τάς πολλὰς ... φιλίας ἐποίησεν ~ ἐχούσας πρότερον DEM. 20.77 *pe multe dintre insule le-a predat prietenoase după ce mai înainte erau dușmănoase*; IOS. *Vit.*392, PLB. 4.32.4, (comp.) ἐνιοὶ καὶ ἐχθρόνως ἔχουσιν ἢ πρὶν λαβεῖν XEN. *Smp.*4.3 *unii mă*

detestā mai mult decât înainte.

[cf. ἔχθος]

ἐχθρώδης, ες *adj.* dușmănos. // **ἐχθρωδῶς**, *adv.* cu dușmănie: διέθηκεν πρὸς αὐτὰ ... ~ IOS. B11.475 *a făcută să le devină dușman.*

[ἐχθρός]

ἐχθω, *vb.* |gener. prez. și impf. 3sg. pas. ἵχθετο, 3pl. ἵχθοντο| a urî, a detesta: οὐ δικαίως θάνατον ἔχθουσιν βροτοί AESCH. Fr.353 *muritorii nu urăsc pe drept moartea*; SOPH. Ai.459, (+ ac. dublu) ταῦτά τοί σ' ἔχθει πόσις EUR. Andr.212 *pentru acestea te urăște soful*; (med.-pas.) (+ dat.) ἐχθόμενός περ Ἀθήνη OD. 4.502 *urât de Atena*; κολοσσῶν ἔχθεται χάρις ἀνδρί AESCH. Ag.417 *grația statuilor este urâtă de bărbat.*

[ἔχθος]

ἐχιδνα, ης, ἡ *subst.* viperă, năpârcă: HDT. 3.109, ἐχιδνης ἰός SOPH. Tr.771 *venin de viperă*; ARSTT. Mir.845a8 *ș.a.*, (fig.) (d. Ismena) κατ' οἴκουσ ὡς ἐχιδν' ὑφειμένη λήθουσα SOPH. Ant.531 *ca o năpârcă furisată pe ascuns în casa mea*; γεννήματα ἐχιδνῶν NT Mt.12.34 *pui de viperă.*

[ἔχις]

***Ἐχιδνα**, ης, ἡ *subst.* (mitol.) Echidna, monstru (jumătate fată, jumătate șarpe), născut din Phorkys și Keto: HES. Th.297, EUR. Ph.1020 *ș.a.*

[cf. ἔχιδνα]

***Ἐχιδναῖος**, α, ον *adj.* născut din Echidna sau al Echidnei: CALL. Fr.515.

[Ἐχιδνα]

***Ἐχινάδες**, ὠν, αἱ *subst.* Echinade, grup de insule din Marea Ionică, grupate în apropiere de locul unde se varsă râul Acheloos din prefectura numită azi Akarnania: HDT. 2.10, THUC. 2.102, APP. Praef.16 *ș.a.*

***Ἐχίνοι**, ὠν, αἱ *subst.* IL. 2.625, HES. Fr.193.17, EUR. IA286, A.RH. 4.1230 *ș.a.*

ἐχινέες, ἑὼν, αἱ *subst.* |var. ac. ἐχίνας Arstt. Mir.832b3| (pl.) (zool.) șoareci spinoși (propr. „arici”), în Libya: HDT. 4.192.

[ἐχίνος]

ἐχίνο-μήτρα, ας, ἡ *subst.* (zool.) tip de arici de mare de mari dimensiuni (propr. „pân-tece de arici”), *Echinus melo*: ARSTT. HA530b6.

[ἐχίνος, μήτρα]

ἐχινό-πους, ποδος, ὁ *subst.* (bot.) piciorul ariciului, tip de scaiete: PLUT. M.485a.

[ἐχίνος, πούς]

ἐχίνος, ου, ὁ *subst.* |dor. ac. pl. ἐχίνωσ Ar. Ach.879| I (zool.) 1 arici, *Erinaceus europaeus*: ARSTT. HA490b29, id. Rh.1393b26, LXX Is.13.22 *ș.a.* 2 arici de mare: τῶν ἐχίνων ... μήτηρ ... θαλαττίων PLAT. Euthd.298d *mamă a aricilor de mare.* II (anat.) al treilea compartiment al stomacului rumegătoarelor, foiosul (*omasum*): ARSTT. PA674b14, id. HA507b7, CALL. Fr.527a. III (jur.) casetă, urnă, vas (în care se depun actele procesului): τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐμβαλέσθαι εἰς τὸν ἐχίνον DEM. 48.48 *a depune copiile în urnă*; DEM. 45.17, id. 49.65, ARSTT. Ath.53.2, LUC. Syr.D.29 *ș.a.* IV oală (cu gură largă): AR. V.1436, MEN. Epit.fr.185. V (spec.) parte ascuțită a zăbalei: AR. Eq.10.6.

[prob. derivat din ἔχις]

***Ἐχίνος**, ου, ὁ *subst.* Echinos, oraș în Thessalia, în regiunea Phthiotis, în NE coastei golfului Maliakos: DEM. 9.34, PLB. 18.3.12 *ș.a.*

***Ἐχινούς**, οὔντος, ὁ *subst.* v. Ἐχίνος: (com. joc de cuvinte cu ἐχίνος „arici”, și atunci fig. fie se are în vedere părul pubian, fie indică diverse cavități, și atunci este mai probabil să trimită la sexul femeii în ansamblu) AR. Lys.1169.

ἐχινώδης, ες *adj.* asemănător cu un arici, spinos: ARSTT. Mir.832b3.

[ἐχίνος]

ἔχις, εως, ὁ [ἰ] *subst.* |rar. fem. ἡ; var. gen. sg. ἔχιος, gen. pl. ἔχεων și ἐχίων, ac. pl. ἔχεις și ἔχιας| viperă: PLAT. Smp.217e, ARSTT. HA511a16, ὁ Φιλοκτίτης ὑπὸ τοῦ ἔχεως πεπληγμένος ARSTT. EN1150b9 *Philoctetes mușcat de viperă*; AESOP. 1.92, PLUT. Aet.918c, (fig.) ~ πολὺς ἀνθρωπὸς ἐστὶν οὗτος MEN. Dysc.480 *acest om cărunt este o viperă*; DEM. 25.96 *ș.a.*

[prob. din același R. i.e. cu ὄφις]

ἔχμα, ατος, τό *subst.* I sprijin, reazem, proptea: ἔχματα πύργων IL. 12.260 *reazem pentru turnuri*; IL. 13.139, πολλὰ ... ἔχματα νηῶν IL. 14.410 *multe [pietre] proptele pentru corăbii.*

II piedică: (d. un arbore scos din rădăcini) σὺν αὐτοῖς ἔχμασι γαίης A.RH. 1.1200 *cu toată împotrivirea pământului*; ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων IL. 21.259 *îndepărtând piedicile din șanț.* III barieră, protecție, pavăză: (+ gen.) ~ βολάων A.RH. 4.201 *pavăză împotriva aruncărilor*; A.RH. 4.201.

[ἔχω]

ἐχόμενα, *adv.* (part. prez. de la ἔχω) în vecinătate: (+ gen.) LXX *Jud.* 19.14, id. *2Rg.* 16.13 ș.a.

[ἔχω]

ἐχόντως, *adv.* [cf. *βουνεχόντως*] (de la part. prez. act. al vb. ἔχω) *propr.* având (mintea) la sine, *ext.* în mod chibzuit, în mod inteligent: (în locut. ~ νοῦν) οὐδένα νόον ~ HDT. 4.36 *fārā nici o noimă*; ἐχόντως νοῦν σύ τε πάντα εἶπες PLAT. *Lg.* 686e *le-ai spus pe toate chibzuit*; ISOC. 5.2, id. 15.128 ș.a.

[ἔχω]

ἐχραε, aor. 3sg. de la χράω¹.

ἐχρη, ind. impf. act. 3sg. de la χράω³.

ἐχρήν, impf. act. 3sg. de la χρήν.

ἐχρῶς, ἄ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] I robust, puternic, sigur, trainic: (port) THUC. 4.8, χωρίον ἐχρῶν ISOC. 9.30 *loc întărit*; ταῦτα ... ἐχρῶ ὑμῖν παρέξεσθαι THUC. 1.32 *a vă oferi [poziții] trainice*; ἐν τῷ ἐχρῶ εἶναι THUC. 7.77 *a fi în siguranță*; τὴν ἐλπίδα ... ἐχρῶν εἶχον THUC. 7.41 *aveau o speranță trainică*; ἐχρωτέρα δύναμις THUC. 1.42 *o putere mai mare*; λόγος ~ THUC. 3.83 *cuvânt puternic*; ἐποίει μάχην ἐχρῶν PLB. 2.30.7 *a dat o luptă puternică*; XEN. *Cyr.* 8.5.8, PLUT. *Sert.* 10.3, id. *Pyrr.* 22.7 ș.a. II (d. pers.) puternic: ὅστις ἐχρωτάτος, τοῦτον φίλον ἔχειν THUC. 1.35 *să-l aveți prieten pe cel care este cel mai puternic*; πρὸς τοὺς καλοὺς οὐκ ἦν ~ PLUT. *Sol.* 1.6 *nu era puternic (= avea o slăbiciune) față de cei frumoși*. // ἐχρῶν, τό *subst.* forță: THUC. 5.109. // ἐχρῶς, *adv.* [comp. -ώτερον] în mod sigur, strașnic: THUC. 5.26, ἐκοσμοῦντο ἐχρωτέρον THUC. 8.24 *împodobeau mai strașnic [cetea]*.

[cf. sanscr. *sāhuri-* „victorios”; nu este exclusă o influență secundară a lui ἔχω]

ἐχρῶτης, ητος, ἡ *subst.* trăinicie, forță: IOS. A15.403, id. *Vit.* 77.

[ἐχρῶς]

ἐχυτο, aor. 3sg. pas. de la χέω: OD. 22.88

ἔχω, vb. [ind. impf. εἶχον, viit. (R. prez.) ἔξω sau (R. aor.) σχήσω, aor. ἔσχον, pf. ἔσχηκα, m.m.c.p. ἐσχέκειν, conjct. aor. σχῶ, opt. aor. σχοίην (în compuzi -σχοῖμι), imper. σχέσ, inf. aor. σχεῖν, inf. pf. ἐσχηκέναι, part. viit. ἔξων, -ουσα, -ον și σχήσων, -ήσουσα, -ήσον, part. aor. σχών, -οῦσα, -ον, part. pf. ἐσχηκώς, -κυῖα, -κός; *med. ind. impf.* εἰχόμεν, viit.

ἔξομαι și σχήσομαι, aor. ἐσχόμεν, pf. -ἔσχημαι (în compuzi), m.m.c.p. ἐσχήμεν, conjct. aor. σχῶμαι, opt. aor. σχοίμεν, imper. prez. ἔχου, imper. aor. σχοῦ, inf. aor. σχέσθαι, part. aor. σχόμενος; *pas.* viit. σχεθήσομαι, aor. ἐσθέθην [ep. impf. fārā augment ἔχον Hom., impf. iter. ἐχεσκον Hom., Hes., conjct. prez. act. 2sg. ἔχησθα II. 19.180, inf. viit. ἐξέμεν Hom., A.Rh. sau ἐξέμεναι Call. *Aet.fr.* 75.27, aor. σθέθον, 3sg. ἔσθεθε și σθέθε, 3pl. ἔσθεθον și σθέθον Hom., A.Rh., 3du. ἐσθεθέτην II., imper. 3sg. σχεθέτω Od., inf. aor. σθέμεν II. și σχεθέειν II.; *med. imper. aor.* 2sg. σθέο II., A.Rh., 2pl. σθέσθε Hom.] (gener. „a avea, a ține”) I (*act.*) I (*tranz.*) a (gener.) a avea, a ține, a deține, a poseda: (+ ac.) ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκείνοι IL. 18.188 *aceia au armele*; ἔλων ἔχει γέρας αὐτός IL. 1.507 *smulgându-i darul de cinste, îl ține el*; χλαῖναν πορφυρέην ... ἔχε ... Ὀδυσσεύς OD. 19.225 *Odysseus avea o haină porfirie*; (d. p̄r.) κόμην ἔχων AR. *Nu.* 14 *având părul lung / plete*; πολιὰς ἔχουσιν ISOC. 12.3 *au părul alb*; (d. avere, bunuri, part. subst. ὁ ἔχων „cel care are, bogatul”) ἔστι ~ καὶ τάλλοτρία, καὶ οὐχ ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ αὐτῶν ἔχουσιν DEM. 7.26 *poți deține lucrurile altora și nu toți cei care dețin au propriile lucruri*; (d. funcții, meserii) ὅσοι τέχνας ἔχουσιν LYS. 24.19 *cei care au meserii*; (d. vârstă) ἐπεὶ δὲ ἔχοιεν τὴν ἡλικίαν ἦν σὺ νῦν ἔχεις XEN. *Cyr.* 1.6.34 *dacă ar avea vârsta pe care tu o ai acum*; (indicând o poziție) ἐν δεξιᾷ / ἐν ἀριστερᾷ ~ τινα *a avea pe cineva în dreapta / în stânga*; (în navigație) αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες OD. 3.171 *având (insula) în stânga*; ἐν δεξιᾷ μὲν εἶχον Παίονας, ἐν ἀριστερᾷ δὲ Σιντούς THUC. 2.98 *îi avea în dreapta pe paioni, iar în stânga pe sintoi*; (d. obiecte ca subiect) εὐνή ... ἀράχνια κεῖται ἔχουσα OD. 16.35 *patul zace având pânze de păianjen*; (+ ac. dublu) εἰδὼν δὲ τοὺς ὄρνις ἔχητε συμμαχοῦς AR. *Av.* 16.10 *dacă ați avea păsările drept aliați*; (+ ac. și element predicativ suplimentar) οὐχ ὑποτελεῖς ἔχοντες φόρου τοὺς συμμαχοῦς THUC. 1.19 *scutindu-i pe aliați de impozit*; XEN. *Cyr.* 4.2.2, (+ ac. și prep.) οὐπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα SOPH. *Ai.* 663 *nam avut parte de ceva bun din partea argienilor*; εἰδὼν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις NT

In.13.35 dacă aveți iubire unii față de ceilalți; (d. abstr. în diverse expresii, uneori fără a folosi în traducere vb. „a avea”) μέγ' ἔμειο ποθὴν ἀπέοντος ἔχουσιν IL. 6.362 *ei mă doresc mult atunci când lipsesc;* ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει HDT. 7.3 *după cum umblă vorba (= se rovestește) despre el;* ἀγανάκτησιν ἔχει THUC. 2.41.3 *poartă mânie;* ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει THUC. *Epigr.7.45 primește laudă din partea multora;* ταῦτ' ὄργην ἔχει DEM. 10.45 *acestea produc mânie;* αἰτίαν ἔξεως XEN. *An.7.1.8 vei fi învinut;* ταύτην εἶχε τὴν γνώμην XEN. *Cyr.8.2.14 avea această părere;* AR. *Ra.1422,* ~ τὴν γνώμην πρὸς τινα *a înclina către cineva / a fi dispus față de cineva;* πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἴσσον εἶχον τὴν γνώμην ὥστε ξυμβαίνειν THUC. 3.25 *erau mai puțin dispuși să se înțeleagă cu atenienii;* βίον ~ PLUT. *Cat.Ma.1.1 a-și duce viața / a trăi;* ἐν ἡμῖν ~ τὰς ἐλπίδας PLUT. *Cor.33.9 a-și pune speranțele în noi;* ἐν παρασκευῇ τὸν στρατὸν ~ PLUT. *Pyrrh.29.2 a fine armata pregătită;* πράγματα ~ THUC. 8.48 *a avea dificultăți;* PLAT. *Th.174b,* (dar cu un sens diferit) οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα THUC. 3.72 *cei care defին frâiele (puterii);* ἱκανὸν ... ἔλεγχον ἔχειν DEM. 22.22 *a avea o dovadă suficientă;* ταύτην τὴν ἐπιστήμην ἔχετον PLAT. *Euthd.273e defineseți (= stăpâniți) această știință;* ἡσυχίαν σχήσει DEM. 1.14 *va avea liniște;* ~ τον νοῦν (πρὸς τινα) *a-și îndrepta atenția / a fi atent (către / la cineva);* τὸν νοῦν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔχων EUR. *Ph.1418 fără să se mai gândească la el;* ἐν νῶ ~ *a avea de gând;* (+ inf.) ἐν νῶ ἔχετον ἐπιδεικνύναι ταύτην τὴν σοφίαν PLAT. *Euthd.274a aveți de gând să înfățișați această învățătură.* **h** a opri (pentru sine): διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν IL. 9.333 *împărtea puțin (prăzi), oprea multe.* **c** a lua sau a avea (în stăpânire), a ocupa: βίον δ' αὐτοὶ ... ἔχομεν OD. 16.384 *să-î luam noi avutul;* τὴν δὲ Τορώνην ἐν φυλακῇ εἶχεν THUC. 4.129 *țineau sub pază Torone;* ἔσχον Ἀθηναῖοι Μέγαρα THUC. 1.103 *atenienii au ocupat Megara;* Λέπιδον δὲ Λιβύην ~ εἴωντες PLUT. *Ant.30.6 îngăduind ca Lepidus să ia în stăpânire Libya;* (abs.) AR. *Eq.948.* **d** a avea de soție, a avea o relație cu cineva: τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε IL. 3.123 *fiul lui Antenor o avea de soție;* οὗ εἶχε τὴν

ἀδελφὴν Σιτάλκης THUC. 2.29 *Sitalkes o avea de soție pe sora lui;* (d. Harmodios și Aristogheiton) ἐραστὴς ὢν εἶχεν αὐτὸν THUC. 6.54 *fiindu-i iubit, a avut o relație cu el;* ~ μὲν οὐκ ἀρνούμενος Κλεοπάτραν PLUT. *Ant.31.3 fără a tăgădui că are o relație cu Cleopatra.* **e** a avea în stăpânire, (d. orașe, case), a locui: θεοὶ ... Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες IL. 1.18 *zeii care au în stăpânire (= locuiesc) sălașul de pe Olympus;* ὅσοι νήσους εἶχον THUC. 1.5 *cei care locuiau în-sule;* (d. păsări) εὐδρόσους γῆς τόπους ἔχετε AR. *An.246 aveți în stăpânire Jimburile bine irigate ale pământului.* **f** a avea în grijă, a se ocupa de, a conduce: δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα OD. 2.22 *cei doi se ocupau mereu de moșia părintească;* ὅστις εἶχε τὰς ... ἀγέλας XEN. *Cyr.7.3.7 cel care avea în grijă cirezile;* ὅπως οἱ πολέμοι ἀμφὶ ταῦτα ἔχοιεν XEN. *An.5.2.26 pentru ca dușmanii să se ocupe de aceste.* **g** a avea (în mână), ext. gener. a ține: στέμματα' ἔχων ἐν χερσίν IL. 1.14 *finând în mâini bentițe;* νεβρόν ἔχοντ' ὄνυχεςσι IL. 8.248 *finând în gheare un pui de cerb;* κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες OD. 10.42 *propr. având împreună mâinile goale, sc. cu mâinile goale;* ἔχε τριώβολον AR. *Eq.51 fine (= iată) trei oboli!;* (fig.) ἐκτὸς ~ πόδα Pl. *P.4.289 a fine piciorul în afară (= a fi exclus);* (+ pron. reflexiv) ἐκποδῶν ~ ἐμαυτὸν XEN. *Cyr.6.1.37 a mă fine departe (= a-mi lua tălpășița);* AESCH. *Pr.344,* (spec.) ἐν γαστρὶ ~ *a fine în rântec (= a fi însărcinată);* NT *Mt.1.18* ș.a., (abs.) ἔχουσιν δὲ αὐτὴν ἀληθεῖ λόγῳ HDT. 5.41 *fiind însărcinată cu adevărat.* **h** a ține în pază, a păzi, a proteja, a primi: Διὸς αἴση, ἧ μ' ἔξει παρὰ νηυσί IL. 9.609 *prin voia lui Zeus, care mă va păzi la corăbii;* θεοὶ ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιίδα ἔχετε καὶ ἥρωες THUC. 2.74 *zei și eroi care păziți pământul Plateei;* ἔχε χροά χαλκκα τεύχεα IL. 22.322 *armele de bronz protejau pielea;* ἔχε με παρητημένον NT *Lc.14.18 primește-mă pe mine care cer iertare (= te rog să mă ierți).* **i** (milit. +/- κέρας „flanc / aripă”) a susține: τὸ δὲ δεξιὸν κέρας Πρωτόμαχος εἶχε πεντεκαίδεκα ναυσί XEN. *HG1.6.30 Protomachos susținea flancul drept cu 15 corăbii;* THUC. 1.48. **j** a ține în ospetie, a găzdui: τρεῖς δὴ μιν νύκτας ἔχον OD. 17.515 *l-am găzduit trei nopți.* **k** a susține, a propti: ἔχει δὲ τε κίονας αὐτὸς μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ

οὐρανὸν ἀμφίς ἔχουσι OD. 1.53 (*Atlas însuși susține coloane lungi, care țin de-o parte și de alta pământul și cerul*). **l** a ține, a păstra: εἰν ἀγορῆ σθένος ἔξομεν IL. 18.274 *vom păstra puterea (armatei) în piață*; (fig.) ἔχε σιγῆ μῦθον OD. 19.502 *propr. păzește-ți vorba în tăcere*, sc. *ține-ți gura*. **m** a ține (separat), a despărți: δ' ἢ κληῖδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι IL. 22.324 *pe unde clavicula desparte gâtul de umeri*. **n** a ține în loc sau departe, a opri, a înceta, a împiedica (pe cineva de la ceva): (+ ac.) οὐδέ μιν ἔσχε πόντος IL. 21.58 *nu l-a oprit marea*; τοὺς ... ἔχε φυσίωντας IL. 4.227 *ținea locului [caii] care sforăiau*; σχίσω πόλεμον IL. 24.670 *voi opri războiul*; πᾶρὰ νηυσὶν ἔχεις ... ἑταίρους IL. 16.204 *ii oprești pe tovarăși la corăbii*; οὐκ ἐδύναντο σχεῖν τὸ ρεῦμα XEN. HG5.4.58 *nu izbuteau să oprească șuvoiul (de sânge)*; σχεθέτω φόρμιγγα OD. 8.537 *să înceteze (să cânte) din liră*; ἔχε στόμα EUR. Supp.513 *ține-ți gura! (= taci!)*; (+ ac. și gen. „a ține pe cineva departe de ceva”) σχέθε δ' ὅσσε γόοιο OD. 4.758 *și-a ținut departe ochii de plâns (= s-a abținut din plâns)*; τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων IL. 2.275 *pe ticălosul cărtitor l-a aținut (= l-a oprit) de la cuvântări*; πᾶς ἀσκὸς δὴ ἄνδρας ἔξει τοῦ μὴ καταδῦναι XEN. An.3.5.12 *fiecare burduf va ține doi oameni să nu se scufunde*; (+ inf.) ἔσχον μὴ κτανεῖν EUR. Andr.686 *m-am stăpânit să n[on]ucid*. **o** a împiedica, a sili: χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις OD. 14.239 *[il] împiedica glasul puternic al poporului*. **p** a cuprinde, a închide, a conține: [τεῖχος] ... ληῖδα πολλήν ἐντὸς ἔχον ρυοίτο IL. 12.8 *zidul să protejeze închizând înăuntru prada bogată*; πίθοι ... θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες OD. 2.341 *chipuri ce conțin înăuntru băutura zeiască*; οὐς ὄδ' ἔχει χῶρος οὐρεσιβώτας SOPH. Ph.1147 *(bestii) de pe munte pe care le cuprinde acest ținut*. **q** a face să iasă, a produce, a purta: πῆληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε IL. 16.105 *coiful lovit făcea să iasă un sunet*; (d. cetatea Atena) μόνη οὔτε τῷ πολεμῖω ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει THUC. 2.41 *singura care nu poartă mânie dușmanului ce o atacă*. **r** a acoperi, a învălui: οὐδέ ποτ' αἶθρη κείνου ἔχει κορυφήν OD. 12.75 *niciodată nu-i senin pe vârful aceiui [munte]*; **s** a ține la un loc, a lega: IL. 24.453, οὐ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν OD. 11.219 *muşchii nu mai țin*

cărnuri și oase. **t** a nascoci: νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ OD. 14.490 *a nascocit acest gând în minte*. **u** a ține piept, a rezista: σχήσουσι πελώριον Ἴκτορ' Ἀχαιοί IL. 11.820 *aheii îi vor ține piept uriașului Hector*. **v** a ține (într-o direcție), a conduce, a mâna, a îndrepta: IL. 3.263, ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους IL. 5.240 *mânau caili cei repezi spre fiul lui Tydeus*; τὼ μὲν δὴ χεῖρας τε καὶ ἔγχεα ... ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην IL. 5.569 *își îndreptau mâniile și lăncile unii împotriva celorlalți*; ἀλλ' ἐπὶ ἔργῳ θυμὸν ἔχων HES. Op.445 *îndreptându-ți atenția la munca ta*; SOPH. Ai.1119. **w** a fi în stare, a putea: (+ inf.) οὐδέ πόδεσσιν εἶχε στηρίξασθαι IL. 21.242 *nu se mai putea ține pe picioare*; ὦν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἶπειν ... ὀπόθεν ἐσῆλθον THUC. 6.2 (*lestrigoni*) *despre al căror neam eu nu pot spune de unde au venit*; πολλὰ μὲν οὖν ἂν τις ἔχοι ... λέγειν XEN. HG5.4.1 *cineva ar putea spune multe*; οὐκ ἔχω φράσαι EUR. Ion540 *nu pot spune*; EUR. Hipp.658, καταφαγεῖν οὐκ ἔχω AR. Pl.1174 *nu am ce să mănânc*; (+ propr.) οὐκ ἔχω ἔγωγε ὅπως σοι εἶπω ὁ νοῦ PLAT. Euthphr.11b *nu-ți pot spune ce am în minte*; οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω SOPH. Tr.705 *nefericita de mine, nu mai știi ce să cred*. **x** (d. stări, sentimente) a avea în stăpânire, a cuprinde: Δία δ' οὐκ ἔχε ... ὕπνος IL. 2.2 *pe Zeus nu-l lua somnul*; OD. 15.7, Μενέλαον ἔχε τρόμος IL. 10.25 *tremurul îl cuprindea pe Menelaos*; αἰδώς μ' ἔχει EUR. Or.460 *rușinea mă cuprinde*; (+ ac. direct și de relație) σε οἶνος ἔχει φρένας OD. 18.331 *vinul îți ia mintea în stăpânire*. **y** a avea (în minte), a susține, a ști: εἶ τίν' ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὀδόν SOPH. OT311 *dacă știi vreo altă cale de ghicit*; ἔχεις τίν' ... σωτηρίαν; EUR. Or.778 *ai (= știi) vreo cale de salvare?*; (+ adv.) ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς PLAT. Tht.154a *susții acest lucru cu tărie*. **z** (*intrans.*) a a sta neclintit, a rezista, a se opri: οὐδ' ὥς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν, ἀλλ' ἔχον IL. 12.433 *nu puteau să-i înspăimânte pe ahei, ci stăteau neclintiți*; σανίδες δ' ἔχον εὐ ἀραρυῖαι OD. 23.42 *ușile stăteau bine îmbinate*; οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ~ IL. 13.557 *lancea nu-i stătea o clipă*; σχέσ οὐπερ εἶ SOPH. OC1169 *stai unde ești!*; σχέσ, μὴ με προλίπης EUR. IA1466 *oprește-te, nu mă părăsi!*; (+ partic.) ἔχε δὴ PLAT. R.353b *stai acum!* (= *ascultă!* / *fii*

atent!). **b** a se ține departe de, a se abține: (+ gen.) Ἐλληνικοῦ μὲν πολέμου ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι THUC. 1.112 *atenienii se abțineau a face război în Grecia*. **c** a ține o anumită direcție, a se apropia, a ajunge: (+ adv.) Πύλονδ' ἔχον OD. 3.182 *mă îndreptat către Pylos*. **d** (spec. mar.) a ancora, a acosta: (+ dat. locului) πρὶν δῆ τῆ Δήλῳ ἔσχον THUC. 3.29 *până când au acostat la Delos*; (+ prep.) ἔσχον κατὰ τὸ Μενδήσιον κέρας THUC. 1.110 *au ancorat la gura de vărsare a Nilului mendesiană*. **e** a străbate: δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος ἔσχεν IL. 13.520 *lancea a trecut prin umăr*. **f** a se întinde: κίονες ὑψός' ἔχοντες OD. 19.38 *coloanele întinzându-se până sus*; ρίζαι ~ εἶχον OD. 12.433 *rădăcinile se întindeau până departe*. **g** (în expresii variate, uneori tradus prin „a fi”) οὐχ ὅσον ὠμολόγητο εἶχεν LYS. 12.11 *nu era doar cât se stabilize; κατὰ χώραν ἔχει ἢ δεῖ ἕκαστα* XEN. *Oec.*10.10 *fiicare lucru este la locul său; διὰ φυλακῆς ἔχοντες* THUC. 2.81 *fiind protejați (= luând măsuri de pază): ὥσπερ εἶχεν ἐξ ἀρχῆς* PLUT. *Arist.*16.7 *asa cum era la început; περί ἀναζυγῆν εἶχε* PLUT. *Demetr.*36.7 *se pregătea*. **3** (ca verb auxiliar) (ἔχω + part. aor. și pf. cu valoare finită) ἔχω μαθῶν δειλαῖος SOPH. *Ant.*1272 *acum, nefericitul de mine, mi-am dat seama; ἐλθῶν ὡς ἔχω* MEN. *Dysc.*559 *îndată ce sosesc; πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἀνηρπακότες* XEN. *An.*1.3.14 *tocmai le-am răpit multe prăzi; (rar + part. prez. marcând durată) καταστένουσ' ἔχεις* EUR. *Tr.*318 *suspini mereu; (part. ἔχων + ind. prez. indicând o acțiune durativă) ληρεῖς ἔχων* AR. *Ra.*512 *bați câmpii (neîncetat); κυπτάζεις ἔχων* περί τὴν θύραν AR. *Nu.*509 *de ce tot eziți pe lângă usă?*; THEOC. 14.8. **4** (frecv. + adv. în diverse locuțiuni) a fi într-o anumită stare: (+ diverse adv.) τὸ γεγονός ἔχει καλῶς HDT. 1.118 *ceea ce s-a făcut e bun făcut; εὖ ἔχει* PLUT. *Phil.*20.3 *este bine; οὕτως ὑμῖν ἔχει* HDT. 1.126 *aceasta este situația voastră; τὸ δ' ἰρὸν αὐτῆς ὥδε ἔχει* HDT. 2.138 *asa arată sanctuarul ei; περί μὲν τοὺς ἰχθῦς οὕτως ἔχει* HDT. 2.93 *asa stau lucrurile cu peștii; πρὸς ἡμᾶς οὕτως ~* XEN. *Cyr.*4.2.20 *a se purta astfel față de noi; καλῶς αὐτῷ εἶχεν* LYS. 1.23 *s-a simțit bine / a mâncat bine; ἔχει ἀστείως* MEN. *Dysc.*569 *se poartă cu eleganță; (colocvial) πῶς ἔχεις; AR. Eq.*7 *ce faci?*; πῶς

ἔχετε; AR. *Ach.*751 *ce faceți?*; στόματος ὑγιεινῶς ἔχοντος ARSTT. *H.*4635a22 *colul fiind într-o stare bună; (+ inf.) ~ ἔχει* HDT. 1.89 *este necesar (= trebuie să); (οὐ) καλῶς ~* THUC. 1.28 *(nu) este bine; (+ adv. și ac. de relație) πολλοὶ δοκοῦσιν εὖ ~ τὰ σώματα* PLAT. *Grg.*464a *mulți par că au corporile în bună stare; (+ adv. și dat.) εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ* XEN. *An.*1.1.6 *să-i fie credincioși lui; (+ gen.) πῶς ἔχεις δόξης τοῦ τοιοῦδε πέρι; PLAT. R.*456d *ce părere ai despre un astfel de lucru?*; (+ dat.) ISOC. 9.10. **5** (frecv. imper.) (+ adj.) ἄφοβος ἔχε EUR. *Or.*1273 *fii fără frică!*; ἔχε νῦν ἰσχυρός AR. *Nu.*1244 *fii acum liniștit!*; εὐστομ' ἔχε SOPH. *Ph.*201 *taci din gură!*; (+ adv.) ἠδέως μὲν ἔχε πρὸς ἅπαντας ISOC. 1.20 *poartă-te frumos cu toți; ἔχ' αὐτοῦ* DEM. 45.26 *oprește-te aici!*; ἔχε +/- οὖν PLAT. *1Alc.*109b, id. *1Alc.*129b *atenție!* **II (med.) 1 (tranz.) a a** ἰντinde, a ține: σάκος μὲν ἀπὸ ἑο χειρὶ ... ἔσχετο IL. 20.262 *a ținut scutul cu mâna sa; ἄντα παρεϊάων σχομένη ... κρήδεμνα* OD. 1.334 *ținându-și (= trăgându-și) vâlul peste obraji. b a* reține: οὐ σ' ἀπαιτῶ Μενέλεω σχέσθαι χέρα EUR. *Rh.*174 *nu te rog să-ți fii departe mâna de Menelaos (= să-l cruți pe Menelaos). 2 (intrans.) a a* sta lipit, a se ține (strâns), a atinge: ὡς ἔχει' ἐμπεφυῖα IL. 1.513 *cum stătea încleștată; A.Rh.* 1.269, (imper.) ἔχεο κρατερῶς IL. 17.559 *ține-te tare (= rezistă); (+ gen.)* OD. 5.429 *ἔργου εἶχοντο προθυμότερον* HDT. 9.102 *stăteau încleștați în luptă cu mai multă înverșurare; βρετέων ἔχεσθαι* AESCH. *Th.*98 *a ne prinde de statuile [zeilor]; ὁ πληγείς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται* DEM. 4.40 *cel lovit își ține mâna mereu pe rană; εἶχοντο τῶν φευγόντων ἔστε ἐπὶ τὰ ὄρη* ARR. *An.*4.24.2 *s-au ținut după cei care fugeau până la muni; γέλως δέ οἱ εἶχετο χεῖλες* THEOC. 7.20 *avea zâmbetul pe buze; DEM.* 32.17, (fig.) τῆς μὲν γνώμης ... αἰεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι THUC. 1.140 *rămân la aceeași părere; μάχης πέρι, ἧς νῦν ἔχονται* SOPH. *OC*424 *lupta în care sunt acum încleștați. b a* fi legat de, a depinde de, a ține de, a se referi la: τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος OD. 6.197 *de el depinde puterea feacilor; OD.* 11.346, (+ gen.) σέο δ' ἔξεται IL. 9.102 *va sta în puterea ta; ὅσα διδασκάλων ἀγαθῶν εἶχετο* PLAT. *Men.*93d *tot ceea ce depindea de niște profesori buni; τᾶλλα ἐπαίδευσεν ὅσα τέχνης ἔχεται* PLAT.

Men.94b i-a învâțat și altele care țin de un alt mestesug; οὐ γάρ ἐστιν ἐχόμενον γεγονός γεγονότος ARSTT. Apr.Po.95b23 un eveniment nu este legat de un eveniment; SOPH OT891. c a se opri, a renunța: θαλερή δέ οἱ ἔσχετο φωνή IL. 17.696 i s-a oprit vocea puternică; (+ gen.) Ἔκτορα ... μάχης στήθεσθαι IL. 9.655 Hector va renunța la luptă; ἔσχετο μὲν τῆς πορείας PLUT. Arsit.17.6 s-a oprit din drum; (imper. abs.) σχίσθη OD. 2.70 opriti-vă. d a fi aproape, a se afla, a se învecina: τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ἢ ὀρνίθων ἢ ἰχθύων σφί ἐστι ἐχόμενα HDT. 2.77 în privința celorlalte păsări sau pești care se găesc la ei; ἐν ἀπόρῳ εἶχοντο θέσθαι τὸ παρόν THUC. 1.25 nu știau cum să rezolve situația; (d. popoare și locuri) τὸ ὄρος καὶ μέγα, ἐχόμενον τῆς Ῥοδόπης THUC. 2.96 un munte mare, care se învecinează cu Rodope; ἀπὸ δὲ Ὀδησοῦ ἔχεται ... λιμὴν ARR. Peripl.M.Eux.20.2 după Odessos se află portul. e (d. timp) a urma: τοῦ ἐχομένου ἔτους THUC. 6.3 în anul următor; IOS. A/11.151. f a rezulta, de decurge, a urma: ἐάν τις σε τὰ ἐχόμενα τούτοις ... ἐρωτᾷ PLAT. Grg.494e dacă cineva te întrebă cele care decurg din acestea; βούλομαι καὶ περὶ τῶν ἐχομένων διελεθῆν ISOC. 10.38 vreau să mă refer și la evenimentele care urmează. III (pas.) 1 a fi soție, a aparține: τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἔκτορι IL. 6.398 fiica lui îi este soție lui Hector. 2 a fi cucerit, a fi stăpânit, a fi capturat: εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία THUC. 6.91 dacă va fi capturată această cetate, este cucerită întreaga Sicilie; βιαίας ἔχεται πάνδαμος πόλις ἐπὶ νόσου SOPH. Ant.1140 tot poporul cetății noastre se află sub puterea unei boli silnice; κρείττων δὲ ὁ ἔχων τοῦ ἐχομένου PLAT. Smp.196d cel care se instăpânește peste cel supus; ἐχομένων τούτων τῶν χωρίων THUC. 4.76 aceste ținuturi fiind ocupate; (+ dat.) ὀργῆ ἐχόμενος HDT. 1.141 stăpânit de mânie. 3 a fi oprit: τρις μὲν ἐπειρήθη, τρις δ' ἔσχετο A.RH. 3.654 de trei ori a încercat, de trei ori a fost oprită.

[IE *seǵh- „a ține, a avea”, cf. sanscr. 3sg. sáhate- „cucerește”]

ἔψανός, ἡ, ὄν *adj.* gătit, fiert: ARSTT. Pr.923a17 ș.a.

[ἔψω]

ἔψαι, (poet.) viit. 2sg. de la ἔπομαι: IL. 24.733.

ἔψημα, ατος, τὸ *subst.* fiertură: LXX Gen.25.29, id. Bel.Θ33 ș.a.

[ἔψω]

ἔψευσμένως, *adv.* în mod mincinos sau fals: PLAT. Lg.897a.

[de la part. pf. pas. al vb. ψεύδω]

ἔψέω-ῶ, *vb.* (ion.) v. ἔψω

ἔψημα, ατος, τὸ *subst.* fiertură: (de plante) PLAT. R.372c, ἐπὶ τοῖς ἐψημασιν ARSTT. GA743b7 pe suprafața unor substanțe fierte.

[ἔψω]

ἔψησις, εως, ἡ *subst.* I fierbere: HDT. 4.61, ARSTT. Mete.381b3, (+ gen.) HDT. 4.61, ἡ ~ τῶν ὀσπρίων PLUT. Thes.22.5 fierberea legumelor. II (d. metale) topire: PLAT. Pol.303e.

[ἔψω]

ἔψητός, ἡ, ὄν *adj.* I fiert: (vin) XEN. An.2.3.15. II care poate fi fiert: ARSTT. Mete.380b24. // **ἔψητοί**, ὄν, οἱ *subst.* peștișori fierți: AR. V.679, id. Fr.52, τὸ παιδίον <δ> εἰσῆλθεν ἐψητοῦς φέρον MEN. Per.fr.2 copilul a intrat aducând peștișori fierți; ARSTT. HA569a20.

[ἔψω]

ἔψια, ας, ἡ [ῖ] *subst.* joc, distracție: SOPH. Fr.3. [prob. de origine pregrecească]

ἔψιάσμαι-ῶμαι, *vb.* [imperf. 3 pl. ἐψιόωντο] {ep. imper. 3pl. ἐψιάσθων, inf. ἐψιάσθαι} a se distra, a petrece: OD. 17.530, δαῖτ' ἀμφὶ πανήμεροι ἐψιόωντο A.RH. 2.811 se distrau în jurul mesei toată ziua; CALL. Cer.38.

[ἐψία]

ἔψομαι, viit. med. de la ἔπω.

ἔψω, *vb.* [imperf. ἦψον, viit. ἐψήσω, aor. ἦψησα și tard. ἔψησα; med. impf. ἐψόμην, viit. ἐψήσομαι, aor. ἦψησάμην, pf. ἦψημαι și ἔψημαι; pas. viit. ἐψηθήσομαι, aor. ἦψηθήν sau ἦφθην, part. aor. ἐψηθεῖς și ἐφθεῖς] I a fierbe: τὰ μὲν ὤπησε, τὰ δὲ ἦψησε τῶν κρεῶν HDT. 1.119 unele cărnuri le-au fript, iar pe altele le-au fiert; ἐψήσω φακῆν MEN. Fr.260 voi fierbe năut; ὕδωρ ... ἔψουσιν ἐν λέβητι ARSTT. Mir.832a7 vor fierbe apă într-un cazan; LXX Num.11.8, (figură etimologică) ἦψησεν ... ἔψημα LXX Gen.25.29 a făcut o fiertură; (prov.) λίθον ἔψεις AR. V.280 vei fierbe o piatră (sc. vei face un lucru inutil sau în zadar); (med. „a fierbe pentru sine”) AESCH. Fr.310. II (d. metale) a topi sau a prelucra: ὁ χρυσός

ἐψόμενος αὐγὰς ἔδειξεν ἀπάσας Pl. N.4.82
aurul topit și-a dezvăluit toate razele sale.

[prob. cuvânt de substrat]

ἔω, (ep.) conjct. prez. act. de la εἰμί.

ἔω, I (ep.) conjct. aor. act. de la ἦμι. II ac.
sg. de la ἔως, ἦ.

ἔῶ, ind. prez. act. contr., v. ἔάω.

ἔῶ, ind. prez. act. 3sg. de la ἔάω.

ἔῶ, dat. sg. de la ἔός.

ἔῶην, opt. prez. act. de la ἔάω.

ἔωθα, (ep. ion.) ind. pf. act. de la ἔθω.

ἔωθεν, adv. {ep. ἠῶθεν} în *sau* de cu zori,
(de) dimineată: AR. Ach.278, XEN. An.4.4.8,
~ προῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας LUC. DMe-
ret.2.4 *am plecat în zori de acasă*; ~ ἐς
ἑσπέραν APP. BC4.2 *din zori și până seara*:
PLUT. Cic.36.4 *ș.a.*

[ἔως, -θεν]

ἔωθινός, ἦ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -
ώτατος] *din zori*, de dimineată, matinal:
ἐκκλησίας ἑωθινήs AR. Ach.20 *adunare (con-
vocată) dis de dimineată*; τὴν ἑωθινήν αὖραν
PLUT. Caes.38.3 *adiere din zori*; ἀστήρ ~
LXX Sir.50.6 *lucea-fărul de dimineată*; (frecv.
milit.) ἡ ἑωθινή (φυλακὴ) = lat. *quarta vigilia*
„a patra strajă” *straja de dimineată*; PLUT.
Pomp.68.3, id. Caes.43.6, LXX Iud.12.5, APP.
Syn.118, (abs.) ὑπὸ τὴν ἑωθινήν PLB. 18.19.5
la a patra strajă (= la prima oră). // (sc. ὦρα)
ἑωθινή, ἡ *subst.* dimineată: ἑωθινή ἦραν τοῦς
ὀφθαλμοὺς LXX IMac.5.30 *și-au ridicat*
ochii de dimineată; LXX Am.7.1. // (neut.) τὸ
ἑωθινόν, *adv.* dis-de-dimineată: HDT. 3.104,
ὡς προσεῖποιμι τὸ ~ LUC. Laps.1 *pentru a ura*
bună dimineată; ἐξ ἑωθινοῦ AR. Th.2 *din zori*;
PLAT. Smp.220c, MEN. Sam.511, μέχρι δειλῆς
ἐξ ἑωθινοῦ XEN. HG1.1.5 *din zori și până*
seara.

[ἔωθεν]

ἑώϊος, α, ον *adj.* (poet.) v. ἑῶος.

ἑῶκειν, m.m.c.p., v. ἑοικα

ἑωλο-κρᾶσία, ας, ἡ *subst.* I amestec de droj-
die de pe fundul butoiului cu vin, boască:
(fig.) ὡσπερ ἑωλοκρασίαν τινά μου τῆς
πονηρίας ... κατασκεδάσας DEM. 18.50 *a*
vărsat asupra mea, ca să zic așa, drojdia
răuțăii; LUC. Symp.148a. II *gust rău în*
gură (lăsat de beție): PLUT. M.148a.

[ἑωλος, κεράννυμι]

ἑωλος, ον *adj.* [comp. -ότερος] I *vechi de o*
zi, ținut până a doua zi: οἱ ἑωλοὶ ἄρτοι
ARSTT. Pr.927b3 *pâinile vechi de o zi*;

ἑωλον ἦδη νεκρόν LUC. Cat.18 *cadavru*
deja vechi de o zi; (carne) LXX Iez.4.14,
(fig.) ἑωλόν τινα μῆνιν διαφυλάττειν LUC.
Prom.8 *a păstra o mânie care s-a iscat cu o*
zi mai înainte; (neut. pl. subst.) ἐπὶ τὰ ἑωλα
τῆς σαρκοφαγίας PLUT. M.996d *în privința*
celor discutate ieri despre mâncatul cărnii.
II *alterat, trezit, expirat, învechit*: (fig.)
τάδικήμαθ' ἑωλα τὰ τούτων ὡς ὑμᾶς καὶ
ψύχρ' ἀφικνεῖται DEM. 21.112 *delictele*
acestora ajung la voi gata învechite și ră-
cite; ἡ πολυπραγμοσύνη μὴ χαίρειν ἑώλοις
κακοῖς ἀλλὰ θερμοῖς καὶ προσφάτοις PLUT.
M.517f *curiozitatea nu găsește nici o plă-*
cere în rele învechite, ci în cele calde și
proaspete. III (d. pers.) în întârziere, zăbav-
nic: οὐκ εὐθύς ἐπιχειρῶν τοῖς πολεμίοις,
ἀλλ' ~ PLUT. Nic.21.6 *nu i-a atacat imediat*
pe dușmani, ci cu întârziere. IV *care piere*
ușor, slab: (faimă) PLUT. Galb.3.2, τὴν
ψυχὴν ἑωλόν τε ποιεῖ ταῖς μνήμαις PLUT.
M.611e *face sufletul indiferent la amintiri*;
ὡσπερ ὁσμήν ἑωλον PLUT. M.686c *ca un*
miros care dispare.

[prob. ἔως]

ἑώλπει, ind. m.m.c.p. act. 3sg. de la ἔλπω.

ἑῶμεν, ind. prez. act. 1pl. de la ἔάω.

ἑῶμεν, conjct. aor. 1pl. de la ἄω³: IL. 19.402.

ἑών, (ion.) part. prez. de la εἰμί.

ἑώνη-, forme de aor. și pf. de la ὠνέομαι.

ἑωνοχόει, ind. m.m.c.p. act. 3sg. de la
οἰνοχοέω: PLB. 15.25.32.

ἑῶος, α, ον *adj.* [var. fem. ἑῶος Eur.] {ep.
ἑώϊος A.Rh.} I *al aurorii, din zori*: πάχνην
θ' ἑῶαν ἥλιος σκεδᾷ AESCH. Pr.25 *soarele*
înlătură promoroaca din zori; ἑῶα ...
φθέγματ' ὀρνίθων SOPH. El.18 *glasurile din*
zori ale păsărilor; (frecv.) ~ (ἀστήρ) *lucea-*
fărul de dimineată; EUR. Fr.929, PLAT.
Epigr.7.670, ARSTT. EN129b28. II *din răs-*
ărit, din orient, din est: (zid) XEN. HG4.4.9,
πρὸς τοῖς ἑῶοις μέρεσιν τῆς πόλεως IOS.
A115.397 *în zonele de est ale cetății*; (mare)
ARR. Ind.5.2, (ocean) APP. Praef.35, (popu-
lații) APP. Mith.556, (op. ἑσπέριος „din
vest”) τὰ μὲν ἑῶα νέμοντες Ἀντωνίῳ, τὰ δ'
ἑσπέρια Καίσαρι PLUT. Ant.30.6 *împărțind*
lui Antonius estul, iar lui Caesar vestul.

[ἔως¹]

ἑώρα, ας, ἡ *subst.* (v. αἰώρα) lat. ștreang:
SOPH. OT1264.

[cf. αἶρω]

έώρακα, ind. pf. act. de la όράω.
έώργει, ind. m.m.c.p. act. 3sg. de la έρδω.
έώρτ-, forme de aor. și pf. de la έορτάζω.
έως¹, έω. ή *subst.* [dat. έω, ac. έω] {ep. ήώς; dor. άώς, eol. αύς} v. ήώς.
 [IE *(h₂)usōs, cf. lat. *aurōra*]
έως², [monosilabic (lung) în Il. 17.727 ș.a., bisilabic (iamb) doar în Od. 2.78, είως (spondeu), ειός (troheu)] {ep. είως, ειός, ήος Hom.; dor. άς < *ζός, *ζός = έως Pi., Ar., eol. άς Theoc.} **I** (*adv.*) (doar Hom.; demonstrativ = τέως; έως, transcris de editori și ειός / ήος și είως) pentru o vreme: ήος ό ταυθ' ώρμαινε κατά φρένα IL. 1.193 *o vreme el a frământat în minte acestea*; IL. 13.143, τώ δ' έως μέν ρ' επέτοντο μετά πνοιησ' άνέμοιο OD. 2.148 *cei doi (vulturii) zburau o vreme pe boarea vântului*. **II** (*conj.*) **1** până ce, până când: (+ ind., timpuri trecute, d. o acțiune reală) προυχώρουν ... ~ άφίκοντο ές Άχαρνάς THUC. 2.19 *întâlneau până când ai ajuns la Acharnai*; (+ conjct., gener aor., + άν sau κε) σπονδάς δέ ποιήσασθαι ~ άν ή δίκη γένηται THUC. 1.28 *a face armistițiu până ce se face judecata*; διατρίψωμεν ~ άν φώς γένηται PLAT. *Prt.*311a *să ne petrecem timpul până când se face lumină*; (fără άν) NT *Mt.*18.30, (+ opt.) (+ / - άν) ήσύχαζε τῷ στρατῷ ..., ~ τοῖς Άμπρακιώταις ... δέοι βοηθεῖν THUC. 3.102 *stătea liniștit cu armata, până când avea să fie nevoie să dea ajutor ambracioților*; AR. *Eq.*134, ήξιουν αυτούς μαστιγοῦν ... ~ [άν] τάληθῆ δόξειεν αυτοῖς λέγειν ISOC. 17.15 *ceream să-i biciaie, până când ar recunoaște că cele spuse sunt adevărate*; (tard. + inf.) έγένετο ή κατοίκησις αὐτῶν από Μασση ~ έλθεῖν εἰς Σωφηρα LXX *Gen.*10.30 *locuiau de la Masse până (să ajungă) la Sophera*. **2** atâta timp cât, atâta vreme, cât timp: (+ ind.) ~ μέν άν έγώ ζῶ, έμή γίγνεται ή ... βασιλεία XEN. *Cyr.*8.5.26 *cât timp trăiesc, a mea este domnia*; οἱ δέ πολῖται, ~ μέν νύξ ήν, ... ήσυχίαν εἶχον XEN. *HG*5.4.9 *cetățenii, cât timp era noapte, stăteau liniștiți*; (+ conjct.) οὐ μοι φόβου μέλαθρον έλπίς έμπατεῖ, ~ άν αίθη πῦρ έφ' έστίας έμῆς Αἴγισθος AESCH. *Ag.*1435 *nici un fior de frică nu calcă în casa mea, atâta timp cât Aigysthos aprinde focul în vatra mea*; (+ opt.) φήσομεν μηδέν άν μεῖζον μηδè έλαττον γενέσθαι ~ ἴσον εἶη αὐτὸ έαυτῷ PLAT. *Th.*155a *nu vom spune*

că ar deveni mai mare sau mai mic, atâta vreme cât este egal cu el însuși. **III** (*prep.*) **1** (+ gen.) până la: (d. loc și timp) ήλθετε ~ τοῦ τόπου τούτου LXX *Deut.*29.6 *ați venit până în acest loc*; ~ τῆς σήμερον ήμέρας LXX *Iis.Nav.*10.27 *până în ziua de azi*; χήρα ~ έτῶν όγδοήκοντα τεσσάρων NT *Lc.*2.37 *văduvă până la vârsta de optzeci și patru de ani*; ~ οὐ έτεκεν υἱόν NT *Mt.*1.25 *până când a născut un fiu*; NT *Lc.*13.21, (= ~ ότου) NT *Lc.*17.8 ș.a. **2** (+ *adv.*) ~ άρτι NT *In.*2.10 *până acum*; ~ πότε NT *Apoc.*6.10 *până atunci*; ~ πότε NT *Mt.*17.17 *până când*; (întărind alte prep., ~ πρὸς „până la”) ~ πρὸς θάλασσαν LXX *Iez.*48.1 *până la mare*; (~ εἰς „până în”) ~ εἰς αὐτήν τήν ήμέραν ταύτην LXX *Lev.*23.14 *până chiar în această zi*; ARSTT. *PA*650a17.

[< *ζός]

έωσα, ind. aor. act. de la ώθέω.

έωσι, ind. prez. sau conjct. act. 3pl. de la έάω.

έωσι, (ion.) conjct. prez. act. 3pl. de la ειμί.

έωσπερ, *conj.* atâta timp cât: ~ άν ζῶ SOPH. *OC*1361 *atâta vreme cât trăiesc*; THUC. 7.19, XEN. *HG*6.5.12, PLAT. *R.*342b ș.a.

[έως², περ]

έωσ-φόρος, ου, ό *subst.* |Hom. trisilabic prin sinereză έω-; scris și cu majusculă| Luceafăr de dimineață („cel care aduce zorii”): IL. 23.226, HES. *Th.*381, LXX *Ps.*109.3 ș.a. (d. planeta Venus) PLAT. *Ti.*38d.

[έως¹, φέρω]

έωυτ-, (ion.) v. έαυτ-

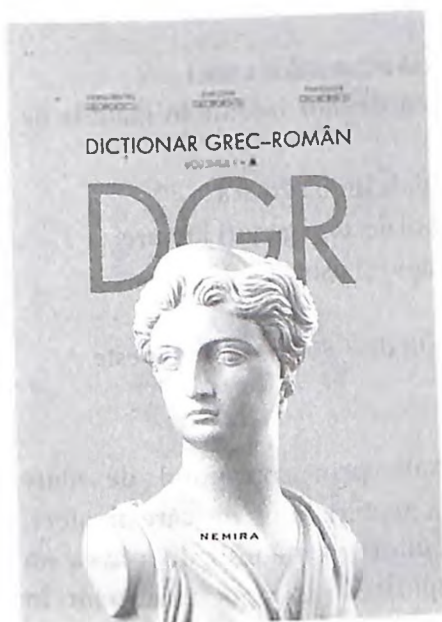
F, *indecl.* (Faῦ sau δίγαμμα) digamma (δίγαμμα) (pronunțat aprox. ca în eng. w), a șasea literă din alfabetul grecesc arhaic, care a supraviețuit în unele dialecte (nu în ion. att.) până la sfârșitul sec. al II-lea î.Hr.

ς, *indecl.* stigma (στίγμα), formă prob. tard. a literei F, folosită ca numeral: ς' = 6, iar ς = 6000; în manuscrisele medievale este folosită ca ligatură pentru στ.

Constantin Georgescu Simona Georgescu Theodor Georgescu

DICTIONAR GREC-ROMÂN VOLUMUL I

Dicționarul Grec-Român

- se bazează pe studierea directă a autorilor antici
- este realizat cu ajutorul descoperirilor recente în materie de tehnologie a informației
- acoperă aproape o mie de ani de limbă greacă
- implică cele mai importante dialecte și genuri literare
- este proiectat pentru acces rapid și ușor.

Prezentul volum conține mai mult de 10 000 de leme și peste 30 000 de exemple.

„Această lucrare, impresionantă prin conținutul de mare valoare științifică și vastitatea materialului pe care îl oferă, răspunde necesității acute a culturii românești de a avea un dicționar grec-român de amploarea și importanța celor în limbi internaționale.“

Prof. dr. MARIANA BĂLUȚĂ-SKULTÉTY

„Este prima lucrare de acest fel care apare în spațiul românesc, în care studioșii din domeniul filologiei clasice au fost nevoiți să se mulțumească, până acum, cu dicționare elaborate pentru alte limbi.“

Prof. dr. FLORICA BECHET

„Filologia clasică românească așteaptă de multe generații un dicționar fundamental grec-român, care să răspundă cerințelor didactice și de cercetare, în egală măsură, adresându-se, așadar, studioșilor aflați pe toate treptele de abordare a textelor grecești antice.“

Prof. dr. IOANA COSTA